

FECHENHEIMSKA
- DRBNA

č. 701-725/90

[15. roč.]

(volné nestránkované
listy, problém
nepom(chat))

1990

X V. roč.

(700-725)

ČS: AEROLINIE NA ROZCESTÍ

Kdo pomůže obnovit letiště i letadlový park?

Letiště je vstupní branou státu i jeho vizitkou, místem, kde návštěvník získává první dojem o zemi, kterou navštívil. Otevíráme se světu a chceme znovu vstoupit do Evropy. Jak s tímto úsilím koresponduje stav našich letišť, zejména toho pražského? Mají Čs. aerolinie na to, aby dokázaly udržet krok s rostoucím zájmem o cestování? Nestane se Praha ozkým hrdlem, které přiškrtné zájem o naši zemi?

Evropa se připravuje na jednotný vnitřní trh a je jisté, že zde přežije letecká společnost, která bude velice plná nebo se spojí s jinými. Již dnes se začínají tvořit zhruba tři skupiny leteckých dopravců. V té první je British Airways, KLM a Sabena. Ve druhé Lufthansa a Air France. Třetí skupina — to jsou dopravci typu SAS Swissair nebo Austrian Airlines. Ke komu se přidají ČSA? Jak budou podnikat? To jsou otázky, na které jsme hledali odpověď u generálního ředitele ČSA ing. Jiřího Nulického.

LETIŠTĚ

„Jestliže chceme ČSA dále rozvíjet, aby fungovaly jako státní podnik, který má „pupeční šňůru“ od státního rozpočtu odstříženu, musíme se s někým spojit. V prvé řadě je třeba obnovit letecký park, dále bude nutné rozšířit stávající, případně vystavět nové odbavovací haly a nakonec dát do pořádku letiště. I když jsme od roku 1983 odváděli do státního rozpočtu každým rokem značné obnosy — například loni to bylo okolo 500 miliónů korun, nic jsme si nemohli nechat a nyní nemáme prostředky na náš další rozvoj, který bude finančně náročný,“ řekl nám.

● S kým se spojíte?

„Hradit provoz letišť z našich hospodářských výsledků a uskutečnit plánovaný program rozvoje ČSA sami nemůžeme. Proto hledáme pomoc u tuzemských institucí a organizací i u zahraničních firem. Partnerů máme v národních výborech měst, kde jsou letiště — v Košicích, Brně i Praze. Například přistávací dráha na letišti v Košicích je ve velmi špatném stavu a vyžaduje generální opravu v hodnotě 200 miliónů korun. To je položka, na kterou nemáme. Podobné je to i v dalších městech. Chceme, aby se ČSA v budoucnu staly akciovou společností se spolupodílníky u těch orgánů a organizací, které mají na jejich provozu zájem.

Kupříkladu národní výbor v Košicích je ochoten přispět na provoz letiště stem miliónů korun.“

● A co zahraniční společnosti? Mají zájem o spolupráci? Před časem byl u nás pan M. Sumichrast, který zprostředkoval setkání se zástupcem americké investiční společnosti Credit Swiss First Boston Inc. ...

„Za hlavní partnery se snažíme vybrat letecké společnosti nebo provozovatele letišť. Bankovní konsorcía, která nám nabízejí komplexní financování celého programu ČSA, mohou způsobit, že bychom na sebe vzali příliš velký závazek a ztratili identitu. Z toho důvodu jsme opatrní. Vybrali jsme si zahraniční právní poradce, konzultovali jsme i s odborníky mezinárodní organizace pro civilní letectví IATA a požádali je, aby nám pomohli obdržet nabídky „zmapovat“. Měli by nám poradit, kterého partnera by bylo dobré si vybrat, i jakou cestou tuto spolupráci uskutečnit.“

● Jak pokračuje výstavba na letišti

● v Praze-Ruzyni?

„Pražské letiště odbaví ročně 2,5 miliónu cestujících, což je o jeden milión více, než na kolik je projektováno. Předpokládáme, že během poměrně krátké doby se počet cestujících zvýší na pět miliónů. Proto jsme se pustili do první fáze rekonstrukce letiště. Mají ji na starost pracovníci polské firmy EXBUD a bude dokončena do zahájení sezóny příštího roku. Vedle vybudování nového „CATERINGU“, což je zařízení na výrobu jídel, počítáme se samostatným pavilónem pro vnitrostátní lety. Současně bude upravena stávající vnitrostátní hala tak, aby ji mohli cestující využívat jen pro lety zahraniční. Tím se zvýší kapacita letiště na oněch 2,5 miliónu osob ročně, které tudy již procházejí.“

● A vaše další plány?

„Chtěli bychom vybudovat nový komplex, který by odbavil, v porovnání s dnešním stavem, podstatně větší počet cestujících. V tomto směru jednáme se zahraničními firmami. Probíhá výběrové řízení na ekonomickou studii, kterou by nám měli zahraniční uchazeči předložit. Stavět bychom měli začít v roce 1992. Stavba má být hotova za tři roky.“

LETADLA

Dále jsme se zajímali o letadlový park. Proč ČSA uzavřely dohodu s charterovou společností American Trans Air o pronájmu velkokapacitního letadla Lockheed L 1011 Tristar na lety mezi Prahou a New Yorkem? Proč požadují další dva stroje — velkokapacitní Airbusy 310—300, když využívají svá letadla zhruba na třetinu doby, co ostatní renomované letecké společnosti?

„Pronajali jsme skutečně velkokapacitní letadla Lockheed L 1011 Tristar americké letecké společnosti na několik letů mezi Prahou a New Yorkem. Hlavním důvodem je požadavek na přepravu ucelených skupin amerických cestujících po 300 a více osobách. Ve špičkové letní sezóně ji totiž v požadovaných termínech nemůžeme vlastními kapacitami zajistit, aniž by to bylo na úkor ostatního našeho provozu. Navíc tato dohoda pro nás není ekonomicky nevýhodná. A proč více nevyužíváme vlastní letadla? Je to důsledek toho, že provozujeme sovětskou letadlovou techniku, která má předepsaný systém technické kontroly a resursů. Po určitém počtu nahlášených hodin či kilometrů musíme dlatit technické prohlídky, popřípadě odstavovat stroje pro různé opravy. V porovnání s letadlovým parkem jiných leteckých společností je to rozdílné. U nich se odstavují stroje minimálně — vyměňují se třeba celé komplety přes noc — a letadla mohou létat. Nejvíce využíváme IL-62 M — na 5,5 hodiny denně. Airbusey 310—300 bychom chtěli provozovat až 12 hodin denně.“

● Jak si na pronájem těchto strojů ČSA vydělají? Zaplacená částka by měla být, proti ceně letadla, přibližně dvojnásobná ...

„Víme, že Airbus 310—300 stojí 65 až 70 miliónů dolarů i s náhradními díly. Kdybychom měli hotové peníze, tak bychom si je koupili. Protože je nemáme, musíme využít půjček konsorcía zahraničních bank a cena těchto strojů se nám prodražuje o procenta úroků z úvěru. Letadla dostaneme v příštím roce na dva náctiletý finanční leasing. Jiné cesty není, protože bychom jinak nebyli schopni, vzhledem ke konkurenci, se na zahraničních trzích prosadit. Tato letadla zajistí přímé spojení při letech do USA. Vzhledem k tomu, že zájem o ně je velký, tak věřím, že částku brzy splatíme.“

● Proč se stroji TU 154 nelétají jen tříčlenné posádky?

„Na většině tratí, na kterých létají letadla TU-154 M (západní Evropa, Blízký a Střední východ), je složité navigační vedení, které vyžaduje přítomnost čtvrtého člena posádky — navigátora, přičemž z hlediska uspořádání ovládacích prvků letadla je přítomnost dalšího člena posádky — palubního mechanika — nezbytná. Tento problém je v současné době řešen zástavbou navigačního zařízení americké výroby, které umožňuje létat ve tříčlenné posádce bez navigátora.“

● Proč mají ČSA zájem o letadla letky federálního ministerstva vnitra, když své stroje plně nevyužívají?

„Letka má 12 letadel. Myslíme si, že její park je větší, než je schopna využít. Letos jsme od ní smluvně pronajali stroje na dobu 2000 hodin. To proto, abychom uspokojili zahraniční klientelu. Letka má však svoja úkoly a proto nám na celou sezónu nemůže potvrdit termíny, které bychom potřebovali. Kdybychom část těchto letadel měli u sebe, mohli bychom je využívat na komerční bázi.“

● Neobávají se ČSA konkurence některých tuzemských organizací, které provozují letadlovou dopravu, např. Slušovice?

„ČSA jsou zatím téměř monopolním čs. dopravcem. Ostatní čs. provozovatelé letecké dopravy nemají větší letadlovou kapacitu ani strukturu letadlového parku na to, aby se mohli stát přímými konkurenty ČSA. Pokud jde konkrétně o AK Slušovice či o jejich leteckou společnost Moravia Carge, její aktivity zatím směřuje k přepravě nákladů, souvisejících v prvé řadě se samotnou výrobou AK Slušovice. Věříme, že vznikne-li u nás konkurence, bude to ve prospěch uživatelů letecké dopravy.“

● Počítáte s využitím vaší motorárny pro opravy motorů zahraničních letadel?

„Motorárna byla stavěna hlavně pro potřeby ČSA. Opravovaly se zde motory letadel IL-14, později L-200 Moravia. Vzhledem k vývoji po r. 1968 nebyl objekt využit pro předpokládané generální opravy proudových motorů. ČSA však má zájem využít potenciál kvalifikovaných pracovníků i zařízení technických složek podniku. Nedávno se např. uskutečnila jednání s firmou SNECMA (evropský výrobce amerických motorů General Electric pro letadla A 310, B 767, B 737, A 320 apod.) a s firmou SOCHATA (opravce těchto letadel) o možnostech spolupráce, resp. kooperace při opravách. Jednání ještě

ni podniku se zástupci zaměstnanců? „skutečným se na jednotlivých vybraných pracovištích. Po vzájemné dohodě vedení podniku, zástupců odborů a představitelů OF je zajištěna jejich účast na gremiálních poradách generálního ředitele s možností přímo se podílet na projednávání otázkách.“

v podniku, zeptali jsme se ing. J. Nulického na kádrové změny v jeho vedení. „Proti loňské se celé změnilo. Jde zejména o funkce náměstků. Počítáme s tím, že spolu s vytvořením akciové společnosti budeme muset vytvořit vedení nové.“ ● Uskutečnil se v ČSA tzv. kulatý stůl, u kterých by se setkala vedení

osoby důležitější tyto cesty hradit volnou měnou. Jak nám řekl ing. J. Nulický, ČSA musejí počítat i s tím, že v budoucnu bude docházet k vyúčtování v konvertibilní měně i se zeměmi východní Evropy. Vedení podniku sice např. zrušilo neefektivní linku do Hanoje, v zásadě se však bude snažit zahraniční síť linek zachovat v současné podobě. Protože nás zajímala i situace

LIDÉ S určitým zájmem nastává se enonané zvýší zájem našich občanů o leteckou dopravu a limit devizových prostředků, který ČSA získala z centrálních zdrojů na zajištění přepravy cizích leteckými společnostmi, byl vyčerpan již v dubnu. Proto si čs. hospodářské organizace i soukromé

neskončila a ČSA mají zájem v ní pokračovat. Rada mechatiků ČSA byla také na školení u British Airways. Získala licenci na určitý stupeň obsluhy letadel B 737. Uskutečňuje se i školení techniků zaměřené na provoz a údržbu letadel Airbus A 310—300 a jejich motorů General Electric.“

• Kdy se stanou ČSA akciovou společností?

Nejdříve budou základním státním podnikem se jmenovaným ředitelem a dozordí radou. Od počátku příštího roku bychom měli fungovat jako akciová společnost s podílem jak tuzemských, tak zahraničních partnerů.

Ein Glücksfall für die Deutschen

Michail Gorbatschow, 59, Staatspräsident und Parteichef, deutete erst letzte Woche an, daß er sein Parteiamt abgeben will. Will sich möglicherweise als Staatspräsident über das Parteiengestank stellen. ARD-Korrespondent Gerd Ruge: „Wenn einer verhindern kann, daß die Sowjetunion in blutigen Aufständen und Bürgerkriegen auseinanderbricht, dann ist es Gorbatschow.“ Der Kreml-Chef wollte ursprünglich nicht die Wiedervereinigung, nur die DDR reformieren, wurde vom Fall der Mauer überrascht. Jetzt sagt er: „Ich glaube, daß der Prozeß der Wiedervereinigung der beiden deutschen Staaten ein natürlicher Prozeß ist.“ **Perspektive:** Er ist der ideale Mann im Kreml auf dem Weg zur Wiedervereinigung. Er weiß, daß die deutsche Einheit kommt, will sich sein Ja-Wort so teuer wie möglich abkaufen lassen (u. a. 5 Milliarden DM Kredit). Seine **Chance:** Wenn er es nicht schafft, die Lebensmittelläden zu füllen, wird er scheitern. Er selbst meint: „Ich bin ein unverbesserlicher Optimist, selbst wenn es heißt: Chaos, Chaos, Chaos, Zerfall, Zerfall.“

Keine Liebe für die Deutschen

Boris Jelzin, 59, Präsident der Russischen Republik, in der die Hälfte aller Sowjetbürger lebt. Populist, radikaler Reformator. Bekämpft Gorbatschow von links, spottet über seinen ehemaligen Mentor: „Gorbatschow ist halbherzig, macht einen halben Schritt nach links, einen halben Schritt nach rechts.“ Er lobt die Deutschen: Sie seien Vorbild für Fleiß, ihre moderne Industrie und ihre pluralistische Gesellschaft. Allerdings: Auch er liebt die Deutschen nicht, dafür ist er ein extremer russischer Nationalist. **Perspektive:** Sollten die Marschälle mit einem Putsch den Kreml erobern, wäre es eine Katastrophe, auch für die Deutschen. Keine Wiedervereinigung. Eine neue Mauer in Berlin, einen Eisernen Vorhang quer durch Europa, Kriegsgeschehen. Seine **Chance:** Wenn das Sowjetreich im Chaos zerfällt, der Kreml unregierbar wird.

Möchte neue Mauer bauen

Boris Gromow, 47, Generalleutnant. Er war Oberbefehlshaber der Sowjettruppen in Afghanistan, verlor dort seine Frau bei einem Flugzeugabsturz, ging beim Rückzug als letzter Soldat mit einem Blumenstrauß über die Grenze. Idol der Frontkämpfer, Hoffnung des Offizierskorps. Sein Vater wurde im Krieg von den Deutschen erschossen. Seither tiefes Mißtrauen gegenüber allen Deutschen. Einer seiner Kameraden, Armeegeneral Oleg Makaschow, sprach offen aus, was die Offiziere denken: „Was lehrt uns die Geschichte? Sie demonstriert uns gerade, daß Deutschland wieder groß und mächtig wird. Das Gerücht darüber, daß uns niemand überfallen will, ist eine Formel für Schwachsinnige.“ **Perspektive:** Sollten die Marschälle mit einem Putsch den Kreml erobern, wäre es eine Katastrophe, auch für die Deutschen. Keine Wiedervereinigung. Eine neue Mauer in Berlin, einen Eisernen Vorhang quer durch Europa, Kriegsgeschehen. Seine **Chance:** Wenn das Sowjetreich im Chaos zerfällt, der Kreml unregierbar wird.

Český kostel v Donaueschingenu

K dávno známým skutečným patřít zjištění. Ze do Českých zemí odědávna přicházeli z Německa umělci — jejich stavby, sochy a obrazy tvořili do dnešních součástí kulturního bohatství naší vlasti. Výměna kulturních statků mezi Čechy a Němci nebyla ovšem — a není dosud — jednostranná. Je bohužel stále ještě málo známo, že v Německu se dochovalo mnoho děl českých umělců.

Tak ve městě Donaueschingen, na pokraji Švarcvaldu, je krásný barokní chrám, kterému se říká „Böhmisches Kirche“ — Český kostel. Postavil ho ve 40. letech 18. století pražský stavitel František Maxmilián Kaňka. Byl to stavitel znamenitý — na Zbraslavi dostavěl budova kláštera, obnovil kostel v Třebíči, pro rod Černínů vystavěl zámek ve Vinné, v pražském Klementinu postavil chrám svatého Klimenta. Máme od něho náhrobek markýza Šlika ve Svatovítském chrámu, důkladně přestavěl Černínův palác na Hradčanech, ale také Karolinum na Starém Městě, dále jsou od něho stavby na Karlově, Vrbovské zahrada na Malé Straně — a tak bychom mohli ve výčtu jeho děl ještě dlouho pokračovat.

Kaňka byl jedním z nejčestějších barokních umělců a tak se jistě každý zeptá, proč právě on byl pověřen stavbou kostela na švarcvaldské náhorní plošině. Vysvětlení je jednoduché. Od jedenáctého století do dneška je město Donaueschingen hlavním sídlem rodu Fürstenberků — původně se ostatně jmenovali pánové z Urachu. A jistě neříkám nic nového, když připomenu velké zásluhy české větve Fürstenberků o české země — sta-

čí připomenout Karla Egona z Fürstenberku, předsedu pražské Učené společnosti, který v roce 1747 ve Valdštejnské ulici na Malé Straně založil sbírku přírodnin a bohatou knihovnu. Dnes je v pražském Fürstenberském paláci polské velvyslanectví.

Saichburský kanovník, hrabě Fürstenberg, pocházel z pražské větve a pro hlavní rodové sídlo v Donaueschingenu si vybral pražského architekta Kaňku jako stavitele městského kostela.

To však není jediná spojitost mezi Donaueschingenem a Čechami. Rod Fürstenberků odědávna podporoval hudební umění. A v prestižním sábověním s ostatními jihozápadními šlechtickými rody vyhrával, tím, že kapelníky a většinu hudebníků získával z Čech. V Donaueschingenu tedy byla dlouhou dobu dost silná česká kolonie. Hudební tradice vyústila do dnešních festivalů moderní hudby, které mají mezinárodní věhlas. A také na tyto hudební festivaly přijíždějí čeští hudebníci — ti z vlastní tí, kteří jsou dnes usazení po celém světě.

Rod Fürstenberků nadále obývá velký zámek, postavený v roce 1722. Má velkou obrazovou galerii a bohatou knihovnu, kde je na pět set inkunábun. Mezi památkami nechybí ani nejstarší texty psané německy.

Rozsáhlý zámecký park je zčásti přístupný. Hned před zámkem se u malé studánky stále tísni davy turistů — studánka je totiž místem, kde pramení řeka Dunaj. Z parku vytéká Dunaj jako malý potůček — stěží je možné představit si, že už po několika stech kilometrech je z něho jedna z nejmohutnějších evropských řek.

Fürstenberkům patří známý pivovar, několik papíren a především rozsáhlé lesy ve Švarcvaldu. Turisté se obvykle nejvíce zajímají o proslulou filmovou herečku Iru von Fürstenberg, kterou bylo možné někdy zahlédnout v zámeckém parku.

Německá větve udržovala do 20. století styky s českou větvi. Přitom čeští Fürstenberkové smýšleli většinou jako čeští vlastenci. Tak olomoucký arcibiskup Bedřich Egon Fürstenberg se v druhé polovině 19. století velmi zasloužil o rozvoj školství a českým vyučovací jazykem na Moravě.

Budete-li mít někdy možnost, zajděte se podívat na Donaueschingen — nebudete litovat.

MIB Kartoffel

Viersen - Beim alljährlichen Kartoffel-Festessen der Landwirtschaftskammer Rheinland wurde die idnglich-ovale Sorte „Gloria“ zur „MIB Kartoffel“ gekürt. Im letzten Jahr ab jeder Bundesbürger im Schnitt 72,6 Kilo Kartoffeln.

KARTOFFELFESTESCHAFT WILT NOSTER

Eine Stadt heizt im Sommer um zu sparen

Coventry - In Schulen, Seniorenhäusern und Sozialwohnungen der englischen Industriestadt wird den ganzen Sommer geheizt - weil's billiger ist. Die Stadtväter hatten mit den Gaswerken einen Rabatt vereinbart. Durch den milden Winter wurde aber weniger Gas verbraucht. Die Stadt muß die volle Menge verbrennen, sonst ist der Rabatt futsch.

Für ihn ist Deutschland das Reich des Bösen

Jegor Ligatschow, 69, Gralshüter der kommunistischen Lehre, forderte letzte Woche öffentlich Gorbatschows Rücktritt. Vorwürfe: Gorbatschow habe die Partei verrotten, das Sowjetreich geschwächt, und den Imperialismus gestärkt. Ein ungeteiltes Deutschland ist für ihn das Reich des Bösen. Wie ein Wunderprediger schürt er die Angst vor den Deutschen: „Die Wiedervereinigung Deutschlands ist eine große Gefahr. Am Horizont taucht wieder ein Deutschland mit einem riesigen Militärpotential auf.“ **Perspektiven:** Gewinn Li-

Endlich ohne Kontrolle

Bonn - Jetzt ist es endgültig: Ab Sonntag gibt es an der innerdeutschen Grenze inklusive Berlin keine Personenkontrollen mehr. Das Bonner Kabinett stimmte dem Abkommen mit der DDR zu.

Jelzin vor Gorb

Moskau - 26,8 Prozent der Sowjetbürger wünschen sich Radikalfürst Boris Jelzin als Staatspräsidenten. Nur 26,6 Prozent sind für Gorbatschow, ermittelte die Akademie der Wissenschaften in einer Umfrage.

• Japonci pronikají na trh v NDR. Automobilka Nissan Motor, která má sídlo v Tokiu, včera oznámila, že začne dodávat na trh v NDR prostřednictvím své obchodní pobočky v SRN osobní i nákladní automobily.

Otto Habsburg v Brně 11. 6. 90

(ČTK) - Syn postědního rakouského císaře, předseda Panevropské unie a poslanec Evropského parlamentu ve Strasburku Dr. Otto Habsburg, navštívil Brno. Primátor P. Podsedník ho seznámil s postavením Brna v nových politických podmínkách, zejména na pát s připravovaným zákonem o této metropoli. Otto Habsburg se též zúčastnil diskuse se studenty Masarykovy univerzity.

Chcete si koupit byt?

Poslední jednání současné české vlády

(pm): Včera se v Praze konalo poslední zasedání současné české vlády. Jak uvedl její tiskový mluvčí, bude nová česká vláda jmenována představením ČNR 29. června. Poslední zasedání dosavadní vlády ČR se zabývalo především otázkou koupě bytů o osobního vlastnictví, dále výsledky kontroly plynotlakování města a tedy řešení tíživé ekologické situace Prahy.

V této souvislosti bylo konstatováno, že loňské usnesení není plněno a NVP musí do 31. října předložit konkrétní návrhy na řešení. Zároveň vláda České republiky projednávala návrh ministerstva zdravotnictví na možnost prodloužení dovolené o jeden týden v některých provozech. Tento návrh však musí ještě schválit vláda federální.

V rámci ekonomické reformy se počítá mj. se zpracováním zásad řešení nájemného ve státních bytech a s prodejem bytů. Časový horizont zpracování je II. polovina letošního roku. Nabytí platnosti od 1. 1. 1991. Bude-li mít občan zájem o byt ve státní výstavbě, v učených bytech, má možnost ho koupit. Má možnost koupit i uvolněný byt. A má rovněž možnost odkoupit nový byt, který určí ONV. Pokud bude souhlasit zřizovací organizace, lze odkoupit také podnikové byty. Byty spravované armádou, ministerstvem vnitra a Správou nápravně výchovných zařízení. Je navržen i postup k prodeji bytů v domech, které jsou kulturními památkami. K tomu je však třeba souhlasu orgánů státní památkové péče. Pokud jde o ceny, ponechávají se do konce roku 1990 stávající ceny, které respektují jednak

kategorizaci bytů, stáří, územní polohu atd.

Cílem tohoto přechodného řešení je uskutečnit první krok k privatizaci státního bytového fondu a vytvořit tak základ pro trh s byty. Uvedl náměstek českého ministra vnitra pan Klíma, odstranit bariéry dosavadního prodeje bytů do osobního vlastnictví a rovněž postupně odčerpaní nerealizované kupní síly a také ovlivnit realizaci nákladů na opravu a údržbu bytového fondu. Ta u nás v ČR činí asi 3 milióny korun, tedy zhruba asi 3 600 korun na jeden byt ročně.

A jaké jsou dosavadní ceny bytů, respektive za jeden čtvereční metr podlahové plochy: I. kat. 2000—2200 Kčs, II. kat. 1400—1800 Kčs, III. kat. 900—1200 Kčs a IV. kat. 600—900 Kčs.

V některých městech (Praha, Krapavská a lázeňská města) bude přírůstek 15 až 20 proc. a současně se bude odčítat procento ze stáří domu. Byt, který bude koupen do osobního vlastnictví, nesmí být prodán po dobu deseti let, jinak jeho majitel musí zpět nahradit preference. Další výjimkou je, že nemohou být prodávány byty v domech, kde je v přízemí (ale zejména i jině) podlaží nějaká provozovna, např. obchod, služby atd.

Aufgespießt

„Die halbstaatlichen Großparteien der Bundesrepublik und ihre Repräsentanten sind nicht zuletzt deswegen so begeistert von der Entwicklung in der DDR, weil sie dort zu einer Zeit eine zweite Jugend erleben können, in der sie in der Bundesrepublik in weiten Teilen politisch unfähig, unbeweglich und ungläubwürdig geworden sind.“

Helmut König, Hochschullehrer an der Freien Universität, in der Zeitschrift „Leviathan“.

Bonn verschluckt

Bonn — Die Bundesregierung will die von der EG-Kommission verlangte Erhöhung der deutschen Schnupf- und Kautabak-Steuer nicht mitmachen. Brüssel will die Steuer vereinfachen — wie, wurde noch nicht festgelegt, sie soll aber höher sein als bei uns (45 Pfennig je Kilo).

byť vytvářen rozkaz o propuštění. Někteří se smířili s tím, že jim byla odložena výhoda ze zákona č. 100 z roku 1970, který jim zajišťoval v případě předčasného odchodu ze služeb vřb nezdanitelný příjem 1990 Kčs měsíčně až do důchodového věku. Naši horu- níci (tohoto dosáhl až za 18 let v roce 1988).

Je podezření, že také vedoucí lékaři KS SNB „pomáhají“, kde mohou. Zajišťovali vše potřebné i bývalému ministru vnitra Křivčákovi. Jeho diagnóza byla zřejmě tak ojedinelá, že jeho složka se zdravotní dokumentací byla několik měsíců uschována přímo v trezoru na zdravotním středisku. Když pak ministru vnitra ČSFR JUDr. Sacherovi byla v Ostravě předložena zpráva o zdravotním stavu jeho předchůdce, i laik z ní nabyl dojmu, že se jedná o obsah „přitevného“ protokolu.

Dva čtyřlístníci byli po vyhlášení kádrových rozkazů za několik dnů převedeni do invalidního důchodu. Lékaři, kteří jim k tomu pomáhali, se pak dítvili, proč jsou propuštěni.

Vzpomněli generála Píky

(pk): Na nádvoří borská věznice v Plzni se včera konal pietní akt k uctění památky divizního generála Heliodora Píky, jednoho z nejvýznamnějších válečných a poválečných diplomatů, vojenského atašé naší válečné exilové vlády v Moskvě. Tento významný muž byl komunistickému režimu nepohodlný, a tak ve vykonstruovaném procesu byl odsouzen k trestu smrti. Dne 21. června 1949 byl ve věznici na Borech oběšen a jeho tělo dáno k dispozici pro pitvy mediků. Plzeňská konfederace politiků, kých vězňů se tak postarala o to, aby byla po jedenačtyřiceti letech veřejně připomenuta jeho památka.

Včera byl jako symbol rehabilitace Heliodora Píky i jeho rodiny povýšen generálův syn kapitán Milan Píka do hodnosti plukovníka ve výslužbě.

Letci do Anglie

(čtk): Při příležitosti oslav 50 výročí letecké bitvy o Anglii navštíví tuto zemi bývalí příslušníci čs. vojenských jednotek západního odboje. Od 25. června do 2. července bude v Anglii na pozvání svých exilových kolegů pobývat 60 příslušníků pozemních jednotek, od 10. do 15. července 150 letců. Někteří se včera setkali v Praze s novináři. Generál E. Fajtl sdělil, že ne seznamu účastníků leteckých bitev je 360 lidí v naší republice a 180 Čechů a Slováků, kteří emigrovali do zahraničí. Z příslušníků pozemních vojsk žije 900 lidí. Seznamy však nejsou úplné. Zmíněna byla také výzbroj. Nádherný strategický bombardovací letoun Liberator byl zlikvidován parním válcem.

Názory na odškodnění

Moskva: Velení střední skupiny sovětských vojsk navrhlo vytvořit společnou sovětsko-československou komisi, která by vypracovala jednotný postup a kritéria hodnocení ekologických škod na území posádek sovětských vojsk v ČSFR a v jejích okolí. Mluvíci sovětského ministerstva zahraničních věcí G. Gerasimov tak reagoval včera na tiskové konferenci v Moskvě na rozdílné údaje československé a sovětské strany o způsobných škodách. Uvedl, že metody a kritéria hodnocení ekologických škod u sovětských a československých odbořníků se liší.

Langza...
K...
K...

„Zabalte nám to s sebou,“ požádali dva zákazníci majitele lahůdkářství na Pimské Via Nomentana a ukázali na dva kusy pizzy. Místo dvou stotisícových bankovek ale vytáhli z kapsy želízka a spolu s pizzou si odvezli i Angela Terezzioho.

Specialitou jeho krámku byla totiž pizza s kokosem. Popularita lahůdkářství rostla, zvláště mezi mladými lidmi. Náhodnému pozorovateli mohlo být nápadné jen to, že téměř nikdo nekonzumoval svou porci v krámkě, ale pečlivě zabalenou si ji odnášel s sebou. Pak si však někdo povšiml, že za desetidekagramovou porci pizzy se platí 100 000 lir (přes 80 dolarů), přičemž muž za pultem se s vracením drobných neobtěžuje. To už šli agenti z protinarkotického oddělení téměř najisto, zvláště když vy-pozorovali, že „zabalit s sebou“ je smluvené heslo k zakoupení „vylapčené“ pizzy.

Složité cesta k očistě

Téměř polovina policistů v Severomoravském kraji propuštěna

(čtk): V Severomoravském kraji, jako prvním v ČSFR, skončily prověřky všech příslušníků SNB. Prověřováni je projevkové a příslušníci občanské komise. Z jejich závěrů vyšel rozkaz reditele KS SNB v Ostravě o způsobilosti policistů pro další službu ve sboru. Prověřováno bylo celkem 1062 příslušníků SNB. K propuštění ze služby SNB bylo navrženo 477, tj. téměř 45 procent. Z bývalé SIB bylo propuštěno 362 příslušníků, tj. přes 70 procent. Z 22 náčelníků okresních a místních policejních státních jich bylo udvořeno 21.

Nový reditel krajské správy SNB v Ostravě pplk. Ing. Jím Sprušil isam totálnímu režimem perzekvováni o těchto prověřkách uvedl: „Proč bylo v Severomoravském kraji prověřováno tolik příslušníků a tedy i těch, kteří nezastávali vedoucí funkce? Vy-plyváno to zejména ze specifiky kraje, který byl znám jako bašta totalitního režimu. Bezpečnostní orgány byly prováděny se stranickými orgány. Další státní orgány, instituce ústřední, Rada příslušníků SIB byla po 17. listopadu 1989 nebo i dříve buď ze

„sametové revoluce“, s odchodem bývalých představitelů totalitního režimu z funkcí a se zrušením článku 4 ústavy.

V odvoláních proti propuštění probíhají, že věrně sloužili dle bývalého obsahu služební přísluhy, tzn. totálnímu společenskému zřízení a jeho představitelce KSC. Nepochopili kvalitativní změnu v naší společnosti a byli by ochotni podepsat novou služební příslahu a opět věrně sloužit demokratické společnosti. Prostě to znamená, že občané, které ještě nedávno iniciativně pronásledovali a perzekvovali, by byli ochotni zase iniciativně chránit! Byli by ochotni sloužit komunistům. Prostě nikdo z prověřovaných nepochopil, že ho společnost v Bezpečnosti nechce. Hledají všechny právní možnosti k protažení vnitř odvolávacího řízení a pokračují se naříz výkon rozhodnutí. Nepraktičtější bylo většího politického pracovníka v Bezpečnosti v jednom okrese doslova bunil personalistě i vedení OS SNB za pomoci občanů po územní okrese. Schovával se, aby mu nemohli

SHAKESPEARŮV SOBOJ S MOCIPÁNY

Když bylo Williamu Shakespearovi necelých 37 let, jeho soubor se trochu zapletl do Essexovy palácové revolty proti jejímu Veličenstvu: v sobotu 7. února 1601 hráli na objednávku pro Essexovy přátele jeho Richarda II., obsahujícího slavnou scénu vynucené abdikace anglického krále. Hra měla vzbouřence inspirovat a dodat jim odvahu. Essex, jak známo, skončil na popravišti, přesto na chování herců nebylo shledáno nic závadného.

Když bylo Shakespearovi pomyslných 270 let, tedy v r. 1834, dostal se do průsvitu s rakouskou cenzurou. Ve svém *Králi Learovi* (IV., vl. 163) napsal totiž kdysi větu „Pes v úřadě se poslouchá“, kterou J. K. Tyl svědomitě přeložil. Věta musela pryč: zřejmě byla nebezpečnější než abdikací scéna v 17. století.

Když bylo Shakespearovi pomyslných 388 let, tedy v r. 1952, zasáhla jiná cenzura na stejném místě podruhé. Psal jsem tehdy do LD o tom, že byl nalezen Tylův překlad a co rakouská cenzura vyškrtla. To se ovšem čtenáři nedověděli, neboť věta „Pes v úřadě se poslouchá“ byla chápána jako časová narážka (aby nel) a musela se vynechat. Pokud se pamatují, ani výrazu „král“ se nesmělo v titulku článku použít.

Jinak bylo vše zdánlivě se Shakespearem v pořádku: klasické marxismu jej uznávali, tedy se „směl“; sice kde se vzal tu se vzal, objevil se překladatelský a výkladový monopol, ale ten našťáště nepřežil padesátá léta. Bdělost a ostražitost však nepolevovaly — obecnost totiž občas nevhodně reagovala. Uvedme několik osobních zkušeností.

Vlastně Shakespearo podědil nepřijemností po svém moderním pokračovateli, Christopheru Fryovi: jeho *Dáma není k pálení* byla po 37 vyprodaných reprízách nemilosrdně stažena z repertoáru činohry ND a pak po léta citována jako odstrašující příklad ideologické diverze. U jmen Macháček a Hodek někde začala blikat červená světélka.

Oko za oko v Realistickém divadle: úspěch při premiéře značný, proto veliká nevole nadřízených složek: režisér Laurin měl nepřijemností a Pavel Grym, který o premiéře napsal do LD nadšenou recenzi, „vyletěl“ z místa. Schylovalo se k shakespeareovské bouli.

Ta vypukla s čs. premiérou *Jindřicha V.* v ND a to s ojedinělou silou: Macháček a Hodek byli dáni na dlouhou dobu k ledu a šéf činohry Bedřich Prokoš byl sesazen. Co těm „nahoře“ vadilo? Úplně všechno. Ve hře byly nevhodné repliky nevhodně přeložené. Ukázalo se, že soudruzi považují některá slova za posvátná a nesmí se jich v textu použít (u Frye to byl „východ“ a „normalizovaný“, u Oka „pomýlit se“, v *Jindřichu* mj. „rudý“ a „světový názor“). Hlavním kamenem úrazu však byla scéna tří kapitánů, z nichž pouze jeden mluví normálně: troufl jsem si tehdy irského kapitána Macmorrisa, postavu to veskrze kladnou a sympatickou, přeložit do slovenštiny — což [a to nechápu ani dnes] bylo pokládáno za urážku Slováků a já musel příslušné pasáže převést do hanáčtiny [!]. Na námitku, že je-li užití slovenštiny urážkou Slováků, je tedy užití hanáčtiny urážkou Hanáků, jsme se dověděli, že „Hanáků je máh...“ Hrubých chyb se také dopustil Macháček: mj.

historicky dementní francouzský král četl svůj projev z papírku a co horšího, režisér si vymyslel pro setkání anglického a francouzského krále tlumočnický *Jindřich V.* měl být uveden ve Florencii — bylo to totiž skutečně mimořádně vynikající představení — ale Národní nevyjelo ani na Florenci. A když jednou na Nový rok napadlo prezidenta Svobodu se přijít na proskribované představení podívat, sháněly se klíče od prezidentské lóže horko těžko, inscenace však nebyla zakázána a některé odsouzené režijní detaily se časem tiše vrátily na svá místa.

A potom přišel Rok českého divadla a s ním *Hamlet*. Přiznejme si, že kolik je na světě lidí, tolik je výkladů *Hamleta*: tato hra je prostě zročadlo, v níž každý vidí sám sebe. Hodek jako překladatel se v té době už zase „směl“, stejně tak Macháček, jenom pro Marxe věcného nepouštěje ty dva k sobě, jinak vznikne ideologické *Hirošima!* Snažili se tomu zabránit a požádali mě, abych na zkoušku přeložil první jednání. Když jde o *Hamleta*, není místo pro urážené překladatelské sebevědomí (tři „mé“ Shakespearů už ND uvedlo), a tak jsem „jím“ první akt a nakonec celou hru přeložil. Potom jsme Macháčkem (a nejenom s ním) mnohokrát seděl a vytvářeli jsme definitivní hrací text (připomínám, že neseškrtný text *Hamleta* nelze uhrát za méně než pět hodin a to je v našich poměrech u činohry neúnosné, proto ty dlouhé úvahy). Po smutných zkušenostech jsme dali do škrtnů mj. všechny pasáže, kde jsme mohli narazit, např. zmínky o tehdy obzvlášť „žhavém“ Polsku.

Nebylo to nic platné. Shakespearo zvítězil nad autocenzurou a inscenace se ocitla v klatbě. Rozhlasový pořad o ní natočený se měl vysílat až o řadu let později, chystaná fotografická publikace nevyšla nikdy, recenzent v *Tvorbě* našeho *Hamleta* po všech stránkách zatratil a ÚV poslal do hlediště komisi, aby zjistila, v čem a v jakých detailech spočívá protisocialistická představení. Neobjevili nic závadného (krom celého textu hry): je však prý podezřelý, že byla vyškrtána všechna místa, která by mohla působit jako nevhodné narážky. A tak zatímco předcházející překlad hraný na ND byl vydan krásně a knižně, můj nesměla DILIA ani rozmočkat. Konec této inscenace byl rovněž neslavný: do nové sezóny ji sice režisér vypulfroval k nejvyšší možné dokonalosti (na základě písemného ujištění, že *Hamlet* nebude stažen

z repertoáru), ale místo toho bylo náhlá a nečekaná derniera s poznámkou, že „každá jirnice má dva konce“ a hlavní představitel je na roli už starý. Inu, soudružské chování... Měli jsme je předpokládat.

Naštěstí televize ještě stihla celou inscenaci natočit a odvysílat. Zdá se, že naše televize v nedaleké budoucnosti vyhradí Shakespearovi vše, co jsme mu byli dlužni: v inscenacích BBC TV uvede všechny jeho hry, třebaže redaktoré dr. Štorkové dalo velkou práci prosadit, aby byly uvedeny celé a z některých méně známých her nebyl udělán smíšený „stříhák“. Bývali bychom byli první ze 118 zemí, které seriál uvedli, kdo by z některých her udělal sekaninu.

Tento smutný přímat tedy nebudeme mít. Když bylo Shakespearovi pomyslných 428 let a jeden měsíc, zvířel nad mocipány. Věřme, že definitivně.

České sklo do světa

(tř): Sklárný Český kráskát v Chlumu u Třeboně jsou jako jeden z mála podniků u nás představiteli českého sklářství. Výrobním programem je ruční produkce užitého skla, které je určeno převážně na vývoz. Obstát ve světové konkurenci je ale stále těžší. Toho jsou si sklářští vědci a proto jejich snahou, a nutno dodat, že úspěšnou, je kvalitní obměna sortimentu. Ta se ročně pohybuje okolo čtyřiceti procentů. Proto se dají zahraniční trhy nejen držet, ale i rozšiřovat a export zvyšovat. V loňském roce vyvezli skláři o padesát procent zboží více než v předešlém a letos se předpokládá, že se export zvýší o pětinu a dosáhne jen do západních států hodnoty okolo jednoho sta milionů korun. Mezi rozhodující odhátelky patří Austrálie, Itálie, Japonsko, Kanada, USA a Velká Británie

Na vycházku s pasem

Naše putování má za cíl rakouské městečko Hardegg. Je to údajně nejméně město v zemi, ve kterém nežije ani sto stálých obyvatel. Právě nyní slaví 700 let od svého založení a nad ním se tyčící hrad má být na co hrady. Alespoň našinci se to tak jeví.

Domky uprostřed chráněných lesů mají své kouzlo. Kouzlo má také most, po kterém kráčíme. Pochází z minulého století, pro vypočetění jeho funkční doby je ovšem nutné zapomenout na čtyři desítky let, kdy jeho železnou konstrukci rozřezala železná opona. Most — podobně jako pod ním protékající Dyji — totiž dělí pomýslině čára státní hranice. Jak pomyslná, to člověk plně pochopí zrovna teď. Rozdíl je vidět pouze v barevném odstínu nově položených fošen před a za polovinou mostu...

Hraniční přechod Čížov-Hardegg Mimonchotem — pro pitnou vodu si slouží jen nemotorizovaným turistům — náš celnicí musejí chodit do Rakouska, z obou zemí. Vzklyt obec Čížov [na ky... Přechod je po desetiletích odmluvně od letošního dubna každý den od osmi do dvaceti hodin. Jeden z celníků říká: „Víc Rudy zatím prošlo násich občanů než Rakusanů, žádný přešupek jsme však nezaznamenali...“ Mimonchotem — pro pitnou vodu si slouží jen nemotorizovaným turistům — náš celnicí musejí chodit do Rakouska, z obou zemí. Vzklyt obec Čížov [na ky... Přechod je po desetiletích odmluvně od letošního dubna každý den od osmi do dvaceti hodin. Jeden z celníků říká: „Víc Rudy zatím prošlo násich občanů než Rakusanů, žádný přešupek jsme však nezaznamenali...“ Mimonchotem — pro pitnou vodu si slouží jen nemotorizovaným turistům — náš celnicí musejí chodit do Rakouska, z obou zemí. Vzklyt obec Čížov [na ky...

Do ambulanci přece 2 3 4 90

(ls): Bratr JUDr. Josef Bartenčík, který byl v uplynulých třinácti hospitalizován na III. interní klinice Fakultní nemocnice v Praze, byl včera předán do ambulanci péče. Jeho zdravotní stav je uspokojivý.

Benžina oznamuje zejména směrná renským a dalším prodáváním místními poukázek na pohonné látky, že od 1. 7. 1990 platí pro občany a organizace NDR vřídlné nákup poukázek vydaných PZG Tuzek. Třlány a poukázky nakoupené občany NDR do 30. 6. t. r. lze realizovat i po tomto termínu u čerpacích stanic státního podniku Benžina.

Slavný autor slavné „Niagary“

„Temně hučí Niagara, temně hučí do noci, komu všude v srdci hrdá, tomu není pomoci.“ Autorem slov nejznámější trampské písničky je Čech Eduard Ingriš, který nedávno oslavil v USA 85 let od svého narození. Souděky nebyly skoupé. Jedna data do vlnku hudební nadání, druhá vkládá do jeho ruky fotografickou a filmovou kameru, třetí touhu po cestování, romantice a dobrodružství. Eduard Ingriš, horlivý cestovatel, byl ochoten pro nová poznání riskovat i vlastní život. V jeho těle mu skutečně hrdá nepokojná krev.

Ingriš je autorem neobyčejně plodným, vždyť složil několik desítek operet, stovky písní a hudbu k jedenácti filmovým snímkům. V celém světě byla známá a oblíbená hudba k filmu Love Story — Milostná povídka. Jako kameraman natočil třináct cestopisných snímků pro hollywoodskou filmovou společnost. Osobně asistuje Ernstu Hemingwayovi při natáčení filmu „Stálec a moře“ se slavným Spencerem Tracyem. Stává se i důvěrným přítelem Marilyn Monroeové. Pro výstředně schopnosti je i dirigentem Státního symfonického orchestru v peruánském Limě. Přesto Ingriš toužil po cestování v dalekých a mládo známých částech světa. Projevuje se jeho neklidný duch vyjádřený již v mládí v jeho písničkách. Ingrišovy expedice za kulturními a vědeckými poznatky jsou z oblastí kolem Amazonky a z polynéských ostrovů.

Ingriš si umínil potvrdit teorii svého přítele Thora Heyerdahla, že ostrovy jižních moří jsou osídleny Inkou z Peru. Jeho první dobrodružná plavba z Peru na polynéské ostrovy skončila po 47 dnech málem tragicky. Loď Kantuta se dostala do úru, který zde bývá velmi ztídká, a pohybovala se stále ve velkém kruhu. Zásoby vody docházely. Po několika dnech radiotelegrafického vysílání — volání o pomoc, kdy již nevěřil v záchranu, byl kapitán Kantuty vysvobozen americkou námořní lodí. S nezlomnou vůlí uskutečnil druhou plavbu, tentokrát již úspěšnou. Cestu o délce 6400 námořních mil během čtyř měsíců Ingriš zjišťoval pod názvem „Přežití Kantuty aneb Odyssea na voru“.

E. Ingriše lákají bílá místa na mapě, doslova ho přitahují jako magnet střížku. Na voru a na kánol se plaví jako první do míst, kam ještě nezasáhla lidská civilizace. Putuje proti proudu Amazonky z Brazílie do Peru. Všechny předchozí výpravy ztroskotaly pro obtížnost horního toku nejdelší řeky světa (7025 km), nebo se již nikdy nevrátily. Pravděpodobně byli účastníci Indický časťo skalpování (vědecká výprava z USA z roku 1968). I tato cesta, kterou Ingriš podnikl s přítelem a s indiánskou ůtkou, se poprvé nepodařila. Přes zákaz peruánského prezidenta se cesta opakuje. A opět, během devíti měsíců života a v džungli, točil Ingriš tisíce metrů filmu, aby tím přiblížil život málo známých lidí z amazonských pralesů a ukázal na barevném záznamu jejich kulturu a zvyky. Během 400 mil plavby je skutečně co točit. Amazonku v její pravé podobě pak ukazuje filmem „Nezkrocená Amazonka“.

● Od 1. července letošního roku budou moskevské obchody postupně přecházet na prodej potravin a průmyslového spotřebního zboží na zvláštní vizitky. Nový systém nákupu zboží v Moskvě nahradí nynější praxi prodeje na občanské průkazy.

Na časté dotazy, jak je možné dostat se mezi amazonské divočky a žít s nimi (ani misionářům se to nepodařilo), Ingriš odpovídá: „Nikdy nezapomínám na svou hudbu. Je podmanivá. Hrdá jsem na kytaru pro Jibar-dory. Byl jsem na chvíli jedním z nich. Nechtěl jsem na ně nábožensky působit, měnit je, poučovat je o naší civilizaci. Byl jsem tam, abych poznal způsob jejich žít.“

Na několika expedicích v deštivých pralesích Amazonie doprovázel Ingriš jeho oddaný pes. Jednou se jeden z Ingrišových nosičů zmínil před náčelníkem kmene Shipibos o jeho schopnostech. Náčelník se zaradoval a přesvědčoval Ingriše, aby ho vyměnil za jednu z jeho čtyř dcer, nebo za manželku. Protože se nedoporučuje odmítat indiánské dary, byl Ingriš v těžké situaci, aby diplomaticky vyprávěl povídky o svém psu.

Během četných výzkumných cest skutečně nebyla nouze o dramatické zážitky. Z mnoha vedme aspoň dva: Při sbírání dřeva na oheň byl Ed uštknut jedovatým hadem do ruky. Okamžitě si našel ránu bítvou, aby s krví dostal jed ven. Ale přesto tři dlouhé dny hluboko v pralesi bojoval tvrdou bitvou života se smrtí. Snad, nejlépe vystihuje Ingriše druhá přitohda, která se stala po jeho návratu z expedice River Napo do Limy. Na první stránce novin nalezl titul: Eduard Ingriš je mrtve. Dozvěděl se, že byl hluboko v pralesi napaden a roztrhán pumou. Zpráva obsahovala nepřesné údaje od domorodých průvodců. Během natáčení byl Ingriš skutečně napaden pumou, ale chránil se pohyblivou kamerou, takže byl jen lehce zraněn. Jeho průvodce, který přiběhl na pomoc, byl s těžkým zraněním ihned odvezen do nemocnice ve městě Iquitos. Když se auto vrátilo a Ingriš na místě již nebyl, domnívali se, že ho šelma roztrhala a že byl pohřben podle zákona džungle: na místě. Až za několik týdnů po svém návratu mohl náš slavný krajan vyprávět zprávu o své smrti s následující reakcí: sám řídil rekviem se svými nejslavnějšími skladbami.

A tak končí příběh přiblížitel jen mozaikovité život dříve u nás opomíjeného významného krajanu. Všechny cesty podnikl v letech 1948 až 1970. Po své pětadesátce se věnoval přednáškově — zeměpisné činnosti po celé Severní Americe.

Obr přistál v Ruzyni

Československo se otevírá světu a to sebou přináší nové problémy. Například zájem o návštěvu v naší zemi přesahuje zatížení kapacit leteckých linek s cílem na ruzynském letišti. Proto snad za pět minut dvanáct byla uzavřena smlouva o leasingu letadel typu Airbus A 310-300. Vzhledem k tomu, že tyto moderní stroje budou létat v barvách Československých aerolinií až počátkem roku 1991, uzavřely ČSA v květnu s americkou charterovou společností AMERICAN TRANS AIR dohodu o pronájmu a nasazení velkokapacitního letadla Lockheed L 1011 Tristar na lety mezi New Yorkem a Prahou.

V sobotu dopoledne přišly na ruzynské letiště stovky fanů vzdušné dopravního prostředku. Lockheed L 1011 sem zavítal poprvé a přivezl

Opravdu drahý kámen

LONDÝN: Za rekordní částku 4,07 mil-

Stella na nás trh

(čtk): Kostoucí zájem čouáčích i zahraničních odběratelů o malé motocykly podnítl kooperující výrobce ze ZVL v Koičově a Motorázodu v Ři- ze zvýšit letošní plánovanou produkci mopedů Stella z původních 7500 na 11 500 kusů. Od popalerní Bahely se Stella, která se stala velmi oblíbenou v zemích Beneluxu, liší menšími koly, nižším podvozkem, přičemž spotřeba 1,6 l benzínu na sto kilometrů dosahuje při 40kilometrovém rychlosti. Zájemce o Stella afraspon častěji uspokojí prvního devět tisíc kusů, které přijdou do konce letošního roku na náš trh.

Ličení proti M. Štěpánovi

(čtk): Hlavní líčení proti ing. Miloslavu Štěpánovi, ČSC, začne v pondělí 25. června před trestním senátem obvodního soudu pro Prahu I. Podle obžaloby se dopustil trestného činu zneužívání práva a zneužívání činitele a trestného činu k návodě k trestnému činu zneužívání práva a trestného činitele. Hlavní líčení bude nevěřejně, protože během něj budou projednávány skutečnosti, které jsou předmětem uražování. Jde o část důkazů — listin i svědeckých výpovědí, které se týkají Rady obrany NVP, jejímž předsedou M. Štěpán byl. JUDr. M. Marková, předsedkyně senátu novinářům sdělila, že dostává mnoho dopisů. Jsou dvojího druhu: jedna část, to jsou rozvolně a vyzvy k osvození obžalovaného. Jejich přisatelé ji vyzývají, aby věc zastavila, což ovšem není v pravomoci předsedy trestního senátu. Zbylé dopisy, psané pry často v urážlivém duchu, požadují tvrdé odsouzení M. Štěpána „na dvacet let“.

Neobjasněné vraždy

(čtk): Ve středočeském kraji bylo v letošním roce spácháno už jedenáct vražd (ve stejném loňském údobí šest). Z nichž dvě jsou ještě objasněny. Podle informací zástupce Společnosti VSN hlavního města Prahy a Středočeského kraje jde o zavražděného muže, který byl nalezen 22. dubna 1990 na jezu v Mlýnské vlně v okrese Mělník, a vraždu matky a dvou jejích dětí z 30. dubna v Klučově na Kolínsku. U prvního případu je zavražděná kompinkována tím, že tělo situované v blízkosti telovány sexuálními vztahy. Bylo asi dva měsíce ve vodě. V době spáchání trestného činu v obci Klučov se tam konala taneční zábava, již se zúčastnilo asi 400 lidí ze širokého okolí. takže i tady mají vyšetřovatelé práci značné ztíženou. Vzhledem k prudkému nárůstu trestné činnosti ve Středočeském kraji — registrovány jsou loupežné přepadení, vloupání do bytů, rekvizitních a jiných objektů apod. — žádá VB občany o rychlou spolupráci při hledání recidivistů, například formou oznámení na VB nebo na tel. linku 158.

Maďarsko a turistika

Budapešť: Nadále trvá vysoký zájem zahraničních návštěvníků o Maďarsko. Konstatuje tisková agentura MTI. Do konce letošního května zemi navštíví více téměř 11 milionů cizinců, což je o tři čtvrtiny více než před rokem. Z rušivě oblastí došlo dokonce

—A LETA JAKO ADRJAN—

lónu liber (asi sedm milionů dolarů) byl ve čtvrtek vydražen velký diamant z Agry, který nosil na svém turbanu v šestnáctém století indický vládce a zakladatel říše Mughalů Bábúr. Drahý kámen, který dnes váží 32,24 karátů, patří mezi největší opracované diamanty světa. Cena, kterou za něj zaplatilo jedno hongkongské zlatnictví, je čtyřnásobná proti tomu, co očeká-

kovála dražební společnost Sotheby's. Dosaď největší částku za vydražený diamant vyplatil loni jeden zlatník ze Saúdské Arábie, který získal o něco menší broušený kámen za 6,2 milionu dolarů.

Erneuerung und Kontinuität

Die neue tschechoslowakische Regierung unter Ministerpräsident Marian Calfa hat am Mittwochabend vor Staatspräsident Vaclav Havel, der sie einsetzte, ihren Amtseid abgelegt. Es ist die erste aus freien Wahlen hervorgegangene Regierung in Prag seit der Machtübernahme der Kommunisten nach dem Zweiten Weltkrieg. Calfa sagte bei der Amtsübernahme, sein Programm sei, die CSFR aus den Trümmern von vier Jahrzehnten kommunistischer Herrschaft herauszuführen.

Wie Calfa (unser Bild) gehörte neun der 16 Ressortchefs schon der bisherigen Übergangsregierung an, darunter Außenminister Jiri Dienstbier, Verteidigungsminister Miroslav Vacek und Finanzminister Vaclav Klaus. Das Innenministerium leitet künftig der 43jährige Jan Langos.

Zugleich konstituierte sich das neue Parlament, in dem Havels „Bürgerforum“ und seine slowakische Schwesterorganisation „Öffentlichkeit gegen Gewalt“ über 170 der 300 Sitze in beiden Häusern verfügen. Zum Parlamentspräsidenten wurde wie erwartet wieder Alexander Dubcek gewählt, Symbolfigur des „Prager Frühlings“.

In der neuen Regierung stellen das tschechische „Bürgerforum“ (OF) sieben, „Öffentlichkeit gegen Gewalt“ (VPN) drei und die slowakische „Christlich-Demokratische Bewegung“ (KDH) einen Minister. Sechs Kabinettsmitglieder gelten als parteilos, was dem offenen Charakter des „Bürgerforums“ entspricht, das primär Bewegung und keine klassische Partei sein will.

Die neue Prager Bundesregierung weist damit sowohl Züge der Erneuerung als auch der Kontinuität auf. Es ist bemerkenswert, daß Präsident Havel auch nach dem erdrutschähnlichen Wahlsieg von OF und VPN, die gemeinsam in den beiden jeweils 150 Abgeordnete zählenden Volks- und Nationenkammern über die absolute Mehrheit verfügen, an dem Altkommunisten Calfa festhielt. Der 44jährige Slowake bildete bereits nach der „sanften Revolution“ Ende vergangenen Jahres die erste Übergangsregierung der „nationalen Verständigung“ unter Beteiligung oppositioneller Minister. Nach seinem Austritt aus der KPC kandidierte er auf einem Spitzenplatz der VPN.

Ein paralleler, wenngleich weniger demonstrativer Fall ist der Verbleib von Oberstleutnant Miroslav Vacek im Amt des Verteidigungsministers. Nach seinem Austritt aus der KPC

wird der nach der Revolution an die Spitze des Verteidigungsministeriums gelangte Vacek, der Havels besonderes Vertrauen genießen soll, jetzt als „parteilos“ geführt. Unmittelbar nach der Revolution wollte das „Forum“ noch unbedingt einen Zivilisten als Militärminister sehen. Vacek soll sein Amt, so hört man in Prag, aber absolut loyal ausgeübt haben.

Die wichtigste parteipolitische und personelle Verschiebung stellt das Ausscheiden der „Tschechoslowakischen Volkspartei“ (CSL) mitsamt ihrem bisherigen Innenminister Richard Sacher dar. Die CSL schaffte anders als die zweite, einst regime-stützende Blockpartei, die „Tschechoslowakische Sozialistische Partei“ (CSS), in einem Wahlbündnis mit zwei anderen christdemokratischen Gruppierungen den Sprung über die Fünf-Prozent-Hürde. Sie wurde aber durch die „Stasi-affäre“ ihres Parteichefs Jozef Bartoncik nachhaltig geschwächt. Innenminister Sacher geriet dabei in den Verdacht, die Aufdeckung der 17jährigen Zusammenarbeit Bartonciks mit dem Staatssicherheitsdienst nicht energisch betrieben beziehungsweise hintertrieben zu haben.

In der neuen Regierung sind die Wirtschaftsexperten Vladimir Dlouhy und Pavel Hoffmann als Chefs neugeschaffener Ressorts für Wirtschaft und Planungsstrategie für die Umwandlung der staatlichen Planwirtschaft in eine marktorientierte Wirtschaftsform verantwortlich. Koordinator dieser Umwandlung ist der Vizepremier Vaclav Vales. Langos, ein ehemaliger Dissident, gebietet als Innenminister nur noch über die Polizei. Der Staatssicherheitsdienst wurde aufgelöst. Eine der ersten Aufgaben des Parlaments ist die Wahl eines Staatspräsidenten – vermutlich am 5. Juli. Havel hat seine Kandidatur von einer breiten Vertrauensbasis für die Regierung im Parlament abhängig gemacht. Diese ist gegeben, nachdem die Christdemokraten doch noch der Regierungskoalition beigetreten sind.

Wichtigste Aufgabe von Parlament und Regierung wird es sein, vor den Neuwahlen in zwei Jahren eine neue Verfassung zu erarbeiten und das Land in die Marktwirtschaft zu führen.

ein Zentimetermaß oder einen Zollstock, messen Sie genau die Länge des Körpers, und tragen Sie die exakten Maße in das Teilnahmeformular ein – nur Mut, es locken 30 000 Mark!

Mit den delikaten Vermessungsarbeiten ist es nicht getan. Als Beweisstück muß die tote Kakerlake sorgfältig aufbewahrt werden. „an einem sicheren Ort“, wie es in dem Inserat heißt, „am besten in einer Schatulle.“ Denn die größten gemeldeten Kakerlaken werden eine Woche vor der Endausscheidung Anfang Juli von einer dreiköpfigen Expertenkommission begutachtet und nachgemessen, um den Sieger zu ermitteln.

Bei mehreren gleich großen Kakerlaken entscheidet das Los. Für die zweit- und drittgrößte gibt es als Trostpreis immerhin noch je tausend Mark – wer hatte gedacht, daß eine Kakerlake ein so nützliches Tier sein kann!

ROCKY ROSINE 7100 VETÄ...

Gesucht wird Griechenlands größte Kakerlake

desweit ausgeschriebene Fehndung nach der größten hellenischen Kakerlake!

Mitmachen darf bei dem unappetitlichen Preisausschreiben jeder, der seinen ständigen Wohnsitz in Griechenland hat, ausgenommen die Mitarbeiter der Herstellerfirma und ihre Verwandten ersten und zweiten Grades. Einsendeschluß ist der 29. Juni, es gilt das Datum des Poststempels, und der Rechtsweg ist natürlich ausgeschlossen.

Griechenlands größte Kakerlake sollte möglichst, muß aber nicht unbedingt mit dem Sprühhift FLAK erlegt werden. Zertreten allerdings gilt nicht; das Tier, so heißt es in den Teilnahmebedingungen ausdrücklich, darf bei der Exekution „keinesfalls entstellt werden“, denn schließlich kommt es auf die genauen Maße an: „Legen Sie die Kakerlake auf

dank der Wirkstoffe MGK 204, Piperonyl Butoxide, Chlormyrifos und Pyrethrins“. Unschädlich für die Ozonschicht, wie der Hersteller verspricht, aber tödlich für die Kakerlake: „Bewaffnen Sie sich mit FLAK!“

Die lichtschreuen Kakerlaken (FR-Archivbild) sind in fast allen griechischen Wohnungen ständige, aber unwillkommene Gäste. Mitunter gedeihen sie zu beträchtlicher, in Nordeuropa kaum für möglich gehaltener Größe: fünf Zentimeter Länge sind gar keine Selbstenheit. Über ein Dutzend Hersteller diverser Gifte wirbt mit Inseraten, Funk- und Fernsehspots ständig um die Gunst der geplagten Verbraucher. Der Handel mit diesen Kampfgasen scheint ein gutes Geschäft zu sein angesichts der Fortpflanzungslust, die griechische Kakerlaken entwickeln. Und nun also die lan-

Das Kopfgeld ist ein ordentlicher Batzen: Drei Millionen Drachmen, umgerechnet 30 000 Mark. Dafür muß ein griechischer Polizist fast drei, eine Sekretärin über zwei Jahre arbeiten. Jetzt haben die Ordnungshüter, die Vorzimmerdamen und vor allem die griechischen Hausfrauen die Chance, auf einen Schlag reich zu werden. Allerdings um einen hohen Preis: „Warnung! Nur für Leute mit starken Nerven!“ steht über jener doppelseitigen Anzeige, die Ende vergangener Woche in den griechischen Illustrierten erschien. Gesucht wird: Die größte Kakerlake Griechenlands.

Ausgesetzt wird die Belohnung vom Hersteller eines Schädlingbekämpfungsmittels, das den vielversprechenden Markennamen FLAK trägt: eine „schnelle und wirksame Abwehrwaffe,

Američtí studenti pomáhají

[čtk]: Američtí studenti, kteří se při návštěvě V. Havla v USA rozhodli pomoci v Československu při výuce angličtiny, potřebují převrátit větší množství hodn. knih, pedagogických pomůcek a materiálů přes oceán. Zatím nemohou najít nikoho, kdo by se této záslužné činnosti zhostil.

Zemřel nejstarší diplomat

[čtk]: V Chebu zemřel ve věku 97 let nejstarší český diplomat František Heřman. Byl blízkým spolupracovníkem Masarykovým i Benešovým. V době první republiky působil mj. na nejlépe zastupitelských úradech v Řecku, Španělsku, Rakousku a Itálii a za druhé světové války se aktivně účastnil londýnského protifašistického odboje.

Orientalische Schabe (Kakerlake)

Malaria-Leichtsinn

Bechum – Mehr als 50 Menschen sterben jährlich in der Bundesrepublik an Malaria, teilte die Deutsche Gesellschaft für Parasitologie mit. Grund: leichtsinniger Verzicht auf Impfungen bei Fernreisen.

0,2 Promille in Schweden

München – Auf Schwedens Straßen gilt ab 1. Juli die 0,2-Promille-Grenze (bisher 0,5). Ab 1,5 Promille droht ein Jahr Gefängnis.

Pravé šampaňské nebude

Francouzský průmysl zabývající se výrobou šampaňského vína, je blízko hluboké krizi. Prohlásil to představitel sdružení výrobců tohoto perlivého moku.

Příčinou zřejmě neodvratné krize podniků vyrábějících šampaňské je podle názoru sdružení neochota pěstitelů vinných hroznů přistoupit k uzavření dodavatelských smluv na letošní rok. Z celkové počtu 19 000 dodavatelů zatím podepsala kontrak-

ty jen malá část a dosud uzavřené smlouvy pokrývají celoroční potřeby výrobců pouze do výše 43 procent. Je to vůbec nejmenší množství, které kdy bylo výrobcům šampaňského dodáno.

Ironií je, že příčinou tohoto stavu je právě obilba šampaňského vína: pěstitelé hroznů raději sami vyrábějí méně kvalitní mok, než aby prodali vinnou šťávu dodávákům nezpracovaných hroznů „klasickým“ výrobcům.

Prodej šampaňského vína prudce vzrostl v roce 1980. Vloni bylo spotřebitelům prodáno 249 miliónů lahví, zatímco o deset let dříve jen 184 miliónů. Velký podíl na tomto zvýšení mají právě „divocí“ výrobci z řad pěstitelů.

Každoročně se z Francie vyvážejí kolem 40 procent šampaňského vína do daného na trh.

DOPIS PREZIDENTA

(čtk): Mluví federálního ministra zahraničních věcí L. Dobrovský předat větra v Černinském paláci v Praze mimořádnému a zplnomocněnému velvyslanci Rumunska Ionu Ciubotarovi dopis prezidenta ČSFR Václava Havla prezidentu Rumunska Ionu Ilieskovi. V dopise prezident Havl vyjádřil překvapení nad vinou násilí a zatýkání v Rumunsku nedlouho poté, co lid odmítl totalitní systém a diktatorské praktiky. Upozornil, že chce-li se začlenit do společenství svobodných a spolupracujících zemí v nové Evropě, musíme všechny problémy řešit uvážlivě, trpělivě a mírumilovně, především však s plným respektem k základem lidským právům a demokratickým hodnotám. V závěru dopisu Václav Havl píše: „Domnívám se proto, že k politickému řešení krize i posilní mezinárodního postavení Rumunska byste přispěli rozhodným odsouzením násilí vůči demonstrantům a zahájením celonárodního dialogu. Žádám vás o to v našem společném zájmu.“

Dám s popisným číslem 15 v Thunovské ulici v Praze nyní zdobí nová pamětní deska. Je věnována významnému českému secesnímu malíři a grafiku Alfonši Muchovi (1860 až 1939), který zde po svém návratu z Paříže dlouhá léta žil.

„Passivraucher krebgefährdet“

US-Umweltbehörde nennt Zahl von 3800 Toten pro Jahr

WASHINGTON, 27. Juni (AP/dpa). Menschen, die ohne selbst zu rauchen, Zigarettenqualm ausgesetzt sind, können nach einem Berichtsentwurf der US-Umweltbehörde EPA ohne Zweifel an Krebs erkranken. In dem am Dienstag veröffentlichten vorläufigen Bericht heißt es, ein Zusammenhang zwischen Passivrauchern und Lungenkrebs sei zweifelsfrei nachgewiesen worden.

Dem Berichtsentwurf zufolge kann nicht übersehen werden, daß das Risiko für Personen, die nicht selbst rauchen, aber „mitrauchen“, an Krebs zu erkranken, höher ist als das Risiko in Familien, die „nikotinfrei“ leben. Das zeigen 24 Studien, die in acht Ländern erarbeitet worden seien, heißt es. Nikotinrückstände seien in Blut, Speichel und Urin von 50 bis 75 Prozent der Nichtraucher gefunden worden.

In der Studie heißt es weiter, pro Jahr stürben vermutlich 3800 US-Bürger als Nichtraucher am Raucherkrebs. Unter ihnen seien 1750 Frauen und 800 Männer.

die nie eine Zigarette angefaßt hätten. An Lungenkrebs seien auch 1250 Personen als Passivraucher gestorben, die früher schon mal geraucht hätten. Der Untersuchung zufolge haben vor allem solche Kleinkinder an Atembeschwerden zu leiden, die in verqualmten Haushalten aufwachsen. In den USA sterben einer Statistik zufolge jährlich etwa 130 000 Menschen an Lungenkrebs. 85 Prozent dieser Todesfälle werden von Statistikern auf das Rauchen zurückgeführt. Es heißt sogar, es gebe jährlich 390 000 Fälle von vorzeitigem Ableben an den Folgen von Tabakmißbrauch, wenn Herz- und Kreislaufkrankungen mitgezählt werden.

Die Tabakindustrie konterte, es handle sich bei dem Zahlenwerk bestenfalls um methodisch bedenkliche „Spekulation ohne angemessene wissenschaftliche Basis“. Anti-Raucher-Gruppen halten die Zahlen dagegen für zu niedrig. Sie verweisen auf Berichte, wonach passives Rauchen für den Tod von jährlich 50 000 Menschen verantwortlich sein könnte.

Spor o muzeum

(čtk): Viekly distokační spor, který se týká plného uvolnění a využití objektu Národního technického muzea v Praze na Letné, skončil vědra dohodou partnerů, představitelů ministerstva vnitřní ČSFR a ČR, ministerstva kultury ČR, NVP, ONV v Praze 7, Geodetického a kartografického podniku a dalších účastníků. Náměstek pražského primátora J. Klíma řekl, že vyšetřovat geodety a kartografy z objektu NTM lze za předpokladu, že věci pomohou zejména obě ministerstva vnitřní. Ostrá výměna názorů, do níž se zapojili i poslanci NVP a ONV v Praze 7, nakonec vyústila v rozumnou dohodu: všichni se společně obrátí na odpovědné instituce a budou požadovat bezodkladné řešení případu.

Hungerkur

PRAG, 27. Juni (AP). Aus Protest gegen schlechte Organisation und erniedrigende Kurbedingungen sind sowjetische Gäste im tschechischen Kurort Karlsbad nach einer Meldung der sowjetischen Nachrichtenagentur TASS vom Mittwoch in einen Hungerstreik getreten. Schon in Moskau hätten die Kururlauber auf dem Bahnhof übernachtern und sechs Stunden an Fahrkartenschaltern zubringen müssen, berichtete TASS. Niemand sei vorher informiert worden, daß die Reise selbst zu bezahlen sei. Außerdem fehle es in der ČSFR an Möglichkeiten, Geld zu wechseln. So könnten die Kurgäste weder einen Erfrischungsstrunk noch den Gang zur Toilette bezahlen. Von seiten der sowjetischen Gewerkschaft und der Kurheimleitung werde jetzt mit Abbruch des „Erholungsaufenthaltes“ gedroht.

Paris verbietet Tabakreklame

Parlament beschloß Gesetz / „Beispiellos in Gesundheitspolitik“

PARIS, 27. Juni (AP). Mit überwältigender Mehrheit hat die französische Nationalversammlung am Mittwoch ein 1993 in Kraft tretendes völliges Werbeverbot für Tabakerzeugnisse beschlossen. Die Werbung für alkoholische Getränke wird drastisch eingeschränkt. Gesundheitsminister Claude Evin bezeichnete die Maßnahme als „beispiellos in der Geschichte der Gesundheitspolitik“. Das Gesetz verbietet jede direkte oder indirekte Werbung für Tabakerzeugnisse. Es untersagt Tabakfirmen auch, als Sponsoren bei sportlichen oder kulturellen Ereignissen aufzutreten.

Neben allen 270 Sozialisten stimmten 45 Unabhängige und Zentrumsabgeordnete für die Gesetzesvorlage. Die meisten Gaullisten enthielten sich, während die Mehrheit der Liberalkonservativen von der Union für Französische Demokratie gegen das Verbot stimmten. Insgesamt

erteilten 149 Abgeordnete der Vorlage eine Absage.

Die Abgeordneten sprachen sich dagegen aus, den Verkauf von Tabakerzeugnissen an Jugendliche unter 18 Jahre zu verbieten. Sie stimmten aber für ein Verkaufsverbot alkoholischer Getränke an Tankstellen. Die meisten Weine wurden auf Betreiben von Abgeordneten aus Weinanbaugebieten von dem Werbeverbot ausgenommen.

Nach Angaben der Regierung sterben in Frankreich jährlich 85 000 Menschen an den Folgen des Rauchens und 45 000 an übermäßigem Alkoholkonsum. Das Kabinett hat noch weitere Maßnahmen zur Bekämpfung des Rauchens beschlossen. So soll der Zigarettenpreis in diesem Jahr um 15 Prozent steigen, und die Eisenbahngesellschaft SNCF hat ein Rauchverbot für den gesamten Vorortverkehr beschlossen.

Gorbačov a peníze

Moskva: Ze 4 000 rublů pro kvantitativní platbu zůstává Michailu Gorbačovovi po zánětu přibližně 2300 rublů. Nemá to však jediný zdroj jeho příjmu. Značnou sumu dostává sovětský prezident i za svou itinerární činnost, napsal deník Komсомоl'skaja Pravda a jako příklad uvedl jeho knihu o přestavba a nové myšlení. Vysoké jsou však i výdaje nejvyššího sovětského představitele. Jen do pokladny KSSS odevzdává jeden milión rublů ročně a značné prostředky věnuje na dobročinné účely: 350 000 rublů na dětskou nemocnici ve městě Irkutsk, 100 000 dolarů na Ruskou dětskou nemocnici, 200 000 rublů na památník vojáků Torkinovi; v SSSR známé a oblíbené literární postavy spisovatele Alexandra Tvardovského. Nedávno Gorbačov přispěl 400 000 dolarů na Krasnogvardějskou oblastní nemocnici v Stavropolské oblasti. To krou-

Úspěch J. Jakubiska

(čtk): Zvláštní cenu poroty na moskevském filmovém festivalu Interfest získal film Juraje Jakubiska Sedmá konárni a je mi dobře. Porota zdůvod-

nila své rozhodnutí tím, že film je „unikátním spojením poezie, ironie a etiky“. Měl také největší úspěch u diváků tohoto „superfestivalu“, na němž se představují filmy, které už získaly váživiny na jiných přehlídkách.

Jak je to v Berouně

(vis): Na základě programového prohlášení vlády a zjištění, že vedoucí funkcionáři mají komunistické organizace SD Jednota Hřovice manipulují s hospodářskými výsledky, rozhodli se zaměstnanci hotelu Litava v Berouně k osamostatnění. V průběhu tohoto procesu se jasné ukázalo, jak je komunistická mařka propojena se státními orgány. Všechny státní orgány v okrese Beroun, a zejména vedoucí funkce v nich, jsou stále obsazeny příslušníky svržené komunistické diktatury. Zaměstnanci hotelu Litava v Berouně nemají žádný jiný prostředek, jak dosáhnout cíle, než stávku. Komunističtí funkcionáři vědomě vyprovokovali střety a roztrpění občánů tím, že měli podvodně své rozhodnutí, lžou a dokonce se snaží propovídat stávkující, bez jakéhokoli vyjednávání o jejich požadavcích.

Dubcek erneut an der Spitze

Zum Präsidenten des Prager Bundesparlaments gewählt

PRAG, 27. Juni (dpa). Alexander Dubcek, die Symbolfigur des „Prager Frühlings“, ist am Mittwoch erneut für zwei Jahre zum Präsidenten des tschechoslowakischen Bundesparlaments gewählt worden. Auf der konstituierenden Sitzung der Föderativen Versammlung stimmten 218 Abgeordnete für Dubcek und 49 gegen ihn. Sechs enthielten sich.

In einer kurzen Ansprache nannte Dubcek wirtschaftliche Annäherung an Westeuropa, Einführung der Marktwirtschaft und Ausarbeitung einer neuen Verfassung als wichtigste Aufgaben der tschechoslowakischen Bundesversammlung. Dubceks erster Stellvertreter wurde der Verfassungswissenschaftler Zdenek Jicin. Beide waren vom Bürgerforum und dessen slowakischer Schwesterorganisation, Öffentlichkeit gegen Gewalt, vorgeschlagen worden, die bei den Wahlen am 8. und 9. Juni die absolute Mehrheit bekommen hatten. Sie stellen 172 der 300 Abgeordneten.

Marian Calfa steht erneut an der Spitze der tschechoslowakischen Regierung. Dies entschied am Mittwochabend Präsident Vaclav Havel. Calfa wird an seiner Seite vier stellvertretende Ministerpräsidenten haben. Dies sind der Wirtschaftsfachmann Vaclav Vales, Außenminister Jiri Dienstbier, der Jurist Pavel Rychetsky und der Computerfachmann Jozef Miklosko, ein Slowake.

Finanzminister bleibt Vaclav Klaus, der die meisten Direktstimmen bei den Wahlen am 8. und 9. Juni erhielt. Auch Verteidigungsminister Miloslav Vacek, der Havels besonderes Vertrauen genießt, wurde in seinem Amt bestätigt. Das Innenministerium wird der Slowake Jan Langos, ein langjähriger Bürgerrechtler, leiten.

Die Regierung ist eine Koalition des Bürgerforums, der Bewegung Öffentlichkeit gegen Gewalt, der christlich-demokratischen Bewegung sowie der Demokratischen Partei.

ZAVRAZEDENÍ MILADY HORÁKOVÉ 27. června před čtyřiceti lety připomene nová československá známka v hodnotě 1 Kčs s jejím portrétem. Znamka vychází z podnětu Klubu Dr. M. Horákové, který přes tlač informoval o obtížích, jež předcházely na ministerstvu spojuj vydání této známky. Bylo povinností jí vydat a tak se vrátil jednak k památce této ryzi ženy, ale i k padesátým letům, kdy byli popravováni v Československu lidé ve jménu ideologie třídní nenávisli. „Památce obětí bezpráví“ praví poněkud příliš všeobecně text na nové známce; v procesu s M. Horákovou, v procesu zcela vykonstruovaném a prohlášeném, byl odsouzen k trestu smrti také spisovatel Závís Kalandra. Komunistická moc jej poslala na popraviště proto, že si tak s tímto významným a čestným člověkem, který prožil prokurátora v nacistickém koncentráku, vyřídila předválečné účty, kdy Kalandra kritizoval stalinové procesy, kdežto jeho odpůrci a strážci stalinso-goltwaldovské linie — např. Štoll, Fučík, Neumana a další — vychlovali demokratičnost stalinové moci i jeho justice... Nová známka byla vytvořena rotačním ocelotiskem a tříbarevným hlubotiskem v tiskových listech po padesáti kusech a vychází s ní obálka prvního dne. Zajímavý je původ portréta M. Horákové: grafik O. Pošurný tu použil kresby, kterou v roce 1945 vytvořil manžel Bohuslav Horák, jemuž se tu podařilo vyjádřit oduševnělost i krásu paní Milady. Předpokládáme, že by se na portrétích známek měly postupně objevit i další osobnosti postihané nespravedlivě komunistickou mocí. Znovu třeba upozornit na širokou oblast křesťanského duchovního života, jehož mluvčím i představitelům je československá známková tvorba časem velmi dlužná. (Na reprodukci nová známka vycházející 27. června.)

OSTATNÍ KURSY ZAMĚNĚNÉ NEPŘATNĚ ODCHYLKY — pouze anglická libra po-dražila o 1,1 %, stoří nymí 52,57 Kčs, francouzský frank je k mánt za 5,41 Kčs (+ 0,2 %), listie italských lir za 24,82 Kčs (+ 0,02 %), marka — vlast-ně napoleóny jen západoněmecká — za 18,22 Kčs (+ 0,1 %), švýcarský frank za 21,48 Kčs (+ 0,5 %), ame-rický dolar, který jediný poklesl, za 30,76 Kčs (- 0,4 %).

Jak nepřijít o valuty

(par): Jestliže se chystáte vyrazit na nákupy do Rakouska, nebo do SRN, jistě byste neradi přišli o vrácenou daň z nadhodnoty, která činí od 7 do 21 procenta z ceny koupeného zboží. S novinkou nyní přichází Čedok ve spolupráci s dešťinnou společností švédské firmy Tax-free Shipping.

Zmíněná švédská akciová společnost působí zatím ve všech významnějších obchodech dvanácti zemí Evropy. Nakupující je pozná podle výrazného označení „TAX FREE“. Prodáváci na požádání a po předložení pasu vyplní do speciálních šeků příslušnou částku daně z nadhodnoty. Turista si musí tento speciální šek nechat ještě potvrdit při výjezdu od celních orgánů příslušné země — tzn. v našem případě Rakouska nebo SRN. Teprve tímto razítkem šek nabývá platnosti, která má rozdílné trvání. Rakouský šek (minimální hranice nákupu — 1000 šilink) platí zhruba 6 měsíců, německý šek (bez omezení) 1 rok. Tento šek vám po předložení vyplatí ve více než 3 tisících pobočkách

v 17 státech. Ode dneška je tímto místem také Čedok, sídlící v Praze 1, Na příkopě 18.

Dodajme, že nechceme vidět předpokládané fronty. O rozšíření této služby do dalších poboček na území republiky se totiž teprve uvažuje. Navíc otevřeno má být jen v pracovní dny od 8.15 do 16.15 hodin. Ale své služby jistě po republice nabídnu různí překupníci... Takže zatím bude pro turisty pohodlnější si šeky proměnit přímo na některém přechodu nebo blízkém městě v sousedních zemích. Čedok však postupně chce službu rozšiřovat nejen na další pobočky, ale i na výplatu šeků z dalších zapojených zemí. Ty vám zatím vyplatí pouze v cizině.

Postal jen šilink 22.6. (zpa): Ze sledovaných turistických kurzů prodáje valut se od minulého týdne nezměnil jen kurs rakouského šilinku 11 ATS nadále za 2,60 Kčs.

**Speciální slepičí polévka: 1 litr dob-
rého vývaru ze slepice (ale v nouzi
může být i z kostky slepičho bujónu),
70 g domácích těstovinových
čtverečků, 4 lžice nadrobno nakráje-
ného masa ze slepice nebo libové
šunky, 40 g sýra ke strouhání (nej-
lépe parmazán), petrželka.**
Do procezeného a přebytkového tu-
ku zbaveného vývaru zaváme čtve-
rečky a když změknou, vložíme ma-
so. Polévku doplníme jemně nakrá-
jenou petrželkou. Strouhaný sýr na
posypání podáváme zvlášť, na misee.

**Krůtí řízky ve víném těstíčku: 4
řízky z krůtích prs, sůl, hladká mou-
ka, ztužený tuk na smažení.**

**Těstíčko: 2 vejce, 1 žloutek, 1 dl
sladké smetany, 3—4 lžice suchého
bílého vína, asi 100 g hladké mouky,
sůl. Řízky lehce naklepeme, osolíme,
obalíme v mouce a v těstíčku z roz-
šlehaných vajec, žloutku, smetany, ví-
na, mouky a soli, které před použitím
necháme asi pět hodin odpočinout.
Odpočinuté těsto můžeme ještě podle
potřeby zředit nebo zahustit a pro-
šlehat. Smažíme v dobře rozehřátém
tuku po obou stranách dozlatova. Po-
dáváme s vařenými, máslem omaš-
třenými a petrželkou posypanými
brambory a se salátem.**

Plánicka v Římě:

To je nádhera!

V PONDĚLÍ odpoledne přiletěl z Prahy do Říma na pozvání ČSFA FRANTIŠEK PLÁ-NIČKA, legendární brankář vice-mistra světa 1934 v Itálii (na obr. z té doby), který zůstane s naším mužstvem po dobu jeho pobytu na „mondialu“. Ještě týž večer se objevil na trenótu ku našeho národního mužstva na Olympijském stadionu. Šestaosmdesátiletý pán usedl na lavičku náhradníků a díval se kolem se-
■ Váš první dojem ze stadionu?
„To je nádhera! Takový jsem si neodvedl vůbec představít. Vysoké hlediště, kolem dokola jen sedadla, má střechu, takového sta-dionu by se měl člověk poklonit.“
■ A hrávník, úzký, hustý, krát-ce střihový...
„Měl bych znovu říci se na něm válet a dělat Robinsony.“
■ Napadlo Vás, že se ještě po 56 letech znovu podíváte na „mis-to činu“. Kde jste dosáhli takové slávy?

„Ne, v to jsem nevěřil. Ale do Itálie jsem vždycky rád jezdil, je to krásná země, jen ten Mussolini mi tehdy vadil.“
■ Co říkáte výkonu našich proti USA a Rakousku?
„Hráli velmi dobře, jen by měli, ještě víc střílet, ve fotbale platí přece góly.“
■ Jste znovu na mistrovství světa, tuším poprvé od roku 1938 ve Francii teď už jako divák. Jete šťasten?
„To určitě. Jen mne mrzí, že se mnou už nemohl přijet Olda Nejedlý. Zasloužil si také, aby byl ještě jednou v Itálii. Byl to skvělý hráč, poctivý člověk a dobrý kamarád...“

letech nappout v parlamentu“ — řek-la nám. „Protože však bych nerada ztratila kontakt s televizí, uzavžuji o tom, že bych jadenkrát měsíčně mě-la večerní hlasatelskou službu. To je zatím mé přání — skutečnost může však být taková, že na televizní prá-ci nezbyde čas. Pak pochopitelně do-stane přednost poslanecká činnost.“

Možnost delší dovolené

(r): Česká vláda na svém středěm-ním zasedání vyslovila souhlas s tím, že všechny organizace mají možnost prodloužit svým zaměstnancům dovo-lenou o jeden týden, ovšem za před-pokladu, že k tomu nebudou požado-vat vyšší mzdové prostředky nebo pří-padně další finanční zdroje. Návrh na tuto úpravu možnosti prodloužit dovolenou předložil ministr zdravot-nictví a sociálních věcí. Česká vláda ve svém souhlasu vyslovila požada-vek, aby ve zdravotnictví a ve služ-bách byl návrh ještě doteřen.

M. Skarlantová: FS má přednost
(neš): Mezi populární osobnosti, které získaly poslanecké mandát v právě zvoleném Federálním shro-máždění, patří i hlasatelka Marta Skarlantová. Zajímalo nás, zda také ona, jako herečka Jana Hlaváčová a zpěvačka Marta Kubišová, přenechá své místo jinému poslanci nebo za-sedne v zákonodárném sboru. „Ves-keré slyšeli v následujících dvou

Uchylný násilník za mřížemi 19.6. 90

(lh): V obci Kocurany, okres Příle- vitz, vlnkl tuto sobotu kolem druhých hodiny ranní 39letý, sedmkrát soudně trestaný L. B. do bytu 83leté ženy. Nebohou stařenu z násilníka a způsobil jí četná zranění, na jejichž následky zemřela. Díky pohotovému zásahu příslušníků policie byl pachatel druhý den zadržen.

▲ **Tragická roztržka.** Ve středu 13. 6. po půlnoci v Loučkách na Sokolovsku, po předchozí hádce několikrát bodl nožem 45letý J. D. svého 29letou družku. Žena na následky zranění druhý den v nemocnici zemřela.

▲ **V pátek okolo půlnoci** v Kadani nepředl 52letého chodce dva výtečníci — 37letý, 10krát soudně trestaný M. F. a 28letý, 4krát trestaný P. P. Starší z nich nešťastníka usmrtil dýkou. Motivem činu bylo odmítnutí poskytnout oběma násilníkům nocleh. Ti poté předpali další dva 25leté muže a pokusili se jim odcizit kalhoty. Při činu byli zadrženi hlídkou VB.

▲ **Notnou dávkou odvahy a drzosti,** prokázal dosud neznámý pachatel, který v sobotu krátce po poledni rozbil skleněnou přepážku na poště v Lindříšské ulici v Praze 1. Využil tak chvílkové nepozornosti zaměstnanců a odcizil 17 000 korun.

▲ **Zdatný lupič.** V noci ze 18. na 17. června se zatím neznámý poberte vloupal do rodinného domku v Praze 7, Trojské ulici. Do „reneečku“ si zabalil videorekordér s patnácti kazetami, trojkombinaci Toshiba, radiomag natočnou, tři bundy, 20 000 Kčs, 4600 DM a šparkovníci. Odcizené věci byly odhadnuty částkou 210 000 korun.

▲ **Noční zloděj řádlí** na parkovišti hotelu Budovatel v Praze 1, Dušní ulici. Z 15. na 16. 6. „prověřil“ několik

vozu zahraničních turistů. Jeho pozornost nejvíce zaujaly vozy Mazda, Datsun, Chevrolet, Volvo a dvě BMW. Úhraně způsobil spícím majitelům škodu za 170 000 korun.

Povedená návštěva

▲ Na linku 158 oznámil v pondělí muž z Prahy, že mu dvě ženy s jeden muž rýmského původu odcizili z bytu šperky, valuty spotř. elektroniku a prádlo. Způsobená škoda činí asi 95 000 Kčs. Poškozený se s touto společností seznámil v noci v centru Prahy a poznal je do svého bytu. Zde všichni dohromady vypil láhev vína a pak se šel majitel bytu vykoupat, čehož využili pachatelé a s odcizenými věcmi zmizeli.

▲ **Majitel Oltřicu** z Prahy oznámil v neděli večer, že mu neznámý pachatel během čtvrtihodinové nepřítomnosti odcizil z vozu videokameru, bateriový holící strojek, autohodiny a několik kazet. Celkově činí způsobená škoda cca 94 000 Kčs.

▲ **V bytě svého otce** v Hustopečích si v neděli asi ve 21 hodin 17letý učeň nalezeným klíčem odemkl skříň, kde měl otec uloženou malorážní pušku. Pušku nabíl a pak s ní manipuloval takovým způsobem, že vyšla rána a projektil zasáhl do břícha jeho o rok mladšího bratra, který utrpěl těžké zranění.

▲ **Kuriózní lup** byl ohlášeno 18. června v 10 h na MO VB Prosek. Pracovník Výzkumného ústavu leteckého v Praze 9 oznámil, že z vývojové dílny byl odcizen jeden list z osmileté prototypové vrtule. Předběžná škoda činí asi 70 000 Kčs.

Konec „drsných chlapíků“ 22.6.90

(čre): Třikrát trestaného Kamila Z. (1956) a dvakrát trestaného Emila B. (1966), oba ze Spišské Nové Vsi, zadrželi a umístili v cele zadržení a zajištění policisté z Prahy 10. „Drsní chlapíci“ si 19. 6. po 23 hodině vytypovali u stanice MHD v Praze 10 41letou ženu, kterou předpali a odcizili jí kabelku s 2700 Kčs. Loupežníci si nesačili lup ani rozdělili.

▲ **Podnikatele,** jehož jediným výrobním prostředkem byly plané sliby, vyšetřují policisté z Prahy 4. Šestkrát trestaný Jiří M. (1956) od Mjna 1989 do dubna 1990 ve 22 případech vylákal pod záminkou obstarání valut na občanech Prahy a Středočeského kraje částku 102 753 Kčs.

▲ **Požár v úpravně látek** vypukl večer v s. p. Perla v České Třebové. Oheň zachvátil střešní konstrukci. 80 požárníkům se podařilo požár lokalizovat a současně část hořlavého materiálu a strojního zařízení umístit do bezpečí. Nikdo nebyl zraněn. Škoda je půl až tři čtvrtě mil. korun.

H. Kissinger v Praze

(čtk): Na pozvání Ústavu mezinárodních vztahů přiletěl včera do Prahy bývalý ministr zahraničních věcí USA, významný americký politik a politolog, prof. Henry Kissinger. Hlavním bodem programu jeho třídenního pobytu v Československu je přednáška na téma Perspektivy pro systém evropské bezpečnosti. Americký host se setká rovněž s prezidentem republiky V. Havlem a s dalšími čs. představiteli.

Milióny agentů STASI

Berlín: Západoněmecká Spolková zpravodajská služba (BND) nabízí v poslední době prominentním příslušníkům státní bezpečnosti NDR (Stasi) beztržnost a vysoké finanční částky, jestliže přestoupí do jejich služeb. Uvedl to bývalý šéf východoněmecké rozvědky M. Wolf. Obdobná nabídka prý byla učiněna i jemu. Podle jeho slov se verbování přeběhlicků ze Stasi děje ve velkém měřítku. V jednom případě ví o nabídce sedmiciferné sumy.

Tragická nedbalost

(rel): V úterý ráno přivezla 21letá matka z Chomutova na dětské oddělení OÚZ mrtvá dvojčata ve stáří půl roku. Děti v noci plakaly, odmítaly jít do a nedaly se uspat. Matka je přikryla prošívanou přikrývkou až nad hlavu a usnula. Ráno našla obě děti bez známek života.

▲ **O sebevraždě upálením** se pokusil obviněný Josef K. (1969) 19. června v 16 45 v cele NVÚ Praha 4-Pankrác. Nejprve zatáralist vstoupil dveře, do cely a potom zapálil lůžkoviny a svůj oděv. I přes rychlý zásah oříslušníků SNV utrpěl sebevrah popáleniny II. stupně na zádech, rukou a obličeji. V současné době je umístěn na ARO v nemocnici Bulovka. Šetřením bylo zjištěno, že o sebevraždě se pokusil již 18. ledna t. r.

▲ **Nikoli pohostinnou náruč stověžatě Prahy** pocítil 47letý občan SRN. Krátce po půlnoci 19. 6., když opouštěl bar Lucerna ve Vodňčkově ulici v Praze 1, ho předpala skupina cikánů. Než se stačil vzpamatovat, inkasoval několik úderů a kopanců. Předpadenému zmizely jeho veškeré finanční prostředky v hodnotě 68 600 korun.

STALO SE VE 4 DNECH...

Vaše obočí mluví o vašem charakteru

Jiště jste slyšely už mnoho rad, jak obočí upravovat, líčit, dneš vám řekneme, co prozrazuje o vašem charakteru jeho tvar:

● **Obočí s velmi vysokým obloukem,** přerušené nad nosem dosti velkou mezerou, prozrazuje duševní pohodu a smysl pro humor,

● **obočí, jehož oblouky jsou navzájem srostlé, mívají šikmo ke skráňmi, svědčí o chmurném, plačtivém, neustále smutném charakteru,**

● **obočí mírně zakrouhlené, ke konci spadáající dolů, říká, že jeho majitelka je osoba upřímná, s dobrým srdcem, veškorýsá,**

● **obočí rovné, jakoby zatlačující oči, je charakteristické pro osoby se sklonem k melancholii.**

Při této příležitosti upozorňujeme, že při úpravě obočí používáme pinsetu, nikdy však hřítva.

Žampiony proti AIDS?

Tokio: Každodenní dávka šesti až devíti gramů výtažku z japonského žampionu, kterou japonští lékaři podávali nepřetržitě několik měsíců pacientům nakaženým AIDS, přispěla k významnému zlepšení jejich zdravotního stavu jak oznámil počátkem tohoto týdne japonský deník Yomiuri s odvoláním na dokončené výzkumy profesora Akira Širahaty z univerzity ve Fukuocce, zlepšení bylo zjištěno u 64 procent nemocných, kteří speciální žampionový výtažek brali. Extrakt je v Japonsku využíván již přes 20 let jako dietetický výrobek.

● **Americká vláda rozhodla ukončit diplomatické kontakty s Organizací pro osvobození Palestiny.**

o zemích, které se navracely k demokracii. Princ Philippe je třicet let a je svobodný. Má mj. vojenské vzdělání a v USA studoval také politické vědy.

● **Československá expedice Kamčatka** 1990 má v Moskvě nucenou přestávku: žádost o povolení cesty na Kamčatku byla totiž ministerstvem obrany SSSR na poslední chvíli zainfntuata.

v této přímýsllové oblasti — jedním příbře Philippa se uskutečnilo zavřenými dveřmi a protože belgický královský protokol nevoluje členům královské rodiny veřejně vystupování, zpravodaj ČTK se z kruhů blízkých následníku trůnu alespoň dozvěděl, že Philippe si na své cestě vyhodnotil Evropou hodlá rozšířit vědomostmi

Princ je svobodný! (čtk): Korunní princ Belgického království Philippe, který je v Československu na soukromé studijní návštěvě, včera se svým doprovodem přijel ze Severočeského kraje. Seznámil se s aktuálním stavem, ochranou a tvorbou životního prostředí

Přijede G. Bush NEW YORK: Prezident USA George Bush navštíví ještě letos Československo. Jak oznámil newyorský zpravodaj ČTK, podle důvěryhodného jménovaného zdroje, zavítá George Bush do Československa při jedné ze tří cest do Evropy, které uskuteční do konce tohoto roku.

Zwangsarbeit für Schneider Kolte — in der ägyptischen Hauptstadt wurde ein Schneider zu lebenslänglicher Zwangsarbeit und 62 000 Mark Geldstrafe verurteilt. Er hatte 50 Gramm Heroin von Syrien nach Ägypten geschmuggelt.

Rozhodne až nová vláda

Řeholní řády čekají na svůj majetek • Do SRN bez víz

(Kč): Pravděpodobně od 1. července bude zrušena vízová povinnost mezi ČSFR a SRN pro všechny, kdo cestují do druhé země na návštěvy kratší než tři měsíce a nehodlají tam vydělat. To byl jeden z bodů, který projednal na svém čtrnáctém zasedání federální vláda.

Jak novináři informovali, místopředseda vlády ČSFR V. Valeš, vládě byly také předloženy čtyři materiály, které se týkají ekonomické reformy a to návrh koncepce procesu odstátění a privatizace, soubor opatření k zavedení vnitřní sémilitnosti čs. koruny a návrh centrální nápravy v oblasti velkoobchodních a nákupních cen a příprava k liberalizaci cen, také materiál o zavedení dovozních přírůžek. Vláda dospěla k názoru že nemůže přijmout usnesení. Především proto, že důsledky, které vyplývají z variant v materiálech založených budou působit v období, kdy vláda už nebude mít kompetenci a mandát. Současně bude nově vládě předložen program strukturální politiky a zhodnocení opatření přijatých ke stabilizaci ekonomiky v letošním roce a návrh opatření pro druhé pololetí. Příští vláda tak bude moci posoudit která z variant bude moci být uplatněna.

Vláda včera schválila návrh zákona o úpravě mateřských vztahů řeholních řádů a kongregací a arcibiskupství v Olomouci. Současně vyzvala dosavadní vlastníky a držitele nemovitostí, aby zahájili jednání o jejich navrácení původním vlastníkům. Nejde přitom o objekty, polnosti a lesy sloužící hospodářským účelům. Le-

gálnost existence řádů a kongregací byla v lednu letošního roku znovu deklarována. Aby mohla být jejich činnost obnovena, je třeba jim vrátit příslušné objekty. Navrhovaný zákon napraví alespoň část škod, které byly na řeholních a věřících napáchány. Celková doba věznění a internace řeholníků a řeholnic činila více než čtyřicet tisíc let.

Vláda také přijala návrh na změnu zákona o ochraně státního tajemství z r. 1971. Zjednoduší se zejména předpis o tom, co je potřeba v zájmu státu utajovat. Dále rozhodla, že na budoucí dálnici Praha-Norimberk u Rozvadova bude postaven velkokapacitní dálniční přechod. Předpokládáné investiční náklady dosahují výše půl miliard korun. V zájmu usnadnění turistiky do SRN budou otevřeny některé další přechody, některé jen pro pěší.

Na dotaz, který se týkal sdělení předsedy FS A. Dubčeka k lustracím poslanců FS řekl tiskový mluvčí federální vlády Z. Fiala: K celé záležitosti se vyjádřila federální vláda. Rozhodla o pozastavení dalšího provádění lustrací s tím, že doporučila novému federálnímu shromáždění, aby znovu posoudilo celou problematiku, zaujalo k ní stanovisko a případně stanovilo příslušná pravidla.

Sdělení A. Dubčeka

(Čtk): Předseda FS A. Dubček předal ČTK sdělení, v němž mj. praví, že lustrace předsedy branného a bezpečnostního výboru FS L. Lise byla zahájena na základě tiskové zprávy o údajných stycích L. Lise s rozvědkou CIA (USA) v Lidových novinách 14. 6. 1990. „K tomu mohu uvést,“ sděluje A. Dubček, „že ministr Sacher mě, jako předsedu FS, měl předem informovat o úmyslu lustrovat a vyžádat si souhlas ke vstupu do archívu, ve kterém jsou uzamčeny svazky poslanců FS. Takovou žádost jsem však neobdržel. Dostal jsem také po ukončení práce předsednictva FS informaci — a také na základě publikovaného stanoviska sněmu Občanského fóra jsem se dozvěděl (Lidové noviny 18. 6. 1990) — že ministr vnitra R. Sacher opět lustruje některé nové poslance Občanského fóra. Vzhledem k tomu, že předsednictvo FS ukončilo svou činnost, požádal jsem předsedu vlády ČSFR Mariánu Čálfu, aby tuto záležitost vláda prošetřila a v případě potvrzení pravdivosti těchto informací z toho vyvodila důsledky.“

DDR-Taxis ab Juli doppelt so teuer
BERLIN, 27. Juni (Reuter). Taxifahren in der DDR wird mit Inkrafttreten der Währungsunion am Sonntag doppelt so teuer wie bisher. Wie das Ost-Berliner Verkehrsministerium zur Begründung mitteilte, entfallen dann die staatlichen Subventionen.

TAK KDO TĚ
PRAVDA
HROZBY
KRUČIŘI
AUBOAL...
Sebevůz tehéček: ... Grafová 2;
Návratilová 5, Soteková 6;
Návrtilová 5, Gartišková 6, Sanchuzová 6, 7, K. Matějková 8, M. Matějková 8, F. Ferencová 10, Suková 10, 14;
Nejvyšší kubánský představitel F. Casiro požádal japonsko o zprostředkování neformálního setkání s americkým prezidentem G. Bushem.

Vyjádření ministra vnitra 22. 6.

(Id): Ministr vnitra ČSFR R. Sacher požádal ČTK o uveřejnění následujícího sdělení: Předseda FS A. Dubček předal ČTK prohlášení, které bylo zveřejněno ve sdělovacích prostředcích a které se týkalo lustrace poslance L. Lise. Na základě zprávy ČTK z 11. 6. 1990, podle níž zpravodaj sovětské tiskové agentury TASS V. Roževskij uvedl, že pan poslanec L. Lis udržoval styky s rozvědkou CIA, jsem dal pokyn k lustraci L. Lise. O této skutečnosti jsem bezodkladně informoval předsedu vlády ČSFR M. Čálfu a prezidenta republiky V. Havla za přítomnosti poradce prez. republiky J. Křížana. Prezident republiky a předseda vlády ČSFR vystavili s touto lustrací jednoznačný souhlas, neboť nečinnost v této věci mohla být považována za vážné zanedbání mé povinnosti. Tím, že jsem dal pokyn, nebyla porušena ani ústava, žádný zákon, ani jiné právní normy. Tento úkon se nedotýká poslanceké imunity. Předseda FS A. Dubček byl informován písemně dne 12. 6. 1990. Lustrace byla nutná k ochraně státních zájmů i osoby pana L. Lise. Naprosto nepravdivé je obvinění z lustrací dalších poslanců z řad členů OF. Žádná taková lustrace nebyla z mého pokynu provedena.

VIRGINIA SLIMS: 1. Selesová 27-13, 2. Urařová 25-60, 3. Navrátilová 18-60, 4. A. Sanchuzová 12-38, 5. Zverevová 12-18, 6. M. Matějková 10-60, 7. K. Matějková 10-55, 8. F. Ferencová 10-50, 9. F. Ferencová 9-46, 10. Vítová 9-46, 11. 13. Suková 8-36.

JUDr. Josef Bartončík: 20.6.90 Upevňovat politickou jednotu

Muž na nemocničním lůžku se rozhodně nenudí, třebaže podle lékařských pokynů má mít klid. JUDr. Josef Bartončík, předseda ČSL, člověk, jehož jméno je v posledních dnech prakticky denně skloňováno v denním tisku... Muž obviněný z konfidantství, ze spolupráce s StB, z obelháání prezidenta a nedodržení jakéhosi slibu, osočený z bezcharakternosti jednou před tvářími milionů televizních diváků a po druhé — na hradecké tiskové konferenci — i před kamerami cizích televizních společností... Jeho případ, jak se zdá, se blíží k rozuzlení. Zatím se zdržíme konkrétních faktů „aféry Bartončík“, na které samozřejmě dojde. JUDr. Bartončík při krátkém rozhovoru zatím řekl mimo jiné:

„S velkým zájmem sleduji jednání o sestavování federální i republikových vlád i jednání o konstituování parlamentních orgánů. Domnívám se, že ti, kteří vedou jednání za ČSL, měli dostat od ÚV ČSL v zájmu operativnosti, větší kompetenci. K dosavadnímu postupu jednání mám některé vyhrady, ale vzhledem ke zdravotní situaci a k postavě, které mi ÚV ČSL přidělil, do něho nemohu zasáhnout. Obávám se, že egoismus některých funkcionářů a nedostatek politické prozíravosti může straně přivodit značné problémy. Znovu apeluji na potřebnost úsilí o jednotu všech křesťanských politických sil.

partnerů, zejména Sdružení čs. podnikatelů, považují za politickou chybu, na druhé straně mne těší, že alespoň na půdě ČNR bude pokračovat spolupráce se Svobodnou rolnickou stranou. Jinak se velmi těším až budu propuštěn do domácího ošetřování, abych mohl vést boj za svoji rehabilitaci. Pracuji na materiálu, s nímž hodlám seznámit veřejnost. Jsem upřímně rád, že hrstka novinářů z Mladé fronty, Lidové demokracie a Mladé demokracie píše o mém případě objektivně a poukazuje na nesmyslnost tzv. důkazů. V blízké době jim podám příslušná a podrobná vysvětlení.“

ŽEBŘÍČEK EP: 1. Lendl 2975, 2. Becker 2752, 3. Edburg 2806, 4. Černý 2005, 5. Agassi 1886, 6. Gubert 1639, 7. Muster 1570, 8. Krickstein 1544, 9. E. Sanchez 1499, 10. J. McCulloch 1341, 11. 25. Korda -Encoc 1341, 12. Pugh 2083, 13. Visser 2001, 14. Alutich 2001, 15. Sanchez 1811.

Tečka za Ostrovní

(Čtk): Včera padlo poslední slovo o rozdělení školy v Ostrově: ulici. Od nového školního roku budou zde vedle sebe existovat alespoň rok škola státní a církevní. Na základě konsensu bude mít státní škola 19 tříd, od třetího ročníku 15 z nich z rozšířenou výukou cizího jazyka. Církevní škola otevře 13 tříd, z nichž některé budou jazykové. Ředitel církevní školy jmenoval arcibiskupství, na místo ředitele státní je vypsán konkurs.

Poklesne těžba uhlí

(Čtk): Odborné týmy pracovníků Ústava-ko-karvinských dolů zpracovávají varianty útlumového programu v těžbě a v další činnosti tohoto kombinovaného regionu v ČSFR. Uvažuje se o snížení roční těžby uhlí v OKD ze současných 21 miliard tun na 17,5 miliardu tun do roku 1995, tj. o 3,5 miliarda tun.

Znovu Arabella

(Čtk): Režisér Václav Vorlíček připravuje pokračování populárního seriálu Arabella. Pokračování nazvané „Arabella se vrací“ aneb Rumburak královské pohádek“ bude mít 28 dílů. Děj naváže na Arabelu po deseti letech. Všichni protagonisté tedy směr, ně zastárnou, s některými se již dříve setkali, ale nahradí je další postavy. Princezna Arabella (opět v podání Jany Nagyové) je šťastně vědaná za Ing. Petra Mejera, Rumburak rovněž zůstal ve světě lidí. Míši pohádek navštívil lidozvěstník obr a žádá donně jednu oběť — to je vychudisko, ze kterého autor seriálu Miloš Macourek vychází. Na obrazovce se objeví i arzenál Fantomasových vynálezů, což rozšíří se místa děje, například o tajemný ostrov v moři Pultaneh. Natáčeni bude trvat přes dva roky, ve kterých vznikne třináct hodin ruš. nebo děje. Příběhy známých hrdinů tedy ožijí na obrazovkách nejdříve v roce 1993. O.K.

Za gól Rolls-Royce
Otočník Cháld Mubarak, který vstoupil dosud jediný gól Spojených arabských emirátů na MS v utkání se SRN (jeho tým prohrál 1:5), se stal doma národním hrdinou. A až při dle domě, čeká ho za gól herky dárek — dostane nový vůz značky Rolls-Royce.

Zum ersten Mal muß ein deutsches Gericht entscheiden, ob Rauchen eine Körperverletzung ist.

Polizeimeister Joachim Schittka (31) aus Helmschtedt hat bei der Staatsanwaltschaft in Braunschweig Strafanzeige gegen seinen Chef und 20 rauchende Kollegen vom Grenzschutzamt Helmschtedt gestellt.

Schittka: „Als ich die Einrichtung eines Raucherzimmers beantragte, wurde statt dessen die Teeküche zum Nichtraucherzimmer für mich deklariert. Dort sollte ich frische Luft

schnapen und wieder rein ins verqualmte Dienstzimmer.“ Dagegen sein stellvertretender Chef, Polizeihauptkommissar Günther Hötzel (53, Nichtraucher): „Ein Raucher muß sich im Dienst konzentrieren, braucht einfach die Zigarette.“

Geldstrafe möglich

Staatsanwalt Dr. Jürgen Grasmann (43) hält eine Geldstrafe für die Raucher für möglich: „Das Hervorrufen von Kopfschmerzen oder Übelkeit kann eine Körperverletzung sein.“

Erster Muskel aus Kunststoff entwickelt

Tokio - Einen künstlichen Muskel haben Forscher der Universität Tokio entwickelt. Er besteht aus puddingartigem Kunststoff, zieht sich bei elektrischen Reizungen zusammen und streckt sich danach wieder. Für Arm- und Beinprothesen kann der Kunstmuskel noch nicht eingesetzt werden - zu langsam.

Tausende von Besuchern beim Städtepartnerfest in Frankfurt

International und abwechslungsreich war das Programm des Partnerschaftsfestes, mit dem die Stadt Frankfurt und ihre Bürger, wie bereits in der Frankfurter Allgemeinen Sonntagszeitung berichtet,

schen Tanztheater der „Kokoma Performing Arts“ (rechtes Bild) aus Birmingham malten zwölf Gruppen ein schillerndes Bild der Kultur ihrer Heimatstädte.

Foto archiv: Karel Gott na shromáždění Anticharty

ČTEME Z MODRÉ KNIHY

Hospodářské zvířectvo

(Modrou knihu vydalo ve volebním týdnu ministerstvo životního prostředí ČR. Použilo přitom tzv. knihu bílou, dokument za jehož zpracování byli ekologové za totalitního režimu stíháni.)

Jaké je maso zvířat, která se u nás dočkala porážky? U hovězího žiru se často, až v 60 % vyskytuje nežádoucí změna, označovaná jako DFD. Je to zkratka anglického Dark-Firm-Dry, tedy tmavé, tuhé a suché. Projevuje se typicky temně rudou barvou masa. To má horší chuťové vlastnosti, je téměř nevhodné pro použití v domácnosti, protože velmi rychle podléhá zkáze. A podobně u vepřového vzniká tzv. Pale-Soft-Exudative, neboli bledé, měkké, vodnaté maso. Oboje vzniká stresem zvířat před porázkou, dlouhou přepravou, namačkáním zvířat na malé ploše.

Téměř 75 % ledvin prasat a 80 % ledvin skotu obsahuje nadlimitní hodnoty rtuti. Povolená hodnota je do deseti mikrogramů rtuti v jednom kilogramu ledvinek. Skutečnost se od normy liší až drasticky.

	prasata	skot
11–50 mikrogramů v 1 kg	54,05 %	58,58 %
51–100 mikrogramů v 1 kg	9,43 %	11,30 %
101 a více mikrogramů	11,00 %	9,82 %

V západoevropských zemích vlády vyplácejí farmářům dotace za omezování počtu chovaných zvířat. Méně vysokoužitkových zvířat spotřebuje na stejnou produkci méně krmiv než velký počet jedinců s nízkou užitkovostí. A má-li společnost nadprodukcii masa, lidé bojkotují nákup potravin, které je méně biologicky hodnotné.

U nás je prakticky každá »Také si myslím, že volby čtvrté poražená dojnice a to je podle mne špatné. Zabita ze zdravotních důvodů! Nejčastější příčinou těchto nucených porážek jsou nemoci zaživičeho ústrojí, metabolické a dietetické poruchy – celkem 27 % – tedy vlastně důsledky nevyhovujících krmiv. Takřka stejný počet je porážen pro nemoc pohybového ústrojí a pětina pro porodní či poporodní komplikace. Tyto údaje jsou jasně svědčí o úrovni ošetrovatelské péče a ustájení. Zvířata týráme už jen tím, že jim tak často předkládáme pochybnou krmnou dávku. Zkažené siláže, shnilé senáže, vyloužené řízky z cukrovarů, chemicky ošetřené chrást z řepy, plesnivé seno z přehnojené louky, jadrné směsi plné těžkých kovů, medikovaná krmiva... A přitom roční užitkovost jedné krávy dosáhla u nás v roce 1987 3884 litrů. V chladném Švédsku 5882 litrů, v Maďarsku 4852, v Japonsku 5048.

Naše tzv. velkochovy skotu bez problémů. Sám bych si jsou navzdory všem před zdá pružnější, například možchozím programům pouze trvalého bydliště. To u nás nezmoženou malovýrobou ve velkovýrobních podmínkách. Jen u chovu skotu pracuje u nás 200 tisíc lidí, z toho u krav 130 tisíc.

A jaký je konečný výsledek naší samostatnosti ve výrobě potravin založené na dotační politice bez důsledné uplatněné odpovědnosti? Humánní patologové zjišťují, že ve svalovině, orgánech a tuku pitvaných dětí je daleko více toxických látek než v tělech zesnulých starců

Rozhovor s Věrou Čáslavskou

V šedesátých letech byla stálíci sportovního nebe. Byla fenomén. A to v gymnastice nepředstavuje jen maximální pohybovou dokonalost, ale i tvůrčí potenci, která musí narůstat v obtížnosti a originalitě prvků, vazeb a spojů od závodů k závodům. Proslavila naši zem. Dodnes má otevřené dveře v Japonsku za OH 64 a v Mexiku za OH 68. Sportem se ještě více utužily její vlastnosti, které, zejména dnes, by měl mít každý: pracovat naplno,

byť záštitou spolehlivosti, upřímnosti, tolerance a lásky k lidem. V období normalizace se na ni mělo zapomenout, ale svět si vynutil, že někdy o ní něco svítlo.

● Do 17. listopadu loňského roku naše veřejnost je s moc nevěděla, až pak jste se objevovala na mitincích a hovořila na besedách v divadlech. Jak k tomu došlo?

Stalo se to zcela přirozeně. V patek, 17. listopadu, jsem nebyla v Praze. V pondělí jsem se dozvěděla, co se stalo. Viděla

jsem některé záběry a informovaly mě moje děti. Reagovala jsem bezprostředně tak, že mě to vyburcovalo k napsání výzvy. Natačil ji K. Malina a hned v úterý se vysílala v rozhlase a pak ji otiskly i další redakce. Nabádala jsem v ní, abychom naše děti podpořili, když nám zvedly hlavu, daly nám kus odvahy a narovnalý nám páteř, že je naši povinnosti teď za nimi stát a všemožně jim pomoci ze všech sil. Pak následoval řetězec besed v divadlech, na balkóně v Melantrichu jsem vystoupila s vyznáním. V televizi jsem viděla, jak na celostátním sjězdu zemědělských družstev vypískali naše herce. Dostala jsem strach, že se všechno bortí, že je ohrožena naše budoucnost. Nikým nevyznaná jsem jela do Paláce kultury. Nechtěli mi dát slovo. Fantastickou fintou jsem se vnutila k mikrofonu a můj krátký projev měl docela dobrý ohlas u delegátů. Ještě celá rozrušená jsem se dostavila na první sezení Skautů, kam mě pozvali, a oznámila jim, že jsem právě teď, jako první, složila bobříka odvahy.

● Veřejnost, novináři a sportovci ve vás viděli budoucí primátorku Prahy.

Zdalo se mi to absurdní. O žádnou funkci jsem nestála. Můj dosavadní život byl dost náročný, závodění mě vyčerpalo, zejména psychicky, i soukromý život byl složitější, zvláště po osmašedesátém roce. Chtěla jsem žít klidněji a uspořádat si život podle svých představ.

● Jak jste se vlastně stala poradkyní prezidenta republiky?

Když mě pan prezident 10. ledna pozval na Hrad, tak se mě dotázal, zda přijmu funkci primátora. Řekla jsem mu, že mě nemá asi moc rád. Že dělám spoustu věcí, například okolo Jedličkova ústavu, že mám možnost jet do Japonska, kam jsem byla pozvaná už před listopadem, a tam budu mít příležitost získat pro nás světové ekonomie. Ale k této své činnosti že nemusím mít žádnou primátorskou medaili, která by mi svazovala ruce, že budu takto pracovat dál o své vůli. »To si myslíte,« odpověděl mi, »že si můžete soukromě o své vůli dělat dobré skutky? Co říkáte tomu, abyste mi dělala poradkyní?«

● Rozhodování proběhlo rychle, nelitovale jste pak toho?

Když jsem tehdy jela domů, byla jsem celá nesvá. Uvědomila jsem si, jaká je to velká odpovědnost a zároveň velká čest, být v týmu lidí, které si pan prezident vybral, aby mu pomáhali při tak náročné práci. Nelituji toho, protože celým svým já chci přispět k narovnání všech těch křivd, které se za uplynulé roky staly.

● Co jste vlastně mohla dělat v posledních dvaceti letech?

Po olympijských hrách 68, to už bylo po srpnu, nálada Pražského jara ještě dobihala. Po návratu z Mexika jsem věnovala tehdejšímu našim nejvyšším představitelům miniaturní olympijských medaili, psala jsem knihu a dokončovala studium na FTVS UK. Pak se však začaly utahovat šrouby a v době, kdy jsem se šla ucházet o práci, byly už utahené. Práci jsem nikde nedostala. Pět let to bylo naprosto beznadějně. Chtěla jsem pracovat ve své profesi. Vždyť je tomu tak na celém světě, že vrcholový sportovec předává své zkušenosti mladým nástupcům. V mém případě byli na nejvyšších místech jiného názoru. Nepřímou, různě zakukleně, jsem se dozvěděla, že jako nepřítel republiky nesmím bezprostředně působit na mladou generaci. Bylo mi doporučeno, abych se rozloučila s myšlenkou pracovat jako trenérka, protože bych negativně ovlivňovala naši mládež. Nemožná jsem dělala ani po-

dřadnou práci, třeba uklízet, nikdo mě nezaznával. Bylo by se to považovalo za provokaci. Navíc se normalizátoři obávali veřejného mínění, protože svět o mně stále věděl, jezdili za mnou novináři z Japonska a dalších zemí, což jim nemohli zakázat, ale obávali se, že by jejich vlastní omezenost vyšla najevo. Únavná byla všechna ta předvolání, kterých jsem se musela zúčastňovat, a to od nejnižší úrovně, od tělovýchovné jednoty až po ministerstvo vnitra, kde jsem se měla zodpovídat ze špatných umyslů vůči republice.

V té době jsem dostávala řadu nabídek, v nichž se mělo zhodnotit mé dlouholeté sportovní úsilí. Například v Hollywoodu se měl natočit velkofilm v japonsko-americké koprodukcii a pro ČSSR měl být zisk jednoho miliónu dolarů. Nebezpečně lákavá nabídka však byla podmíněna, že odvolám 2000 slov a nesouhlas se vstupem cizích vojsk, což jsem nikdy neučinila.

Nicméně jsem v té době měla dva šťastné okamžiky. Jako první vstoupil do hry tehdejší mexický prezident Portillo. V rámci čs-mexických kontraktů bylo jeho podmínkou, abych v Mexiku působila jako expert, že si mě Mexičané žádají. Pak došlo k jednáním na kompetentních místech a bylo rozhodnuto, že působením na mexické děti neohrozím nikterak náš stát. Do Mexika jsem odjela s celou svou rodinou. Možná, že se čekalo, že tam zůstanu, což by byla voda na jejich mlýn. V Mexiku jsem působila dva roky a odvedla jsem tam kus dobré práce. Nyní, po letech, jsem se dozvěděla, že jsem byla tenkrát v rámci obchodních dohod vyměněna za nějakou surovinu.

A přišlo druhé osudové štěstí. Nastoupila jsem do dokumentačního oddělení ČSTV na Strahově, kde působil také Emil Zátopek. V roce 1985 přijel do Prahy pan Samaranché, předseda Mezinárodního olympijského výboru, a vyžádal si setkání s Emilem a se mnou a oficiálně nám předal zlaté olympijské odznaky. Pak už jsem mohla dokonce legálně trénovat závodnice, před tím jen anonymně.

● Jaké oblasti zahrnuje vaše poradenství?

Mám na starosti univerzální problémy. Ta paleta je velice pestrá, například humanitární, sociální oblast, otázky zdravotnictví a žen, ale i zahraniční styky, v nichž navazují na předchozí kontakty ze svého sportovního údobí. Každý den je značně náročný. Navštěvováním a delegacemi se dveře netrhnu. K tomu se druží jednání na ministerstvech, sdruženích a institucích, zúčastňuji se porad po celé republice. My, hradní poradci, jsme prostředníky mezi veřejností a panem prezidentem.

● Venujete se ještě tréninku malých adeptek gymnastiky?

Snažím se, abych dvakrát týdně měla na ně čas, abych mohla soustavně rozvíjet několik talentů, které zde máme. V tom prostředí mezi dětmi si vždycky »propláchnu mozek« a cítím se mezi nimi dobře, je to pro mne báječná relaxace.

● Je známo, že máte dvacetiletou dceru Radku a patnáctiletého syna Martina. Co tomu všemu říkáte, jak vám pomáhají?

Snaží se mi pomáhat od prvního okamžiku, v podstatě od 21. listopadu, kdy to pro nás všechno začalo. Pomáháme si navzájem. Dokázali mě povznést a dát mi sílu. Rozumem a očima mladých lidí mi postavili některé problémy do správných rovin. Náš vztah je moc hezký.

Nedávno jste byla zvolena předsedkyní Československého olympijského výboru. Opět se mu vrací postavení, vážnost a po-

vinnosti, které mu historicky od jeho založení patří. S tím rozdílem, že rozměr jeho činnosti je nesrovnatelně větší.

Ukolů je víc než dost. Na nedávné schůzi výkonného výboru ČSOV jsme zvolili místo předsedy, kteří mají přesně stanovené své povinnosti a kompetence. Sestavil se štáb olympijské přípravy. Určila se skupina, která se v červnu v Barceloně zúčastní zasedání Asociace národních olympijských výborů. Obnovujeme styky s budoucími pořadateli letních olympijských her v Barceloně a zimních olympijských her v Albertville. Chceme úzce spolupracovat s národními olympijskými výbory sousedních zemí. Jedním ze základních problémů je získání finančních prostředků, proto přikládáme důležitý význam marketingové skupině. Všichni zvolení funkcionáři jsou dobrovolní pracovníci, ale protože motivace nás všech je velká, věřím, že se všech svých úkolů zhostí spolehlivě a na potřebné úrovni.

● Uvažujete o tom, že se zúčastníte z pozice své funkce zimních a letních olympijských her?

Uvidím, jaká bude situace. V současné době nejsem vůbec páнем svého času. Pokud bude pan prezident zvolen na další dva roky a pokud bude chtít pomoci v přelomu-tí z toho nejhoršího období do dalších voleb, bude to pro mne prioritní přede vším, i před sportem. Vždyť dostaneme-li se z této krize, i sport bude mít pak patřičný prostor. Z voleb vzejde nový parlament, bude sestavena nová vláda, kterou pan prezident výstižně nazývá vládou národní oběti. To proto, že se bude spolupodílet na vytvoření prosperující země a bude spolurozhodovat o nezbytných opatřeních, která se budou dotýkat každého našeho občana. Ta opatření budou mnohdy nepopulární, ale budou nutná. Ty dva roky musíme přežít ve zdraví a ve vzájemném pochopení, i s optimistickým výhledem na lepší časy, které určitě nastanou.

● Už jste se někdy dostala do názorového rozporu s panem prezidentem?

Dosud se mi to nestalo. Jednou jsem měla takový svůj přístup, ale přesvědčil mne. Pan prezident má dar vidět věci ze všech zorných úhlů, i z pohledu veřejnosti, což nám často uniká. Až následně se přesvědčíme o tom, že tak, jak on to cítil, myslel a udělal, bylo skutečně správné. Je to opravdu dar.

● Co říkáte názoru, že v týmu hradních poradců jsou diletanty?

Tato otázka by spíše přináležela panu prezidentovi, ale pokusím se sama tento nesprávný názor vyvrátit. Každý poradce je vzdělaný a ve svém oboru profesně zdatný odborník. Každý z nich má svou osobnost a vyhraněné názory. Pro své vnitřní přesvědčení mají odváhu vyměňovat si názory s panem prezidentem a on takové diskuse přijímá, protože z nich mnohdy vzejdou dobré myšlenky. Každý z poradců má sice své vymezené poličko — kulturu, ekonomii, zahraniční politiku, ale tvoříme tým spolupracovníků, který si vzájemně radi a pomáhá si. Při některých problémech se obracím na další odborníky a konzultanty.

● Jak snášíte jako sportovkyně své kouřící kolegy?

Vzájemně si nevadíme. V zásadě jsem proti kouření, i když ho toleruji. Každý je tak trochu strůjcem svého zdraví. Silný kuřák si může hned těch deset let života odepsat, ač by mohl leccos ještě dokázat a užitečného vykonat. Je to škoda nikoli jen pro něj. Jako poradkyně dostávám mnoho dopisů, v nichž nás, poradce, lidé vyzývají, abychom přesvědčovali pana prezidenta, aby přestal kouřit, abychom střežili jeho zdraví,

aby byl v dobré kondici. Všimla jsem si, že pan prezident opravdu kouření značně omezil a je až dojemně s jakou oddaností pije různé bylinné čaje, připravené různými léčiteli. Pochopil, že musí myslet na své zdraví, že je za to odpovědný národu.

● Když vás tak poslouchám, jak obsáhle je vaše aktivita, zdá se mi až neuvěřitelné, jak to všechno stihnete. Zřejmě ještě přetrvává vaše kondice z minulosti.

Kondice se mi ještě nevytratila, i když na ni hřeším. V této souvislosti však musím podotknout, že největší kondici má náš pan prezident. Nejen duševní, ale i fyzickou. Trochu ho podezírám, zda se v mládí nepřipravoval na dnešní funkci. Všichni ho obdivujeme, protože my jsme mnohdy na dně sil, ale on je stále fit! Přitom málo spí, přetahuje se, vyčerpává se, každému chce vyhovět. Myslím si, že je to ten nejpracovitější prezident na světě.

● Na posledním brifingu se zmínil tiskový mluvčí pan Žantovský, že kolegium poradců bude pozměněno a rozšířeno.

Všude se směřuje k co největší profesionalitě, nejen lidí, ale i struktur. Jde nejen o ministerstva, úřady, podniky, ale i o prezidentskou kancelář. Nyní se zpracovává projekt, aby kancelář zajišťovala ten nejpotřebnější servis. V tom směru budou některé odbory přetvořeny a podle podnětů zdola vzniknou odbory nové. Samozřejmě, že veřejnost bude o nové struktuře prezidentské kanceláře informována.

● Co budete dělat až skončí vaše činnost poradkyně?

Konečně si sednu, přečtu si všechny ty knihy, které mám nastrádané a nepřečtené, a pustím si všechny krásné gramofonové desky, které jsem si navozila z celého světa.

terwagen voll.
Was kostet eine Mark?
18 Pfennig Prägekosten pro Stück. Der Materialwert für die Rohlinge ist geheim, weil man Preisabsprachen der Lieferanten befürchtet. Experten-schätzung: Ca. zwei Pfennig.
Wo wird die Mark geprägt?
In vier Staatsmünzen. Buchstaben auf jeder Mark geben Hinweis auf den Prägeort: J = Hamburg, G = Karlsruhe, D = München, F = Stuttgart.
Was ist die Stellung der Mark in der Welt?
Ihr Wert verdoppelte sich gegenüber dem US-Dollar, verdreifachte sich gegenüber dem französischen Franc und versiebenfachte sich gegenüber dem britischen Pfund. Die D-Mark = stabilste Währung der Welt.

Reich die Reichsgoldwährung mit der Mark (100 Pfennig = 0,3584 Gramm Feingold) eingeführt. Nach der Inflation von 1923 gab es die „Rentenmark“, ab 1924 die Reichsmark.
Seit wann gibt es die D-Mark?
Seit der Währungsreform vom 21. 6. 1948.
Wiesahle aus?
Zuerst war sie ein Goldschein (Größe: 67x112 mm), die Münze gibt es erst seit 1950.
Wer hat sie entworfen?
Der Münchner Künstler Josef Bernhart.
Woraus besteht sie?
Aus einer Kupfer/Nickellegierung.
Wieviele Markstücke gibt es?
Rund eine Milliarde. Bei einem Gewicht von 5,5 Gramm pro Münze wären das 250 Gü-

In fünf Tagen wird die D-Mark in der DDR eingeführt. Die zehn wichtigsten Fragen zur Mark:
Worum heißt die Mark?
Der Begriff kommt von Mark. Die Franken hatten von den Römern das „Pfund“ übernommen, einen Silberbarren von elf Unzen (330 Gramm). Sie reduzierten das Gewicht auf 240 Gramm. Damit es nicht heimlich noch weniger wurde, schlug man eine Marke in die Barren, nannte sie „gemarke“ oder „Markstücke“.
Seit wann gibt es die Mark?
Sie kommt zuerst 1042 als „Kölnische Mark“ vor, blieb als Gold- und Silberstück bis 1872 in Gebrauch. Gewicht: Acht Unzen zu zwei Loth von vier Quentchen à vier Pfennig. Am 9. Juli 1873 wurde im deutschen

Gallensteine durch falsche Ernährung

Gallensteine sind eine unliebsame Begleiterscheinung der Zivilisation. In den industrialisierten Gesellschaften Europas und Nordamerikas treten sie wesentlich häufiger auf als in großen Gebieten Asiens und Afrikas. Mit zunehmendem Alter nimmt die Häufigkeit von Gallensteinen zu. Frauen sind im allgemeinen öfter betroffen als Männer. Auch eine erbliche Veranlagung spielt eine Rolle. In manchen Familien kommen Gallensteine besonders häufig vor.

Die Hauptursache für die Erkrankung ist jedoch im Übergewicht zu sehen, und das läßt sich im Gegensatz zu den erwähnten, nicht beeinflussbaren Faktoren entweder vermeiden oder beseitigen. Fettsüchtige leiden drei- bis viermal häufiger unter Cholesterin-Gallensteinen als Normalgewichtige. Weiterhin besteht eine enge Beziehung zur Ballaststoffzufuhr. Wird diese erhöht, dann vermindert sich in der Regel die Steinbildungsrate der Galle. Außerdem sollte die Nahrung wenig Cholesterin enthalten. Eine entsprechende Kost empfiehlt der Arbeitskreis Diätetik und Gesundheit, Bonn, sowohl für Gallensteinträger als auch nach erfolgreicher Gallensteinauflösung, um einer neuen Steinbildung entgegenzuwirken.

УЗЕРВО ЈЕ ШИТ УНД СХЕИССЕ...!

Ex-KP-Chef steht vor Gericht

PRAG, 25. Juni (AP). Der frühere Prager KP-Chef Miroslav Stepan (unser AP-Bild) muß sich seit Montag vor einem Gericht der tschechoslowakischen Hauptstadt wegen des Verdachts auf Amtsmissbrauch verantworten. Er

ist der erste hohe Funktionär der Kommunistischen Partei, der nach der sanften Revolution Ende vergangenen Jahres vor Gericht gestellt wurde. Die Staatsanwaltschaft wirft Stepan vor, er habe als Vorsitzender des Prager Verteidigungsrates am 28. Oktober 1988 die Anweisung erteilt, Tränengas und Wasserwerfer gegen Demonstranten auf dem Prager Wenzelsplatz einzusetzen.

Staatsanwalt Ladislav Ceplín sagte, Stepan habe mit dem Befehl seine Kompetenzen überschritten. Ihm wird zudem vorgeworfen, er habe im Januar 1989 Demonstranten aus Prag abtransportieren und 30 bis 50 Kilometer außerhalb der Stadt wieder aussetzen lassen.

КОЛЕДА, КОЛЕДА ШТЕПАНЕ...

USA Mitschuld gegeben

Nach dem Erdbeben ist in der islamischen Führungsschicht des Landes ein Richtungsstreit darüber ausgebrochen, wie man sich gegenüber Hilfsleistungen aus dem Westen, insbesondere aus den USA, verhalten soll. Kommentare in iranischen Zeitungen vom Montag dokumentierten die gegensätzlichen Positionen. Während die dem gemäßigten Flügel nahestehende englischsprachige "Teheran Times" jegliche Hilfe aus dem Ausland begrüßte, wandte sich die fundamentalistische Zeitung "Jomhuri Eslami" gegen amerikanische Hilfe und warf den USA sogar Mitschuld am Ausmaß der Katastrophe vor. Die Zeitung der Fundamentalisten, die in den USA den "Großen Satan" sehen, kommentierte, die Iraner wünschten sogar unter dem Trümmerhaufen den Amerikanern noch den Tod

Report: Bonn kaufte Panzer gegen Willen der Bundeswehr

BADEN-BADEN, 25. Juni (AP). Gegen den Willen der Bundeswehr hat das Verteidigungsministerium in Bonn laut einem Bericht des Fernsehmagazins "Report" für 1991 und 1992 zusätzliche 75 Leopard-II-Panzer bestellt. Der Generalinspekteur der Bundeswehr, Dieter Wellershoff, habe Minister Rupert Scholz im Juli 1988 geschrieben: "Andere Beschaffungen sind für das Heer vorrangiger. Aus gesamtplanerischer Sicht ist der Bedarf des Heeres an Kampfpanzern Leopard II mit 2050 gedeckt."

Aus industriepolitischen Gründen seien die Panzer bei Krauss-Maffei in München und bei MAK Krupp in Kiel dennoch bestellt worden. Sie sollen die Steuerzahler 440 Millionen Mark kosten. Das Geschäft war laut "Report" auf Drängen des damaligen bayerischen Ministerpräsidenten Franz Josef Strauß zustande gekommen. Der Redaktion liegen die entsprechenden Dokumente eigenen Angaben zufolge in Baden-Baden vor.

Diesterl erwägt Parteiaustritt

BERLIN, 25. Juni (Reuter). Fünf Tage vor dem Parteitag der Deutschen Sozialen Union (DSU) am Samstag in Leipzig hat DDR-Innenminister Peter-Michael Diesterl seiner Partei zunehmende rechtsradikale Tendenzen vorgeworfen und einen Austritt nicht ausgeschlossen. "Ich muß mir überlegen, wie lange ich das noch mitmache", sagte er nach einem am Montag vorab veröffentlichten Interview der "Bild"-Zeitung. In der Partei gebe es "immer stärkere rechtsradikale Tendenzen". Diesterl verwies auf Enthaltungen und Nein-Stimmen bei der Volkskammererklärung zur Oder-Neiße-Grenze.

Auf Forderungen nach einem Parteiausschluß antwortete der ehemalige DSU-Generalsekretär, da er in keinem Punkt gegen das DSU-Statut verstoßen habe, könne ihn auch "keiner rauswerfen". Die Thüringer "Tagespost" hatte zuvor unter Berufung auf DSU-Fraktionschef Hansjoachim Walther berichtet, man erwäge ein Parteiausschlußverfahren gegen Diesterl. Er werde nach dem Parteitag nicht mehr der DSU angehören, zitierte das Blatt Walther, der diese Äußerungen später dementierte.

А ТАКЖЕ НЕМАЮЩЕ ТО МУЗЕ ЗАКІНАТ...!

und beteten zum Allmächtigen, daß er den USA die Hand abhacken sollte, auch wenn diese zur Hilfe ausgestreckt sei.

Mitverantwortung an der Katastrophe im Iran tragen die Vereinigten Staaten nach Ansicht des Blattes, weil sie das Land ausgebeutet und so den Bau stabiler Häuser verhindert hätten.

Die englischsprachige Tageszeitung "Kayhan International" kritisierte am Dienstag laut Nachrichtenagentur IRNA den Kommentar als unverantwortlich, in dem es hieß, die Opfer würden noch unter den Trümmern "Tod den Amerikanern" schreien. Mit Blick auf das unbeschreibliche Leid der Opfer sei es sehr "egoistisch" von einem Journalisten, in seinem klimatisierten Büro zu sitzen und "Nieder mit Amerika" zu verlangen.

СВАТА ВАЛКА А ШТЕРА КА УП...!

Mandlikova erklärt Rücktritt

Die Tennis-Spielerin Hana Mandlikova hat am ersten Tag der 104. All England Championship ihren Rücktritt erklärt. Die 28jährige, in der Tschechoslowakei geboren und mittlerweile australische Staatsbürgerin, gab vor allem "mangelnde Motivation" als Grund ihrer Entscheidung an.

Albertz beklagt brutale Invasion der Westdeutschen in der DDR

Ehemaliger Berliner Bürgermeister plädiert für Erhaltung regionaler Eigenheiten / Mit Wilhelm-Hoegner-Preis ausgezeichnet

Einmarsch von Truppen ist ehrlicher als das, was jetzt vorgeht." Schon vor dem 1. Juli seien auf eine "impertinente Weise" in der DDR bundesdeutsche "Parteien, Banken, Gesetze, Heer von Spekulanten, Skinheads und Porno" präsent, sagte Albertz. Ihm könne niemand sagen, die DDR-Bürger hätten es so gewollt. "Es ist ihnen in ihrem tiefsten Eifer und im Augenblick der Befreiung eingeeredet worden."

Der Hoegner-Preis forderte, das Volk solle eine "erneuerte Verfassung" beschließen. Die Fehler des Grundgesetzes, das von oben diktiert und niemals zum Volksgut geworden sei, dürften nicht wiederholt werden, mahnte Albertz.

Den Föderalismus sah der Preisträger als Hilfe dafür, "daß die Identitäten der Menschen zwischen Ostsee und Thüringer Wald nicht völlig platt gewalzt werden". Derzeit erlebe die Bevölkerung in den Ländern der DDR "die brutale Invasion der Westdeutschen", eine "verborgene Okkupation", die den früheren Pastor urteilen ließ: "Manchmal denke ich, ein

man "vor einem neuen schädlichen Zentralismus auf der Hut sein" müsse. Dies war die Antwort auf den Vorsitzenden der bayerischen SPD-Landtagsfraktion, Karl-Heinz Hiersemann, der an Wilhelm Hoegner, den einstigen bayerischen SPD-Ministerpräsidenten, als "leidenschaftlichen Kämpfer für den Föderalismus" erinnerte und vor einem "neuen alten unselbigen Zentralismus" gewarnt hatte. Ein solcher würde "widerum eine Anti-Metropolenstimmung in den Ländern" auslösen, sagte Hiersemann.

Auch Heinrich Albertz, der wegen seines Engagements für die Erhaltung von Freiheits- und Bürgerrechten ausgezeichnet wurde, bekannte sich als spät zum Föderalismus bekehrte, den er früher

Kuhherde verschwunden

Hof - Eine Herde mit 26 tschechischen Kühen ist bei Hof (Oberfranken) in den Westen gelauten und seitdem verschwunden. Bayerische Grenzer vermuten, daß die Rinder nach kurzem "Zwischenaufenthalt" in Bayern der benachbarten DDR einen Besuch abstatten.

СВЯТА ВАЛКА А ШТЕРА КА УП...!

Schewardnadse bittet Völker um Verzeihung

Scharfe Angriffe gegen das Militär

MOSKAU, 26. Juni. Der sowjetische Außenminister Eduard Schewardnadse hat die sowjetische Politik der Nichteinmischung in die Volks-Revolutionen der osteuropäischen Länder verteidigt und sich persönlich bei diesen Völkern für die sowjetischen Kritiker dieser Politik entschuldigt. Damit hat der Konflikt zwischen Schewardnadse und den Militärs über die Außen- und Sicherheitspolitik der UdSSR einen neuen Höhepunkt erreicht.

In einem Artikel für die Parteizeitung „Prawda“ kurz vor dem 28. KPdSU-Parteitag meinte Schewardnadse, wie einst in den USA MacCarthy Namen von Personen im US-Außenministerium genannt habe, die den Kampf der USA gegen den Weltkommunismus schwächen wollten, so versuchen jetzt in der UdSSR „gewisse“ Leute, voreingenommen zu ermitteln, „wer Osteuropa verloren hat“. Es sei für ihn schmerzhaft und bitter zu sehen, daß man aus dem Urteil einiger Leute den Eindruck gewinnen müsse, die Sowjetarmee habe einige Länder Europas nicht befreit, sondern „gleichsam wie militärische Trophäen eingenommen“. Es seien, meinte Schewardnadse unter Anspielung auf Äußerungen mehrerer Generäle auf der Gründungskonferenz der russischen KP, chauvinistische Erklärungen abgegeben worden, die die Würde der souveränen Staaten verletzt hätten. „Ich sehe es als meine moralische Pflicht an, mich vor den Völkern der Staaten Osteuropas für dergleichen Beleidigungen und Fehlritte einiger meiner Landsleute zu entschuldigen.“

Wer heute frage, weshalb die UdSSR die Veränderungen in Osteuropa zugelassen und dem Abzug ihrer Soldaten von dort zugetimmt habe, schrieb Schewardnadse weiter, stelle damit unterschwellig die Frage, weshalb man nicht Panzer zur Herstellung der Ordnung eingesetzt habe. Wer heute eine solche Lösung vorschläge, habe aus den Lektionen Afghanistans nichts gelernt sowie die Jahre 1956 und 1968 (Niederschlagung des Ungarn-Aufstandes und des „Prager Frühlings“, d. Red.) vergessen. „Haben wir noch nicht genug Tote und Invaliden-Internationalisten?“

Es sei an der Zeit zu begreifen, so Schewardnadse weiter, daß weder Sozialismus und Freundschaft noch gute Nachbarschaft und Achtung auf Bajonetten, Panzern und Blut gegründet werden könnten, sondern nur auf gegenseitige Interessen, gegenseitigen Nutzen und die Freiheit der Wahl. Gerade wegen dieser Außenpolitik der UdSSR habe es in der Welt „gigantische Veränderungen zum Besseren“ gegeben. „Es sind auch Probleme entstanden und es könnte mit einer Tragödie enden, wenn die Veränderungen aufgehalten werden.“

Schewardnadse weist dann den Vorwurf zurück, daß der Abzug von Sowjettruppen aus Ungarn, Polen, der CSFR, der Mongolei und der DDR „hinter dem Rücken der Militärs“ erfolgt sei, denn bei allen Verhandlungen seien die Hauptakteure „Militär-Genossen“ gewesen. Allerdings seien durch den Abzug auch Probleme für die Angehörigen der Armee entstanden, die vorher nicht bedacht worden seien. „Dieser Irrtum muß korrigiert werden“, sagte der 62jährige Georgier.

Dem Generalstab wirft Schewardnadse dann indirekt schwere Fehlentscheidungen vor: „Weshalb schweigen jene, die scheinbar um die Sicherheit des Landes zu festigen, auf die Produktion von chemischen Waffen setzten und sie weiter-

führten, als bereits niemand auf der Welt sich damit befaßte?“ Jetzt müsse die UdSSR mindestens drei Milliarden Rubel aufbringen, um diese Waffen zu vernichten und die Giftstoffe verwandelten ganze Regionen in totes Land. Schewardnadse wies auch hier den Vorwurf von Militärs und Konservativen zurück, die Regierung habe zu große Zugeständnisse gemacht. Die westlichen Staaten seien aufgrund ihrer funktionierenden Wirtschaft, ihrer erfolgreichen Forschung, ihrer gesunden Finanzen und ihres höheren Lebensstandards viel besser in der Lage, den Rüstungswettlauf durchzuführen. „Drei sowjetische SS-20 gegen eine amerikanische Pershing-2 zu tauschen ist sehr vorteilhaft, ja, ich würde sogar sagen, sehr preisgünstig.“

Mit Nachdruck verteidigt Schewardnadse dann die Vereinigung Deutschlands: Sie sei im Kontext gesamt-europäischer Regelungen weniger riskant als eine geteilte große Nation, die „unausweichlich zur Vereinigung streben wird“. Zurückhaltend äußerte sich der Außenminister allerdings zu einer Mitgliedschaft Gesamtdeutschlands in der NATO, die auch Verteidigungsminister Marschall Dmitrij Jasow am selben Tag in einem Beitrag für die Zeitung „Arbeitertribüne“ kritisierte. Eine mögliche Erweiterung der NATO könne der Sowjetunion nicht gleichgültig sein, sagte Schewardnadse. „Uns ist es absolut nicht gleichgültig, welchen militärpolitischen Status Deutschland künftig haben wird.“ Sehr viel werde von der NATO-Ratstagung im Juli in London abhängen. Die Entscheidungen, die dort getroffen würden, hätten weitreichende Folgen für Deutschland und für Europa.

Zum ersten Mal gibt Schewardnadse dann zu, daß die sowjetische Haltung bei den Abrüstungsverhandlungen von hohen Militärs und Vertretern der Rüstungsindustrie vorgegeben werde: „Die Federführung für die Einigung auf bestimmte Positionen — ich enthalte das Geheimnis — liegt beim Generalstab.“ Das Außenministerium könne nur einen Vertreter in die dortige Arbeitsgruppe entsenden, „es hat keinerlei Chancen, ihnen seine Meinung aufzuzwingen“.

CHARASOBBB

WM-Torjäger Skuhrawy zum FC Genua
Der Tschechoslowake Tomas Skuhrawy, mit fünf Treffern in vier Spielen aktueller WM-Torschützenkönig in Italien, wechselt für eine Ablösesumme von umgerechnet rund fünf Millionen Mark vom tschechoslowakischen Fußball-Meister Sparta Prag zum italienischen Erstligisten FC Genua. Der 24 Jahre alte Torjäger des deutschen Viertelfinal-Gegners erhält rund 850 000 Mark, sein Verein kassiert für den Transfer 42 Millionen Mark, der Rest geht an den CSFR-Verband. Sein neuer Arbeitgeber stellt Skuhrawy zudem ein Auto und eine Wohnung in Genua.

Opel zögert mit DDR-Werk

jk RÜSSELSHEIM, 26. Juni. Der Automobilhersteller Opel will sich bis Herbst mit der Entscheidung Zeit lassen, ob in Eisenach das geplante Werk für die Montage von 150 000 Fahrzeugen tatsächlich gebaut wird. Nach den Worten von Vorstandschef Louis Hughes ist die Wirtschaftlichkeit dieser Investitionen noch nicht geklärt. Die größte Unsicherheit

man denkt.“

Auch die Windbrüche, die durch die letzten Orkane verursacht wurden, können die Qualität des Trinkwassers beeinträchtigen. Vielerorts würden Pestizide eingesetzt, um die gelagerten Baumstämme vor dem Borkenkäfer zu schützen. Rißland empfahl, die Stämme — wo dies möglich sei — feuchtzuhalten.

Insgesamt würden im Jahr etwas weniger als 80 Millionen Kubikmeter Trinkwasser verbraucht, somit zwanzig Prozent weniger als vor fünfzehn Jahren.

TAKY „VEDOMOSTI“ 26. JUNI 1987, S. 10

sehen die Produktionskosten, womit er die Entwicklung der Löhne in der DDR meint.

mische Mittel sauberzuhalten. Zwar sei einzusehen, daß auf den Schotterbetten aus Sicherheitsgründen keine Pflanzen wachsen dürften. Es gebe jedoch auch andere Mittel, um diese fernzuhalten.

Man habe mit der Bahn Verhandlungen aufgenommen. Allerdings gestaltet sich diese als ausgesprochen schwierig. Ebenfalls große Sorgen macht sich Rißland um das Pumpwerk Hinkelstein in der Nähe des Rhein-Main-Flughafens. Bei der Enteisung von Flugzeugen werde ein nitralthaltiges Mittel verwendet. Es sei bereits Nitrat im Grundwasser gefunden worden, das sich nun auf das Pumpwerk zubewege. Auch hier werde verhandelt, und zwar mit dem Ziel, das Pumpwerk zu erhalten und den Schaden nach dem Versacherprinzip zu beheben. Durch den Flugbetrieb selbst entstünden keine Belastungen. Kerosin im Boden würde sogar den Nitratgehalt senken, deutete der Experte an: „Die Sache ist komplexer als

Wasserqualität schwankt ständig

Experte im Römer: Probleme durch Flughäfen und Bundesbahn

glatt um 50 Prozent gestiegen. Das Frankfurter Trinkwasser verändere sich also ständig. Und auch die Anfrägen einiger Ortsbeiräte nach der Qualität des Wassers in ihrem Stadtgebiet ließen sich nur allgemein so beantworten, daß im Trinkwasser zu keinem Zeitpunkt irgendein Schadstoff die vorgeschriebenen Grenzwerte überschreite, erklärte der Wasserwerker.

Erst als die Stadtverordneten zu fragen begannen, mußte Rißland bekennen, daß die Reinheit des Wassers keine Selbstverständlichkeit sei. Vor allem Nitrat und Pestizide bereiteten Probleme. Dabei sei die Praxis der Bundesbahn besonders un-erfreulich, ihre Gleisanlagen durch che-

Fast philosophisch muteten die Ausführungen des technischen Betriebsleiters Wolfram Rißland über das Trinkwasser an. Wasser besitze eine große lösende Kraft, kaum eine Substanz könne ihm widerstehen — alles sei nur eine Frage der Zeit, führte Rißland am Dienstag vor dem Gesundheitsausschuß aus. So dürfte es nicht verwundern, daß „die Trinkwasser“, die für die Main-Metropole aus über zwanzig verschiedenen Anlagen gewonnen würden, höchst unterschiedliche Inhaltsstoffe in ebenso unterschiedlicher Konzentration besäßen. Je nach Bedarf würde das Wasser aus den verschiedenen Anlagen gemischt. Und der Bedarf schwanke sehr stark. So sei der Wasserverbrauch in der Halbpause des letzten Spiels der Fußballweltmeisterschaft

Wie Parfum ohne Duft

Buchkunst der tschechischen Avantgarde in Hamburg

Die tschechische Avantgarde-Typographie und ihre progressiv-künstlerische Gestaltung des Buches muß immer im Zusammenhang mit dem Inhalt dieser Bücher und Schriften gesehen werden. Denn es waren die Inhalte, zu denen man eine passende Buchform suchte, und nicht umgekehrt; gerade in der Typographie fand die Auseinandersetzung um die Richtung der modernen Kunst ihren komprimierten Ausdruck. In der Ausstellung des Hamburger Kunstvereins jedoch wird das Material einfallslos und ohne überzeugendes Konzept präsentiert, was um so bedauerlicher ist, als hier mit überraschender Vollständigkeit die Bücher der tschechischen Avantgarde zusammengetragen wurden. Es ist wohl nicht einmal den Zeitgenossen möglich gewesen, sie alle zu besitzen: Der Druck erfolgte oft in kleiner Auflage, nur einigen Eingeweihten waren sie zugänglich. In den Jahren der Okkupation und während des stalinistischen Regimes verboten, beschlagnahmt und oft auch vernichtet, wurden sie zu Raritäten.

Die tschechische Avantgarde formierte sich nicht erst im Jahre 1920 (da man die Gründung der Gruppe Devětsil - Neunkräfte - am 5. 10. 1920 mit der Geburt dieser Avantgarde nicht unbedingt gleichsetzen kann), sondern sie begann schon vorher, unter dem Einfluß einer Ausstellung moderner Malerei im Mai 1917 in Prag, aus der Isolation, in der sie sich während des Krieges befunden hatte, einen Ausweg zu suchen. Karel Teige, einer der wichtigsten Theoretiker der tschechischen Avantgarde - damals noch Maler und Gymnasiast - war von Anfang an dabei. Die nebulöse Weltanschauung der Gruppe Devětsil war geprägt von Abscheu vor Krieg und Bourgeoisie und der Forderung nach einer engen Verbindung von Leben und Poesie.

Teige selbst beginnt sich nach dem Abitur mit der modernen deutschen und französischen Poesie und Malerei auseinanderzusetzen: Der Maler wird zum Kulturrezensent. Er entdeckt die russischen Konstruktivisten, und das Postulat der Neuen Realität formuliert er so: „Man kommt nicht mehr mit Vorschlägen, die die moderne Kunst betreffen, sondern mit Plänen für ein neues Leben und eine neue Organisation der Welt.“ Gleichzeitig lehnt er den Militarismus der italienischen Futuristen ab.

Auch der französische Kubismus ist ihm fremd, da er Kunst für eine Elite ist. Aus diesen Auseinandersetzungen entsteht Teiges Konzept des Poetismus, einer Durchdringung des Lebens und der Poesie. Er will zu den natürlichen Ursprüngen des Menschen zurückkehren, zu Liebe, Toleranz und gegenseitiger Achtung, die ihren politischen Ausdruck im humanen Marxismus finden soll.

Der erste Almanach der Gruppe mit dem gleichnamigen Titel „Devětsil“ erschien 1922. Ob die eher unauffällig konzipierte Titelseite dazu anregen konnte, dieses erste Programm der tschechischen Avantgarde zur Kenntnis zu nehmen, ist zweifelhaft. Kein Zweifel besteht jedoch darüber, daß Teiges Artikel in diesem Almanach über „Die Kunst heute und morgen“ entscheidend war. Er untersucht sowohl die Quellen dieser neuen

Kunst als auch ihre Ausdrucksmittel - etwa in Film, Fotografie, Tanz, Jazz, Plakat. Dadurch wird nicht nur dem Akademismus und dem Elitären der damaligen Kunstrichtungen eine globale Absage erteilt, sondern auch einer Kunst, die für die Massen unverständlich ist.

Teige wird übrigens diese These in den Jahren 1936/37 für sich schmerzlich revidieren müssen, als er erkennt, daß der stalinistische Realismus nicht nur die Kunst, sondern auch die Künstler ausrottet.

Die Gestaltungsprinzipien, wie man sie von den sowjetischen Konstruktivisten kennt, setzen sich auch in der tschechischen Buchgestaltung der zwanziger Jahre durch. Mit den Malern Josef Šima, František Muzika, Jindřich Štyrský, Toyen, Vit Obrtel, bröckelt die konstruktivistische Strenge der Buchgestaltung; die ersten Vorläufer des surrealistischen Traumes werden ab etwa 1926 sichtbar. Schon früh wird eine enge Mitarbeit mit den Pariser Surrealisten angestrebt: Fast alle Bücher André Brétons erscheinen unmittelbar nach der Erstveröffentlichung auch in Prag.

Von 1927 an erscheint die Zeitschrift „ReD“, ein offizielles Monatsheft der Gruppe Devětsil, redigiert von Karel Teige. Ihre ungewöhnliche typografische Form mit Fotomontagen, Fotocollagen, Zeichnungen und architektonischen Skizzen auf der Titelseite signalisiert den Inhalt, dem jede Nummer gewidmet war: Hier sind die Manifeste des Poetismus erschienen, hier sind die Auseinandersetzungen mit dem italienischen Futurismus, Teiges Erfahrungen am Bauhaus sowie seine Schrift „Zur Soziologie der Architektur“ zu finden - sämtlich Arbeiten, die ein großes Echo nicht nur bei den Anhängern, sondern auch bei den Gegnern der Avantgarde fanden.

Mit der Beteiligung des bedeutendsten Dichters der zwanziger und des Anfangs der dreißiger Jahre - Vítězslav Nezval - an „Devětsil“ wie auch später an der surrealistischen Gruppe entsteht eines der spleenischsten Bücher der tschechischen Avantgarde: die „Abeceda“ (Das Alphabet). Jedem Buchstaben wird ein Gedicht von Nezval zugeordnet und zugleich eine Fotografie, auf der die Tänzerin nicht nur den Buchstaben, sondern auch das Gedicht interpretiert.

So ließe sich an Hand der Buchgestaltung der dichterischen Werke die Entwicklung der tschechischen Avantgarde am deutlichsten verfolgen: Von der konstruktivistischen Strenge bis zum erotischen Traum der Surrealisten sind alle Phasen der tschechischen Avantgarde vertreten, der Zerfall der Gruppe nach einer Attacke von Nezval, der eine denkwürdige Antwort in dem schmalen Büchlein „Surrealismus gegen den Strom“ (1938) von Teige findet, inklusive.

Die Hamburger Ausstellung bemüht sich jedoch wenig um Verständnis der Zusammenhänge: Nach Gebieten und nicht immer durchsichtigen Zeitspannen geordnet, verwirrend durch die Fülle von mehr oder minder bekannten Namen und Daten, läßt sie den mit der tschechischen Avantgarde nicht vertrauten Zuschauer an sinnentleerten Umschlägen vorbeifließen.

ren. Keine Biographie hilft ihm bei der Orientierung, kein Porträt bietet visuellen Anreiz, kein Gemälde ermöglicht den Vergleich von massenhaft reproduzierter Buchkunst und exklusiver Leinwand.

So gleicht die Ausstellung „Tschechische Avantgarde“ einer leeren Parfumflasche, deren Form und Inschrift exotisch anmuten, deren Duft jedoch seit langer Zeit entwichen ist. Eine vertane Chance, die tschechische Avantgarde neu zu entdecken.

MILAN CHLUMSKY

Mit Aachen fing's an

Deutschland, deine Hauptstädte
Am Anfang stand ab 765 Aachen,
das „neue Rom“ Karls des Großen.
1125 wurde Speyer, Stätte der Hoftage,
„Hauptstadt Deutschlands“.
1356 folgte Frankfurt als Ort der Königswahl und -krönung,
Nürnberg „erste Stadt“ als Sitz der Reichsinsignien.
Unter den Habsburgern war Wien von 1553 bis 1806 Zentrum der Macht.
1662 bis 1806 tagte in Regensburg der „Immerwährende Reichstag“,
1815 bis 1866 in Frankfurt die Bundesversammlung.
Bismarck war es, der 1871 das Reich einte und Berlin zur Hauptstadt machte.

OF FRANKFURT 703LE
A.500 - DM - To alle
neue Stadt, se se arpa jany
dabai obary - viz konto vjeto

Sdružení na pomoc nemocným dětem

bude sloužit k zajištění dotací zejména na léky, přípravky speciální výživy, diagnostické i léčebné přístroje a pomůcky, na zdravotní pobyty dětí v přírodě a na vydávání publikací pro rodiče nemocných dětí. Číslo konta Dětského fondu v čs. korunách je 20 90 46 - 018, Česká státní spořitelna Praha 1, Václavské nám. č. 42, valutové konto je 3427 - 78678, Živnostenská banka, Na příkopě 20, Praha 1.
Vyzýváme občany, pracovní kolektivy i instituce a podniky, a to zejména průmyslové závody, aby přispěli na pomoc našim dětem finančně nebo jinou pomocí.

Sdružení je občanskou iniciativou rodičů, zdravotníků a občanů, kterým není lhostejný zdravotní stav a osud chronicky nemocných dětí. Vzniklo z popudů dětských lékařů, psychologů a dalších zdravotníků pražských fakultních nemocnic. Jeho součástí jsou zejména Kluby rodičů a přátel dětí s astmou, alergii, chronickými plicními onemocněními, závislostí na umělé ledvině a po transplantaci ledvin, invalidizujícím revmatickým onemocněním, fenylketonurii a jinými metabolickými chorobami, poruchami růstu a vývoje.

Sdružení zakládá Dětský fond, který

VÝZVA

Možno posílat ale TAKY NA KONTO CLUBU ČESTY GP e.v.:
Kto-Nr. u Postgiro-ant Frankfurt
283 82-607
o pomoc v kontu
"DĚTI"
DRBNA DĚTNOJE

Václav Havel to měl mnohem snazší než já (Rozhovor Karla Gotta s redaktorem rakouského časopisu Basta)

při tom. Že je vlastně srovnán s režimem. Ale to byli přece všichni. Proto se nemusím za těch dvacet let omlouvat. Podíleli se na nich všichni.

Basta: Všichni ne! Vy byste se určitě nedostal do vězení. Byl jste v mezinárodním měřítku nejprominentnějším československým umělcem.

K. Gott: Do vězení bych se nedostal, to souhlasí. Ale lidé by mě dvacet let neviděli. Dobře, mohl jsem odejít do západního Německa nebo do Rakouska. Ale nemohl bych zpívat doma. Nejsem spisovatel jako Havel. Ten sedí doma a potřebuje jen papír a psací stroj. A jeho hry jdou do Německa k jeho nakladateli a hrají se. Zpěvák, kterého na dvacet let odstraní z půdia i z médií, je ztracen.

Basta: Skutečně jste podporoval Chartu 77 značnými finančními částkami, jak teď stále slyšíme?

K. Gott: Nedával jsem přímo peníze. Pomohl jsem některým lidem. Využíval jsem příležitosti a přimlouval se u funkcionářů za ty, kdo byli diskriminováni. Celou tu dobu jsem pomáhal jiným, elegantnějším způsobem, než by bylo poskytování peněz na neexistující konto. A to mě také uspokojuje.

Basta: Ale třeba za chybějící politickou angažovanost.

K. Gott: Žádná náhrada, ale můj spontánní pocit, moje občanská povinnost. Nemám se za co omlouvat. Nic jsem neudělal. Že jsem nepodpísal Chartu? Z toho by se nyní muselo obviňovat 16 miliónů československých obyvatele.

Basta: Ale těch 16 miliónů nejsou Karel Gott. Vy také nejste Václav Havel, ale ten reagoval.

K. Gott: Nesmírně si ho vážím protože si nedovedu představit, že bych seděl ve vězení nebo měl domácí vězení a byl neustále sledován. Na to bych neměl nervy. Ale jak bylo řečeno, spisovatel to má lehčí. A ačkoli to měl Havel lehčí než já, vážím si ho.

Hic sunt chamaeleones!

Stáří Římané psávali na své mapy Afriky verovnou poznámku »Zde jsou lvi«. Hic sunt leones. Já mám po svém návratu z emigrace někdy chuť napsat přes mapu naší země nápis maličko pozměněný: Hic sunt chamaeleones. Já vím, tohle nese sebou každá revoluce nebo zvrát mocenské struktury. Do dnes si pamatuji jeden flagrantiční příklad z dějin Francouzské revoluce a císařství. Bývá zvykem citovat tituly francouzských novin, jak se den za dnem měnily za pochodu Napoleona při návratu z Elby. A pamatují si se také na tituly novin z doby procesu v padesátých letech. Zažil jsem obraty mnohých lidí za Pražského jara a potom o něho později za normalizace. A když tak o všem přemýšlím, musím myslít na Orwellov román »1984«. Jeho hrdina Winston Smith je úředníkem takzvaného Ministerstva pravdy. Je to ministerstvo informací, vlastně úřad pro dezinformaci. Ukolem úředníčka Smitha je přizpůsobovat noviny, aby vytkly s archivu současné situaci a dělaly to tak, že píše novinové články v duchu současné politiky a vyměňuje staré výtisky za exempláře nově vytištěné, opravené. Ty staré ničí. Manipuluje tak historií v duchu Strany Velkého Bratra. Nikdo nemá znát skutečnou pravdu. Platí jen to, co je v novinách dnes. Pravda je to, co se píše a říká dnes.

My jsme na tom trochu lépe než lidé v Orwellově románu. Můžeme se podívat do archivů. Nebyly všechny zničeny za normalizace (ač jsem byl svědkem toho, že byl tehdy zničen celý náklad všech deseti ročníků časopisu, v němž jsem pracoval). Ale mám obavu, že nikdo se do těch archivů nechce dívat. Snad jen pár takových podivnů, jako jsem já.

V podstatě je to v duchu politiky naší sametové revoluce, v duchu národního smíření. Mnozí podlehli tatarovskému »děmonu souhlasu. Nemůžeme chit od celého národa, aby se řídil zákony bušido, morálkou samurajů. Ale snad by měli mít ti lidé, kteří se zapletli s režimem, alespoň tolik studu, aby se chovali tiše, neprodukovali se v novém kabátě, když starý věnovali na pomoc Rumunsku. To bych bral.

Jaká však je moje překvapení, když se na balkony slávy tlačí ti, které by měla factokhanba. Dival jsem se na televizi oněch listopadových dnů a divám se i dnes. Ve volebním klipu jisté radikální strany (trochu mi její představitel někdy připomíná francouzce Le Pena) neslouchám projevů zpěváků, který kdysi sbíral podpisy v jedné z nejhanebnějších akcí starého režimu, když se na začátku roku 1977 média vrhla na signatáře CHARTY 77. Jaké je mé překvapení,

Mit Doppelwirkung gegen Ohrensauen

■ Ohrgeräusche und Schwindel sind oft Folgen der allgemeinen Arteriosklerose. Mit seinen Vitaminen A und E wirkt **Drageval N** (Apotheke) gleich doppelt gegen solche Durchblutungsstörungen im Innenohr.

Schlub mit den Hitzewallungen

■ Frauen, die unter Hitzewallungen und Schweißausbrüchen leiden, brauchen besondere Eiweißstoffe (Peptide). Die stecken in **Alvinorm** (Apotheke).

Hopfen bringt gesunden Schlaf

■ Lassen Sie Schlafstörungen nicht zur Qual werden. Hochdosierte Hopfenextrakte in **Bardodorm** (Apotheke) sorgen für eine erholsame Nacht.

když ten pán, který řečnil na shromáždění Anticharty a pomáhal sbírat podpisy proti Václavu Havlovi, se dnes vyznává z lásky k němu. A přitom nezapomene v důchu oně strany podprahové útočit proti onomu hnutí, které bylo iniciátorem listopadového zvrátu.

Myšlím si, že je to nehoráznost tak velká, že zasluhuje veřejnou zmínku. Až dopíši tento text, půjde se zeptat, jestli v ČTK mají ony fotografie z roku 1977, kdy ten pán řečnil na shromáždění v Divadle hudby. Anebo si tu fotografií najdu v časopisech, které jí tehdy otiskly.

Jaroslav Seifert kdysi řekl na sjezdu spisovatelů v šedesátých letech, že spisovatelé jsou svědomím národa. Milan Kundera o paměti spisovatelů psal ve svých románech v emigraci. A já se ptám, kde tato paměť je dnes. Nejde mi o žádný postih. Jde jen o to, že nemůžeme začínat stavět záklaďdy státy na bahniisku, nemůžeme snít o nové republikánské morálce, když tu bazinu zakryjeme jen pár plakáty rehabilitovaných zpěváků a prezidenta spisovatele.

Když jsem v letech svého exilu studoval historii německé literatury a jejího exilu za nacismu, podivil jsem se tomu, kolik spisovatelů se po válce nevrátilo do Německa. Často v tom hráli velkou roli pocit, že se nedokáží setkat s národem, který se tak masově dal korumpovat nacistem. Chápal jsem je. I já jsem měl potíže smířit se s tím, že doktor Globke, který i mne oceňoval svým Norimberskými zákony jako Žida, je Adenaurovým spolupracovníkem. Však jsem tehdy dal svým názorům výraz v desítkách kariatur. Domnívám se dodnes, že kapitola o nepostihu nacistických soudců za nového demokratického režimu v Německu je jedná z neblahých.

A nemíním mlčet ani dnes. Mnohdy vzpomínám, jak jsem přepisoval dokumenty VONSU a domníval jsem se, že to činím také proto, aby jména soudců, kteří soudili disidenty, nebyla zapomenuta v době, až zviditelí naše věc. Ale zdá se, že historie se opakuje. Němečtí »Blutrichter« dožili k tučným penzím, zatímco obětí jejich zvrát umíraly na následky věznění.

Jsou mezi námi tací, kteří v mládí chybovali. Ale všichni mají možnost své chyby přiznat. Pochít však s tím, že nějaký Winston Smith nebo Vinca Novák vymazali z ministerstva informací všechny záznamy z minulosti, to je pošestlost. My všichni jsme ochotni zapomenout na chyby těch, kdo klopýtli. Ale nesmějí se nám tlačít na balkony a potřásat rukou Václava Havla. To je chucep.

Karel Trinkewitz

Ó JAK JE MĚNĚNÉ, TO SRDCE TOHO PANA..!

Nezákonný postup Jana Rumla

(re): Pozádali jsme u rozhovor [UDr. Michala Lakatně, CSc., vedoucího vědeckého pracovníka Ústavu státu a práva ČSAV k prohlášení náměstka FMV Jana Rumla pověřeného řízením „Úřadu pro ochranu ústavy a demokracie“.

● Co říkáte k prohlášení pana náměstka FMV J. Rumla?

Mám strach štít po ulici, aby mě nějaký ministr nebo náměstek nesel hlavu. Zjistí-li kompetentní orgán státu, že někdo spáchal trestný čin, musí se obrátit na šlý kompetentní orgán, v jehož pravomoci je rozhodnutí. Každý policajt ví, že není jeho věcí zločince na místě zabít a tím učinit zadosť spravedlnosti. To nedělá ani soudce, který vynáší rozsudek, ovšem v právním státě. Pan náměstek Ruml to vzal z jedné vody načisto. Údajně zjistil nějaké skutečnosti, poté vykonal nad dr. Bartončkem soud a obrazně řečeno ho i popravil.

● Slučuje se takový postup s existencí právního státu?

Především právní stát by neměl přijímat do svých služeb nekompetentní li-

di, kteří nemají o právním postupu potuchy. A zejména by to neměl být takový úřad, kde jde o ochranu ústavy a demokracie. Nechtěl se dotknout pana Rumla, ale jeho postup je úpiné dilematy.

● Domníváte se, že jeho prohlášení bylo předvolebním tahem proti KDU?

O tom nepochybuji. Dokonce si myslím, že jeho akce navazuje na akci časopisu Profil.

● Má nějaký úřad právo rozhodovat o tom, zda někdo může působit jako poslanec?

Nikdo, ani ministr ani jeho náměstek, si nemohou dovolit určovat, zda se někdo může nebo nemůže ucházet o místo poslance. Jenom v totalitním státě je tomu jinak. Nikdo nemá právo na nikom v totalitním státě je to často naopak. Vynucovat, aby odesel z politického živo-

ta jenom akční výbor v Národní frontě v roce 1948 dělaly takové věci. Má však právo postupovat podle zákonů, pokud zjistí, že někdo se dopustil činu, které ohrožují ústavu o demokracii. Ohrožuje snad pan dr. Bartonček svou kandidaturou ústavu nebo demokracii?

● Pan Ruml se ve svém prohlášení odvolává na mravní povinnost.

Zádná mravní povinnost neopravňuje státní orgány jednat, jenom právní povinnost, kterou mu ukládá zákon.

● Pan Ruml říká, že je vázán státním tajemstvím, ale důkazy může předložit.

Pan Ruml to může prohlásit o konkoliv, ale v tom případě postupuje nezákonně. Nejdrive musí být důkaz a pak rozsudek. To platí pro každý právní stát.

● Jaké právní předpisy porušil svým prohlášením pan náměstek Ruml?

Na to potřebuji ještě jedno pokračování. Jenom bych chtěl dodat, že v případě, že bude působit jako představitel úřadu pro ochranu ústavy a demokracie i po tomto svém činu, budu upřezovat o vysílávání do jiné země.

Lambada von hinten
Paris - Nach Lambada ist Soca der neue Tanz-Hit in Frankreich. Eine Art Lambada von hinten. Beim Soca dreht die Frau dem Partner den Rücken zu, er drückt sein Becken gegen sie.

Eiter Stalin
Moskau - Der sowjetische Diktator Josef Stalin wurde am 6. Dezember 1878 und nicht, wie in den Geschichtsbüchern behauptet, am 21. Dezember 1879 geboren, berichtet "Iswestija". Stalin habe das falsche Geburtsdatum angegeben, um sich jünger zu machen.

SAK SE TO VEZNE-TAK AT BARTONČEK DOKAZE OPRAK...

Das waren unsere Ostgebiete

Eine 45jährige Kontroverse zwischen Deutschen und Polen ist gestern mit der Anerkennung der Oder-Neiße-Grenze durch Bundestag und Volkskammer zu den Akten gelegt worden. Darum ging es:

1939 nahm die Sowjetunion den Polen den Ostteil ihres Landes weg, 1945 „entschädigte“ Stalin sie mit den früheren deutschen Ostgebieten.

1945 legten die Siegermächte die Oder-Neiße-Grenze im Potsdamer Abkommen als vorläufige deutsche Ostgrenze fest. Unsere westlichen Verbündeten und die östlichen Nachbarn wollen der deutschen Einheit nur zustimmen, wenn wir diese Grenze endgültig anerkennen.

Endgültig fallen jetzt Pommern, Teile Westpreußens und Brandenburgs, Schlesien, das südliche Ostpreußen an Polen. Städte wie Stettin, Breslau, Danzig,

Kolberg. Insgesamt 101 000 Quadratkilometer. Zu unseren früheren Ostgebieten gehört auch das nördliche Ostpreußen (13 000 Quadratkilometer) mit der alten Deutschordensstadt Königsberg, das 1945 zur Sowjetunion kam.

14 Millionen Vertriebene

Insgesamt machten die verlorenen Gebiete rund ein Viertel des Gebietes aus, das vor Hitlers verbrecherischem Krieg zum alten Deutschen Reich gehörte. Bitter ist dies vor allem für die Vertriebenen. Rund 14 Millionen mußten bei Kriegsende ihre alte Heimat verlassen.

Deutschland wächst zusammen. Die ehemaligen Ostgebiete aber sind endgültig verloren. Bundestag und Volkskammer garantieren den Polen die Unverletzlichkeit ihrer Westgrenze.

Schulden - kein Holz mehr für die UdSSR

Helsinki - Die finnische Holzindustrie hat ihre Papierlieferungen in die UdSSR gestoppt. Grund: Unbezahlte Rechnungen über 37 Millionen Mark. Die Papiervorräte der Zeitungen „Prawda“ und „Iswestija“ reichen nur noch für eine Woche, berichtet das finnische TV.

A UZ VEJIOU A BEZ VALKY TAKY NESUDDU, HEČ!!!
AKO SE TO V MIKRO, FURT TO BUDDU OVIKAT A PAK SE BIVI
PRAVOTČIVECH FAJETOCH...

Hymne vielen zu blutig

Paris - Frankreichs Nationalhymne „Marseillaise“ ist vielen Franzosen zu blutig. Textauszug: „Kinder des Vaterlands, zu den Waffen... waret bis zum Knöchel in Blut.“ Der Komponist Marcel About schrieb eine Neufassung. Jetzt muß Präsident Mitterrand entscheiden. Schon 200 Vorschläge abgelehnt.

Nun auch Moldawien

Kischinjew - Nach Estland, Lettland, Litauen und Usbekistan hat sich jetzt auch die Sowjetrepublik Moldawien für unabhängig erklärt. Georgien will folgen.

Bier gegen Gallensteine

New York - Wer zwei, drei Flaschen Bier in der Woche trinkt, bekommt seltener

Gallensteine, entdeckten Forscher der „Public Health School“ in New York.

AT DILUBERNUU JACI SAGLEWITZ
& BRAWNE DEBY...

...& KRENNY BALSI!

Karel Gott vlastníkem rozhlasové společnosti?

Konečně nezávislá televize a rozhlas

Na zasedání federální vlády bylo rozhodnuto o vytvoření meziresortní komise, která provede konkursní řízení se všemi zájemci o nezávislé televizní a rozhlasové vysílání. Asi do týdne by měly zainteresované resorty (spoje, ministerstva zahraničních věcí, obchodu, kultury a zástupci federální a národních vlád) jmenovat své zástupce do této komise, jejímž úkolem bude vytvoření pravidel hry - zákona o nezávislém televizním a rozhlasovém vysílání, který bude potom předložen parlamentu. Byl tak učiněn první důležitý krok k demonopolizaci těchto sdělovacích prostředků, což je vlastně podmínkou dalšího posílení demokracie v naší zemi.

Je nejvyšší čas, aby lidé přestali být odkázáni na monopol státu (a tím i vlády) v oblasti zpravodajství. Televize a rozhlas ovlivňuje veřejné mínění nejvíce ze všech sdělovacích prostředků, proto je jejich přímá závislost na vládě velice nebezpečná. To je důvod, proč bychom měli jednoznačně podpořit vznik nezávislých studií, které nebudou řízeny žádným státním orgánem, ani politickou stranou. V současné době jsou již registrovány více než dvě desítky žádostí o nezávislé vysílání. Pokud jde o televizi, ze zahraničí nabízejí své programy R. Murdock se svým NCL a italský Fininvest (obchodní vysílání).

Slibně vypadají některé naše projekty se zahraniční spoluprácí, například společnost BONTON (známe její gram. desky), která usluhuje jak o televizní, tak o rozhlasové vysílání, a v jejímž středu je M. Kocáb; projekt HALLO WORLD také TV i rozhlas: vysílání spojené s velkou stejnojmennou cestovatelskou expedicí na olympiádu v Barceloně, zajímavá jména J. Černý, M. Prokop; zajímavý není ani úmysl začít s televizním vysíláním Krátkého filmu. Pokud jde o ryze české zájemce, dostanou tady asi přednost lokální televizní stanice, již teď jsou zpracovány projekty kabelových televizních kanálů.

například TELVIS na pražském jižním Městě.

Pokud jde o rozhlasové stanice, zvláštní postavení zde bude mít zřejmě Svobodná Evropa (myslím, že na to má morální právo), která požaduje pouze šíření vlastního signálu některými našimi vysílací. Zajímavá je dvojice projektu studentského vysílání RADIOFAN v Bratislavě ve spolupráci s Francií a STAR SAT RADIO v Praze, které zde chce zřídit mlhovýchvát rádio; následují již zmíněné společnosti BONTON a HALLO WORLD. Mezi českými zájemci zahájit vlastní rozhlasové vysílání jsou například stanice BOHEMIA, kterou by rády provozovaly odbory, lokální stanice RADIO VOX určená pro Prahu, která je v rukách K. Gotta, P. Janů, J. Svobody a A. Matznera. Mezi zájemci je i kanál pro šíření nezávislé vědy, kultury a umění a informačně obchodní stanice RADIO INFORMATIKA Správy radiokomunikací. Všechny tyto i další projekty musí být provedeny a posouzeny, aby ty nejlepší mohly být v dohledné době realizovány.

Objevilo se však jedno nebezpečí lidí, propuštění ze státní televize a rozhlasu pro svou oddanost bývalému režimu, se za podpory prostředků jedné nejménované strany snaží založit si vlastní stanici a ještě na ni vydělávat. Ale to je záležitost jiná, kterou řeší odborníci.

In Polen explodiert die Kriminalität

Warschau - In Polen wurden in den ersten vier Monaten dieses Jahres mehr als 225 000 Straftaten registriert. Das sind fast 60 Prozent mehr als im Vorjahreszeitraum, teilte Polens stellvertretender Generalstaatsanwalt Herzog mit.

Steuerpranger abgeschrieben - Steuerhuldner dürfen im Kanton Schwyz nicht mehr öffentlich angeprangert werden, ordnete die Kantonsregierung an. Grund: Eingriff in das Grundrecht der persönlichen Freiheit.

Nelehká úloha VLK

[zh]: Ve čtvrtek se ve Veselí nad Lužnicí sešli novináři s ministryní, předsedkyní VLK vlády ČR na tiskové konferenci. Kontrola majetku KSČ a politických stran, existujících před 17. listopadem 1989, vstoupila nyní do druhé fáze. Byly zajištěny veškeré doklady, které se nyní prověřují. Jde pouze o majetek KSČ, protože ostatní strany v podstatě nevladly nic a za užívané prostory řádně platily. Na řadu přijdou i nepřímé dotace společenským organizacím, například bývalému SSM, tělovýchově ap. Nebude to snadné, protože do šetření je zahrnuto celkem 395 objektů. VLK má ale zároveň další úkoly, například kontrolu jakosti potravin. V současné době například končí několikaměsíční hloubková kontrola výrobků s. p. Fruta Č. Budějovice. Proto se setkání konalo ve Veselí nad Lužnicí, kde má Fruta jeden ze svých závodů. Důvodem prověrky byly negativní výsledky v jakosti v průběhu let 1988 a 1989. Šlo o nekvalitní základní suroviny pro masné konzervy a hotové jídla, o nedodržování hygieny, o menší váhu masa, takže

docházelo k poškození spotřebitele. Po zásahu kontrolní skupiny se situace natolik zlepšila, že při poslední kontrole 1. června nebyl mezi odebranými vzorky ani jediný nestandardní výrobek.

Spanien kassiert

München - Spanien hat die Bußgelder für Verkehrssünder im Vergleich zu 1989 zum Teil verdoppelt, meldet der ADAC. Falsches Parken kann 240 Mark kosten, überhöhte Geschwindigkeit sogar 800 Mark. Verstoß gegen Vorfahrt: 1600 Mark.

Bananen gut für Magen - Bananen sind ein wirksames Naturmittel gegen Magen-schleimhaut-Entzündungen. Bei Tests an der Uni von Neu Delhi konnten 80 von 100 Patienten geheilt werden, indem sie täglich drei Bananen aßen. NEOLÓPANY

Lidožroutská moucha ohrožuje Evropu

Vraždič moucha má latinské jméno *Cochliomyia hominivorax*, což se dá přeložit jako „lidožravý hmyz“. V USA je známá a obávaná pod matoučím názvem *Screw Worm* (závitový červ), i když se nejedná o žádného červa, ale o mouchu, která se dá snadno co do vzhledu zaměnit s obecnou domácí mouchou. Organizace Spojených národů FAO se sledem v Římě má k dispozici částku jednoho miliónu dolarů, aby proti tomuto nebezpečí zajistila mezinárodní prevenci.

Bezprostředně ohrožení se cítí především Itálie. Jak píše římský deník „la Repubblica“, lidožroutská moucha už přistála na pobřeží severní Afriky - v Libyi. Přitom je známo, že v deseti dnech je dospělá moucha schopná překonat vzdálenost 200 km.

Výskyt nebezpečného hmyzu v blízkosti Evropy souvisí s velkou pravděpodobností i s imporem importovaného hovozího dobytka z jižní Ameriky. Nyní se zemědělcům obávají napadení stád skotu i ovců.

Samička lidožroutské mouchy se vrhá s jistotou svého instinktu na pupky novorozenců zvířat, a otevřené rány, na oči, uši a otvory tlamy mladých zvířat, a klade do nich své vajíčka: až 400 v několika minutách. Larvy se vyvíjejí za 12 hodin a okamžitě se krmí teplým živým masem.

Tento hmyz představuje akutní nebezpečí života i pro děti a starší osoby. Pro neškodný vzhled mouchy jsou bezpečnostní preventivní opatření ve většině případů neuskutečnitelná.

Při všeobecné úladnouci bezradnosti, se rozhodla OSN financovat razířovanou biologickou strategii hubiči tento hmyz, která byla vyvinuta a vyzkoušena v Mexiku. Spočívá v tom, že samečci jsou v miliónových počtech odechytáváni a v laboratorních sterilizováni. Jejich neplodný roj se pak pečlivě zabalí a vypouští až v zónách nebezpečí, aby docházelo jen ke zdánlivému oplodnění hmyzích nevěst. Tato metoda může, podle přesvědčení mexických biologických týmů, přerušit životní cyklus celého vražedného hmyzího druhu. A tak v těchto dnech přistávají každý týden v Tripolisu dvě letadla typu Jumbo s kontejnery zneškodněných samečků „lidožroutských much“.

Starke Raucherinnen sollen den Konsum von Zigaretten erst auf zehn und dann auf fünf pro Tag reduzieren. Generell gilt: Schwangere sollten auf rauchfreie Luft achten.

Starke Raucherinnen droht Frühgeburten...

Jedes Jahr kommen über 30 000 Kinder zu früh, zu leicht oder zu schwach auf die Welt, weil ihre Mütter rauchen, warnt die Aktion Sor-

DRAŽBA VÍNA.

Na 13 000 lahvi dezertních a sladkých vín z legendárního krymského vinařství Massandra bylo vydraženo londýnskou aukční firmou Sotheby's. Bylo to oznámeno u příležitosti pobytu vinařského experta firmy Davida Molyneuxe-Berryho v západoněmeckém Kolně nad Rýnem, kam jáko na jediné místo kontinentu přivezli ochutnat sedm lahvi vzácného moku.

Většina vůbec poprvé nabízených krymských vín, které se datují od roku 1830 až do druhé světové války, vykazuje značnou podobnost s tatarskými, portugalskými, nebo šerry. Mezi zhruba 1100 nejzákladnějšími lahvelemi byla mimo jiné i „Lacrime Christi“ (Křtova krev) z roku 1896, která byla velmi oblibená na carském dvoře. Ty lahve tohoto vína měly přijít na 1800 marek. Většina z 18 druhů nabízených vín pochází z let mezi dvěma světovými válkami. Vydražena byla i vína, která pili o přestávkách při jednání v Jaltě v roce 1945 Churchill a Roosevelt.

Celá kolekce vzácných vín byla do skončení dražby devizově výnosným majetkem Sovětského svazu.

EVROPSKÝ MĚSÍČÍK COCHLIOMYIA Hominivorax

zlato?

KDE LEŽÍ MOKRSKO?

Ložisková zóna Mokrsko je součástí středního Povltaví, oblasti, která si přes veškeré dosavadní civilizační tlaky zachovala vysoké hodnoty biologické i krajinářsko-estetické. Díky své členitosti, pestrosti krajinových struktur a útvarů, charakterem a rozmištěním sídel ve vazbě na dominantní osu — údolí Vltavy — má toto území také vysoké hodnoty rekreační, tedy hodnoty, které při postupném přechodu od životního stylu „mít“ ke stylu „žít“, který doufejme již brzy postihne i nás, budou mít vzrůstající kredit. Vzhledem k naznačeným hodnotám a dalším skutečnostem byla v prostoru od Vraného n. Vltavou až po Orlick vyhlášena rekreační oblast střední Povltaví; Mokrsko leží asi uprostřed této oblasti ve směru sever — jih v levobřežní partii údolní nádrže Slapy. Tato je spolu s Orlickem nejrekrekventovanější přehradní nádrž a to pro vhodnou teplotu vody, krásné okolí zalesněných strání a roklí a pro svou dopravní dostupnost z Prahy, která se pohybuje v rozmezí 40—50 minut autem nebo autobusem.

Jak cenné pro společnost naší probuzené republiky území středního Povltaví je, můžeme odvojit od čísla, které kdysi vyváděl Krajský projektový ústav Praha: 94 % rozlohy je tvořeno rekreačně vhodnými plochami, význam zvláště narůstá v souvislosti s vysokým podílem rekreatantů z našeho hlavního města, kteří, jak dobře víme, přilíhají mnoho možností ke kvalitnímu jednodenní či krátkodobé rekreaci nemají.

Své zájmy zde má i státní ochrana přírody. Soustřeďují se do území podkovovitého tvaru, které prakticky uzavírá zónu těžebního zájmu podél nádrže Slapy. Leží zde státní přírodní rezervace „Vymyšlenská pššina“. Rezervace chrání přirozená společenstva zakrslých doubrav skeletovitých až kamenitých půd skalnatých úbočí vltavského údolí. A osud rezervace pod tímto kopcem v případě realizace těžby zlata na lokalitě Mokrsko? Ložisková zóna se s plochou státem chráněného území kryje na několika místech.

MÁME NA TO?

Investiční náklady na vytěžení oněch zmíněných asi 36 tun zlata jsou dnes počítány na 1951,6 mil. Kčs, z toho náklady na dovoz ze zahraničí činí 680,1 mil. Kčs. Jaké budou skutečné náklady, nemůžeme dnes říci nikdo; při takové monstraci, jaká je plánována u Mokrska, může příroda přichystat nejedno překvapení. U nás nemáme se stavbami tohoto druhu žádné zkušenosti, nemáme potřebné odborníky, mechanismy, technologie, kvalifikovanou obsluhu, zde jsme odkázáni na zahraniční pomoc a spolupráci — prostě sami své zlato vytěžit a zpracovat nedokážeme, sami nedokážeme ani zajistit ekologické zabezpečení celé akce. Jistě je, že zahraniční partnery bude zajímat především zisk, což je zcela přirozené, ovšem k efektivnosti celého záměru pro naši republiku to nepřispívá. Na akce podobného rozsahu navíc nemáme ani potřebnou rozlohu. Není bez zájmovosti, že tradičními producenty zlata ve světě

jsou JAR, SSSR, USA, Čína, Brazílie, Austrálie (její firmy projevíly zájem o spolupráci), Kanada. Jistě uznáte, že těžit zlato v Austrálii nebo SSSR je zcela jiný problém, než se o to pokoušet v podmínkách silně urbanizovaného a intenzivně využívaného prostoru Středočeského kraje přibližně 50 km od Prahy.

Dnes se soudí, že vynaložené prostředky by byly návrátne, pokud cena zlata nepoklesne pod 400 amerických dolarů za množství zvané trojská unce. V opačném případě se efektivnost záměru zvrátí.

Co tedy vlastně v daných souvislostech máme? Zlato, rozptýlené v tunách hornin pod Mokrskem, problémy se zaměstnaností pracovníků Rudných dolů Příbram, kde končí „zlato“ uranové časy, jednu z mála solidních rekreačních oblastí v rozumně vzdálenosti od Prahy a chuť zase jednou zbohatnout z darů naší země, kterou už jsme vydrancovali do té míry, že jeden zlatý vejkodl toho zase tak moc nepokazí.

Pokud vím, máme také chuť vrátit se do Evropy, mnozí soudí, že na této cestě by nám oporou mohla být zlatá berlíčka ze skal od Vltavy, protože — marná sláva — o chudé příbuzné mezi bohatými bitva zrovna není. Zde je ovšem dobré si připomenout, že ti bohatí zbohatli zejména vlastní tvrdou a smysluplnou prací a ať chceme nebo ne, tato cesta čeká i nás.

Autor článku „Sto tun zlata“ v Reportéru napsal: „Je jasné, že za Jakesova režimu bychom přešlapovali nad zlatým pokladem ještě celá desetiletí.“ Pojdme se dohodnout na jisté parafrázi tohoto sdělení: Pracujeme nad našimi zlatými poklady tak, abychom se jimi jednou mohli pochlubit jako v zemi uloženými jistotami státu, který se obejde bez „zlátokopectví“.

Kolik čistého kovu z jedné tuny rudy?

TY JSI...
POZE ZLATO...
-ZLATO MOŽE...
...

V letech 1980 až 1988 byl prováděn mezi obcemi Čelina a Mokrsko, tedy v oblasti, která je dnes zase ve středu pozornosti, archeologický výzkum středověké těžby zlata. Tato oblast totiž byla i v dávných dobách středem pozornosti právě proto, že v jejím nitru se skrýval ten vzácný žlutý kov. Průzkum byl proveden Archeologickým ústavem ČSAV na žádost Geolodické ústřední pro doplnění komplexního pohledu na zlatonosné ložisko i pro poznání techniky dolování ve středověku.

Plošným i povrchovými odkryvy i průzkumem šachet a štol jsme zjistili, že zlato se tam těžilo, pomíne-li o pokusy ze sklonku 19. a počátku 20. století, ve dvou údobích. Nejrozsáhlejší bylo první od 2. pol. 13. do poloviny 14. stol. a druhé, značně menší, mezi sklonkem 15. a počátkem 16. stol. Čelínští horníci vyhledávali zlatoobsahující kamenné žíly ve skále vykopávaním pokusných jam. Nalezli-li je, rozpálili skálu ohněm a pak ji polévali vodou, aby se rozpraskala a stala se snáze dobývateľnou. Do ní pak razili svísel šachet. Hlavním jejích nástrojem bylo hornické klínové železko o délkou kolem 5 cm a míleček. Horník přikládal železko nasazené na tenkou a pružnou násadu ke křemenné žíle, a mílečkem, tj. čtyřhrannou palicí do něj bušil, aby vyjímli kusy rudy. Štoly byly raženy dopravně, a proto dosahovaly jen takové šířky a výšky, aby umožňovaly horníkovi pouze nejnutnější pohyb. V místech, kde se žíly členily, byly štoly zvěšňovány a z nich raženy další chodby sledující směr drahé rudy.

Ze šachet byly ruda a hlšina vytažovány rumpálem. Za šelbou, tj. vstupem do štoly, byl křemen rozbiten na menší ústěpy a tříděn. Svědčív o tom vydal objev kruhovitě a kamenné obezděné jámy, v níž byl křemen rozlitoukáván a pak mlet ve zlatorudném mlýně. Stanovit hloubku železných dojt se podotklí výzkumem jedné ze šachet. Po ní už stálo na návrti mezi heldami nálevkovitá jáma hluboká 7 m, její původní dno bylo však až v 80 m pod povrchem, kde do něho vnikla průzkumná štola Rudných dolů Příbram. Tím, že dolní část šachty byla zatopena a bez přístupu vzduchu, zachovaly se v ní ve velmi dobrém stavu z výdavy klády, prkna a z předmetů celý žebřík a palice. Zjistili jsme, že nejoboatší a nejsnazší dobývateľná část ložiska byla již vyřezána v době vlády posledních Přemyslovců a první Lucemburků.

Byli to patrně čelínští konci, kteří dopravovali zlato obsahující křemen do šachet a štol ke mlýnu u potoka. Ze vzniklého prášku bylo zlato oddělováno propitáním v rýžovnicích mísách a splavech i vyluhová-

Fünf Tore vom Tschechen-Star

Barl - DFB-Trainer Berti Vogts standen die Schweißperlen auf der Stirn. Nicht nur, weil auch nach Abpfiff des Achtelfinalspiels CSFR - Costa Rica noch 30 Grad im Stadion gemessen wurden. Viel mehr machte ihm das tolle 4:1 der Tschechen Sorgen. Besonders der Mann, der diesen Sieg fast im Alleingang kloppte.

„TOMAS SKUHRAVY“ - bilktein Barl gleich dreimal als Torschütze auf der Anzeigentafel. Sechs Reihen über Vogtsnotierte Leverkusen's Manager Rainer Calmund eifrig diesen Namen in seinen Block. Und schwärmte: „Ein toller Spieler! Der hat einen Superkopfball, einen echten Torriecher und ist trotzdem schnell und technisch gut.“

„Eben ein Mann für die Bundesliga“, sagt CSFR-Libero Jan Koci-

an. Und weiter: „Tomas könnte sogar bei den Bayern spielen.“ Wenn er dürfte: Denn sein Verein Sparta Prag läßt den Familienvater (Tochter Michaela, 3) nicht gehen. Noch nicht! Offizielle Begründung: Die ersten beiden Europacup-Runden brauchen wir ihn unbedingt. Er kann frühestens im Januar weg.

Aber das Geld lockt 5 Millionen Dollar (8,5 Millionen Mark) beträgt die Ablöse. „Mit jedem WM-

Tor steigt sein Wert“, sagt CSFR-Trainer Dr. Josef Venglos. Und damit in Prag die Beirreitschaft den 1,92 m-Mann doch früher ziehen zu lassen!

Ein Grund mehr, daß sich Calmund und seine Bundesliga-Kollegen sputen. Denn der neue WM-Star (5 Tore) wird gejagt: Liverpool, Manchester United, Florenz und der FC Genua sind hinter Skuhravyyher.

Doch vorher hat der Torjäger noch ein anderes Ziel: „Wir hatten nie geglaubt, so weit zu kommen. Jetzt wollen wir auch ins Endspiel!“ Dafür will er noch ein paarmal den Kopf hinhalten.

Immer mehr Vergiftungen durch Lebensmittel

Lebensmittel-Vergiftungen nehmen auch in diesem Jahr weiter zu, warnt Prof. Klaus Gerigk aus Berlin. Die meisten Menschen leiden an einer Magen-Darm-Krankheit oder bekommen eine Salmonellen-Infektion. Besonders anfällig für giftigende Bakterien sind Hackfleisch-Erzeugnisse, tiefgefrorenes Geflügel und Mayonnaise.

Jak se Lenin změnil v mumii

Kolem Leninova mauzolea v Moskvě, přesněji kolem vystaveného balsamovaného těla strážce dneška Sovětského svazu bylo a je dodnes mnoho dohadů. Před nedávnem trochu poodhalli rousku kryjící tajemství mumifikace zakladatele sovětského státu moskevský list Pravda.

Od roku 1951 je zodpovědný za stav nabalsamovaných tělesných ostatků V. I. Lenina profesor Sergej Debov, člen Akademie věd SSSR. Až do nedávných měsíců hovořil o Leninově mumii bylo téma nejen nevhodné, ale dá se říci, že přímo zakázané. Nejenže se mu na hony vzdaloval tisk, rozhlas i televize, ale ani jméno odborníka, který se o Leninovo tělo stará, nebylo nikdy a nikde zveřejněno.

I když je balsamování zemřelých lidských těl uměním velice starým, sahajícím vlastně až do starověku, je dnes na světě opravdu jen pár lidí, kteří to dovedou a celému procesu rozumějí. Vždyť balsamování se dnes už prakticky skoro nikde neprovádí. Proto lze bez nadsázky říci, že prof. S. Debov a tým jeho spolupracovníků jsou autoritami ve své specializaci a to autoritami světového úrovně.

Ve světě jsou z posledních let známy pouze dva případy balsamování těl zemřelých velkých politických vůdců. Jedním z nich byl dnes už legendární Ho Či Min, který byl uložena do mauzolea ve Vietnamu a představitel Angoly — Agostino Neto, jehož tělesné ostatky byly rovněž z části balsamovány. Oba muži byli dlouholetými hlavy představitel boje za nezávislost svých zemí a oba se stali už za svého života lidmi obklopenými jakýmsi zvláštním kultem posvátnosti.

Strýček Ho, jak byl běžně nejvyšší představitel Vietnamu také nazýván, byl balsamován pro své váli vyjádření jim před jeho smrtí. Naopak žádá, aby jeho tělo bylo spáleno, popel aby byl dán do tří aren, a ty uloženy ve třech místech země, a mimň byl za svého života nejvíce epojen.

Také Vladimír I. Lenin byl rozhodnut k tomu, aby jeho tělo bylo balsamováno. Naskytá se další z celé dlouhé řady otázek: jak dlouho ještě bude možné Leninovo tělo udržovat v takovém stavu? Podle názoru odborníků na balsamování: dlouho. Ovšem v rámci sovětské glasnosti i v sovětském parlamentě sli požadavek, aby byla vypulena skutečná Leninova postřední vůle. A nebylo by tedy zase nic tak překvapivého, kdyby jednoho dne bylo nabalsamované tělo uloženo do normálního hrobu. Zastánci této myšlenky jsou přesvědčeni, že by to bylo velké zadosťuchání vůči legendárnímu vůdci bolševiků, který byl se hony vzdálen kultu své osobnosti.

Proč se Lenin změnil v mumii? Odpověď na tuto otázku je velmi složitá. V roce 1920, kdy Lenin zemřel, byla v Moskvě v plném proudu tzv. "pochybná" období. Odborníci se domnívali, že Leninovo tělo by se mohlo rozpadnout. Proto bylo rozhodnuto, že tělo bude balsamováno. Tento proces je velmi složitý a vyžaduje speciální znalosti a vybavení. V současnosti je Leninovo tělo v Mauzoleu v Moskvě a je pravidelně kontrolováno. Podle odborníků může být udržováno v tomto stavu ještě několik desetiletí.

Proč se Lenin změnil v mumii? Odpověď na tuto otázku je velmi složitá. V roce 1920, kdy Lenin zemřel, byla v Moskvě v plném proudu tzv. "pochybná" období. Odborníci se domnívali, že Leninovo tělo by se mohlo rozpadnout. Proto bylo rozhodnuto, že tělo bude balsamováno. Tento proces je velmi složitý a vyžaduje speciální znalosti a vybavení. V současnosti je Leninovo tělo v Mauzoleu v Moskvě a je pravidelně kontrolováno. Podle odborníků může být udržováno v tomto stavu ještě několik desetiletí.

Neuer Job
CSR - Nationaltrainer Jozef Venglos wird bei Manchester United Nachfolger von Alex Ferguson.

In sieben Tagen beginnt das 2. deutsche Wirtschaftswunder

In einer Woche, am 2. Juli, beginnt das größte Wirtschafts-Experiment der Welt. Für die DDR heißt das: raus aus der Marx- und Marktwirtschaft, rein in die Marktwirtschaft, Alu-Markode, die D-Mark kommt. Heinrich Franke, Präsident der Bundesanstalt für Arbeit: „Ich erwarte in der DDR ein Wirtschaftswunder.“

Klar, die Bundesrepublik muß helfen. Aber unsere Wirtschaft ist in blendender Verfassung:

- Konjunktur: Sie blüht und blüht. Das Bruttosozialprodukt stieg im ersten Quartal um 4,4 Prozent. Bundeskanzler Kohl: „Der Aufschwung geht in sein achttes Jahr. Ein Ende ist nicht abzusehen.“
- Arbeitsmarkt: In einem Jahr wurden 550 000 neue Arbeitsplätze geschaffen!

Kaiserschnitt in vielen Fällen überflüssig

Rund 100 000 Kinder — etwa 16 Prozent aller Babys — kommen jährlich durch Kaiserschnitt zur Welt. Tatsächlich müßten nur zehn Prozent sein. Die anderen sechs Prozent sind nicht nur überflüssig, sondern gefährden die Mutter, warnt Prof. Klaus Goeschen aus Hannover. Sie können danach an Schockzuständen oder Nieren-Versagen leiden.

Komplette Renovierung erst nach fünf Jahren

Nach viereinhalb Jahren Mietzeit verlangte der Vermieter, daß ein Ehepaar komplett die Wohnung renovieren sollte. Das Ehepaar klagte. Das Gericht Stuttgart: Der Vermieter kann nach einer Mietzeit von weniger als fünf Jahren (auch wenn eine Klausel im Mietvertrag besteht) keine komplette Renovierung verlangen. (31 C 9135/88)

Die Zahl der Arbeitslosen sank im Mai auf 1,82 Millionen (7 Prozent), 91 300 weniger als im April. Die Zahl der offenen Stellen stieg auf 334 700.

- Auto-Industrie: Deutschlands Autobauer (an ihnen hängt jeder zehnte Job) fahren Vollgas: 2,07 Millionen neue Pkw bis Mai — plus fünf Prozent! Im Wannemonat meldeten die Bundesbürger 325 000 fabrikneue Autos — Rekord.
- Handel: Renner im Frühling mit neun Prozent Zuwachs: Holz, Baustoff, Installationsbedarf. Klaus Richter, Groß- und Außenhandelspräsident: „Wir erwarten 1990 im Großhandel ein Plus von drei Prozent.“

Steuern

Bei Finanzminister Waigel klingelt die Kasse. Bund, Länder und Gemeinden nehmen bis 1993 rund 115 Milliarden Mark mehr Steuern ein als geplant. Das heißt vor allem: keine Steuererhöhungen für die deutsche Einheit.

Marshall-Plan: 16 Milliarden Dollar

● Privatvermögen: Noch nie hatten die Deutschen (West) so viel Geld auf der hohen Kante wie jetzt: 2,8 Billionen Mark, das sind 2805 Milliarden. Wenn sie wollten, könnten die Bundesbürger die komplette Sanierung der DDR samt Straßennetz, Telefonleitungen, Häusern und Fabriken aus dem Sparstrumpf bezahlen. Wer noch Zweifel hat, ob die deutsche Einigung uns überfordert: Der ganze Marshallplan, der Deutschland und Europa nach dem Krieg Wirtschaftswunder und Wohlstand brachte, betrug gerade mal 16 Milliarden Dollar.

Ausschuß prüft Deutschlands Rolle bei Oktober-Revolution

MOSKAU, 25. Juni (dpa). Die Unterstützung des deutschen Kaiserreiches für den russischen Revolutionsführer Wladimir Iljitsch Lenin soll von einem Aus-

DDR-Anschluß kostet 100 Millionen Mark

Nach einer internen Hochrechnung wird die Finanzierung des Spitzensports nach dem Anschluß der DDR an die Strukturen des Deutschen Sportbundes jährlich 100 Millionen Mark kosten. Diese Zahl nennt eine Studie des Bundesausschusses Leistungssport (BAL) im DSB.

Über diese 100 Millionen sprachen auf einer Tagung in Offenbach Fachleute aus beiden Teilen Deutschlands, die das Treffen der Präsidenten von DSB und Deutschem Turn- und Sportbund der DDR am 28. Juni vorbereiteten.

Mit diesen Zahlen wollen Hans Hansen (DSB) und Martin Kilian (DTB) nach der Berliner Sitzung an die Öffentlichkeit gehen. Die 100 Millionen summieren sich aus den Posten Jugendarbeit (20 Millionen), Trainerbezahlung (10 Millionen), Forschungsinstitut für Körperkultur und Sport (FKS) in Leipzig (30 Millionen), Sportgeräte-Entwicklung (10 Millionen) und Spitzensport allgemein (30 Millionen).

In diesen 100 Millionen sind die Kosten für eine gesamtdeutsche Olympiamannschaft ebensowenig enthalten wie die notwendigen Gelder zur Förderung von 1800 DDR-Spitzensportler in der Stiftung Deutsche Sporthilfe. Hier wurden 10 bis 15 Millionen Mark von Willi Daume als dem Sporthilfevorsitzenden genannt.

JEN STORT!

schuß des russischen Parlaments untersucht werden. Nach Angaben der Moskauer Wochenzeitung „Kommersant“ sollen unter anderem die Hintergründe der Eisenbahnfahrt Lenins Mitte 1917 im plombierten Waggon von der Schweiz durch Deutschland nach Schweden sowie die angebliche Finanzierung der russischen Kommunisten durch den deutschen Generalstab untersucht werden.

Die von dem Abgeordneten Viktor Mironow geführte Gruppe erhebt den Anspruch, als Kommission mit offiziellem Parlamentsstatus Zugang zu den Geheimarchiven der KPdSU und des KGB-Staatssicherheitsdienstes zu erhalten.

Rhein ist noch kein Badefluß

Doch Wasserflöhe und Lachse leben schon wieder in dem Strom

„DAMIT „DRBNA“ NICHT LACHT...“

BYE BYE HO DE ASY HONNY GABRYTE NIBRACY...

CO KOSTEY E ZBERIŠ NĚNEČOVĚ NEČERNĚ DOVĚZT
TĚBĚ TĚMŮM TVŮRŮ
NEŠI STRANU... AT
JINŮ DAFNIE!

Prokuratura a stanovisko ČSL

(čtk): Generální prokuratura ČR věru vydala následující sdělení:

V úterý 5. 6. 1990 ve 12.40 h získala prokuratura ČR hodnověrný materiál obsahující závazné skutečnosti. S ohledem na obsah materiálu a na nadcházející volby byl tento materiál okamžitě předán prezidentu republiky V. Havlovi. Jednání prezidenta republiky s JUDr. J. Bartončíkem se generální prokurátor ČR neúčastnil, avšak na základě výsledku tohoto jednání a v souladu s pověřením, uloženoým poradcem pana prezidenta J. Křížanem, poskytl generální prokurátor ČR představiteli vedení ČSL jisté informace. Poskytnuté informace ČSL zaujalo stanovisko a přijalo opatření směřující k tomu, aby důstojný ráz předvolební kampaně nebyl narušen a nebyla zpochybněna ČSL, která je jedinou z rozhodujících demokratických sil společnosti.

STANOVISKO VEDENÍ ČSL
Uvedené stanovisko převzaté ČTK vyvolává dojem, že ČSL měla dostatečný důvod přijmout závazné rozhodnutí, jakým je odvolání předsedy strany z kandidátky do Sněmovny lidu FS. K tomu zaujímáme toto stanovisko:
Jaký materiál byl či nebyl panu prezidentovi republiky generálním prokurátorem České republiky předán, nám není známo.
Je však zcela nepochybné, že nikdo z generální prokuratury a aniž prezident se neobrátil na další představitel ČSL, tedy místopředsedy nebo generálního sekretáře, kteří by seznámili s uvedeným materiálem a s kterými by celou věc projednali. Pro takovéto jednání bylo nepochybně dost času. Místo toho pan generální prokurátor JUDr. Rychetský při náhodném setkání předal ing. Ludvíku Morýčkovu, členu představenstva ČV ČSL informaci o jakémsi materiálu, který obsahuje skutečnosti,

(čtk): Čs. tisková kancelář obdržela toto stanovisko Koordinačního centra Občanského fóra: "KC OF nepovazuje za správné vyjadřovat se k případu dr. Bartončíka do doby, než bude vyřešen kompetenčním orgánem. Považuje však vzhledem k závažnosti situace za nutné, aby se zúčastněné strany tohoto sporu co nejrychleji sešly a celou záležitost projednaly. Máme tedy za to, že by mělo dojít k jednání mezi prezidentem republiky, federálním ministerstvem vnitra, generálním prokurátorem České republiky a vedením Čs. strany lidové, tak, aby nebylo ohrožena důvěryhodnost prvních svobodných voleb. Proto dnem zástupci KC OF Praha, Petr Kučera a Jan Urban, vyvolali jednání s vedením ČSL, zastoupeným st. Hanákem a dr. J. Černým, při kterém předsedám prosazovali proti spojování Občanského fóra s touto záležitostí. V průběhu diskuse se vyjasnilo, že vedení ČSL jednalo na základě neúplných informací a proto zástupci OF navrhl, aby vedení ČSL urychleně vyvolalo osobní jednání s prezidentem republiky. KC OF trvá na tom, aby celá záležitost byla uzavřena zákonnou cestou a v klidu ještě před zahájením práce nového Federálního shromáždění.

Stanovisko KC OF
(čtk): Čs. tisková kancelář obdržela toto stanovisko Koordinačního centra Občanského fóra: "KC OF nepovazuje za správné vyjadřovat se k případu dr. Bartončíka do doby, než bude vyřešen kompetenčním orgánem. Považuje však vzhledem k závažnosti situace za nutné, aby se zúčastněné strany tohoto sporu co nejrychleji sešly a celou záležitost projednaly. Máme tedy za to, že by mělo dojít k jednání mezi prezidentem republiky, federálním ministerstvem vnitra, generálním prokurátorem České republiky a vedením Čs. strany lidové, tak, aby nebylo ohrožena důvěryhodnost prvních svobodných voleb. Proto dnem zástupci KC OF Praha, Petr Kučera a Jan Urban, vyvolali jednání s vedením ČSL, zastoupeným st. Hanákem a dr. J. Černým, při kterém předsedám prosazovali proti spojování Občanského fóra s touto záležitostí. V průběhu diskuse se vyjasnilo, že vedení ČSL jednalo na základě neúplných informací a proto zástupci OF navrhl, aby vedení ČSL urychleně vyvolalo osobní jednání s prezidentem republiky. KC OF trvá na tom, aby celá záležitost byla uzavřena zákonnou cestou a v klidu ještě před zahájením práce nového Federálního shromáždění.

Lustrace na jedničku
(čtk): Tiskový tajemník Křesťanskodemokratického hnutí je zplnomocněn oznámit, že všichni poslanci, zvolení do SNR a FS ČSFR, byli podrobeni lustraci. Nikdo z poslanců nemá záznam o spolupráci s StB. Poslanci za Křesťanskodemokratické hnutí také nikdy nebyli členy KSČ.

Skandál byl připraven - kdo psal jeho scénář?

Telefon hych skoro rád vypojit, ale nejde to ani na chvíli: Zvoní pořád a hlasy na druhém konci drátu hovoří tu hlasitě a pábě, tu šeptají a omlouvají se za anonymitu... Napadení předsedy ČSL a místopředsedy FS JUDr. J. Bartončíka náměstkem federálního ministra vnitra, Janem Rumlem, který je pověřen řízením Úřadu FMV pro ochranu ústavy a demokracie, se stalo námětem všeobecných odudků. Ozývají se ovšem i anonymové vyhrožující různými sankcemi. Ale jsou i hlasy, patřící zřejmě bývalým vlivným státním zaměstnancům, kterým se ledačos zajdá. A tak tyto hlasy šeptají...

Třeba o tom, že skandalizování JUDr. J. Bartončíka jede podle předem a pečlivě připraveného scénáře. Že se na skandalizaci podílejí bývalí pracovníci aparátu ČSL, z nichž je den občas zval J. Bartončíka do restaurace v sousedství hotelu Ambassador (hotel a okolí byly vždy pod kontrolou StB). Pod přísnou kontrolou této „humánní organizace“ byla samozřejmě i ČSL a její funkcionáři, tedy i J. Bartončík. A ten byl oním zmíněným pracovníkem aparátu ČSL, občas seznamován s okolo sedícími hosty. Kdo byli ti hosté, si lze jen domýšlet, a co dokáže skrytá kamera v rukou profesionála, je zřejmé... V telefonu ševelí jména. Třeba důstojníci StB Kořínok či Matzenauer. Nejde náhodou o dvě jména pro jednu osobu? J. Bartončík byl zcela jistě objektem sledování. Mohl však být i vytípaným objektem jako potenciální informátor. Jak takového člověka zkompromitovat? Inu, poměrně jednoduše, dát jej alespoň fiktivně do souvislosti s vlastním agenty a vyrobí kompromitující materiál. Ale žádný se při oficiální lustraci neobjevil! Takže byl někdy uschován pro příští potřebu? Kým a komu byl na

bidnat těsně před volbami? A za jakou cenu? Třeba za slib navrácení občanské bezúhonnosti a setrvání ve státních službách?
Hlasy šeptají. Fantazie, polopravdy či reality? Těžko to prověřit. Ale samotná oficiálně známá fakta vyvolávají mnohá zamyšlení. Takže na závěr: Z nejbližšího okolí J. Bartončíka je znám jeho názor: Operují proti mně s největší pravděpodobností vysocí, velmi nebezpeční důstojníci bývalé Státní bezpečnosti - ti, kteří řídili některé bývalé pracovníky stranického aparátu. Velmi, velmi nebezpeční!
Hovořil jsem s některými představiteli federálního ministerstva vnitra a na základě těchto rozhovorů mohu napsat: Ministerstvo vnitra ČSFR se distancuje od akcí náměstka Jana Rumla. V tom ostatně zdaleka není samo. Jenže scénář byl napsán a realizuje se. V jakém zájmu, je zřejmé. Kdo je jeho autorem? Na tuto otázku nelze odpovědět jmenovitě, ale odpověď jistě spatří světlo světa. Zbývá jen doufat, že stále více lidí pochopí, o co vlastně v této zvláštní a především nechutné hře jde...

Vyjádření ústředního ředitele ČST

(rt): Ve stati „Gangsterské metody v politické praxi“ ze dne 7. 6. Lidová demokracie tvrdí, že ČST rozšířila prohlášení náměstka federálního ministra vnitra Jana Rumla a neposkytla vysvětlění čas generálnímu sekretáři ČSL dr. J. Černému. Nehodlám se pouštět do bombastických polemik ve stylu Vámi uveřejněného textu, takže uvedu jen základní fakta.

V Deníku ČST dne 6. 6. 1990 jsme uveřejnili zprávu ČTK se sdělením náměstka federálního ministra vnitra Jana Rumla. Po jeho odvysílání se do ČST dostal dr. Černý a začal o vystoupení v ČST. Tento požadavek jsem skutečně odmítl a prohlásil, že ČST nemůže v těchto hodinách poskytnout vysílání čas k jakémukoli prohlášení politické strany, ale můžeme odyslat oficiální zprávu ČTK. Nabízel jsem, že případnou reakci na sdělení Jana Rumla zařadíme do Deníku ČST 7. 6. 1990. Dr. Černý však kategoricky požadoval, aby prohlášení ČST, ke sdělení Jana Rumla bylo odvysíláno ještě též den večer.

J. KANTOREK

ČSL NEVSTOUPÍ DO FEDERÁLNÍ VLÁDY

Ze včerejší tiskové konference Československé strany lidové

(1d): Jak už jsme informovali čtenáře krátkou zprávou ve včerejším vydání LD, ve středu se sešel ústřední výbor Čs. strany lidové, jehož jednání se protáhlo do pozdních nočních hodin. Proto byly závěry oznámeny až

ve čtvrtek v usnesení a v odpovědích na otázky novinářů na tiskové konferenci. Ústřední výbor rozhodl, že představitelé strany se nebudou podílet na činnosti federální vlády, budou jednat o zastoupení v české vládě,

Na tuto skutečnost se soustředil jeden z okruhů dotazů. Místopředseda ČSL br. PhDr. B. Svoboda konstatoval, že koalici partnerů Křesťanské a demokratické unie se dohodli na tom, že po volbách budou postupovat zcela nezávisle, každá za tří stran má plnou volnost rozhodování. „My jsme se rozhodli nikoliv podle příkladu Křesťanskodemokratického hnutí na Slovensku, ale po vlastní úvaze pro stejný postup; chceme tím zároveň vyjádřit protest naší členské základny proti některým fázím volební kampaně vedené vůči KDU,“ řekl br. Svoboda. S výkonem vládní moci je spojena i vládní odpovědnost a z předběžných jednání nevyplývalo, že by křesťanský orientovaný představitel mohl nějakým způsobem rozhodnutí vlády ovlivňovat a tím do její činnosti vnášet prvky, které mají ve svém programu. Pokud jde o opozici, prohlásil místopředseda br. dr. Svoboda i generální sekretář strany br. JUDr. J. Černý, že ČSL půjde do koalice s demokratickými stranami a hnutími. Ve volbách získala KDU zhruba o deset procent méně hlasů, než se předpokládalo, na podrobnou analýzu příčin však dosud nebyl čas. Na dotaz, zda ČSL požadovala křesťanskou federální vládu, odpověděli členové stranického vedení: ano. Zdůraznili rovněž, že ČSL bude usilovat o co nejlepší zastoupení v parlamentu, jak v představenstvu, FS, tak ve výborech a v české vládě požaduje, obsazení křesla místopředsedy a alespoň dvou resortních ministrů. Další široký okruh otázek se týkal br. JUDr. J. Bartončička, Ústřední výbor se dlouho zabýval touto záležitostí a nakonec dospěl k závěru, že až do vyřešení celého případu, kolem něhož je stále mnoho nejasností, povede stranu L. místopředseda

br. MUDr. St. Hanák. Ke kádrovým změnám v představenstvu nedošlo, kromě rezignace br. B. Servusa (Jihomoravský kraj). Ústřední výbor vyslovil představenstvu důvěru. V září bude svolána celostátní konference, která zvolí představenstvo — do té doby bude vyřešen i případ br. Bartončička. Pacient byl už přemístěn z oddělení intenzivní péče a v nemocničním ošetření zůstane pravděpodobně jeden až dva týdny. Na otázku, zda vedení ČSL už má k dispozici dokumenty, o nichž se hovořilo na sobotní tiskové konferenci na Pražském hradě, odpověděli představitelé strany záporně. Rovněž prohlásili, že jim není známo, že by dr. Bartončička pobíral nějaké peníze za údajnou spolupráci s StB. Na jeho případ se názory různí, jak o tom svědčí dopisy zasláné ústřední politické kanceláři ČSL i redakci LD. „Žádná křesťanská strana nehází přes palubu svého člena, dokud nemá důkazy o jeho vině, tento případ potřebuje čas,“ zdůraznil br. J. Černý. Br. J. Bartončička do včerejšího dopoledne nevěděl, že mu byla pozastavena funkce předsedy strany, zasedání ÚV skončilo pozdě v noci. Pozastavení funkce však nemá nic společného s poslaneckým mandátem — J. Bartončička byl řádně zvolen poslancem. Dokumenty z archivu FMV posoudí imunitní a mandátový výbor nového parlamentu. Na otázku, zda ČSL jako opoziční strana postaví také svého kandidáta na čs. prezidenta, odpověděl br. Černý: „Děkují, to je dobrý nápad.“ Pak ale vážně dodal, že ČSL jako první politická strana na půdě parlamentu podporovala v prosinci kandidaturu V. Havla a nemá důvod své stanovisko měnit.

Dotazy novinářů se týkaly rovněž situace v redakci Lidové demokracie,

o níž pojednával článek ve středečním čísle. Br. B. Svoboda prohlásil, že ústřední výbor byl o této situaci informován a schválil opatření dohodnutá předchozí den: K datu 15. června odvolal z funkce šéfredaktora br. J. Navrátila, k témuž datu jmenoval šéfredaktorem dosavadního náměstka br. E. Macha, jehož zástupkyní bude kromě br. dr. J. Deckera redaktorka ses. J. Paterová. Rovněž byla zrušena redakční rada. „Deník zůstává nadále deníkem ČSL, doufáme, že dosáhneme vyváženosti mezi stranickými materiály a články přitažlivými pro širokou veřejnost,“ prohlásil br. Svoboda.

Poznámka redakce: O odvolání dosavadního šéfredaktora Lidové demokracie J. Navrátila k 15. 6. rozhodlo představenstvo ÚV ČSL již minulý týden a není tedy v žádné souvislosti s prohlášením redaktorů LD ani s článkem K situaci v Lidové demokracii a pochopitelně ani s případem dr. Josefa Bartončička. Podle sdělení místopředsedy ÚV ČSL br. dr. B. Svobody bude J. Navrátil pověřen jinou odpovědnou funkcí v nakladatelství Vyšehrad.

TO SE NEJEDNÁ O PŘÍPAD, NĚKDE JE PŘÍPAD!!

gům z poledníku Mladá demokracie se navíc ve čtvrtek rovněž ozval telefonický anonym, jehož hlas a údaje ovšem osvědčily o člověku spíše profesionálním než laickém znalosti. Prohlásil, že karty agentů se vedou jinak, kvůli příjmení bez titulů má být na místě prvním a pravé jméno na místě druhém, na dokumentu má být ověřovací razítko. Kolik peněz dostal JUDr. Bartončička za údajnou (údajnou proto, že konečný verdikt nebyl dosud vyřčen) sedmnáctiletou spolupráci? Na tuto otázku jsme nedostali na hradní tiskové konferenci odpověď a jistota nepřijemnost s mikrofonem pan M. Zantovský vysvětlil. Věřme mu, ale pořádku nevíme: Byl-li J. Bartončička agentem tak cenným a dobře placeným, kolik si tedy tímto způsobem za oněch 17 let přivydělal?

Zajímavé mohou být motivy, které vedly pana Machatého (tedy příslušníka StB, který oznámil brannému a bezpečnostnímu výboru parlamentu a později generálnímu prokurátorovi České republiky ono závazné odhalení). Výčitky svědomí po letech? A právě před volbami? Škoda, že tento pán nevystoupil také na oně tiskové konferenci, což konečně může ještě učinit při jiné příležitosti. Zeptal jsem se telefonicky zdořila v Úřadě pro ochranu ústavy a demokracie, zda je tento muž ještě ve službách federálního ministerstva vnitra. Odpověď zněla — nikoliv, byl propuštěn a proti rozhodnutí se odvolal. Informátorka však v zápalu sdělila, že její jméno nesmí být v Lidové demokracii uvedeno a mám prý si myslet, že mi nic neřekla. Což lze jen konstatovat, stejně jako fakt, že tedy vlastně o onom příslušníku s citlivým svědomím opět nic nevíme.

Takže na závěr: Nesnažíme se za každou cenu obhájit obviněného, ale zjistit objektivní fakta. Což je ve svobodném tisku právem každého novináře.

voitru Jan Ruml se těší mě plně důvěře, vím o jeho neproslé cestrapnos-
vě a trestnosti, protože ho znám dlou-
há léta. Těší se plně o generálním pro-
kurátorovi ČR dr. Pavlu Rychejském.
Ke svému jednání, jakouž i k tomu, co
zavázán úkolem, který jsem přijal při
své volbě prezidentem ČSFR, totiž ga-
rantovat svobodu voleb a chránit
mravní etos demokratických změn
v naší zemi.“

mluvit. K tomu dodávám, že předseda
Shromáždění lidu, místopředseda Fede-
rálního shromáždění dr. Josef Barton-
čik má ani určitý slib, který nedo-
žel Naisemino hovořit při přítomnosti
paradece při Křžan, který je přípra-
ven v sobotu ve 14.00 hodin vydat
o celé záležitosti své svědectví. Zno-
vu zdůrazňuji to, co jsem už řekl, to-
čiz, že náměstek federálního ministra

hodinách jsem byl dotázán, zda jsem
se před odjezdem do Moskvy setkal
s dr. Josefem Bartončičkem. Odpověď i-
jsem, že jsem se s ním setkal, hovořil
o různých aspektech politické situace
v Československu a dalších záležitos-
tech. Dále jsem uvedl, že v té obsa-
hu našeho hovoří neřekla, protože
jsem dal dr. Bartončičkovi čestné slovo,
že o tomto hovoře nebudu s nikým

kazy, jestli nám je ovšem příslušné
instituce poskytnout. Zařím já nemá
ani obvinění, který na ně má právo
předčíst.

Prohlášení Václava Havla
(čtk): Prezident ČSFR Václav Havel
poskytl ČTK následující prohlášení:
„Na tiskové konferenci po mém ná-
vřutu z Moskvy dne 7. 6. ve večerních

náře. Ze známá fakta zatím jedno-
značně nepotvrzují závěry vyslovené
v televizi a na tiskové konferenci
není naše chyba. Dáváme za pravdu
kolegům z demokracie Mladá fronta: Ne-
tesnost kolem dokumentů zatím př-
bývá, místo aby se v celé záležitosti
vylíšoval. A také my, stejně jako
oni, rádi přineseme konkrétní dů-

Případ JUDr. Josefa Bartončička

Otazníky nad důkazy

V sobotu 9. června jsme publikovali stať pod názvem „Skandál byl připraven — kdo psal jeho scénář?“ Hovořili jsme o různých anonymních signálech, které naznačovaly, že obvinění JUDr. Josefa Bartončička ze spolupráce s bývalou StB je plánovitou a cílevědomou akcí. Anonymní tvrzení samozřejmě není žádný důkaz. Zejmává je ovšem skutečnost, že ve stejný den kolegové z jiného deníku oznámili, že podle jejich zpráv se u J. Bartončička jedná o sedmnáctiletou spolupráci s onou nechvalně známou organizací. A týž den, kdy články vyšly, se konala tisková konference, o níž jsme stejně jako ostatní tisk podrobně psali. Na ní byla ona sedmnáctiletá spolupráce oznámena. A navázala tisková konference ČSL, rovněž v sobotu ve večerních hodinách.

Veřejnost se živě zajímá o tento případ, který zřejmě ovlivnil i výsledky prvních svobodných voleb. Zda je či není JUDr. J. Bartončička vinen, nemůžeme my sami rozhodnout, třebaže tak suverénně učinili jiní. Toho se také týkají desítky rozhoře-
ných dopisů a telefonátů. Deník Čs.

strany lidové nechce, ani nemůže obviňovat, dokonce ani jednostranně hájit, je však třeba opětovně upozornit na některé otazníky — ostatně, povšimni si jich i kolegové z Mladé fronty, jimž prý náměstek federálního ministra vnitra pan Jan Ruml poskytl důkazy (vedení ČSL opětovně prohlásilo, že žádné konkrétní důkazy k dispozici nemá). Ostatně, co znamená konkrétní? MP přineslo dne 13. června fotokopie z výpisu z registru svazků a tzv. lustrační karty. O den později vyslovuje týž list jisté pochybnosti nad těmito dokumenty. V podstatě říká to, co jsme my již také částečně naznačili. Ze totiž ze zápisu o výslechu je možno dodatečně provést záznam o agentovi. Žil-li bez důkladné expertízy je těžké jednoznačně potvrdit pravost nebo vyloučit falzifikaci. O nedbalosti příslušného úředníka svědčí i fakt, že datum, kdy měl být spis založen do archivu, je přepsané — lze je číst jako 1988, ale také 1986, případně i 1980 (J. Bartončička získal akademický titul doktora obecního práva v roce 1981) — a odhrocní právem poukazují na to, že karta s přepsaným datem ztrácí na hodnověrnosti. Kole-

URAZENA JEŠTĚ BILIT

Vzpouřa nevolníků na konci světa

Co se děje ve Třech Sekerách? * Rodinný podnik nimrodů před krachem

Prý že se u nás za komunistů marilo soukromé podnikání. Jaký nesmysl! Kdo chtěl, ten si přišel na své. Výnosnou „rodinnou farmu“ při samé západní hranici založili například lidé, kteří sem přišli po stopách bývalých „zlatokopů“ a se stejnými úmysly. Rozhodli se zbohatnout a socialistická společnost jim šla na ruku...

Závod ve Třech Sekerách u Mariánských Lázní magicky přitahoval především nimrody zvláštního druhu. Na lovy divočáků, jelenů a bažantů se sem léta sjížděli prominenti. Ruce si zde podávali náčelníci Bezpečnosti s tajemníky stranických výborů a ředitelé významných závodů s náměstky ještě významnějšími. Přátelé myslivosti zde na konci světa našli dostatek příležitosti k svému loveckému využití. Přijemně prostředí k bujarým večírkám a hlavně milého hostitele, ředitele závodu W. Dorna.

Pan ředitel o svěšený závod pečoval, jako by mu patřil. Proto si i do jeho čela vybral nejspolehlivější spolupracovníky. Zeť udělal svým zástupcem, dcera se stala hlavní ekonomkou. Postaral se však nejen o spokojený život svých příbuzných, tam, kde lišky dávají dobrou noc. Svým zaměstnancům poskytoval ubytování, rozdával pracovní příležitosti, sliboval nejrozsáhlejší výhody. Interlov čile obchodoval se sousedy za kopečky, prodával zvěřinu do Spolkové republiky Německo, takže o nějakou tu valutu nikdy nouze nebyla. Zahraniční hosté začali bažantníci a obora s černou a jelení zvěří ve Třech Sekerách navštěvovat rádi a také stále častěji, aby si odsud odnesli bohaté lovecké zážitky a cenné trofeje — za patřičný peníz, pochopitelně. Zkrátka, kdo tady vládl, měl všechny nitky v rukách. Stačilo za ně jen citlivě tahat.

DOPIS ÚSTŘEDNÍMU VÝBORU

Zaruba před pěti lety dostali pracovníci na sekretariátu ústředního výboru KSČ v Praze zajímavý dopis. Komunistka Helena Farkašová ze Tří Seker se rozhodla podat na svého nadřízeného, pana ředitele W. Dorna, písemnou stížnost až k nejvyššímu stranickému orgánu. Proč? Citujeme z jejího dopisu: „Někdy si tady člověk připadá jako nevolník, který je trpěn a nemá žádná práva.“ Popisuje pak, jak s ní a dalšími čtyřmi lidmi, kteří si stěžovali na místní poměry, nadřízený naložil. Vyhrožoval, zastrásoval, finančně posthloval.

Na ÚV KSČ stížnost předali nižším článkům k vyřízení, až se zachytila v síti mafie. Výsledkem byl odchod paní Farkašové z Interlovu, rodinný podnik Dornů mohl bez problémů pokračovat ve své chvalyhodné činnosti bez rušivých prvků.

Přišla sametová revoluce, i ve Třech Sekerách vzniklo Občanské fórum. Pochopitelně, že se OF nelíbila činnost rodinného podniku pod hlavičkou Interlovu. Švolali schůze, vyslovovali nedůvěru, požadovali odvolání z funkcí. Měli však na své straně jen pravdu, bojovali ale proti době zabýdané, silné „chobotnici“. Začal neklidný souboj.

OSVĚDČENÁ METODA

Kdo vládne v závodech, ten vládne nad životy mnoha lidí tohoto kraje. Když 28. března 1990 na schůzi OF podepsalo 15 státních petici proti svému vedení, stali se z nich okamžitě psanci. Mluvčímu OF, ošetřovateli bažantů a tetřevkám Dominíku Šerbanovi,

vi, nejprve pan ředitel vyhrožoval inzulací, jak se diplomaticky říká výprasku, pak přišel s báječnou flintou. Pan Šerban se s okamžitou platností překládá na středisko do Stráže. Po dvou měsících bývalý mluvčí OF z Interlovu odchází.

Na řadě je druhý hříšník, Stanislav Walter, povoláním udržbář. Je obviněn z pracovní nečinnosti a ředitel mu odebrá 20 procent prémie. Postižený se sice brání, že uvedení důvodů postihu nepřijímá (za práci, kterou mu jeho nadřízený přikázal a za níž nejprve dostal mimořádnou odměnu), ale jeho slova jdou do větru. Uvedený měsíc přichází dokonce o veškeré prémie. Následuje je již osvědčená metoda přeložení do Stráže u Tachova. Na odloučené pracoviště 45 km od svého bydliště se však pan Walter dostane jen autobusem. Jediný spoj mu umožňuje strávit na pracovišti pouze 6 hodin, aby se stihl vrátit domů. Na základě „opakovaných vážných pracovních prohřešků“ (zejména nedodržování pracovní doby) dostává od ředitele závodu W. Dorna výpověď. Další nepohodlný kritik má být odklizen. Kdo bude další?

KRIMINÁLKA NA STOPE

Naštěstí revoluce otřásla pozicemi i ve vzdáleném okrese Cheb. Dobří přátelé pana ředitele W. Dorna se dostali do úzkých a někteří již museli opustit vyhledávané židlo. Také místní Bezpečnost už ve vedoucích funkcích nezaměstnává vášnivé nimrody, kteří by teď odvedli svému příteli Dornovi službičku. Tak není divu, že na upozornění některých zaměstnanců na nekalé praktiky v závodech Tří Seker si celou záležitost bere na starost kriminálka.

Pan W. Dorn sice už odevzdal služební pistoli, musel souhlasit s kurzem na místo ředitele, ale zhraně jako správný myslivec nesložil. Boluje za sebe i svou rodinu dál. A kdo se zastane postižených?

Tajemník Českého myslivectvého svazu V. Brouček (pod nějž Interlov spadá), přislíbil panu Walterovi navrácení odňatých prémie, výpověď bude přešetřena, náprava snad bude možná. Výpověď však zatím platí, za pár týdnů bude udržbář bez místa.

Hony pro prominenty skončily. Bude to znamenat první krach „vodňané farmy“ ve svobodném Československu?

„I TO SE HODNĚ... A PAK?“

Svorada k profi

BRNO (tř): Vítěz letošního Závodů míru Jan Svorada z Dukly Brno má namířeno do profesionálního pelotonu. Po MS by měl odejít do nizozemské profi-stáje, která je podporována sponzorem z USA. „Došlo již k setkání obou stran o konkrétní podobě se bude jednat v nejbližší době v Nizozemí, kam je Svorada na náklady stáje pozván k dohodnutí podmínek. Na MS v Japonsku bude ale ještě startovat u amatérském pelotonu za ČSFR. Za Svoradu odejde hned po světovém šampionátu k profesionálům, bude záležet už pouze na něm samotném. Rekl Paveš Dotežel, šéftrenér týkající.

Rekordní cena za Ferrari 250

Sportovní vůz Ferrari 250 z roku 1962 byl nedávno prodán v dražbě známé společnosti Sotheby's v Monaku za 59,94 miliónů franků (skoro 11 miliónů dolarů). Podle agentury AFP je to rekordní částka, která byla kdy za automobil při takové akci zaplácena. Vzácný exponát zakoupil jeden Švéd pro společnost Consolidator, která vlastní ve Švédsku muzeum více než stovky historických automobilů. Vozidlo, které kralovalo závodním dráham v letech 1962—4, nabídl do dražby známý americký sběratel osobních aut Robert Rubin, jemuž patří věhlasná závodní trať na Long Islandu. Nynější prodej byl výrazně úspěšnější než obdobná akce loni v listopadu, kdy vůz stejné automobilky změnil majitele za „pouhých“ 16 miliónů franků.

VE VIDĚNSKÉM Schönbrunnu byla dokončena rekonstrukce velkého skleníku tropických rostlin, který byl uzavřen téměř patnáct let. Opravy stály přibližně 200 miliónů šilinků. Vnitřní prostory skleníku budou veřejnosti zpřístupněny až v prosinci, kdy bude také zcela dokončena nová zahradní úprava.

ZNIČENÁ PŘÍRODA už není ve světě jen naší výsadou. Jak oznámila zvláštní vyšetřovací ekologická komise, je pět velkých amerických jezer s celkovou plochou více než 250 000 čtverečních kilometrů zcela očištěno průmyslovými vodami. Zvlášť tragická je skutečnost, že 35 miliónů lidí dostává z těchto jezer svou pitnou vodu.

U velvyslance SSSR

rá přikrte odsoudila tento čin. Nebyla to prohlášení snadná, neboť je vždy obtížné hovořit o svých hrubých omylech. K ekonomickým vztahům ČSFR a SSSR uvedl, že včera měly velký význam. 30 procent čs. vývozu je směruje do SSSR, v sovětském obchodu to představuje asi 9 procent. Ani z československé ani ze sovětské strany neexistují snahy záměrně něbo z vlastní vůle tyto vztahy poškozoval nebo omezovat. Ke své osobě velvyslance dodal, že byl více než sedm let velvyslancem ve Švédsku, a že své jmenování do nové funkce považuje za povýšení.

LIST „Kiplinger Washington Letter“ protokuje, že brzy se po celých Spojených státech rozšíří koupelnové mycí linky pro psy. Všechno na nich jde automaticky — od koupelne přes šamponování, sprchování, vysoušení, odbičení i navonění.

(čtk): „S událostmi 17. listopadu 1989 v Československu nemáme v žádném případě a žádným způsobem nic společného. Pokud přijmeme názor, že nějaký duch tu byl v tomto okamžiku přítomen, potom to byl duch přestavby, který neuznává žádné hranice.“ odpověděl včera v Praze na setkání s novináři na otázku velvyslance SSSR v ČSSR Borís Pankin. Zdůraznil, že revoluce události v Československu byly věci čs. lidu a nikoliv akcí „rukou Moskvy“. Na dotaz o příčinách vstupu armád pěti států Varšavské smlouvy do Československa v roce 1968 se odvolal na nedávna prohlášení sovětské vlády, kte-

Opravdové divadelní premiéry se dočkala hra Václava Havla Zebračká opera včera v Cínoherním klubu v Praze. Jediné ochotnické představení hry, kterou napsal autor již v roce 1972, se uskutečnilo v listopadu roku 1975 v sále restaurace U Čelivských v Horních Počernicích.

Podnikavá Ivana

WASHINGTON: Donald Trump se dostává do potíží, i když ty největší zatím byly odstraněny díky půjčce 60 miliónů dolarů, kterou dostal ten- to třešň na zaplácení dluhů z dluha dvou miliónů dolarů. Ale jeho žena Ivana Trumpová se připravuje na vel- ké podnikání v oblasti obléčení, kosmetiky a módních doplňků. Podle čes- kého podnikatele, který se připravuje, že bude obsahovat většinu saty, obléčení do práce i pro odpočinek. Součástí kolekce jsou i šperky, doplňky, prádlo a punčochy. Ivana, která je českého původu, připravuje i další překvapení — novou kosmetiku, kterou spolu s mgliem, kouspelo- vou péňou a dezodorantem. Kosmetika se bude prodávat v newyorském hotelu The Plaza, který rodině Trumpo- vých stále patří, a kde je Ivana ředitelkou.

K situaci v Lidové demokracii

Již po několik měsíců považuje většina pražských redaktorů Lidové demokracie situaci v tomto listě za neúnosnou. Na problémy bylo vedení ČSL několikrát důrazně upozorňováno po dobu zhruba pěti měsíců. Redaktoři nesohlasili s nekompetentním řízením práce redakce některými členy předsednictva ÚV ČSL, například dr. B. Svobodou, s pokusy některých zaměstnanců Oštrřední politické kanceláře ČSL vnucovat k oštrřední nekvalitní rukopisy, často s autoritativním odvoláváním se na členy vedení ČSL, ani s nekvalifikovanými cenzurními zásahy.

V posledních týdnech došlo k ochromení práce redakce. Byla zřízena jakási redakční rada v čele s dr. R. Ströbingerem, která sice figuruje v tiskovém listu, nikoli však v redakci. Nicméně tato údajná rada direktivně rozhodovala o redakci, leckdy i proti vůli šéfredaktora. Z Lidové demokracie se postupně stával stranický věstník, prosazovaly se do ní skupinové zájmy a vytrácely se základní funkce, které by každý deník, tedy i křesťanský, měl plnit ve vztahu ke členům. Mnohé materiály publikované proti vůli redakce měly charakter osobních štvanců.

Nechtěli jsme celou situaci zveřejnit před volbami, abychom nepoškodili kredit KDU. Tuto neděli, tedy okamžik po volbách, jsme se sešli v redakci, stejně jako 19. listopadu 1989, abychom se rozhodli, jak postupovat.

„AKTIVISTA“ DR. R. STRÖBINGER...

Tížilo nás zejména vědomí, že list ztratil prestiž, kterou nabyl právě v listopadových dnech. Připravili jsme prohlášení, které upozorňovalo na situaci a požadovalo přeměnu Lidové demokracie v moderní křesťanský deník, stavěný na mravnosti a serióznosti. Do pondělního odpoledne toto prohlášení podepsalo 35 redaktorů ze 45 členů pražské redakce.

Chtěli jsme v pondělí odpoledne předat prohlášení předsednictvu ÚV ČSL a zveřejnit je v úterních novinách. Ještě předtím, než se předsednictvo mohlo s jeho textem seznámit, sdělil dr. R. Ströbinger redakčnímu kolektivu, že se prohlášení tisknout nebude. Šéfredaktor LD J. Navrátil a vedoucí kulturního oddělení LD J. Paterová se poté odebrali do ÚPK ČSL, kde text prohlášení předali třem členům PÚV. Ti toto prohlášení odmítli. Další jednání na předsednictvu ČSL proběhlo včera odpoledne. Celá záležitost byla prozatím vyřešena určitou dohodou: slibem respektovat zákon ná práva šéfredaktora a zrušením redakční rady k 1. červenci 1990.

Redaktoři, kteří prohlášení podepsali, byli ve svém jednání vedeni výlučně snahou pozvednout úroveň listu. Jsou přesvědčeni, že moderní noviny nemohou být pouze nástrojem propagandy jedné politické strany a že strana, která to první pochopí a překročí tak svůj vlastní stín, získá i nemalé sympatie veřejnosti.

Odsouzených nadále přibývá

(čtk): K 1. 6. 1990 bylo ve věznicích a nápravně výchovných ústavech České republiky 2889 obviněných, 3741 odsouzených a 25 zajistěných. Zatímco odsouzených pozvolna, v souvislosti s jejich propuštěním z výkonu trestu odnětí svobody ubývá, plní se věznice obviněnými, většinou hýbatelnými amnestovanými, kteří se dopustili dalšího trestného činu.

Ze sboru nápravně výchovy odešlo více než 800 příslušníků. Někteří musejí odejít, protože nevyhovují odborně nebo morálně, dost jich však opouští SNV ze své vůle. Ovšem i v minulosti měla Správa SNV velké problémy se zaplněním dostatečného počtu příslušníků pro službu, takže byli získáváni spíše náborem než výběrem, i když všichni musejí absolvovat psychologické testy a někteří i psychiatrická vyšetření.

Situace v SNV není jednoduchá. Jeho představitelé nepopírají, že se vyskytují takové případy výkonu služby, které musí řešit Inspekce náčelníka SNV, popř. vojenská prokuratura. O tom, je-li možné za zanedbaní služebních povinností označit i chování příslušníků v ruzynské věznici před vzpourou vězňů a během ní, rozhodne příslušná komise, která se těmito událostmi zabývá.

Stop zájezdům do NDR

(čtk): Hospodářská a měnová unie, která má být mezi oběma německými státy zavedena od 1. července 1990, postihne minimálně 8000 Čechoslováků. Právě tolik mladých lidí mohlo ještě do konce letošního roku vycestovat do NDR prostřednictvím Cestovní kanceláře mládeže. Mohlo, ale nevycestuje. CKM totiž z důvodu troj- až pětinásobného zvýšení cen všechny zájezdy k našim severním sousedům zrušila. Toto nepopulární opatření se netýká jen „normálních“ turistů, ale také 3500 dětí, které měly část svých prázdnin strávit v NDR. Jim však CKM připravila náhradní program — dětské tábory v Maďarsku.

„A CO JE PŘÍČINOU ZRUŠENÍ ZÁJEZDŮ? JE TO VÝSLEDEK PŘEHŘANÉHO VYŠETŘENÍ VĚZŇŮ? — A MĚNĚNÍM CEN? ZADÁVÁNÍ — JINĚ TO ZA NEJDE!“

Co s Walesou?

VARŠAVA: Předseda Solidarity Lech Walesa a jeho stoupenci nadále zdůrazňují, že Polsko vzhledem k hospodářským a politickým nebezpečím potřebuje radikální systémové změny a trvají na maximálním urychlení nových parlamentních a prezidentských voleb. Silně snaha L. Walesy o co nejrychlejší „sesazení“ W. Jaruzelského a zaujetí jeho místa v prezidentském křesle, Walesovy administrativní kroky vůči jiným vedoucím činitelům Solidarity a prohlubující se spor mezi L. Walesou, jeho stoupenci a vůdci T. Mazowieckého vyvolávají obavy polské veřejnosti z další destabilizace života v zemi. Veřejnost soudí, že nebezpečí pro další demokratický vývoj nepředstavuje umírněná evolační politika, kterou uplatňuje a hájí T. Mazowiecki, ale právě radikální směr a autoritářství L. Walesy, i když se předseda Solidarity snaží tvrdit opak. Stále častěji se ozývá názor, že L. Walesa je typem destruktivního politika, jehož bylo zapotřebí k rozbití totalitní moci, a který proto ve své době selhal nezapůsobilou úlohu, dnes však Polsko potřebuje zcela jiné, konstruktivní politiky a k takovým patří T. Mazowiecki.

DRŽBA TO TVRŽILA VŽ DÁLŠNO!

Kritika politikům pomáhá

(čtk): „Čs. sociální demokracii na kandidátce č. 21 volilo 350 tisíc voličů v celé ČSFR. Považujeme to za úspěch, i když jsme se ocitli těsně pod pětiprocentní klauzulí a nemáme tedy nárok na zastoupení v parlamentu. Fekl novinářům předseda ČSSD J. Horák. Jedním z chybných přístupů ČSSD před volbami bylo, že přecenila znalosti lidí o tom, čím sociální demokracie byla, čím je a čím bude. Opomenuli jsme fakt, že od násilného rozbití naší strany v roce 1948 se narodily celé dvě generace. Podle slov předsedy ČSSD teď bude důležitá po pečlivé analýze výsledků parlamentních voleb se soustředit na volby komunální. Od 1. září bude ČSSD podle sdělení J. Horáka vydávat deník. Tuto skutečnost však označil za paradoxní, protože všeobecným trendem ve světě je, že již od padesátých let stranický tisk zcela zaniká. Noviny mohou s určitou politickou linií sympatizovat, nemusí se s ní však vždy ztotožňovat. Kritika pak politickým silám naopak pomáhá. Podle jeho mínění se ale v současných čs. poměrech bez deníku existuje pouze těžko.“

Zamřížované ubytování poskytl 10. června pohostitel z Považského záměru, sedmkrát zrestanovanou Jaroslava A. Nášlník 28. května v 15.45 hod. shodil v hádce z Karlova mostu Karla K. Zmíněný na následky zločinu spáchaného během zločinu byl zadržán a byl dán návrh na trestní stíhání.

Ein Poet produziert Gedichte, ein Verbrecher produziert Verbrechen

V. HRAK U VOLBĚ
Několik minut po 16. hodině přistoupil k volební schůzce ve volební místnosti okrsku č. 16 v ulici Palisád v Bratislavě i bývalý tajemník ÚV KSČ Vasil Biřak. Na otázku jaké jsou jeho počty, řekl: „Normální.“ Nechce-li k tomu něco dodat? „Ne.“

PRODÁM

- kameru Panasonic M 7 84 000 Kčs
- kameru Panasonic M-400 VHS-C 35 000 Kčs
- Video Aiwa DK 510 14 000 Kčs
- Sony věž — FH — 6 CD 20 000 Kčs

Zn. tel. 312 39 49 TO JE, CO?

Opět Stavovské divadlo

(čtk): Ministr kultury ČR M. Lukeš dal souhlas se změnou názvu pražského Tylova divadla na Stavovské divadlo na základě návrhu ředitele Národního divadla J. Židka. Toto divadlo bylo postaveno v letech 1781 až 1783 a zprvu neslo název Hraběcí Nostické národní divadlo. Roku 1798 převzaly správu nad divadlem české stavy a pod názvem Stavovské divadlo působilo až do roku 1948.

Zeptali jsme se

lékaře Kamerunu Mbaly

■ Pane doktore, proč za senažní výhrou vašich lothallistů nad Argentinou jsou tajemná síly?

„Fakt je, že v kufrech našich fotbalistů jsou nejrozumnější amulaty. A vira v kouzelnou moc kulturních předmětů má v naší vlasti silnou tradici. Mají-li však hráči pocit, že jim opravdu pomáhají ať mají amulaty plné kufry.“

■ Studoval jste v Senegalu, Francii. Hodně se zabýváte lidovým léčitelstvím. Proslýchá se, že ovládáte i umění afrických kouzelníků...

„Je to jednoduché. Trenér se stará o sportovní výkon, já o psychiku. Jak, to je moje věc. Určitě na tom není nic špatného a je to záruka vítězství, než když hráči třeba dopoují“

Wollen Sie schon...
... daß nur etwa jeder hundertste Mensch ein Chef ist, aber auch nur jeder hundertste ein Mensch?

Weißbier

Mein erstes Weißbier hab' ich mit sechs Jahren getrunken. Ein Verwandter aus Berlin hat mich eine Berliner Weiße mit Himbeersaft probieren lassen. Ich taufte es „Preußenweiße“. Heute trinke ich lieber unser gutes bayerische Weizenbier, so heißt es korrekt, weil es mit Weizen, nicht mit Gerste gebraut ist. Der Weizen war der Grund, daß wir Bayern das Weißbier nicht immer trinken durften. Und fast 200 Jahre lang war es überhaupt verboten. Schon im 13. Jahrhundert war das Weizenbier so beliebt, daß die Bayern fast ihren ganzen Weizen versoffen haben. Herzog Ludwig II., dem das importierte Weißbier aus Böhmen besser schmeckte, mobilisierte Wissenschaft und Geistlichkeit, gegen den Weißbierkonsum zu predigen. Und die Bayern hörten, daß der Genuß von Weißbier „die schrecklichste Plag und Kranckheit“ verursache. Außerdem kämen Weißbiertrinker in die Hölle. Da wir Münchener damals noch sehr brave Christen waren, glaubten wir den gelehrten Unsinn und stellten uns auf Braunbier um, das damals, lange vor dem Reinheitsgebot, noch aus Rüben, Kraut und Kartoffeln gebraut wurde.

Viele Klosterbrauereien brauten ihr Weißbier heimlich weiter. Es wurde gut und immer besser. So gut, daß es bald auch der Herzog trank – natürlich heimlich. Wir Bayern sind bekanntlich friedlich, haben kaum Revolutionen gemacht, und wenn, ging es ums Bier. Die Chronik berichtet von einem Krieg der Braunbier- gegen die Weißbierbrauer, der so ausartete, daß der Wittelsbacher Kurfürst Maximilian I. 1602 den Krieg mit einem Verbot beendete. „Von nun an und für alle Zeiten verbiete ich das Brauen von Weizenbier!“ Dieses Verbot galt aber nur für das einfache Volk. Die Wittelsbacher, Nachfahren eines uralten Raubritgerschlechts, waren jetzt die alleinigen Weißbierbrauer. Sie hatten dann aber doch Pech: Im Lauf der Zeit wurde das Braunbier immer besser, das Weißbier kam aus der Mode. Doch mittlerweile hat Weißbier in Bayern einen Marktanteil von 20 Prozent, nördlich des Weißwurstäquators steigt der Absatz jährlich um zweistellige Prozentanteile. Neben den vielen naturtrüben Sorten gibt es das im Norden so beliebte klare Weißbier, aus dem die Hefe her-

ausgefiltert ist. Im Sprachgebrauch heißt es Champagner-Weißbier, die Brauereien müssen es wegen der Verwechslungsgefahr mit dem französischen Getränk aber Kristallweizen nennen. Dann haben wir noch ein dunkles Weißbier, ein Weizenbock und ein Weizendoppelbock. Aber diese Spezialsorten werden wir erst exportieren, wenn alle außerhalb Bayerns auf den Weißbiergeschmack gekommen sind.

Ein paar praktische Tips zum Einschenken: Spülen Sie das Glas zuerst mit kaltem Wasser aus, danach nicht abtrocknen, schräg halten und langsam einschenken. Oder Sie stürzen die Flasche in das Glas und dann im Schaum langsam nach oben ziehen. Bei kühler Lagerung hält es sich mindestens 6 Monate, besser schmeckt es aber, wenn Sie es alsbald trinken. Aus dem Faß ist es genauso gut wie in der Flasche, schmeckt allerdings etwas frischer. Die Zitronenscheibe dazu stammt noch aus der Zeit, als Weißbier nicht so spritzig war, darauf können Sie heute verzichten. Die Zitrone macht den Schaum und den Geschmack kaputt. Ein Wort zum Alkohol: Weißbier ist ein Vollbier, der Alkoholgehalt genauso hoch wie beim Pils, obwohl es so leicht und erfrischend schmeckt.

Bier zum Apfelstrudel. Göttlich!

Wer sein Geld unter der Matratze versteckt, statt es in die Gastwirtschaft zu tragen, ist natürlich nicht das Hätschelkind der Brauer. Die lieben mehrere anonymen Heiden der Statistik, deren unermüdlicher Durst den deutschen Pro-Kopf-Verbrauch an Bier im vorigen Jahr bei 144 Liter einpendeln ließ. Nun ist Bier aber längst nicht gleich Bier. Ein Kölsch unterscheidet sich von einem Weizenbier so kraß wie etwa ein herbos Möselchen von einem Champagner. Aber generell heißt es in einem psychologischen Steckbrief vom Bier, es sei nicht nur durstlöschend und bekömmlich, sondern auch entspannend.

Daß Bier zum Essen paßt und zu gewissen Speisen besonders gut, ist jedem Feinschmecker geläufig. Bier harmoniert mit kräftigen Eintöpfen, mit Gulasch, Krautgerichten, Schlachtplatten, gefülltem Paprika,

Kümmelfleisch, Hering, Sülzen, Kartoffelsalat und rustikalen Aufläufen. Ein feinwürziges Pils paßt zu gebratener Makrele, ohne daß die Geschmacksnerven auch nur ein bißchen quietschen. Delikat schmecken Kölsch oder Alt zu lauwarm serviertem Spargel in einer cremigen Vinaigrette aus Essig, Olivenöl, Salz, Pfeffer sowie Senf. Geradezu eine Prachtete bilden Weißwürste mit heftig moussierendem Weizenbier.

Nur Snobs lehnen Bier fortissimo ab. Durstige erwarten das kühle Blonde hingegen wie eine Geliebte. Und gegen ein Pils, als flüssiges Betthupfen am Ende eines langen Abends mit jungen Rotweinen oder edelsüßen Auslesen getrunken, ist überhaupt nichts einzuwenden, mögen gewisse Geschmackspäpste auch Zeter und Mordio schreien. Das hätten die auch getan, als ich nach einer strapazierten Bergwanderung im steirischen Hochschwab zum Apfelstrudel ein Weißbier trank. Es war köstlich, einfach göttlich!

BILD: Sehen Sie auch Nachteile durch den Vor-schlag Kohl's?

BILD: Bundeckanzler Kohl hat sich dafür ausgesprochen, daß der neue gesamtdeutsche Staat den Namen Bundesrepublik Deutschland tragen soll...

Ehmke: An der Bezeichnung Bundesrepublik Deutschland festzuhalten, hätte den Nachteil, daß das Ganze doch wie ein Anschluß aussieht. Und diesem Eindruck hat gerade auch der Bundeskanzler immer widersprochen. Man muß also das Für und Wider sorgfältig abwägen.

Ehmke: Ich kann mir auch einen anderen Namen als der Bundesrepublik Deutschland vorstellen. Es sollte ein Name sein, der das Neue betont. BILD: Was schlagen Sie ein Bundesstaat sein soll.

Pomáhají více

Politicky levicově orientovaný muž jsou v domácnosti pilněji než praviváci. Zjistila to Kodaňská univerzita, která se stovek dánských mužů dotazovala na jejich politickou orientaci a poté kontrolovala, jak pomáhají v domácnosti. Přitom se prokázal jednoznačný rozdíl v domácí aktivitě pravicových a levicových respondentů. Průzkum nicméně ponechal otevřenou otázku, proč tento nápadný rozdíl nepatí pro ženy, které bez ohledu na politickou orientaci tráví domácími pracemi zhruba stejnou dobu.

Krkonošská jídla

KRKOŇŠKÁ VEPŘOVÁ JÁTRA. — Pro 4 osoby: 400 g vepřových jater, 200 g pečeného vepřového bůčku, 10 g hladké mouky, 5 g sardelové pasty, 60 g škvářového sádla, 120 g žampiónů, 200 g hovězího vývaru, sůl, mletý pepř a worcesterová omáčka.

Vepřová játra a vykostěný pečený vepřový bůček nakrájíme na kostky o váze asi 20 g. Když jsou játra napůl měkká, přidáme na plátky krájené žampióny, sardelovou pastu, zaprášíme moučkou a zarostujeme. Restovaná játra podlijeme hovězím vývarem a dusíme, až se tuk oddělí od šťávy. Podla potřeby osolíme a dochutíme.

VEPŘOVÉ ŽEBÍRKO PO BENECKU. — Pro 4 osoby: 4 ks vepřových kotlátů, 120 g krkonošského pivního syra, 120 g gramů oleje, 120 g vepřového škvářového sádla, 40 g mléka, 670 g brambor, 120 g hladké mouky, 120 g česneku, sůl, majoránka, mletý pepř.

Z brambor, mouky, vajec, česneku, soli a koření si připravíme těsto jako na bramborák. Z vepřového žebírka

odsákneme obratlovou kost, lehce naklepeme, nakrájíme okrajové bíliny, aby se při pečení nekroutily, osolíme a po obou stranách opěcháme na tuk. Opečené žebírko obalíme v bramborákovém těstě, do kterého jsme těsně před tím přidali strouhané krkonošský plnivý sýr, smažíme na rozpáleném oleji do zlatova.

HOUBOVÁ POLEVKA BILÁ. — 1000 gramů hovězího vývaru, 60 g másla, 60 g hladké mouky, 400 g 12% smetany, sůl, mletý pepř, kmín a 120 g čerstvých hub.

Očištěné, vyprané a na plátky nakrájené houby, pepř a rozsekaný kmín dusíme na 1/3 dávky másla pod pokličkou do měkka. Ze zbývajícího másla a hladké mouky připravíme světlou jíšku, zalijeme prochlazeným hovězím vývarem, dobře rozšleháme a necháme zvolna nejméně 1 hodinu vařit. Pak polévku přecedíme přes jemný cedník, přidáme sušené houby, zjemníme smetanou, necháme asi 5 minut povářit a dochutíme.

SVĚTOVÉ SDRUZENÍ JHARŮ uděllo nedávno Američance Mary Lathropovou titúl „Jhárka a největší fantazii na světě“. M. Lathropová získala tuto cenu za výrok: „Moje matka mi darovala k vánocím Papinův tlakový hrnec. Ten vaří tak pomalu, že fáze během vaření vypučí!“

V JAPONSKU je už šest firem, které dodávají sluneční paprsky do bytů, kam slunce nedosáhne. Nábízejí totiž systém soustavy zrcadel, montovaných na stěchu, které se automaticky otáčejí za sluncem a odrážejí sluneční paprsky do oken místností, které leží stáje ve stínu.

V Brně biskupské gymnázium

(čtk): Osmileté biskupské gymnázium bude od letošního 1. září otevřeno v Brně. Zřizovatelem je biskupské biskupství. Náklady na provoz včetně nákladů na učitele budou hrazeny z prostředků národních výborů objektivně jako u všech ostatních středních škol. Otevřeno budou celkem čtyři třídy: dvě pro žáky pátého postupu ročníku a po jedné následujících ročníků.

Deutsches Konsulat bittet um Gnade für 8 Randalierer

Mallard – Nach den Krawallen vor unserem Spiel gegen Jugoslawien sitzen acht Fußball-Rowdys im Knast. Jetzt bittet das deutsche Generalkonsulat um Gnade für die Randalierer. Die Strafen sollen zur Bewährung ausgesetzt werden, damit die Verurteilten ihren Arbeitsplatz nicht verlieren. 2

Výzva k úklidu

(td): Dne 6. června skončila předvolební kampaň ke svobodným volbám. Vedení ČSL, KDS, KDH i ostatních stran a hnutí zapojených v čtvrté výzvojně poděkování všem, kteří se podíleli v předvolební kampaň na propagaci KDU. Současně vyzývá členy i ostatní příznivce, aby po volbách očistili místa, kde byly vylepované plakáty a přispěli tak k obnovení pořádku a čistoty našich měst a vesnic.

SAMET VERSUS LUSTRACE

Kdykoli potkám někoho známého, kdo si stěžuje, že se u nich v podniku vlastně po 17. listopadu dříve nic nezměnilo, připomenu mu slova pana prezidenta Václava Hlavaty, aby nikdo z nás nečekal a nepočítal na zásahy „mondřyňáků“ sbora a sám se v boji za změnu mocenských struktur na střední úrovni přinou v místě angažoval.

Pracuji v jednom významném středním, ale tak jsem vytukoval s otázkou, lovacím prostředkem. Listopadovou revuzu vůbec Chartu nikdy četl. Odpovučici jsem bobužel protičel v největší míře: „Ne.“ Nebylo dále o čem se moci a když jsem se po novém bavil.

Na své upozornění jsem dostal od komise v našem podniku, uvědomil jsem si, že v ní bych již jen bývalý ředitel, aby byla fraška zcela dovoštěna. Na nátlak Občanského fóra noutový ředitel, který se v křesle plítl dlouho neohřál, složili komise změnil.

Co se ale změnilo celkově? Byl navolení toliko bývalý ústřední ředitel a oba jeho náměstci, z většiny ostatních vedoucích míst zatu neodeslal nikdo. Dodnes stojí v celé nábídce významných redakcí ochotní vykonavatelé příkazů a pokynů ČV KSČ a jeho příslušníci, v zahraničních pobočkách stále působí lidé nasazení k nám z SB. Dříve se potkávali s „kolegou“, který ještě loni na podzim přesvědčoval veřejnost, že „přimíte!“ Několikrát věd podepsali především kračováci, upozornil jsem před časem zrcela nového ředitele na neúnosnou situaci, kdy jeden významnou redakci má stále dogmaticky stranit, kteří mě a několik dalších kolegů loni na konci zimy přesvědčovali s vážnou tvářou, jak oprávněně jsou zásahy státem a mocí proti demonstrantům a zejména proti signatářům Charty, jediným cílem je pry svrhnout režim a navrhnout Československo ke kapitalis-

Kursoví klid 15.6.90

(par): Turistické kursy prodeje valuta zůstávají nadále v poměrně klidiv. Naproti shodně s minulým směrem jsou kursy francouzského franku (1 FRF = 5,40) a západoněmecké marky (1 DEM = 18,20 Kčs). Kurs švýcarského franku poklesl o 0,3 % (1 CHF = 21,38 Kčs), ostatní sledované kursy nepatrně stoupily. Takže tisíce Italských lir je k máj za 24,77 Kčs (+0,1 %), rakouský šilink za 2,60 Kčs (+0,8 %), americký dolar za 80,88 Kčs (+0,1 %) a anglická libra za 62,02 Kčs (+0,5 %).

O nákupu forintu

(čtk): Státní banka československá upozorňuje občany cestující do Maďarska, že po dohodě s Maďarskou národní bankou mohou naši občané nakoupit fornty i během svého pobytu v Maďarsku, a to na osobu za 300 Kčs. Obdobně v našich směnárnách mohou maďarští turisté nakoupit během jednoho pobytu v ČR koruny za 400 forintů na osobu. Dosavadní způsob vybovování našich občanů forinty na cesty do Maďarské republiky se tímto opatřením nemění, bankovní směrníky prodávají našim občanům fornty volně až do hodnoty 15 000 Kčs na osobu za

časé přišel možná nás pokusit se navázat spolupráci a mezi třetími sdělil, jak byl šokován, když zahlédl do nejruznějších kartotek, z nichž zjišťoval, kolik konfidentů gestapa, kolaborantů a zrádců, jejichž seznamy se dostaly po válce do rukou mládstva vbyra, vstuplo tehdy do KSČ, jen aby si uchránilo svou holou existenci.

Proto je nutné sít rozbit, aby se již nikdy nedalo s příslušnými konfidenty a udavači manipulovat. Kdo je nejruznějších kartotek, z nichž zjišťoval, kolik konfidentů gestapa, kolaborantů a zrádců, jejichž seznamy se dostaly po válce do rukou mládstva vbyra, vstuplo tehdy do KSČ, jen aby si uchránilo svou holou existenci.

Další případ je ještě varovnější: o rehabilitaci požádal v našem podniku i jeden redaktor, po stranách který prověřené a řízkách v r. 1969 přetřezeny na měné odpovědné místo. Přesvědčil komisi, dostal diváru — a jel jako oficiálně zprávodář s předzámětem flávnem do Israele. Nikdy jsem nevěřil na příslovi o Rožích mlknech, loniže krátce po návratu z Israele sblila onoho zprávodáře rá

největších básníků.

Londýn: Ceny zlata klesly v Evropě na nejnižší úroveň za poslední čtyři roky. Burzy tím reagovaly na pokles hodnoty žlutého kovu ve Spojených státech a na Dáiném východě. V Londýně se včera trojská unce zlata (31,1 gramu) prodávala za méně než 350 dolarů, což je označováno za psychologickou hranici. Pokles cen zlata je výrazný zejména od února letošního roku, kdy se unce prodávala ještě za 424,5 dolaru. Za hlavní příčiny nynějšího vývoje označují odborníci přesycený trh. Rostou obavy, že situaci ještě zhorší postoj SSSR, který údajně uvažuje o prodeji části svých zlatých rezerv.

na osudu: Přítádku po bývalém řediteli se našla v trezoru složka se jménem zmíněného zprávodáře. A co v ní bylo? Odvolání proti rezoluci pro

věkové komise z r. 1969 vyvolání ho za domnělé selhání v „krizových“ letech z KSČ. Na svou obhajobu uvádí následující argument: do podniku převedl státní jako kolektivní důstojník SJB. Rozhodl se v této funkci domnívat ve své době „pracovat“ a aby to doložil, uvedl „oslova čtyři kolegy-redaktory, které „odhalil“, udal a zastloužil se o jejich vřhavost. V projevku o kumiso nemohl svou úlohu tvář odhalit, aby neznal státní zájmy. Vychodoval si tehdy značnou vyloučení na zrušení členství. Skutečnost, že takto vyřazení se s dopoučení budivce svých vtírál do prezidentska dopro

votcu, má přehodit z letargie.

Dnes se tvrdí, že v archívech SJB vlastně nic není, že všechny doklady byly víceméně skitrovány v době, kdy na to veřejnost i sdělovací prostředky důrazně upozorňovaly a vrabci si o tom doslova stěžovali. Zdá se, ud, že právní je zde otecá mlčenlivky.

Vzpomínám si, jak učebně NDR vyřadil otázku s řešením prohibičního agendu východoněmecké Státní bezpečnosti po svém: vtřhl do archivu v Berlíně a co našel, tak si odnesl. Věřím, že v Československu se najde rozumnější a správnější řešení, kterým by umožnilo, abychoh telou věc uzavřel a mohl se věnovat přímé úkolům, které nás čekají. Ovšem bez hrdí, kteří by nám v této cestě jen bránili a škodili nám.

VLADIMÍR NEČAS

Was ist das: Es ist süß und macht nicht dick? — Die Rache!

Odešla Zdena Ziková 8.6.90

(vbr): Včera se ve strašnickém krematoriu naposled zavřela železná opina za zesnulou (4. 6. v Praze) operní pěvkyni Zdenkou Zikovou. Patřila k nejvýznamnějším sopranistkám českého původu a udržovala se svou rodnou Prahou kontakty i v letech své intenzivní činnosti v zahraničí. Z rozsáhlého repertoáru jmenujme aspoň Miladu, Libuš, Mařenku, Rusalku, Šárku, Donnu Annu, Berthovenovu Eleonoru, Aidu, Sentu, Salome a Tosku, abychom připomněli formát i rozpětí jejího hlasu a vokálního umění. Uměleckou drahu Zikové charakterizuje především dlouhodobá činnost v Jugoslávii, i když byla též sólistkou např. státní opery ve Vídni. Dramatický byl bohužel také závěr života 90leté umělkyně, jež byla před měsícem přepadena ve svém pražském bytě v Podolí a utrpěla tak vážné zranění.

VZPOMÍNKA NA NEJEDLÉHO
Oida Nejedlý měl přijet spolu s Franciškem Plátníčkou za našich fotbalisty do Itálie. Smrt byla krutá, přišla v nejnepříhodnější době, ve dnech šampánátu Nejedlý, král atletičů mistrovství světa 1934.

Wenn du mir zu nahe kommst, dann geht das zu weit!

Klesly ceny zlata

O bezvízovém styku se SRN od 1. 7. A. Barčák uvedl, že tato otázka na programu příštího zasedání vlády nebudě jednána nebude. Rekl také, že na dále zůstává členem KSČ a nepřede pokládá, že by v nové vládě zastával funkci ministra zahraničního ob

Vystoupil z KSČ

(čtk): V souvislosti s úvahami o sestavení nové čs. vlády se mnozí dotazy, zda ministři — zahraničního obchodu A. Barčák, dopravy F. Podlena a paliv a energetiky J. Sova jsou ještě členy KSČ. Zpravidla ČTK se dozvěděl, že „posledně jmenovaný z KSČ těsně před volbami vystoupil. Znamená to tedy, že z 23 členů vlády národního porozumění, která končí svůj mandát, jsou pouze dva v KSČ. Přít jsem jmenován byl tento poměr 10 z 21.

měl ještě jednou vrátit do země, kde přispěl 5 brankami k úspěchu vztáých hráčů, kteří se tehdy probojovali až do finále. VENGLOS: „Srdčili jsme toto smutnou zprávu hrákám, ani vy, kdo Nejedlý byl,

Tisková konference Československé strany lidové

8.6.90

Výsledky lustrace: dr. Bartončík nespolupracoval s StB

(1d): Naším i zahraničním novinářům za účast a náměstků federálního ministra vnitra Janu Rumlovi za zdařilou popularizaci Čs. strany lidové poděkoval v úvodu veřejné tiskové konference generální sekretář ČSL br. dr. Jiří Černý. Setkání v předplánném sále pražského Charitusa se dále zúčastnili místopředseda ČSL br. dr. B. Svoboda a předseda redakční rady Lidové demokracie dr. R. Ströbinger.

Br. dr. J. Černý oznámil, že po úterní návštěvě u pana prezidenta byl dr. J. Bartončík hospitalizován v fakultní nemocnici na Karlově náměstí. Podle lékařské zprávy ze včerejšího rána šlo o srdeční příhodu, pravděpodobně o infarkt.

Generální sekretář dále zrekapituloval vývoj událostí kolem dr. Bartončíka. Konstatoval, že útok na něj byl veden už delší dobu, v poslední době byl koncentrován zejména v rakouském časopisu „Profil“. A pokud jde o události posledních dní, které rozvířily hladinu politického života:

Ve středu, druhý den po hospitalizaci dr. Bartončíka, obdrželo vedení ČSL následující zprávu: Při náhodném setkání generálního prokurátora ČR dr. Rychetského a člena předsednictva ÚV ČSL Ing. Motyčka, oznámil dr. Rychetský, že na dr. Bartončíka je držena materiál, na jehož základě je nutné, aby dr. Bartončík odstoupil ze všech funkcí a odešel z politického života. Ze zprávy vyplývalo, že ČSL

Jak nám sdělil člen předsednictva ÚV ČSL br. J. Slápotka, známý herec Jaroslav Štercl se svou ženou mu věro v potedno předali členské přihlášky do Čs. strany lidové. Tento akt je podle jejich vyjádření odmítnutím praktik použitých před volbami proti ČSL.

musí zaujmout stanovisko ještě téhož dne. Ing. Motyčka předal tuto zprávu vedení strany kolem sedmnácté hodiny. Přítomní členové vedení ČSL zaujali stanovisko, že pokud nemají bližší informace o celé záležitosti, považují tento způsob za určitý druh vydráždění. Požádali proto dr. Rychetského, který byl v té době u ředitelce ČTK P. Uhla, aby jim poskytl lhůtu k vypracování stanoviska. Dr. Rychetský byl ochoten stanovit tuto lhůtu do 19.15 hodin. Členové vedení ČSL tento limit neptjali a další postup dr. Rychetského nechali na jeho zvážení. Podstatné na této záležitosti byla totiž skutečnost, že zpráva hlášená br. Motyčkou přišla v době, kdy již byla oficiálně ukončena předvolební kampaň (což je 48 hodin před zahájením voleb). Materiál údajně obsahuje výstehk příslušníka StB, který měl být v jakémisi kontaktu s dr. Bartončíkem.

Lhůtu stanovenou dr. Rychetským vedení ČSL odmítlo. Krátce po jejím uplynutí bylo v Deniku ČST přečteno prohlášení náměstka federálního ministra vnitra J. Rumla. Považujeme toto vystoupení, uvedl br. J. Černý, za hrubé porušení zákona o volbách a za hrubé zneužití funkce.

Br. J. Černý dále na tiskové konferenci hovořil o svých okamžitých pokusech na prohlášení reagovat.

Br. J. Černý také sdělil, že ČSL přirozeně požádala o lustraci svých kandidátů na funkce poslanců. Na seznamu kandidátů se žádostí o lustraci jméno dr. Bartončíka uvedeno bylo,

na seznamu kandidátů, kteří spolupracovali s StB uvedeno nebylo. Prohlásil, že ČSL považuje celou záležitost za předvolební tah, při němž konkurent rozšíří pomluvu a počítá s tím, že druhý se sice může obhájit, ale až po prohraných volbách. Pravda se k našim voličům dostane později, což nás může stát určitý úbytek hlasů, řekl. To nás tolik netrápí, jsme přesvědčeni, že pravda vyjde najevo včetně pravdy o metodách používaných v předvolebním boji.

Místopředseda ČSL br. B. Svoboda oznámil na tiskové konferenci, že se ČSL obrátila na Radu Evropy s dopisem, který obsahuje stížnost na ovlivňování demokratických voleb v Československu. Kopie dopisu byla pro informaci zaslána prezidentu republiky. Podle sdělení R. Ströbingera byla stížnost s totožným obsahem zaslána i Ústřední volební komisi.

V odpovědích na četné dotazy novinářů bylo mj. uvedeno:

— Rakouský týdeník Profil otiskne podle posledních informací omíluvu dr. Bartončíkovu za články, které o něm zveřejnil.

— Ze včerejšího společného jednání koaličních partnerů Křesťanské a demokratické unie vyplynulo, že všechny strany se naprosto shodují v hodnocení současné politické situace a otázku dr. Bartončíka považují za vnitřní záležitost Čs. strany lidové.

Br. J. Černý rovněž novináře informoval, že dr. Bartončík se prostřednictvím svého právního zástupce obrátil na předsedu FS se žádostí o poskytnutí ochrany, které mu přísluší jako ústavnímu činitele. Stejným způsobem požádal generálního prokurátora a náměstka J. Rumla, aby mu osobně za přítomnosti pověřených pracovníků ústřední politické kanceláře ČSL předložili ve čtvrtek do 17 hodin v nemocnici, kde je hospitalizován, obviňující materiály, na které se J. Ruml ve svém středečním prohlášení odvolával.

Ve stanovené lhůtě se Jan Ruml ani generální prokurátor do nemocnice nedostavili.

V závěru tiskové konference vystoupil poslanec FS br. J. Macek s prohlášením, že nejméně 14 dní před tímto incidentem byl informován z okruhu KC Občanského fóra, o požadavku odstranit dr. Bartončíka z politického života. Z uvedeného vyplývá, že akce směřovala k diskreditaci ČSL a byla připravována delší dobu.

Výpověď dr. J. Bartončíka

[MD]: Na včerejší tiskové konferenci ČSL se novináři zajímali především o to, proč se dosud někdo z vedení strany nezptal dr. J. Bartončíka, zda jsou pravdivé skutečnosti, které uvedl ve svém prohlášení J. Ruml. Dodal jsem si tedy odvahu a včera večer jsme požádali osobní tajemnici předsedy ČSL Ing. A. Pukowicovou, která jako jedna z mála má k němu přístup, o předložení našich otázek. Velice nás udivilo, že JUDr. J. Bartončík na nás přes svůj vážný zdravotní stav velice rychle a ochotně od-

Jaká jednání jste absolvoval před náhloz hospitalizací a čeho se týkala? Z významnějších bych uvedl jednání s představiteli KC OF dopoledne a s prezidentem republiky odpoledne. V obou případech se jednalo o záměrech na složení ústavních orgánů po volbách.

Slibil jste J. Rumlovi, že odejdete z politického života a stáhnete svou kandidaturu ve volbách?

Panu Rumlovi jsem nic takového neslibil. Nezačal ho a nikdy jsem s ním nejednal. Podobně prohlášení jsem nevydal.

Na tiskové konferenci bylo oznámeno, že jste prostřednictvím zástupce písemně požádal J. Rumla, aby za přítomnosti generálního prokurátora a zástupců vedení ČSL předložil nejpozději do 17 hodin konkrétní důkazy. Uskutečnilo se toto setkání?

Ne.

Co soudíte o obvinění, která J. Ruml přednesl?

Předem odmítám jakékoli skutečnosti, které J. Ruml naznačuje k mé osobě a považuji je za vykonstruované. O tom, zda mohu působit ve FS, by měl rozhodnout voliči.

LÉKAŘSKÁ ZPRÁVA KE STAVU JUDr. J. BARTONČIKA

(r): JUDr. Josef Bartončík, předseda Československé strany lidové, byl dne 5. června 1990 ve večerních hodinách přijat na koronární jednotku Fakultní nemocnice 2 s politickým srdečním onemocněním. Vážný stav byl objektivními vyšetřeními potvrzeno. Zdravotní stav nemocného je nyní možno označit za stabilizovaný.

Akademik Vladimír Pacovský, prof. MUDr. Jan Petrášek, DrSc., MUDr. Jan Komárek.

Dopis A. Dubčekovi

Vážený pane předsedo FS, obracím se na Vás v době, kdy dochází k bezprecedentním útokům vůči mně jako jednomu z nejvyšších ústavních činitelů, a to ze strany sdělovacích prostředků, neznámých osob, jakož i ze strany nám. federálního ministra vnitra Jana Rumla, který zneužil svého postavení k výpadu vůči mé osobě, navíc způsobem hrubě porušujícím zákon o volbách. Jde o jasný úmysl zdiskreditovat mě před nadcházejícími volbami. Domnívám se, že došlo k porušení trestního zákona a žádám Vás o poskytnutí nezbytné ochrany. V současné době jsem hospitalizován na 3. interní klinice, na koronární jednotce Fakultní nemocnice 2 v Praze po srdečním onemocnění. Žádám, abyste provedl příslušné kroky, směřující k ochraně ústavního činitele, jímž stále ještě v tuto chvíli jsem. Za poskytnutou ochranu děkuji.

JUDr. JOSEF BARTONČIK

Obdobný dopis napsal předseda ČSL a místopředseda FS dr. J. Bartončík generálnímu prokurátorovi ČSFR JUDr. T. Böhmovi.

Dopis Janu Rumlovi

Vážený pane náměstků, vzhledem k Vašemu tvrzení odvysílanému ve sdělovacích prostředcích dne 6. června 1990, ze kterého vyplývá, že máte k dispozici důkazy dokládající mou údajnou bezcharakternost, žádám Vás, abyste mě s těmito důkazy seznámil a to za přítomnosti těchto osob: pana MUDr. S. Hanáka, JUDr. J. Černého, Ing. A. Pukowicové, PhDr. B. Svobody, JUDr. T. Böhma a R. Ströbingera, a to ještě dnes (tj. ve čtvrtek — pozn. red.) do 17 hod. na III. interní klinice

Navracíme se k totalitě?

VE STŘEDU VĚTŠINA OBČANŮ ČSFR zhlédla v Deniku ČST sdělení pana náměstka ministra federálního ministerstva vnitra Jana Rumla k osobě předsedy ČSL JUDr. Josefa Bartončíka. Nepovažují za dostojné zabývat se obsahem tohoto sdělení, neboť je tak nízké úrovně, a to jak po stránce morální, tak politické, že charakterizuje osobu autora sám. K čemu se však chci a musím vyjádřit je povaha a účel tohoto sdělení v kontextu předvolebního vývoje. Byle totiž zveřejněno ve státním hromadném sdělovacím prostředku v době

politické strany ve volbách, zvláště s ohledem na možné důsledky na další demokratický vývoj naší země. Zdáme se, že v této chvíli nejde o posuzování pravdivosti a věrohodnosti obvinění vznesených vůči JUDr. Bartončíkovi, i když jsme nadále přesvědčeni, že celá věc ani nadále není ničím jiným, než tím nejmlžším pokračováním pověsti člověka, politika. V této chvíli však zdůrazňujeme závažnost důsledků neanousného postu-

pu panč. náměstka Jana Rumla jako významného činitele, který by s nejvyšší péčí měl vyvíjet činnost směřující ke stabilizaci naší vnitropolitické situace. Domníváme se, že v této situaci nutno připomenouti Váš sibi důvěst tuto zemi ke svobodným volbám. S důvěrou očekáváme, že k celé situaci zaujmete své stanovisko.

S pozdravem
JUDr. JIŘÍ ČERNÝ
generální sekretář ČSL

Dopis prezidentu republiky

Vážený pane prezidente, v příloze tohoto dopisu Vám zasíláme stížnost, se kterou se obracíme na Evropskou radu ve věci hrubého porušení práv

na koronární jednotce Fakultní nemocnice 2 s fakultní politikou v Praze 2, kde jsem hospitalizován. JUDr. J. BARTONČIK

18hodinového zákazu používat státní sdělovací prostředky pro účely předvolební kampaně. Sdělení, které hrubě poškozuje osobu předsedy ČSL (navíc v době, kdy je silně ohroženo jeho zdraví) a v této souvislosti i pozice celé Křesťanské a demokratické unie ve volbách, mělo zřejmě jediný cíl — ovlivnit voliče.

Pan náměstek Jan Ruml, který zneužil své funkce a státních sdělovacích prostředků k ovlivnění volebního výsledku, tedy vedl volební kampaň v rozporu s ustanovením § 27 odstavce 4 zákona o volbách. Svým jednáním, podle mého názoru, hrubým způsobem mařil přípravu voleb do zastupitelského sboru a bránil ve výkonu volebního práva naší straně.

Na celé situaci je pak dále zajímavé, že když jsem se dostal do Československé televize a žádal možnost bránit se tomuto hrubému napadení a porušení volebního zákona, odmítl ředitel ČST pan Kantárek přijmout prohlášení ČSL. Odmítnutí zdůvodnil tím, že takové sdělení musí být doručeno prostřednictvím ČTK. Na tomto požadavku trval i přesto, že jsem ho opakovaně upozornil, že je zde nebezpečí z prodlení a že jedině rychlým zveřejněním našeho prohlášení lze částečně zabránit následkům vyvolaným sdělením pana Rumla. Po poměrně dlouhém a komplikovaném jednání jsem byl zástupcem šéfredaktora ČTK panem Holcem doocen k ponižujícímu vytknutí všech zmínek o ČSL a pojetí celé věci jako osobního protestu. Teprve potom bylo ptislibeno zveřejnění. Stalo se tak ale v době minimální sledovanosti televizního vysílání v nočních zprávách.

Celou věc popisují podrobně proto, že chci dokumentovat, že jsme se jako strana ocitli v situaci, která nápadně připomíná známé situace před 17. listopadem jinými slovy: V tak vyplatě době, jako je období před volbami, jsme byli otázkým a podlým způsobem napadeni, ale nebyla nám dána možnost obhajoby.

S jinou odpovědností konstatuji, že se v poslední době jedná o příliš mnoho náhod. Je nutné se zeptat, kdo za těmito náhodami stojí a komu celá věc prospívá. Zdůrazňuji, že ředitel ČST pan Kantárek je členem OF, pan Uhl ředitel ČTK, je členem OF a o vztahu pana náměstka Rumla k OF nemůže být pochyb.

Je tedy nutné vznést otázku: Jsou to náhodné postoje několika osob na klíčových mocenských místech tohoto státu, nebo je to projev jednoznačného trendu, který lze očekávat v případě, že voliči tohoto státu dají důvěru OF? Myslím, že na tuto otázku museli voliči odpovědět sami. Museli odpovědět na to, zda opět nedávají šanci dravé síle k uchopení nekontrolované moci jako v roce 1946. Důsledky takových rozhodnutí, jak víme, trvají někdy 40 i více let.

ZDA SE, ŽE "STRANA" JE VŠECKO A TAK TO BYT NEBŮDÍ!
JUDr. JIRÍ ČERNÝ,
generální sekretář ČSL

O dalším postupu ČSL 12.6. 90

(čtk): „Povolebními plány Čs. strany lidové se bude zabývat ústřední výbor strany na svém zasedání již tuto středu. Z toho teprve vyplynou další opatření.“ Rekl zpravodaj ČTK první místopředseda ČSL, Stanislav Hanák, když odpovídal na otázku, jak bude strana postupovat v nejbližších dnech.

K dotazu, jak ČSL hodnotí výsledky za zpracování seznamu kandidátů výbor voleb, řekl, že se k této otázce vyslovil představitel strany na tiskové konferenci v sobotu odpoledne. [Technickou stránou, uvedl, že tento dokument je podříven. Nepřijal ho ani škrzena a letou kolem osoby svého předsedy Josefa Bartončíka, zejména tím, že začala v době, kdy se už ČSL nemohla účinně bránit. V této souvislosti poukázal na hrubé porušení volebního zákona ze strany náměstka federálního ministra vnitra Jana Rumla a státních sdělovacích prostředků.]

Svolán ÚV ČSL
(LDJ): Předsednictvo ÚV ČSL rozhodlo v úterý 13. 6. 1990, v pozátních volebních hodinách, doporučit ústřednímu výboru ČSL, s odletem na výhledy voleb odvolání předsedy ČSL, k osobnímu změnám v aparátu sekretariátu ČSL, ke kárnému řízení s pracovníky ČSL, odpovědnými na 1890.

Členové rodiny protestují 8.6.90

Dne 6. června 1990 jsem společně se svými dětmi ve večerním zpravodajství Čs. televize vyslechla hrubě nařčení mého manžela JUDr. J. Bartončíka, jenž byl označen jako člověk zcela nemorální a bezcharakterní. Jsem toliho názoru, že každému rozumně uvažujícímu člověku musí být zcela jasné, komu tyto dezinformace a urážky slouží a kdo veřejně porušuje všechny dohody a dokonce i zákon. Cílem však svou morální povinnost se — po čtyřadvacetileté společné cestě životem — k těmto lžím vyjádřit.

Manžel vždy důsledně uplatňoval zásady křesťanské morálky jak ve vztahu ke své rodině, tak ve vztahu ke všem bližním. Na úkor rodiny věnoval svůj čas boji proti totalitě a nikdy v tomto boji nepolevil, ani morálně z této cesty nevybočil, a ve stejném duchu vedl i naše děti. Po celá léta se setkával — i v našem brněnském bytě — s bojovníky za lidská práva, signatáři Charty 77 i členy zahraničních zastupitelství a plně se zapojovali do boje proti totalitnímu režimu. Je pouze politováníhodné, že tyto lidé v současné době mlčí a nedokáží se zastat člověka, který jim byl jak materiálně, tak morálně nápomocen.

Mohu společně se svými dětmi prohlásit, že manžel vždy jednal jako čestný a charakterní člověk a pevně

věřím, že všichni čestní lidé v naší vlasti se nenechají zastrašit a svou přízeň Křesťanské a demokratické unii zachovají i v těchto těžkých chvílích.
Marie BARTONČIKOVÁ

Ve středečním televizním zpravodajství byl hrubým způsobem napaden můj bratr JUDr. J. Bartončík. Tím byl zřejmě završen (nebo ne?) psychologický teror proti němu, jeho a celé naší rodině. Situace došla tak daleko, že naše děti jsou osočovány, ba dokonce fyzicky napadány. Bohužel, sdělovací prostředky dávají právo slyšení převážně jedné straně — té, která žaluje a může zřejmě všechno, a na obranu či vysvětlení se nedává čas ani prostor straně druhé. Chtěl bych v této souvislosti podotknout, že takový styl likvidace nepohodlných občanů není naší rodině neznámý. V padesátých a ještě v šedesátých letech jsme byli decimováni tehdejšími režimy nejen psychologicky, ale i materiálně. Ani v době tak zvané normalizace jsme neměli na různých ustláno. Chtěl bych oslovit všechny dobrá a slušné lidi, aby si uvědomili a dovedli rozpoznat stav věci a soustředili se právě nyní na jedinečnou šanci — zvolit demokracii. Děkuji všem, kteří s námi v této nelehké době cití a sympatizují.
Alois BARTONČIK

Volby se libily 12.6. 90

(čtk): Podle slov šesti členů britského parlamentu, kteří byli jako pozorovatelé na volbách v ČSFR, byly naše volby demokratické, čestné a slušné. Britští poslanci navštívili dvanaáct volebních místností — překvapil je systém složení okrskových volebních komisí, kde byly zastoupeny vět-

šinou všechny politické strany místního politického spektra. Pozorovatelé se pochvalně vyjádřili o průběhu sčítání a označili ho za přesné. „Vasich voleb se zúčastnilo velmi mnoho občanů, v Británii jsme zvyklí na 70–75procentní účast.“ K případu předsedy ČSL Josefa Bartončíka uvedli, že šlo patrně o „velmi nešťastnou náhodu, když byl zveřejněn těsně před

Prohlášení A. Dubčeka 12.6. 90

(čtk): Předseda Federálního shromáždění ČSFR Alexander Dubček po skončení v pondělí ČTK následující prohlášení: Dne 11. června 1990 mi generální prokurátor České republiky JUDr. Pavel Rychetský odevzdal dokumenty, týkající se případu Josefa Bartončíka. Tyto dokumenty budou předloženy mandátovému a imunitnímu výboru nově zvoleného Federálního shromáždění. Do doby, než budou nové orgány FS zvoleny, není má kompetence a ani mi nepřisluší o této záležitosti rozhodovat ani informovat. S panem J. Bartončíkem

● Česká a Slovenská Federativní Republika a Náměstické republiky včera navázaly diplomatické styky. Protokol o navázání styků podepsala v namibijském hlavním městě Windhoeku náměstýlní ministr zahraničních věcí ČSFR Věra Bartošková.

▲ Jako z filmu se odvíjela scéna v pátek 8. 6. krátce před polednem v Praze 2. Před vlastním bytém nadli tři nazvaní muži šlehtou ženu. Zallatili ji zpět do bytu, kde ji omotali hlavu látkou a svázali. Odcizili 15 000 Kčs a utekli.

volbami. Pro všechny politiky u nás by mělo být poučením, že nic z jejich minulosti nelze skrývat, neboť v demokratické společnosti má veřejnost právo na to znát vše.

Chcete světový tisk?

(rks): To, co nebylo dříve možné, je dnes skutečností. Kdo si chce koupit světový tisk, noviny, časopisy ve stejné den jako občané SKN, Anglie, Švýcarska aj. může ho mít. V Praze v knihkupectví Melantrichu. Na příkopě 3, nebo v pasáži Rokoko u klána Hvězda. Každý den v 9.30 si můžete opatřit čerstvé vydání deníků jako die Welt, Süddeutsche Zeitung, Frankfurter Allgemeine Zeitung, Züricher Zeitung, Couriere d. Sera, Financial Times, Wall Street Journal, nebo týdeníky Spiegel, Economist, Sport Bild, AutoBild, Time Magazin aj. Deníky stojí 25 Kčs, týdeníky od 15 Kčs do 45 Kčs. Při větším množství lze získat dodání na sledovanou adresu.

Cenzura opět na scéně?

Cenzura tisku, jak známo, byla zrušena v roce 1988, kdy i z naší redakce odešel příslušný pracovník tzv. HSTD, neboli „hlavní správa tiskového dohledu“, který pečlivě četl obřady stránek, eliminovat věci pro režim, byť třeba i velmi vzdáleně nepřijemné a pokud nedal kulaté razítko, stránka nesměla jít do další výroby. Normalizační režim se neodvážil vrátit se k této praxi, zavodil cenzuru prostřednictvím řízení příslušných institucí, to jest tzv. „Národní fronty“ a tiskového odboru vydavatelství ÚV KSČ. Novináři se předem dozvědí, co smějí a nesmějí, a pokud smějí, tak kam až smějí. Porušení znamenalo pokuty, eventuálně vyhazov. V novinářích tak byl vypěstován pocit autocenzury, tedy vlastní obranný reflex. V současné době připadá pojem cenzura jako anachronismus – což samozřejmě nebere vydavatelům či svým redakci právo rozhodnout formovat linii svého sdělovacího prostředku. Pokud jde o sdělovací prostředky státu, mají být samozřejmě objektivní a přinejmenším nadstraničné.

naše poznámka

Jak tomu je doopravdy, přesvědčil nás článek redaktora Čs. televize Josefa Tomáše publikovaný v pátek v Mladé frontě. Uvedený kolega navštívil JUDr. Josefa Bartončíka v jeho nemocničním pokoji a natočil s ním rozhovor. Vedení televize tento rozhovor odmítlo vysílat, což je možná jeho právo, byl zvláštně pojet. Kazeta však byla panu redaktoru Tomášovi, podle jeho sdělení, odebrána a poslána panu JUDr. P. Rychetskému, generálnímu prokurátorovi České republiky. Proč? Je snad JUDr. J. Bartončík ve vyšetřovací vazbě? Je odsouzeným zločincem? Nikoliv, je to občan, proti němuž byla vznesena vážná politická obvinění a po morální stránce již vynesena rozsudek – bez možnosti obhajoby. Novinář státního sdělovacího prostředku, téhož prostředku, který poskytl prostor náměstkoví federálního ministerstva vnitra k obvinění J. Bartončíka, prostředku, který přímým přenosem odvysílal tiskovou konferenci, na níž byl tento občan a představitel ČSL postaven do role lídra, stavěl bez konkrétních důkazů, tedy tento novinář nyní konstatuje: Opět – tak jako jsme toho bývali svědky v totalitním režimu – zviděly zájmy politické nad zájmy profesionálními. Televize oznámila, že se případem bude zabývat až poté, co se k němu vyjádří Federální sboromáždění. Proč tedy z téhož důvodu nebyla odmítnuta publicita žalobcům? Aby bylo dobře rozuměno: Neodpíráme vedení Čs. televize právo odmítnout příspěvek jejího redaktora a totéž vedení nám nemusí nic zdůvodňovat. Jenom si myslíme, že rekno-li někdo A, měl by říci i B, že státní sdělovací médium má i jisté morální závazky vůči svým abonentům, v daném případě majitelům televizních přijímačů.

Prohlášení M. Žantovského

(re): Na tiskové konferenci k případu dr. J. Bartončíka, uspořádané v sobotu 9. června bezprostředně po skončení voleb, se stalo toto: Když padla otázka, kolik dr. Bartončík za spolupráci s SRB dostal, naklonil se M. Žantovský, který konferenci řídil, k náměstku ministra J. Rumlovi s tímto poznámkou: „Tady by bylo třeba něco prsknout.“ Tuto poznámku zachytily televizní mikrofony. M. Žantovský vydal k této záležitosti prostřednictvím ČTK včera toto prohlášení:

Některé funkcionáři Čs. strany lidové vyvozují jakési dalekosáhlé závěry z mé poznámky učiněné na sobotní tiskové konferenci k případu dr. Bartončíka. Interpretují ji, věřím, že nezájměrně, mimo kontext, v němž byla učiněna. Před tiskovou konferencí jsem se s jejími účastníky Jánem Křížanem, Janem Rumlem a Pavlem Rychetským dohodli, že nebudeme skrývat žádná fakta související s pří-

padem, pokud k tomu nebudou zvláštní důvody. V okamžiku, kdy padla otázka, kolik doktor Bartončík za svou spolupráci dostal, se z jedné strany k panu Rumlovi naklonil Pavel Rychetský a radil mu, aby tuto fakta nezveřejňoval. Já se naopak domníval, že by novináři měli znát i tyto skutečnosti, a v tom byl také smysl mé poznámky z opačné strany. Je nesmyslné přikládat jí jakékoli další pozadí, tím spíše, že pan Ruml se v následující odpovědi řídil radou dr. Rychetského a údajně nezveřejnil. Na faktech, která uvedli pánové Křížan, Rychetský a Ruml, nemohla moje poznámka nic změnit, už proto, že jsem byl do případu zasvěcen pouze v té míře, v jaké s ním byl vzápětí seznámen novináři. Poznámka padá čistě na mou hlavu, a protože mohla být mylně interpretována, považuji ji za svou profesionální chybu. 14.6.90

Causa Bartončík se tedy rozvíjí dále. My samozřejmě, jak jsme již napsali včera, chceme znát pravdu, nikoliv z případu vytrískávat politický kapitál; to už za nás udělali – a jak se zdá, v tom pokračují – jiní. Nechceme však, aby v tomto případě příznak jakési cenzury zasahoval do politického dění, zejména tehdy, když se hraje o čest člověka, o jeho vlnu či nevinu, a když se – lidově řečeno – děláji věci bez hostinského.

Pro opětně zavedení trestu smrti je celkem 81 procent obyvatel Británie. Nejvyšší trest, zrušený v 50. letech, by podle nich měl být udělován za terorismus, vraždy, především policistů a dětí, a také za znásilnění.

V. Biřák a spol. vysvětlují

(čtk): Generální prokuratura SR poskytl ČTK informaci, ve které uvádí: „Jak už naše veřejnost byla informována v průběhu trestního stíhání ve věci vstupu vojsk Varšavské smlouvy na naše území v srpnu 1969, byl dne 5. června 1990 zadržen RSDr. V. Biřák. Byly vykonány nevyhnutelné procesní úkony, kterými se sledovalo objasnění okolností vstupu těchto vojsk. Předněm výstředně bylo i zjišťování okolností týkajících se další trestné činnosti majetkové povahy, mimo jiné také hospodaření s finančním prostředky ÚV KSČ „pomocí“ jiným zemím, ale i neoprávněného užívání speciální letky resortu FMV v Praze. Příslušný dozоровý prokurátor dne 7. června t. r. v 17 hodin rozhodne, zda bude osobní svoboda V. Biřáka i nadále omezená. Ve věci pbdleí vysvětlení i další bývalí funkcionáři KSČ a KSS, mezi nimi G. Husák, M. Jakeš, J. Lenárt, R. Hejzenbart a M. Štefaňák. Podle informace Generální prokuratury SR byl v 17 hodin v Bratislavě po uplynutí 48 hodin od zadržení propuštěn bývalý tajemník ÚV KSČ Vasil Biřák.

Sadista před soudem

(čtk): Před trestním senátem Vojenského obvodového soudu Praha začalo včera hlavní líčení s nadporučíkem Ladislavem J. Podle obžaloby se tento příslušník, služebně zařazený do StB, dopustil trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele. Z výsledků vyšetřování vyplývá, že 17. listopadu kolem 16.00 mu uložil jeho náčelník, aby se nevzdaloval ze svého pracoviště. Ladislav J. však kolem 19.30 budovu opustil a v civilním oděvu odešel na Národní třídu, kde začal zásah příslušníků SNB proti účastníkům demonstrace. Pohyboval se v okolí obchodního domu Máj po celé šířce Národní třídy. V době, kdy ještě nedocházelo k faktickému kontaktu mezi příslušníky SNB a demonstranty, nejprve s dalšími příslušníky SNB zabránil dvěma občanům ve filmování zákroku. Později sám opakovaně a bezdůvodně napadal další účastníky demonstrace, kteří stáli v první řadě. Bil je surově pěstmi do obličeje a jednoho pak srazil na zem, kde do něj kopal. Když se mu v tom dvě dívky snažily zabránit, udeřil jednu z nich pěstí do obličeje. Brutálně si počínal i vůči staršímu muži, který společně se svou ženou slušně žádal, aby mohl projít kordónem a opustit Národní třídu.

„Injekce“ telekomunikacím

(kř): Do tří měsíců by měl začít spojů Čs. spoji a amerických telekomunikačních společností Bell Atlantic a US West podepsat dohodu o vytvoření akciové společnosti se zahraniční účastí. Jak nás včera informoval federální ministr spojů ČSR R. Martinko, předněm jeho podnikání bude výstavba a provoz veřejné bankové radiotelefonní sítě v ČSR. V rámci své účasti zahraniční partneři poskytnou spojům moderní telekomunikační zařízení. Druhá etapa spolupráce počítá se zásadní modernizací čs. telekomunikační sítě. Během příštích pěti let by měl počet telefonních stanic v ČSR vzrůst asi o milion a za deset let na dvojnásobek. Tato modernizace má stát asi 2 až 3 miliardy dolarů.

Odjíždějí z Chebska

(čtk): Ze západní hranice naší vlasti začali včera odjíždět sovětsí vojáci z posádek v Horních Pasekách a Patě v chebském okrese. Pásovou bojovou techniku natožili na železniční vagony. Oddchod se uskutečňuje podle sjednaného harmonogramu.

BELEHRAD: Konzulární oddělení velvyslanectví ČSR v Bělehradě důrazně upozorňuje na občany, že při cestě do Jugoslávie jsou povinni nahlásit jugoslávským celnicům úředně vykázané devizové prostředky, které do SFRJ dovážejí. V opačném případě se turistické vystupují nebezpečí, že při zpáteční cestě jim jehoslovánské celnice zabaví devizové prostředky zabaví.

Gefährliche Souvenirs
Hamburg - Vorsicht beim Kauf von Souvenirs! Viele begehrtete Urtaubmitbringsel sind verboten, stehen auf der Liste des Washingtoner Abkommens. Dazu zählen: Schmuckstücke aus Eisenblei, Koralle und Schildpat, Raubtierfelle, Krokotischen, Orchideen, Strafanfandrohung: bis zu 100 000 Mark und fünf Jahre Haft.

Republikaner geschmacklos?
Berlin - Die Kronmalderieung der Republikaner am Ost-Berliner Mahmal für die Opfer des Faschismus am Sonntag Schilling, Sprecher des Ost-Berliner Magistrats, war eine „politische Geschmacklosigkeit“, sagte Thorsten Schilling, Sprecher des Ost-Berliner Magistrats.

Poslední sarajevský atentátník zemřel ve věku 94 let v těchto dnech v Bělehradě. Byl posledním z těch, kdo se podíleli na proslulém atentátu na následníka rakousko-uherského trůnu

Wildes Parken kann sehr teuer werden

Vorsicht, falsches Parken kann mehr als nur ein Bußgeld kosten! Das Amtsgericht verurteilte einen Falschparker, einem Opel-Fahrer ein Viertel (701,37 Mark) seines Unfallschadens zu erstatten. Der Falschparker hatte sein Auto an der Kreuzung

Wolfgang-/Parkstraße fast im Kreuzungsbereich geparkt - Sichtbehinderung. Der Opel-Fahrer stieß mit einem Auto zusammen, das Vorfahrt hatte. Schaden am Opel: 2 815,48 Mark. Gericht: Mitschuld des Falschparkers.

NEVSTI ŽANŤOVSKÉHO

Výsledky druhého skrutinía 14.6. 90

Další mandáty i pro Křesťanskou a demokratickou unii

(čtk): Na svém závěrečném zasedání se v Praze sešla ústřední volební komise. Její členové se v úvodu seznámili a výsledky druhého skrutinía, v kterém byly rozděleny 13 mandátů do Sněmovny národů a 13 mandátů do Sněmovny lidu Federálního shromáždění.

Ve druhém skrutiníu byly ve Sněmovně národů v České republice přiděleny dva mandáty Občanskému fóru, dva KSC, dva Křesťanské a demokratické unii a ve Slovenské republice jeden mandát Veřejnosti proti násilí, dva mandáty KSC, jeden mandát Egyptětelés — Spolužítie — Wspólnota — Soužití, Maďarské křesťanskodemokratické hnutí 5, Slovenská národní strana 6, Křesťanskodemokratické hnutí 11, celkem 49.

DALŠÍ POSLANCI VE FS

Sačmovna lidu — KDU: Jiří Černý (39 let), Východočeský kraj; Miroslav Ty (47), Středočeský; KDH: Jan Černogurský (46), Bratislava, Julius Bonovický (55), Západočeský. Sačmovna národů — KDU: Marie Kaplanová (62), Jihoces; Jaroslav Cuhra (54), Západočeský; KOH: Anton Anderko (46), Východočeský.

JEDNÁNÍ ČESKÉ VOLEBNÍ KOMISE

Česká volební komise na svém závěrečném zasedání projednala kompletní výsledky voleb do České národní rady. Po prvním skrutiníu byly k rozdělení čtyřtí poslancek mandátů. Na základě výpočtu získalo Občanské fórum jeden, KSC dva, KDU jeden (A. Chutný, 48, Severočeský) a Hnutí za samosprávnou demokracii — Společnost pro Moravu a Slezsko žádné. V ČNR tak již bylo rozděleno ve všech 200 poslancekých křeslel, a to v následujícím poměru: OF 127, KSC 32, HSD SMS 22 a KDU 19. Závěrečným sestavením kandidátní listiny náhradníků, kterých je celkem 499, volební komise vzala na vědomí, že poslanec Hnutí za samosprávnou demokracii — Společnost pro Moravu a Slezsko za Severomoravský kraj Z. Šperka se vzdal svého mandátu. Na jeho místo postoupil náhradník L. Krčma.

Ptá se sekretářka vedoucího:

„Prosím vás, jaké I se píše ve slově výpověď?“

„I sem, Y tam, hlavně už ji, Danuško, podejte!“

Sněmovna lidu FS — ČR: Občanské fórum 50, KSC 12, Hnutí za samosprávnou demokracii — Společnost pro Moravu a Slezsko 7, KDU 6, celkem 75. SR: Veřejnost proti násilí 33, KSC 12, Egyptětelés — Spolužítie — Wspólnota — Soužití, Maďarské křesťanskodemokratické hnutí 7, Slovenská národní strana 9, Křesťanskodemokratické hnutí 14, celkem 75.

KONEČNÉ ROZDĚLENÍ MANDÁTŮ

Sněmovna národů FS — ČR: Občanské fórum 50, KSC 12, Hnutí za samosprávnou demokracii — Společnost pro Moravu a Slezsko 7, KDU 6, celkem 75. SR: Veřejnost proti násilí 33, KSC 12, Egyptětelés — Spolužítie — Wspólnota — Soužití, Maďarské křesťanskodemokratické hnutí 7, Slovenská národní strana 9, Křesťanskodemokratické hnutí 14, celkem 75.

Cena V. Havlovi

Paříž: Mezinárodní cena Simona Bolívar, jež je udělována každé dva roky osobnosti nebo organizaci, která „mimořádným způsobem přispěla ke svobodě, nezávislosti a důstojnosti národů“, byla letos udělena československému prezidentu V. Havlovi. Cena v hodnotě 25 000 dolarů byla založena v roce 1978 z iniciativy a za finanční podpory venezuelské vlády. Uděluje ji generální ředitel UNESCO na návrh mezinárodní poroty. Letos byla jednomyslně přičtena V. Havlovi, kterému má být předána při slavnostním ceremoniálu v pařížském sále UNESCO koncem července.

Do Evropy za sto let?

(bob): Kdyby výstavba československé dálniční sítě pokračovala současným tempem, napojíme se na důležité evropské tahy asi za sto let. Tyto dopravní tepny se u nás totiž budují už takřka čtyřstoletí a přesto je z plánovaných 1826 kilometrů zprovozněno pouhých 540 km.

Neradostná statistika dává jedině vysvětlení: stát nemá dostatek financí. Za svého měšce může na tyto účely nabídnout jen miliardu ročně. Jenže moderní infrastruktura dopravy v Československu je důležitým předpokladem k tomu, abychom se dostali mezi ekonomicky vyspělé země. Řešení tedy poskytuje účast zahraničních kapitálů na těchto národních investicích. Jestliže se však do stavby dálnic zapojí netuzemské firmy, bude muset náš stát počítat s tím, že za jejich užití zaplatí mýtné. Samozřejmě — něco za něco. A tak by pro změnu zároveň s tímto nepopulárním krokem rapidně měla narůst kvalita údržby, provozu, oprav, dopravního značení a obslužných zařízení na dálnicích. I když se o těchto záležitostech zatím jen jedná, už teď se zdá, že první konkurs pro domácí a zahraniční podnikatele bude vypsán na výstavbu úseku D 5 Píseň — hranice se SRN, který by měl být vybudován do konce tisíciletí. Stejně jako napojení dálnic

nich tahů do Rakouska a Maďarska. Nyní tedy musíme rychle stavět. Pochopitelně s úspěšnou, ale ne s úspěchanou přípravou prací. V úvahu je totiž nutné brát i velmi důležitá ekologická hlediska takových projektů.

Dvakrát zlato z Belgie

(čtk): S dvěma vítězstvími se vrátil z Belgie do vlasti Městský dechový orchestr Parku kultury a oddechu v Olomouci. V městě Hamont-Achel se zúčastnil jubilejního 15. festivalu evropských dechových orchestrů za účasti 27 orchestrů. Hanáci zvítězili v kategorii pochodových orchestrů i v tzv. show kategoriích, kde vystupovali se skupinou olomouckých mažorettek. K tomu získali od odborné poroty také vyznamenání „CUM LAUDE“. O dechovém orchestru z Olomouce se mj. pochvalně zmiňují vlámské noviny Het Belang Limburg v článku Dvakrát zlato pro Čechy.

... A KDOVÍ? DŮL NA PŮL!

Jak se kde vyrábí

Rakouský deník Der Standard přinesl zajímavé údaje o výrobě ve dvou světových velmocích automobilového průmyslu — v Japonsku a v USA. Zatímco v Japonsku přijdou náklady na uvedení nového modelu [na bázi stávajícího vozu] na 10 až 15 miliónů dolarů, ve Spojených státech to stojí 32 až 40 miliónů. U Japonců stojí vývoj maximálně dvě procenta úroků u Američanů naproti tomu 9—11 procent. Čtyřletý rytmus výměny nových modelů v japonské konfekci osobních automobilů je dnes v USA pěti až šesti letý. Roční produkce „na hlavu“ jednoho dělníka představuje v japonských automobilových závodech 80 až 105 aut, ale v USA jen 50 až 85. Parametrů na srovnání by byla celá řada, ale už výše uvedená čísla sama o sobě hovoří o důvodech úspěchu japonské expanze v oblasti automobilového průmyslu.

KDU byla poškozena

(čtk): Místopředseda vlády ČSR a předseda Křesťanskodemokratického hnutí (KDH) J. Černogurský poskytl rozhovor pro ČTR, v němž mj. uvedl: „Hovořím pouze za KDH. Zaujali jsme stanovisko, že s Občanským fórem do koalice nepůjdeme. To znamená, že nebudeme mít účast ve federální vládě. Informaci, že mi údajně bylo nabídnuto místo federálního ministra vnitra, jsem se dozvěděl myslím z rozhlasu, a to je pouze neoficiální údaj. Není to moje osobní rozhodnutí, ale názor vedení Křesťanské a demokratické unie. Ani případná oficiální nabídka tohoto ministerského křesla na našem rozhodnutí nic nezmění. Na dotaz jaký je jeho dojem z aféry „Bartončik“ J. Černogurský uvedl: „Načarování prezentace celé aféry pokládám za nevhodné a za vědomě zaměřené proti KDU. Jestli se prokáží obvinění proti panu Bartončikovi, vyvodí z toho důsledky buď ČSL nebo doktor Bartončik sám.“

Přijede belgický princ
Brusel: Belgický princ Philippe, pravděpodobný následník trůnu Belgického království, uskuteční ve dnech 17. až 25. června studijní návštěvu Československa.

Wiádu sestaví M. Čalfa
(čtk): Prezident ČSR Václav Havel zahájil včera první politické jednání se dvěma nejistějšími stranami vzešlými ze svolbočných voleb, Občanským fórem a Veřejností proti násilí. Všechni účastníci jednání se shodli, že sestavením nové vlády bude pověřen Máriaň Čalfa.

Rakev jako kontraband
Varšava: Polští „obchodní cestující“ objevili nový zlatý důl: pašování rakví ve Sovětského svazu do Polska. Jak oznámila polská agentura PAP, tub-huská oblast na jihovýchodě Polska přiléhající k sovětské hranici, je politněti důbov zaplavena pašovanými sovětskými rakvemi... 5

Třimilionový Trabant, ale

ŠEST NEDEŮL POTÉ, co byla uzavřena dohoda o výrobě vozů Volkswagen ve Cvikově v NDR, vyjel s braněto automobilky první „východní“ Volkswagen, nejmenší model Polo. Má se vyrábět v počtu 50 exemplářů denně a později se má výroba zvýšit.

Současně se však v polovině května představil i jubilejní třimilionový Trabant, který se v Cvikově vyrábí už od roku 1957. Byl to však zároveň jeden z prvních vozů tohoto typu, vybavený čtyřtákním motorem a lépe vyhlížející karosérií. Tento vůz však nebude určovat produkci závoůdu dlouho, ale lze předpokládat, že se má nadále vyvážet do zemí východní Evropy, patrně za ceny v tamějších měnách. Od konce roku 1992 se totiž počítá ve Cvikově s výrobou 400 vozů VW denně! Po dalších rozsáhlých investicích by pak mělo těchto vozů sjíždět z výrobních pásovů den co den až 1 200...

EMERADANT...

SJEDNOCENÁ VLAST?

Náruživě vedeným a vážně míněným polemikám jsme téměř odvykli. Snad proto nás pátky z posledka tolik malou. Stačí se ale podívat k sousedům. Spisovatelé tu vždy vehementně zasahovali do politiky, přičemž nikoho neznepekokuje, nakořik jsou hájené názory radikální a svěrdzné.

Příležitost blíže poznat názorové a tvůrčí spektrum západoněmeckých autorů se naskytla na Dobříši, kde se ve dnech 25. až 27. května znovu po dvaceti letech sešla legendární Skupina 47. Bylo to i setkání českých spisovatelů s reprezentací autorů SRN v čele s G. Grassem. O jeho průběhu budeme informovat v příštích číslech.

10. srpna 1989 vysílala západoněmecká televize interview s filozofem Karlem Jaspersem. Jaspers (1883—1969), profesor filozofie v Basileji, se tehdy vyslovil i k otázce znovusjednocení Německa — a píchl do vesleho kníždě. Proti všeobecné touze po sjednocení postavil teori „Svoboda je důležitější než sjednocení“ — tímto axiomatem vyvolal široký ohlas a dalekosáhlou kontroverzi.

To, co v r. 1989 bylo pouhou akademickou při o politických vizích, je pro Němce v r. 1979 otázkou dne: jak nalezt se svou přítomností a budoucností. Jeden z účastníků polemik z doby před 30 lety, vydavatel týdeníku Spiegel Rudolf Augstein, se tento v únoru sešel před mikrofonem tentokrát se spisovatelem Günterem Grassem. Výňatky z jejich rozhovoru uvedeme několika jaspersovými větami o tzv. překonávání minulosti.

„Tembie výraz se mi vůbec nelíbí; protože nejde o něco, co se překoná, odkládá a pak nějak vyřídí, nýbrž dnes, stojed jako v r. 1945, jde o to, abych si Němci, abychom si my všichni naprosto jasně uvědomili, co se přihodilo, a abychom z tohoto vědomí vyvodili důsledky. Takovými důsledky je především revize smud všech našich běžných pojetí minulosti a něčoho historického povědomí. Vezměme si jako příklad takzvané znovusjednocení. Už léta tvrdím, že je to politická i filozofická irrealita. Protože myšlenka znovusjednocení spočívá v tom, že jako měřítko se bere bismarckovský stát. Bismarckovský stát má být restaurován. Jenže ten je vlivem všech událostí neodvolatelně minulostí. Myšlenka znovusjednocení je tak říkajíc důsledkem toho, že nechci uznat to, co se stalo. Nýbrž že z něčoho, co zmizelo vlivem historických událostí, které svědčí přivodily onen příšerný úděl a které jsou provinčným německého státu, se vytvořil cosi jako právní nárok. A vůbec nejsem toho mínění, že dnes má smysl, co mělo smysl v 19. století a kdysi znamenalo velikou šanci, kterou Hitlerova líbe prohospodářila. To je teď pryč a propagovat německou jednotu už nemá žádný smysl, smysl zato má přát našim krajanům, aby byli svobodní!“ Na Jasper-

ova slova navazuje Grass v rozhovoru s Augsteinem:

Grass: Osvětlení není žádný ressentiment, Osvětlení je oním velkým prahem, prahem studu, který musíme brát v úvahu, zvlášt dnes, když díky příznivé situaci a svobodě vybojované v NDR získáváme šanci stvořit cosi nového. Tady je Jaspersova připomínka nemožnosti znovusjednocení dodnes platná. Musíme hledat novou cestu. Svou platnost — a toho se už dosáhlo — si zachovalo i to, že svoboda stojí před jednotou. Myslím, že by bylo možné na základě zkušeností, které jsme nasbírali, vytvořit něco z konfederace obou států, něco, co by zároveň vyhovovalo prvnímu požadavku svobody v obou státech a za druhé by zahrčovalo nějakou formu jednoty, která by pro nás byla snesitelná, která by byla něčím víc než pouhým znovusjednocením a která by zároveň mohla být akceptována našimi sousedy.

Augstein: Musím ovšem říct, že nikomu, kdo není přímo postižen, nemůže Osvětlení připadat hrůznější než mně. Jen mi ale připadá, že v praktické politice to nemůžeme donekonečna omílat. Do toho se přece naše děti nemohou vřít, to je vyloučeno. My jsme to prožili, třeba i příliš pozdě prožili, ale přece jen jsme to prožili — ony už to v žádném případě prožít nemohou.

Grass: Ale Osvětlení přece nevznikla naráz...

Augstein: ... na tom se nezakládá příští běh světa.

Grass: Moderního zločinu tohoto rozměru, a Osvětlení je navíc jen jakýsi zástupný pojem pro to všechno, se může dopustit jen velký jednotný stát. Antisemitismus v Prusku, Rakousku...

Augstein: To je naprosto nelogické, co říkáte.

Grass: Ale přesto je to tak, že je zapotřebí jediného velkého státu, aby se dalo uskutečnit něco takového; a ono se to uskutečnilo. Bylo by velmi zpozdilé, kdybychom teď nepoužili svého rozumu a nenaspadlo nás něco, co by našim sousedům dávalo záruku, že není možné nějaké eventuelní opakování, ať už v jakékoliv podobě.

Augstein: Historie Osvětlení automaticky relativizuje. O tom není nejmenších pochyb...

Grass: ... podle vašeho pojetí historie! Když někdo řekne, že o něčem není nejmenších pochyb, hned mě to zarazí. Muž vaší intelektuální kapacity by měl...

Augstein: Jsme přece ustavičně pod svou úrovní, jak jste řekl...

Grass: V tomhle případě tedy jste...

Moderátor: To je, řekl bych, ústřední teze, pane Augsteine. Co mě udivilo, když jsem poprvé viděl tu diskusi ze šedesátého roku: že tak vehementně vystupujete proti filozofickému, morálnímu pohledu na německou problematiku. „Kdo v dnešní době přemýšlí o Německu a hledá odpovědi na německou otázku,

musí vzít v úvahu i Osvětlení. Toto místo hrůzy výhledy na nějaký jednotný německý stát vylučuje.“

Augstein: To byste ale pak musel rozdělit i USA, pak byste musel rozdělit Japonsko, aby tam nemohli dělat atomové bomby. To není politický přístup. To je náboženství.

Grass: Morální přístup nemusí být hned bezpodmínečně v protikladu k tomu, co se nazývá přístupem politickým...

Augstein: No ale tady je.

Grass: ... a bývali bychom na tom byli dobři, my v Německu, kdybychom včas rozpoznali a zvlášt připomínky filozofů, některých filozofů a spisovatelů.

Augstein: Například Maxe Webera, ne?

Grass: Nechte mi laskavě moje vlastní příklady! Schellinga, který brzy rozpoznal, že Němci jsou národem sestávajícím z národů, že u nás je federalistický element vlastně šťastnější než ten, který říká k jednotnému státu. Existuje množství stanovisek, která, že znalosti Němců, nesměřují k jednotnému státu.

Vezměte si Herderův pojem kulturního národa — s takovýmhle pojmem národa bychom na tom bývali byli mnohem líp než s tím, který nám pak vnutil Bismarck. To jsou věci, které se musejí brát v úvahu a kde se i filozofická nebo literární výhrada nebo rada nedá jednoduše smést ze stolu frází „Řeči samá morálka“. Mnohem spíš bych řekl, že to je to doporučení ve věcech politiky, které potřebujeme právě v situaci, jaká je dnes. V Československu, v Polsku i v Maďarsku, všude, kde se těm národům díky Gorbačovovi a po desítkách let boje teď konečně dostalo svobody, mají do toho spisovatele, filozofové co mluvit a bere se to vážně. To, co vám vyčítám, ačkoli byste měl patřit do druhého tábora, je, že to smetáte ze stolu poukazy na realnou politiku, na cosi jako darwinismus v politice. Tím ztrácíme v politickém myšlení jednu komponentu, která bychom se neměli vzdávat. Právě teď ne.

Augstein: A copak já jsem to morální hledisko snad vyloučil? Jenže to, co teď děláte vy, je něco jiného. Vlak ujel a vy v něm nesedíte. A nevěšmi jste si, že jsou věci, které se filozoficky vyřešit nedají, které tak říkajíc řeší prostý lid. Ptám se, jaký to má smysl vřahovat do toho filozofy z dávných časů, když před sebou vidím jasné možnosti a mohu je uskutečnit.

Moderátor: Pane Augsteine, historické zodpovědnost, ke které se pan Grass nastále vrací tak jako pan Jaspers, má jeden stále znovu zdůrazňovaný aspekt v tom, že říkáme: nesmíme dospět ke znovusjednocení v jednom německém státě, protože zájmy, starosti a obavy sousedních států musejí být brány vážně.

Augstein: Částečně brány vážně. (...) Ale to jsou lidé, kteří vedou například naprosto nesmyslnou válku o Falklandy; jsou to lidé, kteří obsazují Granadu;

jsou to lidé, kteří touhle dobou u Panamského průplavu...

Moderátor: Ale taky lidé jako Poláci nebo Češi, kteří pod námi velice trpěli.

Angstein: Poláci jsou ti, kteří se k nám v současnosti chovají nejrozumněji. To je třeba říct. Francouzi nejsou rozumní, porušují dohody, které uzavřeli. To nemohu akceptovat.

Moderátor: Pane Grassi, je to pro vás takhle přijatelné, nebo nepřijatelné?

Grass: Ne, to pro mě není přijatelné, protože opomenutí nebo chyby nebo nesmyslnosti politiky, ať už je to Anglie se svou falklandskou válkou nebo Amerika s Panamou, jsou nesmyslnosti a nespravedlivosti normálních rozměrů. S čím máme co do činění my, to je úplně jiná hypotéka. Zmínil jsem se o Osvětlami a o všem, co s tím souvisí. U těchto zemí samozřejmě existuje, zvláště ve starší generaci, oprávněná nedůvěra, někdy přehnaná nedůvěra, nicméně její původ se nedá vyvrátit. A my s touhle minulostí musíme žít. Osvětlení nepředstavuje jen vzniklou škodu, Osvětlení nám dala možnost poznat se i v těch nejextrémnějších variantách, které se nasmějí opakovat. Naše úplně nejdůležitější úloha je brát ohledy na sousedy. A je taky našim úkolem nalézt pro sebe něco, co Německo povede jiným směrem, a neopakovat nic, co se neosvědčilo. Doba od roku 1871 do roku 1945, ve které jsme v nejruznějších podobách měli státní jednotu, byla nejnešťastnější část naší historie. Chci říct, že v konfederaci, kdybychom ji chtěli uvést v život — a mohli bychom —, že tady to všechno, co jste navrhoval, hospodářská, technická pomoc, to všechno je krásně možné. Konfederace umožňuje měnovou unii, umožňuje i společnou státní příslušnost, hospodářskou jednotu. Ale tenhle sňuk ve středu Evropy, 80 miliónů jako jednota — i kdybych ji chtěl přifknout, a přál bych si, abych to mohl činit ustavičně a bez zaváhání, že z Německa pak už nikdy nevzejde nějaké ohrožení —, tahle obava zůstane a tahle možnost zůstane. 80 miliónů v téhle hospodářské síle — nehovořím o vojenských ohroženích — budí strach. To by se konfederaci zmírnilo, bylo by to přehlednější, v Německu by se nosnými staly elementy, které patří prakticky k nejšťastnějším, totiž elementy federativní.

Angstein: Vlak už ujel.

Grass: To je reálná politika bez filozofie státu ve svých základech...

Moderátor: Pane Grassi, moje otázka na vás zní: Chcete zachránit a zachovat druhý německý stát, a to tedy také implikuje, že tam vidíte nějakou identitu, kterou má smysl zachovat, kulturní identitu. V čem spočívá? Státní bezpečnost, diskriminací ve školách, nic nefunguje, zbankrotované hospodářství — co vlastně chcete zachraňovat, co stojí za zachránění?

Grass: Nechtěl bych, aby se to převálcovalo jako parním válcem a všechno se tam zabavilo a tamější protřpěné a vytrpěné struktury větší bratr nově nadávkoval a přejmenoval, nebo aby prostě zmizely. Vyrostlo tam cosi...

Angstein: Saskou Kamenici ale nemáte na mysli?

Grass: Ne, ne, Saská Kamenice se teď právem taky přejmenovává...

Angstein: Říkáte přejmenovává, Karl-

-Marx-Stadt, to bylo to přejmenování...

Grass: ...ale to dělají občané NDR, ti to přejmenovávají sami od sebe.

Angstein: To neudělali vůbec občané NDR. To udělala Moskva.

Grass: Dív. Mám na mysli, že teď to znovu přejmenovávají na Kamenici... Domnívám se, že bohatství Německa nepočítá jen v kulturních aspektech, ale ve federativní struktuře. Ta vyrůstala po staletí a my bychom z toho měli vyvodit poučení, že to, co v NDR za 40 let vzniklo, se nedá jednoduše srovnat se zemí. Ze lidí, kteří si tam vytvořili kousek svobody, mají právo na svébytnost v rámci nového německého porozumění. To vede například k tomu, že se vrací ke svému zeměkému uspořádání a mohou pak navázat rozhovor se spolkovými zeměmi. Tyhle cesty se nasmějí zatarasit. Tady vlak ještě neujel.

Moderátor: Pane Grassi, máte mnoho protivníků, kteří vám podkládají záměr, že chcete dvojstátní zachovat prostě proto, že NDR chcete zase použít jako testovací prostor nebo laborator pro nějakou třetí cestu. Něco takového se říká i v NDR.

Grass: To popírám. Nehovořím o třetí cestě v podobě hospodářské reformy — tady už se nedá nic zachránit; a já jsem skutečně zastáncem sociálního tržního hospodářství, ovšem se zdůrazněným slova „sociální“. Ostatně: Je pozoruhodné, že uvažování o třetích možnostech je zakázáno, v poslední době. Na mě udělal dojem muž, jako je Dubček, který se po 21 letech znovu vrátil, vystoupil na balkon a řekl, teď konečně — po 21 letech mlčení — teď konečně můžeme uskutečnit svůj sen o socialismu s lidskou tváří.

Angstein: To bych tedy chtěl vidět...

Grass: Ano, ovšem, vy jste velký skeptik, já jsem taky skeptický, ale přesto chovám velký respekt. A mám respekt před Václavem Havlem...

Angstein: Já taky.

Grass: ... který respektuje Dubčeke. Ačkoliv Václav Havel nikdy ne demokraticky socialismus nevěřil, tento postoj respektuje. Přál bych si ve Spolkové republice taky takový respekt před lidmi, kteří třicet, čtyřicet let, ti starší ještě dále, věřili svému socialismu, kteří byli zklamáni sebou samými a kteří tenhle svůj sen neopustili. Jaké je teď v obou státech tažení proti intelektuálům, kteří v té či oné oblasti uvažují o nějaké třetí cestě, jak si z nich všichni utahují, to je tedy neskutečné.

Angstein: Neřekl bych. Zasloužili si to...

Grass: Dovolil jsem si říct, že v případě státního sjednocení, ať už proběhne jakkoliv, vedle pouhé dvoustátovosti jako cizina vůči cizině a vedle té druhé eventuality, znovusjednocení, existuje ještě třetí možnost, totiž forma konfederace. To je v tomto případě ta třetí cesta, kterou navrhuji.

Angstein: A já si dovoluji říct, že politika je umění možného — za spolupůsobení aspektu morálního, což se u Bismarcka často nedělo —, a teď ještě vůbec pomýšlet na dva německé státy je určité neumění. To je pryč, věc je vyřízená. Vyřízené nejsou ještě záležitosti obtížnější, jako bezpečnost a NATO. To

ještě potrvá. To potrvá možná ještě léta. Ostatně potrvá i všechno, co souvisí s hospodářstvím, pět let, tři roky, sedm let — kdo to ví. To nemůže vědět nikdo.

DRŽVA SI MYSLI, ŽE GRASS MÁ ROKY...

Do SRN bez viz a pasů
(řtk): Rada velvyslanectví SRN, M. Steiner včera v Praze informoval nově viněto o chystaném zrušení vizové povinnosti pro Československé občany při cestách do SRN. Uvedl, že při jednání 6. a 7. června byl připraven návrh státní smlouvy mezi oběma zeměmi, která předpokládá, že pro návštěvy kratší než tři měsíce bude zaveden mezi oběma státy bezvizový styk. Toto opatření se netýká případů, kdy občané jedou do SRN pracovat. Dalšími příjennými výsledkem dohod je fakt, že hranice bude možno z obou stran přerokovat bez pasů, pouze s občanským průkazem. SRN se tak stane prvním západoevropskou zemí, pro kterou bude podobné opatření platit. Státní smlouva vstoupí v platnost výměnou nót mezi oběma vládami; obě strany mají zájem na tom, aby se tak stalo už k letošnímu 1. červenci. **14.6.90**

Číslo, jména, góly a rekordy 1930-1986

TOTO je průběh úspěchů všech třinácti účastníků pořádaných fotbalových mistrovství světa. Každý z nich se stal vítězem, když v konečném součtu získal nejvíce bodů. Každý z nich se stal vítězem, když v konečném součtu získal nejvíce bodů. Každý z nich se stal vítězem, když v konečném součtu získal nejvíce bodů.

rok	počet utkání	dvacíti	průměr počtu na finále	branky	průměr střelci
1930	18	483 000	75 000	75 000	4,17
1934	16	395 000	49 000	49 000	3,06
1938	16	483 000	49 000	49 000	3,06
1954	26	43 000	179 000	179 000	6,88
1958	26	68 000	63 000	63 000	2,42
1962	32	776 000	66 942	66 942	2,12
1966	32	1 614 677	66 942	66 942	2,09
1970	32	1 673 975	112 131	112 131	3,50
1974	38	1 774 022	46 000	46 000	1,21
1978	38	1 610 215	42 374	42 374	1,11
1982	52	1 766 377	35 658	35 658	0,68
1986	52	2 191 300	42 141	42 141	0,81

Stoupil jen dolar 2.6.90
[par] Všechny námi sledované valutické kursy prodeje vůči znovu německé klesly — s výjimkou kursu amerického dolaru, který zaznamenal opačný pohyb. 1 US dolar nyní koupíte za 30,84 Kčs, což je oproti minulému týdnu vzestup o 0,7 %. Francouzský frank je k máni za 5,40 Kčs (-0,4%), tisíc italských lir za 24,74 Kčs (-0,5%), západoněmecká marka za 18,20 Kčs (-0,3%), švýcarský šilling za 2,56 (-0,6%), rakouský frank za 21,95 Kčs (-0,35%) a anglická libra za 51,78 Kčs (-0,06%). Ještě jednou upozorňujeme, že vzhledem k utvoření měnové unie mezi SRN a NDR pozbydo východoněmecké marky dne 1. 7. jakoukoliv platnost (s výjimkou některých kovových mincí). Zpětnou výměnu budou naše směrná provádět ve dnech 11.-22. června a to pouze při předložení odpočtu, tj. potvrzení o nákupu.

Jsem šťastná, když můžu pracovat

NA LETOŠNÍM filmovém festivalu v Karlových Varech bude mít esko-slovenskou premiéru italský film An-dréje děti natočený podle divadelní hry P. Kohouta Marie bojuje s andě-ly. Českému publiku se v něm „zno-vopředstaví“ herečka JITKA FRANTO-VÁ. Absolvovala brněnskou JAMU, pů-sobila ve Slovackém divadle v Uhers-kém Hradišti, v divadle v Kolíně a v Praze v Huděbním divadle v Karlí-ně a v divadle Rokoko. Pracovala si v rozhlasu a televizi. Mělo by jí vzpomenout na rozhlasový seriál Z dě-tníku dívky Barborky, nebo na tele-vizní pořad rezervujte si pět minut pro Karolínu anebo, a to si určitě vzpomínáte, na pohádky tety Boženy s robotem Emílkem. Během její krát-ké návštěvy Prahy po jedemadvaceti letech jsem ji požádala o rozhovor. Nikolai jako tetu Boženku, ale jako Německou a italskou herečku, držitel-ku Grand Prix Cinema a Societta pro rok 1989.

Výbuch v Mladé Boleslavi

(Čtk) Ohlušující detonace vyděla včera v 8.52 hodin obyvatele Mladé Boleslavi. Došlo totiž k výbuchu vý-měnkové stanice v ulici Kosmonautů, která je zcela zdemolována a v okru-hu několika desítek metrů jsou po-škozeny obytné domy. Při havárii by-lo devět osob lehce zraněno. Škoda, automobilový koncern Mladá Boleslav z těchto důvodů zastavil výrobu. Na místo nešťestí se okamžitě dostavil příslušník VB. Major F. Dvořák sdě-lil: „Výbuch byl pravděpodobně způ-soben technickou závadou. V regu-lační stanici automobilového koncer-nu Škoda unikl zemní plyn do ohřív-ovací teplovodní lázně a poté se roz-vodem teplé vody při odvzdušňování

dostal do výměnkových stanic ve městě. Pak už stačila jen malá jiskra od elektrického zařízení... Hlavní škoda na výměnkové stanici se od-haduje na jeden až dva milióny korun. Pokud jde o zatížení bytů v okolních domech, konečná částka nebyla zatím stanovena. Podle infor-mace majora Dvořáka zůstali v ne-mocničním ošetření na pozorování dvě děti a jeden dospělý. Bezpro-středně po výbuchu zahájil činnost havarijní štáb, který řídil odstraně-vání následků nešťestí. Ve městě by-ly uzavřeny přírůdky plynu a vody, byly přerušeny dodávky elektrické energie. Pracovníci Středočeských plynáren museli okamžitě zkontrolo-vat stav všech šedesáti výměnkových stanic v Mladé Boleslavi, protože hro-zilo nebezpečí dalších havárií. Tato

opatření byla skutečně opodstatněná, vždyť např. jiná výměnková stanice se nacházela několik desítek metrů od centra výbuchu v blízkosti základ-ní školy, kde se v té době učilo. Na pomoc postiženým obyvatelům při-spěchali údržbáři mladoboleslavské Škodovky, kteří zasklivali okna. Pro zásoby tabulového skla se rozjelo ně-kolik nákladních aut i do okolních okresů. Na bezprůstřední dojmy po výbuchu se zpravodajové ČTK zeptali paní M. Skomalové, krátce po je-jím návratu z nemocničního ošetření. „Právě jsem byla v obývacím pokoji a najednou mě obrovský tlak odhodil přes celou místnost až ke zdi v chod-bě. Potom jsem slyšela velký rámus, všechno se sypalo. Nevěděla jsem, co se děje. Můj první dojem byl, že snad máme v bytě bombu.“ V mladobole-slavské Škodovce se zatím nepracuje. Po kontrolách a nezbytných opatře-ních bude postupně obnovena výroba, pravděpodobně v pondělí.

... A vyhláste to MC...

Já jsem od roku 1965 pravidelně vystupovala v Německu, desítky mých rozhlasových Barborek jsou natoče-né v němčině. Těsně před okupací jsem došla do televize muzikál Die Komeditanten aus Prag, na základě kterého jsem dostala další nabídky. Tak šlo pracovat až do podzimu 69, kdy jsem dostala další nabídky. Tak šlo pracovat až do podzimu 69, kdy jsem dostala další nabídky. Tak šlo pracovat až do podzimu 69, kdy jsem dostala další nabídky.

Já jsem těžkostí emigrace, díky to-mu, že jsem už v Německu začínala být známá a měla jsem dost nabídek, zpočátku mělo vnímala. Ale samozřejmě jsem měla doby velice těžké a to těžké ne proto, že jsme neměli pení-ze. Problém je tehdy, když se dostá-nete do kafrkové situace, kdy stojí před křivkou a nevíte proč. A šel jsem se odebrát do Prahy v roce 1971. Mým he-reckým snem bylo zahrát si Tonku Sibienci. Byl to můj velký herecký úspěch. To se samozřejmě určitým kruhům v Praze nelíbilo. Rozhodl se a mého muže alespoň vyhladověti. Začal vydrát přes čs. vězňovské funkcionáře německé televize, že pokud mi budou dávat práci, tak se koprodukcí. A skutečně se nedostanou užmu na naše festivaly a zruší se koprodukcí. A skutečně se nedostanou užmu na naše festivaly a zruší se koprodukcí.

chýslané otevřel nového směru od-sunu přes Polsko (hraniční přechod v Čopu kapacitou nestačil) a ochota sovětské strany využívat nadále pou-ze železniční dopravy jako ekologicky bezpečnější, přestože doprava techniky po vlastní ose je podstatně levnější. Největším problémem podle gen. Vorobjova je stále distakce od-suných jednotek a rodinných pří-slušníků v SSSR — řada rodin ne-musela nastěhovat k rodičům, řada byla v ubytovných v jediném pokoji, některé i v podnájeměch.

Na otázku lám o prodeji zbraní od-pověděl generál Vorobjov, že za léta 1986—1990 nebyl zaznamenán jediný případ zřítí nebo prodeje zbraní v sovětských jednotkách. Nebyly potvr-zeny ani zprávy o údajné dezerci so-větských vojáků.

K závěru 1. etapy odsunu tedy u nás zůstává ještě 47 300 osob, 669

chovat si z ní v sobě to dobré a dí-vat se jenom do budoucnosti. Herec musí znát mentalitu toho kterého ná-roda — publika, pro které chce hrát a hlavně musí znát řeč. A to je to nej-těžší. Protože umět řeč ještě nezna-čí umět v ní hrát. Jáde také o fo-netiku, výslovnost a to je téměř ne-zvládnutelné. Chce to nejen dávěně dříny, ale taky trochu štěstí.

Komentář Z Bavorska

Bonn: ČSFR obdržela v demokracii kým krku ohněm Tamější první svo-bodné volby od roku 1948 — nu roz-čil od Rumunská a Bulharska — od-soudily komunisty k bezvýznamnosti. napsal též Bavorský kurier vydává-ný bavorskou Křesťanskosociální unií (CSU). Křesťanská demokracie zůstala relativně slabá, protože voliči chtějí zřejmě zabránit rozvoji výdělčnického nacionálně socialistického klé-ru jak je znám z Polska. Of a VPN získaly na všech úrovních jasné vi-tězství což je také jednoznačným důkazem důvěry pro prezidenta Hov-la. Němci mohou být tedy plni dů-věry že usmírní na základě histo-rické pravdy a omluvy prezidenta za vyloučení sudetských Němců bude po-kráčovat.

TSOUSS-MAVA!

Odsun do druhé etapy

(tlup): Pět generálů se věrna vydalo do palby otázek novinářů; týkaly se problematiky odsunu sovětských vojsk. K 31. 5. 1990 totiž skončila jeho 1. etapa, a tak k situaci měli co říci zástupci jak československé, tak sovětské strany. Hlavní slovo měli oba vládní zmocněnci genpor. Ru-dolf Ducháček a genplk. Eduard A. Vorobjov.

Požadavky 1. etapy odsunu byly ve všech ukazatelích splněny, mnohde i překročeny (např. sovětských vrtul-níků od nás zmizelo už 192 % plá-novaného počtu). V tom se obě stra-ny shodují stejně jako v ličení počto-pení a otevřenosti ve vzájemných vztazích. Československá a sovětská strana se prozatím rozchází v otázkách majetkového uspořádání, protože každá různé hodnotí cenu objektů SSSR na našem území i výši pro-nírodních nákladů k jejich opravě. K otázce finančního vyrovnání po-dotkl gen. Vorobjov, že nemůžeme mít

Já jsem možnost zkoušet štěstí jinde. A tak jsem to zkoušela ve Vídni a br-něnském publikum mě mohlo vidět v řadě pořadů rakouské televize.

— V Německu se vám ale podařilo dostat do divadla. A to je v civilizá-ní snad vůbec to nejtěžší... „Ano. Mým cílem bylo také divadlo. Herec potřebuje živý kontakt s pu-blikem. Na hraní v divadle jsem mu-sela léta čekat a učil se. Teprve v ro-ce 1969 jsem se dostala v Mnichově na jeviště a pak jsem z něj šel let prakticky nestleria. Odehrála jsem pět rolí — vždycky několik měsíců, každý den bez jediného pauzy.

— Mluvte stále o své práci v Ně-mecku, ale žijete a také pracujete v Itálii.

„Mé začátky v Itálii byly podstatně těžší. Ječnak jsem italskou začínala od prvního slova, jako dítě, když se narodil, a pak v Itálii je to velice těž-ké. Itálie — to je skutečně vysoká mezinárodní platforma herců celého světa. Pro italskou televizi jsem de-lala celovečerní One lady's show Una serata per Jitka, seriál Žena z Bend-tek, ale v podstatě jsem „propazila“ až filmem G. Albertazzio Andělé mo-ci.

— Okusila jste tedy hereckou práci v Čechách, Německu a Itálii. Kde se vám hraje nejlépe?

„Já jsem vždy dělala velice ráda. Byla jsem v Praze velice šťastná, ale jsem taky velice šťastná v Itálii. Já jsem nikdy nebyla šťastná v Itálii. Já jsem nikdy nebyla šťastná v Itálii. Já jsem nikdy nebyla šťastná v Itálii.

tanků, 1648 bojových vozidel pěchoty a obrněných transportérů, zcela sta- žena už byla všechna oúpalovací za-řízení pro rakety.

Kdo pomůže Craigovi?

(ach): Ředitel švýcarské firmy ITM AG ze Solothurnu M. Tuma se obrátil telefaxem mj. na naši redakci s pros-bou pomoci Craigovi. Shepherdovi. Tento sedmiletý anglický chlapec má náador na mozkou a zbývá mu velmi málo života. Jeho velkým přáním je dostat se do Guinnessovy knihy re-kordů jako držitele největší sbírky blahopřejících pohlednic, kterou osob-ně dostal. Craigova adresa je násled-ující: Craig Shepherd, 36 Shelby Road, Garshalton / Surrey SN8 1LP, England

... A vyhláste to MC...

Divadlo má přednost

(třetí): Členka Činohry Národního divadla v Praze Jana Hlaváčová byla dočasně v Občanské fórum za Západočeský kraj do Sněmovny lidu Federálního shromáždění. Včera jsme se v novinách dočetli, že se manátrů vzdala, a proto jsme se jí zepřítali na důvod. „Jednak jsem nepočítala s tím, že z dvanáctého místa na němž jsem byla zapsána, bych mohla postoupit na přední místo. To je důvod první. Tím druhým bylo zhlédnutí povolebního vysílání v televizi, které mě utvrdilo v tom, že bych měla přestat obdobi malichernosti a nastoupit šta tvrdé práce. Je to, čím nemám dát v dalších letech důvěru skutečným odborníkům, lidem schopným, kteří jsou znateli v nejrušnějších odvětvích, ať už je to ekonomie, ekologie atd., aby vedli celý stát kupředu. Protože nic nedovedu dělat jen na polovic — a divadla nechtím zanechat — nemohla bych se tedy parlamentní práci věnovat naplno. Na druhé straně musím přiznat, že bych šla, „kdybych neřekla, že jsem zvolená nepotřebně.“

● **V Káňře** byla vydána poprvé v arabštině hra V. Havla Vyrozumění.

Jak hospodáři naše armáda

(třetí): Výše čs. vojenského rozpočtu byla konečně odtajněna. Tiskový přídatenec při sekretariátu federálního ministra obrany V. Suchý na včerejším setkání s novináři oznámil, že v loňském roce činily vojenské výdaje našeho státu 35 miliard 62 miliard korun.

Pro letošní rok se počítá s částkou 31 miliard 180 milionů korun, což z předpokládané výše hrubého národního důchodu představuje přibližně pět procent. Při porovnání s výdaji státního rozpočtu na letošní rok — 131 miliard 920 milionů — činí vojenské výdaje téměř čtvrtinu.

Loňské výdaje se ještě dají „rozkatulkovat“: v roce 1989 činily provozní náklady 19 miliard 716 milionů korun (z toho na platy vojáků z povolání „padlo“ 5,4 miliardy korun), na nákup techniky a další výstavbu armády věnoval stát 14 miliard 17 milionů korun, do výzkumu a vývoje jednu miliardu 329 milionů. K letošním rozpočtu (31 miliard 180 milionů) V. Suchý připomněl, že ministerstvo bude disponovat pouze 29 miliardami, zbývající dvě miliardy 180 milionů připadá na ostatní resorty.

Co následovalo po zveřejnění Char-ty 77, je snad dosud v živé paměti: nelze tu podat ani náznak komunistického špionu a nendávání, které komunistické orgány na její signatury vyřizovaly, dokazující tím nejprezidentské, jak to s důrazováním lidských práv u nás ve skutečnosti je. Národ s touto hrdoukou státních symbolů, ve své většině však její čin považoval za romantický hrdinný gesto, za pouhý výstřel do temna noci, odkud mu vyšle nezaryt ani ozvěnu. Kdo vůbec tušil, že to byl signál jímž charitativní masinérský zápas, který po dvacetiletých naplňováních pronásledováním dovedou k vítěznému konci? Že právě nejvíce šlešnější z omích „zrádců a zprodanců“ (tak zněl titulok článku Rudého práva, v němž redakce po svém informovala veřejnost o Chartě) se stane našim prezidentem?

Připomínkou tohoto manifestu boje za prosazení lidských a občanských práv v naší vlasti považujeme svůj úkol podat stručnou historii utrpení našeho lidu pod komunistickou vládou za ukončený. Pokud přimějí alespoň jednoho z čtenářů, aby v zřetelích volbách dal hlas pro základní hodnoty naší demokratické revoluce, dosáhl svého cíle. (bd)

Bylo by krásné to vědět a ušetřit. Bychom za předvolební kampaň. Účla k zakladateli státu by asi sesí, kovala voliče k volbám nepovinné manifestacím. Smíme se však ptát, koho by volil občan Masaryk?

Masarykovou celoživotní ořízku byl vztah k náboženství. Žádal od něj mnoho více, než lecky poskvrtovala tehdejší oficiální církev. Vytékal jí totiž, co rakouskému mocnářství, m. j. i nezámle o českou národní a sociální ořízku. Ve skutečnosti vykonal užitečné dílo pro opravdovost víry i pro reflexi církve. Rozmuloval o tom s Karlem Capkem: „Chodit do kostela, modlit se, zvykově vykonávat obřady a podobně, to není těžké, ale být s tím a sláde vědom poměru k Bohu, mít úctu před každým člověkem a pomáhat mu, potlačovat svůj egoismus, žít rozumně a mravně — to je těžké a to je pravá zbožnost.“

S jeho pojetím zbožnosti souvisí i jeho humanismus a mocnářství sociálního cíle: Hledal řešení tíživé sociální situace, ale jeho představa nebyla ani materialistická, ani rovnostářská. Komunistům a bolševikům revoluci odmítal a nedovlel si představit, že by podobná situace mohla nastat i u nás. Rekl o tom: „Můj socialismus, to je jednoduše láska k bližnímu, hu.“

až do katakomb. Takové křesťanství Masaryk nepoznal. Mužem poklidat za jistě, že by Masaryk mřvaln obrození v křesťanství. Masaryk vítězně vypovíval své ském mřvaln dal znovu na první místo hodnot. Právil by, že i svobodná boje, ale velká část národa pochopila jen málo. Čapkové se svěřil: „Těle jsem nomil rád liberálnímu, pokud byl nábožanskou netečností a povrchlostí. Naše reformace byla zásadně protipa-

denem infekcemi zla všeho druhu, je křesťanská výchova opravdu potřebnou léčbou. Aneola jedné pokojné studentické revoluce, by byla zábleskem toho nejlepšího v národě. nestací k cestě do Evropy. Ale záblesk ze dna studny křesťanství, po desetiletí zasypávané, může se stát světlelem ne osvěle ke službě světu. Masaryk by řekl: Vylisit studnu, která-lak z řiadvacetí firem tuhle studnu vylisí?

Svdí hlas — i za TGM — musíme dát sami jeho hlas praví: „Ježíš, ne Caesar, opakuju — tof smysl nešich dějin a demokracie!“

lovní známkou ve síteđu města budou klusat jezdcí vedle postovního starého dostavku. Letos poprvé doprovodí tyto jízdy také Československá pošta, a to 30. příležitostnými razítky od 23. do 30. června na poštách Praha 1, Praha 015, Praha 6, Mníšek pod Brdy a Suchbald nad Ondrou. Pony expres bude mít tři cíle v Suchbale, Lipně nad Vitavou a v Berlně, protože na našem území převážnou postovní štafetu z Čech jezdcí nřmečit.

Přes oceán a vzdálené hranice kontinentů se v těchto jízdách rozvíjí štafeta upozorňující na staré dobré tradice. Češi si tu s Američany v jízdách pony expresu podávají ruce k přátelskému stisku. Tak by to mělo být i lidmi a v dnešním světě zvlášť mělo být vždycky. A to je snad i nejlepší vizitka sympatických rucí jezdců z Brd i dalekého Sacramenta.

Pony expres ze Sacramenta

Pony expres slaví letos v Americe své stotřicáté narozeniny. Bývala to pošta, která spojovala na koních východní část amerického kontinentu se západem, a dñnes má státat řádne a příležitostně postovní přepravu. V prvních letech své existence po roce 1860 přepravila přes 34 tisíc zásllek a její jezdcí absolvovali statisíce kilometrů. Kdyby se sečetly, rovnaly by se čtyřadvacetí obvodům zeměkoule.

Tuto tradici romaniky i skutečné s americkou asociací pony expresu a chlapecké odvahy při nebezpečných jízdách postrý v prřních i horských kolků českých jezdců odjede v příštích dnech do USA a začátkem června se zúčastní štafetové jízdy ze Sacramenta v Kalifornii přes osm států do města St. Joseph ve státě Missourii. Američtí jezdcí a s nimi i čeští, kteří pojedou společně v Americe, přemístí se potom letadly k nám a uvidíme je na trasách z Mníšku pod Brdy, kde bude start 28. června. Ještě dva dny předtím je přivítá i Praha. Dlouho usilovali také o spolupráci rušenou zeď. Dřívější stáhenka mu ukázala celý hv. Pachatel se na ni vrhl, poválil ji na gauč a svázal. Ve snaze zabránit volání o pomoc, důchodky surově ztloukl. Nešťastnice následkům zranění podlehla. Z míst-

▲ **Nezletělý terorista.** Čtrnáctiletý T. N., zák 8 třídy ZŠ, studoma z Travezu a pražkového cukru vyrobil vybuš-

nou směs, kterou hodlal dne 8. 8. po palení odpařit před volebním místnostem v Praze 8. Díky pohotovému zásahu

policejstů byl zadržen a předán rodičům.

Gynický vrah se doznal

(třetí): Sedmactiletý J. K. navštívil začátkem tohoto měsíce byt 69leté J. H. v Praze 8 s tím, že je pracovník Metrostavu a ideji prohlédnout po-

manství potom odcizil šperky a jiné cenosti v hodnotě 10 000 Kčs. Díky hrotenstvímu pátrání pražské kriminální by byl vrah dopaden a ke svému hrůznému činu se doznal.

VÝBUCH TRHAVINY na Staroměstském náměstí

Osmnáct osob zraněno • Útok na demokracii 4.6.90

(čtk): V sobotu v 16.13 hodin došlo o poulniku Mistra Jana Husa na Staroměstském náměstí v Praze k výbuchu dosud nezjištěné trhavin. Zá- tím neznámý pachatel ji tam umístil pravděpodobně v igelitové tašce. Stře- py z nálože položené na podstavci pomníku se rozletly po celém ná- městí, zranily osmnáct osob a rozbity i některá okna v přílehlých bu- dovách.

Podle odpolední informace vedou- cího lékaře Záchrané služby UN2 hl. města Prahy MUDr. Bohumila Se- řfny jde vesměs o lehké zranění. Šest záchraných vozidel odvezlo z místa nešťastí jedenáct pacientů s různými ranami do nemocnice Na Františku a čtyři děti do Motola.

Veřejná bezpečnost a Záchraná služba se podle vyjádření náčelníka oddělení vyšetřování VB Praha I ka- pitána Z. Janička dostavily na místo činu kolem 16.15 hodin.

Nálož s kousky sekane uceli byla umístěna v asi 40centimetrovém oce- lovem válci o průměru 10-12 cm na levé straně pomníku.

K VÝBUCHU SE NIKDO NEPŘIHLÁSIL

Na místo činu se krátce po výbu- chu dostavil náměstek federálního mi- nistra vnitra Andrej Šámel. Noviná- řům řekl, že kriminalisté získávají informace od několika svědků. Bylo stáší, že kovová roura byla natolik silná, že se neroztrhla. V opakém případě by se zřejmě chovala jako bomba. Takto nálož, odpálená patrně elektricky po drátech na dálku, de- tonovala pouze dvěma směry — i. lu- době ministerstva obchodu ČR a k Ze- lezně ulici, dodal. Na náměstí bylo v tu dobu několik set lidí.

Náměstek Šámel uvedl rovněž že jde o první výbuch nejen v době předvolební kampaně, ale od 17. lis- topadu loňského roku vůbec. Souvis- lost s nadcházejícími volbami je pravděpodobná a proto je na tuto skutečnost nutně adekvátně reagovat.

K výbuchu se zatím nikdo nepřih- lásil a bul jim předem nevyhrá- žoval.

OPRACOVÁNÍ STÁB VYTVOŘEN

Na městské správě VB v Praze byl okamžitě vytvořen operační stáb pod vedením ředitele správy SNB hlavní- ho města Prahy a Středočeského kraje. Vzhledem k závažnosti přípa- du se na jednání tohoto operačního štábu dostavili první místopředseda vlády GR F. Vlasák, ministr vnitra ČSR R. Sacher, první náměstek mi- nistra vnitra ČSR A. Šámel, ministr vnitra ČR A. Hrozdila, předseda bran- ně bezpečnostního výboru PS L. Lis a tajemník braně bezpečnostního výboru PS O. Blížek. Ještě v průběhu noci byla okamžitě přijata rozsáhlá bezpečnostní opatření. Bylo vytvoře- no několik týmů specialistů, kteří po- kračují ve vyšetřování. V současné době mají kriminalisté k dispozici po- znatky pracovníků Kriminalistického ústavu Federální správy VB, týkající se technického provedení trhavin, která byla použita, a způsobu jejího zpracování. Zároveň kriminalisté zís- kali několik fotografií pořízených v bezprostřední časové souvislosti s vý- buchem. V zájmu urychleného zpří- stění všech dostupných svědectví by- ly tyto fotografie zveřejněny.

Ministerstvu vnitra se obrací s na- ležitou žádostí na veřejnost, aby se ti občané, kteří mohou podat jakéko- liv svědectví k tomuto závažnému případu, okamžitě přihlásili na lin- ce 158, případně na kterékoli úřa- dově Bezpečnosti Specialistům

z ohroho opracování kovů, kteří by měli zájem vidět předmětu kovov- ou výmětlici, bude amožná její prohlédnutí na KÚ FSVB v Praze 1, Bartolomějská 10.

Setřením výbuchu byly pověřeny týmy specialistů. K trubce, která by- la uložena v tašce patrně z koženky, pracovník Kriminalistického ústavu FSVB Praha kapitán F. Stražovský ČTK sdělil: „Hned v návaznosti na ohládní místa výbuchu na Staro- městském náměstí začala skupina pracovníků Kriminalistického ústavu s expertizou vzorků, zajištěných na místě výbuchu. Jedním z nich je oce- lová (bezešvá, válcovaná nebo teže- ná za tepla) trubka, vyrobená sou- stružením z polotovaru podle Čs. státní normy. Trubka je 47 centimet- rů dlouhá, vnější průměr má 89 mi- limetrů a její hmotnost je 8820 gram- ů. Vnitřní průměr trubky, jejíž tloušťka je 12 milimetrů, je neobro- ben. Ponce na okraji je vnitřní zá- vit M 68X1 v délce 15 milimetrů. Prohlídkou obrobku nebyly nalezeny stopy po uchycení v čelistech hlavy. Minimální velikosti soustružn, na kterých byla trubka obráběna, je dá- no točnou délkou 500 milimetrů.“

Stav zraněných po sobotním výbu- chu na Staroměstském náměstí upre- snil vedoucí lékař pražské Záchrané služby MUDr. R. Šerfna: „Většina po- ranění byla lehká a jenom několik mílo zraněných bylo hospitalizová- no. Nejzávažnější poranění bylo způ- sobeno západoněmecké občance, kte- rá byla operována na neurochirurgic- kém oddělení ústřední vojenské ne- nemocnice. Z celkového počtu od nás převezzených zraněných zůstaly hos- pitalizovány, kromě západoněmecké občanky, další čtyři osoby — tři na dětské neurochirurgii v Motole a jed- na na zubní klinice fakultní nemoc- nice na Karlově náměstí. Nejzávaž- nější (poranění nervu na pravé noze a její omezená hybnost) je zranění dítěte, které bude dnes operováno v motolské nemocnici. Ostatní pora- nění budou patrně v nejbližší době propuštěni do domácího ošetření.“

MUDr. B. Šerfna vyzval pro- střednictvím ČTK všechny občany, kteří se v době výbuchu nacházeli na Staroměstském náměstí, aby i při zdánlivě malém zranění neprodleně vyhledali lékaře. Není totiž možné vy- loučit, že střepina při detonaci nepo- nikla hlouběji, než se na první poh- led zdá.

Terorista musí být odhalen

Odměna za dopadení pachatele • Spolupráce občanů s FM V

(skl): Osmnáct lidí odvezla Záchraná služba ze Staroměstského ná- městí v Praze po sobotním výbuchu trhavin. Z čs. občanů jsou kromě čtyř už všichni v pořádku nebo v domácí ošetření. 5.6.90

K sobotnímu výbuchu na Staroměst- ském náměstí v Praze uvedl federální ministr vnitra R. Sacher v Čs. tele- vizii některé nové údaje. Sdělil, že ná- lož byla iniciována přes sedm plo- chých baterií spouštěcím mechanis-

Emblémem Psohlavců

(čtk): V souladu se zásadními zmé- nami v systému ochrany státních hranic ČSR připravují vcelitéle Po- hraniční stráže na Chebsku profe- sionální ochranu hranic, tedy bez vo- jáckého základu služby. Pro tak výraz- ný změny však nejlépe musejí být vy- tvořeny optimální podmínky v mno- ha oblastech, včetně legislativní upra- vy. K náročnému experimentu byly vybrány v celé ČSR pouhé dva útvary PS — v Chebu a Bratislavě. Nové přístupy k ochraně státních hranic si vyžadují také rozšíření spoluprá- ce orgány ochrany Spolkové republi- ky Německo. První kontakty již po- dávají si poznatky ze služby. Při pře- chodu na profesionální ochranu bu- dou naši přebírat některé zkušenosti od německých kolegů, kteří tento způsob praktikují již desítky let. Chebská pobranice, kteří se ni, po- avacetiště přestávce mohli opět oblé- ct do uniforem s emblémem Psohla- vců, odstoupili mezi prvňáky ženijní a technické zátausy.

A KOMPRESOR SE NIKDO...

zkoušce abstát. Nechceme, aby se z naší země stalo reidiště teroristé nejrizičnějšího druhu. Pořádek v nás si udržeme a tam věc, která se u nás stala poprvé, byla zároveň věcí po- slední. Jsou určité okruhy podezře- lých osob,“ pokračoval prezident Ha- vel, „a upřádu intenzivně na tuhle věci bezpečnostní aparát pracuje. Po- važují za krajně důležité ukázat lvr- dou ruku, ukázat, že svoboda a de- mokratie neznamená v našich očích, že si každý může dělat co chce, vraz- dit děti na Staroměstském náměstí nebo udělat z naší země křivovarů mezinárodního nebo domácího zloči- nu.“ 4.6.90

Nejvíce SRN a Británie

PODLE údajů organizátorů a ces- rovních kanceláří přijede na fotba- lové MS v Itálii pozvodni své úř- my na 35 000 fanoušků ze SRN, 15 tisíc z Belgie, 10 000 z Nizozemska a na 30 000 z Británie. Nejméně je hlášeno ze Španělska — kolem 3000 turistů.

V. HAVEL K VÝBUCHU

(čtk): Prezident republiky Václav Havel se včera odpoledne v Čs. roz- hlase po skončení pravidelného pora- du Hovory z kán vyjádřil k sobotní- mu výbuchu na Staroměstském ná- městí. „Uvedl, že o něčestí jej po- drobně informovali federální ministr vnitra R. Sacher a jeho náměstek A. Šámel. „Domnívám se,“ řekl Václav Havel, „a též jsem to řekl panu mi- nistrovi a jeho náměstkoví, že by- chom to měli chápat jako jakousi zkoušku. Někdo proutě zkusil pev- nost demokratické moci, demokratic- ké vlády v naší zemi. A teď jde o to ukázat všem, že jsme schopní v této

pomoc při hledání určitého místa v Praze nebo blízkém okolí, jehož amatérský obrázek má FMV k dispo- zici a které se zřejmě k pátrání po pachatelé váže.“ Souhlasil s tvrzením, že výbuch byl zřejmě politicky motivován. Poznám- nal dále, že má-li bezpečnost účinně zasahovat, musí to být v politickém klimatu důvěry. Stává se totiž, že za- sahující kriminalista (v civilu — pozn- red.) je pachatelem označen za při- slušníka štá a občane pomáhají hříš- níkovi. Proti tomu, který chrání jejich bezpečnost a zdraví.

FMV děkuje veřejnosti za veskeré dosavadní informace vztahující se k vyšetřování tohoto teroristického či- nu. Současně žádá o poskytnutí foto- grafických snímků, případně videozá-znamu inkriminovaného prostoru Sta- roměstského náměstí z doby těsně před výbuchem, tj. od 16.00 do 18.15 hodin dne 2. června a upozorňuje občany, aby nepodceňovali žádné in- formace ani od lidí, které mohou být cenným podkladem pro další vyšetřo- vání.

Závodní výbor odborů, závod ČKD

je orientována do barvy šedé. Myslí- me si, že to je jeden z nejvýznamně- ších poznatků. Odpovídá zároveň jed- né svědecké výpovědi, řekl R. Sacher. R. Sacher také uvedl, že se během pondělí přihlásila spousta občanů, kteří chtějí spolupracovat a mají zá- jem na brzkém vyřešení teroristické ho činu. Požádali rovněž veřejnost o

Záhada obrázku rozluštěna

Ministr vnitra ČSFR s rúžemi u zraněné turistky 6.6.90

Zena na lůžku se tvářila statečně a obrovská kytiče růží dokonce vyvolala úsměv. Ale jedno oko je zakryto obvazem a druhé hledí smutně... Barbara Stollová, čtyřiačtyřicetiletá turistka ze Spolkové republiky Německo, je zatím nejvážněji zraněnou obětí nesmyslného atentátu, k němuž došlo na Staroměstském náměstí v Praze. Pacientku navštívil na neurologické klinice vojenské nemocnice v Praze-Střešovicích federální ministr vnitra JUDr. Richard Sacher v doprovodu náčelníka Správy SNB pro Prahu a Středočeský kraj majora JUDr. Pavla Hofmana.

„Upřímně vás zdravím a stejně upřímně se omlouvám za zranění, které vás postihlo,“ říká ministr. „Jste v péči nejlepších odborníků. A naši nejlepší specialisté pracují čtyřicet hodin denně, aby vypátralí pachatele tak zrádného zločinu...“ Paní Barbara s poděkováním přijímá květiny a požaduje přemístění vazy na druhou stranu svého lůžka, aby přýjí měla lépe na dohled zdravého oka. „Vůbec se nezlobím na vaši krásnou zemi,“ odpovídá. Mluví tiše, ale zřetelně. „Ještě nikdy jsem nedostala květiny od ministra vnitra. Škoda, že to není při lepší příležitosti... U nás a v celém světě dochází k takovým

zločinům, při nichž hynou lidé. Je třeba zabránit teroristům v páchní tak strašných činů...“ Spouště fotoaparátů evakují, kamery zabírají pacientku, ministra i lékaře, který by samozřejmě viděl tak počestnou návštěvu raději již mimo pokoj. A na chodbě nám přednosta kliniky plukovník Ivo Fusek, DrSc., ukazuje rentgenové snímky a kus kovu z nálože, který prošel očníci a vnikl do mozku: Bylo započteno dvou operačních zákroků...

O zákeřném činu se diskutuje ještě na improvizované tiskové besedě. Ministr i šéf pražské a středočeské policie na konkrétní otázky pochopitelně zdvořile mlčí — vyšetřování je v plném proudu, jakákoliv neopatrná zmínka by je mohla zkomplikovat; major Hofman jen nepatrně přivře oko na dotaz, zda to vypadá alespoň trochu nadějně — rozumí se pro policii, nikoliv pro pachatele.

A tak na závěr přidejme jednu informaci i za naši redakci. Domek, jehož náčrtek ukazoval ministr JUDr. R. Sacher v televizi so žádostí o pomoc, byl zřejmě spolehlivě identifikován. Víc zatím prozradit nemůžeme. Paní Oize Holubové z Prahy 2 děkujeme za spolupráci s tím, že informace je již zcela spolehlivě ve správných rukou.

některé celé večery se nesou ve znamení díla Martinů. Mám na mysli diváky. Jak bylo možné se dočíst i z Jerátů, při uvádění jeho skladeb se většinou sály vyprázdnily. Za by se mezi publikem projevil nedostatek hudební výchovy, které se v minulých letech našim školákům nedostávalo?

Již před zahájením Pražského jara se mluvilo o tom, že naši diváci těžko seženou na koncerty lístky. Ze se budou prodávat jen za valuty. Mám pocit, jako by se této fámy někdo chytil a už se dál nepidil po tom, zda lístky jsou nebo ne. Protože pak by se sám na vlastní oči přesvědčil, že i letos se na Pražské jaro daly sehnat lístky za korunu. Nebo snad skutečně jsou naši posluchači takoví snobové, že je zajímají jen jména, o nichž se mluví, a nikoli hudba? Nechtěla bych se dožít toho — po zkušenostech z letošních poloprázdných sálů — kdy by se opravdu v příštích letech, jen aby se zaplnily sály, lístky kupovaly za devizy.

Koncert vzájemného porozumění

(čtk): Koncertem vzájemného porozumění byl nazván manifestační hudební projekt na Staroměstském náměstí v Praze. V sobotu odpoledne tu pod oblačnou i slunečnou oblohou Česká filharmonie, Slovenská filharmonie a Státní filharmonie Brno společně pod taktovkou legendárního Rafaela Kubelíka provedly cyklus symfonických básní Má vlast Bedřicha Smetany.

Starobylý prostor se při této mimořádné příležitosti opět zcela zaplnil. Orchestry hrály na vyvýšeném pódiu před Týnským chrámem pod trikolórou a slovy Pravda vítězí. Na čestném místě usedl prezident ČSFR Václav Havel.

Po čs. státní hymně pražský primátor Jaroslav Kořán a kněz Václav Malý využili svých krátkých vystoupení k tomu, aby vyhlásili k národní soudrž-

Centrum do křížku s brutalitou

Ze stoupá agresivita pachatelů trestné činnosti a zvyšuje se nebezpečnost loupeží, je nepopíratelné. Dokazuje to i třináct letošních vražd na území hlavního města a dalších jedenáct ve Středočeském kraji, jak informovali novináři na vědecké tiskové besedě zástupci příslušné správy SNB. Značná pozornost je v současném předvolebním období věnována nejlépe problémové oblasti, a to samému středu města, kde spolu s vysokým turistickým ruchem přímo kvete ráj pro lidi pohybliví se za hranicemi zákona. Proto byla asi před dvěma týdny vytvořena skupina Centrum, která má za úkol eliminovat kriminální aktivitu v této části Prahy.

O její činnosti informoval novináře kpt. A. Šrámek, který mj. řekl: „Není lehké tento tým vést. Je převážně složen z příslušníků bývalého veštlýmu a kapesních krádeží, mezi galerkou velice známých. Tudiž o každém našem zátahu vědí. Ale přesto určité výsledky již máme. Kontrolovali jsme 169 osob, z toho 58 bylo předvedeno pro podezření z trestné činnosti. Značná část pachatelů (až 99 procent) jsou většinou mimopražští Romové bez pracovního poměru. Ať se jedná o kapesní krádeže nebo o loupež, využívají situace a křičí na nás. Ze jsme StB. A obyvatele, přestože jsou informováni o jejím zrušení, pachatele zřejmě spíše z tohoto důvodu nechají utéct, než aby je pomohl zadržet. Někdy to ale hranici s lynčem. Chytilme kapsářku a v momentě je kolem čtyřicet cikánů.“

Nehledě na to, že každý z nich má u sebe nůž a některý i pistole s nervovým plynem či tetězy, které údajně nosí na obranu proti pankáčům. O těchto zákeřných zbraních však zatím neexistuje žádná legislativní nařízení. Bez spolupráce s veřejností se však příslušníci SNB neobejdou již z akcí v minulosti je jisté, že včasné upozornění na páchní trestné činnosti, je podstatné a přináší pozitivní výsledky.

Krátce se na tiskové besedě hovořilo také o propouštění příslušníků StB, z nichž sedm odmítlo podepsat výpověď. Bylo konstatováno, že přesto tato akce probíhá poměrně v klidu a jednání těchto osob nemá právní opodstatnění.

4letého Tima Lancastera. V posledním chvilí zachytil jeho noby steward Nigel Logden, přitáhl jej pilotům Čaj. S pomocí svého kolegy a za cenu zranění držel tělo pilota. Ani když se tlak vzduchu vyrovnal, nemohl být bezvědomý pilot vtážen do kabiny, protože jeho tělo bylo zalomeno do pravého úhlu a přitlačeno k trupu letadla. Zlomeným zápěstím, loktem a palcem

4letého Tima Lancastera. V posledním chvilí zachytil jeho noby steward Nigel Logden, přitáhl jej pilotům Čaj. S pomocí svého kolegy a za cenu zranění držel tělo pilota. Ani když se tlak vzduchu vyrovnal, nemohl být bezvědomý pilot vtážen do kabiny, protože jeho tělo bylo zalomeno do pravého úhlu a přitlačeno k trupu letadla. Zlomeným zápěstím, loktem a palcem

4letého Tima Lancastera. V posledním chvilí zachytil jeho noby steward Nigel Logden, přitáhl jej pilotům Čaj. S pomocí svého kolegy a za cenu zranění držel tělo pilota. Ani když se tlak vzduchu vyrovnal, nemohl být bezvědomý pilot vtážen do kabiny, protože jeho tělo bylo zalomeno do pravého úhlu a přitlačeno k trupu letadla. Zlomeným zápěstím, loktem a palcem

Drama nad Anglií
Londýn: Celý obraz dramatu, které se odehrálo v nevěži v létodle spočívá v britské Airways nad Anglií, podal věra britský tisk. V letounu, směřujícího z Birminghamu do Spánka, se uvolnila dvě okénka pilotní kabiny a podtlak vzduchu vstřítl do vytvořeného otvoru prvního pilota,

Kříst Country klubu v arkansas-
kém Rogers sestoupil spolu s tím hokejová supersláv Wayne Gretzky a basketbalový idol Larry Bird, profesionálem jim nebudou nikdo jiný než golfový šampion Greg Norman. V tomto utkání však nepjde v žádném případě o pusinky, vítěz obdrží přemil 100 000 dolarů

Golfová lahůdka
O tenisové jedničce Ivanu Lendovi je známo, že jeho nejoblíbenějším doplňkovým sportem je golf. Brzy bude mít možnost ukázat svoje umění v televizi přeměněné exhibici, kterou hodlá v červenci uspořádat jedna americká manažerská firma. Mezi šlámkami na

NA OKRAJ PRAŽSKÉHO JARA

Hodnotit po umělecké stránce letošního ročníku Pražského jara nechci a nemežu za dvou důvodů. Tím prvním je fakt, že nelze dítat účet ve chvíli, kdy ještě není celý hudební maratón u konce, a za druhé: nejsem kompetentní k tomu vyjadřovat se o hudební úrovni tohoto festivalu. To přenechám odborníkům. Ale přece jen mohu jako posluchač a divák, ještě před skončením tohoto mezinárodního klání, mít několik poznámek k letošnímu průběhu.

Začalo to vlastně ještě dlouho před samotným zahájením. Po letech neúčasti přiblížily svou úcast na Pražském jaru osobnosti, o nichž sice celý svět věděl, ale jaksi u nás byly „oficiálně“ zapomenuty — Rafael Kubelík a Rudolf Firkušný. A, tak každý ve chvíli, kdy začal předprodej na koncerty, chtěl získat lístky na ty večery, v nichž účinkovali především tyto umělci. Je smutné, že mnoho posluchačů vážné hudby, kteří pravidelně navštěvují během roku hudební síně, se právě na tato vystoupení nedostalo — zato ti, kteří o hudbě nemají přehled, se mnohou pochlibit mezi svými známými „byl jsem na Kubelíkově“. Právě k tomuto dirigentovi směřuje i moje druhá poznámka — jak jsem to mohla vysledovat při přímém televizním přenosu ze Smetanovy síně. Nastoupený orchestr po přestávce, připravený dirigent — a sedadla v hledišti zejí prázdnotou. Dost dlouho to trvalo, než se diváci vrátili, aby pak mohli pokračovat koncert Má vlasti. Kde byla chyba — v diváčích nebo poradatelích?

Je mi trochu smutno při představě, že letošní stě výročí narození našeho rodáka Bohuslava Martinů zařadil mezi významná výročí kalendář UNESCO — ale my si tohoto skladatele stále nemáme dost vážít. Tím vůbec nemám na mysli organizátory — naopak, zrovna tak ani umělce — vždyť téměř každý den se na repertoáru objevují jeho skladby, dokonce

AKCE VYKONÁVÁ NA TO ?

● Od kojenice po starce vypije každý Brit v průměru denně tři šálky čaje. Zjistila to Britská čajová rada a uvádí to v letošní výroční zprávě.

BARBARSKÝ PROJEKT

aneb Další „obchod“ firmy WARIMPEX

TRI STA až čtyři sta tisíc návštěvníků od nás i ze zahraničí projde ročně branou zámku v Hluboké nad Vltavou, který o nejvyšší návštěvnost mezi českými a moravskými hrady a zámky soupeří s Karlštejnem. Hlubokou tedy navštívila, při nejmenším na školním výletě, podstatná část obyvatel našeho státu. Hlubocký zámek, viditelný z velké dálky, se zdvihá na temeni dominantního návrší položeného nad Vltavou na okraji budějovické pánve. Jeho bohatě utvářená architektura s věžičkami a baštami a cimbuřími a arkýři, balkóny a fialami i krajkovým litinové zadní terasy připomíná sen. Tuto podobu získal zámek v minulém století.

Stavebníkem byl kníže Jan Adolf II. Schwarzenberg a jeho manželka Eleonora rozená z Lichtensteinu. Práce na přestavbě starého hlubockého zámku byly zahájeny na konci třicátých let 19. století. Návrh zpracoval vídeňský architekt Franz Beer a na dalších projektech i vedení stavby se pak významně podílel knížecí stavitel Ferdinand Damas Deworetzky.

ANGLIE NA JIHU ČECH

V architektuře zámku i v utváření jeho vnitřních prostor se velmi zřejmě odráží vliv anglické kultury. Přispěla k tomu už orientace stavebníka, který ve službách vídeňského dvora pobýval v Anglii, kde se dokonce zúčastnil korunovace královny Viktorie. Z centra tehdy kvetoucího britského Imperia si zpátky do střední Evropy přivezl řadu podnětů. Dnes jsou v hlubocké zámecké knihovně uloženy velké, v té době vydané anglické publikace, které byly nepochybně inspirací při přestavbě hlubockého zámku a při zařizování jeho interiérů (k nim patří několikavazková dílo Josepha Nasha „The Mansions of England in the Olden Time“).

Monumentální rozměry i svými kvalitami patří hlubocký zámek k nejkvotnějším projevům zámecké architektury období romantismu nejen v českých zemích, ale i v celé střední Evropě. Navíc jeho bohatě utvářené a vcelku dobře dochované interiéry skrývají vynikající sbírky — ať už jde o soubor cenných obrazů, o velkou kolekci tapisérií, vzácný nábytek, zbraně aj.

V souvislosti s výstavbou zámku vyrůstala v jeho bližším i vzdálenějším okolí řada dalších staveb, budov a někdy v témže neogotickém stylu. Zámek spojil most a litinová konstrukce zimní zahrady s velkou stavbou kočárovny a jízdárny, kde našla své sídlo Alšova jihočeská galerie a její proslulé sbírky. Na návrší v zámeckém parku stojí malá neogotická vodárna. Dole pod zámekem byl postaven nový farní kostel a rozsáhlá budova schwarzenberské správy. Při cestě, která vede nahoru k zámku vyrůstá tzv. Štekl — neogotický objekt, v němž byly byty schwarzenberských úředníků. V širším okolí zámku stojí budovy sloužící hospodářským účelům. Stavělo se i v rozsáhlé hlubocké oboře.

Vlastní zámek i další stavby zřizoval spolu s ním v 19. století na hlu-

bockém panství Schwarzenbergové jsou nesporně celkem naprosto jedinečných kvalit. Vše bylo zakomponováno do krajiny, jejíž podobu určila nesporně velkorýsa a s neobyčejnou citlivostí provedená regulace. Mezi staršími pamětmi se na Hluboké udržuje ústní tradice o tom, jak kněžna Eleonora Schwarzenbergová svými pokyny předávanými z věží zámku pomocí vlajkové signalizace určovala výsadbu stromů v parkovém řešeném krajině.

To všechno vytváří z Hlubocka celek nesmírně památkové a krajinné ceny. Ze to široká veřejnost empiricky chápe, nad jiné prozrazuje ohromný zájem turistů o hlubocký areál.

ŠRÁMY NA PERLE

Přestože Hluboká byla označována za „perlu jižních Čech“, i její podoba v minulých desetiletích utrpěla jistě šrámy. Už někdy na přelomu 50. a 60. let byly reinstalovány vnitřní prostory zámku. Ve své původní podobě byly přeplněny zařízením, stylově ovšem zdaleka ne jednotným. Právě to bylo ale pro zámecké interiéry období romantismu příznačné. Instalace, která se snažila o jakousi stylovou čistotu svým puristickým pojetím romantického atmosféru zámeckých prostor a jejich původnost narušila. Mnohem drastičtější zásahy potkaly nitro zámku v letech „normalizace“. O všem rozhodujícími činiteli se patrně zdálo, že prohlídka zámeckých sálů může návštěvníky ideově dezorientovat a poškodit jejich socialistickou uvědomělost. Vstupní hala a velké hlavní schodiště zámku, jejichž výzdoba — málo platné — byla apoteózou schwarzenberského rodu, byly nadlouho zbaveny mimo jiné rodových schwarzenberských portrétů. Na závěr prohlídky pak musel každý návštěvník projít několika sály, v nichž byla umístěna po vystěhování původního zařízení absurdní expozice feudálního a jiného útaku, která stála milióny. Již padla za obětí i prostora někdejší zbrojnice. Doufejme však, že po dokončení značně nákladných restaurátorských prací bude možné opět zhlédnout tyto sály v někdejšímu stavu.

Stabilní sociální poměry byly na schwarzenberských panstvích po staletí tradicí. Vynikající hospodářská správa a až neuvěřitelná péče o krajinu, jsou pro nás dnes snem volajícím po následování. Vzpomínky na tu-

to schwarzenberskou minulost byly novým vládcům trnem v oku. Zásahy v nitru zámku je měly zahladit.

K dalším šrámům, které Hluboká v minulé době utrpěla, patří zřízení velkokapacitní silnice z Českých Budějovic do Temelína, tvrdě a nečitlivě protažené parkově upravenou krajinou. Není snad sporu o tom, že pro ni mohla být zvolena vhodnější trasa.

ZLOČIN OHROŽUJE HLUBOKOU

Další devastující zločin se začal připravovat v roce 1988. Ve hře je v poslední době v souvislosti s řadou velkých „obchodů“ vzpomínaná firma Warimpex, která se těšila neobyčejně přízni do nedávna mocných, z nichž dodne ještě ve všichni skočili v propadlých dějin. Objekt zámku firmy se stala neogotická budova Šteklu, položeného nedaleko od hlavní brány zámku. Společnost Hotellinvest ve spojení s firmou Warimpex se totiž rozhodla adaptovat hlubocký Štekl na hotel. Za však nemělo jít o ledajakou úpravu, svědčí už skutečnost, že v roce 1988 zahájila jednání o upuštění od památkové ochrany.

V obavách o osud této stavby i přilehlé části parku byla tato žádost zprvu zamítnuta. Protože však firma Warimpex měla vlivné protektory, ochránil památek neobstál a ortel o upuštění od památkové ochrany byl vynesen. Odpovědnost tu padá na tehdejší ministerstvo kultury.

Projekty na výstavbu hotelu zpracovával Státní ústav pro rekonstrukce památkových měst a objektů. Instituce, jejíž devizou je péče o památky, se v tomto případě však moc nezvymenala. Ke Šteklu patří nízká stavba položená proti hlavní budově. Lemuje jednu stranu nádvoří a sloužila mj. jako psinec. Přestože tvoří nedílnou součást slohové jednotného celku, měla být zbourána. Měla se také kácet přilehlá část parku a zamýšleny byly zemní práce značného rozsahu.

V návaznosti na Štekl má vyrást nová hotelová budova značných rozměrů. V průběhu doby se nenasytnost firmy Warimpex stále zvětšovala. Na místo původně dvoupodlažních podzemních garáží měly být zřízeny trojpodlažní. Přístavba hotelu měla být dále rozšířena o velký bazén. Poslední verze projektu již počítala s tím, že hotel bude mít 280 lůžek. Dopravní obsluha hotelu této velikosti by nebyla rozhodně nijak malá. K osobním

Domnívám se, že je velmi smutné, když projekt firmy Warimpex zrozený v době vlády jedné jediné strany, našel podporu některých jednotlivců z míšního OF. Naproti tomu odbor kultury Jihočeského KNV zaujal už v lednu tohoto roku jediné v kulturním světě možné stanovisko: „Není příliš velký rozdíl mezi výprodejem movitých kulturně historických a uměleckých předmětů a výprodejem či dekadencí nemovitého fondu kul-

ku a Alšovy jihočeské galerie. Není dnes sporu o tom, že by se našlo dost zájemců o objekt Šteklu, kteří by s ním zacházeli přiměřeně a ne tak, jak to zamýšlí firma Hotelinvest Warimpex. Nemusela by snad ani zapadnout myšlenka z roku 1968, kdy se usilovalo o to využít Štekl pro kulturu — pro potřeby Alšovy jihočeské galerie.

I hotel. Jy ale nelze zakládat tak, aby barbarský narušoval a ničily cennou historickou architekturu, aby poškozovaly nekulturním způsobem vlastní cíl ke kulturním památkám směřujícího turistického ruchu. Štekl je zapotřebí obnovit a je možné ho i využít jako hotel, ale bez bourání a nových monstrózních přístaveb, bez kácení parku a ohromných zemních prací, bez narušení přístupnosti zám-

telu. Ta by svým objemem velmi nepřiměřeně ovlivnila úhrnnou siluetu celého areálu, byť by byla postavena v neogotickém stylu, jak se zamýšlí. O dalších negativních důsledcích celé věci ani nemluvě.

Je třeba proto zdůraznit, že celý zámecký areál na Hluboké je výjimečně cenný. Nelze tedy dopustit žádné bourání, i kdyby šlo o vedlejší součásti Šteklu. Navíc v tomto místě a prostředí nelze dopustit vznik nové velké budovy ho-

JAKÉ ŘEŠENÍ?

Přítalivost Hluboké pro turistický ruch stále poroste. K tomu patří

turního dědictví, které je z hlediska českého národa nenahraditelné. Doporučujeme pečlivě zvážit, sv. přehodnotit, zda ministerstvo kultury ČSR má vyhovět žádosti o částečné zrušení památkové ochrany v původně plánovaném rozsahu. Jakékoliv rozšíření je ovšem zcela neakceptovatelné."

Protože na realizaci záměru firmy Warimpex se stále intenzivně pracuje, nezbyvá, než adresovat ministerstvu kultury ČR otázku: Jaké kroky budou podniknuty v záležitosti, která v těchto dnech nesnese žádného odkladu?

Navíc pak je zřejmě aktuální, aby zámek Hluboká se svými interiéry a v nich chovanými sbírkami, spolu se všemi zároveň s ním vzniklými budovami a celým krajinným prostředím byl chráněn zvláštním ochranným režimem, jenž by do budoucna zabránil takovým zásahům, o nichž jsme tu přinesli výpověď.

Samsonova neděle 4.6.90

(zh): Včera bylo na starobylém českobudějovickém náměstí opravdu veselo a rušno. Samsonovou nedělí totiž vyvrcholily oslavy 725 let Českých Budějovic. Přesně patnáct minut před devátou se rozezněly zvony na Černé věži, které oznámily přjezd zvládkového purkrabě Hírza, lokátora města, a jeho družiny k městské radnici. Následovala lidová veselice se vším, co k ní patří. Na třech pódiích se vystřídalo na pět set účinkujících, mezi nimi i soubory z Lince a SRN. Pro děti nechyběly kolotoče, autodráha a dalších atrakce. Nouze nebyla ani o občerstvení a dobový ráz dokreslovaly desítky stánků se vším možným. Majestátně tomu ruchu přihlížel ze své káňny známý silák Samson.

První etapa podle plánu 1.6.90

MOSKVA: Přes šest těžkých problémů odchod sovětských jednotek z čs. území podle plánu, Velkou zásluhu na tom má čs. strana, řekl v rozhovoru pro list Krasnaja zvezda velitel Štěpánův skupiny sovětských vojsk generál-pinkovník E. Voroblov. Uvedl, že 31. května skončila první etapa odchodu sovětských vojsk. K tomu dni opustila čs. území 32 procent sovětských vojáků, 45 procent tanků, 11 procent volenských vozidel a obrněných transportérů, 36 procent těžkých zbraní a minometů, 83 procenta vrtulníků a 34 procenta dopravních prostředků. V souvislosti s volbami v Československu bude odchod sovětských vojsk dočasně pozastaven 6.—10. června, aby nevznikla žádná nedorozumění, řekl Voroblov. Rozhodně nesouhlasil s fámou, že sovětské ženy ve snaze zůstat v ČSFR se za každou cenu chtějí provdat za čs. občany: „Inzerát napsané lámanou ruštinou nelze brát vážně."

Paní M. Vaskencová, která je na návštěvě v Československu, aby zde pochovávali ostatky svého manžela — Jiřího Vostkové, převezme 6. 6. v 17.30 hod. v rámci besedy na výstavě Kde domov můj v Praze U Hyberků od zástupců Pátemu gramofonovou desku se záznámým vystoupení J. Vostkové.

In den letzten Wochen war Elvis wie fixiert vom Tod. Als er seinen aufgedunsenen Körper (113 Kilo) sah, sagte er zu seiner Geliebten: „Mami, im Sarg werde ich wieder gut aussehen“

Elvis Presley war kein Mann mehr. In einem lichten Augenblick, als ihm das bewußt wurde, ging er im blauen Nylonschlafanzug in seinen Badesalon, verschloß die Tür und schluckte 33 Pillen und setzte sich 7 bis 9 Beruhigungsspritzen. Der zerrüttete Körper kollabierte, das Herz setzte aus.

„Es war eindeutig Selbstmord“, sagt heute der beste Elvis-Biograf Prof. Albert Goldman, 62. Das Motiv: Elvis sei durch seine Tabletensucht impotent geworden.

Seine letzte Lebensgefährtin war die 20jährige Ginger Alden. Sie schlief bei ihm, aber als seine Mutter. Sie enthüllt jetzt, was in den letzten Monaten seines Lebens mit ihm als Mann geschehen war. „Mami, lies mir etwas vor“, bat Elvis mit verstellter Babysstimme. Sie setzte sich auf die Bettkante und las. „Mami, ich muß mal.“ Sie führte ihn auf die Toilette. Nachts, im Tabletten- und Drogenrausch: „Mami, wir werden heiraten. Ich kaufe dir ein Brautkleid, ganz weiß, mit zarten Rosenknospen.“ Elvis hatte sich in ein Baby zurückverwandelt.

Nach dem Tod des Rockstars recherchierte Prof. Goldman seine erste Elvis-Biografie, vertrat darin noch die offizielle Todesursache, Elvis sei an einem Herzinfarkt gestorben. Inzwischen sprach er mit über 30 Zeugen, mit Leibwächtern, Ärzten, der letzten Freundin.

„Elvis jagte keinen Regenbogen mehr“, sagt der Biograf, „Elvis lief aus Leid und Verzweiflung vom Leben weg.“

Seine These: Elvis hatte Sex immer wie eine Religion verehrt. Er war der Nährboden seines Lebens. „Ich habe Tausende Frauen gehabt“, prahlte Elvis häufig. In seinem Schlafzimmer bestand die Decke aus einem riesigen Spiegel. Videokameras zeichneten seine Liebespiele als Beweis seiner Männlichkeit auf.

Koncert bez opony 4.6

(čtk): Umělec-humanista Sir Yehudi Menuhin, který za umělecké zásluhy a občanskou angažovanost získal nejvyšší mezinárodní ocenění, dirigoval

večer v Bratislavě Slovenskou filharmonii na benefičním koncertu, symbolicky nazvaném Koncert bez opony. Koncert vyprávěl návrat do vlasti těch umělců, které totalitní režim považoval za nežádoucí. Z našich na

Während Millionen Menschen ihn längst wie einen Halbgott verehrten, schwemmt sein Körper auf. Elvis-Arzt Dr. Nichopoulos gab jetzt gegenüber Prof. Goldman freimütig zu, was er früher aus juristischen Gründen nicht sagen durfte: „Ich habe in den letzten zweieinhalb Jahren Elvis Presley mehr als 19 000 Drogen besorgt (Aufputscher, Beruhigungsmittel, Morphinersatz, Valium, Kodeine usw.).“

Einer der Leibwächter schildert eine Nacht: „Abends spülte er Schlaftabletten mit Mineralwasser runter, die Tabletten wirkten kaum noch. Nachts gegen vier forderte Elvis: »Gib mir die erste Attacke.« Ich riß einen der gelben Umschläge auf, in denen jeweils 11 verschiedene Pillen und 3 Spritzen Dermerol abgepackt waren. Elvis schluckte jede Pille, drehte sich um, und ich stieß ihm die Einwegspritze unter das Schulterblatt. Darauf aß Elvis drei Cheeseburger und Banana-Splits (Eis). Oft retteten ihn Leibwächter vorm Ersticken, griffen mit den Fingern in den Rachen. Morgens, beim ersten Licht, die zweite Attacke, gegen 10 Uhr die dritte Attacke. Elvis schlief bis in den Nachmittag, wachte groggy auf. Ich tauchte Wattestäbchen in flüssiges Kokain und rieb sie ihm in die Nasenlöcher.“

Ein Jahr vor seinem Tod führte Elvis zwei Frauen ins Schlafzimmer. Sie mußten sich auf dem Bett lieben, er saß im Lehnstuhl und stierte.

In den letzten Wochen war er wie fixiert vom Tod. Als er seinen aufgedunsenen Körper (113 Kilo) sah, sagte er zu seiner Geliebten: „Mami, im Sarg werde ich wieder gut aussehen.“ Zwei Tage vor seinem Tod fiel er auf die Knie: „Gott, habe Mitleid mit mir. Ich kann nicht weiter.“ Er umarmte seinen Stiefbruder: „Wir werden uns nicht wiedersehen.“

Am 16. August 1977, Elvis ist 42 Jahre alt, stirbt er um 9.30 Uhr.

V. Biľak zadržan 7.6.90

(čtk): Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky oznámilo, že príslušníci Bezpečnosti zadržali v Bratislave bývalého tajomníka ÚV KSČ Vasilu Biľaka, ktorý je podozrivý ze spáchania závažnej trestnej činnosti. O ďalšom priebehu vyšetrovania bude veľkosť informována. Námestek federálneho ministra vnútra A. Šámel sdělil ČTK, že kromě zadržení Vasilu Biľaka byli podle par. 19 zákona č. 40 o SNB z roku 1974 předvoláni k potřebnému vysvětlení týkajícího se vstupu vojsk Varšavské smlouvy do Československa v roce 1968 a další trestné činnosti bývalí funkcionáři KSČ — generální tajemník ÚV KSČ Miloš Jakeš, člen předsednictva a tajemník ÚV KSČ Jozef Lednárt, bývalý vedoucí oddělení státní administrativy ÚV KSČ Rudolf Hegenhart a vedoucí oddělení mezinárodní politiky ÚV KSČ Michal Štefaniák.

Efektivnější cestování 1.6.90

(tk): Změna v politické orientaci našeho státu, vedoucí k otevření se světu, vytváří podmínky k tomu, aby Česká republika zvýšila příjmy z cestovního ruchu v přibližně pěti letech na 500 až 600 miliard dolarů ročně proti loňským 170 mil. dolarů, jichž jsme dosáhli. Uvedla to na včerejší tiskové konferenci v Praze ministryně obchodu a cestovního ruchu ČR V. Štěpová, která mimo jiné oznámila, že česká vláda navrhuje nynější turistický kurs zrušit a nahradit ho obchodním kursem. Informovala o tom, že pro dovoz spotřební elektroniky byla uvolněna částka 450 mil. korun a zatím bylo dovezeno zboží za 163 mil. Kčs.

Do Dánska bez víza

Kodaň: Ministři zahraničí ČSFR a Dánska Jří Dienstbier a Uffe Ellemann-Jensen podepsali včera v Kodaňu dohodu o zrušení vízové povinnosti mezi oběma státy. Dmluva vstoupí v platnost 15. června letošního roku.

KODANŮ TAKO KAPMÉ...

Komu ještě desku

Na domě na Václavském náměstí č. 52 v Praze byla odhalena pamětní deska Josefa Smrkovského, prý z iniciativy Svazu družstevních rolníků, tedy KSČ, a Federálního shromáždění. Smrkovský tu pracoval v letech 1945 — 1949 jako předseda Národního pozemkového fondu. Pro oživení paměti neněkdy připomenout si některé etapy z činnosti tohoto „muže pražského jara“.

Když byla v roce 1945 rozpuštěna Česká národní rada, jejímž byl místopředsedou, stal se předsedou Zemského národního výboru. Hned řídil ZOB — Zemskou ochranu bezpečnosti, která pak terorizovala a skandalizovala nepohodlné komunisty, a podřídil ji sovětské NKVD. Z jeho popudu ZNV prováděl v rozporu se zákonem konfiskace majetku osob a institucí. Současně byl dosazen za předsedu Národního pozemkového fondu, kde rozvíjel dlouhodobou promyšlenou demagogickou předvolební kampaň pro KSČ. Aby získal pro komunisty hlasy venkova, dal rozdávat tzv. „Dekrety o vlastnictví půdy“, které kromě obrázku, jména „vlastníka“, obce a čísla domu neobsahovaly nejménší údaj o výměře „přidělené půdy“, o její specifikaci nemluvě. Proč by se tím obtěžoval, když od začátku věděl, že dekrety jsou dobré jen k tomu, aby donutily příjemce pracovat na půdě, která ztratila vlastníka buď ze zákona, nebo z komunistické zlovolie. Netrvalo dlouho a dekrety obdařeni zemědělci byli i s půdou násilím nahánni do JZD nebo jako deputátní do Státních statků generálního ředitele Josefa Smrkovského, který se svým „dekretem“ cynicky vysmál. V době činnosti NPF vyzval tento muž — zejména do USA — vagóny dří a starožitností ze zkonfiskovaných zámků.

Byl dále členem politbyra KSČ a ze své funkce se stal přímým organizátorem protistátních akcí jednotek dělnických milic v únoru 1948 a jednou z ústředních postav komunistického puče. Později, v bojích v KSČ, byl odsouzen a uvězněn, zanedlouho propuštěn a plně rehabilitován, ovšem

na místě a úrovni, kterou považoval za degradaci — jako předseda JZD Doksy. Později za Novotného se stal ministrem a v křídle a blahobytu se dočkal roku 1968. Když čekatelé na moc v KSČ už nechtěli dál hrát druhé housle a vyvolali střídání stráží, přidal se k nim i on a stal se „tribunem“.

Máme-li se z historie učit, a o politické historii to platí dvojnásob, je třeba přestat s mytickými událostmi a osob a podívat se do očí pravdě, která zpravidla bývá méně příjemná a efektní. Lednovou palácovou revolucí v KSČ nevyvolala potřeba revolučních zřídů v Československu parlamentní demokracii, nýbrž snaha dál nemožně vládnout s novou garniturou a libivými hesly o socialismu s lidskou tvář. Nejednou vůdce v Pražském jara veřejně striktně vylučovali možnost pluralitní demokracie a svobodných voleb. Proto přece nedělali „únor“, aby si nechali vzít moc z rukou.

Pravou tvář pak ukázali v srpnové krizi. Okupace prý pro ně byla překvapením. Byla-li opravdu, svědčí o neschoposti a naivitě, protože světový tisk o ní psal měsíc předem. Tečkou za velkou mystifikací byly podpisy pod „Moskevským protokoly“. Z výsledků víme, že znamenaly schválení okupace a dobrovolné přijetí sovětského protektorátu nad Československem. Šlo tedy o akt na morální úrovni přinejmenším stejný jako obě smlouvy s Hitlerem z března 1939.

Ovšem nemocný stařec Hácha, opuštěný celým světem, podlehl hrozbám, o nichž věděl, že je Hitler rozpuštěn je splnit. V květnu 1945 za

to byl, víc mrtev než živ, převezen z Hradu umřít do pankrácké trestnice. Jozef Tiso také neměl příliš na vybranou a skončil na popravišti. V srpnu 1968 naproti tomu byla v Moskvě celá elita KSČ (a tedy „pražského jara“) a celý národ stál a převahou ducha bojoval proti okupaci. A všichni slušní lidé na celém světě a jejich politická reprezentace čekala na rozhodné slovo československého státního vedení, aby odsoudila sovětskou okupaci jako agresí. Z celé té společnosti komunistických demokratů a vlastenců, kteří uzurpovali právo rozhodovat o národu bez národa, jediný Krieger (a to nebyl Čech ani Slovák rodem) se zachoval jako čestný muž. Hrdě se vinil, kteří okupační armády pozvali, aby prý mohli být „přesvědčeni“, avšak zahrálo se to do autu, nikdo není vinen. Známá politika, která sovětskou okupaci a protektorát nejen podpisem „Moskevských protokolů“ formálně schválila, ale později i oficiálně legalizovala. Nemohl jinak, protože byl a naprosto zůstal komunisty.

Tito „mužové jara“ kládli od roku 1945 mocenské a ideové základy komunistické totality a tvzení. Jela se hřáli na jejím výsluní a jejich moskevské podpisy jsou logickým vyvrcholením jejich činnosti. Jako mouřeníní udělal službu a museli odejít. Teď se ozdobili gloriolou hrdinů a vracejí se. Zveličují své problematkové zásluhy a dělají vše možné, aby národ zapomněl na jejich totalitní minulost.

Josef Smrkovský se nedožil. Teď je v tvář neúprosná skutečnost však je odhalení pamětní desky na mudrém bývalého NPF hrubou pohánou památky všech komunisty ztotožněných a utýraných rolníků, jejichž sousta a světlé památky jejich umělecnost poslanců Broje, Sochorec a dalších. V době normalizace se ovšem Josef Smrkovský odhodlaně postavil proti normalizátorům a tuto zásluhu se nikdo neupřel, je třeba zařadit i ty lidi a osoby — živé i mrtvé — a udělo kam podle pravdy jít. Oživit paměť pamětníkům a předeít informovat současníky.

Hautvergiftung

Kein Vitamin D vor dem Sonnenbad

Vor einem Sonnenbad sollte man auf keinen Fall Präparate mit Vitamin D einnehmen. Denn dieses Vitamin kann durch die Sonnenbestrahlung in der Haut derart verstärkt werden, daß es giftig wirkt — warnt der Mediziner Dr. Eugen Lemke aus Kartzow (DDR) im Ärzteblatt Selecta. Vitamin D ist auch in Multivitamin-Präparaten. Es ist ratsam, diese Mittel nur in sonnenarmen Monaten zu nehmen. Damit wird der Mangel im Winter sowie die Überdosierung im Sommer vermieden. Einige Lebensmittel enthalten nennenswerte Mengen Vitamin D. Vorallem fette Seefische, Schweineleber, Eier.

Ná padnět federálního ministra br. řUDr. R. Sacheru upravila městské organizace ČSL v Ostravě ned Ohřt hrob věřný, umučených v Jáchymovských dolech 1950—1960. Tento hrob na hřbitově v Jáchymově byl ve čtvrtek vysvěcen a v kosrle sv Jáchyma byla sloužena inše svatá za politické vězně 30 let.

● Rumunská vláda ve čtvrtek s okamžitou platností citelně zvýšila ceny některého zboží. Jak oznámil bukurešťský rozhlas, zhruba na dvojnásobek byly zvýšeny ceny instantní kávy, čokolády, cigaret, vína a lihovin.

Spravedlnosti času...

MOŽNA SI ještě vzpomenete na „litulovou herečku“, kdy se umělci a především herci vzdávali svých ocenění, která dostali v posledních dvaceti letech. Vyznamenání k nejrozdívnějším dnům v roce bylo tolik, že mnoho neznamena. A tak se stalo, že jedním z mála ocenění, které v kulturní praxi ještě něco znamená a kterého se nedotkla inflace, je čestné členství Národního divadla.

Z herců jím byl poctěn pouze in memoriam Vendelín Budil, z operního světa pak Ema Destinová a Bedřich Plaška. Myslím, že tato jména jsou dostatečnou zárukou toho, že čestné členství ND je oceněním opravdu čestným. Tento týden uvítal ředitel ND I. Židek do souboru novou čestnou členku — herečku VLASTU CHRAMOSTOVOU.

Slavnostního aktu v královských salóncích se zúčastnil prezident pan Václav Havel s paní Olgou Havlovou, rektor UK Radim Palouš, Otomar Krejča, ředitelé masmédií — František Pavlíček a Jiří Kantůrek, režisér ND šéf baletu a šéf činohry I. Rajmont, [Mimoходом I. Rajmont byl

jedním z posledních, kdo se v sedmdesátých letech pokoušel Vlastu Chramostovou

Vlasta Chramostová na fotografii E. Šolha

mostovno angažovat — bohužel neúspěšně — do Činoherního studia v Ústí nad Labem.) Poté se konala představení Ze života hmyzu na počest V. Chramostové. Během děkovačky, v té nejdojemnější chvíli, kdy na jevišti stáli herci a tleskali, a také diváci v historické budově povstali a tleskali, mi šly hlavou úvahy o tom, že ta sláva dneska je jen malý krůček na cestě splácení velkého dluhu, a to nejen z hlediska morálního, ale i Místě divadelního, protože za normálních okolností by tady už dávno hrála... A možná jsem i pochopila, proč pan Chramostová dodala ke svému ocenění jen několik veršů Olgy Scheinpflugové:

„Za všechny tresty, tvrdých slov
krupobílí,
životě, děkuji ti!
Je krásné moct věřit v mravní řád,
poznat, že za hříchy se nikam
neuteklo,
tvor tresty znavený se může lehce
smát,
než kdo jím unikl a jehož čeká peklo.
Za všechny tresty zasloužený plač,
spravedlnosti času, jsem tvůj
vyznavač.“

Do staré vlasti na volby '60.

(čtk): Jaroslav Škarvada, bývalý biskup litomyšlský, přijel do Prahy, aby se zúčastnil voleb. Biskup Škarvada je pražský rodák, ale nyní irvale žije v Římě. Kde má na starosti duchovní péči o české katolíky rozsele po celém světě.

VLASKA 178 CM, váha 56 kg a míry 86, 61 a 93 cm patří nové královně krásy SSSR, sedmnáctileté studentce z Rětoruska. Marii Kežoně. Titul Miss SSSR-60 si vybojovala mezi 24 uchazečkami v třináctim jindě v Moskvě. Nona nejkrásnější sovětská dívka studuje dálkově oděvní návrhářství a zároveň pracuje jako manekýna.

BYLA BANKA OČIŠTĚNA?

Odpovídá tiskový mluvčí SBČS

Kozištění matinských sítí minulého režimu je téžým úkolem ústředí. Objevují se různé fakty, někdy průkazné, jindy nepřekážné, někdy skreslené, jindy nezkreslené, které poukazují na to, že ne všechno bylo od styrku sítí očistěno. Jakými finančním úřadům státu, které vedle morskou — federálního ministerstva financí — byly středem pozornosti, je Státní banka československá. O odpovědi na naše otázky jsme požádali tiskového mluvčího SBČS Ing. Mariana Štebla.

• Jak je možné, že ve SBČS, která je smíšená, centrální bankou, dosud úřady příslušných částek na jeho zásobě úřad, finanční organizace ZMNO, FMV, zorojní přímý a také akce KSC — ml. vřstabaub objektu Rudé právo (Delta)? Je to známo Meziúrodním měnovému fóru?

• Úřad s krycím číslem 811 byl vytvořen v 50. letech pro potřeby financování a úvěrování ozbrojených složek a pro případný rychlý přechod na financování ozbrojených sil v případě branné pohotovosti státu. Správa 811 ovšem nikdy nefinancovala ani neúvěřovala čs. zbrojí průmysl. Vešla pouze úřady a úvěrovala hospodářská zařízení ministerstva vnitra a národní obrany: stavební a výrobně-opravné organizace ap.

• Rozhodnutím vyšších bankovních státních orgánů byly pod správou 611 v dřívějších letech zařazovány i další organizace, které ve státním plánu figurovaly v oddělené části, tzv. "zvláštní části státního plánu".

• Např. Čs. uranový průmysl, PZO Omnipol a také ÚV KSC. Místo zmíněného útvaru bylo zákonem č. 130 ze dne 15. 11. 1989 o SBČS zřízeno obdobné pracoviště, protože komerční banky nemají pro jeho hlavní účel dostatečnou územní působnost, ani dostatek pobček. Nynější správa 721 ruší z rozhodnutí předsedy SBČS úřady organcí mimo přímou oblast obrany a bezpečnosti a předává je do obchodních bank. Dosud bylo předáno 28 úřadů, v tom všechny úřady KSC. MMF neprojevili o informace tohoto druhu zájem. KSC však nikdy nebyla organizací, které by SBČS poskytovala úvěry. Rovněž pro výstavbu objektu Rudého práva nebylo použito úvěrových prostředků. KSC čerpala ze svých zdrojů. Nepodléhala tedy bankovní kontrole. Banka pouze podle její velvystanctví USA oznámilo, že s platností od 29. 5. 1990 jsou československým občanům udělována americká víza bez poplatků

Hanau, Ortsteil Klein-Auheim, Postamt 81

Dort landete am 10. Mai eine gerichtliche Zeugenladung für den Maler Roland Augustin (34). Die konnte ihm aber nicht ausgehändigt werden, weil er mit einem Herzanfall auf der Intensivstation des St. Vinzenz-Krankenhauses lag.

Für unsere moderne, weltotefene Post eine Kleinigkeit? Haben Sie eine Ahnung!

Erstmal war höchstamtliches Mißtrauen angesagt. Dann spielte wohl die absurde behördliche Vermutung eine Rolle, daß es den Krankenhauspatienten gar nicht geben könnte. Behandelt wurde Roland Augustin zeitweilig wie einer, der schon tot ist.

Jedenfalls mußte Mutter Luise Augustin (67) das Gefühl haben, als sie - ausgerüstet mit dem Personalausweis und einer handgeschriebenen Vollmacht des Sohnes - zum zwei Kilometer entfernten Postamt 8 marschierte und den Brief haben wollte.

Am Schalter eine Beamtin, die die handgeschriebene Vollmacht zurückwies: „Dafür haben wir extra Din A 4-Vordrucke.“

Also zum Krankenhaus! Dort füllte der Sohn die Formularvollmacht schön sauber-

lich mit Druckbuchstaben aus. Dann startete Mutter Augustin den zweiten Versuch am Postschalter. Ergebnis: Wieder dieses Stirnrünzeln der Postbeamtin: „Jetzt brauchen Sie die Unterschrift unter der Vollmacht nur beglaubigen zu lassen. Das macht die Gemeinde.“

Aber nach einer einstündigen Wartezeit stand Frau Augustin vor einem neuen Hindernis: „Beglaubigen können wir die Unterschrift nur, wenn der Unterschriftengeber anwesend ist.“

Über soviel Bürokratensturheit verzweifelt, bat die Mutter den zuständigen Klinikarzt, die Unterschrift des Patienten zu beglaubigen. Gesagt, getan: Mit einem Krankenhausstempel auf der Vollmacht rückte Mutter Augustin zum dritten Mal bei der Post an. Die Frau hinterm Schalter: „Erkenn' ich nicht an. Versuchen Sie's doch mal bei der Polizei.“

Nach 17 Tagen Behörden-Karussell wandte sich Frau Augustin ganz einfach an BILD-Frankfurt. Winfried Trupp, Sprecher der Postdirektion in Hanau, erfuhr von dem Fall und handelte schnell. Ganz ohne Vollmacht holte ein Eilbo-

ten-Kurier den Brief und brachte ihn der Frau. Am 31. Mail

Lieder war es schon zu spät. Der Prozeß, bei dem Roland Augustin als Zeuge hätte aussagen sollen, hatte schon stattgefunden: Am 28. Mai.

„JEDEN ZÍSLEJ PRÍSLEJ LVSŤAVŮ? KUNOPSTVSŤ...!“

Proba na Mám Zenu a žijit děti

V. Havel čestným členem

(čtk): Sobotní vlná schůze Společnosti bratří Čapků zvolila čestným členem společnosti, prezidenta republiky Václava Havla a někdejšího lékaře Karla Čapka, 98letého dr. Steinbacha, který má přijet do Československa z USA. Předsedou společnosti byl znovu zvolen Vlastimil Fišar.

• Kanadská vláda je znepokojena nedávným rozhodnutím Sovětského svazu konat v budoucnu jednorázovou kontrolu životním prostředím v Arktidě. Prohlásil to v Ottawě ministr zahraničí J. Clark. Dohoda o vyřizování centrálního výpočetního střediska firmy IBM byla podepsána v Praze mezi představiteli IBM, zástupci Úřadu představitelů vlády a národních ministerstev školství v Praze. Středisko bude na čvut v Praze a bude sloužit studentům vysokých škol.

totiž vázano mezistrátními dohodami (ministerstvo zahr. obchodu) a pomocemi ministerstva financí. 14. března byla banka nucena prodeje zastavit, protože zásoby byly na některých pobočkách prakticky vyčerpány. Prodej byl obnoven s původně navrženým omezením 28. března. Během prvního čtvrtletí prodala SBČS jednu třetinu letošního přírůdku a zbytek loňského přírůdku DDM v celkové částce 282,1 mil. DDM.

• Jaký má bývalé vedení SBČS podíl na vzniku nenadáváních pohledávek v Sýrii, Iráku a Libyi ap.?

• Do uvedených tří zemí je skutečně soustředěno přes osmdesát procent čs. pohledávek v nesocialistických zemích s prošlou třetinou splatnosti. Tři čtvrtiny však představují vládní pohledávky, u kterých SBČS plnila zcela okrajovou roli. Byly obvykle výsledkem vtrhnutí státních nářev a stranických jednání. Vláda poskytovala těmto zemím úvěry jako odklad splatnosti pohledávek za dočasných čs. zboží. V osmdesátých letech se bunce podařilo prosadit některá opatření, chránit čs. hospodářské zájmy, ale protismyslná rozhodnutí, motivovaná politicky, banka zvládnout nemohla. Byla pouze povinná korunově profinancovat plnění těchto dohod čs. výrobům. Konkrétní příklad z roku 1985 třeba ukazuje, že banka se pokusila zastavit korunové financování vývozu v rámci vládního úvěru do Sýrie, jež bylo opět obnoveno na pokyn předsedy vlády. Mnohdy je za tímto financováním cítit zájmy silných výrobních podniků, které takto měly trvale zakázky a lehký život.

• Spolupracovala SBČS s StB v příštibovém řízení? Jak?

• V oblasti příštibového řízení SBČS s StB nespolupracovala. Žádosti o vizové přísliby byly posouvány na pobočkách v tzv. občislubová komu. Ty pouze ověřovaly údaje o předstích, jejich cestích začítel na odjezdě pasu a viz. Konšar je-nával trvalou pobočku, a členy trvali byl i zřizování minobankovních orgánů — například národních výborů. V rámci tzv. zvláštního režimu ministra financí a prvního sedy SBČS však byl vyřazen omezený početby PIV, o kterých později rozhodli tiskové úřady. Vláda a její úřady

• O možnosti výhodné výměny východoněmeckých marek za západní nikdy vedení SBČS nejednalo. První signály o vykupování východoněmeckých marek zaznamenala banka již koncem února. 7. března předložila návrh na omezení prodeje. Hospodářský úřad, nepodléhala tedy bankovní kontrole. Banka pouze podle její velvystanctví USA oznámilo, že s platností od 29. 5. 1990 jsou československým občanům udělována americká víza bez poplatků

• Právěti vzkřísit přý zožatit skupovat východoněmecké marky 1:1, když o problematice výhodné výměny za DM jednání bankovní správa — není podzření nějakého napojení? A proč vůbec tak dlouho trvalo sta-novení limitů?

• O možnosti výhodné výměny východoněmeckých marek za západní nikdy vedení SBČS nejednalo. První signály o vykupování východoněmeckých marek zaznamenala banka již koncem února. 7. března předložila návrh na omezení prodeje. Hospodářský úřad, nepodléhala tedy bankovní kontrole. Banka pouze podle její velvystanctví USA oznámilo, že s platností od 29. 5. 1990 jsou československým občanům udělována americká víza bez poplatků

• O možnosti výhodné výměny východoněmeckých marek za západní nikdy vedení SBČS nejednalo. První signály o vykupování východoněmeckých marek zaznamenala banka již koncem února. 7. března předložila návrh na omezení prodeje. Hospodářský úřad, nepodléhala tedy bankovní kontrole. Banka pouze podle její velvystanctví USA oznámilo, že s platností od 29. 5. 1990 jsou československým občanům udělována americká víza bez poplatků

• O možnosti výhodné výměny východoněmeckých marek za západní nikdy vedení SBČS nejednalo. První signály o vykupování východoněmeckých marek zaznamenala banka již koncem února. 7. března předložila návrh na omezení prodeje. Hospodářský úřad, nepodléhala tedy bankovní kontrole. Banka pouze podle její velvystanctví USA oznámilo, že s platností od 29. 5. 1990 jsou československým občanům udělována americká víza bez poplatků

• O možnosti výhodné výměny východoněmeckých marek za západní nikdy vedení SBČS nejednalo. První signály o vykupování východoněmeckých marek zaznamenala banka již koncem února. 7. března předložila návrh na omezení prodeje. Hospodářský úřad, nepodléhala tedy bankovní kontrole. Banka pouze podle její velvystanctví USA oznámilo, že s platností od 29. 5. 1990 jsou československým občanům udělována americká víza bez poplatků

V okupovaném Polsku, uvádí v této souvislosti M. J. Kwiatkowski, vypotčila zvěst o odkrytí hromadných hrobů polských důstojníků, jejichž dopisy přestaly docházet z jara 1940, tedy v době nejlepších vztahů mezi nacistickým Německem a Sovětským svazem, psychologický ořez. Německý tisk vychytal ve polském začal otiskovat dopisy exhumovaných a identifikovaných. Mnoho rodin se odělo smutkem, pohlasly všechny naděje. Nacistická propaganda se snažila katyňským objevem odvrátit pozornost od poustání ve varšavském ghetu a vůbec od situace v okupovaném Polsku...

Když Ribbentrop směl se stoulu nůrub pozvat generála Sikorského do Katyň, aby se sám přesvědčil o osudu svých vojáků, byl duben roku 1943.

Za tři měsíce, a vlastně ani ne, měl odletět generál Sikorski na inspekční cestu. Anglické vojenské letadlo typu Liberator pilotoval český pilot RAF Prchała. Mezipřistání bylo v Gibraltar.

Letiště na gibraltarské skále nepokládají piloti práně doakrát za tehle. 4. července 1943 měl generál Sikorski letět dál. Nedoletěl. Letadlo havarovalo, polský exilový premiér zahynul, český pilot jako jediný přežil. Nad přitrounou havarie došle vstřízlivě otazník. Je několik vysvětlujících teorií. Zatím jen teorii, ale vlastně nikdo nic přesně neví. Ani pilot Prchała to nechápal. Značné množství historiků je přesvědčeno, že vzbuch na palubě byl dílem nacistické zpravodajské služby. Dramatik Hochhuth vystavil domněnku, že za všem stál W. Churchill...

V hlavou nacistických proměně se zrodila úboha použití generála Sikorského v otázce Katyň. Kreml na některé dotazy Poláků, a generála Sikorského zůstal, ohledně zajatých polských důstojníků neodpovídá. Protože Polsko „leželo ve sještě zdejní Stalina“, byla pro kremeckého samoláďce lonájniská exilová polská vláda něčím jako muleta pro bítka ve španělské aréně. Možná, že Sověti věděli o Himmlerově snaze použít Sikorského...

Na přistávací dráhu gibraltarského letiště došlo další letadlo z Londýna a zastavilo nedaleko stoletého Liberatoru generála Sikorského. Letadlo, které přistálo, potřebovalo doplnit nádrže. Jeho cesta byla dáleka: Moskva. Z Londýna tam směřoval ke konzultacím sovětský velvyslanec ve Velké Británii Ivan Majský.

Ve známém americkém listě Wall Street Journal se nedávno objevila stáť s titulkem: Jedna z posledních bílých skrup souvěské historie. Jejím autorem je Verne W. Newton. Článek je v podstatě jednou velkou otázkou: Má Stalin, možná i na smrti smrt polských důstojníků v Katyň, na svědomí také smrt generála Sikorského? Verne W. Newton napsal: „NKVD mohla bez jakýchkoli propustek a těžkostí vůbec včlenit do skupiny doprovozující velvyslanec nějakého zkušeného muže... Otazníky zůstávají.“

Divný kniže

Karel Kryl

Jel krajem divný kniže
a chrpy povadly,
když z prstů koval mříže
a z paží zadržel.
On z vlasů pletl dráty
měl kasematy z dlaní
a hadry za brokáty,
zlá slova místo zbraní.
Kam šlápl, vyrůstaly
jen ocúny a blín.
Když slzy nezůstaly,
tak pomohl jen plyn.
Hnal vtr plevy z polí
a Kristus křičel z kříže,
když rány léčil solí
ten prapodivný kniže.
On pánem byl i sluhou
a svazek ortelů

tavené bezpečnostním listem, účastnit se na identifikaci zavražděných polských důstojníků.“ Pisatel správně uvažuje, by nepřátelské strany asi odmítly, stejně tak jako generál Sikorski. „Myslím však, že by se dalo náležitě propagandisticky využít i takové neštěstí už také proto, že pan Sikorski se někdy líkráti plal po osudu důstojníků vzatých do zajetí, ale z Krem-lu žádnou odpověď nedostal...“

Generál Sikorski obětí NKVD?

Pak je v uvedených aktech další dopis. Psal ho Himmler a adresátem byl nacistický ministr zahraničí, jeden z aktérů pak-tu nacistického Německa se Sovětským svazem — Ribbentrop. Bohle předešlo! Himmlerovi návrh jednoho nejmenovaného soukromence. A Himmler?

Drahý Ribbentrop!

V souvislosti se záležitostí v katyňském lese mě napadlo, zda bychom nemohli Poláky zatlačit do tíživé situace, kdy-bychom požádali pana Sikorského, při zajištění jeho volného průjezdu přes Španělsko spolu s vybranými lidmi, kteří by ho doprovázeli, aby letěl do Katyň a mohl se osobně přesvědčit o faktickém stavu věci.

Je to jen můj náznak návrhu, který je možná neuskutečnitelný. Chtěl jsem Ti ho však nabídnout.

Heil Hitler

Tvůj Himmler

A dopis třetí. Je datován ve Fuschlu 26. dubna 1943.

Drahý Himmler!

Srdečné díky za Tvůj dopis z 22. dubna, v němž navrhuješ, abychom pana Sikorského pozvali k přeletu do Katyň. Přiznávám, že z propagandistického pohledu je ta myšlenka přitažlivá, ale zásadní stanovisko při posuzování polské záležitosti nám znemožňuje jakýkoli kontakt s řefem polské emigracní vlády, záležitost Polska je tak závažná, že ji nelze opomenout, i když pro okamžitý účel by to byla přitažlivá propagandistická akce.

Se srdečným pozdravem Heil Hitler
vždy Tvůj Ribbentrop

I když myšlenka nějakého neznámého nacistického soukromence, kterou Himmler vydával za svou vlastní, v očích Ribbentropa nespěla, snažil se nacisté celé záležitosti nadležitě využít.

Ukázat se před světem v lepším světe, Sovětský svaz a Stalina přebest spojencům pravděbět a konečně se snažit Katyň využít i k prohloubení letité neuraživosti Poláků vůči Sovětům a Rusům zvišit.

Po nedávném přiznání Sovětského svazu, že zavraždění polských důstojníků v Katyň bylo dílem sovětské bezpečnostní služby nechalé známé řehy pod zkratkou NKVD, se opět začalo hovořit i o generálu Wladyslawu Sikorském. Kdo byl tento muž, jehož jméno nikdy neupadlo v Polsku do zapomnění, a i v těch nejtužších letech totality se vždy v čase výročí jeho tragické smrti — zahynul v červenci 1943 — objevovala ve Varšavě i řinde černé ordámovaná oznámení, kde v kterém z kostelů se konal za tohoto hrádu polského odboje proti nacistům mše. Wladyslaw Sikorski se zúčastnil polského národního odboje už v době první světové války (narodil se roku 1881) a v meziválečném období byl několikrát členem vlády. V letech 1922 až 1923 byl ministerským předsedou a ministrem vnitra, v letech 1924 až 1925 pak ministrem obrany. Od roku 1939 sídlil v čele polské exilové vlády v Londýně a byl také ministrem obrany.

Když nacisté objevili v Katyň hromadné hroby popravených polských důstojníků, okamžitě se snažili tohoto trumvu jak náležitě využít. Odáli vojenské propagandy W [weissruthenien — bělorusko] dostal okamžitě rozkaz přepravit do Smolenska veskerou mochnou techniku pro nahrávání autentických gramofonových nahrávek, která byla určena pro potřeby jak nemeckých, tak i zahraničních reportérů, na místo objevu byly přítvádní zástupci mezinárodního Červeného kříže... Na propagandistickém využití se okamžitě začala podílet i nacistická Soldatensender, Siegfried, tedy vojenská rozhlasová stanice se sídlem v Mogilevu a určená pro všechny radiovouzi celé armádní skupiny Sited. Propaganda — Kompanien, jak uvedl nedávno M. J. Kwiatkowski, polský historik a publicista, a to všech jednotek wehrmachtu na východní frontě, byly vyčleněny výhradně pro potřeby úsech, kteří byli zvaní a přiděleni do Katyň — novináři, fotoreportéři, diplomata i vojáci a lékaři. A to jak z okupovaných zemí, tak i z těch, které byly neutrální a tedy úšetřeny hrůzného nacistického teroru.

A v té době se zrodil tačka dábejský nacistický plán. V jeho pozadí stál muž, kterého český spisovatel D. Hamšík nazval „druhým mužem třetí říše“ — Heinrich Himmler.

Ve Spolkovém archivu v Koblenz jsou v aktech osobního štábu Reichsführera SS, tedy Himmlera, uloženy mj. také tři, v této souvislosti zajímavé dopisy.

První z nich je datován 14. dubna 1943 a napsal ho Gauleiter Bohle, vedoucí zahraniční organizace NSDAP. Dopis je označen jako písně tajný a hovoří se v něm o „zavraždění polských důstojníků v Smolenska“.

Bohle v dopise píše, že by jediním soukroměm upozorněn na možnost propagandistického využití masové vraždy polských důstojníků. Vidla nebo ministr propagandy by měl oficiálně vládam nepřátelských zemí nabídnout možnost přesvědčit se o bezpříkladném zločinu boševiků tím, že by na místo vyslaly lékaře, odborníky na soudní lékařství. „Stálo by za úvahu, přitom, dáti možnost i panu Sikorskému, jako soukromé osobě, vy-

let nepřestál doléhat. Kromě desky Bratislava, zavírej vrátka (Panton, 1969) nadržel a nazpíval, až v zahraničí. Teďu dalších: Rakovina (1969) — ne této desce vyšel i Divný kniže), Maškary (1970). Carmina resurrections (1974). Karavana mraků (1980). Kromě knižních vydání vlastních písňových textů vyšlo např. Sedm básníkůk na zrcadle (Mnichov, 1974). 17 kryptogramů na dítě jména (Mnichov, 1978). Slovíčka (Toronto, 1980). 17. ledna 1990 získal Karel Kryl Cena Jana Zahradníčka za českou poezii za rok 1989.

NARODIL SE 12. 4. 1944 v Kroměříži. Jeho písničkové vystoupení z let 1958 — 1969 bez nadsázky nebyla, stejně jako jeho básničké texty, v Čes-

koslavě zapomenuta. V roce 1969 žil sice ve SRN, ale jeho hlas k nám především prostřednictvím Svobodné Evropy uplynulých drcatel

Setkání s Aston Abbots

„Zil jsem tehdy v Aston Abbots, na pomezí buckinghamského hrabství, na půl cesty mezi městečky Aylesbury a Leighton Buzzard, v příjemném, nevešném panském domě, tak typickém pro anglický venkov. Prvé, co jsem zpozoroval na svěže zeleném trávníku zahrady, byly krocketové branky: byly širší než obvykle — byly totiž úmyslně v základně porozpřaženy; zmínil jsem se o tom příteli, který znal Benešovu domácnost; odpověděl mi s úsměvem, že by „milí Benešovi“ nesneli pohled na své hosty, marně zápolící s krocketovými koulemi, jež se zlomyslně uhybají příliš úzkým brankám předepsané turnajové šíře. Napadlo mi, že tedy zřejmě i krocketové branky v prezidentské zahradě musí odpovídat zásadám demokracie... Sedávali jsme zpravidla v příjemném pokoji, plném knih a map, prezident v lenošce, ještož pohodlí nemohl nikdy plně využít, protože obvykle řídil — jako dirigent — naše rozmluvy svými brýlemi, jejichž jedno raménko spočívalo lehounce v jeho ruce...“

Tak popisuje anglický spisovatel, historik a autor biografie dr. Edvarda Beneše Montague Compton Mackenzie svou první návštěvu v prezidentské anglické venkovské sídli Aston Abbots. Bylo to v létě 1943, kdy Mackenzie s dr. Benešem v Aston Abbots hovořil. O jeho názorech, písních, představách...

Aston Abbots! Jméno, které dnes v Československu bude sotva kdo znát. A přesto se zde rozhodovalo o tolika pro válečný i poválečný vývoj Československa závažných událostech. V typicky anglickém domě, přestaveném ze středověkého opatství. Britská vláda ho jako sídlo poskytla prezidentovi v létě 1940. V době, kdy nacistická letadla v bitvě o Anglii denně pronikala do vzdušného prostoru britského hlavního města. Obava, že by při bombardování mohl být zraněn nebo dokonce zabít některý z představitelů evropských zemí, jež našli exil ve Velké Británii, přiměla Angličany, aby je přestěhovali na venkov. Za místo pobytu prezidenta Beneše vybrala vláda Aston Abbots.

Odtud jezdíval prezident téměř denně do Londýna, zde na venkově pak přijímal hosty, v poklidu zahrady nebo tichu pracovny se radil se svými spolupracovníky nebo s britskými politiky.

Začátkem října 1941 sem přijel ministr národní obrany generál Sergej Ingr. Tématem rozhovoru, který byl přísně tajný a který dr. Beneš před veřejností tajil dokonce i po roce 1945, bylo provedení atentátu na zastupujícího říšského protektora Čech a Moravy, SS-obergruppenfuhrera Reinharda Heydricha.

A zde přijal na jaře 1943 prezident tehdejšího sovětského velvyslance u československé londýnské vlády Bogomolova. Bylo to — podle Benešových slov — významné setkání. Řekl o něm:

„Bogomolov mi sovětskou odpověď přivezl osobně do Aston Abbots. Byl velmi potěšen, dojat, ba vzrušen, když přijel a byl si zřejmě vědom svého osobního podílu na tomto jednání... Bogomolov zdůraznil, že sovětské stanovisko, pokud jde o budoucnost, je velmi silné. Zde je podstata sovětské odpovědi: Nechtěte pošle dr. Beneš do Moskvy úplný návrh smlouvy, jakmile se o textu dohodne s Bogomolovem. V návrhu by měla být klauzule o vzájemném nevměšování se do vnitřních záležitostí obou smluvních stran...“

Kolik prostého optimizmu a důvěry v upřímnost Sovětů je v těchto Benešových slovech, který tehdy v Aston Abbots netušil, že jedná s Bogomolovem o československo-sovětské smlouvě v zapomenuté anglickém venkovském sídli otevřel Stalinovi definitivně cestu do srdce poválečné Evropy...

A nyní — čtyřicet let po onom osudovém rozhovoru ujišťujeme po státní silnici k té malé vesničce, která není dokonce zaznamenána na podrobných autemapách okolí Londýna. Projeli jsme Aylesbury, na jehož ok-

raji vyrostlo několik nových moderních továren a obytných sídlišť.

Krajina je mírně zvlněná, sytě zelené louky se střídají s obilnými poli. A pak — to už by měl být vlastně cíl naší cesty — vidíme asi dva kilometry od silnice na povlnném svahu několik vesnických domků schovaných ve stínu košatých staletých stromů.

Nemýšlí jsme se. Ukecatal oznamuje, že Aston Abbots leží něco přes míli od státní silnice. A tak jedeme po poněkud hrbolaté cestě k bývalému sídli hlavy Československé republiky.

Projeli jsme vesnicí a když už jsme ji měli skoro na druhém konci zase opustit, jsme je zahlédli. Široká, okovaná vrata vedoucí do parku obehnaného typicky zámeckým kovovým plotem. Zvoníme a ze zahradního domku hned u vrat vychází mladá žena: Aston Abbots je soukromým majetkem. Dovnitř nesmíme.

Po chvíli přemlouvání se nám podařilo ji obměkčit. Když jde o to seznámit se se sídlem prezidenta Beneše, tak snad nám to majitelka Aston Abbots dovolí, říká.

A pak — asi po třech stech metrech jízdy pod klenbou obrovitých listnatých stromů — stojíme před bývalým opatstvím. Protáhla, jednoposchodová budova, celá porostlá břechtanem.

V jednom z oken v prvním poschodí se objevuje šedivá ženská hlava. Asi majitelka domu. Pak se ukazuje, že se mylíme. Pouze správčová. Majitelka, již skoro osmdesátiletá stará dáma, je nemocná. Zeptá se, zda můžeme do zahrady a budovy.

Čekáme pět, deset minut. Z prohlídky asi nic nebude — napadá nás.

Náhle, nečekaně se otevře postranní branka do zahrady. Napřed se vyřítí tři obrovské, bíločerné doby. Pak vychází paní správčová. Ano, můžeme se v Aston Abbots porozhlédnout. A nejen po zahradě, ale i v reprezentativních místnostech panství v přízemí.

Děkujeme a šedivá správčová se s námi loučí. Nechává nás o samotě. Trochu nás těší její důvěra. Vždyť nechává dům otevřen, abychom prý měli čas si vše prohlédnout...

Je to podivný pocit!

Zahradu zuáme z fotografií. Několik fotografií. Prezident s paní Hanou. Ten záběr musel být pořízen tamhle u toho vysokého smrku u malého jezírka.

Prezident s vojáky. To bylo tady, u těchto schodů.

Apak jsme zahlédli trochu v zákoutí schovanou terasu s bílými kovovými lavičkami a stolem. Lak je

již na mnoha místech oprýskán. A zase vidíme v duchu fotografie.

Dr. Beneš sedící na lavičce s Janem Masarykem.

Prezident s britským ministrem Daltonem.

Prezident s polským předsedou vlády generálem Vladislavem Sikorským.

Kolik návštěvníků zde dr. Beneš přijímal. Na této terase. Poseděl s nimi na těchto lavičkách a hovořil... o čem všem asi. Jistě hlavně o budoucnosti.

A jistě nikoho tehdy nenapadlo, že za pět, za čtyři roky budou v Praze vládnout komunisté...

Jdeme do budovy. Pracovna. Ta, kde Montague Compton Mackenzie poprvé hovořil s dr. Benešem sedícím na jednom z těch křesel „jako dirigent“, s brýlemi, jejichž jedno raménko spočívalo lehounce v jeho ruce.

Existuje fotografie pracovny — a nyní vidíme její skutečnou podobu. Nábytek zůstal stejný. Dokonce i některý obraz. Jen knihy jsou jiné. A na římsě krbu, který již jistě nebyl několik let zapálen, stojí ve stříbrném rámečku Benešova fotografie.

Čas letí, je doba návratu do Londýna.

Slučce pozdního jara se již dotýká vrcholů stromů u jezírka s malým ostrůvkem uprostřed.

Prosíme správčovou, která se náhle objevila před domem, aby poděkovala majitelce za pochopení a za dovolení prohlédnout si staré opatství. Samozřejmě, že jsme zanechali vše tak, jak jsme to našli, ujišťujeme ji. Ale — není to docela pravda. Vzal jsem s sebou velkou smrkovou šišku. Leží v poličce v knihovně s knihami od Beneše a o Benešovi.

Poselství V. Havla

KODAN: Místopředseda vlády a ministr zahraničí ČSFR J. Dienstbier včera v Kodani předal svému dánskému protějšku U. Ellemannu-Jensenovi poselství prezidenta ČSFR V. Havla kodánské konferenci KBSE o lidské dimenzi. Právě se v něm mj. Konference o lidské dimenzi helsinského procesu v dánském hlavním městě poskytl příležitost, abych našim prostřednictvím jako hostitele pozdravil 35 ministrů zahraničí evropských zemí, USA a Kanady, kteří se shromáždili v Kodani, aby se zabývali otázkami nad jiné významnými, totiž skoumáním toho, nakolik jsou v Evropě respektována lidská práva. Státníci světa už při podpisu Charty OSN prohlášovali, že si to uvědomují. Totéž říkali o 30 let později, když v Helsinkách signovali Závazný akt. Někteří se tím však neřídili ve své politické praxi. Totalita v nejruznějších barvách, partikulární zájmy různorodých, početná a často i intelektuálně omezených partajních, vojenských, byrokratických či systémových elit pokračuje znovu dítly to, co je na světě nejcitlivější — lidskou bytost. Kdejaký strážník mohl rozhodnout o tom, co se smí a co ne. A čím častěji to dělal, tím důrazněji jeho političtí náčelníci přesvědčovali svět, že nic jim nelze více na srdci, než právě lidská práva. Této dvojí, pokrytecké morálce učinily přítrž demokratické antitotalitní revoluce ve střední a východní Evropě. Pokřivené chápání déteté jako aparátového mlčení ke svévoli druhé strany je definitivně minulostí a nic nebrání tomu, aby tentokrát začala v celé humanitární oblasti helsinského procesu skutečně nová kapitola.

mi zemí bylo i pět devět z ČSFR, z nichž se do finále šestice probojovaly tři. Ačkoli konkurence nepřekrášlenější připadla 23leté polské absolutníce medicíny J. Katkowské a druhé místo domácí „závodnici“ E. Kostové, není ani třetí místo J. Iltronkové, vicepremiér ČSFR z loňského roku, zanedbatelné.

Úspěch našich krásavic
Sofia: Skutečnost, že v zahraničí se voltě pozornosti těší nejen české sklo a pivo, ale i páva čs. divel, plně prokázal první ročník soutěže Miss University — Eastern Europe 90, který se ve čtvrtek konal v Sofii. Mezi více než čtyřiceti účastnicemi za sed-

volebního boje není právě nejvhodnější. Místo vyjednávání však přiznivci HOS napadli zástupce generálního sekretáře br. F. Sejmesta, smýkali s ním po ulici, utrhli mu kravatu... Shromážděný dav se snažil bítce zabránit, ale podařilo se to až přivolením hlídce VB. Zdá se, že příznivci HOS přebírají občanské svobody opravdoví svérázní.

tu za občanskou svobodu, které podporuje OR) a rozdávat lidem letáky s vybranými pasážemi videňského časopisu Profil, kde byl nedávno označován představitel ČSL. Snažili se přelepit fotografie br. dr. R. Sacherova nápisy „Nechte Ládu Lise“, „Atěra Sacherova“ apod. Pracovníci ÚPK ČSL vyšli před budovu a snažili se jim vysvětlit, že tento způsob před-

Bitka v Revoluční 44
(MDJ): Před ústřední politickou kanceláří ČSL v Revoluční ulici v Praze došlo včera kolem sedmé hodiny večer k politováním hodné události. Pět mladíků ve věku mezi dvacátkou a třicátkou začalo přelepovat plakáty naší strany a KDU plakáty HOS (Hnu-

Trestní stíhání komunistické strany

KSC okrádala stát * Damoklův meč nad Rudým právem

(čtk): „Považujeme za svou prvořadou povinnost sjednat v této smírné poradě a spravedlnosti. Mohu vám proto oznámit, že federální Generální prokuratura zahájila trestní stíhání pro okrádání státu komunistickou stranou.“ vyhlásil na mítnku signatářů výzvy Občanského fóra ČKD Polovodiče Praha k majetku v užívání KSC P. Rychetský. Tohoto vyhlášení se osobně zúčastnil také prezident ČSFR V. Havel.

Generální prokuratura ČSFR šetří okolnosti, za kterých se vybavovaly byty členů předchozích vlád a ministrů. Dále se šetří i dřívější machinace kolem takových organizací, jakými jsou Agrokombinát Slušovice (Lidové demokracie jako první upozornila na nezákonné praktiky tohoto JZD v článku Kdo stojí za Slušovicemi — pozn. red.), Mezinárodní organizace novinářů a jejich hospodářská zařízení. „Na většinu činů, které jsme zjišťovali a které byly trestnými činy, se sice vztahuje amnestie pana prezidenta,

ale morální odsouzení národa a zveřejnění zjištění, k nimž dojdeme, bude nesporně nezbytné“, podtrhl generální prokurátor.

Na mítnku vystoupila i ministryně - předsedkyně Výboru lidové kontroly České republiky J. Zetková. Informovala o dosavadních výsledcích prověrky majetku politických stran. Jen za nájemné by KSC měla zaplatit kolem tří čtvrtin miliard korun.

Pokud KSC bude bojkotovat navrácení svého neoprávněně nabytého majetku státu, bude zastaveno vydávání Rudého práva.

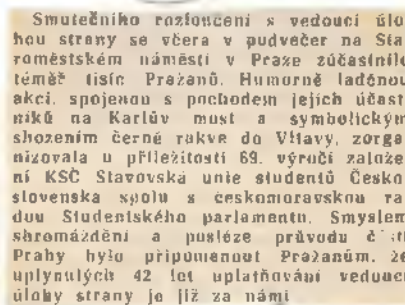
Všeobecným potleskem bylo účastníky mítnku přijato prohlášení signatářů výzvy OF ČKD Polovodiče k majetku v užívání KSC, v němž se mj. praví: Zákonné opatření, vyhlášená předsednictvem Federálního shromáždění, nepovažujeme za poslední na cestě k uskutečňování našich požadavků směřujících k odevzdání majetku KSC do rukou vlády národního porozumění. Proto požadujeme: 1) Prošetření manipulace s majetkem KSC po 17. 11. 1989. 2) Dokončení prověrky nemovitého majetku. 3) Prošetření movitého a finančního majetku. 4) Na základě konečných výsledků šetření majetkových poměrů KSC odejmout všechny majetek ve stavu k 17. 11. 1989, resp. k 31. 12. 1989, jako částečnou náhradu za neoprávněně financování ze státního rozpočtu běžných provozů.

ních nákladů KSC. 5) Od 1. 1. 1990 zatížit příjmy KSC 30procentním odvodem ročně do státního rozpočtu jako splátky dluhu za neoprávněně čerpaní finančních prostředků ze státního rozpočtu. 6) Vytvoření parlamentního výboru pro trvalou a průběžnou kontrolu finančního hospodaření politických stran, hnutí a organizací. 7) Budoucí nezdůvodněné příjmy stran, politických hnutí a organizací sankcionovat propadnutím ve prospěch státu.

Ve zdůvodnění těchto požadavků se např. uvádí, že první etapa prověrky nemovitého a zčásti i movitého majetku KSC vykazuje užívaný majetek, získaný převážně za posledních 18 let, ve výši 15,7 miliard Kčs.

Carová vína ve dražbě

Londýn [dov]: V londýnské aukční síni firmy Sotheby's se nedávno uskutečnila dražba další série vín, která byla podávána u carského stolu. Ruská vína vydražená v Londýně byla některá stará až 100 let a pocházejí hlavně z vinorodé oblasti na Krymu. Nejvyšší cenu při dražbě zaplatil anonymní obyvateľ Švýcarska — 3190 liber za láhev bílého vína Livadia, ročník 1891, která byla rovněž určena na stůl care Mikuláše II.

Smutečníko rozloučení s vedoucí úlohou strany se včera v půdvečer na Staroměstském náměstí v Praze zúčastnilo téměř tisíc Pražanů. Humorně laděnou akcí, spojenou s pochodem jejich účastníků na Karlův most a symbolickým shozením černé rakvy do Vltavy, zorganizovala u příležitosti 69. výročí založení KSC Stavovská unie studentů Československa spolu s českomoravskou radou Studentského parlamentu. Smyslem shromáždění a posleže průvodu v Praze bylo připomenout Pražanům, že uplynulých 42 let uplatňování vedoucí úlohy strany je již za námi

ROLLS ROYCE Z ROKU 1907, který kdysi vlastnila Rockefellerova rodina, byl v sobotu prodán v aukční síni Sotheby's za 2,68 miliónu dolarů. Je to nejvyšší cena, jaká kdy byla na světě zaplácena za automobil této značky. Vůz pochází ze soukromé sbírky R. Carrollova, který se shrdnání a opravování automobilových veteránů věnoval 27 let. Loni tragicky zahynul při autonehodě. Nejvyšše vydraženým automobilem v dějinách je vůz Bugatti Royale z roku 1931, který byl v roce 1987 v londýnské aukční síni Christie's prodán za 9,8 miliónu dolarů.

Zrušíme kontrolu cen

CURYCH: Československo plánuje v letošním roce zrušit kontrolu cen a zajistit občanům nákup akcí v podnikcích, které budou privatizovány. Rekl to v úterý na semináři ve Švýcarsku československý ministr financí V. Klaus. Tyto kroky pomohou zemí „uskutečnit skok z centrálně plánovaného socialistického systému do normálně fungující společnosti a ekonomicky západního typu aniž bychom vytvářeli nějaký specifický československý model.

A. Bovin o roce 1968

Dvacet ztracených let

MOSKVA: Na otázky týkající se událostí před 22 lety odpověděl spravodaj ČTK přední sovětský publicista Alexandr Bovin, komentátor listu Izvestija. Bovin byl v roce 1968 jako významný pracovník aparátu ÚV KSSS besprostředním svědkem „řešení československé otázky“. „Velmi negativní úlohu sehráli tehdy přinejmenším tři lidé,“ konstatuje Bovin, „a to sovětský velvyslanec v Praze S. Červonňko, rada-vyslanec I. Udaltcov a pak S. Kolesnikov, tehdy vedoucí československého oddělení na ÚV KSSS.“ A. Bovin se také zmínil o úloze Gustáva Husáka v normalizačním procesu. Rekl, že „jiný vyhovující člověk s takovou autoritou nebyl k dispozici. Mnozí lidé, a to i v Moskvě, měli představu, že se stane československým Kádárem. Bohužel se to nepovedlo. Na rozdíl od Kádára nedokázal kolem sebe semknout společnost.“ Dnes děláme to, oč jste se tehdy snažili vy, zdůraznil Bovin. Glasnost, demokracie, svoboda tisku. Je to prakticky totéž. Až na to, že jsme ztratili dvacet let. Pravice v naší straně dobře využila československých událostí. Všechno se zmrazilo skoro na dvacet let.

Strmý pád kursů 11. 5.

(zpa): Turistické kursy prodeje valut zaznamenaly další strmý pád. Nejpevnější se opět ukázal kurs švýcarského franku, který poklesl „jen“ o 5,5 procenta oproti kursu z minulého týdne. Švýcarský frank tedy ode dneška koupíte za 21,15 Kčs, francouzský frank za 3,48 Kčs (-6,3%), západoněmeckou marku za 18,29 Kčs (-6,4 proc.), rakouský šilink za 2,80 Kčs (-6,1%), americký dolar za 30,65 Kčs (-6,8%), anglickou libru za 50,58 Kčs (-5,7%) a tisíc italských lir za 24,95 Kčs (-6,4%).

Odsun podle plánu

(čtk): K šesté hodině ranní 14. 5. 1990 bylo odsunuto z území České a Slovenské Federativní Republiky 20 tisíc 518 osob, 530 tanků, 760 bojových vozidel a obrněných transportérů, 4703 nákladních automobilů, 337 děl, 18 odpalovacích zařízení, 82 prostředků protivzdušné obrany, 92 vrtulníků a 9503 rodinných příslušníků.

Kursovni krůčky 11. 5.

(zpa): Turistické kursy prodeje valut nezaznamenaly na rozdíl od minulých týdnů žádné velké posuny. Ide spíše o krůčky. Určitý pokles zaznamenal americký dolar, ostatní sledované kursy mírně stouply s výjimkou francouzského franku, za který zaplatíte stejně jako před týdnem — 5,46 Kčs. Západoněmecká marka je k máni za 18,40 (+0,6%), rakouský šilink za 2,62 Kčs (+0,8%), švýcarský frank za 21,57 (+2%), US dolar za 30,18 (-1,5%), anglická libra za 50,61 Kčs (+0,05%) a tisíc italských lir za 24,99 Kčs (+0,2%). A ještě upozornění — pokud v některých dnešních novinách uvidíte jiné kursy, platné jsou naše. Kursy byly totiž ještě včera narychlo upraveny.

Kursy jsou stabilní 25. 5. 90

(par): Turistické kursy prodeje valut zůstávají nadále v poměrně klidu. Největší pohyb — růst o 0,9% — zaznamenal kurs anglické libry, kterou nyní koupíte za 51,08 Kčs. Na úrovni z minulého týdne zůstaly kursy francouzského franku (1 FRF = 5,46 Kčs) a rakouského šilinku (1 ATS = 2,62 Kčs). 1000 italských lir je k máni za 24,98 Kčs (-0,04%), západoněmecká marka za 18,37 Kčs (-0,2%), švýcarský frank za 21,53 Kčs (-0,2%), americký dolar za 30,28 Kčs (+0,3%)...

Zemská banka — Rokuusko otevřela své zastoupení v Praze. Ministr V. Klaus, který se aktu zúčastnil, připomněl, že vítá konkurenci v čs. bankovníctví

ni potřeby — vše v hodnotě 21 000 korun. Po totožnosti podnikavých děvat se pátrá.

Drahý flám Malajce

(čre): Chvilce strávené v ČSFR si chtěl zpříjemnit 56letý turista z Malajsie. Vzal si 14. května ve 3 hodin ráno na pokoj v hotelu Ambassador tři dívky. Ty však turistu uspasily. Když se ráno muž probudil, zjistil, že mu chybí 1190 DM, 75 singapurských dolarů, 300 Kčs a věci osob-

ni potřeby — vše v hodnotě 21 000 korun. Po totožnosti podnikavých děvat se pátrá.

Ve věku 84 let zemřel v sobotu po těžké nemoci člen Brežněvova vedení a blízký spolupracovník bývalého generálního tajemníka ÚV KSSS. Andrej Kirilenko. Oznámil to ve stručné zprávě list PRAVDA.

dat demitit. Zakladatel této krápné pravdivé strany a bývalý příslušník náctičicích jednotek SS odhodnotil své rozhodnutí vnitrostraničskými rozpory.

● Čs. prezident V. Havel a předseda Evropských společenství J. Delors jsou mezi pěti Evropany, kteří letos obdrželi mezinárodní uznávanou cenu svobody. Oznámil to nizozemský organizáční výbor.

● Předseda západoněmecké strany Republikánů F. Schönhuber včera po

Slovenští pašeráci drog

Vídeň: Dolnorakoušití kriminalisté zatkli ve středu dva slovenské občany, kteří v Rakousku obchodovali s drogami. Oznámilo to agentura APA. Oba pašeráci 37letý M. K. a 35letý I. R. oba z Bratislavy, byli sledováni několik měsíců. Byli zadrženi právě

Pani Olga Havlová, předsedkyně humanitární společnosti Výboru dohrá válce se včera v Praze setkala se skupinou indických lékařů — zástupců Maharishova centra zdraví. Hosté nám nejbližší úzkou spolupráci v rozvoji přírodního léčení, které nemá vedlejší účinky.

● „Portrét doktora Gacheta“ od Vincenta van Gogha se v noci na středu postaral o nový světový rekord — obraz byl v newyorské aukční síni společnosti Christie's vydražen za neslýchanou částku 82,5 miliónu dolarů. Jeho majitelem se stal anonymní kupec z Japonska.

Bunker der SS-Leibstandarte Adolf Hitler geöffnet

Berlin — Eine rostige Eisenplatte zwischen blühenden gelben Butterblumen führte Bauarbeiter am letzten Wochenende zum letzten Geheimnis der Nazizeit: der unterirdischen Bunker der SS-Leibstandarte Adolf Hitler, entdeckt beim Bombardieren im Todesstreifen am Brandenburger Tor! Eine Treppe führt in einen 20 Meter langen Gang: knöcheltiefer Schlamm, feuchte Betonwände, verrottete Leuchteile. In vier Aufenthaltsräumen (2,50 Meter hoch) verfallene Holzbänke, leere Flaschen, Gasmasken, ein Holzeisen neben einem Essensübel. An den Mauern Reste von Wandgemälden: die Leibstandarte mit Reichsadler, Hakenkreuz und kämpfende Soldaten, die mit Schutzschilden Regimenter gegen abwehrten. Jetzt soll auf dem Gelände der früheren Reichskanzlei ein Denkmal für den Judenmord im Dritten Reich errichtet werden.

40 % aus der Kernkraft

Frankfurt — Die 20 bundesdeutschen Kernkraftwerke speisten 1989 rund 149 Milliarden Kilowattstunden Strom ins öffentliche Netz. Das sind 39,4 Prozent der gesamten Stromerzeugung und nur 0,2 Prozent mehr als im Vorjahr.

Marlene verliert Ditturb — Die Schauspielerin Marlene Dietrich (86) hat Jutta Ditturb (38) von den Grünen verklagt. Frau Ditturb hatte bei einer Demo gegen die Einheit Deutschlands ein Plakat mit dem Bild der Schauspielerin und dem Zitat: „Deutschland? Nie wieder“ getragen. Die Dietrich: „Das habe ich nie gesagt. Mein Anwalt ist beauftragt, meine Ehre wieder herzustellen.“

Dechovka v Rozvadově

Milým zpestřením pro volební komisi v Rozvadově byli muzikanti, kteří jeli na Přehlídku dechovek ve Frankfurtu a kromě toho, že tu odevzdali své hlasy, také zahráli pár písniček.

Špinavé volební praktiky

Rakouský týdeník „Profil“ uveřejnil ve svém vydání ze dne 14. května 1990 článek nazvaný „Bombaz z Prahy“. V článku jsou obviněni čelní představitelé ČSL, předseda strany, místopředseda FS a předseda Sněmovny lidu dr. Josef Bartončík, člen předsednictva ÚV ČSL a federální ministr vnitřní dr. Richard Sacher a členka ÚV ČSL, náměstkyně ministra zahraničních věcí dr. Věra Bartošková z úzké spolupráce s představiteli bývalé KSČ a orgány bývalé StB.

Vedení ČSL k tvrzení týdeníku „Profil“ prohlašuje, že jde o záměrnou plánovanou dezinformaci, jejímž cílem je zdiskreditovat Křesťanskou a demokratickou unii a Čs. stranu lidovou v době před volbami do FS a ČNR. Obsah pomlouvačného článku je prokazatelně založen na informacích, jež pocházejí z kruhů bývalých pracovníků Ústředního sekretariátu ČSL,

kteří ještě v nedávné minulosti těsně spolupracovali s uvedenými orgány. Měli hlavní podíl na diskreditaci strany v minulosti a strana se s nimi různě rozešla. Podle informací, jež má vedení ČSL k dispozici, jsou tyto pracovníci ve spojení s dalšími kruhy naší strany a KDU nepřátelskými a připravují další dezinformační kampaně nejrůznějšího kalibru.

ČSL a členové vedení, kteří byli krivě obviněni, podávají na autory a informátory časopisu tiskovní oznámení a současně podávají žalobu o tiskovou opravu a náhradu škody proti časopisu Profil. Zastupováním byl pověřen dr. Oldřich Choděra a jeho rakouský partner dr. Michael Graf.

Dr. BOHUMIL SVOBODA,
místopředseda ČSL
Dr. JIRÍ ČERNÝ,
generální sekretář ČSL

Právo na zebrání

Za významný precedens označil americký tisk rozhodnutí federálního soudu v New Yorku, podle něhož je zebrání součástí svobody projevu a nesmí být omezováno. Soud se zabývá opatřením správy newyorského metra, která nedávno ve všech prostorách podzemní dráhy zebrání zakázala. Toto opatření označil za omezení svobody projevu a tudíž porušení práv občanů zaručených ústavou. Prostě žádost o peníze pouze připominá okolím, že ve městě žijí lidé v chudobě a často bez základních prostředků k přežití. Proba o almužnu není v podstatě ničím jiným než situací, kdy jedna osoba klade otázku osobě druhé, což je ústavní právo každého obyvatele USA, uvedl soudce Leonard Sand ve zdůvodnění svého rozhodnutí.

Was Zahnpasta kann und nicht kann

Wirkstoffe lindern Schmerzen bei feinen Rissen im Zahnschmelz, bei steifen den Zähnen, freien Zahnfleisch.

- Ist teure Zahnpasta besser als billige? Nein. Für die Zahnpflege ist die Putztechnik entscheidend (jeder Zahnarzt zeigt sie), dann die richtige Bürste (kurzer Kopf).
- Die Paste ist „Geschmackssache“? Lächerwegputzen.
- Verhindert sie Zahnstein? Ja. Wenn sie Zinkchloride (steht auf der Packung) enthält, sinkt das Zahnsteinrisiko um 50 %.
- Wie funktioniert Zahnpasta für empfindliche Zähne? Ihre Löcher wegputzen.
- Schützt Fluor wirklich vor Karies? Ja. Sie können sogar kleine Stellen ausfüllen.
- Verhindert Zahnpasta Mundgeruch? Nein. Er entsteht meist durch Hunger, Zahnfäule oder Entzündungen. Zahnpasta überdeckt den Geruch nur wenige Minuten.
- Schützt Fluor wirklich vor Karies? Ja. Sie können sogar kleine Stellen ausfüllen.

Bombenopfer aus Prag zurück Darmstadt — Bei einem Bombenanschlag in der Prager Altstadt wurde die Darmstädter Touristin Barbara Stoll (41) schwer verletzt, verlor ein Auge. Jetzt wurde sie mit einem Sonderflugzeug in ihre Heimatstadt zurückgebracht. 15. 6. 90

Informátorem každý desátý?

WASHINGTON: Americký deník New York Times včera otiskl obsáhlý článek nazvaný Praha stupňuje svůj hon na padlé špióny. Mluvíci prezidenta ČSFR M. Zantovský zpravodajce listu řekl, že během posledních dnů bylo 1000 důstojníků tajné služby propuštěno a další budou následovat. Celkem 8000 důstojníků bude přestřeno. Dva z nich spáchali sebevraždu. Všichni důstojníci tajné služby mají příkaz sestavit seznam svých informátorů. Podle některých odhadů každý desátý občan pracoval jako informátor policie. Seznam lidí, kteří pracovali pro tajnou službu, má 140 000 jmen. Když nejsou spojeni se zločiny, vláda proti nim nepodnikne žádné právní kroky, řekl mluvčí prezidenta.

Kursovni houpačka

(zpa): Sledované turistické kursy prodeje valut zaznamenaly opět praktičtější pohyby — nahoru i dolů. Největší odchylku od minulého týdne vykazuje kurs anglické libry — vzestup o 1,5 proc.: 1 GBP tudíž u nás koupíte za 51,81 Kčs. Francouzský frank je k máni za 5,42 Kčs (−0,7 %), tisíc italských lir za 24,87 Kčs (−0,4 proc.), západoněmecká marka za 18,26 koruny (−0,6 %), rakouský šilink za 2,60 Kčs (−0,8 %), švýcarský frank za 21,56 Kčs (+0,1 %), a americký dolar za 30,62 Kčs (+1,1 %). 1. 6. 90

188 200 ARZTE
Köln — In der Bundesrepublik arbeiteten 1989 rund 188 200 Ärzte — 11 200 mehr als im Vorjahr. Auf 368 Einwohner kommt ein Arzt.

Svět ve školních lavicích

JAKÝ BUDE další vývoj našeho školství? To je jeden z palčivých bodů střešit názorů. Zdá se ale, že stále ještě přetřepujeme nerozhodně na místě. Starší pamětníci nedají dopustit na gymnázie a realky, mladší rovněž chtějí změnu dosavadního nevyhovujícího systému, ale ne cestou zpět. Víme vůbec, jak vypadá dnešní školství ve vyspělých zemích, které si chceme brát za vzor? Než se přece stáje jen vracet do minulosti, i když je třeba se z ní poučit. Vývoj ve světě jde kvapem vpřed, podíváme se tedy do světa.

Z Toronta, hlavního města kanadské provincie Ontario, druhé největší provincie Kanady, leží na jihu od Hudsonova zálivu a zaujímá plochu 1 088 582 čtverečních kilometrů (Československo 127 827 km²) nám napsala JANA BERKOVÁ.

V Praze absolvovala v roce 1989 filozofickou fakultu Karlovy univerzity a od roku 1971 učí v Torontu. Dříve však, než mohla předstoupit před své kanadské žáky, musela ještě rok studovat, získala titul Bachelor of Education a s ním také právo vyučovat na ontarijských školách.

V Ontariu se školy dělí na veřejné

Co a jak se učí v Ontariu

(původně protestantské) a katolické, obě jsou udržovány z daní občanů provincie. Dále existují školy soukromé (bez jakékoliv podpory z veřejných daní). Dítě v Ontariu začíná chodit do školy obvykle ve věku 6 let, to přestává na 10 let, to nastupuje na páté dne mateřské školy (Junior Kindergarten). Povinná školní docházka je od 6 let (Senior Kindergarten), kdy dítě tráví půl dne ve škole (dopoledne či odpoledne).

V Ontariu musí každý navštěvovat školu do 16 let. Od 1. do 8. ročníku se na všech školách v Ontariu vyučují ty samé předměty (j. angličtina, matematika, společenské a přírodní vědy, tělesná výchova, kreslení, hudba, dějiny, francouzština od 1. či 4. třídy, atd.). Jelikož je francouzština na druhém jazykem Kanady, vyučují některé školy v Ontariu své anglicky mluvící žáky všechny předměty ve francouzštině; další začínají vyučovat některých předmětů (obvykle 2-3) ve francouzštině od 6.-7. třídy. První typ škol se nazývá French Immersion Schools a využívá French Immersion Programs. Výsledky jsou obvykle vynikající. Děti jsou perfektně dvojjazyčné.

Počet žáků ve třídách bývá různý v závislosti na věku. **Školní den** je většinou obvykle 23-25. **Školní den** je většinou celá doba od budou do Florence v disketky Arcadia Via del Pandolo č. 26. Zavřít penderly. Na konci je pak napsáno. Poměr za možná chybí. — Hlísté rádí promineme. Neboť na světě je to už tak, že nikdo nevidí všechny číže řeči, ale každá je rád, že jen, co je plyně ovládat, se domluví s tím, co je umí správně. projeví obrovskou snahu a dorozumění.

Department), jehož členové jsou též kvalifikovanými poradci žáků ve výběru předmětů a budoucího povolání. Jednotlivé předměty se vyučují na různých stupních obtížnosti:

1. Basic (pro velmi pomalé žáky) / General (poněkud lepší než Basic, ale definitivně bez plánů na univerzitní studium)
 2. Advanced (pro průměrné studenty, kteří po střední škole chtějí pokračovat studiem na odborných školách (Colleges) či na univerzitách)
 3. Enriched (pro nadané studenty, kteří chtějí definitivně jít na univerzitu).
- Ve výuce francouzštiny je stupňováno ještě víc: 1. General, 2. Advanced, 3. Enriched, 4. Extended, 5. Immersion (stupeň 4 a 5 pro ty, kteří studovali většinu či všechny předměty ve francouzštině od základní školy).

Jednotlivé střední školy v Ontariu se od sebe neliší velmi málo. Některé mají program i za 4 roky, pokud žák má o to zájem a schopnost. Každý žák musí absolvovat povinný počet kursů (jedna hodina je 10 minut) — celkem 30 (z toho je 16 kursů povinných a 14 volitelných). Po úspěšném skončení studijního období vysvědčení o absolvování střední školy (Ontario Secondary School Diploma). Žádné záverečné zkoušky (jako např. maturita) se nekonaají, ob- v každém ročníku se píše zkouška, ob- vykle 2x za rok. Mezi povinnými předměty jsou angličtina (5 kursů), pří- rodní vědy (minimum 2 kursy), ma- tematika (minimum 2 kursy) atd. Volitelných předmětů je velký počet: např. hudební programy, kreslení, ob- chodní programy, marketing, počíta- čové kursy, jazyky, divadelní studia atd. Znamená to, že každý žák má in- teresy a rozvahy. Rozvahy jsou při- pravovány podle přání žáků speciál- ním oddělením ve škole (Guidance).

jetť pošle do školy, kde je ho potřeba. Co se týče středních škol, o přijetí učitele rozhodne ředitel školy.

Učitel v obou případech podepisuje dvouletou smlouvu se školou. Praktičtější učitelé se učitelé osvědčí, po 2 letech smlouva změněna na tro- letou. Učitel je inspektorům obvykle IX. třídy nebo ředitelům. Učitel má být (asi jako v každé zemi) vzorem svým žákům, především morálně. Někdy je nutné předepisovat „obrzu svému“, ale vychovávat z nich dobré a zodpovědné občany.

Pracovní den učitele je zhruba ten samý jako u nás, ale většina učitelů pochopitelně přichází dřív a odchází později než žáci. Mnoho učitelů organizuje a pomáhá v zájmových programech po škole.

Odměnou jsou dost dlouhé prázdniny, např. vánoční 2 týdny, jarní nastupují a 9 týdnů v létě. Učitelé nemastupují do školy koncem srpna, ale až první úterý v září. Platový podmičky jsou velmi dobré. Začáteční plat učitele je zhruba 29 000 až 35 000 kanadských dolarů ročně (podle kvalifikace). Nejvyšší možný plat je nyní zhruba 49 000 dolarů až 61 000 \$ ročně (opět podle kvalifikace). Učitel nestradá nic ze svého platu, pokud není ve škole se zdravotních či rodinných důvodů maxima 20 dní (pracovních) v roce. Pakliže jeho plat výšeráno, platí učitel jeho plat pojišťovna, kde je v rámci učitelství odbor pojištěn. Je pojištěn i pro případ invalidity, schopnost. Učitelská penze je momentálně 70% z platu (nejvyšší 5 let).

Technické vybavení škol je většinou dobré: televize, VHS, magnetofony, gramofony, kopirovací stroje ap., knihny podle období učitele, výborné vybavené fyzikální, chemické a biologické laboratoře, moderní počítačové stroje, psací stroje atd.

Závěrem možno říci, že učitelství povolání je sice náročné, ale má mnohé výhody.

Hypertonie

Banany gegen Bluthochdruck

Menschen mit einem zu hohen Blutdruck sollten möglichst salzarm leben und kaliumreiche Nahrungsmittel wie Honigmelonen und Bananen essen – empfiehlt der amerikanische Professor Dr. Siegfried Heyden. Überschüssiges Kochsalz schwemmt man am besten mit einer zweiseitigen Reis-Apfel-Diät aus dem Körper.

Verstopfung

Kaffee regt den Darm an

Menschen, die häufig unter Verstopfung leiden, sollten morgens einen starken Kaffee trinken – entdeckten britische Magen-Darm-Spezialisten. Das Koffein löst innerhalb weniger Minuten starke Bewegungen des Dickdarms aus. Die Wirkung dieses Reflexes hält dann bis zu 30 Minuten lang an.

Warzen

Positiv denken hilft heilen

Menschen, die davon überzeugt sind, daß sie eine große sexuelle Ausstrahlung und viel Selbstbewußtsein haben, leiden seltener unter hartnäckigen Warzen. Diese auf den ersten Blick etwas merkwürdige Entdeckung haben amerikanische Mediziner an der Universität in Kansas City bei der Behandlung von Warzenpatienten gemacht. Keinerlei Heilerfolg war zu erreichen, wenn ein Patient glaubte, daß er ohne jede sexuelle Ausstrahlung sei. Trotz Vereisung mit flüssigem Stickstoff tauchten die Warzen immer wieder auf. Bei Patienten, die von ihrer Ausstrahlung überzeugt waren, blieben die Warzen weg. Die Mediziner kamen zu dem Schluß, daß eine positive Lebenseinstellung die körpereigenen Abwehrkräfte stärkt.

To tu ještě nebylo

POŘADATELÉ MS zaskočili novinky od nás novináři, s níž se do- sed na žádném z předchozích ne- setkali. Každý dostal program při- pobyti v Torontu v restauraci. Je psán sice neumele, přesně ře- čeno jakousi italskou řečtinou, která vyvolal úsměv, ale to vůbec nevadí, bereme to jako milou pozor- nost hostitelů. Tak třeba: „Pře za- taika od zapas U.S.A.—Cecoslova-

celá doba od budou do Florence v disketky Arcadia Via del Pandolo č. 26. Zavřít penderly. Na konci je pak napsáno. Poměr za možná chybí. — Hlísté rádí promineme. Neboť na světě je to už tak, že nikdo nevidí všechny číže řeči, ale každá je rád, že jen, co je plyně ovládat, se domluví s tím, co je umí správně. projeví obrovskou snahu a dorozumění.

„DOBŘÝ ČLOVĚK“ ANTONÍN ZÁPOTOCKÝ

Entschlacken
Wasser hält
die Haut glatt

Když dnešní vedení Komunistické strany Československa hodnotí své dějiny, dělí své představitele na takzvané špatné a dobré. Ti špatní mají být zodpovědní za všechny deformace minulosti, za politické procesy, za bídu a utrpení českých a slovenských demokratů. Ti „dobří“ zase představitelé komunistické strany, kteří „bojovali“ za práva dělnické třídy, za lepší život, za národní osvobození, za pocit jistoty a bezpečnosti. K těm „dobrym“ představitelům čs. komunistického hnutí také patří Antonín Zápotocký.

Kdo byl Antonín Zápotocký? Naroděn v roce 1884 na Kládsku; záhy fungoval levice sociální demokracie, aby brzy vstoupil do Komunistické strany Československa. A tam aktivně působil především jako odborový pracovník. Po osvobození Československa v roce 1945 — Zápotocký strávil pět let jako vězeň v koncentračním táboře Oranienburg — se stal předsedou komunisty prorusených jednotných odborů. Současně pak také poslancem Národního shromáždění za KSČ. Po komunistickém puči v únoru 1948 byl jmenován náměstkem předsedy vlády. Když se stal Klement Gottwald „prvním dělnickým prezidentem republiky“, byl Zápotocký jmenován předsedou vlády. Po smrti K. Gottwalda na jaře 1953 se stal druhým komunistou v čele čs. státu a setrval ve funkci prezidenta republiky až do své smrti v roce 1957.

Antonín Zápotocký, ať již v parlamentě nebo na veřejnosti vystupoval jako „zastánce“ dělnických práv. Hromoval proti šlechtákům, útočil proti vykořisťovatelům, žádal spravedlnost pro dělnickou třídu. Tato jeho vystoupení slouží ještě dnes k tomu, aby byly šířeny legendy o tom, že A. Zápotocký patří k těm komunistickým představitelům, kteří mohou sloužit jako vzor pro ty, kteří se zastávají práv obyčejných lidí. Ale jaký byl Antonín Zápotocký ve skutečnosti? Podívejme se na tři epizody z nedávné historie českého a slovenského národa, kdy A. Zápotocký sebral roli, o níž veřejnost prakticky nic neví.

V roce 1949 byl odsouzen k trestu smrti generál Heřmold Píka. Jako představitel demokratické části čs. armády byl po léta trnem v oku čs. komunistům, neboť již za války upozorňoval prezidenta dr. Edvarda Beneše a exilovou vládu v Londýně na pikle komunistů proti čs. demokracii.

„Odměny“ se mu za to dostalo po komunistickém puči v únoru 1948. Heřmold Píka byl jednou z prvních obětí jejich brutality a teroru. Dne 29. ledna 1949 ve vězení čs. tisk rozsudek vojenského soudu nad generálem Píkou; nemohl samozřejmě znít jinak než trest smrti. Generál H. Píka podal žádost o milost. O tom, jak tato žádost o milost byla projednávána, podal v r. 1968 svědectví tehdejší prezident republiky generál Ludvík Svoboda. Když v květnu roku 1949 intervenoval u Klementa Gottwalda za Píku, dostalo se mu od něho ujištění, že generál dostane milost. V první polovině června jel pak Svoboda do Lána, kde právě zasedala takzvaná „pětka“ komunistické strany, která rozhodovala o tom, zda rozsudek smrti bude vykonán. V „pětce“ zasedal Klement Gottwald, Rudolf Slánský, Antonín Zápotocký, tehdejší ministr státní bezpečnosti Kopeřiva a představitel státní bezpečnosti Jindřich Veselý. Jednání se zúčastnil také Bedřich Reicin. Generál L. Svoboda vzpomíná na svoji cestu do Lána takto: „Gottwald vyšel ven do parku a když mě uviděl, vzal mě pod paži a povídá: Tak jsme toho Píku nezachránili, „pětka“ byla pro zamítnutí žádosti o milost. Já na to povídám: Pane prezidente, vy jste přece prezident, vy rozhodujete. Na to Gottwald odpověděl, že v „pětce“ je on jako rovný s rovnými a musí se podrobit většině, a ostatní byli proti. Zejména Zápotocký trval na zamítnutí.“ Generál Svoboda tedy jasně prokazuje osobní odpovědnost Zápotockého. Generál Píka byl pak 21. června 1949 popraven.

Druhá epizoda ze života „dobrého“ člověka Antonína Zápotockého se odehrává v listopadu 1952. Dne 23. listopadu 1952 se konala porada nejvyšších představitelů Československé republiky — Gottwalda, Zápotockého, Šteplíky, Kopeřivy se sovětským porad-

cem, důstojníkem KGB Beždasovem a zatčením Rudolfa Slánského. Na této poradě bylo rozhodnuto, že bývalý generální tajemník ÚV KSČ, mimořádně dlouholetý osobní přítel Antonína Zápotockého, bude zatčen v noci z 23. na 24. listopadu 1952. Zajímavé je, co se stalo večer 23. listopadu. A. Zápotocký uspořádal večer pro skupinu sovětských hospodářských poradců, na kterou pozval také Rudolfa Slánského a jeho manželku Josefu. Toto pozvání nebylo náhodné. Mělo sloužit k tomu, aby odlákalo Slánského a jeho manželku z jejich vliv. kterou mezitím měla obsadit předpádová skupina StB. Slánský měl být zatčen ihned po příchodu domů. Večere skončila dříve, než se předpádalo. Zápotocký dělal vše, aby Slánského a jeho manželku zdržel a tak umožnil StB dokončit přípravu na jeho zatčení. Vedl manželku Slánských po svém bytě, ukazoval jim obrázky knihy, vyprávěl historky, udržoval je tak dlouho, až si byli jisti, že příprava k zatčení je ukončena. Poté pustil Slánského domů, prakticky právo do náruče předpádové skupiny StB bezpečnosti. Takto se zachoval „dobrý“ člověk Antonín Zápotocký ke svému bývalému příteli Rudolfu Slánskému.

Třetí epizoda svědčí o tom, jaké skutečně byl Antonín Zápotocký. Je z údobí, kdy již byl prezidentem republiky. Dne 21. prosince 1952 začal před vojenským kolegiem Nejvyššího soudu proces s plukovníkem ministerstva vnitra Osvědomil Závodským a dalšími pracovníky Bezpečnosti. „Zpráva komise ÚV KSČ o politických procesech a rehabilitacích v Československu v letech 1949—1968“, kterou v roce 1970 zveřejnil ve Vidul Jiří Peřák, o tomto procesu říká: Osvědomil Závodský byl 23. prosince nezakonně odsouzen k trestu smrti rozsudkem předem schváleným politickým sekretariátem. Jiří Peřák s ním souhlasí, soudruzi k dlouholetým trestům vězení. Žádost O. Závodského o milost nebyla vyhověna. Zbránu a pramáti za výsledku trestního řízení veškeré politické sekretariát na vedoucí 21. srpna 1954. Závodský řekl na svůj obhajobu do poloviny března 1954, kdy byl rozsudek vykonán. Dodnes je obdivná četa opořenců žádostí o milost pro svého nevinného muže, které žádala Helena Závodská v prvních měsících roku 1954 a které zřejmě nevyšly. Teprve 12. dubna 1954 psala prezidentu republiky A. Zápotockému, že žije v nejistotě o výsledku svých žádostí, ať v té době její muž již nežil.

Jednání A. Zápotockého v souvislosti se žádostí Heleny Závodské o milost vyvrací pověsti o dobrotnosti prezidenta. On věděl, že O. Závodský byl popraven. On mohl jeho manželce beztrávně způsobem sdělit, nebo nechat sdělit, že její žádosti jsou již zbytečné, neboť její manžel umřel již živě. Ale on — „dobrý“ člověk — mlčí. Nechává manželku v nejistotě o osudu jejího muže.

Podobných epizod ze života „dobrého“ člověka Antonína Zápotockého by bylo možno vyprávět ještě několik. Jsou dokladem toho, že komunistická strana nemá prakticky právo dělit své představitele na dobré a špatné. Ti, kteří stáli v uplynulých desetiletích venska, nejsou plnou odpovědností za venska nesou plnou odpovědnost za zločiny, které pod vedením a pod záštitou této strany byly spáchány. Všichni nesou plnou odpovědnost za smrt desítek českých a slovenských demokratů, za zničené životy tisíců

Wenn die Haut trocken und spröde wird, kann es sein, daß der Organismus nicht genügend Flüssigkeit bekommt. Etwa 2.5 Liter braucht der Mensch pro Tag.

● Wasser hält unser Zellsystem funktionsfähig, wird zur Bildung der Körpersäfte gebraucht.

● Wasser braucht der Körper auch zum Ausschwemmen von Schlacken und Giftstoffen.

● Wasser hält aber auch das Blut flüssig und sorgt über die Schweißbildung für die konstante Körpertemperatur.

Auf das Durstgefühl kann man sich nicht immer verlassen. Vor allem Menschen ab 55 bis 60 trinken oft viel zu wenig, weil sie keinen Durst spüren. In solchen Fällen setzt dann der Alterungsprozeß der Haut sehr viel schneller ein. Die Haut trocknet aus, bildet Falten.

Dabei ist es so einfach, für genügend Flüssigkeit zu sorgen. Ein Liter täglich ist schon in der Nahrung enthalten. Für die anderen 1,5 Liter sorgt man am besten mit Mineralwasser, Tee oder Fruchtsäften.

Cholesterin
Haferflocken
entfetten

Wenn es um zuviel Cholesterin geht, entfetten einfache Haferflocken aus dem Supermarkt das Blut genauso wirksam wie faserreiche Haferkleie aus dem Reformhaus — stellen amerikanische Wissenschaftler der Universität Boston fest. Werttäglich 100 Gramm Haferprodukte ißt, kann damit den Serum-Cholesterin-Spiegel um etwa 6,4 Prozent des Ausgangswertes senken. Gleichgültig, ob er faserreich oder faserarme Haferprodukte nimmt.

7. června 1990

Agentury k zadržení bývalých předáků KSČ

PRAHA: Světové agentury věnují s velikou pozorností zaznamenaly zprávu o zadržení bývalého generálního tajemníka ÚV KSČ M. Jakaše a dalších čtyř vysokých funkcionářů. Agentura Reuter citovala náměstka ministra vnitra ČSFR A. Sámel, že M. Jakaš, J. Lenárt, R. Heigenbart a M. Šteplík jsou podezřelí z porušení zákona v souvislosti se vstupem vojsk pěti zemí Varšavské smlouvy v srpnu roku 1968 do Československa i z dalších trestných činů, jako zneuznění moci. „Nevylučují, že mohou být zadrženi v Praze či jinde ještě další lidé, kteří jednali proti zákonu a bezpečnosti země.“ řekl A. Sámel pražskému zpravodaji Reuters. Agentury rovněž povolávají informovaly o zadržení V. Bifaka, které předtím oznámilo ministerstvo vnitra Slovenské republiky. Agentura AFP připomíná, že Bifak byl svého času čísel 2 husákovského režimu a dodává, že vedle nezákonné úlohy v roce 1968 je po-

dezříván i z korupce a z nelegálního obohacování. Americká agentura AP citoje zdroj z úřadu generálního prokurátora v Bratislavě, že Bifak nebyl zatím zatčen, ale „zadržen na 48 hodin“. Agentura TASS, která zadrženi Bifaka oznámila s odvoláním na ČTK nejdřív ze všech světových tiskových kanceláří, zdůrazňuje, že bývalý tajemník ÚV KSČ je „podezříván ze závažných činů proti zákonu“.

Sudetoněmecké dny

Mnichov: Velkým shromážděním vyvrcholily včera v Mnichově 41. sudetoněmecké dny, které se konaly pod heslem Společně utvářet budoucnost. Sobotního zahájení se zúčastnil vyslanec ČSFR v SRN M. Kadnár, na dnech byli přítomni i představitelé Svazu Němců v ČSFR a představitelé Němců z NDR a jiných zemí. Imenem spolkové vlády pozdravil nedělní shromáždění mluvčí vlády SRN H. Klein. Bavorský premiér M. Streibl vyzdvihl význam klidné revoluce v Československu, v Maďarsku a v Polsku. Mluvčí Sudetoněmeckého krajského sdružení F. Neubauer poukázal na úsilí sudetských Němců o usmíření a urovnání. 46. 90

českých a slovenských lidí za zadržací statistič rodin v Československé republice.
Není dobrych a špatnych představitelů Komunistické strany Československa.
● V Sovětském svazu byly dosud rehabilitovány asi dva milióny obětí Stalinismu. Uvěřte to v listu Izvestija rehabilitační komise, která působí při politickém byro ÚV KSSS.

PRAPODIVNÉ OSUDY BEZDOMOVCE JANA NĚMCE

učiním, nutně potřebuji zbraň k sebeobraně nebo k partyzánskému protiruskému, protikomunistickému odboji. Schválil moje odhodlání, a dokonce se nabídl, že mi zbraň do Prahy převezme, předpokládal, že jako americký občan nebude na hranicích tak pečlivě prohlížen jako já. Chyba lávky! Hranicemi prošel sice bez obtíží — byl podzim 1968 a formálně na hranicích byli českoslovenští celníci, kdo však skutečně vládl, poznal Frank zkrátka, když si to z Vidně mercedesem řídil směrem ku Praze.

Dlužno říci, že Frank necestoval z Texasu do Prahy jen jako můj *arms dealer*, jel si též vyzvednout krasavici, *runner up* soutěže krásy města Prahy, jež chytré dala inzerát se svou fotkou v bikinách do zahraničních novin pod rubrikou — sňatek možný, vítán — svatba, jak známo, je jeden z mála legálních způsobů, jak opustit rodnou zem a přitom si nezavřít dveře pro návštěvy či návrat.

Frank si to drandil ku Praze, když tu gazik, ruská obměna jeepu, mu zatarasí cestu a Kalmyci s *machin guny* a jejich velitel ho vyženou z vozu, vyházejí na silnici vše, co bylo uvnitř, a mezi holicimi

kdo nevěděl, kdo vlastně v zemi vládně, a to není správné, a to poslední, co by kteréhokoli občana napadlo, bylo hlásit něco policii. Anarchie pokračovala stejně jako střelecký výcvik s mými přáteli. Další krabičku patron jsme vyplývali v lese mé venkovské chalupy, 20 mil od Prahy, přítel Jirka Š. málem přišel o oko, když z jednoho metru střelil do tvrdého dubového špačku a odražený projektil mu jen lehce odřízl kus očního víčka. Zbraň však fungovala perfektně, jak později řekli soudní experti po mé střelecké akci a dodávali, že minimální rozstřel svědčil o zkušeném střelci, byl jsem prostě ready bránit svou vlast, vzbudit respekt u německých důstojníků a pohovět si na matčině klíně.

Čas neúprosně běží. Dětské sny, klubovské fantazie a vlastenecká předsevzetí se vytrácejí s neúprosnou jistotou. Frank si odvezl českou krasavici do Texasu, já měl konečně *real hand Gun* a moje hlavní problémy nebyly s Rusy, český národ si zvykne na cokoli, můj hlavní problém byl s mou velkou láskou, *brand new* milenkou, později snoubenkou, zpěvačkou Múzou. Onen historický

drinky na uklidnění. Tam vznikl můj skvělý plán, jak mou milou Múzu zbavit bolesti hlavy. V ateliéru jsem vzal z polštáře svou milovanou zbraň, naládoval zásobník, brzy nato už konštruktivními sádkami nakopané moř moř sportovního vozu bublal pod okny Múzy, která na mě, těžce pracujícího člověka zodpovědného za mířony televizních diváků a tři šťastné výherce, nesmyslně žártila pro pár tučtů růží.

Po pravdě řečeno, nikdy jsem Múze

fight brown a už jsem tukař na dveře svého miláčka. Jen matinko se pootevřely, na řetěz, nos a oko její matky záseptaly: přestaňte klepat a telefonovat, naši matku Múzu bolí hlava. A zabouchla.

V baru naproti jsem si dal dva double

Režisér Jan Němec patří k nejtalentovanějším postavám tzv. nové viny československého filmu, která koncem šedesátých let dobyla svět. V sedmdesátých letech odešel do emigrace a většinou žil v USA. Tam také začal psát fejetonistické povídky, v nichž se vrací k postavám a zážitkům „staré vlasti“. Nepředpokládal, že by tyto texty mohly být někdy otištěny. Dnes již točí na Barrandově po dvacetileté pauze svůj první hraný film a naši redakci světlil své „americké“ texty.

Gun. Mít bouchačku. Hand Gun. Když jsem byl velmi, velmi malý chlapec, bylo to za World War 2, toužil jsem po dvou věcech. Jednak mít listky na tabák a cigarety, kuřivo bylo tehdy na příděl, moci tak sedět vedle mé matky, vášnivě kufačky, nebo ještě lépe, sednout si ji na klín, matka se mi zdála být velkou krasavici, zkrátka být s ní jako rovný s rovným a kouřit si své vlastní cigarety s ní společně, ne ty kradené, kouřené potají na záchodě. Ale především jsem chtěl mít pistoli. Naše země byla okupována Němci, nacisty. Báľ jsem se německých vojáků a připadalo mi, že kdybych měl pistoli a nosil ji zavěšenou v pouzdře na opasku jako němečtí důstojníci, přestál bych se jich bát a získal bych i respekt. Určitě přinejmenším matky, která mě se smíchem shazovala z klína, když jsem předstíral, že jsem menší a mladší, abych se k ní mohl tisknout. To mi bylo pět let.

Potřebu opravdové zbraně, *real one*, ne jenom vzduchovky a vzduchové pistole, kterých jsem za dospívání vystřídal desítky, jsem pocítil nepříjemně 21. srpna 1968, když Sovětská armáda vtrhla se svými tanky do ulic mé rodné, milované Prahy. Kdybych měl tehdy gun, určitě bych některého z těch velících důstojníků poslal do věčných lovišť. Ne jako sniper, z dálky, zákeřně, ale *point blank*, přímo mezi oči, aby věděl, že Češi a Pražáci nejsou žádné bláto, že staletí staré dláždění kamenných kostek si vaňou tanků nenecháme bez odplaty ničít.

Takže když jsem se pár týdnů nato ocitl v Houstonu, Texas, U.S.A., první, oč jsem požádal své staré a nové americké přátele, *kupte mi Gun*. Měl jsem peníze, honorář za první verzi scénáře pro Gulf Film Houston. Jako cizinec jsem ovšem neměl nárok na koupi vyžouzené zbraně. Pomohl přítel Frank. Nechápal, proč se chci do Rusy okupované země vracet, okamžitě však pochopil, že pokud tak

potřebami najdou pistoli. *Real one. Loaded. 4 boxes with additional amunition.* A sovětské vojáky natáhnou pojistky a vypadá to na rychlou popravu. Frank se snaží mávat svým americkým pasem, marně, a jelikož očekává rychlý konec, modlí se. Ve své mateřštině, německy. Frank je naturalizovaný US občan, padl do zajetí během druhé světové války, převezli ho do zajateckého tábora v USA a již tam zůstal. Sovětský důstojník, velitel hlídky, ovšem také hovoří německy. Bojoval proti nacistům, je stejného věku jako Frank, domnívá se však, že Američanovi němčina je nemastný pokus, jak si zachránit život, když se nedorozuměl anglicky. Vojáci, Asiaté, zatím pokračují v strip search, stáhnou z Franka kalhoty a tu na jasné denní slunce vystoupí hluboké jizvy v nohou, jimiž prošla kulometná dávka. Jenom pilot může dostat takový zásah a při velkém štěstí přežít. A náhle se situace zlomí: sovětský důstojník, též válečný veterán, považuje Franka za hrdinu stejného bitevního pole, za Američana, který též jako on a milióny dalších padlých sovětských vojáků hnal Hitlera až do jeho berlinského sebevražedného bunkru. Jako věta z románu Jaroslava Haška. Švejk praví: *karta se obrátila, řeklo prase a vrazilo nůž do řezníka.*

Rázné povely velitele hlídky, Frank si může navléci kalhoty, a dokonce zbraň je mu zcela proti všem předpisům vrácena. Bojové kamarádství starých válečníků, neboť sovětskému veliteli nedošlo, že ten, kdo házel bomby na jeho rodná města a sestřeloval z oblohy jeho kamarády, byl právě Frank. Takže mnou zaplacený Storm Růger 22 se šťastně dostal z Texasu do Prahy a ihned jsme s kamarády podnikli dvě tréninkové střelby. První v mém malém ateliéru na předměstí, postavili jsme boty přítele herce Pavla na těleso ústředního topení a snažili se trefit podpatky. Panelové stěny vyšškového domu se klepaly jako při zemětřesení, jenže v prvních pookupačních dnech ni-

den, kdy jsem svou zbraň, úhledný, lehký a elegantní Storm Růger 22 s protáhlou hlavní, poprvé použil v akci, k mé hanbě nikoli proti nacistickým či sovětským důstojníkům, měl dlouhou předehru, jako z učebnice stupidity *show businessu*. Každý týden se v naší zemi v hodinovém televizním speciálu losuje šest šťastných čísel lota. Ostře sledovaný pořad týdne a jeden z mála vysílaných živě. Mezi losováním jsou krátké sekce, *gest appearance top star* filmu, divadla, *pop music*. Dobré *salery* pro všechny. Poprvé ve svém uměleckém životě jsem se musel podřídít zákonům televize a rozmarům stars, divadelním děvám, zde, u nás v Americe, se tomu říká *Ego trip*, tam u nás v Čechách, *ješitnost prken, která znamenají svět*. Tam začaly mé potíže, co později vedly můj ukazovák na spoušť revolveru.

Přední dáma pražské divadelní scény, říkáme jí Jiřina B., se při zkoušce snažila všemožně přilákat pozornost, která jí podle ní v hodinovém pořadu náleží. Ta milá dáma prostě poprvé pracovala s ostříleným brachem světa jiných, netajme se tím, mezinárodních kritérií. Já zas byl poprvé *face to face* hereckým manýrám, kvůli kterým se v minulém století divadelní feditelé střídali. Zakázal jsem milé divadelní star dramatické pauzy, nutil ji k rychlejšímu tempu monologu, až konečně paní Jiřina B. opustila scénu, vyhlásila stávku, řvala na mě na place, že jsem nezkušený idiot, na což jsem suše odpovídal, že ona je stará kráva. Legrace, není-liž pravda? Jak pro koho. Producent mě upozornil, že je to show pro státní loterii, že není možné nic odložit, zrušit či vyměnit star, oznámenou týden dopředu. *Show must go on* platí všude, takže paní herečce jsem se omluvil, do divadla večer před vysláním jsem jí poslal ohromnou kytič. Vysílání bylo na čas, O.K., tři státní výherci se stali toho večera milionáři, jenomže já měl nervy nadranc. Ponižit se před takovou starou divadelní

trusovalo, jak jsem se ponížil před staroucí divadelní ochechulí. Moje drahá Múza zrušila večeri, rekla, abych ji několik dní nevolal. Zavěšila telefon. Volal jsem hned zpět, zavěšila, hned jak zvedla sluchátko. Počítivte mě to hra přestala bavit, skončil jsem do svého fungl nově-

ho nověuměho filmu *Černá barva rakví*

nechtějí růže nekoupil. Vztekle přecházela ložnicí, těšila se na odmítnutou večeři a noc stejně jako já. Její stín se zvětšoval a zmenšoval na okně zahaleném záclonou. Jako malý a později větší chlapec jsem trávil na venkově dva měsíce prázdnin a věděl jsem, že házení kamének do oken patří k milencům, rozbíjení oken velkými kameny pak ke komunikaci mezi snoubenci a manželi. Ten *thrill* okamžiku, v ruce jsem měl malý káminek projektilu se silou ohromného balvanu. Podepířel jsem si loket v otevřeném okně svého vozu a vypálil jsem celý zásobník do pravého horního rohu okna Múzinu ložnice. Jak později policejní expert napsal, minimální rozstřel svědčil o zkušeném střelci. Prostě divadlení herečky mi nebudou dělat scény na place a pop - zpěvačky, i když milé, drahé a vlastenecké a supersexy, mi nebudou zavěšovat telefony a jejich matky dveřmi na řetěz nebudou bránit milencům, Romům a Julii se scházet.

Co čert nechtěl, přímo v okamžiku střelby projížděl *crossing street* policejní *patrol car*. V ozvěně posledního výstřelu jsem se instinktivně otočil jejich směrem a při slabém světle pouličních lamp zahledl bělma jejich očí a vytřeštěné tváře: střelba v pražských ulicích, mimo případy nacistických a sovětských invazí, se prostě nekoná, neexistuje. A být zastížen s nabitou, odlišněnou pistolí, to už si zahráváte s možností *death penalty*. Stín mé drahé Múzičky dostal světelnou rychlost jak zřejmě utíkala k matce — babičce, padala k zemi a zadržována se opět hnala k oknu, celá akce mi jasně signalizovala, že můj kámen — káminek — balvan splnil svůj účel, upozornil jsem na sebe, takže už jenom zbývalo proměřit síly těžkému policejního vozu *made in Soviet Union contra sport car made in Italy*. Setřásl jsem je během čtyř bloků, bleskově zaparkoval v úzké tmavé uličce a s pistolí ještě horkou po úspěšné střelbě jsem doběhl k nejbližší popelnici, zbraň do ní zahrabal a za dalším rohem z budky zavolal své sestře. Pokyny gangstersky stručné a jasné: Vezmi psa na procházku, v ulici tě a te je *trash containera* uvnitř je moje drahá pistole. Sbírej hovinko po psovi, papír dej do *trash can*, pozor, bude tam jistě mnoho fízlů, strč pistoli za svetr a schovej ji v hromádce uhlí sklepa, ne domu, kde bydlíme, ne vedlejšího, ale třetího odprava. Řečeno, uděláno. Pistole byla před policií zachráněna. Pozdě si ce, ale jistě našli můj opuštěný vůz, prázdné nábojnice uvnitř a spoustu doličných předmětů. Sem patří maia odbočka. Jestli chcete mít někdy svůj automobil perfektně, chci říci *perfektně* vyčištěný, dopusťte se s ním zločinu, či alespoň podezření ze zločinu. Policie najde vše. V mém případě to byly vlásenky, ženské vlasy, knoflíky, rtěnky, vše později nahlášeno mé milované milence Múze, co důkaz mého donchuánství. Jeden pozlacený knoflík se jí dotkl zvláště. Patřil její kolegyni, blondýně. Jejich úspěšné show tno se skládalo z ní, sexy tmavovlásky, libivé blondýny a obojíživelného kluka. Když potom policie předložila před Múzu onen pozlacený knoflík blondýnčina kabátu, sháněla ho mamě po celé Praze, byl to modelový kabát ze zájezdu do Paříže, vozival jsem obě zpěvačky často, vždy bylo o mně známo, že ládni blondýny nejsou můj typ. Byl to chytrý tah, vyrukovat s tím pozlaceným knoflíkem kolegyně plavovlásky, vystračaným v mém voze jako *pushing ele-*

ment, aby Múza v protokolu uvedla, že jsem ji chtěl zabít. Správně jsem předpokládal, že policie prohrabe dvě hromady uhlí ve sklepech a bude líná prohrabávat třetí. Zbraň našli, takže když zafukali na dveře mého ateliéru po páté ráno, předtím jsem hlučně vykřikoval ve známém baru, že jsem měl nejen potíže s televizní show, ale že ještě toho dne mi někdo ukradl auto, dle kyselých, nevyspalých obličejů jsem seznal, že jsem pouze podezřelý, kdyby měli zbraň a svědky, byla by to pěst přímo mezi oči a rána obuškem do hlavy, nikoli jen zdvorilá a zcela zákonná: *jsste předvolán jako naléhavý svědek, vašeho vozu bylo použito k závažnému trestnému činu*.

Na pražském policejním ředitelství to pak byla hra kočky s myši. Chtěli ode mne doznání, aniž měli přímé důkazy. Ve vedlejší místnosti grilovali mého miláčka Múzu, aby přiznala, jak její matka již radostně policajtům sdělila, že jsem hlučně klepal na dveře, a snažil se dokonce vsunout botu, když přibouchávala dveře na řetězu. *Darling Múza věděla přesně, co se stalo, stejně jako policajti, věděla, že mám pistoli, že s ní trénuji možná proti veliteli sovětských okupačních vojsk a že dnešní den jaksi vybočil z programu*. Pozlacený knoflík kolegyně blondýnky jí však rozzuřil. *To bylo v jeho voze?!* Později mi řekla, že horlivý detektiv před ní položil další doličné předměty ženského původu. Chyba. Múza jako správná *star show businessu* žářila pouze na nejbližší kolegyni a kamarádku, věděla dobře, že ostatní dívky a děvčata a dámy nemají to, po čem jsem toužil. Momentik, *wait a minute*, řekl jsem, ta krásná zbraň odpočívá poklidně pod hrází přehrady Slapského jezera u Prahy a nablízku má můj *country house*. Proč?! Proč jste to, chlapče, udělal? Policejní šéf přestal tokat a pít francouzský koňak s mou budoucí ženou, jaký to má smysl, komu to pomůže, jak vyřešíme tento případ?

Proč? opakovat jsem. Divadelně jsem se otázel, má-li někdo cigaretu, houf ochotných detektivů mi zapálil, zakuckal jsem se, nenávidím kouření, odkašlal jsem si, odklepl popel, jak to znám z filmů, a povídám: *well, vim, že potápěčské zařízení, které v naší zemi je k dispozici, nedosáhne hloubky dna jezera, takže i když mě budete chtít poslat za míže na mnoho let, doličný předmět, důkaz, onu zbraň, můj americký gun nebudete mít nikdy v rukou*.

Viděli jste někdy policajty plakat? Možná na pohřbu kolegy, který zemřel *in line of duty*. Věřte mi však, že pravý pláč policisty nastane, když definitivně zjistí, že případ nebude moci dovést do vítězného konce. Představa, že česká policie bude muset žádat vrchní velení sovětských vojsk okupujících Československo o povolení nákupu či zapůjčení západoněmeckého či amerického potápěčského zařízení pro vytvoření pistole co doličného předmětu ne kontrarevolucionáře, ale osobního sporu dvou klaunů ze show businessu — taková šance i na takovou žádost byla nulová. *Zero*. Pláč policisty ovšem netrvá dlouho, takže v dalším okamžiku bych byl nepochybně zatažen do podzemních sklepů mláčen hlava nehlava, protože po pláči policisty nastává pomsta. Raději jsem proto sáhl do náprsní kapsy a vytáhl na světlo boží můj milovaný *hand Gun Storm Ruger 22*.

Když papež na nádvoří Vatikánu

slouží mši pro dvacet tisíc katolíků, nemůže zažít větší respekt a pokoru, jeho monstrance s tělem Božím nemůže překonat náboženskou uctu policistů shromážděných v místnosti. Jako ve zpomaleném filmu, baletními gesty jí ode mne přebral, podávali jí z ruky do ruky a málem jim unikl poslední díl mého doznání. Policejní šéf a jeho detektivní aparát dodrželi *gentlemans agreement*. Obvinění z pokusu o vraždu bylo zmírněno na rušení nočního klidu nepřiměřeným hlukem. Zákaz dovozu a neoprávněné držení střelné zbraně bylo opomenuto, zaplatil jsem bezvýznamnou pokutu. Víte proč?

Dlouho jsem přemýšlel, proč ta velkorysost. Dnes to, myslím, vim: Co odděluje chlapce od mužů a naopak, má podobu příležitosti. Každý z oněch policistů, stejně jako já, od dětství toužil mít vlastní americkou zbraň a použít ji, když jeho mysl po únavě a drincích to uzná za vhodné. Ten divný kov a jeho design, ta snadnost příležitosti působit problém, vyvolat strach, odpálit smrt — to je ta svoboda.

Můj milý *Storm Ruger 22* je nyní na významném místě v zasklené skřínce kriminalistického muzea v Praze a jako jediná autentická americká zbraň s příznáním, že byla dovezena do okupovaného Československa, je zapůjčována co rekvizita do filmů o amerických špiónech vraždících nevinné československé děti. Policie si účtuje za její denní použití 120 českých korun, přibližně pět dolarů. Frank se s královnou krásy dávno rozvedl, stejně jako Múza po krátkém manželství se mnou. Co to tak zkusit s cigaretami, cigáry, doutníky od *Castra*? To by zase byla výzva mému otci, *special package of Havana Cigars*...

ZDA 20. 20 TO ZHUVAN
TAKOVY V. L. JAKO
SKUTINA... TRIMINIA
LET KOHO Z PRILU A O TAMO-
VYCH JIVATIE. 20 TO VEU
.....

Zdravá výživa

V průměrné délce života Československo kleslo z 11. místa na světě na 40. místo v roce 1980 a na 55.—60. místo v současnosti. V úmrtnosti (srovnává se úmrtnost stejně starých osob) jak na kardiovaskulární choroby, tak na rakovinu, jsme se vyřplhali na 2. místo na světě. Proč? Doporučovaly se u nás potraviny, které obsahují velké množství tuku a cholesterolu. Veškerý cholesterol ve stravě totiž pochází z masa, mléka, vajec a výrobků z nich. Z masa, mléka a vajec pochází i 90 % saturovaných tuků a právě ty přispívají k ateroskleróze. V zájmu zdraví je snížit ve stravě i množství soli, ale i rostlinných (na našem trhu vždy polysaturovaných) tuků. Ukážeme recept, který těmto požadavkům vyhověje.

Russische Republik beschloß Unabhängigkeit

Moskau - Die Abgeordneten der russischen Sowjet-Republik haben die Unabhängigkeit Rußlands und das Recht auf den Austritt aus der UdSSR beschlossen. Präsident Jelzin: Der 12. Juni soll zum „Tag der Unabhängigkeit Rußlands“ werden.

KURZ NA SMETANE PO RUSKU. Kofa opékáme na mírném ohni, napolo opečeme rozčtvrtě, vrátíme na křávu, ooplitme, opepíme, přidáme sázor a mukátový oříšek. K témat zlatovému přidáme nakrájenou cibulku a jakmile srazíme, přidáme ¼ l smetany, ¼ l vývaru, přisypeme lžící nestráubaného chleba a přikryté 20 minut povaríme. Omáčka se sceďí a okrel talíře ozdobíme plátký okurky salátový.

Tempo 90 in Schweden
München - In Schweden gilt auf allen Schnellstraßen vom 21. Juni bis 19. August Tempo 90. Die Alkoholgrenze wird von 0,5 auf 0,3 Promille runtergesetzt, teite der Deutsche Touring Automobilclub mit.

Margarine marschiert
Berlin - Bundesbürger haben 1989 erstmals seit fünf Jahren wieder mehr Margarine (458 000 Tonnen) als Butter (456 000 Tonnen) gegessen. Seit Jahresbeginn stieg der Margarine-Verbrauch um weitere 9,8 Prozent.

Weln-Weltmeister
Gelsenheim - Bei den internationalen „Weltreikampfen der Weikener“ in Gelsenheim (Rheinland Pfalz) gewann die deutsche Mannschaft vor Norwegen und Kanada. Einzelsieger wurde Raimund Währinger (38) aus Siegen. U. J. A. S. F. ...

INKA ZEMÁNKOVÁ

- O jedné oběti púlnočního království bolševismu.
- Kdo manuálně pracoval, mohl si i zazpívat.
- První dámu jazzu zachránil traktor.

„Holky,“ vykřikla, „já vám teď ukážu, jak zpívají černoši.“ Prvním pídem je stupínek před tabulí, první uhranulí swingem proběhlo jen o něco dřív. V pardubickém řeznickém krámu, kde vyrůstala s maminkou a nevlastním otcem. Výměnou za pár uzemek získala od sousedky desku černošských spirituálů: „To, co jsem slyšela, snažila jsem se napodobit. Textu jsem nerozuměla, a tak jsem si vytvořila vlastní scat, aniž jsem samozřejmě tušila, že jde o umělecký projev.“ Nezvyklé ticho, které během Inčiny produkce ve třídě vypuklo, vzbudilo podezření. Honorářem byl pohlavek od paní učitelky a nutno říci, že proti těm následujícím byl ještě velmi laskavý.

O několik let později v Bratislavě, kam se s maminkou odstěhovaly, byla už děvčata ze sextetu Singing Girls jiného názoru nežli paní učitelka. „Když jsem jim zazpívala, byly z toho úplně pryč. Hned mě pasovaly na Singing Baby. Byla jsem ve věku Darinky Rollincové. Asi by mě vzaly, ale maminka mě z dohledu ještě pustit nechtěla.“

PIJME NA JEJÍ ÚSPĚCH

Kometa začala stoupat od samého dna. Inka ukončila základní školu a zemřela jí maminka. Pomocnou ruku v podobě azylu v břevnovské vile podala mamincina přítelkyně paní Zemánková. Nejde o shodu jmen. Inka z vděčnosti přijala její jméno, a navíc se zavázala, že „Zemánkovou“ definitivně proslaví. Přítelkyně jí představila Bobka Bryana, krále kapelníků z baru Esplanade. V zahraničních filmech už sice frčely zpěvačky, u nás však vládl v tomto směru patriarchy. „Když si mě poslechl Bobek se svými muzikanty, hned mi dal ušít pepito ze stejné látky, z jaké měla ušitý oblek kapela. Vydržela jsem si na něj měsíční brigádou jako prodavačka v cukrovinkách. Za tu dobu jsem se musela naučit celý repertoár, čekala nás dlouhá štace ve Zlíně.“

Cestou mě dostal na starost Bobkův pianista Vrána. Posadili jsme se v jídelním voze. Vrána se najednou vztyčil, ukázal na mě a oslovil přítomné: *Dobře si tuhle holku prohlédněte a zapamatujte. Jednou to bude slavná zpěvačka. Prosím, abyste teď všichni připiili na její úspěch.*

Zlín měl tenkrát pověst vyhlášeného ‚swingového‘ města. U Bati pracovali američtí obchodníci, kteří nás až do nuceného útěku před Hitlerem chodili rádi poslouchat. Zdravou konkurencí byl vynikající Kertenův orchestr. Bobek nad ním zvítězil jen tím, že jeho hoši dělali větší show. Ve mně tušil skutečný objev. Rád by mi prodloužil smlouvu, ale já po měsíci hraničila, že ve Zlíně ztrácím čas.“

HVĚZDA PADÁ VZHŮRU

Po návratu do Prahy zpívala Inka s Vla-

chovou kapelou na „zimáku“. Asi nejprocitěnější Ježkovo blues Strejček hlad. S popularitou stoupaly nároky na garde-robu, za kterou snadno utratila skromný honorář. Často jí zbylo jen na snidání a večer při vystoupení závistivě sledovala své příznivce, která se cpou koláči a zákusky.

Inčina popularita vzrůstala a už tu logicky byl zájem filmových tvůrců: chtěli nekonvenční, konečně neuhlazenou a nesladkou zpěvačku. Plán velkého jazzového filmu vyprovokovaný režisérem Fričem nakonec ztroskotat v houstnoucí okupační atmosféře. Nabídka německé filmové společnosti UFA odmítla Inka okamžitě, ačkoli by to pro ni byla nejšchůdnější cesta na kýženou baštu Svět.

Inčina první nahrávka u společnosti Ultraphon se jmenovala Ráda zpívám hot. Rázem se stala hymnou nastupující swingové generace. Nacistický vztah k jazzu byl jednoznačný, slovo „hot“ mělo být proto nahrazeno obdobně znějícím „z not“. Inka nařizení ignorovala. Jak řekl později Josef Škvorecký, „*nikdy nevzala slovo zpátky*“. Lidi se do ní zamilovali.

Kometa dosáhla kulminačního bodu. Počet gramofonových nahrávek zásluhou vlivu F. A. Dvorského ulěšené stoupal, definitivní existenční jistotu Inka získala přijetím stálého angažmá v kavárně Vltava, opožděné první setkání se stříbrným plátnem jí přineslo superhit. Ve filmu Hotel Modrá hvězda zazpívala Slunečnici. Těžko kdo mohl tušit, že se bude ještě za půl století vesele otáčet za sluncem. Přesně na opačnou stranu, než se otočí její interpretka.

Z Inčiny popularity těžili nacisté po svém. Dostala příkaz k neprodlenému odjezdu do říše, kde měla vystoupit v programu pro české dělníky nasazené v německých továrnách. „Nerada na to vzpomínám. Dodnes vidím Norimberk jako měsíční krajinu. Okolo nás plačící lidé bez příšřeší a Češi v hospodách v očekávání dokončení apokalypsy, aby se mohli konečně vrátit domů. Z téhle podivné osvěty mě osvobodila až úplavice, kterou jsem chytla v Osvětimi.“

Osvobození. Vzduch se chvěl okolo měchů garmošek a nad jazzem se zatahovalo. Ještě však nezahřmelo. Inka se šťastně provdala, dál scatuje s vynikajícím Habartovým orchestrem v paláci Fénix a ina rozhojné swingové scéně si udržuje výsostné postavení. Svědčí o tom hromada nabídek od jiných, neméně kvalitních kapel.

Štěstí jako by nemělo konce. Tentokrát se na Inku usmálo v podobě vynikající hlasové pedagožky Jiřiny Logačevové. Dostala svému předsevzení nepřestat na sobě pracovat. Ostatně, nebylo vyhnutí, chtěla-li při tom vyčerpávajícím přetížení udržet v nepoškozeném stavu tak jemný mechanismus, jako jsou hlasivky. Ještě netušila, že bude mít zakrátko možnost nechat je odpočívat na dlouhá, dlouhá léta.

ŽIJEME LÉPE, ŽIJEME VESELE

Někdy v polovině padesátých let se v pražské Lucerně uskutečnil podivný festival. Podivný zvláště tím, že po jeho finále zpěváci nerozdávali autogramy, ale

přijímali rozsudky. O jejich dalším byli a nebyli. Festival pořádala Hudební a artistická ústředna. Pod pídiem byl umístěn stůl pokrytý dlouhým ubrusem. Seděla za ním vážná porota. Udělovala ceny dvojího druhu: blahosklonné mlčení a odejmutí práva zpěvu do odvolání. Pravidla hry byla jednoduchá! Zpěvák zapěje v mateřštině několik optimistických písní, nebude se příliš pohybovat, dělat gesta... prostě buržoazní show. Abecední seřazení účinkujících mnohé napovídalo...

Až na závěr, okolo půlnoci, přišla Inka. Nastoupila s tím, že hlavně nesmí zklamat své publikum. Nevěděla pouze, zda zatím neusnulo. Ideový obsah úvodní písně musel porotu naplnit uspokojením. Jaroslav Moravec napsal na Arlandovu melodii text vsuktu „*jen pro ten dnešní den*“: *Žijeme lépe, žijeme vesele, máme náladu dny celé, ráno když leze z postele a potom celý dlouhý den.*

Inka zpívala v Lucerně po dlouhé době a byla ve svém živlu. Zhoupala se v bocích, luskla prsty a zpřítomnila swing. Chytlavá písnička k němu přímo vybízela. Tváře pod pídiem začaly tvrdnout a brunátnět. Pak přišly na řadu „*ježkoviny*“ — Svitá a David a Goliáš. Lidé se probudili, dostali se do varu, vyžádali si přidavek z Goliáše. Tleskání do rytmu, obdivný piskot, zakázané ovoce nemohlo nechutnat. Tváře porotců splývaly s ubrusem.

Po představení přišli za scénu pěvci z Národního, plácali Inku po ramenou, ale současně se tvářili rozpačitě: Bylo to fajn, jen nevím, holka, jestli si ještě zazpíváš.

Tehdejší ředitel „ústředny“ Dušan Havlíček, jehož představy o tom, jak má vypadat hudba, byly už dávno uloženy pod jeho nerozlučnou svazáčkou košili, předsedal na druhý den krátkému procesu: „*Soudružko Zemánková, vezměte na vědomí, že dívka k rytmu zrozená již nikdy nebude. Luskání prsty a pohupování se v bocích jsou západácká manýra a vy jste zpěvačka západáckých manýr.*“ Přesto, díky výmluvnosti vlivného přítele, dostala ještě jednou šanci. Před koncem jakési schůze zaskočila komisi árií Mussete z Pucciniho Mignon, koloraturní úpravou české lidové Vy hvězdičky a Ježkovým šlágrům Nebe na zemi. Získala tak přece jen paně Havlíčkovou povolení vystupovat na zájezdech s populárními Lišáky a Borou Křížem. Ovšem s pikantní podmínkou. Kolega Pečenka musí vždy před vystupem ohlásit, že se jedná o jinou fyzickou osobu jménem Zemánková. Povinným úvodem měla být vždy operní árie a lidová píseň. „*To dá rozum, takhle nás to nemohlo bavit dlouho. Začali jsme improvizovat a nakonec se rozhodli ingorovat Havlíčkův scénář docela. Lidi bývali báječní, nechali se zdravě rozchocovat.*“ Tak jako v Flumburku, kam během programu stačila dorazit šestsetrojka s kontrolorem, všemocným Havlíčkem. Jeho komentář při pohledu na rozjásané publikum byl stručný: „*Vidíte, jak je to v nich?*“ Nepolepšitelná Zemánková dostala zákaz vystupovat veřejně. Definitivně.

TRAKTOROVÉ AVE MARIA

Novou štaci se stal na tři roky Cvikov, kde byl její manžel jmenován ředitelem traktorové stanice. Účel světíl prostředky. Inka se vyškolila na traktoristku. Totiž kdo manuálně pracoval, mohl i zpívat. „*Zpívala jsem všude, na poli, v dílně, v Liberci*

konce v kartovarském hotelu Pupp, kde probíhal první filmový festival. Slibné znovuzkřížení měla stvrdit soutěž zpěváků v kavárně Vltava. Kolem Inky bylo ticho až do chvíle, kdy měla postoupit do finále, do „*prokláté*“ Lucerny. Muzikanti ji pouze hlumocili rozhodnutí mocných, že její účast není žádoucí.

Když manželza povýšili za zúšlechtnění traktorové stanice, Inka ho do Prahy doprovázela s vírou, že se na „*dístanec*“ už zapomnělo. Překvapivě snadno sehnala angažmá v kavárně Mánes a později do-

na kůru vysílala Ave Maria.“
i jsem pyšná, když mě manžel nechal zájíždět zánovní traktory. Skamaradila jsem se s ředitelkou školy, která hrála v kostele na varhany. Pravidelně jsem zpívala v májových pobožnostech. Jen tak v montérkách jsem seskočila z mašiny a vzápětí s výborem úvodní kapelou profíků Ládi Bareše. Vyrvala jsem cvičila na klavír a dál navštěvovala profesorku Logačevovou. Cvikovští mě přijali bezvadně, viděli, že ze sebe nic nedělám, a naopak — že dělám. Práce mě ohromně bavila, byla

ve čerstvě postavených moderních stolech, za stržené honoráře si koupila výdobytek techniky — magnetofon.

„Nahrávala jsem si písničky a nechávala si je za dost tučný výdaj rozepisovat do partitury. Vlastně jsem si stavěla repertoár. Manžel mi nadával, že jsou to vyhozené peníze, cikáni prý hrají podle sluchu. Já byla optimistka, čekala jsem na příležitost a chtěla jsem být připravená. Stal se zárazk. Zavolal mě kapelník Echlner. Onemocněla mu zpěvačka, hledá však na dva koncerty v Lucerně. Vymohl pro mě výjimku ze zákazu. Chtěl po mně pouze nějaké písničky. Přinesla jsem mu stoh nastřádaných partitur. Všechny muzikanty dojala moje tvrdost, udělali mimořádnou noční zkoušku. Koncert přinesl totální úspěch. Všiml si mě „špióni“ polské agentury, kterým mohl jen těžko někdo nakukat, že mám západácké manýry. Rázem jsem byla jejich. Naše agentura mě nechtěla pustit na víc než čtrnáct dnů, ale Poláci věděli své. Byla to běžná praxe našich tehdejších úřadů. Nechaly vás rozjednat si kšefty v cizině a potom nedaly povolení k výjezdu. Tak jsem se pro jistotu vrátila až za dva roky.

Ještě v hloubi padesátých let jsem s Vlachem natočila dvě nahrávky pro rozhlas, které ovšem neprošly komisí s odůvodněním, že nejsem způsobilá a že rozhlas poslouchají také starší lidé. Když si mě chtěli poslechnout ve varšavském rozhlase, měla jsem nahrávky náhodou u sebe. Byli z nich úplně na větví a rozjeli takový kolotoč zájmu, že mě nakonec i český atašé poplácal po zádech, jak svižně jsem Polákům zamotala hlavu. Agentuře jsem posílala pravidelné peníze, čas od času jsme se díky malému pohraničnímu styku vidali s manželem. Polský rozhlas tenkrát uplatňoval výmennou burzu nahrávek se Západem, a tak se stalo, že mě po letech potkal v Praze Waldemar Matuška a povídá: *Jak je možné, že jsem tě slyšel z amsterdamského rozhlasu? Mé písničky vysílala nakonec i BBC.* Teprve potom se v Praze rozhoupali a zařadili první kousek od Havlíčkova zásahu.“

S odstupem času začínal Inčin „zločin“ dostávat stále nezřetelnější obrysy. Přesto se o ní bůhvíproč dál mluvilo jako o té „cinknuté“. Nikdo sice nevěděl proč, a snad právě proto si všichni udržovali „uctivý“ odstup. Důvěru neprolomil ani Josef Škvorecký ve svých pořadech o jazzu v polovině šedesátých let. Ke všemu měla smůlu. V době polského tažení ji sháněl Šlitr pro vzkvétající Semafor. Přijal místo na Hanu Hegerovou. Inka skončila za katedrou Lidové konzervatoře.

Bratrská okupace ale zastihla Inku v ráji. Objevíš se Bobek Bryen ji pozval k dlouhodobému angažmá ve Francii. Zpívala multimilionářům, kteří držíce se za ruce a kývajíce se v rytmu zpívali české lidovky. Chtěli koupit za jakoukoliv sumu národní kraj, jejíž měla vypůjčeno z Národního divadla. Po návratu dostala tamtéž vynadáno, že na tak výhodný valutový obchod nepřistoupila.

„Byla jsem zoufalá pořád jsem dodržovala pšnou hiasovou disciplínu, zpívalo mi to jako nikdy, ale žádný neměl zájem se o tom přesvědčit. Mnozí slibovali, ale pak nepřišli ani na sjednanou schůzku. Až z ničeho nic jsem dostala příležitost realizovat vlastní recitál v Divadle hudby.

Původně se měl odehrát jen jednou. Mnozí však nezapomněli. Recitál se stal nejúspěšnějším pořadem sezóny. Na můj připravovaný televizní profil se televizní pracovníci dívali se značnou skepsí. Když potom viděli výsledek, usoudili, že mi přece jen mohli dát lepší saty. Tenější televizní kapitánka Balášová chtěla pořad původně stáhnout. Nakonec byla tak „laskavá“, že ho zařadila na druhý program proti hokejovému střetnutí mezi našimi a Sověty. Od té doby jsem připoutána k Slunečnici v Kabaretu u dobré pohody. Moje prokletí.“

Před dvěma roky vyšel sempler poskládaný z archivních snímků „zlatého období“. Je to jediná dlouhohrající deska průkopnice našeho zpívaného jazzu. Někdy původně běžela v televizi režíra pořadu, na němž se kdysi Inka zaručeně podílela jedním pěveckým číslem. Tentokrát se našla ale pouze v titulcích.

Ještě v sedmdesátých letech se Inka přihlásila do horolezeckého oddílu. Kvůli figurě. Dodnes má nabitý denní program, cvičí, snaží se pracovat s hlasem. Každý den čeká nabídku k velkému show, v níž by chtěla konečně podat obsáhlejší zprávu, nežli je ta, že se slunečnice každým dnem otáčí za sluncem. Čeká na zavolání, na příležitost... Už čtyřicet dva roky. Snad ani Pilát jménem Havlíček, který si od roku 1968 ve Švýcarsku osvojuje západácké manýry, netušil, že jeho klabba bude s takovou pietou respektována. □

● Počet obyvatel Indie dosáhl letos v březnu 821 milionů. Bylo to oznámeno v indickém parlamentu.

Nedovolené ozbrojování

(čtk): Představitelé střední skupiny sovětských vojsk v ČSFR informovali čs. stranu o jednání našich občanů, kteří se pokusili nezákonně získat zbraň a munici od sovětských vojáků. Na strážné Sovětské armády v Olomouci se např. obrátili 12. května t. čtyři mladíci z Brna a požadovali od něj za úplatku zbraně, roznětky ke granátům a nože. O dva dny později se o totéž pokusila trojice občanů z Košic. Požádali sovětské vojiny o ješáky o prodej tří samopálů a zásobníků se sítěm. Za každý jim slíbily tisíc korun. Všichni se budou zodpovídat z pokusu o nedovolené ozbrojování a z dalších deliktů.

Na Otkaněm hřbitově bude dnes pochován známý hudební skladatel Váša Zeman, autor textu k písničce „Škoda lásky“, který žil dlouhá léta v emigraci v Kanadě.

Policejní novém

(lhb): Hrační stráž měla svého návrhatele v T. Pištěkovi. Ministerstvo vnitra už v únoru dalo šanci většině počtu návrhů, a to formou veřejné ankety. Anonymní soutěž, již se mohli účastnit jak profesionálové, tak amatéři, do uzavěrky soutěže přišlo jednadvacet návrhů, které již zitra zhodnotí porota, složená jednak z příslušníků MV, jednak z odborníků — kostýmních návrhářů. Z návrhů, jež splňují dané soutěžní podmínky, bude pak vybráno několik do dalšího kola, které se uskuteční příští týden. Pořadí vzoru, který bude nejvíce vyhovovat, se ušije první prototyp. Ten posoudí všechna tři ministerstva vnitra, aby se po novém roce mohlo začít s realizací nových uniform v sérii. Počítá se, že kompletní přestružení by mohlo být dokončeno do roku 1994. Uniformy mají být kromě pěkného střihu a barev i univerzální co do použitelnosti; netechnický účel, že?

Milá Inko,
tak už jdeme do toho a zítřka máme první debatu s Fríčem o Vašem jazzovém filmu. Byl bych velmi rád, kdybyste se této debatě účastnila, a proto vás prosím, abyste přišla zítřka v pátek 14. v 11. do Lucerny a čekala před Černým koněm. Mělo tam souzku s Fríčem a scenaristou Wassermanem.
Inez, na shledanou!

Šestnáctka první

(čtk): Na ČTK se obracel občan s dotazy týkajícími se podání občaloby na M. Štěpána. Jde zejména o větší přínadného trestu a o další tvrdění vazby. Zpravodajka ČTK se proto obrátila na Generální prokuraturu ČR, kde ředitel odbohu dozoru v trestním řízení a vyšetřování JUDr. Jiří Kůvelj upřesnil: M. Štěpán je obžalován pro trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele podle paragrafu 158/1 písm. b) tr. zák. a pro návod k trestnému činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle paragrafu 158/2 písm. b) tr. zák. Za spáchání této trestné činnosti zákon stanoví trest odnětí svobody v rozmezí od tří do deseti let. Rozhodování o vazbě přechází na obvodní soud pro Prahu 4 jenž generální prokurátor doporučil obžalovat Ing. M. Štěpán, GSC., je-li ve vazbě.

Milá Inko,
tak už jdeme do toho a zítřka máme první debatu s Fríčem o Vašem jazzovém filmu. Byl bych velmi rád, kdybyste se této debatě účastnila, a proto vás prosím, abyste přišla zítřka v pátek 14. v 11. do Lucerny a čekala před Černým koněm. Mělo tam souzku s Fríčem a scenaristou Wassermanem.
Inez, na shledanou!

Vozba trvá 24.5.90

(čtk): Na ČTK se obracel občan s dotazy týkajícími se podání občaloby na M. Štěpána. Jde zejména o větší přínadného trestu a o další tvrdění vazby. Zpravodajka ČTK se proto obrátila na Generální prokuraturu ČR, kde ředitel odbohu dozoru v trestním řízení a vyšetřování JUDr. Jiří Kůvelj upřesnil: M. Štěpán je obžalován pro trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele podle paragrafu 158/1 písm. b) tr. zák. a pro návod k trestnému činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle paragrafu 158/2 písm. b) tr. zák. Za spáchání této trestné činnosti zákon stanoví trest odnětí svobody v rozmezí od tří do deseti let. Rozhodování o vazbě přechází na obvodní soud pro Prahu 4 jenž generální prokurátor doporučil obžalovat Ing. M. Štěpán, GSC., je-li ve vazbě.

Smrt A. Kapka 24.5.90
(čtk): V rekreační chatupě své dcery v katastru obce Svinná na Rokymsku byl včera ráno nalezen občan, bývalý člen předstodníka ÚV KSČ a vedoucí tajemník městského výboru KSČ v Praze Antonín Kapka. Cizí zaviněná nebylo zjištěno.

Ocenění nadmíru významné

Při příležitosti devadesátého výročí trvání Klubu Za starou Prahu se došlo jeho členům velmi významného ocenění: evropská cena Za ochranu historických památek, bude slavnostně předána v Praze 12. června a spolu s ní do našeho hlavního města putuje částka 25 000 západoněmeckých marek, kterou klub nade vše pochybnost použije na ochranu památek Prahy. Při této příležitosti zastal ministr kultury ČR prof. Milan Lukeš klubů blahopřejný dopis, a nemělo povzburdiv a zavazující jsou slova primátora hlavního města Prahy J. Kořána. „Ujišťuji Vás, že Vaší péče o naše společně krásné město si vážíme a budeme mít i zde na pražském magistrátu...“ A tak je naděje, že se Praha brzy stane opět klenotem světové kultury.

INTERVIEW

Theodor Pištěk je akademický malíř. Je autorem návrhů nových uniforem pro hradní stráž. Jak se dostal k návrhům kostýmů? Kdysi dávno ho režisér František Vlácil požádal, aby s ním spolupracoval při natáčení filmu Holubice. Měl pouze dohlédnout na věrohodnost uměleckého prostředí, neboť film se částečně odehrával v sochařském ateliéru. Při té příležitosti mu prý Vlácil jaksi mimochodem řekl: „Hele, udělej mi také kostýmy.“ „Já nevěděl, co s tím mám dělat, dodnes nevím, kolik je třeba látky na dámskou sukni,“ přiznává Pištěk s odstupem let. Režiséra to ovšem tenkrát neodradilo: „Jsou tam jenom dvoje džíny a jedno tričko.“ Theodor Pištěk tedy navrhl dvoje džíny a jedno tričko a dostal zakázku na další filmy... Kromě jiného i na ty, které se vyrábějí v Americe a podpisuje je Miloš Forman. „S Formanem jsme měli společnou vojnu, proto mám rád uniformy, to snad těm hradním už tenkrát nahrálo,“ vzpomíná Pištěk. Za návrhy kostýmů pro Amadea získal Oscara. Film Valmont, opět od Formana, se v nominaci střetl na Cézara s výpravným filmem o francouzské revoluci ke dvoustému výročí dobytí Bastily. A to je příležitost, při níž se může kostýmér doslova vyřádit. Proto Pištěk na udlení cen tentokrát raději ani nejel; vůbec nedoufal, že by mohl něco získat. Najednou v noci zvoní telefon. „Hádej, kdo dostal cenu?“, směje se Forman. „No přece, Ty!“ A Theodor Pištěk se stal v Paříži držitelem Cézara.

Tak proto jste navrhoval i nové uniformy pro hradní stráž?

Byl to pan Skalník, poradce pana prezidenta pro kulturu, kdo mi tento úkol jeho jménem nabídl. Vzal jsem to. Vlastně jsem na to sám myslel už předtím. Byla to sice taková moje soukromá utopie, ale říkal jsem si, že by bylo moc hezký, kdyby ti kluci byli oblečení trochu jinak. Také jsem věděl, že by mě to hrozně bavilo. Protože, když už mám dělat nějaký ten kostým, tak je to především uniforma, co mně nejvíc vzrušuje. Je taková nejoblíbenější.

Z čeho jste vycházel?

Ze dvou podmínek, které jsem dostal. Za prvé to musela být uniforma, která je současná a nějaký ten rok se s ní může počítat i do budoucna. A za druhé, a to bylo hlavně, na ni měly být takové prvky, které by propojovaly dnešek s první republikou. Vycházet z našich národních tradic bylo velmi obtížné, protože v tomhle směru nejsou téměř vůbec žádné. Když se rodila dnešní vojenská uniforma, byli jsme součástí Rakouska-Uherska. Naše republika vznikla v roce 1918, ale to jsme zase vycházeli ze zahraničních tradic — byly to uniformy italských, francouzských a ruských legionářů, v nichž bojovali čeští vojáci za osvobození našich národů.

Některé lidé ty nové uniformy považují za šaškárnou, která se hodí ještě

tak k monarchii, ale ne k demokratické republice. Co Vy na to?

Jsem starý praktik, a když už jsem ten bič na sebe vzal, od počátku mi bylo jasné, že se pouštím do práce, která se setká s kritikou veřejnosti. A že se nevyhnu řadě zcela odlišných názorů, než jaké jsou moje vlastní představy. Také tomu tak bylo. Přišly tisíce protinávrhů, jak by měla uniforma vypadat. Samozřejmě! Uniforma hradní stráže, to je věc, které rozumí skoro každý v republice. Horší by to bylo s raketoplány nebo lékařským výzkumem. Do toho lidé moc nemluví, ale uniforma, ta je přístupná k posouzení komukoliv.

Jak jste si poradil s těmi recepty na demokratickou uniformu?

Recept na demokratickou uniformu? No, to je to právě! Podle mého názoru jsem se dál už pustit nemohl. Prvků, které by měly podpořit naše národní sebevědomí, citění, současnou náladu, takové to vzpamatování se obou našich národů, je až dost. Dominantou těch mých uniforem je trikolóra: červená-modrá-bílá. Ostatní doplňky a insignie jsou také trikolóra. Nárameniky jsem převzal z první republiky, vytkávané, ale v jiné barvě a s designem z lipového listí. To jsem použil i na čepicích. Myslím si, že národních symbolů je tolik, že víc by už bylo přečinem proti dobrému vkusu.

Šitý se uniformy na míru každého člena stráže?

Bohužel ne. Všude jinde na světě tomu tak je, ale to víte... Především: prezidentské gardy jsou profesionální útvary. Jsou to chlapi, kteří mají toto zaměstnání jako celoživotní profesi a jsou na to hrdí. Dělají to s nadšením. Ke gáži dostávají příplatek na oblečení a z toho si sami nechávají uniformy na míru šít. Samozřejmě, že jsem se obeznámil i s tím jak to chodí všude jinde na světě, než jsem se do toho vůbec pustil. S překvapením jsem zjistil, že obyčejný voják, třeba americké námořní pěchoty, který plní funkci hradní stráže a čestných jednotek, má pět až šest typů různých uniforem, které mu navíc perfektně padnou jako ulité. Pro ně to je prostě vrchol seberealizace. Tady to není možné. Vojáci se mění. Jsou to jen lidé na vojně. To by ale ani tak nevažilo, protože úřední životnost uniformy stejně není delší, než ty dva roky prezenční služby, jak tomu bylo i dříve.

Co tedy nakonec rozhodovalo?

Otázka časová a výrobní. To pro mne bylo to nejhorší! Ani o finance tak moc nešlo, pomoc přišla odjinud. Začal jsem v lednu a termín byl přesně dán — návštěvou prezidenta Richarda von Weizsäckera v polovině března. A s tím se nedalo, když už jsem to našemu prezidentovi slíbil, nic dělat. A to, že jsem to dokázal, považují za své největší vítězství. Protože za normálních zvyklostí by

prezident Weizsäcker mohl vidět nově oděnou hradní stráž tak někdy na podzim.

Jak jste to tedy nakonec všechno dokázal?

Bylo to prostě dobrodružství! Chtěli jsme látku. A přestože by nikdo nezaručil ani kvalitu, ani barvu, tak by to mohlo být někdy ve čtvrtém čtvrtletí, protože příslušný výzkumný ústav musí zkoumat nejen látku samu, ale i barvu. Musí to projít vývojovou dílnou, plánovačem, normovačem a já nevím, čím vším ještě... No, a návštěva pana Weizsäckera se blížila a já jsem slyšel, vždycky když jsem potkal pana prezidenta: „Tak co? Uniformy budou? Budou?“ A já nemohl říci nic jiného než: „Budou.“ A tak musely být, i kdybych si měl sáhnout na život. Látka na saka nakonec přišla ze zahraničí, čepice přiletěly z USA... A tak ceremoniál pro pana spolkového prezidenta byl uspokojiví.

Vybírali jste vojáky podle uniformy, nebo naopak?

Výběr vojáků hradní stráže byl volný. Dohromady jich je kolem pěti set. Těch deset centimetrů je proto vždycky mezi nimi rozdíl. A mně se do dneška podařilo udělat pouze sto třicet uniforem. Z toho plyne, že ostatní chlapi buď nesmí na světlo, nebo si musí uniformy mezi sebou půjčovat, pakliže nejsou jejich velikosti markantně odlišné. Já se na to raději ani nechodím dívat. Protože, kdybych viděl, že ten kluk má uniformu o dvě čísla větší anebo, že má krátký rukávy...

Od dob prezidentké volby by se to mohlo stát záměrem, novou módou?

Děkuji, nechci. Mně stačil stres, který jsem prožil, když se mělo uskutečnit setkání s prezidentem Havlem v Bratislavě. Chtěli mít s sebou čestnou jednotku, ale to znamenalo, že by nemohla probíhat běžná služba v Praze na Hradě. Tak jsem šel horem dolem a zvrchu i zespodu. Ani nevím, kdo nebo co se na mne usmálo a drželo nade mnou ochrannou ruku, ale vyšlo to. Ale teď... Stojí přede mnou několik set kluků, kteří budou skládat přísahu. Tentokrát už žádní strýčkové z Ameriky nebo ze Švýcarska nepomohou. Potím se hrůzou, ale musím čekat... jestli se to podaří...

Všude se zdůrazňovalo, že jste uniformy navrhoval zadarmo, prý se s tím vytahujete?

To je nehorázná hloupost. A kdyby bylo po mém, tak bych o tom vůbec nemluvil. Protože já nemám rád, když se někdo rozhodne, že dá třeba na dětskou onkologii pět tisíc, aby to vyšlo ve všech novinách. Nikoho nejmenuju! Člověk udělá něco charitativního a druhý den se to hned zveřejní, aby se vědělo, že je pašák. Tak já si to nepředstavuju. Něco jiného je, když třeba Miloš Forman nedal ročně sto tisíc dolarů! Tak ho noviny ometou, že nepřispěl na křivcový hebrejský děti. Na druhý straně existuje spousta amerických milionářek, tako-

Asi ano. Je to bohužel lidská vlastnost. Proto se i v ostatních případech zdůrazňovalo: auta jsou půjčeny, motocykly za zlevněnou cenu, já to dělám zadarmo, látku nám koupili emigranti, čepice v USA zaplatili také emigranti a vlastní ušití? To dohromady nic nestojí... Kdybyste věděla, co lidí zajímá! Co kritizují a kvůli čemu píší na Hrad prezidentovi, tak byste se rozplakala. Vyčtou mu třeba i tu kreml, když vidí televizi, že ji jí, protože někde jinde momentálně něco není. Tak kvůli těmhle lidem se to nakonec psalo, protože jinak by se mohlo také stát, že by řekl: „To je ten, co si namastil kapsičku, co si nahrabal na

Nepřehánějte to trochu, vždyť uniformy nakonec byli všichni dostávána

Zadostiucnění z mých uniforem pro mne byla hodina H a okamžik O. Kdyz

v nich vojáci poprvé vycházeli z kasáren na Hrad a lidé tleskali, mohli taky dělat něco jiného. Ale já viděl babičku, která dojetím smrkala, tleskala a plakala. A potom, když byla večer recepce a pan prezident mi řekl, že bych se tam mohl také ukázat, aby mě představil panu Weizsäckerovi, když jsem ty uniformy navrhol. A tak jsem v tom strašném šrumci mezi stovkami lidí nakonec slyšel: „Pane Pištěku, Vy jste mi zkazil návštěvu v Praze. Já jsem si totiž původně myslel, že ti lidé na nádvoří tleskají mně. To jsem se ale šeredně zmylil. Netleskali Weizsäckerovi, ale Vaším uniformám.“

Napište, že jsem Vám ten interview poskytl zadarmo. □

K situaci v armádě 31.5.90

(č): Dnes končí první etapa odsunu sovětských vojsk z Československa. Ministr národní obrany ČSFR armádní generál M. Vacek včera na tiskové konferenci v Praze řekl, že zatím odešlo 25 827 vojáků, což je 99 proc. z plánovaného počtu. Zbytek — asi 170 — dozajista během dneška naše území opustí. Kromě toho se do SSSR vrátilo 5118 sovětských rodin, tj. 11 204 rodinných příslušníků. Ministr národní obrany řekl, že problémy způsobuje volný výklad zákona o civilní službě. Dále ubezpečil novináře, že přípravy na vlezby v ČSA probíhají bez podstatnějších nedostatků. Po skončení tiskovky prozradil, že 40 procent vojáků z povolání ještě nevědělo, koho bude volit. KSČ prý bude podporovat necelých 30 procent z dotazovaných. Ministr Vacek též potvrdil, že jsou rozpracovány varianty strukturální výstavby ČSA, z nichž jedna počítá v brzké době s jednoroční základní službou. Nebude to však letos. Rezolutně vyvrátil názor, že při vojenských cvičeních jsou povolány ztráty na životech. Při největším cvičení u nás za posledních deset let — Štít 1984 — nedošlo ani k jediné tragické události, řekl. Přiznal, že mladí lidé v ČSA někdy zahynou, ale je to většinou při dopravních nehodách v normálním silničním provozu nebo při neopatrné manipulaci se zbraní.

Jak uvedla ČTK, komise poslanců SL a Sněmovny národů FS a zástupci Studentského čs. moravského parlamentu a Slavovské unie studentů ČSFR, jednali včera v Milovicích s velitelem Střední skupiny sovětských vojsk v ČSFR generálplukovníkem E. Vorobjovem a jeho štábem. Obě strany konstatovaly, že odsun sovětských vojsk i techniky pokračuje podle dohodnutého harmonogramu. Předseda komise Josef Macek (KDU) a její místopředseda Michael Kocáb (OF) ocenili vzájemné vztahy, do kterých stále více proniká důvěra. Oba zástupci našeho nejvyššího zákonodárného shromáždění však připomněli některé drobné problémy, jež by sovětská strana měla vyřešit v souvislosti s odchodem z našeho území. Požádali rovněž, aby Střední skupina sovětských vojsk v ČSFR ukončila radiologický průzkum v Ášském výběžku. Velitel Střední skupiny sovětských vojsk v ČSFR generálplukovník E. Vorobjov informoval, že ve všech sovětských posádkách na československém území probíhá nyní důsledná prověrka všech cvičicových i ubytovacích prostorů i náprava hlavních ekologických prohřešků.

Otrávená voda * Je kontrolován odvoz chemikálií? * Kdo chce vydělat?

(pm): Za pár dnů skončí první etapa odsunu sovětských vojsk z území našeho státu. Jak konstatoval na veřejném poradě s pracovníky národních výborů České republiky, kde byla sovětská vojska „dočasně“ umístěna, gen. mje. S. Nađovič, náčelník Správy pro zabezpečení odchodu sovětských vojsk při FMNO, je v tomto směru situace dobrá.

Harmonogram odchodu bude splněn. Dokonce odejde o tři tisíce vojáků více. Např. do květy 535 tanků jich zbývá odsunout pět, bylo odsunuto 92 vrtulníků, mělo jich být 80, odešlo 10 102 rodinných příslušníků... Celkové hodnocení I. etapy odchodu sovětských vojsk z tohoto pohledu má být spolu se sovětskou stranou vyhodnoceno v polovině června a jak prohlásil gen. Nađovič vše naznačuje, že bude naprosto plán splněn. Pracovníky národních výborů seznámil také s časovým harmonogramem II. etapy, ale přesto zůstává ještě velice mnoho k řešení a projednání.

A to především: gigantické škody na životním prostředí, tj. nejen na přírodě jako takové, vodě, ale na bytech, stavebách jiného charakteru atd. Jak konstatoval zástupce ministerstva životního prostředí, byl i možná ještě v řadě sovětských posádek je vztah k životnímu prostředí v rozporu, jak řekl Mosilova, se středoevropskými normami. Z dosavadních ekologických průzkumů vyplývá, že až na malé výjimky, kde nebylo manipulováno s ropou, jsou devastovány spodní vody, často dosahuje hladina ropných látek nad spodní vodou i několikametrové výšky. A často jsou tam obsazeny i jiné látky. Jak se tam dostaly? V sovětských posádkách byly v provozu polní chemické čistírny odvětví. Bylo zjištěno už i několik kontaminovaných pramenů, která musela být vyřazena z provozu. „Disky Bohu“, prohlásil pracovník ministerstva životního prostředí, náměstek Ing. J. Vučka, „byla většinou sovětská vojska umístěna v méně přístupných oblastech, takže hromadné ohrožení obyvatelstva otrávenou vodou není tak velké.“ Disciplína a smysl pro pořádek a odpovědnost, pokud jde třeba jen o zacházení s ropou či chemickými látkami, byl faktor, s nímž nebylo možno u dílčkovatelných sovětských vojsk počítat. Faktorem však je, že třeba tam, kde byla raketa vojska to bylo přece jen lepší než v posádkách, kde byla obyčejná motorizovaná armáda.

A jaké jsou odhady škod způsobených 22 lety „dočasně“ pobytu sovětských vojsk? Podle mých odhadů jedna miliarda korun, ale spíše lze realisticky hovořit o škodách vyčíslených částkou hrubě přesahující dvě miliardy korun. Jen průzkum a zjištění škod ve spodních vodách je odha-

dováno na 50 miliónů korun. Jak konstatoval Ing. J. Vučka, finanční částka na tento průzkum je zajištěna, kapacit. Tedy geologové a hydrologové jsou připraveni, ale stále ještě dochází k průtahům a zdržováním. Nezdávka se stává, že sovětská důstojníci se na kontrolování místa nedostavují nebo přijíždějí i s předemním zpožděním.

Dalším velkým problémem — vedle toho, kdo vlastně všechno to bude platit, od příštího roku přecházíme ve vztahu k SSSR na směnitelnou měnu — jsou např. různé stavby, které po odcházejících posádkách zůstávají. Jsou vlastně trojho typu: bývalá naše kasárna „dočasně“ Sověty užívaná a poškozená, stavby objednané u našich firem podle našich norm a konečně tzv. černé stavby, prostě ty, které byly na „zeleném dřevu“ narýsovány polí lopatkou a stavěly se. Tych je na 2500. Jeden z pracovníků Správy pro zabezpečení odchodu sovětských vojsk zcela otevřeně prohlásil, že by se měla stát „muzeum našeho vlastního neštěstí“. Nikdo totiž, ani u domů s byty, neví, zda vlastně mají domy základy, zda jsou stropy vyztužené atd. Je to vážně varování pro všechny národní výbory, které začínají některé takové stavby do své správy přijímat. Jakmile je podepsána smlouva, berou totiž na sebe veškerou odpovědnost. Navíc: Sovětská strana má instrukce odjet od nás s aktivním sadem. Je jedině řešení: zhořit, zlikvidovat. A otázka, kdo to bude platit? Když se vnutím na nechtěnou návštěvu a přijdu v rozbitých škrapátech, také je tam obvykle nenochám, tedy, kdo postavil, ať si také odveze nebo zlikviduje.

Je mnoho otázek o problémech, abychom tak řekl v zákulisí. Např. skládky odpadů. Nejen tzv. čistých domovních, ty je třeba někam zavést a přikrýt pádov. rozhodně je asi nikdo nebude rozebírat a přebírat, ale jsou ještě odpady chemické. Podle prohlášení představitelů Správy pro zabezpečení odchodu sovětských vojsk si je Sověti odvázejí domů, ale tak konstatoval jeden z pracovníků národních výborů ze severních Čech, máme být stou, že je skutečně odvážen a že skutečně jedovaté odpady překročují naši východní hranici?

Představitel Okresního národního výboru v Olomouci na jednání prohlásil, že finančně by se na placení účtů za znečištěné prostředí, přírodu, krajinu, měli právě tak počítat neznamí hosté jako ti, kteří je ozvali a vítali.

Představitel mezinárodní sekretariátu Amnesty International z Londýna přijal 21. května na Pražském hradě v zastoupení prezidentu ČSFR Václava Havla předseda Rady konzultantů Karel Schwarzenberg (vlevo). Zastupci Amnesty International vyjádřili svou spokojenost a politickým vývojem u nás, zejména se zrušením trestu smrti, což Amnesty považuje za jeden ze svých hlavních úkolů. **Hlavní čtení** — Zlatý přím na XII. ročníku Festivalu české a slovenské filmové veselohy v Novém Městě nad Metují, získal režisér Jiří Mencl za film Konec starých časů.

Čs. námeřká komise historiků zahájí svou práci 15. června v tomto termínu je plánována návštěva německých historiků v Praze. **Třím dnové teologické konference** se předala včera v trůnícím síle Arctibiskupekého belace pražského arcibiskupovi Františku Tomáškovi delegace Zaslavské univerzity. Říkan jeji teologické fakulty E. Schulz na adresu oslavence uvedl, že katolická teologická fakulta Zaslavské univerzity zvolila tuto nejvyšší formu akademického vyznamenání, aby před celou veřejností učila obdivuhodné životní dílo kardinála, který se stal svým neobrozeným výrazem viry symbolickou postavou pro kreatury českého a slovenského národa, výběr pro všechny lidi na celém světě, kteří svobodou ducha a nebaženskými řádí k nezádatelným lidským právům.

Zahrabané „suvenityry“ pod lupou

(čtk): Dvaapadesát protitankových min již nalezá v kasárnách ve Frenštátě pod Radhoštěm, která opustila sovětská vojska, speciální skupina pyrotechniků Západního vojenského okruhu. Pracuje zde od 15. května.

Rozhodující roli při průzkumu hraje nejen osobní vizuální zkušenost odborníků, ale i moderní technika. U nalezených min však nelze přesně určit, zda jde o cvičné či ostré s počinovými náložemi. Speciální skupina vlastně neví, co objeví při zemních pracích, co vlastně sovětské vojáci zahrabali do země. Dokonce i v návozech 1,5 metru vrstvy zeminy byly nalezeny miny i reaktivní motorky k hlavním střelám, i když vypálené.

Od začátku května ve frenštátských kasárnách pracuje deset odborníků americké firmy Martech, a to deset hodin denně! Sledují výskyt kontaminované zeminy, vyhodnocují oblasti zamožené ropnými a jinými látkami, odebrávají část vzorků, které se zpracovávají v našich laboratořích a výsledky zpětně hodnotí i americká firma. Nejdůležitější je kontrola spodních vod, které kontaminovanou půdu rozpouštějí a průplachem se pak dostává dál. Naštěstí zatím vody nepropadly do místních vodotečí. Nejnovější informace od amerických specialistů a potvrzené pracovníky Geotestu Brno, hovoří o tom, že dva čs. experti mají na Aljašce zjistit možnosti, jak zatížení na tak zvaný

přání kontaminované zeminy vyrobit v ČSFR. Tim se naskytá příležitost pro Královopolské strojířny Brno, aby „pračku zeminy“ podnik výrobu do dvou let. Méně napačená půda může být totiž vyčištěna pomocí biodegradace, to znamená nasazením ropných bakterií, které vlastně ropu a podobné látky v půdě „požirají“.

Kdo rušil zahraniční stanice

Speciální zařízení byla v Praze a v Brně

Několik desetiletí rušili v nás poslouchali zahraničních rozhlasových stanic jako Svobodná Evropa nebo Hlas Ameriky trochu vzájemně vysílá ve správě ministerstva vnitra nebo spojů. Dnes již neručí. Jak to s nimi vlastně bylo, kde stály, na kolik nás jejich provoz přišel, o tom jsme hovořili s náměstkem ředitele Správy radiokomunikací Praha Stanislavem Urbanem.

Kdy rušení zahraničního vysílání bylo vybudováno dva systémy. Jeden misinibno charakteru a druhý dálkový provozovaný ve spolupráci se Sovětským svazem. Byli jsme dohodnuti se Správou spojů SSSR v tom smyslu, že my budeme rušit evropské území SSSR a oni napopak naše, bulharské, maďarské a dalších východoevropských zemí.

Kdo jsme tyto rušičky v nás měli?
"Ty, které rušily vysílání na krátkých vlnách, ve velkých městech. V Praze například na Petříně, v Brně na Žlutém kopci, v Bratislavě to byla Koliba. Rušení na území evropské části SSSR zajišťovala skupina krátkovlnných vysíláčů umístěných v Poděbradech, Litomyšli, Litovli a Rimavské Sobotě."

Obřadba těchto zařízení měla na starosti jen rušení?
Ne. Zajišťovala rovněž tzv. monitoring — odposlech stanic Svobodná Evropa, Hlas Ameriky, Radio Liberty, Deutschlandfunk a Deutsche Welle.

O jaký systém šlo?
"Pro rušení zahraničních stanic bylo počítáno se v minulosti s využitím

speciálních zařízení, která byla umístěna v Praze a v Brně. V Brně na Žlutém kopci, v Bratislavě to byla Koliba. Rušení na území evropské části SSSR zajišťovala skupina krátkovlnných vysíláčů umístěných v Poděbradech, Litomyšli, Litovli a Rimavské Sobotě."

Pro rušení zahraničních stanic bylo počítáno se v minulosti s využitím

Vrah žádá pro sebe smrt

Čeká na smrt. V následné smrti sedminásobný hořčičky hospitalizovaný ve Fakultní nemocnici v Praze na Bulovce, k němuž došlo v noci na 1. května t. r., povolala velké rozhořčení naší veřejnosti. Pochatel tohoto zrádného činu — 36letý sanitář Jaroslav O., který je nyní ve vazbě, zaskádlápis ministrůni spravedlnosti ČR D. Burešové a vyjádřil zároveň souhlas s jeho zveřejněním:

"Vážená paní doktoro, probláhuji na svou obhajobu, dá-li se to tak nazvat, že tento podlý čin jsem provedl z části z vyčerpanosti, sám nad sebou. Jestliže to vydržím, ják a hlavně alkoholu. Víím, že to není omluvitelné, už jen proto, že by mou vinou zničen začímalčí život, ale ještě dnes mji při vzpomínkách, které mne pronásledují celá dny a noci, připadá jako zlý sen.

Nepřítel proto, abych se vyhnul tomu nejpřísnějšímu trestu, ale proto, aby tento podlý čin nezanechal špatný stín na druhých odsouzených. Proložte to, co jsem provedl já, by solving někdo z odsouzených udělal. A věřte, že za těch třináct let odnětí svobody jsem poznal těch odsouzených až dost, včetně věznic Valdice u Jičína. Jsem vzi."

"Měly výkony od 30 do 50 kW. Odhaduji, že ročně spotřebovaly více než 20 000 MWh, tj. 20 milionů kilowatt-hodin elektřiny." (Jak nás informovali pracovníci Českých energetických zavodů, odpovídá to spotřebě Havlíčkovy Brodu bez průmyslu).

Co se s těmi zařízeními stalo?
"Byla to střediscích, která dnes plní ještě jiná poslání. Všechna zařízení pro dálkový provoz dosud stojící a po ekonomické stránce je to pro nás dost nepřijemná záležitost. Pokud šlo o rušení stanic Svobodná Evropa, Liberty, Hlas Ameriky, stejně jako dalších stanic, rušení nebylo. V prosinci 1988 byl provoz celého systému jak u nás, tak v SSSR zastaven. V současné době neexistuje ve správě Společnosti vysíláčů, který by poslech rozhlásových stanic rušil."

Kolik v těchto rušičkách pracovalo lidí?
"Sto v České republice a čtyřicet na Slovensku."

Kolik provoz rušiček stál?
"Ze státního rozpočtu spoje dostávaly 50 milionů korun ročně."

Do však nejsou všude náklady na provoz. Rušičky jsou spotřebovaly značné množství energie. Kolik?
"Měly výkony od 30 do 50 kW. Odhaduji, že ročně spotřebovaly více než 20 000 MWh, tj. 20 milionů kilowatt-hodin elektřiny." (Jak nás informovali pracovníci Českých energetických zavodů, odpovídá to spotřebě Havlíčkovy Brodu bez průmyslu).

Co se s těmi zařízeními stalo?
"Byla to střediscích, která dnes plní ještě jiná poslání. Všechna zařízení pro dálkový provoz dosud stojící a po ekonomické stránce je to pro nás dost nepřijemná záležitost. Pokud šlo o rušení stanic Svobodná Evropa, Liberty, Hlas Ameriky, stejně jako dalších stanic, rušení nebylo. V prosinci 1988 byl provoz celého systému jak u nás, tak v SSSR zastaven. V současné době neexistuje ve správě Společnosti vysíláčů, který by poslech rozhlásových stanic rušil."

Kolik v těchto rušičkách pracovalo lidí?
"Sto v České republice a čtyřicet na Slovensku."

Kolik provoz rušiček stál?
"Ze státního rozpočtu spoje dostávaly 50 milionů korun ročně."

Do však nejsou všude náklady na provoz. Rušičky jsou spotřebovaly značné množství energie. Kolik?

Co se děje v Krušných horách?

Za posledních 14 dnů vrátili výchozí doněmětí pohraničníci na hranicím přechodu v Chrovci na 120 Turků, ale i Rumunů, Syřanů a Libanonců, kteří v noci ilegálně bez výchozoděmekých víz překročili státní hranice z ČSR. Utíkali takto celé rodiny, se ženami a dětmi, a to i s dětmi, zabalené v přikrývkách.

Něco podobného Krušné Hory ještě nepoznály. Zadržena Vahdettin Cakir (19) z Turecka vypověděli. Přijeli si jsmg do Prahy 23. května, měli jsme

V Praze-Ruzyni přistálo učera po 17. hodině letadlo rumunské společnosti Tarom se 150 tureckými občany na palubě. Do řesání vzniklé situace se zapojilo také velvyslanectví Turecka v Praze.

Přibližně 15 000 Rumunů má ročně příjem nejmeně jeden milión Kč. Podle listy Der Standard počet členů "klubu milionářů" viditelně roste. Jen od začátku letošního roku jich přibýlo dalších 500.

Bilance prvního čtvrtletí

(re): Federální statistický úřad včera vydal zprávu o sociálním a ekonomickém vývoji ČSR v prvním čtvrtletí letošního roku. Uvádíme některé údaje: V porovnání s uplynulým rokem se dále prohloubila nerovnováha na vnitřním trhu, zejména v sortimentu průmyslového zboží.

Vzrostla dynamika peněžních příjmů a výdajů obyvatelstva, dále pokračoval pokles míry úspor. V protikladu k poměrně vysokým přírůstkům v oblasti spotřeby obyvatelstva se zpomalilo tempo tvorby hmotných zdrojů.

Poklesla zejména dynamika průmyslové a stavební výroby. Přizpůsobily byly výsledky zemědělské živočišné výroby. Výsledky v nákupu nejvýznamnějších živočišných produktů odpovídají dynamice předchozích let.

V zahraničním obchodě dochází ke změně orientace od zemí RVHP k vývojným západním státům. Mírně se zlepšila efektivnost obchodní směny, dále však trvá nepřiznivá skladba našeho exportu s převahou výrobků na nižším stupni zpracování.

rájit se do jídelny, kde je čeká další zákazník.

25.5.90

V nedávné Kondři Vířce bydliela před měsícem 34letá turecká skupina a platil předem, další 40člennou skupinu má vedoucí St. Hamza ohraděnou na 1. června. Situace se mění podle toho, jak v Praze-Ruzyni přistávají letadla z Istanbulu. "Pak je jak říká šéf hotelu Pomezí na Chrovci M. Vašíček, "tady jeden taxík za druhým." A mezi tím se tu "Hasan" pohybuje jako doma a na svůj pas nařídil pokoje a ubytování předchozí turecké. Když návštěvy pokoj opustí, zůstává po nich spoušť.

Co bude dál? Měleink npor. Bahlčík: "Pokud Turekům dosud platí čs. víza a mají dost prosředků, mohou podle platných zákonů setrvat v zemi a pokračovat v turistice". Když jim platnost víz vyprší, oděsídláme je k legalizaci dalšího pobytu na oddělení pasů a víz a čekáme, kdy se k přechodu do NDR odhodlají znovu. Řešení je v moci ministerstva zahraničí a zastupitelství úřadů. Myslíím, že by se vyvíjely v Praze Turecké město zastavit, nebo podmínit zpáteční letenkou do Istanbulu.

LONDÝN: Šest měsíců od zásadních politických změn v Československu

FINANCIAL TIMES V ČESKOSLOVENSKU

sku a vrcholící předvolební kampaň připomněl včera v úvodníku britský deník FINANCIAL TIMES. „Je ještě další stránka veselá a pokojná československé revoluce, stále dobře patrná v půvabné jarní Praze.“ uvádí list. Rozepsal se pak o půlstoletí totalitarismu, o nedostatečně technicky vybaveném a neproduktivním hospodářství, o federaci ohrožené rozpadem, o politických stranách bez vlastních kořenů, komunistickém státním aparátu, tajné policii a armádě, z nichž mnoho přežívá a může způsobit nepořádky. List pak zaměřil pozornost na osobnosti revoluce, především na V. Havla. „Nikdo nevyvolal tak vynalézavou revoltu proti totalitarismu, nikdo dosud tak výmluvně nenaznačil obtížnost cesty, na kterou se vydali.“

„Československá volební kampaň byla zatím oproštěna od demagogie, falešných slibů a na rozdíl od západních způsobů i od prázdného stěhání dojmů. Východoevropští disidenti počítali v mnohých případech Západ a

● Celkový dluh afrických zemí se blíží hranici 240 miliard dolarů, rovná se 50 procentům hrubého národního produktu kontinentu a na jeho splácení připadá 75 procent zisků z exportu afrických zemí. V Nairobi to prohlásil keňský ministr zahraničních věcí W. N. Ayah.

když jsou nyní v moci, není možno přehlédnout slušnost a inteligenci jejich chování.“ List pak usoudil, že nejzávažnější zkouška teprve přijde. Není jí přechod od komunistického sy-

stému k liberálnímu, ale přechod od platonického stylu vlády, jehož základem je filosof-president Havel, k systému občanských a státních institucí. „Nebezpečí je v tom, že československá revoluce vytvořila dočasně politické uspořádání, které má-že mít vliv na stabilní pořádek.“ FINANCIAL TIMES uvedl, že jedno z hesel Občanského fóra říká, že fórum je pro všechny. Vyslovil názor, že toto hnutí se mělo přetvořit v politickou stranu, a když to neudělalo doposud, mělo by se tak stát co nejdříve po 8. červnu. „Poslední stranou, která v Československu prohlášovala, že je pro všechny, byla komunistická strana.“

FINANCIAL TIMES se závěrem zamýšlí nad tradicemi prezidentského úřadu a uvádí, že V. Havel, podobně jako T. G. Masaryk, zajistil zemi mimořádné uznání. Za Masaryka a Beneše byla morální autorita prezidenta vysoká, pravomocí však relativně menší. V budoucnu budou každodenní demokratický život a uplatňování svobod záviset na diskusích a manévrování politických stran a menších, dosud třeba ještě neznámých osobnostech, které je budou prakticky provádět. „Václav Havel a jeho spolupracovníci zapsali sebe a svoji zemi do dějin způsobem současně slavným a závažným, odvážným a míromilovným. Nyní — a to může být těžší — uzavírá britský deník.

AT TO ZAVAZUJE BOLŠEVISM!

být; pracovníci metra ve všech stanicích však cestujícím poskytnou potřebné informace a počítají i s tím, že v této službě jim pomohou i samotní Pražané. Změny názvu stanic metra jsou náročné nejen časově, ale zejména finančně. Ve stanicích se objevily letáky Dopravního podniku — Metro s číslem bankovního konta a složenkami pro ty, kdo budou ochotni na tyto změny přispět.

Nzběta II. hlavou Evropy?

LONDÝN: Až se Evropa svede, má že nastat ležební problém — kdo bude její hlavou. Ječná z možnosti je pochopitelně volba, ale nabízí se i druhá možnost: osvětlená osobnost. Prá-že tuto druhou možnost prosazuje H. Brooks Baker, vydavatel prestižní britské publikace o šlechtických roděch Burke's Peerage. Jím nypoleno osobnost je britská královna Alžběta II. Podle Brooks BAKER je tento náhrer samozřejmě, protože je hlavou nej-šlechtější a nejvyšší evropské královské rodiny. Proti jejímu výběru by tis-tě evropských národních vládek už proto, že se se všemi spřátelila.

by Československu umožnití odsloužit od svých záměrů v laderu eur-pe. Kancelář F. Vranitzkého sám nabízí ČSR kooperaci při přechodu na jiný energetický systém. Navrhl také zahájit v této věci bilaterální rozhovory na ministerské úrovni.

Kosmonauté se prodrazili

(č): Pracovníci Dopravního podniku hl. m. Prahy včera zahájili práce na změnách názvů stanic metra. Na trase A se to týká pouze stanic Letňanová, která se bude jmenovat Dejvická. Na trase B se přejmenuje Sokolovská na Florenc. Moskavská a Anděl. Švermova na Jinonice a Dukelská na Nové Butovice. Nejvíce změn se týká trasy C. Zde se bude stanice Fučíkova jmenovat Nádraží Holešovičce, Sokolovská se mění na Florenc, Gottwaldova na Vyšehrad, Miřetická na Pankrác, Průmyslová Vacka na Roztyly, Budovatelská na Chodov, Družby na Opatov a Kosmonautů na Háj. Změny se dotknou však i metra i všech stanic a vestibulů. Výměna proběhne postupně, takže po určité době budou některé informace chy-

by Československu umožnití odsloužit od svých záměrů v laderu eur-pe. Kancelář F. Vranitzkého sám nabízí ČSR kooperaci při přechodu na jiný energetický systém. Navrhl také zahájit v této věci bilaterální rozhovory na ministerské úrovni.

Dopis M. Čalfovi

VIDEN: Prohlášení rakouského kancléře F. Vranitzkého, adresované předsedovi vlády ČSR rozvíjet jaderný program, poukázalo k hlubokému vědeckému zpravodajství vídeňských listů. Zadržují, že kancléř v dopise do Prahy vyjádřil nejen hluboké znepokojení rakouského obyvatelstva, ale i své osobní zklamání. Listy shodně podtrhují, že Rakousko chce svému severnímu sousedovi pomoci při řešení energetického problému a douhá-nout toho, aby se Československo zřeklo další výstavby jaderných elektrárn. Vicekancléř J. Rieger prohlásil, že investiční peníze vyjadřovat své názory. Čže je třeba přejít k praktické pomoci při přeřazení energetického hospodářství v ČSR. Uvedl, že již tu-to nedělí hodlá na schůzce ministro-předsedů vlád členských zemí inter-gračního seskupení „Iniciativa pěti“ ve Vídni předložit konkrétní návrhy. Ministr zahraničí A. Muck uznává, že Rakousko může poskytnout ČSR příspěvek osm miliard šilinků, určený na produkci ekologické techniky, jez-

Cena za unikátní lék

Úspěch našich farmakologů * Nasadili světová měřítka

Československým farmakologům se povedl husarský kousek. Uvedli na trh světový unikát — biotechnologický veterinární přípravek nové generace. O Depotocin, který odstraňuje komplikace při porodu a po něm, projevil zájem odborníci v řadě chovatelsky vyspělých zemích.

Hlavní autor projektu oceněného před několika dny Národní cenou, br. František Reichel, člen předsednictva Čs. strany lidové, nám poskytl při této příležitosti malé interview.

● Proč právě Depotocin?
Je to biochemický přípravek, navazující na čs. výrobky Destrophan a Oxytocin k řízení reprodukce hospodářských zvířat. Proti svým předchůdcům má vyšší a delší účinek. Zkracuje období od porodu do dalšího za-

bleznutí v průměru o 11 až 20 dnů u každé dojnice, což na náklady znamená úsporu 700 korun, neboli méně než rok jedno tele.

● Jak se dá měřit jeho úspěšnost v praxi?
Jednak dosahovanými výsledky při terénním ověřování doma i v zahraničí a mimořádným zájmem odběratelů. Vynikající parametry farmaka byly nezávisle potvrzeny až s překvapivou totožností na Slovensku a ve Skandinávii. Licenci jsme již prodali do Švédska, jednáme o smlouvě s Itálií a SRN, poptávka je značná také v zemích RVHP.

● Kdo stojí za úspěchem Depotocinu?
Především se nám vyplatila specializace ve farmakologii, prostě nemůžeme dělat všechno. Dokonale se nám podařilo skloubit účast jednotlivých partnerů na společném úkolu. Ústav organické chemie a biochemie ČSAV vyvinul originální látku se zcela novými vlastnostmi. Výzkumný ústav pro biofaktory a veterinární léčiva Pohoří — Chotouň se podílel na vývoji injekční formy, klinických zkouškách a ověření ve veterinární praxi, n. p. Léčiva v modřanském provozu průz-ny provedl sériovou výrobu. I celý cyklus od nápadu až do zásobení do lékáren měl rovněž světová měřítka. Trval necelých šest let.

Nadechnutí kaple

Vedoucí hospodářské správy ONV Praha 8 Hanuš Moravec má na zábratně svůj podíl: „Asi před pěti lety jsme se spojili s památkáři — konkrétně s dr. Paškem — o něco později byla zahájena čistá obnova lokality, co zůstalo zachováno: nástěnných maleb, původních lavic, obrazů, plastik a sultidel, která se zároveň elektrifikovala. V současné době pracovníci řáta ještě dokončují spodní částí maleb, zbývá osadit vnitřní chrámová okna, restaurovat varhany. Předpokládá se, že do dvou let by se kaple mohla znova nadechnout plným životem. A protože radnice je umístěna přímo v zámku, svetský a církevní společný obřad tak bude dělat jen pár kroků...“

● Na Krym se v letech 1991—96 vrátí na 350 000 původních tatarských obyvatel. Příslušný program schválila sovětská státní komise.

Zemřel Sammy Davis jr.

(čr): Ve svém domě v Los Angeles zemřel na rakovinu 84letý legendární černošský herec, zpěvák a tanečník Sammy Davis mladší. Od konce 50 let byl S. Davis stálou americké zábavné scény. Jeho excentrický styl (sám se označoval za „jedineho černého, jednookého, židovského showmana“) byl často kritizován, ale také milován a napodobován. Davis přestoupil na judaismus v roce 1958, když po těžké autobhavárii nepříšel o život, ale jen o jedno oko. Sammy Davis hrál ve více než 20 filmech, byl hvězdou Broadwaye a už v roce 1966 měl vlastní televizní pořad.

Vláda o cenách jízdného

Navrhl zvýšení od 1. září. U ČSD o 100, u ČSAD o 30 %

(kž): O koncepci státní protimonopolní politiky, návrhu na úpravu jízdného v hromadné osobní dopravě ČSD a ČSAD, o zvýšení vyplácených důchodů a hranic nízkých důchodů, které jsou jediným zdrojem příjmů, jednala včera federální vláda.

Jak uvedl na včerejší tiskové besedě ministr dopravy ČSFR F. Podleha, úprava cen jízdného v osobní hromadné dopravě komplexně zapadá do celého složitějšího úsilí vlády najít takovou cestu, která by ve svém důsledku v nejbližší možné době bez větších sociálních otřesů, bez vážnějších dopadů vedla k zásadní přestav-

bě čs. národního hospodářství ve vysoce výkonný, moderní systém řízený metodami tržního hospodářství, jehož efektivnost by se měla postupně zvyšovat.

Dále řekl, že ceny jízdného hromadné osobní dopravy u ČSD platí v podstatě od roku 1945. Půjde tedy o nápravu deformovaných hodnotových relací. Vláda přijala usnesení,

kde jsou specifikovány základní věcné zásady, podle kterých má být úprava jízdného provedena k 1. září 1990. Bylo mj. rozhodnuto zvýšit obvyklé jízdné u ČSD o 100 procent, u ČSAD o 30 procent, sjednotit věkovou hranici pro bezplatnou přepravu dětí na 8 let, rozšířit věkovou hranici pro přepravu dětí za poloviční jízdné od 6 do 16 let. Dělnické jízdné se u ČSD zvyšuje o 100 procent, u ČSAD časově o 100 procent a pak upravit výši slev na 50 procent ze zvýšeného obvyklého jízdného. Bude zachována stávající úroveň žákovského jízdného u ČSD, u ČSAD se počítá se zachováním stávající úrovně časového žákovského jízdného. U ČSD budou slevy pro důchodce, osoby starší 70 let budou cestovat v osobních vlacích bezplatně.

Ministr práce a sociálních věcí ČSFR P. Miller informoval novináře, že vládní komise pro přehodnocování osobních důchodů doporučila vládu, aby nejvyšší osobní důchody byly povyšeny pouze do výše 2 200 Kčs. Vláda s tímto doporučením má-li souhlasit, a tím, že pro vyšší důchody činitelé je v současné době maximálně vynečovaný důchod 3 600 Kčs. Komise navrhlá hranice ži-

Praha 4 je největší pražský obvod, proto také měl a zřejmě dosud má v hlavním městě nejsilnější organizační komunistické strany. Její obvodní výbor si pro svůj sekretariát nechal postavit hypermoderní palác; ten teď, pod tlakem občanských protestů, postupně obnovuje objekt, ze kterého se používá jako kancelářská síň kancelářem a schůzovým sálem alespoň pro osmdesát lidí. Jen pro srovnání: Obvodní kancelář ČSL v Praze 4 se skládá ze dvou nevelkých místností, z nichž do jedné tzv. schůzové, se dokáže namačkat až dvacet lidí.

Ale OV KČV v Praze má i svůj tisk, jehož zaměření u náplní se poněkud liší od Rudého, práva — jistě i proto, že deník, který oficiálně hlásá podporu vládě národního porozumění a prezentuje odchodní komunisty postdíl se na rozvoji moderní pluralitní společnosti, vytvářejí profesionálně potřebné úrovni, ba i soudnosti. Ta chybí tiskovinám komunistů uvedeného pražského obvodu (ale možná i leckde jinde). Vezmu si třeba tzv. Pravidelný občasník č. 3 a čtu duchaplný komentář k odchodu sovětských vojsk, kde se píše mimo jiné: „Když tato vojska k nám vstupují k ovlivnění vnitropolitického vývoje, postupně převládou jejich rozhodující poslání: vytvořit na naší hranici s NSR potřebný poměr sil.“ A máte to, občané. Zásadní okupace, oni nás přišli ochránit před zlými západními Němci! Občasník to zděračkuje i se zřetelím k současnosti a obává se úsilí doné budoucnosti a obává se úsilí obnovy Německé říše. „Kromě toho nemí jasně, s jakými hranicemi by se čtvrtá říše spokojila...“ Snad by to autorovi bylo jasnější, kdyby sledovat alespoň zahraniční rubriku Rudého práva.

Občasník se pouší i do veršování. Pod rozumně znějícím záhlavím „Styďte se, občane!“ se skrývá vlnění zduřelých lidí, kteří se snaží, aby tato částka byla sianována u jednotlivce na 1 200 Kčs, u dvojice na 2 000 Kčs. Důchody mají být zvyšovány o 10, 8, 6, 5 a 4 procenta podle období, ve kterém byly přiznány.

• Poběh obyvatel Kanady na začátku letošního roku činil 26 440 300 lidí. V minulém roce se zvýšil o 1,3 procenta, což bylo nejvíce za posledních 10 let.

se, komunisté“ je i tento verš: „Styďte se, komuniste, za přebujelý aparát. Kám se však hraje na ten, co má dnes pražský hradi“ lnu, asi děj vznikl, pokud se poměry neurovnají, veřejně oznamit.“ Je k tomu třeba vůbec něco dodat? Snad jen tolik, že pisatel buď trpí ztrátou paměti, což se dnes děje mnohá a mnoha soudruhům, či se špatně orientuje v prostoru a čase, nebo — a to nejspíš — přesunutí hrůzy z pa-síredek za „Prezident“.

Opustíme Pravidelný občasník s jeho nejlacnější demagogii, v níž nechtívají ani zbraň takového kalibru, jakým byl pokrokový všemohoucí Emanuel Famiřa se svými nadávkami na sarykovské republice, a pohledíme na tiskovinu poněkud oficiálnější: Zpráva) OV KČV v Praze 4. Vše pod A

Když zloděj volá: Chyťte zloděje

znáčkou. Šifra „nik“ ráda hovoří společného s tou předlistopadovou a o Obvyčejném Fašismu s tou z 50. let už skoro jen název, paralelou vztahující se na Občanské fórum. Značka „ara“ opakovaně nezmění... Nechtí brán ohled na to, že 70 procent komunistů vstoupilo do KČV po roce 1971 a s 50. lety ani s normalizací nemají nic společného... Opět ta špatná orientace v čase a dočasně k těmto pozoruhodným zá- věrům (citujeme jen některé, protože se od sebe bývají dosti podobné) a politickou motivaci nelšíš: — desítkám tisíc občanů se dnes ne- umožňují práce v jejich oboru, protože jsou buď komunisté nebo zastá- vají jiný názor než oficiální; — miliónům občanů je rovněž odní- rána svoboda od strachu, protože sledné nehájilo: „Neschopné vedení ne lze podporovat...“ Když bylo ne- bezpečí, že strana bude zrušena, tak se bojí promluvit vůbec, natož vy- slovit vlastní názor nebo prezentovat vlastní politické přesvědčení; — svobodu náboženského vyznání se ké datum!

— desítkám tisíc občanů se dnes ne- umožňují práce v jejich oboru, protože jsou buď komunisté nebo zastá- vají jiný názor než oficiální; — miliónům občanů je rovněž odní- rána svoboda od strachu, protože sledné nehájilo: „Neschopné vedení ne lze podporovat...“ Když bylo ne- bezpečí, že strana bude zrušena, tak se bojí promluvit vůbec, natož vy- slovit vlastní názor nebo prezentovat vlastní politické přesvědčení; — svobodu náboženského vyznání se ké datum!

Vražda na Vyšehradě

(re): Včera v sedm hodin ráno byla nalezena vedle Táborské brány v pražském areálu Vyšehrad zavražděná 51letá žena. Vražda se stala v noci z neděle na pondělí, její motiv zatím není znám. • Rovněž v Mageracanech, okres Spíšská Nová Ves, byla v pátek 18. května zavražděna 61letá žena. V sobotu byl jako důvodně podezřelý z tohoto činu zatčen dvakrát soudně trestaný 21letý M. C., který byl v lednu propuštěn z výkonu trestu na amnestii.

zručná to upřímnost. Je dobře se znát se a seznámit i širší veřejnost s tiskovinami, jaké komunisté vydá- vají mimo rámec veřejně známé edito- rní činnosti, s tiskovinami přeplněnými demagogií, navijou, přitroublými veršky a kresbičkami. A také „Inzer- ty“ v nichž třeba Feditel televize vy- hláší konkurs na místa moderátorů

Televizních novin či Aktuallit, poža- dávky: absolutní poslušnost, myšlen- ková ohebnost a absence vlastních názorů; nebo nabídky na zhotovování firemních štítů s nápisy „Zprostřed- kovatelna práce“, „Pořívka pro chu- dě“ a „Noclehárna“. Na koho tím chytí působit aqtropčiči strany, kteří se podarí zdevastovat společnost a zpozdit její vývoj za výspělym svě- tem o dvě desetiletí? Strany, jejíž ideologie těžce poznamenala každou zemi, kde se komunisté dostali k mo- ci?

Zloděj halasně volá: Chyťte zlodě- je!

Oni mluví o „Obvyčejném Fašismu“. A jim, kteří s oblibou říkávali, že so- cialismus je jenom šedem, (tedy žád- ná lidská tvář či přívlastek demokra- tický, s nímž se ohánějí dnes) je tře- ba připomenout, že fašismus je také jenom jeden. Hustejně, zda svůj fir- mu natře barvou hnědou či rudou. A když oni mají své veršky, techné- me jim také šedem, jehož autorem je bystrý žurnalista z řad emigrantů: Nechte samet sametem, pánuové a dá- my, Rudíto a nimi zametem, nebo oni s námi.

Závěr předpovědky je velmi, velmi varuřelý. To lechtá „počkajte, až se to stěně!“ už není jen v anonymních do- cházecích do redakcí a jřnam. Je to konkrétní hrozba lidí, kteří po deseti- letí v jmenú své ideologické vládní, kteří o vládu přišli — a nezastávají se před ničím, aby jí znovu získali. Po- vor na ně!

— desítkám tisíc občanů se dnes ne- umožňují práce v jejich oboru, protože jsou buď komunisté nebo zastá- vají jiný názor než oficiální; — miliónům občanů je rovněž odní- rána svoboda od strachu, protože sledné nehájilo: „Neschopné vedení ne lze podporovat...“ Když bylo ne- bezpečí, že strana bude zrušena, tak se bojí promluvit vůbec, natož vy- slovit vlastní názor nebo prezentovat vlastní politické přesvědčení; — svobodu náboženského vyznání se ké datum!

Pomník TGM počtvrté

(neš): Poprvé byl pomník, pochá- zející od sochaře Bláha z Hořic, od-halen v Hadkovicích nad Mohelkou 29. května 1938. Dlouho na svém mis- tě neostal, již 7. listopadu téhož roku byl sejmut. Podruhé se do Hadkovic vrátila socha v květnu 1946 a zůsta- la tu až do roku 1960. Třetí návrat se odehrál v červnu 1968; ulastika zdobila náměstí necessary sedm let. Teď se pomník něčoho prvního pre- zidentu vraží již počtvrté. Jeho zno- vuobnalení je plánováno na sobotu 26. května — a doufejme, že už k jeho oprávněnému sejmutí nedojde.

Vzrušená to upřímnost. Je dobře se znát se a seznámit i širší veřejnost s tiskovinami, jaké komunisté vydá- vají mimo rámec veřejně známé edito- rní činnosti, s tiskovinami přeplněnými demagogií, navijou, přitroublými veršky a kresbičkami. A také „Inzer- ty“ v nichž třeba Feditel televize vy- hláší konkurs na místa moderátorů

Zloděj halasně volá: Chyťte zlodě- je!

Oni mluví o „Obvyčejném Fašismu“. A jim, kteří s oblibou říkávali, že so- cialismus je jenom šedem, (tedy žád- ná lidská tvář či přívlastek demokra- tický, s nímž se ohánějí dnes) je tře- ba připomenout, že fašismus je také jenom jeden. Hustejně, zda svůj fir- mu natře barvou hnědou či rudou. A když oni mají své veršky, techné- me jim také šedem, jehož autorem je bystrý žurnalista z řad emigrantů: Nechte samet sametem, pánuové a dá- my, Rudíto a nimi zametem, nebo oni s námi.

Závěr předpovědky je velmi, velmi varuřelý. To lechtá „počkajte, až se to stěně!“ už není jen v anonymních do- cházecích do redakcí a jřnam. Je to konkrétní hrozba lidí, kteří po deseti- letí v jmenú své ideologické vládní, kteří o vládu přišli — a nezastávají se před ničím, aby jí znovu získali. Po- vor na ně!

• V SSSR vyšel první sborník her Václava Havla. Pod titulem jedného z autorových dramát — Ztížena možnost soustředění — ho vydalo nakladatelství Chudožestvennaja literatura.

O čem jednal gen. Lorenz s KGB?

(Čtk): Místopředseda FS J. Stank na zasedání FS přednesl závěrečnou zprávu o činnosti společné komise sněmoven FS a ČNR pro dohled nad vyšetřovacími událostmi ze dne 17. listopadu 1989 v Praze. Závěrečná třetí fáze práce společné komise se zaměřila zejména na činnost StB v době od 17. listopadu.

Pověření členové komise získávali informace samostatně. Z hovorů s několika desítkami vysokých bezpečnostních důstojníků dospěli i ke zjištěním, která dosud nemají charakter důkazů použitelných orgány prokuratury. Mezi ně patří informace, že genpor. Lorenz, který je považován za jednu z klíčových postav celé akce, byl 17. listopadu na večeri s náměstkem předsedy KGB, náčelníkem správy kontrarozvědky gen. Gruškem. Slavnostní večer měla pracovní ráz. Během přibližně půldruhé hodiny vyřídil generál Lorenz a plukovník Vykypěl asi 20 telefonátů. Gen. Lorenz byl podle dostupných informací na přelomu srpna a září na návštěvě v Moskvě, kde jednal s předsedou KGB Krjučkovem, oběma prvními místopředsedy KGB a náměstkem předsedy KGB Gruškem. Obsah rozhovorů není znám.

Ve zprávě se dále mimo jiné uvádí: „Klíčem k pochopení 17. listopadu 1989 je jednak fáma o údajné smrti studenta Martina Šmida, především však zcela nelogická nečinnost ministra vnitra v dnech po 17. listopadu. StB neudělala prakticky nic, ač

koli měla přesné zprávy o všem, co se děje. Nechala disidenty, jindy zadržované při každém významném výročí, v klidu a pokoji založit Občanské fórum a svrhnout režim. Často citovaný argument o vnitřním rozkladu komunistické moci nevysvětluje tento pozoruhodný jev úplně. SNB je především vojensky organizovaný sbor, jehož úkolem není diskutovat, ale plnit rozkazy. Jenže tentokrát je nikdo nevydal.“ Poslanci Federálního shromáždění poté s předloženou zprávou vyjádřili souhlas, a tím byla i práce společné komise ukončena. Doporučili však sněmovnám Federálního shromáždění, které budou zvoleny v červnových volbách, aby její činnost obnovily, neboť ve vyšetřování dosud zůstávají neobjasněny některé otázky. Vládu ČSFR vyzvali k urychlení legislativní práce na novele zákona o Sboru národní bezpečnosti. Doporučili také, aby vyšetřování událostí ze 17. listopadu 1989 v Praze dále koordinovala společná skupina složená ze zástupců Generální prokuratury ČSFR, Generální prokuratury ČR a federálního ministerstva vnitra.

v celém Československu. Samozřejmě nezávisle na běžné telefonní síti a dokonce taky na linkách ministerstva vnitra. V současnosti jde tedy o co nejefektivnější využití spojovacího systému ve prospěch státu. Tohle zařízení je jedinečnou šancí pro ministerstvo dopravy.“ říká br. Ing. Vácha. „Zádný jiný resort totiž nahlédne nezaručuje jeho plně využití jako ten náš. Kapacitně může ušetrěna pojmout celou síť ČSD, autopřevaděč, lodní a posupné i leteckou dopravu. Závěrečným nám umožní navázat se na evropskou dopravu síť. Při stávajícím tempu prací bychom s jejím zprovozněním měli být hotovi do konce roku.“

Přechází nás zrak z vybavenosti do nedávna ještě tajných podzemních prostor mohutné budovy na vitavském nábreží. A obchází nás zároveň hrůza za při myšlence na to, jaká síla se ukrývá v těch několika automatizovaných blocích a jejich satelitech. Teď už jsou, snad definitivně, ve správných rukou.

Tajemství nábrežní budovy

Bývalý ÚV KSČ měl neoperativnější spojovou techniku

Pohnutá historie provází mohutnou budovu na nábreží Ludvíka Svobody v Praze. Až do roku 1960 zde sídlilo ministerstvo dopravy, od té doby tu byl hlavní stan komunistů. Teď znovu dochází k rosiádě, nájemníci si mění posety, a na místo ÚV KSČ se znovu vracíjí dopravní. Pro uplynulých třicet letech však tady zůstává zvláštní dědičný. Doklad nekontrolovatelné moci soustředěné do rukou předků komunistické strany.

Spolu s br. Ing. J. Váchou, náměstem přípojních kabelů, ale především ministrem dopravy ČSFR, sestupujeme po schodech do prvního suterénu, proplétáme se bludištěm chodeb a dostáváme se do původní automatizované telefonní ústředny, jež pořebám ministerstva dopravy sloužila v 50. letech. Pak tedy přišli komunisté, síť určená k řízení provozu na Československých železnicích byla zastavena a převedena do náhradních budov s tím, že ji paralelně a přitom zcela nezávisle využíval ÚV KSČ. Teď už se její jednotlivé bloky znovu zprovozní. Po nečinnosti vzhledu v šedesátých letech tu však dnes existovalo propojení na všechny kraje zbyla nejen bromada odstraněných ské i okresní sekretariáty strany

Skauti a skautky sněmovali

(jn): Znak lilie s chodskou psí hlavou se v uplynulých čtyřech desítkách let nesměl nikde objevit — s výjimkou krátkého období Prážského jara. V sobotu 19. května se však v pražském Ústředním domě železničářů tohoto znaku českých junáků a skautek objevilo nespočet. Šlo se sem z Čech, Moravy a Slezska přes šest set delegátů 4. mimořádného junáckého sněmu, pořádaného poprvé po dvaceti letech.

Po slavnostním zahájení připomněl poslední řádně zvolený starosta Junáka dr. Ant. Šum dramatické dějiny naší skautské organizace a podal zprávu o činnosti od 5. prosince 1989, kdy díky „sametové revoluci“ bylo možné skautské hnutí obnovit a utvořit prozatímní ústřední orgány z činovníků, zvolených na 3. sněmu v roce 1968 a nových vedoucích, kteří vedli po celou dobu normalizace oddíly TOM, ve Svazarmu, v ČSČK, Pionýrské organizaci a jinde. Již 5. února se podařilo utvořit i skautskou organizaci federální, kterou tvoří Český junák a Svaz skautů a skautek na Slovensku.

S projevy pak vystoupili místopředseda federální vlády dr. J. Hromádka, bratr prezidenta ČSFR Ivan Havel a ministryně spravedlnosti ČR

dr. D. Burešová, která přednesla poselství prezidenta ČSFR V. Havla. Jméнем ČSL pozdravili sněm ministr federální vlády J. Havlík a člen ÚV ČSL F. Reichel.

V pracovní části 614 delegátů schválilo stanovy Českého junáka — svazu skautů a skautek a přijalo návrh stanov federální organizace Českého a slovenského skautingu, které podmiňují přijetí do Světového skautského hnutí. Sněm dále jednomyslně schválil návrh, aby se čestnou předsedkyní Českého a slovenského skautingu stala paní Olga Havlová. Závěrem oznámil předseda volební komise výsledky voleb. Novou starostkyní Českého junáka — svazu skautů a skautek byla zvolena dr. Dagmar Burešová. Členka hnutí od roku 1945, 2. starostou Jarmil Burghauser.

Podivný postoj Moskvy

Moskva: Právní vyšetřování záležitosti, které již vyřešila historie, nepříspívá podle našeho názoru k překonání negativních důsledků událostí roku 1968. Konferenci na tiskové konferenci v Moskvě mluvčí ministerstva zahraničí SSSR V. Perfiljev. Reagoval tak na požadavek čs. strany, aby SSSR poskytl dopis skupiny čs. činitelů z roku 1968 s žádostí o „internacionální pomoc“. Naším úkolem je dnes zvládnout negativní důsledky událostí roku 1968. Vyšetřování této záležitosti by mj. „vzkřísilo stín politických procesů minulosti, které poškodily vývoj mnoha zemí“, konstatoval Perfiljev. Je to záležitost ČSFR, SSSR není možné přímo či nepřímo zasahovat do těchto událostí, řekl.

Otevřený dopis V. Havlovi

Budapešť: Maďarský list Népszava zveřejnil včera otevřený dopis známého publicisty A. Sugára adresovaný prezidentovi ČSFR V. Havlovi. Zabývá se v něm postavením maďarské menšiny na Slovensku a především rozhodnutím SNR, která zamítla žádost, aby v Komárně vznikla maďarská univerzita. Řešení, podle něhož mohou být maďarští pedagogové vychovávaní na už existující vysoké škole v Nitře, považuje autor za absurdní. A. Sugár připomíná Masarykovu nadaci ve výši jednoho miliónu korun určenou tehdy na kulturní rozvoj Maďarů žijících na Slovensku a vyslovuje své obavy nad tím, že nyní šifry slovenské vedení chce tam žít Maďary obrát o Inteligenci a učinit z nich pouze pomocné dělníky nebo zemědělce.

Sbírejte číselné kódy

Neuť tomu tak dávno, co mezi lidmi i ve sdělovacích prostředcích proběhla výzva ke sběru číselných kódů začínajících číslem čtyři. Za určitý počet těchto kódů měly být dn Československa zadarmo dodány vozíky pro naše invalidní spolnohobny.

Tato akce nadchla spoustu lidí; žel, ukázalo se, že tato výzva je pouhou fánou. Když o tomto vyprávěl svým zahraničním přátelům evangelický farář A. Petr, nebylo jim hoštelné, že by mělo být proměřáno tolik vzácné morální aktivity a nabídl svou pomoc. Vzdávť dospěl i děti při vystřihování číselného kódu nezmyslel na sebe, ale na postižené spolnohobny, které ani osobně neznal. Zahraníční věřící tedy dali konkrétní nabídku: Za morální symbolickou hodnotu 10 tisíc kódů dodají do Československa zdarma jeden vozíček.

Pro začátek přistihli nejméně dva set invalidních vozíčků, jeden už ev. PRAHA: NOVÝ ČASOK BOKATUNOS 6

PHOTO: NOVÝ ČASOK BOKATUNOS 6

Jak se dělá politika

Moje chyba, že jsem se televizního pořadu Vladimíra Skutiny jak se dělá smích dotkl ve svém sloupku jak se (ne)dělá smích a odstoupem času (LN 24. 4.). Nic zlého netuše, poukázal jsem v něm na srovnání humoru páne Skutinova s jedenáct let starým zápisem na prvé vydané kazetě Vodňanského a Skoumala Od páli jednoj do čtvrti na 3 ke skutečnosti. Je to, co bylo ještě nedávno zakázané, máže už teď působit víc než svěřale, a že naopak i ve stínu svobody mohl zváknout strom umění. Upřímně řečeno, váhal jsem s tím srovnáním proto, že jsem tušil, že tím mohu leckomu vzít iluze, ale pak převládlo přesvědčení, že poznání pravdy je přednější, padni koma padni, a že i pan Skutina pochopí svůj příklad jako para pro toto.

Ohlasy na můj sloupek — byl jen ústní — byly jednoznačně kladné: na většinu známých působil televizní pořad stejně trapně a zdálo se jim, že je dobře, že to někdo panu Skutinovi bez emocí řekl. Nepochybně ovšem, že jiným se jeho vystoupení mohlo líbit, já jsem se však s nikým takovým bohužel nesešel. S jedinou výjimkou: samotného pana Skutiny, který adresoval našemu šéfredaktorovi dopis, v němž mi sice přiznával právo na vlastní názor, zároveň se však ptá, má-li si mou zmínku o načesaných dýmách a okravatovaných pánech v publiku vysvětlit tak, že se pro příště zase bude chodit do divadla v tepláčkách a montérkách.

Pověřen vyřízení dopisu s takovou argumentací, upadl jsem poněkud do rozpaků. Zdálo se mi nemožné, že by pan Skutina nepochopil, že ta věc byla míněna jako metafora toho, že děsné oblečení bohužel ještě vůbec nezaručuje jeho výkonům náležitou kvalitu a intelektuální úroveň. Ale pak jsem si řekl, chce-li to mít takhle po lopatě, ať to má, a tím jsem považoval celou záležitost za vyřízenou.

Ne tak pan Skutina. V sobotním Svobodném slově se ve svém Glosáriu dramaticky rozhovořil o „muži za rohem, záměrně číhající na nic netušící oběť“. Ta oběť je ovšem on a tím, kdo ho „zezadu kyjem skotil“. Je „neoficiální orgán Občanského fóra Lidové noviny“. Prý ho „nesmyslně napadly“ a spolu s ním i všechny jeho diváky, kteří byli slušně oblečení, učenáři a ještě ke všemu se smáli. A důvod: pan Skutina je na jiné kandidátní listině než šéfredaktor LN...

Kam až sahá lidská nadutost a nesebekritičnost! Asi je zbytečné přesvědčovat, že za koho kandiduje můj šéfredaktor a za koho pan Skutina, jsem se dozvěděl pohříchu teprve minulý týden, nemohl jsem tedy 24. 4. právě (tmhle svůj) sloupek motivovat. On ostatně také pan Skutina nepolemizuje se mnou, ale rovnou s jakýmsi temným kom-

F. Castro o „Jidáších“

Havana: Nejvyšší kubánský představitel Fidel Castro řekl, že události ve východní Evropě mnoho lidí demoralizovaly, ale že ideje socialismu nejsou v krizi. Podle rozhlasové sta-

notem, v němž mu Lidové noviny hrály roli skrytého exponenta stranických zájmů Občanského fóra, záměrně komolického dokonce i prezidentské výroky, v jehož stanoviscích se projevuje převlek „pronásledovaného a pranýřovaného“ v „plášči arogantního mocipána“. A nedostí na tom, ještě se naznačí cosi o probuzení „22 let dřímající komunistické výchovy“, aby už to stálo za to.

Rozmítávat tuhle spleť domněnek a polopravd nebude. Panu Skutinovi se asi tolik zalíbilo v roli pronásledovaného, že už bez ní nemůže být. Toho, oč tu opravdu šlo, totiž úroveň svého humoristického pořadu, se slůvkem nedotkl, zato ze sebe hbitě vyrobil oběť „předvolební hysterie“ a podle všeho i jakési předvolební žárlivosti. Mohli bychom se domnívat, že to všechno je podle hesla Koho chleba jíš, toho píseň zpívej součástí promyšlené volební strategie těch, za které pan Skutina promlouvá na stránkách Svobodného slova a za něž také kandiduje. Obávám se však, že je to právě naopak: to se jen lidská uraženost a umělecká prostřednost zaštitují něčím, co by jim mělo dodat alespoň trochu významu. Známe to z minula: což všichni ti Skálové, Rzounkové a Peterkové nevzdávali stejně rádi jakékoli kritické zpochybnění svého díla div ne rovnou za podvrácení strany a státu? Každé politické hnutí by si mělo občas zkontrolovat, nesledují-li jeho údové pod zámlinkou společného zpěvu spíše ten osobní kus žvance...

Napsal jsem v závěru onoho sloupku, který už všechno způsobil, že asi „ani opravdové mužednictví ještě není zárukou hodnoty toho, co člověk dělá. Bude-li to teď umět vždycky přiznat?“ Vladimír Skutina podal ve svém Glosáriu přímo exaktní důkaz, jak je to těžké.

nice Radio Martí označil F. Castro v rozhovoru za „Jidáše“ ty východoevropské země, které v březnu v Ženevě podpořily rezoluci komise OSN pro lidská práva, podle níž má tento orgán dít věnovat pozornost situaci na Kubě. Jde o Československo a Polsko, které byly spoluauctory rezoluce, a o Bulharsko a Maďarsko, které pro ni hlasovaly. Nejvyšší kubánský před-

Byl jsem doma

Jára Kohout

Že to je opravdu vážné, jsem se dozvěděl až v letadle. Každý cestující dostal pražské noviny, neboť jsem letěl Československými aerolinkami OK. Prohlížím je, nic netuše a najednou vidím svou fotičku. Pod ní bylo: Jára Kohout — legendární jméno, osobnost pražských divadel, jeden z nezapomenutelných komiků předúnorové éry, jehož tvář nám dodnes připomínají pražské slavné veselohry. Vitáme jej domů! Zitra se bezmála už šestaosmdesátiletý herec po dvačtyřiceti letech vrátí ze Spojených Států do Československa. Podobné články byly ve všech novinách. Letadlo letělo přes noc a já radostí celou noc nespál. Občejně, když létám po svobodném světě, spím jako dudek.

Sluníčko svítilo a uvítání bylo hnedle havlovsko-presidentské. Čtyři televizní kamery mě braly hned na prvních schůdcích z letadla. Vykřikl jsem: „Praho, má zlatá Praho! Konečně jsem zde po čtyřicetivou letech. Jsem nesmírně rád, že jsem se toho dočkal! Díky Bohu!“ Dav tleskal.

Sbor celníků mně salutoval a redaktoři a redaktorky hromadně kladli otázky. Hlavně: „Zůstanete tu?“ Povídám: „Když vyhraje volby, zůstanu! Když je prohrajete, už nikdy v životě mě Praha neuvidí! Tak se snažte!“ Přátelé mě odvezli do hotelu Ambassador na Václavském náměstí, kde jsem si hodil krátkého šlofika. Večer jsem šel s dcerou Alenou do svého bývalého divadla, které se dříve jmenovalo divadlo Járy Kohouta. Nyní se jmenuje ABC. Všechny uvaděčky mě hned poznaly a uvedly mě do zákulisí, kde se shromáždilo herectvo a oslavovalo můj příchod šampaňským. Hráli hru: Osel a stín, upravenou proti úchvatčikům. O přestávce jsem si prohlédl celé hlediště i s příslušenstvím. Na jedné toaletě tekla voda. Druhý den jsme šli do divadla Semafor. Tam se hrála upravená hra Hej Rup! Jiří Suchý se svou partnerkou byli výborní. On dokončil první jednání a řekl: „Nyní by měla spadnout opona, ale nespadne, protože je zde Jára Kohout. Pojďte mezi nás!“ Najednou orchestr hrál „Kiki riki“. Začal jsem zpívat, tančit a mluvit. Povídám: „Přestaňte plácet! Já nejsem Havel. Hašlerovským hlasem jsem řekl to, co Karel Hašler kdysi říkával: „Pozor! Budou volby! Volte voly, volte býky, jen nevolte bolševiky! Ty Praho naše stověžatá, tys město krásné jak ze zlata. V Praze nechtějí, každý to vidí — tyhlety rudý nadlidi!“

Celý můj příjezd byl dojemný. Nikdy jsem nebyl tak na měkko, v takovém duševním rozpoložení. Jen tak tak, že jsem neplakal radostí, že to všechno dobře dopadlo. To jsme nikdo nečekali. Sláva patří vám doma. Všem mladým, hercům a vůbec všem dobrým lidem.

stavitel také uvedl, že zatím není stanoveno datum papežovy návštěvy na Kubě. Nedávný výrok vatikánského mluvčího, že návštěva se uskuteční letos v prosinci, označil za omyl.

● Morálka je souhrn předpisů, které část lidí nedodrжуje proto, že je neuznává, kdežto většina je uznává proto, že je nedodrжуje.

des ersten Quartals um rund eine Milliarde Dollar niedriger als Ende März 1989.

den ist. Wie der Generaldirektor der ägyptischen Pyramidenverwaltung, Zahi Hawas, in seinem Büro neben der Cheops-Pyramide angibt, handelt es sich um die Grabstätte der Königin Nub-We-net, einer der Frauen von Pepi I. (etwa 2288—2255 v. Chr., griechisch Phips genannt) aus der 6. Dynastie, dessen nur unvollständig erhaltene eigene Pyramide ganz in der Nähe liegt.

Vybrané hnízdo

(Č): Orgány Městské správy VB v Praze - na základě telefonické výzvy na lince 158 ze dne 29. května v 2:40 h tři pachatelé vzloupání do osobního - automobilu - Škoda Favorit. Při jejich výstupu bylo zjištěno, že vo - větrací šachty transformátčního

centra stanice metra Muzeum se skrývá asi 40 osob hlásících se k hnutí punk, kteří provádějí trestnou činnost na území hlavního města. Příslušníci MŠ VB po rychlém zásahu předvedli čtyřicet „pankerů“. Bylo mezi nimi 16 žen, dva nezletilci a 12 mladistvých. Deseti byla prokázána trestná činnost.

Neue Pyramide entdeckt

KAIRO. In der Mitte des ausgedehnten Gräberbezirks von Saqqara auf dem linken Nilufer, südlich von Kairo, haben französische Archäologen eine bisher unbekannte Pyramide entdeckt — die 93., die bis jetzt in Ägypten festgestellt wor-

Schon über 15 000 Sowjetsoldaten totgequält

Rekrut Nikolai: Sie haben mich vergewaltigt – wieder und wieder

Die Rote Armee – eine Truppe von Mördern und Folterknechten? Über 15 000 Soldaten wurden seit 1966 umgebracht, Zehntausende gequält und vergewaltigt. Dies brachte jetzt das „Komitee russischer Soldatenmütter“ an die Öffentlichkeit.

Rekrut Nikolai (18) mußte bei einer Baueinheit für ältere Soldaten Schuhe putzen und Toiletten schrubben. Er beschwerte sich und mußte durch die Hölle: „Sie rissen mich in der Nacht aus dem Bett, schleppten mich vor eine Art Standgericht, etwa 100 Mann. Ich wurde gefesselt und ausgezogen. Dann vergewaltigten sie mich. Wieder und wieder.“ Schwer verletzt kam er in die Klinik.

Am vergangenen Samstag wurde in Moskau das letzte Opfer beerdigt: Maxim Tschertow (18), Rekrut bei der Flugabwehr im sibirischen Irkutsk. Die Eltern wurden in einem Telegramm vom angeblichen Selbstmord ihres Sohnes benachrichtigt. Ein paar Tage später kam ein Brief von Maxim, geschrieben vor seinem Tod: „Ich werde gefoltert, die Zähne hat man mir schon ausgeschlagen.“

Auch die Eltern des 19jährigen Sergej aus Minsk erhielten ein Telegramm aus der Kaserne: „Ihr Sohn starb an Hirnhautentzündung.“ Die Eltern forschten nach: Ein Unteroffizier hatte Sergej gezwungen, nächtelang Zimmerwände zu streichen – mit hochgiftiger Farbe. Für Sergej, der keine Atemschutzmaske trug, waren die Dämpfe tödlich.

Bundeswehr-Offiziere, die russische Kasernen besuchten, bestätigen die Grausamkeiten bei der Roten Armee. Major Helmut Pries: „Soldaten werden von ihren Kameraden erhängt oder aus dem Fenster gestoßen.“

„Am schlimmsten sind die Aserbeldschaner“

Die Rekruten hausen zusammengepfercht (100 in einem Schlafsaal), müssen bis zu 16 Stunden am Tag marschieren, tragen Baumwoll-Lappen statt Socken. Für Major Pries ist das eine der Ursachen für die Verrohung.

Auch der blutige Nationalitäten-Konflikt wird in den Kasernen ausgetragen. In Leningrad zwangen Kaukasier zwei Russen zum Sex, in Novosibirsk schlugen Soldaten Rekrut Albert taub, in Moskau wurde einem jungen Soldaten die Nieren zentrümmert.

Natalja Scheludjakowa, Sprecherin der Soldatenmütter: „Am schlimmsten sind die Aserbeldschaner. Sie schlagen russischen Soldaten mit Hämmern das Rückgrat kaputt – und die Offiziere sehen weg.“

• **Nezaměstnanost v Polsku**, jejíž růst předstihl vládní odhady, postihla k 15. květnu již 398 526 lidí, což představuje 2,96 proc. všech pracovních sil v zemi. Oznámila to agentura Reuters s odvoláním na mluvčího ministerstva práce.

PROMINENTI

Stavěli si sídla, vily, měli zlatý časy, a v tom shonu zapomněli na prominentní basy

„Mistr Mydlář bude po rekvalifikaci u nás dělat manikúru.“

NEPRAKTA – ŠVANDRLÍK

MIROSLAV KEMEL

„Nic ti nevyčítám, maminko, vychovala jsi mě, jak ti to normalizační proces dovolil!“

„Mařeno, co to děláš? Tady je předvolební schůze!“

Ženy snázejí alkohol lépe

Ženy, které po požití alkoholu řádně auto, zavrtají méně než muži se stejným promíle alkoholem v krvi. Je to tím, že na rozdíl od žen vypovídá alkohol u mužů nejen potíže s postavením a s reakcemi, ale porbuzuje i jejich agresivitu a riskantní chování při řízení vozu. Tyto poznatky publikoval americký vědec dr. Jack Mendelson z Harvardské univerzity a v Evropě je otištěl list Tiroler Tageszeitung. Poznatek, že ženy snázejí alkohol za volantem lépe než muži, není ovšem žádným návodem jak řídit auto po ně-

Havel haushoch

Prag – In der ČSFR haben Präsident Havel Bürgerforum und dessen slowakische Schwesterpartei „Öffentlichkeit gegen Gewalt“ die ersten freien Wahlen nach 1946 haushoch gewonnen. Sie bekamen 48 Prozent der Stimmen (167 Sitze). Die Kommunisten schafften nur 12,7 Prozent (46 Sitze). Wahlbeteiligung: 96 Prozent.

• list Münchener Medizinische Wochenschrift, a uvedl, že důvodem jsou slabší játra žen, která obsahují především méně enzymů, které alkohol odbourávají. Proto mohou ženy křepět onemohčímí faster už při konzumaci třetinového množství alkoholu než muž, jemus krozi totiž až při denním požití až po řadu let. Jaka maximální množství nosné pro játra se uvádí denní dávka maximálně 60 gramů čistého alkoholu u mužů a 30 gramů žen nejvyšše 30 g

• kolika skientákách! Ani ženy nejsou totiž imunní proti tomu, aby alkohol ovlivnil jejich postih a reakce, především však ženy mají všeobecně slabší játra než muži, takže se jim stáť alkoholu mají v krvi stejnou koncentraci jako muži, kteří vypili mnohem víc i Ve studii dr. Charlesa Liebera z univerzity Mount Sinai v New Yorku se říká výstovně každý muž nebo žena stejná tělesná velikost zkonsumují každý stejná množství alkoholu, než mužova. Informoval o tom

Steffi 7 Wahrheiten einer bitteren Niederlage

Das Ende des Tennis-Wunders?

Von BORISSTARCK

Paris - Steffi war geschockt, kreidebleich. Die Feier im Hotel „Warwick“ fiel ins Wasser. Der Graf-Clan düste im Privatjet nach Brühl. 6:7, 4:6 im Endspiel von Roland Garros. Die zweite Niederlage in nur 20 Tagen gegen die erst 16jährige Monica Seles (Nr. 3).

Die sieben Wahrheiten einer bitteren Niederlage:

1 KEIN SELBSTVERTRAUEN

„Es ist weg“, sagt Steffi, „ich bin einfach unsicher.“ Sie redet sich neuerdings sogar ein: „Eigentlich war ich nie so dominant. Ich habe nur die richtigen Punkten zur richtigen Zeit gemacht, Glück gehabt. Das ist nun vorbei.“

2 DIE JUNGEN WILDEN

Am Donnerstag wird Steffi 21. Im Damen-Tennis gehört die Nr. 1 damit fast schon zum „alten Eisen“. Chris Evert: „Monica ist bereits jetzt die bessere Spielerin - auch wenn Steffi noch ganz oben ist.“ Zudem lauert US-Wunderbaby Jennifer Capriati (14), schon Nr. 13 der Welt. Evert: „Sie feigt bald alle weg.“

3 FEHLENDE LOCKERHEIT

Monica Seles hat immer strahlende Augen, bekam nach dem Endspiel fast einen Lachkrampf. Steffi gibt zu: „Diese Lockerheit fehlt mir.“

4 DER SEX-SKANDAL

Nach der Affäre um Vater Peter Graf

und Nacktmodell Nicole versuchte Steffi die Harmonie in ihrer Familie zu retten. Das kostet viel Kraft. Doch noch immer scheint nicht alles im Lot. Auch wenn Papa Graf in Paris heile Welt „vortanzte“. Nach dem Finale ließ Steffi sich nur widerwillig vom Herrn Papaküssen, wandte sich ab.

5 DER FALSCHER TRAINER?

Hat sich die Zusammenarbeit mit Pavel Slozil abgenutzt? Gibt es keine Motivation mehr? „Es liegt an ihr. Steffi muß sagen, wann sie sich von mir trennen will“, sagt Slozil, der sofort nach Prag abreiste. Auch zwischen dem Trainer und Peter Graf stimmt es nicht mehr.

6 DIE RÜCKHAND

Seles feuert aus allen Rohren - Steffi löffelt die Bälle nur zurück. „Ich muß das umstellen“, weiß sie, „aber das ist verdammt schwer.“

7 DER SAND

„Der Scheiß-Sand liegt mir nicht“, stöhnt sie, „darauf fühle ich mich unwohl.“ Steffi baut auf den Rasen von Wimbledon. Die Durchhalteparole: „Da wird alles besser.“

Ist das deutsche Tenniswunder, das 1985 begann, nach nur fünf Jahren Jubel, Trubel, Heiterkeit vorbei. Boris Becker flag in Paris schon in Runde 1 raus.

„Die Dominanz ist vorbei. Das ist ein Einschnitt“, hat Tennis-Präsident Dr. Claus Stauder erkannt, „bitter, daß es gerade jetzt passiert, wo wir in direkter Konkurrenz zum Fußball stehen.“

DRAMA NURBI ZEMPELINA, IADMA NA ŽEN RABOET...

Svlékli i figuríny

Nákupní horečka v NDR po dalším snížení cen ● Luxusní zboží přístupné každému

Další prudké snížení cen textilu, obuvi a kosmetiky v NDR, které platí od pondělí a jímž vláda hodlá přispěsobil svou cenovou politiku podmínkám mezinárodního trhu, vyvolalo nákupní horečku.

»Nestačíme ani počítat,« říká jedna z pokladních v berlínském obchodním domě Centrum. »Nyní je zcela normální, že si jeden zákazník kupuje čtyři kalhoty.«

V přeplněných obchodech stojí zákazníci dlouhé fronty. Dubnové snížení cen spotřebního zboží nevyvolalo zdaleka takovou reakci. Nynější slogan »absolutní snížení cen« způsobil, že koupěchtiví východní Němci doslova vyčistili regály obchodů.

Pět týdnů před zavedením měnové unie je nabídka zboží cenově skutečně zajímavá. Cena kožených bot klesla ze 118 na 38 marek. »Kdo ví, co si budeme moci dovolit po 1. červenci,« říká jedna z zákaznic.

Prodevači tvrdí, že toto spalení mohlo být přijato už dříve. »Kdo si po 1. červenci (vstoupí v platnost měnová unie mezi SRN a NDR - poz. red.) koupí za západněmecké marky zboží vyrobené v NDR?« ptá se vedoucí oddělení v exkluzivním berlínském butik

Citytex, kde prodávají především textilní zboží. To, co bylo dříve luxusním zbožím, si nyní může koupit každý. Konečně odpovídají ceny kvalitě - nechávají se slyšet zákazníci. V Citytexu už vysvětlili se šatů i figuríny ve vřících.

Fronty občanů jsou také v bankách. Východní Němci otevírají konta pro své děti, protože na každé, které je starší čtrnácti let, si rodiče budou moci vyměnit 2000 východních marek za západní v poměru 1:1.

Sjednocení Jemen

KAHIRA: V Adenu bylo včera slavnostně vyhlášeno sjednocení obou částí Jemenu pod názvem Jemenská republika. Podle nové ústavy schválené oběma parlamenty se hlavním městem státa stala Saná. Aden zůstane federální příměstskou centrou. Sjednocená republika má přes 12 milionů obyvatel. V čela státní sféry dosáhl prezident severní části země A. A. Sálh a místo premiéra obsadil nejvyšší představitel jižní části země H. abul Attás.

ně rozšířeného názoru, že Moskva, respektive KGB, měly zájem na svržení Jakovašova vedení, protože svým odbojem vůči přestávě kazila Gorbačovovi jeho reformistickou tvář a porušilo souměřit s nedotknutelným stranickým vedením. V listu Borba to včera napsal pražský zpravodaj agentury Tanjug B. Stokić. Autor nevykládá, že za událostmi v Československu v listopadu loňského roku stála americká ústřední zpravodajská služba CIA. Vedle znáb.

BĚLHRAD: Komunisty v Československu nesvrhla „něznáá revoluce“, ale bitže neurčené druhé centrum, které působilo souběžně s nedotknutelným stranickým vedením. V listu Borba to včera napsal pražský zpravodaj agentury Tanjug B. Stokić. Autor nevykládá, že za událostmi v Československu v listopadu loňského roku stála americká ústřední zpravodajská služba CIA. Vedle znáb.

Cena A. Dubčekovi

Washington: Mezinárodní skupina pro dodržování lidských práv udělila pro Washingtonu v noci na středu své výroční ceny třem známým osobnostem. Jednou z nich je předseda Federálního shromáždění ČSFR A. Dubček. Dalšími oceněnými jsou manželka zesnulého sovětského akademika A. Sacharova I. Bonnerová a předseda americké odborové centrály AFL-CIO L. Kirkland.

Švéd Bjorn Borg svítězil v anketě francouzského sportovního deníku L'Equipe o nejlepšího tenistu století. Od tipuřčích (me-

BORG před LAVEREM

sinárodní jury mistrovství Francie, bráti, rozhodli a akreditovaní novináři získal 388 bodů. Další pořadí: 2. Rod Laver (Austr.) 358 3. John McEnroe (USA) 114. 4. Dan Budge 106. 5. Jimmy Connors 105. Ivan Lendl obsadil 16. místo s devatenácti body.

„Jé, Květuško, ty seš v tom?“

NEPRAKTA SVANDRLIK
„Taky vás tolik vzrušuje, že již za patnáct let dožijete neme vospělé země?“

... ŽE TO MÁ DUCHY BY MI ANI TAK NEVADILO, ALE ŠTVE MĚ, ŽE SE TAM FURT OBJEVUJE DUCH BEJVAJÝHO ŘEDITELE ZELENKY!

JAN SCHINKO
„Pan Bubo Bubo by se chtěl setkat se spojenými proletáři všech zemí.“

KDO JE Boris Jelcin

Památce dr. E. Beneše 22. 5. 90

(Přik): Zatímco loni ještě květiny a věnce položené u pamětní desky na rodném domku nešeho bývalého prezidenta dr. Edvarda Beneše vzápětí poté uklízeli příslušníci SNB, letos po dlouhé době zažijí Kožlaany oper důstojné oslavy výročí narození tohoto významného státníka. Letošní oslavy 106. výročí narození dr. Edvarda Beneše, který se v Kožlanech narodil jako jedno z deseti dětí neohobáého chalupníka, se uskuteční o tomto víkend.

PRAHA: Předseda Nejvyššího sovětu Ruské federace Boris Jelcin se narodil 1. února 1931 ve vesničce Butka ve Sverdlovské oblasti na Urale. V roce 1955 vystudoval Uralský polytechnický institut. V roce 1961 vstoupil do KSSS, a pak od roku 1968 se dvaadvacet let plně věnoval stranické práci. Na 26. sjezdu strany v roce 1981 byl B. Jelcin zvolen členem ÚV, v roce 1985 tajemníkem ÚV a o rok později kandidátem politického byra ÚV. Od prosince 1985 do listopadu 1987 byl rovněž prvním tajemníkem důležitého

PANE DOKTORE, NEVÍM CO MĚM DĚLAT. BYL JSEM PĚKNÁ SVINĚ A CEJTÍM, ŽE BUDU I TED....

„Děd Vševed je nějaký mrzutej. Jestli to není tím, že už ví, jak dopadnou volby.“

CIKÁNSKÁ HILSNERIÁDA Z ROKU 1929

V roce 1928 žili při nedalekéj Moldave cigáni-fudožrúti. O tejto afére písali aj pařížske noviny. (npor.Č./Medzsev, Respekt č.8/1990)

V procesu s vrahy rómské národnosti, k němuž došlo v r.1929 v Košicích, vystoupil jako soudní znalec z oboru psychiatrie tehdejší primář neuropsychiatrického oddělení košické Státní nemocnice MUDr. Jaroslav Stuchlík se svým asistentem MUDr.Emanuel Windholzem. Jejich posudky odmítly jako pohnutku k vraždám rituální kanibalistické cíle, které byly Romům přičítány buď z neznalosti, nebo záměrně neobjektivním, citově zjitřeným tiskem, jímž byly u nekikánského obyvatelstva vyvolávány pogromistické nálady. Ethos, s nímž se Stuchlík s Windholzem případu ujali, je srovnatelný s Masarykovým mravním apelem v Hilsnerově procesu. Struktura romské komunity byla v té době integrovanější než dnes. Uvnitř společnosti, které se od vražd distancovalo a vrahy vyjoučilo ze svého středu jako zločince, existovaly závazné etické normy. Romové byli Stuchlíkovi vděční, že předešel pogromy, a nabízel mu údajně dokonce titul cikánského barona. Je docela možné, že nějaký pařížský bulvární plátek v roce 1928 s potěšením přetiskl zprávu, že se ve střední Evropě potulují Cikáni-lidožrúti. Je však třeba zdůraznit, že ke cti civilizovaného státu zde došlo k legálním soudním procesům, v němž byly vyvráceny pověry o cikánském kanibalismu, a že se předešlo štvanicím na nevinné a bezbranné.

Primář Stuchlík byl pro své poslání v procesu fundován nejen jako psychiatrický odborník, ale též jako znalec romské problematiky. V Košicích působil od r.1919 a při svém výjimečném jazykovém nadání ovládl brzy východoslovenský cikánský dialekt a nahlédl i do zvyků romského etnika. Byl spoluzakladatelem a předsedou Společnosti pro štúdiá a řešení cigánskej otázky v Košicích, která za války zanikla.

Rasové pronásledování Romů za nacifikace Maďarska a Slovenska bylo po bolševizaci vystříháno etnický nihilismem. Marx-leninská oficiální doktrína předpokládala, že problematika soužití ras bude vyřešena odstraněním třídních antagonismů. V r.1955 vyšla z pera dr.Zdenky Jamnické kniha "Dějiny našich Cikánů" s charakteristickým dobovým přebalem, na němž mladý pár romských svazáků hledí před kulisou dýmajících zestátněných komínů směle do budoucna. Autorka, která chtěla být marxističtější než sám Marx, líčí Cikány, kteří do Evropy přišli na počátku 15.století, jako "avantgardu indického proletariátu". V optimistickém romantizujícím duchu pak načrtne skvělou socialistickou budoucnost Cikánů v lidově-demokratickém Československu. Prof.Stuchlík recenzoval knihu v Československé ethnografii (roč.5,1957, str.65-71) se stejnou ironií a odvahou, s jakou čelil v devětatřicátém roce nevědomosti pogromistů.

Přestože byla cikánská otázka oficiálními mocenskými strukturami, které jediné mohly její řešení ovlivnit, bagatelizována, nelze pominout záslužné snahy českých a slovenských ethnografů, sociologů a psychologů o proniknutí k problematice života Romů. Připomeňme jen rozsáhlou činnost dr.Mileny Hübschmannové na tomto poli. K pochopení a odstranění rasismu nestačí jeho deklarativní odmítnutí. Nezbytné je prožití a náhled emotivních reakcí strachu a odporu a konečně konfrontace s vlastní nevědéláností a nevědomostí.

Prof.Jaroslav Stuchlík (1890-1967) působil od

r.1938 v Praze. Letos, 22.dubna, jsme si připomínali 100.výročí jeho narození (Zdrav.noviny, č.19,1990). Po komunistickém puči v r.1948 mu bylo znemožněno veřejně pracovat a dodnes o něm představitelé starých struktur nechtějí slyšet, jak o tom svědčí kupř.postoj redakce časopisu Československá psychologie při ČSAV, která ještě v dubnu 1990 odmítá uveřejnit jeho odvážnou, v češtině dosud nepublikovanou stať "Psychologie propagandy z existenciálního hlediska" z 60.let. Dr.Emanuel Windholz, narozený r.1903 v Hronci, přesídlil ve 30 letech též do Prahy, kde se stal zakladatelem první české psychoanalytické společnosti a vydal v Pňboře psychoanalytický sborník k počtě Freudových 75.narozenin. V r.1938 uprchl před nacistickou hrozbou do Spojených států, kde působil jako vedoucí psychiatr v Mount Zion Hospital v San Francisku. O PRAVĚ "HILSNERIÁDĚ" DR.BNA DOČERNĚ REFEROVALA DR.ÍVĚJČKA...

Ivo Jahelka

O TĚ REVOLUCI

Poslechněte mládencové, penzisté i panny, kterak u nás nastal konec vlády jedné strany, není to tak dávno, co bych za tyhlety sloky sklídl místo zatleskání nejméně dva roky. Kdo chtěl vám mluvit do duše

a když mu slova schází, tak má v ruce obušek a ústa piná frázi tak tu vznikla, říkám v chvatu, fantazii krotě,

nová funkce z nomenklatur prohnitý kůl v plotě

Refrén:

My jsme ta veselá revoluce, písničky jsou naše rezoluce, slova jak květiny vzešla z pravdy, píšeme dějiny už doopravdy.

Jen si každý zanadávej, jen si zalamentuj, náladu nám zvedl přímý přenos z parlamentu. Kdo by řek, že hlasování takhle skvěle vyzní, byla to nejlepší komedie televizní. Kdopak nás tam zastupuje za národ a za lid, nestačil jsem v onu chvíli vážně oči valit, převážná část poslanců však ohebná je vlastně, změnila svá přesvědčení přes noc jednohlasně. Refrén.

Ve viru těch událostí mnohý začal mládnout, čekali jsme, kdo nám bude federálně vládnout, odborníci, nestraníci, vláda, koalice, skutečnost však byla jako pecka do palice. Byť vedoucí úloha už patří minulosti, zas dvě třetiny komunistů, to je věru k zlosti, mnohý křičel, že jsme chtěli vládu novou zbrusu, jini zase usloví o košili a trusu. Refrén

Svým schopnostem

k podnikání
dám teď volný průchod.
Leč nejdříve zajistím si
invalidní důchod.

MIROSLAV MARTENEK

"Božinku, táto, pojď sem honem... Chlapec se nám vrátil z Himalaje."

bude v tati,

Václav Havel prezidentem i boty od Bati. Ještě že se toho kručí nedožil ten Brežněv, sotva bychom revoluci zvládli takhle něžně.

Refrén:

My jsme ta veselá revoluce, písničky jsou naše rezoluce, slova jak květiny vzešla z pravdy, píšeme dějiny už doopravdy.

ŽÁRNĚK ZP. ŠKROMA...

● O navracení původního názvu 800 let starému ruskému městu Nižnij Novgorod, přejmenovanému v roce 1932 na Gorkij, rozhodl místní sovět.

Od trhu pry do divadla na kulturní vložku hnala strana do Prahy svou ozbrojenou složku a kdyby snad studentici chtěli zkoušet flinty, tak jim s sebou pro jistotu dali ještě flinty. I ja záhy založím si svoji vlastní stranu, budu v ní sam a sto lidí na moji ochranu. Tím pádem mým protivníkům zmizí úsměv s tváře, přijímám i rozpuštěné milicionáře. Refrén

Červená se líne záře, nad tím dým se váli, když estěbe v potu tváře dokumenty páli. Neviděl jsi, neslyšel jsi, vďycky všechno popří, jak to učí svoje žáky od mafie kmoří. Když to půjde tímhle tempem, všechno

Když jsem asi před deseti roky sesmolil satiricko-utopický fejeton o futuristických vztazích mezi Čechy a Slováky, nechtěla ho žádná exilová redakce uveřejnit. Setkal jsem se s pošklebky, někteří si významně ťukali na čelo a jiní nebyli natolik romantičtí, aby pochopili, že by se ta satira mohla jednou stát nepříjemnou realitou.

A tu to máme. Ve slovenských masových médiích se s demokratickou otevřeností diskutuje o zakomplexované rozdělovací čarce mezi označením obou národů, šovinisticky se napadají původci založení národnostního státu Čechů a Slováků třeba tím, že TGM nechtěl "prý" uznat národ Slováků za národ, nějakým zkomoleným citátem se k tomu připlietli Štefánik, Beneš a d., zkrátka a dobře národnostní stát se stát nemě, měly zůstat "Horními Uhrami", ve kterých grófové a chovatelé bagounů viděli zaostalé pastičkáře, dráteníky a salašníky bez nároku na vlastní národ a vlastní jazyk... ale pak 30.května 1918 v Pittsburgu došlo k založení československého státu odloučením od c.a. k. monarchie. Na dobové fotografii ze dne 26.října 1918 vidíme pod americkou vlajkou TGM, jak předčítá prohlášení o nezávislosti "československého" národa ve Filadelfii. Na pravé straně obrázku je vidět transparent, z části zakrytý neidentifikovatelnou vlajkou, na kterém ale zřetelně stojí psáno: CZECHO-SLOVAKIA...

Prezident V.Havel zmizení rozdělovacího znaménka vysvětlil srozumitelně, jak je zvykem jeho vyjadřování, ve svém dopise federálnímu parlamentu, když se poslanci nemohli dohodnout o novém názvu obnoveného svobodného státu.

Nacionalistické city vybičovaly prozatímní poslance k neplodným debatám a zdálo se, že parlament nemá nic jiného na práci, než se hádat, přit se, osočovat a šovinisticky napadat osoby i historii; páni poslanci, dosud svobodně ani nezvolení, si neuvědomovali, že by se měli v první řadě starat o rychlý a bezbolestný přechod od socialistického hospodářského nepořádku na nadějně tržní hospodářství, aby nedošlo k inflaci, aby nebyli nezaměstnaní, aby stát byl sociálně spravedlivý, aby byl konkurence schopný, aby-aby-aby, těch aby je spousta, starostí na pět parlamentů, schopných usnášet se... jde o budoucnost státu, o jeho prosperitu, o jeho vážnost a čest před celým zvědavým světem, o jeho politickou rehabilitaci, o jeho budoucnost v rámci svobodné společnosti.

Jde o to, aby parlamentní činitelé byli vzorem pro občanstvo, aby mu ukázali cestu ke zvyšování produktivity, k hospodárnosti, k precizní práci, protože teď, právě teď oba národy musí ukázat, co umějí, aby mohly nahlas říci, co za to chtějí. Opačně to nejde, to snad šlo za bolševiků, kteří lži, podvodem a klamáním vyrobili jakousi životní úroveň, privátně zvyšovanou rozkrádáním, krádežemi, podvody a machinacemi na úrovni mafiózních gangů a pašeráků drog.

Každý z Čechů a Slováků, Moravanů a Slezanů by měl už jednou konečně pochopit, že právě teď, v tomto okamžiku nejde jen o tuto generaci, ale že za touto generací vyrůstají další generace, které nesmějí na svých bedrech nést plody ihostejnosti, vechsláctví, žmelinaření, obohacování na úkor poctivých lidí, ale že je tato zprofanovaná generace povinna napravit a napravovat to, co sama spoluzavinila.

Výmluvy nepomohou. Výmluvy historie neuznává. Kdo nepochopil, toho je mi skutečně líto, strašně líto! Jak Čechů, tak i Slováků, ať s rozdělovacím znaménkem nebo bez něho.

— Proboha, táto... Kdo te to kase kritizoval...?!

Nehlasné hlasy

Mám kamaráda, ale jaksi nemám. Léta jsme se chystali na ten krásný den, kdy komunisti půjdou. Když mu ale kvůli kamarádění s nynějším poslancem Bendou na StŘ sdělili, že buď podepíše spolupráci nebo mu jednoho méně krásného dne auto přejeđe děti (a takové věci se stávají), zvolil svobodu — o tři roky dřív než zbytek národa.

Já jsem přišel o nejlepšího kamaráda. Moje manželka s jeho ženou o kamarádku. Naše děti o jejich dětech hned o tři kamarády. To máme za naši rodinu pět vztahů. Každý člověk zná osobně asi sto lidí (podle ethologů). Tak to může sto neledajakých lidí dosvědčit, jakým ryzím přítelům nám všem Dan Pokorný byl. Možná víc, jako brilantní matematik přednášel asi pro pět vědních oborů.

O takovéhle lidi jsme přicházeli, aby z nich měli užitek jin-

de. Kdybychom za základ jejich ztracené práce vzali jen produktivitu průměrného dělníka v našem řmí, díky právě těmto ztrátám nijak produktivní průmyslu, dělá to číslo s dvanácti nulami. A to utkali ti kvalifikovanější, v nejproduktivnějším věku.

A ještě jsme jim dlužní. Můj přítel z těch 2400 brutto, kolik mu v 35 letech jako vědeckému pracovníku ČSAV diktatura proletariátu uštěďovala na tři děti a ženu věčně na mateřské, věru nezbohatl. Ten zabavený trabant a nábytek třeba neuvynesly víc než dvacet tisíc. I kdyby tady každá rodina nechala jenom tolik: těch půl miliónu lidí je asi dvě stě tisíc domácností. To dělá Velkému bratru 4 miliardy. V kterých bezedných kapsách majle asi zmizely?

Ale proč o tom mluvím zrovna teď: za měsíc máme volby. A v cizině se nevolí, zrovna teď. K 99,99 procenta diktaturě museli dříve přispívat i námořníci na širokém moři. Komu se takové úspory hodí, zrovna teď?

Ládkám kamaráda, aby přijel, ale jako politický asylant riskuje bytí nystěhování. Uznávám SKN

právo tvrdit, že důvody asylylo přeminuly. Chápu ale také, že jedno nucené vystěhování každému stačí na celý život.

Kolik Čechoslováků v cizině k dnešku asi žije? Čtyři sta tisíc? Mají čs. občanství nebo teď alespoň právo na něj? Kolik jich může přijet? Je to smutné, že Němci se mohou sjednotit natrvalo, zatímco my si nemůžeme dovolit se sjednotit ani na jediné den.

Neříkám třeba hádat, koho by „cizí naši“ volili: Na rozdíl od mnoha lidí tady nemají zámlky být nevděční OF, hlavně a rukám revoluce. Komu všemu se to hodí, že nemohou volit?

Mluvil jsem s člověkem, který stále ještě studuje v Moskvě jakýsi institut marxismu leninismu, kam ho vyslala jejich strana (za příspěvky, za jistě). Hrdě hlásil, jak se desetitisíce, které jsou venku ještě s požehnaním bývalého režimu, chystají domů na volby oplácit své straně výpomoc. Oni totiž mohou.

Lidi, pojďme pozvat „naše cizí“ na ten jeden den domů. A kdyby neměli na cestu, ať jim ji

zaplatí z jejich majetku. A kdyby ta spousta lidí neměla kde spát, nabídněte jim nocleh u sebe.

Kdybych se znal s panem prezidentem, poprosil bych ho, jestli by to nemohl nějak rozhlásit do světa jako den sjednocení národa.

Protože ale můžu jednat jen sám za sebe, vím jenom to, že půjdu k volbám i za své přátele; taky vím, jak za ně mám hlasovat, abychom nejen mohli do Evropy, ale aby taky Evropa mohla k nám.

Vyřídíte to prosím Vás, těm co nevědí koho volit nebo se jim tam nechce, nebo se jim to dokonce nebude hodit.

A jestli se někdo znáte se soudruhy Mohoritou a Adamcem, ukažte jim, že nejrychlejší, nejlaetnější a nejvěrohodnější způsob jak začít splácet dluhy z minulosti je vyzvat členy KSC, ať volí 6. 7. Vždyť nebyl Občanského fóra, ani by se jim neshnilo o té moderní levicové straně, kterou se tak honosí.

Příslušník VB se ptá přísným

hlasem:
„Kdo začal tu rvačku?“
„On.“
„A jak?“
„Začal se bránit!“

Aufgespießt

„Das kann nur ein Hellscher oder Hochstapler beantworten.“

Bundesfinanzminister Theo Waigel (CSU) laut Nachrichtenagentur AP auf die Frage nach den Kosten für die deutsche Einheit.

Skončila éra vlády jedné strany, dav rozmetal ten mafiánský klan. Já, novým větrem zcela rozeklaný, už dnes jsem členem osmnácti stran.

Trápí vás žlučník?

Onemocnět žlučníku patří k nejčastějším zdravotním potížím, a neustále jich přibývá. Jejich podkladem bývá většinou žlučnkový kámen. Podobně jako u kamenů ledvin nevíme dodnes přesně všechny příčiny, které k jejich vzniku vedou. Faktem je, že se najdou častěji u žen, jejich četnost přibývá věkem a mnohdy se najdou celkem náhodně, aniž dělají nositeli sebemenší potíže. Žlučnkový záchvat patří k nejkruťejším bolestem, které známe. Na jeho počátku obvykle stojí prohřešek proti zdravé a rozumné životosprávě: Opulentní a mastné jídlo. Alkohol, přechlazený nápoj nebo příliš ostrý pokrm jsou dalšími vyvolávajícími faktory. Tělo na podobný prohřešek odpoví bolestí, která vychází z pravého podžebří a často vystřeluje do zad až pod pravou lopatku. Běžným průvodním jevem je zvracení, nezdávka se pozoruje větší či menší zažloutnutí pokožky a očního bělma, někdy bývá tmavá moč a světlá stolice jako projev poruchy odtoku žluči z jater.

Každý, kdo jednou zažil žlučnkový záchvat, se bojí jeho opakování. Základní prevence je dieta a celková životospráva, o tom existuje celá řada populárních příruček a letáků. Na začátku vši prevence a léčby však musí stát důkladné vyšetření. V něm hraje hlavní roli sonografie (ultrazvuk), vyšetření jednoduché, neboles-

tivé, nezatažující tělo vedlejšími účinky. S širokým užitím ultrazvuku při vyšetřování různých potíží stoupá i počet těch, u nichž byl zjištěn kámen ve žlučníku, ačkoli nikdy v životě neměli se žlučnkem problémy. Odhaduje se, že ve věku kolem 60 let chodí s kamenem ve žlučníku 60 - 80 % populace, aniž se tento nějak ohlásí. U řady lidí se však žlučnkový kámen přihlásí a to obvykle žlučnkovou kolkou. Tuto můžeme v příznivějším případě vyvolat i zánět žlučníku. Ten se obvykle dá vyléčit bez problémů a pak už záleží jen na nemocném. Buď bude do držovat životosprávu, což je zejména dieta, nebo se historie bude opakovat. Závažné je, že každá ataka žlučnkové koliky může více či méně poškodit játerní buňku. To problematiku přenáší do závažné polohy, protože játra jsou orgán nesmírně důležitý - žlučník nikoliv. Bez žlučníku žít můžeme a proto jej tam, kde dělá nepříhech, odstraňujeme. To bývá většinou u kamene, který vyvolal záchvat či zánět, protože zde i po zklidnění stavu riziko opakování, a to kdykoli, trvá. V současné době se prosazuje názor, že žlučník, v němž byl zjištěn kámen a který dělá potíže, má být odstraněn.

K neoperativnímu odstraňování žlučnkových kamenů patří i jejich rozpouštění. Jde ve stopkách rozpouště-

ni některých kamenů močových cest. I zde však léky dokáží rozpustit jen kameny určitého chemického složení (cholesterolinové). Léčba trvá velmi dlouho - 12 až 24 měsíců (!) a platí pro ni řada omezení. Kromě jiného má jít o jeden kámen, který není větší než 2 cm v průměru a žlučník musí být funkční, jinak by se do něj lék nedostal. U kamenů menších než 5 mm v průměru se léčbu docíljuje rozpouštěním asi v 80 - 90 % případů, u kamenů větších než 10 mm jen ve 30 %. I když se kámen rozpustí, trvá neustále riziko, že se udělá znovu a skutečně, u skoro 50 % jinak úspěšně léčených, se po čase kámen našel znovu. Navíc jsou užívané léky drahé a není jasno, zda po rozpouštění kamene je nebude muset pacient užívat snad doživotně.

Při rozbití kamene nárazovou vlnou se využijí poznatků získaných dnes již velmi rozšířeným a úspěšným rozbitím kamenů v lednině. Před řadu problémů, které se vyskytly, se zdá, že to bude metoda úspěšná. Zatím byla užita u více než 1000 nemocných, ale přesné indikace a kontraindikace se ještě hledají, takže na širší užití i u nás si budeme muset nějakou chvíli počkat. Nejefektivnější léčbou tam, kde je třeba kámen jako zdroj potíží odstranit, tak zůstává operace, při níž se spolu s kamenem odstraňuje i žlučník. Pro ty, kterým přetrvával potíže i po operaci, bývá úspěšným útočištěm lidzežská léčba, která má u nás dlouhouholetou tradici.

Vitaminy kuřákům
Silní kuřáci by měli konzumovat o 40 procent vitamínu C víc (čerstvá zelenina a ovoce) než nekuřáci, aby se organismus mohl zbavit jedovatých substancí z kouře, komentuje Titorel Tageszeitung doporučením vědeckých pracovníků. Sthlejší zase potřebují 30 až 100 procent víc vitamínu A (špenát, brokolice, karotka, zelený salát), B 1, B 2 (špenát, molské ryby, samozřejmě a mléčné výrobky), B 6 (fazole, brambory, pšeničné klíčky) a vitamín G.

AKTUALITA

PAŘÍŽ: Rumunský diktátor N. Ceaušescu byl před svou smrtí mučen vojáky, kteří se snažili získat čísla a

někdo ministerstva vnitra jen zvláště pochybnosti o oficiální verzi posledních minut života rumunského diktátorského páru. K rozptýlení nejistoty nepřispěl ani zkrácený videozáznam soudu a popravy, který divákům nabídl rumunská televize, ba ani ne-

Manfred Krug pöbelte im Rathaus

Wer ist eigentlich Herr Momper?

Das Treffen der zwei „Lieblinge aus Kreuzberg“ im Rathaus Schöneberg war wochenlang vorbereitet worden: Schauspieler Manfred Krug (53) wollte sich mit Berlins Regierendem Bürgermeister Walter Momper (45) fotografieren lassen - als Werbegag für seinen ersten Kino-Film „Der Neuner“ (Start: 8. November). Weil sich der SPD-Politiker wegen einer Fraktionssitzung 10 Minuten verspätete, rastete Krug aus: „Wie werde ich hier behandelt? Da hätte ich gleich im Osten bleiben können!“ Der TV-Star pöbelte und randalierte: „Wer ist eigentlich dieser Momper?“ Brüllend stürmte er aus dem Rathaus.

Býlo to residio pětibálež, tedy zcela běžná míra. Ale co se nestalo. Zkonkopi opakovali dosahovat a mizce, dostal mizce bodili mezi normální kovové peníze. Pokladnici ze všech finančních ústavů v první republice, a nejenom tehdy, oddělili pak nic jiného než řadu let hledali a hledali, probírali se kupkami mizce a doufali, že na jednoho jedné z existujících. Do dnešního dne víme o náležu osmi, dvě se námak zakutáležy. Občas se některá z těch osmi existujících objeví a senzece je postarale. V sou-

BYL CEAUŠESCU PŘED SMRTÍ MUČEN?

hesla jeho zahraničních bankovních účtů. Oznamil to z odvoláním na anonymní rumunský zdroj francouzský týdeník JOURNAL DU DIMANCHE. Jeden z představitelů rumunského ministerstva vnitra reportérům týdeníku údajně sdělil, že Ceaušescu byl mučen poté, kdy zvláštní tribunál 23. prosince loňského roku diktátora i jeho manželku odsoudil k trestu smrti. „Nicolas zemřel při mučení,“ řekl nejménovaný důstojník, který se s francouzskými novináři setkal nedaleko vojenského základny Tergoviste, kde byli manželé Ceaušeskovi souzeni. „Vojáci, se pokoušeli získat tři oháčky obsahující čísla a hesla zahraničních bankovních účtů. Dříve než promluvil, dostal (Ceaušescu) mrdečnický záchvat.“ Podle stejného zdroje E. Ceaušeskova mučena nebyla. Francouzský týdeník přinesl spolu s touto zprávou i její rozhodné dementi z úst nynějšího náměstka předsedy rumunské prozatímní vlády G. Voiciana Voiculeska, který v prosinci předsedal tribunálu nad Ceaušeskovými. Tvzení tajemného pracovníka rumun-

sestříhaný devadesátiminutový film, který o události pořídili rumunský kameraman a který se za záhadných okolností dostal do Francie, kde byl 22. dubna odvysílán prvním programem francouzské televize. Film ukazuje popravčí četa páčící proti cílové zdi. Vzhledem k nevhodnému úhlu záběru a dýmu ze zbraní však nelze s určitostí říci, zda před hlavními vůdci někdo stál. Kamera pak zachytila vojenského lékaře zkoumajícího zorničku Eleny Ceaušeskové, a zejména tělem leželo tělo Nicolae Ceaušeska. Francouzští soudní experti dospěli po podrobném studiu videozáznamu k závěru, že obě mrtvolý se v okamžiku natáčení nacházely v pokročilém stupni posmrtné zduhlosti a že manželé Ceaušeskovi tedy v této době byli již několik hodin mrtví.

Astma, smog a nikotin

Astma je rodnou sestrou smogu a nikotinu. K tomu závěru došli italské experti na základě výsledků průzkumu, který byl v několika uplynulých letech uskutečňován ve třech místech kraje Lazio - v převážně zemědělském Viterbu, v menším městě Civitavecchia, zamořeném škodlivými látkami ze závodů spalujících topné oleje, a v centru Říma.

Průzkum ukázal, že kdyby se podařilo snížit znečištění ovzduší na úroveň, jaká je zaznamenávána ve Viterbu, poklesl by počet astmatiků v Civitavecchia o 25 procent, v Římě pak o 38 procent. Kdyby rodiče malých dětí stížených astmatem navíc

přestali kouřit, snížili by se počet malých astmatiků o 70 procent.

Italské experti také zdůrazňují, že osvobozovat astmatické děti z tělocvičky není správné. Naopak - správně kontrolovaná sportovní aktivity doplněná užíváním nových léků může snížit astmatické potíže na minimum.

Nellepšíím důkazem je příklad z USA: mezi 597 americkými sportovci, kteří se zúčastnili olympiády v Los Angeles, bylo 67 astmatiků a mnozí z nich dosáhli výborného umístění, někteří dokonce vybojovali zlaté medaile.

„Jak se vede vašemu synovi v manželství?“
„Výborně... co jí vidí na očích, to jí musíme koupit!“

Povídala dáma dámě
To byl zase dneska den
tříkrát dostala jsem v krámě
stokorunu s Gottwaldem

5 h za 30 tisíc
Plebejská mínce
Mezi sběrateli se vypráví řada příběhů i závažných historik. Poalýte jedna z nich. V roce 1924 zkonkopi jaci konmáci rasidlo.

Odešel V. Tereba
Václav Tereba, zesláhlý mistr sportu, zemřel po těžké nemoci. Páněnici joi knji jako jednobie s maketýřá stoliše tonie, kteří těsně před vítězem, ze protektorátu i v letech porážkových pronielvil nás státní tonie. S V. Terebam, který byl ještě před šestí měsíci bře-

Počátky pečení chleba

Dosud bylo první pečení chleba připisováno Egypťanům. Nyní však bernský vědec Max Währen objevil na území Svýcarska větší počet druhů chleba z období mladší doby kamenné. Znalost pečení chleba se tedy zřejmě vyvíjela na více místech naší planety současně.

Časové rozpětí, do něhož objezy spadají, se pohybuje od r. 3830 do 3000 před Kristem. Hodnoceny byly nálezy z Twannu, Muntelleru, Fortalbanu a Gletterensu. Přitom vědci zjistili, že postup pečení a přípravy chleba nebyl všude stejný a že všechny kultury nedošly stejné úrovně. Z doby kolem r. 3800 př. Kristem se našly obilné bochánky, které byly uschovány v hliněných nádobách. Zrní bylo slepené moukou, bochánek se na jedné straně stiskl naplocho. Při rekonstrukci se potvrdil předpoklad, že k vlnkému zrní se připojila mouka, masa se proháněla rukama a na krbové ploše se tehce opekla. O něco později začali obyvatelé tohoto území dělat bochánky z obilného brotu, které pekli v popelci, což zaručilo dobrou konzervaci a ochranu proti hmyzu.

Mléká prohloubenina na peci bránila rozlít moučné kase při pečení. Jako předtím druh obilného chleba určeného pro zásoby byla i moučná kaše posypána hodně popelem. Také toto pečivo bylo natiženo v Twannu (3700–3500 př. Kr.) a v Muntelleru (kolem r. 3500). Další pokrokem při pečení chleba byl i jeho nový tvar — tento chléb byl již kulatý a měl silnější okraje.

Stopy na povrchu chlebových dojek, těsta zadělané mlékem, okoko-

chánků ukazují na to, že postupem času se začaly pro pečení chleba používat trouby (jako jsou známé v území Německa v období mezi r. 4300–3700 př. Kr.). Aby se pekli chléb i seshora, bylo použito místo popela překlenutí hlinou. Hotový chléb byl čistší a chutnější.

V roce 1976 byl v Twannu nalezen zcela zachovaný bochánek chleba, který byl upečen mezi r. 3560 až 3530 př. Kr. Můka měla podobnou konzistenci jako dnešní. Z toho se dá usuzovat na dobrý mlýn a dobré proso. Čerstvý mohl tento bochánek vážit asi 300 g a jeho průměr byl přibližně 17 cm. Pórovitost těsta svědčí o jeho zakysání.

Chléb, určený pro zásoby, který se pekli pomocí v ohni rozpálených kamenných, byl trvanlivější. V Muntelleru objevili nový způsob pečení — rozpálený kámen obkřídli do těsta seshora a tím dosáhli u těsta zvýšených okrajů. Vzniklá prohloubenina mohla být vyplněna něžím chutnějším a pro-
 jště několik krátkých poznámek — v pozadí době bronzové nelze přehlédnout kulturní význam chleba. Mrtyvol byl přivazován chléb k tělu, nebo rozdrcen do jmy při pohřbívání do země jako potravina na cestu do záhrobí.

Ve Švýcarsku badatelé tedy došli k názoru, že již ve čturtém tisíciletí před Kristem pekli praobytelé dnešního Svýcarska chleba, který byl velice podoban chlebu, jaký si pečou ještě dnes lidé v některých odlehklých svýcarských údolích. Ve stejnou dobu se začaly dělat i „předchádat“ dnešních koláčů.

Na rozhraní let 1988/89 identifikoval dr. Max Währen zauhraný nálezk jako nejrafinovanější pečivo prehistorie. Vajíčková prohloubenina, lesklá strana, která vznikla vypečení do-
 tuku, těsta zadělané mlékem, okoko-

něné, křupavé. Zářezy ve tvaru křížku sloužily k dobrému propečení. Pravoúhlý tvar ukazoval na použití pečetí formy. Drobná zrnitka na povrchu jsou pravděpodobně kofení. Podle užité mouka byla jemná a podle struktury těsta bylo vidět, že dobře zpracovaná. Z toho vyplývá, že již v neolituu uměli udělat jemné pečivo a můžeme předpokládat, že prohloubeniny v „brokách doby kamenné“ byly plněny štatnými bobulemi. Podobné pečivo s prohloubenami bylo jindy plněno medem. Je jasné, že již v době přibližně před 5000 lety byli lidé pěkně mlsní.

Švýcarskí badatelé tedy došli k názoru, že již ve čturtém tisíciletí před Kristem pekli praobytelé dnešního Svýcarska chleba, který byl velice podoban chlebu, jaký si pečou ještě dnes lidé v některých odlehklých svýcarských údolích. Ve stejnou dobu se začaly dělat i „předchádat“ dnešních koláčů.

Zur Korrektur der Hornhautverkrümmung (Astigmatismus). Schmale, linear oder gekrümmte Laserstrahlen führen zur Routine-methode bei der Korrektur von angeborenem Astigmatismus nach einer Hornhautverpflanzung (hier kann er um bis zu 10 Dioptrien vermindert werden). Korrektur der Kurzsichtigkeit (Myopie). Mit Hilfe des Lasers wird die Hornhaut im zentralen Teil abgeflacht. An der Augenklinik des Klinikums Char-

lottenburg der Freien Universität Berlin wurden bisher etwa 50 Augen behandelt. Die Ergebnisse, die sich sowohl auf den Korrektoreffekt als auch auf die geringen Nebenwirkungen beziehen, werden nach neun Monaten als gut bezeichnet. Dazu muß man aber sagen, daß sich der Excimer-Laser noch in der vorläufigen Forschung befindet und auch keine Langzeitergebnisse vorliegen. Operative Hornhautverpflanzung zum Ersatz für erkrankte Hornhaut. Oberflächliche Keratektomie. Mit bisher nicht erreichter Genauigkeit kann die Hornhautoberfläche von krankhaften Veränderungen wie Narben oder Herpes befreit werden.

Laser behebt Kurzsichtigkeit

Zur Korrektur der Hornhautverkrümmung (Astigmatismus). Schmale, linear oder gekrümmte Laserstrahlen führen zur Routine-methode bei der Korrektur von angeborenem Astigmatismus nach einer Hornhautverpflanzung (hier kann er um bis zu 10 Dioptrien vermindert werden). Korrektur der Kurzsichtigkeit (Myopie). Mit Hilfe des Lasers wird die Hornhaut im zentralen Teil abgeflacht. An der Augenklinik des Klinikums Char-

EMANUEL JAKUB „Já za to nemůžu.“ Slováci si tu prosadili pomlčku.“

„Je sice rudej, ale po dvou ohnivejch vodách souhlasí s tržním mechanismem.“

„My tu být na pozvání. Nás pozvat pan Dilak, nebo Gilak, nebo tak nejak...“

„Novák, pozri sa — československý nacionalista!“

Matka Tereza na Slovensku

(čtk): Významná představitelka křesťanského světa Matka Tereza z Kalkaty, nositelka Nobelovy ceny míru, přicestovala včera na třídní návštěvu Slovenska. Zavítala do starobylé Nitry, kde se k jejímu slavnostnímu uvedení konala v kostele piaristů mše svatá. Sloužili jí nitran- ský biskup msgr. Ján Chryzostom Korec a biskup msgr. Pavol Hnilica. Bohoslužeb byli přítomni místopředseda federální vlády P. Čarnogurský, před- stavitelé církve, kněží a věřící. Cílem Misionářek křesťanské lásky, které se uskutečnily v pondělí v Čadci. S Mat- kou Terezou přicestovaly čtyři se- stričky — tři Indky a jedna Polka, kte- ré zůstávají na Slovensku. Reholet- dum tohoto řádu bude prvním na úze- mi Slovenska a ve své činnosti navá- že na slovky podobných, které žijí ve světě křesťanskou lásku, myšlenky míru, porozumění a plní významné charitativní úkoly.

Mutter Teresa, der Präsident und die Madonna

Mutter Teresa (79), der „Engel von Kalkutta“, und der tschechoslowakische Prä- sident Vaclav Havel (53) drücken sich innig die Hand. Die Frie- densnobelpreisträ- gerin besuchte Havel auf der Prager Burg. Sie schenkte ihm eine kleine geweihte Ma- donna und ihren Ro- senkranz.

„Karle, co kdybychom si teď udělali taky takovou vášnivou diskusi na znak!“

NEURÁŽEJTE NÁS STROPITNÝMI!
A KDYŽ UŽ NÁS CHCETE URAZIT,
ČIŇTE TO VALUTAMI!

JAK JE NA TOM DNESKA
KČS? NO ASI JAKO KŠČ!

Když se ovce bojí
A mlčí
Vlci ještě více
Zvlčí

● Objektivita je to, co si přejeme, aby jiní
lidé uplatňovali vůči jiným lidem.

NEJCENNĚJŠÍ LIDSKOU DEVIZOU JE TVRDÁ VALUTA.

„Všechno teď bude na komerční bázi. Já budu za tleskání na topole vybírat dvě koruny padesát.“

NOVÝ ÚDĚL

Člověk aby sháněl
to, co není k máni,
od zítřka navíc
ještě zaměstnání.

POVZDECH

Už vprchala euforie,
braši.
Život jde dál.
A bude dražší.

ho otce. . .

Adolf Irmann, jak mi řekl, se do té doby, než si mohl přečíst knížku o Babičce, domníval, že zápis v matrice v Kladsku hledal a nenašel v roce 1911 jeho učitel z české školy v Náchodě, který se jmenoval rovněž jako otec prof. Černého Václav. Rudolf Rejchrt však zápis v Kladsku už mohl najít, protože na základě informací Adolfa Irmanna věděl, kde jej má hledat. Skutečnost, že mohl zápis v kladských matrikách najít jen na základě informací od Adolfa Irmanna, vedoucí knihy v Hořicích však zatají.

Adolf Irmann, který objasněl záhady kolem narození a matky, jeho slovy řečeno pěstounky Boženy Němcové, má doma v bavorském Traunreutu archiv, doklady a důkazy o pravých rodičích největší české spisovatelky 19. století. Poslední důkaz, písemný doklad o tom, že pravými rodiči Boženy Němcové jsou Dorothea Talleyrand — Perigord a hrabě Carl Clam — Martinic ještě chybí. Zbývá najít odpovědi na dvě otázky: od srpna 1816 až do dubna 1817, tedy do skutečného narození Barbary Novotné, později adoptované Panklové a ještě později Boženy Němcové, chybí o Dorotě Talleyrand — Perigord jakýkoli písemný záznam, ačkoliv jinak je lich až moc. Tajemstvím a záhadou zůstává opředen i pařížský soubor manželů Dorothey, hraběte Edmonta Talleyranda — Perigord a hraběte Carlem Clam — Martinicem, který se zřejmě odehrál v době, kdy paní Dorothea byla těhotná. . . .

Tolik tedy můj článek v exilovém Obrysu číslo 1/1987. Nyní, koncem března 1990, k němu musím dodat: O Boženě Němcové jsem nebadal jednak proto, že na badání nemám čas ani trpělivost a že badat prostě neumím. Zaznamenal jsem jen to, co mi pan Irmann řekl a s čím se mi světil. Nechci a nemohu posuzovat, zda-li ve věci rodičů Boženy Němcové má plnou pravdu, jen polovinu pravdy nebo vůbec žádnou. Pro úplnost uvádím pro čtenáře Nových knih možná zajímavé citáty z korespondence s panem Adolfem Irmannem.

Dne 5. a 6. prosince 1989 mi německy napsal, takže překládám, do češtiny: „. . . . Tehdy způsobil Váš článek v Praze rozruch. Zvláštní pohoršení projevila paní dr. Helena Sobková. V roce 1980 vydal Památník [jde zřejmě o Památník národního písemnictví, poznámka Oty Filipa] brožovanou publikaci Marginálie 88 jako přemil pro členy Spolku českých bibliofilů, kterou redigoval dr. Pravoslav Kneidl. Jmenovaný mi poslal jeden výtisk. V Margináliích 88 je kromě jiných zastoupena i Helena Sobková: Nové úvahy o původu Boženy Němcové. Je to velmi důkladná práce. Na straně 151 je nakonec ještě P.S., velmi dlouhé vysvětlení, čili reakce na Vaši

publikaci (pan Irmann v dopise pokračuje česky): „Adolf Irmann byl na základě vlastní opěťované žádosti v roce 1984 autorkou vyrozuměn, že matkou Boženy Němcové je s největší pravděpodobností Dorothea Talleyrandová. S touto teorií se ztotožnil a bez vědomí a souhlasu autorky jí v létě 1988 zveřejnil ve velmi stručné a nepřesné podobě v zahraničí.“ (Dr. H. Sobková má na mysli můj článek, spíše však rozhovor s panem Irmannem v Obrysu. Poznámka O. Filipa). „Dále se pak (Helena Sobková) odvolává na rozhovor v Tvorbě č. 17“, pokračuje pan Irmann, a neuvádí ročník Tvorby. „Samozřejmě, že jsem proti obvinění protestoval, nicméně i dr. Kneidl zastával stanovisko Heleny Sobkové, i když jsem mu poslal kopii korespondence s dr. Velenem Fanderlíkem z Kanady, v níž dr. Fanderlík trval na tom, že vévodkyně Katharina je matkou B. N. a že otcem je kníže Metternich. Já jsem proti tomu uvedl, že rodiči B. N. jsou Dorothea a Clam-Martinic. Když jsem v létě 1970 (III) badal v Gainfarn, v rodišti J. Pankla, napsal jsem 18. 6. 1970 — a to mohu prokázat — dopis bratrovi do Rokycan, v němž jsem v souvislosti Dorothea — Clam — Martinic uvedl doslova: To se mohlo přihodit (p. Irmann myslí otěhotnění, poznámka O. Filipa) jen 1793 narozené Dorothee, která přišla jako first lady za Talleyrandem z Paříže do Vídně, kde se kníže zdržoval na Vídeňském kongresu. Tam se Dorothea zamilovala do Clam — Martinice a navštívila s ním Itálii.

Plnou jistotu o tom, jak se aféra urovnala, jsem nabyt až tehdy, když se mi dostaly do rukou doklady o dluzích vévodkyně Kathariny Saganové (česky Záhaňské, poznámka O. Filipa) spolu s kompletním seznamem jejich věřitelů i dluzníků a dluzní úpis z roku 1822, kdy už všechno, co bylo nutné, bylo skvěle zaretušováno a kdy už rodina Panklova dítě jménem Barbara legitimovala, podepsaný nejen Katherinou, ale i jejím třetím manželem Rudolfem von der Schulenburgem. Jsem přesvědčen, že to byl hrabě von der Schulenburg, který vše zorganizoval tak, aby záležitost zůstala v temnotě. Teprve Vaše zveřejnění, pane Filipa, přivedlo kámen do pohybu.

Ve prospěch hraběnky Dorothey Talleyrandové byly vystaveny tři dluzní úpisy. První v roce 1822 v měně rýnského tolaru. Peníze byly vyplaceny v Berlíně. Asi v roce 1811 zavedlo Rakousko novou měnu a dluhy byly přepočteny na guldeny, v letech 1844—45 přepočteny ve prospěch Dorothey vévodkyně Saganové (Záhaňské) — obnos činil více než 275 tisíc guldenů. Dorothea Talleyrandová pak koupila náchodské panství. Po smrti své choti je tehdy spravoval Rudolf hrabě von der Schulenburg a zřejmě se postaral, aby tajemství dítěte Barbary — Bo-

ženy, nově majitelky panství Dorothey Talleyrandové — v té době vévodkyně Dprothey von Sagan (Záhaňské) — zůstalo neobjasněno.“

Pan Irmann shromáždil o Boženě Němcové množství materiálů. Když jsem ho 3. ledna 1990 zavolał, mluvili jsme o jeho archívu a řekl mi, že chce vše předat přátelům — lékařům. Přesvědčoval jsem pana Irmanna, aby pro české literární dějiny tak cenný archív uložil i u dr. Viěma Prečana v Československém dokumentačním středisku na zámku knížete Schwarzenberga v Scheinfeldu.

27. až 28. ledna mi Adolf Irmann německy napsal: „Tímto dopisem Vám děkuji, že jste mi v telefonickém rozhovoru připomenul knížete Schwarzenberga, který mi už před časem nabídl, že by mohl převzít můj archív. Hned knížeti napíšu a omluvím se, že jsem na jeho laskavou nabídku nereagoval. Spojíl jsem se i s panem dr. Prečanem v Scheinfeldu. A teď už očekávám dva pány, kteří můj archív o Boženě Němcové a o záhadě jejich rodičů mají převzít a odvezou ho do Scheinfeldu, kde bude vše katalogizováno. Pro mne znamená řešení, které mi pan dr. Prečan nabídl, velký úspěch. Dík patří i paní dr. Heleně Sobkové, která použila jiných pramenů než já, a přišla, i když dosud ne ke zcela doloženému, tak přece jen stejnému výsledku jako já. Děkuji Vám ještě jednou. Váš Adolf Irmann.“

Tolik tedy k příběhu kolem rodičů Boženy Němcové, který pro mne začal v roce 1986 a končí až dnes. Nedostal jsem se do něho jako „Pilát do kréda“, nýbrž proto, že pan Irmann vzbudil mou zvědavost. Doufám, že jsem, milý čtenáři, vzbudil i tvou zvědavost. Na otázku: Jak to opravdu bylo s rodiči Boženy Němcové, nám snad někdy odpoví literární historie.

Elektrárny na uhlí i na vodu Devastují člověka a přírodu Když s obavou z jaderných to sloučím Nezbývá než navrátit se k loučím

Povídá mladík svému nastávajícímu tohánovi: „Jiřinka mi rekla, že si mě vezme. . . .“
„To je vaše vina. . . neměl jste sem tak často chodit!“

Náklady na rebepecí při příležitosti 45 výročí osvobození Československa, kterou mohl navštívit každý kdo B. května zavítal na Pražský brad představovaly 159 700 korun. Prezident V. Havel uvedl, že loňská uzavřená rebepecce stála 200 000 Kčs a ohňostroj, který se letos nekonal, 300 000 Kčs.

NOVÉ VÝZKUMY potvrzují poznatky amerických vědců z počátku 80. let, že žvýkačí guma je účinným preventivním prostředkem proti zubnímu kazu. Bylo to oznámeno na mezinárodním sympoziu, které ve Frankfurtu nad Mohanem uspořádal světověznámý výrobce tohoto artiklu, firma Wrigley. Preventivní působení žvýkačky se zdůvodňuje především tím, že proudí slin, vznikající při žvýkání, „odplavuje“ ze zubů kyselinu, která se v ústech tvoří a napadá zubní sklovinu.

Záhadný původ Boženy Němcové

V roce 1945 museli Irmannovi jako mnozí jiní Němci z Náchoda a okolí opustit Československo a usadili se v Bavorsku. Úzké svazky s krajem Boženy Němcové se odsunely z Náchoda zdánlivě přerušily. V roce 1960 dostal Adolf Irmann od svého německého přítele, který žil také ve SRN, české vydání Babičky. Ve volných chvílích — obchodoval tehdy se dřevem — počal Babičku překládat do němčiny a našel v textu několik míst, které vyvolaly jeho zájem o Boženu Němcovou, její rodinu a hlavně o její původ. Bratr Adolf Irmanna, který žije dodnes v Československu, poslal mu do Bavorska knihu Miloslava Novotného Život Boženy Němcové, v níž autor poprvé zapochyboval o tom, že Božena Němcová se — jak ostatně dodnes uvádějí všechny slovníky — narodila v roce 1820, a obhajuje tezi, že matka české spisovatelky byla čtrnáctiletou dívkou.

Záhady kolem narození Boženy Němcové inspirovaly Adolfa Irmanna k soukromé badatelské činnosti. Od roku 1960 začal všechn svůj volný čas věnovat nerosvalostem v životopisu mladé Boženy Němcové. Až v červenci roku 1970 nalezl v matrice vídeňského kostela Svaté Trojice zápis, z něhož vyplývalo několik skutečností, které literární historikové dosud neznali: 1) Božena Němcová nebyla dne 5. 2. 1820 pokřtěna jako Barbara Panklová, ale jako Barbara Novotná. Jméno otce Johanna Pankla není v matrice zaneseno. 2) Matkou Boženy Němcové nemohla být Terezie Novotná, protože v době křtu nemanželské Barbary bylo matce 14 let. 3) Adolf Irmann dále zjistil, že domnělá matka Boženy Němcové se až v roce 1838 provdala ve Vídni za Simona Josefa Fräntzla, herinkáfe, s nímž měla čtyři děti.

Všechny životopisy Boženy Němcové vycházely až do konce sedmdesátých let z předpokladu, že Johanna Barbara Terezie Novotná, narozená dne 5. října 1805, byla matkou Barbary Novotné, pokřtěné dne 5. února 1820 ve Vídni — podle všech slovníků — prý jako Barbara Panklová. Skutečnost je však jiná: matkou Barbary Novotné, tedy pozdější Boženy Němcové, byla Marie Magdalena Terezie Novotná, starší sestra Johanny Barbary Terezie Novotné, narozená asi v roce 1797 v Kladsku, která se až 7. srpna 1820 provdala za panského kočí Johanna Pankla. Johann Pankl legalizoval Barbaru, která se rušila narodit dne 4. února 1820 ve Vídni, kde prý byla také hned příští den pokřtěna, až po svatbě, což dokazuje dodatečný zápis vídeňského kostela Svaté Trojice.

Adolf Irmann dospěl k přesvědčení, že Božena Němcová se ne-

narodila v roce 1820, ale o tři roky dříve, což dokládá i vysvědčení školy v České Skalici.

To jsou fakta, která jsem si mohl přečíst v několika článcích, které Adolf Irmann napsal pro rakouské odborné časopisy. Když jsem s ním hovořil, nemohl jsme se vyhnout několika záhadám kolem opravdového původu Boženy Němcové. Tez, která se tu a tam objevila v československém odborném tisku, podle níž je prý Božena Němcová nemanželským dítětem knížete Metternicha a kněžny Záhaňské, Irmann odmítá, zároveň však tvrdí, že matka, která dne 5. února 1820 přinesla nebo přivedla Barbaru ke křtu do vídeňského kostela Svaté Trojice, byla jen pěstounkou dítěte, pozdější spisovatelky Boženy Němcové.

Cítuji ze zvukového záznamu rozhovoru s Adolfem Irmannem dne 19. 6. 1986: „Čas ještě nedozrál, abych zveřejnil i doklady, které jednoznačně prokazují, že Barbara Novotná—Panklová, tedy Božena Němcová, byla Marii Magdaléně Terezií Novotné svěřena jen do výchovy.“

Na mou přímou otázku, zná li jména pravých rodičů Boženy Němcové, Adolf Irmann odpověděl až písemně v dopise ze dne 4. července 1986: „O Boženě Němcové jsem velmi často hovořil s panem dr. Velenem Fanderlíkem. V roce 1982 mi dr. Fanderlík řekl, že jeho babička tvrdila, že jako matka Boženy Němcové připadá v úvahu buď paní kněžna Kateřina Vilhelmina Záhaňská Dorothea, od roku 1845 rovněž kněžna Záhaňská, počal jsem intenzivně sledovat tuto stopu. Protože jsem se za svého působení v Brně seznámil s několika šlechtickými rodinami, podařilo se mi navázat kontakt s hrabětem V. H., který mi zapůjčil životopisnou knihu Hraběnka von Dino. A hraběnka von Dino není nikdo jiný než Dorothea princezna von Curland, provdaná Talleyrand—Perigord, poslední metresa napoleonského ministra zahraničních věcí Talleyranda, od roku 1845 kněžna Záhaňská. Mezi řádky této vysoce zajímavé publikace lze mnohé vyčíst. Zkrátka: společně s jednou dámou v Praze, která tam vědecky pracuje a publikuje, jsme dospěli k názoru, že pravými rodiči Boženy Němcové jsou Dorothea Talleyrand—Perigord, pozdější — nikoliv však románová — kněžna Záhaňská, narozená 1793, a v Praze roku 1872 narozený Carl hrabě Clam—Martinic. Společně s mou pražskou známou jsme už chtěli výsledky našeho pátrání a bádání po pravých rodičích Boženy Němcové publikovat i ve vědeckém tisku, ale prozatím jsme tak neučinili, protože nám ještě chybí přesvědčivé důkazy o Dorotheině těhotenství ve Vídni v roce 1816. Jisté je však, že Dorothea dopro-

vázela svého tzv. strýčka, knížete Talleyranda, na kongres do Vídně a že se tam zamilovala do Carla hraběte Clam—Martinic.

„Vybavte si atmosféru Vídně v letech 1816 až 1817,“ sděluje Adolf Irmann dále, „zasedal v jednom tam kongres, který měl po napoleonských válkách uspořádat evropské poměry. V té době docházelo v kruzích vysoké šlechty ve Vídni k četným, jak Vídeňáci dodnes říkají pančerl, tedy k milostným vztahům a dobrodružstvím. Božena Němcová, tedy Barbara Novotná—Panklová, je následkem jednoho milostného vztahu v době Vídeňského kongresu. Aby se zabránilo společenskému skandálu, svěřil otec nebo matka dítě do výchovy Marii Magdaléně Terezií Novotné, kterou literární historie dosud mylně zaměňovala s tehdy čtrnáctiletou Johannou Barbarou Terezií Novotnou, mladší sestrou Marie Magdaleny Terezie. Zajímavé: Když Novotná přišla do Rattbofic, kde pracovala jako pradlena na zámku, přibyl tam s panstvem i kočí Johann Pankl, původem z rakouského Gaffarnu. V archívech jsem našel záznam, který dokazuje, že panstvo považovalo matku Barbary Novotné už před svatbou za družku — německy des Weib von Johann Pankl — panského kočí Johanna Pankla. Zastírací opatření, které mělo utajit pravý původ a opravdové rodiče Barbary Novotné — Boženy Němcové, bylo tedy dokonalé.“

Záhady kolem Boženy Němcové však pokračovaly i poté, kdy Adolf Irmann objevil ve Vídni doklady, které jasně a jednoznačně prokázaly nové a překvapivé skutečnosti kolem mladé Boženy Němcové. Jako náhodský rodák měl zájem, aby se o jeho nálezech dozvědělo také muzeum Boženy Němcové v České Skalici. Písemný styk s muzeem měl už od roku 1960, kdy pracovníky muzea požádal o kopii Babiččina tance, který napsal v roce 1925 jeho otec na počest Boženy Němcové.

V roce 1970 požádal Adolf Irmann svého bratra, žijícího v Československu, aby muzeum Boženy Němcové informoval o nálezech ve vídeňských archívech a matrikách. Nedopatření se však informace dostaly k Rudolfu Rejchrtovi, tehdejšímu vedoucímu knihy v Hořicích v Podkrkonoší, který se tak dověděl, že konečný důkaz o původu a o záměně Boženy Němcové i o rodině Novotných leží v archívech v Kladsku. Rudolf Rejchrt do Kladska jel a skutečně tam našel záznam, který dokazuje, že Magdalena Novotná, pozdější románová babička Boženy Němcové, měla dvě dcery: mladší Johanna Barbaru Terezií, domnělou čtrnáctiletou matku Barbary Panklové—Němcové, která se až v roce 1838 provdala za vídeňského obchodníka s rybami Fräntzla,

sko—Rattbofickeho panství, který roku 1970 objevil ve Vídni Sperr-Kellation — Český úřední závěz — potvrzenou po smrti babičky Boženy Němcové, a na ní doklad o existenci Marie Magdaleny Terezie Novotné, narozené v Kladsku 1797, matky Němcové. Zápis zřejmě z nejstaršího ročníku matriky má rok 1911 unkl pozornosti mé-

Pravda která vyšla pod titulem **Božena Němcová** — matce Růženy Němcové. Další zajímavost, která Adolfa Irmanna svazuje nejen s Boženou Němcovou, ale i s českou literární historií: až z knihy prof. Václava Černého Knížka o Babičce a její autorce, která vyšla v roce 1982 v editovném nakladatelství Sixty—Eight Publishers, se badatel dozvěděl o jednom svém omyle. Václav Černý píše na straně 222: „O skutečnou novinku naše znalosti předků Boženy Němcové rozmnožili roku 1973 Adolf Irmann a Rudolf Rejchrt. Popud dal nads někdějši krajan Irmann, syn někdějšiho lesního rady náhod-

T. G. MASARYK O BOLŠEVICTVÍ

Tyto Masarykovy práce jsou zamyslením nad socialistickou revolucí, kterou tvrdě a jednoznačně odsuzují. Po desetiletí se zatajovaly. Jestliže je zveřejňujeme, pak nikoli k roznícování antisocialistických vášní, nýbrž jako příspěvek ke znalému posouzení myšlenek a postojů člověka, který Říjnovou revoluci zažil a musel se s jejím ohlasem u nás vyrovnávat jako vedoucí státník.

Jeich aktuální význam je především v tom, že v nich Masaryk hodnotí začátek procesu, který můžeme označit za historický pokus o osvobození společnosti a člověka od všech forem poroby, do něhož se zapojily stamilióny lidí. Tento pokus se v mnoha směrech zvrtil v opak. Nastolil jiné formy zotročení. Nevytvořil podmínky pro vyšší produktivitu práce, pro všestranný rozvoj člověka a jeho duchovní a mravní povznesení. Navíc nad ním visí přítkov hrůzy, zločinů, diskriminace. Začínáme znovu a jinak. Obracíme se proto i k myšlenkovému a politickému odkazu zakladatele našeho státu. „Jdu vždy s dělnictvem, často se socialismem, nikdy s komunismem“ — bylo Masarykovo celoživotní kredo, uplatněné i ve zveřejňovaných pracích. Již tehdy rozpoznal mnohé momenty, které i dnes musíme podepsat jako příčiny nezdaru socialistického pokusu — nevyzrálou objektivních podmínek, nepřipravenost lidí, utopické představy a přístupy, nedostatek motivace, nehumannosti v proklamovaném humanistickém převratu atd. Současně tyto práce doslova vyšlehy z vyostřeného politického zápasu (1920 — 1921), a tím je pochopitelně poznamenaná i argumentace.

Masaryk se nikdy nesmiřil s marxistickým pojetím třídního boje, vztah marxistů k buržoazii považoval za „přepínání“, „absolutizování“. Nebyl však apologetem dravého kapitalismu. Po složitém vývoji se nám nakonec představuje jako všestranný teoretik a praktik reformismu. Usiluje o sociální spravedlnost, nejzávažnější reformami kapitalismu chce předejít revolučním střetům. Vidina třídního smíru pomocí vlastenectví, kterou ucelené předstřel již v disertační práci (Plato jako vlastenec, str. 32.), měla být realizována ve zrozené republice. Zakotvila pouze v ideologii Hradu. V praxi však zůstala iluzí. Nebyly pro to tehdy vytvořeny podmínky. Dnes by se dalo říci, že světem širokého uplatnění Masarykových idejí reformovaného kapitalismu jsou dnešní vyspělé západní země.

ČESKOSLOVENSKÉMU DĚLNICTVU

Chci k vám promluvit, dělníci — a hlavně k vám socialistům se obracím —, několik řekl bych skoro dělnických slov. Já sám jsem byl dělníkem a cítím jsem vždy s vámi a cítím. Myslím, že jsem to dokázal. Požadavky a přání, které mi byly tlumočeny, přijímám a slibuji vám, že podle sil nejen svých, ale celého našeho státu se vynasnažím, aby se staly naprawy, které jsou nutné. Já vím, že není všecko v pořádku, ale spravedlivý posuzovatel si musí povědět, že po tak velké válce — čtyřleté světové válce — nejen u nás, v celém světě poměry jsou rozhárány; za čtyři léta se dá zničit, co sto let snad bude napravovat. Ničit se dá snadno, budovat není tak snadné. My jsme v krizi všennárodní, všesvětové. Váš řečník dotkl se krize strany sociálně demokratické; nevyhýbám se diskusi. Já nerad chodím kolem horké kaše: Vy dělníci, vy socialisté, jste tedy v krizi. Váš řečník právě mluvil o krizi a jak je nutno ji překonat. Já vám povím několik upřímně míněných slov o té vaší krizi a v čem spočívá.

Představte si dobře, co to znamená, že ve vládě naší republiky socialistické strany měly devět ministrů a jednoho předsedu sněmovny, měli jste Tomaška v parlamentu v postavení tak důležitém jako ministerské — tedy deset mužů na vynikajícím místě. Já prosím: srovnajte si to se státy v celé Evropě. V celé Evropě nebylo státu, kde by socialisté měli tak vynikající postavení. My máme 17 ministrů, z těch

byla většina socialistů; já jsem jist, že při obezřetné, klidné, plánovitě práci vaši ministři v souhlasu s vašimi organizacemi mohli mnoho pro vás udělati. Měli však proti sobě ve straně odpor. Vaši ministři vystoupili z vlády. Ve příčinách tohoto vystoupení je právě krize sociální demokracie i národního socialismu. Socialismus český prožívá krizi. V odstupu vašich ministrů z vlády je doznání velké krize vnitřní, a já dodávám: nejen vašich stran, ale celého národa. Já pozoroval věci od samého počátku s opravdovým zájmem a nemohu než vyzvat vás všechny, abyste poměry posuzovali hodně klidně. Rozčilení, soudruhové, není plán, ani nadšení není plán — nejlepší vůle sama nestačí, když není rozvahy a rozumu, a zejména budete jisti, že k překonání té krize, ve které vy jste, je potřeba hlav a ne pěstí. Dobře si to pamatujte!

Já sám jsem byl skoro rok v Rusku. Prodělal jsem ruskou revoluci. Přišel jsem do Ruska v květnu 1917. Tenkrát byla vláda buržoazně-socialistická. Prodělal jsem revoluci bolševickou od samých začátků až do konce — v Petrohradě, Moskvě. Kyjevě. Naši hoši, kteří byli se mnou, vědí, co jsme prodělali.

Znám bolševické Rusko dobře, pozoroval jsem však pečlivě bolševickou revoluci. Konstatuji vám zde podle nejlepšího vědomí a svědomí, že se nám Čechům ruský vzor nehodí. Jestli někdo myslí, že můžeme dělat to, co dělají v Rusku, jest na velkém omylu. Nepouštím se do velikých kritik; na Rusku nemáte komunismu ani socialismu prostě proto, že ruský národ není vzdělán pro socialismus. Nechci kritizovat, ale mu-

sim konstatovat fakt — neboť jako hlava státu mám povinnost pozorovat a stálým pozorováním ruského vývoje mám povinnost ujasnit si věci, o které jde. Nepouštím se do toho, co by se mělo dělat v Rusku, do toho mně nic není. To si udělají v Rusku sami; ale to vím, že my v Čechách potřebujeme cestu, způsob práce, metodu sociálních přeměn po našem domácím způsobu a podle našich potřeb. Ruská metoda se nám nemůže hodit. Rusko jest ohromný národ, ale bohužel neurní číst a psát, jest méně vzdělaný, jest na nižším stupni kultury než vy, u něho všechno, co dělá, má jiný ráz, také jeho tak zvaný komunismus. Řekl jsem vám: Komunismu není v Rusku — na papíře ano. Rusko je sedlák, a sedlák nemá komunismu, tam je soukromé vlastnictví. Když bolševická revoluce započala, a když velkostatkářům násilím odňali půdu, půda byla rozebrána sedláky a zůstala v jejich soukromém vlastnictví.

Taková je situace. Já jsem dokonce řekl, že v Rusku není ani socialismu. Socialismus váš a evropský podle Marxe je socialismus vědecký. Tím se liší váš socialismus od socialismu v Rusku. Jak může být na Rusi vědecký socialismus, když tam lidé neumějí číst a psát? Demokracie pravá bude jen tam, kde každý jednotlivec bude přemýšlet a bude vychováván pro socialismus, jak říkáte, vědecky. Marx a Engels mluvili o proletariátu, ale mysleli na proletariát vzdělaný, jenž dovede pokračovat ve vědecké a filozofické práci Fichteho a Hegela.

Socializace — ano; já jsem se ve svém poselství prohlásil pro socializaci a já se vyslovuji zde před vámi pro socializaci. Bude se socializovat postupně, bude se začínat s tím, co je, jak se říká, zralé. Právě váš obor je první, o který se u nás a v celém světě jedná. To je situace, které vy máte právo využití. Ale já vám smím a musím radit, že nám nestačí socializační program hesel, teď potřebujeme socializační práci, hlavou, plán, jak to soustavně provádět. A toho dosáhneme, když se nedáme vésti planými hesly. Mohu vás tedy jen vybízet znovu, jak jsem to udělal v pražských továrnách: přemýšlet hodně a součinností všech slušných lidí a pracovníků domoci se toho, oč usilujete. To jest ohromná věc, kterou vy chcete a kterou náš stát chce provést. Já vím, a vy si na tom zakládáte, že jste strana revoluční. Já sám jsem dělal revoluci, vím, co to znamená. Jsem pevně přesvědčen, že podle stupně vzdělání našeho národa můžeme to udělat v míru a vzájemnou dohodou.

Sociální revoluce, ta už jest. Většina lidí nepostřehuje, že už jest; jí dodělat a dát jí určitě poslední formy, k tomu je potřeba, opakuji, rozumu, ne pěstí. Přeměny sociální budou mít úspěch, jestliže budeme mít jasný a určitý plán. Já se

vám však povědět své mínění o bolševickém názoru na revoluci. Přirozeně budu přihlížet hlavně k bolševictví ruskému, protože jsem se problémem více zabýval. Chci vám svůj názor formulovat souvisle; o věci jsem se napřemýšlel dost a mám potřebný materiál literární pohotově.

1. Ruští bolševici jsou pro revoluci stůj co stůj, socialisté západní, a zejména sociální demokraté, proti ruskému revolucionismu se vzpírají. Proto

Nechťi bych už o těch posledních událostech mluvil; musel bych se dotýkat určitých případů a osob, a to nechci, protože se věci zabývá soud. Mohu

byl s to, kontrolovat vývoj průmyslu, abyste vy čeští socialisté obou táborů dovedli řešit otázky v klidu a s rozvahou, které lidskost a spravedlnost vyžaduje.

byl s to, kontrolovat vývoj průmyslu, abyste vy čeští socialisté obou táborů dovedli řešit otázky v klidu a s rozvahou, které lidskost a spravedlnost vyžaduje.

REVOLUCE A BOLŠEVICI

Chci jen zdůraznit, že jste se organizacemi a parlamentární taktikou dodělali úspěchu, jakého se v Evropě ani jediná socialistická strana nedobývala.

Já nemám víc, co bych vám pověděl, mohu vám jen přát, abyste, jak si přál Marx, měli socialismus opravdově vědecký, abychom měli proletariát, který by

Chci jen zdůraznit, že jste se organizacemi a parlamentární taktikou dodělali úspěchu, jakého se v Evropě ani jediná socialistická strana nedobývala.

Já nemám víc, co bych vám pověděl, mohu vám jen přát, abyste, jak si přál Marx, měli socialismus opravdově vědecký, abychom měli proletariát, který by

bolševici napadají sociální demokraty velmi prudce pro jejich prý reformismus, že neuznávají nutnosti a oprávněnosti revoluce branné a že revoluce nepodnikají; Lenin sám a stejné Radek a jiní věnují speciálně Kautskému svou pozornost a nepřátelství. Vedle Kautského a Bernsteina ocitili se na bolševickém indexu téměř všichni vynikající vůdčové socialističtí celého světa, nejen Rusové Plechanov, Martov, nýbrž i Otto Bauer, Fr. Adler, Hilferding, Ledebour a jiní, o Scheidemannovi ani nemluvic; z Francouzů Longuet a z Angličanů celá Labour Party a ovšem Fabiové, z Italů Turati, z Američanů Hillquit — skutečně kde kdo. Lenin je všechny zatracuje jako oportunisty a sociální patrioty, že zfalšovali učení Marxovo, udělávše z Marxova revolucionismu buržoazní reformismus. Často jim vytýká strach, osobní zbabělost — to mužům, kteří s nasazením života bojovali proti carismu, kteří léta strávili ve vězení a v Sibiři. (Spousty nadávek neregistruju.)

Marx a Engels, to je pravda, věřili, že konečná revoluce a pohroma kapitalismu nastane co nejdříve: v Komunistickém Manifestě prohlásili, že Německo je bezprostředně před revolucí buržoazní, po které ihned bude následovat revoluce proletářská. Podobně předpovědi staly se také později, avšak mylili se v rozpoznání světové situace, a proto několikrát odkládali proletářskou revoluci na pozdější dobu, až konečně se toho názoru vzdali. Zároveň i Marx i Engels zdávali se vždy určitěji revolucionismu, až Engels roku 1895, krátce před svou smrtí, německému proletariátu odkázal sumu své politické moudrosti, když jim úplně v duchu Marxově radil, aby se branné revoluce jakožto jediného a nejjistějšího prostředku vzdali, zato však tím usilovněji bojující volebním lístkem, aby se dopracovali ve voličstvu a v parlamentě většiny a ji provedli přechodní diktaturou proletariátu.

Před rokem 1848 a v době revoluce Engels byl radikál, opojený ideály revoluce proti prusko-německému, rakouskému a ruskému absolutismu; ideály revoluční byly hodně abstraktní a vyčerpávaly se úsilím o politickou svobodu, v nejkonkrétnější formě republikou. V prvé době po r. 1848 Engels mluví o revoluci ještě hodně nejasně, je vidět, že pojem vědecky ještě neanalyzoval. Známe je například dopis Marxovi roku 1851, v němž revoluci prohlašuje za jev přírodní (Naturphäenomen), řídící se zákony fyzikálními; zde se nalézají definice, jako „hmotná síla nutnosti“ apod. výroky, prozrazující nedostatek sociologické a vědecké analýzy. Později se Engels i Marx zabývali problémem revoluce velmi pečlivě, jak o tom svědčí různé články a spisky, problému věnované; Komuna pařížská dala nový podnět k analýzám a srovnáním různých revolucí. Také již byla organizována sociálně demokratická strana a Marx a Engels zabývali se vědeckou analýzou problémů sociálních a hospodářských, pojem socialismu vědeckého se ustaloval. Engels i Marx pořád určitěji oddělovali socialismus od různých forem a stupňů anarchismu a přijímali stanovisko vývojové, vypracované darwinismem a revolucionismem vůbec.

Engels vyvíjel se s Marxem. Roku 1883 se Engels v listě Bernsteinovi docela jasně vyslovil, že socialisté mohou a musí očekávat republiku měšťanskou; tím hledisko vývojové bylo určitě vyjádřeno. V úvodu k pátému vydání Komunistického Manifestu Engels roku 1890 již napsal slova, tak často citovaná: „Pro-konečné vítězství vět. v Manifeste podaných, Marx spolehlal jedině a jedině na rozumový vývoj dělnické třídy, jenž ze spojení akce a diskuse nutně musel vzniknout.“ A ve své knize Erfurtského programu (přijátého 1891) učí, že v zemích, v nichž lid je plně zastoupen a má v parlamentě většinu — v Anglii, Americe, ve Francii —, starý režim může pokojně přejít v režim nový. V souhlasu s tím prohlašuje demokratickou republiku za specifickou formu pro diktaturu proletariátu. Je vidět, že Engels doslova opakuje výroky Marxovy, až konečně roku 1895 (v předmluvě k Marxovým Třídním bojům ve Francii 1848 až 1850) podal uvedený celkový rozbor revoluce a vyslovil se pro taktiku parlamentní.

Také Marx byl revolučním romantičkem roku 1848 a v době porevoluční reakce, pokud se nestal socialistou; když se dopracoval k socialismu vědeckému, posuzoval revoluci jinak než roku 1848 a ještě v prvním svazku Kapitálu. V tom právě tkví rozdíl dalších svazků Kapitálu od svazku prvního. Bolševici nejednají vědecky správně, když se stále dovolávají Marxu údobí prvního. V údobí své politické a vědecké zralosti Marx pokládal za možné, že aspoň v některých zemích, jako v Anglii, Amence a Holandsku, sociální převrat lze provést bez revoluce cestou mírou. To Marx výslovně prohlásil 1872 v řeči v Amsterodamu, nota bene po Pařížské komuně. Pro důležitost uvádím znění v originále:

Der Arbeiter muss eines Tages die politische Gewalt in der Hand haben, um die neue Organisation der Arbeit zu begründen. Er muss die alte Politik umstuerzen, welche die alten Institutionen aufrechterhaelt, wenn er nicht, wie die alten Christen, die solches vernachlaessigt und verachtet hatten, auf das Reich von dieser Welt verzichten soll. Aber wir haben nicht behauptet, dass die Wege, um zu diesem Ziel zu gelangen, überall dieseiben seien. Wir wissen, dass man die Institutionen, die Sitten und das Herkommen der verschiedenen Gegenden beruecksichtigen muss, und wir leugnen nicht, dass es Laender gibt, wie Amerika, England und, wenn ich Eures Einrichtung besser kennte, wuerde ich vielleicht hinzufuegen Holland, wo die Arbeiter auf friedlichem Wege zu ihrem Ziele gelangen koennen. Doch nicht in allen Laendern ist dies der Fall.

(Dělník musí jednoho dne mít politickou moc v rukou, aby pevně založil novou organizaci práce. Musí zvrátit starou politiku, která udržuje stará zřízení, nemá-li se zříci nároku na království z tohoto světa, jako staří křesťané, kteří tohoto království nedbali a opovrhovali jím. Avšak my jsme netrdili, že cesty, vedoucí k tomuto cíli, jsou všude tytéž. Víme, že je třeba mít zřetel na zřízení, mravy a zvyky rozličných krajů, a nezapíráme, že jsou země jako Amerika, Anglie, a kdybych znal lépe vaše

zřízení, připojil bych snad také Holandsko, kde dělníci mohou k svému cíli dospět cestou pokojnou. Avšak není tomu tak ve všech zemích.)

A Engels, jak řečeno, prohlásil, že ani v Německu revoluce není nutná.

Bolševici se tedy dovolávají pro svůj revolucionismus Marx a Engelse docela neprávem. Oba se v socialistickém a vědeckém údobí svého vývoje revolucionismu vzdali. Je přímo nedůstojné, jak se bolševici názorům Marxovým a Engelsovým vyhýbají a jak je zamíčují — zřejmý důkaz, že opravdu vědeckého uvažování o politice jsou neschopni. Marx-Engels revoluci brannou pokládají nanejvýš za prostředek výpomocný, jenž doplní a dovrší rozklad kapitalismu, v němž se hlavní prvky nového režimu již vyvinuly revolucí hospodářskou, charakterizující kapitalismus; tuto revoluci vnitřní, způsobenou vývojem hospodářským, Marx a Engels pokládají za hlavní a rozhodující. Vedle toho Marx a Engels očekávají, jak uvedeno, rozhodnou přeměnu sociálního řádu od vzdělání dělnictva. Lenin revoluci brannou pokládá za hlavní a za prostředek tvůrčí, jenž i v polokapitalistickém a vlastně nekapitalistickém a nevzdělaném Rusku přivede konečný režim komunistický. Marx-Engels zaujali stanovisko vědecké a vývojové, ruší bolševici nemyslí vývojové, nýbrž absolutisticky a nevědecky. Je přece jasno, oč běží: Revoluce jako protest, trest a zastrašení nestačí — revoluce musí být konstruktivní, tvořící, musí nahradit správu starou správou novou. Taková revoluce nemusí bý branná, musí být připravena výchovou a vzděláním masy a vůdců, schopných provádět nové úkoly. Bolševici horují pro revoluci dob starých dob nekulturních, absolutistických, zvyklých na násilí — Marx a Engels dopracovali se k ideálu revoluce doby nové, kulturní, zabezpečující novou správu.

Lenin ovšem očekává konečnou pohromu kapitalismu v celém světě, ale v tom se právě také mylí; celé jeho nazírání na vývoj lidstva a jednotlivých národů je utopické, jeho filozofie dějin je pochybná. Lenin a společníci prorokovali datum konečné pohromy v Evropě již několikrát a vždy marně; postupně prodlužovali dobu očekávaného krachu, ale posud své věřící stoupence a sebe odkazují na — budoucnost. Pravda, Lenin někdy mluví také více realisticky. Ve své polemice s komunistickými radikály varuje před uchvácením politické moci, pokud proletanát ve svém boji nedosáhl jistého stupně, kterýžto stupeň v různých zemích a za různých okolností není stejný. Pravi: „Tento stupeň správně rozpoznat dovedou jen mysliví, vyzkoušení a zkušení političtí vůdčové proletariátu v každé jednotlivé zemi.“ A dále: „Taktika musí se opírat o střízlivé, přísně objektivní odvážení všech společenských tříd daného státu (s měřítkem světovým), států jej obklopujících, jakož i zkušenosti revolučních hnutí.“

2. Bolševici propadají revolučnímu romantismu a mysticismu; revoluce je jim revelací, většine bolševiků revoluce je v pravém slova smyslu fetišem. To hovoří jejich intelektuální a mravní nevyvinutosti. Revoluce proto stává se jim cílem; administracně nedovedou pracovat, touží po tzv. velkých činech a třeba jen gestech a slovech. Proto

nejmnohem pracovat. Jejich revoluce byla a je proto politická, ne sociální a hospodářská. Svou revoluci provedli hlavně využitím porážky carského vojska. Jakmile Lenin prohlásil, že válka má být stůj co stůj skončena, přidaly se k němu masy vojáků. Ty masy byly dvojitě rázu: vojáci, kteří prožili hrůzy tříleté nesfášené války, vojáci unavení a porážkou demoralizováni, vedle nich byly masy nových vojsk, vojensky nedisciplinovaných — celá ta masa ráda přijala Leninův

neutorně pracovat. Jejich revoluce byla a je proto politická, ne sociální a hospodářská. Svou revoluci provedli hlavně využitím porážky carského vojska. Jakmile Lenin prohlásil, že válka má být stůj co stůj skončena, přidaly se k němu masy vojáků. Ty masy byly dvojitě rázu: vojáci, kteří prožili hrůzy tříleté nesfášené války, vojáci unavení a porážkou demoralizováni, vedle nich byly masy nových vojsk, vojensky nedisciplinovaných — celá ta masa ráda přijala Leninův

Evropě, aby tvořili nezákonné tajné organizace. V tom je rozdíl Evropy a Ruska. Evropsí socialisté jsou již pozitivněji dovedou již klidně pracovat a tvořit, proto také revoluci posuzují realisticky bez myslitky a romantiky. Bolševická branná revoluce, posuzována evropsky, nebyla nutná. Jakmile carismus padl a nastala vláda socialisticko-liberální, když zejména konstituanta, zvolena 36 miliony voličů, měla většinu socialistickou (ze 703 by- lo 639 poslanců socialistických), bolše-

Bolševici vyrostli jako strana emigrační, pracující nelegálně, v tajnosti. Metodami všech tajných společností. V té tradici ruské revoluce, revoluce podstatně teroristické a anarchické, vyrostli a té tradice se nedovedou zbavit. Odtud všechny ty vady bolševické správy, vlastně správní improvizace, toho správního diletantství a nedostatků promyšleného, celkového plánu, souvislosti a důslednosti. Radek posud dopončuje socialismům v zapadní

jejich stály boj s kontrarevolucí, libovolně definovanou. Bolševici jsou Rusové a o Rusech Lenin stále tvrdí, že nedovedou pracovat tak jako národové západní; Lenin v tom má více pravdy, než tuší: Rusové jsou ještě na starém, aristokratickém stanovisku, na němž se práce a pracovitost necení; bolševici předstávají toto nižší kulturní údobí náslinictví ve vši plnosti. Odtud rozpor mezi programem Marxovým-Engelso- vým a bolševickou skutečností.

utrapacifismus. Tím Lenin zvítězil, nikoliv tím, že podle Marxe postihl světovou situaci podkapitalismu a socialismu.

Nutnost každé revoluce určuje konečnou cíl jeden nebo několik politických vůdců. To poslední rozhodnutí není pouze otázkou historickou (je-li okamžik v dané chvíli správně volen), nýbrž také otázkou svědomí. Otázkou svědomí, neboť rozhodnout pro revoluci znamená rozhodnout nad životem a smrtí mnohých lidí. Pro toto poslední rozhodnutí není jiného pravidla, nežli, že revoluce skutečně je posledním, jediným a tudíž absolutně nutným prostředkem k obraně svobody a k vývoji dokonalejší budoucnosti.

Zabýval jsem se před válkou otázkou revoluce mnohá léta; nejednou se mi namítalo, že přetřásám problém čistě akademicky. Nikoli, byl a je to problém dne, jak vývoj věci dosvědčuje. Těmi stálými diskusemi o revoluci ze stanoviska mravního (posledně v knize o Rusku) podal jsem důkaz, že jsem správně posuzoval světovou situaci: očekával jsem převraty a revoluce a vycítil jsem, že nakonec o nutnosti a oprávněnosti revoluce budu rozhodovat také sám. A to se stalo — organizoval jsem náš národní odboj a vedl naši revoluci.

Rozhodnutí pro revoluci, jak jsem řekl nejednou, nebylo mně snadné. Protrpěl jsem muka, neboť šlo o rozpoznání, bude-li naše revoluce za dané světové situace úspěšná, a že úspěch vyváží obětované životy. Při tom to zvláštní postavení vůdce — musí se vyvarovat vlastního nebezpečí, aby svých přívrženců nenechal bez rady a vedení. Zanechal jsem rodinu a netížilo mě tak, když byla pronásledována: počítal jsem s tím a rozhodl se bez váhání. Divným osudem dostal jsem se do samého středu bolševických revolucí v Petrohradě, v Moskvě, Kyjevě: ocitl jsem se nejednou v dešti střel, prožil jsem v Moskvě šest dní v ostřelovaném Hotelu Metropole, do mých oken bily i později v Kyjevě kule a střepy šrapnelů — neměl jsem a nemám strachu o sebe, jak jsem se v krvavé praxi přesvědčil, ale trápil jsem se dny a noci, když jsem rozhodoval o životě jiných a když jsem dostával zprávy o smrti a umučení svých věrných vojáků. Mohu tedy o revoluci mluvit nejen jako teoretik, ale také jako praktik.

Člověku musí být život druhých svatý; člověk musí mít úctu k osobnosti a k životu svého bližního. To je základ všeho života jednotlivců a společnosti; a tento humanismus určuje pravidla revoluce a války. Revoluce musí být podniknuta na obranu, nikoli z panovačnosti a hrabivé útočnosti a musí obětovat životů co nejméně. V tom se právě Rusové pro svou kulturní primitivnost liší od nás na západě; ve válce a v revoluci životy jen jen hýří! Bolševici stojí v tom na velmi nízkém stupni. Viděl jsem na vlastní oči úžasně činy bolševických revolucionářů, jevila se v nich přímo barbarská hrubost, často až zvířecost, ale největší mravní hrůzu vycítil jsem v té očividné zbytečnosti obětí.

Lenin ve své polemice viní Kautského a všechny odpůrce bolševické revoluce ze strachu — strach prý je vlastním motivem jejich odporu proti bolševickému revolucionismu. Stojím na straně Kautského, ne ze strachu,

ale z uvědomělosti a z poznání situace Ruska a Evropy, a pravím s jasným vědomím po dlouhém a upřímném přemýšlení, že bolševici se osudně mýlí. Předně nepochopují, že pokrok evropských národů a jejich mravnosti zavrhne již násilí, a tudíž války a revoluce útočné; evropský humanismus dovoluje jen války a revoluce najisto obranné. Bolševici dále nepochopují, že Rusko pro svou nevzdělanost a zaoštalost je nezralé nejen pro komunismus, nýbrž i pro vědecký socialismus a revoluci té zralosti nedosáhne. V Evropě jsme zralejší pro pronikavé sociální přeměny a nepotřebujeme k tomu branné revoluce a nejméně revoluce teroristické po vzoru ruském.

O TAKZVANÉ DIKTATUŘE PROLETARIÁTU

I.

Lenin sám klade největší důraz na to, že jeho režim umožnil a zavedl diktaturu proletariátu.

Heslo: Diktatura proletariátu samo o sobě mnoho neříká; běží o to, jaký je to proletariát a jaká je to diktatura. Ruští bolševici, jako pravověrní marxisté, osobující si ortodoxii nejortodoxnější, v diktatuře ruského proletariátu vidí diktaturu definitivní sociální revoluce, zavádějící komunismus, jako poslední a definitivní stadium hospodářského a kulturního vývoje nejen Ruska, nýbrž Evropy a lidstva vůbec. V tom smyslu proletariát podle Marxe představuje organizovanou masu, organizovanou majoritu, a to ohromnou majoritu proti mizivé menšině kapitalistů. V samém pojmu socialismu tkví, že je to režim ohromné majority a nakonec lidstva vůbec. Hned v „Komunistickém Manifeste“ Marx-Engels přece praví výslovně, že proletářské hnutí jest samostatným hnutím „ohromné většiny v zájmu ohromné většiny“.

Dnešní sovětový režim v Rusku diktaturou je, ale není diktaturou proletariátu podle učení Marxa, nýbrž diktaturou vůdců malé politické strany. Bolševická diktatura je docela zřejmá diktaturou ohromné menšiny; je to oligarchie, oligarchie aristokratická v pravém slova smyslu. Není to diktatura proletariátu, nýbrž diktatura nad proletariátem.

Analýzy sovětového režimu a jeho historie to dokazují docela jasně.

Převrat listopadový roku 1917 (7. listopadu) nevznikl hnutím masovým, nýbrž je dílem vůdců pracujících v zákulisí a shora. Historicky významný Druhý všeruský sjezd sovětů dělnických a vojenských měl dáti výraz přesvědčení, že koaliční vláda buržoazně-socialistická měla býtí zaměněna koaliční vládou socialistickou; avšak bolševici provedli petrohradským vojskem a hlavně námořníky svůj stranický převrat. Provedli ho vojskem velmi málo socialistickým a od té doby až podnes opírali se o vojsko. (To vojsko nebylo všechno ani ruské, nýbrž byli v něm i cizí žoldnéři, sloužící za vysoký plat a výhody; ovšem že by bolševici tento neorganický vznik své armády ospravedlňovali svým internacionálním.)

Proti převratu zosnovanému Leninem a Trockým vyslovili se vedoucí členové bolševiků — Zinovjev, Kameněv, Rykov, Nogin, Rjazanov aj. odporovali

těto „zhožbné“ politice a vystoupili ze strany. Po nějakém čase se do strany vrátili; smířili se takto s danou situací, ale jejich argument tím vyvrácen nebyl. Rozehnutí Účreditelného sobráni (konstituanty) také se stalo vůdci a jejich vojenským nástrojem a nikoli masou ruského lidu; i tu hráli vojáci hlavní úkol — pod vojenským dozorem a ohrožování vojenskými zbraněmi poslanci musili jednat.

Masy zemědělské, tedy Rusko, nejsou bolševistické a neměly v bolševické revoluci té účasti, kterou by mít musily, kdyby tato revoluce byla opravdu revolucí ruského lidu, a tou by být musila, kdyby to byla definitivní revoluce podle historického schématu Marxa, jehož se bolševici dovolávají. Proti bolševikům jsou ruští sociální demokraté, menševici, jsou proti nim sociální revolucionáři a jiné frakce lidové. Že jsou proti bolševikům strany a směry konzervativní a reakční, rozumí se samo sebou. Podle posledních zpráv je v Rusku organizovaných bolševiků asi 600 000; diktatura bolševická je skutečné diktaturou této nepatrné menšiny ruského obyvatelstva (150 mil.). Lze připustit, že po listopadovém převratu část proletariátu diktovala, ale vůdcové velmi brzo se snažili tuto diktaturu, zejména sedláckou, zkrotit; to přece celá politika jasně dokazuje. Pravda, že ta diktatura po převratu byla vlastně anarchií, nebyla to diktatura socialistická, tj. diktatura uvědomělých socialistů, sledujících své programově ustanovené a připravované sociální cíle.

II.

Lenin a jeho pomocníci mají nejasnou, docela nekritickou a mystickou teorii o proletariátu a mase a jejím poměru k individu, zejména k činné avantgardě a k vůdcům; tito vůdcové pokládají se za jakési proroky, a to proroky neomylné, mluvící a jednající ve jménu neomylného „proletariátu“, „masy“ a jakkoli ten svůj veliký fetiš titulují.

Nutno připustit, že nejasnosti bolševismu o mase a její funkce mají své kořeny v nejasnosti Marxa a Engelse a v nejasnosti jejich následníků. Marxisté na západě pilně analyzovali podstatu masy a její poměr k individu, jednali stále o poměru inteligentů k mase atd., dále problém nebyl řešen dost kriticky. Zůstávalo při kolísání mezi pojmáním kolektivistickým a individualistickým a převládá kolektivistický názor Marxův a Engelsův.

A nutno připustit, že také v ruské literatuře socialistické a nesocialistické názory o mase a jejím poměru k individu zůstaly nejasnými.

Bolševici si problém nikterak nejasnili. Týmž dechem uznávají masu, proletariát, za oprávněný subjekt všeho sociálního myšlení a jednání a zároveň prohlášují kvalifikované jednotlivce za oprávněné subjekty toho myšlení a jednání. Příklad: Radek vykládá, že historická řešení nikdy se nenalézají teoreticky revoluční třídy dělnické, že se nalézají jen prakticky, revolučním bojem mas, teoretikům zbývá jen úkol pochopit smysl praktických kroků proletariátu, zevšeobecnit je a učinit je všeobecným předmětem a heslem proletářského boje. Vedle a proti tomuto čistě slavjanofilskému mystickému názoru o lidu a jeho

stejně zkušenosti a z pozorování těchto poměrů, věci a lidí; pochopi, jak ty názory jednotlivců splývají a jak vzniká tzv. veřejné mínění, duch doby, duše davu a jakkoli se věc označuje: vůdce opravdu demokraticky a vědecky myslící bude myslet a pracovat s masou a pro masu, ale uvědoměle z důvodů mravních (politických) a nebude ani okamžik v nejistotě o tom, že všecek společenský život v historickém vývoji je životem určitých individuí, více méně kvalifikovaných, individuí za své jednání odpoví

ně neustáleny a neprojasněny; avšak bolševici reklamují pro sebe nejvyšší stupeň vědeckosti v teorii i praxi. v sociologii i politice, a proto jejich vědecká nedostatečnost právě v této kardinální otázce je tím větší, osudnější a odpovídnější.

Wůdce opravdu demokraticky, vzdělaný a kriticky myslící bude se snažit pochopit duchovní vzájemnost, již se sám vyvíjel, jak a kolik přijímal od svých předchůdců a současníků; nezapomene na paralelismus názorů prýstících ze

zdržuje výslovně, že (alespoň v hospodářských organizacích) tisíc vůlí musí být naprosto podřízeno vůli jediné, jestliže má být dosaženo společného úspěchu — přes to zase a zároveň vždy zpočtu namítou proletariátu (jsem dost foajální, abych uznal, že to namítou také samému sobě), že vykonává jen vůli proletariátu.

Opakují, sociologické a politické názory o mase a individu a zejména o individuích vedoucích, problémy o tzv. velících mužích atp. jsou vědecky hodnotitve k mase tkví ten stáý pramen demagogie; na jedné straně schovávání za masu, na druhé oslovování vůdcovství bez masy a nad masu. Každému myslícímu nemůže ovšem zůstat nejasno, že jak Marx a Engels aj., tak i Lenin a Radek aj. vedli a vedou masy; rozumí se, že se snaží pochopit a formulovat přání těch mas, ale tím se iniciativa a odpovědnost těch vůdců nikterak nezmenšuje a neruší. Lenin častěji dokazuje, že diktatura proletariátu musí býtí diktaturou určitých jednotlivých osob,

V té osudné nejasnosti o poměru jed-

vědných. (Problém svobody vůle v historické determinaci.) Pravím ještě jednou: formulace problému (o poměru individua k masě) je těžká; není snadno vědecky přesně definovat masu označovanou jako národ, lid proletariát atd., ale tolik dnes může a musí být jasno, že poctivý myslitel nepřijme již zastaralé mytické a mystické teorie, zbožňující společenské kolektiv a končící v individuální apoteóze. Mluvit nekriticky o vůli, instinktu, zdravém smyslu masy, proletariátu, lidu, národa, strany atd. je obyčejně jen důkaz, že kdo tak mluví, nemyslí vědecky, že nemá jasného politického cíle, že věří v zázraky. Velmi často je to praobčejná demagogie lidí postavených nahodile do popředí a za vůdce.

III.

Marx a Engels proletariát pojímali jako následníka Fichte a Hegla, tedy jako masu vědecky vzdělanou, nebo aspoň tak dalece politicky myslící, že pro administraci nového socialistického režimu je připravena. Lenin mnil definitivní sociální revoluci provést s masou nevzdělanou, analfabetickou, a tím nutně se dostal do nynější krize. Lenin se sice stále utěšuje, že se bolševici vzdělají; patrně se drží starého pravidla, že komu panbůh dá úřad, dá také rozum; ale zkušenost tomu nenasvědčuje. Administrátoři se nerodí.

Docela pochybeny je Leninův argument, že expropriace kapitalistů jest snadná, protože je jich málo, hlavní obtíž je v odporu těch milionů malých vlastníků, zejména sedláků. Jistě bylo na Rusku velkých kapitalistů (Lenin mluví obyčejně o trustech) málo a není těžko je expropriovat. Avšak neběží pouze o expropriaci kapitalistů, nýbrž o socializaci a další vedení jejich podniků a to je úkol těžký. Trustování podniků je zjednodušením co do čísla, ale zároveň komplikováním administrace: správné vedení trustů vyžaduje značné znalosti technické a obchodní a vyžaduje té zvláštní podnikatelské schopnosti, která větší podniky organizuje a udržuje.

Jsem si dobře vědom rozdílu mezi dobrým a silným originálním myšlením a učností pouze školskou, vědomostmi naučenými, neoriginálními; vím, že mezi dělnictvem v mnohých oborech se vyskytují velmi slušní self-mademani literární, političtí, techničtí atd., ale ti stačí nanejvýše na doplnění staré administrace a její částečnou a povolvnou socializaci, kdežto bolševici pomocí svých vedoucích lidí chtěli přeměnit starý režim celý rázem.

Ruská bolševická vláda stará se o poučení mas, chválí se její úsilí o vykořenění analfabetismu atd. Ale to právě je práce ex post, která podle Marxe a Engelse měla předcházet diktatuře. A rozumí se, že za 3 léta nedá se nevzdělané Rusko vzdělat — vzdělání, potřebného pro vedení socialistického státu a socialistické společnosti, nedá se nabýt rychlým naučením některých prvků vzdělání. Vláda moskevská nařídila koncem srpna kontrolu vzdělávacích akcí; konaly se zkoušky před zvláštními komisemi, ale výsledek, jak sdělila moskevská „Pravda“, byl velmi nedostatečný a vrhá na tříletou vzdělávací akci světlo hodné nepř-

znivě.

Pokud lze soudit podle literatury určené tomuto vzdělávání, celá akce nevyniká nad průměrnou popularizací vědomostí politických, hospodářských atd.

Vezměte např. populární učebník politických a společenských věd pro sovětské vojsko (sestavil N. V. Krylenko) — s jakou neznalostí a nekritičností se v tom podává domněle ortodoxní marxismus a podle něho oficiální upravení historie atd. A to všechno ve jméno socialismu vědeckého! Připouštím, že Lenin, Radek a jiní pro své účely dovedou psát velmi dovedně a účinně.

Bolševici přijali marxismus a zakládají si na tom, že jsou pravověrní a jedině pravověrní. Nepozorují, jak mnoho mají z Bakunina, odpůrce Marxe. Z něho mají mystickou viru v revoluci, v ruský lid a v jeho vzdělání a v jeho zvláštní socialistické a komunistické vlohy; socialismus vědecký podle Marxe jen si přejí, ale nemají ho. Jsou úžasní doktrináři. Doktrinářství bolševiků vede k tomu, že jejich myšlení a celá metoda je deduktivní a scholastická. Domnívajíce se, že mají absolutní pravdu, odkazují na Marxe jako na bibli a vlastní literární činnost je exegese a polemická. Scholastika v nejhorším slova smyslu. Byl to ruský myslitel, který pěkně upozornil, jak scholastika připravila protestantismus — také bolševická scholastika nalezne svého filozofického odpůrce. Jak středověká scholastikové měli vynikající myslitele, tak i mezi bolševiky jsou intelektuálně silní lidé. Konstatují jen nedostatek originální tvořivé práce, ten zvláštní negativní ráz literárního a filozofického bolševismu. *)

Rusové vzdělání, vzdělaněcká aristokracie, akceptovali dávno všechny vymoženosti Evropy, avšak masa, lid žil svou středověkou kulturou; bolševici, tj. bolševičtí vůdcové, také přijali západní, hlavně německou socialistickou literaturu a filozofii, ale masa bolševická je nevzdělaná, nepřipravená. Staří slavjanofilové by řekli, že bolševici reprezentují nejaktušší západnický a Dostojevskij by v bolševismu viděl doklad své teorie a svých „Běsů“.

Lidé na nižším stupni osvícenosti a mravnosti stlačují nejvyšší ideály a ideje na své niveau. Pravidlo o antropomorfismu platí nejen pro náboženství, nýbrž i pro politiku. Rusové nemohou vyniknout nad sebe. A podle toho vypadá jejich komunismus a socialismus — to jest není to a nemůže to být socialismus a komunismus marxistický, vědecký. Všechny vady, které měl ruský stát, ruská škola, ruská církev atd., má také ruský bolševický stát a režim — je plodem téhož lidu a téhož vzdělání.

Bolševická masa a zejména ti, kdo se k ní připojují z vypočítavosti, je nevzdělaná; bolševičtí vůdcové jsou velikou většinou polovzdělání. V bolševictví není přesně vědy; jeho nedostatky a chyby jsou ovocem polovzdělání a diletantismu, amatérství a fanatické, slepé víry. Bolševici jsou lidé jedné nižší kulturní stav bolševické masy vysvětluje fakt, že věda a umění v Rusku neprosplívá, i když nebolševičtí vůdcové, literáti a umělci dělají pokus sloužit sovětové vládě. Organický consensus

nevzdělané masy a polovzdělaných vůdců s představiteli vědy, filozofie a umění není možný.

IV.

Při této vědecké a kulturní nedostatečnosti bolševiků vyložíme si snadno fakt, proč zaměřují své programy se skutečnosti; to platí stejně o přívržencích bolševictví na Západě. Bolševici stále proti carismu ukazovali na svůj program, těmi svými ideály, lze říci, duchovně žili; když teď se dostali k moci, domnívají se, že jejich program je zabezpečen a uskutečněn — pochopitelná iluze takových reformních a revolučních utopistů. Bolševický socialismus a komunismus je jen na papíře.

V.

Bolševici dovolávají se pro svou diktaturu Marxe, jenž v kritice Gothajského programu 1875 napsal:

Zwischen der kapitalistischen und der kommunistischen Gesellschaft liegt die Periode der revolutionären Umdandlung der einen in die andere. Der entspricht auch eine politische Übergangsperiode, deren Staat nichts anderes sein kann als die revolutionäre Diktatur des Proletariats.

(Mezi společností kapitalistickou a komunistickou leží perioda revoluční přeměny jedné v druhou. Ji také odpovídá přechodní perioda politická, jejíž stát nemůže být nic jiného než revoluční diktatura proletariátu.)

Na tomto základě Lenin zdůrazňuje, že nynější bolševický režim je přechodní, a zejména zdůrazňuje, že tento přechodní režim je státem; dovolává se právě uvedeného místa z Marxe proti různým výkladům anarchistickým (také ve vlastní straně), podle kterých bolševismus jako komunismus by státu mít neměl. (Anarchisté a anarchističtí bolševici pro toto mínění uvádějí z Engelse známé výroky o odumírání atp. státu.)

Běží o to, co máme rozumět pod diktaturou: bolševici pojímají a praktikují svou diktaturu teroristicky; ale v tom se Marxe dovolávat nemohou. Marxovo místo o diktatuře proletariátu je velmi stručné a neurčité, a proto mohou vzniknout některé pochybnosti.

Přesto lze s naprostou jistotou ukázat, že Marx nepomyšlel na diktaturu, jakou provádějí bolševici. Všimněme si jen dobře slov Marxových: dělá rozdíil mezi společností a státem. Marx v souhlase se svou teorií o ideologické nadstavbě, k níž náleží také stát, ve společnosti komunistické státu mít nechce. Proto, že však stát podle Marxe je jen odrazem, reflexem, právě ideologickou nadstavbou poměrů hospodářských, je také v době přechodu od kapitalismu ke komunismu stát přechodním, „odpovídajícím“ hospodářskému stavu přechodní doby. Ta přechodní doba v duchu Marxe musí být hospodářsky a sociálně vyšší, lepší než doba kapitalistická, a proto také stát „odpovídající“ tomuto přechodu musí být jiný stát než kapitalistický, totiž vyšší, lepší. Přechodní době hospodářské „odpovídá“ přechodní stát; Marx jasně mluví o přechodní době politické.

Z tohoto fundamentálního názoru Marxe vyplývá jasně, že Lenin a bolševici se pro svoji diktaturu dovolávají

jointy ohromné, které pro definitivní revoluci žádá Marx, pak provede svůj program s parlamentem a parlamentem. K tomu cíli směřovala a směřuje takтика socialistů ve všech západních zemích. Taková diktatura předpokládá ovšem proletariát vzdělaný a připravený; Rusko takového proletariátu nemá, a právě proto tam rádi diktatura stranická a or-ganizace politická. Revoluce politická dá se za vhodných okolností provést snáze; ale revoluce hospodářská musí býti náležitě připravena. Hospodář se

Masováním a vlada Komuny byla koalice. Bolševici však potírají všeobecné právo hlasovací, nepřipouštějí koalice a udržují panství své exkluzivní strany jen pomocí teroru. Skutečně neteže pochopit, proč by diktatura proletariátu nebyla možná bez teroru a při pomoci parlamentu. Proletariátu přece záleží jen na tom, aby dosáhl svého cíle vhodnými prostředky; jestliže sociální demokracie takto parlamentem dosáhne majority voličstva, té ma-

schopné provést revoluci parlamentárně, nikoliv násilně. Tento názor tudíž dává smysl Marxovu prohlášení o diktatuře z roku 1875, že totiž v pokročilých zemích socialistická revoluce má se provést cestou parlamentární, nikoli násilím a terorem. K tomu Marx roku 1871 prohlásil Komunu pařížskou za vhodnou formu pro provedení sociální revoluce; bolševici také se dovolávají vzoru Pařížské komuny; avšak tato Komuna byla vybudována na všeobecném právu

byla zraha neb alespoň polozraha pro revoluci sociální. Moskevská Centrální Rada, docela jak ten francouzský král, vládne, panuje, ale neprovádí. Podle Marxe přece již kapitalistická společnost ve svém lůně připravuje komunismus — platí to pro Rusko? Je také diktatura a diktatura. Marx napsal r. 1872, že některé země mohou svou revoluci provést způsobem mírným; jmenuje vyslovně Francii, Anglii, Ameriku a připouští i Holandsko. Po Marxovi Engels prohlásil Německo za

Marxe neprávem, neboť jejich diktatura je politická ve smyslu starého absolutistického režimu caristického. Bolševičtí stát je teroristický, čistě politický. To vidět z toho, že Centrální Národní hospodářská Rada je absolutně podřízena Centrálnímu Exekutivnímu Výboru; jinými slovy: bolševický stát, bolševická revoluce je čistě politická, nebyla a není připravena hospodářsky a sociálně. Proto je tak teroristická, takového teroru by nebylo třeba a byl by nemožný, kdyby ruská společnost již

Pětisetkoruna z roku 1919 podle návrhu Alfonse Muchy. Obíhala do poloviny roku 1922, pak byla pro velké napadení padělateli stažena. Vytiskla ji Česká grafická unie v Praze.

Rubová strana padesátikoruny navržené Alfonsem Muchou. Obíhala od roku 1931. Byla poslední Muchovou bankovkou.

Dvacetikorunová bankovka vydaná do oběhu v roce 1927. Autorem návrhu je Alois Mudruňka. V roce 1928 převzala tisk této bankovky od firmy Haase v Praze Tiskárna bankovek Národní banky československé. Na svou dobu byla velmi moderně řešená. Reprodukce bankovek Jiří Pekárek

práci, práci celkem drobnou, nikoliv bojem a revolucí politickou.

Boľševci na Rusku provedli za vhodných jim okolností svou revoluci politickou, ale nebyli připraveni pro stálo, drobnou, klidnou systematickou práci hospodářskou. Odtud krize a fiasko, fiasko právě hospodářské. Když carismus padal, když vojsko bylo poraženo a na útěku domů, Lenin svým heslem mír za každou cenu dostal do rukou moc politickou: ale ta nestačí na vedení komplikované soustavy moderního hospodářství. Na té skutečnosti, že moderní hos-

podání potřebuje kvalifikovaných dělníků a rozmanitých správců, administrátorů jednotlivých závodů a pak celého systému státního a národního hospodářství — na té skutečnosti rozváží se každá revoluce jednostranně politická, revoluce nehospodářská. Naopak taková revoluce, hospodářsky nepřipravená, zhoršuje hospodářský a sociální stav dělnictva a celé společnosti, protože ničí hotové statky a rozrušuje hospodářskou souvislost.

Proto také je jasno, proč bolševická revoluce ztroskotala tím, že se neohlížela na hospodářskou souvislost a vzájemnost se západem. Při existující hospodářské vzájemnosti všech zemí a národů není možné, aby jediná země, proti vůli okolních a ostatních zemí, mohla provést pronikavou změnu hospodářských a vlastnických poměrů a základů.

Upozornil jsem na to ve svém Poselství. Intenzivní socialisace, natož komunismus, je záležitostí mezinárodní. Lenin to vlastně přiznává, očekává stále revoluci evropskou a světovou; avšak myšl se v tom, že Evropa a Amerika tu revoluci chtějí. Pokud se nás týká: potřebujeme z ciziny suroviny a musíme za to té cizině vyvážet výrobky — jak je možné, abychom proti vůli té ciziny provedli nějakou revoluci hospodářskou? Revoluce pak čistě politická, dokonce puč, je za daných okolností v republice a v demokracii nesmysl a přímo zločin proti zájmům dělného lidu.

VI.

Chtěl bych ještě slovo povědět o proletariátu. Válkou a jejími hospodářskými následky mění se pojem: proletář a také pojem proletariátu jako třídy se mění. Značné části inteligence akademické se proletanzují; mzdové poměry jsou takové, že ohrožují vrstvy a třídy státních a soukromých zaměstnanců a úředníků. Pozorují, jak se v různých socialistických prohlášeních ustaluje zvyk mluvit o proletářích dělnických a vzdělanec-kých. Jaké následky ta zvláštní expropiace inteligence bude mít na další vývoj, nebudu teď vyšetřovat. Ale upozorňuji na problém. Na jedné straně by se zdálo, že proletariát tou expropiací se rozmnoží a že tím získá, na druhé straně lze mít obavu, zdali akademické studium a věda úbytkem studujících neutrpí. Pro socialismus opravdu vědecký je tu dán vážný problém.

*) Kříklavý příklad bolševické scholastiky je rozsudek Nejvyššího revolučního soudu v procesu admirála Ščasného. Soud má právo vyknout trest smrti, neboť Kerenskij obnovil trest smrti: ostatně uznal revoluční soud trest smrti, nýbrž odsoudil k zastřelení — to není odsouzení k smrti, nýbrž jen prostředek preventivní.

ronika Čudová), květinová dekorace je dílem pracovníka atelieru Tiskárny bankovek B. Fojtáška.

Poválečná tisícikoruna z roku 1945 domáci produkce. Portrét v kruhu je převzat z kolovrované kresby Josefa Měnesa (Slezanka Vě-

K československým bankovkám

Vydání stokoruny a portrétem Klementa Gottwalda v říjnu minulého roku vyvolalo ještě před 17. listopadem krajně negativní odezvu a později i řadu akcí s důsledkem okamžitého zastavení tisku. Následovalo oživení zájmu o bankovky vůbec a sdělovacím prostředkům začaly docházet nejrůznější návrhy, jak KL Gottwalda nahradit a co vůbec s bankovkami dál.

K vydání bankovky s KL Gottwaldem došlo paradoxně v době, kdy se systém monolitní moci začal hroutit, a to je důvod k otázkám, proč k tomu v tak pokročilé době došlo. Odpověď není složitá. Penězům věnovala vládní moc vždycky velkou pozornost. Dnes již bohudík odepsané politické síly prosazovaly Gottwalda na bankovku ještě za jeho života. Projevil víc soudnosti než představitelé těchto sil a odmítli. V letech nechvalně známé konsolidace se ke Gottwaldovi znovu vrátili a o jeho začlenění do soustavy bankovek rozhodli v polovině sedmdesátých let. Z dosud nejasných důvodů byla realizace nové řady bankovek o několik let odložena, a tak na něho došlo až v roce 1989.

Peníze vždycky patřily k významným znakům státní suverenity, byly i součástí reprezentace státní moci a ideologie. Dokladem jsou naše nejstarší denáry, kterými ve druhé polovině desátého století položil kníže Boleslav I. základy české měny. Nesly zdůrazněné symboly křesťanství a ty měly dvojitý význam. Neutralizovaly moc ďábla (peníze byly tehdy považovány za jeho nejstarší nástroj) a v době dotváření hranic státu dávaly sousedům, ochotným šít křesťanskou víru mečem, jasně najevo zbytečnost takových intervencí.

Peníze pomáhaly upevňovat státní moc a šířit její ideologii. Není těžké najít v historii dobré příklady prospěšnosti, ale také opaku. Ty druhé zvláště po nástupu Habsburků na český trůn a zahájení cesty postupného oklešťování práv českého státu. Ještě před porážkou reformace si posteskl Mikuláš Dačický z Heslova nad posledním grošem s českým lvem doplněným dekorativním orámováním, že český lev se dostal za míže. Bylo ale ještě hůř. V devatenáctém století byla zrušena pražská mincovna (1857) a v osmdesátých letech zmizela z bankovek a státovek i slovní označení hodnoty v jiném jazyce než německém a maďarském. Byl to důsledek předcházejícího rakousko-uherského vyrovnání. Rozlišení Češi dopisovali české názvy ručně a byly z toho tahanice až na říšském sněmu, pro Čechy bez výsledku.

Snad už od té doby přijímá česká veřejnost nové peníze s notnou dávkou ostražitosti.

Prohlášení Československé republiky v roce 1918 znamenalo i obnovu samostatné měny. Přípravy republikánských mincí se chopila s účastí vynikajícího umělce O. Španiela a později i O. Gutfreunda a J. Horejce kremnická mincovna. Výsledkem byl řada mincí, jaká bude ve výtvarné hodnotě sotva kdy dostižena.

S papírovými penězi to bylo složitější. Po krátkém oběhu okolkovaných rakousko-uherských bankovek byl zahájen tisk československých státovek v domácích tiskárnách, některé druhy byly objednány v zahraničí. Hlavní roli v soustavě státovek první emise sehrál Alfons Mucha. K motivům rakousko-uherských bankovek patřily symbolické portréty žen s výraznými germánskými rysy, A. Mucha v záměrném protikladu tvořil portréty s rysy výrazně slovanskými. Česká i slovenská veřejnost je samozřejmě uvítala. V následujících letech se úspěšně zapojili i domácí umělci Jaroslav Benda a František Kysela. Domácím tiskárnám ale chyběly možnosti zabezpečení kvalitní ochrany proti padělání, a to byly hlavní důvody zakázek do zahraničí. Ještě koncem dvacátých let tiskla pro ČSR bankovky firmy ABNCO v New Yorku, na svou dobu v dokonalém polygrafickém provedení. Dvě z nich nesly dílčí práce A. Muchy, které je takřkajke podržely, u ostatních zjistíme buď kosmopolitní obsah, nebo křečovitou snahu o „národní ráz“ montáží motivů útočících na vlastenecký cit. Do zřízení vlastní ceninové tiskárny vypadají jinak výtvarné hodnotné státovky a bankovky domácí produkce vedle líbivých zahraničních tisků jako popelka.

V roce 1928 zahájila tisk vlastní tiskárna bankovek. Na počátku třicátých let se do přípravy bankovek zapojil Max Švabinský. V duchu patetického realismu navrhl stokorunovou bankovku s T. G. Masarykem a tisícikorunu s F. Palackým. Pokračování přešla nacistická okupace. Obě předválečné bankovky mají výraznou výtvarnou úroveň a jsou dodnes vzpomínány jako nejkrásnější bankovky vůbec. Nedávno se ozvaly hlasy s návrhy na jejich obnovené vydání v jiných rozměrech. Je to dojemné ocenění. Nelze ale zapomenat, že Švabinského dílo je vlastně tečkou za grafickým výtvarným názorem devatenáctého století a že dnešní doba nese i zcela jiný výtvarný projev.

Tzv. protektorátní peníze připravoval ateliér Tiskárny bankovek Národní banky. Vyšší hodnoty měly vynikající technickou

úroveň, tematická část využívala starší klasická díla malířská i sochařská (Brandl, Mánes, Myslbek). Témata byla pod dohledem okupantů.

Poválečná reforma k 1. 11. 1945 přinesla státovky a bankovky s velmi odlišným pojetím. Státovky od 5 Kčs do 1000 Kčs vytisky tři anglické ceninové tiskárny na objednávku exilové vlády, současně byly vydány i bankovky vytištěné narychlo Tiskárnou bankovek Národní banky československé.

Exilová vláda stanovila u státovek středních a vyšších hodnot užití portrétů Karla Havlíčka, M. R. Štefánika, T. G. Masaryka, J. Kollára a Jiřího z Poděbrad. Přijetí těchto státovek veřejností bylo víc než příznivé, jména uvedených osobností nesměla být za okupace vyslovována. Velmi se líbily, jenže jejich výtvarnost s předválečnými bankovkami vlastní výroby nesnese srovnání.

Po roce 1948 došlo k implantaci tzv. „socialistického realismu“, do druhé reformy v r. 1953 se však mnoho nestihlo. Peníze po druhé reformu byly objednány v hluboké tajnosti v Moskvě, ofsetové, narychlo spichnuté bankovky byly později nahrazovány hlubotiskovými s povinností zachovat tematiku. Z nich je dosud platná starší padesátikoruna a stokoruna.

V roce 1968 došlo k přípravě nové řady bankovek, ze které ještě obíhá starší dvacetikoruna a pětisetkoruna. Další pokračování ukončili normalizátoři, kterým se zbývající náměty zdály málo „socialisticky ideové“.

V polovině sedmdesátých let byla pod dohledem normalizátorů koncipována nová řada bankovek. Prosadili K. Gottwalda a opět SNP, ostatní témata byla obecně přijatelná. Návrhy nových, nezvykle barevných bankovek vytvořil vítěz soutěže Albín Brunovský. Barevnost byla zaměřena proti padělání xeroxovou technikou a i přes odmítavé hlasy části veřejnosti je třeba Brunovského bankovkám přiznat vysokou grafickou úroveň.

Československá republika prošla za sedm desetiletí dramatickým vývojem, který se plně promítl i do československých peněz. Dodnes se nepodařilo vydat kompletní tematicky a výtvarně ucelenou řadu bankovek na výtvarné úrovni, odpovídající možnostem československé grafiky. Události posledních měsíců budí oprávněnou naději, že se to snad konečně podaří.

Výstava Kde domov můj zahájena 5.5.90

Kde domov můj... je název velkolepé výstavy zobrazující po dlouhých letech naši novodobou historii nezkráslou a pravdivou, která byla vědra odpovídne zahájena na pražské pěší zóně na Můstku. Jméno organizátorů (Evropské kulturní klub, KC OF a mu. kultury CR) pozdravil prezidenta republiky V. Havla, předsedu FS A. Dubčeka a řadu dalších osobností člen KC OF Jan Urban.

Poté pražský primátor J. Korán při vítal všechny v našem staronovém domě a požádal prezidenta republiky o slavnostní přestřižení pásky. Prezident přítomně řekl: „Jsem rád, že jsem v tomto okamžiku účastníkem několika premiér. Za první je to premiéra výstavy o našich novodobých dějinách. Za druhé je to premiéra Příkopů a Můstku jako výstavního prostoru. Za třetí je to má osobní premiéra, poprvé v životě přestřižení ji nějakou pásku.“ Zazněl dlouhotrvající potlesk a pražské pěší zóna se proměnila v největší výstavní pavilón. Jaký jsme u nás kdy viděli. Zástupci hři včetně ministrů si se zvědavostí prohlíželi stíhové panely se zobrazenými dokumenty minulých let. se zájmem se sešlo několik video-projecktí ve výlohách obchodů, které

.. PŘEDKOUŠI ZPRÁV... ..

Školské zákony schváleny

Nové způsoby studia * Změny v akademických titulech

(la): Federální shromáždění pokračovalo včera ve sloužitím projednávání nových předloh zákonů, které musejí být zahrnuty ještě do závěrečné etapy jeho nynější činnosti, která má být ukončena v polovině příštího týdne. Poslanci projednali a schválili novelu zákona o soustavě základních a středních škol, která nahrazuje dosavadní zákon z r. 1984.

Ve zprávě zpravodaje k této otázce zaujali především stížnosti na vysoké počty žáků ve třídách, na upřednostňování tzv. angažovanosti, kdy nejen učitelé, ale i děti bývají zneužívány k různým mimoškolním činnostem a brigádám. Také manipulace se děje ze strany podniků a na úkor výuky a odborného vzdělávání účhovýchského dorostu, který nadto disponuje zastaralým technickým vybavením pracovišt.

Nový zákon klade důraz na uplatnění humanizačních aspektů a posílení demokratických principů. Připouští rovněž možnost zřizovat soukromé školy, školy církví a církevních společenství. Významným usťavením nového zákona je povinné školní docházka, která se krátí z dosavadních 10 na 9 let. Zavádí se také potřebná diferenciacce žáků podle nadání, a to nejen možností zřizovat gymnázia s osmi ročníky. Dosavadní název hšových škol umění se mění na základní umělecké školy. Přípravu studentů na vysoké školy budou zajišťovat především gymnázia a střední odborné školy zakončené maturitou. Pro výkon některých náročných činností bude i nástavbové studium nebo studijní obory zakončené maturitní zkouškou.

Nový zákon o vysokých školách uvedl jako zpravodaj prof. dr. M. Kůs, ČSc. Tento zákon si bere za vzor předlohy našeho vyspělého školství z 20. až 30. let a je dávná do souvislosti se školstvím anglosaského světa. Nově schválený zákon o vysokých školách byl podroben velmi pečlivé přípravě, a jeho jedenáctá verze byla ještě přednětem obsáhlé rozpravy ve výborech i plénu obou sněmoven. Zákon uvádí, že vysoké školy v ČSFR se staly po 17. listopadu 1989 inspirátorem, katalyzátorem a jedním z organizačních center společenských

DPNKA NEZBUDLI ŽOZUZE.

zobrazují vždy určité období naší novodobé historie. Mezi návštěvníky jsme před Slovanským domem potkali i Alexandra Dubčeka. Usměvavý, s dobrou náladou, rozdával autogramy „Je to báječný pocit, když se člověk takhle volně setkává s lidmi a může jim stisknout ruku a tu a tam prohodit nějaké slovo. Cítím, že lidé jsou takoví uvolnění, plní dobré vůle a náklady. Jsou optimističtí i když vědí, že naše cesta není lehká a jdou s chutí do dalšího života.“ svěřil se A. Dubček. Našli jsme i předsedu ČNR J. Šafaríka, který si trochu postěžoval „že ho mrzí, že se na výstavě nepodílí ČNR, protože je to výstava, které bylo potřeba a která hodně lidem řekne. Zvlášt v dnešní době je to velice potřebné.“

Český malíř z Norska

(fd): V uplynulých dnech byla ve výstavním prostoru Divadla hudby v Praze, v Opletalově ulici, otevřena výstava malíře a sochaře Jana Kristoforího. S jeho jménem jsme se u nás krátce setkali na sklonku šedesátých let. V roce 1968 vinou vnějších historických událostí opustil Prahu. Bylo mu teprve 37 let, ale měl za sebou velmi rušný život, sedm let strávených v nápravných zařízeních za to, že v r. 1950 svými karikaturami protestoval proti vězeňskému zacházení s knězi. Poznal tehdy život v přibramských a jáchymovských uranových dolech a po propuštění byl ještě k tomu nadřizován k „černým baronům“. Od e. 1960 se však zase mohl vrátit ke své činnosti, ovšem k úspěchům se dopracoval až v cizině. Za svoje dílo získal především cenu Marka Aurelia udělovanou akademii v Římě jedenkrát za pět let umělců zabývajícím se humanistickou tematikou, byl také jmenován laureátem. Velké ceny Itálie 2000 a několikrát byl vyznamenán za knižní ilustrace. V Praze do 1. června vystavuje Jan Kristoforí soubor obrazů s hudební tematikou, jež svojí dramatickostí i výtvarností hovoří o evropské úrovní autora, který byl nazván pro svůj kritický pohled na svět minulých let. Spolženicynem malířství. Výstavu uvedli Olga Čuříková a Vladimír Škulina a z video-záznamu j pozdravil Rafael Kubelík.

Vzácný host 5.5.90

(čtk): Dnes přijíždí na oficiální návštěvu ČSFR po šesti letech generální tajemník OSN Javier Pérez de Cuellar. Generální tajemník Organizace spojených národů J. Pérez de Cuellar se narodil 19. 1. 1920 v peruánském hlavním městě Limě. Když v roce 1943 ukončil studium na právnické fakultě, vstoupil do služeb ministerstva zahraničních věcí a od r. 1944 vykonával různé diplomatické funkce. V letech 1964—1966 byl peruánským velvyslancem ve Švýcarsku a později se stal náměstkem generálního tajemníka a generálním tajemníkem ministerstva zahraničních věcí. Byl prvním velvyslancem Peru v SSSR (1969 až 1971) a současně zastával funkci velvyslance v Polsku. V září 1975 se stal zvláštním zástupcem generálního tajemníka OSN na Kypru, dva roky strávil jako peruánský velvyslanec ve Venezuele. V r. 1979 byl jmenován náměstkem generálního tajemníka OSN pro zvláštní politické záležitosti. Na konci roku 1981 byl zvolen generálním tajemníkem OSN na pětileté funkční období a v roce 1986 byl do této funkce zvolen znovu. Více než 20 zahraničních univerzit mu udělilo titul doktora honoris causa, mezi nimi i Univerzita Karlova.

torické fotografie Prahy. Překvapením budou i návrhy na budoucí architektonické řešení stanic. Doprovází spojení z centra města ze stanice Florenc tramvaji č. 3, 5, 8, 10, 15, 37. ze Severního Města ze stanice Ke Stínici tramvaji č. 10, 37, z Čorného mostu a Hloubětína tramvaji č. 3, 5, 8, 15 — výstup stanice Palmovka.

ekologická stavba Prahy — metro. Jde o dopravně nejspolehlivější, investičně a stavebně nejdůležitější stavební projekt, který bude společně s dalšími třemi stanicemi uveden do provozu na podzim letošního roku. Návštěvníci, kteří rozestavěnou stanicí Palmovka navštíví, budou moci zhlédnout vstupní foyer, vestibuly, nástupišť, nové oklady stěn i hřbitovní

pracoviště. Sociálně ekonomického ústavu ČSAV. Anketu zjišťovala i národní obyvatel na změny ve vyšších státních funkcích. Celkem 42 proc. dotázaných je pokládá za správné, 22 proc. se zdájí být nedostatečné a 20 proc. se domnívá, že vyvíjejí předpoklady pro nový politický monopol. Za nejobjektivnější politiku označilo 53 procenta respondentů prezidenta V. Havla, do žebříčku nejméně obli-

Pozvánka z metra

(re): Dnes, v sobotu 5. května, bude zpřístupněna veřejnosti největší

Letci vzpomínají

V těchto dnech si obyvatelé našich republik, ale především členové nezávislého obnovového Svazu letců ČSFR, připomínají 71. výročí úmrtí jednoho z prvních slovenských pilotů 1. světové války, Milana Rastislava Štef-

níka. Člověka, který se z prostého vojáka stal generálem a prvním ministrem národní obrany svobodného státu Čechů a Slováků. — V neděli 4. května 1919 vzletl na aeroplánu „Caproni 11.495“. Řízením italskými pilotem poručíkem Marinellim z italského Campo Formio. Za celkem nepříznivého počasí doletěl tento stroj až nad Bratislavu, kde několikrát zakroužil a poté se z nevysvětlitelné příčiny zřítit nedaleko letiště Vajnory. Dne 11. května 1919, byl generál slavnostně pohřben na Bradle, kde byl podle návrhu arch. D. Jurkoviče vytvořen důstojný stánek pro večerní odpočinek M. R. Štefánika a jeho družů.

Kdo je nejméně oblíben?

(čtk): Zatím 13 proc. obyvatel krajského města Ústí nad Labem zná krajské vidla, podle kterých budou probíhat volby, 57 proc. o nich má pouze určitou představu, 25 proc. je skoro nezná a 5 procent se o ně nezajímá. Vyplynulo to z druhé předvolební ankety, kterou uspořádalo ve spolupráci se studenty gymnázia ustecké

Než půjdeme k volebním urnám

(tisk): V Praze včera zasedala již pátá Koordináční komise vlády ČSFR pro zabezpečení voleb do zákonodárnyh shoru pro státní linii pod vedením prvního náměstka ministerstva vnitřní věci ČSFR I. Průši.

Na základě informací republiko- vých ministrů vnitřní věci A. Hrazdíry a V. Mečiara je současná předvolební situace na území ČSFR následující. Ve SR bylo vytvořeno 5746 volebních okrsků a v ČR 14 843 volebních okrsků. Tato čísla nemusejí být konečná, neboť do 9. 5. může dojít ke změnám. Bylo konstatováno, že jsou připraveny seznamy voličů ve všech okrscích a jsou zabezpečeny podmínky pro výdej legitimáčních listků a volebních průkazů. Bylo projednáno zabezpečení výkonu volebního práva občany ve zdravotnických zařízeních, a zařízeních sociální péče. Je třeba, aby občany, kteří budou nuceni pobývat v době voleb v nemocničních zařízeních, léčebnách, lázních apod., tedy mimo okrsek, v jehož volebním seznamu jsou zapsáni, dle možností sami předem nebo v součinnosti se zdravotnickým zařízením požádali o vydání volebních průkazů. Bylo potvrzeno, že jsou vytvořeny podmínky pro rozmnožení kandidátních listin ve formě hlasovacích lístků. Také ostatní tiskopisy, vzory a dokumenty potřebné pro přípravu voleb budou vyrobeny a distribuovány v potřebném předstihu. V této souvislosti bylo sděleno, že ve Slovenské republice se do zákonem určené lhůty zaregistro-

valo v jednotlivých krajích 13-17 a v České republice v jednotlivých krajích 11-18 politických stran, hnutí a koalicí. Náměstek Federálního statistického úřadu Jan Fischer kromě jiného informoval o zárukách spolehlivosti systému zjišťování výsledků voleb. Znovu zde byla důkladně prověřována připravenost výpočetní techniky a sumarizačních útvarů pro včasné a bezchybné zpracování dat. Mimořádná pozornost byla věnována zamezení jakýmkoli vnějším zásahům do použité výpočetní techniky. Kromě jiného je připraven „protivirový software“ pro počítačový systém na zpracování volebních výsledků.

Walesa až čtvrtý

Varšava: Největší šance na zvolení polským prezidentem má podle průzkumu veřejného mínění, jehož výsledky včera zveřejnil list GAZETA WYBORCZA, největší předseda vlády T. Mazowiecki. Pro premiéra se vyslovilo 24 procent dotázaných. V žebříčku popularity se dále umístili: předseda parlamentní frakce Solidarity B. Geremek (19 procent) a nynější prezident W. Jaruzelski, který o pět desetin procenta předhonil L. Walesu (16,1 procenta).

DRBNA NEMANDIDOVANA...

Major von seiner Tochter verraten

Dresden – Unter den Geköpften von Dresden waren zwei Gefangene, deren Fälle Internationales Aufsehen erregten: Eili Heiene Barczatis und Sylvester Murau. Im Gegensatz zu einigen Naziverbrechern, die ebenfalls hingerichtet wurden, bestand ihre „Missetat“ darin, daß sie Gegner des SED-Regimes waren.

Der ehemalige Vopo-Major Murau hatte für einen westlichen Geheimdienst gearbeitet und sich 1954 in die Bundesrepublik abgesetzt. Doch seine eigene Tochter Brigitte lieferte ihn den roten Kidnappern aus. „Ankommen Nachmittag“, telegrafierte sie ihm in den Gasthof „Zur Goldenen Krone“ in Heubach (Odenwald). Stunden später umarmte er sein Kind. Brigitte kam im Auftrag der Stasi, wie auch ihre beiden Begleiter Joachim Tietze und Heinz Horeis. Dem Begrüßungstrunk folgte eine tagelange Zechtour, bei der die Stasi-Agenten jedem Glas ihres Opfers Narkotika beigaben. Sie machten Murau schließlich bewußtlos. Und nun konnten sich die Häscher die von der Stasi auf Muraus Kopf ausgesetzten 10 000 DM verdienen. Am 24. Juli brachten sie Murau in einem gemieteten Mercedes bei Kronach über die Zonengrenze.

Als der bewußtlose Mann der Stasi übergeben wurde, würdigte die Tochter ihn keines Blickes. Als sei nichts geschehen, fuhr sie zu ihrem Mann nach Thüringen.

Das prominenteste Fallbeil-Opfer von Dresden war eine Frau: Eili Barczatis, die fünf Jahre lang Chefsekretärin des damaligen Ministerpräsidenten Otto Grotewohl war. Sie galt

als „linientreue“ Genossin. Doch mit ihrem Lebenskameraden, dem Journalisten Karl Laurenz, lieferte sie der „Organisation Gehlen“ brisante Informationen. Anfang März wurde sie verhaftet. Schon Wochen zuvor war auf dem Boden über ihrer Wohnung in Berlin-Köpenick eine „Wanze“ installiert worden. Die Gnadengesuche ihrer drei Schwestern lehnten Grotewohl und

DRBNA O TOKTO PRIPADU VI (MURAU)... A I NDR MA "HORAKOVOU JENZE H. NIC NEUDELANA...!

Podnikova' dovolenka'

do 04.06.90

Nahmede za nedodanu' cistu se neposkytuje.

Kdo neumie volit osobu', et' voli' spolu' v duchu!

Einstein unter den Vögeln

Chicago – Der klügste Papagei der Welt heißt „Alex“. Er kann 80 Wörter sprechen – so viel wie ein dreijähriges Kind. Forscherin Irene Pepperberg von der Uni Illinois hat's ihm

beigebracht. Wenn sie dem afrikanischen Graupapagei (17) eine Erdnuß hinhält, schreit er: „Ich will Schokoladell“. „Alex“ kennt auch Farben. Zeigt man ihm einen gelben Ball, krächzt er: „Gelb.“ „Er ist der Einstein unter den Vögeln“, lobt das „Wall Street Journal“.

DÍK A ÚCTA PATŘÍ I AMERIČANŮM

NA NAŠEM OZEMÍ zabynulo za druhé světové války více než sto amerických vojenských letců, píše náš spolupracovník, Václav Váňa. Kromě jednoho hrobu amerického letce v obci Troubky na Přerovsku, byly všechny pietní nápisy, desky a památníky se jmény padlých buď odstraněny, „přepsány“, nebo zničeny. Vyklíčnickem je případ z obce Litice na Plzeňsku, v jejíž blízkosti byl sestřelen americký bombardér. Z dvanáctičlenné posádky se šest mužů zachránilo pádákem, byli však německým obyvatelstvem ubiti a pohřbeni u kompostu nedaleko místního lesíka. Po válce za přítomnosti generála Kutlvašera jim byl slavnostně odhalen pomník s českým a anglickým nápisem. Pomník zůstal u kostela až do roku 1960. Pak byl také odsunut jinam a místo původního nápisu se objevila tabulka „Památce bojovníkům proti fašismu“ a nad tímto všeobecným textem: „Fučík — Lidé, měl jsem vás rád. Bděte!“

V. Váňa dodává, že jeden statečný občan Litice původní angločeskou desku ukryl. Její kopie byla letos k výročí osvobození znovu osazena na památník, který se vrátil na své místo u kostela. Jistě i v jiných městech a vesnicích jihozápadních Čech, které osvobodili Američané, se obyvatelé postarají o obnovení pietních míst, připomínajících památku hochů z druhého břehu Atlantiku, kteří skončili svůj mladý život na půdě naší vlasti.

Téměř tři generace našich občanů dosáhly věku dospělosti od skončení druhé světové války. Přímé osobní zážitky z dnů, kdy k nám přilily osvoboditelské armády, mají dnes pouze lidé starší padesát let. Oni jako mladí poznali chvíle strachu, odhodlání, statečnosti i zbabělosti, stali se účastníky nerozvázných činů a posledních krutostí nacistů i krutostí našich občanů. A nesmazatelně se jim do paměti vryl ten nádherný pocit štěstí a uvolnění, když mohli vítat první vojsky z daleké ciziny, kteří přinesli bezpečí a jistotu, že tady u nás, v našem městě či vesnici již válka skutečně skončila. Slzy dojetí zástupů kanuly na zaprášené blůzy sovětských i amerických vojáků, kytice šefíků i lučních květů padaly do klína vojáků v džípech, nákladních autech, na pancíře tanků. Sovětských i amerických tanků.

Podstatnou část naší vlasti osvobodili Sověti; jihozápad Čech, Plzeň, Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Cheb, Klatovy, Strakonice a řada dalších měst, městeček a vesnic vzdala svůj hold za osvobození americké armádě. V této oblasti Čech skončila válka a nastal relativní klid a pořádek o dva až tři dny dříve než v Praze. Mnohde začal společenský život jako nikdy předtím: Američané si přivezli jazzové skupiny anebo je najímali z českých hudebníků (v Plzni účinkovali po celou dobu pobytu americké armády čeští jazzmani, kteří později, aspoň na čas, patřili k našim špičkám) a denně se tancovalo, na loukách a hřištích naplnili vojáci na konstrukce promítací plátno a téměř denně tu běžely americké filmy, od grotesek až po díly známého seriálu Zač jsme bojovali — prostě opojení z toho, že v Evropě skončila válka, našel svůj výraz v zábavách, které šest let chyběly, a které mnohá města ještě nezažila. A Američané je uměli připravit. Na to si dnešní sedesátníci a starší z „americké zóny“ dosud živě pamatují. A že o tom neví

naši mladí, pokud jim to nevyprávějí jejich otcové či dědečkové, to by ještě nebyla nenapravitelná chyba. V poválečném veselí, které mělo pochopitelně i stinné stránky, však nespočítala osvobozenecká mise americké armády v Evropě a tedy i v Čechách. Jsou tu závažnější otázky, na které chybí potivě a dnes tedy již historicky přesné odpovědi. Místo nich se mladým i starším vtoukalo do hlavy, že našim osvoboditelem je Sovětský svaz a jestliže se nějaký slavnostní řečník při výročí 9. května zmínil o Spojených státech amerických, tak jenom okrajově a jejich zásluhy na porážce nacistické armády v Evropě a v jihozápadních Čechách pospíchal hanlivou propagandou. Samozřejmě se nemohl dát odpověď na jednu ze základních otázek: Proč neosvobodili Prahu Američané již 7. května, když v té době jejich silné jednotky byly vzdáleny hodinu, maximálně dvě hodiny od našeho hlavního města. „Trochu“ se uškl a tím to vysvětlil Josef Smrkovský, který byl v závěru Prážského povstání členem již komunisty ovládané České národní rady. V rozhlasovém dialogu roku 1965 řekl, že ČNR přijala americké parlamentáře, kteří na tanku přijeli 7. května do Prahy a žádali „písemné potvrzení, že ČNR souhlasí s osvobozením hlavního města americkou armádou“. Smrkovský v rozhlasu po dvaceti letech tvrdil — že „tohle jsme nemohli přijmout, aby tu byli Američané, vždyť jsme všichni čekali na Rudou armádu. Náš lid chtěl vítat své bratry z východu“. Takže Smrkovský a spol. má na svědomí neštěstí v desítkách rodin, kde otcové či děti padli ještě v posledních dnech na pražských ulicích.

Člověku ovšem zůstává dodnes rozum stát, jak bylo vůbec možné, že představitelé vítězní armády žádali písemné potvrzení, aby mohli obsadit

hlavní město. Sahají až sem, k bránám Prahy, válečné dohody velmocí o rozdělení Evropy? Či se máme ptát na jiné adrese? Skutečností zůstává, že komunistická strana vždycky byla strategický velmist a její představitelé v Praze „uchovali“ hlavní město pro Rudou armádu, a tím si položili jeden ze základních kamenů k převzetí moci. Rovněž nemůžeme opomenout další fakt, že americké velení v Evropě se dopustilo řady chyb — např. věnovalo příliš velkou pozornost tzv. alpské pevnosti, což nebylo nic jiného než vějička, aby se úderu americké armády stočily především na jih a nikoliv na východ. Lapidárně to vyjádřil generál Patton, „Divoký Bill“, jehož jednotky postupovaly tak rychle, že k večeru musela být denně sledována linie fronty letectvy. Na začátku „studené války“ prohlásil, že kdyby věděl, jak se další situace vyvine, nedbal by politiky a obsadil by přinejmenším celé Čechy.

Ale tohle jsou věci jen částečně známé, je tu mnoho nevyjasněných záležitostí — a hlavně — všechno je již dávnou minulostí, kterou jsme pětadvacet let nemohli napravovat, aspoň pravdivou informací. Pokud jde o nás, musíme však odčinit i tuto nemorálnost totalitního režimu, kvůli které byly spáchány na amerických osvoboditelích činy, že komunističtí propagandisté chtěli zcela vymazat i tu stránku nových dějin, že se totiž americká armáda podílela na porážce nacistů v Čechách. A dělal to tím nejtrapnějším způsobem: ničením de-

sek a dřívukvzdáním občanů osvobozeného města či vesnice, odstraňováním pomníků a památníků, a to většinou tak, že pomník přemístili jinam, nechali diátem a kladivem odsekat text věnovaný Američanům a místo něho vtesal do kamene nápis na počest Sovětské armády či partyzánů. Pouze jediný památník zůstal. O něm se zmiňuje náš spolupracovník Miloslav Pátek:

V poledních hodinách vyvrcholily oslavy druhého výročí osvobození Chebu v sadech, kde byl odhalen pomník padlým americkým vojákům. Byl přes tři metry vysoký, silnější deska ze světlé žuly byla opřena o čtyřhranný hranol, na jehož vrcholu byla kovová mísa pro věčný oheň. Z boku na hranolu znak 1. pěší divize americké armády. Nahoře na desce v angličtině a češtině: Na památku padlým americkým vojákům, kteří dali životy za osvobození Chebu. A datum 27. 4. 1945. Ve chvíli, kdy pomník odhaloval americký velvyslanec, zakroužila nad Chebem tři letadla a jedno shodilo k pomníku kytici se stuhami. Na závěr zapálila štafeta na vrcholu památníku věčný oheň.

Komunistický puč v roce 1948 poznamenal i Cheb. A přesto se u památníku padlých amerických vojáků i nadále objevovaly kytice. Okresní sekretariát KSČ to považoval za provokaci a nařídil odstranění pomníku. Komunisté na MNV splnili příkaz bez nejmenšího zaváhání. Svazu osvobozených politických vězňů ftehdy se už jmenoval Svaz protifašistických bojovníků), který pomník na vlastní náklady postavil a jemuž tedy patřil, se nikdy nepatřil.

Jediný památník Američanů, který nebyl zničen, stojí na křižovatce silnic z Chebu směrem na Karlovy Vary a na Plzeň. Postavilo jej sama ame-

rická armáda. Je to skoro desetimetrový sedmiboký jehlan, vpředu je znak první pěší divize armády Spojených států, na zadních plochách pak výpis bitev, kterých se do 7. května 1945 tato divize účastnila. A jména všech padlých divíze: 4 kapitáni, 24 poručíků, 135 seržantů, 65 desátníků a 415 vojáků. Při odhalení tohoto obelisku 28. října 1948 promluvil generál Svoboda, který prohlásil, že památník přejímá pod svoji ochranu jeho ministerstvo národní obrany.

S tou ochranou to bylo poněkud jinak. „Staralo“ se o ni úplně jiné ministerstvo. Každoročně koncem dubna a začátkem května byl památník hlídán Státní bezpečností, která si zaplsovala všechna auta, která se tu zastavila, lidé, kteří se odvážili klást k památníku květiny, byli legitimováni některými i zadrženi a vyslýcháni. Sbí tu měla i svoje fotografie a kameramany. Každý, kdo se odvážil určit památku padlých amerických vojáků, byl fotografován a dostal se do estébáckých archivů podezřelých osob. Každoročně tu však pokračovala velkou kyticí nebo věncem delegace amerického velvyslanectví v čele s velvyslancem, nyní velvyslankyní.

Občané západních Čech se letos rozhodli splatit dluh svým osvoboditelům. Dík patří české organizaci ČSĽ, jakož i OF, že se jejich členové ujal iniciativy a obnovili pomník padlým americkým vojákům, a to na stejném místě, kde byl odhalen před 43 lety

gerauchten Zigaretten steigt das Risiko um das 1,5fache gegenüber einem Nichtraucher. Wie australische Wissenschaftler bei einer Untersuchung festgestellt haben, sank das erhöhte Schlaganfall-Risiko zwar allmählich wieder, nachdem das Rauchen aufgegeben war. Es blieb jedoch selbst nach zehn Jahren noch deutlich höher als bei den Kontrollpersonen, die niemals geraucht hatten.

Rauchen erhöht das Schlaganfall-Risiko stark

Zigarettenraucher haben ein bis zum Sechsfachen erhöhtes Risiko, einen Schlaganfall zu bekommen, warnte jetzt die Arztschrift „Medical Tribune“ (Heft 13/1990). Mit jeweils zehn täglich

Jaká tajemství obsahují sovětské archivy?

Slovo archiv se zejména v posledních dnech u nás skloňuje a chvilu takřka denně. A jak je patrné, archivní vězňové všelijaké zvláštnosti se vůbec dostávají do popředí pozornosti hlavně v zemích tzv. reálného socialismu. Není tomu jinak ani v Sovětském svazu. Tam existuje až zarážející počet nepřítelů státních archivů — 2238. A v nich uchováváno, a doslova jako oko v hlavě střezeno, na 20 miliónů nepřítelů státních dokumentů. Čeští na ruce historiků, ale zdá se, že si ještě nějaký čas počkají.

Archivy patří po dlouhé desetiletí v SSSR k jedné z nejtajnějších a nejstrážnějších míst v Sovětském svazu — ale nejen tam. Po desetiletí archivů mířeli. Avšak i mluvíci mluví, že někdy zmocil i ty nejpevnější bariéry, je tomu něco přes dva měsíce, co začali stávkovat zaměstnanci státního archivu v Tuře. A to byl kamíněk ke spuštění laviny. Stávka archivářů jako mohutná vlna se převálila přes řadu míst v Rusce, federaci právně tak jako na Ukrajině. Soupis požadavků sovětských archivářů byl obsáhlý a vedle sociálních problémů obsahoval i body týkající se vlastních archivářů, aby se určité důležitější materiály nepřesunovali zejména na pak pod správu ministerstva vnitra.

V jedné z post-tramních uliček v centru Moskvy stojí stavba se zakřivenými a zamřížovanými okny, u vchodu stojí nepřetržitě stráž.

Ústřední státní speciální archiv. Pořád ide o velikost, pak je to v pořadí velikosti a obsahu materiálu šestý největší archiv v SSSR. Adresa archivů

Dechovka v Národním
kvapilo, je skutečnost, že vedle těchto dvou orchestrů funguje v Národním i kapela jedenácti dechův — parton, tou jedenáctou je dáma — kteří umřejí „zavát“ i stane dobře zazvoně slágrv a známé lidovky tak

je nedostupná, není uváděna žádném informačním materiálu o Moskvě, právě tak, jako nikde ne najdete jeho moskevské telefonní číslo. A ten, kdo by chtěl či kdo potřebuje nahlednout do některých archivů, se zlou se potáže. A když se mu to nakonec piece jen podaří, nesmí nikdy a nikdy udávit, odkud případný doklad je, kde je uložen.

Státní zvláštní archiv SSSR existuje už přes čtyřicet let, ale teprve celkem nedávno se jeho brána otevřela před korespondentkou sovětského vládního listu Izvestia. Odpovědnost za toto otevření brány do archivu světa tajemství na sebe vzal ředitel archivu Anatolj Prokoptenko.

Už charakteristickou číslu jedina, pokud jde o zmíněný sovětský státní archiv, je skutečnost, že tam není ani čísla ani odpovědi na místnost, která by se dala nazvat studovnou. I když uplne přepracovaných třicet let od okamžiku, kdy se nějaký doklad či dokument dostal do archivu, vědcům a badatelům stejně není přístup. A přitom ne všechny složky či krabice mají označení onou magickou formulí: Státní tajemství. A nejvíce je tomu i v obrovitím archivu v Podolsku, který v sobě skrývá nečetné poklady pro vojenskou a válečnou historii.

Ředitel A. Prokoptenko je optimista a je přesvědčen, že období otevřenosti

Osmého prosince loňského roku se znovu ocitl v poloze ležáčka. Když na mítnku v kulturním domě padl návrh prodat sochu za dolary, bral tak marný nápad do vřak nebyl. Ze Záhřebu se proto obrátil na informační kancelář ve SRN a „vyhodil“ sumu 50 tisíc dolarů. Po uveřejnění inzerátu v listu Frankfurter Allgemeine Zeitung se začali ozývat první zájemci. A také novináři. Dr. Frank dokonce poskytl telefonický rozhovor pro vysílání americké rozhlasové stanice ABC Práva z něj se o prodej dozvěděl jeden Čechoslovan který nabídl sumu o polovinu vyšší a na vrch ještě šifru vyřazených lékařských přístrojů. Pro americké lékaře už zastaralých, pro naše supermoderních...

o podstaty, že lidé poslouchají až venku. Tak tomu bylo před premiérou Havlovy Zahradní slavnosti, kdy se zas jednou ukázala nevyužitá síla žití — provedené hudy v činoherním představení. Ovšem za předpokladu,

ti začíná sice pomalu, ale začíná přibíhat první nesmělé plody: zprístupňovat odborníkům shromážděné archivní materiály. Příkladně loni po větším úsilí se mu podařilo „vydobyť“ na denní světlo „knihu smrti“ z Osveltů. A to umožnilo získat jména 70 tisíc některých běžně ze čtyřicet dvaceti zemí, kteří zahynuli v tomto nacistickém vyhlazovacím táboře. To je jedna sráčka záležitosti, ale když list Izvestia chtěl o tom informovat své čtenáře, ředitel si dal podmínku, že nebude zveřejněno, kde se ona kniha právě nachází.

Když Sovětská armáda osvoďovala v zimě roku 1945 osvětltmý koncentrační tábor, získala rovněž archiv Ústředního státního úřadu vojsk SS obsahující kompletní dokumentaci o stavbě této „továrny na smrt“ i vyhlazovacích táborů pro Cikány, Židy a pro sovětské válečné zajatce. Jak z nacistických archivních materiálů vyplývá, „smrtelná propustnost“ Osveltů dosahovala 4756 běžně denně, z toho v sovětském táboře 1144 lidí. Kominy osvětltmého krematoria nevytržely neustálý velký žár a praskali. Po skončení války nikdo ani netušil, jaké dokumenty v Moskvě jsou, nikdo jich nevyužil...

V létě roku 1945 větil 59. sovětské armády ohlásil svým nadřízeným, va bunkru v Berlíně, byla také tlučba státního archivu v Dolním Slezsku mohutně stábu armády H. Rževská, historis nejen tohoto státu.

že je tak přesně k věci a v tak povolaných rukách jako teutokraté.

byl objeven nacistický archiv soustřeďující archivní materiály ze všech koutů Německa. Materiál byl převezen do Moskvy a sřeben do správy hlavní úřadovny NKVD. Dnes tvoří základní část archivu kolofisti, kterou spravuje A. Prokoptenko. Při studiu záležitostí kolem tajných protokolárních dotazků k partu Ribbentrop-Molotov z roku 1939 bylo právě využito vno těchto archivních souborů. Ovšem pak ve zpráve zvláštní sovětské komise nebyla archivní sbírka ani vzpomenuata, pouze konstatováno, že byly prozkoumány „některé základní dokumenty z sovětských archivů“.

Sbírkou Ústředního státního speciálního archivu v Moskvě byly v průběhu let po skončení války neustále doplňovány a rozšiřovány. Doplnily je mj. dokumenty — na tři milióny archivů — ze zrušené správy NKVD, pod níž patřily také sovětské pracovní táboře. Přístup k těmto materiálům je zcela zablokovaný. Dodnes nevíme, co vlastně obsahují, co skrývají. Mohou to být archiváře tak nesměrné faktografické hodnoby např. pro atlasový přibližně stanovení počtu obětí stalinových represí, jako i důležité z jiných hledisek.

Ve skupině rozdělků 3. sovětské armády, která 2. května 1945 jako jedna z prvních vstoupila do Hitlerova bunkru v Berlíně, byla také tlučba státního archivu v Dolním Slezsku mohutně stábu armády H. Rževská, historis nejen tohoto státu.

Zároveň ho ovšem trápil pokračující čtyřicetiletý spánek starého zábržského vedení CSL a vyvíjel aktivitu i v tomto směru. V domě svého zetě si na improvizované schůzi promluvil s několika mladšími lidmi o nutnosti obrodit a omladit stranu. Lavina se dala do polybu. Dnes je zábržská organizace stlná a aktivní. Ne nadarmo byla třeba spolupřadatelem zinných mítnků v kulturním domě, na které zavítali také bratři dr. Bartončík a dr. Zvěřina...

Odsun podle plánu
řek): Ku věrejší šestie hodině raně ní opustilo naše území 17287 sovětských vojáků, 8660 letich rovinných přístřbných. Bylo odsunuto 403 tanků, 649 bojových vozidel pěchoty a obranných transportů, 236 děl a mnohem 18 odpalovačů zářijoní rakety, 92 vrtulníků a 4111 nákladních automobilů. A NADPLAŇ 2

pozadí autorka dlouhodobě publikace Hitlerova smrt bez legend a Berlin, květen 1945. Jak uvedla, rozdělit po objevení telezních pozůstatků Hitlera a Euy Braunových naši také kufříky s deseti tisíci sešity pamětí nacistického ministra propagandy J. Goebbelse týkající se období let 1932 až do července 1941. Byly dopraveny do stábu frontu. V moskevském archivu se s nimi seznámil i K. Simonov. V archivu je rovněž fotokopie strojepisu Goebbelsova deníku obsahující záznamy od července 1941 až do roku 1943. Ředitel Prokoptenko neví, jak se fotokopie do sbírek dostala. Jak usk sdělil, se souhlasem nejvyšších sovětských míst jí umožnil prostudovat jenommu západoněmeckému vědci. Západoněmecké vydavatelství Hoffmann-Kampe publikovalo šestidát tisíc stran strojopisu Goebbelsových deníků z fotokopí darovaných před časem vysoce postaveným člobochem ve státní hierarchii Sovětského svazu NDR, když tam byl na státní návštěvě. Pradápodobně rovněž pocházejí z archivu ředitel Prokoptenko.

Sovětský svaz nemá ještě zákon týkající se archivů a dosud také platí předpisy závazné pro ministerstvo obrany, Státní výbor pro bezpečnost (KGB), Ministerstvo zahraničních věcí a mnohé další významné resorty. To je jedna věc. A druhá, možná ještě o chloupek důležitější, je konstatování, že sovětské archivy skrývají ještě nejdno tajemství z blízké i dávnější minulosti.

Jak prodali Stalina
Něžná revoluce k ním dorazila poměrně brzy. Už v úterý (21. listopadu) přečetl vedoucí filmového klubu MUDr. Miroslav Macek (dnes poslanec Federálního shromáždění) provolání vysokokolekálů a herců. Ve středu se na náměstí konal poprvé mítnk, který se pak každodenně opakoval. Počet účastníků rychle rostl. Ve čtvrtek se dr. Franku dr. Macek zeptal, zda by se nechtěl za větší účastnat práce Občanského fóra. Chtěl...

Zároveň ho ovšem trápil pokračující čtyřicetiletý spánek starého zábržského vedení CSL a vyvíjel aktivitu i v tomto směru. V domě svého zetě si na improvizované schůzi promluvil s několika mladšími lidmi o nutnosti obrodit a omladit stranu. Lavina se dala do polybu. Dnes je zábržská organizace stlná a aktivní. Ne nadarmo byla třeba spolupřadatelem zinných mítnků v kulturním domě, na které zavítali také bratři dr. Bartončík a dr. Zvěřina...

A NADPLAŇ 2

OPĚT ZAVLÁLY AMERICKÉ VLAJKY

Prezident V. Havel a velvyslankyně USA S. Templeová-Blacková čestnými občany Plzně

Presně po 45 letech zavlály opět v Plzni americké vlajky. Některé, jako např. na plzeňské radnici, ještě pamatují příjezd osvoboditelské US Army. Celé dva víkendové dny prožili Plzeňané i desítky tisíc návštěvníků v nadšené atmosféře oslav, jaké západočeská metropole snad ještě nezažila. Pamětníci vzpomínají, že takováhle nálada tu byla snad jen v pětáctyřicetém.

Tehdejší dny připomínala kolona asi sedmdesáti vojenských historických vozidel americké armády i s uniformovanými posádkami, kterou utvořil členové Military Car Clubu. Jejich úkolem bylo nejen vytvořit dobový kolorit, ale také poskytnout možnost rychlé dopravy komukoliv z šedesáti amerických vojáků, kteří přijeli do Plzně oslavit výročí osvobození města.

Plzeň má celkem čtyři významná místa, která budou připomínat květen 1945 a skutečné osvoboditele. Na Chodském náměstí byl v sobotu přímátorem města Stanislavem Loukotou slavnostně odhalen památník 2. pěší divize 3. americké armády, která měla ve znaku proslulou hlavu Indiána. V neděli dopoledne se na Ústředním hřbitově uskutečnil pietní akt s odhalením pamětní desky letcům, padlým ve 2. světové válce. Další pamětní deska, kterou věnovala americká armáda městu Plzeň v roce 1945, je umístěna na radnici. Komunisté ji v roce 1951 zničili a musela tedy být vytvořena její replika. Čtvrtým, zatím asi nejznámějším místem, je křižovatka „U Práce“, kde už dříve stával pamník osvoboditelům a opět tam stát bude — u položení jeho základního kamene byl včera také prezident republiky Václav Havel a velvyslankyně USA Shirley Templeová-Blacková.

Neděle 6. května byla také dnem slavnostní vojenské přísahy. 1200 vojáků základní služby slíbilo věrnost České a Slovenské Federativní Republice a že se budou řídit vojenskou disciplínou. Poprvé po letech tedy nepřesahali věrnost KSČ. K tomu jim blahopřál Václav Havel jako vrchní velitel čs. branné moci, Ministr národní obrany armádní generál Miroslav Vacek ve svém projevu zdůraznil, že více než devět tisíc čtverečních kilometrů

našeho území bylo osvobozeno americkými vojáky. Historickou skutečností samozřejmě zůstává, že podstatnou část Československa osvobodila Sovětská armáda; tento fakt ovšem nemůže být omlouvou za zkresování nebo dokonce falšování historie z poválečného období.

Prezident Václav Havel učinil malou změnu ve svém programu. Zastavil se v NVÚ v Plzni na Borech, kde byl vězněn od podzimu 1980 do léta 1982.

Pan prezident sem přijel především proto, aby ukázal předsedovi vlády ČR Petru Pithartovi současný stav této věznice. V odpoledních hodinách se setkali prezident Václav Havel, velvyslankyně USA paní Shirley Templeová-Blacková a další hosté s přímátorem města Plzně, který panu prezidentovi a paní velvyslankyni udělil čestné občanství města a předal symbolické klíče od jeho bran. Poté se hosté setkali s občany Plzně na zcela zaplněném náměstí Republiky. Na této manifestaci mj. promluvil prezident republiky Václav Havel, velvyslankyně Shirley Templeová-Blacková a předseda české vlády Petr Pithart. Večer se v divadle J. K. Tyla konal slavnostní večer Charty 77, na něž přijali pozvání i prezident republiky, paní velvyslankyně USA a všichni veteráni americké armády.

Do Itálie bez víza

[Čtk]: Italské velvyslanectví informuje, že od 28. května je zrušena vízová povinnost pro československé občany, kteří navštíví Itálii na dobu nepřesahující 30 dnů pobytu. Vízová povinnost je ovšem nadále nutná pro pobyt v Itálii přesahující 30 dnů.

Se Škvoreckými v Realistickém

Res publica (aneb jak jsme nežahli dvacátá léta) Res publica II, aneb jak jsme to zažili (léta šedesátá). Vzpomínáte? Množství zájemců převyšující několiknásobně počet sedadel Realistického divadla v Praze na Smíchovské i včerejší atmosféra uvnitř divadla tyto večery snad nejen vzdáleně připomínala.

Res publica III? Nikoliv, to se „jen“ u Realistů sešli manželé Škvorečtí, doprovázení spisovatel Ivanem Klímov a Jiřím Muchou, s pražskou veřejností. Malíčko se s příchodem opozdili — pražský primátor pan Kofrán jim totiž slavnostně oznamoval, že se stali čestnými občany města Prahy.

Hned po krátkém úvodu I. Klímy se rozeběhla hodina a půl otázek a odpovědí. Většina otázek směřovala k počátkům a chodu ostrova české svobodné kultury uplynulého dvacetiletí, nakladatelství 68 — Publishers. Ze nakladatelství vzniklo a působí v Torontu od roku 1972, a že první vydanou knihou byl Škvoreckého Tankový prapor, je vcelku známé. Na však už to — divákům tím Zdena Škvorecká prozradila zatím tajené — že hotovost nově vzniklého 68-Publ. ve chvíli, kdy dvoučlenné nakladatelství očekával vytištěný Tankový prapor a účet na sedm tisíc dolarů, byla o dva tisíce dolarů nižší. Způsob zís-

kání chybějících peněz pečetal Škvoreckého odpověď na otázku, jaké výhody mají čeští spisovatelé. Odpověděl, že dramatickost svých osudů. Bratr paní Škvorecké, pražský řidič Taxi-slужby, totiž v Praze za koruny načerno vyměněné valuty pašoval za Škvoreckými do Toronta, takže na zaplacení vytištěného Tankového praporu nakonec bylo.

V dnešní už značně zjištěné době na všechny přítomné zapůsobilo prohlášení pana Škvoreckého, že si na v 68-Publ. vydané knihy nečiní žádného nároku a záleží jen na domácích nakladatelích, kdy si je budeme moci koupit.

Na začátku jsem srovnával zdánlivě nesrovnatelné. Dvě divadelní představení a jednu besedu v divadle. Je nomže ona ta zmiňovaná představení svým obsahem ke včerejšímu setkání, a snad budou i další, spěla.

NA DEMARKAČNÍ ČARĚ

Cestou do Plzně se prezident V. Havel zastavil na bývalé demarkační čáře v Borku u Rokycan, kde se 10. května 1945 setkala sovětská armáda s americkou. Na Masarykově náměstí v Rokycanech se prezident V. Havel zúčastnil vzpomínkové manifestace. Na průběhu radnice poté odhalil pamětní desku osvoboditelům z 2. pěší divize 3. americké armády. Poprvé byla deska věnovaná osvoboditelské misi americké armády umístěna na rokycanské radnici v roce 1946. O pět let později byla sejnuta a na náměstí nahrazena pomníkem rudoarmějce. Dnes se tedy znovu vrátila na své původní místo.

Potrestaná brutalita v uniformě

[Čtk]: U vojenského obvodového niteje, Nadstrážmistru Petru V. uložil soud trest odnětí svobody na 18 měsíců v l. nápravě výchovné skupině členů proti sedmi příslušníkům SNB s ústředním oddělením VR v Benátské ulici v Praze 1, o jehož zahájení soudil k trestu odnětí svobody na 12 měsíců v l. NVS. Nadstrážmistr Vác-prokuratury je vinil, že v roce ze 17. na 18. listopad loňského roku na MO VR v Benátské ulici bezdůvodně opakovaně bili obušky zadržené účastníky studentské demonstrace nebo že takové jednání připustil. Po výstupu svědků a provedeném důkazním řízení dospěl trestní senát vojenského obvodového soudu k závěru, že vina nadstrážmistra Ludka M. byla prokázána a proto jej obžaloby zprostil. Naopak ostatní obžalovaní byli uznáni vinnými trestným činem zneužívání pravomoci veřejného č...

světních předvedeno na místní oddělení VB.

- Z iniciativy velvyslanectví ČSFR se v libyjském Tobruku konal u příležitosti 45. výročí vítězství nad fašismem pietní akt u hrobu čs. bojovníků, kteří položili své životy na území severní Afriky.

svěrázným způsobem projevil přisloucní hnutí punk, kteří na sebe upozorchovali za výdatné podpory alkoholů a toluenových par. Na plechůvky vozy VB již ovdězely po slední provinilce. Opět se zde totiž

Myslbekův svatý Václav

Potom skrze svatého Václava
buhů zřejmě dítv v Cechách
I v jiných vlastech činil.

Káfel IV. — Život sv. Václava

Při toulkách Prahou nacházíme poměrně málo plastik sv. Václava v pléneru. Nejznámější z nich je socha od Josefa Václava Myslbeka na Václavském náměstí. V minulých měsících se stala mnohokrát svědkem historických okamžiků našich dějin.

Vedle Myslbekova sv. Václava se nachází na Vyšehradě jezdecká socha sv. Václava od Jana Jiřího Bendla. Socha stojí na empírovém podstavci Josefa Krannerera sem byla přenesena roku 1879 z Václavského náměstí, bývalého Koňského trhu. Zde stávala již od roku 1680 a konatý se u ní v revoluční době v roce 1848 tři národní míše. K počtu světců byl v roce 1848 přejmenován Koňský trh z iniciativy Františka Palačského na návrh Karla Havlíčka Borovského na Václavské náměstí.

Na nároží chrámu sv. Františka na Křižovnickém náměstí je umístěna další socha sv. Václava rovněž od Jana Jiřího Bendla. Stojí na vlnariském sloupu (sv. Václav byl ctěn i jako patron vlnářů), který byl původně postaven bližší Karlova mostu. Sv. Václav zde tvořil jakési symbolické sepětí se světcem na Staroměstské mostecké věži — sv. Vítem, Vojtěchem a Zikmundem.

Socha sv. Václava je i u Radničních schodů na hradní rampě, kde na barokním soklu, zbytku někdejší sochy sv. Václava od Ottavia Mosta, přenesené sem v roce 1791 z Karlova mostu, stojí socha z počátku 20. století od Čeňka Vosmíka.

Na Karlově mostě se pak nachází sousoší sv. Norberta, Václava a Zikmunda z roku 1853 od K. Maxe, které nechal na most postaviti strahovský opat Jeroným Zeldler. V blízkosti Malostranské mostecké věže je umístěna další socha sv. Václava od K. Bohma z roku 1858.

Sochy sv. Václava můžeme obdivovat i na morových sloupech z doby baroka na Hradčanském a Malostranském náměstí a na průčelí některých kostelů (např. chrám sv. Františka na Křižovnickém náměstí).

Po přenesení Bendlovy sochy na Vyšehrad si Pražané však přáli, aby na Václavském náměstí stála opět socha patrona české země v monumentálním provedení.

V roce 1894 došlo k vyhlášení uměleckého konkursu na zhotovení svatováclavské sochy. Vedle Josefa Václava Myslbeka, který byl jako přední český sochař k účasti na soutěži přímo vyzván, obeslalo konkurs svými návrhy ještě 8 sochařů.

Odborná porota, ve které zasedali mimo jiné i nejvyšší zemský maršálek Jiří Lobkowitz, Josef Hlávka a Josef Mocker, posoudila návrhy a 20. prosince 1894 uveřejnila zprávu o výsledku soutěže. První cena (3000 zl.) nebyla udělena a finanční částka z první a druhé ceny měla být rozdělena rovným dílem mezi Myslbeka a Bohuslava Schnircha.

Krátce poté byla uspořádána výstava modelů. I když veškerá veřejnost dávala přednost Schnirchovu návrhu, většina členů poroty podpořila návrh Myslbekův. Doporučila ovšem, aby umělec provedl některé změny. Původní Myslbekovo pojetí Václava totiž odpovídalo spíše energickému bojovnému panovníkovi než rozvážnému a moudrému českému knížeti. Objevily se i některé námítky historické

povahy týkající se Václavovy výzbroje.

Při pohledu na model sv. Václava od Schnircha se ovšem nelze nikterak divit, že mnozí obdivovali a oceňovali Schnirchovo umělecké ztvárnění českého knížete. Mladý prostovlasý rytíř s jemnou tváří zehnal pravou rukou lidu své země.

Dne 12. ledna 1896 však zemský výbor uzavřel smlouvu na realizaci svatováclavského pomníku s Josefem Václavem Myslbekem. Rozpočet předložený umělcem činil 350 000 K.

Na konečné podobě sochy pracoval Myslbek další léta, studoval klasické jezdecké sochy italských mistrů a nechal se inspirovat svatováclavským pokladem — zejména mečem, příbici a drátěnou košilí. Záznamy v jeho pracovních denících narůstaly, vznikaly nové a nové náčrtky a modely. V hřebčíně Na Panenském si Myslbek posléze vybral i model koně, nádherného sedmiletého hřebce oldenburského plemene Arda.

Mimořádnou pozornost věnoval sochař tváři sv. Václava. Modely ke studium světcovy hlavy si vybral mezi svými žáky a český kníže postupně získával klasicky čistě ušlechtilé rysy.

V mezidobí se objevily rozdílné názory na umístění pomníku. V roce 1912 však byla konečně jezdecká socha sv. Václava osazena v horní části Václavského náměstí.

V návrhu, na základě kterého zemský výbor uzavřel s Myslbekem smlouvu na vytvoření svatováclavského pomníku, doprovázel českého knížete sv. Ludmila, biskup Vojtěch, opat Prokop a poustevník Ivan, který byl později nahrazen svatou Anežkou.

Sochy světců byly postupně osazovány k jezdecké soše Václava, kterou odlila z bronzy firma K. Bendlmayer. Kdo byl modelem Ludmily a Anežky, nevíme, ve Vojtěchovi zpodobnil Myslbek kardinála Vojtěcha Schönborna a Prokopovi propůjčil své vlastní rysy.

Klíčové Myslbekovo dílo — svatováclavské sousoší — si vyžádalo 36 let tvůrčího uměleckého života. Snoubil v něm monumentálnost a klasicistickou seveřnost s realistickým viděním a měnoscuským romantismem. Pro nás se sousoší sv. Václava stalo symbolem české státnosti (v roce 1918 byla v jeho blízkosti proklamována samostatně historického bohatství naší mlulost).

ného úspěchu: zvlétla v Číně a socialistický systém tak oviádat třetinu lidstva. Za pár let sovětští komunisté poznali, že tento úspěch byl pro ně darem vpravdě danajským!

Oběti vnitřní agrese se u nás nyní stala katolická církev, která v čela s arcibiskupem Benámem se ještě snažila čelit režimu. V březnu byla jednání mezi státem a církví přerušena a rychle rostl počet uvězněných kněží i katolických intelektuálů. Strach ovládl celou společnost.

IX. sjezd KSČ probíhající na konci května ovšem nejen schválil dosavadní politiku stranického vedení, ale potvrdil i další jeho projekty: řídil se všude vzorem SSSR, ve všech oblastech společenského života rozvíjet působení marx-leninismu, nekompromisně bojovat se zbytky poražených vladnoucích tříd a uskutečňovat socialistickou industrializaci a kolektivizaci zemědělství. Ta se nyní rozvíjela s využitím všech sovětských zkušeností, takže věžnice a pracovní táborů se rychle plnily „kulaky“ a jejich „přisluhovači“. I z těchto zrodilých úspěchů socialistického budování.

1949: Nástup do první pětilátky

Výstavba socialistické společnosti zemské zřízení a bylo nahrazeno zřizováním krajských. Smyslem jeho ustavení nebylo dát jednotlivým oblastem no sotva vůbec zaznamenat. První le den 1949 znamenal především počátkem první pětilátky, úvodního z dlouhé řady národních plánů, které na základě jediné vědecké marx-leninské analýzy vedly vždy po určitém čase k hospodářské krizi a vyústily posléze v hlubokou pád naší ekonomiky kamst mezi spodní průmyslové vyspělých zemí. Již ta první nesla v sobě předznamenání tohoto vývoje: kládla důraz na těžký průmysl v míře, pro jakou u nás zdaleka nebyly podmínky, a usilovala — v době rozmachu mezinárodní ekonomické integrace — o co možná největší hostodářskou autarkii, zatímco tradiční odvětví lehkého průmyslu odsouvala stranou a význam služeb hluboko podcenila.

Dne 1. ledna padlo historicky dané voluce dosáhla ještě jednoho nesmíř.

Koruna si polepsila

(par): Prodejní kursy, ve kterých si naši turisté mohou směňovat valuty, opět klesly. A tak třeba kurs západoněmecké marky klesl pod dvacet korun a přiblížil se tak ke kursu marky východoněmecké (1 DDM za 10 Kčs). Francouzský frank za 2,6 Kčs (-2,5%), rakouský šilling za 2,77 Kčs (-2,0%), švýcarský frank za 22,38 Kčs (-1,6 procenta), americký dolar za 32,87 koruny (-2,6%), anglickou libru za 53,81 Kčs (-3,3%) a tisíc italských lir za 28,65 Kčs (-2,4%). Jak je patrné, nejstabilnější zůstal kurs švýcarského franku, nejvíce poklesl kurs libry...

1990 bude v Praze vybudováno pět tisíc bezbariérových uličních přechodů — z toho čtyři stovky ještě v letošním roce. Rada schválila také odstranění některých pamětních desek — zmizí například bronzová upomínka na V. I. Lenin v Praze 7 v Režnécké ulici, pamětní deska Emmanuila Fajfirovi v Praze 2, tři připomínka prvního potuláckého spřávk KSC v pivním průzkám obvodě.

Opět Štefánikova hvězdárna

(re): Hvězdárna v Praze na Petříně ponese ode dneška opět Štefánikovo jméno; právě uplyne 71 let od tragického úmrtí generála M. R. Štefánika a 81 let ode dne, kdy byla hvězdárna zpřístupněna široké veřejnosti. Vznikla zásluhou České astronomické společnosti a hlavního města Prahy. Přístrojově vybavena byla ze Štefánikova fondu, jehož předsedou byl básník J. S. Machar a proktorem T. G. Masaryk. V sobotu 5. května uspořádá Štefánikova hvěz

Den otevřených dveří, v prostých výstavy se bude moci veřejnost seznámit s životem astronoma a diplomata M. R. Štefánika.

Přechody pro invalidy

(re): O některých bodech čtvrtěního jednání rady NVP se hovořilo na věrejší tiskové besedě v Praze. Náčestek primátora J. Němce mimo jiné informoval o tom, že do roku

ROA - vojáci generála Vlasova

J když bylo vytváření ruské vojenské jednotky v rámci sestavy wehrmachtu ohlášeno už někdy v roce 1943, k jejímu skutečnému zformování došlo až koncem roku následujícího, v listopadu 1944. Na rukávech měli její příslušníci odznak — zelený štítek s bílým polem uvnitř, lemovaným červeně. Přes bílé pole dva modré pruhy, Svatoandějský kříž, a nad tím tři písmena azbuky POA (tedy ROA — Ruská osvobozenecská armáda).

Němečtí nacisté využívali ve válce k vojenským službám řady jednotek zformovaných na území obsazených států — po boku wehrmachtu bojovala francouzská jednotka, armáda Slovenského štátu...

Kdo byl vlastně generál Vlasov, jehož jménem někdy bývá tato vojenská jednotka také nazývána? Stanislav A. Auský, který se v květnu roku 1945 zúčastnil bojů ROA proti nacistům po boku bojovníků Pražského povstání, o něm mj. ve své publikaci vydané v roce 1980 u J. Skvorceckého v Kanadě uvedl:

A. A. Vlasov se narodil roku 1890 v rodině zemědělece a venkovského krejčího u Nižního Novgorodu. Začal studovat pravoslavný seminář, v roce 1919 byl povolán do Rudé armády. V armádě zůstal, přežil čísky i odstranění generála Tuhačevského. V lednu 1941 se stal velitelem sboru ve Lvově a měsíc na to byl vyznamenán Leninovým řádem. Počátek války ho zbavil iluzí o oprávněnosti sovětského režimu. Když nacistická vojska stála těsně u Moskvy, byl Vlasov jmenován velitelem 20. armády. Dostal k dispozici patnáct tanků a u volokolamského úseku přešel s armádou do protitoku a zastavil německý postup. V lednu 1942 byl vyznamenán Řádem rudého praporu a povýšen do hodnosti generálporučíka. Pak byl pověřen velením na frontě u Leningradu. Nic neslibovalo úspěch a Vlasov navrhl Stalinovi, že bude lépe ustoupit. Byl odmítnut. Nacisté postupně obklíčili a zničili devět divizí a sedm brigád. Vlasov se zbytkem armády padl do zajetí. Němcům vydalo Vlasova místní obyvatelstvo.

Další osud generála Vlasova a mnoha dalších vysokých sovětských důstojníků, kteří s ním později vytvořili ROA, je velice pozoruhodný a historické publikace, které o něm a jeho vojsku ve světě vyšly, jdou do desítek.

U nás se o Ruské osvobozenecské armádě, tedy o vlasovcích, jak se běžně používá tohoto termínu, hovoří — či spíše nehovoří — především v souvislosti s Pražským povstáním. Nedávno věnoval působnosti ROA v květnu 1945 v Praze pozornost také týdeník agentury Novosti známý u nás jako Týdeník aktualit. V obsahlém článku uvádí boje vlasovců s jednotkami SS v Praze. V článku, který, jak jeho autoři uvádějí, se záměrně vyhnul celkovému hodnocení ROA, však mj. uvádějí: „Vnitřní svět těchto lidí nám i nadále zůstává utajen. Statistice našich krajanů [podle různých pramenů od 700 tisíc do milionů], kteří se ocitli na druhé straně barikády, to není mýtus, ale skutečnost. A musíme ji prostudovat stejně pečlivě jako kterýkoliv jiný historický fakt. Studovat seriózně, objektivně, s využitím co nejlépejších souborů pramenů, bez ideologických schémat, která na hony čpí předpojatost. Nejjednodušší je sejtchovat za zraďáky; ale pochopit, co se odehrávalo v duši... První pokusy jsou známé. Patří mezi ně rozbor vlasovského hnutí, který udělal A. Solženicyn ve svém Souostroví GULAG...“ Tolik tedy citace z článku F. Perčonoka a V. Sedláčnickova.

Podívejme se nyní alespoň heslovitě a velice stručně na účast vojáků 1. divize ROA v Pražském povstání.

Divize už od prvních okamžiků vstupu na naše území na severu Čech navazovala těsné kontakty s místními obyvateli, docházelo ke konfliktům s německými posádkami.

V Praze propuklo 5. května 1945 povstání. V 11 hodin se ozvala sifelba na Václavském náměstí, ve 12 hodin začalo zasedání České národní rady. Velitel 1. divize ROA Buničenko se setkal s důstojníky štábu povstání, kteří žádali okamžitě o poskytnutí pomoci. Za dvě hodiny se ROA vydala na pochod k centru Prahy. V noci toho dne pražský rozhlas oznámil, že zmocnění ČNR jednají s generálem Vlasovem. To byla vůbec první zpráva o tom, že na scénu přichází tato ozbrojená síla. První průzkumníci ROA byli už na Smíchově.

Praha čekala na zbraně. Později se ukázalo, že v tom, že nebyly zbraně Angličany dodány, už hrála své později naplno se projevující politika poválečného dělení Evropy.

Na cestě ku Praze — divize postupovala ve třech proudcích — v některých místech jí čeští obyvatelé poskytovali nákladní auta, aby vojáci ROA dorazili Praze na pomoc rychleji. Jedna četa pak pronikla průzkumem na Smíchov až k Ženským domovům a ke křižovatce U anděla. Směrem k hlavnímu městu vyrazily také tanky majora Kostienka z ROA.

Následující den, 6. května 1945, zahála divize ROA už plně a aktivně do boje v Praze a jejím okolí. Bylo dobyto letiště v Ruzyni.

Kolem poledního pronikl pluk ROA pod vedením Archipova k Vltavě a na několika místech až do centra města. Městský rozhlas vysílal výzvy, aby pokračoval boj proti okupantům, že „vlasovci přicházejí Praze na pomoc“. Někde se začaly objevovat za okny fotografie generála Vlasova.

Z jihu směřovala na pomoc německým vojskům, především jednotkám SS, značná síla, kterou však zastihl a zastavil 2. pluk 1. divize ROA. Podle slov důstojníků ze štábu povstání tak jednotky generála Vlasova značnou měrou snížily nebezpečí porážky Pražského povstání. U Lahoviček padlo 48 vojáků ROA, kteří byli pohřbeni na místě. Tento vojenský hřbitov existoval ještě v roce 1946.

Další jednotky ROA se zúčastnily bojů s německými dělostřeleckými bateriemi na Petříně, které ostřelovaly cíle v Praze. Dva prapory ROA se rozvinuly a postupovaly směrem na Strahov a Petřín. Další jednotka postupovala z ulice Na újezdě petřinským svahem, kde se pak střetla s německými posádkami. Vojáci ROA rovněž bojovali v okolí Pražského hradu a Černínského paláce.

V pět hodin ráno vyrazila divize ROA do útoku. Dva prapory posílené dělostřelctvem a tanky překročily Palackého a Jiráskův most. Do večera padly do rukou vojáků ROA na 4 tisíce příslušníků wehrmachtu a SS.

Zatímco vojáci bojovali v pražských ulicích i na předměstích města, na některých místech v Praze docházelo k jednáním. Mj. také mezi ČNR a představiteli armády generála Vlaso-

va. Debaty byly bouřlivé. Komunisté ostře odporovali účasti ROA a její pomoci Pražskému povstání. V. David, J. Smrkovský, Müllerová, Zaboňník... Představitel KSČ V. David přímo na jednání řekl: „Věc, která se projednává [účast vojsk ROA, pozn. red.] může mít nedozrnlé následky pro... případnou rychlou sovětskou pomoc. Je třeba věc velmi vážně rozhodnout, i když by se snad přechodně zdálo, že by se situace mohla na krátký čas přiosvitit.“ Z pražského rozhlasu se po tři dny opakují zoufalá volání ke spojeneckým armádám o pomoc. Žádná nepřichází.

Situace se přiosvětila. Nacistický teror vzrůstá. Před plnicí vysílá rozhlas text, jehož koncept připravil J. Smrkovský a konečnou formulaci provedli komunističtí představitelé ČNR. Mj. se v něm také říká: „Bratři rudoarmejci, američtí a angličtí kamarádi! Věřme, že zítra ochráníte svými bojovými stroji pražské nebe. Tankisté, vyražte ku Praze.“ Byla třetí noc povstání. Američané ze západních Čech, jak známo, nemohli a komunisté v Praze je ani nechtěli. Že by tedy ve výzvě Smrkovského a spol. byl zárodek „lidské tváře“?

Nakonec byl předán v zastoupení gen. Vlasova generálu Buničenkovi dokument — Stanovisko České národní rady, v němž se mj. praví: „... Česká národní rada děkuje generálu Vlasovovi a jeho vojskům, že na výzvu rozhlasu přišli na pomoc bojovíci pražskému lidu...“ V zápisu z jednání ČNR je rovněž uvedeno, že po určitém jednání a sporu o děkovný dopis gen. Vlasovovi byl nakonec dopis napsán, přeložen a odeslán:

Panu generálu Vlasovovi,
Česká národní rada děkuje Vaším vojskům za rychlou pomoc, kterou poskytují na základě rozhlasové výzvy našemu hlavnímu městu Praze. Česká národní rada rokovala s Vaším zplnomocněncem a přikládá modalitu této spolupráce.

Divize žádala politický azyl. Byl jí odmítnut.

Báhem 7. května se několikrát jednalo o kapitulaci a odchodu německých vojsk z Prahy. Ždá se, že je kolem tohoto jednání ještě hodně nejasného. Mohlo se totiž stát, že v případě kapitulace před příchodem Rudé armády...

Radiostanicí 1. divize ROA zachytila depeši. Velitel 1. divize generálu Buničenkovi: Navrhují, abyste odmítl jakoukoliv pomoc od Američanů. Praha má být ruská a ne americká. Podepsán: Zplnomocněnec NKVD pro Československo... (Jsou uváděna dvě jména: Nikandrov nebo Nikoforov, přesné znění není známo) Zpravodajská služba ROA ohlásila, že tentýž den byl zastaven postup Američanů v západních Čechách.

Účast vojska generála Vlasova při Pražském povstání je, jak se zdá, jedním z mnoha „bílých míst“ naší historie. A nejen její účast v Praze. Toto bílé místo čeká na spravedlivé zhodnocení a zpracování historiky.

aufgrund internationaler Analysen und Vergleiche, berichte die DDR-Nachrichtagentur ADN am Montag. Nach Schätzungen der Kulturorganisation der Vereinten Nationen, UNESCO, gibt es in der Bundesrepublik sogar zwischen 500 000 und drei Millionen Menschen, die Schwierigkeiten im Umgang mit der Sprache haben.

100 000 Analphabeten in DDR
BERLIN, 14. Mai (dpa). In der DDR können schätzungsweise 100 000 Menschen weder lesen noch schreiben. Mit dieser Zahl rechnen Bildungsexperten

62 Prozent mehr Unfälle
BERLIN, 14. Mai (AP). Die Zahl der Verkehrsunfälle in der DDR ist im Vergleich zum Vorjahr drastisch gestiegen. Wie die DDR-Nachrichtagentur ADN am Montag berichtete, kamen von Januar bis Ende April 618 Menschen auf den deutschen Straßen zu Tode, das waren 62 Prozent mehr als in den ersten vier Mo-

Zřejmě je skutečnost to, co uvádí mj. S. A. Auský: „Mnoho osobností na české straně si v těch dnech i později přálo, aby se 1. divize ROA v Praze vůbec neobjevila. Protože lidé na ní nikdy nezapomněli a pouhé dvě o ní na počátku vědli tak málo a později, kromě několika hanlivých tvrzení, o ní napsali vůbec nic, zamíčená minulost dala vznik legendě.“

Brüsseler Analyse: Strukturelle Arbeitslosigkeit in den ersten Jahren unvermeidlich

BRÜSSEL, 14. Mai. Die gleichen Probleme wirtschaftlicher Umstellung, die in der DDR mit bundesdeutscher Hilfe bewältigt werden sollen, müssen die anderen mittel- und osteuropäischen Staaten ohne Hilfe will die Brüsseler EG-Kommission leisten. Ihr Wirtschafts- und Finanzkommissar Henning Christophersen legte am Montag eine Analyse vor, die unter Mitwirkung von Experten der Weltbank und des Internationalen Währungsfonds erarbeitet wurde.

Die Umstellung von sozialistischer Staatswirtschaft auf freie Marktwirtschaft in Polen, Ungarn, der CSFR, Bulgarien und Rumänien könne nicht ohne strukturelle Arbeitslosigkeit vonstatten gehen, betonte Christophersen. Gemeinsam sei den staatssozialistischen Systemen die früher „versteckte Arbeitslosigkeit“ durch weit überhöhte Personalbestände in Betrieben und Verwaltungen. Erste Priorität bei der Umstellung müsse die Währungsstabilität und die Sanierung

der von 100 Milliarden Mark oder mehr bis Ende 1992 müßten sie (bei insgesamt 120 Millionen Einwohnern) durch Privatkapital oder auf dem Weltfinanzmarkt decken. Denn direkte Hilfen aus der „Gruppe der 24“ (EG und zwölf andere westliche Industrieländer) könnten nur für gewisse Projekte zur Verbesserung der Infrastruktur und des Umweltschutzes erwartet werden.

Der Kommissar äußerte die Hoffnung, für Polens hohe Verschuldung könne eine Teilentlastung im sogenannten „Paris Club“ westlicher Gläubiger gefunden werden. Die EG-Kommission habe darauf aber keinen Einfluß. Auch den „Rat für gegenseitige Wirtschaftshilfe“ (RGW) der bisherigen Ostblockstaaten wird nach Ansicht Christophersens durch die Entwicklung zur Umstellung gezwungen, weil die ost- und mitteleuropäischen Staaten das bisherige Austauschsystem mit der Sowjetunion über „Transfer-Rubels“ nicht mehr nehmen würden.

(westlichen) Ausland Platz greifen könnten. Erst dann ergebe sich die nötige Glaubwürdigkeit der Reformen.

Christophersen zählte zu den notwendigen Maßnahmen auch die Zulassung und Garantie von Privatbesitz, die Einführung westlichen Unternehmens- und Vertragsrechts sowie eines kostendeckenden Sozialversicherungssystems, mit dem unter anderem die strukturelle Arbeitslosigkeit erträglich gemacht werden müsse. Alle ost- und mitteleuropäischen Staaten stünden vor „einer schwierigen Periode“, betonte der Kommissar, denn erst nach einer Krisenzeit könne das derzeit bei Null liegende Wirtschaftswachstum in diesen Ländern auf voraussichtlich fünf bis sechs Prozent jährlich für den Rest des Jahrzehnts klettern.

Die Währungskonvertibilität, so der Kommissar, sei Voraussetzung für die Eingliederung der Ost-Staaten in die westliche Weltwirtschaft und das Wirtschaftswachstum. Ihren Investitionsbe-

Höchster Beschäftigtenstand seit Kriegsende Erwerbstätige in der Bundesrepublik Deutschland

Funktion nichts im Ausland zu suchen, aber er akzeptierte gerne den Vorschlag seines verhinderten Kollegen, des Ministers für Außenhandel Urban, ihn bei der Eröffnung einer belgischen Handelsmesse in Stockholm zu vertreten.

Während eines festlichen Empfangs, auf dem schwedischen Politikern und Geschäftsleuten Gelegenheit geboten wurde, sich von der Qualität belgischer Genußmittel zu überzeugen,

konzentrierte sich van der Biest insbesondere auf den belgischen Schnaps, den er hoch in Ehren hielt.

Nach Augenzeugenberichten, die in der Presse gemeldet werden, wackelte der Minister bald laut lallend durch den Saal. Als er am Abend beim Büfett angefangen hatte zu schreiben, Tischnachbar zu belastigen und anzugreifen, trugen ihn zwei mitgereiste Mitarbeiter hinaus. Sie brachten ihn ins Sheraton-Hotel, wo der Portier sich weigerte, einen besoffenen Mann hereinzulassen. Nachdem die Begleitung van der Biests der Hotel-Direktion klargemacht hatten, daß es sich um einen belgischen Minister handelte, wurde seiner Exzellenz Einlaß gewährt unter der Bedingung, daß er sofort in sein Zimmer gebracht werden müßte. Als van der Biest dennoch im Hotel Krach schlug, wurden seine Begleiter höflich ersucht, ihn für den Rest der Nacht in der belgischen Botschaft in Stockholm unterzubringen, was dann auch geschah.

Im belgischen Parlament hat Premierminister Wilfried Martens zugegeben, es sei tatsächlich um den wiederholt zu tief ins Glas guckenden van der Biest „ein Problem“ entstanden. Martens gab keine Einzelheiten bekannt, aber er ließ wissen, daß sich der Minister nicht ministerhaft benommen habe. Der Premierminister wollte sogar „in Erwägung ziehen“, sich bei der schwedischen Regierung

zu entschuldigen. Martens bediente sich solcher vorsichtiger Formulierungen offenbar im Bemühen, einen großen politischen Krach im Lande zu verhindern. Van der Biest gehört zu den Prominenten der Sozialistischen Partei in Wallonien. Ein betrunkenen Minister kann bei den wackligen belgischen Verhältnissen für nicht geringe Probleme sorgen, zumal wenn es flämische Zeitungen und Politiker gibt, die eine solche Affäre ans Licht bringen, um die wallonischen Sozialisten zu treffen. **VON RALF SEBASTIAN**

Zur Ausnüchterung wurde Minister in die Botschaft getragen

Die Affäre eines betrunkenen Ministers hat in Belgien großes Aufsehen erregt. Normalerweise hätte der für soziale Fragen zuständige Minister der Regierung im wallonischen Ländestteil, Alain van der Biest, in seiner

diger“ des Volkspartei-Vorsitzenden sein. Der 47jährige Bartoncik habe unter dem Decknamen „Hajek“ mit der Registrierungsnummer 15 301 für den gefährdeten Staatssicherheitsdienst gearbeitet. Der Parteichef habe bei dieser Arbeit sogar vor Morddrohungen nicht zurückgeschreckt. Detailliert wird in dem Dossier beschrieben, wie er ein Parteimitglied zur Einstellung der politischen Tätigkeit gezwungen hat, indem er der Frau des Poli-

kers drohte, sie zur „Witwe mit sieben Kindern“ zu machen.

Die gegenwärtige stellvertretende Außenministerin Bartoskova wird in dem Dossier beschuldigt, unter dem Decknamen „Vera“ geheime Mitarbeiterin des Sicherheitsdienstes gewesen zu sein.

Opět kandidátem

(Čtk): Koordinační centrum Občanského fóra navrhuje Václava Havla za kandidáta na funkci prezidenta České a Slovenské Federativní Republiky ve volbách, které se uskuteční v červnu v již nově zvoleném Federálním shromáždění ČSFR. Tuto informaci včera sdělil ČTK představitel KC OF Jan Urban.

Vorwürfe gegen konservative Politiker in der CSFR erhoben

WIEN, 14. Mai (AP). Knapp vier Wochen vor den ersten freien Wahlen in der CSFR sind führende konservative Politiker in einem Geheimdossier der Mitarbeiter beim tschechoslowakischen Staatssicherheitsdienst StB (Státní bezpečnost) beschuldigt worden. Das österreichische Nachrichtenmagazin „Profil“ veröffentlichte am Montag den Wortlaut des Dokuments über den Chef der Tschechoslowakischen Volkspartei, Josef Bartoncik, Innenminister Richard Sacher sowie die Vizeaußenministerin Vera Bartoskova. Bartoncik wird von Beobachtern als möglicher nächster Ministerpräsident genannt. Der bereits seit längerem in der CSFR heftig kritisierte Innenminister Sacher soll demnach ein „vorgeschobener Vertei-

„Bekennnis zu Europa“

Partnerschaft mit Prag

12. 5. 90

Die Partnerschaft zwischen Frankfurt und Prag, Hauptstadt der Tschechischen und Slowakischen Föderativen Republik (CSFR), ist besiegelt: Am Freitagabend unterzeichneten Oberbürgermeister Volker Hauff und sein Prager Amtskollege Jaroslav Koran während eines Festaktes im Römer den Partnerschaftsvertrag. Anschließend trugen sich der Prager Oberbürgermeister und dessen Begleiter in das goldene Buch der Stadt ein.

In seiner Rede ging Hauff auf den gesellschaftlichen und politischen Wandel in Europa ein und warnte davor, daß Deutschland erneut eine Macht werde, die „selbstbezogen lebt und den Nachbarn mit Überheblichkeit begegnet“. Es gehe jetzt um das „Bekennnis zu Europa“, und „deshalb setze ich mich für diese Partnerschaft ein, weil es das richtige Zeichen zur richtigen Zeit ist. Diese Partnerschaft hilft als ein Schritt, Europa als Begegnung der Völker spürbar zu machen.“

Koran sagte, er sei überzeugt, daß heute „der Grundstein einer neuen, freundschaftlichen Zusammenarbeit zwischen Prag und Frankfurt in einem neuen, freundschaftlichen Europa gelegt“ werde.

Über Frankfurt sagte Koran, es sei nicht nur eine Stadt der Banken, der Börse und der Messen, sondern auch Sitz der Bildung und der Kunst. Er erinnerte noch einmal an den 15. Oktober vergangenen Jahres, wo in der Paulskirche an den Schriftsteller und heutigen Präsidenten der CSFR, Vaclav Havel in Abwesenheit der Friedenspreis des deutschen Buchhandels verliehen wurde. Nach Ansicht Korans, der zu der Delegation gehörte, die den Preis empfangen hatte, sei dies ein bedeutender Augenblick für die unmittelbare Geschichte der CSFR gewesen.

Die Prager Delegation mit Koran an der Spitze hält sich seit Donnerstag in Frankfurt auf. In Gesprächen mit Frankfurts Stadtregierung ging es vor allem um Stadtplanung und Umweltfragen sowie den Aufbau demokratischer Verwaltungsstrukturen.

Oslavy československé státnosti

(čtk): Oslavy československé státnosti vyvrcholily v sobotu na Bradle — místě posledního odpočinku M. R. Štefánika. Desetitisíce pouťníků, kteří po 2 letech opět svobodně vzdali hold velkému synovi slovenského národa, zaplnily okolí jeho mohyly.

Mohutné zástupy mezi sebou nadšeně přivítaly prezidenta ČSFR Václava Havla, předsedu FS ČSFR Alexandra Dubčeka, předsedu vlády ČSFR Mariána Čalfu, ministra národní obrany ČSFR, armádního generála Miroslava Vacka a další osobnosti. Přítomni byli i představitelé zastupitelských orgánů v Československu.

Položením věnců k monumentálnímu památníku se Štefánikově osobnosti poklonili prezident republiky, předseda FS a předseda federální vlády. Po československé státní hymně přivítal všechny přítomné předseda vlády SR Milan Čič. Zdůraznil, že život M. R. Štefánika se stal vzorem pro několik generací. Nad návrším zazněly verše Milana Rúfusa Bradle 1990 v podání L. Chudíka a rozezněly se

na S projevem poté vystoupil Alexander Dubček.

Účastníky oslav pozdravil i prezident republiky Václav Havel a předseda české vlády Petr Pithart. Nad místem celonárodní pouti potom proletly vrtulníky s vlajkami federace i obou národních republik. Z rukou V. Havla převzal velitel 3. leteckého školního pluku v Piešťanech jmenovací dekret, jímž podle rozkazu prezidenta republiky z 5. května 1990 při příležitosti 45. výročí osvobození Československa dostal tento pluk právo nosit jméno Milana Rastislava Štefánika. Potleskem vyjádřili účastníci shromáždění souhlas s textem Prohlášení k národu, ve kterém se vyzdvihuje Štefánikovo životní krédo „Věřit,

„Pane doktore, dnes jsem se celou noc na posteli obracel z jedné strany na druhou, ale nepodařilo se mi usnout. Pořádte mi, co mám dělat!“
„Zkuste ležet kildně!“

PROHLÁŠENÍ K NÁRODU
VĚŘIT, NEBOJĚT, NEVYKORISŤOVAT!
VĚŘIT, NEBOJĚT, NEVYKORISŤOVAT!

Slavnostní jmenování generálů

(čtk): V předvečer oslav 45. výročí osvobození Československa byli včera v Praze rozkazem prezidenta ČSFR V. Havla jmenováni generálové Čs. armády. Generálské hodnosti byla také navržena vojákům, kterým byla z politických důvodů v 50. letech a po roce 1968 odňata.

Vyhlášeným rozkazem prezidenta republiky byl do hodnosti genplk. In memoriam povýšen V. Prchlík. Hodnost arm. generála byla navržena L. Krejčímu, hodnost brigádního generála R. Smetankovi, J. Markovi, K. Marešovi a O. Tichému, který jako jediný Žijící mohl být vyhlášením rozkazu přítomen osobně. Do hodnosti generálporučíka ve výslužbě byl povýšen genmjr. v. v. V. Kužel. Do hodnosti generálmajora ve v. byl jmenován plk. v záloze O. Bizík, F. Fajtl, P. Kocfelda, S. Petras, V. Mencl, J. Brunovsky, J. J. Stanek, K. Mrázek, J. Domaňský a V. Pládr. Ministr národní obrany ČSFR genplk. M. Vacek byl povýšen do hodnosti arm. generála. Do hodnosti generálporučíka byl povýšen genmjr. A. Šlímák, I.

Andrejčák, R. Ducháček, J. Ferenc a L. Tomeček. Do první generálské hodnosti — generálmajor — byli jmenováni plukovníci P. Gavlas, I. Hlava, J. Šrámek, P. Honzek, M. Matějka, J. Ploc a B. Nytra. Prezident V. Havel poté všem povýšeným a nově jmenovaným generálům poblahopřál.

Pamětní desky Američanům

(čtk): Již potřetí se v sobotu na budovu MNV v Domažlicích vracela pamětní deska věnovaná památce osvobození města příslušníky americké armády. Odhalila ji velvyslankyně USA S. Templeová-Blacková. Slavnostního aktu se zúčastnil i místní předseda federální vlády a ministr zahraničních věcí ČSFR I. Dienstbier.

Vítězná americká armáda zde zastavila 9. května 1945 přecházející armádu německou a maďarskou — to je část textu na památníku, který byl rovněž v sobotu odhalen ve Vítězjovicích nedaleko Prachatic. Také tohoto aktu se zúčastnila velvyslankyně USA v ČSFR S. Templeová-Blacková. Spolu s ní a početnou veřejností byl přítomen také představitel KC OF Praha J. Urban.

„Památky padlých hrdinů 2. světové války — vepsali na pamětní desku obyvatelé Chodova na Sokolovsku, kterou v sobotu odhalili na hřbitově v den 45. výročí osvobození města americkou armádou.“

Pamětní desku na počest 45. výročí osvobození města americkou armádou včera odhalili v Kynšperku nad OHNÍ v sokolovském okrese. Vzdali díky těm, kteří jim podle historické pravdy přinesli svobodu.

PRVNÍ SOUKROMÉ VZĚNÍ na pátečním kontinentu bylo zříceno pobliž severozápadního provinčního města Ipswich: své tresky ztráty svobody si tam může odsedět 240 vězňů najejdnou. Zpráva uvádí, že soukromá vězení jsou hospodárnější než státní s přebujelou administrativou a s přesnými dozorci.

Zdravotnických zařízení. Ve vyslanectví ČSFR v Moskvě oznamuje, že s dalšími nabídkami letní rekreace pro postižené děti se lze obracet na první teritoriální odbor federálního ministerstva zahraničí ČSFR, který poskytuje také dodatečné informace.

Jde o spravedlivé rozdělení

(čtk): V souvislosti s návrhem slovenské vlády na řešení majetkových otázek řeckokatolické a pravoslavné církve v ČSFR, přijal místopředseda vlády ČSFR J. Hromádka početnou delegaci představitelů pravoslavné církve z České i Slovenské republiky na jejich vlastní žádost. Představitelé pravoslavné církve vyjádřili nesouhlas s rozhodnutím vlády SR, podle něhož se řeckokatolická církev vrátil veškerý její nemovitý majetek, který byl v roce 1950 nezákonně převeden do vlastnictví pravoslavné církve. Delegation navštívila kancelář prezidenta republiky, kde si jednal poradce prezidenta M. Kůzačko, a krátce hovořila s prezidentem V. Havlem. Poté průvod v čele s pravoslavným trojramenným křížem prošel z Hradu do sídla metropolitní rady na Novém Městě v ulici V. Jámě.

Sovětský protest

Moskva: Náměstek ministra zahraničí SSSR I. Aboimov včera pozval na ministerstvo zahraničí v Moskvě vel-

Uprášený počet obětí

Moskva: Od roku 1921 do začátku roku 1954 bylo za „kontrarevoluční zločiny“ různými vojenskými soudy odsouzeno 3 777 380 lidí. Z nich 842 980 bylo odsouzeno k trestu smrti zastřelením, k trestu vězení či pobytu v pracovních táborech bylo odsouzeno 2 369 220 lidí a nad 765 180 osobami byl vyřčen ortel vyhnanství. Uvedl to v rozhovoru pro agencuru APN náměstek předsedy Výboru státní bezpečnosti SSSR generálplukovník V. Piroškov s tím, že tyto údaje vycházejí ze zprávy předložené N. Chruščovovi v roce 1954. Sovětský generál tak odmítl tvrzení americké rozhlasyové stanice Svoboda, která 2. května hovořila o desítkách miliónů obětí stalinových represí v SSSR. Celkový počet odsouzených v letech 1930—1953 činí 3 778 234 osob, z toho 788 098 bylo odsouzeno k trestu smrti zastřelením, konstatoval sovětský generál.

NAZINUMIZOVÁ

vyslance ČSFR R. Slánského a upozornil ho na „nepřijatelnost akcí, které podnikají jednotlivé skupiny čs. občanství před sídlem sovětského velvyslanectví v Praze. Jak dále uvádí agentura TASS, tyto skupiny buď narušují normální práci sovětského velvysla-

nectví. Náměstek ministra zahraničí SSSR požádal podle TASS čs. stranu, „aby byla podniknuta okamžitá a účinná opatření v zájmu zajištění náležitých podmínek pro činnost sovětského diplomatického zastupitelství“. Protest sovětského ministerstva zahraničí se týkal manifestace pražské veřejnosti na podporu Litvy.

Čs. humanitární krok

Moskva: Čs. vláda kladně reagovala na žádost českých krajanů z chersonského okresu na Ukrajině postiženého důstojníky havárie Černobylského jaderného reaktoru. Aby asi 250 dětem, některým v doprovodu matek,

Parlament zrušil trest smrti

FS se schází na poslední schůzi před volbami

(la): Za předsednictví místopředsedy FS br. Josefa Bartoňáka se včera sešlo plénum Federálního shromáždění na své 26. schůzi. Sněmovny lidu a Sněmovny národa, která má během pěti dnů uzavřít jeho dosavadní činnost před svobodnými volbami do nového nejvyššího, zastupitelského orgánu republiky. **3.5.90**

Práce, která zahrnuje 33 zákonůch předloh, má nezvykle bohatý program. Je v něm několik návrhů novel ústavních zákonů a vládních nálezů, jejichž naléhavost si vyžádala rychlý spád politických událostí.

Prvním schváleným zákonným článkem v ústavním zákoně z roku 1968 bylo funkční období prezidenta, zvoleného po svobodných volbách do Federálního shromáždění v r. 1990, které bude trvat 24 měsíců. Dalším schváleným ustanovením ústavního zákona z roku 1969 byl stanoven jako sekretář Rady obrany státu ředitel odboru obrany a bezpečnosti Úřadu předsednictva vlády ČSFR.

Největší pozornost pléna Federálního shromáždění se soustředila k trojici vládních návrhů zákonů, kterými se mění a doplňuje trestní zákon, trestní řád a výkon trestu odnětí svobody. Tato důležitá zákonná předloha má zásadní význam, neboť navazuje na programové prohlášení vlády národního porozumění z 19. prosince uplynulého roku a zrušení ústavního článku o vedoucí úloze KSČ. Novela trestního zákona totiž obsahuje mimo jiné otázku zrušení trestu smrti, kterým se má Česká a Slovenská Federativní Republika zařadit mezi 66 zemí, kde se trest smrti neuznává nebo nevykonává. O tomto zákoně návrhu byla vedena široká průzkumná příprava a ve Federálním shromáždění na to navázala obsáhlá diskuse. Přibližně polovina připomínkových míst byla pro zachování tohoto absolutního trestu, právnícká fakulta Univerzity Karlovy doporučila jeho zrušení na přechodnou dobu. Tento návrh byl v podstatě zákonodárci akceptován. Předpokládána novela bude mít časově omezenou platnost a předpokládá zpracování nové

kodifikace do vydání příští Ústavy. V této kodifikaci bude možno otázkou za nezávazných deliktů zavazovat vládu. Vláda po posouzení předložených variant řešení navrhla trest smrti zrušit a nahradit jej možností uložení doživotního trestu odnětí svobody. Současně navrhla možnost podmínečného propuštění po odpykání nejméně 20 let.

Novela trestního zákona upravuje zároveň řadu trestních ustanovení, k nimž se vrátíme v podrobnější komentáři.

Federální shromáždění všechny předložené návrhy zákonů schválilo. V závěru plenární schůze byl projednán Ústavní zákon o jednotné právní úpravě v oblasti životního prostředí v působnosti obou našich republik, kde budou vytvořeny předpoklady pro systematické řešení ekologických problémů v zájmu obnovení harmonie mezi společností a jejím prostředím. Federální shromáždění pokračuje ve svém jednání dnes.

NEJBLÍŽŠÍ TĚM, KDO TĚCH VÍCE VYKONÁVÁ?

v Botičské ulici v Praze 2 (dvě třídy), ZŠ Na Pražáček v Praze 3 (jedna třída), ZŠ na náměstí Lidových milic (jedna třída).

Hradní přísaha

(čtk): Vojenskou přísahu v sobotu na Pražském hradě v přítomnosti prezidenta ČSFR Václava Havla složilo sto nových příslušníků Hradní stráže. Slavnostní fanfary uvítaly čs. prezidenta na 3. hradním nádvoří, zaplněném tentokrát hlavně rodinnými příslušníky a přáteli vojáků, kteří byli povoláni k vojenské službě u hlavní našeho státu. Václav Havel, dopravený ministrem národní obrany ČSFR armádním generálem Miroslavem Vackem, převzal hlášení velitele Hradní stráže majora J. Indrucha a vykonal přehlídku nových příslušníků Hradní stráže. Z balkónu Pražského hradu zazněla pak povzbudivá slova na adresu nováčků, pro které je reprezentace prezidenta ČSFR a jeho sídla čestným úkolem. Text vojenské přísahy přečetl náčelník Vojenské kanceláře prezidenta republiky generálporučík L. Tomešek. Hned nato odrazily starobylé zdi Hradu a svatovítské katedrály hromové: „Tak přísaháme.“

A KDO HLEDÁ PŘÍSLUŠNÍKY V PŘEDVÍRÁNÍ

VPN navrhuje také V. Havla

(čtk): Koordinační centrum Věřejnosti proti násilí s potěšením uvítalo, že KC Občanského fóra navrhlo dosavadního prezidenta Václava Havla za kandidáta na funkci prezidenta České a Slovenské federativní republiky v červnových volbách. Věřejnost proti násilí prohlašuje, že Václav Havel je i jeho kandidátem.

Strana obrany kultury vítá návrh koordinačního centra OF v Praze a vyjadřuje důvěru a plnou podporu kandidatuře V. Havla na funkci prezidenta v dalším období po červnových volbách.

303!!!

OSVOBOZENÍ PRAHY

VÁLKA JE VŽDY POLITIKUM a na svém konci především. V této etapě do popředí vystupuje zápas o rozhodující pozice v poválečném světě a tehdy probíhající válečné operace se řídí hlavně tímto hlediskem. Nejinak tomu bylo i na konci II. světové války.

Aby v závěru války nedošlo k zmatkům vyvolaným smísením spojeneckých vojsk, bylo třeba stanovit demarkační čáru, na níž se měl jejich postup zastavit. Již v únoru na jařské konferenci spojenecké štáby jednaly o předpokládané čáře dotyku; měla vést středním Německem a Československo tak zapadlo do sféry sovětské.

Od konce dubna se obsazení jádra Čech a především Prahy stalo předmětem zákeřných diskusí mezi představiteli Západu a Východu. Sověti se chystali zahájit útok na tento prostor od Dražďan; za datum zahájení operace stanovili 17. květen. 30. dubna sdělil vrchní velitel spojeneckých vojsk na západě gen. D. Eisenhower do Moskvy, že jeho vojska přejdou československé hranice a postoupí na čáru Karlovy Vary - Plzeň - České Budějovice. Prozrávající britský premiér W. Churchill však pochopil politický význam dobytí Prahy a téhož dne napsal dopis novému americkému prezidentovi H. Trumanovi, v němž mu neznal, jaký dosah by měl vstup Američanů do hlavního města Československa. 2. května se na gen. Eisenhowera dokonce obrátilo britské ministerstvo zahraničí se žádostí o postupu americké armády do Prahy a dále co nethloubějí do Československa. 4. května tedy gen. Eisenhower oznámil Sovětům, že jeho vojska „vyžádá si to situace, budou postupovat až k Vltavě a Esbi a očísli přítom levé břehy těchto řek“. Proti tomu sovětské vrchní velení okamžitě ostře protestovalo a žádalo zastavit postup amerických oddílů u Plzně. 6. května gen. Eisenhower uposlechl a dal pokyn k zachování původně dohodnuté demarkační čáry. Rudá armáda s ohledem na americké plány a snad i na povstání v Praze usplnila ofenzivu o den a zahájila ji rovněž 6. května.

Blízkost spojeneckých armád a zjevné příznaky rozkladu nacistického systému po Hitlerově smrti 30. dubna však podnítily obyvatelstvo různých končin protektorátu ke spontánnímu povstání o řadu dní dříve: 1. května povstal Píerov, 2. května Nymburk, Poděbrady, Rakovník, Nový Bydžov a další místa. 4. května se zhroutil německá moc nad řadou měst v okolí Prahy — v Kladně, Kralupech, Roudnici — a v Praze téhož dne odpoledne lidé zamazávali německé nápisy. 5. května zahájil pražský rozhlas své vysílání časovým hlášením: „Je sechš hodin.“

Spontánnímu výbuchu se alespoň v Praze postavila do čela ČNR spolu s důstojníky z veltelství „Bartoš“ a lidové hnutí organizačně podchytila. Do konce prvního dne povstání postavili ovládlí většinu města; jeho 30 až 50 tisíc bojovníků však nemělo dostatek zbraní, a proto museli přejít do defenzivy: v noci postavili na ulicích na 1600 barikád. Po prvním útoku se Němci vzpamatovali a v zoufalé snaze dostat se na druhý břeh Vltavy začali útočit na město.

V okamžiku největšího nebezpečí, kdy se pro českou veřejnost tehdy nepohopitelně Američané zastavili ve svém postupu, přišla Praze pomoc z řad tzv. Vlasovovy armády. Tvořili ji sovětská zajatci, kteří se nechali přimět pro boj proti Rudé armádě. S těmito jednotkami, které na po-

ČESKÝ VOJÁK V PRAZE - 1945
BITVĚVA
Präsident ČSFR v. Havel přijal včera na Pražském hradě japonského ministra zahraničních věcí Tarō Nakajamu. Oba státníci se vyslovili pro rozvoj vztahů mezi Československem a Japonskem. Na této cestě byly již učiněny prvotní kroky. Připravuje se mezivládní dohoda o ochraně japonských investic v ČSFR, přičemž naši zemi navštíví mise japonských odborníků s cílem aktivizovat vědecko-technické styky mezi oběma zeměmi. V. Havel a T. Nakajama také hovořili o rozvoji spolupráce ve zdravotnictví, sportu a kultuře. Zábýřeli se i současným vývojem v Evropě. Japonský ministr včera zvučnými slovy vyhlásil, že Japonsko bude s ČSFR spolupracovat i po skončení války.

4. 5. 90 PŘESTAVY BY
Na Němci; netušili, že zároveň skončil zápas o to, kdo je vystřídá.

razeným umožňovala projití městem na západ s tím, že odevzdají těžké zbraně.
Ráději jednotky německé armády byly většinou ukončily. Jen některé oddíly — hlavně SS — ještě v něm pokračovaly. Ty nadobro uměly sovětské tanky, které do Prahy dorazily v ranních hodinách 9. května. Lidé v ulicích řádili, že skončila vál-

7. května podepsal generál Jodi v Eisenhowerově sídle v Remši bezpodmínečnou kapitulaci — klid zbraň. 24.00 hod. Vzdor tomu Němci v Praze zesílili svůj tlak, až pronikli do sídla města. Kde zapálili Staroměstskou radnici. ČNR viděla východiskou v podpisu dohody o kapitulaci německých vojsk dne 8. května, jež po-

čárku května táhly západními Čechami, větší již před povstáním ve spojení důstojníci z veltelství „Bartoš“ a nyní se k nim pražský rozhlas obrátil s prosbou o zásah. Asi dvacet tisíc vlasovců již 5. května zamířilo ku Praze a srušilo se s německými oddíly. Na nátlak komunistických členů ČNR se však již od 7. května začali stahovat k západu.

Witt: „Kein Hätschelkind von Honecker gewesen“

DDR-Eisprinzessin lehnte Mitarbeit für den Stasi ab

Hamburg (dpa) – Das Ministerium der Staatssicherheit der DDR wollte auch den Eislauf-Star Katarina Witt zur Mitarbeit verpflichten. Als Gegenleistung hätte sie trotz eines Verbots des Deutschen Turn- und Sportbundes (DTSB) der DDR im Ausland Werbeverträge in Höhe von 5,3 Millionen Mark abschließen können.

Das berichtet Katarina Witt in einem eigenen Beitrag für die heute erscheinende Ausgabe des Magazins „Stern“. Trotz mehrfacher Aufforderungen von Stasi-Angehörigen habe sie keine Bereitschaftserklärung unterschrieben. Die Werbeverträge seien ihr in der Zeit zwischen 1984 und 1988 angeboten worden. Die Offerten gingen damals an den DTSB, der sie mit Hinweis auf

Der Stasi die kalte Schulter gezeitigt – Katarina Witt
Foto: dpa

DDR-Gesetze abgelehnt habe. Katarina Witt zu den entgangenen Millionen: „Später hab' ich es manchmal bereut.“

Die Doppel-Olympiasiegerin bestreitet auch, daß sie das Hätschelkind von Erich Honecker und Egon Krenz gewesen sei, dem die DDR-Regierung alles erlaubt hätte. „Auch bei mir liefen die idiotischsten Sachen. Ich sollte früher zum Beispiel jeden Abend einzeln angeben, wenn ich Post aus dem Ausland erhielt. Nach meinem Olympiasieg kamen tausende von Briefen aus der ganzen Welt, ich habe den schwachsinnigen Befehl einfach ignoriert. Da fing ich an, meine Post zu öffnen. Ich hab' mich beschwert, und der Spuk war vorbei“, berichtet Katarina Witt.

Heiß und trocken

Es soll ein Traumsommer werden. Wenig Regen und viel Sonnenschein. „Mit Spitzentemperaturen bis 35 Grad“, verspricht Deutschlands zuverlässigster „Wetter-Papst“, Diplommeteorologe Wolfgang Röder. Der 52-jährige Wissenschaftler hatte schon oft recht mit seinen Prognosen: zum Beispiel mit dem Sommer- und Winterwetter der letzten zwei Jahre.

Der Wetterfachmann am Meteorologischen Institut der Freien Universität Berlin hat zyklische Prozesse im Wettergeschehen beobachtet. Das heißt, das Wetter wiederholt sich nach bestimmten Gesetzmäßigkeiten.

Der wichtigste Zyklus für unsere Breiten ist dabei die atlantisch-europäische Luftzirkulation, eine 7,7-jährige Periode. Beispiel: Die Jahresdurchschnittstemperatur ist seit 1960 im Rhythmus von etwa sieben Jahren angestiegen. Aus solchen Daten filtert Meteorologe Röder seine Aussage: „Dieser Sommer wird in vielen Teilen Europas extrem trocken und erheblich zu warm.“

So sehen demnach die kommenden Monate aus:

MAI

Hochdrucklagen erzeugen in unseren Breiten warme Luft und Sonnenschein. Dabei wird es allerdings im Südwesten kühler sein als im Nordosten.

Durchschnittstemperatur: 14 Grad.

JUNI

Er wird etwas kühler als die anderen Sommermonate. Durchschnittstemperatur: 17 Grad.

JULI

Sehr warm – bis 35 Grad! Mit Regen ist wegen eines Azorenhochs kaum zu rechnen. Durchschnittswerte 19–20 Grad.

AUGUST

Das Thermometer steigt weiterhin bis 35 Grad. Im Schnitt wird es 18–19 Grad warm und sehr trocken.

SEPTEMBER

Bei Mittelwerten um 17–19 Grad bleibt es immer noch warm und trocken.

Übrigens: 1652–1658 erstellte der Abt Mauritius Knauer den berühmten „Hundertjährigen Kalender“. Er gelangte durch exakte Beobachtung der Gestirne zu derselben Erkenntnis wie Wolfgang Röder: Das Wetter wiederholt sich rund alle sieben Jahre.

1976 gab es 60 Sonnentage. Der angekündigte Traumsommer wird fast ein Jahrhundertssommer werden. Nur fast, denn um einen neuen Rekord aufzustellen, müßte er den bislang heißesten Sommer dieses Jahr-

Kati Witt Während sie im Westen absahnte ...

Was haben die SED-Kommunisten nur aus Katarina Witt gemacht? Wie ist es möglich, daß die Eislauf-Olympiasiegerin immer noch so verböhrt daherredet? Mit welchem Recht gibt Kati Witt – die als liebste

Propaganda-Girl der SED schon zu Honeckers Zeiten genug Geld hatte, reisen durfte und die Schönheiten dieser Welt genoß – den Menschen in der DDR weiterhin Ratschläge, die die meisten schon lan-

ge nicht mehr hören können? Im neuen „Stern“ fragt Kati Witt zum Beispiel: „Haben die (DDR-Politiker, d. Red.) noch was Eigenes? Elgene Ideen und Träume?“ Dann höhnisch: „Nee, die D-Mark wird's schon rich-

ten.“ Die D-Mark, von der Kati Witt ja genügend hat. An anderer Stelle ein Vergleich à la Kati Witt: „Nicht nur die Stasi hat abgehört, auch Bundesnachrichtendienst und CIA hören ab.“ Aber, Fräulein Witt: Hat der

Lieber eine heiße Adresse als eine kalte Wohnung

Bundesnachrichtendienst etwa Zehntausende in Folterkellern gequält – wie die Stasi der von Ihnen ehemals so verehrten SED?

Auf dieses Kind darf die SED wirklich stolz sein, immer noch. Katarina Witt im „Stern“: „1981 bin ich das erstmal nach Amerika gereist. Ich war damals 15 Jahre alt. Da hing auf irgendwelchem Flughafen eine große Deutschland-Karte. Ich kann mich noch genau erinnern. Die DDR war gar nicht eingezeichnet. Ich war empört darüber. Da muß doch eine Linie rein, habe ich immer wieder gesagt zu Jutta Möller, meiner Trainerin.“

Um die DDR macht sich Kati Witt nach wie vor „große Sorgen“. Wörtlich im „Stern“: „Die Menschen dort sind so schutzlos. Warum läßt man ihnen denn nicht mal Zeit, richtig wach zu werden?“ Der Kommentar des DDR-Experten Reginald Rudolf, der 1958 nach zwei Jahren Haft in den Westen floh: „Die Arroganz der Witt wird langsam unerträglich. Während sie im Westen absahnte, saßen die meisten Ihrer Landsleute im Dreck. Jetzt wollen die endlich einmal vernünftig leben, und Frau Witt ist der Meinung, sie seien nicht richtig wach.“

Die Sorgen der Katarina Witt

Im Mai 1990: „Da ziehen sich jetzt die Medien bei mir zu Hause daran hoch, daß Karl-Marx-Stadt nun wieder Chemnitz heißt. Das ist doch gar nicht so wichtig. Lieber sollten sie dort erst mal alle Fabriken schließen, die uns vergiften.“

Zur Verantwortlichkeit der SED am Unglück der Menschen, zu Blitterfeld – kein Wort von Kati Witt im „Stern“. Statt dessen kommt sie auf den „Exxon Valdez“-Skandal vor Alaska zu sprechen: „Exxon denkt an Exxon. Strafe zahlen, Medien beruhigen. Walter so, Exxon! Werden unsere kleinen Wahlzettel solche großen Konzerne und Banken

einmal umstimmen können?“

Ob das den einfachen Menschen in der DDR wirklich auf den Nägeln brennt? Viel näher liegt Ihnen wohl die Frage, ob Katarina Witt mit der Stasi Kontakte unterhielt. Das MIS wollte sie zur Mitarbeit verpflichten, enthielt sie jetzt. Als Gegenleistung hätte sie im Ausland Werbeverträge über 5,3 Millionen Mark abschließen können. Aber trotz mehrfacher Aufforderungen habe sie keine Bereitschaftserklärung unterschrieben.

Das dürfte den meisten Menschen in der DDR gefallen. Dennoch eine letzte Frage an Kati Witt: Wie kann ein Mensch viele Jahre im freien Westen erleben, wie schön die Welt sein kann, und in der DDR Stasi und Unfreiheit und jeden Tag das direkte graue Gegenteil – und hinterher die SED/DDR verteidigen?

Manche sagen, Kati Witt sei erst 24, man müsse ihr manches nachsehen. Dann wird es Zeit, daß sie endlich erwachsen wird.

Kdo dostane pracovní povolení

(čtk): Nejvýš 2100 čl. občanů dostane povolení pracovat ve Spolkové republice Německo, jak bylo uvede-

no v sobotu v Domažlicích na setkání představitelů pohraničních oblastí ČSFR a SRN a zástupců zákonnodárných sborů obou zemí.

● Významný italský zpěvák L. Pavarotti uspořádal včera v moskevském Velkém divadle dobročinný koncert ve prospěch obyvatel Arménie postižených zemětřesením v roce 1988. Koncertu ve Velkém divadle se zúčastnili také manželé Gorbáčovovi.

bach im Juni, Juli und August 60 Sonnentage und eine Durchschnittstemperatur von 21 Grad.

hundertis schlagen, den Sommer von 1976. Damals registrierte der Deutsche Wetterdienst in Offen-

Die Sowjetunion feierte das Ende des 2. Weltkrieges

Die Fassade glänzte, das Szenario klappte störungslos: Die UdSSR feierte am Mittwoch den 45. Jahrestag des Sieges der Roten Armee über den Hitler-Faschismus mit einer Militärparade auf dem Roten Platz. Frontkämpfer und Partisanen, Soldaten in Uniformen der Kriegszeit hinter roten Samtfahnen mit Stalin-Porträts, die legendären Kampfpanzer T-34 und Raketenwerfer des 2. Weltkrieges, bekannt als Stalinorgeln, gefolgt von modernem, teilweise bei Paraden noch nicht gezeigtem Kriegsgerät — eine Stunde lang dauerte das Schauspiel militärischer Macht vor den Augen der Welt und zu Füßen der Kremelführung, die sich auf dem Dach des Lenin-Mausoleums aufgereiht hatte. Ein Bild wie aus alten Tagen.

Verteidigungsminister Dimitrij Jasow, am Vorabend wohl zu Ehren des Siegesjubiläum und der von Abrüstung und Rückzug aus Afghanistan und Osteuropa gebeutelten Armee von Präsident Michail Gorbatschow zum Marschall befördert, hielt eine kurze Ansprache und mahnte zur Wachsamkeit: „Die Kriegsgefahr besteht weiter.“ Genauso hatte man in der UdSSR vor fünf Jahren den Sieg über den Faschismus gefeiert. Das ist die Führung, scheint es, den Kriegsveteranen, der Armee und schließlich dem Volk schuldig. Damals hielt Gorbatschow, erst seit wenigen Wochen KPdSU-Generalsekretär, eine Rede, die mit begeistertem Beifall unterbrochen wurde, als Gorbatschow die „gigantische Arbeit der Verteidigung an der Front und im Hinterland“ würdigte, die von „der Partei, dem ZK und dem staatlichen Verteidigungskomitee unter Leitung des Genossen Stalin“ geleistet worden sei.

In diesem Jahr hörte man von Gorbatschow ganz andere Worte: Auf einer Festversammlung im Bolschoitheater am Dienstagabend nahm Gorbatschow in einer großen, staatsmännischen, selbstbewußten Rede den „strahlenden und tragischen Feiertag“ zum Anlaß, um die Gründe der Tragödie des Sieges zu beleuchten. Vor der gesamten Militär- und Kremelführung, Frontkämpfern des „Großen Vaterländischen Krieges“ und ausländischen Ehrengästen, benannte der Präsident, was wenige Tage zuvor schon ein junger Historiker in der Zeitung „Komsomolskaja Prawda“ schonungslos geschrieben hatte: Die 27 Millionen Opfer der UdSSR im Zweiten Weltkrieg gehen zum großen Teil auf das Konto der Stalinschen Repressionen, seiner totalitären Schreckensherrschaft, die in den Menschen nichts weiter sah, als Schraubchen in einer mächtigen Maschinerie.

Gorbatschow klagt Stalin an, daß er 1937/38 die Armee gesäubert hat und diese durch eine „ungeheuerliche Abrechnung“, bei der 40 000 Offiziere Leben oder Freiheit verloren, führerlos geworden sei. Ein „verhängnisvoller Fehler“ sei gewesen, daß Stalin im Sommer 1941 der eigenen Aufklärung, die den Kriegsbeginn genau voraussagte, nicht vertraute: „Schrecklich war deshalb für die Rote Armee der Anfang des Krieges mit Millionen von Toten, Verwundeten und Vermißten. Wir verloren die wichtigsten Industriezentren und Agrargebiete.“ Der damaligen politischen und auch militärischen Führung bescheinigt Gorbatschow, sie habe strategische und taktische Aufgaben nicht unter dem Gesichtspunkt möglichst geringer Opfer gelöst, sondern umgekehrt: „Millionen Menschenleben wurden für Fehler bei der Kriegsvorbereitung und der Organisation der Abwehr der Eroberer bezahlt.“

Auf die Frage, von Sowjetbürgern dieser Tage immer wieder gestellt, wer der Sieger und wer der Besiegte sei, wenn die Besiegten besser leben als die Sieger

und den Siegern Lebensmittel schicken, antwortet Gorbatschow: „Das Schulter an Schulter stehende Volk, der von der Leibeigenschaft befreite Mensch hat den Sieg errungen und wurde dann wieder durch die grausame Waffe des totalitären Systems zusammengeschmiedet.“

Zum ersten Mal wurde an diesem Tag des Sieges außerdem derer gedacht, die „in besetzten Gebieten als ideologische Feinde oder rassistisch minderwertige Personen erschossen, systematisch in den Lagern des Todes vernichtet, gleich ob Frauen, Kinder oder Greise, in Hunderten von belorussischen, ukrainischen und russischen Dörfern verbrannt wurden“. Gorbatschow würdigte auch jene Sowjetsoldaten, die „in Hitlers Folterkammern weiter für die Heimat kämpften“, und jene, „über die man lange Jahrzehnte schwieg, die gesetzlos des ehrlichen Namens beraubt wurden und der bürgerlichen Rechte, die verleumdet und unschuldig verurteilt waren — sie alle haben auch ihren Beitrag zum Sieg geleistet: Sie förderten Kohle in Workuta, rodeten Wald in Sibirien und suchten Erz und Gold in Magadan.“

Die Regierungszeitung „Iswestija“ hatte am Dienstag berichtet, daß rund eine Million Lagerinsassen unter Stalin zu Kriegsbeginn freigelassen und an die Front geschickt worden waren. Häftlinge mußten in der Rüstungsindustrie arbeiten, Zehntausende bauten im Ural Panzer und Waffen, arbeiteten in Munitionsfabriken, im Bergbau und der Ölindustrie. Bisher hat die UdSSR den Sieg über den Hitler-Faschismus nahezu ausschließlich dem eigenen Konto gutgeschrieben, jetzt hieß es in Gorbatschows großer Rede: „Der Sieg im Zweiten Weltkrieg ist das gemeinsame Verdienst und das allgemeine Kapital aller Staaten und Völker, die sich im Kampf gegen Gewalt und Dunkelmännertum zusammenfanden.“ Den Sieg zu teilen, sei nicht nur unmoralisch, sondern auch „politisch kümmerlich“.

Die Siege der Roten Armee bei den großen Schlachten um Moskau, um den Kursker Bogen und um Stalingrad sind ebenso wie die Formierung der Anti-Hitler-Koalition der USA, Frankreichs, Großbritanniens und der UdSSR nicht mehr, wie noch vor fünf Jahren, Verdienste des Generalissimus Stalin, sondern ein Wunder und eine „einmalige politische Errungenschaft des Zweiten Weltkrieges.“

Auch die Lehren aus diesem Krieg formulierte Gorbatschow: Sie liegen im „Einverständnis der Siegermächte, daß eine Wiederholung der Aggression von Seiten Deutschlands gegen einen anderen Staat niemals mehr zugelassen werden darf“, daß die Nachkriegsgrenzen in Europa „unerschütterlich“ sein müßten, und die Vereinigung Deutschlands — „Wir stehen dem verständlichen Wunsch der Deutschen in der DDR und BRD, in einer Familie zusammenzuleben, mit mitfühlendem Einverständnis gegenüber“ — mit zuverlässigen Sicherheitsgarantien für die UdSSR und die anderen Länder sowie strategischer Stabilität in Europa und der Welt einhergehen solle.

Und noch eins betonte Gorbatschow: Hitlers Rechnung, mit dem Überfall auf die UdSSR die Sowjetgesellschaft national und sozial zu spalten, sei nicht aufgegangen, im Gegenteil: „Die Sowjetmenschen haben sich zusammengeschlossen und begriffen, daß die Einheit ihre einzige Rettung ist.“ So habe man bei allen Opfern und Verlusten die Prüfung durchgestanden. „Wir haben gesiegt. Und wir haben bewiesen, daß die Völker unserer multinationalen Heimat, wenn sie geschlossen hinter einem Ziel stehen, eine mächtige Kraft sind und unter beliebigen Umständen ihren Mann stehen können.“

Zu den zahlreichen Ehrengästen, die an der Festveranstaltung teilnahmen, gehörte auch der Pazifist und DDR-Verteidigungsminister Rainer Eppelmann. Er wurde von Gorbatschow im Präsidium auf der Bühne des Bolschoj herzlich mit Handschlag begrüßt. Verteidigungsminister Jasow hatte, im „Roten Stern“ abgedruckt, zuvor dem „verehrten Herrn Minister“ und der Nationalen Volksarmee der DDR im Namen der sowjetischen Streitkräfte zum Jahrestag der „Befreiung des deutschen Volkes vom Hitlerfaschismus“ gratuliert.

DEPUTÉ AKTUALNÝH ALE
AKTUALNÝ TRÁFO:

Wo die Queen nicht hin darf

LONDON, 13. Mai (dpa). Die britische Premierministerin Margaret Thatcher hat angeblich einen Besuch ihrer Königin Elizabeth II. beim Europa-Parlament blockiert. Lord Plumb, der frühere Präsident der Straßburger Versammlung, sagte am Wochenende, die Königin habe nach einer Beratung mit der nicht gerade für Europa-Enthusiasmus bekannten Regierungschefin Thatcher eine Visite abgelehnt. Bei einer Audienz für Plumb hatte sich die Monarchin zuvor noch stark an der Arbeit des Parlaments interessiert gezeigt, wie er berichtete. Sie habe erklärt, sie müsse sich aber aus Verfassungsgründen mit Frau Thatcher über einen Besuch beraten. Königin Elizabeth ist das einzige Staatsoberhaupt eines EG-Landes, das das Parlament noch nicht offiziell besucht hat.

Prager fordern KP-Verbot

PRAG, 13. Mai (AP/dpa). Bei der größten Protestkundgebung seit dem Ende der kommunistischen Herrschaft in Prag haben auf dem Wenzelsplatz am Samstag mehr als 100 000 Menschen gegen die Kommunistische Partei demonstriert. In Sprechchören forderten sie, die KPTsch für verfassungswidrig zu erklären und nicht zu den Wahlen am 8. Juni zuzulassen. Die Demonstranten, darunter viele ehemalige politische Häftlinge, verlangten die Bestrafung der Verbrechen der Kommunisten während der jahrzehntelangen Alleinherrschaft der KPTsch. Zu den Protestan aufgerufen hatten die „Vereinigung der politischen Gefangenen“, der „Club der engagierten Parteiloseren“ und der „Freie Block“, ein Zusammenschluß rechter Parteien.

DO TANO! DO TANO! DO TANO!!!

Policie potřebuje muže

(Id): Koordinační centrum OF Praha 3 nás požádalo o zveřejnění výzvy, v níž žádá všechny občany, aby své připomínky k minulé i současné činnosti příslušníků českého a federálního ministerstva vnitra, působících na území Prahy, poslali na adresu bezpečnostního, branného a právního aktivity KC OF Prahy 3, Baranova 27. Ve výzvě se dále mj. praví: Naším úkolem je v maximální možné míře očistit resort vnitra od zkompromitovaných a morálně nezpůsobilých lidí. Při této příležitosti vyzýváme všechny muže, kteří morálními vlastnostmi splňují předpoklady pro službu v SNB [nezávisle na politickém či náboženském přesvědčení] a měli zájem o službu v nově se tvořícím bezpečnostním aparátu, aby se přihlásili na výše uvedené adrese.

Pražská policie skutečně potřebuje posílit, na tento fakt jsme i v našem listě výrazně upozornili. Chceme však upozornit i na jinou skutečnost: V poslední době se ozývají některé výhrady veřejnosti k práci těch policejních či bezpečnostních složek, které jsou přímo řízeny českým, nikoliv federál-

FMNO se počítalo s tím, že přehlídky „spolykají“ 15 miliardů korun.

né hmoty, byly převedeny do združení na výstavbu ekologických staveb — čistíček, úpraven vody — na údržbu budov, techniky a na zvelebití vojenských prousov. Podle informací

května konat nebudou. Částka určená na vojenské přehlídky nebyla s důkvy vrácena, ale byla přerozdělena v rámci vojenského rozpočtu. Peníze, které by „padly“ nepřítel na poboh-

Peníze na lepší účet
Jčtk): Vojenské přehlídky v Praze a Bratislavě věnované 45. výročí osvobození Československa sp letos 9.

ním ministerstvem vnitra. K rozdělení kompetencí obou resortů se vrátíme podrobněji.
A co by měl být vztah mezi vnitra a policií?

Liebhaber Kukura spielt in „Tollhaus“

Den Mann im Lehnstuhl erkannten die Baseler auf der Bühne nicht wieder: Schriftsteller Daniel Hosani, sprachgestört, kämpfte mit der Verständigung. Ein schwieriger Fremder im Zeitstück „Ein Tollhaus in Goa“. Bis jetzt kein Erfolg in der Komödie des Baseler Theaters. Trotz Fernsehstar Juraj Kukura in der Rolle des Hosani.

Wenn Juraj, 43, 1,90 m groß, seinen muskulösen Körper auf dem Bildschirm streckt, schnellen die Einschaltquoten hoch. Siehe „Hotel Paradies“ oder „Das Erbe der Guldenburgs“. Der Slowake aus Bratislava, der seit 1982 im Westen arbeitet („Die wilden Fünfziger“, „Via Mala“), schwimmt mit Vergnügen auf der „Verführer-Welle“. „Ich bin allen Frauen treu“, sagt er mit melancholischem Augenaufschlag. Spielt schwacher Mann, Kavaliere und Raubtier zugleich. Seit 14 Jahren mit Tatjana verheiratet, Sohn Philipp ist schon 12. „Er wird in Hamburg von uns frei und naturbewußt erzogen.“ Wichtig für Juraj Kukura, der in seiner Jugend kommunistischen Drill erlebte. Sein eigener Traum vom freien Leben ist endlich wahr geworden: „Jetzt kann ich wieder von Prag bis Paris spielen.“ Seine TV-Fans werden ihn bald in der Serie „Die Männer vom K3“ wiedersehen.

USA wollen ihre Bestände an Pockenviren zerstören

GENÈVE, 8. Mai (Reuter). Die USA wollen ihre Bestände an Pockenviren vernichten. Die kündigte US-Gesundheitsminister Louis Sullivan bei der Generalversammlung der Weltgesundheitsorganisation (WHO) am Dienstag in Genf an. Sullivan forderte die Sowjetunion auf, ebenfalls ihre Bestände zu zerstören. Nach der Ausrottung der Pockenkrankheit gäbe es für die Lagerung von Pockenviren keinen Grund mehr. Bisher seien sie zu wissenschaftlichen Zwecken benötigt worden.

Sullivan erklärte, derzeit würden Pockenviren nur noch im US-Zentrum für Seuchenkontrolle und im Forschungsinstitut für Viruspräparate in der Sowjetunion aufbewahrt. Mit der Ausrottung der Pockenkrankheit, die jahrhundertlang Millionen Menschen in der ganzen Welt getötet oder schwer erkrankt hat, sei ein großer medizinischer Sieg errungen worden, der durch die internationale Zusammenarbeit möglich gemacht worden sei. Der letzte bekannte Pockenfall ereignete sich 1978 in Großbritannien, als eine Frau an der Krankheit starb, nachdem sie sich bei einem Laborunfall infiziert hatte.

Kondom-Automat in Schulen scheitert an Erlaß von 1952

Weil „theoretische Belehrung allein nicht ausreicht“, möchte der Schülerrat in Göttingen im Rahmen einer Aids-Informationswoche an gut zugänglicher Stelle einen Kondom-Automaten für die rund 3000 Schülerinnen und Schüler aufstellen. Außerdem werde dadurch die Hemmschwelle beim Kondom-Kauf herabgesetzt. Doch der Landkreis Göttingen als Schulträger ist gegen den Automaten. Es sei „mit den Aufgaben und dem Ansehen der Dienststellen der öffentlichen Verwaltung nicht vereinbar“, wenn „während der Dienstzeit und unter Benutzung dienstlicher Räume und Einrichtungen private Geschäfte betrieben würden“, beschied Kreisrat Walter Thöne der Schulleitung. Dabei beruft er sich auf Erlasse des niedersächsischen Ministerpräsidenten aus den Jahren 1952 bis 1963.

Angesichts dieser Begründung versteht der Schülerrat die Welt nicht mehr: „Wir wollen keine private Geschäfte betreiben, wir wollen einen Beitrag zur tatsächlichen Gesundheitsvorsorge leisten“, erklärte Sprecher Sven Schulzeck. In einem Brief an Bundestagspräsidentin Rita Süsmuth beschwerten sich die Schüler: „Hier ist der Mensch gefragt und nicht Erlasse aus einer Zeit, in der Aids nur eine unbekannte Buchstabenkombination war.“

Ein Sprecher der BBS-Schulleitung sagte, die von den Schülern geplante Aids-Informationswoche sei sinnvoll und werde von den Lehrern unterstützt. Zum Kondom-Automaten müsse die Gesamtkonferenz aber erst noch einen Beschluß fassen.

Wetzel und Horacek sind Bundestagskandidaten

Der 53jährige Dietrich Wetzel und der 43jährige Milan Horacek sind die beiden letzten Kandidaten der Frankfurter Grünen für die Bundestagswahl im Dezember 1990. Eine Kreisversammlung der Partei bestimmte Wetzel am Dienstagabend zum Kandidaten für den Wahlkreis 140, Horacek tritt im Wahlkreis 139 an.

Der Diplomingenieur und Sozialwissenschaftler Wetzel gehört dem Bundestag seit 1987 an, Horacek war in den Jahren 1983 bis 1985 Bundestagsabgeordneter.

EDO HORACEK VOLE, HORNHOJUT ABEDUT, L'ERROU HO VOLE! T'HO PAKUIN HATUT?

Bald nur noch Pfandflaschen

In der Bundesrepublik wird möglicherweise schon bald auf jede Art von Getränkeverpackung ein Pfand erhoben. Die Bundesregierung prüfe gegenwärtig den Erlaß einer Verordnung, wonach die Pfand- und Rücknahmepflicht des Handels auf alle Arten von Getränkeverpackungen erweitert wird, teilt das Umweltbundesamt in Berlin mit. Dadurch soll die Industrie bewegt werden, Getränke nur noch in Mehrwegflaschen anzubieten.

WAS DA VIEL FLASCHEN, BETAU 3000 24 MI. KALKUM...

Aufgespießt

„Was mindestens notwendig ist, ist eine Konkretisierung der Unsicherheiten.“

Der Präsident des Deutschen Städtetages, Stuttgarts Oberbürgermeister Manfred Rommel, zu seiner Forderung, die Bundesregierung solle Berechnungen des Finanzbedarfs in der DDR vorlegen.

sedmiměsíční hořičky, která se 1. 5. stala obětí brutálního činu v ne-mocnici na Bulovce. Pan prezident vyjádřil rodičům upřímnou soustrast a vyslovil se pro přijetí přísných organizací a bezpečnostních opatření ve zdravotnictví i ve všech ostatních oblastech, aby se podobné případy nemohly opakovat. Vyslovil se rovněž pro postih všech pracovníků, kteří svou neobalostí umožnili spáchání tohoto hrůzného činu.

„Ich möchte einen Papagei für meine Frau.“ – „Tut mir leid, wir machen keine Tauschgeschäfte.“

Präsidentova soustrast

(čtk): Prezident ČSFR V. Havel přičinil včera na Pražském hradečce

wird der erste sowjetische TV-Kanal nicht mehr zu sehen sein. Die mit den Satelliten sendern getroffenen Vereinbarungen hat experimentellen Charakter und ist bis September befristet.

Kondom oder Leben!

SANTIAGO, 8. Mai (AFP). Um Präservative und andere Verhütungsmittel zu bekommen, haben sechs junge Frauen in der chilenischen Hauptstadt Santiago eine Apotheke überfallen. Wie bei der Polizei am Montag zu erfahren war, zog eine von ihnen nach Betreten der Apotheke einen Revolver und sagte: „Das ist ein Überfall.“ Statt Geld oder Drogen verlangten die Eindringlinge jedoch zur Überraschung der Verkäufer Verhütungsmittel. Die verstaute sie in ihren Handtaschen und ergriffen dann die Flucht.

OHNE KONDOM - KEIN LEBEN!

Deutsch wird in USA modern

CHICAGO, 9. Mai (AP). In den USA ist der Deutschunterricht seit der Öffnung der Berliner Mauer modern. Seit Deutschland in den Schlagzeilen ist, wählen immer mehr Schüler Deutsch als erste Fremdsprache, wie ein Sprecher des Amerikanischen Deutschlehrerverbandes in Chicago mitteilte. Zwar entschieden sich die meisten immer noch für Spanisch oder Französisch, doch in manchen Schulen werde der Deutschunterricht von 30 Prozent mehr Schülern als vor einem Jahr besucht. Helmut Ziesle vom Deutschlehrerverband im US-Staat Illinois sagte, immer mehr Schüler würden sich bewußt, daß die Kenntnis der deutschen Sprache ihnen später beruflich zugute kommen werde, da die wirtschaftliche Bedeutung Deutschlands zunehme.

— A VRE LE BUREAU ZERHABAT SE NENČINY VĚTĚ, ANHYNAMIS NY... D.V. VAVU HON, „A TILČU DALIČI!

Alle Tassen im Schrank?

WITTMUND, 9. Mai (dpa). Die Lehrer in Ostfriesland müssen künftig ihre Teetassen selber spülen. Diese für das Teetrinkerland Ostfriesland richtungweisende Entscheidung fällt jetzt der Schulausschuß des Wittmunder Kreistages. Mit einer Stimme Mehrheit lehnten die Politiker den Antrag der Kreisverwaltung ab, für alle Schulen Geschirrspüler anzuschaffen. Den Lehrern falle kein „Zacken aus der Krone, wenn sie selbst Hand an ihre eigenen Tassen legen“. Die Putzfrauen hatten sich geweigert, die „Paukertassen“ abzuspülen.

ALLES TRAGEN MUß DIE NICHT!

Vietnamesen verlassen DDR

BANGKOK, 9. Mai (Reuter). Seit Öffnung der innerdeutschen Grenze haben sich fast 4000 der 60000 vietnamesischer Gastarbeiter in der DDR in die Bundesrepublik abgesetzt. Die meisten von ihnen hätten Verwandte im Westen, meldete der vietnamesische Rundfunk

— KRECHEN!

Prag sendet Westliches

Ab nächster Woche wird das tschechoslowakische Fernsehen täglich ein westliches Programm ausstrahlen. Auf dem bisher dem sowjetischen Fernsehen vorbehaltenen dritten Kanal wird zwischen 1600 und 2300 Uhr eine Auswahl aus fünf

Satellitenprogrammen zu sehen sein. Wie die Nachrichtenagentur CTK meldete, werden die Sendungen von den französischen Anstalten „Sept“ und „TV 5 Europe“, dem amerikanischen Sportkanal „Screen-

sport“ entweder zum Nulltarif oder zu einem symbolischen Preis zur Verfügung gestellt werden. Bis auf die abendliche Nachrichtensendung „Wremia

Überraschender
Zug

Schach-Genie

Bobby Fischer aufgetaucht

Von WALTER UNGER

15 Jahre wurde Schachmeister Bobby Fischer (47) von Wahnvorstellungen verfolgt, hielt sich versteckt. Niemand bekam ihn zu Gesicht. Er rührte kein Schachspiel mehr an, schriftliche Angebote von Turnierveranstaltern in Millionenhöhe kamen ungeöffnet zum Absender zurück.

Jetzt hat der Amerikaner endlich wieder einen Zug gemacht: Heimlich flog er nach Brüssel und traf sich mit seinem früheren Gegner Boris Spassky.

Die beiden verbrachten einige Tage im Haus des belgischen Millionärs und Schachfreundes Bessel Kok. Doch nicht eine Minute beugten sie sich über das Brett mit den 32 Figuren. Schach-Genie Fischer brachte eine von ihm erfundene Schachuhr mit. Er

möchte sie weltweit verkaufen.

Bobby Fischer hatte den russischen Großmeister Spassky 1972 geschlagen und wurde Schachweltmeister. Drei Jahre später tauchte er unter. „Er bildete sich ein, daß der russische Geheimdienst ihn nach Sibirien verschleppen will“, erzählt sein Trainingspartner Harry Snider.

Fischer verließ seine mit vier Schlössern gesicherte Wohnung in Pasadena nur nachts. Er versteckte sein Gesicht hin-

ter einem Bart und einer dunklen Brille. Im langen Trenchcoat, den Schlapphut tief ins Gesicht gezogen, schlurfte er nachts durch die Straßen.

Eine Nachbarin: „Sein Essen bestellte Fischer telefonisch beim Supermarkt. Die Lieferung wurde vor der Tür abgestellt. Fischer bezahlte durch den Briefschlitz.“

Hinter verschlossenen Rollläden tütete der Junggeselle monatelang an der neuen Schachuhr. Sie läuft so, daß der Spieler am Ende der Partie immer noch zwei Minuten Zeit zum Nachdenken hat. „Er vergleicht sich selbst mit seiner Schachuhr“, sagt ein Freund. „Er hat Angst, daß seine Zeit zu schnell abläuft.“

Bobby Fischer wurde 1972 als erster Amerikaner Schach-Weltmeister. 1975 wurde ihm der Titel aberkannt.

Ladendieb von Hummer entmannt

New York - Ein Hummerdieb ist von seiner Beute fast entmannt worden, berichtet die „Sun“. Winston Treadway (24) klatzte in einem Supermarkt zwei Hummer, versteckte sie in seiner weiten Hose. Die Hummer schnapten mit ihren Scheren zu - genau da, wo's einem Mann am meisten weht tut. Ärzte befreiten ihn mit Zangen von den Hummern. Der Patient muß fürchten, nicht mehr zeugungsfähig zu sein.

Majáles se vrátil

(skl): Desetitisíce Pražanů, ale i domácích a zahraničních návštěvníků, všichni odpoledne zaplavily náměstí a ulice ve středu města, aby se zúčastnily skutečně svobodného a spontánního prvomájového veselí - Pražského majálesu 1990 - pod záštitou studentů, herců a Občanského fóra.

Na Staroměstském náměstí se lidé bavili při rockové hudbě souborů Dux, Zentour, České srdce nebo skupiny Vítkovo kvarteto. Zde také způsobili největší rozruch vysokoškoláci z redakce Studentských listů, když se přiblížili ke svým oranžovým žigulkám ozdobeným různými totálními symboly z Celetné ulice. Za hlasitého povolávání „Prosíme účastníky nepovolání demonstrace, aby se rozešli do svých domovů, tolu shromáždění je Obvodním národním výborem Prahy 1 zakázáno.“ se doslova prudrali k budoucí Staroměstské radnici. Pozadu nezůstala ani zábava na Jungmannově náměstí, kde přednost dostali především vyznavači folku, country a rock and rollu. Na Můstku se zase rozezněly břešské tóny Podbrdské dechovky a zafásala cimbalovka J. Janouška. Pražského veselí se zúčastnil po 25 letech i A. Ginsberg. Přibližně pět hodin s ním pohovořil i V. Havel, který všechna centra majálesového veselí navštívil.

Po 22 letech mohli také královéhradečtí studenti slavit majáles. Králem letošního ročníku byl zvolen český exilový spisovatel a humorista V. Škutilina, který při jízdě městem na kočáru zdravil občany.

Samostatně oslavovaly 1. máj v Olomouci jednotlivé politické strany, přičemž zpravidla pamatovaly na bohatý kulturní program. Největší účast však bylo na Horním náměstí při dopoledním zahájení majálesu studentů Univerzity Palackého. Králem majálesu byl zvolen ministr financí ČSFR V. Klens, královnou pak „federální“ Misk 1990 R. Gorecká.

Je něco horšího nežli smrt: živoření, prostřednost.

Viktor Dyk

První máj v nové podobě

Po dlouhých dvou desetiletích let měl 1. máj zcela jinou podobu. A zejména atmosféru - řadu nezajímavých a stereotypních projevů, opakujících se od Aše po Berdajov, vystřídalá vystoupení různorodá, veselice, neformální akce. Jen v té „vokovické Sorboně“ jsme si připadali jak v minulých dobách...

„Jsem přesvědčen, že myšlenky, s nimiž vyšli před sto lety pod rudými prapory zástupy pracujících, neztratily nic na své platnosti a přitažlivosti.“ Tak zahájil komunistickou oslavu 1. máje první tajemník ÚV KSČ Vasil Mohorita, který promluvil k několika tisícům shromážděných v areálu bývalé Vysoké školy politické v Vokovicích. (Měl jsem dojem, že tento areál již měl převzít studenti FTVS.)

Za nadšeného potlesku převážně starších členů strany soudruh Mohorita pokračoval: „Stejně jako tenkrát máj jde o lepší budoucnost této země, o vytvoření sociálně spravedlivé

společnosti, ve které budou mít všichni rovná práva, možnost svobodného rozvoje, stejnou šanci v uplatnění.“ Stejná líbivá hesla jako před volbami v r. 1946. Jenom škoda, že na ně KSČ velice rychle zapomněla. Ale nechme pokračovat V. Mohoritu. „Ne všichni nám přejí, chtějí nám vzít majetek a jsou i ti, kteří by nás rádi postavili mimo zákon. Nechtějí pochopit, že se měníme ve stranu svobodně smýšlejících lidí.“

Komunisté se ale jako svobodně smýšlející lidé všichni v Vokovicích rozhodně nechovali. Skupinka studentů tu naproti vchodu rozvinula transparent s námitkou, co vlastně komunisté mohou oslavovat. Jestli vraždy, procesy nebo zdevastování prakticky všech oblastí života. Na pokus o dialog s mladými lidmi však mnozí reagovali nadávkami, nevybíravými slovy a útoky a byli i ti, kteří chtěli s „Havlovými provokatéry“ rázně skoncovat. „Počkejte, za deset let budete chobípat hlavy ještě budete rádi vzpomínat na komunisty.“ „Až poznáte, co to dopravedy ten kapitalismus je...“ nebo „Co vám chybělo, jste jenom flákači, kterým se nechce dělat“ byly spolu s mnohými dalšími těmi hlavními argumenty. Někteří vyrukovali se svými zkušenostmi z cest po západních zemích, kde se to jenom „hemží žebračky a chudáky, kteří nemají ani kde spát“. Byli i ti, kteří až agresivně prosazovali, že máme jedno z nejlepších zdravotnictví, že jsme dokázali postavit krásná státní a vybudovat skvělou dopravní síť a co teprve naše nové fabriky... Až se z toho člověku točila hlava...

Vězni se bouří

(čtk): Hromadné porušování kázně a pořádku verbálními projevy vypuklo v neděli večer ve věznicí v Brně-Bohunicích, kde se nacházejí osoby ve vysoceúctí vazbě na základě rozhodnutí příslušných prokuratur nebo soudu. Tato situace trvala v podstatě i celé pondělí. Mnozí z obviněných zahájili hládku. Vyžezovali z okna zapálené knihy, různé předměty osobní potřeby, ložní prádlo, molitanové matrace a další části vybavení cel. Do věznic se dostavili mj. náčelník správy Sboru NV ČR plk. JUDr. M. Huleja, krajský i dorozový prokurátor a zástupci OF v Brně. Seznámili se s požadavky obviněných, které směřují k orgánům činným v trestním řízení a napadají především zdlouhavá doručování rozhodnutí o prodloužení vazby. Další obvinění vyslovovali požadavky týkající se lékařské péče a skladby i kvality stravy.

vyšoký téměř čtyři metry, čs. státní hranici na přechodu v Mělnově. Závěr více než třítého putování přeběhl podobně jako jeho start v březnu 1987. Nejprve byla posádka automobilu přivítána 1. května před polednem v Koprivnici u budovy k. p. Tatra. Ve čtvrtek 3. května se s vozidlem i posádkou mohou setkat Pražané v 16.00 hodin na Staroměstském náměstí.

1990 vyjel a kem se 6. května 1990 opět vrátil.

Expedice Tatra doma

(čtk): Za 37 měsíců procestovala expedice Tatra kolem světa 67 zemí a najela 130 000 kilometrů. V pondělí v 10.45 hodin přeféla Tatra 815 GTS, kolos vážící 22 tun, dlouhý deset a

Studentský vlak v Praze

(čtk): Mezinárodní studentský vlak „Eurotrain Expres 90“ přijel v pondělí na Hlavní nádraží v Praze. Poté, co z oken vlaku vylétly modré balónky s emblemy celé akce, vystoupili i jeho cestující-studenti, kteří pod heslem „Jeden vlak - jedna Evropa - jedna budoucnost“, projizdělí té-

měř celým kontinentem. Celkem se jedná o 120 studentů z 26 zemí, mezi nimi je i šest studentů z Československa. Akce vznikla z popudu mezinárodní dopravní organizace Eurotrain na 40. kongresu mládežnických cestovních kanceláří v únoru v Polsku. Východním směrem této cesty se stal Brusel, odkud vlak 27. dubna

Názvy, které vydrží

Pan prezident bydlí na Rašínově nábřeží

(čtk): „Jako občanovi mi není jedno, zda bydlím na nábřeží poměrně bezvýznamného filozofa minulého století Friedricha Engelse, nebo na nábřeží Aloise Rašína, muže, který se zasloužil o tento stát ve stejné míře jako T. G. Masaryk, M. R. Štefánik, E. Beneš a K. Kramář...“, řekl v neděli prezident V. Havel, kterého minuta před čtrnáctou hodinou přivítaly na Palackého náměstí polískem stovky rukou. Proč zrovna na náměstí Palackého?

Jedním důvodem bylo to, že vzdělanec, kterého jméno nese toto náměstí, představil národnímu ozbrojení, se stal symbolem pro skutečnou nedělní odpolední akci — přejmenování několika desítek názvů pražských ulic, náměstí, nábřeží a mostů. Druhým důvodem byla skutečnost, že v prosinci minulého roku se právě tady měli sejít signatáři Charty 77 a těmi, kteří podepsali petici Několik vět. A nyní byla vhodná

příležitost, jak také uvedl Václav Havel, připomenout si atmosféru panující na konci loňského roku.

Do poloviny zaplněná náměstí vyleschlo z úst pražského primátora Jaroslava Kořána zamýšlené, nebo už realizované změny názvů, ale také slova, ve kterých vyjádřil touhu, „aby, jména, která dnes ulicím dáváme, už zůstala nepořádk, když s republikou nám to nějak nevychází...“ Za velkého nadšení potom J. Kořán předal čs. prezidentovi tabulku s novým názvem Engelseva nábřeží, kde pan prezident bydlí. Od neděle se jmenuje Rašínovo.

Primátor hl. města Prahy na shromáždění uvedl tyto změny názvů pražských ulic, mostů, náměstí a nábřeží. Např. most 1. máje se bude jmenovat most Legií, sady Naděždy Krupské sady Heroldovy, nábřeží Gottwaldova nábřeží Masarykova, nábřeží K. Marxe Podolské, náměstí M. Gorkého Senovážné, náměstí dr. V. Vačka Mariánské, náměstí s dlouhým jménem a krátkou zkratkou VRSR se bude

se hospodářská a životní úroveň Slovenska nejen v mnoha oblastech vyrovnala českému průměru, ale šla jasně na úkor Moravy, jež všeobecně zaostala za vývojem v Čechách a na Slovensku. Jestliže dnes v Čechách, na Moravě a speciálně v Praze panuje citelná protislovenská animozita, pak to není důsledek v zásadě správné české pomoci Slovensku, ale výsledek klasické politiky rozeštvávání národů, kterou komunistická strana v rámci svého udržení monopolu moci po celou dobu praktikovala.

Mezi internacionalistickými bolševiky a šovinisticky extremistickými slovenskými Čechobijci si slušný člověk nevybere. Je typické, že tyto skupiny se „hlásí ke slovu“ až teď, v období budování nových demokratických struktur. Během existence diktatury k tomu zřejmě odvahy neměly. A čas k poučení také nevyužily: kdyby si tak přečetly aspoň jednu českou či slovenskou knihu, kterou obě vysoce záslužná knihkupectví v Mnichově buď prodávala nebo nezištně rozávala. Již opět „nevědek světem vládne“. Věčně věrejší a nepoučitelní nebyli spokojeni ani s návrhem nového názvu státu: Česko-slovenská federativní republika.

Jmenovat Vítězná, náměstí V. I. Čapajeva Jiřího z Lobkovic. Náměstí Lidových milic jsme zrušili, protože to vlastně nikdy žádná náměstí nebylo.

Fokud jde o ulice, mj. ulice Československých komosolců se bude jmenovat Česká, místo Kalínova bude ulice Seifertova, ulice Komosolská ulice J. Zajíce, Kovpakova Generála Píky, Lantnova E. Beneše, majora Schramma České družiny, Lidových milic Legerova, Makarenkova J. Masaryka, Nikoše Rejojanise bude Drtinova, Pionýrů Patočkova, Poličnické stráže Generála Eliáše, Vítězného února bude rozdělena: bude Sotolská, Mezihranská a Wilsonova, Třída W. Piecka bude opět Korunní.

Opravujeme...

Omlouváme se všem čtenářům našeho listu za dvě chyby, které se nedopatřením vloudily do dubnového čísla NP. Nově jmenovaný arcibiskup olomoucký (zpráva: „Olomouc má opět svého duchovního pastýře“ Zvon, s. 1.) se nejmenuje František Kaňák, nýbrž František Vaňák. Th. Dr. Františku Vaňákově se za tuto tiskovou chybu velmi omlouváme. Opravujeme také chybu v článku „Oslovy 124. narozenin T.G.M.“ (Národní politika, s. 2.). Vzhledem k tomu, že se prezident první československé republiky narodil 1850, připadlo na tento rok již 150. výročí narození, nikoliv tedy 124. výročí. Red.

Karel Trinkewitz, z knížky „Čekání na Godota“:

Čím déle žiji, tím více mi život připadá jako fraška. A to je asi tragédie.

Soubor opery Národního divadla v Praze odcestoval na týdenní zájezd do Spolkové republiky Německo.

Špinavé nápisy

(PM) — Po volbě dramatika Václava Havla za prezidenta obrozené republiky Čechů a Slováků pokládaly slovenské nacionalistické kruhy doma a v zahraničí za nutné odartovat nechutnou kampaň za „odchod Čechů“ ze Slovenska a za zřízení samostatného slovenského státu. Šovinistická hesla se objevila brzy také v Mnichově, po prvé za lednové návštěvy čs. prezidenta v bavorské metropoli. Tehdy hlouček demonstrantů před palácem ministerského předsedy rozvinul německé transparenty, které žádaly „nezávislost Slovenska“. Pamětníkům tragických událostí před 51 lety přeběhl mráz po zádech při vzpomínce na dobu, kdy byly podobné požadavky splněny pod patronátem nacistického Německa.

V únoru a březnu se protičeské štvání přelilo z ulice na zdi mnichovských domů a průchodů, v nichž se nacházejí nějaká „česká“ zařízení. Omítka německých podniků jako je restaurace Praha ve středu města byla zašpiněna slovenskými nadávkami, zdi českých a slovenských (!) knihkupectví Dialog a Arkýř byly počmárány německými hesly „Tschechen raus aus der Slowakei“, nastříkanými přes předem připravenou šablonu. Ani znovumalování stěn nepomohlo, hanebné nápisy byly obnoveny ve stejné formě. Bavorští majitelé domů si s fašistoidními praktikami nevěděli rady a zčásti nastoupili cestu nejmenšího odporu: knihkupectví Arkýř byla např. vypovězena nájemní smlouva. Zdánlivě nevinná politická akce separatistů tak rychle přerostla v trestně právní záležitost. Případu se protoujela bavorská policie.

K nesmyslnému obsahu pomstychtivé kampaně stačí uvést jen dva fakty. Čechů na Slovensku (úředníků, učitelů, inženýrů, vojáků atd.) nebylo od roku 1919 nikdy tak málo jako v současné době a jejich faktický vliv, ať už pozitivní nebo negativní, nebyl nikdy tak slabý jako po 20 letech režimu komunistického prezidenta a partajního sekretáře Husáka. Přesun českých investičních prostředků na Slovensko probíhal po kruté husákovské normalizaci od r. 1970 tak intenzivně, že

vedl mimo jiné. „Bude to vlastně prvé, co se kultury z našeho nakladatelství dočkaly podobné výstavě“, doplnila jako slova Z. Salivarová. Pokukovala na to, že se tak státo zaslouhou kanadské strany a ministerstva zahraničí. Tato expozice, jak uvedla bude po Praze instalována rovněž v Bratislavě, brně a Olomouci.

Vzpřelím k začínající volební kampaň padla i otázka, koho by volil J. Skvorecký odpovídel stručně: „Zatím jenom vím, koho bych nevolil!“

I Skvorecký žije od roku 1988 v Kanadě. Se svou ženou založil vydavatelství „68 Publishers“, které se záhy stalo nejdůležitějším a nejznámějším vydavatelským podnikem naší literatury za hranicemi Československa. Věřšinu z více než dvou set titulů, které v něm vyšly, dal nůš bývalý totální režim na svazem zakázaných knih.

„Scházl mi slovo, abych vyjádřil pocity z této návštěvy“, řekl Josef Skvorecký bezprostředně po příjetí. Ani jsem nedoufal, že zeml, ve které jsem se narodil, ještě někdy uvídím. Spillo se mi to, a nedivte se, že jsem z toho groggý. Je to tak neuvěřitelné... Budu se muset neustále štipat do ruky, jestli se mi to neděje.“

Na improvizované tiskové besedě pak odpovídal na otázky novinářů. Uprizornil přítom na výstavu knih ze svého nakladatelství, která je otevřena v Památníku národního písemnictví v Praze. „Doufám, že se na ni přijde podívat hodně lidí, aby viděli, jak nám i české literatuře Kanadě pomohla přežít ty dvě desítky let.“

Nespokojení rolníci

(čtk): Nečekanou gřádci měla sohoťní mimořádná celostátní konference družstevních rolníků v Olomouci. Její účastníci v pozdních hodinách hodných přeměnit název Svačnic družstevních rolníků na Svaz rolníků, později na Rolnický družstevní svaz. V čela celostátního svazu je i nadále E. Dufala. V tušné diskusi byla mj. vyslovena nespokojenost s přístupem federální vlády k druž.

Návrat po dvaadvaceti letech

J. Skvorecký ví, koho by nevolil

(čtk): Spisovatel a filmový scenárista J. Skvorecký přicestoval v neděli se svou manželkou Z. Salivarovou po dvaadvaceti letech do Československa. Na ruzyňském letišti v Praze ho přímo u letadla přivítal vyslanec Kanady v ČSFR B. Mawhinney, v salonku pak první objekt a stlsky rukou patřily Ince Zemánkové, Evě Pilarové, členům rodiny, přátelům a známým.

Smrtihlavové z let padesátých vystupují z archívů i vzpomínek

Za účasti federálního ministra vnitra JUDr. Richarda Sachera se uskutečnila tisková beseda s představiteli Konfederace politických vězňů, tedy se zástupci těch, kdož prožili peklo pracovních táborů a věznic po komunistickém puči v roce 1948.

Ministr, který se předčasné vzdal, neboť, jak řekl, došlo k úniku závazných informací z resortu a musel se proto zúčastnit jednání inspekčního orgánu, v úvodu sdělil, že otevírání archívů bude pokračovat právě ve spolupráci s organizací bývalých politických vězňů a příslušné dokumenty dostanou nejprve ti, jichž se týkají, pak budou v péči Státního archívu. Zástupci konfederace hovořili o nutnosti ustavit vládní komisi, která by prošetřila zločiny bezpečnostních a justičních orgánů oné doby.

Akce „Norbert“ čili příprava akce proti komunistickému systému v roce 1948: Peti popravených, další lidé odsouzení na doživotí a pětadvacetileté tresty odnětí svobody. Akce „Marcela“ čili obžalování obvinění ze špionáže ve prospěch imperialismu. Babice, krvavé dílo provokatéra StB Malého, který podle tvrzení bývalých vězňů snad ještě žije. Hovořilo se o studentu Chocovi, proč asi byl označen za vraha agenta NKVD majora A. Schramma a kdo vlastně zabil muže, který bývá spojován se smrtí Jana Masaryka. Hovořilo se o mnohém, co je a bude ještě dlouho předmětem úvah a zřejmá i šetrnost. Ale otřesné bylo líčení zážitků z táborů, jež se velice nápadně podobaly nacistickým koncentrákům.

V pověstných Borech, kde byl vězňem i poslanec ČSL Stantslav Broj — psali jsme o tragickém konci tohoto statečného muže a také na tiskové konferenci se o něm hovořilo — se vězňové pohybovali a trpěli pod velkohubým heslem „Práci ke svobodě“; nacisté to vyjadřovali obdobně sloganem „Arbeit macht frei“. Na dotaz zástupce Lidové demokracie, jaké poměry vládly v koncentračních táborech v uranové oblasti na jáchymovsku, které střežil proslulý útvar Jeřáb, odpověděl tiskový mluvčí konfederace pan Roman Sakmar. Jeho vzpomínky: Těžká, vysilující práce, nedostatečná strava. Vězňové byli eskortováni, obtočení ocelovým lanem. Pokusili-li se vézeň o útek, byl bez milosti zastřelen, i když se chtěl vzdát. A následovalo hrůzné divadlo: Celý tábor musel defilovat kolem mrtvého spoluvězně. Kdo smekl čepici, aby vzdal počtu mrtvému kamarádu, šel do korekce — bití denně, a jídlo jednou za tři dny. Po korekci jsem vážil 49 kilo... Otřesné svědectví člověka, který treně přirovnal útvar Jeřáb k nacistické formaci SS Totenkopf a doslova řekl: „Kdo sloužil v útvaru Jeřáb, je pro nás ječnou provždy vrah!“

Sadisté v jáchymovských koncentracích, ale stejně tak jinde, se překonávali ve vynalézavosti ve zločinech proti lidskosti. „Rajský protlak“ nebo také „ověč bečeať“. Cíli drcení varlat utahováním ručnicku. Existoval člověk (tze-li to tak nazvat), jehož oblibou bylo uvazování těžkých předmětů vězeňkyním na prsy a pálení bradavek oigaretou. Na dotaz, zda byli Mto lidé potrestáni, zazněl trpký smích. Vzpomněli si asi na dva — vesměs nízké tresty s rychlým osvobozením... Zajímavá byla odpověď na otázku, zda by se mohl Gustáv Husák stát členem konfederace: Nikoliv, ve stanovách máme, že členem může být jen býva-

lý politický vézeň, který se choval čestně: G. Husák, o jehož chování ve vězení jsou neurčité dohady, především po svém osvobození neobjasně vězeňské poměry, naopak tepěl další šikanování.

Na konferenci byl také přečten úpis ženy, která se narodila v pankrácké věznici a posléze žila léta v dětských domovech. Což nebylo nic neobvyklého, takových dětí se v tomto zařízení narodilo více. A vězňové vzpomínají, jak matky koily miminka těsně pod šibenicí — na jediném místě pankráckého dvora, kam svítilo slunce...

Fascikly položené na stolech před bývalými vězňi skrývaly po desetiletí tajemství, která ještě dnes vzbuzují děs i odpor. Vycházejí na světlo a s nimi i tajemství lidí, kteří ve jménu jakýchkoli idejí, ve jménu „třídní spravedlnosti“, poklesli na úroveň nespolečných zločinců. Smrtihlavové vystupují nejen ze vzpomínek, ale také z archívů... Jsou jistě lidé, kteří si něco takového zoufale nepřejí. Není divu...

„WINTERSCHLUSSVERKAUF“ an der Berliner Mauer. Für 100 D-Mark werden Wintermäntel der Roten Armee (mit Offiziersabzeichen) gehandelt, die Sommerjacks der DDR-Verkehrspolizei gibt's gegen „Gebot“.

Imes Theater Steffi

Erstlich Honecker beim Liebesakt...

riesigen Messer die Schamhaare. Abschluss: Steffi ersticht Honecker beim Liebesakt, und Boris erschlägt mit seinem Tennisschläger einen Schauspieler. Der hatte geschrien: „Aufhören...“

von Peter Weiss (1916-1982): So vergänglich sind Idole. Die irrszenen: Ein rotblonder Jüngling, Boris Becker, pinkelt auf den Rasen des Schloßgartens. Steffi Graf hebt ihr Röckchen, rasieret sich mit einem

zu arbeiten. Die Anordnung kam auf Druck islamischer Fundamentalisten zustande, die knapp die Hälfte aller Abgeordneten im Parlament stellen. Friseur, die bereits einen Damensalon betreiben, sind von der Regelung nicht betroffen, sagte ein Sprecher des Ministeriums.

Damenfrisure ohne Zukunft
AMMAN, 7. Mai (AP). In Jordanien dürfen Damenfriseur ihre Kundinnen in Zukunft nicht mehr den Kopf waschen. Wie das Innenministerium in Amman am Sonntag mitteilte, erhalten Männer von nun an keine Genehmigung mehr, einen Damensalon zu eröffnen oder in einem

Müllexpedition auf Mount Everest
PEKING (dpa). In einer ersten gemeinsamen Expedition haben sechs Bergsteiger aus den USA, der Sowjetunion und China den mit 8848 Metern höchsten Gipfel der Welt auf dem Mount Everest erklimmen. In einer symbolischen Säuberungsaktion wollten die Bergsteiger Müllreste aufsammeln, die von früheren Expeditionen hinterlassen worden waren.

ren.

Kubelik eröffnet „Prager Frühling“
PRAG. Der tschechische Dirigent Rafael Kubelik wird zum ersten Mal seit seiner Flucht im Jahre 1948 wieder nach Prag reisen und zur Eröffnung des diesjährigen „Prager Frühlings“ am 12. Mai mit der Tschechischen Philharmonie Bedrich Smetanas „Mein Vaterland“ aufführen.

Guhovez
KORAN

CSFR dringt auf EG-Beitritt

BRÜSSEL, 7. Mai. Die Tschechoslowakei will „am Ende des Jahrhunderts Vollmitglied der Europäischen Gemeinschaft (EG) sein“. Das erklärte der Prager Ministerpräsident Marian Calfa anlässlich der Unterzeichnung des Kooperationsabkommens seines Landes mit der EG am Montag in Brüssel. Calfa kündigte an, die demokratischen Gesetzesreformen der CSFR würden bereits auf das geltende EG-Recht abgestimmt, um den Weg für die künftige Eingliederung in die Gemeinschaft zu erleichtern. Das Kooperations- und Handelsabkommen, das einen ersten Handelsvertrag mit der Zwölfergemeinschaft vom Dezember 1988 ablöst, sei „ein Meilenstein“ auf diesem Wege. Bereits im Oktober wolle die Prager Regierung jedoch mit Brüssel Verhandlungen über einen noch weitergehenden EG-Assoziierungsvertrag aufnehmen, sagte Calfa.

Der Kooperationsvertrag sieht eine enge wirtschaftliche und technische Zusammenarbeit beider Seiten vor und eröffnet der CSFR größere Exportmöglichkeiten nach Westeuropa, weil die EG-Staaten schrittweise die Mehrzahl ihrer mengenmäßigen Einfuhrbeschränkungen für tschechoslowakische Erzeugnisse bis 1992 aufheben werden.

Die EG-Außenminister bekräftigten am Montag, in Zusammenarbeit mit zwölf weiteren westlichen Industriestaaten würden sie ihre technische, finanzielle

und Ausbildungshilfe, wie sie bisher bereits Polen und Ungarn gewährt wird, auf die CSFR, die DDR, Bulgarien, Rumänien und Jugoslawien ausweiten. Aus der Gemeinschaftskasse stehen nach Planungen der EG-Kommission rund vier Milliarden Mark bis 1992 zur Verfügung, die von den zwölf EG-Staaten und den zwölf anderen westlichen Ländern noch durch Beiträge ergänzt werden müssten. Finanzielle Entscheidungen werden jedoch erst im Juni erwartet.

Grundsätzlich geeinigt haben sich die Außenminister jetzt über das Programm für den Bildungsaustausch mit den ost- und mitteleuropäischen Staaten (TEM-PUS). Daneben ist eine Koordinierung von nationalen Schulungsprogrammen der westlichen Industriestaaten für Manager und Verwaltungspersonal der osteuropäischen Staaten in Vorbereitung.

Sondergäste in Brüssel

STRASSBURG (dpa). Mit der Aufnahme der DDR und der Tschechoslowakei als Sondergäste begann am Montag in Straßburg die Frühjahrssitzung der parlamentarischen Versammlung des Europarates. Im Mittelpunkt steht die Entwicklung der Beziehungen zu Osteuropa. Zusammen mit Polen, Ungarn, Jugoslawien und der Sowjetunion sind nur sechs Sondergäste aus mittel- und osteuropäischen Ländern in der Staatenorganisation mit 23 Mitgliedern vertreten.

8. Mai 1945

Ein Sieg ohne Frieden

Durch Zufall kam mir vor kurzem eine Londoner Zeitung mit dem Datum vom 8. Mai 1945 in die Hände. Ich lebte damals in England. Quer über die erste Seite ging in fetten Lettern die Meldung: „Heute nacht um 2.41 Uhr zeichnete Generaloberst Jodl die bedingungslose Übergabe Deutschlands in dem kleinen roten Schulhaus bei Rheims, dem Hauptquartier General Eisenhower. Für Großbritannien und die Vereinigten Staaten gekennzeichnete General Bedell-Smith, für die Sowjetunion General Iwan Susluparow und für Frankreich General François Sevez. Szenen im Londoner Westend nahmen fantastische Ausmaße an“, fügte der Lokalreporter hinzu. „Mit Einbruch der Dunkelheit sandten Hunderte von Freudenfeuern ihren roten Schein in den Himmel, der die Bombenangriffe auf London von 1940/41 in die Erinnerung zurückrief.“

Es war damals schwer, ohne Vorbehalt in den Jubel einzustimmen. Dankbarkeit für die Erlösung von einem Alpdruck mischte sich mit dem furchtbaren Wissen um die jüdische Tragödie, deren Umfang sich in den vorangegangenen Monaten bereits abgezeichnet hatte. Wer kann jene Stunden vergessen, da Kinder nach ihren Eltern suchten, Eltern nach ihren Kindern, Jung und Alt Schlange stand vor den Listen mit den Namen der Überlebenden, hoffend und betend, daß die Ihren darunter seien?

Der Erste Weltkrieg kostete 9 700 000 Menschenleben; der Zweite die horrende Zahl von 54 800 000. Während 1914/18 eine halbe Million Zivilisten getötet wurden, waren die Verluste der Zivilbevölkerung im Zweiten Weltkrieg kaum geringer als die der kämpfenden Truppe an allen Fronten.

25 Millionen Tote „hinter der Front“

Im Kampf zu Lande, zu Wasser und in der Luft fielen 28 850 000 Mann; rund 25 Millionen Männer, Frauen und Kinder kamen „hinter der Front“ um: 3 350 000 in Deutschland, einschließlich der rassisch, religiös und politisch Verfolgten; 6 700 000 waren es in der Sowjetunion, 8 010 000 in Ost- und Südosteuropa außerhalb der Sowjetunion, sechs Millionen im Fernen Osten, 690 000 in Westeuropa und 190 000 in Österreich und Italien. Die Zahlen schließen die Juden ein, die von den Nazis ermordet wurden. Deshalb ist die Menge der zivilen Opfer in Ost- und Südosteuropa achtmal so groß wie die Zahl der Soldaten, die dort in Kämpfen fielen.

Aber, so will es die dubiose Tradition der Kriegsführung: kein Sieg ohne Parade. Daß diese Siegesparade erst ein Jahr später stattfand, am 8. Juni 1946, als der psychologische Augenblick dafür längst vorbei war, gehört zu den Absurditäten der Geschichte. Der „Kalte Krieg“ war nicht nur ausgebrochen, sondern eisig geworden. Churchills militante „Fultonrede“ ging soweit, eine militärische Zusammenarbeit zwischen Großbritannien und den Vereinigten Staaten gegen die Sowjetunion zu fordern, und in Washington flüsternte man, nur eine Atombedrohung könne die Sowjets aus Persien entfernen.

Die britische Regierung lud Moskau zur Teilnahme an der Parade ein, aber die Einladung wurde nicht einmal einer Antwort gewürdigt. Erst nach mehreren diplomatischen Anfragen kam im letzten Augenblick die Absage. Die Polen nahmen ebenfalls nicht teil. Ein neuer drohender Weltkonflikt warf seine Schatten auf die militärische Schau. Man vermifft auch die französischen Maquis, die jugoslawischen Guerillas und die griechischen Partisanen des ELAS, die 1944 die deutschen Besetzer aus Griechenland vertrieben hatten und nun zu Tausenden in Gefängnissen saßen.

Beifall für die „freien Franzosen“

Millionen von Fremden waren nach

London geströmt. Um 8 Uhr morgens waren die Bäckereien bereits ausverkauft, wenn man Glück hatte, erwischte man noch irgendwo ein Kilo Kartoffeln, bevor die Läden schlossen. Und dann begann es. Die Zuschauer spendeten stürmischen Beifall – den britischen Kommandos und Fallschirmjägern, den US-Marines, de Gaulles „Freien Franzosen“ und den Bag-Pipers der Schotten.

Allerdings richtete sich der Applaus nicht immer nach dem Verdienst, sondern oft nach dem malerischen Aussehen der vorüberziehenden Truppe. So kam es, daß die exotisch uniformierten Einheiten aus Ägypten, Irak und Transjordanien jubelnden Beifall erteten. Nur wenige erinnerten sich der zweifelhaften Rolle, die diese Länder in den Kriegsjahren gespielt hatten.

Palästina hatte seinen Platz innerhalb des „Colonial Empire“ zwischen der Polizei von Nordborneo und dem Regiment von St. Helena. Es war durch 15 Polizisten (sieben Briten, vier Juden und vier Araber) und eine Einheit des palästinensischen Regiments – acht Juden und acht Araber – vertreten. Sieben der Araber waren bereits demobilisiert gewesen und hatten schnellstens noch einmal einberufen werden müssen, um die gleiche Stärke wie die Juden aufzuweisen.

Das Widersprüchliche der Situation unterstrich der Vorbeimarsch von 22 Mann der „Jüdischen Brigade“. Sie trugen das blauweiße Banner mit dem Davidstern zu einer Zeit durch die Londoner Straßen, als in Palästina der jüdische Widerstand gegen das britische Regime seinem blutigen Höhepunkt entgegenging und Außenminister Ernest Bevin in Whitehall alles tat, um zu verhindern, daß jene Flagge jemals zum Symbol eines jüdischen Staates werde.

Wir sollten uns nichts vormachen – irgendwie haben wir bei seiner Erziehung versagt . . .

Sanft strahlen die Gewürze

Minimale Belastung bei Waldbeeren und Schokolade

Die Elterninitiative „Restrisiko“ in Wiesbaden hat bei Wacholderbeeren (von Ostmann) eine Belastung von 421 Becquerel Cäsium festgestellt. Der Salbeiblättertee aus einer Apotheke in Fürstenu hatten 344 Bq.

Getrocknete Salbeiblätter von Ubena wurden mit 112 Bq gemessen. Gerebelter Oregano (von Ostmann) brachte es auf 65 Bq Cäsium, getrockneter Thymian auf 64 Bq. Majoran (von Ubena): 11 Bq. Bohnenkraut ist mit 4 Bq bestimmt worden. Unauffällig zeigten sich Basilikum, Koriander, Kräuter der Provence, getrocknete Petersilie und geschnittener Rosmarin sowie gerebelter Thymian von Ostmann.

Ferner in der Liste der Wiesbader: Steinpilze (von 1989), gewachsen in der DDR, gemessen mit 245 Bq. Ebenfalls vom vergangenen Jahr stammen die Heidelbeeren, die das Münchener Umweltinstitut mit 64 Bq bestimmt hat. Schockgefrorene Heidelbeeren von Bofrost stehen mit 53 Bq in der Liste von „Restrisiko“. Dunst-Preiselbeeren von Eden sind mit 33 Bq notiert. Preiselbeeren von

Kings Crown: 19 Bq, belgische Preiselbeeren und Waldheidelbeeren von Reihstein (Penny-Markt) hatten 8 Bq. Himbeeren, Kirschen, Brombeeren und Aprikosen erwiesen sich als unauffällig.

„Restrisiko“ verzeichnet einen Hecht aus dem Wellsee bei Kiel, der mit 49 Bq Cäsium belastet war. Frisches Kabeljau-Filet, gekauft in Wiesbaden, ist mit 11 Bq verzeichnet. Sojau-Nudeln (Röhrchen und Spiralen) von Kattus hatten jeweils 23 Bq Cäsium. Das Münchener Umweltinstitut führt Milka-Haselnuß-Schokolade mit 11 Bq auf, „Jaques“ Haselnuß-Schokolade mit 8 Bq, Erdbeer-Sahne-Schokolade von Böhme mit 2 Bq. „Restrisiko“ gibt die Nußschokolade von Riquet mit 3 Bq Cäsium an, Ritter-Sport „Olympia“ mit 2 Bq und Schokolade von Rapunzel Naturkost mit 1 Bq. Nuß-Nugat-Creme „Nutoka“, gekauft bei Aldi, ist mit 3 Bq bestimmt worden.

Zur Bewertung: Unabhängige Experten der Strahlenschutzkommission des BUND raten Erwachsenen dazu, sich an einem Wert von 35 Bq Cäsium je Kilo Nahrung auszurichten. Kinder, Schwangere und Stillende sollten sich an 10 Bq orientieren. Für Einfuhr und Handel gelten die Grenzwerte von 600 und 370 Bq (Milch und Milchprodukte).

Amerika je dodělaný Rusko

„Sem přijeli Sověti 21. srpna 1968 těsně po půlnoci,“ vzpomíná bývalý major čs. armády Z. Řepka. „Byli jsme připraveni bránit se, jenže přišel rozkaz neklást odpor a zamezit tak krveprolití. Do 24 hodin jsme se museli přestěhovat z budov do stánků a do dvou týdnů prostor opustit.“

Příjde-li vše podle podrobené čs.-sovětské smlouvy, skončí v potulivě následujícího roku odchodem posledního vojáka Sovětské armády z našeho území jedna nepřijemná kapitola ve vzpomínkách obou států. Zůstane tu po ní mlno jiné nepřilíš kvalitní byty, ekologické skody a smutné vzpomínky na dobu, kdy železná lopata byla cenější než lidské ruce.

Po třiceti letech se v Litvici u Pízně dostala zpět na svoje místo pamětní deska věnovaná památce dvaceti amerických letců, kteří zabynuli 25. dubna při náletu na pilsenskou Skodovku.

„Světlo vnitřní kasáren kinosál pro sedm set lidí, ale na světelných výtěžných základních službách je i největší následující předmět postel. Vojáci už sledují dětem překvapeně, zčásti nedůvěřivě. Vážit mnozí z nich se na vycházku za kasárenské zdi dostanou jen opravdu výjimečně.“

„Tím méně jejich kamarádi z vojenského prostoru Mlavoje, které se architekturou i vybavením rovnají běžnému městu. Kasárna, garáže, panovníky, obchody, kotlina s kominem, chřtím metráky popítka, lež odesávaní stromy v blízkém okolí, špičkově vybavená sportovní hala, politika čerstvě dostavěná za naše peníze a Sověty tudíž do jejich odchodu neuznané, bezděk a kromě dalších objektů se v centru sídla vylině „Dom otcův“.“

Tady se všechno leskne a třpytí. Jen moznaka gigantických rozměrů (120 m²) ve foyer přý stála při mlou korunu. Vypadá to, jako by tihle lidé tady přebývali odjakživa, i brezový háj, asi dvacet let starý, tu šumí, aby více domova byla dokonala.

„Světlo vnitřní kasáren kinosál pro sedm set lidí, ale na světelných výtěžných základních službách je i největší následující předmět postel. Vojáci už sledují dětem překvapeně, zčásti nedůvěřivě. Vážit mnozí z nich se na vycházku za kasárenské zdi dostanou jen opravdu výjimečně.“

„Tím méně jejich kamarádi z vojenského prostoru Mlavoje, které se architekturou i vybavením rovnají běžnému městu. Kasárna, garáže, panovníky, obchody, kotlina s kominem, chřtím metráky popítka, lež odesávaní stromy v blízkém okolí, špičkově vybavená sportovní hala, politika čerstvě dostavěná za naše peníze a Sověty tudíž do jejich odchodu neuznané, bezděk a kromě dalších objektů se v centru sídla vylině „Dom otcův“.“

Tady se všechno leskne a třpytí. Jen moznaka gigantických rozměrů (120 m²) ve foyer přý stála při mlou korunu. Vypadá to, jako by tihle lidé tady přebývali odjakživa, i brezový háj, asi dvacet let starý, tu šumí, aby více domova byla dokonala.

„Světlo vnitřní kasáren kinosál pro sedm set lidí, ale na světelných výtěžných základních službách je i největší následující předmět postel. Vojáci už sledují dětem překvapeně, zčásti nedůvěřivě. Vážit mnozí z nich se na vycházku za kasárenské zdi dostanou jen opravdu výjimečně.“

„Tím méně jejich kamarádi z vojenského prostoru Mlavoje, které se architekturou i vybavením rovnají běžnému městu. Kasárna, garáže, panovníky, obchody, kotlina s kominem, chřtím metráky popítka, lež odesávaní stromy v blízkém okolí, špičkově vybavená sportovní hala, politika čerstvě dostavěná za naše peníze a Sověty tudíž do jejich odchodu neuznané, bezděk a kromě dalších objektů se v centru sídla vylině „Dom otcův“.“

Tady se všechno leskne a třpytí. Jen moznaka gigantických rozměrů (120 m²) ve foyer přý stála při mlou korunu. Vypadá to, jako by tihle lidé tady přebývali odjakživa, i brezový háj, asi dvacet let starý, tu šumí, aby více domova byla dokonala.

„Světlo vnitřní kasáren kinosál pro sedm set lidí, ale na světelných výtěžných základních službách je i největší následující předmět postel. Vojáci už sledují dětem překvapeně, zčásti nedůvěřivě. Vážit mnozí z nich se na vycházku za kasárenské zdi dostanou jen opravdu výjimečně.“

„Tím méně jejich kamarádi z vojenského prostoru Mlavoje, které se architekturou i vybavením rovnají běžnému městu. Kasárna, garáže, panovníky, obchody, kotlina s kominem, chřtím metráky popítka, lež odesávaní stromy v blízkém okolí, špičkově vybavená sportovní hala, politika čerstvě dostavěná za naše peníze a Sověty tudíž do jejich odchodu neuznané, bezděk a kromě dalších objektů se v centru sídla vylině „Dom otcův“.“

Tady se všechno leskne a třpytí. Jen moznaka gigantických rozměrů (120 m²) ve foyer přý stála při mlou korunu. Vypadá to, jako by tihle lidé tady přebývali odjakživa, i brezový háj, asi dvacet let starý, tu šumí, aby více domova byla dokonala.

Pilsen feiert US-Army

PILSEN, 6. Mai (AFP). Rund 100 000 Menschen aus der ganzen Tschechoslowakei haben am Samstag in der westböhmisches Stadt Pilsen das 45jährige Jubiläum der Befreiung ihrer Region durch US-Truppen gefeiert. Es ist das erste Mal seit 1947, daß die Einwohner dieses Datum begehnen dürfen, denn unter der kommunistischen Herrschaft sprachen die Geschichtsbücher nur von einem einzigen Befreier - der Sowjetunion. In Wahrheit hatten jedoch im April 1945 rund 150 000 US-Soldaten Südwestböhmen von der deutschen Besatzung befreit.

In Gegenwart der US-Botschafterin in der CSFR, Shirley Temple-Black, wurde in Pilsen ein Ehrenmal für die Toten der Infanterieeinheit „Indian Head“ enthüllt. Rund 1800 Amerikaner starben offiziellen Statistiken zufolge bei der Befreiung der Tschechoslowakei, darunter 300 in Westböhmen.

Přijetí u krále

Madrid: Předsedu FS ČSFR A. Dubčeka přijal včera ve svém sídle v paláci Zarzuela v Madridu španělský král Juan Carlos I. V rozhovoru, kterého se zúčastnila i španělská královna Sofie, předseda čs. parlamentu m. připomněl, že v uplynulých 20 letech politická situace v Československu neumožňovala plně rozvinout československé vztahy se španělským královstvím. Juan Carlos I. v odpovědi řekl, že čs.-španělské vztahy by v budoucnu měly být upřímně a otevřeně. Na své cestě k demokracii jsme se dopustili i chyb a omylů. Našich zkušeností lze využít k tomu, abyste je při změnách ve vaší společnosti nemuseli opakovat, uvedl král. Na univerzitě Complutense v Madridu převzal včera A. Dubček čestný doktorát. Na jedné z největších španělských univerzit se slavnostně aktu zúčastnil předseda Poslanecké sněmovny španělského parlamentu F. Pons.

Budovy potřebným

(Ětk): Primátor hl. m. Prahy J. Koplán stvrdil včera svým podpisem předání některých pražských budov do rukou nových uživatelů. Jde o objekty OV KSČ v Praze 9, budovu Mezinárodní organizace novinářů (MON) na Karlově náměstí v Praze 2 a Vysokou školu politickou OV KSČ ve Vokovicích v Praze 6. V případě devátého pražského obvodu o užívání „nových“ prostor bylo rozhodnuto takto: sutěrény budov sloužit jako garáže Rychlé záchranné služby UNZ, druhé a třetí podlaží si pronajme Komerční banka Praha. První patro nabídne ONV Praha 9 na přechodnou dobu Ministerstvu životního prostředí ČR. V budově MON bude po rekonstrukci otevřena poliklinika OÚNZ Praha 2. Stavěbní úpravy se uskuteční etapovitě s tím, že první část zařízení má být odevzdána do provozu co nejdříve. Objekt VSP bude sloužit fakultě tělesné výchovy a sportu UK. Federální ministerstvo vnitra, které je spulovlastníkem budovy, bude přechodně, nejpozději do 31. 12. 1991, využívat blok B ubytovacího traktu.

PRVNÍ SOUTĚŽ » erotickém tanci » Bulharsku, kterou zorganizovala jedna soukromá bulharská agentura, byla zahájena včera večer u baru sofijského hotelu Rodina. Na středěním tiskové konferenci se 150 novinářům, kteří budou tuto akci zpravodajsky krýt, představilo sedm kandidátek na titul Miss erotika 1990, z toho šest Bulharek a jedna Ruska. Ta zároveň oznámila, že se soutěže zúčastní se svou partnerkou - pět metrů dlouhou krajtou. Věština z ranečnic se však odmítla při této předpremiéře odhalit. Titul bude udělen po deseti soutěžních dnech v různých bulharských městech. Za pozornost stojí, že v Sofii jsou všechny vstupenky v ceně 34 leva, což je polovina měsíčního platu, vyprodány.

Blíží se závěr jedné kapitoly čs.-sovětských vztahů

Ve vojenském prostoru Mlavoje, v zóně, kde je soustředěno velení Sirední skupiny sovětských vojsk na území Československa, svého času napařiti. Když kolegyně z tisku vedena služebními povinnostmi procházela tímto jedné z nejvíce turisticky navštěvovaných měst, zaujala ji skupinka asi dvaceti vojáků odhruňujících kasy krabicových kartónů bílé nedělení. Bez rukavic, jen v lehkých rubáčkách. „Prosim vás, a proč ti chlapi nedostali aspon lopaty?“ odázala se tenkrát sovětského důstojníka. „Lopata je drahá, lidská ruka levná. Vždyť jsou to jenom vojáci...“ odvětil kapitán.

Samotné Mlavoje sice spadají do venského armády, neboť v okolí Boleslavského okresu, ale převážná část tohoto území obsazeného sovětskými vojsky patří Mladoboleslavsku. K Herčák. „Nemůžeme si stěžovat na přímno v centru regionu žijí tři tisíce sovětských občanů, z nichž dvě třetiny oblékají uniformu. Podle přípraveného harmonogramu by měl poslední sovětský voják opustit Mladou Boleslav během února příštího roku. Po nezvaných hostech však i tak zůstanou množství španělských vzpomínek o nedořešených otázkách. „Výhrady vůči politice Sovětů mají občané našeho města zásadní. A dokonce si ani nepřipouštějí, aby zde nadále přebývala českoslo-

Energieminister über Zustände entsetzt / Drogenmißbrauch und Waffendiebstahl

WASHINGTON, 4. Mai (AP/Reuter/AFP). Drogenmißbrauch, Diebstahl, fehlerhafte Maschinen und der Austritt giftiger Stoffe wie Plutonium sind einem Regierungsbericht zufolge in US-Atomkraftwerken an der Tagesordnung. In der Anfang der Woche vom Energieministerium in Washington veröffentlichten Studie werden die Mißachtung von Sicherheitsvorschriften einer Reaktoranlage am Savannah-Fluß, die Vertuschung von Umweltverschmutzung in einer Fabrik bei Denver oder eine Schlägerei in einer Atomfabrik in South Carolina aufgelistet.

Der Bericht aus dem Zeitraum von August 1989 bis März 1990 erlaubt einen ersten Blick hinter die Kulissen der Anlagen. Eine Kopie war versehentlich an verschiedene Regierungsstellen geschickt und so veröffentlicht worden. Energieminister James Watkins sagte dazu: „Schrecklich, wirklich schrecklich!“ Die Atomfabriken gehören der Regierung, werden aber von Privatunternehmen betrieben.

Zu den Nachlässigkeiten gehört der

Ausfall eines Kühlsystems wegen eines fehlenden Kabels in einem Reaktor, was erst nach fünf Jahren entdeckt wurde. Erwähnt wird auch die Freisetzung größerer Mengen radioaktiver Stoffe im Staat Washington, die mehrere Monate lang nicht gemeldet wurde. In mehreren Produktionsstätten wurden Mitarbeiter entlassen, die Waffen gestohlen haben sollen. Ein Wächter des Atomtestgeländes in Nevada wurde wegen Diebstahls von zwei Gewehren, einer Schrotflinte und fünf Faustfeuerwaffen festgenommen. Ein anderer Sicherheitsposten wurde bei einem Nickerchen erwischt. Aus nahezu allen Atomfabriken wurde Drogen- und Alkoholmißbrauch gemeldet.

Sowjets bitten um Hilfe für Tschernobyl

NEW YORK (AFP). Die Botschafter der Sowjetunion, der Ukraine und Weißrusslands bei den Vereinten Nationen forderten am Mittwoch eine internationale Hilfskampagne für die Opfer der Reaktorkatastrophe von Tschernobyl. Der ukrainische UN-Botschafter Gennadi Udowenko sagte in New York, die Folgen

dieser Katastrophe reichten weit über die Sowjetunion hinaus und führten bei Menschen und Tieren zu Geburtsfehlern. Der Kernreaktor war am 26. April 1986 explodiert und in Brand geraten. Udowenko erklärte, es habe niemals eine Katastrophe dieses Ausmaßes gegeben. Millionen Hektar Land seien verstrahlt.

Devisen- und Sortenkurse

Währung	Sorten (Touristenkurse)		Devisen (amtl. Kurse)	
	Ank.	Verk.	Geld	Breit
USA (1 \$)	1,61	1,72	1,6556	1,6638
England (1 £)	2,66	2,84	2,755	2,769
Irland (1 Ir £)	2,58	2,75	2,677	2,691
Kanada (1 C\$)	1,39	1,50	1,4236	1,4316
Holland (100 fl)	87,75	90,06	88,805	89,025
Schweiz (100 sfrs)	114,00	117,00	115,400	115,600
Belgien (100 bfrs)	4,70	4,95	4,833	4,853
Frankreich (100 FF)	28,75	30,60	29,685	29,845
Dänemark (100 dKr)	25,40	27,20	26,245	26,365
Norwegen (100 nKr)	24,85	26,65	25,655	25,775
Schweden (100 skr)	26,55	28,40	27,350	27,510
Italien (100 Lire)		0,1310	0,1410	
Osterreich (100 S)	14,03	14,37	14,193	14,233
Spanien (100 Ptas)	1,52	1,64	1,592	1,602
Portugal (100 Esc)	1,02	1,30	1,120	1,140
Japan (100 Yen)	1,00	1,07	1,0510	1,0540
Finnland (100 Fmk)	41,25	43,25	42,110	42,310
Jugoslo (100 Din)	12,00	16,00	—	—
Griechenl (100 Dr)	0,79	1,19	—	—
Türkei (100 TL)	0,047	0,087	—	—
Australien (1 \$)	1,18	1,32	—	—
DDR (100 ODR-Mark)	26,00	30,00	—	—

	Ankauf	Verkauf
Goldbarren	19600,00	23256,00
1000 g	4900,00	5814,00
250 g	1960,00	2325,60
100 g	980,00	1179,90
20 g	396,00	478,80
1000 g	257,00	361,98

Se syrovátkou za hranice

Firma Schärldinger patří v sousedním Rakousku k nejvýznamnějším dodavatelům mléka, mléčných nápojů a sýrů. Jde v podstatě o sdružení družstevních specializovaných výrobců ve spojení s producenty mléka, tedy zemědělci.

Vznikla v Horní Rakousku, ale dnes už má celostátní působnost. Tato známá firma nyní projevila mimořádný zájem o spolupráci s jihočeskými mlékárenami. Potvrzuje to skutečnost, že do Českých Budějovic přijel obchodní vedoucí sušarské výroby firmy Schärldinger v Horním Rakousku dr. H. Spornbauer. V doprovodu ředitele jihočeských mlékáren Ing. F. Smrče a jeho spolupracovníků si prohlédl veškeré mlékárenské závody a provozy na jihu Čech a výsledkem bylo uzavření dohody o vzájemné spolupráci.

Z naší strany jde zatím o vývoz syrovátky. Proč o ní? Odpověď je snadná — firma Schärldinger totiž vyvinula nový čistící prostředek na mytí nádobí, van a WC pod názvem Molka, jejím základem je právě syrovátka, takže došlo k dohodě. Jihočeské mlékárny dokončí ve svém závodě v Pelhřimově nové zařízení na zahušťování syrovátky. Oběh to bude asi dvacet tun, které poputují do Horního Rakouska. Ze závodu Kaplice pak bu-

de dodávána syrovátka v řidkém stavu. Zajímavé je, že zatím monopolním prodejem čistícího prostředku Molka se stane na základě uzavřené dohody obchodní dům Kotva v Praze.

Spolupráce mezi firmou Schärldinger a jihočeskými mlékárenami se bude dále rozvíjet. Jihočeští mlékaři totiž počítají s tím, že budou postupně zřizovat v kraji vlastní prodejny s širokou nabídkou svého sortimentu. Všimněme si jen sýrů. Jihočeské mlékárny vyrábějí ve svých závodech přes padesát druhů sýrů, sortiment firmy Schärldinger představuje přes 70 druhů sýrů. Výměnou za syrovátku se značná část těchto rakouských sýrů objeví i v obchodní síti jihočeských mlékáren. Při setkání jsme se pana dr. H. Spornbauera zeptali, jak jemu jihočeské sýry chutnají: „Jsou velmi dobré, kvalitou se zahraničním plně vyrovnají, ale přesto by byly jen těžko prodejné, a to z jediného důvodu — nemají odpovídající balení. Lidé totiž nakupují i očima a na to byste neměli zapomenout.“

spolu s braislaevskou Pravdou za jedny z nejlepších deníků v Československu. Naproti tomu naše čelné politiky (tímž je zřejmě míněn předseda všem náš prezident) kritizuje za to, že příliš mnoho cestují a používají k tomu dokonce „vládních letadel“.

Dává jim za vzor polského premiéra Mazowieckého, který letěl do USA linkou křesťanských letadel polských aerolinií. Pan Lánský tvrdí, že „to je v demokracii společností normální“.

Soudím naopak, že je to v demokracii společností zcela nemorální. Hlavy států létají téměř vždy na oficiální státní návštěvy vládními letadly. Nestěší se nejme na rozdíl od jiných bankrotů a nemusíme se vzdát toho, aby časy našeho prezidenta, které nám v celém světě získaly taklik vřelých sympatií a dokonce obdivu, probíhaly důstojně.

Každý má právo na kritiku, ale je přece jen trochu nesysyté, když zahraničněpolitický komentátor vysílá Svobodná Evropa Egon Lánský pontifika dosti demagogických, laických prostředků ke kritice našich politiků a ne druhé straně přitápí

spolu s braislaevskou Pravdou za jedny z nejlepších deníků v Československu. Naproti tomu naše čelné politiky (tímž je zřejmě míněn předseda všem náš prezident) kritizuje za to, že příliš mnoho cestují a používají k tomu dokonce „vládních letadel“.

Dává jim za vzor polského premiéra Mazowieckého, který letěl do USA linkou křesťanských letadel polských aerolinií. Pan Lánský tvrdí, že „to je v demokracii společností normální“.

Filozoficky laděný projev Václava Havla v Hebrejské univerzitě

JERUZALÉM: Slavnostní ceremoniál odevzdání dekrete doktora filozofie honoris causa prezidentu Václavu Havlovi se včera konal ve velké aule Hebrejské univerzity v Jeruzalémě vyzdobené československými a izraelskými vlajkami.

Filozoficky laděný projev V. Havla, kterým poděkoval za tuto poctu a který sám charakterizoval jako „velký otěvilou poznámku na téma Franz Kafka a moje prezidentství“, byl bezesporu hlavním bodem dopoledního programu návštěvy. Preplněná aula často přerušovala slova čs. prezidentu nadšeným pískem.

„V Kalfkoví odjakživa nalézání velké kus své zkušenosti se světem a se sbou samým,“ konstatoval V. Havel. „Navenek se mohou jevit jako protipól Kalfkových hrdinů,“ pokračoval, „ale právě má zůstatá touha po řádu mě stále znovu a znovu vhná do nepatřičných dobrodružství.“

Celý ceremoniál vyzněl jako radostná oslava nového začátku v čs.-izraels-

ských styčích přerušených po porážce arabských armád v šestidenní válce v roce 1967 a obnověných letos v únoru po porážce totalitního komunistického režimu v Československu

Šachová slavnost v Pizni

PLZEN: Velký mezinárodní šachový turnaj a příležitost oslav 45. výročí osvobození Pizni americkými armádami a sbodou okolností také u příležitosti „Dne Evropy“ se koná v sobotu v Pizni, ve velkém sále závodního klubu Skoda Pizen. Turnaj pořádá šachový oddíl „Dynamo ZČE Pizen“ pod patronací Československé strany lidové, která také je garantem první ceny pro vítěze v částce 10 000 Kčs. Zážití neúfimo mezinárodním šachovým turnajem převzal mezinárodní šachový velmistr Luděk Pachmáček, člen ČSL a vůdčí volebního štábu Čs. strany lidové. Turnaj se koná od 9. do 19.00 hod.

Radí nám dobře?

Od mnoha krajanů, žijících v cizině, slyšíme často slova solidarity a povzbuzení. Tak tomu bylo i na nedávném sjezdu naší strany. Někdy však zazní ze zahraničí i slova, nad nimiž by člověk nejraději lomil rukama nad hlavou.

Tak třeba uad slovy Zdenka Mlynáře, jenž byl už podruhé od „Něžné revoluce“ v Moskvě a v rozhovoru s tajemníkem UV KSSS a šéfredaktorem Pravdy J. Frolovem pokládal za důležité, „aby strana nepustila z rukou iniciativu, nechce-li ztratit rozhodující vliv ve směřování procesu obnovy“. Pověšně ovšem až dlešit, „aby se poučilo vyřetí všechny složité a rozporuplné problémy bez odložení mezinárodní spolupráce“. Rád bych projevil soustrast studentům Innsbrucké univerzity, je jim to nyní Z. Mlynář profesorem, jsou zřejmě vysla-

naše poznámka

JULIUS FUČÍK - PRAVDA A LEGENDA

Dne 9. září 1943 byl v berlínské věznici Plötzensee popraven komunistický novinář Julius Fučík. Brzy po osvobození Československa vyšla jeho kniha Reportáž psaná na oprátce, ve které Fučík líčí svůj pobyt v pankrácké věznici. Jeho zpráva o zatčení, týraní vězňů, výsleších, měla značný ohlas nejen v Československu, ale v celém světě. Julius Fučík se stal komunistou - národním hrdinou. Otazníky nad tím, zda jde skutečně o autentické líčení psané Juliem Fučíkem, se objevily již brzy po vydání jeho knihy. Její rukopis nebyl nikdy předložen veřejnosti. A brzy se objevily také pochybnosti, zda Fučíkovo líčení je skutečně pravdivé. Mýtus Fučík byl v Československu za vlády KSČ neotřesitelný. Vše ale nasvědčuje tomu, že skutečnost byla vskutku jiná, než jak ji vytyčil komunistický Fučík. Čas boření komunistických mýtů znamená také čas boření mýtu Julia Fučíka. Přitom v podstatě nejde ani o osobu tohoto komunistického novináře, který nakonec musel zemřít, ale o to, jak byl zneužit svými soudruhy. Jaká je tedy pravda, jaká legenda o Juliu Fučíkovi?

Ta informace se objevila v létě 1947 v týdeníku Hlas revoluce pod titulkem „Nejen autor reportáže“: byl schválen návrh na zřízení Muzea Julia Fučíka jako pobočky Muzea Klementa Gottwalda v prostoru bývalé výstavní síně Hollar, dnešní fakulty žurnalistiky Univerzity Karlovy. A pracovnice Muzea Klementa Gottwalda Libuše Eliášová o smyslu a poslání nového Muzea Julia Fučíka sdělila:

„Nepůjde pouze o státní expozici... Půjde o veškeré bádání kolem osoby Julia Fučíka. Chceme jej ukázat nejen jako autora „Reportáže“, novináře, člena vedení KSČ, ale i jako konkrétního člena Švermovy redakce, kolektivu, který si zasloužil pozornost jak z hlediska revoluční žurnalistiky, tak i z pohledu národní osvobozené boje. Budeme se snažit připomenout i naplnění odkazu Fučíka a mezinárodní ohlas na jeho dílo a život... Ukážeme jej ve vývoji, v širších souvislostech...“

Záměr pracovnice muzea Libuše Eliášové soustředit v budoucím Muzeu Julia Fučíka „veškeré bádání“

kolem jeho osoby, bude ale solva splnitelný. Za prvé proto, že vedoucí funkcionáři Komunistické strany Československa nebudou mít zájem na objasnění mnoha nejasností Fučíkova života, hlavně po jeho zatčení gestapem: a za druhé: značná část dokumentů a materiálů o Juliu Fučíkovi, komunisty na národního hrdinu stylizovaného, prostě „záhadně“ zmizela.

Vysoký důstojník československé Státní bezpečnosti Josef Frolík, který brzy po okupaci Československa vojensky pět let Varšavské smlouvy v srpnu 1968 opustil Československo, o tom ve své na Západě vydané knize „Špión vypovídá“ uvádí zajímavý fakt. Tak například, že sám bývalý člen předsednictva ÚV KSČ a ministr vnitra Rudolf Barák dal v roce 1956 příkaz, aby se alespoň některé otázky kolem Julia Fučíka vysvětlily. Hlavním Barákovým informátorem byl bývalý spolupracovník nacistického Sicherheitsdienstu — Johann Siebert. Josef Frolík o jeho informacích Barákoví píše:

„... Siebert se snažil dát dohromady část svých pamětí a již tentě zlomek byl ohromující. Z národního hrdiny Julia Fučíka se stal agent gestapa, přestože jeho řídicí orgán, gestapák Bohm, byl již dávno po smrti a značná část jeho protokolů, tolik zajímavých nejen Baráka, ale i československou veřejnost, kamš zničila. Toto zničení měl na svědomí další údajný agent gestapa, bývalý ministr národní bezpečnosti Ladislav Kopřiva, který byl později předsedou Svazu protifašistických bojovníků...“

Samořejmě, že koncem padesátých a začátkem šedesátých let nemohla československá veřejnost být o tom, co se dozvěděl Rudolf Barák o Juliu Fučíkovi, informována. Ale o několik roků později, už v květnu 1968, tedy ještě za éry Antonína Novotného, přinesl deník „Mladá fronta“

zajímavý článek nazvaný „Mírek nezradil.“

Oč šlo v tomto článku? Dne 24. dubna 1942 byl v bytě manželů Jelínkových v Praze zatčen gestapem Julius Fučík a jeho spojka Jaroslav Klecan, který měl krycí jméno „Mírek“. Ve své „Reportáži psané na oprátce“ Julius Fučík o „Mirkovi“ píše:

„Mírek zklamal. Mírek mluvil... Teď jsem pochopil, jak se sem dostala Anička Jirásková, u níž jsme se s Mirkem sešli. Teď jsem chápal, proč je tu Kropáček, proč dr. Štych... Bylo to smutné a odstrašující. Hle, tohle býval člověk s páteří, který se neuhýbal kulcům, když bojoval na španělské frontě, a který se neshrbil, když procházel krutou zkušeností koncentračního tábora ve Francii. Teď bledne před rákoskou v ruce gestapáka a zrazuje, aby chránil svůj zub. Jak na povrchu byla ta jeho statečnost...“

A Julius Fučík jde ve svém obvinění Jaroslava Klecana — „Mírka“ ještě dále.

(II.)

Čteme-li Reportáž psanou na oprátce, překvapuje, jak fanaticky její autor obviňuje Jaroslava Klecana — „Mírka“ ze zrady.

„Nefekl si, že je lépe zemřít než dešifrovat materiál, který u něho našli. Dešifroval jej. Vydal jména. Vydal ilegální byt. Přivedl agenty gestapa na schůzku se Štychem... Vydal Aničku. Vydal i Lidu, děvče pevné a statečné, které ho mělo rádo... A když už byl přesvědčen, že jsem mrtev a že už se nebude muset nikomu zpovídat, dopověděl všechno ostatní... Zbabelec prohraje víc než svůj život. Prohrál. Zběhl ze slavné armády a vydal se v opovržení i nejšpinavějšího z nepřátel...“

Tolik Julius Fučík v „Reportáži psané na oprátce“. Čtenář doslova žasne nad onou nenávistí, kterou Fučík vylévá na svou bývalou spojku, na svého soudruha. A samozřejmě, že ho napadne, zda za těmito slovy nenávisti není něco víc než jen snaha ožernit člověka, který mu byl až do zatčení blízký.

Zatímco Julius Fučík Jaroslava Klecana pronásleduje zuřivou nenávistí, píše se v roce 1968 o Klecanovi — „Mirkovi“ jinak. Zdráždňuje se, že byl ve španělské občanské válce politickým komisařem roty, po internaci ve Francii se ilegálně vrátil do Čech. Ilegálně pracuje v komunistickém odboji, pomáhá členům II. ilegálního ÚV KSČ Janu Zikovi, Janu Černému a dalším. Mladá fronta rázně vyvrací špinavost Fučíkova obvinění ze zrady:

„Mírek — Jaroslav Klecan nezradil. Ani zdaleka nefekl, co věděl. Důkazem toho jsou organizace mládeže ve Vršovcích a Nuslích, stranické buňky v ČKD a u Ringhofferů, dále organizace na Kladensku, v Unhošti, Hostivících, Litovicích, Břežnici a jin-

de, na Lounsku a Rakovnicku, spojení do Poděbrad, Plzně, do jižních Čech, Brna a jinam, ale hlavně četné přepážky, buňky a organizace v Praze, které po „Mirkově“ zatčení pokračovaly úderu gestapa. Děk dobré konspiraci pracovaly dál. Desítky ilegálních pracovníků, spolek a přepážek, které Mírek znal a instruoval, věděl jeho mlčenlivostí za život.“

Ve vzpomínaném článku v Mladé frontě je pak citován také jeden z Klecanových spoluvojovníků ve Španělsku, Emanuel Blahout, který rovněž pracoval v českých zemích v ilegality, a který byl s „Mirkem“ později mnohokrát konfrontován v sídle gestapa, v Pečkárně. Blahout říká:

„Když jsem si přečetl Fučíkovo Reportáž psanou na oprátce, dospěl jsem na základě zkušeností a zážitku z gestapa k názoru, že se „Mirkovi“ — Jaroslavu Klecanovi — stala velká křivda. Víím, že po jeho zatčení tu zůstalo mnoho lidí a celé organizace, které Jaráda znal a řídil a onichž nikdy na gestapu nemluvil.“

O tom, že Julius Fučík neprávem obviňoval Klecana — „Mírka“, svědčí ostatně také rozsudek berlínského „Ildového soudu“ čísto 8 a j 91/43 g I H 218/43 nad Juliem Fučíkem, Jaroslavem Klecanem a Ludmilou Plachou. Na osmé straně rozsudku čteme o Klecanovi a Plachě doslova:

„Oba se pokládali za ženicha a nevěstu. Klecan a Plachá shodně vypovídali, že spolu vůbec nikdy o Klecanově politické práci nemluvíli...“ Z toho jasně vyplývá, že Klecan se snažil Plachou chránit před jakýmkoliv obviněním gestapa, že zatčená věděla o jeho politické činnosti.

Problém vztahu Fučík — Klecan je tedy jedna ze stěžejních otázek „Reportáže psané na oprátce“. To si myslí rovněž profesor Václav Černý, Ve své knize „Piáč koruny české“ o tom píše:

„Celá Reportáž je od první do poslední stránky jevištěm palčivého zápasu dvou jmen: Fučík — Klecan, a v nich dvou principů: mravní síly a slabosti, hrdinství a zrady. A vůbec celá se točí okolo jedné, jediné otázky: kdo z obou hned v den zatčení pod ranami gestapa promluvil první, odhalil identitu druhého a stržen tragickou logikou zbabělosti mluvil pod úderu dál a dál, až pro naději přežil prozradil všechno, co věděl, to je valnou část personálií a ilegálního tajemství II. ÚV KSČ i Revolučního výboru inteligence. Máme o tom jediné svědectví, Fučíkovo, a to je apodiktické a kruté a desetkrát se opakuje: Klecan, Klecan, Klecan. Je to tak bezvýhradně a nemilosrdně neodstíhání, že jsi stokrát v pokusem prosit Fučíka o slitování pro jeho nejvěrnějšího druhá, o malé milosrdenství odstíhání přiznáním a uznáním, že jeho soudruhovi uklouzl jazyk, poděkl se a otvorem včas nezadržel svého slůvka se gestapo vedrolo násilně, ale nezadržitelně do tajemství obou. Ale Fučík je nelitostný: Klecan — zrádce. Co se Klecana týče, nepodařilo se mu žádnou „Reportáž“ vydat svědectví, nesvědčí, nemluví, ne-

Profesor Václav Černý, který se ve své knize „Piáč koruny české“ zabývá Fučíkovou legendou, si klade otázku, jaké jsou prameny kontroverze Fučík — Jaroslav „Mírek“ Klecan. Píše pak, že k objasnění tohoto vztahu vidí tři možné prameny: výslechové protokoly komisaře gestapa, který Fučíka vyslyšel a který byl dne 30. dubna 1947 odsouzen k trestu smrti. Ten obšírně o záležitostech Fučík — Klecan — vypovídal.

(III.)

„Cožpak table řada přestálých výkonná, kdy pokládá šlo o život, nemá platit za důkazy a záruky? Cožpak nemluví o hodnotě kůže a neručí za ně? ... Strašlivá kontroverze Fučík — Mírek až příliš jasně potřebuje dalších prvků k objasnění. Kde je vzít?“

brání se, je mrtev. Přitom ten Klecan předem nikterak nevypadá na slabocha a zbabělce...“
V další části této kapitoly pak profesor Václav Černý popisuje Klecanovo životní dráhu vojáka ve Španělsku, Klecana živořícího v internacním táboře ve Francii a bojujícího jako komunistu v podzemí doma. Z toho pak využívá:

Přitom jsou však hodnověrně jediné první Bohmovy výpovědi z roku 1945, další mohly být už ovlivněny Fučíkovou Reportáží, která vyšla v témže roce. Druhý pramen jsou původní výslechové protokoly gestapa po zatčení Fučíka a Klecana. Ty však zřejmě již neexistují. Konečně uvádí Černý jako třetí pramen motákové listky psané Fučíkem ve vězení, vynášené ven, jejichž seřazením, úpravou a redakcí „Reportáže psané na oprátce“ vznikla Tyto motáky jsou v soukromém držení a bylo jich v originále zveřejněno jen několik.

Než však si všimneme podrobněji právě motáků z vězení a Fučíkově pobytu na Pankráci a v Pečkárně, lze na základě toho, co je dnes o činnosti Julia Fučíka a Jaroslava Klecana — Mirka jednoznačně prokázané, vyvodit závěr.

Jisté je, a o tom podává svědectví řada pracovníků ilegality, včetně komunistického odboje — že gestapo naproniklo do ilegálních buněk a organizací, které znal Jaroslav Klecan. Z jejich členů nebyl zatčen po uvěznění Klecana — Mirka ani jediný. Je prokázáno, že právě o těchto organizacích a o těchto pracovnících odboje neměl ponětí — Julius Fučík.

Byly však prozrazeny všechny ilegální organizace a zatčeni jejich členové, o kterých Fučík věděl. Jestliže mlčel Klecan o činnosti organizací, o nichž Fučík nevěděl, proč by měl zradit právě jen ty, o kterých věděl jak on, tak Fučík? Neboli: mlčel-li Klecan, musel tedy o nich vypovídat někdo jiný.

Klecan nezradil. To je dnes jisté a prokázáno. Vypadal-li ze hry o dvou hráčích jeden, zůstává v roli „zbaňčelce, který prohraje víc než svůj život“ — tolik Fučíkův citát z „Reportáže psané na oprátce“ — pouze jediný. Ten, který „zběhl ze slavné armády a vydal se v opovržení i nejspínovějšího z nepřátel.“

V období tzv. pražského jara 1968 pak týdeník „Mladý svět“ uveřejnil pozoruhodný článek, který poukázal na řadu nesrovnalostí ve Fučíkových případech. Po okupaci Československa vojsky pěti zemí Varšavské smlouvy byla autorka článku hrubě napadána — především Gustou Fučíkovou — doslova štvána a pronásledována za to, že se pokusila zjistit pravdu a zbořit falešnou stavbu fučíkovské legendy. Ve „Večerní Praze“ se 7. května 1970 rozhovořoval Jan Borl ze Vsetína:

„Je strašně pomýšlení, že právě v časopisu pro mládež, v „Mladém světě“, byl Julius Fučík hrubě znevažován...“

Místo aby se objektivně zhodnotila činnost Julia Fučíka, pokračovalo se ve vytváření svatozářích kolem něho. V deníku „Mladá fronta“ a v sovětském listu „Komsomolskaja Pravda“ vycházel seriál článků nazvaný „Lidé z reportáže“. A samozřejmě, že se nikde neobjevuje ani známka skepse, že Fučík neprožíval všechno tak, jak vyhlíci. Naopak se řada věcí zá-měrně zamlčuje. Do očí bije, že se v žádném z těchto článků neobjevuje — ať už v pozitivním či negativním smyslu osoba údajného zrádce Jaroslava Klecana. Zvlášť nápadné je to v článku seriálu, který byl uveřejněn 30. září 1978 a je nazvaný „Lída“. Jde samozřejmě o Lídu Plachou. Jednu z trojice obžalovaných před nacistickým „volksgerichtem“ z 25. srpna 1943 — Fučík, Klecan, Plachá. Lída Plachá byla zásluhou Klecanovy výpovědi u soudu osvobozena. Ve svém vyprávění o událostech před 34 lety ani jednou Klecana — Mirka, svého tehdejšího snoubence, nejmenuje. Ale i mlčení může být výmluvné: Lída Plachá zřejmě nemůže a ne-

smí veřejně vyvrátit Fučíkovu obvi-nění, že Mirek zradil, ale současně se bojí říci pravdu.

Přitom — a to vyplývá z rozsudku soudu — to byl Fučík, který vypověděl, jak vodil Lídu Plachou na své ilegální schůzky, aby prý maskoval své záměry. Doslova se v rozsudku pra-ví:

„Fučík nyní říká, že bral... častěji Ludmilu Plachou na své pochůzky i k pochůzkám... On, Fučík, tak činil proto, aby tak byl lépe maskován, jelikož jde-li někdo s mladým děv-četem, není policii tak nápadný...“

A konečně ještě jedna pasáž ze soudního rozsudku, která vyvrací Fu-číkovo tvrzení, že Mirek — Klecan zradil. Soud potvrdil, že Klecan vů-bec zradit vedení ilegální sítě nemohl. Proč? „On, Klecan, byl spojkou cen-trály — ale jelikož mezi nimi byla „záchytná síť“ — Klecan členu cen-trály neznal...“

(IV.)

„Obsah Reportáže přináší řadu anomálií, protismyslů a nemožností, které musí být ve Fučíkově zájmu vysvětle-ny. Fučík se v knížce důsledně pre-zentuje jako zcela čelný odbojový stranický činitel... vkládá Böhmovi do úst výrok »můj největší případ«. Jak to uvést v soulad se skutečností, že ani na okamžik nebyl vězněn v izo-laci, to je na samotce, která byla v ně-meckém soudnictví vůbec a ve vězení gestapa zvlášť neblaze zásadním pri- vilegiem vězňů čelných...“

Dodejme k tomu, že před soudem Fučík o sobě prohlašuje, že byl vy-hlášen do budoucna jako poslanec za komunistickou stranu. Proč to o so-bě prohlašuje, není známo.

Profesor Černý pak na základě Fu-číkovy knihy dokládá, že Fučík sám píše, že od chvíle zatčení byl neustále na cele s některým spoluvězněm. Proč tomu tak bylo, vysvětluje profesor Černý takto:

„Gestapo vědělo, koho ve svých spá-rech drží. Může sice do odbojových personálií bohatě zasvěceného, ale ni-kořiv klíčovou postavu hnouti...“

O tom, že Fučík nebyl nacisty po-važován za jednoho z vedoucích před-stavitelů komunistické ilegální čin-nosti, svědčí i text rozsudku. Zde se často hovoří, že „Fučík jednal na vy-ší příkaz“, nebo že Fučík „podával hlášení“ a podobně. Profesor Václav Černý si však všimá ještě dalších nes-rovnalostí a poznamenává:

„Druhý zásadní protimluv Reportá-že je v tom, že Fučík mluví o svých trvalých výsledcích, na něž je z Pan-kráce do Pečkárny odvážen až do května 1943, a zároveň o své paralel-ní funkci „hausarbeiters“ v Pečkárně. To je absolutně vyloučeno, „hausar-biterem“ se v německém vězení mů-že zásadně stát pouze vězeň, jehož vy-šetřování je zcela ukončeno a jenž ve vězení už jen vyčkává, až bude ode-zdán do soudní vazby [což se stalo dne 10. června 1943, kdy Fučíka ode-vezli do Berlína...]. „Hausarbeitere-m“ se vězeň mohl stát výhradně na návrh svého vyšetřovacího komisaře, jenž byl se svým vězněm z toho či o-ného důvodu spokojen, neboť to byla „vězeňská odměna“ za „dobré chová-ní“. „Hausarbeiter“ se těšil výhodám... nebyl bit, Klecan se nikdy nestal „hausarbeitere-m“. Vůbec nevíme o pří-padu, že by byli učinili „hausarbeitere-m“ komunistu... Jestliže tedy by Fučík „hausarbeitere-m“ a přitom byl odvážen do Pečkárny, nemohlo to být k výstěchům...“

Jisté — Fučíka nevozili pouze k vý-slechům, ale také ke konfrontacím s jinými vězni. Fučík měl potvrdit je-

lich totožnost. Tak to bylo i v přípa-dě člena ilegálního ÚV KSČ Jana Zí-ky, kterého gestapo dopadlo těžce zra-něného, a který přes veškeré trzně-ní odmítl jakoukoliv výpověď. Pak byl konfrontován s Fučíkem. V Reportá-ži o tom Fučík píše:

„Tak jsme se tam viděli naposled, když mne zavolali ke konfrontaci. Po-dali jsme si ruce, usínal se na mne svým širokým, milým úsměvem a řekl: »Buď zdrav, Julio!« To bylo jediné, co od něho slyšeli, nepromluvil pak už ani slova...“

Právem se nad touto pasáží Re-portáže profesor Černý pozastavuje a ptá se, proč téměř ubitý Zíka, který stále nepřiznává svou identitu, svou totož-nost u Fučíka naprosto nesmyslně slovy „Buď zdrav, Julio!“ prozrazuje. Neboť pozdrav je přiznáním, že se ne-známy a Fučík navzájem důvěrně zna-jí, tykají si. Zíka vlastně Fučíka sba-zuje. Ukazuje na něj prstem jako na člověka, v jehož moci je rozluštit ta-jemství, které gestapo hledá. A pro-fesor Černý dodává:

„Ty konfrontační výjevy jsou v po-dání Reportáže naprosto nepochopi-

(V.)

„Jeli jsme na smyšlenou schůzku do Braníka. Sedávali jsme tam pak často v zahradní hospůdce a dívali se na lidi proudící kolem...“

A další citát:

„Jindy mne po celodenním výsle-chu posadili do auta a zavezl večer-af Prahou na Hradčany nad Neru-dovu ulici...“

Proč to všechno gestapák Bohm dě-lá? Není to přece z lásky k Fučíko-vi. A nedělá to jistě bez vědomí svých šéfa. Ani komisař gestapa si nemů-že o své vůli „vyzvednout“ nějakého vězně a procházet se s ním po Pra-ze. Na to je malý pán. Profesor Čer-ný se pak ptá:

„A proč zrovna tato místa? Nemo-hou být náhodná, jsou předem urče-ná: kdo je sdělit gestapu a označil je za místa ilegálních schůzek komu-nistických odbojářů? A nebyli-li to Fučík, ačkoliv se k tomu zdá hlásit slovy o smyšlené schůzce, proč tam vezou právě Fučíka? Nepochopi-telné!“

Fučík uvádí, že ho komisař gesta-pa Bohm vozil po Praze. Na místa, která Fučík — samozřejmě prý zce-la vymyšlené — uváděl jako místa schůzek s odbojovými činiteli, kteří byli ještě na svobodě.

Jeden z Fučíkových tehdejších spo-luvězňů Stanislav Springl na tyto schůzky vzpomínal v týdeníku „Tri-buna“. A jde ještě dále než Fučík ve své knize. Springl vypravuje:

„Namluvil Böhmovi, že by mu mohl přihrát nikoho menšího než arcibol-ševika Švermu, že se má s ním sejít v Braníku... Fučík dostal kravatou i řemen a i jinak „v gala“ se vydali s Böhmem do Braníka. Na schůzku se Švermou. Šverma samozřejmě ne-přišel, musel tam ze nějaký den zno-vu a pak zase...“

Ale domnívá se snad Springl, že by komisař gestapa Bohm byl tak hloupý, že by nevěděl, že Jan Šver-ma je v Moskvě, odkud jeho články často citoval moskevský rozhlas?

Vše nasvědčuje tomu, že měl Ju-lius Fučík mimořádné postavení. V roce 1978 přinesla příloha Rudého práva — Haló sobota — vyprávění sestry Julia Fučíka Věry Roučkové, nazvané „Pampeliška od Julka“. Čte-me zde:

„Gestapák Böhm učinil „velkorysý“ gesto. Povolil sestrám Julia Fučíka navštívit jejich bratra a dokonce mu přiměst jeho obliběná Lída — žvas-t-

„Gustino, já na Pankráci píšu! A já stejné septem: A kdo to vynásř? Jeden německý - dozace: - hekl - ku-lek...“

A kde se setkání vlastně konalo? Naproti Pětschkova paláce nebyl žad-ný nacistický soud... Těch blahovůl gestapa vůči Fučí- kovi je snad až přelís. Treba i to, o čem vypravuje Gusta Fučíková v 2. čísle ročníku 1983 časopisu „Česko-slovenský novinář“. Říká: „Jednou se nám s Julkem poštěstilo sedět vedle sebe ve vězeňském autobuse... Tam mi Julek pošpálil:

se prude vytrhne stráž. Věze se ně-udrží — rozběhnou se k sobě napro- ti, ještě si stačí stisknout ruce a po- vědět poslední slova... Čtenář skutečně žasne nad volno- stí, kterou Fučík měl. Objímá se se sestrami, nese si do vězení v sířov- ce jílčo, ještě na ulici se rozhběhne k sestře a objímá se s ní. Který vě- zeň nacistického gestapa měl tyto možnosti?

Setkání - končí, Věra Roučková roz- loučení líčí takto: „Fučík objeme a políbí sestry... A pak se neposlady spatří, jak bo- vedou stráž ze vrat nacistického soudu přes ulici do Pětschkova palá- ce na gestapo... Fučík je zdraví, je- ko by se nic nedělo. Bezstarostně houpe sířovkou, v níž si odnáší z ná- vštěvy sestru trochu jíle. Najednou

kově knedlíky... Pak Věra Roučková popisuje setká- ní s Fučíkem. „Sourozenci stojí v místnosti proti sobě... Dříve než usednou, Julek př- stoupí k Věře. Vytáhne pomáčkou pampelišku, ukloní se a s milým úsměvem... podá jí sestře a řekne: „Vzácné dáme vzácnou květinu.“ Ges- tapák Böhm vyhlíží pobaveně...“

náš? I to je jedina z četných dalších nezodpovězených otázek kolem Julia Fučíka a jeho „Reportáže psané na oprátce“. Neboť — jak opět uvádí profesor Václav Černý: to, co se údajně událo na Pankráci s psaním a vynášením Fučíkova rukopisu, je případ, který se v dělných války, gestapa, mezi milióny případy po druhé neopakoval; a dodává: „Na Pankráci se tedy udál zázrak...“ Zázrak ve vězení nacistického gestapa?

AFORISMY

Ndržel krok s dobou — předbíhal ji.

Kdyby lidé více přemýšleli, nemuseli by tolik namáhat rozum.

Nejsnadněji se májejí velké cíle.

RUDÉ PŘÁVO

(celá stránka)

Čtvrtek 3. května

10 KSC

Naším cílem je demokratický, humanistický, materiálně i duchovně produktivní socialismus. Jsme pro zásadní reformy ve všech oblastech života společnosti, které odstraní to, co se neosvědčilo.

Budvar nebo Budweiser

Spor o značku Budvar nebo Budweiser je známo většinou příznivců dobrého pivního moku. S americkou firmou Anheuser-Busch Companies probíhají nyní opět intenzivní jednání o její využití.

„Dohodit jsme se, že podrobnosti zveřejníme, až dojdeme ke konkrétním závěrům,“ zdůrazňuje ředitel s. p. Jihočeské pivovary ing. Antonín Kratochvíl. Americká firma vyrábí ročně 92 miliónů hektolitrů piva a všichni čs. producenti pouhých dvaadvacet miliónů hektolitrů. Jednání s takovým mamutím koncernem proto není snadné. Není to poprvé, co se za jednacím stolem sešli zástupci této firmy a obou českobudějovických pivovarů. S Američany rokovali už v roce 1911 a 1939 a již tehdy šlo o dohodu o používání ochranných známek.

„V šedesátí procentech otázek jsme se již shodli a obě strany usilují o nalezení takových řešení, aby žádná z nich neztratila a obě získaly. Náš záměr je dodávat pivo ve vysoké kvalitě a tomu odpovídající ceně a udržet si náročné trhy z minulých

let,“ zdůrazňuje ing. Kratochvíl. Letos dodají odběratelům z českobudějovických pivovarů 450 tisíc hektolitrů. Polovina půjde na export do SRN, Rakouska i dalších zemí západní Evropy.

V západní Evropě se rozšiřuje výroba piva s nižším obsahem alkoholu. Přesto si takto upravené pivo ponechává vynikající chuťové vlastnosti a odpovídá také mnohem více racionální výživě. Pro naše pivovarnictví by nebyl problém dodávat podobný výrobek, ale potíží je v tom, že půllitr by pak byl dražší asi o deset haléřů. U nás zatím panuje názor, že cena piva musí být úměrná obsahu alkoholu, což je určitě na škodu věci.

SOUKROMÉ SMĚNÁRNY

PRAHA (ČTK) — Státní banka československá připravila na základě zákona o individuálním podnikání fyzických osob nezbytné podmínky pro udělování směnárenského oprávnění soukromým podnikatelům. Žádosti o povolení mohou zájemci podat u všech poboček SBČS, tedy v krajských městech v celé ČSFR. Povolení budou vydána osobám, které prokáží způsobilost k této činnosti a znalost směnárenské praxe a platných předpisů. Bankovní soustava je pochopitelně připravena umožnit zájemcům získání potřebné kvalifikace. Půjde zejména o znalost bankovek, způsobů jejich ochrany proti padělání.

„Pokud mám co nejvýstižněji charakterizovat finanční situaci našeho podniku, pak nejlépe povstáním a minutou ticha.“

Jak to bylo v Olomouci

Po téměř dvanáctihodinovém jednání schválila sobotní mimořádná celostátní konference Svazu družstevních rolníků v Olomouci nový název organizace (Svaz rolníků), její stanovky a ústřední orgány. To bylo asi ve 20.30 hodin. Místnost novinářů se poté takřka vyprázdnila. Na zasedání jsme si pro jistotu počkali jen tři. A dobře jsme udělali.

V průběhu bouřlivé diskuse k usnesení došlo totiž ke zvratu, který sotvako očekával. Někteří delegáti začali zpochybňovat nový název. Ve 22.30 hodin se změnil na Rolnický družstevní svaz. Rudé právo jako jediný deník v Československu tuto skutečnost oznámilo ve svém druhém nedělním vydání.

„Tak to je tedy demokracie!“ podotkl k tomu za mnou stojící zvučel. A já si znovu uvědomil, že demokracie je u nás ještě v plenkách, že se jí musíme mnozí moc a moc učiti. A hlavně chápat, že má své pravidla!

V průběhu konference se bouřlivě diskutovalo rovněž k jiným otázkám. Měnilo se více už přijatých stanovisek. Někteří delegáti to komentovali jednoznačně. Jednání podle nich nebylo připraveno dost pečlivě. To hlavně, proč se delegáti sešli, se však podle mého názoru podařilo. Svaz družstevních rolníků, který byl minulým režimem zdeformován a zřítala mu pouze omezená pravomoc, se obrodil. Získal podobu zájmové a stavovské organizace, otevřené i pro soukromě hospodařící rolníky.

MILOSLAV HRADÍL

Dětské a mládežnické organizace bez podpory?

Zákon o hospodaření s nebytovými prostorami, který dává jejich majitelům možnost zvýšit nájemné mnohonásobně, je na světě. Hlasně se bouří umělci, jednoznačně se za ně staví ministr kultury. Hlas umělců zazněl dost důrazně, že skoro nikdo se zatím v této situaci nepostavil za zájmy dětí a mladých lidí, jak budou získávat svoje klubovny? Platit za ně nájem?

Dětské organizace nebudou mít možnost pracovat ve školách. Pionýr se z nich nyní postupně stěhuje. Také Junák je závislý na klubovněch, sám jich zatím mnoho nemá. O mnohých se s ním dělí pionýři. Jenže pro představu, například v Praze 10, kde nyní pracuje 150 pionýrských oddílů, mají mimo školu pouhých pět kluboven. Devět místností, které měly v nájmu od školské správy, jim už tato instituce vypověděla. V Praze 6 připadá na 160 oddílů šest kluboven. A mohli bychom pokračovat. V Praze 7 zatím 11 kluboven školská správa platit neodmítla. Ale co bude dále, když se třeba nájem jedné z nich vyvíjí z 3000 korun ročně na rovných 40 000 a jiné z 2000 dokonce desetkrát?

Jak jsme již informovali, zástupci dětských a mládežnických organizací v Praze si závažnost situace uvědomili, už bezmála dva měsíce se scházejí u kulatého stolu, kde se dohadují na společném postupu. Začátkem dubna odeslali dopis poslancům,

kteří jsou za Prahu v CNR a FS, se žádostí o pomoc. Podobně se obrátili i na předsedu české vlády. Hovoří o tom, že prospěšné naplnění volného času dětí a mládeže je ve státním zájmu. Navrhli například možnost dotací na nájemné ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu národních výborů, které by byly vázány na tuto oblast. Odpovědi jsou ale zatím spíše vyhýbavé. Přece ale byla jedna konkrétní. Na posledním zasedání České národní rady vznesl interpelaci k této otázce poslanec ing. Michal Kraus (KSC). Obrátil se s ní na předsedu české vlády a na ministry školství a vnitra. Jaká bude jejich odpověď?

Dětské organizace se mají starat... (celá stránka...)

Z TISKOVÉ SLUŽBY KSC

★ KONZULTAČNÍ STŘEDISKO OV KSC OZNAMUJE, že od 2. 5. 1990 podává informace a poskytuje konzultace i propagační materiály členům KSC, výborům ZO KSC, OV KSC, kandidátům na poslance za KSC i bezpartijním zájemcům nepřetržitě 24 hodin denně. Adresa: Praha 1, nábřeží L. Svobody 12. Telefon 2199, linka 3550, 3373, 3341.

Landovského autorský návrat

Jméno herce Pavla Landovského se před nedávnem opět po letech vrátilo do naší kultury a 28. dubna i na divadelní jeviště. Tentokrát prostřednictvím československé premiéry jeho hry Sanitární noc v provedení pražského Divadla E. F. Buriana pod režijním vedením Petra Kracíka. A po čase se znovu bylo u Burianů na co dívat.

I když to nebylo jen samotné představení, které diváky zaujalo, ale i jeho celková atmosféra.

Tu vyvolali v řadě, hledišti i bufetu ostří hoši v uniformách milicionářů, kteří dohlíželi na »nástup« do hlediště, dodržování přestávky, fidlii potlesk atd. A tak i když po počátečním zmatku byla z hlediště cítit nervozita, rázný zérkok »pořádkové jednotky« učinil všemu přítrž.

Ale to už se na jevišti začal odvíjet příběh oné sanitární noci. Nepřivítivé prostředí restauračního lokálu, ověšeného agitačním materiálem, připomínající podobná zařízení z dob nedávno minulých a nevelký pokojík, to bylo prostředí, v němž se herci mohli rozehrát takřka neomezeně. A až na nepatrné výjimky této možnosti využili.

Mohl jsme tak sledovat, jak bývalý herec Herolt v podání Ivo Gúbela takřka velkomyslně zajišťuje tajný odvoz ministra vnitřní kultury Hanouska (Jan Bartoš), který se před léty postaral o jeho odchod ze scény a nyní zkolaboval při nemanželském záletu. Ale i další osudy noci, v níž jako by se odrážela celá dřívější realita. Snad nejlépe v postavě současného jídelního referenta, bývalého důstojníka Kelera, který ač rozumu mdlého, mohl rozhodnout o osudech mnohých. Velice dobře a s chutí jej zahrál Karel Koloušek. Trochu méně zaujala tentokrát postava spisovatele Vaňka (v podání Jaroslava Vlacha), který nechyběl pochopitelně ani v této Landovského hře.

Prostřednictvím Sanitární noci se diváci opět mohli vrátit do období, jehož absurditu si uvědomujeme snad až s odstupem. A tak ve hře nepřekvapí ani angaženka, kterou je třeba se v restauraci prokázat, ani příďalový systém na kalhoty. Landovského text vyvolává tedy spíše úsměv, ale často z něj diváka i zamrazí.

Jak se bavily »holé lebky«

»Černý držky ven, černý držky ven,« skandovala tlupa asi půl stovky holých lebek, která táhla prvomájového večera po dvaadvacáté hodině Václavským náměstím dolů po chodníku od Domu potravin. Pohoda vládné noci pod rozkvétajícími lipami byla rázem tatem. Chodci ustrašeně uhýbali povykujícím skinheads. Také jsem uskočil. Za kmen lipy, kde stála starší žena. »Cikáni do plynu, cikáni do plynu,« hučkáli hololebki další rasistické úglevy. Kolemjdoucím viditelně zatrnulo. Že by se »válka ze severu Čech« přesunula do Prahy? Paní, schovand za stromem, se báživě vytratila směrem k soše svatého Václava, jako by u ní hledala spásu. Další přihlížečeli rychle zmizeli do vchodu metra ve stanici Muzeum či někam dál, kam by na ně nedošli strach. Takže i skinheads si vzali podíl na prvomájové veselici. Připomněli, že jsou ta-
dy...

... z Kálovy profemu:

Gerade der niedersächsische SPD-Spitzenkandidat — Kohl vermeidet es, den Namen Gerhard Schröder auszusprechen — sei einer von denen, die „wenig von Geschichte und vom Auftrag der Geschichtsverständnis markiert der Kanzler mit den Worten: „Die Stunde ist da, und ich bin froh, daß wir sie gemeinsam erleben.“ Der Jugend erklärt er: „Wer heute 20 ist, wird nach menschlichem Ermessen das Jahr 2000 in zehn Jahren erleben.“

V. HAVEL: TROŠKU OMEZIT ROLI PREZIDENTA

Harmonogram reformy hotov

PRAHA (Od našeho zpravodaje) — Nadoborní, všelidské hodnoty staví prezident ČSFR Václav Havel na první místo v nadcházející předvolební kampani, kde může dojít k hašteření, manipulování a podobně.

K postavení prezidenta v naší společnosti V. Havel na tiskové konferenci ve středu hovořil dost obsáhle. Poprvé, když reagoval na názor citovaný z amerického týdeníku Newsweek. Podle listu má V. Havel tendenci »vládnout z morálního oblaku, který se vznáší nad skutečným světem«.

Odpověď zněla: »Bohužel tomu tak není, musím od rána do noci řešit problémy veskrze pozemské a podobační.« Zároveň V. Havel řekl, že v minulosti za vlády jedné strany nebyly funkce a pravomoci prezidenta jednoznačně vymezeny. Současně uvedl, že dnešní »neobyčejně velké pravomoci« dokonce mohou připomínat u nás prezidentský systém, takže v budoucí ústavě by měla být pravděpodobně »trošku omezena role prezidenta« a zároveň vybalancovaná podílí mocí mezi ním a výkonnými orgány, parlamentem. Zvláště při posilování národních republik by měl být prezident jedním z integrujících prvků.

I další dotazující se novičář připomněl článek v americkém týdeníku. Uvádí se v něm, že kritizovat v našich sdělovacích prostředcích prezidenta se rovná zradě. Ke kritice své osoby V. Havel uvedl, že se za »nekritizovatelného nepovažuje«. Naopak kompetentní kritiku potřebuje a vítá. V idech je však podle jeho slov tak velký nános totalitních návyků, až to děsí. »Já například když zahlédnu psa a řeknu — já, to je osklivý pes — tak hned vzápětí ho deset lidí zastřelí. A musím si dávat strašně pozor, co kde říkám, protože ti lidé sami, kteří se tak radují z toho, že mají svobodu a demokracii, se chovají někdy ke mně jako k nějakému monarchovi.«

O průběhu hospodářské reformy V. Havel hovořil jako o velkém díle přechodu neekonomiky na tržní hospodářství. Hotov je harmonogram tohoto přechodu pro nadcházející dva roky. »Zdá se mi, že přeměrný spěch by nebyl na místě, protože by se mohly udělat chyby. Je to proces velmi složitý, tím spíš, že v našem programu je mini-

malizovat sociální otěsy, které tak jako tak budou nějak provázet tento proces.«

Vnitropolitické problematiku se týkaly i dotazy o lustraci poslanců. Došlo k dohodě politických stran, které mohou obdržet z ministerstva vnitřní materiály o svých poslancích a podle uvážení s nimi naložit.

Celý blok otázek a odpovědí se týkal návštěvy prezidenta v Izraeli.

Na závěr bylo sděleno, že 10. května navštíví prezident Štrasburk a přednese projev na jednání Evropského parlamentu.

Bald reicht Ausweis für DDR

BONN, 4. Mai (dpa). Spätestens am 1. Juni soll an der innerdeutschen Grenze die Paßpflicht aufgehoben werden. Dann reicht der Personalausweis zur Einreise. Wie das Bundesinnenministerium am Freitag in Bonn mitteilte, ist dies ein Ergebnis der gemeinsamen Arbeitsgruppe »Grenzkontrollfragen«, die am Vortag erstmals in Ost-Berlin zusammengekommen war.

Die Bibel hat's vorher gewußt

BERLIN, 4. Mai (epd). Die Bibel hat doch recht. »Der Herr macht arm und macht reich« lautet die in aller Welt verbreitete »Herrnhuter Losung« für den 2. Juli, den Stichtag der deutsch-deutschen Währungsunion. Der biblische Spruch für diesen Tag wurde schon vor Jahren durch Losentscheid von der evangelischen Brüdergemeine in Herrnhut bei Dresden ausgewählt, als noch niemand an eine Vereinigung der beiden deutschen Staaten dachte. Der Losung aus dem 1. Buch Samuel im Alten Testament folgt ein sogenannter »Lehrtext« aus dem Lukas-Evangelium: »Wem viel gegeben ist, bei dem wird man viel suchen, und wem viel anvertraut ist, von dem wird man um so mehr fordern.«

prezidentovi V. Havlovi, poukazují pisatelé na to, že v posledních týdnech dochází v některých městech Čech a Moravy ke krveprolití mezi našimi občany a Vietnamci. Konstatují, že vzájemné vztahy jsou čím dál tím nepříjemnější. V tak vážné situaci již, podle jejich názoru, není čas na vysvětlování důvodů a posuzování, na které straně je vina, protože každou hodinu může být někdo napaden. Zdá-li-

Kaffee wird teurer

Voraussichtlich vom 14. Mai an wird Kaffee teurer. Das verlautet aus der Roster-Branche. Deren Plänen zufolge soll es Aufschläge von etwa 0,50 Mark pro Pfund der braunen Bohnen geben.

Wider die Fleischeslust

WASHINGTON, 6. Mai (epd). Eine der führenden römisch-katholischen Zeitungen der USA hat ihren Lesern empfohlen, vegetarisch zu essen oder ihren Fleischkonsum zumindest zu reduzieren. Wie es in der am Wochenende erschienenen Ausgabe des liberalen »National Catholic Reporter« heißt, würde allein das

in den USA verfütterte Getreide ausreichen, 600 Millionen Menschen zu ernähren. Rinderzucht sei zudem umweltschädlich und für einen Großteil der Bodenerosion verantwortlich, schreibt die Zeitung.

In den USA werde die Hälfte des zunehmend knappen Wassers für die Viehzucht und in den Schlachthöfen verwendet. Rinder, Schweine und Hühner fräßen 80 Prozent des in den USA angebauten Mais und 95 Prozent des Hafers, während weltweit jedes Jahr 60 Millionen Menschen verhungerten, heißt es in der Zeitung.

Stížnost studentů

(tkl): V době dvaceti studentů aspirantů Vysoké školy strojní a elektrotechnické v Plzni, adresovaném

Rómové kontra pankerši: A třetí se směje...

naše poznámka

Nejsem přítel ani nepřítel Rómů: Vůbec mi nevadí jejich snědá plet ani zděděné návyky; nicméně pravda je taková, že se třeba v Praze podílí 40 procenty na loupežných přepadeních, a že jejich podíl na trestných činech a přečinech je relativně mnohem vyšší než u ostatních občanů. Nejsem přítel ani nepřítel tzv. „pankerš“, protože charakter a postoj člověka nelze hodnotit podle toho, zda má vlasy ulíhané, zda jeho lebku zdobí výřavný kokohat či zda jde o lebku zcela vyholenou, což je znakem zase jiné skupiny mladých lidí. Vadí mi, když se pankerši, či „holé lebky“ chovají vandalsky, když se zřejmě z nedostatku vedomostí o tom, co je to fašismus (ať už je jeho firemní štít natřen jakoukoliv barvou), zdobí hákovými kříži. Vadí mi, když tyto mládenci napadají Rómy jen proto, že jsou to Rómové, a také to, že Rómové tuto situaci mírně nadsazují tak, že české ministerstvo musí žádat redakce, aby zprávy o Rómoch pečlivě prověřovaly. Působí to až skoro paradoxně: Rómové si stěžují na zavřené prodejny potravin ve svých sídlištích — a jta, jsou zavřené proto, že po několikaletém vykradení samotnými zákazníky je nutno dělat inventury. Ale není žádnou zvěřejňovat zprávy o řádění Rómů třeba v Praze nebo v Plzni, asi aby se nepřítelovalo oleje do ohně...

Až potom je vše snad pochopitelné. Méně pochopitelné je dopis jedné paní, která mi napsala zhruba toto: Nebudu volit křesťanskou stranu, ač jsem původně chtěla, když křesťanský ministr vnitra (míněno ministr federální) Rómy ochraňuje před těmi, kdož je napadají (asi před pankerši);

před těmi, kteří nás brání (proti Cikánům). Federální ministr vnitra, měl by poní, plní svůj úřad v zemi, jak usiluje o to, aby byla nazývána „právní stáť“, proto poslal posílu na území, kde je pořádek a bezpečnost narušována zřejmým způsobem. Žádný ministr vnitra na světě by totiž neměl připustit, aby mohla skupina občanů napadat jinou skupinu občanů, křesťanský ministr to tedy tím spíše tolerovat nemůže. A položíme si otázku: Komu to prospívá v předvolební kampani? Těm, kdož chtějí nadávat na federálního ministra vnitra, který plní svoji ústavní povinnost (pořádková služba v místě totiž patří především do kompetence ministra republikového)? Nebo té politické straně, která čtyřicet let proklamovala rovnost všech občanů bez ohledu na rasu a národnost, která mudrovala o tom, zda Rómy dítí Cikány rozptýlit či asimilovat, ale pro jejich sociální a kulturní vzestup neudělala nic kromě vysokých přídávků na děti, takže tyto přídávky jsou velmi často jediným zdrojem obživy a alkoholického putování otců velmi početných rodin? Budeme volit komunisty, tvrdí Rómové, protože za nich nás někdo nenapadal... Není to pravda, přátelé Rómové, napadal, ať ne tak zjevně a navíc nešlo o politiku. Máte právo na stejná práva jako ostatní, máte také povinnost pracovat a chovat se jako ostatní. A státní orgány mají podle mého názoru povinnost zasáhnout vždy, když je někdo bezdůvodně napadán, ať už je útočníkem Róm či pankerš či „vyholená lebka“. Komu slouží události v Severočeském kraji, o nichž se píše i v zabraněném tisku, kdo si může přehlížet předvolební polívičku? Kdo chce, ať hádá, může třikrát.

Na hranicích je stále rušno

(Kč): Přeš dvacet miliónů osob přešlo v prvních třech měsících letošního roku v obou směrech naše hranice. Je to téměř o sto procent více, než ve stejném období loni. Zvýšení se týká prakticky hranic se všemi státy.

Jak všichni informovali novináře zastupci Ústřední celní správy FMZO, zhruba o 700 procent vzrostl počet odbavených osob na hranici s Rakouskem. Proto počítají s dalšími přechody. Otevřen byl již ten u obce Hnanice u Znojma, pouze pro pěší a cyklisty přechod Čižov. V červenci počítají s dalším v Poštorné, v září ve Vratěnsku, v dubnu příštího roku ve Slavonicích. Od června má být našim i rakouským turistům umožněn přístup k Plešnému jezeru a památníku A. Stiftera. Od 1. července budou také otevřeny pro pěší a cyklisty přechody na hranici se SRN v Aši, Světlém Křtí, Tachově, Lískové, Všerubech a Stožci.

Sortiment podlouhého převážného zboží se proti minulosti nezměnil. Jediné, co nás chrání před importem úroge, je nespornitelnost naší koruny. Každá tranzitní země se však dříve či později stává zemí cílovou. Na to se musíme připravit. Již dnes část

drog zůstává u nás. Proto naše celní orgány navázaly styky s celníky v trasách pašeráků. Vyměňují si s nimi informace o podezřelých osobách i dopravních prostředcích. Počítají také s vyšším počtem protidrogových psů.

Zvýšil se také počet polských soukromníků, kteří jezdí do Rakouska nakupovat citróny, grepy a pomeranče, aby je druhý den ráno se ziskem nabídli na trzích v polských městech. Dále nás celatel informovali, že při kontrole našich občanů na přechodu Varnsdorf před časem našli v mercedesu 469 padělaných stodoárových bankovek. Znalec je označil za velmi zdařilý. Upozornili také na tvrdý a velmi nekompromisní postup rakouských orgánů v případě pašování cigaret. Dále nám rekli, že prvotní je ochrana našeho vnitřního trhu i za cenu, že se na našich přechodech prodlouží čekací doba.

Grab Brechts geschändet

BERLIN, 6. Mai (dpa). Kurz vor Beginn des Jüdischen Weltkongresses sind am Wochenende die Gräber des Dichters Bertolt Brecht und seiner Frau, der Schauspielerin und Theaterleiterin Helene Weigel, auf dem Dorotheenstädtischen

Friedhof in Ost-Berlin geschändet worden. Die Täter sprühten „Juden raus“ an die Mauer hinter den Gräbern. Den Grabstein des Nicht-Juden Brecht beschmiereten sie mit der Aufschrift „Sajudj“. Der Volkspolizei lagen zunächst keinerlei Erkenntnisse über die Grabschänder vor.

Dunajský valčík na Vitavě

dr. J. Bartoňka, místopředsedu vlády ČR br. doc. A. Baudyše a náměstky ministry zahraničních věcí sestru dr. V. Bartoškovou. Během předtančení se představili i příslušníci Itradiční stráže v nových uniformách, hrady symfonický orchestr hl. města Prahy FOK řízený P. Altrichterem a tanec orchestr řízený V. Hylškem. Program vypínlj čes. i rakouské umělci. Můmi přehledku zů předvedl známý vídeňský obchodní dům Liska.

NA JEDINÉ ŽRANKO RYŽE se podařilo napsat Anaritu Kumároví z jiholindické Karmelitsky 515 písmen. Obdobného výkonu dosáhl tento šestadvacetiletý řád během jediného dne a bez použití lupy. Svou mravenčí práci se zapsal do Guinnessovy knihy rekordů, která jako dosud nejlepší výkon uoděděla 437 písmen na zrnku ryže.

(Kč): Svad přímo z letiště po návratu ze státní návštěvy Izraele přijel v pátek v noci prezident CSFR V. Hlaváček do Prahy. S ním se konal 1. československo-rakouský ples, pořádaný Pražskou bereckou společnost. Mělý host, kterého doprovázel místopředseda federální vlády a ministr zahraničních věcí J. Dienstbier, byl přítel 1800 účastníků, z nichž 200 bylo z Vídně, bourátníků polšeskem. Ples se konal pod názvem „Dunajský valčík na Vitavě“ a zabáhl ho pražský primátor J. Kořán spolu s čs. velvyslankyní v Rakousku M. Vašáryovou a rakouským velvyslancem v Praze dr. K. Peterlikem. Mezi hosty jsme viděli i předsedu ČSL a místopředsedu FS br.

Hnusný čin

(Č): Prvního májového dne nastoupil sanitář Jaroslav O. do služby ve fakultní nemocnici Bulovka z výkonu trestu. Lékaři s ním byli spokojeni, měli za to, že se vyrovná s neslavnou minulostí a začne lepší život. Během služby však Jaroslav O. několikrát navštívil nedalekou restauraci. Naposledy se vrátil kolem 22. hodiny. Pod vlivem alkoholu se pak dopustil činu, který dosud Bulovka ani naše zdravotnictví nepamatuje. Vzal z postýlky sedmiměsíční holčičku, přenesl ji do svého pokoje na uby-

tovně, a tam ji sarově znečištil. O stupni jeho sadismu i opilství svědčí skutečnost, že po tomto činu usnul. Dítě bylo nalezeno pod jeho postelí bez známek života. Jaroslav O. se ke svému činu doznal, vysvětlování pokračuje.

USA kaufen gegen Devisen sowjetische Militärgelheimnisse

WASHINGTON, 6. Mai. Während der 80er Jahre hat die Ceausescu-Familie für über 40 Millionen Dollar Blaupausen und Teile neuester sowjetischer Waffensysteme an die USA verkauft. Mehr als 20 Prozent dieser Summe wurden durch ausländische Mittelsmänner auf Schweizer Konten eingezahlt, die die Ceausescu-Familie, insbesondere zwei Brüder des früheren Diktators Nicolai Ceausescu, kontrollierten. Dies berichtete in ihrer Sonntagsausgabe die Tageszeitung „Washington Post“ unter Berufung auf Geheimdienstkreise.

Die rumänische Quelle sowjetischer Militärgelheimnisse nahm einen besonderen Rang ein durch die Beteiligung oder Kenntnis der Geschäfte seitens Ceausescus und seiner Brüder. Insgesamt gab der US-Geheimdienst CIA in den vergangenen zehn Jahren 250 Millionen Dollar im Ostblock aus, um Waffengeheimnisse zu kaufen. „Er war bis in den Kern korrupt“, beurteilt ein ehemaliger Geheimdienstmitarbeiter gegenüber der „Washington Post“ den Warschauer Pakt. „Es gab keine ideologischen Grenzen. Ein klassi-

sches Beispiel, um zu beleuchten, wie zerbrechlich das Bündnis war.“

Über die Ceausescu-Brüder Ilie, stellvertretender Verteidigungsminister, und Marin, Leiter der rumänischen Handelsmission in Wien, kauften die USA unter anderem das „Shuka“-Flugabwehrsystem, eines der effektivsten Systeme der Sowjetunion, sowie Raketenwerfer, Radargeräte und andere Flugabwehrsysteme. „Der Wert solcher Dinge ist nicht zu überschätzen“, sagte ein CIA-Mitarbeiter. Erkenntnisse aus den Käufen beeinflussten beispielsweise die Entwicklung der Stealth-Technik in den USA, also der Radartarnung von Jagdflugzeugen, Bombern und Marschflugkörpern.

Über die Motive der Ceausescu-Brüder sagte ein CIA-Mitarbeiter: „Es war Geldgier, einfach persönliche Geldgier.“

Außer über Rumänien kamen die USA aber auch über Kontakte in der DDR, Polen, der Tschechoslowakei, Ungarn und Bulgarien an sowjetische Militärgelheimnisse heran. Seit der Demokratisierung in diesen Ländern stagniere aber das Geschäft.

Věra Čáslavská předsedkyní ČSOV Námluvy Škodovky

VČERAJŠÍ plenární zasedání Československého olympijského výboru v pražském Savarimu mělo na programu volbu otázky nových stanov a projednání plánu činnosti pro nejbližší období. Z 80členného týmu ČSOV se jednání zúčastnilo 70 členů (87,5 %).

Začneme tím nejdůležitějším: novou předsedkyní ČSOV se stala naše nejslavnější olympijská vítězka Věra Čáslavská, gen. sekretářem Petr Pomezny; oba byli zvoleni aklaemací (jednomyslně). Šestnáctičlenný výkonný výbor se však volil tajně. Na 10 míst pro zástupce svazů se dostali: K. Pecková 67 hlasů, I. Daněk 61, J. Dáděš 56, V. Mácha 55, V. Špaňák 55, R. Horváth 50, M. Šubr 48, D. Šťastný 47, J. Pollert 46, M. Slavič 44. Na 6 míst pro ostatní složky byli zvoleni — ze ČR: P. Herych 37, P. Klepáč 50, J. Kynou 49, ze SR: M. Mračnová 63, P. Giesk 54, J. Neubauer 41.

Čestnými členy ČSOV jsou D. a E. Zátopkovi, E. Bošáková, M. Athanasiou, E. Bosák a J. Mráz.

Koordináční výbor se v uplynulých měsících zabýval rovněž novými stanovami. JUDr. Štejskalová v diskusi s plénum provedla osmáctou (!) revizí textu, před jejích včerejším schválením.

Oživení v síle nastalo po návrhu J. Bargaše, „obvyklým uvažovali o změně názvu ČSOV na Olympijský výbor České a Slovenské federativní republiky“. Zá-

stupce moderního pětiboje VI. Miller hovořil o paritním zastoupení svazů na kandidátce, nelibil se mu poměr devět Čechů a jeden Slovák. Nejdříve reagoval J. Kossí a jako historik olympijského hnutí apeloval na historické citění, na tradice ČSOV, který pod tímto názvem zná již 90 let celý svět. Va stejném duchu hovořila i V. Čáslavská. K paritnímu zastoupení logicky argumentoval J. Karger, prohlásil, že parita je dodržována ve svazech a že za dva roky může nastat situace zcela opačná — v neprospekch českých zástupců.

Plán činnosti, který přednesl P. Pomezny, má 16 bodů v oblastech tuzemského působení a tři na poli zahraničím. Nezapomíná kromě státní reprezentace na masový rozvoj sportu, výchovu mládeže, ekonomiku, sponzorskou činnost.

V krátkém závěrečném projevu řekla nová předsedkyně ČSOV V. ČÁSLAVSKÁ mj.: „Jsem šťastná, že se zase ocílám na olympijské půdě. Parlament by si z nás mohl vzít příklad v tom, jak proběhlo jednání o názvu. Musíme vrátit prestiž olympijskému hnutí. Nebudeme se zabývat jen vrcholovým sportem, ale sportem pro všechny, i u tělesně postižených občanů. Musíme posilovat myšlenky fair play. Bude za nás mluvit práce!“

[č]: „Malé zklamání nedočkavým ho vinářům přinesla odpověď na otázku, zda ministr hutnictví, strojírenství a elektrotechniky veze „v kapse“ podepsaný kontrakt, která byla vznesena jako první na tiskové konferenci se S. Strauchem těsně po jeho přiletu z dvouletního jednání s vedením firmy západoněmecké automobilky Volkswagen. Ministr odpověděl, že návštěva léto automobilky nepřesáhla rámec přípravných jednání. Značka Skoda bude zachována i při podřízení zahraničního kapitálu na její produkci a za předpokládané ekonomické situace může Československo začít vyrábět do dvou let nový automobilový model.

Kolik jich zbyde?

Zprávy o odchodech čs. hráčů do zahraničí se na MS v ledním hokeji po kulodrech haly Allmend v Bernu šířily jako lavina. Finové prý už mají osmáct podpisů a fotografové ze země tisíce lezer krouží při každém tréninku kolem mantinelů jako sršni a fotografují každého, kdo se jim mihne před objektivem. Mužstvo obléháji zástupci klubů ze Švédska, SRN a dalších evropských zemí, dali o sobě vědět i skauti z NHL.

V místních novinách se objevila zaručená zpráva, že Zdeno Cíger podepsal přestup do nejvyšší severoamerické profesionální soutěže, ale samotný hráč ji nepotvrdil. Ví se vůbec, kolik čs. reprezentantů má v současné době smlouvy se zahraničními kluby? To byla otázka pro sekretáře Čs. hokejového svazu St. Sulca:

„Je to trochu složitější, než se na první pohled zdá. Některé žádosti o uvolnění našich hokejistů do zahraničí leží v Praze na svazu, řada jednání ale skutečně probíhala v dějišti mistrovství světa, často přímo mezi hráči a kluby, takže přesné číslo v současnosti není známo. Lze odhadnout, že asi patnáct účastníků letošního šampionátu po sezóně opravdu odejde.“

Bude mít vůbec čs. svaz nějakou šanci jejich odchody ovlivnit? „Stojíme před nově vzniklou situací a připravujeme

zásady, jimiž se přestupy do ciziny budou řídit. Svazová konference však byla 12. dubna, těsně před odjezdem na mistrovství, takže nebyl čas dokument dořídit do konce. Listé je, že rozhodující slovo budou mít oděly, a pokud ty vysloví souhlas, může odejít kdokoli, třeba dvacetiletý hráč. Podle připravovaných zásad by měl svaz dostávat určité odstupné, a pokud půjde o přestup do některé z evropských zemí, musí vydat přestupní kartu, protože start hokejistů v zahraničí je podle řádu IJHF podmíněna souhlasem národní federace.“

Znamená to tedy, že pro přestupy už neexistují žádné limity jako věk, počet odehraných utkání, či medaile z mistrovství světa?

„Neexistují, pouze se snažíme uvést do souladu věk hráče a výši částky za přestup.“

Jak bude svaz za těchto podmínek sestavovat reprezentační mužstvo?

„Pokud budou hokejisté odcházet do evropských zemí, nebude obtížné najít řešení. Ligové soutěže ve Skandinávii i jinde mají srovnatelné úrovně, trenéři mohou tyto státy pravidelně objíždět a sledovat výkony reprezentantů. Takovým způsobem ostatně pracují již řadu let právě Šveďané. Složitější to však bude s našimi hokejisty v NHL. Na ty budeme muset čekat podobně jako Kanaďané či Američané podle toho, zda se jejich týmy udrží ve Stanleyově poháru nebo budou vyřazeny.“

vůl komunistů zůstane neoslaben. Zdá věrem konstatují známosti s. ministra zemědělství CR Ing. Vodehnala a předsedy JZD okresu Třebíč a jejich „osvědčené“ socialistické praktiky jsou nejen živnou půdou prolidemokratických sil, ale otevřenou destrukcí a brzdicí silou, která se snaží zachovat na venkově staré poměry, případně je vrátit ve prospěch KSC.

Jubiläum opata A. Opaska

V minulých dnech se dožil 77 let opat Anastáz Opasek. Jeho působení u nás doma, než musel opustit svou vlast, je spojeno s benediktským klášterem v Praze-Břevnově. (Nejstarší mužský klášter u nás, založený roku

Na paměť amerických hrdinů

[čkl]: Na oslavy 45. výročí osvobození americkou armádou přijela včera do západočeských pohraničních okresů velvyslankyně USA Shirley Templeová-Blacková.

V sadech pod Kolonádou u původního základního kamene z roku 1945 položila velvyslankyně S. Templeová Blacková květy k Památníku vítězství. Uctila památku amerických hrdinů, kteří před 45 lety položili život v boji s nacistickými okupanty. V českém projevu zvlášť ocenila, že v těchto pohraničních oblastech se stále s vděkem vzpomíná na americké muže, kteří zde padli v boji za svobodu.

V parčíku u husitského kostelíka v Tachově vyzdobeném americkými a československými vládkami odhalila americká velvyslankyně S. Templeová Blacková Pamětní desku na počest osvobození Tachova americkou armádou 3. května 1945. V české proneseném projevu zvlášť zdůraznila, že USA sledují sametovou revoluci s velkým obdivem a plně podporují naše úsilí o návrat mezi svobodné národy Evropy.

Odhalením pomníku uctili občané Karlových Varů památku 775 padlých amerických vojáků I. pěší divize a 9. obrněné divize 5. shoru při osvobození zdejší oblasti v květnu 1945. Slavnostního aktu se zúčastnila velvy-

slankyně USA v ČSFR S. Templeová Blacková.

Po vysvěcení pomníku arcibiskupským vikářem karlovarským Danem Bendou velvyslankyně USA v ČSFR S. Templeová poděkovala shromážděným za hojnou účast a uvedla, že lid USA sleduje se živým zájmem současný vývoj v Československu a podporuje naši snahu stát se suverénní evropskou zemí. Přetní akt vyvrcholil vypuštěním 775 balónek s americkými vlajčkami symbolizujících válečné oběti Američanů.

Při cestě z Karlových Varů do Chebu se zastavila Sh. Templeová-Blacková s doprovodem u památníku padlých amerických vojáků v západních Čechách na Vpšlonce. Za zvuků americké hymny položením věnce uctila památku těch, kteří obětovali životy v bojích za svobodu. Na mohutném shromáždění hraničářů v Městských sadech v Chebu velvyslankyně USA za čestné salvy vojáků a poletských obyvatele města odhalila znovu původní památník americké armády osvoboditelce. Děkan J. Maluš pomník vysvětlil.

Komunisté v nových strukturách

Poslanec br. Jiří Karas (ČSL) ve svém příspěvku řekl: Je smutnou skutečností, že tak, jako dříve, všechny rozhodující funkce na venkově zastávají členové KSC. Lidé na vesnicích jsou nedostatečně informováni o demokraciích změnách ve společenskoti, zatímco se JZD stávají utročením propuštěným komunistů, kteří se tam stávají jazykem. KSC tak dovede využívat toho, že vláda České republiky světla resort zemědělství do rukou komunisty. Svoje pozice v JZD a jiných zemědělských podnicích si upevňují i otevřenými pohrůbkami a machinacemi. Na kritiku zprofanovaného vedení se odpovídá výtržkou ztráty zaměstnání, rozšířením se nejhrůznější poplašné zprávy atd. V nastalé nervozitě a nejistotě se komunisté dají získávat absolutní většinu nad celými oblastmi venkova, včetně jejich průmyslu a JZD. Uvedu příklad z okresu Třebíč: Bývalý ředitel ZNZ z Třebíče s. Koutný, aktivista OV KSC,

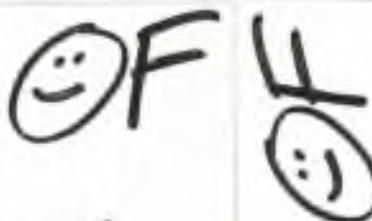

Falešný kněz na Velehradě

(Čik): Při návštěvě Svatého Otce na Velehradě si šestadvacetiletý občan z České Lípy oblékl kněžské roucho a pod záminkou, že vybírá na nový kostel, se obohatil o 2000 korun a o menší částku slinůk. Bankovky vyběral do ošatky, kde měl uloženy jako návnadu svoje drobné mince. Jeho oděv však neměl odpovídající náležitosti příslušného řádu a proto byl poměrně brzy odhalen skutečným duchovním.

ZA TOLE NEVYDÁ ANI RYTIU...

• Film režiséra J. Menzela Skřivánci na nití byl promítnut na 4. mezinárodním festivalu ve Washingtonu. Bylo to první představení Skřivánců v USA.

**s námi do Evropy
Občanské fórum**

**strany jsou
pro straníky
Občanské fórum
je pro všechny**

• V Latinské Americe, kde od r. 1980 stoupl počet obyvatel ze 315 673 050 na 424 626 100, vzrostl počet katolických kněží ze 43 364 na 49 804 a výškových seminaristů ze 3008 na 6666.

**víme
chceme
chokázeme fórum
Občanské fórum**

23

**Křesťanská
a demokratická
unie**

Československá strana lidová
Křesťansko-demokratická strana
Křesťansko-demokratické hnutí
a Svobodná rolnická strana

Pocta Kubelíkovi

MAJÍR Jan Kristoforí je jedním z četných našich umělců, o kterých jsme v uplynulých více než dvaceti letech neměli nic vědět. Teprve od věrejška máme v pražském Divadle hudby možnost opět vidět obrazy — přesnější název by

možná byl „reliéfy“ — dnes již téměř šedesátiletého autora, jenž je už norským občanem: žije však většinu roku ve Světořsku. Výstava, která je v rámci Pražského jara otevřena denně, kromě sobot a nedělí, do 1. června, nese název Pocta Rafaelu Kubelíkovi. Právě hudební motivy spolu s tematikou lidských práv se v Kristoforího dílech objevují nejčastěji.

Tajemství Roseveltova mostu

(pk): Na plzeňské radnici byla včera za přítomnosti primátora, historiků a dalších odborníků otevřena sto let stará olověná schránka, kterou objevili restaurátoři v podstavci sousoší Kalvárie z Rooseveltova (dříve Saského) mostu v Plzni. Tento most byl před několika lety částečně zbourán, aby tuď mohla vést široká komunikace. Sochy, které lemovaly obě strany mostu, byly sejmuty a svěřeny do péče restaurátorů. Podle městských kronik mělo být v podstavci jedné z nich uloženo pouzdro, nevědělo se však přesně kde, a tak se po něm celá dva roky marně pátralo. Teprve nyní

čirou náhodou při manipulaci s podstavcem Kalvárie se kamenný sokl rozlomil a objevila se asi šedesátcentimetrová schránka, obsahující dobové dokumenty z roku 1890. Vydala tedy svá tajemství přesně po sto letech ... Kromě plánů, novin, plánů města a dalších dokumentů zde byl uložen také pozoruhodný spisek „O ploditeli gravitace a jeho práci ve vesmíru“ od civilního inženýra K. Veselého.

Prag streicht Visa für Nordamerikaner

PRAG, 8. Mai (AFP). Touristen aus Kanada und den USA benötigen für Reisen in die Tschechoslowakei bis zu 30 Tagen kein Visum mehr.

PATŘÍ PLUH UŽ DO MUZEA?

Místo orby kypření půdy * Slovo západoněmeckých výzkumníků

Pole bez orby? Jaký nesmysl! Lze si dnes vůbec představit hospodářství, v němž by pluh nehrál hlavní úlohu? Ano, lze. Moderní zemědělství se prý může nejen obejít bez pravidelné orby, ale vynecháním této základní agrotechnické zásady zvýší výnosy a prospěje i přírodě. Západoněmecká firma RAU vám k tzv. šetrnému zpracování půdy a bezorebnému setí dodá vše potřebné.

Zapomeňme na to, že po generace neznal rolník pro své pole nic lepšího než poctivou podmítku, střední a hlubokou orbu. Tou bojoval proti vytrvalým plevelům, jen tak mohl získat

metr pole až jeden a půlkrát, pM bezorebném setí třikrát až čtyřikrát méně. Pouze zkyplená půda lépe odolává erozi než čerstvě zorané pole. (Musíme si uvědomit, že každoročně

vaří na toto téma obsáhlou vědeckou práci, v níž najdeme i další přednosti nové technologie. Zjistili, že sledované půdy obsahují více vzduchu, lépe jímají vodu a umožňují rostlinám lépe zakořenit. Rozmnožením užitečných živočichů a mikroorganismů klesá potřeba na ochranu pesticidy, humóznější ornice nevyžaduje zvýšené hnojení. Renomovaný ústav tak dospěl k závěru, že šetrně nebolí redukované zpracování půdy vede k odstranění některých nežádoucích důsledků orby.

NÁLEZ NEJVĚŠÍHO OPALU na světě otláčil běhru v malé australské lokalitě Outback u města Coober Pedy ve státě Nový Jižní Wales. Mléčné zbarvený kamen užíjí 5,27 kilogramu, 11,26 350 karátů, a jeho hodnota se podle přebíhající odhadů pohybuje kolem tři miliard amerických dolarů. Opál, kterému náleží dle měno Jupiter 5, je dlouhý 23 cm a má průměr 12 cm. Obří palotrakum byl objeven v hloubce 17 metrů.

Kresha J. CITA

„ornou“ půdu a řádně ji obhospodařovat. Jenže ani na konzervativním venkově nic nemusí platit věčně, tedy i pluh může dostat velmi schopného konkurenta. Jeho jméno odborníci už znají — RAU Rototiller.

SMÍR EKONOMIE A EKOLOGIE

Proč vlastně vznikla nová technologie zpracování půdy? Z jednoduchého důvodu. Orba má totiž vedle výhod i řadu nechtěných a s těmi si chtěl světový výzkum poradit. Za cíl si dal téměř nemožné, totiž při zvýšení výnosů plodin způsobit v přírodním prostředí co nejmenší škody. Dřívějším pěstitelským metodám se to nedařilo.

Co je tedy lepší než obracení půdy pluhem? Kypření ornice v celém půdním profilu. Hlavní pracovní částí Rototilleru jsou otáčející se břehy z mimořádně kvalitní oceli, které úkol zvládnou v každé půdě bez problémů. Stroj, opatřený také hlubokým podrývákem, secím strojem a zařízení na zpevnění zkyplené ornice s názvem RAU Rotose dokáže na jednou provést předseťovou přípravu i zasít.

Nový způsob obdělávání zjednodušuje a zrychluje polní práce. Zatímco při uplatnění orby přejede těžká zemědělská technika každý čtvereční

nám voda a vítr odnesou z polí desítkrát víc půdních částic, než tomu bývalo před únorem 1948.)

JDE O ŽIZLY

Kdo má cit k půdě, ví, že je živá. Platí to obrazně i doslova, neboť obsahuje mnoho různých živých organismů. Vědci přišli na to, že v každé vrstvě půdy žijí specializované druhy drobných živočichů, které pomáhají udržet její úrodnost. Jestliže orbou vrstvy obrátíme, změně se podmínky pro tyto mikroskopické pomocníky a oni ztrácejí životaschopnost a půda biologickou aktivitu. Kypřením země však mikrobuům nijak neškodíme, navíc umožňujeme udržet v půdě dostatek vláhy a vzduchu i získat výhodnou drobtovitou strukturu. V takovém prostředí se výtečně daří žizlám, které přeměňují organické zbytky na humus.

Žizly chce mít v půdě každý zahrádník. Výzkumný ústav pro ochranu rostlin ve Stuttgartu si dal práci a dlouhodobě zjišťoval, jak šetrné zpracování ornice (místo pluhu Rototiller) působí na žádoucí výskyt těchto červů. Výsledek byl překvapující, neboť odborníci napočítali čtyřnásobně víc červůvek v porovnaní s běžně obdělávanou půdou.

Západoněmečtí výzkumníci zapracovali

SANCI MÁ KAŽDÝ

Zasít po řepě včas a dobře ozimy bývá pro zemědělce tvrdý oříšek. K jeho rozlousknutí se přímo nabízí RAU Rotosem či jiný špičkový stroj pro bezorebné setí. Kde ale techniku, po níž u nás mnohý touží, sehnat? Nejschůdnější cesta se nabízí prostřednictvím JZD Dřsny na Mělnicku. Místní družstvo navázalo spolupráci s firmou RAU-Maschinenfabrik a zprostředkuje prodej Rototilleru a Rotosemů tuzemským odběratelům. Devizové prostředky jsou sice nutné, ale firma nabízí možnosti, jak je získat.

Nicméně nová technologie v rostlinné výrobě nám přece jen připadá příliš čítaneková. Zvláště po sovětských zkušenostech, které jsme povinně museli převzít do našich JZD a statků, nad nimiž však selský rozum často zůstával stát, jsme opatrní. Proto jsme se pana K. Wiedenmanna, zástupce společnosti RAU, zeptali, zda Rototillery znamenají konec pluhů, jak to svým obrázkem naznačil výtvarník J. Cita.

V některých půdně-klimatických podmínkách se uplatní bezorebné setí a šetrné zpracování půdy, jinde bude výhodnější použít starého dobrého pluhu. Nová technologie rozšiřuje rolníkovi možnosti, zároveň však na něj klade vyšší odborné nároky. Záleží totiž na správné kombinaci pracovních částí Rototilleru (jde totiž o variabilní skládačku), tak, aby nejlépe vyhovovala půdním podmínkám a daným požadavkům," odpověděl náni.

S pluhem, jehož předchůdcem bylo známé ruchtadlo bratranců Veverkových, zatím do muzea spěchat nemusíme. Spíše je třeba přemýšlet, jak využít vše nové, co nám vědeckotechnická revoluce dává.

Dělají nám ostudu

(čtk): Tiskový mluvčí Správy SNB hl. m. Prahy a Středoevropského kraje sdělil k úterní události na Václavském náměstí následující: 1. května se sešlo po 22. hodině na Václavském náměstí v Praze kolem 200 příznivců „skinheads“ a hnutí Punk, kteří napadali spoluobčany tmavé pleti. Občané rómského původu a příslušníci VSR zavčas opustili prostor Václavského náměstí. Při incidentu však došlo k napadení dvou turistů z Kanady snědé pleti a k jejich újmě na zdraví. Na místo se dostavily hlídky VB, které zabránily dalším útokům. Postižení cizinci byli ošetřeni v nemocnici Na Františku s pohmožděninami a tržnou ranou. Na místě události byli zadrženi dva z neaktivnějších účastníků tohoto incidentu. Proti jednomu z nich, 21letému K. L. z Prahy 10, probíhá vyšetřování pro porušení zákona o spáchání trestného činu.

Bitka v centru Prahy

PRAHA (čtk) — Tiskový mluvčí Správy SNB hlavního města Prahy a Středoevropského kraje sdělil k úterní události na Václavském náměstí následující: 1. května 1990 se sešlo po 22.00 hodině na Václavském náměstí v Praze 100 příznivců

Nové zpravodajské formy

(čtk): Počínaje pondělkem 30. dubna se výrazně změnil tvář televizního zpravodajství. Na 1. programu každý den od pondělí do pátku od 16.55 deseti minutovka s názvem Minuty dne. Televizní noviny budou nahrazeny od 19.30 dvacetiminutovým Deníkem ČST a od 22 se od pondělí do pátku objeví nový typ pořadu s analytickým zpravodajstvím — půlhodinovka Udělosti, komentáře. V sobotu bude na dvacetiminutovou hodinu zatavena Udělost týdně v délce 10 minut. Jedenkrát týdně bude uváděna aktuální publicistika (Volné tribuny, Kulaté stoly apod.), dále půlhodinový Objektiv zabraněním zpravodajů a nový zahraniční magazín Satellit. Na druhém programu budou zachovány Aktuality, a to vždy v 21 hodin. Po nich bude následovat desetiminutovka Minuty o sportu. Zachovány zůstanou i kroužkové magazíny. Pražský večerník a Týden v kultuře. • Ústřední ředitel ČST J. Kantůrek a ředitel Slovenské televize R. Kaliský se na jednání v Bratislavě dohodli na dalším uspořádání televize v našem slátě. Obě strany mj. nalezly plnou názorovou shodu i na existenci silného, reprezentativního federálního prvného televizního programu, který by měl být vyjádřením společných programových představ. Zachovány zůstanou a důsledně národně budou rozvíjeny oba druhé národní programy.

▲ Prezident ČSFR V. Havel přijel na Pražském hradeč v souvislosti s nástupem do diplomatické funkce nové ds. velvyslance v ČR B. Čadu, v Íránu J. Hegebara, v Anglii A. Vávru, v Zimbabwei B. Hynka, ve Spojených státech mexických R. Jungbauera, ve Venezuele O. Kořistku a v Tunisku a Státu Palestina I. Kubeše.

Problémy - byty a ekologie

Meziparlamentní komise v sovětských vojenských prostorech

(bob): „Škody způsobené pobýtem sovětské armády na území Československa je třeba rozdělit do tří skupin: na faktické, ekologické a vývojevé.“ Uvedl během věrejší cesty do Mladé Boleslavi a Mlilovic předknda smíšené meziparlamentní komise ustavené pro dohled nad odchodem sovětských vojsk z našeho území br. J. Macek.

Nutno dodat, že jen na okrese Mladá Boleslav jsou tylo škody — sepsané na výzvu ONV jednotlivými MNV — předbžně vyčíslené částkou 525 miliónů korun ...

Poslanci zvláštní skupiny FS, jejímž členem je i br. M. Bartoš, si v průběhu inspekční cesty prohlédli vojenské prostory sovětské armády v Mladé Boleslavi, v Jičicích a v Mlilovicích. V okresním městě pak rovněž navštívili sovětské sídliště, základní školu a polikliniku. Nově získané poznatky potvrdily již dříve vykrystalizované okruhy problémů: jde hlavně o to, jak se v budoucnosti co nejeektivněji vypořádat s bytovým fondem, který nám ve výše uvedených lokalitách po svém odchodu Sověti zanechávají, a pak také o spravedlivé posouzení ekologických následků mnohdy nepřehleduplného působení sovětských vojsk v Československu. Na závěr svého pobytu v Mlilovicích se poslanci setkali s generálplukovníkem E. A. Vorobjevem, velitelem Střední skupiny

sovětských vojsk v ČSFR. „Rozpoznání jsem dobrou vůli sovětské armády předat nám objekty v plánovaném termínu a v odpovídajícím stavu.“ uvedl při této příležitosti člen komise M. Kocáb. „Chceme, aby váš odchod domů proběhl bez problémů a spokojeně. Náhradu vzniklých škod budeme řešit na vládní úrovni.“

Pač generál na to prohlásil, že splnění uzavřené smlouvy o odsunu sovětských vojsk považuje za svůj osobní úkol a základ budoucích dobrých vztahů obou zemí. Přítomné poslance dále ujistil o tom, že v době červnových voleb v ČSFR [8.-9. 6. 1990] se prakticky zastaví vnější činnost sovětských vojsk na našem území a aktivita nebude vyvíjena ani uvnitř vojenských prostorů. Provoz na státních komunikacích s výjimkou plánovaného odsunu do SSSR, by však měl být omezen již od 12. května.

ŠKODY PŮSOBENÍ V ...

Sdělení ministerstva vnitra

Dne 24. dubna 1990 otiskly Lidové noviny informaci, že případ trestního stíhání, které bylo zahájeno proti bývalému náměstkovi ministra vnitra ČSFR prof. práv. J. Procházkovi, vede vyšetřovatel Inspekce MV ČSFR mjr. JUDr. J. Ejem. Podle informací, které autovi článku získal, byl „ještě nedávno vyšetřovatelem StB“. Tiskové oddělení FMV je zmocněno prohlásit, že tato informace se nezakládá na pravdě. Mjr. JUDr. J. Ejem nikdy nebyl vyšetřovatelem StB. V tomto případě se jedná o další záměrný pokus některých novinářů vyhroutit ve sdělovacích prostředcích kampaň, jejímž cílem je skandalizace osoby ministra vnitra ČSFR JUDr. Richarda Sachera. Šířitelé této informace by si zároveň měli uvědomit, že podobných výmyslů a nepravd mohou využít různé extrémní síly k útokům — a to nejen verbálním — proti osobě p. Ejema a příslušníkům jeho rodiny. Ministerstvo vnitra ČSFR současně sděluje, že informace o zahájení trestního stíhání bývalého náměstka federálního ministerstva vnitra JUDr. V. Ciklamiho se nezakládá na pravdě.

(re): To je tedy oficiální sdělení. Jemuž chybí — jak si možná čtenáři povšimlí — obvyklá značka „dtk“. Žili Československá tisková kancelář, jež podle dosavadního statutu vlády podléhá a tlumočí i její názory. Spou-

žili jsme se tedy s tiskovým oddělením federálního ministerstva vnitra, abychom zjistili, že tato agentura s odvoláním na příkaz svého generálního ředitele pana Ing. Petra Uhlia odmítá toto sdělení vyslat do informační sítě a poukazem, že se jedná o „spor resortu s Lidovými novinami, které mají vlastní informátory“. Vládě odpovědná agentura, která podrobně publikovala různé informace týkající se FMV, nejednou odmítá předat svým zákazníkům, tedy tisku, toto vyjádření. Další důkaz o „neustranovitosti“? A co tomu tedy říká federální vláda? Komu a čemu tedy slouží ČTK?

Zatoulané dolary?

(vis): Sdružení pro republiku — Republikánská strana Československa vydalo včera toto prohlášení: V minulých dnech zveřejnily sdělovací prostředky zprávu o dotaci milión dolarů, kterou věnovaly Spojené státy na podporu nově vzniklých politických stran stojících mimo Občanské fórum. Zajímalo by nás, jako jednu ze stran vzniklých po 17. listopadu 1989, kde je tato suma a kdo konkrétně je odpovědný za její rozdělení. Byli bychom neradi, kdyby se opakovala situace s podporou pro opoziční hnutí, která zničila beze stopy v Občanském fóru.

Za Sdružení pro republiku — Republikánskou stranu Československa PhDr. Miroslav Sládek — předseda.

Granáty a miny na památku

(čr): Kamemem úrazu při jednání o odsunu sovětských vojsk je plánání vyrovnání. Složité je například otázka objektů postavených za sovětské peníze. Jde o to, zda se tyto náklady odečtou od celkových reparačních nebo zda je SSSR zaplácne, uvedl předsedu smíšené parlamentní komise pro dohled nad odsunem sovětských vojsk br. J. Macek. O těchto tématech má jednat zejména federální ministerstvo zahraničních věcí, jednalo

se o ostraze opuštěných objektů: Když totiž budovy nejsou hlídány, stávají se terčem výbojů vandalských bojovníků nebo cílem zlodějů. NV však nejsou schopny ostrahu zajistit, a proto komise zaslala dopis premiéru Čalfovi, aby požádal o sřezání Čes. armády. Stejně tak by měla Čes. armáda asistovat při ženijně-technické kontrole předávaných objektů a území. Přes všechna ujištění Sovětské armády zůstávají totiž ve výcvikových prostorech nevybuchlé granáty a miny. —

PAVEL LANDOVSKÝ, jeden z nejsvěetnějších a nejoblíbenějších herců šedesátých let, poté pozoruhodná a nepřehlédnutelná postava alternativní kultury a disidentského hnutí, posléze a nyní herec vídeňského Burgtheateru, se vrací na české jeviště i jako dramatický autor. Divadlo E. F. Buriana uvádí zítra Československou premiéru jeho komedie Sanitární noc. Hra byla napsána sice již v roce 1976, ale autor ji zasadil do konce let osmdesátých, do časů ještě žhavé minulosti. Za asistence divadelní ostrahy, která bude sřezit zájny publika, můžete být přítomni dění ve vzorové restauraci reálného socialismu čtvrté cenové skupiny, kde náhoda svede dohromady spisovatele Vaňka a ministra vnitřní kultury a právníka, který se stal číšníkem, a chirurga, který se stal topičem a mnohá další.

Podpora prokurátorovi

(ld): Městský výbor ČSL v Praze protestuje proti tomu, aby pražský prokurátor JUDr. T. Sokol byl kárně postížen za svůj právní názor a stanovisko k dosavadní činnosti KSČ. Je povinností prokurátora — praví se v prohlášení MV ČSL — aby zasáhl v případě, že v jeho územním obvodu dochází k porušování zákona nebo k páčení trestné činnosti. Dospěje-li k závěru, že došlo k trestnému činu, je jeho povinností dát pokyn k zahájení trestního stíhání event. učinit jiná opatření k zabránění této činnosti, jako je např. vysvětlení podstaty trestného činu, upozornění atd. Konečně posouzení náleží soudu. V žádném případě nelze prokurátora postihovat za právní názor, který má oporu v právních normách i v právní literatuře.

SOKOL, SOKOL, SOKOL!!!

● Po hraničním přechodu Hardegg-Čiřov, který byl otevřen před několika dny, mají rozšířit seznam hraničních přechodů na čs.-rakouských hranicích v dohledné době další čtyři.

— 480 360 760 00000 A 0000077

Kursy opět klesly

(par): Srdce našeho turistu může zaplesat — turistické kursy prodeje valut opět poklesly. Nejvíce západoněmecká marka — o 1,7%, takže 1 DM je k máni za 20,07 Kčs. Francouzský frank koupíte za 5,98 Kčs (-1,5%), rakouský šilink za 2,85 (-1,4%), švýcarský frank za 22,74 Kčs (-1,2%), americký dolar za 33,76 Kčs (-1,4%), anglickou libru za 55,44 Kčs (-1,1%) a tisíc italských lir za 27,31 Kčs (-1,6%). ● Opětovně zpevnil kurs východoněmecké marky na zahraničních devizových trzích. K zamezení devizovým spekulacím našich občanů s DDM se s platností od 27. dubna t. r. zvýší prodejní turistický kurs na 100 Kčs za 100 DDM. Nákupní kurs 350 Kčs za 100 DDM se nemění. 28.04.90

industrie in der Stadt Lodz mit 15 637 Erwerbslosen und nur 424 offenen Stellen. Die Arbeitslosigkeit, die es offiziell unter der kommunistischen Führung nicht gab, hat sich in Polen seit Jahresbeginn explosionsartig entwickelt, seit die neue Programmierung im Rahmen ihres Reformprogramms versucht, markt wirtschaftliche Strukturen einzuführen.

Immer mehr Polen arbeitslos

WARŠAU, 6. Mai (Reuters). Die Arbeitslosigkeit in Polen hat im April 1990 drastisch zugenommen. Die Tageszeitung „Trybuna“ berichtet am Wochenende, bis Ende April sei die Zahl der arbeitslosen Polen auf mehr als 351 000 von 266 000 zu Beginn des Monats gestiegen. Am schlimmsten betroffen sei die Textil-

„unangemessener“, Schminke oder Kleidung in der Öffentlichkeit zeigen, sollen festgenommen werden, berichtete die Zeitung „Ettelal“ am Donnerstag. Das gleiche Schicksal ist Männern vorbestimmt, die absichtlich einen Teil ihres Körpers sehen lassen. „Strikt untersagt“ sind auch T-Shirts mit Aufdrucken westlicher Pop- und Rockgruppen.

Wegen Schminke in den Knast

TEHERAN, 4. Mai (AFP). Die iranische Führung will energischer gegen Frauen kurze Hosen und Schminke bei Frauen sowie gegen kurzärmelige Hemden bei Männern vorgehen. Die revolutionären Stadtkomitees erhielten die Anweisung, Verstöße gegen die islamische Kleiderordnung zu ahnden. Frauen, die sich mit

V Praze včera pokračovalo jednání ústavně právních a branných a bezpečnostních výborů obou snemoven Federálního shromáždění.

Šek na 100 000 kanadských dolarů předal podnikatel Ing. Adolf Karel V. Jan z Montrealu, v přítomnosti předodkyně Výboru dobrá vůle O. Havlová, fakultní dětské nemocnici v Brně-Černých Polcích.

Wohnungsnot in Deutschland

Acht Monate lang bereits hatte der 37-jährige Angestellte Ottmar Weinert, der von seiner Firma von Wiesbaden nach Frankfurt versetzt worden war, für sich und seine Ehefrau Doris nach einer passenden Wohnung in der Main-Metropole gesucht. Nach Dutzenden von Absagen und unzumutbaren Angeboten schienen sie im Januar endlich das Richtige gefunden zu haben: Drei Zimmer, Küche, Bad und Balkon im nahe gelegenen Bischofsheim für rund 1000 Mark im Monat. „Dazu sollten noch 400 Mark für die Umlagen kommen“, erzählt Ottmar Weinert. „Alles in allem ein Angebot, das annehmbar war“.

Doch trotz der mündlichen Zusage des Vermieters, sie und niemand anderes käme für die Wohnung in Frage, hatten sich die Weinerts zu früh gefreut. „Denn mit dem Mietvertrag legte er uns auch noch einen Fragebogen auf den Tisch“, fährt der 37-jährige fort. „Eine reine Formsache, wie er meinte.“

Bei näherem Hinsehen entpuppte sich die Formsache allerdings als regelrechtes Intim-Verhör. „Die Frage nach unserer Religionszugehörigkeit war noch am harmlosesten“, sagt Doris Weinert. „Ob wir beabsichtigen, Kinder zu bekommen, wollte er wissen, ob wir Mitglied einer Partei

sind – und wie oft wir Besuch bekämen.“ Die Weinerts füllten den Fragebogen nicht aus und verzichteten damit auf die bereits sicher geglaubte Wohnung.

„Dabei hätten sie sich wirklich keine Gewissensbisse zu machen brauchen, wenn sie bei der Beantwortung gemogelt hätten“, so ein Miet-Experte zu „auf einen Blick“, „denn Fragen, die in die Intimsphäre hineinreichen, braucht kein Mieter bei der Selbstauskunft zu beantworten.“

Tatsächlich versuchen immer mehr Vermieter und Makler, potentielle Mieter vor Vertragsabschluss regelrecht zu „durchleuchten“.

Sie legen ihnen Fragebögen vor, in denen Wohnungssuchende zum Beispiel angeben sollen, was sie verdienen, ob sie mal arbeitslos waren oder einen Mietprozeß geführt haben.

„Zum Teil Fragen“, so Jürgen Pfeilschiffer vom Deutschen Mieterbund, „die den Vermieter überhaupt nichts angehen. Beantwortet ein Mieter eine solche Frage falsch und erfährt der Vermieter später davon, kann er den Mietvertrag dennoch nicht kündigen.“

Und das sind einige der Fragen, bei denen man durchaus schwindeln darf: Sind Sie vorbestraft? Sind Sie Mitglied im Mieterverein? Haben Sie

einen Kredit aufgenommen? Ist Ihr Ehepartner Ausländer?

Auch Fragen, ob Kinder geplant sind, die Ehefrau berufstätig ist, ob Krankheiten, Behinderungen oder eine Schwangerschaft vorliegen, oder die Fragen nach persönlichen Vorlieben wie Musik müssen nicht wahrheitsgemäß beantwortet werden. „Außerdem“, rät ein Hamburger Rechtsanwalt, „niemals Antworten geben, nach denen nicht gefragt wird. Will der Vermieter zum Beispiel den letzten Arbeitgeber wissen, dann braucht niemand darauf hinzuweisen, wenn er gerade arbeitslos ist. Kommt ein Vermieter später dahinter, kann er den Vertrag nicht kündigen, wenn die Miete regelmäßig gezahlt wurde.“

Arglistige Täuschung liegt jedoch vor, wenn Mieter ausdrücklich versichern, verheiratet zu sein, in Wirklichkeit aber ohne Trauschein zusammenleben. Sind sie noch nicht eingezogen, wenn der Vermieter davon erfährt, wäre der Vertrag nichtig. Wohnen sie bereits in der Wohnung, droht Kündigung.

DDR

Das Auftreten Bundesdeutscher führt zu Konflikten

Die „Alt-Schweriner Schankstuben“ sind an diesem Samstagvormittag wieder einmal bis auf den letzten Platz besetzt. Dennoch warten vor der Tür Dutzende von Hungerigen aus Ost und West. Ein BRD-Bürger, unsicher an dem auf dem Wohlstandsbauch baumelnden Fotoapparat zu erkennen, marschiert an der Schlange vorbei. Wenig später ist er wieder auf der Straße. Höflich hat ihn einer der Kellner gebeten, sich hinten anzustellen. Wütend pöbelt der Besucher aus der Bundesrepublik:

„So ein Saftladen ist auch nur in der Ostzone möglich. Bei uns wärt ihr doch alle längst arbeitslos.“

Eine Bemerkung, die ein DDR-Bürger so nicht innehaben will. „Scheiß-Bundis“, macht er seinem Unmut Luft. „Ihr kommt doch nur hierher, um uns die letzten Schnitzel wegzufressen.“

Deutschland einig Vaterland! So klang es noch vor Wochen und Monaten aus ost- und westdeutschen Kehlen. Doch die Harmonie um jeden Preis ist inzwischen einer

nüchternen Betrachtung gewichen. Seit Öffnung der Grenzen, seit die Deutschen aus beiden Teilen die Chance haben, freizügig von Ost nach West und umgekehrt zu reisen, entdecken die Menschen neben Gemeinsamkeiten auch Trennendes. Angst, Scheu und Verlegenheit auf der einen Seite, Raffgier, schlechte Manieren und Überheblichkeit auf der anderen.

Vor allem das Benehmen mancher Bundesbürger im anderen Teil Deutschlands führt immer häufiger zu Konflikten und Feindschaften. Da schleppen Westdeutsche aus den grenznahen Kreisen gleich Kistenweise aus DDR-Läden ab, was der staatliche Handel bietet: Schnaps, Wurstwaren und Butter, aber auch Schreibwaren, Gartengeräte und Handwerkszeug. Mit schwarz getauschter Währung kaufen sie den, die sie bis zum Fall der Mauer voller Mitleid „Brüder und Schwestern“ nannten, das ohnehin schon knappe Angebot weg.

Doch nicht genug damit. Manche Bundesdeutsche scheinen ihr Vergnügen dabei zu finden, DDR-Bürger regelrecht zu demütigen. So zum Beispiel jene Gruppe jugendlicher aus Lübeck, die sich kürzlich auf dem Marktplatz von Wismar ihre Zigaretten mit zusammengerollten DDR-Hundert ansteckten. Den entsetzten Landsleuten aus dem Osten warfen sie die halbverkohlten Geldscheine mit den Worten „Na, nehmt sie schon“ vor die Füße. Nicht weniger peinlich war der Auftritt einer pelzbehängten Bundesbürgerin, die im Schweriner Stadttheater vergeblich um Karten angestanden hatte. Die Billets waren ausverkauft. Prompt begann sie, sich über die Verhältnisse in der DDR zu mokieren. Als eine Schweriner Hausfrau ihr entgegenhielt, daß man auch anderswo auf der Welt für besonders begehrte Theaterkarten anstellen müsse, fauchte sie: „Für eine Ostbürgerin riskieren Sie hier aber 'ne ganz schön dicke Lippe.“

Nachhilfe in Sachen Benimm scheint beim Zusammenfinden der Deutschen in einem einigen Vaterland wirklich dringend notwendig. „Denn im Moment“, sagt Karl-Heinz Gummich vom Reisebüro der DDR, „benehmen sich manche Westler, die zu uns kommen, als wären wir hier ein großer Club Méditerranee und unsere Bürger die Eingeborenen.“

Kein Wunder, daß viele Menschen im anderen Teil Deutschlands, die jahreztelange zu Zurückhaltung und Bescheidenheit erzogen wurden, mit gemischten Gefühlen in eine gemeinsame Zukunft blicken. Ja, bei vielen Jüngeren haben sich neben Unmut bereits Aversionen und Aggressionen gegen die „Wessis“ breitgemacht.

So zum Beispiel in zwei Ost-Berliner Diskos. Dort kam es bereits zu den ersten Prügeleien, weil sich einige als „Zonis“ belächelte DDR-Jugendliche nicht länger von großkotzigen West-Besuchern die Mädchen ausspannen lassen wollten.

Chance für Alzheimer-Kranke durch Zellexperiment in USA

WASHINGTON, 4. Mai (AFP). Einem US-Forschungsteam ist es erstmals gelungen, Gehirnzellen im Labor zum Wachstum und zur Vermehrung zu bringen. Wie die Fachzeitschrift „Science“ am Freitag berichtete, nähren die Ergebnisse der Untersuchung Hoffnungen auf ein Heilverfahren für die Alzheimer-Krankheit und andere Hirnerkrankungen, bei denen Gehirnzellen geschädigt wurden und nun möglicherweise ersetzt werden könnten.

Das sensationelle Experiment gelang einem Forschungsteam der Johns-Hopkins-Universität in Maryland unter Führung von Solomon Snyder. Bisher galt es stets als unmöglich, Hirnzellen zur Teilung zu bringen. Im Gegensatz zu anderen Körperbereichen ist das menschliche Gehirn bereits bei der Geburt mit seinem kompletten Zellsatz ausgerüstet. Sterben diese Zellen ab oder werden beschädigt, wachsen keine anderen nach.

Arbeit an Anti-Karies-Pille

STRASSBURG, 4. Mai (AFP). Der erste Impfstoff gegen Karies wird zur Zeit in einem Straßburger Labor des staatlichen französischen Instituts für medizinische Forschung INSERM getestet. Seit 15 Jahren arbeiten dort Wissenschaftler an diesem Arzneimittel, das noch im Versuchsstadium ist, aber nach Angaben des Leiters der Forschungsgruppe, Professor Jean-Claude Klein, schon in den nächsten Jahren auf den Markt gebracht werden könnte.

Dabei handelt es sich um eine Pille, die die Kariesbildung am Zahnschmelz verhindern soll. Der Impfstoff stellt in Verbindung mit dem Speichel Antikörper her, die die Karies-Bakterien daran hindern, sich an dem Zahn festzusetzen. Den Angaben der Forscher zufolge sind die Testergebnisse im Vergleich zu den ersten Versuchen „zufriedenstellend“. Bei Tierversuchen mit ersten Kariesimpfstoffen war es zu Nebenwirkungen bei Herz und Nieren gekommen.

1981 Karies vor und...!

„DDR blieb Invasion fern“

HAMBURG, 6. Mai (Reuter). Entgegen bisheriger Geschichtsdarstellung war die DDR nach Angaben des früheren SED-Spitzenpolitikers Horst Sidermann 1968 nicht am Einmarsch der Truppen des Warschauer Pakts in die CSSR beteiligt. In einem wenige Tage vor seinem Tod geführten Interview, das der „Spiegel“ vorab veröffentlichte, sagte Sidermann, diese Entscheidung sei damals in Moskau und Berlin getroffen worden.

Von der DDR aus hätten nur sowjetische Truppen die Grenze zur Tschechoslowakei überschritten. Die DDR-Truppen hätten im grenznahen Bereich „biwakiert“, sagte Sidermann. Grund für diese Zurückhaltung sei die Befürchtung gewesen, daß sich im tschechoslowakischen Volk angesichts seiner Erfahrungen ein „Deutschenhaß ohnegleichen“ entwickeln könnte. „So blind wir auch sonst in vielem waren, das wenigstens haben wir damals richtig gesehen“, sagte Sidermann.

TO SE 68, 24.4.68!!!

ANTI TÜRKENTEST

Computer-
spiele sind
»in«. Aber wis-
sen alle Er-
wachsenen,
besonders alle
Eltern und alle
Lehrer, was die
lieben Kleinen,
neudeutsch »Kids« genannt, so alles mit
und auf ihren Computern spielen?

Neben den vielfältigen kommerziellen
Computerspielen, die es schon in jedem
Kaufhaus zu erwerben gibt, existieren »in-
dizierte« Computerspiele, deren Verkauf
nur an Erwachsene erlaubt ist. Diese für
Jugendliche unerlaubten Spiele sind gewalt-
verherrlichende oder pornographische
Programme (von meist hoher graphischer
Qualität!), die von der Bundesprüfstelle für
jugendgefährdende Schriften (BPS) auf An-
trag verboten wurden. Doch dieses Verbot
ist nicht sehr wirksam, im Gegenteil, die Li-
ste der »indizierten« Programme erweist
sich geradezu als werbewirksame Hitliste
der von Jugendlichen am meisten gesuchten
Spiele.

Besondere Beachtung verdienen die vie-
len Computerspiele, die auf den Schulhö-
fen ausgetauscht werden. Dazu gehören
nicht nur »gecrackte« kommerzielle Com-
puterprogramme (das heißt Programme,
deren Kopierschutz gebrochen wurde, was
strafbar ist, ebenso wie das Verbreiten sol-
cher gecrackter Programme), sondern in
zunehmendem Maße auch rechtsradikale
Machwerke schlimmster Sorte.

So zirkulieren bei Jugendlichen zahlrei-
che Kopien neofaschistischer Programme.
Sie verherrlichen den Nationalsozialismus
und Hitler oder enthalten anderen men-
schenverachtenden, rassistischen Inhalt.
Solche Programme werden inzwischen
»Naziware« genannt. Diese käuflich nicht
zu erwerbenden »Spiele« werden immer
raffinierter und damit sicher auch gefährli-
cher.

Bei diesen grauenvollen Programmen
mit Titeln wie »The First Nazi-Demo«, »Hit-
ler-Diktator«, »Clean Germany« oder »Anti-
Türken-Test« handelt es sich von der Form
her zumeist um Aktions- oder Simulations-
spiele, bei denen das Quälen, Ab-

schießen, Töten und Vergasen be-
stimmter Bevölkerungsgruppen einge-
übt und »gelernt« wird. Solche Program-
me schüren schon vorhandene Vorurtei-
le und verbreiten nationalsozialisti-
sches, rassistisches Gedankengut zu-
meist gegen Juden, gegen Ausländer
allgemein und besonders gegen Türken
oder Asylanten.

Ein besonders übles Programm ist
der von der Bundesprüfstelle verbotene
»KZ-Manager«. Da-
bei kann sich der
»Spieler« durch mas-
senhaftes Vergasen
von Türken inner-
halb von 300 Tagen
vom KZ-Hilfsarbeiter
bis zum SS-Offizier
hocharbeiten. Auch läßt sich der jeweilige
»Spielstand« speichern, was bei einem so
komplexen Programm im Sinne seiner per-
fiden Hersteller notwendig ist, um Pausen
einlegen zu können. Außerdem enthält der
»KZ-Manager« eine am Ende automatisch
speicherbare Punkteliste, eine »Highscore-
Liste«, in der der »Spieler« seine Leistun-
gen im Umbringen von Menschen als Er-
folg mit seinem Namen verbuchen kann.
Zwischendurch werden immer wieder un-

TENHLE

—
menschliche Sprüche
und »Witze« übelster
Sorte eingeblendet, um
den »Spieler« am Pro-
gramm festzuhalten. In
gleicher Weise fesselnd
wirken die ausgespro-
chenen Beförderungen

etwa zum »SS-Obersturmbandführer« (Ori-
ginalschreibweise!) oder das Verleihen von
Orden. Das Warten darauf, was jetzt noch
Neues kommt, erhöht den Anreiz nicht auf-
zuhören. Denn Langeweile darf bei einem
für Jugendliche interessanten Spiel nicht
aufkommen, das wissen auch die hetzeri-
schen Programmierer des »KZ-Managers«,
die sich selbst »The Missionaries« nennen.

Eines der weitverbreiteten Programme
ist der »Anti-Türken-Test, Made in Bu-
chenwald – Copyright 1986 by Hitler und
Hess«, wie er sich selbst auf dem Bild-
schirm vorstellt. Nach einer Hakenkreuz-
fahne taucht als Text auf: »Mit diesem Pro-
gramm können unsere deutschen Freunde
feststellen, ob sie Türken mögen oder sie
lieber ohne Kopf sehen würden«. Auf Fra-
gen wie »Warum singen Türken immer Ju-
denlieder?« antwortet der Computer je-
nach Tastendruck zum Beispiel mit

»Bravo, Hitlerjun-
ge!« oder »Falsch –
ab nach Ausch-
witz!« Und so het-
zerisch und schlim-
mer geht es weiter.
Früher kam die
»Naziware« aus

rechtsradikalen
Kreisen der USA,
heute werden aber
diese Machwerke

bereits mit sogenannten Animations-
programmen bei uns hergestellt. Anima-
tionsprogramme sind Computerpro-
gramme, mit deren Hilfe man sehr ein-
fach kleine Trickfilme herstellen kann,

die auch mit Musik und/oder Sprache un-
terlegt werden können. Damit kann eigent-
lich jeder videoähnliche Filme für die ge-
bräuchlichsten Computer produzieren.
Über Disketten können diese Programme
dann leicht vervielfältigt werden.

Ein leider erfolgreicher Weg, die rechts-
radikalen Parolen zu verbreiten, besteht
darin, die Programme an von Jugendli-
chen begehrte Raubkopien »indizierter«
Computerspiele anzuhängen. Ein anderer,
anonymer Verbreitungsweg läuft über die
bei Jugendlichen beliebten und bekann-
ten »Mailboxen«. Das sind über das Tele-
fon erreichbare Hobby-Datenbanken, von
denen man Informationen mit Hilfe des
Computers abrufen kann, in die man aber
auch anonym Daten und Programme ein-
geben kann.

Den priek-
kelnden Reiz
für Jugend-
liche, etwas
Verbotenes zu
tun, sollte
man nicht un-
terschätzen.

Es herrscht
unter jugendlichen Computerfreaks gera-
dezu eine Manie, sich »gecrackte« kom-
merzielle Computerspiele, Raubkopien
und auch »Naziware« zu besorgen, um
ihre umfangreichen Sammlungen zu ver-
vollständigen. Die »Naziware« macht es
ihnen dabei besonders leicht, da diese
Programme natürlich nicht kopierge-
schützt sind, um ihre Verbreitung zu för-
dern.

Eindämmen läßt sich diese Entwicklung
nur, wenn alle staatlichen Institutionen
einschließlich der Schule und alle gesell-
schaftlichen Gruppen zusammenarbeiten.
Neben der unverzichtbaren und notwendi-
gen Erziehung und gründlichen Aufklärung
wird man dabei auf repressive Maßnah-
men nicht verzichten können. Aber über-
schätzen darf man die Möglichkeiten von
Verboten und Bestrafungen nicht. So
schätzt der stellvertretende Leiter der

Bundesprüfstelle für
jugendgefährdende
Schriften, daß es nur
zwei Wochen dauert,
bis ein neues dieser
»Nazi«-Spiele über die
Bundesrepublik ver-
breitet ist. Die ver-
hängnisvollen Bot-

A

NAROD

SE CHCE SJEDNOTIT!

JE TO
MOLT
V NEM ...

schaften, die dabei
verbreitet werden,
sind erschreckend.

Viele Kinder und Jugendliche, die kenntnisreich ihre Computer benutzen, merken gar nicht, wie sie durch dieses neue Medium manipuliert werden. Denn Computerspiele sind Lernspiele!

„A V NEM TO!
ZŮSTANE!“

SVĚT TO DOCHOPÍ ZASE AZ
PO VALCE TA MĚ TVŮBLOUHO?

Sport in der Nazizeit

Eine Wanderausstellung zum „Sport im nationalsozialistischen Deutschland“ ist von diesem Mittwoch bis zum 17. Mai im Hörsaalgebäude der Marburger Universität zu sehen. Im Mittelpunkt der vom nordrhein-westfälischen Landessportbund zur Verfügung gestellten 34 Tafeln stehen die ideologischen Grundsätze des NS-Sports und die politische Instrumentalisierung der Leibeserziehung.

MUSÍ TO BYT?

Aufschrei zu gesamtdeutschen Briefmarken-Preisen erwartet

Als die Deutsche Bundespost am 3. November 1961 die vierstellige Postleitzahl einführt, war sie zwar die erste Postverwaltung der Welt, die ein solches modernes Leitsystem vorweisen konnte. Das System hatte aber einen kleinen Schönheitsfehler, den andere Länder — auch aufgrund der deutschen Erfahrungen — vermieden. Sie wählten für ihre Postleitzahlen fünf Stellen und bezogen darin den Zustellbezirk mit ein. Die Vereinigung beider deutscher Staaten bietet jetzt Gelegenheit, die längst fällige Korrektur auch in der Bundesrepublik zu vollziehen.

Bisher muß in der Bundesrepublik der Zustellbezirk nach dem Ortsnamen angegeben werden. Eine korrekte Anschrift lautet dann „8000 München 2“ oder „5000 Köln 41“. Das wird freilich leicht vergessen und kann dann zu Verzögerungen bei der Zustellung führen. Auch für automatische Briefverteilanlagen wäre es praktischer, wenn die Postleitzahl bereits den Zustellbezirk angäbe. In der DDR werden zwar auch vierstellige Postleitzahlen verwendet. Weil es dort aber weniger Orte als in der Bundesrepublik gibt, konnten die Zustellbezirke bereits in die Leitzahl einbezogen werden.

Diese „bessere Qualität“ des Leitsystems in der DDR sollte bei der Vereinigung mit der Bundesrepublik nicht aufgegeben werden, sagte der Sprecher der Deutschen Bundespost Postdienst, Günther Zapf, am Mittwoch. Zudem gibt es Überschneidungen bei den Postleitzahlen in beiden Staaten. Beispielsweise tragen Bonn und Weimar die Ziffer 5300. Wird der Zusatz „DDR“ vor einem Brief nach Weimar vergessen, kann er zunächst in Bonn landen. Ein weiterer Grund für die Umstellung auf fünf Ziffern ist nach den Worten von Zapf, daß die „Reserven“ im bundesdeutschen System zum Teil bereits aufgebraucht sind, obwohl man bei der Einführung die mit 9 beginnenden Postleitzahlen für das Gebiet der DDR freigehalten hatte.

Bis zur Einführung der neuen Postleitzahl im vereinten Deutschland wird aber auf jeden Fall noch einige Zeit vergehen. Das Thema sei zwar in den deutsch-deutschen Postverhandlungen bereits angesprochen worden. Es sei aber nur „ein Thema von vielen“. Es gebe zur Zeit wichtigere Dinge zu regeln, sagte Zapf. Auch sei im Interesse der Postkunden ein erheblicher zeitlicher Vorlauf erforderlich. Schließlich könne man nicht verlangen, daß sie „tonnenweise Papier einstampfen“, weil beispielsweise auf

Briefköpfen noch die alte vierstellige Postleitzahl steht.

Mindestens zwei Jahre, so rechnen Experten der Post, werde es bis zu der Umstellung noch dauern. Zunächst will sich die Post mit der Herausgabe eines gemeinsamen Postleitzahlenverzeichnisses für beide deutschen Staaten behelfen. Damit soll den Kunden deutlicher gemacht werden, daß es Überschneidungen gibt und bei Briefen in die DDR der entsprechende Zusatz vor der Leitzahl unbedingt erforderlich ist.

Schneller gelöst werden muß nach Ansicht von Experten das Problem der stark unterschiedlichen Postgebühren in beiden Staaten, vor allem bei der gelben Post. Während ein Brief in der Bundesrepublik eine Mark Porto kostet, verlangt die DDR-Post für Inlandsbriefe 20 Pfennig und für Briefe in die Bundesrepublik 35 Pfennig. Diese Differenz machen sich zunehmend Firmen aus der Bundesrepublik, aber beispielsweise auch aus der Schweiz zunutze. Sie bringen ihre für die Bundesrepublik bestimmten Massensendungen per Lieferwagen in die DDR und schicken sie von dort aus an die Adressaten in der Bundesrepublik. Das ist nach dem Weltpostvertrag zwar unzulässig. Der DDR-Post gelinge es aber trotz aller Bemühungen nicht immer, es zu verhindern, sagte Zapf.

„Die DDR muß dringend etwas bei den Postgebühren tun“, sagte Zapf, wies aber zugleich darauf hin, daß dies natürlich die souveräne Entscheidung des anderen deutschen Staates sei. Bonner Experten äußerten die Ansicht, daß an einer drastischen Anhebung der DDR-Porti auf bundesdeutsches Niveau kein Weg vorbeiführe. Man könne von den Unternehmen der Bundespost nicht Milliardeninvestitionen auf DDR-Gebiet erwarten und ihnen zugleich den wirtschaftlichen Boden entziehen.

Schon aus psychologischen Gründen sei es außerdem geboten, alles gleich „in einem Aufwasch“ zu erledigen, hieß es in Bonn. Es scheine wenig sinnvoll, beispielsweise die Porti schrittweise anzupassen. „Lieber ein einmaliger Aufschrei“, meinte ein Experte, der nicht namentlich genannt werden wollte. Mitte Mai wollen Regierungskommissionen beider Staaten in Ost-Berlin ein weiteres Mal über die Post verhandeln. Das Thema Gebühren werde dabei sicherlich zur Sprache kommen, hieß es. Entscheidungen dürften aber noch nicht fallen.

lety vlastní za rok 1989. Tato cena se udětuje každoročně za mimořádně působivý výkon v nejrůznějších oblastech lidské činnosti, jimiž člověk překonal nejen své současníky, ale pevně i sám sebe.

Překonal sám sebe
(čtk): Prezident ČSFR V. Havel přijal včera na pražském hradeč zastupce dobrovořného sdružení Paleta vřásků. kteří mu předali výroční cenu Pa-

mokratická unie by získala 26 procent hlasů a VPN 14 procent.

V České republice by v současné době OF volilo 21 proc. respondentů a Křesťanskou a demokratickou unii 15 procent. Ve Slovenské republice je poměr sil opačný, Křesťanská a de-

Zajímavá čísla před volbami

(re): Institut pro výzkum veřejného mínění se zabývá tím, co vyplývá z jeho názvu. V současnosti je jisté nejvíce zajímavý průzkum, týkající se voleb. Institut hodnotí výsledky šetření v různých časových úsecích, v nichž testuje určitý počet osob od 15 let věku, vybraných podle předem stanoveného klíče. Poslední šetření dubna a na otázky odpovídalo 725 občanů ČSFR.

Na otázku: Kterou politickou stranu nebo hnutí byste volili? odpovědělo 19 proc. dotázaných, že OF nebo VPN (při posledním výzkumu na přelomu února a března to bylo 23 proc.). Pro Křesťanskou a demokratickou unii (ČSL, KDS a KDĽ) by se rozhodlo 18 proc. (v únoru pouze 11 proc.), KSČ by volilo 12 proc. dotá-

zaných (v únoru 13 proc.). U dalších stran se údaje v podstatě nemění — Strana zelených má 11 procent příznivců, Čs strana socialistická šest proc., Čs. sociální demokracie zaznamenala zvýšení o jedno procento, na šest proc., Demokratická strana pokles o jedno procento na tři proc., Spojenectví zemědělců a venkova

zvýšení o jedno na tři procenta. Ostatní strany by volily čtyři procenta dotázaných. O tom, koho by volili, není dosud rozhodnuto 18 procent dotázaných (v únoru to bylo 23 procent).

Prezident přijal požeňání Svatého Otce

V sobotu v pozdních večerních hodinách se v tiskovém středisku v pražském hotelu Intercontinental uskutečnila tisková konference a místopředsedou federální vlády ThDr. J. Hromádkou, pražským světitím biskupem ThDr. A. Liškou a mluvčím prezidenta republiky M. Zantovským. Místopředseda vlády v úvodu charakterizoval první den návštěvy Jeho Svatosti Jana Pavla II. jako úspěšný.

Následovaly četné dotazy domácích a zejména zahraničních novinářů. Vyjímáme nejzajímavější odpovědi: Proč jak prezident, tak Svatý Otec, nepoužili nového názvu státu a hovořili v pojmech — rodná země, Československo apod.? Protože projevy hlav států se zpravidla připravují daleko předem a k uvedené změně došlo těsně před návštěvou. Proč se protáhla osobní rozmluva prezidenta a Svatého Otce, jež probíhala mezi čtyřma očima? Je mezi prezidentem a papežem ještě jiný vztah než vztah hlav států? Ano, je mezi nimi silné duchovní pouto, protože Jan Pavel II. není jen hlavou římskokatolické církve a státu Vatikán, ale také dramatikem, básníkem a nesmírně vzdělaným člověkem. A právě na této rovině si oba představitelé měli mnoho co říci. A při rozmluvě se pan prezident Svatému Otci neformálně vyzpovídal a přijal jeho požeňání.

Pokud jde o pasáž, již Svatý Otec věnoval ve svém projevu na Hradě Mistru Janu Husovi: Je to třeba chápat tak, že církev se snaží o ujasnění některých konfliktů mezi Římem a českým státem, o posílení jednoty křesťanů v ekumenickém duchu. Je třeba ocenit skutečnost, že otevření otázek spojených s osobností Mistra Jana Husa, s jeho teologickými postoji na jedné a ústí o povznesení vzdělanosti a mravní bezúhonnosti národa na druhé straně přichází z úst nejvyššího představitel římskokatolické církve.

K ustavení biskupské konference: Svatý Otec zdůrazňoval, že by tato konference měla být jedna, nikoliv dvě. I to by mělo směřovat k upevnění bratrské jednoty českého a slo-

venského lidu a věřících obou národů. Několik slov ke kněžské organizaci Pacem in terris: Sloužila či byla zneužívána totalitním režimem. Nebylo by správné vylučovat její členy z duchovní správy, nechť oni sami dokážou věrnou a poctivou prací své postoj. Je samozřejmé zájem na tom, aby ti kněží, jimž byl státem znemožněn výkon duchovního poslání, se co nejdříve zapojili do služby věřícím. Na otázku jednoho ze zahraničních novinářů, kolik je u nás katolíků, vyslovil místopředseda federální vlády údiv, proč je dotaz jen na katolíky, když jsou u nás také protestante, otázka tedy vlastně zodpovězena nebyla.

Zda bylo uděláno vše pro bezpečnost papeže: M. Zantovský sdělil, že jde o nejrozsáhlejší bezpečnostní akce od dob mobilizace při ohrožení republiky v roce 1938. K obsazení dlečezí: Jestliže byly doby, kdy na území státu fungovali jen dva titulární a státem uznávaní biskupové, je nyní vše v naprostém pořádku i co do počtu potřebných pomocných — světitčích biskupů.

V závěru bylo zdůrazněno, že návštěva Svatého Otce má nejen náboženský, ale i politický význam. Měla by napomoci k tomu, aby se lidé odpoutali od malicherných sporů a předvolebních šarvátok. Papežův pobyt u nás má i širší mezinárodní kontext. Jan Pavel II. si vybral Prahu k tomu, aby oslovil Evropu a svět a jeho poselství hovoří o perspektivě jednotné Evropy, což je významná pomoc snaze Československa do této jednotné Evropy vstoupit a být její duchovní křižovatkou.

Bez zahraničních pracovníků

Bude kovová desetikoruna * Všeobecná čs. výstava v r. 1991

(Kč): Zpráva o současném stavu zaměstnávání a odborné přípravy zahraničních občanů, kteří jsou v čs. organizacích zaměstnáváni na základě mezinárodních dohod, byla prvním bodem programu včerejšího zasedání federální vlády.

Jak nás na tiskové besedě Úřadu předsednictva vlády ČSFR informoval ředitel tiskového odboru ÚPV Z. Fiala, jedná se o 48 000 osob, z nichž 35 000 jsou občané vietnamské národnosti. Zaměstnávání zahraničních občanů bylo posuzováno v nových souvislostech. Hovořilo se mj. o tom, že je třeba dbát na ochranu pracovních míst pro čs. občany. Platnost většiny dohod pro zaměstnávání zahraničních občanů bude v čs. organizacích ukončena k 31. 12. 1990. Zaměstnávání zahraničních občanů bude omežováno. Postupně se mají do roku 1995 vrátit do svých zemí.

Dále byly schváleny zásady zaměstnávání čs. občanů v zahraničí a zahraničních občanů v ČSFR. Jsou východiskem pro příští úpravu právních norem. Předpokládají, že čs. občané budou v zahraničí zaměstnáváni i osobně prostřednictvím místních zprostředkovatelů práce. Cizinec se bude moci zaměstnávat u čs. zaměstnavatelů

na základě pracovního povolení. Podle nového branného zákona není možné, aby armáda poskytovala vojáky pro hospodářskou výpomoc v nejrůznějších oblastech národního hospodářství. Proto do 13. 7. odejdou vojáci ze stavenišť jaderných elektráren, z lesních závodů i dopravních podniků. Příští pomoc může být jen na dobrovolném základě jen v čase osobního volna vojáka.

Náš soustavu mincí bude dupiněna o desetikorunu. Ve vládě však vznikla diskuse o tom, zda by autně měla být ke dvě desetikoruna ještě větší než pětikoruna a jak by potom vypadaly brašny poštovních doručovatelek, kdy by s sebou nosily takovou kovovou zátěž. Vzhledem k tomu budou dvě třetiny tohoto obehiva bankovky papírové a rozhodně by ta kovová desetikoruna měla být menší.

Od 15. 5. do 28. 10. 1991 by se měla v Praze konat Všeobecná čs. výstava. Naváže na tradici předchozích jub-

Jean-Gabin-Museum

PARIS. In Meriel bei Pointoise nördlich von Paris soll ein Jean-Gabin-Museum in dem Haus errichtet werden, das die Familie des Filmschauspielers seit 1894 bewohnte.

IRBE: „Napište, že blahopřeji...“

DO DUBNA roku 1989 hrál ARTURS IRBE (23) v hokejovém týmu SSSR čtyřlístky. Na MS ve Stockholmu byl před rokem byl náhradníkem Mylnikova, přesto mu zájmy před trenérem. Jako jedinému perspektivnímu brankáři „sborné“ věnoval největší pozornost. Mylnikovi bude v létě 23. Mylnikov (31) odešel před touto sezónou ze moře do Quebec Nordiques a Irbe se stal během „lednicka“. A tak překvapilo, že před rokem z R. V. brankářem místního Dynama, dostal přednost v Berlíně a Friburgu Mylnikov. Včera však Irbe už hrál. Zentail jsme se, zda to něhodu není tím, že Irbe má lotyšskou národnost, zatímco spoluhráči v mužstvu jsou Rusové...

„Ne, o tom to není. Prostě před šampionátem mě kvalita opustila. Ani se nedivím, že trenér Tichonov dal přednost zkušenému Mylnikovi. Ovšem větší jsem, že moje chvilky na šampionátu přijde.“

Do říkání vaší spoluhráči událostem v pobaltských republikách?

„Lecos se šauká, ale spíš jsou v sajeji hokeja a zleho kolem. A tak si o tom, co se děje, mahu nelítit po-

průvedení někteří účastníci demonstrace z Národní třídy. Obzvláště vinní nadstřížní P. V., R. M., V. H. a L. M., že bezdůvodně opakovaně bili obušky zadržované účastníky demonstrace. Petr V. je napadl urážlivými

lejních výstav. Její poslání spočívá v tom, že by měla souhrnně zachytit duchovní i materiální přínos našich národů do pokladnice světových a evropských hodnot. Financována bude zvláštním fondem složeným z příspěvků jednotlivců i organizací z domov i ze zahraničí.

Zahraniční novináři se zajímali i o dozrky konfliktu mezi ministrem Sacherem a jeho náměstkem Procházkou. R. Sacher potvrdil, že plk. Procházka je vyšetřován Inspekcí FMV pro podezření z prozrazení utajovaných skutečností. „Každá vláda, každý parlament — řekl ministr Sacher — musí mít dostatek informací k tomu, aby mohly rozhodovat. Nejde o nějaké odposlouchávání občanů. Máme-li čelit některým protiusťavním činům, nemůžeme čekat, až se projeví.“ Tato formulace opět vyvolala zájem zahraničních novinářů, a proto Zbyněk Fiala upřesnil: „Musíme rozlišovat mezi zjišťováním informací k boji proti terorismu a narkomafii a mezi politickým bojem. Nám jde samozřejmě o to první.“ Na otázku, zda se vláda zabývala vládní krizí a možností odvolání ministra vnitra, Richard Sacher odpověděl, že si nemyslí, že je vláda v krizi. Svědectvím je to, že pružně jedná o ekonomických zákech. Zbyněk Fiala zdůraznil, že o odvolání ministra Sacher se nejednalo

Bití a urážky před soudem

(čik): U vojenského obvodového soudu Praha bylo včera zahájeno hlavní líčení proti 7 příslušníkům SNB, kteří podle výsledků vyšetřování spáchali trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele. Stalo se to 17. listopadu 1989 ve služebních místnostech MO VB v Praze 1, kam byli

ani minutu. K problematice důvěry či nedůvěry řekl, že při zpráve o odvolání náměstka novináři na tiskovce spontánně tleskali. Také to, že veřejně lehradě zpečným oblašem, jisté cosi naznačují.“

— toť jednání připustil a nezasáhl-li proti němu, což znamená, že jako veřejný činitel v úmyslu způsobit jinému újmu nespínil povinnosti vyplývající z jejich pravomoci. O výsledcích hlavního líčení bude veřejnost informována.

výroky. Nadporučík Vladimír B. je obžalován, že uráží zadržené občany a během výstupu několikrát bezdůvodně udeřil obuškem do tváře, ramenní rukou a nohou Michala H. Obavě vysílající — por. B. K a por. J. Š.

— semáte šanci.“

K předvolebnímu rozložení politických sil

Systém více politických stran byl vlastní jak předmnichovskému, tak i poválečnému Československu, a to až do komunistického puče v červnu 1948, kdy dosavadní omezenou demokracii nahradila diktatura Komunistické strany Československa.

Soustava více politických stran je zásadně spojena s uplatněním systému poměrného zastoupení, který poskytuje každé politické straně poměrné mandáty v závislosti na množství hlasů získaných ve volbách. Zpravidla žádá v systému více politických stran nezisková nadpoloviční většina hlasů voličů. Proto téměř vždy politické strany vytvářejí vládní koalici, v jejímž čele stojí představitel strany, která ve volbách získala nejvíce hlasů. Pouze taková vládní koalice, která je složená z politických stran, jež dohromady mají v parlamentu většinu poslaneckých mandátů, může skutečně vládnout. Rozpad vládní většiny v parlamentu znamená i konec vládní koalice. V takovém případě politické strany vytvářejí novou většinovou koalici. Jedinou možností je vytvoření úřednické vlády či vypásání nových voleb. Takto tedy funguje mechanismus parlamentní demokracie, v níž volby do parlamentu vždy hrají klíčovou úlohu.

I v současnosti existuje u nás systém více politických stran. Mnohé z nich již vytvořily volební seskupení, která jim umožňují překonat pětiprocentní práh volební účinnosti. Vzhledem k tomu, že volební práh je velmi nízký, málo známá sdružení, jako například Světová lidová strana, mohou být pro ně hlasovány i dva milióny voličů z 11 200 000. Jiz pouze tento výsledek by zařadil naši unii mezi nejvýznamnější politická seskupení.

Vzhledem k tomu, že volební práh je velmi nízký, málo známá sdružení, jako například Světová lidová strana, mohou být pro ně hlasovány i dva milióny voličů z 11 200 000. Jiz pouze tento výsledek by zařadil naši unii mezi nejvýznamnější politická seskupení.

Vzhledem k tomu, že volební práh je velmi nízký, málo známá sdružení, jako například Světová lidová strana, mohou být pro ně hlasovány i dva milióny voličů z 11 200 000. Jiz pouze tento výsledek by zařadil naši unii mezi nejvýznamnější politická seskupení.

Vzhledem k tomu, že volební práh je velmi nízký, málo známá sdružení, jako například Světová lidová strana, mohou být pro ně hlasovány i dva milióny voličů z 11 200 000. Jiz pouze tento výsledek by zařadil naši unii mezi nejvýznamnější politická seskupení.

Vzhledem k tomu, že volební práh je velmi nízký, málo známá sdružení, jako například Světová lidová strana, mohou být pro ně hlasovány i dva milióny voličů z 11 200 000. Jiz pouze tento výsledek by zařadil naši unii mezi nejvýznamnější politická seskupení.

Vzhledem k tomu, že volební práh je velmi nízký, málo známá sdružení, jako například Světová lidová strana, mohou být pro ně hlasovány i dva milióny voličů z 11 200 000. Jiz pouze tento výsledek by zařadil naši unii mezi nejvýznamnější politická seskupení.

Vzhledem k tomu, že volební práh je velmi nízký, málo známá sdružení, jako například Světová lidová strana, mohou být pro ně hlasovány i dva milióny voličů z 11 200 000. Jiz pouze tento výsledek by zařadil naši unii mezi nejvýznamnější politická seskupení.

Vzhledem k tomu, že volební práh je velmi nízký, málo známá sdružení, jako například Světová lidová strana, mohou být pro ně hlasovány i dva milióny voličů z 11 200 000. Jiz pouze tento výsledek by zařadil naši unii mezi nejvýznamnější politická seskupení.

Vzhledem k tomu, že volební práh je velmi nízký, málo známá sdružení, jako například Světová lidová strana, mohou být pro ně hlasovány i dva milióny voličů z 11 200 000. Jiz pouze tento výsledek by zařadil naši unii mezi nejvýznamnější politická seskupení.

K OBNOVENÍ DIPLOMATICKÝCH STYKŮ

ITALIE: Všechny Italské deníky včera přinesly zprávu o obnovení diplomatických styků mezi Vatikánem a Československem. Vatikánský deník L'OSSERVATORE ROMANO zdůraznil, že obnovení diplomatických styků mezi Vatikánem a Československem krátce před návštěvou papeže v Československu otevřela novou stránku v historii vztahů mezi oběma zeměmi. List uvedl, že papežský nuncius v Praze bude mít sídlo ve stejné budově, která byla sídlem papežské nunciatury již před válkou a o kterou se pražští arcibiskupové v uplynulých 40 letech pečlivě starali. LA

REPUBBLICA konstatovala, že Vatikán má nyní diplomatické styky již se čtyřmi zeměmi střední a východní Evropy: Jugoslávií od roku 1970, Polskem od roku 1989, Maďarskem od letošního února a nyní také s Československem. Československo je však mezi nimi první zemí, kromě Polska, kterou se papež rozhodl navštívit. IL TEMPO připomněl historii čs.-vatikánských vztahů a líčil, jak 16. března 1950 obdržel tehdejší zástupce Vatikánu v Praze O. de Liva příkaz Československého ministra zahraničí, aby do tří dnů opustil Československo. L'UNITA píše, že cesta Jana Pavla II. do Československa je vý-

razem jeho přesvědčení, že právě toto země - vzhledem k místu sv. Cyrila a Metoděje - je centrem duchovní jednoty Evropy, prostírající se od Atlantiku až po Ural. Je také výrazem papežovy áoty vůči pražskému arcibiskupovi Františku kardinálu Tomáškoví, který se stal symbolem odporu církve proti komunistickému režimu. • Jsme připraveni přijmout papeže Jana Pavla II. s velkou radostí a s velkou vděčností, řekl v telefonickém rozhovoru s Radiem Vatikán pražský arcibiskup František kardinál Tomášek. Ponekdy na mimořádný význam obnovení diplomatických styků mezi Vatikánem a Československem.

Pamětní deska sv. Jana Nepomuckého - Neumannovi byla včera odhalena na jeho rodném domě v Praclaticích. Mimo širokou veřejnost byli akční přítomni arcibiskup diecéze Dubuque - Daniel W. Kucina a prezident národní aliance českých katolíků v USA Václav Hyvar.

didátce křesťanské a demokratické unie.

záměrně blízkost SRS, SSZ a ČSL k tomu nejen zásadní programovou jednotu a úsilím o realizaci výše- upřesnění, nýbrž i tím, že ČSL již v minulosti ve svých řadách sdružuje tisíce mladých rolníků, zemědělců a dal-

širý okruh voličů, zemědělců a dalších lidových vrstev. Je proto naděje, že ČSL, SRS a SSZ uplatní ve našem venkově protinólní program, který zjednotí zemědělců a venkovských obyvatelů. ČSL, SRS a SSZ mají hlavní silou je Československá strana zemědělská, již značně rozšířené mínění, že ČSSZ zůstane naším hlavním protivníkem. Není bez opodstatnění předpoklad, že ČSSZ bude pokračovat v rozvoji svého programu, který zahrnuje všechny zájmy dosavadního zemědělského velkokapitálu, tj. velkých zemědělských družstev, středních statků a jejich různých sdružení. Naše veřejnost dosud nezapomněla slova bývalého předsedy KSČ L. Adámce o možné spolupráci KSČ s touto stranou.

Jsme přesvědčeni, že následná kolektivizace a následná léta utrpení a hladu povedou naše rolníky a zemědělce k odmítnutí levicových stran a k všeobecnému socialistickému tendenci. Místo našich rolníků a zemědělců je v řadách zdravě konzervativních pracovníků stran a stavovských sdružení, především však v Křesťanské a demokratické unii.

Jsme přesvědčeni, že následná kolektivizace a následná léta utrpení a hladu povedou naše rolníky a zemědělce k odmítnutí levicových stran a k všeobecnému socialistickému tendenci. Místo našich rolníků a zemědělců je v řadách zdravě konzervativních pracovníků stran a stavovských sdružení, především však v Křesťanské a demokratické unii.

Jsme přesvědčeni, že následná kolektivizace a následná léta utrpení a hladu povedou naše rolníky a zemědělce k odmítnutí levicových stran a k všeobecnému socialistickému tendenci. Místo našich rolníků a zemědělců je v řadách zdravě konzervativních pracovníků stran a stavovských sdružení, především však v Křesťanské a demokratické unii.

Jsme přesvědčeni, že následná kolektivizace a následná léta utrpení a hladu povedou naše rolníky a zemědělce k odmítnutí levicových stran a k všeobecnému socialistickému tendenci. Místo našich rolníků a zemědělců je v řadách zdravě konzervativních pracovníků stran a stavovských sdružení, především však v Křesťanské a demokratické unii.

Jsme přesvědčeni, že následná kolektivizace a následná léta utrpení a hladu povedou naše rolníky a zemědělce k odmítnutí levicových stran a k všeobecnému socialistickému tendenci. Místo našich rolníků a zemědělců je v řadách zdravě konzervativních pracovníků stran a stavovských sdružení, především však v Křesťanské a demokratické unii.

Jsme přesvědčeni, že následná kolektivizace a následná léta utrpení a hladu povedou naše rolníky a zemědělce k odmítnutí levicových stran a k všeobecnému socialistickému tendenci. Místo našich rolníků a zemědělců je v řadách zdravě konzervativních pracovníků stran a stavovských sdružení, především však v Křesťanské a demokratické unii.

Jsme přesvědčeni, že následná kolektivizace a následná léta utrpení a hladu povedou naše rolníky a zemědělce k odmítnutí levicových stran a k všeobecnému socialistickému tendenci. Místo našich rolníků a zemědělců je v řadách zdravě konzervativních pracovníků stran a stavovských sdružení, především však v Křesťanské a demokratické unii.

Jsme přesvědčeni, že následná kolektivizace a následná léta utrpení a hladu povedou naše rolníky a zemědělce k odmítnutí levicových stran a k všeobecnému socialistickému tendenci. Místo našich rolníků a zemědělců je v řadách zdravě konzervativních pracovníků stran a stavovských sdružení, především však v Křesťanské a demokratické unii.

Jsme přesvědčeni, že následná kolektivizace a následná léta utrpení a hladu povedou naše rolníky a zemědělce k odmítnutí levicových stran a k všeobecnému socialistickému tendenci. Místo našich rolníků a zemědělců je v řadách zdravě konzervativních pracovníků stran a stavovských sdružení, především však v Křesťanské a demokratické unii.

»Heil Hitler« v Berlíně

BERLÍN (d): Nejméně sedm tisíc zraněných je vystředěným neonacistické výtržnosti asi 300 "skinheads" po pátečním fotbalovém utkání v Berlíně. Chlupáci se po zápase vydali do centra na Alexandrovou náměstí, kde kamením, klacky a lahvevní napadali policisty a niklo stolicí zvedave. Na páté připadlo 101 výrobit Hitlerových narozeneň, mladici prou při "akti" skandovali "Steg Heil", "Heil Hitler" a "Purci a rudi ven". Východoněmecké výtržníky postihly i západoněmecké "holé lebky". Ke záleždnosti situace musela policie nasadit asi 600 mužů, 30 chvilgennů, z nichž mnozí byli maskováni, strážci pak řádku zadrželi.

Horkou noc zažili i v Západním Berlíně. Přibližně stejné velké skupina výtržníků ve čtvrti Kreuzberg stavěla poniklý barikády, vrhla do několika domů drancovala otcův ní středisko a u berlínské zdi nročila kamením na pobratelnský NDR. Mnozí z aktérů si nenechali ujit i výtržnosti ve východní části města.

Lendl weiter vor Edberg und Becker

Boris Becker liegt nach seiner Viertelfinal-Niederlage in Monte Carlo gegen Emilio Sanchez in der diesjährigen Tennis-Geldrangliste mit 365 106 Dollar auf Platz drei. Bisheriger Top-Verdiener ist der tschechoslowakische Weltranglisten-Erste Ivan Lendl (582 757) vor dem hinter ihm in der Weltrangliste plazierten Schweden Stefan Edberg (477 852).

Místopředseda vlády ČSFR J. Černogurský přijel na předsednictví vlády delegaci českého velkopřevorství v exilu rytířského, vojenského a nemocničního řádu svatého Lazara, která při příležitosti návštěvy papeže Jana Pavla II. navštívila na pozvání Františka kardinála Tomáška Československo. Delegaci vedl v zastoupení velkopřevora dr. V. Kinšského velmistr řádu dr. F. Menčík. Na seznamu klava: ing. J. Dobřenský (za franc. stranu), MUDr. F. Lobkovský (designovaný velmistr v ČSFR), dr. J. Černogurský, dr. F. Menčík, ing. J. Kočí (za SRN)Foto: L. HAJSKÝ

Handiasche. Nicht irgend- eine für kleine Mädchen: Es mußte ein Mini-Modell der Nobel-Marke „Chanel“ sein - für sage und schreibe 600 Mark.

Praslitzn washingtonskú kulturní instituce Smithsonian uvedla v pondělí včera divadelní představení hry Václava Havla Audiance v nastudování herce a režiséra českého původu Jiřího Fishera.

So schenkte Caroline beispieisweise Töchterchen Charlotte kürzlich eine

Handiasche. Nicht irgend- eine für kleine Mädchen: Es mußte ein Mini-Modell der Nobel-Marke „Chanel“ sein - für sage und schreibe 600 Mark.

Dopis prokurátora hlavního města Prahy ÚV KSČ

(LD): Vzhledem k tomu, že Lidová demokracie neměla v době uzávěrky k dispozici plně znění dopisu pražského městského prokurátora JUDr. T. Sokola, uveřejnila pouze zkrácený text dodaný ČTK. Ten však nevyjadřuje všechny stránky celého právního protokolu. Pro velký zájem uveřejňujeme celý dopis aspoň dodatečně.

VÁZENÍ PÁNOVÉ,

považuji za potřebné Vám sdělit, že počínaje 1. 5. 1990 bude veškerá politická činnost Vaší strany na území hl. m. Prahy posuzována z hlediska možného naplnění skutkových podstaty tr. činu podpory a propagace fašismu a podobného hnutí ve smyslu § 260 odst. 1, příp. 2 tr. zák.

S ohledem na dobu, po jakou Vaše strana byla součástí politického spektra této země, možná tento postup vzbudí určité pochybnosti či nejasnosti. Pro posouzení z hlediska trestního práva však otázka délky trvání určitého stavu není podstatná. Důležité, je zdali činnost KSČ mohla být naplněna skutková podstata tr. činu podle § 260 tr. zák., který stihá toho, „kdo podporuje nebo propaguje fašismus nebo podobné jiné hnutí, které směřuje k potlačování práv a svobod pracujícího lidu, nebo které hlásá národnostní, rasovou nebo náboženskou zátěž...“

Toto ustanovení chrání společnost jednak proti šíření fašistických či nacistických hnutí v jejich základní podobě, jednak proti hnutím podobným. V souvislosti s fašistickým hnutím je zde za typický projev považováno mimo jiné „zničení všech demokratických práv“ dále že „...hlavní politickou metodou je teror“ a „sociální demagogie“. Následně tedy půjde o posouzení, nakolik se tyto faktory projevily v ideologii Vašeho hnutí, resp. ve faktickém jednání Vaší strany v uplynulém období. Vzhledem k tomu, že v rámci tzv. Východní Evropy se Vaše ideologie i její konkrétní aplikace projevovala prakticky stejně přibliženo i k tomuto kontextu. V úvahu budou vzaty i faktické projevy politické činnosti NSDAP.

Především je třeba konstatovat, že komunistické hnutí ve své podstatě je orientováno na násilné uchopení moci. Atypičnost tohoto hnutí pak spočívá v tom, že se nepovažuje za jednu z politických stran určitého systému stranu, která může politickou moc v rámci volebního boje získat ale také ztratit. Uvažují pouze o první fázi, uchopení moci, a to dokonce mimo běžný demokratický rámec – násilím. Tím podle jejich ideologie, končí období buržoazní demokracie a nastupuje alikmí neomezená vláda lidu, ovšem reprezentovaného komunistickou stranou. Pokud jde o způsob získání moci a vztah k opozici, je komunistická ideologie zcela jednoznačná. Násilí, jako nezbytný prostředek, stejně jako likvidace doposud vládnoucí třídy a rozbití dosavadních struktur. Např. Leninův Stát a revoluce není ničím jiným, než apoteózou násilí. Tedy šlo o hnutí programově násilné, vědomě usilující o rozbití stávajících pořádků a zejména nepřipouštějící možnost jiné cesty. Tedy teror a likvidace demokratického práva zvolit v budoucnu jinou alternativu. Podobnost s nacistickou ideologií je zde více než zřejmá.

Krvavý způsob, jakým byly tyto ideje realizovány v Rusku, včetně dnes již oficiálně přiznávaných desítek milionů obětí, snad nepotřebuje komentáře. V ČSR politiku násilného převzetí moci a jeho důsledků poprvé veřejně proklamoval Klement Gottwald ve svém prvním parlamentním projevu, v němž svým politickým pro-

hlávkám vyhrožoval fyzickou likvidací po ruském vzoru. Po roce 1948 tento slib heze zbytku splnil. Fyzická likvidace či dlouholetá internace odněrců a zejména rozsah těch, kteří jsou do této kategorie zařazeni, je u komunistů i nacistů prakticky stejná.

Je třeba poukázat na další velmi důležitý aspekt komunistické ideologie. Z hlediska postupu revoluce rozoznává prakticky dvě etapy. Etapu dobývání a dobytí moci a etapu faktické realizace této moci. Právě tato druhá etapa byla a do určité míry snad dosud je přitažlivá. Zde jsou slibovány značné sociální jistoty, všeobecná rovnost, odstranění zbytečného úřednictva, náhrst živnostní úrovně apod., ovšem vše velice nekonkrétně. To, že ide o sociální utopii, které v praxi nemůže existovat, bylo bohužel nutno se přesvědčit až v praxi. Překážkou mimo jiné je právě realizace prvé etapy, totiž rozbití dosavadních struktur a nastolení v podstatě totalitního systému, který přes všechnu nedokonalost demokracie je krokem zpět. Nesporné však je, že právě slibem tohoto nereálného blahobytu, touto sociální demagogií, komunisté získali řadu příznivců. V našem státě jim pak tato situace otevřela přístup k vysokým vládním funkcím, kterých v roce 1948 zneužili k puči, jímž se definitivně dostali k moci. Analogie s postupem NSDAP je téměř úplná, včetně nadšeného ohlasu zfanatizované části obyvatelstva.

Následné období je snad dostatečně známo. Zde je třeba pouze podotknout, že po první vině teroru a násilí došlo k určitému zmírnění forem represe. To však nesvědčí o žádné podstatné změně ideologie, pouze se intenzita potlačovacích akcí přizpůsobila intenzitě odporu. Ve své podstatě se však na přístup komunistů k opozici nic nezměnilo, což za uplynulých čtyřicet let dokumentovali celou řadou vojenských agrezí i vnitrostátních akcí, při nichž se policejní represe vhodně doplňovala s administrativní. Ani v tomto se srovnávané ideologie nijak neliší...

Čtyřicet let vlády komunistů v našem státě nesporně přineslo určitá pozitivní, ovšem za cenu strašlivých a zcela neadekvátních obětí. Navíc je čím dále tím zřejmější, že tato vláda učinila pro náš stát naprosto minimální toho, co fakticky učinit mohla, a většinu našeho národního produktu nesmyslně promrhala a v horším případě rozkradla. V rámci srovnávání je třeba konstatovat, že i NSDAP po převzetí moci realizovala určitý pozitivní sociální program a alespoň zpočátku investovala do veřejné vybavenosti. To však ani v jednom z porovnávaných případů nemůže být omluvou pro celkovou bilanci, která je hrůzná.

Na rozdíl od komunistů NSDAP ostentativněji prosazovala světovládnou ideologii a teorii o nadřazenosti německé rasy. To ve svých důsledcích vedlo k světovému konfliktu. Komunisté se naproti tomu důsledněji věnovali vyvrážování vlastního obyvatelstva, přičemž ztráty jdou v obou případech do desítek milionů, takže jsou srovnatelné. Navíc i komunisté se svými světovládnými tendencemi netajili a pod rouškou tzv. vývozu re-

voluce mnohdy otevřeně riskovali rozpoutání další světové války. Ze se nevyhýbali lokálním agresím či konfliktům, je v tomto směru dostatečně známo i z vlastní historie.

Ani poukaz na vnitřní přerod Vaší strany nemůže obstát. Především je otázka, nakolik se strana s takovou krvavou historií vůbec může přerodit. I kdyby snad ano, stěžl lze za přerod považovat několik vágních hesel o jiné orientaci a vyloučení několika desítek členů, kteří za všechno měli být odpovědní. Zůstává především stejná marx-leninská ideologie, o níž bylo hovořeno výše. Zůstávají ale i všichni ti, kteří nejméně na úrovni krajů a okresů realizovali velmi iniciativně potlačovatelskou roli KSČ. Zůstává mimo jiné i Vasil Morhita, který spolu s jinými příslušníky StB fyzicky napadal pokojné návštěvníky plesu jenom pruto, že podepsali Chartu 77 a ještě lítoval, že nebylo zasaženo s větší brutalitou. Lze důvodně očekávat, že Vaše strana disponuje tisíci jemu podobných. Obtížné lze věřit politické straně, která dosud odmítá zveřejnit kolikliv ze svých archivů, včetně svého dlouholetého spojení s StB. zcela vyloučeno pak je důvěřovat politické straně, jejímiž členy jsou dosud ti, kteří se v noci z 21. na 22. 11. 1989 pokusili změnit průběh událostí pomocí Lidových milic, tedy opět násilím.

Demokracie vytváří určitý prostor, v němž jednotlivé politické síly manévrovaly. K některým manévřům lze snad mít i výhrady, ale nic víc, neboť to je podstatou pluralitního systému. Pokud ovšem některá politická strana chce tohoto prostoru zneužít k získání moci, aby následně celý tento systém likvidovala, pak na demokracii pouze parazituje, ale nepřispívá k jejímu prohloubení. Ocitá se tak mimo tuto demokracii, ale i mimo zákon. Vaše strana již tento postup jednou předvedla a nic nenaučeduje tomu, že by podstatněji změnila strategii. Nelze samozřejmě z politického života vyloučit stranu levicového charakteru, i kdyby jako Vy, hlásala sociální utopii. Nesmí však jít o stranu usilující o násilnou změnu poměrů, teror a rozbití demokracie, tedy musí jít o stranu se zcela odlišnou ideologií než je Vaše. Lze samozřejmě připustit konstantní nárůst komunistů, že demokracie je nedokonalá, ovšem na druhé straně je stále TO NEJDOKONALEJŠÍ, co jsme v současné době schopni uskutečnit. Proto je tedy nutno bránit se proti těm, u nichž je dáno minimálně dovedné podezření, že chtějí demokracii likvidovat.

Tato poslední úvaha byla již nad rámec tématu, neboť jak vyplývá z výše uvedeného. Vaše strana je co do ideologie i faktických projevů stranou zaměřenou k potlačování práv a svobod pracujícího lidu, byt by proklánovala opak. Z toho důvodu může být vůči těm, kteří budou tuto stranu či její ideologii propagovat, postupováno ve smyslu citovaného ustanovení, přičemž pro postih přičesné v úvahu i § 261 tr. zák. stíhající projev sympatií k fašismu podobnému hnutí.

Toto stanovisko bude předáno dennímu tisku, avšak současně zdvořile žádám, abyste s ním i Vy seznámili své členy. Dále je informuji, že není důvod kohokoliv postihovat pro samotné členství v KSČ právě vzhledem k silně demagogické ideologii a z toho plynoucímu nedostatku subjektivní stránky tr. činu. K objasně-

Wahnen 1988 mit einem Drittel der Stimmen zweitstärkste Partei nach den Christdemokraten.

Das Madrider Außenministerium teilt mit, daß auch Spanien bereits zu Beginn der Sommerferien die Visumpflicht für Bürger der DDR und auch Ungarns und der Tschechoslowakei abschaffen will. Die Maßnahme werde gegenseitig sein.

Taube statt Hammer und Sichel
SAN MARINO, 1. Mai (AP). Die Kommunistische Partei San Marinos hat sich am Sonntag in Demokratische Fortschrittspartei umbenannt und statt Hammer und Sichel eine Friedenstaube zu ihrem Symbol gemacht. Die KP der in Norditalien liegenden, 23 000 Einwohner zählenden Republik war bei den letzten

Aufgespießt

„Gott ist sein zweiter Entwurf besser gelungen, mit dem er Eva schuf.“

Die britische Premierministerin Margaret Thatcher während des EG-Gipfeltreffens in Dublin. Gemeldet von der Nachrichtenagentur AP.

ní této pravé podstaty Vaší ideologie i vyřazení všech administrativních záležitostí souvisejících s likvidací Vaší expozitury na území hl. m. Prahy byla stanovena lhůta do 30. 4. 1990 včetně.

Lituji, že Vám nemohu podat lepší zprávu a jsem s pozdravem JUDr. TOMAŠ SOKOL

SOVĚTSKÝ NĚKADROVÝ...

Moskau veröffentlicht Einzelheiten über den Abschluß des US-Spionageflugzeuges U-2 vor 30 Jahren / Es folgte der kälteste Krieg

MOSKAU, 1. Mai (AP). Die Sowjetunion hat aus Anlaß des bevorstehenden 30. Jahrestags des Abschlusses des US-Spionageflugzeuges U-2 am 1. Mai 1960 erstmals Einzelheiten des Zwischenfalls veröffentlicht, der die amerikanisch-sowjetischen Beziehungen auf Jahrschwer belastet hatte. In der Armeezeitung "Krasnaja Swesda" wurde enthüllt, daß die sowjetische Luftabwehr, die das Spionageflugzeug mit dem Piloten Francis Gary Powers vom Himmel über Swerdlowsk holte, auch ein sowjetisches Jagdflugzeug abschob, das den Eindringling verfolgt hatte, und daß dessen Pilot ums Leben kam.

Der Zwischenfall hatte 19 Tage später zum Abbruch des Gipfeltreffens zwischen dem damaligen US-Präsidenten Dwight Eisenhower und dem sowjetischen Führer Nikita Chruschtschow in Paris und zum Platzen einer für später in Moskau geplanten weiteren Gipfelbegegnung geführt. Die Zeitung schrieb, Chruschtschow habe sich auf der Ehrentribüne über dem Lenin-Mausoleum auf dem Roten Platz in Moskau befunden, wo gerade die Parade zum 1. Mai stattfand, als er von dem Abschub unterrichtet wurde.

Der Kommandeur der sowjetischen Luftverteidigung, Marschall Sergej Birjus, erschien neben Chruschtschow und überbrachte ihm "die freudige Nachricht, daß das Flugzeug von der ersten Rakete getroffen wurde". Dabei handelte es sich um eine SA-2, "Und Chruschtschow gratulierte dem Marschall mit den Worten: 'Gut gemacht!'".

Chruschtschow schrieb in seinen in den Westen geschmuggelten Memoiren, die 1974 veröffentlicht wurden, die der Parade beiwohrenden Diplomaten hätten sofort erkannt, daß etwas Außergewöhnliches passiert sein mußte, weil Birjus die Dienstuniform und nicht die Paradeuniform angehabt habe, wie sie die anderen Militärs auf dem Roten Platz trugen.

Sowjetbürger, die in dem im Ural gelegenen Swerdlowsk der Parade zum 1. Mai beiwohnten, hätten am Himmel ein Feuerwerk gewirkt haben, schrieb der Autor des Artikels, Oberst A. Dokuischajew. Bei dem feurigen Spektakel habe es sich aber nicht um ein Feuerwerk gehandelt, sondern um die Trümmer einer MiG-19, die von der gleichen Art Rakete getroffen worden sei wie jene, die hinter der U-2 explodiert war und diese beschädigt hatte.

Die Mission von Powers hatte in Pakistan begonnen und sollte ihn über Swerdlowsk nach Norwegen führen. Als die U-2 von der sowjetischen Rakete beschädigt wurde, benutzte Powers weder den Mechanismus zur Selbstzerstörung seiner Maschine noch die Giftnadel, die er bei sich führte, um Selbstmord zu begehen; er sprang mit dem Fallschirm ab. Der Amerikaner wurde in der Nähe von Swerdlowsk gefangen genommen und drei Jahre später gegen den sowjetischen Spion Rudolph Abel ausgetauscht. 1970 veröffentlichte Powers seine Memoiren.

Erstmals wurde in der Armeezeitung enthüllt, daß die Sowjets einem unbewaffneten Jäger vom Typ Su-9 befahlen, das mehr als 20 Kilometer hoch fliegende amerikanische Flugzeug zu verfolgen und durch Raketten zum Absturz zu bringen. Dies mißlang.

Die Sowjets schickten aber auch zwei MiG-19-Jäger, die nicht so hoch fliegen konnten. Der Pilot einer dieser Maschinen berichtete der Bodenleitstelle, vom Himmel fallende Trümmer stammten nicht von der U-2, sondern von der ersten SA-2-Rakete, die die US-Maschine verfeuert habe. Daraufhin feuerte die Luftabwehr eine zweite Rakete, die aber die andere MiG-19 traf. Deren Pilot kam ums Leben. Der Zwischenfall mit der U-2 bedeutete die langsame Annäherung zwischen Moskau und Washington. Es folgte eine Zeit gefährlicher Ost-West-Konfrontationen im kalten Krieg: die gescheiterte Invasion von Exilkubanern mit US-Hilfe in der kubanischen Schweinebucht im Januar 1961, der Bau der Berliner Mauer am 13. August 1961 und die kubanische Raketenkrise im Oktober 1962.

An dem Zeremoniell auf dem Palackplatz nahm auch Staatspräsident Vaclav Havel teil, der in einer Straße am Ufer der Moldau wohnt. Dieser Uferabschnitt wurde ebenfalls umbenannt. Havel sagte dazu: "Als Staatsbürger kümmert es mich schon, ob ich in einer Uferstraße wohne, die nach einem relativ unbedeutenden Philosophen des vergangenen Jahrhunderts wie Friedrich Engels benannt ist, oder in einer Straße, die nach Alois Rasin heißt, einem Mann, der zu diesem Staatswesen in einem Maße beigetragen hat, das dem Beitrag von Tomas Garrigue Masaryk vergleichbar ist." Rasin war ein tschechischer Politiker und Publizist aus der Zeit der 1918 von Masaryk gegründeten ersten tschechoslowakischen Republik.

Zweifel am Welfen-Wort

Der niedersächsische Ministerpräsident Ernst Albrecht, der sich Ende 1983 als "Reliöser" des Evangeliums Heinrichs des Löwen feiern ließ, ist mehr als sechs Jahre später mit neuen Fragen konfrontiert, unter welchen Umständen die mittelalterliche Bibel zum teuersten Buch der Welt werden konnte. Neue Informationen deuten darauf hin, daß damals ein falsches Spiel gespielt wurde.

Im September 1983, nachdem das Evangelium im Katalog des Londoner Auktionshauses Sotheby's aufgetaucht war, taxierten Sachverständige den Markt auf sieben Millionen Mark. Im Oktober nannte die niedersächsische Landesregierung in Gesprächen zur Vorbereitung des Erwerbs die Zahl elf Millionen, im November erhöhte sie auf 20 Millionen, bis schließlich am 1. Dezember beim letzten Treffen der Vorbereitungsgruppe die Zahl 32,5 Millionen erreicht war.

Tatsächlich erhielt dann die Landesregierung bei der Versteigerung am 6. Dezember 1983 zu genau diesem Preise den Zuschlag. Die niedersächsischen Sozialdemokraten argwöhnten schon damals, bei der Transaktion sei nicht alles mit rechten Dingen zugegangen. Sie äußerten Zweifel an der Behauptung der Landesregierung, ihr sei unbekannt, wer Eigentümer des Evangeliums war, wem also der Kaufpreis zufiel.

Seit 1961 hatte sich das Buch im Besitz der königlich-hannoverschen Familie befunden. 1961 war es auf die Liste der Kulturgüter gesetzt worden, die nicht ins Ausland gebracht werden dürfen. Ernst August Prinz von Hannover als Chef der ehemals königlichen Familie reagierte mit der schriftlichen Versicherung, das Evangelium sei lange vorher ins Ausland gewandert und gehöre daher nicht auf die Liste. Guten Glaubens löschte die Landesregierung den Eintrag.

Ein kürzlich im Auftrag des Landes Niedersachsen und der jetzigen Miteigentümer (Bundesrepublik Deutschland, Freistaat Bayern und Stiftung Preußischer Kulturbesitz) herausgegebener wissenschaftlicher Kommentar zu der Bibel-Handschrift besagt je-

Wie die sowjetische Regierungszeitung "Iswestija" am Montag berichtete, überstieg vor wenigen Tagen um sieben Uhr morgens ein etwa 40 Jahre alter Mann die Absperrung und warf zwei Bomben. Das Feuer sei rasch gelöscht, das Bauwerk nicht beschädigt worden.

Solschenizyn stiftet Millionen für Rückgabe eines Klosters

MOSKAU. Der 1974 aus der Sowjetunion ausgebürgerte russische Schriftsteller Alexander Solschenizyn will das gesamte Honorar für seine jetzt in der UdSSR erschienenen Bücher für die Wiederherstellung und Rückgabe des Solowetzki-Klosters im Weißen Meer an die Russisch-Orthodoxe Kirche stiften. Wie die amtliche sowjetische Nachrichtenagentur TASS meldete, hat der im Exil in den USA lebende Autor zwei Millionen

Rubel (sechs Millionen Mark) bereitgestellt.

Das im 15. Jahrhundert gebaute Solowetzki-Kloster auf der gleichnamigen Inselgruppe im arktischen Weißen Meer wurde durch ein Dekret des Staatsgründers Lenin unmittelbar nach der Revolution zum ersten Strafager der jungen Sowjetrepublik. Schon vor der Revolution hatten Zaren politische Gegner in dieses Kloster verbannt.

Anschlag auf Lenin

MOSKAU, 1. Mai (dpa). Auf das Lenin-Mausoleum auf dem Roten Platz in Moskau ist ein Brandanschlag verübt worden.

Relativ unbedeutender Engels

PRAG, 1. Mai (AP). In einer symbolischen Geste der Abkehr von vier Jahrzehnten kommunistischer Herrschaft sind in Prag Dutzende von Straßen umbenannt worden. Wie die tschechoslowakische Nachrichtenagentur CTK am Montag berichtete, wurde unter anderem die Leninstraße umgetauft und trägt jetzt den Namen des früheren tschechoslowakischen Staatspräsidenten Eduard Benes.

An dem Zeremoniell auf dem Palackplatz nahm auch Staatspräsident Vaclav Havel teil, der in einer Straße am Ufer der Moldau wohnt. Dieser Uferabschnitt wurde ebenfalls umbenannt. Havel sagte dazu: "Als Staatsbürger kümmert es mich schon, ob ich in einer Uferstraße wohne, die nach einem relativ unbedeutenden Philosophen des vergangenen Jahrhunderts wie Friedrich Engels benannt ist, oder in einer Straße, die nach Alois Rasin heißt, einem Mann, der zu diesem Staatswesen in einem Maße beigetragen hat, das dem Beitrag von Tomas Garrigue Masaryk vergleichbar ist." Rasin war ein tschechischer Politiker und Publizist aus der Zeit der 1918 von Masaryk gegründeten ersten tschechoslowakischen Republik.

doch, im Jahre 1978 sei das Buch in Braunschweig bei der damals dort lebenden Mutter Ernst Augusts, Herzogin Viktoria Luise, gesehen worden. Damit wird der Verdacht bestärkt, daß die Welfenfamilie es unrechtmäßig außer Landes geschafft habe, um es zu Geld zu machen.

Der stellvertretende Fraktionsvorsitzende der SPD im niedersächsischen Landtag, Rolf Wernstedt, zieht aus den vorliegenden Informationen den Schluß, daß Ernst Augusts Neffe Konstantin, Ex-König von Griechenland, das Wertstück nach London brachte oder bringen ließ. In einer Anfrage an die Landesregierung verlangt Wernstedt jetzt Auskunft, welche rechtlichen und finanziellen Konsequenzen sich aus dem Verhalten der Welfen-Familie ergeben.

Als Auskunftsperson kommt neben Ernst Albrecht wegen seiner engen persönlichen Verbindung zu Ernst August vor allem Ex-Banker Hermann-Josef Abs in Betracht, der 1983 die Vorbereitungsgruppe leitete. Zu vor hatte Abs dem Welfen-Chef Anfang 1983 bei der Veräußerung einer Münzensammlung geholfen, die mehr als zehn Millionen Mark erbrachte.

Schon 1980 hatte Sotheby's für 5,5 Millionen Mark das berühmte Hildesheimer Tafelsilber versteigert, das im vergangenen Jahrhundert in das Eigentum des hannoverschen Königshauses geraten war. Auch in diesem Falle behaupteten die Welfen, sie könnten für die Versteigerung nicht verantwortlich gemacht werden, weil sich die Besitzverhältnisse vorher geändert hätten — eine Behauptung, die sofort auf Zweifel gestolzen war.

Gorbatschow wichtiger als Litauen

WASHINGTON (AFP). Die westlichen Regierungen haben sich entschlossen, nichts zu tun, was Litauen helfen und dem sowjetischen Staatspräsidenten Michail Gorbatschow schaden könnte. US-Präsident George Bush hat, wie in diplomatischen Kreisen festgestellt wurde, am Dienstag sehr deutlich Position bezogen, als er ankündigte, die USA würden gegenwärtig keine Vergeltungsmaßnahmen gegen die UdSSR ergreifen, um die amerikanisch-sowjetischen Beziehungen und den Demokratisierungsprozeß in Osteuropa nicht zu gefährden.

Geld für eine Botschaft

WASHINGTON (Reuters). Der Bewilligungsausschuß des US-Senats hat zehn Millionen Dollar für die Etablierung einer Botschaft der Vereinigten Staaten in Litauen gebilligt. Damit solle die Moskauer Führung aber keineswegs provoziert werden, betonte der Ausschußvorsitzende Robert Byrd, ein Demokrat.

Penis-Lüge: „Viele Frauen wollen ausgefüllt sein“

Das wünschen sich Frauen:
Penis-Lüge: Es kommt doch auf die Größe an. „Viele Frauen empfinden nur dann Lust, wenn sie ausgefüllt sind“, sagt die Lebensberaterin Irma Kurtz. Andere finden ein großes, starkes Glied einfach schön – so, wie Männer von melonenförmigen Brüsten träumen.

Brust: Neun von zehn Frauen sind mit ihrem Busen unzufrieden. Streichelt er ihn, liebkost er die Brustwarzen, empfindet sie mehr als körperliches Vergnügen.

Küssen: Ein Kuß ist für Frauen zehnmal wichtiger als für ihn. Sie erkennt den Partner am Kuß wie der Polizist den Verdächtigen am Fingerabdruck.

Oraler Sex: Frauen sind viel geruchs- und geschmacksbewußter. Will der Mann oralen Sex, sollte er vorher duschen – das erhöht die Chancen um 1000 Prozent.

Klitoris: Oft ist sie so empfindlich, daß „mann“ sie nicht direkt streicheln sollte. Viele Frauen finden es lustvoller, wenn die nähere Umgebung umkreist wird. Sie mögen gern von hinten geliebt werden: Dringt der Penis so in die Scheide ein, erregt er gleichzeitig den Kitzler – das ist der goldene Schlüssel zum Orgasmus.

4,2 Millionen Berliner

Berlin – 4,2 Millionen Menschen leben im Großraum Berlin, etwa so viele wie im Bundesland Hessen. Bezirksämter der DDR und das Statistische Landesamt in West-Berlin haben dies erstmals gemeinsam ermittelt.

Tödlicher Hunger

Moskau – Jede Minute stirbt in der Sowjetrepublik Turkmenien ein Kind – höchste Kindersterblichkeit in der UdSSR. Das berichtet die „Komsomolskaja Prawda“. Hauptgrund für die hohe Todesrate: Unterernährung.

7 Milliarden für blauen Dunst

Wiesbaden – Die Bundesbürger haben in den ersten drei Monaten 1990 sieben Milliarden Mark für Tabakwaren ausgegeben, 5 Prozent mehr als 1989. 30,3 Milliarden Zigaretten (6,5 Milliarden Mark) und 295 Millionen Zigarren und Zigarillos (115 Millionen Mark) gingen über den Tresen.

„Ceausescu-Video ist gefälscht“

Bordeaux – Der von der rumänischen Regierung verbreitete Video-Film, der die Hinrichtung des Diktators Ceausescu und seiner Frau Elena ausführlich zeigt, ist eine Fälschung, ergab eine Analyse französischer Kriminalisten. Verletzungen und Schußwunden bewiesen, daß die Aufnahmen mindestens 4 Stunden nach der Hinrichtung gemacht worden seien.

Gebrauchtwagen – worauf Sie unbedingt achten müssen

Zu den wichtigsten Dingen, die sich DDR-Bürger jetzt leisten wollen, gehört ein Gebrauchtauto aus dem Westen.

Die Deutsche Automobil-Treuhand (DAT) berichtet, daß zur Zeit jede Woche mehr als 10 000 West-Autos in die DDR exportiert werden. Besonders begehrt: Die kleinen und mittleren Modelle von VW, Opel und Ford, kaum gefragt sind Autos aus Japan.

Worauf Sie beim Kauf unbedingt achten müssen, sagt Dipl.-Ing. Gerhard Hutzler vom ADAC:

● Schauen Sie sich das Auto von unten an. Vorsicht bei Stellen mit frisch gestrichenem Unterbodenschutz. Mit Schraubenziehergriff klopfen, dann hören Sie, ob's Blech oder Spachtelmasse ist. Prüfen Sie Rostbefall von Auspuff und Bremsleitungen.

● Verdächtig ist frischer Glanz bei einem alten Auto. Prüfen Sie Fenstergummis auf Farbspritzer – daran kann man sehen, ob neu lackiert wurde. Wenn ja, Finger weg. Prüfen Sie die Karosserie nicht im Sonnenlicht, der Lack glänzt dann zu stark, „blendet“ die Macken weg.

● Heben Sie Fußmatten an. Vorsicht, wenn's darunter feucht ist.

● Probefahrt! Schalten Sie das Radio aus,

bitten die Mitfahrer, still zu sein. Auf guten Strecken prüfen Sie das Motorengeräusch (ruhiger Lauf). Auf schlechten Strecken das Fahrwerk testen.

● Bremsprobe: Zieht der Wagen einseitig, sind Bremsbeläge oder Scheiben abgenutzt.

● Nach der Probefahrt legen Sie alte Zeitungen unter den Motor. Sind nach 15 Minuten Ölflecken drauf – Finger weg vom Wagen.

Wenn Sie weitgehend sicher sein wollen, einen guten Gebrauchtwagen zu bekommen, dann gehen Sie in der Bundesrepublik zu einem Vertragshändler. Da sind die Gebrauchten zwar etwas teurer, aber der Wagen ist auch 2 Jahre TÜV zugelassen, hat ein Jahr Garantie.

Auf den Fotos oben sehen Sie die in der DDR begehrtesten Gebrauchtautos mit Preisen aus der Schwacke-Liste und vom TÜV vermittelten Stärken und Schwächen.

Laser heilt jetzt auch Bandscheiben

Bandscheiben kosten die deutsche Wirtschaft ein Vermögen: 20 Prozent aller Arbeitsausfälle werden von solchen Leiden verursacht.

Die Auslöser: falsche Haltung beim Sitzen vor dem Fernseher, im Auto oder im Büro, zu wenig Sport und einseitige Körperbelastung am Arbeitsplatz. (Lesen Sie dazu unsere Tips auf der nächsten Seite!)

Die Wirbelsäule setzt sich aus 24 Einzelwirbeln zusammen. „Zwischen den einzelnen Wirbeln sitzen die Bandscheiben. Sie haben die Aufgabe, den beim Strecken und Beugen der Wirbelsäule entstehenden Druck aufzufangen und zu verteilen“, erklärt Professor Dr. Peter Wolf Ascher, Leiter der Neurochirurgischen Universitätsklinik in Graz.

Sie bestehen jeweils aus einem flüssigkeitsreichen Gallertkern, der sich wie ein Wasserkissen in den Hohlraum zwischen den Wirbeln schmiegt. Um die Bandscheibe im Spalt zwischen den Wirbeln zu halten, wird sie von einem Fasergewebe umschlossen, das gleichzeitig die jeweils gegenüber liegenden Wirbel verbindet. Ist dieses Gewebe überdehnt, ausgeleiert oder sogar eingerissen, tritt die Bandscheibe aus dem Hohlraum zwischen den Wirbelkörpern hervor: Bandscheibenvorfall!

Professor Ascher: „Die Beschwerden reichen von leichtem Kribbeln in den Gliedern und Rückenschmerzen bis zu Lähmungen der Beine.“

Bei zwei Drittel der Patienten reichen Massagen, Neuraltherapie, Chirotherapie oder Medikamente. Ein Drittel muß operiert werden. Dabei wird

der Gallertkern entfernt, der auf die Nerven drückt. Allerdings kann diese Operation mit Schlaflosigkeit, Herz- und Rippenbeschmerzen, Darm- und Blasen-trägheit, strenger Bettruhe verbunden sein. Auch lange Zeit danach können Schmerzen oder neue Bandscheibenprobleme auftreten.

So gut wie keine Nebenwirkungen hat ein Eingriff mit Laser, mit dem Professor Ascher bereits 280 Patienten behandelt hat – bei über 80 Prozent mit großem Erfolg. „Der Eingriff, für den kein Klinikaufenthalt nötig ist, dauert unter örtlicher Betäubung etwa zehn Minuten. Der Schmerz läßt sofort nach. Manche Patienten stehen nach dem Eingriff von selbst auf und gehen nach Hause.“

Vorteil des neuen Verfahrens: Die vorgefallene Bandscheibe muß nicht immer entfernt werden. Oft genügt es, wenn sie etwas kleiner wird.

Nachdem der Patient örtlich betäubt wurde, führt Professor Ascher dazu eine Hohlneedle mit rund einem Millimeter Durchmesser in die vorgefallene Bandscheibe ein. Durch sie wird der Laser geleitet. Trifft sein Licht auf die Gallertmasse, wird es sofort in Wärme verwandelt, das einen Teil ihrer Flüssigkeit verdampfen läßt. Die Bandscheibe schrumpft, der Druck auf die Nerven läßt nach. „Während des Eingriffs geben die meisten Patienten bereits nach 20 bis 30 Sekunden an, daß der Schmerz nachläßt.“

„Diese Methode klappt allerdings nur bei Bandscheibenschäden im Bereich der Lendenwirbelsäule und tiefer“, erklärt Professor Ascher, „denn dort befindet sich kein

werkschaftszeitung „Gazeta“ veröffentlichten Umfrage zufolge sprachen sich 31,8 „eher gegen Wales“ und rund 19 Prozent „strik gegen Wales“ aus. Rund 21 Prozent würden sich mit Wales an der Spitze „voll und ganz“ zufrieden zeigen, etwa 17 Prozent wären „eher“ zufrieden mit Wales.

Polen wollen Wales nicht
WARSCHAU, 26. April (AFP) Eine knappe Mehrheit der Polen, insgesamt rund 50,8 Prozent, wollen den Führer der Gewerkschaftsbewegung „Solidarität“, Lech Walesa, nicht als Staatspräsidenten sehen. Einer am Donnerstag von der Ge-

Rückenmark mehr im Wirbelkanal, das durch den Laser unter Umständen beschädigt werden könnte.“

Odpovídá ministr R. Sacher

(Id): Na neplánovaně tiskové konferenci se večera v budově FS před zahájením společné schůze sněmoven sešel federální ministr vnitra R. Sacher s novináři. O radě věci, o nichž se hovořilo, jsme již psali ve věr-
rejm s vydání našeho listu v rozhovoru s panem ministrem. Z tiskové kon-
ference tedy doplňujeme:

Na otázku, proč bývalí členové STB jsou nadále příslušníky SNB, odpověděl R. Sacher, že slozky STB byly zrušeny, lidé z nich byli převedeni do záloh, jiný zákonný prostředek neexistuje. „Již koncem února jsem bral na bezpečnostním výboru FS předložil návrh novely zákona o služebním poměru, kterou se zkracuje doba, kdy musíme příslušníkům v zálohách po dobu půl roku vyplácet mzdy a poskytovat další výhody. Tato novela nebyla dosud projednána. Zpoždění proto není na mé straně. Nemohu přijmout princip, který uvádí např. pan Oldřich Hronádka a říká, že STB byla zřejmě zločineckou organizací a tudíž je nezbytné všechny okamžitě propustit bez náhrady.“

Pokud jde o obavy veřejnosti, že bývalá STB může dále páte přivodit zvrát současného vývoje v Československu: „Prvoradým úkolem ministerstva je vytvořit akceschopnou strukturu, která bude schopna paralyzovat tyto jevy. Lidé zapomínají, že ne všichni se současným vývojem souhlasí. Některá řídící tělesa možnost, aby si dělali, co chtějí a interkvalovali by bylo z mé strany krajně neodpovědné.“

tak a dost! Všechny tyto ilustrace a jejich výstupy z mého resortu byly prováděny mimo mé vědomí. Proto jsem okamžitě zakázal a zablokoval veškeré ilustrace a všechny karty a svazky vztahující se k poslancům jsem vyjmul a nechal uzavřít do trezoru. Jsou naprosto nepřístupné a nelze politicky zneužít jmen některých poslanců, kteří měli co do činění s MV.“

R. Sacher dále uvedl, že žádá odvolání dvou náměstků — J. Procházka a V. Čiklamiho.

JAK SE HRAJE O MINISTRA

K předchozí zprávě je třeba připomenout několik řádek. Ve středu odpoledne se v pražském klubu zvaném „Aurora“ uskutečnila velmi narytelná svolaná tisková konference. Připomínalo to trochu dramatické představení, takže uvedeme osoby a obzvěsti. V roli záloha: Náměstkové federálního ministra vnitra pánové JUDr. Jaroslav Procházka a JUDr. Vilém Čiklami. Dále představitelé občanské prověřkové komise na federálním ministerstvu vnitra pánové R. Procházka a J. Kozák. Oběma chyběl v roli diváků řada novinářů domácích i cizozemských. Strašný obsah děje: Zločiny federálního ministra vnitra JUDr. Richarda Sacher. „Již se dopustil za poměrně krátkou dobu panování v tomto resortu. Obzvěsti a přihledná motivace neohl společenské poslání je vyjádřeno v titulku. Kdo by nezahl tohoto ministra, ten by by uveřil, že... Ale to nebudeme teď rozepisovat. Stačí konstatovat, že oba výše uvedení náměstkové, jeden první a druhý řadový, byli ministrem vyzváni ke změně působení. Jistě nepřijemné, ale taková výzvy obvykle mívají určité důvody. Členové komise se pak s ministrem neshodují v názorech na řešení některých kódových věcí v rámci resortu jako takového. Ministr se provinil třeba tím, že má k dispozici určité materiály — ministři vnitra to obvykle mívají — a žalobci mají starosti, zda to nepřinese škodu národu a něžné revoluci; zvláště když „viník“ má údajnou protekci u osobností ve státě funkčně a také morálně nejvyšší. My se domníváme, že jejich starosti jsou v tomto směru zbytečné. Vzhledem k hloubce dramatických, občasných i komediálních vstupů a výstupů si dovoluji požádat čtenáře o trpělivost. Hlubší hierární i jiný rozbor přineseme s malým časovým odstupem.“

Eishockey-Team vor Abstieg

BERN, 25. April (FR). Die bundesdeutsche Eishockeynationalmannschaft steht nach dem 3:7 (1:3, 1:4, 1:0) bei der Weltmeisterschaft gegen Norwegen am Mittwoch vor dem Abstieg. Das Team hat zum skandinavischen Aufsteiger bereits drei Punkte Rückstand.

ČASOVÝ ÚKON, AŽ BY ŠLO
30TÉ HOD...

K tajnému odposlouchávání občanů uvedl: „Nechal jsem udělat seznam zastupitelských úřadů, kde je instalováno odposlouchávací zařízení. Ne-
ní ovšem již v činnosti. Existuje také seznam odposlouchávacích soukromých bytů. Postupně budeme nájemníky navštěvovat a informovat je o tom, kde mají zařízení namontováno a budou-li chtít, odsraní je. Nikdo nemusí mít obavy, že zařízení využijí.“

Na otázku, jak je to s ilustrací porovnávanými poslanci FS: „Chtěl bych na tuto otázku odpovědět parlamentu, neboť očekávám, že mi bude vyslovena otázka důvěry či nedůvěry. Po dobu mého působení v resortu jsem zjistil, že řádící tělesa na ochranu ústavy a demokracie Z. Čiklamiček perhával lustrovat celé souboje osob a zjišťovat, kdo je kdo a zda má s ministerstvem vnitra spojení. Obvykle se prověřují osoby proto, abyhom věděli, zda nejsou zapleteni do nějakých machinací se zahraničím apod. Když jsem zjistil, že chce začít lustrovat také poslance FS a zjišťovat, kdo je v jakém vztahu k ministerstvu vnitra, řekl jsem

val, že oba výše uvedení náměstkové, jeden první a druhý řadový, byli ministrem vyzváni ke změně působení. Jistě nepřijemné, ale taková výzvy obvykle mívají určité důvody. Členové komise se pak s ministrem neshodují v názorech na řešení některých kódových věcí v rámci resortu jako takového. Ministr se provinil třeba tím, že má k dispozici určité materiály — ministři vnitra to obvykle mívají — a žalobci mají starosti, zda to nepřinese škodu národu a něžné revoluci; zvláště když „viník“ má údajnou protekci u osobností ve státě funkčně a také morálně nejvyšší. My se domníváme, že jejich starosti jsou v tomto směru zbytečné. Vzhledem k hloubce dramatických, občasných i komediálních vstupů a výstupů si dovoluji požádat čtenáře o trpělivost. Hlubší hierární i jiný rozbor přineseme s malým časovým odstupem.“

Was darf man zur Rente hinzuverdienen?

Am Ende des normalen Arbeitslebens möchten viele Rentner noch etwas hinzuverdienen — um die Haushaltskasse aufzubessern oder um weiterhin aktiv zu bleiben. Doch wieviel darf man nebenbei verdienen, ohne Abzüge von der Rente befürchten zu müssen? Je nach Lebensalter und Art der Altersrente gibt es Freigrenzen für Nebeneinkünfte. Im Jahre 1990 dürfen Rentner monatlich noch folgende Beträge hinzuverdienen:

- bei normalem Altersruhegeld ab 65 Jahren: unbegrenzt;
- bei flexiblem Altersruhegeld ab 63 Jahren (Schwerbehinderte und Erwerbsunfähige ab 62 Jahren): 1000 DM;
- bei vorzeitigem Altersruhegeld: 470 DM (dies gilt auch für Schwerbehinderte und Erwerbsunfähige mit flexiblem Altersruhegeld ab 60 Jahren)

Časlavská ist NOK-Präsidentin

Einstimmig und ohne Gegenkandidatur wurde die vielfache Welt- und Europameisterin und Turn-Olympiasiegerin Vera Caslavská zur neuen Vorsitzenden des tschechoslowakischen Nationalen Olympischen Komitees gewählt.

„Entweder ich bekomme eine Gehaltserhöhung“, sagte der Buchhalter zum Chef, „oder ich fange zum Ersten beim Finanzamt als Prüfer an!“

Übrigens: sind Angeber wie Zwiebeln: Man entfernt Schale um Schale und was übrigbleibt ist zum Weinen

JAPANER BAUEN MARKSBURG nach: Ein japanischer Konzern will auf der Insel Okinawa die rheinland-pfälzische Marksburg originalgetreu im Maßstab 1:1 nachbauen. Einen entsprechenden Lizenzvertrag schlossen die Japaner am Mittwoch mit der Deutschen Burgenvereinigung. Die Marksburg ist die älteste unzerstörte Höhenburg am Mittelrhein. Ursprünglich hätten Unterhändler des japanischen Konzerns eine Rheinburg komplett kaufen, demontieren und auf der japanischen Insel Okinawa wieder aufbauen wollen, hieß es. Da dies am Denkmalschutz gescheitert sei, hätten sich die Asiaten zum Nachbau entschlossen.

erklären, daß wir Arafat nicht als Partner im Friedensprozeß betrachten“, sagte er. Wie in Jerusalem verlautete, will die israelische Regierung Havel bitten, daß so-wjetische Juden, die nach Israel ausgewandern wollen, Prag als Durchgangsort benutzen können.

Menschenschmuggel aus CSFR

MÜNCHEN, 25. April (AP). Menschen-smuggler bringen seit der Beseitigung der Sperranlagen zwischen Bayern und der Tschechoslowakei Ausländer in größeren Zahlen illegal über die Grenze. Das berichtete am Mittwoch das bayerische Grenzpolizeipräsidium in München. Seit Jahresbeginn hätten Schmuggelringe 247 Personen, davon 169 Türken, illegal ins Bundesgebiet gebracht.

Am Montag seien im Raum Furth im Wald 71 Türken beim illegalen Grenzübertritt gestellt worden. In dem Bericht hieß es, sie seien mit dem Flugzeug von Istanbul nach Prag und von dort mit Busen und Taxen zur Grenze gebracht worden. Die „Schmuggler“ hätten zwischen 1000 Mark für Kinder und 3500 Mark für Erwachsene kassiert.

Havel — die israelische Regierung von seiner Aufrichtigkeit überzeugt. Der Sprecher Schamirs, Avi Pasner, erklärte jedoch, Israel werde trotz Havels Vermittlung hart bleiben. „Wir werden ihm

Havel unternimmt „Friedensmission“

JERUSALEM (AP). Als erstes Staatsoberhaupt eines osteuropäischen Landes ist der tschechoslowakische Staatspräsident Vaclav Havel am Mittwoch zu einem offiziellen Besuch in Israel eingetroffen. Der 54-jährige, den Außenminister Jiri Dienstbier begleitet, wurde auf dem Flughafen Tel Aviv von seinem israelischen Amtskollegen Chaim Herzog begrüßt. Havel begreift seine Reise nach eigenen Angaben als „Friedensmission“ und will im Nahostkonflikt vermitteln.

Havel hatte Anfang des Monats in Prag mit dem Vorsitzenden der Palästinensischen Befreiungsorganisation (PLO), Yassir Arafat, gesprochen. Die Zeitung „Haaretz“ zitierte Havel am Mittwoch mit den Worten, Arafat habe ihm

versichert, die PLO wolle mit der israelischen Regierung Verhandlungen auf der Grundlage des US-Friedensplans führen. Er habe den Eindruck, daß sich der PLO-Vorsitzende darauf verlasse, daß er

Was bedeutet 1:1 und 1:2 ?
nach dem Umtausch-Angebot der Bundesregierung

Durchschnittliches Geldvermögen je DDR-Haushalt (3 Personen) Sparguthaben = Bargeld Ende 1989

27 000 Mark

1:1 davon werden umgetauscht 1:2

12 000 Mark (3 x 4 000) 7 500 Mark

Ergebnis in DM

12 000 DM 7 500 DM

19 500 DM

ZHODNANÝ ZÁKONNÝ NĚVY, M
USILAVANÍ V DR ZEMĚNĚV!
„A INFLACIA!“

Geheimdienst mordete Millionen

Sowjetgeneral nennt Zahlen der Opfer von KGB und Vorläufern

TOKIO, 26. April (AFP). Nach Angaben eines hochrangigen Mitarbeiters des sowjetischen KGB haben dieser Geheimdienst und seine Vorläuferorganisationen allein während der Stalin-Zeit mindestens 3,5 Millionen Menschen umgebracht. Generalmajor Alexander Karbainow sagte in einem Interview der japanischen Tageszeitung „Sankei Shimbun“, diese Zahl könne er offiziell nennen, weil es aus der Zeit von 1934 bis 1954 genaue Aufzeichnungen gebe. Karbainow nannte außerdem die Zahl von 30 Spionen, die seit Beginn der Perestroika vor fünf Jahren verhaftet worden seien. 29 von ihnen seien hingerichtet worden, einer in die USA geflohen.

Von den 3,5 Millionen Ermordeten seien allein die Hälfte Opfer der stalinistischen Säuberungsaktionen der Jahre 1937/38, sagte Karbainow. Als „nicht fundiert“ bezeichnete er Schätzungen, nach denen insgesamt 90 Millionen Sowjetbürger von den sowjetischen Geheimdiensten getötet worden sein sollen. 3,5 Millionen seien aber auch zu viele. „Es ist ein fürchterliches System, das die Menschen im eigenen Land in großen Zahlen tötet. Die Finsternis der Stalin-Ära darf sich nicht wiederholen“, meinte er.

Karbainow ist nach Angaben der Zeitung erst vor wenigen Tagen zum Leiter einer neuen KGB-Abteilung für Öffentlichkeitsarbeit ernannt worden. Der General sagte, der KGB wolle „kooperative Beziehungen“ zum US-Geheimdienst CIA aufbauen, um bei der Bekämpfung internationaler Kriminalität wie Terrorismus und Drogenhandel zusammenzuarbeiten. Zwei frühere KGB-Generäle hätten im letzten Sommer die USA besucht, um die Möglichkeiten dazu auszuloten.

Zu den aktuellen Nationalitätenkonflikten in der Sowjetunion sagte Karbainow: „Der KGB wird sich nicht mehr mit ethnischen Problemen befassen.“ Im September sei eine neue KGB-Abteilung für den „Schutz des sowjetischen Verfassungssystems“ eingerichtet worden, die gewaltsame Umsturzversuche gegen die sowjetische Regierung abwehren solle. Dagegen sei die gesamte Abteilung, die für Dissidenten zuständig war, aufgelöst worden. Nach wie vor existieren nach den Worten Karbainows die beiden größten Abteilungen des Geheimdienstes: Die eine kontrolliert das weltweite Spionagenetz der Sowjetunion, die zweite ist für Spionageabwehr gegen Ausländer und Sowjetbürger zuständig.

Dänemark erlaubt Bergung des Nazi-U-Bootes vor Anhold

KOPENHAGEN, 26. April (AFP). Das dänische Verteidigungsministerium hat jetzt dem Taucher Aage Jensen die Erlaubnis erteilt, ein 1945 gesunkenes U-Boot der deutschen Wehrmacht zu heben. Das Wrack der „U 534“ liegt in 87 Metern Tiefe vor der dänischen Insel Anhold. Der auf die Bergung von Schiffswracks spezialisierte Taucher ist überzeugt, daß in dem U-Boot ein „Schatz“ zu finden ist. Es war am 5. Mai 1945 von der britischen Armee versenkt worden.

Die Passagiere, führende Nationalsozialisten, die sich auf der Flucht nach Südamerika befanden, hätten angeblich Gold und Geheimpapiere dabei gehabt. Die Geschosse sollen sie durch Tonnen an Nahrungsmitteln ersetzt haben. Allerdings verfügte das Außenministerium, mögliche Schätze in Verwahrsam zu nehmen, solange die Eigentumsverhältnisse nicht geklärt seien. Jensen beansprucht den Fund dagegen für sich.

Kondome hatten Löcher . . .

WELLINGTON, 27. April (AFP). Die Erklärung für den kleinen Babyboom, den Neuseeland 1989 erlebte, ist gefunden. Fehlerhafte, weil durchlässige Kondome hätten zu dem plötzlichen Anstieg der Geburtenziffern geführt, erklärte die Direktorin der Vereinigung für Familienplanung, Margaret Sparrow, am Freitag. Die Präservative seien zu spät aus dem Verkehr gezogen worden, das Gesundheitsministerium habe die Rückrufaktion der britischen Präservative zu spät angeordnet. Nachdem Tests ergeben hatten, daß sieben von 150 Kondomen Löcher aufwiesen, waren im März 100 000 Stück aus den Ladenregalen entfernt worden.

Laut Statistik haben 36 Prozent der Paare, die 1989 ihre Elternschaft begründeten, Kondome zur Verhütung benutzt. Mit der Zahl der Schwangerschaften stieg auch die Zahl der Abtreibungen.

Mehr Känguruhs vor der Flinte

ADELAIDE, 27. April (AP). Australische Tierfreunde und die oppositionelle Demokratische Partei haben am Donnerstag die Entscheidung der australischen Regierung kritisiert, die Abschussquote für Känguruhs um 10,5 Prozent zu erhöhen. Statt wie im Vorjahr 3 589 900, sollen in diesem Jahr 3 968 650 Tiere geschossen werden. Die Regierung hatte ihre Entscheidung damit begründet, daß es Hinweise auf eine ständige Zunahme der Känguruhpopulation gebe.

Die Demokratische Partei warf der Regierung vor, die Entscheidung zu einem falschen Zeitpunkt getroffen zu haben, weil die Bundesländer Queensland und New South Wales von einer verheerenden Überschwemmung heimgesucht würden. Viele tausend Känguruhs seien in den Fluten umgekommen.

Die Umweltschutzorganisation Greenpeace erklärte, die Behörden sollten zunächst einmal die genaue Zahl der Känguruhs feststellen.

DDR lehnt Paragraph 218 ab

BERLIN, 27. April (Reuters). Die DDR-Regierung will in den Verhandlungen über den Staatsvertrag darauf bestehen, daß der bundesdeutsche Abtreibungsparagraph 218 in einem einheitlichen deutschen Recht nicht mehr auftaucht. Der Abteilungsleiter Strafrecht im Justizministerium, Siegfried Wittenbeck, sagte am Freitag in Ost-Berlin, in dieser Frage werde die DDR „voll und ganz“ ihren eigenen Rechtsstandpunkt einbringen. Anders als in der Bundesrepublik sind Abtreibungen in der DDR bis zum vierten Monat legal.

Procházka se tohoto trestného činu dopustil dne 18. 4. 1990

Procházka se tohoto trestného činu dopustil dne 18. 4. 1990

Procházka se tohoto trestného činu dopustil dne 18. 4. 1990

Procházka se tohoto trestného činu dopustil dne 18. 4. 1990

Dufte Sauerei

TOKIO, 26. April (dpa). Für viel Geld sollen Japans Kaiser Akihito und Kaiserin Michiko Mitte Mai bei einem Besuch in der Präfektur Nagasaki vor den Realitäten des Lebens geschützt werden — vor allem vor dem Gestank aus einem großen Schweinestall: 7,22 Millionen Yen (76 000 Mark) sind im Budget der Präfektur für parfümiertes Sägemehl bereitgestellt worden, das rechtzeitig vor dem Auftritt des Kaiserpaars bei einer Baumpflanzungszeremonie in den Koben ausgestreut werden und alle Duftwolken binden soll, berichtete die Zeitung „Asahi Shimbun“ am Donnerstag.

Damit Michiko und Akihito den Schweinestall nicht sehen müssen, wird außerdem ein großer grüner Vorhang gespannt, hinter dem der Betrieb verschwindet.

Allergie durch Kondome

GÖTTINGEN, 27. April. Wissenschaftler von der Universitäts-Hautklinik Göttingen fürchten eine neue Allergiewelle, die durch Gummihandschuhe und Kondome, aber auch durch Kerne und Körner hervorgerufen werden könnte. „Im Zuge der Naturkostwelle“ sei die Zahl der allergischen Reaktionen auf Körner und Kerne gestiegen, sagte jetzt der Leiter des Göttinger Allergielabors, Thomas Fuchs.

Von der Gummi-Kontakt-Allergie waren bisher vor allem „professionelle Handschuhträger“ wie Chirurgen, Reinigungs- oder Krankenhaus-Pflegepersonal betroffen. Doch „im Aids-Zeitalter“ werde der Kreis immer größer, meinte der Hautarzt. Betroffen seien jetzt zum Beispiel Zahnärzte und Gynäkologen, die zur Aids-Vorbeugung Gummihandschuhe tragen. Doch auch in der Allgemeinbevölkerung werde die Zahl der Gummi-Kontakt-Allergien steigen: Der Grund: Die zunehmende Verwendung von Kondomen zur Aids-Prävention.

Zur Diagnose der Gummi-Allergie haben die Forscher in der Göttinger Hautklinik einen „bestehend einfachen“ Test entwickelt. Die verdächtigen Gummihandschuhe werden für längere Zeit in Wasser gelegt. Anschließend wird die Haut der Patienten mit dem Wasser bestrichen. Zeigen sich dann die typischen „roten Quaddeln“, sind die Mediziner einer Gummi-Kontakt-Allergie auf der Spur.

USA: Ganz schön deutsch!

Beinahe „fest in deutscher Hand“ ist das Einwandererland Amerika: 49,2 Millionen US-Bürger haben deutsche Vorfahren. Die Deutschstämmigen sind damit nach den Zuwanderern aus England (49,6 Mio.) die zweitstärkste Gruppe der US-Bevölkerung, gefolgt von Iren (40,2 Mio.), Afrikanern (21 Mio.) und Franzosen (12,9 Mio.). Die indianischen Ureinwohner sind mit 6,7 Millionen eine Minderheit unter den „Zugezogenen“.

Mehr Wein produziert

Die bundesdeutschen Winzer haben im vergangenen Jahr 14,3 Millionen Hektoliter Wein und Most produziert. Dies entspricht einem Zuwachs um 45 Prozent.

DDR schleuste offenbar

Agenten durch Grenztunnel

BAD SOODEN-ALLENDORF, 27. April (dpa). Direkt unter dem Metallgitterzaun der DDR-Grenze zu Hessen ist bei Bad Sooden-Allendorf ein 25 Meter langer Tunnel aus Kanalisationsrohren entdeckt worden. Experten beim Bundesgrenzschutz in Kassel schließen nicht aus, daß die unterirdische Röhre als „Schleuse“ für Spione gedacht war.

Eton-Schülern Jeans erlaubt

LONDON, 26. April (AP). Das bekannteste und exklusivste britische Internat Eton bricht mit jahrhundertalter Tradition und gestattet seinen Schülern fortan, in Jeans und ohne Krawatte in die Stadt zu gehen. Das teilte Schulleiter Eric Anderson am Donnerstag mit.

Die bisher gültige Vorschrift besagte, daß die „Etonians“ die einzige in die Stadt führende Brücke nur in gediegener Hose, Jackett und Krawatte überqueren durften. Ziel des Beschlusses sei es gewesen, sowohl dem Wunsch nach mehr Bequemlichkeit als auch dem nach ordentlichem Aussehen Rechnung zu tragen. Im Unterricht werde der traditionelle Aufzug beibehalten.

DDR schleuste offenbar

Agenten durch Grenztunnel

BAD SOODEN-ALLENDORF, 27. April (dpa). Direkt unter dem Metallgitterzaun der DDR-Grenze zu Hessen ist bei Bad Sooden-Allendorf ein 25 Meter langer Tunnel aus Kanalisationsrohren entdeckt worden. Experten beim Bundesgrenzschutz in Kassel schließen nicht aus, daß die unterirdische Röhre als „Schleuse“ für Spione gedacht war.

Wenn der Embryo mittrinkt

Mißbildungen bei Neugeborenen durch Alkoholkonsum der Mutter. Einige der Symptome fallen erst auf, wenn das Kind heranwächst (Häufigkeit in Prozent)

A. KOTÁ PRAKTIKA KROUŽÍ? PÁVŤE SE KALT, PUKET VUČNAT ROZEMAT, PRÁVĚ JEJÍ BIKINY...

Blinddarm raus, ohne Narbe

Morgens operiert, abends wieder zu Hause

Schönheitsbewußte Damen mit „akutem Blinddarm“ können aufatmen: Zwei Düsseldorfer Gynäkologen entfernen den schmerzenden Quälgeist ohne sichtbare Spuren und langen Krankenhausaufenthalt.

Unterleibsbeschwerden unklarer Herkunft machen vielen Frauen zu schaffen, bringen Frauenärzte zur Verzweiflung. Werden diese Patientinnen schließlich operiert, findet der Arzt oft einen chronisch entzündlichen Wurmfortsatz.

Sylvia Merholz litt zwei Jahre lang unter einem täglich wiederkehrenden Ziehen in der rechten Seite. Aus der Zeitung erfuhr sie von der „sanften Operation“, suchte die Praxis auf. Die Diagnose per Bauchspiegelung brachte Klarheit – und innerhalb einer Viertelstunde war der schmerzhaft Gefahrenherd entfernt, ohne daß eine Narbe an den kurzen, schmerzlosen Eingriff erinnerte – unser Bild oben links beweist es.

„Ambulante laparoskopische Appendektomie“ heißt's im Mediziner-Latein: die Entfernung des mitunter heimtückischen Wurmfortsatzes im Zuge einer Bauchspiegelung. Das Instrumentarium ist winzig und teuer – etwa 135000 Mark. Zangen, Scheren und Messer werden durch zwei bleistift dünne Rohre von 5 Millimetern Durchmesser im Schamhaarbereich in die Bauchhöhle eingeführt. Für das mit einer hellen Lichtquelle und einem optischen System ausgestattete Laparoskop wird der

Bauchnabel als Eingang benutzt. Der kleine Einstich ist später nicht mehr sichtbar – zur Freude aller Bikini-Trägerinnen.

„Die Methode hat Zukunft!“

Das Verfahren ist schnell: dem Patienten bleibt der tagelange Krankenhausaufenthalt erspart. Kurzer Eingriff, ein paar Stunden Ruhe, abends wieder nach Hause. Das gilt vorerst allerdings nur für Frauen. „Wir dürfen den Wurmfortsatz nur dann herausnehmen, wenn sich im Verlauf einer gynäkologischen Untersuchung herausstellt, daß er krankhaft verändert ist“, erklären die Ärzte. „Appendektomien bei Männern sind uns also verboten.“

Von den Kassen bekommen Sie für eine gynäkologische Laparoskopie-Operation „mit allem Drum und Dran“ maximal 420 Mark, für die beiläufige Blinddarm-Entfernung stolze 60 Mark – eine normale Operation mit Krankenhausaufenthalt kostet die Versicherungen bis zu 4000 Mark. Die Ärzte sagen: „Die Kassen wissen, daß unsere Methode Zukunft hat!“

ben, der beweise, daß Österreichs Präsident Waldheim ein überzeugter Nazi war, berichtet die „New York Times“.

Waldheim doch ein Nazi? Washington – Der Jüdische Weltkongreß hat dem US-Justizministerium einen Brief aus dem Jahr 1938 überge-

Die schlimmsten Attentate

Deutschland
19. Oktober 1973: Der Angestellte Günter Görtitz schlägt Bundespräsident Gustav Heinemann in der Augsburger Kongreßhalle nieder.
30. November 1974: CDU-Schatzmeister Walter Leisler Kiep entkommt in Kronberg (Taunus) einem Revolver-Attentäter. Drei Kugeln aus einem Colt, Kaliber 38, durchschlagen die Saunaturknieps.
16. Mai 1979: CDU-Chef Helmut Kohl entgeht in Düsseldorf knapp einem Bombenanschlag. Unbekannte hatten eine Zeitbombe in einem

Blumenkübel neben seinem Rednerpult versteckt.
11. Mai 1981: Hessens Wirtschaftsminister Heinz Karry wird in Frankfurt durch das Fenster seines Schlafzimmers mit vier Pistolenschüssen ermordet.
10. Oktober 1986: Ministerialdirektor Gerold von Braunmühl wird vor seinem Bonner Haus mit Kopfschüssen ermordet.
19. September 1988: Der Wagen von Finanz-Staatssekretär Hans Tietmeyer wird bei seinem Bonner Haus von mehreren Schrot-Schüssen getroffen. Tietmeyer bleibt unverletzt.

Ausland
 Immer wieder sorgten Attentate auf prominente Politiker für Empörung in der ganzen Welt.
30. Januar 1948: Der indische Freiheitskämpfer Mahatma Gandhi wird von einem extremen Hindu erschossen.
1. November 1963: Süd-Vietnams Präsident Diem wird von Geheimdienstleuten erschossen.
22. November 1963: John F. Kennedy wird in Dallas erschossen.
4. April 1968: Martin Luther King wird von einem weißen Rassist erschossen.

5. Juni 1968: US-Senator Robert Kennedy wird von einem Jordanier erschossen.
30. März 1981: US-Präsident Ronald Reagan wird von John Hinckley niedergeschossen.
15. Juni 1981: Papst Johannes Paul II. wird vom Türken Ali Agca niedergeschossen.
6. Oktober 1981: Ägyptens Präsident Anwar el Sadat wird von Verschwörern erschossen.
31. Oktober 1984: Die indische Ministerpräsidentin Indira Ghandi wird von ihrem Leibwächter ermordet.
28. Februar 1986: Der schwedische Ministerpräsident Olof Palme wird von einem Gastarbeiter erschossen.

Gesunkener Stern

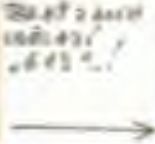
KARLSRUHE, 27. April (Reuter). Ein Mercedes, der nach einem Totalschaden mit Original-Ersatzteilen „wiederaufgebaut“ wird, darf nach einer Entscheidung

des Bundesgerichtshofes (BGH) vom Freitag nicht mit Mercedes-Stern und Daimler-Benz-Schriftzug versehen werden. Der BGH in Karlsruhe gab damit einer Unterlassungsklage des Autokonzerns statt (Aktenzeichen: I ZR 198/88).

Komunisté (dočasné) odešli

Berlin: Rozpravou k vládnímu prohlášení které včera přednesl premiér NDR L. de Maizière a k dalším aktuálním politickým otázkám včera skončila dvoudenní zasedání Lidové sněmovny NDR. V živé a kontroverzní debatě poslanci vyjádřili s programovým dokumentem velkou výslovnou souhlas. Rozprava názory se projevil v zejména v otázkách temna a charakteru sblížení obou německých států a přehodnocení nedávné minulosti NDR. Zástupci Aliance pro Německo ostře kritizovali činnost bývalé SED a dnešní PDS. Jeden z poslanců obě strany přirovnal k fašistické NSDAP načež frakce východoněmeckých komunistů dočasně opustila jednání.

Das Unternehmen in Stuttgart hatte gegen einen Reparaturbetrieb geklagt, der Unfallfahrzeuge komplett wiederaufgebaut hatte. Obwohl dazu ausschließlich Original-Teile verwendet wurden, entschied der BGH, daß die Autos „nicht mehr die Eigenart von Daimler-Benz-Fahrzeugen“ hätten. Die Verwendung der Warenaufzeichnungen sei selbst dann unzulässig, wenn Daimler-Benz die benötigten Original-Karosserien liefert.

Den Frankfurter Autofahrern geht's ans Gaspedal. Genau 204 Tempo 30-Zonen werden derzeit von den 16 Ortsbeiräten ausgetüftelt - 85 Prozent aller Straßen in der Mainmetropole. Planungsdezernent Wentz: „Los geht's im Sommer, vermutlich im Nordend.“

● Vorfahrtschilder, Ampeln, Markierungen, Parkverbote am Straßenrand werden abgebaut, es gilt Rechts-*vor-Links* ● Einbahnstraßen werden aufgehoben - enge Fahrbahnen senken das Tempo ● Sackgassen versperren Schleichwege ● Aufpflasterungen, Verkehrsinseln verlangen mehr Aufmerksamkeit.

Tempo 30 kostet 73 Millionen Mark, betrifft aber nicht die Hauptverkehrsstraßen. Die Meinungen darüber sind geteilt. Rentner Peter Mattheus (65): „Alles Schwachsinn! In Frankfurt geht schon jetzt nichts mehr.“ Sekretärin Ellen Frey (44): „Wem's nicht paßt, soll mit dem FVV fahren.“

A SOUTH BELOIT 48 "PRAVO" A ZEMAN
PATECE USTUPENI A BUDU TO LIDEM...

O PŘEVLEKÁNÍ KABÁTŮ A BROUŠENÍ NOŽŮ (Dokončení)

V onen nyní už dvojpamětný den 17. listopadu vyšla v Rudém právu dlouhá úvaha "Sociální revoluce, přestavba a socialismus." Autor Antonín Dolejší v ní odsuzuje program "tzv. národního usmíření", postupnou to zradu socialismu v Polsku a Maďarsku, a tvrdí, že "Socialismus svou podstatou není ničím jiným, než přesnou evidencí a kontrolou výroby a rozdělování veškerým lidem.

... Socialismus je založen na vědě. "Světová reakce zuřivě útočí, ale z každého boje vždy vyšel socialismus vítězně - a dokonce silnější. Není pochyb, že tomu tak bude i v současné době." A za pár hodin po vytištění tohoto prorockého moudra se začal vždy vítězný systém bortit.

Každý chvíli tahá pilku - jak s chutí by všichni ti nesmíliví řezali hlavy neposlušné většině národa!

Netřeba být panikářem, však k pesimismu či aspoň k opatrnosti nabádá řada signálů. S PROVOKATÉRY VEN ZA BRÁNY PODNIKU: PRAŽÁCI NÁM DIKTOVAT NEBUDOU! VÁCLAV HAVEL - CÍTÍ SE SNAD UŽ BÝT PÁNEM TĚTO ZEMĚ? SOURUZI DĚLNÍCI NEPŘIPUŠTĚME STÁVKU: ŽÁDNÉ CHAR-TISTY A ROZVRACEČE NEPOTŘEBUJEME! (Letáky z Ostravska.)

"Za celý život jsem nepřečetl tolik nepřek-ných dopisů, jako za posledních pět dní strávených za redakčním stolem. Dostal jsem dopisy plné nenávisti, zloby a touhy po pomstě," píše redaktor Miroslav Štika v plzeňské Pravdě, a pokračuje: "Mnozí se dovolávají ještě Stalina... slibují všem, kteří stojí v čele obrodného procesu odplatu, jakmile přijde jejich den - D."

To bylo anonymní bažení po pomstě. Jiní se vyjadřují osobně adresně: "Měli to tam rozjezdít tankama jako v Číně," tužbu mnoha soudruhů veřejně vyjádřil kádr v národním podniku ŽDAS ve ždaru nad Sáza-vou. Na domažlické spoliobčany si postěžova-la důchodkyně Vlasta Novotná, že "schvalovali krveprolití na náměstí Nebeského míru v Pekingu. Prohlašovali: "Musíme čínským soudruhům napsat, aby to pevně drželi!" Informační servis uveřejnil dopis z venkova: "Jinak jste to prožívali v Praze, ale zde na vesnici lidem ještě dodnes nedošlo, co se vlastně stalo. Nevědomost zdejších lidí je žalostná. Na celé dění se dívají tak, že se vlády zmocnila lada kriminálníků, protože kdo byl zavřen, musel něco

zlého provést a musel to být darebák. A takto se dívají na situaci oběti lidé, poctiví nekomuniste. S komunisty je to horší." Dopis pokračuje zmínkou o ozbrojeném alkoholikovi, pomocníkovi VB, vykfikujícím "že kdyby měl tanky, tak ty pražské kfiklou-ny rozvačuje na sračku." Mnoho jiných komunistů souhlasilo se zákrokem 17. listopa-

du. "V den generální stávky se nás na návsi sešlo osm. Ostatní se vyděšeně zavírali v chalupách... Výzvy pana Havia k lásce, odpuštění zní v uších mnoha lidem jako řeč jakéhosi mimozemšťana."

Vesničtí kfiklouni, dobrá - vždy byli a budou, ti výsledky něžné revoluce jen tak nerozdrť. Podstatně nebezpečnější je strategie pronikání a podvracení, tak jak ji připravil ústřední partajní aparát, o které jsme už referovali.

Politické zázemí a chuť k odplatě by tu tedy byly. A zbraně, něco ostrého, třesku-tého do ruky? To rovněž.

Lidové milice byly sice oficiálně odzbroje-ny, jenže členové LM si mohli ponechat tzv. osobní zbraň - pistoli OZ vzor 70, ráže 7,65. Ty se totiž do onoho ozbrojení LM nezapočítávají. "Díky této útloučnosti se po ulicích našich měst permanentně pohybuje dost početná skupina ozbrojenců. Došlo to až tak daleko, že někteří své koly neodkládají ani v šatnách továren, a hrdě kráčí ke stroji s bouchačkou v náprsní kapse montérek. Tváří v tvář situaci má Sacherovo ministerstvo dvě možnosti: buď definitivně odzbrojit bývalou ocelovou pěst komunistické strany, nebo rozdat zbraně dosud bezbranné společnosti. Doufej-me, že se nový ministr rozhodne správně." (Informační servis, č. 41, 15. ledna 1990). To asi nejnebezpečnější až teď na konec. Federální ministr vnitra Richard Sacher oznámil v lednu zrušení správy vyšetřování STB, útvarů zabývajících se tzv. bojem proti vnitřnímu nepříteli. Jenže, jak oznamu-je Informační servis (č. 40, 12. ledna 1990), "Rozpuštění útvaru STB vyšetřovací správy neznamená v podstatě vůbec nic. Zjistili jsme, že struktura STB obsahuje správy 13 a zrušení pouze jedné z nich lze pokládat čistě za kosmetickou úpravu. Veřejnost je oklamána a ve své přirozené naivitě doufá a věří, že STB byla rozpuštěna celá a její činnost je zastavena. To je ovšem hluboký omyl."

Sacher a jeho ministerští kolegové ovšem nemíní mást národ či dokonce sebe samotné. Však oni nejlépe vědí, co a kolik jsou schopni docílit, jak pevně či nepevně pod kontro-lou mohou držet ony gorily, se zbytkem všech těch nevábných, po návratu ke žlabu prahnoucích živočichů.

Takže co je pak lepší?

Lepší než se šelmami je se dohodnout s chameleony, se zbabělci, pokrytci, transves-tity i onoho odporného Pludkova typu.

A připomínat jim ono fučíkovské, poněkud pozměněné mudrosloví, že je tedy moc rádi nemáme a tudíž abychom bděli. Bděli.

Vietnamesen rufen Havel an

PRAG, 29. April (dpa). Vietnamesische Studenten in der CSFR bangen angesichts zunehmender Ausländerfeindlichkeit um ihr Leben. Wie die Nachrichten-agentur CTK berichtete, haben 20 Stu-denten aus Vietnam, die an der Elektro-technischen Hochschule von Pilsen stu-dieren, an Staatspräsident Vaclav Havel persönlich appelliert und ihn ersucht, „Schritte zu unternehmen, um eine Gefährdung von Gesundheit und Leben“ von ihnen abzuwenden.

Dem Schreiben zufolge hat es in der jüngsten Vergangenheit in einer Reihe von Städten blutige Zusammenstöße zwischen Einheimischen und Vietnamesen gegeben. Den Studenten vorliegenden In-formationen zufolge hat es dabei „Schwerverletzte und sogar Tote gegeben“. Die Stimmung zwischen Vietname-sen und tschechoslowakischen Bürgern beschrieben sie als „zunehmend gespannt“ und beschuldigten die Medien, die Angelegenheit zu verschweigen. Am Vortag waren schwere Belästigungen von CSFR-Roma durch rechtsextreme Skin-heads bekannt geworden.

Nevhodná publikace

Po delším důkladném studiu knihy „Křižovatky 20. století“ z nakladatel-ství Naše vojsko se čím dále více utvrzuji v tom, že publikace je nevhodná. Mé hodnocení se zásadně liší od názoru pani M. Vltchové, které jste utiskli 30. 3. pod názvem „Křižo-vatky“. Domnívám se, že by bylo lépe neukvapovat se ve vydávání „star-ších“ materiálů, i když si na nová hod-nocení, odpovídající pravdě, budeme muset nějaký čas počkat. V tak důte-žité problematice, jakou je osvětlování „blých míst“ je to podle mého názoru naprosto nutné. Nebo budeme svým dětem nadále lhát?

Autoři uvedené knihy jsou vesměs bývalí členové KSČ, jména známá z různých publikací historického cha-rakteru z doby před i po normalizaci. Přesto, že je v knize řada situací no-vě pojatých, úvaly se nesou v duchu komunistických frází. Autoři sami po-ukazují na ten fakt, že dlo vzniklo už dříve, bez možnosti přístupu k archi-vům apod. Kniha je určena zejména pro potřebu škol. Jde na mně hrůza, když si pomyslím, že takovýto způ-sobem mají být vysvětlována „hlá místa v našich nejnovějších dějinách“, jak stojí v podtitulku knihy, a že by v podobném duchu měly být vydává-ny i nové učebnice pro školy. V kni-ze je řada nehorázností. Na str. 145 a 149 je např. pan kanovník B. Sla-šek, tak jako tomu bylo i v dnes již neplatných učebnicích, uváděn jako klerofašista. Vim dobře, kdo to p. ka-novník a později i probošt Vyšehrad-ské kapituly byl. Vim, že byl vězněn v Dachau, znám jeho chodské kázá-ní. Můj zesnulý otec K. Ričář, poslanec ČSL za Pardubice, byl jeho blízkým spolupracovníkem. V pozůstatosti je řada osobních dopisů, článků, knih, mešal nimi např. známá kniha „Když křičeli český národ“. Jak pak mohu věřit osatnima, co je v knize uvedeno? V popisu náboženství se dr. Kadišková např. vůbec nezmiňuje o osobnosti Sv. Otce Jana Pavla II., ne-li tam vůbec zmiňka o humanismu T. G. Masaryka, ani o myšlenkách poro-zumění o lásky pana prezidenta V. Havia. Zato je tendenčně líbena revo-luce v Rusku, průběh SNP apod. Kni-ha však vyšla v nákladu 178 tisíc vý-tisků a dostane-li se do škol, napáchá hodně škody.

Zimmermann denkt an Vignette

STUTTGART, 29. April (AP). Bundes-verkehrsminister Friedrich Zimmermann hat zur Finanzierung eines gesamtdeutschen Autobahnnetzes die Einführung von Mautgebühren oder einer Vignette wie in der Schweiz vorgeschlagen. Im Süddeutschen Rundfunk bezifferte der Minister am Sonntag die Investitionen für Verkehrswege in den nächsten zehn Jahren mit 100 Milliarden Mark. Deswegen schlug er die Finanzierung von Großprojekten durch Private vor, die über Maut oder Plakette ihre Kosten eintreiben könnten. Dadurch könnten wichtige Verkehrsverbindungen „nicht in 50, sondern in fünf Jahren gebaut werden können“. Eine Vignette, die hier für „40 oder 50 Mark“ verkauft werden könnte, wäre „schon ein sehr vorstellbarer Beitrag zu unkonventionellen Verkehrsinvestitionen“ meinte er.

Rotary klub Praha byl včera obno-ven. Cíle jsou humanitární. V centru pozornosti jsou otázky vzdělávání, vý-měny studentů a odborníků mezi zeměmi, pomoc postiženým v epide-miích a katastrofách, boj proti nemo-cem.

KONEČNĚ MÁME NÁZEV STÁTU

Česká a Slovenská Federativní Republika

(mel + mat): Nynější parlamentní maršál pokračoval včera dalšími body a bylo rozhodnuto, že se bude jednat ještě v pondělí. Nejprve poslanci projednávali návrh ústavního zákona o změně názvu Československé federativní republiky. Návrh měnil současný název na Česká a Slovenská Federativní Republika

Důvody ke změně názvu uvedl ve svém projevu již předseda FS A. Dubček. Návrh pak zdůvodnil posl. P. Kučera (bezpartijní). Problém byl, že název republiky, schválený na minulou společně schůzi, byl chybou, a to nejen procedurální. Nešlo ani tak o dvojjazyčnost, jako o dvojjazyčnost nového názvu. Pro autoritu nejvyššího zákonodárského sboru je neobvyklé tento omyl napravit. Nový návrh — tedy Česká a Slovenská Federativní Republika (s velkými písmeny na začátku slov) lépe vystrkuje subjektivitu obou států federace.

Jménem klubu poslanců ČSL vystoupil posl. br. dr. S. Hanák. Prohlásil, že lidovější poslanci pro návrh budou hlasovat, a to ve jménu zachování bratrských vztahů mezi našimi národy, ve jménu demokracie, mravní, kulturní a materiální prosperity. Předložený návrh podpořili rovněž poslanci J. Jenerál (KSČ) a J. Šimůň (DS).

Protí návrhu a za název Československá republika se jménem klubu poslanců Čs stranu socialistické postavila posl. B. Hyková. Jejímu názoru oponovali poslanci P. Kučera, Z. Jičínský a J. Fišera (všichni bezpartijní). J. Fišera navrhl, aby se hlasovalo až po minutě klidného uvažování. Předsedající A. Dubček nechal hlasovat bezprostředně po jeho vystoupení.

Jelikož jde o ústavní zákon a zákaz majoritace, pro přijetí se musí vyslovit třipětinová většina všech poslanců; ve Sněmovně národů hlasují odděleně poslanci z České a ze Slovenské republiky. Ve Sněmovně lidu se pro název Česká a Slovenská Federativní Republika vyslovilo 133 poslanců. Protí hlasovalo 20, zdrželo se osm — název byl tedy v této sněmovně schválen. Poslanci SN zvolení ve Slovenské republice se pro návrh vyslovili jednomyslně. Poslanci SN z České republiky hlasovali dvakrát, neboť po prvním hlasování nesouhlasil počet hlasů s počtem přítomných poslanců. Při druhém hlasování bylo pro 44 poslanců — a to se po poradě ukázalo jako kámen úrazu. Předevšímě nyní chronologický sled událostí.

Krátce po 13. hodině se při projednávání zákona o užívání státních symbolů přihlásil o slovo posl. V. Benda (KDS) a upozornil, že poslanci České republiky změnu názvu státu nepřijali, neboť pro jeho přijetí by muselo hlasovat 45 poslanců. (matematicky ze 74 obsazených mandátů 75leté české části SN tvoří tři pětiny 44,4 poslance).

Ke schválení názvu tedy chyběly čtyři desítky poslance.

V. Benda podpořil posl. L. Dvořák (bezpartijní). Uvedl, že konzultoval celou záležitost s experty na státní právo, kteří potvrdili, že při jednání byl porušen článek 44 Ústavy. Vzhledem k nesouhlasnému rozhodnutí obou sněmoven navrhl dohodovací řízení a jeho návrh byl přijat.

STÁTNÍ SYMBOLY

Než došlo k událostem popsaným výše, poslanci obou sněmoven projednali a schválili návrh prezidenta republiky na vydání ústavního zákona o státních symbolech České a Slovenské Federativní Republiky (při

projednávání se přirozeně počítalo již s tímto názvem). Státními symboly jsou státní znak, státní vlajka, vlajka a standarda prezidenta, státní pečeť a státní hymna.

Státní znak tvoří čtvercý štít, ve kterém v prvním a čtvrtém červeném poli je stříbrný dvouocasý lvocí lev ve skoku hledící vpravo, se zlatými drápy, zlatým vyplazeným jazykem a zlatou heraldickou korunou. Ve druhém a třetím červeném poli je stříbrný dvojitý kříž, vztyčený na středním vyvýšeném vršku modrého trojvrší. Čtvercím znaku je vyznačeno stříbrnou linkou.

Státní vlajka má horní pole bílé a dolní červené, mezi ně je do poloviny vsunut žerďový modrý klín. Vlajka a standarda prezidenta je čtvercová, bílá s okrajem skládajícím se z plaménků střídavě bílých, červených a modrých. V bílém poli je většák znak republiky pod ním je na červené stuze stříbrný nápis VERITAS VINCIT. Nad oběma konci stuhy jsou zlaté lípové snůšky se třemi listy. Státní hymnu tvoří hymna České republiky a první sloka hymny Slovenské republiky; státní pečeť pak státní znak s lípovými ratolestmi po stranách, kolem něhož je kruhový opis názvu státu v českém a slovenském jazyce.

Po schválení státních symbolů začali poslanci projednávat návrh zákona o jejich používání.

Po dohodování řízení předseda komise hr. J. Medřický oznámil rozhodnutí komise hlasovat ve Sněmovně národů o názvu republiky ještě jednou a vyloučit tak nejasnosti z prvního hlasování. Ve Sněmovně národů schválili název Česká a Slovenská Federativní Republika všichni poslanci ze Slovenska, poslanci z České republiky hlasovali takto: 54 pro, 6 proti a 1 se zdržel hlasování.

Po oznámení těchto výsledků slohě sněmovny zatleskaly a zapěly státní hymnu. Následujícím hlasováním schválili poslanci návrh zákona o používání státních symbolů.

REHABILITACE JEŠTĚ V PONDĚLÍ

Vládní návrh zákona o soudních rehabilitacích, na který už více než 40 let čekají statisíce lidí, odůvodnil generální prokurátor ČSFR T. Böhm. Uvedl, že deformace soudnictví v době od 25. února 1948 do konce roku 1989 postihly přibližně 200 tisíc osob. Zejména pro trestné činy proti republice byli často státně před soud a odsuzováni k těžkým trestům i lidé, kteří se ve skutečnosti žádné trestné činnosti nedopustili. Soudní rehabilitace navrhovaná v zákonu má proto odstranit klivdy způsobené občanům nezákonným odsouzením, poskytnout jim morální zadostiučinění a v návaznosti na to i přiměřenou hmotnou náhradu za utrpenou škodu.

Zpravodaj SL poslanec P. Toman ocenil možnost odčinit navrhovaným zákonem období bezpráví a zvýle totalitního režimu. Doporučil doplnit paragraf o hmotném odškodnění formulací, že občan může žádat náhradu ušlého výděлку anebo pouštění částku 2500 Kčs za každý měsíc vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody. Navrhl rozšířit rehabilitace i na osoby, které nebyly obviněny a ani proti nim nezačalo trestní stíhání, ale

přesto byly drženy ve vazbě. Zpravodaj podpořil návrh poslance K. Viktorína zřídřit parlamentní komisii pro dohled nad rehabilitacemi. Návrh zákona doporučil schválit také zpravodaj SN K. Slome.

V rozpravě poslanec J. Mezník zdůraznil, že i když má zákon své nedostatky, je nutné schválit jej okamžitě, aby se rehabilitační dočkali také lidé perzekvovaní v 50. letech. Poslankyně O. Mikundová uvedla, že boj proti totalitnímu režimu není zločinný, ale právní každého občana. Poděkovala Konfederaci politických vězňů za podněty při přípravě zákona.

Poté předsedající společnou schůzi sněmoven z časových důvodů přerušil. Jednání o rehabilitacích bude pokračovat v pondělí.

SFRJ: Povinná výměna

Bělehrad: Od včerejší půlnoci platí opatření jugoslávské vlády o povinné výměně 200 dolarů za dináry pro individuální turisty z Československa a dalších zemí střední a východní Evropy, jakož i pro Mongoly. Na tiskové konferenci v Bělehradě to včera potvrdila pomocnice ministra financí J. Komazecová. Na dotaz zpravodaje ČTK, proč byli do kategorie nežádoucích turistů zahrnuti i Čechoslováci, když je dobře známo, že jezdí do Jugoslávie hlavně v létě na dovolenou k moři a ve své drtivé většině nevěkslují, zůstala J. Komazecová přimou odpověď dlužna. Připomněla ale jednání s čs. stranou a vyjádřila naději, že do začátku hlavní turistické sezóny se najde oboustranně přijatelné řešení.

Dekrety rytířům

(els): V patek se konala slavnostní mše Českého velkopřevorství Suverénního malteského rytířského řádu v kostele Panny Marie pod Ještěm na Malé Straně. Po děkovné mši byly slavnostně předány členské dekry rytířům přijatým v době umlčení řádu i nově jmenovaným. Dekrety obdržel zasloužilí příslušníci české šlechty jako např. F. Lobkowicz, T. Černín, B. a K. Sternberk a významné osobnosti veřejného života přírodovědec dr. F. Skřivánek a heraldik Zdrad Čech. Celkem bylo jmenováno osm pánu a pět dam. Slavnostního aktu se zúčastnili i kancléř řádu hrabě Norbert Kinský a státní sekretář Karel Paar. Z českých osobností řádu jmenujme za všechny J. Hrubého-Gelenje, představeného Českého velkopřevorství.

Manažeri ve škole

(črk): Československo je první zemí východní Evropy, pro kterou švýcarská manažerská škola „Gustav Käser Training International“ připravila na základě aktivity švýcarské vlády a prof. Oty Šika program výcviku řídicích kádrů. První kurs byl zahájen již koncem minulého měsíce, další začíná dnes. Výcvik trvá téměř tři měsíce a obsahuje pět celodenních soustředění. Hlavní pozornost je věnována přístupu k lidem, umění zacházet s informacemi a s časem. Na konci kursu, jehož se účastní maximálně 12 osob, by jeho absolventi měli být připraveni podávat stabilní vysoké výkony a měli by mít dostatek vlastní iniciativy. Tato švýcarská škola organizuje úspěšně výcvik řídicích a obchodních pracovníků již více než 25 let v mnoha zemích světa.

Prijede Dizzy Gillespie

(bar): Světznámý americký jazzový trumpetista Dizzy Gillespie navštíví příští měsíc v rámci svého turné Evropa. Jeho koncert je naplánován na 11. 5. do Slezského sálu Paláce

Jedovaté hříby

Moskva: Přísný zákaz sběru a konzumování jakýchkoli druhů hub byl nedávno vyhlášen v Uzbekistánu. Rozhodl o tom hlavní republikový hygienik poté, co se rozšířily případy prudké otravy houbami, a to i jedlými druhy, jen v Děchkanabodském

Jedovaté hříby

okrese se pravými hříby otrávil v posledních dobách 43 osob, z toho 37 dětí. Dvě z nich již lékaři zachránili nedokázali. Příčina tkví v nedobrému znečištění životního prostředí v republice, kde po dlouhých desítkách vstřebaly houby z půdy chemikálie, pesticidy a další jedy...

Izraelský diplomat přicestoval do Prahy v souvislosti s obnovením diplomatických styků s Československem.

Efraim Tali se ujal funkce chargé d'affaires a. t. je to první diplomatické zástupce Izraele u nás od roku 1967.

kultury. Pohratelem je Československá agentura Orion společně s velvyslanectvím USA v Praze a Společnost přátel USA. D. Gillespie je čelným představitelům a novátorem amerického jazzu, byl také určující osobností v jeho slavné bopové éře.

ODPOVĚĎ MINISTRA VNITRA R. SACHERA

Na interpelaci poslance SN L. Lise přednesenou na 27. schůzi FS 19. dubna 1990

„Vážený pane předseda číní, vážené dámy poslankyně, vážení páni poslanci, je to asi jedna z nejostřejších interpelací, která byla vznesena na čele navždy národního porozumění. O každé věci říci? Myslím, že by bylo dobře, kdybych byl věčný a siručný. Sám jsem byl překvapen tím, že ve všelijakém vysílání televize jsem se dověděl, že jsem údajně měl říci, že komunisté žádají mé odvolání. Je pravda, že lidé, kteří před budováním parlamentu stáli, tímto způsobem volávali hesla a tektre hovořili? Ovšem zjistil jsem, že už jsou asi tři svědci, kteří mohou doložit, že jsem prý já řekl, že komunisté žádají mé odvolání. Řekl jsem, že někteří lidé, kteří si nepeřejí znát pravdu, si přejí mé odvolání, a to jsem řekl i před budováním parlamentu, ale také i u schůzi sv. Václava, kam jsem byl požádán, abych přišel. Nikdo z komunistických poslanců, ani z orgánů za mnou v tomto směru nepřišel, žádný nátlak nevyvíjel, ani se mnou v tomto směru nehovořili.

Není v mém stylu, abych něco jiného říkal a nějak jinak jednal. Vždyť už nemám zájem na přitváření oje do ohně a mám zájem na tom, aby naše veřejnost, naše společnost byla společenství, která je schopna se věcně ubírat k volbám a bez zbytečných vášní, emocí a polopřevrát a třepání.

Byl jsem ovšem požádán, a to bylo v úterý, některými lidmi z KC OF, abych na svou funkci rezignoval. Řekli mi v podstatě vyjádřeno to, co zde bylo naznačeno panem předsedou VFB dr. Lisešem. Souhlasím s tím, že bych měl odejít, kdo se zkompro-mitoval. Kompromitace ovšem nezavala okamžikem, kdy jsem převzal funkci ministra nebo byl jmenován do funkce ministra, ale tato kompromitace začala už v okamžiku, kdy jsem v roce 50. letech, kdy někteří lidé velmi intenzivně a aktivně se podíleli na budování totalitních struktur a stejně aktivně vystupují i dnes. Tuto pravdu mnozí lidé nechají znát. Jen takové intermezzo: až budou mít vážený členové parlamentu čas, nechť si zalistují v Rudém právu z 19. prosince 1952. Stojí to za přečtení. Otváráme archívy. Dali jsme k dispozici věci, které se týkají pana dr. Hromádky. I zde je přítomen jeden z poslanců, který mi líčí situ-

hrazování některými karlieristy a čas- rálnímu ministerstvu vnitřní, politicky vydírat. Proto jsem tuto činnost zakázal, ale když jsem viděl, že i přes to jsou činné pokusy, a to způsobem neoprávněným, bylo například požadováno na pracovníkovi, aby byla lustrována osoba pana Michaela Kocába, tak jsem nemohl již děle čekat, že budu, nebo nebude splněn můj rozkaz. Proto jsem nechal podie knížky, které jsem našel na lavici v parlamentu, kde jsou seznamy poslanců, vy-

brat všechny karty vás, poslanců, stejně tak jako jsem nechal vybrat všechny evidenci v operativním archívu a tyto karty a tuto operativní evidenci a operativní archív jsem nechal uzavřít do trezoru tak, aby nebyl nijak přístup, ale aby nebyl ten- to materiál ani fakticky fyzicky do- sažitelný, protože jsem se domníval, že za určitých okolností by skutečně mohl dojít k politickému vydrání a možná i k rozvratu státní a politické struktury.

Klíče od tohoto trezoru mám pro- sím zde, jsou zabezpečeny a je beze- všeho o tomto přístupu k materiálům vůbec neustluji. Mám vůbec nezájem, kdo z těchto poslanců má jakou kar- tu, jaký svazek, v jakém stavu je ne- bo byl k Bezpečnosti, ale myslím, že by bylo vhodné, aby tímto způsobem byly vyňaty z těchto souborů i karty, které byly v držení některých lidí. Nebojí se domnívám, že mňh po- stup nebyl ani protistátní, ani nebyl protizákonný. Vůbec se už nedočkal nějakým způsobem imunity poslanců, která se našlyta. jsem udělal maxi- mum, co jsem mohl učinit pro stabilizaci politických poměrů zde. (Po- tlesk)

V této souvislosti bych chtěl také ocenit i rozhodný postup pana ná- městka Samela, který zneškodnil svým pokynem i přístup k poznatkům od- borného charakteru v krajských úřa- dach a zabezpečil jejich zabezpečení a spolehlivou ochranu, neboli zneprí- stupnění. Bylo zde řečeno, že ministr nás prověňuje bez našeho souhlasu. Vá- ženě dávám a užívám námi posla-

řím, že se jednalo o organizaci sprá- vy federálního ministerstva vnitřní je také statisticko-evidenční odbor. V tomto evidenčním odboru jsou sou- střeďeny v tzv. ústřední operativní evidenci registrační údaje k osobám, které byly v nějakém kontaktu s mi- nisterstvem vnitřní. V podstatě se jed- ná o karty, kde je uvedeno jméno a číselný kód. Současné na této kartě je uvedeno, kde je možné v opera- tivním archívu najít poznatky k této

Osoby, které mi jsou doporučová- ny, u mne manipulují branným a bez- pečnostním výběrem. Součástí strate- gie je činit tlaky na ministra k přij- jatí závažných rozhodnutí, o jejichž kvalifikovanosti lze pochybovat a při- tom nenést sebesterně odpovědnost za dopady těchto nátlakových způsobem vynucovaných rozhodnutí. Mohu říci, že v podstatě se dnes již zformova- lo to, co můžeme nazvat stíhovým vedením ministerstva vnitřní.

Celková strategie spočívá jednak v ovládnutí federálního ministerstva vnitřní, jednak v paralyzování bezpeč- nostního aparátu, ale i vlády. Musím prohlásit, že po mém jmenování do funkce jsem neměl možnost si vybrat své náměstky a pokud tyto náměstci nepřijímají úkol a dané zaměření, tak nemám ve smyslu platných předpisů reálnou možnost je odvolat. Situace zůstala až tak daleko, že jeden z ná- městků, který prokazatelně není scho- pen plnit zadané úkoly, mě v tisku otevřeně napadá, uměle staví věc do polohy sporu ministra se všemi ná- městky, pořádají náměstci ministra tiskové konference, tažné porady a obdobně. Věci v organizaci, která je řízena vojenským způsobem, zcela ne- zvláde a neobvykle.

Další formou prosazování vlivu ur- čitých totalitních sil na linii mini- sterstva vnitřní je i činnost komise na- věrkové komise a odborné komise na federálním ministerstvu vnitřní, jejíž obsazení konkrétními lidmi mi bylo doporučeno a často i nadřizováno. Právě tyto komise vytvořily spoj- se jedním náměstkem a lemu podříze- ným úřadem stíhovým vnitřní. Právě ta- to odborná komise, která je odbor- nou komisí ministra, připravila ma- teriál, který byl předán dříve nežli mně, brannému a bezpečnostnímu vý- boru s tím, že je zde konkrétně uvá- děno, které osoby v resortu mají řadu- govat, které osoby zde nesmějí fun- govat, nemají fungovat, jaké kompe- tence ministr má a jaká kompe-

nečinnosti a placení zbytečné velko- ho aparátu Státní bezpečnosti, kter- ýmenat, že jsem předal na vládu pan- ědšedoví branného a bezpečnosti ho výboru materiál, který se měl stát předmětem bešení toho, jak zkrát- nutou dobu, která vyplývala ze za- kona pro příslušníky, kteří jsou di- ni do záloh. Zдали tento materiál b- postoupen až 4. dubna parlamentu, více méně mimo moji dispozici.

Co bych chtěl říci závěrem? Záv- rem bych chtěl říci asi tolik, že ve- řtaní demokratického politického prostředí vyžaduje od vedení celého resortu ministerstva vnitřní disciplin- vaný, odpovědný a jednotný postu- při realizaci bezpečnostní politiky, vlády národního porozumění. Vyžad- je upevňovat suverenitu a územní c- listivost státu při plnění respektiva- oprávněných zájmů našich národ- ťím jsem se vždy řídit a také řídit

hdu, pokud samozřejmě bude vysti- vena mé práci i mé osobě důvěra. Pokud se týče věci vztahujících k náměstkům dřívějšího ministra va- ra, k osobě pana generála Lorenca- chtěl bych říci asi toto. Asi čtýři d- po něm instalování do funkce jse- pano generála Lorence povolal k s- ně a oznámil jsem mu, že není mož- ně aby setrval ve funkci náměstka

Federální ministr vnitřní Richard Seclík vyšel o přestávce jednání FS mezi dvo- ky Pražanů, kteří mu přišli vyjádřit svo- solidarity

Foto: VOJTECH LAVIČKA

Co bych chtěl říci závěrem? Záv- rem bych chtěl říci asi tolik, že ve- řtaní demokratického politického prostředí vyžaduje od vedení celého resortu ministerstva vnitřní disciplin- vaný, odpovědný a jednotný postu- při realizaci bezpečnostní politiky, vlády národního porozumění. Vyžad- je upevňovat suverenitu a územní c- listivost státu při plnění respektiva- oprávněných zájmů našich národ- ťím jsem se vždy řídit a také řídit

hdu, pokud samozřejmě bude vysti- vena mé práci i mé osobě důvěra. Pokud se týče věci vztahujících k náměstkům dřívějšího ministra va- ra, k osobě pana generála Lorenca- chtěl bych říci asi toto. Asi čtýři d- po něm instalování do funkce jse- pano generála Lorence povolal k s- ně a oznámil jsem mu, že není mož- ně aby setrval ve funkci náměstka

Federální ministr vnitřní Richard Seclík vyšel o přestávce jednání FS mezi dvo- ky Pražanů, kteří mu přišli vyjádřit svo- solidarity

Foto: VOJTECH LAVIČKA

řazen ve funkci vojenské na útvaru ministerstva národní obrany. Tyto věci byly prohořeny s ministrem národní obrany a do té doby, než přišlo záporné stanovisko, vsutku figuroval — ovšem bez jakéhokoliv rozhodnutí a nalozování pravomocí — na tzv. ta- buice konzultantů, kde neměl přístup vlastně k ničemu a žádné úkoly mu ani ukládány nebyly.

Jinak, jak víte, všichni náměstci byli vyměněni. Byli vyměněni i náčelní knajských správ a musím říci, že často v důsledku požadavků občanských iniciativ, oprávněných požadavků Občanského fóra v určitých okresech. Se snažím řešit situaci i v okresech. Uvědomuji si, že tím vlastně překračuji i svou kompetenci, ale myslím, že je to, v zájmu věci. Myslím, že bylo vykománo za čtyři měsíce dost. Nakonec to, že bylo učiněno dost, jste vyjádřili i ve vládních usnesení na jedné z předchozích schůzí, když bylo hodnoceno plnění programového prohlášení vlády, kde bylo řečeno, že je oceňována bezpečnostní politika a radikální kroky vlády v tomto směru učiněny.

To je asi vše, co bych chtěl nyní říci. Pokud se týče dalších konkrétních věcí, které zazněly v interpellaci pana Lise, zvrubně je zodpovím přsemnou formou. (Potlesk.)

Situací na federálním ministerstvu vnitřní záležitosti zabývaly branné a bezpečnostní výbory Sněmovny lidu a Sněmovny národů FS a ptýjaly i odpovídající usnesení. Např. 15. března na letošního roku pod č. 7 bylo přijato usnesení branných a bezpečnostních výborů, ve kterém se v bodě 4 e) žádá dorěšit do příštího zasedání výborů branných a bezpečnostních platovou otázku příslušníků Státní bezpečnosti, kteří mají pozastavenou činnost ve smyslu zákona č. 100/70 Sb., paragraf 21 odst. 3. Tím, že se v této otázce nic neřešilo, vyplácí stáť asi 40 milionů měsíčně téměř příslušníkům.

Pokud pan ministr Saecher tvrdí, že již v únoru tohoto roku předložil návrh novéj zákona č. 100/70 o služebním poměru příslušníků SNB, pak žebním poměru příslušníků SNB, pak nemám pravdu, neboť konečné znění návrhu zákona 100 předložil jeho náměstek doktor Sámel branným a bezpečnostním výborům Sněmovny lidu a Sněmovny národů až 4. dubna letošního roku. To, co nazývá pan ministr návrhem zákona, byly pouze jáněší návrhy nikoli předložené

řadně osobě. Když jsem zůstal, že řadil úřady na ochranu ústavu a demokracie se místo na výstavě konat práci práce tohoto úřadu soustředí na instraní a zjišťování konkrétních údajů k jednotlivým osobám, a to nejen v operativní evidenci, ale s operativním archívem a zajišťoval poznatky k osobám pracujícím v určitých politických funkcích v blízkosti vládních úřadů a zajišťoval jejich návštěvy celé soubojy osob a já jsem o těchto lustracích nevěděl, ani jsem nebyl seznámen. Ze měno ministerstva vycházejí tyto poznatky směrem k určitým osobám. Uvědomil jsem ředitele úřadu, že tento postup není možný a zakázal jsem ho. Prostě veškeré výstupy z ministerstva mohou procházet jediné, a to s mým vědomím. Jakmile jsem byl o všem informován od tohoto statistického-evidenčního oddělení, že je zájem lustrovat také ředitelem úřadu na ochranu ústavu a demokracie i členy parlamentu, polal jsem podezření, proč vlastně chce ředitel tohoto úřadu lustrovat členy parlamentu, proč mě zájem na jejich poznatech. Došpl jsem k závěru, že je to záležitost velice nebezpečná, vělice nebezpečná v tom, že by bylo možné veřejně odhalit osoby, které mají — lépe řečeno měly — určitý vztah k feder-

alí skutečně nemám čas, ani zájem, ani chuť lustrovat poslance parlamentu. Maš šlo vsutku jen o to, co jsem vyjádřil — zabezpečit tímto opatřením materiály, které by mohly v období, kdy se se státním tajemstvím s odpůsčnými zacházet někdy jako s kusem hadru, by mohlo dojít k jeho zneužití.

Možná, že v tomto resortu bylo vykománo málo. Pokud se týká výměny pracovníků, již jsem něco k tomu řekl. Samozřejmě že tento aparat chceme vyměnit, ale ještě jednou říkám, nejímě s to tento aparat vyměnit naráz a okamžitě.

Pokud se týká zmíněného náčelníka vnitřní organizací správy majora Novotného, je nahrazen Človíčkem, který v určitou dobu 2 až 3 měsíců u něj byl, aby nyní zastával jeho funkci. Z náčelníků správy federálního ministerstva vnitřní záležitostí náčelník sportovní, náčelník stavební a náčelník pasů a víz. Možná že bylo učiněno v tomto resortu málo. Přesto se domnívám, že bylo učiněno dost a to v tom směru, že postuply nevedly k tomu, čeho jsme se mohli dočkat na událostech v Rumunsku.

Interpelace poslance L. Lise

řadně osobě. Když jsem zůstal, že řadil úřady na ochranu ústavu a demokracie se místo na výstavě konat práci práce tohoto úřadu soustředí na instraní a zjišťování konkrétních údajů k jednotlivým osobám, a to nejen v operativní evidenci, ale s operativním archívem a zajišťoval poznatky k osobám pracujícím v určitých politických funkcích v blízkosti vládních úřadů a zajišťoval jejich návštěvy celé soubojy osob a já jsem o těchto lustracích nevěděl, ani jsem nebyl seznámen. Ze měno ministerstva vycházejí tyto poznatky směrem k určitým osobám. Uvědomil jsem ředitele úřadu, že tento postup není možný a zakázal jsem ho. Prostě veškeré výstupy z ministerstva mohou procházet jediné, a to s mým vědomím. Jakmile jsem byl o všem informován od tohoto statistického-evidenčního oddělení, že je zájem lustrovat také ředitelem úřadu na ochranu ústavu a demokracie i členy parlamentu, polal jsem podezření, proč vlastně chce ředitel tohoto úřadu lustrovat členy parlamentu, proč mě zájem na jejich poznatech. Došpl jsem k závěru, že je to záležitost velice nebezpečná, vělice nebezpečná v tom, že by bylo možné veřejně odhalit osoby, které mají — lépe řečeno měly — určitý vztah k feder-

alí skutečně nemám čas, ani zájem, ani chuť lustrovat poslance parlamentu. Maš šlo vsutku jen o to, co jsem vyjádřil — zabezpečit tímto opatřením materiály, které by mohly v období, kdy se se státním tajemstvím s odpůsčnými zacházet někdy jako s kusem hadru, by mohlo dojít k jeho zneužití.

Možná, že v tomto resortu bylo vykománo málo. Pokud se týká výměny pracovníků, již jsem něco k tomu řekl. Samozřejmě že tento aparat chceme vyměnit, ale ještě jednou říkám, nejímě s to tento aparat vyměnit naráz a okamžitě.

Pokud se týká zmíněného náčelníka vnitřní organizací správy majora Novotného, je nahrazen Človíčkem, který v určitou dobu 2 až 3 měsíců u něj byl, aby nyní zastával jeho funkci. Z náčelníků správy federálního ministerstva vnitřní záležitostí náčelník sportovní, náčelník stavební a náčelník pasů a víz. Možná že bylo učiněno v tomto resortu málo. Přesto se domnívám, že bylo učiněno dost a to v tom směru, že postuply nevedly k tomu, čeho jsme se mohli dočkat na událostech v Rumunsku.

Interpelace poslance L. Lise

řadně osobě. Když jsem zůstal, že řadil úřady na ochranu ústavu a demokracie se místo na výstavě konat práci práce tohoto úřadu soustředí na instraní a zjišťování konkrétních údajů k jednotlivým osobám, a to nejen v operativní evidenci, ale s operativním archívem a zajišťoval poznatky k osobám pracujícím v určitých politických funkcích v blízkosti vládních úřadů a zajišťoval jejich návštěvy celé soubojy osob a já jsem o těchto lustracích nevěděl, ani jsem nebyl seznámen. Ze měno ministerstva vycházejí tyto poznatky směrem k určitým osobám. Uvědomil jsem ředitele úřadu, že tento postup není možný a zakázal jsem ho. Prostě veškeré výstupy z ministerstva mohou procházet jediné, a to s mým vědomím. Jakmile jsem byl o všem informován od tohoto statistického-evidenčního oddělení, že je zájem lustrovat také ředitelem úřadu na ochranu ústavu a demokracie i členy parlamentu, polal jsem podezření, proč vlastně chce ředitel tohoto úřadu lustrovat členy parlamentu, proč mě zájem na jejich poznatech. Došpl jsem k závěru, že je to záležitost velice nebezpečná, vělice nebezpečná v tom, že by bylo možné veřejně odhalit osoby, které mají — lépe řečeno měly — určitý vztah k feder-

alí skutečně nemám čas, ani zájem, ani chuť lustrovat poslance parlamentu. Maš šlo vsutku jen o to, co jsem vyjádřil — zabezpečit tímto opatřením materiály, které by mohly v období, kdy se se státním tajemstvím s odpůsčnými zacházet někdy jako s kusem hadru, by mohlo dojít k jeho zneužití.

Možná, že v tomto resortu bylo vykománo málo. Pokud se týká výměny pracovníků, již jsem něco k tomu řekl. Samozřejmě že tento aparat chceme vyměnit, ale ještě jednou říkám, nejímě s to tento aparat vyměnit naráz a okamžitě.

Pokud se týká zmíněného náčelníka vnitřní organizací správy majora Novotného, je nahrazen Človíčkem, který v určitou dobu 2 až 3 měsíců u něj byl, aby nyní zastával jeho funkci. Z náčelníků správy federálního ministerstva vnitřní záležitostí náčelník sportovní, náčelník stavební a náčelník pasů a víz. Možná že bylo učiněno v tomto resortu málo. Přesto se domnívám, že bylo učiněno dost a to v tom směru, že postuply nevedly k tomu, čeho jsme se mohli dočkat na událostech v Rumunsku.

Interpelace poslance L. Lise

řadně osobě. Když jsem zůstal, že řadil úřady na ochranu ústavu a demokracie se místo na výstavě konat práci práce tohoto úřadu soustředí na instraní a zjišťování konkrétních údajů k jednotlivým osobám, a to nejen v operativní evidenci, ale s operativním archívem a zajišťoval poznatky k osobám pracujícím v určitých politických funkcích v blízkosti vládních úřadů a zajišťoval jejich návštěvy celé soubojy osob a já jsem o těchto lustracích nevěděl, ani jsem nebyl seznámen. Ze měno ministerstva vycházejí tyto poznatky směrem k určitým osobám. Uvědomil jsem ředitele úřadu, že tento postup není možný a zakázal jsem ho. Prostě veškeré výstupy z ministerstva mohou procházet jediné, a to s mým vědomím. Jakmile jsem byl o všem informován od tohoto statistického-evidenčního oddělení, že je zájem lustrovat také ředitelem úřadu na ochranu ústavu a demokracie i členy parlamentu, polal jsem podezření, proč vlastně chce ředitel tohoto úřadu lustrovat členy parlamentu, proč mě zájem na jejich poznatech. Došpl jsem k závěru, že je to záležitost velice nebezpečná, vělice nebezpečná v tom, že by bylo možné veřejně odhalit osoby, které mají — lépe řečeno měly — určitý vztah k feder-

alí skutečně nemám čas, ani zájem, ani chuť lustrovat poslance parlamentu. Maš šlo vsutku jen o to, co jsem vyjádřil — zabezpečit tímto opatřením materiály, které by mohly v období, kdy se se státním tajemstvím s odpůsčnými zacházet někdy jako s kusem hadru, by mohlo dojít k jeho zneužití.

Možná, že v tomto resortu bylo vykománo málo. Pokud se týká výměny pracovníků, již jsem něco k tomu řekl. Samozřejmě že tento aparat chceme vyměnit, ale ještě jednou říkám, nejímě s to tento aparat vyměnit naráz a okamžitě.

Pokud se týká zmíněného náčelníka vnitřní organizací správy majora Novotného, je nahrazen Človíčkem, který v určitou dobu 2 až 3 měsíců u něj byl, aby nyní zastával jeho funkci. Z náčelníků správy federálního ministerstva vnitřní záležitostí náčelník sportovní, náčelník stavební a náčelník pasů a víz. Možná že bylo učiněno v tomto resortu málo. Přesto se domnívám, že bylo učiněno dost a to v tom směru, že postuply nevedly k tomu, čeho jsme se mohli dočkat na událostech v Rumunsku.

Interpelace poslance L. Lise

řadně osobě. Když jsem zůstal, že řadil úřady na ochranu ústavu a demokracie se místo na výstavě konat práci práce tohoto úřadu soustředí na instraní a zjišťování konkrétních údajů k jednotlivým osobám, a to nejen v operativní evidenci, ale s operativním archívem a zajišťoval poznatky k osobám pracujícím v určitých politických funkcích v blízkosti vládních úřadů a zajišťoval jejich návštěvy celé soubojy osob a já jsem o těchto lustracích nevěděl, ani jsem nebyl seznámen. Ze měno ministerstva vycházejí tyto poznatky směrem k určitým osobám. Uvědomil jsem ředitele úřadu, že tento postup není možný a zakázal jsem ho. Prostě veškeré výstupy z ministerstva mohou procházet jediné, a to s mým vědomím. Jakmile jsem byl o všem informován od tohoto statistického-evidenčního oddělení, že je zájem lustrovat také ředitelem úřadu na ochranu ústavu a demokracie i členy parlamentu, polal jsem podezření, proč vlastně chce ředitel tohoto úřadu lustrovat členy parlamentu, proč mě zájem na jejich poznatech. Došpl jsem k závěru, že je to záležitost velice nebezpečná, vělice nebezpečná v tom, že by bylo možné veřejně odhalit osoby, které mají — lépe řečeno měly — určitý vztah k feder-

alí skutečně nemám čas, ani zájem, ani chuť lustrovat poslance parlamentu. Maš šlo vsutku jen o to, co jsem vyjádřil — zabezpečit tímto opatřením materiály, které by mohly v období, kdy se se státním tajemstvím s odpůsčnými zacházet někdy jako s kusem hadru, by mohlo dojít k jeho zneužití.

Možná, že v tomto resortu bylo vykománo málo. Pokud se týká výměny pracovníků, již jsem něco k tomu řekl. Samozřejmě že tento aparat chceme vyměnit, ale ještě jednou říkám, nejímě s to tento aparat vyměnit naráz a okamžitě.

Pokud se týká zmíněného náčelníka vnitřní organizací správy majora Novotného, je nahrazen Človíčkem, který v určitou dobu 2 až 3 měsíců u něj byl, aby nyní zastával jeho funkci. Z náčelníků správy federálního ministerstva vnitřní záležitostí náčelník sportovní, náčelník stavební a náčelník pasů a víz. Možná že bylo učiněno v tomto resortu málo. Přesto se domnívám, že bylo učiněno dost a to v tom směru, že postuply nevedly k tomu, čeho jsme se mohli dočkat na událostech v Rumunsku.

Interpelace poslance L. Lise

v únoru, ale začátkem března letošního roku.

Z iniciativy branných a bezpečnostních výborů pro urychlení vydání novely tohoto zákona přijaly oba výbory rozhodnutí v tom smyslu, že přezkoumání iniciativy a předloží po připomínkovém řízení jeho návrh z věstní iniciativy. Jak patrně, ani v této otázce nemělo federální ministerstvo vnitřní žádnou iniciativu.

Ale ani na novelu zákona nebylo nutné čekat, neboť zákon č. 100/70 Sb. podle paragrafu 21 umožňuje zprostit výkon služby ty příslušníky, kteří se stali důvodně podezřelými, že porušili povinnosti zavaňovací způsobem na Úřadu na ochranu ústav.

mohl tedy být zproštěn výkonu služ. Byl zejména náčelník všech stupňů nejmeně v počtu 1000 až 1500 lidí, kteří na centrálních částech krajských správ SNB nebo okresních odděleních SNB se podíleli na řízení státobezpečnostní práce a kteří mimo jiné po 17. listopadu se zúčast-

nili na skartaci spisů ministerstva vnitřního zpravodajství. Tímto způsobem na Úřadu na ochranu ústav vy a demokracie bylo zproštěno zatím 23 náčelníků vnitřního zpravodajství. Toto opášení má za následek, že příslušníkům je hned po tom zkrácen služební příjem, a to na 70 nebo 50 procent podle rodinného stavu. Tak se může pracovat i v poměru k téměř 1000 až 1500 pracovníkům.

Dne 4. dubna 1990 v usnesení č. 118 poslaneckých branných a bezpečnostních výborů osílel soudní zjištění archívních materiálů Státní bezpečnosti, které mohly přispět k objektivitě prověrek, a požadovali zavést disciplinární řízení s těmi, kde neoprávněně provedli skartaci nebo umožnili odizení archívních materiálů.

V dalších usneseních doporučují ministru vnitřní dr. Sacherovi urychleně dokončit prověrky především na federálním ministerstvu vnitřní, aby bylo možné následně provést prověrky na krajských a okresních správách SNB. Dále realizovat urychleně pronásledování neprověřených příslušníků StB co nejdříve svolat společnou poradou náčelníků krajských správ a předšedů občanských komisí poslaneckých branných a bezpečnostních výborů Sněmovny lidu a Sněmovny národů k problematice prověrek. Řešovat kontroly záležitosti náměstků federálního ministra vnitřní, členů ob-

žebek pan ministr v materiálu federálního vláde z počátku dubna letošního roku.

Je nutné jen dodat, že major Nový se třikrát vyhnul prověřování na federálním ministerstvu vnitřní a nakonec požádá o uvolnění z funkce ředitele včetně ukončení pracovního poměru do 15. 4. t. Avšak dosud pracuje na federálním ministerstvu vnitřní a setrvává ve svém postavení.

V této souvislosti je nutné konstatovat, že na zasedání výborů branných a bezpečnostních SL a SN prokazatelně nemluví pravdu v souvislosti s obranou gen. Lorence, když zapřel, že gen. Lorenc vydal rozkaz ke skartaci spisů. Ani pro tuto prokazatelnou nepravdu nebyl volán k odpovědnosti.

Podobných zasloužilých a zdatných odborníků je na federálním ministerstvu vnitřní a jeho strukturách značný počet. Řekl bych, že naprostě přehodnotit počet, jedná se např. o dlouholetého pracovníka 10. odboru družstevní správy StB Michala Králíka, který ještě počátkem prosince loňského roku přešel dočasné na ÚV KSČ, kde pracoval ve stábu na přípravě operativní a politické demokracie revoluce. Po nástupu ministra vnitřní dr. Sacherova do funkce byl M. Králík ustanoven náčelníkem oddělení informací analytického odboru a stal se tak pracovníkem, odpovídajícím za obsah bezpečnostních informací určených pro prezidenta republiky, vládu a členy FS.

Major JUDr. Munzar, zástupce náčelníka vnitřní organizační správy, byl ministrem vnitřní pověřen systémem komisí FS pro dohled nad vyšetřováním událostí 17. listopadu 1989, před prověřkovou komisí federálního ministerstva vnitřní vypověděl, že se o demostrace nikdy nezajímá, že o nich nikdy nic nevěděl a když, tak pouze z denního tisku. V jeho případě se navíc jedná o bývalého člena pléna ÚV KSČ při federálním ministerstvu vnitřní, který vykonává své funkce dodnes, ačkoli před třemi lety nebyl občanskou komisí federálního ministerstva schválen pro další službu v SNB.

Dalším příkladem je mjr. JUDr. Miroslav Mošna, bývalý náčelník oddělení vyšetřování StB, který byl proslul zejména bytovými prohlídkami u signatérů Charty 77 a zodpovědný za vyšetřování a pohánění před soud např. pana litého Gruntoráda pana

v budouv parlamentu. Říká tedy polo-pravdy, jde např. o lustrování — tj. zjišťování osobních údajů, které údajně nariádl ředitel Úřadu na ochranu ústavů a demokracie dr. Formánek, na jehož bedra pan ministr klade odpovědnost za tuto akci v celku. Oč však jde? Jde o lustraci, tedy zjišťování osobních dokazů poslanecký FS, k čemuž dal osobní příkaz pan ministr Sacher — tj. lustraci všech nás zde přítomných i nepřítomných.

Chci připomenout, že tuto lustraci prováděl neprověřen příslušník StB pod vedením mjr. Novotného. Pan ministr odůvodnil, lustraci zákonodárných sborů tím, aby nebylo zneužito evidence ze strany úřadů na ochranu ústavů a demokracie v politické oblasti.

Ve skutečnosti byly tyto materiály v rukou mjr. Novotného od 16. března do 2. dubna t. r. Teprve dne 2. dubna byl vydán písemný rozkaz ministru vnitřní zapůjčit tyto materiály ve zvláštních tresnech. Jedno je zřejmé. V té době byly získané materiály a informace o poslaneckých členech vlády a národních rad mimo dosah kontroly ministra vnitřní ČSFR. Chtl bych ještě k tomu dodat, že 9. 4. na základě informací, které poskytl členové občanské komise VBB SL a SN požadovali generálního prokurátora ČR v nepřítomnosti generálního prokurátora ČSR, aby zabezpečil prověřování věci a v součinnosti s ním generální prokurátor, hlavního vojenského prokurátora přijali potřebná opatření podle výsledku prověřování.

Chtl bych sdělit některé informace za zprávy generálního prokurátora. Říká se, pokud jde o lustraci poslanecký FS a národních rad i některých dalších politických činitelů, zejména členů federální a národních výborů v polovině března 1990 bylo zjištěno, že k ní došlo. Pokud by provedení této lustrace dal ředitel vnitřní organizace správy FMJ mjr. dr. Novotný. Ve své výpovědi uvedl, že tak učinil se souhlasem ministra dr. Sacherova. Zpráva obsahuje 6 stran, může být poskytnuta poslancům k informaci. Dala se píse. mjr. Novotný předat v polovině března 1990 mjr. Rambousekovi ministrů FS v čteném obalu.

Informace pro poslance FS č. 39/1990 a náležitý provedení lustrace všech poslanecký FS ČSFR, národních rad a některých dalších politiků. Mjr. Rambousek nechal z příručky vypsat potřebné údaje pro lustraci (jména, příjmení, datum narození)

a

Klub zdravotně postižených

(Id): Začátkem dubna vznikla myslénka založen Křesťanského klubu zdravotně postižených a během toho to měsíce bude vytvořen návrh pro zřízení klubu a případně stanovy. Iniciativy se založením klubu se v praxi la třetí ústní organizace ČSL v praxi

Zápis v knize života

Foto: LD — M. DVORÁKOV

Pražský arcibiskup František ka dínál Tomášek a sekretář biskupské konference ČSFR biskup František Radkovský předali včera v pražské arcibiskupském paláci dr. Otto Márovovi a dr. Josefu Zveřinovi děkovací dopisy za jejich dosavadní práci pro katolickou církev. V dopisech se uvádí, že biskupové stromáždění na biskupské konferenci toužili oběma předekovat za jejich příklad křesťanské statečnosti a obětavosti, jejich únavnou a mnohostrannou práci pro církve v těžkých dobách útlaku. V rozhovoru, který po předání dopisů následoval, zdůraznil kardinál Tomášek, že činnost obou je bohatě zapsána v knize života, čímž parafrázoval slova bible o tom, že činy každého jsou zapsány v knize života a smrti.

Záběrem z pražského Nuseického mostu připomínáme velká dopravní opatření pro individuální dopravu v souvislosti s ústředím Sociálního Očis

...ských komisí a poslanecký výbor
...aných a bezpečnostních Sněmov-
...vůdu a Sněmovny národů do křehlé
...okresů a vypracovat plán těchto
...ontrol.
...dně z těchto doporučení nebylo dle-
...ně realizováno.
...na požádání členů občanské komi-
...ní federálního ministerstva vnitř-
...na 5. dubna 1990 byly svolány na
...monálně zasedání branné a bez-
...systémní výboru SL a SN k před-
...dí zvažných zjištění jejich čin-
...osti. Toto mimořádné zasedání se to-
...m v nejbližším možném termínu, to-
... 9. dubna 1990. Na tomto zasedá-
...ně realizováno.

dílem vnitřní organizace správy fe-
derálního ministerstva vnitřní. Byl
rovněž pověřen na majora. Major Mo-
votný se těší mimořádně důvěře pu-
blu ministra Sachera a v materiálu
pro federální vládu národnostního poro-
zumění byl panem ministrem výsoce
hodnocen. Ministr píše dále:
"V této situaci poskytl JiDr. Novot-
ný ministru vnitřní neocenitelnou po-
moc při tvorbě základních koncepcí
řádného porozumění v období vlády ná-
rodnostního porozumění při konkretizaci
způsobů řešení základních problémů a
poznávání praktických činností a slo-
žitých vazeb uvnitř i vně resortu."

Asy se mění (a projevy s nimi)

(do že to káže o morálce?)

Vše živé pozdě veškeré a nezáv-
vislosti. Naši spisovatelé nezobrazují
ve svých pracích dosti pravdivě a
přesvědčivě nového člověka, který
roste v boj za socialismus.

Své internacionální citění vyjadřil
v další pasáži svého příspěvku: "Ni-
dílným úkolem ČSM je neustále zvy-
šovat bdělost a ostražitost v masách
mládeže, vychovávat k nenávisti
k americkým imperialistům a k lás-
ce k naší armádě a zvyšovat bojovou
přípravu v útvarových organizacích
armády, SNB PS I ve Svatém, Za-
kolem úspěchů Svazu mládeže je je-
do řízení Komunistickou stranou Čes-
koslovenska."

Svlé diskusní příspěvek pan Lis
ukončil takto: "Soudruzi, dovolte,
abych ulišil celostátní konferenci
strany, že ČSM bude ještě lépe vy-
chovávat celou mládež generací v du-
chu naprosté oddanosti Komunistické
straně Československa, soudrubu Gott-
waldova, Sovětskému svazu a soudu-
ru Stalinovi."

Naše mládež — mládež Gottwaldo-
va, dá všechny své síly do služeb
vlády. Komunistické straně Českoslo-
venska, větší výstavby socialismu a
zabezpečení trvalého míru ve světě,
aby byla hodna nést hrdy titul — být
mládeží jedné z národních brigád svě-
tového dělnického a revolučního hnu-
tí i potlesk!"

Myslím, že každý další komentář
je zbytečný. Dejme si pozor, kdo use-
dá do které křesla, a zajímáme se
o jeho minulost. Budeme ušetřeni ne-
příkrmných zjištění a překvapení le-
totíž napadné mnoho lidí, prc než dle-
jíny začnají až rokem 1968.

LUKÁŠ NÁDVORNÍK

Jiřho Volfa a Lubosa Dobrovského,
z nichž dva jmenovaní byli odsouze-
ni právě jeho přičiněním k několika
letům odnětí svobody.
V úvodu tohoto roku byl tenis pra-
covník ministerstva vnitřní panem Sa-
cherem jmenován náčelníkem úřadu
pro vyšetřování protistátní činnosti,
čuz znamená, že ve skutečnosti se-
trval na svém starém náčelníckém
místě ve struktuře StB, a to i vyzdo-
ví tomu, že nebyl prověřkou komi-
sí doporučen a ústřední občanskou
komisí schválen pro další službu
v SNB.

Právě tyto odborníci jsou podle na-
šeho názoru i podle názoru předsedy
občanských prověřkových komisí
hlavní a základní brázdou onoho žel-
ného lempa prověřování.

Ka stejným závěrům dospěli i vý-
bory branné a bezpečnostní SL a SN
Federálního shromáždění. Tedy toto
želvé tempo prověřování není způ-
sbeno náměstkem ministru Procház-
kou, nebo dalšími pracovníky, kteří
přišli do FMV ve druhé polovině led-
na t. Jako nová pomoc ministrův,
ale vlna jednoznačně spočívá právě
na otěbě starých pracovníků, kteří
se snaží prověrky nebo zásahy do
státních struktur StB brzdít, či do-
konce zmařit. Pomalé tempo prově-
rek vede ve svých důsledcích k de-
stabilizaci bezpečnostní situace ve
státě, se všemi spojenými politický-
mi implikacemi.

Situaci na FMV komplikují kon-
ceptní spory mezi ministrem vnitřní
a jeho náměstky, pokud jde o vnitřní
zpracovávání. V podstatě jde o střet
dvou odlišných koncepcí, z nichž jed-
na je založena na konzervování sta-
rých kádřích nomenklaturních struk-
tur a druhá na důsledné očiště a vy-
budování nového bezpečnostního apa-
rátu. To ve svých důsledcích známe-
ná, že má být opět o zjišťování nále-
dů názoru obyvatelstva na celém úze-
mí státu. Původní návrh zpracovaný
pověřeným náměstkem ministra ČSFR
nepředpokládá zřízení takové spe-
cialní organizace struktury poplatné
dosavadním vzorům. Avšak oponent-
ním řízením byla tato nová koncepce
odmítnuta ve prospěch vybudování
několikatisícové organizace až do
okresů, jejichž základ by tvořily do-
savadní rezervy StB. Tato by měla
fungovat jako organizace tzv. vnitř-
ního zpracovávání. Dá se předpoklá-
dat, že tato organizace by se neobe-
la bez informací staré agenturní síti.
Pan ministr Sachar se někdy vyjad-
řuje velice obecně. Sděluje nám ně-
které skutečnosti, které však netřeba
celé — jako například včerejší impro-
vizované tiskové konferenci, zde

prostřednictvím mír. Douhá
z evidence všechny evidenční karty
poslanců. Vyháťe karty jsou uloženy
u mír. Douhá v tresoru. Mjr. Donát
je jednou z neproverých vedoucích
pracovníků ministerstva vnitřní.
Dále se ve zprávě říká: Konkrétní
spisy týkající se členů řS a vlády,
které byly vyháty, jsou za základě
přikazu mír. Novotného ve vložení
části archivu FMV. Klíče od této část-
ní jsou v tresoru mír. Kamibouska a
přístup k nim má pouze mír. Rambou-
sek. Mjr. Rambousek je také jeden
z neproverých příslušníků FMV Ne-
prošel tedy prověřkou komisí. To
je tedy ze zprávy generálního proku-
rátora ČR.

Citlivých říci toto. Jsme skutečně
v podivné situaci, kdy pan ministr
nás prověřuje o své vůli, a to pomocí
nepověřených pracovníků StB, aniž
by měl k tomu souhlas Federálního
shromáždění či federální vlády. Zdů-
vodnění, že jsme prověřováni starými,
osvědčenými odborníky StB.

Rozhodně protestují proti této akci
předseda KNSV, ministr financí ČSFR
V. Klaus je informoval o rozpracova-
ném postupu ekonomické reformy,
který národní ministři financí, cen a
konné měnové politiky.

Ministr v rozhovoru s novináři klade
otázku, kdo kalf vody a chce vyvolat
politickou krizi. Pročže branné a
bezpečnostní výbory společně s ob-
čanskou veřejností podrobují kritice
dosavadní činnost a řízení minister-
stva vnitřní a usilují o důsledné vy-
řešení současné krize v řízení minis-
terstva vnitřní, nekali ani voda, ani
nevynalázejí politickou krizi.
Co však říci k tomu, a jak hodno-
tit postoj pana ministra Sachera, když
údajně vystupuje před budovou parla-
mentu a shromážděným občanym ni-
koli asi nadočad séluje, že má být
na tomto zasedání FS odvolán z funk-
ce ministra, a to prý z podnětu ko-
munistů. Nechtím se polevát, abych
obhajoval činnost KSC, ale domnívám
se, že v politickém boji by měly být
dodržovány zásady pravdy a etiky.
V politickém boji je větní nebezpeč-
ně vyvolat demagogii emoce.

Jak hodnotit např. skutečnost, že
někteří náčelníci krajských a okres-
ních správ SNB organizují podpisové
akce a odesílají rezoluce FS na pod-
poru ministra Sachera? V tomto smě-
ru mlé řena, kdo beství na svoji funkci
nebo se zkompromitoval. Vždycky by
mělo jít jen o věc a o její podstatu,
ne o osobní ambice. Děkuji vám.

ze 8 a čince požádat o českou členství
a česné předsednictví paní Olgu
Havlovou, která se o zdraťovité posti-
žené zvlášť zajímá. Klub je otevřen
všem občanům bez ohledu na věk,
vzdělání, adruženskú vyznání, všem
kdo pomoc potřebují, nebo jí nabíze-
jí, a příslušnost ke klubu není pod-
mínkou členství v ČSL. KZP chce
organizovat vzdelávací, sportovčenskou,
kulturní spolkový, turistickou čin-
nost, organizovat letní i zimní re-
kreaci. Kontaktní adresy: Obv. kan-
celář ČSL, Na Hlípišti 14, Praha 8,
OK ČSL Zborovská 29, Praha 5, Ft.
Zeman, Krynická 50/21, Praha 8.

Jak k tržnímu hospodářství

(ČK): Technické podmínky přecho-
du čs. financnictví k tržnímu hospo-
dářství byly včera v Brně obsahein
pracovního jednání ministrů financí,
ředitelů bank, sportitelů, pojišťoven,
krajských finančních správ i místo-
předsedů KNV. Ministr financí ČSFR
V. Klaus je informoval o rozpracova-
ném postupu ekonomické reformy,
který národní ministři financí, cen a
konné měnové politiky.

Pestré nové Obzory

(L): Jak si ti věci na benácky (ko-
munistů) zuby broustí, Odpověď i. (a-
jenuktovi KSC p. Mohoroviči, Otevře-
ný dopisek Vladimíru Škutinovi). No
řádný. Ahoj, Stará a nové pověsti
česko-slovenské — a další zajímavé
články najdete v rubrice "Na ostré
doby", kterou přináší nové, 7. číslo
časopisu OBZORY. Vrací se dále k ne-
dávnému sjezdu ČSL myšlenkami
z projevu předsedy ČSL JiDr. J. Ber-
tončika a články ještě není vyhráno,
Litva bude svobodná. O porobě
mírnosti a dalšími. Hlavní pozornost
OBZORY věnují nadcházející návště-
vě Svateho Otce, a to v reportáži
"Otevřená náruč Velehradů" a člán-
kem "PAPA znamená OTEC", a také
ukázkou poezie "básmka na Petrově
stolci" — Karola Wojtyly.

Smrt na kolejích

(ČR): Ve čtvrtek v poledne byla na
železniční trati v úseku mezi stání-
cemi Česká Třebová a Dlouhá Třebo-
vá přejata nezamáná starší žena. Po-
dle dosavadního šetření nemohl
strojevodce stítu zahránit, patřáním
po točnosti nezamáné ženy a oblas-
ňování podrobností se zabývali pří-
služníci odd. vyšetřování VB Ústí nad
Orlicí.

S jakým číslem do voleb?

(tř): Za řízení svého předsedy Z. Záhorského, zástupců české volební komise S. Novotného a S. Entlera a zástupců Slovenské volební komise J. Nety a P. Halta se večera v Ryfářském sále Valdeševského paláce v Praze konalo druhé zasedání ústřední volební komise.

Hlavním bodem programu bylo lo-
sování čísel kandidátních listin poli-
tických stran, hnutí a koalic pro vol-
by do Federálního shromáždění, ČNR
a SNR. V úvodu členové ústřední vo-
lební komise zkontrolovali a odsou-
hlasili počty a názvy stran, hnutí a
koalic, které se losování a volbě zú-
častní. Po jednání s vedením ČS. so-
ciální demokracie, která je registro-
vaná v ČR a Sociálně demokratické
strany na Slovensku, bylo dohodnu-
tá, aby obě strany kandidovaly na
jedné kandidátní listině s názvem So-
ciální demokracie. Také zástupci
všech národnostních menšin se do-
hodli, aby jejich koalice vystupovala
pod jednotným názvem Egypťáče -
Spolužitie - Wspolnota - Soužití,
Maďarské křesťansko-demokratické
hnutí. Ve svobodných volbách pak
bude kandidovat 23 stran, hnutí a
koalic.

Čtyři vylosování zástupců ústřední
volební komise poté zkontrolovali a
do dvou osudí vložili obálky se jmé-
Eliš v roli Jidáše
(Křt): K našší včerejší zprávě z tis-
kové konference na federálním mi-
nisterstvu vnitra, k bodu týkajícímu
se přistávání sovětských invazních
leterní v roce 1988 - nám zatelefo-
novat pracovníci letišť v Ruzyni pan
Miroslav Kubrycht tuto zajímavou
podrobnost: Přistávání sovětských le-
tounů na letišti ve staré Ruzyni na
přistávacích plochách patřících ČSA
osobně řídil tehdejší náčelník letky
ministerstva vnitra plukovník Miro-
slav Eliáš. Za tento „vlástemský čin“
byl po začátku tzv. normalizace jme-
nován generálním ředitelem ČSA a
před několika lety spáchal v zahra-
ničí sebevraždu. Tolik tedy pro osvě-
zení paměti

Přiliv turistů do sváteční Prahy našel zavřené dveře

(Vr): Velikonoční svátky, v našem státě po dlouhé době opět slavené ja-
ko svátky náboženské, přilákaly do Prahy množství domácích i zahrani-
ních turistů. K tomu, aby slavnostní atmosféru náležitě vychutnali mnozí
nepotřeba-
li jenom mapy, průvodce a dobré boty, které si jistě přivezli
z domova, ale také otevřenou a pohostinnou náruč hlavaňu města.

Jaké měli turisté možnosti občer-
stvení, případně i jiných nákupů jsme
se porozhlédli v neděli odpoledne, te-
dy přímo uprostřed velikonočního
ruchu. Kromě restaurací a kaváren,
byly v centru města otevřeny některé
bufety, lahůdky a cukrárny, jejichž
sortiment postupně zřetelně ubýval.
Většina prodejen však ponechala dve-
ře zavřené. Pátrání po takovém ob-
chodě, který by podle vyvěšené pro-
dejní doby mívá v neděli zavřeno,
ale tentokrát pro velikonoční zákazní-
ky mimofádně otevřel, se podobalo
hledání jehly v kupce slámy. Zatímco
třeba květinové stánky na Václavském
náměstí nabízely dostatek čerstvých
řezaných květin, většina prodejen su-
venýrů a pohledů, snad jenom s vý-
jimkou krámků ve Zlaté uličce na
Pražském hradě, byla k zájmu kolem-
jdoucích lhostejná.

Poněkud větší podnikavost projevi-
li drobní soukromí prodáváci na Sta-
roměstském náměstí. Za doprovodu
amatérských zpěváků se zde mezi
stánky tlačil pestrobarevný dav naku-
pujících. Vybrali keramické a kožené
výrobky, a potěšením prohlíželi právě
dřevěné valašské píšťalky či ferris
na perník. Cíly ruch panoval také na
Karlově mostě, kde se pod každým
sousedím skrýval podnikatel vyhlížejí-
cí zákazníky. Výběr byl rozmanitý,

Před startem kampaně

(stř): Podle předběžných údajů je
v ČR 7,5 miliónu a v SR 3,65 miliónu
voličů, sdělil večera novinářům na
tiskové besedě předseda volební ko-
mise Z. Záhorský. Konečné volební
výsledky za jednotlivé strany, hnutí
a koalice budou patrně podle náměst-
ka předsedy Federálního statistického
úřadu J. Fišera zpracovány a pře-
dány ústřední volební komisí do ve-
čera 10. června a výsledky preferen-
čních hlasů potom do večera 13.
června. Předvolební kampaně začne 1.
května 1990. Bude tedy trvat 38 dní,

vedle obrázků s náboženskou tematí-
kou i více či méně známými pražskými
zakoutkami se objevily fotografie pa-
peže Jana Pavla II., různé náušnice
nebo náramky. Na zahraniční turisty
se smyslem pro humor byly nastraže-
ny odznaky s hlavou V. I. Lenina,
nám už tak známou a okoukanou.
K slavnostní pohodě na nejstarším
pražském mostě přispívali svátečně
obléčení flašinetář, který spoju se
svou paní i repertoárem písní vypařel
jako vystrizený z dávných časů.

Ale vraťme se ještě k zahraničním
turistům. Do svízelné situace se moh-
li dostat v okamžiku, kdy zamýšleli
vyměnit peníze. Směnárna Komerční
banky na pěší zóně byla totiž večera
i v neděli otevřena pouze dopoledne.
Směnárna Obchodní banky zůstala po
oba dny uzavřena stejně jako kance-
lář Čedoku, rovněž poskytující zaha-
raňčím návštěvníkům tuto službu. Ne-

ní divu, že se mnozí obrátili na opa-
děl postávající veksláky, jejichž živ-
nost tak jenom vzkvétala.

Zdá se, že podnikatelský duch, kte-
rý dnes tolik potřebujeme, během ve-
likonočních svátků jaksi zaspal. Ško-
da, vždyť právě město plné turistů
z různých koutů naší země i souse-
dních států mohlo být pro jeho pu-
zení vhodným počátečním impulsem

Rekordní pokles 20,4

(zpa): Turistické kursy prodeje va-
lut zaznamenaly rekordní pokles,
který však byl do značné míry zpō-
soben administrativním vládním opat-
řením. Největší pokles námi uvádě-
ným kursů zaznamenal kurs anglické
libry, kterou si nyní můžete koupit
za 56,06 Kčs (místo 64,20 Kčs) - tj.
pokles o 12,7%. Francouzský frank
je k mámi za 5,07 Kčs (-11,5%),
1 DM za 20,42 (-11,4%), rakouský
šilink za 2,89 Kčs (-11,9%), švýcar-
ský frank za 23,03 Kčs (-11,7%),
1 US dolar za 34,24 Kčs (-12,4%) a
tisíc italských lir za 27,75 Kčs (-11,5
procenta).

V Praze byly předány sanitky značky Renault a Mercedes

Československá záchraná služba
získá díky této akci 110 špičkových
vozu rychle zdravotnické pomoci, kte-
ré by během příštích dvou měsíců
měly začít sloužit ve všech krajích
naší republiky.

Sanitky Mercedes, kterých bylo do-
vezeny dvě desítky, mají zvláštní
technické řešení kol a jsou určeny
zejména pro horský terén. Ostatní vo-
zy jsou francouzské renaultky typu
Masters Tyto sanitky patří ke světo-
vé špičce - jsou nejen rychlé, ale i
prostorné a mají dokonalé pérování,
které zaručuje šetrný převoz pa-
cienta. I jejich vnitřní vybavení je
optimální - ve vozích je klimatiza-
ce, pitná voda, rozvod kyslíku, zá-
suvky na různá elektrická napětí a
zdravotnická technika na světové
úrovni například infuzní
elektrokardioskop, resuscitační

(tř): Věřoux předal zástupci výrob-
ního družstva Granát z Turnova Fran-
tisku Karolína Granátová, která ze-
zručněho šifrista osazený 173 český-
mi praporečny a s rameny z průzračné-
ho skla. Ve středu tohoto díla
je v... s rytinou ukřizovaného Je-
žíše Krista. Francúské hardinál Tomá-
šek ujmil autora Jiřího Urbana a
předsedu družstva Zdeňka Hlubučka.

nezbytné dovážet tyto sanitky za de-
vizy (celkové náklady činí 134 mi-
liónů devizových korun). Tiskový
muvčí ministerstva B. Talab zdůraz-
nil, že dovoz byl v tomto případě je-
dným řešením, protože náš autoimo-
bilový průmysl zatím není schopen
vytvořit a vyrobit vozy na požadová-
né technické úrovni.

zemí či dýchací přístroj pro dospělý
i děti. Cena jednoho takového vozu
přesahuje milión československých ko-
rún.

uspořádali pracovníci ministerstva
zdravotnictví, se ovšem hovořilo ne
jen o dokonalem vybavení nových vo-
zů, ale i o tom, zda bylo skutečně

KSC: Stačí jen se omluvit za umučené a všeobecný úpadek země?

(rč): Strana konstruktivní destrukce, sdružená ve volebním seskupení Svobodného bloku, vydala prohlášení, v němž se praví: V současné době, kdy první tajemník ÚV KSC Vasil Mohorita prohlašuje na stránkách deníku Rudé právo, „že na kandidátce KSC jsou lidé odborně zdatní, převážně vysokoškolsky vzděláni, fundovaní, schopní veřejně vystoupit, otevřeně vyslovit svůj názor a také ho obhájit, ženy i mladí lidé, straníci i nestraníci“ — to nás především zaujalo.

Tak konečně můžeme být klidní, KSC dokončilo svou „proměnu“. Komunistická strana poučena předchozími poučeními směřuje v prvních řadách k nastolení skutečné demokracie v naší republice. KSC se omluvila za mrtvé, za vězněné, za umučené, za vystěhované, za všechny, kterým neumožnila vzdělání, za neutěšený stav naší republiky, za mravní úpadek našeho lidu pod vládou totality, za to, že díky životnímu prostředí a dalším faktorům krátili nám všem život o několik let, za to, že jsme vstoupili dopláceli na funkcionářské platy, na milice, na StB, na armádu, na sovětská vojska, „dočasně“ devastující naši zemi...

Za to všechno pánové „sorry“, stalo se a jedeme dál. Sedíme ve svých křeslech a pracujeme dvacet hodin denně. Mká KSC ústy svých mluvčích.

Podle našeho názoru ale KSC ztratila, vzhledem k napáchaným škodám na vlastním národě, morální oprávnění své existence. Není možno pouze donekonečna se s ní handrkovat o údajně její majetek. Obrovské finanční prostředky KSC byly již dávno investovány do sítě jejích hospodářských zařízení, akciových společností a různých družstev. Rude třeba ustavit skutečně nezávislé komise sestavené ze špičkových odborníků, aby odhalily tyto rezervy a vrátily je zpět lidu, té vrstvě, o kterou nyní před volbami KSC nejvíce usiluje, dělníkům, kteří vinou megalomanie a naprosto nevhodné struktury našeho průmyslu musejí prodělat rekvalifikaci, důchodcům a dalším sociálně nejslabším vrstvám našeho obyvatelstva. Nelze zapomínat ani na živnostníky a podnikatele, kteří byli komunisty ožebračeni a kriminalizováni. Velkou část nákladů za oddělení bezpráví napáchaného KSC ponese naše společnost, my všichni, jako dluh do mnoha dalších let.

Pro všechna výše uvedená fakta vidíme jediné v rozpuštění KSC zárukou pro další svobodné období našich děln. Zároveň se přinášejeme k podání trestního oznámení Klubu právní podpory, Nezávislé vyšetřovací komise a Charty 77 na činnost KSC v letech 1948—1989.

Strana konstruktivní destrukce zaslala rovněž otevřený dopis ministru spravedlnosti paní JUDr. D. Burešové, v němž žádá radikální zárok proti představitelům tzv. třídy

ni justice, kteří dosud zastávají své funkce, zejména na úrovni okresů i krajů. Česká národní rada — praví se v dopise — by měla své soudcovské patenty udělovat pouze těm jedincům, které nestranné prověřkové komise doporučí a nikoliv lidem, kteří jsou doporučováni podivně se rozmáhajícími kuloárními pakti.

Klatovské podniky zveřejnily petici, v níž žádají, aby byla komunistická strana postavena mimo zákon, stejně jako je postavena mimo zákon strana fašistická. V petici se uvádějí prostředky k získání a udržení totalitní moci ve státě a zdůrazňuje se, že v těchto prostředcích, jichž používala KSC i hitlerovská NSDAP, je zjevná podobnost či dokonce shoda. Závěrem závody Kozak, Šumavan, Škoda a Západočeských mlékáren Klatovy vyzývají všechny závody, podniky, obce i města a všechny občany naší republiky, aby se svým podpisem připojili a vyjádřili tak souhlas s touto peticí. Podepsané listy zasílají na adresu: Občanské fórum, závod Kozak, 339 46 Klatovy.

Jednoznačně se stavíme za text dopisu, který městský prokurátor Prahy pan JUDr. Tomáš Sokol adresoval ÚV KSC. Nesouhlasíme, aby byl za tento čin, který i v dnešních podmínkách vyžadoval osobní statečnost, nějakým způsobem postihován, praví se také v dopise členského výboru OS odboru Mězní provozu DP — Elektrická dráhy.

PROHLÁŠENÍ Generální prokuratury ČR

(rč): Generální prokuratura ČR vydala včera prohlášení k dopisu městského prokurátora v Praze adresovaného ústřednímu výboru KSC, které poskytl sdělovacím prostředkům a obdrželi ho také poslanci čs. nejvyššího zákonodárského sboru. Praví se v něm:

Vedení GP ČR se o dopisu JUDr. Tomáše Sokola, městského prokurátora v Praze, adresovaného ústřednímu výboru KSC dozvědělo až po zveřejnění ve sdělovacích prostředcích, obsah dopisu tudíž nebyl žádným vyšším orgánem prokuratury předem konzultován a JUDr. T. Sokol v něm vyjádřil pouze své osobní stanovisko. GP České republiky toto stanovisko — zejména ve zkrácené podobě, v jaké bylo publikováno — nesdílí.

GP ČR odpovědně prohlašuje, že za základ vztahů budovaných ve společnosti po 17. listopadu minulého roku považuje principy tolerance, humanity a demokracie. V činnosti prokuratury je a nadále bude respektován bez zbytku platný právní řád, naprostá nestrannost a apolitičnost. Prokuratura bude trestně sáhat každou trestnou činnost, o které se dozví, a ve své činnosti nebude ustupovat politickým tlakům, ať přicházejí odkudkoliv. Respektování tohoto principu jako bezpodmínečného na-

„Meine Antwort ist immer noch ‚nein‘, Schneider, aber eins muß ich Ihnen lassen — Ihre Show wird immer besser!“

Náš podíl z pomoci

Washington: Československo dostane jeden milion dolarů z pomoci ve výši 4,8 miliónu, kterou ve středu slíbila americká Agentura pro mezinárodní rozvoj čtyřem zemím střední a východní Evropy na upevňování demokracie. Další příjemce této pomoci — Bulharsko — obdrží 1,7 miliónu, Rumunsko 1,5 miliónu a Jugoslávie 270 000 dolarů. Pokud jde o čs. podíl finančního daru, je podle sdělení agentur určen: na výcvikový seminář a infrastrukturální podporu pro opoziční politické strany stojící mimo Občanské fórum; na komunikační a tiskářské prostředky pro svobodné odbory; na státní a regionální střediska pro poučování a osvětu voličů.

Riziková profese

Nepracujte jako televizní inspektor v Severním Irsku. Mohl byste skončit nahý, postřelen, nebo pokryt koňským trusem. S touto „reklamou“ se obrátil ředitel severoirské poštovní správy Danny Carty na potenciální zájemce o profesí kontrolora televizních koncesí ve složitém společenském a politickém terénu této části Spojeného království. Exemplárním příkladem tohoto drsného postupu byl jeden inspektor, jenž byl zavlečen do

čs. přelomilo v letošním prvním čtvrtletí ve srovnání se stejným obdobím loňského roku nejfrekvetovanější hraní přechod na líbu Čech — v Dolním Dvořísti. Živý turistický ruch zde vládne stejně jako na dalších přechodech stáje. Po příletě celních opatření počátkem března se všem znatelně snížil zájem ra kouských turistů, kteří i voři podstát

domu, svlečen do naha a vyhozen zpět jako terč pro místního střelce. Dalšímu inspektorovi bylo zapáleno auto a třetí byl vyvalen ve větru s rozpuštěným koňským trusem. Turistů hodně, nákupů méně (čtk): Záruka čtyřkrát více cizinců

kuratura České republiky vyzývá všechny občany k neúspěšnosti, ale i k rozvaze, klidu a důslednému dodržování právních norem. Jen důstojným svobodným a přísne legálním postojem lze zachovat úroveň odpovědnosti tradicemi naší země a odkazy její historie.“

I ♥ JUDr. D. Sokol!
Ať žije Sokol!
Sokole, Sokole,
ať jezdí bolševici
už jen na kole!

Kristall und Bleikristall

Bei den Hohlglaserzeugnissen unterscheidet man drei Gruppen: 1. Kalknatron-Glas (beispielsweise für Getränkeflaschen, Konserv- und Trinkgläser), 2. hitzebeständiges Borosilikat-Glas (unter anderem für Kaffeekannen, Auflaufformen und Bauglaskörper) und 3. Kristall- und Bleikristallglas. Diese letzte Gruppe gilt als die hochwertigste, denn

sie besitzt die größte Lichtdurchlässigkeit, ist besonders farbrein und klar, funktelt und glitzert, ist schwerer als andere Gläser und läßt sich hervorragend schleifen. All diese positiven Eigenschaften verdanken die daraus hergestellten Trinkgläser und sonstigen Artikel im wesentlichen dem Zusatz von Bleioxid. Nach den innerhalb der EG geltenden Be-

stimmungen muß Bleikristall einen Anteil von mindestens 24 Prozent Bleioxid enthalten, Kristall in der Regel 10 Prozent. Daß die Gläser giftiges Blei abgeben könnten, brauchen Sie im übrigen nicht zu befürchten, denn durch den Schmelzvorgang ist das Metalloxid zu einem festen, nicht löslichen Bestandteil der Glasmasse geworden.

Methoden der Veredelung

Soll schlichtes Glas noch dekorativer werden, bieten sich mehrere Möglichkeiten an: Beim sogenannten Überfangen erhält das geblasene farblose Glas durch Eintauchen in eine farbige Glasmasse einen „Mantel“, in den später Dekore geschliffen werden, so daß der Untergrund wieder hervortritt. Überhaupt ist der Schliff eines der wichtigsten Veredelungsverfahren, wobei durch die verschiedenen Schliffarten, wie Oliven-, Strahlen-, Keil-, Flächen- oder Diamantschliff, jeweils unterschiedliche Effekte erzielt werden. Während man bei der Gravur feine Muster ins Glas ritzt, wird das Dekor beim Ätzen auf chemische Weise eingearbeitet. Sehr beliebt ist auch das Bemalen, sei es ganzflächig, in zierlichen Mustern oder in Form von Gold- und Platinbändern. Die neueste Dekorationsform bezeichnet man als Sandstrahlen. Hierbei werden feinste Materialteilchen auf die vorgesehenen Flächen geschleudert, um diesen ein mattes Aussehen zu geben.

So entsteht Glas

Obwohl jede Glashütte ihr Geheimrezept hat, sind die Zutaten und die Herstellung von Glas im wesentlichen gleich: Eine Mischung aus Quarzsand, Soda, Pottasche und Kalk wird mit verfeinerten Zusätzen verührt und bei Temperaturen über 1400 Grad geschmolzen. Hat sich nach Stunden die Glasmasse gleichmäßig und blasenfrei verbunden, entnimmt der Glasmacher mit seiner Glas-Pfeife aus dem flüssigen Material einen kleinen Klumpen, bläst ihn ein wenig auf, taucht die Glaskugel erneut in die Schmelze und formt sie durch Blasen und Drehen mit Hilfe von Holzwerkzeugen vor. Je nachdem, ob ein Trinkglas oder eine Karaffe geschaffen werden soll, bläst der Meister das Glas in eine entsprechende Form. Später wird der Stiel oder Henkel angesetzt. Alles muß schnell gehen, weil das Glas rasch erstarrt; daher greifen viele Hände gleichzeitig zu. Eine hand-

Opět Čapkovy Hovory

(Jd): Nakladatelství Čs. spisovatelé uvádí dnes opět po dlouhé době jako součást Spisů Karla Čapka mimořádný a nově koncipovaný svazek, který zahrnuje takřka celou Čapkovu mäsarykovskou publicistiku: Hovory s TGM, Mlčení s TGM a Čapkovy publicistické články z 20. a 30. let. Soubor dokumentuje vztah i názory dvou velkých českých myslitel'ských osobností. V doslovu M. Pohorský analyzuje některá nová a první zveřejňovaná fakta. Kniha bude ode dneška v prodeji v knihkupectví ČS v Praze na Národní třídě.

werkliche Herstellung ist teuer und wird meist nur noch für Gläser mit exklusivem Anspruch angewandt. Preiswerter und in hohen Stückzahlen können Gläser heute in Glas-Blasautomaten gefertigt werden. Es gibt schon so hochpräzise Maschinen, daß nur Fachleute industriell hergestellte Gläser von mundgeblasenen unterscheiden können. Preßglas hingegen erkennt man meist an seiner Naht, zum Beispiel am Trinkglasfuß.

Poruchy na vozecch slavné značky

I mistr tesař se někdy utne, potvrzuje informace agentury Kjôdd z Japonska. Podle vládních zdrojů muselo být povoláno k opravě všech 1247 vozů renomované automobily Mercedes-Benz, které byly dovezeny v období od loňského listopadu do letošního března. Nařízeny se týká celkem jedenácti modelů, včetně 300 SE, 420 SEL a 300 CE 24. Důvodem nepřijemného opatření jsou poruchy, které byly objeveny v závěsném systému předních kol a na krytech z umělé hmoty na ventilátorech. Dosud nedošlo v důsledku technických závad k žádné dopravní nehodě, ale dopravce západoněmeckých automobilů oznámil, že špatné díly vymění do tří měsíců.

Neobyčejná akce občanské gardy založené v 17. století proběhla v hornorakouském městečku Murau. Cílem gardistů bylo získat střelivo pro původní karabiny. Ještě vloni se sice podařilo odpálit slavnostní salvu díky tzv. recyklovačím patronám, ty se však plní střelným prachem se značnými potížemi. Díky perestrojce byl nyní problém vyřešen. Dopis, který napsal náčelník gardy Rudolf Paschek M. Gorbačovovi, vyvolal sice zpočátku velký zmatek na nejvyšší diplo-

matické úrovni, nakonec to však vedlo ke kontaktu se sovětským munitním závodem Bajkal, který je podřízen ministerstvu obranného průmyslu, a který dodnes vyrábí přesně takové patrony, jaké v Murau potřebují. Zástupci gardy nakonec dostali pozvání k návštěvě SSSR a v napoleonských uniformách odjeli do Moskvy, kde munici převzali. Svým moskevským hostitelům poděkovala garda po svém: Čestnou salvou odpálenou před Kremlem!

Útočili na plot

PRAHA (med): Nesmyslné řádění části diváků na tribunách Bohemians kulminovalo v prvních minutách II. poločasů a rozhodčí Stieglor musel na dlouhé minuty utkáni přerušit. Varování však přišlo už před samotným začátkem zápasu: tři dýmavice vhnuli spáranosti vtažkonoši. kolem hostujícího gólmanna Stejskala protelil svazek klíčů. O přestávce pořadatelské služba spolu s policisty nepochopitelně umožnila fanoušům v zeleném přerušit se druhou branou. Klokan i rudí se tak dostali jen na pár metrů od sebe. Slabý kordon pak nezabránil vzájemnému sířetu, nic nepomohly ani proudy vody ze sířkaňak. Když začali fanové letenských demolovat plot kolem hřiště, přišlo pruršení. K uklidnění potom domluvou se snažili přispět i kapitan Hašek, Bialik. Čehala a další spáranosti bráti a zejména hrozba, že rozhodčí utkáni ukončí. Křid však zajistil až nástup 67 příslušníků VB. Mimochodem - už v páté přišel do sekretariátu Bohemians anonym, podepsaný spáranými fanoušky a obsahující vřábřezku, že jim vypálil dřevěnou tribunu

SBÍRKA NA NOVÉ ZVONY

Středisková obec Herálec leží v jižním okraji okresu Havlíčkův Brod, na hranicích krajů Jihomoravského a Jihočeského. Na věži mřstního kostela sv. Bartoloměje už nejsou bezmála padesát let zvony. Poslední byly poráženy nákladem 30 000 Kč v roce 1932. Jejich hlas se sřilí krajem necelých deset let. Začátkem roku 1942 byly z nařzení okupačních úřadů seřmuty a odvezeny. Nyní se z podnětů věřících ustavil výbor pro nové zvony. Bude to však vyžadovat značné úsilí i velkou finanční částku, která je nyní nejméně osmkrát vyšší než u zvonů původních. Proto je organizována dobrovolná sbírka mezi farmáky a příspěvky jsou ukládány na účet u Státního spořitelny v Havlíčkově Brodě (č. účtu 34442-528 - Zvony). Vítena je pomoc i od přátel tohoto kouta Vysočiny, rodáků, spolků a všech lidí dobré vůle.

VÁCLAV ULRICh, Kolječin

Poslanci o AIDS

(čtk): Vládní úřady federálních zákontů o bytovém, spotřebním a jiném družstevnictví a o Čs. akademii všě projednali věera v Praze členové výboru ČNR pro průmysl a stavebnictví, školství a vědu, národní výbory a národnosti, obchod, služby a dopravu, kulturu a výchovu, životní prostředí, ústavně-právní a zdravotního a sociálního výboru. Odpovědně informoval členy zdravotního a sociálního výboru ČNR vedoucí oddělení epidemiologie ministerstva zdravotnictví a sociálních věcí ČR G. Waller o epidemiologické situaci v České republice a o opatřeních proti AIDS a jeho rozšřřování. V desřřlech zeulích bylo k 28. 2. 1990 dtepnostikováno 18 plně rozvinutých případů AIDS, 39 nemocných v prvním a druhém stadium a 85 případů zatím bez klinických příznaků.

Der Fallschirmspringer zieht die Reißleine und . . . nichts passiert. Im raschen Tempo saugt er zur Erde. Da kommt ihm ein Mann entgegen mit einem Schraubenschlüssel in der Hand. „Reparieren Sie Fallschirme?“ ruft der Springer. „Ne“, antwortet der Mann, „Gasleitungen!“

Svatý Otec se učil česky

O papeži Janu Pavlu II. je známo, že ovládá deset jazyků a navíc, že oslovuje aspoň v krátkém pozdravu věřící z celého světa v jejich řeči. Přesvědčil se o tom každý, kdo měl v zájmu příležitost zúčastnit se audience v Římě a v minulých dnech i milióny televizních diváků a rozhlasových posluchačů, kteří sledovali přímý přenos velikonočního poselství Svatého Otce.

Jan Pavel II. se velice odpovědně připravoval i na cestu do naší země. Zahrnul to při krátkém rozhovoru v předvečer jeho návštěvy, rektor české koleje Nepomucenum v Římě msgr. ThDr. Karel Vrána, který byl přímým svědkem této přípravy. I když mateřština Svatého Otce je velice blízká naší mluvě — mohlo by se zdát, že pro Poláka není těžké naučit se česky a slovensky — právě s touto příbuzností jsou potíže. Svátý Otec proto pozorně sledoval výslovnost i intonaci.

„V sobotu před Květnou nedělí se sešla v jeho kapli česká skupina z Nepomucena a společně jsme sloužili mši svatou v našem jazyce,“ sdělil

nám ThDr. K. Vrána. „Byla to, jak sám řekl, první pruba, chtěl spolu s námi číst liturgické texty i modlit se. Pak nám řekl — to máte radost, že také papež dělá chyby. Má zvláštní dar humoru, ale myslím si, že mu velmi záleží na tom, aby mu každý u nás dobře rozuměl a pochopil myšlenky, jimiž nás chce oslovit. Jste si pak ještě znovu probral liturgické texty, v Římě působí dost Cechů a Slováků, s nimiž se může poradit.“

Ano, v uplynulých čtyřiceti letech hledal v Římě útočiště mnoho mladých mužů, kteří chtěli svobodně sloužit Bohu a církvi a ve své vlasti pro to neměli podmínky. Jedním z nich je i msgr. K. Vrána. Studoval v Nepomucenu, v Římě byl také vysvěcen na kněze. V mladičké naději — jak sám říká — doufal, že se bude moci brzy vrátit. Nestalo se tak. Za 45 let pobytu v zahraničí je letos podruhé doma na krátké služební cestě, aby nabídl českým, moravským i slovenským dlečezím určitě možnost studia bohoslovce. Ti, co budou do Říma vysláni, už se nemusí obávat, že by svou rodnou zemi spatřili až za dvacet nebo čtyřicet let.

Československo se otevírá světu

(kř): O čs. finanční politice a v této souvislosti i o tom, jak se Československo otevírá světu, hovořili na včerejší tiskové besedě Úřadu představenstva vlády ČSFR federální ministr financí V. Klaus a předseda SBČS J. Tošovský.

V souvislosti se zásadami hospodářské reformy u nás V. Klaus zdůraznil nezbytnost změny vlastnických vztahů v čs. ekonomice. V této souvislosti půjde o vytvoření zákonů o jednotlivých typech podniků. Dále se připravuje zákon významnější, který se bude pravděpodobně jmenovat transformační zákon. Stane se originálním pokusem o přetvoření vlastnických vztahů v čs. ekonomice — o přeměnu podniků státního typu do privatizovatelné podoby, do státních akciových společností. O některých krocích k vytvoření finančního trhu u nás hovořil dále J. Tošovský. Uvádí, že s akciovými společnostmi a s procesem privatizace bude spojených akciový, dříve či později organizovaný na burze cenných papírů. V souvislosti s devizovým trhem uvedl, že v návaznosti na připravova-

nou hospodářskou reformu připravuje banka novou koncepci, nazvanou vnitřní směřitelností koruny. Umožňovala by podnikům přístup k devizám.

O středečním jednání naší skupiny Mezinárodního měnového fondu a Světové banky ve Vídni V. Klaus řekl, že Československo podepsalo vstup do tzv. belgické skupiny MMF. Jejími členy jsou dále Belgie, Rakousko, Maďarsko, Lucembursko, Turecko. V úvodu připadala ještě skupina nizozemské. Dál jsme přednost této, protože jsou zde dvě významné země, se kterými ČSFR rozvíjí výraznou politickou a ekonomickou aktivitu. Navíc Československo dostane od r. 1992 místo ve výkonném grémiu ředitelů Světové banky jako první východoevropská země v historii.

Bude summit v Československu?

Prezidentovo pozvání G. Bushovi a M. Gorbačovovi

(čtk): Prezident ČSFR V. Havel zaslal 12. dubna prezidentu USA G. Bushovi a prezidentu SSSR M. Gorbačovovi dopis následujícího znění: „Vážený pane prezidente, s radostí jsem přijal zprávu, že je stanoven termín vašeho nadcházejícího pracovního setkání. Pevně věřím, že vaše jednání bude úspěšné. Zároveň si dovoluji připomenout vám nabídku, kterou jsem svého času vyslovil veřejně a později s vámi projednal i osobně, totiž nabídku, aby se vaše další setkání, které bude, jak předpokládám,

mohla už na podzim, konalo v ČSFR. Vím o komplexu objektů uprostřed krásných slovenských hor, který by byl podle mého názoru pro takové setkání neobyčejně vhodný. Trvá-li váš příznivý poměr k mé nabídce, prosím, abyste brzy vsvali své experty k prozkoumání zmíněného komplexu. Naše země by si považovala za velkou čest, kdyby vám směla poskytnout optimální podmínky ke klidným debatám o nejzávažnějších problémech současného světa a jeho lepší budoucnosti.“

Hier putzt der Roboter

ANTIBES, 24. April (AFP). Das erste vollelektronische Zimmermädchen, das auch unter den Betten saubermacht, haben zwei französische Elektronikingenieure entwickelt. Der Roboter namens

Tekodex ist bereits versuchsweise in einem Hotel bei Antibes im Einsatz. Er orientiert sich ohne vorherige Programmierung dafür an der Wand, reinigt ein Zimmer in sieben Minuten und kehrt nach getaner Arbeit von allein auf seinen

Sockel an der Tür zurück.

Die Erfinder und Erbauer, Bernard und André Jonas, haben nach eigenen Angaben drei Jahre an ihrer Wundermaschine gearbeitet, die „das Ergebnis 25jähriger Erfahrung in der Automation und Robotik bei IBM ist“.

Für Hotels und die gewerbliche Gebäudereinigung soll Tekodex in sechs Monaten zum Stückpreis von 70 000 Francs (21 000 Mark) in Serie lieferbar sein.

ČSFR-Vatikán: na úrovni velvyslanců

(čtk): Československá federativní republika a Svátý stolec vedeny přáním, podpořit vzájemné přátelské vztahy se společně dohodly obaovít diplomatické styky na úrovni velvyslanců Československé federativní republiky a Apoštolské nunciatury Svátého stolce.

Svíce pro kardinála

(st): František kardinál Tomášek přijal ve své rezidenci manželský pár ze Svýcarska, který mu pro oltář sváté Anežky v chrámu sv. Víta věnoval obrovskou svíci s plastickými barevnými symboly. Svíce je půldruhého metru vysoká a nese znaky řádu křesťanských a františkánů, obraz svaté Zuzany podle starého breviáře, zkrácené ruce Kristovy, přemyslovskou orlici, papežský znak a znak Františka kardinála Tomáše. Mezi těmito symboly je latinský text, že svíce je ke cti svaté Anežky, svatořečené 12. listopadu 1989 papežem Janem Pavlem II. za přítomnosti Františka kardinála Tomáše. Manželé MUDr. Heleň a MUDr. Jaroslav Zajícovi byli v těchto dnech po 22 letech poprvé v Praze, emigrovali v roce 1968. a jsou už švýcarskými státními občany. František kardinál Tomášek jim věle poděkoval a udělil jim i pro jejich matky své pozhřebání.

Bestialita na Velký pátek

(čtk): V pátek 13. dubna odpoledne u obce Dolní Třešňovec na Lanškrounsku se pokusili dva zločinci o bestialní vraždu osmdvacetiletého mužského dítěte. Náhodný automobilista spatřil na skládce odpadků dva muže neřádně kopající do ležící osoby. Okamžitě to oznámil Bezpečnosti, společně se vrátili zpět na skládku, kde v zemi nalezi polozahraného muže. Téměř svinčeného, svázaného, silně zakrváceného s rozmláceným obličejem a bez známek života. Záhy se podařilo zadržet jednoho z pachatelů — dvakrát soudně trestaného dvacetiletého muže — později byl zatčen i druhý pachatel — sedmkrát soudně trestaný občan rovněž z Lanškrouna. Na oba zločince uvalil okresní prokurátor v Ústí nad Orlicí všeobecnou vazbu. Motiv vražedného jednání je předmětem dalšího vyšetřování. O život poškozeného bojují lékaři.

Bestialita na Velký pátek

(čtk): V pátek 13. dubna odpoledne u obce Dolní Třešňovec na Lanškrounsku se pokusili dva zločinci o bestialní vraždu osmdvacetiletého mužského dítěte. Náhodný automobilista spatřil na skládce odpadků dva muže neřádně kopající do ležící osoby. Okamžitě to oznámil Bezpečnosti, společně se vrátili zpět na skládku, kde v zemi nalezi polozahraného muže. Téměř svinčeného, svázaného, silně zakrváceného s rozmláceným obličejem a bez známek života. Záhy se podařilo zadržet jednoho z pachatelů — dvakrát soudně trestaného dvacetiletého muže — později byl zatčen i druhý pachatel — sedmkrát soudně trestaný občan rovněž z Lanškrouna. Na oba zločince uvalil okresní prokurátor v Ústí nad Orlicí všeobecnou vazbu. Motiv vražedného jednání je předmětem dalšího vyšetřování. O život poškozeného bojují lékaři.

Veřejné mínění pod lupou

(re): Ve dnech 27. března až 4. dubna uskutečnil Institut pro výzkum veřejného mínění řadu průzkumů veřejného mínění. Dotazován byl reprezentativní vzorek obyvatel ČSFR starších patnácti let o počtu 726 osob.

Dle výsledků těchto průzkumů považuje pouze šest procent řádných pro správné prosazování své požadavky pomocí stávek, 46 procent lidí si myslí, že záleží na tom, oč jde a 43 procent respondentů považuje stávky jako způsob řešení problémů za ne-správné.

Obavy z veřejné bezpečnosti vyslovilo 15 procent občanů, důvěru vyslovilo 76 procent dotázaných. 38 procent obyvatele se dosud domnívá, že by bývalá Státní bezpečnost mohla zasáhnout do svobodného vývoje naší země, 60 procent se domnívá, že tato možnost není. O tom, že by mohla negativně ozbroujeně zasáhnout ČSLA je přesvědčeno deset procent dotázaných a tuto možnost vyvolalo 80 procent respondentů. V současné době 16 procent dotázaných přimoví možnost ozbrojeného zásahu Lidov. ch

miliónů. 72 procent v tuto možnost již nevěří. Proti trestu smrti je 33 procent lidí, pro jeho zachování se vyslovilo 49 procent. 18 procent neví, či se nemůže rozhodnout, jen tři procenta občanů považuje za prioritní jednání o změně názvu republiky. Státního znaku a vlajky. 31 procent obyvatele považuje za nejlibějšího projednat zákony z oblasti sociální politiky a důchodového zabezpečení. 23 procent řádných považuje za prioritní přijetí nových zákonů o státních a družstevních podnikách a akciových společnostech. Na zákon o soukromém podnikání netrpělivě čeká 17 procent lidí.

Nadstrážmistři s podmínkou

(Č): Vojenský obvodový soud Praha věru vynesl další z řady rozsudků, které mají uzavřít brutální zá- kruk bezpečnostních sil ze 17. listo- padu 1989 večer v Praze na Národní třídě. Před jeho trestním senátem sta- vali dva příslušníci SNB — nadstráž- mistři Oto N. a Zdeněk G. (oba shod- ně narození v roce 1965), kteří byli při zákroku proti studentům zařazeni do školního pohotovostního oddílu. Žaloba vojenské obvodové prokuratu- ry Praha je vinila ze spáchání trest- něho činu zneužívání pravomoci ve- řejného činitele. Oba napadli stude- ta Martina B. Nadstrážmistr Oto N. jej podle obžaloby neoprávněně tahal za vlasy, vyhrožoval mu ostříháním a nutil ho zpívat národní písničky. Obdobného jednání se dopustil ještě v jednom případě, avšak poškozeným byl tentokrát mladík ve věku asi 17 let, jehož totožnost se nepodařilo zjis- tit. Druhému z obviněných — Zdeň- kovi G. — kladl prokurátor za vinu, že Martina B. udeřil rukou dvakrát do obličeje. Během soudního řízení se nadstrážmistr Oto N. přiznal a proje- vil nad svým jednáním lítost. Pouka- zoval přitom na to, že trestný čin spáchal za tíživé situace, zatímco nadstrážmistr Zdeněk G. svou trest- nou činnost popíjel. Ale také jeho vi- na byla prokázána dokazováním, ze- jména výsledkem poškozeného a svěd- ků z řad příslušníků SNB, prokázá- na. Soud proto, po zvážení všech okolností případu, odsoudil Oto N. k trestu odnětí svobody na 6 měsíců s podmíněným odkladem na jeden rok a Zdeňka G. k trestu odnětí svobody na 10 měsíců s podmíněným odkladem na dva roky. Oto N. se odvolání proti rozsudku vojenského obvodového soudu Praha vzdal, Zde- ňěk G. se, stejně jako prokurátor, ne- vyjádřil. Rozsudek dosud nenabyl právní moci.

Der Papst in Prag 500 000 Menschen beim Gottesdienst im Freien

Papst Johannes Paul II. hat am Wochenende bei seinem Besuch in der Tschechoslowakei an die Welt appelliert, nach dem Einsturz des marxisti- schen „Turms von Babel“ alle „Mauerniederzureißen, die Men- schen und Nationen

trennen“. Ganz Ost- europa sei „durch die gewaltsame Anwen- dung einer materialis- tischen Ideologie“ verkrüppelt worden. In Prag kamen 500 000 Menschen zu einer Messe unter freiem Himmel. Es war der größte Gottesdienst

seit Menschengegen- den. Johannes Paul reha- billitierte den von ei- nem päpstlichen Kon- zil als Ketzer verurteil- ten tschechischen Re- formator Johannes Hus. Er war 1415 in Konstanz verbrannt worden.

Ost-Touristen abgewiesen

BUDAPEST, 24. April (dpa). Rund 2400 Touristen aus osteuropäischen Ländern sind allein am Sonntag an der ungarisch- jugoslawischen Grenze abgewiesen wor- den. Sie konnten dem von Jugoslawien seit 1. April geforderten Pflichtumtausch von 200 Dollar in Dinar nicht nachkom- men, berichtete die ungarische Nachrich- tenagentur MTI am Montag. Unter den Zurückgewiesenen waren mehr als 1200 Sowjetbürger, 300 Ungarn, 300 Polen, 200 Rumänen und Bulgaren und etwa 100 Tschechoslowaken.

Castro ist der Nächste

Fidel Castro ist in Not. Getreide- lieferungen aus der Sowjet- union bleiben aus. Auf der Karibik-Insel verfaulen die Zi- trusfrüchte. Brot und Viehfut- ter werden knapp.

Seit 1959 regiert der bärtige Revolutionär das Land. Die Wende, die Gorbatschow eingelei- tet hat, traf auch ihn. Vier Milliarden Dollar Unterstützung zahlte Moskau pro Jahr an den stets hungrigen und armen Genossen. Die Sowjets können sich das nicht mehr leisten.

Castro ist zäh und entschlossen. Bevor er aufgibt, wird er sich wie die rumänische „Securitate“ aufhängen. Wenn er die Tür zuschlägt, hört es die ganze Welt.

CASTRO, ODEJDI BYSTRO!

Ceausescu weinte

Bukarest - In den letzten Minuten seines Lebens weinte der rumänische Diktator Ceausescu, seine Frau flehte um Gnade. In einem Video, das die Pariser TV-Anstalt TF1 gestern ausstrahlte, rief Elena Ceausescu vor der Hinrichtung: „Vergreift euch nicht an uns!“ Als sie gefesselt wurde, schrie die Todeskondolatin: „Kinder, ihr zerquetscht meine Hände. Warum? Ich habe euch doch wie eine Mutter gehegt.“ Ceausescu sagte nichts, über sein Gesicht liefen Tränen.

● Moskau hat die Plattform (frak- tion) der KSSS) und die KSSS) als „antirevolutionäre“ bezeichnet. Die KSSS) hat sich für die KSSS) als „antirevolutionäre“ bezeichnet.

● Pražský primátor J. Kořán a hamburský první starosta H. Voscherau podepsali včera v Hamburku dohodu o partnerství mezi oběma městy.

● Pankáči contra Vietnamci. Porvali se ve stanici metra Moskevská, cestou z rockového koncertu v Praze 9. Dva naši občané byli pobodáni, jeden utrpěl lehčí zranění. Zabaveno bylo 14^{1/2} hořů, dvě lahve, dvacet železných tyčí, palička na maso, železná šrou- bice, kamery a osm dřevěných tyčí. Reakce vzbudili až služební psi.

Wirtschaftliche Krise in der UdSSR schlimmer denn je / Rüstungsausgaben falsch geschätzt ?

WARRENTON (rtr). Ausnahmsweise einmal sind sich sowjetische Fachleute und die Experten des amerikanischen Geheimdienstes CIA einig: Die sowjeti- sche Wirtschaft steckt tiefer denn je in der Krise. Im idyllischen Hinterland Washingtons, in Warrenton im Bundes- staat Virginia, berieten beide Seiten am vergangenen Wochenende den Stand der Reformen, mit denen Präsident Michail Gorbatschow sein Land dem marktwirt- schaftlich System annähern will. „Die Reformen, die unsere Regierung ausgerufen hat, sind nicht verwirklicht worden, wie jeder weiß,“ stellt Wladimir Tichonow resigniert fest. Er gehört dem Kongreß der Volksdeputierten an und war einer von rund einem Dutzend rang- hoher Spezialisten, die vor den Wirt- schaftsexperten des amerikanischen Kongresses und des CIA ein düsteres Bild von der ökonomischen Situation in der Sowjetunion zeichneten. Danach droht der Volkswirtschaft in der UdSSR der Zusammenbruch — eine Einschät- zung, die der CIA schon am Freitag dem Kongreß übermittelt hatte. In dem Be-

richt heißt es unter anderem, die Proble- me in der UdSSR hätten „fast krisenhaf- te Ausmaße“ erreicht (siehe auch Seite 5 gestrige FR). Ferner verweist der Ge- heimdienst auf die weitverbreitete Unzu- friedenheit und die Armut der Bürger so- wie auf die mangelnde Produktivität der sowjetischen Industrie. In einem wichtigen Punkt traten in Warrenton allerdings unterschiedliche Auffassungen zutage. Die sowjetischen Experten erklärten zur Überraschung ihrer Gastgeber, die UdSSR wende immer noch weit mehr für Verteidigung auf, als der CIA vermute. Oleg Bogomolow, Direktor eines Mos- kauer Wirtschaftsinstituts und Deputier- ter im Kongreß, erklärte, die Verteidi- gungsausgaben lägen bei 20 bis 25 Pro- zent des Bruttosozialprodukts. Der CIA habe sich um zehn Prozent nach unten verschätzt. Die Gesamtkosten für das Mi- litär lägen bei 200 Milliarden Rubel und nicht bei 77 Milliarden Rubel, wie dies die Moskauer Regierung vor kurzem mit- geteilt habe. Nick Eberstadt vom Volkswirtschaftli-

chen Institut der Harvard-Universität, der die Konferenz leitete, veranlaßte die- se Auskunft zu der sorgenvollen Bemerkung, daß der amerikanische Geheim- dienst dann wohl auch die Kriegsbereit- schaft der Sowjetunion unterschätzen könnte. Doch wurde das nicht näher dis- kutiert, denn die Runde war sich darin einig und die sowjetischen Teilnehmer be- stätigten es, daß Moskau seinen Militär- aufwand in den nächsten fünf Jahren um etwa 50 Prozent kürzen werde. Die wirt- schaftliche Situation lasse überhaupt kei- ne andere Wahl, betonte Bogomolow. Tichonow und andere sprachen sich da- für aus, in der Sowjetunion die Staatsmo- nopol abzuschaffen und der freien Wirt- schaft Entfaltungsmöglichkeiten zu ge- ben. Als besonderes Problem bezeichnet Tichonow die hohe Ineffizienz der Land- wirtschaft. Die Agrarproduktion der UdSSR betrage nur 42 Prozent des ame- rikanischen Niveaus. Der amerikanische Farmer sei etwa siebenmal so produktiv wie ein sowjetischer Bauer. Dies liege größtenteils an der Planwirtschaft und veralteten Techniken.

... und dann no an Kini

MÜNCHEN, 23. April (AP). Die konser- vative Bayernpartei hat angesichts der Diskussion um eine Neugliederung der Bundesländer einen Zusammenschluß von Bayern und Österreich gefordert. Die Gründung einer Alpenföderation könne „zusammenfügen, was zusammengehört“, hieß es in einer Mitteilung der Partei am Montag in München. Ihr Sprecher, Rudolf Drasch, plädierte für eine politische und wirtschaftliche

Loslösung Bayerns aus dem Bundesge- biet. Ein Bündnis zwischen einem eigen- ständigen Freistaat und Österreich sei „europäisch und historisch begründet“.

PREZIDENT ČSFR Václav Havel jme- noval mimořádnou a zplnomocněnou velvyslankyni ČSFR ve Varsavě paní Markétu Fialkovou. Rovněž jmenoval Milostava Kočárka novým mimořádným a zplnomocněným velvyslancem ČSFR ve Švýcarské konfederaci.

Ožil Tyršův dům 13.4.90

PRAHA (Č): V pátek se vrátil Tyr- šův dům do vlastnictví Českosloven- ské obce sokolové a už v sobotu a v neděli ožila jeho tělocvična pra- vým sokolským ruchem. Za Švýcar- ska, Rakouska a Kanady přijeli čle- nové náčelnictva útřední Sokola ze zahraničí, aby zde řídili cvičení skladeb na slet v Paříži. Za pou- běhy pár týdnů je zvládli u nás so- kolové plní nadšení. Ze se opět mo- hli soustředit v obnovené obci. V Tyršově domě čekají na další pří- bližky jednot.

● Turci mezi sebou. Turka A. T. tu- řistického průvodu, vyřadilo v sobotu šest jeho krajanů pod záminkou tlu- močení do mikrobusu. V obci Nedvězí

CIA-Direktor bescheinigt Gorbatschow Scheitern der Perestrojka

„Wirtschaftliche Lage verheerend“ / Waschpulver und Zucker im ganzen Land rationiert / Gute Aussichten für DDR und CSFR

WASHINGTON, 22. April (Reuters). Die Wirtschaftskrise in der Sowjetunion hat nach Erkenntnissen des US-Geheimdienstes CIA 1989 verheerende Formen angenommen und kann sich im laufenden Jahr noch weiter verschlimmern. Das Vorjahr sei das schlechteste seit der Machübernahme durch Präsident Michail Gorbatschow 1985 gewesen, erklärte der stellvertretende CIA-Direktor John Helgerson am Freitag vor einem Wirtschaftsausschuß des Kongresses. Industrieproduktion, Bautätigkeit und das Transportwesen hätten stagniert oder sich sogar verringert.

Ende 1989 seien von insgesamt 1200 Konsumgütern nur 50 jederzeit erhältlich gewesen, sagte Helgerson. Fleisch- und Wurstwaren seien in rund einem Fünftel

der größeren Städte rationiert gewesen, Seife, Waschpulver und Zucker fast im gesamten Land. Die Pläne zur wirtschaftlichen Gesundung seien unfachmännisch umgesetzt und zudem durch die Auswüchse der zentralen Planung behindert worden. Außerdem sei das Land durch Naturkatastrophen sowie Streiks und Konflikte von Völkerschäften belastet worden.

Für das laufende Jahr zeichne sich ab, daß die Wirtschaft weiter stagnieren oder leicht abfallen, den Inflationsdruck dominiert werden und die Warenknappheit anhalten werde. Die Entwicklung im ersten Quartal 1990 deute darauf hin, daß die Reformprogramme nicht gegriffen hätten, sagte der CIA-Direktor. Ethische Auseinandersetzungen und Arbeitskon-

flikte hätten gegenüber 1988 die Lage sogar noch weiter verschärft.

Ein Vertreter des militärischen Geheimdienstes (CIA) teilte dem Ausschuß mit, die bedrohliche Wirtschaftskrise und der politische Wandel im Ostblock hätten zu einer Reduzierung der sowjetischen Militärausgaben von vier bis fünf Prozent geführt. Moskau schränke die Produktion von Panzern, Flugzeugen und anderen Waffensystemen ein und habe 80 ältere Kriegsschiffe ausgemustert. Diese seien aber zum Teil durch neuentwickelte Schiffe und U-Boote ersetzt worden. Der Trend zur Modernisierung bei verringerter zahlenmäßiger Stärke setze sich fort. Zudem sei der Abzug der meisten, wenn nicht aller Sowjettruppen aus Osteuropa nur noch eine Frage der Zeit, hieß es in

dem DIA-Bericht. Günstiger beurteilt der CIA die wirtschaftliche Zukunft vieler anderer Ostblockstaaten, die sich vom Kommunismus losgesagt haben und nun auf die Marktwirtschaft zusteuern. Der Schlüssel zu ökonomischer Erholung liege darin, inwieweit es diesen Ländern gelinge, privates Kapital anzulocken. Dies werde davon abhängen, wie stabil sie die wirtschaftlichen und politischen Rahmenbedingungen gestalten könnten, sagte Helgerson. Polen sei auf dem Weg dahin. Der DDR, der CSFR und Ungarn könne ein erfolgreicher Start schon Ende des Jahres gelingen. Im Gegensatz dazu wird Jugoslawien und Rumänien wegen tiefverwurzelte Probleme nach Ansicht des CIA ein baldiger Aufschwung verwehrt bleiben. **X**

Temné síly KSČ stále působí

(čtk): Koořdináční výbor OF a VPN ústředních orgánů poskytl ČTK otevřený dopis, adresovaný prezidentu republiky, předsedovi Federálního shromáždění, předsedovi federální vlády a předsedám národních vlád. V dupise se uvádí:

„Čtyřicet let se vytvářela nomenklaturní řídicí struktura ústředních úřadů. Dnes je vzájemně propojena sítí velmi úzkých politických i osobních vztahů. Chápeme, že zásah do této utužené a disciplinované struktury je ožehlavý, považujeme ho však za nezbytný. Naše požadavky na výměnu alespoň určité části nejkompromitovanějších náměstků a ředitelů vytyčené koncem roku 1989 na základě především morálních a politických hledisek dnes dostávají i odborný podklad. Stále více se přesvědčujeme, že tito lidé nejsou ochotni či schopni se svých minulých názorů a vazeb zřítci a ve své profesní činnosti komplikují fungování úřadů. Velmi často se přímo vnucuje podezření, že toto retardující působení různých vedoucích pracovníků je koordinováno a podporováno z formál-

ně sice zaniklých, ve skutečnosti zřejmě existujících původně komunistických center.

Na jedné straně to vede k růstu nespokojenosti a fluktuacních tendencí u řadových pracovníků a nižších vedoucích (zejména schopných a odborně zdatných), na druhé straně se vážně zpomaluje a komplikuje postup reform v centru státní správy, což je vzhledem k dosahu a významu těchto institucí zvláště nebezpečné. Postupem času značně klesá ochota řadových pracovníků k jakémukoliv veřejnému kritickému vystoupení, a to i z existenčních důvodů. Zároveň roste sebejistota nomenklaturních náměstků a ředitelů v jejich funkcích.

Naše republika má podle našeho názoru ve skutečnosti dost kvalifikovaných lidí schopných ve velmi krátké době překonat všechny problémy přechodu na novou funkci a hlavně nejsou tolik zatíženi minulostí a starými návyky.

Proč se členové federální i republikových vlád a představitelé dalších ústředních orgánů stále uprtněji brání vrazit klín do stále existující „nomenklaturní“ struktury ve vedení svých úřadů výměnou alespoň části náměstků a ředitelů? Proč odmítají dokonce přihlížet i k přímým důkazům morální a koneckonců často i odborné nezpůsobilosti? Proč jeví stále menší ochotu vážně jednat s OF svých úřadů a institucí a dokonce doporučují více méně nepokrytě, aby ukončila svoji činnost?

Můžeme si opravdu být jisti, že mají vlády situaci ve svých úřadech pevně v rukou a že ty úřady jsou schopny rychle a spolehlivě řešit obrovské úkoly rozbití centralismu politického i hospodářského?

Neplatí opět, že pod svícnem bývá tma?

THE THOU!

ZNÁMKY S T. G. MASARYKEM. Náš čtenář Miloslav Zvěra z města Berwynu v USA, nám poslal dopis, v němž píše o známce v hodnotě 4 centů s portrétem prezidenta Masaryka, která byla vydána ve Spojených státech začátkem padesátých let. Vyšla v emisi nazvané Hrdinové svobody. Kromě toho vydala americká pošta i příležitostnou známku k 100. výročí S. kola. „Těštil jsem se,“ píše M. Zvěra, „že známka s Masarykem bude posílovat u nás doma, až začnou docházet dopisy a na nich tato známka. Bohužel se to nestalo a navzdory všem pravidlům Světové poštovní unie začali cenzori takové dopisy zabavovat. Pokud byly poslány doposučně, vracely se zpět a s razítkem Nežádoucí. Tak se báli Masaryka!“ M. Zvěra připojil ještě tento podnět: „V Československu bylo po roce 1945 vydáno mnoho známek oslavujících osvobození Sovětskou armádou. Nemohla by být jednou vydána známka připomínající osvobození západních Čech americkou armádou? Jako pizeňský rodák, který toto osvobození zažil 6. května 1945, moc se za to přimlouvám.“

■ HVĚTA SE HLÁSÍ

Náš postřekovský strýček nám sdělil, že na poslední hvězdě rokoval se sousedy o autonomii či federaci pro Chody. Říkal také že jeho švagrová z Hané mu napsala že onl to taky tak nenechají že chtějí suverenitu a samostatnost pro svou žirnou oblast. A tak přemýšlím o tom, jaké nám rostou starosti z té nové jednoty: budeme vyčleňovat exterritoriální území ve Vršovicích, kde bydlí tolik Moraváků? Co s pekařstvím, ve kterém prodává Východňárka? Jak se budou územně historicky a ideově separovat např. moravské a slovenské vinařství? Jak v Praze (a co potom s čínskými restauracemi v celé republice?) Nejtěžší problém však vstává v naší rodině. Táta je Moravák. Cítíte to ohnisko sporu? A jak budou optovat naše děti? Náhle jsou jaksi ze smíšeného manželství! A já sem já Blatka po mamince, nebo Doudlebka po tatínkovi?

MILADA BJADLOVÁ, PRAHA 3

Do Jugoslávie s dolary

Bělehrad. Všichni turisté ze zemí západní a východní Evropy si od pátku 20. dubna musejí povinně směniti při každém vstupu do Jugoslávie 100 amerických dolarů za dináry. Neopulární opatření jugoslávské vlády by mělo zabránit nežádoucím nájezdům východoevropských „turistů“, kteří v poslední době doslova zaplavili jugoslávská města a kteří přibíhají především směli a vekslovat. Z Jugoslávie vyvážejí devizy, což prý podkopává vládní hospodářské reformy. Rozhodnutí o povinné výměně 100 dolarů za dináry platí jen pro individuální turistiku, nelýká se však oti do 14 let. Povinná výměna se nevztahuje na organizované zájezdy cestovních kancelářů, na služební cesty a na malé pohraniční styky.

spielerin hatte 1936 mit der Hauptrolle neben Charlie Chaplin in dem berühmten Streifen „Modern Times“ bekommen.

Noch einmal, in „Diktator“, spielte Paulette Goddard in einem Film Chaplins mit, der ihr zweiter Ehemann war. Doch 1942 ließ sie sich scheiden. Auch filmkünstlerisch wollte sie fortan nicht mehr im Schatten des berühmten Charlie Chaplin stehen. Ihr größter Erfolg, die

Hauptrolle in Jean Renoirs burlesker Tragödie „Tagebuch einer Kammerzofe“ von 1946, gab ihr recht.

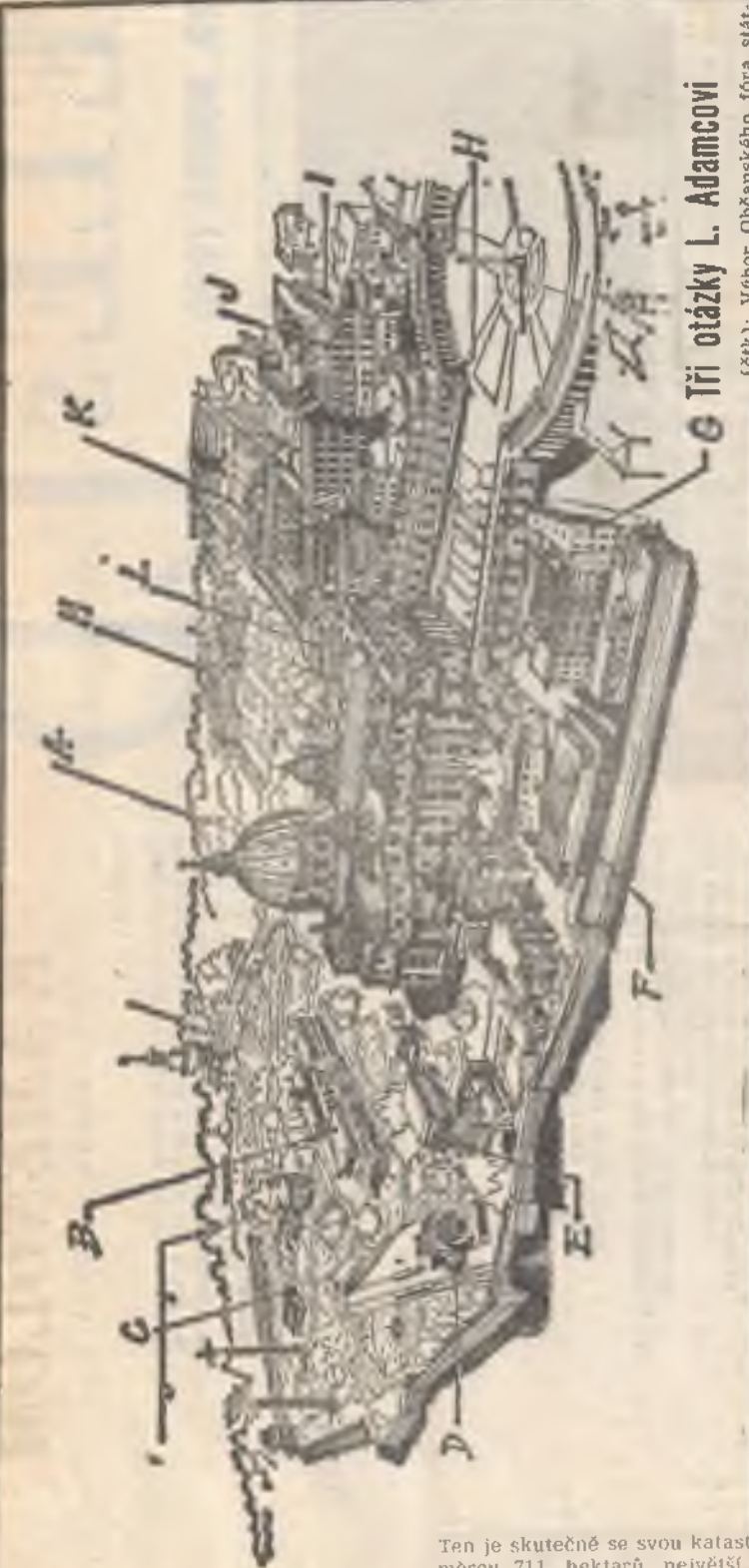
1958 heiratete Paulette Goddard den deutschen Schriftsteller Erich Maria Remarque („Im Westen nichts Neues“), der 1970 starb.

Paulette Goddard gestorben

ASCONA. Die amerikanische Filmschauspielerin Paulette Goddard, ist im Alter von 74 Jahren in ihrem Haus in Porto Ronco bei Ascona (Schweiz) gestorben. Die Goddard hatte sich mit Temperament, Schönheit und ungewöhnlichem Geschäftssinn einen Platz unter den führenden Stars in Hollywood erspielt. Die Karriere der am 3. Juni 1915 in Whitestone (Long Island) geborenen Schau-

POPIS BUDOV Vatikánu

- A/ Bazilika Sv. Petra
- B/ Palác guvernérů
- C/ Rozhlasové a televizní středisko
- D/ Vatikánské nádraží
- E/ Soudní dvůr
- F/ Audienční síň
- G/ Svaté officium
- H/ Sixtinská kaple
- I/ Vatikánské muzeum
- J/ Soukromý byt papeže
- K/ Belveder
- L/ Bronzová brána
- M/ Pinakotéka

Nejdelší rybník
 (čtk): Drtivá většina milovníků letní rekreace u vody, ale i podzimních rybářských výlovů od nás i zahraničí, má zařixován jako největší rybník u nás Rožmberk nedaleko Třeboně.

Ten je skutečně se svou katastrální vy měrou 711 hektarů největší. Mnohá prvenství má ale i nedaleký rybník Staňkovský. Tak třeba jeho osa měří sedm a půl kilometru, přímá spojnice koncových míst má délku šest kilometrů a je tedy nejdelším. Konkurenta nemá ani v množství zadržované vody při maximálním stavu — zhruba 20 milionů krychlových metrů.

Spouští po armádě SSSR

(obr.): Smíšená parlamentní komise pro sledování odsunu sovětských vojsk, kterou vede poslanec Sněmovny lidů br. JUDr. Josef Macek, navštívila Bruntálsko. Bylo to první výjezdní zasedání této komise, která se takto přiměru v terénu chtěla seznámit s problémy, které provázejí její odsun sovětských vojsk. Komise se proto v Bruntále rozdělila na dvě výjezdní skupiny, z nichž jedna navštívila místní a druhá krnovskou kasárna. I když poznaniky obou skupin byly v detailech odlišné, v zásaděních problémech se shodovaly. Např. v Krnově, kam se zajel podívat i předseda komise br. JUDr. J. Macek, při hodnocení škod naše vojenské orgány shodně s národními výběrem dospěly k částce 27 milionů korun, zatímco druhá strana prozatím uznává la částku podstatně nižší. Druhým problémem jsou i některé objekty, které byly postaveny tak, že neodpovídají našim předpisům, takže jejich případně další využití bude velice problematické a spíše nebude vůbec možné. V neposlední řadě byly členové komise seznámeni rovněž s tím, jaké stopy v životním prostředí zanechala „dobrá“ působení sovětských vojsků. Na závěr navštívily se členové komise zúčastnili velkého mítinku na bruntálském náměstí, na němž mezi jiným, místní občany informovali o výsledcích svého setření a o požadavcích, které na základě těchto výsledků budou nadále uplatňovat.

Tři otázky L. Adamcovi

(čtk): Výbor občanského fóra státního podniku OKD Polovodíže Praha zaslal předsedovi KSC Ladislavu Adamcovi otevřený dopis, ve kterém je mj. žádán, aby použil veškeré své autority a ukončil polemiku kolem majetku KSC. Neobracíme se na vás jako výbor OF OKD Polovodíže, uvážné části pracujících našeho státu, kteří se zúčastnili manifestační generální stávkou 11. 4. 1990. Právě jejich jménem autoři dopisu požadují jasnou písemnou odpověď na tři otázky: Zda bude KSC ochotna předejít parlamentnímu řešení, požádá federální ministerstvo financí o určení majetku politických stran účastnících se volebních voleb a sníží objem svého majetku na průměrnou úroveň těchto stran. Dále, zda KSC zverejní konkrétní údaje o objemu movitého a nemovitého majetku, který předá státu a také o výši, kterou si ponechá po tomto rozhodnutí. Nakonec, zda KSC bude ochotna se finančně podílet na nápravě škod již vědomě způsobených všem nesirankům za předchozích 42 let nadvlády (např. úhradou nákladů za rehabilitaci postižených občanů, finančními příspěvky na řešení ekologických a zdravotnických problémů atd.).

Rómové dělají vizitku

(čtk): Příprava na letní turistickou sezónu, nové pojetí vztahů vůči našim bývalým občanům, úprava jejich vztahů k Československu a nový pohled na vizovou politiku — to jsou neaktuálnější úkoly, kterými se v současné době zabývá konzulační odbor federálního ministerstva zahraničních věcí, jak novináře informoval jeho ředitel B. Kulawiec všechna zahraničně politická opatření však musejí být připravovaná v souladu s čs. ekonomickými zájmy. S nadscházlivě turistickou sezónou byla nejzajímavější informace o jednáních o bezvizovém styku se SRN. Na základě setkání nejvyšších čs. a německých představitelů by měl být zaveden v letošním roce, a přáním německé strany je, aby byt zahájen před letní turistickou sezónou. B. Kulawiec mluvil také o zavedení kriminality čs. občanů v zahraničí. Podle jeho vyjádření roste počet případů běžné „zlodějniny“ v obchodech, krádeží aut i přepadení; jako odstrašující uvedl problémy s čs. občany rímského původu v Západoním Berlíně, kde je čs. konzul pro velké množství řešení těchto případů nazýván „cikábským baronem“.

Zadrželi čtyřicet Turků

(čtk): Příslušníci svazku Pohraniční stráže Domažlice včera zadrželi skupinu 40 Turků, která se pokusila ilegálně přejít hranice do SRN. Podle sdělení velitele svazku podplk. F. Záhory se podobné pokusy o nelegální přechod naší státní hranice opakují každý den. Nejde však o naše občany, ale zahraniční turisty, hlavně z tzv. třetích zemí (mj. z Bangladéše, Srí Lanky apod.), kteří mají jediný cíl, dostat se do SRN. Služba na západní hranici dostává nový, původnější charakter. Podle názoru F. Záhory je pravděpodobné, že tyto tzv. turisty někdo orientuje, kudy mají přecházet. Současná praxe ukazuje, že cizinci se do pohraničí nechávají převážet v kamiónech TIR. K hranici přicházejí většinou skrytí v noci. V této situaci F. Záhora vysoce oceňuje dobrou snovitost se zemskou a spolkovou ochranou hranic SRN.

Podle informací maďarské celní správy dovezli v roce 1989 Maďaři soukromě 68 000 osobních automobilů. Zhruba 17 000 z nich bylo nejméně čtyři roky starých. Nejpočetnější zahraniční značkou Maďarů byly Fordy, kterých dovezli 12 000. Opelů přivezli Maďaři 10 000, volksvagenů 6800, lad 6000, fiatů 5000, renaultů 4000 a mazd 2500. Celkem bylo tímto způsobem do Maďarska dovezeno 50 automobilových značek, takže problém náhradních dílů je velmi aktuální...

Drahá žvýkačka

K symbolům Singapuru, ostrovní republiky v jihovýchodní Asii a jedné z industrializovaných zemí, patří také pořádek a čistota. Platí to i o tamní podzemní dráze, která byla do provozu uvedena před dvěma lety. V singapurském metru je výslovně zakázáno pít a jíst, kouřit, hrát na hudební nástroje či na rozhlasové přijímače. Nedovoluje se ani plovat a dávat nohy na sedadla, přepravovat zvířata a velká zavazadla. K pravidlům přepravy, na něž by například cestující pražského metra neshledali nic tak neobvyklého, ovšem nyní přibyl i zákaz žvýkat v podzemní dráze žvýkačky gumy. Provozovatel singapurského metra, Mass Rapid Transit Corporation, porušení kteréhokoli ze zákazů trestá pokutou 500 singapurských nebo 255 amerických dolarů.

VATIKÁN - STÁT NA 44 HEKTARECH

Česky zní název jednoho ze sedmi nejmenších států Vatikán, městský stát. Latinsky: Status Civitatis Vaticanae, italsky: Stato della Città del Vaticano... Z kopule chrámu svatého Petra jej lze celý přehlednout. Jeho povrch lze měřit ne na kilometry, ale na čtvereční metry. Rozloha Vatikánu je totiž 0,44 čtverečních kilometrů, tedy 44 hektarů. Z této rozlohy připadá na baziliku sv. Petra 15 tisíc čtverečních metrů. Abychom zůstali u základních údajů, uvedme ještě, že úředními jazyky je latina a italština a měnou italská lira. Počet těch, kteří mají vaticánské státní občanství, dosahuje jednoho tisíce.

Přesto, že — jak jsme už uvedli — patří Vatikán k nejmenším státům, kde je akreditováno svými diplomatickými zástupci 133 zemí z celého světa a je to současně stát, který je střediskem katolické církve, které má po celém světě přes 700 miliónů věřících.

Název státu je odvozen od jména jednoho z římských pahorků vypínajících se nad Tiberem, kde se za římských císařů usídlili pohanští kněží — vaticani.

Církevní stát se začal formovat do své podoby do konce 8. století, kdy se franský král Pipin III. spojil s papežem Stefanem II. a vzájemně se podporovali. Vatikánský stát v dnešní podobě je výsledkem smlouvy uzavřené 11. února 1929 mezi Italskou vládou a Svatým stolicem. Tyto tzv. lateránské smlouvy rovněž vytyčily i pevné hranice vaticánského státu tvořené starými opevňovacími hradbami. Výjimku tvoří náměstí sv. Petra a přilehlé ulice, kde je hranice vyznačena chodníkem. K Vatikánu patří i četné objekty, které jsou vlastně za jeho hranicemi, např. Lateránský palác, Santa Maria Maggiora a dalších asi dvacet objektů (paláců, vědeckých institucí atd.) a také papežovo letní sídlo Castel Gandolfo, ležící v Albanských horách, asi čtvrti stovky kilometrů od Říma. Mimo vlastní vaticánské území je např. i známá Gregoriánská univerzita, astronomická observatoř, rozhlasová stanice aj.

NEJVÝZNAMNĚJŠÍ vaticánskou stavbou je bezesporu bazilika sv. Petra jejíž stavba byla zahájena za papeže Julia II. v roce 1506, ale již dávno před tímto datem v těch místech stála skromná bazilika z roku 320, z doby panování Konstantína Velikého. Avšak svůj velký význam získala bazilika až v roce 800, kdy se stala místem korunovace Karla Velikého a od té doby se konaly v této starobylé a později nové bazilice korunovace všech římských císařů. Pakliže byl císař korunován jinde, na jiném místě, pak jeho titul nebyl uznáván.

Dnešní půdorys chrámu má tvar kříže a zaujímá plochu 15160 čtverečních metrů. Je dlouhý 186, široký 137 a vysoký pod kopulí 132 metry. Přímou pod kopulí je hrob sv. Petra a nad ním kaple s 95 věčnými světly. Chrám je zdoben celkem 300 so-

chami, je v něm 30 oltářů a 23 náhrobků zemřelých papežů. Barokní fasáda je široká 115 metrů a vysoká 45,5 metru a byla zhotovena v letech 1607—1626.

VATIKÁNSKÝ STÁT je teokratickou monarchií, jejíž hlavou je papež, volený doživotně kolegiem kardinálů. Funkci premiéra zastává státní sekretář, který koordinuje práci římské kurie, má právo svolávat vedoucí vaticánských úřadů. Do římské kurie patří kardinálové trvale sídlící v Římě. Samotná kurie je tvořena deseti kongregacemi, třemi tribunály a úřady. Ke kurie přináší veškeré církevní administrativy. Zahraničními záležitostmi se zabývá Rada pro veřejné záležitosti církve a jí také podléhají i otázky diplomatické.

TVŮRCEM NÁMĚSTÍ před svato-petrskou bazilikou je Bernini. Všeobecně je náměstí pokládáno za nejlepší vyřešený prostor v dějinách urbanistiky. Sloupořadí náměstí je tvořeno 284 toskánskými sloupy. Berniniho sloupořadí obklopuje ve dvou prstencích elipsu, jejíž osy mají délku 200 a 240 metrů. Obelisk, který stojí uprostřed náměstí, nechal z Egypta dovézt papež Sixtus V. v roce 1586. Doprava i umístění obelisku, který je vysoký 25,5 metru, trvala čtyři měsíce. Bylo při tom zaměřeno na 900 dělníků. Voda, která naplňuje fontány na náměstí sv. Petra, je přiváděna z jezera Bracciano za Římem. Mezi fontánami a obeliskem jsou v dlažbě zasazeny dva okrouhlé kameny, ohniska elips, odkud lze nejlépe náměstí pozorovat. Disky optickému klamu se polokulaté sloupy sloupořadí zdají právě a jen z těchto dvou bodů přímé.

OFICIÁLNĚ tiskovým orgánem Vatikánu jsou Acta Apostolicae Sedis, založené v roce 1909 a polooficiálním orgánem kurie deník Osservatore Romano, založený v roce 1861. Publikuje převážně informace náboženského významu a pouze v malém míře také jiného charakteru. V posledních letech začal vycházet list také v jiných jazykových mutacích, ne pouze Italsky (oficiální texty jsou latinské).

Vaticánská rozhlasová stanice působí od roku 1931 a vysílá pro většinu na celém světě ve více než 45 jazycích. Vaticánská televizní stanice vysílá od roku 1949.

DÁ SE ŘÍCI, že zakladatelem proslulé vaticánské knihovny se stal za svého pontifikátu ve 14. století papež Mikuláš V. Dnes obsahuje vaticánská knihovna na půl miliónu knih, mezi nimiž je rovněž na 80 tisíc rukopisů a sedm tisíc prvotisků. V knihovně jsou také uloženy neobyčejně vzácné dokumenty, např. stanovený řádu benediktinů, rukopis zdobený miniaturami, jejichž barvy byly získány z drahokamů a zlata. Rukopis pochází z údobí let 1058 až 1087. Ve sbírkách je rovněž dopis Jana VIII., v němž doporučuje velkomoravskému knížeti Svatoplukovi, aby přijal arcibiskupa Metoděje. Pro

ochranu těch nejvýznamnějších památek byl postaven zvláštní betonový bunker, jehož spodní patra jsou uložena hluboko pod zemí, prostor má zvláštní bezpečnostní systém a hlavní dveře jsou ohnivzdorné.

Ke světově unikátním patří rovněž vaticánské umělecké sbírky umístěné v několika muzeích a shromáždějí umělecké památky a předměty od antiky přes díla italských mistrů. Pozoruhodné jsou například čtyři Raffaelovy sály s vrcholnými díly tohoto umělce. Neméně známá je např. i obrazárna Pinacoteca, soustředující malířská díla od 11. až do 19. století a církevní či náboženskou tematikou.

ZNÁMĚ audience, tzv. generální audience, se konají každou středu na náměstí sv. Petra. V případě špatného počasí anebo menšího počtu věřících, jsou pořádaný v nádherné hale postavené architektem Nerviem v době pontifikátu Pavla VI. Do této haly se pohodlně vejde 8 tisíc lidí. Ti mohou sedět. Stojících může být až dvakrát tolik.

VSTUP do Vatikánu a dohled na pořádek ve vaticánských objektech má proslulá papežská garda. Někdý je rovněž nazývána gardou švýcarskou. Služba v ní je rovněž v zásadě doživotní.

Na hlavě mají gardisté obrovité baretu a jejich oblečení je ušito z červeného, černého a žlutého materiálu. Udržuje se legenda, že uniformy papežské gardy navrhl Michelangelo. Pravda, oblečení gardistů je na dnešní dobu trochu archaické, právě tak jako jejich zbraně. Ovšem skutečně zbraně gardistů, právě tak jako jejich výcvik, jsou už velice moderní. Výcvik je dost náročný a zbraně, které mají, jsou moderní automatické pistole.

PAPEŽSKÝ STÁT tvoří pět budov, šest chrámů a tři hřbitovy. Vatikánské nádraží má napojení na Italskou železniční síť, ale není určeno pro osobní přepravu, pouze pro nákladní. Dále tvoří součást vaticánského státu také čtyři poštovní přepážky, tiskárna, čtyři kasárna, hasičský sbor s dvanácti hasiči, továrna na zhotovování mozaiky, restaurátorská laboratoř, hotel, vězení a tři výtahy, z nich jeden výlučně pro papeže.

ZA PONTIFIKÁTU Jana XXIII. se Svatý stolec začal zabývat otázkami mírového soužití. Známá encyklika Pacem in terris z roku 1963 vyzývá k mírovému soužití ve světě na základě křesťanských principů. Jan XXIII. charakterizoval mír jako „největší a nejsvětější dobro“. Uvedl dále, že „všechny národy a státy jsou si podle přirozené lidské důstojnosti rovny a každý z nich má právo na vlastní cestu a vývoj“.

LOS ANGELES: Titul Miss Universe získala v noci na včerejšek v Los Angeles 19letá zástupkyně Norska Mona Grudtová. O možnosti nasadit si na hlavu korunku královny krásy se letos ucházelo 71 adeptek. Na druhém místě se umístila Miss USA a za ní reprezentantka Kolumbie. Rusovlasá norská kráska, jejíž míry jsou 86—60—88, je studentkou a krámem leho pracuje jako modelka. Podle vlastních slov by v budoucnu chtěla jako zdravotní sestru pomáhat dětem v Africe. Za své umístění získala peníze a věd v hodnotě asi čtvrti miliónu dolarů. Jak připomínají agentury, do semifinále, tedy mezi posledními deseti, se probojovala i Jana Hronková, zástupkyně Československa.

přítel západoněmecký Opel vyrábět své modely pro NDR a východní Evropu, jsme už psali. Nyní se dozvídáme další podrobnosti. Opel chce v došavadních provezech montovat ročně 150 000 automobilů a navíc součástky a náhradní díly. Mezitím se už také přihlásilo 38 východoněmeckých mistrů, kteří chtějí v NDR otevřít výrobu a značkovou optavnu vozů Opel.

byl ve čtvrté a až do páteční půlnoci a samozřejmě včera odpůledně opačným směrem. Projevoval se značný zájem o nákup talonů, protože Němci k nám přijíždějí minimálně na tři až čtyři dny.

A to je pravděpodobně případ u ristiků ze Spolkové republiky Německo. alespoň podle informací, které jsme získali na hranicím přechodu ve Fichtelmau, kde jsme zaregistrovali podstatně vyšší provoz: jistiže namírně projede denně tak 500—600 aut, ve čtvrté a v pátek se denní provoz pohyboval kolem 1500 vozidel. Naši občané cestovali dn SRN zejména v sobotu, největší nápor z Německa k nám

koučtí automobilisté o talony na benzín. Jak nám sdělil četní inspektor Stanislav Jira, zatím je minimální. Vysvětlil? „Rakouští automobilisté k nám zřejmě přijíždí jen na krátkší návštěvu na jednodenní výlet po Jihočeském kraji. A k tomu jim stačí benzín nakoupený doma. Deset litrů je stojí 90 šilinků, za talony u nás zaplatí 107 šilinků. Kupovat si je tedy bude jen ten, kdo k nám jede na delší dobu.“

Talony ano i ne (nejl): Jak se očekávalo, přilákaly velkokonce do Československa i hodné zahraničních návštěvníků. Na hranicím přechodu s Rakouskem v Českých Velečích to prý nebylo nijak tragické. Nápor sice byl větší, ne však výrazné. Samozřejmě jsme se telefonicky zapletali i na to, jaký zájem projevovali ra-

150 000 Z EISENACHU

O tom, že v Eisenachu, kde se zatím vyráběly vozy Wartburg, bude na-

ROK 1950: ZNOVU NESLI KRISTŮV KŘÍŽ

Před 40 lety nebyl 13. duben Velký pátek a přece tehdy všichni naši řeholníci nastoupili svou křížovou cestu, která je dovedla až na samý vrchol Golgoty. V osudné noci ze 13. na 14. dubna došlo k „akci K“, kdy z rozhodnutí Komunistické strany Československa byly protizákonně zlikvidovány všechny mužské řehole u nás.

Ve 40. letech působilo u nás asi 63 řeholních mužských i ženských, soustředěných kolem 15 000 řeholníků přibližně v 393 kláštřích. Po únoru 1948 začala komunistická strana ihned připravovat likvidaci všech řádů a kongregací. Slánský na zasedání Informbyra v listopadu 1949 prohlásil: „Nejjednodušší by bylo všechny biskupy v čele s Beranem prostě pozavírat. Důvody bychom pro to měli, moc také, ale lidé by to nepochopili. Udělali bychom z nich mučedníky.“ V monstrprocesu, který začal v březnu 1950, bylo deset představených mužských řeholí odsouzeno za špionáž ve prospěch Vatikánu. Odsouzení byli: novicijský opat Augustin Machalka na 25 let těžkého žaláře a k peněžitému trestu 50 000 Kčs; opat premonstrátského kláštera v Želivě Vít Tajovský na 20 let a 50 000 korun; rektor bohosloveckého redemptoristického učiliště v Obořišti ThDr. Josef Mastilák na doživotí a 50 000 Kčs; šéfredaktor „Katolika“ jezuita P. Adolf Kajpr na 12 let a 20 000 korun; jezuita P. František Mikulášek na 9 let a 10 000 Kčs; profesor dominikánského bohosloveckého učiliště Dr. Silvestr Braito na 15 let a 30 tisíc korun; redemptorista P. Jan Blesík na 10 let a 20 000 Kčs; premonstrát P. Stanislav Bariák na dva roky; provinciál františkánů Dr. Jan Evangelista Urban na 14 let a 30 000 korun.

V noci z 13. na 14. dubna 1950 jednotliví tehdejší představení muži a SDB vedení mužských klášterů a řeholníky odvezly do předem vytipovaných klášterů. Likvidace ženských klášterů probíhala v srpnu a v září 1950. O vzpomínku na tuto hrůznou noc jsme požádali pana převora premonstrátského kláštera v Teplé P. Hugo Pitela, který prožil tyto pohnuté chvíle v Strahovském kláštře, a člena téhož řádu P. Metoděje Vitulu, který jen nerad si vybavuje hořké prožitky této křížové cesty z klášterů v Nové Říši.

P. Hugo Pitela vzpomíná: Ovzduší po odsouzení představených některých řádů bylo velmi napjaté, prosívalo se, že se něco proti řeholníkům připravuje, že to však bude tak brutální zásah, nikoho ani ve snu nenapadlo, zvláště když byl ještě v živé paměti stejně brutální zákrok nacistů proti klášterům v Nové Říši a v Emauzích. Celá akce byla pečlivě předem připravena. Milicionáři a ři-

díči autobusů byli již několik dní předem drženi v separaci. Když nás předpadli, měli již podrobné plány klášterů, jmenně seznamy a někde dokonce i vlastní klíče. Bylo něco před půlnocí, když vtrhl do každého pokoje tři muži se samopaly, vyvedli řeholníky a shromáždili je v refektáři, kde jim oznámili, že prý se brzy vrátí, nyní však musí být převezeni někde jinde. S sebou si mohli odnést jen nejn nutnější věci v aktovce. Nastoupili do autobusu, kde vedle každého řeholníka usedl jeden ozbrojenec, nikdo nesměl promluvit. Cílem naší cesty byl klášter v Broumově, odkud předtím vyhnali benediktiny, kteří po osvobození přišli z Ameriky zachránit broumovský klášter. Bylo nás tam na tři sta, kapucíny, dominikány, premonstráty, redemptoristy, jiné řády byly opět v Oseku, Bohosudově, v Želivě a v jiných tzv. centralizačních kláštřích.

První dny jsme spali na zemi při otevřených dveřích, na chodbě přecházela neustále stráž se psy. Teprve později sem ze zrušených klášterů přivezli postele. Každý den začínal nástupem na nádvoří v klášterní kvadratuře, kde se četly rozkazy. Při prvním nástupu obdržel každý korespondenční lístek, na kterém musel rodinně sdělit, že se mu vede dobře a upozornit na změněnou adresu. Pracovní jsme byli zařazeni do tří oddílů, nejlehčí zaměstnání byla práce s textilii. Početná skupina kapucínů dostala za úkol instalovat v celých budovách s masívními zdmi ústřední topení, dlouhodobým úkolem dominikánů bylo vymalování celého areálu.

Součástí naší „převýchovy“ bylo každý týden školení, kdy z ambony refektáře nás přednášeli – místní lékaři komunisti a další lektoři, kteří byli s češtinou na štrů – přesvědčoval o přednostech socialistického humanismu a vyzýval k diskuzi. Odvážil-li se někdo věcnými argumenty oponovat, v průběhu dne přišli za ním dva estébáci a šeptem mu sdělili, aby si sbalil své věci, že bude přemístěn do jiného centralizačního kláštera. Znamenalo to odjezd do mnohem přísnějšího Želiva, kde byli soustředěni především představení řádů a někteří biskupové.

O jednom otřesném případě bych se rád ještě zmínil v souvislosti s uvedeným již humanismem. Poněvadž mezi námi byli mladí i starší již nad hrobem, sebekovský pan děkan P. E. Maur nevydržel útrapy a v důsledku celkové tíživé situace v internaci zemřel. Pietně jsme jej chtěli připravit do rakve, ani to nám však jeden zvlášť horlivý estébák, kterému jsme říkali „Chrt“, nedovolil. Co však bylo zvlášť surové – mrtvolu člověka, který měřil kolem dvou metrů, vtěsnali do krátké rakve a víko nešlo ani zavít, takže ho vezli v této schránce na hřbitov jako hromadu lidských údů. Pohřeb se konal brzy ráno, nám bylo dovoleno doprovodit rakev jen k braně kláštera, na hřbitov jsme již nesměli. I takto se projevoval humanismus těch, kteří chtěli vychovávat národ v lepším duchu než křesťanském.

Ačkoliv jsme nebyli odsouzeni, ani návštěvy našich nejbližších nám nechtěli povolovat. A když už k nim z nějakých vážných důvodů muselo dojít nebo si je někdo vynutil, bylo to možné jen na pět až deset minut

pod dozorem strážní, která vyděšeně přítulně nechávala dlouho čekat, než je vůbec vpustila do návštěvní místnosti. Staříček otec jednoho spoluobratra dostal při tomto čekání zachvat a dřív než se dočkal svého syna, musel být převezen do nemocnice. Byl-li někdo přistřižen, že se snaží nějakým způsobem navázat spojení s příbuznými, byl potrestán izolací v samotce va sklepě.

Na počátku svého pobytu v Broumově jsme se podělili i na likvidaci opatského bytu. Byl vybaven velmi cenným starožitným nábytkem. Všechno bylo odvezeno neznámou kam, zem se po tom sáhla. V této souvislosti je potřeba s lítostí připomenout i to, jaké hodnoty, nadobyté ceny byly v té době zničeny a částečně i rozkradeny. Tak například velká část žalářské knihovny, šla do stoupy a někdo dnes již neví, kolik dalších knihoven tehdy vzalo za své. Obětí této kulturní devastace byly i četné klášterní archivy, v nichž se uchovávaly jedinečné archiválie. Toto kulturní dědictví bylo majetkem celého národa, řády je uchovávaly a o ně pečovaly, neboť čerpaly z něho mízu své duchovní svébytnosti. Je nepochopitelné, že toto všechno mohli vykopávat lidé, kteří mluvili stejným jazykem jako my, narodili se v této zemi, ale pod vlivem zvrácené ideologie sami si uložili dispens od lidskosti, kulturnosti a vlastenectví. A dokonce za to byli odměňováni vysokými státními vyznamenáními a řády, za akce, které už od svého počátku byly poznamenány genocidou.

Po devítiměsíčním pobytu v Broumově nadešla konečně chvíle, kdy nám bylo při nástupu oznámeno, že nastal čas, abychom splnili svou nejdůležitější povinnost a nastoupili vojenskou službu. Zvláštní vlak pak nás v noci odvezl až do Komárna, kde jsme v teraziánských kusematech nastoupili k pomocným technickým pracům (PTP), lidově zvaným „černými baronům“. Začal několikátý denní vojenský výcvik beze zbraní. Speciální pracovní komanda tvořili jen řeholníci, kteří po skončení výcviku byli odvezeni do Hajnik u Sláče, kde se tehdy budovalo letiště. Zdejší napul katolické a napul evangelické obyvatelstvo vědělo již o nás, kdo jsme, chovalo se k nám přes zákaz velmi přátelsky a podstrkávalo nám drobné dárky a potraviny. Zde jsme si vymohl účast na nedělní mši sv. Nejprve to vzbudilo rozruch, když „černí baroni“ v podobě mladých kléríků, zasloužilých kněží a doktorů teologie pochodovali do kostela a z kostela ze zpěvu příznačné písně „Přes spáleniště přes krvavé řeky“. Pak to již také zevšechno.

Tato služba trvala opět víc než tři roky. I potom jen nepatrná část kněží mohla nastoupit do duchovní správy. Většina z nich nedostala státní souhlas, a byla nucena nastoupit do civilních povolání, kde se dobře osvědčili po odborné i lidské stránce. Vždyt jako věrní služebníci oddaní svým ideálům vnesli často Krista do prostředí, kde to bylo nejvíce zapotřebí. Ani v civilním zaměstnání však jim nebylo dopřáno těšit se z trvalého klidu. Zběsilá zloba komunistického ateismu nepustila své oběti, které nikomu neublížily, ze svých spárů. Již od samého počátku nesvobody byly zřízány speciální kartotéky, kde

aby čestně usilovali o opravdové ideály a skutečné hodnoty života. Kéz je výzvou všem našim lidem, aby poznali, kde jsou jejich duchovní kořeny a nedopustili, aby se někdy ještě mohla opakovat nová křížová cesta nejen řeholníků, ale celého, po dlouhá léta morálně i fyzicky deplátného národa.

O podobných událostech, které se nyráz jen něco zcela přirozeného. Dnes o Velkém pátku uplynulo 40 let od doby, kdy chtěli ukižovat a pohřbit řehole, které dodávají duchovní kyslík celé církvi. Vzkříšený Kristus byl poslou téžce zkoušených řeholníků, dal jim sílu nezradit, vydržet, obětovat se. Kéz je to smutná výročí letošního roku Velkého pátku výzvou mladým mužům a ženám,

do budoucnosti. Činíme dš, co jsme konali, modlíme se a pracujeme pro naši vlast, a proto bychom chtěli k prospěchu naší země obnovit v plnosti i náš řeholní život. Jestliže zdáme dnes to, co každý člověk a každá rodina nutně potřebuje k životu – stísechu nad hlavou, aspoň ten nejnmutnější prostor pro řeholní život, nežádáme nic, co by nám nepatřilo,

bylo v závěru 50. let; s redemptoristy se konal proces ještě dokonce po roce 1960. S pomocí Boží řeholní řády tuto tvrdou perzekuci přežili, třebaž za celou velkých osobních obětí a lidského ponížování. I po těchto strastiplných zkušnostech, kdy jsme na své křížové cestě dospěli až k vrcholů Golgoty, nepřestáváme hledat s důvěrou

nechýbely ani otisky prstů jako u zločinců, v nichž se o každém vedly závažné jeho sledování jak na pracovních místech i v místě pobytu. A kdokoliv SDB potřebovala vykazat nějakou „činnost“ nebo kdokoliv zavletole ateistické centrum, vypuklo zatýkáání, konaly se opět soudní procesy za podvrácení republiky, s odůvodněním, že tajně organizujeme řeholní život. Tak

O podobných událostech, které se

odehrály v premonstrátském klášteře v Nové Říši, nám vyprávěl člen premonstrátského řádu P. Metoděj Vitula: V roce 1939 se slavilo Milostivé léto, které se připomíná v církvích každých 50 let. A právě v tomto roce měl všechny olivavy zastřít otevřený boj komunistického režimu proti církvím. Terčem útoku se stal i klášter v Nové Říši. Komunisté se vůbec neohlíželi na skutečnost, že právě tento klášter nejvíce za nacistů utrpěl. V době heydrichiády byli všichni členové řádu zatčeni, klášter obsadila hitlerjugend. Zatčení byli odvezeni do Osvětimi, kde v průběhu jednoho měsíce pět z nich našlo smrt v plynové komoře. Ti, co přežili, se vrátili přes Buchenwald a Dachau v roce 1945 zpět do vlasti.

Uplynulo sotva pět roků a začalo nové peklo. Tentokrát pod komunistickou režii, již v roce 1948 si vybral komunisté tento klášter za vězení pro msgr. Šrámka a Háju. Hlavní akce začala v Nové Říši v únoru 1950. Ve čtyři hodiny ráno si ŠIB přijela pro opata. Večer pak dorazila celá kolona a začala dukladná prohlídka celého kláštera. Nic se nenašlo, ale najít se muselo. Stačily k tomu dvě hodiny přísného strážení všech reholníků v refektáři a zbraně byly tu. Stal se „zářrak“ inscenován stejným způsobem jako tomu bylo později v Úhošti. Byly ještě zcela nové, vypulirované, zabalené dokonce v hedvábném papíře. Věci se teď ujal proslulý prokurátor Čížek, který pod záminkou, že chce se mnou mluvit náš opat, mě přivedl do Prahy k vyslechu. Všemohoucím způsobem vymáhal na mě doznání, že zbraně se skutečně v klášteře přechovávaly. Když jsem neustále tvrdil jen pravdu, na Květnou neděli mě propustili. To už ale probíhal monstrproces s reholními představenými, mezi nimiž byl i novoríšský opat A. Machálek, který prošel třemi koncentráky. Dlouho jsem se na svobodu nečkánil, neboť pak už brzy se přiblížila ona pověstná Bartolomějská uco klášterů, kdy jsme se nejednou ocitli v internaci v Broumově, kde jsme se první den po uvítání od velitele dozvěděli, že jedině zde se budeme moci dokonale vyžít podle starého mnišského hesla: Modli se a pracuj. Mělo pravdu stále vykřikované heslo „Preláti a premonstráti republiku nerozvrátí“, neboť reholníci skutečně nikdy republiku rozvracet nechtěli, ale napomohli aspoň k rozvrácení nehumánní a brutální ideologie, která degradovala člověka na fanatického robota.

Rücktritt kurz nach Wahl

BRÜNN, 20. April (dpa/AFP). Nur vier Stunden dauerte die Amtszeit des neuen Bürgermeisters in der mährischen Großstadt Brünn (Brno). Kurz nach der Wahl des 41jährigen Jiri Trmac zum Stadtoberhaupt teilte die Bürgerkommission Südmähren für Sicherheit den Deputierten mit, Trmac sei Mitarbeiter des Staatssicherheitsdienstes gewesen. Daraufhin mußte Trmac zurücktreten, meldete die Nachrichtenagentur CTK am Freitag.

Trmac ist Mitglied der mitte-rechts stehenden Volkspartei. Es ist das erste Mal seit Beginn der „Samtenen Revolution“ in der CSFR, daß ein nicht-kommunistischer Politiker offiziell der Kollaboration mit der Geheimpolizei beschuldigt wird. Trmac gab zu, einen „gelenkten Kontakt“ mit der Staatssicherheit gehabt zu haben. Am 28. April soll ein neuer Bürgermeister gewählt werden.

Svobodně do ciziny a zpět

ČEK): vláda České republiky se sešla na plenární schůzi, aby posoudila další návrhy zákonů před jejich projednáváním ve federální vládě. Při projednávání návrhu zákona o daních z příjmů obyvatelstva vláda důrazně vyslovila názor, že pro částečný výpočet daně se od budoucího základu musejí nezbytně odečíst příspěvky na kulturu, školství, vědu, umění, (školovychovu, ekologii, charitativní účely atd. Tím je do budoucna sledována možnost a motivace ke sponzorství jednotlivci orientovanému k rozvoji příslušných aktivit směřujících k obecnému blahu. Tento návrh sdílí vláda spolu se sdružením čs. podnikatelů. Posuzovaný návrh zákona o cestování do ciziny respektuje nezbytnost vylehčení promítnout v čs. vnitrostátním právním řádu závozký přijaté v rámci Helsinského prohlášení a v Mezinárodním paktu o občanských a politických právech občana. Realizuje právo občana na svobodně vycestování do ciziny a svobodný návrat do vlasti, které nebude státními orgány omežováno, s výjimkou výslovně zákonem stanovených případů.

J. DIENSTBIER, místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí ČSFR přijal v Černinském paláci v Praze představitelů hnutí Svobodných zednářů velmistra Grand Orient de France Jeana Roberta Ragacheho. Přijal je i český premiér P. Pithart.

BRATŘI JE ZÁČEKOU...

● Světznámý italský tenor Luciano Pavarotti ospořil v době od 2. do 9. května letošního roku koncertní turné v SSSR, v jehož rámci bude poprvé zpívat i v moskevském Velkém divadle, **STALINOV OBLAČE**...

Die Sommerferien 1990 in Europa und Übersee

	Juni	Juli	August	Sept.
BR Deutschland	15.			10.
DDR		7.		2.
Belgien		30.		2.
Bulgarien	30.			15.
ČSSR	16.			2.
Dänemark	23.			12.
Finnland	1.			15.
Frankreich		6.		9.
Griechenland	15.			15.
Großbritannien	29.			3.
Irland	29.			31.
Italien	15.			15.
Jugoslawien	10.			3.
Luxemburg		15.		14.
Niederlande	30.			2.
Norwegen	25.			15.
Österreich	30.			6.
Polen	22.			1.
Portugal	22.			30.
Rumänien	15.			15.
Schweden	9.			12.
Schweiz	20.			3.
Spanien	24.			15.
Türkei	1.			15.
UdSSR	1.			1.
Ungarn	8.			31.
USA	1.			4.
Kanada	27.			4.

● Letoun Fokker 50 bude absolvovat letošně třikrát týdně, kromě soboty. Tyto moderní letouny, letající maximální rychlostí 515 km/h, patří sesterské společnosti Lufthansa — DLT. Čs. cestující si inotah lety zaplatí v korunách.

VĚSTVNIK...
TU NĚKTE...

Cena nejpotřebnějším

ČEK): Dvě stě tisíc štiků je finanční částka, která náleží k Čině dr. Karla Rennera, udeřované městem Vitulín jednou za tři roky. Na konci letošního roku jí převzal z rukou starosty rakovské metropole H. Žilka spiso-vatel a dramatik V. Havel. Polovinu částky věnoval na zakoupení elektrických — u nás tak chybějících — vozíků pro invalidní ohěny a druhých 100 000 štiků poskyl ministrovi financí K. Klausovi, aby je promenil na V.Š., které by mohly využít pro své potřeby dětské domovy. Dnes je v Československu šest elektrických vozíků, které dodala západoněmecká firma Orthopedia. Dva z nich již byly předány uživateli v Gochách, dva jsou určeny pro zdravotně postižené z Moravy a Slezska a dva pro invalidy ze Slovenska. Jejich hodnota je 200 000 štiků, neboť ke 100 000 štiků od V. Havla přidat na tento účel stejnou částku videnských starosta H. Žilka. Druhou část finanční částky vdražilo ministerstvo financí ČSFR na burze a získalo za 100 000 štiků 798 000 korun. A ještě v prvním čtvrtletí převedlo na konia sedmi dětských domovů v celku Československu po 114 000 korunách, aby je použíly podle vlastního uvážení.

S Fokkerem do Poryní
ČEK): Velký pátek byl zahajovacím dnem letecké linky západoněmecké Lufthansa na trasu Köln n. Rýnem — Bonn) — Praha a zpět. Padesátimístný dvoumotorový turbojetlové

Kinder essen lieber Pizza

HAMBURG, 20. April (dpa). Das Lieblingsgericht bundesdeutscher Kinder ist die italienische Pizza. In der Beliebtheitskala wird der runde Teigladen bei Vier- bis 14jährigen noch vor Pudding und Hamburger mit Pommes frites und Ketchup genannt. Dies ergab eine am Freitag veröffentlichte Umfrage der Zeitschrift „Eltern“, unter 1130 Mädchen und Jungen.

DIK LE TO...
HAMBURG...
TY...
R...
...
...

KDO KALÍ VODU A KDO CHCE VYVOLAT POLITICKOU KRIZI

Personální spory jako v únoru 1948? * Minulost ing. O. Hromádko

Ministr vnitra byl v letech totalitního režimu vždy osobností poněkud tajuplnou. Kdo jí děloval — předseda vlády nebo náčelník příslušného oddělení ÚV KSČ? Komu odpovídala — parlamentu, nebo tomuto oddělení v centru vedoucí politické strany? Ale ono to bylo vlastně jedno, KSČ a stát rovnalo se totéž, jak je to dnes? Proč federální ministr vnitra JUDr. Richard Sacher, člověk populární v nejširší veřejnosti, muž těšící se důvěře prezidenta republiky, fundovaný právník odbodlaný negovat staré zprofanované struktury ve svém resortu, je náhle občas v některém tisku kritizován — tu pro pomalost a zdánlivou měkkost k bývalé Státní bezpečnosti, tu zase proto, že otevřel archívy? Proč vzniká napětí mezi ním a některými vedoucími pracovníky ministerstva? Není to při rafinovanosti zase naopak trochu průhledné, nejde o to — jak objektivně a správně upozornili kolegové z Mladé fronty v článku „Před pikolou, za pikolou“ — že zatímco předvolební boj a ministr jako člen ČSL je zároveň představitelem silné a tudíž leckomu nepříjemné Křesťanské a demokratické unie? Je úterý sedm hodin ráno. Rozhovor nejen o těchto záležitostech uvedl ministr R. Sacher slovy...

Na otázky odpovím úvodem svou otázkou: Pamatuješ na únor 1948? Tehdy došlo ke sporu ministra — komunisty s důstojníky, členy jiných politických stran. Je to podobnost čistě náhodná? Domnívám se, že demokratický vývoj v naší zemi je ohrožen a že můžeme prohospodařit mnohé z toho, co jsme sametovou revolucí získali. Ale přejdeme k mému resortu. Ministr odpovídá parlamentu, a aby mohl realizovat bezpečnostní politiku státu a jeho vlády, musí mít potřebné pravomoci zaručené ústavou. Jsou lidé, kteří by požadovali snad i fyzickou likvidaci bývalých pracovníků STB, což nemůžeme připustit. Jsou jiní, kteří prověrky zpomalují, a jiní, kteří do prověřkových komisí nepatří. Uveřu ti příklad: Prověrky postupují pomalu a postupují velmi tempem pod vedením mého náměstka pana JUDr. Jaroslava Procházky. Ten měl také na starosti vytvoření Úřadu na ochranu ústavy a demokracie a jedním z úkolů tohoto úřadu je i paralyzování starých struktur. Tedy zabránit zkompromitování příslušníků Státní bezpečnosti vytvářet párou kolonu — mnozí z nich se o to dosti čile snaží. Náměstek pan Procházka postupoval v těchto věcech nejen liknavě ale také amatérsky — jsem v některých věcech laik, ale nikoliv prostáček, za jakého mne mnozí „specialisté“ považovali — a žádám jeho výměnu. Stejná situace je ještě v jednom případě. A vznikne pokřik, věci se zahýbají branně bezpečnostní výbory sněmoven Federálního shromáždění, vysloví důvěru ministrové a pak i náměstikům. A pak je zde ještě jiná věc — týká se Koordináčního centra Občanského fóra...

Máš na mysl pana RSDr. ing. O. Hromádko?

Přesně toho. Když jsme dostali od Generálního prokuratury jisté upozornění, bylo nutné je přešetřit. A ukázalo se, že tento pán, s nímž skutečně nechci a nemohu sedět za jedním stolem, je skutečně aktivní v OF a hlavně byl velmi aktivní v padesátých letech, kdy zastával vedoucí funkci ve Státní bezpečnosti a sloužil v totalitnímu režimu velice věrně. Člověk může během let změnit přesvědčení, i když to v tomto případě nepřipadá pravděpodobně. Ale má tento pán právo prověřovat své bývalé soudruhy? Tady jsou materiály z archívu. Takže se podívej...

Dívám se a divím. Neboť pozdější obhájce lidských práv se již v únoru 1948 čile angažoval při zásahu SNB proti studentům v pražské Nerudově ulici. Pak zastával velitelkou funkci v pověstném útvaru „Je-

ráb“ na Jáchymovsku, v hrůzném pracovním táboře se zvláštním režimem. Pročítám slova protokolu: „V daném případě bylo ponížiti zbraně záhodnoti již z toho důvodu, že trestanec se snažil za každou cenu uprchnout a překročit státní hranice aby tam vyzradil cizí moci údaje o těžbě uranové rudy.“ Mrtvý trestanec. Zastílel na útěku. Co asi mohl „imperialistickým rozvědkám“ prozradit člověk odsouzený k těžké a nebezpečné fyzické práci — že se na Jáchymovsku těží uran? Další mrtvý: „V okamžiku, kdy trestanec Štěpán se pokusil znovu o útěk, na danou výzvu štábního strážmistra Větrovce — jménem zákona, stůj, nebo stílel! nereagoval, použil Větrovce služební pistole a vystřelil celkem 7 nábojů... Po použití zbraně byl okamžitě zjištěn zdravotní stav trestance a bylo konstatováno, že nejeví známky života a z toho důvodu bylo upuštěno od poskytnutí první pomoci.“ A kdo pak je to podepsán pod protokoly? Volel SNB — útvar Jeráb: kpt. Hromádko Pod strojípísem je vlastnoruční podpis. Ale jsou jiné a tehdy také tajné výnosy. Jeden má datum 2. února 1949 a v záhlaví onu krásnou hančírku — „SNB — útvar Jeráb“ — zřízení. Sídlo útvaru a adresa: Jáchymov, pošt. schránka č. 10, telefonní číslo — atd. Ale pozor: Poměr k ostatním složkám je definován takto:

Při výkonu státní bezpečnostní služby je útvar Jeráb posílen na úrovni krajského velitelství Státní bezpečnosti. Je-li útvar Jeráb je určen k plnění zvláštních úkolů, jsou všechny útvary Státní bezpečnosti v obvodech jeho působnosti povinny bez újmy svých povinností starati se o potírání všech zjevů ohrožujících zájmy tímto útvarem chráněné... Hlášení podaná organizačními útvary Státní bezpečnosti SNB — útvaru Jeráb nabývají větší hlášení po jejich vlastní linii... Kdo to podepsal? Ale člověk dosti nechalvě známý — z jiných a četných aspektů. Přednosa odboru ministerstva vnitra, tehdy s titulem ministereckého rady, Jindřich Veselý. Ano, tentýž, který též pečoval o vyšetření smrti Jana Masaryka a pak spáchal za dosti záhadných okolností sebevraždu. Ale jaké asi zvláštní

zájmy tak pečlivě a všemi prostředky hájil útvar Jeráb? Těžil se zde uran. A prodával se — lze-li použít tohoto ekonomického termínu — kam asi? Kolik lidí zahynulo při exploataci této rudy, lidí odsouzených k práci za haneboých podmínek, lidí určených vlastně do role tažných dobytčů. Někteří šéf tohoto útvaru v roli členů prověřkové komise za Občanské fórum. Je to šťastná kombinace? Ministr vnitra — a nejonem on — soudí, že nikoliv. Ale vraťme se dále k raněmu rozhovoru.

Pane ministře, také prý te obvinili, že hodně cestuješ a nadřazuješ své politické straně...

Moje veškeré cesty byly služební — je s podivem, že právě jedné z nich bylo využito k tomu, aby se projednávaly personální záležitosti resortu v nepřítomnosti ministra. Byl jsem v Anglii, USA, Itálii i v SSSR. Všude jsem měl ryze služební a řekl bych užitečná jednání. A pokud jde o ČSL — já realizuji politiku státu a vlády, nikoliv politické strany, stranickou politiku totiž už opavdu, až na výjimky, nemám čas. A jak vš, nepreferuji ani Lidovou demokracii, tiskový orgán ČSL v podávání informací.

Což je mi upřímně líto. Na závěr — jak tedy lze charakterizovat současnou situaci v resortu?

Jako pokus vyvolávat spory, pokud možno dotlačit vývoj k vyvolání krizové situace. Kdo je v pozadí, si lze domyslet. A je třeba tomu čelit. Budme rádi, že u nás nedošlo k tomu, k čemu v Rumunsku. O problémech bude za několik hodin jednat vláda. A pak se uvidí...

V odpoledních hodinách se o některých problémech jednalo ve Sněmovní ulici v Praze, v budově Občanského fóra, před níž se shromáždily stovky studentů. Není známo, kdo dal k demonstraci podnět, podle vyjádření studentů byli vyzváni telefonicky jménem Kanceláře prezidenta republiky, což se zřejmě nezakládá na pravdě. Zdá se však, že porásti o možné vládní krizi někomu zapadají do hry.

Japonská automobilka Isuzu vyvinula novou baterii, která má podstatně vyšší výkon, rychleji se dobíjí a nemá tak negativní vliv na životní prostředí jako dosavadní olověná. Nový zdroj elektřiny lze prý dobít za pouhých 10 sekund.

bách vysvětlil pospoj této strany k národnostním menšinám. Vyslovit se proti zasahování do slovenských problémů zveň — ze strany Prahy. **Velbloudi „ze zkumavky“** Kábira: První velbloudi „ze zkumavky“ se narodili letos ve Spojených arabských emirátech. Páje u zvláštní

Volání po samostatnosti Itálie: Asi tři tisíce lidí se věčra zúčastnily mítinku Slovenské národní strany na Hviezdoslavovo náměstí v Bratislavě. Na programu byly, tak jako na předchozích setkáních, problémy na téma národního uvědomění Slováků a postavení Slovenska. Historik A. Hrnko, který bude kandidovat za SNS v nadcházejících vol-

Anders sei es allerdings, wenn eine Frau zum Islam überträte. Lehne es ihr Mann dann ab, ebenfalls diese Religion anzunehmen, müßten sie sogar geschieden werden, da die Moslems nicht mit einem Nicht-Moslem verheiratet sein können. Die Ehe eines Moslems mit einer Christin oder Jüdin ist dagegen im Islam erlaubt.

Islam und Gleichberechtigung KAIRO, 22. April (dpa). Eine Scheidung wegen Übertritts des Ehemannes zum Islam hat ein Kairoer Berufungsgericht für Familienfragen jetzt abgelehnt. Wie die „Egyptian Gazette“ am Wochenende meldete, begründete das Gericht seinen Spruch damit, daß die christliche Frau ihrem Manne gehorchen müsse. Deshalb könne sie nicht die Scheidung verlangen.

Tunnel für Prag

Vom Bergwerksstollen zur Metro

Unterirdische Bauten sind nicht nur in bezug auf ihre technische Bewältigung anspruchsvoll, sondern auch in materieller Hinsicht sehr aufwendig. Das mag wohl auch einer der Gründe gewesen sein, weshalb man bis zum Ende des 19. Jahrhunderts in Prag auf Verkehrsbauteilen unter der Erde verzichtete. Es gab aber auch keine Wehranlagen dieser Art in der Stadt, und nur auf dem Prager Hausberg, dem Petřín, wurde in unbedeutendem Maße Kohle unter Tage abgebaut.

In der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts war infolge der Entwicklung des Eisenbahnverkehrs weltweit ein intensiver Aufschwung des Brücken- und Tunnelbaus zu verzeichnen. Das äußerte sich zwangsläufig auch in Prag, um so mehr, als das Stadtgebiet beträchtliche Höhenunterschiede aufzuweisen hat. Der erste Eisenbahntunnel Prags entstand 1867 bis 1868 in einer Länge von 100 Metern in der Stromovka, dem damaligen königlichen Wildgehege. Beim Bau anderer Eisenbahntunnel sammelte man weitere Erfahrungen, die beim Bau der Metro, der 1967 begann, genutzt werden konnten.

Straßentunnel

Straßentunnel gibt es in Prag bisher nur wenige. Der erste und für Jahrzehnte einzige war der 1903 bis 1905 erbaute Tunnel durch den Vyšehrad-Felsen am rechten Moldauufer. Erst 1953 sollte ein weiterer folgen. Er führte von der Moldau auf das Letná-Plateau. Nach weiteren 27 Jahren wurde dann 1980 der Straßentunnel entlang des Ludvik-Svoboda-Ufers eröffnet. Der Tunnel gehört zum Hauptverkehrssystem der Hauptstadt, das nach seiner Fertigstellung die Verkehrsprobleme Prags lösen soll. Dieses Verkehrssystem sieht acht neue Straßentunnel vor, etwa an der Stelle des bereits genannten Eisenbahntunnels in der Stromovka, in Smichov, unter dem Vyšehrad u. a. Der Bau des ersten und bedeutendsten begann bereits Ende vorigen Jahres und führt unter dem Strahov hindurch.

Weniger Abgase für die Kleinseite

Der Verbindung zwischen den südlichen und nördlichen Stadtgebieten am linken Moldauufer stehen als natürliche Hindernisse die Hügel Petřín und Strahov im Wege sowie als „Nadelöhr“ die schmalen Kleinseitner Straßen. Die Notwendigkeit einer zügigen Verbindung zwischen diesen beiden Agglomerationen wurde schon früher erkannt. Vor mehr als 130 Jahren schlug der Oberste Burggraf von Böhmen, Johann Karl Graf Chotek, den Bau einer Straße über den Petřín vor. Ähnliche Vorstellungen wurden noch mehrfach geäußert, doch keine wurde realisiert. Nach dem zweiten Weltkrieg tauchte erstmals die Idee auf, einen Tunnel zu bauen, die im Entwurf für das Hauptverkehrssystem wieder aufgegriffen wurde.

Der Tunnel unter dem Strahov soll bereits Mitte 1995 in Betrieb genommen werden und dann einen wesentlichen Teil des Verkehrs am linken Moldauufer abfangen. Das ist Voraussetzung für die Umgestaltung des Stadtteils Smichov, namentlich für die Modernisierung des Wohnungsfonds, und trägt maßgeblich zur erheblichen Verbesserung der Umweltbedingungen auf der Kleinseite bei. Der Tunnel besteht aus drei Röhren mit je zwei dreieinhalb Meter breiten Fahrbahnen. Der südliche Ausgang des über zwei Kilometer langen Tunnels endet in Smichov in der Straße Radlická, der nördliche führt im Stadtteil Břevnov in die Straße Pionýrů. Über dem Tunnel, in der Nähe des Spartakiade-Stadions, befindet sich die Dispatcherzentrale, die in Zukunft den gesamten Verkehr innerhalb des Hauptverkehrssystems steuern wird.

NEUE VENEN

In der kleinen Kreisstadt Galanta im Süden des Westslowakischen Bezirks gibt es zahlreiche Neubauten, zu denen auch der großzügig angelegte Komplex des Krankenhauses gehört. In der achten Etage des Hauptgebäudes befindet sich die chirurgische Abteilung.

Hier werden die verschiedensten chirurgischen Eingriffe vorgenommen. Das von Chefarzt Dr. med. Jaroslav Rozhold, Kandidat der Wissenschaften, geleitete Team ist auf Operationen von Blutgefäßen spezialisiert, wozu auch die Erneuerung großer Gefäße unter Nutzung von Prothesen gehört. Die Methoden

sind heute weltweit bekannt, und dennoch gibt es immer wieder Neues zu entdecken. . . .

Für Dr. Rozhold ist die Gefäßchirurgie ein Hobby, dem er sich mit all seiner schöpferischen Kraft widmet — er überlegt, studiert, experimentiert. Vor fünf Jahren begann er gemeinsam mit seinen Mitarbeitern die experimentelle Erprobung einer neuen gefäßchirurgischen Rekonstruktionsmethode. Das waren fünf Jahre lang Tage, Wochen, Monate intensiver Arbeit, in mehr als einhundert Fällen wandten sie die progressive Idee in der klinischen Praxis an. Inzwischen, etwa vor zweieinhalb Jah-

ren, wurden ihre Anstrengungen international anerkannt.

Im Mai 1987 erhielt die Arbeit von Dr. med. Rozhold und seinen Mitarbeitern bei einem internationalen Wettbewerb der Gefäßchirurgie, für den 600 Arbeiten aus 34 Ländern angemeldet waren, eine Auszeichnung. In starker Konkurrenz gewannen die Chirurgen aus Galanta den vierten Preis, den sie auf dem III. Internationalen Gefäßchirurgen-Symposium in New York entgegennahmen. Vor der Tschechoslowakei waren die USA, Japan und China plazierte. Die Arbeit der Mediziner aus Galanta, deren Titel schon die originäre Methodik beinhaltet — „Mit autologem Fibrinogen abgedichtete Blutgefäßprothesen“ —, fand in der Fachwelt großes Echo.

Das Team spezialisierte sich auf deren Einsatz in der Partie zwischen der Bauchorta und der Leistenengegend. Das betroffene Gefäß wird durch eine sogenannte Ärmelprothese ersetzt, die wie alle diese Prothesen vom Forschungsinstitut für Strick- und Wirkstoffe Brno hergestellt wird. Für Galanta fertigt es allerdings ultraporöse Prothesen an, die weltweit ihresgleichen suchen. Die Porosität einer Gefäßprothese wird danach bewertet, welchem Wasserdruck sie standhält. Amerikanische Chirurgen arbeiten mit solchen, die mit zwei Litern Wasser pro Quadratzentimeter belastbar sind, in Galanta verlangt man eine dreimal höhere Widerstandsfähigkeit als bei den bisher in der Welt hergestellten und verwendeten Prothesen. Die für ihre Methode benötigten Prothesen müssen sechs und mehr Liter Wasser standhalten. Wozu ist die Porosität so wichtig? Je poröser ein künstliches Gefäß ist, desto besser und schneller wird es vom Organismus angenommen, desto besser verläuft der Heilungsprozeß, um so länger erfüllt es seine Funktion im Organismus des Menschen.

Es gibt allerdings ein Problem, weshalb man ultraporöse Gefäßprothesen in der Gefäßchirurgie noch nicht im breiten Maße verwendet. Nicht zuletzt ist es die Gefahr des Verblutens. Sie droht bei jedem künstlichen Blutgefäß, ist jedoch bei einem ultraporösen ungleich größer. Vor dem Einbringen in den Organismus läßt man an der Gefäßwand Blut gerinnen, damit es auf diese Weise abdichtet. Bei ultraporösen reicht dies nicht aus. Und das ist die andere Seite der originären Methode des Kollektivs aus Galanta. Damit aus der Gefäßprothese kein Blut entweicht, damit es mit dem erforderlichen Druck fließen kann, wird die Wand mit einer Art „Klebstoff“ abgedichtet — mit Fibrinogen, einem Bluteiweiß, das bei der Blutgerinnung wirkt. Das Fibrinogen bindet die Prothesenwandung und wirkt so lange nach, daß selbst nach einer Operation keine Verblutungsgefahr besteht. Inzwischen bildet das Gewebe im Körper des Patienten eine dünne Hülle um das Gefäß, und in seinem Inneren wiederum bildet sich ein Epithel wie bei normalen Gefäßen heraus. Die Chirurgen aus Ga-

lanta könnten mit serienmäßig hergestelltem Fibrinogen arbeiten, doch so leicht machen sie es sich nicht. Sie nehmen Fibrinogen, das sie aus dem Blut des zur Operation vorbereiteten Patienten gewinnen. Die steigende Zahl der Gefäßkrankungen zwingt die Ärzte, viele Methoden zur Bekämpfung dieses Zivilisationsleidens zu suchen. Auch in Galanta steigt die Zahl von Patienten mit krankhaft veränderten Blut-

griff nehmen. Neues setzt sich nun langsam durch — das weiß man auch in der Abteilung Chirurgie des Kreiskrankenhauses Galanta. Die Mediziner sind jedoch davon überzeugt, daß ihre Methodik gut ist und deshalb breite Anwendung im Dienst der Gesundheit und der Heilung kranker Menschen finden wird.

Flößereimuseum

Um eines der kleinsten Museen in der ČSSR kümmern sich die Einwohner der südböhmischen Gemeinde Purkarec bei Česká Budějovice. Ausstellung zeigt die Gerätschaften und verschiedenen Hilfsmittel eines der früher am weitesten verbreiteten Handwerke in Südböhmen — das Flößen. Fotografien, Gemälde und Modelle von Flößen als Wasserfahrzeug ergänzen die Exposition. Damals wurde auf diese Weise das hochwertige Holz aus dem Böhmerwald moldauabwärts bis nach Prag befördert.

• Poselství na březové kůře objeveno vlt architektonové ve veshci Zven...
• zborod nedzielako ľavova na západni...
• křajčině. Dokument pochází podle od...
• datu z let 1110 až 1124. Březová ků...
• řina adresovaná kupci obsahuje z...
• dost zprávy o naviřování dřeva za pro...
• objevení loží na převoz zboží.

Prag und seine Einwohner

In der Hauptstadt der ČSSR leben gegenwärtig 1 211 106 Bürger, das sind rund 8 % der gesamten Einwohnerzahl der ČSSR. Das erste Schriftstück über die Einwohnerzahl Prags stammt aus dem 15. Jahrhundert: Damals lebten etwa 20 000 Bürger in der Stadt. (1/90)

Varování prokurátora komunistické strany

Pozor na propagaci fašismu

(čtk): Městský prokurátor pro území hl. m. Prahy JUDr. T. Sukol včera poslal ČTK text dopisu adresovaného ústřednímu výboru KSC. Označuje v něm, že politická činnost KSC na území hl. m. Prahy bude počínaje dnem 1. 5. 1990 posuzována z hlediska možného naplnění skutkové podstaty trestného činu podpory a propagace fašismu a podobného činu ve smyslu par. 26b odst. 1, příp. 2. tr. zák. V dopise se dále mj. uvádí:

„S ohledem na dobu, po jakou Vaše strana byla součástí politického spektra této země, možná tento postup vzbudí určité pochybnosti či nejistoty. Pro posouzení z hlediska trestního práva však otázka délky trvání určitého stavu není postačující. Důležité je, zdali činnost KSC mohla být naplněna skutkovou podstatou tr. činu pod par. 26b tr. zák., který stíhá toho, „kdo podporně nebo propagativně fašismus nebo podobné jiné hnutí, které směřuje k porušování práv a svobod pracujícího lidu, nebo které hlásá národnostní, rasovou nebo úrodnostní zášť...“

Toto ustanovení chrání společenost jedné společnosti fašistických či nacistických hnutí v jejich základní podobě, jednak proti hnutím podobným. Pro tuto podobnost jsou vymezena určitá kritéria, viz např. Kompendium k tr. zákonu, Panorama 1980, str. 773-774.

V souvislosti s fašistickým hnutím je zde za typický projev považováno mj. na jiné „zачиnění všech demokratických práv“, dále že „... hlavní politickou metodou je teror“ a „sociální demagogie“. Následně tedy půjde o posouzení, jakou měly tyto faktory projevit v ideologii Vaší strany, resp. ve faktickém jednání Vaší strany v uplynulém období. Vzhledem k tomu, že v rámci tzv. Východní Evropy se Vaše ideologie i její konkrétní aplikace projevvala prakticky stejně, bude přihlíženo i k tomuto kontextu.“

V závěru dopisu vyslovuje městský prokurátor žádost, aby s jeho obsahem byli seznámeni členové KSC a byli zpraveni informováni, že není důvod kokoluvit postihovat pro samotné členství v KSC právě vzhledem k silně demagogické ideologii a z toho plynoucího nedostatku subjektivní stránky trestného činu.

AUSLEND-FAKULTÄT

Konec orientu v hlavním městě

(žen): O tom, jak uhranit střed Prahy proti „derofání“ prodávaců pašovaných zboží, se tenkrát na věcech říšské besede. Náměstek předsedy ing. F. Bůšek nás seznámil s novou vyhláškou, která platí od věrejška a která by se měla stát právním podkladem pro likvidaci nelegálních burz. Ve vyhlášce jsou jasné stanovena zajištění především obzaru... In „pravda hry“. Právě se zde u toho byl. Vydávatel. Až na to a Grázna. Přesvědčili se o tom i činnové nové jiné: Nepovolený použitý prodej na území hlavního města je trestný. Zrušování kontrolní skupiny NVT, kde lze nabývat pouze na místech určených obchodním národním výbory... V souvislosti s nadměrným „prodáváním“ zboží státních příslušníků se na říšské besede hovořilo i o spouštění syp s ambasádami jednání. Reguli je stiháno jako přestupek podle zákona o národních výborech č. 134/1960 Sb. a v rámci obchodu. nejvyšší problémů vzniká tím, že v Praze to znamená, že prodávatel může přijít učen o všechny své zboží, ale navíc i zaplácet pokutu ve výši až pět tis. korun. A jestliže jedno dítě bude upozorněno a povolání k prodání mohou začít pudze obrátit k sebe. Přesto však největší pražské burzovníky na vlastní náklady.

Bíláková selhává paměť

V úterý v poledních hodinách se konala tisková konference s tehdejším ministrem vnitra JUDr. Richardem Saclerem. Řada otázek novinářů se týkala věrejšho jednání vlády a Občanského fóra. Ministr označil některé momenty tohoto jednání za záležitost, o níž v daném okamžiku není nic. Na základě dohody časovníků, kompetentní hovořit. Přechme tedy stranou fakt, že jeden zbrnění novinářů la možná nejen on) mnohé podrobnosti anal a jeho tlumočnice dosti ochotně sdělila, že je informovaly mluví DE (tedy dohoda - nedohoda).

Situaci v ministerstvu vnitra ČSSR ně nepamatuje na svoji knihu paměť věnuje jinou stať. Takže k dalšímu obsahu zmíněné konference, již čt, kupodivu, nečinil, když tyto informace zúčastnil náměstek ministra JUDr. Antraf Šauerl, ředitel Úřadu FMV pro politický protistatvnic činn mjr. JUDr. Miroslav Mošna a zástupce generálního prokurátora ČSSR JUDr. Vládimír Nechačický. Ide o vřetřování okolnosti vstupu voják pět stáří Varšavské smlouvy na naše území. Vyšetřují se okolnosti vstupu (tedy následně vstup samotný) podle zákona na ochranu míru. Zločiny podle tohoto zákona nepodléhají promlčení. V této úvaze bylo jako svědkové vyslechnutí Miloš Jakaš, Alois Indrá, Karel Hofman a připravuje se výslech Vlasta Bifaka, který si údajně

Spíše potvrzením než novinkou je informace o tom, jak V. Šalgovč je jistoval přistání sovětských invazních letadel na starém ruzyňském letišti v Praze na přistávacích dráhách nájezdicích ministerstvu vnitra. V záležitosti vstupu vojsk budou k výslechům v nejbližší době předvoláni zejména členové tehdejšího představenictva ÚV KSC a jejich blízcí spolupracovníci.

Der Markt frißt seine Kinder

→ MOSKAU, 22. April (AFP). Die Sowjetunion hat Schwierigkeiten mit dem Transport westdeutscher Hilfsgüter, weil die inzwischen selbständigen Transportunternehmen des Landes die Beförderung der Waren ablehnen. Wie die Zeitung „Komsomolskaja Prawda“ am Sonntag berichtet, weigern sich die Firmen, weil der Transport für sie finanziell unrentabel ist. Die Bundesrepublik hat der Sowjetunion 103 000 Tonnen Fleisch, 20 000 Tonnen Butter, 5 000 Tonnen Käse, 3 000 Tonnen Konserven und 15 000 Tonnen Milchpulver als Hilfsgüter gewährt. Die Lkw-Gesellschaft „Sowtransauto“ will aber nur 2 000 Tonnen Fleisch und Konserven transportieren. Die restlichen Waren müssen jetzt per Bahn und per Schiff befördert werden, was einige Monate dauern wird.

Aufgespießt

„Also gegen das, was der Bundeskanzler uns Ländern über die Entwicklung zur deutschen Einheit sagt, dagegen ist die Lektüre des Krefelder Telefonbuches eine ausgesprochen aufregende Lektüre.“ Nordrhein-Westfalens Ministerpräsident Johannes Rau (SPD) in einer Klage über unzureichende Informationen der Bundesländer durch die Bundesregierung über den Fortgang der Gespräche mit der DDR.

Blokáda velvyslanectví

(čtk): Padesátiminutovou blokádu sovětského velvyslanectví v Praze několik desítek demonstrantů dávalo včera najevo svůj nesouhlas s postupem vlády SSSR vůči Litvě a požadovalo pro ni svobodu a nezávislost. Organizátoři této akce sestavili protestní petici odsuzující vztah Moskvy k této pobaltské republice. S ní pak před velvyslanectvím seznámili účastníky manifestačního shromáždění.

Striptýž versus zákon

(čtk): V poslední době se v ulicích Prahy objevily plakáty zvonící dívky ke konkursu na striptýžky. Jeden z nich byl nedávno na podnět obžalby předmětem šetření městské prokuratury. Konkrétně šlo o jednu z podmínek - věk dívek 16 let. I když se v tomto případě ukázalo, že představitelé podepsané agentury o plakátu nic nevědí a šlo tedy o podvrh ze strany nezjištěné osoby, městská prokuratura v Praze upozorňuje na paragraf 217 trestního zákona čs. 139/1961 Sb. Podle tohoto paragrafu jsou osoby mladší 18 let chráněny před jednáním jiných osob, které by jim umožňovaly vést zahálčivý nebo nemravný život, nebo je k takovému způsobu života sváděly. Je nepochybné - uvádí se ve stanovisku - že psychický a mravní vývoj osob mladších 18 let není ještě ukončen a proto je nábor těchto dívek za striptýžky v rozporu s uvedeným paragrafem. Při jeho porušení hrozí trest odnětí svobody až na dobu dvou let.

Biskupská konference

(čtk): V Praze včera zasedali katolíci biskupové českých zemí a Slovenska, aby po obdržení schválených stanov Kongregací pro biskupy v Římě ustavili celostátní biskupskou konferenci. Předsedou konference byl zvolen František kardinal Tomášek.

STRIPTEŽKA, KATYNO VE TĚLA TAIFONKA, KDO UMŘEL AT ŽIVEL, TĚLA NA VĚRNOSTI ZÁKONNÁ...

Hodina pravdy: Chartisté dostali spisy o sobě

Rozhodnutí federálního ministerstva vnitra o postupném otevírání archivů z padesátých i pozdějších let (rozhodnutí z dosti zvláštních důvodů napadané v některých sdělovacích prostředcích) se mění v konkrétní a velmi užitečné činy. V pátek v odpoledních hodinách předal federální ministr vnitra JUDr. Richard Sacher zástupcům Charty 77 spisy, které o signatářích této iniciativy shromáždili pracovníci bývalé Státní bezpečnosti. Třicet osm fasciklů, obsahujících denunciaci, výmysly, poplavy, obvinění, záznamy z výstřelů atd. vystoupilo z trezorů na denní světlo do rukou těch, jichž se týkají. Zástupci Charty sdělili, že tyto spisy budou uloženy v Ústavu pro soudobé dějiny ČSAV a budou individuálně, se souhlasem mluvčích Charty, sloužit ke studiu nezávadné historie. Ti, kteří se dožili — mnozí, žel, jako třeba profesor Patočka, se nedožili — nově svobody, si konečně mohou přečíst jistě pozoruhodné výplody osvětlených duchů z řad bývalé StB.

Přítomna byla i jedna z významných představitelky Charty 77 paní dr. Líbuše Šilhanová. Zeptal jsem se jí: Vy jste, paní doktoro, v oněch letech hodně prožila. Můžete si nyní vybavit jednu vzpomínku, kdy vám bylo nejhůř?

Odpověď paní dr. Šilhanové: Když

zemřel pan profesor Patočka, byla jsem odvezena k výslechu do Bartolomějské ulice. Opilí důstojníci Státní bezpečnosti na mne rvali a žádali, abych jim podepsala papír, že s rodinou dobrovolně opustím republiku. Došlo u mne k jakémusi psychickému zkratu, prostě jsem je přestala vnímat a když se mnou začali třást a lomcovat a probrala jsem se k vědomí, rozhodla jsem se, že už neřeknu jediné slovo. Odvlekl mne do cely, kde jsem měla společnost jedné vražedkyně a jedné prostitutky. A pak mne druhý den večer zase pustil. Onilova? Vysvětlíte? Myslite, že něčeho takového byll schopní lidé, jako byl tehdy podplukovník či plukovník Horák? Nebo pan Oldřich Noga, jehož hodnost neznám — přý je v důchodu a snad dokonce prominentním členem Svazu profašistických bojovníků?

Ministr R. Sacher převzal od zástupců Charty 77 hezký dárek — jeden z prvních výstiků knihy, která vyšla o této organizaci. Je v ní vpsáno toto věnování: V upomínku na slavný den, kdy Charta 77 svobodně vstoupila do budovy ministerstva vnitra. Ministr přijal dárek s poděkováním, úsměvem a konstatováním, že takové nepochybně budou i další dny. A pochlubil se při této příležitosti dalším, rovněž zajímavým dárkem: Vytvarování zivápněním Poslední večere Páně, překrásnou mozaikovou práci, zhotovenou arabskými skláři ve městě Betlémě. Dárce byl palestinský prezident Jásir Arafat.

Anne-Frank-Haus wird größer

AMSTERDAM, 20. April (Reuter). Das Haus in der Amsterdamer Altstadt, in dem das jüdische Mädchen Anne Frank und ihre Familie sich während des Zweiten Weltkriegs versteckt hatten, wird in den nächsten fünf Jahren renoviert und erweitert. Der zusätzliche Platz soll für Ausstellungen über den Zweiten Weltkrieg genutzt werden, sagte Nico Salm von der Anne-Frank-Stiftung jetzt der Nachrichtenagentur Reuter. Über 600 000 Besucher werden jährlich in dem kleinen Hinterhaus gezählt. Der Amsterdamer Stadtrat hatte am Mittwoch rund 4,3 Millionen Mark für den Erwerb eines angrenzenden Hauses bewilligt.

Anne Frank hatte sich zwischen 1942 und 1944 in dem Hinterhaus vor den Nationalsozialisten versteckt. Während ihrer Zeit schrieb sie das zum Symbol der Judenverfolgung gewordene "Tagebuch der Anne Frank". Sie wurde anschließend an die Nazi-Besatzer Bergen-Belsen deportiert, wo sie 1945 starb.

Tschechen und Deutsche feiern gemeinsam

Die Katholische Tschechische Gemeinde und der Deutsch-Tschechische Freundeskreis in Frankfurt begehen gemeinsam ihr 20jähriges Jubiläum. Die Feier findet am Samstag, 28. April, von 15.30 Uhr an im Haus der Volkarbeit statt. Auf dem Programm stehen eine Messe, mehrere Festansprachen und abends ein gemütliches Beisammensein.

Die Katholische Tschechische Gemeinde betreut Tschechen in Frankfurt und Umgebung sowie in vier Nachbarstädten. Sie schätzt, daß in Frankfurt rund 10 000 Tschechoslowaken leben. Nachdem seit der Demokratisierung in der Tschechoslowakei weniger Tschechen in die Bundesrepublik kommen, muß die Gemeinde nicht mehr so viel Sozialarbeit leisten wie früher.

Der Deutsch-Tschechische Freundeskreis setzt sich hauptsächlich aus Mitgliedern der Katholischen Tschechischen Gemeinde und der Frankfurter Ackeremann-Gemeinde zusammen. Die Ackeremann-Gemeinde ist eine katholische Gemeinschaft von Heimatvertriebenen

Předseda české vlády navštívil pražské archivy

V našich archívech se skrývá velké množství nejzávažnějších cenných materiálů, které mohou značně pomoci dnešnímu demokratickému vývoji v zemi. Mohou přispět k vyřešení hospodářských otázek, v neposlední řadě i ke zvýšení našeho národního kulturního sebevědomí. Současný stav našeho archívnictví je však doslova nevěřítilý na své průzkumnové cestě po vlády České republiky P. Pilhart.

Během 40leté komunistické vlády se v našem archívnictví nahromadilo obrovské množství problémů, a tak dnešní situace je taková, že archívům slouží na území celé České republiky jen pět účelových budov, ve všech ostatních případech jde o neuvěřitelně zastaralé a často sklepních neklimatizovaných a často sklenných prostorách jsou doslova nčeny naše

unikátní písemná památky, které nám mohou zahraniční experti a badatelé jen závidět. Navíc, jelikož se jedná o historické stavby, udržba těchto objektů vyžaduje i značné finanční náklady. Právě tyto neuvěřitelné archivy si český premiér P. Pilhart věrna prohlédl — šlo o část Státního ústředního archívu v Treutmannsdorfském paláci, Archív hl. m. Prahy v Clam-Gallasově paláci, Státní ústřední archív v benadik pském klášteře v Břevnově a Státní oblastní archív Na Karlově v Clam-Gallasově paláci na Starém Městě, kde je "uchováno" přes 200 tisíc starých unikátních listin (i středověkých pergamenových). Jsme mohli například vidět zlomky Kosmovy kroniky (kopie ze 13. stol.), nejstarší pražská pečeti, skvostné pohusitské pečeti z doby Ladislava Jagellonského, dokumenty o životě našich předních kulturních osobností minulosti — např. o životě Franze Kafky... Pan premiér potom zapsal do pamětní knihy tato slova: „Slubuji vám, že udělám všechno pro pomoc českému archívnictví.“ Na závěr svého programu se společně s našimi předními archíváři shodl na tom, že je nutno vypracovat jasnou koncepci nápravy v péči o archívy, přičemž lze využít i zahraničních zkušeností. Stanovili tři základní okruhy problémů: institucionální začlenění archívnictví, celkovou legislativní úpravu archivní správy a už v budoucnosti neměla spadat pod ministerstvo vnitra, které nemůže zabezpečit péči o vzácné archívy, v opačném případě by totiž hrozila z finančních důvodů i postupná likvidace. Bude proto nutné, aby na archívnictví dohlížely příslušné státní orgány.

kupoval suroviny a obaly od Diora za devizy, ale těch rok od roku ubývalo. Rovněž pevné ceny na čs. trhu způsobily, že pokračovat v licenční smlouvě bylo nevhodné, jak však na veřejnosti tiskovce v Praze uvedla zástupkyně svěřované kosmetické firmy E. Robertová, Dior čeká na převzetí nových čs. zákonů, umožňujících mezi-národní podnikání; pak zřejmě slyšely, že jistě obnoví na širším základě.

Der Weg zur Arbeit

Von je 100 Berufstätigen erreichen ihren Arbeitsplatz — mit dem Auto

mit dem Fahrrad, Motorrad oder zu Fuß: 21

mit öffentlichen Verkehrsmitteln: 16

sie haben einen Weg von: 10 bis 26 km

Witer 10 km: 59

über 25 km: 30

0 Závodu míru jasně

Letošní ročník: prolog v Berlíně, 11 etap a 1525 km

PRÁHA (Iol): Ve čtvrtek se koná. Hlavní cenu je automobil Fiat 1500, všechny ceny ze etapové výpravy. Organizátory z NDR, ČSFR a Poltářství a prémie se budou vyplácet v penězích měny příslušného území. Celkové ceny pak v dolarech včetně zavazadel, cestovních výdajů a náhrady 700 dolarů, dvacíte v podobě míru. Jeho podoba je náhodně Berlíně 50 dolarů. V pelotonu se neobjeví modré tričko soutěže druhé příčky, který určí majitelé ztrátového etapu, na peloton pak čeká 11 etap o celkové délce 1525 km. Cyklisté je absolvují bez dne od počátku a do cíle v Bielsko-Bialé dorazí 17. května. Na trati je 26 vrchátých prání (čtyři první kategorie) a 31 vrchátých závodů. Nemá sponzora a naši stranu bude stát více než tři milióny korun.

Konec Diora v Čechách?

(Kčr): Po patnácti letech spolupráce francouzské firmy Christian Dior s podnikem Astrid Praha se partneři dohodli na jejím ukončení. Příčinou je třeba hledat v nevhodných ekonomických podmínkách. Astrid totiž na-

„Kaufen Sie sich ein Zelt“

LONDON, 20. April (dpa). Der Hilferuf einer obdachlosen Mutter mit drei Kindern an das britische Sozialministerium hatte einen unerwarteten Erfolg. Die 41jährige aus dem südenglischen Milton Keynes erhielt einen Scheck über 186 Pfund (512 Mark) sowie 75 Pfund (206 Mark) in bar mit der Anweisung, sich dafür ein Zelt, Luftmatratzen und eine Campingausrüstung zu kaufen.

Tschechoslowakei kehrt in den IWF zurück

PRAG (rtr). Die Tschechoslowakei (CSFR) wird nach einem Bericht des staatlichen Fernsehen des Landes wieder in den Internationalen Währungsfonds (IWF) aufgenommen. Die Wiederaufnahme seines Landes sei nun bestätigt, zitierte der Sender Finanzminister Vaclav Klaus nach dessen Rückkehr von einem Treffen in Spanien.

Die Tschechoslowakei hatte den IWF 1954 verlassen. Die offizielle Aufnahme in den IWF sei für das Jahrestreffen der Organisation im September vorgesehen, hieß es. Die Mitgliedschaft war im Januar beantragt worden.

Der Präsident der Staatsbank der Tschechoslowakei, Josef Tosovsky, kündigte des weiteren eine Aufwertung der tschechischen Krone im Touristenkurs gegenüber westlichen Währungen an. Für einen Dollar, der über den Pflichttausch hinaus gewechselt werde, würden in Zukunft etwa 29 Kronen gezahlt. Bisher waren es etwa 32 Kronen. Der Kurs für den Pflichttausch betrage 17 Kronen pro Dollar.

Knapp ein Drittel der tschechoslowakischen Wirtschaft solle auch nach dem Übergang des Landes zur Marktwirtschaft in staatlicher Hand bleiben, sagte Finanzminister Vaclav Klaus. Viele staatliche Betriebe seien noch nicht zu einer Privatisierung bereit.

CSFR ändert Namen erneut

PRAG, 20. April (dpa). Das Parlament in Prag hat am Freitag mit einer Verfassungsänderung erneut den Staatsnamen geändert. Das Land wird künftig den Namen „Tschechische und Slowakische Föderative Republik“ tragen, meldete die amtliche Nachrichtenagentur CTK.

Der bisherige Name „Tschechoslowakische Föderative Republik“ war beim slowakischen Bevölkerungsteil auf Kritik gestoßen, da er ihrer Meinung nach die Eigenständigkeit der Slowaken nicht genügend ausdrückte. Erst Ende März war das Wort „sozialistisch“ aus dem Staatsnamen genommen worden.

VE SLAVNOSTNÍ PREMIÉRE byl v kině Praha na Václavském náměstí uveden bulharsko-český film Ezop, který v roce 1969 natočil režisér Rangel Valčanov. Mýtickou látku ze 6. století před Kristem rozvíjí autoři do podoby příběhu o řeckém básníkovi, který byl jako otrok uvržen do soukolí zájmu mocných. Film s G. Kalouančevem, M. Macháčkem, R. Lukevským, J. Komrem, P. Čepkem, F. Filipovským a J. Abrahámem šel v trezoru dvacet let, ale jeho poselství o nezbytnosti svobodné myslí je aktuální i dnes

Konec »bazarů«?

(žem): O jednání rady NVP byli včera informováni novináři na tiskové besedě. Rada rozhodla mimo jiné o přejmenování pražského náboží B. Engelse na Rašinovo náboží a schválila také vyhlášku postihující nedovolený pouliční prodej. Vstoupí v platnost 17. 4. a měla by být právním podkladem pro likvidaci černých trhů — zejména nedůstojného holešovického „bazaru“.

318000 Arbeitslose in Polen

WARSCHAU, 22. April (dpa). Die Zahl der Arbeitslosen in Polen steigt immer mehr an. Das Organ der Sozialdemokratie Polens, der Nachfolgeorganisation der Kommunisten, „Trybuna“, berichtete am Samstag, in den ersten 18 Tagen des April sei die Arbeitslosenzahl um 50 000 auf 317 985 Personen gewachsen. Dagegen gab es nur 20 130 offene Arbeitsplätze.

„Ständig angefeindet“

„Wir hatten uns so auf diese Begegnung mit DDR-Jugendlichen gefreut. Doch alles kam ganz anders“, berichtet die 18jährige Türkin Filiz. Für sie wurde eine vom Duisburger Jugendamt organisierte Begegnungsreise nach Gera, Leipzig, Erfurt und in den Thüringer Wald zu einem „schrecklichen Erlebnis“. Die 27köpfige Gruppe mit deutschen und türkischen Jugendlichen im Alter von 17 bis 23 Jahren brach ihre Fahrt schließlich vorzeitig ab. „Wir wurden ständig angefeindet und haben niemanden gefunden, der mit uns geredet hat“, sagt die Leiterin der Gruppe, Brigitte Grandt.

Bei einem im Reiseprogramm vorgesehenen Besuch in einem DDR-Jugendclub habe der Leiter plötzlich keine Zeit mehr gehabt, die Gäste zu begrüßen. Auf der Tanzfläche seien die türkischen Mädchen angerepelt und weggestoßen worden. Nach einer halben Stunde traten die jungen Leute aus Duisburg den Rückzug an. „Wir hatten alle Angst vor einer Schlägerei“, berichtet Frau Grandt. In der Straßbahn und auf der Straße wurden die jungen Türken als „Schweine“ beschimpft. „Was sucht ihr hier? Wir Deutschen haben selbst genug Probleme“, habe man sie angepöbeln, erzählt die Türkin Leila.

Anfang Juni erwarten die Duisburger einen Gegenbesuch von Jugendlichen aus Leipzig. „Wir werden uns sehr gut auf dieses Treffen vorbereiten“, sagt Brigitte Grandt.

Prežije Gorbačov?

WASHINGTON: Sovětský svaz stojí podle slov šéfa CIA W. Webstera před hlubokou a rozsáhlou krizí. Její součástí bude i rostoucí opozice armády proti reformní politice M. Gorbačova. Dlouhodobě by se měl Gorbačov více soustředit na vliv snah Litvy o nezávislost na ostatní oblasti s odštěpivými tendencemi, a ne na to, zda tato pobaltská republika zůstane či nezůstane součástí SSSR, prohlásil Webster ve čtvrtek večer ve své přednášce v Bostonu. Gorbačov sice přivodil značné změny v politickém systému SSSR, jeho šance na přežití však budou záviset především na hospodářských úspěších, uvedl šéf americké zpravodajské služby. Gorbačov má větší moc než kterýkoli sovětský stranický šéf od dob J. Stalina, avšak ve srovnání s tímto diktátorem musí čelit silné opozici, jak v politickém, tak ve vojenském láhore, řekl dále Webster. Armáda se hlásí ke slovu mnohem hlasitěji než dříve. Vystřizlivání u vojáků se odráží i v úrovni pokroku, který byl dosažen minulý týden na setkání ministru zahraničí USA a SSSR ve Washingtonu. Podle Webstera informace tajných služeb neukazují, že je Gorbačov rozhodnut udržet Litvu jako integrlální součást SSSR za každou cenu.

ŽVÝKACÍ GUMA, na rozdíl od cigarety, pomáhá řidičům automobilů lépe se soustředit na řízení. Takový je závěr skupiny japonských vědců, vedené dvěma univerzitními profesory. Několikrát průzkum, provedený v řadách amatérských řidičů (ale i řidičů profesionálních kolegů, konkrétně taxikářů) ukázal, že žvýkačka zvrchtila reakci lidí za volantem v průměru o 0,11 sekundy, což sice zanedbatelné není mnoho, v dopravních situacích však někdy rozhoduje o právně jen setinny vteřiny. Účastníci vzkusili na například lépe rozpoznávat dopravní značky a světla semaforů. ...ALE PŮLI VÝBĚR -

Premiéra exilového filmu

(mč): Snímek režiséra B. Šafářik Psí dostihy je prvním českým exilovým filmem, který přichází do našich kin a jehož premiéra proběhla tento týden v Paláci kultury. Přibližuje nám osudy českých emigrantů po roce 1968. V celé své absurditě je zachyceno působení normalizačního procesu, před nímž hlavní hrdinové (v podání P. Landovského a J. Charvát) utíkají do Švýcarska. Divákoví, kteří byli nuceni v této „době temna“ žít, se tu naskytá možnost završeného pohledu na život a postavení exulantů v cizí zemi. Režisér Šafářik opustil Československo v roce 1967 a usadil se ve Švýcarsku, kde se věnoval filmové práci a samostatnému experimentování, neboť studium na pražské FAMU mu nebylo umožněno. Problematiku emigrantství, která je námetem i jeho dalších dvou filmů, nepojmá režisér pouze jako střet odlišných politických systémů. Na jejím pozadí nastoluje otázku dilematu mezi potřebou zachovat si lidskou důstojnost a podlehnutím povrchnímu konzumu. Dilematu, jemuž byli vystaveni ti, kteří odešli a jehož tlak působí i na ty, kteří zůstali. Film Psí dostihy byl původně určen cizímu publiku a jeho autor ani nepočítal s tím, že by se mohl dostat až k nám. V této souvislosti si musíme uvědomit, jak mušel postupovat, aby i západní divák pochopil nesrozumitelné mechanismy „socialistického způsobu života“.

Wecker für die Welt

Über eine Million Wecker in dreihundertfünfzig Jahren exportierte im vergangenen Jahr der Betrieb Chronotechna Sternberg ins Ausland. Interesse besteht vor allem in den Niederlanden, in Italien, Spanien, in der BRD, Frankreich und Österreich. ES GEHT NIEMALS AUF DEN WECKER...

Mineralischer Reichtum

Die Tschechoslowakei ist das an Mineralwasser reichste Land der Erde — auf ihrem Gebiet gibt es an die viertausend Quellen, von denen viele heilende Wirkung besitzen.

Wo werden in der ČSSR Motorräder und Kleinkraftwagen hergestellt? Wieviele werden jährlich produziert und exportiert?

Wolfgang Kuchenbecker, DDR

In der ČSSR besitzt die Herstellung von Kraftfahrzeugen eine lange Tradition, und gegenwärtig werden diese Verkehrsmittel in drei Betrieben hergestellt.

Jährlich verlassen ungefähr 105 000 Touren-„Dreihundertfünfziger“ die Montagehallen des größten tschechoslowakischen Produzenten, des Betriebes Jawa in Týnec nad Sázavou in Mittelhöhmen. Die meisten dieser Kraftfahrzeuge — etwa 60 000 bis 70 000 Stück — werden in die Sowjetunion ausgeführt, 12 000 Stück nach Ägypten, rund 4 000 stehen dem tschechoslowakischen Binnenhandel zur Verfügung und eine kleine Menge wird von den Handelspartnern weiterer Staaten, z. B. aus den USA und aus England, gekauft. Zum Produktionsortiment von Jawa gehören jährlich mehr als 1 000 Stück Speedwaymotorräder mit einem Hubraum von 500 Kubikzentimeter und 100 Sportmaschinen für den Mannschaftswettbewerb der Sechstagerennen für Motorräder, die alljährlich auf dem europäischen Kontinent ausgetragen werden. Im Rahmen der ständig notwendigen Verbesserung des Angebots fertigt die ostböhmische Produktionsgenossenschaft Velorex jährlich ungefähr 11 000 Beiwagen für Touren-Jawas.

In den Tschechischen Motorradwerken mit Sitz im südböhmischen Strakonice werden Motorräder mit einem Hubraum von 100 Kubikzentimeter in der Touren- bzw. Moto-Cross-Ausführung hergestellt. Die gesamte Jahresproduktion an Tourenmotorrädern ist für den Export bestimmt. Zu den größten Abnehmern gehören die Sowjetunion, Bulgarien, Polen und Ägypten, das eine Fertigungslizenz besitzt und in der ČSSR lediglich einzelne Komponenten kauft. Ausschließlich für den Export bestimmt ist die Produktion von Moto-Cross-Maschinen, von denen 1988 5100 Stück in sozialistische Länder und 100 nach Großbritannien verkauft wurden.

Kleine Motorräder bis zu 100 Kubikzentimeter Hubraum (Mofas) werden im Betrieb ZVL Kolárovo in der Slowakei produziert, 1988 wurden von den insgesamt 41 500 hergestellten ungefähr 17 000 ins Ausland geliefert — zwei Drittel in nicht-sozialistische Länder und der größte Teil des verbleibenden Drittels in die Sowjetunion. ZVL Kolárovo liefert ferner einige für das im sowjetischen Riga gefertigte Mofa Stella benötigte Teile.

Heute werden hier alle Arten von Münzen, silberne Gedenkmünzen und Goldmünzen mit Dukatenwert geprägt, aber auch Medaillen und Plaketten.

Kremerner Münzwerkstatt Die Staatliche Münze in Kremnica (Slowakei) ist die älteste Münze in der ČSSR, die seitdem ständig

At žije pan president

Hudba/text Petr Kaplan

Fak už je to tady, už nepůjdeme dolů
Máme pana Havla — a ten nám dává školu
Jak se to má dělat, aby bylo méně bolu
 Víc svobody a lásky a taky rock and rollu
Ref.:

Tuhle moji píseň jsem chtěl už dávno zahrát
Když nebylo jasný, kdo se dostane na Hrad
Jedna věc však byla, více než-li jstát
Že by to měl být pan Havel
Náš nový pan president

At žije Havel, at žije pan Havel
At žije náš president
At žije Havel at žije pan Havel
At žije náš president

Ano — Čekali jsme dlouho na tyto chvíle
Celých 40 let

A někdy se už zdálo, že to nikdy neskončí
Ale ukázalo se, že chod dějin nejde zastavit
A každé zlo musí jednou skončit
Studenti nám ukázali cestu

A dnes je už jasné, že vůli lidu nelze potlačit
Je to všechno jen začátek,
Ale moc pěkný začátek — lépe jsme začít nemohli
Ref.:

President je Havel a to je dobrá zpráva
Budou svobodný volby a taky nová vláda
Teď vedem 1:0 — vždyť máme pana Havla
Postaví se za nás — svoboda a láska

Tuhle moji píseň jsem měl už dávno zahrát
Teď už je to jasný — kdo se dostal na Hrad
Máme všichni radost a je to jako sen —
Pan Havel je náš president
Pan Havel je náš president
Pan Havel je náš president
Pan Havel je náš president

— HAVLAŘU HLAVY MÁŠ
KUBÁNSKOU HLAVU
MÁŠ

V rozhovoru s novináři ministr Š. Dienstbier uvedl, že požádal ministra Gonschera, aby se v NSR zabývali bývalými občany Československa, kteří vyhledali azyl v NSR, protože jich je asi 15 000. Gonscher odpověděl naprosto jednoznačně: „Když jsme spolu stihali ploty, nebudeme vytvářet nové ploty v paragraf.“

Filmschauspieler Jack Lemmon wird 65

NEW YORK. Der amerikanische Filmschauspieler Jack Lemmon wird am Donnerstag 65 Jahre alt. Der aus einer wohlhabenden Bostoner Industriellenfamilie stammende John Uhler Lemmon III, so sein Taufname, hatte von früher Jugend an Schauspieler werden wollen. 1953 holte die Filmfirma Columbia den jungen Schauspieler nach Hollywood, wo er sich rasch als einer der führenden Darsteller im Fach der „sophisticated comedy“, der kultivierten Komödie, etablierte. Seine größten Erfolge feierte Lemmon in einem halben Dutzend Komödien des Regisseurs Billy Wilder, darunter „Manche mögen's heiß“ (1959), „The Apartment“ (1960), „Irma La Douce“ (1963), „The Front Page“ (1974) und „Buddy Buddy“ (1981).

Jezuitský řád přejímá dne 7 února budovy na Hostýně ke zřízení jezuitské školy noviciátu a pro další potřeby jezuitského řádu. 11. února v 9.00 a v 11.00 hodin bude slavnostně obnoven bu cehrovat provinciál jezuitského řádu pater Jan Pavlík

Aufgespießt

„Ein bundesdeutscher Politiker, der das Risiko einer überstürzten Wiedervereinigung im Chaos nicht scheut, ja bewußt mit in Kauf nimmt, erinnert mich fatal an einen Lotto-Spieler, dem das Schicksal sechs Richtige beschert hat und der sie unverzüglich beim Roulett in Baden-Baden verspielt.“

Der Deutschland-Experte des Zentralkomitees der sowjetischen Kommunistischen Partei, Nikolaj Portugalow, in einem Beitrag für die Hamburger Illustrierte „stern“.

DIVOKÉ HUSY ve středu ráno přelétely nad vrcholky Jeseníků. Znamená to, že promltné husy téměř o dva měsíce dříve, než je u nich obvyklé, opustily svůj zimoviště v severních částech Evropy a vydaly se na zátekou pouť do svých hnízdišť.

AKTUALITA

HAVANA: Kuba se ve středu odvolala čs. vládě za incident, při němž byl v Havaně zbit kameraman Čs. televize

KUBÁNSKÁ OMLUVA ZA INCIDENT

L. Jedlička. Z pověření kubánské vlády a ministerstva vnitra tlumočil omluva na vyslancech na Kubě S. Svobodovi velitel havanské policie A. Kalami, který zároveň vyjádřil nad celou událostí hluboké politování. Omluva byla vyložena také L. Jedličkoví. Generál Kalami navštívil vyslance v jeho rezidenci a seznámil

je s výsledky četření zvláštní komise, která se pod vedením hlavního inspektora ministerstva vnitra plukovníka K. Rodrigueze připravuje zabývat. Za hlavního viníka incidentu komise označila tidičku vozu, který způsobil dopravní nehodu, za které následovala použitá síla prouti Čs.

Tresty za vraždu

ČS. Vinnými trestným činem brutální loupežné vraždy, kterou spáchali 31. října 1988 v mezinarodním expresu Balt-Orient na jednadvacetiletá Katrin Försterové z Lipska, všera uznal Krajský soud v Osti nad Labem obžalované Oldřicha Dlouhého (roč. 1970) a Jiřího Černého (roč. 1967). Katrin se pozdě večer vrátila do NDR ze schůzky se svým snoubencem v Praze. Se sluchárky walkmana na uších ve vlaku usnula. Právě onen walkman přitákal O. Dlouhého a J. Černého, kteří bezbrannou dívku společně brutálně fyzicky napadli a střídavě ji začali škrtit. Obžalované Černý ještě stačil obět — už v bezvědomí — znásilnit. Po tomto činu se zmocnili osobních věcí zavražděné v celkové hodnotě dvou a půl tisíce korun. Na šestém hlavním nádraží soupravu opustili. Soud krajského soudu obžalované Dlouhého a Černého odsoudil za trestný čin vraždy trestný čin loupeže a J. Černého za znečištění k občanskému trestu odnětí svobody v trvání 17 a 20 let. Pro výkon trestu byli oba zatčeni do III nápravně výchovné skupiny. Rozsudek dosud nenabyl právní moci.

novinari. Řidič, který je důstojníkem mlisterstva vnitra byl vzal do vazby a bude postaven před soud. Proti policistům, kteří překročili služební pravomoc, byly zavedeny disciplinární řízení. Komise vyslechl všechny primé účastníky incidentu a četné svědky. Ve své zprávě označuje jako některá vypovědi čs. kameramana za nepřesné, ale konstatuje, že použitá síla proti němu byla neoprávněná a považuje závažnost případu za prokazanou. Komise zjistila, že L. Jedlička se vůči policistům nepostavil závažně násilí.

[byl]: K bavanskému incidentu se na včerejší tlakové konferenci vyjádřil kubánský velvyslanec M. Rodriguez Martiuez. Uvedl, že viníci byli již povoláni k odpovědnosti a v télu souvislosti odmlit úvahy o politické motivaci celé záležitosti. Za nesprávné označil spojování případu kameramana ČST s nedávným vyhoštěním zpravodaje Čs. rozhlasu M. Černého z Kuby a ujistil, že novináře, že na Kubě budou kdykoliv všimni, pokud budou o jejím životě informovat objektivně a bez pomluvy. Když charakterizoval současnou politickou situaci ve své zemi, mj. řekl, že socialismus na Kubě znamená především svrchovanost a obrana nezávislosti není zájmem úzké skupiny, ale naproti většině Kubánců.

Pro soukromé rolníky

Čs. republikánská strana zemědělská měst a venkova, 11121 Praha 1, pošl. schr. 333, je pokračovatelkou bývalé Čs. strany republikánské zemědělského a maloročnického lidu, která byla Košickým vládním programem zskázána. Pačátkem letošního roku byla činnost obnovena. Jedním a jejích prvých činů pro jednotné hospodářství rolníků, jež se chce především zastávat a sdružovat je, bylo projednání sociálního zabezpečení na ministerstvu práce a sociálních věcí, které musí být zajišťováno podle stejných zásad, jako mají ostatní pracující.

(čik): Do Prahy včera přicestoval jeho Svatozslav dalajlama Tibecku nositel No-belovy ceny míru za rok 1989. Návštěva Čoskoslovenska se uskutečňuje ve po-zvání prezidenta V. Havla. Jehož je duchovní představitel osobním bustem. 02. 02. 90

PROČ 10-30?
MÁŽVU: 2
AGDÁRAN...
DYK TO AGDÁRAN
TARY 30!

S ekonomem tenisového svazu o tom, jak bylo a bude kolem financí

JAKO ČÁSTKU máše brátka, jako Jana, během roku proinvestovat?

„Na první pohled jde o velkou sumu pět miliónů korun. Ale do tohoto limitu se musí vejít se vším. S letenkami na turnaje po celém světě, ubytováním, stravováním, jednoduše se všemi možnými výdaji.“ To jsou slova Františka Novotného, otce naší úspěšné tenistky Jany Novotné, které dělá manažera. K posledním úspěchům Jany patří i nedávno přenství v grandslamovém turnaji v Melbourne ve čtyřpřes společně s Helenou Sukovou. František Novotný žije v Praze, pracuje pro ČTK. Až do loňského roku byl tenis pro naši rodinu finančně výrazně ztrátový. Fakt, že do svých 21 let museli naši tenisté odevzdávat osmdesát procent příjmů, hovoří za všechno...

O tom, jak to bylo a jak by to mělo být kolem financí našich tenistů, jsme si povídali s novou tváří na tenisovém svazu v Praze. Od začátku roku zde působil ve funkci vedoucího ekonomů a družného sekretáře šesti aktivních tenistů dr. JINDŘICH KADLÉČEK.

- Jaký systém byl uplatňován do konce minulého roku?
- Hrál, kteří měli uzavřenou statistární smlouvu, získané prostředky z turnajů či exhibiční vyúčtování na Pragoportu. Pochopitelně po zdanění v zemi, kde hráli které se pohybovaly přibližně mezi 20–31 procenty. Doma následovalo odčítání nákladů za dopravu a strážní 20 procent. Tento poplatek Pragoportu za sprostředkování se víceméně považovali za daňovou vrchnostní vědi státu. Nástatistární hráči do roku 1988 odevzdávali po odčítání nákladů na dopravu, ubytování a podobně toto tenisového svazu. Ten devizový odevzdával ÚV ČSTV a dostal za ně korunovou protihodnota.
- Takže mnozí hráči, když se jim nedávilo, mohli se při svém hospodaření dostat i k mírnému... „Od roku 1989 pro nastatistární hráče platilo, že výhra se dělí: 30 procent v devizách opět ÚV ČSTV, v toho korunový svazu, zbytek hráči.“
- Jak to bylo u mladších 21 let? Pan Novotný

mluví v případě dcery o značné částce odevzdávané z příjmů. „Postupovali při vyúčtování Pragoportu stejně jako starší. Z toho, co jim zbylo a po vyúčtování nákladů svých, případně trenéra, dávali ÚV ČSTV 30 procent v méně, kterou přivezli domů. Svaz opět obdržel korunovou protihodnotu.“
• Zřejmě to nebylo všechno, co tenisté vydávali z kapsy... „Statistární hráči nad 21 let odevzdávali ročně svazu nejdřív tři, poslední dva roky čtyři tisíce dolarů na rozvoj juniorského tenisu.“
• Povíme si něco o úloze Pragoportu... „Ani se nedívám, že se o jeho činnosti mluvilo jako o obchodu a bílým masem. Měl pod palcem ve-

potvrdil, že hráči mají k reprezentaci dobrý vztah i Davisův pohár hrát chtějí, ovšem za určitých podmínek.
„Maximálně si uvědomit že je opravdu zcela jiné situace než dříve.“
• To ano, hráči už nelze přikazovat, k něčemu no out!... Jaký teď bude vztah tenistů ke svazu? „Jednáme o tom s hráči, jejich mluvčím je Milan Srejber. Chystáme schůzku i s děvčaty. Zatím se nemohla uskutečnit, protože hrály v Melbourne. Zřejmě dojde k tomu, že tenista, které bude mít zájem, podepíše se svazem smlouvu. Svaz mu zafixuje příhládku na turnaje, vybaví ho pasová a vízová, zafixuje dopravu. Hráči odevzdávají svazu 10 procent z výhry. Zvláštní kategorií budou tvořit nejlepší mladí hráči. Těm bude svaz hradit dopravu a pobyt. Ti by pak odevzdávali 20 procent.“
• Je těch 10 či 20 procent moc, nebo málo? „To se dočkáme až daňové problematiky. Už jsem mluvil o tom, že příjem tenisty je zdaněn v zemi, kde hrál. Jenže naše daň je tak oproti všim, že podle předpisů by se musela každá výhra ještě dodatečně vrátit domů v korunách. U hráče, který není ženatý, by to mohlo být až 83 procent!“
• Asi bychom se dočkali, že by naši tenisté mohli za nás hrát, ale kvůli daním žít jinde, švéd Edberg přece bydlí v Londýně, Borg před daněmi kdysi utrátil do Monte Carla...
„Vláda bude v tomto roce náš daňový systém přehodnocovat ve prospěch poplatníků, to je zřejmé. Rok 1990 ovšem bude přechodným obdobím. Tenisový svaz jedná s republikovými ministerstvy financí, mezd a cen. Musím potvrdit že pro tenisty se chystá přijatelné řešení a vyplátí se jim podepsat smlouvu se svazem.“
• Budou mít hráči nějaké povinnosti? Třeba hrát týmové soutěže, Davisův pohár, Pohár federace? „Důležitá povinností startů pro hráče nad 20 let se stane předemtem smlouvy, její obsah bude ryze individuální záležitostí.“

Davis cup chtějí hrát, ale...

kerf styk s cizinou. Odchody hráčů trenérů, odháněk, vše co se týkalo reklamy, sponzorů. Tam, kde to trochu zavánelo dolarem či markou, nechyběl Pragoport. Získané prostředky předával ÚV ČSTV a ten je přerozděloval nejprůběžnějším sportovním odvětvím.
• Tenisté tedy svým způsobem pomáhali ostatním? „V letech 1985 až 1988 tenis vydělal v průměru ročně přibližně 750 000 dolarů. V přepočtu 14 až 15 korun za dolar je to kolem deseti a půl miliónů korun. Z toho zůstalo svazu 50 tisíc dolarů a asi přes čtyři milióny korun.“
• Jak to bylo s výhrami v soutěžích družstev? Za Davisův pohár, Pohár federace, helové mistrovství Evropy mužů? Sponzory jsou dotovány. Na vítěze Davisova poháru čeká 670 000 dolarů, poražený finalistu bare 478 000. Když naši tenisté porazí Švýceř, získají 191 000 dolarů...
• Z těchto částek si ovšem asi 10 procent strhne FILT. Ve světě je běžná praxe, že národní federace se o získané prostředky po dohodě děl s hráči. U nás výhry v devizách obdrželo ÚV ČSTV. Při výraznějších úspěších dostali hráči takzvané cílové prémie v korunách.“
• Jakou situaci předpokládá ve změně do- bů? Kapitán daviscupového týmu Fr. Pála nedávno

mladí hráči. Těm bude svaz hradit dopravu a pobyt. Ti by pak odevzdávali 20 procent.“
• Je těch 10 či 20 procent moc, nebo málo? „To se dočkáme až daňové problematiky. Už jsem mluvil o tom, že příjem tenisty je zdaněn v zemi, kde hrál. Jenže naše daň je tak oproti všim, že podle předpisů by se musela každá výhra ještě dodatečně vrátit domů v korunách. U hráče, který není ženatý, by to mohlo být až 83 procent!“
• Asi bychom se dočkali, že by naši tenisté mohli za nás hrát, ale kvůli daním žít jinde, švéd Edberg přece bydlí v Londýně, Borg před daněmi kdysi utrátil do Monte Carla...
„Vláda bude v tomto roce náš daňový systém přehodnocovat ve prospěch poplatníků, to je zřejmé. Rok 1990 ovšem bude přechodným obdobím. Tenisový svaz jedná s republikovými ministerstvy financí, mezd a cen. Musím potvrdit že pro tenisty se chystá přijatelné řešení a vyplátí se jim podepsat smlouvu se svazem.“
• Budou mít hráči nějaké povinnosti? Třeba hrát týmové soutěže, Davisův pohár, Pohár federace? „Důležitá povinností startů pro hráče nad 20 let se stane předemtem smlouvy, její obsah bude ryze individuální záležitostí.“

Peking ist reichlich nervös

Chinas Staats- und Parteiführung hat sich über die politischen Umwälzungen in Osteuropa und der Sowjetunion tief verunsichert gezeigt. Jetzt sieht sich Peking auch noch in seinem Souveränitätsanspruch über Tibet und Taiwan von Osteuropa herausgefordert.

Auf den Besuch des Dalai Lama in der Tschechoslowakei reagierte das Peking Außenministerium mit einem scharfen Protest. Die Einladung des Dalai Lama sei eine „schwere Einnischung in Chinas Innenpolitik“ und eine Verletzung der „traditionellen freundschaftlichen Beziehungen zwischen Peking und Prag“. Zugleich setzte Peking den für den 17. Februar vorgesehenen China-Besuch des tschechischen Ministers für Metallurgie aus, ein bisher einmaliger Vorgang in den Beziehungen Chinas zur CSSR.

Die Tschechoslowakei ist das zweite Land des einstigen Ostblocks, das der Dalai Lama besuchen konnte. Auf seine informelle Einladung durch DDR-Friedensgruppen zu einem Kurzaufenthalt in Ost-Berlin Ende vergangenen Jahres hatte Peking mit Vorhaltungen gegenüber dem DDR-Botschafter in China reagiert.

Die Führung des fernöstlichen Landes sieht in den internationalen Einladungen und Würdigungen für den seit 1959 im indischen Exil lebenden und 1989 mit dem Friedensnobelpreis ausgezeichneten Dalai Lama eine Unter-

stützung für die Unabhängigkeitsbewegung Tibets.

Mit Nervosität verfolgt Peking vor allem aber Bemühungen aus Osteuropa und aus der Sowjetunion, mit Taiwan Wirtschafts- und Handelsbeziehungen auszubauen. China hatte dabei das Beispiel Südkoreas vor Augen, das über die wirtschaftliche Annäherung von einigen Staaten Osteuropas schließlich offiziell anerkannt wurde. Nach osteuropäischen Informationen in Peking sieht Chinas Führung dabei besonders mißtrauisch das rege Interesse Ungarns an Taiwan.

Auf sowjetische Sondierungen über eine Flugverbindung mit Taiwan reagierte Peking ebenfalls negativ. Ein Sprecher des Außenministeriums in Peking warnte Ende Januar, daß über Flugrechte, die ja Hoheitsrechte seien, nur von Peking entschieden werden dürfe. Peking hatte im vergangenen Halbjahr auch die diplomatischen Beziehungen gegenüber den Entwicklungsländern Belize, Grenada und Liberia ausgesetzt, nachdem diese offizielle Beziehungen zu Taiwan aufgenommen hatten. Das war auch als Warnung an andere Staaten gedacht.

K sebevraždě prokurátora

(čtk): Generální prokurátor ČSR JUDr. P. Rychetský požádal ČTK v souvislosti se sebevraždou okresního prokurátora v Klatovech JUDr. M. Kováče o zveřejnění prohlášení.

„Dne 18. 1. 1990 informovaly denky Lidová demokracie a Zemědělské noviny o případu zvláště nebezpečného recidivisty J. J. z Klatov, který 1. ledna

v místní restauraci fyzicky napadl a zranil jednoho hosta a poškodil zařízení provozovny. Podstatným obsahem článku byla polemika s postupem okresního prokurátora JUDr. M. Kováče, protože nedal telefonický souhlas s uvalením vazby.“

Informace v článku byly nepřesné. Váží trestní stíhání proti pachatelům trestných činů je povinností orgánů SNB,

nikoliv prokuratury. Autoři článku popisují atmosféru strachu vyvolanou násilníkem v Klatovech, nezmiňují se však, že orgány VB zahájily trestní stíhání proti jmenovanému až 5. ledna, ačkoli již 1. ledna zakročovaly na místě činu. Stíhání zahájily navíc podle nesprávně — mírnější — kvalifikace, ačkoli již veděly, že pachatel způsobil těžkou újmu na zdraví. O uvalení vazby požádaly okresní prokurátora telefonicky, přičemž trestní řád předepisuje písemnou formu. Okresní prokurátor telefonické žádosti nevyhověl — nepochybně však měl trvat na předložení písemných podkladů. O uvalení vazby rozhodl po obdržení písemného návrhu 8. ledna 1990, když pachatel byl od 5. 1. 1990 zadržen.

Pochybení orgánů VB i prokurátora v Klatovech jsou tedy zřejmé. Otázkou zůstává, proč si okresní prokurátor vzal život, když byl kritizován za mírný přístup. V dopise na rozloučenou napsal, že se obává dalších útoků na svou osobu — a to jak v tisku, tak ze strany místního OF. Smrt každého člověka pro nás musí být varováním. Zbytečná smrt dvojnásob. Hlučace litují toho, že v daném případě hvala do jisté míry i výsledkem nectivého a nekvalifikovaného komentování události v Klatovech, i když je zřejmé, že příčin, které vedly k sebevraždě dr. Kováče, je více. Objasnění příčin této sebevraždy není dosud ukončeno.“

Unter den 2,19 Millionen Arbeitslosen, die Ende Januar bei der Bundesanstalt für Arbeit registriert waren, sind 132 064 Übersiedler aus der DDR und 137 454 Aussiedler aus anderen östlichen Ländern. Bei den Übersiedlern beträgt der Anstieg der Arbeitslosigkeit im Vergleich zum Dezember zwei Prozent, bei den Aussiedlern um gut vier Prozent.

Die gesamte Arbeitslosigkeit stieg gegenüber Dezember um rund 140 000 Personen oder 8,8 Prozent auf nun 2,19 Millionen Männer und Frauen. Im Vergleich zum Januar des Vorjahres sind dies 143 174 Arbeitslose weniger. Die Arbeitslosen-Quote liegt derzeit bei 8,5 Prozent gegenüber 9,1 Prozent im Januar 1989.

Besonders viele erwerbslose Übersiedler sind in Bayern (21 800), in Nordrhein-Westfalen (28 300) und in Niedersachsen/Bremen (21 400) registriert. Bei der Bundesanstalt sind 1990 insgesamt 5,7 Milli-

rejšim dvěma také vznikla zcela nová struktura bezpečnostního aparátu řízení federálního ministerstva vnitra. Tvoří ji Čs. zpravodajská služba. Úřad pro ochranu ústavy a demokracie, Správa na ochranu národních činitelů, Úřad pro vyřizování a řízení služeb, Úřad pro správu služeb a síťové agendy, Úřad pro správu služeb a literatury rychlého nasazení.

tek): Ministr vnitra ČSSR K. Sauber včera poskchl ČTK, Čs. letovky i Čs. rez hlasiu prohlášení, v němž mj. informuje o tom, že po ztrátě ústředí tzv. vnitřního bezpečnostního aparátu (SBA) bude na zpravodajství svým rozkazem zrušit i zbývající složky Státní bezpečnosti. Vše

Již bez StB!
arden Mark für Aus- und Übersiedler vorgesehen. 1989 waren es gut vier Millionen (Siehe auch Wirtschaft) arden Mark.

DEJAVIEME STRANKY A KLADY

SVĚTLO VÍRY, BOLESTI I LÁSKY

„He, bratře, my dva jsme byli souspřeží, jedinou brázdou táhnouce, a já padám na líše, skončiv svůj den, ty pak miluješ velmi horu (tj. klášter Polychron na hoře Olympu). Ale kvůli hoře neopouštěj svého učení, neboť skrze ně můžeš být spíše spasen,“ tato slova pronesl podle zápisu legendistova sv. Cyrila, krátce před svou smrtí 14. února 869 ke svému staršímu bratrovi Metodějovi. Papež Hadrián II. pak Metoděje bulou *Gloria in excelsis Deo* jmenoval legátem pro slovanské země, povýšil jej na stolec sv. Andronika, jednoho ze sedmdesáti učeníků, v Sirmiu a ustanovil jej arcibiskupem moravsko-panonským.

Odkaz tohoto velkého muže i jeho bratra se vryl navěky do srdcí obyvatel naší země a zanechal nesmazatelné stopy v našich dějinách. To dokázali i před pěti roky za vlády totalitů, když hlas zvonů velehradského chrámu zval poutníky k účasti na Nejsvětější oběti při výročí smrti moravského věrozvěsta.

OKAMŽIKY ZRODU

Nedaleko Velehradu, 4 km jihovýchodně od Starého Města u Uherského Hradiště zřetelné obrysy připomínají skromný kostelík, snad jeden z nejstarších na Moravě. O chrámu sv. Jana v Modré se domníval vynikající znalec církevního umění P. Josef Cibulka, že vznikl ještě před působením sv. Cyrila a Metoděje; jeho zakladateli měli být členové Iroskotské misie. V nevelkých prostorách se seznamovali naši předkové s učением evangelia. To dosvědčují i další sakrální stavby, v Mikulčicích, na Pohansku, v Nitě, a pak především v dnešním Starém Městě a v Sadech. Jen nedaleko od dnešního Velehradu se totiž rozkládala na svoji dobu obrovská sídelní aglomerace. Faktum je, že trhová ves v místech dnešního Starého Města si uchovala i ve dvanáctém století název Velehrad.

Stojíme u románského závěru velehradské baziliky. Tři apsidy z pečlivě opracovaných kvádrů připomínají vznik kláštera. Tradice hrála jistě rozhodující roli pro rozhodnutí moravského markraběte Vladislava Jindřicha vyzdobit stěny chrámu Panny Marie a klášterních budov v těchto místech, a právě v údolí, jak odpovídalo zvyklostem cisterciáckého řádu. Dvanáct členů prvního konventu tam dorazilo v čele s opatem Thizelinem 11. listopadu 1205 z kláštera v Plasech a věnovalo nový ústav do morimondské řádové větve. V roce 1228 již byla vysvěcena východní část chrámu (presbyterium s křížovou lodí) a celý komplex kláštera s nezbytným rajským dvorem, ambity, refektoriem, dormitářem, tzv. opatským domem a dalším příslušenstvím byl v románském slohu dobudován před rokem 1250. Název Velehrad začal být užíván pro vlastní klášter, kdežto původní lokalita, hospodářské a tržní centrum klášterního velkostatku, dostala jméno Staré Město.

V nedávném agenturním rozhovoru o Velehradu uvedl vedoucí archeologického výzkumu v Uherském Hradišti-Starém Městě PhDr. Luděk Galuška z Moravského muzea v Brně: „Archeologické výzkumy, které započaly zejména po druhé světové válce, mnohé odhalily. Nejčastěji se sídlo byzantské misie, a tím též sídlo arcibiskupa Metoděje, situuje do dvou ishdejších center — Mikulčic, nebo Starého Města. Oba názory mají něco pro i proti, ale většina odborníků se domnívá, že bylo na sedské výšině, nedaleko Uherského Hradiště. Tam

byl v 60. letech profesorem Vilémem Hrubým vykopán celý komplex sakrálních budov a tam se hledá také pohřebiště arcibiskupa Metoděje. Pozůstatky se zatím objevit nepodařilo, v základech byla odkryta pouze prázdná zděná hrobka.“

ROZKVĚT A PÁD

Dnešní vzhled baziliky ukazuje, že strážně nakonec vystřídala prosperita. Osobnost, která se o ni nejvíce zasloužila, byl Jan Greifenfels z Pilsenburka, opat kláštera v letech 1628 až 1650. Začal zvelebovat, ač zuřila krutá válka, klášterní hospodářství, zakládal nové dvory a iniciativně vstupoval do výhodných obchodních transakcí.

Greifenfelsova činnost připravila půdu jeho nástupcům. Když za opata Petra Sláveckého roku 1681 klášter vyhořel, přistoupili cisterciáci k jeho znovupostavení v honosném barokním stylu. Projekt je dílem neznámého architekta, umělecký interiér kostela i klášterních budov vyzdobili na konci 17. a v 18. století známí umělci P. Pagano, F. G. Eckstein, J. G. Etgens, I. Raab, A. Schweigel, J. A. Winterhalder a B. Fontana. V průběhu 18. století se také v klášteře začíná v zesílené míře rozvíjet účta k oběma věrozvěstům; základem se pro ni stalo dílo člena konventu K. Hirschmentzela nazvané *Vita ss. Cyrilli et Methodii archiepiscoporum Moraviae sive Vetus Velehrad*, které vyšlo tiskem v Praze roku 1687.

Za Josefa II. byl velehradský klášter zrušen. Třicetletná komise v září 1783 uzavřela sakristii, knihovnu a archiv a převzala finanční hotovost ve výši 100.597 zlatých. Panství bylo předáno náboženskému fondu, od něž jej roku 1837 koupil vídeňský bankéř svobodný pán Sina.

TVÁŘE Z KARARSKÉHO MRAMORU

Velehradská bazilika je zasvěcena Nanebevzetí Panny Marie, ale stala se neodmyslitelně také místem účty cyrilometodějské misie. Soluňští bratři tu mají několik vyobrazení; u hlavního oltáře, poblíž boční kaple sv. Bernarda je zivárněno jejich sousoší z kararského mramoru.

Bílá tvář světců hledí do ztlachtého chrámu; za téměř 150 let je pohladil pohled tisíců poutníků. Těžko spočítat, kolik jich bylo třeba v jubilejním roce 1863, tisícům od příchodu sv. Cyrila a Metoděje na Moravu.

Pro povzbuzení našich národů, pro jejich sebeuvědomění v rámci Slovanstva měly tehdy cyrilometodějské oslavy přinejmenším takový význam jako různá revoluční vystoupení, pokládání základních kamenů a tábory lidu. Rok 1863 znamenal pro Velehrad prakticky nepřetržitý cyklus pouť a shromáždění a píseň P. Křížkovského a J. Soukupa, která tehdy poprvé zazněla

s textem Ejhle, svatý Velehrad už září, připomíná cyrilometodějské milénium dodnes.

Sousoší slovanských věrozvěstů zhotovil pražský sochař E. Max pro Týnský chrám a jeho vzor ze sádry poskytl velehradské bazilice (mramorové provedení pochází z roku 1907). Dá se říci, že od té doby se stal Velehrad živým poutním místem.

A. C. STOJAN — SJEDNOCOVATEL

Vievo od presbytáře v tzv. královské kapli je mramorový náhrobek. Bronzový reliéf ležícího biskupa je stále obložen květy. V sousedství zakladatele kláštera markraběte Vladislava Jindřicha, světitele baziliky biskupa Roberta a dalších osobností, očekává slavné vzkříšení ten, který vlastně dobudoval Velehrad do současné podoby. Antonín Cyril Stojan — miláček lidu, „anděl s biskupskou berlou mléto křídla“, jak o něm napsal J. Seifert, člověk, který všechno rozdělil a rozdělil by i celé olomoucké arcibiskupství, kdyby v jeho čele stál déle než dvě léta.

Velehradu věnoval Stojan ohromný díl svého života. Postupně sbírá síly k přeměně Velehradu v centrum sjednocení křesťanského Západu a Východu. Zakládání spolků a vzdělávacích institucí, organizace mezinárodních unionistických sjezdů, podnět k zřízení exercičního domu a kongregace sester sv. Cyrila a Metoděje — v tom všem Stojan napodobil úsilí soluňských bratří.

ZATÍM TICHÉ NÁDVORÍ

Na prostranství před bazilikou je pěkný rozhled po všem, čím toto místo bylo a je i pro nás. Půlobdělník klášterních budov, pokračujících dál za bazilikou, byl nejen dějištěm slavnostních shromáždění, ale především místem vzdělávacího úsilí a sociální péče. V budově proti vchodu do baziliky sídlil Ústav sv. Cyrila a Metoděje pro vzdělání slovanských misionářů, který měl od roku 1923 gymnazijní osnovy; za rektora J. Habeše byly prostory připraveny k zřízení řádného osmiletého gymnázia.

Naštěstí nedopadly klášterní budovy po roce 1950 zle. Služba nemocným a opuštěným tu byla vždy součástí duchovního života. Dnes se o 378 mentálně a tělesně postižených obyvatel Ústavu sociální péče pro dospělé stará a ostatním personálem řádových sester kongregace Božského Vykupitele.

Nádvorí je zatím tiché. Jen několikrát do roka ožívá o poutích a důkladně se otlásko před pěti lety při Velehradské slavnosti roku 1985, která byla pak vykládána oficiálně jako „důsledek nedostatečné ateistické výchovy“.

nám neumožňovalo společně proniknout do minulosti předků.

V souvislosti s návštěvou papeže Jana Pavla II. k nám přijede i prof. Jiří Mária Veselý. Kněz, který v minulosti vyučuje na Univerzitě sv. Tomáše. Využíváme této příležitosti, předtím než odejde, kdo se účastní.

„Nápt. bylo velice těžké dostat dřívě do výstavních expozic religiozní předměty. Přitom v 9. století církev sebrávala velice progresivní učbu. Byla nositelem vzdělání, kultury, hospodářského rozmachu atd. V minulosti bylo bádání ohroženo různými zábrami a tak zároveň rozděleno, což

Exerciční dům se roku 1950 rovněž změnil v ústav; mezi postiženými dětmi nyní pracuje 18 řeholnic. Nastoupily by i další, ale není je tu zatím kde ubytovat.

„Cyrilometodějské tradici je naše společnost hodně dlužna, řekl ve zmiňném rozhovoru dr. L. Galuška.

Je to jeden ze spiněných snů arcibiskupa Stojana. Léta usiloval, aby účastníci velehradských duchovních cvičení měli své prostory; rok před smrtí vysvětlil základní kamen nového exercičního domu. Promýšlel i založení řeholní společnosti, která by se věnovala péči o poutníky a o nemocné.

BOLEST, OBĚT I LÁSKA

Kousek od nádvorí za slinici stojí větší budova; ke klášteru už nepatří a do vesnice svým pozdně secesním slohem také příliš nezapadá. Nápis Ústav sociální péče pro mládež naznačuje blízkost bolesti a oběti i lásky.

Schlagbäume in Westeuropa sollen mit Verspätung verschwinden

Bonn vor Einigung mit Frankreich und Benelux-Staaten / Grenzkontrollen werden abgeschafft / Gleiches Recht für DDR-Bürger

BONN, 19. April. Über die Aufhebung der Grenzkontrollen in Westeuropa werden die Regierungen der Bundesrepublik, Frankreichs, Belgiens, Luxemburgs und der Niederlande am 27. April in den Niederlanden neue Verhandlungen aufnehmen. Dabei geht es, wie die FR am Donnerstag in Bonn erfährt, um einen Staatsvertrag, mit dem das Abkommen von Schengen, das offene Grenzen vorsieht, nun (verspätet) in die Praxis umgesetzt werden soll. Gleichzeitig plant Bonn Erleichterungen im Reiseverkehr mit östlichen Nachbarländern. Der Visumzwang zwischen der Bundesrepublik und der Tschechoslowakei soll aufgehoben werden. Mit Ungarn ist visumfreier Verkehr vom 1. Mai an vereinbart.

Der Kernsatz des Vertragstextes, über den Experten aus Bonn, Paris, Brüssel, Den Haag und Luxemburg nun abschließend verhandeln, lautet: "Die Binnengrenzen dürfen an jeder Stelle ohne Personenkontrollen überschritten werden." Ein Übereinkommen, das am 14. Juni 1985 in dem luxemburgischen Grenzdorf Schengen geschlossen worden war, hatte die Einführung des unkontrollierten Verkehrs zwischen den fünf Ländern für den 1. Januar dieses Jahres vorgesehen. Zu dem "Europa ohne Schlagbäume" war es

jedoch nicht gekommen, weil Bundeskanzler Helmut Kohl (CDU) nach Öffnung der Berliner Mauer die Unterzeichnung eines Zusatzabkommens, in dem die Zusammenarbeit der Polizeien der fünf Länder bei der Fahndung geregelt war, kurzfristig abgesagt hatte.

Grund war für Kohl der in den westlichen Nachbarländern ungeklärte Status von DDR-Einwohnern gewesen, bei denen es sich nach bundesdeutschem Recht um "Deutsche" handelt, nach dem Verständnis der westlichen EG-Partner aber um "Drittausländer", also Bürger von Nicht-EG-Staaten. Inzwischen ist, wie in Bonn verlautete, sichergestellt, daß alle Schengener Partnerstaaten Reisende aus der DDR künftig den Bürgern der Bundesrepublik gleichstellen. Außenminister Hans-Dietrich Genscher (FDP) hat um eine Aufhebung des Visumzwangs für Reisende aus der DDR gebeten. Sonst vertrieben sie, wenn sie ohne Visum in die westlichen Nachbarländer einreisen sollten, auch nach Aufhebung der Kontrollen gegen das dort geltende Recht.

Der 140seitige Entwurf eines neuen Staatsvertrags stellt sicher, daß die politische Zusammenarbeit zwischen den fünf Ländern noch umfassender ist als

bisher geregelt. Die Sicherheitsexperten haben versucht, den unterschiedlichen Rechtsvorschriften gerecht zu werden (Drogenbesitz, Waffenwerb, Verbrauchssteuern). Auch die sogenannte polizeiliche "Nachhilfe" bei der Fahndung nach Verbrechern (Verfolgung über die Grenzen hinweg) ist geregelt. Gegen die lückenlose Vernetzung der Informations-systeme sind aus Kreisen der FDP allerdings schon datenschutzrechtliche Bedenken lautgeworden.

Ziel des Schengener Abkommens ist es, eine Art Probelauf zu liefern für den unkontrollierten Reiseverkehr, wie er ab 1993 in der gesamten Europäischen Gemeinschaft gelten soll. Der Inselstaat Großbritannien und einige Randstaaten der EG sperren sich noch gegen die Aufhebung der Kontrollen. Auf dem Kontinent, dies ist das Ziel eines "Europa der Bürger", könnten Staatsgrenzen wie bundesdeutsche Ländergrenzen an jeder beliebigen Stelle überschritten werden. Für die Inselstaaten Großbritannien und Irland gälte das Recht auf Landung an jedem beliebigen Küstenstrich.

Voraussetzung eines solchen Europas ohne Grenzen wäre allerdings ein gemeinsames Vorgehen an den Grenzen gegenüber Drittstaaten, auf das sich die

fünf Schengener Staaten schon 1985 verständigt hatten. An dieser Bestimmung ist bisher die Liberalisierung des Verkehrs mit Osteuropa gescheitert. Nur im Fall Ungarn hat sich die Bundesregierung zu einem Alleingang entschlossen. Nach ungarischem Vorbild soll bald auch mit der Tschechoslowakei verfahren werden. Eine Ausnahme bildet Polen. Hier ist es die Bonner Regierung, die sich gegen eine Liberalisierung des Reiseverkehrs sperrt. Der Widerstand, der aus dem Innenministerium kommt, ist in der Furcht vor einem angeblich unkontrolliertem Zustrom polnischer Wanderarbeiter begründet. Eine Aufhebung des Visumzwangs für Türken, wie ihn die alte DDR-Regierung mit der Türkei vereinbart hatte, hat die Bundesregierung aus ähnlichen Gründen zu verhindern gewünscht.

Für Osteuropäer ist die Bundesrepublik traditionsgemäß das erste und wichtigste Reiseziel im Westen. Der Reiseverkehr aus dem Osten hat im letzten Jahr stark zugenommen. Tschechen und Slowaken erwarben 1989 420 000 bundesdeutsche Visa, Ungarn 470 000 und Polen 1,1 Millionen. 1988 hatten die Zahlen bei 270 000, 320 000 und 720 000 gelegen.

Linienflüge München—Prag ab Mai

MÜNCHEN, 19. April (Reuter). Ab 3. Mai 1990 soll es eine direkte Flugverbindung zwischen Prag und München geben. Jeden Montag und Donnerstag wollen die Lufthansa-Tochter DLT und die tschechoslowakische Partnergesellschaft Maersk Air fliegen, teilte das bayerische Wirtschaftsministerium am Donnerstag mit.

Haselnuß-Mus leicht verstrahlt

Das Umweltinstitut in München hat in den vergangenen Wochen wieder von zahlreichen Lebensmittel auf radioaktive Strahlung hin untersucht. Als auffallend hebt das Institut die Proben eines Haselnuß-Mus („Erntesege“ bis 6/90) hervor, bei dem gemessener Cäsium pro Kilogramm 8,1 Bq auf. Drei Proben haltbare Milch lagen zwischen 0,9 und 1,9 Bq.

Hamburg und Prag Partner

HAMBURG, 19. April (Reuter/AP). Die Hansestadt Hamburg und die tschechoslowakische Hauptstadt Prag sind am Donnerstag eine Städtepartnerschaft eingegangen. Ein entsprechender Vertrag über die Verbindung der beiden Städte wurde im Hamburger Rathaus von Bürgermeister Henning Voscherau (SPD) und seinem Prager Amtskollegen Jaroslav Koran unterzeichnet.

Die Bürgermeister beider Städte, Henning Voscherau und Jaroslav Koran, erklärten nach der Unterzeichnung des Vertrags im Hamburger Rathaus, sie wollten an alte Beziehungen wieder anknüpfen und sie auf breiter Basis pflegen und ausweiten. 50 Prozent der tschechoslowakischen Außenhandelsgüter werden im Hamburger Hafen umgeschlagen. Im Versailler Vertrag von 1919 wurde dem Hamburger Hafen eine Fläche von 30 000 Quadratmetern völkerrechtlich verbindlich für 99 Jahre verpachtet.

Prag gibt Kapital Weg frei

PRAG, 19. April (AP). Das tschechoslowakische Parlament hat die Weichen für die Marktwirtschaft gestellt: Wie die amtliche Nachrichtenagentur CTK am Donnerstag meldete, hoben die Abgeordneten das bisherige Verbot privaten Unternehmertums und privater Kapitalinvestitionen auf. Die durch eine Verfassungsänderung ermöglichten neuen Gesetze lassen Aktiengesellschaften sowie Privatunternehmen in jeder Größe zu und stellen laut CTK Einzelpersonen anderen Trägern der Wirtschaft gleich. Außerdem gewährleisten sie das Erbrecht.

Eine Vollmilchschokolade („A&P“) wurde im Labor der Münchener mit 10,5 Bq bestimmt, obwohl die Schokolade keine Nüsse enthält, wie das Institut hervorhebt. Früher oft mit höherem Becquerel-Werten bestimmtes Knäckebröt lag bei einer neueren Probe unter Nachweisgrenze für Cäsium ebenso Salzletten, Erdnuß-Flips und ein 88er Frankenbrot. Diverse Obstsalate erreichten bei den Messungen in München nicht mehr als 1,3 Bq/Liter.

Der Elternverein Restrisiko hat Hoffnung zu heben und drüben unter die Lupe genommen. Der „Deutsche Imkerhohn“ lag bei 3 Bq, der Honig der „VEB Bienenwirtschaft“ bei 2 Bq.

Tajemství Mistra IP muselo zůstat utajeno

Dílo pozdně gotického sochaře a řezbáře, známého v odhodných kruzích pod monogramem IP, patří v druhém polovině našeho století k největším objevům a záhadám v současném bádání o gotice. Ačkoli se na území Čech vyskytovalo několik prací tohoto Mistra — pravděpodobně zakladatele celé umělecké školy, která s ním pracovala — nebyla mu dříve dávana věcnová hlubší pozornost.

Podnět k životnímu zájmu badatelů o tvorbě Mistra IP přišel vlastně z ciziny. Upozornilo naň důrazně mezinárodní symposium historiků umění v Linči v roce 1965 a na něj navazující velká výstava vrcholných pozdně gotických děl, které se účastnily i Československo několika restaurovanými ukázkami z dílny Mistra IP. V Rakousku a Spolkové republice Německo je totiž dílo tohoto umělce stavěno na nejvyšší stupeň hodnot: lze dokonce říci, že pro tyto země znamená umělecký odkaz Mistra IP asi takový pojem, jako pro nás dělo Mistra Treboňského, Vyšebrodského či Rajhradského. Dlouholetá bádání o Mistru IP značně ztěžovala rozptýlenost jeho jednotlivých děl, která můžeme nalézt ve Vidni, Salcburku, Innsbrucku, Florencii, Moskvě, Západním Berlíně, Götě, Kolíně nad Rýnem, Londýně atd. Většinou jde o osamocené kusy, nevyskytoval se žádný větší výklus vzájemně souvislých děl.

Dr. Ladislav Vachulka. Jednotlivé scény ve filmu byly prokládány živými scénami s amatérskými lidovými pasíjovými her a s amatérskými lidovými herci, jak se hrají dodnes v Kirchschlangu v rakouském Burgenlandu. Natočil je režisér Kuba Jureček s kamerama-nem Milsenem Dudou.

Premiéra téměř hodinového televizního pořadu „Tajemství Mistra IP“ se konala ve Vidni 5. června 1969. Souběžně s touto relací, již přejímalo dalších osm zahraničních stanic, měla proběhnout i na československém celostátním televizním okruhu. Když by... z neznaných důvodů nebyla zasáhla tajemná ruka televizních šé-řů a požadavkem upravit nebo „zovládnit“ údajně příliš náboženské motivy a texty. Byly označeny za nevhodné a neúrodné obsahově v narukujícím období husákovské normalizace. Pořad byl odložen „na neúřivo“. Další pokus o jeho zveřejnění byl už jen složeným přáním. Bezohledný proud ideologizace televize odsoudil pořad „Tajemství Mistra IP“ k uložení do trezoru. Umělecké tajemství muselo zůstat věcným tajemstvím. Vzdror jeho nevýslovně statečné krásy a duchovního myšlenkám, kterým vyznačovalo. Zhlédně ho ještě naša současná veřejnost?

MIR VITŮLA

O názvu i státních svátcích

řeky: K projednání iniciativního návrhu skupiny poslanců na vydání ústavního zákona o změně názvu státu se včera doplněně sešlo v Praze všech osmnácti parlamentních výborů.

Po společném jednání předsednictev FS, ČNR a SNR a také všech tč vlad byl předložen návrh na vydání nového ústavního zákona FS ČSFR, podle kterého by se náš stát měl jmenovat „Česká a Slovenská federativní republika“. Rozprava k návrhu byla v některých výborech obsáhlá a polemická, hlasování potvrdilo, že poslanci ani nyní nenáší společně jednotný stanovisko. Z 18 parlamentních výborů doporučilo návrh ústavního zákona ke schválení celkem 12. Proti byly výbory pro životní prostředí obou sněmoven a výbory pro průmysl, dopravu a obchod a také ústav-ní právní výbor Št. a výbor pro sociální politiku této sněmovny.

Podle doplněného návrhu novely se v ČSFR budou slavit tři státní svátek — 28. říjen, 9 květen a únor 5. července jako Den slovenských věrozvěstů Cyrilla a Metodieje, který má být symbolem bratrské jednoty Čechů a Slováků. Za dny pracovního klidu mají být považovány 1. leden, Pondělí velikonoční, 1. květen, 24. 25. a 28. prosíne. Vyznamnání dny podle návrhu zůstávají 20. srpen a 5. květen (25. únor a 7. listopad již ne) a památným dnem 6. července.

DELMÍČI, ROVNÍČI A PRAČ. INTELEKTU SI NADOUŘE...

Elektriny bude stejné

[kz]: Abychom dále nezhoršovali životní prostředí, nemůžeme v příštích letech zvyšovat výrobu elektriny. Nárůst její spotřeby o 3,5 proc. ročně pokryjeme v nevěrobní síře a u obyvatelstva, o stejné množství se však musí uskromnit průmysl, řekl tento týden federální ministr paliv a energetiky J. Šáva. Největší starosti dnes působí energetikům zůstávávat výstavby jaderných elektrárén v Mochovicích a Temelíně. Ministerstvo také připravilo návrh zvýšit velkoochodní cenu energetického uhlí, koksu, a tepla o 40 proc., černého uhlí o 30 proc., k 1. červenci. Maloobchodní cenu slát letos doluje částkou téměř osmi miliard korun.

A ASI DRÁŽCI... Setrvalý stav

[par]: Turistický kurs prodeje pro naše občany začínavých volut se od minulého týdne příliš nezměnil. Západoněmeckou marku a šilling dokonce koupíte podle čerstvého týdenního kursu za stejný peníz jako podle toho minulého. 1 DM je k uáně za 23,06 koruny a šilling za 3,28 Kčs. Mírny pokles zaznamenaly kursy francouzské.

KČS NA CESTĚ DO VALUTOVÉHO NEBEŽE?
1 frank — 1 PRF, koupíte za 6,86 korun (—0,13%) — a americké dolar — 1 US dolar za 39,10 Kčs (—0,12%). Další kursy zaznamenaly útlý poplávec ke světovému trhu mě-ně vzezup: 1 východský frank koupíte za 26,08 Kčs (+0,04%), 1 anglickou libru za 64,20 (+0,45%) a litec lir za 31,37 Kčs (+0,25%).

Volby: Několikanásobná kontrola

(ne): Způsob a proces sčítání hlasů v červnových volbách bude zajištěn tolika kontrolami, že není možné, aby byly výsledky jakýmkoli způsobem zmanipulovány. Alespoň nás o tom ujistili včera na tiskové konferenci v Praze představitelé Podnik - výpočetní techniky a Českého statistického úřadu.

Tyto instituce jsou pověřeny zajistit výpočet volebních výsledků technikou a lidmi — ovšem až na úrovni od okresních volebních komisí výše. Základní sčítání hlasů se bude provádět přímo ve volebních okrscích, kterých v České republice bude na 17 000. Okrsková volební komise budou složeny ze zástupců jednotlivých politických stran, kteří budou skýtat záruku správnosti už při tomto základním sčítání.

K registraci a ke zjištění, zda někdo nekandiduje dvakrát (např. za dvě politické strany nebo ve dvou krajích) je v ČR přihlášeno 4000 kandidátů. Vzhledem k poměrně složitému našeho volebního zákona se budou volební výsledky zpracovávat ve dvou etapách: nejprve podle politických stran (což by mělo být známo v neděli 10. června večer), a pak podle preferenčních hlasů (tyto výsledky by

měly být hotovy ve středu 17. června večer). Zpracování výsledků začne v sobotu 9. června ve 22 hodin, kdy okresní oddělení ČSÚ obdrží oficiální protokoly okrskových volebních komisí. Do počátku bude vloženo okolo 60 milionů znaků.

Zá zákona vyplývá možnost ověřování dat a poukádů prakticky ve všech úrovních zpracování výsledků, jen pro zálamavost — každý formulář s výsledky voleb pokud jde o politické strany projde 19 kontrolami, formulář o preferenčních hlasech 14 kontrolami. Podnik výpočetní techniky nyní mj. podrobně analyzuje zkušenosti z maďarských voleb, kde došlo k organizačním i technickým problémům.

ALE URČITĚ, JO !!!

A aby se předešlo případným sporům ohledně volebních výsledků, bude Podnik výpočetní techniky archivovat ještě po dobu půl roku všechny diskyety s protokoly. Byli jsme ujistěni i o tom, že celý systém je imunní i proti počítačovým virům.

Top Hat alias Šapoklak vulgo Donald - válka špiónů

Když mu v roce 1964 nabízejí různé slova penzionovaného pracovníka CIA, který má jmenovitě říkat: „Byl bych velice překvapen, kdyby Donald opravdu existoval. Donald není nikým jiným, než spolupracovníkem z několika lidí. Top Hat byl chlapík, osouzený před několika lety.“

Je pochopitelné, že dnes v CIA působí lidé neteknoucí zájmavostí, ale bývalí vysočí úředníci by mohli prozradit přece jen dost. A většina z nich přiznává, že Top Hat skutečně existoval, ale jeho úloha je dnes zveličována.

Odborník na otázky zpravodajské práce na Georgetownské univerzitě, Ray Godson si vytvořil takovou představu: „Je to skutečně tajemné zločinství. Pouze KGB by mohla pomoci při rozšifrování celé záležitosti.“

Jsou známy nějaké životopisné údaje, krycí jména, pod nimiž se skutečně skrývali či dosud skrývají někteří lidé, existují určitě informace o působnosti agentů zpravodajské služby. Jsou k dispozici citáty ze soudního přelíčení. To na jedné straně, z druhé strany pak stojí velké pochybnyosti.

Kdyby v Moskvě zmizel důležitý agent CIA, pak by to, vzhledem k americké kému informačnímu systému, bylo asi těžké zatajit. Zkratka cela zadržitelů má být objasněna buď velice rychle anebo neopak, bude nadále utajována po dlouhou řadu let.

V týdenním Newsweek byla uvedena

Právě nedávno zveřejnila sovětská tisková agentura TASS informaci o tom, že byl k trestu smrti odsouzen sovětský vysoký diplomat, který po několika desetiletí pracoval pro americkou zpravodajskou službu CIA. Agenturní správa stručně uvedla, že rozsudek byl vykonán. Nic bližšího, ani jméno odsouzeného a popraveného nebylo zveřejněno.

V některých kruzích to zasáhlo a něho obcházeli v čemých člancích začali se objevovat nejčastěji úvahy o tom, kdo se vlastně a proč vydal za Top Hat nebo „Šapoklak“ skrývá, zda jde či vlastně šlo o konkrétního člověka nebo pouze symbol. A v souvislosti s celou záležitostí se ještě objevuje další — samozřejmě krycí — jméno Donald.

V článku, který celému případu věnovala sovětská Pravda, uvedl představitel sovětské kontrarozvědky, proč mohla být tak dlouho vyrazována vojenská i státní tajemství. Jednou z odpovědí prý může být to, že „Donald“ pracoval zcela osamoceně, své informace podával radiostanicí přímo z Moskvy do americké ambasády. „Mohl být právě tak vaším souděním, člověkem, který vedle vás stál u měru anebo ve frontě před pokladnicou biografu, prostě obyčejný Rus, ježden z nás žijících v hlavním městě“ — zdůraznil plukovník Alexander Dukanin. Ale kdo byl ve skutečnosti „Donald“?

Údovědí na tuto otázku je hluboké mlčení. Samozřejmě, že lidé zasvěcení do určitých tajemností zpravodajské branže se sneží na stránkách západ-

Události na tuto otázku je hluboké mlčení. Samozřejmě, že lidé zasvěcení do určitých tajemností zpravodajské branže se sneží na stránkách západ-

DYJE JAKO PROTOTYP

Příkladem cesty, která by měla zaručit prioritní ochrany přírody v někdejších hraničních pásmech, jsou přípravy zpřístupnění úseku, v němž tvoří jihomoravská řeka Dyje státní hranici. Chráněná krajinná oblast Poddyje je zajímavá z řady pohledů. Z geomorfologického utváření údolního zářezu řeky Dyje, která zde bohatě meandruje, pro geology jsou tu zajímavé především pseudokrasové ledové jeskyně, které jsou v rulových útvarcích naprosto ojedinělé. Přírodní bohatství oblasti charakterizuje velká druhová rozmanitost fauny a flóry. Jejich typickými zástupci jsou kudlanka nábožná, užovka stromová a další vzácní živočichové, pro flóru Poddyjí jsou typická teplomilná rostlinná společenstva (z druhů například koniklec velkokvětý, některé druhy našich orchidejí ...).

Dyje tu tvoří kaňonovitě údolí, které obdivovali návštěvníci již v minulém století. První cesty zde byly vyznačeny ještě před rokem 1900 německými turistickými spolky a začátkem 20. let znojemskými turisty. Cesty a chodníčky, zvláště v oblasti ledových slujů ne nepodobné těm ve Vysokých Tatrách, však za léta za chůze zarostly a z velkých červených zruček zbyly jen narůžovělé obludníčky.

V souvislosti se současným děním se snaha obnovit tu tradiční styky objevuje nejen z naší, ale i z rakouské strany. Například občan z rakouského městečka Hardegg, ležícího v centru oblasti, má zájem na znovutevření zdejšího hraničního přechodu. Dnes to stálí most, který spojoval Hardegg s českou celnicí na druhém břehu. I celnice je připravena — před několika lety byl domek opraven pohraničníky jako rekreační objekt. Otevření přechodu je už dohodnuto, a Rakusané, kteří nám při naší návštěvě přes řeku nadšeně mávali, teď most opravují, aby po něm při předpokládaném otevření mohli přejít první návštěvníci.

PRO NĚKoho SNAD ZKLAMÁNÍ

Nebude však přechodem pro čtyřicetiletou minulost obvyklým. Měl by sloužit pouze pro pěší a cyklisty, což vyplývá z podmínek nezbytných pro ochranu tohoto území. Současné zámeří předpokládá přehlišení CHKO Poddyjí do vyšší kategorie — národního parku. Nejčastěji partie území (m). i celé údolí Dyje) jsou připraveny k vyhlášení státními přírodními rezervacemi, jejichž přísné ochranné podmínky budou významnou měrou regulovat i pohyb návštěvníků. Znamená to počítat s vybudováním záchranných parkovišť, výběrem a vyznačením turistických cest pro pěší i cyklisty a naučných stezek, rekultivací řady pozemků (vojevinská stělnice za Vranovem) atd. Nejen jako perspektivní, ale i nezbytná se jeví bilaterální spolupráce s rakouskou stranou, která by měla vyústit ve zřízení oboustranně chráněného území.

„Příroda v dosavadních hraničních pásmech by se měla stát konečně i předmětem ochrany všech,“ pokračuje ing. Rothrockl. „I když se počítá s částečným zpřístupněním atraktivních pohraničních oblastí, musíme vytvořit takový systém, aby byla zajištěna prioritní ochrana přírody. Výsledek bude možná zklamáním pro některé zájmové skupiny. Byla by věcná škoda připravit se o poklady, které v pohraničí skrývá nejen Poddyjí, ale také Šumava, Třebouško, Pálava, nebo třeba Javořická vrchovina ...“

Prager Polizisten verurteilt

PRAG, 18. April (AFP). Zwei Gruppenführer der tschechoslowakischen Polizei, die sich an Übergriffen gegen Demonstranten beteiligt hatten, sind vom Pra-

ger Militärgericht wegen „Amtsmissbrauchs“ zu sechs beziehungsweise zehn Monaten Haft auf Bewährung verurteilt worden. Die beiden 25jährigen Polizisten wurden für schuldig befunden, einen Studentenan den den Haaren gezogen, ins Ge-

sicht geschlagen und ihn zum Singen von Volksliedern gezwungen zu haben. Es war der zweite Prozeß im Zusammenhang mit dem brutalen Vorgehen der Prager Polizei gegen die Demonstranten vom 17. November.

• Muži, kteří musejí sami vychovávat děti, přefjrnají stále víc ženských vlastností. Pšiši na to vědci z univerzity v Severní Carolině (USA), kteří o takových mužích tvrdí: dovedou se lépe vcítit do druhého, mají porozumění a jsou něžnější. Proto-

Osteuropäer drängen ans Kap WIEN (Reuter). Seit Öffnung der Grenzen in Osteuropa bestürmen Auswanderungswillige aus den ehemals kommunistischen Ländern die Botschaft Südafrikas in Wien mit dem Wunsch nach Einreiseleraubnissen. Nach Angaben des Presse-Attachés, Wolf Rothkegel, beläuft sich die Zahl der täglichen Visa-Anträge auf rund 150. Die meisten Bewerber seien Ungarn, Anträge würden aber auch von Bürgern der Länder Rumänien, Polen, Bulgarien sowie gelegentlich auch der CSFR und der Sowjetunion gestellt, berichtete Rothkegel am Dienstag. Die Zahlen rechtfertigten es, von einer echten Wanderungsbewegung zu sprechen.

„Die meisten europäischen Länder würden jetzt wohl sagen, ‚Das Boot ist voll‘, und so beginnen diejenigen, die weg wollen, in andere Richtungen zu schauen“, sagte der Presse-Attache. Von 21.000 Visa-Anträgen sei die Botschaft in den ersten beiden März-Weekenden aber doch überrascht worden. Zugleich machte Rothkegel klar, daß nur getragte Fachkräfte eine Chance hätten, da Südafrika die Arbeitslosigkeit im Lande nicht noch durch schlecht ausgebildete Einwanderer vergrößern wolle. Nachträge gebe es für Ingenieure und Computer-Spezialisten.

Für Fachkräfte, bei deren Vermittlung die Botschaft hilft, übernimmt Südafrika auch 80 Prozent der Flugkosten. Am Kap leben bereits rund 12.000 Ungarn, die zuletzt nach dem Aufstand von 1956 ihr Heimatland verlassen hatten.

MA 6. 4. 1983, 16. 3. 1983. 11. 1983. 11. 1983. 11. 1983.

Prager Wende auch in der Botschaft in Bonn

Republik vertritt, ist augenfällig. Aus dem Nichts gleichsam taucht Tomas Masaryk auf, der Staatsgründer nach dem Ersten Weltkrieg, den die Kommunistische Partei mehr als vier Jahrzehnte lang ins Reich der historischen Unpersonen verbannt hatte. In offiziellen Biographien und Würdigungen wird Masaryks Andenken von der Botschaft jetzt wieder liebevoll gepflegt.

Die Pressebeileitung hat neue Arbeit. Rechtzeitig vor dem 21. April, dem Datum einer Reise Papst Johannes Paulus II., verbreitete sie das „Programm des Grußbesuchs des Heiligen Vaters in der Tschechoslowakei“. Von den „Irommen slawischen Pilgern“ ist darin die Rede, den „heiligen Kyrill und Method“ sowie der „Jungfrau Maria“.

Milan Horacek, ein ehemaliger Bundesstaatsabgeordneter der Grünen, ist in der Bonner Ferdinandstraße wieder ein gern gesehener Gast. Der gebürtige Tscheche, der die deutsche Staatsbürgerschaft angenommen hat, braucht sich mit dem Botschafter nicht mehr wie früher um die Ertelung eines tschechoslowakischen Visums herumzustreiten. Inzwischen, verkündet er stolz, berate er Präsident Havel. Und den alten Traum, irgendwann einmal als Bonns Botschafter nach Prag zu gehen, hat der unorthodoxe Politiker noch nicht ganz aufgegeben.

Zajem o čestinu

V Mühlyentelu, což je část Horního Rakouska sousedící s jižními Čechami, vzrostl nečekávané vysoký zájem žáků i učitelů naučit se česky. Podle sdělení prezidenta zemské školní rady Johannese Riedla se má čeština vyučovat v nepovinných hodinách už tento podzim v některých obecných školách, protože v pohraničních oblastech Rakouska má asi polovina obecných a vyšších škol zájem o češtinu. Požadavek na učitele češtiny, obdávány na 60 až 80, však nebude možné pokrýt před rokem 1993. V Rakousku je zájem i o školní partneřství a návštěvy v Československu, zde však bude třeba překonat byrokratické překážky — napsal deník Die Presse. Hromadné cesty rakouských žáků přes hranice musejí totiž podle nejnovějšího předpisu schvalovat úřad spolkového kancléřství a ministerstvo zahraničních věcí.

Staatspräsidenten dar. Vieles, was der Dramatiker Vaclav Havel an unbotmäßigen Gedanken zu Papier gebracht hat, konnte nur auf Schmuggelwegen über Exilverlage das Licht der Öffentlichkeit erblicken. Dieses Schicksal teilte Havel mit anderen Autoren der „Charta 77“, einer Gruppe, die gegen die offiziell oben verordnete „Normalisierung“ der Verhältnisse opponierte. 400 Bände der neueren tschechischen und slowakischen Literatur wurden als Schreibmaschinenmanuskripte kopiert und verbreitet.

Die Wende in der Botschaft, die jetzt die Tschechoslowakische Föderative

eine Ausstellung der tschechischen und slowakischen Exilliteratur. Der bisherige Direktor des tschechoslowakischen Instituts für Internationale Beziehungen hat Dusan Spacil abgelöst, einen jungen Mann in Bonn wohlgeleiteten Herrn, dem man nicht ansah, daß es sich bei ihm um „einen alten Stalinisten“ handelte, wie einige Mitglieder des Botschaftspersonals jetzt zu wissen vorgeben. Der Staat, den Kadnar vertritt, hat sich des Wörtchens „sozialistisch“ im Staatsnamen entledigt. Man gibt sich jetzt mitteleuropäisch.

Glanztücke in der Ausstellung verteilen botener Bücher stellen die Werke des

AMERICKÝ hokejový časopis Goal Poll vydal po skončení základní části NHL zajímavý přehled — nej— hokejistů v zámoří. Z reprezentantů javorového listu, které jsme měli možnost vidět v přípravném utkání v Praze, se do ankety vešli tři hráči. V šatně Sportovní haly jsme je požádali o minutrozhovor. Paul Coffey (Pittsburgh), nejdůležitější

obranu, vybojovávám puky u hranic. A dostávám se před brankáře. Letos jsem v sestasedasíti zápasech dal pětadvacet gólů a nasbíral přes osmdesát bodů. Takže nesloužíte jako ochránce menších spoluhráčů. „Občas ano. Záleží na tom, kde v šatně Sportovní haly jsme je požádali o minutrozhovor. Paul Coffey (Pittsburgh), nejdůležitější

Tvrďý anděl strážný a malý velký otrava

obránce při přesilovkách a power-play prokázal, že jako také nevytrhneš bruslař umí i bez bruslí blesková zmizet ve spracích. Možná Keith Acton a Kiek Colcher z Philadelphia nám neunikli.

KEITH ACTON, o hlavu menší než jeho spoluhráči, se stal druhým „lanjukecanějším“ borcem NHL. V anketě dostal pětadvacet gólů, když jedničkou je Claude Lemieux z Montrealu, na kterého široko daleko předejde nemá...

„TOUCHÉ! je nespornou dvojkou usedl tvrdými (nikoliv zvlíni) muži v soubojích o mantinely v rohu i po celém ploše. Teď v šatně jsem vás viděl zápolit s otviračem na láhve, unášeným na gléně chladícího boru. Vy si láhve neotvíráte zuby? „A to nardíte na tu anketu. Časem vás ukámat, svůj chupř si

Wite o výsledku ankety? „Ano, už se to ke mně doneslo. Je to pravda, na ledě jsem hodně výtečný. Dostávám se tak do hry, jsem euforní. A současně tak neruší koncentraci protihráčů. Nahrazuji tak své fyzické nedostatky.“

„Dostal jste se někdy do křížku s Messierem, nejtvrdším hráčem NHL? „Řekl jsem vám že se berím. A on asi taky někdy jsme se do sebe nepusili, ale kdyby to zkusil mně prostě. Prostě nikdy nesmíte dát najevo, že se sundá někoho hnilé. Am kdyby byl o hlavu vyšší.“

Nadáváte, nebo si za soupeře děláte legraci? „To záleží na jeho povaze. Zkouším oboje. Ale přiznám se, že jsem ještě nikoho neroznesl.“

„Jak reagují postizní? „Občas mi balutí udělají fané a jdou na tretnou lavici. Často bodají. I tak se dá totiž hrát bokej a já to dělám ve prospěch svého náuku. Rozhodl jsem se být tolerant, na mě samotná si ale moc nedovím.“

Komunikujete se soupeřovými publikem? „Nikdy.“

„Mám kolem 185 centimetrů a vážím sto dva kilo. U nás v rodině jsme všichni takoví. Hodně jsem vzpřel, cvičil. Díky tomu mělo třeba velkou sílu a svíhem dokážu vystřelit hodně prudce. Hrák si měl přepovíci rozčítím

„Po bokeji je moji největší sportovní láskou golf. A u toho se nemluví.“

KP von Parteiverbot bedroht

PRAG, 18. April (dpa). Die Kommunistische Partei der Tschechoslowakei, die das Land seit dem Ende des Zweiten Weltkriegs bis vor kurzem unumschränkt beherrschte, ist vom Verbot durch die Justiz bedroht. Die Oberstaatsanwaltschaft in Prag hat ein Verfahren gegen die KP eingeleitet, das zu ihrem Verbot führen könnte. In einem fünfseitigen Brief teilt die Staatsanwaltschaft dem Zentralkomitee der Kommunisten mit, man untersuche, ob ihr Wirken den „Straftatbestand der Unterstützung und Propagierung des Faschismus“ erfülle. Die Kommunisten sagten daraufhin die Teilnahme an einer Parlamentssitzung ab und zogen sich zu Beratungen zurück. Weil die KP in der Bundesversammlung die größte Fraktion stellt, konnte die Parlamentssitzung nicht beginnen. Auf der Tagesordnung der Abgeordneten standen Beratungen zum Übergang von der Plan- zur Marktwirtschaft und über den Staatsnamen.

Schiff mit Magnetantrieb

TOKIO, 18. April (Reuter). Der erste magnetische Schiffsantrieb der Welt ist einbaufertig. Ein Sprecher des Projektes teilte am Mittwoch mit, das Versuchsschiff „Yamato I“ werde jetzt nach Kobe bei Osaka gebracht, um mit dem Antrieb versehen zu werden. Er arbeite mit einem supraleitenden Magneten, dessen Feld einen Wasserstrahl erzeuge. Auf hoher See solle das 30 Meter lange Schiff möglichst noch 1991 erprobt werden. Die Ingenieure der Japanischen Stiftung zur Förderung des Schiffbaus erhoffen sich im Vergleich zum Propellerantrieb höhere Geschwindigkeiten, bessere Manövrierbarkeit und niedrigere Betriebskosten. Die Stiftung wird unter anderem von den Großwerften Mitsubishi, Hitachi Zosen und Mitsui getragen.

Bisher hat die Botschaft der CSFR in Bonn hauptsächlich „Richtigstellungen“ verbreitet. Sie richteten sich gegen die nach früherer tschechoslowakischer Ansicht tendenziöse Darstellung, mit der die westdeutschen Medien über die Zusammenstöße zwischen Regimétrükern und Polizei berichtet hatten. Das ist anders geworden. Mit einiger Verzögerung hat die Prager Wende voll auf die Ferdinandstraße 27 in Bonn-Ippen-dorf durchgeschlagen. Zwar ist das Botschaftsgebäude noch immer abgeriegelt wie eine geheime Kommandozentrale, doch die Atmosphäre im Inneren hat sich gewandelt, seitdem die Regimétrük-tiker von einst auf der Prager Burg regieren.

Am Mittwoch eröffnete Milan Kadnar, Prags neuer Botschafter in Bonn,

Schweizer Käseglatscher

SAAS FEE, 18. April (Reuter). Für die Touristen scheint den Schweizern nichts zu kompliziert: In fünf Monate langer Arbeit ist der Fee-Gletscher im Schweizer Kanton Wallis ausgehöhlt worden, damit kälteliebende Gäste einen Gletscher auch von innen betrachten können.

Rund 2000 Kubikmeter Eis seien teilweise von Hand ausgesägt worden, berichtete Damian Bumann von der Luftseilbahnen Saas-Fee AG am Mittwoch. In dem Eispavillon haben rund 100 Menschen Platz, die das weiß-blau schimmernde ewige Eis bewundern sollen.

Leitende Nobelpreisträger sind die Nobelpreisjurys. Die Nobelpreisjurys sind die Nobelpreisjurys. Die Nobelpreisjurys sind die Nobelpreisjurys.

Die Nobelpreisjurys sind die Nobelpreisjurys. Die Nobelpreisjurys sind die Nobelpreisjurys. Die Nobelpreisjurys sind die Nobelpreisjurys.

Die Nobelpreisjurys sind die Nobelpreisjurys. Die Nobelpreisjurys sind die Nobelpreisjurys. Die Nobelpreisjurys sind die Nobelpreisjurys.

„Pohleďte na zvon Olmara Olivy, jak retějí obepnutá obvodí jaké je v tom posestství jaký ti- chý hlas to k nám mluví. Jak chů k krásné!“ (arch. Tomáš Černoušek).

Akademičtí sochař Otmara Oliva se narodil 19. 2. 1952 v Olomouci. SÚP studoval v Uherském Hradišti, potom následovalo šestileté studium na AVU v Praze. V roce 1979 se zúčastnil své první výstavy, v r. 1983 v Rýmském se uskutečnila první umělecká výstava ve samostatné. Za přechovávání „prolé- státních“ materiálů byl v r. 1979 uvě- řněn. Po návratu začal pracovat se ženou, kterým se stěží jako sochám, náhrobkům a oliantům věnuje dočasně. Někdy pravdivě je tvzení, že byste jako dítě i jako student SÚP neprojevovat příliš velký zájem o umění?

Stuželo by se říci, že mi ležel již od dětství na srdci osud českého so- chořství, ale já jsem úplně neprozo- val horolezecký a nezabýval se náje- kým veselým modelováním.

Kdy přišel ziom? Asi v sedmdesátí letech, především díky osobnosti uherskohradištského výtvarníka a pedagoga Vladislava Va- cůlky. Byl to obrasčí člověk, poně- vadž se nám, co měl zájem, dával, set nám přikladem svým způsobe- m, svůj osobnost. Když jsem četl knihu o barokních profesorech, kteří spali, budli, ječeli i pracovali se su- ští žky. Pav Vacůlka mi bylo profe- sorů velmi vzpomínal. Kokužel dopla- tit na svůj taskanost a přirozenost. Ve starém režimu se tufo vlastnosti sám nevyšly a „zábij“ ho.

Před ukončením vojenské služby jste byl uvězněn. Proč?

DOKÁŽEME VYUŽÍT DOLOZKU?

Uzavření obrněné dolozky v zák- něm práva na srobu ve výcviku; takové jsou podstatky, které musí spl- nit každá země, která má zájem o udrž- lení dolozky nejvyšších výhod v ob- ehodě se Spojenými státy. Českosla- vensko jí dostalo dučasně latos v úno- ru, během návštěvy prezidenta V. Hlav- ta v USA. Zněno dučasné na trvalou by podle očekávání měl Kongres schválit v létě či na podzim letošního roku, důležitý krok k tomu však byl učiněn právě včera. Ministr zahranič- ního obchodu ČSR A. Barták pod- pal ve Washingtonu ulehčování dluho- dá mezi Spojenými státy a Českosla- venskem.

Proč máme o udělení dolozky nej- vyšších výhod takový zájem? Před-

Naslouchat poselství zvonů

Jeden poručík chtěl dokumenty k lenosti? Já myslím, že záleží na po- můžeme zdobit, objevovat krásu, kte- rá není vidět.

• Myslíte, že v následujícími období přijde konjunktura církve?

• Co nám povíte o svém vztahu ka zvonůmi?

To je velký zážitek, že smím zvonů zdobit. Zvonů jsou absolutně umění. Dozobit jsem se od přátel ještě ve vězení, že paní Dyrtychová chce, abych jí tři zvonů ozdobil. Víte, co to pro mě bylo? Tam potom nebyly zá- hody, ten mířel pracuji se jejich prostřednictvím pokouším se jejich prostřednictvím hlouboit pro nás minutě, aby tomu ro- zuměl i budoucí. Nyní zdobím zvon Cyril & Metoděj určený pro Jana Pa- bla II.

• Zajímá mě, jestli jste nebyl v po- kusem díky touze pracovat se zvonů požádat přátel, aby se přimluvil ne- bo jen zmínil o vaší tvorbě a její kvě- litě?

Tady se musím vrátit zase k panu Vacůlky, který mi řekl: „Otmárku, nejdůležitější je, abys to uděl sám. lel dobře. To ostatní přijde samo.“ A skutečně. Po návratu z vězení jsem zdobil zvon, dělat oltář v kostele na Velehradě, co víc jsem si mohl přát. Všechno mi to připadá jako krásný sen.

• Používáte při práci vědomě své viny v Boha nebo tvoříte zcela spon- tánně s tím, že ve výsledku zcela spo- uště osobnost automaticky odradí? Přesně tak. „Proč hledat věci nové, měl díbat do minulá a říkat si, jak to je to talent? Talent k práci, k píli, když od věků je kolem nás něco, co bylo krásné.

padní Evropě. Takovým příkladem mů- že být např. Pepsi. Coca-cola, ale i IBM. Tento napřímy dovoz dosahu- val podle odhadů objemu 100–150 mil. dolarů ročně, což je dvojnásobek dovozu „oficiálního“. Vzhor- ny tyto vzaly se po udělení doloz- ky nejvyšších výhod podstatně zjed- noduči.

O atraktivitě dovozu mládeku po- chybuje. Bude však pro ameri ke ná- běratel zajímavé také naše zboží — i při snížení cieleh? Názyv odno- níků se ruži; neši předpokládá až zdvojnásobení obrátu ve velmi krátké době, američtí sa káři přinejmenším pohybuvačtí. Za všechny to lapidár- ně vyjádřit při své nedávne pražské návštěvě ministr obchodu USA R. Bushacher, když upozornil, že armý

mě umění. Není většího učitele, krá- mě mubend, než umění. Umění je zradlo. Já jsem si vždycky předsta- voval, že kolem země jsou natažen- provazy, na kterých jsou uzly. A ty uzly představují jedinečné, zjevné věci, kterých je pár a o které my hu- deme vždycky zakopávat. Rodin, Va- cůlka, Shakespeare, to jsou ty úhel- kameny, s kterými se budeme vždy poměňovat. Tím my prostě můžeme projít bez ohledu na čas a prostor. To je princip setkávání. Buď se s tím setkás nebo se s tím neseškás, nebo se setkás a mizeš to.

Deutschland nur noch sieben Bundesländer

Hamburg - Das vereinigte Deutschland soll nur noch sieben Bundesländer haben, schlägt der Hamburger Senator Gobrecht (SPD) vor. Hessen, Rheinland-Pfalz und Saarland sollen ein „Rhein-Main-Saar-Staat“ werden. Hamburg, Bremen, Niedersachsen und Schleswig-Holstein der „Nord-Staat“. In der DDR soll es nur noch die Länder Mecklenburg-Brandenburg (mit Berlin) und Sachsen-Thüringen geben. Von den alten Bundesländern läßt Gobrecht nur Bayern, NRW und Baden-Württemberg übrig.

Alkoholsucht kann vererbt werden

Chicago - Alkohollismus ist wahrscheinlich keine Charakterschwäche, sondern eine Erbkrankheit. Bereits in der Vergangenheit hatte ein Forscherteam der Universität von Kalifornien drei Chromosomen (Erbanlagenräger) entdeckt, die beim Entstehen von Alkoholabhängigkeit eine Rolle spielen könnten. Jetzt fanden die Wissenschaftler bei Untersuchungen

des Hirngewebes von 70 Toten das Gen A-1-Allele, das bei Alkoholkern (69 Prozent) erheblich häufiger auftritt als bei Nichtalkoholkern (20 Prozent). Professor Ernest Noble, Leiter der Studie: „Alle Alkoholi-ker mit dem Gen A-1-Allele litten an der schwersten Form dieser Krankheit. Es war ihnen unmöglich, von der Sucht freizukommen.“

TO UŽ NĀM LILI DO HLAVY 1996 NA INTERNE U JEDLIČKŮ NA FAKULTĚ!

a předpky v kvalitě patří v USA k nej- přísnejším na světě a konkurence na americkém trhu je ohrovena. Udělení dolozky nejvyšších výhod i vbera pu- depusná občutelná dohoda budou tedy pro naše výrobce přinejmenším vy- zvu; výzvu, zda se dokážeme se eji- vrátit alespon do stavu před čtyřiceti lety. Tebdy totiž naše země onu lo- lik záduonu dolozku nejvyšších vý- hud měla ...

NEJDOMÁ ZĚME. KŮVBY
LID DOLOZKY VE ZDĚ, TAK
DOŠT NŮŽNĚ - ALI CO?
AZASE VETLHNTYŤ! →

Deutsche lieben Joghurt
 Bonn - Bundesbürger lieben vergangenes Jahr so viel Joghurt wie nie zuvor - 724 000 Tonnen, 6,6 Prozent mehr als 1988.

ODKOUKALI
ROZDĚLOVACI
ČARKY...

CHARLOTTA MASARYKOVÁ

Kolůbka CHARLOTTY MASARYKOVÉ stála v přístavním městě Brooklyn v Severní Americe roku 1850. Charlottin charakter utvářela země, v níž žila: svobodná Amerika, neomezuující člověka v jeho myšlení a konání. Bylo jí přes 20 let, když se ocitla v Lipsku, aby zde studovala hudbu na tamější slavné konzervatoři. Osud jí dopřál setkání s hudebníkem nad jiné významným, s Franzem Lisztem. Charlotta Garriguová při svém prvním pobytu v Lipsku nepokládala své studia za ukončená a vrátila se tam v roce 1877, znovu, aby v nich pokračovala.

V této době přibyl do Lipska z Vídně mladý Čech, doktor filozofie Tomáš Masaryk. Charlotta ho zaujala svým zjevem a nenucenými i sebejistým chováním. Při navazování hovorů s touto ženou poznával hloubku i šíři jejího vzdělání i životní názor. Shodovali se též ve svých literárních láskách — Shakespeareovi a Goethovi. Charlottin hluboký smysl pro pravdu, mravnost a spravedlnost, to vše byly vlastnosti Masarykovi zvláště milé. Také Charlotta se s veškerou vážností zamýšlí, zda by jí duchaplný filozof mohl být druhem pro celý život. Rozhodne se zvážit své city v klidu a odejet k přítelkyni do Durynska. Masaryk však cítil prázdnotu ve své duši a píše jí dopis. Je v něm naprosto přímý a nabízí jí spojení pro celý život. K zasnoubení došlo 10. srpna 1877. Domluvili se, že oslaví svatbu až za rok, kdy si Masaryk přijede pro Charlottu do Ameriky. Tam však bylo ujednáno, že svatba bude ve Vídni již 15. března 1878. Charlotta opustila Ameriku, do níž se již za svůj život nikdy nevrátila.

Začátky života manželů Masarykových ve Vídni byly chudícké. Byt měli zpočátku malý, mládežnický pokoj Masarykův s předsíní. Paní Masaryková pokládala od počátku za samozřejmé, že se stává příslušnicí národa svého muže nejen formálně, nýbrž splnutím s českým kulturním i národním životem. Hned ve Vídni se začala učit češtině a v roce jejich příchodu do Prahy již hovořila česky velmi dobře. Mravní složka života a náboženská přesvědčení Chcičického a Husa odpovídaly plně jejím přisným náboženským zásadám unitárky. Oceňovala Havlička a zvláště si zamílovala Jana Neruda. Mnohoždnou zálibu měla v díle Boženy Němcové.

Na jaře roku 1879 dosáhl pak Masaryk konečně docentury na vídeňské univerzitě a tím i pevnější existenci základny. Brzy se rodinně štěstí manželů zjasnilo, když se 3. května 1879 sklonili nad koťátkou svého prvního dítěte, holčičky, kterou nazvali Alice. O rok později přibyl další přírůstek v rodině, syn Herbert.

Převratnou zvěstí do života manželů Masarykových přinesl rok 1882. V Praze byla osamostatněna česká univerzita a Masaryk byl jmenován jejím profesorem. Zvláště Prahu přivítala paní Masaryková, ježto Vídeň s jejím inonuehristickým ovzduším neměla ráda. V září 1882 se Masarykovi ubytovali v Praze-Smíchově a záhy splýnuli s pražským prostředím. K Alici a Herbertovi přibyl r. 1886 syn Jan a v březnu 1890 se narodila Hanička, která však brzy zemřela. Konečně v roce 1891 přišla na svět dcera Olga. Byla to početná rodina a starosti s ní mnoho. K opravdovému osvězení a posílení zapřáhla rodina Masarykova, do Bystřičky na Slovensko.

Paní Masaryková šla vždy svému muži věrně a odhodlaně po boku. Kolik duševní síly a odhodlanosti k tomu potřebovala žena muže tak exponovaného, jako byl Masaryk: Svihova aféra, rukopisné hole, a zejména hilsneriáda to byly vždy těžké útoky na nervy.

V Praze se stala Masarykova domácnost místem četných schůzek. Zvláštní zájem měla Ch. Masaryková o otázky náboženské a vědecké. Působilá i na obsah časopisů redigovaných svým manželem. Velice vyvinutý byl její sociální smysl. Byla přesvědčena, že nemůže být na světě nic vyššího, než pracovat jako člověk uvědomělý pro svého spoludávce. Zvláště krásnou složkou duchovního života Ch. Masarykové byl její poměr k hudbě. V r. 1894 uvedla v časopisu Naše doba studii o Smetanovi — po zjištění, že Češi neměli žádnou důkladnou práci o tomto vynikajícím hudebním skladateli.

Světová válka, která od základů změnila běh života tolika lidí i celých národů, zasáhla podstatně i do osudu paní Masarykové. Zhodnoceno bylo její válečné utrpení, její statečnost a její pevný postoj. Kdo ví, zda by bez ní došlo k Masarykově cestě za osvobození československého národa. Masaryk o tom řekl: „V tom, pravda, měl jsem zvláštní výhodu a štěstí, že se má životní pouť křížila s životní drahou Charlotty — bez ní bych si nebyl ujasnil smysl života a svůj politický úkol — takto Amerika vedle Francie mně a mému národu pomohla nejvýdatněji k svobodě.“

Pro Ch. Masarykovou nastaly za války těžké doby. Po odchodu svého manžela stala se terčem pozornosti rakouských úřadů. Postavily jí pod policejní dohled, obklopily síť špehů a soužily výslechy. Lze říci, že osud neopomněl nic, čím by jí ztrpěl a ztřížil již tak těžké dny války. V březnu 1915 zasáhla její materské srdce těžká rána úmrtím syna Herberta, nadaného malře, který zemřel na tyfus. Velkou oporou paní Masarykové byla do roku 1916 dcera Alice, kdy byla zatčena a uvězněna ve Vídni. Paní Masaryková se tak ocitla zcela sama. Návrat dcery Alice z vězení, který se podařilo uskutečnit po velkém úsilí, znamenal pro Charlottu Masarykovou posilu v těžkých dnech. Válka se prodlužovala, útrap tělesných i duševních přibývalo a podloměné zdraví oslabovalo organismus. Přišlo poslední válečné jaro roku 1918, nebylo nikoho, kdo by pochyboval o vítězství Dohody a české věci. Charlottu Masarykovou zastihlo toto jaro v nevalném zdravotním stavu. Zbránu o osvobození vlasti se dozvěděla v pražském sanatoriu a tam za ní spěchal v prosinci 1918 i Tomáš G. Masaryk po svém vítězném návratu z ciziny. Jeho návrat byl pro Charlottu radostným vzrušením a vědecké příjmymanchouie a vrátila se na chvíli životu.

13. května 1923 Charlotta Masaryková vydechla naposledy. Česká země jí otevřela na tichém venkovském hřbitůvků v Lánech svůj klín a zařadila jí navěky mezi své velké dcery.

Polskem za deset dolarů...

Masarykova Mládež celého světa ve věku do 26 let bude moci od 1. května libovolně využívat celou polskou železniční síť. Samozřejmě pokud si zakoupí zvláštní týdenní jízdenku v ceně 10 dolarů, která bude platit pro druhou třídu. První třídu často vání bude o čtyři dolary dražší. Vyznamenání a ceny jsou poskytnuty železničními a curyšskými cestovními kancelářemi ZÜRICHTRAIN International, o které informovala agentura PAP. Tyto výhody se vztahují také na studenty vybrané příklady mezinárodních studentských organizací, učitele a vysokoskoláky, pedagogy s průkazy Teacher Card a Academic Card.

Návštěva Jásira Arafata

(čtk): Na dvoudenní návštěvu Československa včera přicestoval prezident státu Palestina, předseda výkonného výboru Organizace pro osvobození země Palestiny J. Arafat. Na ruzyňském letišti v Praze vyzdobeném vlajkami obou zemí ho uvítal prezident ČSFR V. Havel, na jehož pozvání se návštěva uskutečňuje. Prezidenta státu Palestina a předsedu výkonného výboru OOP J. Arafata s doprovodem přijal v odpoledních hodinách předseda FS A. Dubček. Težšíší rozhovoru spočívalo v otázkách řešení mezinárodních konfliktů, zvláště situace na Blízkém východě.

Chcít narychlo ležet do Říma a předat nótu osobně, takže nyní si vybírá vhodné datum.

Naskytá se otázka: Nebudou katolické církve, demokratická veřejnost a Svätý Stolec tímto krokem naší vlády zklamány?

LADISLAV JENK, vedoucí mezinárodních styků

Poznámka redakce: Doyen diplomatického sboru v té které zemi je služebně nejstarším velvyslancem. V naší republice je současně doyenem diplomatického sboru velvyslanec NDR Helmut Ziebart, který odezdal své pověřovací listiny 7. ledna 1981 tehdejšímu prezidentovi republiky G. Husákovi.

Stklnenci vína nebo láhev piva vypít každý druhý den doporučují ženám lékaři harvardské univerzity

poté, co čtyři roky sledovali 89 000 žen. Ty z nich, které dodržovaly jejich radu, měly o 80 % méně žlučových kamenků než nepijící.

Máme strach z nunciů?

Na středním tiskové konferenci místopředseda federální vlády dr. J. Hromádka prohlásil, že záležitosti diplomatických styků s Vatikánem budou vyřešeny 14. nebo 17. dubna. Nic víc nebylo možno se dozvědět, vše bylo zahalenno hluinou mlhou. Osobně by mě zajímalo, kde dr. Hromádka bere data a proč je uvádí. Po ověření některých skutečností začínám mít obavy, že celá záležitost s navázáním diplomatických styků s Vatikánem se protáhne, ne-li zkomplikuje. V minulých dnech totiž čs. velvyslanec v Itálii pan dr. Jiří Holub doručil do Vatikánu nótu, ve které čs. vláda navrhovala, aby diplomatické styky s Vatikánem byly pouze na úrovni pronicnata, tedy nikoliv na úrovni plných diplomatických styků. Čs. veřejnost o tomto kroku nikdo neinformoval. Pres čtyřicet let katolická církev a veřejnost čekali až pomine tyranská vláda KSC, aby mohli být urovnány diplomatické styky se Svätým Stolicem. Čs. vláda národním porozumě-

ním, který uvedl dr. Hromádka, jsou tedy pro mne nejasná, jediné vysvětlení může snad být skutečnost, že nóty tohoto druhu předává ve Vatikánu vždy ministr zahraničních věcí. Vatikán nótu přineseno velvyslancem Jiřim Holubem nepřijal, právě z tohoto důvodu. Napadá mě jen, že ministr zahraniční J. Dienstbier bude

Illinois - Vor-sicht, wenn Sie braune Stellen an Ihren Kartoffeln sehen. Sie können das stark giftige Fusarium enthalten. Es löst Entzündungen der Schleimhäute aus, kann sogar Nerven schädigen. US-Forscherraten: Bei braunen Stellen die ganze Kartoffel wegwerfen.

Zeměkoule vysoká 92 m (500 tun, průměr 80 m) se stane v r. 1992 v Madridu symbolem 500. výročí objevení Ameriky Kryštofem Kolumbem. Předpokládaná cena: 80 mil. DM.

Kernenergie in der EG

Kernenergie-Anteile an der gesamten Netto-Stromerzeugung 1989

JEDE DRITTE KILOWATTSTUNDE Strom in der EG stammt aus einem Kernkraftwerk. Die Gemeinschaft erzeugte im vergangenen Jahr nach Angaben der Vereinigung Deutscher Elektrizitätswerke (VDEW) mit 598 Milliarden Kilowattstunden rund zehn Prozent mehr Atom-„Power“ als 1988. Gleichwohl verharre der Anteil der Kernenergie an der gesamten Stromerzeugung bei 34 Prozent. Die Bundesrepublik liegt damit unverändert genau im EG-Durchschnitt, während Frankreich seine Atomstromproduktion weiter auf 80 (Vorjahr: 70) Prozent steigerte.

O libeňském Kremlu

Hovoříme s předsedou ONV Praha 8

Ten palác jako jedno z mnoha svědectví o nemoci vedoucích představitelů KSČ z minulých let — psychiatři tuto chorobu označují jako megalomanie, tj. velikášství, touha po moci spojená s maximální potřebou vnější okázalosti — je již dlouho předmětem diskusí v pražské veřejnosti. Zejména v osmém pražském obvodu, kde s rychlostí v socialistické výstavbě nevidanou vyrostl za cenu zničení jiných objektů, bytů, dětského hřiště a stromů.

Vprávěl mi o tom kompetentní — br. Jiří Havel, předseda ONV v Praze, delegát nedávného sjezdu ČSL — zajímavý člověk, který za své politické přesvědčení prošel kriminálem, Čepičkovým vojským kriminálem, čili pracovním technickým prapory, živil se jako horník a nyní dostal důvěru veřejnosti jako předseda ONV. A tady je jeho vyjádření:

Budova vystavěná pro potřebu OV KSČ v našem obvodu spotřebovala zhruba 8000 čtverečních metrů pozemků, z čehož 7500 čtverečních metrů bylo převedeno do majetku KSČ. V zájmu stavby bylo nutno zbourat čtyři zachovalé objekty mladší osmdesát let. Ze státních prostředků bylo třeba nahradit třináct bytů a 2000 čtverečních metrů nebytových prostor, které sloužily jako servis pro Kovo-službu a 360 čtverečních metrů tiskárny z roku 1958. Zmizely desítky stro-

mů a dětské hřiště. Vlastní demoliční práce plně hradil stát. Stavební povolení bylo vydáno v roce 1985, v roce 1987 začaly práce na hlavní budově, skončily díky špičkové technice a dalším opatřením do konce roku 1989, letos v březnu došlo ke kolaudaci. Vnitřní vybavení? Pochybuji, že prezident republiky má tak prostornou pracovnu, jaká byla připravena pro vedoucího tajemníka obvodního výboru KSČ. Soudruzi pamatovali i na svoji osobní bezpečnost, takže v podzemí jsou dva protiatomové kryty, jeden velký, jeden menší. O celkovém komfortu tohoto paláce z blého mramoru nebudu ani hovořit. Co na to občané? Hned v lednu uspořádali protestní manifestaci a poslali rezoluci na ÚV KSČ — ona totiž situace na našem dělnickém obvodu není co do občanské vybavenosti, možnosti kul-

turny, sportovní apod. nijak růžová a teplele přepych dělnických představitelů se zejména dělnickým výběr nebil. Před několika úny se do mě kan-reléje dostávají první tajemník ÚV KSČ pan Vasil Mohorita. Argumentoval s tím, že do toho dala KSČ značné prostředky atd. Posléze uznal uplatněnost požadavků národních výboru, který tlumočil přání a potřebu lidí a přislibil, že do deseti dnů se uskuteční další jednání, při němž bude uzavřena dohoda o převodu paláce do užívání ONV v Praze 8. A my jsme samozřejmě přislibili, že pro potřeby ÚV KSČ přidělíme přiměřený objekt. A to také splníme. Chtl bych dodat, že zatoveň plně stojíme za vřzvu pracujících z CKD Polovodiče, týkající se majetku KSČ, a k obdohnému postojí vyzýváme národní výbory v celé republice.

Žní iste se no další upltaňní „li-beuského Kremlu“. Využijeme jej pro mládež k lažkové a huďební výchově, k pořádání různých kursů a podobně. Ti mláde tu budou potěbuji více a využíjí ji rozhodně účelněji...

AVDO, ALU, KSO, TO, PIA, VIDRINT!

Orgasmus gut gegen Männer-Gicht

Washington — Männer, die oft zum Orgasmus kommen, leiden selten an Gicht, sagt das US-Fachblatt „Medical Aspects of Human Sexuality“. Gicht entsteht durch zuviel Harnsäure im Blut. Regelmäßige Samenergüsse senken den Harnsäurespiegel.

K otázce nezaměstnanosti

(čtk): V souvislosti se zásadními změnami v naší ekonomice dojde v Praze stejně jako v celé ČSFR k určité, většinou přechodné nezaměstnanosti. Zpravodaj ČTK proto pouložil několik otázek uvolněnému členu rady NVP, ing. J. Málkovi, který má tuto problematiku na starosti. Z rozhovora vyplynulo, že zatím je v Praze kolem 70 občanů, jimž vznikl nárok na státní příspěvek v nezaměstnanosti. Ve druhé polovině roku však bude v Praze hledat práci asi 10 000 lidí, i když třeba jen přechodně. Další problémy čekají NVP se zaměstnáním absolventů vysokých a středních škol. Zde půjde asi o 5000 lidí. Zatím nejsou dřešeny legislativní záležitosti. Jisté však je, že finanční prostředky pro nezaměstnané budou vyčleněny ze státního rozpočtu — v Praze půjde asi o 600 miliónů korun. Pro poskytnutí příspěvku v nezaměstnanosti jsou již stanovena přesná pravidla: splní-li žadatel podmínky, dostane, pokud je uvolněn v důsledku organizačních změn, po dobu prvních šesti měsíců 90 proc. svého průměrného výdělku, odejde-li z jiných příčin, pak jen 60 proc. Dalšího půl roku je to 60 proc. čistého měsíčního výdělku, maximálně však 2400 korun. Jestliže ale občan bez vážných důvodů odmítne práci ve svém oboru, ztratí na příspěvek okamžitě nárok. Ztratí-li občan nyní zaměstnání, může je sehnat prostřednictvím odboru pracovních sil NVP. Pokud se mu to nepodaří, musí požádat písemně národní výbor v místě trvalého bydliště o zařazení do seznamu uchazečů o zaměstnání. Jestliže se ani národním výboru nepodaří zprostředkovat jeho zařazení, získá nárok na státní příspěvek. V krajním případě dosáhne pražská nezaměstnanost pěti procent. Hlavním východiskem z ní bude zřejmě rekvalifikace.

Požehnaní lidu Kuby

(j): František kardinal Tomášek, arcibiskup pražský a primas český, adresoval včera lidu Kuby dopis s tímto textem: S obzvláštním zájmem pro nás milovaný lid Kuby posílám toto

Gericht entscheidet für Engel mit Sex

Eine französische Richterin hat am Dienstag entschieden, daß die Darstellung eines Engel-Pärchens in eindeutig zweideutiger Haltung auf einem Filmplakat in Pariser U-Bahnhöfen nicht als obszön anzusehen ist. Richterin Marie-Claude Domb verpflichtete mit ihrem Urteil die Firma Metrobus, die die Werbeflächen in den Bahnhöfen monopolmäßig verwaltet, dazu, den Auftrag zum Kleben der Plakate anzunehmen.

Das wollte Metrobus nicht. Die Firma hatte argumentiert, die Plakate könnten U-Bahn-Fahrgäste über die Maßen schockieren. Das Filmplakat zeigt zwei pausbäckig sinnliche Engel mit schwarzen Flügeln. Der weibliche Engel trägt Strümpfe in Flügelfarbe, dem männlichen ist deutlich anzusehen, daß ihn dies erregt.

In dem Gerichtsurteil heißt es, das Plakat könnte manche Leute wohl schockieren, genauso gut aber auch zum Lächeln anregen.

Chaplin - das Geheimnis seiner Standfestigkeit

Torquay — Schauspieler William Forbes-Hamilton enthüllte jetzt, wie Charlie Chaplin in Schuhideinder Höhe standfest blieb. Seine Schuhe hatten Eisensohlen, die mit Bolzen an die Stahlräger genietet wurden. Extra starke Schnürsenkel ließen Chorle auch bei wilden Verrenkungen nicht traustellen.

PRAHA (trk): Sedm našich tenistů je momentálně mezi stovkou nejlepších tenistů světa. Nejvyšší na první příčce, se usadil Lendl (4206 bodů) před Edbergem (2782) a Beckerem (2776).

Radně si polepšil Korda, s 628 body je na 26. místě. Naopak zraněný Mečíř klesl na 51. místo se 431 bodem. Další umístění našich: 62. Srejber (391), 65. Nováček (369), 66. Štrelba (360), 91. Valjda (285).

Ex-Satellit will ins Zentrum

Mit dem Vorschlag einer „Europäischen Sicherheitskommission“ versucht die Tschechoslowakei (CSFR) gegenwärtig wieder in die internationale Politik zurückzukehren. Damit hat erstmals nach der Wende im ehemaligen „Ostblock“ einer der früheren Satellitenstaaten der Sowjetunion auf dem Gebiet der europäischen Entspannungspolitik eine umfassende Initiative ergriffen. Als viertes osteuropäisches Land nach Ungarn, Polen und Jugoslawien beantragte die CSFR zudem am Donnerstag die Mitgliedschaft im Europarat.

Ziel des Konzepts des tschechoslowakischen Präsidenten Vaclav Havel und des Außenministers Jiri Dienstbier ist eine europäische Konföderation unter Einschluss der osteuropäischen Staaten. Der Plan für die „Europäische Sicherheitskommission“ knüpft an den Prozeß der Konferenz zur Sicherheit und Zusammenarbeit in Europa (KSZE) an, die damit institutionalisiert werden soll. NATO und Warschauer Pakt „sollten ihre Tätigkeit vor allem auf das Gebiet der Abrüstung übertragen“, verlangt Außenminister Dienstbier in dem Memorandum an die 35 Teilnehmerstaaten der KSZE. „Wir nehmen an, daß die weitere Entwicklung ihre politische Rolle stärken und die militärische allmählich eindämmen wird.“ Für diese politische Verständigung fehle aber noch eine Plattform, die europäische Sicherheitsfragen prüfen und Lösungen vorschlagen könnte.

Die Aufgaben der Kommission sollen zunächst in der gegenseitigen Abstimmung und der Rüstungskontrolle liegen. Ausdrücklich erwähnt sind im Memorandum aber auch die Klärung ökonomischer Probleme und der gemeinsame Kampf gegen ökologische Bedrohungen als Aufgabe der neuen Institution.

Die 35 KSZE-Staaten sollen nach den Vorstellungen der Tschechoslowaken ständige Vertreter zur Kommission entsenden, die mindestens einmal im Monat tagen. Darüber hinaus werden Außenministertreffen vorgeschlagen, die mindestens einmal im Jahr stattfinden würden.

Die Kommission soll den Boden für eine Vertragsgemeinschaft bereiten, in der sich die europäischen Staaten gemeinsam organisieren. In die Verträge sollen auch die USA und Kanada eingebunden werden. Die dritte Phase könnte dann in ein „konföderiertes Europa freier und unabhängiger Staaten“ münden, wie es im Memorandum lapidar heißt.

Ihren Vorschlag haben Havel und Dienstbier auch gemacht, weil sie sich einen Nutzen für das eigene Land versprechen. „Die Tschechoslowakei bietet Prag als ständigen Sitz der Kommission an“, heißt es im Memorandum. Mit diesem „Angebot“ wollen die ehemaligen Dissidenten den Anspruch der Tschechoslowakei unterstreichen, in der Europapolitik in vorderster Reihe mitzumischen. Die Lage der tschechoslowakischen Hauptstadt im Herzen des Kontinents mag sie ermutigt haben, mit ihrem Vorschlag für den Sitz der Kommission praktisch den Keim für eine Europa-Hauptstadt Prag zu legen.

Die CSFR hat ihren Vorschlag mit Blick auf das nächste Gipfeltreffen der KSZE-Staaten im März 1992 in Helsinki gemacht. Ein lebhaftes Echo auf ihre Initiative können Dienstbier und Havel allerdings bisher nicht gerade verzeichnen. Das haben sie wohl in diesem Stadium auch noch nicht erwartet, denn dazu ist das Prager Konzept noch zu nebulös. Der Vorstoß muß deshalb als ein Signal verstanden werden, mit dem sich die Tschechoslowakei nach jahrzehntelanger Entmündigung wieder auf der internationalen Bühne zurückmelden will. Havel und Dienstbier haben jedoch in der Vergangenheit unter persönlich viel schwereren Bedingungen bewiesen, daß sie sich in ihren politischen Zielsetzungen nicht beirren lassen. Und eine Öffnung nach Westeuropa und ein europäischer Einigungsprozeß unter Einschluss auch der Warschauer-Pakt-Staaten ist für die Tschechoslowakei lebenswichtig. Sie sei an der Entstehung eines blockübergreifenden Sicherheitssystems „aus historischen, politisch-strategischen und anderen Gründen eminent interessiert“, heißt es in dem Memorandum. In Sachen europäische Einigung sind aus Prag weitere und konkretere Initiativen zu erwarten.

FLJEV HORTHY

Nazi-Schmierereien in Budapest
BUDAPEST, 17. April (dpa). Das Denkmal für den schwedischen Diplomaten Raoul Wallenberg in Budapest ist mit Hakenkreuzen beschmiert worden, berichtete die ungarische Wallenberg-Gesellschaft. Wallenberg hatte 25.000 Juden vor den Konzentrationslagern gerettet.

RAUBMILBEN sollen ab August 1990 auf einem Weinberg im unterfränkischen Bergheim arbeiten. In Zusammenarbeit mit Wissenschaftlern aus Brno (Brünn) in der CSFR will der Bergheimer Winzer Manfred Schmitt die Raubmilben als umweltfreundliche Alternative zu chemischen Giftstoffen gegen ertragsmindernde Spinn- und Kräuselmilben einsetzen. Die Aufnahme dieses nur knapp 0,5 Millimeter großen Tierchens entstand „mit einem Elektronenmikroskop an der Universität Würzburg.“

0,5 Promille bald für alle?

Hamburg - Im vereinten Deutschland sollte die 0,5 Promille-Grenze gelten, fordern Verkehrsexperten des Bundestages. Der SPD-Abgeordnete David Bertschauer: Ein „vernünftiger Kompromiß“ zwischen den 0,0 Promille der DDR und der 0,8 Promille der Bundesrepublik.

Kiechle unterzeichnet Abkommen mit Prag

BONN (dpa/VWD). Bundesernährungsminister Ignaz Kiechle (CSU) hat gestern in Prag mit der Tschechoslowakei (CSFR) eine Vereinbarung über die Förderung der Zusammenarbeit von Unternehmen in der Land-, Forst- und Ernährungswirtschaft unterzeichnet. Kiechle hält sich auf Einladung des Vizepremier- und Landwirtschaftsministers der CSFR, Oldrich Bursky, bis Freitag zu einem offiziellen Besuch in dem Nachbarland auf. Die Vereinbarung zwischen den beiden Ministerien bezieht sich auf alle Gebiete von Ackerbau, Tierzucht, Landmaschinenbau und Ernährungsindustrie sowie Binnenfischerei.

Für besonders wichtig hält Kiechle den vereinbarten verbesserten Informationsaustausch über die staatliche Landwirtschaftspolitik. Die Vereinbarung sieht auch den Austausch von Experten und Praktikanten vor.

Der Agrarhandel zwischen beiden Ländern macht auf der deutschen Einfuhrseite seit Jahren zwischen 170 und 190 Millionen Mark aus, bei den Ausfuhren 80 bis 120 Millionen Mark.

Neobryklá tragédia se odehrála po blíz iránského mesta Isfahánu, kde oreľ unesl dvojkleté dieťa bábom rodinného pikniku v prírode. Podľa francúzskej agentúry IRNA si tento rodina vyšla do prírody a z ničoho nic: se objevil mohutný oreľ, ktorý odnesl ve svojch spárech najmenší z detí.

Obnovit mariánský sloup v Praze

{re}: V úterý 3. dubna se sešel přípravný výbor společnosti na obnovu mariánského sloupu na Staroměstském náměstí v Praze. Tato významná památka raného baroka byla neuvěřitelně zničena pouličním davem v prvních dnech po získání samostatnosti v roce 1918.

Účastníci schůzky se shodli na tom, že tento čin je dodnes skvrnou na kulturní pověsti českého národa a že konečně nastala doba tuto škodu odčinit.

V přípravném výboru jsou kromě předních historiků umění a památkářů jako dr. J. Šetlík, dr. I. Hlobil, arch. J. Mrázová i představitelé veřejného života br. JUDr. J. Barton-

čík, K. Schwarzenberg, J. Kinský, H. Mensdorff Pouilly a dr. B. Svoboda. Technické stránky se ujmou ing. arch. M. Pavlík, ing. arch. P. Neuman, ak. soch. J. Bradna. Patronát nad touto iniciativou převzali dr. J. Kořán, primátor hlavního města, a František kardinál Tomášek. Vyzýváme všechny, kteří by se chtěli na znovuvybudování této památky podílet, přispět podněty a svými zkušenostmi nebo praktickou či finanční pomocí, aby se laskavě spojili s někým z přípravného výboru nebo psali na adresu: Ing. arch. Pavel Neuman, Spálova 24, 182 00 Praha 6.

Zdůrazňujeme, že socha Mistra Jana Husa bude zachována na svém místě.

ZBĚHL MO TAKÉ PRÁNY ZAUR!

{els+str}: Svatý Otec bude sloužit máj sv. v našich rodných jazycích, na Letné a Velshrad v češtině a ve Vajnorech ve slovenštině. Svůj úvodní projev po přiletu pronese v češtině a slovenštině a svou závěrečnou řeč v Bratislavě proslaví ve slovenštině a čektině.

A VDRÁČTINĚ JE!

Bony štovčiči CSFR...

● Za přítomnosti režiséra J. Menzela se v Římě konala premiéra jeho filmu „Skřivanci na niti!“

Katyn

Es hat die sowjetische Führung ein gehöriges Stück Selbstüberwindung gekostet, das Verbrechen von Katyn einzugestehen. Als Michail Gorbatschow, damals noch vor allem Generalsekretär der allmächtigen Partei, wie er sie indirekt von Stalin geerbt hatte, Polen seinen ersten offiziellen Besuch abstattete, stellte er sich auf diesem Ohr taub. Nun, da Präsident Wojciech Jaruzelski zum Staatsbesuch nach Moskau kommt, wird ihm die historische Wahrheit präsentiert.

Katyn ist der Ort, bei dem Tausende polnischer Offiziere ermordet und verscharrt worden sind, die 1939 in sowjetische Kriegsgefangenschaft geraten waren. Die UdSSR hatte kurz nach ihrem Vertrag mit Hitler-Deutschland und dem deutschen Überfall auf Polen den polnischen Staat kurzerhand für erloschen erklärt und sich die Gebiete östlich der Curzon-Linie einverleibt, die jetzt noch zu ihr gehören. !!!

Den Mord an den polnischen Offizieren und Soldaten schob sie, kurz nachdem das Massengrab 1943 entdeckt worden war, den Nazis in die Schuhe. Es war eine merkwürdige Form der historischen Schuldübertragung, jenes Stalin würdig, der seine eigene Partei enthauptet, seinen eigenen Generalstab und seine eigene Zivilverwaltung liquidiert hatte.

Daß das Verbrechen die sowjetisch-polnischen Beziehungen schwer belastet, braucht nicht hervorgehoben zu werden. Polen hatte ja lernen müssen, die Sowjetunion nicht nur zu respektieren, sondern auch zu lieben.

Doch auch das Zögern, das Sichwinden, das Abstreiten bis in die jüngsten Tage schuf noch Belastung. Und nicht nur, weil nun auch die Frage nach dem sowjetischen Überfall von 1939 noch einmal aufkommt. Die Sowjetunion lernt allmählich, die geschichtlichen Altlasten zu begreifen; damit sind sie natürlich nicht bewältigt.

Es gibt noch einen Nebenaspekt der Katyn-Affäre. Polens nördliche Nachbarn, die baltischen Republiken, sind exakt zu jener Zeit an die UdSSR angegliedert worden; auch dort gab es Massen deportationen, Massenezekutionen von „bürgerlichen“ Militärs und Zivilisten, es gab sie auch in Bjeleorußland, wo gerade jetzt Einzelheiten bekanntwerden. Könnten Polen und die baltischen Republiken nun sicher erwarten, daß diese historische Singularität des Verbrechens sich nie wiederholen wird, gäbe es eine Moskauer Zusage in diesem Sinne, so wäre einiges gewonnen.

Das Wort hat Gorbatschow.

Provokace nebo hrozba?

(fkt): "... budeme nuceni, pokud urceni nenajdete náhradní řešení, určení k záchraně skáňaných masivů, vyhodit po povážlivě průmyslové podniku, které vypoustějí exhaláty." Takto vytvořuje pisatel dopisů podepsaný jako "Radikální organizace křesťanských anarcho-christů (ROKAI), který obdržel předseda MNV ve Hřensku.

S obsahem listu včera zpravodaje ČTK seznámil důstojník kriminalisté. Má se tak stát 5. června časná rána v podnicích odpovědných za rozsáhlou devastaci životního prostředí v okolí Hřenska. Pokud dojde k "plánované likvidaci chráněných přírodních útvarů (odslisť!)". Skáňaní masivů v Hřensku tedy představují malý a nikterak nový problém. V současnosti dobře se chystá likvidace jednoho ze zhruba 40 nebezpečných míst, jež jsou přímo ve Hřensku (to má patrně anonum na mysli). Ohrožují bezpečnost a zdraví obyvatel. Návrhovníkům zaslouží se označen č. 66. Za léta se j na něm po anonymovi pokračuje.

Lyrik & Stalinismus

Neuauflage von Kunderas „Das Leben ist anderswo“

Fast völlig übersehen wurde im deutschsprachigen Raum Milan Kunderas zweiter Roman, den er nach dem Einmarsch der Truppen des Warschauer Pakts, aber noch in der Tschechoslowakei geschrieben hat. Dabei ist er eine der wenigen wirklich literarischen Auseinandersetzungen mit dem Stalinismus, und eine höchst originelle dazu. Denn Kundera illustriert darin seine These, daß es zwischen dem Lyrischen und dem Totalitären einen Zusammenhang gebe. Er tut das an einer Epoche — den vierziger und fünfziger Jahren in der CSSR eben — und an einer Figur, einem jungen Dichter, den er in Exkursen immer wieder als Analogon tatsächlicher Lyriker der Weltliteratur ausweist und noch dazu als Produkt einer dominant-possessiven Mutter charakterisiert.

Das Leben ist anderswo — als Titel wählte Kundera einen Slogan aus dem Pariser Mai 68 — hat also eine politische-soziologische und eine psycholo-

gisch-psychoanalytische und, wie alle Romane Kunderas, auch eine philosophische Dimension und ist zudem spannend und mit viel Ironie erzählt. Was Kundera die „lyrische Haltung“ nennt und in engen Zusammenhang bringt mit der Jugend, ist verwandt mit seiner Konzeption vom Kitsch in der Politik, wenn gleich er Wert darauf legt, daß der Held seines zweiten Romans ein durchaus talentierter Dichter ist. (Das hat die erste Übersetzung vielleicht zu wenig vermittelt.) In der Serie seiner Neuübersetzungen hat der Hanser Verlag nun auch diesen Roman herausgebracht. Eine Chance, daß er vielleicht mit zwei Jahrzehnten Verspätung, im Sog der Unerträglichen Leichtigkeit des Seins, die Beachtung erhält, die er verdient.

Th. R. Milan Kundera: Das Leben ist anderswo. Roman. Mit einem Nachwort des Autors. Aus dem Tschechischen von Susanna Roth. Hanser Verlag München-Wien 1990; 343 Seiten; 39.80 DM.

Deutsche Einkommens-Unterschiede

Monatslohngröße 1999 in DDR-Mark und DM

BUNDESREPUBLIC DEUTSCHLAND

Polen besorgt über Treffen von Vertriebenenverbänden

BERLIN, 13. April (AP). Das polnische Außenministerium hat nach einer Meldung der DDR-Nachrichtenagentur ADN Besorgnis über ein Treffen von Vertriebenenverbänden geäußert, das am Ostermontag in Görlitz an der Neiße stattfinden soll. Das Warschauer Außenministerium habe DDR-Botschafter Jürgen van Zwoll gebeten, nähere Angaben über den „Charakter der Veranstaltung“ zu geben.

Zugleich habe das Außenministerium die „strikte Einhaltung“ von Artikel zwei des Vertrages über Freundschaft, Zusammenarbeit und gegenseitigen Beistand zwischen Polen und der DDR vom 28. Mai 1977 gefordert. Darin hätten sich beide Seiten „unter anderem zur konsequenten Bekämpfung aller Erscheinungen des Revanchismus und Militarismus sowie aller Versuche zur Verletzung internationaler Verträge, die zur Festigung der europäischen Sicherheit unterzeichnet wurden, verpflichtet“, berichtete ADN.

KOMUNISTY VŠUDE BRACHU, DA PRAVA KET V NDR...

Kanaldeckelwerfer geht um

Hamm — Zum 3. Mal innerhalb weniger Wochen hat in NRW ein Unbekannter einen Kanaldeckel von einer Brücke auf die Autobahn geworfen. Er traf den Wagen einer Frau (29), die „wie durch ein Wunder“ unverletzt blieb, so die Polizei.

Mein Kamel gegen deinen Kopierer, Towarisch!

Wer kein Geld hat, zahlt in Naturalien – das gilt heute wie vor tausend Jahren. Vor allem im Handel mit devisenarmen Ostblockländern. Das jüngste Angebot der Sowjetunion an die englische Firma Rank Xerox verblüffte nun aber doch: Falken und Rennkamele gegen Fotokopierer!

„Damit konnten wir beim besten Willen nichts anfangen“, stöhnt Verkaufsmanger Ralph Land. Dabei gehören die sogenannten „Kompensationsgeschäfte“ mit dem Ostblock für ihn und seine Firma seit einem Vierteljahrhundert zum Alltag: Kopierer gegen Sowjet-Elektromotoren und Billigst-Stereosanlagen, gegen rumänische Kugellager, tschechische Glühlampen und ungarische Tapeten. Bulgarien liefert

mechanische Reiseschreibmaschinen, Polen bezahlt mit Schwarzweißfernsehern, die die Empfänger wiederum in Bangladesh absetzen. Land: „Wenn wir einen Abnehmer für das Tauschgut finden, der in harter Währung bezahlt, bekommen die Partner unsere Kopierer. Aber für Rennkamele, Falken und Ziegengehörn können wir beim besten Willen keinen Markt entdecken!“

Was die Mark im Urlaub wert ist

Spanien teurer als USA

	Sommer 1988	Winter 1988	Sommer 1989	Frühjahr 1990
Dänemark	0,74	0,75	0,78	0,73
Frankreich	1,01	1,02	1,01	1,00
Großbritannien	0,97	0,89	0,92	1,00
Italien	1,09	1,09	1,04	1,04
Niederlande	1,02	1,05	1,05	1,05
Österreich	0,89	0,90	0,89	0,89
Schweiz	0,71	0,73	0,74	0,74
Spanien	0,94	0,87	0,85	0,88
Belgien	1,06	1,06	1,05	1,04
Finnland*	0,71	0,69	0,65	0,68
Griechenland*	1,30	1,30	1,30	1,27
Luxemburg*	1,25	1,25	1,24	1,22
Norwegen*	0,74	0,74	0,74	0,77
Portugal*	1,22	1,18	1,16	1,14
Schweden*	0,80	0,79	0,78	0,80
Tunesien*	0,80	1,32	1,30	1,30
Türkei*	1,30	1,88	1,80	1,38
USA*	1,17	1,15	1,10	1,30

* Verbrauchergeldparitäten, Quelle: Commerzbank

Die Zahl der teuren Urlaubsländer ist gestiegen. Vor zwei Jahren waren es sieben, heute sind es neun Länder. Besonders teuer: Finnland. Dort ist die Mark nur 68 Pfennig wert. Besonders billig: die Türkei, wo man für 1 Mark Waren im Wert von

1,36 bekommt. Der größte Wandel vollzog sich in den USA. Vor fünf Jahren bekam man dort den Gegenwert von 70 Pfennig, heute 1,20 DM. Ein Aufenthalt in Amerika ist deshalb heute billiger als im klassischen Reiseland Spanien (86 Pfennig).

WASHINGTON, 17. April (AP/Reuter). Pakistan, Indien, Argentinien, Brasilien und Irak haben einem am Dienstag veröffentlichten Bericht der US-amerikanischen Carnegie-Friedensstiftung zufolge auf Schleichwegen die Fähigkeit erreicht, Atombomben herzustellen oder Atomwaffenarsenale auszubauen. Die private Stiftung wirft vor allem der Bundesrepublik Deutschland vor, sie sei der „schwache Punkt“ im internationalen System der Kontrollen, mit denen die Verbreitung von Atomwaffen verhindert werden soll. Bonn müsse gesetzgeberisch dafür sorgen, daß Exportbeschränkungen strenger gehandhabt werden.

„Die Rolle bundesdeutscher Bürger und Firmen ist besonders beunruhigend, und es gibt gute Gründe für die Annahme, daß die Nachlässigkeit westdeutscher Exportkontroll-Behörden erheblich zu dem Problem beigetragen hat“, heißt es.

Auch Bundesbürger lieben Bananen
Die Bundesrepublik hat im vergangenen Jahr die Einfuhr von Südfrüchten kräftig um sieben Prozent auf zwei Millionen Tonnen gesteigert. Gefragt waren vor allem Bananen, deren Import um 13 Prozent auf 871 000 Tonnen kletterte.

Bonn bei Rüstung auf Rang drei

NATO gab 1988 820 Milliarden Mark für Streitkräfte aus

WASHINGTON, 17. April (Reuter/AP/AF/). Die USA haben 1988 mehr Geld für die Rüstung ausgegeben als ihre NATO-Partner und Japan zusammen. Das geht aus dem am Montag in Washington veröffentlichten Jahresbericht des US-amerikanischen Verteidigungsministeriums über die Verteidigungsausgaben der NATO-Länder und Japans hervor. Insgesamt hat das westliche Bündnis nach dem Bericht 1988 insgesamt 489 Milliarden Dollar (etwa 620 Milliarden Mark) für die Streitkräfte ausgegeben. US-Verteidigungsminister Richard Cheney kritisiert in dem Bericht die niedrigen Rüstungsausgaben Luxemburgs, Dänemarks und Kanadas. Er verweist auf den Anteil der USA, die 293,1 Milliarden Dollar für Rüstung ausgegeben hätten. Damit hätten die USA im Vergleich zu den anderen Ländern 60 Prozent der Finanzlasten für die Verteidigung getragen, gefolgt von Frankreich mit 7,4 Prozent,

der Bundesrepublik Deutschland mit 7,2, Großbritannien mit 7,1, Japan mit 5,9, Italien mit 4,2 und Kanada mit 2,0 Prozent, heißt es in dem Bericht für den US-Kongress weiter.

Cheney wirft den kritisierten Ländern vor, trotz „eines relativ hohen Lebensstandards einen verhältnismäßig kleinen Teil ihrer Mittel für die Verteidigung“ auszugeben. „Die Leistungen dieser Ländergruppe scheinen erheblich unter dem Durchschnitt zu liegen“, heißt es in Cheneys Bericht.

Die Bundesrepublik wendet für die Rüstung den drittgrößten Betrag innerhalb des NATO-Bündnisses auf. Lob erhält Bonn vor allem für die Bereitstellung von „großen Vermögenswerten“ für die verbündeten Streitkräfte. Allein die Grundstücke für NATO-Truppen in der Bundesrepublik würden auf einen Wert von 24 Milliarden Dollar geschätzt.

BRNO (r): Brněnský automobilodrom, který letos vstupuje do čtvrté sezóny s názvem Masarykův okruh, má nabývat program. „Do konce října nebudu v Brně jediný víkend bez závodů a navíc ani volný úřední den, aby někdo netestoval.“ řekl na úterní besedě v Praze vedoucí tiskového střediska

Zalostné dědictví pod lupou

(čtk): Ve vojenském výcvikovém prostoru Libavá probíhá dvoudenní kontrolní akce pořádaná Českou vodohospodářskou inspekcí (ČVI), která má zjistit, jak pokračuje odstraňování následků znečištění povrchových a podzemních vod, které tu způsobovala dvě desetiletí let Sovětská armáda.

Ke komisi se tentokrát připojili důstojníci vojenského odboru Výboru lidové kontroly ČSFR, kteří zjišťují i jiné vzniklé škody. První, co nemohl přehlédnout žádný z účastníků této akce, byl žalostný stav objektů, které v minulých dnech opustili sovětsí vojáci: Vytloučená okna, strhaná obložení zdí, tapety i garnýže. Některé objekty dokonce celé lehly popelem. Vlastní vodohospodářská akce zahrnovala 15 objektů ve vojenském výcvikovém prostoru Libavá, který má přes 32 000 hektarů, z nichž jsou ovšem dvě třetiny využívány alespoň částečně Vojenskými lesy a statky Lipník nad Bečvou. Na kontrolní akci se vedle oblastních inspektorátů ČVI v Olomouci a Ostravě podílejí i zástupci Čs. armády, ONV v Olomouci, ekologické sekce OF, Geotestu Brno, Vodních zdrojů Holešov a ostravského s. p. Unigeo. U všech soustředění sovětských vojsk na Libavě byl již 21. března vyhlášen havarijní stav. Sovětsí vojáci, kteří ještě ve vojenském výcvikovém prostoru zůstali, se měli podílet na odstraňování následků porušování základních zásad v hospodaření s ropnými produkty. Je například třeba odstranit kontaminovanou zeminu a zamezit dalšímu dosud běžnému úniku znečištěné vody do přírody. Samotná práce poměrně dobře probíhá v městě Libavá, podstatně horší je stav v odložených místech.

zástupci Čs. armády, ONV v Olomouci, ekologické sekce OF, Geotestu Brno, Vodních zdrojů Holešov a ostravského s. p. Unigeo. U všech soustředění sovětských vojsk na Libavě byl již 21. března vyhlášen havarijní stav. Sovětsí vojáci, kteří ještě ve vojenském výcvikovém prostoru zůstali, se měli podílet na odstraňování následků porušování základních zásad v hospodaření s ropnými produkty. Je například třeba odstranit kontaminovanou zeminu a zamezit dalšímu dosud běžnému úniku znečištěné vody do přírody. Samotná práce poměrně dobře probíhá v městě Libavá, podstatně horší je stav v odložených místech.

Neradostné vzpomínky

(čtk): Prázdné hangáry, zametená prostranství po zbořených objektech, okopané záhony, ještě mokré chodby a vymalované místnosti v brněnských kasárnách dopadá na obyvanců sociálského posádkou včera členy Komise sněmovny FS pro dohled na stažení sovětských vojsk z Československa, která včera prvním dnem pobývá v okrese Bruntál. Jak sdělili zpravodáři ČTK jedná z představitelů místního OF: „V tu chvíli, kdy se sovětská posádka dozvěděla, že přijede do Česka, byla čast poslanec, kde dnes je vše vymetené, na zemi nenalžete nedopalek... O pravdě tohoto sdělení se mohl číst poslanec, který vedl místopředseda komise M. Kub, přisvědčit. Avšak natřový opar vzdušný se nad čerstvě zahrnutou zemí díval tuší, že vše není v pořádku. Úroveň znečištění by měl posoudit brněnský Geotest, který zde před několika dny zahájil libuškově výzkumy. Část skupiny poslanců zavítala také do Krnova — prvního československého města, které s výjimkou asi 30letenného zpětného odřadu, sovětská vojska již definitivně opustila. Zpět do SSSR odjelo na 2000 mužů spolu s tanky, automobily a další technikou. Zůstaly po nich škody odhadnuté na zhruba 27 miliardů korun.“

Federální ministr vnitra br. R. Sacher stříhal železnou oponu

(čtr): Za přítomnosti ministra vnitra ČSFR hr. R. Sachera začala v sobotu v Záhorské Vsi druhá etapa likvidace technicko-železničské zátky na hranicích mezi ČSFR, Rakouskem a SRN. Účelá etapa v jejím rámci železniční útvary zlikvidují 850 km zátky, skončí v říjnu 1990. Zahájení likvidace se zúčastnila i delegace z nedaleké rakouské obce Angern.

Uzávěrka registrace k volbám

(čre): Podle volebního zákona věra vypršela lhůta pro registraci politických stran, hnutí a jejich koalic v zapisovatelů krajských volebních komisí pro volby do sněmovny FS a národních rad. Z neoficiálních informací z krajských národních výborů a národních výborů Prahy a Bratislavy vyplývá, že přihlášky k registraci podaly (podle abecedy):

Čs. demokratické fórum, Čs. sociální demokracie, Čs. strana socialistická, Demokratická strana, Hnutí čs. porozumění, Hnutí za občanskou svobodu, Hnutí za samosprávnou demokracii - Společnost pro Moravu a Slezsko, Komunistická strana Československa, Křesťanská a demokratická unie (tvorí ji Čs. strana lidová, Křesťanskodemokratická strana a Křesťansko demokratické hnutí), Národní liberálové, Občanské fórum a Věřejnost proti násilí, Organizace nezávislých Rumunů, Politické hnutí za demokracii a práva národnostních menšin Soužití - Wspólnota - Egyptské těles apolo z Maďarským křesťansko-demokratickým hnutím, Politické seskupení Elená Matice slovenské, Slovenská národní strana, Sociální demokracie (sdružuje Čs. sociálně-demokratickou stranu na Slovensku), Strana přátel piva, Strana svobody, Společnost zemědělců a venkova (sdružená s Čs. strany zemědělské, Čs. strany integrace, Strany moravského venkova, Republikánské strany venkova, z Hnutí za rovnoprávné postavení žen v Čechách a na Moravě, z Politického hnutí Menů JZD, z Hnutí dědičků za životní jistoty a z Celostátního aktivní občanství), Strany zelených, Strany Řomů (koalice), Svobodný blok Strana ústavní demokracie, Strana svobodných demokratů, Strana čs. neutrality a hnutí Republikánská unie), Volební seskupení zámořských svazů v ČR a Všeobecná demokratická strana společně se Sdružením pro republiku - Republikánskou stranu Československa. Uvedené strany, hnutí a jejich koalice podaly přihlášky k registraci buď do obou sněmoven FS a současně i do národních rad, nebo jen do některého z těchto orgánů. Přehled zatím není úplný, neboť registrace probíhala v některých krajích až do 24.00 hodin (tedy po uzávěrce vydání), příp. mohli být přihlášky za silný poštou (rozhodaje datum na poštovním razítku), kandidující strany zároveň jmenovaly své delegáty do volebních komisí.

Obrat ve vyšetřování

(čtk): Předseda společné komise FS ČSR a ČNR ustavené k dohledu nad setřením události ze 17. listopadu J. Stank věra informoval, novináře v dalším obratu v postupném objasňování celé akce. „Za minulé dva týdny byla uvatena vazba na pět bývalých příslušníků SIB.“ řekl předseda Stank. „Potvrzuje se dřívější domněnka komise, že tajná policie měla svůj díl na přípravě i průběhu brutálního zá-sahu vůči studentům. Bývalý náměstek FMV generál Lorenec je vyšetřován především v souvislosti se zničením dokumentačních materiálů osvětlujících činnost SIB.“ Z informací GP ČR vyplynulo, že vyšetřování M. Stěpána by mělo být ukončeno nejpozději zítra,

přičemž dnes se má uskutečnit dlouho očekávaná konfrontace s bývalým šéfem Správy SNB hl. města Prahy a Středočeského kraje generálem Cardou, který jako jeden z mála svědků „neztratil paměť“.

Do Norska bez víza?

(hk): Ministr zahraničních věcí Norského království K.-M. Bondevik ukončil věra svou oficiální návštěvu Československa a odletěl do vlasti. Před odletem se sešel s novináři a krátké tiskové konferenci. Řekl mi, že podrobně hovořil se svým čs. kolegou J. Dienstbierem o koncepci nové Evropy; oba se shodli, že celý proces by měl vycházet ze základů KBSE a využívat také už existujících mezinárodních institucí. Především Radu

Evropy, Norsko i Československo mají také zájem o rozvoj a upevňování dvoustanných vztahů; otevřít se velké možnosti spolupráce především v ochraně životního prostředí, ve vědě a vzdělávání. Uz letos v létě by se např. naši studenti měli začastit práždninové univerzity v Oslu. K.-M. Bondevik také řekl, že Norsko v současné době pracuje na návrhu liberálníse vizové povinnosti pro občany východní Evropy.

Rafael Kubelík po 42 letech opět ve své vlasti

To, co se ještě před pátí rokem zdálo naší hudební veřejnosti jako sen, stalo se věra skutečností. Světově proslulý český dirigent Rafael Kubelík přiletěl po dlouhodobém působení v zahraničí do svobodného Československa, aby na přelomu dubna a května předsedal porotě mezinárodní dirigentské soutěže Prážského jara a posléze také zahájil spolu s Českou filharmonií tento festival. Na ruzyňském letišti ho srdečně přivítali ministr kultury ČR M. Lukeš, V. Neumann, členové České filharmonie, přátelé a samozřejmě i nejbližší z jeho rodiny, od kterých dostal na uvítanou rancec buchet.

Krátce poté se Rafael Kubelík takto vyznával: „Vášně jsem na tento okamžik čekal a věřil jsem, že jednou přijde. Jsem vděčný Bohu, celému národu, přátelům a vám, všem. Člověk je tak šťastný, že je doma. Nedě se to ze života vyzníout. Pro mě to tam byla každý rok vlastně taková klet. Nemohl jsem se svým národem sdílet jeho osud a český národ zase nemohl se mnou sdílet svobodu. To bolí. Byl jsem tam opravdu jak v kleci - duševní; a vy jste tady byli v kleci nejen duševní, ale i fyzické. Rozdíl je velký, avšak lze náš osud srovnávat. Dnes, když vidím, jak to vypadá, jak jsem tady s vámi - že mohu otevřeně mluvit, že vy můžete otevřeně mluvit a že není žádná přehra - uvědomuji si existenci etického zákona a harmonie. - V našem světě se pohybuje stále úroveň ... v určitém systému. Točím se kolem Slunce a má právo ná zákon, jinž je pravda. Protože pravda je strašně jednoduchá a úplně jasná, právě proto, že se to líme kolem Slunce. A naleznou do toho cosi vejde a člověk si řekne: Proč musí české srdce - čisté srdce - být celou tu dobu od roku 1948, musíme věřit, že v budoucnosti bude všechno harmonické a etické, mravní, a proto silné... a Československé. Budeme muset bojovat za svou národní harmonii, za citění pro svou

LONDÝN: Na mezinárodní konferenci o společném boji proti znečišťování atmosféry, která začala v pondělí v Londýně, vystoupil věra ministr vnitra ČSR R. Sacher. Oznamil uchodu Československa spolupracovat při udržování nedovolene přepravy narkotik a trestné činnosti s tím související a uvést příklady součinnosti s policií Rakonska, Dánska a Švédska. Oznamil vytvoření zvláštního pracoviště k odhalování obchodu s narkotiky a vyslovil se pro uzavření dvoustanných dohod mezi policejními úřady států.

Poodhalené tajemství z Lán

O novém názvu republiky i majetku KSČ

(hl): Nikoliv na pracovním zasedání Federálního shromáždění bude pravděpodobně přijat nový název republiky. Růžku tajemství, která obestírá pátétní schůzku v Lánech, těmito slovy podohali na věřejní tiskové konferenci mluvčí prezidenta republiky M. Zantovský.

M. Zantovský se mj. vyjádřil také k tolik diskutovanému majetku KSČ a s ním související dnešní manifestaci. Podle jeho slov má Kancelář prezidenta republiky k dispozici poměrně detailní údaje, které ukazují, že běžné roční výdaje KSČ činí na platy a provoz řídicích složek a stranických zařízení (školy, muzea, lázeňské domy, stranické prodejny atd.) 2 miliard 748 milionů ročně. Refundace platů za proschizovaný čas, provozní náklady na schůze, stipendia při stranickém studiu či náhrada mzdy při něm činí ročně 5 miliard 297 milionů korun neinvestičních nákladů.

Investiční výdaje na sídla řídicích složek, tiskové podniky, sklady a vybavení lidových milic, hotely, nemocnice a další zařízení vypočteným průměrem od roku 1972 ročně vycházejí na 757 milionů. Nejsou však zde zahrnuty částky na pomoc komunistům západních a rozvojových zemí, bojovým složkám revolučních hnutí, náklady na přátelské a pracovní návštěvy představitelů těchto zemí u nás, stavby protiatomových krytů, únikových chodeb a mnohých další.

Členské příspěvky patřící do kolony příjmů přinesly KSČ miliard 200 milionů ročně, z hospodářské činnosti to bylo asi 300 milionů korun. Rozdíl mezi ročními výdaji a příjmy by

Máme dvacet sedm stran

(čtk): Do pondělní půlnoci podalo v celém Československu přihlášky k registraci pro volby do Federálního shromáždění nebo do národních rad (alespoň v jednom kraji) celkem 27 politických stran, hnutí a koalic. Řekl to věra zpravodajům ČTK zapisovatel ústřední volební komise JUDr. D. Hendrych. Upozornil zároveň, že tento počet je stále jen předběžný, neboť volební komise bude nadále provádět všechny náležitosti až do 19. dubna. Více kandidátů však podat nelze, množství se může nanejvýš snižovat.

Aufgespießt

„Ex-Unteroffizier der Bundeswehr oder NVA (Nationale Volksarmee der DDR, d. Red) als Heimbetreuer für weitgehend selbständige Tätigkeit im Taunus ab 1. 6. 90 gesucht. Bedingung: Durchsetzungsvermögen und Ordnungsliebe.“ ZUPACI JSOU "IN" Aus einer Anzeige des „Blitz Tip“.

Velký český historik se vrací

KRAJ JOSEFA PEKAŘE, to je Tur-sora Pekařů toto gesto náležitě symbo-
chopili: kytici nepoložili na hrob, ný-
brž vložit ji do rakve - a s různými
sedláky. Po gymnaziu v Mladé Bo-
slavě odešel studovat dějepisu a ze-
měpis na pražskou univerzitu, zdálo
se však, že jí nebude moci dokončit.
Z domova mu nemohli posílat peníze
a tak jen starší náhodou ho zachrá-
nila: dostal možnost vydělat si kon-
díčkami v zámožné rodině.

Ve věku necelých 27 let se Pekař
stal docentem s postavením řádného
profesora a zároveň ředitelem uni-
verzitního historického semináře. Ka-
riéra to byla vpravdě závratná. Od
začátku působil na pražské univer-
zitě přitahoval mládež. - a tak už
v letním semestru roku 1897 najde-
me mezi jeho posluchači jména, kte-
rá pak měla hrát značnou úlohu
v českém veřejném životě.

Josef Pekař byl chráněncem Golla
a jako příslušník Gollovy školy se
zabýval do velké míry s Ma-
sarykem. O vztahu Pekař - Masaryk
bylo pořízeno neuvěřitelně množství
papíru a v nedostatečně informované
veřejnosti se nakonec ustálil názor,
že šlo málem o nepřátelství na život
a na smrt. A tak užla pozornost ta-
ková fakta, jako třeba, že se dcera
T. G. Masaryka, Alice Masaryková,
rozhodla konat rigorosum právě v Jo-
sefa Pekaře - a také je dne 29. kvě-
tna 1903 s úspěchem absolvovala.
A když pak několik posledních dní
před smrtí - zemřel dne 23. led-
na 1937 - byl upoután na lůžko ve
svém staromládeneckém bytě na Smí-
chově, chodila ho pitně navštěvoval
právě doktorka Anna Masaryková.
Teď už dost nemocný T. G. Masa-
ryk se nemohl zůstat Pekařova po-
lěbku, avšak jako krásné gesto poslal
kytici ružových růží. A příbuzní proje-

vovali, že to je Tur-sora Pekařů toto gesto náležitě symbo-
chopili: kytici nepoložili na hrob, ný-
brž vložit ji do rakve - a s různými
sedláky. Po gymnaziu v Mladé Bo-
slavě odešel studovat dějepisu a ze-
měpis na pražskou univerzitu, zdálo
se však, že jí nebude moci dokončit.
Z domova mu nemohli posílat peníze
a tak jen starší náhodou ho zachrá-
nila: dostal možnost vydělat si kon-
díčkami v zámožné rodině.

První tematický okruh Pekařova
německého zájmu tvořily osudy Čes-
koslovenska, že legenda taktického
Kristiána pochází z 10. století. Peka-
řovo tvrzení zahájilo prudkou disku-
si historiků, lajkonů a i členů Pekařovy
rodiny. Pekař dospěl k názoru, že
Validstein byl nenásutým hazardér a
konduktér, který svou neřízenou eti-
kádou nakonec proběhl vlastní ži-
vot. Podle Pekaře konjiskaci rozší-
řili valdejských státek došlo pro-
čechy k ještě větší katastrofě, než by-
la bělohorská porážka, neboť většina
půdy se tím dostala do rukou cizín-
ců, především Němců.
Na podzim roku 1897 došlo k ne-
omalenému, soumrakovému útoku ně-
meckého historika Theodora Momms-
ena na prot Čechům. Česká kulturní ve-
řejnost reagovala velmi ostře. Pekař
vydal pohotově brožuru s ironickým
názvem „Čechové jako apoštolové bar-
barských dějin“, kde se dočteme, že husitský
bylo „první revoluční hnout duševní“
v Evropě a že Češi myšlenkově
i mravním zápalem předběhli Němce.
Pekař se husitským zabýval neustá-
le. Nezáviděl v něm jen kladné strán-
ky a naprostu je nemohl idealizovat.
Přesto říká hravě ve studii „In me-
moriam“ z roku 1903, že „zádný ná-
rod křesťanský nemá podobné doby
každý prot německými stranami a nejrů-
znějšími spolků. V tom osmém není
osamocen, podobně vystupoval i Ma-
saryk, jeho přítel, básník Josef Sva-
topluk Machar vydal v roce 1897 po-
četky ružových růží. A příbuzní proje-

vovali, že to je Tur-sora Pekařů toto gesto náležitě symbo-
chopili: kytici nepoložili na hrob, ný-
brž vložit ji do rakve - a s různými
sedláky. Po gymnaziu v Mladé Bo-
slavě odešel studovat dějepisu a ze-
měpis na pražskou univerzitu, zdálo
se však, že jí nebude moci dokončit.
Z domova mu nemohli posílat peníze
a tak jen starší náhodou ho zachrá-
nila: dostal možnost vydělat si kon-
díčkami v zámožné rodině.

vovali, že to je Tur-sora Pekařů toto gesto náležitě symbo-
chopili: kytici nepoložili na hrob, ný-
brž vložit ji do rakve - a s různými
sedláky. Po gymnaziu v Mladé Bo-
slavě odešel studovat dějepisu a ze-
měpis na pražskou univerzitu, zdálo
se však, že jí nebude moci dokončit.
Z domova mu nemohli posílat peníze
a tak jen starší náhodou ho zachrá-
nila: dostal možnost vydělat si kon-
díčkami v zámožné rodině.

vovali, že to je Tur-sora Pekařů toto gesto náležitě symbo-
chopili: kytici nepoložili na hrob, ný-
brž vložit ji do rakve - a s různými
sedláky. Po gymnaziu v Mladé Bo-
slavě odešel studovat dějepisu a ze-
měpis na pražskou univerzitu, zdálo
se však, že jí nebude moci dokončit.
Z domova mu nemohli posílat peníze
a tak jen starší náhodou ho zachrá-
nila: dostal možnost vydělat si kon-
díčkami v zámožné rodině.

vovali, že to je Tur-sora Pekařů toto gesto náležitě symbo-
chopili: kytici nepoložili na hrob, ný-
brž vložit ji do rakve - a s různými
sedláky. Po gymnaziu v Mladé Bo-
slavě odešel studovat dějepisu a ze-
měpis na pražskou univerzitu, zdálo
se však, že jí nebude moci dokončit.
Z domova mu nemohli posílat peníze
a tak jen starší náhodou ho zachrá-
nila: dostal možnost vydělat si kon-
díčkami v zámožné rodině.

Náš armáda v novém duchu

{čtk}: Československá armáda
(ČSAR) ve své historii nikdy nevlast-
nila jadernou municí. V současné do-
bě se na území ČSFR žádná jaderná
munice nenachází. Prohlásil to včera
na tiskové konferenci v Praze mi-
nistr národní obrany ČSFR genpik.
M. Vacek, který rovněž uvedl, že
ČSAR se bude podílet na zabezpečení
návštěvy papeže v Českosloven-
sku. Dá k dispozici dvě polní nemoc-
nice, 21 zdravotních automobilů, tři
vrtníky, 15 polních kuchyní, 32 ná-
kladních vozů, 51 radiostanic a sta-
ny pro potřeby pořadatelů. Pomáhat
budou vojenští zdravotníci a dalších
3000 lidí v pořadatelském sboru, ja-

kož i 500 vojáků při obsluze zapůj-
čené techniky.
K 1. dubnu 1990 bylo do základní
vojenské služby povoláno na 30000
mladých mužů. Žádost o civilní služ-
bu zatím podalo 446 povolanců a asi
700 vojáků, kteří již základní službu
nastoupili v souladu s novelou
branného zákona byla ukončena vý-
pomocí armády v některých civilních
podnicích. Ostatní podniky by se
s vojenskou výpomocí měly rozlou-
čit do konce výcvikového roku, tj.
do 1. listopadu tohoto roku.
Varmádě pokračují rehabilitace
nespravedlivě postižených vojáků.
Dvacet rehabilitačních komisí před-

nalo v minulém týdnu přes 400 žá-
dostí. Celkově bude nutné vyřadit
sedm set až osm set žádostí. Po ná-
vratu do služebního poměru touží
zhruba devět set bývalých vojáků, 56
z nich již znovu slouží. Osmadevade-
sát lidem byla navržena všechna
vojenská vyznamenání, dalších 4674
ministr národní obrany udělil nejvyšší
vojenská vyznamenání jako částeč-
nou rehabilitaci. Generál Vacek rov-
něž vládě ČSFR předložil návrh na
vrácení hodnosti generálporučíka V.
Prchlikovi a dalším pět generálům,
kteří byli v 50. letech perzekvováni
a následně zbaveni hodnosti. Zároveň
prezidentovi ČSFR navrhl povýšit
V. Prchlika in memoriam na ge-
nerálplukovníka.

Ausländer in DDR unerwünscht
BERLIN, 17. April (dpa). Rund 7000
ausländische Beschäftigte in der DDR
sollen nach dem Willen ihrer Betriebe die
Koffer packen. Entsprechende Anträge
aus 150 von 900 DDR-Betrieben mit aus-
ländischer Belegschaft gingen bisher in
Ost-Berlin bei Jürgen Schröder ein. Ab-
teilungsleiter für ausländische Arbeits-
kräfte im DDR-Ministerium für Arbeit

Marxistů ubýlo

{čtk}: Jaký význam připadají Čes.
občane nadcházející návštěvě papeže
Jana Pavla II. v Československu zjistil
institut pro výzkum veřejného míně-
ní (IVVM) ve dnech 27. března až 4.
dubna 1990 od 726 osob ve věku od
15 let reprezentujících populaci v Čes-
koslovensku. Více než polovina z nich
(54 proc.) ji přisuzuje velký význam.
V souvislosti s touto významnou spo-
lečenskou událostí není bez zajíma-
vosti vztah našich občanů k nábožen-
ství. Podle výzkumu si tři čtvrtiny
myslí, že význam náboženství ve spo-
tečnosti v současné době roste. Prakti-
cky stejný počet občanů uvedlo, že
"Boha věřit (28 proc.) a připoutat je-
ho existenci (27 proc.). Čtyřicet pět
procent odpovědělo, že v Boha nevě-
ří. Těch, kteří nevěří, je více v České
republice než na Slovensku (53 proc.
ku 25 proc.). Ve Slovenské republice
naopak mnohem více lidí uvádělo, že
jsou věřící (ČR 21 proc., v SR 43
proc.). Ze sledování světonázorového
zaměření občanů vyplynulo, že po
historii 1989 výrazně pokleslo přihlá-
šení se k marxistickému světovému
názoru.

Ausländer beschäftigt, darunter als groß-
te Gruppe 58.000 Vietnamesen.

and Löhne. Die wirtschaftlich unsichere
Situation ist nach seiner Einschätzung
ein „Herd für Spannungen und Tätlich-
keiten zwischen deutschen und auslän-
dischen Arbeitern, die sich täglich entla-
den“.
Einige Betriebe versuchten bereits,
Forderungen nach Entlassungen von aus-
ländischen Kollegen mit Streikandro-
hungen durchzusetzen. Betroffene Aus-
länder beklagen Beschimpfungen, Schi-
kenen und eine ungerechte Behandlung
am Arbeitsplatz.
In der DDR sind auf der Grundlage
von Regierungsverträgen rund 87.000

česká kultura je německého původu,
že husitství byla národní katastrofa,
že Bílá hora Čechy zachránila a že
vznik Československa byl historický
omyl. Po válce, v roce 1947, v příle-
žitosti desátého výročí Pekařovy smr-
ti, vynikalí čeští historikové Václav
Chaloupecký, Zdeněk Kátisa a další
odstranili živý nacistický námos na
památku Josefa Pekaře. Už o dva ro-
ky posadili se však překrucovatí Pe-
kařových výroků z pera henleinov-
ských a nacistických propagandistů
stalo podkladem pro stalinistickou
kampani proti vlasteneckému historo-
kovi. Nic, co by mohlo svědčit v jeho
prospěch, se nesmělo dostat na ve-
řejnost.

Nendávná kampani padesátých let,
vedená proti Pekaři, byla vystřídána
na něm ještě horším: záměrným
mlčením o jeho díle. Jen v publika-
cích nezávislých intelektuálů se jeho
jméno objevovalo. Václav Černý v kni-
ze "Pldě koruny české", která vyšla
v roce 1977 v Torontu, napsal: "Spat-
ně pochopeny a upraveny Pekař na-
li lepším mistrm dějin než dobře po-
chopený nehistorik Masaryk."

Dnes je obtížné dostat v Českoslo-
vensku práce Josefa Pekaře do ruky.
Určité však stojí za námahu shánění
I ve svých omylech a se všemi svů-
mi lidskými předpoklady a nedo-
statky byl Pekař osobnost, jakých
jsme měli málo. Vypírá se studovat
jeho práce - a i kdyby takové stu-
dium nevedlo k němu jménu než
Masaryk, dno antipoly, tvoří osu no-
vodobé české filozofie dějin. Můžeme
nesouhlasit s jedním nebo s druhým,
popřípadě zamítnout oba. Jsme však
předtím povinni pečlivě je studovat,
nechceme-li podlehnout nacisticko-
henleinovským či stalinistickým de-
magogiím.

Deset otázek československého prezidenta Václava Havla v Bratislavě

(čtk): Bratislavský hrad byl včera místem historického setkání nejvyšších státních představitelů a zástupců veřejnosti Maďarské republiky, Polské republiky a Československé federativní republiky. Na schůzku, kterou inicioval prezident ČSFR Václav Havel při své lednové návštěvě v Polsku a Maďarsku, přicestovali do Bratislavy prezidentů obou zemí Wojciech Jaranowski a Matyás Szűrös, předsedové vlád Tadeusz Mazowiecki a Miklós Németh, ministři zahraničních věcí Krzysztof Skubiszewski a Gyula Horn, i reprezentanti společenských a občanských hnutí a iniciativ.

VAŽENÍ PŘÍTOMNÍ, VAŽENÍ PŘÁTELE,

těžko se mi vysvětluje, jak velkou radost mám z toho, že mohu přivítat tolik důležitých a tak exponovaných hostů dnes na tomto hradě, známé dominantě Bratislavy a symbolickém centru Slovenska. Samí víte nejlépe, kolik komplikací bylo spojeno s tím, abychom se tu takto sešli a už proto chápete jistě moji radost.

Nejprve několik slov o skladbě tohoto shromáždění. Jsou tu přítomni nejvyšší státní představitelé tří spolu sousedících zemí, Polska, Československa a Maďarska, jsou tu dále představitelé významných politických sil těchto tří zemí. Jsou tu posléze ministři zahraničních věcí tří dalších nám geograficky a politicky blízkých zemí, Rakouska, Itálie a Jugoslávie. Někteří z nás, veřejných činitelů Polska, Maďarska a Československa, zastávají vysoké státní funkce, někteří z přítomných je možná budou zastávat po nás. Protože nám všem jde o budoucnost našich národů a států a ne o osobní politické perspektivy, nevadí nám tento brutální útok na všechny dosud známé diplomatické protokoly. Noviny o mně píší, že jsem nekonvenční prezident. Chcete-li, můžete tento útok na protokoly připsat na vrub mé nekonvenčnosti, vadit mi to samozřejmě nebude. Jen si dovoluji k tomu připojit poznámku, že daleko důležitějším důvodem tohoto útoku než má údajná nekonvenčnost je cosi, co bych nazval radikální nekonvenčností této historické chvíle. Totiž chvíle, kdy se náhle historie v naší části světa rozbíhla rychlostí, která nejen šokuje všechny politiky a politology, ale samozřejmě také boří všechny protokoly, které dosud naše zaběhlé myšlenkové stereotypy historici předepisovaly. Mám pocit, že této mé úvaze všichni porozumíte mimo jiné proto, že vás považuji za své přátele, a to bez ohledu na to, že je mezi vámi několik osob, které jsem do této chvíle neznal osobně, ale jen z jejich práce

Chci-li vyložit nejprve smysl tohoto setkání, musím vás zadržet několika věťami o jeho genezi. Když jsem krátce po svém zvolení navštívil Maďarsko a Polsko a měl při té příležitosti možnost mluvit s většinou z vás a když mě poté navštívili s krátkými časovými rozestupy Pánové Mock, de Michelle a Lončar, zřítíl jsem dvě překvapivé věci: za prvé, že jsem se všemi mluvil v různých obměněných o tomž. Za druhé, že vždy, když jsem byl v nejllepším a já měl chuť si z každým popovídat až do večera, přiběhli protokoláři a řekli mi, že musíme okamžitě odejít někam jinam pokračovat v načaté rozpravě s některým dalším z vás. Tedy s někým, kdo nebyl přítomnou rozpravou právě zajímavě rozbíhajícímu a kdo byl nucen ztrácat drahocenný čas tím, že jsem před zahájením naší rozpravy musel stručně rekapitulovat rozpravu předchozí. Jako člověka, který se ocitl v takzvané vysoké politice teprve několik dní před tím a který tedy ještě nestihl zvyknout si na všechny tradiční politické a diplomatické zvyklosti, napadlo mě, že by mohlo být pro všechny nepoměrně ekonomičtější, kdybychom v načaté rozpravě pokračova-

li všichni dohromady, bez toho, aby nás při tom rušili protokoláři se svými protokoly. Mnoho lidí říkalo, že to nejde a že jsem se zbláznil. A proto: jde to a všichni tu spolu sedíme. Nepovažuji to samozřejmě za vítězství nekonvenčního prezidenta nad konvencemi, ale za vítězství rozumu nás všech nad politickými stereotypy, do nichž by nás všechny chtěla spoutat docela obyčejná setrvačnost.

Tím že jsme se vůbec takto sešli, zaznamenali jsme první úspěch. Pevně věřím, že to není a nebude jediný úspěch dnešního setkání.

Jak jsem již řekl geneze našeho setkání vypovídá cosi i o jeho smyslu. Ten je prostý: pokračovat v načaté rozpravě o tom, jak držet krok s rychle se měnícími dějinami.

Pokračování v rozpravě bych rád uvedl několika otázkami, protože, jak již víme od dob Sokratových, nejlepší úvodem do debaty je otázka.

Dříve však, než se začnu tázat, musím říci jednu věc: přiblížíme-li se dnes k odpovědi na některou z otázek, které tu položím, bude to skvělý úspěch. Přiblížíme-li se dokonce k jakýmsi odpovědím na všechny položené otázky, bude to úspěch téměř fantastický. Ale — a to považuji za nejdůležitější — nedopracujeme-li se k žádným odpovědím, nebude to vůbec znamenat, že naše setkání bylo zbytečné, anebo dokonce neúspěšné. Nesešli jsme se přece proto, abychom tu sepisovali deklarace, ale proto, abychom tu debatovali. Nenalozneme-li v tomto okamžiku společnou odpověď na žádnou z položených otázek, bude i to — paradoxně svým způsobem úspěch: nebude to totiž znamenat nic jiného než docela prostě a velice důležité poznání, že v tomto okamžiku nejsme schopni a je nad naše síly na kteroukoli z položených otázek smysluplně odpovědět a že musíme tudíž o všem, co si tu řekneme, velice rychle a intenzivně přemýšlet, velice rychle a intenzivně o tom debatovat s odborníky a veřejností a velice brzy znovu — až už v této nebo jakkoliv obměněné sestavě — v načaté rozpravě pokračovat, až už zde či v kterémkoliv jiném městě, bez ohledu na to, zda v tom městě je, či není rovněž nějaký hrad.

A teď začínám konečně klást své úvodní otázky.

Ókol, před kterým dnes Poláci, Maďaři, Češi a Slovinci stojí, nazýváme "pracovně" "návratem do Evropy". Jak správně upozornil před několika dny na sympoziu Etika a politika, konaném rovněž zde v Bratislavě, máj přítel, český filozof L. Hejdiánek, tento pracovní název není přesný. Všichni přece víme, že sloveso vraceti se ukazuje zpět a že nám nejde o cestu zpět, ale o cestu dopředu. Prakticky, anebo — chcete-li — politicky to znamená, že nechceme a ani nemůžeme jít zpět do Evropy předchozích desetiletí. Totiž do Evropy tvrdě rozdělené vysokou zdí, do dvou proti sobě stojících mocenských bloků. Chceme-li se tedy takzvaně vrátit do Evropy, musíme se vrátit do Evropy docela jiné, než je ta, v níž jsme donedávna žili. Čili: přemýšlet o našem návratu znamená pro nás přemýšlet o celé Evropě, přemýšlet o Evropě budoucnosti. K tisícům těžkých vnitřních problémů, které musí naše země — každá

sama a každá po svém — dnes řešit, a k desítkám problémů, které musí země setřásající totalitní systém řešit společně, přibývá tedy ještě jeden úkol: zamýšlet se o situaci celoevropské. Jak pravděpodobně víte, Československo se pokouší i tento úkol plnit. Konfrontující své názory s názory mnoha zainteresovaných zahraničních partnerů, včetně vás, kteří jste přítomni v tomto sále, vytváříme si určitou představu o tom, jaký harmonogram kroků by mohl získat nejspíš obecný konsensus, a pokoušíme se tento harmonogram průběžně artikulovat a zpřesňovat. Jednou z fází tohoto poznávacího procesu byla československá iniciativa, s níž byly nedávno seznámeny všechny země, účastníci se KBSE. Jsme přesvědčeni, že je reálné, aby letošní summit těchto zemí naimo agendy, kterou má vyřídít, učinil ještě cosi víc:

1) Okamžitě ustavil navrhovanou komisi pro evropskou bezpečnost jako první zárodek nového evropského bezpečnostního systému.

2) Rozhodl o tom, že konference nazývaná Helsinky 2 bude již v příštím roce a bude mít historický úkol: položit základy nové Evropy jako přátelského společenství nezávislých národů a demokratických států, vytvářejících spolu nový a už výslovně smluvní systém vztahů bezpečnostních, politických i ekonomických. Rychle se sjednocující Německo by mělo přispět k tomuto pohybu. Na půdorysu existujících evropských hranic by mělo vyřádit to, co pan prezident Gorbačov nazývá evropským domem. Helsinky 2 by tedy mohly být svého druhu ekvivalentem dosud nekonané mírové konference v Evropě a mohly by přispět k jistotě evropských zemí. Víme, že nemá smysl rušit ihned existující vojenské pakt, zároveň se nám však zdá, že je nutné transformovat je postupně tak, aby vplnily do předpokládaného nového bezpečnostního systému. Je třeba je ovšem transformovat velmi odlišným způsobem vzhledem k jejich velmi odlišné povaze, struktuře, poslání a současné situaci. Uvnitř jakéhosi rozsáhlého helsinského bezpečnostního pásma a tak říkajíc na pozadí záruk, které dává, by se potom mohlo rychle rodit a vyvíjet to, co pan prezident Mitterrand nazval evropskou kooperací. Tedy to, co je nepochybně ideálem nás všech, to, co je prastarým snem bezpečnosti evropských vzdělanců a co by mohlo z našeho kontinentu udělat konečně jakýsi domov míru.

Má první otázka tedy zní: jsme, či nejsme schopni se dnes přiblížit ke stanovisku, které by vyjadřovalo společný směr našich úvah na téma budoucí Evropy?

Dlouho se vyvíjející a úspěšně fungující západoevropské integrační mechanismy se vesměs nazývají evropské a nikoli západoevropské, a tedy kdejsi ve skrytu by měly být připraveny přijímat postupně v různé míře a různým způsobem do sebe i ty země, které po desetiletí byly od nich odříznuty.

Má druhá otázka zní: jsme, či nejsme schopni se shodnout na tom, že si nechceme navzájem při našich vstupech do těchto mechanismů překážet, či si je dokonce závidět, ale že si k nim chceme naopak navzájem uotáhát? Můžeme se dokonce domluvit na tom, že budeme jeden druhého podporovat na cestě k plnému členství v Radě Evropy? Můžeme se shodnout i na tom, že se budeme navzájem podporovat i na své nelehké cestě do stále větší blízkosti k evropským společenstvím?

vensku jako geograficky logickým spojovacím článkem obou těchto evropských společenství. To nás staví před pátou otázku: jsou tyto úvahy správným směrem nebo nejdou? Cho- vá někdo z přítomných v hlavě myšle- lpinější alternativou a jsme schopni se na její smysluplnost shodnout?

Východiskem našich zápasů proti totalitnímu způsobu vlády, který byl našim zemím vnucen staliniským So-

šestým pánem mezi velkým Ně- meckem na jedné straně a ještě vět- ším a přitom se rovněž dramaticky transformujícím Sovětským svazem na straně druhé. Chceme-li a musíme-li solidárně myslet jeden na druhého, pak se musíme všichni společně za- myslet nad politicko-geografickou si- tuací Polska. Objevují se úvahy o ja- kémsi severním či baltickým ekvivalen- tu aliance atlantické a o Českoslo-

Pánové Mock, de Michelle a Lončar tu zastupují země spojené v dunajsko- adriatickém společenství, jehož čle- nem je i Maďarsko a jehož členem se má stát i Československo. Naši bratři Poláci sice vědí, že nepatří do historického dunajského prostoru, zá- roveň se ale právem obávají, že by opět mohli být poněkud ostrčeni od rychle se tvořících integračních spo- ločenství a stát se opět tradičně ne-

středně souvisí s celkovým dojetím regionální spolupráce v naší části Evropy. Klada tedy čtvrtou otázku: jsme schopni najít společný postup při řešení našich ekologických, soci- álních, kulturních, ekonomických, po- litických a bezpečnostních problémů? Všechny tyto problémy jsou jakýmsi způsobem vzájemně spjaté a namáže- me je proto řešit odděleně a každý zvlášť. Shodujeme se na tom?

Odpověď na tuto otázku bezpro-

vátek svým svazem po druhé světové válce. Byl boj za lidská práva. Šestá otázka, která se ze samé podstaty věci nabízí, zní: jsme schopni i dnes jasně a společně říci, že respekt k lidským právům v nejbližší slova smyslu je společným východiskem naší politiky?

Střední a východní Evropa jsou zvláštním prostorem trvalého a mnohdy velmi dramatického vzájemného prolínání ovlivňování i potlačování různých národů, národních menšin, etnických skupin a duchovních a kulturních iniciativ a tradic. Po dlouhá desetiletí byl tento přeprerovaný prostor sešněrován rakousko-uherskou monarchií, po pádu této monarchie hledaly různé zdejší národy svou novou politickou identitu; dříve však, než ji mohly amysluhodným způsobem najít, přehrála se tu spíše druhé světové války, abychom nakonec padli do nového dlouhodobého a neobyčejně brutálního světlí. Tož do světla totalitou. Tato totalita žádné národnostní problémy neřešila, ale všechny národy stejnou nebo podobnou měrou potlačovala. Rozsah problémů, které se takto po desetiletí nakupily, začínáme v ostrém světle vidět teprve dnes, kdy se z totality vymaňujeme. Touha národů rychle politicky artikulovat svou svébytnost a touha menšin domáhat se svých kolektivních práv je oprávněná a srozumitelná. Vycházíme-li z respektu k lidským právům a budujeme-li v našich zemích demokratické systémy, znamená to, že chceme žít — jak nejlépe umíme — i všechny nahromaděné národnostní problémy, tuto neúčinou součást smutného dědictví, které nám odkázala éra násilí, pohrdání jakoukoliv jednotnosti, éra vnučené uniformity. Mnoho lidí, kteří pozorují strhující dění v naší části Evropy, si klade otázku: Jsou rodící se, učící se, nezkušené a nezralé demokracie středovýchodní Evropy schopny zvládnout akumulované národnostní problémy? Není tento historický zkoušený a etnicky spletitý kout světa jakýmsi sudem práchu, který může každou chvíli vybuchnout a vyvolat novou éru neštěstí? Všichni nepochybně odmítáme obavy tohoto druhu.

Má sedmá otázka zní: jsme schopni společně artikulovat svou vůli, udělat vše pro to, aby někdo kolem nás neřekl jen proto, že mluví jiným jazykem nebo se cítí příslušet k tomu či onomu národu? Jsme schopni vytvořit všem národům a národním menšinám takové prostředí, v němž budou moci svobodně rozvíjet svou identitu? Jsme schopni systémem účinných záruk plnění kolektivních práv různých národů a etnik postavit pevnou bránu všem nacionalismům a šovinismům?

Vím dobře, že každá z nadhozených otázek by snadno mohla být tématem pro několikatydenní mezinárodní konferenci. Přesto mi to nedá a z desítek dalších otázek, které mně napadají, jako možné východiska našich úvah, vyslovím alespoň ještě tři.

Osmá otázka: jsme, či nejme schopni vyjádřit svou společnou starost o to, aby národy Sovětského svazu, které podstoupily tužší zkušenost s totalitou, kterou jsme podstoupili my, mohli rychle a pokojnou cestou nalézat znovu svou stracenou svébytnost a hledat svou vlastní cestu ke skutečné demokracii? Všichni víme, oč těžší by byla naše cesta ke svobodě, nebyť velkého díla obnovy spojeného se jménem pana prezidenta Gorbačov. Všichni ale zároveň — byť asi v různé míře — sdílíme obavu, že toto dílo ztrácí potřebnou rychlost, energii a odvahu a že sovětské vedení občasně nastává držet krok s dějinnými procesy, kterým samo otvírá průchod. Píám se tedy znovu: jsme schopni se

i k této věci společně vyjádřit? Nebo ještě jinak: nejsme dokonce povinni se k ní společně vyjádřit?

Devátá otázka: lid Čínské lidové republiky touží po svobodě a my, kteří se vymaňujeme z nesvobody, musíme této jeho touze dobře rozumět. Neměli bychom se nějakým způsobem vyjádřit i k nedoházejícímu výruči masakru na Náměstí nebeského klidu, při němž byla krvavě potlačena ta nejčistší věc, po které každý mladý člověk touží: svoboda, mír a lidskost? A žel bych ještě dál a zeptal se vás i sebe sama, zda by neměl konečně zazní i z naší části zeměkoule hlas na podporu nesmírně rozumného a střízlivého pětibodového programu tibetského datajlamy. Vždyť to byla sama Čínská lidová republika, která byla svého času náchylná o tomto programu hovořit! Máme vůbec právo žádat svébytnost každý sám pro sebe, nežádáme-li jí zároveň pro všechny? Máme vůbec právo mluvit o dobru, nevadí-li nám jiné zlo — a speciálně takové zlo, jaké jsme sami poznali?

A konečně otázka desátá a poslední: jsme schopni vyjádřit své vědomí spoluzodpovědnosti za vývoj země takzvaného třetího světa, které se často obávají toho, že současně interační procesy v Evropě ohrozí jejich již tak velmi svizelné postavení ve světě?

Konec správné hry, byť té sebekratší, poukazuje nějakým způsobem i jejich začátku. Proto mi dovolte, vážení přátelé, abych i já teď zopakoval to, co jsem už řekl.

Nedosáhne-li dnes společně odepovědi na žádnou z nadhozených otázek, nebude to žádná neštěstí. Bude to pouze znamení, že otázky buď nebyly správně formulovány, anebo že všichni přemýšleli pomalu. Bude to pouze výzva k tomu, abychom přemýšleli přesněji a rychleji a v naší debatě ne nejdříve pokračovali. Zjistíme-li, že je situace ještě složitější, než jsme si mysleli včera, bude i takové zjištění svého druhu úspěch. Jakékoliv poznání a jakékoliv sebepoznání je lepší než neznalost, ničení a strání hlavy do písku.

Pevně věřím, že tento můj krátký, velmi všeobecný a nepochybně zjednodušující úvod může být právě pro tyto své vlastnosti dobrou výzvou na nepoměrně konkrétnější, komplexnější a důkladnější a samozřejmě veskrze konstruktivní rozpravu.

Ďekuji vám za pozornost a velmi malou debatu. **DEKUJEME ZA**

Malebný poutní kostel

DESET VĚZÍ — jako deset prstů sepiatých rukou — označuje místo, kde se nad údolím Jordánského potoka jako předlou z pohádky vznášejí poutní barokní kostel Nanebevzetí Panny Marie. Název Klokoaty se odvozuje od klokočového keře, jímž se stráž nad Táborem hojně poseta a od klokočatí potůčku, kdysi stékajícího z Klokočské hory.

Podle legendy spatřily ve 12. století klokočské děti zářivý zjev spanilé dívky, která jim vykládala o Bohu. Za čas se přesvědčily i nevěřící sedláci. I jím se zjevila krásná panna, podprádná dvěma anděly. Na jejích otázkách, kdo jest ta panna, odpověděli jí andělé: „Mária jest její jméno.“ Zvěst o zjevení se brzy roznesla po celém kraji a zanedlouho poutníci navštěvovali ve velkých zástupech místo zjevení a léčivý pramen, nad nímž byl zavěšen obraz Panny Marie. Z věčnosti postavili věřící nedaleko místa zjevení chrám,

do něhož byl obraz přenesen. Kostel byl vysvěcen 15. srpna 1392. V revoluční době roku 1420 se Klokoat zmocnila Táboritka, zrušila faru a polnost rozdali lidu. Barbarický osud přitkal kostel roku 1421, v den sv. Jiří. Jan Žižka zajal všechny přívržence husitské sekty adamitů, uzavřel je do klokočského kostela, kde je nechal i s vůdčí Burlanem a Kánišem upálit. Tím padl za obět i kostel. Obraz Panny Marie zůstal téměř neporušený! Byl opět zavěšen do nového kostela, který byl do dnešní podoby upraven roku 1701—1704. Na opravách se podílely i rody Schwarzenbergů a Lobkoviců.

Dejme ale slovo páteru Danielu Hermanovi: „Navštěvníky chci upozornit především na hlavní oltář, obklopený kararským mramorem. Střed oltáře tvoří již známý obraz Panny Marie, zasazený ve zlatém rámu. Vyladuje útrru Marie: „Za mlhou a tmou září jasné Slunce“. Páter Herman nás s úsměvem přivádí ke kapli českých patronů, sv. Anežky, sv. Prokopa, sv. Vojtěcha a sv. Ludmily. Vzpěl se dovidám o další zastávce. „Všech deset věží bývalého klokočského kláštera má také deset zvonů, největší Václav váží 340 kg, nejmenší jedenadvacet.“ Elektrické spouštěcí má na starosti kostelník, který právě přicházel. Václav Kunc dodává: „Právě před dvaceti lety nám vyšperkoval kostel staří pánové, důchodci, tři měsíce pracovali od časného rána do noci. Pan Němec s panem Smilkem vyzdobili interiér křtytlovou bělobou a pan Jaroš s panem Pakostou vybarvili dveře a vstupní brány měděnkou. Vidíte, že i exteriér svítí dnes novotou. Poděkujte jim všem v tisku.“

Na závěr návštěvy pokládám páteru Hermanovi ještě jednu otázku. „S jakým předsevzetím jste nastoupil po studiu teologie před věřící?“ „Když jsem ještě studoval v litoměřickém semináři, dospěl jsem k přesvědčení, že bych měl lidem sloužit, tak jak to oni potřebují, a reagovat na znamení místa a času. Rozhodně bych nechtěl nikomu nic vnucovat, byl i velikého a krásného. Báh respektuje svobodu a individualitu každého z nás a o tož bychom se měli snažit i my k sobě navzájem. Chci se s lidmi dělit o radost, kterou mně osobně přináší život pro Boha klouctví. V minulosti bylo toto dělení o radost bezmála trestnou činností.“

Největším přínosem 17. listopadu 1989 pro věřící je kónsa přímého státního dozoru nad církví. V elevené domé destrukci Božího řádu, v tomto naprogramovaném a řízeném zlu, vidím osobně největší zločin komunismu. Toto zlo je pevně začleněno v celém komunistickém učení již od jeho filozofických začátků. Pro mne je obrovskou úlevou, že se nemusím obávat návštěvy „mužů v kožených kabátech“, kteří budou pokládá hřisání Kristova radostného poselství za protistátní čin. S tím jsme se dříve nejednou setkávali. Možnost jsou nyní rozsáhlé. Myslím, že si každý vydechne, že může konečně objektivně bez omezení hlásat pravdu Boha. Osobně jsem přitula možnost spolupráce s tuzezemskými a zahraničními sdělovacími prostředky, každou sobotu je pravidelná úvuka katechismu pro děti, pravidelně konáme bohoslužby v okresní nemocnici v Táboře i v léčebně pro dlouhodobě nemocné pacienty. Na Klokočech se koná i pravidelný cyklus promluv o dějinách katolické církve v Československu po roce 1948 a v budoucnu seznámíme věřící s dokumenty II. Vatikánského koncilu“.

• **Séfredaktor týdeníku Literaturnaja gazeta** posílá F. Burilacki požádal jménem redakce týdeníku M. Gorbačova, aby se osobně zasadil o navrácení sovětského občanství spisovatelé A. Solženicynovi. Žádost je obsažena v otevřeném dopise, který zveřejnila Literaturnaja gazeta.

• **Studenti do Vokovic** PRAHA (tk): Bývalá Vysoká škola politická ÚV KSC bude přerua jen parit studentů fakulty tělesné výchovy a sportu. Představitelé federálního ministerstva vnitra dají k názoru, že zchátralý týrubs dík studentům potřebám naprosto nevyhovuje a že právě mladí využíjí i vokovický areál nejlépe.

Zpravodaj ČTK se zeptal vojenského příslušence při velvyslanectví Velké Británie v ČSFR plukovníka Raymonda J. M. Drummonda, jaký má názor na novou publikaci. „Dosed jsem si brožuru jen prohlížel, ale například mapa na diskakce útvarů Čs. armády je něco úplně nového. Je to doklad o nevědomosti Čs. armády a pana ministra národní obrany.“

(a+s) Představitelé Církve československé, husitské, která je druhou nejpočetnější církví v nás, zaslali prostřednictvím Františka kardinála Tomáše mákka dopis papeži Janu Pavlovi II. **ATĚN:** Československá armáda — faktia. Cielnát v ní najde nejen údaje o hlavních funkcionářích armády, ale především dosud utajovanou mapku s dislokací vojenských útvarů, dále počty osob a výši vojenských nákladů Čs. federace.

Zelená novinka (tk): Vskutku novou publikaci v těchto dnech vydává federální ministerstvo národní obrany pod názvem

Die platonische Idee

Zum Tod von Greta Garbo

Ein junger Mann besuchte seine Mutter im Altersheim. Sie wird sterben und der gute Sohn versucht, ihren letzten Wunsch zu erfüllen. Das ist: einmal Greta Garbo zu sehen, nicht im Kino, sondern leibhaftig. Der Sorgende sucht und wird zum Pfadfinder der Filmgeschichte, die es nie verwunden hat, daß ein als göttlich gehandelte Star in die Unsichtbarkeit von häßlichen Kleidern und großen Sonnenbrillen floh. Die Sohnesliebe macht die öffentlich erlittene Entbehrung wett. Garbo erscheint, als Gast, im Altersheim. Die Mutter, deren Sehnen erfüllt ward, darf in Würde ihres Wunsches sterben.

Garbo führte die Hälfte ihres Lebens einen Kampf darum, ein Leben als Privatperson zu führen. Da sie sich der Filmindustrie auf der Höhe ihres Ruhmes abrupt entzog, mußte das Kino sie neu erfinden und in Form von Komödien auferstehen lassen: Ein junger Mann besuchte seine Mutter im Altersheim... Doch Garbo war nicht zu gewinnen, weder mit Geld — davon war genug da, um den Hund auf eigenem Immobiliengelände am Broadway spazieren zu führen — noch mit Glanz: Visconti, der an einem dann aufgegebenen Projekt einer Proust-Verfilmung arbeitete, warb darum, Garbo als „Königin von Neapel“ zu besetzen.

Der Körper, der sich dem Zugriff der Medien entzog, warf keine Schatten. Er sprach nicht, gab keine Interviews, schrieb keine Erinnerungen, trat nie im Fernsehen auf. Das schürte die Süchtigkeit nach der Legende, die nie Stoff zum Erzählen hatte, sondern nur Strahlen, die sich zur Aura bündelten.

Garbos Skandal war, ein gefilmtes Leben lang in eine Erscheinung gebannt zu sein, die Zuschauer und Historiker blendete, stammeln und verstummen ließ. Ihre Wirkung war die schöne Entrückung.

Sie glänzte, weil um sie nichts war als ein Hohlraum für die hungrige Einbildung. Wenn sie denn unausgesetzt als Diva galt, dann muß ihre irdische Erscheinung kaum faßbar gewesen sein, ein Stoff, der sich auflöst zur körperlosen Idee. Diese Erscheinung war oft geisterhaft. Garbo spielte die Somnambulen, die ihre Krankheit zum Ausflug in die Wirklichkeit benutzen, um diese kalt und glatt an die Wand zu spielen. Ob als große Liebende oder edel Leidende, mit jedem Wimpernschlag war sie am Rande des Melodrams die tragische Figur, deren Kontur kalkuliert im Weichzeichner verschwimmt. Garbo war die platonische Idee, die das Kino von sich selber nährt.

Mag die Materie im schäbigen Alltag herrschen — sie veredelte, was sie berührte Kraft ihrer grenzenlosen Leidenschaft. Ihre Imago war die Ungewöhnlichkeit, ihre Rolle war die Frau im gesellschaftlichen Mißverständnis: schön, verwundbar, unberührbar noch in der Liebe zum anderen. Diese Figur verschmolz eher mit unstillbarer Selbstverliebtheit. Kein Wunder, daß man ihrer sich in Form einer Großaufnahme und nicht in Bewegung erinnert.

Die Industrie schrieb sie fest in einem Fach. Das war, vom Rande der Gesell-

schaft zu herrschen. Ob als Mätresse, Tänzerin, Hure, Spionin oder Königin. Nur einmal spielte sie eine gewöhnliche Frau, bei Georg Wilhelm Pabst in der „Freudlosen Gasse“ (1925); nur einmal spielte sie eine komische Frau, bei Ernst Lubitsch in „Ninotchka“ (1939). Beide Filme zeigen Garbo in ihren besten Rollen, die jene Aura nicht als Markenzeichen annahmen, sondern in aller Ambivalenz erspielten.

1905 in Stockholm als Tochter eines Arbeiters geboren, schlug sich die bürgerliche Greta Gustafson als Verkäuferin durch, bis sie im Schauspielunterricht ih-

Als sowjetische Kommissarin in Paris: Greta Garbo in „Ninotchka“. (Foto: Archiv)

ren späteren Mann, den Regisseur Mauritz Stiller kennenlernte. Der änderte ihren Namen zum Versprechen, auf italienisch besagt „garbo“ nichts anderes als „Anmut“. Stiller wurde zum Agenten seiner Frau und handelte in Berlin große Gagen heraus. Für „Die Freudlose Gasse“ war Garbo neben dem Weltstar Asta Nilssen verpflichtet, doch mußte der Kameramann für Garbo eigens nach Paris fahren, um dort ein hochempfindliches Negativmaterial einzukaufen, auf dem Garbo als Erscheinung produziert erschien: weich belichtet. Noch die Kamerawinkel, die aus diesem Gesicht platonische Funken schlugen, legte Stiller fest.

Der Rest ist die Entdeckung des Bekannten. Der MGM-Boß, auf Talentsuche in Europa, engagierte Garbo und nahm

Stiller in Kauf, der verbittert nach Schweden zurückging, weil Hollywood an seinem Regietalent nicht interessiert war. Garbo wurde zum Produkt einer Firma, nie eines bedeuteten Regisseurs. Nur ihr Kameramann, ihr Garderobier und ihr Make-up-Mann haben sie kontinuierlich als Handwerker des Auratischen begleitet.

Im Stummfilm „Flesh and the Devil“ (1927) versuchte sich Garbo als Vamp. Noch war ihr Körper keine gläserne Schönheit, kein Traum vom glänzenden Automatenmenschen. In diesem Film spielte Garbo mit ihrem Gesicht, das auf die geringste Erschütterung reagiert wie Seide im Wind. Der Titel annonciert Verwundtheit, die Garbo im Gegensatz zu späteren Filmen unverhohlen im sinnlichen Interesse zeigt. Als Teufel ruiniert sie hier drei Männer, deren Fassaden von ihr nur angestoßen werden, um ihrer Bestimmung gemäß zu zerfallen.

Der erste Liebhaber ist John Gilbert. Er scheint vom Blitz getroffen, als er der Garbo ansichtig wird. Sie zieht ihn auf eine Bank und fingert aus der Tasche eine Zigarette, deren Spitze sie zwischen ihren Lippen anfeuchtet. Wie von Sinnen reißt Gilbert ein Streichholz an, da dreht sie die Zigarette um und schiebt sie zwischen seine Lippen. Über zitternden Männerhänden bläst Garbo das entflammte Streichholz aus. Solchen Witz in der Verwundtheit traut man eher Marlene Dietrich zu, Garbos Konkurrenz bei der Firma Paramount. Dietrich zerschlug die Aura und verlieh ihr einen Körper, dem Garbo sich olympisch entzog.

Tennessee Williams traf Garbo 1947 in Hollywood und schrieb in einem Brief: „Sie ist immer noch sehr schön. Sie trank Wodka pur und sagte sie würde sich auf einen neuen Film einlassen, wenn die Rolle weder männlich noch weiblich wäre. Bedauerte, daß man sie nicht Dorian Gray spielen ließ. Ihre Erscheinung ist wirklich hermaphroditisch, schmal wie ein Junge, sehr dünn, Augen und Stimme sind außerordentlich rein und schön. Doch hat sie die Kälte einer Meerjungfrau.“ (Letters to Donald Windham, New York, 1977)

Greta Garbo war Anna Kärenina in „Love“, „The Divine Woman“, „The Mysterious Lady“, „A Woman of Affairs“, „Anna Christie“, „Marta Hari“ und „Queen Christina“, sie war Susan Lenox und Maria Walewska und die Kameliendame, sie war „Ninotchka“ und in ihrem letzten Film „The Two Faced Woman“ (1941). Jede dieser Rollen war ein neues Versprechen des Immergleichen, wie Dorian Gray sich dem Verfall der Schönheit zu entziehen, um als platonische Idee vom Kino zu überdauern.

Garbos Anmut war der fürchterliche Zwang zur Makellosigkeit, der darin bestand, die Schrammen des Gefühls zu verschminken. Garbo war in allen Rollen ein Film: „As You Desire Me“, göttlich nur in den Augen und Sinnen der Gläubigen, die der Ketzlerin nie verziehen, daß sie erst in der Gewöhnlichkeit, ein Leben ohne Film zu führen, dieses fand.

Yes, I'm gonna be a star

BOSTON, 13. April (Reuter). Die größten Stars am Pophimmel der 60er Jahre sollen nunmehr auch den wirklichen Himmel erhellen. Die Internationale Astronomische Vereinigung hat einen Vorschlag gebilligt, vier neuentdeckte Asteroiden nach den vier „Beatles“ zu benennen. Die Kleinplaneten John Lennon, Paul McCartney, George Harrison und Ringo Starr waren 1962 und 1963 von zwei US-Wissenschaftlern des Lowell-Observatoriums in Flagstaff (Arizona) gesichtet worden. 4461 Asteroiden sind bislang katalogisiert worden. Die Durchmesser dieser Kleinplaneten reichen von 200 Metern bis fast 1000 Kilometer.

„Bluternte“ bei CSFR-Bürgern

LINZ, 13. April (AP). Tschechoslowaken, die das benachbarte Oberösterreich besuchen und Devisen benötigen, können zur Zeit ihr Blut für 150 bis 300 Schilling (etwa 21 bis 42 Mark) „verkaufen“. Eine Linzer Spezialfirma umwirbt die zumeist devisenschwachen Ostnachbarn mit einem Flugblatt in tschechischer Sprache. Der oberösterreichische Landessanitätsdirektor Gernot Süß sagte am Mittwoch in Linz, er lasse die Angelegenheit von den Juristen prüfen.

In dem Flugblatt werden die Tschechoslowaken mit der Anrede „Herzlich will-

kommen, liebe Nachbarn!“ eingeladen, Blutplasma gegen Devisen zur Verfügung zu stellen. Wenn sie noch weitere Spenden mitbringen, wird ihnen eine „Prämie“ von 80 Schilling (etwa elf Mark) pro Person in Aussicht gestellt.

Eine Firmensprecherin erklärte dazu: „Es war eine von uns gutgemeinte Aktion, die tschechischen Staatsbürger sind ja froh, wenn sie Devisen bekommen.“ Die Aktion werde jedoch nicht fortgesetzt, da „es offensichtlich Leute gibt, die an allem etwas auszusetzen finden“.

CSFR BÄRER PRO...
US 2460!

4. KLEINPLANETEN...
NACHBARN...
A. N. 13. 4. 1970

Zum Warten verurteilt

Vaclav Havels Stück „Largo desolato“ zum ersten Mal in der Tschechoslowakei

PRAG. Zum ersten Mal seit 1969 ist ein Theaterstück von Václav Havel in der Tschechoslowakei auf die Bühne gebracht worden, und zwar im Theater am Gelände, jener legendären Prager Kleinbühne, wo Havel einst Unterschlupf zuerst als Bühnenarbeiter, dann als Dramaturg gefunden hat. Hier wurden seine ersten Theaterstücke uraufgeführt, von den damals wie heute prominentesten tschechischen Regisseuren, Otomar Krejca und Jan Grossman. Grossman wurde in der Zeit nach dem Prager Frühling an ein Provinztheater verbannt, Krejca inszenierte viel im Ausland. Havel, zum Schweigen verurteilt, büßte sein Engagement für die Bürgerrechtsbewegung mit mehr als sechs Jahren Haft, stellte sich an die Spitze der „samtenen Revolution“ und ist heute Staatspräsident der CSFR auf dem Weg zur Demokratie.

Die tschechische Erstaufführung von „Largo desolato“, eines Stücks über die Selbstentäußerung eines Prager Philosophen, der zermürbt wird vom Warten auf seine Verhaftung, ist ein Ereignis, dessen geistiges Umfeld bestimmt wird von Emotionen vielfältiger Art. Ein Autor wird seinem Publikum wiedergegeben, dem man die Möglichkeit genommen hat, seine literarische Entwicklung zu verfolgen. Und für den Dramatiker Havel ist es die Stunde der Erprobung durch die Rückkoppelung zu den Tschechen.

Als „Largo desolato“ 1985 am Wiener Burgtheater uraufgeführt wurde, war die Inszenierung belastet vor dem Respekt, den man einem Bericht über die unerträgliche Schwere des Seins eines Intellektuellen in Prag entgegenbrachte. Dieser Intellektuelle, der Philosophieprofessor Leopold Kopriva, hat einen Essay geschrieben, dessen politische Implikationen Resonanz nicht nur bei seinen Schülern, sondern auch unter den einfachen Leuten gefunden und den Autor damit dem Regime verdächtig gemacht hat. Er wartet in seiner Wohnung darauf, daß er verhaftet wird. Er fährt bei jedem Ge-

rausch zusammen, er hält das Ohr an die Wohnungstür und heftet sein Auge an den Türspion. Jedesmal wenn es läutet, greift er automatisch nach dem Gepäckstück mit dem Notwendigsten für die Haft. Alle bedrängen ihn mit ihrem Mitgefühl, ein Freund mit Fragen nach seinem physischen Wohlbefinden, ein anderer mit moralischem Zuspruch. Seine Frau behandelt ihn etwas von oben herab, seine Freundin bezichtigt ihn der Unfähigkeit zu lieben. Zwei Arbeiter aus einer Papierfabrik versichern ihm ihre Loyalität, finden aber, daß er jetzt etwas Entscheidendes tun müsse, auch wenn sie nicht wissen was.

Alle schieben Entscheidungen zu, die sie selbst nicht treffen wollen. Als dann zwei Vertreter der Geheimpolizei von ihm verlangen, eine Erklärung zu unterschreiben, daß der Essay nicht von ihm ist, für die Aufgabe seiner Identität Verschonung von dem Schlimmsten versprechen, ist Kopriva müde genug, zum Entsetzen aller den Teufelspakt nicht sofort auszuschlagen. Eine Studentin, die bei ihm Lebenshilfe sucht, bringt das Faß zum Überlaufen. Er hat genug. Er sehnt sich nach der Endgültigkeit der Verhaftung. Er fleht die Geheimpolizisten an, ihn abzuführen. Aber sie verurteilen ihn zum Warten.

Mit seiner Inszenierung arbeitet Jan Grossman jener latenten Wehleidigkeit entgegen, die im Text vorhanden ist. Jiri Bartoska, Prags wohl im Augenblick populärster Schauspieler, Mitstreiter Havels in der samtenen Revolution, bringt keinen bläßlichen Intellektuellen auf die Bühne, sondern eine durchaus männlich anziehende Persönlichkeit. Dieser Philosoph ist sich seiner Ausstrahlung bewußt und imstande, sie zu manipulieren, auch mit einer Andeutung von Selbstironie. Havel macht sich in der Form des absurden Theaters aus der Perspektive der Entstehungszeit, 1983, darüber lustig, daß ein Volk, das zu keiner politischen Formulierung seiner Unzufriedenheit findet,

ausgerechnet von einem Intellektuellen wie ihm die befreiende Tat erwartet. Von der Philosophie führt kein direkter Weg zur erfolgreichen Lebenspraxis, auch das ist eine Botschaft des Stücks.

Grossman inszeniert jedoch nicht die Psychologie der Mechanismen politischer Repression, sondern in einer glänzenden Realisierung eine Farce. Ein Theatervorhang, der sich in der Studierstube des Philosophen hebt und senkt, um den Blick auf seinen Gang zum Türspion freizugeben, schafft Distanz. Grossman läßt Havel selbst die Regieanweisungen sprechen, vom Band ertönen sie freilich nicht immer im Einklang mit dem tatsächlichen Geschehen, als würde sich der Schauspieler der Repetition des Vorgangs verweigern. Das schafft sofort Distanz, ist keineswegs Identifikationstheater, das Grossman und sein Ensemble anpeilen. Die Charaktere sind fest umrissen, aber auch als Typen, nicht nur als Individualitäten.

Die Atmosphäre des Terrors erzeugt Grossman mit sparsamen Mitteln, mit einer gelegentlichen, gleichsam beiläufigen Brutalität der beiden Geheimpolizisten. Die Gratwanderung am Abgrund, die jeder antreten mußte, der sich in der Tschechoslowakei der letzten zwei Jahrzehnte einen Rest von Integrität bewahren wollte, wird eindringlich evoziert, doch Grossman hütet sich vor einer aktualisierten Ausdeutung, noch sitzt der Schrecken zu tief, als daß man ihn handgreiflich beschwören müßte.

So ist also diese erste Inszenierung eines Stücks von Václav Havel in Prag nach einer generationsumspannenden Unterbrechung nicht nur die Rehabilitation eines Theaterautors, sondern auch der Beweis für die Kontinuität des Theaters. Grossman knüpft nahtlos dort an, wo er aufhören mußte, bei der langen tschechischen Tradition des intellektuell unterhaltenden, anregenden Theaters.

Jiri Bartoska in Vaclav Havels Stück „Largo desolato“. In einer Inszenierung Jan Grossmanns wurde es erstmals in Prag aufgeführt.

Tvůrce České mše svaté

(Stia). V letošním roce si připomínáme dvojnásobnou výročí narození kanonika Jakuba Simona Jana Ryby — 225 let od jeho narození a 175 let od úmrtí. Kanonik a regenschori J. J. Ryba působil od roku 1788 v Rožmitálské pod Třemšínem — plněných 27 let, až do své tragické smrti 8. 4. 1815, patřil k nejzdařiljším skladatelům své doby — znal několik jazyků, mluvil předně o české, německé, francouzské a francouzské literatuře, překládal antické klasiky, byl také kapelníkem, neobvykle se věnoval i skladatelství. O tom svědčí mj. jeho skvělé tenisky a komperty klavírních besekvů dělní a přírodních. Rybaova tvorba je neshleditelně rozdílná: vedle habaděbně teoretických spisů, např. podle vlastního odhadu v denku do roku 1798 celkem 1391 obřadových i světských skladab a 1600 písní, je do jeho spisu ještě zahrneno 484 skl. Ryba byl i jeho tvorba lokální, musel na české texty, neskutečným se stali, když skoušel psát v němčině, ušl. Hej, máš, vzpomíná se, když vi, vi, vi.

Opět dolary za koně

(pt). Celkem 20 našich chovatelů předalo v pátek 6. dubna v Přísku na 68. mezinárodní aukci 65 koní za průměrnou cenou 2630.— dolarů, bylo tedy utřženo 177 250.— dolarů. Nejdražším koněm byl čtyřletý černý valch Furtoso XIIF-6 z chovu Motěsic. Jeho vyvolávací cena byla 2500.— dolarů, ale po křivce se viskal za 5100.— dolarů, v té době se sycaratské Adoll Weiss. Úspěšný byl plemenný podnik Nalioice, který prodal 5 koní za 13 400.— dolarů, což je průměr téměř 3000.— dolarů.

OTEVŘOU SE ARCHÍVY

JUDr. R. Sacher: Úrychlit práci prověřkových komisí

VELICE. PESTRÁ byla palatou otázek a odpovědí na tiskové besedě s federálním ministrem vnitra JUDr. R. Sacherem v ústředním ministerstvu vnitra v Praze. Sacher se k jeho spolupráci v prověřkových komisích vyjádřil velmi stručně, ale i blízké úkoly resortu a celkovou bezpečnostní situaci. Ministr mimo jiné záměrně, že se vztahu ke zrušení Státní bezpečnosti nelze vycházet z principu kolektivní viny, ale důsledně prověřit ty příslušníky některých složek, kteří mají zájem o další práci v bezpečnostním aparátě. V této souvislosti je třeba zrychlit práci příslušných prověřkových komisí.

R. Sacher zodpověděl dva dotazy zpravidla Lidové demokracie. Pokud jde o otevření archívů z patnáctiletého let či o existenci pracovních táborů ve zvláštním režimu — například o pověstný tábor Jetáb na Jáchymovsku — ministr potvrdil, že tyto dokumenty budou zpřístupněny, neboť to byla začala činnost v roce 1948 a lidé mají právo se o ni dozvědět vše, co bylo dosud tajno. [Viz článek Nadbytěně ostatního drátu.] Dodal, že v archívních materiálech, týkajících se například tábora Jetáb se skrývají

Ministr vnitra hovořil rovněž o přípravě nových zákonů: Základní zákon o SNR a návrhů jej zákon o počtu, připravují se zákony o zpravodajské službě, Úřadu na ochranu ústavy a demokracie, o ochraně státních hranic, kde se dosavadní vojenská ochrana nahradí jinou formou, zruší se dosavadní hraniční pásmo a získají se tak tisíce čtverecových kilometrů zemědělské půdy a prostory ekologicky krásné i zajímavé. Ministr rovněž hovořil o nutnosti oddělit v dalším pověsí resortu činnost operativní od správné. Nemá nám, řekl mimo jiné, aby třeba úředně razítkující cestovní doklady měla důstojnickou hodnost. Zajímavá byla připomínka novinářského kolegy, který tlumočil sdělení svých slovenských přátel — že totiž mezi demonstranty protestujícími v Bratislavě proti návrhu publikity bylo možno zahlédnout známé tváře: Jiselskýho bývalé šéf v poli a dalších podnecovačů. Ministr k tomu má poznámku, že bude zapotřebí sdělit konkrétnější údaje k možnostem práce.

Ministr vnitra hovořil rovněž o přípravě nových zákonů: Základní zákon o SNR a návrhů jej zákon o počtu, připravují se zákony o zpravodajské službě, Úřadu na ochranu ústavy a demokracie, o ochraně státních hranic, kde se dosavadní vojenská ochrana nahradí jinou formou, zruší se dosavadní hraniční pásmo a získají se tak tisíce čtverecových kilometrů zemědělské půdy a prostory ekologicky krásné i zajímavé. Ministr rovněž hovořil o nutnosti oddělit v dalším pověsí resortu činnost operativní od správné. Nemá nám, řekl mimo jiné, aby třeba úředně razítkující cestovní doklady měla důstojnickou hodnost. Zajímavá byla připomínka novinářského kolegy, který tlumočil sdělení svých slovenských přátel — že totiž mezi demonstranty protestujícími v Bratislavě proti návrhu publikity bylo možno zahlédnout známé tváře: Jiselskýho bývalé šéf v poli a dalších podnecovačů. Ministr k tomu má poznámku, že bude zapotřebí sdělit konkrétnější údaje k možnostem práce.

Ministr vnitra hovořil rovněž o přípravě nových zákonů: Základní zákon o SNR a návrhů jej zákon o počtu, připravují se zákony o zpravodajské službě, Úřadu na ochranu ústavy a demokracie, o ochraně státních hranic, kde se dosavadní vojenská ochrana nahradí jinou formou, zruší se dosavadní hraniční pásmo a získají se tak tisíce čtverecových kilometrů zemědělské půdy a prostory ekologicky krásné i zajímavé. Ministr rovněž hovořil o nutnosti oddělit v dalším pověsí resortu činnost operativní od správné. Nemá nám, řekl mimo jiné, aby třeba úředně razítkující cestovní doklady měla důstojnickou hodnost. Zajímavá byla připomínka novinářského kolegy, který tlumočil sdělení svých slovenských přátel — že totiž mezi demonstranty protestujícími v Bratislavě proti návrhu publikity bylo možno zahlédnout známé tváře: Jiselskýho bývalé šéf v poli a dalších podnecovačů. Ministr k tomu má poznámku, že bude zapotřebí sdělit konkrétnější údaje k možnostem práce.

Ministr vnitra hovořil rovněž o přípravě nových zákonů: Základní zákon o SNR a návrhů jej zákon o počtu, připravují se zákony o zpravodajské službě, Úřadu na ochranu ústavy a demokracie, o ochraně státních hranic, kde se dosavadní vojenská ochrana nahradí jinou formou, zruší se dosavadní hraniční pásmo a získají se tak tisíce čtverecových kilometrů zemědělské půdy a prostory ekologicky krásné i zajímavé. Ministr rovněž hovořil o nutnosti oddělit v dalším pověsí resortu činnost operativní od správné. Nemá nám, řekl mimo jiné, aby třeba úředně razítkující cestovní doklady měla důstojnickou hodnost. Zajímavá byla připomínka novinářského kolegy, který tlumočil sdělení svých slovenských přátel — že totiž mezi demonstranty protestujícími v Bratislavě proti návrhu publikity bylo možno zahlédnout známé tváře: Jiselskýho bývalé šéf v poli a dalších podnecovačů. Ministr k tomu má poznámku, že bude zapotřebí sdělit konkrétnější údaje k možnostem práce.

Nadbytečně ostatního drátu...

(Čti): Po včerejší tiskové konferenci federálního ministerstva vnitra umožnil ministr Richard Sacher zpravidla OTK nahlédnout do dokumentů, označených jako „Přísně tajné“, „Tajné“ či „Důvěrné“.

Na začátku svažku dokumentů z let 1948—1950 je text usnesení předsednictva OV KSC z 20. září 1948. Strojovým úředním jazykem se v něm hovoří o návrhu zákona o pracovních státních, v nichž je v nejbližší době počítáno s umístěním 30 000 osob. Jejich střetání má být svěřeno zvláštním oddělení SNB, přičemž je třeba, aby veliteli byly osoby politicky a morálně spolehlivé. K čemu tato střediska sloužila? A kdo z čes. občanů byl vybrán do těchto plánovaných tříset tisíc?

Na tyto a mnohé další otázky dávají odpovědi následující dokumenty. Mj. i dopis ministra pošt. ministru vnitra: „Dovoluj si znovu upozornit na případ Ing. Jana S., profesora obchodní akademie v Táboře, jmenovaný byl letos v dubnu vyšetřován státním zastupitelstvím v Táboře z nepřátelského postoje vůči lidově demokratickému režimu na udání svého žáka. Státní zastupitelství po vyšetření žaloby zamítlo pro nedostatek skutkových podstat. Po zproštění žaloby byl jmenovaný odsouzen bez výslechu a obhajoby komisí č. 5 v Českých Budějovicích do tábora nucené práce na dobu dvou let.“ Datum: 27. září 1949.

Důvody zadržetí byly i v jiných případech, jak vyplývá z listiny označené úředním razítkem tábora nucené práce (TNP) ve Sv. Janě pod Skalou, velmi banální: Rozšiřování výroby a styk s cizincem, sestra rakouskou příslušnicí, styk

s cizincem a majitel vily. Skutečně jako výsmech právu působí tyto důvody: Nevůlejší poměr nenahradí žádných dohod a není známo. Bylo opravdu možné zadržet člověka a poslat ho do tábora nucené práce bez udání důvodů? Bohužel ano. Dokonce na základě zákona, schváleného k tomu účelu 25. října 1948, tedy měsíc poté, co byl jeho návrh projednán v OV KSC. Mocní měli nespěch, aby se vypořádali s opozicí, dokonce i s potenciálními, s lidmi, kteří se jim nehodili do vzorce budovatelů socialismu.

Paragraf 2 zákona o nich mj. uvádí, že jde o osoby, které jsou tělesně a duševně způsobilé, ale práci se vyhýbají nebo ohrožují výstavbu lidově demokratického zřízení... osoby právoplatně odsouzené pro některý z trestných činů uvedených v zákonu č. 231/48 Sb. na ochranu lidově demokratické republiky... O zařazení do tábora nucené práce a o délku pobytu v něm rozhodovaly tříčlenné komise, jmenované krajskými národními výbory. Doba pobytu se pohybovala v rozmezí tří měsíců až dvou let.

Zákon nabyl účinnosti dnem vyhlášení. Česka k totalitě byla otevřena.

UŽ 7. října, tedy zhruba tři týdny před schválením zákona v Národním shromáždění, podepsal velitel Státní bezpečnosti Jindřich Veselý úřední záznam z porady, jak organizovat pracovní tábory. Podle něj bylo účelné vybudovat jeden ústřední tábor v Pražském kraji a další podle potřeby v ostatních krajích. Ze zprávy napsané 11. 12. 1948 vyplývá, že k 15. prosinci téhož roku budou připraveny tábory i pracoviště,

mj. TNP v Kladně pro OÚL Zápotocký a Sponžený areál. TNP v Lázních v Otavě pro Ostravsko-karvinské doly a mnohé další Organizací teroru připravují „lůžka“ pro 5950 osob, ale z poznámek je zřejmé, že kapacita táborů tím neměla být vyčerpána. Naopak.

Ve Správě TNP ministerstva vnitra se zabývali i pracovními podmínkami vězňů, kteří byli pro tyto tábory vybráni podle fyzické zdatnosti, staří, drulu pro vinně a sociálního původu do příslušných kategorií. Osoby zvláště nebezpečné měly být „distribučovány“ do TNP Jáchymov-Vrhek. Až přišlo toto „kategorizační“ lidí a jejich „distribuce“ připomíná zacházení s evropským obyvatelstvem potoběných zemí během 2. světové války.

Něco o poměrech v táborech nucené práce napovídá hlášení bezpečnostního referenta KNV v Praze. O TNP Lesetice napsal: „... působí ponurým dojmem a zdá se mi, že zde byla použita nadbytečně ostatního drátu a kromě toho dvě střešní věže museli nevyhnutelně vyvolat dojem německých koncentračních táborů, k nimž schází snad jen oplocení elektrickým proudem. Snad je toto opatření, vzhledem k tam panujícím poměrům, nutné“, zaznamenal dále, „neboť podmínky, ve kterých chováni žijí, jsou prostě nemožné. Ze záchodové jámy vytéká tekutina širokým proudem ven do prostoru, kde šíří odporný zápach a nuť při pohledu na to k děsnu. Na poznámku k veliteli tábora, že toto lze odstranit v malé chvíli, jednak svěděl, že jim jámy a jednak odvodem vody z umývárny jinam, tento prohlásil, že na to nemají finančních prostředků.“

MOLT 1872, MGAZKY, ZOMARNAKU A, STALINOVYCH, FOLIO, TO 187065...

„Luftwaffe“ 15 Rubel (45 Mark), schneb die Zeitung. Hakenkreuz-Armbinden würden nicht offen angebogen, könnten aber bestellt werden. „Gegen Vorbestellung bekommt man auch komplette Uniformen von Wehrmacht oder SS.“ Da vollständige Uniformen eine „Rarität“ seien, müsse dafür mit 1000 Rubel (3000 Mark) der etwa vierfache Durchschnittslohn eines sowjetischen Arbeiters bezahlt werden.

USA und CSFR schließen beispielhaftes Abkommen

WASHINGTON (dpa/vwd). Die USA und die CSFR haben ein umfangreiches Handelsabkommen unterzeichnet, das beispielhaft für die Wirtschaftsbeziehungen zwischen den Vereinigten Staaten und den neuen Demokratien in Osteuropa werden soll. Wie sich bereits abzeichnete (FR vom Mittwoch), räumt die Vereinbarung der Tschechoslowakei auch das Meistbegünstigungsrecht mit niedrigen Zöllen bei Exporten in die USA ein.

Washingtons Handelsbeauftragte Carla Hills hofft, daß bis zum Gipfeltreffen von US-Präsident George Bush und seinem sowjetischen Kollegen Michail Gorbatschow vom 30. Mai bis zum 3. Juni auch der Entwurf einer entsprechenden Übereinkunft zwischen den beiden Supermächten vorliegen wird.

Die CSFR ist das erste osteuropäische Land, mit dem die USA ein solch detailliertes Abkommen geschlossen haben (es muß noch vom Senat in Washington ratifiziert werden). Darin bietet Prag US-Unternehmen in der Tschechoslowakei starke Anreize. Neben der Möglichkeit, Waren und Dienstleistungen in Landeswährung abzugelten sowie Gewinne unbeschränkt in Devisen zu transferieren, soll ein erweiterter Schutz von Patenten und Industriegeheimnissen gewährt werden.

MOSKAU, 16. April (dpa). Zu einem regelrechten Rennen auf dem schwarzen Markt in der sowjetischen Hauptstadt

wird, berichtet am Samstag von Verkauftästen im Moskauer Ismailow-Park, wo von einzelnen Abzeichen bis zur kompletten Uniform, „alles zu haben“ sei. So kosten verschiedene Orden 50 Rubel (150 Mark) und der Uniformaufnäher

Setkání předsedů vlád České a Slovenské republiky

(tisk) Včera navštívil Prahu předseda vlády České republiky P. Pihart a slovenské republiky M. Čič. Aby společně řešili aktuální problémy česko-slovenské vzájemnosti. Při této příležitosti přinesli následující stanoviska:

PŘEDSEDA VLÁDY ČR PETR PIHART: Prožíváme zatěžkavou zkoušku soužití Čechů a Slováků ve společném státě. I když jde o stát utvářený na upřímně míněných federativních zásadách. Takový spor o politiku (lépe řečeno o spolupráci) vystupuje jen velmi nedostatečně postarat kontroly — zda se byt pouze klamavým povrchem hlubiny — blubiny nastrojených problémů, komplexů a nedorozumění mnohem závažnější povahy. O nichž díky jejich škrypotěním víme jen málo. Ziti jsem však spokojen v neupřímné době, a naučil se tak poděřívat za neupřímnosti i jeden druhého. Domnívám se, že vnitřní naších dnes tolik nejasnějších vztahů. bychom proto měli hledat jiné, a ne pouze v sobě. navzájem obdivám se však zároveň, že apel na tento druh rozvahy nebude dosti, promloují-li zitra vásně. Podiváme-li se na problém ze slovenské strany, vidíme jeho podstatu a zajištění slovenské národní identity. Ze strany české jde o obrázení soudržnosti něšeho společného státu. Způsob, jakým se dosud vede česko-slovenská resp. slovensko-česká diskuse [dnes už bohužel píše polemika] nám nemožná vyjasnit si vzájemně své stanovisko i obavy. Nemožná veřejností obou našich národů, aby si plně uvědomila, že obě zmiňované hodnoty: slovenská identity i soudrž-

střední národní identity i soudržnost je společná. Každá z nás má právo na svou národní identitu, ale zároveň je povinná respektovat právo druhé strany na její národní identitu. Proto navrhujeme, abychom se společně vzhlednou formou vrátili k problému této nesrovnalosti odstředili. Jak dospěl k jednotnému názvu v češtině i slovenštině. K názvu, který by jedak respektoval identitu a rovnoprávnost obou národů. Každé oddalování tohoto problému je záminkou pro posilování extremistických, nekonstruktivních emocí na jedné i na druhé straně. Jsem jednoznačně proti všem, které mají základ v přetřetí čechoslovakismu a na druhé straně v separatistických extrémech. Jsem pro společnou federaci silných, prosperujících národních republik.

PŘEDSEDA VLÁDY SR MILAN ČIČ: Česko a slovenské veřejnosti v těchto dnech vzrušeně diskutuje o ústavním zákonu, který — přiznáme si — neprávě nejšťastnějším řeší název naší společné federativní republiky. Rád bych vás znovu ubezpečil, že slovenská národní rada, vláda Slovenské republiky, veřejnost proti násilí, absolutní většina politických stran a hnutí, ale i občané se jednoznačně hlásí k principu soužití Čechů, Slováků a dalších národností ve společné federaci. Vážněji diskutuje kolem názvu státu jen vrbolím ledovce. Existují podstatně významnější kontraverze v ekonomických a jiných otázkách. Máme také své příslivce — „kudy přijde bida dvěma, vyřídí lidska oknem“, jsem však důrazně proti tomu, abychom budoucí dražocenné lidský, vyřídil naši energii na háčky a pompy, které z našich dvou národů má-ly jako pouli na této naší současné „bídě“.

Tuto energii mnohem naléhavěji potřebujeme k řešení této dohody se savařující k těsné spolupráci ve volební kompanii a při zabezpečování volbě.

Za ČSL JUDR. JOSEF BARTONČIK, předseda ČSL, JUDR. JIRI CERNÝ, ústřední tajemník ČSL.

Za KDS dr. VÁCLAV BENDA, předseda KDS, ing. JOSEF CUKRA, ústřední tajemník KDS.

Za KDH JUDR. IAN ČARNOGURSKÝ, předseda KDH, v zastoupení JUDR. ing. IVAN SIMKO, člen předsednictva politického výboru.

Při přítomnosti náčelního pápeže Jana Pavla II. v Československu vyvěsila bránská Goetzle je faktálně historické mapy Moravy. Poprvé vyšla v roce 1790. Bude k dostání v prodejní mapě s p. Geodézie Brno na Malinovského náměstí 3.

Alena Wagnerová: 1945 waren sie Kinder. Flucht und Vertreibung im Leben einer Generation. Die aus Brünn stammende Autorin lebt in Saarbrücken. 14,80 DM. Kiepenheuer & Witsch.

Slovenské kandidátní listiny sestavují ČSL a KDS. Rozdělení míst na kandidátních listinách bude v poměru 2:1 ve prospěch ČSL, a to tak, aby pořadí kandidátů leno pnměr respektovalo. Kandidátní listiny pro druhé akrautinium budou oběma stranami společně sestaveny tak, aby se vyrovnaly případně odchylky od dohodnutého poměru, vzniklé v prvním akrautiniu.

Werdien: der Minirock. Wie die Tageszeitung „O Globo“ am Donnerstag meldete, dürfen Frauen in den Dienstgebäuden Brasiliens künftig keine kurzen Röcke, Hosentröcke oder sogar langen Hosen mehr tragen.

BRASILIA, 13. April (dpa). Brasiliens neue Regierung will die angeschlagnene Moral im öffentlichen Dienst heben. Dienstautos der Bürokraten werden versteigert, staatseigene Luxusvillen der Spitzenpolitiker werden verkauft, und jetzt soll ein weiterer Störfaktor beseitigt werden.

DOHODA O POLITICKÉ A VOLEBNÍ KOALICI

Čs. strana lidová, Křesťansko-demokratická strana a Křesťansko-demokratické hnutí na Slovensku, vědomy si své odpovědnosti za demokratický vývoj v této zemi a za její další osudy, rozhodly se uzavřít dohodu o volební a volební politické spolupráci. Jsou přesvědčeny, že právě křesťanské ideály jsou nejlepší východiskem pro řešení i těch nejsložitějších problémů.

Dvorní krejčí Vatikánu

Rok co rok jsou pro pápeže Jana Pavla II. ušity a připraveny tři bílé sutany. Dalo by se říci, že takými dvorními krejčími Vatikánu je rodina Gammarelliů. Dnešní členové této krejčovské rodiny pokračují už v 196 let trvající krejčovské tradici a dbají o pápežovu kariéru. Doklad o tomto privileciu došlech vstl v malé pracovně v ulici Via Santa Chiara.

vrátil z cest, obíval se u dílně Gammarelliů jeho posel a přinášel pápežovu oblečení k malým opravám a případně úpravám. Vždy je třeba něco přišít, doplnit, zašit...

Svatý Otec, právě tak jako jeden z jeho předchůdců, Pavel VI., se šekl přepychu oblečení. A tak už se nepřipravil zlaté pásy a lemy, hrastostajové kožešiny Dominie prostota, žádná barokní honosnost a zádobnost, i drahé kameny zdobitel pápežskou tíhru nahradila umělá bižuterie.

Krejčí z Via Santa Chiara šijí, pochopitelně, podle přesných měř,

i když sutany jsou bílé a není třeba je zvláště vypasovat. Pouze před konklaue připravuje rodina Gammarelliů tři sutany v naprosto utajení a bez udání rozměrů. Tak, aby si mohl nově zvolený papež vybrat tenmu odpověditel velikost. A pouze jednou se místř Gammarelliůve ne trefili. Po zvolení Jana XXIII se ukázalo, že i ta největší sutana je příliš malá na jeho robustnější postavu. Ve švech na zádech povolila, byla třeba ji sepnout soonami, než se papež mohl ukázat veřejně na balkóně.

V dílně pápežových krejčí se obléká rovněž oblíbená kardinálů a dalších církevních hodnostářů, neboť ze šití pouhých tří sutan pro pápeže by si rodina Gammarelliů na živobytí nevydějala.

BRASILIA, 13. April (dpa). Brasiliens neue Regierung will die angeschlagnene Moral im öffentlichen Dienst heben. Dienstautos der Bürokraten werden versteigert, staatseigene Luxusvillen der Spitzenpolitiker werden verkauft, und jetzt soll ein weiterer Störfaktor beseitigt werden.

BRASILIA, 13. April (dpa). Brasiliens neue Regierung will die angeschlagnene Moral im öffentlichen Dienst heben. Dienstautos der Bürokraten werden versteigert, staatseigene Luxusvillen der Spitzenpolitiker werden verkauft, und jetzt soll ein weiterer Störfaktor beseitigt werden.

O PŘEVLEKÁNÍ KABÁTŮ A BROUŠENÍ NOŽŮ

"Už jsem čistý?" (Svobodné slovo, 30. ledna 1990) - populární výraz úlevy v Československu těchto dní. "V Praze zatím stranicou legitimaci odevzdalo 20 až 30 procent ze 150.000 komunistů," oznámilo 3. února Rudé právo, příslušné splasklé partajní noviny nikoliv již světového formátu, rovněž již bez medailí a řádů, dřív vždy chlubně otištěných na první straně.

"Zatím odevzdalo.." - má se národ radovat? Radovat se nad vyloučením Miloše Jakeše, komunisty číslo jedna? "My ho mezi sebou nechceme, celým životem patří bytostně vám," právem se bránili rozhořčení bezpartijní.

Podívejme se na situaci od shora dolů: Nikdo z padlých prominentů se země nepřchl. Do Albánie, Severní Koreje, ba ani na slunnou Kubu se jim zřejmě příliš nechce. Na zaslouženou cestu do pekel se vlastní rukou prozatím vydal jen Viliam Šalgovič. Tento ultrakolaborant, zvatel bratrů v roce 1968 a dlouholetý spolupracovník KGB, se úspěšně oběsil.

Antonín Kapek sebevraždu toliko fingoval. Na Rokycansku na chatě své dcery (chata je feudální partajní sídlo s velkým bazénem, rozlehlými pozemky, privátní silnicí ba i s vlastním letištěm. A tatínek, zasloužilý soudruh, převedl tento zasloužený majetek včas na dceru) napovídal do magnetofonu svůj poslední projev na rozloučenou, založil požár, zatelefonoval požárníkům, pak se střelil a netrefil. Není tedy mezi mrtvými. O to víc je mezi směšnými.

Při životě zachovalí soudruzi svádějí odpovědnost jeden na druhého. Jakeš v parlamentu rezolutně popřel, že by byl v listopadu do Prahy povolal Lidové milice, načež František Sedlařík, náčelník krajského štábu LM v Brně, předložil Jakešem podepsaný dálnopis přesně s takovým příkazem. Odpovědnost za masakr o jubilejním 17. listopadu svádí Jakeš na Štěpána, Štěpán na Jakeše, oba pak na ministra Kincla a Kincl zase na ně.

Nikdo nemá na hlavě víc másla či hnoje než rekordně nenáviděný, teď už spíš jen opovrhovaný Vasil Bilak. V pralamentě povstal, aby varoval proti nebezpečí politických procesů - v jeho případě nebezpečí výsostně oprávněnému. Došlo k poukazu na Rumunsko, jenže co se stalo Ceausescovi, nestalo se jemu, rovněž značně zasloužilému, zaslouživšímu si padouchovi. Kdepak, naopak: Bilak pobírá i nadále jednu ze čtyř nejvyšších penzí ve státě (nad Kčs 10.000 měsíčně). A pak že se zločin, dokonce i velezrada, nevyplácí. Na reportérovu otázku "Tvrdí se, že sovětská vojska byla pozvána, zatím nepadla ještě konkrétní jména těch, kteří je pozvali," krejčík doktor stranicových věd odpověděl: "Už som to americkej tej povedal... americke vojska kto pozval na Grenadu? Pár študentov, ako oznámili Američania. A prišli a niek do toho. Vy si myslíte, že..." (tečky v originále, Tvorba, 20. prosince 1989).

Naprostá většina významných soudruhů zalezla, mičí, k ničemu se nepřiznává. Patrně začínají sepisovat trpké, obhajoby plné memoáry, a případně dumají o odvetě, až kommt der Tag.

Došlo již k mnoha rezignacím, méně než více dobrovolným. Jestliže dojde k zrušení katedry marx-leninských pavěd, nezůstane tam ovšem systemizované místo pro pavědce. Jenže nevěřím, že by soudruzi příliš kdy strádali, tito lidé zvláštního typu, jak o sobě dlouhá léta právem říkali. Však postarali se o sebe, pokud šli po osmašedesátém do exilu, a tím spíš se o sebe postarají

v domácím prostředí.

"Budu muset projít procesem obnovy," připustil nejmenovaný soudruh ve významném postavení s důvěrou, že jiné významné postavení se pro něj najde ("A top Prague Communist Who knows", New York Times, 9. prosince 1989). Jan Pilař nadále sedí v Československém spisovateli. Tomuto pozitivnímu všech režimů - umělci vskutku národnímu - vycházejí nové knihy, zatímco ne jeden za normalizace pronásledovaný poctivec je stále někde topičem.

Bezohlední ničitelé věd a umění jak obratně se otáčejí na obrtlíku! Teď volají zpátky ty, jimž před desetiletími zničili možnost smysluplného života. Významného vědce z laboratoře vypudili k čištění veřejných záchodků a teď ho pozvou zpět a třeba mu nabídnou i cigáro. J. Říman, nejlavnější normalizační akademik, se teď obrací ke svým obětem - "na všechny čs. vědce, kteří v minulosti z různých důvodů odešli pracovat do zahraničí. Žádají je o zvažení možností, jak pomoci současně vědce k tomu, aby se co nejrychleji mohla opět stát důstojným partnerem vědy světové" (Svobodné slovo, 12. prosince 1989).

Pozdríme se ustavu v obci spisovatelské. Rudé právo píše (9. prosince 1989): "Je neomluvitelné, že se mnozí spisovatelé vracejí do literatury tak pomalu (loudali se, nechťelo se jim? - moje pozn.), že někteří byli odsouzeni mlčet po desetiletí a že byli z literatury vlastně neodvolatelně vyhnáni. A jak jen k smíchu (k smíchu?) dnes jsou zbledlé reakce některých spisovatelských funkcionářů před dvěma roky na pouhé upozornění, že do slovníků spisovatelů patří také hodnocení díla emigrantů. Čas oponou trhl a změněl svět."

Těžko se ale změnil charakter těchto málo charakterních tvorů. Nejvíce teď Svaz spisovatelů napadají ti, kteří si v něm léta lebedili, ba přímo tyli, obviňuje totiž Rudé právo, s poukazem na "ono pověstné převlékání kabátů. Pro mnohé jako alibi zřejmě svého nedobrého svědomí". Nemohu souhlasit: že ti by vůbec měli nějaké svědomí? "Integrita je luxus, který si nemohu dovolit," v privatě připustil významný literát. Cožpak došlo k zázraku přerodu a spatření světla, že by to, co zažil svatý Pavel na cestě do Damašku, by byla zažila i velesoudružka Eva Fojtíková, zaslouživší si charakteristiku české Niny Andrejejeové, nejhlasitější obhajkyne stalinismu v Sovětském svazu? Fojtíková způsobila senzaci článkem "Moskva - jak jsme ji neznali" (Kmen č. 33/1988), v němž obvinila sovětské soudruhy z nedostatku bolševické bdělosti, podceňování nebezpečí kontrarevoluce, s níž oni nemají dost zkušenosti, na rozdíl od zakalených československých normalizátorů. Načež se sejde rok s rokem a táž karatelka Fojtíková, nadále na svém vědeckém pracovišti na Karlově univerzitě, hlasuje pro rezoluce k podpoře sametové revoluce ("Perly paní Fojtíkové", Tvorba, 3. ledna 1990). Takového sametu aby se pak člověk dotýkal dost s odporem.

"Nadešel čas návratu celé české literatury bez rozdílnosti myšlenkových proudů, politických konfesí... Spojme proto své síly podle zákonů umělecké kvality dialogu a snášenlivosti..." tak začíná prohlášení výboru totálně zdiskreditovaného Svazu českých spisovatelů. Mezi podepsanými jsou V. Adlová, M. Blahynka, J. Hájek, H. Hrzalová, J. Peterka, J. Pilař, A. Pludek, V. Ržounek - tito prostitutí či též Pol Poti české literatury. Snášenlivosti se též dovolává Ivan Skála, básník žibenici, "psům psí smrt." Drzost či zbabělost - čeho pak je víc?

Vstupem do KSČ občan sice přišel o poctivost, ale zachované bezpartajnictví naprosto není zárukou neposkvrněného štítu, jak

tak nečiníte, budu všemi dostupnými legálními prostředky varovat mladé lidi před Vaším vlivem. Zatím zcela bez účty, JUDr. Josef Klánský, ČSC."

V New York Times (4. prosince 1989) otiskli portrét starší paní, sladkokysele se tvářící Věry Adlové, autorky knih pro děti a svazové funkcionářky, podléhající se na rozhodování nad osudy autorů všech věků.

Již ale dozrhdodovale. "Mluvíte teď s mrtvovými," ohodnotila se. "Nemám být na co pyšná. Měla jsem funkci a bylo mojí povinností ji dělat co nejpoctivěji," dodala takto rozporuplně. Necití vinu vůči autorům umlčeným a persekovaným, neboť "oni měli vždy právo svobodně psát, ale nikoliv právo vyjít tiskem."

vstoupil v hotelu do výtahu, kde se ale od vlastní knihy Vabank (Čs. spisovatel potkal s kanadským delegátem Josefem Škvoreckým. Starší to známí, Škvorecký ne sám - za jeden z nejdopornějších produktů oslovil Pludka, ten zakotkal v jakési řeči, literární kolaborace a rozšiřování rudé že český nerozumí a při první příležitosti z výtahu vyskočil na nesprávném poschodí. Nyní se tento udatý demokrat též pustil do obnovy Junáka - též i rozbuječ jednotné socialistické mládežnické organizace. Tohle už přece jenom bylo příliš. Svobodné slovo uveřejnilo (6. prosince 1989) dopis, adresovaný Pludkovi. Začíná takto: "Pane zasloužilý uměleče, četl jsem v novinách, že se hodláte angažovat při obnově Junáka a v práci s mládeží. Abyste to mohli s čistým svědomím a úspěšně dělat, měl byste se jednoznačně a veřejně distancovat autorovi vynesla, a končí pak takto: "Dokud

U hrobu msgr. J. Šrámka

Byla středa 25. dubna 1956, když se na velkolepném hřbitově Koual zvláštní pohřeb. Toho dne ráno zahradu ticha obklopili muži v kožených kabátech, kteří si přivezli i vlastního hrobníka, zpěvůky a kněze Velkokotýneckému hrobníku byla ukázána legitimace Státní bezpečnosti a byl vykázán ze hřbitova. Pak byla přivezena do kostela rakev a pohřeb se konal bez účasti veřejnosti.

Teprve po pohřbu — sdělil br. JUDr. I. Škopník — se vesnice dozvěděla, že v prostém hrobě své matky Janovy Šrámkové spočinul její syn — msgr. dr. Jan Šrámek, ministr ve všech vládách první republiky, přítel Masaryků a Benešův, předseda Čes. zahraniční vlády v Londýně, místopředseda vlády ČSR po osvobození, muž kterému tiskl ruku generál de Gaulle, W. Churchill, anglická královna, prezident USA at. státníci.

Dr. J. Šrámek vyšel z malých poměrů. Jeho rodiče měli jen kousek pole a pracovali jako zemědělní dělníci. Kdž byl chlapec rok zemřel mu náhle otec. Matinka zůstala sama, ale přesto se snažila nadanému synovi dopřát studia. Od 10 let navštěvoval arcibiskupské gymnázium v Kroměříži, kde studoval s Leopoldem Pračným, rodákem velkokotýneckým a později olomouckým arcibiskupem a metropolitou moravským. V roce 1888 po maturitě J. Šrámek odešel studovat teologii do Olomouce a v roce 1892 — na Štědrý den — byl vysvěcen na kněze. Prvním měl hned následující den — na Hod Boží vánoční — ve velkokotýneckém kostele. Pocházel totiž z Gvrova, který patří do této farnosti.

Se Šrámkovým jménem je spojeno hned od počátku jeho pastorační činnosti také politické a křesťanskosociální odborové hnutí na Moravě a ve Slezsku. Již koncem minulého století se stal poslancem Říšské rady ve Vídni. Byl také členem Národního výboru, který 28. října 1918 vyhlásil Čes. stát. V lednu 1919 se stal předsedou Čes. strany lidové a ve funkci setrval až do února 1948 s přestávkou v letech druhé světové války.

Msgr. dr. Jan Šrámek i v osudových zářijových dnech 1938 držel svou demokratickou a protifašistickou koncepci a v Hodžově vládě spolu s dal-

šími ministry ČSL hlasoval proti přijetí kapitulace 22. září 1938. Rovněž 30. září 1938 odmítl v ministerské radě přijetí mlnehnuské dohody a žádal o svolání parlamentu.

Po okupaci zbytku Česko slovenska 15. března 1939 se mu podařilo odjet v převezení za Železnici přes Polsko do Francie a dále do Velké Británie, kde se stal ministerským předsedou Čes. vlády v exilu. Po komunistickém puči v únoru 1948 byl internován i se svým spolupracovníkem, bývalým ministrem msgr. E. Hálou až do své smrti v bývalém klášteře v Nové Říši na Jihozápadní Moravě.

Uprostřed léta — 11. srpna — uplyne 120 let od narození tohoto velkého vlastence, politika, diplomata, zakladatele a dlouholetého předsedy Čes. strany lidové, kněze msgr. ThDr. Jana Šrámka. Od jara se na jeho hrobě objevují čerstvé květiny. Tak uctívají jeho práci pro národ i stranu lidové z Čech i Moravy, kteří projíždějí tímto krajem.

Valuty na houpačce

[zpa]: Po mírném vzestupu v uplynulém týdnu turistický kurs prodeje valuty opět poklesl. Dokonce až pod hodnotu, která platila předtím. Největší pokles zaznamenal US dolar — o 1,7 % — zaplatíte za něj 39,15 Kčs. Další valuty: Švýcarský frank, 1 DM, šilink, švýcarský frank, anglická libra za 6,97 Kčs (-2,4 %); 23,06 Kčs (-2,9 %); 3,28 Kčs (-3,2 %); 26,07 Kčs (-2,6 %); a 63,81 Kčs (-1,7 %). [Přikoz máme s háčím parství ho výzvy stek usá dříve nové i kurs italských lir — tisíc jich koupíte za 31,29 Kčs.

Národní divadlo do Paříže

[vbr]: V těchto dnech odjíždí opera Národního divadla do Paříže k týdennímu vystupování. V šestí představeních zazní jednak Recké pašije Bohuslava Martinů za řízení Zdeňka Košera a ve dvou večerech bude dirigovat Frenetiček Vajnar Smetanovu Hubičku. Je zajímavé, že toto dílo si vybrali sami francouzští inčisti, když poznali Hubičku v Praze. Její srdečná prostota a usměvavá kráska má zřejmě přinést kontrast ke velšidiskému humanistickému poseství vrcholného operního díla a etrického odkazu Bohuslava Martinů, jehož stoleté výročí bude v jemu tak blízké Paříži důstojně oslaveno.

největšího budapeštského sídliště Garda-grét má sloužit mládeži, stejně jako starým lidem bez ohledu na to, jakou věru vyznávají nebo zda jsou bez vyznání. Kostel se má stát hlavním dominantou sídliště pro volný čas a bezesny, tělocvičnou a sportovními objekty a celý komplex má být dokončen do návštěvy papeže v příštím roce. Kromě bohoslužeb se v něm budou konat koncerty a další kulturní akce.

Největší herna světa

Washington: Jméno Tádž Mahál nese největší herna světa, kterou v pondělí v Atlantic City v americkém státě New Jersey otevřel její majitel, miliardář Donald Trump. V superluxusním hráckém komplexu za miliardu dolarů je k dispozici 3000 herních automatů, 12 restaurací a hotel, kde přijde nejlepší apartmá až na 10000 dolarů za noc. Počítá se s tím, že by měsíční příjem hráckého komplexu měl dosáhnout 35-40 milionů dolarů, což znamená přibližně milion dolarů zisku denně. Nový komplex by současně měl přilákat více rytů štěstí do Atlantic City, která je po Las Vegas v Nevadě jejích druhou největší Meikou v Spojených státech.

[čre]: Podle sdělení Ústřední celní správy byl dne 30. března v odpoledních hodinách orgány veřejné bezpečnosti v součinnosti s příslušníky Celní správy a pasové kontroly odhalen případ nezákonné přepravy většího množství heroínu. Kurýř je cizí státní příslušník, který se pokřezal padělaným cestovním dokladem. Na základě této skutečnosti byla učiněna důkladná celní prohlídka, při níž byli použiti psi vycvičení na odhalování omamných látek. V současné době je na kurýra uvalena příslušnými orgány vazba.

Mitten auf dem Kurfürstendam steht ein Trabfahrer mit seinem Leukoplastbomber vor einer Anpei. Das Licht wird grün und grüner. Aber er kommt nicht von der Stelle. — Da fragte ein Westberliner Polizist: „He, je fällt dir unsre grüne Farbe nicht?“ — „Doch“, ruft der Fahrer, „aber meine Reifen stehen wieder auf so „heim vadammten Kaujumm!“

— KOSTEL NA DO TUNU SE NECHYŠT IMAJE —

Nedovedu si sice představit, jak toto svobodné právo například uplatňoval Václav Havel ve vězení, ale i tak by to snad bylo právo pro spisovatele krušně omezené. Právo sednout za volant, ale nenastartovat, právo se nadechnout, ale nikoliv vydechnout. My netiskli je, oni teč nebudou tisknout nás, já se jim nedivím — to pak bylo motto další části interview. Podobně se vyjadřovala sekýrářka Hrzalová — že každý chvíliku tahá pilku. Taková rovnice nepřijemně připomíná onu tzv. moral equivalence, tolik populární v západních pokrokových kruzích. Že velmoci jsou stejně špatné, jedna je za osmnáct, druhá za dvacet bez dvou, že Afghánistán je jako Grenada, atd. Není pak ani příliš rozdílu mezi katem a jeho obětí.

Těmto Adiovým odpověděl dvacet let brutálně umlčovaný Ivan Klíma s ujištěním, že teč už o publikačních možnostech autora jakékoliv orientace nebude rozhodovat politická moc, ale jeho schopnosti a zájem čtenářů. Pokud tedy budou čtenáři dychtit po dílech Kozáka, Rybáka, takovýchto titánů pera, možnosti nesocialistického trhu tohle vše umožní.

..ALE AZ ZA MĚSIC... ← (Pokračování)

Napětí v ulicích Děčína

[rik]: V Děčíně od minulého víkendu vládlo značné napětí mezi stoupenci hnutí punk, skinheads a Romů. V zájmu uklidnění situace byl zorganizován mítink Romů, který se v tomto městě konal večera. Jak na něm připomněl předseda MĚNV Děčín V. Cvojn a další řečníci i z řad Romů, násilí piodí jen násilí. Vy — proto — ke kř a rozumu. Shromáždění se pak bez ruzných incidentů rozešlo. Všechno začalo v sobotu, kdy po heavy metalovém koncertu napadli alkoholem a údajně i drogami postínění punkeři a „holé lašky“ před děčínským hotelém Grand romské občany. K útokům použili dřevěné tyče a řetězy. O zklidnění a pořádek se musela postarat policie. Kolem 150 Romů se v neděli shromáždilo před OV VB a požadovalo se ochránr s tím, že se sami zřikají odvetu.

AKTIVA TA TOHNA TACPA, ENY TO TAP TACPA

Projev J. Čarnogurského

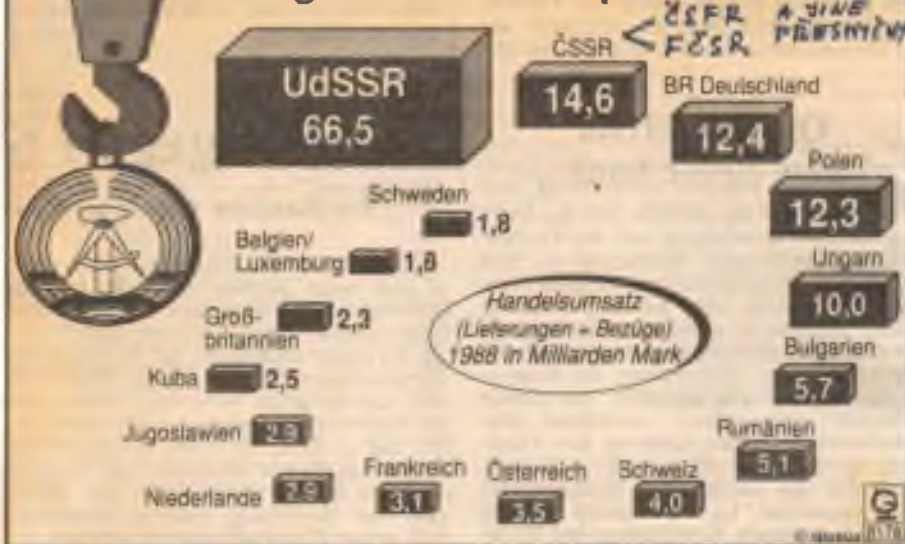
WASHINGTON: První místopředseda federální vlády J. Čarnogurský promluvil v pondělí na Univerzitě George Masona ve Fairfaxu ve Virginii jako hlavní řečník v právě zahájeném Týdnu domokracie a lidských práv. V projevu vyzval podstatu diktatorského hnutí v Československu v aplyvaných letech, hovořil o totalitarismu jedné strany, o akčivní církvi a věřících i o cestě Čechů a Slováků ke svobodě. Zmínil se i o mezinárodních politických aspektech posledního vývoje v nss. Nástup M. Gorbačova v srpnu v SSSR označil za důvod, proč „komunistické režimy ve východní Evropě strelily politickou a vojenskou podporu SSSR“. Poděkoval Spojeným státům a jmenovitě ministru zahraničí J. Bakerovi za pomoc, kterou mu poskytl během jeho zatčení a vyznání v létě a na podzim loňského roku. V části projevu vyzval svou vládu, ekonomiky vpravit štěstí J. Čarnogurský americkým podnikacím sdílostost našeho ekonomického vývoje. Zmínil se o postavení komunistické strany v závěrečné a objasnili stávy ty jejích postv. V části, vyzvalať sgrasním otázkám a nss, zaujaly posluchačy paze vyzvalať neoprávněnou hospodaření s pádem v Československu. Mezi přítomnými byl i T. Bafa, který přijel z na přednášku z Kanady.

>Kostel budoucnosti<

Budapešť: Hlave mađarské katolícké cirkve kardinál L. Paskai položil nedávno základní kámen „kostela budoucnosti“. Kámen pochází z baziliky sv. Petra v Římě a tato církevní stavba uprostřed

NA TO ZBOHOU MAMU! ZA VEKNO HOU...
TICKÉ BÝ SEBĚ V DĚŠIN AŽ TOUJE
KRAJ...
→

Die größten Handelspartner der DDR

Fisch war nur gering belastet

Die neuesten Strahlenmeßwerte

Geringe Strahlenbelastung bei Süßwasser- und Meeresfischen hat das Amt für technischen Umweltschutz der Stadt Landshut bei seinen Messungen in den vergangenen Wochen festgestellt.

Geräucherte Forellen aus Teichen im Landkreis Landshut wiesen eine Strahlenbelastung von 5 Becquerel Gesamtcaesium pro Kilogramm auf. Bei zwei Brachsen - gefangen in der Donau bei Regensburg - wurden 6 und 12 Bq gemessen, ein Barsch aus Dänemark „strahlte“ mit 30 Bq.

Bei einem Heilbutt maß das Amt 3 Bq. Seefische und Süßwasserfische aus Teichzuchten oder Fließgewässern wiesen zumeist deutlich niedrigere Cäsium-Werte auf als Süßwasserfische aus stehenden Gewässern, berichtet das Amt.

Das Amt in Landshut hatte auch Milch und Milchprodukte untersucht. Die Werte für frische Milch, Joghurt, Frischkäse und griechischen Schafskäse überstiegen nicht zwei Bq.

Kurz vor Ostern nahm das Amt auch elf Proben von Süßwaren. Gefüllte Schokoladeneier mit Nugat erreichten dabei 3 (Brandt, Landshut), 4 (Lindt), 5 (Pea) und 7 (Hussel) Becquerel/Kilogramm. Marzipan-Eier und Noisette-Eier („Milka“) wurden mit 1 und 2 Bq gemessen.

Frisches Gemüse und Kräuter (Feldsalat, Kerbel, Kresse, Fenchel) lagen an der Nachweisgrenze von einem Bq, ebenso israelische Grapefruit und Äpfel aus Südtirol.

Zur Bewertung: Unabhängige Experten des BUND raten Erwachsenen zur Ernährung mit nicht mehr als 35 Becquerel Cäsium je Kilogramm Nahrung. Kinder, Schwangere und Stillende sollten die Grenze bei 10 Bq ziehen.

IdH moderní osobní počítač, avšak většina se lich přiznala, že ho prakticky nepoužívají a v kanceláři ho mají jen jako symbol svého vedoucího postavení.

VLASTNÍMU SLUCHU NEVĚŘÍLI členové skupiny londýnských sociologů, kteří ve 250 velkých podnikcích prováděli průzkum využívání počítačů. Zjištěli totiž, že tři pětiny vedoucích pracovníků mají ve své kanceláři počítač, avšak většina se lich přiznala, že ho prakticky nepoužívají a v kanceláři ho mají jen jako symbol svého vedoucího postavení.

Ceskoslovensko má největší počet osob nerozlišujících zelenou barvu od červené. (Guinešova kniha rekordů)

Marc Aurels neuer Triumph

Mark Aurel, römischer Kaiser von 161-180 n.Chr., ist am Mittwoch noch einmal im Triumphzug durch die Ewige Stadt zum Kapitol gefahren. Mehr als neun Jahre, nachdem die Reiterstatue des Herrschers und Philosophens wegen schwerer Schäden den Sockel auf dem ältesten der sieben Hügel verlassen mußte, kehrte sie jetzt wieder (fast) an den alten Platz zurück. Nach ihrer Restaurierung nämlich ist die vergoldete Bronzefigur prächtiger, majestätischer, aber auch anfälliger gegen Umwelteinflüsse geworden. Sie bleibt deshalb unter einem Glaskasten im Innern der Kapitولينischen Museen. Auf dem Sockel wird eine Kopie Platz nehmen.

Nach dem Rückzug des Kaisers hatten die Verantwortlichen des staatlichen Denkmalschutzamtes zunächst mit einer Genesungszeit von nur drei Jahren gerechnet. „Marco Aurelio“ und sein Pferd waren durch sauren Regen und Autoabgase stark angegrif-

fen. An einigen Stellen hatten Löcher die Oberfläche durchbohrt. Zum größten Teil war die mit Gold überzogene Statue aber von Kalk und anderen Ablagerungen bedeckt. Schon bald traten die Schäden auf Schicht-Fotografien in allen Einzelheiten zutage. Dann aber fehlte es am Geld.

Erst als ein deutscher Versicherungskonzern das Geld zur Verfügung gestellt hatte, konnte dem Kaiser geholfen werden. Im vergangenen Jahr war der wiedergeborene Mark Aurel in San Michele, dem zentralen Institut für Restauration am Tiber, zum erstenmal zu besichtigen gewesen. Jetzt aber, nachdem das Standbild an den Platz zurückgekehrt ist, wohin Michelangelo es vor über 400 Jahren postiert hatte, wird ein enormer Andrang der Zuschauer einsetzen. Die Türen des Museums öffnen sich am 21. April, der traditionell als Geburtstag der Stadt Rom gefeiert wird.

Arbeitsloser zahlte aus Reue Geld zurück

FRANKFURT A.M. Das schlechte Gewissen hat offenbar einen Arbeitslosen geplagt, der vor einigen Jahren zuviel Arbeitslosengeld abkassiert hatte. Er zahlte das Geld jetzt an die Behörde zurück.

Wie das Landesarbeitsamt in Frankfurt mitteilte, überwies der reuige Sünder das Geld samt Zinsen - immerhin 5000 Mark - an das Arbeitsamt zurück, allerdings anonym.

„Damals konnte ich das Geld gut gebrauchen, jetzt habe ich aber keine Ruhe mehr“, teilte der Unbekannte dem Arbeitsamt mit. Nach Ansicht des Landesarbeitsamtes sollte die späte Ehrlichkeit des Unbekannten ein ermutigendes Beispiel für andere Arbeitslose sein.

Jedes Jahr würden die Arbeitsämter um Millionenbeträge geprellt. Allein 1989 erappten die hessischen Arbeitsämter 7200 Arbeitslose beim Mißbrauch von Sozialleistungen. Fast vier Millionen Mark seien daraufhin zurückgefordert worden.

Tempo 80 auf Tiroler Straßen

INNSBRUCK, 11. April (AP). Auf den Bundes- und Landesstraßen im österreichischen Bundesland Tirol darf seit Mittwoch nicht mehr schneller als 80 Kilometer in der Stunde gefahren werden. Wie die Landesregierung in Innsbruck mitteilte, gilt für schwere Fahrzeuge über 7,5 Tonnen Tempo 60. Die Beschränkungen sind auf zwei Jahre befristet.

Ausnahmen gibt es nur auf sechs Straßenabschnitten. Dort sind Höchstgeschwindigkeiten von 100 Stundenkilometern erlaubt. Durch das Tempolimit soll die Verkehrssicherheit angehoben und eine Senkung der Schadstoffemission bis zu 30 Prozent erreicht werden.

Praha se připravuje

(Čen): O přípravách hlavního města ve návštěvu papeže Jana Pavla II. informoval večer na tiskové besedě náměstek pražského primátora F. Dušek. Uvedl, že Praha počítá s přítomem přibližně jednoho a půl milionu návštěvníků, což znamená, že počet lidí v hlavním městě se 20. a 21. dubna zdvojnásobí. Sobotního obědu na Letné by se mělo podle počtu porovnané s výstavou zhruba 240 tisíc lidí, povít se však s tím, že návštěvníci se zde sejdou mnohem víc a že letenská pab bude oslavo v obležen. V době obědu bude ozvučena nejen letenská plán ale i celá oblast sahající od Pražského nábřeží po třídě Obrádců míru přes Strossmayerovo náměstí až po Cechův most výzobu letiště i Letné zařizuje podnik Pragopropag. O stravování návštěvníků se kromě pražských restaurací, které budou mít „pohotovost“ postarají i pracovníci ve slove stávků přímo na Letenské pláni.

Spotřeba cigaret ve Spojených státech se loni snížila o pět procent, což byl nejprudší pokles za posledních šest let. 10 POKLES...

Těsto na jidášky

400 g hladké mouky, 400 g polohrubé mouky, 120 g tuku (sádlo, máslo, nebo margarín), 120 g cukru, citr. kůra, 3 žloutky, 40 g kvasnic, mléko. Z kvasnic, jedné lžice mouky a také trochu vlažného mléka si připravíme kvásek, který necháme vykynout, pak přidáme další suroviny a vlažným mlékem si zaděláme polotuhé těsto, které na vále vypracujeme. Pak si vyválíme z těsta praménky, ze kterých zavineme jidášky, které klademe na pomáštěný plech, jen z částí je propícháme vidličkou, necháme je vykynout, pak je potřeme medem i máslem a ve středně horké troubě je upečeme. Pozn.: Jidášky můžeme potřít jen rozšlehaným vajíčkem a po upečení ještě potřít medem.

J. TREJBAL

PREZIDENT OPET DOMA

(Čtk): Prezident ČSR Václav Havel byl ve své propuštěn z pražské nemocnice do domácího ošetření. Včera navštívil prezident republiky V. Havel Koordinátní centrum Občanského fóra v Praze, kde se setkal se svými přáteli.

L161 3500 RÚANÓ, 616
K00 V241 5.000002

kommt 3000 Mark Offiziersrente, als Nazi-Verfolger (Exil) 1500 Mark.
Erich Mielke (82), zuletzt Minister für Staatssicherheit, 8750 Mark Rente; Ministerrente 3500 Mark, plus Rente als Armeegeneral 3750 Mark (70 Prozent von 5500 Mark), plus 1500 Mark als Nazi-Verfolger (flieh 1931 nach Beteiligung an weitachtem Politisten-Mord nach Moskau).
Helinz Kessler (70), bis zur Wende Verteidigungsminister, 6850 Mark Rente; 3500 Mark als Armeegeneral, 3000 Mark Ministerrente, plus 350 Mark als ehemaliger Abgeordneter.

ter 350 Mark Rente, als Naziopfer (Jude), 7 Jahre Zuchthaus und KZ) 1500 Mark.
Kurt Hager (77), ZK-Sekretär, 3950 Mark. Als Volkskammerabgeordneter 350 Mark, als Philosophie-Professor der Ost-Berliner Humboldt-Universität 2000 Mark, als Nazi-Verfolger (Gefängnis Exil) 1500 Mark.
Egon Krenz (53), keine Rente. Erwar nie Minister, wurde aus der SED/PDS ausgeschlossen. Hat mit 65 höchstens Anspruch auf DDR-Mindestrente (zur Zeit 400 Mark).
Manus Wolf (67), als Generaloberst pensionierter Spionagechef, jetzt Schriftsteller: 4500 Mark Rente. Be-

kommt als ehemaliger Vorsitzender des Ministerrates 3000 Mark, als Abgeordneter 350 Mark, als Nazi-Opfer (11 Jahre Zuchthaus und KZ) 1500 Mark.
Margot Honecker (62) bekommt 3650 Mark; seit 1958 Ministerin für Volkshilfe (5000 Mark monatlich), dafür gibt es 5500 Mark. Als Volkskammerabgeordnete zusätzlich 350 Mark.
Günter Mittag (63) bekommt als ehemaliger ZK-Sekretär keine Parteirente, hat als Abgeordneter (seit 1963) nur Anspruch auf 350 Mark, lebt von Erspartem.
Herzmann Axen (74), ZK-Sekretär, 1950 Mark. Bekommt als Abgeordnete

Die fetten Renten der SED-Genossen im einzelnen:
Erich Honecker (77), 5000 Mark Rente; Als Staatsratsvorsitzender (5000 Mark monatlich) 3500 Mark Rente, außerdem als Verfolger des Nazi-Regimes (12 Jahre Zuchthaus) 1500 Mark.
Willy Stoph (75), 6850 Mark Rente. Als ehemaliger Vorsitzender des Ministerrates erhält er 3000, als früherer Armeegeneral 3500 Mark, als Abgeordneter 350 Mark.
Herz Siederemann (74), Volkskammerpräsident, 4850 Mark Rente. Be-

Polen protestiert bei KSZE
 WARSCHAU, 10. April (dpa). Polen will die von vielen Ländern gegen polnische Touristen verhängten Visa- und Zoll-Barrieren bei der KSZE-Folgekonferenz in Kopenhagen im Juni zur Sprache bringen. Der Leiter der Konsularabteilung im Außenministerium, Krzysztof Szumski, teilte am Montag in Warschau mit, die polnischen Grenzbehörden hätten im vergangenen Jahr mehr als 37 Millionen Ein- und Ausreisen polnischer Bürger verzeichnet.
 Der illegale Handel eines Teils der Touristen schade dem Ansehen Polens, sagte Szumski. Nach Schätzungen des Außenministeriums befassen sich einige zehntausend Bürger mit illegalen Handelsgeschäften.

Liebesbriefe unterm Hammer

LONDON, 10. April (dpa). Mehr als 400 Liebesbriefe von Zar Alexander II. an die junge Prinzessin Katherina Dolgoruka werden am 26. April bei Sotheby's in London versteigert. In den Briefen schreibt der Zar leidenschaftlich von „meinem angebeteten Engel“ und „meiner gleißenden Sonne“; aus ihnen läßt sich aber auch einiges herauslesen über das Alltagsleben am Hof des russischen Herrschers.

Alexander war 47 und verheiratet, als er die 18jährige Prinzessin kennen- und liebenlernte. Er löste einen Skandal aus, da er sie im Winterpalast unterbrachte, wo auch seine kranke Frau lebte. Ein Jahr bevor er 1881 einem Attentat zum Opfer fiel, ging Alexander mit ihr eine morganatische Ehe ein, auch „Ehe zur linken Hand“ genannt, wobei die vermögens- und erbrechtliche Stellung der unebenbürtigen Frau und der möglichen Kinder durch einen Ehevertrag festgelegt wurden.

Bayern — CSFR

... Für den SPD-Landtagsabgeordneten und stellvertretenden Vorsitzenden der deutsch-tschechoslowakischen Gesellschaft, Otto Benner, sind diese Zustände angesichts der Veränderungen in der CSFR „indiskutabel“. Auch der ab 1. Juli dieses Jahres geplante „kleine Grenzverkehr“ zwischen wenigen Kreisen beider Seiten sowie des neuerdings 90 Tage gültigen Sondervisums können den Oberpfälzer Benner und die anderen Grenzlandpolitiker nicht beruhigen. „Es bewegt sich nichts“, kommentiert er die Bonner Haltung. Die tschechoslowakische Seite hingegen sei bereit, den Visumzwang sofort fallenzulassen.

Auch Bayerns Innenminister Edmund Stoiber (CSU) hat sich wiederholt für einen sofortigen Wegfall von Visumzwang und Zwangsumtausch eingesetzt — bisher ohne Erfolg. Ein Sprecher des bayerischen Innenministeriums: „Wir haben keinen direkten Einfluß.“ Selbst der Besuch des tschechoslowakischen Staatspräsidenten Vaciav Havel in München brachte in der Visumfrage keinen Durchbruch.

Bestärkt in ihrer Forderung nach freier Fahrt über alle Grenzen des Freistaats fühlen sich die Bayern durch die Ankündigung von Bundesaußenminister Hans-Dietrich Genscher (FDP), ab 1. Mai werde die Visumpflicht für Reisen nach Ungarn ersatzlos fallen. Denn bisher verwies man in Bonn in der Frage der Reisefreiheit mit den Reformländern des Ostens auf das noch gar nicht unterzeichnete sogenannte „Schengener Abkommen“, das die Vertragsstaaten aber dennoch einhalten wollen. Danach müsse mit den Unterzeichnerstaaten (Frankreich, Benelux und Dänemark) Einvernehmen in solchen Fragen hergestellt werden.

Im Falle von Ungarn war es offenbar möglich, die Zustimmung der EG-Nachbarn zum Abschaffen der Reisehindernisse zu erhalten. Dabei habe möglicherweise auch die Tatsache eine Rolle gespielt, daß die Europäische Gemeinschaft (EG) mit Ungarn keine gemeinsame Grenze hat und sich die Bundesrepublik den Ungarn wegen ihrer Vorreiterrolle bei der Grenzöffnung der DDR besonders verpflichtet fühlt, wird in München ver-

bisher bei der Antwort von Staatsminister Lutz Stavenhagen an den SPD-Bundstagsabgeordneten Ludwig Stiegler: Die Bundesregierung habe der von den EG-Regierungschefs eingesetzten Ad-hoc-Arbeitsgruppe „Einwanderung“ empfohlen, „die Aufhebung der Sichtvermerkplicht aller EG-Mitglieder gegenüber den Reformstaaten Mittel- und Osteuropas in Erwägung zu ziehen“. Sollten diese Verhandlungen nicht bald abgeschlossen sein, behalte sich die Bundesregierung vor, in direkten Verhandlungen die Aufhebung des Visumzwangs für Reisen bis zu drei Monaten vorzuschlagen.

Die Reisebranche traut den Versicherungen und Absichtserklärungen der Politiker offensichtlich wenig. So empfiehlt das Amtliche Bayerische Reisebüro (ABR) seinen Kunden, sich auch für Ungarn-Reisen, die nach dem 1. Mai stattfinden sollen, vorsichtshalber ein Visum für 56 Mark zu besorgen. ABR-Ostreisenexperte Gerd Nowak: „Wir arbeiten nur mit schriftlichen Verlautbarungen, und da liegt uns bis jetzt nichts vor.“

Ein Wegfall der Sichtvermerkplicht und im Falle der CSFR auch des Zwangsumtauschs würde nach Ansicht von Werner Caesperlein, Referatsleiter Touristik beim ADAC, zwar nicht die großen Urlaubströme umlenken, den Tschechoslowaken und Ungarn aber durchaus ansehnliche Zuwachsraten bei den Städte- und Kurtouristen bescheren. Die Ostbayern haben an der Grenzöffnung noch ein weitergehendes Interesse. Der Oberpfälzer Abgeordnete Benner: „Wir wollen nicht weiterhin Grenzland bleiben.“

Neue Namensidee für Staat der Tschechen und Slowaken

PRAG, 11. April (AFP). Das tschechoslowakische Parlament wird am 18. April über einen neuen Vorschlag für die Benennung des Landes abstimmen: „Föderative tschechische und slowakische Republik“. Auf diesen Vorschlag einigten sich das Präsidium der Bundesversammlung und die Präsidien des tschechischen und des slowakischen Regionalparlaments nach mehr als zweiwöchigen Diskussionen, berichtete die tschechoslowakische Nachrichtenagentur CTK am Dienstagabend. Stimmen mindestens drei Fünftel der Abgeordneten auf der Sondersitzung des Parlaments am 18. April für diese Version, so wird dies der offizielle neue Name der Tschechoslowakei sein.

PRAG (Reuter). Mit einem zehnminütigen Generalstreik haben die Tschechoslowaken am Mittwoch ihrer Forderung nach Rückgabe des von den Kommunisten während ihrer mehr als 40jährigen Herrschaft angesammelten Eigentums Nachdruck verliehen. Zehntausende von Menschen versammelten sich auf dem Wenzelsplatz im Prager Stadtzentrum. Sie rasselten mit ihren Schlüsseln, wie während der Demonstrationen zum Sturz des kommunistischen Regimes im vergangenen November, und skandierten Parolen mit der Forderung nach Rückgabe der Besitztümer.

Die KP will Vermögenswerte in Höhe von umgerechnet etwa 1,3 Milliarden Mark behalten. Einigen Besitz hat die KP bereits zurückgegeben, darunter die Parteizentrale und ein Luxushotel.

DDR geben Benzin nur für West-Mark ab.

DDR ohne Katalysatoren verkaufen. Begründung: Die bisher 86 Bleifrei-Tankstellen in der

West-Mark von der Post — Bundesbürger sollen schon bald in der DDR mit dem Postparabuch D-Mark abheben können, erklärte gestern Postminister Schwarz-Schilling. Die Summen sind auf 1 000 Mark pro Tag und 2 000 Mark pro Monat begrenzt.

Wenzelsplatz die Rückgabe der Vermögenswerte der kommunistischen Partei der Tschechoslowakei an den Staat forderten — zitiert von der Nachrichtenagentur Reuter.

Aufgespießt
 „Zahl eure Schulden und haut ab“ Sprechchor, mit dem Demonstranten auf dem Prager Wenzels-

— MOYE PAT DAIT ZLOR.

Was die CSFR angeht, blieb es

Kdo brzdí očistu Bezpečnosti?

(čtk): Pracovníci federálního ministerstva vnitra poskytli v těchto dnech zpravodajům ČTK materiály o táborech nucené práce z konce čtyřicátých a začátku padesátých let. Část materiálu se týkala činnosti tehdejšího důstojníka SNB O. Hromádka, který byl velitelem útvaru Jeřáb, zafixujícího vyšší ochranu jáchymovských táborů. Obsahují jmenování O. Hromádka do této funkce a rovněž jeho hlášení o použití zbraní proti dvěma vězňům, kteří byli v roce 1959 zastřeleni na štáku. Zpravodajové ČTK k tomu požádali KC OF o vyjádření: „Oldřich Hromádka, signatář Charty 77 od pensince 1976, a aktivní účastník občanských iniciativ 70 a 80. let. Je od ledna t. r. pracovníkem KC OF, kde je pověřen řízením bezpečnostní komise. Současně je členem prověřkové komise při federálním ministerstvu vnitra, která požaduje a připravuje radikální očistu tohoto ministerstva. Stojíš informacím, které nyní poskytl federální ministerstvo vnitra, byly proti němu použity již po srpnu 1968, kdy byl občanským operativním štábu ministra vnitra J. Pavla a kdy spolu s ním musel na nátlak sovětských mistr odejít z ministerstva. V soudním sporu, který následoval, nebyla prokázána žádná jeho vina. Dr. ing. O. Hromádka má plnou důvěru KC OF, které oceňuje jeho nekompro-

misní přístup při odhalování repressivních praktik bývalého režimu a jejich nositelů v resortu ministerstva vnitra. Cílem záležitosti považujeme nejen za útok na KC OF a O. Hromádka, ale i za snahu zhrdčit očistu celé Bezpečnosti. J. Urban, představitel KC OF, P. Uhl, člen kolegia KC OF.“
O. Hromádka sdělil, že včera na Generální prokuraturu ČR předal trestní oznámení na neznámého pachatele pro křivé obvinění a pomluvu. Podle jeho informací se jedná o reakci na anonymní pomlouvačné dopisy. Dále řekl: „V roce 1969 na mne StB útočila stejným způsobem, soudil jsem se dva roky a čs. rozhlásem a Rudým právem, přičemž mi bylo soustavně vyhrožováno. V jáchymově jsem měl na starost vyšší ochranu táborů do srpna 1950, a pak jsem přešel k Pohraniční stráž. Po dobu máho působení v jáchymově jsem s vězni nepřel du styku. Použití zbraní, pokud k němu ve výjimečných případech došlo, bylo důsledně vyšetřeno. Nuvá švýcarské je zorganizována s cílem zdiakreditovat mne jako předsedu ústřední občanské komise při KC OF, a tím i ústří o očiste SNB. Mám dojem, že federální ministerstvo vnitra se nyní snaží obrátit pozornost veřejnosti k padesátým létům, aby tím zatemnilo období normalizace.“

Do Prahy přijelo několik desítek lektorů z Kanady a USA, aby vysokoškolským pomohli s výukou angličtiny. Budou vyučovat do konce letního semestra na pražských i mimopražských vysokých školách. Například na Vysoké škole zemědělské v Praze 6 vyučují dvě Kanadanky a deset lektorů z USA

„Ja, er ist eine historische Figur. Aber ist es George Washington oder Louis XVI.?!“

Frühjahrgutachten der Wirtschaftsforschungsinstitute

Weinglas für 240 Liter
Chateauf-Pape - Mit dem größten Weinglas der Welt feierten die Winzer des ostfranzösischen Weinortes Chateauf-Pape den 100. Geburtstag des Wein-Barons de Boiseumarie. Es faßt 240 Liter, ist 1,23 Meter hoch, 50 Kilo schwer.

Marlon Brando wird Pharao
New York - Kino-Schwerewicht Marlon Brando (66) will sich auf seiner Pazifik-Insel eine Pyramide für fast 20 Millionen Mark bauen lassen, berichten Freunde. Er wolle dort für alle Ewigkeit begraben sein.

Telegram z Litvy

(čtk): Předseda Nejvyšší rady Litovské republiky Vitasutas Landsbergis zaslal dne 31. března telegram prezidentu ČSFR V. Havlovi. V telegramu se uvádí Pane prezidente, Vaše slovo, které podpořilo úsilí Litvy po svobodě, je velmi významné. S radostí a velikými díky přijímám Vaš návrh uspořádat rozhovory mezi SSSR a Litovskou republikou v překrásné a pohostinné československé zemi. Byl jste prvním státním představitel, který toto navrhl. Litva ne te nikdy nezapomene.

Walesa will Präsident werden

WARSCHAU, 10. April (AFP). Der polnische Arbeiterführer Lech Walesa hat am Dienstag seine Kandidatur für das Präsidentenamt angekündigt. Walesa reagierte damit auf ein Zeitungsinterview eines seiner engsten Berater, Jaroslaw Kaczynski, der am Samstag „Zycie Warszawy“ gegenüber geäußert hatte, ein Wechsel an der Spitze des Staates sei „unvermeidlich“. Er bezeichnete dabei Lech Walesa als „einzigen Kandidaten“, der geeignet sei, General Wojciech Jaruzelski als Staatsoberhaupt abzulösen.

Podpora Armáde spásy

(čts): Včera přijal místopředseda federální vlády ThDr. J. Hromádka předsavitele Armády spásy v čele s R. J. Schurinkem, územním velitelem Holandska. Tato regionální část AS byla pověřena obnovou činnosti Armády spásy v Československu. Jednání se dále zúčastnili mí. br. JUDr. J. Macok, předseda výboru pro sociální politiku Sněmovny lidu FA a br. MUDr. M. Bartoška, člen zahraničního výboru Sněmovny lidu FS. Přítomní si připomněli následně přerovanou činnost Armády spásy v Československu a projednali plány do budoucnosti, zejména otázky spojené s navrácením následně odňatého majetku. J. Hromádka zúčastněné ujistil, že naše vláda obnovu činnosti AS vítá a plně ji podporuje.

Phoenix (Arizona) - „Was ist?“ fragte Janet Evans besorgt ihren Mann (56), der sich schweißgebadet im Bett wälzte. „Nichts“, erwiderte er, „schlaf weiter.“ Das war um vier Uhr morgens. Vier Stunden später war Ronald Evans tot.

Der bescheldene Amerikaner war der Mondpilot, der 1972 - als bisher letzter - in einem Apollo-Raumerschiff unseren Erdtrabanten umrundete. Jetzt starb er als erster - der Herzschlag überraschte ihn im Schlaf.
„Es war die beste Erfahrung meines Lebens“, war so ziemlich der einzige Satz, den sich der tiefreligiöse Evans über seine Mission im All entlocken ließ. Im Gegensatz zu vielen seiner NASA-Kollegen blieb der Ex-Marineflieger

und Vietnam-Kämpfer nach seiner Landung am 12. Dezember 1972 immer auf dem Teppich.

Am wichtigsten waren Frau und die Kinder

Er war 38, als er dieses größte Abenteuer im Leben eines Menschen erleben durfte. Fast 77 Stunden war er damals der einsamste Mensch der Welt, umkreiste

im Apollo-17-Mutterschiff „America“ 38mal den Mond. Fünf Jahre später wurde Evans in Pension geschickt und nahm einen Job als Sprecher eines Kraftwerks-Lobbyisten an. Private Kontakte zu seinen damaligen Kollegen lehnte er danach ab.
„Er ging lieber Fischen und Wandern“, erzählt seine Schwiegermutter Marge Polom, „Ron wollte seine Ruhe haben, am wichtigsten waren ihm seine Frau und die beiden Kinder.“
Ron Evans hatte nur noch einen Wunsch: Er wollte die Landung des ersten Amerikaners auf dem Mars miterleben. Der Tod war schneller.

„Verzeihen Sie - Sie schulden mir noch 100 Mark!“
„Schon verziehen!“

„A BODOU ZALIE NA ULICICH HRAT NA BYTARNY
A ZEMKNE VARNANY A BODOU ZHIVET: 2417 U TO BE,
O BODE RLI...!“

Kde leží Československo?

Jestliže někdo přesně neví, kde Československo vlastně leží, ať se pudlivá na mapu Evropy. Rozkládá se v jejím středu a Praha leží v dlaně — při měřítku 1:1 500 000 — západněji než Vídeň. Napadlo by někomu mluvit o Vidni jako o městě východní Evropy? I naučný slovník z normalizačního období přiznává Československu polohu ve střední Evropě.

Přesto dochází teď často i u nás k zeměpisným omylům, dokonce z pedad knihu Au carrefour de l'Europe ra či úst novlněně, půzných řečníků čili Na křižovatce Evropy. Hlad i veřejných čtenářů. O Československu se často hovoří a píše jako o země, východní Evropě či Východu.

Přesto dochází teď často i u nás k zeměpisným omylům, dokonce z pedad knihu Au carrefour de l'Europe ra či úst novlněně, půzných řečníků čili Na křižovatce Evropy. Hlad i veřejných čtenářů. O Československu se často hovoří a píše jako o země, východní Evropě či Východu.

Československo, v mém chápání, bylo a i po čtyřiceti letech za stáženou oponou zůstalo pevností demokratického ducha. Zůstalo zemí s živými demokratickými a humanistickými tradicemi i vědomím, s evropským myšlením a citěním, s evropskou kulturou a životním stylem i evropskými civilizacími návyky. Na evropskou živouň úroveň si ovšem musíme počkat, přesněji řečeno, musíme se o ni přičinit.

Přičinil bychom se měli i o napravení omylu, že v Československu se do Evropy vrací východní země. Vychodním se Československo na čtyřicet let stalo jen politicky z nátlaku a selhání smyslu některých států pro fair play s malou zemí.

Franziskus' Grotten gesperrt

ASSISI, 10. April (dpa). Die Grotten des Heiligen Franziskus in der Nähe von Assisi in Italien sind vom Einsturz bedroht und für unbestimmte Zeit für Besucher gesperrt worden. Überhängendes Gestein ist laut Franziskanerorden aufgrund der in Italien herrschenden Trockenheit in Bewegung geraten, so daß Grottenhöhlen und Felsenkapelle unter der schweren Last einstürzen könnten.

Franziskus von Assisi hatte sich der Legende zufolge um 1200 in die Grotten von La Verna, wo ihm Maria und Christus erschienen sind, als Eremit zurückgezogen, bevor er 1210 den Bettelorden der Franziskanerpater in Assisi gründete.

Weit ist der Weg nach Europa

Es war eine Premiere in mancherlei Hinsicht, als sich in der slowakischen Landeshauptstadt Bratislava (Preßburg) am Dienstag die Staats- und Ministerpräsidenten sowie Außenminister der Tschechoslowakei, Polens und Ungarns trafen. In Anwesenheit dreier hinzugeladener Gäste, der Außenminister Österreichs, Jugoslawiens und Italiens, wollte man in formloser Runde und ohne Tagesordnung darüber nachdenken, wie die ehemals kommunistischen Staaten Mittel- und Osteuropas gemeinsam den Weg nach Europa gehen könnten, ohne sich dabei gegenseitig zu behindern.

Die illustre Teilnehmerliste hätte den Eindruck vermitteln können, als sei in Bratislava eine verkappte Nachfolgeorganisation der habsburgischen k. u. k.-Monarchie dabei, Konzepte für eine Neuordnung Mitteleuropas zu entwerfen. Doch dieser Eindruck trug: Was die Teilnehmer in Bratislava einte — sieht man einmal von den Gästen Italien und Österreich ab —, ist der Wunsch, sich möglichst schnell aus dem zerbröselnden Ostblock in die Umarmung des institutionell integrierten Westeuropas zu flüchten und dort die Hilfe zu finden, ohne die eine Gesundung der krisengeschüttelten Wirtschaften so gut wie undenkbar ist.

Die Frage blieb allerdings offen, ob die CSFR, Polen und Ungarn dieses Ziel gemeinsam oder getrennt anstreben sollten. Mit Sicherheit sind zumindest die Ungarn der Ansicht, daß Polen ihren Wunsch nach Integration mit der Europäischen Gemeinschaft eher behindern dürfte. Da die Magyaren nach ihrer demokratischen Selbstbefreiung gegenüber politischen Umarmungsversuchen durch ihre slawischen Nachbarn allergisch sind, wären sie beinahe gar nicht nach Bratislava gekommen. Vor multilateralen Absprachen sollten erst einmal die neu aufbrechenden bilateralen Probleme mit den nationalen Minderheiten besprochen und gelöst werden, argumentierten sie.

Die tschechoslowakischen Gastgeber, die nach der Entlassung aus der

Blockdisziplin einen immensen außenpolitischen Nachholbedarf haben, scherten sich um solche Bedenken wenig. Sie suchten sich erneut als Ideenlieferant für neue europäische Sicherheitskonzepte sowie als Bindeglied zwischen dem nördlichen und südlichen Osteuropa zu profilieren. Präsident Vaclav Havel präsentierte in Bratislava Pläne für ein künftiges europäisches Sicherheitskonzept, das alle Mitgliedsstaaten der Konferenz über Sicherheit und Zusammenarbeit in Europa (KSZE) umfassen und die beiden Militärblöcke, NATO und Warschauer Pakt, ablösen sollte. Für den Beginn sollte eine Sicherheitskommission mit Sitz in Prag geschaffen werden. Überschäumend war die Reaktion auf solche Pläne auch in Bratislava nicht.

Als jedoch die Gastgeber ihren Gästen ein vorher nicht abgesprochenes Schlußdokument zur Annahme vorlegten, war die politisch-diplomatische Toleranzgrenze überschritten. Bei der abschließenden Pressekonferenz ließ sich der ungarische Außenminister Gyula Horn entschuldigen, der ja ohnehin nur noch auf Abruf amtiert. Die Magyaren waren vorzeitig nach Hause gereist. Trotz der vielen schönen Worte über Gemeinsamkeiten und Europa brachten die Teilnehmer des Treffens nicht einmal ein diplomatisches, also nichtssagendes Abschlußpapier zustande.

Vietnamesen müssen nach Hause

Osteuropäische Staaten wollen Gastarbeiter zurückschicken

HANOI, 10. April (AFP). Die Ankündigungen tschechoslowakischer und bulgarischer Behörden, die in ihren Ländern lebenden vietnamesischen Gastarbeiter nach Hause zu schicken, hat in Hanoi scharfe Kritik ausgeöst. Vietnamesische Politiker wehrten sich am Montag dagegen, daß die Gastarbeiter aus Vietnam „auf dem Altar der kapitalistischen Rentabilität“ geopfert würden. Rund 200 000 Arbeitskräfte waren im Rahmen bilateraler Handelsabkommen seit 1980 von der Tschechoslowakei, der DDR, Bulgarien, der UdSSR und der DDR angeworben worden. Jetzt befürchten die Verantwortlichen in Vietnam, daß das Ausscheiden der Partnerländer aus dem sozialistischen Lager zur Ausweitung der vietnamesischen Wirtschaftskrise führen wird. Die Tschechoslowakei hat bereits angekündigt, ihre 37 000 vietnamesischen Gastarbeiter zurückzuschicken. Ebenso

wolle Bulgarien mit seinen 24 000 vietnamesischen Gästen verfahren, berichtet die Presse in Hanoi. Da in Vietnam hohe Arbeitslosigkeit herrscht, hoffen die Behörden, daß viele der ausgewiesenen Arbeitsplätze in einem vereinigten Deutschland finden. Ob auch die Sowjetunion als wichtigster Wirtschaftspartner Vietnams die etwa 80 000 Gastarbeiter im Land in die Heimat schicken wolle, sei noch nicht bekannt, sagte der zuständige Mitarbeiter des Arbeitsministeriums, Dao Khai Hoan, am Dienstag gegenüber AFP. Die Wiedereingliederung der Rückkehrer in die vietnamesische Wirtschaft ist nach Auffassung von politischen Beobachtern fast aussichtslos. Schon jetzt sind dort mehr als acht Millionen, etwa ein Drittel der arbeitsfähigen Bevölkerung, ohne regelmäßige Beschäftigung. Jährlich drängeneine Million Jugendliche auf den Arbeitsmarkt.

UK NIU TO, SERE, IC IF 349, VIBUS TOMUŠE ZA, SVICHY, TRUŠBYTU 34 SVINIA SVAGE ČIKTYNO IŠTA NERU TO, NBUONŮ VÝKAZ 34 VANTO TOMATU NA NITĚ...

Lieber frohe Ostern als traurige Western

Veseli velikonoce 1990
Drbna

Chceme silný, nezávislý venkov

(fkt): Odhodláním vybudovat silnou nezávislou stavovskou organizaci soukromé hospodářských rolníků se vyznačovalo sobotní setkání několika stovek členů Sdružení soukromých zemědělců z Čech a Moravy, jež se konalo za podpory Čs strany lidové v sobotu v Praze na Vltavobřezích v síle Hájovky.

Shromážděné soukromé zemědělce, včetně předsedy Sdružení J. Plicháčem zde informoval předseda výboru pro zemědělství a výživu Sněmovny národů, poslanec ČSL br. Ing. I. Lux o přípravě nové Shromážděné soukromé zemědělce, včetně předsedy Sdružení J. Plicháčem zde informoval předseda výboru pro zemědělství a výživu Sněmovny národů, poslanec ČSL br. Ing. I. Lux o přípravě nové

Na praxském setkání Sdružení soukromých zemědělců vystoupil také poslanec Spolkového sněmu za ČDU, předseda Rolnického svazu Slesvicke-Holstýnska Karl Eigen, který seznámil účastníky s výslovně rezentativní praxí a výsledky západoněmeckých soukromých zemědělců, kteří přestože tvoří jen 5 procent obyvatele, užívají stát s více než 60 miliony obyvatel až ještě dosahují vysokých přebytků. Zdá se, že soukromí zemědělci skutečně potřebují svůj nezávislý svaz, který bude hájit jejich zájmy a musí se zúčastnit již tvorby zákonů, týkajících se rolníků, protože po jejich schválení je třeba na protesty počítat. Na setkání byl rovněž s potěšením přijat pozdrav prezidenta Václava Havla soukromým rolníkům, který zemědělcům poslal prezidentův pozdrav I. Křížem.

„Da erklären erst die Bayern, dann die Rheinland-Pfälzer und Niedersachsen in eigener Machtvollkommenheit, die Abiturzeugnisse der DDR seien hier nichts mehr wert, weil die Noten zu gut seien. Erst recht, schob der Bayer Hans Zehetmair noch nach, sei die „Hochschulreife“ der jungen Deutschen „von drüben“ zu bestreiten. Mit einer Geste, die an vergangene Kolonialzeiten und geistige Überlegenheit der „Weißen“ erinnert, werden die jungen Menschen aus dem Osten auf „Vorbereitungskurse“ verwiesen. Zumindest Bayerns Stätten akademischer Bildung sollen ihnen vorerst verspart bleiben. Auch die Anerkennung möglicher Abschlüsse in anderen Bundesländern wird in Frage gestellt.“

● 4. dubna by se došli 75 let splsovatel
JAN DRDA

Rekordní koláč

BONN: Údajně největší koláč na světě upékl v sobotu cukráři v západoněmeckém městě Tinnumu. „Sladký koberec“ měřil 345 metrů a byl 54 centimetrů široký. Na jeho výrobu se podílelo 17 cukrářských mistrů. Spotřebovali 500 kilogramů mouky, 150 kilogramů tuku, 150 kilogramů cukru, 100 kilogramů marcipánu, 360 vajec, dvě vědra meruňkové marmelády a další suroviny. „Superkoláč“ byl prodán po malých kouscích a získaný obnos má sloužit k zařizení soukromé pekárny ve východním Německu. Autoři samozřejmě přihlídili své dílo do Guinnessovy knihy rekordů, kde je až doposud zaznamenán koláč dlouhý „pouze“ 220 metrů.

ORIGINALNÍM ZPŮSOBEM přivítala jaro v Bruseli Helena Andreová. Spolu se svojí přítelkyní květinářkou sestavila v centru obrovskou osm metrů vysokou kytici z 18 500 narcisů. Šest osob uvažovalo rekordní kytici 15 hodin. Majitelka poradenské kanceláře tak nejen oslavila 20. výročí založení svého úřadu, ale zapsala se i do Guinnessovy knihy rekordů. Překonala v ní předešlý rekord francouzských květinářů, kteří uměli v roce 1988 pět metrů vysokou kytici z 15 890 květů.

Černý hráč na letně

PRAHA (zdr): Exotickou posilu ze země přepravil dnes v 16 hod. Společně na letně v přátelském zápase s Chobotníkem. Přemýšlejte Mlva (21) je v klubu Kwabwa Warriora (včetně) má za sebou pět sezón, 12 mezinárodních utkání a patří k nejpopulárnějším hráčům v zemi. Společně s ostatními zambijskými fotbalisty v „dobrodě“ zambijského fotbalového klubu, který se o něm dozvědí od známého z podniku zahraničního obchodu. Pokud se šarvátko osvědčí, letnější by jej rád angažoval od 1. 7. 1990.

Besuch nur mit Buchung

Der Sonnenkönig empfängt nur nach Anmeldung: Um den Touristenstrom im Versailler Schloß zu regulieren und die Wartezeiten für Besucher zu verkürzen, wird auf Initiative des französischen Kultusministeriums vom 1. Mai an eine elektronische Reservierungszentrale eingesetzt. Einlaß wird dann nur noch den Touristen gewährt, die ihren Besuch mindestens zwei Wochen und höchstens zwei Monate vor der Visite gebucht haben. Preis für die obligatorische Buchung: 300 Francs für eine Gruppe von maximal 30 Personen. Auskünfte erteilt in Versailles der Service d'accueil du Chateau de Versailles, Telefon 0033 / 1 / 30 84 75 42.

Jetzt 86mal bleifrei in der DDR

MÜNCHEN, 9. April (dpa). Bundesdeutsche Urlauber können in der DDR jetzt an insgesamt 86 Bleifrei-Tankstellen zapfen. Ein Liter bleifreies Normalbenzin kostet 1,02 D-Mark und ein Liter bleifreies Super 1,07 D-Mark, teilte der Autofahrerklub ADAC am Montag mit. Für das in der DDR „Extra“ genannte bleihaltige Normalbenzin muß der Kunde

1,85 DDR-Mark je Liter bezahlen. Diesel kostet je Liter 1,40 DDR-Mark, außer an Intertankstellen, wo weiterhin 0,91 D-Mark pro Liter gezahlt werden müssen. Bleihaltiges Superbenzin kann für 1,17 D-Mark je Liter an Intertankstellen, aber zunehmend auch an anderen Stationen getankt werden.

Gipfeltreffen zwischen CSFR, Polen und Ungarn in Bratislava

BRATISLAVA, 9. April (AFP). Die Staats- und Regierungschefs der drei osteuropäischen Länder Tschechoslowakei, Ungarn und Polen sind am Montag in Bratislava (Preßburg) zu einem Regionalgipfel zusammengetreten, bei dem sie sich um eine engere Zusammenarbeit im Hinblick auf eine „Rückkehr nach Europa“ bemühen wollen. Als Beobachter waren die Außenminister Österreichs, Italiens und Jugoslawiens in Preßburg. CSFR-Präsident Vaclav Havel sprach sich in seiner Eingangsrede für die Einberufung einer Helsinki-II-Konferenz gleich zu Beginn des Jahres 1991 aus. Dort solle mit der Einsetzung eines Vertragssystems über multilaterale Beziehungen die Basis für ein neues Europa gelegt werden. Havel bat seine Gesprächspartner ferner um Unterstützung für den Prager Vorschlag, eine europäische Sicherheitskommission zu bilden, die sich aus den am Helsinki-Prozeß beteiligten Staaten zusammensetzen soll. Havel versicherte seinen Gesprächspartnern in Bratislava, daß diese Idee mit den Vorstellungen des sowjetischen Präsidenten Michail Gorbatschow übereinstimme und ebenfalls mit dem vom französischen Staatspräsidenten François Mitterrand verfolgten Ziel einer „europäischen Konföderation“.

Es ging auch um die Wurst

BERLIN, 9. April (Reuter). Der Zoll der DDR hat im ersten Quartal an der Grenze zu Polen über eine Million Mark der DDR und tonnenweise Fleisch- und Wurstwaren beschlagnahmt. Laut DDR-Nachrichtenagentur ADN vom Montag wurden in dieser Zeit durch Einziehung von Waren und Zahlungsmitteln über 4000 Ordnungswidrigkeiten geahndet. So hätten Zöllner bei nach Polen Ausreisenden unter anderem 1,5 Tonnen Gewürze, fast fünf Tonnen Fleisch- und Wurstwaren, 32 000 Tüten Zucker sowie 3,8 Tonnen Schokoladen- und Süßwaren beschlagnahmt. Bei Einreisen aus Polen halbe dagegen der Schmuggel mit Zigarettens unvermindert an, meldete ADN. Rund 75 000 Schachteln seien vom Zoll eingezogen worden.

Levnější lewa. S účinností od dubna 1990 se mění naobchodní kurs čs. koruny a bulharského lewa z došavadních deseti Kčs na osm Kčs za jedno bulharské lewa.

Autounfälle in DDR stiegen nach Grenzöffnung drastisch an

BERLIN, 9. April (dpa). Nach Öffnung der deutsch-deutschen Grenzen ist die Zahl der Verkehrsunfälle in der DDR in den ersten drei Monaten 1990 um 37,3 Prozent auf 13 458 gestiegen. Dabei wurden 435 Menschen getötet, 46 Prozent mehr als im Vergleichszeitraum 1989 (298 Verkehrstote). Auch die Zahl der Verletzten bei Unfällen nahm um 35,7 Prozent auf 10 347 zu. Laut Ost-Berliner Polizei vom Montag stammte fast jeder dritte Unfallbeteiligte aus dem Bundesgebiet oder aus West-Berlin. Die Hauptunfallursachen: Nichtangepaßte Geschwindigkeit, Mißachtung der Vorfahrt und Alkohol am Steuer.

ten darauf hin, daß in der Fabrik lediglich Rauch erzeugt worden sei, um einen Brand vorzutäuschen. Lautete, wird die Annahme, daß es nicht wirklich gebrannt hat, durch Satellitenaufnahmen der USA bestätigt. Sie deuteten

Soll Rabta verlegt werden?

BONN, 9. April (Reuter). Die Giftgasfabrik im libyschen Rabta soll nach westlichen Geheimdienstberichten möglicherweise an einen anderen Ort in Libyen verlegt werden. Diesen Schluß ließen US-Erkennnisse zu, denen zufolge wichtige Teile der Anlage vor dem — höchstwahrscheinlich nur vorgetäuschten — Brand im vergangenen Monat ausgebaut worden seien. Andererseits sei es auch möglich, daß diese Teile später wieder in Rabta eingebaut werden sollen. Wie aus Bonner Sicherheitskreisen ver-

● Studentský sbor Concordia Praha při Domu dětí a mládeže na Karlínském náměstí v Praze úspěšně reprezentoval ČSFR na 2. mezinárodním soutěži ve sborovém zpěvu v italské Veroně. Získal první cenu v kategorii smíšených komorních sborů.

Návštěva automobilového kombinátu v Kopřivnici

Až do Brna a ještě i dále se donesla fáma, že v souvislosti s nedávnou soukromou návštěvou jednoho zahraničního hosta u prezidenta republiky bude mít automobilka Tatra v Kopřivnici problémy s odbytem svých výrobků. Pronikaly také zvěsti, že již loni na podzim chtěl podnik nějaký arabský šejk. Proslýchalo se, že mezi dělníky panují obavy z propuštění. Fámy se šíří v důsledku nedostatečné informovanosti veřejnosti. Je na každém šprochu pravdy trochu?

Devítiposchodová správně budova automobilového kombinátu Tatra Kopřivnice si svým architektonickým řešením v ničem nezadá s obdobnými stavbami ve vyspělých průmyslových státech světa. Čekání na povolení ke vstupu na podnikové vrátnici, která připomíná recepci dobrého hotelu, trvalo půl hodiny. Objektivně je třeba přiznat, že jsem nebyl předem ohlášen.

Tatra Kopřivnice, která si v letošním roce připomíná 140 let od svého vzniku, je v dnešní době ve své kategorii monopolním producentem nákladních automobilů ve státech RVHP. V kopřivnickém podniku je zaměstnáno přibližně čtrnáct tisíc pracovníků, v pobočných závodech v Píboře, v Novém Jičíně a na Slovensku pracují další tisíce. Hlavním zahraničním odběratelem je Sovětský svaz, který odbírá třicet procent z celkové roční produkce patnácti tisíc nákladů. Na druhém místě je ČLR, kam se vyváží asi tisíc hotových výrobků a stejný počet vozidel v rozloženém stavu, kompletovaných až na místě. K odběratelům patří rovněž Francie, Španělsko, NSR a další země.

NAUČIT SE PRODÁVAT

Počátkem února letošního roku se novým generálním ředitelem kombinátu Tatra Kopřivnice stal ing. Hynek Hanák, který po násilném poličení obrodného procesu z roku 1988 na vlastní kůži poznal následky tzv. normalizace. Jako perspektivní vývojový pracovník byl tehdy přezážen na mnohem podřadnějším místě. Moje první otázka se týká možnosti propuštění pracujících.

„V současnosti nejsou v žádném případě ohroženy sociální jistoty zaměstnanců našeho podniku a ani v dohledné době se s nějakým propuštěním nepočítá. Čekají nás náročné úkoly, které se musí projevit v rytmičnosti výroby, v odstranění nedostatků výroby této výroby. Ještě v březnu bude vyřešena personální otázka na vrcholové úrovni podniku. Co se týká odbytu našich výrobků — musíme se naučit prodávat, hledat nová, ekonomicky zajímavá odbytiště, což se nám již částečně daří. Nedávno byla například uzavřena dohoda o prodeji 320 vozidel na Tchaj-wan. Jednáme i s firmami ze západní Evropy a jihovýchodní Asie o spolupráci v oblasti přípravy nových výrobků. Je potřeba říci, že z četných rozhovorů a řadových pracovníků vyplývá jejich zájem o kvalitu značky Tatra. Pokud jde o uzavřené mezinárodní dohody, všechny se plní.“

„I ta s Činou?“
„Samozřejmě,“ odpovídá generální ředitel.

S dojmem, že vedení kombinátu nemá důvody k obavám, opouští pracovník výrobu a vydává se do provozu. V listopadu loňského roku byla zahájena výroba inovovaného vozidla T 815-2. Hlavní směry inovace se týkají především užité hodnoty automobilu a skvalitnění se rovněž dotýká ekologických požadavků, například na snížení hlukčnosti, v odlišném závodě automobilů, kde pracuje na pět tisíc zaměstnanců, má možnost hovořit s vedoucím útvaru řízení výroby ing. Františkem Turzíkem. Podle jeho slov byl v poslední

době zaznamenán určitý pokles pracovní kázně a iniciativy, který nesouvisí se změnou politickou situací v zemi, ale spíše s nahromaděnými problémy, které se týkají dodávek materiálu.

V rozlehlé hale provozu montáží kde se montují podvozky, karosérie a kabiny, jeden z mladých dělníků říká: „Situace je teď špatná, protože nebyla po technické stránce zvládnuta příprava nábehu Tatra 815-2 a nyní jsou problémy s materiálem. Z výrobních linek tedy sjíždějí nedodělané vozy, kterým chybějí různé díly nebo součástky. Běžte se podívat ven, dnes jich tam stojí přes tři stovky.“ Podobně hovoří i několik dalších dělníků, kteří však zároveň zdůrazňují, že nemají obavy z nezaměstnanosti a o osobě „generála“, jak nazývají nového generálního ředitele, se vyjadřují kladně. Přím se také na pracovní podmínky. Ty považují s určitými výhradami za snesitelné. „Zajděte si do slévárny, tam je velká práčnost a hlučnost.“ Pokouším se také oslovit dva vietnamské dělníky, ale jejich odpověď je stručná: „Nerozumím.“

POMOC ZE ZAHRANICÍ

Vracím se do ředitelské budovy, kde žádám informace o zahraničních pracujících. Doslechl jsem se totiž, něco o horotných sumách, které vydělávají maďarští dělníci. Ti zde pracují již od roku 1983. Podle slov příslušného referenta vyplácí mzdu Maďarům jejich mateřská firma, současně od ní dostávají i diety a odlučné. To vše v našich korunách. Tatra pak platí prostřednictvím PZO Polytechna firmě Tesco hodnotu hodinové práce, která u maďarského pracovníka činí přibližně 80 Kčs. Na mou otázku, zda se to vyplácí, dostávám odpověď, že důležitou předností maďarských dělníků je vysoká pracovní morálka a kvalifikace. Zároveň jsou i to lidé většinou zaměstnaní na méně příťažlivých pracovištích, převážně v Lisovně. Celkem je jich v Tatře sto padesát. Přibližně třikrát více je Vietnamců, kteří jsou finančně odměňováni podle předpisů platných pro československé pracovníky. Konečným záměrem vedení podniku je postupně nahrazení zahraničních dělníků našimi pracujícími.

A co arabský šejk? Ten se v Tatře před časem skutečně objevil, navštívil i několik dalších severomoravských podniků, jeho zájem byl však čistě informativní. Jak mne ujistil na ředitelské, žádná senzační nabídka s jeho návštěvou spojena nebyla.

Na vrátnici-recepci odevzdávám průkaz, který mě opravňuje ke vstupu do podniku. Když přicházím na parkoviště před správním budovou, potkávám dlouholetého známého. „Hanák je schopný, většina lidí mu věří, ale měl by to tam nahore prověřit, jinak neuspěje.“ říká. Potvrzuje mi tak, že nový generální ředitel má značnou důvěru, která ovšem projde v blízké budoucnosti těžkou prověrkou. Zahraniční trhy jsou pro Tatra rozhodující a zákony konkurence jsou neúprosné.

Nejohroženější stavební objekt Karlových Varů hledá fotosoutěž Strany zelených tohoto lázeňského města (do 20 května)

Zahl der Sozialhilfeempfänger seit 1982 mehr als verdoppelt

WIESBADEN, 9. April (dpa). In nur acht Jahren hat sich die Zahl der Sozialhilfeempfänger unter 50 Jahren in der Bundesrepublik mehr als verdoppelt. Wie das Statistische Bundesamt in Wiesbaden am Montag mitteilte, erhielten Ende 1988 mehr als 1,3 Millionen Bundesbürger unter 50 Jahren Sozialhilfe. Ende 1980 waren es noch 587 000.

Bei den Jugendlichen unter 15 Jahren stieg die Zahl der Sozialhilfeempfänger von 249 000 auf 474 000, bei Personen im Alter von 15 bis 25 Jahren von 119 000 auf 268 000. Damit, so die Statistiker, bezogen Ende 1988 fünf Prozent der unter 15jährigen und drei Prozent der 15- bis 25jährigen Sozialhilfe. Die Zahl der Sozialhilfeempfänger im Alter von 25 bis 50 Jahren stieg seit Ende 1980 von 219 000 auf 587 000.

Nazdarovje

NEW YORK, 9. April (AP). Der US-Konzern PepsiCo wird nach Informationen der Zeitung „New York Times“ Cola-Getränke im Wert von mehr als acht Milliarden Mark in die Sowjetunion verkaufen und dafür Wodka sowie mindestens zehn Tanker erhalten. Wie die Zeitung am Montag berichtete, soll das bisher größte Kompensationsgeschäft eines US-Konzerns mit der UdSSR in Kürze unterzeichnet werden.

„Damit wird die Sowjetunion für uns zu einem sehr großen Geschäft“, sagte der Präsident der PepsiCo-Tochtergesellschaft für Weine und Spirituosen, John Swanhaus. Die Beziehungen beider Handelspartner reichen in das Jahr 1974 zurück, als PepsiCo erstmals Cola gegen Wodka der Marke „Stolitschnaja“ verkaufte.

Kaufkraft der Polen sinkt

WARSCHAU, 9. April (AFP). In den ersten drei Monaten des Jahres ist die Kaufkraft in Polen im Vergleich zum

(fktl): Rada Slovenska VPN odsuzuje vsechny prejavy extrémneho nacionalizmu, ktoré neruujú spolupráci Slováka a Čechů a oslabujú naše šance pro co nejvyšší ustavení demokratické, prosperující a svobodné federace dvou suverénních národních republik ve svobodném státě. Za jednou možnou cestu vzájemného spolupráci pokládáme dohodu re-spektující práva obou národů.

Romové proti punkerům
(fktl): V prostoru před hotelem Grand a biavným nádražím v Dětíně 2. dubna zhruba 250 osob romského původu napadlo asi dvacetiku punkerů. Romové se protivníkům byli bojem, obušky z elektrických kabelů a jinými předměty. Zraněno bylo pět osob, z nich jsou dvě hospitalizovány.

gleichen Vorjahreszeitraum um über ein Drittel gefallen. Die Inflation, die im Januar bei 78 und im Februar bei 24 Prozent lag, dürfte dagegen demzufolge im März die sieben Prozent nicht überschreiten.

Léky - stále klíčový problém?

(fktl): Nekonečné fronty nejen v pražských lékárnách, stále střísnosti diabetiků a kardiků na nedostatky toho „lečiva“ lediva zdánlivě nevedoucí k tomu, že se se léky přilítá rozměnilo. Snad právě proto se na vládní úřady v posledních měsících vlády ČR, které probíhá přímo při vedení vlády, stali neustále postavou ml. ministr zdravotnictví a sociálních věcí prof. P. Klener.

Vysvětlil novinářům, že sice byla zvýšena dotace na léky o dvacet procent ale zdaleka to stačí omděnit. Devizy potřebujeme k výrobě některých léků, jejichž komponenty se dovážejí i k tomu, aby obom nahrádl léčivo dříve dovozené ze země vyř. Tak např. NDR nám nepovolila dodávat 25 položek, SSSR 22 položek, maďarská vláda rozhodla, že bude léky vyvázet jen z vlastní. Zatím nejímá problém je s Polskem. Situace se prvně téměř dovozem ze Západu, takže ve druhém čtvrtletí by problémy být ne-měly.

R. Menšík, zmožnělec předsedy vlády ČR pro vřehobecnou československou výstavu v Praze 1991, upozorňuje novináře, že v těchto dnech bude federální vláda projednávat společný návrh národních vlád na uspořádání výstavy. Její zahájení je plánováno na 15. května 1991 a málo by trvat do 28. října stejného roku.

Podivná předvolební agitace

Zpravodajskou službu StB převzala jedna paní z konzumu

Doba, kdy poslanci Čs. strany lidové do nižších orgánů byli leckde podle tepení, přehlíženi, je už našťástí pryč. Ale přesto ani teď to naši poslanci nemají jednoduché. Svědčí o tom případ bratra J. Hrdličky, poslance DNV Plzeň-jih.

Jaroslav Hrdlička z Chotěšova, člen strany lidové od roku 1968, byl navržen do ONV na místo odvolaného komunistického poslance Václava Hrdoučky. Ještě než mohl být bratr Hrdlička představen plénu, donesla se na ONV šokující informace: lidovci si tam dosadili vraha, který za svůj zločin seděl patnáct let ve vězení... Taková zpráva není maličkost, a tak není divu, že šokovala i vedoucí okresní politické kanceláře ses. Blanku Smolákovou, které V. Hrdoučka tuto senzací telefonoval, a sdělil, že v tomto smyslu informoval rovněž místopředsedu ONV B. Smolákovu samotně. Bratra Hrdličku dobře znala a od začátku věděla, že něco takového není pravda. Přesto však bylo nutné celý případ objasnit. A tak za asistence naší redaktorky za bratrem Hrdličkou zajela domů, do Losině u Chotěšova.

„To víte, že jsem byl ve vězení,“ přivítal nás br. Jaroslav Hrdlička s manželkou, rovněž členkou naší strany. „Byl jsem propuštěn přesně po patnácti letech a třech týdnech, a to ještě díky amnestii v roce 1965, protože jsem si měl odsedět plyných třicet let.“ Ukazuje soudní rozhodnutí — výmaz trestu, podle kterého byl odsouzen na základě zákona 231 na ochranu republiky.

Takže žádná vražda, jen další z kamínků zrušeného pomníku, který si stavěl totalitní režim... A pan Hrdlička mi vypověděl svůj příběh (pokud se ovšem vůbec vypovědět dá), tolik podobný všem ostatním příběhům jeho souputníků na této cestě člověka pronásledovaného komunisty, člena klubu K-231, člověka vysokých morálních hodnot, jenž se nechtěl nechat pokořit.

„Únor osmačtyřicátého roku mě zastihl na vojně,“ vypráví bratr Hrdlička. „a naše kasárny najednou hlídali milicionáři. Odebrali nám zbraně a náboje, s čímž jsme nesouhlasili ani my řadoví vojáci, ani stáří důstojníci, kteří za války působili v odboji proti nacismu, a tak jsme vytvořili skupinu. Jejímž cílem bylo pomoci naší republice znovu ke svobodě. Byli jsme odpůrci diktatury, a proto jsme byli označeni za „nepřátele vlasti“. V padšáťem roce, už po návratu z vojny, bylo mým úkolem převést některé důležité osoby přes hranice na Západ. Někdo mě tehdy udal a byl jsem zatčen Rodiče, u kterých jsem v Boru u Tachova bydlel, byl vystěhován a domek jim zabavili.“

A tak bratr Hrdlička byl odsouzen „pouze“ na osm let, neboť mu nic nebylo prokázáno. Jedné, co u něho našli, bylo pár map, slovníky a několik knih o demokracii...

„Ale nemohl jsem jen trpěně snášet výkon trestu. A tak jsme tehdy v Ruzyni vytvořili skupinu „Západ“, která se snažila zaznamenat všechno, co se ve věznicích dělo. Chování dozorců, mučení, vraždy. Věřili jsme, že jednou...“

přijde spravedlnost. Jenže i tohle bylo prozrazeno. Následoval Jáchymov, Leopoldov... až v roce 1965 přišla amnestie.“

Pak v roce 1968 se bratr Hrdlička stal v Domažlicích předsedou K-231, což mělo později neblahé následky. V téměř roce vstoupil do Čs. strany lidové, stal se členem krajského výboru, ale s postupem posrpkové normalizace mu bylo tehdejšími krajskými představiteli strany doporučeno, aby se písemně vzdal svých funkcí ve straně. A tak se Jaroslav Hrdlička přestál veřejně angažovat, členem ČSL však zůstal. Po celou dobu byl pod dohledem Státní bezpečnosti, až do jejího zrušení.

A jak to dopadlo s natčením, že zastíhl člověka? Vedoucí okresní politické kanceláře se zeptala bývalého komunistického poslance, kde tuto informaci získal. Odpověděl, že prý to povídala jedna paní v Chotěšově v konzumu. A tak nelenil a tuto „zaručenou“ zprávu telefonoval na příslušné instituce, aby všichni věděli, jaké mají lidovci poslance... Je to skutečně podivný způsob předvolební agitace, způsob, proti němuž by se bratr Hrdlička mohl bránit s pomocí zákona. Mohl by dát podnět k zahájení trestního stíhání pro trestný čin pomluvy podle paragrafu 208 trestního zákona. Když jsem se Jaroslava Hrdličky zeptala, jestli to udělá, odpověděl: „Nehdu se kvůli tomu soudit, jsem křesťan...“

A mne jen tak v duchu napadlo, jak by se v takové situaci zachoval právě onen komunistický poslanec?

Škoda peněz

(Hvěz): V poslední době v Maďarsku velice propagují zaručený prostředek proti rakovině, který vynalezl pan Beres a pod názvem BERESCEPP PLUS ho prodávali v Budapešti v lékárnách. Prostředek je velice vychvalován i v maďarské televizi. Obrátil jsem se proto na ministerstvo zdravotnictví ČR s dotazem, proč se takový zákeřný lék k nám nedováží. Jejich vyjádření asi pana Berese nepotěší. Bylo totiž zjištěno, že prostředek je naprosto neúčinný.

Sjezd komunistů - Z pohádky do pohádky

Nebylo by objektivní tvrdit, že na ustávilicím sjezdu Komunistické strany Čech a Moravy nebylo řečeno ledecos správného i pravdivého, zejména v diskusích. Sympatické je třeba konstatování, že komunistická strana se od svého vzniku neustále očisťovala, stále však není čistá. To je bystrý postřeh, stejně jako názor jiného delegáta, že oficiální byla vytvořena několika bývalých představitelů KSČ, ale v místech to nepostupuje dosti rychle a strana je tedy kritizována za to, že na vedoucích místech v řadě podniků jsou lidé, kteří si je ani v minulosti nezasloužili. Zajímavý byl i názor na rozdělení KSČ, v níž by měla zůstat stalinistická a demokratická většina by založila novou stranu. Tim je však zejména realita v podstatě

nase poznámka

výčerpána. Pan Ladislav Adamec ve svém obsáhlém projevu poručil statistice komunistů, kteří odjakživa nesoudilali se stalinovými metodami a dalšími deformacemi (zůstává tedy nejasné, proč vlastně muselo dojít k masovým protestům), politovat komunisty. Ze jsou terčem perzekucí a prohlášení doalova: „V demokratickém státě také platí, že politická přesvědčení je soukromou věcí a že nikomu nepřislouží vypozaovat s náho právní nebo dokonce existenční důsledky.“ Škoda tedy, že to nepatřilo v předchozí demokracii socialistické a pan Adamec v roli předsedy vlády nezajistil nápravu křivdy, na něž byl tolikrát upozorňován. Jak známo, tehdy go dopisy disidentů či jejich rodin vůbec neodpovídal. Věřím, že to bylo těžké. Ale celý smysl dnešního vystupování komunistů -- tedy nejen na uvedeném sjezdu -- připomíná pohádka o křižáckých a vlku, který si, aby se do-

Jsou stále stejní

Mám rád kameloty, jejich prodejní styl. Dravost v buji o zákazníka. Titulky vyklávané stenařem vstříc. Drvo jsem si přišel na své na zahraničních bulvárech, dnes mi stačí např. ruské podoby pražského metra. Cíperka nabízející tydeník Fórum byl obklopen koupčičtími mi zájenci, reagujícími na vyvolávaný slogan: „Bez komunistů to nepůjde!“ List sel na dračku a štenáři byli spokojení. S úsměvem na tváři si krátil cestu do prázmním prostředkem. To jeden z celých funkcionářů OV KSC, Jiří Machalík, dával k lepšiu své názory na setkání s osledními věrnými příslušníky své strany jedné východočeské organizace. Sám odpovídal na otázky a svůj velký vzor si vzal v Miluši Jankoovi, jehož groteskní monologu na Cerveném Hrádku z léta loňského roku rozemaly celou republiku. I Machalíkovo argumenty se nedají jen tak reprodukovat, musejí se prostě číst, nebo alesat. Ze záznamu, který má redakce Fórum samozřejmě k dispozici, se dozvíme celou řadu investív na předsedu vlády Čalů I prezidenta Havla, ale i ohromující novinu, že KSC získá v nadcházejících volbách krave aspoň třicet procent hlasů. Dosáhne vítězství a poté k sobe připojí i další strany, které rády půjdou s většinou. Dosavadní cesty prezidenta a členů vlády do zahraničí jsou podle jeho slov jen rekreací. „My na OV pracujeme dvacet hodin denně. Nemam ani čas na televizi, ale to, že dostaneme většinu, je mi jasné...“ A tak podobně a tak dále. V podstatě veselé čtení, které udělá i smutného Vasilu Mohoritu.

nase poznámka

Proč a tím hovořím? O tomto víkendě se totiž ustavila Komunistická strana Čech a Moravy, jeden z dalších triků na cestě za hlasy voličů. A kdo že byl zvolen jejím předsedou? Z pěti původních kandidátů podle osvědčené metody čtyři v poslední chvíli odstoupili, takže souvremným šéfem se stal podle propozice nikdo jiný než vzpurný Jiří Machalík. — Velmi pěkně hovořil pan Ladislav Adamec o poslání a úkolech této nové odnože kdysi všemocné vládnoucí složky. Ale až je pan Adamec v té době škále smutných postav spojených a dělními této strany jakkoliv lépe zapsán, slova o demokratizaci -- ba dokonce příkladně -- se nám po oně hrůze dvaatřicetileté zkušenosti jeví jako úfimo křiklavá a nevhodný doplněk proklamovaného programu. Postoj k nábyti neprávem naschovávaného majetku je toho výmluvným dokladem. Ostatně samo vstupování Jiřího Machalíka na ustávajícím sjezdu KSČM nenachálo nikoho soudného na pochybách, kdo jsou a co chtějí. Zastanou stále stejní -- a si obléknou takykoliv kabát a přijmou libovolné jméno.

EG-Parlament gegen Cocom
Das Europäische Parlament in Straßburg hat sich für eine rasche Abschaffung der Cocom-Ausfuhrverbote von technologisch sensiblen Gütern in die Länder des Warschauer Paktes ausgesprochen. Die Handelsbeschränkungen seien angesichts der Demokratisierungsprozesse im Osten nicht mehr zeitgemäß, hieß es zur Begründung.

Mejr Arbeitslose in China
Die Zahl der Arbeitslosen in Chinas Großstädten ist aufgrund stagnierender Industrieproduktion deutlich gestiegen. In den ersten zwei Monaten dieses Jahres nahim sie nach offiziellen Angaben um 1,5 auf vier Millionen Männer und Frauen zu. Nach Einschätzung von Experten dürfte der Kreis der Betroffenen jedoch tatsächlich viel größer sein.

nými dogmaty a ukofitnými stáby. Čili by ani vyžadoválo sedmidiváky boty. Čili uchýlit se opět do pohádky. Kouzelné boty se v zářecích 29 augusta v party zanském návýrěbě. Coí fakže obrátit se na pana Beru?
3. Pohádky do Pohádky?
3. Páček Do Facky!

CO ZPRAVODAJSTVÍ V ČLÉN
BOLEZINIA Z MIVKA, VŮ,
PITOMNÉ, IDIOT... VODČKA ZA
VODČKA MAMÉTI
ZLATY!

Tavria, der Russen-Polo kommt - gaaanz billig

Von ROLF REDDER
Der neueste Preis-Knüller auf dem deutschen Automarkt heißt „Tavria“, nach einer besonders reizvollen Landschaft in der Ukraine. Dort wird ein Dreiräder in Polo-Größe von deutschen und japanischen Robotern zusammengeschweißt und ab Herbst zwischen Bodensee und Rügen von Lada ange-

boten. Lada Deutschland-Chef Carl Dommermuth: „Der Preis wird deutlich unter 10 000 Mark liegen.“ Ich habe den russischen Polo schon gefahren.
Die Technik: Frontantrieb, 4 Zylinder, 1,1 l, 53 PS, für die DDR auch ohne Kat, 140 km/h, Scheibenbremsen vorn, leichtgängiges 5-Gang-Getriebe.

Verbrauch: 5 bis 7 l, 38-l-Tank. Der Motor arbeitet kernig, aber nicht aufdringlich laut.
Das Platzangebot ist großzügig, der Einstieg nach hinten problemlos. Knie- und Kopffreiheit waren für mich (1,83 m) auch auf den Rücksitzen ausreichend. Ganz modern: Nur ein Scheibenwischerarm vorn - wie bei Mercedes.

Neuer Name

PRAG, 8. April (dpa). Der neue Name der Tschechoslowakei soll erneut vom Parlament in Prag erörtert werden. Nach heftigen Protesten gegen die zweisprachige Bezeichnung des Landes - im tschechischen „Tschechoslowakische Föderative Republik“ und im slowakischen „Föderative Republik Tschecho-Slowakei“ - hat sich Staatspräsident Vaclav Havel am Wochenende mit den führenden Kräften des Landes sowie mit Vertretern beider Teilrepubliken auf einen neuen Namen geeinigt.

ACE TRAVIA I HONDA JAPANESE
ZIMMERMAN-ČERNÝ PŘEDSTAVITEL

Causa Jan Masaryk: Fakta či dohady

Dne 10. března letošního roku jsme publikovali stať „Jan Masaryk - demokrat, humanista, člověk“, již jsme navázali po téměř dvaadvaceti letech na svůj seriál z roku 1968. Stejně jako dnes, ani tehdy neměla naše práce nahradit kompetentní vyšetření tragické smrti jednoho z naipopulárnějších politiků; smrti, k níž došlo krátce po únorovém puči komunistů. Slavný syn ještě slavnějšího otce sdílel sebevraždu. Alaspoň tak zněla úřední zpráva o vyšetřování, z něhož byli několik minut po očištění tragické události vyloučeni specialisté z kriminální služby a záležitosti se ujala tehdejší Státní bezpečnost.

Nebylo tehdy a ani dnes není našin cílem vyvolávat emoce či vznášet konkrétní obvinění. Našim úkolem bylo tehdy - a dnes na to navazujeme - sbírat fakta bez ohledu, zda svědčí o pravdivosti tehdejší (a vlastně dodnes právně platné) oficiální verze či zda ji (a to v mnoha směrech) zpochybňují. Nemáme také v úmyslu snižovat vážnost názorů Janu Masarykovi tehdy velmi blízkých lidí. V dnešní stať jen prinášíme postřehy, jež se zdají být zajímavé.

Čtenář E. Sch. (jméno a adresa v redakci) nás upozorňuje na postavu Jindřicha Veselého, náměstka ministra vnitra v oněch letech. Ano, víme o něm. Víme, že byl po několika letech „uklizen“ do zahraničí. Omlouváme se za malé nedopatření - tento pán spáchal sebevraždu na jaře roku 1964. Očitý svědek to popisuje takto: „Veselý byl rozrušen, údajně po nějakých „anonymech, a nakonec odešel do horního patra a z něj spojujícího krytého koridoru mezi muzeem (jménem Muzeum V. I. Lenina) a Domem sovětské kultury kochal do uličky mezi těmito budovami...“ Nelze jednoznačně říci, proč volil tuto smrt za účasti dalších osobností při udělování čestného doktorátu anglickému ekonomickému vědci. Jisté je, že se zařadil do série podivných sebevražd oněch let, z nichž mnohé oběti vlastního či donuceného zoufalého rozhodnutí nějakým způsobem zapadají do události souvisejících se smrtí ministra zahraničních věcí Jana Masaryka. Ale dejme slovo jmenému svědkovi

... tak, jak se jeho slova odvíjejí z magnetofonového páska. Pan Josef Salivar, čilý sedmdesátiletý pán, vládní fidič, dlouholetý osobní šofér a také, jak na dokumentech dokázal, i osobní a rodinný přítel tehdejšího ministra dr. Vavro Šrobára nám sdělil přibližně toto:

„Den před smrtí Jana Masaryka jsem vezl pana ministra Šrobára do vily pana prezidenta Beneše do Sezimova Ústí. Příjezd byl avizován na 17 hodin - a přesně v oně době vyjžděl ze vrat automobil pana ministra Masaryka se fidičem Václavem Vyháňkem. Ministr Masaryk pootvřel okénko a křikl: Vávro, večer v osm jsem u tebe! V 19.45 stál Masarykův vůz před Šrobárovou vilou. Měl jsem za úkol zaříditi obderstvení, patřilo to k mým povinnostem. Pan Šrobárová mne zavolala, abych uvážil kávu - a já jsem slyšel, jak pan Šrobár říká panu Masarykovi: Jene, je to příkaz prezidenta Beneše, polského velvyslance uvítá někdo jiný, ty jedeš do OSN. A nemáš se vracet. Měj rozum, zůstaň tady u mne, v pěti ráno tě tady Salivar zaveze na letiště... A Masaryk říká: Mám rozum, ale musím domů do Černína, ty dokumenty přece musím vzít s sebou... Na toto téma se dohadovali zbytek večera, i pan Šrobárová prosila, aby zůstal a ráno jel rovnou na letiště... Pan ministr Masaryk však potom odjel domů v dobrém náladě, ještě žertoval... Když jsem ráno uslyšel, že je mrtev, jel jsem rychle ke Šrobárovým. Ti nic nevěděli, a pan ministr řekl:

Nám se to nepovedlo, ale Jim another. Ptal jsem se, zda je to opravdu sebevražda. Ministr Šrobár to kategoricky vyloučil a pak mi v rozrušení řekl jméno, Schramm, agent NKVD. Co bylo dále, už nevím. Sebrali mne, že jsem chtěl něčeho odvézt na hranice, v kriminále mi vymáčkli všechny zuby...“

V našem seriálu z roku 1968 se několikrát objevilo stejné jméno. Nikdy jsme netvrdili, že tento agent NKVD je Masarykovým vrahem, zveřejnili jsme dokonce i svědectví jeho bývalé sekretářky paní Borské, která jeho účast na Masarykově smrti popřela, i když jinak souhlasila s odsouzením tehdejších bezpečnostních praktik (aby pak v časopisu Tribuna bláhle paměti věnovala celou stranu osobě „pisálka J. Kaštánka“, jemuž samotnému právo odpovědi na hanopis bylo „demokraticky“ odepřeno). Co chceme říci závěrem? Že publikované sdělení, eventuálně naše deduce neznamenají žádné obvinění. Chápeme je jen jako malé kamenky, ať už jde o fakta nebo jen o dohady, z nichž může (ale také nemusí) vzniknout mozaika detailnější zachycující poslední hodiny, minuty či sekundy života Jana Masaryka - demokrata, humanisty a především vzácného člověka.

JAN KAŠTÁNEK --
At' vítěz rozum!
[čik]. Koordináčnické centrum Občanského fóra zaslalo večera ČTK výzvu, podepsanou 14 Slováky, žijícími v České republice. Pravi se v ní: My, Slováci, žijící v ČR vyzýváme všechny Slováky, kterým záleží na osudu naší republiky a na přátelství mezi oběma našimi národy Přestaňte se projevy nacionalismu a šovinismu! Zamyslete se nad tím, komu prospěje chaos a nepřátelství. Kdo jsou ti kteří rozpoutávají národnostní rozpory? Komu záleží na tom, aby se

POŽADAVKY PODNIKATELŮ

Anu požadavky podnikatelů sledující především v tom, aby až konečně mohli zahájit činnost kterou jim má od 1. dubna podle státní vlády všech činitelů umožnit nový zizemcovský zákon. Ten však zatím leží v paragrafch a jak evadí v ústí profesora FS A. Dubčeka protestující delegaci podnikatelů má být projednáno až na příštím 27. společném schůzi sněmovny FS ve dnech 18. až 20. dubna. Někteří by to dříve? Vždyť je to pro statisícevých počet in-teligenčních lidí, kteří se chtějí pustit do práce bezpochyby velké zkřemení. Dostává se z nich totiž daly na svých do-savadních pracovištích výpověď tak, aby od 1. dubna mohli začít na svém. Teď se však začínají soukromí podnikatelé ocitají v nezvýhodněné situaci, protože na jedné straně rozvíjejí pracovní poměr s ná druhé straně ještě zmo-hou rozvíjet svou tvůrčí aktivitu Zna-měná to, že jsou hned na maláčku osov-ně poškozují. Zároveň zdlouhavě pro-jeřinávání zivnotenskáho zákona je ka-zavrděním a slámem a chutí, kterou tito lidé mají, když se chtějí pustit do zizemcování soukromého sektoru který má být dynamickým oživňavá-tel-já prkmem našeho budovného tržního bo-podřátek a jeho oporou.

Vždyť tito lidé dostávají začínají od nu-ly bez jakékoliv pomoci neopak hned na-často se setkávají s byrokratickými pře-kážkami, právníckými křížkami a s ne-sčítanými překážkami. Přitom jsou při-praveni složit do zrodu soukromého sek-toru všechny své úspory, všechny své, i tam nesmírnou obětavostí a nehrdětí na od-povídané hodiny. Současně podstupují i riziko, že třeba také neuspějí a že mohou i zbankrotovat.

Faktem je, že o soukromém podniká-ní se v našich fidičích slůvěch zatím jen hodně mluví. Sine kladeš, ale ve skutečnosti se pro to ještě kromě pří-pravy nového zákona nic nedělo. Až bude zákon se zpozděním schválen, bu-dou soukromí podnikatelé teoreticky mít oprávnění, prakticky však nebudou mít rov-noprávně postavení se státním a druž-stevním sektorem. Nejsou pro ně k díe-pozití prostoty nutné pro výkonování potřebných služeb či výrob. Nelzeu při-praveny nosé telefonní připojení a bez-telefonu se podnikat nedá. Průhledy bu-dou i o opeřováním potřebného mate-riálu a dopravami prostředky a s ce-lou řadou jiných věcí. Sám zivnotenský zákon pak v sobě skrývá několik úsk-lik, které mohou podnikatelům později způsobit krušné chvíle. Lze jen doufat, že poslanci FS tyto nedostatky zákona při projednávání v parlamentu odstra-ní.

• DFN PŮJČKA. Právě v této době vy-čleňte předci páry a hledají mladých re-čiv, a tak je i, duben od roku 1958 sla-ven jako Den placiva. Po nucené odmě-řenoleté letos činnost Nezabíhání sdruž-ě obnovení přírody Tis, které se vrací ra-ke k tradici placiva slátku. (č)

BRAMBOROVÉ POCHOUTKY

BRAMBORY „TROJBARVNÉ“. 6 vajec, brambor, 3 vejce, 5 dkg sýra, 3 lžičce steril. hrášku, máslo, 1/2 šálku mléka, strouhačka, sůl, petrželka (je-li).

Postup: Ohnivzdornou misku vymažeme tukem a vyložíme plátky brambor (osolíme je). Potom posypeme sekanými vejci (vařené na tvrdo), strouhaným sýrem, hráškem a petrželkou. Na povrchu je další vrstva bramborových plátků. Dáme zapéct a po chvíli zalijeme mlékem s vejcem. Pečeme do růžova.

BRAMBOROVÉ BOBKY. 1 kg brambor, 50 g hladké mouky, 2 rohlíky, 1 vejce, sůl, pepř, olej.

Postup: Surové čisté brambory nastrouháme. Přidáme nakrájené a osmažené rohlíky, rozšleháme vejce, osolíme, opepříme, a vše dobře zpracujeme. Lžiči klademe menší bobky na horký olej a usmažíme. Podáváme teplé se zeleninovým salátem.

BRAMBORY OD „BÁBKY“. 1 kg brambor, 1 cibule, 1 lžička majoránky, 2 stroužky česneku, špetka libečku, špetka máty peprné, sůl, mletý pepř, 1 lžičce hladké mouky, 2 lžičce sádla (olej).

Postup: Čisté brambory nakrájíme na větší kousky. Na olej osmažíme usekanou cibuli, přidáme brambory, osolíme, podlijeme teplou vodou a dusíme téměř doměkka. Z mouky, sádla si uděláme světlou jíšku, do ní přidáme utřený česnek, libeček, mátu, pepř a majoránku. Povaříme, vlijeme na brambory a dusíme asi tak 5—7 minut. Lze použít jako samostatný pokrm, nebo jako přílohu k vařeným masům.

KARBANÁTKY BEZ MASA. 200 g brambor, 3 žemle, 1 šálek mléka, 1 cibule, 2 vejce, majoránka, 1 bílek, 4 lžičce strouhanky, 1/2 kostky ztuženého tuku, sůl.

Postup: Brambory uvaříme ve slané vodě do měkka (oloupané). Stejně, a necháme chvíli stát. Potom brambory rozmáčkáme válečkem, přidáme v mléce naimočené a vymačkané žemle, osmaženou cibuli (usekanou), majoránku a vejce. Zpracujeme v těsto. Tvoříme menší karbanátky, omotáme je v bílku a ve strouhance. Smažíme po obou stranách. Jako přílohu dáme salát.

ZBOŽÍ PRO TUZEK

minulých dnech proběhla v Praze kontraktční výstava zahraničních firem, z jejichž nabídky si vybíral československé prodejny Tuzexu. Na výstavě předvedli výrobci vše, co patří do šatníku a prádelníku, včetně záclon a potahových látek, pro sezónu podzim zima 1989/91. Dva tisíce dvě stě nejnovějších modelů (tento výběr probíhá vždy dvakrát ročně), dodalo na výstavu 85 zahraničních firem. Jen z malé části bylo předvedeno zboží tuzexské (18 ze firem bylo zastoupeno 250 modely). Byly to výrobky určené pro vývoz, anebo šité z dovezených látek speciálně pro prodejny Tuzexu. Ing. I. Passrová, zástupkyně firmy Tuzex, znovu zdůraznila, že pro zákazníky je nákup v prodejních Tuzexu cenově o 15—25% výhodnější, než když si totéž zboží koupí na západoněmeckém nebo rakouském trhu. Vystavené modely opravdu odpovídaly zboží nabízenému na zahraničních trzích. Novotyňským problémem však zůstává kulturní prodej v tuzexových prodejnách, zaviněná stísněnou prodejní plochou a mnohdy i neodpovídajícím vystrojením a chováním prodávček k zákazníkům.

„Dlouho jsem vám to zamířoval, ale je to pravda. Jedna plus jedna jsou dvě!“

ZÁPADONĚMEČTÍ AUTOMOBILISTE, pokud nejezdí ve vozích domácí výroby, usedají nejraději za volant italských automobilů. Alfa Romeo, Fiat Tipo a Ferrari F40 jsou podle anket, na kterou odpovědělo 115 000 čtenářů SRN nejoblíbenějšími zahraničními vozy. „Sto čtyřladesátka“ předčila ve své kategorii Saab 9000, Peugeot 605 i Volvo 760, zatímco Fiat Tipo se dostal před Renault 17, Hondu Civic, Mazdu 323, Volvo 440 a Toyotu Corollu. Model Tipo byl vyhlášen za nejlepší vůz roku 1989 a od ledna loňského roku se prodalo už 700 000 těchto vozů, z toho 45 000 v NSR.

Pozor, křižovatka!

V Itálii se jmenuje „securvita“, v Československu bychom toto zařízení asi nazvali „bacha, brzdi!“. Od dubna jim bude vybaveno 50 000 milánských automobilů, jimž bude světele 1 zvukově signalizovat, že se blíží se svým vozidlem k jedné ze 42 městských křižovatek, které byly označeny za zvlášť nebezpečné a kde buď nejsou, anebo právě nejdoují semaforey. Pokud varovná neuposlechnou a přidají se k 16 000 zraněných či 115 mrtvým z loňského roku, chytrý aparát automaticky vyšle signál o dopravní nehodě.

DACHA! ZKUS BAZDIT...

Náušnice k zahození

V Japonsku přišly na trh náušnice nazvané „Hers Her“, které se jednoduše lepí na kůži. Teplota těla rozpouští zvláštní lepidlo, které si svůj účinek podrží asi týden. Přestože tyto ozdoby ženské hlavy přijdou na méně než 1,50 západoněmecké marky, nezmenšuje to jejich prodejní úspěch. Hers Her začínají být slávním i tím, že jsou ze skla a na výběr je 25 barev! .. **1 S UŠIMA...**

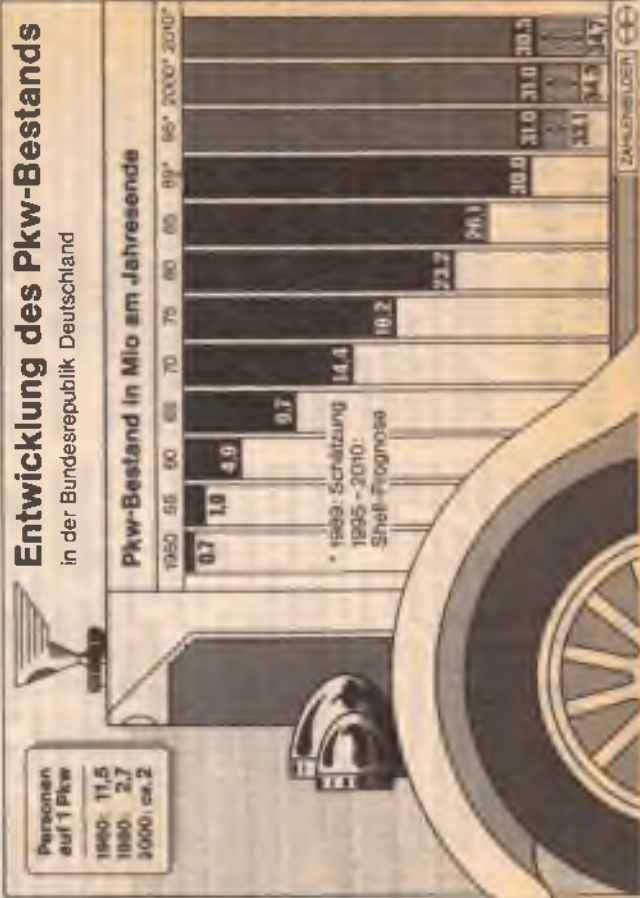

Rückstand der DDR-Industrie

Produktion der DDR im Vergleich zu BR Deutschland (1988)

Entwicklung des Pkw-Bestands

in der Bundesrepublik Deutschland

Americká misionářka v Praze

V sobotu večer se konalo velké shromáždění ve Sjezdovém sále Paláce kultury, kázala a za nemocné se modlila americká misionářka Mary-Alice Isleib, která přijela na pozvání Svobodné Křesťovské církve Voda života.

Sjezdový sál byl plně obsazen a stovky lidí sledovaly průběh shromáždění v předstíhání na televizních obrazovkách. Setkání bylo zahájeno písněmi a přítomně přivítal pastýř sboru Alexandr Flek, který také americkou misionářku bravurně překládal. Ve svém kázání M. A. Isleib zdůraznila potřebu přijetí evangelia a Ježíše Krista pro každého člověka, nutnost znovuzrození a odpuštění hříchů. Celé kázání bylo neseno biblickým poselstvím o lásce Boží k lidem a o záchraně v Ježíši Kristu. M. A. Isleib několikrát zdůraznila, že to není ona, kdo uzdravuje, ale jediná milost Boží a Ježíš Kristus skrze Ducha svatého. Ona je pouze poslem této radostné zprávy. Stovky lidí vyjádřily svou touhu poznat Pána Ježíše Krista. Poté se modlila za přítomné nemocné, zejména za hosty z Jedličkova ústavu pro postižené. Na závěr shromáždění byly všem účastníkům rozdány vkusné traktáty vysvětlující biblickou cestu ke spasení.

Mary-Alice Isleib slouží Bohu od svých sedmácti let. Vystudovala americkou biblickou školu K. E. Hagina a sloužila misijně v mnoha zemích po celém světě. Je svobodná a nyní žije už tři roky ve švédské Uppsale, kde slouží v místním sboru Slovo života a vyučuje na stejnojmenné biblické škole, která patří mezi největší svého druhu v Evropě.

100 bis 300 Mark, das Ablagern eines Autoreifens 150 bis 400 Mark und das unzulässige Wegkippen von Gartenabfällen 60 Mark.

Václav Havel: Am Anfang war das Wort. Texte des tschechischen Autors und derzeitigen Staatspräsidenten aus den Jahren 1969 — 1990. 16 DM. Roholt Taschenbuchverlag.

Wer eine Zigaretzenschachtel wegwirft, muß 20 Mark zahlen

BONN, 6. April (AP). Wer eine Zigaretten-schachtel wegwirft, muß damit rechnen, mit einem Bußgeld von 20 Mark bestraft zu werden. Darauf hat das Bundesumweltministerium am Freitag in Bonn hingewiesen. Nach dem Bußgeldkatalog des Abfallgesetzes kostet das Wegwerfen einer Blechdose 40 Mark, das Ablagern von Sperrmüll außerhalb von Müllplätzen

Zůstane SEMTEX výbušninou teroristů?

Na vrátnici „dynamitky“ jsme museli zanechat zápalky a zapalovače, ale jinak nám nikdo ve vstupu do objektu nebránil. Nebyli jsme ani první novináři, kteří mohli po výbušnině Semtex pátrat přímo u výrobce v Semtině u Pardubic. Ochota zdejších lidí byla až překvapivá. Odpověď na otázku — proč — jsme pochopili záhy...

Tak zde se plastická trhavina, o níž s hrůzou mluví celý svět, narodila. Jsme na pracovišti Výzkumného ústavu průmyslové chemie v areálu Východočeských chemických závodů Syntesla hosty předních odborníků Ing. Petra Mošťáka, CSc., a Ing. Pavla Vávry, CSc. Chybí tu však ten třetí, který má Semtex „na svědomí“, jeho autor.

Zrod Semtexu patří do přelomu padesátých a šedesátých let. Po úspěšných výzkumných pracích vzniká první česká plastická trhavina. Je určena k použití pro ženění vojska proto se zpočátku dodává v cítilách po dvou a půl kilogramech. Černá, tuhá těstovitá hmota připomíná modelínu. V ruce se dá stejně snadno tvarovat, což je největší její předností. Autor Ing. Stanislav Brebera, CSc. (dnes už důchodce), může být spokojen. Se svým týmem odvedl prvotní práci.

Výhod nového výrobku chce využít i civilní sektor, proto se brzy připravuje Semtex H v menším balení a ve výrazných pastelových barvách. Střelníci v lomech oceňují, jak jednoduše lze se Semtexem nakládat. Slouží totiž jako počinová trhavina, která má za úkol odstartovat hlavní nálož, ale stejně dobře se uplatní při tzv. druhotných odstřelech. Snadno např. odstraní vyvrácený strom z cesty, balvan nebo jinou překážku. Je to praktická, hygienická, ihned po užití neškodná trhavina, v níž jsou harmonicky skloubeny všechny požadavky, které uživatel může mít.

Jaký div, že Semtex H (vyrábí se ještě Semtex A s jiným poměrem výbušných složek) neunikl pozornosti teroristů. Přesně takového spojení tyto šířitelé smrti a hrůzy potřebují. A zvláště jim padne do noty další vlastnost plastické trhaviny. Běžný-

mi detekčními přístroji totiž není zjistitelná, proto se snadno i přes kontroly dostane na místo určení — do letadla, stejně jako do sítěžená budovy nebo automobilu. Stačí pak jen nálož odpálit.

Československý výrobce Semtex H byl zneužit k řadě teroristických útoků, při nichž zahynuly stovky osob. Větším množstvím trhaviny například dodnes disponuje Irská republikánská armáda. Nemůže být pochyb, že do rukou teroristů se dostala přes prostředníka. Jistě zde sehrála neblahou roli Libye, ale v podezření jsou i některé další arabské státy. Bývalý komunistický režim totiž bez špetky svědomí a odpovědnosti zásoboval své spřátelené odběratele a nebylo mu proti mysli, když výbušnina ze Semtina destabilizovala situaci v kapitalistických zemích.

Až do loňska se naše vláda totiž mohla od špinavé záležitosti distancovat. Nic nevěděla a nechtěla vědět, obchod se Semtexem patřil k utajovaným skutečnostem. Navíc nikdo nemohl se stoprocentní určitostí prokázat, že k explozi byl použito právě čs. plastické výbuštiny. Výrobky podobných vlastností nejsou naší specialitou. Do nepovolaných rukou se dostávají i trhaviny ze Spojených států (značení C 4) i Velké Británie (PE-2). Jenže jsme to byli my, kdo byl ochoten zavřít jedno či obě oči, když šlo o vyšší politické zájmy, nejen o obchod.

Čiše trpělivosti svobodného světa však přetekla před dvěma lety, kdy se krátce po startu zřítilo u skotské vesnice Lockerbee plně obsazené letadlo, na jehož palubě došlo k výbuchu. Za pravděpodobnou příčinu exploze byl označen Semtex, přestože ani britští ani naši odborníci, kteří byli na místo nešťastí povoláni, podezření nemohli potvrdit. Zřejmě se to již nikdy nepodaří.

Tragedie však dala podnět k těsné spolupráci expertů z mnoha států.

Jejich společným úsilím je zamezit dalšímu zneužívání plastických trhavin. Semtex obsahuje výbušnou složku a plastické pojivo. Výrobce však do směsi přidá látku, kterou snadno kontrolní přístroje na letišcích zjistí. Sebelepší úkryt pak nebude nic platný.

Důležitý krok již republika učinila vloni, kdy vyhláškou ministra zahraničního obchodu č. 47 z 5. dubna 1989 zakázala vývoz plastických trhavin. Naši odborníci se také účastní všech mezinárodních iniciativ, jež vedou k odstranění rizik. Především ti, kteří mají se Semtexem něco společného, dávají najevo, jak se jim zneužití jejich výrobku proti lidem přičítá. Rádi vyjdou vstříc i novinářům.

Přestane být Semtex oblíbenou výbušninou teroristů? Věřme, že Československo již nikdy nebude obchodovat se smrtí, ale že k mezinárodnímu obchodu bude přispívat jen vynikajícím, ale i bezpečným zbožím.

Eine geschlossene Gesellschaft

LONDON, 8. April (dpa). Großbritannien Reich werden immer reicher. Allein 1989 vergrößerten die 200 reichsten Personen auf der Britischen Insel ihr Vermögen um 30 Milliarden auf rund 144 Milliarden Mark. Wie aus einer Aufstellung der „Sunday Times“ hervorgeht, besitzen die 200 Superreichen (0,004 Prozent der Gesamtbevölkerung) damit 9,4 Prozent des Bruttoinlandsprodukts.

Nach der Aufstellung liegt Queen Elizabeth mit 20 Milliarden Mark unverändert an der Spitze. Innerhalb eines Jahres vergrößerte sich ihr Vermögen auf Grund der Wertsteigerung ihrer Kunstschätze und ihres Aktienbesitzes um 28 Prozent. Die Queen rangiert damit an vierter Stelle in der Welt, hinter dem Sultan von Brunei (46,5 Milliarden Mark), König Fahd von Saudi-Arabien (33,5 Milliarden Mark) und der US-amerikanischen Mars-Familie (23 Milliarden Mark).

Die Vermögensaufstellung zeigt, daß auch elf Jahre Thatcher-Regierung nur wenig Neureiche unter die Spitzengruppe der 200 gebracht hat. Alter Wohlstand und alter Adel dominieren weiter auf der Insel: 104 der 200 Superreichen haben ihr Vermögen geerbt, 54 sind Aristokraten, und 35 wurden in der „feinsten“ Privatschule Eton erzogen. Wie sehr sich in der Spitze der Reichtum ansammelt, zeigt folgender Jahresvergleich: Während 1989 noch ein Vermögen von „nur“ 90 Millionen Mark erforderlich war, um zu den 200 Reichsten zu gehören, liegt die Schwelle nun bei 150 Millionen Mark.

„Malus“ für DDR-Abitur

HANNOVER, 6. April (dpa). Im Länderstreit um die Anerkennung des DDR-Abiturs in der Bundesrepublik favorisiert Niedersachsen die sogenannte „Malus“-Lösung. Dabei sollen die tendenziell besseren Noten von DDR-Abiturienten durch einen Abschlag an das bundesdeutsche Niveau angeglichen werden. Der niedersächsische Wissenschaftsminister Johann-Tönjes Cassens (CDU) drang am Freitag in Hannover auf eine schnelle länder einheitliche Regelung, damit sich die Studentenströme nicht auf wenige Bundesländer konzentrierten.

Bisher erkennen Bayern, Rheinland-Pfalz und Niedersachsen das DDR-Abitur nicht an. Eine außerordentliche Kultusministerkonferenz am 10. Mai wird sich mit dem Thema beschäftigen.

DDR-Häftling à 95 847 Mark

BONN, 8. April (Reuter). Von 1964 bis November 1989 hat die Bundesregierung laut DDR-Rechtsanwalt Wolfgang Vogel über 33 000 Häftlinge aus der DDR freigekauft. Vogel sagte in einem am Wochenende veröffentlichten Interview des Nachrichtenmagazins „Der Spiegel“, der Freikauf sei nicht mit D-Mark, sondern mit Warengutscheinen bezahlt worden. Auf westlicher Seite wurden die Freikäufe laut Vogel über das Diakonische Werk in Stuttgart, auf DDR-Seite vom früheren Staatssekretär im Außenhandelsministerium, Alexander Schalck-Golodkowski, abgewickelt.

Bis 1977 habe die DDR die Summe individuell nach dem Strafmaß des jeweiligen Freikaufkandidaten berechnet. „Für Hochbestrafte, für Lebenslängliche wurde mehr berechnet“, sagte Vogel. 1977 sei dann auf Bonner Druck eine Pauschale von 95 847 Mark pro Häftling vereinbart worden. Für den Gegenwert habe Schalck für die DDR dringend benötigte Güter wie Erdöl, Industriediamanten, Kupfer oder Konsumgüter eingekauft. Versorgungsengpässe etwa zu Weihnachten seien auf diese Weise beseitigt worden. Die erste Gutschrift 1964 sei für Apfelsinen verwendet worden, sagte Vogel.

Friedensinitiative der CSFR

PRAG, 6. April (dpa). Die Tschechoslowakei setzt sich für eine schrittweise Abschaffung der Militärblöcke ein und schlägt als ersten Schritt dazu die Gründung einer europäischen Sicherheitskommission vor. In einem entsprechenden Memorandum, das Außenminister Jiri Dienstbier am Freitag allen in Prag akkreditierten Botschaftern der Unterzeichnerstaaten der Helsinki-Schlussakte übergab, sind die tschechoslowakischen Vorstellungen detailliert dargestellt.

Die zu gründende Sicherheitskommission soll sich nach den Prager Vorschlägen in eine übergeordnete politische und eine untergeordnete militärische gliedern. Die neue, übernationale Institution soll regelmäßig zusammentreten und die Aufgabe haben, Fragen der Abrüstung und strittige Grenz- und Nationalitätsfragen zu behandeln. In der ersten Phase würden beide Militärblöcke, NATO und Warschauer Pakt, weiter bestehen und sich als gemeinsamer Garant der europäischen Sicherheitskommission verhalten.

Markthancen suchen und von dieser großen europäischen Öffnung profitieren. Man wird uns in Osteuropa sehen.

Man sucht und nutzt eure Chance. Wenn ein Hotel angeboten wird, kauft es. Özal sagte, sein Land werde sich am Aufbau Osteuropas „beteiligen, unsere

ermuntert, in die DDR zu gehen und dort beim Wiederaufbau zu helfen. In der Bonner Tageszeitung „Die Welt“ appellierte Özal vor allem an die Gewerbetreibenden unter ihnen: „Geht in den Osten, laßt

Özal: Geht in die DDR
BONN, 8. April (AP). Der türkische Staatspräsident Turgut Özal hat seine in der Bundesrepublik lebenden Landsleute

OHROŽENÍ PAMÁTKOVÉHO FONDU

Na otázku „Kde vidíte hlavní kořeny neustálé situace v oblasti péče o památky?“ odpovídá akad malif doc. Karel Střetivý. Je to otázka velmi složitá, ale pokusím se postihnout alespoň základní důvody. Ohrožení památkového fondu v dnešním masovém rozsahu vychází především z politické situace před listopadem 1989. V zájmu komunistického internacionalismu bylo zájmemně potlačováno národní vědomí a historické souvislosti, které národní hrdost podporují. Dále vycházelo z nekompetentního direktivního řízení o lasti památkové péče ministerstvem kultury a Státním ústavem památkové péče a ochrany přírody (ÚPPOP) bez ohledu na potřeby práce a reálnou situaci v terénu. Těživě finanční situace společnosti, nekulturní politika KSČ a nekompetentní rozhodování centrálních orgánů (MK a ÚPPOP) podle formálních prognóz rozvoje a projektu přestavby památkové péče od stolu vedlo až k seostně množství památek, o které mluvili ještě v minulém roce ministr Kymlička.

Zásadně byl nedocenen význam kulturního dědictví pro eitové obohacení a kultivování našeho národa. V ekonomické síře znamenala tento přístup obrovské finanční ztráty jak v reálné hodnotě ztracených památek a přímě z cestovního ruchu, tak ve ztrátě prestiže kulturního státu. Ani nedměrná zahraniční výstavní činnost, které z nás měla selmout celch zaoctalé země prezentováním slavné minulosti kulturního národa, naši reputaci příliš neprospěla. Tak vzácné exponáty, jako česká gotika z období krásného sloha, jejichž fyzickou podstatu ohrožují i sebestmenší změny, k-

matécké změny, žádná světová instituce dnes nepřijímá... ani z budovy do budovy. To nemluvíme např. o beno-seji F. Brueghela, zapůjčené NG do Japonska, o Kramářově sbírce, která v době symposia Pucta dr. Kramářovi bude v Barceloně, o souboru 31 expotátů z expozice NG Ivoikem 95 dětí, potádané v Bologni, nebo obrazu Abrahama a Izák od A. v. Dycka, kte-ry má tři a půl měsíce koncem roku putovat po třech japonských městech. Žádné argumenty tuto výstavu nepo-liku neospravedlní, neboť se tím vždy obrozňuje stav čs. sbírkového fondu. V současné době je sestavován seznam vzácných exponátů, které nesmějí opustit výstavní prostory.

Zcela zásadní ohrožení existence uměleckých děl však přinášelo „kulturní“ politika státních orgánů (mi-nisterstva kultury, Artia, Articentrum) v podobě vývozu starožitností, výpro-jeje klášterních knihoven a děl z de-positářů významných galerií i sou-krumných sbírek, dražených a posle-zištěj. Projekt aukce firmy Christie's mávoztí upozornit na širší souvislosti: vývoz několika tisíc vzácných ikon ze SSSR, nebo nezávazná odhadlá obd-oba, že se jednalo o projekt sociále- tických států v rámci RVHP na „zhod- nocení kulturního dědictví“. Nicméně obrození kulturního fondu je dnes stejné, neboť neexistují žádná reálná opatření, znemožňující vývoz zakou- pených starožitností do zahraničí k restaurování. Nové vedení ministerstva kultury jsme seznámili s aktuálními problémy kový fond pramení z nekvalifikované nadej, že noví lidé pochopí závaž- restaurátorské dílenské práce — bez osobní zodpovědnosti. Také, laboratoré různí

Gleichzeitig meinte Ligatschow, die Vorgänge in Osteuropa seien „historisch gesehen nur ein vorübergehender Rückzug des Sozialismus“. Die kommunistische Idee werde die Oberhand gewinnen. Ligatschow sprach sich für die Entwicklung der „friedlichen Koexistenz“ aus, „aber nicht auf Kosten einer Schrumpfung des Sozialismus und einer Stärkung des Kapitalismus“. In der Gesellschaft und in der Kommunistischen Partei der Sowjetunion sind nach Ansicht Ligatschows „gegen den Sozialismus gewandte Kräfte“ tätig. Die Gefahr liege darin, „daß wir eine Schwä-

Unie výtvarných umělců o osud zbytku našeho památkového fondu. Jaké rozčarování po intenzivním patnácti-měsíčním boji s odborem památkové péče ministerstva kultury! Došlo sice k výměně několika jedinců, avšak přišli do takřka nezměněného aparátu. Jsme informováni, že ministerstvo nebude kulturu řídit, ale pouze organizačně zajišťovat.

V péči o památky, stejně jako v péči o zajištění podmínek pro tvůrčí umělec, tato pasivní politika ovšem nestačí. Kultura je třeba chránit pomocí legislativních opatření, která umožní všem vytvořit prostor nezavíratelný na ekonomických tržních vztazích. Legislativa ministerstva kultury údajně nemá možnost ovlivnit změny tak důležitých norem, jako je živnotenský zákon, autorský zákon či zákon o sociálním zabezpečení umělců a o nebytových prostorech — ateleřech, a to přesto, že detailně zformulované návrhy do Unie výtvarníků umělců několikrát obdržela. Nám je tato možnost také odčerpána, „nový“ aparát ministerstva tento požadavek Unie opět ignoruje, a zákony dostáváme do ruky od poslanců těsně před projednáváním ve FS. Domníváme se, že se jedná o celý soubor zákonů, které musejí být navzájem provázány v novém zákonu o kultuře, a které hlavně musejí vztahat ke spolupráci odborníků a právníky soudácně. Je nezbytné zásadní prosazování odcho- du všech pracovníků, kteří nejsou odhodláni na větší a mají na svědomí přechodní kroky, plní své funkce formálně a stále prosazují své staré praktiky. Centrální řízení památkové péče, orientované na skutečnou péči a ochranu, je podmínkou, že nezapomínáme poslední zbytek fondu uměleckých děl, který jsme ještě od roku 1945 navy-

chung und Auflockerung der Partei zugelassen haben“. Die in der „Demokratischen Plattform“ vereinten Reformer wollten „die KPdSU in eine parlamentarische Partei mit Fraktionen umbilden“, meinte Ligatschow. „Das ist Revisionismus reinsten Wassers“, fügte er hinzu. Das Politbüromitglied sprach sich offen gegen Reformen aus, die in den letzten Wochen verabschiedet wurden, so gegen die Abschaffung des Machtmonopols der KP und gegen erste Schritte zu einer teilweisen Privatisierung der Landwirtschaft.

Ligatschow schlägt Alarm

Säuberung der KPdSU von „Revisionisten“ gefordert

MOSKAU, 8. April (dpa). Der als Gegenspieler des sowjetischen Präsidenten Michail Gorbatschow geltende Jegor Ligatschow hat ein konservatives Gegenprogramm vorgelegt. Ungewöhnlich scharf verlangt das Politbüromitglied in einem Interview der Sonntagsausgabe der Zeitung „Selskaja Schisn“ eine „Säuberung der Partei von Revisionisten, Nationalisten und Sozialdemokraten“.

Zpráva o Nanthala Rallye 90

KDYŽ výprava našich vodáků odjížděla do Severní Karoliny na závody Nanthala Rallye '90, slibovali bratři Petr a Pavel Kolínští, že se ještě před návratem ozvou. Svěmu slibu došli a s našeho televizního vy-paďi začli popsaný list s čerstvými informacemi. Zde jsou: První souboj — slalom — se konal na řece Plénetního slunce, která protéká územím indiánské kmeny Cheenke a nestoupilo k ní vždy 40 vo-ádek. Na dvojnásobném katamaranu skončili naši v dvo- kých petejich členech, na čtyřnásobném nafukovacím člunu (raft) davoněmci, v kategorii kajak třídněmci. Orienta- ní závod se pak jel na řece Chitonga a spůlival ve vyle- dávání a sakresintantí upřesňují boji — kontrola dn slepé mapy Omicrián. 20. Nejlepšími klanim byl vodčský trioton, jehož součástí byla žena na kole horský terémem (11 a kilometrů), překonali běh (8 km) a 12,8 km dlouhý sjezd řeky Nanthala na šestimístním člunu (21. místo). Ve dru-

hém slalomovém závodě větší obtížnosti skončili naši tak- to 27. kajak 28. katamaran, 23. šestimístní raft. Poslední disciplínou byl sjezd na šestimístním člunu: 14. Celkové pořadí pak vypadalo následovně: 1. Gorký (SSSR) 98 bodů, 2. Amazonky (USA) 103, 3. Nový Záland 107, 4. Kalifornie (USA) 112, 5. Itálie (USA) 123, 6. Kostar- níka 170, 7. 22. Československo 264. Ze 48 klasifikovaných týmů Lylo 21 profesionálních, které se zabývají kameremim rallingem a tráví, na vodě 120-170 dnů v roce. Mezi ama- českými družstvy se naši omisili jako desátí. Stráhoými vodčrky však závody nekončily, ale pokrač- vály každé oddílně a večer množstvím besed a setká- ní kde se diskutovalo o demokratických procesech ve východní Evropě, životním prostředí, čistotě a zachráně- ní ohrožených řek. Mluvil se samozřejmě hlavně o rallingu, slalom jine i jako o placené turistické službě, předvábějí se oará výstroj a výzbroj, ale nezapomínalo se ani na kul- turu. Zvěřárka a družba Nanthala Rallye 90 jasně ukázala, že domluva mezi příslušnými různými národy a různých ú- zky je v případě společných zájmů velice jednoduchá.

Zvedli prezidenta z lůžka

Protrpěli jsme se k dvojjazyčnému názvu našeho státu

(nel + mat): Zpravodaj by si měl zachovat objektivitu... Jenže jsou situace, kdy si musí vybrat buď úsměv, nebo slzy, nebo ironii. A tak jsme si říkali, že se přidržíme toho třetího a toto zpravodajství ze včerejšího jednání Federálního shromáždění nazveme „At žije Československá socialistická republika.“

30.3.90

Drtivá většina našich členů již jistě sledovala včerejší jednání v televizi nebo v rozhlasu. Nemá tedy cenu popisovat, co se dělo. Dělo se toho tolik, že při odpůdných přestávce v průběhu dohodovacího řízení poté, co poslanci Sněmovny národů ve Slovenské republice o čtyři hlasy neschválili návrh ústavního zákona předložený skupinou poslanců, aby se náš stát nazýval Československá federativní republika, přijel do parlamentu prezident republiky pan Václav Havel. Vstal z nemocničního lůžka...

Nicméně zrokapituluje včerejší jednání. Z návrhů, o nichž jsme informovali ve včerejších novinách, zůstaly na stole dva — prezidentský návrh z 15. března na název Republika česko-slovenská a iniciativní návrh skupiny poslanců Československá federativní republika. Federální vláda svůj návrh stáhla (šlo o název Československá republika) a stážen byl i návrh na Federaci České a Slovenské republiky.

V diskusi vystupovali poslanci jeden za druhým a s uplývajícími časem bylo čím dál tím zřejmější, že návrzy se neobjevily. Slovenští i čeští poslanci argumentovali většinou funkcí, celkem i objektivně, ale k něčemu to nevedlo. Nemí tedy divu, že místopředseda Federálního vlády J. Hromádka připomněl poslancům způsob volby papeže: Ještěže není možné dospět ke shodě, konkrétně na den přechodu, ovšem někdo nemůže ven, kardinálové jsou drženi v ochlebu, ať udě, aby zpytávali svědomí.

Během jednání přestávky se opět sešly poslanecké kluby a krátce po patnácté hodině nechal předseda J. Z. Jiřínský hlasovat. Nejprve o návrhu Republika česko-slovenská. Vysvětlíme ještě jednu věc: jelikož jde o ústavní zákon, musí se pro něj vyslovit třipětitina většina všech poslanců SN, třipětitina většina všech poslanců SN zvolených v České a třipětitina většina všech poslanců SN zvolených ve Slovenské republice. Tento návrh odsouhlasili potřebnou většinou pouze poslanci Sněmovny národů, reprezentující Slovenskou republiku. Hlasovalo se dále o pozměňovacím návrhu, který předložil poslanec Strany slobody a Demokratické strany Česko-slovenské federativní republiky. I tento návrh získal potřebný počet hlasů pouze mezi slovenskými poslanci Sněmovny národů.

Poslední hlasování proběhlo o návrhu Československá federativní republika. Schválila jej Sněmovna lidu i poslanci z českých zemí ve Sněmovně národů. Ze slovenských poslanců SN hlasovalo pro 41 poslanců.

K nové podobě názvu státu tedy chyběly čtyři hlasy!

JEDNÁNÍ V KLUBECH

Vzhledem k výsledkům hlasování se o přestávce sešli představitelé poslaneckých klubů, aby každé z obou sněmoven navrhl desetičlennou skupinu pro dohodovací řízení. Po skončení pauzy seznámil místopředseda FS Z. Jiřínský přítomní s návrhem na složení společného výboru pro dohodovací řízení. Uvedl, že ve Sněmovně lidu byla respektována hleďiska politického zastoupení stran, ve Sněmovně národů pak navíc princip národnostní rovnosti. Poslanec schválil složení 20členného výboru, který se okamžitě sešel při přerušném jednání pléna na FS. Právě v této době se do budovy FS dostavil prezident republiky V. Havel. Jednal krátce s předsedou FS A. Dubčekem a s dohodovací skupinou a přibližně v 17.15 hod. budovu parlamentu opustil.

K SITUACI V LITVĚ

Výzvu poslancům Nejvyššího sovětu SSSR a parlamentu Litvy podepsali včera poslanci Federálního shromáždění. Vyzyvají oba zákonodárny sbory, aby se

co nejrozhodněji zasadily o řešení situace v Litvě výhradně mírovými prostředky zejména jednáním v konstruktivním ovzduší, bez hrozby a použití síly. Má-li mít toto jednání úspěch — právi se ve výzvě — mělo by být založeno na respektování oprávněného úsilí Litvy získat plnou nezávislost, včetně obnovy její státnosti. Každý jiný přístup by vážně poškodil celoevropský demokratický proces. Poslanci FS vyjádřili důvěru v politickou rozvahu a odpovědnost všech zúčastněných stran. Ujistili zároveň poslance obou zákonodárných sborů, že jsou připraveni k veškeré sničinnosti, která by přispěla k řešení krize.

CO SE DEJE V LEOPOLDOVĚ

Místopředseda SL J. Langos (bezpartijní) poté interpeleoval předsedu federální vlády a předsedu slovenské vlády v souvislosti s pondělním rozhodnutím tu na téma inkulturační a evangelizační vlády ČSSR o zásahu proti věřícím v Leopoldově. Požádal, aby vláda SR vyšetřila, jak se vyvíjí situace ve věznici od prosince loňského roku, jaká opatření byla učiněna pro normalizaci stavu a proč bylo až nyní rozhodnuto o jeho krajním řešení. Požádal předsedu slovenské vlády, aby o výsledku vyšetřování informoval parlament.

KONEČNĚ ROZHODNUTÍ

Bohodovaci řízení se značně protáhlo — k závěrečnému jednání se poslanci sešli večer v půl deváté. Jménem dohodovacího výboru vystoupil posl. M. Zeman. Tlumobil doporučení výboru [které mělo i podporu pana prezidenta], aby každý národ vyjádřil název státu tak, jak to odpovídá jeho jazyku. Český tedy Československá federativní republika, slovenský Česko slovenská federativní republika. Oba názvy státu jsou rovnocenné a způsob užívání názvu státu upraví zákon FS o užívání názvu státu a státních symbolů.

Jelikož Sněmovna lidu již nový název státu schválila, a hlasovali pouze poslanci Sněmovny národů — vzhledem k zá-kazu majoritace přirozeně oddělené — poslanci za Českou a poslanci za Slovenskou republiku. Slovenští poslanci schválili návrh většinou 59 hlasy, poslanci z Čech a Moravy 45 hlasy, což byla přesně ona potřebná třipětitinová většina. Parlament měl podle schváleného programu projednat ještě ústavní návrh zákona o státním znaku a státních symbolech, ovšem vzhledem k určitým nejasnostem bylo jeho projednání odloženo na příští společnou schůzi sněmoven, která se má podle plánu sejít ve dnech 18. až 20. dubna.

ZE ZASEDÁNÍ PŘEDSEDNICTVA FS

Předsednictvo FS vyhlásilo podle článku 45. odst. 3 ústavního zákona o čs. federaci zákon o státním rozpočtu čs. federace na rok 1990, zákon o sdružování občanů, zákon o právu shromáždovacím, zákon o právu petičním, zákon o některých opatřeních v oblasti hromadných informací prostředků, zákon, kterým se mění a doplňuje občanský zákon, zákon, kterým se mění předpisy o nabytí a pozbytí čs. státního občanství, zákon, kterým se mění a doplňuje zákon č. 35/1965 Sb. (autorský zákon), zákon, kterým se mění a doplňuje zákon č. 47/1956 Sb. (letecký zákon), ve znění zákona č. 40/1964 Sb. a zákona č. 43/1976 Sb. a ústavní zákon o změně názvu ČSSR.

JÉ TO SHŮTNÁ HISTÓRIE...

JÉ TO SHŮTNÁ NI-STO-RIE...
HOLÉ TOHO ŽE SE V KONTRASTNĚ
HLEBA VYPRÁVUJÍ ANGLONÁŠKOVÍ,
O RUSU ANI NEVYMLVĚ...

(ČR): Někteří lidé asch se věna ránn shromáždělo před budovou SNR v Bratislavě na protest proti rozhodnutí FS o názvu našeho státu. Objevil se zde i požadavek na vyhlášení samostatného slovenského státu. Na mílnku zpivali shromáždění Nad Tatrou se blýská a Hej Slováci. Večer pak se na náměstí SNP uskutečnil nepovolený mítink, který zorganizoval Hnutí za nezávislost Slovenska. Požadavek zúčastněných zněl: „uplatnit přirozená práva Slováků“, jak citoval mluvčí mílnku D. Krájer.

Před SNR předstoupil její předseda R. Schuster, který přečetl návrh prohlášení SNR a vlády SR. V prohlášení se mluví o Federální shromáždění na svém jednání 29. března 1990 přijelo zákon o názvu republiky, který vyvolal znepokojení a nesouhlas obyvatel na Slovensku. SNR a vláda neustále zaujímaly stanovisko k názvu republiky i federace. Na předminulé schůzi přijala SNR usnesení, v němž navrhl název společného státu Federace Česko-Slovensko. SNR a vláda vyslovují požitování nad tím, že FS nepřijalo toto usnesení, které vyjadřovalo vůli a přání občanů Slovenské republiky, jasně přeovědět, že název republiky vyjadřuje a předurčuje státní formu a způsob soužití dvou suverénních republik musí tuto skutečnost jednoznačně res-

Paris verbannt Geländewagen und Motorräder aus der Natur

PARIS, 5. April (dpa). Rasante Fahrten mit dem Geländewagen durch die hohen Dünen der Biskaya und Motorrad-Treffs in den Wäldern des Zentralmassivs werden bald der Vergangenheit angehören. Das französische Kabinett beschloß am Mittwoch, jeglichen Motorverkehr aus Naturgebieten zu verbannen.

„Alle Motorfahrzeuge, Motorräder, Allradwagen oder klassische Autos sollen auf die für den öffentlichen Verkehr zugelassenen Straßen und Wege beschränkt werden“, sagte Umwelt-Staatssekretär Brice Lalonde. „Der Zugang dieser Fahrzeuge zu Naturgebieten ist begleitet von Lärm und Störung der Anwohner und Fußgänger. Er schädigt die Dünen, Moore und Alpengebiete und gefährdet den Erhalt von Tier- und Pflanzenarten.“ Den Motorfans bleiben immerhin noch 800 000 Kilometer Straßen und 1,4 Millionen Kilometer Feldwege, um auch in Frankreich „aufdrehen“ zu können.

O.K.

Neonazistische Parteien zu Niedersachsenwahl zugelassen

sp HANNOVER, 5. April. Der niedersächsische Landeswahlausschuß hat am Donnerstag 21 Parteien anerkannt, die an der Landtagswahl am 13. Mai teilnehmen wollen. Neben den vier bisher im Parlament vertretenen Parteien sind es 16 rechtsgerichtete und eine linksgerichtete Partei, die Demokratischen Sozialisten (DS). Kein Antragsteller wurde zurückgewiesen.

Wie das Innenministerium mitteilte, wurde zwar geprüft, ob die Parteien über eine Satzung verfügen, nicht jedoch, ob die Satzung demokratischen Anforderungen genügt. Eine Minderheit im Landeswahlausschuß stimmte gegen die Zulassung mehrerer neonazistischer Parteien,

se slon mohou občerstvit v pesáží. Zlatě husu pouze ve stole, ale nabídka stojí za to: jeníči špiz i perkyll, káze na česneku, zadblávané drčky, staročeské slivotvoleské koláče, krenrole za 70 hal, či rakvický se slenčkou. Zapsíjí se pivom, pódává se slenčkou. Zapsíjí se i malinovice. Hosté se tu zkrátka mohou dobře a lacino najst a pro hotel je to dobrá reklama.

(pl): Podle gastronomického kalendáře se řídí kuchyň pražského hotelu Ambassador Zlatá husa. Ukazatelem díle něho jíz několik úspěšných akcí. V tednu to byly zvětinové boby, v únoru vepřové a v dubnu? Tento týden začaly dny staročeských jídel. Každý čtvrtek od 10 do 19 h nabízí tento prvotřídní hotel lidu v ceně nověm rozměří od 4 do 12 korun. Hosté

darunter der Freiheitlichen Deutschen Arbeiterpartei (FAP). Neben den „Republikanern“ wollen auch die beiden von ihnen abgespaltenen Gruppen „Bund der Deutschen Demokraten“ und „Demokratische Republikaner Deutschlands“ zur Landtagswahl antreten.

Slovenští občané nespokojeni 30.3.90

30.3.90 A.V. M...
obozar za nezavislost

Střelba v Leopoldově

(čtk): Po dlouhých dnech nepokojů se ve středu ve večerních hodinách podařilo zásahem ozbrojených složek ministerstva vnitra a životního prostředí, spravedlnosti a národní obrany zlikvidovat vzpouru vězňů v nápravně výchovném ústavu Leopoldově. U některých podrobnostech zásahu i skutečnostech, které mu předcházely, informoval novináře předseda vlády SR M. Čič a další členové tzv. krizového štábu. Pro nejbezpečnější vyšetření tohoto vyostřeného problému v Leopoldově byly připraveny dvě varianty. Do 17 hodin se snažili přesvědčováním a dalšími psychologickými postupy přimět vězně k tomu, aby je v klidu mohli přemístít do jiných nápravně výchovných ústavů. Reakcí na výzvy bylo zakládání rozsáhlých požárů v areálu ústavu. Proto byla nezbytná přikročit k boji muže proti muži. Kromě velení se akce zúčastnilo 62 příslušníků jednotek rychlého nasazení, tzv. červených barety, 350 příslušníků Šboru nápravně výchovy dalších 100 ze SNB více než 150 příslušníků výsadkového vojska a zabezpečovalo ji i na 1700 vojáků. Všichni nasazení si zasluhují uznání hlavně za míropládnou rozhodnost, rozumné a odpovědné jednání, díky kterým při takovém masovém zásahu nedošlo k vážnějšímu krveprobítí. Splnili tak beze zbytku velení k co nejméněmu přístupu. Pro případ zamezení ohrožení vězňů i členů zásahové skupiny výbuchem v budově byl předem celý zbudovaný systém paralyzován dusíkem a vypnutá elektřina v celém objektu. I tak však vězni zdemolovali prakticky celou budovu a předběžně likvidy se odhadují na několik desítek milionů korun. Po skončení této rozsáhlé operace byli všichni odsouzení rozvezeni do jednotlivých nápravně výchovných ústavů v SR, ale hlavně do NVÚ Kufřim v ČR. Podle sdělení ministerstva spravedlnosti SR bylo při potlačení vzpoury zraněno 29 odsouzených a jeden příslušník SNV. Při obsazování objektů byl nezlezen jeden mrtvý vězeň s vážnými zraněními která byla pravděpodobně způsobena pádem z hořící střešy. Podle předběžných závěrů lékařů smrt nastala asi čtyři hodiny před provedením zákroku.

Vězeňské drama v Leopoldově

Hořící hodury s lidmi v celách, zápalné láhve létající vzduchem, násilí vůči spoluvězňům. Takový obraz hrůzy zazil ve středu nápravně výchovný ústav v Leopoldově.

Co vězni požadovali? Amnestii pro všechny — tedy i pro 240 několikadecetibých vězňů, lidí odsouzené za brutální zločiny a další těžké zločince. Jak na včerejší tiskové konferenci v budově leopoldovského ministerstva vnitra uvedl náměstek ministra A. Šámel, začaly nepokoje v Leopoldově už 23. prosince 1989. Až po amnestii, kdy bylo propuštěno 652 odsouzených, se situace neuklidnila. Nejbojovnější skupina vězňů se 23. února zabarikádovávala v ubytovací části a začala okamžitě propuštění. V polovině března už vzpoura ovládala celý ústav. Vzburou vytláčili všechny příslušníky Šboru nápravně výchovy, zabrali zásobny potraviny na několik týdnů, množství léků a alkoholu. Zmocnili se také několika sudů s benzinem, naftou a dalšími hořlavými, do rukou jim padl též toluen, který vydatně fetovali. Militantní skupina dvou až tří set vězňů tyranizovala spoluvězně, ochotně vyjednávat. Vádrové vzpoury si pro sebe nechali celé veřejné kály, bedny pomerančů, léků a lékařských látek, přibližně 650-700 lidí trápili hladem.

Násilí a brutalita skončila až po zásahu 63 příslušníků útvaru rychlého nasazení, 350 příslušníků Šboru nápravně výchovy, k akci byli povoláni také 153 výsadkářů Čs. armády, 80 psodvů, 350 příslušníků vojsk ministerstva vnitra, 1000 pohraničů a 100 odborníků z Vysoké školy SNB. Z psychologických důvodů přijelo také šest obrněných transportérů a nad Leopoldově se při předběžném průzkumu střídalo několik helikoptér.

V první fázi se pokoušel velitel zásahu působit na vzbuzeňce výzvami. Apeloval na jejich rozum, cit, připomínal jim at myslí na svoje matky, ženy a děti. Tato válka nervů trvala od 9.30 do 17.30. Vádrové vzpoury na výzvy reagování zaplovaním dalších a dalších budov. Své umírněnější spoluvězně dokonce zamkli v jednom objektu a zapálili střechu. Asi

třistačlenná skupina zřejmě zřetovaných vězňů se pokoušela prorazit jednu z bran a uniknout do obcí kolem Leopoldova. Když veškeré výzvy byly marné, natáhl velitel zásahu A. Šámel zahájit druhou část akce — příslušníci útvaru rychlého nasazení se pustili do boje muž proti muži. Jak vývoj ukázal, přišlo toto rozhodnutí v pravý čas. Těsně poté, co „červené barety“ vysvobodily z hořícího objektu 150 uzamčených vězňů, zřítla se střecha. Potyčka s nejbojovnější skupinou odsouzených se neobešla bez použití stělných brokových zbraní. Dal jsem příkaz střílet jen v ohrožení vlastního života a pouze na dolní polovinu těla.“ uvedl novinářům A. Šámel. Během dvou a půl hodiny bylo všech 1006 vězňů spoutáno a odvezeno do jiných ústavů. Leopoldov je jako věznice nepoužitelný a hmotné škody se odhadují na několik desítek milionů korun.

Stav zraněných a obětí při největší vězeňské vzpouře v dějinách Československa? Jeden vězeň přišel o život, podle lékařské zprávy, čtyři hodiny před samotnou akcí. Zřejmě v důsledku manipulace se zápalnou láhví. Zraněno bylo 29 odsouzených, příslušníci bezpečnostních sil utrpěli drobná poranění, jeden vážněji zranění na hlavě.

O momentální situaci v nápravně výchovném ústavu ve Valdicích na jižnísku hovořil zpravodaj ČTK s jeho náčelníkem. Podle získaných informací vězňové hladovku nedělá, do práce chodí slabě polovina, stále požadují řešení recidivy, k násilnostem nedošlo. V sobotu budou normální návštěvy, stejně jako bohoslužby po oba víkendové dny.

Tak dlouho jsme se zocelovali, až jsme byli málem zrali do šrotu

svět chlapce a přiblížila se tak k britskému rekordů, listá žena z Warwick-shiru ve střední Anglii totiž dala život 22 dětem! Jásse se svým mužem Johnem Campbellem patří k přsně věřícím volným presbyteriánům, a rodině, která nemá televizi a jež členové se straní jakéhokoli alkoholu, žije na vzdáleném skotském ostrově Insel Skye.

"Růžička" k Štěpánovi

(čtk): Zhruba po třech týdnech se opět sešla parlamentní komise pro dohled nad vyšetřováním události ze 17. listopadu. Vypovídat před ní přišli zástupci vojenské prokuratury a generální prokurátor ČR P. Rychetský.

Na dotaz novinářů, jak postupuje vyšetřování M. Štěpána, generální prokurátor uvedl, že je před ukončením a před zahájením je seznámování s výsledky vyšetřování. Termín soudu neovlivní prokuratura, ale především obhájce a vyšetřovatel, kteří se musí seznámit s celým spisem. Ten na otázku zda zůstane M. Štěpán ve vazbě až do konání soudu odpověděl, že ve vazbě zůstane po tu dobu, pokud budou trvat vazební důvody. „Jeho vinnu vzhledem k leonovým a k jiným událostem musíme hodnotit jako trestný čin a v tomto smyslu podáme žalobu.“ řekl mj. P. Rychetský.

Dále sdělil, že podle jeho soukromého názoru existovalo při akci 17. listopadu druhé řídicí centrum které bylo v podstatě složeno z StB. Možnost druhého řídicího centra připustil i vyšší vojenský prokurátor plk. M. Vlk. Řekl že je jeho existence předmětem šetření vojenské prokuratury.

Bulharsko neláká

(čtk): V posledních dvou až třech letech se kvalita poskytovaných služeb turistům v Bulharsku velmi zhoršila. Letos se opět očekává snížení návštěvnosti. Řekl to v Praze na tiskové besedě představitelé zastupitelstva StB, který ne pro cestovní ruch a rekreaci. Podle jejich slov by čs. turisté mohli přilákat připravované změna kursu čs. korunou vůči levu, kdy by měla být čs. koruna zvýhodněna přibližně o 20 procent. Kurs by měl být znám maximálně do konce června 1990. Zvýšení cen za ubytování a služby v Bulharsku je v katalogech čs. cestovních kanceláří odrazilo velmi má-

mise dále dozvěděli, že tento čtvrtek byl vzat do vazby poručík Zifčák alias student Růžička. Je stíhán pro podezření spáchání trestného činu zneužití pravomoci veřejného činitele, vzhledem k jeho roli provokatéra a aktéra průvodu, který dovedl až na Národní třídu. Zároveň je podezření, že nebyl vůbec zraněn (jak tvrdil) a tudíž ani nemohl ztratit paměť, na což se při dopravních výpovědích odvolával. Středočeská krajská prokuratura zahajuje šetření kolem případu D. Dražské, která 17. listopadu rozstříla lámu smrti studenta Martina Smídu. Existuje podezření, že spolupracovala s příslušníkem StB Zifčákem.

V minulých týdnech komise navrhla federálnímu ministru vnitra R. Sacherovi, aby uskutečnil prověrky příslušníků zásluhových jednotek. Jak sdělil novinářům předseda parlamentní komise poslanec Jozef Stank, ministr R. Sacher požádal českého ministra vnitra A. Hradzdra, aby učinil potřebná opatření on. Příslušníci zasahujících jednotek totiž v naprosté většině spadají do kompetence řízení tohoto českého resortu.

ZATENCIFTY NA NĚ!

lo. Ceny ubytování v soukromí se zařím nezměnily a pohybují se mezi 4-5 leva za dvouúžkový pokoj plus lázeňský příplatek. Zástupce Autoturistu apeloval na bulharskou stranu, aby se urychleně snažila řešit problémy, které vznikají čs. občanům s omezenými možnostmi nákupu nedostatkového 96oktanového benzínu Super. Hovoří se i o tom, že tento druh benzínu nebude vůbec. Podle sdělení čs. turistických kanceláří nákup zájezdů do Bulharska poklesl až o 50 procent.

Süßes zu Ostern wenig belastet

Bei den jüngsten Radioaktivitätsmessungen des Münchner Umweltinstituts erwiesen sich Osterhasen aus Schokolade — zumindest bei drei Fabriken — als nur gering belastet, nämlich „Schmunzelhasen Milka“ (Schwarz Tobler, Bremen) mit 2,5 Bq Cäsium pro Kilo, der Vollmilch-Schokolade von Wissoll (Mühlheim a.d. Ruhr) mit 1,33 Bq sowie der Schokolade Edel-Vollmilch (Rübezahl, Dettingen) mit 2,1 Bq. Ähnlich sieht es bei Osterhasen aus Ostermischung Brandt (Landshut) 2,4 Bq, Schoko-Eier Giesemann & Wille (Herford) sowie Baiser-Eier Haribo (Bonn) unter der Nachweisgrenze.

Zwei Werte von Waldbeeren: Die Elterntermininitiative Restrisiko in Wiesbaden maß bei Wildpreiselbeeren (Odenwald-Konserven, 210 Gramm-Glas, haltbar bis Ende 1994) 6 Bq; das Umweltinstitut bei Waldeidelbeeren der Firma „Rheinstern“ (Linkenheil/Wegberg, haltbar bis Ende 1992) 8,3 Becquerel.

Unter den weiteren Meßergebnissen des Umweltinstituts fallen Honig Biscuits mit Haselnüssen (Hollandia/Kesso, Niederlande, haltbar 2/91) mit 17 Bq auf. Restrisiko verweist noch auf frisches Kabeljau-Filet, das in Wiesbaden gekauft wurde und 11 Bq enthielt.

Zur Bewertung: Unabhängige

Rekord to není, ale...

S okázalou hrdosí uvítala paní Jassie Campbellová koncem ledna nejmladší příhrstvek své pozoruhodné rodiny — své dítě s pořadovým číslem 20. Čtyřlístířčetlá matka přivedla v porodnici Inverness (Skotsko) na

S první cenou z mezinárodní klavírní soutěže Marie Callasové v Aténách se vrátil včera do Brna dvacetiletý Igor Ardašev. Českým občanem města Plzně bude dnes primátorem Ing. S. Loukotou jmenován v obřadu síni plzeňské radnice Jiří Trnka.

KDY KSČ ODEVZDÁ „SVŮJ“ MAJETEK

Velký ohlas výzvy OF ČKD Polovodíče Praha

Třetí březnový den jsme uveřejnili výzvu OF ČKD Polovodíče Praha 4, adresovanou všem občanům Československa. Byla zformulována do pěti bodů. Jejím hlavním smyslem byl požadavek, aby KSČ odevzdala do 31. března „svůj“ majetek státu, tj. vládě národního porozumění. K činnosti strany by měl být ponechán majetek na průměrné úrovni ostatních politických stran. Požadavek vyvolal velký ohlas mezi naší veřejností. Denně nám pošta nosí dopisy, které všech pět bodů výzvy kategoricky podporují. Nahlédneme do některých z nich.

Tak např. OF a starosta obce Vičtná, jak se hezky pod rázíkem MNV pan Ladislav Kropáček podepisuje, uvádějí: „Požadavek OF ČKD plně podporujeme i s tím, že jejich podmínky jsou více než shovívavé. Neboť jaké nároky může mít jedinec, organizace či strana, která přes 40 let existovala na státní úvěr? Jaké nároky může mít strana, která za tuto dobu rozvrátila ekonomický systém, vykořisťovala republiku, ochuzovala dělníky, rolníky, i inteligenci o jejich zasloužený výdělek, podlomila zdraví dětí? Jaký nárok? Pouze stud, zahánění a veliký dluh. Jestliže KSČ dobrovolně odevzdá státu majetek, bude to první důkaz, že se komunisté vracejí mezi humánní a demokratické strany světa.“

Klidní nezůstali ani zaměstnanci tiskárny Svoboda, závod 1, Praha 5. Souhlasí v plném rozsahu se všemi pěti body vyzvatelů z ČKD Polovodíče a připojují zajímavý šestý bod. Žádají, aby veškeré škody, způsobené sovětskými vojsky za celých 22 let i při přesunech do SSSR, byly uhrazeny z prostředků KSČ. Podepsání jsou mluvčí OF M. Rezek a Z. Křečel. Za naprosto nemurální, aby KSČ nadále vlastnila majetek nashromážděný v uplynulých 41 letech, považují členové nezávislých odborů Vodních staveb Praha 4 Libuš. Vyládřili to v dopise s rázíkem závodního výboru Odborového svazu pracovníků ve stavebnictví a výrobě stavebních hmot.

Devět podpisů členů OF Elektromotu Praha EZ v Praze 1. Na počti, tlumočí podporu pracovníkům z ČKD Polovodíče a jsou rovněž připraveni k varovné stávce ve středu 11. dubna od 11.50 do 12.00 hod. Koordináč-

ní centrum OF okresu Mladá Boleslav dospělo na svém zasedání ke stejnému názoru, jak nám sdělili jeho mluvčí P. Pospíšil a JUDr. L. Koucký. A právě tak i OF Výzkumného ústavu mlékařenského v Praze 9, jehož stanovisko nám napsal ing. P. Roubal, CSC.

Zaměstnanci krajského divadla v Kolíně k svému obdobnému prohlášení připojují i požadavek na federální vládu, generální prokuraturu ČSSR a Federální shromáždění, aby nechaly důsledně vyšetřit loni připravovanou „Akci Norbert“. Žádají, aby lidé, odpovědní za připravované násilí a hrubé zásahy do osobních svobod, byli voláni k odpovědnosti a v případě dokázaného zneužití svých pravomocí adekvátně potrestáni. Následují čtyři podpisy členů stávkového výboru KDK.

Velmi rozhořčeným dopisem reagoval pan Petr Adamec ze Zamberka. Piše mj.: „Plně se s výzvou ČKD Polovodíče ztotožňuji a chtěl bych ji ještě upřesnit. Nejtěžší se spočítat, že 25 členů KSČ, kteří zaplatili stranické příspěvky, živilo jednoho aparátníka. A kolik jich bylo? V každém závodě placený předseda! Závodů a družstev máme na tisíce. A co okresní, městské a krajské aparáty, o ÚV ani nemluvě? A z čeho se platily recepty a schůze? Když už nám soudruzi lžou, tak ať vezmou v potaz jednoduché počty.“

Liberecké koordinační centrum OF se rovněž přidává k výzvě ČKD Polovodíče Praha 4 a žádá zrovnoprávnění všech politických stran. „KSČ nechť je ponechán majetek na průměrné úrovni ostatních politických partnerů ve volbách. Majetek, který tato strana nahromadila na úkor

všech z titulu své vedoucí úlohy, ať odevzdá do 31. března 1990. Žádáme Federální shromáždění, aby do 10. dubna 1990 projednalo a schválilo zákonná opatření pro zestrátnění majetku KSČ. Byl by tak uskutečněn krok k realizaci oprávněných požadavků týkajících se odstraňování škod zaviněných scestnou politikou této strany. V souvislosti s tím žádáme federální vládu, aby neprodleně vydala nařízení ke zmrzení majetku KSČ, aby jím tato strana nemohla bez vládního souhlasu volně disponovat. Případně s ním spekulovat. Na podporu těchto požadavků se i my přidáme k výstražné stávce.“

Naši čtenáři reagovali na výzvu pracujících ČKD Polovodíče Praha 4 opravdu spontánně. Ne tak již vyzvaní. Polovičatá a vychytralá rozhodnutí, jako např. ústředním výběrem komunistické strany přijatý „Postup při řešení nemovitosti užívaných KSČ“, uveřejněný v pondělním Rudém právu, se pravděpodobně přilíš kladně odezvy u rozhořčené veřejnosti nedočkají. Své rozhodné slovo bude zřejmě muset říci Federální shromáždění. Problém je už více než zralý...

O Dvořákově stále nejasno

(rgh): V Martinickém paláci na Hradčanech se sešla porota soutěže na pražský pomník Antonína Dvořáka, o němž jsme v minulých dnech přinesli několik názorů. Porota zhodnotila 23 soutěžních návrhů; neudělila první cenu, jen dvě druhé, dvě třetí a několik odměn. Dopřela k názoru, že dané podmínky — umístit Dvořákovu sochu na Klárově — představovali velice obtížný úkol, a vyzvala příslušné činitele, aby celý problém znovu uvážili. Názor Společnosti A. Dvořáka zůstal nezměněn, totiž, že vynikající návrh J. Wagnera, zejména pokud se týče vlastní Dvořákovy postavy, bude těžko někým překonán a že je nutno hledat cestu, jak je realizovat. Úkolem k řešení je jen lokalita a její architektonické řešení. Podrobnosti výsledků soutěže budou uveřejněny v nejbližších dnech, ale pro řešení celé problematiky asi nebudou mít žádný podstatný význam.

Kursy se obrátily

(pa): Turistické kursy prodeje valut poklesly opět tendenci v minulých týdnech zůstaly opět stoupat. Největší vzestup zaznamenal US dolar, který je nyní ke konci 40,68 Kčs (+2,7%), nejmenší anglická libra — za to se platí 65,01 Kčs (+1,7%), 3 DM je k máji za 23,75 Kčs (+1,9%), šilink za 3,36 Kčs (+2,4%), francouzský a bývalý frank za 7,04 Kčs (+2,2%) a 26,77 Kčs (+2,6%).

partei hat 90 000 Mitglieder. Mehr als die Hälfte davon sind erst nach dem Sturz der kommunistischen Regierung im November beigetreten. Die größte Partei in der Tschechoslowakei stellen die Kommunisten.

Tal der Attrappen

KAIRO, 4. April (dpa). Unmittelbar neben dem berühmten „Tal der Könige“, das auf dem Westufer des Nils beim oberägyptischen Luxor die zwischen 1550 und 1100 v. Chr. entstandenen Grabstätten der Pharaonen birgt, soll nun eine Attrappe dieser Sehenswürdigkeit für die Touristen entstehen. Diesen Vorschlag habe die ägyptische Antiken-Verwaltung akzeptiert, sagte der Präsident der Schweizer „Gesellschaft der Freunde ägyptischer Königsgräber“, Theodor Abt, am Mittwoch.

Die Kosten des Projekts, nach dessen Realisierung die durch den Massentourismus stark gefährdeten Original-Gräber für Besucher gesperrt werden sollen, werden auf 80 Millionen Dollar geschätzt. In einer ersten Phase sollen bis 1993 in einem an das „Tal der Könige“ angrenzenden Seitental fünf Herrschergräber nachgebaut werden, darunter jene von Tut-Enchamun und Tutmosis III. sowie das der Königin Neferatari. Auch bei sofortigen Schutzmaßnahmen für die Originalgräber, deren Wandgemälde durch zu hohe Luftfeuchtigkeit und aufgewirbelten Staub bedroht sind, bleibe keine andere Wahl als der Bau der Attrappe, sagte Abt.

Bývalé sídlo ÚV KSČ: Rozhodnuto

(žen): Na mimořádném zasedání se večera sešli poslanci a vedení Národního výboru Prahy. Hlavním bodem jednání byl hlasování o tom, kdo se stane novým uživatelem avolněného objektu bývalého ÚV KSČ v Praze 1 na nábřeží Ludvíka Svobody.

Návrhy byly dva — prvním se zájemců bylo federální ministerstvo dopravy, jehož zástupce ministr ing. F. Podlenský nárok na přidělení formuloval jako žádost o navrácení majetku resortu. Uvedl, že budova byla původně postavena pro potřeby ČSD a v roce 1960 zabavena ústředním výběrem Komunistické strany Československa. S tímto návrhem polemizovali někteří poslanci i zástupyně druhého resortu, který o budovu projevil zájem — ministryně spravedlnosti dr. D. Burešová Namítla, že žádost o navrácení majetku je v tomto případě neopodstatněná, protože nebylo písemně doloženo, že objekt, který je v evidenci pražských nemovitostí zapsán jako státní majetek, patří resortu dopravy Zdůraznila, že pražská justice potřebuje nutně a urychleně nové prostory, které by odpovídaly jejímu postavení v nové společnosti. v právním státě

Poslanec NVP zvážil všechny argumenty a hlasováním rozhodl o přidělení budovy federálnímu ministerstvu dopravy, které na ni má podle jejich názoru morální právo. Toto rozhodnutí ovšem nic nemění na skutečnosti, že naše soudnice, které bylo v minulých desetiletích

udržováno v neodpovídajícím postavení, žijou v katastrofálních podmínkách. Jak uvedla paní ministryně, svědčí o tom například fakt, že obvodní soud pro Prahu 8 sídlí již léta v budově s havarijním měrem, v objektu, v němž se před několika lety během soudního přelčení začal hroutit strop. Poslanci proto navrhli, aby ministerstvu spravedlnosti byly předány ty objekty, které při stěhování uvolní federální ministerstvo dopravy.

Dělníci zpět na Kubu

Budapešť: Všechny 800 kubánských dělníků pracujících v Maďarsku na základě mezivládní dohody odjede do konce roku domů. Oznámila to agentura MTI. Kuba odmítla obnovit vypršlou smlouvu v souladu s rozhodnutím sjezdu Komunistické strany Kubu z roku 1986. Mluví dodal, že kubánští dělníci nebudou nahrazeni žádnými jinými zahraničními pracovníky. Kubánská vláda se rovněž rozhodla do konce roku 1990 povolát zpět všech 5800 dělníků z Československa, uvádí agentura MTI.

Wahlbündnis in CSFR

PRAG, 5. April (Reuters). Die zweitgrößte Partei in der Tschechoslowakei, die Volkspartei, ist mit der kleineren Christdemokratischen Partei und der Slowakischen Christdemokratischen Bewegung ein Wahlbündnis eingegangen. Die Volks-

Z VÝKLADU MINISTRA FINANCIÍ V. KLAUSE

Rozpočet na r. 1990 musí znamenat cílch cep u vybraných druhů zboží nel- zion v dosažení vývoji, především ve širšího přechodu k protinflačnímu za- výrobků, jen pro ilustraci bych chtěl měnit rozpočtu a ve smyslu postupného přechodu od paternalistických přístupů vztahů k podnikové sféře, k pojetí státního rozpočtu a k pojetí státního rozpočtu jako ochrany veřejných zájmů. Ve všech diskusích jsem kladl hlavní důraz na objasnění nezastupitelné funk- ce státního rozpočtu, kterou musí brát při uskutečňování radikální ekonomické reformy založené na omezení. Ale sou- časně relativně evchilám a organizova- ním přechodu k tržní ekonomice.

Především které ve státním rozpočtu pravěla současná vláda bylo a je tří- vá úřadby podřídit ke státnímu roz- počtu a k realizaci orgánůn byly v podstatě individualizovány v obšiciku převažně naturálně orientovaného pláno- vá-í. Rozpočet byl odsouzen do pasivní role a uvedení individualizace vztahů měla neorientová vliv na prosperitu pod- niků, na jejich efektivnost a inflačními sociální deformacemi a se starými ad- ministrativně byrokratickými metodami řízení ekonomiky.

Rozpočet je protinflační a má součas- ně transformační charakter. Je předložením v mnoha letech je v předložení náhrta přehledně přímým nad vědají v rozpočtu ve výši 5,4 mld Kčs. V návahu nového státního rozpočtu na rok 1990 jde o zásadní změnu finanční politiky vlády kterou lze charakterizo- vat jako přechod od expanzivního, vzhle- dem k ekonomické situaci však infla- čního

Charakteristickým znakem je zásadní změna v postavení rozpočtu. V minulosti byl rozpočet především nástrojem k realizaci státního rozpočtu, který se v novém náhrtu rozpočtové politiky se v novém náhrtu státního rozpočtu projevuje především v krácení dotací pro podnikovou sféru a v omezení rozpočtových výdajů na ne- produktivní účely.

Celkové dotace hospodářským orgá- nům v roce 1989 dosáhly 102,3 mld Kčs, což představuje téměř čtvrtinu celkových rozpočtových výdajů. Podíl příjmů federálního rozpočtu na celkových rozpočtových příjmech, ps. In- defice se snižuje z loňských 50 proc. na 33 procent. Dotace z federálního rozpo- čtu do republikových rozpočtů se vlivem těchto změn snižují ve srovnání s rokem 1989 o 56,4 procenta. Vyšší vlastní

Uvážte na sociální zabezpečení by mě- ly v roce 1990 dosáhnout 102,3 mld Kčs, což představuje téměř čtvrtinu celkových rozpočtových výdajů. Podíl příjmů federálního rozpočtu na celkových rozpočtových příjmech, ps. In- defice se snižuje z loňských 50 proc. na 33 procent. Dotace z federálního rozpo- čtu do republikových rozpočtů se vlivem těchto změn snižují ve srovnání s rokem 1989 o 56,4 procenta. Vyšší vlastní

výdajů je oblast výdajů na neureduktiv- ní účely. Rozhodující položku zde před- stavují výdaje na obranu, bezpečnost a obrátit výdaje branné povahy, které se ve srovnání s původním rozpočtem sni- žují o 12,5 procenta.

V předkládaném náhrtu již není za- línut příspěvek KSC ve výši 1,2 mld Kčs. Původně uvažované prostředky pro společenské organizace bývalé Národní fronty, tělovýchovy, mládeže a další or- ganizace, byly slouženy o jednu třetinu. Další položkou úspor v předložném náhrtu rozpočtu jsou neinvestiční výda- je na vědeckotechnický rozvoj.

Restriktivní zásahy do rozpočtových výdajů nebyly ovlivněny ty výdaje, které mají přímý vliv na životní úroveň ob- čanů. Lédy výdaje na sociální zabezpe- ření zdravotnictví a školství.

Celkové neinvestiční výdaje na služby a činnost pro obyvatele jsou přiměřen- ěly částku 200 mld Kčs a jejich podíl na rozpočtových výdajích se zvyšuje z 46 proc. na 48 proc. Ve srovnání s ro- kem 1989 se objem těchto výdajů zvy- šuje o 6,6 procenta. Záměrně rozpočto- vé výdaje jako celek rostou pouze o 1,6 procenta a rozpočtové příjmy o 2,9 pro- centa.

Vážte na sociální zabezpečení by mě- ly v roce 1990 dosáhnout 102,3 mld Kčs, což představuje téměř čtvrtinu celkových rozpočtových výdajů. Podíl příjmů federálního rozpočtu na celkových rozpočtových příjmech, ps. In- defice se snižuje z loňských 50 proc. na 33 procent. Dotace z federálního rozpo- čtu do republikových rozpočtů se vlivem těchto změn snižují ve srovnání s rokem 1989 o 56,4 procenta. Vyšší vlastní

rozpočtových příjmů republiku spojene- ce se snížením dotací z federálního rozpo- čtu znamená významný soběstač- nosti rozpočtu republiky ze 47,7 proc. v roce 1989 o tři set bodů na 77,3 pro- centa v roce 1990.

Z hlediska podílu republiky na celko- vém objemu dotací z federálního roz- počtu pokračuje v roce 1990 proces po- stupného snižování podílu Slovenské re- publiky na těchto dotacích a naopak zvýšení podílu republiky České lidst- ze v roce 1990 připadlo na Slovenskou republiku 42,9 proc. dotací a na Čes- kou republiku 57,1 proc. pak na rok 1990 se podíl z proklesm Slovenské re- publiky na 38,5 proc. a adekvátním, re- lativně zvýšením dotací České republi- ky.

1. když se předloženy státní rozpočet říší v řadě aspektů od rozpočtní míru- lých let, musím konstatovat že v sou- časném přechodném období ještě zcela neexistují stb minulých období. Proto je nezbytné v nejbližší době uvěřit po- stup celé naší ekonomické reformy.

Leben trotz Mikrowelle

HAMBURG, 4. April (dpa). Die Hitze in einem Mikrowellenofen kann zu gering sein um etwa Salmonellen in Fertige- richten abzutöten - besonders wenn das Gericht sauzig ist. Das berichten Richard Lacey und Stephen Dealler von der briti- schen University of Leeds jetzt in der englischen Fachzeitschrift "Nature".

Lacey und Dealler kochten Kartoffel- brei mit einem im Handel erhältlichen Mikrowellengerät. Wie die Forscher her- ausfanden, war die Temperatur im Inne- ren des Breis geringer, wenn sie Salze - unter anderem den Geschmacksverstär- ker Natriumglutamat - beimgemengt. Wahrscheinlich, so vermuten die beiden Wissenschaftler, ermöglche der Salzge- halt kleine elektrische Ströme in den äu- ßeren Schichten der Speise, wodurch die Mikrowellen nicht bis in das Zentrum dringen können.

Meiste 100jährige bei uns

BONN, 4. April (dpa). Die Bundesrepu- blik ist das Land mit den meisten Bür- gern im Alter von über hundert Jahren. Von einer Million Bundesbürgern errei- chen statistisch 44,5 dieses hohe Alter. Darauf hat Familienministerin Ursula Lehr am Mittwoch in Bonn hingewiesen. In Japan ist zwar die Lebenserwartung mit 75,6 Jahren bei Männern und 81,4 Jahren bei Frauen am höchsten. Dagegen können aber nur 25 von einer Million Ja- panern ihren 100. Geburtstag feiern. Männliche Bundesbürger werden im Durchschnitt 71,8, Frauen 78,4 Jahre alt. In der DDR liegt die Lebenserwartung et- was darunter: Männer 69,6, Frauen 75,5 Jahre. **1 KOMMENTAR 15 03 60...**

Ärger mit Regenwurm-Essen

OTTAWA, 4. April (dpa). Eine von Schülern in der kanadischen Hauptstadt Ottawa zubereitete ungewöhnliche kulinarische Delikatesse hat jetzt das Land in Aufregung versetzt: Die Fünftjährigen hatten in der Vorschule unter Anleitung ihrer Lehrer gebackene Regenwürmer verzehrt.

Das Rezept für die proteinhaltige Mahlzeit stammt pikantesweise aus einem Rundbrief des Provinz-Erziehungs- ministeriums: Man nehme lebende Regenwürmer, koche sie in Wasser mit Zitro- nenscheiben und backe sie auf einem Blech bei 175 Grad Celsius für zehn Mi- nuten.

Laut Rezept sind die Würmer "knus- prig" und können mit Sojasoße oder Schokolade serviert werden. Abgeraten wird vom Garen im Mikrowellenherd: Dann könnten die Regenwürmer explo- dieren. Öffentlich bekanntgeworden war die Schlemmermahlzeit der Kinder, als einer Mutter ein Zeugnis auffiel, das ih- rer Tochter zum Genuß gebackener Wür- mer gratulierte.

Vzpomínkový akt

(tk): Delegace československých let- ců položila včera v lánach věnec k hro- bu prvho čs. prezidenta T. G. Masary- ka. Účestníky zahranického odboje ve- řké Británie při tomto aktu zastupoval major M. Hroudek. Stalo se tak v před- vešer sjezdu, na kterém svou činnost znovu obnovil Svaz československých letců.

Kokain in Bein eingepflanzt

SAN JUAN, 4. April (AP). Da staunten sogar die abgebrühten US-Zollfahnder auf dem Flughafen San Juan in Puerto Rico: Sie ertapten einen 23jährigen Kolumbianer bei dem Versuch, vier in seine Oberschenkel eingepflanzte Päckchen mit insgesamt 450 Gramm Kokain am Zoll vorbeizuschmuggeln. „Das ist die bizarrste Art des Drogenschmuggels, die ich in meiner 20jährigen Dienstzeit je erlebt habe“, sagte die Behördenleiterin Mamie E. Pollack am Dienstag. Der Rauschgiftkurier war den Beamten wegen seiner merkwürdig steifbeinigen Gehweise aufgefallen, als er bei einem Zwischenaufenthalt in Puerto Rico auf seinen Weiterflug nach Madrid wartete.

Der 23jährige sei in einer miserablen körperlichen Verfassung gewesen, hieß es. Die Operationsnähte in seinen Schen- keln waren angeschwollen und stark entzündet. Die Wunde war nur mit einem Heftpflaster geschützt. Im Krankenhaus entfernten Chirurgen aus den Beinen vier rund 15 Zentimeter lange Päckchen, die das Rauschgift enthielten.

Jeder vierte DDR-Jugendliche mag keine Ausländer leiden

BERLIN, 4. April (Reuter). Einen deut- lichen Hang zu Ausländerfeindlichkeit und rechtsradikalen Anschauungen hat eine im Auftrag mehrerer DDR-Ministe- rien erarbeitete Studie bei einer großen Zahl von DDR-Jugendlichen festgestellt. Die DDR-Nachrichtagentur ADN zi-

tiert am Dienstag aus einem Bericht der Zeitung "Berliner Allgemeine", wonach ein Viertel der Schüler und Lehrlinge in der DDR gegen Ausländer eingestellt ist. Ein Fünftel befürwortet ein Deutschland in den Grenzen von 1937. 65 Prozent der Jugendlichen hätten indes Angst vor neo- faschistischen Tendenzen, hieß es.

DOŽIVOTÍ PRO LETECKÉHO MARSÁLA

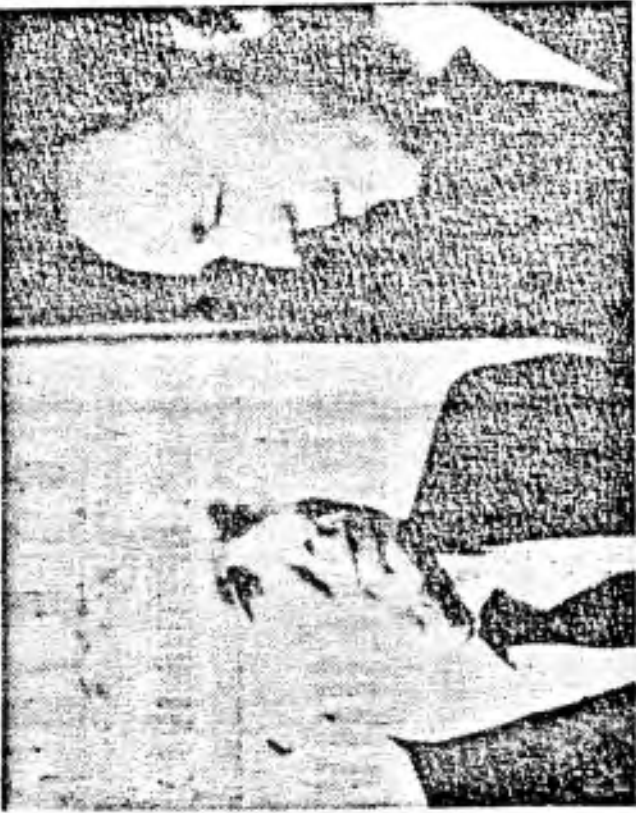
Začátkem března 1948 začala se vyvíjet kolem mé osoby, a také i kolem letců, kteří se mnou přišli z Anglie, zvláštní atmosféra. Nikdo nám nic oficiálně nevytýkal, ovšem měl jsem pocit, že jsem přehližen, že se vyvíjí snaha, abych nebyl informován ve věcech, ve kterých mám rozhodovat, a musel jsem tedy uvěřit tomu, že mám být odstraněn. Tato skutečnost se mi potvrdila, když si mne zavolal tehdejší ministr národní obrany, armádní generál Lucibík Svoboda, který prohlásil, že budu z důvodů vyšších státních zájmů penzionován.

To naplnilo v obsáhlé žádosti o obnovu tržstního řízení RNDr. Karel Janoušek, aby očistil své jméno, nechtěl být a veřejným způsobem zneuctěné státním soudem v Praze, jenž 9. února 1949 bývalého divizního generála odsoudil na doživotní trest. V důsledku tohoto odsouzení byl zatčen do pěti mužstva jako vojín v záloze. Později pro účelný pokus o útek z vězení byl trest pozmeněn v doživotí.

Generál dr. Karel Janoušek zemřel 27. října 1971, nemůže už podat své dectví o tou, co vše předcházelo, co způsobilo a kdo organizoval likvidaci jeho letců, bývalých příslušníků RAF, i jeho samotného. Archív však existuje dále a dosud žije i několik velmi významných lidí, kteří mají dobrou paměť a mnohé mohou dosvědčit... Ještě v roce 1968, kdy byla ještě v ústavě zaktovena vedoucí dílna KŠC, v moci byli lidé, kteří měli osobní zájem mnohé utajit, překrouřit a smazat, zejména to, co se týkalo jejich osobní účasti na únorových událostech v roce 1948. Jejich soucenné zájmy je nutí neříkat celou pravdu, i za cenu, že po celých dvacet let mnozí historikové dají deklamovat lži. Mnoho historiků i publicistů vázala stranická disciplína. Avšak dnes už je zcela jasné, že vynucený odchod tisíců českých důstojníků do ciziny, ale častěji do vězení, byl naplánován: nechtěl komunisti, tím pádem i jejich stranických druhů.

CESTA KE SLAVĚ

Jako jedemadvacetiletý jednorokní dobrovolník vstoupil Karel Janoušek v roce 1915 do c. k. rakouské armády, jako přák. V roce 1918 spojil se s několika dalšími Čechy přišel na ruskou stranu a po několika měsících v zájateckém láboře byl propuštěn do srbské armády a posléze jako náhradník důstojník zapuzen do čs. legr. v Rusku. Ve slovníku hruš

K. Janoušek s plk. Chrástom p. 20 letech

zástupcem v organizaci civilního letectví v kanadském Montrealu. Tehdejší náčelník genštábu gen. B. Boček měl docela dobře promyšlený odchod jen plk. Reicin. Vše nasvědčovalo, že se generál octne v začarovaném kruhu, jeho kolegové odcházeli do zahraničí, gen. Moravec si k L. Svobodovi který opět musel opustit svou vlast, šel do Německa, gen. Liška se přejel do nádraží v Sačské za železničáři a tak opustil svou vlast podruhé v krátké době. Mnozí známi se gen. Janouškovi začali vyhýbat a po dnoru například plk. K. Mrazek, bývatý velitel stíhacího útvaru ve Velké Británii. A jakýsi student hrubý ho varoval, že v nejbližší době dojde k jeho zatčení a nabídl mu bezpečnou cestu „za kopečky“. Ve skutečnosti to byl agent 5. oddělení, který se účastnil celé řady operací naplánovaných plk. Richardem Myskem. V odpovědi plk. Nýče přil bilibitacím řízení vyplývaly ze Reicinova oddělení mělo na genštábu Janouška navazanou ještě agentku, která hlásila každý jeho krok.

Na konci dubna 1948 vyjel generál Janoušek ve společnosti plk. Ing. V. Chrásta a „studenta“ Hrubého z Prahy do Klatov. V okolí Peřetic šofér Janoušek se sebou ti let vypravit ské služby, z toho jednat let v obou světových válkách, a pilot sboru truchlivou vidinu doživotního žaláře. Přestože mu prokurátor nemohl nic dokázat...

Na konci roku 1940 měl přelapad... tletý generál za sebou ti let vypravit ské služby, z toho jednat let v obou světových válkách, a pilot sboru truchlivou vidinu doživotního žaláře. Přestože mu prokurátor nemohl nic dokázat...

Letecký maršál K. Janoušek ve své londýnské kanceláři

státních zájmů... Mluvením...
 práci mu Reticin ochotně přenechal.
 ale na druhé straně už je malá. Nati-
 dí tzv. generálské sledování — řada
 generálů byla od tohoto dne hlídána
 pracovníky 5. oddělení.
 K SLÁVĚ ODSOUZEN...
 Ve znárodněném přemyslu samo-
 zřejmě místo odpovídající vzdělání a
 zkušenostem generála Janouška ne-
 bylo. Nabízelo se řešení, jmenovat ho
 v přežité vězňácké službě...
 Vstup Stalinských vojsk do střední
 Evropy mezinárodní politickou situa-
 cí natolik změnil, že ani osobní ut-
 genece u prezidenta republiky nepo-
 s udělením šlechtického titulu.

Mramorové sály brněnského Morav-
 ského muzea ožily větším množstvím
 návštěvníků. Skoro do konce dubna
 1990 tam potrvá výstava Exilová lite-
 ratura pořádaná literárním oddělením
 muzea. Obvodním kulturním a vzdělá-
 vacím úřadem v Brně, v spolupráci
 s knihkupectvím PETRA PASTR-
 ŇÁKA z Vídně. Sympatický majitel
 expanzivně i videnského knihkupectví
 ochotně souhlasil s rozhovorem.

Pane Pastrňáko, zajímalo by mne,
 odkud pocházíte, kdy jste odešel
 z Československa, co jste dělal zprva
 v zahraničí a co vás vedlo k tomu, že
 prodáváte české a slovenské knihy?

Narodil jsem se roku 1945 v Lysé
 nad Labem, jak já v žertu říkám ve
 "směšném mauželském". Maminina by-
 la Češka a tatínek pocházel z Mora-
 vy. Do Vídně jsem přišel v září 1968.
 Začal jsem pracovat jako autoelektri-
 kář. Pro mé rodiče a bratra to byla
 přímo hrůza, já totiž dovedl auto tak
 skvěle nabourat, ale opravil? Když ale
 člověk přijde do ciziny, musí něco dě-
 lat, aby mohl žít. Protože jsem vyuče-
 ný mechanik kancelářských strojů
 a chtěl jsem jít pracovat do Německa,
 po roce jsem napsal několika firmám.
 První odpověď kupodivu nepřišla od
 firem s kancelářskými stroji, ale od
 firmy BMW. Pro tuto firmu jsem pak
 pracoval ve svém oboru. Pracoval
 jsem tam dva roky a začal dálkově
 studovat obchodní školu.

Mým velkým konfliktem však vždy-
 ky bylo čtení. A tak, když jsem se
 v roce 1973 natrvalo vrátil do Vídně,
 začal jsem pracovat na svém snu,
 obchodu s českou a slovenskou litera-
 turou. O Vídně se říkalo, že je Česká,
 ale koupit si knihu v češtině nebylo
 možné. Proto jsem začal pro své zná-
 mé dělat katalogy, dával inzertní do
 německých novin, a když jsem se
 dostal do Německa, začal jsem
 vydávat časopis "Česká literatura v
 zahraničí".

Jaké knihy vám nejvíce zacházely na
 pulte vaší prodejny?

Od dětského leporate, pohádek, po-
 vědek, beletrie, krásné literatury, po
 překladovou literaturu, detektivky, hu-
 mor, hudebniny, naučnou literaturu...
 Dovážel jsem je z Československa, ale
 sháněl jsem také knihy, které vychá-
 zely v zahraničí i v němčině nebo
 angličtině. Taková, které měly něco
 společného s Československem — od
 českých autorů nebo ilustrátorů. Do-
 stával jsem knihy z celého světa. Ra-
 kouskí knihkupci a obchodníci s hud-
 bou, co potřebovali českého, nakupo-
 vali u mně nebo mi přímo zákazníci
 posílali.

Mohli byste sestavit žebříček nejpro-
 sazenějších knih?

Nejprosaženějšími jsou asi
 knihy, které se prodávají v největším
 množství. To jsou především dětské
 knihy, pohádky, beletrie. Dále
 detektivky a románové literatury.
 V poslední době se hodně prodávají
 knihy o životě v zahraničí a o
 Československu.

důvodu je zátkla. I. května 1948 si
 pro ně z Prahy přišli tři vazy s pra-
 covníky 5. oddělení plk. B. Nýčem, Cí-
 pulk. J. Precedentem a plnk. F. Cí-
 chou. Osudy "studenta linubého" ne-
 jsou do dnešních dnů, jen tolik, že po-
 sobil v tadeš provokaci 5. oddělení pod
 jiným jménem Igor.

Letecký maršál poznal vězňem
 v hrstičanském "doměčku", kde byl
 držán v cele č. 7 s železnou kouti na
 noze. Na Pankráci čekal na soud a
 v přežité vězňácké službě...

Českých knihách za hranicemi vlasti

Na špičce nejprodávanějších se kni-
 žek, ale autorů je Milan Kundera. Ta-
 ké Josef Škvorecký, ať vezmete jeho
 detektivní příběhy, které začal znovu
 vydávat, přes Tankový praporec. Příbě-
 h vypráví lidských duší, je už té-
 mě český klasik. Dobře se prodává
 Pavel Kohout. Ten má takový zvláštní
 talent svoje knihy dobře prodávat. Je-
 ště než vyjde, má dopředu takovou
 publicitu, že si už tu knihu lidé kou-
 pí ze zvědavosti. Na oběty jsou
 i vzpomínkové knihy, ať je to Fele-
 bend v politice nebo Dřívější Pan-
 ňák, paměti V. Černého, Mandlové, Ru-
 rové. Nabo jak vydal K. Hvizdala Pa-
 měti Landovského. Landovského měl
 k tomu námitky, že to hloužkále cen-
 zuroval. Když já řeklu sprostě slova,
 je to vulgární, ale k Landovskému to
 prostě patří. Mimo Světláctví je to kni-
 ha dělní Pavla Tigrida. To začal
 dnešek a končí v roce 1918. Měla
 by se asi číst odzadu. Tam jsou věci,
 které mladší generace vůbec nezná.
 Boneš byl prezidentem osvoboditel. Když
 si o něm přečtete v Třicátých ději-
 nách, tak to je Beneš docela jiný.
 Vlasině za situací, co byla v Českoslo-
 vensku, může on, dal se do spolku
 s Kuzmou, nabízel jim všechno, le to
 co nechtili. Oni si pak brali to, co
 jim nikdo nenabízel. Tenhle pohled
 na dějiny je velice zajímavý.

Jak vidíte v současné době osud
 exilových nakladatelství a knihkupců?

Něžná revoluce v Československu
 byla pro zahraniční nakladatele knih
 a novin šokem. Někdy na to přípra-
 veni. Házeli většinou flintu do žita a
 snaží se stěhovat své nakladatelství
 do Československa. Jen pan Škvorecký
 říká, že zůstane v Kanadě.
 Když jsem začínal, bylo českých
 knihkupců ve světě asi třicet... V pr-
 běhu těch dvaceti let nás zbýlo asi
 pět. Z patnácti velkých nakladatelů

az do roku 1967 jako pomocný sklad-
 ník. Stejně jako on i většina jeho let-
 ců nemějí státní ještě rehabilitována a
 proto věnoval všechny síly očistění
 jmen svých mužů. Na nátlak veřejnos-
 ti na něho přišla řada asi v polovině
 května roku 1968, rozhodnutím Vyš-
 ho vojenského soudu v Praze byl
 zproštěn obžaloby a rehabilitován...
 Bál se ovšem přetáhnout průmyslové
 zločin spáchaný vědomě na člověku
 vůbec rehabilitovat.

PETR RADUŠTA

v zahraničí zůstal Škvorecký v Kana-
 dě, Index, Pucele mimo důmov
 v Mnichově, Rozmluvy — pan Tom-
 ský v Anglii a dalo by se říct, že po-
 krakovatcem Konfrontace ve Švýcar-
 sku je Kramerius.

Podobně je to i s novinami. Znárodnou
 situace v Československu budou Ča-
 sopisy a noviny odčut z čisti nabira-
 zovat i zahraniční. Neříkám, že všech-
 tivní zániknou. Někdy však mit atrak-
 tivní témata, která by líkaly čtenáře,
 když se totiž dočtou v Českosloven-
 ských novinách.

Pevněte mi ještě něco o výstavě a
 prodeji vámi nabízených knih.

Jednáni o výstavě začalo v polovině
 ledna a v půlce února se již otevřelo.
 Začal o ni mně volice překvapil. Ja-
 to určitě tím, že ta literatura tu-
 dlouho nevyčázela. Když někdo cen-
 takovou knihu dovezl, byly to jen kni-
 píčky. Před Československým nakla-
 dateli je teď velká práce, aby těch za-
 sobil židánými publikacemi. Dovo-
 ze zahraničí je cenově neudržet. Kni-
 hy v poslední době stály už dvacet
 marek nebo patnáct dolarů. Já vlastně
 jen ukážka a tak se lidé nescházejí zlo-
 bit, když se na ně nedostane.

Ve Vídni zásadně knihy za koruny
 neprodávám. Bylo by mně jako kul-
 kupel trapné chítit třeba za Příběhy
 inženýra lidských duší od Škvorecké-
 ho v normálním kursu 2000 Kčs. Do
 revoluce, kdy do Vídně přišlo jen má-
 lo turistů z Československa, jsem si
 mohl dovolit rozdávat některé knihy
 a časopisy zdarma, když byli ochotni
 to vzít s rizikem přes hranice. Po
 otevření hranic však ke mně přišlo
 kolem šesti set turistů z Českosloven-
 ska denně. To pak vypadalo tak, že
 jsem jen kopal, aby mně neodlétli
 regály, aby alespoň to zařizení v ob-
 chodě zůstalo. Teď dělám inventuru,
 a vidím, jaký budu mít schodek.

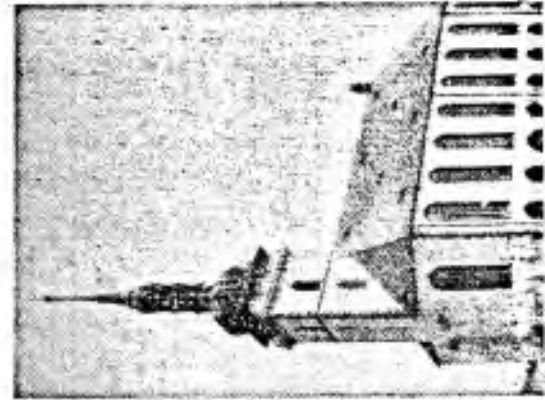
Připravil MĚLAN OLEJNÍČEK

MĚLAN OLEJNÍČEK

JAK JSME PŘESTĚHOVALI KOSTEL aneb Promrhané milióny

Když bylo v roce 1964 rozhodnuto, že město Most, někdejší nejstarší město středověkého královského založení pod Krušnými horami, musí ustoupit těžbě hnědého uhlí, stanovilo zároveň vládní usnesení, že zůstane zachován vzácný pozdně gotický kostel Nanebevzetí P. Marie. Tato jedinečná stavba s významným mobiliářem se měla stát jakýmsi památkovým sul generis na význam celého likvidovaného sídelního útvaru, který měl svoji dávnou historii vývoje v místech, kde prehistorické plavbě navrstvily hnědý uhlí. Tím se však zároveň stává i památkem na naši současnou devastaci a proměnu severočeské krajiny. Po dlouhých dvaceti pěti letech, teprve v listopadu 1988 byl přestěhovaný kostel zpřístupněn a předán veřejnosti. V jeho interiérech byly otevřeny galerijní a jakoby muzeální instalace poplatné deformovaným dogmatickým názorům posledního dvacetiletí. Máme proto povinnost alespoň stručně seznámit a těmito skutečnostmi, které se dotýkají naší kultury a hledat nápravu.

Pozár v roce 1515 zničil nejen velkou část neobyčejně prosperujícího města i s farním kostelem. Nedlouho poté již 15. VIII. 1517 byl položen základní kámen ke stavbě nového kostela, k jehož velkolepé výstavbě přispěla nejen královská a papežská příležitost, ale i početné sbírky v českých městech a vesnicích. Vysoká trojlodní hala volně spojená s presbyteriem byla monumentalizována do interiéru vlněnými opěrnými pilíři spojenými horizontálními ochozem bočních empur po celém obvodu nad mělkými kaptelnými měšťanských a šlechtických rodů. V té době předstoupila největší moderní sakrální pozdně gotický prostor. K jeho stavbě byl povolán žák Benediktina Řeje, jakub Heilmann ze Schweinfurta, který od roku 1515 klenul kroužekůmi klenbami kostel sv. Anny v nedalekém hornickém městečku v Annaburgu v Sasku. Stavba nákladně a

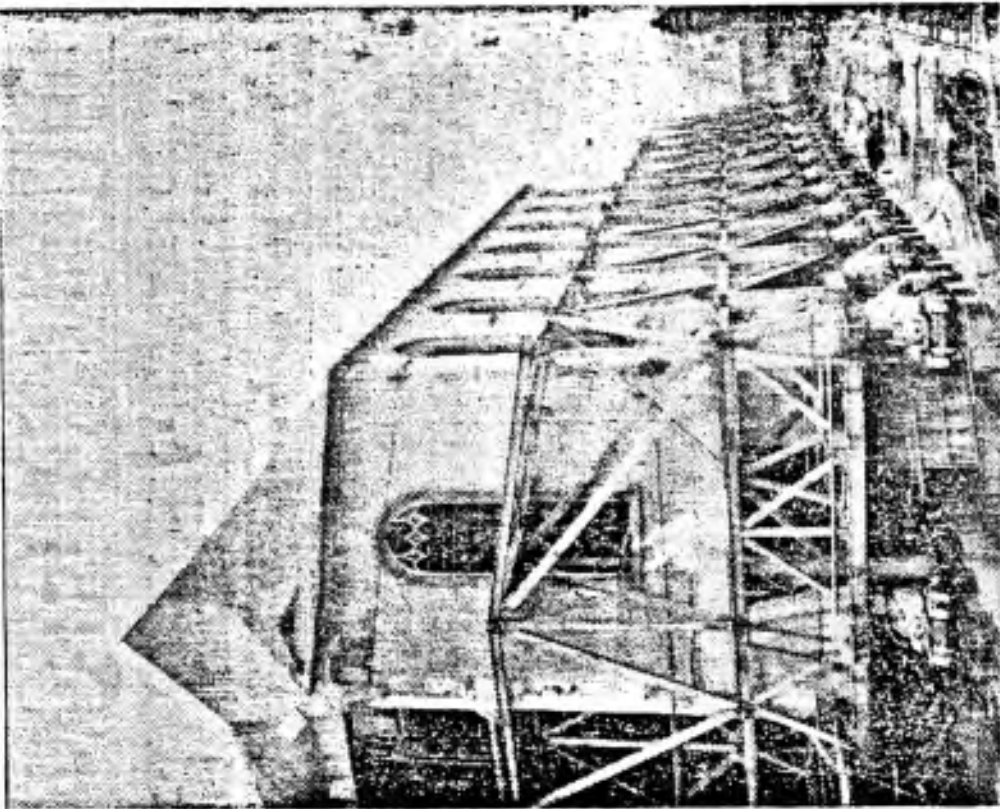

byly ovšem všestranně průzkumy. Tada zkoušek a vyřešení řady neobyčejných stavebních a technických problémů. Kostel včetně inventáře musel být odstaven, byly odhozeny z jeho obvodu vystupující sakristie, předstě a vysoká věž. Samotná stavba byla pak důkladně zprovozněna. Kirehkové klenby s profilovanými žebry byly na rubové straně zajištěny železobetonovými konstrukcemi a samotná stavba byla zajištěna zvláštní ocelovou konstrukcí do výše 11 m pomocí pravouhlého příhradového roštu uvnitř i vně kostela. Na 53 místech křížení bylo umístěno 53 zvláštních podvozků s nezávislými hydraulickými jednotkami, které byly zároveň automaticky řízeny soustavou vodováh k vyrovnání všech nerovností. Vlastní posun objektu prováděly hydraulické válce kotvené do 4 ocelových dráh zabudovaných do betonových panelů dráhů útesu. Stav.

Mostecký kostel při přestavbě

přecházet v bezvážnost. Jmí byly vykrvny strany i širop bočních otevíracích lodí haly a vytvořily tak jakýsi uzavřený průchodní koridor kolem nespočetných muzejních expoziců soustředěných do vitru způsobem neodpovídajícím muzejnímu pojetí, doplněné ještě ohřmějšími vysvětlujícími texty. Střední plocha haly byla věnována dělnickému hnutí a nové výstavě města.

Tím se také z instalace ztratilo všechno to nejdůležitější, co mělo po odborné stránce názorů a esteticky znázornit skutečný historický vývoj a význam města a zhodnotit tak archeologický a stavební průzkum, kterému zde byla po řadě let věnována velká péče a plněná, velice zá-

...a v ovocném stromě zavěs...

Původní vzhled kostela Nanebevstou...
P. Marie v Mostě

zane klenby s promívanými kamenými žebry se dokončovaly až do šedesátých let. K úplnému dokončení interiéru a svěcení kostela došlo až v roce 1592.

O přesunutí kostela definitivně rozhodl vládní usnesení z r. 1971 a zároveň byl připraven i harmonogram přesunu do konce roku 1975 a dokončení všech restaurátorských a rekonstrukčních prací i s novým okolím, špitálem s kostelem do srpna 1978.

A 15. září 1975 začalo zdvihání celé stavby, která byla naložena na transportní podvozky a 30. září začal vlastní přesun, který postupoval rychlostí v průměru 2,16 cm za minutu. 27. října dojel na určené místo.

Cesta kostela na přepravní dráze byla sledována veřejností s mimořádným zájmem a s velkým zaujetím, že se podařilo vyřešit tak náročný a neobvyklý úkol. Na slavnostním oficiálním zhodnocení bylo však možno již v ovzduší pocítit určité rozpaky a ochlazení, s nimiž byla doprovázena slova uznání, které se v plné síle projeví o něco později. Nejprve bylo na nových základech a odstranění nosné zátěže i ocelové konstrukce. To vše se ještě podařilo splnit, ale pak začalo docházet z pozic funkcionářů a slátních orgánů k postupnému útlumu celé akce a jejímu zplychování. Jako by se s udílením zlitostilo, že se nám práce jen s úspěchem podařilo přenést kostel, ale co si s tím počneme. Náklady na přemístění kostela se ukázaly podstatně vyšší, než mohly být původní předpoklady a požadovaly se další prostředky. Ze stavby začali odcházet pracovníci a rozhodování o uvolnění dalších finančních prostředků se proťahovalo. O další činnost Translerů, která po odzkoušení a prověření průkopnické technologie se chtěla připravit na další obdobné akce i v zahraničí, aby lo dále vydělávat peníze a přinášet státu zisky, nemělo ministerstvo kultury zájem.

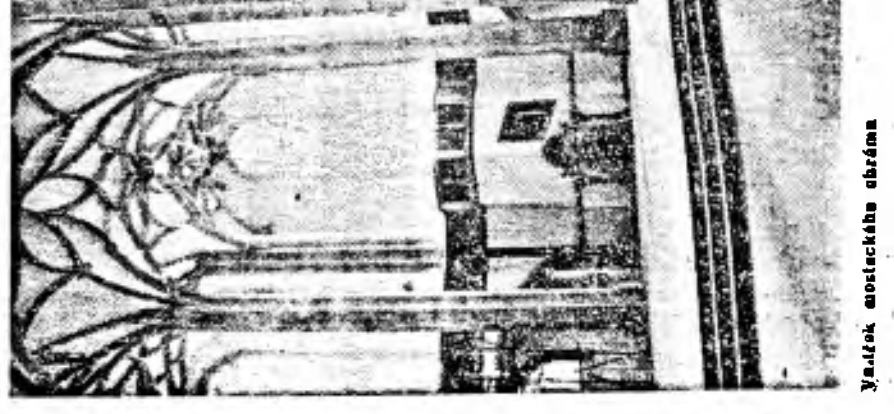
Nezajištěný kostel bez zasklených oken a se všemi otvory po odhroupaných částech, s poškozenou střechou vydaný na pospas povětrnostním vlivům, začal rychle chátrat a po několika letech svým zoufalým stavem upoutával pozornost zvláště zahraničních návštěvníků. Když se pak ve Spieglu objevil článek o nejdřívším holubičku ve světě, jímž se mostecký kostel stával, přece jen se začalo přistupovat k jeho dalšímu osudu a větší odpovědnosti. Kostel přešlo

značné památky, že otázky s tím spojené byly konzultovány i s představiteli UNESCO a dalšími odborníky. Mýšlenka náhradu přesunu stavby kostela hydraulickým transportním zařízením po pružné dráze se může ve svém logickém principu zdát až příliš jednoduchá, ale vyřešení dlouhé řady problémů a jejich rozvinutí do všech detailů bylo velice náročné. Organizace ministerstva kultury Translerů byla pověřena i provedením přesunu, technologicke zařízení vyrobil n. p. Škoda a stavební práce provedl Průmstav Pardubice.

Pro nové umístění kostela bylo zvoleno jako nejvhodnější místo na pražském předměstí v blízkosti gotického špitálního kostela a barokního špitálu, kam směřovala oblouková dráha ve vzdálenosti 850 m. Na počátku

Nebylo sporné, že význam i mimořádné umělecké hodnoty nejen stavby samotné, ale i jejího bohatého mobiliáře vyžadují nutnou ochranu jako celku a také s velkou odpovědností všichni k tomuto úkolu přistupovali. Po zvážení možnosti se ukázala jediná cesta k tomuto cíli - přemístění kostela na jiné místo. Uchování památky na původním místě ve vyřešené sílji na zaplaceném pilíři by bylo také daleko nákladnější. Příležejícími okolnostmi, na něž se musely čtivě zaměřit všechny ohledy, byly nejen velikost stavby (zostavená plocha 1740 m², kubatura 45 000 m³), ale i subtilnost pilířů, na nichž je vynesena klenba, křehkost konstrukcí i materiálů.

Památková péče zde stanula poprvé před tak náročným transferem vý-

Y. J. Fak mosteckého obrázka

stoleť lateránskými kazateli by mohla být i v naší normalizační době nebezpečná. Také se zvažovalo pastoforium i epitař rodiny Welimühllů i další předurčily, protože křesťáci a modlíci se postaví a kříže na renesančních epitařech a oltářích mohly též ohrožovat ideologii. Reinstalace barokního hlavního oltáře a jedno-duchých rokokových lavic se vůbec nepovolila, protože by mohl být připomenut původní účel kostela. Ale i tak se ukazoval daleko lepší nápad - že by výkročnější instalovat v kostele expozici dělnického laičtva na Mostecku.

Až na podzim 1985 bylo Věstavnice n. p. pověřeno realizací expozice. Nováková a odborné přípravy materiálu H. Mannlové byla provedena galerijní instalace. Byla k tomu využita část původního mobiliáře kostela doplněná o předměty, které se do-staly v 19. století do muzea a o významná díla z některých severočeských muzeí. Smyslem instalace bylo zastřít původní význam prostoru. Na východní straně určené hlavnímu oltáři se soustředila díla barokního umění v menším vnějším prostoru ohraničeném vertikálními panely, předněž byly na půdla rozestaveny obrazy J. Kramolína a F. K. Fahreschona a 2. nadživotní sochy J. A. Dietzela z cyklu apoštolů, jejichž původní umístění bylo ve výšti na konzolách středních pilířů. Ostatní exponáty, mezi nimiž je i řada vývojevých významných památek našeho a saského gotického a renesančního umění, byly citlivě umístěny v bočních lodích a kaplích. Autorka vycházela ve svých návrzích z architektonického pojetí instalace arch. J. Čubry v Národním galerii v Jiřském klášteře, s nímž spolupracovala.

Po výtvorní stránce se síce podařilo omezit původní působení prostoru, ale nepodařilo se je nahradit jiným esteticky svébytným pojetím.

Ještě daleko hůře dopadla muzejní expozice, jejíž prvotní obsah měl ukázat počátky, vývoj a proměny města Mostu. Je umístěna v podzemním prostoru ve sloupové hale. Hlavním scénaristou byl B. Tykva a materiály k tomu dodala řada odborných pracovníků, architektonické pojetí je dílem arch. Votruby a Ulbrichta z Výstavnic. Instalace se soustředila na hlavní prostředek podání obrazu města a dění, v něm probíhalo, na navzájemně vzájemných fotoreprodukcích, jejichž rozostření již začínalo

všechna nasávat do obvodního zdiva. Je pravděpodobné, že se zanedlouho dočkáme opadávání omítek, poškození kamenných kvadrů a pak následují již statické poruchy. Kostel stále stojí také smuřné a opustěná ne zcela dobudovaná terásce, která bude jednou možná na břehu jezera, ve společenství trosek gotického kostela a barokního špitálu, které byly ohrožovány zbouráním a na jejichž obnovu se stále ještě čeká. Byly to tedy značné promrhání milióny. Je teď naší povinností vrátit do kostela proskřivený hlavní barokní oltář, jehož sejmuví sláso téměř 2 milióny Kčs a rokokové lavice, instalace zbavit deformujících násoů a odhallt v nich umístěnou praxdu.

- Devín
- Petržalka
- Galanta
- Komárno
- V. a m. Žitný ostrov
- Nové Zámky
- Lučenec
- Plešivec
- Rim.Sobota
- Rožňava
- Košice
- Vých.Slovensko

Z Petržalky za tmavej noci
cez Dunaj
velký hakenkrajc svietí...

Konec čs.republiky slávy
Roky nezudnutelných dejín
Stratili sme historický Devín
Petržalku, pluce Bratislavy...
Rajchu biedni vasali sa stali
Nemcom ponížené ruky bozkali
Za Čechov Slovensko sma mali celé
Prišiel Hitler, Horthy, bolo
zmrzacené...

Von der Normandie bis zur Côte d'Azur: die zwölf Urlaubsregionen Frankreichs

Velké Británie, vědom z konkurračních táborů v Osvědčení Exportéřů. Ravob, brifiko, Mauthausenu, unpu s psil ze hřbitova pudých s.s. voláků v Tobruku objekt stál opravdovém památkovém os. odboje a ne státním pohřebištem, budou předávány příhrubum také ostatky těch šatanků, politická čí nočníč. které zde byly ukládány z rozhodnutí Ty Ksg.

...pup, vyzkoušel, vedel a má např. určení ... v ... (text is partially obscured and difficult to read)

WARSCHAU, 3. April (dpa). In Polen haben sich seit Einführung der Marktwirtschaft zum Jahresbeginn rund 268 000 Menschen arbeitslos gemeldet. Die sozialdemokratische Zeitung „Trybuna“ rechnet mit 400 000 Erwerbslosen bis Ende April und bis zum Jahresende sogar mit einem Anstieg auf rund eine Million. Auf ein Stellenangebot kämen in bestimmten Gebieten bis zu 400 Arbeitslose. Massenentlassungen sind in etwa 2000 Betrieben geplant oder schon im Gange.

Viele Betriebe schicken ihre Beschäftigten in Urlaub, um die Zeit der wirtschaftlichen Schwierigkeiten zu überbrücken.

Weiterer Effekt: Im Februar haben sich im Vergleich zum Januar mehr als 12 Prozent weniger Arbeitnehmer krankschreiben lassen. Seit Einführung der Marktwirtschaft werden viele Betriebe ihre Produktion einstellen.

...komplexní limaké ... (text is partially obscured)

Pamětník odboje

...odboje ... (text is partially obscured)

RADARFALLE im Mülleimer. Den Temposündern unter Stuttgarts Autofahrern tritt die Polizei jetzt mit getarnten Radarkontrollen, mit dem Blitz aus der Mülltonne, entgegen.

Spojené státy usnadní vývoz technologií do Polska, Maďarska a Československa. Uvedl to v Haagu při návštěvě nizozemí americký ministr obchodu R. Mosbacher.

Když jde o byznys...

NAŠE POZNÁMKA

S velice rozporuplným ohlasem se setkávají návrhy na název naší vlasti. Nejde o různost názorů, každý má právo vyslovit své mínění, a nikdo ho nesmí šikauovat. I když se jeho mínění bude lišit od stanoviska naprosto většiny. Ale ... domnívám se, že důležitější než pojmenování naší republiky je její život. Jaká krev proudí v jejích žilách a jaké srdce bije v její hrudi.

Neděle mi došlo, když šlo luzeráry, ze kterých se dozvídám „Prodám zahraniční firmě roů, dám v Praze... Zn.: za devlzy“, „Prod. peknou chalupu v jižních Čechách, jen za valuty“, „Ze valutové kufly přenechám byt v osah, vlastnictví...“, „Koup. dům na Malé Strá

ně ... Zn.: Platím v DM dla vašich požadavků“, jestli si snad někdo myslí, že rozprodávat naši republiku (ať už s pomělkou nebo bez ní) nám přinese čest a slávu, tak je na osudovém omylu.

Vy, kteří prodáváte, vzpomeňte si, že jste si před necelým rokem, ještě v nesvobodné zemi, troufili statečně manifestovat na Kampě s hesly: Prahu před ciznci ochráníme! Nedáme se koupit za dolary! Nedovol me rozprodát Prahu za valuty! — Znamenalo to tehdy, že jste nechtěli dovolit, aby tvrdá měna proudila do kapsy státu, ale dnes, kdy byste kasinovali sami, máte na stejnou věc jiný názor? Myslite si, že mezi námi nejsou lidé, kteří by rádi, velmi rádi bydleli ve vámi nabízených bytech a nemovitostech a zaplatili za to krvavý peniz, byt peniz československý?

Obchod s Mad'arskem (TK): Zatímco loňský obrát našeho zahraničního obchodu s Maďarskem dosáhl rekordní úrovně 1,9 miliardy rublů, není letošní start vzájemného obchodu vůbec úspěšný. Maďarský obchodní rada v Praze dr. R. Mosbocy, CSC., řekl na tiskové konferenci, že za prvních 10 měsíců letošního roku v porovnání se stejným obdobím loňského roku, se čs. vývoz snížil o plynch 20 procent a maďarský vývoz vzrostl na stejné úrovni. Největší problémy vznikly v čs. dodávkách náhradních dílů pro osobní a nákladní automobily. O těchto dílkách jednali v minulých dnech čs. i maďarský experti a hlela dohodnuta opatření, aby výpadek v zahraničním obchodě byl snížen.

naš. diplomatická záležitost ... (text is partially obscured)

Střelba na čs. diplomata (TK): Rakúská policie v panceři v Litvě navlečen postřílela itrelio řapionika čs. velvyslanecstav. V. Mařábo. S odvleč

Abschied vom Börsenjahr 1989

Anstieg der Aktienkurse Ende 1988 bis Ende 1989 in %

Lada Samara - der Preisbrecher

Von ROLF REDDER
Hamburg - Seit der Wende verkauft Lada in Deutschland West so gut wie noch nie: 8307 Autos allein von Januar bis März, 85 Prozent davon Samara. Die robuste Limousine, in der DDR 33 000 Mark Ost teuer (ohne Kat), steht bei West-Händlern jetzt auch mit 1,3-l-Motor und geregeltm Katalysator. BILD hat den Sauber-Samara schon gefahren.

Der 60-PS-Motor ist kräftig genug, dabei erstaunlich ruhig. Höchstgeschwindigkeit: 147 km/h. Verbrauch: 7 bis 11 l bleifrei Normal. Testdurchschnitt: 8,8 l. Die besten Seiten des hochbeinigen Samara: Viel Platz im Innen- und Kofferraum (umklappbare Rückbank) und ein Fahrwerk, das sich auch auf schlechten Straßen nicht erschüttern lößt. Weniger schön: Lenkung und Schaltung brauchen eine starke Hand. Als

verwöhnter Westler vermisse ich auch im modernsten Ost-Auto noch einiges, z. B. höhenverstellbare Gurte, beleuchtete Schalter, besser ausgeformte Sitze, eine Uhr. Das Lenkrad ist zu groß, das Zwei-Schlüssel-System bei uns längst überholt. Aber im Preis überholt den Samara niemand: 12 890 Mark (dreitürig). Die billigsten Polo und Fiesta sind 2600 (VW) bzw. 3230 Mark (Ford) teuer.

Giscard sieht Probleme

Paris - Die deutsche Einheit sei „weniger einfach zu verwirklichen, als man denkt“, erklärte Ex-Präsident Giscard d'Estaing im französischen Fernsehen. Schließlich sei die DDR „von 45 Jahren Kommunismus tiefgreifend gezeichnet“.

Roquefort

Es gibt viele Legenden über die Macht des Zufalls: Die über Roquefort hat auch noch mit Liebe zu tun - weshalb sie immer wieder etwa so erzählt wird: Vor langer Zeit setzte sich ein Schafhirt mit Brot und Käse an den Fuß der bizarren Felsformation in der Nähe des Dorfs Roquefort in Südfrankreich. Als eine schöne Hirtin vorbeikam, warf er den Käse beiseite und eilte der Schönen nach. Ob er bei der Dame Erfolg hatte, wird nicht überliefert. Wohl aber, daß er ein paar Wochen später zurückkam und seinen Käse wiederfand - von blaugrünen Äderchen durchzogen. Er biß hinein - und siehe da: Es schmeckte wunderbar. Der berühmteste Schimmelpilzkäse der Welt war entdeckt.

Nun zu den Tatsachen: Vor etwa 37 Millionen Jahren spielte die Natur ein wenig herum und schlug 650 Kilometer südlich von Paris und 120 Kilometer vor dem Mittelmeer ein paar Kalkfelsen zu Klump. Wodurch 2 Kilometer lange und 300 Meter tiefe Höhlen mit einem einzigartigen Mikroklima entstanden: Durch Spalten bläst ständig Wind in diese sehr feuchten Höhlen. Das wiederum bekommt einem kleinen Pilz hervorragend, den man heute *Penicillium roqueforti* nennt (mit dem *Penicillium notatum*, woraus man Penicillin gewinnt, weitläufig verwandt). Dieser Pilz aus der Unter-

welt ist der wahre Kern der Legende vom Hirten. Sein Überfall auf den Käse wird heute auf modernste Art nachgeahmt: Man erwärmt rohe Schafsmilch auf 31 Grad und setzt Sporen des Pilzes zu. Nach einigen anderen Arbeitsgängen (Gerinnen, Salzen, Formen) werden mit Nadeln kleine Löcher in den Käse gestochen. Dann kommen die Käselaibe in die Höhlen, wo sich der Pilz bei konstanter Temperatur von 8 Grad und 95 Prozent Luftfeuchtigkeit in den Käseadern breitmacht.

Er gibt nach vier Monaten Reife dem Roquefort seine wunderbare butterartige Konsistenz und seinen unaachahmlichen Geschmack.

Im vergangenen Jahr ließen sich die Deutschen immerhin 400 Tonnen schmecken - trotz des Preises von etwa 2,60 bis 3,90 DM für 100 g. Roquefort ist teuer, weil man für rund 3 Kilo über 12 l Schafsmilch braucht - und die ist viermal so teuer wie Kuhmilch.

Geschmacklos: „Bananen-Farm in der DDR“

Hamburg - DDR-Fernsehzeitschauer fanden das gar nicht witzig: SAT 1 präsentierte in der Nachrichtensendung „Blick“ als Aprilscherz eine Bananenfarm in der DDR. Die Kamera enthielt exklusiv ein mit Stacheldraht und Sperrgebiet-Schildern markiertes Gelände - Internierungslager-Atmosphäre. Neben einem Gewächshaus mit Bananenstauden erklärte ein Arbeiter: Er wisse nicht, was es sei, aber die Ware werde nach Kuba

Změny v edičním plánu
 (čtkr): Nakladatelství Horizont reaguje na změněnou kulturní politickou situaci u nás. Proč samel Jan Mesaryk, přičemž se autorůvka dvojice Petr Keitner a J. M. Jedlička z názvu knihy, která se vydává za cíl dopřít ke pravdy nebo se k ní alespoň nejvíce přiblížit a sejmout rouso-kuz tajemství z Masarykovy smrti. Tituláté --- je název knihy, kterou Dušan Siosar zbavoval rozvoji jazykové kultury. Autor zbavoval formou na konkrétní příkladech dokumentuje vývoj jednotlivých větví v tiskárně historické češtiny já-jazyka. ko samostatného slovenského jazyka.

Václav Bubník

Čestník dvou světových šampionátů a dvojnásobný olympioník z. hokejové reprezentace vynikal obráncem s tvrdou síťkou a nitřní republiky z roku 1952 Václav Bubník po dlouhém a zákejném nemoel zemřel 27. března 1999. Své nejkrásnější léta orolil ve vládkovickém dresu, poté se věnoval trenérské činnosti. Trénoval ve Vltkovicích, Benici Ostrava a v nově nově založené Východní v Březně. A Prahu a na ká oblažil dres mistička SSC na vnějšku hrál za ATK Praha. Největší moment tu si získal ovšem v Ostravě kde hrával nejen bránu obráncem ale také v „A“ títku a hokejem a hokejem Na jeho příslušky a ligové (88) i reprezentativní (44) ohly se nepozabývá.

Bulgarien wertet drastisch ab
 Die bulgarische Nationalbank hat die einheimische Währung drastisch abgewertet. Ein US-Dollar kostet nun etwa 8,7 Lewa statt bislang 2,50 Lewa. Auf dem florierenden Schwarzmarkt wurde der Dollar zuletzt mit sechs bis zehn Lewa gehandelt.

Dar pro papeže

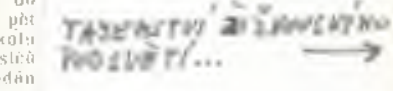
(čtkr) Dar pro papeže Jana Pavla II. v hodnotě zhruba 80 000 korun dokončili v těchto dnech sklárni slátního podniku Karlovarské sklo - Moser. Vyrvil biblického námlu „Poslední večere Páue“ do tvrdého čirého křístálu si vyzádalo pět tisídn mrazení práce. Nelehkého úkolu se zhostil jeden z nejlepších bruských podniků I. Cháoupla. Dar bude předán vzácnému hostu v umělecké kazeři. Kterou zhotovili dřevozpracující podnik Praha.

Welcher Wein zum Käse?

Das schönste Wort zum Thema stammt von dem Franzosen Grimod de la Reyniere, der das Leben feinschmeckerisch inszenierte und im 19. Jahrhundert das war, was man heute einen Gourmetpapst nennt. Er sagte: „Käse ist das Biskuit der Trinker.“ Was für eine schöne Idee! Käse und Wein brauchen sich tatsächlich nicht lange zu suchen; sie bedürfen und ergänzen einander wie Liebende. Allerdings sollte man nicht zur nächsten besten Flasche greifen. Erstens einmal gilt es mit der Tradition zu brechen, wonach nur Rotweine zum Käse schmeken sollen. Diese Legende hat ein Rotweinwinzer erfunden. Natürlich gibt es Rote, die sich harmonisch mit Käse verheiraten. Bordeaux und Gouda passen beispielsweise fein zusammen, Burgunder empfehlen sich zu Weichkäse à la Brie & Co. Ziegenkäse hingegen schmecken auf fast geheimnisvolle Weise gut mit herben Roséweinen. Und zu Blaueschimmelkäse, ob es nun ein Roquefort ist, ein Gorgonzola, Stil-

ton, Fourné d'Amber, Bavaria Blü, Bresse bleu, ein Trautenföser Edelschimmel aus Österreich oder der ungemein delikate Bleu de Termignon, ein Geheimtip aus Savoyen - zu all diesen Sorten machen sich am besten edelsüße Weißweine oder Portweine.

Ein Roquefort oder der englische Stilton würde mit seiner süßlich-saizigen Kraft jeden feinen Rotwein erbarmslos kreuzigen - selbst der beste Bordeaux hätte keine Chance. Eine Riesling-Beerenauslese, ein Vin Santo, Sauternes, eine Traminer Auslese oder ein Tokajer bieten das nötige geschmackliche Gegengewicht. Fehl am Platz ist Käse bei Weinproben. Weil Käse die Geschmacksnerven tapeziert, sie ernüchtern, vermögen sie Weinfehler kaum wahrzunehmen. Vor Witzern, die Kunden den Wein mit Käse servieren, warnte bereits ein Hauswirtschaftsbuch aus dem Jahr 1730: „Durch Käse wird des Käufers Geschmack verwechselt, daß er den schlimmsten für den besten Wein aussucht...“ Ansonsten gilt uneingeschränkt: Käse ist das Biskuit des Trinkers!

Neобыкный úlovek

(re): Při říštní rybníku Obora v hlav-zili mu hodinky a způsobili mu zranění rčkové úlovek nalezli v úterý členové s pracovní neschopnosti. A v pondělí místní myslivecké jednoty lebkou. Byla kolem 03.00 hodiny muž cikánského původu, k erý vyšel z vlnitým jauran v. Přiznal, udělal tři hlavy šolitého chodce. Když puřl na zem, odcizil mu kořuný, tužebkové poukázky a zahraniční měnu. Všech-vo asi za 50 000 Kčs.
 Mezinárodní vizitka. V neděli kolem 22 hodiny na parkovišti před motoristům Starý pošta ve Zútech lokres Praha-vý- chodí, několik neznámých mužů předpá- to a zbito do bezvědomí hojandského tí- pávodu předpáti říšitého chodce. Odciz-

Das schönste Wort zum Thema stammt von dem Franzosen Grimod de la Reyniere, der das Leben feinschmeckerisch inszenierte und im 19. Jahrhundert das war, was man heute einen Gourmetpapst nennt. Er sagte: „Käse ist das Biskuit der Trinker.“ Was für eine schöne Idee! Käse und Wein brauchen sich tatsächlich nicht lange zu suchen; sie bedürfen und ergänzen einander wie Liebende. Allerdings sollte man nicht zur nächsten besten Flasche greifen. Erstens einmal gilt es mit der Tradition zu brechen, wonach nur Rotweine zum Käse schmeken sollen. Diese Legende hat ein Rotweinwinzer erfunden. Natürlich gibt es Rote, die sich harmonisch mit Käse verheiraten. Bordeaux und Gouda passen beispielsweise fein zusammen, Burgunder empfehlen sich zu Weichkäse à la Brie & Co. Ziegenkäse hingegen schmecken auf fast geheimnisvolle Weise gut mit herben Roséweinen. Und zu Blaueschimmelkäse, ob es nun ein Roquefort ist, ein Gorgonzola, Stil-

Karel Kryl

Karla Kryla, zpěváka, kterého snad nemusím nikomu představovat, jsem mohl věra poprvé osobně poznat. Hovořil jsem s ním jen chvíli, ale byl to pro mě zážitek. Tak upřímného, citlivého a rozumného člověka totiž nepotkáváme každý den, a to ani nepřipomínám jeho jedinečnou uměleckou tvorbu.

Podobné pocity asi měla většina, kteří se s Karlem Krylem včera setkali ve vinohradské kavárně Demínce — několik.

Zóna klidu u parlamentu

(Čr): Členové výboru pro plán a rozpočet Sněmovny lidu a Sněmovny národů FS projednali mj. rozpočtovou kapitolu Státní banky Československé. Předšedla SBCS J. Tošovský poslanec seznámil se základními směry měnové politiky, o které prohlašoval, že je stejně důležitá jako samotný státní rozpočet. Zdůraznil rovněž nezbytnost nezávislosti SBCS na vládě, princip spolčitelnosti a nadnárodnosti v rámci federace. Přísne, více než čtyřhodinové oponentury byl při jednání ústavně-právních výborů obou sněmoven FS ČSSR podroben vládní návrh zákona o sružování občanů. K delikátní otázce se výbory dostaly při posuzování vládního návrhu zákona o právu shromažďovacím. Poslanci totiž diskutovali o tom, jak zamezit shromážděním občanů před budovami parlamentu a obou národních rad. Návrhy na vytvoření „ochranné zóny“ vyvolala obava, aby poslanci nebyli při společných schůzích vystaveni tlaku ulice a mohli jednat o nových zákonech v klidu. Zákon z první republiky zakotvoval ochranu pásma jednoho kilometru, nyní poslanci navrhli nejdříve dvě síť a nakonec sto metrů.

Příznání pod tíhou důkazů

(S): ÚV KSČ v sobotu projednal mj. zprávu komise ÚV KSČ pro zhodnocení politické zodpovědnosti za krizový vývoj ve straně a společnosti. Tajemník ÚV KSČ F. Adámek k tomu povinně mj. řekl, že bývalé vedení KSČ nese bezpochybně politickou odpovědnost za tvrdé zúčtování s lidmi, kteří se angažovali v obrodním procesu po lednu 1968. Nejreakčnější vystupovala skupina, která se sdružovala kolem bývalého tajemníka ÚV KSČ V. Biřáka. ÚV KSČ vyloučil z řad členů KSČ B. Cháoupka a V. Vajntara a komisi pro posouzení politické odpovědnosti uložil dotořit pozastavení členství O. Čmouky.

O. Habsburk v Bratislavě

(Čtk): Předseda Panevropské unie, předseda politického výboru Evropského parlamentu Otto Habsburk byl v sobotu v Bratislavě na pozvání Panevropské unie Slovenska. Dopoledne se ve společnosti některých dalších členů rodiny zúčastnil zádušní mše sloužené v dómu sv. Martina. Byla věnována vzpomínce na matku O. Habsburka — poslední rakouskou císařovnu Zitu, která zemřela před rokem. Po skončení bohoslužby host zavítal i na půdu římskokatolické cyklotetodějské bohoslovecké fakulty. Odpoledne se O. Habsburk zúčastnil v Hudební síni Bratislavského hradu prvního valného shromáždění zakládajících členů Panevropské unie Slovenska. Mezi hosty byl i předseda SNR R. Schuster a předseda vlády SR A. Ču.

Co prozradili Mrtví netopýři

(Čtk): Zajímavý objev v jeskyni Mrtvých netopýřů na jižní straně Nizkých Tater zaznamenali nedáno speleologové z Banské Bystrice a Brezna. Rozměry objeveného Bystrického dómu, jak ho nazývají, jsou 170 m do délky, největší šířka je 32 m a výška 36 m. Veikostí (42 tisíc m³) se řadí na druhé místo ze známých podzemních prostor v Československu. Jeskyně Mrtvých netopýřů má délku více než sedm kilometrů.

hodin před jeho odpoledním koncertem, věnovaným lidověmu. Koncert pořádal v Malostranské besedě volební štáb OV ČSL Prahy 1 společně s lidoveckým Klubem Boba Marleyho; byla to vlastně jejich první velká akce. Při přátelské a opravdu družně debatě v kavárně Demínce se Karel Kryl doslova od srdce vyznával svým hostitelům mimo jiné i takto: „V roce 1968 jsem přišel v Novém Jičíně na sekretariát strany lidové a tam seděla pod křížkem taková paní... A já jsem jí řekl, že bych chtěl vstoupit do lidové strany. Ona řekla: Mladý pane, prosím vás, nekaže si kariéru, vždyť tady je ještě jiná strana, která vám dá jaksi větší možnosti než my... Já říkám: Ne, já chci do téhle, víte, abych vás podpořil... To bylo v tom demokratickém roce 68, o kterém se tak říká, jaká tehdy byla demokracie. A oni říkali: My ještě pořad nesmíme přijímat, víte, my nemáme přihlášky, zeptejte se za týden, já říkám: Za týden už tady nebudu, víte, já musím zase do Prahy, ale tady mám domov a tady bych chtěl také vstoupit do té vaší strany... Vzdor tomu jsem nedostal přihlášku a paní mě poslala k jiné straně. Doufám, že už se to v této straně nikdy nestane — že by mě odsud poslali pryč, že nemají přihlášky... Chtěl bych ještě říct, že mezi vámi jsem rád...“

Chceme do Rady Evropy

LISABON: V lisabonském hotelu Ritz v sobotu skončila minulá zasedání ministrů zahraničí 23 členských zemí Rady Evropy, které se zabývalo otázkami spolupráce se státy střední a východní Evropy. Na jednání vystoupil š. ministr zahraničí J. Bismatier, který se ho zúčastnil jako host a požádal o přijetí Československa za plnoprávného člena Rady Evropy. Ministr ocenil podíl Rady Evropy na formování nových vztahů na našem kontinentě. Zdůraznil, že ji považujeme za významnou organizaci, která by se po uzrání adaptaci mohla stát celoevropským reprezentativním fórem. V souvislosti se žádostí o přijetí své země za členu Rady Evropy ministr poznamenal, že Československo je připraveno stát se smluvní stranou Evropské kulturní konvence. Že je rovněž připraveno přistoupit k dalším úmluvám této významné mezinárodní organizace. Jde například o právní podporu a spolupráci při potlačování terorismu nebo o boj proti obchodu s nemajetnými látkami a delti. Zvláště poukázal na našem Československa připojit se k Evropské konvenci lidských práv. Informoval o probíhajících změnách v Československu, o formování pluralitní politické demokracie a o radikální hospodářské reformě směřující k vytvoření moderní tržní ekonomiky.

LAHVE S OSTREJŠÍM OBSAHEM lákají v Polsku stále více a jsou rychleji vyprazdňovány, jak svědčí růst spotřeby alkoholu na jednoho obyvatele z 6,8 litru v roce 1988 na 7,6 litru v loňském roce. Tyto údaje přitom nezahnují moky vyrobené podomácku. Nicméně Poláci zůstávají daleko za světovými šampióny v této disciplíně — statistický Francouz si udržuje průměrný výkonem 13 litrů čistého alkoholu za rok.

DOPIS SLAVNÉHO MORPLAVCE Kryštofa Kolumba oznamující objevení Ameriky v roce 1492 je překladán do více než 150 jazyků světa. Oznamují to organizátoři oslav 500. výročí objevení „Nového světa“. Podle iniciátorů zajímavé akce budou v překladě zastoupeny všechny exotické jazyky, dokonce i dříve vyhynulé.

Všichni budeme hubnout?

(Čtk): Bratři Igor a Jozef Smdovovi z Bratislavy oznámili ČTK, že se od soboty připojí k protestní hladovce Ing. M. Hašky a Ing. M. Ribanského za takový název federace Čechů a Slováků, z něhož bude zřejmé, že jde o spojení dvou rovnooprávných a světybných republik. Za přijatelný považují jen název, který bude mít v úplné i zkrácené podobě spojovník nebo obě malá nebo obě velká začáteční písmena Č a S.

Kapitán tankeru Exxon Valdez, který před rokem způsobil největší ekologickou katastrofu v dějinách USA, J. Hazelwood byl odsouzen jen k zaplacení symbolického odškodného 50 000 dolarů a k odpracování 1000 hodin při čištění aljaského pobřeží od následků úniku ropy z jeho lodí.

Trh zase bez okurek...

Řeřel. Do skleničku Státního statku Praha v Praze 5 se v pondělí vloupal dosud neznámý pachatel. Otrhal a onesl dvě tuny okurek v celkové hodnotě 72 000 Kčs.

Troja se konečně otvírá

Galérie hlavního města Prahy se po nekonečných průtahích stává dostupnou unikátní. Tržní sta let staré stavby Trojského zámku, který v minulých letech prošel nákladnou rekonstrukcí. Pouze zasluhou pracovníků galerie se budoucí návštěvník nesledá s obilnými stěny, ale s dokonale restaurovanými freskami, dokonce i v bývalých koutcích. Fresky vytvořil krásný rámeček stálé expozice 272 obrazů českého umění 19. stol. V ní bude mj. velký soubor děl J. Čermáka, který byl získán darem z odkazu paní Gallatové. Čermákovy celoživotní lásky. Dále zajímavý soubor portrétů pražských primátorů a obrazů a skic z pražského atelieru V. Brožíka. Velmi reprezentativní bude také výstava muzea UMPRUM z jedinečných sbírek barokního řezaného skla. Pro letošní sezónu se počítá i s vedernými koncerty na schodišti. komponovanými pořady v barokní divadle. přístupná bude i zahrada. Zámeček otevře své brány návštěvníkům 15. května.

Odpověď V. Mohoritovi

Tiskový tajemník FMV všeho požádal prostřednictvím ČTK a uvořejněni následujícího sdělení: První tajemník ÚV KSČ Vasil Mohorit v sobotu na zasedání ústředního výboru komunistické strany prohlásil, že se o členy KSČ zajímá StB. Pan Mohoritovi je jista dobře známo, že StB byla jednou pro vždy zrušena. Její pracovníci byli odhazováni zhraně i služební práky. Nedocházejí na pracoviště a jejich předchozí činnost je průvčována. Stejně tak dobře je pan Mohoritovi známo, že vznikl Úřad FMV pro ochranu ústavy a demokracie. Který s bývalou StB nemá nic společného a jehož poslání je zřejmé již z jeho názvu. Pokud má pan Mohorit důkazy o tom, že pracovníci tohoto úřadu se zapírají o činnost KSČ, nechť je FMV předloží. Nová organizace FMV vychází ze zásady nepolitičnosti a důsledně parlamentní kontroly bezpečnostních služek. Z toho vyplývá, že činnost FMV nemůže být avazována se žádnou z politických stran. Tím jsou také dány dostatečné záruky, že bezpečnostní aparát nebude zneužit tak, jak tomu bylo za totalitního režimu vlády jedné strany.

Ostatný drát mizí

V sobotu byl dán na základě rozhodnutí vlády ČSSR oficiální pokyn k likvidaci drátových zastárek na naší západní hranici. Znamená to, že v nejbližších týdnech by měly padnout všechny tyto železné bariéry na naší cestě do Evropy. Československo v minulosti vybudovalo na

složené orientací zkusíme zminěných průměrně z přírůchno zavazetka drův. koho turisti bylo prokázána pozitivní reakce na tvrdou droku. byl materiál předán k odborné expertize. Ta prokázala že jde o čistý hercobil. Čizinec, který mi byl přes Československo do Svédska, půl hodiny pit čistění aljaského pobřeží od následků úniku ropy z jeho lodí.

Mucená zastávka s heroinem (Čtk): Sto osmdesát gramů heroinu ve čtyřech speciálních baleních z umělé hmoty bylo ve čtvrtek 22. března v 17.00 hodin zabaveno českému občanu v desátém pražském obvodu. Služba se tak po společném akce pracovníků kriminální služby Městské správy VB Praha a Federální kriminální ústředny. Protože se má

ty ve volebním úteru Mikulov. Dopuštění ho k otevření místnosti, kde byly uloženy zbraně, odtáhli dva samopaly a nálož a opustili rohu. V dohledných hodinách dne 25. 3. 1990 oznámily rakouské úřady odtahování pasové kontroly Mikulov. Na vojenští dozvěteři byli zadrženi na území Rakouska u města Drašenhofen. Zbraně a nálož jim byly odevzány a předány Československé armádě. Obo zřejmě požádali v Rakousku o politický azyl.

Opouštění republiky není trestný čin, ale jen přešlápek, ukuleni málo jedna je nyní chránit naši ekonomiku, tzv. zamezit pasování a cestovnímu ruchu málo slavně přechody. Zběhové dopadení (Čtk): Dne 24. března v noci přepadli dva vojáci základní služby ústředního ro

hraničář v Rakousku s SRN téměř 700 kilometrů tzv. žemně-technických překážek. Na 130 kilometrů hranice s Rakouskem už plochy a ostnatek dráty zmlínkovány po celé délce kontaktu. V souvislosti s tím se u všech jednotek začala uplatňovat nový způsob ochrany státní hranice, který má respektive, že

Art. 23. [Geltungsbereich des Grundgesetzes] Dieses Grundgesetz gilt zunächst im Gebiete der Länder Baden, Bayern, Bremen, Groß-Berlin, Hamburg, Hessen, Niedersachsen, Nordrhein-Westfalen, Rheinland-Pfalz, Schleswig-Holstein, Württemberg-Baden und Württemberg-Hohenzollern, In anderen Teilen Deutschlands ist es nach deren Beitritt in Kraft zu setzen.

Art. 146. [Geltungsdauer des Grundgesetzes] Dieses Grundgesetz verliert seine Gültigkeit an dem Tage, an dem eine Verfassung in Kraft tritt, die von dem deutschen Volke in freier Entscheidung beschlossen worden ist.

Havel erhält Buchpreis

BONN. Der tschechoslowakische Präsident, der Schriftsteller Vaclav Havel, erhält für sein Buch „Fernverhör“ den Preis für das „Politische Buch des Jahres 1990“. Dies entschied eine Jury der Arbeitsgemeinschaft der Verleger, Buchhändler und Bibliothekare in der SPD-nahen Friedrich-Ebert-Stiftung. Mit einem Sonderpreis wurde Walter Janka aus der DDR für sein Buch „Schwierigkeiten mit der Wahrheit“ ausgezeichnet.

Neue Anti-Baby-Spritze

Edinburgh - Schottische Forscher haben eine Anti-Baby-Spritze entwickelt, die zwei Jahre lang vor der Empfängnis schützt. Bei Tierversuchen hat das Mittel 100prozentig gewirkt. Es soll nun an menschlichen Eizellen erprobt werden.

Tanklaster sank im Baikalsee

MOSKAU, 2. April (AP/dpa). Die Fahrt eines mit neun Tonnen Dieselöl beladenen Tanklastwagens über das Eis des Baikalsees ist mit einem ungewöhnlichen Unglück, das für den riesigen südsibirischen See katastrophale Folgen haben könnte, abrupt zu Ende gegangen. Die sowjetische Nachrichtenagentur TASS berichtete jetzt, der Lkw sei in eine Spalte im dicken Eis gestürzt und 50 Meter tief auf den Grund des Sees gesunken.

TASS meldete, die Tanks seien dicht. Die geringe Menge Dieselöl, die ausgetreten sei, werde ans Ufer gepumpt. Die Unglücksstelle liegt etwa 120 Meter vom Ufer entfernt. Laut TASS fuhr der Tankwagen in einer Kolonne, die mit Nachschub für eine Ufersiedlung unterwegs war. Lkw-Fahrer benutzen das Eis des Sees wie eine Autobahn. Die Eisdecke sei ja tragfähig, schrieb die Agentur, aber daß die Fahrer darüberdonnerten, ohne nach Spalten zu spähen, gehe nun doch nicht.

„Diese Zeitbombe hat unvorhersehbare Folgen für den Baikalsee“, sagte die Leiterin des Umweltschutzkomitees von Irkutsk, Larissa Urbachanowa, laut TASS. Der rund 850 Kilometer lange Baikalsee sei der tiefste Binnensee der Erde.

Mit S, mit F oder was?

Das tschechoslowakische beziehungsweise tschecho-slowakische Parlament hat entschieden: Das Beiwort „sozialistisch“ wurde vergangene Woche aus dem Staatsnamen entfernt, mithin entfällt auch eines der beiden „S“ aus der bisherigen Abkürzung CSSR. So weit so gut.

Aber mit der neuen Zeit im Lande der Tschechen und Slowaken fangen die Probleme erst an – zumindest bei der Schreibweise. Das Parlament in Prag beschloß, daß der neue Staatsname „Tschechoslowakische Föderative Republik“ lautet. Zur Beschwichtigung der Slowaken, die immer fürchten, von der tschechischen Mehrheit untergebuttert zu werden, kamen die Volksvertreter zudem überein, daß die Nation im Osten des Staatenverbundes zwischen „tschecho“ und „slowakisch“ einen Bindestrich einfügen darf (die FR berichtete).

Nun sollen die Ängste, die im kleineren Bundesstaat grassieren, durchaus ernst genommen werden. Aber welche Abkürzung wird dem kleineren Landesteil gerecht? Das Auswärtige Amt in Bonn hat nach Auskunft eines Sprechers noch keine offizielle Mitteilung darüber erhalten, die tschecho(-)slowakische Botschaft in Bonn war trotz wiederholter Versuche nicht zu erreichen, die Nachrichtenagentur AP nannte „CFR“ als Abkürzung und die Presseagentur dpa konnte trotz intensiver Bemühungen aufgrund der Streitigkeiten in Prag nicht klären, ob die Abkürzung „CSR“ oder „CSFR“ heißen soll (man entschied sich vorerst für „CSFR“). Auf dem komplizierten Weg zu dem von Prag wiederholt proklamierten Ziel, an der europäischen Einigung teilzunehmen, wird die „CSFR“ (so bis auf weiteres die FR-Schreibweise) auch dieses Problem noch klären...

der Schmerz weg ist. Dann ist die Verbrennung am nächsten Tag verheilt, sagt der Ulmer Professor Bader.

Frankreich und Belgien zwischen 20 und 25 Prozent der Kinder bis zu drei Jahren einen Platz in einer Krippe finden, sind es in der Bundesrepublik nur drei Prozent. Dabei stellen allein West-Berlin, Hamburg, München, Frankfurt und Stuttgart rund zwei Drittel des Platzangebots.

Medizin-Kartoffel

Ulm – Eine rohe Kartoffel ist die beste Medizin, wenn man sich die Finger verbrannt hat. Die halbierte und muldenförmig ausgeschabte Kartoffel so lange gegen den Finger pressen, bis

Mangel an Krippen und Kindergärten

Im Vergleich zu anderen EG-Staaten schneidet die Bundesrepublik laut Jugendbericht im Bereich der Krippen und Kindertagesstätten am schlechtesten ab. Während in Dänemark 44 Prozent, in

Algerische Rätsel

ALGER, 2. April (AP/dpa). Ist ein Stück der Berliner Mauer Schmuggelgut oder schlichter Beton? Vor diesem Rätsel standen Zollbeamte in Alger, als sie im Gepäck eines zurückkehrenden Urlaubers einen etwa 100 mal 50 Zentimeter großen, mit Graffiti verzierten Brocken entdeckten. Nach Angaben der algerischen Nachrichtenagentur APS wurde der junge Mann mehrere Stunden lang festgehalten, während sich die Zollbeamten die Köpfe darüber zerbrachen, ob das Mitbringsel nun zollpflichtiges Baumaterial, ein historisches Ruinenstück oder

5DM Benzinststeuer?

Hagen – Die Grünen haben auf ihrem Parteitag in Hagen eine Treibstoffabgabe verabschiedet. Sie soll in einem Stufenplan ab 1991 von einer auf fünf Mark pro Liter im Jahr 2000 gesteigert werden.

Das sollten Sie beim Kochen von Reis beachten:

- Waschen oder wässern Sie Reis nicht vor dem Kochen, sonst laugen die Nährstoffe aus.
- Dünsten Sie Reis bei schwacher Hitze mit Öl oder Butter an. Pro Tasse Reis gießen Sie etwa 2 Tassen Flüssigkeit auf.
- Reis sollten Sie bei milder Hitze ausquellen lassen. Achten Sie darauf, daß Naturreis etwa die doppelte Zeit braucht.

Na úřadu se ptají:
 „Jaké je vaše povolání?“
 „Imitátor.“
 „V cirkuse?“
 „Ne, v zaměstnání...“

Asiatischer Reisteller

Zutaten (für 4 Personen): 200g Naturreis, 75g Kokosraspeln, 1 TL Salz, 250g Zuckerschoten, 250g Kirschtomaten, 2 EL Öl, 1 Knoblauchzehe, 1 haselnußgroßes Stück Ingwer, abgeriebene Schale und Saft einer halben Zitrone.

Zubereitung: Reis abspülen und mit Kokosraspeln, Salz und ¼ l Wasser einmal aufkochen lassen. Zuckerschoten putzen und in kochendes Salzwasser geben; 2 Minuten kochen lassen. Sofort mit kaltem Wasser abschrecken. Tomaten halbieren. Öl erhitzen und die Erbsen etwa 1 Minute braten. Knoblauch und Ingwer durch die Knoblauchpresse drübergeben. Den Reis mit Zitronenschale und -saft abschmecken und mit den Tomaten und Erbsenschoten anrichten.

Zubereitung: Reis abspülen, mit Milch, Zucker, Zitronenschale und der Prise Salz zum Kochen bringen. Auf kleinster Stufe etwa 45 Minuten quellen lassen. Gelatine einweichen. Blätter abgetropft einzeln unter den heißen, ausgequollenen Reis rühren. Reis bis zum leichten Gelieren abkühlen lassen. Schlagsahne steif-

schlagen und unter den Reis ziehen. Eine große oder 6 kleine Puddingformen mit Rum (oder Wasser) ausspülen und den Reis einfüllen. Einige Stunden fest werden lassen. Zum Servieren die Formen kurz in heißes Wasser tauchen, sofort aus den Formen stürzen. Für die Fruchtsoßen Zucker und Wasser zu einem Sirup kochen, abkühlen lassen. Die Früchte getrennt pü-

CESTNÝ DOKTORAT V HAVĚLOVI Ve dení Bruseiské svobodné univerzity (v rámci VUB) ve středě rozhodlo udělit titul doktor honoris causa prezidentovi Československa.

Portugiesische Reispfanne

Zutaten (für 3 Personen): 2 Zwiebeln, 2 Knoblauchzehen, 4 Hähnchenkeulen, Salz, Pfeffer, Mehl, 4 EL Öl, 250g Langkornreis, 1 Fleischtomate, 1 Paket TK-Erbsen (300g), ½ l Geflügelbrühe.

Zubereitung: Zwiebeln würfeln, Knoblauch hacken. Die Keulen in Unter- und Oberkeulen zerteilen und dabei die Haut entfernen. Die Teile mit Salz und Pfeffer würzen, leicht mit Mehl bestäuben. Öl in einer Pfanne erhitzen und die Keulen darin glasig braten, herausnehmen. Nun Zwiebeln und Knoblauchzehe darin braun braten. Reis dazugeben und kurz mitbraten. Tomate würfeln, dazugeben; ebenfalls die Erbsen und die Brühe. Die Keulen dazugeben. Zugedeckt 20 Minuten garen.

Spanischer Reissalat

Zutaten (für 4 Personen): 150g Langkornreis, Salz, 4 Eier, 100g gek. Schinken, 1 große Fleischtomate, 2 EL Kapern, ½ Zwiebel, etwas Salz, 1 Prise Zucker, 3 EL Essig, 5 EL Olivenöl, Salat zum Anrichten.

Zubereitung: Reis mit der doppelten Menge Wasser und Salz im geschlossenen Topf aufkochen lassen. Danach den Reis zugedeckt 20 Min. quellen lassen. Eier in etwa 4 Min. weich kochen. Schinken und Tomaten würfeln. Kapern grob hacken. Alles unter den körnigen Reis mischen. Zwiebel feinhacken, mit Salz, Zucker, Essig und Pfeffer verrühren. Öl darunter schlagen. Reis darunter mischen, 2 Std. durchziehen lassen. Reis mit den Eiern auf grünen Salatblättern anrichten. Statt Schinken können Sie 100g Krabben unter den Salat mischen.

Reis auf chinesisch

Zutaten (für 3 Personen): 250g Schweinefilet, 2 EL Sojasoße, je ¼ TL Zucker und Ingwerpulver, Salz, Pfeffer, 5 EL Öl, 1 TL Speisestärke, 150g Austernpilze, 1 Glas Sojabohnensprossen (150g), 150g Eß-Stäbchen-Reis, 4 EL Sherry, einige Blätter vom Eisbergsalat.

Zubereitung: Schweinefilet in dünne Scheiben schneiden. Sojasoße, Zucker, Ingwer, etwas Salz, Pfeffer und 2 EL Öl verrühren. Fleisch darunter mischen und etwa 2 Stunden durchziehen lassen. Speisestärke mit einem Eßlöffel Wasser

Fleisch und Austernpilze unter Wenden etwa 1 ½ Minuten braten, dann die Sprossen druntermischen und unter Wenden 1 Minute mitbraten. Mit Sherry ablöschen und sofort mit der angerührten Speisestärke jinden. Mit Sojasauce, Salz und Pfeffer abschmecken. Zum Anrichten für jede Person ein Salatblatt in eine Schüssel legen, darauf den Reis und das Fleischgericht geben. Mit Stäbchen servieren.

Katalysator für Trabi

In der DDR sind die ersten Zweitakter-Autos probeweise mit Katalysator nachgerüstet worden. Der Entgifter vermindert den Schadstoff-Ausstoß um zwei Drittel. Voraussetzung für den Betrieb ist allerdings bleifreies Benzin, das es in der DDR an Inter-Tankstellen gegen West-Geld gibt.

Bayern am friedlichsten

Saarbrücken - Mit 16 842 Straftaten pro 100 000 Einwohnern hatte Hamburg 1989 die bundesweit höchste Kriminalitätsrate. Mit 4841 pro 100 000 war es in Bayern am friedlichsten.

● Julius Meinf' fohrat v r. 1989: 11,7 miliard silnké hodlá - po orevřě mliard dvou obchodu v Československu - založit u nás národní sportovnítskou společnost. V Maďarsku otvřra už pátou litičku.

Feiner Reis-Flammeri

Zutaten (für 6 Personen): 100g Milchreis, ½ l Milch, 40g Zucker, abgeriebene Schale von ½ Zitrone, 1 Prise Salz, 6 Blatt weiße Gelatine, 200 ml Schlagsahne, 4 EL Rum, 125g Zucker, 1 Tasse Wasser, 250g TK-Johannis- oder Himbeeren, 2 Kiwis.

schlagen und unter den Reis ziehen. Eine große oder 6 kleine Puddingformen mit Rum (oder Wasser) ausspülen und den Reis einfüllen. Einige Stunden fest werden lassen. Zum Servieren die Formen kurz in heißes Wasser tauchen, sofort aus den Formen stürzen. Für die Fruchtsoßen Zucker und Wasser zu einem Sirup kochen, abkühlen lassen. Die Früchte getrennt pü-

Herzmittel nur auf Rezept

Berlin - Die Einnahme von rezeptfreien Herzmitteln ist meist nicht sinnvoll, sagt die Stiftung Warentest. Nur 3 der 23 getesteten Mittel seien geeignet, ein geschwächtes Herz zu stärken.

Osterbraten wieder teurer

Bonn - Der Osterbraten wird in diesem Jahr teurer. Die Kilopreise für Kalb, Rind und Schwein sind um bis zu 10 Prozent höher als im Vorjahr. Ein Kilo Rinderfilet kletterte auf 40 Mark.

Nejde jen o Brno

Konflikt Šabata versus Cibulka? Je šlo především o právní stránku věci a ne o nějakou osobu jen o brněnského primátora. V Brně se pouze ztotožnila rozprava, jejíž kořeny sahají hluboko před 17. listopad. Tehdy byla důstojná hlásková politika vzájemné solidarity. Má se to, že k otázce právní demokracie a občanských nebo politických hranic existují různé přístupy. Dnes v krajní polarizaci jedina tendence v občanském řádu považuje naprostou obnovenou politiku bez jakéhokoli limitování, vyřazenou na základě nějakých úcty občana, ústředí pak preferuje politiku kolektivní a má rozhoduje ústředí skupina lidí v předsedání, že má mandát veřejnosti. Vývoj událostí po pádu komunistického režimu, když byla formulována problematická politika "kulatých stolů" rozhodčích politických sil, nahradil spíše kabaretární pohled politiky. Problémy vznikají zejména se chytří, když maršál schází nebo zavazuje. Pak se odvíjí pohledy na funkci politiky, mezi nimiž je vždy má více než křivka, první souběh nezávislé vyhoví. Politika musí být pouze prosazena, nejen věc. A tak není nejisté možná souhlasit s tím, aby byl šlo fyzicky nespokojit. Nechtějí, aby se Jaroslav Šabata, kterého dříve obdivovali SLS, čím dříve stáhnout mělo bezpečně. Ne ústředí stáhnout mělo kriminalizovat ty, kdo pochytili strážu možností občanských

Neonazi Geiss wegen übler Nachrede verurteilt

Von LOUISHAGEN
Hamburg - Vor der kleinen Strafammer 7 des Hamburger Landgerichts wurde gestern ein Verfahren beendet, das sich über zehn Jahre hingezogen hatte. Es ging um die Aufzeichnungen eines zarten, schwarzhaarigen Mädchens in einem Poesie-Album, zwei Schulheften und einem Packerlaser-Blätter: die Tagebücher der Anne Frank.

Edgar Geiss (60), Neonazi aus Stade, hatte in einem Flugblatt behauptet, die Schriften Anne Franks seien gefälscht. Gestern

erklärte die Vorsitzende Richterin Gertraud Göring (51): "Die Tagebücher sind echt."
Geiss darf nie wieder behaupten, sie seien Schwindel oder gefälscht. Wegen übler Nachrede wurde er zu 6000 Mark Geldstrafe verurteilt.
Anne Frank war die Tochter einer jüdischen Bankiersfamilie aus Frankfurt. 1933 emigrierte sie nach Holland. Als die Nazis in Amsterdam alle Juden zusammentrieben, versteckte sich die Familie in einem Hinterzimmer in der Prinsengracht 236. Acht Men-

Gorbatschows Raissa kriegt dann endlich frisches Gemüse

Von PAUL C. MARTIN
Michail Gorbatschow, unumschränkter Chef einer 4-Millionen-Mann-Armee, könnte unser Leben innerhalb von Sekunden auslöschen. Doch wenn er seinen Gehaltstreifen anschaut, ist der rote Zar, der höchstbezahlte Mann zwischen Wilna und Wladwestok, ein Fuzzi. Pro Tag verdient er 142 Mark - das acht in jeder Hamburger Kranführeraus.
Warum so wenig?
Weil die Wirtschaft nicht mal für den Chef was her-schäftigsten verloren. Hier gibt Pro Kopffliegt das verfügbare Einkommen der Russen so hoch wie im Kongo.
Die wirtschaftlichen Probleme - wie in der DDR vor dem Umschwung, aber hoch 10. Planwirtschaft seit 73 Jahren. 15 Prozent der Arbeitszeit in Moskauer-Be-

Kursy klesají

1994: Turistické kursy prodaje vlnit; nás opět potěšily. Klesají a klusají. Skupina při všech poplatcích vesměs se sítu neprospěšně projevila zapadlém na marka které vyhlídne 23,31 koruny (pokles o 4,4 %). Shodně o 5,2 % - klesla anglická libra (51,94 kuruny) a švýcarský frank (26,18 Kčs). A pokračují oslabit: valuty US dolar se prudlavě po 39,99 Kčs (4,7 %) francouzský frank po 6,89 Kčs (4,6 %) a zvláště v prvním období - blitok po 3,31 Kčs (4,9 %). 25 2 40

„Musíme doufat, že nás ani ty nové ekonomický páky odtud nevypáčí!“

Gorbatschows Raissa kriegt dann endlich frisches Gemüse

ans Vieh. Brot wird künstlich verbilligt. Ein Kilo kostet 14 Pfennig. Subventionen versinglen die Hälfte des Geldes, was zum Fenster raussegelt, fehlt woanders: So warten die Russen ein Jahrzehnt auf ein Auto. Es gibt keinen „leichten Weg“ vom Kommunismus zur Marktwirtschaft! Wohlstand per Knopfdruck, wie nach der Eröffnung eines Kraftwerks plötzliche Stromausfälle, Nischewol Marktwirtschaft heißt Streß statt Süß, Leistung statt Bestechung. Risiko statt staatlich subventioniertem Langsam-gangas. „Kontrollierte

Gold haben sie ja genug

1. Unbeschränktes privates Eigentum für jedermann auch für Ausländer. VW, Fiat, IBM werden in dem kaputten Land nur investieren, wenn es sich lohnt. Sonst schaufelt das Kapital eben seine Gewinne wie bisher: zu Hause, im Westen.
3. Mit festem Kurs zum Geld! Davon haben die Russen genug. Wieviel werden sie aber erst wissen, wenn neue Bergwerke aufmachen. Private ...

2. Totale Gewerbefreiheit. Jeder Russe muß sofort jeden Betrieb eröffnen dürfen:
Kfz-Werkstätten, Friseur-Salons, Kneipen. Am wichtigsten: Fuhrunternehmer. Der private Lkw wäre der Beginn des Aufschwungs!
Verkaut Garbi morgen früh alle Staats-Lkws (inklusive Militär-Laster) an freie Unternehmer, könnte Frau Raisa morgen abend frisches Gemüse aufschichten.
3. Mit festem Kurs zum Geld! Davon haben die Russen genug. Wieviel werden sie aber erst wissen, wenn neue Bergwerke aufmachen. Private ...

Neonazi Edgar Geiss starb mit 15 im KZ

Neonazi Edgar Geiss (60) starb mit 15 im KZ. Er lebte zwei Jahre in einem Raum von 50 qm. Als Anne ihr Tagebuch begann,

Anne Frank starb mit 15 im KZ

Neonazi Edgar Geiss (60)

Dokument nején o prezidentovi

(ČR): Celovečerní dokumentární film o Československu natáčí režisér Vojtěch Jasný, který působí od začátku 70. let v USA. Autor nezapomenutelných filmů Až přijde kocour a Všichni dobří rodáci již radu let vyučuje filmovou režii na Kolumbijské univerzitě v New Yorku. „Začal jsem natáčet v průběhu návštěvy Václava Havla v USA a Československý prezident bude jakousi jednotkou osobou, ústřední osou celého filmu,“ řekl o připravovaném snímku V. Jasný a dále svůj projekt upřesnil: „Nebude to však jen film o V. Havlovi, ale o současné Československu a o zinech, které se v něm udály. Zároveň chci postihnout i historický kontext, kulturní dědictví a tradiční rysy země, která je stále mou vlastí... Přál bych si, aby film určený širokému publiku doma i v zahraničí měl premiéru 28 října v Praze.“

„Musíme doufat, že nás ani ty nové ekonomický páky odtud nevypáčí!“

Nachdem Krieg will ich auf jeden Fall ein Buch herausgeben.

Nachdem Krieg will ich auf jeden Fall ein Buch herausgeben. Ihr Wunsch wurde Wirklichkeit. Keine andere Autorin der Weltgeschichte ist soviel gelesen worden wie Anne Frank. Ihre Tagebücher erschienen in 30 Sprachen mit einer Gesamtauflage von 16 Millionen.
Sie selbst erlebte das Ende des Krieges nicht mehr. Ihre Familie wurde 1944 denunziert und verhaftet. Im März 1945 starb Anne Frank im KZ Bergen-Belsen.
Sie wurde 15 Jahre alt.

monopol v nás

O cíl jsem se v těchto dnech v dosahu kulatého stolu, od něhož k nám posluchačům promlouvali tři muži v letech, co do profese ze zahraničního obchodu. Byli všichni tři velmi smělí ve svých projevech a bez váhání se distancovali od minulosti. Jeden z nich hned ve svém exorzé odmítl pověsti o monopolu podniků zahraničního obchodu a prohlásil, že ten už dávno neexistuje. A pak nám udělil lekci, že jediným lékem na monopol je konkurence a ta že se teď už rozvíjí.

Podniky zahraničního obchodu byly po desetiletí monopolní, což znamená, že i když jim dnes nakrásně vzniká nějaká konkurence, jež je teď už povolena a kterou je teď už zakázáno pronásledovat, monopolům nadále zůstávají všechny výhody, jaké si za léta vytvořily: mají mezinárodní síť zástupců, znají potřebné adresy a telefony, mají nejnovější výpočetní techniku, na jejich adresy chodí firemní literatura nebo pozvání na veletřhy... A to je jen tenká legální slupka, pod níž se skrývají nepřehledné síť vzájemné výpomoci, službiček, protekcí a korupce, které vysvětlují, proč zbytečná byrokracie nestáhne úplně ke dnu podnik, na kterém parazituje, a navzdory ekonomickým zákonům mu umožňuje přežít.

Vystavit takovému tlaku společnosti vrostlý monopol domácí konkurenci je něco jako přinutit obrtný vůz, aby vstoupil do demokratické arény a utkal se tam s tlupou polonahých divochů, vyzbrojených doma dělanými luky a šípy.

Na můj dotaz, proč se tyto monopoly prostě nezruší, odpověděli pánové dvěma způsoby. Nejprve mi dali lekci s demokracií: když jsme (rozuměj: oni) ustavili tyto monopoly administrativně, nebudeme je přece administrativně rušit. Ale to je najednou něčty a útlocitliv! Proč nezrušit něco, co nám všem pije krev, co je ze systémového, ekonomického i politického hlediska veskrze a od počátku špatné?

Tato ohleduplná hra s bezohledným molochem ostatně probíhala celá osmdesátá léta, kdy nám jako veliký dar oznámili, že soukromí řemeslníci smíjí tu a tam doplnit oborové prořídle, cenově nestoudně, v chování k zákazníkům arogantní a vcelku neschopné komunální služby. Trapná komedie boje proti monopolu cestou připuštění konkurence měla pak tento scénář:

Nejenom že neefektivní komunální samozřejmě nemůžeme administrativně zrušit, ale nemůžeme ani národním výborům ve jménu posílení jejich pravomocí předepisovat, že musí soukromé řemeslníky povolovat. Ony přece nejlépe znají místní situaci. A tak místní národní výbory, které situaci skutečně obezrale svíraly v železném stisku, zůstaly věrny místním mafii. Když se objevil nějaký odvážlivce, jehož profese v místě příliš křiklavě chyběla, takže nezbylo než ho "povolit", národní výbor mu to patřičně osladil: soukromý řemeslník nesehnal materiál ani nářadí, o strojovém vybavení nemluvě, nikdo mu nevyšel vstříc při hledání prostor, dostal přes prsty daňovým výnosem s doby krátce po únorovém puči a byla na něho nasazena kontrola, která by svou přísností komunální okamžitě položila na lopatky.

Na takovéto námitky odpověděli pánové argumentem číslo dvě: to, co tyto podniky umějí, neumí nikdo jiný, takže je zrušit přece nelze. Ale podíváme se, copak to vlastně umějí? Prodávát vývojově nejnákladnější automobil našich dějin na spodní cenové hladině západního trhu? Zásobovat teroristy všude po světě zbraněmi a po létech triumfovat, že se z nich za to dovednými transakcemi přece něco vymáčklo? Vyzáčet dříví nastojato?

V úvodní promluvě jeden z těch tří pánů upozornil možné přítomné anarchisty, že tržní hospodářství nikdy není zápas ve volném stylu, ale že všude na světě se uplatňují různé formy dirigismu. Zřejmě abychom si nevyskakovali a nechtili té svobody příliš najednou.

Zajímavé ale je, že monopolům, které byly a jsou hlavními pilíři ekonomické nesvobody a nehybnosti, se tento nový demokratický dirigismus vyhýbá. Dávno je tomu, co jsou ve světě známy antimonopolní zákony. Pokud nám opravdu záleží na tom, aby monopoly zanikly, a nechceme jen (pro uklidnění veřejnosti) vyvolat dojem, že už dávno neexistují, pak pro ně musíme vytvořit masivní handicap. Monopol sám nemá žádnou konkrétní pracovní náplň ani není zvláštním druhem podnikání, ale je naopak způsobem, jak podnikání zabránit. Monopol nepodniká, monopol se soustřeďuje na to, jak si zajistit a udržet totální kontrolu nad určitou oblastí. Jistě, státní dirigismus potřebujeme, nechápeme jen, proč - když monopoly rovnou nezruší - nevytýčil ani způsob, jak je v nejkratší možné době zbavit všeho, čeho právě díky svému neoprávněnému a obecně škodlivému výsádnímu postavení nabývaly.

Jak dál s našimi auty

KRÁTKÁ INFORMACE zahraničního rozhlasu o zákauzku prodeje čs. automobilů v počtu 20 kusů na Novém Zélandu proto, že jsou vyráběny vězni, mě inspirovala nejen k zamyšlení nad exportem osobních automobilů ŠKODA, ale rovněž nad otázkami, které v současné době považují za dost aktuální.

Automobilový průmysl je pro řadu zemí významným exportérem, který přispívá k vyrovnání či přebytku (japonsko) v zahraničním obchodě. V řadě zemí požívá proto různých výhod, přestože zří jazykové např. ve Francii tvrdili, že filmy s Brigitou Bardovou byly z hlediska přínosu zahraniční měny do Francie daleko úspěšnější než celý francouzský automobilový průmysl.

Pokud se týká ČSSR, je známo, že vývoz osobních automobilů ŠKODA je jedním - bohužel - z nejvýznamnějších zdrojů deviz pro čs. ekonomiku. Bohužel proto, že devizová rentabilita byla a je nadděle velmi nízká, neboť reprodukce např. DM byla cca 7 Kčs.

Je všeobecně známo, že z těchto důvodů se celá desetiletí diskutovalo, zda exportovat osobní automobily či ne, a jak pokračovat v rozvoji výroby osobních automobilů. V důsledku nezbytné potřeby deviz, bylo vždy rozhodnuto automobily exportovat a automobilový průmysl rozvíjet, což ale nikdy prakticky nepřekročilo hranici pouhé jeho "údržby" tak, aby zůstal při životě.

Kde hledat příčiny tohoto stavu? Ve výrobě, v ekonomice, pracovní morálce? Za nejzávažnější příčiny tohoto stavu možno považovat především tyto skutečnosti:

1. Automobil zaslouhou růstu své technické úrovně a to jak z hlediska technických parametrů či užité hodnoty, tak především z hlediska zvýšení spolehlivosti a bezpečnosti, se stal složitým technickým výrobkem. Jestliže před několika desítkami let byla výroba automobilů měřítkem především technické úrovně, je dnes tato výroba především měřítkem ekonomické způsobilosti výrobní země a jejího zapojení do mezinárodní spolu-

práce, které dovolí nebo (jako v ČSSR) nedovolí dovozem zajistit ty komponenty, jejichž vývoj či výrobu nelze ekonomicky či technicky zajistit na požadované úrovni ve vlastní zemi.

2. Nízká efektivnost výroby v porovnání s konkurenčními výrobci (produktivita měřená počtem vyrobených automobilů na jednoho pracovníka je v podniku ŠKODA v porovnání s konkurencí o cca 40 % nižší), vyplývající především z nízkého objemu výroby a taktéž všeobecně nízká produktivita práce v průmyslových podnicích a v ČSSR vůbec.

3. Bezkonceptní vývozní politika, zakládající se spíše na požadavku dosažení velkých vývozních kvót, než na požadavku dosažení výhodných vývozních cen. Výsledkem je "pokus o export našich automobilů do různých exotických zemí, jako jsou např. Nový Zéland, Kanada, Singapur a), místo o promyšlenou obchodní činnost v nejbližších zemích s cílem zvýšením exportu docílit upevnění pozice na těchto trzích a zefektivnění vývozu (snížení reprodukční ceny zahraniční měny). O rezervách v tomto směru nejlépe svědčí např. rakouský a západoněmecký trh. Kdyžby se prostředky věnované na zajištění exportu několika vozů do těchto exotických zemí, které se nikdy nemohou stát pro náš automobilový export atraktivním trhem, byly věnovány na zdokonalení obchodních a poprodejních služeb včetně reklamy či expozice na různých veletřích v zemích našich sousedů, byl by výsledný efekt zejména ekonomický daleko vyšší.

Doufáme, že přestavba našeho hospodářství se přiznivě projeví i v této oblasti a zejména řešením podstaty, tj. zvýšením efektivnosti výroby osobních automobilů a jejich exportu vhodnou integrací podniku ŠKODA se silným zahraničním partnerem, která by na základě účelné specializace a výrobní kooperace vedla rovněž k obnovení našeho domácího trhu v sortimentu podle typů, provedení i cen.

Noch mehr Kaffeesatz

Noch nie wurde in der Bundesrepublik so viel Kaffee verkauft wie im vergangenen Jahr und noch nie war er so billig. Der Absatz - umgerechnet auf Rohkaffee - stieg 1989 um 1,2 Prozent auf

498 000 Tonnen. Als Gründe dafür nennt der Deutsche Kaffee-Verband die niedrigen Preise (im Schnitt 7,30 Mark je Pfund) und die Käufe der DDR-Bürger nach Öffnung der Grenze.

DIE WELT UND... NIKRAFFEN!

Drei Operationen in einer

MÜNCHEN, 29. März (AP). Die bundesweit erste erfolgreiche Cluster-Operation, das heißt eine gleichzeitige Transplantation von Leber, Bauchspeicheldrüse und Zwölffingerdarm, ist in der Chirurgischen Klinik rechts der Isar der Technischen Universität München geglückt. Zusätzlich mußte nach dem Entfernen des Magens ein künstlicher Magen eingesetzt werden. Die Universitätspressestelle teilte am Donnerstag mit, Organempfängerin sei eine 43jährige Patientin, die an einem bösartigen Tumor der Bauchspeicheldrüse mit Lebermetastasen gelitten habe. Sie habe die Operation gut überstanden.

Bisher seien Cluster-Transplantationen nur in kleiner Zahl in Pittsburgh in den USA ausgeführt worden. Diese Operationstechnik sei entwickelt worden, um bösartige Tumoren der Gallenwege beziehungsweise der Bauchspeicheldrüse radikaler als bisher behandeln zu können in der Hoffnung, die Prognose dieser Tumoren damit zu verbessern.

... a káveř s obzvy...
tri roky a miluje naprostou volnost. Jeho majitelka mu připevnila na obou jeho telefonní číslo a tak se vždycky najde někdo, kdo jí zavolá, kde se čtyřtáhový tulák právě vyskytuje.

Kocour černým pasážerem
Nejraději jezdí autobusovou linkou č. 22 v Bernu, ale občas i přestupuje. Pravidelný černý pasážer se jmenuje Minus a je to černý kocour. Jsou mu

Ostrov svobody, cukru a narkotik

zástěška. Celá sféra byla vykonstruována. Generál Ochoya se těšil na Kubě velké popularitě. Chtlší svrhnout Fidela Castra. Nepodařilo se.

Ovšem, podívejme se na věc i trošičku z druhé strany. Dříve však ještě zaznamenejme slova Jacobo Machovera, kubánského novináře, který v Kuby uprchl a žije nyní ve Francii. Ten uskutečnil pátrání na vlastní pěst v případě Ochoya a výsledky pak zveřejnil na stránkách francouzského časopisu Globe. „Ze dvou obvinění generála Ochoya — z obchodu s narkotiky a ze zrady — pouze to druhé odpovídá pravdě.“

A když lédy k politice z druhé strany. Upravedu si Kuba, ležící mezi zrcem narkotik Kolumbie a odbytím Spojenými státy, ani trochu neomtlila prsty? Rekněte hned avoдем, že za narko-

agent kubánské zpravodajské služby, který v roce 1987 uprchl do USA. „Vše má v rukou Fidelův bratr“, dodal. Při své výpovědi Beunza mj. také uvedl, že k operacím s narkotiky je využíváno dvou vyletlých lodí nejvyššího kubánského představitel.

Oscar Valdez, bratr bývalého kubánského ministra vnitra Kamira Valdeze řekl, že byl postaven do čela kubánské společnosti Mercurio, a níž měl Castru padesátiprocentní podíl a zbytek kontroloval Nortega. A dále uvedl, že byl v letech 1975 až 1980 na velitelství v Kolumbii, když tehdejší kubánský ambasador Fernando Ravelo nařádal styky s obchodníky s drogami z medelinského kartelu prostřednictvím kolumbijského narkobarony Fabla Escobara.

Vratme se ještě k případu generála Ochoya a spol. Už zmiňovaný novinář J. Machovera ve své zprávě napsal, že z výpovědi generála novylynuj jedinný důvod k podezření, že by byl zapleten do obchodu s drogami. Bývalý Fidelův nejvůdčivější společník na hrde revoluce, měl velkou podporu armády a stával se pozvolna klíčovou osobností mezi těmi Kubánci, kteří chtěli přistoupit k potřebným reformám.

Vězněni, čísky a popravy na Kubě ořásají jedním z posledních „rájů“ reálného komunismu. Kuba má dluh sedmi miliard dolarů, mizmalní platby rezervy, které mohou vystačit na dva týdny (jiné zdroje zmiňují dlužená latinskoamerická země mají státní rezervy na 100 až 200 dnů). A všechní době stoupla cena vln (v posledním období stoupla cena chleba o čtvrtinu), lisťkový přídatkový systém (1 kg masa na město a tolik stejné tak, i když je zařizována převážně drůbež), spekulace, prust-sloven svoboda.

Prodloužená vazba Štěpánovi

(čtk): Generální prokurátor České republiky P. Rychetský informoval včera mistopředsedu FS a předsedu komise FS pro vyšetřování události 17. listopadu 1989 J. Štánka o stavu trestního řízení proti M. Štěpánovi. Usnesením z téhož dne byla prodloužena vazba, uvalená na bývalého vedoucího tajemníka MV KSC v Praze M. Štěpána dne 23. prosince 1989. Je stíhán pro trestný čin, za který lze uložit trest odnětí svobody v rozmezí 3 až 10 let a dále není dosud skončeno vyšetřování, zejména výsledky všech svědků, je tedy v soudu 9 díkci zátóna odůvodněna obava, že by se ob-

Berlin bremst Autofahrer

BERLIN, 29. März (dpa). Im größten Teil West-Berlins wird für Autofahrer künftig „Tempo 30“ gelten. Grundsätzlich soll nur noch auf Hauptverkehrsstraßen mit Geschwindigkeiten bis zu 50 km/h gefahren werden. Dies sieht ein von Verkehrsminister Horst Wagner (SPD) getrennt vorgestelltes Konzept des rot-grünen Senats zur flächendeckenden Verkehrsberuhigung in der Stadt vor.

Für die 490 künftige Verkehrsberuhigten Wohngebiete müssen 10.000 zusätzliche Verkehrsschilder montiert werden, was 4,5 Millionen Mark kostet.

Před několika měsíci stanuli před kubánským soudem jeden z „brdnů revoluce“ — Arnaldo Ochoya Sanchez a spol. Spolu se třemi dalšími vysokými kubánskými důstojníky byl odvolatel kubánské scény došl k závěru, že „kubánská čistka“, přímo ukázkový proces stalinistického typu, měl dvojit cíl: jednak zlikvidovat z politické scény nebezpečného konkurenta, za druhé nejt obtížného Jonáše, který by alespoň částečně smyl hříchy obchodu s drogami, který kubánský režim chránil, rozšiřoval a posiloval.

Armando Valladares, kdysi čelný kubánský disident, dnes zástupce USA v komisi OSN pro lidská práva, se sídlem v Ženevě před časem řekl zpravodaji Reuters, že „lidé, kteří přinášou kubě demokracii, budou reprezentovat ozbrojenou sílu“. Pokud máme na Valladaresova slova, pak autorem scénáře k tomu byl právník Arnaldo Ochoya Sanchez. „Narkotika“, prohlásil Valladares, „to byla pouze

Valium weckt Unfallopfer nach sieben Jahren auf

MADISON, 29. März (dpa). Ein US-

Amerikaner, der nach einem Unfall sieben Jahre lang in einem komaähnlichen Zustand in einem Pflegeheim gelegen hatte, ist überraschend aufgewacht, nach-

dem Ärzte ihm in Vorbereitung einer Zahnbehandlung das Beruhigungsmittel Valium injiziert hatten. Wie der Neurologe Andes Kanner von

der Universitätsklinik des US-Bundesstaates Wisconsin in Madison berichtete, war der nicht näher identifizierte Mann, der bislang praktisch nicht auf seine Umgebung reagiert hatte, plötzlich in der Lage, sich mit seinen Ärzten und anderen Personen auf vernünftige Weise zu unterhalten.

Allerdings sei er wieder in den sogenannten vegetativen Zustand zurückgefallen, als die Wirkung des Valium nachgelassen habe. Mit Hilfe dieses und anderer Medikamente, darunter selbstverweilungen, ihn bis zu zwölf Stunden im Zustand der Wachheit zu halten.

Jak se vařivalo na pařížské burze...

Možná, že se tam tak vaří dodnes, i když vymoženosti pro kuchyň se mnohem víc než bývávalo. Do „kolotoče“ pařížské burzy jsem se dostal před válkou jako kuchař „en extra“ (na výpomoc) na dva měsíce, ale byla to nezapomenutelná škola toho, jak podávat hostům pokrmy doslova v mžiku. Je všeobecně známo, že pařížská burza je Mekku světového podnikání, ale že v tomto doslova bláznivém ruchu je v klíně restaurant pro tisíce stále spěchajících úředníků, to si uvědomit málokdo.

Jak se v této restauraci pracovalo: Všechno záleželo na přípravě předem. Nápříklad teplý předkrm — ryba s omáčkou — znamenal mít předem připravené vykostěné porce candátů bez kůže. Na plněná se vařila slaná voda s cibulí, octem a kořením, při objednávce se v ní porce ryby během tří minut uvařila a na mýse přilila teplou vinnou omáčkou.

VINNÁ OMÁČKA NA RYBU: V hrnci zalijeme studenou vodou a bílým přírodním vínem, spíží kyselajícím, dobře oprané rybí hlavy, kosti a ploutvičky (voda a víno půl na půl). Přidá se sůl, cibule, bílý pepř, a vaří se velmi mírně skutečně hodně dlouho (až čtyřicet hodin). Tímto přecezeným a v chladničce uschovaným studeným vývarem se zalije máslová jíška a uvaří se řídká omáčka. Při objednávce ryby jsme porci omáčky nahřáli a zjemnil ji smetanou, pak přelili rybu.

ry, zdobené lanýž, zalité v rosolu, s vínem porto.
Burzovní hosté v restauraci měli velmi rádi špagety, a to na mnoho způsobů, takže nikdy neschybly chybět na jídelním lístku. V chladničce byl připraven jeden nebo dva padesátilitrové hrnce uvařených špaget a podle potřeby jsme je pak v požadovaném množství ve slané vařící vodě nahřáli.

Expedice pokrmů a minutek musela být doslova dšlem okamžiků, a tak byly předem připraveny i další pokrmy jako např. mozečkové krokety, vepřová panenka, telecí brzlík, ježněčí žebírka na minutky a také hotová jídla — pečená šunka v těstě, skopový navařin, telecí oříšky se žampiony, anglická svíčková, kuře s křenovou omáčkou a noky. Snad nejraději mivali burzáni doslova královský pokrm: teplou bažantí ruladu s kaštanovou kašlí.

Tak jako na burze, panoval přibližně tentýž ruch v naší jídelně, kde obsluhovalo víc než šedesát číšníků. Každý měl několikapatrový vozíček se vzdušnicemi — také obsluha se musela dít „expres“. Aby v uličkách jídelny nedošlo ke srážce s hosty, byly některé jednosměrné a na „klíčovkách“ se dodržovalo „pravidlo pravé ruky“.

Ruch v burzovním restaurantu vládl od devíti do tří odpoledne. Přestože tu všechny ovládal spěch a rychlost, nikdy jsem nezažil žádný chaos, ale viděl jsem jen perfektní profesionální odbornost, opravdu na vysoké úrovni.
JAROMÍR TREJBAL

dener. — Knäckebröt von Wasa (Mehrkorn) hatte 8 Bq Cäsium/Kilo, Vollkornbrot Lieken Urkorn: 2 Bq. Finn Crisp von Wasa, Baguettes von „Golgen Toast“, dunkles Brot aus der DDR und Knäckebröt von Wasa („extra dünn, Roggen“) sowie „Kurfalz“ von Aldi zeigten keine meßbaren Cäsiumspuren.

Zur Bewertung: Unabhängige Experten der Strahlenschutzkommission des BUND raten Erwachsenen dazu, bei der Ernährung eine persönliche Grenze von 35 Bq Cäsium/Kilo Nahrung zu ziehen. Kinder, Schwangere und Stillende sollten sich an 10 Bq/Kilo orientieren.

NÁSTĚDKY ZPOŽÍDĚNÍ ISOU ZDĚJ NEPŘÍJEMNÉ A U BANKOVNÍCH TRANSAKCÍ ZBLÁZNĚ. Na vlastní peněženku a v pokladničce klient Lubinské banky, který si přišel vyměnit 400 000 rublů za zloty, ke své smůle právě do pařížské zrušené kursů. Namísto 717 zlotých za rubl dostal 287, takže přikráč o 172 milionů zlotých, tedy téměř o milion Kčs.

9947 Bq bei Türkischem Tee

Die neusten Strahlenmesswerte / Lammfleisch auffällig

Schlehe-Nektar von Rabenhorst mit 80 Bq Cäsium/Kilo bestimmt worden. Sandorn-Vollfruchtsaft von „Dieta“ hatte 16 Hagebuttentrink „Vitaborn“ 5 Bq Cäsium/Liter. Sauerkirschsafte von „Assugrin“ und Apfel-Schlehe-Saft von Schneider, Munderkingen hatten 4 Bq/Liter. Apfelsaft von „Assugrin“ steht mit 3, der Reine Frucht-Saft von Rabenhorst mit 2 Bq in der Liste der Wiesba-

S. Straßeram, předseda konference odborných svazů. Přeskočem se zapařené doměckým hostem a vedoucí podniků škoda. Při prohibice provozu zaujal ndvševníky vývoje zavád. Arkoliv sidi v chřtájím objektu bývalé textiky, skřevá přijemné překvapení — několik typů silbno vyřizujících aut našl, doufejme blízko budoucnosti. Během předhitykovil předseda FS s dělníky. Bounřlivá diskuse v provozu monička se tčkala finančního obhodnocení zaměstnarců, zėjmu odborů a jejich problémy a dalších otázek, které je v současnosti tží.

tiert, weitere Proben waren unauffällig. Deutsches Kalbfleisch ist mit Werten zwischen 1 und 8 Bq aufgeführt. Beim Fisch ist Dorsch aus der Ostsee mit 11 Bq Cäsium „führend“. Brachsen aus dem Rhein hatten 2, aus der Sieg 5 Bq. Italienische Forellen stehen mit 3 Bq in der Liste, Rotfedern aus Herford mit 2 Bq.
Bei den Säften ist der Schwarzdorn-

Čtyřkolová překvapení
(faj): Jáde jsou závěry návštěvy, která včera přiléhá do mladoboleslavského k. p. Škoda, je zatím velkou neznámou. S vedením podniku jednal prezident Předsednictva republiky V. V. Dr. Carl H. Hána, jeden z mnoha zájemců o vyhledovou spolupráci se Škodovkou, která hledá společného partnera ke zkvalitnění své další automobilové výroby. Při této příležitosti došlo k setkání vládní delegace vedené předsedou FS A. Dubčekem, ministrem FMHSE ing.

Zelenina jako přiloha byla vždy při ruce, a také brambory upravené různým způsobem. Na chlazených vozíčkách stály připraveny přímo v jídelně studené předkrmky — galantiny, paštiky, teriny, studené ryby, krevetky, raci, mušle, kaviár, mozeček v marinádě, uzený losos, piněná rajčata a všechny saláty. Studená vejčeka rovněž, a to na dobrých dvacet způsobů úpravy. Nejžádanější byla
VĚJCE LUCULLUS. Jsou to vařené žlutky utřené do pěny s husími ját-

Obchod s Itálií bez problémů

(TK): Italský ministr zahraničního obchodu R. Ruggiero, který po dva dny jednal s čs. představiteli v Praze, prohlásil na včerejší tiskové konferenci, že pokud to nebude provedeno v rámci celého EHS, Itálie zruší nebo bude jedosměrně suspendovat až 27 dosud platících množstvích omezení čs. vývozu do této země. Jde o velkorysá gesta Italské vlády vůči Československu, které prospěje rozšíření čs. exportu do Itálie. Ministr zahraničního obchodu Andrej Barrák k tomu dodal, že v platnosti zůstávají až jen tři omezení, týkající se výrobků orelářského a textilního a vývozu skopového masa, která jsou závazná pro vývoz do všech zemí EHS. Odstranění limitujících kontingentů ve vývozu do Itálie může kupříkladu vést k četnýmásobnému zvýšení vývozu našich polyestrických strojů na italský trh. Celkově by pak mohlo dojít ke zvýšení čs. vývozu do Itálie o 20 procent. Bude to nyní záviset na schopnosti našeho průmyslu dodávat do Itálie zajímavé a kvalitní zboží.
Při jednání obou ministrů byla dohodnuta řada iniciativních opatření, která

by mohla usnadnit růst vzájemných obchodních a kooperací vztahů. Ministr R. Ruggiero uvedl, že Itálie považuje Československo za prioritního partnera, což se projevilo i v nové dotaci o ekonomické spolupráci, která bude letos uzavřena. V nejbližší době bude podepsána i dotace o ochraně investic mezi oběma zeměmi. Na základě působení nové vytvořené společnosti SIMEST bude podporováno zakládání společných podniků v nichž partnery budou i naše a sídelní italské firmy.
Italská strana projevila iniciativu ve spolupráci při rozšiřování letiště v Praze, při modernizaci čs. textilního průmyslu, motocyklového průmyslu, výroby dieselmotorů, helikoptér pro zdravotnickou pomoc, radarů pro civilní použití a při spolupráci v energetice, např. při dopravě atziského plivnu do ČSSR plynovodem z Alžírka přes Itálii a další státy.
Během návštěvy v Praze se ministr R. Ruggiero setkal rovněž s předsedou vlády ČSSR M. Galou, místopředsedou vlády ČSSR V. Dlouhým a ministrem zdravotnictví J. Dienstbiřem.

Tee aus der Türkei („Kararay Gülbay“) mit 9947 Bq Cäsium/Kilo fällt auf in der neuen Meßliste der Elementinitiativ „Restrisiko“ (Wiesbaden). Unter den Fleischproben ist der Wert von 284 Bq für Lammfleisch aus Schles-Holstein bemerkenswert. Beim Rind sind 9 Bq (Fleisch aus der DDR) und 4 Bq („Yano“, gekauft bei Aldi) no-

30.01.90

středkem této akce. K situaci v Brně dá le uveď: že nové rekonstruovaný partiment brněnského OF pracuje na jejím vyřešení a že má plnou důvěru směru i koordinacího centra OF.
Mimo to se v rámci této akce uskutečnilo setkání s představiteli českého průmyslu, kteří se budou zabývat spolupráci se Škodovkou, která hledá společného partnera ke zkvalitnění své další automobilové výroby. Při této příležitosti došlo k setkání vládní delegace vedené předsedou FS A. Dubčekem, ministrem FMHSE ing.

žítáče a byly velmi podrobné. V průběhu roku 1988 byl tento muž pověřen zpracováním akce „Klin“. Šlo o vytvoření potenciálních neshod a potenciálních protivníků v občanských iniciativách pro případ, že by nebylo možné vzhnut se rozhovorem a kulatého stolu mezi tehdejší vládou a opozicí. V takovém případě měla pomoci lidí dosazovaných do blízkosti některých osob a občanských iniciativách a rozehráním neshod v opozici dojít ke oslabení její pozice u kulatého stolu. Jsou důvodně obavy, že akce Klin byla listým způsobem rozehrána po 17. listopadu 1989. Vzhledem k tomu, že M. Kráčka se zdržuje

na neznámém místě a že diskuse odnesl osobně z pracoviště na neznámé místo. Žádné občanské fórum ministra Sarbera o zajištění těchto diskusí. Věsta Mohorita žádá, aby pomohl při zjištění politiku M. Kráčky, protože jde o blízké osobní přátelé, kteří od dětství vyráběli v jednom domě. „Tím nechci říci,“ zdůraznil Jan Urban, že poslanec Mohorita je do této aféry zapleten. Rovněž nepopírá, že brněnské události jsou dů-

Chtějí vřázat klin!

(čtk): S informací, která určité znovu obrátí pozornost veřejnosti k praktickým minulého režimu a jemu sloužící Státní bezpečnosti, přišel na včerejší tiskovou konferenci občanského fóra (OF) Jan Urban. Sdělil, že OF včera odeslalo dva dopisy — jeden federálnímu ministru vnitra R. Sacherovi a druhý po-

slanci FS V Mohoritovi. V dopisech se uvádí zhruba toto: Máme ověřené svědecké vypovědi o tom, že v sekretariátu bývalého náměstka ministra vnitra A. Lorence pracoval až do nedávné doby Michael Kráčka, který byl podle těchto svědeckých odpovědí za zpracování osobních charakteristik několika aktivistů občanských iniciativ. Tyto charakteristiky byly zpracovávány pomocí po-

CSSR ändert Staatsnamen

PRAG, 29. März (dpa). Die Tschechoslowakei hat eine neue Staatsbezeichnung: Tschechoslowakische Föderative Republik (CSR). Nach langem Ringen, in das auch die parlamentarische Schlichtungskommission eingeschaltet war, wurde der neue Name am Donnerstagabend vom Parlament in Prag angenommen. Einig war sich das Parlament zunächst nur darin gewesen, daß das Wort „sozialistisch“ aus dem Staatsnamen gestrichen werden sollte. Doch dann fand keine der drei vorgeschlagenen Namens-Varianten eine Mehrheit. Der Kompromiß lautete schließlich: In der slowakischen Sprache wird der Name mit Bindestrich „Tschecho-slowakische Föderative Republik“ geschrieben. Dies entspricht der slowakischen Sprache und auch dem Wunsch, die Eigenständigkeit der Slowaken in der neuen Staatsbezeichnung auszudrücken.

Vorher hatte der slowakische Teil des Parlaments es abgelehnt, für die Namensänderung ohne Bindestrich zu stimmen. Für die Slowaken ist der Strich ein Zeichen der Verbindung, für die Tschechen ein Zeichen der Trennung.

TO JE ZEMĚ, KTEROU MÁME
PO ROZBITÍ ČSR 1938 A 1939
SLOV. NĚKTERÝCH Z NÁS
PAPÍR DO ZEMĚ, KTEROU
OPRAVDU TOČÍME? O ČESKOSLOV-
VĚ VISA A HLAVKY! MÁME TO
U DRUHÝ NĚKTERÝCH Z NÁS
ČI JINĚ ODPOVĚDĚVAT!

Maggies Forscherdrang

LONDON, 1. April (dpa). Vor ihrem Treffen mit Bundeskanzler Helmut Kohl hat sich die britische Premierministerin Margaret Thatcher über die Deutschen aufklären lassen. Nach einem Bericht der britischen Zeitung „Sunday Telegraph“ lud sie zu diesem Zweck kurz vor dem Gipfel führende britische und US-amerikanische Deutschlandexperten auf ihren Landsitz Chequers ein.

Zur Gesprächsvorbereitung erhielten die Teilnehmer einen Fragebogen, unter anderem mit folgenden Erkundigungen: Was lehrt uns die Geschichte über Charakter und Verhalten Deutschlands? Gibt es irgendeinen beständigen nationalen Charakterzug? Haben sich die Deutschen in den vergangenen 40 Jahren geändert? Würde ein vereintes Deutschland seine politische und territoriale Macht ausdehnen wollen? Wenn ja, wäre es möglich, diese Macht einzudämmen? Ist ein vereintes Deutschland Anlaß zur Sorge? Gibt es einen internationalen Rahmen, in den ein vereintes Deutschland eingebettet werden kann?

Gefragt wurden Thatchers Gäste auch, woher der wirtschaftliche Erfolg der Bundesrepublik komme und ob dieser etwas mit dem Charakter der Deutschen — ihrem Gefühl für „Disziplin und Ordnung“ — oder mit einer „gesunden Politik“ zu tun habe. Schließlich wurde vorsichtig die Frage gestellt, ob die Politik der USA gegenüber Deutschland von deutschstämmigen Regierungsmitgliedern in Washington beeinflußt werde.

— A. Oberdorfer

Bald 0,5 Promille?

In den meisten Ländern der Europäischen Gemeinschaft gilt für das Fahren unter Alkoholeinfluß eine Grenze von 0,5 Promille. In der DDR herrscht absolutes Alkoholverbot. Mit 0,8 Promille liegt der Wert für die Fahruntüchtigkeit in der Bundesrepublik Deutschland vergleichsweise hoch. Doch angesichts der Zunahme alkoholbedingter Unfälle — allein im vergangenen Jahr rund 4,5 Prozent — rechnet der Automobilclub Kraftfahrerschutz (KS) damit, daß in absehbarer Zeit auch hierzulande eine 0,5-Promille-Grenze eingeführt wird.

Alkohol am Steuer ist eines der größten Probleme im heutigen Straßenverkehr. Bei mehr als der Hälfte aller Unfälle ist Alkohol im Spiel. Wegen der relativ geringen Anzahl von Kontrollen bleiben die meisten Fahrten unter Alkoholeinfluß unentdeckt. Aus Selbstüberschätzung verdrängen die meisten Kraftfahrer, daß schon geringe Mengen Bier, Wein oder Schnaps die Reaktionsfähigkeit beeinträchtigen. Vor Gericht können schon 0,3 Promille ausreichen, um wegen Alkohol am Steuer bestraft zu werden.

KOLIK JE TO PIV?

Nur Sowjets weiter mit Visa

PARIS, 1. April (AFP). Frankreich plant eine rasche Abschaffung der Visumpflicht für Bürger aller mittel- und osteuropäischen Länder mit Ausnahme der UdSSR. Wie am Wochenende aus unterrichteten Quellen weiter verlautete, hofft Paris auf eine Verständigung in der Einreisepolitik mit den europäischen Nachbarn bei der Tagung der EG-Außenminister am Montag in Luxemburg.

Angesichts der politischen Veränderungen in den ehemaligen Staaten des Ostblocks sowie der von der Bundesrepublik und Italien bereits beschlossenen Aufhebung der Visumpflicht für Ungarn und Tschechoslowaken ist Frankreich zu der Ansicht gelangt, daß die Visumpflicht für die meisten osteuropäischen Staaten aufgehoben werden muß. Lediglich die UdSSR, Jugoslawien — vornehmlich aus polizeilichen Gründen — sowie Albanien dürften nicht in den Genuß dieser Maßnahme für Reisen bis zu drei Monaten Dauer gelangen.

DNE JE O TOM JE NEVÍ!

Urteilschelte

GRANADA, 30. März (AP). Ein spanischer Jurist hat den Richtern, die Jesus zum Tod am Kreuz verurteilten, eine Lektion erteilt. Die in Granada erscheinende Tageszeitung „Ideal“ berichtete, Richter Eduardo Rodriguez sei es ein Bedürfnis gewesen, nachzuweisen, daß Jesus rein juristisch gesehen keine Gerechtigkeit widerfahren sei.

Rodriguez kommt zu dem Schluß, daß Jesus nicht als politischer Aufrehrer verurteilt worden wäre, wenn das Verfahren gegen ihn einwandfrei geführt worden wäre. So habe es nur Ankläger gegeben, aber keine Verteidiger. Der Tod durch Kreuzigung entsprach römischem Strafrecht für politische Verbrecher, die selbst nicht römische Staatsbürger waren.

Dem Urteil Rodriguez' lagen biblische Texte zugrunde. Der Zeitung zufolge schloß der Richter sein Urteil mit der Bitte an Jesus Christus, ihm zu vergeben.

Fast 70 000 Arbeitslose in der DDR

BERLIN, 1. April (AP). Die Zahl der Arbeitslosen in der DDR bewegt sich nach Schätzungen des DDR-Arbeitslosenverbandes zwischen 60 000 und 70 000. Von der Erwerbslosigkeit seien vor allem alleinerziehende Frauen und Jugendliche betroffen, sagte Verbandsorganisator Klaus Grehn am Samstag in Ost-Berlin.

	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.
Haselnuß			●					
Erl			●					
Wald				●				
Ulme					●			
Pappel				●				
Esche						●		
Birke							●	
Buche								●
Eiche								●
Ruchgras								●
Robinie								●
Knäuelgras								●
Wiesenfuchsschwenz								●
Wiesenrispengras								●
Roggen								●
Goldhafer								●
Schwinkel								●
Spitzwegerich								●
Trespe								●
Wiesensiechgras								●
Lolch								●
Schwarzer Holunder								●
Saat-Weizen								●
Rohr-Glanzgras								●
Kammgras								●
Glatthafer								●
Honiggras								●
Linde								●
Brennnessel								●
Straußgras								●
Beifuß								●
Goldrute								●

Graph: Teodora FORTE Service

■ Hauptblüte ● Nachblüte

V. Havel po operaci

(třtk): Na věcejsím brifingu mluvčí prezidenta CSSR M. Zaitovský inž. informoval, že 24. března se v pražské nemocnici podrobil plánované operaci hřít

a kly by. prezident V. Havel. Po ne komplikovaném chirurgickém výkonu probíhá pooperační rekonvalescence ob vyklým způsobem. Učekává se, že po dvou týdnech bude Václav Havel propusťen do domácího léčení.

● Rotary Club bude mít svou prozá-
tinní odbočku i v SSSR. Podepsán do-
hody mezi Sovětským svazem a spo-
lečností Rotary International oznámil
výběr v americkém Evanstonu prezí-
dent spolččnosti H. Archer.

● brokolice přímo pro Ribi řím a nř-
pojili i recept, jak brokolici upravit.

it) nesnáší; raději by si dāl kus masa.
Když se in dožádají; zelnáři ze 24-
pádňho pabrží USA, poslali do Wash-
ingtonu zázřku s dňňmo beďřrmi

nou chůňnou zeleninovou stloňu k
řitlu. „A řeď si dās, Georđ, snou ze-
leninu.“ řiká pňř u věřeře manželka
amerického prezidenta Barbara. Pre-
zident vsák brokolici řitřřsky brocco-

ZEMĚDĚLCI Z KALIFORNIE poslali
do amerického hřáňňho města velkou
zázřku zeleniny na protest proti to-
mu, že americký prezident údajně ne-
srdňř brokolici, jinak všemi uznáňna-

JAK BUDE PO SMRTI

"Léta se už snažíme o nějakou změnu, ale bez výsledku. Ředitelství na nás kašle, protože je vůbec nezajímavá, jak vlastně máme svoji práci zvládnout. Vždycky říknou - vy si už nějak poradíte; to je celé jejich řešení. Napsali jsme hory dopisů, požadavků, ale nic se neděje. Protože podle nich jsme jenom blbci a troubové..."

Aдреса: Pobřežní 72, Karlín. Až do února 1948 byla v tomto čísle jatka. Ošklivá, rozpadávající se budova zřejmě ani jako nová moc krásy nepobrala, a čas - spolu s nedostatkem péče - ji srazil na kolena úplně. V 50. letech byl dům uvolněn nově vzniklé organizaci, Pohřební službě. Sídli tam dodnes; lépe řečeno má tam jedno ze svých nejdůležitějších středisek: centrální garáže a dispečink.

Právě tady, v tmavém kumbálu pod nástěnnou mapou tzv. velké Prahy registuje služba v dvou telefonů všechna úmrtí v hlavním městě. A právě tady denně třicetkrát posádka startují černé avie, které dopravují mrtvé z místa skonu na místo posledního odpočinku. Během pracovního dne každá z nich převezve více než dvacítku těl. Člověk nepotřebuje příliš velkou fantazii na to, aby si představil, jaký maštal by nastal v případě poruchy tohoto koloběhu. Nevím samozřejmě, kolik spoluobčanů se někdy nad podobnou otázkou zamyslelo, ale příliš vysoký počet to asi nebude.

Není divu: říjeme ve společnosti, která má tendenci zavírat oči před nepříjemně jitiřnými připomínkami nejistoty a konečnosti lidské existence. Smrt přešla do správy institucí, po kterých chceme jediné: aby zajistily hladký, důstojný a především nenápadný odchod mrtvých těl z tohoto světa. Následující text bohužel pojednává o tom, že zatímco hladký a důstojný není tento proces už léta, brzy může nastat doba, kdy zmizí i jeho nenápadnost. Můžu vás ujistit, že chvíli, kdy k tomu dojde, poznáte snadno. Třeba podle stávkujících avíí před sídlem pražského primátora. Protože "funerákům" z Pobřežní i odjinud pomalu dochází trpělivost.

"Lidi by se konečně měli dozvědět, že tady děláme za 11.40 na hodinu. A ještě nedávno to bylo 9.60. Chodí sem pořád noví uchazeči, třeba taxikáři, s tím, že každý z nás má tak deset tisíc a případně navíc fasujem kořalku. Ale tady se platí závozníkům pohybují kolem dvou a půl tisíce, za což teda jezdimě po nocích, sobota, neděle, svátky, do schodů a ze schodů... A když odvážíte mrtvolu, která někde leží třeba čtrnáct dní, tak to tedy není žádná slast..."

"Podnik má zhruba 400 zaměstnanců a za rok se tady otočí kolem 4200 lidí. To znamená více než stoprocentní fluktuaci. Úředníků se to samozřejmě netýká, pouze dělnických profesí. Proč? Protože jsme nuceni dělat v podmínkách raného středověku. Jsou střediska, kde si nemůžete ani zatopit, ani rozsvítit. Pomalu si nemáme ani kde umýt ruce. Další věc je technické vybavení - auta, nářadí, ochranné pomůcky... Prostě neuvěřitelné. Chceme, aby se o nás město začalo konečně zajímat. Nutně nás potřebuje a přitom se tváří, jako bychom neexistovali."

Katastrofální situace Pohřební služby nevznikla přirozeně ze dne na den. Jde o dlouhodobě neřešené problémy, související především s naprosto nekompetentním řízením podniku. Úpadek dokumentuje i zbežný pohled na finance: v roce 1976 byla PS zisková - plánovaný zisk cca 3,5 miliónu korun; v roce 1989 závisel už podnik na dotacích - ve výši...3,5 miliónu korun. Přitom v roce 76 byli na ředitelství zaměstnáni čtyři technici plus náměstek, zatímco dnes je jich tam třináct (plus náměstek). Ve hře ale není jenom statistika. Daleko viditelnější je celková ztráta renomé, která profesí postihla, podmínky, v nichž jsou tady lidé nuceni pracovat, a riziko, kterému jsou zcela nesmyslně vystavováni. Aby člověk postřehl tohle, nemusí listovat v účetních knižkách. Stačí, když si objede pár míst a rozhlédne se kolem. Tedy aspoň mě to stačilo.

Okružní jízda, na kterou redakci Informačního servisu a Originálního videojournalu pozvali rozhovoraní muži z OF Pohřební služby, začala na zmíněném dispečinku v Pobřežní. Většina čtenářů si zřejmě dokáže představit běžný standard a materiální vybavu našich dělnických provozoven, ale karlínské garáže "havranů" vyrazí dech i otrlým Pomineme-li zoufalou bezútěšnost prostředí, dávno nemalované zdi, rozpadající se nábytek v přízemní "kanceláři" a vůbec všechny typické známky podivného socialistického provizoria, zůstávají pořád místní speciality. Padesát zaměstnanců se denně převléká v šatně, kde jsou k dispozici tři kuchyňské stoly a dvě rozvrzané židle. Po práci mají možnost postupně využít jednu sprchu a dva záchody. O jejich stavu je zbytečné se rozepisovat. Navíc ke sprše vede ze šatny 28 betonových schodů a dalších 10-15 metrů jdete nevytápěnou chodbou, prakticky pod širým nebem. V omáčeném kamrlíku samozřejmě neexistuje nic, na co by se daly pověsit šaty. Tím hygienické vymoženosti končí.

Strojový park garáže zahrnuje: osm avíí, čtyři volhy, tři "dvanáctsettrojky" a dva mercedesy pro výjimečné (tj. státní) pohřby. To jsou vesměs a auta pro oblast velké Prahy. Vesměs (kromě dvou furgonů) přes deset let stará, doslova vraky. Náhradní díly nejsou a servis je do opravy nevezme (kvůli potvrzení o bezinfekčnosti), takže vozy jezdí pouze díky vynalézavosti místních mechaniků. Zatím nejkritičtější byla situace na začátku letošního roku, kdy pojištění zůstaly pouze tři avie. Než se podařilo nějak zlikvidovat další, byly v provozu čtyřadvacet hodin denně. Bez vychladnutí.

"Když jedu v dešti, stříká mi dovnitř voda. Největší díry jsem si stáhnul drátem. Za jízdy se otvírají dveře, ještě chvíli - a budou nám padat rakve. Na vině je vedení, že to došlo takhle daleko, ukažte mi tam někoho, kdo shání nové auta, součástky, věci pro garáž. Táhle ten mercedes stojí už rok kvůli jediné trhlý gumě. Chybí plynulá výměna vozů, auta jsou rozspaný, některý maj najeto i přes čtyři sta tisíc. Přitom podnik prošťoval majlant na všelijaký nesmyslný plastiku a výzdoby, který vůbec nebyly důležité. Ale to nikoho nezajímá. Nebo se běžte podívat, jak vypadá naše ředitelství. Tam si každou chvíli obkládají kanceláře dřevem, malujou snad dvakrát do roka. A náš dispečink pro odvoz nebožtíků z celých Prahy jste viděli..."

"Další věc - vyžaduje se, aby vozy po Praze jezdily čisté. Ale před pěti lety nám tady v hale odpálili topení, prý tady podle projektu nemůže být. Takže když je venku mráz, je tady mráz taky a všechno zamrzne - hadice, roury, všechno. Šťoucháme kanalizaci každou chvíli, ale zamrzlou hadicí auták prostě neumyjete."

Jednou z těch otřaskaných avíí jsme potom navštívili márníci Na Františku a v Alžbětinkách, patologii na Bulovce, v Krči, ve Vojenské nemocnici Střešovice a ve II. fakultní nemocnici, Patologicko-anatomický ústav, Ústav soudního lékařství, krematorium v Motole a ve Strašnicích. Pečlivě naplánovaná trasa měla ukázat kvalitativní rozptí našich postmortálních pracovišť: od těch celkem civilizovaných (Krč, Střešovice, Motol) až po ty téměř přízračné sklady hničících a znetvořených těl (Alžbětinky, soudní, II. fakultní, Strašnice). Byla to poučná cesta: takhle tedy bude po smrti...

"Sem se svázejí mrtvolky z celého kraje, kdykoli je úmrtí na ulici, nehoda, vražda, všechno k nám. Když jsou nějaký skvrny na slunci a vyliště počet sebevražd, tak tady opravdu není k hnutí. Musíme přijmout všechno a čekat, až pozůstatky zareagují. Někdy to trvá týden, někdy měsíc a někdy se neozvou vůbec. Máte tady pak mrtvolu třeba 60 dní, lednice nefungují, takže v létě to přirozeně vypadá strašně. Dávám těla na vozíky, zrovna jich mám pět rozbitých, ale neopraví je nikdo. Začali dělat nové typy a starý už neopravujou..."

Na poslední šanci, můžete je tam rovnou nechat. Ale jim je líto dát pár balířů za igelit." "Momentálně leží jeden náš kolega na Bulovce s otevřenou tuberkulózou. Nebo Míla Somr, teď šel do "pracšnice", do sanatoria. Já měl žloutenku a tady kamarád byl sedm měsíců na intenzivním v Příbrami s akutním zánehem ledvin virového původu. Nevím, co víc naši nadřízení potřebují - až to tady někoho skloří!"

Naše cesta za poznáním končí - jak jinak - ve strašnickém krematoriu. Instituce figuruje na seznamu dvaceti ekologicky neškodlivějších firem v pražské kotlině. Občané z blízkého okolí znají v vlastní zkušenosti odpudivý zápach, který se odud v létě šíří, doplněný permanentním dýmem z pálených těl a rakví. Mimořádně - poslední inovace čs. výrobci rakví (Tofa Semily. Průmyslový podnik Počátky) jsou z hlediska ochrany životního prostředí i normální logi-

plati pouze pro bílé pláště. Zatímco lékaři a zdravotnický personál manipulují se smrtí vyzbrojeni dokonalými pomocnými ochrannými, pracovním Pohřební služby má zřejmě stačit naštěstí a světečnické šaty. Kompetentní orgány jsou zřejmě toho názoru, že reustálé riziko nákazy "pohřebákům" přijemně zpestřuje jinak nudnou práci.

"Často je to konzert, divat se na ty z patologické, co je platí zdravotnický. Přijedou s autálem do Motola, odnesou nebožtíka do márnice, všichni sundají pláště, gumky, veškeré převlečení a odtáhnou takto sterilní plyv. My máme jeden plášť a jedny boty na rak, šaty na dva. A v těch musíme chodit, protože rodině se učtuje pět šedesát za to, že tam tři pitomáci přijdou v černým kvádru a bílý košili. Když nám dali aspoň jednorázový rukavice z igelitu. Ne - tady máš jeden kožený za 60 korun. Někdy troje na týden, někdy jedny na rok. Když potom děláte třeba tu zelenou mrtvolu, jak jste viděli

vybrať! A nejde, jenom o jmenovky, ty ostatně chybějí jenom občas. Podstatnější jsou ohledací listy, a ty nenajdete nikdy. Mrtvým to nakonec může být jedno, ale trojici mužů s rakvi ne tak dobele.

"Jedná se v prvé řadě o naše zdraví, protože takhle vůbec nevíme, na co ta mrtvola zemřela. Ale ani když obledáky náhodou dostanem, stejně neplní svůj účel, pokud doktor místo skutečný diognózy infekční choroby napíše, že ten člověk zemřel na chřipku. Třeba jako na jednom pavilonu v Thomayerce, kde nám doktorka vypsal papíry zemřelého a vůbec se v nich nezminila o tom, že se jedná o pozitivní hepatitidu. My přivezi tělo na I. patologii a tam nás s tím hned vyhodili. Nesměli jsme to ani složit - kdo by pak prej myl vozíky, vždyť bude plněj bacilů..."

Pracovníci pohybující se v prostředí, kde je nebezpečí infekčních nákazy, musí být předpisově chráněni. Tato logická nutnost však ve styku s mrtvolami

Pracovníci pohybující se v prostředí, kde je nebezpečí infekčních nákazy, musí být předpisově chráněni. Tato logická nutnost však ve styku s mrtvolami

ky skutečně zarážející. Z těžko pochopitelných důvodů se totiž "penály" začaly vyrábět z běžné nábytkářské dřevotřísky. Tedy z materiálu, který má do jisté míry vzdorovat ohni a je proto napuštěn nejružnějšími chemickými preparáty. Navrch se pak přidá hezký asfaltový nátěr - a pec automaticky pošle další nálož zplodin do už tak dost pestrého spektra pražského ovzduší.

Krematorium ve Strašnicích bylo postaveno v roce 1932 a spolu s motolským (rok výroby 1953) obsluhuje dnes nejen celou Prahu, ale i spádové oblasti (Beroun, Kladno, Slaný, Benešov). U všech čtyř zárovišť se jede na tři směny, roční kapacita Strašnic je cca 18.000 z celkové počtu 24.000 pražských kremací. Tohle obrovské kvantum nelze samozřejmě při stávající technické základně zvládnout, a tak se na prostorném dvoře staví rakve s mrtvolami do úhledných pyramid. Děsí, slunce a vítr nejsou zrovna těmi nejvhodnějšími konzervačními faktory. To vědí dobře hejna hladových vran, kterých je všude kolem plno. Ale vědí to i lidé, kteří zde pracují. Proto snad už v první polovině tohoto roku začne ve Strašnicích velká rekonstrukce. Zaměstnanci se tak konečně dočkají nových lednic a obyvatelé okolních domů pořádného dospelovacího zařízení, odučovačů atd. Montáž poběží za plného provozu, bude trvat osmnáct měsíců a je na ní vyčleněna částka 20 milionů Kčs. A kdoví, možná že až se bude znovuzrozené krematorium slavnostně "otevírat", splní se i tajný sen muže, který se k nám na odchodu přitočil.

"Až sem pan prezident někdy půjde, řekněte mu, aby se stavil na kus řeči. Já mu pohřbíval tatínka... Estebáci ho tenkrát na pohřeb přivezli v železech, dodnes si to pamatuju. Už tady dělám dvacet let..."

Kolem třetí hodiny zajiždíme na karlínský parking, odkud jsme zhruba před sedmi hodinami vyráželi. To jediné, co člověka po tom přestálém šoku napadá, je otázka: jak to mohlo dojít až tak daleko?

"Pokud tady čtyřicet let vládl zločinecká organizace, která nechala zpustnout republiku a dostala ji do toho srabu, u kterým teď jsme, tak se nemůžeme divit, že i tady u tohoto podniku to vypadá, jak to vypadá. Dneska maj garáže nového vedoucího, ten do toho chudák spadnul a aby teď řešil bordel, co se tady za léta nadělal..."

To je hořká pravda. "Bordel" prostoupil úplně všechno. V tomto konkrétním případě se jeho stopa táhne od věcí zmíněných výše, přes naprosto zanedbané hřbitovy až po finanční machinace za hranicemi legality. Statisícové, možná milionové částky se vypařily neznámo kam, ale mužům v centru dění nedokázal podnik zajistit ani to nejzákladnější: pravidelné lékařské prohlídky, dodatkovou dovolenou, adekvátní plat. A proč taky? Systém, který jsme každé čtyři roky téměř stoprocentně volili, převedl hodnotu živého člověka do poměrně jednoduchých vzorců pracovní výkonnosti a kalorických přídělů. Spolu s klesající produktivitou jednotky klesala přímo úměrně i její cena. A mrtvolky, jak známo, nepracují vůbec. Proto logicky ztratily nárok na jakékoli ohledy. Jejich hodnota se rovná nule a podivní, kteří toto překážející NIC odklízejí z očí zdravé pracující veřejnosti, jsou poznamenanými páni. Na žebříčku společenského respektu stojí jen o stupeň výš než zákazníci, kterého právě vezou vzadu na korbě. Spolehlivý barometr úcty k lidské bytosti, jakým je v každé civilizaci vztah k mrtvým tělesným schránkám předků, tak lidu této země ukazuje jeho pravé místo.

PRVNÍ PROCES

Před soudem stojí (chvilí stojí, chvíli sedí) první ze stovek brutálních zakročitelů ze 17. listopadu. Malá rybka...

Posádkové město, čtvercové náměstí, čtvercový park, lemující bývalý výstavnou budovu: dříve důstojnické kasino, dnes posádkový dům armády. Ve velkém sále pod neorenesančně vyvedeným stropem zasedá vojenský obvodový soud. Vojenský soudce, vojenský prokurátor, civilní obhájce. Tereziín 13. a 14. března t.r.

dokument

*Vážený pane řediteli,
dne 13.1990 o dopoledních hodinách pronikly bez povolení neznámé osoby do prostoru výjeje těl zemřelých na patologickém oddělení fakulturní nemocnice v Praze 8 na Bulovce a pořizovaly filmové záběry.*

Při ohlašování tohoto mimořádného případu jsme se dozvěděli, že podobné akce proběhly i v ostatních pražských nemocnicích s cílem zveřejnit pracovní podmínky zaměstnanců Pohřební služby, kteří se tímto dožadují zejména zlepšení svých platových podmínek.

Záběry z filmu, který údajně natočili pracovníci "nezavislého tiskového střediska" by měly být promítány ve vysílání Československé televize.

Vzhledem k tomu, že záběry neoblecených těl byly pořizovány bez souhlasu pozůstalých, důrazně protestujeme proti zveřejňování natočených záběrů.

Upozorňujeme na možnou silnou negativní reakci naší veřejnosti, pokud by byl film odvysílán bez odborné úpravy.

Vážený pane řediteli, prosím o vzetí naší zprávy na vědomí a o vydání příslušných opatření ve Vaší působnosti.

Děkujeme za pochopení.

S pozdravem

MUDr. Augustín Špiřek
ředitel FN na Bulovce

Souzen je jednapadesátiletý policista, který 17. listopadu večer, když už bylo po všem, projížděl ve služebním autobuse Národní třídou. Řidič zastavil, policista vyběhl, namátkou se vrhl na mladou ženu (stejně starou jako jeho dcera), zbil ji, zkopal, opět nastoupil a autobus odjel. Přivolaná sanitka odvezla postiženou do nemocnice. Ještě během hospitalizace za ní zašel redaktor Lidové demokracie a napsal o incidentu článek.

O případ se začne ihned zajímat civilní prokuratura, brzy potom vojenská. Ta s ní sepsala 28. listopadu protokol a už počátkem prosince žena na rekonvalescenci pozná pachatele, který jde do vazby. Přelíčení se má odehrát v Praze, jelikož tu je však nebezpečí "podjatosti soudů", které soudily účastníky předchozích manifestací (tedy podjatosti ve prospěch obžalovaného), přeloží se do Litoměřic. Den před jeho konáním nová změna místa: Tereziín. V Litoměřicích údajně není k dispozici dost velký sál. Právní zástupkyne požkozené se o tom prý dozví telegramem na poslední chvíli. Novinářů všelijak, asi proto je jich v téměř prázdné síni sotva patnáct. Plus rodiče požkozené, pár svědků. Smůla, souhra náhod či něco víc? Druhý den, díky článkům a televizi, je sál téměř plný.

Policista je obžalován ze zneužití pravomocí veřejného činitele. Paragraf 158. Jelikož došlo zároveň k těžké újme na zdraví, půjde o odstavec 2, písm.a) tohoto ustanovení. Tresty se tu pohybují od tří do deseti let. Prokurátor je názoru, že jedním obžalovaného je "pro společnost nebezpečné", že tato nebezpečnost "je zvyšována zejména brutalitou útoku" a že je třeba vztít v úvahy, "že obviněný se v minulosti obdobného činu věci jinému občanovi dopustil". Žádá trest v dolní polovině sazby, soud vyřkne verdikt 4 a půl roku v Lnšpravné skupině a ztrátu hodnosti. Odsouzený se jmenuje Jaroslav Jedrnan.

Jak prožil svých jednapadesát let? Vyučil se zemědělským technikem, šel na vojnu, odtud rovnou k SNB v Praze. Celý život u policie. Pracoval na nejnižších útvarech, před deseti lety povýšen na staršího inspektora na místním oddělení v Břevnově. Nadporučík. Na jedné straně prý jeden z nejlepších při plnění služebních povinností, mnohokrát kázeňsky odměňován, na druhé straně prý kritizován pro vznětlivé chování. Jeden kázeňský trest za použití násilí vůči občanovi. Malíčkost: Jednou soudně trestán. V r.1969 byl vojenským soudem odsouzen ke čtyřem měsícům podmíněně na dobu jednoho roku za ublížení na zdraví. Podle vlastního manželky ji "nikdy neubodil, ani děti nebil". Co by taky uvedla jiného? Všechno v nejlepšímu pořádku. Další malíčkost: před lety si pobyl několik týdnů v nemocnici a jeho žena se nikdy nedozvěděla proč. Co je to za člověka? Intelkt v pásmu

oddechne: tamí už konečně nebudou bestrestní. Jenže: J.Oudrán má daleko k exemplárnímu případu, povaha jeho činu, jeho věk, psychika i jeho role v zárouku staví tohoto pěstáka kamsi na okraj oblidnosti onoho listopadového dne. Je jejich dověřkem, boční větví. Hlavní peň je třeba hledat trochu jinde.

instrukcích, okolnostech neví zblha nic. Bohužel se nedozvíme, zda vůbec něco od 14. do 22. hodiny s kolečkem šel k práci, co jim (tím spíš koho) říkali o demontážích, jak jim byli manifestující lidé prezentováni. Toho se tenkrát připad už údajně nevědí.

Pěsták

V listopadu se stala obličná věc. A když už bylo po všem, navíc jaksi nepříslušně, místem projížděl opožděný autobus, a něj vysoký pěsták, prasknou mu nervy, vyběje se... Pěsták je sám, jediný, autobus taky jeden, jaksi mimo rámec akce. Jsou tu svědky, novináři, pěstáka není obtížné lapit. Věcchno vezme na sebe, věcchno spáchal o své vlastní vůli, za věcchno si může sám. Nilado, naprosto nikdo mu nic nerozkládal. Zvláštní... Ale ta akce předtím? J.Oudrán byl velmi rychle identifikován a odsouzen. Kloubouk nás všech dolů. Spousta lidí si úlevně

průměru, vrozená agresivita neprokázána. Na akci toho dne se přihlíželi dobrovolně, prý místo kolegů, kterému se to zrovna nehodilo. Co je to tedy za člověka?

Žádný velitel, žádný rozkaz

Před soudem nic nepopírá (Připouští, že jste tak jednatel - Připouští to mohu.), jen si na nic příliš nevzpomíná. Nejen že si nepamätuje, že by tu ženu bil, on vůbec neví, že by jednotce někdo velel, že by toho dne dostali jakékoli rozkazy nebo instrukce týkající se celé akce. Neví, kdo byl (tedy že by vůbec byl) nějaký velitel, nemůže tedy říct žádné jméno. Odpovědně sedmnáctého se prý měli sejit před Muzeem SNB, tam byla předemna prezence (kdo ji provázal, neví), potom nastoupili do autobusu, dostali helmny, obušky a šitý (netušil proč, údajně si myslel, že půjde jen o jakousi "zajímavou akci") a popojížděl po různých místech (Národní divadlo, Bartolomějská...), vytvořil

Prokurátor navrhoval nejvyšší trest

"Původní návrh pro mě byl provaz", říká Dagmar Skálová klidně, jako by ani nemluvila o vlastním životě. "Neshroutila jsem se z toho, přijala jsem to překvapivě docela normálně. Rozhodovali tehdy mezi mnou a Vlastou Charvátovou ze stejného procesu. Do té doby však nebyla popravena žádná žena, a tak se jim do toho nechtilo. Nakonec to pro nás obě skončilo doživotím, troufli si až později na dr. Horákovou."

Osudný skauting

Píše se květen 1949, uplynul víc než rok od únorového převratu. Nová moc si upevňuje pozice a hlava nehlava se zbavuje protivníků. Krátký čas jí stačí k tomu, aby poslala řadu lidí do žalářů a někoho už i na smrt. Když se schyluje k akci, ve které hraje paní Skálová svou nepříliš velkou roli, je již několik měsíců po popravě údajného nástitele smrti J. Masaryka, národní socialistického studenta Choce, ve vězení čeká na soud vůdce květnového povstání z r. 1945 generál Kutvař a dívka v klecích žasnou nad policií vyrobeným filmem o čišošském zázraku (mrtvého pátera Toufara zde v kněžském ornátu nahradil prokurátor Čížek). Gottwald si vyrovnává účty s tzv. rezistencí. A lidé sžítí s prvorepublikovou demokracií definitivně chápou, že je všemu konec. Někteří se smiřují s osudem a rezignují, jiní obratem nebo jen zvolna přistupují na pravidla nové hry. Nacházejí se však i takoví, kteří chtějí chod poúnorových událostí zvrátit. Mezi ně se dostává i sedmatřicetiletá paní Skálová.

Nebyla rozená revolucionářka, dětství neprožila nijak výjimečně - střední škola v Plzni, státnice z francouzštiny, v 15 letech poznává skauty. Příroda, výlety a zásada Na svou čest si jí získávají. Skauting se jí stává osudným, provází všechny kroky jejího života. Narodila se krátce poté, co u nás v r. 1911 A.B. Svojsík s Janem Novákem tuto organizaci založili. Po sňatku se skautským vůdcem JUDr. K. Skálou se v roce 1934 stěhuje do Prahy, kde dostává svůj první oddíl a přezdívkou Rakka. Spolupředává letní tábory, stojí u zrodu slavného střediska Šípka, přiváží nové poznatky ze Švýcarska. Z klubovny na Petřském nábřeží, z vyražené lodě, kterou koupil Foglar, je po rozpuštění Junáka předvolána na gestapo. Myslí, že jde rovnou do kriminálu. Teplé oblečení si však bere zbytečně, na uvěznění má ještě devět let času.

Noční telefon

"Tato akce byla reálná a byla vůbec nejodhodlanější a nejradičálnější pojalým výkonem branné demokratické resistance," hodnotí příští událost ve svých Pamětech prof. V. Cerný. O co v akci, jejímž nejhmotatelnějším důsledkem bylo šest poprav, deset doživotí, bezpočet mnohaletých trestů a kdoví kolik zmařených osudů, tehdy vlastně šlo?

V noci ze 16. na 17. května 1949 měl být proveden vojenský převrat, který měl změnit poměry v naší zemi. Kromě armády - připraveny byly posádky i z Moravy a Slovenska - byli zapojeni i sokolové a skauti, přes velvyslanectví bylo navázáno spojení s exilem. Navíc byli v té době ještě v úřadech a na ministerstvech lidé, kteří s novým režimem nesohlasili a příležitost ke zvratu uvítali. Byli si velmi dobře vědomi, že se na svých místech už dlouho neudrží, že za chvíli budou odstaveni a že akce tedy nesnese odkladu.

Dostat se do víru událostí není pro Dagmar Skálovou velký problém. Vyrostla za první republiky a kromě toho, že je ve středu skautského dění, je i manželkou dlouholetého pracovníka pražského policejního ředitelství a poté vrchního odborového rady Ministerstva vnitra, blízkého Kutvařova spolupracovníka s konce války. Rolí hraje i okolnost, že v sousední vile Na Ryšánce v Bráníku, kde Skálová bydlí, žije rodina Čančíkových. E. Čančík je chemikem u armády, má tu četné styky, je v kontaktu se západními ambasádami. Krátce před zamýšlenou akcí paní Skálovou žádá, zda by neposkytla své skautské kluky jako spojky. Chvilí váhá, perou se v ní dvě protichůdné věci - Jednak má o své svěcenosti strach a i když je jim už 18 let, cítí za ně odpovědnost, na druhé straně ví, že je to potřeba. Svouje, protože je - možná nainvén - přesvědčena, že nepotče krev. Zatímco v určenou noc doma čeká u telefonu, aby

možla dát či zamítnout svolení svému oddílu, devčická sokolovna, odkud čeká hovor, je již sledována Bezpečností. Příprava je přes přísnou konspiraci vyzrazena. Původně měla být rozřazována na tříkrát, ale na poslední chvíli padá rozhodnutí, že by to bylo

tříšestnáti sil; začátek se jednotně posunuje o týden. Zřejmě osudová chyba, protože mezitím dochází k udání a do sítě se infiltruje Bezpečnost. Ve chvíli, kdy má akce vypuknout, už jsou Dejvice obklopeny. Policie zatýká nejen iniciátory, ale každého, kdo je v tu chvíli na ulici. K osvobození Kutvařa s panáčkové věznicí, aby se postavil do čela armády, nedošlo. Důkladně promyšlený akční plán, kdy ve stanoveném termínu měla být obsazena důležitá místa, zajištěny klíčové osoby až po místní bezpečnostní referenty, se hroutí. Příští dny, během nichž mělo být rozpuštěno Národní shromáždění, do svobodných voleb nastolena úřednická vláda a zrušeny všechny národní výbory, přichází obrovská vlna zatýkání a výsledků. SNB a milice mají plné ruce práce.

Rajčata, která nikdy neužrala

17. května ráno zatýkají manžela, večer přicházejí pro ni. Čeká je, ručník a kartáček na zuby už má připraveny v tašce. Ví, že je celý den z protějškové strany sledována. Stihla jen vynést přes plot s domu psací stroj, na němž byly napsány nerealizované výzvy k národu pro tisk a rozhlas. A ještě zasadit rajčata, aby jí uběhl den. Ty zakrátí, už bez její přítomnosti, smičí kola vozu, na který noví obyvatelé kopatami nakládají obsah knihovny. Zatčena je v sedm večer, a než ji stihnou vyzvat, aby šla s nimi, mizí v jejich kapsách věci, které se jim na pohled hodí - i nylonky pro neteř a nová baterka.

Borkovec a spol.

Po příjezdu do Bartolomějské následují hodiny čekání ve zcela přeplněném "biografu". Příští dny se snaží vyšetřovatel s pomocí osmi přizvaných hromoluků vytlučit z jedné bezbranné ženy doznání. Když tři bezdědomí nestáči, ukazují jí místnost s mučicími nástroji. Namířena pistole vyšetřovatele s úsklebkem: když střelím, ani pes po tobě neštěkne, je v kontextu s předchozími nežnostmi. Při konfrontaci s Čančíkem má zavázané oči, po hlase svého souseda nepoznává. Právěžeji ho na vozíku a je asi pod injekcemi, mluví s cesty.

Za sedm týdnů následuje soud. Spis nadepisuje proslulý soudce Novák na návrh pověstného prokurátora Urválka lakonicky "Borkovec a spol." S rezistencí má být učiněn rázný konec: JUDr. Jaroslav Borkovec, který je postaven do čela procesu, je bratr přednosty kriminální úřadovny v Praze Zdeňka Borkovce, toho, který byl jako první přivolán k mrtvému Janu Masarykovi na dvůr Černínského paláce a kterému bylo vyšetřování okamžitě odebráno Státní bezpečností. Vědělo se, že do případu je zasvěcen i bratr Jaroslav.

Soud rozděluje spiklence libovolně podle předem připravené režie do několika skupin. V čele jedné z nich, označené jako 3. skautská skupina, se ocitá Dagmar Skálová. Prokurátor pro ni navrhuje smrt. Vlastní osud jí však v tu chvíli příliš nezajímá, snaží se vešit všechno na sebe, aby jí její kluci s procesem vyvázli. S pomocí služných dozorců se podaří je instruovat, že šlo jen o noční skautskou hru. Při výpovědích svých svědků se stále hlásí o slovo, vyvrací výsledky z policie, kde kluci ledacos přiznali, zlehčuje, upozorňuje, že mají všichni úplně stejný závěr výpovědi. Snad jen díky tomu jde 14 z nich domů. Ona je odsouzena na doživotí.

5. listopadu, kdy kameletí vykřikují do ulic jména popravených dr. Borkovce, Emanuela Čančíka, Vratislava Polesného, Josefa Charváta, Vratislava Jandy a Květoslava Prokeše, je již v retribuční věznicí ve Znojmě mezi konfidencialkami gestapa, na sobě staré zabavené hadry po Němcích - vězeňské mundury nestihají pro desetitisíce odsouzených žít. Usiluje o sponení normy přísňáním olívek tupou jehlou na

V Praze na nádraží si sice čekají oběťv přátelé, kteří se nějak dozvěděli o jejím propuštění, jinak jí tu však nečká nic. Nemá kde bydlet, je úplně bez prostředků, potřebuje práci. Na bytůku jí říkájí, že nejdřív musí pracovat a když se ptá v kolikátém podniku po zaměstnání, říkájí zase, že musí mít v Praze trvalé bydliště. Opět si poradila: začla rovnou na Bezpečnost. Tady jsem, nemám nic, nejsem tu hlášená, reparační. Dostává suterénní místnost a je spokojená - po letech má opět dřevěnou podlahu a normální okno. Práci si nachází v prádelně hotelu Wilson. Zdvihá za dopoledne 100 kýblů vody nahoru, z jedné pračky do druhé. Opět si nesticuje, na práci za obříchých podmínek je vyklá a plaší se tu práci jenom víc než 5 až 20 kriminálních korun měsíčně. Podlomene zdravotí síce brzy vypovídá službu, ale s více lidmi v kontaktu být nesmí.

Když přichází 68. rok, vrhá se do práce v obnověném Junáku, zbytek dne vyplňuje činnost v K 231. Na používání dovožených zbraní. Dopis se k adresátovi dostal, i když ne oficiální cestou, a jeho důsledkem jsou dva roky na Pankráči. Paní Skálová je i tady nezlomná - posílá generálnímu prokurátorovi žádost, aby byla postavena před řádný soud, protože proti vězeňskému řádu se neprotěšila. S manželem, který byl v procesu odsouzen na 24 let a strčil je na Borech a v Leopoldově, se za celou dobu věznění vidí dvakrát. Poprvé, když on je po amnestii v roce 1960 propuštěn, a podruhé v roce 1965, kdy ona už je na svobodě a on opět v kriminále. Zavřeli ho po roce, podle kuriozní obžaloby prý usiloval o návrat Habšburků na český trůn.

Když D. Skálovou v roce 1965 propuštějí z Opavy, je jí 53 let, na sobě má šaty, ve kterých jí před 16 lety zatkli. Používání dovožených zbraní. Dopis se k adresátovi dostal, i když ne oficiální cestou, a jeho důsledkem jsou dva roky na Pankráči. Paní Skálová je i tady nezlomná - posílá generálnímu prokurátorovi žádost, aby byla postavena před řádný soud, protože proti vězeňskému řádu se neprotěšila. S manželem, který byl v procesu odsouzen na 24 let a strčil je na Borech a v Leopoldově, se za celou dobu věznění vidí dvakrát. Poprvé, když on je po amnestii v roce 1960 propuštěn, a podruhé v roce 1965, kdy ona už je na svobodě a on opět v kriminále. Zavřeli ho po roce, podle kuriozní obžaloby prý usiloval o návrat Habšburků na český trůn. Kdož D. Skálovou v roce 1965 propuštějí z Opavy, je jí 53 let, na sobě má šaty, ve kterých jí před 16 lety zatkli. Ruzný musely připisovat anglické národy na

hvdé volebné celky. Po krátkém intermezzu v Kubné Hoře je převezena do nové věznic v Pardubicích. Tady postupuje operaci národu, který se jí učil jako důsledek mlácení. Ihned po dokončení uzavřitého oddělení se do něj dostává s dalšími 64 ženami a vysokými tresty. Ze žijí vězněny po dvacet v jedné místnosti. Bez vycháček, jídlo dostávají na zem, hygienické potřeby naprosto žádné, nesmějí si nic koupit ani z vlastního konta. Několik prohlašuje, že se těší, až se na by mříže budou věšet. Nevěřejí se, i když tu nemají práci a podmínky k životu jsou úžasně. Dokonce jsou i veselí - baví je i sami dozorcí, jeden z nich si třeba soustavně plete slovo bižuterie a beletrie. Také nezahálají - konečně, jsou tu v náhodně skládě samé "prominentky": národní socialistky

Čekala by dodnes

Když D. Skálovou v roce 1965 propuštějí z Opavy, je jí 53 let, na sobě má šaty, ve kterých jí před 16 lety zatkli.

Prominentky

Tady postupuje operaci národu, který se jí učil jako důsledek mlácení. Ihned po dokončení uzavřitého oddělení se do něj dostává s dalšími 64 ženami a vysokými tresty. Ze žijí vězněny po dvacet v jedné místnosti. Bez vycháček, jídlo dostávají na zem, hygienické potřeby naprosto žádné, nesmějí si nic koupit ani z vlastního konta. Několik prohlašuje, že se těší, až se na by mříže budou věšet. Nevěřejí se, i když tu nemají práci a podmínky k životu jsou úžasně. Dokonce jsou i veselí - baví je i sami dozorcí, jeden z nich si třeba soustavně plete slovo bižuterie a beletrie. Také nezahálají - konečně, jsou tu v náhodně skládě samé "prominentky": národní socialistky

Bezpečnost státu

Žádost o rehabilitaci nemyslí, rozhodne se pro ni na naléhání manžela a spoluodsouzených, až když už je pozdě. Nelituje, nedělala to ráda, i ve vězení odmítala žádat o prominutí trestu. Vědycky pro to měla jednoduché zdůvodnění - tuhle vládu si nevolila, tak od ní žádné milosti nechce.

Milióny navěčených korálků za zadržovanou škvírou udělaly své, přestává jí sloužit zrak, a proto ve svých 62 letech odchází do důchodu. Protože má nejnižší penzi, přivydělává si do 70 let jako skladnice.

"Budete žádat o rehabilitaci?" ptám se při jedné z posledních návštěv ve dvougarsoniére na Jižním Městě, která je pro paní Dagmar Stálovou snad definitivním domovem. "Prosim vás, teď, když to stát může nejméně potřebovat? Už je to pryč, těch šestnáct let mi nikdo nevrátí. A taky vlastně proč? Mám čisté svědomí, nic jsem neprovedla. Navíc si myslím, že jsem stoprocentně rehabilitována jak mezi skauty, tak mezi kriminálníky, kde jsem pomáhala, jak jsem mohla. A ke všemu na to nemám vůbec čas."

THANK YOU

Bohužel
nebyl jsem nikdy v Moskvě
Nevěděl jsem tedy
co má připomínat
název nového automatu
v Praze Na příkopě
ARBAT
Věděl jsem jen
že s restaurací Moskva
má přiblížit kuchyni velkého národa
Brzo jsem našel v novinách vysvětlení
Je to ulice v Moskvě
nyní obnovená dle poslední módy
pouze pro pěší
Umělci kteří tam prodávají
své obrazy a verše
zdůrazňují její kolorit
Bude to jistě hezké centrum
přitažlivé pro turisty
Mám však důvodné obavy
že mnoho takových
původně půvabných míst
se brzo stane mírně odpudivými
Známe je: Montmartre Karlův most Anacapri
nebo fontána di Trevi
Turisté jsou obdivným hmyzem
vlezou všude
Kdesi jsem četl
že cestování je výborná náhražka myšlení
Je přece tak krásné být doma
Pamatuji si dobu
začátkem padesátých let
Tehdy v Čechách cizinci zkrátka nebyli
Ani my jsme nikam nejezdili
Měli jsme však mnoho podnětů k přemýšlení
Kulturu kterou nám tehdy předkládal Stalin
jsme současně milovali i nenáviděli
Mluvila jasně: obrožovala i zachraňovala svět
Cítili jsme její nádhernou agresivitu
Přesně to řekl Mikuláš Medek:
"Poezie musí být imperialistická"
Kultura která zanikla
v době prosperity a současného úpadku
Je nenávratně mrtvá
Její neztravitelné zbytky
lze beztrápně zahodit
do odpadkového koše
v automatu Arbat
koše z umělé hmoty
na němž je vylišován nápis:
"Thank you"

Během čtyř měsíců, které uplynuly od sedmnáctého listopadu, jsme se snažili informovat veřejnost o dění v ozbrojených složkách. Bariérou mlčení a vyhybavých odpovědí, jimiž se obklopili jejich odpovědní pracovníci, se nám podařilo prolomit však jen částečně. Veřejnost stále dostává velmi sporadické zprávy a většinou tápe v temnotách. V následujících řádcích se pokusíme shrnout, co víme a co ne.

Nejvíce zahalena tajemstvím je formálně rozpuštěná Státní bezpečnost. Malokdo tuší, jak dnes pracují či nepracují její jednotlivé správy. Je pochopitelné, že jisté operace v rámci zajištění bezpečnosti státu musí zůstat utajeny, ovšem úroveň informovanosti u nás ostře kontrastuje např. s tím, co se o tajné policii ví v sousední NDR. Dosud nám nikdo neřekl, jaké zbraně a jakou techniku StB používala, kolik vlastnila budov, jaké bylo její napojení na ostatní organizace včetně armády. A především se mičí o spolupráci s KSČ. Přitom většina náčelníků, fanatických komunistů, patřila mezi členy všemocné vládnoucí garnitury. Z čeho byl pokryt rozpočet StB? V souvislosti s rozvědkou se hovoří o některých západních firmách, používala však tuto formu krytí pouze rozvědka? Státní bezpečnost byla rozpuštěna padesát dnů po nástupu nové vlády. Měla tedy poměrně dost času smazat stopy své činnosti, vyčistit archivy a kádrové materiály. Veřejnost nebyla informována, zda bylo zhařství dokumentů vůbec vyšetřováno, a řadové příslušníci tajné policie jsou nabádáni, aby do prověřkových dotazníků psali, že se nic nepálilo. Co zbylo ze Státní bezpečnosti? Správa ochrany státních a ústavních činitelů byla převedena pod Hrad. Vojská kontrarozvědka funguje a od 1.4. bude podléhat ministerstvu národní obrany. Funguje rovněž letka ministerstva vnitra i první správa, čili rozvědka. Příslušníci správy sledování, kteří dlouhá léta špiclovali a sbírali podrobné údaje o členech opozice, sedí sice bez služebních průkazů a odzbrojeni doma, avšak po prověřkách budou zřejmě dáni k dispozici kriminalistům a Úřadu na ochranu ústavy. To je zhruba polovina organizace StB. Ministr i náměstci tvrdí, že mají vše pod kontrolou. Existují důkazy o tom, že není beze zbytku respektován rozkaz ministra vnitra č.21 a 22 ze 7. února tohoto roku. Např. na krajskou správu SNB v Praze stále docházejí pracovníci StB, ačkoli jim to rozkaz nedovoluje. Na krajské správě v Ústí nad Labem se denně setkává až čtyřicet příslušníků rozpuštěné Státní bezpečnosti včetně těch, kteří pracovali ve vnitřním zpravodajství (např. bývalý náčelník KS SNB Říha). Členové StB se dále scházejí v různých rekreačních zařízeních (nedávno na pomezí Krkonoš a Jizerských hor), v klubu federálního ministerstva vnitra v Hyberské ulici, cestují společně do zahraničí, aniž by žádali o souhlas. Vazba mezi StB a KSČ nebyla přerušena, v místních organizacích se příslušníci aktivně zapojují do činnosti strany třeba tím, že poskytují kompromitující informace o Občanském fóru. Rovněž se aktivizují bývalí příslušníci (důchodci), kteří udržují styky se zrušenými Lidovými milicemi, podílejí se na různých dezinformačních kampaních apod. Začaly prověrky pracovníků vnitra. Většina příslušníků StB je přesvědčena, že si svá místa udrží, a objevují se i snahy zachovat v podstatě celý aparát. Tyto tendence podporuje i skutečnost, že téměř všichni zatím "prověřovaní" náčelníci zůstali na dosavadních postech. Ministr Sacher a jeho náměstci možná doufají, že nový aparát vybudují i se starými lidmi. Není to vyloučeno. Ale zarážející je, že nám čestové ministerstva dodnes nedokázali sdělit, jak to chtějí provést. Zprávy o vývoji ve FMV musíme z kompetentních úředníků doslova páčit, anebo je získávat pokoutní cestou od těch, kteří jsou ochotni mluvit. To je absurdní stav; jde přece o rozpuštěnou organizaci, o které se veřejnost navíc právem domnívá, že omezovala ústavní práva občanů. A konečně změny dotýkající se Veřejné bezpečnosti. Až

bezpečnost slouží k zajištění bezpečnosti státu a ne k řízení a pronásledování občanů. Jaksi se pozapomnělo, že policisté jsou i při vši obzírnosti a složitosti své práce odpovědní ústavě a právům veřejnosti. Dokud příslušné orgány nepochopí, že právě z tohoto důvodu máme právo jim do toho mluvit a dostávat patřičné informace, mnoho se nezmění. Což je představa nevábná.

často počíte na pracovníci, nebo jsou dokonce propouštěni. Zdá se, že i náčelníci tise sympatizující s reformami zatím vyčerpávají, jak se věci nakonec vyvinou. Konzervativnější část velitelské manipuluje minimálním svých podřízených a straší je údajným nebezpečím ze strany "znanizované" veřejnosti. A nikdo neví, co bude dál. Čestné MV se za čtyři měsíce veřejně neprojevilo, většina občanů snad ani neví, kdo je republikovým ministrem. Odpovědní pracovníci resortu dnes rádi opakují slogan, že i na Západě jsou dobří a zlí policisté. Takový prý už je život... Celkové se dá říci, že v bezpečnostních složkách nadále neradují, když do jejich záležitosti strikují nos civilisté. Urcitá výjimečnost uniformy (nemluvě o "tajné" části SNB), proklamovaná čtyřicet let, se nedá zmyslit příslušníkům jen tak lehce vymazat. Jaksi se pozapomnělo, že policie je zde na ochranu zákona a ne naopak a že Státní

na několik výměněných náčelníků a pár nově přidělených služebních aut nejsou žádné (pokud samozřejmě za změnu nepovažujeme to, že mnoho policistů přistupuje dnes ke službě daleko kurejí než před sedmáctým listopadem). Občanská fóra sice na obvodech jednájí s ochotnými důstojníky o znovuoformování důvěry v policii, ale značná část sboru vůbec nechápe, o čem je řeč. Tito příslušníci celou diskuzi berou pouze jako snahu pospíchat čistý štít VB. Vědycky přece pracovali naplno a podle rozkazů. Poslání dnešní policie je nelehké. Zneuvěřitelně starým režimem, posmívána veřejností, dvacet let důkladně infiltrována komunistickými "idejemi" stojí dnes na rozcestí. Je jasné, že musí vzniknout nová koncepce policejní práce a že pilně minulého režimu musí ze služby odejít. Nicméně ti policisté, kteří se v tomhle směru pokoušejí něco aktivně podnikat, mají

Juraj Kukura

Millionen Frauen schalten die „Guldenburgs“ oder „Hotel Paradies“ nur noch ein, um ihn zu sehen: Juraj Kukura (43). Mit seinem melancholischen Blick, dem hintergründigen Lächeln und der durchtrainierten Figur wurde er zum Traum-Mann des Fernsehens.

Er wird wohl recht haben, wenn er zugibt: „Meine Frau hat es nicht immer leicht mit mir.“ Juraj Kukura, der mit seinem Verführerlächeln und Schnurrbart wie eine Mischung aus Omar Sharif und Clark Gable aussieht, bastelt kräftig mit an seinem Image vom Herzensbrecher. Sein Lächeln wird eine Spur frecher, als er sagt: „Körperliche Treue? Ja – da versuche ich, jeder Frau treu zu sein...“

Er lacht schallend, wie über einen gelungenen Witz. Freunde, die ihn besser kennen, sagen, daß es mit dem Casanova Kukura gar nicht so weit her ist. Seine Ehe sei überaus glücklich. Mit Ehefrau Tatjana, die in der Presseabteilung des Schauspielhauses arbeitet, und Sohn Philipp (12) lebt er in einer eleganten 6-Zimmer-Altbau-Wohnung an Hamburgs Außenalster.

Aber nicht immer geht's dort friedlich zu: Kukura liebt's temperamentvoll. „Meine Frau kann wunderbar mit mir streiten, weil ich sehr impulsiv bin. Ich handle sehr spontan, mehr nach meinem Gefühl als nach meinem Verstand.“ Er glaubt, daß Eifersucht gut für eine Beziehung ist: „Sie belebt die Liebe.“

Erzählt er seiner Frau von Seitensprüngen? „Davon muß meine Frau ja nichts

wissen“, sagt er. Juraj Kukura – ein „Vollblut-Mann“, wie es sie heute nicht mehr oft gibt. An Frauen gefallen ihm besonders „schöne, schlanke Beine in kurzen Röcken“. Er hält nicht viel von emanzipierten Frauen, die ihre Weiblichkeit verstecken. Er selbst bezeichnet sich als „emanzipierten Mann“ und als Gentleman: „Das Recht, Frauen höflich zu behandeln, ihnen in den Mantel zu helfen, aufzustehen, wenn eine Dame an den Tisch kommt, lasse ich mir nicht nehmen!“

Er ist der Typ Mann, der Frauen liebt, aber niemals auf seine Frau als ruhenden Pol verzichten könnte. „Das Familienleben ist mir sehr wichtig“, sagt er. Bei der Erziehung seines Sohnes sind sich beide einig: „Meine Frau und ich sind gegen

strenge Erziehung. Wir wollen, daß er sich seine eigene Meinung bildet, nicht unsere einfach übernimmt.“ Für Kukura käme es nie in Frage, seinen Sohn zu schlagen.

Wann immer er Zeit hat, geht er mit Philipp in Ausstellungen, ins Kino. Im Sommer war er 14 Tage mit ihm zum Wandern in der Eifel. „Ich wollte, daß Philipp eine Beziehung zur Natur bekommt“, sagt Kukura. „In dieser Gegend ähnelt die Landschaft sehr den Karpaten, meiner früheren Heimat.“ Es klingt nach Wehmut. Über sein Leben in der Tschechoslowakei spricht Juraj Kukura nicht gern. „Die Zeiten sind doch vorbei“, sagt er.

Er will vergessen, die Schatten seiner Vergangenheit im kommunistischen Regime verschweigen. Kukura ist Optimist. Einer, der den Blick fest auf die Zukunft gerichtet hat. Das Leid hat ihn geprägt. „Jeder Rückschlag hat mich nur noch stärker gemacht“, sagt er. Wenn er von den Repressalien spricht, denen er ausgesetzt war, ist ihm kein Haß anzumerken.

Emotionslos, fast so, als berichte er aus dem Leben eines anderen, erzählt er: „Die Schwierigkeiten begannen für mich, nachdem mich Peter Zadek 1982 nach Deutschland geholt hatte, um mit mir den Simmel-Film ‚Die wilden Fünfziger‘ zu machen.“

Kukura lehnte es ab, in einer Serie über den tschechoslowakischen Staatspräsidenten Gustav Husak die Hauptrolle zu spielen. „Ich habe mich immer geweigert, Parteimitglied zu werden. Zusammen mit Regisseuren, die wie ich gegen das kommunistische Regime waren, haben wir immer versucht, Machthaber als besonders unsympathische Figuren darzustellen. Das war unser Kampf für die Revolution.“

Für ein bißchen naiv hält er sich selbst, weil er nicht richtig eingeschätzt hatte, wie gefährlich diese Opposition für ihn war.

„Ich bekam plötzlich keine Angebote mehr, wurde einfach von den Besetzungslisten gestrichen.“

Man nahm mir meine Arbeit im Westen übel. Das Regime

machte schlechte Stimmung gegen mich. Wegen der Liebes-Szenen in den ‚Wilden Fünfzigern‘ wurde behauptet, ich hätte in einem Porno mitgespielt. Dadurch sollte ich bei meinem Publikum zur Negativ-Figur werden.“

Der „besessene Arbeiter“ (Kukura über Kukura) litt unter dem Nichtstun.

Wegen Republikflucht verurteilt

Zum Glück war er im Westen gefragt. Während ich fürs deutsche Fernsehen ‚Via Mala‘ drehte, sollte ich in die CSSR zurück. Sie drohten, mir meine Aufenthalts-Erlaubnis für Deutschland zu streichen, wenn ich nicht sofort zurückkomme. Aber ich mußte doch den Film zu Ende drehen, meinen Vertrag erfüllen.“ Das wurde ihm als Republikflucht ausgelegt. Er wurde in Abwesenheit verurteilt. Kukuras 4-Zimmer-Wohnung in einer alten Villa in Bratislava, seine Möbel, seine Bankkonten, ein Ferienhaus in den Bergen wurden beschlagnahmt.

Heute kann er seine damalige Situation mit Humor sehen: „Das einzige, was ich noch aus meiner Heimat hatte, war eine Kiste Budweiser Bier. Und einen Koffer mit Kleidung, die gerade für 14 Tage reichte.“

In der Tschechoslowakei ein Star, mußte der Schauspieler in Deutschland noch mal ganz von vorne anfangen. „All die Jahre, die ich gebraucht habe, in meiner Heimat bekannt zu werden, waren plötzlich wie ausradiert.“

Die Briefe, die Kukura seinen Eltern schrieb, sind oft nicht angekommen. Seine Mutter starb vor zwei Jahren: „Keiner kann bei mir gutmachen, daß ich sie während ihrer langen Krankheit nicht einmal zu Hause besuchen durfte. Meine Mutter hat mir sehr viel bedeutet.“ Kukura durfte nicht einmal zur Beerdigung kommen.

Peter Zadek half ihm, eine Wohnung in Hamburg zu finden. „Ich habe mich mit Arbeit betäubt, um über meine Situation nicht mehr nachdenken zu müssen.“

Will er nicht in seine Heimat zurück, jetzt, wo die Tschechoslowakei wieder ein freies Land ist? Die Antwort überrascht. „Die Frage ist überflüssig. Es ist ein herrliches Gefühl: Ich kann hinfahren, wo ich will. Ich hoffe, daß ich ein freier Mensch geworden bin. Ich würde gerne mal in Hamburg, mal in der CSSR wohnen. Aber ein bißchen Angst ist da immer noch.“

Dann voller Hoffnung: „Mein größter Wunsch wäre, daß die Tschechoslowakei in die EG integriert wird. Ich träume von dem Tag, an dem alle Staaten Europas ein großes Land sind und ich sagen kann: Ich bin in der CSSR geboren, aber ich bin ein Europäer.“

Benzin nur noch gegen Devisen

PRAG, 28. März (dpa). West-Touristen erhalten ab Mitte April in der CSSR Treibstoff nur noch gegen Devisen. Wie die amtliche Agentur CTK am Mittwoch berichtete, soll der Preis etwa dem in der Bundesrepublik entsprechen. Die in Wechselstuben erhältlichen Gutscheine können in der jeweiligen Landeswährung bezahlt werden.

Filtzer „ohne Fahrer“ raste in Radarfalle

Dortmund – Mit Tempo 140 raste ein „führerloser“ Sportwagen in eine Radarfalle. Der Fahrer hatte die Kontrolle im letzten Augenblick gesehen, war auf den Beifahrersitz abgetaucht. Umsonst – das Nummernschild ist auf dem Schild gut zu erkennen. Dem Blindflieger drohen mindestens 400 Mark Strafe und ein Monat Fahrverbot.

Rock-Trommler lieb die Hosen runter – verhaftet

Augusta – Tommie Lee, Schlagzeuger der Rockband „Motley Crue“, wurde nach einem Konzert in Augusta (US-Staat Georgia) festgenommen – wegen Erregung öffentlichen Argernisses. Er hatte während der Show die Hosen runtergelassen und den 6000 Zuschauern sein blankes Hinterteil präsentiert: 1600 Dollar Kaution.

Welche grüne Hexe ist der Vater?

Ravensburg – Eine Schwangere (23) sucht verzweifelt nach dem Vater ihres Babys. Ihr Problem: 500 Männer kommen in Betracht. Sie weiß nur: „Es passierte bei einem Karnevals-Nachmittag auf der Schwäbischen Alb. Er war wie so viele andere als grüne Hexe maskiert.“

Stasi hört immer noch mit

Bonn – Der Stasi hört nach Information von Innenminister Schäuble weiterhin Telefonate in der Bundesrepublik in großem Ausmaß ab. Sowohl private als auch geschäftliche Gespräche würden mitgeschritten.

Atom-Schmuggler fliegen auf London – Sechs Waffenschmuggler wurden auf dem Londoner Flughafen verhaftet. Sie wollten Zünder für Atombomben in den Irak schmuggeln.

Bauer verschenkt 700 l Milch pro Tag

Der Landwirt: „Ich habe die Milchquote vorzeitig erfüllt. Würde ich trotzdem Milch liefern, müßte ich pro Liter vier Pfennig Strafe zahlen.“

180 Millionen Mark seine 54 Gemüde. Den gesamten Erlös spendeten sie für die Versorgung der streunenden Tiere.

100 Mio für Frankreichs Katzen

Paris – Frankreichs streunende Katzen sind Millionäre geworden. Ein Ehepaar verkaufte für

Porno-Party bei Tannhäuser

Hamburg - Wagners Oper Tannhäuser, ein Hohelied auf die Liebe. Musik, die die zart anrührt. Szenen zwischen Mann und Frau, die das Gemüt packen.

Tannhäuser-Preiere in der Staatsoper Hamburg, es inszeniert der Ostberliner Opernregisseur Harry Kupfer (54). 1675 Besucher, Smoking-Publikum.

Dech auf der Bühne: Eine schwüle Porno-Party. 20 Minuten lang - ausgerechnet in der berühmten Venusberg-Szene. Da "leben" sich 30 Frauen, einige ganz nackt, quer durch und reihum - auch mit maskierten Leder-Männern. Die haben 30 cm lange Gummipenisse vorge-schnallt. Wer keinen Kunst-Penis trägt, dem verpaßt

König Lear treibt's mit seiner Tochter

Düsseldorf - Shakespeares König Lear: die klassische Tragödie um den Wahnsinn der Macht. Ein Drama in fünf Akten.

Premiere von König Lear im Düsseldorf-Schauspielhaus in der Inszenierung von Experimentalfilmer Werner Schroeter (44): 200 Zuschauer ohnmächtig vor Wut - sie sahen ein einziges Drama, "Vulgärschamhaar-Theater" - so die Kritiker.

Fest der Versöhnung Festgeflüster Weizsäcker in Prag

In Prag wurde Bundespräsident Richard von Weizsäcker (69) besondere Ehre zuteil: Der tschechische Staatspräsident Vaclav Havel (53) lud ihn am 15. März als erstes ausländisches Staatsoberhaupt ein. An diesem Tag vor 51 Jahren waren die deutschen Truppen in die Tschechoslowakei einmarschiert. Havel: „Meine Einladung soll ein Symbol für die Versöhnung zwischen unseren Völkern sein. Wir müssen endlich begreifen, daß uns nicht das gesamte deutsche Volk gequält hat, sondern nur konkrete Personen.“

▲ **Festlich geschmückt** war der Vladislav-Saal fürs Abend-Diner in der Prager Burg (o.). Die Reden der beiden Staatsmänner wurden "live" im tschechischen Fernsehen übertragen. Unten links: **Olga Havel**, die attraktive Frau des Staatspräsidenten. Sie hielt sich im Hintergrund, mag nicht gern fotografiert werden. **ÖBBF To A S I**

Akne durch Pommes

Hamburger und Pommes frites verschlimmern wegen ihres hohen Jodgehalts die Hautkrankheit Akne, behauptet Dr. Arbesman, von der Uni New York.

kerin Ingeborg Schader: „Ein Sex-Grusical.“ Kurz vor der Pause: König Lear läßt die Hosen ganz runter. Scheinwerfer richten sich auf seinen Penis. 100 stehen auf, gehen raus. Einer ruft ironisch: „Gnade!“. CDU-Kämpfer Wolfgang Kamper, Mitglied im Kulturausschuß: „Was hier gezeigt wird, ist auch mit dem Argument der künstlerischen Freiheit nicht mehr tolerierbar und zumutbar.“ Der größte Skandal: Bei jeder Eintrittskarte schießt der Steuerzahler 91,83 Mark zu.

Seit sieben Monaten Botschafterin in Prag: Ex-Kinderstar Shirley Temple (61). „Es ist faszinierend zu beobachten, wie die Jugend ihren Stolz wiedererlangt.“

▲ **Beim Abschreiten der Ehrenparade:** Bundespräsident Richard von Weizsäcker und Vaclav Havel. Die Uniform der Soldaten ließ Havel neu entwerfen. „In ihren alten Uniformen sahen die Soldaten so trist aus.“

Bundis klagen über Trabis

BONN, 28. März (dpa). Viele Bürger in Grenzstädten zur DDR können laut Petitionsausschuß des Bundestages seit Monaten ihre Fenster nicht mehr öffnen, weil die vielen „Trabant“ und „Wartburg“ der DDR-Besucher die Luft verseuchten. Aufgrund zahlreicher Beschwerden wandte sich der Petitionsausschuß gegen eine generelle Ausnahmegenehmigung bei den Abgasgrenzwerten für DDR-Fahrzeuge. Allerdings müßten auch die Besucher aus anderen Staaten sich nicht an die Abgasnormen der Bundesrepublik halten. Der Bundesverkehrsminister soll dem Ausschuß in einem halben Jahr darüber berichten, wie das Problem der Abgabe aus DDR-Fahrzeugen gelöst werden soll, meldete der Parlamentspressedienst.

Prag hebt Pressezensur auf

PRAG, 28. März (Reuter/AFP/dpa). Das tschechoslowakische Parlament hat am Dienstag als Teil eines Grundrechtokatalogs ein Gesetz zur Versammlungs- und Vereinigungsfreiheit verabschiedet. Außerdem wurde die Pressezensur aufgehoben. Das neue Gesetz über die Versammlungsfreiheit erlaubt Demonstrationen und Kundgebungen ohne die bisher übliche Genehmigungspflicht. Das neue Pressegesetz soll „jegliche Art von Zensur“ unterbinden. Außerdem haben Privatpersonen und Ausländer künftig das Recht, Magazine und Zeitungen zu veröffentlichen.

Namen sind Schall und Rauch

MOSKAU, 28. März (Reuter). Die Schatten der Vergangenheit ereilten den Nachrichtensprecher des sowjetischen Fernsehens, als er am Dienstag die Nachricht von der ersten Sitzung des neuen Präsidialrates verlas, auf der Präsident Michail Gorbatschow wichtige Wirtschaftsreformen angekündigt hatte. Originalton aus Moskau: „Ich möchte die Verantwortung der örtlichen Sowjets bei der Einführung neuer Produktionsformen betonen“, erklärte Genosse Chruschtschow weiter - du meine Güte, Entschuldigung, erklärte Gorbatschow weiter.“

Sorge über Ausländerfeindlichkeit

BERLIN, 28. März (AFP). Zunehmende Ausländerfeindlichkeit in der DDR registriert die geschäftsführende Regierung in Ost-Berlin. Sie rief angesichts „der Verunsicherung durch die politischen Veränderungen, von denen ausländische Mitbürger besonders stark betroffen“ seien, zu Achtung der Menschenwürde unabhängig von seiner Nationalität auf.

Trabis stehen auf Halde

Seit Öffnung der Mauer hat sich das Straßenbild in der DDR grundlegend geändert. Beherrschten bis vor kurzem noch die Trabis und Wartburg die Szene, rollen immer mehr West-Wagen auf den holperigen Straßen. Auch auf dem Automarkt entwickeln sich westeuropäische Zustände.

Mußte ein „normaler“ DDR-Bürger noch vor kurzem mehr als zwölf Jahre auf seinen Trabant und bis zu 18 Jahren auf einen Lada warten, so ist es seit kurzem möglich, sie beim staatlichen Unternehmen IFA-Vertrieb sofort zu kaufen. Während der Wartburg mit Viertaktmotor noch Abnehmer findet, steht das „gute alte Plastikmobil Trabant“ mit einem Grundpreis von rund 12000 Ost-Mark auf Halde.

Der zu einer GmbH gewandelte IFA-PKW Vertrieb in Ost-Berlin hat alle Lieferverträge für den Trabant zum Herstellerwerk in Zwickau bis auf weiteres storniert, meint IFA-Geschäftsführer Hartmut Sender, so für das ab Mai erwartete Viertaktmodell zum geplanten Preis von 18000 Mark. Sender hat bei der Regierung eine sofortige, am Markt orientierte Preisregulierung für die beiden DDR-PKW

beantragt. Es ist somit bald mit drastischen Preissenkungen zu rechnen.

Hintergrund des schlechten Verkaufs der respektlos „überdachte Zündkerze“ genannten Plastikautos ist die Konkurrenz durch westliche Gebrauchtwagen. Seit November haben DDR-Bürger rund 20000 Pkw für D-Mark ins Land geholt. So standen vor zwei Wochen viele Schlange, um bei der Eröffnung des ersten Auto-Centers durch den IFA-Vertrieb dabei-zusein, wo West-Autos aller Marken für D-Mark verkauft werden. Laut Sender läuft das Geschäft „exzellent“ an. Auch West-Berliner kauften hier bereits ihre Autos. „Wir sind so ermutigt, daß wir nächste Woche eine Filiale in Frankfurt/Oder und eine zweite in Ost-Berlin eröffnen.“

Während sich viele DDR-Bürger den Traum eines Westwagens wegen der hohen Preise nicht verwirklichen können, rückt der Besitz eines DDR-Wagens greifbar nahe. Mußte vor einem halben Jahr für einen fünfjährigen Trabi bis zu 18000 Mark hingelegt werden, bringt er jetzt gerade noch 3000 DDR-Mark „mit gefülltem Tank“, wie viele Bürger witzeln.

VE STÍNU RUDÉ ŽÁŘE

V té spouště korespondence, nahze-ných příspěvků, žádosti o pomoc či o vyřízení starých a bolavých záležitostí, která se mi stejně jako kolegům vrší na stůle, se nedávno objevilo číslo Kládenského kváka z 2. března (v zahla-vě nadale zdobené hrdými tituly na: tel řadu Kl. Gottwalda, Řádu Vítězného února apod.). Na straně 5 se v rudém zá-mětku skvěl básně nazvaná Ruda záře nad Kládnem 1990. Jakožto člověka, kte-rý se nezabývá literární kritikou, ale po-bitkou mě zaujal obsah. Dovolte ci-tát:

Však rudá záře nemá proč se dít:
Do našich srdcí na čas ustoupila
a zas z nich vyjde jako slunce ze
zákopů šera“

Ta básně vyvolala vzpomínky. Na malou dětskou, na problematické mládí, které pro mou generaci skončilo srp-nem 1968, na uzurpovanou (zdravou) část státního věku. Na život, který pra-hnil pod onou rudou září a na rozdíl od tisíců jiných životů ani nebyl příliš poznamenán perzekucí jen několikaletý zákaz psát, zákaz vyjet cuby novina-ry na západ od Aše, cenzura, autocen-zura, prohrávané zahomyslí války — co to je?

Co to je v porovnání s tím, jak ve stínu rudé záře žili či žijí jiní? Ta básně vyvolává vzpomínky na všechny mrtvé, na ty, kteří byli donuceni opus-tit vlast, na ty, kteří „jen“ nemohli stu-dovat nebo vykonávat práci, pro kterou byli přpraveni a kterou milovali (výděl ani neustálé posvácné práce na hlav-ní a jediný smysl lidského života ne-zhavia lidi tělo země radost ze smyslup-né a dohře vykonané činnosti).

Ovládala nás, rudá záře. Srotavala od bojné a udržovala v poslušnosti nás, měně statečné. Neděláme si iluze. Ze jsme se jí zbavili. Autor oné básně má pravdu, je tady, čtáh v zákopech. Brá-ní své — „svůj“ majetek, „svůj“ nový papír, „svě“ pozice. Kdo z nás si dovede představit, jaká pomsta by ná sledovala tentokrát?

Taky znám apoziti českých komunis-tů, jak se dnes s oblibou říká. Odborní-ků, kteří chtěli dělat svou práci, a tak do té „jediné spravedlivé“ vstoupili. Ne-bili komunisty, ale čilny strany, a to je podstatný rozdíl. Jejich mysl ne-ovládá nadřazenost a netolerance a zpuhost marných a rozhodně neekají se návrat rudé záře. Jejich počet je sedmáctem listopadu se ze všeho nej-spíše podobá pucitu osvobodenci z pod-razí. I oni jsou si vědomi toho, co by pro ně návrat rudé záře znamenal.

Báseňku z Kládenského kváka, bas-níku a bojovou terminologii nechce svou rudou září raději v těch zákopech. Ten-krát bychom se bránili.

našimi zemědělci je zejména po-přikováček Rau, které se v družstev-ních dílnách flunajují, doužejí se však i vysoce účinné pesticidy na zeleninu, osivo cibule, karotky a celerový sadba. Vloni JZD Mlýnský prodalo své výpěstky za jeden milion 200 tisíc marek. Obchod-ní společnost Imex Rau nabízí i dalšími zemědělským podnikům, že jim zpro-vedá prodej jejich zboží na náro-čných západních trzích.

Pokrok za cibuli

„Imex“ = Dovož špičkové zemědělské techniky, agrochemikálií a osiva ura-žně, je úspěšnou JZD Drusy v okrese Mělník se západněleženou firmou Rau. Nás-ť se v posledních letech prodává do za-hraní, zejména vstetistikou cibuli (vo-je se používá polovinu zroční produkce cibule (tun), aby za získané devize na-tržiti žádaný sortiment. Popřítka

Dvoji jubileum

(mač): V těchto dnech oslaví herečka paní Marie Svandová své životní jubileum — 85 let. Oslavné pocházi z velké generace Svandů, kteří se stali neodmysl-itelnou součástí tvůrčí slavné historie Českého divadla. Paní Marie Svandová společně s Milouu Mellanovou byly u zro-zení prvního profesionálního divadla pro děti a mládež v Československu. Tehdy se jmenovalo Pražské dětské divadlo — Mila Mellanová a skupina. Za téměř 40 let vytvořila Marie Svandová nepřetrže-manozvati krásných hereckých postav. Je to již i pro ni samotnou neuvěřitě po-cit, že svoje životní jubileum oslavuje v roce, kdy srábne, kterou spolzakládá-la, nynější Divadlo Jiřího Wolke, zav-rsuje kulturní 55. sezónu.

Jarní veletrh ve Welsu

Co se chystá pro návštěvníky z Československa

Hornorakouský Wels se stal veletržním městem už v roce 1878. Proslul především zemědělskými veletrhy, v jejichž pořadání se nyní stává s městem Riedem, rovněž v Horním Rakousku. To ovšem neznamená, že by areál výstaviště zahálel. Ročně se tu koná kolem šestnácti nejruznějších výzumných ekcí.

Například letos poprvé se zde na ja-ře uskuteční odborná výstava pro gastronomii, hotelnictví a společné stravování pod názvem Gastro — in-vest Wels 90. Uskuteční se od 31. března do 4. dubna a je určena pro odborníky z tohoto odboru, navíc i pro soukromé majitele penzionů pro cizince či pronajímatele pokojů pro turisty. Na 170 vystavovatelů z Ra-kouska a dalších zemí tu má k dispo-zici pět hal, celkem na deset tisíc metrů čtverečních výstavních ploch. Zajímavé je, že tzv. jubilační halu, označenou číslem 29, postavila jako jedinou v Rakousku v roce 1968 praž-ská Stavoprojekt. Dodnes patří me-zi nejlepší v celé zemi.

K vidění tu bude opravdu mnoho, od veškerého vybavení pro velkoku-chyňe, restaurační zařízení, zahradní nábytek, hrači automaty, sklo a por-celán až po pracovní oblečení. Velmi široká bude i přehlídka nealkoholi-ckých nápojů, trvanlivého pečiva, seklů, čajů, vín a samozřejmě i piv. Například deset velkých firem z ob-oru pivovarnictví bude návštěvníkům nabízet ochutnávky svých výrobků.

„Náš jarní veletrh je prostě celý věnován rozvoji cestovního ruchu.“ říká prezident welských veletrhů E. Neuhäuser. „Zaměřuje se ne na ma-mut, ale středně velké a menší pod-níky v oboru gastronomie. Předpoklá-dáme že tato výstava bude zajímavá i pro Československo, hlavně pak jižní Čechy. Právě v této oblasti totiž spa-třují vystavovatelé zajímavá odbytiš-ť pro své výrobky, především proto, že Šumava a její města mají ty nejlep-ší předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Předpokládá to ovšem vyhoda-vání odpovídající turistické infra-struktury. A právě tomu chce odbor-ná výstava ve Welsu přispět.“

Pro zájemce z Československa bu-dou ve dnech jarního veletrhu ve Wel-su od 31. března do 4. února bezplat-ně k dispozici specializovaná pra-covníci hornorakouských bank a tlumočníci v češtině. Pro všechny na-se návštěvníky je vstup na odbornou výstavu zdarma. V době jejího konání bude českobudějovický Čedok denně vypravovat do Welsu mimořádné auto-busy.

Obnovení YMCA

lidí: Svým rozhodnutím z 28. 2. 1990 schválil federální ministr vnitra JUDr. Richard Šacher organizaci řád dobro-volné organizace YMCA v Českosloven-sku. Křesťanská sdružení mladých lidí tak obnovejí 87 poboček svou činnost v tomto státě. Zatímco v r. 1945 byla bo-dovy po ústáku německých okupantů vs-más prázdné, v r. 1990 jsou budovy a tá-hory YMCA i VWCA stále okupované mlá-dežnickými, tělovýchovnými i jinými or-ganizacemi, které vyvolal v život komu-nistický režim.

YMCA v Československu byla zastave-na v 1921 jako další národní bratr Svě-tového svazu YMCA, který po téměř 150 letech své činnosti sdružuje nyní téměř 38 milionů mladých lidí v 97 zemích své-to. Jedná se o nepolitickou a necírkevní organizaci s výrazným ekumenickým a mírovým důrazem, která se netradičnou způsobeu ohraňuje ke všem mládeži své ob-čanstva její mravní tělesný a duchovní život Československá YMCA by chtěla nyní svým dílem připravit mimo jiné i k tomu, aby mládí lidé dokázali po mnoha letech výchovy ke nečinnostní ži-tí trdní bezávisti a duchovní osnažkami, svou odhalovat krásu přirozenosti a pohybu věhu pravidelného slova oprav-dový význam vzdělání, jakéh i jistoty a radost života v slavné Rohn a blízkému přípravný vbor YMCA v Českosloven-sku.

Ke vztahům s Kubou

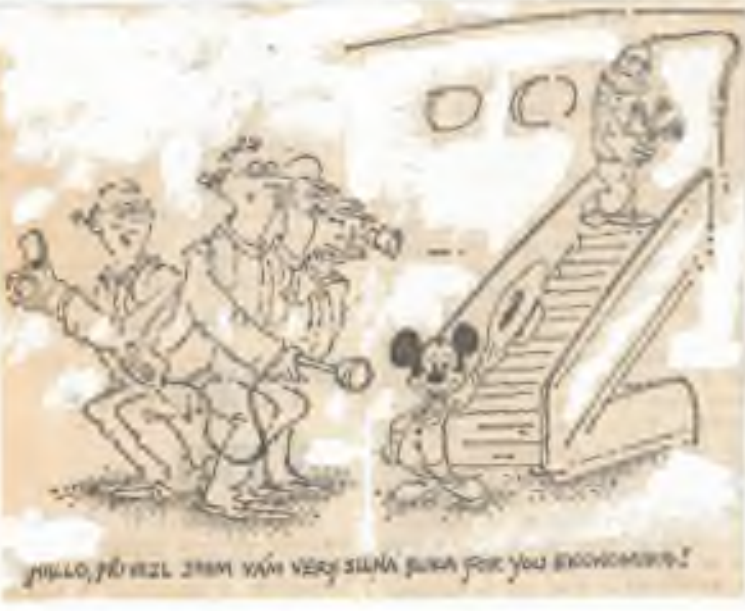
(člátek): V Prohlášení míruvého FMZV ke vztahům s Kubou se uvádí: „Vzhledem k tomu, že v poslední době se čs.-kubánské vztahy několikrát staly předmětem zájmu mezinárodního pozír-nosti, považuje federální ministerstvo zahraničních věcí za potřebné zaznamenat k jejich dalšímu rozvoji následující etá-movské: Československo má zájem o přé-tekání sily a kubánským lidem, s ku-bánskou republikou. Má-li však vzájem-ná spolupráce odpovídat požadavkům du-cha a skutečně vycházet ze vzájemné lády obou zemí pak by měla oděšet sou-časny vývoj ve světě, obnovení a roz-voj demokracie v zemích východní a střední Evropy a v mnoha státech La-tinské Ameriky. Stryk mezi oběma zámě-ny je třeba postavit na nový základ. Museli být zcela otevřené, demokracické a nemohou se vyřikat žádné výzky. To vyznává odairání i jejich dosavadní deformace zejména jejich ideologický charakter, rozšíří je na celou veřejnost a nekritičtí apolitické vrstvy v celé ška-ě politických ožrů. Spolupráce mezi Československem a Kubou je třeba zalo-žit na respektování všeobecně uzná-vaných zásad vztahů mezi státy jako je vzájemná rovnoprávnost, nezávislost, svrchovanost, vědomost a dástřední respek-tování příjících mezinárodních srazků. Demokracické změny probíhající v Česko-slovensku vyzádní, aby i zahraniční po-sílka prozrazovala republikovnosti a důd-zování lidských a občanských práv. Čes-loslovensko proto bude upozorňovat na situaci, kdy podla nebo názoru dochází k porušování lidských práv bas obléda-na to, kde k takovým politováníbádným lozám bude docházet.“

K devizovými spekulacím

(Čtk): K zamezení devizovým spekulacím s DDM východoněmeckými markami rozhodla Státní banka Československá po dohodě s federálním ministerstvem financí s platností od 26. března o zavedení následujících opatření: 1. Prodejní kurs DDM se zvyšuje na 500 Kčs za 100 DDM a nákupní kurs 350 Kčs za 100 DDM. Prodejní kurs DDM se bude měnit v závislosti na pohybech kursu DDM k DEM na zahraničních trzích tak, aby bylo zadrženo předpokládané další spekulacím; 2. Limit prodeje devizových prostředků pro organizovanou i neorganizovanou turistiku do NDR se přechodně omezuje na prohodnotu 4500 Kčs ročně na osobu. Údaje o výši provedené směny v DDM budou šs. občanům zaznamenávány příslušnými směnárenskými místy do cestovních pasů. Tímto opatřením se zároveň ruší dosavadní pozastavení prodeje DDM a dočasné stanovení limitů na organizovanou turistiku ze dne 14. 3. t. r. Současně SBČS žádá veřejnost o pochopení v případech, kdy do doplnění zásob DDM dojde k přechodnému nedostatku této měny v některých pobočkách bank.

SHNĚTE TO, MILÝCH: ALE SLUŠNĚ, PROČMÁ ŠLÁCHTY.

MILO, PŘIŠEL JSEM VÁM VĚŘI JINÁ JAKA PRO YOU ECONOMY.

RAŠ DÝCH VĚDĚL, CO TĚ BUDĚ S TĚMA CHUDÁKAMA UDĚJEME, CO NÁM ZNIČILI ŽIVOT...

Pomsta za Rudou hvězdu * Kde se nic nezměnilo

Příležitost k pojmenování nového podniků se nenaskytne každý den. Když se počátkem 79. let slučovala zemědělská družstva do spřávaných celků, bylo ta větná možnost dát novorozenci do vlnku i správný název. Budoucnost Pakrok nebo Rozvoj politickým bučkám. Jen volili ti bez fantazie, proto najdeme ve východočeském kraji jsme například JZD s tímto konvenčním označením, tři Kuchařem. Někteří však měli více smyslu dé hvězdy, dva Sedmá listopady, jedno pro místní kolonii, a tak vznikly nově podniky jako JZD Zlatý potok Bačetín, Ostaš Žďár nad Metují, Ržožový palouček Morávice nebo Český ráj všeš u Turnova. Zřídka najdeme i poetický název; dokladem vzácné výjimky je JZD Třešňový květ ve Zlíně na Jiřínku. Mnoho funkcionářů však sánci, jak se nehoře politicky blýsknou i tak vztka družstva, zasvě-

dveřích přeepit potřebem Václava Havla. Jiná doba, jiný mrav. Není bez zájmovosti, že někde si čísnové JZD neodhlasovali jiný ideový název, například Vítězný listopad, ale volili vždy jen prosté označení místa. A přece jsme objevili tři podniky, kde zůstalo vše při starém. JZD Radimět nemě nic prot Rudému křnu. JZD Horní Ohešnice je zřejmě hrdé na svůj název 3. pátilletka a totáž lze soudit o Dolanech na Pardubicku, kde stálo jménem paří pětiletce páte. Aby nebyla mýka. Nejedná se o období, kdy tato družstva spínla piáh, ale o dobu, v níž vznikla. Protože nechceme upírat nezadatelná práva družstevníkům, čtíme demokraci jejich svobodnou vůli. Čte-nář však ať si úsudek uděl sám...

S Vítěznými únorý na východě Čech skoncovaly nedávné výroční členské schůze družstevníků. Podobně se octly mezi neupotřebitelnou větš 1 další symboly. Proč? Ve JZD Králky u Nového Bydčova jsme se dozvěděli, že jejich nákladní auta přišla na Slovensku o všechny ventily. Útočnicka zřejmě popudil dřívější název družstva Rudá hvězda, neboť nápis na jejích nákladních autech přišla na Slovensku o všechny ventily. Útočnicka zřejmě popudil dřívější název družstva Rudá hvězda, neboť nápis na

Srp a kladivo mizí

Adijs Abeba: Největší etiopský predstavitel M. Haile Mariam oznámil, že v Etiopii bude zaveden politický systém více stran jako součást reforem směřujících od marxismu-leninismu k demokracii a soukromému podnikání. M. Haile Mariam rovněž oznámil, že vládnoucí vládní strana Etiopie opouští ideologii marxismu-leninismu v socialistickém stylu a stane se širokou lidovou organizací bez ideologie.

Sám opravil kostel

(Čtk): Při pohledu na novotou svítící farní kostel sv. Jakuba v malobném městečku ve Staňkově na Domažlicku se zdá až neuvěřitelné, že celé dílo dal dohromady varhan, hodín, na věži, pak přišly na řadu zednické, pokrývačské, restaurátorské a další odborné práce na kostelní lodi i věži. Do poloviny letošního roku mají být dokončeny poslední úpravy. Hodnota díla? Nemí spočtená, protože

Už za samotný postup do závěrečné fáze mistrovství světa v kopané obdrželi zastupující zúčastněných zemí při prosincovém losování částku

Vyplatí se to...

250 000 švýcarských franků. Kromě toho za sebrání jednoho zápasu v Itálii vyinkasují celky po 650 000 francích. Ty, které postupují ze skupiny. Ty, které postupují ze skupiny, mají zaručen přínos v hodnotě 2,25 miliónu franků. Zároveň jim budou vráceny výlohy za cestování, pobyt a strava. Čtyři semifinalisté získají po 4,5 miliónu franků.

ji i dva případy, o nichž informoval ČTK ředitel Ofosu aparčtáři rady pravoslavné církve v Prašové Imrich Belejkanit. Podle jeho slov v neděli 16. března nevyšli v obci Litmanovská v okrese Stará Lubovňa řeckokatolíci věřící do obce pravoslavného kněze z Jarabiny Juraja Čokina, který tam šel vykonat pravidelné bohoslužby pro pravoslavné věřící.

Na potřeby vyřešení. Ne potřeby vyřešení. Ne potřeby vyřešení. Ne potřeby vyřešení.

Thatcher traut Kohl nicht

Anerkennung der Oder-Neiße-Grenze durch Kanzler bezweifelt

HAMBURG, 25. März (AP/dpa/Reuter). Europa muß nach Ansicht der britischen Premierministerin Margaret Thatcher „einfach akzeptieren, daß es ein größeres Deutschland gibt“. In einem Interview für die am Montag erscheinende Ausgabe des Nachrichtenmagazins „Der Spiegel“ erklärte Frau Thatcher, sie habe mit einem vereinigten Deutschland nicht mehr Probleme als die anderen Europäer auch. „Wir müssen uns an die Vorstellung gewöhnen, daß es in Europa künftig ein Land geben wird, das stärker ist als alle anderen“, sagte die britische Regierungschefin, die am Freitag mit Bundeskanzler Helmut Kohl zusammentreffen wird.

Zur polnischen Westgrenze vertrat sie die Ansicht, daß es mindestens einen Vertrag zwischen einem vereinigten Deutschland und Polen geben müsse. Die britische Premierministerin bezweifelte jedoch, daß Helmut Kohl bereit ist, die polnische Westgrenze anzuerkennen. Thatcher sagte in dem Interview: „Ich habe Helmut sagen hören: ‚Nein, ich garan-

tiere nichts, ich erkenne die gegenwärtigen Grenzen nicht an.“

Auf einer Tagung des evangelischen Arbeitskreises der Union in Wuppertal sicherte der Bundeskanzler Polen im Falle einer deutschen Wiedervereinigung erneut „gesicherte Grenzen“ zu. Sobald die Einheit hergestellt sei, würde die – aus Sicht der Deutschen – durchaus „bittere Stunde“ schlagen, in der ein klares Wort zur Oder-Neiße-Grenze fällig werde. Dabei habe er Verständnis für manche „Bitterkeit“, immerhin handle es sich um den Verzicht auf ein Viertel des ehemaligen Reichsgebietes.

Poštovní loupež

(Žtk): Osádka poštovního kursovního vozidla byla 22. 3. v 19.15 hodin přepadena v Praze 10-Petrovických, Mikolajnově ulici právě ve chvíli, kdy parkovala před budovou pošty. Dosud neznámý pachatel se zmocnil vozu i s penězi v částce 175 tisíc korun. Automobil zanedlouho pracovníci veřejně bezpečnosti našli. Po pachatelích závažného trestného činu se intenzivně pátrá.

Historická jednání v USA

(Heš): Jako první ministr voltra z východního bloku navštívil ve čtvrtek místopředseda naší strany br. R. Sacher sdílo amerického Federálního úřadu pro vyšetřování (FBI), kde jednal s jeho ředitelem W. S. Sessionsem. Náplň jejich společného jednání bylo dosažení spolupráce mezi bezpečnostními orgány Československa a USA ve smyslu nové zahraniční politiky našeho státu.

Sám br. R. Sacher k tomu řekl zpravidla CTK F. Václavíkovi: „Změny v naší zahraniční politice vůči Spojeným státům nemohou zůstat v pouze deklarativní rovině, ale musí se projevit ve všech oblastech, včetně bezpečnostní politiky. Je třeba přejít od starého přístupu k USA jako nepříteli ke hledání form a metod spolupráce s touto zemí a součástí by měla být i spolupráce bezpečnostních aparátů. Připravili jsme pro americké partnery konkrétní návrhy spolupráce v boji proti mezinárodnímu zločinu, terorismu a obchodování s narkotiky, při ochraně jaderných zařízení, proti padělání platidel a při vydávání osob a věcí ve zvlášť závažných případech. Partneri vyslovili pro naše požadavky plně pochopení a návrhy by se měly stát základem pro uzavření dvoustranných dohod v dohledné době.“

Týž den br. R. Sacher navštívil i ministerstvo zahraničních věcí USA, kde se setkal s náměstkem ministra P. Bartholomewem, s nímž projednal důležité otázky uvolnění vývozu zboží strategického charakteru, které je zatím omezen v rámci systému COMCOM. Včera br. R. Sacher jednal i s ředitelem Ústřední zpravodajské služby (CIA) W. Websterem.

Předseda naší strany, místopředseda FS a předseda SF, br. J. Bartoněk se včera setkal s republikánskou senátorkou I. Rossovou a s předsedou zahraničního výboru Demokratické strany D.

L. Rinserová v Praze

(dk): Do Prahy zavítala německá prozaička a esejistka Luise Rinserová, jejíž knihy Jan Lobel z Věřavy, Uprostřed života, Dobrodružství ctivosti a Mírám vydal nakladatelství Vyšehrad. L. Rinserová byla jako antifašistka za II. světové války zatčena, poté žila jako svobodná spisovatelka v Mnichově s manželem – hudebním skladatelem Carl Orffem. Na přátelské besedě v nakladatelství Vyšehrad hovořila o svých dalších literárních plánech.

Fascellom. Zajímavé bylo i jednání s R. Grahamem, senátorem Demokratické strany za stát Florida, který hodlá v příštích volbách kandidovat na úřad prezidenta USA. V přátelské a srdečné atmosféře proběhlo setkání se skupinou politiků Demokratické strany.

V sekretariátu ministra zahraničí J. Bakera jednal br. předseda J. Bartoněk, dopovazující vedoucím zahraničního oddělení DPK ČSL L. Jenikem, s poradkyní prezidenta G. Bushe pro otázky lidských práv ve střední a východní Evropě P. Dobřanskou. Předseda naší strany podrobně informoval o situaci a vývoji v Československu i o významné úloze, kterou ČSL v demokratickém procesu hraje. Zmínil se u politickém programu naší strany i o připravovaném sjezdu. Paní P. Dobřanská prohlásila, že přijetí delegace ČSL vzbuzuje naději, že její komise pro lidská práva nebude už mít tolik práce v zemi, kde komunistický totalismus ještě nedávno zakládal lidská práva pošlapávat. ČSL je první, která oficiálně sekretariát J. Bakera navštívila a jednala s poradkyní amerického prezidenta G. Bushe.

Dvě stě let po korunovaci

(žtk): Předseda české vlády P. Pithart jmenoval Radima Marška zmocněncem pro přípravu 150leté oslavy výstavy v Praze v roce 1991. Výstava by se měla konat u příležitosti 100. výročí Zemské jubilejní výstavy v Praze v roce 1891 a výročí I. průmyslové výstavy na evropském kontinentě, která se uskutečnila při korunovaci Leopolda II. českým králem v roce 1791 v Praze. O definitivním konání této výstavy rozhodne v nejbližším období federální vláda.

... A ZEMSKÝ JUBILEJNÍ VEČERŮ
KRAJE BYLA KÝV P. P. PITHART
ZÁK. SE TĚCHNÁVY V. OBĚTIVÝ

Rock Hudson miluje miliardár

New York – Der verstorbene Milliardär Malcolm Forbes soll zehn Jahre lang ein homosexuelles Verhältnis mit Hollywood-Star Rock Hudson gehabt haben, enthüllt „Globe“. Wie Hudson sei Forbes an Aids gestorben.

At' si auta odpočinou

(žtk): Jeden jediný den bez aut se našemu hlavnímu městu rozhodly věnovat pražské ekologické iniciativy Zeleného kruhu a vyzvaly všechny motoristy, aby dneš, 21. března, nepoužívali svoje automobily. Akce bude zároveň určitým průzkumem, kolik z nás je ochotno obětovat něco ze svého pohodlí a přispět alespoň málem k lepšímu životnímu prostředí v Praze. S uspořádáním dne bez motoristů přišlo nezávisle několik lidí, mj. z Brontosaurů, Děti země, ale i z obvodních Občanských fór. Aby se zájmy zbytečně netřístily, dohodly se ekologické iniciativy na společném postupu a za termín konání si symbolicky zvolili první jarní den. Akce je dobrovolná. Ale proč by to občané nemohli alespoň jeden den v roce zkusit a jet do zaměstnání třeba na kole nebo jít jen tak pěšky?

Odcházejí podle plánu

(žtk): V Praze se uskutečnilo plánované pracovní zasedání zmocněnců vlády pro záležitosti odchodu sovětských vojsk z území Československa. Zmocněnci vlády konstatovali, že přes některé dílčí problémy s nakládáním vlakových souprav je celkový harmonogram odsunu plněn. Mimořádná pozornost byla věnována vzájemnému soužití sovětských vojáků a českých občanů, stavu předávaných objektů a zlepšení práce smíšených komisí při jejich přebírání, ochraně životního prostředí, ničení technických látek a munice a zabezpečení klidu a pořádku v místech dislokace sovětských vojsk. Zároveň bylo posouzeno vzájemné odškodňování za rok 1989 a leden a únor

Jednání s finančníky

New York: S vedoucími představiteli čtyř velkých amerických bank jednal v pondělí v New Yorku první místopředseda vlády ČSSR V. Komárek. Postupně se sešel se zástupci s Citibank, Manufacturers Hannover Bank, Chase Manhattan Bank a Bank of New York. Při všech setkáních projevil američtí finanční velcí zájem o rozvoj vztahů s Československem a o možnost investovat v naší zemi. Čs. představitel v pondělí v New Yorku dále pozdravil účastníky konferencí o české literatuře a kultuře.

Bohatství přes noc

Manzetský pár z Londýna se chtěl rozloučit se svou bronzovou soškou, kterou kdysi získal za 300 DM a kterou stáda u nich v zahradě již čtyřicet roků. Oběkávali několik tisíc marek. Znakýrné umění poznala pravou hodnotu plastiky, a sice 20 miliard DM, protože muzea vyzkoušeli před 470 mil.

Žížkov má Seifertovu ulici

(Heš): Když lidé z Prahy 3 před čarou nové revoluce je vítězné nám., Suchbátarova Technická, Olega Košejeva Junácká, Jodasova Trebraudická, Krosňovská a Mikrovická, Hvedevostavova Dykova a N. Krupské se jmenují Heroldovy sady. Trpělivě teď budeme říkat, až přijdou na řadu další názvy, třeba i starší měta, které jsou pro většinu lokalit.

Lipa vlastní

(tře): Ve středě 21. března v 16 hodin bude na prostranství mezi Federátním sborníkem a Národním muzeem zasažena lipa vlastní, která bude přeznačena z hory Blaník. Slavnostního aktu se zúčastní místopředseda vlády České republiky P. Mišouš a bratr A. Baudyš. A dále zástupci Koordináčního centra Občanského fóra a Národního výboru hlavního města Prahy. Součástí bude také tradiční kulturní program.

Rock Hudson miluje miliardár

New York – Der verstorbene Milliardär Malcolm Forbes soll zehn Jahre lang ein homosexuelles Verhältnis mit Hollywood-Star Rock Hudson gehabt haben, enthüllt „Globe“. Wie Hudson sei Forbes an Aids gestorben.

At' si auta odpočinou

(žtk): Jeden jediný den bez aut se našemu hlavnímu městu rozhodly věnovat pražské ekologické iniciativy Zeleného kruhu a vyzvaly všechny motoristy, aby dneš, 21. března, nepoužívali svoje automobily. Akce bude zároveň určitým průzkumem, kolik z nás je ochotno obětovat něco ze svého pohodlí a přispět alespoň málem k lepšímu životnímu prostředí v Praze. S uspořádáním dne bez motoristů přišlo nezávisle několik lidí, mj. z Brontosaurů, Děti země, ale i z obvodních Občanských fór. Aby se zájmy zbytečně netřístily, dohodly se ekologické iniciativy na společném postupu a za termín konání si symbolicky zvolili první jarní den. Akce je dobrovolná. Ale proč by to občané nemohli alespoň jeden den v roce zkusit a jet do zaměstnání třeba na kole nebo jít jen tak pěšky?

o schůzce aněmu Občanského fóra ve Frankfurtu nad Mohanem, konané dne 6.března 1990 v 19,00 hod. v sále restaurace Gildestuben, Bleichstrasse 38a, 6 Frankfurt/M-1

- Program: 1/ Zahájení
 2/ Vzpomínka ke 140.výročí narození T.G. Masaryka
 3/ Přestávka /prodej knih a časopisů/
 4/ Zpráva z patronátního města Brna
 5/ Seznámení s volebním zákonem a připomínky
 6/ Došlá pošta: finanční a materiální požadavky
 7/ Informace: konzulární a Ausländeramt, atd.

K bodu 1: Schůzka byla zahájena s půlhodinovým zpožděním p. Horákem s připomínkou, že i když se p. Kovařík z OF Hungen odstěhoval do zahraničí a paní Kraslová z Dialogu je na mateřské dovolené, po konzultaci s dalšími členy OF Frankfurt/M a se zahraniční komisí OF Praha a zástupci OF Brno, je nutné v činnosti Občanského fóra Frankfurt pokračovat, nejméně do voleb do čs. parlamentu a pak do voleb do národních výborů v československu. Jak se bude potom činnost OF vyvíjet, zda bude dále koordinovat činnost čs. spolků či institucí v zahraničí, nebo bude z OF vytvořena pobočka čs. zahraničního ústavu, to ukáže čas, zejména v budoucnu po uskutečnění vzájemného bezvízového styku mezi Československem a Německem. Pan Horák přivítal na schůzce přítomného zástupce čs. rozlasu, bonnského zpravodaje pana dr. J. Halouska a předložil shora uvedený návrh programu. Bylo dohodnuto, že vzhledem k tomu, že prodej knih a časopisů byl uskutečněn většinou před zahájením, byla přestávka jen krátká.

K bodu 2: U příležitosti 140. výročí narození prvního československého prezidenta T.G. Masaryka, přednesl pan Vladimír Šetina obsažnou a podrobnou vzpomínku, která vysvětlila zvláště těm mladším postavu prezidenta Masaryka od dětství, přes studijní léta až po jeho politickou činnost. Pan Šetina osvětlil i postoj Masaryka na začátku jeho politické činnosti a pak po vypuknutí I. světové války, kdy už se Masaryk spojil se Slováky a vyjednával ve Francii, v Rusku a zejména pak v USA o vytvoření samostatného československého státu. Vzhledem k hodnotě tohoto příspěvku a mnohým zájemcům o kopii, je po souhlasu p. Šetiny jeho referát přiložen k tomuto záznamu. Tato slavnostní část našeho setkání byla zakončena československou státní hymnou.

K bodu 3: Krátkou přestávku využila restaurační obsluha pro objednávky občerstvení.

K bodu 4: Zprávu o situaci v patronátním městě Brně měl původně přednést zástupce OF Brno pan Cibulka, který se však omluvil s tím, že zrovna dnes probíhá v Brně demonstrace proti komunistickému primátorovi města Brna panu Pernicovi. Pan Cibulka slíbil zprávu o situaci v Brně poslat tetaxem, ta však do dnešního večera nedošla. Po konstátování pana Šetiny, že máme v pokladně asi 2.900,-DM, bylo po mnohé diskusi dohodnuto, že tyto peníze nebudou pro OF Brno použity dokud se nevyjasní situace kolem primátora v Brně. Mezitím bude ověřeno, zda je možno z naší strany pomoci některému zdravotnickému u zařízení v Brně, např. onkologickému oddělení nemocnice v Brně. Podrobnosti, popřípadě možnost navázání kontaktů za spolupráce některé nemocnice ve Frankfurtu ověří do příští schůzky zdejšího OF pan MUDr. Roman Frenkel. Zástupce studentů filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, petr Severa, prohlásil, že se bude nyní vracet domů, situaci v Brně u studentů ověří a podá panu Horákovi písemnou zprávu. Mimo to bude na příští schůzku našeho OF dne 27.3.1990 pozván zástupce OF Brno.

K bodu 5: Přes prezidentskou kancelář v Praze a přes frakci strany zelených ve Frankfurtu nad Mohanem byl udělán pokus k dosažení bývalého poslance Bundestagu a nynějšího konzultanta prezidenta V. Havla, p. Milana Horáčka, ten však nebyl dosáhnout a sám se telefonicky nepřihlásil. Očekávali jsme od něj podrobnější informace k právě předtýdnem v československém parlamentě schváleném a dnešním dnem vyhlášeném novém volebním zákonu. Vzhledem ke krátkému termínu, zajistit někoho kompetentního z Prahy, seznámil s některými poznatky nového volebního zákona přítomné p. Horák, který před tím předal přítomným fotokopie volebního zákona uveřejněné v čs. tisku a zároveň zdůraznil, že naše připomínky předávané prostřednictvím čs. velvyslanectví v Bonnu, nebyly vůbec vzaty v úvahu. Pan Horák uvedl, že nynější volební zákon je v mnohých bodech nedemokratický a že se diví předsedovi návrhové volební komise panu profesorovi Jičínskému, kterého zná z dřívějších let jako důsledného odborníka na právo, že mohl takové nedostatky přehlédnout. Podle § 2 odst. 1, má právo volit každý čs. občan držující se v den voleb na čs. území. V tomto případě je odmítnuto asi tak 180.000 čs. občanům žijícím mimo území Československa, jakož i dalším 6.500 diplomatů, montérům a dalším čs. občanům pracovním zařazeným v zahraničí právo volit, což v dřívějším volebním zákoně nebylo. volební urnu jsme měli dokonce i na letišti ve Frankfurtu. Naproti tomu DDR občané žijící v zahraničí mohou 18. března volit v cizině. Při projednávání volebního zákona v čs. parlamentě se nás zastával jen poslanec

pan Alex Dvořák, ale nebyl vyslyšen. V Československu však stačí, aby bylo předloženo 10.000 podpisů a můžete nejen založit novou stranu, ale dokonce si navrhnout kandidáta na poslance. Další nedemokratičnost je v § 23 odst. 4 a sice v tom, že ukončení voleb, když trvají dva dny není jednotné, t.j. ve stejnou hodinu, tak jako kde jsou volby jen jeden den. Těže při ukončení hlasování ve 14 hodin a zveřejnění průběžných výsledků, může dojít k ovlivnění voličů, kteří volí jen v jednom dni, a to do 18,00 hodin. Další nedostatky jsou v možnostech návrhů kandidátů národnostních menšin. Některé nedostatky se dají ještě při dalším zasedání pléna FS napravit. Novinkou v tomto volebním zákoně je, že každý volič musí jít za plentu, jinak nebude připuštěn k hlasování, dále pak to, že některé malé strany mohou tvořit koalici zejména se zapojením v občanském fóru. Právě k této otázce podal vysvětlující infor-

maci přítomný redaktor čs. rozhlasu dr. J. Halussek. K problému koňo tedy volit v prvních svobodných volbách od r. 1946 hovořil za národně socialistickou stranu v zahraničí pan Šejnoha.

K bodu 6: Z Československa přicházejí žádosti o pomoc zajištění pracovní příležitosti, po případě stujních stáží v zahraničí. Vzhledem k tomu, že tato otázka bude ze strany Německa řešena nejdříve po svobodných volbách v Československu, je zájemcům o práci doporučovaná registrace u paní Tumové OF Praha, nebo přímo na ministerstvu práce a sociální péče u studentů pak přes Studentskou unii. Písemné finanční požadavky ličí dosti často velmi těžkou situaci různých občanských fór v místech i závodech, nejen hospodářskou, ale zejména politickou jako ve městech Chotěboř, Poděbrady a Mimon a nemocnice Opočno. Doporučujeme proto těmto městům uzavřít patronát s některým městem v zahraničí a nemusí to být vždycky s Německem. OF Trutnov požádal OF Darmstadt o projednání možnosti kontaktů na jaké úrovni se jednání nachází zatím není známo. Další poznatky hospodářského rázu podle jejich charakterů budou předávány na Deutsch-Tschechoslowakische Infozentrum paní Suchánkové, nebo čs. firmě CODEX ve Wiesbadenu. Na doporučení zahraniční komise OF Praha navázala s námi kontakt OF z Bruselu, Holandska a Vídně, aby byla ze zahraničí lépe koordinovaná pomoc Československu. Nejdříve bude uskutečněn kontakt z OF Vídně, která navazuje patronát s Brnem.

K bodu 7: Vzhledem k tomu, že se pan konzul Dr. Soukup nemohl dostavit na dnešní jednání, podal telefonickou informaci, že je právě při jednání čs. delegace na ministerstvu zahraničí v Bonnu k vůli otevření čs. konzulárního jednateřství zde ve Frankfurtu, které bude k dispozici československým i německým občanům jeden den v týdnu, počínaje příštím čtvrtkem 15. března 1990 od 10,00 hodin u firmy Megatrans, Mainzer-Landstr. 236, III. patro, 6 Frankfurt/M-1, tel. 069-7392727. Termín je možno dohodnout telefonicky česky s paní Severovou. Vzhledem k tomu, že má být v příštích dnech projednán nový zákon o čs. občanství, bude požádán pan konzul Soukup, aby nás o tom podrobněji na příští schůzce informoval. Dále informoval pan Horák přítomný, že byla na čs. hranicích /Rozvadov/ zavedena praxe, že každý čs. občan, který přijíždí do Československa i s německým pasem a podepíše na hranicích, že má i čs. občanství a nebo má o ně požádáno, nemusí měnit žádnou povinnou výměnu valut, jen poplatek za vízum 60,-DM. K tomuto problému se rozvinula široká diskuze s mnohými zkušenostmi a protichůdnými názory. Jeden názor je ten, že když jede čs. občan na návštěvu do své vlasti by neměl vůbec povinně vyměňovat, a nebo alespoň důchodci ne.. To se střetávalo s dalšími názory, proč by neměli povinně měnit alespoň ti, kteří se čs. občanství sami vzdali, t.zv. upravovatelé, když dovedli komunistickému režimu zaplatit tisíce v markách za zřeknutí se čs. občanství, proč by nyní takový občan nemohl novému demokratickému zřízení, které potřebuje každou cizí měnu, nemohl zaplatit pár desítek marek, když se mění stejně nejvýše 150,-DM. Při této příležitosti bylo poukazováno na situaci na jihu Čech, Moravy a v Bratislavě, kde Rakušané vykupují v Československu vše co mohou a čs. vláda dosud nepodniká žádná opatření. Další problém, který spadá do této oblasti, je pobyt čs. občanů v zahraničí. Mimo vystřehovaných, upravených máme ještě v Německu čs. občany s asylem a s t.zv. Duldung. Podle informace pana Weiss, vedoucího Asylabteilung na Ausländeramt Frankfurt/M, kterou podal 5.3.1990 panu Horákovi, je prodlužování asylového pasu a pobytu omezeno na 1 rok. Po sedmi letech je možno požádat o Einbürgerung, otázka čs. občanství jej v tomto případě nezajímá, protože Československo již není komunistickým totalitním státem, ale demokracií. Mimo to je možno přijít s Československým pasem, t.zn. vrátit asyl a dostane do čs. pasu trvalý neomezený pobyt v Německu. Dále vysvětloval pan Weiss panu Horákovi, že je dodržována nepanš dohoda, že každý čs. držitel asylového pasu může jednou ročně navštívit Československo, aniž by se měl obávat následků, tak jak o tom píše dne 16.2.1990 Frankfurter Rundschau. Nejvíce problematický pobyt v Německu mají čs. občané s t.zv. Duldung, kteří očekávají vyřízení asylu nebo povolení k odjezdu do třetí země. Asyl už nebude Čechoslovákům v zemích EG a neutrálních zemích Evropy udělován, takže pro většinu čs. občanů s Duldung zbývá řešení odjetí do třetí země a nebo návrat zpět do Československa. Nejvíce diskusních připomínek bylo k možnosti návštěvy asylových v Československu bez případných postihů z německé strany a pak požadavkům některých zemí spolkové republiky při získávání německého občanství cestou Einbürgerung, vzdání se čs. občanství, tak jak byly uváděny příklady přítomných z Hannoveru, Koblenze a Ludwigshafenu. Vzhledem k tomu, že celá řada dalších přítomných uváděla různé protichůdné zkušenosti s německými úřady, bude v konkrétních případech informováno ministerstvo zahraničních věcí v Praze. Schůzka sněmu frankfurtského občanského fóra byla ukončena v rušné debatě k poslednímu problému za účasti 74 přítomných. Závěrem bylo upozorněno, že příští den, ve středu 7.3.1990 pořádá Ackermann-Gemeinde schůzku na vikariátu ve Frankfurtu, kde přednese p. Václav Malý zprávu o situaci v církvi v Československu. Na příští schůzce dne 27. března 1990 budou na programu nové hospodářské zákony v Československu, nový zákon o státním občanství a situace v OF Brno.

Poznámky o další činnosti v působnosti OF Frankfurt:

a) Mezitím došel 30ti stránkový informační telefax OF Brno o situaci v Brně ke dni 14.3.1990. Zároveň došel dopis studentů filosofické fakulty Masarykovy university v Brně k situaci v Brně ke 13.3.1990, oba tyto dokumenty budou předány ve fotokopiích na příští schůzce OF.

- b) Primátor města Prahy J. Kofáň při návštěvě starosty města Frankfurtu V. Haufa v Praze, požádal o navázání vzájemné družby, což mu bylo starostou města Frankfurtu přislíbeno. O vzniklé situaci bude jednat F. Horák po vyřešení situace v Brně u starosty Frankfurtu p. Haufa a po návratu primátora Prahy z USA s F. Kofánem.
- c) Jak byla v čs. sdělovacích prostředcích oznámena, rezignoval v pondělí 19.3.1990 pan Ing. Pernica na funkci primátora města Brna a poslance. Poporučujeme vedení OF Praha, aby projednalo naďo při pomínky k volebnímu zákonu, zejména zastoupení národnostních menšin, aby nedocházelo k nerušenému dobrých sousedských vztahů mezi Čechy a Slováky, jak se to v poslední době projevuje zejména na Slovensku a pak v parlamentě při projednávání názvu Československého státu.
- e) Byla ustanovena organizace bývalých politických vězňů na Frankfurtu.

a proto ti zájemci, kteří byli odsouzeni za protiletátní činnost mimo ter-
roru v letech 1948 - 1989, aby se přihlásili u paní Věry Suchomelové,
Riesselsteinweg 1, 525 Frankfurt/M-80-Zeilsheim, tel.069-362109.

- f) Požadavek zakoupení kopírovací barvy pro OF Praha nemohl být uskutečněn,
neboť se jedná o značnou částku 600,-DM+MwSt a my musíme předem zaplatit
dluh panu Böhmovi 1,700,- za kopírovací stroje do Prahy a mimo to bylo
schváleno, že budeme finančně podporovat patronátní město Brno. O této
skutečnosti bylo vedoucí OF Praha v pátek 16.3. informováno, což bylo také
akceptováno.
- g) Jak již bylo posledně oznámeno, bylo dne 15.3.1990 v 10,00 hod. otevřeno
ve Frankfurtu čs. konzulární jednatelství, jehož otevření byly přítomny
paní Uhlíková a paní Suchánková za DTI s kyticí květů pro pana konzula a
pan Horák a pan Lexa za OF. Zároveň bylo oznámeno, že příští úřední hodi-
ny budou až v úterý 27.3.1990 od 10,00hod. A to už bude pan konsul s sebou
mít i razítko pro udělování čs. víza.
- h) Po mnohých připomínkách na nerovnalosti s informací pana Weisse z Ausländer-
amt Frankfurt k otázce dvojího občanství, nemá zájem toto dát písemně a do-
poručil, ne v tomto směru spojit se Standesamt Frankfurt, kde dosud platí sta-
ré předpisy, ale očekává se nový Ausländergesetz.
- ii) U příležitosti návštěvy prezidenta R.Weizsäckra dne 15.3. v Praze, bylo
využito setkání obou ministrů zahraničí v Praze panem ministrem Dienst-
biorem k předání seznamu 10 čs. občanů z okolí Frankfurtu, Kölnu a Stutt-
gartu panu ministru Gencherovi, kteří měli v poslední době na německých
úřadech potíže s pobytem v Německu.
- 1) V pondělí dne 19.3. se ohlásili studenti FAMU Praha, že jsou s ákolem FAMU na
cestě do Bruselu s videofilmy o něžné revoluci, které tam měli již v sobotu
předvádět. Na dálnici u letiště se jim porouchal motor a jejich Opel-Diesel
byl odtažen do Raunheimu, kde se jich ujal z Československa vystřehovaný
Němec pan Ernst Zuber. Od firmy Opel dostali nový motor, jen na montáž
a na jídlo měli tito 4 studenti málo peněz. Ačkoliv čs. velvyslanec p.Ka-
nár přislíbil finanční pomoc, ztroskotala tato na byrokratických naříze-
ních ministerstva zahraničí pro čs. zastupitelské úřady. Tak jsme se roz-
hodli poskytnout studentům FAMU z našeho fondu 200,-DM. Musíme poděkovat
panu Zubrovi za jeho bezúštnou a obětavou péči o studenty a napříště do-
poručujeme všem dalším jakýmkoliv delegacím, aby se na cesty do zahraničí
zejména na západ zajistili dostatečnými finančními prostředky, popřípadě
nutnými pojistkami.
- j) Byli jsme informováni, že sina nás v Občanském fóru a některých dalších
institucích působících na Frankfurtsku stěžoval pan ministr pro kordinač-
ní činnost čs. vlády v exilu Jan Jiřík. Protože není známá žádná jeho
momentální činnost na podporu nynější demokratické vlády v Československu,
bude pan Jiřík pozván na příští schůzku zdejšího sněmu OF a bude mu doporu-
čeno, aby své kritické poznámky konkretizoval a nabídnout zapojení na práci
v jakémkoliv složce mimo čs. exilové vlády.

Ve Frankfurtu nad Mohanem, dne 21. března 1990.

Zapsal:

Vítězslav Horák,
An der Fischerweide 2,
6 Frankfurt/M-50,
tel.069-540546

Vážený krajaně,

úspěšně sledují obrodný vývoj u vás, ale i tu tzv. frankfurtskou "Obrodu" a to at' z iniciativy českého, frankfurtského knihkupce p. Hory, nebo i jiných tzv. českých krajanů, kteří najednou - v 6 večer po vdlece - jako maršálové se denně, nebo skoro denně scházejí u frankfurtského "Palivce" - Pána Antona Pečaura - majitele restaurace "Güldestuben" - čili u frankfurtského "Kalicha". Snad se tito tzv. účastníci "3. exilu" rádi ve velkém sále toho velmi pohostinného frankfurtského "Palivce" o tom, v jaké formaci se mají tentokrát představit čsl. lidu jako zástupci tzv. "3. Odboje" a "Osvoboditelé". Věřím, že je jim těžko najít řešení pro vhodnou formu triumfálního příjezdu do Prahy a po př. i na Hradčany, jelikož po celou dobu pobytu jako "politici" pronásledováni komunisty jezdili do ČSR v Mercedesech a jejich manželky v kočích ze stříbrné lišky a j. dráždit naše těžce strádající bližní. Zda ty Mercedesy a kočichy měli koupené za hotové peníze, -tím se určitě svým známým a příbuzným v ČSR nepochlubili. A proč by také ne, vždyť oni přeci na západ nepřišli napřík, pracovat pro blaho a osvobození porobené čsl. vlasti, nýbrž výlučně -pro svoje blah!!! Vždyť to také zde svým "vlastenackým postojem" celých 21 let od r. 1968 popř. od r. 1948 skoro bez jediné výjimky dokazovali. Tou jedinou výjimkou jsme ve Frankfurtu byli akorát 3 opravdoví exulanti: náš pdn farář ap. Dr. Karel Wortner, -který zemřel pro své farníky-; jeden jáchymovský vězeň a jd. Ano, z asi 7tisíc frankfurtských čechoslovaků -tři 100% exulanti -politici uprchlíci, kteří byli odhodláni položit i život za vlast tak, jak tomu bylo u 1. a 2. odboje a což je povinnost každého čsl. občana, je-li jeho vlast napadena a obsazena cizími vojsky, nebo i jinak porobena. Vždyť to příkazuje každému čsl. vojáku a zločnicku jeho věrnost přísaze, kterou každý čsl. voják za své presenční služby složil. A jak se chovali tito čsl. založníci při svém pobytu na západě do doby nynější čsl. renaissance??? -Jestliže mi Pán Bůh dopřeje zdraví a ještě několik let života, --tak vydám knižně --jako živá kronika -Paněti a tragedie exilu 1948 -1990.

Jsem sám účastníkem a pamětníkem 1. a 2. vlny exilu 1948 - 1968. a jak se zde po celou dobu chovali jako čsl. občané -vlastenci, nebo jako tzv. "sobščištveni" němečtí občané, --jsem neslyšel ani od jeánoho zdejšního polit. uprchlíka -jiné národnosti tolik "špíny a hanobení" z jejich úst, jako od zdejšních tzv. čsl. "polit. uprchlíků". Buď pronášovali před zdejšními obyvateli, --že se stydí, že pocházejí "z Česka"!!!, nebo hlasně všude troubili do světa s velkou hráostí, že už nejsou čechoslováci, --nýbrž -němci --a to s takovým důrazem, aby si ostatní na něj dali pozor! Jedním z mnoha takových "šistokrevných Němců" je i zdejší divadelník a býv. disponent fy. A. Tereš a býv. zaměstnanec závodu ČKD -Slevárny -Praha 9 Vysokány. Já jsem byl tehdy sám svědkem v místnostech klubu čsl. farnosti ve Frankfurtu, jak hrál se hlásil k německovi vic-než samotní Němci. V této souvislosti pravi stare, české přísloví toto: Potvrácnec horší Purka". A u jiných takových "Němců" to vypadá a vypadalo obdobně. Jenže, když oni prohlašovali, že se stydí za svůj český původ, --tak k tomu měli asi osobní důvody se za něco stydět. Já a nás několik poctivců -doanes věrných čechoslovaků jsme dosud neměli nejmenšího důvodu se za náš původ stydět, nýbrž naopak --a při každé příležitosti hrde se hlásim jako příslušník čsl. národa --s tak bohatými, čestnými a pohnutými dějinami jako málokterý jiný národ. A za to vše bych se měl stydět??? Anebo ti tzv. "Objevitele Ameriky z r. 1968, nebo zap. Německa", kteří po celých 21 let "politicky pracovali -bojovali" tak nanejvýš za čistotu surovin třeba západoněmeckých piv, ale v žádném případě za očistu naší porobene vlasti od nepřátel -okupantů! Vždyť podle pravdivého německého přísloví --si ani pták nekali do vlastního hnízda tak, jako ti tzv. "politici čsl. uprchlíci" ostouzeli naši vlast, --což byla akorát voda na mlýn těch, kteří našemu chabému národu nikdy v dějinách nic dobrého nepřáli.

Jakým právem si tito "Hrajinové" chtějí dovolit jet do ČSR a mluvit jménem čsl. exulantů ve Frankfurtu a pod.??? Kdo jim dal k tomu mandat??? Odpověď nato je absolutně jediná: Zvolili se sami zrovňatak, jak to většinou u nás bylo prováděno od r. 1948. Pan Hora, majitel knihkupectví Dialog -Frankfurt/M. se ani nenamáhal k ustavení jmenovaného frankfurtského FORA písemně oblesat -pozvat všechny frankfurtské čechoslováky, -jichž má Pan Hora adresy. Oblesat naša krajany tuncéž způsobem, -jako to činil při nabírákách knih ze svého knihkupectví Dialog, nebo při pozvánkách na každoroční plesy čsl. krajanů. Jakým právem si dovolují tito samozvolenci dělat "učet bez hostinského"??? Anebo se přetvářela jen "širma" --nebo vyměnily jen Strážé"??? Mají toto být ty vytožené formy té skutečné demokracie lidu, --anebo totálně deformovaná demokracie hrstky "nových Histo-áriků" nad většinou??? Na důkaz takových snah uvedu konkrétně případ na tzv. Plenu tohoto Fora a jehož hostem jsem byl. Na tomto Plenu jsem si dovolil vznést některé poznámky a dotazy k tzv. "Práci" čechoslovaků --nebo lépe k "Nepráci" v exilu. Prohládl jsem si dobře všechny účastníky tohoto "Plena" a zjistil jsem, že ani jeden z nich mi nebyl znám z období práce pro osvobození čsl. Vlasti, přičemž jsem měl možnost uslyšet, že někdo z nich byl dokonce členem nějaké, exilové vlády. K tomu poznamenávám, že všechny tyto tzv. exil. vlády byly založeny bez jakékoliv kvalifikace pro tuto činnost a bez jakéhokoliv diplomatického uznání u zemi západního světa tak, jako tomu bylo u jediné, právoplatné exilové vlády Československé republiky, oficiálně uznané mnohými vládami západ. zemi a jejíž členem -kromě významných čsl. osobností církevních a veřej-:ného jsem byl i já --a to ve funkci ministra pro koordinaci činnosti čsl. vlády v exilu. Dosavadní závaznost mlčenlivosti mi nedovoluje jmenovitě uvést ostatní členy exilové vlády --v čele s jeho předsedou. Při tomto shromáždění měli i pozvaného člana student-ského Fora z filosofické fakulty hrněnské university. Valice jsem se tomu podivil, že studentské Forum hledá potvrzení své činnosti a rady u těchto tzv. "čsl. exulantů", namísto aby hledali oficiální zástupce čsl. exilu, tak se dostávají do neseriových vlnů

tzv. zdejšních emigrantů, kteří --i kdyby chtěli --nemohou absolutně nic přivést naší prozatímní vládě v ČSR a jen ztrácejí tímto bezcennými, vymyšlenými setkáními útraho-:cenný čas. --tolik potřebný v tak krátké době připravit čsl. národ pro "převr. rucobané, demokratické volby od r. 1948 a pro přechod k vláde opravdové většiny nad menšinou tak, jak je to jedinou náplní tarminu -- DEMOKRACIE -- Na druhé straně veřím stud. čsl. čsl. každou --tzv. nabízenou ruku pomoci -- ANEBI, aby měli možnost hodnotu té nabídky pomoci si předem overbt. Sumozřejmé, že členové tohoto zdejšního "FORA" se všem pro-:sřetáky snaží u našich spoluobčanů doma prosadit a u nich vtádnit dojem --jedného, oprávněného mluvčího čsl. exilu. Ono je potřeba v tom umět přezít, --tak jak to činí HERICH satiricky vyřkl na jare 1968. A jak je z jejich nynější mravenčí pile v šes večer po válce" vidět, --tito "OSVOBODITELÉ" v tom vždy uměli plout. Totež se tuhá páma

Tigrida z Parize, pana soudruha Mlynare z Vidne a mnoha dalších, kteří vás znovu "pochopili", že je potřeba v tom umět plout, tak jako např. zdejší byv. soc. pracovník čl. farní obce ve Frankfurtu - p. Dr. Vladimír Neuwirth. Když se ho zeptáte odkud pochází, tak jednou tvrdí, že je belgický státní příslušník, ale když se mu to nozí do "Kramu", tak zase tvrdí, že je Slezákem!!! Tak jak je to tedy: Buď jsem ryba, nebo rak!!! Pokud jmenovaný "VLASTENEC" zastával u frankfurtské čl. farní obce velmi slušně dotovanou funkci soc. pracovníka, -tak kromě jeho písemného vydání církevních Apokalyps -z něj čl. farníci mnoho užítka neměli. Když ho z nás někdo opravdau potřeboval, -tak i v jeho tzv. úředních hodinách byl sotva ká k dosažení. Zato ho bylo možno velmi často potkat v úředních hodinách se procházet v centru města Frankfurtu, --ale jen ne ve své kanceláři. Přitom ho dieceze Limburg zaměstnávala jen proto jako soc. služního pracovníka, aby všestranně ulehčil novým, i dosavadním exulantům v jejich nštěžitostech. Pan Dr. Neuwirth spolu s čl. farářem dp. Jechem a s dp. Holavem prokázali za 21let pobytu tuto "exulantskou" činnost:

a) Každoroční pout' do Eiwangen

b) Poutě do Rima

c) Nekay pout' do Lourá

d) Svatovaclavské posvícení

e) Mikulášská nadílka

f) Příhlašky dětí na skautský tábor

g) Iz za 3 týdny česká mše ve Frankfurtu -za účasti max. 20ti farníků.

h) Stredy ve farním klubu, kam přijdou většinou tak dva farníci -anebo také šacný

I ta účast na těch mších svatých dokazuje nejen velmi mizernou činnost celé farní obce -farní rady i s dp. farářem- i když mnou tento stav po bezvýsledné kritice přitno ve farní obci- na úrovni limburského dp. biskupa Kamphause dří projednáván, jelikož o to více, -v nejtěžších dobách si není možno z církevních funkcí pro účely exulantů vytvořit "zaopatřovací ústav", nebo doživotní zotavovnu. To je i. zde ten projev, -o. němž píši v úvodu mého přepisu, že oni sem přišli pracovat jen a jen pro svoje blaho a osud porobene vlasti je jim a byl vždy úplně lhostejný. Jen navenek "hrají divadlo" jako to umí rytíř řádu sv. Lazara -p. Kočí -o němž jsem už také pojednával. Jenže já jsem mu opomněl k jeho honosnému titulu rytíře --ještě připojit titul inženýra. Ale že se p. ing. Kočí při tom vyslovení titulu inženýra ani nezakoktá -jako jen absolvent 3 ročníku střední průmyslové školy slevárenské v Praze 9, Podkovářská ul. č. 4. Pán Kočí je členem -tzv. hlavním představitelem tzv. Řádu sv. Lazara a jeho tzv. Komendy, který podle vyjádření dp. biskupa Skarvady -z Nepomucena v Římě --oficiálně vůbec neexistuje. Zde vidíte z jejich působení -čím se tito čl. exiloví pracovníci zabývali. Zabývali se vymyslet si tituly šlechticů s erby nikdy neexistujících a při založení 1. čl. republiky zrušené. Zrovna tak bych se zeptal i na politickou exilovou činnost našich panů duchovních -včetně i p. Msgr. Fořta z Mnichova -jako papežského delegáta??? Anebo když jsem žádal o polit. podporu býv. fardě čl. farní obce Frankfurt/M. dp. Jos. Jecha, tak tento důstojný pán mi na to odpověděl, že je zde jen pro věci církevní!!! Zrovna tak zdejší členka farní rady -paní Hanzalová. Její celá činnost za 21 let se skládala z přednášek na církevní témata --zvláště o svatořečení Anežky české. A ostatní členové farní rady také pracovali pro blaho, --jenže jen a jen pro své blaho. Vždyť pokud je mi častěji známo, tak sv. Lazar měl mnoho společného s bezplatným ošetrovaním nemocných. Ale při mé dobré paměti si nepamatuji ani na jeden případ, že by čl. členové tohoto řádu sv. Lazara -jako např. p. Kočí, pi. Hanzalová, p. Josef Ryneš, zesnulý p. Kotačka a j. aspoň jednou přišli ošetřit -nebo pořídit nemocnému sklenici vody, uklidit mu byt, vyprat a j. A dále je dobré se těchto rytířů zeptat, -kolik z nich přineslo na hrob zde čl. zesnulých aspoň 1 karafiat???

Jedna z dalších zdejších tragedií: Babicka prvního čl. dítěte zde pokřtěného -čl. farářem -paní Eva Vavřínová z Frankfurtu/M. zemřela 29. června 1989 ve svém bytě. Údajně ležela před tím 14 dní ve svém bytě mrtva, než-li si toho zapochu z jejího bytu sousede všimni. Ta naše krajanka má ve Frankfurtu svobodnou dceru a rovněž snu s velmi silnými platy. A více --jak byla naše krajanka, --maninka 4 dětí přhřvena? To pes zde dostane pietnější poslední odpočinek. Když jsem se o tom až koncem srpna 1989 dověděl, tak jsem zavolał obě její děti -zda vědí, že jim maminka zemřela, --načaz mi odpověděli že ano. Nato jsem se sám vypravil k jejímu hrobu, jelikož jsem předem tušil něco neobvyklého. Při příchodu k jejímu hrobu jsem málem upadl do mdlob: Na jejím hrobu jen navršena aromaáda hlíny, -uprostřed sklenice od marmelády a dřevěný krůček se jménem, jaký se zde dává obecně tulákům a práce se štíticím -- a ve sklenici od marmelády ani jeden -aspoň zvadlý karafiat. Zeptal jsem se u čl. farní obce, -zda o tom vědí --údajně nevěděli. Zeptal jsem se také na jejím býv. pracovišti - ve zdejší nemocenské pojišťovně, -kde byla pi. Vavřínová 20let zaměstnána jako sekretářka posudkového lékaře. Očekával jsem, zda po mých oznámeních ty vyrozuměné osoby a popr. jmenem zdv. rady přinesou dodatčné aspoň pár květín -- na to moinu zbytečně čekat do dnes!!!

Zde vidíte jen z jednoho případu, -kolik tragediie je v něm skryto. O to víc bylo třeba opravdové exilové práce každého z nás. Já jsem nakonec ten její hrob velmi pietně upravil a dobrovolně se o něj starám. O to zde vůbec nejde, jenže jsem očekával, že po oznámení na čl. farní obci se k jejímu hrobu kromě farní rady -vydá i velmi dočře placena sociální pracovnice (následovnice po p. Dr. Neuwirthovi) čl. farní obce -paní Dr. Smerekovska. Ale ani ta to nepovažuje za potřebné vzdat čl. krajance poslední potu!!! I zde znovu vrátíte tu "křesťanskou lásku" a plnění slov evangelia. Já cam z toho důvodu mezi ty "Jidaše" už mnoho let nechodím. Sam jsem byl 20měsíců v nemocničním ošetření a obdržel jsem také poslední pomazání -od pomocníka tamějšího, nemocničního du-

činnosti -jenže Pán Bůh mne zavrakem udrávil. Přestože farní obec i soc. pracovníci E. Dr. Neuwirth dobře věděli -ve kterém městě -70km od Frankfurtu- Ležim, tuž se ani jeder z nich -ani jedin -aspoň a slavnostech nezaměřil mě aspoň navštívit a přinést mi aspoň pozívu farní obce i pobý. I jakto -jako úplně opuštěnému čl. krajanu, -jelikož pozívu jsem musel při opuštění své vlasti -v upřku- zanechat doma. Mne nebylo dopřáno opuštění svou vlast a kožičny a se všemi šperky -a přesto stát u tzv. "Charity" v Rakousku, nebo ve Spolkové republice a nestydět se stát ve frontě na podporu. Připuč -to je ono: "A jen mně v tom plout!" A oni v tom i zde hned -- uměť plout, i když třeba přivůž k vůli jim se na ty -za námi stojícími ve frontě --y ten den už žádná podpora neocostala, jenže oni nemohli žádný kožič, nebo šperky prodat, jelikož byli mnozí rddi, že utekli "s ho- luu kůží" a "malinko", aby mohli přip. Právě jmenování se za křesťanství jen ano, taková je pravda nejen v mých případech. Právě jmenování se za křesťanství jen -krývají, aby z něj v příslušné době -jako při nynější čl. renaisanci z tohoto pří-

služanství ke Kristově církvi popř. profitovali!!!
Karla Havlička Borovského na ty "Darmochlebníky mizerné!!!
A ty krajanské plesy - pořádané frankfurtským knihkupcem p. Horou nikdy neměly nic společného se skutečným exilovým životem, nýbrž účelem toho plesu jednak je, aby p. Hora přitom prodal knihy a že se přilícují Čechoslováci ukázat, --so -kdo-kolik za ten uplynulý rok nabyli. O nějakém vlasteneckém - exulantském duchu není přítom ani památky. Ani-li celá politická - obrozenecká práce pro porobený čsl. národ spočívala od r. 1948 jen na umělejší odboji čsl. lidu. Ani rozhlasové stanice tzv. čsl. exilu k ničemu nepřispěly, jelikož velmi často čsl. občany svými neseriovými vysíláními (kromě BBC Londýn) desorientovalo.

Z mé krátké rekapitulace činnosti čsl. "exilu" vyplývá jediný závěr: Za celou dobu - od února 1948 - do dnešních dnů - plody svobody sázelo vylučně a jen obyvatelstvo - zůstávše do poslední chvíle v porobené vlasti. A proto -nikdo jiný - se žádným honosným titulem a s případně vylhanými zásluhami v "Exilu" nemá ani nejmenší právo se na této "Sklízení svobody" ve vlasti podílet. Ať si hrají ti Darmochlebníci mizerní na ty jejich vytváře a "šlechtu" zde a čsl. národ ať nechají dobudovat, co s velkými oběvni začali. Českoslavený národ nečeká na ty "generály bez vojska" a po vojně, -- kteří si na ně zde hráli. -- Proto nenechte si tan Vy -- opravdoví mučedníci nasadit zdejší tzv. "Odbojáře" mezi vás -- "jako spolustolovníky", --jelikož oni v tom vždy uměli zhoubit, a přizpůsobit se jakemukoliv "Větru"! Když vám nepomohli při vaší krajně nebezpečné práci, --tak k "hodování po zních" je už nepotřebujete. Jediný, kdo nam může velmi

pomoci přivést čsl. nar. hospodárství " do klusu" -- to je pan prof. ing. Ota Šik, vysoko inženýr národohospodár i na západě -- včetně spolkové republiky Německo. A ostatní Farizeje a Jidáše i s jejich "Radami a Vocedami" z tzv. "Fora" jich samých "upečených" ve Frankfurtu/M. -- žente jim zaslouženým způsobem.

Absolutní výjimku z tohoto hodnocení zaslouží zdejší sudetoněmeckí občané :

- Pan ing. Peter Fišer s chotí, bytem Dornholzhäuser -Straße 46, 6000 Frankfurt/M.
- Dr. Peter Richter, činný jako duchovní v nemocnici " Bei Barmherzigen Brüdern" -zemřel
- Dr. biskup Kinaermann z Königstein u Frankfurt/M. -jako duchovní-zdejší sudetoněmecké farní obce a jemu příslušných německých farností.

Daří významné místo v řadách čsl. exilu 1948-1990 zaujímá znovu na Čechoslovák, nýbrž následovník -potomek z císařského rodu habsburského -- p. Ota von Habsburg, jehož zděšinou je naše republika zastoupena i v evropském parlamentu - pánem Jaroslavem Bočkem, předsedou zemského svazu FEU = Paneuropäische Union ve spolkové rep. Německo.

Já začnu toto hodnocení rodinou p.ing. Petra Fischera, -- před vyhnáním ze své vlasti po r. 1945 býval p. ing. Peter Fischer ve Frýdku, jako syn největšího stavitele tohoto historicky velmi významného podbeskydského města. V této souvislosti není jediného tehdejšího obyvatele tohoto města, který by neznal celou rodinu p. Stavitele a architektu -Fischera -- a to jen v nejlepší smyslu jak do okupace 1939, tak i po dobu okupace 1939-1945. Ani v nejmenším se neprovinili proti čsl. národu a přesto byli vyhnáni. -- A to je ten bod, u kterého jsme povinni se pozastavit:

Rodina p.ing. Fischera Petra. -- i když byla ze své vlasti po r. 1945 vyhnána proti-právně, -- přesto nikdy na své českoslavené hanobitele -- jako hluboce věřící křesťané nezatrpkli v přesvědčení, že hrátka barbarů netvoří čsl. národ. V tomto duchu žil svou existenci i ve vyhnanství - ve Frankfurtu/M. Svou a manželčinou neúnavnou pílí si brzy i zde postavili rodinný domek, v domnění pro rodinu se třemi dětmi. Jenže jejich představa o svém prostorném, rodinném domku trvala jen do doby příchodu prvých čsl. uprchlíků po r. 1948. Pan ing. Fišer viděl na mnohých těchto zubožených běžencích jejich nezměrnou bídu a z vlastní iniciativy založil zde tzv. Českou sociální pomoc v Hessensku. Ano, -- barbarsky vyhnáný p. Peter Fischer založil zde podpůrnou organizaci --charitativní-- pro pomoc uprchlým krajanům z Československa - české a slovenské národnosti, popř. slezské, maďarské a ukrajinské. Oficiálně zde sice existuje uprchlický tábor v Zimdorfu u Norimbergu. Jenže brzo se nějakým způsobem rozneslo i do porobené vlasti -- zachranný ostrov u "Fišerů" ve Frankfurtu/M., což mělo za následek, že noví čsl. uprchlíci - namísto vyhledávat Zimdorf, tak všichni už znali tohoto "pranene" směřovali jen a jen do Frankfurtu - k Fischerům, kde si slibovali už podle zpráv z vlasti ten nejlehčí začátek existence na západě. Pan ing. Fischer zastával už v tehdejší době vedoucí funkci v magistrátu, ve Frankfurtu/M. se slušným platem, postacující velmi slušně uživit svou rodinu. Vzhledem ke třem dětem, musela jeho žena zůstat doma a což také odpovídalo jeho zdejšímu společenskému postavení. Jenže z počátečních náhodilých výpomocí uprchlíkům, pošly k Fischerům směřovat celé proudy uprchlíků, načež se z rodinného domku rodiny Fischera - stal do slova uprchlický tábor u Fischerů. V té době -- matno se všim důrazem poznamenat -- už existovala čsl. farní obec ve Frankfurtu, - i s jejím velmi dobře placeným social. pracovníkem -p. Dr. Vlad. Neuwirtem, o němž je už v úvodu a o jeho "práci" pojednááno. Proto, hlavně p. Dr. Neuwirt měl být tou hlavní osobou -kontaktní osobou, týkající se všech záležitostí uprchlíků a najmé jejich sociálních záležitostí. Za to byl p. Dr. Neuwirt placen biskupstvím Limburg. Ale zradlem jeho "dobré práce" bylo to, že uprchlíci namísto k němu, proudili do konce jeho funkčního období z 99% jen a jen k Fischerům, - a to proto, že věděli s jistotou, že p. ing. Fischer učiní pro všechny maximum možného -- i nemožného -ve spolupráci s pt. chotí a s dp. Richtrem. K tomu je nutno velmi kriticky poznamenat, že p. ing. Fischer - jako soukromá osoba si na důvěře jeho bytu neuvědomil žádné údaje o úředních hodinách, nýbrž poskytoval pomoc spolu s noclehem v jeho ícme a stravování v jeho domě celým rodinám - a to po celých 24hod. nepřetržitě ať za zvony kaokoživ - kdykoliv!!!! Nikoho neposlali zpět a neskrývali se za žádnou ve skutečnosti neexistující úřední hodiny - jako p. Dr. Neuwirt za své působnosti ve funkci soc. pracovníka čsl. farní obce ve Frankfurtu/M.

Velikoz v čimé p. ing. Fišera přibývalo stále více a více čsl. uprchlíků a tím i "na-
zelených proscvicích rukou a hladových kříků", byla i paní Fischerová, - matka 3-děti
přímou donucena jít pracovat, aby v oo největší míře mohli nasytit všechny přichozící
čsl. uprchlíky. Dodnes nazývají čsl. uprchlíci -roztroušeni po celém světě -- Petra Fiše-
ra -i tam všem nezřízenem počtůvinní rodiny Fischera -- pro představu ostatních -- pin ing.
Fischer obdržel s jim organizovaných sbírek jen velmi malé obnosy -- pro rozsáhlá roz-
dílání. Rozeslal třeba 500 pošt. složenek na záměrné osobnosti, -- na něž bylo oi těchto
osobnosti zasíláno v celku ca. 200DM !!!!! Byl jsem sám svědkem těchto úct, jelikož
jsem při tom spolupracoval. Jediné díky rozsáhlých arancovatí p. ing. Fischera na nejvyš-
ších místech spolkové republiky Německo, mohl p. ing. Fischer poskytnout rozsáhlou po-
moc čsl. uprchlíkům i formou opatření kompletně zariadených bytů a zaměstnání - jen se
mstěňovat.
K výčtu dosavadní vlastenecké činnosti rodiny p. ing. Petra Fischera přístupují další

"hisarské činy", které se v tomto měřítku dosud nikomu nepovedly :

Pan Ing. Fischer vysvobodil z čsl. "zajetí" - jako rukojmí - rodičům, žijícím ve spolkové republice Německo -- celkem 90 dětí!!! Byl za to vyanámenán radem spolkové republiky Německo!!!! A proto se plným právem ptám -- a žádám skládati účtu od ostatních, již v úvodu, nebo dále jmenovaných pracovníků čsl. farní obce ve Frankfurtu/M., nebo tzv. oficiálních činitelů čsl. exilu, popr. emigrantů, kteří najednou projevují starost o jejich býv. vlast, kterou mnozí zaměnili jako košili, - a to - jen proto, aby v ní dosáhli hlavně větších osobních úspěchů -- ale v žádném případě "PRO VLAST"!!! Současně s touto heroickou činností nesmí být zapomenuto ani ta nezměrná obětavost pro čsl. exulanty, že v nutných případech byl též činný i v jeho pracovní době jako vedoucí úseku při stavbě frankfurtské podzemní dráhy. Samozřejmě, že tento chybející prac. čas musel nahraďit ještě po své normální prac. době, jelikož i své prac. úkoly na pracovišti za něj nikdo neodpracoval. A po příchodu ze zaměstnání na něj čekaly doma znovu prosebné ruce čsl. exulantů. Vždyť to byla jejich jediná záchrana - všude totiž nezměrně otěny - vřezeny -- Tschechenfischer. Hlavně pod tímto "Jménem" všude i ve veřejném životě tolik známy - pan Ing. Peter Fischer s jeho neúnávnou, dobrotivou -- láskou všech frankfurtských exulantů --Tschechenmana, která musela od svých 3--čtí jen proto pracovat, aby pak jejich společný rodinný příjem stačil ještě více uspokojit hladové krky, i jinak natažené prosebné ruce exulantů a to až do doby, kdy se p. Ing. Fischer ze všeho zhroutil a dodnes už prodělal dvě mrtvice, cizně musel předčasne odejít do duchodu a dnes je odkázán jen na vozík invalidů a nezměrnou lásku jeho pi. choti při jeho ošetřování. O tom všem by se měla dovědět veškerá čsl. veřejnost -- o tom opravdovém hrdinovi a hrdince čsl. národa - paní Fischerové -- o jejich bezpříkladných zásluhách pro všechny československý národ ve vlasti. Myslím si, že tito čsl. VLASTENCI by měli dojít ve známost i našemu nynějšímu pánu prezidentu --jeho excelenci -p. V. Havlovi, aby tyto láskyplné VLASTENCE případně významenal státními vyznamenáními. Kdo jiný si toho ještě víc zaslouží, než-li oni?

Myslím, že o jejich vlast. činech by se měla dovědět i jejich rodná města FRYDEK jako další čsl. VLASTENEC pro hodnocení je dp. pater Richter, nemocniční duchovní, již zemřelý.

Tento duchovní Otec, sudetský Němec, VLASTENEC do posledních dnů svého života, nemusel v r. 1945 ČSR opustit jako vyhnánc, ale odešel přesto se svými farníky do tehdejší "spalené země", aby společně s nimi sdílel i tu počáteční nezměrnou bídu v poválečném německu. Jeho ostatní rodinní příslušníci zůstali dodnes v ČSR. Jenže sotva se i on začínal dosyta nasýtit - již tu byl rok 1948 a s ním i první čsl. uprchlíci. Totéž zavládlo i v r. 1968. Tito jmenovaní 3-VLASTENCI -představují hlavní postavy v sociální existenci čsl. exilu 1948-1990.

Dp. Richter ruku v ruce s p. Ing. Fischerem organizoval opatrování bytů a zaměstnání pro nové příchozí uprchlíky. Mnoho tuto plnou angažovanost pro sociální potřeby čsl. uprchlíků, -- byl mým věrným spolupracovníkem a rádcem v politických -exilových záležitostech po dobu mého působení v čsl. exil. vládě.

V této souvislosti je nutno vyzávitnout i příkladnou politickou angažovanost dp. biskupa Kindermanna z města Königstein u Frankfurt/M., který mi spolu s předsedou exil. čsl. vlády byl vždy k dispozici při koordinaci činnosti čsl. exil. vlády pro budoucí existenci osvobozené VLASTI. Pan biskup Kindermann, i když jako duchovní -sudetský Němec byl ze své vlasti barbarsky vyhnán, --přesto ani v nejmenším nezanevrel na svou VLAST a vsude podpořil náš exilový osvobozenický boj svou přímou politickou i materiální účastí. Dp. biskup Kindermann se rovněž nedožil plodů jeho obětavosti pro hluboce milovanou VLAST. I jeho sudetoněmečtí farníci na něj s vděčností vzpomínají dodnes. Při audiencích u dp. biskupa Kindermanna nám tento duchovní mohl říci: "Co zde chcete, u sudetských Němců, -- vždyť jste nás barbarsky vyhnali z naší pravé i Vaší vlasti, aniž jste nás nejáříve postavili před rádné soudy, které jediné měly právo posoudit míru viny každého z nás, -nebo nevinu."

A Holanec ještě dva otresné případy tzv. křesťanské lásky.

"Doba po mém propuštění z nemocničního ošetření jsem pobíral jen soc. podporu, při jejím vyší jsem "pocítal" i krajice chleba, jež smím denně sníst, abych měl také na nitřek -- byl jsem pozván farářem naší čsl. farní obce dp. Janem Holasem na tzv. celodenní exercicie do jednoho církevního hotelu. V poledne bylo dopolední přemýšlení ukončeno a šlo se k obědu do jídelny tohoto hotelu. Náš dp. farář Holas velmi dobře znal mou tehdejší sociální situaci. Jenže všichni účastníci té dopolední přednášky šli do té jídelny, ale já jediný jsem musel zůstat v hale tohoto hotelu a čekal jsem, --ať se oni všichni nají a až se půjde k dalšímu odpolednímu přednášení do pozdního večera. A ani našemu dp. faráři - ani ostatním členům naší farní obce jsem při tom obědě nezacházel. Ani po tom obědě se mne náš dp. farář nezeptal -- "Jiříku, proč zde stojíš tak opuštěný, proč jsi nesel s námi a pod. Ale hlavně ze dp. farář i ostatní tzv. křesťané při obnově tzv. "křesťanské výchovy" měli plna břicha!!! Jenže ta jejich "křesťanská láska" trvala do pozdního večera - když asi ve 22,30h mi byla nabídnuta sklenice vína - po celém dnu hladovění!!! Jaký je Váš závěr - komentář k tomu, draží krajané???

Další případ křesťanské lásky:

Hesenská televise filmovala v r. 1984 u mne v bytě od 12,00h - 14,00h mou tehdejší nezměrnou bídu. Dovedete si představit - kolik el. proudů za ty 2-hod. spotřebovali (aniž se při odchodu zeptali -co jsou dlužní!!). Bylo jich u mne 8 lidí. Po filmování se mne ptali, kde je zde dobrá restaurace. Rekl jsem jim kde a oni šli 7 osob napřed, načež jsem já po obléčení s tím posledním členem vyšel za těmi ostatními. Zavedl jsem ho do té jmenované restaurace, kde už těch 7 televizádků sedělo u stolu a čekali jen na toho osmého člena. Ten osmý člen si sedl k jejich stolu -- a já jako slušně vychovaný jsem jim popřál dobré chutí a odešel. -- Jenže nikoho z těch osmi frankfurtské televise nenapadlo mne zavolat zpět a říct: " Pane Jiříku, pojďte s námi jíst,

N A S H L E D A N O U V E S V O B O D N Ě V L A S T I

Vás věrný spolupracovník

Jan JIRÍK

- my to zaplatíme". Vždyť oni to mohli napsat jako cestovní výlohy! V nejhorším případě se mohli na ten můj oběd složit -- 8x1,20DM=9,60 DM. Na každého podíl 1,20DM!!! A oni bez jediné výčítky svědomí mne nechali zvonat od hladového, jako náš dp. farář Jan Holas spolu s přednášejícím dp. Kučerou z Kolína/Rh. a farní obc.

Další autentické vyprávění -- da Pan Bůh -- se dočtete v mých "Pamětech".

Ať Vám a všemu chrabremu čsl. lidu požehná Pan Bůh hodně zábraví a síly ve všem počínání. pro blaho všech lidí dobré vůle.

N A Z D A R I

Masaryk sloužil pravdě, bojoval za svobodu malých a utlačovaných až k sebeodříkání. Jeho politika byla vždy v souladu se zásadami nejvyšší mravnosti; Masaryk se těmto svým názorům nikdy neprohřešil.

Celé Masarykova cesta životem, jeho zápas za obrodu československého národa v době do první světové války, ve světové válce, kdy posiloval národ ve chvílích těžkých zkoušek a vedl k vítězství, i jeho moudré přetváření národa, dříve porobeného, v národ státní v době jeho presidentského úřadu, tento výrok plně potvrzují.

Masaryk se narodil 7. března 1850 na Moravském Slovácku v Hodoníně, v kraji, kterým se po staletí po rozpadu Velkomoravské říše přeháněly válečné vichřice. Narodil se z lidu, zvyklého v chudém kraji tvrdé práci pro uhlájení života, s neobyčejnou vitalitou, s přirozenou veselostí.

Jeho otec Josef byl uherský Slovák z Kopčan, matka Terezie z Hustopeče u Brna. Otec sloužil na císařských statcích. Když Masaryk vychodil v roce 1861 obecnou školu, jel ke strýci do Hustopeče, kde vstoupil na německou reálku. Rodiče z něho chtěli mít učitele. Když však Masaryk vychodil 2 třídy reálky, nebyl pro mládí na učitelský ústav přijat. Čtrnáctiletý Masaryk vypomáhá tedy učitelům v Hodoníně, nemá pevné práce a to se nepatří v kraji, kde lidé cení člověka jen podle tvrdé práce. Rodiče posílají syna do Vídně do učení zámečnictví, nevydrží však v tomto prostředí a utíká domů k rodičům, kteří jsou mezitím na císařském statku v Čejčích a tam Masarykovi otec dává Tomáše do učení k panskému kováři.

Ale tu zakročuje osud. Náhodou potká Masaryka jeho bývalý učitel z Hustopeče a ten rodičům doplouvá, proč nedaného hochu nutit této hrubé práci a konečně dosáhne svolení, aby byl Tomáš dán za učitelského pomocníka do Čejkovic. Masaryk pomáhá učit, pomáhá v kostele, učí se pilně latině a po složení ^(přijímá) zkoušky se dostává na německé gymnasium v Brně.

Nadaný Masaryk si získá záhy přízeň učitelů, kteří jej doporučí jako domácího učitele k policejnímu řediteli. Dostává se do konfliktu s ředitelem školy pro otázku znovědí a je nakonec rád, že může se synem policejního ředitele, přeloženého služebně, nastoupit na gymnasium ve Vídni. Tato pomoc a celé prostředí, v němž se Masaryk ve Vídni pohyboval, prospěly mu tím, že ani nezhrubl, ani neutrpěl lehkomyšlností tejdějšího studentského života. Masaryk měl již z domu dobrý základ a ^{rovněž} ranné mládí neložil na utváření jeho charakteru. Viděl těžkou práci lidí i otce, viděl doma i v učení, že pole a práce se nedají nikterak ošidit a že vyžadují poctivou dřinu. Od matky, hluboce nábožensky založená, pochází jeho náboženské myšlení a poznává význam náboženství pro lid ve chvílích těžkých život-

ních zkoušek. V mysli mu hluboko tkví sebevražda čeledína u nich na dvoře, která jej hluboce vzrušila. Z viděné i osobně prožité bídy a nouze vzniká Masarykovo sociální citění. Při jedné příležitosti říká: "Nejvíce mi pomohlo, že jsem se narodil chudý."

V roce 1872 Masaryk ve Vídni maturuje a vstupuje na universitu. Ještě není plně rozhodnut o svém budoucím povolání a ani nemá valná chuti být profesorem. Životytí mu ulehčuje, že se stává soukromým učitelem synů ředitele Anglosaské banky. Podává disertaci: *Mesmrtelnost v učení Platónově* a je 1876 prohlášen doktorem filosofie. V té době začíná již pracovat literárně i prakticky v řadách studentstva.

Se syny ředitele Schlessingera jede do Lipska, kde poznává svou budoucí manželku Charlottu Garrigue. Vrací se do Vídně s myšlenkou na sňatek a stará se o existenci. V curriculum vitae, které před habilitací na docenta podává universitě se objevují slova: "Nic není velké, co není pravdivé." Ve svém habilitačním spise se Masaryk vypořádává s mravní dekadencí konce minulého století a předkládá jako svou první vědeckou práci spis: "Sebevražda jako hromadný zjev moderní civilizace." To bylo v roce 1878.

Je jmenován soukromým docentem, ale to mu ještě nepřináší pevný příjem, přesto odjíždí do Ameriky, ožení se s Charlottou, od níž přijímá do svého jména jméno Garrigue. Po návratu vyučuje soukromě, získá místo suplenta na Gymnasiu v Leopoldově. Tou dobou mluví již mimo němčiny a češtiny, rusky, francouzsky a anglicky. V roce 1882, když byla v Praze zřízena i česká universita, dostává na ní místo řádného profesora a stěhuje se do Prahy. Jeho první přednáškou je zase projev odporu proti dekadenci.

V Praze je právě živná půda pro Masarykovu činnost. Musíme si poněkud představit tehdejší český život, abychom pochopili, oč Masaryk usiloval, oč se snažil. V Rakousku tehdy vládl absolutistický režim. Národ neměl politických práv. Samostatnost českých zemí nebyla Rakouskem uznána, čeští politici teprve později začínali s aktivní prací, v národě se ažhavě projevovaly první výsledky práce našich národních buditelů. Lid se jen zvolna vymaňoval z otravlivé roboty a získal trochu hospodářské svobody, dostával se politicky i národně na sceně. Dlouhá poroba zlomila jeho charakter, naučil se přetvářce, odléhal indiferentnímu liberalistickému myšlení, náboženské lhostejnosti, dávání přednosti materiálním výhodám - jaké paralely k dnešku! Masaryk odporoval názoru, že budeme-li podporovat vládu, získáme tím výhody pro náš národ. Stál na stanovisku, že je povin-

ností nejdříve národ vzdělat, očistit i mravně a že pak bez sloužení získá silou svého vzdělání a mravního založení ta práva a svobody, které patří národu na všeobecném stupni kultury a že si ta práva i udrží. Byl proti prodávání hlasů českého národa za okamžitou výhodu.

Pro své studenty je úplně novým typem učitele. Učí studenty pořádné práci nutí je k přemýšlení a poznávání všeho, probírá s nimi všechny otázky soukromého i veřejného života, debatuje s nimi na rovnoprávné úrovni. Učí praktické filosofii, zdůrazňuje mravní základ a hluboké vzdělání. Napomíná je, že všechno vzdělání není nic platné, nejsme-li schopni vytvořit z něho a z vlastních životních zkušeností vlastní přesvědčení o životě. Nutí studenty, aby si všímali veřejného a politického života, připomíná jim však, aby nejdříve dokončili svá studia a řádně se vzdělali ve svém oboru.

Leč brzy narezil Masaryk na odpor vůdčích činitelů veřejného života. Rozpory vrcholily v roce 1886, v bojích o rukopisy: Královédvorský a Zelenuhorský, jejichž pravost byla pochybná. Z těchto rukopisů bylo odvozováno, že národ český již v dávných dobách byl na vysokém kulturním stupni. TGM při své povaze nesnel tuto byť vlasteckou nepravdu a ve svém listu uveřejnil posudek dr. Gebauera, který jasně prohlásil rukopisy za podvržené. To způsobilo pravou bouři odporu ve všech vlasteneckých kruzích a vyneslo Masarykovi velkou nenávisť. Masaryk ale nepovolil, pevně hájil stanovisko, že význam české reformace a osob s ní spojených, jako Hus, Chelčický, Komenský a další, je pro důkaz kulturní vyspělosti národa větší, než honosení se nepravdivou kulturou. Stejně tak po dvou návštěvách Ruska a u Tolstého se staví proti romantickému rusofilství v českém národě a proti zásadě, hlásané Tolstojem: Neodporovati zlu.

Takové zásady a snaha po jejich uplatnění tlačí samozřejmě Masaryka do politického boje. Potírá zlořádu rakouské vlády, staví do ostrého světla rakouskou politiku ve správě Bosny a Hercegoviny, zápasí o práva českého národa. V roce 1893 pronese v říšské radě velkou řeč pro samostatnost českých zemí, které mu vynesou poprvé název: vlastizrádce. Dokazuje, že pouhé dosažení uznání státního českého práva nám nepomůže, nebude-li před tím národ na mravní a kulturní výši takové, aby si státní právo skutečně udržel. Říká: "Stát nás neudrží. My, národ, musíme držet stát!" Rozpory ve vlastní straně vzrůstají a Masaryk vystupuje ze strany a vzdává se poslaneckého mandátu.

Tím se uvolňuje pro literární a žurnalistickou činnost, zakládá revue Naše doba, působí mezi nestudující mládeží, hlavně dělnickou, má vliv na

hnutí Omladiny, odsuzuje však plané radikálníčení a výstřelky, je stoupcem stále bytí i drobné práce vývojové. Vydává mezi jinými¹⁸⁹⁴ Česká otázka "Naše nynější krize", Jan Hus, Karel Havlíček. Stále vidí smysl českých dějin v reformaci a zdůrazňuje slabost plané pokrokovosti a plané revoluce, indiferentního liberalismu a nedostatku náboženského založení. Zdůrazňuje pokrokovost a humanitu, v "Otázce sociální" se staví ostře proti marxistickému materialismu. Při tom ale stále ještě věří v možnost svobodného vývoje národa v rámci Rakouska.

V roce 1899 dochází k aféře zvané Hilsneriáda a v ní se Masaryk se vši rozhodností postavil proti pověře, že židé zneužívají křesťanských dětí jako rituální oběti.

V roce 1907 byl ze svou stranu Česká strana lidová-pokroková na Velašsku za pomoci sociálních demokratů zvolen do říšské rady. To už ale ztratil víru v to, že by se v Rakousku doženohl český národ postavení svobodného národa stává se revolucionářem, připouští reformní revoluci.

Za vzrůstajícího napětí mezi Rakouskem a Srbskem židé na podzim 1912^{st. v. n. l.} Pašič Masaryka, aby zprostředkoval mír. Zahraniční ministr rakouský Berchtold s urážlivou poznámkou: Český pan profesor si chce vydělat provizi odmítá Masaryka přijmout. Nepřítelství Rakouska vůči Srbsku se stupňuje, v létě 1914 dochází k atentátu na rakouského následníka trůnu v Sarajevu a Rakousko vypovídá Srbsku válku, do níž strhne bezmála celý svět.

Masaryk cítí, že přišla rozhodná chvíle a rozhoduje se pro povstání. Jede do Holandska, vchází v první styk s budoucími činiteli našeho zahraničního odboje. Silně na něho působí pesimní odpor vojáků a obyvatelstva, vzdor perzekucí netajeně projevovaný odpor našeho lidu k Rakousku, dezercce vojska, zprávy o akcích našich krajanů po celém světě. Zástupci naší nejsilnější krajské pospolitosti v Evropě, v carském Rusku, jsou na podzim přijeti carem a dochází k vytvoření České družiny, ve Francii vstupují naši lidé do francouzské cizinecké legie, z níž později vzniká česká setnina Nazdar, v Americe vstupují krajané do kanadského vojska. Masaryk říká: "Já jsem se zastýčel, že my, političtí vůdcové, byli jsme bezradní v okamžiku, kdy už naši vojáci vedli revoluci. To hnutí vyšlo skutečně z lidu. Já jsem cítil, že naše vojska dělají to, co my, vůdcové, jsme klá-^{vali}sali."

Signál k boji byl dán, zásadní program stanoven. Masarykovi a jeho spolupracovníkům začíná nejhroší práce, přesvědčit spojence o oprávněnosti českého a slovenského požadavku samostatnosti. Zajiždí do Anglie a jeho přátelům se podaří dosáhnout pro Masaryka prohlášení anglického zis.před-

Lloyda George
seďy, že spojenci bojují za svobodu malých národů.

Na počátku roku 1916 se mění Čsl.zahraniční výbor v Národní radu, předsedou je TGM, místopředsedy Štefánik a Dürich, jednatelem Beneš. V únoru se podaří zprostředkovat pro Masaryka audienci u min.předsedy Brianda, který mu prohlásí, že Francie bude mít vždy zájem na osudu českého národa.

Na sklonku roku 1916 umírá císař František Josef I. a nový panovník Karel se snaží zachránit, co by se z rakousko-uherské říše dalo zachránit. Slibuje svobody, konfederaci a autonomii v rámci říše.

Třetí rok války, leden 1917. Spojenci odpovídají Wilsonovi na jeho dotaz na cíle války. V odpovědi spojenců se uvádí jako cíl a účel války také osvobození Čechů a Slováků.

Alex. Fedorovič
Politické změny v Rusku ženou Masaryka do Ruska. Jedná s vládou Kerenského, aby, není-li možný samostatný větší vojenský korpus v Rusku, dovolil podle dřívějšího jednání Štefánika nábor pro armádu ve Francii. Konečně se mohou formovat dobrovolné svazy na Rusi a přichází slavný Zborov 2.7.1917. Po prvé ve světové válce vystoupila česká vojska jako samostatná jednotka a dobyla rozhodujícího vítězství. Údiv spojenců, údiv světa a zmatek v Rakousku. Běsnění Němců a Maďarů. Pro lid je to ale jasná naděje na vysvobození.

Masaryk ale dobře vidí, co se děje v Rusku: slabou vládu Kerenského, vzrůstající vliv radikálních bolševických elementů, postupující rozklad ruské armády. Nechce dovolit vměšování čs.vojska do vnitřních ruských sporů a proto, že ruská legie je autonomní částí francouzské armády, projedná s Ukrajinci a bolševiky dohodu o neutralitě českého vojska a odjíždí do Ameriky, aby se jednal dopravu do Francie. V Americe ho zástáhně zpráva, že čs.vojska se octla již začátkem března v boji s postupujícími Němci u Bachmače, jakož i s bolševiky. Přichází čeljabinský incident, kterým si legionáři vynutili cestu do Vladivostoku se zbraní v ruce. Ani intervence Masaryka u Čičerina nepomůže, boj vzplanul a v necelých dvou měsících držel ruská legie celou trať transsibiřské magistrály od Penzy po Vladivostok.

7.října přichází první žádost Německa o mír. Rakousko podniká zoufalé kroky, slibuje ústg císaře Karla hory doly. Masaryk proklamuje 14.10.1918 československý stát a 28.října byl proveden převrat i u nás doma.

20.listopadu odjíždí Masaryk do vlasti.Svobodnou volbou národa přejímá skoro sedmdesátiletý Masaryk řízení svobodného státu. Nastává jeho nejtěžší práce, uchránit národ poválečných zmatků, ukončit jednání o hranicích, ukončit snahu o mravní a kulturní obrodu národa, dlouho porobeného a

přivést ho k ideálu, k demokratické humanitní státčnosti.

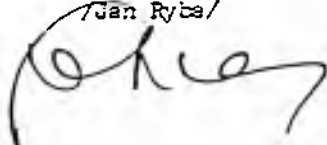
Po 17 letech presidentského úřadu se rozhodl Masaryk abdikovat na svůj úřad. Při svém projevu na rozloučenou říkám pamětná slova: "Státy se udržují těmi ideály, z nichž se zrodily".

Zítřka tomu bude 140 let, které uplynou od narození tohoto muže.
(osobně, kterou jste viděl do svých rukou)
President Beneš prohlásil nad rakví přísahu: Presidenta Osvoboditelů
věrni zůstanete!

Kář by tomu byla pravda i dnes a pravdou zůstala.

Vladimír ŠETINA

(Jan Ryba)

6. března 1990

Šance pro sblížení

„S hlubokými sympatiemi jsme svedoucí události posledních dnů v Československu,“ prohlásil na shromáždění sudetoněmecké katolické Ackermann-Gemeinde v Neresheimu její předseda prof. Josef Stingl. Uvádí, že návrat k demokracii v Československu umožnil vytvořit také nové podiatky k překonání neblahého dědictví minulosti a nastoupit novou cestu k dorozumění mezi Čechy, Slováky a Němci. „Možná, že je to naše poslední šance,“ prohlásil prof. J. Stingl. „Důležité tse, abychom ji využili.“

Pokud jde o postoj sudetoněmeckých katolíků zjipřích ve Spolkové republice k českému a slovenskému lidu, zdůraznil J. Stingl, že hranice Čech nesmí být už nikdy v budoucnosti zprochybována. Ujistil také, že sudetoněmečtí katolíci usilují pouze o takové dorozumění, jež by naslo piny zohľadit a podporu českého a slovenského lidu. „Nikdo nemá mít z dorozumění škodu, všichni z něho mají být užitek,“ uvedl předseda Ackermann-Gemeinde.

Jako příklad postoje, který přispěje k řešení palčivých problémů minulosti a nastoupení nové demokratické spolupráce v budoucnosti uvedl pak prof. J. Stingl názory prezidenta republiky Václava Havla a pražského metribiskupa kardinála Dr.

Františka Tomáška, které označil za velké postavy novodobé české historie.

Sudetoněmecká katolická organizace Ackermann-Gemeinde v minulosti podporovala především katolickou církev v Československu a pronásledované věřící. Teprve po listopadových událostech minulého roku mohla být o této pomoci, která přesáhla milionové hodnoty, naše veřejnost alespoň částečně informována. Její úplné orenění však čeká na vyčerpávající dokumentární zhodnocení.

V Neresheimu bylo rovněž zvoleno nové vedení Ackermann-Gemeinde. Více než 70 delegátů zvolilo jednomyslně do čela opět prof. J. Stingla, který byl až do svého odchodu do důchodu prezidentem Spolkového úřadu práce v Norimberku. Generálním tajemníkem zůstává i uadaile Franz Oberl.

Ten v rozhovoru s Lidovou demokracií vyslovil přesvědčení, že nedávná návštěva prezidenta SRN Richarda von Weizsäckera v Praze byla úspěšná. „Jdy v západním Německu oceňujeme,“ řekl Fr. Oberl, „že Richard von Weizsäcker ve svém zásadním projevu k západoněmecko-československým vztahům ukázal na všestranné možnosti společné cesty Československa a Spolkové republiky Německo k demokratické Evropě.“

Bundesrepublik Deutschland:
Größter Osthändler des Westens
Anteil der BR Deutschland am Handel der westlichen Industrieländer in % mit:

Brüssel und Prag schließen Abkommen
Die Tschechoslowakei und die EG haben sich auf ein Handels- und Kooperationsabkommen verständigt. Es ermöglicht dem Land einen besseren Zugang zu Märkten und Know-how in der EG. Bis 1985 sollen alle Mengenbeschränkungen beim Import in die Gemeinschaft fallen.

AJA VRZÁŇOVÁ DO PRAHY

Krasobruslařská mistryně světa domů po 40 letech * Pamohla i Navrátilové

PO ČTYŘICETI LETECH navštíví svou starou vlast Alena Vrzáňová, krasobruslařská mistryně světa 1949 v Paříži a 1950 v Londýně. Právě odtud se již nevrátila a zvolila svobodu. Do Prahy přijetí ve čtvrtek 5. dubna na pozvání TJ Stadión Praha a chce zde strávit aspoň týden. Vrzáňová-Steindlerová, která žije v New Yorku, je nesporně naší nejlepší krasobruslařkou všech dob.

Z povalečného trojlístku nadějných juniorek, který tvořila spolu s Jiřinou Nekolovou a Dagmarou Lerchovou, se Aja jako jediná prosadila v absolutní světové špičce a dva tituly jsou jeho nejlepšími doklady. Zatímco Lerchová-Reháková žije v Praze a o Nekolové, která se po pobytu ve Sporněsku údajně usadila v NSR a není o ní zpráva, Vrzáňová-Steindlerová se z Anglie, kde zůstala po svém odchodu, odslušovala později za oceán. O zrodu této skvělé krasobruslařky byli trenéři Ing. Mr. Hasenauer (o nás zejména nedostupný) a Ajaina matka, hračkářka a kariéru dcery. Ona už nežijí.

Polé, co udeřila do zahraničí, trénovala Vrzáňová u světoznámého A. Gerschwillera který vychovával řadu mistrů a mistryň světa. Vrzáňová-Steindlerová se rozhodla zůstat v zahraničí na jaře 1950, dostala v předvečer skandálního procesu s Bakucyvním národním týmem, označovaným jako „Bnza Modrý a spol.“, Dodnes působí neke Američanka jako mezinárodně rozhořčí. Spolupracuje s americkou lední regie Ice Capades, hodně cestuje po světě. Nezištně pomáhala třeba i

ré mstrpoule se volně léží, jak vyseřá z dajší přáelidm do Prahy.

Není vylučeno, že se objeví i jihočeském Husině, kam jezdívala pravidelně na prázdniny k babičce v mařtiny strany. Při nedávné návštěvě prezidentu Vaclavu Havla v USA se setkala Vrzáňová-Steindlerová na es. velvyslanectví ve Washingtonu s naší delegací, jako multimilionářka má styky v nejvyšších kruzích Spojených států a není vyloučeno, že návštěva signál vlasti může mít i hlubší podtext než jen navštívit svou vlast, důvěrná místa z dětství a z raného výkon.

tenistce Martině Navrátilové po jejím příchodu do USA. Tu se o její pomoci zmíná i ve své autobiografii „Ja jsem já“.

Vrzáňová-Steindlerová sledovala snažit sametovou revoluci ve své vlasti. Raduje se z ní a na návštěvu sta-

Zájem o rakety

WASHINGTON: USA pozádaly Československo a Sovětský svaz o poskytnutí více informací oledná přitomnosti sovětských raket SS 23 na es území. Uznamít to ve čtvrtek mluvčí ministerstva za hroučech včel USA R. Boucher, ředrem problému, který kolem raket v ČSSR vyvalat je, zda sem byly přemístěny před a nebo po podpisu sovětsko-americké smlouvy o likvidaci raket středního a krátkého doletu. Tato smlouva, podepsaná R. Reaganem a M. Gorbačovem v prosinci roku 1987, totiž obsahovala kro mé závazku zlikvidovat zmíněné rakety na sovětském území i zákaz přemísťovat je po podpisu dokumentu mimo SSSR. Proto se nyní americká strana snaží zjistit, kdy byly rakety v Československu instalovány.

CSSR will RGW-Raum den Rücken kehren

PRAG/BUDAPEST (rtr/dpa). Die Tschechoslowakei will auf dem Weg zu einer konvertiblen Währung das Wechselkurssystem des osteuropäischen Rates für gegenseitige Wirtschaftshilfe (RGW) verlassen. Nach Angaben von Finanzminister Vaclav Klaus hat die Regierung Schritte zu einer eigenständigen Festsetzung der Wechselkurse beschlossen.

Im RGW — einem Wirtschaftsverbund von sieben osteuropäischen Ländern mit Kuba, der Mongolei und Vietnam — bildet der Rubel bislang die Verrechnungsbasis. Die Tschechoslowakei strebt die Konvertibilität der Landeswährung Krone an. Das Land will mit umfassenden Wirtschaftsreformen eine Marktwirtschaft nach westlichem Muster aufbauen und dem Internationalen Währungsfonds (IWF) beitreten.

Eine Abkehr vom bisherigen System haben mittlerweile Ungarn und die Sowjetunion vereinbart. Sie wollen den bilateralen Warenaustausch von 1991 an in Dollar abrechnen und den Handel liberalisieren.

Eine entsprechende Vereinbarung sieht ferner vor, daß die UdSSR den ungarischen Handelsüberschuß des vergangenen Jahres in Höhe von 800 Millionen Rubel (umgerechnet rund 2,4 Milliarden Mark) in Dollar begleicht. Allerdings erhalten die Magyaren pro Rubel lediglich 0,92 Dollar. Die Summe soll nicht sofort überwiesen, sondern schrittweise verrechnet werden. Das Abkommen kam nach harten Gesprächen zustande.

„Světový“ boxerský rekord

AMERICKÝ BOXER Taron Trains vytvořil nový „světový rekord“ v počtu zásahů svého protivníka. V boji o mistra USA v polotěžké váze zasáhl během 12 kol Kevinu Pompa 118krát, čímž překonal dosavadní rekord o 202 úderů. Znamená to, že každé dvě vteřiny soupeře zasáhl, sám přitom inkasoval 716krát. Podobné rekordy jsou registrovány v posledních šesti letech.

Právo na sebeurčení

(tkt): Československo sleduje s plným pochopením úsilí Litvy o získání a státní samostatnosti. Federální ministerstvo zahraničních věcí v této souvislosti zdůrazňuje, že es, politika respektuje a podporuje právo všech národů na sebeurčení, svobodu a demokratické, jakož i na vlastní nezávislé státní uspořádání. Čs. ministerstvo zahraničních věcí vysvětluje, že otázka státní samostatnosti Litvy bude řešena dialogem mezi rovnoprávnými partnery tak, aby byly respektovány zájmy zájmu straných a nebyly nepříjemně dotčeny principy demokratického vývoje.

Sto let Wasty Javořické

(gt): Bez lásky, Blyskání z daleka, Duha, Dvojitý jaro, Mezihorí, Na faře, Poslední rátolost a Va vichřici života — to je ponze několik námátkou vybraných titulů kdysi oblíbené lidové knihy, pod níž jako autorka byla podepsána Vlasta Javořická. V těchto dnech si připomínáme, že od jejího narození uplyne už sto let. Tato neobyčejně plodná autorka projevovala aktivitu do pozdního stáří. Stačí si připomenout, že ještě na prahu osmdesátin — v letech 1968 a 1969 — účastnila se mnoha besed, které tehdy pořádala ČSL (Dačice, Třebíč, Třebíč, Velehrad a další, Praha včetně). I když její románové práce nepatří do hlavního literárního proudu české prózy, přece je nesmíme podceňovat už z toho prostého důvodu, že její knihy začasť proniklávají k těm, kdo by jinak o literaturu nezavádili, a že tím nenápadně, ale jistě přivádějí tyto čtenáře do oblastí, z nichž pak mohli snáze pronikat k vyšším čtenářským metám. Vlasta Javořická zemřela 1. srpna 1979.

Co omezilo nákupy

(tkt): Po přijetí nových cenlech předpisů se nákupní horečka rakouských turistů v jižních Čechách začíná uklidňovat. Např. v Nové Bystřici se počet občanů, kteří překračují státní hranici, snížil téměř o dvě třetiny. Rakušané jsou sdělovacími prostředky informováni o nových opatřeních, navíc mají k dispozici letáky a dostávají i ústní informace na přechodech. Také pracovníci prodejen potravin potvrzují, že jejich

zboží se nakupuje v posledních dnech méně, stále se však pokračuje plán v cukrárnách a lahůdkářských výrobnách. Stejná tok neochabl zájem rakouských turistů o restaurace. Podstatně klesl i nákup hospodářských potřeb, snížený zájem zaznamenaly i prodáváčky v obchodech s obuví a galanterií.

Státní symboly České republiky schváleny

Poslanci České národní rady navrhli vytvořit komisi pro posouzení majetku KSČ

Nové státní symboly České republiky schválili na své veřejné schůzi poslanci ČNR. Jak řekl zpravodaj výboru posl. W. Herrgesel (KSC), poslanci se po rozpravě ve výborech shodli na tom, aby

Velké tvoří čtvercový štít, ve kterém je v prvním a čtvrtém červeném poli stříbrný dvouocasý lev ve skoku se zlatými drápy, zlatém vyplazeném jazykem a zlatou heraldickou korunkou. Ve druhém, modrém poli je moravská a ve třetím, zlatém poli slezská orlice. Na malém státním znaku je pouze stříbrný dvouocasý lev.

Státní vlajka České republiky je ze dvou stejně velkých pruhů, vrchní je bílá, spodní červený. Poměr šířky vlajky k délce je 2:3. Státní pečet má průměr 45 mm, tvoří ji velký státní znak ČR s lipovými ratolestmi po stranách, kolem znaku je kruhový nápis: Česká republika.

Poslanec W. Herrgesel připomněl, že poté, kdy SNR přijala ústavní zákon o státní hymně Slovenské republiky navrhly výbory ČNR, aby se česká státní hymna skládala pouze z první sloky písně F. Škroupa na slova J. K. Tyla Kde domov můj?

BRATR J. RUBIN: UŽ PŘED 20 LETY

V krátké rozpravě vystoupil mj. také posl. br. J. Rubin (ČSL), který připomněl, že o symbolice České státnosti se v ČNR jednalo už před dvaceti lety. Tenkrát bylo jejich ustavení projednáno jednolitými výbory, ale na zásah tzv. normalizačtorů už k přijetí přístusného zákona nedošlo. Br. Rubin také upozornil, že při opravě Národního divadla byly na balkoně umístěny původních svatozářských korunek inspirovaných pěticípými hvězdami. V závěru svého vystoupení poslanec ČSL návrh na nové státní symboly České republiky podpořil, zdůraznil, že vystihuje současnou situaci.

ZBYTČNÉ VELIKÁSTVÍ

Mezi souhlasnými názory se v rozpravě objevil jen jeden, který předloženy návrh zpochybňoval. Posl. I. Palkoska (OF) poukázal na to, že zdůrazňováním moravské vylučnosti Čechům Moravu spíše vzdaluje než přibližuje a že existence dvou znaků — velkého a malého — pro jednu Českou republiku je zbytečným velikášstvím. Připomněl také rostoucí národnostní citelní Slováků a přístup SNR k otázce znaku a názvu federace.

Po rozpravě Česká národní rada zákon o státních symbolích ČR naprostou většinou hlasů schválila.

NEJEN PŘI SLAVNOSTECH

Dále poslanci projednali zákon o používání státního znaku a státní vlajky České republiky. Jedna z připomínek, která vzešla z předchozích zasedání výborů, požadovala, aby malý státní znak ČR mohli užívat jednotliví občané a občanská sdružení jen při slavnostních příležitostech. Posl. S. Křeček (ČSS) označil tento paragraf za omezující a navrhl, aby občané mohli nosit i velký státní znak nosit kdykoliv. Jeho návrh podpořili další dva poslanci. Schůze proto byla přerušena a výsledkem dohodovacího řízení bylo rozšíření možnosti užívat oba státní znaky vhodným a důstojným způsobem. Proti této vágnej formulaci protestovali posl. H. Marvanová (OF) a posl. J. Šapák (OF). Ten mj. připomněl, že například 21. srpna 1989 byli někteří občané při manifestaci zatýkáni a perzekvováni jen proto, že měli na klopě trikolouru. Námitku posl. Marvanové a postaire Šapáka však sněmovna zamítla. Přijala naopak prohlášení posl. B. Ladislava (KSČ), aby používání státního znaku bylo v zákoně zakotveno na hranicích cíle České republiky, nikoliv jen na hranicích České a Slovenské republiky.

Po rozpravě ČNR návrh ústavního zákona schválila.

NOVÝ SLIB

Poslanci dále schválili ústavní zákon o slibu poslance ČNR a národního výboru a slibu členů české vlády. Text slibu nyní reaguje na zrušení ústavního článku o vedoucí úloze KSČ ve společnosti a na změnu názvu republiky.

ČNR také přijala zákon o volebním období České národní rady sestavenou podle výsledků červnových voleb. V souladu s politickými dohodami je stanoveno volební období na 24 měsíců. Během této doby se vykristalizuje spektrum, vrostou politické osobnosti, posílí se vědomí české státnosti a připraví se půda pro příští demokratické volby.

O MAJETKU KSČ

Po legislativním programu následovala všeobecná rozprava. Většina diskutujících přispěla se soustředila na otázky kolem majetku KSČ. Posl. P. Lom (OF) připomněl bojkot komunistů z Prahy 3 při rekonstrukci poslaneckého sboru ONV a odsoudil nevhodný slovník informčního letáku 17. ÚO KSČ v Praze 3, ve kterém se hodnotí projevy prezidenta V. Havla. Poslanec Lom prohlásil, že KSČ si eště očistila své centrální struktury, demokracie na venkově je však nadále potlačována. Vyzval komunisty, aby se distancovali nejen od stalinismu, ale i od jeho české verze gottwaldismu.

Posl. J. Novák (OF) upozornil, že vedoucí úloha KSČ výrazně deformovala čs. právní řád. Nezákonné počinání KSČ se projevovalo v kadrové a investiční politice, při združstevňování vesnic a v trestné právních úkonech. Navrhl přijetí zákona o odpovědnosti KSČ za dobu nesvolby a za úpadek společnosti, vyslovil se také pro nezávislou inventarizaci majetku KSČ.

Posl. I. Palkoska (OF) navrhl ustavit společně s Federálním shromážděním komisi, která prověří majetek a hospodaření KSČ. Poukázal také na znepokojení mezi občany, kteří požadují urychlené vyšetřování majetkových vztahů mezi KSČ a státem. Objevují se výzvy ke generální stávce, kerou chtějí pracující podpořit důrazný postup vůči majetku KSČ.

Posl. K. Urbánek (KSČ) uvedl, že mimořádný sjezd jeho strany pověřil ústřední kontrolní a revizní komisi KSČ, jejímž je předsedou, aby důsledně prověřila hospodaření s majetkem strany. Obhajoval KSČ tím, že její příjmy byly z 80 procent tvořeny členskými příspěvky. 10–12 proc. zisky stranických podniků a z 8–10 proc. z dotací státu. Po roce 1982 stát poskytoval KSČ ročně 70 miliónů korun, ale ze státního rozpočtu byly dotovány i další strany — např. ČSS v roce 1988 získala 5,2 miliónu korun a ČSL 7,7 miliónu. Celá Národní fronta byla dotována státem 2,5 miliardami korun.

Posl. Urbánek dále uvedl, že výstavba okresních a krajských sekretariátů KSČ podle dohody, podepsané v roce 1971 v Bítkově a tehdejším ministrem financí ČSSR R. Rohlíčkem, byla hrazena z prostředků KSČ, ale po dokončení stavby stát straně náklady refundoval. Vnitřní zařízení a provoz platila KSČ sama. V závěru posl. Urbánek ujistil, že jakmile ÚKRR KSČ zjistí, že některé osoby zneužily výkonu své funkce k mrazení prostředků KSČ nebo k vlastním obohacením, předá tyto poznatky prokuratuře.

Posl. V. Škoda (ČSS) k vystoupení posl. Urbánka dodal, že příspěvky členů KSČ mohly být tak vysoké proto, že vyšší a lépe placená místa směl dříve zastávat jen komunisté. Posl. M. Mlýný (OF) doporučil KSČ, aby učinila gesto dobré vůle a zřekla se svého majetku. Alešpoň částečně by tak odčinila krivdy spáchané v období její totalitní vlády.

Pro přijetí zákona, jímž by měl být zřízen Národní park Šumava, se vystavil posl. br. J. Meier (ČSL). Navrhl, aby

byl park založen už od 1. ledna příštího roku.

Na závěr rozpravy přijali poslanci usnesení, ve kterém je předsednictvo ČNR pověřeno, aby v součinnosti s představiteli FS ČSSR zvažilo možnost ustavit komisi k prověření majetku a hospodaření KSČ.

Po skončení schůze se sešlo předsednictvo ČNR a vyhlásilo přijaté zákony za platné.

Na obrázku představeni jsou vlevo velký a vpravo malý státní znak České republiky

Na mimořádné schůzi Národního výboru města Brna odstoupil z funkce primátora i poslanec Ing. Josef Pernica.

Nová role Magdy Vášáryové

(Kčl): Známe ji především jako vynikající herečku, ať již z prken Slovenského národního divadla nebo z četných filmů a televizních inscenací. Zabáčkem duh na výstoupí Magda Vášáryová v nové roli. Jak se věra dozvěděli novináři na tiskové konferenci v Praze, stane se úřadov. čs. ve výstavbě. V současné době žije v Bratislavě a připravuje se na funkci vedoucího zástupce úřadu v Rakousku.

Není příliš známo, že M. Vášáryová vystudovala na univerzitě sociologii, věrně se zajímá o politologii a kromě slovenštiny a češtiny ovládá ještě švédštinu a francouzštinu. Je rovněž autorkou knihy Krátké dopisy jednému městu, kde se v básnické próze vyznává z období ke svému rodnému Bratislavě. Nikoliž zanedbatelnou roli v nové funkci sehrává i její ženský smysl. Jak v této souvislosti vbe- konstatovali její nejbližší budoucí spolupracovníci — tam kde diplomat — muž musí věst, další jednání slouží paní Magdě tři dlemy. Sama pak jejich galandnost komentovala slovy: Ženu se ne-must stávat diplomatkou, ona jí ve sku- tečnosti je.

Těžištěm novinářských dotazů na M. Vášáryovou se pochopitelně staly její představy o tom, čeho by chtěla jako

KOUŘA JIŽ NĚJAK ZLE...
A ČESKÁ KÝHM...
KÝHM...
A PO...
STÁTNÍ SYMBO...
HONĚ...
DVA...
DVA...
DVA...

VE PŘÍ...
DVA...
DVA...
DVA...

Benediktinská pochodeň

(els): V katedrále sv. Víta v Praze bude dnes v 11 hodin zapálena Benediktinská pochodeň. Účast na této slavnosti přislíbili František kardinál Tomášek, primas český, arcibiskup — metropolitě pražský, don Gino Reali, arcibiskup spoleťský, převor Cyril Stavěl a další duchovní osobnosti.

Z politických činitelů budou přítomni senátor pan Saporito s chotí, starosta Norcie pan Angeli, místopředseda české vlády br. doc. ing. A. Baudyš, CSc., náměstek pražského primátora br. dr. P. Nebeský a další. Se středověkými kostýmy přijdou i občané rodiště sv. Benedikta — italské Norcie, kde mimo jiné našli útočiště v padesátých letech i benedikti z pražského emauzského kláštera.

Pochodeň se koná každý rok před 21. březnem a pokaždě vychází z některého evropského města. Její cesta je vždy ukončena v rodišti sv. Be-

nedikta v Norcii v den jeho nebeských narození 21. března. Letos byla vybrána za výchozí bod Praha. Zapálenou pochodeň převezme jako první místopředseda české vlády br. A. Baudyš. Pochodeň proběhne Sázkou, Horním Dvorištěm a poté bude pokračovat Rakovskem až do Norcie.

JAPONSKÁ TELEVIZNÍ STANICE Tokai TV Broadcasting sdělila ve městě Nagaja oznámila, že zakoupila asi tunu žlomků z berlinské zdi. Zakoupené žlomky mají tvořit nedilnou součást výzdoby studia, mají se dostat na obrazovku i při některých pořadech.

Došlo na Kl. Gottwalda * Ještě letos kovová desetikoruna

Státní banka československá připravuje v souladu s politickým vývojem a průběžnými společenskými změnami v zemi rozsáhlá opatření týkající se bankovek a mincí.

12. 1. prosince 1989 dala SBČS pokyn k zastavení výroby bankovky 100 Kčs vzoru 1989 s K. Gottwaldem na lici a k obnově výroby stokorunových bankovek vzoru 1961.

Nejvhodnějším řešením v této situaci je vydání nové řady bankovek na jiném bankovkovém papíře a s tekovými ochrannými prvky, které umožní i laikovi rozéznat pravou bankovku od padělků zhotoveného na nejmodernějších průstředcích reprodukční techniky.

Změna státního znaku a názvu státu si vynucuje vydání nových bankovek a mincí. Pro zajištění hotovostního oběhu

Trinecké Telezárony již nemají ve svém názvu VRSR Stalo se tak na základě rozhodnutí federálního ministerstva hutnictví, strojírenství a elektrotechniky na žádost zaměstnanců podniku.

je nutné zajistit nejméně 500 miliónů kusů bankovek a 2 milardy mincí z obecných kovů. Výroba takového množství bankovek a mincí představuje plně využití výrobních kapacit Státní tiskárny cenin Praha a Státní mincovny Kroměřicka na několik let. Obměna platidel bude proto probíhat postupně.

Po schválení nového státního znaku bude 100Kčs bankovka vzoru 1961 upravena a ještě v roce 1990 nebo počátkem roku 1991 bude vydávána s novým státním znkem.

Státní banka československá podala návrh na doplnění soustavy zákonných platidel a mincí z obecného kovu v hodnotě 10 Kčs. Mince i bankovky této hodnoty budou obíhat současně. Navrhovaná 10Kčs mince má být vydána ještě v roce 1990 a má se stát základem nové řady mincí.

Die Königin muß nicht sparen

LONDON, 21. März (dpa). Während der britische Schatzkanzler John Major dem Normalbürger am Dienstag ein Sparprogramm verordnete, brauchen die Mitglieder des Königshauses den Gürtel nicht enger zu schnallen: Elf Vertreter der Monarchie erhalten im Durchschnitt eine zehnprozentige Erhöhung ihrer Apanage.

Im Haushalt wurden dafür insgesamt 6,8 Millionen Pfund (18,4 Millionen Mark) vorgesehen; im Vorjahr waren es 6,2 Millionen Pfund. Etwa drei Viertel dieses Betrages werden für die Gehälter der Hofbediensteten ausgegeben. Den größten Anteil erhält die Queen, die die reichste Frau Europas ist. An sie werden vom Gesamtbetrag knapp über fünf Millionen Pfund ausgezahlt, wovon wiederum die Gehälter der Bediensteten abgehen. An zweiter Stelle steht die fast 90jährige Königinmutter mit 440 000 Pfund.

Thronfolger Charles und Prinzessin Diana müssen dagegen auf eine Apanage verzichten, weil sie über größere Einnahmen aus dem Herzogtum Cornwall verfügen. Das Schlußlicht bildet der jüngste Sohn der Königin, Prinz Edward, dessen Bezüge bei 20 000 Pfund eingefroren wurden.

Margaret Thatcher schämt sich für „München 1938“

LONDON, 22. März (dpa/Reuter). Premierministerin Margaret Thatcher hat ihr tiefes Bedauern über die britische Beteiligung am Münchener Abkommen von 1938 bekundet, das die Zerschlagung der

JEDE SI PRU DIBAU...

Tschechoslowakei und Abtretung deutschbesiedelter Gebiete an das Dritte Reich besiegelte. Bei einem Bankett zu Ehren des tschechoslowakischen Präsidenten Vaclav Havel sagte Frau Thatcher am Mittwoch in ihrem Amtssitz, die Briten empfänden „ein gewisses Schamgefühl über dieses Abkommen“ und fühlten sich immer noch unwohl, daß sie zusammen mit der westlichen Welt zugesehen hätten, „als sowjetische Panzer den Prager Frühling 1968 niederschlugen.“ Der tschechoslowakische Präsident Havel hielt sich zu Gesprächen über die weitere Entwicklung in Osteuropa in London auf.

Medikamente gegen Knochenbrüche

Bethesda - Wassertreibende Medikamente können das Knochenbruch-Risiko senken, bewiesen US-Forscher durch eine Untersuchung an 9815 Frauen und Männern über 65 Jahren. Die Arzneimittel beugen der Knochen-Entkalkung vor.

UND FÜR KONTAKT...

Dresdner Bank auch in Prag

Die Dresdner Bank will auch in Prag eine Repräsentanz eröffnen. Das Büro soll vornehmlich bundesdeutsche Kunden bei Geschäften in der CSR beraten.

...A TO DO...?

Polen fühlen sich bedroht

WARSCHAU, 21. März (AFP). Die Mehrheit der Polen sieht ein vereinigtes Deutschland als Bedrohung für ihr Land an. Dies ergab eine Umfrage, die am Mittwoch in der Regierungs-Zeitung „Rzeczpospolita“ veröffentlicht wurde. 69 Prozent der Befragten gaben an, ein einziges Deutschland stelle eine „Gefahr“ für Polen dar, 17 Prozent vertraten die gegenteilige Meinung. Die Frage, ob die Vereinigung der beiden deutschen Staaten für Polen „gewinnbringend“ sei, beantworteten 67 Prozent mit Nein, nur 13 Prozent mit Ja. Trotzdem sind 48 Prozent der Polen für eine Vereinigung, 39 Prozent dagegen.

Kocian bleibt bei St. Pauli

Der tschechoslowakische Nationalspieler Jan Kocian hat seinen Vertrag beim Fußball-Bundesligisten FC St. Pauli um zwei Jahre bis zum 30. Juni 1992 verlängert. Der 32 Jahre alte Libero, der 1988 von Dukla Banska Bystrica nach Hamburg kam, ist der sechste Profi, mit dem FC St. Pauli den zum Saisonende auslaufenden Vertrag verlängerte.

Erstmals Dokumente zu Katyn

MOSKAU, 22. März (AFP). Die reformorientierte sowjetische Zeitschrift „Moscow News“ hat erstmals Dokumente aus sowjetischen Archiven veröffentlicht, aus denen eine Beteiligung des Stalinschen Geheimdienstes NKWD an dem Anfang der 40er Jahre an mindestens 4500 polnischen Offizieren verübten Massaker in Katyn im heutigen Weißrußland hervorgeht. Daneben druckte die Zeitung zwei Listen, eine polnische und eine sowjetische, mit Namen von Personen und Offizieren des NKWD ab, die an dem Massaker beteiligt gewesen sein sollen. Auf beiden Listen taucht der Name von Josef Stalin und der des berüchtigten NKWD-Chefs Lawrenti Beria auf. Bisher hatte Moskau das Massaker stets den Nationalsozialisten angelastet.

Die Dokumente belegen, daß im April 1940 genau 15 131 polnische Offiziere und Polizisten nach ihrer Gefangennahme durch die sowjetische Armee Ende 1939 an den NKWD übergeben worden sind. Seitdem fehlte von ihnen in den Archiven jede Spur.

Big Ben nach 131 Jahren müde

LONDON, 22. März (AP). Seit 1859 schlägt er zuverlässig jede Stunde, ließ sich selbst von deutschen Fliegerbomben im Zweiten Weltkrieg nicht aus seinem Rhythmus bringen, doch nach 131 Jahren wird auch ein Big Ben einmal müde. Kabinettsminister Christopher Chope teilte jetzt im Unterhaus mit, daß die Uhr im Glockenturm des Parlamentsgebäudes in London ab Montag für zwölf Wochen verstummen muß. In dem Mechanismus für den Stundenschlag muß ein Hammerarm wegen Materialermüdung ersetzt werden.

Toilettenstrafe erhöht
Singapore - Vor 20 Monaten erließ Umweltminister Ahmad Matar ein Gesetz: Wer eine öffentliche Toilette benutzt, ohne zu spülen, zahlt 900 Mark Geldstrafe. Jetzt ließ er in jedes Stadt-Klo ein Überwachungsgerät einbauen, erhöhte die Geldstrafe auf 1600 Mark.

Alteste Bordellmutter (87) vor Gericht
La Paz - Die älteste Bordellmutter der Welt, Maria Cobia (87) und ihr Freund Enrique Schmidt (93) stehen wegen Kuppelei vor Gericht. In einem 250-Betten-Altersheim verdrängen sie durch Prostitution und Kartenspieler bis zu 10 000 Mark pro Nacht. Einige Kunden kamen sogar im Rollstuhl.

Elektronik-Heber für den Busen
New York - In den USA gibt es Brust-Implantate, die sich selbsttätig nachregulieren. Sockel der Busen nach dem Eingriff ab, befehlt ein elektronischer Sensor einer winzigen Gaspatrone im Silikonkapsel: „Aufblasen.“

Elektronik-Heber für den Busen
New York - In den USA gibt es Brust-Implantate, die sich selbsttätig nachregulieren.

Hudba und Historie

Eine Begegnung mit Dvoraks Oper „Dimitrij“

LUDWIGSHAFEN. Es ist nicht nur eine etymologische Absonderlichkeit, daß das Tschechische (anders als fast alle europäischen Sprachen) sich zur Bezeichnung aller Arten von Klangkunst keiner der gebräuchlichen Abwandlungen aus dem Griechisch-Römischen bediente, sondern dem folkloristisch-einheimischen Wort „Hudba“ den Vorzug gab. „Hudba“ ist nichts Abgehobenes, vom täglichen Leben Getrenntes, Geistig-Überbauliches; vielmehr gehört sie zur dörflichen Tradition, geht aus der „Gebrauchskultur“ der Tänze und Lieder böhmischer Bauern und Handwerker hervor. Überaus lebendig erscheint „Hudba“ als Emanation des tschechischen musikalischen Volksgeistes denn auch noch in den tanz- und liederartigen Partituren der nationalen „Klassiker“ Smetana und Dvorak. „Hudba“ scheint ein besonders im Regionalen verwurzeltes Medium, das nicht ohne weiteres im allgemeinen Kontext der mitteleuropäischen Musiktradition aufgeht. Mit ihrem dörflich und sinnlich geprägten, von außen und „unten“ in die Städte und in die Hochkultur gewachsenen „Hudba“-Charakter ist die tschechische Musik (bis ins 20. Jahrhundert hinein) ein Unikum unter den nationalen Schulen.

Mit „Hudba“ womöglich hat es auch zu tun, daß eines der interessantesten und bedeutendsten tschechischen Opernwerke, Antonin Dvoraks „Dimitrij“, in seiner gut hundertjährigen Rezeptionsgeschichte auf Verständnisschwierigkeiten traf. Befremdlich mochte anmuten, daß mit dem Fluidum der tschechisch getönten Musik ein russischer Historienstoff beschworen wurde. Insofern Dvoraks Idiom unverkennbar „Hudba“-Geist atmete, schien sie sich für nichttschechische Sujets weniger zu eignen. Mit ähnlichen Argumenten hätte man Verdi bei seiner „Aida“ vorwerfen können, daß er sich nicht in altägyptische Originalintonationen hineinverwandelt habe. Dabei wäre leicht zu erkennen, daß Dvoraks vergeistigter Hudba-Begriff gerade aufs Über-

nationale, humanistisch Menschenverbindende zielt – Dvorak ist darin ein Vorläufer des seinerseits ähnlich tief in regionaler „Hudba“ verwurzelten Janacek.

„Dimitrij“ erzählt die Fortsetzung des Mussorgskijschen „Boris-Godunow“-Dramas. Der Usurpator wird von Dvorak nicht als Betrüger, sondern als subjektiv ehrlicher „Held“ imaginiert. Indem sich seine Neigung von der kalten polnischen Adligen Marina ab- und der engelhaften Boris-Tochter Xenia zuwendet, vertieft sich auch – nach der im Libretto angelegten Motivanalogie die „russische“ Komponente seines Sendungsbewußtseins. Erfolg ist ihm dennoch nicht beschieden; Xenia wird ermordet, Dimitrij von seinem Bojaren-Gegenspieler Schuisikij entlarvt und liquidiert. Das differenzierte Handlungsgefüge entbehrt der hellsichtigen Realistik des Mussorgskijschen Dramas. Gleichwohl werden nicht bloß individuelle Konflikte verhandelt, Adel und Volk bilden nicht bloß Staffage. Polnische und russische Lebenskultur, römischer Katholizismus und Orthodoxie sind als echte musikdramatische Spannungselemente eingesetzt.

Dvoraks Grand-Opera wurde mehrfach umgearbeitet (auch auf den abstrusen dramaturgischen Rat des sich wichtigmacherisch einmischenden Kritikers Eduard Hanslick hin). Auch das Gastspiel der Staatsoper Brunn im Pfalzbad Ludwigshafen präsentierte eine der „Mischfassungen“, die bestrebt sind, spätere musikalische Schönheiten in die mehr oder weniger restituierte Originalversion zu implantieren.

Die Aufführung wurde durch drei Umbaupausen auf eine fast dreieinhalbstündige Länge gestreckt, was angesichts der minimalen Modifikationen des Bühnenbildes unnötig dünkte. Die von Ladislav Vychodil gebauten Treppenpodeste und Stege samt den herabhängenden Kuppel- und Fassadenattrappen zeigten, daß sich die Brüner Operntruppe in den letzten dreißig Jahren keine „Modernisierung“ gönnte. Altväterlich, wenn auch nicht

übertrieben pathetisch, die Personenregie (Vaclav Veznik). Prachtkostüme unterstrichen den Habitus eines bunten Historienbilderbogens.

Musikalisch wurde die Wiedergabe von dem Dirigenten Jiri Pinkas routiniert betreut. Die gewichtigen Choranteile kamen gut zum Zuge. Ein insgesamt packender dramatischer Elan wäre wünschenswert gewesen. Die lyrische Intensität der Dvorak-Musik setzte sich gleichwohl immer wieder durch. Das Duett Xenia-Dimitrij im Schlußakt, die traumhafte Verhaltenseinheit des letzten Finales – große, unvergeßliche Opernmomente. Das Werk als Ganzes verdiente eine wirklich beflügelte Interpretation.

Die Sänger konnten sich durchaus hören lassen. Leo Marian Vodicka führte den Dimitrij zu gediegenen tenoralen Höhepunkten. Hana Malkova war eine majestätische Marina mit „gefährlich“ glitzerndem, freilich nicht genügend atmungskontrolliertem Timbre. Verhalten und dennoch nicht farblos die Gegenspielerin Xenia: Natalia Romanová.

zu halten. Kinder, Schwangere und Stillende sollten die persönliche Grenze bei 10 Bq ziehen. Für Einfuhr und Handel liegen die Grenzwerte bei 600 und 370 Bq (Milch und Milchprodukte).

Haselnuß-Eier leicht belastet

Neue Strahlen-Meßwerte

Haselnuß-Ostereier (von Vitana) mit 15 Bq Cäsium auf ein Kilo sind die Spitzenreiter der Meßliste der Elterninitiative „Restrisiko“ von dieser Woche. Weitere Proben von Schokoladenostereiern ergaben Ergebnisse von 2 Bq (Trumpf, Krokant), 1 Bq („Vitana“, Mandel und Birne Helene) und unter der Nachweisgrenze (Schokolade-Ostereier von Zentis). In ähnlicher Größenordnung lagen die Ergebnisse bei Pralinen und Schokolade: 2 Bq hatten Ritter-Sport-Schokolade („Olympia“) und Nuß-Pralinen von Trumpf, 1 Bq Rapunzel Naturkost-Schokolade und „Milka“ Alpenmilch.

Weitere Werte: Ahornsirup aus Kanada ist zweimal mit 4 Bq Cäsium aufgefallen. Haselnüsse von Neuforn hatten 3 Bq, Wild-Reis (aus Kanada, beziehungsweise von GEPA, Aktion Dritte-Welt-Handel) zweimal 3 Bq, in einer weiteren Probe keine nachweisbaren Cäsiumspuren.

Sämtliche Nudel- und Spaghettiprüfungen erwiesen sich in den letzten bei-

Die Unabhängige zur Bewertung: Die Strahlenkommission des BUND rät Erwachsenen dazu, sich bei der Ernährung an 35 Bq Cäsium/Kilo Naher von „Naturkind“.

Zur Bewertung: Die Strahlenkommission des BUND rät Erwachsenen dazu, sich bei der Ernährung an 35 Bq Cäsium/Kilo Naher von „Naturkind“.

Altersstruktur hilft Rentenversicherung / Neue Statistiken

FRANKFURT A. M. Ausländische Bundesbürger sind im Schnitt jünger, haben mehr Kinder und verdienen weniger als Deutsche. Sie sind überdurchschnittlich als Produktionsarbeiter tätig und leben daher auch vorwiegend in industriellen Ballungsgebieten. Was so allgemein formuliert eher als Binsenweisheit gelten mag, hat das Statistische Bundesamt jetzt einmal hinsichtlich nationaler Unterschiede und zeitlicher Entwicklungen näher durchleuchtet.

Zur finanziellen Lage stellt das Bundesamt in seiner Zeitschrift „Wirtschaft und Statistik“ fest, daß 45 Prozent der insgesamt 800 000 ausländischen Ehepaare mit Kindern über ein Haushaltseinkommen (Nettolöhne plus Sozialleistungen) von weniger als 2500 Mark monatlich verfügen, von den deutschen Familien liegen dagegen nur 24 Prozent unter dieser Marke. Während bei ihnen immerhin ein Drittel auf über 4000 Mark kommt, sind es bei den Ausländern nur 15 Prozent. Am schwierigsten ist die finanzielle Situation für die 90 000 ausländischen Alleinerziehenden, von denen 59

(Deutsche: 40) Prozent weniger als 1800 Mark monatlich in der Kasse haben.

Der Rentenversicherung kommt zugute, daß von den insgesamt 4,4 Millionen Ausländern in der Bundesrepublik nur 2,4 Prozent 65 Jahre und älter, dagegen 24 Prozent jünger als 15 sind. Von den Deutschen sind immerhin 17 Prozent im Rentenalter und nur 14 Prozent unter 15 Jahren. Da auf 100 ausländische Elternpaare derzeit im Schnitt 208 Kinder kommen, während es bei Deutschen 167 sind, dürfte dieser Trend vorerst bestehen bleiben. Unterschiede gibt es aber nach den Nationalitäten: Bei türkischen Familien sind es 245 Kinder, bei griechischen dagegen nur 177 je 100 Eltern.

Von den knapp zwei Millionen ausländischen Erwerbstätigen sind 124 000 oder gut sechs Prozent als Selbständige, 21 Prozent als Angestellte und 72 Prozent als Arbeiter tätig. So ist inzwischen mehr als jeder dritte Bergmann in der Bundesrepublik ein Ausländer, bei den Fertigungsberufen haben sie einen Anteil von 13 Prozent und bei den Dienstleistungen von vier Prozent.

O P I S

Praha 6.1.1990 - Informační a propagační oddělení pro ÚV KSČ

O b ě ž n í k č. 2

Soudružky a soudruzí, dělníci, pracující stranické inteligence, pracující rolníci. Dostávají se vám do rukou závazné zprávy, jež možno shrnout jako dokument doby. Nedávejte se odradit současnou situací v našem socialistickém státě. Nedávejte se zviklat a buďte právě dnes věrnými členy, zoceleni bolševickými zkušenostmi.

Naše strana vás právě dnes potřebuje. Máme pro vás pádné argumenty, kterým musíte věřit, že tato doba je jen přechodnou a že jednou budeme u moci zase my a pak už se nikdy nebude opakovat ta trapná situace, do jaké nás někteří naši vedoucí soudruzí dostali. Proto:

1. V OF máme své lidi, kteří tam působí pro tzv. demokraty jako horliví členové, ale ve skutečnosti narušují činnost a získávají tak občany na svou stranickou linii. Vstupujte do OF a budete dostávat od KSČ pokyny. Zanášejte do OF sváry a diskreditujte jejich členy za každou cenu. Z OF musí odejít tak ti, kteří jsou našimi skutečnými nepříteli a vy všichni ostatní snažte se o to, aby se veřejnost od nich odvrátila.
2. Komunisté, snažte se za každou cenu udržet na svých místech alespoň do voleb, protože budete mít dost vlivu na voliče jedině tehdy, když budete na vedoucích místech a počítejte stále se strachem, který nevymizel.
3. Jakékoliv kritické připomínky soudruhům ve funkci kvalifikujte jako trestný čin pro napadání osoby a veřejného činitele, trvejte na prokurátorovi a civilním soudu. Tím členy OF nejlépe diskreditujete, soudci a prokurátoři jsou na naší straně a zákony také.
4. Projevujte solidaritu s odvolanými funkcionáři. Propagaci zaměřte tak, aby se z vás stali mučedníci národa.
5. Napadejte tzv. demokratické řešení situací jako zvlé násilí. Jedno zlo, které na vás naprávem svalovali nahrazují druhým, horším a nečestným zlem "lidské tvářu."
6. Prezident Havel - jeho výroky o násilí a vzájemném dorozumění vysvětlete tak, že se nemá používat jakéhokoliv nátlaku, jinak že se porušuje základní článek "demokracie". Obhajujte se jeho slovy. Tím nám děl do ruky obrovskou vítězbu.
7. Nastává boj o získání závodů, družstev, obcí a malých měst. Zde se hrajte roli vy, drobní sevření pracující a operujte: Nastoluje se kapitalismus, bude nezaměstnanost. Zdůvodňování odborníků na jakýchkoliv stupních bagatelizujte jako fráze, jimiž veřejnost ohlupují.
8. Mezi studenty, kteří byli zmanipulováni, dochází již k prvním rozporem. To je náš díl soudruzí, ne jejich. A tak by to mělo jít všude.
9. Při ponížujících odvolávacích procesech se bráňte: Musel jsem, to byla taková doba. Každý z OF také pomáhal straně, aby se udržel v práci - využijte toho.
10. Zveličujte jakékoliv chyby, jichž se "demokraté" dopustí, rozšiřujte je a vyhledávejte argumenty. Pochvilní členové KSČ vám v tom pomohou.

Pokládejte tento oběžník za přísně důvěrný!

Čest naší záslužné práci.

Prop. středisko ÚV KSČ

Je to dost primitivní, zároveň jakési - ale je to podvrh...

Drazí přátelé,

pokládám tento doklad za velmi důležitý. Myslím, že by se mělo toto vše dovést široká veřejnost, Proto prosím přečtete, rozmnožte a pošlete na své přátele a známé do ČSR, kdo by měl možnost, bylo by dobré, aby to v ČSR vysílal rozhlas a televise.

Komunistům zřejmě nestačí, že do r. 1979 ve 30 zemích jimi ovládaných přišlo o život 142 milionů lidí mimo Aúfganisten / Magacin-č.3 1979/, ti by vraždili dále, hlavně, když ONI žijí jako baroni.

Václav Jiří Vostřez, předseda Čs. sdružení Čechů, Slováků a Podkarpatských Rusínů v Kanadě,
Canada.

Hamilton, 23. února 1990.

Pan Václav H A V E L,
president Republiky Československé,
PRAHA - HRAD, Czechoslovakia.

Vážený pane presidento!

Píši Vám po ukončení Vaší úřední návštěvy Severní Ameriky, abych Vám vyjádřil vděčnost a gratulaci k pronikavému úspěchu, kterého jste dosáhl. U nás v Kanadě budou krajané dlouho vzpomínat na srdečné setkání v Toronto, 19. února 1990. Tak jako vlaštovka bývá poslem jara, tak jste byl i Vy pro nás znamením počátku svobody, pokoje a míru ve Vlasti. Vaše triumfální cesta a Vaše důstojné, ale pokorné vystupování byly však povzbuzením též pro všechny obyvatele Kanady a U.S.A. V naději byly utvrzeny zejména početné národní skupiny zde, pocházející ze Střední a Východní Evropy. Mohu to potvrdit. Do minulého roku jsem byl předsedou Společnosti národů Střední a Východní Evropy (Society of East - Central European Nations) a tak nyní stále odpovídám na tyto příznivé projevy.

Ve Vašem projevu v Toronto jste také uvedl, že se ve Vlasti připravují předlohy zákonů, které by umožnily exulantům, nyní krajanům, držet dvojí občanství. Má to pro nás velký význam a se strany Kanady to je dovolené. Zajisté někteří z nás rádi přijmou i pozvání k dožití stáří ve Vlasti. Je však nutno předem učinit úřední dohodu mezi Č.S.R. a Kanadou o převodu majetku a nepřetržitém proplácení požitků pensijních a z pojištění.

Přednesl jste také úmysl jmenovat poradní sbor odborníků z krajanů v cizině. Zde je ovšem žádoucí, aby to byly osobnosti ze všech demokratických složek krajské veřejnosti. Tedy ne jen, či převážně levicoví socialisté, ale též příslušníci občanských směrů. Upozorňuji též na nebezpečí infiltrace od agentů různých mezinárodních obchodních společností, jejichž zájmy nemusí vždy být ve shodě s prospěchem Vlasti.

Při budování zdravých základů demokracie a prosperity ve Vlasti je žádoucí spolupráce všech demokratických složek i jednotlivců dobré vůle. Nikdo z nich by se neměl vylučovat. Pokud jde o krajské poměry zde, měly by platit stejné zásady. Při krajském setkání s Vámi v Toronto, 19.II.90, tyto zásady nebyly respektovány. Nutno předeslat, že Československé sdružení v Kanadě není vrcholnou organizací krajanů v zemi, ale sdružuje jen nepatrnou část krajanů. Bylo to v roce 1956, kdy se tehdejší Čs. národní sdružení rozdělilo na dvě části: Naše Čs. sdružení Čechů, Slováků a Podkarpatských Rusínů a na Čs. sdružení Čechů a Slováků (později se přejmenovali na Československé sdružení). V prvním zůstali krajané křesťanského a politicky občanského směru a v druhém převážně jen socialisté a zastánci politiky Národní fronty v ČSR po r. 1945, čili tak zvaní Benešovci. Vy, pane presidente, nebo alespoň Vaši poradci, jste museli znát, že setkání v Toronto tento týden, bylo svoláno a organizováno od těchto "Benešovců". Nebyly pozvány organizace občanských politických stran v exilu, Stálá konference křesťanských veřejných pracovníků čs. exilu, Čs. Orel v zahraničí, Cyrilometodějská liga a další katolické organizace, české katolické farnosti a misie v okolí. Nebyly pozvány jiné nesocialistické krajské organizace. Také já jsem nebyl pozván a dostavil jsem se mezi předsedy organizací k Vašemu přivítání jen ze své vůle. Tehdy, abyste poznal rozdíl, jsem se Vám

představil jako předseda Oblastní org. Čs. Republikánské strany v exilu pro Kanadu, jako vedoucí Kanadské skupiny Křesťanské akademie v Římě a předseda Cyrílo-metodějské ligy v Kanadě.

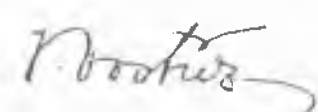
Program torontského setkání byl sestaven stranicky. Z české strany byly opomenuty duchovní hodnoty a tradice. Do omrzení bylo vzpomínáno jen humanity, ale ne, že se náš národ hlásí k základům západní křesťanské civilizace. Prvním na programu byl dlouhý projev pana M. Šuchmy, předsedy Čs. sdružení. Vzpoměl jen těch organizací, které jsou pod vlivem "Benešovců". Seděl jsem v první řadě, hned vedle Vašeho pana osobního tajemníka. Po projevu p. Šuchmy jsem učinil poznámku, že to bylo krajně stranické. Pan tajemník odpověděl: "My nejsme straníctví." Na to jsem mu bližší vysvětlil: "Nemyslím, že vy, ale právě přednesený pozdrav byl stranický. Hlavní krajanské složky byly vynechány. Tak například i já sám nejsem socialistou, ale politický pracovník občanského směru, nejsem Sokol, ale jednatel ústředí Čs. Orla v zahraničí. To vše Vám říkám pro lepší informaci a abyste si to nenechal jen sám pro sebe." Když došlo na pozdrav od krajanů Slováků, poznal jsem hned uplatňování známé taktiky, jak vyvolat nepřízeň k Slovákům. Předsedající setkání se choval šaškovsky a situaci zhoršil poznámkami ve směru: "Víte já za to nemohu, pozdravy mají být krátké, ale Slováci si délku času dojednali předem, přímo s panem presidentem." Tak tedy došlo k trapnému přerušování od publika. Tehdy jsem znovu oznámil Vašemu panu tajemníku: "Opět považuji řízení pořadu za stranické a krajně škodlivé. Je to z české strany a za to se stydím. Znovu Vás prosím, nenechte si ani tento můj posudek jen sám pro sebe."

Je to nesmírná škoda, že ani v tak vážné době nedokáží "Benešovci" svorně spolupracovat a staví své stranické zájmy sobecky před zájmy společné. Asi usuzují, že mezi Slováků dostanou jen málo hlasů a tak se nezastavují ani před rozvratem Vlasti. Ještě většího přestupku se dopouští, když zaujatě mluví jen o Čechách a Slovácích a opomíjejí Podkarpatské Rusíny. A přece do svobodného Československa patří nutně i svobodná Podkarpatská Rus. Dnes si sami nemohou pomoci. Zradíme je opět?! - Zde ovšem "Benešovci" zachovávají hrobové ticho pro vinu, která začala podepsáním smlouvy se Stalinem už v roce 1943. Jenom Vy, pane presidente, jste v pozdějším projevu nejmenoval jen Čechy a Slováky, ale i jiné národnostní skupiny Republiky Československé. Srdečné díky Vám za tu spravedlnost a Bůh Vám žehnej!

Na konec oznamuji, že tento můj list nemohu ponechat jen jako soukromé sdělení, ale mám povinnost jeho znění oznámit též krajanské veřejnosti.

S krajanským pozdravem

Vám oddaný

Václav J. Vostřez, předseda
Čs. sdružení Čechů, Slováků a
Podkarpatských Rusínů v Kanadě.

Vostřez je vostrej chuznik...

Oprátka pro Masaryka

PŘEDEHRA

V průběhu května 1953 se mezi lidmi šířily zpravy o chystané ménové reformě. Přišli o peníze už v roce 1945, ale tehdy byli ochotni nepopulární opatření pochopit. Po domech chodili agitátoři přesvědčovat lidi, že mána je pevná. Komunističtí funkcionáři však chodili po jiných domech – obchodních. Skupovali cokoli, co mělo větší hodnotu, pokud možno po dvou, třech kusech najednou. Podezření narůstalo.

Jarmila Šašková pracovala ve Škodovce jako úřednice v účtárně. Koncem května měli dělníci dostat plat o týden dřív než obvykle. Nechápala, co to má znamenat, divil se i její vedoucí Šipek. Zatelefonovala tedy „na Hrad“, čili na ředitelství, jen aby se dozvěděla, že „je to nařizováno“. Starostů měl i Miloš Trázník, dílovedoucí u kuplovacích pecí ve Škodovce. Vzal si půjčku 36 000 a když k němu dolehly poplašené zvěsti, chtěl jednorázově 20 000 vrátit. Ve spořitelně se dozvěděl, že musí splácet postupně, že velké sumy neberou. Pan Jiří Mašek se pokusil zaplatit náhrubní kámen. Ani jemu nechtěli velkou sumu vzít, musel počkat až na reformu, a to už mu z peněz zbyla jen bezcenná hromádka papírového lupení.

Poslední květnovou sobotu se vše vyjasnilo. Vedení státu vyhlásilo ménovou reformu. Její princip byl jednoduchý: úspory budou znehodnoceny v poměru 1:50, z ušetřené padesátky zbyde jedna koruna. Do vyhlášky bylo zapracováno několik drobných opatření, jež měly působit jako náplasti.

PRVNÍ JEDNÁNÍ

Všechna pracoviště v celé Plzni byla od rána 1. června plná rozlícených lidí. Vedoucí dostali příkaz nepustit je na ulici. Teprve teď dělníci ve Škodovce pochopili, proč dostali plat o týden dříve: kdyby ho měli dostat ve správném termínu, dostali by ho už v nové měně! Ten, kdo o tomto „opatření“ rozhodl, záměrně dělníky okradl! V továrních provozech se tvořily skupinky, nejdřív malé, pak se rozrostly. Průvody procházely jednotlivými provozy továrny, pak se lidé rozhodli vyjít do města. Narazili na zavřená vrata. U brány číslo 4 došlo k hádce, později i k potyčce. „Měla tam prý padnout i nějaká facka.“ charakterizuje příhodu někdejší dílovedoucí Trázník. V půl deváté ráno se první škodováci dostali na ulici. K nim se připojovali další. Anna Hoškova utekla z budovy oděvního velkoobchodu oknem, Jiří Šašek chodil za střední školy, i on našel „únikovou cestu“.

Průvody směřovaly na náměstí Republiky, k radnici, snad v naději, že na demonstranty bude čekat někdo kompetentní a řekne jim něco smysluplného. Kdo

to ale měl být, když sám prezident Antonín Zápotocký těsně před reformou ujistil obyvatelstvo, že „měna je pevná“? Budova vypadała nevládně. Demonstrantům se podařilo vniknout dovnitř. Nebylo však s kým jednat, úředníci chvatně budovu opustili zadním vchodem do Velešlaviny ulice. Budova však záhy ožila – protestující dělníci zde objevili ústřednu pouličního rozhlasu, v padesátých letech významného nástroje pronávaný. Ze všech tlamačů, rozmístěných v centru města, se ozvalo cost neslýchaného:

„Chceme říci celému světu, že chceme být zase svobodní!“

Na tom se svědkové shodují. Hlášení pouličního rozhlasu mělo ráz politický. Nemluvílo se v něm tolik o ménové reformě a o masové krádeži, již se režim dopustil na pracujících lidech, zatímco jeho funkcionáři neletěli se včas proti důsledkům reformy zabezpečit. Mluvílo se zde o politických požadavcích. Chceme být zase svobodní! Anna Hoškova si vzpomíná, že z pouličního rozhlasu slyšela i sociálské písně. Události tak dostaly novou dimenzi, stala se z nich politická demonstrace.

Psal se ale rok 1953... Anonymní „někdo“ přerušil proud a pouliční rozhlas umlkl. Ti, kdo byli uvnitř radnice, hledali jiné prostředky k protestu.

A našli je.

Okna se otevřela dokořán a dolů létaly gypsové bysty Gottwalda, Stalina, dav se vrhal na vyhozené symboly moci, na střepy, na fotografické portréty, na rudé prapory. Paní Ludmila Kroupová, tehdy osmnáctiletá, s úcásem poznává dívku ve svazkové košili, která stojí v okně a metá bysty dolů – je to její kamarádka. „Pojd' dolů, uteč!“ snaží se jí varovat.

Když ji uvidí po dlouhé době podruhé, sotva jí pozná. Kriminál jí zlomí zdraví, tělo má pokryté boláky, údajně vyvolané chemickými preparáty, jež mají způsobit, aby uvězněné ženy neměly periody.

Lidé se zmocňovali stále větší zuřivost. Došlo k prvním aktům fyzického napadení. Běda tomu, kdo se pokusil „agitovat“. Ne snad, že by došlo k nějakému lynčování, dopadalo to asi tak, jako u 4. brány ve Škodovce: sem tam padla nějaká ta facka... Dav obsadil i nedalekou budovu soudu. Není divu, právě zde se „lidová moc“ konkrétně prezentovala ve své podstatě. Z otevřených oken vylétal bílý snih vyházených spisů a úředníci, kterým se nepodařilo utéct, vyběhali na ulici, doprovázeni křikem, ale i údery. Paní Kroupová viděla, jak lidé ženou jednoho ze soudců ranami pažbou. Když se ale objevila krev, ustali a u pumpy ho omývali. Někdo ho snad politoval, ale hned se jiný ozval: „Ten chlap sudil mého bratra!“ Těžko posuzovat tehdejší atmosféru z hlediska dnešní „smírné“ revoluce... Rovy na hřbitově v Praze-Dáblicích nebyly tehdy ještě stěhlé.

Nálada před budovou radnice se změnila v okamžiku, kdy jedno mladé děvče (kdo to asi byl – a jaký byl divčín další osud?) ukázalo lidem obraz Edvarda Be-

neše. Dav začal provolávat posledního demokratického prezidentovi slávu a zazpíval hymnu. Před budovu radnice přijel džíp. Dívka vyšla i s obrazem ven, lidé připraveni obraz na předek vozu, ozdobeného československou a americkou vlajkou, a džíp, který tu zanechal Američané, se pomalu rozjel. Zpívající průvod kráčel za ním. Lidé vyhlíželi z oken a dav na ně volal, aby sešli dolů a přidali se k průvodu.

„Nemůžeme, jsme tu zamčeny!“ zněla odpověď.

Kam jítam se měl dav vydat než k pomníku Tomáše Garrigue Masaryka!

DRUHÉ JEDNÁNÍ

Pomník, mohutné sousolí na někdejší Petákově, pak Dukelském a nyní Masarykově náměstí, byl městské správě dlouho trnem v oku. Na likvidaci si netroufla, proto našla kompromisní řešení: pomník byl obestaven jakousi barikádou, dřevěnou propagandistickou skulpturou toho druhu, jaké leckde hyzdí naši krajinu dodnes. Až sem tedy dorazil průvod, znovu zazpíval hymnu a Masarykovu oblíbenou píseň „Teče voda, teče“. Kdoš chtěl scénu vyfotografovat, ale lidé mu přístroj vytrhli z rukou a rozbili.

Džíp ozdobený Benešovým portrétem odvedl část davu z náměstí před radnici, ale další demonstranti sem přicházeli. Bylo patrné, že se schyluje k vážnému střetnutí. Před radnicí se zčista jasně objevilo hasičské auto. S tím si ale lidé brzy porádili: hadice prostě přeřezali. Improvizované vodní dělo však přece jenom nějakou dobu fungovalo a do věznice v Borech se pak dostal nejjeden člověk jen proto, že byl mokřyl Pan Antonín Popoušek viděl, jak jeden z hasičů dostal cihlou a upadl na zem. Velký jásot vyvolaly i ukořistěné zbraně milicianářů a snad i vojáků – lidé prý ohýbali pušky páčením v litinových poklopec kanalizace. Po chodnicích se válely soudní spisy, ale někda bylo jakoby stříbrné díždění – po zemi byly roztroušené teď už zcela bezcenné karunové mince. Tu a tam se ale červenal i stranický odznak. Někteří komunisté jej demonstrativně sami zahodili, jiným ho lidé vytrhli z klopy.

Ve vzduchu ale visela změna atmosféry.

Po prvním úspěšném střetu s milicianáři na náměstí Republiky právě narazil na ozbrojenou jednotku u Jižního předměstí. Tam byla ulice přehrazena kordanem vojáku, kteří se podle svědectví paní Šaškové třásli víc než ti, proti nimž měli zakročiti. Někteří dokonce bez odporu odevzdali pušky (opět vytane na mysli – co se s těmi vojáky asi stalo...?). A zatímco někteří lidé se k demonstraci přidávali, jiní se vraceli do práce. Mrak strachu před represí viditelně houští.

U bran Škodovky stály hlaučky samozvaných kontrolorů. Listina provinilců se utěšeně prodlužovala. A některým z těch, co nebyli demonstrovati, narůstal hřebínek. Paní Šašková vzpomíná na svého vedoucího Šípka („komunista, ale slušnej člověk“, říká o něm), jak se rozhněval na

ty, kdo se okázale ochomotali kolem otevřených dveří jeho kanceláře po celou dobu, kdy se v centru města demonstrovalo.

„Vy chlapi jedny bidný, vy jste se tu spácovali, aby bylo vidět, že tu jste, a jenom ty mladý holky do toho šly!“

Za tato slova a také za to, že se zajímal o machinaci s výplatou, se později zodpovídal StB...

Do centra města se v průběhu odpoledne stahovaly jednotky pohraniční stráže. V jednu chvíli létalo nízko nad městem letadlo. Lidé ze zvědavosti hleděli

vzhůru, a na to čekal fotograf, který seděl v kabině letounu a čile dokumentoval shromáždění. Podle svědectví pana Papouška došlo nedaleko radnice ke střetnutí, které by bylo možno označit za groteskní, kdyby pro jeho účastníky nemělo jistě i vážné následky: nedaleký obchod kuchyňským zboží se stal zbrojnicí, takže lidé házeli na vojáky nejen devalvované koruny, ale i kastroly a hrnce.

Ke konfliktům docházelo i u pomníku T. G. M. Vojáči, kteří dojedne podlehl davu, získali zřejmě posily a podařilo se jim vytlačit dav z prostoru kolem pomníku. Odhodlaná skupina ale kordan prorazila a v jediném náporu rozbila zmíněnou propagandistickou „barikádu“. Rozbila a dokonce zapálila. To bylo ale poslední vítězství demonstrantů toho odpoledne.

Situace se rychle vyhorcovala. Vojáci na náměstí Republiky nestáli nečinně. Podařilo se jim vyklidit prostor před radnicí, u kostela postavili dva kulometry a přistavili tři nákladní automobily kryté plachtou, které se staly dočasnou štátlavou. Represivní mašinérie se mohla rozjet. Vojáci vyrazili proti davu. Pan Trázník viděl u moravého sloupu, jak důstojník mířil na starou postelí. „Těch ran, co lidi dostali,“ vzpomíná ještě po letech. „Muselo to být horší než na Václavku. Po zemi tekla krev, lidé si lehali a kryli si hlavy rukama, jenže vojáci je tahali za nohy k nákladním autům.“ Zacházeli s nimi jako s pytlí ovsa. Mladý, starý, muž či žena, všechno jedno. Popadli je ruce a za nohy, rozhoupali a hodili na vůz.

TŘETÍ JEDNÁNÍ

„Vydríte... Vydríte do večera, přijde americká armáda, zachráni nás!“

Touto iluzí si lidé dodávali odvahy. Vždyť americká armáda tu už jednou byla, není to tak dlouho, pouhých osm let tomu, co město jásalo vstříci generálu Pattonovi a jeho mužům!

Fyzická převaha moci postupem odpoledních hodin zvítězila. Celý věznic v Borech se utěšeně plnily. K pokoření fyzickému ale bylo třeba přidat i pokoření duchovní.

A to bylo s myslím třetího jednání.

Zrod nápadu a organizace dalších dějů zůstává nevyšvětlená. Jisté je, že v průběhu odpoledne komunisté zorganizovali protidemontroci, v jejichž čele kráčeli členové čínahry Tylova divadla. Někteří svědkové uvádějí hodně jmen, jiní méně, ale všichni citují jedno jméno – Josef Větrovec. Tento dodnes po-

pulární herec, podle vzpomínek spoluvězňů z nacistického koncentráku vynikající komedant, který statečností a dobrou náladou dodával ducha ostatním i v těch nejtežších chvílích, se na popud dirigentů ze zákulisí nechal podle svědectví bezpochybně spojovat vmanévrovat do nehorší role svého života. V průvodu nešli jenom herci - připojili se k němu (zřejmě podle pečlivě připraveného klíče) i reprezentanti „všech složek společnosti“. Průvod několika set lidí dorazil až na dnešní Masarykovo náměstí. Kráčel po ulici lemované špalíry zoufalých lidí. Souběžně s ním postupovali fitlové, kteří pohlavky sráželi lidem čepice a klobouky z hlavy - aby vzdali čest vlajce.

„Pro tu holotu - půjdeš teď do šrotu,“ oslovil průvod skandovaně sochu státníka. Pan Otakar Brejcha viděl tři lidi, jak házeli soše provaz kolem krku. „Jedním z těch, kdo házel a přivazoval provaz, byl Josef Větrovec,“ vzpomíná. Pro zvýšení efektu měl při sochu strhnout popelářský vůz, popelář však odmítl učinit to, k čemu se propůjčil herci, a odjel. Za jarého volání „hej... rup!“ se socha sklátila na zem. Lidé zatláčeni za bariéry pušek plakali. Sochu pak podle svědectví pana Papouška naložili na železničský nákladní a odvezli do Škodovky. Tam, před budovou 109, stál velký jeřáb. Místo háku měl elektromagnet. Jeřábník jím vyťahoval těžkou železnou kouli až do dvonáctimetrové výšky a pak stisknutím tlačítka vypnul proud. Uvolněná koule dopadala dolů. Takto se tu rozbijely nepodařené odlitky na malé kusy, aby je bylo možno zpracovat.

A stejnou metodou elektromagnetické gilotiny byla rozbita i Masarykova socha. Rozbité se zúčastnila vybraná skupina lidí, řadová dělníci, kteří nastoupili na odpolední směnu, museli opustit pracoviště a nahradili je lidé „spolehliví“. Symbolická poprava svobody se jim ale nepodařila napoprvé. Uvolněná koule rozbila sochu na příliš velké kusy, které se nevešly do tavicího zařízení stěvárny barevných kovů, která sousedila s budovou 109. Byl proto povolán svářeč, který kusy rozřezal na menší díly autogenem.

Nazítli pak ranní směna našla před budovou 109 na zemi bronzové úlomky. Několik lidí je dodnes opatruje jako vzácnou relikvii.

DOHRA

Miluše Matasová pracovala osudného dne až do 18 hodin a jen z doslechu věděla, co se přihodilo. Byla dva roky vdaná, několik měsíců byla v jiném stavu. Po večeri se šla podívat s manželem na náměstí. Ta už bylo vyklizené, jen tu a tam nějaký zvědavce a samozřejmě vojáci, policisté a milionáři. Manželé potkali spolužačku paní Miluše. Ta poznamenal na adresu jednoho milionáře:

„To vám přijde drahé...“

Draho to přišlo všem třem. Putovali na Bory, paní pustili za dva týdny, ostatní až za půldruhého měsíce. Následoval okamžitý vyhazov (pracovala v závodní jídelně ve Škodovce), brzy

na to urostřed noci přijela „stěhovací komanda“ a bydlištěm manželů Matasových měla být příště vesnice Uteřy. Paní Matasová potratila a už nikdy nemohla mít dítě. Nebyl v neštěstí sám. Aktéři tragického epilogu bylo na dva a půl tisíce. František Holub dostal patnáct měsíců. Někdo ho udal, že po mánové reformě ukazoval spolupracovníkům kus suchého chleba a měl při říci „Takhle se máme za komunistů.“ Rudolf Krieger dostal čtyři roky. V rozsudku je jako důvod uvedeno, že „báhal od jednoho hloučku stotřížích se výlžníků ke druhému a vybízel je k brestné činnosti“. František Moravec dostal deset let Jáchymova za to, že hasičům přežal hadiči. Zmlínka o účasti na „akci jedna - šest“, míněno datum, 1. 6. 1953, působila lidem neštěstí až do roku 1968 a v mnohých případech měla důsledky až do dneš.

Těžko zjišťit, kolik rodin bylo deportováno. Vystěhovat se museli například živnostníci, kteří bydleli na dnešním Masarykově náměstí a viděli střížení pomníku z okna. Jedním z nich byl Jaroslav Pinker, bývalý živnostník. I jeho rodinu vystěhovali uprostřed noci. Přijeli, naložili na nejnutnější a odvezli do vesnice Uteřy. Pinkerovi zde zůstali čtyři roky, než se mohli vrátit do Písně - ne už do svého původního bytu.

Zbytku sousaři Masarykova pomníku byly postupně zlikvidovány. Někteří Plzeňané udržují legendu, podle níž Masaryka odmlátil Škodovác rozstavit, a že socha je dodnes někde ukrytá. Nejčastěji se mluví o tajemném úkrytu pospypové služby v Doudlevcích. Pan Jiří Šašek vzpomíná, jak zahledl sochu Masaryka v jedné kolně, kam za chlapečkových let - ovšem už po událostech z roku 1953 - vlezl. Nejspíš ale šlo o jiný pamník.

Proč připomínat tyto dávné události?

Symbolickou popravou prezidenta Masaryka mělo být postaveno odbojně město, které otevřeně vystoupilo proti zvlášť jako jediné v celém státě k protestu se nepřipojilo ani Kladno, ani Ostrava, tyto dělnické bašty, které se Škodovác pokusil kontaktovat. Plzeňští zůstali sami.

Jedno jim ale nikdo nevezme: byli první. Proti zvlášť moci, která si uzurpovala právo myslet a jednat jménem dělníků, vystoupili jako první nejen u nás, ale v celém bloku komunisty ovládaných států. Specialisté, zabývající se moderní historií, citují jako historická datum 16. června 1953, kdy východoberlíni zedníci protestovali proti desetiprocentnímu utvrzení norem, které se fakticky rovnalo snížení plotů o jednu desetinu. Nemají ani tušení o tom, že o čtrnáct dní dříve procouplí v celé Plzni vystoupili nemělá energicky proti uloupení devadesát procent úspor a že stejně jako Němci kladli i oni politické požadavky. Historické prvenství patří tedy Plzni a je příznačné a proto význačné, že její revoluční vystoupení je spojeno s ideály, symbolizovanými bronzovou figurou T. G. Masaryka.

Ceskoslovenským vojenským odborníkům říká, že stačí jen 53 připravit. S 10. ze sovětské normy se od něj liší. Nakonec se ukázalo, že sovětská strana bude potřebovat pro odsun 31. tankové diviže z posádky Bruntál. Klavné skupě 31. brigády, jen 61 vlaků. Počítáme se čtyřmi vlaky každých 24 hodin. V období, kdy bude vypravěna automobillová kolona po vlastní ose, se tempo snižuje na dva až tři vlaky denně.

- Bude kapacitně stažit naše přemáhající se na os. sovětských hranicích?
- Všechny vojenské přepravy budou směřovat do Černé nad Tisou s tím, že překládání vojenské techniky a materiálů se uskuteční na sovětském území. Ať je to jakékoli sídlování pracovníků od dělení zvláštních přeprav, na Ostředíně ředitelství ČSD v noční i mimopracovní době hlavněna úspešněm.
- Jak bude pokračovat odsun v dalších měsících?
- V současné době skupina čtrnácti ředitelství ČSD zpracovává grafikon pro přeprav dalších vojenských útvarů odsunovaných do 31. května. V této práci bude pokračovat v souladu s požadavky sovětských partnerů. Při této příležitosti bych rad poděkoval na odpovědný a u vědomí přístupu k tomuto úkolu železničářům na všech úrovních. Členové, aby tato akce probíhala v klidě a důvěrně.

Odsun můžeme urychlit

Odpovídá náměstek federálního ministra dopravy br. J. Vácha

Koncem února zabývaly Čes. státní dráhy odsun jednotek sovětské armády z Československa zpět do vlasti. Zeleničtí se k tomu komplikovanému úkolu pustaví velice iniciativně. Jak bude odsun techniky vojsk z našich území pro něm Vácha.

„Sami pracovníci dopravy navrhl, že odsun vojsk ze svých vozůvů československých vojsk. Konečný termín odsunu je 30. června 1991. Československá vláda tak vyšla vstříc požadavkům sovětské strany, protože chápá obtíže, které odsun vojsk - Sovětským svazu vyvolá. Já o to, že nebude snadné vyvíjet do němto vojským útvarům i tak krátce době potřebné sociální zázemí. Uprávně však, že resort dopravy je schopný vřidnout odsun do 31. prosince 1990. Čes. strana dokonale nebála přepravenou podstatně větší počet vlaků, například přes přečhd Matovce, což však sovětská strana pro technické obtíže odmítla.“

- Rozdílne nážry však byly na počet vlaků, který bude potřeba pro jednu divizi...
- Ano, Sovětská strana požadovala 110 přeprav, resp. vlaků, pro jednu divizi.

podnik a instalaci ní totiž zkoušela, jak by vypadla výroba v tzv. speciálním období v mírových podmínkách, které by nastaly, kdyby SSSR omezil, nebo úplně zastavil dodávky pohonných hmot a dalšího servisu. Smyslem akce bylo vytknout možnosti úsporu.

BENZIN Z VODNICH PÁSE?

Američtí vědci jsou přesvědčeni, že určité druhy vodních řas se v budoucnu stanou zdrojem pohonných hmot. Prognóza na rok 2010 říká, že osm procent z celkové spotřeby benzínu ve Spojených státech bude pocházet právě z těchto zdrojů. Vědci z Ústavu pro výzkum sluneční energie v Colorado zjistili, že řasy produkují velké množství lipidů, molekul tvořících uhlovodíkové řetězce. Dalšími chemickými zpracováním hy se z nich získávalo palivo pro benzínové motory. Řasy rostou velmi rychle a mohou existovat i ve vodě dvakrát déleji, než je mrňka. Potřebují však slunečné paprsky po šest měsíců z roce.

Připraveni na vše

HAVANA: V Havaně se ve čtvrtek topla v zbrovních jídelních dřevem, v úterý ráno na ram se láhve balily račnk, do úterního rána bylo zbraní. Odsunové úkoly dělala ve výhradě domácí juka, brambory nebo krtky a v scotelných přebazavali náli i nední. 800 N80 zaměstnané havanských

Z kroniky města pražského

uzrála jablka i brusky. Za teplota potom trvala do poloviny prosince, kdy ještě mnohé kvítí lidí trhal na lukách. Po celý ten rok bylo i sucho. O dva roky později byl opět velice horký a suchý rok. Kolem 25. března byly všude stromy v plném květu, avšak uhadila velká sucha, nepřešlo a byla bída o vodu. Potoky i studny vysychaly a mnohé museli lidé vodu k pití kupovat. Lesy se samy od sebe slunečným zářem zapalovaly. Dne 16. března 1485 bylo pozorováno zatmění slunce. Nastalo na nějakou dobu velká tma, jako by se slunce docela ztratilo. Pražský hvězdářský mistr Vavřinec předpověděl, že teprve po 116 letech "součinkové" tohoto zatmění konec svůj bráti budou. Velmi přestrasení byli i Praze lidé, když bylo dne 26. března roku 1511 počítáno zemětřesení, trvajícím dobe čtvrt hodiny. Nábylek prý při tom postakoval a z litoměřic i ze Slaného přišly zprávy, že se tam při otřesech země i věže kolébaly, avšak nic se nezbořilo. V březnu roku 1512 dne 9. v noci napadlo mnoho sněhu a před půlnocí přišla bouřka, při které v Praze uhořel díl blask do Bílé věže a zapálil ji Hrozná větrná smršť rádlia v Praze v roce 1562. Mnoho stavení bylo pobouřeno a na Vitavě při strašlivém větru se převrhla loď se sedmi muži. Tři z nich utonuli.

Nic nového pod sluncem

nebylo ani na čtyři kroky vidět. Z mízných oparů vanul neobyčejný a nesnesitelný zápach. Událo se to v roce 1077. O patnáct let později napadl o velikonočních,

psal se tenkrát rok 1092, velký přehledem nejstarších záznamů, můžeme se dovědět, že v r. 1068 postavila Čechy velice zlá zima, takže, jak je psáno, mnoho dobytí i lidí v té zimě nepohodě zemřelo. Mrazy tenkrát trvaly až do 20. března. Nevidáně husté mlahy padly na Čechy na jaře kolem sv. Řehoře a trvaly 35 dnů. Člověka v mlze jdoucího

Univerzita TGM

(čtk): U příležitosti oslav 140. výročí narození prvního čs. prezidenta se večer v Brně konalo veřejné zasedání akademické rady Masarykovy univerzity. Masarykovo jméno má brněnská univerzita od 27. února, kdy tento název schválilo FS a vrátil se tak ke svému původnímu jménu, který měla od roku 1919. Účastníci et na zasedání připomněli zejména vztah T. G. Masaryka k univerzitě. Už od roku 1885 usiloval o vznik této druhé čs. univerzity. Byl přítomen i při položení základního kamene budovy právnické fakulty ve Václavě ulici v Brně v roce 1928. Naposledy se setkal s delegací univerzity v roce 1935 v Lánech, kde jí předal insignie.

ni pukliny, z níž vycházely omamné páry, tato slavná žena usedala zprvu jednou za rok v den Apollónových narozenin a později většila denně až do úpiné únavy. Zdrojů, které poskytovaly věštby, existovalo ve starověku velké množství, jako harašení posvátného dubu, zvuk cimbálu; v současnosti jsou to

grafů. V nevelké místnosti byl stůl s tlustou přikrývkou, na níž zpravidla ležely troje vykládací karty. Z okna pokojíku byla čarokrásná vyhlídka přes jelení příkop k Belvederu, jehož jaspisově zelená střešní krytina se podobala přepracované lodi. Ke genui loci této věštinny patřival i legendární čer-

Kšefty s prostoduchostí

desítky jiných pramenů. Na Západě se tato profese tak zdomakovala, že se využívá k věštění i počítačů.

K nejvyhlášenějším pražským věštkyním patřovala Madame de Thèbes občanským jménem Matylda Průšová. Bydlivala ve Zlaté uličce U Daliborky v čísle 4. Bývala prý vdova po lékárníkovi. Její klientela byla velká. Jezdívají za ní lidé chtítví poznání budoucnosti nejen z Prahy a z venkova, ale i z ciziny. K jejím příznivcům patřoval dokonce i Karel Čapek. Domeček věštkyně býval měšťanský spořádaný, bylo zde vždy pečlivě uklizeno. Na stěnách bylo v rámečcích mnoho foto-

ný kocour, pokud si zrovna neliboval v nějakém příjemném kutloušku. Kněžka z hradčanských Delf se zabývala také věštidním z ruky a její proroctví bývala prý fascinující. Po Praze o ní kolovalo mnoho vyprávění. Například, že na počátku druhé světové války se jí ve světě ztratil syn. Byla neuvěřitelně přesvědčena, že se vrátí domů. Denně mu prostrála u stolu a odestýlala postel v hořejším pokojíku, aby měl všechno pohodlí, až se zase k matce vrátí. Konec Madame de Thèbes byl prý tragický. Odvlekl jí gestapáci do tehdejší Pečkárny, kde zemřela následkem dlouhých a bezcítěně surových výsledků. Kdo si jí, prý udal a také u ní hledal velké částky peněz i potraviny.

Kresba věštkyně

Za staro se říkávalo, že panáček láška, keneká chuf a počesí v březnu je nestálé. Obvykle ještě v úvodu zima s mrazem, sněhy i s ledovými víchry. Ovšem nebylo to vždycky pravidlem. Nahlédnutí do letiště kronikářských zpráv přinášívá překvapivé skutečnosti o tom, jaké vrtochy i svratky lze v přírodě pozorovat v březnu.

Výnosnou živností provozovanou v Praze v dobách první republiky byly kartárky, věštkyně a věštkyně. Lidská touha poznat svou budoucnost, nepohoda ani dnes. Kromě nejobvyklejšího vykládání karet věštilo se z křišťálové koule, o níž se tradovalo, že je to způsob předvídání příštích věcí, jaký byl znám již ve středověku.

Jako nejslavnější věštkyně starého Řecka byla uváděna Pýthia z delijské věštinny. Na zlaté třínožce postavené u skal-

Jeder freie Tag kostet 224 Mark

„Wir wollen dem Wunsch nach flexibleren Arbeitszeiten entgegenkommen“, sagt die Geschäftsleitung des Konzerns in Arnhem.

Der Plan: Jeder Mitarbeiter kann für 4,84 Prozent seines Monatsgehalts einen freien Tag kaufen. Das gleiche Geld bekommt er, wenn er auf einen Urlaubstag verzichtet.

Rechenbeispiel: Einen Arbeitnehmer mit 5000 Mark brutto kostet ein freier Tag 224 Mark.

Wenn er zu seinem regulären Urlaub von 35 Tagen noch fünf dazu nehmen möchte, muß er der Firma 1120 Mark zahlen. Verzichtet er auf fünf Tage, bekommt er dieselbe Summe ausbezahlt.

Einzige Einschränkung: Die Arbeitnehmer dürfen den gesetzlichen Mindesturlaub von 20 Tagen nicht antasten. Die Gewerkschaften prüfen den Vorschlag tarifrechtlich.

Und bei uns? Der Sprecher der Bundesverbände der Arbeitgeberverbände, Weitershausen: „Das ist etwas, das jede Firma selbst entscheiden muß. Voraussetzung ist auch bei uns, daß der gesetzliche Mindesturlaub und die jeweiligen Tarifverträge eingehalten werden.“

DGB-Sprecher Dr. Arlt: „Ein klares Nein zu dem Versuch, dem Arbeitnehmer Urlaub abzukaufen. Wenn sich viele Leute den Urlaub abkaufen lassen, dann muß die Firma weniger Personal einstellen.“

Hack-Ordnung

BONN, 20. März (dpa/VWD). Wer Hackfleisch oder Geschnetzelles zubereitet, soll künftig eine Mund- und Nasenmaske tragen. Das sieht der Entwurf für eine Änderung der Fleischhygiene-Verordnung vor, den die Bundesregierung zur Stellungnahme den Verbänden zuleitete. Nach Angaben der Arbeitsgemeinschaft der Verbraucherverbände führt die Neuregelung, mit der EG-Richtlinien in nationales Recht umgesetzt werden, zu deutlichen Verbesserungen für die Verbraucher. So soll in Verarbeitungsbetrieben ein abgetrennter Raum für das Würzen von Hackfleisch und Geschnetzeltem vorhanden sein.

Ocenění zásluh prof. Krajiny

(čtk): Prezident republiky Václav Havel přijal na Pražském hradě významného českého politika a předního představitele protifašistického odboje za druhé světové války prof. Vladimíra Krajiny a za přítomnosti předsedy ČNR Jaroslava Safáříka a místopředsedkyně ČNR Jaroslavy Moserové mu udělil československý Řád bílého lva I. třídy. Tímto symbolickým aktem ocenil zásluhy prof. Krajiny v boji za čs. svobodu a demokracii.

VĚSTIBNÍK ČS. LIDU PŘI KAMENÍ V BRNĚ 1985

Die Party wurde zur Trauerfeier

Die Botschaft der DDR am Moskauer Lenin-Prospekt, gewöhnlich an Feiertagen dunkel, war an diesem Sonntagabend in festliches Licht getaucht: Man erwartete Gäste. Sie kamen vereinzelt, Funktionäre des sowjetischen Außenministeriums, Journalisten, Diplomaten. Doch was als Wahlparty gedacht war, wurde schnell schon zur Trauerfeier.

Die ersten Hochrechnungen von ARD und ZDF, von der DDR-Nachrichtenagentur ADN sofort gemeldet, schlugen ein wie eine Bombe: Überraschung, Enttäuschung, Bestürzung, ja sogar Wut und Trauer — das waren die ersten Reaktionen der Sowjetfunktionäre und DDR-Diplomaten auf den Überraschungssieg der „Allianz“ und die Überraschungsniederlage der SPD. Da half auch nicht, daß die DDR-Studenten in Moskau der PDS über 500, der SPD über 100, den Grünen über 50 und den Restparteien kaum Stimmen gaben, Freude wollte nicht aufkommen, nur etwa trotzige Hoffnung: Wenn alle DDR-Bürger in der UdSSR ähnlich abstimmten, und gewählt wurde in mehreren Städten und an der Erdgas-„Trasse“ in Sibirien, könnte das die Prozente für die PDS anheben, meinte ein Diplomat, fügte dann aber hinzu: „auf Zehntelstellen hinterm Komma“.

Botschafter Gerd König erkundigte sich mit Galgenhumor bei einem bundesdeutschen Korrespondenten, der gerade in Moskau ein neues Büro aufbaut, ob der keine Stelle für ihn habe. Kommentar einer Diplomatin zu den Wahlergebnissen: „Da hätte der Karl Marx sich ja gleich erschießen können.“

Während die Sowjets, gewöhnlich auf diplomatischen Parkett durchaus redigewandt, in Grüppchen sprachlos, mit versteinerten Gesichtern in der Ecke stehen, schweigend ihr Bier trinken und sich recht früh höflich verabschieden, geben sich die DDR-Diplomaten, nachdem der erste Schock vorbei ist, offen und auskunftsfreudig. Mit diesen Wahlen, so der Botschafter, seien die Menschen in der DDR „entmündigt“, der Wahlkampf sei von Bonn aus organisiert und geführt: „Freie Wahlen — das ist eine Farce.“ Ein anderer hochrangiger Diplomat charakterisiert das historische Ereignis kurz mit „DM-Wahlen“; die Konservativen hätten die konkretesten Versprechungen gemacht, die SPD zu lange gezögert, mit wem sie gehen wolle. Ein anderer meint: „Die SPD muß ausbaden, was die SED-PDS eingebrockt hat.“

DDR-Korrespondenten, die noch bis vor kurzem offiziell Kontaktverbot zu ihren bundesdeutschen Kollegen hat-

ten, suchen jetzt deren Freundschaft und Rat. Im ARD-Rundfunkstudio in Moskau, Ort der Wahlparty Nr. 2, versucht ZK-Mitarbeiter Nikolaj Portugalow erst gar nicht, seine Wut über die DDR-Wahlen zu verbergen. Die UdSSR, so der Funktionär, mische sich nicht in die innenpolitischen Angelegenheiten der beiden deutschen Staaten ein, sie sei nur für außenpolitische Belange zuständig. Doch: „Wenn die Vereinigung Deutschlands über Artikel 23 des Grundgesetzes erfolgt, würde das bedeuten, daß dann Deutschland Mitglied der Nato ist, das lehnen wir ab.“ Der Historiker Wjatscheslaw Daschtschew dagegen kann sich ein vereinigt Deutschland in der Nato durchaus vorstellen.

Ein hochrangiger Diplomat wertet den Wahlausgang als Fiasko für den frischgewählten Präsidenten Michail Gorbatschow. Zum zweiten Mal hätten die Sowjets die Lage in der DDR „katastrophal“ falsch eingeschätzt, das erste Mal sei gewesen, als sie auf Egon Krenz als Staats- und Parteichef setzten. Im Kreml hat niemand einen Sieg der PDS erwartet, daß die Partei in die Opposition gehen würde, war Gorbatschow spätestens klar, als kürzlich Hans Modrow dem Kreml eine DDR-Inventur unterbreitete. Doch man hoffte, nicht zuletzt nach ausführlichen Gesprächen mit Egon Bahr und Ibrahim Böhme, auf ein gutes, wenn nicht sehr gutes Abschneiden der SPD in der DDR. „Damit hätte Gorbatschow irgendwie leben können.“

Auch wurden die Wahlen in Bedeutung und Folgen für den Vereinigungsprozeß Deutschlands im Kreml unterschätzt. Erst am Vorabend des 18. März reiste eine Delegation von unbekanntem Volksdeputierten als Beobachter in die DDR. Sowjetische Führungsmitglieder meiden ihren einst wichtigsten Verbündeten, seit der dem realen Sozialismus eine Absage erteilte.

Der Wahlausgang in der DDR ist für Gorbatschow eine schwere Niederlage intern: Sie stärkt seine Gegner, angeführt von Jegor Ligatschow, die ihm erst jetzt auf dem Plenum des KPdSU-Zentralkomitees bescheinigt haben, er lasse einen Ausverkauf der DDR an die Bundesrepublik tatenlos zu. „Solange Gorbatschow in der Deutschlandpolitik auf den Rat von Stagnations-Kadern setzt“, so ein sowjetischer Funktionär unter offener Anspielung auf die Gorbatschow-Berater Valentin Falin und Nikolaj Portugalow, „kann er auf diesem Gebiet nur Fehler machen.“ Ein anderer Sowjet meinte lapidar: „Gorbatschow hat eben die falschen Berater, das könnte für ihn gefährlich werden.“

Obdachlos in osteuropäischen Bahnhöfen

Wenn die Nacht naht, zieht es Dutzende von zertumpleten und hilflosen Obdachlosen in die Wärme und Anonymität des Budapester Bahnhofes. Ähnliche Szenen sind allabendlich auf den Hauptbahnhöfen von Bukarest, Sofia, Prag und Warschau zu sehen, in Busbahnhöfen und U-Bahn-Stationen. In Warschau verbringen Hunderte von Obdachlosen die Nächte in Kanälen des Abwassersystems und in Budapest sind Höhlen in den Hügeln von Buda das Heim zahlreicher Menschen.

Die Demokratisierung in Osteuropa hat die Obdachlosen der Öffentlichkeit sichtbar gemacht. Jahrzehntlang war ihre Existenz von den kommunistischen Regierungen geleugnet worden, weil es solche Erscheinungen nur in kapitalistischen Gesellschaften geben durfte. Heute geben jedoch Soziologen, Zeitungen und Politiker offen zu, daß Obdachlosigkeit in Osteuropa schon seit Jahren Realität ist. Wie im Westen handelt es sich auch hier bei einigen Ob-

wird, könnte es noch dramatischer werden.

Der Bukarester Oberbürgermeister Dan Predescu berichtete kürzlich, seinem Amt lägen 50 000 Wohnungssuche vor, darunter 5000 von „Menschen, die keine Bleibe haben und zeitweilig bei Verwandten leben“. Die Wohnung aber sei nichts anderes als „ein paar schimmelige Wände“ ohne Heizung, Elektrizität oder fließendes Wasser. In anderen rumänischen Städten ist die Lage Predescu zufolge kaum besser.

wurden. Ungarische Beamte schätzen, daß im Rahmen des schmerzlichen Übergangs von der zentral gesteuerten Planwirtschaft zur Marktwirtschaft am Jahresende bis zu 100 000 Menschen arbeitslos sein werden. In Polen, das einen schnelleren und radikaleren Kurs eingeschlagen hat, gehen einige Schätzungen sogar bis zu 400 000 Arbeitslosen.

dachlosen um Alkoholiker, Drogenabhängige, psychisch Kranke oder jugendliche Ausreißer.

Aber Fachleute nennen auch für „das kommunistische System typische“ Gründe: „In Ungarn und wahrscheinlich auch in anderen sozialistischen Ländern Europas fehlt uns das notwendige soziale Netz, um wenigstens einen größeren Teil der Hilfsbedürftigen aufzufangen“, sagt die Sozialarbeiterin Anna Varadi. Weil es in den sozialistischen Gesellschaften offiziell keine Arbeitslosen geben durfte, war nur von „Herumtreibern“ und anderen „gesellschaftsfremden Elementen“ die Rede.

Eine Arbeitslosenversicherung gibt es für die meisten jener Zehntausende nicht, die nach der Schließung ihrer unprofitablen Staatsbetriebe entlassen

Obdachlosigkeit war schon unter dem alten System der offiziellen Vollbeschäftigung in Osteuropa wegen des Fehlens preisgünstiger Wohnungen in den großen Städten ein Problem — Fachleuten zufolge gar ein schlimmeres als in New York, Frankfurt oder Tokio. Weil sich die Kluft zwischen Löhnen und Mieten wegen der Wirtschaftsreformen und des Wegfalls der Subventionen für Wohnungen noch vergrößern

Will Wohnraum so rar ist, müssen junge Ehepaare mit ihren Kindern die Wohnung oft mit Eltern teilen. Eine angemessene Unterbringung für alleinstehende Erwachsene ist praktisch nicht zu finden, besonders, wenn sie nicht viel verdienen und auch von ihrer Familie nicht unterstützt werden. Ständig

Bald visafrei nach Ungarn

BUDAPEST, 20. März (Reuter). Bundesaußenminister Hans-Dietrich Genscher und sein ungarischer Kollege Gyula Horn werden am Samstag in Budapest ein bilaterales Abkommen über den visafreien Reiseverkehr unterzeichnen. Der zuständige Abteilungsleiter im ungarischen Außenministerium, Tade Alföldi, teilte am Dienstag mit, das Abkommen, das die bisherige Visapflicht abschafft, werde am 1. Mai in Kraft treten. Ungarn habe ein solches Abkommen schon lange

gewollt, doch habe die Bundesrepublik andere Verpflichtungen gehabt. Rund 1,6 Millionen Bundesdeutsche besuchten das beliebte Urlaubsland im vergangenen Jahr.

● Rumunții obșană museji od přišitího čivtka předložit při cestě do Rakouska platné vízum. Oznámila to rakouská agentura APA. Od revolučních událostí v Rumunsku a s ními spojeného zjednodušením vycestování pro jeho občany přicházelo do Rakouska denně až 200 rumunských žadatelů o azyl. napsala agentura.

droht ihnen das Leben auf der Straße. „Nach meiner Scheidung vor zwei Jahren wurde ich obdachlos“, sagt der 50-jährige arbeitslose Bauarbeiter Istvan Poztan, der zusammen mit 400 anderen Menschen am Stadtrand von Budapest in einer Notunterkunft haust. „Wir hatten eine schöne Vier-Zimmer-Wohnung. Ich wollte ohne Streit ausziehen, ich wollte niemandem Ärger bereiten“, berichtet er.

In der Tschechoslowakei gab es bisher kaum Obdachlose. Das änderte sich nach Auskauf Prager Bürger im Januar schlagartig, als die Regierung 20 000 Strafgefangene amnestierte. Etwa zehn Prozent von ihnen gelten als obdachlos, und Dutzende werden seit Februar im Prager Hauptbahnhof vermute, „Ihr habt uns die Freiheit gegeben. Jetzt gibt uns auch Arbeit und eine Bleibe“, sagte einer von ihnen zu Innenminister Richard Sacher, als dieser den Bahnhof besuchte.

PORTRÉT POLITIKA I ČLOVĚKA

Neušední události nedávných dnů se stal přímý televizní přenos filmové premiéry stříhového dokumentu Věry Chytilové o Tomáši Garrigueovi Masarykovi. Jeho pohotová včasnost i hodnota jako by doopravdy porovnávali intenzivní sepětí našich diváků s médii televize. Film sám, který bude jistě nasazen do specializovaného kina Praha i replizován na obrazovce, stojí za pozornost.

V souvislosti s významným výročí prvního prezidenta Československa jsme se stali svědky a účastníky přímo manifestacních oslav. Zakladatelské osobnosti naší novodobé státnosti, zaměřované více než čtyřicet let dvěma generacemi, se dočkala ojedinělé rehabilitace ve stovkách článků, akcí a publikací. Zatajovaná, retušovaná, pokřivená pravda o velkém člověku a skutečném původu československé samostatnosti zde konečně zvítězila. Masový charakter má vstřícná reakce veřejnosti, tedy sledovanost Masarykových oslav a takřka hluboký zájem o tyto dlouho odprávné informace. V takové atmosféře došlo i k uvedení dlouhého dokumentárního filmu o TGM ve zmíněném už přenosu z kina Blaník, a ani průtahy s promělovým ceremoniálem, ani nadměrnost jinak plně povolaného a přesvědčivého úvodního slova projevu nemohly oslabit očekávání miliónové obce diváků.

Dílo, jehož vznik zaštiťil Čs. filmový ústav, se zrodilo v rekordně krátkém čase mezi událostmi po 17. listopadu 1989 a 7. březnem 1990. Na co byvají jiný cíle měsíce, zbyly tentokrát jenom týdny a dny. Tvůrčí i výrobní šlábl filmu odvedl příkladný výkon pracovního nasazení, nemáme jich teď nazbyt, tož díky i za tu profesní morálku. Režisérka si nemusela na své dokumentaristické začátky na FAMU vzít dluhého vzpomínat, vždyť ještě nedávno natočila osobitě pojetý krásný filmatský esej o Praze. Masaryk ovšem znamená život a dílo na celé knihy, vyjádřit to

vše v jediném a časově omezeném životopisném náčrtu nebylo možno. Proto se koncepce soustředila — zároveň omezeně zachováním dokumentačním materiálem — na podstatné, a to také bylo působivě vyjádřeno. Prudký spád filmu jako by v sobě obrátil inspiroující impulsy doby, v které vznikal, a ovšem též zmíněný závod s časem. Dynamičnost, která tu na nás působí, spočívá jak v konfrontujícím souhrnu materiálů a v množství poskytnutých údajů i v rapidním střihu, tak také v dynamičnosti zobrazovaných dějů a Masarykových práce na vzniku osvobozené republiky. Emotivně nejtísnější jsou ovšem záběry z prezidentova triumfálního návratu do Prahy, protože zachytily —

kromě dojemné naivity starobylého reportážního záznamu — společnou dějinnou chvíli národa i Masaryka. Syntéza starých dokumentů a nové koncepce, faktografie s ideou, živě portrétovala politika i člověka.

Někdy je divák ovšem až zahlcen přemírou informací, podávaných v příliš razantním tempu — zejména tam, kde fungovaly všechny tři komponenty: obraz, průvodní slovo i hudba — v konkurenci až konfuze i co do intenzity. Smetanův kvartet Z mého života mohl být jistě vhodným protějškem k životopisu, jenže byl použit v nadměrném rozsahu, kdy docházelo i k nezamýšleným obsahovým střetům mezi smyslem hudby a obrazu. Ostatně Masaryk měl rád kromě Smetany i lidové písně, čehož hudební dramaturgie šťastně využila. Právě tak živě evokovala moztválečná léta dohovou taneční hudbou (přil kávové sestě typickým tangem [A mlouj jen vás...]). Ale i takové postřehy zdánlivě stranou člní pravý dokument živu do Prahy, protože zachytily —

Herzinfarkt-Risiko vor der WC-Tür

Boston - Überdurchschnittlich viele Herzinfarkte passieren direkt nach dem Aufstehen an der Kloitur, fanden Forscher der Harvard Universität in Boston heraus. Durch regelmäßige Einnahme von Aspirin lasse sich das Risiko bei Infarkt-Geprüften um 60 Prozent senken.

FEDERACE S POMLÓKOU?

Na čárky máme smutnou vzpomínku. Po nedávném úděl jsem měl republiku s čárkou. Česko-Slovensko. Mám dopis se smíšenou (čárkou) jsou na něm tři známky: v Čechách sv. Barbory v Kutné Hoře a v napřímém ČS. ČESKOSLOVENSKO, hodnota 1 60 Kč. Chrást na Petřově v Brně a nápisem nehoře Böhmen u Mělníka dole. Čechy a Morava hodnota 150 Kč a třetí známka je parafraze T. G. M. s nápisem Česko-Slovensko, hodnota 1 Kč. Rázičko pošt 1. IX. 1939. Slovenský ministr tehdy vykládal do rozhlasu že to čárka nas namá rozdělovat ale spojovat! Pak odhadla i ta háčka vznikl Slovenský stát a nám zbyl jen protektorát. A teď čtu, že někteří naši přátelé ze Slovenska chci, aby se název republiky změnil na Federace Česko-Slovensko. Já bych si přál aby když už federace tak Čechy, Morava a Slovensko aby konaně zmizelo slovo Česko, protože my přece nikdy nebyli Čecko.

Havel in Paris

Nach dem polnischen Präsidenten Wojciech Jaruzelski hat der französische Staatschef François Mitterrand jetzt das tschechoslowakische Staatsoberhaupt Vaclav Havel empfangen. Jaruzelski und Ministerpräsident Tadeusz Mazowiecki wollten sich der Unterstützung Frankreichs in der Frage eines Grenzvertrages mit Deutschland vor der Wiedervereinigung versichern; der erste Mann aus Prag kam, um Frankreich als einer der drei westlichen Siegermächte einen Besuch abzustatten und mit seinem Gastgeber den Platz der Tschechoslowakei im Europa von morgen zu bestimmen. Mitterrands Idee einer europäischen Konföderation findet bei Havel Anklang.

Mit der Einheit Deutschlands scheint Havel weniger Probleme zu haben als Mitterrand bisher. Immerhin, mit der Wahl in der DDR ist auch nach Mitterrands Ansicht eine „entscheidende Etappe“ zurückgelegt. Paris wird freilich, sollte sich jetzt der Prozeß der deutschen Einigung beschleunigen, auf raschere Fortschritte in der EG-Integration drängen.

Für beide Länder ist der Besuch eines tschechoslowakischen Staatsoberhauptes ein Novum. Staatsgründer Thomas Masaryk war 1923 der erste und bisher einzige Präsident aus Prag, der nach Paris kam. In seiner Tischrede erinnerte Mitterrand daran, wie Frankreich die Tschechoslowakei in einem tragischen Augenblick der Geschichte im Stich ließ: Worte, die bei einem Mann der Aussöhnung wie Havel bestimmt nicht ihre Wirkung verfehlen haben.

Deutschland Glück gewünscht

Mitterrand und Havel sprachen in Paris über deutsche Fragen

Von unserem Korrespondenten Hans-Hagen Bremer

PARIS, 20. März. Der französische Präsident François Mitterrand hat Deutschland „viel Glück“ gewünscht, zugleich aber auf die vertragliche Festlegung der Grenzen gedrängt. In einer Rede anlässlich eines Staatsbanketts zu Ehren des tschechoslowakischen Präsidenten Vaclav Havel sagte er am Montagabend im Elysee-Palast in Paris, mit den Wahlen in der DDR habe die Vereinigung der beiden deutschen Staaten am Sonntag einen „entscheidenden Abschnitt“ zurückgelegt.

Der zweitägige Besuch Havels in Paris, der am Dienstagnachmittag mit einer gemeinsamen Pressekonferenz der beiden Staatsoberhäupter zu Ende ging, steht in der Serie von Besuchen des neuen tschechoslowakischen Präsidenten bei den westlichen Siegermächten des Zweiten Weltkrieges. Nachdem er zuvor schon nach Washington gereist war, ist im Anschluß an den Aufenthalt in Paris eine Visite in London vorgesehen.

Im Verlauf einer einstündigen Unterredung hatten Mitterrand und Havel am Montagnachmittag eine „weitgehende Übereinstimmung“ ihrer Ansichten zur deutschen Einheit und der Zukunft Euro-

pas festgestellt, wie ein Sprecher des Elysee-Palastes mitteilte. Von tschechoslowakischer Seite wurde das Interesse an dem Vorschlag Mitterrands einer gesamt-europäischen Konföderation, unterstrichen. Dieser Vorschlag gehe in die Richtung, die auch Präsident Havel wünsche.

In seiner Tischrede forderte Mitterrand noch einmal dazu auf, rasch zu einem internationalen Rechtsakt zu gelangen, in dem die Unantastbarkeit der polnischen Westgrenze festgelegt werde. Mitterrand forderte weiter den Abschluß eines Vertrages über die konventionelle Abrüstung bis zu dem zum Ende dieses Jahres vorgesehenen Gipfelkonferenz der KSZE. Erneut setzte er sich für die Beschleunigung des Integrationsprozesses der EG ein. Bei seinem Vorschlag einer Europäischen Konföderation habe er insbesondere an die mittel- und osteuropäischen Staaten gedacht. „Die Tschechoslowakei muß wieder ein geografischer und geistiger Knotenpunkt dieses Europas werden, das wir uns wünschen“, sagte Mitterrand. Frankreich fühle sich der CSSR eng verbunden.

JEŠTĚ K R. BARÁKOVÍ:

Jestliže dnes Rudolf Barák, bývalý ministr vnitra z doby Antonína Novotného, žádá rehabilitaci své osoby, je nutno připomenout alespoň několik málo faktů z minulých desetiletí. Především to, že ani v relativně lepších letech než se považoval Gottwald, tedy na konci 50. a začátku 60. let, nebylo myslitelné, aby byl na místo ministra vnitra jmenován někdo jiný, než člověk přísně prokádaný. Je směšné tvrzení Rudolfa Baráka, že vykal od Antonína Novotného za to, co mu připomínal stalinické zločiny jeho předchůdců... R. Barák, ve své době jeden z nejaktivnějších, a proto i nejobavovanějších ministrů, jistě nebyl jen obětinným beránekem Novotného, ale jedním z činnorodě tlupy dravců kteří znevažovali svého postavení k osobnímu obohacování a svých funkcí využívali i k bezohlednému souzení a věznění nevinných a nepohodlných, jedním z předků, který svědčí a tehdejších praktikách, bylo křivě obviněn a vyhaná, vykonstruovaný proces s PhDr. Emanuellem Pochm, který byl zabit dne 19. 3. 1959

BARÁK BYL ZVOLANÝ JAK REHABILITOVANÝ ČLOVĚK. PŘI ČEMŽ SE VYKONAL VYHÁNĚCÍ K.T.

Rehabilitován nebyl a ani o to nešlo! Bylo by tedy urážkou spravedlivosti kdyby byl rehabilitován někdo jiný než ministr vnitra, Rudolf Barák.

Dohra před vojenským senátem: Rozsudek vynes

Po dvou hodinách a patnácti minutách skončila včerejší přelouč v Terezíně. A tím vlastně končí i náš seriál. Obžalovaný nadporučík SNT Jaroslav Oudrán byl lhářským vojenským obvodovým soudem uznán vinným a odsouzen za zneužití pravomoci veřejného činitele ke čtyřlístkovému nepodmíněnému trestu odnětí svobody v I. nápravě výchovně skupině a ke ztrátě vojenská hodnosti. Proti rozsudku se může odsouzený odvolat do osmi dnů.

DOČERNÉ TOŽA PŘ. HETA PRA, NUTZ!

ne Barákův přikez, protože překážel tomu ministrovi v manipulacích se stá rožnostmi, jen to, že Barák sám upadl do jamy, kterou kopal jiným (a to dře měsíce po uvěznění své oběti), a po moe počtych právníků i tech anodů, kteří již tušili, že Barák brzy padne, začteno před několika lety žaláři led

Habsburk proti nacismu

V těchto dnech je v Československu na návštěvě dr. Otto Habsburk, syn posledního českého krále, rakouského císaře Karla I. nedávno zesnulého bývalé císařovny Zity. Narodil se 20. listopadu 1912 u Reichenau v Dolním Rakousku a skoro celý život trávil ve vyhnanství. Teprve v roce 1982 byl zrušen zákon z roku 1919, jímž byli všichni členové Habsburského domu vypořádáni z Rakouska.

V třicátých letech se objevil na politické scéně Evropy nacionální socialismus — nový nepřítel Habsburského domu, v jehož čele stál od roku 1930 Otto Habsburský a právě on byl jedním z prvních politiků, který rozpoznal hloubku nebezpečí totalitarismu v jeho nacionálně socialistické podobě. Od počátku se snažil přesvědčit vedoucí rakouské politiky o nutnosti obrany Rakouska před nacismem. Hitler dal také v březnu 1938 svému tajemnému rozkazu k obsazení Rakouska nenávislné označení „operace Otto“.

Zařímce rakouští socialisté dr. Karl Renner a Otto Bauer pozdravili „Anschluss“ jako etapu na cestě ke „celoněmecké revoluci“. Otto Habsburk pokračoval ve Francii v boji za budoucí nezávislé a svobodné Rakousko a činem pomáhal tisícům rakouských uprchlíků na Západě. A po návratě v amerického prezidenta Franklina D. Roosevelta v březnu 1940 také v USA. Po pádu Francie, Habsburkové, na které nacisti vydali zatykač, odešli do USA, kde se vytvořila skupina Rakušanů, usilující o poválečnou obnovu svobodného a nezávislého Rakouska: Dr. Otto Habsburk, hrabě Coudenhove-Kalergi, zakladatel Panevropského

hnutí, Martin Fusch, který působil v Hlasu Ameriky, Erik von Kuehnelt-Leddihn, spisovatel Hans Rait, básník Franz Werfel a další, kteří byli nekompromisně proti jakémukoli totalitarismu a nikdy nepřistoupili na názor, že se Sovětský svaz může stát po válce demokratickým státem, spoulytvářejícím budoucí svobodnou Evropu. Úspěšní byli ve svém úsilí přesvědčit západní představitele o nezbytnosti vytvořit po válce nové nezávislé Rakousko, neboť bylo jednou z prvních obětí „hitlerovské vlády“ (viz Moskevská deklarace z 1. listopadu 1943). Zde sehrála velkou roli diplomatická aktivita Ottova bratra, arcivévody Roberta v Anglii, jeho přátelské kontakty s W. Churchillem, P. H. Spackem a generálem Ch. de Gaullem. Na konci se pak Habsburkové zasloužili také o to, že se USA zúčastnily obsazení Rakouska a tím bylo zaručeno převažujícímu vlivu Sovětského svazu. O konečné neutralitě Rakouska pak rozhodli svými postoji sami Rakušané.

Otto Habsburský se též pokusil zachránit evropské Židy. Tak například 1. března 1944 poslal memorandum americkému prezidentovi a téměř procky ho upozornil, že Židé v Maďar-

sku tvoří významnou a početnou skupinu, která doposud, přes veškerý německý nátlak na maďarskou vládu, žije v úplně jiných podmínkách než v ostatní Evropě. Nyní však hrozí nebezpečí německého obsazení. 19. března pak skutečně německá vojska obsadila důležité místa v Maďarsku a do Budapešti přijel Adolf Eichmann, aby podle svých vlastních záznamů poslal téměř půl miliónu Židů na smrt.

Po konci války byl Habsburským opět, přes jejich velké zásluhy o Rakousko, znemožněn život v jejich vlasti. Po smrti Coudenhove-Kalergiho se Otto Habsburk stal prezidentem mezinárodní Panevropské unie, jejímž cílem je sjednocená Evropa na základě tradičních křesťanských hodnot. Jeho vůdčí politickou ideou je evropsanství. Nechápe Evropu jako mechanický konglomerát národních států, odlišujících se různým stupněm svého technického a hospodářského vývoje, nýbrž jako živý organismus, který ze všeho nejvíce potřebuje sjednocení, při zachování mnohosti svých projevů, jako organismus, jehož duší je křesťanství. V roce 1979 se Otto Habsburk stal poslancem Evropského parlamentu a jeho snaha přispět k rekonstrukci Evropy jakožto nadnárodního společenství svobodných a rovnoprávných národů by nám, jako občanům státu, který měl vždy v tomto ohledu své problémy, měla být blízká.

● Jedny z nejdražších „havan“, doutníky značky Davidoff, se už nevyrábějí v Havaně, ale v Dominikánské republice. Švýcarský majitel firmy Davidoff se rozhodl přeložit výrobu z továrny v Havaně kvůli klesající kvalitě doutníků.

● Z hlavy zdi army v Hebbarmu v severní Anglii zmizelo o víkendu na 153 000 těchto živoucích, chovaných pro laboratorické a veterinární restaurační a Spojením království i na kontinentě. K činu se přihlásilo „Fronta za osvobození zvířat“. Osvobození hlavy zdi se učera v bojům množství vyskvlil na nřleřlech polřch.

Otto Habsburk do Čech 15.3.

Bonn: Prezident Panevropské unie Otto von Habsburk, nejstarší syn posledního rakouského císaře Karla I., navštíví v závěru tohoto týdne poprvé Čechy. Oznamil to tiskový úřad Panevropské unie v Mnichově. Otto Habsburk přijede podle tohoto oznámení do Prahy v pátek 16. března, kde se večer setká se zástupci židovské obce a prohlédne si historickou synagögu na Starém Městě. Pak je plánován rozhovor s vedením Čs. strany lidové. V sobotu dopoledne přednese host, který je také poslancem Evropského parlamentu, na filozofické katedře Karlovy univerzity přednášku o návratu Čech do Evropy. Odpoledne se v chrámě sv. Víta uskuteční vzpomínková bohoslužba za císařovnu Zitu, která zemřela před rokem. Otto Habsburk pak přijde pěšky do Obecního domu, kde je na programu diskuse s Obřanským fórem. Večer se v Praze setká s politiky, spisovateli a novináři. V neděli 18. března navštíví Brandýs nad Labem, kde císař Karel strávil pást své vojenské služby. Odpoledne bude hostem v Českých Budějovicích.

Dopis ministrům zahraničí

(čtk): Dne 10. 3. 1990 zaslal ministr zahraničních věcí ČSSR Jiří Dienstbier dopis ministrům zahraničních věcí zemí Skupiny 24 účastnicích se jednání o vytvoření Banky pro obnovu a rozvoj země východní Evropy. Požaduje, aby podporoval návrh na umístění této banky v Praze. Poukázal na výhodnou geografickou polohu blávného města Československa v rámci civilizací, ekonomické a kulturní tradice, možnost dobrého spojení do mezinárodní telekomunikační a dopravní sítě. Zdůraznil, že se vláda je připravena zajistit podmínky potřebné k úspěšné činnosti této instituce v Praze. V duplce se zdůrazňuje, že umístění této banky v Praze by bylo politicky významné, neboť by se stala jedním ze základních kroků našeho návratu do společenství svobodných evropských národů a přispěla k překonání rozdělení našeho kontinentu FMZV rovněž požádala o podporu tohoto návrhu středoevropské a evropské unie.

Nejkrásnější dívkou na severní Moravě je 17letá Renata Gorecká z Českého Těšína, je studentkou gymnázia, zájmy se o tanec, hudbu a sport.

Otto Habsburk v Praze

(čtk): Na víkendovou návštěvu Čech přijel do Prahy předseda Panevropské unie, poslanec Evropského parlamentu Otto Habsburk. Svých nároků na trůn se Otto Habsburk formálně vzdal v roce 1961. V Československu je 78letý bývalý následník císařského trůnu poprvé. Večer si Otto Habsburk s manželkou Reinou, syny Karlem a Georgem a dcerou Walburgou prohlédl Staronovou synagögu. Tato významná židovská památka nebyla vybrána nehodně — Otto Habsburk je znám svým postojem k židovské problematice, který prokázal již za druhé světové války, kdy — sám na útek před nacisty — pomohl 15 000 Židů uprchnout mimo Evropu. Otto Habsburk a členy jeho rodiny přijal večer předseda české vlády Petr Pithart. Host mu vyjádřil svoji radost nad tím, že konečně — poprvé v životě — mohl navštívit Čechy. Proto také, jak řekl, vedla jeho první cesta k nejvyššímu představiteli České republiky. Svěřil se mu se svým osobním vztahem k Čechům a Moravě. Mimo jiné k Brandýsu nad Labem, který je spojen s mládím jeho rodičů císaře Karla I. a císařovny Zity. Svě osobní zájmy však podřizuje zájmům obecným — napomocí splynutí českého státu s Evropou. Petr Pithart vysoce ocenil, že Otto Habsburk zafandil návštěvu úřadu předsednictva vlády České republiky jako hned na začátku své návštěvy Čech. — Otto Habsburk přijel také předseda Československé strany lidové br. Josef Hettmáček.

TERMITI JAKO ARCHITEKTI

Termiti v tropických oblastech budují svá typická kuželovitá sídla velmi důmyslně. Zatímco termitiště se zvončí zahřeje na 70—80 stupňů Celsia, uvnitř zůstává stále teplota nepřevyšující 30 stupňů. Vnitřek jejich obydlí ochlazuje systém větracích kanálků. Některé druhy termitů hloubí chodbičky až 40 metrů pod povrchem země a přivádějí tak dovnitř svého obydlí vodu.

Kaisersohn „for President“

WIEN, 20. März (dpa). Der Sohn des jetzigen Kaisers von Österreich und Königs von Ungarn, der CSU-Europaabgeordnete Otto von Habsburg, wäre jetzt bereit, eine Nominierung zur Wahl des ungarischen Staatsoberhauptes anzunehmen. Dies geht aus einem Gespräch mit der Wiener Zeitung „Der Standard“ (Dienstausgabe) hervor. Der Kaiser-ohn wird in Ungarn von der Partei der Kleinlandwirte unterstützt. In Ungarn habe sich „einiges geändert“, meinte von Habsburg im Hinblick darauf, daß er früher eine derartige Kandidatur abgelehnt hatte. Er würde aber Mitglied der bayerischen CSU bleiben.

● V NOR je nyní oficiálně registrováno okolo 14 000 občianů, kteří ne- mají práci, což je dvakrát více než začátkem února. Napsat to východoněmecký list Berliner Zeitung.

Co říká v NHL útočník Růžička?

Tým Edmontonu, za který hraje diváků je znám, hraje v zámožské NHL ve Smyt- heově divizi i bývalý útočník Litvínova VLADIMÍR RŮŽIČKA. Je v ní zatím na druhém místě, těsně za Calgary, jeho mužstvo má už úřad ve Stanleyově poháru zaříšnou A. Jáke jsou první čtyři nejlepší naše hokejisti, který má v soutěži? Za sebou první dvacítku zápasů? Zde jsou střípnky jeho odpovědí z jednoho rozhlasového interview.

● Na vlastní kůži poznávám, že svednout si na lezu v NHL není tak snadné. Chce to hodně výdrže, hodně práce a hodně štěstí. Když jsem byl zvyklý na lezení doma, tak jsem si představoval, že když budu hrát, tak budu hrát. Takže bych měl být v dobré formě a plněm vyzrálém v NHL. In ne- na cestách, zápas neje nikdy odfiz. Vím, když by mi to mhr. Věděl, se do Evropy. Nabířek na různých klubů.

● Stále mě fascinuje atmosféra, ba mám opravdu rád.

Went to tak snadné

Tým Edmontonu, za který hraje diváků je znám, hraje v zámožské NHL ve Smyt- heově divizi i bývalý útočník Litvínova VLADIMÍR RŮŽIČKA. Je v ní zatím na druhém místě, těsně za Calgary, jeho mužstvo má už úřad ve Stanleyově poháru zaříšnou A. Jáke jsou první čtyři nejlepší naše hokejisti, který má v soutěži? Za sebou první dvacítku zápasů? Zde jsou střípnky jeho odpovědí z jednoho rozhlasového interview.

● Na vlastní kůži poznávám, že svednout si na lezu v NHL není tak snadné. Chce to hodně výdrže, hodně práce a hodně štěstí. Když jsem byl zvyklý na lezení doma, tak jsem si představoval, že když budu hrát, tak budu hrát. Takže bych měl být v dobré formě a plněm vyzrálém v NHL. In ne- na cestách, zápas neje nikdy odfiz. Vím, když by mi to mhr. Věděl, se do Evropy. Nabířek na různých klubů.

● Stále mě fascinuje atmosféra, ba mám opravdu rád.

Co říká v NHL útočník Růžička?

Tým Edmontonu, za který hraje diváků je znám, hraje v zámožské NHL ve Smyt- heově divizi i bývalý útočník Litvínova VLADIMÍR RŮŽIČKA. Je v ní zatím na druhém místě, těsně za Calgary, jeho mužstvo má už úřad ve Stanleyově poháru zaříšnou A. Jáke jsou první čtyři nejlepší naše hokejisti, který má v soutěži? Za sebou první dvacítku zápasů? Zde jsou střípnky jeho odpovědí z jednoho rozhlasového interview.

● Na vlastní kůži poznávám, že svednout si na lezu v NHL není tak snadné. Chce to hodně výdrže, hodně práce a hodně štěstí. Když jsem byl zvyklý na lezení doma, tak jsem si představoval, že když budu hrát, tak budu hrát. Takže bych měl být v dobré formě a plněm vyzrálém v NHL. In ne- na cestách, zápas neje nikdy odfiz. Vím, když by mi to mhr. Věděl, se do Evropy. Nabířek na různých klubů.

● Stále mě fascinuje atmosféra, ba mám opravdu rád.

● Stále mě fascinuje atmosféra, ba mám opravdu rád.

Můj americký srpen '68

Na tu chvíli do konce života nezapomenu. Bylo to v noci při návratu z třídenní dovolené, kterou jsem jako člen Sdružení novinářů při OSN strávil s rodinou v pohostinném prostředí jedné americké rodiny na Diamantovém ostrově u břehu Nové Anglie. Rozmýšlel jsem se, zda přespát v New Yorku anebo dorazit zdávající kus cesty do Washingtonu. Bez obvyklého neonového ohlašťovače a hektického pouličního ruchu New York působil ospale. Ospařil jsem byl i já. Na Times Squaru zabíhal světelný pás s titulkami posledních zpráv.

"Do Česko-slovenska..." Rdzem bylo po ospalosti. ... strhla se všeček dopředu..."

Právě tehdy se mihalo díti, ale nepřišlo mi na um, že se stalo něco, co se svádělo k tomu, že stojím u kraje ulice a křečovitě svírám solanku. Zpráva nebyla zcela nečekaná, ale přesto jsem ji nečekal. Anebo nechtěl čekat, tak jako celá naše malá česká washingtonská kolonie. Nebylo možno dělat si iluze o nedotknutelnosti Československých hranic, ale otázka znela: mohou Sověti ignorovat katastrofální důsledky, které by pro jejich mezinárodní postavení i pro prestiž komunistických stran ve světě měla okupace dokonce spřátelené země? Každý věděl o Maďarsku z r. 1956, ale psal se rok 1968, sovětská diplomacie na všech mezinárodních fórech hlasně hádala hesla mírového soužití a sypala z rukou nádhry na odzbrojení. Bude nyní ochotna odvroutit vlastnímu zájmu — v době, kdy bylo stejné, že sovětská ekonomika a spotřební sféra hrubě zaostávají a že se stává životně důležité zbraň se aspekty zbrojního břemene? Aktivita navíc nesúlžala bez ohlasu. Byla uzavřena dohoda o nešíření jaderných zbraní a další dohody, mnohé bylo právo se vše. Senátor McCarthy vyhlásil, aby USA stály za zrušením Evropy vlnou čerstvých vojenských sil. V atlantické alianci leccos zaskřípalo. Na stříbrném tónu by byla v případě invaze nabídnuta příležitost sehnat různé tručující ovesky zase do houfu...

KONEC NADĚJÍ

Jako korespondent akreditovaný v Římě domů, v Kongresu a v newyorském sídle OSN. Jsem měl možnost sledovat, jak nadějně už tenkrát — i když v jiných podmínkách — začalo být Československo bráno ve světě na vědomí a vracet se na mapu Evropy. Nástup k demokracii a společnosti budil respekt. Jak Československo začínalo hovořit vlastním jazykem, z objektu se byl nesměle stávil subjekt. Obrátilo se to i v novinářské práci. Bylo více prostoru. Také činné osobnosti amerického veřejného života ochotně poskytovaly rozhovory. Byl pro Rudé právo. Ne otázky odpověděl například počátkem srpna roku 1968 viceprezident Hubert H. Humphrey. Tragický stín padl na rozhovor, který poskytl potenciální kandidát na místo prezidenta — Robert F. Kennedy. Rozhovor vyšel 8. června 1968 — současně se zprávou o kandidátově zavraždění. Podle sdělení rodiny Kennedyů šlo o poslední interview Roberta F. Kennedyho. Končil prohlášením: „Hlavním cílem americké politiky ve východní Evropě je podpořit mírovým snažením silně nezávislost zemí východní Evropy. Podporuji rozdílné kulturní a hospodářské styky..." Ze zvláštního důvodu stojí za zmínku setkání s předsedou zahraničního výboru senátu Jamesem W. Fulbrightem. Po zápisní rozhovoru jsem řekl, že v zájmu vyloučení nepřehledného nedorozumění přinesu přepsaný text ukázat. Senátor novinářů ze socialistického Československa odpověděl: „To je zbytečné, já vám věřím." Mělo to být ležec? Nemyslím, j. W. Fulbright byl zjevně takový.

I vzhledem k probíhajícím americko-sovětským jednáním si vláda USA počínala velmi zdrženlivě. Ještě 30. července 1968 — tedy necelý měsíc před invazí — prohlásil státní tajemník Dean Rusk v odpovědi na otázku, týkající se vývoje v Československu, že nepokládá za vhodné „spekulovat v této době".

Co všechno znamená srpen? Konec mnoha nadějí. I nově získané důstojnosti. Jak vypadalo třeba po léta vystupování našich čelných představitelů na zasedání Valného shromáždění OSN a co kromě jiného čekalo na změnu? Po oznámení, že projev ve všeobecné rozpravě pronese Československý představitel, velká část diplomatů i novinářů se obvykle zvedla a

odešla do přilehlých prostor na kafe. Nebyl záměr tím něco demonstrovat. Prostě seřvat v síle bylo pokládáno za ztrátu času. Proč poslouchat odvar z toho, co s autoritou, náležitěji Sovětskému svazu, pronesl A. Gromyko? Československý představitel vystupoval jménem supervelmoci, kterou jsme nebyli, zatímco chyběl náš hlas — hlas země střední Evropy — kterou jsme byli. Sál opouštěli i mnozí zastupci rozvojových zemí — někdy i těch, o nichž bylo známo, že jim Československo poskytuje pomoc. V novinářských kruzích při OSN se tradovala nelichotivá charakteristika: projev čelného Československého představitelů musí být hodně dlouhý, poněvadž hodně dlouhý je i projev sovětský. Nesmí být ale delší, ha ani stejně dlouhý. Musí být kratší, ale zase jen o málo, aby se příliš nelíšil. Někdy to bylo „silná kafe" i pro ministrův poradce. Z tohoto zdroje pochází svědectví, podle něhož se ministr při revidování připravovaného projevu ptával: „Odkud to máte? Už to řekl Sověti?" Jakkoli šlo jen o trochu volnější rozvedení sovětské tezi. Neřekl to? Tak ven s tím ... Do očí hlo opouštění vlastní identity a totální podřizování se tzv. globálnímu zájmu.

Kam jsme se dostali, jak daleko od legendy, kterou představoval Jan Masaryk, a která slavně přetrvávala ve vzpomínkách veteránů z kruhů OSN? Po pravdě se čas od času objevili i v dobách pozdějších mezi našimi zástupci navzdory neuhavněnému snažení kádrováků skutečné osobnosti, byť působící v daném rámci. Velkou autoritu měl Jiří Hájek, stálý Československý zástupce při OSN počátkem šedesátých let a za dubčekovské éry ministr zahraničních věcí. O jeho vystoupení po 21. srpnu se ještě zmíním. Teď bych chtěl pouze připomenout humornou situaci, která nastávala, když si Jiří Hájek šel tréinkově zaběhat do Central Parku a policisté, kteří měli dbát na bezpečnost, nestačili ...

SPLÝVALY DNY A NOCI

Po 21. srpnu splývají dny a noci. V nejrůznější dobu začínají a končí schůze Rady bezpečnosti, naši lidé nespí ani v New Yorku ani ve Washingtonu. S touhou bolestí v hlavě, ale nezlomeni. Tehdy na. A ke cti některých, jak se později ukáže, nikdy ne-

Dychtivě se čeká na všechny zprávy z Prahy. Americká televize vysílá záběry z Václavského náměstí se sovětskými tanky a davy rozhořčených lidí. Československo je všude na první stranách novin. Ze strany veřejnosti jsou tlumočeny nejrůznější projevy sympatií. Volá dokonce i náš rodný lékař, původem Maďar: přijďte, kdybyste potřebovali, o účet se teď nemusíte starat.

Začíná horečná diplomatická činnost. Klíčový význam má prohlášení předsednictva OV KSC o tom, že k invazi došlo „bez vědomí prezidenta republiky, předsednictva Národního shromáždění, předsedy vlády i prvního tajemníka OV KSC a těchto orgánů" a že předsednictvo „považuje tento akt za odporující nejenom všem zásadám vztahů mezi socialistickými státy, ale i popření základních norem mezinárodního práva". Náš velvyslanec dr. Karel Duda se okamžitě odebera na státní departement a tlumočí oficiální stanovisko. Je informován o tom, co sovětská strana sdělila prezidentu Johnsonovi: situace je důsledkem spiknutí vnějších a vnitřních sil proti společenskému řádu v zemi a k vyslání ozbrojených sil došlo na žádost Československé vlády ... Tato tvrzení jsou navzdory doloženým skutečnostem omílna v následujících dnech stále kolem dokola. Sovětské mise při OSN zoufale čeká na zprávu, že v Praze byla ustavena loutková revoluční dělnicko-rolnická vláda. Jenže zpráva stále nepřichází.

Už 21. srpna v odpoledních hodinách se z iniciativy Velké Británie, Dánska, Spojených států, Kanady, Francie a Paraguaye schází Rada bezpečnosti. Právě zástupce SSSR v OSN Jakov A. Malik se marně snaží zabránit jednání. Při hlasování o přijetí bodu na pořad jednání je 13 hlasů pro, proti 2 (SSSR a Maďarsko). Jde o procedurální otázku a proto neexistuje právo veta, bod je zařazen. Schůze končí a tentýž den — s kruchy pod očima — schází se diplomaté i novináři znovu. Osm zemí (později se připojuje Senegal) předkládá návrh rezoluce, vyzývající k respektování suverenity naší země a ke stažení vojsk. Hluboce zapůsobí vystoupení zástupce Československé mise, který je přizván k jednání. Dr. J. Mužik sděluje, že se situace v zemi v důsledku okupace vyhorcuje. Čte rovněž telegram ministra zahraničí Jiřího Hájky, v němž se krom stažení vojsk požaduje propuštění našich představitelů, internovaných v té době v Moskvě. I když tentokrát platí sovětské veto a rezoluce není přijata, pro sovětskou diplomacii znamená jednání úplné Waterloo.

Ministr zahraničních věcí Jiří Hájek se dostavil na schůzi Rady bezpečnosti 24. srpna — krátce po příletu z Bělehradu. Všechny oči se upírají k němu. Bylo známo, že sovětský představitel dělal vše pro Československou neúčast — když samotného projednávání bodu už nešlo zabránit. Proslýchalo se, že neoficiálně byl v této věci kontaktem s naším misí pověřen běloruský zástupce. Ale kleslo pro Československého ministra nezůstalo prázdno. Ostře sledován Jiří Hájek usel, sundal si tlustá skla, pečlivě je očistil, vyndal z kapsy pár papírků s několika hlavními body a bez čtení plynulou angličtinou v přesné formulovaných větách začal hovořit. Jen čas od času ministr zdvihl papírek, podíval se na heslo a pokračoval. S veškerou autoritou zákonného představitelů m. j. potvrdil, že Českosloven-

CHARAKTERY

Naše velvyslanectví, k jejíž komunistické organizaci patřili i Československé novinářské, rozhodně a tehleka jednomyslně stálo v oněch počátků ních dobách za Alexandrem Dubčekem. Organizace, pokud si dobře pamatuj, přijala v vyhlídkou jedné absorce rezoluci, vyjadřující souhlas a podporu prohlášení předsednictva OV KSC. Uplynul však nějaký týden,

prohlaš ke své ženě: „Co to ti Češi dělají?" Manželka odpověděla: „Co myslíš, že bys ty dělal, kdyby se Meo Ge-tung rozhodl pomoci Sovětskému svazu a kdyby se čínské tanky octly na Rudém náměstí?"

Od první chvíle se výborně choval jugoslávští novináři. Uptimně sympatizovali s našimi. Na pobyt v Praze vzpomínal známý americký autor satirických glos Art Buchwald.

vinné seděl kousek ode mne až do nedávna blízci přátel — zpravodajové ze socialistických zemí. Klopili oči a když už bylo nutno něco pronést, tak o počkasi. Byl tu i sovětský novinář — mň dávný přítel. Světli se mi mezi čtyřma očima, co se dělo v americké televizi prostřednictvím zástupce a dokonce sovětský tank, zahalený kourtem, podílel vlastní propagandě a

ských předstávách kdejaké vzaléla čiměra dělnicko-rolnické vlády. Ne ústernko a prokázanou nemožností jefiže ustanovení rezoluce rada členné Rady bezpečnosti... Ani sovětské vládní místa, ani naši čelní normalizátoři Jiří Hájekovi jeho státně vystoupení v Radě bezpečnosti nikdy naza-pomněli.

V prostorách vybraných pro mo-ská vláda nezáležalo o intervenci, pro vstup vojsk neexistovalo žádné oprávnění a vláda žádá jejich stažení. O rezoluci se nehlesovalo, ale ne které straně stálo společenství národů nebylo pochyb. Sovětský představitel se řekl ani tentokrát nic nového, za zmínku stojí snad jen to, že hovořil o jakémsi „panu Hájkovi" — nikoli o ministru zahraničních věcí Československa. Zjevně se dosud v sově-

určitě lidé dostali z Prahy blásky o tom, co se pro další kariéru vyplácí a co by se mohlo vymstít a u některých začalo obracení kabátů. Postupně vznikalo „zdravé jádro“. Otevřeně řečeno, u jeho kolečky stála ve Washingtonu hlavní parta merišnická a pivních skautů. Daleko jednodušší než se nepřikládá naučit pořádně anglicky bylo označit různé nepohodlné vedoucí pracovníky za revizionisty, odpůrců internacionalismu a nepřítelů dělnické třídy. Tak bylo možno nejen udržet se na místě — dokonce i usednout výš na uprázdněnou židli. S postupující diferenciací docházelo někdy ke groteskním situacím. Po jednom shromáždění na velvyslanectví u příležitosti jakéhosi svátku dubčekovský hlouček zanotoval „Hájku, háječku...“ — což byl skromňoučký hold už zle říšskému ministrovi. Z druhého koutu sálu se rázeň ozvalo z plných hrdel: „S velkou armádou, rvát se jdem, se smrti...“ Ti, kteří se k oné partě připojili opožděně a jimž zvlášť záleželo na vylepšování kádrového profilu, zadrželi navíc nad hlavu pěstičku... Inu, projevovaly se charaktery. Na různých místech „venku“ probíhala diferenciaci různě. Ale všude dávala o sobě stále více vědět.

Atmosféra houstla. Uměrně vývoji v Československu, jak vyprávěl lidé přicházející z Prahy. Ve Washingtonu se objevil Radoslav Selucký, Miroslav Galuška, Jiří Lederer, Miroslav Zikmund a další. Jak známo, pobýval v té době v USA po nějaký čas i nynější prezident Václav Havel. Do naší malé kolonie přibyl tehdejší redaktor Československého rozhlasu Jiří Dienstbier, nynější ministr zahraničních věcí. Byl plný dojmu a v těch, kteří přáli Pražskému jaru, našel pozorný posluchače. Američtí kolegové předáci J. Dienstbierovi pásek s narávkami dramatického srpnového vysílání pražského rozhlasu. Vysílání, na němž se podílel. Jednoho dne jsem se dozvěděl, že v nemocnici na Manhattanu, kousek od budovy OSN, leží Jan Werich. S novou silou propukla zákeřná krční choroba, byla nutná operace. Nevěděl jsem, v jakém stavu našel Wericha, ale pro každý případ jsem vzal s sebou karton plzeňského. Udělal jsem dohře. Už před dvěma lety pokoje bylo slyšet bujarý chuchot. Místnost byla plná návštěvníků — vesměs Werichových přátel z doby jeho válečného amerického pobytu. Křk nekřk, Werich bavil celou společnost. Vyprávěl mi, o tom, jak za asistence našeho důstojníka přecházel po srpnu hranice (tuším do NSR) a hned za čarou začal hlasitě zpívat árii pašeráků z opery Hufička. Chlěbí přilákat západoněmeckou pohraniční stráž a zeptat se kudy dál. Přišla a poradila. Historika stíhala historiku a uzávěry od plzeňského cvakaly v jednom kuse. Řeč došla na to, kdo zaplatí účet za newyorskou nemocnici. „Bude to pořádná paleta“, soudil Werich. Pokud by částku neuhradila naše vláda, byl by Voskovec údajně zmobilitoval „newyorské černochy a židy z prostřední show business.“ (Později jsem se dostal, že vláda zaplatila.) Byla veselá. Taký proto, že nikdo nechtěl dát najevo, jak je všem smutno.

Na velvyslanectví v hlavní město USA existovala tradice vypravět se kolem velikonočních svátků na pár dnů na Floridu. Novináři se někdy připojili. V dubnu 1969 i Jiří Dienstbier. Náš pronajatý hungalový stály vedle sebe. Už byla noc, hvězdy zářily. Jak jen jsem nebe uml, cikády cvrlikaly, v zátoce se pohupoval člun s lucernou... A do toho zazněl náhle výkřik a láň. Český. Vyběhl jsem ven. Jiří Dienstbier už stál před slavnou a vzrušeně sděloval: práš je sem chy-

tlí krátkolínově vysílání z Prahy. O za sedání pléna Ostrředního výboru. Měl to slyšet. Zrada... A pár krajůů ne-lihotivých výrazů na adresu nebláze proslulého normalizátora.

EMISAR NA SCĚNĚ

S rozpornými počty jsem se v létě 1969 vypravil domů na dovolenou. Náhornou ukázkou z toho, co si má člověk představit pod pojmem „normalizace“, jsem získal krátce po příjezdu. Octl jsem se na Václavském náměstí 21. srpna při potlačování demonstrace. V Rudém právu byly kromě známých tvář už i tváře nové. I když bylo nutno počítat s leccíms, při vstupu do pracovního nového šéfredaktora jsem se děsil. Nad křeslem visel na zdi pendrek. Normální, policejský. Dostalo se mi poučení, že demonstranti udělali vlastně dobře, když vyšli do ulic. Naskytla se příležitost dát jim pádnou lekci... Poslouchal jsem jedním uchem a říkal si: Tohle nedopadne dobře... Hovor byl náhle přerušeno. Do místnosti vpochovalo pár poslanců, seskupených kolem „zdravého jádra“, a šéfredaktor o mne ztratil zájem.

Záhy i na velvyslanectví ve Washingtonu začaly padat hlavy. Koncem roku 1969 byl odvolán velvyslanec dr. Karel Duda a na jeho místo přišel člověk, s nímž začala zglajchšaltovaná

EXODUS NASTAL POTOM, CO Z PRAHY dorazil emisar, pověřený dozorem nad prověrkami. Jednoho dne povolali před komisi i mne. Bylo jasné, jak to dopadne — mi nechtlí mne a já nechtěl Ji. Rozhl jsem si to u emsara navíc tím, že jsem odmítl „pomoc“ při odhalování „revizionistů“ mezi pracovníky ambasády. Rozhodl jsem se pro šibeniční humor. Na otázku „co soudíš o vstupu vojsk spřátelených zemí“ odpověděl zcela, že to pro mne znamenalo šok. Dodal jsem, když už se velvyslanec chystal vybuchnout: „z obav, jaké důsledky to bude mít pro vztah našich národů k Sovětskému svazu...“ Komise neměla pro žerty smysl. Mohlo následovat pouze jediné: odvolání. Po návratu do Prahy pak pracně hledám místa...

Omezení osobních důchodů

(nel): Komise federálního ministerstva práce a sociálních věcí pro přehodnocování osobních důchodů se všera sešla za předsednictví prvního místopředsedy čs vlády J. Černogurského a za účasti čs. ministra práce a sociálních věcí P. Millera. Projednána osobní důchody bývalých ústavních činitelů a doporučila federální vládě tyto důchody nepřiznávat. Komise potvrdila možnost přiznání osobních důchodů do maximální výše 2200 Kčs. Pokud vláda tento návrh schválí, čtyři měsíce poté se přestanou příslušné osobní důchody vyplácet. Do letošního února bylo vypláćeno 37 000 osobních důchodů z toho pouze 16 000 bylo přiznáno příslušnou vládní komisí. Na věřeším jednání komise PMPŠV rovněž doporučila aby ministerstvo nepředkládalo návrh ústavních činitelů

Hessen: Einwohnerzahl stieg um 113 000

WIESBADEN. Im vergangenen Jahr haben in Hessen so viele Menschen wie nie zuvor gewohnt. Nach einem Bericht des Statistischen Landesamtes in Wiesbaden vom Montag hat sich die Einwohnerzahl das Bundeslandes seit dem Stichtag der Volkszählung, dem 25. Mai 1967, um 113 000 oder zwei Prozent auf 5,82 Millionen erhöht.

Erster Kongreß der Charta 77

PRAG 19. März (AFP). Nach 13 Jahren hat am Sonntag in Prag der erste Kongreß der Charta 77 stattgefunden, der ältesten Bürgerrechtsbewegung der Tschechoslowakei. Ihr Gründungsdokument vom 1. Januar 1977 hatte unter anderem der jetzige Staatspräsident Václav Havel unterzeichnet. Havel sagte in seiner Eröffnungsansprache, mit der „Samt-revolution“ vom vergangenen November sei ein Traum in Erfüllung gegangen. Mehrere frühere Sprecher der Charta 77, die heute führende Positionen in der CSSR innehaben, erinnerten an den Beitrag der Charta zur Verteidigung der Menschenrechte.

TGM v Národním muzeu

(mač): V nejčestnější prostorě pražského Národního muzea v Pantheonu, kde si připomínáme významné předky našich dějin, je umístěna výstava připomínající život a dílo Tomáše Garrigua Masaryka. Jsem zde instalován velice unikátní exponát, z nichž některé si musely počkat na svůj „premiéru“ až sam. Expozice, byť svým rozsahem neveliká, je velice přehledně koncipovaná. Chronologicky sleduje životní dráhu tohoto velkého našeho dějiny — od mládí a studii, přes jeho vojny jako vědce, veřejného činitele, politika. Nechybí ani ukázky z Masarykových proslovůch polemik a parlamentních řečí. Dobové dokumenty přibližují nejen životy vojby TGM do úřadu prezidenta, nepochybně nás nahlednou i do jeho rodiny. Zaujímavá je i kolekce Masarykových portrétů, zejména kresby A. Hoffmeistera i karikatury. Po mnoha letech překrucování faktů, v lepším případě „cudným mlčením“ si tak důstojně připomínáme 130. výročí, které uplynulo od narození Tomáše Garrigua Masaryka (1850—1937). Výstava potrvá do května.

Bezohledná brutalita před vojenským senátem

Když jsme 22. listopadu lonkého roku osvětliili v našich novinách Svědectví z minulých dnů, ani ve snu nás nenapadlo že by se jenou materiál mohl stát za krátko impulsem k zabalení vysvětlování případů ze 17. listopadu, který se jako první dostal az před vojenský senát. Vždyť tehdy byla naše země na pokraji občanské války a komunisti si chřelili za každou cenu udržet svou krutovládu. Jinému škodu vykonával svou pravomoc způsobem odporujícím zákonu a způsobil takovým činům zvlášť závažné následky. tím spěchal trestný čin znevažování právo mocí veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a) odst. 2 písm. c) tr. zákona. První den předání vyslechl vojenský senát obžalovaného, který přiznal, že z takového úkroku neměl žádnou příčinu. Světl čin vysvětloval slovy: „Ze mluví „právo“ v hlavě. Po uchopení pokrokové za vlády si už ne nic nezvzpomíná. Podivné je také, že nedožádá uvést ani jméno a hodnost velitele autobusu, z kterého se sám rozhodl po zastavení na rohu bulvárů ubírat. Vystoupil bez toho, aniž by se představil.“ Poře rozslapal svědky a nakro nel zamlouval na dr. Vávrově. Obžalovaný mi napověděl tvrdit, že se ten den neměl psychicky dobře, a pravo si s kóřkou veřejný činitel v úmyslu způsobit

Prezident u Patočkova hrobu

(tek): Smutná jednoba z nejvíších českých hrobov 20. století, Jana Patočkovy, uctil všeno prezident Václav Havel položením květin na jeho hrob na brávo novském hřbitově v Praze. Dřiu profesora Jana Patočky osobitým způsobem rozvíjí moderní filozofické myšlení a svým významem překládá český národ. V to- r 1977 se Jan Patočka stal jedním z prvo- tních tří mluvčích Charty 77. Pro své filozofické i lidské přesvědčení byl proná- ředován i těžšími oprávnění státní moci. Zemřel 13. března 1977.

Pláč koruny české

Národ bez kulturních a historických památek by byl národem bez historických tradic a patrně by přestával být i národem kulturním a civilizovaným. Česká, moravská a slovenská krajina by se bez něho, a tak to dnes bohužel vidíme v mnoha částech našeho státu, stala oním panelákově-prámyslovým prostředím, v němž jak dobře víme, se člověk necítí nejlépe.

Nesčetněkrát jsme se v minulých letech ve sdělovacích prostředcích a v prohlášeních různých činitelů setkávali s tvrzením, že se socialistická společnost stará o památky přímo příkladně. Pravý opak ovšem byl pravdou. Poníčená byla řada historických měst, zmizely tisíce cenných venkovských staveb, byly zdevastovány stovky zámeckých areálů. Mnohé zámky byly zbořeny a pomocí buldozorů, nebo byly prostě dynamitem vyhozeny do povětří. Opuštěny a vydrancovány byly nesčetné kostely a kaple, mnohé byly rozbořeny. Z povrchu země zmizely tisíce a tisíce kamenných soch. Kdysi výstavné a vzhledně udržované kláštery jsou dnes zpustlé, či leží v rozvalinách.

Falešná představa, že naše země jsou na památky jaksi nadbytečně bohaté, byla velmi pohotově využívána ideologií a „kulturními“ činiteli minulých éry. Už v sedmdesátých letech, častěji za zavřenými dveřmi, ale mnohdy i na různých jednáních a shromážděních, se objevovaly vlivné hlasy tvrdící, že pro společnost není únosné se o tak „ohromné“ množství památek starat, že lze přece vybrat jakési „vzorky“, které snad budeme udržovat. To vysvětloval mj. i někdejší ministr kultury M. Klusák. Byla stále „upřesňována“ „kategorizace“ památek, která ovšem namnoze měla kuriózní podobu. Tak do nejvyšší „hodnotní“ třídy, mezi tzv. Národní kulturní památky byly vedle Pražské hradu a Karlštejna zahrnuty objekty dost kuriózní, zatímco např. skvostný barokní areál Sváté Hory, jenž byl ovšem pokládán za výraz „skodlivé“ a „přežití“ ideologie, musel zůstat ve 2. kategorii. Jak byla zmíněná „teorie vzorků“ prováděna v praxi? Vzpomínám tu na vyjádření kdysi vlivného činitele v oblasti kultury o Dienzenhoferově kostelu Na Skalce nad Mníškem. Podle něho máme takových církevních staveb tolik, že o jednu méně nebo více nic neznamená. V průběhu 70. a 80. let nalézal negativistický postoj mnoha politických činitelů k památkovému fondu stále vyhraněnější „ideologické“ zdůvodnění. Vždyť hrady a zámky byly popínané feudální, městské domy si zbudovali bohatí měšťané — příslušníci opovrženého buržoazie, historické stavby české vesnice byly obydlím kulaků a sakrální stavby či barokní plastiky světců ztělesňovaly ideologii našemu lidu cizí a nepřátelskou. Ve sdělovacích prostředcích se ovšem s takovou vulgárností formulované postoje objevovaly jen zřídka. Učinil tak před lety proslulý časopisní Tribuna v „dopisu čtenáře“, jenž byl „podepsán“ jménem do té doby nic netušícího olomouckého historika umění. Ten tak ke svému zděšení získal nevídanou proslulost. Onen „dopis“ totiž vyvolal velkou negativní odezvu široké veřejnosti.

Avšak nelze zamíchat, že i mezi funkcionáři národních výborů a různých institucí se našlo nemálo lidí, jímž na osudu našeho kulturního dědictví záleželo.

Od roku 1945 probíhalo vyvlastňování majetku i v dalších částech republiky než jen v pohraničí. Nejhorší to bylo tam, a tak tomu bylo většinou, kde tyto objekty převzaly zemědělské podniky — státní statky a zemědělská družstva. Ty povětšinou využívaly převzaté budovy, aniž by alespoň minimálně investovaly do jejich údržby. Je to obraz bídy a zmaru. Kdo nevěří, může se zajet podívat na kdy-

si výstavný neogotický zámek Filipov jen několik kilometrů od Čáslavi. Stejně dopadl krásný renesanční zámek v osadě Libouchec, ve všech publikacích o české renesanci figurující tvrz Ktepenice na Sedčiansku postavená Jakubem Krčínem z Jelčan. Výčet by byl takřka nekonečný. Jestliže až do konce 80. let měla destrukce často živelný charakter a obraz celkových ztrát bylo možné ještě vůbec sčítat, pak v 70. a v 80. letech začala mít devastace ráz masový a někdy přímo organizovaný.

Největší likvidace památkového fondu postihla zejména pohraniční území v Podkrusnoholf. Otevření nových uhelných ložisek padlo za oběť jedno z našich nejcennějších památkových měst — severočeský Most. Dodnes zůstává otázkou, jak dalece bylo vskutku rentabilní zbourání celého města a výstavba nového města panelového. Úlohy likvidátora se ujal nejen odbory výstavby některých národních výborů, ale i nekulturní odbory „kultury“, církevní tajemníci, místopředsedové a předsedové okresní a krajské úrovně.

Jen několik příkladů: Dne 22. 2. 1972 požádal Miloš Loibl, vedoucí odboru kultury ONV v Chomutově o „upuštění ochrany“ tří kostelů. V jím podepsaném spisu stojí: „Vzhledem k tomu, že občané na zasedáních kritizují stavební stav objektů, žádám Vás o urychlené projednání celé záležitosti, aby ještě v zimním období mohli být alespoň kostel v Zahofanech odstřelen, neboť již i Vám je známo, že z důvodů kapacitních i finančních nebude možné všechny památkové objekty v okrese znovu obnovit.“

Vedoucí odboru kultury Severočeského KNV Václav Šmarda v dopise řediteli VI. odboru ministerstva kultury ze dne 9. 4. 1979 „žádá z pověření místopředsedkyně Severočeského KNV s. Hanušové o urychlené projednání záležitosti likvidace zámku v Lipově, protože v opakem případě chce předseda KNV s. dr. V. Slapák intervenovat u ministra“. Podobné formy nátlaku na likvidaci památkového fondu se objevují ve spisech tohoto druhu velmi často.

Dne 25. 11. 1986 Otakar Parma, vedoucí odboru kultury ONV v Lounech a Miroslav Chot, tajemník pro věci církevní, požádal o „odejmutí památkové ochrany“ pro 18 kostelů v lounském okrese. Jedním z uvedených důvodů pro jejich zboření bylo, že „nejsou okrasou obcí“.

Projevem toho, jak v průběhu doby organizovaná likvidace památek nabírala na intenzitě, je nedávny požadavek tajemníka pro věci církevní Severočeského KNV o „upuštění od ochrany“. Jinými slovy šlo tu o za-

mýšlenou likvidaci, téměř 40 kostelů v kraji. Mezi nimi i významná díla gotické a barokní architektury.

Pro ilustraci, za jak obskurní okolnosti probíhala devastace památkového fondu, lze uvést několik tragikomických příkladů. K takovým patřilo zničení špitálu v Duchcově. Jeho stavbu navrhnul významný barokní architekt Octavio Broglio, na atičce byla osazeny sochy Matyáše Bernarda Brauna, v kopuli byla jedna z nejvýznamnějších fresek Václava Vavřince Reinerera. Šlo tu o jedno z nejvýznamnějších děl českého baroka.

V rámci zbesilého dolování mělo dojít na rozšíření těžby i do prostoru duchcovského zámeckého parku. Byl tu proveden geologický průzkum. Patrně proto, že nálezy uhlí se hodnotily vysokými odměnami, byly výhledy průzkumu v tomto případě „upraveny“. Takto „zjištěná“ uhlí se tam ve skutečnosti nikdy nenašlo. To se ale ukázalo až poté, co byl mj. zámecký park v Duchcově z velké části pokácen a zmíněný špitál zbořen. S vynaložením velkých nákladů byla alespoň Reinerova freska snáta a přemístěna do Prahy. Měla být osazena v kostele sv. Rocha v Praze na Olšanech. Ukázalo se však mj., že jeho kopule není pro duchcovskou fresku dostatečně veliká. Jako doklad velkorysosti československé památkové péče byla tedy freska dopravena do Montrealu a tam předvedena na Světové výstavě. Nakonec pro ni byl v zdevastovaném duchcovském parku zbudován nákladný železobetonový pavilón. Pavilón však není zcela dokončen a tak další osud Reinerových nástěnných maleb stále vzbuzuje obavy.

Jiný případ. Dne 28. dubna roku 1975 byl zlikvidován nakládkový kostel, významná komponenta krušnohorského panoramatu. Odstřel byl proveden za přítomnosti představitelů ústeckého okresu v čele s tehdejšími předsedou ONV. Po odstřelu následovaly dokonce přípitky. Oslava měla svůj další důvod. Kostel z roku 1679 byl zničen proto, aby na jeho místě mohly být zbudovány za plánovanou částku 4,5 miliónu korun památník sovětských vojsk, která podle důvodové zprávy „v roce 1945 prošla především Nakládkovským průsmykem“. To ovšem neodpovídá skutečnosti. Vše skončilo tak, že na místě bylo zbudováno velké, n k tomu a n c m . . . sloužící parkoviště a poblíž místa, kde kostel stával, betonové sloupky nesoucí pětícípou hvězdu. Tu prudké, v horské krajině často vanoucí větry, už před lety strhly.

Devastace, zejména v posledních dvaceti letech, těžce postihla i řadu jader historických měst. Místo toho, aby se opravovaly krásné městské domy, které svým obyvatelům sloužily po staletí, nastoupil často dynamit a buldozery. Takový osud postihl například celé bloky v jednom z nejcennějších měst českých zemí — v moravské Jihlavě. Toto počínání šlo ruku v ruce s výslovnou a programovou zločinností. Namísto bloku domů stojících uprostřed náměstí byl zbudován neforemný obchodní dům. Už to je samo o sobě urbanistickým zločinem. Velká hmota obchodního domu v Jihlavě měla nepochybně i další a to „ideový“ smysl. Měla totiž svou mohutností přebít církevní stavby — barokní kostel sv. Ignáce a gotický chrám sv. Jakuba, měla setřít sakrální ráz jihlavského centra a nahradit ho novým ideovým nábojem, reprezentovaným panelákovou architekturou.

Ušetřena nezůstala ani Praha. Absurdní trasa severojižní magistrály svedla dávkovou dopravu probíhající z jednoho konce státu na druhý, při-

čímž stáel v českých zemích. Z nich byly v některých případech cenné součásti inventáře předávány muzeím, anebo stahovány do zámků, které měly zůstat zachovány do budoucna jako svého druhu muzea. Tyto tzv. „svozy“ jsou dodnes na mnoha státních hradech a zámcích uloženy. Dnes však ale budeme těžko hledat vysvětlení pro to, že Břitenberská obrazárna z Křivoklátu byla převezena na Ploskovic, že domovský inven-

turní komise Zdenka Wirtha. Souřadky články vycházely v socialistickém týdeníku pro kulturu a politiku Cti, jehož vydávání skončilo ve dnech tzv. Vítězného února.

Důležité bylo, že řada zámků přezval přímo stát. V objektech zpřístupněných veřejnosti byl jejich cenný inventář namnoze zachráněn. Ale počít těchto zámků představoval jen zlomek úhrnného množství zámeč-

ohromné ceny přebíralo mj. předsednictví vlády a ministerstva. Zajišťování tohoto nesmírného majetku probíhalo neorganizovaně, neběle a chaoticky. Kolik procent úhrnného majetku se v naprostém zmatku rozplynulo, či bylo zničeno, se již nikdy nezjistí. O osudech kulturního dědictví z pět stovek zámků a o rozplynutí jejich se miliardách psal historik umění Karel Sourek, který v této souvislosti osita kritizoval šéfa Národní

kapitulu tvoří památky moravské. Kulturní a historické hodnoty

tář z Ploskovic byl rozvážen na jiné zámky apod. Patrně už dnes není možné zjistit, jaké byly alespoň v některých případech skutečně, tj. třeba i temné důvody tohoto konání.

Podobný osud postihnul i ohromné sbírky některých církevních institucí. Dnes jen nostalgicky můžeme jako turisté procházet sály naplněnými obrazy, plastikami, historickým nábytkem či drahocennými liturgickými předměty v muzeích rakouských klášterů, například v Klosterneuburgu nebo v Kremsmünsteru. Veliké galerie a sbírky měl u nás mj. klášter premonstrátů na Strahově, řád křižovníků s červenou hvězdou, kláštery cisterciáků v Oseku a ve Vyšším Brodě. Z ohromné sbírky vyšebrodské přišel archiv do Třeboně, cenné rukopisy do Zlaté Koruny, některé obrazy do Národní galerie v Praze, jiné do Alšovy jihočeské galerie na Hluboké, vzácné kusy nábytku do Uměleckoprůmyslového muzea v Praze. Můžeme tu patrně mluvit o štěstí, protože jinak by asi dnes byly za hranicemi naší země, či by byly dávno zničeny. Mnohé bylo v půdnorové době prostě rozkradeno, a což je ještě horší — prostě zničeno. Tak na několik etap byl z oken prelatury kláštera v Oseku vyházen drahocenný intarziovaný nábytek. Je znám tzv. roudnický případ. Protože bylo narkizováno, aby prostory tamního lobbyského zámku byly okamžitě uvolněny pro armádu, byly archiv a zámecká knihovna — vše nesmírné ceny — jednoduše vyhozeny z oken. Z okna zámku tehdy vyskočil a tak ukončil svůj život i zoufalý lobbyský knihovník.

Přes tehdy vzniklou „železnou oponu“ se začal rozvíjet čili a veřejnosti utajený vývoz našeho kulturního dědictví. Dějí se zprvu na vlaky, později se zmenšujícími se možnostmi na vagony. Ustává prakticky až v těchto týdnech. V tomto obchodě sehrála svou neblahou roli firma Artla, zabývající se od let mj. vývozem našeho kulturního dědictví.

Dnes je asi jen těžko možné učinit si představu o kvantitě vyvezených starozitností, zejména v 50. a 60. letech. Jedno je jisté, objem tohoto nešťastného exportu byl neznámý, hodnoty, které takto z naší země navždy odplynuly, byly nesmírné. Jakmile se v 60. letech jen trochu postvřely hranice, nastal další odliv do ciziny a to všemi možnými cestami.

Podív vzbuzují i některé „výměnné“ transakce našich sbírkových institucí, skrývané i před odbornou veřejností. Lze vzpomenout na drahocenné středověké rukopisy ze sbírek vyšebrodského kláštera, které se objevily na západoevropských výstavách, kam je ovšem ze svého majetku zapůjčil multimilionář ze Spolkové republiky Německo. Jeden ze tří desítek dochovaných iluminovaných rukopisů českého původu ze 13. století, ještě na začátku sedmdesátých let uložený v Muzeu hlavního města Prahy, je dnes ve sbírkách Rakouské národní knihovny ve Vídni. Při přeji mce deponitáře jistého krajského střediska státní památkové péče se náhodou našel zapomenutý a zašpiněný list papíru se seznamem předmětů předaných do „užívání“ donekdávna mocným funkcionářům. Z kontroly přešlapaného inventáře při předávání státních zámků Zlaby a Hluboké nad Vltavou byly zjištěny ohromné ztráty ve fondech starých tisků a grafiky. Lidová demokracie 21. prosince minulého roku přinesla informaci o prodeji vzácných předmětů československého původu v Americe. Podobné zprávy nám dnes poskytují i kolegové z německé jazykové oblasti.

To jsou ale všechno jen drobné jed-

notlivy oproti velkorysému projektu, který připravovala firma Art Centrum spolu s několika funkcionáři předrevolučního ministerstva kultury. Nebýt odporu hrstky odborníků a listopadových událostí, už nyní by anglická aukční firma Christie's rozprodávala sbírky Národní galerie, Uměleckoprůmyslového muzea, Národního technického muzea, Státního židovského muzea, Sifedoecké galerie, Galerie hl. města Prahy, Moravské galerie a Galerie hl. města Bratislavy. Zamýšlelo se sáhnout i na sbírky institucí krajských a okresních a na deponitáře státních hradů a zámků. Zástupci anglické firmy, kteří šli za velkou kořistí, s velkým zájmem procházeli deponitářských muzeí a galerií. Někteří horliví činitelé ve snaze zalíbit se nahoře, započali již se sestavováním odprodejných seznamů, které v revolučních týdnech stejně rychle zmizely. Dlouhodobý proces devastace a výprodeje movitých památek, který nemá v našich dějlnách obdoby, spěl v týdnech před loňským listopadem ke svému cynicky a bezohledně naplánovanému vyvrcholení.

Napravit všechno, co se zanedbalo a poničilo, nebude samozřejmě nikterak lehké. Mnohem účinnější než doposud bude zapotřebí chránit sbírky soustředěné na státních hradech a zámcích. Nebylo by možná bez účelu poučit se u našich západních sousedů a vybudovat jednotnou organizaci a správu státních hradů a zámků. Nastupující nová doba si vyžaduje hospodářskou politiku úspor a smysuplného směřování investic. Zároveň ale vznikají tlaky na investice do všech po dlouhá desetiletí zanedbávaných sfér života — od zdravotnictví a školství po různé oblasti průmyslové výroby. Ani za této situace však nelze nadále ponechávat náš památkový fond svému osudu.

Delší prázdniny

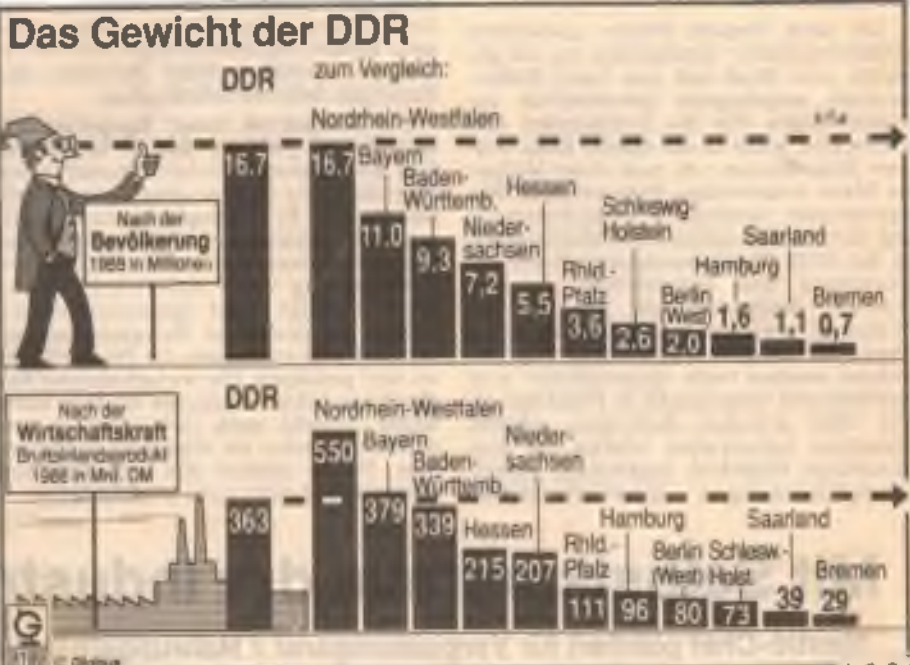
[črk]: V souladu s tradicí i s přáním veřejnosti rozhodlo vedení ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, že v době velikonoční na Zelený čtvrtek a Velký pátek, tj. 12. a 13. dubna, budou mít žáci a studenti škol prázdniny. O naplnění práce učitelů v uvedených dnech, včetně možnosti přípravy

na vyučování mimo školu rozhodnou ředitelé škol a děkanů fakult. Právě školních družin a jidelni zařadí školy v požadovaném rozsahu a stejně tak se budou postarat o žáky, kterým se nebudou moci věnovat jejich zaměstnanci rodiče.

Na vyučování mimo školu rozhodnou ředitelé škol a děkanů fakult. Právě školních družin a jidelni zařadí školy v požadovaném rozsahu a stejně tak se budou postarat o žáky, kterým se nebudou moci věnovat jejich zaměstnanci rodiče.

je i v nádtituku svého velkého článku. Podle něho si údajně pan Machalík postěžoval, že „pan prezident i řada poslanců zdůrazňují, že v Rumunsku stihli zlikvidovat socialismus za 24 hodin, přitom naše Federální shromáždění jim tuto radost už měsíc odmlítá“. Kdo pozorně sledoval projev prezidenta republiky k 25. únoru, ten moc dobře ví, že se ve skutečnosti jednalo pouze o jedno slovo z dosavadního názvu naší republiky. Nemluvě už o tom, že pan Machalík prostřednictvím zápisníku reportáže zdůrazňuje, že komunisté nebudou schvalovat vše, co jim bude předloženo a couvat tak před tlaky až už ze strany Občanského fóra, ČSL, či jiných politických stran a sil. Zpomíná už, co všechno vnucovala vládnoucí strana po více než 40 nepřímých letech? Ale nejde o to napodobovat nedávnou minulost. Vůbec ne. Jestliže budou komunisté muset ustoupit před nějakým tlakem, tak to bude tlak vycházející z přesvědčení a požadavků většiny našich obyvatele,

je i v nádtituku svého velkého článku. Podle něho si údajně pan Machalík postěžoval, že „pan prezident i řada poslanců zdůrazňují, že v Rumunsku stihli zlikvidovat socialismus za 24 hodin, přitom naše Federální shromáždění jim tuto radost už měsíc odmlítá“. Kdo pozorně sledoval projev prezidenta republiky k 25. únoru, ten moc dobře ví, že se ve skutečnosti jednalo pouze o jedno slovo z dosavadního názvu naší republiky. Nemluvě už o tom, že pan Machalík prostřednictvím zápisníku reportáže zdůrazňuje, že komunisté nebudou schvalovat vše, co jim bude předloženo a couvat tak před tlaky až už ze strany Občanského fóra, ČSL, či jiných politických stran a sil. Zpomíná už, co všechno vnucovala vládnoucí strana po více než 40 nepřímých letech? Ale nejde o to napodobovat nedávnou minulost. Vůbec ne. Jestliže budou komunisté muset ustoupit před nějakým tlakem, tak to bude tlak vycházející z přesvědčení a požadavků většiny našich obyvatele,

Za pozornost však stojí i výhrady spíše obsahového charakteru. Například některé výroky pana Jiřina Machalíka, jak je poněkud zmatené za znamenal reportáž tohoto týdeníku (an) do svého zápisníku, což inzeru-

Opět jejich pravda?

Doba je tak nezvyklá, že se člověk nedívá už pomalu ničemu, ani tomu, že se právě 8. března na stáncích PNS v Severomoravském kraji objevilo první číslo prozatím jen čtyřstránkového týdeníku komunistů severní Moravy, jak je uvedeno v podtitulu, nazvaného Naše pravda. Pomineme-li, že je to opět nějaká jejich pravda, která asi bude pravdivitější než všechny jiné pravdy dohromady, což jsme bohužel už v této zemi také zažili, pak nelze pominout některé další detaily.

Například ten, že právě 8. března přineslo Rudé právo zprávu, že není možné, aby KSČ vyslovila souhlas s přerozdělením papíru ve prospěch tiskoviny jiných politických stran a sil. A tak zatímco Rudé právo dojem-

ně bojovalo o práva svých současných soukromých i institucionálních předplatitelů s tím, že jakékoliv omezení dodávek novinového papíru není možné, protože by takto nebyla uspokojena poptávka všech zájemců,

objevuje se ve stejné době první číslo nového týdeníku, které je tištěno na novinovém papíru určeném pro KSČ. Musíme tedy připomenout, že bude-li tato strana takto nadále hošpodřit s papírem, který jí byl přidělen, souzen ještě v „idyllických“ časech mocenského monopolu, pak pochopitelně nikdy nedojde k dohodě o přerozdělení papíru.

fronty Moskvanů na karbanátky

Sovětský svaz se v poslední lednový den letošního roku zařadil mezi dvaapadesát zemí světa, kde působí firma McDonald. Impérium „Velkého Macka“ čítá dnes po pětáctileté existence, jedenáct tisíc restaurací a bister s rychlou obsluhou. Během jedné sekundy, jak uvádějí reklamní materiály firmy, je na světě prodáno v síti „karbanátkoven“ McDonald celkem 140 hamburgerů. Kdyby se všechny hamburgery, tedy vlastně karbanátky, složily pěkně jeden na druhý, pak by vznikla věž vysoká několik kilometrů. Padesát miliónů těchto obložených zemí by obepnulo celou zeměkouli 122krát. McDonald spotřebovává 100 tisíc hektarů lesů na výrobu svých obilí. A ještě jedna zajímavost: 13. května 1993 bude někde na světě prodán a sněden miliardový hamburger.

V den otevření karbanátkovny v Moskvě, vzali obyvatelé hlavního sovětského města „zlatá vrata“, symbolizující a stejná — na celém světě podniky McDonald — frontálním útokem. Lidé, zvyklí čekat na ulici před restauracemi, až se v nich uvolní nějaké místo, zůstali oněmělí a oslnění mihotavým vnitřním vybavením, šokováni tím, že všech sedmadvacet pokladen je v provozu i velkým výběrem nabízených pochoutek. A asi nejvíce byli překvapeni americkým „sýrovým“ úsměvem personálu. (Je známo, že fotomodelky, aby jejich úsměv byl co nejvíce „tymolínový“, křákají při fotografování slova cheese, — sýr — což jim mírně rozláhne ústa a odhalí zuby.) Firma garantuje, že tomu tak bude natrvalo, ne pouze během prvních dnů po otevření. (I s takovými praktikami mají Moskvané, ale i Pražané, své zkušenosti.) To je totiž jedna z čestných zásad McDonalda.

Moskevská restaurace rychle obsluhuje nabízel celou plejádu hotových pokrmů — hamburgery, cheese burger, žemle s rybami, čerstvé osmažené bramborové hranolky a hlavně nejstavnější a nejpobulárnější Big Mack, velkou žemli s dvojitou porcí plátku z čerstvého hovězího nejlepší kvality, které je dodáváno z kombinátu firmy ve čtvrti Solncevo. A maso je doplněno okurkou, plátkem rajčete, sýrem podle výběru, marinádou ze sojového oleje, octa, cukru, hořčice, žlutku, česneku, cibule a dalších přísad. Zdálo by se, že ta marináda není nic zvláštního, ale recept na ní sítěž firma jako oko v hlavě v opancéřovaném sejfu někde u Dallasu. A k tomu si lze vybrat k pití coca-cola, pepsi nebo čaj či nějaký mléčný koktejl. Chcete-li si vzít objednané s sebou, silná dívka se usměje, vybrané zboží zabalí, dá do firemní tašky a s okouzlejícím úsměvem dodá: Děkujeme vám za návštěvu u nás.

Šéf firmy ve Spolkové republice Německo má výchozí filozofii: „Každý chce či musí denně jíst.“ A tak třeba v amerických městech vybihají z kanceláří tisíce úředníků v polední pauze a směřují k McDonaldu. Buď si něco snít na místě nebo v hygienickém balení berou s sebou do kanceláře. Restauracemi rychle obsluhuje McDonald se v západoevropských zemích valí denně tisíce mladých i starších, domácích i cizinců, turistů i náhodných chodců. A zejména je tomu v New Yorku, Rio de Janeiro atd. V Moskvě stojí v každou denní dobu za každého počasi fronta lidí na karbanátek. A tak muselo být přijato opatření, které jinde na světě u firmy McDonald neexistuje: jeden kupující si může vzít s sebou nanejvýše jen patnáct obložených zemí.

Moskevský McDonald není právě levný. „Velký Mack“ stojí 4 ruble (v moskevských automatech, vysoce dotovaných, lze pořídit oběd i za 1,5 ruble). Nedávno byl v sovětském tý-

deníku Soběsednik uveřejněn dopis pětadvacetiletého Igora Kostina. Mj. v něm píše: „Plat 140 rublů je na hranici bíd, což přiznávají i sověští sociologové. Když muž přinese takovou výplatu domů, musí se jen stydět. Žena, která ukončila studia s vynikajícím prospěchem, dostává 130 rublů měsíčně. Máme dvě děti a tedy na čtyři lidi přilem 270 rublů...“

Moskevský McDonald je umístěn na jednom z velice rušných míst města u Gorkého třídy. Kdysi tam byla restaurace a kavárna Lira, která měla „propustnost“ dvacetkrát nižší než dnešní „zlatá vrata“ McDonalda. Poradí si firma v osmimiliónovém městě, kde je zoufalý nedostatek restaurací a právě tak malý výběr potravin? Ředitel moskevského McDonalda je optimista. Tvrdí, že v Sovětském svazu lze vytvářet společně podniky a svůj optimismus opírá o dvouletou zkušenost v moskevském zastoupení firmy Coca-cola. Americká restaurace rychle obsluhuje v Moskvě se rodila za značných porodních bolestí. Vždyt se o její otevření jednalo 14 let. Nyní máš rychle vzniknout další, celkem jen v Moskvě dvacet. Ředitelem té druhé, jejíž otevření bude už brzo, bude Moskván. Jmenuje se Chamzat Chazbutatov a je jedním ze sovětských absolventů „Hamburgerové univerzity“ McDonalda nedaleko Chicaga.

Co je to vlastně hamburger? Jednoduše se dá říci karbanátek o průměru 98 mm a hmotnosti 145 nebo 125 gramů. Je do žloutova osmažený na oleji, políty marinádou a vložený do rozkrojené žemle. To už jsme vlastně uvedli. A — je obrazem naší, velkým tempem se řící doby.

Když začaly v Americe jako houby po dešti vyrůstat továrny s běžícími výrobními pásy, bylo třeba dělníky. Lidé z venkova, naučit jist „rychlá jídla“. Např. u Forda byla svačina přestávka 15 minut. Dělník musel stát ve frontě u kotle s polévkou a u vozíku s obloženým oblébkem, což mu sebralo 8 minut. Na jídlo měl 7 minut. A tak postupně i továrny začaly nabízet už připravené párky, žemle, lidé druhé poloviny 19. století začali jíst výhradně rukama, tedy prsty namožené v džemě, nepole byly v papírových obalech. Nastal obrát k jeskynním způsobům. Američané se nenaoučili jíst jinak, než v souvislosti s industrializací. Kult peněz, kult úspěchu kraloval nade vším. A život šel spíše styl života v pracovní době se přenášel i do života soukromého. Máš hlad? Tak si vezmi hamburger.

Koncern McDonalda obetkal pevnou síť celý americký kontinent. Nikdo v Americe o něm však nemluví ve zlém. Dosáhl přece úspěchu, to znamená, že má pravdu. A proniká i na jiné světadíly. Jen stará dobrá Evropa mu dělá trochu těžkost. Kritizuje ho, sarkasticky si ho dobývá a mnohé mu vyčítá. Jistě, má i tady úspěch, lidé všude na světě spěchají a chtějí se rychle najíst — ale přesto nemají restaurace McDonalda moc v lásce. Zejména ve Francii ne, Francouzi jsou do poslední žilky přesvěd-

čení, že lidé přicházejí o mnoho, když jedí tak, jak to diktuje McDonald. To byl také asi jeden z důvodů, proč byl do francouzských škol zaveden nový vyučovací předmět — výchova chuti. McDonald s tím právě není dvakrát spokojen, není příliš otevřen kritice.

Před několika lety visely v Holandsku plakáty s nápisem: Rusové nevědí, co ztrácejí! Byly to reklamní plakáty na karbanátky McDonald. A po nějaké době se na mnoha těchto reklamách objevil rukou psaný údaj: A Američané nevědí, se jedí!

Skutečně, Američané to nejen nevědí, ale ani nechcují vědět. Chápe se jen co nejrychleji najíst. A McDonald jim v tom vychází vstříc. Náš zákazník, náš pán. V restauracích McDonald platí zásada, že zákazník nesmí stát u pultu déle než tři minuty. Obsloužený musí být během 60 sekund a podle optimální varianty by měl opustit podnik sedm minut poté, co tam vstoupil. Tisíce zákazníků za hodinu, vsugerovávali televizní reklamy. Další zásadou McDonalda je, že sendvič, který není prodán za 10 minut poté, co byl předložen na pult bufetu, končí v koši na odpadky. To mu v Moskvě nehrozí. A pokud jde o fronty Moskvanů na karbanátky, firma McDonald se s tím dozajista dobře vypořádá, to je prostě podnikatelské tajemství jak. Vedle personálu, který byl vyškolen ve Spojených státech, jsou tam zaměstnání i domácí lidé. Z 27 tisíc uchazečů si jich McDonald vybral 800 — žáky, studenty. Profesionální číšníci se většinou nalákat nedali. I v moskevském McDonaldu se totiž pracuje americkým tempem od tří hodin až do půlnoci do kolika, kdo může. Výděl: podle pracovitosti a pečlivosti. Rovněž americkanský.

Proslulý Brillat-Savarin, narozený a žijící v 18. století, kterému se ani neomilo o tom, co všechno lidem přinese zrychlení života průmyslovou revolucí, kdysi o jistém hraběti M. řekl: „Nemám příliš vysoké mínění o tom člověku. Někdy najedl dráčky a la Richelieu a vůbec neví, co to jsou kotlety, a la Soubise.“

HUCKINGHAMSKÝ PALÁC a úřad britské ministerské předsedkyně v Londýně odmítly komentovat informaci skotského listu Daily Record o údajných nehodách královny Alžběty II. a M. Thatcherové ohledně zavedení kontinentálního času v Británii. Britská vláda totiž umožňuje o tom, že by se současná greenwichská časová sjezdnila s kontinentální. Posunula by se o hodinu kupředu v zimním a o dvě hodiny v letním období. Skotský list oznámil, že královna navrhanou změnou není nadšena. Personál jejího sídla ve skotském Balmoralu se totiž obává, že by jeho školou povinné děti mohly přijít k úhonně při dopravních nehodách v ranní temnotě. Shoduje se s názorem populace celého severu Škotska, kde jsou zimní noci velmi dlouhé.

Před Fidelem kanón

BRASÍLIE: Fidele Castro se chystal do Brazílie, aby se zúčastnil vlivnosti inscenace nového brazilského prezidenta F. Colora del Mello. Vše se přetáhlo do brazilského hláskování mála zvláštní festivalu a 83 karbanátek se zvláštní křehčí malí Castrova řada se zvláštní celému pák jde a bezpochybně Brazílii. Především však děly karbanátek tímto nejvíce. Ze přece jen soukromé přerušit časova mra karbanátek specialis

ge gehörende Armee aus lebensgroßen Terrakotta-Kriegern, die 1974 entdeckt wurde, galt bereits als archaische Sensation. Die mehr als 7 000 Mann umfassende Armee in getreuer Kampfstellung, eine Grabbeigabe, ist bisher erst zum Teil freigelegt worden.

Das Kaisergrab bei Lintong, 35 Kilometer von der Stadt Xin entfernt gelegen, gilt als die größte kaiserliche Grabanlage in China. Die zu der Ant-

Des Kaisers Riesengrab

PEKING. Chinesische Archäologen haben nach mehrjährigen geophysikalischen Vermessungen und Auswertungen ein erstes umfassendes Bild von der gewaltigen Grabanlage des ersten chinesischen Kaisers erstellt. Die Grundfläche des Mausoleums von Qinshihuang (259-210 v. Chr.) hat

Hlasy ze zákulisí Vídeňské opery

Jsou tři události, o kterých současná Vídeň neprožívá houfů: premiéra Lohengrina a Placidem Domingem v titulu roli, která byla zároveň mezinárodním debutem šéfdirigenta Claudia Abbada, nábrat proslulého španělského tenoristy José Carrerase po třítiletém téčení ze smrtelné nebezpečné choroby na operní scéně jako Dona Joseho v Bizetově Carmen a chystání nástupu presidenta Václava Havla v Rakousku, kde má jako první Československá republika v roli prominentního zahraničního hosta, zahájit letosní Saloburské letní hry. Rakouská kulturní veřejnost bedlivě sleduje a spoličkovitě epochální změny ve vřchodních zemích a zvláště pozornost zaměřuje na Československa a Rumunsko. Zatímco k Československu se orientuje hlavně národně sympatická Rumunská vyhlášená rakouská kulturní veřejnost svou národností a pomně benediktiním koncertem ve Vídeňské sídlní oparce za strážnických velkých operních a koncertních hudebníků. Nás zvláště zaujal dr. Jiri Vitula existoval při této významné události a v zákulisí Vídeňské sídlní oparce položil několik zajímavých uměleckých otázek:

Co soudíte o současných politických změnách v Československu?

ZUBIN MEHTA, indický dirigent:

— Mnoho od nich očekávám. Přejl vám to zplna srdce!

PLACIDO DOMINGO, mexický tenorista:

— Myslim, že to proběhlo velice rychle. Mám u vás mnoho přátel, s nimiž jsem umělecky útkoval. Zejména si vážím Petra Dvořáka, skvělého kamaráda a kolegy. Doufám, že vám přijdu jednoho dne zavítat. A to co nejdlíže!

ILEANA COTRUBAS, rumunská sopránistka:

— Nesmím mne zaujato, co se dělo v posledním období v Československu. Jsem šťastná a soudím, že nastal čas svobody a všude nastoupí pravá demokracie. U vás stejně jako v mé vlasti. Ráda bych uspořádala v Československu samostatný koncert. Totéž, co přejl Rumunům, přejl také Československému lidu.

MARA ZAMPERI, italská sopránistka:

— Překvapilo mne, s jakou odvahou jste si zakrátko vydehly svobodu pro sebe a také pro ty druhé. Přejl všem štěstí, abychom si byli stále víc blíže. Slyšela jsem, že Československo, které neznám, je velmi krásné země s výsokou kulturou. Letos o Pražském jaru je poprvé navštívil a zapřádl si tam.

JOSÉ CARRERAS, španělský tenorista:

— Čert jsem a slyšel o váš sametové revoluci. Myslim, že to bylo fantastické. Prožil jsem to v Londýně. Nyni konečně nastoupí rozumný dialog mezi lidmi a národem. Právě demokracie se dostává pro všechny, což je velký poklad. Pokládám to za historický moment našeho věku. Stráň rád bych se podíval do Československa, abych mohl zapřádl všemu publiku. Moc by mne to těšilo.

AGNES BALTA, řecká mezzosopránistka:

— Podle mého názoru byt nejvyšší čas, že hnuť za svobodu propukne a politice toho dělit upřed. Velice se z toho raduji a doufám, že lidé naleznou v této formě nový život.

na prvorepublikovou tradici, kdy trvalo divadelní sál nesl název Masarykova síň, v níž vystupovali různé židkovské občanské spolky. V jejich hrách bostovali často i mnozí profesionálové a tím získávalo divadlo na značné popularitě. Právě na zmíněné tradice se snaží židkovské divadlo již několik sezón navazovat, kdy v repertoáruvé skladbě najdeme vešle představení renomovaných profesionálních umělců i řadu inscenací ryze občanských.

CHCETE SI DOVEZT AUTO?

NE!

S účinností od 1. března 1990 se mění postup při schvalování technické způsobilosti a přihlašování do evidence vozidel dovezených ze zahraničí. Změněný postup se týká nových i ojetých vozidel dovezených do ČSSR po tomto datu. Ke kterým nebyl vydán československý technický průkaz - týká se tedy např. i vozidel československé výroby původně z ČSSR vyvezených.

Držitel dovezeného vozidla se do pěti dnů po překročení hranice dostavi na dopravní inspektorát VB v místě trvalého pobytu a vyplní žádost o schválení technické způsobilosti vozidla k provozu v ČSSR. Současně odevzdá zvláštní státní poznávací značku, kterou obdržel na hranicích, popřípadě cizozemskou poznávací značku. Dopravní inspektorát žádost zaeviduje a zároveň vydá rozhodnutí o přerušení správního řízení o této žádosti do doby, než držitel vozidla předloží doklady potřebné k vyřízení žádosti. Hlavním dokladem je „Protokol o kontrole vozidla před schválením technické způsobilosti k provozu“, který zpracuje stanice technické kontroly. Řízení se přerušuje na dobu nejvíce 3 měsíce. Při podání žádosti nemusí být ještě vyřízeny celní formality. Pro nutné jízdy související se schválením technické způsobilosti, jízdy na celnici, do opravy, stanice technické kontroly a na dopravní inspektorát dostane držitel jednorázovou zvláštní státní poznávací značku (papírovou).

Vozidlo je třeba předvést ke kontrole do stanice technické kontroly. Tam je nutno předložit dokumentaci k vozidlu obsahující

údaje nutné k vyplnění technického průkazu. Touto dokumentací může být návod k obsluze, dílenská příručka, cizozemské technický průkaz, seriózní firemní literatura, případně i některý z katalogů vozidel ve světě vydávaných. Příslušné pasáže musí být opatřeny překladem. Návod k obsluze (nebo dílenská příručka) musí být předložen v každém případě. Bez předložení této dokumentace nebude vozidlo převzato k technické kontrole. Stanice technické kontroly může ve sporných případech vyžadovat i předložení vážního listku.

Na základě protokolu o technické kontrole vozidla rozhodne dopravní inspektorát o schválení technické způsobilosti, vyměří za schválení technické způsobilosti správní poplatek podle vyhlášky č. 231/1988 Sb. o správních poplatcích, zmenšený o zaplacenou cenu kontroly ve stanici technické kontroly. Po schválení technické způsobilosti vyplní držitel vozidla obvyklou žádost o vzetí vozidla do evidence, k žádosti přiloží druhé vyhotovení protokolu ze stanice technické kontroly. Dopravní inspektorát vydá technický průkaz, osvědčení o technickém průkazu a státní poznávací značku.

Nepředložil-li držitel požadované doklady ve stanovené lhůtě, bude žádost o schválení technické způsobilosti zamítnuta. Zamítnuta bude také v případě, že vozidlo je procleno jako zboží (na náhradní díly), nikoliv jako vozidlo. Není-li držitel vozidla schopen odstranit zjištěné závady ve lhůtě, na kterou bylo přerušeno správní řízení, musí o pro-

dloužení požádat dopravní inspektorát. Lhůta může být prodloužena nejvýše o dva měsíce.

Při přihlašování vozidla do evidence je třeba předložit:

- doklad o nabytí vozidla.
- doklad o celním projednání.
- technický průkaz nebo jiný cizozemský úřední doklad k vozidlu, pokud byl předložen při celním projednání.
- rozhodnutí dopravního inspektorátu o schválení technické způsobilosti vozidla k provozu v ČSSR.
- protokol o kontrole vozidla před schválením technické způsobilosti vozidla k provozu.
- drve vydanou zvláštní státní poznávací značku.
- stvrzenku o zaplacení správního poplatku za schválení technické způsobilosti vozidla.
- stvrzenku o zaplacení pojistného zákonného pojistění.

Cizozemské úřední doklady k vozidlu se neodebírají, ale držitel vozidla je povinen zabezpečit jejich zaslání příslušnému úřadu, který je vydal.

S novým názvem

(kr): Od 7. března letošního roku přelidlo pražské židkovské divadlo k svému názvu dovétek - Tomáše G. Masaryka. K rozšíření názvu o jméno našeho prvního presidenta zaměstnanci novědly v žádném případě lukrativní nebo konjunkturální důvodů, ale rádi by navázali

Im Trabi 22 Stunden nonstop

ROTTENBACH, 19. März (dpa). Seinen sehnlichsten Wunsch nach der Grenzöffnung, endlich einmal mit dem eigenen Auto nach Spanien zu reisen, erfüllte sich ein älterer Mann aus dem Thüringer Landkreis Hildburghausen. Auf der Rückreise in die DDR verbrachte er 22 Stunden am Steuer seines Trabant, bevor ihm kurz vor dem bayerischen Grenzübergang Rottenbach bei Coburg die Augen zufielen.

Der Wagen prallte laut Grenzpolizei vom Montag gegen einen Baum und wurde total beschädigt. Der Fahrer kam unverletzt davon.

Ungarn-Rumänen angegriffen

BUKAREST, 19. März (Reuter). In der rumänischen Stadt Tirgu Mures (Neumarkt) hat es nach Berichten von Bewohnern am Montag gewalttätige Ausschreitungen gegen die ungarische Minderheit gegeben. Rund 500 rumänische Bauern aus umliegenden Dörfern seien mit Knüppeln und anderen Werkzeugen bewaffnet in die Stadt eingefallen und hätten sich gewaltsam Zugang zum dortigen Büro der Ungarischen Demokratischen Union verschafft. Zweisprachige Straßen- und Geschäftsschilder seien demoliert, ungarisch beschriftete Schaufenster ein-

geworfen worden. Mindestens zwei Menschen seien verletzt in Krankenhäuser eingeliefert worden.

Wende auch bei den Sorben

BAUTZEN, 19. März (AFP). Zum neuen Vorsitzenden des „Bundes Lausitzer Sorben“ ist am Wochenende bei einem außerordentlichen Kongreß der 38jährige Bjarnat Cyz gewählt worden. Jurij Gros, der lange Erster Sekretär des Bundesvorstandes war und seine Kandidatur für den Vorsitz zurückgezogen hatte, rechnete mit der bisherigen, von der SED bestimmten Sorbenpolitik ab. Es sei der

„Domowina“ genannten praktisch nicht möglich gewesen, eine selbständige, unabhängige Politik zu betreiben.

JAK SE MANIPULOVALO S MON

Na příkaz mladého Jakeše satelitní zařízení M. Štěpánovi

V činnosti Mezinárodní organizace novinářů (MON), jež má sídlo v Praze, je řada věcí, které nevrhají dobré světlo na tuto reprezentaci. A to jak v politické, tak v hospodářské oblasti. Není dlužno, že nový Syndikát novinářů Čech a Moravy vytvoří této organizaci nedvěru a zároveň přání, aby MON přesunula své sídlo z Prahy a opustila Československo.

Na nedávné tiskové konferenci můžeme si, jaké krůtíky se dopustilo v Praze, které se zúčastnilo celé mezinárodní vedení MON, které sdružuje desítky novinářských organizací zejména v východní Evropě a z rozvoje země, se o této činnosti hofovalo. Vedoucí funkcionář MON zdůrazňovali zvlášť služby organizace státních. Ve službách vládnoucí ideologie pak stejně tak ignorovali vedení MON porušování lidských a profesionálních práv novinářů pětadvaceti zemích, kteří byli při své práci zavražděni nebo pronásledováni. Ovšem v kapitalistických a rozvojových zemích. Správně se jich jeden z našich novinářů zeptal, kde však mají kníšku o pronásledování novinářů v zemích střední a východní Evropy? Částečně se k tomu vyslovilo písemně prohlášení čs. pracovníků MON, které bylo na konferenci rozdáno a v němž se mezi jiným píše: „Uvědo-

Proč tomu tak bylo a jak byla MON řízena a ovládnuta, osvětlil zčásti bývalý generální tajemník této organizace z let 1958—1968 Jirf Meisner. Rekl, že tehdy ho v podstatě instaloval do funkce aparát ÚV KSČ, nikoli

novinář. Stejným způsobem byl požádán z této funkce odvolán a dodal, že Svaz čs. novinářů neměl nikdy vliv na to, co se dělo v MON. Došlo to tak daleko, že v posledním období se už ani novinář nestal generálním tajemníkem této mezinárodní organizace. Nyní reagující gen. tajemník Dušan Ulčák novínám říká nebyl a nominovaly ho kádrový zool. jiných než novinářských organizací. J. Meisner uvedl rovněž, že z 22 zaměstnanců, jež měl MON v době, kdy v něm pracoval, vzrostl jejich počet nyní na zhruba 1200.

Různými pověstmi je obestřena také hospodářská činnost MON, již dirigoval jako generální ředitel jeden ze synů Miloše Jakeše. Na tiskové konferenci bylo řečeno, že objem této činnosti představoval čtvrt miliardy Kčs a 10 milionů západoněmeckých marek ročně. Znamená to, že z hospodářského působení v Československu financovala MON svou aktivitu v zahraničí. Právem se naši novináři z toho měla hostitelská země, tedy Československo?

MON u nás různé podniká. Má kupř. vlastní loterii, k jejímuž zájmu získala výjimku, již hned tak někdo

nedostal. Má dále vlastní restovní kancelář, která síce není veřejnosti známa, ale která díky mladému Jakešovi měla každodenně v pražských hotelích k dispozici kapacitu 800 až 1000 lůžek. To se pak získávaly de-vizy! Takovou lůžkovou kapacitu nemohly získat v našem hlavním městě ani tradiční čs. cestovní kancelář, protože za nimi nestála „autorita“ jména Jakeš. Ale nejen ta. Ředitelství pražských hotelů museli přitom respektovat i autoritu vedoucího tajemníka městského výboru KSČ M. Štěpána, jenž požadavěk mladého Jakeše po atraktivní lůžkové kapacitě nepopouštěl podpatkem. Rekléto, proč jinak by — na příkaz mladého Jakeše, hospodářského ředitele MON — instalovala tato mezinárodní organizace novínářů zařízení pro příjem televizního signálu ze satelitů právě ve Štěpánově vile? Jak se říká, ani kůře zadarmo nehřebe! Po 17. listopadu 1989 bylo přý toto zařízení v vile M. Štěpána odvezeno. Což potvrzuje, že to byla pěkná černota.

Podobných pozoruhodných míst v podnikání MON je asi více a právě z nich pramení nedvěra v tuto organizaci, vizenou v minulosti víc než volenými mezinárodními funkcionáři — aparátem KSČ.

Systém kandidátů na místo za voláním prezidentem „Bavobákr“ — ale nakonec při vícenásobném pře-volání: přeuonost Soler z endistické vlády.

JAROSLAV MIKŠ
Foto: ŠARPEK BADING

Doprovázeli ho mistři Evropy a vítězové Šestidenní

Přehrádkové jednolka dvoji erudice: Bratislava mandator na přání příd. vzrsta na starém využitkem letů tím bláznivě tela dvoje Jaroslaví val. sooty předepsané diplomacickým pro- tokyem a prezident Švolíkově meš. it Jaroslav Bláha, Kadek z. Sašek, liti Ky Německo Richard von Weisau. ker i hlava našeho státu. Václav Ha- mošilů kolona erudující rozě se evcala na pražské Hrad.
Poprvé použít nář prezident vozu SMV 735 11, který, takéže poprvé, doprovázel skupinu zbrus pražských motocyklistů BMW 750 15 ve speciální „policejní“ opavě. Za jejich řidičky sedět profesionálnívá balpovolační přístříchci motocyklistického oddlu Dukly Brana. Co igěno, to v motocyklovém sportu světový pojem. V čele doprovodu limity jede nej- zkršenější z nich, pplk. Kvetoslav Maštra, držitel čtrnácti titulů mistře Evropy v motocyklových soutěžích mnohonásobný účastník Šestidenního Neřestěji z našich reprezentantů držel v ruce legendární Světovou trofej a dokonce nákolikrát současně i se stříbrnou vězou.

Walesa will Geld vor CSSR

WARSCHAU, 16. März (AFP). Polen hat es nach Angaben von Gewerkschaftsführer Lech Walesa verdient, schneller als die Tschechoslowakei westliche Wirtschaftshilfe zu erhalten. Das sagte der Führer der Solidarität bei seiner wöchentlichen Pressekonferenz am Donnerstag nahe Danzig. Der Reformprozeß in Polen sei schon weiter vorangeschritten als in der Tschechoslowakei, so daß es nur folgerichtig sei, Polen schneller finanziell zu unterstützen, meinte Walesa. Gleichzeitig sagte Walesa, die „Flitterwochen“ der polnischen Gewerkschaft mit der Regierung von Ministerpräsident Tadeusz Mazowiecki seien zu Ende. „Wir müssen Forderungen stellen und nicht die Regierung ersetzen“, ergänzte er.

Ende der Visumpflicht?

Zwangsumtausch und Visumpflicht für die Tschechoslowakei sollen bis zum Sommer abgeschafft werden. Dies berichtete auf der Internationalen Tourismus-Börse (ITB) in Berlin ein Sprecher des Prager Außenhandelsministeriums. Der genaue Termin steht allerdings noch nicht fest; dies hängt nach offiziellen Angaben von den Verhandlungen mit der Bundesregierung über den visafreien Reiseverkehr ab.

● Sedmiletý chlapec a čtyřletá děvčátko byli v pondělí ráno v Itálii nalezeni bez známek života ve starém mrazicím pultu vyhozeném na poli. Děti byly z jugoslávské rodiny, která tábořila v nedalekém kempu.

Vlasta, Jaroslav Bláha, Kadek z. Sašek, liti Ky Německo Richard von Weisau. ker i hlava našeho státu. Václav Ha- mošilů kolona erudující rozě se evcala na pražské Hrad.

Zpráva o stavu Prahy

(Žen): Na plenárním zasedání se večer na pražské radnici sešli vedoucí pracovníci a poslanci NVP. Vystoupili všichni členové zprávy přimátora J. Kolbena o stavu hlavního města, kterou připravil tým odborníků z nejrůznějších oblastí.

Zpráva obsahovala řadu neradostných faktů, charakterizujících stav Prahy po čtyřiceti letech komunistické vlády. Problémy jsou snad ve všech sférách života města. Situace v oblasti bydlení hustějším například tato čísla: Téměř jedna třetina všech obyvatel Prahy žije v neregulovaných a nefunkčních sídlištech, která jsou spíše betonovými bludišti než místy pro spokojený život. Často jsme slyšeli, že tyto „nucleární“ musí vzniknout proto, aby byla utyčleně dorážena bytová krize. Nepodařilo se však ani to – důkazem je téměř čtyřicet tisíc žadatelů, kteří na klíče od bytu dosud narně čekají, katastrofální je i stav v oblasti údržby bytového fondu. Čtrnáct procent pražských domů potřebuje celkovou modernizaci, zanedbanost bytového fondu převedená do tečí činí předpokládá dvacet miliard korun.

Skládající jsou i fakta, týkající se stavu pražského ovzduší a vod na území hlavního města. Do Vltavy například odteká za jedinou sekundu 700 litrů znečištěných odpadních vod, voda ze Zlaté ky – původně kvalitního zdroje pitné vody – je dnes silně kontaminována luo-

živ z okolních půd. Pokud se týká ovzduší, centrum Prahy patří k oblastem s největším znečištěním v celé republice. Normy limitující hluk a emise kysličníku uhelnatého z ovzdušnosti jsou na frekventovaných komunikacích trvale překračovány – v dopravních spíčkách až o desateronásobek. S tímto skutečností souvisí zhoršování zdravotního stavu Pražanů, vzrůstá počet samovolných potraťů, množí se respirační nemoci a různé alergie, jedna třetina všech pražských dětí je trvale v lékařské péči.

Ve většině neradostných skutečností, které tvoří tíživé dědictví minulých desetiletí, se dalo ještě dlouho pokračovat – závažné nedostatky jsou například v oblasti školství, kultury, služeb i sociální péče. Důležité je však nyní především to, jak nahromaděné dluhy co nejrůznější splatit. Nové vedení NVP se zatím snaží „lhasit“ ty nepalčivější problémy, k odstranění všech nedostatků však bude nutné vypracovat seriózní koncepci a ve spolupráci s vládou urychleně stanovit prioritní oblasti, kterým bude věnována maximální pozornost.

Kouril gewann Turn-Ausscheidung

Die Mannheimerin Ruscha Kouril gewann in Neuss den Qualifikations-Wettkampf für die Europameisterschaften der Kunstturnerinnen am 5./6. Mai in Athen. Sie siegte im Kür-Vierkampf mit 35,55 Punkten vor WM-Teilnehmerin Andrea Drissler aus Bergisch-Gladbach (35,15) und der Dormagenerin Manuisa Ruthmann (34,75 Punkte).

Lauter Zloty in Automaten

BERLIN, 16. März (Reuter). Die Westberliner Verkehrsbetriebe (BVG) werden seit rund sechs Wochen mit polnischen Zloty-Münzen eingedeckt. Schon 35 000 20-Zloty-Stücke – im Wert von jeweils nur 0,4 Pfennig – haben laut BVG die Mitarbeiter beim Leeren der Fahrscinautomaten vorgefunden. Der Grund: Der Rand der Münzen ist geschliffen, was dazu führt, daß der Münzprüfer in den Automaten die 20-Zloty-Stücke nicht von einer D-Mark-Münze unterscheiden kann. Die BVG hat nun damit begonnen, ihre Automaten so umzurüsten, daß sie keine Ein-Mark-Stücke mehr annehmen.

Aufgrund der Menge an Falschmünzen – an einem Tag in der vorigen Woche allein 4000 Stück – geht die BVG davon aus, daß es sich um berufsmäßige Kriminelle handelt, die den Automaten vor allem das Wechselgeld entlocken wollen.

Romové v jiném světě

(Žen): Zlepšit životní podmínky občanů romské národnosti žijících v Československu a zajistit jejich rovnoprávné začlenění do nově vznikající demokratické společnosti – to jsou cíle, které si klade nová politická strana Romská občanská iniciativa. Na jejím sobotním ustavujícím sjezdu se v pražském kulturním domě Eden sešli delegáti ze všech krajů České republiky.

Sjezdového jednání se zúčastnila také poradkyně prezidenta Věra Čáslavská, která přitomněm přebírá podřavný dopis V. Havla v úvodu delegáti odhlasovali text programového prohlášení strany, v němž se mimo jiné píše: Romská občanská iniciativa je neideologická politická strana sdružující občany bez rozdílu vyznání a národnosti. Je založena na principech rovnosti, svobody a humanity. Uznává federativní uspořádání státu a ústavně vyjádřenou rovnoprávnost obou republik za předpokladu respektování práv národnostních menšin. Romská občanská iniciativa odsuzuje ty Romy, kteří jednají proti zájmům republiky a tím i proti zájmům svého lidu. Důležitá je iniciativa této strany v sociální oblasti – ROI bude dbát na důsledné dodržování práva na práci, na sociální zabezpečení ve stáří, nemoci, invaliditě a v těžkých životních situacích.

Strana se zaměří také na šíření osvěty mezi romskými občany. – Bude usilovat o zvyšování kvalifikace Romů, bude podporovat činnost specializovaných organizací pro děti a mládež. K projektům ROI patří i zřízení samostatných učilišť, kde by se měla vyučovat tradiční romská re-

mesla. Strana ROI zdůrazňuje, že je potřeba respektovat etnická a kulturní specifika romského národa. Měly by proto konečně vzniknout takové instituce, které pomohou zvýšit a udržovat národní sebevědomí Romů – například romské národní divadlo, muzeum či nakladatelství.

Součástí práce nové politické strany bude i navazování vztahů se zahraničím – zejména s Romy, kteří žijí v desítkách zemí světa a kteří jsou sdruženi v celosvětové Romské unii se sídlem ve Švýcarsku.

„A VAK ZÁKLADNÍHO POSVILI NA ŠLITKI...“

Jak s letním časem

(Žen): Vláda ČSSR schválila svým usnesením č. 36 návrh o zavedení letního času v letech 1990–1992. Letní čas se zavádí v roce 1990 dnem 25. března v roce 1991 dnem 31. března a v roce 1992 dnem 29. března, kdy se v 0 02 h středoevropského času posunou hodiny na 0 03 h letního času. Letní čas končí v roce 1990 dnem 30. září, v roce 1991 dnem 29. září a v roce 1992 dnem 27. září. V těchto

„MAY-NO TO THIS TINY-BONY...“

„Pepo, a to i ostatní příslušníci StB do rozhodnutí musí sedět doma na telefonu?“

dních o třetí hodinu letního času se posunou hodiny na druhou hodinu středu evropského času.

Mehr Straftaten seit Öffnung

BERLIN, 19. März (Reuter). Die Zahl der Straftaten ist in Berlin seit der Öffnung der Mauer im November 1989 erheblich angestiegen. Laut Berliner Innenminister Erich Pätzold (SPD) wurden der Polizei 1989 insgesamt rund 295 000 Straftaten (plus 7,7 Prozent) bekannt.

Diese Zunahme sei allein auf den Anstieg der Taten im zweiten Halbjahr 1989 zurückzuführen. Während im ersten Halbjahr 1989 noch 3332 Straftaten weniger als im gleichen Zeitraum 1988 bekannt wurden, verzeichnete die Polizei laut Pätzold im zweiten Halbjahr 1989 eine drastische Zunahme von über 24 000 Straftaten gegenüber dem zweiten Halbjahr 1988. Allein im Dezember 1989 wurden über 6100 mehr Straftaten begangen als im Vergleichsmonat 1988.

Zugenommen haben laut Pätzold besonders die Ladendiebstähle (plus 11 800), Straftaten gegen das Ausländer- und Asylverfahrgesetz (plus 3131), Fahrraddiebstähle (plus 2419) sowie Wohnungseinbrüche und Taschendiebstähle.

Pätzold sagte, es könne nicht daran gezweifelt werden, daß die Besucherströme insbesondere von Polen und DDR-Bürgern nach West-Berlin Einfluß auf das Kriminalitätsgeschehen in der Stadt haben.

Právnícký enfant terrible

»RÁČU jste někdy slyšeli, že příčinou jeho spuznění byla nevěra Zenina?« dotazoval se v dopise z r. 1923 spisovatel Ignát Herrmann profesora Emila Otta bývalého děkana právnícké fakulty a později i rektora české univerzity, na osady dr. Uhra, známé pražské figurky, zprvu nadějného právníka, v r. 1881 poslance českého zemského sněmu, a na sklonku života schátralého opilce.

Autor shromažďoval materiál pro vzpomínky, které psal pro Národní listy, a domníval se, že ho profesor Ott, jenž byl jen o dvacet let mladší než Uher, mohl osobně znát. Odpověď na sebe nedala dlouho čekat. »Spačil jsem jej pouze jednou,« vzpomíná pisatel, »dostavil se jako volič k některé z voleb děkana doktorů práv fakulty pražské mezi roky 1869 až 1871 do velké síně Univerzity Karlovy a byl mi nápadný jednak sešlostí těla a otřelostí řasu, jednak tím,

že každý z přítomných se jemu vyhýbal. O tom, že nevěra Zenina byla příčinou jeho spuznění, ničeho jsem neslyšel.« Profesor se dokonce sám dotazoval stařešského koncipienta z advokátní kanceláře dr. Popela, který také »nevěděl více, než že dr. Uher navštěvoval i kořalny nejnižšího stupně«. Oba citované dopisy, které Ignátu Herrmannovi pomohly sestavit plastický obraz dr. Uhra, jsou uloženy v pozůstalosti prof. Otta v Ústředním archivu ČSAV v Praze.

JEN ABY!
SBOHEM, IVANE, MY UŽ TO ZVLÁDNEME SAMI!

– das Ungarische Demokratische Forum, die Unabhängige Partei der Kleinlandwirte, die Allianz der Freien Demokraten und die regierende Ungarische Sozialistische Partei – würden in allen oder bei-nabe allen 176 Wahlbezirken Kandidaten aufstellen.

In Ungarn 28 Parteien

BUDAPEST, 19. März (Reuter). Bei den ersten freien Parlamentswahlen in Ungarn seit 45 Jahren am 25. März werden 28 Parteien mit insgesamt 1624 Kandidaten beteiligen. Dies teilte ein Mitglied des Wahlamtes mit. Vier Parteien

DOZRÁL ČAS K PODÁNÍ RUKY

Na pozvání prezidenta Václava Havla navštívil Československo prezident SRN Richard von Weizsäcker * Významná jednání

(Pr): Na pozvání šs. prezidenta Václava Havla přiletěl včera do Prahy na jednodenní oficiální návštěvu Československa prezident Spolkové republiky Německo Richard von Weizsäcker. Zvláštní letadlo Luftwaffe se spojovým prezidentem a jeho doprovodem přistálo na ruzynšském letišti přesně v 10 hodin.

R. von Weizsäcker přivítal V. Havel. Po srdečných stísňích rukou přijal host květin od dětí v národních krojkách a po vzájemném se s ministrem zahraničních věcí ČSSR J. Dienstbierem a se západoněmeckým vicekancléřem a ministrem zahraničních věcí H.-D. Genscherem, který je v Praze už od středy.

Den návštěvy — 13. března — má svůj symbolický význam. Včera však přijel do Československa představitel jiného Německa, než toho, které je spojeno s 15. březnem 1939.

Po státní hymně SRN a ČSSR, prohraných 21 dělovými salvy, přijal R. von Weizsäcker hlásení velitele čestné vojenské jednotky pražské posádky a spolu s V. Havlem vykonal její přehlídku. Otváření vojáky opětovatel spojový prezident českým „narodem“.

V. Havel pak představil R. von Weizsäckerovi předsedu FS ČSSR A. Dubčeka, předsedu federální vlády M. Čaha, předsedy vlády Slovenské republiky a Česká republiky M. Čade a P. Pittarta, předsedy ČNR a SRR J. Safaríka a R. Schostera a další šs. představitelé. Spolkový prezident si podal ruku rovněž s předsedy Federálního shromáždění, mezi nimi s br. J. Bartončíkem, členy federální vlády, šs. generály a pracovníky zapadoněmeckého velvyslanectví v Praze. Přítomní byli rovněž velvyslanci obou států M. Kadnar a H. Huber.

PREHLÍDKA ČESTNÉ JEDNOTKY

Kráčce po 10.30 h přijel prezident SRN na Pražský hrad. Po státní hymně SRN přijal nejvyšší představitel Spolkové republiky Německo hlásení velitele čestné jednotky Hradní stráže a spolu s šs. prezidentem vykonal její přehlídku. Ceremoniál byl obohacen o Janáčkovu Symfonii, která zůstává stálou. Nove uniformy se prokazatelně líbí, neboť přiblížení Pražanům ocenili celou přehlídku potleskem.

JKNANÍ PREZIDENTŮ

Na Pražském hradě se v dopoledních hodinách setkali šs. prezident V. Havel a prezident SRN R. von Weizsäcker k prvnímu jednání. Současně byly zahájeny rozhovory ministrů zahraničních věcí obou zemí J. Dienstbiera a H.-D. Genschera.

Po jejich skončení se uskutečnilo jednání delegací Československa a Spolkové republiky Německo.

VENUSE PŘI OBĚDĚ

V Rudolfově galerii Pražského hradu uspořádán V. Havel na počest R. von Weizäckera slavnostní oběd.

„Dovolu mi,“ řekl šs. prezident v krátkém přípitku „abych na tomto hradě přivítal vašeho hosta, pana prezidenta Richarda von Weizäckera. Je to první státní host, který navštívuje náš zemi v nové éře.“ V. Havel dále uvedl, že spojový prezident přijel proto, aby podpořil naši čestně zrozenou demokracii a aby se oba prezidenti společně poradili o budoucnosti vztahů mezi jejich zeměmi. „Připijím na jeho zdraví,“ řekl V. Havel.

R. von Weizsäcker ve svém přípitku poděkoval za pozvání. „To, že jsem zde, je pro nás jako sen. Aby se ze snu stalo vědomí a z vědomí skutek — v tom je vaše síla, pane prezidente. Až bude Evropa více česká, bude v ní více německá. O to častěji a raději k vám budeme přicházet. Připijím na blaha šs. lidu,“ pozval: šs. prezident.

Slavnostní oběda se zúčastnili A. Dubček, M. Čaha, J. Safarík, J. Schostera, P. Pittart, M. Čič a další šs. osobnosti. Přítomní byli rovněž ministři zahraničí a velvyslanci obou států a představa Rady konzultantů šs. prezidenta K. Schwarzaberg.

Po skleněném šampaňského značka Venise se při obědi podávala nap. hovězí polévka s třískovým nosem a domácími nudlemi kufení prsíčka. Hradčany se

zámeckými drabáky, jímající Panter Benihuta s Sunkovou ryzi, mandlovi jím kletkami a míchaným salátem, moravské včelky s tvarohem a povídky, káva a ovoc. Mezi nápoji byla znojemská vína, plzeňský Pilsner I džus nebo Mattoniho kyselka. Při obědi vládla přátelská a srdečná atmosféra

SLAVNOSTNÍ SHROMÁŽDĚNÍ

Na počest prezidenta Spolkové republiky Německo R. von Weizäckera uspořádal šs. prezident V. Havel ve Vladislavském sále Pražského hradu slavnostní shromáždění. Ve starobylém sále byli přítomni předseda FS A. Dubček, předseda vlády ČSSR M. Čaha, ministři zahraničí obou zemí J. Dienstbier a H.-D. Genscher, představitelé společenského a kulturního života, mezi nimi předseda ČSL a místopředseda FS br. J. Bartončík, zastupitel diplomatického sboru a šs. veřejnosti.

Ona prezidentů přišli do Vladislavského sálu za zvuků fanfár z opery LHuše. V úvodu shromáždění vystoupil jeho účastníci v provedení České Filharmonie pod taktovkou šéftingenta V. Neumann symfonickou básně Vvšehrad z cyklu B. Smetany. Má vlastní.

Poté prezident V. Havel a spojový prezident R. von Weizäcker vystoupili s projevy.

Podstatné části obou projevů přinášíme na této straně.

Na závěr slavnostního shromáždění zaznělo Vladislavským sálem Scherzo a Fínále z Osudové symfonie Ludwiga Beethovena.

POZDRAV PRAŽANŮM

V Havel a R. von Weizäcker potom pozdravili z balkonů na třetím nádvoří Pražského hradu obyvatele a hosty šs. metropole. Krátce oslovili Pražany, kteří přišli pozdravit státníky opětovat, a kteří již předtím měli možnost přímo na nádvoří vyslechnout vystoupení obou prezidentů na slavnostním shromáždění ve Vladislavském sále.

V Havel představil R. von Weizäckera a vicekancléře H.-D. Genschera. Spolkový prezident blahopřál shromážděným k nově nabyté demokracii a k novému prezidentovi. Poděkoval rovněž za pozvání do Československa.

Šs. prezident pak doprovodil západoněmeckého hosta do katedrály Svatého Víta, kde R. von Weizäcker započal svou krátkou prohlídku historické Prahy.

PREZIDENTI U SLUNCŮ

Šs. prezident provedl svého hosta rovněž po reprezentativních místnostech Pražského hradu a po nově zařízených pracovních a úředních Kanceláři prezidenta republiky. Předal mu také svůj osobní dar — soukromý list svých divadelních her v němčině. Tato publikace byla zhotovena pouze pro tento účel.

Oba prezidentů se pak vydali na krátkou procházku historickou starou Prahou. V Nerudově ulici zaplněné stovkami Pražanů a návštěvníků našeho hlavního města, kteří oba státníky vřele a srdečně zdravili, se Václav Havel a Richard von Weizäcker zastavili v restauraci U slunců. V této typické malostranské hospůdce se občerstvili rakovnickou dvanáctkou a prohodili několik slov s ostatními hosty. Od Malostranského náměstí přešli na Staré Město, kde si prohlédli Starý židovský hřbitov.

PŘIJETÍ U KARDINÁLA TOMÁŠKA

Richard von Weizäcker v podvečer navštívil v Arcibiskupském paláci Františka kardínála Tomáška, který spolkového prezidenta přijal k soukromé audienci.

Arcibiskup pražský a prines český vjádřil v rozhovoru poděkování za přístup SRN ke katolické církvi v Česko-

slovensku v uplynulé těžké době. Ocenili, že vysokí západoněmečtí představitelé v minulosti při svých cestách do Československa vviadovali osobní návštěvou kardínála Tomáška podporu československým věřícím.

Arcibiskup a západoněmecký prezident, jehož doprovázeli vicekancléř H.-D. Genscher, při audienci také posoudili možnosti součinnosti v církevní oblasti v Československu a SRN.

RECEPCE NA PRAŽSKÉM HRADĚ

V podvečer se v reprezentativních místnostech Pražského hradu setkali oba prezidentů s osobnostmi šs. politického, kulturního a společenského života na slavnostní recepci, kterou Václav Havel uspořádal na počest Richarda von Weizäckera.

Před jejím zahájením se oba státníci pozdravili se členy pražského diplomatického sboru.

Recepce se zúčastnili také manželka šs. prezidenta O. Havlová, A. Dubček a další představitelé našich zákonodárných sborů, federální a národních vlády poradčího prezidenta, zástupci koordináčního centra Občanského fóra, politických stran, kultury, školství, vědy i ústavníci šs. zahraničního odboje za druhé světové války. Mezi hosty byli mj. šéftingent České (Filharmonie V. Neumann, zpěvačka M. Kubířová, režisérka V. Chytilová, herec J. Kemp a mnozí jiných. Recepce se uskutečnila v neformální a přátelské atmosféře.

ZÁVĚREČNÝ CEREMONIÁL

Prezident Spolkové republiky Německo Richard von Weizäcker ukončil ve večerních hodinách oficiální návštěvu Československa. Na ruzynšském letišti, vyzdobeném státními vlajkami obou zemí, se s ním a s jeho doprovodem rozloučil šs. prezident Václav Havel. Přítomní byli předseda FS A. Dubček a další státní úředníci, ministr J. Dienstbier, zástupci federální vlády a generálita československé armády a velvyslanci obou zemí.

Při závěrečném ceremoniálu zazněly hymny Československa a SRN doprovázené na počest spolkového prezidenta 21 dělostřeleckými salvy. Před schody do letadla padla poslední vřelá slova loučení. Děti v národních krojkách předaly významnému hostu květiny. Poté prezident SRN R. von Weizäcker, vicekancléř a ministr zahraničních věcí H.-D. Genscher s doprovodem odcestovali zpět do vlasti.

K návštěvě O. Habsburka

(Pr): Ve včerejším vydání Lidové demokracie byla na první straně uveřejněna zpráva ětk Otto Habsburka do Čech. Pto upřesněním uvádíme, že celý program není určen pro veřejnost — jde o soukromou záležitost. Výjimkou je pouze předmluva k sobotě dopoledne na filmové akademii UK v Praze.

světo — že totiž spolupráci s bezúhonným vůdce nezabráni, maximálně se nepatrně zliší. Má to tedy smysl? Pojednání opatření, a kterém se lidová část zaplíná celá celá. Nelze se se této neodvolatelné výzvy zbrát, ale také náměch korup, jejichž zření předejí a zbránějí v nepřehledných kurších značně poskojuje naši ekonomiku. Zabavují propagátory i nad posolnými 500 Kčš) propadají ve prospěch státu...

O dalších opatřeních proti skupování zboží

Nobel-Preis bringt mehr Stockholm - Nobel-Preisträger werden in diesem Jahr eine Million Kronen (280 000 Mark) mehr bekommen - jeder vier Millionen Kronen (1,1 Millionen Mark).

Nezávisle ošem bude užší méně analýzové situace po přijetí nedávných cenů níž špatně. Smlouvati by se mělo především k přednostnímu A topšimu záso- bování státní, která leží mimo hlavní centra zájmu (turisté, zásobnovní by mělo probíhat především v otopředních hod- ních. Také předložit data by se měla posunvat, aby více vyhovovala našim lidem a méně zahraničním turistům. Nejvýraznějším opatřením, které je připravuje na položení dubna, je zavedení talónů na benzín a naftu pro všechny spotřebitele, tzv. I pro naše občany. Předloží za tohoto bude úplné zastavení. Talóny se budou přidávat ve všech smě- nířnách a šs. občani si na počátek. Až bude k dispozici technika, plánuje se prodej na dvěstve karly. Talóny pro šs. občany. „Vokucatalové“ a ostatní cir- ča budou dodřiveny cenou a horeto. Cena benzínu by se pro nás měla nám- le zvýšit, limit by také neměl být zve- řšen, ale praslo se zdát, že více než uřít- ka (omezují skupování a snokláče s po- honými tankými příru-ze, kteří občy- ným problémům. Když si člověk vzpomen- že mu přibude čekání v dalších fce- řech, že si včas nestihne talóny koupit.

Z vystoupení prezidenta SRN R. von Weizsäckera

Na Vaše pozvání, pane prezidente, jsem dnes mezi Vámi na Pražském hradě. Jsem hluboce pohnut myšlenkami, které jste v souvislosti s touto návštěvou právě pronesl, a důvěrou, kterou nám, Němcům, Vy, váženě dánu a pánové tímto přijatím projevujete. Bezpočet mých krajanů sdílí moji radost. Jména všech Vám přiložím nejserdečnějšími pozdravy a přání ze sousedství.

Jsem šťastný a vděčný že se nyní setkáváme jako svobodné národy, které kráčí svou cestou ve vlastní demokratické zodpovědnosti. Právě proto můžeme znovu pocítit a oživit naši prastarou blízkost. Můžeme být spolu bez záptíků a nedůvěry. Můžeme si uvědomit naše dějiny a posléze také poznat, že ve světě všech důležitých úkolů budoucnosti jsme na sebe navzájem odkázáni a jeden za druhého neseme odpovědnost.

Byla to slavná iniciativa Václava Havla, že svého souseda z Spolkové republiky Německo pozval na 15. března na Pražský hrad. Každý u nás doma chápe hlubokou symboliku tohoto mírového kroku. Chtíme jej s přesvědčením společně.

V tento den před 51 lety došlo ze strany Německa k vojenskému vpádu do vaší země. Slavnostní přehlídkou zde na Hradčanech měl být oslaven jako vítězství. Byl však počátkem šestiletého útlaku a okupace, vynucený politickým vyhrdáním a zbraněmi. Byla to porážka práva a politické morálky. Němci byli vaší zemí a jejím lidem způsobeno hluboké bezpráví.

15. března 1939 znamenal zároveň rozhodující krok k druhé světové válce. Svět tehdy konečně pochopil bezohlednou odhodlanost Hitlera k porušování slova a k násilí. Svou příští agresi v zájmu práva zavlekl národy Evropy do viru ničivé války. Následkem bylo nevýslovné utrpení.

Jména četných vesnic a měst a vás a u nás od Lidic po Dachau, se stala mementem brutality a pohrdání lidskostí. Byly i velké oběti nespočetných nevinných Němců. Vzpomínat na oběti a trpící na všech stranách můžeme jen s hlubokou bolestí a úctou. Dlužíme jim vzpomínku, potřebujeme jejich varování.

Nechceme dějiny znepřítit k obráně, obvinění či zúčtování. Dějiny to nenejst zapotřebí a nám by to nepomohlo. Chceme-li se stýkat v míru a přátelství, pak potřebujeme upřímnost jak k sobě navzájem, tak i každý v sobě vůči své vlastní minulosti. „S nápravou musí začít každý sám u sebe“, praví váš velký myslitel Komenský. Záležel na člověku. Vina stejně jako vina není nikdy kolektivní, nýbrž osobní. Společně však neseme zodpovědnost za to, co z obětí dějin učiníme v současnosti. V Komen-

ského duchu se chceme dějinám, takovým, jakými byly, podívat do očí a s jejich páteckými se vyrovnat tak svědomitě, jak jen je nám možno.

Zbývá ještě překonat hlubokou zakařenou nedůvěru. Neboť těžké rány by i zasazený vzájemně a jazyky bojí ještě dnes. Avšak v duchu sousedství se rodí síla k otevřenosti. „Lež je společnicí násilí“, tak to řekl Tomáš G. Masaryk, první prezident vaší republiky. To si chceme vzít k srdci. Nenávisť a nepřátelství se rozpívají od té doby, co se s jinou vážností pokoušíme žít spolu v pravdě. Z pravdy roste život.

Svým vlastním životem dokládá váš prezident sílu takového poznání. Násilným represím čelil jak s pokojnou, tak nezodpovědnou opravdovostí svého přesvědčení. Sílou svých otevřených slov nalezl cestu k srdcím svých spolišťobčanů. Svou upřímnou lidskostí si získal úctu v celém světě, nejprve a především u nás Němců. Děkujeme vám, pane prezidente, za vaše slavná slova o minulosti. Děkujeme vám za znanost důvěry, které jste nám dal, když jste několik dní po svém zvolení prezidentem republiky svou první zahraniční návštěvu vykonali u německých sousedů v Berlíně a Mnichově.

S vámi chceme postavit most porozumění a chci bych poděkovat i mluvčím sudetských Němců za jejich upřímná a dobrá slova. Je povzbudivé slyšet na obou stranách o podnětech k „lidové diplomacii“ tedy o zájmu o vzájemná pozvání a návštěvy, o dialog a pochopení, o nové přátelské kontakty. Věříme, že tím může nastat zásadní obrát k dobru, růstoucí v pocitech našich národů.

Nově získaná svoboda a důvěra národů Evropy otvírají nám Němcům cestu k překonání rozdělení našeho národa. Tato důvěra je cenným statkem a jsme zvyklí jej opatřovat a chránit. Svým sousedům jsme vděční za to, že nám přiznávají právo na sebeurčení. Umíme ocenit, že vy, pane prezidente, jste toto jasné a zřetelné vyslovili, v Praze a Varšavě, stejně jako ve Washingtonu a Moskvě.

Na cestě k jednotě jsme si my, Němci, plně vědomi své zvláštní evropské zodpovědnosti za mír. Kdo by ji nechtěl chápat při pohledu a běh evropských dějin, na polohu našeho národa uprostřed kontinentu, a tím i na naše vlastní zkušenosti a zájmy? My Němci máme více sousedů než každý jiný evropský národ. Naše poloha vyvolávala dějinný vývoj, který byl stále poznávan. Ván střídavými vlny a zásahy mezi sousedy a námi. Naše dějiny ještě nikdy nepatřily jen nám samotným.

I dnes, a právě dnes, neexistuje pro nás žádná izolovaná národní politika. Zaručí společně Evropě to prospeje,

nám je epocha, za které se dobře vzájemně proměnilo ve 219 národních protisousedů, vedoucích k ničivým evropským bratrovražedným válkám. Tak, jak ji vzájemně překonali Němci a Francouzi, tak by tomu mělo být i mezi námi. Naši občané, zejména naše mládež, to chtějí a umějí.

Proces našeho národního sjednocování musí obstát a osvědčit se v tom, že se ukáže být součástí a luací sílou evropského sjednocování. Bude tedy začleněn do perspektiv Evropského společenství a procesu KBSE a pokud možno kolektivního nového bezpečnostního systému pro naši vlny.

Je to naše společná Evropa, Praha leží v jejím středu. Nemluvím jen o její geografické poloze, nýbrž i o tom, že Praha byla vždy úzce spojena s děním, které utvářelo osud Evropy. Za všech dob vycházel z tohoto velkého evropského centra charakteristické kulturní a civilizační vlny na náš kontinent. Český překlad bible vznikl o sto let dříve než německý. Svými nábožensky sociálními hnutími jste rozvíjeli zvláštní formu tolerance a vzájemné úcty mezi různými vyznáními a stavy. Tím jste poskytli cenný příklad evropského soužití. Evropa by měla měla neřekně důvody, aby se jí dříve od vás více učila.

Ale ještě na to není pozdě. I dnes se může Praha opět stát místem setkání evropských národů, podporujícím jejich mír a posilujícím jejich životní sílu. Schopnosti vašeho národa, duchovní úroveň a morální hodnověrnost vaší dnešní politiky nás k tomu předurčují. Tak, jako se my s našimi západoevropskými partnery snažíme spolupracovat a federativními strukturami jít po nových evropských cestách, může i vám připadnout poslání pro druhou polovinu Evropy a tím zároveň pro celý evropský dům.

Pane prezidente, vaše bdělé svědomí je výrazem nejlepších tradic vašeho národa. Bez pózy, mírumilovně, vytvářte a demokraticky kráčíte svou cestou. Přinesl jste novou sebedůvěru, novou sebedůvěru a úctu vašeho lidu ke druhým a druhých k vám. Vnesl jste do našich srdcí proměnu. Ruku, kterou nám podáváte, přijímám s pohnutím a věčností. Můžeme si opět říkat, co si myslíme, neboť ovzduší nedůvěry, obavy a předpojatosti necháváme za sebou. Ve společných dějinách můžeme znovu nalézt pomoc, kterou nám nabízejí. Místo abychom se vzájemně před sebou uzavírali, můžeme své vlohy spojit k vzájemné podpoře. Odedávna jsme byli spřízněni, obce nás tak být opět i v budoucnu. Využijeme dobře velké šance, kterou nám dnes dějiny skýtají. Naším národům a

první dva bloky v jaderných elektrárnách v Borsbuck a Ringhals. A do roku 2000 vyjádřen v referendu v roce 1980 — má být odstaveno zbývající deset.

Vládní komitadka — Hiroce ve švédském ústředním parlamentu — není právě neenergetických zásob. Brjgjtite Dabhou, kterou předložila v první polovině ložského roku. Tématem zprávy totiž bylo nahrazení energie z jaderných elektráren energií získávanou jiným způsobem. V letech 1995 až 1996 mají být odstaveny

světsko: co místo atomu? Není to rozhodnutí jako vsunout z dřevo pod okapy? Tato otázka neustále rezonuje v diskusích kolem zprávy švédské ministerstva ochrany životního prostředí a energetických zásob. Brjgjtite Dabhou, kterou předložila v první polovině ložského roku. Tématem zprávy totiž bylo nahrazení energie z jaderných elektráren energií získávanou jiným způsobem. V letech 1995 až 1996 mají být odstaveny

vytváření dobrých vztahů mezi národy a poté i vytvoření evropského domu. 11. Podporovat všechny mírové snahy a proces odbrojování v Evropě. 12. Rozvíjet kulturní a společenský život v našich městech a obcích. 13. Dojovat za zlepšení životního prostředí, do čehož spadá i zvýšení kvality vypěstovaného chmele.

PROGRAMOVÉ CÍLE SPP

1. SPP bojuje ve své podstatě proti alkoholismu a proti výtržnostem pod vlivem alkoholu, neboť zvýšením kulturní úrovně v oblasti spotřeby piva by se měla pozvednout i kulturní úroveň občanů přicházejících s ním do styku.
2. Garantovat jako další politická strana přechod k politickému pluralismu v našem státě.
3. Podporovat všemi silami prohlubování demokracie ve všech oblastech společenského života.
4. Sdružovat občany, kteří se neztotožňují s programy jiných politických stran a vzbudit jejich zájem o politický a veřejný život.
5. Přispět k obnovení dobrého "zvuku" českého piva doma i ve světě a tím přispívat ke zvýšení prestiže Československa ve světě.
6. Zvýšit kvalitu piva.
7. Podporovat předávání hostinců do soukromých rukou a tím přispívat ke zvýšení konkurence.
8. Zavést pořádek každoročních plzeňských pivních slavností.
9. Zamezit hromadnému předělávání restaurací 4. cenové skupiny v podniky možná luxusnější, ale cenově nedostupnější.
10. Navázat přátelské styky se zahraničními stranami, které pracují na platformách podobných té naší a tím napomáhat

Organizaci stavíme na základě samostatnosti a odpovědnosti nejnižších složek, tzn. občanských organizací.

2. Jsou-li to strany.

1. Členem SPP se může stát kterýkoli občan Československé republiky starší 18 let, který se ztotožňuje s programovými cíli a není již členem jiné strany.

2. Nový člen bude přijat po zaslání vyplněné přihlášky příslušné komoře FV SPP (zatím nahrazen Přípravným akčním výborem).

3. Přípravný akční výbor doporučuje členům sdružovat se do občanských organizací (dále jen OO) SPP. Dále doporučujeme novým členům vstupovat do již existujících OO SPP, které svou novou přihlášku zašlou svým jménem.

4. OO jsou povinné registrovat se u příslušného národního výboru. Tímto získají právní subjektivitu. Zároveň se musí registrovat u příslušné komory FV SPP.

5. Jednotlivci, kteří obtížou mít možnost nebo zájem stát se členy jednotlivých OO, se mohou registrovat u příslušné komory FV SPP.

6. Vylovení ze strany je zcela v kompetenci jednotlivých OOSPP. O zrušení členství je nutné informovat příslušnou komoru FV SPP z důvodů vyčerpání z evidence.

Organizační struktura SPP:

1. Členové jsou sdruženi v OO SPP. Vyhvíjejí vlastní činnost podle svých zájmů a potřeb, nezávislou na činnostech jiných OO. OO rozhodují samostatně o svém vzniku a zániku (na základě právní subjektivity), zajišťují si ekonomickou nezávislost a samy rozhodují o svém majetku. V čele OO stojí mluvčí. Mluvčí ze stejného okresu se scházejí a volí si dva zástupce, kteří za okres jednají s FV SSP.

2. OO dle vlastního uvážení informují FV SPP o svých akcích, aby je pomohl rozšířit dále.

3. Základním stranicím orgánem je OO (minimální počet členů v jedné OO je 10). Jediným nadřazeným orgánem OO SPP je Federální výbor (FV SPP), který se dělí na českou komoru pro Čechy a Moravu a slovenskou komoru.

4. FV SPP má dlouho koordinační a informační. Dále zastupuje jen stranu v jednání a na nejvyšší úrovni.

5. Sjezd strany svolává FV SPP, a to buď česká nebo slovenská komora, případně obě společně (hlasování - viz bod 6). Sjezd se svolává v případě potřeby; sjezd volí členy FV SPP.

Národní sjezd se svolává v případě, že o to požádají dvě třetiny OO. Sjezd se zúčastňují vždy 2 kandidáti a 1 z okresu, kteří jsou voleni mluvčími jednotlivých OO.

6. Na všech úrovních se rozhodnutí schvaluje souhlasem nadpoloviční většiny přítomných členů.

Povinnými členy mluvčí:

1. Řídit se stanovami strany.
2. Důrazně prosazovat politiku strany, objasňovat ji široké veřejnosti a

Ukát najít alternativní zdroje energie využití dnes, dá se říci až na plyných 80 procent. A využít to větším rozehledem. A využít to větším rozehledem. Energie větru připadá bloemerge neví. pane v ústí, prostě by se to nevyplá. Válcovník již dnes staví: v roce 1994 procent a do roku 2010 o 200, ale není vyloveno. Ze 10 více procent. Na don. tožní fondyky ropu a zemního plynu ze zahraničí užito počítat nejméně 3 část. kon kolem 2 miliard dolarů ročně. Iona plánuje a připravování společný in- vesnice a Norakem lna odůbr 2,5 miliard. kubicých metrů zemního plynu z mor-

záležet ji pro její provádění.

3. Bojovat za přátelství mezi lidmi i mezi národy.
4. Nedopouštět se výtržnosti, narušování zásad společenského soužití a rušování občanského právního řádu.

Strava lenu stravy

1. Aktivně se zúčastňovat politických životů strany.
2. Předkládat k projednání návrhy a připomínky a obhajovat je. Kriticky se vyjadřovat k práci orgánů strany.

3. Osobně se zúčastňovat jednání OO SPP.

4. Člen má právo být informován o činnosti strany, pokud si to sám přeje.

Svůj zájem o informace projeví zaslezním dobrovolného příspěvku.

5. Volit a být volen do orgánů strany.

MOST SE JIM NELÍBÍ

Připadá nám celkem samozřejmé, že každý návštěvník Prahy - z domova či z ciziny - se vyslovuje s uznáním a obdivem o Karlově mostě i o jeho výzdobě. O to více nás překvapí, když se setkáváme s postojem nastrojeným. Tak například jeden z účastníků Cookovy cesty kolem světa - angloněmecký přírodopyskec G. Foster - napsal, že sochy jsou -ponejvíce velmi špatně zpracované, znešťující jinak krásný most. Podobný názor projevil roku 1794 i německý básník Fr. Leopold hr. Stolberg, podle jehož mínění by most byl -krásný, jen kdyby sochy na něm byly také krásné. Anglická cestovatelka Hester Lynch Piozzi odsoudila všechno - jak "seredný" most, tak tisíce se skupinu "neřetorných soch".

rych velut výrazný pokles. Průběh hodnota anglošlé úhrny poklesle dokonce o 7,9 proc. - například ze 21,5 na 19,9 koruny. Francouzský frank kopuje za 7,23 Kčs (-4,3%), 1 DM za 24,39 Kčs (-4,5%), šilink za 3,48 Kčs (-4,4%). Švédský frank za 27,83 Kčs (-3,4%), 1 US dolar za 41,36 Kčs (-3,1%), jen tak dá!

ských nezletilých v Severním moři do roku 2000], a Dánskem, Finskem i se Sovětským svazem. A rovněž - a to přes velký odpor ekologů - vzroste impunit mlh. Švédsko se nechce házet na jednobě dodavatele a ani na jeden druh energie, který by nahradil energii jadernou. Ažek s dosavadních propočtů je patrné, že impozit zemního plynu ze sousedních skandinávských zemí a také ze Sovětské početně částky na postavení plynodů. Uvažuje se rovněž o možností získávat sovětský zemní plyn přes Čankosin-

Průsvitné hodiny
Nové průsvitné hodiny zřizují se a nárožního domu Ferdinandovy (Mlýnská a Uršulinská ulice). Podstavec i sloupky jsou řezané, vkusně zhotovené. Mají 3 ciferníky a bude je vidět ze 3 stran. Závaží budou umístěna 1 a půl metru pod diafobou. Budou se natehovat jednou za týden. Náklad na hodiny páti se na 700 státek. Budou spuštěny příští týden.
Národní Listy 10. 9. 1890

Mlýnek na karty

Byla to v šedesátých letech minulého století velká senzace. V Praze se objevila technická novinka, tzv. mlýnek na micháňské karty. V čem spočívala podstatě tohoto vynálezu, který přivítali především vyznavači karbanu? Byla to jakási ozdobná skříňka, do které se vložilo všech 32 karet. Po několikrátém otočení klikou, která byla umístěna po straně skříňky, byly karty dostatečně promíchány.

Výrobem této novinky byl Andreas Meizer, který měl svou dílnu v tehdejší Ovocné ulici (dnes ulice 28. října).

Mlýnek na karty neměl však příliš dlouhou životnost... V polovině sedmdesátých let se udržely ještě v dámských společnostech, kde se hrával proferrans nebo whist, ale v dalších letech zanikly i zde...

vensko a NDR, mozi Švédskem a NDR ty bylo třeba přetřít plynučet hlubší 100 kilometrů. Výrazným argumentem pro tento druh energetického zdroje je jeho poměrně ekologická škála. Předpokládán růst rany energie ve Švédsku je však pouze řídním z članků dalšího dlouhého řetězu řáku cen. Počítaje rádem cen potřavin a konče švédskými strojírenskými výrobky určenými k exportu. Ekonomové v této souvislosti předpokládají snížení tempa růstu národního důchodu a zvýšení procenta nezaměstnanosti. Zeidání vládní komise, která se těmito odhady zabývá, neryšlečují ani možnost dovedena Švédeka koruny, aby byla zachována sněžní a valitá rozvážení švédského hospodářství.

Není se tedy od divit, že program odměnit jaderné energetiky je pro nebudoucí a rozvojch stran. Prámyštorb a občudní lobby stájně tak jako čast odburavých svazů pokládá rezignaci z jaderné energetiky za krátkozrakost, ba dokonce se hloupost. Naproti tomu silent a lidé ekologicky zaměřené uskupení nestále zdůrazňují, že odložou od jaderné energie je příliš pomalý. Podle jejich názoru je třeba jaderné elektrárny zastavit okamžitě. Vrakemí diskuse týkající se budoucnosti zdrojů energie ve Švédsku je tak rozsáhlá, že nelze vyloučit možnost dalšího referenda. Zás se však, že výhledok - tím spíše, že jsou tu nebláhá ekónomů z Černoobyte - by nebyl jiný než před deset lety.

Prestíž koruny roste

(par) Zájem o naši korunu stejnmá děhem posledního týdne vzrostl, protože v čeravém kursovním listku SBCS znamenat turistický kurs prodeje nákte

Kde jsou cenné housle?

Vydavatel hudební literatury v začátku 19. století Jan Jiří Helmar, žijící na Malé Straně v Hellichově ulici 458 (U zlatého pelikána) a v Nostlicově 466 (U dvou hrdliček), měl housle

od německého skladatele Ludwiga van Beethovena, který byl v Praze. Kde jsou tyto cenné housle? Ze by v Muzeu hudebních nástrojů na Maltézském náměstí, nebo se dostaly do jiných rukou u nás či v cizině? To necháváme jako hádanku pro badatele.

PSANÍ JE PRO MNE ZÁBAVA

Svůj první román vydal OTA FILIP v roce 1967 v ostravském nakladatelství Profil. Od roku 1974 žije v Mnichově. Na začátku letošního února se objevil na vernisáži výstavy Ivana Steigera v Galerii Semafor v Praze. Konečně se s ním setkají i naši čtenáři — v Profilu vyjde znovu jeho Cesta ke hřbitovu a Československý spisovatel připravuje Nanebevstoupení Lojzka Lapáčka ze slezské Ostravy. Ota Filip píše fejetony, hospodářské a politické články pro Frankfurter Allgemeine Zeitung, je členem německého PEN-klubu, a právě slaví šedesátiny.

„Spisovatelem jsem nikdy být nechtěl. Byl jsem novinářem, ale pro můj nedobýr buržoazní původ jsem musel od roku 1964 pracovat jako pomocný dělník v Koptivnici. Byla tam hrozná nuda. Začal se psát večerem nějak zaměstnat, abych jsem psal romány a tak vznikla Cesta ke hřbitovu. Chtl jsem ho nejdřív nabídnout Mladé frontě, kde jsem jako novinář kdysi začínal, a měl jsem tam kamarády, ale kdosi mi poradil, že takhle na sebe moc upozorním, abych to raději odnesl do ostravského Profilu. Líbilo se jim to, dokonce to přes Dilll nabídl i nakladatelství Fischer do NSR, v roce 1967 román vyšel a já dostal Cenu města Ostravy za literaturu.“

● To byly ale snadné začátky.

„Jak to? No pokračujte. PŘEŠEL rok 1968, to už jsem pracoval jako lektor Profilu a rok po invazi 21. srpna 1969 jsem napsal leták, rozmnožil a rozestlal, varoval mě, abych se někam ukryl, že budu provokač, ale mně to nedalo. Za šest dnů si pro mě přišli. Nemělo cenu zapírat, nakonec o ten leták ani nešlo, přišli mi, že opatřují spojení mezi našimi a německými intelektuály, já to ale nebyl, kdepak já bych to byl, ale dělalo mi to dobře, že si to o mně myslí, a tak jsem dostal osmnáct měsíců za podvracení republiky. Vyvázl jsem z toho vlastně ještě dost šťastně. Za dva, tři roky později bych dostal aspoň pět let.“

● A když vás pustili, co jste dělal?

„To už jsem do nakladatelství neměl a tak jsem zase začal psát ro-

mány. Vznikl Lojzek Lapáček, vydal jsem ho ale taky nemohl, nakonec to byla jedna z prvních knížek v edici Petlice u Ludvíka Vaculíka. Další román Souboje jsem ale už nevydal. Zavolali si mě na policii a že mám přijít s pasem. Já pas nemám, říkal jsem jim a oni: no právě proto a že by bylo nejlepší, kdybych se vystěhoval. A já, že nechci, že jsem tady doma a oni: buď se vystěhujete, nebo půjdete do vězení. A proč? ptal jsem se a oni: vydal jste v Německu legálně dva romány. To byla pravda, v nakladatelství Fischer mi romány skutečně vyšly, a že jsem psal články pro západoněmecké centrály... Řekl jsem své ženě: tak a co teď? A ona mi povídá: Oto, to už není jen tvůj život, máš dvě děti, co z nich bude s takovým otcem kriminálním? — Pro děti to bylo skutečně jediné rozumné řešení. Syn je matematik a dcera asistentka computerové lingvistiky na univerzitě v San Francisku.“

● V tiráži vašeho zatím posledního románu Kávárna Slávie (Café Slavia, Fischer Verlag 1988) nebylo uvedeno jméno překladatele.

„Je to můj čtvrtý román, který jsem napsal německy. Mluvim touto řečí od mala a tady jsem se natolik zdokonalil, že je snazší psát německy, než hledat překladatele. Čeština s němčinou jsou řeči příliš rozdílné. Němčina je velice přesná a málo poetická. A čeština je zase nepřesná, ale velice poetická. Když srovnáme německého Fausta s českým, tak ten český je v lyrických pasážích mnohem lepší než německý, ale ve filozofických není český překlad přesný. Je to možná i tím, že i my, nositelé těchto řečí, jsme dost rozdílní. A tak jsem snad v německy psaném románu Kávárna Slávie docílil smíření přesného německého výrazu s českou poetikou.“

● Budete tedy své romány sám překládat?

„Ne. Určitě ne. Jednou jsem se o to pokusil. Napsal jsem německy román Grossvater und die Kanone (Fischer Verlag 1985) a nakladatelství Sixty-Eight Publishers v Torontu mě požádalo, abych ho přeložil do češ-

ty. To nejde. Začnu ho opravovat, předelávat a je z toho jiný román. Takže český román Děda a dělo je jen volná variace. Ale velice mě baví překládat básně. V nakladatelství Fischer, kde vydávají mé romány, pracuji i jako lektor slovenské literatury. A tak tu vycházejí i mé překlady našich českých básníků. Čím jsou komplikovanější, tím jsou pro mě zajímavější, vybírám si pouze ty autory, které osobně znám.“

● Možná tedy, že zase začnete psát česky?

„Kdo ví? Domov a vlast je pro mě pořád Praha, Čechy, Morava. Ale doma jsem v Mnichově, v Německu, v dalším světě. Vlast jsem ztratil, ale dostal jsem zbytek světa. Mé knížky začnou konečně vycházet i v Československu. Zatím jsou potíže s placením v devizách, samozřejmě jsem u obou nakladatelství přistoupil na honoráře v korunách. Třeba to někdy vyjde na chaloupku někde na Šumavě, z Mnichova je to kousek, a tam, kdo ví, budu zase možná psát česky.“

Papír místo igelitu

Opojení z umělých hmot, především v obalové technice, at už jde o láhve nebo sáčky, začíná velmi rychle v západních zemích opadat; větším problémem, než tyto umělé hmoty vyrobit, je to, jak se jich po použití ekologicky zbavit. To je důvod, proč se např. v Rakousku vracejí ke klasickým obalovým materiálům, jako je sklo a papír. Stejně je to v NSR. Loni se v Kolíně nad Rýnem prodalo více než 200 000 žlutých igelitových velkých pytlů na smetí a dalších 400 000 pytlů, tentokrát v modré barvě, se použilo při vyprazdňování papírových košů a při čištění ulic. Na přání křesťansko-demokratické strany (CDU) se má s těmito praktickými, zatěžujícími životní prostředí škodlivými umělými hmotami, udělat konec: Pytle z igelitu nahradí výrobky z papíru a z buničiny. Iniciativa CDU spočívá v tvrzení, že je nelogické, když se při sběru a transportu odpadků a smetí používá plastický materiál, který sám o sobě zvyšuje ve smetí podíl škodlivých látek.

Vzájemné porozumění je nad omluvy

BAD HOMBURG: Problematika Čechů a Slováků v letech 1780 až 1947 se zabývá studijní skupina českých a německých historiků. Jejich první zasedání skončila v sobotu ve městě Bad Homburg v NSR. Návrh k vytvoření skupiny byl předložen již loni v únoru, ale ustavující jednání se mohlo uskutečnit až nyní. Z české strany jsou členy významní historikové i Havránek, M. Hroch, J. Kaňka, J. Křen, J. Malý, J. Šifříček a O. Urban. Skupina zkoumá danou problematiku v evropském kontextu a zabývá se i otázkami, které byly předtím obcházeny. Práce na tematické je rozložena na více let. Nynější první setkáním se soustředila na české národní hnutí a německo-rakouskou otázku v období liberalismu 1860—1871, jakož i na vzdělávání v českých zemích v 19. století. V závěrečné diskusi poukázali účastníci na význam možnosti českých a německých historiků spolu mluvit, vyměňovat si myšlenky a koncepce. Náležitější než zkoumat otázku, kdo se má k omluvit je vzájemné porozumění. Příteli ze sedmi skupiny se uskuteční v únoru 1991.

„Prozradíte mi, ptá se více než plnoštlhák dáma trhovec, „čím jste ty svoje krůty krmit?“ „čím jst, budeš mil?“ „Ale proč vás to tak zajímá, madam?“ „Chtěla bych být také tak hubená.“

„Kdo ví? Domov a vlast je pro mě pořád Praha, Čechy, Morava. Ale doma jsem v Mnichově, v Německu, v dalším světě. Vlast jsem ztratil, ale dostal jsem zbytek světa. Mé knížky začnou konečně vycházet i v Československu. Zatím jsou potíže s placením v devizách, samozřejmě jsem u obou nakladatelství přistoupil na honoráře v korunách. Třeba to někdy vyjde na chaloupku někde na Šumavě, z Mnichova je to kousek, a tam, kdo ví, budu zase možná psát česky.“

„Je to můj čtvrtý román, který jsem napsal německy. Mluvim touto řečí od mala a tady jsem se natolik zdokonalil, že je snazší psát německy, než hledat překladatele. Čeština s němčinou jsou řeči příliš rozdílné. Němčina je velice přesná a málo poetická. A čeština je zase nepřesná, ale velice poetická. Když srovnáme německého Fausta s českým, tak ten český je v lyrických pasážích mnohem lepší než německý, ale ve filozofických není český překlad přesný. Je to možná i tím, že i my, nositelé těchto řečí, jsme dost rozdílní. A tak jsem snad v německy psaném románu Kávárna Slávie docílil smíření přesného německého výrazu s českou poetikou.“

„Prozradíte mi, ptá se více než plnoštlhák dáma trhovec, „čím jste ty svoje krůty krmit?“ „čím jst, budeš mil?“ „Ale proč vás to tak zajímá, madam?“ „Chtěla bych být také tak hubená.“

Přiliv turistů z Rakouska neoslubuje

Přihrazení oblasti jihočeského kraje včetně Českých Budějovic jsou denně cílem jednodenních výletů turistů z Horního Rakouska. Podnětem k těmto cestám jsou často levné nákupy v přepočtu šilinku na korunu. Naše obchodní organizace na tom však také vydělávají.

Například v obchodním domě Prior se plánovaná tržba zvýšila od začátku roku už o více než tři milióny korun. Zájem je nejen o šumivá vína, ale i o gramofonové desky s vážnou hudbou a dokonce i běžné nářadí. S tím posledním se příliš nepočítalo, takže se projevuje jeho určitý nedostatek. Je až s podivem, když člověk vidí, jak z parkoviště u Prioru odjíždí nabíjená auta s železným kolečkem na zahrádce.

Rakušané také hodně navštěvují obchody v centru Českých Budějovic. Stálými hosty jsou třeba v prodejně skla a keramiky a nakupují i takové zboží, které zůstává stranou zájmu našich zákazníků. Luxusní obchody příliš nemilují. Značná poptávka je po sladkých výrobcích, dřívech a zákuscích. V cukrárně hotelu Slunce je večer zcela vyprodáno, další den je ale čerstvé zboží v širokém sortimentu opět k dispozici.

V mlékárnách už silně poklesl zájem o celé bochníky sýrů, jak tomu ještě nedávno bylo. Přispěl k tomu i zákaz vývozu vybraných druhů zboží, včetně velkého množství potravin. Přesvědčili jsme se o tom na silničním hraničním

přechodu v Dolním Dvořišti a na železničním v Horním Dvořišti. Rakouští turisté musejí mít totiž v celním prohlášení uvedeno, kolik si našich korun vyměnil. Pokud tam je pět set a vyvázejí zboží za tisíc, musejí přebytek vrátit. Stálo se ovšem najdou lidé, kteří chtějí předpisy obejít. Je jich však stále méně, protože ostrý kurs nasadil i rakouští celníci. Povolují bezcelně dovážet svému občanovi zboží v hodnotě tisíc šilinků na osobu, což je v jejich přepočtu 1400 korun, z toho potraviny za 150 šilinků. „Černá“ výměna šilinků za koruny ovšem stále trvá. Je to hodně zavlněno tím, že českobudějovické směrníky mají nedostatečnou kapacitu a na výměnu se dlouho čeká. Přitom Rakušané o „černé“ koruny příliš nestojí, raději je chtějí mít zaznamenané v celním prohlášení a potvrzené bankou.

Paměťce Jana Masaryka. Ministr zahraničních věcí ČSSR J. Dienstbier v sobotu odpoledne položil v Lánech věnec ke hrobu T. G. M. a jeho syna, který zemřel právě před 42 lety.

Otazníky nad úmrtím i po dvačtyřiceti letech

Neovádivili ho od chvíle, kdy se po skončení druhé světové války vrátil do osvobozené vlasti. Byl pro ně — sva slavného otce — uositelem demokratických tradic, humanismu a skutečného „člověčenství“: Jan Masaryk, ministr zahraničních věcí.

V září roku 1947 se poprvé pokusili ho zabít. Poslali mu balíček a jako obsah uvedli „voňavku“. Bomba v dřevěné krabici zhotovené komunistickým truhlářem z Křemáně nevybuchla. Stejně tak, jako selhala ta, kterou postavil místopředseda vlády Petr Zelenkovič a ministru spravedlnosti dr. Prokop Drtina. Přes snahu zamést stopy, přes přepážky, které kladl vyšetřování komunistický ministr vnitra Václav Nosek, se brzy podařilo zjistit, kdo stojí za pokusem o atentát: Alexej Čepička, zeť Klementa Gottwalda.

Po komunistickém puči to nemohlo šrohmáždění, ho našli na nádvoří Černobínského paláce pod okny jeho sídla. Chatele byli osvobozeni. Ti, kteří jim zůstali na stopu, zatčeni, dr. Marjánku utloukli, jinému vyřídili jazyk.

Dne 25. února 1948 oznámil Klement Gottwald, že členem jeho nové vlády je také Jan Masaryk. Zůstal ministrem zahraničí. Proč do vlády přišel dnešně nejasné. Snad to bylo skuteč- ně na přání těžce nemocného prezidenta dr. E. Beneše, který chtěl mít ve vládě alespoň jednoho přesvědčeného a nesmlouvavého demokrata. Snad se Jan Masaryk domníval, že jako člen Gottwaldovy vlády zabránil nejhroššímu. Snad ...

Nezabránil. Jen několik hodin před tím, než se měla vláda představit okleštěnému, bezzábrannému Národnímu shromáždění, nebo že sám ukončil svůj život, tomu téměř nikdo v Československu nevěřil. Na jaře roku 1968 proto nepřekvapilo, že se veřejnosti a hromadně sdělovací prostředky připad- Jan Masaryk opět ujaly. Jan v dub-

nu 1968 bylo o Masarykově případu uveřejněno 284 článků. Byla v nich vyslovena řada podezření. Např. že za jeho smrt je zodpovědný komunistický major Augustin Schramm, který byl v květnu 1948 zastřelen. Vraždu prý zorganizoval na příkaz samotného pověstného šéfa sovětské bezpečnosti L. Berija, který byl po Státnové smrti popraven.

Orazníků kolem A. Schramma je mnoho. Tak třeba tvrdila v dubnu 1968 jeho ufašaršská manželka Anna Beljurovová v „Rudém právu“. „Třeba že jsme tehdy prožili velmi rušné časy, habylo jedině noci, kterou by inaužel nestrálil doma ...“ přidružila roku později v „závěrečné zprávě“ k případu Jana Masaryka vydané a podepsané prokurátorem Pešou, je uvedena také výpověď správce domova ministerstva vnitra v Paňenských Břežanech Pokorného. Ten se dušuje, že Schramm a Beljurovová byli v břez- nových nocích 1948 v jeho domově. Kde tedy byl major Schramm skuteč- ně?

A ještě jedno tvrzení z Pešovy zprávy. Ta nevyklučuje jako příčinu smrti „nešťastnou náhodou“. Jan Masaryk, který v noci často nemohl spát, nemohl se chodit ochladit na okenním

okně. Kde tedy byl major Schramm skuteč- ně? A ještě jedno tvrzení z Pešovy zprávy. Ta nevyklučuje jako příčinu smrti „nešťastnou náhodou“. Jan Masaryk, který v noci často nemohl spát, nemohl se chodit ochladit na okenním

řinsu. Bylo koulu prý tak možná i v noci z 9. na 10. března 1948. Proč se však ne přilís šifřilý ministr zahrani- níč šel ochladit na řinsu koupelno- vého okna zhruba 150 centimetrů vy- soko od země, zatímco by to měl ve vedlejší místnosti, v ložnici, daleko pohodlnější? Závěrečná zpráva to ne- vysvětluje.

Dnes, 42. let po smrti Jana Masary- ka, bude již těžké objasnit vše, co se tehdy, onu osudnou noc stalo. Jedno by však mělo být za všech okolností učiněno: Vyjasnit rozpor ve výpově- dích, dát možnost nahlédnout do všech dochovaných zpráv a svědectví. Když se Jan Masaryk vrátil po vál- ce domů, pronesl slova, která jako by měla svou aktuální platnost právě dnes: „Jste volní. Potebujete mnoho ... Ale nemám o vás starost. Když jste vydrželi to, co jste vydrželi, vy- držte i tu přechodnou dobu ...“

Vydržíme. Jsme to Janu Masarykovi dlužní.

Báseň s minulostí

[Jan]: Do poslední uličky zaplně- né a sluncem zalité Staroměstské ná- městí. Na „onom“ balkóně V. Chra- mostovské recituje verše hodné této chvíle. Verše básníka, které jsou schopné pojmenovat čin Jana Zajíce a vůbec všech velkých českých Janů. Kdo je tímto básníkem? Odpověď ne- bude snadná. Část básně se objevila ve sborníku Živě pochodně (vydaném v roce 1980 Čs. klubem Jan Palach v Curychu) omylem pod jménem I. Diviše, který básně přivezl z Prahy a upravil, aniž znal jejího autora. V lednu '89 ji chtěla V. Chramostová recitovat na Václavském náměstí a příležitosti pietního aktu za J. Pa- lacha, ke kterému sice nedošlo, ale za schvalování kterého byla souze- na. Jak už tak bylo u nás zvykem, dostala se báseň z Čech zpět do Čech prostřednictvím zahraničního rozhla- su. Poté se ozvala paní Chramostová matka autora původního textu, tehdy patnáctiletého Jiřího Stěchy, dnes režiséra Krátkého filmu a autora snímku Sametová revoluce, a dodala další část básně. Ale to, kdo je auto- rem, není tak důležité. Neboť téma básně společně mnoha srdcím kolo- valo stejně jako lidová píseň, nabíra- lo nových významů a poloh a na Staroměstském náměstí ve „třetí autorské úpravě“ promluvílo za „mili- óny lidí této malé země“.

První česká lokomotiva

Před 90 lety, v roce 1900, skon- otnoval Ing. Mařík v První české moravské strojírně v Praze vůbec první českou lokomotivu a názvem Na Zdar.

První lokomotiva vyrobená v Če- kých zemích cizím konstruktérem je staršího data: stalo se tak roku 1840, tedy před 150 lety, v dílnách Severní dráhy císaře Ferdinanda, pod názvem Patria. Tato lokomotiva jezdila až do roku 1862.

Díle. Tragédie skončil v indickém mě- stě Balidarádu pakos o instalaci říga- tické sochy buddhy. Tato největší socha na světě vytvořená z jednoho kusu ka- meně máří 25 metrů a váží více než 300 tun. Když byla socha dopravována loží- na místo, kde měla být vyřezána na vě- ne násy, sklouzla z paluby a spolu s ní se utopilo sedm lidí. Zatímco si inžený- ři lámou hlavu, jak Buddha dostal v vo- řu, novináři a veřejnosti počítají, o kol- ik tato nehoda ještě zvětší už tak ohro- žený rozpočet celého ambléozního pro- jektu. Stát Austrálie má už v úrbu vládu 56 miliard rupií.

Buddha, který zabil

aber die Hauptredner kamen aus dem Westen. Das Material kam aus dem Westen, das Geld kam aus dem Westen und die Strategie kam aus dem Westen.“

Der Schriftsteller Stefan Heym am Sonntagabend im DDR-Fernsehen

4,9 Prozent Wachstum in Japan

Japans Wirtschaft wuchs im vergange- nen Jahr real um 4,9 Prozent. 1988 war das Bruttozialprodukt noch um 5,7 Pro- zent gestiegen.

I bez tebe
bude to město vítat
každý nový den.
I bez tebe
budou vltavské jezy
zpívat starou píseň
i bez tebe
skryjí se milenci
ve stínech dávných stromů
I bez tebe
do noci budou zářit
světla v oknech domů.
I bez tebe ...
A jenom na orloji
— kdysi mezt nebem a zemí —
pohlédnou na seba svatí
s Kristem
a lidsá skloní hlavu.
A každý z těch Svatých
na hlavu ti vloží
svou vlastní svatozář.
A milióny lidí
této malé země
smeknou.
Co mohou víc?

JANB

Ich bin etwas nachdenklich gewor- den. In diesem Land ist eine Revolu- tion gemacht worden, von zwei Grup- pierungen. Die eine hat eine andere DDR gewollt, die andere gar keine. Die erste hat die Revolution, auch unter großem Risiko gemacht. Dann kamen die anderen, und die haben ge- siegt. Es wird keine DDR mehr geben. Die DDR wird nichts sein als eine Fußnote in der Weltgeschichte. Das hat sich schon bei diesen Wahlen ge- zeigt. Das sollten DDR-Wahlen sein.

Aufgespießt

Emblém papežské návštěvy

Utk: Lubiém pro návštěvu papeže Jenu Pavla II. vydal se schválením arcibiskupů olomouckého a trnauekého dr. Františka Vanáka a mons. Jána Sokola organizační výbor při pražském arcibis- kupství. Emblém zahrnuje vedle zjedno- tušeného znaku Svatého Otce názvy míst, která navštíví — Praha, Velehrad, Bratislava a datum návštěvy — 21.—22. dubna. Autorem emblému je grafik La- díslav Svatoš. Emblém by měl být po- užíván jako oficiální i orientační znak při pouti papežské návštěvy, to známe- ná na plakátech, informačních letáčcích, pohlednicích, vstupenkách, redakčních no- tin a časopisů při publikování zpráv před návštěvou i v jejím průběhu, ve výstřední Československé televizi a ve ti- movém zpravodějí. Jeho končné vy- užití je nově pouze se souhlasem praž- ského arcibiskupství. Organizační výbor současně touto cestou hledá tiskárnu, která by byla schopna tyto emblémy vy- tisknout v ob největším termínu, a vy- robit odznaků či tzv. placek. Záměry o tuto výrobu, ať již soukromníci nebo organizace, mohou obzret kopii tohoto emblému v ČRK Praha, a to jak v po- zitivu, tak v negativu.

Kdy a kde uvítáme papeže?

(čtk): Přípravou návštěvy Jeho Svatosti papeže Jana Pavla II. v ČSSR se včera v Praze zabýval organizační sekretariát ze Mizení prvního místopředsedy vlády ČSSR J. Černogurského. Byl projednán konkrétní program této významné návštěvy a její zabezpečení. Svátý Otec přijetí na staré letiště v Praze-Ruzyni v sobotu 21. dubna 1990 v 11.00 h. Po uvítacím ceremoniálu za účasti prezidenta republiky V. Havla, kardinála Tomáše a dalších státních a církevních představitelů projede papež Jan Pavel II. v otevřeném automobilu po trase Leninova — Gymnázium — Pevnostní — U Brusnice — Pohohelce — Loretská na Pražský hrad. V katedrále svatého Víta se hlava římskokatolické církve setká s čelnými představiteli duchovenstva. Po krátkém odpočinku odjede v 16 hodin na Letenskou pláň, kde za masové účasti věřících a mnoha hostů bude sloužit mši. Ve večerních hodinách se Jan Pavel II. setká na Pražském hradě s prezidentem republiky V. Havlem, zástupci církvi a intelektuály. V neděli 22. dubna 1990 v 10 h dopoledne zavítá Svátý Otec na Velehrad, kde bude od půl jedenácté

před shromážděnými poutníky ze širokého okolí sloužit mši. Odpoledne přijetí Jan Pavel II. do Bratislavy. Na letišti ve Vajnorech se pozdraví se zástupci Slovenské republiky, MŠE, kterou zde bude celebrovat, započne v 17 hodin. Ve 20 hodin se na bratislavském mezinárodním letišti uskuteční ceremoniál na rozloučeno. Se vzácným hostem se před jeho odjetím do Říma rozloučí představitelé státu a katolické církve.

O návštěvě roku do světa

(čtk): Do Bratislavy-Vajnor, kde se ukončí dvou denní program návštěvy papeže Jana Pavla II., přijde jeden až dva milióny lidí. Zpravodajsky bude tato velkolepou událost zabezpečovat 1000 až 1500 akreditovaných novinářů. Vyvrcholem návštěvy Jeho Svatosti bude pontifikální svatá mše, kterou vykoná v prostorách letiště Vajnory. Na včerejší setkání na úřadu vlády zřídila komise tří specializované skupiny, které zabezpečí podmínky pro práci zástupců masové komunikačních prostředků.

Presvědčivý dokument

(čtk): „T. G. M. osvoboditel“ je název dokumentu V. Chytilové. Premiéru bude mít dnes večer v pražském kině Blaník a v přímém přenosu ho zhlédnou i diváci u televizních obrazovek. „K práci na tomto filmu jsem byla vyzvána Čs. filmovým ústavem teprve v prosinci minulého roku. Trochu jsem se jí bránila — uvědomovala jsem si nesmírnou zodpovědnost, přičemž na přípravě a natáčení jsem měla zhruba dva měsíce.“ říká včera na besedě s novináři pro projekci filmu režisérka. „Jednalo se o látku velice potěšnou a užitečnou. Proto jsem jí také přijala, neboť si myslím, že v dnešní době musíme na svá bedra brát i zdánlivě nemožné úkoly.“ V. Chytilová zhlédla spoustu archivních snímků, podle Hovordy s T. G. M. a za využití citátů z Masarykových děl připravila komentář [čta ho M. Macháček] a spolu s kameramanem J. Sofrem, J. Šimánkem a J. Kačerem stihla natočit množství hraneb dotáček. Vznikl přesvědčivý snímek, který působivou formou dokumentuje, proč se T. G. M. zasloužil o československý stát.

„Brachon wä cäc neuc hymne?“
 Brouchen wir eine neue Nationalhymne? Eine Umfrage des DDR-Fernsehens ergab: 71 % der Bundesbürger sind für die 3. Strophe des Deutschlandliedes — in der DDR aber seines nur und jeder vierte (23 %). Dafür wollen 44 % der DDR-Bürger etwas völlig Neues. Für „Freude schöner Götterfunken“ sprachen sich 28 % aus.

Nejen Jirásek by zaplakal

(jkk): Lucerna Aloise Jiráska je půvabná, poetická, ryze česká a symbolická pohádka, nikoliv podbíživá laciná fraška, tak jak jí uvedlo Divadlo E. F. Buriana ve své poslední premiéře. Začíná „velkým zbluzňákem“. Snad proto, že se po rozhraní opony objeví vodník Michal [D. Prachář], který spíše než beznadějně zamilovaná nalváni bytost působí jako zduřelý erotoman ze Stromovky. V Divadle EPB se hraje Lucerna v úpravě a zkrácené verzi Frant. Švihlíka a J. Kallišové, která hru současně nastudovala na scéně M. Kalíše, j. b. Ta vychází v podstatě z lesních scén (nebo to má připomínat vrbové větvičky?) u památné lípy (ta tam ovšem chybí!), takže ostatní obrazy přijdou, pokud jde o výtvarnou stránku, hodně zkrátka. A ještě ke všemu není kvůli výpravě vůbec využita plocha jeviště, protože se všechno většinou odehrává na předscéně. A také v hledišti. J. Ornest (učitelský mládenec) odvedl i přes nesmyslné obsazení svůj standardní dobrý výkon. I. Göbel v roli mlynáře je téměř takový, jaký žije v našich představách. Hrdý, statečný, prostý člověk, který zná svá práva i povinnosti. Ví, co chce, kromě okamžiku zaváhání. Zajímavý kvalitní výkon podává J. Konečný v roliče starého vodníka Ivana, až ovšem na to, že vždycky jen přijde a odejde, což není ovšem jeho vlna. V Hronově či na finém festivalu divadelních amatérských souborů se při takové inscenaci o pauze odchází.

Otevřené tajemství

(čtk): Lánský park byl znovu zpřístupněn veřejnosti. Do dříve utajovaných míst včetně palmového skleníku se můžeme podívat již nyní, a to vždy v sobotu a v neděli od devíti do sedmácti hodin. Pokud park nedozná žádných velkých újm od návštěvníků, uvažuje se v letních měsících s jeho otevřením i ve všedních dnech. O 110 hektarů lesoparku se stará 16 lidí a ti ještě mají za úkol každoročně vypěstovat v zámečkových sklenících květiny v hodnotě miliónu korun.

Podivné obstrukce kolem výstavy

(čtk): „Ony byly nějaké procesy?“, divili se pracovníci federálního ministerstva vnitra, když za nimi přišli scenáristé předvolební výstavy „Kde domov můj... 70 let Československa“ se žádostí o poskytnutí obrazových materiálů vztahujících se k vládě totalitního režimu minulých let. „Já přes pokyn ministra Sachera, aby nám vyšli vsťfc. jsme od nich nedostali jedinou fotografii ani vi-

Kůň Kinských se představuje

(pn): V rámci vznikajícího jednotného svazu chovatelů koní byla dne 20. února ustavena nepolitická občanská iniciativa Klub Equus Kinský se sídlem v Chlumci n. Cidlinou. Zakládající členové se dohodli, že v čele klubu bude stát prof. dr. Radslav Kinský z Paříže, dále se dohodli označovat tzv. chlumeckého plaváka a žluťáka jednoznačným a lehce přeložitelným názvem kůň Kinských. Členové klubu považují uvedeného koně za přínosnou bytostně české chlumecké rodové větve Kinských národnímu kulturnímu dědictví. Při neblahé genocidě koní v padesátých letech byl chlumecký žluťák — kůň Kinských svým příznivci zachráněn a velkou obtížemi z rozptýleného zbytku stáda chlumeckého chovu. Často i za cenu osobních obětí. Klub sdružuje přítele chlumeckého žluťáka a plaváka a noví členové se mohou hlásit u dr. N. Zálíše, Písek 2, 503 51 Chlumec n. C.

Z tiskové konference rakouského ministra zahraničí

(hk): Rakouský ministr zahraničí Alois Mock, který byl na návštěvě v Československu, se včera v Praze setkal s novináři. Zdůraznil sájem Rakouska i Československa na delším rozvoji vzájemné spolupráce.

Už v r. 1987 byly ustaveny tři společné pracovní skupiny — pro ekologič, cestovní ruch a kulturní spolupráci. Ale zatímco v minulosti byly pozitivní výsledky spíše výjimkou, dnes je situace právě opačná: Všechny návrhy, které jedna nebo druhá strana položí na jednací stůl, se setkávají téměř vždy s ochotou druhé strany jednat a uzavřít dohodu.

Ministr Mock připomněl velký význam kulturní spolupráce obou zemí; řekl, že vzhledem k historii našich národů máme velké společné kulturní dědictví, které může být přínosem nejen pro obě země, ale i pro celou Evropu. Rakousko proto hodlá co nejrychleji otevřít své kulturní a informační centrum v Praze a doufá i ve zřízení podobného československého střediska ve Vídni.

Další důležitou oblastí spolupráce je vytváření nových hraničních přechodů, jejichž počet by podle ministra Mocka měl dosáhnout alespoň stavu z r. 1938. S tím souvisí také chystané vytváření společných rekreačních oblastí a rozvíjení přátelských styků mezi regiony, městy i obcemi. Na otázku, jaký názor má rakouská strana na zpřísněná celní opatření, která Československo přijalo v sou-

Nehoráznosti si nedejme líbit

(čtk): Ze odsun sovětských vojsk z našeho území není a nebude bez problémů, nikdo nepochybuje. Z otevřeného dopisu, který zaslalo shromáždění Občanského fóra Milovice znančení vlády ČSSR pro odchod sovětských vojsk generálmaršalu Rudolfo Ducháčkovi, však přece jen trochu běhá mráz po zádech. Píše se v něm, že Sověti při běžném styku s milovickými občany vyhrožují velmi typou: „Však my se vrátíme, uvidíte...“ My půjdeme, ale tady nezůstane kámen na kameni“ apod. Milovičti proto vyslovují obavy a žádají o přidělení jednotky Čs. lidové armády, která by ve spolupráci s VB zajišťovala po dobu probíhajícího odsunu bezpečnost a ochranu pořádku. Rudolf Ducháček, kterého zpravodaj ČTK požádal o vyjádření k této záležitosti, uvedl, že bude jednat přímo s velitelem

ústecké skupiny vojsk Sovětské armády v ČSSR generálplukovníkem Eduardem Vorobjovem. Předněž mu zmínilé argumenty a požádá ho, aby zajistil, že naši občané nebudou mít důvod podobně ohrožovat. Vystoupi rovněž nantej, že se emoti zbaší obě strany a odchod proběhne bez zbytečných incidentů. Zdůraznil, že sovětské vojáři podléhají zákonům této země a proto by s arčané pořádku měli stačit příslušníci VB.

„Nojo, ale když vám dám tolik peněz za psa, tak mi nebudete skvělý hlídač!“
 Pan Rejna chce koupit psa a de ptá se na cenu. „Dva tisíce korun,“ povídá majitel. „nebudete litovat, je

vislosti s nákupní turistickou rakouských občanů u nás, ministr Mock řekl, že tato opatření plně chápe a že rakouská strana bude v jejich realizaci pomáhat. Vyslovil také potěšení nad tím, že Československo neuvazuje o znovuzavedení víz, povinné výměny nebo dalších opatření, která by ztížila vzájemné kontakty. Všechny podobné problémy, řekl Alois Mock, jsou v období tak radikálních změn zákonitě a časem samy odeznají.

Rakousko je připraveno rozvíjet Československem také ekonomické a obchodní kontakty — v této souvislosti má zájem na urychleném uzavření smlouvy o vzájemné ochraně investic. Rozšířovat by se měla také vědecká spolupráce — Rakousko je připraveno se podílet o své zkušenosti především v oblasti ekologie, úspor energie apod. Životní prostředí patří také k nejdůležitějším námětům už existující spolupráce čtyř zemí — Jugoslávie, Itálie, Rakouska a Maďarska; v nejbližší době, pravděpodobně už na květnovém schůzce ministrů zahraničí zúčastněných zemí, by se k ní mohlo připojit i Československo.

poskytnutí informací zareagovalo na dvě stě občanů z celého Československa. Poslali hlavně fotografie, ale i tiskoviny, knihy a obrazy, z nichž ty nejzajímavější obohatí expozici. Vstup do expozice bude už na Městku u sochy T. G. Masaryka od Vincence Makovského. Odtud povedou dvě řady rozměrných válců se stovkami fotografií a dalších dokumentů vztahujících se k období od ro-

ku 1918 až do „pražského jara 1968“. Expozice a videoprojekce mají zaplnit scénáře i výkladní skříně přítelých občanů. Počítají také s tím, že mnohá z podobných výstav — podobně jako v lotyšském Hráde Parku — technici. Budou však patřit i umělcům poutičních divadel. Přítazní domu U Hybernů zabrne fakta o vstupu vojsk a tzv. normalizaci až po 17. listopad. První patro poskytl

ne prostor tomu, s čím přijdou jednotlivé strany do přirovnatého boje. Výstava bude oficiálně zahájena již 4. května.

(čtk): Představitelé politických stran a hnutí, včetně předsedy VV OV KSS P. Weiss tvrdí, že V. Bifak vyvíjí politickou činnost, zejména na východním Slovensku. „Prahašuji, že od srpna 1989 jsem nebyl na východním Slovensku a v Humenném nejméně pět let. Od prosince loňského roku (mimo účasti na pohřbu V. Šalgoviče) jsem ani na hodinu neopustil Bratislavu. Nic neorganizuji a v žádné politické akci se neangažuji“

„Tu jedno pivo, tu jste chtěl na cestu. Šlo napřed“

Dolary na Lednici

(čtk): Sto miliónů dolarů hodlá věnovat na opravu významné kulturně historické památky bývalého lichtenštejnské Lednicko-valtického architektonického areálu na rozhraní Moravy a Dolního Rakouska firma Development Corporation z Atlanty v USA. Chce opravit lednický i valtický zámek, v Lednici postavit stylový hotel, dvě golfové hřiště a jezdecký areál. Dále renovovat soubor drobných architektonických staveb i velkolepou scenérii parku s rybníky a lužními lesy v ramenech řeky Dyje. Development Corporation chce vše zvládnout za pomoci čs. podniků v letech 1991 až 1992 a v roce 1993 areál tak, jak jej v roce 1945 opustil štyrský šlechtický rod Lichtenštejn. Atlantští podnikatelé chtějí vše vybudovat vlastními finančními prostředky a v zařízení zaměstnat 1500 čs. občanů. Asi 10 let bude spoluvlastnit některé objekty a dělit se na zisku americká firma s čs. partnery. Po uplynutí této lhůty Američané vše předají čs. uživatelům.

...na Země, na jejímž rovníku se mají shromáždit zelené a na pólech madrá a bílé šivepečky, které se volně dotýkají posunovat po polehnutích. Šest dítků s černými výměňky na hranách je však nepohyblivých, a proto mohou nebezpečně rozšířit vydatné formace. Věc má jeden háček: zatím se ne našel výrobce...

„Povídám, že ten šek je od oleje.“

...PŘÍLY DNEJ TĚLŮ KŮČAL...

Bouřlivá demonstrace proti dr. J. Šabatovi

Napětí v brněnském OF

(rm): Jednání parlamentu brněnského Občanského fóra ve čtvrtek 8 března probíhalo od 19. hodin v Rytířském sále v atmosféře krajního napětí a hysterie. Už před začátkem zasedání bylo pro členy parlamentu obtížné dostat se vůbec do budovy radnice, neboť davu odpůrců dr. Šabaty oblehly vchody. Bouřlivě skandovali „Šabata ven“ provázelo celé jednání až do půl druhé v noci. Hlavním tématem byl opět spor Šabata kontra Cibulka, přesněji rada OF proti tiskovému a informačnímu centru v Mečové ulici. Konkrétní výsledky zasedání jsou velmi slabé, v podstatě se účastníci shodli jen v tom, aby do jednacího řádu byl vsunut bod o zapřísahování záznamovou technikou. Návrh na okamžitě projednání rekonstrukce parlamentu nezískal potřebnou většinu, návrh na okamžitě projednání odvolání Petra Cibulky z funkce vedoucího střediska v Mečové ulici byl zamítnut. Průběh zasedání byl zvukovou technikou přenášen na nádvoří radnice mezi shromážděné zástupy, někteří reprezentanti veřejnosti se účastnili přímo jednání v Rytířském sále. Dr. Šabata nejprve obhajoval svoji pozici i svou komunistickou minulost. Když výkřiky „Šabata ven!“ silily, navrhl on sám, aby parlament hlasoval, jestli souhlasí s tímto dvojelovím. Jedenáct hlasů bylo pro, 55 proti, 11 se zdrželo hlasování.

ho sálu. Dr. Šabata byl také při východu z radnice kolem půl druhé v noci neznámými muži fyzicky napaden. Informační a tiskové středisko v Mečové ulici vydalo při té příležitosti toto prohlášení: „Obracíme se ke svědkům a hlavně k fotografům, kteří dokumentovali odchod představitelů OF z Rytířského sálu, konkrétně běh události od východu dr. Šabaty ze dveří na nádvoří nové radnice až do odjezdu. Chceme totiž najít toho, kdo vyprovokoval napadení dr. Šabaty a dalších členů rady. Doplňujeme se, že vlník pocházel s řad provokátorů, nasazených do davu právě za tímto účelem. Informační a tiskové středisko nemá s tímto fyzickým napadením nic společného, nikdy jej nepřipravovalo, nikdy na něco podobného nepomyslelo. Potvrzuje to i skutečnost, že auto, kterým odjel pan dr. Šabata i paní Holcnerová, poskytl právě informační a tiskové středisko v Mečové ulici. Přihlaste se co nejdříve se svým svědectvím a fotografiemi v Mečové ulici 5. Děkujeme vám za pochopení.“

...DOSTAL PÁD. FACEK...

výtu podle velikosti brčáček základy následují Francie, Itálie, NSR. Zajímavé je, že v Austrálii, kdejší tradiční tonilové bašty, se věnuje tonilové „jen“ 700 000 lidí. Přibližně 14 miliónů obyvatel to ovšem zase tak málo není. Kde se zatím tenis nerozšířil, je Lima. Zda se jim dají poměry 10 000 obyvatel.

Prezident k Brňanům

Prezident Václav Havel vydal k situaci v Brně následující prohlášení: „Dozvídam se o napjaté situaci v Brně a jsem jí přirozeně zneklidněn. Je věcí obyvatel Brna, kdo bude ve které funkci a jaká atmosféra bude ve městě panovat. Mně jako prezidentu ČSSR nepřisluhuje do vzniklých sporů bezprostředně zasahovat. Jak jsem se dozvěděl, P. Cibulka zneužil na politických letáčkách ze souvislosti vytrženého fragmentu svého privátního rozhovoru se mnou, a navíc v tomto fragmentu změnil sloveso tak, že má věta dostala jiný smysl. Citím proto potřebu se k brněnské situaci vyjádřit. Podle mého mínění se žádné spory nevyřeší politickými bitkami, fanatizováním veřejnosti a zbytečným vyhrocováním sporů. Pokojný ráz naší revoluce by měl zavazovat všechny k pokojnému a obětornému budování nových pořádků.“

Francie udělovala Česary

(čtk): Snímek Itop belle pour toi (Moc hezká pro tebe) režiséra Bernarda Bliera získal v nedávné době Césara za nejlepší francouzský celovečerní film loňského roku. Film Bernarda Bliera získal celou sérii nejvyšších ocenění. Herečka C. Bouguélová dostala Césara za nejlepší ženský herecký výkon, Blier pak za režii a scénář. Philippe Noiret obdržel Césara za nejlepší mužský herecký výkon ve filmu La vie et rien d'autre (Život, nic než život). César za nejlepší zahraniční film ve Francii byl udělen snímku Les liaisons dangereuses (Nebezpečné vztahy) britského režiséra Stephena Frearse. Mezi umělce, kteří získali Césara, se letos zařadili i český výtvarník Theodor Pištěk, autor kostýmů k nejnovějšímu filmu M. Formana Valmont. Je to vůbec první César, kterým byla oceněna tvůrba našeho umělce.

V. Komárek za oceán

(čtk): Jsem velmi šťasten, že mohu být přítomen na oslavách převzetí úřadu novými prezidenty Chile a Brazílie. Je to triumf demokracie a svátek celá Latinská Amerika, řekl místopředseda vlády V. Komárek. „Je to také drobná příležitost ke znovuvybudování našich styků s Chile, protože až dosud jsme byli vzájemně izolováni od té doby, co byly mezi námi přerušeny diplomatické styky. Vláda mé země mě pověřila podepsat protokol o znovuvybudování diplomatických styků v Chile.“ V. Komárek dále sdělil, že po návštěvě Chile a Brazílie pokračuje do USA, kde naváže na nedávné rozhovory delegace vedené prezidentem Havlem.

USA bez konkurence

v ZEBŘÍČKU pošta brčá a dvorůvek vedou bez konkurence Spojené státy. Průběhů řádů horou a tom, že se hraje tenis dvacet a půl miliónů zájemců, k dispozici mají

...ZARATA SE NAKLŮV KŮČAL...

Flottes Gehen senkt das Herzinfarkt-Risiko

Körperliche Betätigung, auch schon zügiges Gehen, hat einen günstigen Einfluss auf die Zusammensetzung der Blutfette und vermindert dadurch das Herzinfarkt-Risiko. Zu diesem Ergebnis kamen, wie die Hamburg-Mannheimer-Stiftung für Informationsmedizin mitteilt, Dr. A.E. Hardmann und Mitarbeiter, Universität Leicestershire, England, bei einer Untersuchung an 44 Frauen mit einem Durchschnittsalter von 45 Jahren und vorwiegend sitzender Tätigkeit. Ein Teil von ihnen nahm an einem einjährigen Trainingsprogramm teil, in dem sie zwischen 16 und 17 Kilometer pro Woche spazierengen.

Jede Woche Havel am Kamin

PRAG, 12. März (AFP). Die Tschechoslowaken können ihren Staatspräsidenten Vaclav Havel in Zukunft allwöchentlich im Radio bei Kamingesprächen erleben. Der staatliche Rundfunk startete am Sonntag eine Sendereihe mit dem Titel „Plaudereien in Lany“, dem Wochenendsitz des Staatschefs. Dabei soll Havel, der auch als Dramaturg bekannt ist und vor dem Machtwechsel Führer der Oppositionsbewegung „Bürgerforum“ war, eine halbe Stunde lang die Fragen eines Journalisten beantworten und Themen ansprechen können, die ihn bewegen.

HAVEL BOHŔ

NEČEKANÁ NADĚLKA. Ve snaze nalézt potřebnou nealkoholickou náhradu se vesměs úspěšně francouzské Bretaně v sobotu spojovali sportovních bot, které máte vyplavilo na pobřeží z jedné tchajwanské lodi. „Poté je v tom, že mají téměř všechny stejné číslo,“ stěžoval si jeden místní rybař. „Nášla jsem levou a mužně se snažím složit pár.“ prohlásila starší žena. Sportovní obuv, hračky, televizory a rozhlasové přijímače „přistály“ na břehových plátech poté, co při nedávných bouřích vlny smetly z tchajwanské lodi do Atlantiku 43 kontejnerů.

Pantomime Sladek wieder in der CSSR

KÖLN/PRAG. Der international bekannte, in Köln lebende Pantomime Milan Sladek kehrt nach 21 Jahren Exil in seine tschechoslowakische Heimat zurück. Bei zwei Gastspielreisen wird der 52-jährige im März im Nationaltheater von Bratislava und im Mai in Prag zu sehen sein. Sein Theater war nach dem Einmarsch der Warschauer-Pakt-Truppen 1968 geschlossen worden. dpa

„KOTRA“

CSSR-Bahn will's schneller

PRAG, 14. März (AFP). Um seine Position als Drehscheibe des Ost-West-Schieneverkehrs zu behalten, will die Tschechoslowakei ihr nationales Netz ausbauen und bis zum Jahr 2000 einen Anschluss an das europäische Schnellverkehrssystem erreichen. Das besondere Interesse gelte dem Projekt eines Hochgeschwindigkeitszuges zwischen Hannover und Berlin, der auch die CSSR anbinden könne, teilte der tschechoslowakische Verkehrsminister Frantisek Podlana am Dienstag in Prag mit. Um dies realisieren zu können, müsse sich das Land auch üblicher Finanzquellen bedienen, wie etwa der Ausgabe von Staatsobligationen.

Frankreich hat Prag bereits die Vermittlung seiner Erfahrungen im Zugverkehr angeboten und eine engere Zusammenarbeit zwischen der französischen Bahnunternehmen SNCF und der tschechischen CSD angeboten.

Aufruf zur Versöhnung bei Weizsäckers Prag-Besuch

Havel mahnt Deutsche zu Rücksicht auf Nachbarn

PRAG, 15. März (AFP/AP). Mit Aufrufen zur Versöhnung zwischen den Völkern der Tschechoslowakei und den Deutschen wandten sich CSSR-Staatspräsident Vaclav Havel und Bundespräsident Richard von Weizsäcker am Donnerstag in Prag an die Bürger. 51 Jahre zuvor, am 15. März 1939, hatten die Nazis auf der Prager Burg mit einer Parade den Einmarsch der deutschen Truppen in die Tschechoslowakei gefeiert. Weizsäcker würdigte die „hochherzige Initiative“ Havels, ihn für diesen Jahrestag einzuladen. Havel mahnte die Deutschen, bei ihrer Vereinigung nicht übereilt vorzugehen und den Nachbarn die Furcht zu nehmen. Weizsäcker versicherte, die Deutschen respektierten die bestehenden Grenzen „ohne jede Einschränkung“.

Dies sei ein wichtiger Tag, der den Beginn eines neuen Aktes im tausendjährigen tschechisch-deutschen Drama markieren könne, sagte Havel. Er wies auf die Ängste der Nachbarn vor einem vereinten Deutschland hin und warnte vor übereiltem und chaotischem Vorgehen. Das zukünftige Schicksal Europa hänge heute wieder einmal vor allem von der deutschen Entwicklung ab. Dies gebe den Deutschen eine „große historische Gelegenheit: Es liegt an ihnen, den Europäern die Furcht zu nehmen“. Wenn es den Deutschen gelinge, „eindeutig die Endgültigkeit aller bestehenden Grenzen zu bestätigen, einschließlich der zu Polen, und endgültig mit all denen fertig zu werden, die die Frechheit haben, noch heute mit der Nazi-Ideologie zu kokettieren“, dann täten sie viel dafür, daß Europa sich nicht mehr fürchte und ihre baldige Vereinigung nicht behindere. Der Besuch Weizsäckers sei ein „Zeichen großer Hoffnung für uns alle“.

Ein halbes Jahrhundert, nachdem ein „Wahnsinniger in Stiefeln“ als Bote des Krieges, der Grobheit und der Lüge in die Prager Burg eingedrungen sei, um der Welt zu verkünden, daß Gewalt über Freiheit und Menschenwürde siegt, so sagte Havel weiter, komme mit Weizsäcker ein Bote des Friedens, des Anstands, der Wahrheit und der Menschlichkeit, ein „Verkünder der Botschaft, daß Gewalt nie mehr über Freiheit siegen darf, Lüge nicht über Wahrheit und das Böse nicht über das menschliche Leben“.

Kritisches merkte Havel auch zu den Tschechoslowaken selbst an: Nach dem Krieg hätten sie sich das falsche Prinzip der Kollektivschuld zu eigen gemacht und viele unschuldige Menschen einfach als Angehörige einer bestimmten Nation verjagt, statt ordentlich zu richten. „Das

war keine Strafe, das war Rache“, sagte Havel. Die Deutschen als solche zu schmähen, sei dasselbe wie Antisemit zu sein, warnte er.

Weizsäcker versicherte, daß die Deutschen die bestehenden Grenzen „ohne jede Einschränkung“ respektieren und „keinerlei Gebietsansprüche gegenüber irgendeinem Nachbarn“ erheben würden. Gleichzeitig wandte sich der Bundespräsident dagegen, die Geschichte „zur Anklage oder zur Aufrechnung“ zu mißbrauchen. Vielmehr gelte es, die „große Chance gut zu nutzen, die die Geschichte heute bietet“.

„Wir Deutschen wissen sehr wohl, wie wichtig es ist, bei unseren Nachbarn durch unsere Einigung keine alten oder neuen Sorgen entstehen zu lassen“, sagte der Bundespräsident. „Wir wollen und werden ihre Empfindungen, mit denen sie unsere Entwicklung begleiten, ganz ernst nehmen.“ Auch heute, „und erst recht heute“, gebe es keine isolierte nationale Politik für die Deutschen.

Weizsäcker würdigte Havel, der mit seiner „aufrechten Menschlichkeit“ Achtung in aller Welt gewonnen habe. Er habe für sein Volk eine neue Selbstachtung, ein neues Selbstvertrauen hervorgebracht und damit die Grundlage für Vertrauen und Achtung für andere und für sich selbst geschaffen. „Mit Ihnen wollen wir eine Brücke der Verständigung bauen“, sagte der Bundespräsident. Die Epoche, in der sich ein „guter Patriotismus in einen bösen Nationalismus gegen die Nachbarn verwandelt und zu zerstörerischen europäischen Bruderkriegen“ geführt habe, sei vorbei. So wie Deutsche und Franzosen sie miteinander überwunden hätten, so solle es auch zwischen der Tschechoslowakei und den Deutschen werden.

Prag verkürzt Wehrdienst

PRAG, 14. März (AFP). Der Wehrdienst in der Tschechoslowakei wird von 24 auf 18 Monate herabgesetzt. Das hat das Parlament in Prag am Mittwoch beschlossen. Rekruten dürfen künftig keiner politischen Partei oder Bewegung mehr angehören. Militärdienstverweigerer bekommen erstmals die Möglichkeit, einen 27monatigen Zivildienst in sozialen Einrichtungen, im Gesundheitswesen oder im Umweltschutz zu leisten.

Unterdessen kündigte General Jaroslav Kovacic, der für Militär zuständig ist, die Umwandlung der Rüstungsindustrie für die zivile Nutzung an. Bis zum Jahr 1991 soll die Produktion von Panzern und Panzerfahrzeugen in der Tschechoslowakei eingestellt werden. Für die Umstrukturierung seien allerdings Investitionen von fünf bis sechs Milliarden Kronen (etwa 510 bis 610 Millionen Mark) erforderlich.

Ex-Playboy-Chef soll in der Türkei 1096 Jahre in Haft

ISTANBUL, 15. März (AFP). Der frühere Herausgeber der türkischen „Playboy“-Ausgabe, Metin Zeynioglu, ist in der Türkei in Abwesenheit zu einer Gefängnisstrafe von 1096 Jahren verurteilt worden. Zeynioglu hatte eine Geldbuße von 40 Millionen Pfund (damals rund 120 000 Mark) nicht bezahlt. 1987 war sie gegen ihn verhängt worden, weil er 12 Ausgaben des in der Türkei als anstößig erachteten Männermagazins veröffentlicht und damit gegen Gesetze zum Schutz von Kindern verstoßen hatte. Nun muß Zeynioglu, falls er in die Türkei zurückkehrt, für jeweils 100 Pfund der nicht bezahlten Buße einen Tag im Gefängnis brummen — macht 400 000 Tage oder 1096 Jahre.

Poela z Tesasch. Panu kardinalovi Tomášovi byl včera urpředněn ode- vadán děkují o udělení čestného občanství státu Texas. V tomto státě žije dnes na 700 000 našich krajanů.

Tomáše Bato opět přivítali ve Zlíně. Prohláší si výrobní provozy a kolekcí Svitu.

Nákupech nad 1000 šilinků po předložení potvrzeného dokladu z řádnice bu- de čk. občanům vrácena částka ve vět- ší 16,6 proc.

Rakovské firmy Spar Verdebber a Kó- nig. Autobusy budou jezdit každé úterý. středu a čtvrtek. Vzdálenost mezi ob-ě- ma městy překonají za půl hodiny. Př.

Zdarma do Rakouska (řtk): Autobusovou dopravu Znojmo — Retz — Znojmo zdarma zahájily všery

Ein ungewöhnlicher Präsident und ein neuer Anfang

Vaclav Havel empfing Richard von Weizsäcker auf der Prager Burg an einem Jahrestag mit vielen bösen Erinnerungen

Von Harry Schleicher (Prag)

„Die Zeit ist reif“, sagte Vaclav Havel, „uns endlich mit einem freundschaftlichen Lächeln die Hand zu reichen.“ Der Staatspräsident der Tschechoslowakei sagte dies an einem historischen Tag in historischer Umgebung zu einem Staatsgast, der ein schwer lastendes Stück Historie im Reisegepäck hatte. Richard von Weizsäcker, Staatsoberhaupt der Bundesrepublik, auf der Prager Burg am 15. März: Das weckte Alpträume und Erinnerungen. Vor 51 Jahren auf den Tag genau war Adolf Hitler uneingeladen hinter Wehrmachtspanzern in Prag eingezogen, ein „Wahnsinniger in Stiefeln“, ein Massenmörder, wie Havel formulierte. Mit Weizsäcker kam ein anderes Deutschland, und es kam die Hoffnung auf Frieden und Versöhnung.

Als eine Abteilung der tschechoslowakischen Präsidentengarde dem bundesdeutschen Staatsgast die protokollarischen Ehren erwies, schauten nur einige hundert Touristen zu, Prager und Ausländer. Sie waren eher zufällig dabei und waren wohl eigentlich gekommen, den Panoramablick vom Burgbergel, dem Hradschin, auf das hunderttürmige, goldene Prag zu genießen. Die Erinnerung hatte freilich auch sie heimgesucht.

„Dernächst war es fast winterlich kalt“, erinnerte sich ein älterer Herr, die Frühlingssonne genießend. „Auch die deutsche Fahne sah etwas anders aus — mit dem Hakenkreuz in der Mitte.“ Der zynisch klingende Satz markiert den Unterschied

beider Ereignisse. Am 15. März 1939 nahm Hitler auf dem Hradschin eine Militärparade ab. Die durch das berühmte Münchner Abkommen kurz vorher um die Sudetengebiete amputierte Tschechoslowakische Republik hatte nur zwanzig Jahre nach ihrem Entstehen ihre Unabhängigkeit schon wieder verloren. Böhmen und Mähren wurden damals als „Reichsprotektorat“ dem nationalsozialistischen Gewaltstaat unterstellt. Gewalt und Terror herrschten fortan.

Hitler hatte sich eine gewaltige, hochindustrialisierte Waffenschmiede angeeignet. Der „Besetzungsakt und der Zuwachs an Rüstungspotential machten den Zweiten Weltkrieg unvermeidbar.“

Vor diesem historischen Hintergrund seiner Ansprache formulierte, zweifellos eine „hochherzige Initiative von Vaclav Havel, seinen Nachbarn aus der Bundesrepublik Deutschland zum 15. März auf die Prager Burg einzuladen“. Und wohnt nicht nur das. Die „Initiative“ bedurfte sicherlich auch politischen Mutes. Sie konnte nur von einer ungewöhnlichen, mit dem Sinn für Symbolik ausgestatteten „Politikpersönlichkeit“ ausgehen. Eine solche Persönlichkeit ist der durch die „sanfte Revolution“ vom Volk ins Amt des Staatspräsidenten gebrachte Schriftsteller Vaclav Havel.

Die tschechoslowakische Öffentlichkeit hat sich in den zweieinhalb Monaten seiner Präsidentschaft daran gewöhnt, daß

seine politischen Reden geschliffene Form haben und in der Regel literarische Kunstwerke sind. Bei seiner Ansprache während des feierlichen Staatsaktes im prächtigen spätgotischen Wladyslaw-Saal der Burg, dem Krönungsplatz vieler böhmischer Könige, bestätigte der Dichter-Präsident dies in besonderer Weise.

In fast lyrischem Ton schlug Havel den geistigen Bogen vom 15. März 1939 zu diesem Tage, 51 Jahre danach. „Vor einundfünfzig Jahren drang hier ungeladener Feind ein. Heute ist auf unsere Einladung ein Freund hier.“ Der „Wahnsinnige in Stiefeln“ drang in die Burg ein als Bote des Krieges, der Grobheit, der Lüge, des Stolzes, bösen Unrechts und der Grausamkeit. Der heutige „Vertreter der deutschen Demokratie“ hingegen sei als Bote des Friedens, des Anstands, der Wahrheit, der Menschlichkeit gekommen; als „Verkünder der Botschaft, daß Gewalt nie mehr über Freiheit siegen darf, Lüge nicht über Wahrheit und das Böse nicht über das menschliche Leben.“

An diesem 15. März 1990 reichten sich zwei Völker symbolisch die Hand, die sich so lange mißtrauten, meinte Havel. Es läge jetzt an den Deutschen, daß „ihre Vereinigung zu einem willkommenen Motor der Einigung ganz Europas“ wird und damit „der letzte Strich unter den Zweiten Weltkrieg gezogen wird“. In diesem Zusammenhang ging Havel noch einmal unerschrocken auf das Problem der Kollektivschuld und damit auch die

sensible Frage der Vertreibung Millionen Sudetendeutscher nach 1945 ein. Man habe sich damit „vom Bazillus des Bösen“ anstecken lassen. Mit der Vertreibung, die Menschen „nicht auf der Grundlage erwiesener individueller Schuld, sondern einfach als Angehörige einer bestimmten Nation“ traf, habe man „vielen unschuldigen Menschen, hauptsächlich Frauen und Kindern, Leid angetan“, formulierte Havel.

„Schuld ist, wie Unschuld, niemals kollektiv, sondern persönlich. Gemeinsam aber tragen wir die Verantwortung für das, was wir aus dem Erbe der Geschichte machen“, variierte seinerseits der deutsche Gast das von Havel angesprochene Thema. Mit dem Dank für des Prager Präsidenten „großherzige Worte über die Vergangenheit“ verband von Weizsäcker das Wollen, „eine Brücke der Verständigung zwischen dem deutschen und tschechoslowakischen Volk zu bauen.“

Als die beiden Präsidenten nach dem Festakt, der den Versuch eines Neubeginns in der über Jahrhunderte im Guten und Bösen eng verflochtenen gemeinsamen Geschichte markierte, auf dem alten Königsweg vom Hradschin über die Karlsbrücke zum alten jüdischen Friedhof spazierten, schlug ihnen eine Welle spontaner Sympathie entgegen. An diesem 15. März 1990 deutete manches darauf hin, als könnte dieses Unterfangen tatsächlich glücken.

Waldemar rozjásal Lucernu

(čtk): Jediný koncert čtyřlůdky po emigraci do USA měl větra v Praze Waldemar Matuška se ženou Olgou. Byl vyprodán během dvou hodin. Všem těm, kteří večer Lucernu zaplnili, připravil nostalgickou vzpomínku svými nejznámějšími písněmi těžičtími z americké země, ale i námořnických songů, kde se Matuška lidový projev uplatil nejvíce. Zazněly také dvě neznámé písně z nové desky Niagara a Masarykova obilňáka Teče voda, teče. Pro pražský večer pozval Matuška na pódiu také E. Pilarovou a Y. Pfenosillovou, s nimiž mnohokrát účinkoval, režiséra Davida Rostěla, s nímž naopak nemohl spolupracovat na levitaci stanout, aby pro své nářáky nebyli udáni, a pak také herce R. Brušinského, J. Kemra, R. Lukavského a J. Bartoška, kterým chybí poděkování „za rovnou píseň“.

Waldemar opět v Lucerně

Tato zpráva běžela Prahou několik týdnů. A v úterý 6. 3. se stala skutekem. Waldemar Matuška vystoupil na odpoledním a večerním koncertě, vždy před nepochybně vyprodanou Lucernou. Přestože to jsou již čtyři roky od jeho emigrace do USA, publikum na něho nepozabývalo a připravilo mu hned po příchodu na pódiu obrovské ovace. Koncert, který byl retrospektivou jeho tvorby za šedesátých a částečně sedmdesátých let, zahájil Matuška písní To dnes odnes čas. Publikum se okamžitě chytlo a většinu písní si a chutí zazpívalo s ním. Během koncertu se na pódiu několikrát objevili Matuškov dvanácti přátel, herec, scénárista a bývalý ředitel Divadla Rokoko Darek Vostřel. Společně zazpívali na spolupráci v tomto divadle, které v šedesátých letech hodně ovlivnilo scénu naší populární hudby. Když se potom objevila na pódiu Eva Pilarová a s Waldemarem Matuškou zazpívali slavný duet Ach ta láska nebeská, nebral aplaus konce. Byla opravdu radost vidět a hlavně slyšet ty dva opět spolu. Pozvání také přijala a zazpívat přišla i další osobnost naší populární hudby šedesátých let Yvonne Pfenosillová. Ve dvou sólových písních se posluchačům představila i Matušková manželka Olga Blechová. Matuška zastihl koncert ve výborné formě. Byl to prostě „náš Wald“, jak jsme ho vždy znali. Intonačně jistý, vtipný, sdělný a výborně reagující na podněty z publika. Když na konci koncertu volal do aplausu publika — „Zase někdy na shledanou“, uvědomil jsem si, kolik jeho písní již zlidovělo a že další setkání Waldemara Matušky s našimi posluchači by nemuselo a nemělo být zase až po čtyřech letech. Můj si stále douhne co říci.

Volby vyhlášeny

(čtk): Předsednictvo Federálního shromáždění vyhláší volby do Federálního shromáždění na dny 6. a 9. června 1990, a určuje, že na území České republiky bude voleno 101 poslanců Sněmovny lidu a na území Slovenské republiky 49 poslanců Sněmovny lidu.

Letos vyprodáno

(čtk): Zájem o vozy LIAZ projevují stále více i soukromníci, kteří se připravují poskytovat služby autodopravců. Pracovníci odbytu podniku LIAZ jim ochotně vsvětlí a v rámci svých možností nabídli pro letošní rok první 150 vozů. Limitovaný počet si vyzádal sestavení pořádku, a protože zájem přehluje možnost, je prakticky pro letošek vyprodáno. Prodej bude zahájen prvního dubna.

CSSR-Polizist verurteilt

PRAG, 14. März (AP). In der Tschechoslowakei ist am Mittwoch ein Polizist wegen brutalen Vorgehens bei einer Demonstration zu vierinhalb Jahren Freiheitsstrafe verurteilt worden. Der 51-jährige Jaroslav Oudra wurde von einem Gericht in Theresienstadt außerdem degradiert, meldete die Nachrichtenagentur ČTK. Es war der erste Prozeß im Zusammenhang mit dem Polizeieinsatz bei einer Demonstration in Prag am 17. November. Oudra ist einer von insgesamt 15 Polizisten, die sich deshalb vor Gericht verantworten müssen.

Spekulace s markami

(par): Píntimo, svůj silb a začnámé uveřejňovat čerstvý týdenní kurs někteřých valut, platný ode dneška. Rakouský šilink se nepohou ani o píď — zaplácne za něj 3,62 Kčs, za 1 DM se platí 28,34 Kčs (-0,1 %), za 1 US dolar 43,79 Kčs (+2,6 %), a za 1 anglickou libru 72,68 Kčs (-0,8 %). Ctenáři si nám stěžovali, že v žádne směřané námji východoněmecké marky, je to z prostého důvodu — někteří občané ji skupují ve velkém a zřejmě spekulují a jejich počtem k markám poněkud tvrdším. Jak nám sdělil Ing. V. Šperka ze SBČS, současná zásoba je vyčerpána, ale v nejbližších dnech by mělo přijít další množství. Aby se zamezilo neúměrnému nářáku, uvažuje se o limitních omezeních prodeje.

POPRÁVĚ

ZPRÁVA O STAVU NA TRHU LÁSKY

Točí se »ruské kolo?« . Pozor na uspávací prášky

„Já jsem viděl hezkou holku, stála na rohu, nestačila přelapovat z nohy na nohu...“ Stará písnička narážející na příslušnice nejstaršího řemesla na světě. Ale dnes to už s tím přelapováním není skoro ani pravda. Říká to odborník na slovo vzatý: major Petr Vosolsobě, pracovník odboru obecné kriminality při městské správě Veřejné bezpečnosti Praha. Prostituce a problémy s ní spojené jsou totiž jeho denním — a často i nočním — chlebem.

Kdysi se tvrdilo, že prostituce jako specifická forma vykorisťování ženy je výplodem prohnitého kapitalismu. Až bude nastolen spravedlivý společenský řád, budou mít ženy co jíst z řádné práce a nebudou se prodávat. Když tuto poučku slyší slečny vysedávající v pohostinných místnostech přepychových hotelů, mohou se ukuckat smíchy. Jenže, jak správně připomíná kriminalista, jsme se po dlouhá léta tvářili, že takové výplody imperialismu, jako je prostituce, kupřívství a podobně, u nás jaksi neexistují, a když, tak jen ve velmi omezené míře, jako přežitky staré buržoazní morálky. Proto také pojem „prostituce“ není v právním řádu zakotven. Takže i postih této ve velkoměstě běžné a společensky nežádoucí činnosti je složitý. Kdo řádně nepracuje a obstarává si prostředky k životu nekalým způsobem... Tedy příživnictvím. Ale tato děvčata mají vesměs v občanském průkazu jakési razítko a lásku prodávají jako „vedlejšák“. Ve skutečnosti je tomu spíše naopak, vedlejšákem či spíše říkají je onen pracovní poměr.

Major Vosolsobě na toto téma může mluvit dlouho a fakta sypat do slova z rukávu. Jaká je tedy situace na trhu lásky v Praze?

Počet prostitutek jen v hlavním městě můžeme odhadnout na čtyři až pět tisíc. To jsou ty, o kterých víme, a samozřejmě nemůžeme být vševědoucí. Zhruba se dají rozdělit do dvou kategorií. Ta první jsou dímy luxusní, samozřejmě s luxusními cenami. Kdysi se jim říkalo tuzexové, ale ony jsou devizové, mnohé mají velmi slušná devizová konta. Jsou to slečny i paní pohledné, perfektně oblečené, s výborným společenským vstupuáním, ovládají jeden až dva cizí jazyky. Náročnému devizovému cizozemci mohou poskytnout nejen milostnou službu, ale také příjemnou chvíli konverzace. Cena: závisí na atraktivitě ženy, na okamžité nabídce a poptávce. Přibližně sto dolarů nebo dvě stě západoněmeckých marek. Kategorie dvě — povětrná žínky používají, jímž se převážně platí českými penězi. Jejich revírem jsou v Praze zejména Rytířská a Perlová ulice a pasáž kina Světozor. Cena za potěšení jen tak někde v průchoďce či za domovními vraty se pohybuje kolem dvou stovek, vzrůstá slečna do bytu je dražší a pro obě strany riskantnější. Věková struktura: Od šestnácti do padesáti let. Jsou mezi nimi i ženy s akademickými tituly a vysokoškolské studentky, ty samozřejmě patří spíše k té první luxusní kategorii, dělnice i prodavačky. Ženy z domácnosti, dokonce i ženy vdané — ty jsou nejspíšejší, poznamenává major, všechno přiznávají.

nepokoušejí se zákazníka okrást, zřejmě obavy z manželovy pádné ruky. Motivace? Jednoznačná. Zisk. Valuty, které u nás nejsou nebo jen v závrtném kursu. Či obyčejné peníze. Touha po luxurním oblečení, po zahraniční dovolené, touha po všem, na co se z normální práce musí dlouho šetřit.

Kolik si tedy vydělá taková atraktivní slečna vyšší kategorie, pokud je středně plná? Major se směje: Řekněte mi svůj plat a já vám řeknu svůj. Sdělujeme si tedy svá ekonomická postavení a zjišťujeme: Oba dva dohromady nemáme na třetinu výdělku luxusní prostitutky, jejíž průměrný výdělek lze reálně odhadnout na 30 000 (slovy třicet tisíc) korun měsíčně. Ale ony si vydělají spíše více, poznamenává major. Tohle jsou peníze za jen velmi rozumně provozovaný obchod, bez jakékoliv honičky.

Jenže situace se zostřeje. Už to nejsou hodné a způsobně dívky očekávající pánskou nabídku. Jsou agresivní, obtěžují hosty, obtěžují chodce. Vzniká mezi nimi konkurenční rivalita. Někdejší klasické dvojice — tedy prostitutka a její ochránce nebo pasák — již téměř neexistuje. Tvoří se maře ve spojené recepční — taxikář — prostitutka. Spolupracovníci dostávají část zisku od slečny, něco také od zákazníků. Podnikavci najímají slečny maře — za jednu místnost se platí od tisíce do dvou tisíc měsíčně.

Co je to „ruské kolo“? Major se směje. Nejde samozřejmě o poutovou atrakci: toto kolo spočívá v otáčkách luxusního hotelového pokoje. Jedna slečna jej najme a za jedinou noc je použit patnáctkrát, vždy po půlhodině. Víme o tom, říká smutně major, ale zatím jsme to neprokázali. Co není prokázáno, není postžitelné. Víte, co je to „kultura za dvě stovky“? Tak tomu říkají děvčata, která musejí dát dvě stovky portýroví, aby je pustil do hotelové kavárny. Myslíte, že vám to některá řekne do protokolu? S postihem je to zlé. A pokud holky dělají dobrotu, tak jsem vlastně rád. Jenže se k prostituci začíná vázat i jiná činnost, mnohem nebezpečnější. Uspávací. Slečna se sejde s cizincem v hotelové pokojí či jiné, uchvstá nápoj a — miláčku, počkej chvíli, napřed se napij, budeme si povídat... Silná dávka uspávacího prostředku působí rychle. Když se pán probere, zbudou mu jen oči pro pláč. A loni se jeden švýcarský státní příslušník neprobudil vůbec...

A děvčata, dodává major, se už přestávají bát pohlavní nákazy. Asi tak před rokem, když se začalo více

psát o AIDS, tak byla trochu panika. Teď to zase přešlo.

Veřejné domy? Major krčí rameny. Udělali jsme si takový vlastní sociologický průzkum. Některá děvčata jsou pro. Měla by určitou jistotu, ochranu před násilnými... Jiná jsou zásadně proti. Ony jsou totiž mezi nimi i náramně netykavky a nazvat je pravým jménem, budou vás žalovat pro urážku na cti. Můj osobní názor — no, víte, já pro legalizaci prostituce moc nejsem. Jistě, byla by tu alespoň částečná kontrola a zdravotní péče, ale ono toto femeslo je nezníčitelné a bujelo by dít převážně v těch neoficiálních formách...

A pak je mužská prostituce, dosti problematická a ze zdravotního hlediska snad ještě nebezpečnější než u žen. A nejen ze zdravotního — homosexuálního, často lidé vysoce inteligentní a ve slušném společenském postavení, jsou obětí vydrátání, nevěříli byste, kolik hajzlů se na tyto nešťastníky dokáže naleptat. Ostatně, leccos by vám mohli říci na venerologickém oddělení Fakultní nemocnice 2 — vždyť tam máte jmenovky...

Ano, venerologické oddělení v Apolnářské. Sem se však luxusní slečny nedostávají, tady se léčí spíše ty pouliční, někdy ani ne doslova prostitutky, ale holky tulačky, často velmi zanedbané, ochotné se pomilovat za pár piv a něco k jídlu... Mluvíví zdejšího Občanského fóra MUDr. Věra Kašátková, členka 5. MO ČSL v Praze: „Úpadek morálky, nedostatek etické výchovy, zřejmě i omezování náboženské víry, to vše přispělo k dnešním smutným skutečnostem. Vypracovali jsme určité návrhy, odpověď máme zatím z ministerstva spravedlnosti...“

Stanovisko je to zajímavé. Lékaři a další pracovníci oddělení půjmo ne navrhují, ale dávají v úvahu jistě legalizaci prostituce za předpokladu velmi tvrdého postihu prostituce nelegální. Pokud to z důvodu obecné morálky nebude uznáno za možné, pak je zde požadavek, aby pacient či pacientka, který v době svého onemocnění poruší lékařský zákaz intimního styku a někoho nakazí, hradil léčebné náklady. A to je nemalý peníz. Ministerstvo spravedlnosti sděluje, že právní kvalifikace prostituce bude předmětem zkoumání a vzata v úvahu při novelizaci trestního zákona. Lékaři také navrhuji zřízení mravnostní policie — což se v minulosti osvědčilo a major Vosolsobě by to osobně zvláště uvítal — protože na celé městské správě je v boji proti prostituci detektivem jediným a jediným na obvodních odděleních se touto problematikou zabývají jen die časových možností a ve spojitosti s jinými mravnostními delikty.

Řemeslo staré jako lidstvo... Asi je skutečně nelze vyhubit. Ale lze alespoň omezit jeho negativní důsledky, alespoň pokud jde o zdraví. „Základní problém je v etice,“ tvrdí lékařka. „A pokud jde o pohlavní choroby, kondom jistotou ochranu poskytuje. Ale znám preventivní mnohem lepší a stoprocentně účinnou. Je to manželská či partnerská věrnost. A ta je mimo jiné otázkou výchovy již v samotné rodině.“

Takže, pánové, uvažujme. Protože chvilka kupované lásky může přinést mnoho velmi vážných starostí — a dokonce ukrátkat život. Proti chorobě AIDS totiž zatím není léku...

5969 př.n.l.

1989 n.l.

chtěl, aby se Československo stalo opo-
rou nebo mozem. ale článkem demokra-
tického řetězu obepínajícího svět a drží-
cího tento svět, tuto zeměkouli pohroma-
dě. Myslím si, že to je nejdůležitější od-
kaz. My dnes navazujeme na tuto zábra-
nitní politiku, kterou už zásadně formu-
loval T. G. Masaryk v nově Evropě a kre-
toř se J. Masaryk snažil zachránit po
2. světové válce.

Památce J. Masaryka

LÁNY (řík) — Ministr zahraničí J. Dienstbier v sobotu dopoledne položil v Lánech věnec ke hrobu T. G. Masaryka a Jana Masaryka, který zemřel právě před 42 lety. J. Masaryk zemřel proto — řekl při té příležitosti — že se zhroutil jeho velký sen, o který usiloval celou svou práci jako ministr zahraničních věcí. Ne-

"ZDE JE DEUTSCHLANDFUNK Z KOLÍNA NAD RÝNEM ..."

- Vysíláme čtyřikrát denně v českém a slovenském jazyce:
- 6.30 – 7.00 na krátkých vlnách 31 metrů (9650 KHz) a 41 metrů (7270 KHz);
 - 12.30 – 13.20 na krátkých vlnách 31 metrů (9770 KHz), 41 metrů (7150 KHz) a 49 metrů (5995 a 6015 KHz);
 - 20.30 – 21.30 na krátkých vlnách 25 metrů (11865 KHz) a 19 metrů (15155 KHz);
 - 22.00 – 23.00 na střední vlně 194,9 metrů (1539 KHz).

Rozhlasový kurs němčiny vysíláme v obou jazycích: česky v pondělí v krátkovlnné relaci ve 20.30 a v sobotu ve 20.15 na střední vlně 194,9 metrů, slovensky v pondělí ve 20.15 na střední vlně 194,9 metrů a ve středu v krátkovlnné relaci ve 20.30. Učebnice ke kursům zasíláme na požádání zdarma.

Naše adresa:
DEUTSCHLANDFUNK
 Postfach (poštovní schránka) 510640
 D-5000 Köln 51
 tel. 0049-221/3452430

Duchovní do kasáren

(Čtk): Bez mála čtyři hodiny projednávali včera v Praze členové ústavně právních výborů obou sněmoven ES novou branného zákona. Návrh zakotvuje zkrácení základní vojenské služby (ZVS) z dosavadních 24 na 18 měsíců a zaručuje vojákům svobodu náboženského projevu. Hned v úvodu napadli poslanci zmluku o více než 40 milionovém zvýšení finančních prostředků, které — paradoxně — vyplývají z redukce délek základní vojenské služby. Ministr národní obrany genplk. M. Vacek vysvětlil, že je to dáno plánovanou častější obměnou některých výstrojních součástí, např. vycházkových uniforem. Současně připomněl více než dvoumiliardovou úsporu Kčs, kterou letos přinese zkrácení základní vojenské služby a menší počet záložníků (letos o 90 000 mužů) povolávaných na vojenská cvičení. Drobná slovní přestřelka se odehrála kolem paragrafu zakotvujícího vojákům výkon náboženských svobod. Ministr Vacek upozornil na velké organizační problémy se zajištěním např. pastorační činnosti duchovních (místnosti, čas) a navrhl, aby byl vstup duchovních umožněn vždy v kritických, krajních životních situacích. V čs. armádě spáchá každý rok zhruba 10 příslušníků sebevraždu. Nýbrž by možné zavést telefonní linky zajišťující spojení vojáků s duchovními své církve. Výsledkem hledání kompromisu bylo nakonec zákonně umožnění vstupu duchovních slátem uznávaných církví do vojenských objektů. Po obsáhlé diskuzi doporučili poslanci návrh novely s řadou přílominek společně schválí sněmoven (bude se konat 14. března) ke schválení.

Odkaz Jana Patočky

(Id): V březnu 1977 zemřel nedlouho před svými sedmdesátými lety a strahovské nemocnici na mozkovou embolií prof. dr. Jan Patočka. Za touto strohou větou se skrývají tragické události, z nichž vystupuje neobyčejná mravní osobnost tohoto největšího českého filozofa našeho století. I hanebnost doby, v níž jsme žili. Veden myšlenkou povinnosti bránit se proti bezpráví, účtou k člověku jako takovému, která je přítomna v jednotlivci a smyslem pro obecné dobré, který činí člověka člověkem, stal se J. Patočka jedním z prvních tří mluvčích Charty 77. Ačkoliv nemocen, byl dlouze vyslýchán, předvolán před prokurátora... Jan Patočka zemřel, jak napsal Václav Černý, „při práci, která je pro mladé a volá po mladých“ — která smrt může být větší?

Patočkovo jméno mělo zcela zmizet. Dílo filozofa nesmírné vzdělanosti a myšlenkově hloubky mělo být poltlačeno. Teprve teď se ukazuje, jaké dílo máme před sebou, dílo neuvěřitelného záběru a obdivuhodné úrovně. Ačkoliv za jeho života mohly vyjít pouze nepatrné zlomky, přirozený svět jako filozofický problém a o smysl dneška, zůstávají jeho díla (mj. Kacířské eseje o filozofii dějln. Dvě studie o Masarykovi, Plátón a Evropa) zachovány pro příští generace v samizdatových vydáních a v holných zahraničních překladech. Nebyl to nikdo menší než Roman Jakobson, který v důvěrné známosti a s náležitou distancí mohl prohlásit: „Byli tři čeští filozofové světového významu a mimořádné mravní síly a čistoty: Jan Amos Komenský, Tomáš Garrigue Masaryk a Jan Patočka.“

Patočkova pozdní filozofie vede k péči o obec při přetváření věci obecných. Odtud je zřejmé, že filozof, pokud jim chce být, vloží sebe do působnosti v „obci“. „Dnes běží o to,“ píše Patočka na prahu roku 1977, „aby pohnutky jedné nalezly nadále jedině nebo převahou v oblasti strachu a zvýhodnění, nýbrž v účte k tomu, co je v člověku nejvyššího, v porozumění pro povinnost, pro obecné dobré, pro nezbytnost vzít

na sebe v tomto směru i nepohodlí, nepochopení i jisté riziko.“
 Jan Patočka, jehož významu vzpomněla Lidová demokracie v prvních prosincových dnech loňského roku v článku J. Balvína Malá připomenutí velkého člověka, zemřel právě před třinácti lety 13 března 1977.

NAŠE POZNÁMKA

Jestliže dnes Rudolf Barák, bývalý ministr vnitra z doby Antonína Novotného, žádá rehabilitaci své osoby, je nutno připomenout alespoň několik málo faktů z minulých desetiletí. Především to, že ani v relativně lepších časech než za panování Göttrwalda, tedy na konci 50. a začátku 60. let, nebylo myslitelné, aby byl na místo ministra vnitra jmenován někdo jiný než člověk přímo prokádaný. Je smyšlené tvrzení Rudolfa Baráka, že pykal od Antonína Novotného za to, že mu připomínal stalinické zločiny jeho předchůdci... R. Barák, ve své době jeden z nejaktivnějších a proto i nejobávanějších ministrů, jistě nebyl jen obětí beránek Novotného, ale jedním z číselných tlupy dravců, kteří zneužívali svého postavení k osobnímu obohacování a svých funkce využívali i k bezohlednému souzení a věznění nevinných a nepohodlných jedinců z případů, který svědčí o tehdejších prakti-

Bel McDonald rollt der Rubel Moskau – Die erste McDonald-Filliale in der Sowjetunion, die Ende Januar am Puschkin-Platz eröffnet wurde, erweist sich als Goldgrube: bisher schon eine Million Gäste.

kách, bylo křivé obviňování a vyhánění, vykonstruovaný proces s PhDr. Emanuelem Puchem, který byl zatčen dne 19. 3. 1959 na Barákov příkaz, protože překážel tomuto ministru v manipulacích se stáružnostmi. Jen to, že Barák sám spadl do jámy, kterou kopal jiným (a to dva měsíce po uvěznění své oběti), a pomocí pactivých právníků i těch soudců, kteří již tušili, že Barák brzy padne, zachránilo před několika lety žaláře jednoho z našich nejvládních odborníků z oboru historie umění. Přesto, že díky R. Barákoví byl doktor Poche, který chránil naše umělecké památky pro příští generace, vězněn, aniž se dopustil jakéhokoliv prohřešku, nikdy za svého života rehabilitován nebyl a ani o to nezádal. Bylo by tedy úražkou spravedlnosti, kdyby byl rehabilitován někdejší ministr vnitra, Rudolf Barák.

Bos ledovým potokem

(nj): V minulých dnech, kdy v Krkonoších trval zákaz vycházet na hřebeny pro víchřici a sníženou viditelnost, se vydal ze Špindlerova Mlýna přes Planě, Klášterku a Klínové boudy na Hřiběcí boudy jedenadvacetiletý muž, působil jako lyžařský instruktor. Cestou zabloudil a místo aby od buřetu na Rozcestí sjížděl dolů přes Rennerovky a po svážnici do cíle své cesty, odbočil nejspíš na Klínovkách do Klínového potoka. Maziřím vyhlásila Horská služba poplach. Pohřešovaného hledalo na 50 mužů z okrsku Vrchlabí, Špindlerův Mlýn, Pec pod Sněžkou a Černý důl a po 24 hodinách ho jedna skupina našla v Klínovém potoku. Bloudící odložil cestou lyže i boty, takže dál postupoval host. Byl mezní vyčerpaný, podchlazený a v silném šoku. Členové HS ho okamžitě převezli do nemocnice ve Vrchlabí, kde lékaři zjistili velmi vážné omezení nohou, ale i rukou, poškození jater a ledvin. Případ nabádá, aby horská nebezpečí brali se vši vážností i zkušenosti lyžaři a nepodceňovali vlastní síly!

Papežův program

VATIKÁN — Papež Jan Pavel II. během své třicetidenní návštěvy Československa 21. a 22. dubna navštíví tři města a odslouží tři mše. Bylo to oznámeno ve Vatikánu. Během návštěvy se papež sejde s prezidentem V. Havlem a v chrámě sv. Víta s duchovními a členy tehelních fádů. První den, 21. dubna v 16.40 hodin, bude sloužit mši na otevřeném prostranství na Letné. Vyvrcholením jeho pobytu v Praze má být projev, který přednese večer při setkání s politickými a kulturními představiteli na Prážském hradě. Příští den navštíví Vešhrad a odtud odcestuje do Bratislavy, kde je podle organizátorů návštěvy očekávána účast asi jednoho miliónu věřících. Večer se pak vrátí zpět do Říma.

odpovědi za náhradu. Svobody manifestaci občánů, kde mají zájemci možnost vyjádřit své nády.

větě jiný smysl. Studenti z OF Informatického centra OF v Brně v Mezinárodní ul. č. 5 zaslali prezidentu republiky Václavu Havlovi ošetřený dopis. Uvádějí v něm mj.: „Myslíme si, že informace, které se Vám dostalo, nejsou tak obkřehlé, jak by měly být. Víme, že jedinou cestou, která k demokracii vede, je veřejné mínění. Nynější parlament a rada OF v Brně je hierokratické. OF v Brně v Mezinárodní ulici opět svolala na dnešní

Omluva V. Havlovi
 (Čtk): Petr Cibulka a kolektiv Informatického centra OF v Brně v Mezinárodní ul. č. 5 se veřejně omlouvají prezidentu republiky Václavu Havlovi za rhybu, které se dopustili zveřejněním úryvku soukromého rozhovoru pana prezidenta s Petrem Cibulkou v letáčkách, a za nepřehlednost vzniklou neuhýbnou zmínkou jednoho slovesa, jež dalo třetí

★ FRANCIE STÁHNE SVÝCH 50 000 VOJÁKŮ rozmístěných na území NSR, jestliže jí o to požádá vláda sjednoceného Německa.

Des Präsidenten neue Kleider

Als Dramatiker und Bürgerrechtler trug Václav Havel am liebsten Pull-over und Cordhose. Als Präsident der Tschechoslowakei mußte er sich an die feineren Beinkleider erst gewöhnen. Auf dem Foto hilft ein Mitarbeiter, hält den „Einstieg“ zur Hose frei. Das gute Stück kam schließlich frisch vom Schneider, wo der Stoff auf das schlanke Präsidenten-Maß gebracht werden mußte.

Foto: Focus

Sparbuch ade – Festgeld bringt fette Zinsen

Frankfurt – Wer jetzt sein Geld auf das Sparkonto legt, ist selbst schuld. Frankfurter Geldinstitute zahlen zur Zeit fette Zinsen für **Festgelder**, die höchsten seit 1983!

Bank für Gemeinwirtschaft (BIG): Sparkonto 3,0% (immer gesetzliche Kündigung). Festgeld 10 000 Mark: 1 Monat 5,75%, 3 Monate 6,25%, 6 Monate 6,5%. 50 000 Mark: 1 Monat 6,25%, 3 Monate 6,75%, 6 Monate 7%.

Bankhaus Gebrüder Bethmann: Sparkonto 3,0%. Festgeld 10 000 – 50 000 Mark: 1 Monat 5,75%, 3 Monate 6%.

Sparda Bank: Sparkonto 3,5%. Festgeld 10 000 Mark: 1 Monat 5,5%, 3 Monate 5,75%, 6 Monate 6,1%. 50 000 Mark: 1 Monat 6%, 3 Monate 6,25%, 6 Monate 6,5-6,75%.

Deutsche Bank: Sparbuch 2,5%. Festgeld 10 000 – 50 000 Mark: 1 Monat 5,75%, 3 Monate 5,75%, 6 Monate 7%.

Frankfurter Sparkasse: Sparkonto 3,0%. Festgeld 10 000 Mark: 1 Monat 5,5%, 3 Monate 5,75%. 50 000 Mark: 1 Monat 6,0%, 3 Monate 6,25%. Festgeld 50 000 Mark: 1 Monat 6,0%, 3 Monate 6,25%.

Commerzbank: Sparkonto 2,5%. Festgeld

10 000 – 50 000 Mark: 1 Monat 6,125%, 3 Monate 6,375%, 6 Monate 6,625%.

Dresdner Bank: Sparkonto 2,5%. Festgeld 10 000 – 100 000 Mark: 1-2 Monate 6,25%, 3-6 Monate 6,375%.

KKB Bank: Sparkonto 3,0%. Festgeld bis 10 000 Mark: 3 Monate 5,75%. 50 000 Mark: 1 Monat 6,0%, 3 Monate 6,5%.

VISA Card Services Santander International: Festgeld bis 10 000 Mark: 1 Monat 4,1%, 3 Monate 5,7%, 6 Monate 6,9%. Bis 50 000 Mark: 1 Monat 5,9%, 3 Monate 6,6%, 6 Monate 7,5%.

„Nepřikřívát se, ještě nejdte drama!“

„Jako vždy, velkýho ruma a pak někoho skolíte?“

LIGA PO ZIMNÍ PŘESTÁVCE

O vítězi podzimní ligové části i o pořadí na konci tabulky bylo rozhodnuto až těsně před silvestrem. A je třeba říci, že to byla soutěž dramatická, jakou už dlouho nepamatujeme.

SOKOL HAVEL vyhrál v závěru co chtěl, ale ruku na srdce: kdo z nás by na něho před zahájením soutěže vsadil byt jedinou korunu? Po rozpačitém začátku, kdy měl problémy s posilami z NVÚ Ruzyň, vybudoval bleskově kvalitní realizační tým a od prvního vítězství nad favorizovaným SK JAKEŠ na jeho hřišti je suverénním pánem ligových stadiónů. Pohledná dramatická hra mu zaručuje obrovskou návštěvnost a oslnivá forma je nadějná i pro mezinárodní pohárové boje!

METEOR W. KOMÁRKOVO se dlouhá léta střídavě pohyboval buď na konci prvoligové, anebo na začátku druholigové tabulky. Tato sezóna ho však zastihla v neuvěřitelné formě. Optimální věk vyzrálého týmu a promyšlená hra středové trojice, spolu s neprodyšnou obranou bez mezer, ho předurčují k vysokým cílům.

TATRAN DUBČEK se po dlouhé pauze dostal do vrcholového fotbalu jen díky velké reorganizaci. Připomeňme si proto, že naposledy vyhrál první ligu před jedenadvaceti lety, avšak ihned po triumfu v PMEZ s G. Istanbul byl ze dne na den (v rozporu s řády) přeřazen až do okresního přeboru. Koncem listopadu 1989 miřil Tatraň k samému vrcholu tabulky, ale po remíze se Sokolem Havel a ztrátách několika bodů na cizích hřištích se jeho forma usadila. Třetí místo po podzimu je zasloužené a pro jeho příznivce je jistě příjemným překvapením.

Již několikrát nenápadný zástupce Slovenska v lize, **SLOVAN ČALFA**, vyrostl během dvou tří ligových kol v jedno z našich čelných mužstev -- a neměla by mu ujít účast v Poháru UEFA. Po zakolísání Dynama Adamec na hřišti Čalfy se Slovan rozehrál k vysoce kvalitnímu výkonu, který opírá především o skvělou poziční hru. Navíc se právě u Slovanu očekává přestup roku!

Také **KOTELNY DIENSTBIER** patří k velkým překvapením podzimu. Od počátku prosince stoupaly prudce vzhůru, když ztratily jediný bodík až v posledním kole -- nejspíš unaveny z náročných zahraničních startů. Všem věrným fanynkám však slibují, že v zimní přestávce zatrénují, aby všem soupeřům zjara opět zatopily.

DYNAMO ADAMEC, zpočátku jeden z velkých favoritů, neuneslo psychicky náročný závěr soutěže a prohrálo v samém konci podzimní ligy co se dalo. Až v posledním utkání porazilo Lokomotivu Urbánky těsně na její půdě, a proto si přece jen udrželo pozici v první polovině tabulky před dvěma či třemi dotírajícími soupeři. Bez kvalitních posil v nejbližším přestupním termínu však tento tým nemá velké šance.

Dělnický **MILER ČKD PRAHA** se rychle zabydlel v soutěži a hodlá zřejmě těžit z razantních odkopů a jednoduchých rushových útoků. Není to sice žádná hra na krásu, ale zaručené přináší body. Vzhledem k vysokým

postavám v jeho mužstvu budeme zvědaví především na hru hlavou.

Stejně bodů má na osmém místě celek **ČSSR BRATRSTVÍ KUČERA**, který měl raketový vzestup v půli listopadu. Probojoval se až na třetí příčku, ale později pomalu klesal níž. Dokázal sice získávat body na favorizovaných klubech jako D. Adamec nebo SK JAKEŠ, avšak několikrát prohrál nešťastně s outsidersy. Přesto překvapila zpráva, že se tým rozpadl, přestavuje se a vstoupí zjara na trávník s novým sponzorem v názvu, kterým je **ŠKODA**.

Druhou polovinu ligového pelotonu vede **CÍSAŘSKÝ FK**, který ohromil takřka zázračným vzestupem po 10. kole. Avšak nestačilo to víc než na páté místo a po poráž-

brigády, když porazila nejen Odevné závody Bílákovo a Lokomotivu FS Indra, ale i Lokomotivu Urbánky a Motor Průša.

Dvanáctý **VŠ BUBENÍK PRAHA** patří k světlým momentům podzimu. Přes naprostou absenci prvoligových zkušeností dokázal nováček od půlky soutěže plně nahradit odstoupivší Spartak Praha Štrougalova a stal se skutečnou štikou ligy.

Snad jen snlíek mohl vidět v **LOKOMOTIVĚ URBÁNKY**, která se už pár let pohybovala u dna tabulky, nového mistra. Takže i když se na jeden moment vyhoupla dokonce až na čelo tabulky, bylo expertům jasné, že je to jen díky šťastnému losu. Jakmile narazila na opravdu zdatné protivníky, přišly porážky. Přes pomalou rozehrávku, častou malou domů a váhavý přechod do útoku, se Lokomotivě zřejmě podaří udržet v lize, protože o sestupu již je prakticky rozhodnuto.

To platí i pro dalšího nováčka, kterým je **SANTA KLAUS**, reprezentujícího v naší lize po letech naše bankovníctví. Přestože si mnozí mysleli, že do nejvyšší soutěže nepatří, brzy se zde zabydlel, rozestřílel a sbírá cenné skalpy. Jen pozor na zbytečné fečknění!

Patnáctou příčku, která už znamená se-

1. SOKOL HAVEL	15	12	3	0	33:12	27
2. METEOR W. KOMÁRKOVO	15	11	1	3	31:17	23
3. TATRAN DUBČEK	15	10	3	2	27:14	23
4. SLOVAN ČALFA	15	10	1	4	22:11	21
5. KOTELNY DIENSTBIER	15	9	2	4	21:17	20
6. DYNAMO ADAMEC	15	9	0	6	28:19	18
7. MILER ČKD PRAHA	15	7	2	6	27:20	16
8. ČSS BRATRSTVÍ KUČERA	15	7	2	6	22:18	16
9. CÍSAŘSKÝ FK	15	6	2	7	26:21	14
10. SLAVOJ PITRA	15	5	2	8	18:21	12
11. RITA MOHORITA	15	5	2	8	17:22	12
12. VŠ BUBENÍK PRAHA	15	5	1	9	12:21	11
13. LOKOMOTIVA URBÁNKY	15	4	2	9	16:22	10
14. SANTA KLAUS	15	4	1	10	18:23	9
15. SK JAKEŠ	15	2	4	9	11:26	8
16. RH ŠTĚPÁN PRAHA MV	15	0	0	15	0:45	0

kách na Sokole i doma s Tatránem zase poklesl až na 9. příčku. Je to jeden z mála týmů, který se v nejvyšší soutěži objevuje ještě po dvou desetkách let. Přes pohlednou, líbivou hru i nový název má FK malé návštěvy a tudíž i slabé, nejen funkcionářské zázemí.

Bezbarvý **SLAVOJ PITRA** hraje ligu již dobře desátou sezónu, ale tak překvapivě dobré umístění od něho zrovna dnes nikdo nečekal. Zatímco řada obdobných týmů rychle ztratila před lety nabyté pozice, Slavoj si v rozhodujících mačích vedl obezpečně, neztrácel zbytečné body, s výjimkou jednoho velkého kiksu včetně vlastní branky v kole sehraném těsně po 17. listopadu. Vzápětí však nečekaným úspěchem v utkání s Lokomotivou své místo získal zpět.

Také **RITA MOHORITA** měla dvě rozdílné půlky sezóny. Zpočátku to byly rozpačité výsledky a postavení ve středu tabulky, pak výrazné zlepšení, několik bodů dovezených z cizích hřišť. Ale v samém závěru, přes vysoké vítězství nad SK JAKEŠ a konumační výhru s RH Štěpán, stačila jediná porážka s Dynamem k ústupu z nabytých pozic. Ambiciózní Ritě ovšem může být jistým zadosťučiněním, že vyhrála Zimní turnaj Kyjevské

stup, obsadil po známé aféře s ovlivňováním výsledků populární **SK JAKEŠ**. Loňský mistr tedy už svůj titul neobhájí, protože mu podle rozhodnutí vyšetřující komise bude po skončení soutěže odebráno 12 bodů. A byl by zážrak, kdyby si v tak oslabené sestavě vedl úspěšně v nějaké nižší soutěži. Někteří fanouškům však bude tento klub, zpestřující ligu vtipnými kousky, možná chybět.

Zato poslední, tedy 16. tým **RH ŠTĚPÁN PRAHA MV**, který byl pro skandální, neregulérní zasahování do řízení soutěže z ligy těsně před jejím závěrem vyloučen -- a všechny jeho výsledky byly dodatečně kontumovány -- nikomu asi chybět nebude. Jeho přehnaně tvrdá hra se v obou uplynulých sezónách netěšila popularitě ani doma v Praze.

Zatím není vůbec jasné, kdo postoupí do I. ligy z obou národních soutěží v Česku (snad posílený ND LUKEŠ?) a na Slovensku (zaím vede INTER KŇAŽKO VFN). V každém případě doufáme, že způsobem hry a úrovní nahradí oba sestupující kluby.

Pro lepší orientaci připojujeme konečnou tabulku podzimní soutěže k 2. lednu 1990.

Peníze v nové podobě

Došlo na Kl. Gottwalda * Ještě letos kovová desetikoruna

Státní banka československá připravuje v souladu s politickým vývojem a probíhajícími společenskými změnami v zemi rozsáhlá opatření týkající se bankovek a mincí.

Již 1. prosince 1989 dala SBCS pokyn k zastavení výroby bankovky 100 Kčs vzoru 1989 s K. Gottwaldem na lici a k obnovení výroby stokrundových bankovek vzoru 1961.

Nejvhodnějším řešením v této situaci je vydání nové řady bankovek na jiném bankovkovém papíře a s takovými obrannými prvky, které umožní i laicky rozpoznat pravou bankovku od padělek zhotovených na nejmodernějších prostředcích reprodukční techniky.

Změna státního znaku a názvu státní si vyžaduje vydání nových bankovek a mincí. Pro zajištění hotovostního oběhu

je nutné zajistit nejméně 500 miliard kusů bankovek a 2 miliardy mincí z obecných kovů. Výroba takového množství bankovek a mincí představuje piné využití výrobních kapacit Státní tiskárny cenin Praha a Státní mincovny Kremnice na několik let. Obměna platidel bude proto probíhat postupně.

Po schválení nového státního znaku bude 100Kčs bankovka vzoru 1981 upravena a ještě v roce 1990 nebo počátkem roku 1991 bude vydávána s novým státním znakem.

Státní banka československá podala návrh na doplnění soustavy zákonných platidel a mincí z obecného kovu v hodnotě 10 Kčs. Mince i bankovky této hodnoty budou ohihat současně. Navrhovaná 10Kčs mince má být vydána ještě v roce 1990 a má se stát základem nové řady mincí.

SBCS začíná práce na nové řadě bankovek. První z této řady by se měly objevit na rozhraní let 1992-93; obměna bankovek potrvá několik let.

Orient v pražských ulicích

Zboží bez záruky * Na prodej i socha Svobody

(čtk): V kotcích, ale hlavně v Havelské, Rytišské a Melantrichově ulicích jingých národů. Jsou to hlavně cíti i Na mústiku, se o vikendu obchodovalo se všim možným a nemožným. Vjetnamští občané, kteří k nám i z Turecka, Češi a Slováci. V danu byli posílání snad proto, aby se něco prodávajících a koupěchtivých, kteří, vyřáží elegantní kufříky naučené až po okraj "atraktivním" zboží z Východu.

Nabízejí digitální hodinky (bez záruky), elektrické žlátky, přehrávače kazet, kosmetiku, zapalovače Ronson a jiné, magnetofony kazety a dokonce i rádionomagnetofony prosulých japonských značek. Proslýchá se ošem, že kazety nakoupili obratně obchodníci prádné a taďy u nás do nich narodit pásky Emerton. Ze svůjm šikovným přístřky umějí rozlepit a zase zalepit celofán na kazetě tak, aby důvěřivý tuzemec nic nepozná. Dokud se mu doma domácí slepený pásek nepřetrhne.

A mezitím zní módní a vzrušující tambura.

Navrhujeme zestátnit!

„Komunistickou stranu Československa jsme po zásluze zbavili zákonných výhod a ozbrojené moci, ale do volab pjde jako strana nejbohatší a pro volební kampaň nejlépe vybavená. Přitom není pochyb o tom, že komunisté u nás za posledních 42 let svým prosazováním totalitního režimu zdevastovali nejen ekonomiku a životní prostředí, ale i morálku společnosti, což je škoda nevýstříh, napsali nám do redakce členové OF pražského ČKD Polovodíče. Ve svém textu, který chápou jako výzvu všem občanům Československa, požadují, aby KSC přelada nepozději do konce března svůj majetek státu, tj. vládu národního porozumění. Federálnímu shromáždění navrhuji schválit zákonné opatření pro zestátnění majetku KSC v případě, že nebude předán vládě. Argumentaci, že majetek získala KSC svými členskými příspěvky, nepovažujeme za podloženou, neboť podle logického řádku nemohly tyto příspěvky pokrýt ani mzdy a provozní náklady rozsáhlého aparátu této strany, vysvětluje dople.

Znárodnit majetek KSC

PRaha (čtk) — Sobotní sjezd koordináční center občanských fór ze všech okresů ČSR rozhodl, že v průběhu tohoto týdne se v okresech uskuteční předvolební shromáždění OF, kde budou vybráni kandidáti do nejvyšších zastupitelských sborů. Z nich pak krajská předvolební shromáždění zvolí nepozději do 25. 3. kandidáty krajů. Konečnou podobu kandidátek OF určí sněm OF. Na sjezdu pokračovaly spory uvnitř Čs. sociální demokracie. Možná, že dojde k rozkolu a jedna část strany sestaví samostatnou kandidátku, zatímco druhá zůstane v rámci OF. Sjezd podpořil výzvu OF ČKD Polovodíče požadující odezdání majetku KSC státu. OF vychází z přesvědčení, že KSC svůj majetek nenabyla pouze z členských příspěvků a že jeho velkou část užívá nezákonně.

LABORNÍ SLAVO

Japonské pivo z českého sladu

Plzeň (čtk) — Státní podnik Plzeňské pivovary začal nedávno vedle piva poprvé exportovat také slad. Odběratelem je japonská firma Kirih, která je největším producentem piva v Japonsku a pátým největším pivovarským koncentrem na světě. Letos se bude jednat zhruba o dodávku 6000 tun této suroviny, z níž Japonci budou vařit světlý ležák.

Kontrakt není sjednán na úkor domácí výroby piva. Prostor pro tento zajímavý export se otevlel i po dokončení nové, moderní sladovny v Plzni, jejíž roční produkce dosahuje hranice 50 000 tun kvalitního pizeckého sladu ze západočeské sklízne ječmene. Ekonomický zisk z celé transakce je vázán na splácení devizově návratného úvěru, který sl pivovary vzaly na dovoz zahraniční techniky pro nový provoz.

PLZEŇ PRANTA

Omluva V. Havlovi

BRNO (čtk) — Petr Cibulka a kolektiv Informačního a tiskového centra OF v Brně v Meřové ulici č. 5 se veřejně omlouvají prezidentu republiky Václavu Havlovi za chybu, které se dopustili zveřejněním úryvku soukromého rozhovoru pana prezidenta s Petrem Cibulkou v letáčcích, a za nepřesnost vzniku neomyšlenou změnou jednoho slovesa, jež dalo třetí větě jiný smysl.

V textu předaném v pondělí novinářům na tiskové besedě v Brně se dále mj. uvádí: „Klid v Brně nebude obnoven, dokud konzervativní skupina v parlamentu OF bude bránit demokraticky prosazovaným nezbytným změnám, otevření parlamentu, aby vyjadřoval celé politické a názorové spektrum všech demokratických sil hlídících se

Emblém papěské návštěvy (čtk): Emblém pro návštěvu papeže Jana Pavla II. vydal se schválením erobiskupů olomouckého a trnavského dr. Františka Váněka a mone. Jána Sokola organizační výbor pti pražském arcibiskupství. Emblém zahrnuje vedle zjednodušeného znaku Svatého Otce názvy míst, která navštíví — Praha, Velehrad, Bratislava a datum návštěvy — 21.—22. dubna. Autorem emblému je grafik Ladislav Svato. Emblém by měl být používán jako oficiální i orientační znak i poukaz papěské návštěvy. To znamená na plakátech, informačních letáčcích, pohlednicích, vstupenkách, redakčním novin a časopisě při publikování zpráv před návštěvou i v jejím průběhu, ve výstřední československé televizi a ve filmovém zpravodajství. Jeho konečné využití je možné pouze se souhlasem pražského arcibiskupství. Organizační výbor současně touto cestou hledá tiskárnu, která by byla schopna tyto emblémy vytisknout v co nejkratším termínu, a výrobce odznaků či tzv. placek. Zájemci o tuto výrobu, ať již soukromní nebo organizace, mohou obdržet kopii tohoto emblému v ČTK Praha, a to jak v poštovní, tak v negativu.

Praha mluví o UFO

(čtk): Mnoho Pražanů v neděli odpoledne telefonovalo do ČTK i na petřinskou hvězdárnu a oznamovalo, že vidí na obloze směrem na východ a severovýchod tři nebo čtyři jasné body nebo úsečky. Jak nám sdělili pracovníci petřinské hvězdárny, pozorovali na základě těchto upozornění v době od 16 do 17 hod. na severovýchodě až severoseverovýchodě ve výšce asi 30 stupňů nad obzorem jeden objekt, který se okem jevil jako jasná úsečka, v dalekohledu měl tvar letadla (větroně). Objekt se výrazně nepohyboval a byl vidět přerušovaně. Vysoká jasnost byla dána odrazem Slunce na lesklých plochách objektu. V této souvislosti pracovníci hvězdárny připomínají, že naprostou většinu takovýchto pozorování UFO lze nakonec velmi prozatecky vysvětlit a záhada obvykle tkví pouze v neobvyklém pohledu nebo situaci.

Pamenujete na to ramni pláček, co dostávalo dale? Věcra dostala infarkt.

Emblém papěské návštěvy

(čtk): Emblém pro návštěvu papeže Jana Pavla II. vydal se schválením erobiskupů olomouckého a trnavského dr. Františka Váněka a mone. Jána Sokola organizační výbor pti pražském arcibiskupství. Emblém zahrnuje vedle zjednodušeného znaku Svatého Otce názvy míst, která navštíví — Praha, Velehrad, Bratislava a datum návštěvy — 21.—22. dubna. Autorem emblému je grafik Ladislav Svato. Emblém by měl být používán jako oficiální i orientační znak i poukaz papěské návštěvy. To znamená na plakátech, informačních letáčcích, pohlednicích, vstupenkách, redakčním novin a časopisě při publikování zpráv před návštěvou i v jejím průběhu, ve výstřední československé televizi a ve filmovém zpravodajství. Jeho konečné využití je možné pouze se souhlasem pražského arcibiskupství. Organizační výbor současně touto cestou hledá tiskárnu, která by byla schopna tyto emblémy vytisknout v co nejkratším termínu, a výrobce odznaků či tzv. placek. Zájemci o tuto výrobu, ať již soukromní nebo organizace, mohou obdržet kopii tohoto emblému v ČTK Praha, a to jak v poštovní, tak v negativu.

New York - „Scheidung? Ich? Das habe ich nie geplant und nie gesagt“, empörte sich Ivana Trump (38) über alle Scheidungsberichte über sich und ihren Mann, den Milliardär und Baulöwen Donald Trump (42). Nun rätelt New York, warum Ivanas Anwalt Michael Kennedy für sie vor Gericht gehen will.

AKTUALITA

PARÍŽ: Na závěr dvoudenního zasedání konference pro ustavení Banky pro obnovu a rozvoj zemí střední a východní

ROZHOVOR S MINISTREM KLAUSEM

Evropy (BERD) poskytl federální ministr financí V. Klaus rozhovor zpravodajů ČTK:

Soudě podle reakcí tisku i delegátů, nevznikne nová banka tak rychle, jak se původně předpokládalo. V čem je podle vás hlavní příčina?

Myslím, že je to tím, že je tady příliš mnoho účastníků (40 zemí). Ukazuje se, že každý má svůj představa, jak by banka měla vypadat, co by měla, nebo mohla dělat. Zastávám názor, že banka je dělána někým pro někoho, jde o to, aby byla schopna financovat projekty v Československu a v dalších zemích. To bude jejím dominantním posláním. Poněkud zbytečná je otázka, kolik bude zástupců v direktoriátu, jestli tam mají být všechny země nebo jen některé zda se mají střídát atd. Zatím to vypadá, že bude 22 řaditelů, což se mi zdá zbytečně moc.

středů a kapitálu. Keří se otázka prezidenta banky a řada jiných. Vše je navzájem propojeno a není možné rozhodnout jednu otázku bez ohledu na druhou.

Určitě už zezněly názory, jak by mělo sídlo banky vypadat. Myslíte, že Praha spíše všechny podmínky? V doběh o místě se řeklo, aby se hledala metoda pro jeho výběr dřív, než začnou jednotlivé země předkládat své nabídky. Dalako jsme však zatím nedošli. Na druhé straně musím přiznat, že západní země jsou v tomto ohledu připravenější.

Kdy je tedy možné očekávat vznik banky?

Ještě bude minimálně jedno kolo jednání. Řada otázek již byla vyřešena. Spojené státy, Japonsko a další země například trvaly na tom, aby půlčlovka výlučně jen soukromému sektoru. Na argumenty, že tento sektor je zatím slabý, reagovaly logicky tím, že počáteční kapitál (18 miliard ECU) je tudíž příliš vysoký. Nakonec jsme dospěli k závěru, že se investice budou týkat i veřejného sektoru, za předpokladu, že to posílí konkurenční prostředí. Dochází k posunu v řadě dalších otázek. Banka určitě začne fungovat a tohle jsou, řekl bych, porodní bolesti.

PROSÍM VÁS, UKAŽTE MI NĚKDO AŠPON, JAK SE TEN VERCUJK DRŽÍ!

Rekordní klarinety

(čtk): Kurlózní světový rekord vznikl v neděli odpoledne v pražské Lucerně. K jedinému vystoupení se sem i z nejbližších míst naší vlasti sjeli dobrovolníci, aby vytvořili největší klarinetový orchestr na světě. Na základě odvydaných evidenčních listů jich bylo 1229. Pod taktovkou Felixe Slováčka trojhlasně zahráli populární Šiltrův pochod Babeta z Českého muzikálu Kdyby tisíc klarinetů. „Kdybych věděl, že se nás tu sejde tolik, založil bych odborový svaz klarinetistů,“ komentoval to dirigent. Ve zřetla zaplněném sále byli starší i mladí, profesionálové, amatéři i žumajři, hudebníci vypikající a také začínající. Slyšet bylo rovněž zástupce za Slovenska, příslušnice slabšího pohlaví i nejmladší klarinetový potěr z lidových škol umění. Na pódiu se představili také šestiletí chlapi i veteráni se sedmi křížky.

Nehoráznost zvaná akce Norbert

O jedné přísně utajované operaci Státní bezpečnosti

(čtk): Petr Burlan, který byl donedávna zmocněn radou Koordinačního centra Občanského fóra projednával jejím jménem otázky týkající se bezpečnostní politiky státu, věru předal ČTK dopis, v němž píše následující řádky:

V této době se mi dostaly do rukou různé materiály. Bohužel mnohé z nich jsou dodnes přísně utajované, neřešené, či záměrně zamlčované. Patří mezi ně i spis napsaný „NORBERT“. Šlo o velmi pečlivě připravenou akci, směřující k širokému omezení osobních svobod vybraných „nepohodlných“ osob. Petr Burlan dále uvádí, že re zaiměření akce Norbert vyplývá, že šlo o spojení mezi KSČ a dalšími složkami: Bezpečností, národní výbory, úřadů LM a SNV. Měla být vedena na území celé republiky a materiály k ní byly přístupné jen velmi úzce skupině osob.

V rámci akce Norbert, píše P. Burlan, vyřizovala StB spolu s vedoucími tajemníky KSČ na svém území dvě skupiny osob, které měly být podrobeny „zvláštní péči“. Po „lidi stělu politických zájmu“ chartisty, občany, kteří podepsali nepřijatelné petice, a další osoby, otevřeně vystupující proti KSČ. Z kriminalistického hlediska především recidivisty, pachatele závažných trestných činů apod. Současne byly zvoleny i příslušné sankce.

Příprava akce Norbert, jejíž zahájení měl určit ministr vnitra ČSSR, probíhala už delší dobu. Přípravovala se inter-nace režimu nepohodlných občanů do pracovních táborů, jejich hlídání lidovými milicemi apod. V roce 1988 byl

...Bacha, strašně nasavě!!

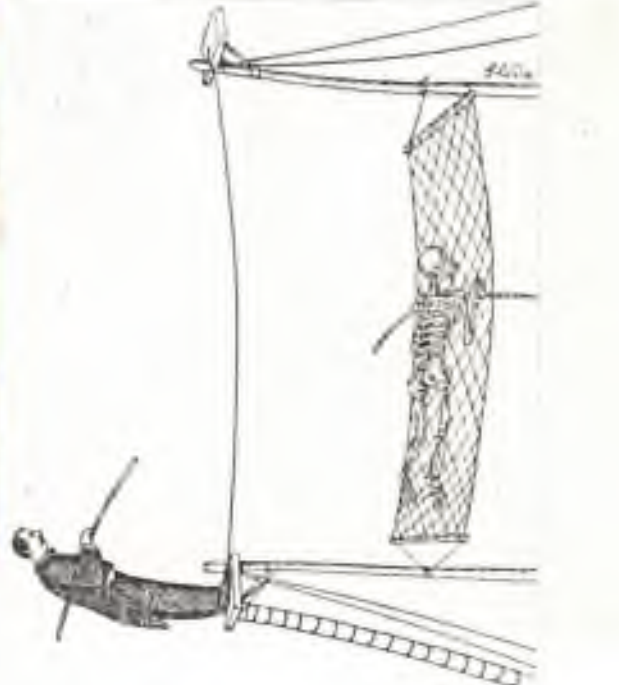
ČECH... VÝCHOVNÍ, NEBO ZAŘADNÍ!

příběh akce zcela přepracován. Od té doby probíhala až do 20. 11. 1989, kdy byly spíše materiály naposledy využity. Krátce poté byly, jak uvádí P. Burlan, odevzdány služebním Státní bezpečnosti, lze však dovozovat, upozorňuje pisatel dopisu předaného ČTK, že akce Norbert nebyla připravována jen našimi orgány, že je z ní patrný rukopis sovětské KGB.

Současne nelze vyloučit, že akce Norbert neskončila, ale že se jí i nadále zabývají někteří pracovníci StB, kteří jsou na tzv. dovolené.

Alarmující je, píše v závěru P. Burlan, hlavně to, že se akce Norbert týkala několika tisíc osob, jejichž smýšlení se rozcházel s oficiální doktrínou a diktátem KSČ. Apelují proto na veřejnost, aby protestními peticemi žádala vyšetření akce Norbert. Aby lidé odpovědní za připravované násilí a hrubé zásahy do osobních svobod byli voláni k odpovědnosti a v případě dokázaného zneužití svých pravomocí byli adekvátně potrestáni.

Evidentní je, že by se k této záležitosti měli vyjádřit bývalý federální ministr vnitra František Kíncl a jeho první náměstek Alojz Lorenec.

PŘÍBĚH ANDRÉHO SIMONA »ZA PROTISTÁTNÍ ČINNOST«

Večer 9. června 1952. Otto není doma, řekl předtím, že na večer nepřijde, že zajde navštívit Frtze Rungeho a jeho rodinu. Ilsa tam má přijít za ním. Kdośi zvoní u dveří.

Vcházejí tři neznámí muži. «Kde je váš manžel?» představují se.

Muži v bytě zůstávají. A další, kteří mezitím čekali venku, vyrážejí za svým cílem: zatknout Otto Katze — Andrého Simona. — Prohlídka bytu. Prohrabali kódo. Zpěvřeraceli stránky knih, na každou maličkost se podívali, kdejaký papír přečetli, co se hodilo, sebrali. I soukromé věci.

Zůstávají celou noc. Pak vás uklízejí, dávají na místo.

«Nic nikde neříkejte. Bude-li se někdo ptát na vašeho manžela, řekněte, že je na dovolené.»

Zpráva o zatčení Andrého Simona se v tajnosti dlouho udržet nedala. Na Ilsovu adresu přichází dopis s datem 11. června. Ministerstvo národní bezpečnosti ČSR jí oficiálně oznamuje, že André Simone byl vzat do vyšetřovací vazby »pro podezření z protistátní činnosti«.

Ilsa se obrací na představitele strany a státu. Žádá je o spravedlnost, prosí o pomoc při zajištění zaměstnání pro sebe. Dostala práci dělnice v holešovické Tesle.

Avsak potom je zničehonic tento proslulý novinář, písař česky, německy, španělsky, anglicky a rusky, z redakce Rudého práva vyhozen. Přechází pracovat do rozhlasu a Světa v obrazech. Je nešťastný. Nedovede si vysvětlit náhlou změnu v jednání představitelů strany. Náznakům, které občas uslyší, že pryč příčinou nedorozumění jsou jeho dřívější styky s nekomunistickým novinářem, nemůže uvěřit. Žádá vysvětlení. Píše i Klementu Gottwaldovi. Obklopuje ho však zeď mlčení. A pak přišlo zatčení.

PODZIM 1952

Můj milý, milovaný Otto!

Tvůj poslední dopis nese datum 26. 9. Dnes máme 20. 10. To je téměř celý měsíc! Každý den jsem znovu zklamaná, když přijdu domů z práce a Tvůj dopis ještě nepřišel. Již nemohu čekat a začínám Ti znovu psát i bez Tvého dopisu... tograřil ze zásuvky. Díval ses mi přímo do očí. Jsem hrozně zneklidněna. Už je to tak dlouho... Včera jsem si poprvé troufala vzít Tvou fotograřil ze zásuvky. Díval ses mi přímo do očí. Musela jsem tu fotku hned zase dát zpátky. Bylo to příliš bolestné.

Tvoje Ilse

... Ptáš se na moje zuby. Ano, dostanu nový dolní chrup, ten starý už není k ničemu, vůbec neseďí... Nedělej si vůbec žádné starosti, mně není vůbec zima, mám pěkné teplo... Mám zdravý apetit, spím déle a lépe než dříve. Jsem úplně zdravá... S knihami jsem měl zase štěstí. Četl jsem... Moje nejdražší, piš zase ihned, budu počítat dny, až přijde Tvůj příští dopis. Popiš každou maličkost svého života, já to budu dychtivě číst. A hlavně buď opatrná na zdraví. Líbám a objímám Tě vroucně, moje drahá Ilshen.

Tvůj Otto

Za několik dní po doručení tohoto dopisu pro ni přijelo auto s pracovníky Státní bezpečnosti. Musí s nimi. Kam? Neví. Vezou ji večerní Prahou, odvářejí do jakési budovy. Výslech. Vyšetřovatel při diktování mění smysl jejích slov.

«Přečtete to a podepíšte,» přikazuje jí téměř za svtání. Ilsa odmítá dát svůj podpis pod zfalšovaný protokol.

«Budeme vás tu držet tak dlouho, až to podepíšete. My máme čas.»

Propustil ji do chladného jitra. Poznala, že budova, v níž strávila noc, je sídlo Bezpečnosti v Bartolomějské ulici. Zamířila na ústřední výbor strany. Přijel jí Antonín Křeček. Choval se k ní ledově. Sdělila mu svou zkušenost z Bartolomějské. Ani ruku na rozmloušenou ji nepodal.

Toho dne skončila korespondence s Ottou. Víc jí od něj dopisy nepřišly.

PROCES

Od pondělí 17. listopadu chodí Ilsa Katzová na odpolední směnu. A ve čtvrtek 20. 11. 1952 přináší denní tisk čtyřstránkovou žalobu proti »vedení protistátnického spikleneckého centra v čele s Rudolfem Slánským«. Ilsin zrak klouže po seznamu jmen, která tvoří souzené protistátní centrum. Čtrnáctým, posledním v řadě, černé na bílém — André Simone, bývalý redaktor Rudého práva. Čte žalobu, je zdrcena. Lidé kolem ní jsou vystrašeni. I oni četli dnešní noviny a žalobu doktora Urválka. Všichni dnes kolem ní vědí, kdo to byl André Simone. Její manžel je šplón, člen protistátního spikleneckého centra! Někteř se ptají: «jak to, že jsi žila s takovým zločincem?»

Ilsa nezná odpověď. Neví, co se to vůbec děje. Vždyť o procesu je přece informován Klement Gottwald a ten by jistě nepřipustil, aby poctivým li-

dem bylo ubližováno...? Ilsa je zviklána. Rozhlas vysílá autentické záznamy z procesu. Vypovídají jednotliví obžalovaní. Vypovídá i André Simone. Ilsa slyší jeho hlas, zdá se jí sice toporný, nepřirozený, strnulý a bez výrazu. Přece však je to jeho hlas. Plynule vypovídá o zradě, kterou Simone prováděl. Zbytek pochyb se zhroutil. Zhroutil se i Ilsa Katzová. Slyšela jeho hlas. Přiznal se před sálem plným lidí. Před rozhlasem. Před desítkami novinářů ze všech možných zemí světa. Kdyby neudělal to, z čeho byl obžalován, mohl přece před tímto širokým publikem říci, jaká je skutečná pravda. Nic mu v tom nemohlo zabránit...

Ještě než soud zasedl, aby vynesl svůj rozsudek, ořskují noviny »přání našeho lidu, který »jednomyslně žádá smrt« a vyjadřuje »velikou vděčnost Klementu Gottwaldovi za rozdracení zločinců«.

Jedenáct rozsudků smrti, tři doživotí.

Mezi jedenácti odsouzenými k smrti je i André Simone.

Ilsa chodí jako bez duše. V příštích dnech se jí drsný hlas v telefonu stroze zeptá, zda chce navštívit svého k smrti odsouzeného manžela.

Navečer 2. prosince pro ni přijelo auto. Na Pankrácí jí řekl: «Vaše rozmluva s odsouzeným může trvat nejdéle patnáct minut. Nesmíte spolu mluvit o záležitostech jiných než rodinných.»

Po jedné odvážejí manželky odsouzených k návštěvě, k poslednímu setkání.

Přišla na řadu Ilsa Katzová. Vedou ji do příjmací místnosti, v půli přehrazené dvěma ocelovými sítěmi. V rožích stojí ozbrojené strážné se skloněnými zbraněmi připravenými ke střelbě.

Na protilehlé straně místnosti se otevřely dveře. Vstupuje André Simone. Volně přichází k ocelové síti. Je oblečen do šedivého obleku, v kterém byl zatčen. Cośi neskutečného mu hledí z očí. Výraz obličejové nepřítomný, bledý od dlouhého věznění. Stojí nehybně. Dělí je dvoumetrová ulička mezi drátěným plotvem.

«Ty jsi skutečně dělal věci, které jsi přiznal?»

Neodpověděl. Pak jí požádal, aby na všechno co nejrychleji zapoměla a za nějaký čas, až jí to dovolí, ať odejde ke svému bratrovi do západního Německa.

To se jí dotkla.

«Stále jsem na tebe myslel. Vypadáš tak, jak jsem si tě představoval v cele.»

Ilsa chce znovu vědět, jestli je pravda, k čemu se přiznal před soudem.

Miči.

Odvážejí ho. Ještě se obrátil a rukou jí posílá polibek.

Té noci zasedl Otto Katz ve své cele ke stolu. Naposledy v životě bere do rukou tužku a papír.

«Moje nejmilejší, nejdražší Ilshen, vídím Tě stále před sebou, jak jsem Tě spatřil před několika hodinami...»

Odkládá dopis, bere nový papír a začíná psát nový dopis.

«Moje nejmilejší, nejdražší Ilshen, loučím se s Tebou navždy. Vídím Tě před sebou, jak jsem Tě spatřil před několika hodinami, a Tvůj pohled mě bude doprovázet až do konce...»

Znovu odkládá tužku i druhý dopis. Třetí je psaný stejnou tužkou na stejném papíře. Začíná stejně, jen v přehozeném pořadí slov.

«Moje nejdražší, nejmilejší Ilshen,

v hodině našeho loučení Tě úpěnlivě prosím, že jsem Tě vždy mluval, že jsem na náš poměr soustředil všechny síly dobra, které ve mně byly...»

Ani tenthle dopis nedokončil. Nedokončil ani dopis pátý; ani šestý. Na stolu leží sedmý list papíru.

«Moje nejmilejší, nejdražší Ilshen,

když se teď s Tebou loučím navždy, prosím Tě úpěnlivě, abys nikdy nezapomněla, jak jsem Tě mluval, že jsem našemu poměru věnoval všechny síly dobra, které ve mně byly. Na to pamatuj a ostatní, co se mě týká, zapomeň. Máš život před sebou, můžeš ještě mnoho vykonat; práce, poctivá, jak jsi jí vždy ráda dělala, je nejlepšími přítelem, nejlepšími pomocníkem v překonání žalu... Nehleď zpátky, hleď kupředu.»

Řekla jsi mi před chvílkou, abych zůstal klidný. Jsem klidný, jsem hlavně klidný proto, že vím, že máš potřebnou sílu, aby sis vytvořila nový život. Prosím Tě z celého srdce, věnuj se tomu úkol. Neoslabuj své síly myšlenkou na můj osud. Napni poslední své duševní síly, aby

ses rychle dostala z dnešního duševního stavu k normálnímu životu, aby vše, co se stalo, zůstalo rychle a daleko za Tebou.

Moje drahá, co bych Ti nechtěl ještě všechno říci, jak bych si přál, abych našel slova, která by byla skutečnou útěchou a pomocí. Ale vidím stále před sebou Tvé oči, zamížené žalem, a vím, že útěchu a pomoc Ti může přinést jen Tvoje vlastní odhodlání jít kupředu, jen kupředu.

Byla jsi to nejmilejší, nejpoctivější, nejupřímnější, co jsem na světě znal. Tak jsem na Tebe myslel v posledních šest měsících, tak na Tebe myslím v posledních hodinách, tak na Tebe budu myslet, než myslet přestanu. Poznám jsem v těchto měsících, že vše, co jsem si o Tobě myslil, zůstalo za skutečnosti.

Děkují Ti, moje drahá Ilšchen, za vše, co jsi pro mě udělala, za lásku, kterou jsi pro mě měla. Našla u mě nejsilnější odpovědi. Miloval jsem Tě, miluji Tě, a proto si přeji, abys žila svůj vlastní život, bez vzpomínky na mě, v ovzduší budování a svobody. Buď hodně zdráva, moje nejmilovanější, přeji Ti dlouhý, šťastný a úspěšný život, objímám a líbám Tě naposlady, nejmilovanější Ilšchen, s láskou, která v těchto posledních okamžicích hoří nejčistším plamenem.

Tvůj Otto

Pozdravuj Mařenku.

Ráno je popravili. Bylo to 3. prosince 1952.

Jestě téhož dne o vykonání rozsudku přišla zpráva Československá tisková kancelář. Příštího dne pak informoval československý i zahraniční tisk.

Po popravených nesměla zůstat nejmenší památka. Rodiny nedostaly ani popel. Co se s ním stalo, dověděly se teprve až po šestnácti letech; byl nasypan do pytle, zajeli s ním za Prahu a posypali jím kůzku vozovku.

Co bylo pak?

Následující deset let žila Ilša Katzová v nuceném vysídlení spolu s dalšími blízkými z rodin popravených z Dvorců na Bruntálsku. Děla soustružnic.

A pak začala psát dopisy. Ústřednímu výboru strany. Osobně Antonínu Novotnému, Ministru Bečkové. Žádá o přijetí, chce předat dokumenty. Dokázat manželovu nevinu. Odpovědi ale nepřicházejí.

16. dubna 1963 byla na stranických shromážděních podána informace o rehabilitaci nevinně odsouzených z procesů 50. let. Oficiálně však nic zveřejněno nebylo. Ilša se dozvídá tuhle zprávu zprostředkovaně. Obrací se proto okamžitě na Lotu Kreibichovou do Prahy. Je pravda, co jí řekl lidé na ulici?

Kreibichová zavolala na ústřední výbor a dojednala pro Ilšu schůzku. 7. května 1963 jí přijal Jaroslav Král.

»Nemohli jsme vás najít, dopis se vrátil,« tvrdil a dal jí přečíst materiál Barákovy komise a výsledky rehabilitačního šetření. Snažil se vysvětlit, jak se to všechno mohlo stát. Žádná omluva. Jednal, jako by šlo o běžný úřední akt.

Teprve od vdovy po Rudolfa Slánském dostala Ilša Katzová do rukou kopii osvobozujícího rozsudku.

A co Klement Gottwald? Kladla si otázku o Gottwaldově odpovědnosti za procesy. Věděl, či nevěděl pravdu? Mohl jí vědět, nebo nemohl? A další otázka: V dubnu 1963 byl vyloučen z KSČ »pro nedostatky a chyby v období kultu osobnosti« Alexej Čepička. A ten přece nebyl jen ministrem národní obrany. Byl víc — Gottwaldovým zetím, manželem jediné prezidentovy dcery. Co věděl a dělal zef Čepička, jistě věděl a tak či onak schvaloval ičhan Gottwald. Čepička byl nyní za své skutky vyloučen ze strany. Co tedy Klement Gottwald? ptá se Ilša a myslí, že jí zná odpověď.

□

V květnu 1968 udělil prezident ČSSR Ludvík Svoboda Andrému Simonovi Řád republiky in memoriam.

□

Ilša Katzová se přestěhovala do Prahy. Až do vysokého věku pracovala ve Státním pedagogickém nakladatelství. Těžce nemocná se v posledních letech života vrátila ke svým známým do Dvorců na

Bruntálsku. Zemřela 28. října 1986. Sedm dopisů na rozloučenou, které jí André Simone napsal v cele smrti, dostala jednát a půl roku poté, co popel popravených rozoukal vltř do studené noci na silnici kdesi za Prahou.

Žalují: Rudolfa Slánského, bývalého generálního tajemníka ÚV KSČ; Bedřicha Gemíndera, bývalého vedoucího mezinárodního oddělení sekretariátu ÚV KSČ; Ludvíka Frejku, bývalého přednostu národohospodářského odboru Kanceláře prezidenta republiky; Josefa Franka, bývalého zástupce generálního tajemníka ÚV KSČ; Vladimíra Clementise, bývalého ministra zahraničních věcí; Bedřicha Reicina, bývalého náměstka ministra národní obrany; Karla Švába, bývalého náměstka ministra národní bezpečnosti; Artura Londona, bývalého náměstka ministra zahraničních věcí; Vavro Hajdů, bývalého náměstka ministra zahraničních věcí; Evžena Löbla, bývalého ministra zahraničního obchodu; Rudolfa Margolia, bývalého náměstka ministra zahraničního obchodu; Otto Fischla, bývalého náměstka ministra financí; Otto Šlinga, bývalého tajemníka krajského výboru KSČ v Brně; André Simona, bývalého redaktora Rudého práva,

z toho, že jako trockisticko-tltovtš sionističtí, buržoazně nacionalističtí zrádci a nepřátelé československého lidu, lidově demokratického zřízení a socialismu vytvořili ve službách amerických imperialistů a řízení nepřátelskými západními rozvědkami protistátní spiklenecké centrum, podkopávali lidově demokratické zřízení, mařili budování socialismu, poškozovali národní hospodářství, prováděli špionážní činnost, oslabovali jednotu československého lidu a obranyschopnost republiky, aby jí odtrhli od pevného spojení a přátelství se Sovětským svazem, aby likvidovali v Československu lidově demokratický řád, obnovili kapitalismus, znovu zavlekli naši republiku do tábora imperialismu a zničili její samostatnost a nezávislost.

Těmito úvodními slovy hlavního žalobce dr. Josefa Urválka začal v Praze 20. listopadu 1952 Proces s vedením protistátního spikleneckého centra v čele s Rudolfem Slánským. Probal přesně podle předem připraveného scénáře a detailního časového plánu celkem osm dnů. Rozsudky, v nichž figurovala v různých obměnách obvinění z velezrady, vyzvědačství, sabotáže a vojenské zrady, byly vyneseny 27. listopadu. Kromě A. Londona, E. Löbla a V. Hajdů, kteří byli odsouzeni k doživotnímu vězení, byl v ostatních jedenácti případech vynešen absolutní trest. Nikdo z odsouzených se proti rozsudku neodvolal. Žádostem o milost nebylo vyhověno. 3. prosince 1952 byl ráno trest smrti vykonán nad všemi jedenácti obžalovanými.

Velký metař

Příprava soudu se skupinou v čele s R. Slánským si vyžádala celý rok. Pozdější »hlavu« protistátního spiknutí zatkl StB v noci z 23. na 24. listopadu 1951, když odcházela s manželkou z návštěvy u A. Zápotockého. Bylo to necelých pět měsíců po Slánském pádění (31. července), u jejichž příležitosti obdržel nejvyšší československé vyznamenání (Řád Kl. Gottwalda

za budování socialismu) a pozdravný list ÚV KSČ. Co však bylo velice podivné? Nedošel pozdravný dopis ÚV VKS(b).

Podivné jen relativně, neboť R. Slánský netušil, že pět dnů předtím vyjádřil Kl. Gottwald v dopise Stalinovi souhlas s jeho návrhem na zproštění z funkce generálního tajemníka. Stalo se tak na záříjovém zasedání ÚV KSČ, na němž byl Slánský podroben rozsáhlé kritice za chyby v rozmísťování kádrů, kterých prý využili nepřátelé, za nadřazování stranického aparátu státním institucím (tze o druhém mocenském centru) a v té souvislosti za nesprávné pochopení zásadní otázky »kde se vlastně vládnou — na Hradě, nebo u Prašné brány?«. R. Slánský vystoupil na zasedání se sebekritikou.

Slánského kritika a jeho přezíravost do funkce náměstka předsedy vlády zaznamenaly silnou odezvu. V 1031 došlých rezolucích a dopisech převládlo přesvědčení, že Kl. Gottwald otevřel prostor k nápravě přehmatů ve stranické práci, a oceňovalo se, že neváhal podrobit kritice ani svého dlouholetého nejbližšího spolupracovníka. Gottwaldova autorita vzrostla a zejména komunisté — v situaci nového vzvednutí viny všeobecné podezřívavosti — k němu upírali své naděje. Slánského sebekritiku přijímali někteří s uznáním, jiní s nedůvěrou. Ojedinelými ale nebyly ani hlasy, že řešení bylo polovičaté, že R. Slánský neřekl straně všechno a že právě on může být skrytým nepřitelem v nejušším stranickém vedení.

Zřejmé rozhodující gradaci do vývoje události vnesla 11. listopadu 1951 návštěva člena politického byra ÚV VKS(b) A. Mikojana. Proti svému červencovému názoru tentokrát Stalin jeho prostřednictvím nalehal na urychlené zatčení R. Slánského, neboť prý hrozí nebezpečí jeho útěku na Západ. Gottwald, aniž by obdržel konkrétní fakta, dospěl po delším jednání (během něhož se Mikojan spojil ze sovětského velvyslance s Stalinem) nakonec k závěru, že Stalin jako obvykle vychází ze spolehlivých podkladů a že jistě radí dobře. Vzkázal mu, že souhlasí s návrhem na zatčení R. Slánského.

Jako konkrétní důvod k zatčení posloužil dopis adresovaný takzvanému Velkému metaři, který doručil do Československa 9. listopadu

1951 agent zahraniční zpravodajské služby, jenž byl současně spolupracovníkem StB. Dopis nabízel zprostředkování odchodu za hranice, bezpečný úkryt a pozdější umožnění existence, vyjímaje politickou kariéru. Jak se uvádí ve zprávě Pillerovy komise (1968), »přes mnohá šetření, která uskutečnila komise (tzv. Kolderova — M. Š.) v letech 1962–1963 i naše komise, není dodnes spolehlivě ověřeno skutečné pozadí této záležitosti«. Nepodařilo se spolehlivě zjistit ani autora listu, ani toho, kdo dal podnět k tomu, aby byl za jeho adresáta pokládán R. Slánský (který o tomto dopisu neměl tušení a vůbec jej nedostal). Jisté však je, že se na této dedukci podílela skupina pracovníků StB a sovětsí poradci.

Politický souhlas s touto dedukcí vyjádřil 23. listopadu 1951 Kl. Gottwald na poradě s A. Zápotockým, L. Kopřivou a vedoucím sovětských poradců A. Bečasnovem. Zatčení R. Slánského ex post schválil politický sekretariát ÚV KSČ a předsednictvo ÚV KSČ 24. listopadu. 6. prosince 1951 pak i zasedání ÚV KSČ. V průběhu následujícího vyšetřování se ukázalo, že dopis »Velkému metaři« posloužil pouze jako »důkaz« k zatčení R. Slánského. Vyšetřovatelům i poradcům bylo zřejmé,

podobné, že zavládlo i jisté ulehčení — nepřítel se konečně našel bodně vysoký, objevil se tolik křivených vělkých případů. Šnať se i v myšl. neředného kdo neprošel zájem vyslechnout Slánského stanovisko. Naopak, slova agent, nepřítel a zrádce patřila k neřekventovanějším. Je pravdě-

Gottwald ví o jeho zatčení. Když se dovedl, že ano, chtěl mu okamžitě napsat. Ráno dostal souhlas. Marně však v dopise adresovaném předsednictvu ÚV KSČ dokazoval svou nevinu, o jeho osudu i dalších současně či v příštích týdnech a měsících v přímé souvislosti s ním zatčených lidí bylo od této chvíle prakticky předem rozhodnuto.

Spiknutí — proti komu?

Jestě v noci 24. listopadu 1951 byl R. Slánský vyslýchán. Zeptal se, zda Kl.

z účastníků zasedání postčila naděje, že nyní on sám už nebude příštím "odhaleným nepřitelem".

Naplnio se hned také rozjela nezbytná součást soustrojí politických procesů — souhlas manipulovaných mas, v prvé řadě komunistů. Bezprostředně po zatčení Slánského itedy před prokázáním viny) docházely stovky rozkřiků děkujících za odhalení nepřátelských zvlád a současně obsahující požadavky nejpřísnějších trestů pro hlavu spiknutí. Do 18. prosince 1951 jich přišlo na ÚV KSČ 2355. Ani v jedné se neobjevila pochybnost o vině R. Slánského a existenci spiknutí.

Až do začátku ledna 1952 připouštěl R. Slánský při výsleších pouze politické chyby v rozsahu, v jakém je uvedl ve svém sebekritickém vystoupení na zasedání ÚV KSČ v září 1951. Kategoricky odmítal obvinění ze zrady a organizovaného spiknutí a ze snahy dobytí politickou moc. Po zintenzivnění nátlaku viděl bezvýhodnost své situace a pokusil se koncem ledna 1952 o sebevraždu. Po ní se v jeho postojích dostavil zlom. Začal přiznávat existenci "druhé centra" a postupně pak téměř všechno, co mu bylo předestřeno.

Při obrovském počtu zatčených existoval dostatečně bohatý výběr osob do vedení "spikleneckého centra" v tom smyslu, aby zabíral všechny obory, do kterých mohlo centrum zasahovat. Důležité bylo také to, jak kdo vypovídal, jaká u něho byla záruka, že vystoupí "dobře" u soudu, jak zapůsobí jeho výpověď a jak měl blízko k R. Slánskému. Koncepce spiklenecké skupiny, která se měla postavit před soud, byla v podstatě uzavřena v létě 1952.

Dne 27. srpna schválil politický sekretariát hlavního prokurátora procesu dr. J. Urválka (majícího "zkušenosť" již z procesu s dr. M. Horákovou). Vybrání prokurátorů, soudců, ale i obžalovaných (a svědků) se podle návodu poradců postupně učili nazpaměť své role. I když šlo v případech obžalovaných o lidi zcela zlomené, byly jejich odpovědi pro jistotu nahrány na magnetofon. Ukázky z nahrávek byly dokonce předvedeny na předsednictvu ÚV KSČ! Těsně před procesem působil na obžalované v osobních rozhovorech ministr národní bezpečnosti K. Bacilek. Naznačoval jim, že dohodnuté vystupování před soudem může mít vliv na výši trestu, apeloval na jejich odpovědnost ke straně, v jejímž rámci prý se musí proces uskutečnit, a sliboval záruky pro jejich rodiny.

Obžalovací spisy se několikrát měnily. Politický sekretariát projednával obžalobu 13. listopadu 1952. V diskusích se proti nepostavil nikdo. Poslední redakci provedl Kl. Gottwald a kromě důležitých úprav vyškrtl pasáž, v níž byl R. Slánský obviněn z prosazování československé cesty k socialismu. Někdy v této době bylo také v politickém vedení rozhodnuto o výši trestu, i když zážnam o tom, kde a kdy se tak stalo, v archivu není a zřejmě neexistuje.

"Vetelnost procesu" byla organizována velkoryse. Postaraly se o to proto tenké úřady vytvořené komise politická, tisková a organizační. Obecně bylo pečlivě vybíráno prostřednictvím krajských sekretariátů strany tak, že se denně dvakrát v soudních síních střídalo, aby mohlo procesy zhlédnout co nejvíce lidí (celkem přes 4 tisíce účastníků). Několikrát denně byly vysílány rozhlasové přímé přenosy a v závodech a úřadech se organizovaly společné poslechy zaměstnanců. Novináři byli předem o procesu informováni, každý den průběh procesů komentovali v úvodních, redakčních článkách

i pomocí článků dělnických dopisovatelů. Ústřednímu výboru KSČ, prezidentu republiky a státnímu soudu docházely tisíce rezolucí (od 20. 11. do 2. 12. 1952 jich bylo 8520).

Na závodech, v úřadech a na jiných pracovištích byly při masových shromážděních vyneseny tisíce rozsudků smrti ještě dříve, než soud vyslovil svůj ortel. Přesto byly zaznamenány i ojedinělé projevy pochybnosti a varování před podléháním radikálními náladami a vášněmi. Pochybnosti vyvolávala zejména všestrannost obžaloby a preciznost režie procesu.

Odsouzení (kromě R. Slánského) napsali před popravou své poslední dopisy — adresované rodinám — byly vůbec doručeny, určené Gottwaldovi mu odeslal K. Bacilek 13. prosince 1952. Žádný z nich nemohl v poslední hodině svého života napsat nic jiného než pravdu. Nikdo z odsouzených nebyl nikdy ani "velezrádcem, ani špiónem, ani zavazancím agentem západních a jiných rozvědek", jak napsal Kl. Gottwaldovi například A. Simone.

Největší vykonstruovaný politický proces v poválečném Československu skončil. Ale konec tragédiím ještě nebyl. Na proces s "centrem" navazovaly procesy další, tzv. následné.

První díl seriálu o padesátých letech byl uveřejněn 17. ledna. Náhodou to bylo právě tentýž den, kdy se v pražském kině Alfa měl večer promítat francouzský film režiséra Costy-Gavrese Doznání. Během dne se na redakci Rudého práva — a prostředkováně pak i na autora článku — obrátil JUDr. JAROMÍR RŮŽIČKA s prosbou, zda by mu nemohl pomoci opatřit listek na toto představení zfilmované podoby knihy Artura Londona. Prání jsem dr. Růžičkovi splnit nedokázal, zato jsem ho však požádal o rozhovor. Proč? Dr. Růžička byl totiž před 38 lety obžalován Artura Londona.

Souhlasil, ale současně řekl: "Uplynulo již téměř 40 let, a i když nelze zapomenout, přesto vám na některé otázky již asi nebudu moci přesně odpovědět. Jsem vůči svému klientovi vázán povinností mlčenlivosti — i když zemřel. Proto vám mohu odpovídat jen na otázky, které se týkají skutečnosti nebo okolností, o nichž se Artur London vyjadřoval ve své knize."

Když jsme se pak po několika dnech znovu setkali, moje první otázka byla přímočará. Viděl jste Doznání?

Po komplikacích se mi nakonec vstupenku podařilo získat. Nejsm však filmovým kritikem, takže můj názor bude jistě neodborný. Profesionálně se mi film jevil jako dobře udělaný, s přesvědčivým výkonem Yvese Montanda. London byl však v době procesu podstatně mladší než jeho představitel.

Film je podle mého názoru poplatný době, v níž vznikl, a zřejmě splnil účel, pro který byl natočen, a to i za cenu některých rozdílu od skutečnosti.

Je v něm i scéna, v níž vy — samozřejmě přenesené v postavě herce — přemlouváte Londona, aby se doznal k vině.

V Londonově knize Doznání je o takovéto situaci zmínka. Mám dojem, že i do scénáře se dostala proto, aby byla vyhodnocena bezvýhodnost situace obžalovaného. Artur London se však doznal mnohem dříve, než jsem ho poznal, než jsem se s ním poprvé sešel a než jsem vůbec věděl, že probíhá takové vyšetřování.

Když jste byl ustaven obžalováním Artura Londona?

To už přesně nevím, ale bylo to asi týden před zahájením hlavního líčení.

Zákon tehdy předpokládal povinnou účast obžalce u soudu. London si sám žádného nezvolil?

Byl poučen o právu zvolit si obžalce. Proč si jej nezvolil, nevím. Nikdo z obžalovaných v Slánského procesu si obžalce nezvolil, tak jim byl podle trestního řádu ustanoven.

Při ustanovování obžalců se nepostupuje tak, že by si obžalci mohli obžalce vybírat. Ustanovení dostali již jako rozhodnutí. Mohli nanejvýše odmítnout obhajobu obviněného z důvodů, které jsou vymezeny v trestním řádu.

Jak byl prováděn výběr obžalců v tomto procesu?

Byl jsem veden v seznamu obžalců oprávněných obhajovat ve věcech s utajovanými skutečnostmi. Jen v těchto seznamech uvedeni obžalci mohli být voleni nebo ustanovováni. Kdo a jak prováděl výběr v rámci tohoto seznamu, nevím.

Co jste dělal v době konání procesu? Kolik vám bylo let?

V tehdejší době jsem byl vedoucím advokátní poradny v Kladně. Bylo mi 35 let. Vzpomínám si, že London byl jen o něco málo starší.

Když jste se poprvé s Arturem Londonem setkal?

Bylo to asi dva tři dny před hlavním líčením, a to při takzvaném seznámení s výsledky vyšetřování, resp. poté, kdy mně byla doručena obžaloba. Bylo to v souladu s tehdejšími trestní řádem, který neumožňoval obžalci vejít ve styk s obviněným dříve než po seznámení s výsledky vyšetřování. Vyjimečně snad — za účasti třetí osoby — k projednání osobních věcí.

To znamená, že jste nebyl přítomen u žádného výslechu?

Nemohl jsem a také nebyl přítomen ani u žádného výslechu. Teprve po ukončení vyšetřování byly obžalci předloženy materiály, které byly proti obviněnému shromážděny.

Měl jste nějaké pochybnosti, podle nichž by se dalo usuzovat, že se jedná o inscenovaný proces?

Inscenovány je v podstatě každý politický proces. Například téměř v téže době proběhly v USA dva takové procesy. Proti jedenácti předákům tamější komunistické strany — všichni byli odsouzeni k dlouhodobým trestům odnětí svobody — a proces s manželí Rosenbergovými; oba byli popraveni bez ohledu na to, že byli rodiči dvou nezletilých dětí. Pro obžalce zvoleného i ustanoveného je v podstatě nerozhodné, zda je proces inscenován, či zda se jeho klient skutečně dopustil inkriminované činnosti. V obou případech je povinen obhajovat. Rozhodující je postoj klienta k obvinění.

Přesto se znovu zeptám. Nepostřehl jste při svých kontaktech před zahájením procesu takové skutečnosti, které by se daly charakterizovat jako nezákonné?

I kdybych měl určité pochybnosti — a žádný proces není absolutně dokonalý —, pokud jde o důkazy, nemohl bych jít přes, resp. proti doznání obviněného.

Každý obžalce má výhrady k tomu, co předkládá vyšetřovatel nebo prokurátor soudu, ale rozhodující je stanovisko, příkazy klienta. Když mi klient řekl: Já odvolávám doznání, tak je okamžitě situace v obhajobě odlišná, než když na svém doznání setrvává.

Právě po této odpovědi jsme se s dr. Růžičkou dostali do intenzivní diskuse o otázkách obhajoby v procesu s politickým prvkem, o otáz-

kách profesionální etiky obžalce. Dlouho jsme také diskutovali i o samotné knize A. Londona. Některé názory dr. Růžičky byly kontroverzní.

Stockholm - Die Ehe des schwedischen Königs Carl Gustaf (43) und seiner deutschen Frau Silvia (46) steht auf der Kippe - behauptet Englands Massenblatt "Daily Express": "Grund: Angeblich ständige Fehltritte des Königs, seine vielen Reisen ohne Silvia. Schwedens Presse berichtete auch über Party-Girls im königlichen Jagdhaus."

Beim Urlaub auf Mauritius soll Königin Silvia jetzt versucht haben, ihre Ehe zu retten. Doch Carl Gustaf flog wieder allein nach Japan. Vertraute sprechen vom Scheitern der 14jährigen Ehe.

Der "Daily Express" zitiert Stockholmer Hofkorrespondenten: "Selbst ein König darf seine Familie nicht vernachlässigen."

Bundeskanzler Konrad Adenauer (CDU) am 24. April 1952 in einem Interview mit dem Journalisten Ernst Friedländer vom Nordwestdeutschen Rundfunk (NWDR).

Aufgespießt
"Ich will mich gar nicht zu der Frage äußern, ob bei gesamtdeutschen freien Wahlen die SPD die stärkste Partei werden wird. Aber so viel kann ich mit aller Bestimmtheit sagen: Ein freies Gesamtdeutschland mit der SPD von der Sowjetzone getrennte Bundesrepublik mit der CDU als stärkste Partei. Hier steht wirklich das Vaterland über der Partei, und hier beginnt der Staatsmann jenseits der Partei."

CSSR-Polizist vor Gericht
TEREZIN, 13. März (AFP). In der Tschechoslowakei steht seit Dienstag ein Polizeioffizier vor Gericht, der beschuldigt wird, an der blutigen Niederschlagung einer Studentendemonstration am 17. November in Prag beteiligt gewesen zu sein. In der Anklageschrift wird ihm Amtsmissbrauch und die brutale Mißhandlung einer jungen Frau vorgeworfen. Im gleichen Zusammenhang sind weitere 24 Polizisten von der Untersuchungskommission angeklagt, die sich mit dem brutalen Polizeieinsatz am 17. November, dem Beginn der Umwälzung in der CSSR, beschäftigt.

Reisen nach Osteuropa werden der letzte Schrei in Japan

„Im Sommer möchte ich selbst einmal hinfahren“, strahlt Seiko Ohki über das Gesicht. Am Jackett der 39-jährigen Frau eines Tokioter Fotografen baumelt der letzte Schrei unter Japans Geschichts- und Modebewußten: eine Brosche, die aus einem Stück Berliner Mauer samt ein paar bunten Klecksen Graffiti besteht. Eine Freundin hatte ihr das Geschenk von einer Reise nach Deutschland und nach Osteuropa mitgebracht.

Wie Tausende anderer Japaner auch plant Ohki schon jetzt ihre erste Reise nach Osteuropa, die sie irgendwann im Juli unternehmen will. „Für uns Japaner war Osteuropa immer eine dunkle, unzugängliche Region. Das hat sich geändert. Ich bewundere die Menschen dieser Länder, die sich so mutig befreit haben“, gesteht Ohki. Dies haben auch Japans führende Reisebüros begriffen, die in Windeseile geeignete Touren in

Richtung Berlin, Prag und Budapest vorbereiten.

Japanischer Massenansturm auf die Rags Barock-Paläste? So schnell wohl noch nicht. Denn Japans Reisebüros müssen dank hier gültiger, strikter Gesetze den vollen Komfort und die totale Sicherheit ihrer wie Kinder gehüteten Reisegruppen garantieren können.

„Dabei stoßen wir in Osteuropa noch auf beachtliche Hindernisse“, sagt ein Angestellter bei Japan Travel Bureau (JTB), Japans größtem Reisebüro. Hotels und Serviceleistungen in den Ziel-ländern ließen eben noch einiges zu wünschen übrig. Außerdem gibt es Sprachschwierigkeiten. Und wo soll denn in Budapest oder Warschau eine Schüssel Soba (japanische Nudelsuppe) gefunden werden, wenn das kulinarische Heimweh eines der Gruppenmitglieder hart anpackt?

Das alles schreckt die Mutigen à la Seiko Ohki keineswegs ab. Derer April startet JTB seine neuen Osteuropatouren, die für rund zehn Tage zwischen 5950 und 8200 Mark kosten, alles inklusive. Das größte Interesse herrscht laut Angaben der Reisebüros an Berlin, Budapest und Prag. Danach rangieren Warschau und Moskau, gefolgt von Sofia und Bukarest. Andere Reisebüros planen ähnliche Touren.

Hiesige Vertreter der — noch staatlichen — Reiseindustrie der Zielländer geben ihr Bestes, um Yen-schwere Japaner anzulocken und in der gebotenen Eile die nötigen Anpassungen der Infrastruktur zu ermöglichen. Ungarns IBUSZ-Reisebüro etwa verpaßt seinen Reiseleitern in Budapest Schnellkurse in Japanisch, so ein IBUSZ-Vertreter in Tokio. Ob damit allerdings in der zur Verfügung stehenden Zeit genügend

Vögel zieht es nicht mehr weg

Klimawechsel verändert genetisch festgelegtes Wanderverhalten

MÜNCHEN, 13. März (dpa). Die Artenvielfalt der heimischen Vogelwelt nimmt langsam ab. Die Ornithologen stellen einen Schwund bei den Zugvögeln fest.

Ein Großversuch der Vogelwarte Radolfzell am Bodensee des Max-Planck-Instituts für Verhaltensphysiologie hat ergeben, daß durch eine Erwärmung des Klimas die Zahl der Standvögel zunehmen wird. Typische Teilsieger, die in milden Wintern gar nicht oder nur wenig ziehen, wie Amsehn, Rotkehlchen, Stare, Feldlerchen oder Singdrosseln werden sich zu Standvögeln entwickeln.

Die Wissenschaftler fanden heraus, daß sich das erblich festgelegte Wanderverhalten der Zugvögel innerhalb von nur drei bis sechs Generationen vollständig ändern kann. Eine derart rasche Änderung einer genetisch gesteuerten Verhaltensweise sei bislang an freilebenden Wirbeltieren noch nie beobachtet worden, teilte die Max-Planck-Gesellschaft am Dienstag in München mit. Für derart

große Schritte der Mikroevolution seien Jahrtausenden bislang Zeitspannen von Jahrhunderten oder mindestens mehreren Jahrzehnten angenommen worden.

Milde Winter begünstigen die „Sitzbleiber“ unter den Teilsiegern. Sie besetzen im Frühjahr, ehe die Zugvögel zurückkommen, die besten Territorien und beginnen früher mit dem Brüten. Durch diesen „Heimvorteil“ vermehren sich die Standvögel stärker als die Zugvögel. Bei den Meisen hat sich im letzten Jahr eine explosionsartige Vermehrung ergeben, aus Osteuropa fand eine regelrechte „Blauweissen-Invasion“ statt.

Der Ornithologe Peter Berthold von der Vogelwarte Radolfzell sieht in diesen Veränderungen Anzeichen dafür, daß für die Vögel die Klimaänderung bereits begonnen hat. Nach gebe es keinen sicheren Beleg dafür, dennoch sei unter den Weltstrecken-Zugvögeln ein erheblicher Rückgang zu verzeichnen.

Union der Biertrinker
Ost-Berlin - Für die Einheit alle deutschen Biertrinker - das ist die Wahlkampfslogans der Deutschen Biertrinker-Union, die

Hilfe nur mit Vertrag?

Weicher Teufel reitet diesen Oberbürgermeister, daß er eine Städtepartnerschaft nach der anderen in die Welt setzt? Gestern hat Volker Hauff die zwölfte verkündet. Die Frankfurter sollen sich jetzt offiziell auch mit Prag verbinden. In zwei Wochen reist der OB erst einmal zur Vertragsunterzeichnung nach Budapest, Granada in Nicaragua steht im Mai auf dem Reiseplan, bei Leipzig klemmt's mit einer

richtig beurkundeten „Partnerschaft“, weil Hannover schneller war. Birmingham, Lyon, Mailand, Tel Aviv, Kairo, Kanton, Toronto, Deuil La Barre... Partner in allen Kontinenten. Australien fehlt noch. Als wenn diese Inflation die bestehenden Verbindungen nicht ein um das andere Mal geradezu beleidigend abwerteten. Warum können die reichen Frankfurter die Menschen in Leipzig und Granada, in Prag und Budapest nicht unterstützen, ohne daß schwülstige Urkun-

dentexte verfaßt, kalte Buffets aufgeföhren und rührselige Reden gehalten werden? Die Mehrheit der Bürger würde das akzeptieren. Es treffen sich eh meist nur Offizielle.

Hauff hat gestern von einer „Linie Frankfurt—Leipzig—Prag—Budapest“ gesprochen. Welch ein Argument. Und im Juni dann Ulan Bator? Das liegt doch auf der Straße nach Kanton.

Im Römer war zu hören, man werde einige der bestehenden Partnerschaften kritisch überprüfen. Natürlich war

Neuer Städtepartner heißt Prag

Ergebnis der CSR-Reise von OB Volker Hauff

Die tschechoslowakische Hauptstadt Prag wird Städtepartner von Frankfurt. Entsprechende Verträge sollen noch in diesem Jahr unterzeichnet werden. Dies gab Oberbürgermeister Volker Hauff am Dienstag als ein Ergebnis seiner mehrtägigen Reise bekannt. In Gesprächen mit dem Prager Oberbürgermeister Jaroslav Koran sei über Hilfe im sozial-, gesundheits- und umweltpolitischen Bereich gesprochen worden. Frankfurt sei vor allem auch am Kulturaustausch interessiert.

Unter der rot-grünen Koalition sind bislang Städtefreundschaften mit Leipzig und Granada in Nicaragua initiiert worden; Ende März soll die Städtepartnerschaft mit Budapest besiegelt werden. Auf die Frage, ob die Folge dieser Städteverbindungen nicht etwas schnell sei,

allerdings nur im Bezirk Rostock antritt, Vorsitzender ist der 23-jährige Andreass Hölse — ein ehemaliger Matrose.

sagte der OB, in normalen Zeiten würde man sich wohl mehr Zeit lassen, das Tempo sei aber auch durch die Entwicklung in Mittel- und Osteuropa gerechtfertigt. Hauff sprach auch von einer Linie „Frankfurt, Leipzig, Prag und Budapest“.

Über seine Gespräche mit Präsident Vaclav Havel und Parlamentspräsident Alexander Dubcek sagte Hauff, es habe vor allem der deutsche Einigungsprozess im Mittelpunkt gestanden. Havel habe von einer „wachsenden Sorge“ gesprochen, daß die Deutschen vergessen würden, ihre Nachbarn zu integrieren. Dabei sei das Engagement bundesdeutscher Politiker zur Sprache gekommen, von dem Hauff sagte, es sei „kein Musterbeispiel demokratischer Kultur“.

Maggies Urahn war ein Sensenkiller

London - Maggie Thatchers Ur-Ur-Urgroßvater William Roberts hat 1802 einen Kollegen umgebracht. Die beiden Knechte lieferten sich ein Duell mit Sensen. Dabei schlitzte Roberts seinem Rivalen die Hauptschlagader auf — er verblutete. Der Thatcher-Vorfahr kam zwei Monate ins Gefängnis, erfüllte „Sun“.

ESSENZIELLER WINTERWILLER...

SCHNAPPE DICH FRAGEN! ...

WOLFFS... MANN... WACH!!!

WOLFFS... MANN... WACH!!!

WOLFFS... MANN... WACH!!!

Mag sein, daß der Oberbürgermeister die offiziellen Verbindungen zu anderen Städten auch sucht, um die Internationalität Frankfurts herauszustreichen. Da gäbe es glaubwürdigere Methoden.

vor allem Kairo gemeint. Der frühere Frankfurter Staatsmann und Außenpolitiker Walter Wallmann hatte diesen Kontakt als Ergänzung zum Freundschaftsvertrag mit Tel Aviv vertraglich abgesichert.

DIALOG O DIALOGU

Václav Hora je zakladatelem knižkařské společnosti Dialog ve Frankfurtu nad Mohanem. To je knihkupectví s malou filialkou v Mnichově oslavuje začátkem března 14 let existence. Patří v NSR k několika málo kulturně osvětovým zařízením, která soustřeďovala českou exilovou literaturu a starala se o její distribuci. Václav Hora nás navštívil v minulých dnech v redakci:

Byl jsem vůbec první český knihkupectví v západní Evropě. Zábrazňuji knihkupectví, neboť existovalo už před námi více lidí, kteří distribuovali české a slovenské knihy zásilkovou službou většinou ze svých bytů. My však byli první specializovanou prodejnou knih se všemi náležitostmi, dokonce a drobnou editiční činností. Ta se týkala především katalogů. K nevyhledávanějším našim publikacím patří zejména bibliografický soupis nazvaný "Česká a slovenská literatura mimo Československo". Snad bych měl říci, že jsme se před rokem museli vzdát frankfurtského obchodu a výlohou do ulice, protože majitelky obchod pronajaly, zřejmě výhodněji, výrobcům uniform, takže nám obchod zůstává jen v Mnichově. Ve Frankfurtu jsme si však ponechali sklady a zásilkovou službu do celého západního světa.

■ Soustředili jste se výhradně na české a slovenské tituly?

Zpočátku ano. Na puitech jsme měli většinou knihy z exilových nakladatelství. V té době bylo těchto nakladatelství mnohem víc než dnes, a budoucnost se nejevila nijak nadějně, protože i ta, která dosud existují, uzavřeli, vzhledem k novým politickým poměrům v Československu, o likvidaci. Tentokrát jsme však cítili, že naše činnost je nanejvýš prospěšná. Postupně jsme rozšířili prodej o knihy našich autorů přeložené do

cizích jazyků — především do němčiny a angličtiny — a o knihy pojednávající v cizích jazycích o Československu. Týkaly se hlavně dějů a literárních věd.

■ Vaše čtrnáctiletá existence svědčí o tom, že jste knihkupectvím prosperujícími.

Nebylo a není to lehké. A situace napovídá, že to bude v příštích měsících a letech ještě těžší, neboť o exilovou literaturu nebude už takový zájem, když všechny tituly postupně koupíte přímo v Československu. Už v minulých letech jsme tedy rozšířili sortiment o prodej a půjčkovnu videokazet, gramofonových desek apod. Navíc jsme obohatili svou činnost vydáváním polského a ruského exilu. Nedávno si však Poláci zařídili vlastní zásilkovou službu.

■ Jakou vidíte budoucnost pro knihkupectví Dialog?

Je těžké odhadnout. Věřím však, že specializované knihkupectví našeho typu bude pořád potřebné nejen proto, že v NSR zůstává i nadále mnoho českých rodin, ale také proto, že k našim trvalým zákazníkům patří i Němci pocházející z Československa, kteří mají ke své bývalé domovině sentimentální vztah. Navíc fungujeme nejen jako obchodní zařízení, ale také jako zařízení kulturně osvětové. Důvody jsou dva: Předně jsme věděli, že z pouhého prodeje knih obchod neudržíme, a proto jsme začali systematicky propagovat naši činnost i tím, že jsme připravovali i kulturní pořady. Druhý pak byl ten, že Frankfurtem, který je velkou leteckou křižovatkou a jímž projíždějí i rychlíky z Československa, procházelo vždy hodně lidí z Čech a ze Slovenska a přicházeli si k nám pro první informace. Vyhledávali naše knihkupectví jako první záchytný bod v cizí zemi.

■ Jakého druhu byly vaše kulturní či osvětové akce?

Pořádali jsme besedy se spisovateli, herci, zpěváky a jinými osobnostmi. Stejně tak jsme stáli u zrodu dnes už tradičního a teď také hojně navštěvovaného Českého plesu ve Frankfurtu. Letos jsme na něm přivítali například i zpěvačku Marii Rotrovou a přijel poprvé z Bonnu i náš konzul. Výtěžky jdou na podporu a hlavně modernizaci našeho knihkupectví. Snad bych měl ještě říci, že také vyjíždíme s prodejními výstavkami knih po celém Německu, do Holandska a Švýcarska. Bývali doprovázeny kulturním programem. Proto se těchto zájezdů účastní pravidelně někteří

Václav Hora, zakladatel knihkupectví Dialog
FOTO: MF - P. MOLT

Největší povodeň zažila Praha v roce 1784. Ledové kry, klády a dříví připlavlené z podskalí a dříví ohrad ucpaly oblouky Karlova mostu a 27. února po bořily jeden z jeho pilířů. Do Vltavy se zřítla také vojenská strážnice, zachránili se jen jeden voják. Následujícího dne se zhroutil další pilíř. K zachování alespoň nouzového spojení, tehdy jediného mezi pražskými městy, byla narušená místa mostu pokryta trámy a prkny a na ně navrstven mostu trvala čtyři roky, tehdy byly také postaveny dvoje nové schody na Kampu.

Před pětácti lety — 14. února 1945 — zažili Pražané druhý nálet amerických letadel na Prahu. Bomby padaly v Radlicích, na Pankráci, částečně ve Vršovicích (Grébovka), ale nejvíce bylo zasaženo Nové Město a část Vinohrad. Byl také poškozen Palackého most, emauzský klášter a jeho okolí na Karlově náměstí. Zcela zbořeno bylo 93 domů, těžce poškozeno 190 a lehké poškozeno bylo zhruba 1 945 domech. Při náletu zahynulo více než 660 lidí.

Dne 29. února 1920 schválilo Národní shromáždění Ústavu Československé republiky. Zavedla dvoukomorový systém parlamentu (poslanecká sněmovna a senát), všeobecné, přímé, tajné a rovné hlasovací právo a volbu prezidenta republiky. Národním shromážděním Ústava měla šest hlav: všeobecná ustanovení; moc zákonodárná; moc vládní a výkonná; moc soudcovská; práva svobody a povinnosti občanské; ochrana menšin národních, náboženských a rasových.

■ Máte filialku v Mnichově. Nekonkurujete si s podobně zaměřeným knihkupectvím paní Binarové?

Paní Binarová si otevřela svou prodejnu před půlročním rokem, poté, když odešla z naší filialky. Jejíž byla vedoucí. Filialku jsem tam založil proto, že v Mnichově je největší koncentrace Čechů a Slováků. Už předtím jsme tedy dlouhá léta pořádali prodejní výstavy na české katolické misi Velehrad. Přestože se nám finančně nikdy moc dobře nevedlo, obchod paní Binarové nám nevaří. Teď bych měl asi připomenout, že nejsme ani profesionálním, ani výdělečným a ani dotovaným podnikem a že po čtrnácti letech existence je naše činnost stále do značné míry závislá na dárkách. Chceme-li dál vyvíjet činnost, musíme se teď snažit o úzkou spolupráci s nakladateli v Československu. Proto jsem už podruhé v krátkém čase v Praze. Kdyby se zde našly vhodné místnosti pro menší antikvariát, uvažovali bychom o otevření jakési pobočky s převážně německými a anglickými knihami, ale také se servisu pro obstarávání různých titulů vydaných na Západě.

Velký městský znak na nové úřední budově Národního výboru hl. m. Prahy v ulici U radnice vytvořil v roce 1926 sochař prof. Jaroslav Horejc.

První fiakr se objevil v Praze roku 1789. Fiakry začaly jezdit v Paříži a první stanoviště měly u domu, kde byl vývěsní štít s obrazem svatého Fiakra. Malovali ho pak na vozy k ochraně před úrazem.

Städtepartnerschaft Frankfurt reicht Prag die Hand

Frankfurt/Prag - Gestern wurde bekannt: Frankfurt, die Main-Metropole, will mit der Hauptstadt der Tschechoslowakai, Prag, eine Städtepartnerschaft eingehen. Der Vertrag wird noch in diesem Jahr geschlossen, erklärte OB Hauff gestern nach seinem Prag-Besuch. Die Prager sind vor allem an sozialpolitischen Fragen, Umwelt- und Gesundheitspolitik interessiert, Frankfurt hofft auf einen regen Kulturaustausch.

Autobahn: Mit 120 auf der linken Spur - erlaubt

München - Freitag abend, Felerabendverkehr auf der A 8 vor München. Ein Verwaltungsangestellter (42) lenkte seinen Passat zum Überholen auf die linke Spur. Dort blieb er 25 Kilometer lang. Er rollte stur mit Tempo 100, manchmal 120 km/h an den anderen Fahrzeugen vorbei - obwohl kein Tempolimit herrschte

und Dutzende andere Fahrer ebenfalls überholen wollten. „Hinter mir war diese lange Schlange“, erklärte er später, „ich hatte Angst, nachher nicht mehr auf die linke Spur zu kommen.“ Klarer Fall von Nötigung, entschied das Amtsgericht, verurteilte den Passatfahrer zu einer Geldstrafe und einem Monat Fahrverbot. Doch das Bayerische Oberste Landesgericht hob das Urteil auf: keine Nötigung. Die Rückkehr auf die rechte Spur ist nur dann zumutbar, wenn der Fahrer dort noch mindestens 20 Sekunden mit gleicher Geschwindigkeit weiterfahren kann (AZ RReg. 1 St225/89).

Před sedmdesáti lety — 6. února 1920 — byl vydán zákon o vytvoření Velké Prahy. K hlavnímu městu byly zároveň připojeny Bohmice, Bránník, Břevnov, Bubeneč, Dejvice, Hloubětín, Hlubočepy, Hodočovice, Hostivař (bez osad Miličova a Hájí), Hrdlořezy, Malá Chuchle, Jinonice, Karlín, Kobylisy, Košíře, Krč, Liboc, Maléšovice, Michle, Motol, Nusle, Podolí, Prosek, Rašovice, Sedlec, Smíchov, Strašnice, Střešovice, Stržičkov, Troja, Veleslavín, Královské Vinohrady, Vokovice, Vršovice, Vysočany, Záběhlice, Žižkov a část Modřan zvaná Zátíší. Ke skutečnému připojení těchto obcí došlo 1. ledna 1922. Dne 29. února 1920 byla Praha ustanovena hlavním městem ČSR, sídlem prezidenta republiky a ústředních orgánů.

V roce 1810 byla v pražském dominikánském klášteře založena konzervatoř hudby. Byla to první konzervatoř ve střední Evropě.

V roce 1725 bylo ve třech pražských městech celkem 150 pivovarů a právovarečných domů.

Bylo to jinak

V těchto dnech se mi dostalo do rukou náhodně starší RP č. 38 ze 4. září 1988, ve kterém na 3. straně jeho přílohy Malé sobota je uveřejněn článek se značkou [koj] Opustěná varta. Autor tu sice podle pravdy uvádí počet členů bývalé Stráže obrany státu (SOS) číslem 29 653 obránců a správně popisuje jejich činnost a úkoly, jenže v dalším textu protí pravdě píše, že v červnu roku 1938 bylo na schůzi ministerské rady CSR schváleno Vládní nařízení, jímž SOS byla zřízena, a že ve druhé polovině září 1938 stanula na našich hranicích připravena k jejich obraně. Ve skutečnosti mohu doložit, že:

1) SOS byla zřízena vládou CSR již dne 23. října 1936, a to jejím nařízením č. 270 Sb., z. a. a. n. a s účinností ode dne vyhlášení.

2) Všichni její členové byli jmenováni dekrety již v květnu 1937 — já konkrétně 8. 5. 1937 — a dne 21. května 1938 ráno ve 4 hodiny jsme již zaujali svá místa na obranných stanovíštích na hraniční čáře.

3) Tato bleskurychlá akce našich hraničářů SOS, provedená pod heslem Kacejte stromy zhatila hned v zárodku Hitlerovy plány obsadit již v květnu naše pohraničí a oddálila ho o půl ro-

ku. V širším měřítku pak zpevnila prestiž naší republiky ve světě.

4) Příslušníci SOS, v níž byly finanční stráž, státní policie, četnictvo a vojenské posily z řad hraničářů — Čechů a členů německé soc. demokracie a ATUS (obdobna naší DTJ) sloužili v ní od 21. 5. 1938, tj. od doby zvýšeného ohrožení bezpečnosti republiky až do ledna 1938, kdy byla rozpuštěna vládou II. republiky.

Mnozí naši členové padli tehdy na hranicích při prepadech našich stanovíšť heinleinovci, mnozí z nich jsou dnes invalidní a řada z nás byla zadržena do nacistických koncentračních táborů, odkud se už mnozí nevrátili. Naši stateční němečtí spolupojovníci, kteří se vrátili do svých domovů, byli krutě za věrnost republice nacisty pronásledováni.

Příslušníci SOS, první naši aktivní bojovníci proti fašismu, by si přinejmenším zasloužili přesně a pravdivě vylicení jejich půlroční těžké bojové pohotovosti v lesích, zemljankách, srubech a pevnostech.

Za dosud žijící příslušníky SOS
VÁCLAV KOVÁŘÍK,
člen roty Sněžník
praporek Litoměřice

Na místě budovy ministerstva zdravotnictví a sociálních věcí na Pálského náměstí stávaly až do roku 1924 tři starobylé jednoposchodové domy čp. 364, 365, a 366 pozůstatky starého Podskalí. První dům se nazýval U zlaté hrušky nebo Švenkovský podle majitele Jiřího Švenka v první polovině 17. století. Druhému se říkalo U Houtů. U posledního domu se připomíná v roce 1502 majitel Lukáš Závěta, z jehož rodu pocházel v české literatuře proslulý Jiří Závěta ze Závětic, povýšený v roce 1597 císařem Rudolphem II. do vladyckého stavu.

V roce 1618 dostali v Praze patent na vymetání hradních kominů italská kominiční de Martiniová. Dodnes se někteří Pražané jmenují Demartini. Určitě jsou mezi nimi i potomci onoho slavného, rozvětveného kominičnického rodu Demartiniů. Jeho příslušníci mívali živnost v Dlouhé třídě v domě U šesti halců, další v ulici Karolíny Světlé, v Černé ulici, na Perštýně, na Pohofelci a v Karlíně.

Proslulému břevnovskému hostinci Na Marjánce dala jméno někdejší populární hostinská pani Marie Černá, později Zemanová. V roce 1940 v sále Marjánky sehrálo Divadlo Spejbla a Hurvínka za řízení prof. Josefa Skupy představení Ostrov svobody. Byl to působivý protest proti nacismu. Krátce poté prof. Skupu zatkl gestapo.

Pražská nej...

Nejstarší budovou profesionálního divadla je Tylovo divadlo (původně Nosticovo, pak Stavovské), které bylo postaveno v letech 1781—1783.

Největší petrografickou a mineralogickou sbírku u nás má Národní muzeum v Praze: kolem 150 000 položek nerostů, 420 meteoritů a přibližně 20 000 položek hornin.

Největší opona je v Národním divadle. Její autor malíř Vojtěch Hynais (1854—1925) ji vytvořil se dvěma spolupracovníky za tři měsíce v roce 1883. Opona je 12,70 m široká a 11,20 m vysoká, tedy téměř jako třipodlažní budova.

Jediné místo v Československu a zřejmě i na světě, kde se nepřetržitě od roku 1775 denně měří a zapisuje počasí, je v pražském Klementinu. Tyto zápisy tvoří nejdelší souvislou řadu meteorologických pozorování. Meteorologická stanice zde byla založena v roce 1752.

Nejstarší písemné zprávy

Do starších dob nežli takzvaná bohnická autentika zasahují svým obsahem a svědectvím dva historické dokumenty, dochované v Archivu hlavního města Prahy nikoliv v původním rukopise (autografu), nýbrž ve velmi starých opisích z první třetiny 13. století. Prvními jsou čtyři latinské zlomky svatováclavské legendy Crescente fide (Když rostla víra), literárního díla, které vzniklo asi v 70. letech 10. století a patří k vůbec nejstarším písemným pramenům spjatým s českým prostředím. Druhým z dokumentů je zlomek Kroniky Čechů (Chronicon Bohemorum), sepsané pražským kanovníkem Kosmou v první čtvrtině 12. století. Tyto zlomky, mající podobu pěti pergamenových lístků různého formátu, se ocitly ve sbírkách Archivu hlavního města Prahy zajímavým způsobem: byly nalezeny archivářem dr. Jaromírem Čelakovským v deskách středověkých rukopisných foliantů. Do nich je při vazbě jako vzácnou pergamenovou surovinou druhodně použili pražští kniháři 16. a 17. století. Další podobné objevy nejsou ve sbírkách rukopisů a církevních matrik městského archivu vyloučeny ani v budoucnu; jakmile budou vytvořeny podmínky pro systematickou konzervaci a restauraci starých kodexů, jsou při počtu téměř 9 000 historických svazků v těchto sbírkách dokonce velmi pravděpodobné.

Žádný z uvedených nejstarších dokumentů Archivu hlav-

ního města Prahy nebyl dosud podrobně vědecky zkoumán. Jejich zevrubný průzkum moderními metodami takzvaných pomocných věd historických, v tomto případě zejména průzkum paleografický (po stránce písma), diplomatický a kodikologický (po stránce formy a obsahu), přinese bezpochyby řadu nových důležitých poznatků. Vždyť již první zběžné odborné posouzení zlomku Kosmovy kroniky ukázalo, že jde patrně o jeden z nejstarších dochovaných opisů tohoto klíčového díla českého národního dějepisce.

Přestože zlomky legendy Crescente fide a Kosmovy kroniky neodhalily dosud historikům plně své tajemství, není sporu o tom, že jde o neobyčejně cenné archivní památky. Byly opsány v období, kdy se pod vládou králů Přemysla Otakara I. (1197—1230) a Václava I. (1230—1253) dovršilo formování českého feudálního státu. Spolu s bohnickou autentikou jsou svědky epochy, v níž vrcholil rozmach románské sídelní aglomerace na pražském území. Původní rozptýlené osady knížecích družiníků, zemědělců, řemeslníků a německých, vlášských i židovských kupeců splynuly tehdy postupně v rozlehlý komplex kostelů, klášterů, dvorců, vznosných kamenných domů i zahlobených dřevěných chat. Jeho pravoběžná část kolem velkého tržiště a královské celnice (Ungeltu — Týna) se začala měnit v pevně organizované vrcholně středověké město.

CASINOS CZECHOSLOVAKIA - A. S.,
Václavské náměstí 5, 110 00 Praha 1,
příjme

do školicích kursů pro krupiéry
větší počet zájemců o toto
povolání

Požadavky: ukončené OS vzdělání, dobrá znalost angličtiny, němčiny, příp. dalších světových jazyků — Přednost mají uchazeči do 25 let bydliční v Praze

Pouze písemné nabídky se stručným životopisem a fotografií zasílejte na adresu akciové společnosti

299

Jak s nájemními domy

(žito): Svaz pro ochranu majitelů a býv. majitelů nájemních domů ustavil 7. března přípravný výbor a hned na začátku schůze se vyskytla otázka, zdali se budou rozprodávat zpět do soukromého vlastnictví také domy bývalých majitelů, kteří buď „darovali“ svůj dům OPBH, nebo jim byl — mnohdy i podivným způsobem — odebrán. ONV a MNV měly totiž majitele těchto nemovitostí za své poddané. Nebyli za svou práci vůbec honorováni a jsou „neplacenými zaměstnanci“ národních výborů, kam museli a ještě musí a každou záležitost týkající se domu. Sami uklízejí, řídí a cejí na opravy, platí daně a to vše při nejnižších cenách, které ONV nedovolí zvýšit ani přes veškeré prosby. Nájemníci užívají své krásné byty za „smrulinové nájemné“, a s pohrdáním hledí na spotomajitele domu a jejich děti. Křáčí se často křčí ve akčních bytech. Za majetkaček se trpělo a ještě stále trpí. Pravý majitel je persona non grata, která nemá nárok bydlet ve svém, přestože jeho předkové svůj chléb v patě (váže dobývali, aby jejich potomci měli lepší život. Není tajemstvím, že na tomto majetku předaném do státní správy dokázal OPBH udělat za pár let několik miliard důlů a škod nedostatečnou údržbou, a vlastně bytový fond devastovat.

Budeme volit svobodně a demokraticky

Před několika dní přijal náš nejvyšší zákonodárný sbor Zákon o volbách do Federálního shromáždění. Lidová demokracie, stejně jako některé další listy, jej už otiskla. Každý, kdo chtěl, měl tedy možnost se s jeho obsahem seznámit. Sama tato možnost ovšem zdaleka nestačí.

Zákon nebyly, nejsou a zřejmě nikdy nebudou zvlášť oblibenou četbou pro každého, tím spíše ne četbou snažou každému srozumitelnou. Popularizující výklad může sice to či ono poněkud zjednodušit, a určitě ten či onen detail pomíne, však vždy přinese mnohem víc užítku než škody. Pokusme se tedy o něj. A začneme hned tím, co je pro každého voliča nejpodstatnější.

VOLIT ZNAMENÁ VYBÍRAT.

Dnes už asi není nutno nikomu sáhodlouze vysvětlovat, že více než čtyřicet let jsme u nás svobodně nevolili. Přesněji řečeno, nevolili jsme vůbec. Co jsme znali, bylo všechno jiné, jen ne volby. Scházelo jim to nejpodstatnější: výběr. Právě výběr, který činí volby volbami, tzv. jednotlivou kandidátku zrušila. „Volič“ (samo toto označení je vlastně zcela nepřipadné pro roli, kterou jsme v minulých desetiletích hráli) mohl sice — přinejmenším teoreticky — „kandidáta Národní fronty“ skrutinovat, nemohl však místo něj zvolit nikoho jiného. S biblickým ano — ne, ne — ne, co nad to jest, ze zlého jest“ tato praxe samozřejmě neměla vůbec nic společného; naopak, znamenala naprostou likvidaci svobodného voličova rozhodnutí. Nebylo z čeho vybírat. Kdo pro „jednotného“ kandidáta nehlasoval, ten se často i se zlou potázel.

S takovými „volebními“ praktickými náš nový volební zákon radikálně skoncoval. Volby, které jsou před námi, budou skutečnými, a tedy svobodnými volbami. Každý volič bude mít možnost si vybrat mezi kandidátkami jednotlivých politických stran, politických hnutí či koalic, a dokonce i mezi jednotlivými osobnostmi, které na nich budou uvedeny. Nadto každý volič se bude moci rozhodnout, zda volit půjde nebo nepůjde. Volit bude právem, nikoli povinností občana. Bude jistě dobré, účastnit-li se voleb to nejvíce voličů (půjde přece o věc, na které by nám všem mělo záležet!), volební neúčast však nebude ani přestupkem, ani „kádrovou skvrnou“. Voličova rozhodnutí, koho kde volit, bude záležitostí jen jeho samého, do níž nikomu nic není. Proto také tainého hlasování — výběru „zaplentou“ — nebude možné voliče zbavit, ať už výzvou k „manifestačnímu hlasování“ či jinak.

VOLÍME PŘEDEVŠÍM STRANY

V centru nového volebního zákona jsou politické strany a politické hnutí (sdružení); mezi nimi bude volič především vybírat.

Už sama tato skutečnost je pro někoho možná málo vítaná či dokonce málo přijatelná — leckomu bezpochyby zavání „partajicitvím“. Uvědomme si však, v jaké situaci se nyní nacházíme. Po desetiletích vynucené „politické abstinence“ jsou to především rozmanité programy, které se dnes vnořují doslova jako ony příslovečné houby po dešti. I když rozdíl me-

zi nimi nejsou vždy dramatické, snaží se každý z nich přijít s určitou představou o tom, kudy by se měl vývoj naší země ubírat, co je třeba v nadcházejícím období především vykonat, čeho se vyvarovat, kam a jak naši společnost orientovat. Uskutečnit tyto věci či méně se lišící orientace lze sotva jinak, než že se především společně zjistí, jaká část obyvatelstva za kterou z nich stojí. To není možné bez soutěže politických stran a hnutí.

Budou to tedy politické strany a politické hnutí (v Čechách a na Moravě Občanské fórum, na Slovensku Verejnost proti násillu), které předstoupí před voliče se svými kandidátkami. Ne všechny politické strany budou zřejmě kandidovat samostatně. Některé menší politické strany se nejspíš uchýlí pod „ochranná křídla“ OF či VPN a zařadí své kandidáty na jejich listiny, jiné možná využijí možnosti vytvořit volební koalici. To vše nový zákon umožňuje. Ať tak či onak, každý volič dostane před volbami do rukou — a to domů, aby si mohl vše prohlédnout, promyslet a hlavně aby se mohl v klidu rozhodnout — celou hromádku kandidátek (hlasovacích listků). Na každé budou uvedeni, s nezbytnými údaji, kandidáti, které politická strana, hnutí či koalice v daném volebním kraji staví. (Mimořadně: volební kraje budou totožné s dosavadními kraji správními!). Do volební schránky (urny) vloží pak kandidátku té strany, sdružení či koalice, pro kterou se rozhodl.

Opusíme však na okamžik našeho voliče ve chvíli, kdy sice učinil toto zásadní rozhodnutí, kandidátku však do volební schránky ještě nevhodil, a povězte si něco o ústředním principu našeho nového volebního zákona.

POMĚRNÉ ZASTOUPENÍ A PĚTIPROCENTNÍ KLAUZULE

Ústředním principem nového volebního zákona, zcela neznámým všem „volbám“ po r. 1948, zato velmi dobře známým řadě západních demokracií, je princip poměrného zastoupení. Podle něho každá politická strana, hnutí či koalice získává tolik procent poslanceckých míst, kolik procent voličů vyjádří její kandidátce podporu. Jde tedy o zásadu „kolik — tolik“, s níž běžně pracujeme i v jiných oblastech života.

Zásada je to, pravda, snadno pochopitelná a jednoduchá (nadto nepo- chyběná demokratická), její uskutečnění ovšem už tak jednoduché a na první pohled tak snadno pochopitelné není. Poslance totiž není možno dělit na zlomky, a přece právě k takovému „dělení“ by důsledně uskutečnění principu poměrnosti nutně muselo vést. Ukažme si to na příkladu. Dejme tomu, že v jednom volebním kraji je „k dispozici“ dvanáct mandátů — poslanceckých míst — ve Sněmovně lidu. Získá-li strana 10 % voličských hlasů, „získala by“ 1,2 poslanceckého mandátu. To však, jak jsme připomenuli, nelze uskutečnit. Získá tedy v tzv. 1. skrutiniv, tj. při

prvním rozdělování poslanceckých křesel, ve volebním kraji 1 mandát a zbytek voličských hlasů se jí převádí do druhého rozdělování, 2. skrutiniv, v rámci České či Slovenské republiky. Proti tomu lze sotva co namítat, to je, mohu-li se tak vyjádřit, nutno pouze a jedině pochopit.

Poněkud jinak se věc má s pěti-procentní tzv. omezovací klauzulí. Co to znamená? Znamená to, že strana, která v žádné z obou republik nezíská minimálně 5 % voličských hlasů, nebude v příslušné sněmovně zastoupena vůbec.

Pro leckoho je to velmi, velmi nedemokratické. I toto opatření však má své opodstatnění a řada demokratických zemí ho běžně a dávno užívá. Oč nám jde, je vytvořit parlament reprezentativní, tedy takový, v němž se v hlavních rysech odrazí stranicko-politické rozložení síl ve společnosti v okamžiku voleb. Reprezentativní parlament však nemusí nutně znamenat, a podle mého názoru by ani neměl znamenat, parlament atomizovaný, v němž by třeba po jednom zastupci mělo deset, dvacet či více stran. Takový parlament by byl možná dobrou arénou vášnivých diskusí, které by snad na čas zaujaly např. televizní diváky, sotva by však byl parlamentem dělným. Faktem ovšem je, že námitky proti tomuto opatření lze vyslovit mnoho. Při projednávání návrhu volebního zákona se poslanci Federálního shromáždění téměř jednotně rozhodli pětiprocentní omezovací klauzulí do volebního zákona vřít, zda správně či ne, ukáže čas.

A CO OSOBNOSTI?

Po tomto nezbytném odbočení se opět vrátíme k našemu voliči. Právě se rozhodl, kterou z kandidátek podpoří, kterou tedy vhodí do „urny“. K té ovšem ještě chvíli počká. Ještě totiž nevyčerpal všechny možnosti, které mu volební zákon dává.

Až budou všechny odevzdané hlasy sečteny a mandáty se začnou v souladu s volebními výsledky přidělovat, bude rozhodovat především potaří, v jakém jsou kandidáti uvedeni na hlasovacím listku (na kandidátce). Toto potaří, jak si teď řekneme, může ovšem volič do jisté míry ovlivnit. Čím a jak? Uplatněním tzv. preferenčních, česky nejspíše „upřednostňujících“ hlasů. Celkem u čtyř kandidátů — uvedených na kandidátce, pro kterou se rozhodl — může volič vyznačit, a to zakroužkováním jejich pořadového čísla, že právě jim dává přednost před ostatními. Kandidáti, kteří dostanou oněch „upřednostňujících“ hlasů nejvíce — podrobnostmi zde nebudu zatěžovat — potom při rozdělování mandátů „přeběhnou“ ty, kteří jich dostali méně nebo nedostali vůbec žádné.

Volič tedy zdaleka nemusí volit jen „partaj“. V rámci její kandidátky může vyznačit i svou zvláštní podporu těm osobnostem, tedy těm jejím kandidátům, kteří na něj zvlášť zapůsobili, a kteří si podle jeho názoru zvláštní důvěry a podporu zaslouží. Že volič takto může — a vlastně by i měl, pokud se tak rozhodne — „pojistit šance“ i toho kandidáta, který na kandidátce figuruje třeba i na prvním místě, se ozřejmí každému, kdo se nad věci jen trochu zamyslí.

KDE ZŮSTAL „NÁŠ POSLANEC“?

Všichni ten výraz známe: „naším“ poslancem byl poslanec našeho voleb-

me je prostě a jednoduše v příštích volbách volit. Myslím, že v tomto smyslu bude skutečně poulo mezi voličem a poslancem nikoli slabší, než v éře „našich poslanců“, ale mnohem silnější.

JE NOVÝ VOLEBNÍ ZÁKON DEMOKRATICKY?

Všelidovou diskusí, pravda, návrh

veřejně. Jejich činnost budeme daleko častěji sledovat v rozhlasu a v televizi. O jejich práci budou daleko obšírněji (a nepochybně mnohem kritičtěji než v minulosti) psát noviny, své názory jim budeme daleko volněji než dosud vyjadřovat v korespondenci nebo říkat z uší do uší na schůzích a shromážděních. A co hlavaň? Nebudeme-li s nimi a se stranou, v jejím „dresu“ vystupují, spokojení, nebudeme

dověřiti poslanci, poslanci těch, kteří svůj hlas odevzdali komunistům, komunističtí poslanci. A tak dále.

Noví poslanci nebudou svými voličům odpovědní, nebudou jim kontrolováni a nebudou jim odvolatelní. Přinejmenším ne ve zcela formálních smyslu, v jakém jsme se naučili do- soud uvažovat. Ve skutečnosti ovšem, troufám si říci, budou pod lupou veřejnosti nestrovnatelně víc, než ti dřív-

především poslanci té strany, jejíž kandidátku jsme si vybrali. Nebudou to už poslanci „našich“ volebních úvodů (samy volební obvodů v dosavadním významu nový volební zákon nezná); budou to lidé, vystupující s programem, s nímž se my, voliči, každý sám za sebe, ztotožňujeme, a jehož uskutečňování svým hlasem podporíme. Poslanci voličů, hlasujících pro ČS, stranu lidovou, budou li-

ního obvodu (okresu), pro něhož jsme v podstatě museli hlasovat, i když jsme v něj třeba neměli sebemenší důvěru. Formálně jsme jej mohli „kontrolovat“, formálně nám byl „odpovědný“ a formálně jsme jej mohli „odvolat“. Jenže to vše bylo formálně... I s tím je dnes konec. Našimi poslanci budou ti, jimž jsme svobodně a po zrale úvaze dali svůj hlas, tedy

volebního zákona vzhledem k nedostatkům času, neprošel, přesto však nelze říci, že by se naši občané nemohli s jeho zásadami seznámit a vyjádřit se k nim. Kdo chtěl, ten se s nimi seznámil, a také se k nim vyjádřil. Svědčí o tom nejen množství stanovisek, vyslovených v tisku, rozhlasu a televizi (stejně jako na bezpočtu různých politických schůzí), ale i rozsáhlá rozprava na půdě samého parlamentu. Zazněla v ní hodnocení nejrozmanitější, od jednoznačně pochvalných až k ostře kritickým. Jeden z poslanců se dokonce vyslovil, že budeme mít jeden z „nejméně demokratických volebních zákonů v Evropě“.

Na to lze odpovědět velice stručně: není to pravda. Nový volební zákon je nejen o mnohem demokratičtější než ty, podle nichž jsme volili po únoru 1948 (přesněji řečeno, je demokratičtější, zatímco dřívější byly nedemokratičtější), ale snese i přísné mezinárodní měřítka. Oprávněně a bez jakéhokoli studu jej můžeme srovnávat i s volebními zákony vyspělých a pevných západních demokracií.

Jedno je samozřejmě nutno otevřeně přiznat. Na všichni hned a v celém rozsahu pochopili „filozofii“, na níž je založen, a ne všichni byli ochotni přijmout důsledky, které z ní v jednotlivostech vyplývají. Není ostatně divu. Více než čtyřicet let připomínáme si ještě jednou, v Československu žádné skutečné volby neexistovaly, a zákon, který upravoval poslední svobodné volby, které se zde v r. 1946 konaly, je pro většinu z nás minulostí ne více přilíš dávno, ale přesto značně už pozapomenutou. Volit opravdově se musíme, a dlouho ještě budeme muset, všichni teprve učit.

Ani to však není v tuto chvíli to nejpodstatnější. Ze všeho nejdůležitější je, myslím, něco jiného. Nový volební zákon je dostatečně demokratický, abychom na jeho základě mohli zvolit skutečně reprezentativní a dělný parlament, a učinil tak další významný krok k přeměně naší společné vlasti v demokratický, a doufáme i prosperující stát. Nadto není napsán „na věčné časy“. Federální shromáždění, které podle něho zvolíme, bude fungovat pouze 24 měsíce (na volby do Národních rad a národních výborů se volební zákon o něž zde hovoříme, nevztahuje vůbec). Pro další volby bude zřejmě vydán zase nový volební zákon. Vše, co se z nynějšího zákona osvědčí, bude možno do něj převzít, vše, co se neosvědčí, upravit jinak.

Úkolem nejbližších měsíců je klidně, důstojně a v demokratické atmosféře připravit a uskutečnit volby. Úkolem období, které přijde po nich, pak bude mj. zhodnotit zkušenosti, které nám přinesly a vyvodit z nich nezbytné závěry, tentokrát už do skutečně široké poradě s lidem. Času na to bude dost.

Eine kleine Republik

Litauen ist mit nur 65 000 Quadratkilometern eine der kleinsten Sowjetrepubliken und hatte 1979 zum Zeitpunkt der Volkszählung 3,392 Millionen Einwohner. Genau 80 Prozent sind Litauer, 8,9 Prozent Russen. Das ist der geringste russische Bevölkerungsanteil in einer Sowjetrepublik außer Armenien. Andererseits leben außerhalb der eigenen Republik in anderen Teilen der Sowjetunion höchstens 150 000 Litauer, so daß die Republik ethnisch besonders einheitlich ist. Die litauische Sprache ist eine sehr alte indogermanische Sprache mit einem Formenreichtum, der angeblich nur noch vom altindischen Sanskrit übertroffen wird.

Die Hauptstadt Wilna (litauisch: Wilnius) hat 570 000 Einwohner, von denen die Hälfte Litauer sind. Der russische Bevölkerungsanteil konzentriert sich hier in den Verwaltungen und zentralen Einrichtungen. Traditionell ist auch der polnische Bevölkerungsanteil der Hauptstadt recht hoch. Vor 1940 wohnten in Wilna 80 000 Juden. Eine jüdische Gemeinde gab es im „Jerusalem des Ostens“ seit 1573. Nach den Pogromen von 1941 bis 1945 war sie nur noch 600 Personen groß inzwischen soll sie wieder 7000 Menschen umfassen.

Litauen gehört zu wohlhabendsten Sowjetrepubliken. Unterhalb der offiziellen Armutsgrenze, die durch ein Monatseinkommen von 78 Rubel (234 Mark) gekennzeichnet wird, lebten 1988 weniger als vier Prozent (im mittelasiatischen Tadschikistan über 60 Prozent). Vor 1940 war Litauen ein fast reines Agrarland. Der erste größere Industriebetrieb war 1947 eine Werkzeugmaschinenfabrik in Wilna; seitdem sind die Konsumgüterindustrie und die Nahrungsmittelindustrie stark entwickelt worden. In den vergangenen zwanzig Jahren wurde die Industrialisierung in den beiden größten Städten (Wilna und Kaunas) abgebremst und die Industrialisierung regionaler Zentren eingeleitet. Die damit verbundene Umweltbelastung rief eine umfassende Ökologiebewegung hervor, die zu den wichtigsten Elementen der 1988 gegründeten Volksfront Sajudis gehörte — neben der katholischen Kirche, die sich jahrhundertlang als Bewahrer der litauischen Sprache behauptet hat.

Das Schul- und Hochschulwesen hat sich erst in der jüngsten Zeit herausgebildet. Zwar ist Wilna ein altes Bildungszentrum, doch die Oberschicht war vor 1918 polnischsprachig. Drei Viertel der Bevölkerung lebten 1940 in Dörfern; 1980 war dieser Anteil auf 38 Prozent gesunken.

Šest svíci za šest miliónů

(čtk): Šest svíci jako připomínku šesti miliónů židovských obětí nacistického teroru, vždy jednu za jeden milión, zapálil v neděli ve velkém sále židovské radnice v Praze Josefův předseda zdejší židovské náboženské obce a vrchní kantor V. Feuerlich. Tryzna byla připomínkou události z noci 8. na 9. března 1944 kdy byl v koncentračním a vyhlazovací tábore Osvětim-Březinka (Auschwitz II-Birkenau) vyvražděn tzv. český rodinný tábor. V plynových komorách tehdy zahynulo 3791 vězňů. Byla to největší masová vražda českých židů a současně i největší hromadná vražda našich občanů vůbec. Den 8. března se stal symbolem utrpení českých židů za nacistické éry. Bylo jich z řad českých židů na 80 000 a kolem 120 000 ze Slovenska. To jsou fakta, která ve své krátké přednášce připomněla A. Franková, pracovníce Státního židovského muzea. Po její přednášce zahrál J. Hošek na violoncello kompozici Maxe Brucha „Kol Nidret“, R. Lukavský přednesl úryvek z knihy J. Weilla Žalopěv za 77 247 obětí. Tryznu ukončili dr. L. Blum, kantor z Jeruzalémské synagogy v Praze zpěvem El male rachamim, recitací části žalmu 16. a spolu s kantorem V. Feuerlichem modlitbou za zemřelé kadíš.

• Vzpomínková slavnost v předvečer výročí narození prezidenta-osvoboditele T. G. Masaryka, se konala v souboroludnynýkém čtvrtí Humpstead, před domem v ulici Platts Lane, kde v letech 1915 až 1917 Masaryk bydlel.

Aufgespießt

• Dánská vláda se usnesla s okamžitou platností zrušit poplatky za udělování víz pro občany střední a východní Evropy. Nová úprava se (šká návestvníků z GSSR, Bulharska, Maďarska, NDR, Polska a Rumunska.

• Art. 23
Kein Anschluss unter dieser Nr.
Anzeiger der Humanistischen Union, München.

• Vzpomínková slavnost v předvečer výročí narození prezidenta-osvoboditele T. G. Masaryka, se konala v souboroludnynýkém čtvrtí Humpstead, před domem v ulici Platts Lane, kde v letech 1915 až 1917 Masaryk bydlel.

Regierungschef verläßt KP

PRAG, 12. März (AFP). Der Regierungschef der Slowakei, Milan Čič, will als letzter Ministerpräsident der drei Regierungen der Tschechoslowakei aus der Kommunistischen Partei austreten. Dies teilte Čič am Sonntag im slowakischen Fernsehen mit. Am 18. Januar hatte bereits der Ministerpräsident der Zentralregierung in Prag, Marian Čalfa, seine Mitgliedschaft in der KP niedergelegt, am 6. Februar schließlich wurde der tschechische Regierungschef Frantisek Pitra durch den ehemaligen Oppositionellen Petr Pithart abgelöst. Čič will nun als Parteiunabhängiger an der Spitze einer slowakischen Regierung der nationalen Verständigung in die freien Wahlen am 8. und 9. Juni gehen.

Družba skončila

(čtk): 7. února československým epizodami obraněného a útočného boje skončilo včera dopoledne plánované spojenecké cvičení Gaskoslovenské lidové armády a Střední

skupiny vojsk Sovětské armády v GSSR. Družba 1960. Zúčastnilo se ho se souběhem vrchního velitele ČJ. ozbrojených sil, prezidenta V. Havla na pět tisíc hašičů a přes 1200 sovětských vojáků. V odpoledních hodinách byl zahájen přesun vojsk do kasáren.

• Kohl und das „Vierter Reich“
PARIS, 12. März (AFP). Scharfe Kritik an Bundeskanzler Helmut Kohl hat der ehemalige französische Innenminister Michel Poniatowski am Montag in einem Interview des Rundfunksenders Europe-1 vorgebracht. In der Frage der Polengrenzen

Slovo má Martin Mejstřík

Martin Mejstřík, jehož jméno se v posledních dobách objevilo v tisku v kloum sešlo než během celé revoluce, poskytl rozhovor redaktorům Studentského risko- vě agentury (SPA), v němž se zmíňuje o nejaktuálnějších problémech spojených s jeho osobou a studentským hnutím.

• Mjlnatý týden se ve sčelovacích pro- stredcích objeví dopis, ve kterém jsi obviněn studenty VSE ze zneužití stu- dentůckých peněz. Myslíš, že dopis sfo- tuje nějaké skryté zámyřky?

Možná ano ale nevím, jestli zrovna ze strany spisatelů. Ti jen vykonali sji- novou práci, snad si ani příliš neuvě- domovali, jaké ná- sledky by jejich „kouzla“ mohli mít.

Samí byli dost ne- štastní, protože jsem je asi tak před dvě- ma týdny napadl, že se nestarají o stu- dentské finance. Svě udělala i závist a útekem jsem dávám, že SM nemá šanci SÚS ovládnout a že o spolupráci s nimi nestojím. Pochopili, že jediná cesta je proniknout do Studentského pa- riamentu, infiltrace svazků do SÚS hra- dí měřít.

Opakují — nejsem to asi jen svazáci, kterým ležím v žaludku, ale domnívám se, že z jejich strany je zájem o moji abstraktní stoprocentní. Ne schází v Ústředím jsem kdysi řekl, že SM nemá šanci SÚS ovládnout a že o spolupráci s nimi nestojím. Pochopili, že jediná cesta je proniknout do Studentského pa- riamentu, infiltrace svazků do SÚS hra- dí měřít.

• Myslíš si, že vykonali práci a po- nělu někoho z bedevy na Gorkeho ná- městí?

Opakují — nejsem to asi jen svazáci, kterým ležím v žaludku, ale domnívám se, že z jejich strany je zájem o moji abstraktní stoprocentní. Ne schází v Ústředím jsem kdysi řekl, že SM nemá šanci SÚS ovládnout a že o spolupráci s nimi nestojím. Pochopili, že jediná cesta je proniknout do Studentského pa- riamentu, infiltrace svazků do SÚS hra- dí měřít.

• Myslíš si, že vykonali práci a po- nělu někoho z bedevy na Gorkeho ná- městí?

Opakují — nejsem to asi jen svazáci, kterým ležím v žaludku, ale domnívám se, že z jejich strany je zájem o moji abstraktní stoprocentní. Ne schází v Ústředím jsem kdysi řekl, že SM nemá šanci SÚS ovládnout a že o spolupráci s nimi nestojím. Pochopili, že jediná cesta je proniknout do Studentského pa- riamentu, infiltrace svazků do SÚS hra- dí měřít.

Konec Svazu spisovatelů

(čtk): Svaz československých spisova- telů na základě rozhodnutí svého ústřed- ního výboru ze dne 5. března 1990 úbo-

noš, pocitů až za čas. To už si také asi málokdo vzpomene, že na začátku při- spěl trochu do mlýna nějaký Mejstřík.

• Jaké jsou výsledky tvých jednání v Americe?

Domnívám se, že jsem „byl do dopro- vodu prezidentské delegace nominován, protože jméno Mejstřík je v Americe známé. Byla to pracovní, ale také diplo- matická a reprezentativní cesta. Takže kromě toho, že jsem na některých se- míních dělali doprovod panu prezident- koví, účastnil jsem se v rámci akade- mické mise jednání s rektory americ- kých a kanadských univerzit, včetně z- stupců mnohých vzdělávacích a podpůr- ných institucí. Šlo o první návštěvu i kon- taktů, smlouvy budou projednány v nej- bližší době. Teď je třeba rozdělit kon- kretní nabídky americké strany a do- hlédnout, aby nezapadly (stipendia, ma- teriální pomoc, odborná literatura, da- ce, výbudování informačních středí- sek, nové školy pro managing atd.). Co se týče výdajů — v delegaci jsme byli tři studenti a suma tisíc dolarů na oso- bu byla požádána prezidentkou kan- celáři na zaplacení stravných a hotelů s tím, že možná zaplatí některá výdaje hostitelské strany. Z kmita SÚS byly vy- brány tedy tři tisíce, je osobně jsem utratil asi sto deset dolarů a ty Unii z- kradl, i když Studentský parlament ne- dáni.

• Na zasedání Českého moravského stu- dentského parlamentu jsi prohlásil, že odchází z SÚS a studentského hnutí vůbec.

Ano, ale chci být studentem na pravou- mlu tvzení Studentských listů, podí- lánéž jsem požádal SÚS o spolupráci. O hie jsem nezádal. Nabídi jsem svou pomoc a zkoušenost, bude-li ji SÚS po- třebovat — což je velký rozdíl. Jinak o tom, že odejdu, jsem se rozhodl již před měsícem. Je mi líto osmdvacet z- nechtěl být věčným studentem a revolu- cionářem. Chci být jsem jenom zástup- ní doby, kdy se konečně sjede parlament legitimní, tzn. složený z demokraticky volených zástupců fakult. Nechtěně oř- kradl asi sto deset dolarů a ty Unii z- kradl, i když Studentský parlament ne- dáni.

Nenahraditelné ztráty

(čtk): Od února 1948, který ještě do na- dávné doby nesl přívlastek vládní, emigro- valo z naší republiky zhruba pět miliónů obyvatel. Odrážel se tak pouze fakt, že socialistická morálka se obrátila v pře- tvárku, národní cítění bylo narušováno nekompetentním vedením našeho státu a že ekonomický systém potlačoval rozvoj osobní iniciativy a způsobil zastávání našich národů. Vstup pěti armád na na- še území v roce 1968 se rovněž projevily větší emigrací. Od 21. srpna 1968 do kon- ce následujícího roku opustilo Českoslo- vensko téměř 104 000 lidí. V období 1972 až 1975 ročně emigrovalo okolo 3000 osob, po zdražení v letech 1977 a 1978 jejich roční počet stoupl na více než 10 000 a tento trend prakticky pokračoval až do loňského listopadu. Od okupace v roce 1968 odešlo z Československa 244 597 lidí, z toho přibližně 103 000 žen, které podle průměru porodnosti mohly

přivést na svět zhruba 120 000 našich no- vých občanů. Za nenahraditelnou ztrátu lze označit i skutečnost, že dvě třetiny emigrantů byly v neproduktivnějším vě- ku, tedy od 20 do 40 let.

Pivní literatura

(čtk): Na nedostatek studijní literatury si členové Strany přátel piva, která má své ústředí v Plzni, rozhodně stěžovat nemohou. Zdejší Státní vědecká knihov- na je totiž garantem pivovarnické, a vš- bec veškeré literatury pojednávající o pi- vu, pro všechny zbyvajících československé knihovny. Publikací, které se týkají piva a pivovarnictví, je ve fondech této knihovny okolo devíti set. O pivu a je- ho výrobě se psávalo již v dávných do- bách. Například Komenský ve svém slavném díle Orbis pictus věnuje zlatavému moku celou jednu kapitola.

WERFEL SE VRACÍ DO PRAHY

(krv): Zalimco o německý piščík F. Kafkou je obecně známo, že byl silně ovlivněn Prahou a českým prostředím, jméno Franze Werfela, rakouského spi- sovatele v Praze narozeného, upadlo si- koliv jeho vinou v zapomnění. Doufáme, že tento dluh se brzy „zaplatí“ a že si v knihkupectvích budeme mocti brzy kou- pit některá z jeho děl. Na začátku své literární dráhy vydal Werfel tři básnič- ké sbírky, dále novely, romány a ná- kolik dramát. V roce 1938 emigroval ja- ko židovský autor bezprostředně ohro- žený fašismem z Vídně přes Francii do USA, aby se už do Evropy nevrátil. Smrt jej zastihla na konci války v Kalifornii. Poslední román Hvězda nenaroze- ných vyšel až posmrtně. Rakouský mi- nistr odhalil desku Franz Werfelovi v Opatelově ulici před domem č. p. 41, v němž v letech 1903 až 1912 význam- ný rakouský literát, pražský rodák Franz Werfel žil.

roky. Proto mi nezbylo jiná možnost než požádat, aby se tato schůzka konala v Praze, a to v jednom datu, které mi zbylo v kalendářní volně.

Integrace na všech úrovních

(čtk): Na uskóvě konferenci se v Pra- si ováská o možném zapojení Česko- slovenska do EHS ministr Diersnbler od- pověděl, že takové představa je za sou- časně situace nerealistická. Počítáme však s celou sérií asociálních dohod, které by vedly k postupné celoevropské integraci. Tyto dohody by se měly uza- vírat na nejvyšších úrovních — od lokálních, jako je například spolupráce na česko-bavorských hranicích, přes doho- dy menších skupin států až po konečnou spolupráci celoevropskou. Při tomto pro- cesu bude mít Československo mnoho společného s Polskem a Maďarskem: možnost společného postupu by měla být prozkoumána na úrovních schůzce těchto zemí 9. dubna v Bratislavě. Na schůzku byli pozváni i ministři zahrani- cí Itálie, Jugoslávie a Rakouska.

Ná otázku, zda datum připravované schůzky ministrů zahraničí zemí Varšav- ské smlouvy, která se má uskutečnit v Praze 17. března, má nějakou souvis- lost s volbami v NDR, ministr Diersnbler odpovídal: „V březnu chodu mít v Praze odpovědi: na návštěvě ministrů zahraničí došli v zemi, což je normální penzum na dva řekl Jiří Diersnbler.

Zbytečná smrt obžalobou

(čtk): Když koncem dubna 1988 odv- sílala rozhlasové stanice Svobodné Evro- py do Československa zpráva o smrti Pavla Wonky, otrásl to mnoha poslucha- čů. P. Wonka zemřel ve věznicí v Hradci Králové 24. dubna 1988. V úno- ru 1988 byl propuštěn z vězení po od- pykání zlíběšského trestu odnětí svobo- dy. Byl souzen zejména za to, že v roce 1986 rozšířoval svůj vlastní volební pro- gram, s nímž se chtěl zúčastnit voleb do FS jako nezávislý kandidát. Městský soud v Praze shledal P. Wonku vinným i tím, že ve dnech 3. 10. 1985 až 24. 2. 1986 odeslal dopisy ústředním stá- tním orgánům ČSR a MěÚ Vrchlabí, že 23. 4. 1986 zaslal do redakce akčních listů novin Křikonošská záte v T-utnově ke zrušení písemnosti, jež tam obsahe- stouval a napadal politické a hospodář- ské poměry v ČSR a další politické hodnoty soudobého socialistického vývo- ru.

čuje svou činnost k 31. březnu 1990. Ko- nekým vyřešením majetkoprávních otáz- ček byla pověřena Ilkvidční komise.

Přímý přenos návštěvy papeže

Ire! Ve včerejším vydání LD jsme uvedli program návštěvy Jeho Svatosti papeže Jana Pavla II. ve dnech 21. a 22. dubna letošního roku. Dnes k tomu ještě dodáváme:

Program zahrnuje i některá pochoptelná omezení při přeletu papeže do Prahy bude staré ruzyňské letiště otevřeno jen pro oficiální delegace a Pražané vzácného hosta pozdraví až u příjezdu cestě ulicemi hlavního města na Pražské nábřeží. Setkání v katedrále svatého Víta se zúčastní pouze duchovenstvo, teologové a zástupci tělesné polížeňky.

V zájmu co nejširší informovanosti včetně i ostatních občanů ČSSR bude celý program návštěvy papeže Jana Pavla II. po dva dny vysílán ofiálním přenosem Československou televizí a Československým rozhlasem. Organizace se křehlejší současně upozorňuje, že účast na masových shromážděních v Praze na Letné na Velehradě a v Bratislavě-Vajnoch vzhledem k předpokládanému dalšímu přístupu přesunu a stání si vyžadá nesporné nároky na tělesnou kondici účastníků. Právě pro občany, kteří se ze zdravotních či jiných důvodů nebudou moci jednotlivých akcí spjovených s návštěvou Svatého Otce zúčastnit je určen neobdobný přímý přenos v televizi a rozhlasu.

● Počet obyvatel USA v úterý dosáhl 250 milionů. Vyplývá to z odhadu amerického Úřadu pro sčítání lidu. Úřad rovněž vypočetl, že Spojeným státem přibývá jeden obyvatel každých 14 sekund.

Bata v Českého premiéra. P. Pithart přijal včera ve svém úřadě T. Bata juniora, který předsedu české vlády informoval o výsledcích činnosti své ex-patrol skupiny v Československu.

K prověrkám SNB

Čtk: Jak byla veřejnost v uplynulých dnech informována, probíhají v současné době v resortech ministerstev vnitra, krajských správách Shoru národní bezpečnosti a okresních správách Shoru národní bezpečnosti prověrky. Na občany, kteří nejsou příslušníky SNB a jsou členy prověřkových komisí se vztahuje zákon č. 102/1971 Sb. o ochraně státního tajemství a povinnosti které z tohoto zákona vyplývají. V této souvislosti ministr vnitra ČSSR R. Sacher rozhodl že tyto členové prověřkových komisí budou omezení při cestách do zahraničí

MAKO TAK FACER!!

DNES IZ KLASICKÝ horror „Přítel“ připomíná událost, kde jsou hlavními „aktéry“ — špačel Hajna, čtáctví na několik tisíc těchto ptáků, doslova „přepadla“ během několika dnů osady Le Manche a krajem Calvados. Špačel slétával v celých hejnech do sil s kukačiči, kde systematicky naráželi na ochranné elektrické dráty, které pod jejich tíhou spadly a poté ptáci vše vyplnili. Odborníci tento jev zatím nedokáží vysvětlit.

[Ja]: Jižní Morava se včera již podruhé stala místem návštěvy prezidenta Václava Havla, který za doprovodu významných osobností, mezi nimiž by předseda ČSL br. J. Bartoněk, se zúčastnil oslav 140. výročí narození es. státníka Tomáše Garrigua Masaryka. „Můj domov, to byl kraj kolem Hodonína, vzpomíná ve svých pamětech Masaryk. Proto byla cílem cesty i zastávka u hrobu jeho rodičů ve vzdálených Hustopečích, kde V. Havel položil květiny.

Weniger Fleisch gemampft

Der Fleischverzehr in der Bundesrepublik ging im vergangenen Jahr erstmals seit 1982 wieder zurück. Im Schnitt wurden pro Kopf 87,1 Kilo gemampft; das waren 2,3 Kilo weniger als 1988. Der Rückgang betraf hauptsächlich Schweinefleisch. Bemerkbar dürfte sich bei dem Minus auch gemacht haben, daß die Preise — teils sogar deutlich — stiegen.

Ehebrecher in Irak vogelfrei

BAGDAD, 12. März (ap). Die Tötung von Ehebrechern in Irak — gemeint sind verheiratete Frauen und ihre Liebhaber — wird in Irak nicht länger strafrechtlich verfolgt. Das Wirtschaftsmagazin „Al-Itihad“ berichtete am Montag in Bagdad, die vom neuen Gesetz gewährte Straffreiheit gelte aber nur, wenn die Tö-

tung im Haus der Frau oder ihrer Eltern erfolge und von nahen Verwandten begangen werde. Präsident Saddam Hussein habe den Erlass unterzeichnet, „die Gesellschaft schützt und Moral und Tugend hebt“.

Nákupy bez vykupování

Jak zámo, náš trh je zhruba od konce roku 1988 v permanentním ohrožení od zahraničních turistů. V československých obchodech neakupují, ale vykupují, což se dá. Takovému nápru ze všech stran by těžko odolala i zdravá ekonomika natvž naše nemocná. Od pracovníků Ústřední celní správy jsme se všete dozvěděli o nových opatřeních na ochranu vnitřního trhu.

Cestující musejí v zboží, které je možné vyvézt pouze na povolení (což je namířené široké škále), nově zaplatit třicetiprocentní správní poplatky z odhadní ceny. Dosahuje se tak vyrovnání s průměrnými cenami daného zboží v zahraničí. Na vývoz dalšího množství zboží platí absolutní zákaz. Nutno podotknout, že zmíněná opatření se vztahuje nejen na cizince, ale i na naše občany.

Náš občan však může vyvézt ostatní zboží do hodnoty 500 Kčs bez cla, jinak platí clo od 3 do 300 procent. Na cizince se vztahuje další omezení: pokud přestane na jeden den, nemůže si vyvézt zboží v hodnotě větší než je 150 Kčs včetně všech tisícoprocentních správních poplatků. Pokud přijede na dva dni, tato hodnota se zdvojnásobila, při delším pobytu si může vyvézt zboží maximálně v hodnotě padesáti procent oficiálně směněných valut.

V odpovědi na otázku Lidové demokracie jsme se dozvěděli, že odcházet-

slučníci mohou vyvézt zboží do výše přidělených našich korun. Což v celkovém objemu prý není nikterak hrozné. Těci plochy však mohou vzniknout v jednotlivých místech blízko posádek... Tohu zřejmě nelze centrálně delit...

Předpisy umožňují pro naše občany určitě výjimky, o které je možné požádat na příslušných celnicích.

Stalin na prodej

Také v Litoměřicích se rozhoduje o osudu sochy J. V. Stalina, která byla nejmuta z podstaty a areálu výtavního Zahradka Cech. Inspirovali se zde nápadem obyvatel města Zábřeh na Moravě a chtějí ji prodat do zahraničí. Za získané finanční prostředky by pořídili monitorovací systém ke zjišťování obsahu škodlivin v ovzduší nebo diagnostické přístroje pro zdravotnictví. Podle informací zdejšého Občanského fóru by tato bronzová socha měla být vydražena v londýnské aukční síni.

muži s několika kusy bronzu do trojtu. V Havlíčkově Brodě zůstala z plásky jen jedna ruka... Dozví se někdy občané města, kdo dal pokyn k tomu, to vandalski?

Hry V. Havla v New Yorku

New York: Velká pozornost, které je nyní v USA věnována Československu, se odrážela také v zájmu amerických divadel o hry V. Havla. V New Yorku je tento měsíc možno zhlédnout hned dvě. Divadlo Johna Housemana má na programu Audient, kterou uvádí společně s dvacetiminutovou jednoaktovkou Samuela Becketta Katastrofa, napsanou jako reakce na uvěznění V. Havla. Dnešního dne má v divadle Avalon americkou premiéru další Havlova hra Largo desolato. Je uváděna v anglické úpravě britského dramatika a dlouholetého autora pftele Toma Stopparda, který se narodil v Československu. Celý výžitek z premiéry bude věnován na podporu organizace Amnesty International.

Prověrky StB začínají

Čtk: „Prověřkové komise, které budou posuzovat činnost bývalých příslušníků Státní bezpečnosti, mnohých, a také začínají pracovat,“ sdělil kpt. B. Sálek, který se stal ve 37 letech druhým nejmladším náčelníkem KS SNB v ČSSR. Komise jsou složeny z bývalého příslušníka z let 1968—1969, čínaného člena SNB, a třetím je zástupce koordinačního centra Občanského fóru, který je zároveň členem občanské komise.

Pohnuté osudy soch

Az do roku 1970 stála před budovou Fakultní nemocnice v Hradci Králové bronzová bysta našeho prvního prezidenta T. G. Masaryka. Teprve potom ji „normalizátoři“ a jejich pomocníci sháli a prozatímne umístili do sklepů ních prositv pod administrativní budovou. Kdo vt, co by se s ní stalo dál, nebyl určité Jaroslava Kolář. Tj. ně se podzemním kanálem brodit až ke místu úkrytu, bystu odněst do výměnikové stanice a v noci ji přenezt do své dílny v jiné části nemocnice. Zazdí ji do výklenku, který pro jistotu zakryt ještě skříní. Pak ale mělo dojít k rekonstrukci objektu, a tak pan Kolářa bystu prezidenta Masaryka raději převezl k sobě domů. Bysta je neporušená a ve středu 7. března v den výjebti naražení prvního prezidenta naší republiky bude opět umístěna před budovou nemocnice.

Osudy plastik T. G. Masaryka měly v uplynulých 40 letech pohnuté osudy a mnohé jsou nenávratně ztraceny

Do jeho dalších osudech dnes kolují pověsti, oficiálně nebylo nic vyšetřeno ani oznámeno. Řká se, že jedinou do sběrných surovin přišel dva

Opět Klapzubáci

EDUARD BASS by měl radost. Na světě jsou další „Klapzubáci“! V italském městě Vercelli se jmenují „Piarupaci“ a z devatenácti utkání, která dosud zahráli mají vstřednou bilanci 9 2—11. Italický otec Klapzuba je 60 lety Rocco Piseopo, který odešel do penze, nudil se a zjisil, že má doma fotbalový tým: z 18 dětí je deset synů. Nejmladšímu je 16, nejstaršímu 32 let. Jedenáctého pavalal ze 22 vnučů jako hraběnké 23letého Marka. V argentinštem městěko Lavalle zase zažili „El Club de los 15 Hermanns“, klub pátácti bratřů, kteří také hraji, jak se „Klapzubáci“ v zemi pump jmenují, to navino, ale jejich sluzníci je také fotbalovou ci, a které jsou dosud nsluzčili: jedenáct bratrů hraje a čtyři jsou připraveni na lavicci i když byl epizodně Bass mužem velké fantazie, přece jen by při těchto zprávách asi zatpal po dechu...

Únor 1948: Studenti v boji o demokracii

„Báň má nás český národ rád. Demokracie, svoboda, slušnost a pravda vítězí nakonec zvítězí...“
Z projevu J. M. rektora Karlovy univerzity dr. Karla Engliše v roce 1947

ně komunistického plus sociálně demokratického Svazu české mládeže, byl založen i klub jejich strany a postavil společně s KLA kandidáty pro nastávající fakultní volby 1948. V těch oproti květinovým parlamentním volbám, v nichž marxisté měli většinu, demokratičtí studenti na podzim 1946 zvíťazili, byl těsně silný odklon od komunismu se projevil nejvíce ve Svazu studentů. S dobrou odhodlaností prací, organizací, jednotou demokratických studentů českých, podporovanými slovenskými kolegy studujícími v Praze, podzim 1947 pak přinesl vítězství nad všechna očekávání. Komunisté ztratili i Spolek posluchačů filozofie a téměř většinu pouze na Vysoké škole politické Ústřední svaz čs. studentstva neměl již ani jediného marxistu ve výboru. Přesvědčení a síla těchto žáků by zvolen za předsedu zastupitelstva Svazu vysokokoležnického studentstva na návrh Bobuřava Kněžíny, národně socialistického předsedy zpravodajství v Praze.

Vešle Emile Ransdorfa považovali komunisté za svého největšího odpůrce Fakulty Uhlia. Jeho vedení Spolku českých mediků v Praze, největšího fakultního spolku v republice s téměř 5000 členy, bylo příkladné, a jako tiskový referent SVS byl úspěšný i na mezinárodním poli. Aby se ho zbavili, komunisté se pokusili známým způsobem ho obvinit ze špionáže už při jeho první cestě do Francie v roce 1946, kde jednal se studentským spolky o výměně tisku a předstíraných studentických táborech. Tento trik nezabránil Uhlia znovuovolat obrovskou většinou za předsedu Spolku českých mediků. KLA ho pak jednoduše navrhla na místopředsedu Ústředního svazu čs. studentstva, jímž byl též v posledních demokratických, svobodných volbách v r. 1947 zvolen.

Po demisi hlavních nekomunistických ministrů Gottwaldovy vlády 20. února 1948 mládežnický pochop a jejich spolupracovníků ve vedení komunistických studentů byla okamžitě. Zatímco technická a kulturní mládež byla pak secha slabším jeřábem východoněmecké výroby převezena do skladu uměleckého sdružení, kde poštěk na rozhodnutí o svém osudu. Podle názoru rumunských odborníků Leninova socha, jediná v zemi, nemá žádnou uměleckou hodnotu, a uzavřelo se proto o jejím rozstavení a využití materiálu k jiným účelům. Demontáž kalasu trvala tedy tři dny, šlii stejně jako sejmuli Stalinovy sochy, která stála na témže podstavci z rudého železného mramoru v padesátých letech, Bukurešťský primátor D. Predescu po ukončení akce novinářům řekl, že všechny mramorový podstavec bude na náměstí zachován a má na něm být postavena jiná umělecká hodnotná socha. Konkrétní rozhodnutí ale ještě nebylo přijato. Právoslavný kněz S. Grecu, který uladnouva i podstavce sochy, zahájenou ve čtvrtek, rozpoutal skel k jejímu odstranění, oznámil za svůj další cíl odstranění sochy P. Gozy, prvního rumunského komunistického prezidenta, a perličku před kateřskou fakultou.

S Leninem si poradil teprve americký jeřáb

BUKUREŠT: Rumunským dělníkům a technikům se včera dopoledne konečně podařilo sejmout a podstavce na náměstí Svobodného tisku v Bukurešti Leninova bronzovou sochu v nadživotní velikosti. K oddělení sochy vážící kolem 10 tun od jejího podstavce musel být nakonec z průmyslového Plojašti objednan těžký autojeřáb americké výroby o nosnosti 127 tun. Za oteplená přehříváního davu byla pak secha slabším jeřábem východoněmecké výroby převezena do skladu uměleckého sdružení, kde poštěk na rozhodnutí o svém osudu. Podle názoru rumunských odborníků Leninova socha, jediná v zemi, nemá žádnou uměleckou hodnotu, a uzavřelo se proto o jejím rozstavení a využití materiálu k jiným účelům. Demontáž kalasu trvala tedy tři dny, šlii stejně jako sejmuli Stalinovy sochy, která stála na témže podstavci z rudého železného mramoru v padesátých letech, Bukurešťský primátor D. Predescu po ukončení akce novinářům řekl, že všechny mramorový podstavec bude na náměstí zachován a má na něm být postavena jiná umělecká hodnotná socha. Konkrétní rozhodnutí ale ještě nebylo přijato. Právoslavný kněz S. Grecu, který uladnouva i podstavce sochy, zahájenou ve čtvrtek, rozpoutal skel k jejímu odstranění, oznámil za svůj další cíl odstranění sochy P. Gozy, prvního rumunského komunistického prezidenta, a perličku před kateřskou fakultou.

Angliš a s ním asi padesát profesorů Komunistická politická se jmenuje předsedou zastupitelstva, sociální demokrat Čanek předsedou výboru. Hlavní studentické funkce učitelů Petikán osobně, bez jakýchkoli voleb.

Zatímco vylučování studentů ze škol na všech vysokých školách v ČSR bezohledně pokračuje, exodis nekommunistických studentů začíná. Některí jsou vyhazováni z univerzity, jak je tehdy polní. Tito „konečtí“, jak je tehdy polní, ještě mládež označovali, byli po emigraci, kterou udělil Gottwald po svém „zvolení“ prezidentem republiky, propuštěni a pokračují se hned znovu. Předseda KLA Václav Hlavina pokračoval říkají hranici, než se dostal do Francie. Láno, zůstávají po léta v komunistických věznicích a koncentračních táborech. Tak sedla Hnutí Uhlia i Vojtěch Janáček, předseda Hnutí odporu, a jeden z vedoucích 17. listopadu 1939 a předseda prvního mezinárodního Světového kongresu studentstva v listopadu 1945 v Praze, jsou odsouzeni na dvěcet let do vězení.

Českí studenti často v historii národa ukazovali cestu. Bylo tomu tak i před únorem a 7. února. Ale zůstal sami. Dnes, po čtyřiceti letech, ministr školství v únoru 1948 podal demisi stejné jako jeleté odpůrčí, jsou již na vůli boží. Tež některý z těch, co byli tehdy studenty. My, kteří jsme ale byli ještě demokraticky, svobodně voleni a dosud žijeme, máme povinnost říci příšernému generátoru to a jak se skutečně v roce 1948 a potom odehrálo. Co soudí dnes Zdeněk Mlynář, Zdeněk Hejzlar a Jiri Petikán o „Vítězném únoru“?

„Báň má nás české národ rád. Demokracie, svoboda, slušnost a pravda vítězí nakonec zvítězí.“

Autor článku z exilového časopisu Nové obzory, z něhož tu přibližně úryvek, byl v roce 1948 předsedou KLA a postředním svobodně zvoleným předsedou zastupitelstva pražského Svazu vysokokoležnického studentstva. Po čtyřicetiletém exilu se 4. t. m. vrátil do vlasti.

IAN RENNERT
Autor článku z exilového časopisu Nové obzory, z něhož tu přibližně úryvek, byl v roce 1948 předsedou KLA a postředním svobodně zvoleným předsedou zastupitelstva pražského Svazu vysokokoležnického studentstva. Po čtyřicetiletém exilu se 4. t. m. vrátil do vlasti.

IAN RENNERT

„Báň má nás české národ rád. Demokracie, svoboda, slušnost a pravda vítězí nakonec zvítězí.“

Autor článku z exilového časopisu Nové obzory, z něhož tu přibližně úryvek, byl v roce 1948 předsedou KLA a postředním svobodně zvoleným předsedou zastupitelstva pražského Svazu vysokokoležnického studentstva. Po čtyřicetiletém exilu se 4. t. m. vrátil do vlasti.

„Báň má nás české národ rád. Demokracie, svoboda, slušnost a pravda vítězí nakonec zvítězí.“

Autor článku z exilového časopisu Nové obzory, z něhož tu přibližně úryvek, byl v roce 1948 předsedou KLA a postředním svobodně zvoleným předsedou zastupitelstva pražského Svazu vysokokoležnického studentstva. Po čtyřicetiletém exilu se 4. t. m. vrátil do vlasti.

BUDĚJ Z NÁDR. PÁNA-STEČEK, NĚBÁDÁ: TRANTYČKA JOSEFA I. 2. NOVĚ MŮJ, TAK ADONĚ NĚTIC
PŘES TO TIC NEBĚ ROKYTKU... Z.K. ŽEN...

PREDNÁŠKA RAKOUSKÉHO HOSTA
A. Mock v Martinickém paláci v Praze vystoupil s přednáškou Rakousko a Československo v nové Evropě. Připomenul v ní mj. historickou spjatost rakouského a československého lidu pod heslem císaře Rudolfa II. „concordia discorsantium“, tj. sblížení protikladů. Prohlásil, že lid obou zemí byl od sebe dlouhou dobu vzájemně oddělován, je třeba přestáhnout jako hranici dráhy nebo zbourat jako hranici žď, byf to bude možná ještě lepší.

VĚNEC K SOŠE SV. VÁCLAVA
„At žije čs.-rakouské přátelství“, volali věre Pražané na Václavském náměstí, když se blížil k pomníku sv. Václava A. Mock, aby na tomto místě těsně spjatém s nedávnými revolucemi události položil věnec. „Chci vyjádřit čs. lidu řictu za to, že pro svoji země opět získal svobodu. Všude tam, kde lidé bojují za svoji svobodu, bojujvali také za bezpečnost naší svobody“, prohlásil. Ministr J. Dienštáier poděkoval A. Mockovi za uznání statečného boje státních lidí, kteří v listopadu zaplnili Václavské náměstí, i těch, kteří sem ještě předtím přinesli květiny. Vřelou atmosférou pomníku umocnila dechová kapela Strahovanka, která rakouskému ministru a jeho doprovodu zahrála síruou sokolskou píseň „Sestrého července“.

IAN RENNERT

Kras obleki Hradní stráž

I když v moravskotřebovském p. Krus šijí vojenské stelnokroje už řadu let a tato práce se jim stále běžnou rutinou, zakázka, kterou jim poskytl Kancelář prezidenta republiky, byla obce jen něco mimorádného. Šlo o osmdesát stelnokrojů pro vojáky Hradní stráž a o osmdesát stelnokrojů pro Hradní vojenskou hudbu. Jde o dvě rozdílné uniformy, které navrhl držitel Césara (za kostýmy k Formanovu filmu Vámondo z barrandovských filmových ateliérů). Oba stelnokroje zahrnují sako, kalhoty, žepiči a pláště. Vše je vyvedeno v národních barvách, jinak než obvykle je poznají límeček sako — stůjček, manžety apod. Podnik zakázku předurčil „nad plán“ a hude a ní letov 9, biez na ředitel podniku pan R. Rozehnal k táto zakázka súbili: „Byla to pro nás prázdná práce. Dokázali jsme, že dovedeme pružně reagovat...“ Zbyval jen domluvit, že Krus se postaral o vojáky. Důstojníkům dodal stelnokroje luxusní pražské krejčovské ADAM.

Vzpomínkový večer na počest prvního čs. prezidenta T. G. Masaryka
uspořádalo pro sovětskou veřejnost čs. kulturní a informační středisko v Moskvě. Byla to vůbec první akce v Moskvě zasvěcená TGM za posledních 40 let.

In der DDR billiger als in der Bundesrepublik

In der DDR teurer als in der Bundesrepublik

	DDR (Mark)	BR Deutschland (DM)
Straßenbahn/Fuß	0,20	2,07
Dauerwelle	9,90	62,70
Brot (1 kg)	0,52	3,17
Kartoffeln (5 kg)	0,85	4,94
Strom (75 kWh)	7,50	31,60
Milch	75 (2,2 litr)	411 (2,2 litr)
Rindfleisch (1 kg)	9,80	17,10

	DDR (Mark)	BR Deutschland (DM)
Radio-Recevier	1160	194
Taschenrechner	123	25
Bohnenkaffee (1/2 kg)	35	6,53
Fahrradmotor	4900 (1000)	1593 (1000)
Damenstumpfose	14	5,23
Kühlschrank	1425 (12)	559 (100)
Waschmaschine	2300	981

JE TO ŇÁK LEVÝ

Kolik je kolem nás hladových vlků? Kolik má mocenský aparát pluků? To asi, vážení, nikdo z nás neví. Léta už zvykli jsme — je to Ňák levý

Helma, štít, obušek, chlapcům to sluší. V akci, když do lidí udatně buší. Zda umějí přemejšlet, nikdo z nás neví. Léta už zvykli jsme — je to Ňák levý

Student je nepřítel, má tajné zbraně. Soudruzi, do toho, bez bázně na ně. Kdo o tom rozhodl, to nikdo neví. Léta už zvykli jsme — je to Ňák levý

Tableta písnička tejdén je dlouhá. Podvodů, problémů ukázka pouhá. Kde bylo vedení? To nikdo neví! Léta už zvykli jsme — je to Ňák levý

Lidé, dar dětem svým nejhezčí dáme. Když refrén písničky jim zazpíváme. Že už je pořádek, prostředí zdravý. V lásce a v míru žít — to je to pravý!

Castro findet ehemalige Brüderländer „widerlich“

HAVANNA, 9. März (Reuter). Kubas Präsident Fidel Castro hat mehrere ehemals kommunistische Staaten Osteuropas scharf kritisiert, weil sie eine Resolution der Vereinten Nationen unterstützt haben, in der seinem Land Menschenrechts-Verletzungen vorgeworfen werden. Den früheren sozialistischen Bruderländern Polen, Ungarn, Bulgarien und Tschechoslowakei warf Castro am Mittwoch in Havanna „widerliches“ Verhalten vor. Sie hätten sich auf die Seite der USA geschlagen. Dies zeige, daß „der sozialistische Block tatsächlich verschwunden ist“. Nur die Sowjetunion stehe noch zu sozialistischen Prinzipien.

An der von den USA vorgelegten Resolution der UN-Menschenrechtskommission in Genf hatten Polen und die CSSR mitgearbeitet. Auch Bulgarien und Ungarn stimmten für die Resolution. Castro sagte, Kuba akzeptiere nicht ein einziges Komma. Die vier osteuropäischen Staaten würden mitschuldig, wenn die USA eines Tages in Kuba einmarschieren sollten, sagte Castro. Das Blut, das dann fließen werde, werde auch diese Länder beflecken.

Vertriebene wollen bleiben

HAMBURG, 11. März (AP). Acht Prozent der Vertriebenen und ihrer Nachkommen würden nach einer am Samstag veröffentlichten Umfrage in ihre alte Heimat zurückkehren, wenn es dazu die Möglichkeit gäbe. Bei der im Auftrag von „Bild am Sonntag“ vom Dortmunder Forschungsinstitut durchgeführten Befragung sagten 88 Prozent, sie würden nicht zurückkehren, vier Prozent hatten keine Meinung. Befragt wurden 1007 Vertriebene und Nachkommen. Die Rückkehrwilligkeit hängt nicht vom Alter ab: Auch von den über 60 Jahre alten Vertriebenen würden nur neun Prozent in die alte Heimat gehen.

Geteilt waren die Meinungen über die Anerkennung der polnischen Westgrenze und vor allem darüber, zu welchen Bedingungen sie erfolgen soll. 21 Prozent der Befragten sind für die Anerkennung ohne jede Bedingung. 25 Prozent der Vertriebenen wollen die polnische Westgrenze anerkennen, meinen aber, dies könne nur durch die Regierung eines vereinigten Deutschlands geschehen. 19 Prozent wollen die Grenze nur anerkennen, wenn Warschau gleichzeitig auf Reparationszahlungen verzichtet, und ebenfalls 19 Prozent sind strikt gegen jede formale Anerkennung. 16 Prozent äußerten keine Meinung.

Aufgespießt

„Ich kann mir andere Partner vorstellen, bei denen ich mich mindestens genauso wohl fühlen würde.“

DDR-Minister Rainer Eppelmann vom „Demokratischen Aufbruch“ auf die Frage der Hannoverschen „Neue Presse“, ob er sich in der Nachbarschaft der Bonner CDU wohl fühle.

ZAPLÁVA KVĚTIN V LÁNECH

labí: Dolejšova v záplavě květin u věnců se učera „vztrácel“ hrob prvního česko-slovenského prezidenta T. G. Masaryka v Lánech, v den jeho 140. výročí narození. Od rána proudily stovky občánků k posledního mistra tohoto velkého člověka, politiky, státníka a demokrata. Lidé přijížděli nejen auty ale přicházeli převážně pěšky. Vycházení bratřičky mnozí státní lidé o holi, ale téměř všichni si stávkou v ruce. Překrásnou květinou káňahů uctila včera památku TGM na lánském hřbitově loká delegace Syndikátu novinářů Česká republika v Čale s V. Bestrovem zástupcem svitkova.

ODHALENÍ BUSTY V ND

„Připojíme se ke splicení velkého dluhu, který v letech nesnášenlivosti a totality tak narostl,“ řekl ředitel Národního divadla v Praze I. Židek, když ve foyer historické budovy odhalil bustu T. G. Masaryka. Osobnost našeho prvního prezidenta i jeho vztah k Národnímu divadlu přiblížil hlavní dramaturg ND O. Roubínek. Konstatoval, že již počtvárt se u nás v uplynulých padesáti letech sochy nejprve slavnostně odhalují a poté většinou v noci a tajně opět snímají a strhávají. V této souvislosti vyjádřil přesvědčení, že tato busta již foyer historické budovy nikdy nepopustí. Slavnostního aktu se zúčastnil pražský přítel I. Kořán a přední členové ambaleckých souborů naší první scény.

PREMIERA FILMU V. CHYTILŮVĚ

Nejnovějším filmem režiséřky Věry Chytilové je dokument s názvem T. G. Masaryk — osvoboditel, který byl uveden v pražském kině Blaník. Večera se zúčastnili představitelé politického veřejného a kulturního života. V přímém přenosu byli světky premiéry i diváci v televizních obrazovkách. Na dokumentu T. G. Masaryk — osvoboditel se podíleli kameramani I. Šofr, I. Kačer a I. Šimunek, střhačka I. Kačerová a zvukář L. Sedláček. Film promítá ode dneška kino Paříž.

● **Přišel jeden pán do pojišťovny a že prý jde zrušit životní pojistku své ženy. Na otázku proč odpověděl: „Ale přečetl jsem si pojistné podmínky a zjistil jsem, že náhrada má sloužit jen ke znovuzřízení zničené věci. A to nemám v úmyslu.“**

První nové učebnice

(čtk): Prvních 20 titulů českých a slovenských učebnic pro školní rok 1990 až 1991 zhotovili a odeslali do krajských velvokladů základních, středních a vysokých škol ČSSR pracovníci sdruženího podniku Tisk Brno. Jako jejich největší českí výrobci chtějí do konce června zvládnout všech 84 titulů. Během výroby požadovalo Státní pedagogické nakladatelství vyřízení nákladů některých jazykových učebnic. Protože kapacita tiskárny je omezena, brněnský sdružený podnik je dotiskue v druhém letošním pololetí.

Finančníci v Praze

(čtk): V těchto dnech započala svoji práci v Praze na federálním ministerstvu financí pracovní mise zástupců Mezinárodního menového fondu (IMF) a Světové banky z Washingtonu. Jejím cílem je získat základní údaje o vyvoji československé ekonomiky a devizového hospodářství potřebné pro posouzení stavu naší ekonomiky a pro výpočet číselné kvóty Československa v těchto organizacích. Členové delegace již jednali s ministrem financí ČSSR V. Klausem, který je seznámil se základními směry hospodářské politiky vlády.

● **Turista rozbil při prohlídce zámku vázu. „Proboha!“ zaupl průvodce. „Vždyť je to váza ze sedmnáctého století.“ „To jste mě uklidnil,“ odvětil turista. „už jsem se řekl, že byla nová.“**

Počítače za valuty

Moskva: V pondělí byl v Moskvě otevřen první obchod prodávající počítače západní výroby. Nad vchodem vláje americký praporek a dveře zdobí velký nápis: Obchod obchodu. Člověk člověku. Pražé tuto pevnobudovu výzvu zde mohob nakupovat počítače IBM a další české značky jen u sovětských občanů, kteří mají směniténou měnu. Největší zájem se proto očekává od sovětských výzkumných ústavů a obchodních organizací. „Nenasycenost trhu je tu obrovská. Letos předpokládáme obrát 10 miliónů dolarů, říká M. Tseyth, sovětský emigrant, který se dvěma dalšími založil v New Jersey společnost a říká její produkci Computerland na moskevské kolosyginově ulici.

Doma vede paní Raisa

Moskva: Michail Gorbaciov možná vidí politický život celého Sovětského svazu, ale u Gorbaciovových doma je podle jeho vlastních slov situace jasná. M. Gorbaciov se v neděli setkal s novináři při volbách do zákonodárných sborů Ruské federace. Při této příležitosti připustil, že o volebních kandidátech se u něj doma živě diskutovalo. „Měli jsme doma schůzi našl stranické organizace,“ žertoval Gorbaciov. „Musím říci, že u nás je předsedkyní Raisa Maximovna.“ R. Gorbaciovová v životním rozhovoru opavdila, že jí možná z této funkce brzy sesadí. Žápadní agentury n této souvislosti upozornily, že podle všeobecného mínění nehrá Raisa Maximovna n prezidentském páru zduška druhé housle.

● **Česko-německé kolokvium historiků** bylo zahájeno ve městě Bad Homburg v NSR. Jde o první setkání v rámci spolupráce rozložené na více let, která se zabývá tématem Čech a Němeč 1780—1947.

S kým spolupracovali šéfové KSČ

O činnosti sovětských poradců za Gottwaldovy vlády se teprve teď do-
vidíme otřesná svědectví. Jedním z předních poradců, který spolu s Gott-
waldem a Stalinem má na svědomí popravu tzv. „spikateckého centra“
v čele se Slánským, Clementisem a jinými, je Vladimír Bojarský.

Ze současného vyšetřování sovět-
ské vojenské prokuratury, kterou ve-
de generál Vladimír Provotorov, vy-
chází najevo mnoho krutých zločinů.
Roku 1940 měl Bojarský hodnost zá-
stupce náčelníka vyšetřovacího oddě-
lení Moskevské oblasti. V Osetii se
aktivně podílel na likvidaci komso-
molských a stranických funkcionářů.
Když roku 1941 začala v SSSR vál-
ka, stal se náčelníkem armádní kontr-
razozvědky SMERS. Byl „úspěšný“ po
celou válku, a vysloužil si hodnost
plukovníka.

V padesátých letech byl poslán do
Československa, aby „pomohl“ Gott-
waldovi vyřadit si účty se stranic-
kou opozici. Po odsouzení stalinis-
nu a jeho metod ho roku 1956 vý-
bor stranické kontroly při ČV KSČS
vyloučil ze strany pro porušování zá-
konnosti. Další vyšetřování bylo za-
staveno vzhledem k promlčení lhůtě.
Bojarský se pak stal pracovníkem
moskevského výzkumného ústavu. Je-
ho případ se teď rozvíjí po článku
v Moskevských novostech o Bojar-
ského otřesných zločinech. Ve vý-
zkumném ústavu asi padesát jeho
přátel, které si Bojarský sám pozval,
uspořádalo schůzi, na níž měl být
rehabilitován. Na upozornění jiných
členů ústavu se však dostavil i vo-
jenský prokurátor a z jeho spisu pře-
četl několik případů.

Například jedna učitelská rodina
s dvanáctiletou holčičkou měla pěk-

ný byt. Bojarský muže i ženu zatkl,
oba při jeho výsleších zemřeli —
prostě je utloukl — ale hlásil to ja-
ko smrt v důsledku selhání srdeční
činnosti. Potom se se svou manžel-
kou nastěhoval do bytu ubité rodiny,
majetek si přivlastnil, dítě vyhnal. Ji-
ný příklad: Učitelku Agnajeovou ta-
ké zatkl Bojarský osobně. Vytloukal
z ní udání o jejím manželovi, až se
„přiznala“, že sama byla členkou
kontrarevoluční organizace, ale od-
mítala křivě obvinít manžela (ten
však už nebyl naživu — nepročil Bo-
jarského výslechy). A tak ji Bojar-
ský „postavil do pozorů“. Stála ně-
kolik dní a nocí, nohy jí silně otekl-
ly, „byla na ni hrůza pohledět — jak
později vypoovídali dva frekventanti
školy NKVD, kteří v té době byli
v Bojarského na stázi. Potom ji za-
vázali do jakési kůlny, za ruce zkrou-
cené za zády jí přivázali k háku ve
zdi — dlouhé copy jí těsně u hlavy
přiblížily rovněž ke zdi — za několik
dní tam zemřela. Potom následovalo
lékařské prohlášení o náhlém úmrtí
Agnajeové na selhání srdeční čin-
nosti. Lékařka později přiznala, že
hlášení o úmrtí napsala podle Bojar-
ského diktátu. A tak lze citovat pří-
pad za případem.

Bojarský se společenské rehabilita-
ce nedočkal. Jeho přátelé byli ci-
táty z trestních spisů přímo omrá-
čeni — beze slova opustili sál.

KSČ je navždy poučena?

(Př): Tisková beseda s prvním tajemní-
kem ÚV KSČ V. Mohoritou se včera tý-
kala především stavu KSČ v současné
situaci. V. Mohorka mj. uvedl, že strana
má dnes ve svých řadách kolem jedno-
ho miliónu členů. Budova ÚV KSČ je již
šest týdnů vyklizena a česká na nové ma-
jitele. Vztah KSČ k připravovanému živ-
nostenskému zákonu i svobodnému po-
nikání je klauzúr. odpovídá vývoji naší
společnosti. V. Mohorka podotkl, že
chybně orientovaná politika strany po
roce 1948 zcela zničila tento důležitý
sektor. KSČ je navždy poučena o tom,
kam vede nekontrolovaný a nekontrolo-
vatelný monopol moci a nemíjí se k ně-
mu nikdy vrátit ani na něj nostalgicky
vzpomínat. Na dotaz, co učiní strana
s lidmi starého smýšlení, odpověděl V.
Mohorka, že je nutno rozlišovat. Do
první skupiny patří lidé, kteří se stranou
prožili celý svůj život a nepodíleli
se na ničem, zač by se měli stydět. Ve
druhé jsou ti, kteří chtějí návrat sta-
rých pořádků — s těmi se musíme roze-
jt, řekl.

tungen machen dafür die Amnestie vom
1. Januar verantwortlich, bei der Präsi-
dent Vaclav Havel rund 20 000 Strafre-
fangene aus den Gefängnissen entlassen
hatte.

Jak hluboké
jsou hroby,
do nichž se
ukládají doby?

Mehr Verbrechen in Prag
PRAG, 9. März (AFP). Deutlich mehr
Straftaten sind seit der „samtenen“ Revo-
lution in der tschechoslowakischen
Hauptstadt Prag verübt worden. Um 39
Prozent ist die Zahl der Delikte im Ver-
gleich zum Vorjahr angestiegen, wie der
stellvertretende Bürgermeister von Prag,
Zdeněk Rajnits, bekanntgab. Einige

KSČ: ROZCHOD S MINULOSTÍ?

(RP na základě informace Cyrila Smo-
líka oznámilo ustavení Klubu noviná-
řů-komunistů, jehož zástupci se sešli
s Ladislavem Adamcem a nabídli mu
pomoc při realizaci Akčního programu
KSČ atd.)

- Kupředu soudruzi, levá!
- Listopad nám nevzal všechny šance!
- Psali jsme o sto šest pro Brežněva, můžeme psát i pro Adamce!
- (i když srdci bliž jsou ona slova včerejší)
- Podepsání Smolik, Riško, Balášová, Kliment, Holečková-Dolejší.

Propaganda minulosti je už pro nás švandou, učiníme do budoucnosti švandou propagandou.

Wirtschaftskrise in Polen

Zwei Monate nach dem Inkrafttreten marktorientierter Reformen ist die Arbeitslosigkeit in Polen dramatisch gestiegen. Ende Februar waren mehr als 150 000 Menschen in dem osteuropäischen Land ohne Job, womit sich die Zahl im Vergleich zum Vormonat fast verdreifachte. Ein weiteres Indiz für die schwere Wirtschaftskrise ist, daß die Industrieproduktion zuletzt gegenüber 1989 um fast ein Drittel zurückging.

„Jednorázové dálkové ovládání — tak proto bylo tak levný.“

PAVEL RAJ

Übersiedler erschlichen Devisen aus Reisefonds

BONN, 9. März (dpa). Der von Bonn und Ost-Berlin eingerichtete Reisedevi-
senfonds ist von DDR-Bewohnern und
Übersiedlern aus der DDR mißbraucht
worden. Das haben die Bundesbank und
der Bundesrechnungshof (BRH) dem
Bundesfinanzministerium bestätigt.
Wie aus einer am Freitag bekanntge-
wordenen Darstellung des Parlamentari-
schen Finanzstaatssekretärs Manfred
Carstens für den Haushaltsausschuß her-
vorgeht, haben Übersiedler aus der DDR
gegen Vorlage des noch in ihrem Besitz
befindlichen Personalausweises der DDR
bei Kreditinstituten und Banken in der
Bundesrepublik DDR-Mark in D-Mark
umgetauscht. Der mit 2,9 Milliarden D-
Mark ausgestattete Fonds ist aber DDR-
Bürgern vorbehalten, denen beim Tausch
zu den für sie ungünstigen Bedingungen
des freien Marktes die Finanzierung
einer Westreise schwerfallen würde. Sie
dürfen im Reisedevisenfonds 100 D-Mark
zum Kurs 1:1 und weitere 100 D-Mark
zum Kurs 1:5 eintauschen.

● Když se kacířská strana, létají legitimace.

VINICI MUSÍ BÝT POTRESTÁNI

Zpráva v činnosti společné komise sněmovn Federálního shromáždění a České národní rady pro dotled na vyšetření události ze dne 17. listopadu 1989 v Praze za období 22. 1.—26. 2. 1990, ze které jsme pro naše čtenáře vybrali následující řádky.

Politické zásahy do činnosti mocenských složek. Jmenovitě orgánů Shoru národní bezpečnosti, výslovně a konkrétně popisuje v písemném dopisku své výpovědi gen. Carda, bývalý náčelník správy SNB Praha a Středočeského kraje. V souladu s dosavadním poznáním komise charakterizuje styl práce a metody řízení bývalého vedoucího tajemníka městského výboru strany Miroslava Štěpána.

Politické pozadí události 17. 11. se pokoušela opět komise objasnit vyslechnutím poručíka Státní bezpečnosti Zifčáka, který byl v prvních řadách demonstrantů na Národní třídě a vystupoval jako student VŠB v Ostravě pod křestním jménem Růžička. Dále komise vyslechnla Drahošovu Dražskou, která poskytla nepravdivou informaci o smrti Martina Smída ing. Petru Uhlovi. Oba uvedení účastníci, tj. Zifčák a Dražská, se na svoji činnost údajně nepamatují, což komise hodnotí jako jednu z forem odmítnutí výpovědi.

Vyšetřování v trestní věci obviněného M. Štěpána je prakticky v závěrečné fázi tzv. nalézacího stadia. Větší část důkazů byla provedena, zbývá ještě vyslechnout zhruba deset svědků, provést konfrontace svědků a provést důkazy, které zřejmě po doplnění navrhnou obhajoba. Skončení vlastního vyšetřování se předpokládá v polovině března t. r. Po následujícím seznámení obviněného s výsledky vyšetřování, nenastanou-li nějaké nové skutečnosti, by obžaloba, bude-li dostatečně odůvodněna, měla být podána zhruba do konce března t. r. V souladu s par. 67 písm. a), b), trestního řádu byla prodloužena dvoumístní zákonná vazební lhůta o další měsíc.

Na základě informací, které naznačovaly, že je porušován řád výkonu trestu odnětí svobody obviněného M. Štěpána ve věznici č. 1 v Praze 6-Ruzyň, se komise informovala na Správě SNV, kde bylo zjištěno, že náčelník SNV ihned po upozornění z MS ČR i z jiných stran nechal obviněného převést z důvodu prevence do věznice č. 2 Pankrác a uložil své inspekci, aby celou věc prošetřila. Inspekce zjistila narušení režimu zástání dopředu, které zřejmě vyplývalo z chyby málo zkušené pracovnice, která měla tuto oblast na starosti. Další informace se nepotvrdily, inspekce však bude ještě pokračovat v prověřování.

Vojenská složka Generální prokuratury ČSSR skončila vyšetřování proti obviněnému Danišovičovi, býv. náčelníkovi městské správy VB v Praze, a mjr. Houbalovi, bývalému náčelníkovi školního pohotovostního oddělu SNB. V současné době se obhájce Danišoviče seznamuje se spisem spolu s obviněným. O náročnosti tohoto seznámení svědčí fakt, že spis proti Danišovičovi obsahuje 5000 stran bez příloh a spis proti Houbalovi 4000 stran.

Trestní věc — Gulaba, Nerad a Svamberk — je ukončena, 15. 2. bylo provede-

no seznámení s výsledky vyšetřování v současné době se podává žaloba v trestní věci. Nadstrážmistři Gulaba a Nerad budou postaveni před soud. U Svamberka bude ještě zvaženo, zda se postaví také před soud, nebo zda půjde jen o kázeňské řízení.

Trestní věc — napadení nejspíše civilní osoby dosud neznámým poručíkem SNB (ještě před příchodem na Národní třídou — Vyšehradská ulice). Byl použit videozáznam. Na něm je pachatel dobře vidět. I zde se proto předpokládá, že by v průběhu měsíce března mohlo být vyšetřování ukončeno. Pokud jde o stíhání příslušníků StB za korupčním pohotovostního pluku (Štěpánek, Jakubík, Frydl, Vošček) — souhrnně lze říci, že všichni příslušníci, kteří tam operovali, byli odhateni. Dále probíhá zjišťování příslušníků StB oblečených v maskách, kteří byli začleněni do sestavy zvláštních jednotek (12 příslušníků).

Vyšetřování prodlužuje skutečnost, že stále znovu a znovu se objevují nová jména zraněných osob, předávaných zejména nezávislou lékařskou komisí (v současné době je zjištěno 523 zraněných) a zejména pro to, že pokud tyto osoby mají vztah k obviněným, u kterých je jejich vyšetřování skončeno nebo se blíží k závěru, je nutno vyšetřování pak doplňovat. V současné době, pokud se neobjeví ještě další, bude vyslechnuto ještě několik desítek svědků. Celkově je předpoklad ukončení vyšetřování do 31. března 1990. Vojenské složky Generální prokuratury postupují co nejintenzivněji ve vyšetřování. Protože významným důkazem jsou videozáznamy, vyšetřující orgány se snažily opatřit všechny dostupné videozáznamy, včetně videozáznamů, které byly monitorovány na čs. ambasádách v zahraničí z vysílání zahraničních televizí.

Celkem je stíháno a vzneseno obvinění proti 21 příslušníkům SNB, z toho proti třem příslušníkům oddělu zvláštního určení. Vojenská složka GP ČSSR působila od počátku vyšetřování ve 12 trestních věcech, z nich jsou 3 vyřizeny. Vyslechnuto bylo 1520 svědků.

Vzhledem k tomu, že v trestní věci ppor. Oudrana došlo k určitým průtahům z důvodů údajné podjatosti pražského soudu (1 soudce byl účastníkem demonstrace a ostatní se cítili být podjatí vytvořením vlastního názoru na věc), byla věc delegována vojenskému obvodovému soudu v Litoměřicích. Tím došlo ke značné časové prodávce. Proto se komise obrátila na předsedu Nejvyššího soudu ČSSR se žádostí o to, aby se podohlé případy v budoucna neopakovaly.

Komise rovněž požádala ministra vnitra ČSSR o operativní zaplnění těch příslušníků, jejichž přítomnost je nezbytná při provádění procesních úkonů vyšetřujícími orgány.

Antike Stadt entdeckt

KAIRO, 8. März (dpa). Ägyptische Archäologen haben etwa 100 Kilometer südlich von Kairo eine Stadt aus der griechisch-römischen Zeit entdeckt, die auch Funde aus der christlichen Frühzeit umfasst. Das meldete am Donnerstag die ägyptische Nachrichtagentur Mena. Die Siedlung unweit von Bani Suwaif umfasse mehrere Kirchen mit farbenprächtigen Zeichnungen sowie 35 Felsen-Gräber.

„Čerta starýho se dusí... Je vožralej!“

die PDS und die Vereinigte Linke aufgerufen. Viele Demonstranten trugen Fahnen der DDR, einige hatten sich darin eingehüllt. Auf einem Transparent stand: „Wir wollen uns nicht verkohlen lassen.“ Ein Redner sagte auf der Kundgebung auf dem Alexanderplatz, für die Linke in Deutschland gebe es vielleicht im Moment die letzte Chance.

Protest in DDR-Fahnen

BERLIN, 11. März (Reuter). Rund tausend Menschen haben am Sonntag in Ost-Berlin gegen den Ausverkauf der DDR bei einer Vereinigung mit der Bundesrepublik Deutschland demonstriert. Zu der Kundgebung auf dem Alexanderplatz unter dem Motto „Gegen ein Alles-Uber-Bord-Werfen“ hatten unter anderem

● Pohládil pan Blankolin v hospodě svého souseda po holé lebce a řekl: „Ty máš tak jemnou pokožku jako moje stará.“ Soused si sáhl na pleš a pravi: „Na mou duši!“

Špatný vozka, který musí práskat bičem.

„Vida, podzim je tady! Chlepi táhnou do teplých hospodí“

● Kdo rychle dává,
od toho se pořád něco chce.

Začal říkat co si myslí
sladké tváře kolem zkysly
nebydli už ve vile
choť mu říká debile

Proben brachten es auf 2 bis 7 Bq Cäsium. Feigen aus der Türkei hatten einmal 3 Bq Cäsium, eine weitere Probe war nicht belastet. Wildpreiselbeeren: 6 Bq, Rosinen: 2 Bq.

Bei den Milchprodukten fällt das Vollmilchpulver von Ülzena aus der Reihe: 12 Bq. Kaffeemilch in Pulverform („Milli“) hatte 7 Bq. Vollmilch „Bremerland“ und „Igemo frisch“ stehen mit 3 Bq in der Liste der Wiesbadener. Speisequark von Deller und von „Friesland-Milch“ ist mit 2 Bq notiert. Die Kondensmilchproben erwiesen sich als unbelastet.

Zur Bewertung: Unabhängige Experten raten Erwachsenen dazu, bei der Ernährung eine persönliche Grenze von 35 Bq Cäsium/Kilo Nahrung zu ziehen. Kinder, Schwangere und Stillende sollten sich an 10 Bq/Kilo Nahrung orientieren. Die Grenzwerte für Einfuhr und Handel: 600 Bq und 370 Bq (für Milch und Milchprodukte).

Petr Lander
„Nevím, co lidi blázněj. Já tuhle práci dělám už celý léta a nikdo mi v tom nikdy nebránil, přestože jsem nebyl v partaji“.

Auffällig bei zwölf Bq Süßwaren im Test

Erste Ergebnisse von Messungen der Radioaktivität in diesjährigen Oster-Leckereien: Ein Kokosnuß-Ei von Vitana war nach den Ergebnissen von „Restriktiko“ (Wiesbaden) mit 5 Becquerel Cäsium/Kilo „spitze“. Die Ostereiersorte „Waldbeere“ und die Sorte Maracuja desselben Fabrikats sind mit 3 Bq und 2 Bq Cäsium bestimmt worden. Marzipan- und Mandel-Präparater von Vitana erwiesen sich als unbelastet.

Bei den Messungen weiterer Süßigkeiten ist die Milka-Haselnuß-Schokolade mit 12 Bq aufgetaucht, Nougat-Schokolade von Sprengel hatte 6 Bq Cäsium, der Schokoriegel „Nuts“ steht mit 4 Bq in der Liste von „Restriktiko“, während sich in „Mars“ keine Cäsium-Spuren ermitteln ließen. Gleiches gilt für „Schoko Crossies“, „Bounty“ und „Hanuta“.

Haselnüsse (des Marsch-Imports) sind einmal mit 55, ein weiteres Mal mit 10 Bq bestimmt worden. Weitere

„Co to tam pišete! To přece není moje inspirace!“

„... sem nevěděla, že pan Pivrnec umí běhat na lyžích?“

Vladimír Hlavín

„To já si na tchyni nemůžu vůbec stěžovat.“
„A to já zase můžu, ale bylo by mi to houby
platný!“

Jiří Daniel

„Po tom, co byl Miloš vyloučen ze strany, se dal zřejmě ke skautům a drží bobříka mlčení.“

Oldřich Dudek

„Buď už piluje styl, nebo do něho zase někdo nahore strčil!“

Bald auch in der DDR

Die US-Schnellrestaurant-Kette McDonald's will so rasch wie möglich auch die Gaumen der DDR-Bürger verwöhnen. In der Konzernzentrale heißt es, die nächsten osteuropäischen Niederlassungen seien in der DDR und in der Tschechoslowakei geplant. Die Gaststätten könnten wahrscheinlich nicht mehr in diesem Jahr eröffnet werden.

Švandlík

„A veksláka byste, pane Kecal, neměli?“

Landkarte verschreckt Dänen

Propagandamaterial der „Republikaner“ zeigt Grenze von 1864

Von unserem Korrespondenten Hannes Gamillscheg

KOPENHAGEN, 8. März. Eine im Propagandamaterial der rechtsextremen „Republikaner“ verwendete Landkarte über ein Großdeutschland beschäftigt den außenpolitischen Ausschuss des dänischen Parlaments. Auf der Karte wird Deutschland nicht nur in den Grenzen von 1937 gezeigt, sondern auch jener Teil Nordschleswigs wird Deutschland einverleibt, der 1864 an Preußen gefallen war und 1920 nach einer Volksabstimmung wieder Dänemark angegliedert wurde. Dies wird in Dänemark als Ausdruck dafür gesehen, daß die Großmachtträume der äußersten Rechten in der Bundesrepublik auch vor der deutsch-dänischen Grenze nicht haltmachen.

„Drei Millionen Deutsche stehen hinter dieser Forderung“, titelte die Boulevardzeitung BT unter Hinweis auf die Wählerzahlen der „Republikaner“. Die Menschen in dem betroffenen Gebiet reagierten zwar mehrheitlich mit einem beunruhigten Achselzucken, dänische Politi-

ker aus allen Lagern meinen jedoch nicht, daß man solche Attacken einfach ignorieren solle.

Per Stig Möller, der außenpolitische Sprecher der Konservativen, sagte, daß aus „drei Millionen Verrückten“ auch einmal 30 Millionen werden könnten. Sowohl Möller wie der sozialdemokratische Ex-Premier Anker Jørgensen halten einer Forderung nach einer Grenzverschiebung nach Norden bis zum Flüssen Kongeaa (Königsau) einen alten dänischen Anspruch entgegen, das Gebiet bis hinunter zur Eider Dänemark zuzuschlagen.

Der außenpolitische Ausschuss des dänischen Parlaments wird sich auf einer Sondersitzung in der kommenden Woche mit der „Republikaner“-Karte beschäftigen, und der liberale Ausschuss-Vorsitzende Björn Elmqvist will die Frage am heutigen Freitag auch Bundesaußenminister Hans-Dietrich Genscher (FDP) vorlegen, wenn dieser Kopenhagen besucht.

Müde Katalysatoren

Katalysatoren sind offenbar weit weniger haltbar als bisher angenommen. Zu diesem Ergebnis kam das Fachmagazin „auto, motor und sport“ (Heft 6/1990) bei einer großen Abgasuntersuchung, die der TÜV Bayern bei insgesamt 18 gebrauchten Autos mit Laufleistungen um die 80000 Kilometer im Auftrag des Magazins vorgenommen hatte. Wie das Blatt berichtet, hielt von 13 nach der strengen US-Norm typgeprüften und zugelassenen Probanden nur noch einer die geforderten Werte voll ein. Die weniger strengen westeuropäischen Abgasbestimmungen erfüllten immerhin vier von fünf entsprechend eingestuftem Autos.

Die Ursache für den unbefriedigenden Zustand sehen Experten in erster Linie in Überhitzungsschäden der Katalysatoren, die aber nicht durch lange Vollgasfahrten hervorgerufen wurden, sondern durch Mängel an Gemischbildung und Zündanlage. Eine Untersuchung der durchgefallenen Autos auf Bleirückstände durch verunreinigte Kraftstoffe ergab keinen Befund. Um zu einem möglichst praxisnahen Ergebnis zu kommen, hatte sich die Zeitschrift zwölf verschiedene Autos bei Lesern nach dem Zufallsprinzip ausgeliehen. Sechs Autos entstammten dem redaktionellen Fuhrpark.

Cizinci se leckdy diví, jaké zkoušky jsme tu ochotni podstupovat, a zároveň se diví, co je nám vlastně pořád k smíchu. Těžko jim asi vysvětlit, že bez toho smíchu bychom ty vážné věci prostě nemohli dělat.

VÁCLAV HAVEL,
Z knihy
Dálkový výslech

To šlo háček venku i bez měk!!

VISI MIMIC EST
CASCAR SUE TULÉ
EXCIDIT (IDE MIC
MENEI TANI PRZÉŽYVA
C/AS CUEHO
PRÁVA)

TIPED BANGS ET DONG
FEBRINTET
(Běžný se dá nauč
Ikovy příkladu
DADY...)

● Řízení je třeba přizpůsobit jak stavu vozovky, tak stavu společnosti.

Zwei Treffer in zwei Jahren

MÜNCHEN, 8. März (dpa). Zum zweitenmal innerhalb von zwei Jahren hat ein oberfränkischer Handwerksmeister sechs Richtige im Lotto getippt und am vergangenen Wochenende mit seinem Systemtip insgesamt vier Millionen Mark kassiert. Schon 1988 hatte der 47jährige Geschäftsmann 3,5 Millionen Mark gewonnen.

Die Staatliche Lotterieverwaltung teilte am Donnerstag in München mit, daß der Glückspilz neben dem Sechser noch 30mal einen Fünfer, 150mal vier sowie 200mal drei Richtige einheimen konnte.

KOM TREFFER IN 24 JAHREN

● Briand rozmlooval s mladou dámmou a vzal ji při tom kolem krku. „Excellence, nedaf byste tu ruku laskavě nekam? Jinam?“ „O prosim, mile rád, ja jsem si jenom netroufal.“

... Käjo, nemoh bys to urychlit, bliži se konec roku ...!“

● Lékař ho uznal práce schopným, ale on zůstal stejně neschopný.

„Slečno Viktorko, nemůžete si jít hrát někdy ke splavul!“

RAINE Bata. UŠIL BYSTE NĀM PATNĀCT MILIŃŮ SEDMIMĀLOVÝCH BOTŮ?!

● Zpráva v místních britských novinách: „Dnes ráno v devět hodin se v místní nemocnici narodila pani Barbaře Smithové paterčata, všechna děvčátka. Lékaři doufají, že se jim podaří zachránit život pana Gregory Smitha.“

● Společnost je jako sopka. Často vybuchuje až po mnoha letech nečinnosti.

Nepraktičtí — Švendrik „Dnešní mládež neví, co je to věrný manželství. Já tluču jednoho chlapa už čtyřicet let!“

„Jo, dnes si už člověk může říkat co chce, ale ne o mně!“

Miroslav Kemel

» Ten barák je stále plný lidí... «

RP/09.02.90

»Tak já vám něco povím,« žernoval mi před očima papírem plným čárek starší muž. »Ten barák na nábřeží je ještě plný lidí... Denně to ráno a večer sleduji, protože jsem v penzi a mám čas. Děláť si záznam — co čárka, to jeden člověk. Tady...« a do slova mi vrazil do ruky výsledek své práce. »Tak neptejte, že se aparát ÚV KSČ snižuje...«

Náš »dialog« skončil. Papír, opravdu plný čárek, mi vzal a na mojí nabídku k rozhovoru jen mávl rukou. Sel jsem ještě pár metrů za ním, abych ho přiměl k popovídání, ale marně. Nevím ani, jak se jmenuje.

Jak mu odpovědět? Snad alespoň následujícími řádky.

VŠECHNO NEJDE ZÉ DNE NA DEN

V budově »na nábřeží« — jak se vyjádřil — byly tři orgány: střežobý krajský výbor KSČ, pražský městský výbor strany a ústřední výbor KSČ. První dva již neexistují, protože dne 1. ledna 1990 byly zrušeny. Posledně jmenovaný ještě v budově je, ale...

...vstupují do budovy ÚV KSČ. Po několika schodech, ve vestibulu, je malý stůl a u něj dva příslušníci závodní stráže, kteří kontrolují průkazky. Tak jak je to běžné v kterémkoli podniku či instituci. Dříve tuto službu vykonávali příslušníci SNB.

Na chodbách je většinou klid, jdu k tajemníkovi Ondreji Šalíngovi. Mám čas. Před různými kancelářemi jsou napěchované

papírové pytle, jinde vyrovnané staré brožury, knížky většinou účelově vydané k některým výročím. V rohu chodby je menší haldka papírů, zřejmě starých spisů, nebo podkladových materiálů pro různá jednání, zbytky vyřezávaných písmen z polystyrenu. Vše určeno do sběru.

Při pohledu na vizitky na dveřích kanceláří si přichází udělat obrázek sám: některá jména jsou přeškrtnuta, jinde všechna přelepena papírkem, jsou tu i vizitky prázdné, jiné naopak — s mnoha jmény. Beru za klikku druhé, třetí, páté kanceláře. Zamčeno.

Trochu mi tahle zjištěná skutečnost vůbec nehraje do noty s oním papírkem plným čárek. A přiznám se, že celkové na mne chodby ústředního výboru strany působily jinak než jindy. Prosim, aby v tom čtenář nehledal nějakou symboliku, ale byl to pocit zvláštní, tísňivý.

Když jsem se pak s ním světlil soudruhu Šalíngovi, jen dodal, že to vše je důsledek opravdového snižování aparátu a přípravy na stěhování.

Ve většině kanceláří ale kypí normální pracovní rytmus.

Normální? Trochu divné slovo, když zde vlastně současně pracují aparát dva — dřívější a současný. Někteří soudruzi, ti, kteří se plně osvědčili, jsou kompetentní, mají zkušenosti z politické práce, jsou vysoce morální, přešli do nového aparátu, jini v nejbližší době odejdou, tak, jak byl postup reorganizace aparátu schválen. Všechno nejde ze dne na den, jak by někteří čtenáři rádi. Postupovat je nutné přesně podle zákona.

NĚKOLIK ČÍSEL

V aparátu okresních, městských, krajských i ústředních výborů KSS a KSČ pracovalo 10 570 soudruhů a soudružek. Po přijetí nové struktury se toto číslo snižuje o 80,3 procenta, tedy na 2082. Proč tak radikální snížení a s ním spojený zásah do života tisíců pracovníků? Důvod je prostý: strana rozsáhlý aparát nepotřebuje. Byl neudržitelný. Jako takový spotřeboval velké finanční prostředky strany s nemalými nároky na prostory, sociální zabezpečení, provozní prostředky. A pak... »Cím rozsáhlejší aparát,« řekl Vasil Mohorita na celostátním poradě vedoucích funkcionářů ÚV KSČ 8. ledna, »tím větší byrokracie, která má vždy sklon zdůvodňovat svoji existenci další a další administrativní činností...«

Straße wegen Kröten gesperrt

WACKEN, 7. März (epd). Um Tausende von Kröten, Fröschen und Molchen vor dem Verkehrstod zu retten, will die 1500 Einwohner zählende Gemeinde Wacken (Kreis Steinburg) eine ganze Straße für den Autoverkehr sperren. Die ländliche Verbindungsstraße soll zwischen 18 und 6 Uhr »autofrei« bleiben, da die Tiere im März und April nachts zu ihren Laichplätzen wandern.

Na ÚV KSČ pracovalo (včetně některých stranických institucí) 810 (894 systemizace) pracovníků, po reorganizaci by aparát měl mít 198 lidí. Postupně se snižuje a na jiná pracoviště již odešlo 228 soudruhů. Platí příslušná zákonná opatření podle vyhlášky federálního ministerstva práce a sociálních věcí z 19. prosince loňského roku. Podle ní byla stanovena reorganizační lhůta od 20. 12. 1989 do 20. 3. 1990, podání výpovědi z hlediska reorganizace od 21. do 31. 3. 1990, výpovědní lhůta k 1. 4. do 31. 5. 1990. A tedy jsme u kořene oněch čárek na papíru rozčlizeného čtenáře. Ano, v budově ÚV KSČ je zaměstnáno ještě hodně lidí, kteří postupně — do konce května — si najdou jiné zaměstnání.

U ONDREJE ŠALÍNGA

Jenže — nezasahuje bývalý aparát do činnosti nového apa-

rátu? A co vůbec ti soudruzi, co odejdou, nyní dělají?

O. ŠALÍNG: Je nová organizační struktura. Soudruhy, kteří do ní nebyli začleněni, využíváme při řešení technických a organizačních problémů. Nečinně nesedí nikdo.

■ **Prý ještě není dobudován nový aparát?**

Vytváří se postupně tak, jak se obzobuje strana. Není vždy lehké získat pro práci v aparátu ÚV KSČ vysoce kvalifikované lidi. Aparát musí skutečně sloužit politickým záměrům volebních orgánů. Tím se zásadně mění jeho postavení proti minulosti.

■ **Prý mnozí, kteří odcházejí, těžko hledají práci? Je to pravda? Pomáháte jim?**

»Komise složená z právníků jim pomáhá řešit pracovní vztahy. Uvažujeme také o zřízení fondu, z kterého bychom přispívali při řešení jejich sociálních otázek. Mnoho lidí se totiž

musí rekvilifikovat a mnozí opravdu hledají práci.

■ **Myslíte si, že těch 198 lidí v aparátu ÚV KSČ je číselně konečné?**

Jak se bude strana utvářet, tak se i početně bude měnit aparát. Není důvod ho zvyšovat, spíše naopak. Budeme více pracovat s dobrovolnými funkcionáři, opírat se o odborníky z jednotlivých oblastí, ať už komunisty, nebo sympatizující. To by měl být myšlenkový základ strany. Aparát by jejich spolupráci měl pomáhat organizovat.

□
Když jsem odcházel, rozhlížel jsem se před budovou, jestli »svého« čtenáře nevidím, jak si dělá čárky. Nebyl nikdo. Mohu ho však ujistit, že strana to se snižováním aparátu myslí opravdu vážně. A ještě něco: vbrzku bude muset i on změnit svou pozorovatelnu. Ústřední výbor se totiž již v únoru začne stěhovat.

Den Anfang zum Fraktionssaal der CDU- und CSU-Abgeordneten im Gebäude des Deutschen Bundestages in Bonn schmückt eine Landkarte von Deutschland. Ostpreußen ist darauf zu sehen, Pommern und Schlesien. Die Staatsgrenzen sind die von 1937. Polens heutige Westgrenze ist als vorläufige Demarkationslinie dünn schraffiert abgebildet. Schon einige Male haben SPD-Abgeordnete versucht, die Karte als veraltet aus den Baulichkeiten des Parlaments entfernen zu lassen, vergeblich. Deutschland, so

lautete die zumindest auf diesem Flur geltende Lehrmeinung, ist eben das ganze: West-, Mittel- und Ostdeutschland.

Neuer Geheimdienst in CSSR

PRAG, 7. März (AFP). In der Tschechoslowakei ist ein neuer Geheimdienst gegründet worden. Dies teilte der stellvertretende Innenminister Oberstleutnant Jaroslav Procházka mit. Mit dem Aufbau des »Amtes zum Schutz der Verfassung und der Demokratie« sei bereits am 16. Februar begonnen worden. Wichtigste

Aufgaben seien Gegenspionage und Kampf gegen den internationalen Terrorismus, aber auch der Schutz des demokratischen Systems und der Unversehrtheit des Staatsgebiets. Zu Beginn sollen auch die Mitglieder der früheren Geheimpolizei STB überwacht werden. Der frühere CSSR-Geheimdienst war im Januar aufgelöst worden.

Víte, proč je pořád tolik srandy mezi námi Čechy? Ze dovedem oslavovat úspěchy i neúspěchy.

Vypráví pamětník z Lánů

NAJEDNOU se pro nás objevila cedule, na které bylo napsáno: **LÁNY**. Pak se silnice zhoupla a začala klesat směrem do vsi, místo odbočení doprava jsme zastavili, před námi byla brána do parku, kterému vévodí zámek, jenž již více jak šedesát let obýval méně či více všichni prezidenté naší republiky. Mezi zdmi zámku, jehož základy sahají do konce XVI. století, se pohybovali všichni, počínaje Tomášem Garrigue Masarykem a konče Václavem Havlam, a jehož osobou lánský zámek spojuje současnost.

Brána pro nás zatím zůstala uzavřená, a tak přes zeď či kovaná vrata zhlédáme s něhou úctou i zvláštním mrazivým pocitem, který nás obestírá vždy ve chvílích, kdy si uvědomujeme, že stojíme na půdě, kudy kráčely dějiny. Promluvit kamenné zdi nemohou, ale jejich celek postavený v hrdf monument, který s neokázalou grációzností vévodí rozsáhlému parku, je svědkem dějin této republiky.

A svědkům je třeba naslouchat, abychom poznali minulost a pochopili, že končí v budoucnosti. V Lánech žije ještě několik starších občanů, kteří pamatují všechny naše prezidenty ze zkušenosti, kterých nabyl, když v zámku pracovali. A my chceme těmto svědkům naslouchat, neboť vykreslí obrázek, který musíme poznat a který nám vlastní obrázek buď přikráší či pohání, někdy možná i popraví. Ale tak už to v dějinách občas chodí.

Tedy se psal rok 1935, když pan Antonín Hrouda nastoupil jako mladší do práce na zámku. Staral se o bydlení prezidentů a prováděl údržbářské práce v areálu.

„Co živ budu, nikdy nespomenou na pana prezidenta Masaryka. To byl člověk, který mi očaroval svým jednáním, abováním, no prostě vším, co dělal. Ať přišel kamkoli, lidé ani nemuseli promluvit a už jenom podle toho, jak se tvářil, jak se pohyboval, bylo znát, jak si „prezidenta Osvozdilteje“ váží. Víte, občas si kladu otázku, jestli měl pan prezident Masaryk nějakou chybu. Snad přece, ale to se asi ze chyby nedá považovat, on byl moc hodný. Věřil, že národy mohou existovat a žít vedle sebe, aniž by musely válčit, a věřil tomu, i když se u nás začali roztahovat Němci.“

T. G. Masaryk byl také často vidán jak se synem Janem vyjíždí v kočáře na projíždky; rád si také vyjížděl na koni, ale sám. Nebylo mu zatěžko zastavit koně, když jel po polích, lidé se v úctě zastavovali v práci a zdravili pana prezidenta. A ten nadzvíhl kloubouk na znamení pozdravu a uřval: „Tož, pomáhaj páhub.“

„Pamatuji, jak jsem na vánoc 1939 pletl ozdobjnou šňůru, kterou měla být přizdobena okna. Pan prezident to viděl, a ptal se, co prý to dělám. Když jsem mu to vysvětlil, pravil: „Tohó není zapotřebí.“ Právě si nepotrpěl na žádnou honoraci ani na žádné jiné zvláštnosti. V kuchyni se jej často ptali, co mu mají nychystat a pan prezident jim odpovídal, že má nejraději to, co varila jeho maminka.“

Stojíme u kamenné zdi, která ohraničuje celý pozemek zámku. „Vidíte?“, ukazuje pan Hrouda na zeď, a stoupá si před ni. „Za prezidenta Masaryka byla zeď tak vysoká, že se přes ni dalo hledět do parku, ale potom, co se zde usadil Gottwald, nastavil zeď o půlmetru, aby prý lidé na prezidentů moc nečetli.“

Stojí chvíli bez řeči, dívá se se čelně na lánský zámek. „Vidíte tam vpravo,“ ukazuje pan Hrouda na část

zámku, která je nejbliže vstupní bráně do parku. „To je severozápadní křídlo, tam bydleli Benešovi po celou dobu. Ve střední části bydlel pan prezident Masaryk a potom také Gottwald, teď je tam jídelna.“

Lány nejsou zase tak daleko od Prahy. Přesto však sem ne každý prezident jezdil často. T. G. Masaryk sem vlastně nejezdil, on tady takřka pořád bydlel. „Menší audience se odbyvaly tady a kvůli větším návštěvám jezdil pan prezident na Hrad. Jinak zámek apouštěl vždy v létě na pár týdnů, kdy jel na Moravu a na Slovensko, to jsme vždycky vyprantovali celý zámek.“

Vraťme se však k ostatním prezidentům. Edvard Beneš zde pobýval dosti často, stejně jako K. Gottwald nebo A. Zápotocký. Za éry A. Novotného a L. Svobody si zámek našich tehdejších prezidentů příliš neužil, například prezident Svoboda zde byl jedinkrát čtrnáct dní, jinak jezdil hlavně na chatu Luž, což je kousek odtud.

Za okupace během světové války zde přebýval Emil Hácha a pan Hrouda byl svědkem příhody, která je hodně zajímavá.

„Jednou sem přišli Němci a chtěli vidět pracovnu pana prezidenta Masaryka. Když je tam našli lidé zavedli, tak si všichni Němci, kteří v místnosti byli, stoupli na chvíli do pozoru a zasmušovali. Pak hned odjeli. Jo, abych nezapomněl, vyprávěl mi za války kamarád, který byl na náměstí holičem, jak mu jednou do officiny přišel Hácha. Kamarád ho posadil do křesla a aby řeč nestála, zeptal se, co je nového. A Hácha si jenom povzděchl. „Ta svináká politika, ta nás všechny zabije.““

T. G. Masaryk se bez obav mohl vyprávět mezi lidí, ostatně jako náš současný prezident V. Havel. Za Gottwalda a Zápotockého to bylo něco jiného.

„Nejenom, že představil zov, ale kolem celého zámku byly zátarasy z ostatního drátu, hřídky se psy a také hodně reflektorů, aby si mohli posvítit na celý park. Když se Gottwald vypravil na procházku, měl se sebou pokaždé několik strážců. Za Zápotockého už tady nebyly žádné zátarasy, ale také ho hlídali, i když z větší dálky, prezident Zápotocký totiž neustále říkal, že policajty nemá rád. A jeho paní byla skvělá žena. Když jsem chtěl například pracovat v místnosti, kde sama něco dělala, říkala, Jan si pracuje, mě to nevadí, vždyť já jsem také z venkova. Zato paní Gottwaldová, to byl úplně opak, to byl generál, který řídl celou domácnost. Jednou prý nechala propustit uklízečku, když našla neutrošený pruh prachu pod pohovkou. Pak jsem dostal na starost uklízení já a paní Gottwaldová říkala, že je to na jednoho moc práce a prý musíme být dva. Tak jsme byli, ale na plati se to stejně nepoznalo. Vzpomínám si na úny, kdy se sem Gottwaldovi naslouchají. Nechali všechny kachličky

v celém zámku vytrhat a vykořistit kovat to podle svého. Vyházeli starý těžký nábytek, který měl rád pan prezident Masaryk a dali sem moderní.“

Prošli jsme se kolem celého areálu a napadla nás otázka, jací byli prezidentí v soukromí?

„Zvykl jsem si příliš nekomentovat politiku, ale co se týče života tady v Lánech, ať zde byl jakýkoliv prezident, nemůžu říci, že by měl kdo-koliv z nich něco proti zaměstnancům zámku.“

Pan Hrouda tu pracoval až do roku 1981, kdy odešel do důchodu, tedy píných šestačtyřicet let strávil na zámku v Lánech.

„Když se tak tudy procházím, napadá mě, jak by se tu krásně vyjímala socha pana prezidenta Masaryka. Tenkrát, když zemřel, pečovali jsme o katafalk, jak jsme jen mohli, vždyť ta procesí, která se přišla vlastně rozloučit s naším drahým prezidentem, byla nekonečná. Jednou někdo zavřel v šest hodin večer bránu, že prý se pro dnešek končí. Dozvěděl se to ale Jan Masaryk a přestože na něm bylo vidět velké pohnutí, nařídil, aby bránu otevřeli a klidně prý na celou noc. Každý má právo, jak řekl, podívat se na prezidenta. Tedy se po svrtí vybralo asi jeden a půl miliónu na sochu prezidenta Masaryka a měla stát na kraji parku hned naproti bráně. Pak se však peníze někam ztratily, přišla válka a socha žádná nebyla. Je to škoda, moc by se sem hodila.“

● *Starý profesor medicíny před odchodem do důchodu se loučí se svými žáky: „Studenti, musím se vám přiznat ke dvěma věcem. Za prvé, že brzy přijdete na to, že polovina z toho, co jsem vás učil, není pravda. A za druhé, že nemám ani tušení, která polovina to je!“*

Když může být místo Gottwaldova Zlín, navrhují Temelinu říkat Hermelin.

V našich lázních světových bylo letos živo dřív padala omítka teď už padá zdivo

AKTUALITA
FRANKA: Za strážce náratu Československa k demokracii označila věru agentura Keuter A. Dabčeka v obsáhlém slavení Československa v zahraničí.
V neděli jede na pozvání předsedy francouzského parlamentu L. Fabise do Francie a v příštích měsících uskutečnit podobné návštěvy v dalších evropských zemích, přitom své funkci. Čítuje Dabčeka slova, že ve své funkci předsedy Federálního shromáždění chce zajištit, aby všechno československé zákony byly v souladu se zákony západních demokracií. „To je klíčová otázka, před níž já i parlament stojíme,“ řekl A. Dabčeka. „Československo se výborně puvažuje za zemi s vysokou kulturou a vysokým standardem, i přesto, že má poněkud zastaralé hospodářství,“ cituje agentura A. Dabčeka. „Máme zaklády, na nichž můžeme stavět,“ zdůraznil československý politik.

AGENTURA REUTER O DUBČEKOVÍ

drhý muž se stáčí po V. Havlovi, jak z hlediska ustavní hierarchie, tak z hlediska osobní prestiže, píse o něm. Počteno jako Havel může nyní Dabčeka na mnohá letěch lez omezení cestovat. Vyúsřvá tuto příležitost, aby pomohl obnovit politické Československo v zahraničí.
Wiesbaden - Ein Mieter miete nachträglich eine Garage. Jetzt sollte das Auto wieder raus, „Geht nicht“, entschied das Amtsgericht Wiesbaden. „Wohnung und Garage bilden jetzt, auch wenn sie getrennt gemietet wurden, einen Vertrag!“ (Az.: 98 C 1754/99)

Dobrá zábava na tragickém honu

Jak beztržestně postřelit človeka * Nimrodí bez skupuli

Tento příběh je naprosto výjimečný. Nikdy se neupokoval. A přesto se stál mušle. Je tomu už víc než sedm let. 20. listopadu 1962 pořádal ministr zahraničních věcí ČSSR Bohuslav Choupupek v bažantnici lesního závodů Konopiště pro své hosty. V černých limuzínách sem přijeli představa parlamentu Alois Indra, akademický malíř Arnošt Paderlík, členové pražského diplomatického sboru, chybět nesmí ani ministrův syn Tomáš. V té době patřící k těm, kteří se těší na bohaté lovecké zážitky.

Po deváté třesknou v režijní honitbě Šiberna první výstřely z brokov. Neopatrným střelcem byl zasažen do hlavy, zasažení práci padají k zemi. Již od prvních chvílí se zdá, že hon bude úspěšný. Pro chytivé lovec jsou připraveny tisíce obětí, jen s tím dobrou muškou...

Oficiální zprávy hovoří strohým jazykem. Tato není výjimkou: "Zraněný byl přitomen honu jako delegovaný psodov. Při tlacení první leče sledoval průběh asi ze vzdálenosti 50 metrů mimo linii střelců v místě, kam dopadala střelená zvěř. Na tomto místě byl zasažen broky do obličejové části hlavy blíž než neurčitém střelcem." Vstřelil bezpečnostní technik závodu.

Při první lečce, tedy hned na počátku...

Ulézku podobně formulovanou jsou v posledních dnech slyšeli z Janova členářských telefonátů. Adresujete nám ji i písemně. Zřejmě platí i tam, kde se těší na přístavné se. Tu i za nás) na přítelstveném teritoriálním náboru federálního ministerstva zahraničních věcí, jak a prub' dštinu k tomu změně.

Dlouholetýh zvykem u nás bylo nazývat západní Německo Německou republikou. Tento název vznikl prakticky ve stejné době, kdy byla vytvořena Německá demokratická republika. Z jakési snahy postavit oba německé státy na stejnou úroveň používá se pro druhý název Německá spolková republika. I když to měly být politické překlady. Důvodů tedy byly politické. Museli jsme si zvyknout.

V roce 1973, kdy se připravovala a posléze byla 11. prosince podepsána Smlouva o vzájemných vztazích mezi Československou socialistickou republikou a Spolkovou republikou Německo, se vynořila otázka správného pojmenování smluvního partnera. Západoněmecká strana vyžadovala přesně překlady termínů Bundesrepublik Deutschland, ale byl v tom malý há-

ček. V jazycích čijí vltěných, mucko nosil langličtina, francouzština, ruština) je totiž Německo v názvu spolkové republiky v druhém míruvnickém pábě jon v němčině v první. Pro český jazyk je přijatelnější a přirozenější tvar Spolková republika Německa, vycházející právě z překlady zmíněných tří jazyků. Přeslo se však

zvu tohoto nového státního divaru. Budě už jen jeden, a tak a ráci zvyk máme. Aliy však odborníci na ministerstvu zahraničních věcí neměli věc tak jednoduše, i když jsme odpovídali na četná členářská "proč?"

Současnost přinesla další otřesy pro zvidnělé. Před se našednou v našem jsku objevuje již trojí podoba jména západního Německa, a proč? pan prezident V. Havel v jednom z svých projevů hovořil i Spolkové republice Německo. Na druhou část otázky nám na FMZV nemohli odpovědět, ale řekl nám, že ve smluviných a oficiálních dokumentech se i na-

padly desítky ran, jedna z nich směřovala na chýbný cíl. Je třeba rychle jednat. Řidič minivtra Choupuka nakládá zraněného lesníka do automobilu a odváží do okresní nemocnice v Benešově. Pospíchá, aby byl co nejdříve nazpět a neměl nepříjemnosti. O jeho mimořádné cestě totiž jeho šéf neví.

Na místě nehody nechal zraněný svou zbraň, výmarského oháře Broka a hubertus, potřísněný krví. Domů je po honu přinesl kamarád. U pacientova lůžka se brzy nato objevili dva pánové od Bezpečnosti. Chtěli případ vyšetřit. Když se však dozvěděli, že úraz se stal na Chňoupukově honu, přestali se dáti o něj zajímat a vícekrát se už k šetření nedostavili.

Viník nebyl nikdy objeven. Nikdo neměl zájem do věci sfourat. Pan Choupupek se radil s právníkem a dostal dobrou radu: "Nepomůžeš si a přideš o spoustu peněz. Nech to být!" Uznal, že největší výhrů už dostal - vrátil se mu zrak. Levé oko však do dnes boří a je připomínkou tragické ho honu. V srdci také zůstala jizva, a hrdinové našeho příběhu nebyl zasažen. Oba z častých honů znali osobně. "Myslím si, že ministr Chňoupupek nebyl špatný člověk. Vždy se choval sluš-

Na Chňoupukově honu 20. listopadu 1982 bylo uloveno v režijní honitbě Šiberna více než tisíc kuřů bažantů zvěře...

ne, disciplinované, respektované, myslivecké záseady. Nechoval se ke mě, ani ostatním povýšené," vzpomíná M. Jakoubek po letech bez trokosů. "Ovšem kdyby byl oprávně formát, zařídil mi pohyb v Saopozu. Čtyři mě- jsem strávil cestováním na odborná vyšetření do Prahy."

"Byla to tehdy prasárna," říká bez obaty jeden z účastníků, lesní technik Fr. Svarec. "Každý jiný hon by musel být ihned zastaven a viník vyšetřen." Myslivecký hospodář, ředitel lesního závodu J. Jeníček však tehdy nešel dostatek odvahy, aby postupoval podle mysliveckého práva a mohl rákly, lov odčítobil a zařídil další náležitosti. Nechtěl zřejmě rušit dobrou zábavu prominentů, jež se tak pěkně rozbíhal.

Na závěr honu byl uspořádán v kopířiském zátku večírek, při kterém šampaňské teklo proudem. Tou dobou zápasil v benešovské nemocnici Ctirad Jakoubek se čtyřicetistupňovou horečkou a snažil se vyrovnat se skutečností, že oslepl. Jak se zprvu domníval, natrvalo.

Na Chňoupukově honu 20. listopadu 1982 bylo uloveno v režijní honitbě Šiberna více než tisíc kuřů bažantů zvěře...

Proč SRN a ne jako dříve NSR

Ulézku podobně formulovanou jsou v posledních dnech slyšeli z Janova členářských telefonátů. Adresujete nám ji i písemně. Zřejmě platí i tam, kde se těší na přístavné se. Tu i za nás) na přítelstveném teritoriálním náboru federálního ministerstva zahraničních věcí, jak a prub' dštinu k tomu změně.

Dlouholetýh zvykem u nás bylo nazývat západní Německo Německou republikou. Tento název vznikl prakticky ve stejné době, kdy byla vytvořena Německá demokratická republika. Z jakési snahy postavit oba německé státy na stejnou úroveň používá se pro druhý název Německá spolková republika. I když to měly být politické překlady. Důvodů tedy byly politické. Museli jsme si zvyknout.

V roce 1973, kdy se připravovala a posléze byla 11. prosince podepsána Smlouva o vzájemných vztazích mezi Československou socialistickou republikou a Spolkovou republikou Německo, se vynořila otázka správného pojmenování smluvního partnera. Západoněmecká strana vyžadovala přesně překlady termínů Bundesrepublik Deutschland, ale byl v tom malý há-

K vrcholné schůzce

Budapešť: Československo navrhlo Maďarsku a Polsku, aby se vrcholná schůzka šesti států a ministrů zahraničních věcí konala 9. dubna v Bratislavě. Uvedl to včera maďarský tisk. Maďarsko je připraveno zúčastnit se tohoto setkání a v nejbližších dnech čeká od Československa oficiální pozvání, napsal deník Magyar Hírlap, který cituje pracovníka maďarského ministerstva zahraničí S. Szabda. Československo si přeje, aby se této vrcholné schůzky zúčastnili jako pozorovatelé ministři zahraničí Rakouska a Itálie, zatímco Maďarsko by si přálo mít na schůzce jako pozorovatele také šéfa jugoslávské diplomacie. Podle maďarského tisku Prahu tento návrh přijímá.

Maďarsko a NSR zřejmě v létě upuší od vzájemné vízové povinnosti. Oznámil to list Magyar Hírlap.

Za kolik korun?

(čtk): Vycházíme vstříc naší čtenářům a poprvé otiskujeme zajímavou část kursovního listku SBČS (platného od včerejška). Takže za kolik korun koupíte jako turista některé z valut? 1 DM za 25,57 Kčs, 1 šilling za 3,62 Kčs, 1 US dolar za 42,92 Kčs. Po dohodě s pracovníky SBČS budeme od příštího týdne otiskovat tyto informace vždy v pátek, tzn. v den, kdy začínají platit. Pokud by byl mezi čtenáři větší zájem o některé jiné pasáže z kursovního listku, rádi vyjdeme vstříc. Svá požadavky adresujte pouze písemně na našeho pražského redaktora Z. Paroulka.

Pototovostní pluk VB zrušen

(čtk): Ministr vnitra ČR dr. Antonín Hrazdira svým rozkazem ze dne 27. 2. 1990 zrušil pototovostní pluk VB ČSR. Současně dnem 1. 3. 1990 změnil odhar-

Hlava státu na cesty

(čtk): Na pozvání francouzského prezidenta F. Mitteranda a britské ministerské předsedkyně M. Thatcherové vykoná prezident ČSR V. Havel státní návštěvu Francie ve dnech 19. a 20. března a státní návštěvu Velké Británie ve dnech 21. a 22. března. Včera pan prezident přijal na Pražském hrade mimořádného a zplnomocněného velvyslance Italské republiky v ČSSR G. C. Pastorise. Velvyslanec mu předal oficiální pozvání od italského prezidenta F. Cossigy ke státní návštěvě Itálie. Prezident porvání s díky přijal. Datum návštěvy bude stanoveno diplomatickou cestou.

Televizní anonym odhalen

(čtk): Průzrak Čs. televize byl minulý týden narušen anonymními telefonáty vyhrožujícími umístěním výbušniny v jejích prostorách. Na základě upozornění jednoho z pracovníků ČST Praha byl jako autor těchto telefonátů odhalen F. H., pracovník požárního útvaru ČST Praha. Protí pachatelé bylo vneseno ohnivé přístroje tím šitené poplašné zprávy podle paragrafu 199 trestního zákona. Motiv činu pachatele není dosud znám. Mimo trest odnětí svobody, který může být v rozmezí až do 6 měsíců, nahradí pachatel Čs. televizi škodu ve výši 31 000 korun, která vznikla v důsledku přerušování vysílání davy.

Mehr Geld für Soldaten

Bonn - Der Bundestag hat mehr Geld für die Familien verheirateter Wehrpflichtiger bewilligt: 250 Mark für die Geburt eines Kindes und Weihnachtsgeld für Ehefrauen (390 Mark) und Kinder (50 Mark).

Čim byl pozdrav zprofanován

až se mnozí smáli? Tím, že si ho přivlastnili ti, co nemakali.

Zadek sám je veličina neměnná

Přístup k němu podléhá však proměně. Podle toho jak se mění teze. Bud' se do něj kope nebo leze.

Zvolal Tonda v úřadě

dobu žádá změnu provinilci od koryta a mě pusťte k němu

Svědectví z procesu s Rudolфом Barákem

Když JUDr. Jiří Onáček v polovině ledna minulého roku podal trestně oznámení pro zločin spáchaný a vězňových při procesu profi Baráka, bylo jeho cílem — především ostentativně, a smlátě mladým lidem, posadit politický proces v Československu.

Ze stejného důvodu nyní kontaktovat zpravodaje ČTK M. Maška další obžalovanými z tohoto posledního velkého politického procesu, pan Vlastimil Jený, bývalý tajemník R. Baráka.

Jeho dopis obsahuje cenná svědectví, pojmouce obsahem: „V noci 24. ledna 1962 mě v budově Úřadu předsednictva vlády A. Novotného zatkl tehdejší prezident ministr vnitra JUDr. L. Strougal. Když jsem se proti zatčení obrátil slovy: Soudruhů prezidentů, to snad není možné, obrátil se Novotný na ministra vnitra, a tedy doktora práva, s dotazem: Tak máho he zatknout nebo ne? Ješ první tajemník ÚV KSČ, prezident republiky, předseda komise obrany, já myslím odpovím L. Strougal. A tak prezident

Abgeschobene Polen klagen über deutsche Polizei

WARŠAU, 6. März (dpa). Etwa 80 Polen, die am Montag mit einer Sondermaschine aus der Bundesrepublik zwangsweise in ihre Heimat zurückgebracht wurden, haben sich in Warschau über rüde Behandlung durch die deutschen Behörden beklagt. Die meisten von ihnen hätten kaum Gepäck bei sich gehabt, schrieb die Zeitung „Zycie Warszawy“ am Dienstag. Man habe ihnen nicht die Zeit gelassen, ihre Sachen zu packen. Einer der Abgeschobenen berichtete, er sei in den Morgenstunden von der Polizei aus dem Bett geholt worden. Man habe ihm keine Zeit gelassen, sich zu waschen und zu rasieren. Ein anderer sagte, er habe seinen polnischen Führerschein zurücklassen müssen. Mehrere Rückkehrer waren zusammen mit ihren Familien schon mehrere Jahre in der Bundesrepublik gewesen. Einer gab an, er habe eine Aufenthalt- und Arbeitsgenehmigung gehabt. Einige sagten, sie hätten vor der Abschiebung mehrere Tage in Gefängnissen verbringen müssen.

ha BRÜSEL, 6. März. Mit Ausnahme Rumäniens werden bis Ende April alle mittel- und osteuropäischen Staaten mit operations- und Handelsabkommen mit der Europäischen Gemeinschaft (EG) abgeschlossen haben. Das kündigte EG-Außenkommissar Frans Andriessen am Dienstag an. Der entsprechende Vertrag mit der DDR werde am 13. März in Brüssel paraphiert.

Aufgespiert

„Herr Kohl hofft, er sei der bessere Schönhuber.“

Der Atomphysiker Carl Friedrich von Weizsäcker — Bundespräsidenten — zur Haltung von Bundeskanzler Helmut Kohl in der Frage der polnischen Westgrenze.

„Promiér“ páše pan Jený ve svém dopise ČTK, že jsem se příliš rozepsal, ale i tak je popsána jenom malá část prozího utrpení, znejoosti i zkušenosti. Bývalý tajemník R. Baráka byl ve vězení do roku 1968.

Mnoho z Masarykových metody i pojetí světa pochopíme z jeho první práce, studie Sebevražda. Značný vztah sebevražednosti v moderní době, tehdy předemst mnoha diskusí, tu vytvořil jako plod poktem náboženské víry. To především dává člověku životní oporu. Ve spise Moderní člověk a nepořádky, vyjadřující až dramaticky, tak, že člověk na Jčém ríset musí: bud na Boha, nebo na hromu. To je třeba vrátit se k Bohu a náboženství, ovšem zbavenému všeho přílišného, protivědeckého. Iradiční náboženská vyznání tedy odmítá a svou koncepci posléze formuluje slovy: „Náboženství nezjevení, na výši vědeckého, ptesvědčení, v soubitase s po-

otázka sociální, rozsáhlý pokus o kritickou analýzu marxismu, ústí v závěr, že socialistické hnutí se vzdá materialismu i revolučního učení vodní nauky Marxa a Engelsa, v Rusku a Evropě, zejména v bohatém materiálem z duchovních dějin Rusi, spytrovat nejhlubší vyjadření podstaty myšlenkového života ruské společnosti v díle Dostojevského, v jeho nábožanskofilozofických úvahách. Masarykovy poslední závažné dílo, prezidentské předkládá pojetí první světové války jako vítězného zápasu demokracie, založené na principech humanity, proboloványch již od reior-mace, s teokraticí, stojící na základech ještě středověkých.

Neřeteba snad šíte rozvádět, v kolika svých tvrzeních a závěrech se Mas-

Výročí narození — 7. března 1. r. — muže, který tak výrazně ovlivnil něs intelektuální a politický život, přičbásí do doby počátků hluboké přestavby naší společnosti. O to aktuálnější je zamýšlení nad jeho myšlenkovým dílem. Základy své koncepce světa a budoucí vřak kladi před více než sto lety, co závažného muže ještě dnes říci k našim problémům?

Budoucí profesor filozofie na pražské univerzitě se myšlenkově utvářel ve Vidni sedmdesátých let minulého století, kdy hlaival město monarchie bylo intelektuálním střediskem evropského významu. Zvidavého studenta pochopitelně začal nejlépejší myšlenkový proud doby — pozitivismus A. Comta a J. S. Milta, spatrující ve vědeckém poznání nejvyšší způsob poznání vůbec a odmítající jakékoli zkušenosti nepodložené spekulace. Nejhlubší ale na něj zapůsobil jeho učitel F. Brentano, bývalý katolický křez, i nadále však dokazující rozumnými argumenty existenci Boha a svěbytné duše.

Z těchto a dalších zdrojů Masaryk krokem mravního a sociálního citění vytvořil soubor filozofických a politických názorů, který zpravidla nacházel v nejlepších a nejušlechtlejších duchovních buditelích. Ve vztazích mezi lidmi má pak být vodítkem humanitní, že, vzdor skeptickým příkázání lásky blízkého světa, a jeho poznatelnost vědou jsou nepochybné, že poznávat máme především věci jako takové, nejen jejich vývoj, a i politice že nutně admítat plně realizování a věřejnou činnost třeba zakládat na pečovivém prozkoumání dané situace. Ač ženské, a to dokonce v osobitěm pojetím, spatrujícím v reformaci české evropské základní obrat duchovních dějin. Tak v České otázce, jinak plodnějším, zkoumáním smyslu národních dějin, odvolováním program národního obrození z české reformace, jeff ideový obsah se měl stát východiskem i pro národní hnutí v budoucnu; odtud heslo „Tábor je náš program“.

„Tábor je náš program“ — otázkami než vlastním řešením. Kritickou analýzu marxismu, ústí v závěr, že socialistické hnutí se vzdá materialismu i revolučního učení vodní nauky Marxa a Engelsa, v Rusku a Evropě, zejména v bohatém materiálem z duchovních dějin Rusi, spytrovat nejhlubší vyjadření podstaty myšlenkového života ruské společnosti v díle Dostojevského, v jeho nábožanskofilozofických úvahách. Masarykovy poslední závažné dílo, prezidentské předkládá pojetí první světové války jako vítězného zápasu demokracie, založené na principech humanity, proboloványch již od reior-mace, s teokraticí, stojící na základech ještě středověkých.

Neřeteba snad šíte rozvádět, v kolika svých tvrzeních a závěrech se Mas-

Profesor Masaryk filozof

saryk bud zcela nebo částečně myšlil. Jeho pojetí kotrného národního obrození ně čestí historikové odmítli a odkaz na Tábor zůstal jen zvucným heslem, nikoli ukazatelem cesty. Vystoupením Leninovým se značná část mezinárodních dělnických hnutí vrátila jak k ideám materialismu, tak sociální revoluce. A i Rusko šlo cestou Leninovu, a nikoli Dostojevského. Pokud jde o demokracii, pak kritika ukázala, že jak ona, tak i tzv. teokracie měly kořeny daleko složitější, než jak Masaryk uváděl, a též vývoj po první světové válce se ubíral v mnohém jinými, daleko bolestnějšími směry, než jak předpokládal.

Přesto odpověď v úvodu snad nemasí být jednoznačně záporná. Již nálehavě vyslovené — požadavek hledání hlubšího, metafyzického zakončení lidské existence zní v době šifci se světáondrově ohroženosti a konzumní mentalitě nepřestává. Ale nejen to. Období zásadní přestavby současné socialistické společnosti položilo výslovně důraz alespoň na dva principy, jimiž se Masaryk ve svých úvahách — třeba z úného hlediska — stále obíral. Je to především myšienka demokracie jako záseady, již třeba uplatňovat po všech stránkách života společnosti; bez toho ani naše společnost nemůže dospět do kvalitativní vyšší stufen vývoje. A dále postuluje humanizaci společnosti, jejího mravního pozvazeni, proměny vztahů mezi lidmi i lidí samotných. Přes dosavadní výstavby socialismu toto je jasné ukazala, že nelze spoletit jako dosud, že přeměna objektivních sociálních podmínek přinese vřapět i odpovídající přeměnu lidí. Požadavek nového myšlení, k němuž se musí seji lidé dobrat svým vlastním úsilím, jistě alespoň v obecné rovině souzní s hlášením potřeby revoluce hlav a srdcí, jeff Masaryk převzal od valkých našich buditelů, především od jeho konkrétních výzev, jako k boji proti alkoholismu, k odpovídajícímu vztahu muže a ženy, k upevnění manželského svazku a především k drobné neokázalé každodenní práci, již teprve se všechny velké, převratné myšlenky mohou uskutečnit.

(Článek, připravený k loňskému výročí smrti TGM nasměl a nás vyřil.)

Tehdy bude u nás dobře...

Politický význam svatořečení Anežky České

Podle staré legendy tehdy má být v Čechách dobře, až bude Anežka Přemyslovna prohlášena za svatou. Proroci tví, k němuž se národ upínal v dobách temna se vyptávalo: před námi je nadějná budoucnost. Brány ke svobodě však otevřelo také mohutné vzpětí věřících, kteří ve jméno Anežky České se postupně vymaňovali z kramýřů strachu a stále výrazněji dávali nejso své přesvědčení i touhu po důstojném životě, až z otázky náboženské se stala otázka společenské a politické. Tyto myšlenky zdáraznil mistopředseda Čs. strany lidové bratr F. Reichel při našem krátkém rozhovoru v předvečer dnešního svátku české patronky.

Už od roku 1985 vystupovala církev stále větší a výrazněji na veřejnosti. Bylo to mohutné shromáždění na Velehradě k uctění památky věrozvěstů Cyrila a Metoděje a mše svatá k svátku dalších národních světců na Pražském hradě. Účastnilo se jich vždy velké množství věřících, kteří po bohoslužbách navzdory „bezpečnostním opatřením“ policie přivítali ovace Františku kardinálu Tomáškovi. Jeho statečný postoj a neohroženost věřících si získávaly stále větší autoritu v širokých vrstvách našich občanů. Mohutným vlasteneckým shromážděním, které daleko překročilo rámec církevního obřadu, pak byla mše sv. při příležitosti 90. narozenin pražského arcibiskupa v létě loňského roku. To, co se tehdy odehrávalo před arcibiskupským palácem, už bylo manifestací protestu proti totalitě a bezpráví.

Tato shromáždění do značné míry připravila půdu i pro pouť do Říma na svatořečení Anežky České, zdůraznil bratr F. Reichel, který byl tajemníkem přípravného výboru této pouti. Jinak si těžko lze vysvětlit ochotu ke spolupráci, kterou projevilv četné instituce, organizace, centrální úřady i podniky. Do Říma odjelo na deset tisíc občanů Československa, což nemá v historii těchto poutí obdoby. A také společenství, která se v několika dnech ve Svatém městě vytvořilo, bylo něco zcela výjimečného. Češi, Moravané a Slovinci se tu po dlouhých letech setkali se svými krajany ze západní Evropy i ze zámoří, kteří nuceně museli v uplynulých čtyřiceti letech opustit vlast. A byli to právě tyto krajane, kteří významně na poslední chvíli pomohli, protože v Římě nikdo předtím nevěřil, že shromáždění bude tak mohutné. Už na počátku listopadu byl Řím svědkem projevu soudržlosti, která nás dnes, kdy brány k svobodě jsou dokofán otevřeny, tak dojsmají.

Vyvrcholením byla pak mše sv. sloužená v pohutých dnech listopadové revoluce ve Svatovítské katedrále. Dům i prostranství Pražského hradu byly do posledního místa naplněny lidmi, kteří se sjeli ze všech krajů naší vlasti uctít

českou světicí a pak v mohutném proudu se připojili k manifestaci na Letenské pláni, aby odtud zanesli poselství svobody a demokracie i do svých vzdálených domovů. V mnohých případech to byli právě oni, kdo přinesli první pravdivě autentické informace o tom, co velkolepého se vlastně děje.

Mimoriádný zájem o Pražské jaro

zároveň zájmuce tisku s letošním sklonem Pražského jara, které doznala některé programové a organizační změny. Veřejnost se s nimi bude moci seznámit na dodatečných setkáních k pražskému jaru. Festival bude tradičně zahájen 12. května a potrvá do 2. června t. r. Jeho vrcholné pořady obhájí přítomnost R. Kubelika, R. Firkušného a L. Burustejna. Od 1. ledna t. r. pracuje Pražské jaro jako samostatná knižní organizace. Pro budoucí léta bude hledat své devizové sponzory. Ve většině míře bude také zřizovat dosud opomíjené české a slovenské skladatele. V letošním roce jsou to zatím J. Kubelík, J. Hájek a K. Slavický. Novinkou je, že polovina vstupenek na Pražské jaro bude rezervována pro divizové besedy, další polovina přijde do prodeje za týden v normálních předprodejích pražského Slana. Zbytky nedodaných devizových vstupenek budou k dispozici ještě před koncerty za našeho měnu. Protože je dnes mimořádný zájem o Mšu vřst s Raželem Kubelíkem, bude koncert vysílán nejen televizí a rozhlasem, ale i na monitorech v chodbách Smetanovy síně. Mimoto se ž. Kubelík rozhodl věnovat veřejnou generální zkoušku pražským studentům. Mimořádný zájem vyvolala letošní dirigentská soutěž v Taltch, uspořádaná v předvečer Pražského jara od 28. 1. do 5. 5. 1986. V porotě, již bude předsedat R. Kubelík, zasednou významní světové kapely. Žel. z dosavadních 162 přihlášenek z 34 zemí muselo být vybráno pouze 30 kandidátů, mezi nimiž 5 z naší republiky. Součástí Pražského jara bude rovněž hudebněvědná konference k dílu B. Martini.

způsoby, že v této historické chvíli představuje Československo pro Slovinci optimální rámec. Když sledujeme výnam Slovenska ze 70 let od vzniku státu, vidíme, že podíl Slovenska roste. Druhým a očekávám, že šloha Slovenska poroste také v budoucnu, dodal J. Čarnogurský

Před novináře předstoupil všena nový výbor Pražského jara v čele se svým předsedou, hudebním skladatelem Petrem Ebenem. Oznamil, že navíc bude tvořit četné představení mezinárodněho hudebního festivalu, čtveřice světových umělců — R. Kubelík, R. Firkušný, V. Neumann a J. Suk. V novém výboru, který převzal žerzo našeho nejvýznamnějšího hudebního setkání, figuruje čtádná garda našeho hudebního světa. Vedoucí představitel festivalu seznámil

AKTUALITA

BONN: Zřepodromněk Nat Die Welt všera uveřejnil rozhovor a prvními slovy zapředenou š. stady J. Čarnogurským. Na otázku, jak hodnotí vylučky křesťanskodemokratické strany na Slovensku v nadcházejících volbách, J. Čarnogurský

Rozhovor s J. Čarnogurským

ruský odpověděl, že sance jsou dobré. Tristojme ani se tři ubíže, ale naše hlavní je při průkumech veřejného mínění až na druhém místě, hned po veřejnosti proti násilí, kanstanoval J. Čarnogurský. Podle jeho slov jsou nyní komunisté na Slovensku nezájmoví veličtí. Nov. Názor komunistické strany a její vážnost v obyvatelstvu jsou úplně aniofermé. Na druhé straně však komunisté ještě stále disponují materiální základnou J. Čarnogurský zároveň dodal: Nehárene každé vyloučení ani komunistů. Chráme například dosahovat spravedlivého přídelování nováckého papíru. Násť bunů také jiné strany by mely dostat větší

„Nechcete natočit na památku videokazetu s vaším sexem?“

Muž, který zemře za sto dvacet minut, je ze všech přítomných nejkřivější. Zná ortel, bilancoval svůj život a neshledal jej marným; může odejít s čistým svědomím. Psychicky hůře, dokonce velmi špatně jsou na tom jeho nejbližší — žena, bratr a tři děti. Tomu nejmladšímu je v této chvíli čtrnáct, staršímu šestnáct let. Odsouzenec je ve své kobce a od rodiny jej dělí masivní stůl. To snad proto, aby nebylo možno porušit striktní příkazy: Žádné objetí, žádný polibek, žádné podání ruky. Jediné slovo o politice a návštěva bude přerušena. Bdí nad tím téměř dvacet ozbrojených mužů. Nikoliv, nemají na rukávech hákové kříže a ona dvě neblaze proslulá runová písmenka na náramenících. Není již válka, ale pár let po ní. Vlády se, jak je proklamováno, ujal lid a ve jménu lidu dojde ke zdaleka nikoliv jedině justiční vraždě. Protagonistou těchto chvílí je člověk, jehož jméno si pamatují zejména starší členové naší strany. V té době už bývalý poslanec Ústavodárného národního shromáždění za Československou stranu lidovou, rolník Stanislav Broj.

Návštěva je ukončena. Bez posledního stisku ruky. Další chvíle odsouzeného může jen dedukovat: Po přečtení banálního rozsudku vystoupí po třech schůdkách pod břevno šibenice a kat mu vloží na krk smrtící smyčku. Snažíme se věřit, že odvedl profesionálně dobrou práci, protože v oněch dobách zaměstnával vládnoucí režim i popravčí-břidily, jaké by jen Mydlář blahé paměti ze své katovny vyhnal. Ale bezpečně víme něco jiného. V témže městě, nepřítel daleko odtud, se přesně o páté hodině ranní rozezněly zvony v kostele svaté Anny v Praze-Žižkově. Bratr odsouzenec, zdejší děkan ThDr. a PhDr. Eduard Broj vyšel do zvonice, aby vlastnoručně prořezal kovu, který na rozdíl od některých lidí má srdce, vzdal poslední počtu umírajícímu či možná již mrtvému. Komu zvoní hrana?, ptali se okolní občané. Dozvěděli se to brzo. Dva stěhovací vozy vzápětí odvezli děkana od sv. Anny dosti daleko, až do Trutnova. Samozřejmě proti jeho vůli.

Uplýnulo zhruba čtyřicet let. Sedíme v místnosti okresní politické kanceláře ČSL se dvěma muži. Oba mají stejné jméno — Broj. Jan a Jiří. Ten první je předseda zdejší okresní organizace ČSL. Jsou vyrovnání, klidní. Čtyřicet let je dlouhá doba a čas je někdy milosrdný lékař. Ale přece jen se občas zachvěje hlas a slza ukápně. Ale není důvod se za to stydět.

"Táta byl odsouzen 8. prosince 1948 tzv. státním soudem k pětilétemu žaláři v pověstné trestnici na Borech, protože prý chtěl napomáhat dalším osobám k útěku do zahraničí."

Čtete dobře: pět let vězení, protože chtěl někomu dopomoci k útěku. Je to pravda, či není, to synové nevědí. Vědí však, že v jakékoliv demokratické zemi by takový rozsudek vzbudil uzas: Proč organizovat útěk, proč nezvířet cestovní pas a uprchat? Ale ona to byla opravdu taková "zvláštní doba". Komunista jménem Gottwald postál na šibenici komunistu jménem Slánský — ale klidně tomu mohlo být i naopak, kdyby se taková opačná myšlenka vylíhla ve zvráceném mozku tehdejšího kremelského vládce. Do země nedávno osvobozené od nacistů se opět vrátil strach. Lotři, vrazi, šílenci, oklamaní milenci, zpívalo se v oněch dobách — byli tím méně především bachaři a příslušníci tajné policie. Ale nesporně byli mezi nimi i lidé jinak snad poctiví, přesvědčení, že spravedlnost je jedině a výlučně třídní záležitostí, že jakékoliv bezpráví, je morální, jestliže slouží myšlenkám komunismu. Tak se totiž vyjadřovali lidé velmi "proslulí", jako byl Pich-Tůma či náčelník osobní stráže Antonína Novotného plukovník Čech. Ale proč vlastně musel zemřít sedlák Broj, člověk, který byl za války zapojen do odboje, ve své rodné obci Volduchy na Rokycansku byl předsedou lidového a posléze prvního řád-

ného národního výboru? Snad proto, že v roce 1947 o svátku sv. Václava na shromáždění lidu v Plzni řekl větu: "Bude-li národ potřebovat, dáme mu nové Koziny?" Snad proto, že možná opravdu chtěl někomu pomoci k útěku přes železnou oponu? Ale vše mohlo být i trochu jinak.

Zajímavé údaje má zpráva bývatého armádního důstojníka Miroslava Káchy (sám strávil desítky let v táborech a žalářích oné "zvláštní doby"), jemuž děkujeme za hezký dopis. Vyjímáme: "Velitelem trestnice (míněno Bory) byl kapitán Sboru vězeňské stráže Šafarčík, sadista, fanalický komunist, který «slátní» vězně nenáviděl a jeho veškeré úsilí směřovalo k tomu, aby jim těžký úděl ještě co nejvíce zhoršil..." Následuje popis vězeňského režimu a jména sadistů. Nechme si je — alespoň zatím — pro sebe. Autor pokračuje: "Ale i zde se našlo několik málo dozorců, kteří se k vězňům chovali lidsky a snažili se jim dle možností pomoci, například Bumba, Malý, Petelík a další. Jejich vztah k vězňům však nešel dříve než do kolaborantů a «kolegů» dozorců a tak poskytl veliteli Šafarčíkovi záminku k rozpolitní teroru za podpory útvarové organizace KSČ a nadřízených v ministerstvu spravedlnosti. V polovině dubna byly uvnitř trestnice zesíleny stráže, zvenčí vězňové obkličena příslušníky SNB a Lidových milic — údajně pro vzpouru vězňů... Tehdejší velitel Sboru vězeňské stráže, náměstek ministra spravedlnosti (jméno máme), uspořádal díky Šafarčíkově iniciativě monstrproces, jehož se zúčastnili delegovaní dozorcí z celé republiky, aby se zvýšila jejich bdělost a ostrážitost před třídními nepřáteli... K trestu smrti byli odsouzeni: z vězňů — Stanislav Broj, bývalý poslanec Čs. strany lidové, René Černý, bývalý major Čs. západní armády, z dozorců strážmistr SVS Petelík. Na doživotí byli odsouzeni..." Vyčetl jsem. Co jméno, to osobní tragédie.

Ale jak to bylo s onou vzpourou vězňů? Snad nám pomůže citát ze spisu (Brojova rodina tehdy nedostala do ruky žádné písemnosti) tzv. rehabilitačního soudu z roku 1973. Dozvídáme se, že "Chtěl vytvořit skupinu, která by násilím převzala režim na Borech. K akci mělo dojít, až dojde k intervenci cizího státu nebo na pokyn zahraničního rozhlasu. K akci nedošlo, protože spiknutí bylo včas odhaleno."

Intervence cizího státu přišla o osmnáct let později, leč na ochranu totalitního systému, nikoliv proti němu. Zahraničním rozhlasem pokyn k ozbrojené akci nevyšlal. Ale nesmysl. Či lépe řečeno průhledný výmysl se stal záminkou k represí důstojně tehdejších vládců. Msta se nezastavila ani před dělní: Syn Jan musel okamžitě opustit Vyšší zemědělskou školu v Plzni, dcera Bohumila ukončila nedobrovolně svá gymnaziální studia v septi-

mě. Polovina "kulackého" hospodářství o výměře 17 hektarů půdy propadla státu. Když byl syn Jan povolán na vojnu — (kam jinam, než k černým baronům, kamž ho bratr Jiří později následoval) — zůstal šestnáctiletý kulak Jiří sám s nemocnou a psychicky zlomenou matkou na hospodářství. Jako kulacká musela tato rodina měnit úspory při měnové reformě jen v kursu 1:50, nikoliv ostatním povolenou směru 1:5. Nesměli zabít prase. Byly jim odjírány potravinové lístky.

"A v té nejhorší době," říká Jiří, "se najednou na našich polích objevily desítky lidí. Pomohli nám sklídat a říkali — kluku, neděkuji, vždyť jsme znali svého táta. Pochopil jsem, že dobro musí být vždy více než zlo..."

Ale otázka přece jen pokračuje: Proč? Ptač 23. 5. 1949 oznámil pověřený činitel rodině úděsnou zprávu formou: Váš manžel bude popraven zítra ráno v pět, tak jestli ho chcete ještě vidět, povoluje se vám dvacet minut. Jak jsem řekl, žádné polibky, podávání ruky, ani slovo o politice. Jak se teď dostanete z Rokycan do Prahy? No, to je váš problém.

Dostali se díky ochotě místního autodopravce. Díky slušným lidem se dozvěděli o místě posledního odpočinku svého otce: Sachta číslu sedmnáct na hřbitově v Praze-Žabčicích. Senzace se nekonala, napsalo 6. února Rudé právo v souvislosti se zprávkami o tajemném pohřebišti StB. Jenže ono nejde o senzaci, ale o to, co skrývají společně šachty, v nichž se ukládají rakve proložené vápnem a prkny. "Pokusíme se o exhumaci, bude-li ještě možná, abychom otcovy tělesné pozůstatky mohli převést do rodinného hrobu..." Dodejme, že dodnes nemají ani úmrtní list.

Státní moc však byla i veškorysa — umožnila odsouzenému napsat a po psaní konzule odeslat dopis na rozloučenou. Díky dceři poslance Broje paní Bohumile Mulačové zveřejňujeme alespoň úvodní větu dopisu, napsaného zřejmě již jen velmi krátce před exekucí: "Píší Vám ještě po Vašem odchodu a před odchodem svým. Byl jsem šťasten z pohledu na Vás a jsem přesvědčen, že dobrý Pán Bůh s jeho přesvatou Matkou bude Vaším útočištěm a největší oporou ve Vašem životě..."

Rehabilitace? Ano, již jsme to nakousli. Řízení se konalo v nevhodnou dobu — roku 1973. Senát krajského soudu (jména soudců máme) potvrdil platnost rozsudku z roku 1949. Inu, normalizace. Již předtím byli bratři upozorněni, aby "vzáli návrh zpět a vyhnuli se tak placení poplatků". Bratři neposlechli soudce, že lidský život se vrátit nedá, ale vrácené čest se nedá zase vyjádřit penězi. Zaplatili kolem tří tisíc korun soudních poplatků. Bude se historie opakovat? On totiž Stanislav Broj, český sedlák a křesťan, čest — na rozdíl od svých soud-

...křiví krkem. A vy víte, že ruští bolševici jsou v tou misití.
Klement Gottwald - luto slubnou a hluboce pravdivou prognózu mohl realizovat až za dvacet let, jeho stoupenci — samozřejmě nikoliv vsichni a stejnou měrou — nejenže kroužili krky obrázne i doslovně. Po čtyřicetiletém působení zanechali hravné dědictví, s nímž se budeme muset vypořádat ekonomické, ekologii a v mo-

rodiného shromáždění Československé republiky a adresoval je poslancům tehdejších demokratických stran:
"Hovořile, že porušujeme zákony. My porušujeme a budeme porušovat zákony. My jsme stranou Československého prototariátu. Naším nejvyšším revolučním stávkem je skutečné Moskva. A my se do Moskvy chlodíme učít od ruských bolševiků."

máizace poznal sám na sobě. Nobudu nikdy souhlasit s tím, že by měl být zbaven zaměstnání slušný člověk a navíc odborník jen proto, že je členem komunistické strany. Ale čtu-li v některém tisku povzdech nad "torem proti komunismu", nedá mi to, abych neodcítval jistá slova. Klement Gottwald je prohesl v roce 1928 na zasedání Poslanecké shromyony Ná-

... "I ta Brojova ohce studovali" Nesmí se opakovat situace, aby rodina dostala oznámení zákazu návštěv, baličká a korespondence s uvězněným líčk — pak se dozvěděla, že se smí rozkoučit s tátou, který bude za pár hodin pověšen. A mohu-li dodat něco osobního, pak toto: Nejsem zastáncem kolektivní viny a jsem proti něšl a šikanování, které jsem v letech nor-

...ců, bachaři a katů — nikdy neztrátili.
A rodina věří, že proces bude obnoven. I my v to věříme — a budeme sledovat.
Protože podobné brzy se nesmí opakovat. Nesmí se ani opakovat situace z roku 1975, kdy místní školský hodnostář vydechl úžasem, že se dítě z rodiny Brojů hlásí na střední ško-

Busen-Revolution: Franzosen wollen volle Blusen

Paris - Oh, là, là! Diese Revolution wird Männerherzen höher schlagen lassen. Die Franzosen haben den prallen Busen als Inbegriff der weiblichen Schönheit wiederent-

deckt. Je größer, desto lieber. Volle Blusen machen die Französinnen stolz, ergab die Umfrage eines Niederwaren-Herstellers. 69 Prozent wünschen sich einen großen Busen,

rund wie ein Apfel, mit 95 Zentimetern und auch mehr Umfang. Ein praller Busen, geformt wie eine Birne, ist bei der Weiblichkeit - laut Umfrage - nur gerade noch akzeptabel.

Za stalinismu a neostalinismu jsem pracoval ve funkci obra.

rálce především. A jak se zdá, Gottwaldovi tehdejší učitelé, Tito mistři, zanechali dnešní sovětské společnosti dědictví ještě mnohem horší.

Nesouhlas s komunismem neznamená nenávisť ke komunistům. Každý má právo na svůj názor, pokud ovšem takové právo přiznává všem. A v tom smyslu nás památka bratra Stanislava Broje - ale také památka dalších desítek, stovek a tisíců mučedníků - zavazuje. Nepřipustit násilí a diktát. Mysleme na to stále. I tehdy, až půjdeme - po více než čtyřiceti letech - k volebním urnám s právem svobodného výběru.

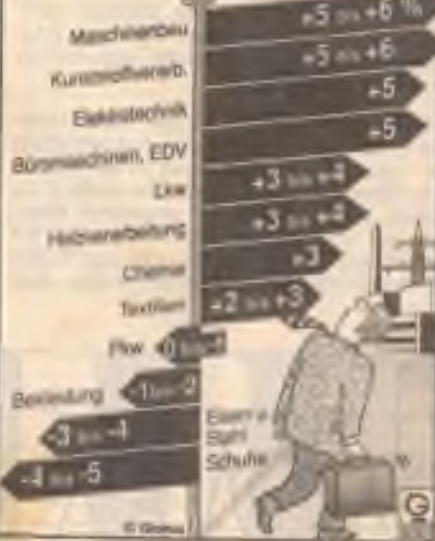
Škoda, že se neudělí žetka...

„Všude dobře, tak co bychom dělali doma?“

Industrie-Aussichten 1990

In der Bundesrepublik Deutschland
Veränderung der Produktion 1990 gegenüber 1989
in % (No-Schätzung)

Stuttgart verfügt Tempolimits

STUTTGART, 6. März (dpa). Die baden-württembergische Landeshauptstadt will mit Tempolimits gegen dicke Luft vorgehen. Oberbürgermeister Manfred Rommel (CDU) stellte in Stuttgart den Entwurf eines Luftreinhalteplans vor. Er sieht folgende Höchstgeschwindigkeiten vor: Auf umgebenden Autobahnen 120 km/h, örtlich - je nach Situation - sogar nur 80 km/h. In Einfallstraßen außerorts soll für Lastwagen Tempo 60 und für Personenwagen Tempo 80 gelten, auf Hauptverkehrsstraßen außerorts in der Regel 60. Auf Hauptverkehrsstraßen innerorts soll mit 50, maximal aber mit 60 Stundenkilometer gefahren werden. In Wohngebieten soll schließlich ein Tempo-30-Limit gelten.

Bundespräsident tadelt Debatte über Artikel 23

BONN, 6. März (Reuters). Bundespräsident Richard von Weizsäcker hat sich gegen eine Festlegung auf einen Beitritt der DDR zur Bundesrepublik Deutschland nach Artikel 23 des Grundgesetzes als einzig möglichen Weg zur deutschen Einheit gewandt und die Debatte darüber getadelt. Weizsäcker sagte am Dienstag in einem Interview der „Financial Times“ und drei weiteren internationalen Zeitungen, es werde „zunächst und vor allem in der DDR entschieden“, ob Artikel 23 der Weg zur Einheit sei.

Er verstehe die Aufregung darüber in Bonn nicht, die nach seiner Meinung verfrüht sei, sagte Weizsäcker laut der „Financial Times“ weiter. Nach Auffassung des Staatsoberhauptes gehe es eine „sehr eskalierte Debatte über die verfassungsrechtlichen Wege zur Einheit“.

„Neni to se mnou pfece tak zle. Pes po mně občas ještě štěkne.“

Perle sorgt für Aufregung

MANAMA, 6. März (AP). Ein Fund, wie ihn sich Archäologen gewöhnlich nur träumen lassen, hat den arabischen Golfstaat Bahrein in Aufregung versetzt. Die Zeitungen des Scheichtums berichteten am Dienstag in großer Aufmachung, Archäologen hätten eine 4000 Jahre alte makellose rosafarbene Perle ausgegraben.

Der Leiter des britisch-bahreinischen Ausgrabungsunternehmens, Robert Killick, sprach vom „romantischsten Fund des Jahrzehnts“. Die Perle habe mit einem Durchmesser von vier Millimetern etwa den einer Träne. Killick sagte, derartige Funde seien äußerst selten. Vom Fund ähnlich alter Perlen wisse er nur aus Irak. Bahrein war einmal berühmt wegen seiner Perlen.

Mehr betrunkene Autofahrer

POTSDAM, 6. März (Reuters). In der DDR verstoßen offenbar immer mehr Autofahrer gegen das strikte Alkoholverbot, wobei zunehmend auch westdeutsche Autofahrer unter Alkoholeinfluss erwischt werden. Allein im DDR-Bezirk Potsdam mußte die Verkehrspolizei, nach eigenen Angaben im letzten Jahr 1982 Führerscheine von DDR-Bürgern wegen Fahrens unter Alkoholeinfluss einziehen. Zur Zeit sei bei etwa jedem zehnten Verkehrsunfall in Potsdam Alkohol mit im Spiel.
Wie die Polizei am Dienstag weiter mitteilte, wurden seit Öffnung der Mauer im Bezirk Potsdam insgesamt 32 Bundesbürger und Westberliner unter Alkoholeinfluss am Steuer erwischt, wobei elf „in zum Teil recht schwere Unfälle verwickelt“ gewesen seien.

Stěžuje si starý dědeček: „Dlouhá léta jsem čekal na zavedení telefonu. Teď, když už ho konečně mám, nemám komu telefonovat.“

„Tak vy pocházíte z Madridu? Bohužel neznám... To je pro mě španělská vesnice...“

RAŠ KOURNENOVIC BY
RULI: PENÍZES TORF...

Únor nepokládám za ono „přehrástí“ národní demokratické revoluce v revoluci socialistickou, ale za bílé místo v naší historii. Tento názor podporují tyto poznatky:

Stalin neměl porozumění pro představy Československa stát se mostem mezi Východem a Západem. Byla tu mocenská koncepce zřetelně vyjádřena vliv SSSR v tzv. lidové demokratických státech. Vždy před Únorem padly nekomunistické režimy v Rumunsku, Polsku a Maďarsku.

Československo se vyznačovalo specifickým, že v roce 1947 se vláda jed- nomyslně usnesla tj. i hlasy komunistů Gottwald, Noska, Kopeckého, Nedějška apod.), že přistoupí k Marshalovu plánu. Následovalo tvrdé pozvání do Moskvy dodatečně doprovázené výrokem Jana Masaryka, že tam jel jako ministr zahraničí svobodného státu, ale že se vrací jako poháněk Moskvy.

Průzkumy veřejného mínění v roce 1947 prokazovaly, že v dalších svobodných volbách ztratí komunisté se socialistní demokracií nadpoloviční většinu voličů. Byl jsem informován, že byl proto i pod vlivem jiných faktorů požadavek zmocnit se vlády v Československu všemi prostředky. Sniženy vlivy KSC se také prováděly změny ve vedení sociální demokracie.

Podle mého mínění demise nekomunistických ministrů pucem nebyla.

Zbraně z brněnské Zbrojovky nebyly dodávány nekomunistickým stranám. Nezapomínejme, že bylo násilím znemožněno orgánům těchto stran (obeznáním jejich sekretariátů), aby — ač řádně zvoleny — mohly fungovat.

Čtenáři o Únoru

A důsledek Únoru? Odpůrci komunistů byli prostě „vyakčeni“ a možnost získat zaměstnání odpovídající jejich kvalifikaci byla mimimální. Došlo k tomu bez jakýchkoli ohledů na existenci důsledky. Mnozí měli „stěsis“, že jim jako výkupné pro udržení se v zaměstnání byla předána přihláška do KSC.

JAROSLAV SCHULZ, Brno

Ve stanovisku Čs. strany socialistické není uvedeno, že Lidové milice vznikly z řad obyčejného pracujícího lidu, z dělníků, kteří nechali návrat k politice tolik dnes vychvalované první republiky. V poválečném období jediné KSC byla stranou, která otevřeně a přímo hájila zájmy pracujícího lidu — především dělnické třídy. Není tedy divu, že většina obyčejných dělníků šla za Gortwaldem.

Zádný totalitní systém není správný, vždy se jedná o krajnost. Je na škodu věřit, že obyčejní lidé z doby Masarykova prezidentství již nejsou mezi námi. Nemohou již tedy nynější generaci sdělit, jak se měli „dobře“, že

heslo — volnost, svornost, bratrství — k nasycení hladových lidí nestačí. Nikde se již neuvádí, že v letech 1930—1933 při stávkách, hladových pochodech a demonstračních četnicích zabili celkem 29 lidí a sto jich bylo těžce zraněno. Myslím si, že správní komunisté jsou a vždy byli na únorové vítězství hrdí. Ten, kdo vstupoval do strany se správným komunistickým přesvědčením, zůstane komunistou i v těchto složitéch chvílích.

JAROSLAV VRÁNA, Brno

Jsem pamětníkem této doby. Jako sociální demokrat, který odmítl přejít do KSC, jsem byl z podniku vyakčena. Pro ty, kdo tuto dobu nezažili, toto slovo znamená — na hodinu vhozen. V téže době v květnu jsem musel nastoupit do vojenské služby v náhradní záloze a jako voják jsem za-

žil též květnové volby v Benovině, jak probíhaly? Ráno jsme nastoupili, vystěhli jsme projev politického pracovníka na téma „kalamitační volby“ a za zvuku kapely jsme odpochoďovali k volební místnosti. V ráde jeden za druhým jsme mezi špálím vybraných důstojníků procházeli k prezidentským stolkům, kde jsme obdrželi volební listky a pak vstupovali k volební urně a za dozoru dvou politických důstojníků „slavnostně“ aklamačně volili KSC. Nikdo nesměl za plentu a těch několik, kteří měli tu odvahu, že odmítli volit vůbec, bylo přisti den od našeho útvaru odvedeno do takzvaného „základního útvaru“. Takovým způsobem dokázalo vedení KSC vyhrát volby a jak se v článku uvádí, získat většinu na svoji stranu.

Myslím, že je na čas říkat otevřeně pravdu. Věci i události označoval pravým slovem. Vždyť v únoru 1948 šlo o politický puc.

VÁCLAV ŽANDA, Karlovy Vary

Únor 1948 jsem prožíval jako dělník-nástrojař v MEZ Motěnice, bylo mně 20 let. Autori v besedě 1. 2. nějak zapomněli, že KSC skutečně stála v čele obnovy hospodářství a se vši důsledností odhalaovala všechny šmelináře, politiky, jejichž krédem bylo: čím hůře, tím lépe. Byla důsledným skutečným vojevůdčím Košického vládního programu. Proto KSC získala ve volbách

v roce 1946 i 1948 nejvíce poapory od pracujících i inteligence.

Dovršení národní a demokratické revoluce v únoru 1948 bylo možné jen proto, že strana měla skutečnou podporu lidu, ne proto, že uměla organizovat nátlakové demonstrace. Specifická cesta k socialismu byla mimo jiné vyjádřena úlohou a programem NF; tato při svém vzniku nebyla zdaleka formální.

Nerespektování specifických podmínek zdaleka nevidím jen v příležitosti stalinse koncepce budování socialismu. Autorům nějak uniká politický, ekonomický i vojenský nátlak velmi rychle se slednocujících protisocialistických sil.

Je pravdou, že po Únoru se přitížilo nemálo karlířů, kterým členství v KSC nesloužilo k ničemu jinému než k naplnění materiálních zájmů.

Jako komuniste se nebráním a vždy jsem byl zastáncem kritického pohledu na minulou i současnou politiku strany.

FRANTIŠEK SKALICSKÝ, Praha

RUDE PRAVO

Pátek 23. února

Exkurze skončila. A cihlové hrudky dům na rohu Leninovy třídy a Thákurovy ulice? Lidé se mu jistě nebudou vyřítat. Spíš naopak. Zamedlouho dostane nové nájemníky — vysokoškolské studenty. Stane se koleť.

PRAHA (Od našeho zpravodaje) — Podmínky, za kterých bylo možné uskutečnit v Praze volbu nejkrásnější dívky světa Miss Universe 90, byly pro čs. organizátory nepřijatelné a američtí partneři nepřistoupili na náš protinávrh.

Jak se ukázalo, nešlo jen o 30 milionů Kčs za zabezpečení průběhu soutěže a úhradu nákladů na pobyt soutěžících a jejich doprovodů. Organizátoři z USA požadovali navíc milión

nájemníka. Navíc i představa o počtu pracovníků byla přehnaná. Skutečně možná přibližně 18 000 lidí. A těch, kteří pracovali na tzv. vnitrní a vnější bázi, bylo kolem šesti tisíc.

Tak jako nobilitát, přiznal i J. Procházka, že čekal při svém nástupu perleťní technické vybavení II. správy. Všichni jsme měli „velké oči“. Výpočetní technika však nese, název výhledů je ních jirem. Zpravodajská je o trochu slušnější, ale i tak se nelze srovnávat se stejnými službami v zahraničí.

Ještě několik poznámek ministrů na adresu nového náčelníka Úřadu na ochranu ústavy a demokracie. Na něm bude, aby vybudoval a vybavil aparát schopný čelit špionáži. Ani dnes totiž není výjimkou porušování státního tajemství. Bezpečnost státu je nutné zaručit.

Co skryvá dům kontrarozvědky?

Cihlová barva domu na rohu pražské Leninovy třídy a Thákurovy ulice nevoučí příliš pozornost. Pokud však človek trochu nezvedne oči. Spíleť drábů, antén a kdo ví čeho ještě zlobí sířechu. Turdů se, že lidé se domu raději vyhýbají. Těžko posoudit. Fakt je jeden — dohadů vypovídá až dost. I díky tomu, že hovořit o kontrarozvědkě bylo jakýmsi tabu. A napřed nou...

Je 5. února a dveře domu jsou otevřené. Nikoliv veřejnosti, ale hrstce nobilitů, kteří nevědou, co vidí, neirpělivě přestápují u vrátice a čekají na průvodce. Stal se jim federální ministr vnitra RICHARD SACHER

a nový náměstek ministra hlasy volaného. Ještě později ozdobně některá čísla. Vždy se příslušný pracovník StB ozývá.

„Exkurze“ prochází dalšími místnostmi. Nic vyjímá. Výklad podává J. Procházka. Jen pro upřesnění: Do funkce byl jmenován před čtrnácti dny. U FMV pracoval do roku 1970, kdy musel v hodnosti nadporučíka odejít. Zpět se vrátil z podniku bytového hospodářství.

Jako by tužil otázku, která se sídlé opakuje — jak je to s existencí StB — začíná právě tím. Představy lidí o ní byly a jsou různé. Málokdy třeba tuší, že pod StB spadaly i správy pasů a víz, patřila sem i vojenská mi-

chodu. Sedmádesát ze šesti set osmdesáti. Tak o tom hovoří plk. Procházka, který vzápětí odpovídá na dotaz ministra. Jsou lidé podle jeho rozkazu doma „na telefonu“? To se dá zjišťit. Přitom, každý pracovník vydává čísto. Na druhé straně aparátu se ozývá

NĚKOLIK (SPORNÝCH?) FAKTŮ O ODSUNU

Ve druhé polovině čtyřicátých let
zabila Evropa masové přesídlení, svým
rozsahem, rychlostí provedení i co
do formy dosud v historii nebývalé.
Své domovy opustilo nejméně dva-
našet miliónů Němců z bývalých „v-
ýbohodních území“, která po druhé
světové válce připadla Polsku a SSSR,
a ze zemí střední a jihovýchodní Evro-
py včetně Československa.

Jádrum přesídlovací akce byl odsun, organizovaný na základě postupně uzavřené dohody hlavních vítězných mocností protifašistické koalice z 2. srpna 1945. V jejím duchu vypracovali zástupci SSSR, USA, Velké Británie a Francie vs Spojenecké kontrolní radě pro Německo (SKR) „plán evakuace Němců“, zveřejněný 20. listopadu 1945. Plán stanovil počty přesídlovacích osob podle původního území trvalého bydliště v Polsku, ČR a Maďarsku a příjmací kvóty pro jednotlivá okupační pásma v Německu. V této době však již nemala část německých obyvatel „vyhnanického území“ dospěla do nových domovů, hlavně v Německu a Rakousku — zpočátku na úterku před postupující Sovětskou armádou, později buď nelegálními přechody hranic, nebo vykázanými novými správami. Přestože hlavní spojenecké mocnosti zakázaly v srpnu další svévolné odsuny až do la nejvíce hlasů ze všech politických stran v českých zemích).

Radikální požadavky již v době války vznášely i další politické síly, nejvýrazněji v okruhu národních socialistů Huberta Ripky.

Čs. návrh pro SKR podpořil radikálnější variantu řešení. Již od 17. května 1945 příslušníci německé menšiny v ČR, s výjimkou „osvědčených“ antifasistů, dostávali snížené přídelky na úrovni přídelků Židů v období protektorátu. Podle počtu potravinových lístků k 10. červenci se v českých zemích jednalo o 2 576 000 těchto lidí; zvláštní přídelky dostávaly děti pod dvanáct let a těžce pracující. (Pro srovnání: odhady počtu vypracování plánu SKR, odsuny „na divoko“ v menší míře pokračovaly.

Plán SKR v případě Československa vycházel vstříc i návrhu čs. vlády. Již před skončením války se prezidentu Benešovi podařilo pro něj postupně získat hlavní vítězné mocnosti, i když ne bez výhrad z britské a americké strany.

Mezi odpůrci odsunu v řadách čs. domácností a zahraničního odboje dříve nevalně představitele vlnné části sudetoněmecké emigrace, sociální demokrate v čele s Wenzelom Jakšchem, zastáncem autonomního řešení problému pohraničních území obydlených Němci buď v rámci ČR nebo jako součásti federalizovaného Německa. Námítky zvláště před uzavřením čs.-sovětské smlouvy (12. 12. 1943) vznášeli i komunisté, především Jan Šverma se ani později nebyl ochoten s odsunem zcela smířit. Nakonec se však KSČ stala jeho nejdůležitější zastánkyní, nepochybně ve snaze získat mezi novými osídlenci s přidělenou půdou v pohraničí hlasy pro volby 1948 (KSČ v nich získala 140 000 slovenských Němců bylo

120 000 evakuovaných již v zimě 1944 až 1945, většinou do Rakouska a do „Sudetengau“; na Slovensko se z nich po květnu 1945 vrátilo jen několik tisíc, aby většina z nich po několika měsících znovu nastupovala — tentokrát natrvalo — do odsunových transportů.

Prezidentský dekret z 2. srpna 1945 zbavoval Němce z ČR naší státní příslušnosti. Příslušníkům německé menšiny byl na základě dalších dekretů vyvlastněn soukromý majetek. Výjimku tvořil zpočátku úzký, později poněkud rozšířený okruh osob s ponechaným nebo obnověným čs. státním občanstvím. Kritériem byla prokazatelná aktivní část v boji za zachování a osvobození republiky, zpočátku nestačilo pouhé trpění fašistickým terorem. Vynětí z konfiskací bylo částečně uplatňováno i pro smíšená manželství, úlevy poskytovaly ponechaným průmyslovým a zemědělským specialistům včetně rodin (např. možnost užívat dosavadních bytů a zahrad, případně malých hospodářství pro vlastní obživu).

Ostatní čs. Němci, v počtu asi dvou a půl miliónu, podléhali odsunu, 1,75 miliónu z nich do amerického, zbytek do sovětského okupačního pásma. Hodnotu konfiskovaného majetku ocenil Mezinárodní reparační úřad IARA, jehož členem Československo bylo, na více než 424 milióny předválečných korun. Tato částka byla odečtena od celkové výše reparací přiznaných ČR v hodnotě téměř 682 mil. Kčs (zjištěné čs. válečné škody odhadovány na 330 miliard předválečných korun).

Pro „soustavný odsun Němců z území Československa“ vláda 14. prosince 1945 schválila směrnice. Ty ustanovily orgány řízené ministerstvem vnitra (v čele resortu byl komunist V. Nosek) a zodpovědnými za řízení akce. Ministerstvo národní obrany zajistovalo otázky spojené s dopravou přes hranice (resort veden gen. L. Svobodou). Vládním zmocněncem pro provádění odsunu Němců z území ČR byl počátkem ledna 1946 jmenován vrchní rada politické správy v ministerstvu vnitra dr. Antonín Kučera.

Lidé určené k odsunu měli po včasné uvědomění, v praxi však nezřídka během několika málo hodin, opustit své domovy, shromáždit se na určeném místě se zavazadly do 30 kg na osobu včetně zásob potravin na sedm dnů a odevzdat klíče od bytů a cenosti s výjimkou srubních prstenů. Po osobní prohlídce následovala cesta do nejbližšího sběrného tábora. Těchto táborů bylo v Čechách 75, na Moravě 29, na Slovensku 3. V nich odsunovaní setrvali do sestavení transportní listiny, po celou dobu „příměšené“ zaměstnání. Následoval přesun do odsunových táborů a středisek v blízkosti hranic. Odtamtud vyjížděly transporty za doprovodu vojáků, kteří je předávali na německé straně příslušným okupačním armádám.

Podle pražské dohody mezi čs. úřady a americkou okupační správou z ledna 1946 mohly být zahájeny transfery do amerického pásma. Transporty mělo tvořit průměrně čtyřicet vagonů po třiceti osobách. Přesídlování lidí si směl vzít oblečen a zavazadla o váze 30–50 kg (od dubna 50 kg) a hotovost 1000 říšských marek (500 RM). Čs. strana se zavázala zajistit stravu na tři dny a

po cestě na hranice teplé jídlo. Rodiny měly právo na cestování pohromadě.

První takový transport vyjel z Českých Budějovic a 25. ledna přijel do stanice Furth im Walde. Celkově trval odsun do konce října 1946, v listopadu jej Američané zastavili s poukazem na blížící se zimu a sociální potíže v pásmu. Za uvedenou dobu přijelo ve více než 1100 vlnách téměř 1,2 miliónu osob.

Podobné ujednání se sovětskou správou bylo komplikováno poukazy SSSR, že v jeho pásmu je již více Němců z ČR, než stanovila odsunová kvóta. V dohodě z 10. června 1946 se nakonec mluvilo o přijetí 600 000 osob — off line však bylo udáváno číslo 750 000. K 18. října 1946 byl odsun do sovětského pásma pokládán za skončený. Odhaduje se, že se ve skutečnosti v pásmu nacházelo již přes 800 000 bývalých čs. Němců. Navíc od jara 1946 do března 1947 přešlo do amerického pásma přes 118 000 bývalých čs. Němců, dočasně se zdržujících v Rakousku.

Spěch našich úřadů s provedením odsunu nezřídka umožnil, aby se spravedlivému potrestání čs. soudy vyhnuli četní nacističtí funkcionáři. O tom svědčí i malý počet Němců odsouzených našimi lidovými soudy — k trestu smrti (475), na doživotí (443), k delším vězeňským trestům (přes deset tisíc). Přitom počet Němců, kteří měli být vyšetřováni, příp. trestně stíháni u nás, podle čs. odhadů vysoce přesahoval tři sta tisíc.

Zajímavé byly osudy antifasistů. Mnozí se — často po návratu z koncentračních táborů — nedočkali v r. 1945 právě nejlepšího přijetí. I ti, kteří mohli zůstat, většinou volili vystěhování. Jen do konce roku 1946 jich téměř 83 000 odešlo do západních pásem, 30 000 do sovětského. Vládní usnesení z února 1946 jim dovolovalo vzít s sebou i movitý majetek včetně výrobních nástrojů. V listopadu 1946 zbývalo v českých zemích osob pro odsun téměř 67 000, z nichž do konce roku odešlo 19 000, dále žádalo o vystěhování asi 25 000 antifasistů — z nich odešlo 6000. Do poloviny června 1949 následoval odchod dalších 18 000 osob do Německa, z více než tři čtvrtin do západních pásem, z velké části nelegálně. Sčítání lidu na území SRN 13. září 1950 registrovalo 1 912 000 bývalých čs. Němců (z celkem 7,88 mil. přesídlených — asi 17 % počtu obyvatel). V západních sektorech Berlína žilo 5800 bývalých sudetských Němců, ve východní části asi 2000. Přesné údaje pro NDR byly k dispozici naposledy k 29. 10. 1948 — odhady k pozímu 1950 se pohybují mezi 845 až 914 000 (celkově 3,7 mil. přesídlených — asi pětina obyvatelstva). V Rakousku počet bývalých čs. Němců přesahoval 140 000, v Sársku (připojeno k SRN 1. 1. 1957) asi 600. Zhruba 8700 čs. Němců se mělo nacházet mezi vězni, převážně v sovětských táborech, tamtéž i menší část z 215 000 tehdejších pohřešovaných. Přesto třicet tisíc lidí emigrovalo do jiných států v Evropě (hlavně Švédsko — 4000), do zámoří, mezi nimi 7800 Židů německé národnosti.

V ČR bylo při úředním sčítání k 1. březnu 1950 registrovaných 165 187 Němců, ovšem bez započtení sporných asi čtyřicet tisíc obyvatel Hlučínska, kteří se před r. 1945 hlásili k Němcům a nyní byli považováni za Čechy a 10 — 15 000 osob žijících ve

úmrtnosti v nemocnách a starých ústavu z r. 1950, převzaté z předválečných zdrojů — hovoří asi o čtvrt miliónu. S určitostí lze brát za pravdivý údaj o dolní hranici před postupím asi 5500 z nich zemřelo následnou smrtí, 3400 spáchalo sebevraždu, 6600 zemřelo většinou na epidemie za pobytu v táborech. U posledního údaje musíme vzít v úvahu zvýšenou míru smíšených manželství. Od roku 1946 se vztahy čs. státu k obyvatelům německé národnosti postupně zlepšovaly. V r. 1953 jim bylo plně přiznáno čs. občanství. Přesto se od druhé poloviny padesátých let jejich počet snižoval, částečně asimilací, nemálo také vystěhováním, zvláště mladších do SRN. V současné době se jedná o více než padesát tisíc občanů.

ozbrojených skupin povětšinou prokomunistické orientace, v nichž se však uplatnilo i nemálo bývalých protektorátních kolobanců. Tolik jen několik údajů — názor ponechám čtenáři.

ROZPOČET PROTI INFLACI

Zároveň s přípravou nových zákonů se intenzivně pracuje i na návrhu státního rozpočtu pro tento rok. Ten, který byl připraven neodpovídal potřebám tržní ekonomiky a nezakládá ani nové směry, které by znamenaly skončení s minulými praktickými finanční politiky tak, jak jí byly vnučovány neúspěšnou logikou centrálně plánované ekonomiky.

V novém pojetí státního rozpočtu převládá snaha o zbrždění inflace. Podle vyjádření federálního ministra financí Ing. V. Klause, je protinflační působení státního rozpočtu prioritou nad hospodářskou politikou. Druhým výrazným znakem státního rozpočtu je omezení přerozdělovacích vztahů (přes státní rozpočet) a naopak podporování ty, které vycházejí z ekonomické samostatnosti podniků.

Snadná cíle to v žádném případě nejsou. Nejsou ekonomiky je totiž poznamenána hromadou nakupených problémů, jejichž kořeny spočívají v dlouhodobě chybě koncepce finanční politiky posledních 20 let, kdy se neohlédal únik ze slepé uličky, do níž nás postupně zavedly měnící se vztahy i vadší ekonomické podmínky. Voda toho se v roce 1969 prudce zhoršila finanční rovnováha v důsledku nedostatečně připravené ekonomické reformy. Jejím projevem bylo mimo jiné zastopování tudíž požadavků podnikové sféry nerozhodným centrem. Jak evádí ministr financí ČSSR V. Klaus, státní rozpočet v letech 1970 až 1980 považoval za své hlavní poslání „profinancování“ úkolů státního plánu. Přitom dlouhodobě šel s jeho vyrovnáním neodolávalo vněšně do ekonomiky jakýkoliv progresivnější prvek, kterým by se vykouřilo k prosperitě, a to z toho prostého důvodu, aby náhodou nenarazil tato směšná vykonstruovaná stabilizace.

Tak narůstala izolovanost domácích cenových struktur vůči světovým cenám a to dále zesilovalo požadavky na státní rozpočet při ponechávání neračionální struktury výroby a spotřeby a při zvyšování tlaku na rozvoj těžkého průmyslu. Vnitřní inflační tlak rák našly svá odraz ve vysoké rozestávnosti investic a v trvalém růstu zůsob, jakož i v rychlejším růstu velkoobchodních cen než maloobchodních, což se zprvu týkalo cen potravin a později i cen průmyslového zboží. A tlak na přerozdělování přes státní rozpočet soustavně rostl. V důsledku tohoto výdaje a příjmy státního rozpočtu stoupaly rychleji než vývoj národního důchodu. Vyrovnanost rozpočtu byla dosahována se cenou používání zdrojů vytvářených v splynulých letech, což znamenalo nic jiného než že státní rozpočet byl de facto deficitní.

K. 31. 12. 1969 vykazal státní rozpočet schodek ve výši 5,5 mld korun. V tzv. dočasné období, v němž budou realizovány zejména některé investiční výdaje a dříve prodloužením splatnosti investičních úvěrů, jakož i další podběhy opatření k odepření výdajů rozpočtu se dá však očekávat, že celkový loňský schodek dosáhne výše 7 až 8 mld korun. Dodejme alespoň že k tak velkému deficitu přispěl i první ledový růst neinvestičních dotací (celkem o 20,4 %) a to hlavně státním a družstevním zemědělským organizacím, který nebyl vyvážen dostatečným snížením dotací investičních.

Je nezpochybné že státní rozpočet tak, jak byl původně na letošní rok sestaven, by svoji deficitnost rozprostl v č. ekonomice inflační vývoj. Dále měly zást dotace zvláště investičním podnikům, měla stoupat záporů daň z obrátu (za se dotace sahující příjmy rozpočtu) a nenáčítalo se vůbec například se snížením výdajů na obranu bezpečnosti či státní správu.

Návěr nového státního rozpočtu na rok 1970 výrazně podporuje ekonomickou samostatnost podniků, působí protinflačně a není deficitní.

Bombové výhrůžky televizi

(Přek): Zpravodajská redakce Televizní noviny začala včera večer o 25 minut později. Důvodem byla nutná bezpečnostní opatření pracovníků Čs. televize museli totiž své pracoviště urychleně opustit v souvislosti s opakovanými výhrůžkami telefonáty, které hrozily punovými útoky proti objektu tohoto sdělovacího prostředku. K ráno po 10. hodině zavolal do Čs. televize neznámý muž. Řekl, že v objektech na Kavčích

Dostaveníčko s velmistrem

(Přek): Po sedmácti letech se do Československa z exilu vrátil Laděk Pachman, novinář, spisovatel, politik a také první čs. ministr vnějš. velvysl. v Berlíně (1951). Okružně vstoupil do politického dění, na mnohá místa se nyní setkává s funkcionáři a členy ČSL. Zpravodaj ČTK odpovídal na některé otázky.

● Pane Pachmane, po Dubčkově čte jste se stal prvním politickým vězněm. Nežte toto období nezapomenout.

„První dny po odnětí 1. října 1968 patřil mezi nejšťastnější dny mého života. Tehdy to byla jakási hodina pravdy. Pracoval jsem v komitě, která koordinovala činnost televizí, což bylo a zůstává údajných ilegálních činností. Spali jsme málo, zato nasazení bylo zcela mimořádné, bránili jsme se.“

● Byl jste vězěn, nakonec jste i odešel do zahraničí.

„V září 1972 jsem byl postaven před alternativu: buď potit do vězení, tentokrát na velice dlouhou dobu, anebo opustit Československo. Tehdy jsem si vzal dohu na rozmyšlenou. Lékaři řekli, že bych třetí zálež už nemusel přežít. Při první vaché jsem utrpěl těžká zranění, mj. zlomeninu lebeční kosti, páteřních obratlů, měl jsem asi dvacet různých chorob.“

● Po příchodu do NSR však znovu vstupujete do politického dění. V roce

1976 jste byl přijat do Křesťanské demokracie (CDU), aktivně se účastníte předvolebních bojů, byl jste i spolko- vým předsedou Konzervativní sekce...

„Do politiky ve Spolkové republice Německo jsem se zapojil s vědomím, že u nás byl se tzv. esilové politiky je záležitost velice neobčinná. V exilu se mi mohla formovat určitá názory, ale nikto by však konkrétní politiku. Postavil jsem se za aktivní politické síle CDU a ČSU s vědomím, že českou politické spojen- se pro svou vlastní zemi.“

Dilema: Holík nebo letadlo?

▲ Holík deseti nejlepších hráčů... (Text continues with details of the football team's composition and performance.)

▲ Irské aspidochelony... (Text continues with information about the Irish tortoise exhibition.)

Co komu dlužíme?

(Přek): Hrubá zadluženost Československa v měnách kapitalistických států, tedy souhrn všech našich pasív, představuje necelých osm miliard amerických dolarů. Vládní dluhy nemáme, úvěry tohoto druhu jsme zatím nečerpali. Tzv. netto pozice ČSSR je mírně přebytková — naše aktiva jsou poněkud vyšší než zadluženost. Část čs. pohledávek však patří do kategorie těch „zamrzlých“ a jejich dnešní velikost lze odhadnout jen vešce přibližně na 1,5 miliardy dolarů. Místopředseda Státní banky Československé J. Zahradník uvedl, že západní finančníci vždy hodnotí hrubou zadluženost a ta v přepočtu na hlavu zatím u nás není neúnosná. Důležitá služba, která vyjadřuje do jaké míry je ekonomika připravena se vypořádat se svými spátkami, zatím nepřešlo hranici magických 20 procent z ročního vývozu. Není však žádný důvod ji zvyšovat.

Dobrodružství na hranici

(Přek): Velkou rychlostí se 22. února dvě a čtvrt hodiny po půlnoci v Šatova, poblíž přechodu Hatě z Rakouska na čs. území, přehnal mikrobus neznámé značky. Bylo to v místech, kde byly nedávno odstraněny zábrany. Příslušníci útvaru Pohraniční stráže Šatov si proto na toto místo „posvětili“ nalčími pastičku... a před desátou hodinou večerní stejného dne na bývalé polní cestě, která vedla přes hranici čs. „lapili kofist“ Devětáctiletá občanka NSR převázela do Rakouska mikrobusem značky Mercedes 16 občanů Turecka a jednu Syřanku se čtyři dětmi. Prý se domnívala, že po odstranění zábrany se hranice mohou přecházet kdekoliv. Když bylo tureckým občanům nahodou legální vycelování z Rakouska, odmítli a vrátili se do Prahy. Západoněmecká žena naplatila bankovní pokutu a pracovníci FBV jí vystavili vízum pro pohyb v ČSSR. Akce byla pravděpodobně předmětem příprava a turečtí občané se pomocí převaděčky chytli dostat do Rakouska a do NSR bez razítka v pasu.

Loupežná výprava

Víden: V rukou zákona v noci na pondělí skončila poblíž rakouského hranice přechodu Wullowitz zlodějské úpry z Plzně, které se v minulých dnech vydalo na loupežnou výpravu do Rakouska. V sousední zemi dokázalo za pouhé dva dny napáchat škody za více než půl milionu šilinků. Dvaadvacetiletý P. J. a třicetiletý J. K. z Plzně přijeli do Rakouska ve vypůjčeném autě. V noci na sobotu se vloupali do stánku ve vídeňském Přetr, kde odcizili především elektr. přístroje za půl milionu šilinků. Přes noc vnikli do sportovní haly a do lehkotlačického zařízení v Linči, ulehčili tamní příruční pokladně a nepobrdli ani sladkostmi. Takto obtížně se pokusili vrátit do vlasti. Oba přezdítki výtelníci jsou totiž navíc podezřelí, že loni mezi 26. a 28. listopadem v obchodech se sportovními potřebami v Linči odcizili sportovní oděvy za 15 000 šilinků. Nevylučuje se, že se v Rakousku dopustili dalších deliktů, a proto bylo v jejich případě vyžadováno šetření na celém území sousedního státu.

So rasen die Diplomat

Bonn — Ausländische Diplomat (5038 Autos) haben 1989 in Bonn 10 022mal gegen Verkehrrvorschriften verstoßen (plus 553) — ohne Folgen. Dank ihres Diplomat-Status bleiben sie von der Polizei verschont. Mit 510 Verstößen wurden die Sowjets am häufigsten erwünscht. Der Papst-Botschafter sündigte neunmal.

Česká opera v NSR

(Přek): Jako výraz radosti věnuje český dirigent Jiří Stárek 30. března premiéru nové inscenace Prodaná nevěsta v západoněmeckém Kaiserlauternu našemu lidu. Není vyloučeno, že J. Stárek, který je v tomto západoněmeckém městě generálním hudebním ředitelem, přijede v brzké době po dvou desetiletích opět do Prahy, kde před rokem 1968 pracoval se Symfonickým orchestrem Čs. rozhlasu. Český dirigent působí rovněž jako první hostující dirigent v australském Perthu a často uvádí českou hudbu s Bamberkými symfoniky NSR a v britském rozhlasu BBC.

Žen-šen ze Slovenska

Trnitý ženských představitelů... (Text continues with details of the medicinal product.)

HLAVNÍ ZPRÁVA
20. 3. 1970, DALŠÍ PO-
KROVY, DĚJINY ČS.
PŘEKVAPENÍ V KROV-
LE, STRAUŠ POU-
KROVY
V PASOU A ANOHO
KROVY
KROVY

Österreichs Adler soll von Hammer und Sichel lassen

Die Umwälzungen in Osteuropa bedrohen nun auch den Fortbestand des österreichischen Staatswappens, zumindest in der jetzigen Form. Nachdem Hammer und Sichel als Symbole des Kommunismus in den ehemals sozialistischen Ländern eingeschmolzen werden, mehrten sich im Alpenland die Stimmen, die eine Entfernung dieser Werkzeuge aus dem Wappen verlangen.

Am Mittwoch legten drei Abgeordnete der Österreichischen Volkspartei (ÖVP) dem Parlament einen Entschuldigungsantrag vor, mit der die Regierung Schritten in dieser Hinsicht aufzwingt wird. Der österreichische Adler möge doch, so der Wunsch, Hammer und Sichel fallenlassen, die er seit

Gründung der Alpenrepublik nach dem Ersten Weltkrieg in den Klauen hält.

Die drei Parlamentarier sind der Ansicht, die beiden traditionellen Symbole für Bauernschaft und Arbeiter würden mit den kommunistischen Regimes identifiziert. Überdies ermittelten sie, dass Österreich neben der UdSSR der einzige europäische Staat sei, der Hammer und Sichel im Wappen führe. Die Mauer-Krone auf dem Haupt des Adlers allerdings soll unangetastet bleiben. Sie wird von den Konservativen heute als ein Symbol der Republik betrachtet.

Die rechtsgerichtete Freiheitliche Partei Österreichs (FPÖ) mit dem jungen Parteichef Jörg Haider, hatte die

Symbole als erste ins Visier genommen. Sie hatte die Regierung schon vor einiger Zeit aufgefordert, die "Symbole für Menschenverachtung, Todeslager und Unterdrückung" zu entfernen. Doch die Sozialistische Partei Österreichs (SPÖ), die stärkste Regierungspartei, dachte bislang nicht daran. SPÖ-Zentralsekretär Josef Cap konterte: "Es gibt überhaupt keinen Grund, Hammer und Sichel aus dem Wappen zu entfernen."

Da des Adlers Hammer und Sichel in Artikel 8 a, Absatz 2 der Verfassung festgesetzt sind, bedarf es im Parlament einer Zweidrittelmehrheit für eine Verfassungsänderung. Dies halten viele Österreicher für ein aussichtsloses Unterfangen. Seit 1945 hat das Wappentier

auch noch eine gesprengte Kette um die Gelenke, als Symbol der Befreiung. Was geschieht mit dieser Fessel? Müß sie dann auch entfernt werden? Die Diskussion wird in der Alpenrepublik sicherlich noch lange dauern.

Wer aber annimmt, daß dieses Hin und Her wegen eines Symbols die Österreicher aus der Fassung bringen konnte, hat weit gefehlt. Es ist nämlich nicht das erste Mal, daß Politiker dem Adler die Krallen leeren wollen. Schon 1954, ein Jahr vor dem Abzug der sowjetischen Besatzungstruppen aus Österreich, hatten ÖVP-Abgeordnete beantragt, "Hammer und Sichel als Symbol krasser Unterdrückung und Unfreiheit" zu entfernen.

▲ KOLIK KDO MÁ MEDAILI:

Samplonač	zlato	stříbro	bronz
I. Německo 1938	Německo	Rakousko	Švédsko
II. Švédsko 1944	Švédsko	NSR	ČSR
III. NDR 1958	Švédsko	ČSR	NDR/NSR
IV. NSR 1961	Rumunsko	ČSSR	Švédsko
V. ČSSR 1964	Rumunsko	Švédsko	ČSSR
VI. Švédsko 1967	ČSSR	Řánsko	Rumunsko
VII. Francie 1970	Rumunsko	NDR	Jugoslávie
VIII. NDR 1974	Rumunsko	NDR	Jugoslávie
IX. Dánsko 1978	NSR	SSSR	NDR
X. NSR 1982	SSSR	Jugoslávie	Polsko
XI. Švýcarsko 1986	Jugoslávie	Maďarsko	NDR
XII. ČSSR 1990	?	?	?

■ DEVALVACE KORUNY

Při nedávné procházce středem Prahy jsem byl svědkem drancování nálich obchoďů západními „turisty“. Měli obrovské vaky na kolečkách a do nich skládali desítky velkých bonboniér, čokolád, sýrů. Nedávno jste uveřejnili článek o tom, jak naši krajané prosí své spoluobčany, aby nekupovali u nás zboží. Faktem však je, že „turisté“ vozí přes hranice plná auta zboží za pár marek. Cožpak se s tím něčím nic dělat? Cejní správa přece může vydat nařizení o vývozu zboží jen pro denní potřebu a na ostatní uvalit vysoké clo!

JAROSLAV FRÖHLICH, Hor. Počernice

Nadia se vdává

BÝVALÁ úspěšná rumunská gymnastka Nadia Comaneciová oznámila na tiskové konferenci v Tokiu, že se brzy bude vdávat. O svém vyvoleném řekla: „Jmenuje se Mihai Vasilescu, je velký, hezký a již měsíc se mnou žije v USA.“ Vyvrátila tak pověsti o budoucnosti s 3letými rumunským emigrantem Panatem, který stál v pozadí jejího útoku z vlasti a rovněž demontovala pověsti o svém vztahu k Nicu Ceaușesko-vi.

NOVINKY PRAHA AČK
MNOU VBRZÍ—

1. 10. 1990
1000 KUPONŮ
V 100 KUPONŮ
V 100 KUPONŮ

Erst Bier, nun Erotik

PRAG, 1. März (AFP). In der Tschechoslowakei gibt es — kurz nachdem sich in Pilsen eine Partei der „Freunde des Bieres“ gegründet hatte — nun eine Partei, die sich des Liebeslebens ihrer Mitglieder annimmt. Die „Unabhängige Erotikinitiative“ ist die 19. offiziell anerkannte Partei oder Bewegung in der CSSR.

Wie die Nachrichtenagentur CTK berichtete, will die neue Gruppierung erotische Tabus abbauen und mit ihren Publikationen Scheidungen, Sexualdelikte, unkontrollierte Prostitution, Geschlechtskrankheiten und Aids bekämpfen.

Bei schriftlichen Veröffentlichungen allein soll es jedoch nicht bleiben. In allen Städten mit mehr als 50 000 Einwohnern sollen „Etablissements zur erotischen Bildung“ eingerichtet werden. Das Personal soll regelmäßig medizinisch untersucht werden. In kleineren Orten können Anhänger eigene Vereine zur Verbreitung von mehr erotischer Lebensart gründen.

Die zum Erlangen des Parteistatus nötigen 1000 Unterschriften waren schnell beisammen. In weniger als zwei Tagen schrieben sich an nur einer einzigen Stelle in Prag 1050 Personen, davon 133 Frauen. In die Listen etc.

LOUKA ARVI, DO KTEROJ PARTIJE BOLA

Jak pracovat za šilinky

(čtk): Cizí státní příslušníci, tedy i es, občane přijžděcí do Rakouska v rámci bezvízového styku, se mohou zdržovat na území Rakouska po dobu 30 dnů. K dalšímu pohybu musejí obdržet tzv. pobytové vízum. Pokud es, občan má zájem pracovat na území Rakouska, má možnost požádat o pracovní povolení za podminky, že si sám najde zaměstnavatele. Žádost o pracovní povolení vyplněnou zaměstnavatelem předá žadatel osobně u příslušného rakouského pracovního úřadu, který po prozkoumání ve lhůtě 3—4 týdnů pracovní povolení uděluje či neuděluje. Rakouský zákon o zaměstnávání cizinců nepovoluje udělení pracovního povolení osobám, které nemají v Rakousku bydliště. Přijímat pracovní zatažení u různých podnikatelů bez pracovního povolení (tzv. práce na černo) se nedoporučuje, a to proto, že dostávají poloviční výši mzdy, nejsou pojištěni a pro případ úrazu, poškození, apod. Bude se vystavují nebezpečí trestního postihu.

Hohe Strahlenwerte in Fischen gemessen

Hecht und Barsch sind auffällige Größen im neuen Strahlenbericht: 412 Bq Cäsium/Kilo hatte ein schwedischer Hecht aus dem Hivatten-See, 137 Bq der gleiche Fisch, der in Berlin geangelt wurde. Nächste Werte: 63 Bq

(Stocksee), 45 und 28 Bq (Nordsee). Beim Barsch lag der Höchstwert, laut „Restrisiko“, bei 90 Bq (Südschweden). Nächste Werte: 22, 18, 15 Bq (Dänemark).

Vom Fleisch: In Kaninchenfleisch aus Polen sind einmal 84, ein zweites Mal 3 Bq Cäsium gefunden worden. Rindfleisch aus Lübbecke ist einmal mit 18 Bq, ein weiteres mal ohne Cäsium bestimmt worden. Weitere Werte: 1 bis 8 Bq. Lammfleisch hatte zwischen 9 und 17 Bq Cäsium.

Auffällig waren auch die Werte bei Marmeladen: Ausnahmslos zeigte die Marke Lihn („Die Fruchtige“) überdurchschnittliche Werte. Die höchste Belastung brachte die Sorte „Vierfrucht“: 24 Bq, gefolgt von Hagebutte (22), Holunderbeere und Kiwi-Stachelbeere (21). Johannisbeer-Marmelade von Lihn hatte 20 Bq, Sauerkirsch 16 Bq, Pflirsich und Erdbeer: 10 Bq. Pflaumenmus von Lihn ist mit 12 Bq bestimmt worden.

Bei den Nudeln finden sich inzwischen überwiegend Sorten, die unbelastet sind. Ausreißer in dieser Woche: die Marke Matagliati aus Italien — einmal mit Nudeln in Muschelform (28 Bq), zum zweiten den Nudeln in Krawattenform (32 Bq). Die Buchstaben-Nudeln des Henselwerks hatten 5 Bq Cäsium.

Zur Bewertung: Unabhängige Experten raten Erwachsenen dazu, sich bei der Ernährung an 35 Bq Cäsium je Kilo Nahrung auszurichten. Kinder, Schwangere und Stillende sollten die persönliche Grenze bei 10 Bq Cäsium je Kilo ziehen.

Galina to nechápe

MOSKVA: Většina ústavní arktiky, uspořádané týdnem SOBESONIK, se lednověně vyloučila pro urychlené stáření sovětských vojsk z Československa a Maďarska s tím, že jejich „dobašná přítomnost v obou zemích se již „poněkud“ protáhla a národy těchto zemí samy dobře vědí, jak si doma zabít páťádek i bez sovětské vojenské „pomoci“. Jednoznačně záporný názor na stažení jednotek vyládila 24letá suadlena Galina Muchtalovová z Ordžonikidze: „Nechápu, proč je potřeba stahovat naše jednotky? Vždyť tam mají vše: byt, peníze, volně mohou přeflížet hranice. A tady budou bydlet báňské. Pokud němu žentichou tady neposkytnou dobrot, byt, nevezmu si ho.“ Také názor na mezinárodní politiku...

Presun z Hlavního na Střed

O problémech na pražském Hlavním nádraží jsme již psali několikrát. Naposledy v reportáži o inspekci federálního ministra vnitra v noční Praze (LD 17. 2.). V pondělí ráno jsme dostali upozornění — situace se mění. Změnila se k lepším, ale problémy zůstávají, i když jejich řešení se blíží. Nezáleží to samozřejmě jen na Veřejné bezpečnosti.

Na Hlavním nádraží v úterý od 22 hodin uzavřeli čekárnu, již až dosud okupovali lidé bez domova. Nejde jen o osoby amnestované: přidali se k nim další jedinci obého pohlaví, aby nádražní prostory proměnili v noclehárnu a občasně dějiště rvaček a alkoholických orgií. Čekárna je mimo provoz především proto, že nutně potřebuje dezinfekci a opravy vyražených oken a devastovaných stolů či dveří. Těm, kteří zde našli dočasný úulek, to bylo řádně oznámeno. Po jednání s mluvčím těchto lidí — který byl sám propuštěn z nápravných výchovy mimo rámec amnestie — došlo k jakési dohodě, podle níž budou bezpečnostní orgány tolerovat přespávání (mimo čekárnu) po určitou krátkou dobu za předpokladu dodržování přísného pořádku. Národní výbor hl. m. Prahy prostřednictvím náměstka primátora P. Nebeského člen a funkcionář ČSLP zajistil okamžité ubytování alespoň pro 14 osob. Je to jistě málo, ale nabídky využili jen dva: Ono totiž v ubytovně je třeba dodržovat určitá pravidla, třeba vrátit se do ní do 22. hodiny večer. Místo toho se mnozí přestěhovali na nádraží Praha-střed. Dejme slovo dvěma náčelníkům železničních oddělení VB:

Kapitán Václav Vykysal, Hlavní nádraží: S některými se domluvit lze, s jinými těžko. Zprávu o uzavření čekárny přijali bez incidentů. Železnice jim nabídla volnou jízdenu do místa původního bydliště, o to však nestojí, protože Praha je Praha a nádraží je blízko centra. Podle mého názoru je třeba postupovat podle zákona, který ovšem má pro tyto případy jisté mezeře. Ti, kteří se chtěli zapojit do řádného života, tak již učinili, připustíme, že někteří měli trochu smůly a dosud se jim to nepodařilo: jsou mezi nimi lidé, jimž nestačí dát do ruky kus papíru, oni potřebují konkrétnější pomoc, třeba je doprovodit na místo, pomoci jim při jednání ohledně zaměstnání či ubytování. Ale většina z těch, kteří se dosud do běžného života nezačlenili, to ani nechťejí. A až uplyne čas přiměřený pro kvalifikaci příživnictví, bude nutno postupovat podle práva.

»Přetopený kotle« poptávky

[čtk]: Ministr financí ČSSR V. Klaus požádá parlament, aby byly ve státním rozpočtu na rok 1990 sníženy výdaje na obranu a bezpečnost o 12,4 procenta (v absolutním čísle o 8,2 miliardy Kčs) ve srovnání s částkou, kterou přiděloval těmto resortům státní rozpočet na letošní rok schválený loni v listopadu vládním kabinetem p. emiéra Adamae. Ministr to oznámil v noci ze středy na čtvrtek na semináři s pestalnci FS. Řekl dále, že ve snaze, aby rozpočet nebyl deficitní, ale naopak přebytkový, se snížil o 30 procent dotace společenským organizacím Národní fronty, výdaje na státní správu o 4,8 procenta a dotace podnikům asi o deset procent. Výdaje na kulturu se snížil proti původnímu plánu jen asi o dvě procenta. Ze státního rozpočtu zmizí kapitola výdajů na KSČ (1,2 miliardy Kčs). Návrh státního rozpočtu projednají v příštích týdnech parlamentní výbory a koncem měsíce bude předložen společně schůzi sněmoven. Podmíní-li se tyto restriktce a další opatření prosadit, mělo by zůstat koncem letošního roku ve státní pokladně pár miliard šs. korun. „Přebýtek je nutný, neboť jsme v situaci hrozící inflace a z „přetopeného kotle“ poptávky a tlaku na vnitřní trh je třeba postupně ubírat,“ prohlásil ministr.

Kapitán Zdepek Žižka, nádraží Střed: Což není jednoduché, protože někteří uvějí bídě číst a psát, zato dokonale ovládnou paragrafy, týkající se jejich práv. Od soboty 17. února nastal organizovaný přesun z Hlavního nádraží sem k nám. Dodejme, že poměr amnestovaných a těch, kteří se k nim přidružili, je asi tři ku jedné. Čím se žijí? U některých jsme zajistili věci pocházející třeba z vykradených automobilů. Jiní fiktivně vykazují peníze získané prací ve vězení — že s pětistovkou nelze žít šest týdnů, neřeba dokládat. Někteří tzv. smrují, to jest žebrají před nádražím. Cestující jsou právem rozhořčení a původní soucítí veřejnosti, lidský zcela pochopitelný, se vytrácí. Jak budeme postupovat? Rozhodně nikoliv násilně, tím by se nic nevyřešilo. Ale využijeme všech možností, jaké nám dávají zákony. Většina z těch, kteří byli propuštěni v rámci amnestie, dokázala, že si tuto velkorysost zaslouží. A ti ostatní to buď také pochopí, nebo ne. Nezáleží to vždy jen na nich samotných, ale jejich vlastní přístupy jsou rozhodující. Přepadávání s použitím nožů, obtěžování cestujících, okupování prostorů určených pro cestující, to tady trpět nemůžeme a nebudeme.

AKTUALITA

„Prezident Richard von Weizsäcker se těší na návštěvu Prahy,“ prohlásil v rozhovoru pro Lidovou demokracii tiskový mluvčí západoněmeckého prezidenta Gernot Fritz. „Neať žádným tajemstvím, že si

Prezident SRN se těší na Prahu

oba prezidenti — Václav Havel a von Weizsäcker rozumějí dobře nejen jako představitelé svých zemí, ale i osobně.“ Spolkový prezident přijede na pozvání prezidenta Václava Havla do Prahy 15. března v ranních hodinách. Podle G. Fritze jde v podstatě o neobvyklou návštěvu, která se vymyká z rámce diplomatického protokolu. Na programu krátkého pohybu Richarda von Weizäckera v Praze jsou nejen politické rozhovory, ale také seznámení s některými pamětihodnostmi hlavního města. Na otázku, zda dále navštíví spolkového prezidenta — 15. března — není náhodně, odpověděl G. Fritz, že bylo ohněma státníky zcela záměrné. V den, kdy před 51 lety bylo definitivně rozbito Československo hitlerovskou třetí říší, má návštěva představitelů nového demokratického Německa zdůraznit novou kvalitu vztahů mezi Spolkovou republikou Německo a Československem. Podle názorů některých západoněmeckých politických činitelů zaujme spolkový prezident Richard von Weizsäcker za svého pobytu v čs. hlavním městě také zásadní stanovisko k československo-německým vztahům v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.

Již jen Slovenská republika

[čtk]: Poslanec SNR se včera sešl v Bratislavě na 22. schůzi, aby projednal návrh prezidenta ČSSR na ustavení zákon o změně názvu Československé socialistické republiky. Česká socialistická republika a Program je i vládní publiky. Na programu je i vládní ústavního zákona SNR o názvu, státním

ZDENĚK ŽÁČEK
„Podívej, co jsem tady objevil... odposlouchávací zařízení!“

Petr Urban

„Manžela to nejvíc vzrušuje na kolejích, další vlak nám jede ve dvacet dva cetí!“

znaku, státní vlajce, státní pečeti a o státní hymně Slovenské republiky. Jednání byl přítomen předseda vlády SSR M. Čič. Po dvou společných zpravodajských alternativních návrzích zákonů na základě hlasování navrhla SNR Federálnímu shromáždění, aby název ČSSR byl změněn na Federace Česko-Slovensko a změnit navrhovaný státní znak federace tak, aby známkou byl visle pláňný štít, v jehož levé polovině z bělného polebu je umístěn státní znak České republiky a v pravé polovině státní znak Slovenské republiky. Moravský znak je možné řešit v rámci znaku České republiky. S účinností od 1. března 1990 se název Slovenská socialistická republika mění na Slovenská republika (SR). Státní znak SR tvoří na červeném „aně goticčím štítu“ dvojitý štíbrný kříž vztvčený na středním vyvýšeném vršku modrého trojúh. Státní vlajka SR se skládá ze tří stejných vodorovných pruhů bílého, modrého a červeného, uspořádaných pod sebou. Státní pečť SR tvoří státní znak SR, kořem kterého je do kruhu umístěn nápis Slovenská republika. Státní hymnou SR jsou první dvě sloky písně J. Matúšky.

● To je pořád řečí o škodlivosti alkoholu, a když člověk čte o epidemiích, tak jsou z vody.

Pochmurná bilance ze světa zločinu

Vraždy mají vzestupnou tendenci * Hrozba drog i alkoholu

Nejsou to příliš radostná fakta která na úterní tiskové konferenci sdělili ministři policie. Bilance, jakou učinili hlavní lidé nejen města pražského, ale ze všech oblastí Čech, Moravy a Slezska, není totiž radostná a co je ještě horší prognóza podle kriminalistů a vyšetřovatelů také nejsou růžové.

Tak tedy skutečnosti. V roce 1989 bylo v rámci národní republiky odhaleno 120 769 trestných činů a pachatelé byli vypátráni v 93 542 případech. Protože odborníci dělí trestné činy na občasnou, náhlou a hospodářskou kriminalitu, věnujeme se té následně pozornost nejzávažnějšímu zločinu - Přečtení zarmovaly statistika sto vražd a devadesát tři usvědčených vražd, loni se stalo obětí vražd 126 lidí a 119 zločinců přišlo nebo ještě přijde před soud. Přidáme k tomu 11 956 násilných činů, 7094 případy mravnostních deliktů, 545 případů násilného, 59 691 případ zabránit do majetkové kriminality, z toho 19 005 krádeží vloupáním a ještě z toho 4201 případ krádeže vloupáním do bytu; okolo toho z 4561 krádeží motorových vozidel a 6172 krádežemi věcí z aut, přidáme 7227 podvodů a můžeme skončit větu konstatováním, že zločinci způsobili naší společnosti celkové škody téměř 680 milionů korun. Do toho samozřejmě nemůžeme započítat osobní utrpení postižených, vyšetřovat celou řadu životů ukončených vra-

ždou rukou. Dodejme, že bezmála dvě stě milionů čínských zbrojených národním hospodářství a že mezi 13 980 pachatelů hospodářských deliktů se dvacet procentů zakazují lidé, jenž snad kráží opravdu není započítat, tedy vedoucí hospodářství pracovníci

Podívejme se ještě na strukturu pachatelů. Více než 46 tisíc trestných činů spáchali recidivisté, 12 950 případů jde na konto mladých lidí, asi dvacet a půl tisíce případů mají na svědomí Romové. U bezmála čtvrtiny loňských trestných činů byl spoluvinitkem alkohol. Časté ovšem je to, jak se na trestné činnosti podílejí amnestovaní, lze doložit číslem: Ke dni 27. února se tisíc lidí dopustili 7042 trestných činů. Není to málo, ale vzhledem k celkové úrovni kriminality zase ne zvlášť moc. S tím, že některé odsouzení nepochopí humanitní akt amnestie prezidenta a pochopí se šance k témuž životu, se v podstatě muselo počítat.

Situace však není dobrá ani v prvních třídách tohoto roku. Zatím to vražd 1768 vykradených chat, 1490 vloupání do prodejen a necelých, číselně se vykradených bytů. Ovšem vedle nárůstu klasické kriminality lze očekávat negativní vývoj v jiných směrech. Jde o drogy a starozitnost. Kriminalisté upozorňují - a jsou to slova určená zejména venkovských křesťanů a jejich laickým spolupracovníkům - že hodnoty v kostelích

nejsou velmi často zabezpečeny dobře. Četní využívají zloději - specialisté pracující nežádá na přímé objednávky ze zahraničí především z NSR a Itálie. Na druhé straně se podařilo čísti věci velké historické hodnoty i po dlouhém čase ze zahraničí vrátit na místo původního určení. Ale ještě k té prognóze: Lze konstatovat, že vzhledem profesní a náhlé činnosti zločinců, že se tvoří dobře organizované zločinecké gangy. Že i přechod k tržnímu hospodářství potvrdí určité skupiny spekulantů. A alkohol, to je metla, již se stále nedáří hrdit. Třeba blahovolně nalévání mladistvým, což má za následek vandalství, vraždy ale někdy i záškrty s velmi vážnými následky, není jen věc bezpečnostních orgánů, ale celá veřejnost.

Představitelé českého ministerstva vnitra právem zdůraznili potřebu obnovy důvěry veřejnosti v bezpečnostní sbor. S touto důvěrou si ošklivě hrál bývalý totalitní režim a k její ztrátě samozřejmě přispěl i bezpečnostní složky samotné. Jenže nelze se jen ohlížet zpátky, ale také hledět kupředu. Kriminalista, který pracuje v civilu, nemá nic společného se zrušenou státní bezpečností, ale odevzdává potřebnou a často velmi rizikovou práci. A lidé, kteří chránit životy a majetek nás všech, si v současných podmínkách zastouží uznání i podporu.

● Známy sovětský spisovatel a básník J. Jevtušenko napsal scénář k filmu nesoucímu název Stalinský pořeb. Film má ukázat osudy Jevtušenkovy generace na pozadí politické scény 50. let.

Karel Schwarzenberg, předseda Rady konzultantů při Úřadu prezidenta Rakouské republiky a poslanec Evropského parlamentu navštívil střední lesnickou školu v přístku. Toto vzdělávací zařízení zakládal před 105 lety strýc Karla Schwarzenberga - Bedřich.

Oscar i César T. Pištěkovi?

(Čtk): Hollywood a Paříž budou v březnu tradičně mít předávány dvou výsokých mezinárodních cen v oblasti filmu - amerického Oscara a francouzského Césara. Pro naši kinematografii je tato informace aktuální proto, že na obě ocenění byl nominován za vytvoření kostýmů k neobvyklému filmu M. Formana Vařmont český kostýmní výtvarník T. Pištěk. Jednoho Oscara cenu americké Akademie filmových věd a umění, již vlastní. Převzal ji v roce 1985 za svůj přínos k úspěchu rovněž Formanova snímku Amadeus.

„Letos je úplně opačná situace než před pěti lety, kdy se o těchto věcech diskutovalo mlčky. Nyní se o tom hovoří až příliš často, pro samé novináře nemám čas ani na vlastní práci... I když si myslím, že i nominace je velkým úspěchem a zadostiučiněním - vždyť letos se v Americe vybíralo ze 159 kandidátů v moji kategorii a jen čtyři jsme byli nominováni.“

● A co César. Toho se rozdííl od Oscara ještě nemáme...
„V životě bych nepředpokládal, že budu kandidátem i na tuto cenu. Znáám Francouze a vím jak jsou citliví na zivěření vlastních národních zájmů. Poznal jsem také, že nás v Valmonta moc rádi nevidí. Navíc kostýmy k tomuto filmovému příběhu Laclosových Nebezpečných známostí, ze kterých vycházel i M. Forman, režírované Stephérem Fajarsem, byly už vloni jedním Césarem odměněny. Jestliže tedy Francouzi letos

uznali, že jsem se svého úkolu zhostil úspěšně, bude to, jako když dáte gól na cizím hřišti.“

● Podle čeho si vybíráte filmové látky?
„Nejsem z těch, kteří mají knihovnu zaváženou scénáři a stál plný nabídek. I když jsem českých filmů vypráví více než stovku, po úspěchu Amadea na mezinárodní úrovni jsem se rozhodl zaměřit. Konkrétně s výjimkou Václava Stiva Kopradina jsem o práci doma ani nezaváhl. Pochopitelně mě lákají takové filmy, v nichž se jako výtvarník mohu náležitě vyřádit. Například před desítkami let s Harletem bych rozhodně dal přednost kostýmnímu historickému filmu nebo snímku z oblasti science fiction.“

Dodejme, že filmová slavnost v Paříži se uskuteční už 4. března. Kolo slávy v Hollywoodu se roztočí 26. března.

Buffalo Bill, snad nejslavnější stopař Indů a proslulý hubitel bizonů, hrdina Divokého západu, byl po dvadesátidenním letech od své smrti podruhé významněn tímtož vysoký vojenským vyznamenáním. Poprvé jej získal Buffalo Bill za svou službu v americké armádě, ale měsíc po své smrti, v roce 1917 byl z listiny vyznamenání vyřazen. Tehdejší Kongres USA stanovil přesná měřítka pro vyznamenání a Buffalo Bill jim neodpovídal. Teprve nyní se politikům ze státu Wyoming podařilo dosáhnout „rehabilitace“ Buffalo Billa.

Je jedno, kde bydlíme

„Hlavně, že můžeme domů. To je teď nejdůležitější.“ vyznal dojatě po příletu na ruzyžské letiště Waldemar Matuška, který se s manželkou a synem objevil už v Praze po čtyřech letech působení v USA. Až donedávna nuceně mlčení o „emigrantovi“ jménu tolik populárního zpěváka mezi lidmi neublížilo, jak to dosvědčují všichni ti známí i neznámí příteli, kteří ho na letišti srdečně vítají.

W. Matuška vystoupí 6. března na koncertě v pražské Lucerně. Pač se vrátí do Spojených států. „Čekají nás další závazky.“ řekl k tomu zpravodaj ČTK. „Velký zájezd - přes 18 tisíc mil. A mezi slušnými lidmi by bylo neseriózní teď vše zavít. Myslim, že je nakonec nyní jedno, kde bydlíme. Můžeme jezdit do Československa pravidelně. Je však na světě mnoho lidí, kteří sem nemohou. Jsou staří nebo se třeba bojí létat. A i oni nás chtějí slyšet...“

Na otázku, co se ženou, zpěvačkou Olga Blechovou, v Americe ve svém zájmu dokázali a co ne, odpověděl:

„Natočit tři desky, vydávat kazety, uspořádat tři zájezdy, slušný počet celkem asi 75 představení. Pracuje se jinak. U nás písničky zestárlý, než deska vyšla. A co jsme nedokázali? Vrhnutí do světa show byznysu. Ale není, upřímně řečeno, o co stát. Dělat někomu druhé housle? To se mi moc nechce.“

Co říkáte revolučnímu a demokratickému procesu ve vlasti?

„Vše jsme sledovali v televizi a po rase už jsme věděli, že je vyhráno. A nyní? Osmadesátý rok je daleko, ale Amerika přesto o Československu již opět ví. A prezident Václav Havel, ten tam vyhrál na celé čáře.“

(wie zuvor die Sowjetunion) auch eine Kooperation im Bereich der friedlichen Anwendung und Sicherheit von Atomenergie.
● Ve Finsku na rozdíl od jiných zemí nepřetržitě klesá počet nových hlášených případů AIDS. Zatímco v roce 1986 se touto smrtelnou nemocí v zeměmi nakazilo 88 lidí, loni jich přes daleko širší záběr vyšetřování bylo 36.

Petr Lander
„Vy hledáte ulici 21, paradesantní jednotky generálporučíka Matvěje Grigorjeviče Krivosudkina? Ta se teď jmenuje Krátká.“

KPC verlor 700 000 Mitglieder
PRAG, 4. März (dpa). Die Mitgliederzahl der tschechoslowakischen kommunistischen Partei (KPC) ist wegen der politischen Wende in der CSSR von 1,7 Millionen auf eine Million geschrumpft.

EG-Zusammenarbeit mit Prag

ha BRÜSSEL, 5. März. Die Kommission der Europäischen Gemeinschaft (EG) wird demnächst Verhandlungen mit der Tschechoslowakei über ein erweitertes Kooperations- und Handelsabkommen aufnehmen. Der neue Vertrag mit

Prag soll dem „Modell“ der bereits mit Ungarn und Polen abgeschlossenen Kooperations- und Handelsverträge entsprechen. Sie sehen eine rasche und nahezu vollständige Öffnung des EG-Marktes für Erzeugnisse dieser Länder und eine Zusammenarbeit in Politik, Wirtschaft, Wissenschaft, Verkehr, Umweltschutz und Kultur vor. Allerdings wünscht Prag

PRVNÍ BUDE ROBERT HOLÍK?

DNST MOŽNÁ, že salounky se jmény Diana a Petr v pražském hotelu Intercontinental vejdou do něj jako naše bohu Věra se v nich totiž oskrmala jednou. Když bychom budoucnost této hry o náš značně ovlivnil. Od úvodu prvního (v něm rokovali zástupci NHL J. Ziegler, A. Easley a náš M. Šubr) J. Dostal, M. Volíček je to ke druhému (v něm jednali zástupci Hartford Whalers R. Gordon, E. Johnson, B. Orr, J. Erha s Robertem a Jaroslavem Holíky) asi jediná krok.

Obě sezení trvala přibližně dvě hodiny. V Dianě se začalo a skončilo dříve a došlo zde i k upřesnění termínů svého kalendáře. Před MS ve Švýcarsku se naši reprezentanti utkají dvakrát v Praze s Kanadou. V září by měli hrát čtyři až čtrnáct utkání v rámci jízdy Toronto, Edmonton, Hartford) a u nás tým Minnesota. Hlavní část diskuse se ovšem točila kolem budoucích zástupců našich hokejistů do NHL. Soudě podle výrazu v obličejích, spokojenější byli po schůzce Kanadčané. A EAGLESON řekl jednu větu. „Shodli jsme se na tom, že v nejbližší době odejde do NHL velký počet mladých čs. hokejistů.“

Takže ještě před rozhovorem s J. Dostalim bylo jasné, proč naši zástupci se nevěšeli příliš optimisticky. Opět se uvěřilo, že momentálně není nic, co by mohlo odvláknout našich hráčů zbraní. Na otázku, zda se může stát, že z naší hry jich přestoupí za moře v příštím sezóně třeba dvoje, J. DOVALIL odpověděl: „Stát se to může. Při jednání s Kanadčany ovšem podle jen dvě konkrétní jména — Holík (na obr.) a Hašek, zdárazňují, že jednání není uzavřeno a nedošlo k podpisu žádného dokumentu. Objasněvala se stanoviska, hledala určitá pravidla. V dubnu budeme pokračovat...“

O tom, že se třeba jedná s protivníkem, který má mezi argumenty i jeden nejzávažnější, tedy dolar, se není třeba příliš rozepisovat. A kolem hokeje v NHL se jich točí stovky milionů. Existuje za otázku, kdy náš hokej stojí před výprodejem, nějaké východisko? Budou mít za rok repre-

zentaci trenéři z Erha postaví národní tým? J. DOVALIL: „Očekodám nikdo nezabráníme. Důležitější není nikdo neorganizovat, ani vedení hokeje. A ani nechce. Znovu nám možnost apelovat na hráče, aby nejdříve něco udělali v re-“

ROBERT HOLÍK

Čuň zřejmě nebude případ Roberta Holíka (19). Účastník přílavy se v reprezentaci zatím objevil jen jednou a zlá se. Ze právě on bude prvním hokejistou, který legálně odejde do NHL už tak mladý. Na otázku, kdy se tak sáhnou, odpovídali účastníci schůzky v salónu Petr mlhava: v nejbližší budoucnosti ROBERT HOLÍK nám ukázal hlavní důvod toho proč ne hned tedy v rozhraní NHL: Patec pravě ruky má v sádce už 14 dní a Hartford nechce kupovat zájce v nýtí. „Chceti mě, ale jen zdravě!“ Majitel „Velrybář“ R. GORDON: „Jsem spokojen!“ Více nám řekl gen. manažér klubu E. JOHNSON: „Robert na nás udělal velký dojem při letošním mistrovství světa juniorů v Helsinkách. Má všechny předpoklady, aby se v NHL uplat-“

nil. Zatím se nehovořilo o částce za podpis smlouvy ani o její částce.“ Klub má o hráče eminentní zájem. Před podepsáním smlouvy hráče prohlédne lékař z Hartfordu. Majitel klubu, v němž se silně angažuje i Ivan Lendl a pracuje pro něj jako „skaut“ Jiří Erha, chce vytvořit prvotřídní mužstvo. Přestože si zakládá na solidnosti jednání, zaslechli jsme ze slůnku během rozpravy hovorový smích. Od Bobby Orr, dalšího „skauta“, jsme se dozvěděli, čemu. To když se přimlouval, aby angažovali i Holíka staršího, z ledu si ho pamatuje jako velkého bojovníka a snad by si s ním šel zahát i on, Pak Orr vážně dodal, že by nebylo špatné, aby otec na syna za oceánem mohl dohlížet.

(čtk): V pátek 23. února, půl hodiny před půlnocí a v sobotu ráno zhruba ve 4 hodiny došlo v parku vojenské techniky Drhovice nedaleko Tabora ke dvěma výbuchům. K celé události se vyjádřil generálmajor Č. Hrbek předsedavatel velitelství Západního vojenského okruhu: „Na místo se okamžitě dostavili dozantí útvaru, obsluha a členové požárního útvaru. Jednalo se pravděpodobně o vyhořelé kabely vše bylo uhaseno prostor se vyvětral a uzamkli. Na místo se potom dostavili další odborníci příslušníci SNB a vojenské kontrarozvědky. Společně otevřeli druhé ukrytové pracoviště tří z nich vstoupili dovnitř, další čtvrtý za stál venku. Po rozsvícení světla došlo k silnému výbuchu a následoval požár. Ti kteří byli uvnitř byli okamžitě mrtví, další byli zranění.“ Podle posledních zpráv, komise v níž pracovali odborníci pražského kriminálního ústavu i vojenského ústavu, konstatovala že pravděpodobnou příčinou výbuchů byl plyn vzniklý při vznícení pláště dvojité stěny buňky. Příčinou vznícení pláště bylo jejich přehřívání od elektrického ohříváče.

MOSKVA: V Moskvě byla v pondělí podepsána Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Svazu sovětských socialistických republik o odchodu sovětských vojsk z území Československé socialistické republiky. V dokumentu, který podepsali ministři zahraničí obou zemí Jiří Dienstbier a Edvard Ševardnadze, se uvádí:

Článek 1: Úplný odchod sovětských vojsk z území Československé socialistické republiky se uskuteční po etapách, přičemž první etapa bude ukončena do 31. května 1990, druhá etapa do 31. prosince 1990 a třetí etapa do 30. června 1991. V první etapě se uskuteční odchod podstatné části sovětských vojsk v souladu se

mluvkách vzájemného zúčtování a platného smlouvy. **Článek 4:** Strany jmenují zmocněnce pro záležitosti odchodu sovětských vojsk, kteří budou řešit praktické otázky vyplývající z provádění příslušných ustanovení této dohody. **Článek 5:** Majetkové a finanční otázky vznikající v souvislosti s odchodem

ale přisným výběrem. V této souvislosti se vyhodnotí otázku skončení s dohodnými smlouvami a angažováním nových herců na sezónu, re-spektive jednu roli. To by však vedlo k narušení sociálních jistot herců. Při změně angažmá si totiž u nás — na rozdíl od západních zemí — nemohou na základě nabídek agentů například vědy zabývat být v sídle dílnička, které by je dočasné angažovalo.

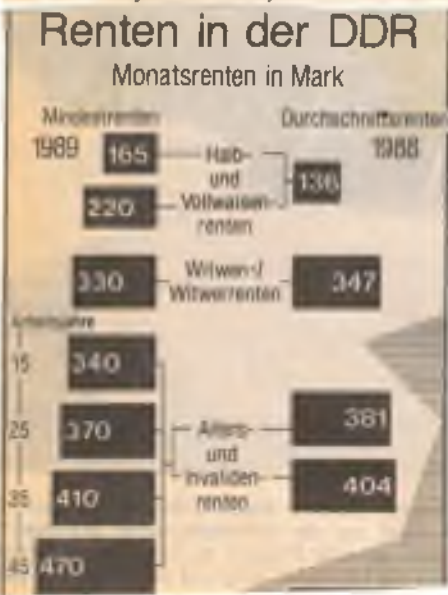
Dohoda o odchodu vojsk

Vlada ČSSR a vláda SSSR, bezohrve v úvahu prohlášení čs. vlády ze dne 3. prosince 1989 a prohlášení sovětské vlády ze dne 4. prosince 1989, včetně jejich právních aspektů, vedoucí snahou o rozvoj tradičního přátelství a spolupráce mezi ČSSR a SSSR při důsledném dodržování zásad mezinárodního práva zakotvených v Chartě OSN, včetně zásad respektování suverenity a nevměšování do vnitřních záležitostí; potvrzující své pevné odhodlání všestranně napomáhat upevnování míru, stability a bezpečnosti v Evropě a na celém světě; vyjadřující vůli dodržovat závazky vyplývající z Varšavské smlouvy o přátelství, spolupráci a vzájemné pomoci ze dne 14. května 1955,

společně vypracovanými harmonogramem. **Článek 2:** Vláda Československé socialistické republiky poskytne sovětské straně při odchodu sovětských vojsk z území Československé socialistické republiky nezbytnou součinnost. **Článek 3:** V období do úplného odchodu sovětských vojsk z území Československé socialistické republiky se na tato vojska bude aplikovat režim fakticky existující v době sjednání této dohody, včetně majetkových, finančních a jiných otázek, s přihlédnutím k případným změnám v pod-

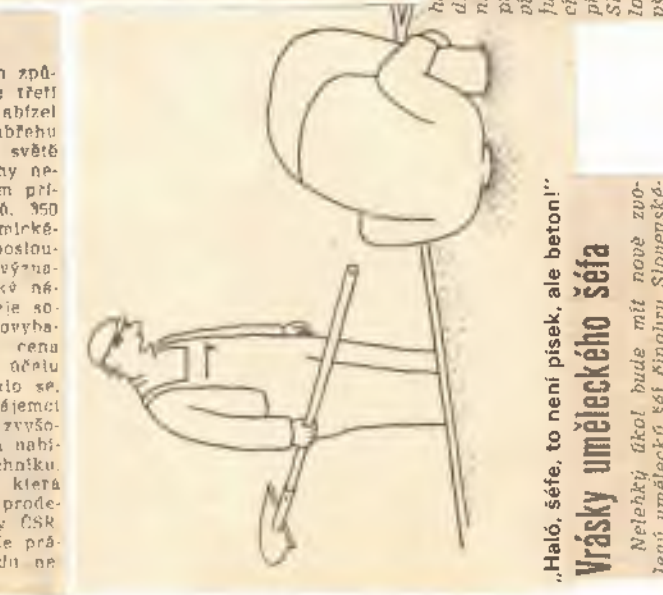
sovětských vojsk budou posuzovat zmocněnci pro záležitosti odchodu sovětských vojsk a budou vyřešeny dohodami mezi příslušnými ministry Československé socialistické republiky a Svazu sovětských socialistických republik. **Článek 6:** Majetkové a finanční otázky související se sovětskými vojsky v Československé socialistické republice, které nebudou upraveny do doby jejich úplného odchodu, budou vyřešeny zvláštní dohodou stran, která bude sjednána nejpozději do dvou let ode dne vstupu dohody v platnost. **Článek 7:** Tato dohoda vstupuje v platnost dnem podpisu.

ho národní divadla režisér L. Valdíka. Činoherní soubor má 75 členů, z toho 57 herců, jejichž věkový průměr — 52 let — není ideální. Navíc řada herců byla jmenována do funkce — v souboru jsou dva vedoucí kateder, děkan, prorektor, ředitel, předsedkyně Sdružení divadelníků na Stomněku, prezident ústřední, diplomátka, ministr. Doplňoval soubor však nechce nový šéf kampaňovitě.

Stalin za do'ary

(čtk): Oblas na zajímavý a svém způsobem originální inzerát, který ve třetí lednové dekádě oběhl svět a nabízel k odprodeji sochu Stalina ze Zábřehu na Šumpersku, byl v západním světě obrovský. Zatímco mnohde se sochy neobliběných politiků nít a v lepším případě jsou ukládány do depozitářů, 750 centimetrů vysoké artefakt akademického sochaře V. Holínka by měl posloužit i po konečném přehodnocení významu osobnosti J. V. Stalina. Městské národní výbor chce věšetek z prodeje sochy věnovat na rekonstrukci a dovybavení nemocnice. Už „vyvolávací“ cenu 50 000 dolarů se zdálo k tomuto účelu přiměřeným slušná, však ukázalo se, že zdaleka není přemrštěná. Zájemci z řady západních zemí postupně zvyšovali nabídku až na 80 000 dolarů a nabízení i určitého zdravotnického techniku. Do jednání však vstoupila Artia, která poukazuje na nulnost povolení k prodeji od komise ministerstva kultury ČSR. Zábřehští se proto — a zdá se, že právem — obávají, aby jejich nápadu ne využil k obohacení někdo jiný.

„Haló, šéfe, to není písek, ale beton!“
Vrasky uměleckého šéfa
Nělehtý úkol bude mít nové zvoření umělecký šéf činohry Stomněské.

In 5 Jahren gibt's keinen Schnupfen mehr

... und wie Sie sich bis dahin richtig die Nase putzen

Erfurt - Die meisten Menschen putzen sich die Nase falsch. Wissenschaftler der Medizinischen Akademie Erfurt fanden heraus: Wer beim Schnupfen beide Nasenflügel mit dem Taschentuch zusammendrückt, riskiert eine

Mittelohrentzündung. Wer das Sekret „hochzieht“, kann eine Nebenhöhlenentzündung bekommen. Tip der Forscher: Beim Schnupfen immer ein Nasenloch zudrücken, dann das offene Nasenloch entleeren. Allerdings be-

steht Hoffnung, daß in fünf Jahren kaum noch einer über Schnupfen spricht. US-Forscher haben ein Nasenspray entwickelt, das zumindest die Hälfte aller Erkältungsviren daran hindert, menschliche Zellen zu infizieren.

IVAN LENDL: »Těži je doplnit Muchovu sbírku než vyhrát Wimbledon«

CHAVÍK, 20. března (AP). Ivan Lendl, český tenista, začal v malém sále pražského Paláce kultury ohk očekávaná hovorová smlouva s Práží. Lendl, který trvala déle než plánovaná hodina, protož otázky jen přešel. Pochopil, že se jeho nezájemná, to by musely být dnesí novinový možná řeje jen o te- mase. Zároveň, že světová jednička se projeví jako výborný a vtipný debater. Opravdu už dlou- ho se před nováčkem nepostavil sportovec, který by měl zabývat v hlavě takový man, jako Lendl.

Projev se to nejen při odpovědích někteří uvádějí, že je to až do chvíle, když se zastaví. Jeho fyzikální vtipy, to je větší zárukou, že i když se zastaví, bude paměť dodržovat. Lendl, který je mladá, ale zároveň velmi zručná. Při svých otázkách, které se týkají jeho života, se zdá být velmi zručný. Když se ho ptají na Wimbledon, je to jeho největší úspěch. Když se ho ptají, jak se mu líbí tenis, odpovídá, že mu líbí tenis, ale že se mu líbí tenis, když se mu líbí tenis, když se mu líbí tenis.

Z Ruzyně na Pankrác
MILKI - Členy spolčené komise Smezo- va vedl a Smezoval náměstí PS ČSSR a ČNR, kteří věpra jednat v budově v parlamentu v Praze. Informovali pracovníci vojenské složky Generální prokuratury ČSSR a zástupci generální prokuratury ČNR o postupu vyšetřování události ze 17. listopadu 1989 na Národním třešně v Praze. Jak potvrdil novinářům vyšetřovatel GP ČNR JUDr. A. Kubílek, vzhledem k tomu, že se jednalo o vraždu, bylo provedeno důkladné vyšetření.

Weltweit 963 Millionen Analphabeten
JOMTIEN, 5. März (dpa). Die thailändische Prinzessin Maha Chakri Sirindhorn hat am Montag in dem Badeort Jomtien 150 Kilometer südlich von Bangkok die internationale Konferenz „Erziehung für alle“ eröffnet. Vor 1500 Delegierten aus 185 Staaten forderte sie in ihrer Eröffnungsrede zu mehr Zusammenarbeit auf, um in diesem Jahrzehnt weltweit das Alphabetentum zu beseitigen.

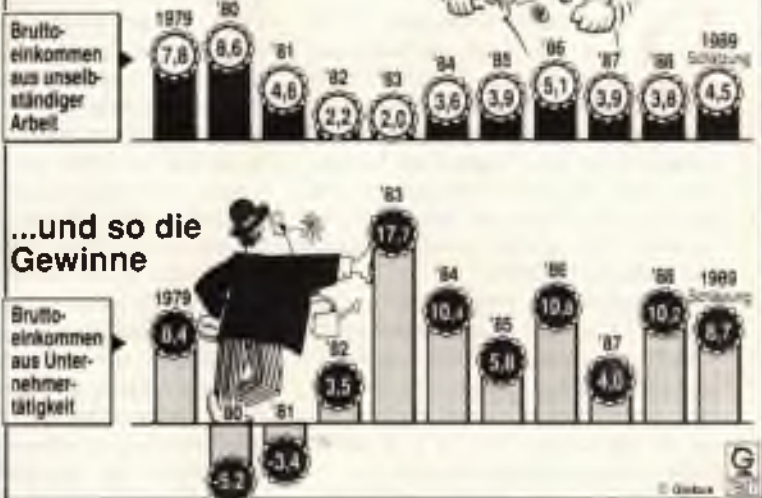
Nach Statistiken, die der Konferenz vorliegen, gibt es schätzungsweise 100 Millionen Kinder in der Welt, die keinen Zugang zu einer Grundschule haben, 963 Millionen Erwachsene sind Analphabeten. Wie der Generaldirektor der Erziehung, Wissenschafts- und Kulturorganisation der Vereinten Nationen (UNESCO), Federico Mayor, in einer Eröffnungsrede sagte, leben 920 Millionen

von diesen 963 Millionen Analphabeten in Entwicklungsländern. Die Weltkonferenz über Erziehung wurde von der Weltbank und drei UN-Organisationen finanziell gefördert. Weltbank-Präsident Barber Conable sagte am Montag, seine Organisation werde innerhalb der nächsten drei Jahre für Erziehungsprogramme, insbesondere für den Elementarunterricht in der Dritten Welt, doppelt soviel ausgeben wollen wie bisher. In den vergangenen zehn Jahren hat die Bank - groß geschätzt - zehn Milliarden US-Dollar für Erziehung in 100 verschiedenen Ländern bereitgestellt, wovon nur zwei Milliarden in den Ausbau des Grundschulunterrichts flossen. Es wird erwartet, daß die bis Freitag dauernde Konferenz eine „Welt-Deklaration“ über die Notwendigkeit der Erziehung für alle billigt.

CSSR-Gewerkschaft aufgelöst

PRAG, 4. März (AFP). Der kommunistische Gewerkschaftsbund der Tschechoslowakei hat sich jetzt auf einem Sonderkongreß in Prag selbst aufgelöst. Nach heftigen und teilweise chaotischen Debatten beschlossen die rund 2500 Delegierten des zweitägigen Gewerkschaftskongresses am Wochenende die Gründung eines neuen parteiunabhängigen Dachverbandes. Diesem schlossen sich bislang 34 der 60 tschechoslowakischen Einzelgewerkschaften an. Die 13 Interessengruppen der Künstler und Kulturschaffenden, die sich bereits am 27. Februar zu einem unabhängigen Verband zusammenschlossen hatten, verließen bei dem Kongreß die Dachorganisation. In seinen Statuten erklärte sich der neue Dachverband zur regierungs- und parteiunabhängigen Organisation. Ziel sei die Interessenvertretung aller Arbeiter. Gleichzeitig wurde die Bildung eines unabhängigen Gremiums gefordert, das Teile des Immobilienbesitzes, darunter alle Freizeiteinrichtungen der alten kommunistischen Einheitsgewerkschaft, verwalten soll.

So wuchsen die Löhne...

...und so die Gewinne

tásku. Umožňuje jim to londýnský vý- stava dostanoucí úryvek z celé stovky královských milostných dopisů. V té- mže tóně po tom pokračovat v čestí své nejbližší ... naosad napříkval- hradě VIII. v roce 1528 Anna Boleý- nová, druhé ze svých sešti manželek- klens v osm let porceji -- dáť usck- nouť hlavu.

PRECHODNE OBDOBI MEZI SOCIALISMEM A KOMUNISMEM JE ALKOHOLISMUS

ČERNĚ NA BIĚM si teď mohou i Padouci Britové předstít, jak jejich králové v minulosti užívali svým manželkám, snoubenkám a milenčkám

S nalvní pověřivostí bychom si mohli zahrávat s jistou symbolikou „osmlčky“ v letopis-
tích našich národních dějin. Jsou letopočty znamenající pád, porážku, smrt, utrpení, národní
tragédie (smrt Přemysla Otakara II. 1278, třicetiletá válka 1618—1648, Mnichov 1938, Únor
1948), ale naopak radost, vítězství, vzestup (revoluční rok 1848, vznik ČSR 1918, pražské jaro
1968). Ty smutné mezníky ve svých důsledcích si nezadají a svou negativností mají mnoho spo-
lečného.

Občanům tohoto státu bylo zabraňováno poznat pravdu a podstatu únorových událostí. Jen ti
postížení a oběti si mohli šepem sdělovat fakta. Mládež ve školních učebnicích, v pionýru a
mládežnických organizacích, politické strany Národní fronty měly slogany KSC o Vítězném
únoru 1948.

JAK TO BYLO V ÚNORU

V zahraničí, kde společenské vědy
nejsou řízeny komunistickou ideologi-
í a diktátem, se od počátku ozna-
čovaly události z února 1948 jako
„komunistický puč“.

Největší zásluhy na objektivním vy-
řčení podstaty února 1948 v souvis-
losti s mezinárodní situací a z hle-
diska vnitropolitického má Karel Ka-
plan, historik a bývalý funkcionář
KSC. Analyzoval podstatu komunisti-
ckého hnutí u nás, detailně se se-
známil s archivními materiály ÚV KSC
a dlouholeté výsledky svého bádání
uložil ve svých knihách, které vyšly
v zahraničí v několika světových
překladech.

V roce 1972 vzniklo v NSR z inici-
ativy břeňovského opata Dr. Anastá-
ze Opaska „Opus bonum“, laická ka-
tolická organizace Čechů a Slováků
žijících v exilu. Opat Opasek byl
zatčen v r. 1948 a odsouzen na doži-
voči pro údajnou velezradu a špionáž.
V r. 1960 byl sice propuštěn z věz-
ní, ale byla mu zakázána kněžská
činnost. Až do r. 1968 pracoval jako
stavební dělník a pak odešel do exilu
do benediktinského opatství v bav-
rském Rohru. Ve Frankenu nedaleko
od Chebu u našich hranic pořádala
organizace Opus bonum konference na
současné závažné témata dotýkající
se především naší problematiky. Jed-
nou z takových konferencí bylo set-
kání na téma „Únor 1948 očima vítě-
zů i poražených o třicet let později“.
A tak se tu sešli opat Opasek, P. Ti-
grid, Alex. Heider, K. Skalický, A.
Kratochvíl — přímé oběti pražského
režimu a z druhé vlny emigrace i bý-
valí funkcionáři KSC Zd. Mlynář, L.
Pachman, R. Selucký, J. Sláma a hi-
storici K. Kaplan, V. Prečan, R. Strö-
binger, O. Pustějovský.

Historii února 1948 se zabýval již
dříve také býv. zástupce šéfredaktora
Lidové demokracie R. Ströbinger,
který pro zahraniční čtenáře v jaz-
kové oblasti západní Evropy napsal
informativní brožuru o hlavních mez-
ních zahraničních politického vývoje
a vnitropolitické situace v Česko-
slovensku a provedl rozbor jednotli-
vých trendů, v nichž nesporně rozho-
dující úlohu hrála temná zákulisní
politika KSC usilující dobrot se za
každou cenu a všemi prostředky de-
finitivně totalitní mocenské pozice
v celkové režii „demokratického“
postupu. (R. Ströbinger, Anatomie eines
Staatsstreichs, Zürich, 1977.)

Na toto téma přednesl na již zmí-
něné konferenci ve Frankenu R. Strö-
binger referát, v němž se dotkl všech
základních otázek vedoucích k tzv.
únorovému vítězství pracujícího lidu.

KSC zabývajíc se přípravou pře-
vzetí moci se soustředila na všechny
ty složky společnosti, které bylo nut-
no získat a zmanipulovat. Byly to kro-
mě armády a Státní bezpečnosti také
nekomunistické strany. Šlo o to, vy-
tvořit i v těchto stranách příznivé
předpoklady pro to, co mělo přijít.
Vytvořením tajného oddělení ÚV KSC

pro nekomunistické strany začalo to-
to systematické pronikání. KSC měla
ve všech těchto stranách svou agen-
turu, připravenou k akci v den X,
který byl naplánován na rok 1948. Ne
přímo na únor, ale na rok 1948. Gott-
wald uvažoval o vyvolání krize prá-
vě v souvislosti s květnovými volba-
mi. Proto se zvláštní oddělení na ÚV
KSC snažilo přes nejrůznější kan-
nály vybudovat své expozitury u li-
dovců, národních socialistů a sloven-
ských demokratů. Sociální demokra-
cie nedělala již za dnů situace ko-
munistům starosti, protože stačilo sil-
nou agenturu kolem Fierlingera jen
trochu více zaktivizovat.

U národních socialistů skupina tvo-
řená Noumannem, Slechtou, Pátkovou,
Richterem, Štátným a dalšími byla
již připravena k založení vlastní frak-
ce. Měli připraveno a pak také vydali
dvě čísla vlastního časopisu. Tam už
to vypadalo tak, že stačilo, aby KSC
dala signál a národně socialistická
strana se prostě rozpada.

Trochu komplikovanější byla situ-
ace v Lidové straně, kde ona agen-
tura (tzv. levicová skupina) byla o ně-
co slabší. Tam to byl Plojhar, Petr
Polanský, na Moravě třeba i Em. Vo-
janec. Ale tato skupina v lidové stra-
ně byla nepoměrně slabší ve srovná-
ní s možnostmi, které měla KSC u ná-
rodních socialistů. U slovenských de-
mokratů to byli Ján Ševčík, bratislav-
ský primátor Kyselý a další. Sami ko-
munisté byli překvapení, že dokonce
i v této straně se našla celá řada lidí,
kteří ochotně plnili úkoly dané KSC.
Za těchto předpokladů se v nekomu-
nistických stranách jakoby samozřej-
mě připravovali převrat, připravovali
se možnost ovládnutí vedení těchto
stran. Čekalo se na příležitost, kterou
pak skutečně demokratické strany
trošku komunistům přhrály, když vy-
volaly, nebo aspoň uspíšily vyvolání
vládní krize.

Na podzim 1947 bylo rozhodnuto
o vybudování „ozbrojené páti dělnič-
ké třídy“ — lidových milic. Již sama
existence těchto útvarů byla jedním
z dokladů nedemokratické, nelegální
„cesty k Únoru“. Poprvé to bylo 22.
února, kdy lidové milice vyrukovaly
ve velkých městech ozbrojeny zbraně-
mi, které byly narychió dovezeny
z Brna, Vlastimí. Většina i ze Sloven-
ska, již pouhý fakt, že se v ulicích
velkých měst objevila tato ozbrojená
složka KSC, stačil, aby se předáci ne-
komunistických stran vyděsili a ka-
pitulovali. A tak bylo opravdu mož-
né, že bratislavské Pravda uveřejnila
článek pod titulem „Únor byl demo-
kratickou cestou k socialismu“ a hned
vedle fotografií, jak lidové milice ob-
sazují sekretariát demokratické stra-
ny v Prievldzi, K okupaci minister-
stev a k vyhánění ministrů demo-
kratických stran z úřadů docházelo v do-
bě, kdy prezident vůbec ještě nepo-
depsal abdikaci. Milice obsazovaly
úřadovny národních výborů, tiskárny
nekomunistických stran a jejich tisko-
vé orgány.

Také v Čs. armádě probíhal podob-
ný vývoj. Ačkoli mtn. nár. obrany
generál I. Svoboda ujišťoval preziden-
ta Beneše, že „armáda jde s lidem“,
celé skupiny generálů již dostávaly
direktivy od ÚV KSC k opačnému po-
stupu.

V téže době přijela do Prahy dele-
gace Rudé armády v čele se sověts-
kým osoboditelem Prahy. Sídlii zde
též štáb velení sovětské armády.
Druhou rozhodující složkou byla
Státní bezpečnost, policie a zejména
pohotovostní pluk SNB, který obsadil
celou řadu klíčových pozic o úřadů.
Orgány StB v době, kdy ještě vládní
krize probíhala, začaly zatýkat poli-
tické odpůrce KSC. Už tehdy byli za-
čtení např. štábní kapitán Němeček a
Tajchman, národně socialističtí čle-
nové branných komisí parlamentu. Nej-
markantnější příklad, kdy šlo rovnou
o likvidaci tzv. třídních nepřátel, je
případ lidoveckého poslance Ing. Ro-
slava Sochorce, jehož StB dopoledne
23. února, tedy v době, kdy vláda ještě
prakticky fungovala, vytáhla ze za-
sedání předsednictva Jednotného svazu
českých zemědělců. R. Sochorce byl po
několika dnech vrácen rodnin v rak-
ví, která se nesměla otevřít, protože
nikdo nesměl vidět, že byl umučen
k smrti.

Na podzim 1968 a začátkem roku
1969 probíhal proces se sedmi přísluš-
níky Státní bezpečnosti. Objevily se
tam neuvěřitelné výroky, když jeden
z obžalovaných vypovídal, že tělo po-
litické odpůrce byla spalována
v pecích kladenských hutí: „Dělníci
se domnívali, že tam spalujeme staré
dokumenty a my tam zatím spalovali
staré politické nepřátele.“

Dalším dokladem nelegální a proti-
ústavní únorové machinace KSC bylo
zřízení akčních výborů večer 23. února
v Obecním domě v Praze a přede-
vším pak akce těchto výborů, orga-
nizací nelegálních, zřízených z popu-
du KSC bez jakýchkoli řádných pra-
vomocí. Tyto výbory prováděly už
v průběhu únorových dnů (a nikoliv
tedy až po puči) tzv. očistu škol, mi-
nisterstev a ústavů, vesnických ná-
rodních výborů, až po vedení závodů,
kde byli vyhazováni lidé, kteří ne-
souhlasili nebo byli odpůrci politiky
komunistické strany. Akční výbory
především pravomocí, které si tyto
skupiny v rozporu s platnou ústavou
přisvojovaly, jsou jen dalším dokla-
dem o nelegálnosti února 1948.

Na Slovensku byly už 24. února
Gustávem Husákem rozpuštěny všechny
okresní národní výbory zvolené
ve volbách 26. května 1946 a byly na-
hrazeny komunisty jmenovanými
okresními správními komisemi. Šlo
o postup, který přímo odporoval
ústavě a platným zákonům.

Naposledním momentem v celé této
komunistické režii byl tlak na prez-
identa republiky či metody tohoto ná-
tlaku. E. Benešovi se hrozilo občan-
skou válkou, zásahem Sovětského sva-
zu, hrozbami zásahem lidových mil-
ic. Možno doložit, jakými metodami
proti prezidentu Benešovi postupovali

Neue Funde in Pompeji

In der antiken italienischen
Stadt wurden wieder Fundstücke ent-
deckt. Forscher fanden Kochtöpfe aus
Bronze und Ton, eine Bronze-Waage und
einen Marmor-Mörser. Die Stadt war 79
n. Chr. beim Vesuv-Ausbruch durch Lava
und Asche verschüttet worden.

115 Patienten warten in der Bundesrepublik auf ein neues Niere

18.000 auf eine neue Niere. Organe dürfen hier aber nur entnommen werden, wenn der Patient einen „Spenderausweis“ besitzt, bzw. die Angehörigen zustimmen.

KSC mění. Tvrdí se, že tyto strany budou i nadále existovat, že musí se hrát svoji úlohu v „obrozené“ Národní frontě. A je pravda, že jejich kolaborantní dovozání vedení, je ovládalo až do loňského roku.

Nyní nám zbývá s dychtivostí čekat, jak se s tímto svým kardinalním případem „Vítězného února 1948“ od základu a počtívě vypořádá nově se obrozující KSC.

blém, jak se zachovat k těm ostatním stranám.

Dne 15. dubna 1948 R. Slánský na zasedání ÚV KSC ještě hovořil o tom, že vzniklé jednotné strana pracujících, že žádné jiné politické strany nebudou existovat. Na Brněnsku se šlmg okamžitě chopil iniciativy, roz-
pusť všechny nekomunistické stra-
ny a dal obsadit jejich sekretariáty.
Ale o něco později se nejednou linie

Gottwald, Zápotocký, Nosek, Svoboda a další. Tak třeba delegace ze závo- dů, které byly nákomandovány do prezidentské kanceláře, výhrůžně te- legramy zasílají na Hrad apod.

Jaký byl epilog této velké tragiko-
medie? Sociální demokracie již 17.
dubna, čili za dva a pát měsíce po
puči, vyšla vstříc výzvě ke „sjedno-
čení“ s KSC a 27. června 1948 k ro-
mutu sjednocení došlo. Zůstal pro-

TGM a Lužičtí Srbové

Příslušníky lužickosrbšského národa poznal T. G. Masaryk za svého pobytu v Lipsku v letech 1876—1877. Tam se také seznámil se svou pozdější americkou chotí Charle Garrigue. Budyšín, středisko hornolužickosrbšské kultury, navštívil roku 1884, aby se zapsal lužickosrbšskému budíteli Michalu Hórnikovi do pamětní knihy Matice lužické těmito slovy: „Není nám zajisté hlavním úctelem zachovávat jazyk svůj, avšak chceme být mravnými a vzdělanými, a proto v úctě máme řeč předků svých, neboť nemáme pro tužbu své prostředí lepšího a milnějšího než řeč mateřské.“

Svým realistickým programem dal T. G. Masaryk základní návod k metodě práce českým prolužickým pracovníkům — Adolfu Černému, prof. dr. Josefu Pátovi a Vladimíru Zmeškalovi. Zároveň ovlivnil řadu lužickosrbšských kulturních představitelů — Arnošta Muku, J. B. Čičinského, Miklaše Andříckého, později Jurije Witzeze a Jana Cyle. V příležitosti Masarykových šedesátin vyšel v lužickosrbšském literárním časopisu *Lužica klánek*, ve kterém autor zdůraznil, jak by měly být použity oslavenovými myšlenky pro lužické podmínky: „Budeme-li národem vzdělaným se samostatnou literaturou a uměním, s rozvíjením zemědělstvím a průmyslem, pak nás nikdo nevyhladí. O to usilujeme a pracujeme vytrvale pro svou drahou mateřštinu i pro celý lužický národ.“

Za 1. světové války, v době zahraničního odboje, nakreslil T. G. Masaryk mapu budoucího Československa, která je dnes uložena v Zeměpisném muzeu ve Washingtonu. Také Lužičtí tužkou věnovali do území tehdy se formujícího Československého státu, o jehož vzniku usilovalo vlastenecké hnutí odporu, domácí i zahraniční.

Po osvobození napsal T. G. Masaryk studii *Slované po válce*, která vyšla anglicky roku 1922 a o rok později česky. V ní charakterizoval postavení Lužičtých Srbů takti: „Jediny, a to nejméně slovanský národ, Lužičtí Srbové, nebyl osvobozen a zůstává pod panstvím Německa.“ Tehdy, za vzrušené doby, se v roce 1922 konal zájezd lužicko-

„Minulý rok bylo v naší vesnici přežeto neopatrnými řidiči dvacet šest koček... mohla by ta myš vzadu laskavě přestat s potleskem?“

se mohou nadít, kdyby Rakousko-Uhersko ve válce vyhrálo. Nápis ve Funchalu je doklad hodného poznání, že se Čechům přece jen asi mělo vyhovět uzámním práv české koruny dřív, než bude pozdě a Češi se obrátí proti Vídní.

„Beruf: Hure“
Bonn - Bei einer Anhörung zum Thema „Beruf: Hure“ haben die Grünen im Bundestag gefordert, Prostitution als Beruf anzuerkennen. Es müsse per Gesetz erreicht werden, daß Vereinbarungen über Sex gegen Geld anerkannt werden. Bis hierher gelten sie als „sittenwidrig“.

Am liebsten ein Pils
Wiesbaden - Bundesbürger trinken in Gaststätten immer noch am liebsten Bier. Es macht in Lokalen 58 % in Restaurants 46, in Bars und Nachtclubs 43 aus.

Česká památka na Madeiře

V krásném starém domě je v hlavním městě ostrova, Funchalu, umístěno muzeum. V něm světoznámá Gulbekianova nadace z Lisabonu zřídila oddělení stříbrných předmětů velké historické a umělecké ceny. Stříbrné číše a podnosy — především barokní —, které pocházejí z různých zemí západní Evropy, jsou doplněny také polskými stříbrnými podnosy a ruskou barokní sekránkou na bohoslužebnou knihu. V jedné vitrině je velký stříbrný podnos s nápisem: Ranczka Abbati - Vetero Pragae, Sancti Nicolai, 1693.

Není pochyb o tom, že tento podnos byl zhotoven na příkaz opata Roučky z kláštera svatého Mikuláše na Starém Městě pražském. Tento klášter byl od roku 1635 v držení slovanských benediktýnů z pražských Emauz. Byl koncem 19. století zbořen — naštěstí zbyl aspoň kostel sv. Mikuláše na rohu Parížské třídy a Staroměstského náměstí, který dnes slouží Československé církvi husitské. Sotva se kdy podaří zjistit, jak se podnos dostal z Prahy na Madeiru. Takže dostanete-li se na Madeiru, navštivte muzeum a podívejte se na českou památku.

Jiná zmínka o Čechách vám jistě neujde, neboť je umístěna tak, že každý turista ji nemůže minout. Jak je známo, ve Funchalu zemřel a je pochován poslední rakouský císař Karol. Jeho hrob je v předměstí Monte, výsoko nad městem, v dost jednodušném kostele. Hrobka se dost marně snaží být impozantní. Pro nás je však zajímavý nápis. Zní: Imperator Austriae, Rex Bohemiae ... Čili: Císař rakouský, král český ... Karol nebyl z českého krále korunován stejně jako jeho předchůdce František Josef avšak stejně jako on hned za označením „rakouský císař“ (který si Habsburgové vymyslíli začátkem 19. století) přichází označení „český král“. Je to podivné, čteme-li ve Funchalu „český král“ na hrobce Karla — za první světové války totiž z nabití Vídně byla všemožně potlačována jakákoli zmínka o českém království. Tim se naznačovalo, že toho království vlastně už ani neexistuje — a dávalo se tak Čechům na vědomí, jak se Vídeň staví k jejich státotvorným požadavkům. A ovšem také toho

srbšských zpuváků do Československa, byla to první velká lužickosrbšská akce v novém Československém státě. Při audienci u T. G. Masaryka za všichni zpěváci prohlásili v úvodu dirigent a spisovatel J. S. Smeták: „Lužickosrbšští pěvci a pěvkyně jsou šťastni, že smějí pozdravit vás, pane prezidente, který jste nejen hlavou Československé republiky, ale i kulturním buditelem a učitelem svého lidu. Česká kultura byla provždy ztrátem, z něhož jsme my, máli Lužičtí Srbové, čerpali, napájeli se a posilovali při svých úsilích o lužickou národní kulturu.“ V odpovědi, která je nejdelším prohlášením T. G. Masaryka o lužickosrbšské otázce, prezident řekl (text uvádíme v úplném znění — pozn. J. L.): „Vítám vás! Snad jste se přesvědčili, že vás máme rádi a že chceme bratrsky pracovat na poli kulturní vzdělanosti. Těším se, že jste přišli. Vidím v tom záruku, že budete se starat o svůj národ, především kulturně. Jste ovšem národ malý, nezbylo vás mnoho. Doujám, že především zhoubný duch, starý militarismus a imperialismus, bude nahrazen demokracií; v ní bude místo také pro vás. Abyste jako svobodní občané v německé republice stáli na svém národním podkladě. Já sám vzpomínám vždycky rád svých styků s vašim národem, zejména s Hórnikem. Jako mladý student poznal jsem se s vaším spisovatelem Piechem, překladatelem Pypina a Spasoviče. Byl nadšeným obdivovatelem Havlička. Kládí mi na srdce, abych prostudoval Havlička a něco o něm napsal. Napsal jsem tedy později knihu o Havličkovi na popud vašeho krajana. Vzpomínám vždycky s láskou Lužice a Lužičtých Srbů. Když jsem jako student pobýval v Sasku, zašel jsem si v Drážďanech do katolického kostela, kde mívají vaši krajané srbšské bohoslužby. Také do Budyšina jsem se později dostal k vašemu Michalu Hórnikovi. Dnes je potřeba, abž přestanou všechny hrůzy válečné, abyste za nové doby věnovali pozornost novým úkolům kulturním. Svých potřeb kulturních za nové demokratické doby dojistě časem dojdete. Doujám, že dosáhnete všeho, čeho potřebujete, jistě budete postupovati rozumně a takticky. Žádná republika nemůže kulturní snahy zatlačovat, a tak věřím, že svobody se dostane i vám. Přeji vám sám i ve jménu národa za návštěvu, a budete přesvědčeni, že se tomu těšíme. Jako vy přicházíte sem, i my můžeme přijít k vám. Na shledanou!“

„Ale znáš ho... To je přece Tonda Větvíčka, co před patnácti lety emigroval do Švedska!“

Projev Václava Havla v Kongresu USA

Havlův kouřek

Mi přátelé mi poradili, abych vystoupil v češtině. Nevím prof. Snad chtěl, abyste si vyslechli sladká slova mého mateřského jazyka. Když mne 27. října loňského roku naposledy zatýkali, nevěděl jsem, jestli to je na dva dny nebo na dva roky. Když mi přesně měsíc poté řekl rockový hudebník Michael Kocáb, že budu asi navržen do funkce prezidenta, mysltel jsem, že to je jeden z jeho obvyklých žertů. Když mne 10. prosince 1989 můj přítel herec Jiří Bartoška navrhl na velkém mítinku v Praze jménem Občanského fóra do úřadu prezidenta republiky, považoval jsem za vyloučené, že mne náš parlament, zděděný po předchozím režimu, může do tohoto úřadu zvolit. Když jsem byl o devatenáct dní později jednomyslně zvolen prezidentem své země, netušil jsem, že za celé dva měsíce budu mluvit před tímto slavným a mocným parlamentem, že má slova budou přímo sledovat milióny lidí, kteří o mně nikdy neslyšeli, a že stovky politiků a politologů budou odborně zkoumat každé slovo, které řeknu.

Když mne 27. října zatýkali, 21. jsem v zemi, kde vládla nejkonzervativnější komunistická vláda v Evropě a celé společnosti držela pod příkrovem totalitního systému. Dnes, po necelých čtyřech měsících, k vám promlouvám jako představitel země, která se vydala na cestu k demokracii, v níž je plná svoboda slova, která se připravuje na svobodné volby, chce budovat prosperující tržní ekonomiku a dělat svou vlastní zahraniční politiku. Je to všechno zvláštní.

Ale já tu nejsem proto, abych mluvil o sobě a o svých pocitech, anebo pouze o své zemi. To, co jsme tu řekl, jsem řekl proto, abych na příkladu drobném, ale zato mně dobře známém, ilustroval cosi obecného a důležitého. Totiž, že žijeme ve velmi zvláštní době. V době, kdy se tvář lidského světa najednou mění takovou rychlostí, na kterou jsou krátké všechny dosud známé politologické tachometry. My, dramatici, kteří musíme umět vřeskat do dvouhodinové hry celý lidský život nebo i celou historickou éru, tak této rychlosti rozumíme. A čtí-li to političtí nám, jak by to nemělo činit ještě větší potíže politologům, kteří zkoumají po celý život převážně jen olast pravděpodobného a musí mít s nepravděpodobným ještě menší zkušenost než my dramatici.

Pokusím se vyjádřit, proč si myslím, že rychlost změn v mě zaujal, ve střední a východní Evropě a samozřejmě v samém Sovětském svazu se tak významně zaplula do tváře současného světa jako celku a proč se dotýká osudu všech, tedy i vás, Američanů. Rád bych se nad (im zamyslel) — nejdříve z hlediska politického a pak z hlediska takřka filosofického.

Dvakrát ve dvacátém století hrozila světu katastrofa, dvakrát byla jejím rodákem Evropa a dvakrát jste museli spolu s jinými i vy, Američané, zachránvat Evropu, celý svět i sebe samé. Při prvním zachránování jste hodně pomohli i nám, Čechům a Slovákům.

Díky velké podpoře vašeho prezidenta Wilsona mohli náš první prezident Tomáš Garrigue Masaryk založit náš novodobý stát. Založil jej, jak víte, na principech, na kterých byly založeny Spojené státy americké, jak o tom svědčí jeho rukopis, uložený v knihovně Kongresu.

Mezitím Amerika velice vypsála. Stala se nejmocnějším státem světa a počala i la v odpovědnost, která z toho svo řvá. Důkazem jsou statisíce vašich mladých občanů, kteří padli za osvobození Evropy i hroby amerických letců a vojáků na čs. půdě.

Stále se však i hná věc: objevil se Sovětský svaz, začal mohutně a nesmírně ovládnout lidu trpícího pod totalitní vltatou proměnliv v sílu, která z něj udělala po druhé světové válce druhý nejmocnější stát světa. Stát, který právem naháněl hrůzu, protože nikdy nevěděl,

co kdy přeletí jeho vládcům přes nos a kdy a kterou zemí se rozhodnou dobyt a uvrhnout do takzvané sféry svého vlivu, jak se to v politickém jazyce nazývá.

To všechno nás naučilo vidět svět bipolárně: jako dvě ohromné síly, z nichž jedna brání svobodu a druhá nahání hrůzu. Evropa se stala hlavní třetí plochou těchto dvou sil, a tudíž i jedinou obrovskou zbrojnicí rozdělenou napůl. Přičemž jedna pátka této zbrojnice plynule přecházela do oně hrůzoplíné mocnosti, zatímco druhá — ta svobodná — sousedila s oceánem a nechtěla-li být do něj zahrnuta, musela si spolu s vámi vybudovat komplikovaný bezpečnostní systém, kterému zřejmě vědíme za to, že ještě existuje.

Takže jste možná přispěli k záchraně nás, Evropanů, světa, a tím i sebe samých potřeby: pomohli jste nám dojit se těchto dnů — a to dokonce bez horké války — jen s válkou studenou.

A teď se tedy děje to, co se děje: totalitní systém v Sovětském svazu a ve většině jeho satelitů se rozkládá a naše národy hledají cestu k demokracii a nezávislosti. Prvním dějstvím tohoto pozoruhodného dramatu bylo, že pan Gorbačov a jeho spolupracovníci, konfrontováni se smutnou realitou své země, začali svou „perestrojku“. Ani oni tehdy zřejmě netušili, co všechno se tím dá do pohybu a jak rychlý ten pohyb bude. O gigantickém množství rostoucích problémů, dřímajících pod naslazenou nehybnou maskou socialismu, jsme věděli samozřejmě dost, ale že stačí tak málo, aby se tyto problémy v celé své šíři vyjevily a tužby národů v celé své síle ozvaly, to jsme asi nevěděli nikdo. Maska spadla tak rychle, že doslova nemáme ani čas se tomu v návalu práce divit.

Co to všechno pro svět perspektivně znamená? Zřejmě několik věcí: jelikož jde, jak jsem pevně přesvědčen, o proces historicky nezvratný, začne Evropa především znovu hledat svou vlastní identitu a nebude už nucena být onou napůl rozdělenou zbrojnicí. Možná to vytváří naději, že dříve nebo později nebudou už vaši chlapi muset střežit a případně zachraňovat svobodu v Evropě, protože si i Evropa konečně bude schopna pohledat sama. Ale to není pořád ještě to hlavní: hlavní se mi zdá být, že tvoje převratné změny nám umožní konečně se vymanit z poněkud už přezlé kazajky bipolárního vidění světa a „vstoupit konečně do éry multipolarity. Totiž do éry, v níž budou všechny — velcí i malí — bývalí otroci i bývalí páni — zvolit to co váš velký prezident Abraham Lincoln nazval „The Family of Man“. Umíte si představit, jakou úlevu by to přineslo té části světa, která se — ačkoli největší — z jakýchkoli důvodů nazývá třetí?

Myslím, že se nehodí, abych na tomto místě jen všeobecně teoretizoval. Budu tedy konkrétnější.

Jak již víte, většina důležitých vojenských i jiných evropských konfliktů po staletí tradičně začínala i končila přímo na území dnešního Československa, anebo s tímto prostorem nějak souvisela. Posledním příkladem nám budí druhá světová válka, je to pochopitelné: ať se nám to líbí nebo ne, ležíme v samotném středu Evropy, díky čemuž nemáme výhled na moře ani skutečné ašofnířtvo. Proč to ale říkáme, politická stabilita v naší zemi je itaudně důležitá pro celou Evropu, je tomu tak i dnes. Vláda národního průzornosti, soudasne Federálního shromáždění, další státní orgány i ja osobně ročime za tuto stabilitu do budoucích voleb, které plánujeme na června.

Rozumíme všem nesmírně komplikovaným důvodům, především vnitropolitickým, pro které Sovětský svaz nemůže své vojsko stáhnout od nás tak rychle, jak k nám tato vojska v roce 1968 přišla. Chápeme, že arzenály, které se tu dvacet let budovaly, nelze odnést za noc. Přesto bychom rádi v našich bilaterár-

ních jednáních se Sovětským svazem dosáhli toho, aby v zájmu politické stability u nás bylo do voleb co nejvíce sovětských jednotek odsunuto. Čím úspěšnější budou tato jednání, tím lépe budou naši nástupci, vzešší ze svobodných voleb, zaručovat politickou stabilitu v naší zemi i po volbách.

Často slyším otázku, jak nám Spojené státy mohou dnes pomoci. Má odpověď je paradoxní, jako ostatně celý můj život: **nejvíc nám pomůžete, když pomůžete Sovětskému svazu na jeho síce nezvratně, ale přesto nesmírně komplikované cestě k demokracii.** Je to cesta daleko komplikovanější, než jakou mohou být jeho bývalí evropské satelity. Víte asi sami nejlépe, jak rychle podpořit nenásilný vývoj tohoto obrovského mnohonárodnostního tělesa k demokracii a ke svébytnosti všech jeho národů. Nepřislouší mi proto vám radit, Mohu jen říci, že čím dřív, rychleji a pokojněji se Sovětský svaz začne ubírat po cestě skutečné politické plurality, respektu k právům národů na svébytnost a k fungující, tedy tržní ekonomice, tím lépe bude nejen pro Čechy a Slovaky, ale pro celý svět. A tím dřív i vy budete schopni zmenšovat hřemeno vojenského rozpočtu, který musí americký lid nést. Metaforicky řečeno: milióny, které teď dáte na výhled, se vám brzy vrátí v podobě ušetřených miliard.

Není pravda, že český spisovatel Václav Havel chce zítra zrušit Varšavský pakt a pozítří dokonce NATO. Jak o něm píše některý snaživý novinář, Václav Havel si pouze myslí to, co tu už řekl: že američtí vojáci by neměli být dalších sto let odtrženi od svých maminek jen proto, že Evropa není schopna být garantem světového míru, kterým by měla být, aby aspoň trochu napravila to, že dala světu dvě světové války. Evropa se musí vzpamatovat dříve nebo později do své vlastní existence a sama rozhodnout, kolik a číh vojáků potřebuje k tomu, aby její vlastní bezpečnost a všechny širší vazby této její bezpečnosti vysílaly gapersky míru do celého světa. Václav Havel nerozhoduje o tom, o čem mu rozhodovat nepřislouší. Přimlouvá se pouze za skutečný mír a za rychlou cestu k němu.

Československo se domnívá, že by se měl brzo konat plánovaný summit státních čestníků se belgického procesu a že by mimo to, co má v plánu udělat, měl udělat i cosi víc: rozhodnout, že tak zvané Helsinky 2, plánované zatím na rok 1992, nejen mohou být dřív, ale především že by měly být čímsi daleko významnějším, než čím se dosud zdálo, že budou. Podle našeho názoru by se měly stát jakýmsi ekvivalentem dosud nekonané mírové konference v Evropě, který by konečně udalal tečku za druhou světovou válkou i všemi jejími neblahými důsledky, který by oficiálně včlenil spojující se budoucí demokratické Německo do nové celoevropské struktury a rozhodl o jejím bezpečnostním systému. Tento systém by přirozeně musel mít své vazby na tu část zeměkoule, kterou lze nazvat „helsinská“ a která se rozprostírá od Vladivostoku k Aljašce. Hranice evropských států, které by ostatně měly hrát stále bezvýznamnější roli, by měly být už konečně pravoplatně stvrzeny společnou regulační smlouvou. Za zakládacím předpokladem takové smlouvy by musel být obecný respekt k lidským právům, skutečná pluralita a skutečné svobodné volby, je víc než samozřejmé.

Vitáme samozřejmě i iniciativu pana prezidenta Busha, v záradě přijatou už i panem Gorbačovem, díky které by se měly radikálně snížit stavy sovětské a americké armády v Evropě. Je to vynikající impuls pro probíhající vídeňská jednání a vytváří velmi dobré podmínky nejen pro naše úsilí o co nejrychlejší odchod sovětských vojsk z Československa, ale nejlépe i pro náš úmysl výrazně snížit stav československé armády, nepřiměřeně mohutné v přepočtu na počet obyvatel. Kdyby bylo Československo nuceno se proti někomu bránit, což doufejme, nebude, pak bude schopno se ubránit s podstatně menší armádou, pro

Jsem prezidentem teprve dva měsíce a nechodil jsem do žádné prezidentské školy. Mou jedinou školou byl život. Pro vás nechci přitížit dlouho zatežovat svými politickými úvahami, a předtím rád dojí k oběsti, která je mi bližší. K tomu, co jsem nazval filozofickou stránkou oněch změn. Konec se odehrává již v našem koutu světa, ale které se dotýkají všech.

Dokud je vládek človrškem, bude demokracie v jiném slova smyslu vědecký

Jsem prezidentem teprve dva měsíce a nechodil jsem do žádné prezidentské školy. Mou jedinou školou byl život. Pro vás nechci přitížit dlouho zatežovat svými politickými úvahami, a předtím rád dojí k oběsti, která je mi bližší. K tomu, co jsem nazval filozofickou stránkou oněch změn. Konec se odehrává již v našem koutu světa, ale které se dotýkají všech.

Dokud je vládek človrškem, bude demokracie v jiném slova smyslu vědecký

Jsem prezidentem teprve dva měsíce a nechodil jsem do žádné prezidentské školy. Mou jedinou školou byl život. Pro vás nechci přitížit dlouho zatežovat svými politickými úvahami, a předtím rád dojí k oběsti, která je mi bližší. K tomu, co jsem nazval filozofickou stránkou oněch změn. Konec se odehrává již v našem koutu světa, ale které se dotýkají všech.

Dokud je vládek človrškem, bude demokracie v jiném slova smyslu vědecký

tože tenkrát by jeho vojenská obrana byla — nejen po daselitelch, ale do konce pu stáletich — podopřena společnou a nadělitelnou vlti, obou jeho národů, i jeho sládnou vedení. Svou úřadu výkonem svobodu, nezvládnut a znevo se rodící demokracii si už vzít nedávme. Pro požádek dodávám, že jakékoli naše kroky nechťji komplikoval vltěšská jednání, ale naopak je usnadňoval. Československo se vrací do Evropy, v zájmu občanům, a tím i svět, chce

... ideál, k němuž se lze — jako k oázě — lépe či hůř přiblížovat, kterého však nikdy ne lze úplně dosáhnout. Proto i vy se k demokracii pouze blížíte. Máte totiž nejzávažnější problém, jako ostatně všechny země. Máte však jednu velkou výhodu: k demokracii se souvise blížíte od přes dvě stě let a vaše cesta nebyla nikdy přefata totalitním systémem. Češi a Slováci navzdory humanistické dimenzi svých historických tradic, které lze sledovat až do prvního tisíciletí po Kristu, se blížili k demokracii jen dvacet let mezi dvěma světovými válkami, a teď tři a půl měsíce, které uplynuly od 17. listopadu loňského roku.

Jakou máte proti nám výhodu, je na první pohled zřejmá.

Totalitní systém komunistického typu plnění našim dvěma národům, Čechům a Slovákům — podobně jako všem národům Sovětského svazu a dalších zemí, které si Sovětský svaz svého času podmanil — bezpočet mrtvých, nezměrnou paletu lidského strádání, hluboké ekonomické zastávání a především chronické lidské ponižení. Přítelství hrůzy, které vy jste našťastě nepoznali. Žároveň nam ale dal — což samozřejmě chtějí — něco dobrého: zvláštní schopnost nahlednout občas i trochu dál než kam může nahlednout ten, kdo tu trpku zkušenost nepodstupil. Člověk, který se nemůže hýbat a aspoň trochu normálně žít, protože je zavazet balvanem, má víc času promýšlet o svých nadějích, než ten, kdo takto zavalen není.

Co tím chci říci: my všichni se musíme od vás mnoha věcem učit, od toho, jak vzdělávat své potomky, přes to, jak volit své poslance až po to, jak organizovat hospodářský život, aby vedl k prosperitě a ne k bídě. Ale nemusí to být jen pomoc vzdělaného, mocného a bohatého někoho, kdo nic nemá, a tudíž nemá co nabídnout. I my můžeme něco nabídnout: totiž svou zkušenost a poznání, které z ní vzešlo.

Je to téma na knihy, z nichž mnohé byly už napsány a mnohé teprve napsány budou. Já se tu proto omezím jen na jednu myšlenku. Specifická zkušenost o níž tu hovořím, mi dala mimo jiné jednu velkou jistotu: vědomí předcházi byl a nikoli naopak, jak tvrdí marxisté.

Proto i záchrana tohoto lidského sveta není nikdy jistá, než v lidském srdci, lidském rozmyslu, lidské pokoře a lidské odpovědnosti.

Mez globální revoluce ve sféře lidského vědomí se nezmění nic k lepšímu ani ve sféře lidského bytí a cesta tohoto světa ke katastrofě, ať už ekologické, sociální, populační či celkové civilizací, bude neodvratná. Nehrozí-li nám dnes už světová válka, ani to, že zeměknoute vybuchne díky nasmyslným horám nashromážděných nukleárních zbraní, pak to neznamená, že je definitivně vyhráno. Vyhráno zdaleka není.

Do „rodiny člověka“ máme velmi daleko; dokonce se tomu ideálu spíš vzdalujeme než přibližujeme. Zájmy osobní, sobecké, státní, národní, skupinové — chcete-li — firemní, stále ještě povážlivě převládají nad zájmy vsakutu občanskými a globálními. Stále jsme ještě poplatní zhoubnému a veskrze pyšnému dojmu, že člověk je vrcholem stvoření, a nikoli jen jeho součástí. A že tudíž smí cokoli. Stále ještě mnoho lidí říká, že jim nejde o sebe, ale o věc, ale přitom jim jde prokazatelně o sebe a nikoli o věc. Stále ještě nítíme planetu, která nám byla svěřena. I její okolí. Stále ještě zavíráme oči před rostoucími sociálními, civilizacími i etnicko-kulturními konflikty dnešního světa. Čas od času říkáme, že anonymní megaměštině, které jsme si vytvořili, nám neslouží, ale naopak nás zotročují, stále ale nic neděláme pro to, aby tomu tak nebylo.

Jinými slovy: stále ještě neumíme postavít morálku nad politiku, vědu a ekonomiku. Stále ještě nejsme schopni pochopit, že jedinou skutečnou páteří všeho našeho konání — má-li být mravní — je odpovědnost. Odpovědnost k něčemu vyššímu, než je má rodina, má země, máj podnik, máj prospěch. Odměvnost k řádu bytí, do něhož se vřecne naša konání nesamozřejmě zapíraje a kde se teprve a jen spravedlivě zpodobuje. Tlumochňkem mezi námi a touto vyšší autoritou je to, co se tradičně nazývá lidské svědomí.

Podřídím-li své politické chování tomu imperativu, který mi zprostředkovává

mé svědomí, nemohu toho moc říkat. Kdybych se naopak neřídil tímto hlasem, nepomohlo by mi v politice ani deset prezidentských škol, kde by učilo dva tisíce nejlepšíků politiků světa. Proto jsem se odhodlal i já — po dlouhém vzorování — převzít posíže na sebe břímě politické zodpovědnosti. Nejsm první ani poslední intelektuál, který to udělal. Mám naopak pocit, že jich bude stále víc. Je-li naděje světa ve sféře lidské vědomí, pak je víc než pochopitelné, že se nemohou právě intelektuálové vyhýbat donekonečna své spoulnodpovědnosti za svět a zakrývat svou nechuť k politice údajnou potřebou být nezávislí. Je snadné mít v programu nezávislost a přitom nechat na jiných, aby ten program uskutečňovali. Kdyby takto mysleli všichni, brzy by nebyl nezávislý nikdo.

Myslím, že vy, Američané, byste pro tento druh úvah měli mít pochopení. Anebo to snad nebyli ti nejlepší duchové vaší země, vlastně by se dalo říci intelektuálové, kteří napsali vaši slavnou Deklaraci americké nezávislosti, Chartu občanských práv a vaši ústavu, a kteří — a to hlavně — převzali na sebe praktickou odpovědnost za jejich uskutečňování? Dělník z Braníka v Praze, o němž se zmínil váš prezident ve svém letošním Poselství o stavu Unie, není zdaleka jediným člověkem v Československu, a tím méně na světě, který se těmito velkými texty inspiroje. Inspiřuje nás všechny. Inspiřují nás navzdory tomu, že jsou víc než dvě stě let staré. Inspiřují nás k tomu, abychom byli občané.

Závěr projevu pronesl Václav Havel anglicky. Řekl:

Když Thomas Jefferson napsal, že „vády států odvozuji svou spravedlivou moc ze souhlasu občanů“, byl to prostý a důležitý akt lidského ducha.

Smysl tomuto aktu ale dalo to, že jeho autor ho zaručil také svým životem. Nebylo to jen slovo, byt to rovněž čin.

Končím tím, čím jsem začal: dějiny se zrychlily. Věříme, že to bude opět lidský duch, který si tohoto zrychlení povšimne, pojmenuje ho a své slovo promění v čin.

AHOY BOYS!! Pražané přivítali prezidenta

Čtk): Neokázale, ale o to srdečnější přijetí připravili prezidentovi ČSSR Václavu Havlovi Pražané. kteří se včera odpoledne shromáždili na Staroměstském náměstí. Již před jeho příjezdem z ruzyňského letiště se zde odvíjel mitink který připravilo koordinační centrum Občanského fóra, pražští zpěváci a herci. Svými songy se představili zpěváci V. Mišák, J. Hutka a B. Mikolášek. Moderátorem byl Vladimír Kretina. Z balkonů Kinského paláce krátce promluvil i herec J. Bartoška.

Člen rady koordinačního centra OF v Praze Josef Vavroušek v úvodu uvedl, že si připomínáme únorové tragické vítězství těch, kteří před dvačtyřiceti lety změnili osud naší země. I když většina toužila po uspořádané spravedlivé společnosti. Ale vznešené ideály byly znehodnoceny odsouzením na práci. Naspravedlivý systém jedné vládnoucí strany vedl k rozsáhlému a nekontrolovatelnému zneužívání moci. Jeho důsledkem bylo potlačování základních lidských práv a utpření statističt. Když hovořil o současné době, řekl, že zatím se učíme demokracii. Musíme se však snažit o to, aby další průběh sametové revoluce neztratil na své čistotě.

Pražany pozdravil primátor našeho hlavního města J. Kořán.

Po něm vstoupil na balkon Kinského paláce prezident ČSSR Václav Havel. Přivítaly jej dlouhotrvající ovace.

„Vážení přátelé,“ řekl úvodem, „rád bych vám oznámil, že jsme se právě vrátili z Ameriky. Byli jsme jeden den v Reykjavíku dva dny v Kanadě, tři dny ve Spojených státech amerických. Rád bych vás ubezpečil o tom, že jsme tam neodpočívali, že jsme nekoukali na mrakodrapy ani na moře. Byli jsme tam pracovat a domnívám se, že jsme dosáhli daleko víc než jsme očekávali.“

Václav Havel poté konstatoval, že Československo je dnes nejpopulárnější zemí v Americe. „Znovu jsem si uvědomil,“ pokračoval, „že i přes veškeré sympatie k této velké zemi mi stačí jedna malá

země mírného zmatku, do níž se rád vracím. Pan prezident Bush není žádný suchý patron. Je to milý člověk. Můvil jsem spolu asi tři a půl hodiny a vysvětlili si všechny názory na důležité otázky. Byl jsem přijat americkým prezidentem i druhý den. Rekl mi, že je to naprosto mimorádné a neobvyklé. Měl jsem také projev v Kongresu USA a různí politikové mi říkali, že nepamatuji, aby byl nějaký proslav přijat tak vřdně. Měli jsme také debaty se zahraničním výborem Kongresu USA, byli jsme na univerzitách, v galeriích, hovořili jsme s newyorským starostou, a představiteli vlády USA, setkali jsme se s mnoha slavnými umělci, které dobře znáte. Včera nám připravili nádhernou slavnost v katedrále v New Yorku, kde také vystupovaly světoznámé hvězdy. Vytořili nám zkrátka výbornou atmosféru.“

V další části svého vystoupení se V. Havel dotkl i dalších otázek návštěvy. „Měli jsme také mnoho rozhovorů o hospodářských věcech,“ řekl, „zejména pak naši ministři. Zdá se, že bylo dosaženo pokroku a naše návštěva dopadla i zde dobře. Nyní se musíme chystat na další cestu. V pondělí odlétáme do Moskvy. Velmi důležité bylo i naše setkání v kanadském Torontu s představiteli nejdůležitějších krajanských a etilových organizací. Předali jsme jim Poselství pro všechny Čechy a Slovaky na celém světě, v němž jsme vysvětlili nové vztahy, který k nim má jejich domovina. Bezpočet Američanů nabízl Československu nejrůznější druhy pomoci. Každý mluvil o milionech a miliardách — my ovšem budeme muset všechno zkoumat a dobře vážit, protože si musíme dávat pozor na to, aby nás nikdo nenapálil.“

Své vystoupení, které bylo pferšováno častým a bouřlivým potleskem, zakončil prezident ČSSR svým typickým pozdravem Ahoj!

HUSY UŽ OBZAVIL

Václav Havel hält Salzburger Festrede

SALZBURG. Der tschechoslowakische Staatspräsident, der Dramatiker Vaclav Havel, wird im Sommer die Festrede zur Eröffnung der Salzburger Festspiele (26. Juli — 30. August) halten. Dies gab der Salzburger Landeshauptmann (Ministerpräsident) Hans Katschthaler bekannt, nachdem er in Prag Havels Zusage erhalten hatte. Katschthaler hatte die Einladung bereits im September, also noch vor den revolutionären Umwälzungen in der CSR, ausgesprochen.

„Dnes večer ve vaší přítomnosti jsme všichni Čechoslováci.“ řekl spisovatel E. Wlasak. Přidali se k němu jeho kolegové A. Miller, S. Bellow, režisér M. Forman a J. Papp, herec C. Peck, P. Newman, M. Schell, S. Sarandonová, E. Barstynová, zpěváci P. Simon, H. Béla fonte, R. Flacková, P. Domingo, hráči I. Zpival D. Gillespie, skladby Dvořákovy, Janáčkovy, Mozartovy a Bizetovy zahrál Baltimorský symfonický orchestr, promluvil politik H. Kissinger, novinárka B. Walterová a mnozí další.

V. Havel, který na závěr převzal Čenu ducha svobody, poděkoval za velký zážitek všem účinkujícím a organizátorům a vyjádřil vděčnost všem Američanům, kteří pomáhali Československu v hoji za svobodu.

Manöver in Westböhmen

PRAG, 1. März (dpa). In der Nähe der westböhmischen Stadt Karlsbad hat am Donnerstag ein viertägiges Manöver der CSSR-Truppen und der sowjetischen Streitkräfte begonnen. Zur heftigen Kritik der Öffentlichkeit daran sagte Verteidigungsminister Miroslav Vacek am Donnerstag, die Übung sei schon lang vorbereitet gewesen.

Ermittlungen gegen Bilak
PRAG, 1. März (AP). Die tschechoslowakische Generalstaatsanwaltschaft hat gegen den ehemaligen KP-Spitzenfunktionär Vasil Bilak ein Ermittlungsverfahren wegen des Verdachts des Amtsmissbrauchs eingeleitet. Bilak gilt als einer der KP-Funktionäre, die 1968 zur Niederschlagung des sogenannten Prager Frühlings die Interventionen von Truppen des Warschauer Paktes erbat.

Husy už táhnou
(mp): V prvním únorovém týžni zahájili ornitologové v Jeseníkách na přeletu první kříd divokých husí, kteří se pracely na sud severuá křídání. Ze zimovísti při Dunaji se vracejí asi o dva měsíce dříve než obvykle. V paloučném únoru spafitili zahavraný k odtletu na severu.

Soutěž v kulečnicku, evšek pod vodou, probřihala v anglickém hrabství Kent. Hráči byli oblečení v potápěčských úborech, hráli na stole převněněm ko dnu bežnému, koule byly zhotovené z oceři.

Manöver in Westböhmen

PRAG, 1. März (dpa). In der Nähe der westböhmischen Stadt Karlsbad hat am Donnerstag ein viertägiges Manöver der CSSR-Truppen und der sowjetischen Streitkräfte begonnen. Zur heftigen Kritik der Öffentlichkeit daran sagte Verteidigungsminister Miroslav Vacek am Donnerstag, die Übung sei schon lang vorbereitet gewesen.

KE 40. VÝROČÍ UMUČENÍ FARÁŘE

JOSEFA TOUFARA

Dopis zesnulému redaktoru Jiřímu Brabencovi

MILÝ JIRI, VZÁCNÝ PŘÍTELI,

Samozřejmě nebývá zvykem psát dopisy z tohoto pozemského světa do nebeských výšin. Předpokládám bez jakéhokoliv rouhání, že jsi jistě právě tam, ve sféře věčné blaženosti, neboť své drobné lidské hříchy jsi vyrovnal vysoce záslužnou publicistickou činností, která je stále v paměti Tvých kolegů a zejména čtenářů našeho listu, jenž — jak vidíš — opět vychází nejen v duchu křesťanském, ale také v duchu svobodném. A odvažují-li se Tě dnes jako Tvůj kamarád a nehodný žák oslovit, je tomu tak proto, abych čtenářům — zejména těm mladším — připomenul jedno ze Tvých mistrovských novinářských děl, jímž jsi se zvláště zasloužil o pravdu. V neděli 25. února letošního roku totiž uplyne čtyřicet let od smrti důstojného pána Josefa Toufara, faráře v obci Čihošť v Posázaví. Ty jsi ve dvojí roli — detektivně amatéra a novináře profesionála — odhalil jednu z ostudných afér, která po únoru roku 1948 byla i v systému totalitní moci něčím výjimečným právě svou bezpříkladnou hrůzností. Dovol proto, abych ze seriálu Tvých reportáží o tzv. „čihošťském zázraku“ zopakoval alespoň některá podstatná fakta.

Kostel v Čihošti, jak si správně upozornil, je zvaný snadno přístupný a z oken přilehlé fary je snadno pozorovat toho, kdo by se pokusil dostat se dovnitř pomocí delšího žebříku. Tato okolnost je pro další děj dosti důležitá. Neboť 11. prosince se při kázání faráře Toufara vyklonil oltářní kříž, aby se vrátil do své původní polohy, což se několikrát opakovalo téhož dne a posléze před vánočními svátky. Farář sám si toho v kazatelském zánicení ani nepovšiml, jak si ještě stačil zaznamenat do svého deníku. O záležitosti se začalo hovořit jako o zázraku, k čemuž se církevní orgány stavěly poměrně skepticky. Ale než se mohly věci zabývat, zasáhly orgány jiné se zájmem opravdovým a doprovázeným zcela konkrétními skutky. Dne 28. 1. 1950 přišli na faru dva muži. Představili se jako zástupci zahraniční agentury a zdvořile požádali, aby je pan farář doprovodil do kostela. Od té doby jej kromě justičních úředníků, pracovníků Státní bezpečnosti a zdravotníků nikdo živeho neviděl. Josef Toufar se však ještě jednou do kostela vrátil — ve stavu na hranici fyzického a psychického bezvědomí, kdy jej museli na kazatelnu vynesť. Nebyl schopen celkové rekonstrukce, jen ukázał rukou směrem k oltáři. Filmaři — mezi nimi pověstný prokurátor oněch let Karel Čížek — pak podvodně vpašovali tuto scénu do filmu, který skuteční filmaři na příkaz vysokých míst natáčeli k propagandistickým účelům. Neboť v té době byl farář již mrtev, což poněkud zkomplikovalo plány státní bezpečnosti a komunistických orgánů (v podstatě to bylo propojení velmi silnou pupoční šňůrou).

Stranická a státní propaganda spustila obudnou kampaň „čihošťský zázrak“ se stal nejen námětem filmu „Běda tomu, skrze něhož...“ — který se však promítal jen krátce a v okolí Ledče nad Sázavou vůbec ne, z důvodů, které jsi vysvětlil — ale vedle mnoha státní, dvah a především vytvořením atmosféry měl sloužit k následným církevním procesům. Sám Gottwaldův zeť Alexej Čepička v otevřeném dopisu obviňuje katolické ordináře z nezákonnosti, ministr vnitra Nosek nařizuje přísné prošetření. Co zjistí StB? „Dřevěný křížek byl na tabernáku zajištěn gumíčkami, aby se neotáčel, z pravé strany stažen kovovým perem, proti němuž vedl slahoučkový ocelový drát tažený podél instalace elektrického vedení, jehož koncem víniček vychyloval křížek doprava; zpětným tahem k další smyč-

ce na konci drátu bylo možno křížek vychýlit doleva. Montáž na křížku maskoval umělými květy a své pohyby rukou kryl knihami, položenými na zábradlí kazatelny.“ Noviny hýřily zprávami o „kejklišském podvodu“ a stoupence třídni spravedlnosti ministr Nosek zdůrazňoval politické pozadí případu. Nu což, jak jsi trefně poznamenal, pravda je relativní. Byl to nejen kejklišský, ale sprostý a promyšlený podvod s vyloženě politickým pozadím. Ale ani profesionální mata-dóři politických zločinů se nevyvarovali jistých chyb. Výše uvedený film nemohl být promítán dlouho a vůbec ne na Ledčsku, protože za obžany hrnoucí se do míst domnělého zázraku byli označeni smuteční hosté jednoho pohřbu. Květy, jimiž bylo zakryto inkriminované místo manipulace, by tam kněz o třetí neděli adventní umístit nemohl. A také „kuihy“, ve skutečnosti jeden misál, se nikdy neodkládá na kazatelnu, což jsou detaily pro estébáky neznámé. Navíc do filmu byl vložen záběr faráře pořázený krátce před jeho umučením a ve filmu pro veřejnost si s chutí zahrál sám prokurátor Čížek (i když, jak se proslychá, existuje i další verze, jež nic nemění na podstatě věci).

Ale zkrátka tuto fázi „čihošťského zázraku“, Státní bezpečnost na vyšší rozkaz nainstalovala výše uvedeně zařazení do křížku, podle Tvého zjištění sám prokurátor Čížek v předpremiéře i při premiéře této nechtuně hry vykřív křížek. Politická kampaň rukou v ruce s justicí mohla spustit naplno. Timto Tvým odhalením skončila však jen jedna fáze Tvého úkolu. Protože Ty, můj moudrý učiteli, jsi byl vždy člověk důkladný a jak jsem sám na sobě poznal, nesnášel jsi nedokončenou práci. Proto jsi pokračoval s těmito taktickými cíli: Zjistit další osudy pána faráře Toufara i jméno člověka, který jej umučil k smrti.

Dovol mi teď malou odbočku. Ve svých reportážích jsi se zmínil o opatu želivského kláštera Vítu Tajovském, který ve věznici v Kartouzích slyšel zpívat faráře Toufara nábožanskou píseň. Dostalo se mi do rukou svědecké nejmen o osudech tohoto vzácného muže, který prošel tvrdou školou Dachau, Buchenwaldu, Ruzyň a Valdic, ale také o metodách Bezpečnosti. P. Metoděj Vladimír Vitula, řádový kněz z tohoto kláštera, popisuje, jak při prohlídce — hledat se zbraně — vytahovali estébáci ze zadržovaných kamen křišťálové čisté samopaly a v místě, kam nejprve vešel jeden z nich s kladivem, objevil pistolu přichycenou za pažbu hřebíkem.

Intu, měli to tehdy docela lehké, títo hoši, nepotřebovali příliš roztáčet mozkové závity, vždyť stačila pádná rána do zubů, místo nápoje koncentrovaná sál s přídavkem drogy, jak to okusil opat Tajovský — a mohl se nějaký obhájce pokusit protestovat, mohl to zkusit — ti, kteří to zkusili, velmi rychle poznali, co to je diktatura proletariátu a třídní spravedlnost.

Takže dovol, abych s Tebou krátce sledoval a čtenářům věci neznalým přiblížil osudy kněze, který se těšil obecně úctě svých farníků, ale v podstatě byl také člověkem apolitickým a zejména se projevoval jako technický antitalent, očividně neschopný sestavit složitější konstrukci mechanismu k odklání kříže. Byl tedy zatčen, mučen v Kartouzích, pak přivlečen a vynesena na kazatelnu — ale to již byl téměř konec jednoho lidského života. Mučedník farář Josef Toufar, oběh henebých intrik, podvodů a týraní, zemřel — jak již bylo řečeno — 25. února roku 1950 ve 20 hodin 30 minut v sanatoriu v pražské Legerově ulici. Toto zařízení bylo určeno pro vysoké představitelce státu a komunistické strany (opět ona silná pupoční šňůra), nikoliv pro reakcionáře, nepřátele lidu a agenty imperialismu. Jak se tam dostal tedy farář Toufar?

Ty jsi, můj příteli, hovořil s více než sto šedesáti lidmi — byli mezi nimi bývalí vězňové, uklízečky, příslušníci Státní bezpečnosti, bývalý prezident republiky, dělníci a zemědělci, dvojnásobný doktor zaměstnaný tehdy jako topič — nic divného, v oněch dobách třeba švec řídil i vinářskou organizaci a kandidát věd měnil bílé pláště za popelářský munda. Hovořil jsi také s pracovníky oně zdravotnické instituce. Někteří si z pochopitelných důvodů přáli zůstat v anonymitě, jiní nikoliv. A také jsi mluvil s jedním příslušníkem StB, který Ti se vzácnou upřímností řekl: „Vedoucí církevního odboru ministerstva vnitra byl vyděšen, když dostal informaci, že Toufar umírá. Letěl zvláštním letadlem do Jičína, nařídil Toufarův převoz do Prahy...“ Znamenal jsi i však další hlasy. Chirurg, který řídil operaci: „Jako diagnózu jsem uvedl zánět pobřišnice, ten pacient byl hrozně zanedbán. Nepopírám, že na jeho těle byly výrazné stopy mučení, měl hrozné bolesti... Nevím nic o tom, že má zpráva, zapsaná do knihy, byla vyškřabána.“ MUDr. F. Mauer z Gottwaldova, lékař asistující při operaci: „Dělali jsme opravdu vše, co bylo v lidských silách, ale toho člověka už nebylo mož-

protože jeden z těch estébáckých chlápů povídá: Má básnické jméno, ale faráře umlát jako nic, lakovej frejer s knírkem, je to prostě hajzl. To jsem si dobře zapamatoval, protože mého strýce také umlátli nacistu v koncentráku.“

Ponechme stranou nikoliv čistě náhodnou podobnost s nacistickým koncentrákem, ale Ty, Jirí, už jsi doma. Básník prvního máje by se asi za tu

můj příteli, první stopu — zatím chuděnkou, ale práce jen Láda, Ladislav, Vladimír... V reportáži „Česta za vrábem“ pak popisuje další šťastnou okolnost, kterou ve své skromnosti označuješ za náhodu, ale nevíš, že mluvíš o mravně brabencovské práci, žádání náhoda by se asi nekonalala. Protože vzepřen ještě dodal: „Ten chlap měl přijmení začínající M — stejně jako já. Podkejte — teď se into vzbavuje,

prázkém žaru na hálkových věcech, sdělovali své přísní zaměry i instab pobutu. Jvě pátrání mělo úspěch a pomohlo Ti, jak jsi to sám definoval „čliftonské sístí“. Neboť jsi mluvil s bývalým vězněm, který ztlučen tehdy do bezvědomí, se probral a ještě chvíli přeustrhal indobly. A cože to uslyšíš? „Kluci, neblbněte, nebo do-padneíte jako Ládu s tím farářem, prej už ho z toho nedostanou...“ Měl jsi, 1953, můj důstojný pán Josef Toufar zapsán do matriky zemědělců a pohřben v šachtě pražského hřbitova v Dáblicích.

Ty jsi se však rozhodl dovést případ až do nejzajímavějšího konce. Sám, vyzbrojen zkušenostmi a znalostmi policejního reportéra, jsi se pustil do hledání zločince. Byl to od-vážný pokus — vzpomínám si, jak jsme si oba dva, pracující v onom no zachránit. Byl neobyčejně silným způsobem utlučen k smrti, řekl bych, iasná vražda. Nevěděli jsme, o koho se jedná. Až z vašich reportáží jsem se dozvěděl, že jsme byli při posledním hodince faráře z Čihoště.“

Není snad třeba, milý Jirí, pokračovat v citaci dalších svědectví. Jsou někde barvítejší, jiné strohě, ale smyslem stejná. Dodejme, že se zpožděním tři a půl roku, tedy v roce

Recht, einmal im Monat laut feiern zu dürfen, gibt es nicht

DÜSSELDORF, 1. März. Die Nachtruhe von 22 Uhr bis 6 Uhr bleibt in der Bundesrepublik ein richtiger geschütztes Recht. Sie darf auch nicht ausnahmsweise durch Familienfeiern gestört werden. Damit verwarf das Düsseldorf Oberlandesgericht (Az.: 5 Ss(Owi)475/89-197/89 I) die Beschwerde eines Düsseldorfer Hausbesitzers, der gegen eine Geldbuße in Höhe von 200 Mark Beschwerde eingelegt hatte. Der Kläger, Eigentümer eines Vier-Familien-Hauses, hatte im ersten Stock seines Hauses gemeinsam mit 18 Gästen den Geburtstag seiner Frau gefeiert. Die Geburtstagsgesellschaft sang und tanzte bei geöffneten Fenstern zu der Musik aus einem Kassettenrecorder. Kurz nach 22 Uhr alarmierten Nachbarn zum ersten Mal die Polizei. Deren Mahnung an die Geburtstagsgesellschaft, etwas leiser zu feiern, wirkte nur ein paar Minuten. Die Polizisten mußten ein zweites Mal kommen. Mit genausowenig Erfolg.

Laut Gericht zeigte sich der Ehemann der Geburtstagsfrau „uneinsichtig“ und

beharrte auf seinem vermeintlichen Recht, einmal im Monat auch lautstark feiern zu dürfen. Für dieses „Recht“ gebe es aber keine Rechtsgrundlage, so das OLG.

Das Amtsgericht Düsseldorf verurteilte den Hausbesitzer zu einer Geldbuße von 200 Mark. Seine Beschwerde gegen dieses Urteil wurde jetzt abgewiesen. Die Richter des 1. Senats bestätigten dem Hausbesitzer zwar dessen Grundrecht auf freie Entfaltung der Persönlichkeit. Dieses Recht gebe dem Wohnungsinhaber aber nicht das Recht, „einmal im Monat durch lautstarke Feiern die Nachtruhe zu stören“, entschieden die Richter. Die Nachtruhe der Nachbarn sei eine vorrangig schützenswerte Angelegenheit. Er hätte deshalb den von den feiernden Gästen und der Musik ausgehenden Lärm „durch geeignete Maßnahmen unterbinden müssen“. Rechtsgrundlage für diese Entscheidung der Düsseldorfer Richter waren die Bestimmungen des Immissionschutzgesetzes.

Polnischer Offizier wirft Moskau Truppen Verbrechen vor

WARSCHAU, 1. März (Reuter). Schwere Vorwürfe gegen die sowjetischen Truppen in Polen hat ein polnischer General erhoben. Die etwa 40 000 sowjetischen Soldaten benähmen sich gesetzlos und asozial. Sie seien so unbeliebt, daß sie manchmal sogar von Einwohnern mit Steinen beworfen würden, sagte General Mieczyslaw Debicki einer Meldung der polnischen Nachrichtenagentur PAP zufolge am Mittwoch. Der General ist zuständig für die Umsetzung eines 1956 geschlossenen Abkommens über die Stationierung sowjetischer Truppen in Polen. Er bearbeitet Beschwerden von Polen und regelt Entschädigungen.

Debicki warf den sowjetischen Soldaten vor, Verbrechen zu begehen, Wohnun-

gen zu verwüsten und sich unhygienisch zu verhalten. Offiziere wilderten und schädigten polnische Wälder. „In großen Garnisonsstädten wie Schweidnitz (Swidnica), Brieg (Brzeg) und Liegnitz (Legnica) gibt es Raubüberfälle, Einbrüche und Diebstähle sowie häufige Autounfälle, die ein unangenehmes Klima in der polnischen Gesellschaft schaffen“, sagte der General. „Während eines 350 Kilometer langen Übungsmarsches wurden 21mal Steine und Flaschen auf sowjetische Soldaten geworfen.“

Soldaten besetzten und verwüsteten Wohnungen in Garnisonsstädten, sagte Debicki weiter. Sie benutzten Toiletteinrichtungen falsch und verursachten damit Bodenverschmutzungen.

AKTUALITA

BELERHAD: Jugoslávie bude po opět-ném sjednocení Německa uplatňovat nárok na odškodnění obětí fašismu. Ozná-

vy mezi oběma zeměmi. Západní Německo odmítalo tuto smlouvu podepsat s tím, že je „jedním z dědiců“ nacistického dědictví. V úvodu tří denního zasedání Sejmu Polské republiky, které večera začalo ve Varšavě, přečetl ministr Sejm Mikolaj Kozickiewicz prohlášení k sjed-

JUGOSLÁVIE BUDE ŽÁDAT NÁHRADU

mle to ve středě jugoslávské ministerstvo zahraničních věcí. Jugoslávie požaduje náhradu za materiální škody způsobené nacisty za druhé světové války a zároveň odškodnění bývalých vězňů v koncentračních a pracovních táborech a vělečubých zajatců. Přímě i uspírné škody způsobené Jugoslávii „třetí říši“ byly požádány konferencí v roce 1945 odhadnuty na 47 miliard dolarů podle kursů z roku 1938 a země dostala jen 20,5 milióna západoněmeckých marek. Vyrovnaní nároků Bělehradu bylo přerušeno mezinárodní londýnskou dohodou z roku 1953, která sestavila vyplácení reparací až do podepsání mírové smlou-

nacení Německa. Vyjádřil jménem parlamentu podpora polské vlády, která usiluje o smluvní vyřešení otázek spojených se sjednocením Německa, včetně pořízení neoprávnělosti polských hranic na Odře a Nise, a o šást Polaka na jedné či čtyř velmoři a dvou německých státech. Zdůraznil, že Polsko má mnoho historických argumentů pro to, aby jeho hlas byl dnes vyslyšen. Sjednocení Německa bylo hlavním bodem římských jednání ministra zahraničních věcí NSR H.-D. Genschera a předsedou italské vlády G. Andreottim a s ministrem zahraničí G. De Michellem. De Michelis po ukončení schůzky novinářům řekl, že mezi stranami bylo dosaženo velké shody názorů. Zdůraznil rovněž, že Itálie nejen podporuje myšlenku sjednocení Německa, ale zastává zároveň názor, že oba německé státy by si samy měly stanovit, jak dlouho by měl tento proces trvat.

Štěpánovi prodloužili vazbu

(Čtk): Prahou kolují „zaručené“ zprávy, že Miroslav Štěpán, bývalý vedoucí tajemník městského výboru KSČ v Praze, bude v pátek propuštěn z vazby. Podle informací z Generální prokuratury ČSR byla důvodnost vazby v minulých dnech přezkoumána. Bylo zjištěno, že vazební důvody dále trvaly, a proto byla vazba prodloužena o další měsíc. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že vazba je zajišťovací opatření a nemá nic společného s rozhodováním o vlně. M. Štěpán je stíhán pro trestný čin přípravy ke zneužívání pravomoci veřejného činitele. O dalším vývoji jeho případu bude veřejnost informována.

BOHEMIANS mají nanežbo sponzora. Jeho jméno budou nosit na dresu: Rank Xerox! Tato firma patří mezi 40 největších v USA, má roční obrát 74 miliard dolarů, působí v 30 zemích a v ČSSR už čtvrtstoletí. Její ředitel pro východní oblast Dr. SEPP LEIMGRUBER na tiskovce v Praze: „Jsem čestným místopředsedou Bohémians. S klubem jsme uzavřeli smlouvu do 30. 6. 1991 a z částky 2-2,5 mil. Kčs dostanou část v penězích. Bude to víc než 12 000 marek od předešlého sponzora Sony. Jsme rádi, že jsme mohli smlouvu uzavřít přímo s klubem, spoň má zástane víc.“

shoru jmen vyděl, ale jáměno si vlastně málokdo může sám vybrat. Čekala Tě ještě úporná práce, než jsi identifikoval niuze, který ve svých sedmadvaceti letech dokázal vydělit hlava nehlava do téměř dvakrát tak starého, vysíleného a bezbranného kňeže.

Zločinec s básnickým jménem byl vzat do vazby a záhy propuštěn — nikoliv normalizace, to ještě ne, ale prostě, několik amnestií, promlčení, nenašla se prý bezprostřední souvislost... Vzpomínáš si na ten večer, kdy ČTK přinesla zprávu o propuštění z vazby? Tehdy jsi mi něco naznačil — o jistém soudním znalci, který za nacisty byl nucen vydat svědectví o událostech v katynském lese, svědectví pro nacisty výhodné, takže ho snad noví mocipáni kapánek vzali právě proto u krku... Nu nechme to být, věci se vyvíjejí a čas přináší v lecčems nová poznání.

Pak se nám dostalo invaze, neboť v tehdejší terminologii bratrské internacionální pomoci. Muž s básnickým jménem se stal významným funkcionářem Svazu československo-sovětského přátelství — a jeho žena na Tebe podala tiskovou žalobu. Pamatuješ si na tu zprávu, kterou jsme zveřejnili? Důstojnice ministerstva vnitra ta a ta podává žalobu na našeho redaktora Jiřího Brabence v záležitosti svého manžela... Není to poprvé, co na našeho redaktora Jiřího Brabence byla taková žaloba podána. První podal tehdy a tehdy Konrád Henlein. Jako druhý tehdy a tehdy K. H. Frank. Nyní do třetice se připojuje důstojnice ministerstva vnitra ta a ta...

Páni ta a ta svoji žalobu vzápětí odvolala, což jsme rovněž v tisku oznámili. Inu, co se stane, když se určité osoby a okolnosti správně seřadí!

Jenže Ty jsi zase tak lacině neuvážil. Přebral jsi Ti chatu a slušný esenbák, jemuž jsi to hlásil, se opatrně rozhlédl a pak poštelal: „Být vám, nechal bych to tak. Bude to pro vás lepší...“ Jednou Ti natáhl přes silnici lano, když jsi vyjížděl se svou milovanou aerovkou tříficítkou, jindy Tě pronásledovali a unikli jsi díky dobré fyzické kondici. Kdo to byl? Inu, v takové souvislosti je těžké říkat nějaká jména. Třeba to byly všechno jen nehody, pravil jsi. Člověk prostě musí dávat na sebe pozor.

Z redakce Tě na pokyn vyšších míst vyhodili ke dni Tvých 60. narozenin. Spolupracovat s námi jsi však nepřestal. Vychoval jsi řadu dobrých novinářů. A já sám Ti, můj kamaráde a učitel, za mnohé musím poděkovat.

Využívám této příležitosti, abych připomenul alespoň zlomek Tvého novinářského (a spisovatelského nemluvíme) životního díla; zlomek, který má cenu ryzího kovu. Chtělo by se napsat na závěr: Odpodívej v pokoji! Ale Ty asi neodpočíváš, možná popíjíš v nebeském klubu novinářů svého oblíbeného turka a sleduješ, jak si teď my v redakci po sametové revoluci vedeme. Nemá každý Tvé mlstřivství, které je darem od Boha — ale snažíme se. A děkujeme Ti za práci, kterou jsi odevsdal pro naše noviny a pro celou společnost.

Za Tvé kamarády v LD Jan KAŠTÁNEK

Bude mít ČTK konkurenci?

(Čtk): Nový ústřední ředitel Československé tiskové kanceláře ing. P. Uhl se v těchto dnech obrátil na pracovníky ČTK s prohlášením, v němž formuluje úkoly této tiskové agentury v nadcházejícím období. Uvádí v něm, že by se měl postupně oslabovat a přefunkčovat monopol ČTK na čs. agenturní zpravodajství. Jen v soutěži s jinými agenturami se práce ČTK může dále zkvalitňovat. U2 TU 30-DRBNA!

(nej): Dosavadní plénum a předsednictvo výboru Národní fronty ČSSR tkám čilo ke dni 7. února avon činnosti a závazky ÚV NF ČSSR přezalo shromáždění představitelů politických stran a společenstevních organizací ČSSR. Předsednictvo shromáždění je v současné době předseda Čs. strany lidové br. JUDr. J. Karelionek, který na vězeňské tiskové konferenci tato sdělení podrobil a kvalifikovaně objasnil.

● V roce 1988 přišlo o život v různých zemích světa násilným způsobem celkem 19 milionů lidí, jak sdělil vatikánský rozhlas.

Kubě dříve než v evropských socialistických zemích. Má Kubě se nebudu absolutně nic vracet do soukromých rukou, nanežbo je třeba výrobní prostředky dále rozepoleňšřavac

Ke 140. výročí narození T. G. Masaryka bude 6 března odhalena v pražské uličce před unilčovskou radnicí busta našeho prvního prezidenta.

Havana: Nevyššil kubánský představitel F. Castro v úterý prohlášení, že systém jedné strany na Kubě zůstane zachován, a že KS Kubě se nikdy nevzám vedoucí úlohy ve společnosti a ani pídě své autority. V projevu na závěr mimořádného zasedání kubánského parlamentu odmítl jakoukoli liberální a hospodářské obměny. Podle jeho slov začaly změny na

Castro » Ani o píd«

se na složení parlamentu a vlády ani po-
lom mnoho nezmění, možná se změně
dok. Af tak či onak, myslím si, že se
vypíati volby si za dva roky zopakovat."

Prezident Havel dále řekl: „Naprostě
nechápu, proč náš parlament nemůže za-
sedat permanentně, aby stihl stovky chy-
slaných zákonů napsat, pořádně projed-
nat a rychle schválit. Prý je to proto,
že poslanci chodí do práce. Nemohl by-
chom se jim složit na přiměřeně place-
nou dovolenou? Těch pár měsíců, které
by to stálo, by se nám bohatě a brzo vrá-
tilo s největšími myslitelnými úroky!
Z důvodu, které mi nejsou jasné, dodnes
Federální shromáždění nerozhodlo o mém
návrhu vypustit z názvu našeho státu
jedno slovo, které tam nikdo nechce
mít v Rumunsku to trvalo jeden den. Už
několik týdnů se kdekdo pokouší vrátit
jednu heraldický nesmysl na druhý, jako
kdyby o znaku moderního státu nerozho-
dovala komplexní politická, heraldická a
výtvarná úvaha odborníků, o přenos o re-
lativní lidové konsensus, ale sbor na-
hodných rádců, malujících lva jako ži-
lutě..."

SKUTEČNÝ STAV EKONOMIKY

Naše federální vláda je v postavení
ještě podivnějším: existuje několik týdnů,
všichni její členové pracují od rána do
půlnoci, a přitom se jim vydrhá, že ještě
nereformovali celou ekonomiku a neza-
brnala Federální shromáždění omeš-
títkami nových zákonů, které je třeba
přijmout! Musím však říci, že první ba-
lik ekonomických zákonů vláda předložil
PS už přibližně týden. Teď jde jenom o to,
zda uvolní zaměstnavatelé postávací z prá-
ce, aby mohli tyto zákony včerastranně
odsoudit, doplnit a co nejdříve schválit.
Aby to měli snazší, přednesl jim po-
zitivní pan premiér Čalfa obšírnou ana-
lyzu skutečného stavu naší ekonomiky,
kterou slíbila vláda v záračné rychlosti
provést. Ve své zprávě navrhuje premiér
Čalfa Federálnímu shromáždění kvalifi-
kovaný stabilizační program na tuto pře-
hodnou dobu a brzo mi předloží i pří-
slušný nový státní rozpočet.

CO JE PŘED NÁMI

Když bych měl stručně shrnout, pokre-
čovat V. Havel, jaký úkol vidím před
vládou, před naším parlamentem a před
sebou samotnou. Řekl bych, že se musíme
všichni dokonale a ihned zprofesionali-
zovat. Měli bychom udělat tašku za po-
někud chaotickou a dost amatérskou ve-
selostí, kterou jsme toto vítězství svobody
oslavovali. Nejsem samozřejmě proti ta-
kovému krásným shromážděním, jako je to
dnešní. Nejsem dokonce ani proti tomu,
aby vzniklo třeba dvě stě nových stran
— i to patří k věci. Nejsem posléze ani
proti tomu, aby noviny psaly pečlivější
příměsti. Je to jen nepatrná daň za vel-
ký dar, kterým je svoboda projevu. Ško-
da, že tato svoboda nedokázala vždy na-
mítnout větší odpovědnosti ke svým čten-
řům. Ale musíme také pořádně a oprav-
du profesionálně pracovat.

DNEŠ SVÍTÍ SLUNCE

Winston Churchill svého času řekl, že
nemůže Anglii slíbit nic jiného, než krev
a pot. Já vám mohu slíbit víc: pot sice
potéče, ale krev už ne. Že má teď pot,
říkali sice také ti přede mnou. V jejich
ústech to však znamenalo něco jiného:
pot měl být zbytečný. Teď zbytečné ne-
potéče. Bude pohánět turbínu vyráběj-
ící svobodu a prosperitu. Rád bych vás
ujistil o jedné věci: ať jsem jakkoliv vel-
ký snilek, rozhodně nejsem snilek tak
bláhový, jako ti, kteří doufají, že něja-
kým novým únozem vrátí do naší země
tyranii.

Možná mi nebudete věřit, ale já se
opředu nikoho nebojím — a ze všech
nejmím se bojím přátel starých pořádků.
Svoboda sice nemá dlouhého, ale kdyby
nám jí chtěl někdo zase vzít, ručím vám
za to, že tentokrát ji budeme bránit. Kou-

cem únoru 1948 bylo v Praze chmurno a
do tváře šlehal mrazivý sněh. Dnes svítí
slunce."

Celé náměstí po projevu prezidenta
zaplavalo čs. státní hymnu.

... ..

Dějštěm pietního aktu se včera stal
i hřbitov ve Vítkově na Opavsku. Místo
posledního odpočinku J. Zajice. Nad hro-
bem promluvil forář — vikář církve čes-
koslovenské husitské O. Vit, který před
21 lety držel s J. Zajicem u Národního
muzea v Praze po smrti J. Palacha hla-
dovku.

K uctění památky Jana Zajice byla ve
vítkovském kostele sloužena žádoucí mše,
které byl přítomen i ministr vnitra Ri-
chard Sacher.

AMEN... STAŇ SE!

Profiúnorová demonstrace

rád, že vy jste sem dneska došli. Policie
vám v tom nebránila, dokonce vás chrá-
nila, jak mi právě sdělil pan ministr
Sacher. Řekl, že dal k tomu příkaz.
Všichni víme, že jsme v našich ději-
ších měli povážlivě mnoho konfliktů.
Tebdělší manifestace sem májila proto,
aby protestovala proti kapitalizaci přeji-
denta Beneše a demokratických stran
před nátlakem komunistů. Mohu vám
sdělit, že nikdy nepodepíši žádnou ka-
pitulaci, ani dnes, ani zítra. Právě má-
mst a Nerudovou ulici k Pražskému
hradu. Cestou se přidávali k manifestu-
vě. Tam nebudeme podepisovat žádnou
kapitulaci, ale naopak se radit, jak od-
sírout následně oně kapitulační píed-
dávací lety. Aho!"

Studenti českých a moravských škol
družně protestují proti porušení dohod
o pořádání manifestace proti totalitě na
Václavském náměstí. Přesto, že akce by-
la dohodnuta jako mládežtácká a na-
střední, byla československou stranou
socialistickou zneužitá k propagaci vlá-
dní strany. Nedomináme se, že je vho-
dné využít mládežtácké demonstrace
na propagaci jedné strany. Tento pro-
test byl vyjádřen na zasedání student-
ského parlamentu Čech a Moravy.

Pocta obětem totality * Vzpomínková slavnost v Želivě

Až do posledního místa byl v sobotu ráno zaplněn Hůml upatský chrám ne-
ruzení Panny Marie v Želivě. A ti, kteří se důvěrně dostali, postavali ve skle-
pínských před vešdem. Přítazo se tuho dne předpukladala velká návštěvnost.
Iakový zájem asi nacekal nikdo. Vždyt ani yři puntich sem v mlauých letech
nepřišlo tolik lid.

Co se tedy v sobotu dalo? Bohoslužba
věřil a kněze byl komunismus ještě hor-
ší. Soui totiž přišla nehekaná? Lelenský
slobody a všem těm, kteří jí pomáhali
uskutečnit, zvláště za umocněného P. Jose-
fa Touřara, faráře žhošického P. v před-
večer 40. výročí jeho smrti. Tato velko-
lepu a vzrušená událost byla tedy uká-
zou památky všech obětí totalitní moci
v naší vlasti za posledních padesát let.
totality marxistické a posléze komunis-
tické.
Hlavním celebritám přítulakání mše
scelá a svátostem byl pan opat Vít Tajal-
sky. Člověk velkého životního uznění.
mrtavý existují a nezměnné aktivity. Clo-
věk věrný za své přesvědčení plynulý
sestulit lid. "Nebýt to vzduch lehké ale
dělují za to, že jsem to prožil. To, co
jsem prožil, bych chtěl říci všem, aby
se to už nikdy neopakovalo. Lidé už ne-
smíjí přispustit, aby náhle totalitní sys-
tém... Ther Toufar byl můj přítel. Dlou-
ho jsme spolu pracovali, považoval jsem
ho za portulého kněze. On žil v křesťan-
ství, já jsem asi posudně svědek jeho
utrpění. Jeho životem, vyznával se náš
neviněním v krátkém rozhovoru pan opat
Tajalský. Spolu s ním retelebyval také
biskup královéhradecký Karel Dřeváček
a opat srábovského kláštera Michael Pro-
jezdý. Vzpomínkové slavnosti se zúčast-
lo 110 kněží z různých ráub — jezuiti,
františkáni, premonstráti, kapucini...
byly zde i buraněly, notreděmky...
Ve svém kázání se přítomní ministri pre-
vor Norbert Zeman stručně zmínil o slo-
váckém kněze, který se postavil proti
následovaní křesťanů okupantů. Opa-
t biskupa Dřeváčka zase připomněla bli-
žně se návštěvnou Svätého Duce a nás.
Zúč se všech přítomných oslovila i Peč-
kneze Václava Malého, který sravnával
hrůzy nacismu a komunismu. V brněňá-
láh se od sebe nevíslý, ale pro mnohá

Televizní hvězda: Slunce

Londýn: Elektrif záběry úplného zatmě-
ní Slunce 22. července letošního roku si
vědí sblížit ad využítí nazvákového do-
pravního letounu Concorde Sovětské úřa-
dy totiž poněvůli povolíly, aby dvě letadla
15 km dluvanouhodu rychlosti zruku a
partička pti kom nepřetržitě televizní zá-
běry lohmto poměně vzáchno přirodní-
ho úknu. Oba concordy odstartují z Je-
ningradu.

Studenti českých a moravských škol
družně protestují proti porušení dohod
o pořádání manifestace proti totalitě na
Václavském náměstí. Přesto, že akce by-
la dohodnuta jako mládežtácká a na-
střední, byla československou stranou
socialistickou zneužitá k propagaci vlá-
dní strany. Nedomináme se, že je vho-
dné využít mládežtácké demonstrace
na propagaci jedné strany. Tento pro-
test byl vyjádřen na zasedání student-
ského parlamentu Čech a Moravy.

Weitreichende Befugnisse

Nach heftigen Diskussionen hat der Oberste Sowjet am Dienstagabend in Moskau das
von Kromichof Gorbatchow angeregte Präsidentengesetz angenommen. Der neue
Präsident erhält sehr weitreichende Befugnisse.

Wie der Vizepräsident der Akade-
mie der Wissenschaften, Wladimir
Kudrjawzew, erklärte, gewährt das
neue Gesetz, das noch nicht im Wort-
laut veröffentlicht wurde, dem künfti-
gen Staatspräsidenten der UdSSR das
Befugnis, das Kriegrecht und den

„Anfragen“ von Abgeordneten.
Gorbatschow begründete die schnel-
le Beschlussfassung damit, daß wegen
der realen Lage „unsere gesamte Ge-
sellschaft kühlne und entschlossene
Handlungen der Macht erwartet“. Die
Eile ist unmittelbar mit der Krise der
KPD SU verbunden. In den Städten
Wolgograd, Tjumen, Swerdlowsk, Ufa
und Saratow rebelliert die Parteibasis
gegen die Führung. Im Donez-Kohle-
revier wollen die Bergleute im März
streiken, um die örtliche Parteilitung
zum Rücktritt zu bewegen.

hohe Funktionäre entlassen sowie
gegen Gesetze sein Veto einlegen. Er
leitet den „Rat der Föderation“, der
die Nationalitätenpolitik ausarbeiten
soll sowie den „Präsidentenrat“, der
den Außen- und Sicherheitspolitik.
Dieser „maßlos mächtige Präsi-
dent“, so Kudrjawzew, kann vom
Volkskongreß aberufen werden. Ein-
zelheiten des Verfahrens sind jedoch
noch nicht bekannt. Kontrolliert wird
er lediglich von einem Aufsichtskor-
mittee über die Verfassung sowie über

Ausnahmezustand auszurufen sowie,
damit verknüpft, nach Abstimmung
im Obersten Sowjet eine Alleinherr-
schaft auszuüben. Er kann beim
Volkskongreß die Auflösung und Neu-
wahl des Obersten Sowjets beantra-
gen, den Regierungschef und weitere

Wie der Vizepräsident der Akade-
mie der Wissenschaften, Wladimir
Kudrjawzew, erklärte, gewährt das
neue Gesetz, das noch nicht im Wort-
laut veröffentlicht wurde, dem künfti-
gen Staatspräsidenten der UdSSR das
Befugnis, das Kriegrecht und den

Wie der Vizepräsident der Akade-
mie der Wissenschaften, Wladimir
Kudrjawzew, erklärte, gewährt das
neue Gesetz, das noch nicht im Wort-
laut veröffentlicht wurde, dem künfti-
gen Staatspräsidenten der UdSSR das
Befugnis, das Kriegrecht und den

Orrchejen pozdravit Holiky?

PRAHA (Ishn): Průžský hotel Intercontinental se stává v těchto dnech centrem významných volebných jednání. O dalším osudu předsednictva jednání Holika budou dnes s ním a jeho příbuznými diskutovat kluby NHL Hartford Whalers, K nimž patří i legenda světového hokeje — ROBBY ORR. Nazlobí se. Ze všeh nůj konkrétně zatím neprobradil. Rekne, že jsou s majitelem Hartfordu přejeli tři hrá-

či a jeho org. „holka“. Prostě je po ztrátě a osobně se s ním blíže pozná. „... S tím byste z Prahy neřadí udělání? „Se zpravou, že Holik v blízké budoucnosti neohlídne dres „Veltyhárů“. Chystáte se komiekturát J. h. ne hokejství? „Děle ne osobně ORR má se ale jít podívat na, některá zásky vaší ligy. Měl by nám přilom psát čas na prohlídku Prahy a teky na hnutí ovu ech bci.“

man in keiner Weise. Rund 700 Kandidaten bewerben sich um Mandate für die unterschiedlichen Räte, doch nur die wenigsten konnten ihr Programm vorstellen: Der Druck von privaten Flugblättern, Wahlplakaten und Zeitungen ist von der Kommunistischen Partei verboten worden. Die Partei lanciert ihre Kandidaten in den von ihr gelenkten Massenmedien.

Die Bevölkerung hat das Interesse an den Wahlen verloren, nicht zuletzt, weil die Menschen noch nicht einmal in ihrem Wohnbezirk die Bewerber kennen. „Die Wahlbeteiligung“, meint der Direktor des „Jugendzentrums für Wissenschaft und Technik“, Walerij Skriptschenko (38), „wird sehr gering sein.“ Skriptschenko, ein Parteilozer, führt den Wahlkampf individuell. Zusammen mit einigen Helfern „agitiert“ er in seinem Wahlkreis zumeist Frauen, die nach der Mittagspause der Geschäfte auf deren Öffnung warten. Ein mühseliges Unterfangen, dessen Erfolg nicht sicher ist.

Ein ungewöhnliches „Wahlfieber“ hat die Parteiapparatschiks ergriffen. Bei den Wahlen zum Volkskongress der UdSSR vor knapp einem Jahr fielen in Swerdlowsk alle prominenten Funktionäre durch. Dieses Mal stehen sie unter Erfolgszwang. Der Stadtparteichef Wladimir Kadošnikow (46) hetzt von Wahlortreff zu Wahlortreff. Einerseits ist er in der Stadt beliebt und macht sich sogar Hoffnungen, Gebietsparteichef zu werden, andererseits machen viele ihn für die miserable Versorgungslage verantwortlich.

Kadošnikow versucht, sich aus der Affäre zu ziehen: Schuld am Nahrungs-mittel-Defizit in Swerdlowsk seien die Bergleute in den sowjetischen Kohlerevieren. Sie hätten mit ihren gerechtere Streiks die Lage verschlimmert: „Den Bergleuten etwas mehr zu geben bedeutet, es anderen, etwa den Leuten in Swerdlowsk, wegzunehmen.“

Das in wenigen Tagen in Swerdlowsk wichtige Kommunalwahlen sind, merkt

die Wahlhelfer des Radikalreformers, der in seiner Heimatstadt für den Volkskongress der RSFSR kandidiert und sich fest vorgenommen hat, Präsident Ruslands und damit der halben Sowjetunion zu werden.

Jelzin wird heute in Swerdlowsk nicht eingeschätzt. Auf die Frage, was er denn in seiner fast zehnjährigen Amtszeit als Parteichef erreicht habe, hört man immer wieder: er hat, im Einklang mit der Bevölkerung, Marken für Fleisch eingeführt, die Versorgung des Gebietes mit Hühnern und Eiern sichergestellt — „doch leider kann man aus Hühnern keine Wurst machen“ — und das Defizit an Teekannen behoben. Bis heute produziert die örtliche Porzellanfabrik Kannen. Dafür gibt es keine Tassen und Teller zu kaufen.

Daß Jelzin in Swerdlowsk gegen seine schärfsten Rivalen — den Chef der nationalistischen Vereinigung „Heimatlant“, Juri Lipatnikow, und den Rechtsanwalt Sergej Kotow — die Wahl am 4. März gewinnen wird, gilt allen als ausgemachte Sache — doch mehr als 75 Prozent der Stimmen prognostiziert ihm in Swerdlowsk niemand. Jelzin gilt im Unter-schied zum Leningrader Juristen Anatolij Sobschak, der als Abgeordneter des Obersten Sowjet der UdSSR bei Umfragen in der Beliebtheitskala höher steht als Kremlchef Gorbatschow, als „zu wenig seriös“. Ihm hängt auch seine Vergangenheit als privilegiertem Apparatschik an. Seine Antwort auf die Frage von „Uralmasch“-Arbeitern, weshalb er jetzt zwar Michail Gorbatschow, Gregor Ligatschow und das ZK kühn kritisiert, aber damals nicht Andrej Sacharows Beispiel im Kampf gegen Gesetzlosigkeit gefolgt sei („Ich muß noch viel lernen“), überzeugt die Menschen in seiner Heimat nicht.

Daß in wenigen Tagen in Swerdlowsk wichtige Kommunalwahlen sind, merkt

In Stalins alter Waffenschmiede

„Uralmasch“ entwickelte sich schnell zu einem Industrie-giganten mit heute rund 50.000 Mitarbeitern, die Bergbau-technik, Ölbohrausrüstungen, Technologie für das Eisenhüttenwesen, Bagger, Kräne, Rüstungs- und vereinzelt, Konsumgüter wie die begehrte Plastikwaschbox „Maliujka“ produzieren. „Uralmasch“ die Stadt in der Stadt Swerdlowsk, ist das zweitgrößte Schwermaschinenbau-Zentrum der Russischen Föderativen Republik (RSFSR). Der erwirtschaftete Gewinn liegt bei jährlich sechs Milliarden Rubeln.

Den Arbeitern von „Uralmasch“ verdankte Stalin entscheidend den Sieg der UdSSR über den Hitler-Faschismus. Im Sommer 1941 hatte man die Rüstungsbetriebe aus dem europäischen Teil der UdSSR in oder hinter den Ural verlagert. Binnen kurzer Zeit stellte sich „Uralmasch“ auf die Produktion von Panzern um. Swerdlowsk wurde, neben den benachbarten Ural-Städten Nischnij Tagil und Tscheljabinsk, zur wichtigsten Waffenschmiede der Armee. Den berühmten Panzer „T-34“ hat man hier gebaut, allein im „Uralmasch“ 6000 Stück.

Im „Uralmasch“, sagen Vertreter des Jugendverband-Komitees des Werkes, hatte das Kollektiv immer viel, der Generaldirektor aber stets wenig zu sagen. Dennoch: einer, der sich vom Dreher zum Generaldirektor hocharbeitete, hat Karriere gemacht. Nikolaj Ryschkow ist heute Ministerpräsident der UdSSR. Ein Jahr nachdem Ryschkow, den heute viele in Swerdlowsk für einen guten Manager, aber nur für einen mittelmäßigen Regierungschef halten, 1975 als Vizeminister für Schwermaschinenbau nach Moskau ging, kam im Gebiet Swerdlowsk Boris Jelzin an die Macht. Er hatte, wie auch Ryschkow, die Kadernschule des „Uralmasch“ absolviert — das Polytechnische Institut des Ural in Swerdlowsk. Hier arbeitet heute fieberhaft der „Jelzin-Stab“:

nebo při přejevu vojenských kolon se nestřemádavěji nevyčesovali transparenční s provokujícími hesly nebo takto vato hesla nevolávají. Všechny řidice motorových vozidel žádám aby upřeslili příkrybných našich příslušníků a příslušníků sovětských jednotek, kteří budou odsun zabezpečovat. V opábnyh připra- udech budou příslušníci SNB nuceni postupovat ve smyslu platných zákonných předpisů.

Studentský parlament

(řek): „Čena se v pražské Autoro se- šlo na zasedání československého parla- mentu studentů 52 vřástupob řakult z cel- hnutí.“

Schnarchen statt Sex

So etwas hatte es in Swerdlowsk, der Anderthalb-Millionen-Stadt im Ural, noch nicht gegeben: Am 29. Dezember vorigen Jahres versammelten sich spontan mehrere tausend Menschen vor dem Gebäude des Stadtparteikomitees und hielten bis spät nachts eine Kundgebung ab. Die Swerdlowsker, überwiegend Russen, die immer gewohnt waren, den Mund zu halten, wenn ihnen etwas nicht paße, protestierten zunächst gegen frisch eingeführte Bezugsbeine für Wodka, Wein und Sekt. Am Vorabend der Neujahrsfeier-tage hatte es deswegen lange Käufer-schlangen gegeben. Dann forderten sie den Rücktritt der lokalen Parteiführung.

Der als „Hunger-Aufstand“ in der gesamten UdSSR berühmte Protest hatte Erfolg. Mitte Februar reichte auf einem Sonderplenum des Gebietspartei-komitees der Erste Sekretär, Leonid Bobykin (66), seinen Antrag auf Pensionierung ein. Der „Bitte“ wurde entsprochen. Nun suchen Swerdlowsks Kommunisten intensiv nach einem Nachfolger. Die Zeit drängt, denn schon in wenigen Wochen soll eine Parteikonferenz den neuen Partei-chef wählen, und ein geeigneter Kandidat ist immer noch nicht in Sicht.

Die Dezember-Kundgebung und die fortschreitende Politisierung der Bevölkerung von Swerdlowsk hat den Parteiapparat das Fürchten gelehrt. Die Industrie-Metropole im Ural gilt schon lange als Region sozialer Instabilität. Die Stadt hat ein großes Potential gut ausgebildeter Arbeiter und Ingenieure. Hier wurde Ende der zwanziger Jahre das berühmte „Ural-Werk für Schwermaschinenbau“ („Uralmasch“) aus der Taiga gestampft. Einer der Gründungsväter war der Chefingenieur Wladimir Fiedler, ein Verwandter von Immanuel Kant, wie man im Museum des Werkes stolz betont. Die ersten technischen Ausrüstungen lieferte eine Firma namens Wagner in Dortmund.

Wýwa k občanům

(řek): Náběnik KS SNB v Ostravě nřř. Ing. J. Spruřil vřati vřera výřvu, v nřř se mj. pravř. Dnes bude zahájěn odsun jednotek Sovětské armády urařsřených v Rrunidie a ve Frenštáte pod Radhoř- talem. Odsun bude prováděn po zelektrici- ad 2. března po silnicích. Nezbytná berpřehostní opatření nejsou namřřna proti občanům, ale k zajiřřenř plynuřěho odsunu. Obracim se na spolobčány s nahřvounř žádostř, aby zachovávali klid a neovřňvalř odsunř jednotek pozornostř, v místěch nakřřdky vojensks techniky

Pa Jaroslava Drobněni byl zvolen do Mezinárodní dvorany slávy sídlící v Newportu další Českoslovák. Z nominace určená přitřlenému vřeborem v nřř mohou být bývali hráči i funkcionářř, hlasovalř zahraniční novinářř. pro Jana Koděře. Kromě Koděře se dostal do dvorany slávy i J. P. Cull-man Améričan. Léta usluřřil a zrov-nopřřvnění ženského tenisu s muž- skvni.

Schnarchen statt Sex

London — Ein Engländer mit Potenz-Problemen bekam das Stärkungsmittel Papaverin verschrieben. Doch statt bei seiner Frau seinen Mann zu stehen, schlief er sofort ein. Der Apotheker hatte das Potenzmittel mit dem starken Schlafmittel Papaverin verwechselt.

Wo der letzte Zar starb

Die größte Sehenswürdigkeit in Swerdlowsk ist ein kahles Grundstück in der Karl-Liebknecht-Straße. Hier stand bis 1977 die stuckverzierte Stadtvilla des reichen Kaufmanns Ipatjew. Heute ist sie nur noch auf einer Nostalgie-Postkarte zu besichtigen. „Der letzte Aufenthalt der Zaren-Familie“ steht unter dem Foto.

Im Ipatjew-Haus an der Straße, die im zaristischen Rußland noch Wosnesenskij-Prospekt hieß, wurde in der Nacht zum 17. Juli 1918 die Spitze der Romanow-Dynastie in den Wirren des Bürgerkrieges umgebracht. Nach Swerdlowsk, das damals noch Jekaterinburg hieß, hatte man wenige Wochen zuvor Zar Nikolaus II., seine Frau, die vier Töchter und den kränkelnden Thronfolger Alexej aus Tobolsk evakuiert. Hier hoffte die Zarenfamilie weiter auf die Erlaubnis, aus Rußland emigrieren zu dürfen.

Ob auf Befehl der Bolschewiki in Moskau, ob auf Weisung der Bolschewiki im Ural, ob als Folge des roten oder weißen Terrors oder gar einer Verschwörung — bis heute streiten sich Historiker, wer damals die Zarenfamilie und deren Angestellte in einer nächtlichen Überraschungsschlacht erschoss, bis zur Unkenntlichkeit verstümmeln und in einen der nahegelegenen Bergwerksschächte transportieren ließ.

Zeugen der Bluttat gab es genug. Die tragische Nacht ist bis in jede Einzelheit dokumentiert. Doch dann verlaufen die Spuren im dunkeln. Irgendwo in den Sümpfen nahe der Stadt habe man die Leichen später verborgen, meinen junge Leute in Swerdlowsk, die sich heute, im Zuge der Geschichtsaufarbeitung, intensiv mit dem Zarenmord beschäftigen, der allein schon ihrer Stadt einen gewichtigen Platz in den neu zu schreibenden sowjetischen Geschichtsbüchern garantieren dürfte.

Das Ipatjew-Haus ließen die Bolschewiki unberührt. Auch zu den Zeiten Josef Stalins und Nikita Chruschtschows wurde es nicht angefaßt. Doch Leonid Breschnew, der Anfang der dreißiger Jahre in Swerdlowsk als Landvermesser gearbeitet und hier seinen Aufnahmeantrag in die KPdSU gestellt hatte, soll 1977 die Sprengung des Hauses angeordnet haben. Damals war sein treuer Erfüllungsgehilfe Boris Jelzin, der ein Jahr vorher, 1976, zum Gebietspartei- und von Swerdlowsk aufgerückt war. Inzwischen kandidiert er im „national-territorialen Wahlkreis Nr. 74 Swerdlowsk“ für einen Sitz im Volkskongreß der Russischen Föderativen Republik (RSFSR) und wird nicht müde, die heutige Kremelführung zu kritisieren. Bei Treffen mit seinen Wählern muß er sich bisweilen den Vorwurf, er sei bei der Verteidigung des Ipatjew-Hauses zu passiv gewesen, gefallen lassen.

In Swerdlowsk, 1732 als Jekaterinburg von Zar Peter dem Großen gegründet und 1924 von den Bolschewiki umbenannt zu Ehren von Lenins Mitstreiter Swerdlow, der in der ehemaligen Kreisstadt des Gouvernements Perm als Lehrer arbeitete, sammeln Bürger Unterschriften für den alten Namen. Der Bestseller im Buchhandel ist ein unscheinbares, im vergangenen Jahr erschienenes Taschenbuch „Die steinerne Chronik der Stadt“ über die Architektur Jekaterinburgs. Daß die Stadt so bald ihren alten Namen wiedererhält, denkt niemand, doch daß Swerdlowsk, und nicht Moskau oder Leningrad, die eigentliche Hauptstadt Rußlands ist, meinen an Ort und Stelle.

In der Karl-Liebknecht-Straße, in einem Haus, das im kapitalistischen Rußland seine Glanzzeit erlebte, ist das „Museum für die Geschichte des Jugendverbandes Komsomol“ untergebracht. Es wurde vor zehn Jahren von Jelzin eröff-

net und hat sich inzwischen zu einem beliebten Treffpunkt für Vertreter der Alternativ-Szene der Stadt entwickelt.

Der junge Museums-Direktor, Wolodja Bykodorow, und sein Vize, Dima Chruschtschow, der, wie er sagt, „leider“ nicht mit Nikita Chruschtschow verwandt ist, haben das Museum mit seinen langweiligen Schaubildern über junge Kommunisten der Region vor anderthalb Jahren in eine avantgardistische Kunstausstellung umfunktioniert, die mutig und pffiffig die eigene Vergangenheit und Gegenwart aufs Korn nimmt. So führt eine breite Mamortreppe zum menschlichen Sozialismus, doch die Treppe ist verbarrikadiert, weil „bestimmte Kräfte, zum Beispiel die bolschewistische Partei“, so einer der jungen Leute im Museum, den Weg dahin versperrt.

Das „administrative“ Befehlssystem“ der Stalin- und Breschnew-Zeit ist mit einer Skulptur materialisiert: Je größer die Füße der Pappmache-Figuren, desto kleiner der Kopf. Der Zugang zu dieser Monsterpyramide ist blutrot, faschistisch-schwarz und naiv-himmelsblau. Ein großer Saal ist den Toten des Zweiten Weltkrieges und den Verstümmelten und Opfern des Afghanistan-Krieges gewidmet. 206 Soldaten aus Swerdlowsk sind in Afghanistan gefallen. Bis heute werden Verwundete im Militärhospital der Stadt behandelt.

Auch der Opfer der stalinischen Repressionen wird in dieser Ausstellung gedacht: Bykodorow ist Mitglied der Swerdlowsker Filiale der Gesellschaft „Memorial“ und hat durchgesetzt, daß im Stadtzentrum ein Denkmal für die Opfer der Gewalt des Totalitarismus errichtet wurde. Ein weiteres Denkmal soll von dem aus dieser Gegend stammenden, in den USA lebenden Bildhauer Ernst Neisewitz projiziert werden: „Er hat schon zugesagt.“

Auch bei Swerdlowsk wurden Massengräber aus der Stalin-Zeit gefunden. Man schätzt die vorläufige Zahl der dort entdeckten Toten auf „mindestens 70 000“. Die Gräber sollen jetzt untersucht werden. Einige hundert Unterdrückte der Stalin-Zeit sind in Swerdlowsk bereits rehabilitiert worden. Einmal pro Woche veröffentlicht die Zeitung „Swerdlowsk am Abend“ unter der Rubrik „Das Jahr 37 im Ural“ Einzelschicksale von Stalin-Opfern. Die Autorin, Larissa Rytwina will ein Buch daraus machen, „die Nachfrage ist groß, sogar westliche Verlage interessieren sich dafür“.

Der Ural war nicht nur Teil des stalinischen Gulags, bis heute gibt es im Gebiet Swerdlowsk und Nishnij Tagil Gefangenenlager und Besserungskolonien. In einem dieser Lager verbüßt der Breschnew-Schwiegersohn Jurij Tschurbanow, der wegen passiver Bestechung zu einer Höchststrafe von mehr als zehn Jahren verurteilt wurde, seine Haft.

In den Straflagern des Ural suchten der Lyriker Alexander Jeremenko und die Journalistin Jelena Scherobitow nach Kunst und Kitsch, von Gefangenen hergestellt. Die inzwischen recht vielfältige Kollektion von Lager-Kunst ist erstmals in einem Kulturhaus in Swerdlowsk zu sehen: grelle Ölgemälde idyllischer Landschaften, von Wladimir Truschkin im Lager gegen zwei Päckchen Tee an seine Mitgefangenen verkauft; deftige Pornoszenen unbekannter „Meister“; eine Reagan-Karikatur; immer wieder Portraits.

In Frauenlagern werden Deckchen gestickt, Schmuckstücke aus Gabeln und Löffeln geformt, Teewärmer genäht. Die Farben sind schreiend bunt — ein Kontrast zum grauen Lager-Alltag. Die Ausstellung, so die Organisatoren, sei ein Beweis für den freien Informationsaus-

tausch in der UdSSR und solle der weiteren Humanisierung der Sowjetgesellschaft dienen. In den kleinen Ausstellungssaal verirren sich nur selten Besucher. Wer kommt, bleibt lange und schaut intensiv.

Auf einem Tisch liegen Bücher, darunter in Lettland gedruckte Schriften der Hare-Krishna-Sekte, auf russisch. Aus einem Kofferradio tönen die monotonen Rhythmen der Krishna-Musik. In Swerdlowsk gibt es rund dreißig Mitglieder der indischen Sekte. Einer von ihnen beaufsichtigt ehrenamtlich diese ungewöhnliche Ausstellung, er kennt ihren Wert genau: Noch vor nicht allzulanger Zeit konnten „Krishnaiten“ in der UdSSR in Lagern interniert werden.

Havel begrüßte in Prag den „verlorenen Sohn“

Der erste Besuch von Ivan Lendl in seiner Prager Heimat wurde für die Nummer 1 der Tennis-Weitrangliste zu einem Triumphzug. Da ließ es sich selbst der tschechoslowakische Präsident Vaclav Havel nicht nehmen, direkt nach seiner Rückkehr aus der UdSSR und Gesprächen mit Michail Gorbatschow den „verlorenen Sohn“ zu begrüßen.

So kam es am Dienstag unmittelbar vor dem Schaukampf gegen Olympiasieger Miloslav Mecir, den Lendl nach einer auf gutem Niveau stehenden Partie nach 105 Minuten mit 6:4, 3:6, 6:2 zu seinen Gunsten entschied, in der mit 14 000 Zuschauern zum Bersten gefüllten Prager Sporthalle zu dem dankwürdigen Treffen, an dem auch Ministerpräsident Marian Calfa teilnahm.

Aber auch Vaclav Havel gab der in Greenwich im US-Bundesstaat Connecticut lebende Ivan Lendl auf die Frage, für welches Land er künftig spielen werde, die gleiche Antwort wie am Morgen in einer einstündigen Pressekonferenz: „Für die USA.“ Es sei sein großer Traum, 1992 bei Olympia für die USA anzutreten. Bis dahin habe er die US-Staatsbürgerschaft. „Ich möchte diejenigen nicht enttäuschen, die mir dort geholfen haben“, begründete Lendl seinen Entschluß.

Es war Lendls erster Besuch in der CSSR seit 1984. Damals hatte er im Clinch mit dem tschechoslowakischen Verband gelegen. Zwei Punkte waren ihm vorgeworfen worden. Zum einen habe er seine Kontakte zur Heimat zu sehr beschränkt, zum anderen wurde sein Start bei einem Turnier im südafrikanischen Homeland Bophutswana als Provokation empfunden.

Durch den politischen Wandel in der CSSR wurde Ivan Lendl nun ermutigt, unmittelbar nach den „Eurocard Classics“ in Stuttgart nach Prag zu reisen. Die Einladung hatte er vom Bürger-Forum erhalten. Die Tageszeitung „Svobodne Slovo“ stellte in ihrer Mittwoch-Ausgabe die Frage: „Warum ist Lendl nach Hause gekommen?“ Der Tennis-Star gab hierauf zwei Antworten: „Ich will die neue politische Situation unterstützen, ferner mich bei all denen bedanken, die zu mir gehalten haben, als in der CSSR schlecht über mich geschrieben wurde.“

Der Erlös des Schaukampfes, der zwei Stunden lang live im Fernsehen übertragen wurde, kam der Einrichtung einer Kinder-Krebs-Klinik zugute. Unter dem Strich standen eine hal-

gegen Boris Becker perfekt zu machen, erst in Stuttgart und dann in Prag.

Rücken gekehrt hatte und seit fast zehn Jahren die US-Staatsbürgerschaft besitzt. Und Lendl kündigte an, möglichst bald zwei Schaukämpfe

Um-tauschwert rund 25 000 Mark. Und schon plant das Bürger-Forum das nächste Exhibition-Match. Im Sommer soll Martina Navratilova in Prag spielen, die 1975 ihrer Heimat den

Slavní u stolu a u sporáku.

Naše ekologická doba a rozvinutá zdravotnická opatření dobře jídlo kazi. Soulu s dalšími „příjemnostmi“ patří k přibližně zdravotníkem používané. Právce život a vůbec je to nepřítel lidského zdraví. Měmání i přesto se jí, mívá a vyhrnuhá. Vždy tomu tak bylo a nejlepší způsob prosit mlsnosti a vykoukel st. jak se dobře jídlo dává. Volný jedlík byl Honorář de Balzac. Příkladně nepřítelem jeho kontě práž byla osm tučňáků. dhandt ježněních koleček. dvě kopoviny. Kach na na vodnici a patřičně přilohy. Ne ošlechť měli složitě chutí. Gustave Flaubert smolal. že bez jejího st nedovode představit nánoce a Grace Kellyová, později monacká kněžna, milovala studené antyčoky Rossini nám zanechal nejen Lazaretníka sevillského, ale také tounedos Rossini, bez nichž se není restaurant na fideálním trhu neobejde. Ve věku 45 let se nechal slyšet: Pě ani notu. jen sporák.

Salvador Dalí, Henri de Toulouse-Lautrec a Sofía Lorenová jsou autory kuchářských knih. Ernest Hemingway vedle nezapomenutelného literárního díla zanechal po sobě recepty na dinokou kachnu (uměl je vřít slyšet z velkého pistolet) na nejlepší burundském. Třebá Hol, že ho rektát stránka oběda zajišťala patrně otec — zůstaly po něm také recepty na pět drinků.

Ingrid Bergmanová a Humphrey Bogart spolu vařili nejdříve ve filmu Casablanca. Dokonce lze prozradit recept: Čtyři plátky telecích later nakrájené na proužky o délce 3 cm. jedna drcená sušená feferonka, třice kmínu, 2 třice sójové omáčky. tři jemné sekané salotiky, 2 třice oleje sladké smetany, snítku čerstvé máty. Snítku zelených listů koriandru, osminku bílého portského, čajovou lžičku mouky, sůl, olivový olej. Do rozpáleného oleje se vhodí cibulky, přidají se máta, zaprášime moukou, zalijeme portským a smetnou a zvolna vaříme nezakrývá se nikem přísadami. Deset minut míchat případně podlít trochou horké vody. A pak si toto dva zkrátit natit spolu. Dokonce když se Bogart oženil s Lauren Bacillovou, scházeli se také v kuchyni a kuchylní začala podle vřoku G. B. Shaw. že žádná láska není tak upřímná jako láska k jídlu.

Proslulým milovníkem dobrého jídla byl Alfred Hitchcock. Marlene Dietrichová vzpomíná, že se své oblíbené restauraci v Hollywoodu nechal semřovat jedině maso a ryby z vychladlého povětrně dopravené letěcky. Nezakrývá očekával, že bude se tuto rozhodně nepřítel lenona velkorozsah patřičně veleben. Sám měl nehradit dvojitě steak s koktelem se lampouchů a mávou, což milovanku „Samponu“ dohánělo k hrůze.

Slavná dvojice Liz Taylorová a Richard

Burton vyhlásila kdysi program „mlužé děti“, tedy děti slyšely. Vymyslel heslo: „Jezme, pijme a veselme se, protože žítia může být budeme pracovat.“ B. Burton se jedlo omylem domu. K sadání truba čerstvá volně perlouček, hustá sůl, tenat, teplé odolešky a dva psův. K omdu následovala návštěva z mými. Sám mých sýr (Hamzaan) játrou dort, bramborový koldě — v dýř do větší haly daleko. To čekalo lehce zimné horskými trauťnami. Máno v mami — alepři mý paměti — z Liz Taylorová musla starost s lábnutím.

Amatérův kucháři a barman, prostě si mlsovali a jedliť jsou druh vykoukel. Jel se háno. A jak jsou si nevěst, kteří přišli, že se jím v restauracích dodává něco, no je jen souhlasem mnohdy nepochybně žitla, ale dobrými nylak napsal Reintech Heim o jedné taleně nosová v létě. Jeliť sam parent „Jrsnou a tuhou jako německá věrnost“. A s láskou upomínal na dušené kastany v kapustě, jak je dělala jeho maminka.

Westautos für Verbrecherjagd

BUDAPEST, 28. Februar (AFP). Die ungarische Polizei hat sich aufgrund ihrer Erfahrung, daß Kriminelle meist mit besseren Fahrzeugen ausgestattet sind als sie selber, dazu entschlossen, ihren Wagenpark von 3500 sowjetischen mit westlichen Modellen zu modernisieren. Wie die ungarische Presse am Mittwoch berichtete, werden jetzt Opel-, Volkswagen-, Renault-, Ford-, Chrysler-, Fiat- und Toyota-Typen getestet.

Der Vizepräsident der ungarischen Polizei, Oberst Lorinc Laposi, erklärte der Presse, im letzten Jahr seien mit 225 000 Verbrechen 40 000 mehr begangen worden als 1988. „Die technologische Modernisierung ist zur Bekämpfung des Verbrechens unerlässlich geworden, zumal immer mehr Verbrecher besser ausgerüstet sind als die Polizei“, fügte er hinzu. Die Polizei wolle dieses Jahr 100 westliche Wagen kaufen und in den kommenden beiden Jahren 600 und 800.

WESTAUTOS JE TĚB TAKY, TRAVI?..

k čerpání i T. Ctitorovi. Svůj pobyt v USA a Kanadě by měl M. Meistrík zabývat i. března na zasedání občanského studentického parlamentu v Brně.

nim kontaktů s americkými univerzitami. Připadá nám cesta M. Meistríkova úplně zbytečná. Proto se k „ekonomům“ přidávají i zástupci jiných fakult a mj. Požadují, aby obnos byl vrácen v dolarech, byla zavedena účinná kontrola čerpání devizových prostředků ze studentického konta, aby M. Meistríkovi bylo odebráno devizové konto a odňato podpísavé právo.

dolarů. M. Meistrík si jako majitel studentského devizového konta směl patřičně obnos obstarat. Požadoval k tomu ještě souhlas alespoň jedné osoby s podpisem právně čerpání — a tou byl student Václav T. Ctitor. Na tomto devizovém kontě není velký obnos, a proto bylo prakticky zmrazeno čerpání z něj. Aby se po vylámení situace ve studentickém kontě mohli využít prostředky na něm uložené účinně využít. Vzhledem k tomu, že s vládní delegací cestuje zástupce SFA a student pověřen narazová.

(spa): Studentická itkově agentura vydala dopis studentů VSE, v němž protestují proti cestě studenta DAMU M. Meistríkova do USA a Kanady, na kterou odcestoval v rámci oficiální výdoby legace 17. 2. V dopise se mj. píše: „Zařadí nás nejen fakt, že svažněně reprezentuje naše studentské hnutí. Člověk, který k tomu nemá nás mandát udělený mu studentským parlamentem, ale také že cestuje za peníze ce jeho studentického hnutí. Náklady na jeho pobyt v USA a Kanadě činí 1000 amerických

Ani Broučci neodolali

NE, NEJDE TENTOKRÁT o ekologickou katastrofu, nýbrž o jednu etapu z historie roztomilých klasické dětské knížky. V jednu jsme si připomínali ugrobi narození i úmrtí Jana Karajlota, jednoho ze zakladatelů naší literatury pro nejmenší. Kouzlu jeho Broučků podléhají další a další generace a těžko lze věřit, že se tak děje již déle než sto let. Ale ani toto neninné a radostné dílo nezůstalo ušetřeno zásahu revizitovismu. Sotva jsme se začali vzpomínat na ztemna nacismu, již začínala působit hrozba temna z východu. A tak Broučků zasáhla ateistické reformy.

Bylo to tak: v dubnu 1946 dalo ministerstvo školství a osvěty souhlas k vydání ruského překladu knihy (Svetljačk), který nabídl Státnímu nakladatelství profesor Kolman a Koncov. Předmluvu napsal prof. dr. Zdeněk Nejedlý. Překlad byl míněn jako školní čítka pro české děti při výuce ruského jazyka i jako čítka pro děti sovětské. Rukopis pro nakladatele posuzoval zemský školní inspektor Novotný. Z jeho posudku cituji: „... líbí se mi, že je zduven ná-

boženského nánosu, který dlo, jako jsou Karajlotaovi Broučci, činil dnešním dětem poněkud zastaralý... Kladně zhodnocen byl pak rukopis též Vědeckým ústavem pedagogickým J. A. Komenského.

Po vydání knihy se však ozvaly protestní články v časopisech, které poukazovaly na zmanipulovanou původní verzi. Připomínky tisku přinutily ministerstvo školství a osvěty revidovat původní souhlas k vydání: „... Nutno se domnívat, že (referent) předlohu považoval za překlad a dal souhlas k vydání bez dalšího uvažování... Literární dílo tak živé, jako jsou Broučci, nelze upravovat způsobem, který zamílčí jednu z podstatných stránek díla, jeho náboženský (křesťanský) charakter... presidium MŠO při jeho rozhodování o souhlasu s vydáním nebylo známo, že jde o překlad obsahově upravený...“

A tak 31. 5. 1947 ministerstvo školství a osvěty souhlas odvolalo, tisk byl o tom informován (zveřejněno též v Lidové demokracii 1. 6. 1947). Prodeje „reformovaných“ Broučků byl zastaven.

ČEKÁJÍ NA VYSVĚTLENÍ

CSSR hat neues Wahlrecht

Parlament billigt Vorlage / Čalfa will Subventionen kürzen

PRAG, 28. Februar (Reuter/AP). Die Bundesversammlung (Parlament) der CSSR hat nach kontroverser Debatte die Regierungsvorlage für ein Wahlgesetz verabschiedet und damit eine wichtige Hürde auf dem Weg zu den ersten freien Wahlen seit über vier Jahrzehnten ausgeräumt. Nach Angaben aus Parlamentskreisen erhielt die Vorlage bei der Abstimmung am Dienstagabend eine „überwältigende Mehrheit“ von 286 Ja-Stimmen bei sechs Gegenstimmen und sieben Enthaltungen. Zahlreiche Abänderungsvorschläge seien nicht durchgekommen. Zu den umstrittensten Punkten im neuen Gesetz gehört eine Fünf-Prozent-Klausel, die von einigen Parlamentariern als diskriminierend für regionale Minderheiten empfunden wurde. Gleichwohl wurde sie gebilligt.

Für den Wahlkampf legt das neue Gesetz einen Zeitraum von 40 Tagen fest. Der endgültige Wahltermin muß spätestens 90 Tage vor dem Wahlakt vom Parlament festgelegt sein. Es hieß, eine Entscheidung darüber werde voraussichtlich

in den nächsten zwei Wochen fallen. Allgemein gilt der 8. Juni als wahrscheinlichster Wahltermin.

Mit einer Rede von Ministerpräsident Marian Calfa war vor der Abstimmung die mehrtägige Debatte im Parlament begonnen worden. Im Mittelpunkt von Calfas Ansprache stand die wirtschaftliche Lage und Zukunft der CSSR. Für die schlechte Wirtschaftslage in der CSSR machte Calfa die jahrzehntelange Alleinherrschaft der Kommunistischen Partei verantwortlich. Die Tschechoslowakei liege in ihrer wirtschaftlichen Entwicklung um bis zu 15 Jahre hinter westlichen Staaten zurück, sagte der Regierungschef, der erst vor wenigen Monaten aus der KP ausgetreten war.

Seine Regierung plane die Kürzung der Subventionen, eine Verbesserung des Steuersystems und die Einführung marktwirtschaftlicher Strukturen, sagte Calfa. Erlaubt werden sollten freies Unternehmertum und privater Grundbesitz. Staatseigentum solle vorsichtig und stufenweise privatisiert werden.

CSSR für Teilnahme Polens
KOPENHAGEN (AFP). Polen sollte an den Verhandlungen der vier Siegermächte und der beiden deutschen Staaten über die deutsche Einheit teilnehmen. Dies forderte CSSR-Außenminister Jiri Dienstbier am Mittwoch in Kopenhagen. Kanzler Kohl kritisierte er schwarz-weißen dessen zögerlicher Haltung.

Čekají na vysvětlení

(spa): Studentická itkově agentura vydala dopis studentů VSE, v němž protestují proti cestě studenta DAMU M. Meistríkova do USA a Kanady, na kterou odcestoval v rámci oficiální výdoby legace 17. 2. V dopise se mj. píše: „Zařadí nás nejen fakt, že svažněně reprezentuje naše studentské hnutí. Člověk, který k tomu nemá nás mandát udělený mu studentským parlamentem, ale také že cestuje za peníze ce jeho studentického hnutí. Náklady na jeho pobyt v USA a Kanadě činí 1000 amerických

Výbuch ženíjní techniky

(čtk): V pátek v noci a následně v sobotu ráno došlo u vojenského útvaru v Drhovicích (okres Tábor) k výbuchům ve dvou soupravách skládané ženíjní úkrytné techniky. Při druhém výbuchu byli usmrceni tři přívolaní specialisté z toho jeden důstojník V.B. Další dva příslušníci armády byli zraněni a jsou v nemocnicím ošetřeni. Příčinou události vyšetřuje společně komise odborníků ČSIA a PMV

ČEKÁJÍ NA VYSVĚTLENÍ

Světla i stíny velkoměstské noci jak je poznal ministr vnitra ČSSR

Nejde, jak by snad titulek mohli naznačovat, o soukromé puvyprávění čilného na vládu v nočních lokálech hlavního města. Ono puvyprávění mělo tyto slušební ráz a zabínelo i končilo v důležitých insitních bezpečnostních sloužkách. Od budovy Krajské správy SNB pro Prahu a Středočeský kraj vypravila menší kolonka automobilů v čele s vozem ministra vnitra ČSSR JUDR. Richarda Sachera po Praze.

Podle programu na místě dohodnutého s náčelníkem výše uvedené správy majorem JUDR. Pavlem Hofmanem je v odborném doprovodu šéfa pražské kriminalníky majora Jiřina Stáňka by první zastávku pražské hlavní nádraží. Běžný provoz, přítomní politisté v uniformách se bystře orientují v situaci a předvádějí předpisové smlutování. V podstatě větší problémy nejsou. Říká poručík Stanislav Faata, ovšem amnestování, jak vidíte, zde pořád mají své stádo...

Vidíme. Lidé ve spacácích, lidé poddřimující v alkoholickém opojení, kolem nich ženy, očividně prostitutky. Vyrážíme směr proslovů noční vinědi, všichni si flamenčí s předním vědu. Když jsme pod náhvem U Smelkausů neboli lidově "U Smelků". Násvětelní převážně z řad Řomů, představitelky nejstaršího řemesla příbuzné ve stejné cenové kategorii vrháji

Milionář pomůže Hozená sponzorská rukavice dalším sportovcům

PRAHA (Iub): Budoucnost sportu a tělovýchovy je ve světle sponzorských změn dost nejistá. Především proto, že naše vláda si nebudě nicot dovolit dotovat tuto oblast tak, jak tomu bylo dřív zvykem.

Za těchto okolností přijel do Československa Ing. Jiří Ryšavý. Byvalý atlet ze země první republiky, Ryšavý má rekord rovných 51 letin. Právě šest lety odešel do USA, teď je novitím loněním. Stojí v čele investiční společnosti Synergion, Inc. (Synergi nekotické amerických sportovců) včetně úkřičníku sítě pro výhlední, republikařskou a kancelářskou techniku a žbu ži. Synergion, Inc. je jednotná a akciově sdružená společnost opán Source Inc. která byla založena s toňskými ruce výhradně pro podnikání v Československu. Především jejího předsedánístiva, které je sluzeno, že superšpionůvých amerických obchodníků středoevropského původu. Je prave řiti Ryšavý věřící strážník vizitka Československo je prau schopnam ub chůdníka pole nezná, proto řiti Ry

Pochoutky z vnřitřnosti

Smažené vepřínko
600 g vepřínka, sůl, 1 cibule, celorová nať, hladká mouka, 2 vejce, 1 lžíce vody na půl hodiny a pak je oloupané. Na vyskvařené slanině zpěníme drobně nakrájenou cibuli, přidáme oloupané jazyčky nakrájené na plátky a smaltáme trochu do zlatova. Zalijeme je smetanou, rozkvedlanou s moukou, citronovou šťávou, páleným cukrem (karamel) a povaríme asi 2 minuty v hustší omáčku. Podle chuti osolíme a opepříme. Chutná s kynutými knedlíky.

Dřšťky z uzeným masem
500 g vepřovské jazyčky, sůl, 150 g kořene zeleniny, 1 cibule (asi 50 g), 1 kostka masoxu, 40 g hladké mouky, 60 g slaniny, 200 g kořenové zeleniny, 1/4 l sladké smetany, 1 plná lžice Česnek, sušená petrželová nať, majoránka, 200 g vařeného uzeného masa.

Oprané dršťky dáme vařit do osolené vody. Jakmile přejdou var, scedíme je. Z vyskvařené slaniny a mouky si připravíme zlatou jíšku, zedíme ji polévkou z dršťek, přidáme zázvor, Česnek utřený se solí, masox, uzené maso nakrájené na kostičky, petrželku a povaríme do zahouštění omáčky. Podáváme s vařenými bramborami.

Kořinek o okurkám
1 kořinek, sůl, 1 cibule, 200 g kořenové zeleniny, 6 zrněk pepře, 3 zrnka nového koření, kousek bobkového listu, špetka tymiánu, šťáva z 1/2 citronu, 50 g nízkokalorického másla, 50 g hladké mouky, 2 sladkokyselá okurky, 1 žioutek, 1 lžička pískového cukru. — Z kořínku odřízneme jícen a chřtán. Kořinek vypereme a dáme jej vařit do slané vody spolu s kořenovou zeleninou. Na másle zpěníme drobně nakrájenou cibuli, přidáme mouku a připravíme světlou jíšku. Zalijeme ji vývarem z kořínku a přidáme okurky nakrájené na nudličky. Vývar přidáváme po částech a za stálého míchání povaríme do hladké zahoustil omáčky. Do omáčky vmícháme uvatěný kořinek nakrájený na nudličky, ochutíme cukrem, citronovou šťávou a krátce povaríme. Před podáváním rozkvedláme do omáčky žioutek. Chutná s bramborami nebo s knedlíkem.

ROZHOVOR V. HAVLA PRO DIE WELT

DONN: Zapadnočeský list Die Welt věru etički rozhovor s čs. prezidentem Václavem Havlem. V jeho první části se

stál ve smyslu demokracie a právní státosti, uvádí prezident. Poukázal dále na to, že dodržováním lidských práv se bude zabývat dále, bez ohledu na to, zda to po červnových volbách bude činit z povolení prezidenta, nebo jako soukromá osoba a spisovatel. Die Welt se V. Havla zeptal, zda dnešní Československo je pokračováním staré republiky, nebo zda jde o vytvoření nové. V. Havel upozornil, že od první republiky uplynulo mnoho let. Při vzniku a vytváření čs. demokracie můžeme a měli bychom se inspirovat Masarykovým vzorem. Ale jeho id nebudeme kopirovat, protože se nebudeme vrátit k tomu, co jednou bylo. To, co nyní budujeme, musí být v souladu s realitami dnešní doby a musí vy-

hledět nayeřtím požadavkům, zahrnutí prezident V. Havel v í tom, že ho minulost srovnávají s T. G. Masarykem. Tulo přirovnání však nemá řád. Prezidentním byl zvolen z nauce, faktičtější jako pře-

chudné řesou. Dějiny asi ukáží, že ve srovnání s prezidentem Masarykem huda hrát v historii naší země jen velmi malou roli, dodal V. Havel.

ROZHOVOR V. HAVLA PRO DIE WELT

stál ve smyslu demokracie a právní státosti, uvádí prezident. Poukázal dále na to, že dodržováním lidských práv se bude zabývat dále, bez ohledu na to, zda to po červnových volbách bude činit z povolení prezidenta, nebo jako soukromá osoba a spisovatel. Die Welt se V. Havla zeptal, zda dnešní Československo je pokračováním staré republiky, nebo zda jde o vytvoření nové. V. Havel upozornil, že od první republiky uplynulo mnoho let. Při vzniku a vytváření čs. demokracie můžeme a měli bychom se inspirovat Masarykovým vzorem. Ale jeho id nebudeme kopirovat, protože se nebudeme vrátit k tomu, co jednou bylo. To, co nyní budujeme, musí být v souladu s realitami dnešní doby a musí vy-

hledět nayeřtím požadavkům, zahrnutí prezident V. Havel v í tom, že ho minulost srovnávají s T. G. Masarykem. Tulo přirovnání však nemá řád. Prezidentním byl zvolen z nauce, faktičtější jako pře-

chudné řesou. Dějiny asi ukáží, že ve srovnání s prezidentem Masarykem huda hrát v historii naší země jen velmi malou roli, dodal V. Havel.

chudné řesou. Dějiny asi ukáží, že ve srovnání s prezidentem Masarykem huda hrát v historii naší země jen velmi malou roli, dodal V. Havel.

STEAKS

Die besten Tips, wie sie zart und saftig werden

So wird ein Steak gebraten

1 Steak mit Küchenpapier gut trockentupfen. Dann von jeder Seite pfeffern und dünn mit Öl einpinseln. Nicht salzen! Denn Salz entzieht dem Fleisch das Wasser, und es wird leicht trocken.

2 Die Pfanne ohne Fett erhitzen (etwa 3 Minuten). Sie muß sehr heiß sein, damit sich die Fleischsporen beim Anbraten sofort schließen und der Saft im Fleisch bleibt. Probe: Etwa einen viertel Teelöffel Wasser in die heiße Pfanne geben. Die Wassertropfen müssen auf dem Pfannenboden hin und her tanzen.

3 Steak in die heiße Pfanne legen, 1 Minute anbraten. Dann läßt sich das Fleisch leicht lösen.

4 Steak wenden und 1 Minute auf der zweiten Seite anbraten. Auf mittlere Hitze herunterschalten.

5 Erneut wenden und je nach Dicke (siehe Garstufen) weiterbraten. Etwas Butter in die Pfanne geben, dadurch erhält das Fleisch einen feinen Geschmack. Steak wenden und auf der zweiten Seite ebenfalls weiterbraten.

6 Steak herausnehmen und in Aluminiumfolie wickeln. Danach etwa 2-3 Minuten ruhen lassen, damit sich der Fleischsaft gleichmäßig im Inneren des Steaks verteilen kann.

7 Steak vor dem Servieren leicht salzen. Bratensaft, der sich in der Folie gesammelt hat, darüberträufeln.

Die klassischen Steak-Garstufen

Die Bratzeiten für Steaks sind abhängig von Fleischhöhe, -gewicht, -qualität und Brathitze. Folgende Angaben beziehen sich jeweils auf ein 200-g-Filetsteak von 2,5 cm Dicke.

Faustregel: Pro Zentimeter Fleischhöhe 1 Minute mehr oder weniger braten.

Bitte beachten: Festere Fleischstücke (z.B. Rumpsteak, Huftsteak) müssen etwa 1-2 Minuten pro Seite länger gebraten werden. Und Fleisch mit Knochen (z.B. T-Bone-Steak) benötigt mindestens die doppelte Garzeit.

Blau (englisch: raw, französisch: bleu): Das Steak hat eine dünne, kräftig braune Kruste und ist innen noch roh. Bratzeit: ca. 1 Minute pro Seite.

Blutig oder sehr englisch (englisch: rare, französisch: saignant): Das Steak ist innen rosa und hat einen sehr kräftigen roten Kern in der Mitte. Bratzeit: ca. 3 Minuten pro Seite.

Halbrosa oder englisch (englisch: medium, französisch: à point): Das Steak ist innen fast durchgebraten und hat einen schmalen rosa Streifen in der Mitte. Bratzeit: ca. 5 Minuten pro Seite.

Durchgebraten (englisch: well done, französisch: bien cuit): Das Steak ist innen nicht mehr rosa. Bratzeit: ca. 8 Minuten pro Seite.

Die bekanntesten Steaksorten

1 Ribeye-Steak

Wird aus dem marmorierten Teil (mit Fett durchzogenen) des Roastbeefs geschnitten. Es wiegt 250 bis 300 g ohne Knochen, bei ca. 3 cm Dicke.

2 Prime-Rib-Steak

(Auch Hochrippensteak)

Es wird mit oder ohne Knochen aus der Hochrippe geschnitten und wiegt etwa 500 bis 600 g mit Knochen bei 3,5 cm Dicke.

3 T-Bone-Steak

Hat seinen Namen wegen des T-förmigen Knochens. Auf der einen Seite sitzt das Roastbeef, auf der anderen das Filet. Ein T-Bone-Steak ist 3 bis 4 cm dick und wiegt etwa 600 g. Als Porterhouse-Steak werden Riesen-T-Bone-Steaks mit größerem Filetanteil bezeichnet. Sie wiegen zwischen 700 und 900 g und sind meist 3,5 bis 4 cm dick.

4 Rumpsteak

Stammt aus der Rinderhüfte. Es wird aus der Verlängerung des flachen Roastbeefs geschnitten, ist zwischen 200 bis 300 g schwer und 2 bis 3 cm dick.

Tip: Ein Rumpsteak hat an der Seite immer einen hellen Fettrand. Damit sich das Fleisch beim Braten nicht wölbt, muß dieser Fettrand in 1-cm-Abständen eingeschnitten werden.

5 Entrecôte

(Auch Zwischennrippenstück)

Es wird aus der Mitte des flachen Roastbeefs geschnitten und wiegt etwa 200 g bei 2,5 cm Dicke. Auch hier muß der Fettrand, besonders die dicke Sehne in der oberen Schicht, vor dem Braten eingeschnitten werden.

6 Filetsteak

Zartestes und teuerstes Stück vom Rind. Es wird aus der Mitte des Filets geschnitten, sollte mindestens 2 cm dick sein und 150 bis 200 g wiegen.

7 Kluft- oder Beefsteak

Mageres, aus der Oberschale (Kluft) geschnittenes Fleischstück. 200 bis 300 g schwer und 2 bis 3 cm dick.

8 Huft- oder Hüftsteak

Wird aus der Rinderhüfte geschnitten, wiegt ebenfalls zwischen 200 und 300 g und ist 2 bis 3 cm dick. Es gehört genau wie das Kluftsteak zu den preiswerteren Steaksorten.

9 Filet Mignon

Aus der zarten Filetspitze geschnitten. Etwa 2 cm dick, 80 bis 100 g schwer.

10 Tournedo

Kleines Lendenschnittchen, das aus dem schmalen Teil vor der Filetspitze geschnitten wird. Es ist 4 bis 5 cm dick und wiegt zwischen 100 und 125 g.

Tip: Damit das Fleisch während der längeren Bratzeit schön saftig bleibt und seine runde Form behält, wird es mit frischem Speck umwickelt und mit Küchengarn rundgebunden.

Wichtig

Verwenden Sie nur Pfannen, die ohne Fett sehr stark erhitzt werden dürfen, z.B. emaillierte Pfannen, Edelstahl- oder Gußeisenpfannen. Antihaltbeschichtete Pfannen sind ungeeignet, weil die Beschichtung keine hohen Temperaturen verträgt. Dann sie löst sich auf und wird dünner.

Einkaufstip

Kaufen Sie immer nur gut abgehangenes Rindfleisch. Es muß eine satt-bis stumpfroter Farbe haben und angenehm frisch riechen. Leicht marmoriertes Fleisch - von kleinen Fettadern durchzogen - wird besonders schön saftig.

Rohstoff kann man hochwertiger Schreibmaschin- oder Zeichenpapiere machen. Aber nur, wenn man Telefonbücher nicht mit anderem bedruckten Papier zusammen recycelt.

Wochen vor den Postämtern stehen! Die Bücher sind mit einer Spezialfarbe bedruckt, die sich bei der Wiederverarbeitung leicht herauswaschen läßt. Aus dem so gewonnenen

Telefonbuch wird Zeichenpapier

Werfen Sie Ihr altes Telefonbuch nicht in die gewöhnliche Altpapiersammlung, sondern in die Container, die in diesen

REKLAMATIONEN

So kommen Sie garantiert zu Ihrem Recht

Umtausch bei fehlerfreier Ware

Bei fehlerfreier Ware gibt es grundsätzlich kein Recht auf Umtausch. Es gilt: **Gekauft ist gekauft!**

Manche Geschäfte, besonders größere Kaufhäuser, bieten allerdings ein freiwilliges eingeschränktes Umtauschrecht an, z.B. „Umtausch nur binnen sieben Tagen“ oder „nur gegen Kassenbon“. Bestimmte Artikel sind vom Um-

tausch ganz ausgeschlossen, z.B. Badebekleidung oder Kosmetika.

Tip: Vereinbaren Sie beim Kauf ausdrücklich ein Umtauschrecht, und lassen Sie es auf dem Kassenbon vermerken. So können Sie später darauf pochen.

Umtausch beim Kauf per Katalog

Versandhäuser räumen meist ein 14tägiges Rückgaberecht ein. Genaue Angaben und Be-

dingungen für die Rückgabe stehen im „Kleingedruckten“ des Kataloges.

Umtausch bei mangelhafter Ware

Mangelhaft ist eine Ware, wenn sie einen so erheblichen Fehler hat, daß sie nicht richtig benutzt werden kann. Beispiele:

● Nach kurzer Tragezeit lösen sich an der neu gekauften Jacke die Nähte an mehreren Stellen auf;

● das Wasser in der Waschmaschine wird nicht heiß;

● die bestellten Möbel wurden beim Transport beschädigt. Auch erhebliche Farb- oder Materialabweichungen bei Polstergarnituren, Möbeln oder Teppichen sind Fehler. Sie können diese Fehler reklamieren und können wählen, ob Sie

● den Kaufpreis zurückverlangen (Wandlung),

● ein einwandfreies Exemplar fordern (Ersatzlieferung) oder

● den Artikel behalten, wenn der Fehler Sie nicht allzu sehr stört, und eine Kaufpreisreduzierung verlangen (Minderungs).

Kleine Fehler jedoch, wie ein Kratzer auf der Rückseite des Schrankes oder ein nur lose angenähter Knopf berechtigen nicht zur Reklamation. Das müssen Sie hinnenmen.

Das sind Ihre Rechte

● Bei mangelhafter Ware können Sie darauf bestehen, Ihr Geld zurückzubekommen. Einen Gutschein statt Bargeld brauchen Sie nicht zu akzeptieren.

● Auf eine Reparatur der defekten Ware („Das schicken wir ein“) brauchen Sie sich nicht einzulassen, sondern können Geld oder ein einwandfreies Exemplar verlangen.

Ausnahme: Wenn sich der Verkäufer ausdrücklich beim Kauf z.B. im Kleingedruckten ein Nachbesserungsrecht vorbehalten hat. Das ist nur bei größeren Anschaffungen wie Möbel, Waschmaschine oder Fernseher üblich.

Klappt in so einem Fall die Reparatur nicht beim ersten oder spätestens zweiten Mal, gilt auch hier: Geld zurück oder einwandfreies Ersatzstück.

Wichtig: Die Reparaturkosten trägt das Geschäft oder der Hersteller!

Setzen Sie dem Verkäufer eine Frist von etwa einer Woche für die Reparatur, damit Sie nicht hingehalten werden.

● „Umtausch nur mit Kassensbon“ - wie bei fehlerfreier Ware - gilt nicht, wenn Sie mangelhafte Ware zurückgeben wollen. Die Vorlage des Kassenzettels erleichtert jedoch die Reklamation.

Übrigens: Auch wenn Sie die Ware schon eine Weile benutzt haben, können Sie Mängel noch reklamieren. Das gilt vor allem für Mängel, die sich erst durch den Gebrauch herausstellen.

Sonderangebote

Für Sonderangebote oder Schlußverkäufe gelten die Kundenrechte genauso wie für reguläre Ware. Fehlerhafte

Ware kann auch hier beanstandet werden.

Ausnahme: Wird ein Sonderposten „wegen kleiner Fehler“ oder als „Schaufensterware“ verbilligt angeboten, können Sie diese später nicht reklamieren, da Sie den eventuellen Nachteil bewußt in Kauf genommen haben.

Falsche Pflegekennzeichnung

Enthalten Textilien eine Pflegekennzeichnung, muß sie auch stimmen. Wird das Stück aufgrund einer falschen Pflegeanleitung falsch behandelt und verdorben, können Sie Entschädigung verlangen. Beispiel: Die als „farbecht“ und zum Waschen bei „60 °C“ gekennzeichnete Bettwäsche ist nach dem Waschen bleich und unansehnlich geworden.

Tip: Bei der Verarbeitung von verschiedenen Materialien auf übereinstimmende Pflegekennzeichnung achten!

Falsche Textilkennzeichnung

Achten Sie schon bei Kauf auf die Materialkennzeichnung. Sie gibt wichtige Hinweise für die Pflege- und Trageeigenschaften. Stellt sich heraus, daß die Kennzeichnung falsch ist, z.B. wenn der Pullover mit der Kennzeichnung „reine Schurwolle“ spürbar einen erheblichen Anteil an Kunstfasern wie Polyacryl enthält (Sie merken das beim Tragen), gilt das nach Ansicht von Juristen als Fehler und berechtigt zur Rückgabe der Ware.

Verspätete Lieferung

Wird ein bestellter Artikel nicht wie vereinbart geliefert, müssen Sie schriftlich per Einschreiben eine **Nachfrist** (ein oder zwei Wochen, nur in Ausnahmefällen länger) setzen und ankündigen, daß Sie anschließend Schadensersatz verlangen. Bei einer verspätet gelieferten Waschmaschine z.B. die Kosten für den Waschsalon, bei einer verspätet gelieferten Einbauküche Ersatz für den „Ärger und Verdrub“ (sogenannter immaterieller Schaden, Landgericht Tübingen, Urteil vom 5. 1. 89, AZ: 1 S 145/88). Oder, wenn Sie sich den Artikel nach Ablauf der Nachfrist woanders teurer beschaffen, die Preisdifferenz zur ursprünglich bestellten Ware.

So kommen Sie zu Ihrem Recht

● Zuerst sollten Sie mit dem defekten Gegenstand persönlich in den Laden gehen. Nehmen Sie zur Unterstützung eine Bekannte oder

Freundin mit. Zu zweit kann man Sie nicht so leicht abwimmeln. Außerdem brauchen Sie eventuell später eine Zeugin, wenn z.B. bestimmte Zusagen vom Geschäft gemacht wurden und später bestritten werden.

● Hat die persönliche Beschwerde keinen Erfolg, oder handelt es sich um Gegenstände, die Sie nicht transportieren können, wie Möbel oder Kühlschrank, sollten Sie als nächsten Schritt einen **Brief an die Geschäftsleitung** schreiben.

● Bekommen Sie keine oder eine ablehnende Antwort, wenden Sie sich an Ihre **Verbraucherzentrale** (Adressen siehe Kasten). Ein Schreiben oder Anruf von dort unterstützt Ihre Forderung mit rechtlichen Argumenten und führt oft schon dadurch zum Erfolg.

● Nützt auch das nichts, müssen Sie entscheiden, ob Sie Ihr Recht notfalls **per Gericht** durchsetzen wollen. In den Verbraucherzentralen kann man Ihnen sagen, ob eine Klage sich lohnt.

Rät man Ihnen zu einem gerichtlichen Vorgehen, benötigen Sie nicht unbedingt einen Anwalt. Sie können Ihr Geld selber durch einen **Mahnbescheid** zurückfordern, den Sie bei Gericht einreichen. Einen Vordruck für den Mahnbescheid mit ausführlicher Anleitung zum Ausfüllen gibt es im Schreibwarengeschäft. Legt der Händler keinen Widerspruch gegen den Mahnbescheid ein, können Sie nach kurzen Fristen mit einem Vollstreckungsbescheid den Gerichtsvollzieher beauftragen, das Geld einzutreiben. Sie können aber auch bei der Geschäftsstelle des Gerichts eine **Klage** zu Protokoll geben.

Achtung, Fristablauf

Zeichnet sich ab, daß Sie mit dem Händler nicht einig werden, müssen Sie vor Ablauf einer Sechs-Monatsfrist das Gericht anrufen, z.B. mit einer Klage oder einem Mahnbescheid. Die einfache Reklamation reicht nicht aus, um die Frist einzuhalten.

Übrigens: Auch für „versteckte“ Fehler gilt die sechsmonatige Gewährleistungsfrist.

Gutachter und Prüfstellen

Gibt es Streit darüber, ob die gelieferte Ware einen erheblichen Mangel hat oder nicht, ist es sinnvoll, einen Gutachter einzuschalten. Wer das Gutachten in Auftrag gegeben hat, trägt auch die Kosten. Wird bei einem Prozeß ein

Gutachter vom Gericht bestellt, muß derjenige, der den Prozeß verliert, auch den Gutachter bezahlen.

Adressen von Gutachtern bekommen Sie beim Bundesverband öffentlich bestellter und vereidigter Sachverständiger e.V., Godesberger Allee 54, 5300 Bonn 2 oder bei den jeweiligen Landesverbänden. Fragen Sie vor der Auftragserteilung nach dem Preis des Gutachters. Manchmal ist das Gutachten teurer als der defekte Artikel, um den es geht. Für Textilien gibt es spezielle Untersuchungsämter (z.B. die Bundesanstalt für Materialforschung und -prüfung, Unter den Eichen 87, 1000 Berlin 45). Eine Untersuchung auf Maßänderung (Einlaufen) kostet etwa 171 Mark, eine Farbechtheitsprüfung etwa 114 Mark.

Schiedsstellen

Schiedsstellen gibt es nur in einigen Branchen, z.B. bei den Reinigungsbetrieben und - regional unterschiedlich - bei den Radio- und Fernseh-technikern oder der Bauinnung. Meist sind sie preiswerter als Gutachter. Oft sind sie von den Anbietern organisiert und finanziert, und nicht immer sitzt ein Verbrauchervertreter im Gremium. Daher ist nicht sicher, wie unparteiisch die einzelnen Schiedsstellen tatsächlich sind. Genaue Auskünfte erhalten Sie bei den Verbraucher-Beratungsstellen.

Adressen der Verbraucherzentralen (VZ)

VZ Baden-Württemberg

Augustenstr. 6
7000 Stuttgart 1,
Tel. 07 11 / 61 09 23

VZ Bayern

Mozartstr. 9
8000 München 2
Tel. 0 89 / 53 98 70

VZ Berlin

Bayreuther Str. 40,
1000 Berlin 30,
Tel. 0 30 / 21 90 70

VZ Bremen

Obernstr. 38/42,
2800 Bremen 1,
Tel. 04 21 / 32 08 34

VZ Hamburg

Große Bleichen 23,
2000 Hamburg 36
Tel. 0 40 / 35 00 14 81

VZ Hessen

Berliner Str. 27
6000 Frankfurt 1
Tel. 0 69 / 28 07 01

VZ Niedersachsen

Georgswall 7,
3000 Hannover,
Tel. 05 11 / 12 40 60

VZ Nordrhein-Westfalen

Mintropstr. 27,
4000 Düsseldorf 1,
Tel. 02 11 / 3 80 90

VZ Rheinland-Pfalz

Große Langgasse 16,
6500 Mainz
Tel. 0 61 31 / 23 20 37

VZ Saarland

Hohenzollernstr. 11
6600 Saarbrücken 1,
Tel. 06 81 / 5 20 47

VZ Schleswig-Holstein

Bergstr. 24
2300 Kiel 1,
Tel. 04 31 / 5 12 86

Ihre Fragen beantwortet über Kurzmöglichkeiten zum Ortstarif.

gibt's von den Kassen höchstens 15 Mark pro Tag dazu. Wo Sie Auskunft zur Kur erhalten Der Arbeitskreis Gesundheit e. V. in Bonn hat ein Reha-Telefon mit der Nummer 0130/21 77 eingeregnet und

Die ärztliche Versorgung wird von den Kassen weitgehend übernommen. Bei den Kurmittelkosten muß der Patient 10 Prozent selber tragen. Für die übrigen Kosten für Unterbringung, Verpflegung

Bei der offenen, ambulanten Vorsorge- oder Rehabilitationskur werden nicht alle Kosten von den Kassen übernommen. Sie zahlen nur Zuschüsse, die nach der Gesundheitsreform spürbar geringer geworden sind.

Wie oft und wie lange zur Kur Grundsätzlich können Sie alle drei Jahre eine Kur beantragen. Die jeweilige Kurdauer beträgt vier Wochen. Was sich bei offenen Badekuren ändert Hier gibt es Einschränkungen durch die Gesundheitsre-

Po stopách krvavého zločinu totalitní moci

Ve všech brožurkách o babickém atentátu objevuje se na prvním místě jméno Antonína Plichty. Komunisté ho „pocitili“ titulem „vesnický bohád a babický vrah“. Podle Holubovy knížky „Vlčí komando“ byl prý spolu s agentem Malým hlavním organizátorem záškodnických akcí, nenáviděl socialistické zřízení, byl to krutý eurovec bez srdce a bezohledný mamunář, kterého nadměrná láska k penězům přivedla až ke stočtině. Na fotografiích v Holubově knize však na boháče rozhodně nevypadá. Jak to bylo s tím bohatstvím a zločiny, podal svědectví jeho bratranec JUDr. Alois Plichta, dnes již šestaosmdesátiletý.

„Antonín Plichta pocházel z devítičlenné rodiny středního rolníka a venkovského ševce v jedné osobě. Jeho otec byl už za starého Rakousko-Uherska funkcionářem katolicko-národních strany. Antonín zdědil rodinné hospodářství a šest bratrů a sester musel vyplácet. Z toho je jasné, že nemohl žít v žádném přepychu. Bylo to také na první pohled vidět, v Plichtovic chalupě byla jen světnice, kuchyně a komora — tak vypadali ti kuláci a venkovští „zbohatlíci“.

Byl neobyčejně sečtělý, přímo typ obrozeneckého písmáka. Povahu měl laskavou, dobrosrdečnou, veselou a byl proto v Šebkovicích, které soudě s Babicemi a spadají do jejich farnosti, velmi oblíben. Jako křesťan vždycky ochotně a rád pomohl každému, kdo se na něho obrátil. Byl velice zbožný a pro církve ochoten se obětovat až do krajnosti.“

A to se mu stalo osudným. A nejen jemu, celé rodině.

„Antonín se zapojil do odboje už za první světové války,“ vypráví dr. Plichta, „Roku 1917 uprchl z fronty a skrýval se v lesích jako tzv. zelený kádr. Po vzniku samostatné republiky ihned začal pracovat v lidové straně. Za tzv. protektorátu se zapojil do partyzánské skupiny Lenka-Jih, operující na Českomoravské vysočině, a pro své organizační schopnosti se stal brzy její klíčovou postavou. Pod svým domkem vybudoval podzemní chodby, které sloužily za úkryt partyzánům a osobám, skrývajícím se před gestapem. Udržoval rádové spojení s Londýnem a předával jeho pokyny partyzánskému skupinám. Pomáhal bez rozdílu všem, i komunistům, s nimiž v odboji spolupracoval.“

Jeho vztah ke komunistické straně byl vůbec zajímavý. Autor Vlčího komanda Holub uvádí: „Duchovním otcem vražd... byl Antonín Plichta.“ Oficiálně sdělovací prostředky ho vždycky měly jako zarytého a nenávislivého antikomunistu. Ve skutečnosti: on to byl hned po válce, kdo jakýkoliv antikomunismus a antisovětiismus odmítal a prosazoval v rámci Národní fronty spolupráci s KSČ. Věřil — jako ostatně pod dojmem příchodu Rudé armády věřila značná část národa — že komunisté smýšlejí stejně demokraticky jako ostatní strany Národní fronty. Teprve únor osmačtyřicet mu otevřel oči. Pochopil, že jedna diktatura nahradila druhou a že je třeba vést proti komunismu odboj jako proti nacismu. Poskytoval úkryt pronásledovaným osobám, opatřoval jim stravu, udržoval spojení s rozhlasovou stanicí Svobodná Evropa. „Zodpovědně však mohu prohlásit, že nikdy nebyl teroristou,“ připomíná dr. Plichta „Atentáty jako forma boje mu byly vždycky cizí a nepřijatelné. Na to byl příliš velkým křesťanem a demokratem. I jako odbojář za druhé světové války dbal, aby se neuhlížovalo nevinným. Považuji proto za absurdní, že by dal svůj souhlas k vraždě v Babicích.“

V době babického atentátu byl Plichta v ilegální Holub ve „Vlčím komandu“ (rok vydání 1981) je už na rozdíl od autorů brožurek vydaných v padesátých letech opatrnější

a netvrdí, že se přímo fyzicky na vraždě podílel nebo s ní souhlasil. Na straně 97 cituje z Plichtovy výpovědi před soudem v Jihlavě: „Malý mi sdělil, že zastřelil v Babicích čtyři komunisty čtvrtým byl František Bláha. Jehož pouze ranil a který atentát přežil — pozn. R. M.]... Narádl mi, abych odesel s ním. Řekl jsem Malému, že za námi neměl chodit... Dále jsem mu řekl, že s ním nikam nepůjdu...“ Potom je tu zmínka o následující výpovědi, kde Plichta uvádí, že byl zavraždění lidé, které zabít nechťel.

Jsou to slova pro rekonstrukci celého případu velmi závažná. Plichta totiž vypovídal tak jako všichni ostatní. Přiznával se k členství v teroristické organizaci k sabotážím apod. Jenom doznání k přímé účasti na vraždě chybělo. Všichni dnes víme, jak se takové „výpovědi“ ze zatčení dostávají. Režisérů procesu se ani nesnažili přimět ubohého Plichtu k „doznání“, že souhlasil s atentátem v Babicích nebo ho dokonce spolu s Malým organizoval, to svědčí o jejich obavě, že režie máže v tomto bodě selhat. V Šebkovicích, Babicích i okolí byl A. Plichta natolik dobře znám, že by tomu těžko kdo uvěřil. Spokojili se proto pouze s nálepkou „duchovního otce“ vražd.

Nicméně i toto „duchovní otcovství“ babického atentátu stále Antonína Plichtu žilo. 14. července roku 1951 soud vynesl rozsudek smrti nad sedmi obviněnými, mezi nimi i nad ním, kterého považovala prokuratura za obzvlášť nebezpečného.

Krutá zvle postihla celou Plichtovu rodinu. Po pravdě je třeba říci, že oba synové se na vraždě do jisté míry podíleli. Malý od příslušníků své skupiny vyžadoval vojenskou poslušnost a pod tímto nátlakem oba syny přinutil, aby hlídali před babickou školou. Dovářil však vnuk pouze on s Antonínem Mityskou. U Bolikovic, kde se pak všichni čtyři ukryli v poli, došlo k přestřelce s příslušníky SNB; Ant. Plichta mladší zahynul a jeho bratr Stanislav byl těžce raněn. Později zemřel v nemocnici. O záhadném chování Malého v této kritické situaci hovořil už Otec Podveský v článku ze 13. ledna. Není vyloučeno, že oba Plichtovy syny zastřelili právě on.

Z pětičlenné rodiny Antonína Plichty zůstala jen vdova s dcerou. Ztráta manžela a obou synů jí po zdravotní stránce těžce poznamenala. Celé příbuzenstvo bylo buď pozavíráno nebo postiženo existenčně. Dvakrát se octl ve vězení Plichtův bratr Stanislav; zemřel ctěn lidmi pro svůj zbožný život a laskavou ochotu, s níž dovedl každému potřebnému pomoci, aniž se ohlížel na nějaké oběti.

„Krátko po procesu s bratrance Antonínem mi zavřeli ve Velkém Meziříčí advokátů kancelář,“ končí JUDr. Alois Plichta. „Odstěhovali jsme se do Brna, kde jsem až do důchodu pracoval manuálně za tak nízkou mzdu, že se rodina ocitla na pokraji hladovění. To všechno proto, jak má důvěrně sdělili lidé z kruhů KSČ, že jsem byl příbuzný „babického vraha“

Antonína Plichty. A mé děti se z těchto důvodů nedostaly na studii.“

Rodina Plichtova měla tedy být podle scénáře StB morálně a také fyzicky zlikvidována i s celým rozsáhlým příbuzenstvem. Proč právě ona?

Kolik je v našich vesnicích pomníčků komunistů, zapojených do protinacistického odboje. Mnozí z nich se stali partyzány „za pět minut dvanáct“, ne-li „pět minut po dvanáct“. Jaké pozornosti a slávy by se tedy těšil komunistický organizátor odboje, kdoby pracoval na tak široké základně jako Antonín Plichta. V lesnatém kraji kolem Moravských Budějovic a Třebíče se stal pojmem. Měl ovšem tu smůlu, že nebyl komunistou, nýbrž aktivistou Československé strany lidové a hluboce věřícím katolíkem. Komunisté nemohli v tomto kraji proti němu postavit žádného svého hrdinu, který by se mu rovnal. To bylo na překážku jejich úspěšné agitace. Proto museli Plichtu zostudit a znemožnit celou rodinu. Zároveň se jevilo prospěšným „vyrobít“ komunistické mučedníky, kteří by nahradili odbojářské hrdiny jeho typu. K tomu se výborně hodili ne takoví, kteří byli ve své agitaci pro KSČ úspěšní, nýbrž právě naopak ti, vlašně, jejichž smrt nepředstavovala žádnou velkou politickou ztrátu, v případě Kuchtyka, nebo dokonce byla ziskem — jako u Roupce, jenž se jako katolík oddaný církvi mohl kdykoliv stát zárodkem protikomunistické opozice. Tak se někde v úředovně StB nebo snad sovětských poradců zrodila zrádná myšlenka babického atentátu. Uskutečnění ověřil agentu Ladislavu Malému, synovi četníka z Kojetic na Moravě, jenž následoval svého otce a také se stal četníkem. Když pak byl propuštěn pro oplstřel a pohoršující život, StB se ho ujala a vyslala do zahraničí, odkud se vrátil jako údajný „kapitán západní armády“ s fingovaným úkolem zorganizovat převrat. Součástí této zločinné taktiky se stal babický atentát, do něhož podle scénáře byl na prvním místě zatažen Antonín Plichta. Ten původně spolupracoval s Malým i s dalším agentem Bezpečnosti, vydávajícím se také za západního důstojníka pod jménem „major Vašek“. Malému se nepodařilo přimět Plichtu k účasti na atentátu, přesto byl Plichta odsouzen a popraven. Spolu s ním se ocitl na šibenici Antonín Mityška, Drahošlav Němec, František Kopeletý, Antonín Škrdla a katolický kněz Václav Drbala a František Paříl. S výjimkou A. Mityšky, který se spolu s Malým opravdu podílel na atentátu, spočívala vina všech ostatních pouze v tom, že se s Malým setkali nebo mu poskytli úkryt a stravu. Farář z Rokytnice Jan Bula byl odsouzen a popraven až v listopadu roku 1951. Další byli odsouzeni k trestům doživotního vězení nebo dlouhodobého odnětí svobody.

Není možné rozepsat se o všech tragédických takto postižených rodin. Bylo jich mnoho na Moravskobudějovicku i Třebíčsku — vinou urvané zkorumpovaného jedince, pracujícího ve službách totalitní moci a manipulujícího s cizí a smyšlenými lidmi. Ladislav Malý nebyl sám, kdo podle scénáře StB hrál úlohu důstojníka západní rozvědky. Snad ještě bude příležitost zabývat se tzv. majorem Vaškem. Z informací pamětníků z jiných krajů vyplývá, že prakticky všechny tzv. protistátní skupiny padesátých let inspirovali provokatéři Státní bezpečnosti, aby komunistická moc měla důvod k represím.

Tobakverschleiß, der; -es (veraltet): „Tabakverkauf“ → Verschleiß.
Tabakverschleifer, der; -s, - (veraltet): „Tabak-, Zigarettenvverkäufer“: „Der Tabakverschleifer griffte mit „jo napot“ und legte den „Friso Ujsag“, in dem er gelesen, aus der Hand (E. E. Kisch, Der rasende Reporter 189). → Verschleifer.

Kinder zugänglich sind. Wenn sie die alten Arzneimittel herausnehmen, könnten sie sich damit vergiften.

Doch was dort mit den gesamten Arzneimitteln geschieht, ist nicht generell geregelt. Deshalb fragen Sie den Apotheker, ob er die Reste bei einer Sondermüllstelle abgibt. Wenn nicht, erkundigen Sie sich bei Ihrer Stadtreinigung nach einer anderen Abgestelle. Da Arzneimittel die Umwelt belasten können, gehören sie weder ins WC noch in den Hausmüll. Außerdem sollen Sie daran denken, daß Mülltonnen für

Alte Arzneimittel in die Apotheke
Reste von Medikamenten sollte man nicht zu Hause rumliegen lassen, sondern in einer Apotheke abgeben.

shromáždění, to platí také.
Na závěr jsme nechali citaci česll dopisu, který adresoval výtvarník O. Peschka poslancům Federálního shromáždění: „Naléhavě vás prosím: Nedopusíte, aby prosazování národnostně separátních zájmů některých jedinců ohrozilo rozumně řešení našeho nového, státního znaku.“

Jakékoliv čtvrcení, půlení či jiné dělení štítu by bylo krokem zpět. ne-li přímo hanbou našeho nového státu. Jde o to, že dělení štítu zbytečně zdůrazňuje dojem silného nacionalistického patriotisma na úkor viditelné státní jednoty. Je nám toto zapotřebí právě dnes, kdy nás tak spojila naše slavná něžná revoluce?

Z výtvarného hlediska pak dělení štítu oslabuje optický účinek a čitelnost znaku. Bude někdo s to rozpoznat, co vlastně náš hokojista na svých prsou má, dojde-li k realizaci současného návrhu?

Dobrý znak se skládá z jednoho výrazného motivu, je prostě jediným výrazným znakem, nikoliv souborem dílčích znaků. Tomuto poznání se podřídili i tolik tradiční nacionalisté, jakými jsou například Bavoři, nebo Tyroláci. Nikoho z nich neuráží, že je reprezentují společný symbol s ostatními zeměmi jejich státu. Nevěřím, že většina z nás je méně disciplinovaná. Že bychom se nedokázali dohodnout na jednom společném symbolu. Jenom je potřeba vést vědomě diskusi k tomuto cíli, „probadit“ ty, jejichž sebevědomí se zastavilo někde v době Velkomoravské říše, neukvapovat se překotným spěchem a nechápat demokracii tak, že teď musí být za každou cenu vyhověno všem. Jinak by se také mohlo stát, že po zkušenosti s touto směsicí zemských znaků si začnou činit další nárok i Chodové, Moravští Slované a třeba i též Římané. Proč ne, heraldická pravidla povolují dělení štítu i na šestnáctiny.“

V závěru dopisu vyslovuje O. Peschka názor, že návrh státního znaku by si zasloužil veřejnou soutěž.

Jako v odpověď na tento dopis se sešla ve Federálním shromáždění skupina expertů k posouzení změny státního znaku. Podle místopředsedy parlamentu Z. Jikinského si ES ČSSR na základě návrhu prezidenta V. Havia musí otevřít všechny názory a hlediska, která se k této velmi citlivé otázce objevují. Experti se budou podílet na práci výborů, které o změně státního znaku budou jednat. Většina z přítomných heraldiků se shodla na tom, že základním principem, který musí státní znak respektovat, je federativní uspořádání Československé republiky.

A nám nezbyvá než poslancům i heraldikům v jejich odpovědné práci popřát hodně úspěchů. (art)

Poznámka redakce: Tento článek není a ani nemůže být odborným rozborem tak složité otázky, jako je tvorba nového státního symbolu. Veškeré dopisy, která by chtěly polemizovat se zde uvedenými názory, se budou řídit účinkem. O podobě znaku se rozhodne mezi odborníky.

Ke stahování vojsk

MOSKVA: „Jedn důvody předpokládá. Ze zabránění rozhovory mezi SSSR na jedné a Československem a Maďarskem na druhé straně o stažení sovětských vojsk budou zavrženy dohodami o všech aspektech tohoto problému.“ konstatuje v rozhovoru pro list Pravda zástupce náčelníka generálního štábu ozbrojených sil SSSR generálporučíkovi A. Klejmenov. Pokud jde o Československo, označuje se hlavní problém láhů odchodu příslušníků Sovětské armády, která zcela svisel na velmi umenšených technických možnostech. Připomíná, že nalže jen o pře-

Návrh, který zaslal T. Rasmus z Paříže, není nutno blíže popisovat

Méně přehledný je návrh státního symbolu od ing. V. Smrky z Prahy. Přiznává moravské a slezské orlice možná patří, ale heraldici budou mít oprávněné výhrady

Výtvarné ztvárnění návrhu znaku České republiky je dílem brněnského heraldika Jiřího Hanáčka

pracu 73 900 vojáků Střední skupiny vojsk, zrušky letek hojových vozidel přechytny a dalších druhů vojenských techniky a zbraní. Přepřavit se musejí také nemocniční školy, kasárna podolky sluzeb, obchody a mnoho dalších věcí. Podle předěžných výpočtů je zapotřebí ujměm 1500 vlakových souprav, přičemž propustnost pohraničního železničního uzlu v Čopu umožní odvést podle Klejmenova denně jen dva vlaky navíc. Vědci mezinárodních rychlíků a nákladních vlaků tedy přítom budou v této době podle všeho projíždět i soupravy z vojsky z Maďarska 17.02.90

J. Šplícha z Dobrušky ke svému návrhu nř. napsal, že takto utvářený znak by kromě státu reprezentoval i tři osobnosti, které se o jeho vznik zasloužily: T. G. Masaryka, K. Beneše a M. R. Štefánika

JE TO DOST HRUZNÉ!!!

LEV
DO VOZACU?
NEBO JE TO
KOUZEK RUDY
VEŘO PANTYRA?

LEV INKAV
JAKO HOPLIK
VČIRUŠE...

Leben in Frankreich teurer
Die Verbraucherpreise in Frankreich sind im Januar um 0,3 Prozent im Vergleich zum Vormonat gestiegen. Im Dezember betrug die Teuerung 0,1 Prozent. Für das Gesamtjahr wird der Preisanstieg zuletzt mit 3,6 Prozent beziffert.

První profi

NITRA (a): První profesionální fotbalový klub u nás vznikl v gásek v Poultí pod dčasným názvem FC Plastika. Prezidentem klubu se stal S. Šapár, manažerem S. Balašik. Ve své první radě tvoreně sponzory a přáteli klubu je mimo jiné i zastupce společnosti Telemundí P. Koverčik. Po dořevní právních, ekonomických a organizačních ústřek a vypracování statutu klubu, nájde nejdříve do 15. září k žádosti o registraci na ministerstvu vnitra.

Bonner Erwartungen

Waldbestands in der DDR krank. Das geht aus einem Bericht der Ost-„Berliner Zeitung“ vom Dienstag hervor. Die Kiefer ist danach mit 61,5 Prozent kranker Exemplare die am stärksten geschädigte Baumart in der DDR. Auch die zweite Eiche ist bereits krank.

Jede zweite Eiche ist krank

BERLIN, 27. Februar (dpa). Die Waldschäden in der DDR sind im vergangenen Jahr um rund zehn Prozent gestiegen. Insgesamt sind 54,3 Prozent — mehr als 1,5 Millionen Hektar — des gesamten

V. Havel vyhlásil amnestii

řetky: Prezident ČSSR V. Havel využil práva dčného mu stávanu a rozkořt v zájmu posílení zřetku demokracie, veřejného klidu a pořádku vyhlásil laia amnestii.
Náležij, aby nebylo zahlořováno, a pokud bylo zajiřeno, aby bylo zastaveno, aby trestní střhání a aby nebylo konáno řízení o přeřtinech proti osobám, která al si bez svolení upatřily nebo přeřtveřují zbroň bucmádně úřinnou neřucnostky, jížž je k užij takové zbroň neřbyně třeba, ařtelivu nebo vyřupatřevaj si zbroň, ařtelivu nebo vyřhořiny o dopustij se tak trestněho řt-au nedovoleného ozbrořování podle paragrafu 185, odst. 1 trestního zákona, b) si bez svolení vyrubij, upatřij nebo přeřhlořevajij střboun zbroň a dopustij se tak přeřtinech podle paragrafu 6, pusem b) zákona ř. 150/1969 řb. ř přeřtinech.
řetijiziz taková zbroň, souřtřsky, ařtelivu nebo vyřhořiny sám dčbořvolně uřevřubij po 1. lednu 1990, nebo tak akud do 1. březnu 1990.

Kde jsou ostatky sv. Anežky?

Není snad třeba zdůrazňovat, jakou pozornost v nedávné minulosti době vyvolalo spatření Anežky Přemyslovny. Pro nás, kteří jsme se po desetiletí zabývali touto osobou i dílem, které vytvořila, to byla veliká satisfakce. S osobností této významné představitelky našeho panovníckého rodu úzce souvisí výstavba areálu v Praze Na Františku, s níž je spjata historie špitálu, 2 klášterů a nakonec i přemyslovského mauzolea. Jednou ze základních otázek, která zajímala naši veřejnost minimálně od 17. století, bylo nalezení tělesných pozůstatků někdejší abatyše Anežky. Byl to nejen kardinál Harrach, který se o to pokusil po třicetileté válce, avšak zřejmě marně, ale i v období 2. světové války i po ní pokračující archeologický průzkum vedený Ivanem Borkovským. Ten rovněž nepřinesl žádný pozitivní výsledek. Za povšimnutí však stojí publikované, ale jinak nekomentované sdělení I. Borkovského, že Anežčiny pozůstatky uzaly Peholnice s sebou, když za husitských vdlek v roce 1420 klášter opustily. V souvislosti s tím se vytvořily různé dohady, protože není známo, kde pražské klarisky našly své útočiště. Za jednu z možností byl považován klášter dominikánek v sv. Anny, který na pražském Starém Městě přežil celé období husitských vdlek nedotčen (strádaje se, že tu žila Žilková sestra). Archeologický průzkum, který tu byl proveden, však nepřinesl žádný údaj směřující k tomu, že by tu byly uloženy Anežčiny ostatky. Nabízí se proto druhá možnost, která se zdá být daleko pravděpodobnější. Poslední klarisek bylo po výtce kontemplativní a tedy mystické. To bylo dáno i pražským vzorem zejména poté, kdy v areálu kláštera bylo započato se stavbou mauzolea panovníckého rodu s popudů kráde

Václava I. v roce 1253. I když král téhož roku zemřel a nebyl pohřben zde, ale v přilehlém kostele sv. Františka, tento architektonický záměr byl přes- to dokončen a v závěru mauzolea byla zbudována krypta, v níž byly uloženy ostatky některých členů panovníckého rodu. Okolem klarisek bylo vyprošovat u Boha odpuštění hříchů a přinášet oběti nejen za všechny věřící, ale především za ty, kteří byli pohřbeni v jejích areálu. Podobnými stavbami bylo nejen mauzoleum Pias- tovice ve Vratslavi, ale i areál při hradu Žirotně v Panenském Týnci. Můžeme se tedy právem domnívat, že právě sem se uchýlily pražské klarisky a také zde uložily ostatky svaté Anežky. Žirotnové stáli na straně katolické po celé husitské války a ačkoli jejich hrad byl zbudován mezi dvěma kalfnickými městy Slaným a Lou- ny, nebyl nikdy dobyt. Dnes se nám z té doby zachovalo jen pouhé torzo. Hrad byl v 18. století srovnán se zemí a z klášterního kostela zbyly jen záti. A právě zde se vyskytl zajímavý indici, které nás povzbuzují v pře- svědčení, že tu najdeme dosud neznámé prostory, v nichž by mohly být ostatky svaté Anežky České nalezeny. Z iniciativy s. p. Geotndustria Pra- ha (na její náklad), se souhlasem od- boru kultury ONV v Lounech, byl za- počat v listopadu 1989 průzkum v pro- storu klášterního kostela geofyzikál- ní radiolokační metodou za účelem vyhledávání případných krypt, ve kterých by se mohly nalézat ostatky sva- té Anežky České. zvolená geofyzikál- ní metoda se v běžné praxi používá hlavně k vyhledávání mělce ulože- ných podpovrchových nehomogenit a je vhodná i k řešení problémů souvi- sejících s archeologickým průzkumem.

Protože 'geofyzikální' radiolokační

metoda je v podstatě široké veřej- nosti velkou neznámou metodou, krá- de se o ni zmíníme. Její princip spo- čívá v opakovaném vybudování krá- tkých impulsů vysokofrekvenční elek- tromagnetické energie a v jejich vyst- řádní anténním systémem do země. Na rozhraní, která jsou daná především rozdílnými elektrickými vlastnostmi prostředí, dochází k jevům známým z teorie vlnové optiky. Ta částeč- ně elektromagnetické energie, která se od- ráží od podpovrchových nehomogenit, je registrována opět anténním systé- mem a dále zpracovávána aparaturou. Konečným výstupem je grafický zá- nam (časový řez), ze kterého získá- me jak představu o hloubkovém roz- ložení podpovrchových nehomogenit, tak i o jejich kvalitativním charakte- ru. Tak lze vymapovat průběh zákla- dovcých záti, zásypů, podzemních pro- storů, inženýrských sítí, hladiny spodní vody, skalního podkladu apod.

Dosud provedeným radiolokačním měřením v ploše kostela byla zjiště- na dvě anomální místa, která mohou odpovídat případným kryptám, na ně- kolika místech bylo pravděpodobně detekováno základové zdivo a inter- pretovány další radiolokační anomá- lie, jejichž zdroj zatím nelze upesnit. Proto je třeba provedené radiolokační měření rozšířit a doplnit o další geofyzikální metody.

Domníváme se, že nyní se právě otevřela příležitost zahájit v tomto smě- ru systematický průzkum, protože by mohla být překonána bariéra, která tomu až dosud bránila a která vychá- zela nejen z nechtů odpovědných míst- takovouto akci zahájit, ale i z nedo- statku potřebných finančních pro- středků. Za předpokladu, že široká veřejnost byla ochotna podpořit tento záměr, bylo by možné i tuto překážku zdat.

Di Briten drehen schon Nachruf

London - Die Briten sind empört. BBC-TV dreht schon jetzt eine Gedenksendung für die tote Prinzessin Diana, obwohl sie mit ihren 28 Jahren noch sehr frisch ist. Der einstündige Beitrag soll bei einem plötzlichen Tod der Prinzessin gesendet werden. Diana jüngerer Bruder Lord Althorp nannte die Sache „krankhaft“. Ein Sprecher des Buckingham Palastes: „Wir werden an dem Film nicht mitwirken.“

vo, seiku. Olivetti. Urorganizaci výbor ZM na našem území přestal počítat s dlouhodobým patronem Rudým pra- vem. Na se předpokládá. Ze zavedení startuje B. května a 12 etap bude int- celkovou delku 1756 km. Etapový cíl městy v úav mají být Plzeň, Jihlava a Slušovice. A ještě jednou změna. Ktera ze ZM udělá úpravný závod. V pe- lutou se už neobjeví modra tečka. samotář drábně se průběžně nebude hodnotit

Prohlášení ministerstva spravedlnosti

V posledních dnech se na stránkách tisku znovu objevily ávahy o předání aynější budovy ÚV KSČ novému uživateli. Veřejná vyslovených náorů lze shrnout do otázky — proč předávat rozsáhlý objekt ne nářte- ží Vitavy ministerstvu spravedlnosti ČSR a nikoli federálnímu minister- stva dopravy a spojů?

Není žádným tajemstvím, že v po- sledních čtyřiceti letech významní ml- nisterstva spravedlnosti stejně jako soudů samých soustavně klesal. Jus- tice byla považována za jedno z nuro- ha odvětví státní správy. Za ehádně příbuzného řady dalších státních or- gánů a nikoli za to, čim ve skuteč- nosti v každém demokratickém, práv- ním státu je a musí být — totiž za je důsledně rozdělení moci na moc zákonodárnou, výkonnou a soudní.

Tento postoj k justičnímu resortu se ovšem projevoval i v materiální oblasti. Svědčí o tom už to, že mini- sterstvo spravedlnosti ČSR sídlí v pouhě polovině budovy ve Vyše- hradské ulici v Praze 2. druhá polo- vina byla již v padesátých letech pře- dána školství; některé budovy praž- ských a nejen pražských soudů jsou v havarijním stavu — např. v budo- vě úředního soudu pro Prahú 8. soudci sedí v malých kantélních po- dvoch až třech, dva například v míst- nosti o výměře 9 m²; a rozhodně je- dy nemají zaručeno zákonných 17 m² pro soudce; nedůstojně jsou nejen kanceláře, ale i jednací síně, v nichž vynásje rozhodnutí jménem tohoto státu.

jestiže bychom chtěli alespoň řá- dečně zlepšit současný stav novou vý- stavbou — což ovšem znamenají platné předpisy o výstavbě „admini- strativních“ budov — musel bychom mítobn korun. Je proto třeba hledat jiné řešení. A to je jediné — převzít jako resort okamžitě investovat 350 miliónů korun. Je proto třeba hledat dosavadní budovy ÚV KSČ, která je jako jediná v Praze momentálně do- sažitelná a po uvážlivé úpravě schop- ná sloužit potřebám nejen minister- stva, ale i Nejvyššího soudu ČSR, městského soudu v Praze, několika obvodních soudů i připravovaného správního soudnictví.

Získat vyhovující prostory k práci to je i základní záruka toho, že stu- dy budou moci plynuleji a rychleji než dosud rozhodovat o oprávněných zájmech občánů.

Vždy, když jsou dva zájemci o tu-

ČSSR, nebo ČSR?

(re): Podle výsledků výzkumu veřej- ného mínění se téměř čtyři políty do- tázaných vyslovily pro název prazden- ta V. Havla znenití název našeho státu

Československou republiku. Dvanáct procent bylo pro zachování dosavadního názvu. Nejvíce jiných odpovědí bylo na Slovensku, kde se často vyskytuje ná- vech. aby název zněl Česko-Slovensko. Výzkum náorů na ústřední státní znak s mrazovou otlicí uprostřed přinesl ty-

ro odpovědi: rozhodně ano 44 proc., spří- ša ano 31 proc., spíše ne 10 proc., roz- hodně ne 5 proc. Tenio název vstovuje nejvíce občanům na Moravě a nejmeně na Slovensku.

Název se nezmění

BRATISLAVA (mar): Gylfistický zá- vad nru nasei i nedávých diech spouta zádurodnickou firmu (ein- háuser Mikro-Funktechnik, v trde ne- mě zaberecky eny i peníze pro ut- lipki brávnitky. A na třídosi sluzovna se závod uskuteční pod itračním ná- zvení dojde všem k jeho „připnutí“ spou. Kromě této firmy se rokuje i s dalšími spoutary, padla jineis Vol-

Michèle Morgan wird 70

PARIS. Die französische Schauspiele- rin Michele Morgan, die eigentlich Simone Roussel heißt, wird am Donnerstag siebzig Jahre alt. Sie erblickte am 29. Februar des Schaltjahres 1920 im vorneh- men Pariser Vorort Neuilly-sur-Seine das Licht der Welt. Nach ihrer Mitwirkung in etwa sechzig Filmen, — ihr erster großer Erfolg war in Marcel Carnés „Hafen im Nebel“ im Jahre 1938 —, ist sie wieder zur Bühne zurückgekehrt und spielt noch bis zum April während einer Tournee in dem Stück „Eine Frau ohne Geschichten“ des Amerikaners A. R. Gurney.

Dopis Svatého Otce Františku kardinálu Tomáškovi

PRAHA/VATIKÁN: Papež Jan Pavel II. včera zaslal dopis arcibiskupovi pražskému Františku kardinálu Tomáškovi. V českém jazyce v něm odpovídá na pozvání k návštěvě Československa.

Ctihodnému bratru Františku kardinálu Tomáškovi, arcibiskupovi pražskému.

Když se slavilo na Velehradě jedonáctisté jubileum svatých věrozvěstů slovanských Cyrila a Metoděje, nebylo mi dopřáno zúčastnit se těchto slavností.

Celková situace ve Vaší vlasti se však podstatně změnila, za což patří neskonale díky Boží Prozřetelnosti, Kristu Pánu i jeho svaté Matce, jakož i Vaším svatým patronům, v první řadě svaté Anežce České.

Velmi rád tedy přijímám pozvání, které mi zaslal pan prezident republiky a také Vy, Otče kardinále, spolu s ostatními biskupy. Chci putovat na Velehrad, abych tak splatil dluh věčnosti, který nyní ještě vzrostl. Učínám tak 22. dubna, abych se zároveň zapojil i do Desetiletí duchovní obnovy, vyhlášené k jubileu svatého Vojtěcha.

I když je má pouť naplánována jen na jeden den — nechce tedy nahrazovat pastorální návštěvu, na níž se

s pomocí Boží chystám — doufám, že mi bude možné stavět se jak v Praze, hned po přiletu, tak i v Bratislavě před odletem do Říma. Ostatní podrobnosti dohodnou organizátoři.

Na konci svého dopisu chci, ctihodný bratře kardinále, ještě jednou vyjádřit svou radost a vděčnost za vše, co nám Bůh prokázal. V jeho jménu udělují Vám i celé Vaší vlasti své apoštolské požehnání.

JAN PAVEL II.

AKTUALITA

ŘÍM: Také normalizace života katolické církve pokračuje v zemích východní Evropy mílovými kroky, napsal včera

KE JMENOVÁNÍ NOVÝCH BISKUPŮ

Italský deník Corriere della Sera ke jmenování pěti nových biskupů v Československu. List zdůrazňuje, že po 50 letech jsou tak znovu obsazeny všechny diecéze v Československu, z nichž některé patřily k nejdříve neobsazeným ze 3500

diecézí katolické církve v celém světě. Uvádí dále, že ke jmenování biskupů došlo krátce před návštěvou papeže Jana Pavla II. v Československu, která byla stanovena na duben. Zdůrazňuje také, že Československo bude první zemí východní Evropy, kterou papež — po svém ro-

ném Polska — navštíví. Do Polska zavítá již počtvrté v červnu příštího roku. Vatikánský mluvčí vyjádřil uspokojení papeže nad tím, že biskupové mohli být jmenováni tak brzy po jeho jednání s místopředsedou čs. vlády J. Hromádkou, který nabídl normalizační situaci a následně obnovení diplomatických vztahů bez jakýchkoli podmínek. Italský deník připomíná, že jednání o obsazení biskupských stolců se táhlo dlouhá léta a naráželo na neústupný postoj Prahy, která trvala na tom, aby bylo vybiráno jen ze členů provládní organizace Pacem in terris. Až v roce 1988 byli díky úsilí F. Colasubona, papežského nuncia se zvláštním posolstvím, jmenováni dva noví biskupové a v loňském roce pak čtyři další. Neobsazeno však nadále zůstávalo pět diecézí. Teprve listopadové události loňského roku umožnily normalizační situaci katolické církve v Československu, napsal list.

Jmenování do funkce

(čtk): Vláda ČSSR včera odvolala docenta JUDr. Slavofa Vanka, CSc., z funkce hlavního arbitra ČSSR a jmenoval do této funkce JUDr. Františka Faldyňa, CSc.

Vláda ČSSR uvolnila ing. Aleše Benda z funkce ústředního ředitele ČTK na jeho vlastní žádost a jmenovala do této funkce ing. Petra Uhla.

KŘÍŽEM KRÁŽEM

Nejslavnější myšlenkový sport všech dob — křížovka — slaví letos 76. narozeniny. Vynálezcem první křížovky na světě byl Američan Artur Vinn, redaktor amerických novin New York World. Vyšla v tomto listě roku 1914 a měla 31 slovo. Čtenáři reagovali příznivě a New York World byl dlouhá léta jediným listem, který ve své nedělní příloze křížovky publikoval. Právě křížovkám věděl také za to, že náklad čísel, v nichž byly zařazeny, se zvýšil, takže posléze začal vydavatel čtenářům nabízet křížovky denně. Ve 20. letech už na výrobě křížovek pracovaly v celém světě tisíce lidí, zatímco vynálezce tohoto druhu záby upadl jaksi do zapomnutí.

Obnova čs.-rakouské společnosti . Výzva pro historiky a archiváře

Za první republiky, po tristaleté vládě pod Habsburky, se u nás všude prosazovalo „odrakouštění“; proto tenkrát ani nemohla vzniknout nějaká Společnost přátel Rakouska jakožto partnerská organizace Rakousko-československé společnosti, založené roku 1920.

Dnes, s odstupem tolika desetiletí, poučení drsnými dějinnými zkušenostmi, dávno už nepohlížíme na jižní sousedy jako na obtížnou „partaj“ na jednom patře, nýbrž jako na přítele, s nimiž nás v minulosti sblížily společné dějiny a kultura. Obrát v našem postoji byl roku 1968 navenek vyjádřen ustavením Československo-

-rakouské společnosti. Vzájemné styky se na její půdě rozvinuly nejvíce v hudbě a také v ekonomické oblasti, daleko slabší to bylo třeba ve výtvarném umění, divadelnictví, technice, jelikož Společnost nevyhovovala požadavkům takzvané normalizace, byla k 31. prosinci 1970 rozpuštěna.

V současné době se Československo-rakouská společnost opět obnovuje.

Cím by neměla být? Rozhodně ne kroužkem sentimentálních dam a páni, přechovávajících doma portrét Františka Josefa v naději, že „třeba bude ještě jednou platit“ (jak zpívá Jiří Suchý). Předpokládá se, že se smysluplná spolupráce s rakouskou stranou může nejlépe rozvinout na půdě jednotlivých sekcí. První krok již byl učiněn. Koncem ledna 1990 se v Praze ustavila samostatná sekce archivů a knihoven ČR, která vyzývá ke spolupráci všechny odborné zájemce (historiky, archiváře, knihovníky apod.). Počítá se s členstvím individuálním, kolektivním a institucionálním. Sekce si klade za cíl plnit informativní a konzultační funkci v oblasti československo-rakouských styků své odborné specializace. Zájemci se mohou obrátit na tuto kontaktní adresu: PhDr. Jiří Kudrta, Archiv hl. m. Prahy, Husova 20, 110 00 Praha 1.

Úřechnung fällt höher aus

Die Rohüerrechnung der Bundesrepublik ist im Januar 1990 im Jahresvergleich wegen deutlich höherer Preise und höherer Einfuhren kräftig um 26 Prozent auf 1,6 Milliarden gestiegen. Der Durchschnittspreis für eine Tonne stieg um gut ein Fünftel auf 270,73 Mark. Die im Ausland gekaufte Menge um gut fünf Prozent auf rund sechs Millionen Tonnen.

Grausame Entdeckung Elfenbeinjäger schlachten jetzt Walrosse

Washington — Auf der Jagd nach dem begehrten Elfenbein schlachten jetzt Wilderer Walrosse vor Alaska und Sibirien ab. Bei einem Kontrollflug entlang der Westküste von Alaska machten Tierschützer eine grausame Entdeckung: Sie zählten 418 tote Walrosse an den Stränden. Elfenbeinjäger hatten den Tieren die Köpfe abgeschlagen. Experten warnen: Die Walrossherden schrumpfen erschreckend schnell. Die Bestände werden zur Zeit auf höchstens 230 000 Tiere geschätzt, Tendenz sinkend. Das blutige Geschäft mit dem Walross-Elfenbein begann, nachdem afrikanische Regierungen den Handel mit Elefanten-Elfenbein verboten hatten.

Zahnstocher — die ersten Werkzeuge

Tucson — Nicht Steinbeile sind die ältesten Werkzeuge des Menschen —

sondern Zahnstocher, fand US-Zahnärztin Prof. Christie Turner heraus. „Schon an den Zähnen von Neandertalern, die vor 100 000 Jahren lebten,

fanden wir Kratzspuren von scharfen Zweigen oder spitzen Steinen.“

Alter Chinese heiratete Tote

PEKING, 26. Februar (dpa). Die Warnungen seiner Dorfnachbarn ließen einen alten chinesischen Bauern und Junggesellen nicht ruhen: wie in seinem irdischen Leben würde er auch nach seinem Tod allein bleiben, sagten sie ihm voraus. Darauf habe der 67jährige Lian Cunlei aus der nordchinesischen Provinz Shanxi beschlossen, vorsorglich zu heiraten, berichtete die chinesische Frauenzeitung „Zhongguo Funübao“ am Montag.

Ein Heiratsvermittler riet ihm zu einem 24jährigen Mädchen, das zwar bereits tot war, aber dennoch nach einem entsprechenden Ritual seine Frau werden konnte. Die Eltern des Mädchens zögerten nicht mit ihrem Einverständnis, schaffte der Mann doch 600 Yuan (rund 250 Mark) hart erspartes Brautgeld herbei. Als ordnungsgemäßer Witwer freut sich Lian nun auf eine glückliche Zukunft zu zweit im Jenseits.

tat in England ist unterdessen auf den Tiefpunkt abgesackt: Wenn jetzt gewählt würde, bekäme sie nur 34 Prozent der Stimmen, die Labour-Opposition dagegen 51 Prozent.

Margaret Thatcher keift weiter gegen Deutschland: Die Wiedervereinigung würde „enormen Aufruhr in Europa“ verursachen, sagte die britische Regierungschefin in einem Interview der „Sunday Times“.

Lendl spielt nicht mehr für die ČSSR im Daviscup spielen. Bei einer Pressekonferenz in Prag sagte der 29jährige zu Spekulationen, er könne in der zweiten Runde doch gegen die USA spielen: „Ich habe um die amerikanische Staatsbürgerschaft nachgedacht. Diesem Gesuch soll bis 1992 stattgegeben werden.“

Rozhovor s tvůrcem nových uniforem Theodorem Pištěkem

(čtk): Boty od Bati a parádní uniformy si obléknou příslušníci pražské Hradní stráže. Poprvé se v nich představi v polovině března, ale už nyní zpravodaj ČTK J. Borovička hovořil s jejich tvůrcem — kostýmním výtvarníkem Theodorem Pištěkem.

"Docela nemile mne překvapila publika s tím spjonná — televizní šot z Krausova Brna i fotografie v tisku. Představiteli vlastně polotovar. Je to, jako by jste se jeli podívat do Mladé Boleslavi na nový model vozu a členům d. 2. náč. ukázali jen holou karosérii bez laku a kol," byla jeho první slova.

"Překvapila vás tato prezidentská sarkazma?"
"Především spínala mě dávno přání, neboť uniformy jako kostým jsou mojí láskou, zajímají mne a vždy jsem rád, když se některá objeví ve filmu, na kterém pracuji. Vzpomínám, jak jsem se před válkou chodil s maminkou vždy v neděli dívat na výměnu hradní stráže. Bylo to divadlo, nádherný rituál. A tak mne urželo, že současná stráž je oblečena tak nešťápně a šedivě. Připadalo mi, že od té brány mohou jít přímo do pole, zatímco ve světě je to spíš podivná pro lidi."

"Jak vypadá váš návrh?"
"Přivedla byla jeho současná myšlenka, že stejně jako kdysi by měla být část stráže v uniformách legii. Kromě pasy pro oko návštěvníků Pražského hradu by to bylo i důkazem, jakou roli jsme měli při utváření moderní Evropy. Tento návrh byl zatím odložen, ale já věřím, že se k tomu jednou vrátíme. Vytvořil jsem tedy uniformu současnou, která určitě znaky spojuje dnešek s hla-

torii. Objevuje se na ní stojáček, hluboce vykrajované našivané kapsy a ruční výšivka — trochu to evokuje první republiku."

"Termín byl poněkud šibeniční..."
"Od zadání zakázky uplynulo do polooviny března pouhé dva měsíce, návrhy pro výrobu byly holovy teprve před 14 dny. Proto jsem se ne všude setkal s pochopením, v mnoha podnicích jsem byl odkazován až na konec roku. Náhradní řešení se našlo. Např. látku na blůzy jsme dovezli z ciziny, v zahraničí byly vyrobeny i čepice a boty, což podstatně zlevnilo náklady."

"???"
"Ano, látku i výrobu čepic zaplatili naši krajané, a boty jsou od Bati rovněž zdarma."

"Přesto — můžete prozradit, co přestrojení stráže bude stát?"

"Tuto otázku jsem si položil také. Vždyť všim, co stojí ušití kostymu. Původní rozpočet byl 1,5 miliónu korun; což ve výdajích armády je jistě kapka. Navíc po celá ta léta se každoročně šije 250 nových uniforem Hradní stráže, s určitou finanční částkou se tedy počítá, takže to není nečekaný výdaj. Výrobu zlevnil i již vzpomenuté dary našich krajanů."

Dodajme, že i Theodor Pištěk se vedal nároku na honorář...

Velehrad - Veligrad

Soubor oficiálních naučených pápeže pívodní jméno odvozeno od nedaleké, tehdy již bezvýznamného Velegradu. Ten se nacházel na území dnešního Starého Města u Uherského Hradiště a prapředpokládá být hlavním městem Velké Moravy. Nejspíš tehdy tam přišli oba věrozvěstové. Události však smazal čas a cyrilofomová tradice byla přenesena na Velehrad.

Park na hranicích

(čtk): Ještě letos vznikne po obou stranách státní hranice s Rakouskem společný Národní park Podjív-Theravalt. Bez ohledu na hranolání čaru bude mít společně turistické a vlnstivobná cestu a zařízení pro turistický ruch. Jeho čs. součástí bude vyšší chráněná krajinná oblast Podjív mezi Vranovem nad Dyjí a Znojmem. Vše se soustřeďuje na budování turistických komunikací, vybudování botič a informačního systému se zřizováním vzájemných ekologických pamětností.

Neue Beziehung Prag — Moskau

Vertrag über Gleichberechtigung / Truppenabzug begann

MOSKAU, 26. Februar (dpa). Mit der Unterzeichnung einer Deklaration über Gleichberechtigung und gegenseitige Achtung der Souveränität haben die Präsidenten der Sowjetunion und der Tschechoslowakei, Michail Gorbatschow und Vaclav Havel, die Beziehungen zwischen ihren Ländern auf eine neue Grundlage gestellt. Das sagte Havel am Montag nach Gesprächen mit Gorbatschow in Moskau. Am selben Tag unterzeichneten Moskau und Prag ein Abkommen über den Abzug der sowjetischen Truppen aus der CSSR, die dort 1968 nach Niederschlagung des Prager Frühlings stationiert worden waren.

Bei dem Gespräch der beiden Präsidenten nahm auch das Thema Deutschland großen Raum ein. Havel sagte, ihre Positionen in dieser Frage seien sich „sehr nahe“. Er selbst glaube nicht, daß die Vereinigung der deutschen Staaten den europäischen Prozeß bremsen werde.

Nach dem Abzugsabkommen soll der Abzug der sowjetischen Soldaten aus der CSSR bis spätestens zum 1. Juli 1991 abgeschlossen sein. Havel sagte dazu, er habe Gorbatschow gebeten, dafür zu sorgen, die Kampfseinheiten und ihre Ausrüstungen bis Ende Februar 1991 abziehen.

Während der Gespräche Havel mit Gorbatschow begann die Sowjetunion bereits mit dem Abzug ihrer Einheiten. Im nordmährischen Frenstat, 30 Kilometer

östlich von Ostrau, wurden die ersten Fahrzeuge einer Panzerdivision auf einen Güterzug verladen.

Havel sprach sich vor Journalisten dafür aus, das Beistandsabkommen zwischen CSSR und UdSSR, das dieses Jahr ausläuft, nicht mehr zu verlängern. Es ausgesprochen nicht mehr den Realitäten, sagte Havel.

Havel, der zum ersten Mal seit 23 Jahren wieder in Moskau ist, beendet seinen Besuch am Dienstag nach einem Treffen mit Intellektuellen und Künstlern.

KOMU BUDOVA KSČ?

Komunistická strana Československa dnes vlastní základní prostředky v hodnotě téměř 1,5 miliardy korun. Jak uvedl na nedávné tiskové besedě její první tajemník V. Mohorita, v současné době pokračují jednání, která se týkají vyprodání majetku KSČ a sama strana má zájem využívat pouze to, co pro svoji práci nezbytně potřebuje. Rozloučí se také s budovou ÚV KSČ na nábržní L. Svobody v Praze.

Komu ji odevzdá, to ještě rozhodnuto není, i když V. Mohorita začátkem února uvedl, že ÚV KSČ se dohodl s ministrem spravedlnosti ČR o přeměnování svého sekretariátu do budovy ministerstva ve Vyšehradské ulici v Praze 2. V dosavadní budově ÚV KSČ by měla sídlit ministerstvo spravedlnosti ČR a další justiční orgány. S touto „výměnou“ nesouhlasí obyvatelé ve Vyšehradské ulici. Argumentují tím, že by zde prošlo do parkování příliš mnoho vozidel. Ozval se i hlas, aby pro ÚV KSČ byly vyčleněny prostory Muzea Klementa Gottwalda v Rytišské ulici. Na Národním výboru hl. města Prahy od náměstka přemátora J. Klímy jsme se dozvěděli, že zájemců o objekt na nábržní L. Svobody je více. Jak nás také informoval ústřední ředitel Čs. státních drah Ing. V. Oravec, jedním z nich je i párodní majitel — tj. resort dopravy. Jeho argumenty jsou pádné. Budova na nábržní L. Svobody byla vybudována pro účely vrcholového řízení železniční dopravy. K jejímu vybavení patřil speciální sdělovací zařízení a vlastní železniční telefonní ústředna, které byly napojeny na vnitrostátní i mezinárodní železniční sdělovací síť. Budovu získalo ministerstvo dopravy a spojů až do roku 1960. Když ji na základě rozhodnutí státních orgánů, bez diskvalifikace ho rozhodnutí, odevzdalo ÚV KSČ, což bylo v rozporu s právními předpisy. Ministerstvo dopravy byl přidělen náhradní objekt po bývalé eskontní bance v ulici Na příkopě, kde měl do té doby ÚV KSČ své sídlo. Jak nás informoval Ing. V. Oravec, tato budova zcela nevyhovovala od samého počátku podmínkám práce ministerstva, což se projevilo negativními dopady na systém řízení železniční dopravy a pracovní podmínky zaměstnanců. Z těchto důvodů pracovníci resortu již od roku 1961 avázvali o vybudování nového objektu, k čemuž však nedošlo. Dnes proto požadují, aby budova vyčleněná v šedesátých letech na základě direktivního rozhod-

naše poznámka

Novým národním Federální správy VB byl rozkazem ministra vnitřní ČR v minulých dnech jmenován podplukovník dr. J. Podlesný. V r. 1971 byl z politických důvodů propuštěn z Federální kriminální ústředny.

Novým národním Federální správy VB byl rozkazem ministra vnitřní ČR v minulých dnech jmenován podplukovník dr. J. Podlesný. V r. 1971 byl z politických důvodů propuštěn z Federální kriminální ústředny.

Silberbauer

Lehmgasse 7, 8493 Kötzing
Tel. 099 41/2601-2602
W&S — okamžité odečtení
Nová i ojetá auta s garancí
od vašeho dobrého partnera
daně z nadhodnoty

Poplivaný politik

Budapešť: Bývalý generální tajemník MSDS a předseda maďarské vlády K. Grósz byl ve středu večer inzultován před budovou kulturního střediska ve městě Leninváros. Původně se tam měl zúčastnit diskuse v místní televizi o hospodářských problémech této sevaromaďarské aglomerace. Proti jeho účasti zorganizoval Maďarské demokratické fórum (MDF) demonstraci. Až 200 lidí Grósze obklopilo, začalo do něj strkat, pítvat na něho a údajně ho i uderili. Pořadatelům se nakonec podařilo posadit K. Grósze do auta a ochránit ho před rozvášněným davem, který křičel: Máme už dost všech, kteří zničili zemi. Grósze nechceme vidět, ani slyšet.

WOLLINGER
Xaver Wollinger
8491 Eschlkam • ☎ 09948/258
HOVŮRTE ČESKY
VAŠ ELEKTRO-PARTNER
PRO DOMÁCI SPOTŘEBIČE,
VIDEO a SATELITNÍ ANTÉNY
ZINŽUROVANO VÍCEKŘÍŽNĚ KONTAKT...

Po únoru 1948 se vězňové začali přepřít „přirůstký“. Bory — Leopold — Ilva — Mírov — Valdice etd. — to byla také nová „kasárna“ domácích i zahraničních vojáků — jako odměna za to, že bojovali proti Hitlerovcům za svobodu vlasti. V období let 1948—1953 bylo odsouzeno 100 000 lidí pro politické smýšlení, z toho 40 000 k trestům delším 10 let. A trest smrti? To nebyla jen JUDr. Horáková a generál Pika, o kterých se nejvíce ví a píše. Poprava 27 českých pánů v červnu roku 1952 nám stačila na více než 300 let k slavnostním žačem o krutosti Habsburků. A to je to proti 178 popraveným z let 1948—1953? Máme smutný primát mezi všemi socialistickými státy. V žádné zemi sovětského bloku — mimo SSSR — nebylo popraveno tolik lidí jako u nás. Tak se projevovala vláda komunistické moci v Československu.

Ti, co přežili, se vraceli na svobodu a domů, pokud nějaký domov vůbec našli. Vždyť od zatčení uplynulo 8—12 let. Bývalí přátelé se naimpoze dávali do prázdných výkladních skříní, dokud bývalí političtí vězňové nepřišli. Ale jinak to bylo lepší — žádné „náramky“ a žádný policejní doprovod. A zaměstnání? Zbyla na ně nějaká nadenička, v lepším případě kotelná či zednička. Doktor — ne doktor — platilo to pro všechny. Měsíčně na mzdu téměř 1300 Kčs. Bylo na podlahem, jedno teplé jídlo denně, vopravě a někdy také na alimenty. Bývalé manželky podporované novými manželi, vumáhaly alimenty na děti, které otce ani neznaly. Vrátilo se jich — lidí ubitých režimem mnoho tisíc.

Došlo i k tzv. amnestií. Pro trpké pousmání aspoň jeden příklad ze všech: Vězeň broustící v bezvadné kvalitě lustrovní dolary placené, dostával na kapsném měsíčně 2,70 až 5 Kčs ve vězeňských poukázkách a někdy i korekci za to, že nebrouští vrchleji. To znamenalo jídlo bez kouřičky masa krácoré vucházek zákaz dopisů a návštěv. Po amnestií v roce 1960 obdržel od ministerstva vnitra k zaplacení účet na 8121,50 Kčs: prý za: neplnění normy, za dny vlastní vinou neodpracované v době zpořádaní fresty samovazbu a za dny strávené za trest v korekci.

Rehabilitace se začala uplatňovat na jaře 1968. Po 21. srpnu nezbyl z rehabilitace kámen na kameni. Političtí vězňové odevzdávali odškodnění do haléře, někteří je dlouho spláceli. Vrácený rodinný domek byl zase konfiskován a rehabilitovaní — teď vlastně už zase podmínečně amnestovaní, se musili vystěhovat. ONV zase nabyly na své původní člosti a prodávaly tyto konfiskáty zasloužilým členům KSČ. Ti v nich šťastně a spokojeně bydlí dodnes.

Nyní se u nás opět rehabilituje, a to je dobře. Jsou na řadě křivdy po srpnu 1968, léta sedmdesátá. Bylo jich mnoho, ale je to tak nějak od konce. Kdy přijdou na řadu léta padesátá? Tam nešlo o vyloučení z KSČ, propuštění z místa, zhazení funkce, vhození ze školy. Tam šlo o kriminální a šibenice! Rozsudky tzv. Státního soudu byly klasifikovány jako zločinecké. O této rehabilitaci zatím úřední místa neřekla nic. Konfiskovaný majetek přinesl tomuto státu stamilióny a nucená práce jen na uranu milióny. Odškodnění by bylo vlastně placeno z peněz politických vězňů a ne jiných.

Na obranu jejich práv a požadavků vzniká Konfederace politických vězňů Československa, která je organizací těch, kteří byli pro své politické či náboženské přesvědčení odsouzeni v letech 1948 až 1989.

Členové Konfederace si mohou vyžádat tiskopis přihlášek na adresu: Konfederace politických vězňů Československa, poštovní přihláška 687, Jindřišská 14, 111 21 Praha 1, a vyplněné přihlášky pak vrátit na tutéž adresu.

Tajemství hradčanského „domečku“
Šešřovatelé OBZ. Zde samozřejmě neexistovaly vycházky, lékařské ošetření, dokonce ani toaletní nebo jiné papír. Vše sněhovalo k tomu, aby vezení byl zlomen fyzicky i psychicky a podepsal protokoly sestavené věšřovatelé OBZ. „Od nás vedou jen dvě cesty, buď na popraviště nebo do kriminálu“ — prohlašovali, a v tomto případě výjimečně nethali. Na popraviště skončili podplukovníci Conic, Hruška, Skořan, majori Jehavý, Nechanický, Prokeš, Sok, štěbní kapitáni Janda, Sabela a další důstojníci. Několik set těch, kteří prošli touto komunistickou mučirnou, bylo odsouzeno k vysokým trestům. Ale někteří se ani soudu neožítit, jejich životy skončily v bolestech zde, na následky zranění po nálidských výstřelích. A do těch hrůz zněly každou hodinu tklivé melodie zvonů z blízké Lorety...

Když žlůvek stýší nebo šie slovo domeček, má představa něčeho nezkřehlého, klidného, idyllického. U některých lidí ale ještě dnes vyvolává vzrušení v zádech, protože uplynulo již 40 let od doby, kdy poznali, že pod tímto něžným názvem se skrývá krutost, nenávisť a bezpráví. Těch lidí už je málo, těm nejmiládším je dnes už přes 80 let, a jsou to bývalí důstojníci čs. armády, věznění a vyšetřování v padesátých letech. Ta budova není velká, proto asi „v civilu“ StB — Státní bezpečnost, ten zdřobnělý název. Má jen příze. To bylo v armádě OBZ — Obranné síly a jedno patro, a je v ní přes 30 zpravidalstvi: špěhovalo, zatýkalo a cel — samotek. Je ukryta za mohutně vysílchalo gestapačkými metodami ty nov budovou bývalého vojenského vojáky, v kterých komunistická strážnonda a vězňice neohl „garnáku“, jak říkali naši dědové ze Rakouska. Vchod i výezd je z Kapucínské ulice na Hradčanech, a „nezasvěcený chodec nemůže tušit, co se skrývá za vysokou zdí, opatřenou mohutnými vraty a pancérovou brankou.

Pro tuto skrytost a nenápadnost si vybral tento objekt v roce 1948 tehdejší všemocný šéf 5. oddělení hlavního štábu armády generál Bedřich Reichl, náměstek ministra národní vše za osobní účasti nebo dle dispozic. Pro informaci: to, co bylo zic „doktorů“ — tak se titulovali vy-

Mais macht das Herz stark

„Tanken“ Sie täglich den „Superkraftstoff“ Vitamin E, dann bleibt Ihr Herz bis ins hohe Alter jung, die Adern verkalten nicht so schnell, das Blut kann besser durch den Körper strömen. Das brachte jetzt eine Studie der Weltgesundheitsorganisation (WHO) zur Erforschung der weltweit dramatisch gestiegenen Herz- und Kreislaufkrankheiten an den Tag. In 16 Industrielandern, darunter Deutschland, wurden jeweils 6000 gesunde Männer zwischen 40 und 49 Jahren untersucht. Fazit: Fast jeder zweite leidet an Vitamin-E-Mangel. Das aber bedeutet: 73 Prozent dieser Men-

schen werden im Laufe der nächsten Jahre herzkrank, denn Vitamin-E-Mangel ist mit Hauptursache für den Herztod. Kommen weitere Risikofaktoren wie Rauchen, Übergewicht, zuviel Cholesterin im Blut dazu, steigt das Risiko fürs Herz sogar auf 87 Prozent. Die WHO-Studie empfiehlt: Täglich mindestens 200 bis 300 mg Vitamin E essen. Besonders reich an Vitamin E sind Weizenkeime (Apotheke, Drogerie, Reformhaus) Mais, ungeschälter Reis, Blattgemüse. Schon täglich zwei Eßlöffel Weizenkeime, in Joghurt oder Milch verrührt, sind ausreichend.

S. Devátý vyhrál spor

(člátek): Krajský soud v Brně rozhodl, že vyloučení samostatného odborné technické precování provozu oživování motordů Stavitelstva Devátého z JZD Agrokombinát Slučovíc je neplatné. Vyhovět tek odvolání S. Devátého proti rozsudku okresního soudu v Gottwaldově z 28. čer. venice loňského roku.

Tajemství hradčanského „domečku“
Když žlůvek stýší nebo šie slovo domeček, má představa něčeho nezkřehlého, klidného, idyllického. U některých lidí ale ještě dnes vyvolává vzrušení v zádech, protože uplynulo již 40 let od doby, kdy poznali, že pod tímto něžným názvem se skrývá krutost, nenávisť a bezpráví. Těch lidí už je málo, těm nejmiládším je dnes už přes 80 let, a jsou to bývalí důstojníci čs. armády, věznění a vyšetřování v padesátých letech. Ta budova není velká, proto asi „v civilu“ StB — Státní bezpečnost, ten zdřobnělý název. Má jen příze. To bylo v armádě OBZ — Obranné síly a jedno patro, a je v ní přes 30 zpravidalstvi: špěhovalo, zatýkalo a cel — samotek. Je ukryta za mohutně vysílchalo gestapačkými metodami ty nov budovou bývalého vojenského vojáky, v kterých komunistická strážnonda a vězňice neohl „garnáku“, jak říkali naši dědové ze Rakouska. Vchod i výezd je z Kapucínské ulice na Hradčanech, a „nezasvěcený chodec nemůže tušit, co se skrývá za vysokou zdí, opatřenou mohutnými vraty a pancérovou brankou.

PAVEL KANTOREK, známý kreslíř, karikaturista a autor mnoha kreslených vtipů 60. let, který žije v Kanadě, by měl přiletět do Ostravy koncem května nebo začátkem června na svou výstavu kreslených vtipů a večerní autogramiádu a povídáním a písničkami, o jejímž uspořádání se právě jedná.

Das	Meinungsforschungsinstitut	Ergebnis: 40 Prozent	würdiger (29:28).
Kanzler	und SPD-Vize	halten Kohl für den Erfahreneren, 31 Prozent	Bei Lafontaine wird vermutet, er sei politisch geschickter (34:27), energischer (40:21), provozierender (29:20).
vorgelegt.		Kohl ist sachverständiger (38:36), angesehener (30:24), glaubwürdiger (29:28).	

Členové Sboru konzultantů

(člátek): Prezident ČSSR V. Havel jmenoval všera členy Sboru konzultantů, svého poradního orgánu složeného z významných osobností žijících v zahraničí, které mají úzký vztah k Československu. Nová jmenovanými členy jsou: D. Rafa, M. Forman, M. Horáček, F. Janouch, V. Kaheš, P. Kohout, V. Kouček, M. Kovář, M. Labuda, J. Látko, J. Lichner, J. Lorent, J. Povolný, A. Roman, J. Ruppíček, O. Sítka, J. Škvorcový, P. Těrdl a D. Tábák. Předsedou Sboru konzultantů je K. Schwarzenberg. V nejbližší době jmenuje prezident další členy sboru.

JMENOVÁNÍ BISKUPŮ

VATIKÁN: Papež Jan Pavel II. jmenoval pět nových sídelních biskupů ve všech dosud neobsazených diecésích v Československu. Biskupem v Banské Bystrici se stal Rudolf Baláž, biskupem v Brně Vojtěch Cikrka. Českobudějovickým biskupem byl jmenován Miloslav Vlk, košickým Alojz Tkáč a rožnovským Eduard Kojnok. První od ústí světové války má tak své biskupy všech třináct diecésí na československém území. Jan Pavel II. jmenoval již v roce 1988 dva biskupy a v červenci 1989 čtyři další po dlouhých a obtížných jednáních a tehdejšími československými úřady.

KUCHAŘ IMPRESIONISTA

Claude Monet (1840—1926) oslavil své znovuzrození: jak se teprve nyní ukázalo, byl protagonista francouzského impresionismu nejen mistrem štětce, ale i velkým milovníkem galaské kuchyně. Píše o tom Joel Robichon, jeden z kuchářských mistrů Francie ve své knize „Kulinářská kuchyně Claude Moneta“. Velký malíř sbíral ze záliby různé kuchářské předpisy a počínal si na tomto poli zcela perfektně. Recepty z Monetovy pozůstatosti Robichon uspořádal a vydal jako kuchářskou knihu, která se jako mistrovský kus zařadila do seznamu francouzských bestsellerů.

Keine Hermeline für Lords

London — Tierschützer laufen Sturm gegen die hermelinbesetzten Röhren der Lords im britischen Oberhaus. Ein Sprecher der Gruppe „Lynx“ (Luchs): „Über 60 000 Hermeline werden noch alljährlich in Nordamerika unter grausamen Bedingungen von Fallenstellern getötet.“ Aber: Viele der in den letzten Jahren neu ermittelten Lords tragen einen Kunstpelz.

Přišla se do vrátnice u tělocvičny strahovského stadiónu a v trysku si postěžovala paní Maruše Ježkové: „Já nemám čas na nic, Martin leží doma s teplotou, Radka je bůhvídko s vysokoškolskými, telefon zvoni v jednom kuse, auto mám špinavý, že se už ani nepoznám barva, po malířích z listopadu jsem stačila umýt jen podlahu...“

Marie Ježková, o které poradkyně prezidenta republiky Věra Čáslavská říká, že je její andělíčková-strážníček, se uklidňujícím způsobem usmála: „To nic, holka. Věro, tady jsem ti udělala hrnec polívky. Já vím, že stejně zase nebudeš mít čas dneska uvařit.“ – „No, to nebudu.“ – „A co brýle?“ pokračuje andělíčková-strážníček (Věra Čáslavská si v listopadu vypůjčila od paní Ježkové brýle, aby mohla přednést vyznání z Melantrichu, od té doby si ještě nestačila dát ty své rozbité opravit). – „Brýle, Maruško... Ještě je nemám, Ale tadyhle se mi porouchaly hodinky. Dala byste mi je někomu spravit? Dala, vidíte. Jste zlato.“ A Věra pokračuje: „Tu kdybych neměla! Já teď na ty své holíčkové-gymnastky čas doslova kradu. Když se zdržím, Maruška mi je nechá nastoupit, dohlédne na ně v šatně... Zkrátka nejen andělíčkové, ale i asistentka trenérky.“

Tady na Strahově tenkrát před patnácti lety Věra Čáslavská trenérská dráha začala. A co bylo ještě předtím, po slavném Mexiku 1968?

TEHDY...

Za Věrou se začali trousit nejrůznější funkcionáři. Nejprve z gymnastického svazu, pak z tělovýchovné jednoty Rudá hvězda Strašnice, jejíž členkou byla Čáslavská od roku 1967, nakonec i funkcionáři z ústředního výboru ČSTV. Všem šlo o jediné: aby odvolala 2000 slov a aby to byli právě oni, kdo si pak za to přičtou zásluhu. Zlomit sportovní idol celé země, panečku, to by byla věc!

V roce 1969 se narodila dcera Radka. Ta pomohla aspoň na čas nasměrovat život trochu jinak, získat určitý nadhled.

Stahování sílí kolem nejlepší světové sportovkyně roku 1968 ale ani tyto záblesky štěstí nezastavily. Přišel čas, kdy pro RH Strašnice, jednotu, za kterou Věra Čáslavská získala čtyři, zlaté medaile na olympijských hrách a pět na mistrovství Evropy, byla tato gymnastika neúnosnou. „Když mi přišel dopis, že se mám dostavit na výborovou schůzi jednoty, myslěla jsem si, že mi konečně nabídnou nějaké trenérské místo. Šla jsem tam s docela dobrou náladou.“ Jak brzy ale tehdy 7. ledna 1971 Věra pročitla!

V místnosti sedělo asi pětadvacet mužů, někteří s rádiovkou na hlavě, většinu Věra vůbec neznala. Na pozdrav dobrý den mnozí odvrátili hlavu. Stála jako zařezaná, nikoho ani nenapadlo jí nabídnout židli. Pochopila, že zaměstnání tady dneska asi nedostane. Když už bylo ticho trapně, někdo přece jen popostrčil k Věře židli. Ale dlouho na ni

neseděla. „Máme tady další bod programu,“ prohlásil předsedající. „Kdo je pro vyškrtnutí Věry Čáslavské z řad členů naší jednoty? Vyrostl les rukou. Jednomyslně. Za pár okamžiků stála Věra zase před domem. Pár týdnů nato přišlo písemné vyznamenání, krátce potom i sdělení o vyloučení z řad členů ČSTV.“

Hon na čarodějnice pokračoval. Nejenže Věra Čáslavská-Odložilová nesměla přijmout nabízenou roli v japonsko-americkém velkofilmu, který by Československu přinesl milion dolarů, nesměla být přijata ani do podstatně obyejnějšího zaměstnání. Méně kvalifikovaná práce, například uklízečky, by hrozila vyvoláním nežádoucího mezinárodního skandálu, profese, na kterou Věra kvalifikací měla, byla zase pro režim neúnosná. Je přece třeba být důsledný!

Když už ústrky a šikanování překročily všechny meze, Věra se obrátila dopisem, kde všechno podrobně vylíčila, na generálního tajemníka ÚV KSČ Gustava Husáka. Do týdne přišla odpověď a také pozvání k návštěvě v budově na břehu Vltavy. Věra o tomto setkání, které trvalo asi hodinu, vypráví: „Pan doktor Husák se mi nejdřív snažil vysvětlit, že i on se dostal v minulosti do situace, kdy musel dělat řadu nepopulárních věcí, za které ho odsoudilo i pár přátel. Že to ale musel udělat v zájmu věci. Bylo to tak inteligentně řečeno, že by mnohý mohl podlehnout a slíbit, že také tedy za sebe něco „nepopulárního“ provede. Já však jasně řekla, kromě jiného, že srpnový vstup vojsk do Československa neberu jako bratrskou pomoc a že mě o ni nikdy nepřesvědčí, dokud budu živa. Že bych snad mohla o uznání pomoci přemýšlet, kdyby k nám vojáci přišli legálně a se souhlasem vlády, a ne jako lupiči, pod rouškou tmy. V tu chvíli pan Husák zřejmě poznal, že mě přesvědčení je příliš silné na to, abych je nějak změnila. Hovořilo se také o mém zaměstnání. Vzpomínám si, že na otázku, co dělám, jsem řekla, že maluji obrazy. Byla to pravda. Skutečně jsem malovala a ze zahraničí mi za některá plátna nabízeli dost peněz. Nikdy jsem ale žádný obraz neprodala.“ Pak se generální tajemník a zasloužilá mistryně sportu rozloučili. „Odešla jsem z kanceláře uspokojená, že jsem se nebála říci své názory,“ uzavřela tuto reminiscenci Věra Čáslavská.

Do funkce předsedy ÚV ČSTV nastoupil Antonín Himl, Věra ho šla také pochopitelně požádat o zaměstnání. „Teď ještě není vhodná doba. Počkej nějakou chvíli.“ Ta chvíle se dost protáhla. Věra mezitím dostudovala dálkově fakultu tělesné výchovy a sportu, ale ani to nebylo v jejím politickém postavení, s cejchem 2000 slov na rameni, snadné. Celá fakulta jí pochopitelně fandila a mnozí riskovali i vlastní existenci, když doporučili přijetí slavné gymnastky k dokončení

školy, kterou kvůli reprezentaci před olympijskými hrami přerušila. „Všechno probíhalo celkem klidně až do chvíle, kdy jsem měla jít skládat zkoušku z dějin tělesné výchovy k docentu Markovi.“ Tento muž byl tehdy velký a obávaný bojovník za očistu celého našeho sportu od „pravice“ sil roku 1968, a zřejmě dost dlouho nevěděl, že Věra Čáslavská opět zahájila své vysokoškolské studium. „Snad nikdy v životě jsem se tolik neučila jako tenkrát. Skoro jsem všechno odstonala.“ Věra nakonec obávanou zkoušku složila, dokončila i celé studium, byla promována v roce 1974 ve staroslavné aule pražského Karolina, ale stále ještě neměla zaměstnání...

A tak vždycky začátkem ledna dál chodila na ÚV ČSTV za Antonínem Himlem, zeptat se, jestli už „je na to doba“. Předseda stále kroutil hlavou. Věra ale už měla v kapse vysokoškolský diplom a neustále doprošování jí bylo už trapné. Přišel opět začátek ledna, tedy datum obvyklé návštěvy budovy na Poříčí, v jejímž přízemí, v maličké tělocvičně, Věra nadřeta všechny své sestavy, za které pak vozila domů do Československa desítky medailí. „Nejsem od přírody recesista,“ vzpomíná Věra Čáslavská, „přiznám se, že mě to tenkrát stálo hodně odvahy, ale musela jsem něco udělat.“ Věra si oblékla lesklý, přiléhavý sexy dres (to jsem ještě byla docela pěkná holka, říká), přes něj natáhla kabát a vydala se za Antonínem Himlem. „Tak tady mě máte.“ – Předseda sjel Věru pohledem zdola nahoru, pak zase zpět a nechtěl věřit svým očím. „Co to máš na sobě?“ – „Přišla jsem už rovnou v pracovním. Věřím, že tentokrát snad už nějaké zaměstnání dostanu.“ Antonín Himl se otočil k oknu, aby nebylo vidět, že se směje. Pak zdvihl telefon a pozval k sobě do kanceláře všechny nejbližší spolupracovníky. Stáli vedle sebe a také byli šokováni. Plná místnost mužských. „Tak vážení, jestli tentokrát nedostanu v Československu práci, tak se to už dozví celý svět. Byla jsem dlouho trpělivá, ale teď už nebudu.“

Krátce nato nastoupila Věra Čáslavská na Spartu jako trenérka gymnastiky, měla na starosti družstvo děvčat v tělocvičně na Strahově. Ale bylo to stále ještě zaměstnání spíš jen pokoutní. Jakmile se blížila nějaká návštěva, jednou se na závodnice přijel podívat i tehdejší vedoucí tajemník MV KSČ Antonín Kapek, Věra se musela schovat.

...A DNES

Věra Čáslavská předala paní Ježkové hodinky k opravě, odnesla si hrnec s polévkou do auta, aby nezyskla, a pak jsme zmizeli v jedné místnišce v útrokách stadiónu, kde o nás nikdo nevěděl a tedy nemohl nic chtít, kde nezvonil telefon a kde nevěsely hodiny. Svě jsem pro jistotu zastrčil do kapsy, aby čas zůstal za dveřmi.

„Poradkyně prezidenta,“ medituje Věra Čáslavská. „Lidé si myslí, bůhvíjak to není lukrativní funkce. Přitom jde o vysloveně čestnou záležitost. Ráno v půl deváté se hlásit na Hradě a po společné poradě začít naplno pracovat. Vyřizovat spousty telefonátů, stohy dopisů. Anebo vyjet mimo Prahu a vrátit se domů třeba taky až v pět rána. Za celý lonský rok přišlo do Kanceláře prezidenta republiky dvacet tisíc dopisů. Za prvních čtrnáct dní prezidentování Václava Havla už sedmáct tisíc. Další kvanta do-stávají od lidí, kteří si „netroufnou“ přímo na prezidenta, jeho poradci. Pošťák u nás doma chodil dřív jen s taštičkou. Teď tahá haldy korespondence. Všichni jsou doma zapřírazení. Dcera i syn pomáhají otvírat, číst, běda, když jeden den vynescháme! Důvěra lidí mě moc těší, ale musíme si taky uvědomit, že problémy, které se nahromadily za dlouhých čtyřicet let, nelze najednou vyřešit přes noc. Každý ale teď zkrátka ví, že jsem v blízkosti pana prezidenta, že mám ještě z gymnastiky pořádně široká ramena, na která se dá naložit, a že jsem se vždycky snažila dotáhnout všechno až do konce. A tak mi věří a píší. Je to někdy náročné, ale ze všeho nejdřív musí přijít na řadu ty nejdůležitější věci, myslím, že hodně pozitivních výsledků je už vidět, pak bude následovat všechno ostatní, hlavně v klidnější atmosféře po volbách.“

Jaký vlastně je prezident Václav Havel zblízka, očima své poradkyně?

„Úžasné pracovitý, s ohromným smyslem pro humor. Ten jeho humor mi vysloveně „sedí“. Abychom ušetřili čas, mluvíme často v heslech. Třeba sedíme cestou do Brna v autě a radíme se. „Kdo co má?“ táže se pan prezident. Já se hlásím. „Mám AIDS.“ vysypu ze sebe ve snaze být co nejstručnější. Všichni zalapali po dechu. Uklidnili se, až když jsem jim vysvětlila, že je chci seznámit se zajímavým projektem, se kterým mě navštívil jeden lékař.“

Když se pan prezident zmínil, že vzdálosti v hradním křídle jsou obrovské, přišla mu jako dárek malá, dřevěná koloběžka. V kruhu nejbližších spolupracovníků si ji hned vyzkoušel, přála bych vám vidět tu bravuru, s jakou vybíral zatáčky! Já bych to tak nesvedla. Myslím, že za záběr z tohoto okamžiku by světové agentury zaplatily jmění. Zkrátka – být v přítomnosti tohoto prezidenta je zážitek.“

Minulost nás ale naučila dívat se na lidi, o kterých se na veřejnosti píše jen chvála, s určitou nedůvěrou. Má podle vás prezident Václav Havel také nějaké slabosti, chyby?

„Napsaly mi například ženy z Tesly Karlín, abych na pana prezidenta dohlédla, aby si nekazil zdraví a stále nekouřil. Je to těžké, já jsem sama zapřísáhla nekuřáčka, ale tuhle slabost docela chápu. Myslím, že tohle je taky dost věc vás novinařů, jaké záběry vybíráte. Každý by si měl uvědomit, že Václav Havel není jen čestný prezident, ale především těžce pracující prezident. Věřte, ono to

není snadné mluvit, když někým vyjedeme ven, dejme tomu na pěti místech, spatra, na úrovni a pokaždé o něčem jiném, neopakovat se. Druhá taková malá „nectnost“ je obrovská touha pana prezidenta improvizovat, rychle dělat rošády, všechno obrátit vzhůru nohama. Zkrátka nezapíje profesí dramatika a přímou si v tom líbaje. Mezi námi, je mi to docela sympatické.“

Vybral si vás pan prezident za poradce proto, abyste jako žena poněkud osvěžila strohé prostředí hradních kanceláří, nebo spíš s ohledem na vaši popularitu téměř na celém světě?

„Z mnoha důvodů. Už jsem před časem říkala, že tím pan prezident chtěl nějak využít mou dost různorodou aktivitu poslední doby. Myslím, že mohou poradit i v oblasti sportu, i když zatím se starám převážně o jiné věci. Pomáhám v oblasti zahraničních kontaktů, například Japonskem, kde jsem už byla třináctkrát a kde mám spoustu přátel, i dost vlivných. Když jsem u Japonska, nemohu se nezmínit o působení této země na mne.“

Od Japonců jsem se učila nejen sportovní technice a taktice, ale také houževnatosti, tedy vlastnosti, která nám, bohužel, většínou chybí. V explozi nadšením umíme udělat sametovou revoluci, ale pak nám najednou dochází vytřálost na další věci. Jsme netrpěliví, chceme všechno hned. Mnozí si pokládají otázku, proč se právě Japonsko dostalo ekonomicky tam, kde je. Protože se obyvatelé této relativně malé země, srovnatelné s námi, dokázali omezit, uskrovnit, aby se jim šlo rychleji nahoru. Přála bych si, aby i u nás už brzy mohla platit filozofie prezidenta firmy Mitsubishi, s nímž jsem se před časem setkala. Ten začíná každý den stejně – pojídá čerstvé ryby a čte svůj oblíbený deník. Přesvědčuje se, že rybaři vyjeli a nalovili, jako kdykoli jindy, a že novináři napsali o tiskaři vytskli, také jako jindy. Zkrátka, že svět je i tento den takový, jaký má být. Přála bych si, abychom se i my mohli takhle probouzet.“

Říkáte, že můžete poradit v oblasti sportu, ale zatím, až dosud, pan prezident této sféře mnoho pozornosti nevěnoval.

„To je pravda, strukturou sportu jsme se nezabývali. Stejně jako jsme se nemohli zabývat státností, že v některém městě se prodávají dopředu kariériste a slušní lidé stojí opodál. Demokracie nám poskytuje prostor, aby si tyhle věci lidé vyřešili sami. Ve sportu je nyní skutečně dost nepřehledná situace, ze které se snaží vytěžit nejroznější skupiny. Mám na to následující názor: pan prezident nemůže udělat všechno, důležité je, abychom v tomhle představení doby hráli naplno i my ostatní. Vělníci přece máme hlavní roli!“

Můžete mi říci, v čem konkrétně už jste panu prezidentovi poradila?

„Bylo toho dost, ale (se smíchem) – je to státní tajemství.“

Věra Čáslavská vypráví a nadšením o tom, jak je prezident Havel maximálně lidský, pozorný, jak každou minutu s ním strávenou považuje za velké štěstí.

Nemohu se ubránit datovu takřkajíc přímo na tělo: **Nežádá manželka pana prezidenta na takovou poradkyni, jako jste vy?**

Věra rychle zakrouží hlavou. „Paní Olga je ohromná žena. Pracuje také na jiné obrátky, stará se hlavně o sociální záležitosti. Je to vlastně ten nejbližší prezidentův poradce, i když jen „neoficiální“. Musím znovu zdůraznit, že v tomto kolektivu, který kmitá po rozlehlých hradních místnostech i v detašovaných pracovištích a o němž pan prezident říká, že je horší než pytel blech, neexistuje žádná žárliivost. Ani pracovní, ani lidská, ani společenská. Sám Václav Havel sem vnáší duch nenadřazenosti.“

Když se nedávno vrátil prezident se svým doprovodem už pozdě večer z Brna, zavelel pojednou k opouštění dálnice. Za chvíli stála malá kolona před útulnou hospůdkou ve Velké Bíteši. Václav Havel se ptal překvapeného vrchního, zda by ještě náhodou nebyl guláš. Byl. Všichni se dali do jídla a přitom se začaly řešit další věci. Pak nastal čas placení. Pan vrchní se domníval, že kdosi požádá o účet, který vyrovná prezidentská kancelář. Zmýlil se. Každý vytáhl peněženku a zaplatil sám. Prezident nechal tři koruny díška. Personál nechtěl věřit svým očím a nechal si pana prezidenta aspoň podepsat na účtenku. Václav Havel tam přimaloval srdíčko, jako ke všem svým autogramům.

„To jsou zkrátka věci, které by si dřív asi nikdo nedokázal představit,“ uzavírá strahovský podvečer Věra Čáslavská. Dal jsem jí za pravdu.

VYŠETROVATEL A. LONDONA: STRANA NEPOTŘEBUJE VAŠE HLAVY, ALE VELKÝ POLITICKÝ PROCES

Československo podleho Stalinovi jako poslední. Jugoslávie, kterou všechno začalo, byla v té době již „vyobcována“; „bandy odporých zrádců, titovských a anglo-amerických špiónů“ v Maďarsku, Bulharsku, Albánii, Rumunsku a Polsku „zneškodněny“. Procesem se „skupinou Slánského“ koncem roku 1952 vyvrcholila operace stalinských „chirurgů“, jejichž cílem byla sterilizace lidové demokratických zemí. Operace krutá a krvavá – řezalo se do živého.

...Naše vztahy byly od prvních dnů bez mráčků, až konečně dosáhly toho stupně důvěry, kdy je možné otevřeně diskutovat o problémech, přesahujících tak říkajíc rámec studentského života. Jednou přinesl na naši kolej Na větrníku knihu. Na obálce jsem si přečetl: Artur London – Doznání.

– To je Američan?
– Ne, náš člověk.

Novinářskou fakultu Univerzity Karlovy jsem tou dobou studoval už třetím rokem, takže jsem nepotřeboval vysvětlení, co ten pojem obnáší. Po delší pauze, když se mu podařilo překonat rozpaky, mě kolega poprosil, abych knihu rychle přečetl a nikomu ji neukazoval. Četl jsem většinou po nocích. Nikoli z důvodů přísné konspirace (to mě ani nenapadlo), ale protože přes den jsem na to jednoduše neměl čas. Nehledě na chvat a neklidnou četbu, kdy věty tančí před očima, aniž se skládají v jasný celek, mi z Doznání utkvěly scény násilí, neomezené zvůle katů a rezig-

nované fatality jejich obětí; scény, z nichž šla hrůza.

Jsou knihy, schopné způsobit přímo fyzickou bolest. V Sovětském svazu vyšlo takových děl v poslední době nemálo – od Jevgenije Ginzburgové, Lva Razgona, Varlana Salamova... Londonovo Doznání je stejného druhu. Nedávno jsem si tuto publicistickou zpověď přečetl v časopise Zahraniční literatura a zkusil jsem si připomenout a srovnat své dávné dojmy s dnešními. Mnohé se mi ozřejmilo v jiném světle. Dnes je očividné, že politické procesy v Československu byly téměř přesným odliškem našich soudních přelíčení ze třicátých let. Měřítka jsou ovšem jiná, ale vcelku... Českoslovenští vyšetřovatelé se v podstatě nemají čím chlubit: byli pouze dobrými vykonavateli vůle cizích režisérů.

Na podzim roku 1949 požádal Slánský s Gottwaldem vedení VKS(b), aby do Československa byli vysláni sovětsí experti pro záležitosti státní bezpečnosti. Žádost byla vyslyšena bezodkladně; poté, co „zpracovali“ případ Rajka, přemístili se sovětsí zplnomocněnci z Maďarska do Prahy, poučeni již nejen domácími postupy, ale i potřebnou zahraniční zkušeností.

Krátce před touto osudovou žádostí Slánský prohlásil: „Další postup k socialismu bude doprovázen zosilování lidního boje proti porůstátkům kapitalismu. Reakce, která se stáhla do ile-

gality, se ještě úžeji přimkla k největším nepřítelům, přísluňuje jim o dala se na cestu diverze, špiónáže a banditismu.“ Generální tajemník ÚV KSC tehdy nemohl tušit, že za pouhé dva roky přinutí ostří hoši ve vyšetřovacích strážné věznicě i jeho, aby se ručně „otevřeně doznal“, jak sklouzl na cestu „diverze, špiónáže a banditismu“.

14. března 1950 byl z funkce ministra zahraničí odvolán Vladimír Clementis. 6. května vysílal newyorský rozhlas (pražské rádio mlčelo) zprávu o těsných kontaktech Vlada Clementise s bývalým předsedou sboru pověřenců Slovenské národní rady Gustavem Husákem a bývalým pověřencem pro školství Ladislavem Novomeským. Sovětsí experti pomohli svým československým soudruhům „přetnout kořeny slovenského buržoazního nacionalismu“. Dábelská mašinérie se roztáčela stále rychleji.

24. května vystupuje na IX. sjezdu Komunistické strany Slovenska její předseda Viliam Siroký a říká delegátům: „V roce 1939, po podpisu sovětsko-německé smlouvy, která měla obrovský význam pro pokrok lidstva, protože narušovala plány anglo-amerických imperialistů, zaujal Clementis antisovětský postoj, postoj třídního nepřítele. Na tomto stanovisku setval i za sovětsko-finského konfliktu, v období osvobození západní Ukrajiny a západního Běloruska sovětskými vojsky.“ To už bylo závažnější než pouhá „buržoazně nacionalistická“ úchylna.

Naši ostří hoši splnili rozkaz, který vydal generál státní bezpečnosti Lichačov ihned po příjezdu do Československa: „Organizovat procesy... nediskutovat, ale stínat hlavu.“ Vyjmenujeme ty, kteří stínali. Kromě zmíněného generála Lichačova (za spáchané zločiny byl v roce 1954 zastřelen, doufáme, že soud vzal při vynášení rozsudku v úvahu i jeho československou „komandirovku“) to byli Markov, Jesikov, Besčasnov, Borisov, Gromov, Morozov, Černov, Smirnov, Galkin, Pětuchov, Bojarský... Posledně jmenovaný dosud žije a ve zdraví užívá v Moskvě svou penzi.

Vladimíre Ananjeviči Bojarský! V Československu si na vás pamatují, i když od dob vašeho působení již uplynulo téměř 40 let. Maskevéské novosti uveřejnily loni dopis Pražana L. Lehára, který v šedesátých letech působil v jedné rehabilitační komisi. Nevzpomíná na vás se zlobou, jen se podivuje, „jak je možné, že Bojarský a jemu podobní mohli poté, co všechno vyšlo najevo, žít poklidně dál...“.

Inu, mohli. Napiříklad Besčasnov, který vystřídal Bojarského na bojovém postu, dovoděl „případ Slánského“ do konce a jezdil do Moskvy na poslední konzultace před skončením vyšetřování; poté byl jedním z vedoucích činitelů KGB v Uzbekistánu a v 70. letech, zřejmě v rámci upevňování procesu normalizace, dokonce navštívil Prahu. Že by z nostalgie? Bylo by zajímavé vědět, o čem se těmto lidem dnes zdává. Možná je v bezesných nocích tlačí můra. Kéž by aspoň to. „Zlé“ sny jsou zpravidla ozvěnou zlého svědomí. Ale co když je svědomí „čisté“?

Doubek, velitel ruzyňské věznice, kde byli „litovští špióni, zrádci, trockisté a sionisté“ vyslýchaní, rád citoval oblíbené úsloví Vladimíra Bojarského o tom, že když se kácí les, létají třísky. Doubek je opakoval pokaždé, když o vlně vyslýchaného náhodou zopochyboval. A všechno okamžitě zapadlo na své místo: „...děje se tak ve vyšším zájmu.“

Železni díevorubci, vysláni do Československa jeho „nejlepším přítelem a osvoboditelem“, „káceli les“. Důkazní materiál shromažďovali na všechny vedoucí činitele, včetně Slánského a Gottwalda. Spravedlnost vykázala za dveře a ve vyšetřovacích nastolili „carevny důkazů“. Dokázali zlomit i ty nejodolnější. Je strašné na to jen pomyslet: Lidé, kteří bojovali s fašismem ve Španělsku, už dávno před začátkem války a poté v ní samé, lidé, prošli

pacem nacistickej koncentráky, se přiznávali k nejneuvěřitelnějším zločinům, které nikdy nespáchali, „... Není horších muk než sedět ve vězení režimu, za který jsi vždy bojoval“ – těmito slovy se 1. října 1939 obrátil na Stalina Robert Eiche. Člen strany bolševiků z předrevolučních dob nemohl československé komunisty – ruzynské vězně znát, ale ve svém dopise „vůdci“ jako by předjal i jejich tragický osud.

„Strana nepotřebuje vaše hlavy, ale velký politický proces,“ řekl jednou vyšetřovatel Arturu Londonovi.

Pročítám si v Pravdě zprávo-
dojství o pražském procesu (každý den dva sloupce světového formátu) a jako bych padal do bezedné propasti: „Vyšetřování prokázalo, že Slánský aktivně usiloval o zkrácení života prezidenta republiky Klementa Gottwalda. Vyhledal pro něho ošetřující lékaře z nepřátelského tábora, s temnou minulostí, a navázal s nimi těsné styky s cílem zneužít jich pro své nepřátelské plány.“ Podobní „lékaři-vrazi“, jenže sovětská, údajně zavraždili Gorkého a Menžinského, „ukládali o život“ Stalinovi a Ježevovi, za což se dočkali odplaty v roce 1938.

V ponkrácké soudní síni vládl duch Vyšinského. Hlavní žalobce Josef Urválek neskrblil patosem. Vyšinskému se sice nevyrovnal, ale Andrej Janurjevič by byl spokojen. „Slánský se přiznal, že zavinil smrt předního činitele KSC, národního hrdiny Jana Svermy...“

Josef Frank, bývalý zástupce generálního tajemníka strany, vyprávěl, že když se v roce 1939 dostal do německého tábora smrti v Buchenvaldu, rychle se vetřel do důvěry hitlerovců, bil ruské a francouzské válečné zajatce a sestavoval seznamy vězňů, které pak fašisté postříleli. Po rehabilitaci byl Josef Frank vyznamenán titulem hrdina ČSSR in memoriam a Rudé právo z 15. února 1968 uveřejnilo k 60. výročí jeho narození článek s titulem Tragédie revolucionáře.

Obzalovaný Bedřich Reicin, bývalý náměstek ministra národní obrany, přiznal, že „v dubnu 1939 se stal agentem gestapa a zorganizoval řadu provokací, jejichž důsledkem bylo uvěznění a poprava členů ilegálního UV KSC“. Žalobce je neúspěšný: „Reicin vydal hitlerovcům také národního hrdinu Julia Fučíka“. Co to má znamenat? Fantazírování choreho mozku? Rozum se zpěčuje tomu uvěřit, a přesto se přiznávali...

Jeden mudrc, bez nejmenšího vztahu k sociálně politickým otřesům 20. století, varoval: „Potomci nedokáží pochopit, proč jsme museli znovu žít v tak neprostupné temnotě poté, co jednou nastalo světlo.“ Prorocká slova přenesl na mučidlech svaté inkvizice. Čtyři sta let nic neubralo na sžíravé pravdě jeho vize. Dnes známe praktiky inkvizitorů: ukáží člověku bílý list papíru, a poté, řekneme stovka lidí, jeden po druhém tvrdí, že list je černý. Lže s tím buď souhlasit, nebo se

zbláznit – jiné východisko není. Pro zvlášť tvrdohlové je tu ještě rozžhavené železo...

„... Slánský, Geminder a další spiklenci zvlášť horlivě podporovali a povzbuzovali podvrtnou činnost sionistů, této osvědčené agentury amerických imperialistů.“ V Sovětském svazu běžela na plné obrátky kompaň odhalující „zprodané kosmopolity“; zdravotnice Lydie Fedosejevna Timoškova se těšila na Leninův řád za „pomoc vládě při odhalení zločinných lékařů“. V Československu hleděli nezůstat pozadu za velkým bratrem. Při jednom výslechu trýznitel Arturu Londona major Smola svému vyšetřovací říká: „Však my s vámi i s tou vaší prašivou rasou zatočíme! Hitler nedělal všechno dobře, ale se Židy se vypořádával skvěle. Škoda, že v plynových komorách neskončili všichni. Co nestihl, to dokonáme... Zaženeme vás tam, kam patříte, deset metrů pod zem, vás i to vaše prašivé plemeno!“

Rekl bych, že v přípravě vyšetřovacích protokolů ve věci Slánského byly široce využity „protokoly sionských mudrců“. Ze 14 obviněných bylo 11 představitelů „prašivého plemene“. Literárního gazeta je označila za „žáby na čistém prameni“, které „snily o přeměně Československa za kosmopolitní Pašalik Wall Streetu pod vládou amerických monopolů, buržoazních nacionalistů, sionistů a všemožné sebranky, topící se ve zločinech“.

Pražské přelíčení bylo posledním ze stolinských monstrprocesů v zemích lidové demokracie. Stalin „vyvážel teror“. Dnes je plně opodstatněné se ptát, zda toto hojně pouštění žilou nebylo zločinným prologem dalších, neskonale rozsáhlejších kveprolitů, která mohla následovat, pokud by diktátor zůstal naživu.

Pražská soudní tragédie měla bezprecedentně kruté finále:

11 rozsudků smrti. Odsouzené oběsili 3. prosince roku 1952, jejich těla spálili a popel rozsykali po silnici. Zbavili je občanství, zkonfiskovali jejich majetek. Vymazali je jako již nepotřebnou tužkou psonou marginálii. „Trest je zdůvodněn hloubkou zraedy, již se dopustili na pracujícím lidu, rozsahem přečinů proti společnosti budující socialismus, jakož i všem národům bojujícím za mir na celém světě,“ psaly československé noviny. Přesně po jednácti letech jim plénum UV KSC vrátil členství ve straně, nejvyšší soud republiky je plně rehabilituje a beze zbytku zprosti všech obvinění.

... Proti Reicinovi vystoupila jako svědkyně také Gusta Fučíková. Svou výpověď zakončila známou výzvou z Reportáže psané na oprátce: „Lidé, měl jsem vás rád. Bďte!“ Lidé v soudní síni povstali a bouřlivě tleskali. Jsou to nesporně skvělé, nadčasová slova. Myslím si, že Julia Fučíka, který skončil pod gilotinou nacistické vězňice Plätzensee, nemohl ani v nejděsnějších snu napadnout, že oprátku na krku jeho stranických soudruhů, spolupracovníků v boji s fašis-

mem, neutáhnou hitlerovští katané, ale vlastní lidé. Takže budme bděli, katané zůstávají katany nezávisle na tom, zda nosí gestapáckou uniformu nebo civil státní policie.

Ve slovech Julia Fučíka nalézám i odpověď těm, kdo nás bez výčitek svědomí, a v poslední době stále naléhavěji přesvědčují, že není nutné štourat se v minulosti. Je to nutné! Neboť ten, kdo zapomněl na svou minulost, je odsouzen k tomu, aby ji prožil znovu. Abychom nepatřili k takto „odsouzeným“, stačí velmi málo, a přitom nekonečně mnoho – nezapomínat.

VITALIJ JAROŠEVSKIJ,
stálý zpravodaj TASS
v ČSSR

„Chceme domů do Říše,“ provolávali Němci v československém pohraničí v roce 1938.

(ODRAŽEK K ČLÁNKU O OBŠIVU)

Arznei vom Markt gerufen

PLANKSTADT, 25. Februar (dpa). Das Arzneimittelwerk Rhein-Pharma hat seine Naturheilmittel „Asgoviscum N forte, Kapseln und Tropfen“ vom Markt zurückgenommen. In einem am Wochenende vom Unternehmen veröffentlichten „Warnhinweis“ hieß es, „die Medikamente sollen nicht mehr eingenommen werden“. Nach den seit dem 1. Januar 1990 geltenden neuen Arzneimittelprüfrichtlinien würden die Grenzwerte für Aflatoxine (Stoffwechselprodukte von Schimmelpilzen) überschritten.

Weiter hieß es, der Hersteller habe das Bundesgesundheitsamt sowie die Fachkreise über das Deutsche Ärzteblatt, die Deutsche Apothekerzeitung und pharmazeutische Zeitungen informiert. Nicht betroffen seien die Mittel Asgoviscum N Kapseln und Tropfen (ohne „forte“-Zusatz).

Engholm im CDU-Vorstand

KIEL, 25. Februar (Reuter). In Schleswig-Holstein steht eine vermutlich einmalige Premiere an. Ministerpräsident Björn Engholm (SPD) ist nach der gültigen CDU-Landessatzung automatisch Mitglied des CDU-Landesvorstandes in Kiel. Die Satzung der Landes-CDU schreibt die Mitgliedschaft des Ministerpräsidenten im Vorstand bindend vor. Engholms Pressesprecher Herbert Wessels sagte am Samstag, der Ministerpräsident sei bereits mündlich vom CDU-Generalsekretär Peter-Uwe Conrad zu einer Vorstandssitzung eingeladen worden.

Engholm sei nicht abgeneigt, die Einladung anzunehmen, sagte Wessels weiter. Engholm wolle schließlich „jede Chance nutzen, um Überzeugungsarbeit für die SPD zu leisten“.

Bis zur Amtsübernahme Engholms hatte die CDU 38 Jahre lang ohne Unterbrechung den Ministerpräsidenten des Landes gestellt.

Deutsche Bank geht nach Prag

Die Deutsche Bank hat die Genehmigung für eine Repräsentanz in Prag, ihre vierte in Osteuropa nach Moskau, Warschau und Budapest, beantragt. Der Schritt soll zum Ausbau der wirtschaftlichen Beziehungen zwischen der Bundesrepublik und der CSSR beitragen. Der hiesige Branchenprimus wickelt etwa ein Fünftel des Waren- und Dienstleistungsgeschäfts zwischen beiden Ländern ab.

Jak to bylo s odsunem

V souvislosti s debatami o oprávněnosti či formách odsunu Němců v Československu přinášíme několik dokumentů a autoritativních vyjádření. Je třeba k nim dodat, že »sudetskí« Němci (Němci v ČR) byli podle říšských zákonů občany říše. S myšlenkou odsunu přišel prezident Beneš a rozhodla o ní postupimská konference vítězných mocností v létě 1945.

Majetek, který zde zanechali odsunutí Němci, byl považován za reparaci poraženého Německa. Totálně nasazení občané ČR dosud neobdrželi žádné odškodnění. Odsun nebyl odplatou zla zlem, nýbrž předcházel zlu daleko horšímu — válce; vedly k tomu dosavadní zkušenosti evropských národů. Abstraktní humanismus té chvíle proto vystřídala rozvázná, byť v jednotlivých případech lidsky tragická rozhodnutí, jež ovšem zabránila eskalaci »německé otázky« v podobě daleko horší a nepředvídatelnější.

Jaromír Smutný, kancléř, o názorech Beneše — v práci Němci v Československu a jejich odsun z republiky. Doklady a rozpravy, 1956, Ústav dr. Ed. Beneše pro politické a sociální studium, Londýn:

Zásada č. 6 — Hned v prvních měsících po pádu Německa budou vykázný z republiky (pokud nebudou k potrestání zadrženi v republice) určité kategorie občanů německé národnosti, kteří svým chováním a postupem to zasluhují. Budou to především:

a) Všichni bývalí občané ČR, kteří byli členy gestapa, SS formací, německé policie a všichni úředníci německé národnosti jmenovaní po Mnichově nebo po 15. březnu 1939 a ti z úředníků, kteří se zjevně přidali k novému režimu.

b) Funkcionáři Henleinovi po celé republice, ordneři, Hitlerjugend, vedoucí činitelé všech ostatních organizací strany (turneři atd.).

c) Ti, co sloužili v uniformovaných sborech na frontách i v zázemí za války pro Německo, nedokázali svou revoluční protiněmeckou činnost anebo že byli národností česká a slovenská nebo karpatoruská.

d) Učitelé, profesori, členové nacistických organizací studentských, právníci, inženýři — účastníci spolkového a politického života odborných organizací nacistických.

e) Všichni Němci, kteří těžili nebo pokoušeli se těžiti pro sebe z obsazení Československa hospodářsky a finančně.

»Dobrovolný i nucený pohyb obyvatelstva v pohraničních krajích začal ve chvíli kapitulace německých armád, dlouho před potsdamskou konferencí. Mnoho Němců, kteří byli přestěhováni z Německa do republiky v době okupace, vrátilo se do Německa ještě dříve, nežli německá vojska skládala zbraně. Z domáckých Němců utíkali do Německa mezi prvními ti, kdož si počínali nejhrdinněji a cítili se obzvláště zatíženi hříchy na domácí obyvatelstvu.

Šest let bezohledné německé okupace vyvolalo řadu případů osobní pomsty, často na nevinných obětech. Němci využívali

a vybičovali k udržení své nadvlády všechny instinkty krutosti. Nebylo divu, že odraz těchto metod se pak projevil neodvratně i na nich samých, když strach z jejich moci zanikl. České obyvatelstvo vracějící se do pohraničních krajů začalo provádět svéprávně na některých místech odsun Němců. Případy pomsty na Němcích — tak mnohonásobně zveličované v německých propagačních publikacích, že i bez vyvrácení z české strany je velká část jejich tvrzení na prvý pohled nepravdivá nebo nerozumně přehnaná — byly politováníhodné, ale žádná úřední instance neměla v té chvíli možnosti jim zabránit.

Trvalo určitou dobu, nežli do chaotického stavu a do rozváznuté atmosféry byl zaveden pořádek a zamezen výkon práva odvety. Zjevy z tohoto období se dnes dodatečně připisují neprávem na vrub transferu obyvatelstva. K vyhánění Němců, ke konfiskacím majetku a k aktům osobní odvety by bývalo došlo po válce, i kdyby o žádný transfer se nebylo jednalo, jakmile Německo bylo poraženo a uvolněn průchod touze po odvetě. Nelze zapomenout, že vedle temných individuí, jichž žádný národ není prost, byla v Československu velká řada lidí, kteří byli obětmi nebo svědky deportací, věznění, mučení a organizované smrti.»

Státní archiv Zámorsk, ONV Moravská Třebová, sbírka Odsun Němců: V Brně vyšly dne 20. května 1945 směrnice, v nichž se nesetkáváme s ničím, co by nasvědčovalo nějakému násilí vůči sudetoněmeckému obyvatelstvu. Podle pokynů měli být všichni muži ve věku 14—60 let soustředěni v pracovních táborech, v nichž bylo postaráno o řádné ubytování a stravování. O jednání s těmito osobami se ve směrniciích nařizovalo: »V těchto táborech bude s Němci nakládáno tvrdě, aby byla zajištěna kázeň, ale lidsky a spravedlivě. Jakékoliv týrání nebo mučení soustředěných osob je nepřijatelné. Strážci z řad Národní bezpečnosti strážce, kteří by překročili tento přísný zákaz, budou postaveni před soud. Za žádných okolností nesmí být proti Němci v těchto táborech používáno neblaze proslulých německých fašistických metod, týrání a hubení lidí.»

Místním správním komisím bylo rovněž povoleno, aby umožnily těm, kteří se proti republice ničím neprovinili, odejít svobodně s majetkem do Německa nebo Rakouska. Naopak provinivší se sudetské Němce podle pokynů třeba bylo urychleně zajistit a předat krajským soudům. Směrnice dále ukládaly zakročit proti všem případným plenitelům, zabezpečit umělecké předměty a jiné cennosti.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 7. 4. 1988: List uveřejnil dopis dr. Pauluse Sladka, který se zabývá počtem »zavražděných sudetských Němců« na československém území po roce 1945. Odpovídá tak na dopis J. Raacka, který kritizoval kancléře Kohla za to, že při návštěvě v ČSSR sice položil věnec v Lidicích, ale nezapomněl »sudetoněmeckých obětí násilí při vyhánění«. Raack psal o 272 000 obětí, z nichž »větší část byla bestiálně zavražděna«.

P. Sladek považuje tyto údaje za přehnané. Porovnává čísla Spolkového statistického úřadu ve Wiesbadenu a jmenně seznamy všech obyvatel sudetoněmeckých oblastí v květnu 1945, které nechal sestavit Deutscher Caritasverband pro tzv. domovské kartofky sudetských Němců. Zachycují 3 160 216 obyvatel včetně přistěhovalých říšských Němců, kteří se před květnem 1945 »nedostali do bezpečí«. Z toho zemřelo na »bezprostřední následky vyhánění« 18 889 lidí (jména jsou známa), přičemž »výslovně násilnou smrtí« zahynulo 5596 osob.

Celkové zemřelo po odsunu do let 1935—1957 podle těchto seznamů 287 169 osob, z nichž u 186 565 chybějí údaje o příčině úmrtí.

P. Sladek tvrdí, že skutečných obětí může být více než oněch 5596, nikoliv však přes 50 000. Poté připočítává ty, kteří »zemřeli v důsledku vyhánění předčasně«, a tím dochází k počtu až »250 000 obětí«. V závěru píše: »Tento dopis má sloužit nejen historické pravdě, ale má přispět i k tomu, aby oboustranně bezpřávi minulosti, jež zatěžuje sousedské vztahy mezi Němci a Čechy, se stále znovu nestávalo pramenem nenávisli a nepřátelství...«

Sudetendeutsche Rundschau, 1983, o »sudetské« mládeži: »Společné body mezi ní a generací, která „prožila“, neleží pouze v minulosti, ale především v úlohách pro současnost a budoucnost... Vyhánění nesmí být zapomenuto. Citíme se být více sudetskými Němci než vyhnanci.«

Sudetendeutsche Zeitung, podle ČTK ze 14. 11. 1989: U příležitosti sudetoněmeckého týdne v Landshutu mluvčí landsmanschaftu F. Neubauer uvedl, že při novém uspořádání v Evropě je třeba mírovou cestou vytvořit možnost, aby také v sudetoněmeckých oblastech Čech, Moravy a Slezska mohli opět žít Němci. Od tohoto cíle nebude odchylky...

Účastníci kongresu mladé a střední generace sudetských Němců ve své rezoluci uvádějí, že usilují o opětné zpřístupnění a výstavbu Sudet.

V přednášce k členům sudetoněmeckého landsmanschaftu v Severním Porýní-Vestfálsku mluvčí západoněmecké vlády Hans Klein uvedl, že si dovede představit, že Češi jednoho dne požádají sudetské Němce, aby se

Šlágrerien vom Wiener Opernball

Wien — In der Staatsoper feierten rund 7000 Gäste, darunter Caroline von Monaco und Thomas Gottschalk, bei Champagner den 40. Wiener Opernball — draußen gab's Schlägereien zwischen Polizei und Demonstranten. Etwa 1500 Wiener protestierten gegen die „Verschwendungssucht“ der Ballbesucher. Eintrittspreis: 310 Mark, eine Loge kostete 20 000 Mark.

Bordeaux mit Plastik

Agen (Frankreich) — Freunde des guten Trüpfens wird es freuen: Statt mit dem gewohnten Korken wollen Frankreichs

Winer aus Kostengründen die Flasche künftig mit einem Plastik-Stöpsel verschließen. /

Sänger Johnnie Ray ist tot

LOS ANGELES, 25. Februar (AP). Der große US-amerikanische Schlagersänger der 50er Jahre, Johnnie Ray, ist am Samstag im Alter von 63 Jahren in Los Angeles gestorben. Als Todesursache wurde Leberversagen angegeben. Johnnie Ray war durch eine Vielzahl von Songs berühmt geworden, die ihren Weg um den Erdball machten. Zu ihnen zählen „Just Walkin' in the Rain“ und „Yes Tonight Josephine“, „Brokenhearted“ und „Somebody Stole My Girl“.

Zweite Schwimm-Weltbestzeit

Seine zweite Schwimm-Weltbestzeit binnen 24 Stunden erzielte der Kanadier Marcel Gery beim Weltcup-Meeting im englischen Leicester (25-m-Bahn). Nach seinem 52,07 Sekunden über 100 m Schmetterling steigerte er die Höchstmarke auf der 50-m-Distanz um sechs Hundertstelsekunden auf 24,07 Sekunden. Die alte Bestzeit hatte der Sowjetrusse Dimitri Wolkow erst vier Tage zuvor im italienischen Rozzano aufgestellt.

vrátili do vlasti. Takový vývoj by se ale mohl dostat do chodu jen tehdy, když se obě strany postaví na stranu historické pravdy.

Gery schwamm Weltbestzeit

Der Kanadier Marcel Gery sorgte zum Auftakt des Schwimm-Weltcup-Meetings in Leicester für eine neue Weltbestzeit. Der gebürtige Tschechoslowake erzielte auf der 25-m-Bahn im Vorlauf 52,07 Sekunden über 100 m Schmetterling.

Botschaft der Tschechoslowakischen
sozialistischen republik
Velvyslanectví Československé
socialistické republiky
konsulární a vízové oddělení
Ferdinandstr. 27
5300-Bonn 1 - Ippendorf

Úřední hodiny:

Po-Pá: 08,30- 11,00

Telefon: 0228 - 285 287
285 292
284 765
282 580

I N F O R M A C E

k žádosti československých občanů žijících v cizině o vydání čs.
cestovních pasů.

Žádost je možno podat v úředních hodinách na konsulárním a vízovém oddělení Československého velvyslanectví v Bonnu a nebo zaslat poštou na shora uvedenou adresu. K žádosti laskavě připojte:

- 1/ 2 fotografie rozměrů 3,5 x 4 +0,5 cm spodní bílý okraj. Fotografie mohou být černobílé nebo barevné.
- 2/ Rodný list, rodné listy dětí pojatých do žádosti, u vdaných žen též oddací list. Pokud žadatel/ka/ po odchodu z ČSR uzavřel/a/ nové manželství, také rozsudek o rozvodu předchozího manželství nebo úmrtní list manžela/ky/, případně doklady nutné ke zjištění správného jména a příjmení. Za manžela/ku/ může žádost se splnomocněním vyříditi i manžel/ka/.
- 3/ Je-li žádáno o vydání pasu pro děti do 15 let věku, podává žádost jeden z rodičů, případně jiný zákonný zástupce. Žadatel doloží písemný souhlas od druhého z rodičů.
Žádá-li jeden z rodičů ozapsání dítěte ve věku do 15 let do svého pasu, musí doložit písemný souhlas druhého rodiče.
- 4/ Žadatelé, kteří chtějí podat žádost o pas pod jiným jménem nebo příjmením, než jaké mají užívat podle čs. správního řádu, musí nejprve podat prostřednictvím čs. velvyslanectví žádost o změnu jména nebo příjmení.
- 5/ Žadatelka, která uzavřela v cizině nové manželství a jejíž předchozí manželství bylo rozvedeno v cizině, musí předložit rozsudek Nejvyššího soudu ČSR o uznání cizozemského rozsudku.
- 6/ Doklady vydané správními úřady Spolkové republiky Německo, musí být ověřeny podle místa bydliště úřadem „Regierungspräsidium“ a opatřeny úředním překladem do českého nebo slovenského jazyka.
- 7/ Správní úřady kompetentní k ověřování dokladů ve Spolkové republice Německo pro potřeby žádosti jsou tyto:

a/ Regierungspräsidium:

- Baden Württemberg: Freiburg, Karlsruhe, Stuttgart, Tübingen
- Bayern: Ansbach, Landshut, München, Regensburg, Bayreuth, Augsburg, Würzburg
- Hessen: Darmstadt, Giessen, Kassel
- Niedersachsen: Braunschweig, Hannover, Lüneburg, Oldenburg
- Nordrhein Westfalen: Arnsberg, Detmold, Düsseldorf, Köln, Münster

b/ Bremen: Der Senator für Inneres

Hamburg: Behörde für Inneres-Einwohner Zentralamt

Saarland: Staatskanzlei Saarbrücken

Rheinland-Pfalz: Ministerium des Inneren und für Sport, Mainz

Schleswig-Holstein: Innenministerium Kiel.

- 8/ Cizozemské doklady se předkládají v kopiích + originály, které budou vráceny žadateli. Pokud byl cizozemský doklad vystaven mimo území Spolkové republiky Německo, čs. velvyslanectví v Bonnu poskytne informace o způsobu ověřování.
- 9/ Pokud u Vás dojde ke změně adresy, laskavě nám to oznamte, urychlíte tak vyřízení Vaší žádosti.
- 10/ O vyřízení žádosti budete písemně vyrozuměni a současně Vám bude zaslán doporučeně čs. cestovní pas.
- 11/ Správní poplatek za žádost o vydání čs. cestovního pasu byl stanoven na 600,-Kčs. Poplatek je nutné zaplatit při podání žádosti v DM na čs. velvyslanectví v Bonnu. Poplatek je po úředních přepočtech podle kursovního lístku SBČS k 1.2.1990 63,-DM. Žádné další správní poplatky za vydání pasu nejsou vybírány.

Ž Á D O S T

o vydání cestovního pasu v cizině
(vyplňte hůlkovým písmem nebo na stroji)

1. Místo pro fotografii (nevylepovat)
 1. Jméno a příjmení
 2. Rodné příjmení
 3. Den, měsíc a rok narození
 4. Místo a okres narození
 -
5. Rodné číslo
6. Barva očí Výška v cm
7. Adresa posledního trvalého bydliště v ČSR
-
8. Příjmení získaná v dříve uzavřených manželstvích
-
9. Jméno a příjmení manželky/la
-
10. Data a místo narození manžela/lky
- státní příslušnost
11. Datum a místo sňatku
12. Jméno, příjmení, data a místo narození matky a její poslední trvalé bydliště v ČSR nebo tytéž údaje otce, není-li již matka čs. občankou, v případě je-li žádáno o vydání pasu pro nezletilého do 15 let nebo vycestoval-li žadatel z ČSR před dovršením 18 let věku a nebo se narodil v cizině.
.....
.....
.....

13. Jakou jinou státní příslušnost jste získal/a a kdy?

.....

14. Současně žádám o zapsání níže uvedených dětí do cestovního pasu:

Jméno, příjmení, den, měsíc a rok narození

.....

.....

.....

.....

podpis žadatele

Žádost přijata dne:

Jméno, příjmení a podpis
pracovníka ZÚ, který žádost přijal:

Poznámka: Děti narozené v cizině budou zapsány do cestovního pasu rodičů, popř. jim bude po dovršení 15 let věku vydán samostatný cestovní doklad až po předložení žádosti o vydání rodného listu zvláštní matrikou v Brně.

Sowjettruppen verlassen CSSR

Abzug in drei Phasen / General nennt erstmals Zahlen

PRAG, 25. Februar (dpa). Die ersten sowjetischen Einheiten, die nach der Niederschlagung des Prager Frühlings 1968 in der CSSR stationiert wurden, werden die CSSR am heutigen Montag verlassen. Im Laufe des nächsten Jahres sollen die letzten Soldaten in die UdSSR heimkehren. Das sagte am Wochenende der sowjetische Generaloberst Eduard Worobjow, Oberbefehlshaber der Gruppe „Mitte“ der UdSSR-Truppen in der CSSR. Am heutigen Montag reist auch der tschechoslowakische Staatspräsident Vaclav Havel zu einer Begegnung mit dem sowjetischen Staatsoberhaupt Michail Gorbatschow nach Moskau.

Der Abzug der Soldaten werde in drei Phasen abgewickelt, sagte Worobjow weiter. „Die erste von jetzt bis Mai, die zweite bis Ende des Jahres und die dritte im Verlauf von 1991.“ Der General sagte dies zu Journalisten beim ersten organisierten Pressebesuch im Hauptquartier der sowjetischen Truppen in der CSSR in Milovice bei Prag.

Es war das erste Mal, daß ein sowjetischer Militär Einzelheiten über den Zeitplan des Truppenabzugs aus der CSSR nannte. Erste Truppen vom 31. Panzerregiment der UdSSR in Freudenthal (Bruntal) in Nordmähren sollen die CSSR nach Angaben des Generals am Montag mit dem Zug verlassen. „Zwölf der 64 sowjetischen Garnisonen in der CSSR werden in

der ersten Phase des Abzugs evakuiert“, sagte der Kommandant. Der General gab an, der Wunsch der CSSR nach vollständigem Abzug noch in diesem Jahr habe nicht erfüllt werden können.

Worobjow nannte nach Angaben der tschechoslowakischen Nachrichtenagentur CTK folgende Zahlen: Insgesamt würden 73 500 Mann abgezogen, 1220 Panzer, 2505 Kampffahrzeuge, 77 Kampfflugzeuge, 146 Hubschrauber sowie diverses Militärgerät und Munition. „Die Modalitäten und der genaue Zeitplan des Abzugs werden bei der Unterzeichnung des sowjetisch-tschechoslowakischen Abkommens in den kommenden Tagen in Moskau bekanntgegeben“, sagte Worobjow.

In Prag demonstrierten am Sonntag mehr als 200 000 Menschen gegen den Totalitarismus und die Kommunistische Partei. Damit erinnerten die Tschechoslowaken an den „Prager Putsch“ vom 25. Februar 1948, bei dem die Kommunisten die Macht ergriffen hatten.

Weizsäcker am 15. März nach Prag

BONN, 23. Februar (Reuter). Bundespräsident Richard von Weizsäcker wird am 15. März zu einem eintägigen Besuch nach Prag reisen. Ein Sprecher teilte in Bonn mit, Weizsäcker reise auf Einladung des tschechoslowakischen Präsidenten Vaclav Havel.

Prager Tempo

Havel führt sein Land nach Europa

Der vom Stückeschreiber und Dissidenten zum Staatspräsidenten der Tschechoslowakei avancierte Vaclav Havel hat in den zwei Monaten seiner Amtszeit die Politik seines Landes nachhaltig geprägt. Ausgestattet mit dichterischer Phantasie für Symbole und Worte, durchquert er nunmehr im Eiltempo die außenpolitischen Gefilde von West nach Ost. Nach dem soeben absolvierten Besuch in den USA stattet er am Montag der Sowjetunion seinen Antrittsbesuch ab.

Wobei es ihm in den Weltmetropolen vor allem geht, hat Havel in Washington formuliert. Neues Denken und politisches Handeln sollen aus der „Zwangsjacke des bipolaren Weltbildes“ befreit werden. Dies soll seinem Land den Weg für „die Rückkehr nach Europa“ ebnen und die Welt in „eine Ära der Multipolarität“ zurückführen, in der auch die kleinen Staaten mit eigener Stimme sprechen und eigenständig handeln.

Was er mit solchen literarisch anmutenden Umschreibungen meint, läßt er in politischen Anliegen erkennen. „Europäische Rückbesinnung“ ist für ihn und sein Land, das jahrhundertlang eigener Staatlichkeit entbehrte und eines der ersten Opfer neuer totalitärer Expansionspolitik in unserem Jahrhundert geworden war, mit der Wiederherstellung demokratischer Wertordnungen verbunden. So kommt der erste nichtkommunistische Prager Präsident seit 1948 fast genau zum 42. Jahrestag der kommunistischen Machtergreifung in der Tschechoslowakei nach Moskau.

Zu dieser Symbolik paßt der Vertrag über den Abzug der sowjetischen Truppen aus der CSSR. Noch am gleichen Tag werden die ersten Rotarmisten abziehen. Ihre Stationierung war 1968 erzwungen

worden. Diese Gesten enthalten die verspätete Wiedergutmachung eines ausschließlich ideologisch motivierten Unrechts, das die Weltmacht Sowjetunion der bereits 1968 reformentschlossenen Tschechoslowakei angetan hat.

Zwar wird die Prager Führung nicht erreichen, daß alle 73 000 Sowjetsoldaten noch vor den für Juni angesetzten freien Wahlen die CSSR verlassen. Die Sowjetunion hat überzeugend erklärt, daß dies aus organisatorisch-materiellen Gründen so kurzfristig nicht machbar sei. Immerhin sollen aber etwa 35 Prozent noch vor der Wahl abrücken. Spätestens im nächsten Jahr soll die CSSR — ähnlich wie Ungarn — von sowjetischen Truppen so frei wie vor 1968 sein. Die Tschechoslowakei will mit der Reduzierung der eigenen Armee nachziehen und auch damit einen Beitrag zur europäischen Rückbesinnung leisten, die einen Schlußstrich unter den Zweiten Weltkrieg ziehen soll.

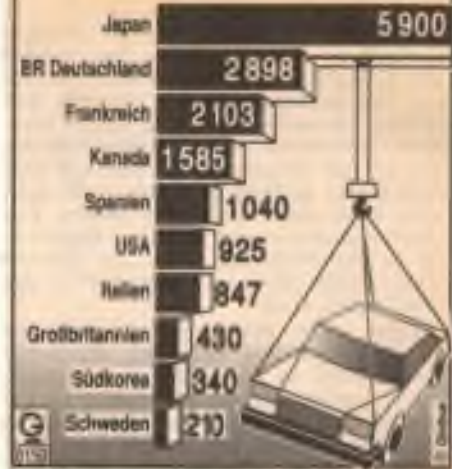
Den nächsten symbolträchtigen Schachzug hat sich Dichterpräsident Vaclav Havel bereits ausgedacht. Am 15. März, dem 51. Jahrestag des Einmarsches der Hitler-Wehrmacht in die schon vorher durch das Münchener Abkommen amputierte Resttschechoslowakei, wird Bundespräsident Richard von Weizsäcker seine Visitenkarte in Prag abgeben. Havel, der nur wenige Tage nach seinem Amtsantritt seine erste Auslandsreise nicht etwa nach Moskau, sondern nach Ost-Berlin und München gemacht hatte, sorgt also weiter für Tempo. Es scheint, als wolle Prag außenpolitisch in wenigen Wochen alles aufholen, was es in vielen Jahrzehnten der Unterordnung verpaßt hat: ein mitbestimmender Faktor bei der Neugestaltung Europas zu werden.

Kabel-TV auf dem Vormarsch

Bonn — Im letzten Jahr wurden in der Bundesrepublik 1,741 Millionen Haushalte verkabelt — Rekord. Insgesamt gibt es 6,3 Millionen TV-Kabelanschlüsse.

Autos für den Weltmarkt

Kraftwagenexport 1989 in 1000

Die Japaner haben im vergangenen Jahr abermals einen Dämpfer erhalten. Ihr Kraftwagenexport ging im Vergleich zu 1988 um rund 200 000 Wagen zurück. Das war das vierte Minus in Folge. Dennoch bleibt Japan der bei weitem größte Autolieferant der Welt. Ebenfalls einen Rückgang in ähnlicher Größenordnung verzeichnete Südkorea — der Aufsteiger der vorhergehenden Jahre. Zugelegt hat die Bundesrepublik. Sie exportierte 1989 insgesamt 221 000 Fahrzeuge mehr. Mit 2,9 Millionen Pkw und Lkw liegt sie unangefochten auf Platz zwei.

Kalaschnikow im Angebot

BUDAPEST, 25. Februar (AFP). Die sowjetischen Soldaten in Ungarn haben eine neue Einnahmequelle entdeckt: Kalaschnikows. Für umgerechnet 115 Mark würden die berühmt-berühmten Gewehre zur Zeit in Budapest angeboten, berichtete das ungarische Boulevardblatt „Reform“ am Sonntag. Angesichts ihres nahenden Abzugs aus Ungarn bemühten sich die sowjetischen Soldaten, noch schnell ein paar Forint zu verdienen.

Das Blatt schrieb, an Häuserwänden und Appartement-Eingängen hätten die Soldaten Zettel angebracht, auf denen es hieß: „Wir kehren zurück und brauchen Geld. Eine Kalaschnikow kostet 4500 Forint (115 Mark), eine Pistole 2500 Forint (65 Mark).“ „Reform“ belegte seinen Artikel mit Fotos von fünf Pistolen. Nach Angaben des Blattes landeten einige der in Budapest gekauften Waffen bereits in österreichischen Geschäften.

Uprchlíci před volbou

VÍDEŇ (11). — Jak prohlásil rakouský ministr vnitra F. Löschak, má být propuštěno z péče Rakouské spolkové republiky 3500 čs. azylantů, jelikož už politické vývoj umožňují jejich bezpečný návrat v uprchlickém táboře. Treiskirchen bylo rozpuštěno a tzv. přezkoumávací stanice, v níž jsou pod dohledem drženi všichni zadržatelé o azyl do přezkoumání svých údajů. Od minulého čtvrtka tato stanice už neexistuje. Každý z zadržatelů o azyl bude postaven před volbu, zda se za změněných podmínek nechce přece jen vrátit domů, či zda chce zůstat a starat se nadále sám o sebe. V tom případě mají různé rakouské obce přjmout po jedné rodině a pokud možno je plně integrovat.

New Mexiko. Die alten Schluche werden mit Sand gefüllt. Die Reifenbautechnik erprobte er an 70 Einfamilienhäusern.

Eigenheim aus Schrott

Santa Fe — Ein US-Architekt baut nur aus Konservendosen und alten Reifen ein 80-Zimmer-Motel im Bundesstaat

ergab eine Umfrage. Bei den praktizierenden Katholiken gaben sogar 66 Prozent an, an die Existenz des Satans zu glauben.

Teufelische Franzosen — Mehr als ein Drittel aller Franzosen (37 Prozent) glaubt an den Teufel.

Kommunisten koutreou schrupften zur Splitterpartei.

en gewann die Reform-Bewegung „Sajudi“ die absolute Mehrheit. Die mos-

KP-Schlapppe

Moskau — Bei den ersten freien Parlaments-Wahlen in der Sowjetrepublik Litau-

Otazníky nad koupí vily M. Jakeše

Svědectví Jana Šeby z Plzně

Nedlouho po zveřejnění druhé části rozhovoru Tři hodiny s Milošem Jakešem v Zemědělských novinách 11. ledna zadržel v krajské redakci Rudého práva v Plzni telefon: »Jakeš redaktorovi Zemědělských novin lhal, když uvedl, že dům na pražské Hanspaulce koupil za 150 tisíc. Jsem vnuk Milady Šebové a mám doklad, že dům koupil za 104 tisíce korun. Myslím, že s ohledem na veřejný zájem odhalit korupci a nedovolené obohacování stranických a vládních představitelů v minulých letech, ale také špinavé metody, jimiž k majetku přicházeli, by měly být pravdivě informováni i čtenáři Rudého práva.«

Pozvání Jana Šeby z Plzně jsme přijali. Před námi se začal odvíjet šokující příběh, o němž ještě nedávno věděli jenom nejbližší členové rodiny a ti, kdo ho režírovali.

Kdo by si neptál mít vilku v Praze, a ještě na pěkném místě, za jaké byla a je považována Hanspaulka v Praze 6-Dejvicích? Stejnou touhu měl zřejmě i bývalý generální tajemník ÚV KSČ Miloš Jakeš. Jeho jméno je uvedeno na smlouvě z roku 1972 o koupi domu v Kozlovské ulici č. 5. V suterénu je pokoj, garáž, kuchyň, sklepy, domácí kotelna, uhelna, spížírna a sociální zařízení. V přízemí je kuchyně, hala, prostorná jídelna, salón, knihovna, přípravná jídelna a sociální zařízení. V prvním patře tři ložnice, komora, předstíň, dětský pokoj, koupelna s WC. V podkrovní jsou dva pokoje a rovněž sociální vybavení. V rozlehlé zahradě je i bazén.

I latkoví musí být z výčtu jasné, že nejde o levný dům, když má 11 místností. Dům po dědečkovi Janu Šebovi, který ho postavil, nechtila prodat ani jeho manželka Milada Šebová. To ale nevedlo tehdejšímu předsedovi ústřední kontrolní a revizní komise KSČ Miloši Jakešovi. Za asistence svého tajemníka Václava Šubrtů rozehrál partii šachu, na jejíž konci byl mat v podobě kupní smlouvy. Při jednání mu dal plnou moc a za pouhé tři týdny se stal stranický funkcionář s manželkou Květenou Jakešovou majitelem za neuvěřitelné 104 tisíce korun. Po odečtení správních poplatků nakonec babička obdržela Záložitých 90 tisíc korun. Přitom v roce 1968 byla vila odhadnuta na 350 tisíc korun. Ze by dnes za ni dali zájemci dvakrát tolik, je nad slunce jasné.

Děda byl za první republiky v diplomatických službách, naposledy osm let v Číně. V roce 1953 zemřel a do domu byli dosazení nájemníci. Když o vilku projevil zájem sám M. Jakeš, najednou pro ně byly i náhradní byty. Babička bylo tehdy 84 let a pozvání z ÚV KSČ k úřednímu jednání přišlo mnoh, vnukovi, do Plzně. Bylo mi 21 let. Tajemník Šubrt sdělil, že o dům projevil zájem jeho nadřízený. Bylo by dobré, abych o tom informoval rodinu a zejména babičku. Na druhé pozvání z ÚV KSČ jsem jel oznámit, že dům neprodám, až se ožením. Ze zvědavosti

jsem se zeptal, kolik by za dům Miloš Jakeš zaplatil. K údivu jsem zjistil, že úřední odhad na 104 tisíce korun byl už připraven. Odmítl jsem a prohlásil, že pokud by k prodeji mělo dojít, necháme si odhad provést jiným soudním znalcem. Se zlou jsem se však potázal. Dostalo se mi výtek o zpochybňování práce znalce z ÚV KSČ. »Ukažte mi právníka, který se za vás proti ÚV KSČ postaví,« řekl Václav Šubrt, který bydlel v sousedním domě, v Kozlovské 3. Tajemník ani nečekal na odpověď, protože ji znal. Vzápětí mě pozval k dalšímu jednání, na které jsem odmítl přijet.

Relativní klid měla naše rodina pouze několik dnů. Následovalo předvolání na Bezpečnost. Myslil jsem si, že půjde o prodání dopravního prostředku. S hrůzou jsem však zjistil, že v civilu oblečení příslušníci mi kladou otázky, nad nimiž jsem obracel oči v sloup. »Máme důkazy, že na velvyslanectví Číny předáváte nějaké balíčky. Uvědomte si, že vás můžeme obvinít ze špionáže. Než se vrátíte z vězení, hodně zestárnete.« Nic nepomohlo tvrzení, že musí jít o omyl. Přitom žádné důkazy ne-

předložili. Když mě po hodině výslechu propustili, byl jsem jako opafený. Bylo jasné, že záležitost má přímou souvislost se »zájmem« M. Jakeše o koupi domu. To už šlo do tubého. Proto nezbylo než pravdivě informovat babičku. Pochopila a dala souhlas k prodeji za podmínky, které byly dány postavením kupujícího.

»Babičku dejte do domova důchodů nebo si ji vezměte domů, do 14 dnů dům vystěhujte. Jinak vám nábytek necháme složit na ulici,« zněl nekompromisní požadavek. Nezbylo mi než si vlastníma rukama postavit v Plzni družstevní byt, kde se dvěma dětmi a manželkou Irenou žiji dosud. Vilku, kterou jsem mohl po babičce s bratrem zdědit, užívá dosud Miloš Jakeš. Jistě řekne, že s tím nemá nic společného, že to všechno tajemník Šubrt. Kdy by jenom tušil atd... Není třeba dále rozvíjet jeho případné odpovědi, ostatně o své technické vitalitě »přesvědčoval« jako stranický funkcionář a naposledy před vyšetřovací komisí Federálního shromáždění.

LMALBY JAKO
ZEMĚDĚLSKÝ
3. ZEMĚDĚLSKÝ...

lé Jakešovi provedli. A náš je? Velmi slušná vila se 4 dardním zařízením.

Nechceme být soudci či obh. ci jedné nebo druhé strany. Rozpor ve výpovědích však zůstává faktem.

Ještě k vile M. Jakeše

O vyjádření ke stanovisku Miloše Jakeše k článku Otazníky nad koupí vily M. Jakeše (RP, 23. ledna) nás požádali vnauci majitelky Milady Šebové Jan a Jiří Šebovi:

»Znovu chceme připomenout, že jsme při prodeji vily na Hanspaulce byli pouze prostředníky, neboť majitelce bylo tehdy už 84 let. V žádném případě jsme do zveřejnění v KP nevěděli o existenci plné moci, kterou poskytl M. Šebová svému synovi MUDr. Jiřímu Šebovi za účelem prodeje domu. Připouštíme, že tato plná moc existovala, i když nám ji nikdo nepředložil. Otec mohl o prodeji předběžně jednat, aniž by nás o tom informoval. Ani první jednání na

š domem, do nichž nám bývalý generální tajemník umožnil nahlednout, vyplývají i další položky: kromě ceny 104 700 Kčs zaplatil 150 200 korun za nejrůznější opravy domu a další desetitisíce za úpravy (převedení na plyn, instalace kotle atd.). Takže podřízeno a sečteno celková částka činila podle Jakešových záznamů 325 817 Kčs.

M. Jakeš se rovněž postavil proti tvrzení, že Milada Šebová (matka Jiřího Šeby) nechtila dům v Kozlovské ulici prodat. Na důkaz vybral z nejhrubších materiálů a potvrzení kopii plné moci, datované v září 1971. Piše se v ní: Zpřimocování syna MUDr. Jiřího Šebu k prodeji mého domu s pozemkem v Praze 6 v Kozlovské ulici. Podpis — Milada Šebová.

A jak to bylo s dalšími okolnostmi a údajnými nátlaky, kterými se prováděl prodej tak, jak je líčí J. Šeba z Plzně? M. Jakeš se vyjádřil, že mu o nich není nic známo. Krátce jsme si také prohlédli dům, kterým nás ochotně manže-

Po návštěvě vily na Hanspaulce

Miloše Jakeše jsme v jeho pražském domě navštívili osobně v pondělí odpoledne. Ukázali jsme mu výpověď Jana Šeby připravenou do novin a požádali ho o stanovisko.

Bývalý generální tajemník označil toto svědectví za »nepravdivé«. Předcházelo podrobné vyprávění. Ještě před koupí domu v Kozlovské ulici obýval M. Jakeš spolu se svou rodinou třípokojový byt v Praze-Vršovicích v Jeravské ulici. Tehdy už jako předseda ÚKRR KSČ. Po onemocnění plíc mu lékaři doporučili obývat samostatnou místnost. To však v Jeravské nebylo možné. V té době sdělil M. Jakešovi tajemník Šubrt, že shodou okolností jeho soused, dr. Šeba, prodává dům. Jak řekl M. Jakeš, s koupí domu zpočátku váhal, jež žena byla dokonce zásadně proti, protože plánovali nastěhovat se do bytu v řadové družstevní výstavbě. Dům pocházející o finančních výdajích spojených

z péčlivě uvedených zápisů

1988 nechala provést odhad (350 000 Kčs), o němž příbuzná informovala. Nesouhlasíme s tvrzením M. Jakeše, že svědectví Jana Šeby zveřejněné v Rudém právu je nepravdivé. Naopak zcela objektivně seznámilo veřejnost, jakým způsobem některé vedoucí představitelé dosáhli toho, co si předsevzali. A to i proti vůli spoluobčanů.

Rekordy potápěčů

Skupina francouzských potápěčů dosáhla pozoruhodného hloubkového rekordu. Když se potápěči proužili do velkých hloubek, mají své dýchací přístroje naplněny směsí kyslíku a hélia. Při francouzských experimentech se s úspěchem vyzkoušela směs, do níž ke dvěma zmíněným plynům přidávají ještě vodík. Skupina šestí potápěčů vstoupila do kesonů kde se tlak postupně zvyšoval až na 5 megapascalů (50 atmosfér). Po osmi dnech byl jeden zvon spuštěn z paluby pomocné lodě poblíže Marseille do vody, a to do hloubky 531 metrů. Už to samo o sobě znamenalo světový rekord. Druhého dne byly tři další muži ve svém kesonu ponořeni do hloubky přes 500 metrů. Z kesonu vystoupili a v této fantastické hloubce pracovali 3 hodiny 37 minut. Napodobovali úkony ropného vedení. Experimenty trvaly šest dní. Potom všichni potápěči prošli natou procedurou dekompresce, aby pomalým přechodem na normální atmosférický tlak bylo zamezeno vzniku nebezpečných plynových bublinek v krvi. Dekompresce a adaptace trvaly tři týdny.

Vila bývalého generálního tajemníka ÚV KSČ Miloše Jakeše

Nemohoucí AIDS se v loňském roce zvýšil v USA o dvacet procent. V amerických lékařských kruzích byla tato zpráva přijata s ulehčením. Svědčí totiž o podstatném snížení tempa šíření strašlivé epidemie — v roce 1983 se počty nemocných zvýšil o 34 procent, a v roce 1987 dokonce o 60 procent.

Dvěmi písničkami

Z repertoáru Franka Sinatra se blýská během svátků v klubu hotelu Forum Robert Martinek z NSR. Do Prahy přijel na návštěvu se svým rodilím, známými spěváky z doby před 25 až 30 lety, Evou Vyhaňovskou a Milanem Martínem. Robert, který je velmi dobře hlasově i pohybově disponován, přijíždí rok maturaje ze gymnázia v Konstanci v NSR a chtěl by zežít studovat ve pražské konzervatoři. Němčina a čeština jsou jeho jazyky, při vystoupení se Sinatrovými písničkami udivil hosty klube do konání angličtinou.

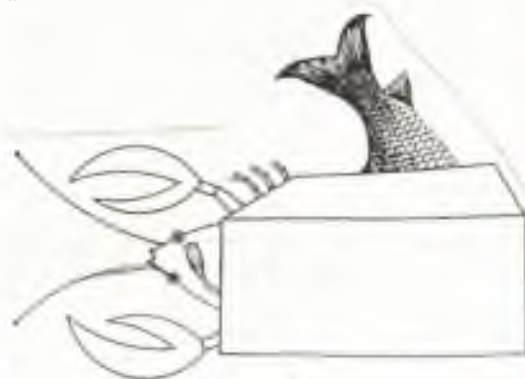
MARTINOVÁ NATĚLA DĚLA
MILANEM V KONSTANCI
VŠE VILLAGE V 1822 6...

...AŽ VÝCHOZÍ PŘEJE DO
KONZERVATOŘI...

památné místo nedostanou. Samotný prostor u největší moravské baziliky pojme nejvýše 180 000 návštěvníků. Ostatní budov musí sít do vat bohoslužbu na přílohách návržích prostřednictvím velkoplošných obrazovek, a jejichž instalaci jednájí parlament a rakouskou a japonskou firmou.

„Předsedo! Ta kráva mi řekla soudružko!“

...AŽ VÝCHOZÍ PŘEJE DO KONZERVATOŘI...

Rozkol v Solidaritě?

VARSAVA: Solidarité se přes sváteční aktivitu před svým ročníkem sledem nadaří rozšířit počet svých členů a prohlubují se v ní navíc osobní i politické rozpory. Upozorňují na to střední polské deníky. Gazeta wyborcza v článku Volhy v Solidaritě informuje, že jednotlivé oblastní organizace Solidarity mají nyní asi jen čtvrtinu počtu svých členů v roce 1981. Například jedna z největších organizací Solidarity v Dolním Mazsku (Katowicko) sdružuje 271 000 lidí, zatímco v roce 1981 měla 1,2 miliónu registrovaných členů. Gazeta wyborcza i jiné polské deníky současně píší o možnosti seřadit delagátů oblastní organizace Solidarity Závadního Pomocenské a představitelů skupin Solidarity a jiných polských měst ve Stettíně, kteří se rozhodli odtrhnout se od Wainsova centra v Gdaňsku a vytvořit vlastní organizaci Solidarita 80 se sídlem ve Stettíně. Z usnesení Solidarity 80 i z informací jiných polských zdrojů vyplývá, že narůstající rozpory v Solidaritě souvisejí především se zosilováním hospodářských obtíží a zvyšováním společenského a politického napětí v zemi. V dokumentu stettínské Solidarity, jak vyplývá z článku v listu Gazeta wyborcza, se dokonce hovoří o tom, že polská společnost nejen ostře kritizuje bývalou PSDS, ale i „zlořečí na Solidaritu“.

• Většina Angličanů věří v Boha, avšak neuznávají církvi jako instituci. Podle poslední ankety až 74 % obyvatel věří v Boha, ale jen 50 % chodí „jen někdy“ v průběhu roku do kostela.

Program Svatého Otce

(ach): Podle zprávy stanice Svobodná Evropa vydal Vatikán předběžný plán cesty papeže Jana Pavla II. v Československu. Pokud se nic z aktuálních důvodů nezmění, měl by Svatý Otec na svou první návštěvu Československu přiletět v sobotu 21. dubna dopoledne. Nejprve navštíví pražskou katedrálu a setká se s kardinálem Tomáškem, odpoledne bude sloužit mši na Letné, večer se sejde s prezidentem Václavem Havlem a některými představiteli kulturního života. V neděli přijde Jan Pavel II. na Velehrad, kde bude sloužit mši sv. Odpovědně navštíví Bratislavu, kde se budou rovněž konat bohoslužby, a odtud večer 22. dubna odletí zpět do Říma. Papež Jan Pavel II. bude na památném Velehradě v neděli 22. dubna sloužit slavnou mši. Podle střízlivého odhadu se počítá s účastí jednoho miliónu věřících z Čech, Moravy a Slovenska, ale též z Polska, Rakouska, Maďarska a jiných zemí, je nutné, aby si všichni pouťovníci zabezpečili předem vstupenku: Objednat si ji mohou v Úkresním kulturním středisku na Masarykově náměstí v Uherském Hradišti. Je třeba uvést smer, ze kterého do Uherského Hradiště přijedou, poněvadž vstupenky budou barevně odlišeny a zároveň na nich bude uvedena příslušná trasa hromadnou dopravou k Velehradu, eventuelně trasa pěší. Bez vstupenky se pouťovníci na

Als Bittsteller kam Havel nicht in die USA

Kongres, Und obwohl es nicht an Emotionen und Bewußtsein um die Bedeutung von Havels Auftritt mangelte, lagen doch Welten zwischen der Rede des Schriftstellers und dem emotionalen Feuerwerk, das der Pole Lech Walesa hier im November abrannte. Walesas Auftritt war der eines Volkstribuns, der — den US-Amerikanern wie aus der Seele gesprochen — es nicht nur vom Arbeiter zum Friedensnobelpreisträger und politischen Gesandten seines Landes gebracht, sondern dabei auch noch die kommunistische Herrschaft abgeschüttelt hatte.

Diesmal sprach ein Intellektueller, der zwar mit seiner Überzeugung, „das Bewußtsein prägt das Sein und nicht umgekehrt“ rauschenden Beifall erntete, zugleich aber auch zu einer „humanistischen Revolution“ aufrief, die in so manchem Abgeordnetenohr mit linken Untertönen ankam.

Havel, der tags zuvor mit Präsident George Bush zusammengetroffen war, nutzte seine Rede, um eine Unklarheit auszuräumen, die aufgekommen war. Er hatte den Rückzug aller US-Truppen aus Europa gefordert, aber auch mit Bush darin übereingestimmt, daß diese Truppen der Stabilität in Europa dienen. „Amerikanische Soldaten“, erklärte er im Kongres, „sollten nicht noch einmal 100 Jahre von ihren Müttern getrennt werden“, nur weil Europa nicht in der Lage sei, Weltfrieden zu garantieren. Unter einer neuen Struktur solle Europa selbst entscheiden, wieviele US-Soldaten es für seine Sicherheit brauche.

Mit einem Aufruf an die Intellektuellen, aus ihren Denkstuben zu kommen und sich in die Politik einzumischen, schloß Havel seine Rede. Dabei erinnerte er an Männer wie Thomas Jefferson, der die amerikanische Unabhängigkeitserklärung geschrieben hatte. Es war ein Appell, der im Kongres nachdenkliche Gesichter hinterließ.

„so paradox, wie es mein ganzes Leben war“ lautete: „Sie können uns am meisten helfen, wenn Sie der Sowjetunion auf ihrem unumkehrbaren aber immens komplizierten Weg zur Demokratie helfen.“

Je rascher die Sowjets sich zu Pluralismus und Marktwirtschaft bewegten, fuhr Havel fort, desto besser werde es nicht nur den Tschechen und Slowaken gehen, sondern der gesamten Welt. Und um so früher wären auch die USA in der Lage, die Last der Militärausgaben zu verringern, um es das amerikanische Volk trage. „Um es in ein Bild zu fassen: Die Millionen, die Sie heute dem Osten geben, werden als eingesparte Milliarden zurückkommen.“ Colin Powell, der Vorsitzende der Generalstabschefs der US-Streitkräfte, war unter den ersten, die an dieser Stelle aufsprangen und anhaltend applaudierten.

Es war die erste Rede eines tschechoslawkischen Präsidenten vor dem

Tschechen und Slowaken. Sie wischten sich die Tränen des Stolzes aus den Augen — unter ihnen Tommasar Marti-Navratilova und Filmregisseur Milos Forman —, während ihr Präsident den Beifall mit schüchternem Kopfnicken annahm und einen kurzen Moment das signalisierte.

„Ich habe keine Präsidentenschulen besucht“, sagte Havel. „Meine einzige Schule war das Leben.“ Dann offerierte er seine Gedankenspiele, wie die Zeit des kalten Krieges in eine Ära überführt werden könne, „in der wir alle — groß und klein, frühere Sklaven und frühere Herren — in der Lage sein werden, das zu schaffen, was Ihr großer Präsident Abraham Lincoln, die Familie der Völker nannte.“

Dabei kam Havel zu überraschenden Ergebnissen, wie er selbst einräumte. Oft höre er die Frage: „Wie können uns die USA derzeit helfen?“ Seine Antwort

„Könnte ich nur die Worte so aneinanderreihen, ich würde mich um die Präsidentschaft bewerben.“ Seufzend lehnte sich am Mittwoch der Abgeordnete in der Kammer des US-Repräsentantenhauses zurück, als der Beifall den tschechischen Präsidenten, Václav Havel, umbrandete. Der Mann des Wortes, der Schriftsteller und Intellektuelle, der nach persönlichen Zweifeln in auch zum Mann der Tat wurde, hatte gerade mehr als eine Stunde zu beiden Häusern des Kongresses, dem diplomatischen Korps und dem Kabinett des Präsidenten gesprochen.

Havel hatte nicht um Hilfe gebeten. Vielmehr hatte er seine Gedanken und Überlegungen angeboten — in einer Zeit historischen Umbruchs, die den 53-jährigen in nur vier Monaten vom politischen Gefangenen zum Präsidenten seines Landes werden ließ. Abgeordnete und Senatoren folgten den Worten Havel und mit gespannter Aufmerksamkeit. Sie dankten ihm mit fünf Ovationen und wiederholten „Bravo“, „Rufen“.

Auf den Zuschauertribünen saßen

Nektar und Honig strahlenbelastet

80 Becquerel Cäsium im Schwarzdorn-Schlehennektar sind der auffälligste Wert im neuen Strahlenbericht des Münchener Umweltinstituts. Der schwarze Johannisbeernektar und der Saft „Reine Frucht,

feinherb“ derselben Firma brachten es auf 3 beziehungsweise 2 Bq Cäsium je Liter. Unbelastet zeigte sich Rabenhorsts Ananas wie der Aprikosensaft von Granini. Zwei-Früchte-Saft Apfel-Schlehen von Schneider hatte 4 Bq Fruchtsaft „Plus E“ von Dr. Koch 2 Bq, Zwei-Früchte Saft Apfel-Kirsch und Sieben-Früchte-Kindersaft von Voelke sind mit 1 Bq Cäsium notiert. Unbelastet waren die Proben des Schwarzen Johannisbeersafts von Schneekoppe und des Traubensafts „Schneider Naturkost“.

Erstmals ist wieder ein relativ hoch belasteter Honig entdeckt worden: der Waldhonig aus St. Georgen im Schwarzwald steht mit 66 Bq in der Liste der Münchener. Zwei Proben, die Restrisiko (Wiesbaden) aus Idstein genommen hat, brachten es hingegen auf 4 und 1 Bq Cäsium je Kilo.

Weitere Werte: Müsli (von Naturkind, Bornhaus und DeVauGe): zwischen 1 und 4 Bq Cäsium/Kilo. Vollkornbrot Lieken-Urkorn hatte 2, Haselnuß-Schokolade von Milka 4 Bq Cäsium. Die Belastung der Milch erreichte höchstens 1 Bq Cäsium/Liter; wie Schlagsahne (von Bauer) und frische Buttermilch (Weihenstephan).

Zur Bewertung: Die Strahlenschutzkommission des BUND rät Erwachsenen, sich an einem Wert von 35 Bq Cäsium je Kilo Nahrung zu orientieren. Kinder, Schwangere und Stillende sollten die Grenze bei 10 Bq/Kilo ziehen. Die Grenzwerte für Einfuhr und Handel liegen bei 600 und 370 Bq (Milch und Milchprodukte). clau

in ihm m.j.: V nových politických podmínkách je další existence FÚTI neopodstatněná, neboť odporuje principům demokracie a svobody tisku a informací. FÚTI byl zřízen v důsledku okupace r. 1968, a celý jeho systém sloužil cenzurám, represivním a dezinformačním funkcím státního politického mechanismu. V dnešní době je s podivem, že tento úřad se svými kapacitami, početným personálním kádrem a se značnými ekonomickými náklady nadále vyvíjí činnosti. Proto komise sdělovacích prostředků ustanovená píj koncept státního informačního orgánu předsedy FÚTI dne 15. ledna 1990 navrhuje okamžitě zrušení FÚTI. Zánik FÚTI nelze v žádném případě odkladat do doby vzniku nového informačního orgánu.

nové, vdovy po S. Romanovi, sloužili za něj míši sv. S. Roman byl zakladatelem světového kongresu Slováků a jeho památku kromě bohoslužby učil ji manželka a obyvatele Nového Ruskova, odkud pocházel, položením prstů, země z jejího hrobu v Kanadě na bráhy jejího rodičů a sourozenců v rodině obce.

Zbytečný úřad

Fotik: Komise sdělovacích prostředků ustanovená pro koncept státního informačního orgánu poskytla Čs. tiskové kanceláři prohlášení k existenci Federálního úřadu pro tisk a informace. Právě se

úřadové beravě. Středně sedé káňo-ty mají tři a pět centimetrů široký mrd-ty, lapos. Páěr vhařského typu z imar-va auděvo mairfálu má dlouhadově zapiňaní se zlatými knoflíky a otevřenou farónkov. Současní stěpnokroj je imarv modrá brigádovka se znakem

Uctění památky

lčre): Po konsekraci řeckokatolického biskupa prešovské eparchie a všech řeckokatolických věřících v Československu J. Hirky vedla věra ra jeho první cesta spolu se dvěma kem z Kanady a S. Miklovišem z Jugoslávie do Nového Ruskova v ukrajinské Trebišov. Tam na žádost A. Roma-

Nase stará technika rezne, chárá, zaniká — tento nápis na transparentu si včera dopoledne mohli přečíst ti, kteří procházeli pražským Staroměstským náměstím. Oči kolemjdoucích upoutávala i malá výstava automobilových veteránů ze sbírek Národního technického muzea na Letné — například motorová tříkolka Laurin a Klement z roku 1912 či bíledý modrý popular o pětadvacet let mladší. Kromě atraktivních exponátů zde však byly i podřipové archy — pracovníci NTM totiž pořádali nekolkahodňovou akci na podporu svých požadavků. Co chtějí? Nic mimořádného — jen využít všechny prostory své vlastní budovy, která byla v letech 1938—1941 vystavěna pro expozice tehdejšího Technického muzea z peněz získaných sbírkami v českých městech i vesnicích. Byla však válka, po ní přišel únor 48 — a všechno bylo jinak. Budovu zabrala nejdříve okupační vláda pro správu pošt a potom hned ministerstvo vnitra. Dnes je situace taková, že ve více než polovině objektu sídlí ministerstvo vnitra, Geodetický a kartografický podnik a s. p. Geodézie. Důsledkem toho je fakt, že návštěvníci muzea mohou vidět jen nepatrnou část sbírkových fondů. „Dobře utajenými exponáty“ zůstávají například hrací strojky, staré průmyslové spotřební zboží, textil či elektrotechnika.

Hradní stráž v novém

Prák) nové stěpnokroj pro Hradní stráž, které jsou určeny tankům a křídlo bi složby, výrobí podle výstavěního ur- vhu Theodora řístka brněnský stálo puovní kras. Jde o zcela nový typ stěpnokroj. Vycházející z tradiční prvky republiky. Tímavě modrá přiléhavá blůza má zapínání ke krku, je ukončena slo- žičkami se vřchovním bílým knoflíkem, má čtyři přední nahněžené kapsy a zapínání na slatě knoflíky. Nárameníky jsou vy- švané stýlizovaněm Hřivňovými ratičkosmi

ČASO VYJAZD ČESKÝ ŽEČ V ČESKÝCH REPUBLIKÁCH - UVEŘEJNĚNÍ V ČASOPISU ŽEČ 2024HU.

SVĚDNICKÉ SEDLO, které dnes známe jako Dukelský průmysk, platilo za vynikající obchodní cestu. Neprocházel tudy však pouze kupce karavany z Uher do Polska, pochybovaly se tu i vojenské výpravy, které směřovaly a polské nížiny do dunějské kotliny; například tatarské támbuly, hordy polských lišovců atd. Do válečných událostí vstupil Dukelský průmysk výrazně již za první světové války — v září 1914, kdy se tudy probíjela ruská divize generála Čornilova, která ovládla severovýchodní Slovensko. Pod tlakem rakousko-uherských pluků se však musela stáhnout do prostoru Užhorodu, kde byla obkličena a kapitulovala.

Třicet let po tomto válečném výpadu se žádalo, jakoby se stará historie měla opakovat. Na přelomu srpna a září roku 1944 se fronta znovu přiblížila k východoslovenským hranicím. Hitlerovské ozbrojené síly urpály séřif drtivých porážek — mj. znovu zanikla německá 6. armáda, která prošla u Stalingradu svým neslavným koncem a byla z tradičních důvodů obnovena. Rudá armáda pronikala na Balkán: kapitulovalo Rumunsko, Bulharsko se chystalo na změnu fronty.

Führer třetí říše se ocitl v těžké řešitelné situaci, nařídil vyklizení jižní Francie, evakuoval své divize z balkánských zemí a trnul obavami, jak se zachovají jeho poslední spojenci na hlavním směru východní fronty. Maďarský režim admirála Hortyho projevoval sklon k následování finského a rumunského příkladu a ani tzv. slovenský stát neprojevoval patřičné válečné nadšení. Na Slovensku narůstalo odboje partyzánské hnutí a německý vyslanec v Bratislavě Ludin poslal do Berlína varovná hlášení a relace. Ani jeho vojenský kolega — německý generál při slovenském ministerstvu národní obrany nepovažoval válečnou hotovost spojeneckých ozbrojených sil za dostatečně spolehlivou.

Večer 2. března 1944 se na československém valyvelektví v Mankvě sešli k zásadní poradě něsi a sovětskí vojenská představitelé, aby projednali vznikající situaci. Generálpukovník Goltov zdůraznil nezbytnost vybudování široce založeného partyzánského hnutí na Slovensku (Mizák Tatry — Slovenské rudohory, zejména pak prostor Humenné — Úžoeký průmysk — Bardějov). Zdůraznil, že ozbrojený odpor slovenských antifašistů, podporovaný většinou vojenskou pomocí, má velký politický význam, protože dokáže, že Sovětský svaz, resp. Spolité Rudé armáda, mají naprosto vážné a neodvolatelné úmysly pomoci Československu.

O dva měsíce později začalo II. (zpravodaj)-

G. Husák vyloučen

(čr): Na uzavřeném zasedání vyloučil včera QV KSČ ze strany další bývalé funkcionáře: M. Benu, P. Coliar-

ku, J. Fojtíka, J. Hájna, J. Havlína, K. Hofimanna, M. Hruškovice, G. Husáka, A. Indru, J. Janáka, A. Kapka, M. Kabrhelovu, J. Kempného, J. Korčáka, J. Lenárita, V. Marka, M. Müllera, Z. Sojaka, J. Štrouga, F. Tesáre, M. Zavadila a J. Pírc. Nepřijetým byly otázky, jejichž řešení je v kompetenci orgánů činných v trestním řízení. V usnesení o vyloučení G. Husáka se

ské oddělení) československého ministerstva v Londýně dostávat poplašné zprávy ze Slovenska: německé velení ve snaze zabránit dalšmu postupu Rudé armády povodim Dunaje, chýslá vojenská obsazení Slovenska, zatím obšedlo výčlenní Slovensko až k Prešovu, rozšituje vojenská letišta, přesunuje transporty obrněných vozidel směrem Medzilabonca — Užhorod. Navíc obě slovenské divize v prostoru Vihorlat — Mincol dostanou „vojenský korzet“ v podobě bojových německých pluků. Situace se zhoršovala a vrchní velení maďarské Královské armády požadovalo, aby se jeho německý spojenec postaral především o Dukelský průmysk, který je nejcitlivějším bodem obrany Karpatského hřebenu. Dopolned 27. července 1944 rozhodl generál Josef Harpe, vrchní velitel německé armádní skupiny Nord-ukráine, že tentokrát mají maďarskí znalci poměru výjimečně pravdu: maďarská obranná linie Hunyadyho na severní hranici by dlouho nemohla vydržet, a proto je nutno zajistit

„vzhledem k terému, jebož Lupkovský a hlavní Dukelský průmysk jsou nejvulnernější k průlomům nepřítelů přes Karpaty.“
Měsíc před vypuknutím Slovenského národního povstání provedlo velení německé armádní skupiny důrazná opatření na obranu nejcitlivějších míst svého postavení: obě slovenské divize (tzv. východoslovenská armáda) se všem sborovým jednotkami byly podřízeny německému velení, k divizionům štábním se dostavili německí důstojníci, německí spojenci obsadili všechny komunikační centrály, Seriškozemplínské župa byla prohlášena za válečné území a pro všechna vojska platil stav naléhavé bojové pohotovosti. Vyslanec Ludin doplnil instrukce svým doporučením: vzhledem k „historicky známé nespolehlivosti slovenských vojáků“ bude je možno použít jen pro „výstavbu průmyskových opevnění a zajištění německého týlu, nikoliv však pro skutečný boj“.

Nedávna vůči slovenským vojákům dostoupila takového stupně, že dokonce generálpukovník Harpe avštil budování obrany na Slovensku ošvédčeným odborníkům. Vybudovali se kulometných hnízd a pozorovacích, aby palbou ovládali trase celých terénů a mohli provádět nepřetržitě pozorování pro dělostřelecké a těžké zbraně; rozšířovala se minové pole do přímo neuvěřitelných rozměrů, že prví zákopovou linii se budovaly spádové steny

a protitankové přikopy, po obou stranách průšmysku vznikaly těžko průjezdné zářasy, aby protivník musel překážky obcházet, minová pole a protitankové překážky se stavěly na odvrácených svazích kopců, takže předstávaly „nečekané překvapení“. Všechny přístupy k hranicím byly zeničně zajištěny a stejně i komunikace souběžně s horskými hřebeny. Povstalecké sídly z Banské Bystrice vedly k rozhodnutí o karpatsko-dukelské operaci, její provedení padlo na 38. armádu 1. ukrajinského frontu a čerstvě vytvořený 4. ukrajinský front. Díky Stalnovu naléhání, který chtěl urychlit pomoc slovenským povstalcům, se termín přípravy skracoval. Nakonec bylo nutno spokojit se s několika dny — termín padl na 8. září 1944. V polsti nevyhnutelnosti riskantní operace v horách střížilo politické chápání věci, vojenská ohledy padly stranou. Přítom Rudé armáde plánovala postup na berlínském směru na severní úseku fronty a na budapeňském a vídeňském na jižním

Karpatské memento

úseku. O nějakém úderu ze severu na jih přes Karpaty se zpočátku vůbec neuvažovalo. Vojska byla po skončení kampani směrem na Sandoměř unavena, vyčerpaná, potřebovala posily, doplnky, střelivo. Politické uvažování však získalo přednost před všim ostatním.

Operační plán sovětského velení počítal s pětidenním tažením od Krosna k Prešovu. První úder na německé pozice v severním předhůří Karpat zaznamenal úspěch, ale v druhém záložním postavení se náhle a nečekáně objevila další německá divize, o jejímž přesunu se nevědělo. Boj o přechod Karpat se proměnil ve veliký a krvavý boj o jednotlivé výšiny. Přisloučníci 1. a 3. československé brigády naráželi na fanatický odpor nepřítel, odráželi nepřetržitě tankové útoky, vzdorovali dělostřeleckým palebným přehrádám, které řídily pozorovatelny na výše položených místech horských svahů. Měsíc trvalo, než štóčiči československí a sovětskí vojáci profil zaminovaným prostorem až k Dukelskému průmysku. Vykonalí nadlidákovou práci a první, co na místě udělali, zaznamenali téměř shodně velitel 3. brigády generál Klápálek i náčelník jeho dělostřeleckiva Vilém Sačer:

„Nikde jsem však neviděl scény, při nichž — jak jsem se později dočetl — vojáci poklekali a líbali slovenskou nebo českou zemi. Předek se vůbec směl zastavit, usadil a apa-

pravi, že G. Husák se sice snažil zadržet tvrdšímu účtování a reformistů let 1968—1969, nicméně v pozdějších letech se podílel hlavní měrou na prohlubování politické a hospodářské krize ve společnosti“

tický odporůvelli. Konečně onen přehnaný optimismus, který jsme prožívali na zsetátku operáca, už z nás dávno vyprchal a už samotný pohled dopředu, kde se napříč naší trasy četnaly jako obrovské závodí další a další kopce, stádl, aby člověk docela vystřížlivěl. Napočítat jsem šel takových kopců, a to ovedlo moje myšlenky docela jiným směrem.“

Pro doplnění ještě krátká poznámka generála Klápáka, která potvrzuje to, co citlil prví děpodobně každý československý voják při vstupu na území své vlasti: „Mnohokrát se mne tázali na pocity, jaké má voják, když stane aspoň jednou nohou na půdě, o níž ví, to je má vlast! Většina z nás by asi odpověděla stejně: v tom okamžiku na to není kdy myslet a stěží si to kdo uvědomuje v rachtu střelby, dunění ran, v napětí nervů, kdy chybný krok znamená možná konec. Snad tu pomýšnou čáru voják dávno překročil, nebo jí ještě nedošel! — kdopak má v tomto okamžiku čas počítat, to věd! bezpečně jen ti s mapami v rukou, většina se to doví potom, až za šera utichne boj. Teprve až se natáhne někde v díře a k smrti unaven upadá do neklidného spánku, mřhne se snad vojákovimozkem opilýmyčerpáním: Vzdýt já dnes spím vlastně doma!“

Na Dukla zůstal první československý armádní sbor déle než měsíc — od 8. října do 26. listopadu — další postup zarazily překážky a řidká, leč systematicky rozmístěná německá obrana s množstvím technických bojových prostředků. Seděla v předem a výtečně uspořádaných postaveních. Sovětské a československé oddíly plitly krvavou daň za každý metr postupu: sovětská 38. armáda a 1. gardová armáda ztratily 80 000—84 000 padlých, raněných a nezvěstných. 1. československý armádní sbor — přesněji jeho dvě brigády a sborové jednotky — zanechaly na bojšti přes 6500 mužů. Jejich obět připomínají četné hroby, hřbitovy, pomníky a pravděpodobně i náš největší přírodní vojenský muzejní komplex.

Na konečné hodnocení nemám dostatek sil a snad i vědomostí. Vím však z paměti maršála Koněva, generála Moskalenka, z dokumentace, kterou vydal Vilém Precan, ze vzpomínek generála Klápáka. Sačira, Resela a dalších účastníků boje, že jestliže politické uvažování — a to se týká Josefa V. Stalina — získá převahu nad vojenským myšlením ostřelených a zkušených vojáků, pak improvizovaná a obtížná operace patří do kategorie událostí, jak to jednou větou vystihl Alfréd Resel: „Dukla je a musí provázdy zůstat výstrahou.“

PRO RADOST VEŠTĚ
JEDNOU, TEPRVE KAPATY
V ČESTNĚ!

Ze strany jsem nevystoupila Protest z Lidic

Se zájmem jsem si přečetla v Mladém světě diskusní příspěvek soudruha Jaroslava Matějky a hlavně jeho výrok, že není Svorcová, aby vystupovala ze strany.

Kdyby byl Svorcová, tak by se alespoň pokusil prověřit tuto informaci, jako to udělal některý soudruzi, kteří si mě dokázali najít, protože nechtili a nevěřili tomu, co s. Matějka řekl.

Ano, ztratila jsem důvěru ve vedení strany po »znovuzvolení« předsednictva ÚV na jeho předposledním zasedání 24. 11. 1989. Napsala jsem tehdy soudruhovi Urbánkovi, že se vzdávám funkce v ústředním výboru strany, protože cítím, že jsem jako jeho členka zklamala, když jsem nedokázala účinněji protestovat proti této »kosmetické úpravě« vedení strany.

Ve stranu a její poslání jsem nikdy věřit nepřestala a nikdy jsem neměla v úmyslu z ní odejít, tím méně v této době.

Naše strana se nerozpadla a nerozpadne, o tom jsem přesvědčená! Že jí bude zapotřebí v dalším vývoji naší společnosti, o tom nepochybují!

Věřím, že jako řadová členka najdu způsob i možnosti, jak pomáhat v obrodě KSČ i v její činnosti, která nepochybně bude zaměřena ve prospěch pracujících a k ochraně jejich práv.

JIŘINA SVORCOVÁ

PRAHA (ČTK) — My, lidické ženy a děti, které němečtí okupanti přes jedinou noc bez jakéhokoliv zdůvodnění zbavili domova, rozbili jejich rodiny, muže bez rozsudků popravili, ženy uvrhli do nelidských podmínek v koncentračním táboře a děti od jednoho roku do patnácti let, nejnevinnější oběti tohoto brutálního činu, zadusili plynem, nesohlasíme s tím, abychom se omlouvali sudetským Němcům za odsun z našeho území po skončení 2. světové války. Nám se také dosud vládní představitelé německého národa za tento nelidský čin neomluvili. Barbarský čin německých fašistů byl odsouzen celým pokrokovým světem bez rozdílu politického smýšlení, vřry a barvy pleti. Lidice se staly symbolem boje proti fašismu a válce a hnací silou za nastolení a udržení míru. Omluvu bychom považovaly za zneuctění památky obětí, které náš lid za svobodu našich národů přinesl. Nechceme k otázce »omluvy« vyvolávat zášť a nenávisť k německému lidu. Již nesčíslněkrát jsme svůj postoj prokázaly při našich setkáních a besedách na památ-

ném území naší staré obce, která se po 10. červnu 1942 stala holou, pustou plání.

Když už člověk jednou je tak má koukat, aby byl. A když kouká, aby byl, a je, tak má být to, co je, a nemá být to, co není, jak tomu v mnoha případech je.

Myšlenky Karla Čapka

Chceme žít, chceme žít svobodně a po svém způsobu; ta životní vůle je samozřejmě a nepotřebuje žádného důkazu. Ale zároveň je to při naší zeměplné a politické poloze těžký úkol, který vyžaduje napětí všech sil. Stálo nás mnoho práce a houževnatosti, abychom se udrželi jako národ mezi národy; dnes už víme, že je ještě těžší uhájit se jako stát mezi státy...

Chceme-li se ve světě udržet jako národ, jako stát a jako svobodná demokracie, musíme stejně dobře, ne-li lépe pracovat a vyrábět jako ti nejlepší na světě; tvořit stejně dobré, ne-li lepší hodnoty duchovní; být stejně dobře, ne-li lépe organizováni; být stejně dobrou, ne-li lepší vlastní komunitiv než jiné uskutečňené sociální koncepce.

Nemordovat skutečnost! Skutečnost je k tomu, abychom ji objevovali a poznávali, měnili i revolucionalizovali; ale není k tomu, abychom si z ní vybrali, co nám pasuje, abychom ji omezovali, falšovali a odmítali...

NÁRODNÍ KRÁVAŠ Dolarový kontrakt

BRNO (ČTK) — Kontrakt na čs. dodávku části velké rafinérie ve střední části Iráku Rafinérie střed podepsali v noci na pátek v Bagdádu zástupci PZO Technoexport Praha a irácké společnosti Techcorp Baghdad. Čs. kontrakt představuje 185 milionů amerických dolarů. Na výstavbě celé rafinérie se budou podílet i japonské a italské firmy.

Neprakta — Švandrlík

„Přišel dopis. Nějaký Novák prý rozluštil Tajemství šéfkuchaře a přijde ti dát do držky.“

Filiale in Prag

Frankfurt — Die Deutsche Bank will neben der DDR, Moskau, Warschau und Budapest auch eine Filiale in Prag eröffnen.

„Ted' neruš, tatínek se loučí se starou stokorunou!“

Neprakta — Švandrlík

„Situace se uklidňuje. Studenti se vrátí do škol, dělníci do fabrik, rolníci na pole a my do hospody.“

Neprakta — Švandrlík

„Copak se ti stalo, Fanouši? Ryby neberou, vid'?“

Frauen im Musikcorps

Bonn – Frauen dürfen künftig auch in den 22 Musikcorps und in der Big Band der Bundeswehr Dienst tun, beschloß die Bundesregierung.

NENÍ DOBRÉ NOSIT PŘÍLIŠ DLOUHÉ TRIKOLORY.

Bibel jetzt in 1928 Sprachen

Paris – Die Bibel, das meistverkaufte Buch der Welt, gibt es jetzt in 1928 Sprachen. Im letzten Jahr kamen 21 hinzu. Theoretisch könnten jetzt 80 Prozent der Weltbevölkerung die Bibel in ihrer Sprache lesen.

9,2 Promille in einem Auto

Bremen – Mit 4,5 Promille raste ein Autofahrer (35) unter einen Bus – 3 Tote. Der Fahrer hatte oben drein Drogen genommen. Bei der Beifahrerin ermittelte die Polizei 4,7 Promille, und ebenfalls Drogen. Beide und ein zweiter Beifahrer starben.

Objevena socha Štefánika

BRATISLAVA (Od našeho zpravodaje) — Dvoutřetinový, 247 centimetrů vysoký bronzový model sochy Milana Rastislava Štefánika byl objeven na hradě Pecka u Hradce Králové.

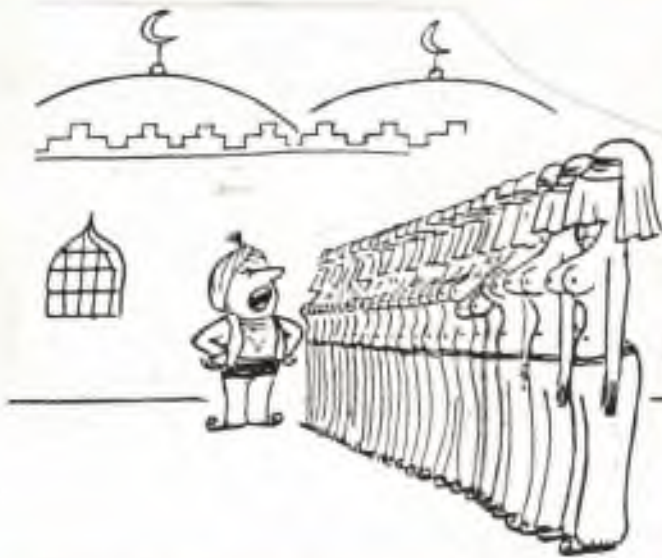
Toto dílo s názvem Socha letce vytvořil český sochař Bohumil Kafka. V roce 1938 bylo odhaleno na dnešním náměstí Ludovíta Štúra v Bratislavě jako součást pomníku, který dále tvořil dvacetimetrový pylón, na němž stál lev se státním znakem ČSR. Socha M. R. Štefánika byla bohužel v roce 1970 rozbita a přetavena, zatímco větší část plastiky lva se zachovala. Od minulého roku, jak jsme v RP psali, plastika lva se státním znakem tvoří součást Pomníku československé státnosti před Slovenským národním muzeem v Bratislavě.

Na svém prvním letošním zasedání rada NV Bratislavy dala za úkol výtvarné radě města prozkoumat, zda by bylo možné při příležitosti 110. výročí narození M. R. Štefánika (21. července) odhalit tomuto význam-

nému politikovi památník v sousoší s uvedeným Památníkem čs. státnosti, anebo na jiném místě. V nejbližších dnech výtvarná rada města posoudí také celkový stav a budoucnost některých pomníků a památníků na území hlavního města SSR. Poslanci NVB na zasedání rady současně vyslovili nesouhlas s devastací některých soch ve městě a jsou toho názoru, aby se případně zachovaly v muzeální podobě.

Pro Sekunde drei Menschen

New York – Wenn Sie diesen Satz lesen, sind gerade 15 Menschen zur Welt gekommen – in jeder Sekunde drei. Das sind täglich 250 000 neue Erdenbürger, errechnete die UNO.

„Řek jsem: vypnout prsa!!!“

POŘÁD SE S TÍM NEMŮŽU JINAK VYROVNAT - DÍT UŽ JSME BYLI JEDNOU NOHOU V KOMUNIZMU!

„No, ee, ee, ee! Pokračujte v chůzi!“

„S některými proslavy je to, synku, podobné — zvuk slyšíš, ale obsah ti uniká.“

Jak zemřel Lin Piao

Před 19 lety se pokusil o útek za hranice Lin Piao, místopředseda KS Číny a ministr obrany. V zásadních obrysech je zřejmé, že Lin Piao prohrál v dramatickém mocenském zápasu. Podrobnosti o tom stále ještě neznáme.

Lin Piao prochal v neuvěřitelném spěchu. K úteku z Číny si zvolil letadlo Trident. Zřejmě se chtěl dostat do SSSR. Spolu s ním byla v letadle jeho žena Je Kvu a jejich syn Lin Luguo. Námetek Mao Cetunga však až do SSSR nedoletěl. Zabýval uprosit Mongolska ještě spolu s usmiřovacími cestujícími na palubě letounu č. 258. Stalo se to 13. září 1971 v 02.25 ráno. Letadlo nebylo na palubě rakety, ani nevbuchlo na palubě bombu, i když se o těchto eventualitách ve světě hodně spekulovalo. Za havárii nemohlo ani počasí, které bylo velmi dobré. Su Wen-ji, který byl v létě 1971 velvyslancem ČLR v Mongolsku teprve tři týdny, byl v Ulánbátaru narychlo povolán na ministerstvo zahraničí. Tam se dozvěděl o tou, že v odletěném místě havaroval jakýsi čínský letoun. Spolu s mongolskými zástupci odjel na místo tento případ vyšetřit. Neměl tušení, jak významný člověk je mezi oněmi devíti ohořelými mrtevými. Ale z celkové situace bylo naprosto zřejmé, že se pilotovi nepodařilo nouzově přistát. Pilot nevsadil podvozek v obavě, že by se kola musela rychle zarýt do písku. Pokusil se rádeji přistát „na břicho“. K tomu se však Trident málo hodil, neboť má křídla pod trupem. Letadlo svými křídly zachytilo o nerovnosti terénu a ulomilo je. Palivové nádrže okamžitě vybuchly. Pohonných hmot už nezbývalo mnoho, jen asi na dalších dvacet minut letu. Pilot s tím mohl doletět na oblasť letišť v Ondor-chánu. Ale to pilot nevěděl a vědět nemohl, protože na palubě chyběl ti nejdůležitější členové posádky: radista, navigátor i druhý pilot.

Lin Piao s ženou a synem tedy přehli ve velkém spěchu, ne-li v zoufalé panice, jediný pilot v kabině posádky mohl svůj úkol zvládnout jen zázrakem. A zázrak se nekonal,

Rozhovor s Karlem Schwarzenberkem

PREZIDENT REPUBLIKY Václav Havel inovoval předsedu Rady konzultantů svého úřadu Karla Schwarzenberka, který po čtyřech letech opouští post předsedy vlády. V rozhovoru se ptáme na jeho život, systém hospodaření a vůbec život v systému na rozkaz. V tomto povělovém systému jsou všechny struktury centralizované. Musíme se nyní naučit samostatně myslet, rozhodovat a co je nejdůležitější, převzít za to odpovědnost. Myslím, že to je vůbec nejdůležitější, protože není-li jasné odpovědnosti, tak to vypadá jako v nějakém karkovském příběhu, kde nikdo není za nic odpovědný.

Jak hodnotíte současná dění v Československu?

„Vývoj posledních let jsem mohl dobře sledovat, neboť jsem Československo dosti často navštěvoval. Kromě svobody je nejdůležitější, že cesta k ní probíhá bez náhlí. Na druhé straně musíme vědět, že jsou před námi velké problémy ekonomické a ekologické a ty spolu úzce souvisí. Toto problémům ještě široká veřejnost neporozumí. Největší část našeho průmyslu je přestárlá, máme otrávenou půdu, většina továren asi nepřetáhne, budeme muset vybudovat něco úplně nového, to jsou strašlivé problémy, které vydat v krizi, a my se jich nesmíme bát. Myslím však, že máme dost chytrých lidí, máme dobrou vůli a jsme dost plní, aby se nám podařilo dát zemi jakž takž do pořádku. To je

Jedna stránka věci. Druhý je ta, že během 40 let a vlastně již 50 let od roku 1938 je náš systém hospodaření a vůbec života systém na rozkaz. V tomto povělovém systému jsou všechny struktury centralizované. Musíme se nyní naučit samostatně myslet, rozhodovat a co je nejdůležitější, převzít za to odpovědnost. Myslím, že to je vůbec nejdůležitější, protože není-li jasné odpovědnosti, tak to vypadá jako v nějakém karkovském příběhu, kde nikdo není za nic odpovědný.

Cítím se stále Čechem

V Československu se vytvářejí nové strany. Nechtete politicky pracovat v některé z nich?

„Prozatím zcela jistě ne. Protože nejsem občánem republiky. Podle mého názoru, když člověk není občánem nějakého státu, tak tam má zájmy, ale nesmí se přistěhovat do vnitřní politiky.“

„Ale vy jste byl československým občánem.“

„Samozřejmě, až do roku 1950.“

„Nehodláte poštědět o navrácení Ba, občanství?“

„Spousta lidí byla proti své vůli zveřejněno Československého občanství a podle mého názoru se jim musel vrátit. Já se stále cítím Čechem.“

Nemohl byste nám říci něco o historické rodině z 2. světové války a po ní? Ze mobilizace otec narukoval do čs. armády. Potom bylo vydáno slavné prohlášení starých českých rodin k zachování celistvosti země. Zástupci starých rodů se obrátili na prezidenta republiky s prohlášením, že se chtějí demonstrativně postavit za jednotu země. Nacisté ovšem jména těchto lidí znali a tudíž na ně v roce 1942 vyhlásili tzv. nucenou správu, několik jich uvěznil, jako např. Františka Kinského a

Humprechtu Černína. My jsme měli štěstí, že příbuzní mé matky, kteří byli v Německu velmi vlivní, nás tehdy chránili, takže můj otec tomuto osudu unikl. V roce 1942 jsme museli odejít z Orlíku a uchýlili jsme se do Cimetec. Květinového povstání se můj otec zúčastnil v Cimetecích a strýc František bojoval v Praze. Otec byl později zvolen předsedou národního výboru v Cimetecích. Pak se vše velmi rychle změnilo, přišel tzv. druhá posmeková restaurace, kdy nás vyvlastnili. Situace byla pro nás stále nebezpečnější a rodičům bylo úplně jasné, že jestliže tedy sčítanou, smát a nějakým způsobem nebo vůbec. Podařilo se nám vycestovat do Rakouska vlastně čtyřmi tomy, že

otec byl těžce nemocen zánětem mozkomíšní bláně. Měli jsme ještě nějaký majetek? „My jsme neměli vůbec nic, ale bohudík babička, matka mé matky, měla úhm po blíží Salzburku a dokud žila, tak jsme žili u ní a potom, když zemřela v roce 1953, našli rodiče být ve Vídni, kde jsme potom bydleli. To, co dneska mám, jsem získal o 20 let později, poněvadž mě dědic blubocké linie Schwarzenberkové, která měla velký majetek v Rakousku, strýc Jindřich odprovoval a jmenoval dědicem, po roce 1967, kdy zemřel, jsem jeho majetek zdědil.“

Jako příslušník rodu, který vytvořil v Československu mnoho kulturních hodnot, které jsou dnes kulturními památkami, zajímáte se také o to, jak strážná za těch 48 let tyto kulturní památky utrpěly?

„Památek, které jsou tady zanechali, je spousta. Ovšemže mě to zajímá, poněvadž částečně jsem tady žil, částečně to znám sám a částečně je to užce spjata s mou rodinou. Pokud mohu pomoci, tedy ano, ale je to ohromný úkol, dát zase ty věci do nějakého pořádku. Na to bych dnes už sám nestačil. Budeme to ale potřebovat, poněvadž zrovna ty kulturní památky, které ty jsou, budou velmi cenné pro turisty ku v naší zemi. Nemáme tady moře. Ve Svaté Karle a ve Francii mají výšší hory než Tatry. Co tedy je jedinečné, to jsou kulturní památky. A ještě se kolem nich vyvíjí opravdu pozoruhodná turistika.“

● Příslušník VB zastavuje nákladní auto: „Kde máte zadní světla?“ Řidič vystoupí a obejde auto. „Co světla, ale kde mám posádky?“

„Jak bylo ve světě, Honzo?“ „Draho, maticko, draho.“

„Můžete nám, prosím, ukázat naši poslední konvertibilní měnu?“

Jak se rodil nový znak

PODNĚT na změnu státního znaku jsme v našich novinách otiskli loni 12. prosince pod titulkem „Vraťme českému lvu jeho korunu“. Musíme konstatovat, že vyvolal značný ohlas u čtenářů i odborníků, jejichž návrhy jsme shrnuli 20. ledna.

„Poprvé jsem byl u pana prezidenta letos 10. ledna, kdy jsem mu za přítomnosti jeho poradců přednesl kritický rozbor současného čs. státního znaku a vyjádřil se k možnostem návratu k původním symbolům.“ Říká olomoucký heraldik J. Louda, s kterým jsme se sešli na krátký rozhovor.

Je uznávaným odborníkem a doposud známý daleko více v zahraničí než doma: čestný člen Heraldické společnosti v Anglii a ve Francii, kde mu také vyšla kniha Linie posloupnosti s takřka 2500 znaky všech evropských dynastií. „Zpracoval a zřetěboval jsem dvě va-

rianty a po konzultaci pana prezidenta se slovenskými heraldiky byl přijat čtvrcený znak. Umístění moravské orlice v čestném centru jako symboliky, že prvním státním útvarem, který v historii našich národů žháme, byla Velkomoravská říše, je jeho veličte vhodným a veškerým heraldickým zásadám odpovídajícím nápadem. Zřejmě mu nový znak hodně vtal hlavou a po návratu ze Slovenska mě telefonicky vytáhl přímo z postele, abychom si ještě v noci vyměnili názory.“

J. Louda, přes celou řadu publikací příbližujících heraldiku i laické veřejnosti, přes to, že vytvořil znaky pro šest čs. měst, nebyl zdaleka u bývalého režimu oblíben. Nemínil ho ani 13měsíční trest na Mírově.

„Do Prahy jsem jel znovu 16. ledna, abych spolu s poradci pana prezidenta odsouhlasil návrh a po heraldické stránce překontroloval text nově se tvořícího zákona o státním znaku.“ Teď si už jenom musíme počkat, zda bude schválen.

**Jak zachránit lidstvo?
To je lehká pomoc
Věnujme se člověku
A ne boji o moc**

**Znám křišťálovou studánku
kde nejhlubší je les
jezdili tam jen ministři
zdravě se práci čest!**

Jan Bernat

„Propánajána, to je tentýž soudruh nebo vyměněný?!“
„Tentýž, ale mluví jako vyměněný.“

„NEJMI JINÝM ZAHNÝM.
TO ZABÍVÁTE NĚCO
LIDCE...“

Mravnost, to je poměr člověka k člověku, říká T. G. Masaryk.

NÁVRH ZNAKŮ pro Českou, Slovenskou a Československou republiku.

Vladimír Hlavín

„Táto, měl bys dělat do politiky. Vždyť všechno, co tady teď píšou, jsi věděl dávno před nima!“

Naprakta — Švendřík

„Tak jste se, pane Otesánek, prokopal k žlučníkové diotě. Ode dneška necháte pantáto pantáto a slupnete jenom trakač s jetelem!“

Nabídka pro Lány

AŽ z MICHIGANU — státu v USA — jsme včera dostali dopis od pana J. Srámka který byl nucen opustit vlast v roce 1949. „Byl jsem požádán,“ píše, „abych pomohl projednat a převést částku 10 tisíc US dolarů na organizaci nebo úřad, který by peníze použil na úpravu hrobu prezidenta T. G. Masaryka

v Lánech. Dotyčný dárce mluví trochu česky, jelikož je syn českých přistěhovalců. Před pěti lety navštívil s manželkou poprvé Československo a při té příležitosti lánský hřbitov. Dodnes nemůže zapomenout, v jakém špatném stavu se nacházela hrobka...“ Dopis, v němž pan Sránek vyslovuje vřelou obnovu Československa, jsme předali Kanceláři prezidenta republiky.

Matkou v jedenácti letech

Varšava. Zaručeně nejmladší matkou v Polsku se v sobotu stala jedenáctiletá vesnická děvče z Vajvodství Jelenia Góra. Osmnáctiletý otec jejího dítěte byl koncem loňského roku odsouzen za svedení neproložené při ležení; lidnové amnestii byl však opět propuštěn.

NEJMLADŠÍ
ZDĚVČI - MATEK
VELKOPOLSKÝCH...

Klärte der Professor: „Heute sind die größten Schwierigkeiten mehr oder weniger vorbei. Der Eingriff hatte glücklicherweise keinen wesentlichen Einfluß auf die Gehirnfunktionen der Mädchen.“ Ohne fremde Hilfe tapsten die beiden jetzt durch den Gang vor ihrem Krankenzimmer – Hand in Hand, aber jede für sich allein.

Noch folgen schmerzhaft Schönheitsoperationen. Die Ärzte: „Wir wollen, daß die beiden später ein ganz normales Leben als ganz normale Frauen führen können.“

Gehirn-Chirurgie wagte es trotzdem. Er begann an einem Donnerstag um 9.30 Uhr und war 28 Stunden später fertig: am Freitag um 13.30 Uhr.

Zuvor hatten die Wissenschaftler mit modernsten Methoden (Computer- und Kernspintomographie) überprüft, inwieweit auch die Gehirne der siamesischen Zwillinge durch die Schädeldecke miteinander ver wachsen waren.

Es grenzt an ein Wunder: Die Operation gelang. Jetzt, sieben Monate später, er-

Litauen lächelten, wenn sie weinten, wenn sie sich bewegten taten sie dies erschreckend synchron.

Die Ärzte räumten den eineinhalb Jahre alten Kindern nur geringste Überlebenschancen ein.

Die einzige Möglichkeit: eine Operation. Aber von weltweit 31 operierten Fällen überlebten bisher nur ganz wenige Kinder einen solchen Eingriff.

Professor Alexander Konowalow vom Moskauer Burdenko-Forschungsinstitut für

Moskau – Die Krankenschwestern verbargen nur mühsam ihre Tränen, als sie die zwei Babys wuschen, wickelten, fütterten. U-förmig krümmten sich die Körper der kleinen Mädchen: Sie waren siamesische Zwillinge, deren Köpfe an der Schädeldecke zusammengewachsen waren.

Wenn Vilija und Witalija aus Kaunas in

Státní znaky Republiky československé.

Státní znak ČSSR.

Bulette für 240 Mark

Paris – Frankreichs Antwort auf den Hamburger: von Chef-Koch Gerard Soglo, aus Enten-Paste, Trüffeln, Wildpilzen, Honig-Essig und Gewürzen komponiert, in Bulettenform gepreßt. Stückpreis: 240 DM.

Jaký bude lev?

Tajuplná mluva erbů a znaků? Pokud připustíme, že něco takového skutečně je, pak se hned vynoří otázka, co tedy lze vyčíst z našeho státního znaku?

Jeho ústřední postavou je asi od roku 1251 dvojocasý lev s kralovskou korunou. Znamení lva představovalo takové vlastnosti jako majestátnost, bojovnost a udatnost. I v současné době je český lev v centru státního znaku.

Podobně ho popisuje ústava ve svém článku 110. Tam se říká, že tvoří štít ve tvaru husitské pavězy s pětiramennou hvězdou v horní části a bílým dvojocasým lvem, který má na hrudi rudý šutek s modrou siluetou Kravaně a vatrou zlaté barvy.

Tento popis je současně odpovědí Josefu Křížovi a dalším čtenářům, kteří se ptají, jaký znak platí. Pokud jde o to, kdo má právo ho měnit, může to udělat Federální shromáždění ČSSR změnou ústavního zákona. Jinými slovy, o případné změně je možné uvažovat v souvislosti s přípravou nové ústavy.

Původním erbem českých knížat byla prý černá orlice na stříbrném štítě s plaménky slehajícími z křídel. Tento znak byl asi v roce 1158 změněn králem Vladislavem II. na bílého lva v černém poli. Trvalým znakem Čech se stal dvojocasý lev s kralovskou korunou za Přemysla Otakara II.

Pokud jde o současný znak, mají k němu heraldičtí výhrady. Několikrát jsme o nich hovořili v minulosti s heraldikem Vladimírem Růžkem. Neheraldicky je tvar štítu – pavěza, odstraněna byla koruna a nahrazena hvězdou. Otázkou je i umístění a zobrazení slovenského znaku. Objevují se dokonce názory, že by se měl rozpoltit štít, v pravé části by se umístil dvojocasý lev a v druhé slovenský znak. Tim by se popřela sedmdesátiletá tradice tří státních znaků (velkého, středního a malého), které byly vytvořeny zákonem z roku 1920. Dvojocasý lev přitom představuje symbol jednotného státu Československa.

Pokud jde o ztvárnění slovenského znaku, Krivaně s vatrou, byl vytvořen kabinetně v roce 1960. Nevznikl v SNP a nemá historickou kontinuitu. Proto se nejvíce odborníků přiklání k dvojramennému patriaršimu kříži, jehož podoba je výsledkem snah Štúra a dalších slovenských národních buditelů.

O jakékoliv změně však může, jak už bylo řečeno, rozhodnout pouze Federální shromáždění ČSSR změnou ústavního zákona.

Tato bankovka je podložena charakterem.

„Kádrový materiál prvního tajemníka. Vyvolávací cena ...“

Belehtes Wasser
Bonn – Statistisch trank jeder Bundesbürger im letzten Jahr 80 Liter Mineralwasser – Weltrekord.

A. JAMES VETTMANSTRÄ...

VYSNĚNÉ DEFILÉ (Ogoněk č. 1/1990)

Neprakta—Švandrlík

„Tak je to pravda, Cyrano! Místo širáku jsi odhodil v dále legimaci!“

POKUD ZDE O ZAHRAANIČNÍ OBCHOD - NEMYSLETE SI, ŽE NAKOUPITE NĚKDE ŠIMLA ZA PŮL PÁTÁ JOLARU, PŘIJDETE DOMU, ZAHRAANIČNÍ OBCHOD!

„Oholit, ostříhat, nebo vyždímat?“

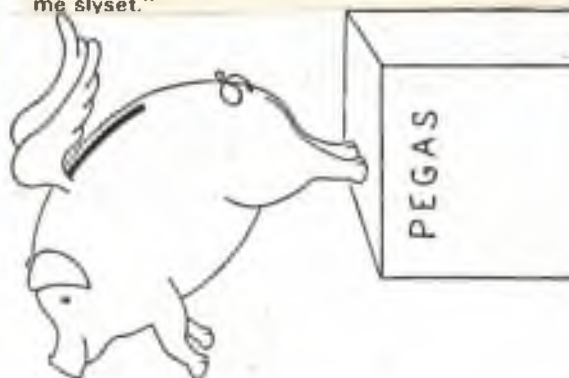
Jaroslav Pop

„Je to zlé, lidi říkají to, co si myslí, a ne už to, co chceme slyšet.“

„Kdo si objednal pečeného holuba, ať laskavě otevře hubu!“

„Božka, běž zavolat na poruchy, ztratil jsem spojení s lidem!“

Jací jsme očima průzkumu

Světověznámý londýnský Gallupův ústav a pražský Výzkumný ústav obchodu provedly průzkum, který by měl pomoci vládě stanovit priority jejího programu. Pan Gordon Heald, ředitel Gallupova ústavu, řekl v úvodu tiskové konference: „Jsem velmi příjemně překvapen. Dotazovali jsme se 1500 lidí z celé republiky, každý rozhovor trval přes hodinu, vaši lidé nebyli na něco takového zvyklí — a přesto odpovědi Nevim nebo odmítnutí byly výjimkou.“ Naši občané po letech cítí skutečnou odpovědnost za osud své země a chtějí hovořit o tom, co je trápí. Co to tedy je? Prvním okruhem otázek byly nejakutnější problémy našeho státu. A tady, jak se pan Heald vyjádřil, čekalo další překvapení: Více než polovina obyvatel klade na první místo stav životního prostředí, na dalších stupních se umístila zastaralost průmyslu a — morálka společnosti. Problém se zásobováním vnitřního trhu zůstaly v tomto pořadí daleko vzadu. V této souvislosti pan Heald uvedl, že vůbec k nejzajímavějším zjištěním patřil důraz, jaký naši občané kladou na hodnoty „vnitřní“ a celospolečenské oproti vnějším — např. ekonomickým. V rodinách patří k největším problémům vysoké životní náklady a obavy z jejich dalšího nárůstu. Celá čtvrtina dotazovaných uvedla jako vzhrocený problém „dvojí směny“ zaměstnaných matek. Pro pana Healda to bylo další překvapení; stačí však připomenout si finanční problém spojené např. se zkráceným úvazkem, přičíst k tomu nefungující obchod a služby — a jsme doma... Odpovědi na otázku, jaký hlavní úkol by měla řešit vláda, byly celkem bez překvapení: Svobodné volby, ekonomická reforma, ekologie. Překvapují

ci prý však byl vysoký stupeň důvěry, kterou občané chovají k postupu vlády — celých 36 proc. očekává do roka zlepšení ekonomiky. V Británii by prý vláda takovou podporu určitě nedostala... Jinak ale pan Heald ocenil realismus našich lidí k odhadu doby potřebné k uskutečnění ekonomické reformy — neočekávají se zázraky a jsme připraveni asi na sedm „hubených“ let. Ještě jeden výsledek je zajímavý: poměrně malé obavy z nezaměstnanosti. Nižší jsou v Čechách než na Slovensku (11, resp. 16 proc.), nejnižší vůbec na Moravě (8 proc.), ale výrazně zvýšené v Praze (27 proc.). Že by obraz „mapy byrokracie“?

Nejúspěšnější kopačky

BRATISLAVA (Ě): V Trenové byla vyhlášena nejlepší jedenáctka fotbalistek za minulý rok. Ocenění nejlepší hráčky roku 1989 převzala už poctivě předtím (1985, 1986, 1987) domácí stoperka, 33letá Olga Dohňovičová. Myslíme že je to vrchol má fotbalové kariéry — prohlásila vítězka. Povést kopačky na hřebík však zatím nehodlá: „Ještě musíme se Skloplastem získat titul mistra republiky...“

Havel betet in Kanada

Mit gefalteten Händen saß CSR-Präsident Václav Havel (54) unter dem gekreuzigten Jesus in der slowakischen Kirche in Markham (Ontario) — er wohnte einem Gottesdienst bei. Während seines zweitägigen Kanada-Besuches war ihm in Toronto die Ehrendoktorwürde der York-Universität verliehen worden. Gestern flag er weiter nach Washington zu Bush.

„Sláva, naše věře po dlouholetých výzkumech potvrdila zkušenosť našich předků, že chlévská mrva je výborné hnojivo.“

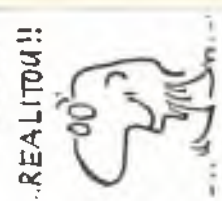
„Ale tatinku, přece bys nemluvil sprostě před cizincem!“

„NEMEM! TOU I VÁHÍ!!“

„Nové myšlení, staré známosti — a přechkáme i tuhle etapu.“

ODPOVÍDÁ PREZIDENT REPUBLIKY

(rel): Téměř hodinu odpovídal večera dopoledne na dotazy novinářů prezident republiky Václav Havel. V úvodu tiskové konference oznámil jeho tiskový mluvčí M. Zaniovský, že pan prezident odbržel v noci na úterý osobní poselství předceď Nejvyššího sovětu SSSR M. Gorbačova.

Pokud jde o připravovanou prezidentskou cestu za Atlantik, navštívil pan Havel Island, v Kanadě Ottawu a Toronto a ve Spojených státech Washington a New York. Ve Washingtonu kromě jednání s prezidentem Bushem promluvil v Kongresu USA, v New Yorku se seje s generálním tajemníkem OSN J. Pérezem de Cuellar, se starostou města, a představiteli církevních organizací a na jeho počest bude uspořádán velký koncert vážné i rockové hudby.

A nyní již výběr z odpovědí pana prezidenta:

K odsunu sovětských vojsk: „Delegace, které se sovětskou stranou odchod vojsk vyjednávají, stejně jako vláda národního porozumění, celá naše veřejnost i já osobně máme samozřejmě eminentní zájem, aby sovětská vojska co nejdříve a co nejrychleji odešla. Je to v zájmu politické stability v naší zemi a tím i v celé střední Evropě. Na druhé straně pole, co jsem v noci dostal poselství pana Gorbačova uvědomil jsem si některé důvody sovětské strany, jež musíme brát vážně. Např. to, že nejde jen o 70 000 vojáků a jejich rodiny, ale jde hlavně o nesmírně množství muncie, která zde byla dvacet let shromážděována a kterou nelze za noc odsíťovat. Celý odchod je spojen i s unitropolitickými problémy v SSSR.“ (Blíže pak k celé problematice hovoří tiskový mluvčí FMZV L. Dobrovský.)

K manévrum čs. armády: „V armádě probíhají pravidelné prověrky, které se uskutečňují každoročně. Vydání jsem rozkázal, aby byly právě v této době, protože se mi zdá, že je příhodný čas k tomu, aby naše armáda dala najevo, že je schopna ubránit nezávislost naší země a svobodu a čerstvě nabytou demokracii.“

K pověstem o chýstáném puči: „Žádný puč nebude, protože ho nikdo nepotřebuje a je nikdo ho taky neumí udělat. Jediné, co přátelé starých porádků a temné síly umějí, je šířit paniku svými dezinformacemi. Ale i ta panika, co šílí, je pro nás co dobrá, protože vede k bdělosti.“

K cestě do USA: „Nejedeme tam o nic prosit, o nic žábat, nic máme samozřejmě předpokládáme, že vztahy budou živější, bohatší. Přirozené se chceme přiblížit to, co neumíme — například jak podnikat. Povedeme i ekonomické jednání, pojedeme s námi několik hospodářských ministrů.“

Ko státnímu znaku: „Znak, který jsem předložil Federálnímu shromáždění, má podle mého mínění politickou, heraldickou i výtvarnou logiku. Nevídl jsem zatím jiné návrh, který by byl lepší tím, že by měl hlubší politickou, heraldickou a výtvarnou hodnotu. To ale neznamena, že se takový znak nemůže objevit a že nemůže být přijat. Mne do mého úradu vynesla veřejná vůle. Jaký bude znak, je věcí našich narodů a poslanců, kteří společně zastupují. Váše veřejnost je pro mne imperativem, bez ohledu na to, zda se mi znak bude líbit či ne. Byl bych jenom rád, kdyby se celonárodní diskuse o státním znaku uzavřela co nejdříve, neboť nás čeká mnoho další práce.“

K cestě do SSSR (na dotaz zahraničního novináře, zda pojedete do Evropy, nebo mimo Evropu): „Když se dívám na mapu, vidím, že velká část SSSR patří do Evropy.“

K tomu, že dosud nenavštívil zemědělcce: „Navštívím je velmi brzy, budete se divit. Nebudu to ale slušivce nebo podobný podnik.“

K vstátnímu postavení ve světořé kultuře: „Jini autoři mají agenty, kteří je propagují. Já jsem si našel tři kontragenty, kteří brzdí uvádění a vydávání mých hr. Nechtěl proto, že jsem prezidentem, mít víc publikací, než jini autoři.“

Ke svobodě tisku: „Tisk jednoho svobodný nebyl, teď je svobodou trochu okouzen, ale moc to ještě neumí, musí se to jako my všichni učít. A to není jednoduché. Na jedné straně je množství dobrých článků, analýz, na druhé straně bulvárnost, senzacechtivost. A trochu

se o tisku ztrácí i smysl pro státnost. Já nebudu novinám nic nutilovat, ale také je nebudu o nic prosit.“

K návrhu volebního zákona: „Patřil jsem k opozici tohoto zákona, ale byl jsem ani tak ze 40 procent rozsáhlou, velmi kvalifikovanou argumentací přesvědčen o tom, že to, co mi na první pohled šokovalo, má vlastně své velmi rozumné důvody. Já ovšem nejsem jediný a rozhodující činitel. O návrhu zákona musí vést debatu odborníci, veřejnost do ní musí nahlédnout, všechny argumenty pro a proti se musejí veřejně vyjádřit, a já se posléze podřídím vůli většiny. Rozhodující je, jaký zákon je nejlepší pro tuto zemi v tuto chvíli. Osobně věřím, že tento volební zákon bude platit jen pro nadcházející volby, tedy ne navždy.“

O ODCHODU SOVĚTSKÝCH VOJÁKŮ

Po skončení tiskové konference pana prezidenta hovořil tiskový mluvčí ministerstva zahraničních věcí L. Dobrovský především k československo-sovětským jednáním o odchodu sovětských vojáků z naší země. Uvedl, že jednání jsou velice složitá — zahrnují vojensko-technické i dopravní problémy, stejně jako otázky politické a humanitární. Z vojenskostrategického hlediska neexistují pro pohyb vojsk v československu žádné důvody — tak to chápe i sovětská strana a nebudu na další pohyb vojsk u nás reflektovat ani na vídeňských jednáních.

L. Dobrovský sdělil, že první sovětské bojové jednotky začnou odcházet již v tomto měsíci, podstatná část má odejít do konce května. Naše strana navrhovala, aby odchod byl ukončen v letošním roce, sovětská žádala prodloužení do konce roku 1991. Nyní se hledá kompromisní řešení — my usilujeme o to, aby byl to nejlépe naševo původnímu požadavku. Situace je komplikována i tím, že v nejbližší době začne rovněž odchod sovětských vojáků z Maďarska a průchodnost železnice je omezená. Sovětské jednotky v naší zemi již ukončily jakoukoliv výcvikovou činnost a jejich aktivity se nyní soustředěna na naprávu škod způsobených na terénech jejich sousedství.

L. Dobrovský vyslovil pevné přesvědčení, že je vyloučeno politické zneužití sovětských vojsk u nás. Zdůraznil, že nynější sovětská vláda není totožná s tou, která sem vojska vysílala, a že všechna jednání nejsou ani politickou provokací, ani nemají vojenský důvod, ale jsou motivována výhradně technickými a dopravními problémy a sociálně humanitárními otázkami.

há To rozhodl i Gorbačov... „Když se dívám na mapu, vidím, že velká část SSSR patří do Evropy.“

NOVÍ MINISTRŮ

(čtk): Prezident ČSSR podal demisi ministrů paliv a energetiky ČSSR František Pinc a ministr hutnictví, strojírenství a elektrotechniky ČSSR Ladislav Vodrážka. Na návrh předsedy vlády ČSSR Mariána Čalvy prezident Václav Havel jmenoval nové členy federální vlády: Ing. Slavomíra Stračára (bez polit. příslušnosti) ministrem hutnictví, strojírenství a elektrotechniky, prof. Ing. Jaroslava Štva, CSc., (KSC), ministrem paliv a energetiky, Vladimíra Příkazského (bez politické příslušnosti) ministrem vlády ČSSR. Nově jmenovaní ministři v přítomnosti předsedy federální vlády M. Čalvy složili na Pražském hradě do rukou prezidenta Václava Havla předepsanou slib.

O.K.

● V chrámu sv. Brigity v Gdaňsku byla poprvé v poválečné historii Pořiska sloužena mše sv. pro funkcionáře občanské milice. Představitel pořádkových služeb apeloval o smíření se společností, kterou žádal o odpuštění.

ZMĚNY SE NEPROJEVILY

V minulosti jsme byli nuceni uveřejnovat puvlně správy všech statistických útadů o výsledcích plnění plánu národního hospodářství, jež byly vždy suhrnem nic netikajících anebo spíš zatemnujících čísel. Nynější právě vyšla zpráva Českého statistického úřadu tentokrát zcela otevřeně konstatuje, že změny ve společnosti, k nimž došlo po naší nemilošné revoluci, se ježle nemohly promítnout do celkových výsledků ekonomiky, dosažených v minulém roce. Znamenal to, že ekonomický a sociální vývoj v ČSR se nelíhal od vývojových tendencí uplynulých dvou až tří let a tempo hospodářského růstu se zpomalilo. Zpomalení tempa hospodářského růstu bylo vedle nízké náročnosti hospodářského mechanismu způsobeno také nedostatečnou přestavbou organizačních struktur výrobnětechnické základny, v níž existovala vysoká monopolizace. V podstatě i v loňském roce zahájené přípravy na tzv. reformu zachovávaly zastaralou strukturu velkých a neproduktivních podniků a pokračovalo výroba s velkou sarnvitou, energetickou a s pracovní náročností. Nerovnováha v odběratelsko-dodavatelských vztazích se ježle prohloubila a měla negativní vliv i na zásobování vnitřního trhu.

V uplynulém roce se tedy dezteptilo uspokojování potřeb obyvatelstva. Opět přetrvával nesoulad mezi pohlávkou a nabídkou. Zatímco poměrně stabilní byla situace v zásobování základními potravinami, mnohem zavažnější byly problémy v zásobování vnitřního trhu průmyslovým zboží. Rada výrobků byla trvale nedostatečná a duoz spotřebního zboží (bez osobních automobilů) včetně výměnných akci se zvýšil jen o 1,6 procenta. Projevovale se rovněž nedostatečná nabídka služeb poskytovaných komunálními podniky i výrobní družstvy. Statistika zaznamenala v loňském roce i skutečnost, že o více než pět procent vzrostly některé průměrné prodejní ceny jako například v čerstvé zeleniny, ovocných a zeleninových výrobcích, barevých televizorů, kosmetiky a jízdnic kol. O více než deset procent se pak zvýšily průměrné prodejní ceny například kuchyňských potřeb, skla, a porcelánu, rozhlasových přijímačů, knih zlatnických výrobců a osobních automobilů. Ještěže pak statistické údaje hovoří i o přírůstku maloobchodního obrátu v loňském roce, pak tento vzrůst nebyl ani tak způsoben vyššími dodávkami zboží na náš trh jako spíš růstem uvedených průměrných cen. Tak třeba rást cen osobních automobilů se na celkovém vzestupu maloobchodního obrátu podílel více než 40 procenty neboli částkou 1,2 miliardy Kčs, přičemž počet prodaných automobilů se snížil téměř o dva tisíce kusů.

Největší podíl na přírůstku hmotných zdrojů zajistovely z 52,4 procenta průmyslové podniky. Fizeň vládou ČSR, kde se zvýšila výroba zejména v průmyslu skla a keramiky, porcelánu, v dřevozpracujícím průmyslu a v oděvním průmyslu.

Hloráčem muzeu v Novém Městě na Moravě, se vracejí v původní místa. Jedná se mj. o bronzovou bystu od J. Sturdy v Novém Městě na Moravě, kamenná socha od J. Marka v Křivánově, J. Pelikána v Novém Vesele a „rehabilitace“ se dočká také bronzová socha od V. Mlákovského, jež byla odsuněna v Bystrici nad Pernštejnem.

TGM se vrací
(čtk): Sochy a bysty prezidenta T. G. Masaryka z mnoha měst a vesnic na Československu vrchovně, které byly až do okrasiturno výboru KSČ a Okresního národního výboru ve Zdáru nad Sázavou odsuněny a odvezeny k uskladnění v Horské galerii výtvarného umění a

tradičních podniků je obnověný Svaz otevřen i pro soukromé podnikatele. Předsedu Svazu byl zvolen dr. Milos Pohorský, ředitel nakladatelství Čs. spisovatel. Valného shromáždění se zúčastnil náměstek ministra kultury ČSR Ing. Josef Šimon a předseda Obce spisovatelů Karel Šiklanc.

Obnovená činnost
(rel): V Praze obnovil činnost Svaz českých skladatelů, vydavatelů a knihkupců, který byl násilně zrušen v r. 1970. Navazuje na činnost nakladatelských a knihkupčeských organizací vzniklých u nás již v minulém století. Vedle

Mehr Arbeitslose in Polen

WARSCHAU, 21. Februar (dpa/AFP). In Polen hat sich die Zahl der Arbeitslosen in den ersten beiden Februarwochen im Vergleich zum Januar fast verdoppelt. Wie die Zeitung „Zycie Warszawy“ am Mittwoch berichtete, stieg sie von 55 000 Ende Januar bis Mitte Februar auf 107 000. Diesen Arbeitssuchenden stehen nur 20 000 offene Arbeitsplätze zur Verfügung.

Die Weltbank schätzt, daß es in Polen als Folge der Umstrukturierung und Neuorientierung auf die Marktwirtschaft bis Ende dieses Jahres 1,7 Millionen Arbeitslose geben könnte. Das wären etwa zehn Prozent der Beschäftigten. Das polnische Arbeitsministerium rechnet mit etwa 400 000 Arbeitslosen.

Wir sind die Post

BERLIN, 21. Februar (AFP). Eine Briefmarke mit der Parole „Wir sind das Volk“ verkauft die DDR-Post vom 28. Februar

an. Wie die DDR-Nachrichtenagentur ADN jetzt berichtet, sind darauf die Leipziger Nikolikirche, das Stadtwappen und eine Demonstration abgebildet. Die 35-Pfennig-Marke erscheint in einer Auflage von 3,9 Millionen Stück und wird für 50 Pfennig verkauft; die Differenz geht auf ein Spendenkonto für Leipzig.

JABLKA PRO SNEHURKU?

Na místě bývalých výsypek nad Nechranickou vodní nádrží jsou dnes ovocné sady Sempry, která měla dodávat ovoce a zeleninu na stoly místních občanů, ale ve skutečnosti má v Kadani jednu prodejnu pouze s květinami. Prostý chá se, že jablka ze zdejších sadů jsou vyvážena do NSR, kde je pro jejich zdravotní záležitost používají k výrobě jablkové esence, do vločkových šamponů a do medů.

Po prvních minutách pobytu Václava Havla a jeho doprovodu v drátně, která upraveně oblépí pro tepelné elektrárny, vpadal všichni jako moučením. Uhelný prach se lepil na obličej i na oděv. V provozu je hluk a velké šero. Prezidenta V. Havla zajímaly pracovní a sociální podmínky v drátně. V rozhovoru s vedoucím podniku projevil zájem nad tím, že v drátně pracuje tolik žen. Odstalo se mu odpovědi, že v podniku je zaměstnáno 1300 žen, z toho 600 pracuje v nepřetržitém provozu, je to pro ně zdroj obživy, takže nastupují i na nepopulární noční směny.

„ÁČKO“ ZA DOPROVU

V. Havel se po zkušenostech z ČKD Praha zeptal, zda zaměstnanec, který bo v drátně doprovázel, za to nedostane tzv. áčko. Odpovědní pracovník ho ujistil, že u nich se to nestane.

Poté pan prezident zavřel do Kadane je to místo s bohatou historií, jehož centrem bylo prohlášeno městskou památkovou rezervací. Avšak péče, která mu byla dosud věnována, neodpovídá ani jeho současnému potřeby, ani významu. Mnoho domů na náměstí je zohřívá, některé tak, že připomínají spíše kumštly. Na jejich rekonstrukci jsou dnes třeba peníze, které se řádově rovnají desítkám a milionům korun.

PO DVOU KRÁLICH PREZIDENT

Zástupci Občanského fóra konstatovali, že Václav Havel je třetí historickou osobnost, která město navštívila. Prvními byli čeští králové Václav IV. a Jiří z Poděbrad. Informovali prezidenta o snaze občanský ziskat zohřívá historické domy do osobního vlastnictví a opravit je na vlastní náklady, což však v podstatě není možné. I když by to i městský národní výbor přivítal, vystavili návrh, aby tyto domy byly občanům přiděleny bezplatně, protože se to státní do budoucna určitě vyplácí.

Některé domy na náměstí mají sice opravené fasády, ale za nimi se, přý všechno háří. Podle místních občanů jsou v přilehlých historických budov pouze sklady, ačkoli by tam mohly být a měly být prodejny kavárny apod. Václav Havel se krátce zastavil v prodejních potravin drůbeže a ryb, aby se na vlastní oči přesvědčil o zásobování města. Řákal MUDr. Miroslav Ouzký, zástupce místního Občanského fóra, hovořil s prezidentem o kvalitě životního prostředí v Kadani. Ve městě je velké množství lokálních topenišť, která spalují nekvalitní uhlí. Hovořil se o tom, že Kadani má nejhorské ovzduší v pánevní oblasti, že v některých dnech se nedoporučuje matkám s malými dětmi vycházet ven.

Obklopen občany města, došel Václav Havel k Hradní vlnárně, kde a doprovodem poobědval.

Cestou z Kadane se Václav Havel zastavil ve vesnici, která je určena k likvidaci. Mezi záložními troškami domů řekl: „Tato vesnice připomíná Lidice. Je to kus národního dědictví, ale je prakticky zničena. Do Lidic, které byly, tak víme, vyhlazeny, je jiná část národního pokladu investována. Na monumenty, které se tam staví, vydělá několik národních umělců mnoho milionů, jež jsou majetkem všeho lidu. Zastavte jen majetek — tato vesnice — je ničena. To je zvláštní, na rozdíl od Lidic nebyla zdejší vesnice vyhlazena fyzicky, ale je vygnanována z mapy z dlouhodobého hlediska je to vlastně podobné.“

PYRAMIDY Z POPULKU

V Chomutově přivítalo prezidenta republiky Václava Havla zcela zaplněná náměstí i máje. Ve svém projevu řekl, že záhadné pyramidy z populky, roztržené tajně se aglomerace podzemních paterových krátek i zanikající a devastované vesnice v něm zachovaly skládající dojem. Na neutěšený stav životního prostředí v pánevních oblastech Severočeského kraje reagoval i tím, že minulý

režim připravoval nejen jeho, ale i jeho děti, což je daleko horší. Do duší zvolna podal podlý popíek a síra.

KALIČI VODY

„Představitelé minulého režimu vycházeli v ideje: Po nás potopa,“ uvedl Václav Havel. „Bylo jim jedno, co budou dělat děti a děti jejich dětí a vás se snažili podplatit. Platili vám víc jen za to, abyste si nevšimli, že vaším dětem teče hlava z očí. Podpláceli vás, abyste měli na video, a chřelí, abyste zapomněli, že vaše děti se svýma očima na video nemohou koukat. Pořád si nedají pokoj. Ted vás straší, že bude bída. Že Havel se vede lufaci, že budete nezaměstnaní. Kalf vody. Dějte si na ně pozor,“ varoval Václav Havel.

Po skončení mluvkou V. Havel krátce navštívil chomutovský děkanský úřad.

„MĚSÍČNÍ KRAJINOU“

Populárnější Krušnými horami prozřel prezidentův konvoj cestou do zámku Jevah. O jeho osudu už bylo mnoho napsáno, ovšem pohled na zdevastovaný zámeček předčil i ty nejhrůznější představy. Jaka scéna z hororu působily zničené komnaty s propadlými podlahami a stropy a pohled do propasti, která se rozvírá pod základy zámku. Nepřekvapí, že si zdejší interiéry a exteriéry zvolil několik zahraničních filmových společností. „Nic jiného než horory a válečné filmy. Se zde točit nedá,“ konstatoval horce místní kastelán.

ZBYTEČNĚ STRAŠENÍ

Také v Mostě připravili obyvatelé Václavu Havlovi bouřlivé uvítání. Prezident se se svým doprovodem zúčastnil mluvkou s Občanským fórem Mostecká

Horník K. Nějamek řekl, že stále ještě není vše v pořádku, že u některých lidí trvá návyk na role loutek. Jiní se snaží podněcovat horníky k nespokojenosti, vyvolávat sváry. Poukázal mj. na vystoupení ministra paliv a energetiky ČSSR F. Plince na nedávném zhrumáždění delegátů pracovního kolektivu SUD v Mostě, z něhož si odnesl dojem, že se bude zdražovat a že bude nezaměstnanost. Ministr P. Miller odpověděl, že se v současné době o zdražení neuvažuje. I když je nutné počítat s tím, že v budoucnu se ceny budou různé pohybovat, jak o tom hovoří ministr V. Klaus. Dále řekl, že pokud u nás bude nezaměstnanost, nikdy nebude taková, aby zasahovala velké celky. Také proto vláda pospíchá s vypracováním životnostního zákona. I on rozšíří možnosti zaměstnání.

NEMÍSTNÁ HROSTENOST

Hodně se hovořilo o ekonomice Československa. „V Československu je dotováno to, co by mělo vydělávat peníze,“ řekl Václav Havel. „Roziplácet zapletenec centralistického hospodářství nebude tak snadné. Mezi pracovníky a podniky vznikla podivná zeď, lidem je jedno, jestli jejich podnik vydělává nebo se na něj dopíací,“ dodal. Diskutovalo se rovněž o životním prostředí, péči o kulturní památky, justici a dalších palčivých otázkách současné společnosti.

Po krátké návštěvě moderní budovy Divadla pracujících ukončil pan prezident návštěvu českého severu a vrátil se se svým doprovodem do Prahy.

Jasná anketa: Sověti domů

(čtk): Na otázku, co soudíte o přítomnosti sovětských vojsk na území naší republiky, 51 procent dotazovaných odpovědělo, že sovětské vojáky by měli odejít ihned, 32 procent bylo pro odchod do konce tohoto roku. Podle tří procent respondentů by část sovětských vojsk měla u nás zůstat i v příštích letech a podle jednoho procenta by neměla odcházet vůbec.

Občané, kteří se domnívají, že by sovětské vojska od nás neměla úplně odcházet, argumentují především zachováním vojenského rovnováhy a zajištěním bezpečnosti našeho státu. Dotazován byl reprezentativní soubor 770 os. občanů starších 15 let.

V této souvislosti jsou zajímavé i názory občanů na tolik diskutované sjednocení obou německých států. Pětina dotazovaných odpověděla, že by k tomu mělo dojít co nejdříve, 36 procent se vy-

Primátor u F. Tomáška

(b): Arcibiskup pražský a primas český František kardinal Tomášek přijal primátora J. Kořana a jeho náměstka bratra P. Nebeského. Vedoucí představitel hlavního města na chvíli vyjádřil svou lítost, místně ho, že Praha chce církevní splnit dluh minulých čtyřicet let a nabídnout pomoc při přípravě náležitě papeže Jana Pavla II., která, jak zděraznil J. Kořán, je mimořádně významnou událostí pro hlavní město i celou naši zemi.

Při této příležitosti poskytl primátor J. Kořán i krátký rozhovor. Rekl mimo jiné: „Návštěvu jsem považoval za svou čestnou povinnost a byl jsem překvapen sdělením pana kardinala, že jsem první primátor, který za celou dlouhou léta, kdy sídlí v arcibiskupském paláci, ho poslal do přijetí. Chci-li jsem sdělit panu kardinalovi, že si tento dluh uvědomujeme a chceme ho splatit.“

J. Kořán vzpomněl nedávne cesty s prezidentem V. Havlem na pusté pražské státničko, kde o pustošce duchovní a kulturní. Když hovořil o způsobu navržení církevního majetku, zdůraznil, že jeho předávání bude postupně, paměť, které jsou klenotem Prahy a jsou už užřízřobeny jiným potřebám — např. Srahovský klášter apod. — budou nedělitelnými věcnostmi a budou sloužit kulturním účelům. Br. P. Nebeský nám sdělil, že z rozpočtu NVP je určeno čtyřicet milionů Kčs ročně na opravy cír-

einem am Donnerstag veröffentlichten Beitrag schrieb der Bonner Korrespondent des Blattes, Mai Podkluschnikow: „Bonn handelt mit den Methoden eines Blitzkrieges, der durch die moralische Zersetzung der Menschen vorbereitet wird, den Glauben an ihre eigene Kraft untergräbt und Angst und Panik sät.“

„Litfač“-Ei aus Israel

TEL AVIV, 22. Februar (dpa). Israels Werber haben das Ei des Kolumbus und die Litfač-Säule verschmolzen. Nach Vorstellungen einer Marketing-Gesellschaft in Tel Aviv sollen Hühnererier in Zukunft als Werbefläche eingesetzt werden.

Ob auf dem Frühstückstisch, in der Hand kochender und backender Hausfrauen oder in der Faust des wütenden Demonstranten: Wer könnte sich schon der Wirkung des Werbe-Eis entziehen, erläutern die Werbe-Profis ihre Idee.

In Israel ist die angepreisene automatische Eier-Malerei bereits Wirklichkeit. Hier wirbt seit wenigen Tagen ein großer Film-Konzern aus den USA mit einem Aufdruck für seine Produkte. Möglich wurde dies durch die (israelische) Erfindung eines Automaten, durch den die Eier schon beim Sortieren mit dem entsprechenden Aufdruck versehen werden. Die dabei verwendete Farbe sei absolut unschädlich, kochfest und kosher.

vi biskupské insignie. Slavnostní koncertace bude v Kosticích 17. března tohoto roku.

MOSKAU, 22. Februar (dpa). Die Bundesrepublik betreibt nach Ansicht des sowjetischen Parteilagers „Prawda“ einen „Blitzkrieg“ mit dem Ziel der möglichst raschen „Einverleibung der DDR.“ In

Zároven přečetli dekret Kongregace biskupů, podepsaný Svätým Otčen pápežem Janem Pavlem II., o jeho jmenování apoštolským administrátorem košické diecéze. Na důkaz oprávněnosti zastávat tento úřad okamžitou platností, jestli před vysvěcením, přidal kardinal monsignorovi A. Tkáčovi

Insignie A. Tkáčovi (čtk): Na slavnosti sväté mš. křesťá se konala včera večer v dome sv. Afřebly v Kosticích, představil kněžím a věřícím košick kardinal J. Tomko, prefekt kongregace pro evangelizaci národů, nové jmenovaného slábného biskupa košické diecéze A. Tkáče.

Engländer über Nacht im Sesselfitz vergessen

Ausgerechnet an seinem 52. Geburtstag ist ein englischer Skifahrer im Sesselfitz der Kleinen Scheidegg

bei Wengen vergessen worden. Rund acht Stunden harrete der Engländer am Dienstag geduldig in fast zehn Meter Höhe aus, bis er nach Mitternacht von Suchtruppen entdeckt wurde, berichtete ein Sprecher der zuständigen Rettungsstation Lauterbrunnen am Donnerstag. Doch der Mann habe auch nach der langen Wartezeit und trotz der kalten Nachttemperaturen die „typisch britische Contenance“ gewahrt und den Vorfall „recht gelassen“ genommen.

Neue Schleifen für die Bonbonniere

Von Birgit Loff (Berlin)

Jahrzehntlang stand es im Abseits der Geschichte. Jetzt, nach dem Fall der Mauer, rückt das Bollwerk mit den vier kantigen Ecktürmen wieder ins Blickfeld. Schon ist die Zahl der Versammlungen und politischen Tagungen deutlich gestiegen. Aus den Bonner Büros der vier Bundestagsfraktionen sind Mitarbeiter in den Reichstag umgezogen, um von dort aus mit Gruppierungen aus der DDR Kontakt zu halten. Nun wird der Plenarsaal aufgemöbelt: Der zerschlissene Teppich wird ersetzt, die provisorischen Stapelstühle verschwinden zugunsten bequemerer Polstersitze mit Schreibpulten.

Für Hauptstadt-Strategen liegt es schon aus historischen Gründen nahe, das Reichstagsgebäude wieder als parlamentarischen Versammlungsort einzuplanen. Verlockend auch, daß hier am Rande des weitläufigen Parkkomplexes Tiergarten, im Zentrum der zusammenwachsenden Stadt, noch reichlich Platz ist für andere Bauten eines künftigen Regierungsviertels. Längerfristig wird man wohl die aus Kostengründen verworfenen, aufwendigen Umbaupläne aus der Schublade ziehen. Zunächst jedoch gilt es mit „ganz anderen Problemen“ fertigzuwerden, meint der stellvertretende Leiter der Reichstagsverwaltung, Edmund Matig. Wenn sich dort nach der DDR-Wahl auch noch deutsch-deutsche Parlamentariergremien treffen, wird es ziemlich eng.

Vor drei Jahren war ein Bericht der Bundesbaudirektion bekanntgeworden, den der damalige Bundestagspräsident und Hausherr Philipp Jenninger in Auftrag gegeben hatte. Danach sollte das äußere Bild des Reichstagsgebäudes in alter Form im Jahr 1994 wiederhergestellt und der Plenarsaal völlig umgebaut sein: hundert Jahre, nachdem Kaiser Wilhelm II. bei der feierlichen Schlüsselübergabe mit silberner Kelle den letzten Mörtel beigesteuert hatte. Schon 1987 veranschlagten die Experten der Bundesbaudirektion für das umstrittene Projekt eine viertel Milliarde Mark. Am teuersten sollte die Rekonstruktion der Glaskuppel im Bereich des Westportals sein, für die 90 Millionen Mark einkalkuliert waren. Damit das Volk etwas davon hat, war die Krönung der Kuppel – die sogenannte Laterne – als Aussichtsplattform vorgesehen. Die Konstruktion aus Stahl und Glas war beim Reichstagsbrand und im Krieg weitgehend zerstört, aber erst 1954 endgültig gesprengt worden.

Über die riesige Wölbung auf dem Dach hatte sich schon Frank Wedekind gleich nach der Fertigstellung mokiert. Mit vergleichendem Blick auf die Parlamentsgebäude anderer Länder erlaubte sich der Dichter die ketzerische Frage: „Wie kommt es, daß das deutsche an der Kuppel Statt einen Bonbonnieren-Deckel hat?“ Wedekind hielt das bis zu 75 Meter hohe Bauwerk mit der 138 Meter langen Fassade insgesamt für mißlungen: „Durch architektonische Größe gibt sich das deutsche Volk eine Blöße. Es will sich ducken, das ist sein Ziel: Darum schuf es den Reichstagsgebäudestil.“

Des Dichters Spott traf ziemlich ins Schwarze, fand er in West-Berlin lebende US-amerikanische Bauhistoriker Michael Cullen. „Wie ein roter Faden“, so der Autor eines Buches über das historische Monument, „zog sich die bewußte Verhöhnung des Reichstags und des Prinzips der Volkssouveränität durch die ganze Geschichte hindurch.“ Wie selbstverständlich drehte sich bei der Schlüsselübergabe alles um Kaiser Wilhelm II., der zur Feier des Tages die Uniform des

Garde du Corps trug. Rundum beobachtete ein damaliger Journalist „ein Gewoge und Geglitzere von Uniformen wie in einem Ährenfeld“. Sein bitterböses Fazit: „Wir haben nicht nur ein Volk, sondern auch eine Volksvertretung in Waffen.“

Später versäumte Seine Majestät kaum eine Gelegenheit, Geringschätzung gegenüber dem Parlament kundzutun. Demokratisch gewählte Abgeordnete ließ er gelegentlich verfolgen, eine Sitzung der Volksvertreter dagegen besuchte er nie. Als sich der Kaiser im Jahre 1913 über die wachsenden Erfolge der Sozialdemokraten ärgerte, verkündete er, ihm sei es egal, ob „im Reichstagskäfig schwarze, rote oder gelbe Affen“ umhersprängen. Nicht nur Wilhelm II. rüttelte an der vielbeschworenen Würde des Hauses. Zu Zeiten der Weimarer Republik verlangten einige Abgeordnete den Abriß des Gebäudes – wegen des „nagenden Schadens, der dem deutschen Parlamentarismus dauernd zugefügt wurde, indem man ihn an einem als abscheulich empfundenen Ort stattfinden ließ“.

Nach dem Reichstagsbrand 1933 quartierten die Nazis ihr Parlament, im Volksmund der „bestbezahlte Männerchor der Welt“ genannt, in der gegenüberliegenden Kroll-Oper ein. Nur notdürftig repariert, wurde der Reichstagsbau kaum noch genutzt. Dennoch galt er den Sowjets als das Symbol des Faschismus. Schätzungsweise eine Million Geschosse feuerte die Rote Armee auf das im Krieg zur Festung umgerüstete Bauwerk ab.

Biskupská kosegrace

... V sobotu uskutočnila biskupská kosegrace mons. Jana Hírky, jehož svätý Otec pomenoval stuletným biskupem presovské diecézy a všetkých katolíkov v Československu. Kosegrace se začastito živívali kardinál a arcibiskup z celého sveta, medzi nimi takisto arcibiskup, pápežský nunciatus Francesco Colasuoro, kardinálové L. Paskay a F. Machalski. Pôvod nového modernizovaného, na nález dominikánskeho zariadenia, vedľa slávneho obelisku kardinála Jozefa Tomko. Zúčastnilo sa ho zhruba desiat tisíčov ľudí, rozmiestnených v ve vestibulu. V uplynulých rokoch okupoval mons. J. Hírky žilých letoch anholo let pracoval jako výtvarník. Občas sa zúčastnil také Hirošimské federálnej vlády J. Hirošimská a prvý místoprededa ČSL br. B. Svoboda.

Das älteste Ei der Welt – ein Magenstein

Albuquerque (USA) – Ein 76 Millionen Jahre altes Ei gläubt man 1989 in Neu-Mexiko gefunden zu haben – eine Sensation. Das Fossil entpuppte sich jetzt als Magenstein eines Säugetieres. Er entsteht, wenn eine Kuh unverdauliche Gegenstände verschluckt.

Moskau – Die Moskauer freuen sich: Die Bierproduktion in der Sowjetischen Hauptstadt wird bis zur Jahrtausendwende auf 695 Millionen Liter verdoppelt, beschloß der Moskauer Stadtrat.

VÁCLAV HAVEL NA ISLANDU A V KANADĚ

Jednání s prezidentkou V. Finbogadóttirovou * Večer se hrála Asanace

Italki: Československý prezident Václav Havel a choť odletěli v sobotu na Island. Do Kanady a Spojených států amerických. V delegaci kromě samotné manželky, která s sebou na návštěvu odnesla, je předseda vlády CSSR Marian Čalva, ministr zahraničních vztahů CSSR Andrej Babiš a ministr financí CSSR Václav Klaus. Zarijevan s delegací odcestovala i první vicepremiérka USA, v CSSR Slavka Tompová Blahová.

Na mezinárodním letišti Kefflavik, vzdáleném asi 45 kilometrů od islandského hlavního města, V. Havel a členy jeho doprovodu přivítali předsednice Vigfus Finbogadóttirová a premiér Stenloginnur Hermannsson.

Prezidentská kolona se poté vydala k městu „kourit“ (zářky), jak je Revkavík, obklopený četnými gejziry a vulkány, nazývaný. Před hotelem Saga, kde byl ČS. host ubytován, jej uvítali členové organizace Kampán proti tomu vojenským základnám besly v cestline. „Ani my nechceme být vojenská“, řekl člen této přeteli si prezident na jejich transparentech a pozdravil se s malou skupinou demonstrantů.

V. Havel v sobotu jednal s islandskou největší představitelkou, Finbogadóttirovou. Po jednání s prezidentkou, které pokračovalo i v pracovním obědě, se V. Havel při krátké prohlídce Revkavíku zastavil v vilě Hólaði, kde se v roce 1988 konala historická schůzka mezi Stalinským Gorbačovem a Ronaldem Reaganem.

Na tiskové konferenci v největším reykjavickém hotelu Saga prezident zdůraznil, že proces demokracizace ve střední a východní Evropě je neuvěřitelný. Vyjádřil naději, že k němu přispěje i blízké sjednání dohody o odškodnění sovětských vojsk v CSSR. Havel též řekl, že každá vláda pro svou čest na Islandu musí být schopna učinit demokracii. „Já, jako se zrodila naše demokracie, jsou se zřízením parlamentu a příchodem vlády, která byla demokratická, byla

Italki: Československý prezident Václav Havel a choť odletěli v sobotu na Island. Do Kanady a Spojených států amerických. V delegaci kromě samotné manželky, která s sebou na návštěvu odnesla, je předseda vlády CSSR Marian Čalva, ministr zahraničních vztahů CSSR Andrej Babiš a ministr financí CSSR Václav Klaus. Zarijevan s delegací odcestovala i první vicepremiérka USA, v CSSR Slavka Tompová Blahová.

Na mezinárodním letišti Kefflavik, vzdáleném asi 45 kilometrů od islandského hlavního města, V. Havel a členy jeho doprovodu přivítali předsednice Vigfus Finbogadóttirová a premiér Stenloginnur Hermannsson.

Prezidentská kolona se poté vydala k městu „kourit“ (zářky), jak je Revkavík, obklopený četnými gejziry a vulkány, nazývaný. Před hotelem Saga, kde byl ČS. host ubytován, jej uvítali členové organizace Kampán proti tomu vojenským základnám besly v cestline. „Ani my nechceme být vojenská“, řekl člen této přeteli si prezident na jejich transparentech a pozdravil se s malou skupinou demonstrantů.

V. Havel v sobotu jednal s islandskou největší představitelkou, Finbogadóttirovou. Po jednání s prezidentkou, které pokračovalo i v pracovním obědě, se V. Havel při krátké prohlídce Revkavíku zastavil v vilě Hólaði, kde se v roce 1988 konala historická schůzka mezi Stalinským Gorbačovem a Ronaldem Reaganem.

Na tiskové konferenci v největším reykjavickém hotelu Saga prezident zdůraznil, že proces demokracizace ve střední a východní Evropě je neuvěřitelný. Vyjádřil naději, že k němu přispěje i blízké sjednání dohody o odškodnění sovětských vojsk v CSSR. Havel též řekl, že každá vláda pro svou čest na Islandu musí být schopna učinit demokracii. „Já, jako se zrodila naše demokracie, jsou se zřízením parlamentu a příchodem vlády, která byla demokratická, byla

Italki: Československý prezident Václav Havel a choť odletěli v sobotu na Island. Do Kanady a Spojených států amerických. V delegaci kromě samotné manželky, která s sebou na návštěvu odnesla, je předseda vlády CSSR Marian Čalva, ministr zahraničních vztahů CSSR Andrej Babiš a ministr financí CSSR Václav Klaus. Zarijevan s delegací odcestovala i první vicepremiérka USA, v CSSR Slavka Tompová Blahová.

Na mezinárodním letišti Kefflavik, vzdáleném asi 45 kilometrů od islandského hlavního města, V. Havel a členy jeho doprovodu přivítali předsednice Vigfus Finbogadóttirová a premiér Stenloginnur Hermannsson.

Prezidentská kolona se poté vydala k městu „kourit“ (zářky), jak je Revkavík, obklopený četnými gejziry a vulkány, nazývaný. Před hotelem Saga, kde byl ČS. host ubytován, jej uvítali členové organizace Kampán proti tomu vojenským základnám besly v cestline. „Ani my nechceme být vojenská“, řekl člen této přeteli si prezident na jejich transparentech a pozdravil se s malou skupinou demonstrantů.

V. Havel v sobotu jednal s islandskou největší představitelkou, Finbogadóttirovou. Po jednání s prezidentkou, které pokračovalo i v pracovním obědě, se V. Havel při krátké prohlídce Revkavíku zastavil v vilě Hólaði, kde se v roce 1988 konala historická schůzka mezi Stalinským Gorbačovem a Ronaldem Reaganem.

Na tiskové konferenci v největším reykjavickém hotelu Saga prezident zdůraznil, že proces demokracizace ve střední a východní Evropě je neuvěřitelný. Vyjádřil naději, že k němu přispěje i blízké sjednání dohody o odškodnění sovětských vojsk v CSSR. Havel též řekl, že každá vláda pro svou čest na Islandu musí být schopna učinit demokracii. „Já, jako se zrodila naše demokracie, jsou se zřízením parlamentu a příchodem vlády, která byla demokratická, byla

Italki: Československý prezident Václav Havel a choť odletěli v sobotu na Island. Do Kanady a Spojených států amerických. V delegaci kromě samotné manželky, která s sebou na návštěvu odnesla, je předseda vlády CSSR Marian Čalva, ministr zahraničních vztahů CSSR Andrej Babiš a ministr financí CSSR Václav Klaus. Zarijevan s delegací odcestovala i první vicepremiérka USA, v CSSR Slavka Tompová Blahová.

Na mezinárodním letišti Kefflavik, vzdáleném asi 45 kilometrů od islandského hlavního města, V. Havel a členy jeho doprovodu přivítali předsednice Vigfus Finbogadóttirová a premiér Stenloginnur Hermannsson.

Prezidentská kolona se poté vydala k městu „kourit“ (zářky), jak je Revkavík, obklopený četnými gejziry a vulkány, nazývaný. Před hotelem Saga, kde byl ČS. host ubytován, jej uvítali členové organizace Kampán proti tomu vojenským základnám besly v cestline. „Ani my nechceme být vojenská“, řekl člen této přeteli si prezident na jejich transparentech a pozdravil se s malou skupinou demonstrantů.

V. Havel v sobotu jednal s islandskou největší představitelkou, Finbogadóttirovou. Po jednání s prezidentkou, které pokračovalo i v pracovním obědě, se V. Havel při krátké prohlídce Revkavíku zastavil v vilě Hólaði, kde se v roce 1988 konala historická schůzka mezi Stalinským Gorbačovem a Ronaldem Reaganem.

Na tiskové konferenci v největším reykjavickém hotelu Saga prezident zdůraznil, že proces demokracizace ve střední a východní Evropě je neuvěřitelný. Vyjádřil naději, že k němu přispěje i blízké sjednání dohody o odškodnění sovětských vojsk v CSSR. Havel též řekl, že každá vláda pro svou čest na Islandu musí být schopna učinit demokracii. „Já, jako se zrodila naše demokracie, jsou se zřízením parlamentu a příchodem vlády, která byla demokratická, byla

Italki: Československý prezident Václav Havel a choť odletěli v sobotu na Island. Do Kanady a Spojených států amerických. V delegaci kromě samotné manželky, která s sebou na návštěvu odnesla, je předseda vlády CSSR Marian Čalva, ministr zahraničních vztahů CSSR Andrej Babiš a ministr financí CSSR Václav Klaus. Zarijevan s delegací odcestovala i první vicepremiérka USA, v CSSR Slavka Tompová Blahová.

Na mezinárodním letišti Kefflavik, vzdáleném asi 45 kilometrů od islandského hlavního města, V. Havel a členy jeho doprovodu přivítali předsednice Vigfus Finbogadóttirová a premiér Stenloginnur Hermannsson.

Prezidentská kolona se poté vydala k městu „kourit“ (zářky), jak je Revkavík, obklopený četnými gejziry a vulkány, nazývaný. Před hotelem Saga, kde byl ČS. host ubytován, jej uvítali členové organizace Kampán proti tomu vojenským základnám besly v cestline. „Ani my nechceme být vojenská“, řekl člen této přeteli si prezident na jejich transparentech a pozdravil se s malou skupinou demonstrantů.

V. Havel v sobotu jednal s islandskou největší představitelkou, Finbogadóttirovou. Po jednání s prezidentkou, které pokračovalo i v pracovním obědě, se V. Havel při krátké prohlídce Revkavíku zastavil v vilě Hólaði, kde se v roce 1988 konala historická schůzka mezi Stalinským Gorbačovem a Ronaldem Reaganem.

Na tiskové konferenci v největším reykjavickém hotelu Saga prezident zdůraznil, že proces demokracizace ve střední a východní Evropě je neuvěřitelný. Vyjádřil naději, že k němu přispěje i blízké sjednání dohody o odškodnění sovětských vojsk v CSSR. Havel též řekl, že každá vláda pro svou čest na Islandu musí být schopna učinit demokracii. „Já, jako se zrodila naše demokracie, jsou se zřízením parlamentu a příchodem vlády, která byla demokratická, byla

Italki: Československý prezident Václav Havel a choť odletěli v sobotu na Island. Do Kanady a Spojených států amerických. V delegaci kromě samotné manželky, která s sebou na návštěvu odnesla, je předseda vlády CSSR Marian Čalva, ministr zahraničních vztahů CSSR Andrej Babiš a ministr financí CSSR Václav Klaus. Zarijevan s delegací odcestovala i první vicepremiérka USA, v CSSR Slavka Tompová Blahová.

Na mezinárodním letišti Kefflavik, vzdáleném asi 45 kilometrů od islandského hlavního města, V. Havel a členy jeho doprovodu přivítali předsednice Vigfus Finbogadóttirová a premiér Stenloginnur Hermannsson.

Prezidentská kolona se poté vydala k městu „kourit“ (zářky), jak je Revkavík, obklopený četnými gejziry a vulkány, nazývaný. Před hotelem Saga, kde byl ČS. host ubytován, jej uvítali členové organizace Kampán proti tomu vojenským základnám besly v cestline. „Ani my nechceme být vojenská“, řekl člen této přeteli si prezident na jejich transparentech a pozdravil se s malou skupinou demonstrantů.

V. Havel v sobotu jednal s islandskou největší představitelkou, Finbogadóttirovou. Po jednání s prezidentkou, které pokračovalo i v pracovním obědě, se V. Havel při krátké prohlídce Revkavíku zastavil v vilě Hólaði, kde se v roce 1988 konala historická schůzka mezi Stalinským Gorbačovem a Ronaldem Reaganem.

Na tiskové konferenci v největším reykjavickém hotelu Saga prezident zdůraznil, že proces demokracizace ve střední a východní Evropě je neuvěřitelný. Vyjádřil naději, že k němu přispěje i blízké sjednání dohody o odškodnění sovětských vojsk v CSSR. Havel též řekl, že každá vláda pro svou čest na Islandu musí být schopna učinit demokracii. „Já, jako se zrodila naše demokracie, jsou se zřízením parlamentu a příchodem vlády, která byla demokratická, byla

Italki: Československý prezident Václav Havel a choť odletěli v sobotu na Island. Do Kanady a Spojených států amerických. V delegaci kromě samotné manželky, která s sebou na návštěvu odnesla, je předseda vlády CSSR Marian Čalva, ministr zahraničních vztahů CSSR Andrej Babiš a ministr financí CSSR Václav Klaus. Zarijevan s delegací odcestovala i první vicepremiérka USA, v CSSR Slavka Tompová Blahová.

Na mezinárodním letišti Kefflavik, vzdáleném asi 45 kilometrů od islandského hlavního města, V. Havel a členy jeho doprovodu přivítali předsednice Vigfus Finbogadóttirová a premiér Stenloginnur Hermannsson.

Prezidentská kolona se poté vydala k městu „kourit“ (zářky), jak je Revkavík, obklopený četnými gejziry a vulkány, nazývaný. Před hotelem Saga, kde byl ČS. host ubytován, jej uvítali členové organizace Kampán proti tomu vojenským základnám besly v cestline. „Ani my nechceme být vojenská“, řekl člen této přeteli si prezident na jejich transparentech a pozdravil se s malou skupinou demonstrantů.

V. Havel v sobotu jednal s islandskou největší představitelkou, Finbogadóttirovou. Po jednání s prezidentkou, které pokračovalo i v pracovním obědě, se V. Havel při krátké prohlídce Revkavíku zastavil v vilě Hólaði, kde se v roce 1988 konala historická schůzka mezi Stalinským Gorbačovem a Ronaldem Reaganem.

Na tiskové konferenci v největším reykjavickém hotelu Saga prezident zdůraznil, že proces demokracizace ve střední a východní Evropě je neuvěřitelný. Vyjádřil naději, že k němu přispěje i blízké sjednání dohody o odškodnění sovětských vojsk v CSSR. Havel též řekl, že každá vláda pro svou čest na Islandu musí být schopna učinit demokracii. „Já, jako se zrodila naše demokracie, jsou se zřízením parlamentu a příchodem vlády, která byla demokratická, byla

Italki: Československý prezident Václav Havel a choť odletěli v sobotu na Island. Do Kanady a Spojených států amerických. V delegaci kromě samotné manželky, která s sebou na návštěvu odnesla, je předseda vlády CSSR Marian Čalva, ministr zahraničních vztahů CSSR Andrej Babiš a ministr financí CSSR Václav Klaus. Zarijevan s delegací odcestovala i první vicepremiérka USA, v CSSR Slavka Tompová Blahová.

Na mezinárodním letišti Kefflavik, vzdáleném asi 45 kilometrů od islandského hlavního města, V. Havel a členy jeho doprovodu přivítali předsednice Vigfus Finbogadóttirová a premiér Stenloginnur Hermannsson.

Prezidentská kolona se poté vydala k městu „kourit“ (zářky), jak je Revkavík, obklopený četnými gejziry a vulkány, nazývaný. Před hotelem Saga, kde byl ČS. host ubytován, jej uvítali členové organizace Kampán proti tomu vojenským základnám besly v cestline. „Ani my nechceme být vojenská“, řekl člen této přeteli si prezident na jejich transparentech a pozdravil se s malou skupinou demonstrantů.

V. Havel v sobotu jednal s islandskou největší představitelkou, Finbogadóttirovou. Po jednání s prezidentkou, které pokračovalo i v pracovním obědě, se V. Havel při krátké prohlídce Revkavíku zastavil v vilě Hólaði, kde se v roce 1988 konala historická schůzka mezi Stalinským Gorbačovem a Ronaldem Reaganem.

Na tiskové konferenci v největším reykjavickém hotelu Saga prezident zdůraznil, že proces demokracizace ve střední a východní Evropě je neuvěřitelný. Vyjádřil naději, že k němu přispěje i blízké sjednání dohody o odškodnění sovětských vojsk v CSSR. Havel též řekl, že každá vláda pro svou čest na Islandu musí být schopna učinit demokracii. „Já, jako se zrodila naše demokracie, jsou se zřízením parlamentu a příchodem vlády, která byla demokratická, byla

Störche fliegen auf DDR

Ungewöhnlicher Anstieg von nistenden Paaren registriert

BERLIN, 19. Februar (dpa). Ein sensationeller Anstieg von Weißstörchen wird in der DDR festgestellt. Während in den vergangenen Jahren stets ein Rückgang der nistenden Störchen-Paare registriert worden war, sei für 1989 ein unerwarteter Anstieg zu verzeichnen, berichtete die Zeitung der DDR-Partei PDS (früher SED) „Neues Deutschland“ am Wochenende.

Als mögliche Ursachen für diesen Umschwung gelten die frühe Rückkehr der Weißstörche aus Afrika in ihre europäischen Brutorte, ein günstiges warmes und trockenes Klima sowie ein gutes Nahrungsangebot an Mäusen. In der flächenmäßig halb so großen DDR brüten fünfmal so viele Störche wie in der Bundesrepublik.

Im Bezirk Dresden wurden 1988 insgesamt 165 Horstpaare gezählt, die 337 Junge hatten. 1989 waren es 185 Horstpaare mit 434 Jungen – 20 Horstpaare und fast 100 Junge mehr.

Der Bezirk Leipzig mit seinen ausgedehnten Industriebereichen registrierte

1988 nur 61 Horstpaare, hingegen 1989 wieder 73 mit der erstaunlich hohen Zahl von 175 Jungvögeln.

Im Bezirk Frankfurt ging der Bestand in den letzten Jahren von 220 auf 183 Paare zurück; nun liegt er wieder bei rund 200.

Die Bezirke Magdeburg und Rostock meldeten ebenfalls eine Zunahme von acht bis zehn Prozent.

Asylrecht kann erlöschen

BONN, 19. Februar (dpa). Bei fortschreitender Liberalisierung und Demokratisierung der Länder Ost- und Südosteuropas wird auch die Asylberechtigung von Bürgern dieser Staaten in der Bundesrepublik überprüft. Nach dem Asylverfahrensgesetz entscheidet der Leiter des Bundesamtes für die Anerkennung ausländischer Flüchtlinge in Zirndorf, wann die Asylberechtigungen widerrufen und zurückgenommen werden können.

Wie es am Montag aus dem Bundesinnenministerium hieß, bewirkt ein Besuch im Herkunftsland, etwa in der CSSR oder Polen, noch keinen Widerruf des Asylstatus. Derartige Reisen werden jedoch von den Grenzbehörden an das Bundesamt in Zirndorf und die jeweiligen Ausländerbehörden gemeldet. Diese ziehen daraus ihre Schlüsse, wieweit die für das Asyl in der Bundesrepublik nach Grundgesetzartikel 16 maßgebliche politische Verfolgung noch besteht.

Havel wirbt für Sowjetunion

WASHINGTON, 21. Februar (AP). Für den Staatspräsidenten der CSSR, Vaclav Havel, liegt der Schlüssel für Frieden und Fortschritt in Osteuropa im Erfolg der Demokratiebewegung in der Sowjetunion. Havel forderte am Mittwoch in einer Rede vor beiden Häusern des Kongresses die USA dazu auf, der UdSSR auf dem Weg zum politischen Pluralismus und zur Wirtschaftsreform zu helfen, da eine solche Hilfe auch eine für die Tschechoslowakei sei und der ganzen Welt zugute komme. Havel wurde von den Kongreßabgeordneten mit langem Beifall geehrt.

„Die Tschechoslowakei kehrt nach Europa zurück“, sagte Havel, und kündigte an, daß die CSSR diesen Weg gemeinsam mit Ungarn und Polen und anderen „starrköpfigen Kindern“ im Osten gehen werde. Zur Frage der Stationierung von Truppen der Supermächte sagte Havel, früher oder später müßten die Europäer wieder Herr im eigenen Haus werden und selbst entscheiden, wie viele Soldaten von wem sie auf ihrem Gebiet haben wollten.

USA will Zölle für CSR senken

Die USA wollen der Tschechoslowakei niedrigere Zölle bei Importen in die Vereinigten Staaten einräumen, sobald Prag die freie Auswanderung gesetzlich geregelt hat. Dies hat der amerikanische Präsident George Bush dem CSR-Präsidenten Vaclav Havel in Aussicht gestellt.

Kandidat der Deutschen fiel bei Wahlen in Oppeln durch

WARSCHAU, 19. Februar (dpa). Dem Kandidaten der deutschen Minderheit im schlesischen Oppeln, Heinrich Kroll, ist es bei den Nachwahlen für den Senat nicht gelungen, die erforderliche absolute Mehrheit zu erringen. Seine Gegenkandidatin Dorota Simonides, die von der Gewerkschaft Solidarität unterstützt wurde, bekam am Sonntag 258 135 beziehungsweise 87 Prozent der gültigen Stimmen und wird in den Senat einziehen. Für Kroll stimmten – bei einer Wahlbeteiligung von 54 Prozent – 124 498 oder 32 Prozent der Wahlberechtigten. Dies teilte am Montag der Vorsitzende der Wahlkommission in Oppeln, Antoni Guzipik, mit.

Die Zeitung der Solidarität, „Gazeta Wyborcza“, berichtete am Montag, daß der Wahlkampf in seiner zweiten Phase sehr stark von nationalen Emotionen sowohl bei den deutschstämmigen Schlesiern wie auch bei der polnischen Bevölkerung geprägt gewesen sei. Wahlplakate der beiden Kandidaten wurden jeweils von ihren Gegnern abgerissen. In deutscher Sprache wurde auf manchen Plakaten ein Abzug der nach dem Krieg in Schlesien angesiedelten Polen gefordert. In Oppeln und anderen Ortschaften wurden Parolen wie „Deutsche raus“ und „Kroll ein Faschist“ an die Häuser geschmiert.

„Achtung! Präsentiert das Gewehr!“ – „... diese Abrüstung in Europa macht mich ganz krank!“ (Bulls)

NRW-Innenminister verlapgt niedrigere Promille-Grenze

DÜSSELDORF, 20. Februar (Reuter). Nordrhein-Westfalens Innenminister Herbert Schnoor (SPD) hat eine Senkung der Promille-Grenze für Autofahrer gefordert. Weil die Zahl der Unfälle, bei denen Alkohol im Spiel ist, ständig steige, müßten die Innenminister auf ihrer Konferenz am 13. März über eine Senkung der Grenze von 0,8 auf 0,5 Promille reden, forderte der Minister am Dienstag vor Journalisten in Düsseldorf. Auch der Grenzwert für die absolute Fahruntüchtigkeit müsse von derzeit 1,3 auf 1,1 Promille herabgesetzt werden, sagte der SPD-Politiker.

Výrobce nepřinutíš

(par) Všečejší tisková bozede nezavísle společnosti nespokojivých spotřebitelů začala poněkud nevděčně. Požadavků se omlouvali, že nepřipravili občerstvení – chtěli by zůstat opravdu nezávislí a odmítají jakokoli sponzorství. Přítomně novinaře pak seznámili s činností svých jednotlivých sekcí a klubů, která směřuje k oprávněnosti hesla „Náš zákazník, náš pán“. Měla by tudíž věst k ochraně spotřebitelů před nekvalitrou a šlendriánstvím ve výrobě, v obchodě i ve službách. Na otázku lidové demokracie, zda je možné výrobce donutit kupříkladu k tomu, aby neprodával mléko v závadných plastických obalích, odpověděl prom. mat. T. Husák, CSČ: „Nějde to, u nás pro to neexistuje právní základ. I když se všeobecně ví, že materiál obalů na mléko není v pořádku [ba ani mléko samotné].“

Messner v cíli

PRAGA (č): Další průlom do hranice nemožného učinil italský horolezec a cestovatel Reinhold Messner. Jako první člověk na světě prošel společně se svým západoněmeckým přítelem Arvedem Fuchssem pěšky bez technických pomocných prostředků nekonečné ledová prostory Antarktidy a po absolvování celkové vzdálenosti 2740 km dorazil v pondělí v 10.30 h na Scottovu základnu v McMurdo Bay. Pochod trval 117 dní a oba odvážlivci si stannovi najdelší lhůtu jen a čtyři dny. Postupovali přes zamrzlé Polární moře a Transantarktické pohoří, dalších 200 kilometrů museli jít po ledovci a přes ledovcové vrchliny, dále přes jízni pól na Rossovu základnu. Hned po příchodu oznámil Messner, který se pronesl všech osmi tisícovými vrcholy v hliněnájském masivu, zdár svého technicky i fyzicky nesmírně náročného podniku americké vědecké základně a hned po pobyt v životní družce Sabíně do Nairova

Hotel pro zvířata

(pn): Psa, kočku, kanárka i papouška, hada, morče i koně či jiné hospodářské zvíř. ubytuje na přechodnou dobu v čas dovolené či jiné nepřítomnosti majitele nové zvířecí zoolie. Toto zařízení bezespravná zvířata mluvníků a majitelů zvláště. Zoolie, skutečně hotel pro zvířata, je na samotě Fantův mlýn v Praze. Je to v Kleslův pohřb soutoku s příkopovým potokem.

Zájem o náš trh projevovali 19 textilních firem z NSR a Rakouska, které se včera o dnes představují na konkrétní traktát výstavce v Praze se svým kolektivním ohležením, prádlem, potahovými látkami a módními doplňky. Sírší profil a to i v nižších ranových rejonech se lovi reálném.

• 14. února před 80 lety se narodil dirigent a hudební skladatel Jan Fadrhans. – Rodina.

Rauchen ist auf allen Inlandsflügen verboten

US-Verbot sieht nur Ausnahmen nach Alaska und Hawaii vor / Neuer Streit mit Zigarettenfirmen

WASHINGTON, 21. Februar. Für die Raucher und die Tabakindustrie in den USA beginnen die 90er Jahre, wie die 80er aufgehört haben: mit Verboten, Angriffen, Warnungen und Empörung. Ab diesem Wochenende ist es mit dem Rauchen auf Inlandsflügen in den USA vorbei. Lediglich auf Flügen von über sechs Stunden Dauer nach Alaska und Hawaii wird noch blauer Dunst zu sehen und riechen sein, aber dies sind nur 24 bis 28 Flüge täglich von über 18000 in den USA. Einige Fluglinien gehen noch weiter und haben Mexiko, die Karibik und Kanada in die rauchfreien Flugpläne einbezogen. Kanadas Fluggesellschaften erlauben Rauchen auf Inlandsflügen ohnehin schon nicht mehr.

„Willkommen im Atme-leichter-Zeitalter“, freut sich Senator Frank Lautenberg, einer der Hauptakteure im Kampf gegen den Tabakrauch, und kündigte an, als nächstes wollten sich die Gesetzgeber die Eisenbahngesellschaft „Amtrak“ vor-

nehmen. Zähneknirschend fügt sich das „Tabak Institut“, die Lobbygruppe der US-Tabakhersteller, in das Unvermeidliche und der Protest von Sprecherin Brennan Dawson, das Rauchverbot sei „einfach unangebracht“, klingt resignierend. Gesundheitsminister Louis Sullivan feuerte am Dienstag mehrere Breitseiten gegen die Tabakindustrie, rechnete Kongreßabgeordneten vor, Krankheit, medizinische Versorgung und Krankenversicherungskosten wegen Tabakgenusses addierten sich in den USA zu 52 Milliarden Dollar jährlich, eine „verborgene Steuer“ für jeden Amerikaner von jährlich 221 Dollar. Tabak verursache 15 Prozent aller Todesfälle in den USA, fast 400000 im vergangenen Jahr. Mit gewisser Genugtuung vermerkte Sullivan, daß die Zahl der Raucher in den USA weiter rückläufig sei und nun bei 26 Prozent liege, zugleich sagte er aber: „Ich bin nicht nur besorgt, ich bin empört über die Strategie von Zigarettenherstellern, die auf neue

Kunden zielen.“ Sullivans Empörung gilt Versuchen des Zigarettenherstellers R.J. Reynolds, der angesichts der allgemeinen Absatzkrise seiner Produkte Verkaufsstrategien entwickelt, die sich an besondere Bevölkerungsgruppen richtet. Vor wenigen Wochen versuchte R.J. Reynolds eine Zigarette namens „Uptown“ auf den Markt zu bringen, mit Anzeigenkampagnen, die sich besonders an junge, schwarze Männer richtet, von denen bekannt ist, daß sie schlechter ausgebildet und informiert sind als der US-Bevölkerungsdurchschnitt und nach Marktanalysen des Herstellers besonders anfällig für die Verlockungen der Zigarette sind. R.J. Reynolds zog das Produkt zurück, nachdem ein Aufschrei der Empörung durch die Presse ging. Am vergangenen Wochenende wurde bekannt, daß die Firma einen neuen Versuch starten will, mit einer Zigarette namens „Dakota“, die von jungen, schlecht ausgebildeten weißen Frauen geraucht werden soll.

Tvůrkyně symbolu

V úvahách o tom, co všechno přinese chystaná změna státního znaku, se objevuje i otázka, zda a jak měnit prezidentskou standartu. Tento symbol získal v posledních týdnech znovu svou někdejší vážnost a proto možná nebude bez zajímavosti připomenout si jednu méně známou stránku její historie.

Je jí osud zajímavé, málo známé osobnosti, paní Idy Krauteové. Pocházela z Vídně, ale přesídlila do Prahy a stala se brzy jednou z předních dam zdejší společnosti. Její vějíř s datem 1890, který se dodnes zachoval, zdobí podpisy významných pěvců Národního divadla, baletních umělců a herců — mezi nimi např. i Hany Kvapilové.

Bratr paní Krauteové byl rakousko-uherským důstojníkem; v říjnu 1918 byl jeho pluk převelen z Budapešti do Prahy. Tak se stalo, že oberst Kraute velel 28. října 1918 oddílu, který od Národního muzea sledoval veselí Pražanů nad nově nabytou svobodu... Oba sourozenci se vzápětí rozhodli v nově vzniklém státě zůstat. Pan Kraute odešel z armády, přistěhoval se ke své sestře do Nerudovy

ulice na Malé Straně a připojil se k jejímu prostému, klidnému způsobu života: jednoduchá strava, každodenní procházky a několik sálků čaje z vlastnoručně nasbíraných a usušených jahodových, malinových a ostružinových lístků, to byl „recept“ paní Krauteové na zdraví a pohodu.

Jak celý tento idylický příběh souvisí s prezidentskou standartou? Velmi úzce — hovoří totiž o její tvůrkyni... Paní Ida Krauteová byla profesorkou umělecko-průmyslové školy na nynějším Palachově náměstí a byla vybrána k čestnému a náročnému úkolu — vyšit první vlajky pro prvního prezidenta Československé republiky. Zhostila se ho nejen úspěšně, ale i velmi rychle, takže už koncem roku 1918 mohla být vlajka vztyčena nad Hradem.

Když později odešla na odpočinek, přestěhovala se paní Krauteová se svým bratrem a hospodyní paní Julii, která byla prakticky členem rodiny, do Terronské (později Zdanovovy) ulice v Praze 6. Tam však celý příběh dostal smutnou a krvavou tečku. V roce 1945 utrhli do bytu dva ozbrojení příslušníci Revolučního gard — Krauteovi pocházeli z Vídně a byli tedy „skoro“ Němci. Chování gardistů se dotkla důstojnické cti paní Krauteové natolik, že jim ostře sdělila své mínění o nich. Výstřelky z pušek vzápětí zahynuli nejen oba sourozenci, ale i paní Julie, která se je snažila chránit vlastním tělem... Zivot tvůrkyně symbolu skončil tedy tragicky, ale její dílo zůstane součástí dějin naší republiky.

Peněžní automat, dovezený z NSR a umožňující majitelům sporožirových účtů rychle a denně výběr hotovosti až do výše 1000 Kčs pomocí plastovní karty s magnetickými záznamy, je po Praze a Bratřislavě v provozu také v Brně. Plastovní karty budou použitelné ve všech těchto městech.

Clánek listu Frankfurter Allgemeine Zeitung 14.02.90

BONN: Klíne, temer nepozorovatelně přetvárá být Československo socialistickou zemí. Ve vládě dominují nesocialistické síly a komunistické strana není navzdory úsilí svého vůdce L. Adamec v životě země už žádným faktorem. Oběma země se probouzejí ze čtyřlístnatého traumatu, napjal včera západoněmecký list Frankfurter Allgemeine Zeitung. **A TO NĚMCE JIŽE...**

Podle deníku hospodářský šok čs. občany ještě čeká. V této oblasti jsou ve vládě dva různé přístupy: první místopředseda vlády V. Komárek se tvrdí tak, jako by přechod byl snadný. Jeho dva bývalí kolegové s prognostického nátavu, ministr financí V. Klaus a šéf plánování V. Blouhár, jsou skeptičtější. Myslí si, že přechod bude trvat déle a bude bolestivý.

Československo má nechtě být socialistickou zemí, ale kapitalistickou ještě zdaleka není, konstatuje list. Tak jako je těžké najít definici pro určitou situaci země, tak je i těžké popsat vztah k zahraničí. Gradující vedení Československa označuje Varšavský pakt ve vojenském smyslu za praktické zaniklé a poruchuje o jeho budoucnosti jako politické alianci. Jedná definice, kterou lze přizvat, se slyšet zní, že Československo je země otevřená na všechny strany. Prezident Václav Havel a ministr zahraničních věcí J. Dienstbier se snaží tuto všestrannou otevřenost podtrhnout živými zahraničními kontakty. Jejich práce nazývá

Zlatý slavík 1989

[Slm]: Minulý týden v neděli proběhl v pražské Sportovní hale poslední ze tří koncertů vítězů ankety Mladého světa Zlatý slavík. Byl to již dvacátý osmý ročník. Vyprodaná hala byla svědkem vystoupení interpretů různých žánrů, kteří oslovili vždy jen část publika a tak atmosféra v hledišti zůstala poněkud chladná. Koncertu se nezúčastnili druhý, resp. třetí v kategorii zpěváků Dalibor Janda a Michael Kocáb. Michael Koráb se omluvil pro pracovní zaneprázdnění, což je u něho, jako poslance Federálního shromáždění, pochopitelné. Dalibor Janda se nezúčastnil pro rozpad souboru a to po třech prvních místech v minulých ročnících působilo jako výmluva. Původně se měla koncertu zúčastnit dvojnásobná držitelka této trofeje Marta Kubisová, avšak vzhledem k onemocnění jí redakce Mladého světa udělila čestného Zlatého slavíka až při dalším ročním koncertě. Třetí místa v kategorii zpěváků, zpěváků a skupin obsadili Michael Kocáb, Tanja Kauerová a Tublatanka. Druhá místa patřily Ivetě Bartoňové, Daliboru Jandovi a Elánu. Držiteli Zlatých slavíků, které předal šéfredaktor Mladého světa Luboš Bentka, se pro rok 1989 stali Petra Janů [potřetí], Karel Gott (po jednadvacáté) a skupina Team [poprvé]. Celý koncert konférovali přesvědčivě a s humorem sobě vlastním Jan Vela a Roman Lipšík.

Damit werden seit dem 21. Februar vereinfachte Zählkarten ausgegeben, auf denen nur noch die Art des Verkehrsmit-tels und die Anzahl der Transitreisenden vermerkt sind. Damit entfallen die bisherigen Sammellisten, die erhebliche Verzögerungen mit sich brachten. Auf das Stempeln der Pässe und die Kontrolle der Kfz-Papiere wird nun verzichtet.

Fahrt nach Berlin einfacher

BONN, 21. Februar (AP/AFP). Die zwi-schen Bonn und der DDR vereinbarten Erleichterungen im Transitverkehr zwis-chen dem Bundesgebiet und Westberlin traten am Mittwoch in Kraft. Wie Bundesverkehrsminister Friedrich Zimmermann in Bonn mitteilte, hat die DDR dem jetzt zugestimmt.

Betuchte Westbürger auf Freßtour in der DDR

Neben dem "Konsum"-Geschäft im DDR-Grenzstädtchen Grevesmühlen prangt seit einigen Tagen ein Plakat: "So geht es nicht! Bundesbürger, das habt ihr nicht nötig! Kauft die DDR nicht aus!" werden Besucher aus dem Westen in großen Lettern aufgefordert.

Bürger aus beiden Staaten wehren sich jetzt gemeinsam dagegen, daß immer mehr Waren aus den Regalen der ohnehin spärlich ausgestatteten DDR-Läden in den Kofferräumen von West-Limousinen verschwinden. Seit dem Wochenende protestieren die im "Ostseeforum" zusammengeschlossenen CDU-Ortsverbände entlang der schleswig-holsteinischen und mecklenburgischen Küste gemeinsam gegen Groß-einkäufe von Bundesbürgern. Sie verteilen Handzettel an die Autofahrer, die in langen Kolonnen bei Lübeck-Schlutup die Grenze passieren.

Helmut Lamp, Initiator der Aktion und CDU-Ortsvorsitzender in Schönberg (bei Kiel), sorgt sich um die Moral der Bundesdeutschen. "Bei einem Treffen mit meinen Ost-Kollegen war die

Der Tankwart in dem Städtchen Dasow verkaufte früher 30.000 Liter Treibstoff pro Monat - heute ist es fast die siebenfache Menge. Dauertanker aus Lübeck kommen nach seinen Angaben regelmäßig, um ihren Tank und mindestens einen 20-Liter-Reservekanister zu füllen. Besonders Dieselloststoffe ist gefragt. Er ist umgerechnet für 35 West-Pfennig pro Liter zu haben.

Die Reaktionen der Bewohner in den grenznahen Städten reichen von Empörung über Verständnis bis hin zur Resignation. "Die kaufen uns doch alles weg, obwohl wir selbst nichts haben", schimpft eine Mutter von drei kleinen Kindern. Ein junger Mann hingegen frägt sich, "ob ich in deren Lage nicht genauso handeln würde".

DDR-Ministerpräsident Hans Modrow (PDS) bezifferte den Wert der Einkäufe von Bundesbürgern in der DDR hochgerechnet aufs Jahr auf vier Milliarden DDR-Mark. Zwar ist es strikt ver-

Stimmung besonders gedrückt, weil Bundesbürger die Geschäfte leerkaufen", erzählt er.

"Ich habe selbst nichts. Warum soll ich nicht hier kaufen, wenn es billiger ist als bei uns in Lübeck?" fragt eine Sozialhilfeempfängerin aus dem Westen. Doch Lamp sind vor allem die gut betuchten Landsleute ein Dorn im Auge, die sich zu einem Schwarzmarkt-Kurs von ein zu sechs großzügig einkaufen. "Die demonstrieren oft auch noch ungeniert ihren Wohlstand und behandeln die Verkäuferinnen von oben herab", klagt der Politiker.

DDR-Hausfrauen in Grevesmühlen schauen entgeistert, als am Wochenende eine Bundesbürgerin gleich 20 der 21 gelieferten Mastenten mitgehen ließ. Für sie ist es ein gutes Geschäft. Für das Geflügel bezahlte sie den Spottpreis von umgerechnet 40 D-Mark. Ein junger Mann kaufte Metwürste (Kilopreis ein DDR-Mark) taschenweise ein.

Rent a SED-car

BERLIN, 20. Februar (Reuters). Der Fuhrpark der ehemaligen SED-Bezirksleitung in Schwerin ist am Dienstag in einen Autoverleih umgewandelt worden. Wie die Nachrichtenagentur ADN meldete, stehen für den Kundendienst drei Citroen, zehn Wartburg, fünf Lada, fünf Trabant und fünf Kleintransporter zur Verfügung. Auf Wunsch könnten die Fahrzeuge auch mit Chauffeur gemietet werden. Bereits nach wenigen Stunden sei der neue Service bis Ende April ausgebucht gewesen, hieß es bei ADN.

War Ausgrabung Schwindel?

NEAPEL, 20. Februar (AFP). Ganz Italien wohnte am Samstag vor den Fernsehschirmen der Freilegung einer Statue in Pompeji bei, die vom staatlichen Fernsehen RAI übertragen wurde. Die Bilder von dem auf einem Delphin reitenden Säugling, den nach Expertenmeinung ein Künstler aus dem ersten Jahrhundert kurz vor Ausbruch des Vesuvus im Jahre 79 geschaffen haben könnte, sind inzwischen auch von den internationalen Medien verbreitet worden. In einem Brief an den Minister für Kulturgüter, Ferdinando Fachioni, behaupten nun Vertreter des Ausgrabungspersonals, daß alles nur gestellt gewesen sei, weil der Geschäftsführer der Arbeiten, Baldassare Conticello, Publicity-besessen sei.

In Wirklichkeit wurde die Statue nach Angaben des Ausgrabungspersonals mehrere Stunden vor der Benachrichtigung der RAI freigelegt. Für die Kameras habe man sie dann noch einmal vergraben.

Wieder „sieben Wochen ohne“

HAMBURG, 20. Februar (AP). Mehr als zwei Millionen Christen wollen von Aschermittwoch bis Ostern freiwillig auf Alkohol und Süßigkeiten, Fernsehen und Fleischkonsum verzichten. Wie der Öffentlichkeitspastor und Mitbegründer der evangelischen Fastenaktion „Sieben Wochen ohne“, Hinrich Westphal, am Dienstag in Hamburg mitteilte, wird die inzwischen in zwölf Ländern verbreitete Idee in ihrem achten Jahr noch mehr Anhänger finden als 1989. „Es boomt immer weiter“, sagte Westphal. In Bayern riefen Katholiken zu einem gezielten „Autofasten“ auf.

Schon im vergangenen Jahr hätten allein in der Bundesrepublik etwa zwei Millionen Menschen an der 46tägigen Aktion teilgenommen, berichtete Westphal. Unter ihnen seien auch „viele, die mit der Kirche nicht so viel am Hut haben“.

Land der Hundertjährigen

BONN, 20. Februar (AP). Im Jahre 2000 werden auf dem Gebiet der Bundesrepublik mehr als 12 000 über Hundertjährige leben. Bundesgesundheitsministerin Ursula Lehr wies am Dienstag auf einer Veranstaltung der Ersatzkassen in Bonn darauf hin, daß im vergangenen Jahr bereits 2717 Bundesbürger einen dreistelligen Geburtstag begangen haben. Davon seien 74 sogar 105 Jahre und älter geworden.

Frau Lehr sagte, der jahrtausendealte Wunsch nach einem langen und gesunden Leben sei nun für viele Menschen Realität geworden. Die Lebenserwartung sei von etwa 35 Jahren Ende des vergangenen Jahrhunderts auf nun 72 Jahre bei männlichen und auf 78,6 Jahre bei weiblichen Neugeborenen gestiegen.

Gorbatschow fordert Friedensvertrag

MOSKAU (dpa). In einem am Dienstagabend von der amtlichen Nachrichtengrundagentur TASS vorab verbreiteten Interview mit dem KPdSU-Parteiorgan „Prawda“ hat der sowjetische Partei- und Staatschef Michail Gorbatschow zu erkennen gegeben, daß die endgültige staatliche Struktur eines vereinigten Deutschlands nach sowjetischer Auffassung der Sanktionierung durch einen Friedensvertrag bedarf.

„Die Vereinigung Deutschlands geht nicht nur die Deutschen allein etwas an“, betonte Gorbatschow. „Bei allem Respekt vor ihrem nationalen Recht, so kann man

„die internationale Gemeinschaft“ kennen müsse und die „keinen Raum für Doppeldeutigkeit“ lassen dürften. „Die Wiedervereinigung Deutschlands muß die Umstände in Betracht ziehen, nämlich die Unzulässigkeit einer Zerstörung des militärstrategischen Gleichgewichts der beiden internationalen Organisationen (NATO und Warschauer Pakt)“, erklärte er. „Hier muß völlige Klarheit herrschen.“ Er wies auf die weiterbestehende Verantwortung der vier Siegermächte des Zweiten Weltkrieges hin. „Niemand hat diese Verantwortung aufgehoben, und nur sie selbst können sie ablegen“, sagte er.

sich angesichts der Lage wohl kaum vorstellen, daß die Deutschen sich untereinander einigen und dann die anderen nur bereits gebilligte Entscheidungen gutheißen lassen“, erklärte der Kremlichef-Gorbatschow bestätigte, daß er Bundeskanzler Helmut Kohl und DDR-Ministerpräsident Hans Modrow bei ihren jüngsten Besuchen in Moskau erklärt habe, die Deutschen selbst sollten „Wege, Formen und Zeitrahmen“ der Einheit bestimmen. „Das ist jedoch nur die eine Seite der Angelegenheit, und bei den Treffen wurde mehr als dies behandelt“, fügte er hinzu.

Er wies auf grundsätzliche Fragen hin, die die internationale Gemeinschaft kennen müsse und die „keinen Raum für Doppeldeutigkeit“ lassen dürften. „Die Wiedervereinigung Deutschlands muß die Umstände in Betracht ziehen, nämlich die Unzulässigkeit einer Zerstörung des militärstrategischen Gleichgewichts der beiden internationalen Organisationen (NATO und Warschauer Pakt)“, erklärte er. „Hier muß völlige Klarheit herrschen.“ Er wies auf die weiterbestehende Verantwortung der vier Siegermächte des Zweiten Weltkrieges hin. „Niemand hat diese Verantwortung aufgehoben, und nur sie selbst können sie ablegen“, sagte er.

„die internationale Gemeinschaft“ kennen müsse und die „keinen Raum für Doppeldeutigkeit“ lassen dürften. „Die Wiedervereinigung Deutschlands muß die Umstände in Betracht ziehen, nämlich die Unzulässigkeit einer Zerstörung des militärstrategischen Gleichgewichts der beiden internationalen Organisationen (NATO und Warschauer Pakt)“, erklärte er. „Hier muß völlige Klarheit herrschen.“ Er wies auf die weiterbestehende Verantwortung der vier Siegermächte des Zweiten Weltkrieges hin. „Niemand hat diese Verantwortung aufgehoben, und nur sie selbst können sie ablegen“, sagte er.

Nachdrücklich sprach sich Gorbatschow für eine Garantie der Nachkriegsgrenzen aus und erwähnte in diesem Zusammenhang ausdrücklich Polen.

boten, Lebensmittel aus der DDR auszuführen oder größere günstig gezeichnete Ost-Mark-Beträge in die DDR einzuführen. Die DDR-Grenzer und DDR-Zöllner stehen dem Problem jedoch nahezu hilflos gegenüber. „Bei dem Massenansturm auf die Grenzübergänge vor allem an den Wochenenden können wir allenfalls Stichproben machen“, sagt einer. „Wer in den Lebensmittelmärkten nach dem Ausweis fragt, wird in der Regel angepöbelnt“, ergänzt ein anderer.

Ähnliche Szenen spielen sich in den Restaurants der DDR ab. „Wenn das so weitergeht“, schimpft Bernd Rotke, Objektleiter der Konsum-Gaststätte „Klützer Mühle“ (Kreis Grevesmühlen), „fressen uns die Bundis noch die Gaststätten leer.“ Vor der nur etwa eine halbe Autostunde von Lübeck-Schlutup entfernten Mühle, einem gepflegten Restaurant der höchsten Preisstufe, bilden sich an jedem Wochenende lange Schlangen und auf dem Parkplatz drängen sich bundesdeutsche Edeltkarossen.

Bis zu eineinhalb Stunden warten die im eigenen Land so verwöhnten Bundesbürger geduldig auf Einlaß. Hit auf der Speisekarte des „DDR-Edel-Restaurants“ ist ein flambierter „Mühlenspieß“ mit reichhaltiger Salatbeilage zu 17,90 DDR-Mark. Er wird hergestellt aus „Edelfleisch“, das man in der DDR nur in den Delikat-Läden kaufen kann.

Beim offiziellen Umtauschkurs von eins zu drei zahlt der „preisbewußte“ Bundesbürger für das opulente DDR-Mahl ganze 5,96 D-Mark. Schwarz getauscht sind es umgerechnet nur 2,98 „harte Mark“. Adressen von DDR-Restaurants mit westlichem Standard wie der „Alte Schwede“ in Wismar, das „Weinhaus Uhle“ oder das „Waldhaus“ in Schwerin werden von „gourmet-bewußten“ Bundesbürgern in Lübeck und Hamburg fast als Geheimtipps gehandelt. Die meisten seien noch stolz darauf, daß sie mit der „ganzen Familie für 20 D-Mark in einem Nobelpfostenrestaurant in der DDR gefüttert haben“.

Der kleinste Vogel der Welt, aber der mutigste. Er schlägt sogar Bussarde und Schlangen in die Flucht

Zum Äußersten entschlossen, standen sich die beiden Feinde gegenüber: der Bussard, der im Nistbaum eines Kolibris seinen Horst bauen wollte, und das Kolibri-Weibchen, das den Räuber genau daran hindern wollte. 1200 Gramm Greifvogel gegen nur vier Gramm des hummelkleinen Blütenküssers. David gegen Goliath.

Der Zwerg stürzte sich mit Tempo 95 bei 78 Flügelschlägen pro Sekunde (!) auf den Riesen und rampte ihn mit spitzem Schnabel am Kopf. Gegenangriff des Bussards auf den Kolibri, als er auf einem Ast saß. Stoß auf den Punkt genau. Aber beim Aufprall saß der Zwerg schon eine Handbreit daneben: „Ätsch! Fang mich doch, wenn du kannst!“

Dann wirbelte der Winzling wie ein ganzer Hummelschwarm um den großen Greif, pickte ihn an allen Körperteilen und jagte ihn so schließlich davon. Keine Chance für den Goliath.

Kolibris bevölkern den amerikanischen Kontinent von Feuerland bis Alaska, zahlreich sind sie vor allem in den Tropenwäldern Südamerikas und in der Karibik.

Die kleinste Art ist der Hummelkolibri (Mellisuga helenae), der auf Kuba lebt. Er wiegt ausgewachsen 1,6 Gramm (leichter als ein Schmetterling) und wird bis zu 57 Millimeter lang (Weibchen sind etwas größer). Davon nehmen Schwanz und Schnabel die Hälfte ein. Kolibris haben im Vergleich zur Oberfläche des Körpers mehr Federn als jeder andere Vogel (bis 940). Die Eier eines Kolibris sind kürzer als 10 Millimeter.

So klein sie auch sind, haben Kolibris keinen Feind auf der Welt zu fürchten, wenn sie ausgewachsen sind. Der Schwachpunkt sind die Jungen im Nest. Tief im Innern eines Blätterdickichts kann die Mutter die Babywiege nicht verstecken, da Kolibris nicht im Gezweig umherhüpfen können. Sie müssen das Nest direkt im Flug erreichen, also an den äußersten Trieben.

Hier aber kann die Brutstätte von Feinden, etwa vom Tukan, Bussard, Häher, Marder oder einer Baumschlange oder Echse, leicht entdeckt und ausgeplündert werden. Dagegen schützt nur Tarnung und Win-

zigkeit.

Das Nest des Hummelkolibris ist klein wie ein Fingerhut, wurde aus einem Blatt zur Tüte gerollt, mit Spinnweben verschürt und mit Rindenstückchen als Knospe getarnt. Die (meist zwei) Küken wiegen nach dem Schlüpfen nur je 0,3 Gramm. Sie zwitschern, strampeln und flattern nie, denn ihre Feinde haben 1000 Augen.

Dennoch können sie von gefräßigen Mäuern entdeckt werden. Dann nämlich, wenn die Mutter ihre Kinder füttern will. Deshalb muß auch diese Tätigkeit kaschiert werden, und zwar mit äußerster Raffinesse.

Zum Beispiel ist ein anderer Kolibri, die Purpurelfe, so gefärbt, daß sie, wenn sie auf dem Nest sitzt, von einem Blatt nicht zu unterscheiden ist. Aber schon der Start zur Nahrungssuche würde verräterisch sein.

Deshalb spielt Mutter Kolibri nun „welkes, fallendes Blatt“. Sie wälzt sich über Bord, läßt sich einfach fallen, fächert Flügel und Schwanz weit auf, ohne damit zu schlagen, und taumelt hin und her nach unten. Der Hochtempoflieger als extremer Langsamtrudler. Verhalten als Tarnung. Erst einen Meter über dem Boden fängt sie sich ab und schießt Pfeilschnell davon. Kein Feind weiß, woher sie kam. Wie ein Zaubertrick aus dem Zylinderhut eines Magiers!

Ebenso riskant für die Kinder ist jeder Anflug zum Nest. Nun tut die Mutter so, als suche sie Nektar in Blüten. In Nestnähe fliegt sie im Zickzack vor und zurück, hin und her. Erst nach fünf Minuten, wenn sich im Versteck lauermde Feinde langweilen und andere Dinge beobachten, sitzt die Mutter plötzlich als „Blatt“ auf dem Nest und füttert die Jungen durch die „Pipeline“ ihres langen Schnabels.

Doch woher wissen die in Dauerstarre im Nest hockenden Kinder, wann sie ihr Schnäbelchen aufsperrn müssen? Die Mutter berührt mit ihrer Schnabelspitze zart eine Stelle hinter dem Augenwulst des Kückens, gleichsam den „Klingelknopf“, mit dem das Schnäbelchen automatisch geöffnet

wird. Mit einem Streichholz kann ein Mensch das gleiche erreichen.

Vom sechsten Lebenstag an gilt ein anderer „Klingelknopf“: der Babyflaum auf dem Rücken. Wird er vom Luftstrom angeblasen, geht das Schnäbelchen reflektorisch auf. Forschern gelang es durch Pusten mit einem Strohhalm.

Wie aber macht es Mutter Kolibri (der Vater kümmert sich nie um seine Kinder)? Sie steht wie ein Hubschrauber über dem Nest in der Luft und tut so, als würde sie Nektar aus einer Blüte saugen. Tatsächlich

aber füttert sie ihre Jungen aus dem Flug heraus. Eine im Reich der Vögel einzig dastehende Leistung, die den Kindern das Leben rettet.

Während 23 Tagen muß Mutter Bahama-Elfe pausenlos Feinde austricksen. Keine Zeit, selber auch nur ein Nektartröpfchen zu naschen. Normalerweise muß ein „fliegender Edelstein“ schon nach zehn Flugminuten Nahrung nachtanken. Wie also überlebt die Mutter diese enorme Hungerperiode? Sie futtert sich zuvor ein Fettpolster an. Zwar nur zwei Gramm, aber es reicht für exakt 23 Tage. Verzögert sich die Entwicklung der Kinder bis zum ersten Ausflug aus dem Nest nur um einen einzigen Tag, verhungert die Mutter. Oder sie verläßt ihre Kinder. Bald fangen diese zu flattern und zu piepsen an – und werden Sekunden später von Feinden gefressen.

Auf so extrem schmalen Grat zwischen Verhungern und Gefressenwerden balanciert das Leben der Kolibrikinder an ihren ersten Erdentagen.

Pianist Josef Bulva

„Mein Steinway: aufregender als jede Frau“

Er ist schwarz wie die Nacht, 274 cm lang, wiegt 480 Kilo, hat 22 000 Einzelteile. Edelhölzer (Kirsche, Ahorn, Mahagoni), Filtz, Stahlsaiten, 88 Tasten. Früher aus Elfenbein, jetzt aus Plastik (Instrumente mit einer Elfenbein-Klaviatur sind ab 1. 1. 1990 in 156 Ländern verboten). Der Preis: 99 990 Mark. Sein Name: Steinway, der Rolls-Royce unter den Konzertflügeln. Auf der Welt gibt es drei Menschen, die dieses Instrument auf die individuelle Spieltechnik der Musiker maßschneidern (d. h. stimmen) können. Einer davon ist der Schweizer George F. Ammann (30). „Dieses herrliche Monstrum ist ebenso sensibel wie ein Mensch. Es leidet unter Reisetreib, kann sich erkälten . . .“ sagt er.

Ammann betreut die Instrumente aller Pianisten von Weltrang: das von Viadimir Horowitz (1989 gestorben), von Arturo B. Michelangeli (70), von Josef Bulva (47). Bulva ist eher ein stiller Star. Platten, 40 Konzerte im Jahr. Seinen „Steinway“ nimmt er immer mit auf die Reise. Dabei muß er jedesmal per Kran in seine Wohnung gewuchtet werden. Warum all die Mühe? „Boris Becker würde auch nicht mit einem geliehenen Schläger spielen. Wenn also etwas schiefgeht, gibt es keine Ausreden. Kein Materialfehler!“ Bulva ist ein Perfektionist, ein Verfechter einer Klavier-Sachlichkeit. Er duldet keine Gefühlsduselei, legt

keine Kunstpausen zum Schluchzen ein. Sohn eines Versicherungsdirektors aus Brünn, mit 13 Wunderkind, mit 22 „Staatssohist“, seit 1972 im Westen. Ledig: „Keine Frau ist so einfühlend, so geduldig wie mein Instrument. Und auch nicht von so vollkommener Schönheit . . .“

„Wieder mal verdammt stürmisch draußen!“

„Stop, das ganze! Der Häuptling will ausnahmsweise mal roh und im Bett frühstücken!!!“

Möbel-Schau in Köln Zum Sitzen fest zu schön

wie Kunstobjekte behandelt. In Köln präsentieren (bis 25. 2.) 30 Star-Designer aus ganz Europa ihre Werke (Einzelstücke; 2700 bis 17 000 Mark). Der Showmaster Alfred Birolek – ein Möbel-Kenner – hat die Originale getestet: „Ich bin ziemlich sicher, daß dieses Sofa (l.) nicht zum Sitzen gemacht ist“, meint er lächelnd nach dem „Probessitzen“ auf dem Sofa des Prager Designers Bohuslav Horák (36), „aber aufregend ist es sicherlich.“ Das Original kostet 8000 Mark.

Omas gemütliches Sofa hat bald ausgedient. So jeden-falls will es die Statistik wissen. Rund 13 Prozent der Frischvermählten wählen beim Einrichten „Designer-Möbel“. Liegen, Sofas, Stühle aus Stahl, Plastik und Holz. Wie sind sie? Pfiffig? Sicher. Gemütlich? Vielleicht in der „guten Stube“ des nächsten Jahrhunderts. Bequem? Nicht unbedingt. Schön? Geschmackssache. Preiswert? Eher teuer, denn sie werden

Super zu 67 Pfennig

Den preisgünstigsten Sprit tanken Autofahrer in Europa im zollfreien Samnaun, einem kleinen Alpental in der Nähe des Reschenpasses. Laut ADAC kostet in diesem politisch zur Schweiz gehörenden Gebiet der Liter Super 0,80 Schweizer Franken (67 Pfennig), bleifreies Eurosuper mit 95 Oktan sogar nur 57 Rappen (63 Pfennig). Diesel ist für 61 Rappen (68 Pfennig) zu haben. Vergleichsweise billig kann man auch im zollfreien italienischen Livigno tanken. Hier kostet der Liter Super 95 Pfennig, bleifreies Eurosuper 99 Pfennig und der Liter Diesel 57 Pfennig.

Arzneimittel in Polen 200 Prozent teurer

Medikamente sind seit heute in Polen deutlich teurer. Die amtlichen Preise für Arzneimittel wurden um durchschnittlich 200 Prozent angehoben, um die Rentabilität der pharmazeutischen Betriebe zu erhalten.

Na 7000 provedání znamenala již orchestrální skladba Hudba pro Prahu 1968 od českého autora Karla Husy, patrně nejvýznačnějšího amerického skladatele žijícího již čtyř desetiletí v USA. Devětašedesátiletý umělec přiletěl do Prahy, kde bude 13. února ředit československou premiéru tohoto mimořádně úspěšného díla.

Centrum Florencie třicítkou

Rím: Florenca se stala prvním velkým italským městem, ve kterém byla v centru omezena rychlost motorových vozů na pouhých 30 km za hodinu. Nařízením je v platnosti od soboty a vztahuje se na celou jednu desetinu města, včetně jeho historického jádra. Upatření je zaměřeno proti všem, kdo by si z našich ulic chtěli dělat závodní dráhu, protože síl zastupuje městských úřadů. U kontroly rychlostního limitu se stará automatizovaný radarový systém.

Aral, BP, Esso und Shell zittern schon:

Das Jahrhundertauto: 180 Spitze – ohne Benzin

Das neue Elektroauto von General Motors: Impact. BUNTE-Erklönigjäger Hans G. Lehmann entdeckte die Limousinenversion

Er fährt 180 km/h Spitze und beschleunigt in nur 8,5 Sekunden von 0 auf 100 – ohne einen Tropfen Benzin. Das Jahrhundertauto. Mit dem Impact startet der US-Konzern General Motors in eine neue Zukunft: Elektroautos.

Die Studie, die jetzt als Zweisitzer zum Detroit Salon vorgestellt wurde und von der ein Viersitzer noch unter strengster Geheimhaltung entsteht, gilt als Revolution: Mit einer einzigen Batteriefüllung rollt der Impact 200 km

weit – die Strecke von München nach Stuttgart.

Das ist Weltrekord. Bisher schaffen Elektrowagen maximal 60 km. Was ist das Revolutionäre am Impact? Zwei 57-PS-Gleichstrommotoren treiben je ein Vorderrad an. Ihre Energie saugen die geräuschlosen, abgasfreien Motoren aus 32 flachen Bleiakkus, die eine Lebensdauer von 30 000 km haben. 150mal können sie also aufgeladen werden. In fünf Jahren soll die Haltbarkeit 80 000 km be-

tragen (heutige Akkudauer: 10 000 km).

Die Fahrleistung des Impact kommt durch weitere futuristische Technik zustande: neuartige Goodyear-Leichtlaufreifen mit 10 bar Luftdruck (üblich: 2 bar) und extrem geringem Rollwiderstand, eine Kunststoffkarosserie mit 0,19 cw-Luftwiderstand (bisheriger Serienbestwert: 0,27 cw beim Opel Calibra). Der 180 km/h schnelle Impact aus USA bekommt in England bei Lotus, der Sportwagenschmiede, seinen letzten Schliff. Dort läßt übrigens auch Rover zur Zeit eine Neuheit entwickeln; das neue MG-Coupe. Das keilförmige Auto – als Konkurrent zu VW Corrado, Opel Calibra und Nissan 200 SX gedacht – wird mit vier Zylindern zwischen 1,6 und 2,0 Liter Hubraum ausgerüstet und bis 230 km/h schnell sein. Der Traditionsname MG soll ein Verkaufsgarant werden. Aber erst 1994 geht der Wagen zu Preisen um 50 000 Mark in Serie.

Einig Vaterland

Weißt du, warum Elfenbein heute so wertvoll ist? – „Weil es kaum noch Elfen gibt.“

Jeder denkt nur an sich! – „Na, prima, dann ist ja an alle gedacht!“

Auch wer total blank ist, sollte sich täglich waschen!

einen Brunnenschmuck, der wegen des Ausbruchs nicht mehr rechtzeitig angebracht werden konnte. Die Ausgräber fanden den Zeitungsberichten zufolge Farbspuren, was den Fund besonders wertvoll macht. Die Haare des Kindes seien blond, die Augenbrauen schwarz gefärbt gewesen.

Run auf gebrauchte Pkw an der Grenze zur DDR

STUTTGART (dpa/VWD). Im deutsch-deutschen grenznahen Raum herrscht derzeit bei den Gebrauchtwagenhändlern bei Fahrzeugen bis zu 4000 Mark „totale Ebbe“. Nach Angaben der Deutschen Automobil Treuhand (DAT) fegt die Kundschaft aus der DDR den Markt in dieser Preisklasse leer. Vor allem gebrauchte Personenwagen zwischen 1500 und 2000 Mark seien „wahnsinnig gefragt“.

Gerade aber in der Preiskategorie 1500 bis 3000 Mark sei das Angebot der Händler nicht sehr groß, weil da rund 80 Prozent der Autos von Privat an Privat verkauft würden, sagt ein DAT-Sprecher. Doch die Geschäftsleute im grenznahen Raum hätten den Zug der Zeit erkannt und würden zunehmend auch Wagen der unteren Preisklasse in Zahlung nehmen, um ihre DDR-Kundschaft bedienen zu können.

Ostblock-Marken wie Skoda und Lada seien derzeit auf dem westdeutschen Markt als Gebrauchtwagen kaum noch zu erhalten. Während diese Modelle bisher in der hintersten Ecke plaziert wurden, seien sie plötzlich zum Renner geworden, weil die DDR-Bürger zuerst nach diesen Modellen fragten.

Trabis, so die jüngsten Erfahrungen der DAT, hätten einen „wahnsinnigen Preisverfall“ erlebt. Vom Baujahr 1988 an würden sie nur noch für 5000 Mark in der DDR gehandelt.

ersten bedeutenden Fund einer Statue seit 13 Jahren.

Die am Samstag in einer verschütteten Villa ausgegrabene Statue stellt ein Kind dar, das auf einem Delphin reitet. Archäologen hielten die kleine Statue für

Pompeji gab Schatz preis

POMPEJI, 19. Februar (AP). Das antike Pompeji, das bei einem Ausbruch des Vesuvs im Jahr 79 unter Aschemassen begraben worden war, gibt den Archäologen immer noch Schätze preis. Italienische Zeitungen berichteten am Sonntag vom

SONNTAG 20. 24. SEITE!

Sobotní ráno bylo prozřelým sluncem. V hotelovém pokoji již na nás čekal příjemný dlouhý muž, který si mezi baleními zavazadel udělal čas na rozhovor pro náš list. Pan Davan byl členem doprovodu izraelského ministra zahraničních věcí Mosé Arensa. Nezbytné fotografování a kazeta magnetofonu začala zaznamenávat krásnou částinu tohoto zajímavého človeka.

Mnozí lidé u nás znají vaše jméno jen z vysílání Svobodné Evropy. Byl jste vlastně jediným, kdo v době proruských diplomatických styků a z toho vyplývajícího informačního vakua prostředkovával spojení s Izraelem. Můžete nám na úvod říci něco o sobě?

„To je otázka široká na kilometr. Narodil jsem se jako Viktor Fischel před mnoha lety v Hradci Králové — ještě za Franze Josefa — v roce 1912. Po maturitě na hradčském gymnáziu následovala studia práv v Praze. Už za studií jsem pracoval: byl jsem totiž od mládí studenta a redaktorů jsem v sionistickém týdeníku. Současně jsem působil i jako sekretář menšinové židovské strany, která byla zastoupena v předválečném parlamentu.“

To bylo do roku 1939 — pak přišel Hitler a nemohli jsme tu být oba. Udeřel jsem do Londýna, kde jsem se velice záhy sprátiel s Janem Masarykem. Když v roce 1940 padla Francie a Benešova vláda se přesťahovala z Paříže do Londýna, stal se Jan ministr čes. zahraničí. Vyzval mne, abych šel pracovat k němu. Na ministrství jsem potom zůstal až do jeho smrti, vlastně ještě o něco déle. Chtěl jsem sice odejít hned, ale Vlado Clementis, se kterým jsem se znal také z Londýna, mi slibil pomocství, že bych měl nejdříve dokončit práci, kterou jsem začal. Tehdy se předpokládalo, že bude uzavřena mírová smlouva s Německem a byl jsem jedním z těch, kteří k mírovému jednání připravovali čs. stanovisko. Trvalo to ještě nějakou dobu, ale když jsem měl čistý stůl, tak mi skutečně bez velkých potíží umožnili odjezd. Vystěhoval jsem se legálně v roce 1949.“

Vaši novou vlasti se stal Izrael, jaký stát. A tam?

„Nebylo to lehké. Z Londýna jsem se ale znal se spoustou lidí, mj. s tehdejšími ministry panem Saretim, který mne okamžitě přijal do služeb ministerstva zahraničí. Tak tedy od ledna 1950 jsem působil tam. S velikými potížemi, protože jsem neuměl slovu hebrejsky, postupně jsem se však naučil. Od roku 1955 začala má diplomatická služba. Nejdříve jako chargé d'affaires v Japonsku a Barma, potom jsem byl velvyslancem v Polsku, v Jugoslávii — tam jsme zastihli přerušeni diplomatických styků — dále to bylo Norsko současně s Islandem a mým posledním působištěm ve funkci velvyslance byla Vědeň, kde jsem končil v roce 1977.“

Poté jsem odešel do důchodu a od té doby jsem vlastně nedělal nic jiného než psal. Konkrétně, protože dříve jsem neměl čas. Nahromadilo se mi tolik materiálu, že jsem vlastně ještě nepoložil pero a je toho ještě dost.“

Vratme se, prosím, ještě k Janu Masarykovi. Víme, že jste napsal Hovory s Janem Masarykem, ale kniha zatím u nás nevyšla.

„Po prvním, druhém schůzce s Janem jsem byl okouzlen. Jeho mluvená, jeho češtinou, která byla jadrná, lidová — feš chytřého člověka, který dovedl vyjádřit se humorem ty nejsložitější věci nejjednodušším způsobem. Byl jsem okouzlen celou jeho osobností. A tak jsem prostě doma sedl a začal zapisovat naše rozhovory. Každě

slovo, které jsem si pamatoval, a myslím si, že jsem vše zaznamenal věrně. Dalšími vzájemnými setkáními materiálu přibývalo.“

Rukopis jsem přivezl z Londýna do Prahy v roce 1947 — ještě jsem totiž v Anglii pracoval jako první sekretář čs. velvystanectví. Když jsem o dva roky později odjel z Prahy, tak jsem Hovory „vypašoval“ van. Až z Jeruzaléma jsem rukopis zredigoval. Nejdříve vycházely v Tel Avivu na pokračování v český vydávaném týdenník. První knižní vydání vyšlo také v Tel Avivu, druhé v Chicagu, třetí v Mnichově a potom v Gurychu. Český i německý. Doufám, že co nejdříve uvidíte tuto knihu i u nás.“

Také doufáme a byli bychom velmi rádi. V doprovodu pana ministra Arensa jste byl v jaké funkci? Zajisté jako odborník, znalec Československa.

„Ne, to ne. Spíše jako „ozdoba“. Už jsem dvanáct let v penzi a žádnou zásluhu na přípravě těchto jednání jsem neměl. Tu a tam se mně někdo zeptal. Má účast na pražském jednání byla pouze periferní. Pan ministr Arens je velice slušný člověk a tím, že mne přizval, udělal krásné gesto. Jsem mu vděčný — lidsky je to jeden z mých nejsilnějších zážitků z posledních let. Po čtyřiceti letech jsem zase uviděl Prahu.“

Jste určitě přišli skromně. Jako dlouholetý diplomat a odborník nám, prosím, řekněte, jak se díváte na další období ohrožených styků mezi našimi zeměmi?

„Záleží samozřejmě hodně na vás, ale jsem optimistický. Potenciál vzájemných vztahů je veliký. Rozhodně v kulturní oblasti, turistice i ekonomice je perspektivní. Nyní nastala doba, kdy naše vztahy mohou dostat konkrétní obsah a nepochybně ho dostanou. Záleží hodně na lidech, kteří je budou realizovat.“

Doprovázeli jste ministra Arensa při schůzce s panem prezidentem Havlem. Opět jsem zažil ten pocit okouzlení lidskou osobností. Československo od T. G. Masaryka nemělo takového prezidenta a myslím, že ne tak brzy bude mít. Kdybych žil tedy v Praze, asi bych napsal Hovory s Václavem Havlem.“

Nejveselejších sedm dnů

Na setkání s američkou herečkou JANE FONDOVOU, která minulý týden přiletěla do Československa na krátkou návštěvu, jsem udělal se smíšenými pocity. Znal jsem tuto filmovou hvězdu z množství holivoodských „společensky angažovaných“ filmů, znal jsem ji i též jako naším laskem opěvovanou bojovnici za práva utlačovaných. Což onsem u nás do nedávna nebyla zruina přesvědčená vlastitka. Dobře víme, co si pod pojmem „angažovanost“ představovali bývalí vládnoucí garnitura, máme také v dobré paměti četná vystoupení „jedného správného amerického autora protestů a Beana Reeda“ i některých latinskoamerických soudarů, kteří si z obžebání na těchto festivalech politických písní udělaly lukrúckale dobré věci. Neml dělní, že jsme si vypěstovali lidstvo astražistů věci všemu „angažovanému“, co k nim z ciziny přeházelo.

Z pobytu M. Arensa v ČSSR

Společné prohlášení • Pozvání k návštěvě Izraele

(Zpráva: oficiální návštěvu Československa v sobotu ukončil izraelský ministr zahraničních věcí Mosé Arens. Na rozvahám ležící v Praze se s izraelským hostem rozloučila náměstky ministr zahraničních věcí ČSSR doc. dr. V. Barbořová a došit představitelka FMZV.)

Ve společném prohlášení o učiněném i na aktuální vývoj na Blízkém východě návštěvě ministra zahraničí Státního sekretariátu M. Arensa v ČSSR se mj. praví: V průběhu pobytu byl pan M. Arens přítel přátelstvem republiky panem V. Havlem. V rozhovoru, který proběhl v přátelské a konspicivní atmosféře, posoudil oba státní soudržnou mezinárodní situaci, včetně situace na Blízkém východě. Zabýval se rovněž vzájemnými vztahy obou zemí. V této souvislosti vyznamenal obnovení diplomatických styků mezi ČSSR a Státním Izraelem za vzájemný rozumu a přátelství. Pan M. Arens předsedl panu V. Havlovi pozvání prezidenta své země pana Ch. Bierzanga k návštěvě Izraele. Pozvání bylo s díky a potěšením přijato. Ministr zahraničí ČSSR a Izraele si při sérii politických jednání vyměnili názory na současnou mezinárodní situaci.

M. Arens pozval ministra zahraničí ČSSR J. Dvořákovi k návštěvě Izraele. Pozvání bylo s díky přijato.

Na setkání s Janou Fondovou do pražského Divadla Na zábradlí jsem tedy šel s tím, že se pokusím odhalit její pravou tvář a zjistit, jak to s tou její angažovaností vlastně je. Nebylo mi to však dopřáno. Herečka pítla na jevitě, místo na štít si sedla na okraj rampy a namísto odpovědí na dotazy se začala sama ptát. Na to, jakou úlohu ashrálo Divadlo Na zábradlí v naší revoluci, na další vývoj divadla, které už nyní může říkat co chce, a na mnoho dalších věcí. Přobíla bezpříhodně, přitvořila a lidsky. Pořád se smíla, všemu se dítula, nic nechápala. Na mě odněl analytické otázky prostě nebyl den.

„Víte, budu od vás potřebovat vysvětlit řadu věcí, kterým dost dobře nerozumím. Například obora: Šta jsem kolem Občanského fóra Na múřku a viděla jsem občanský zástup lidí před televizní obrazovkou. Na obrazovce byl pan jaket a pronděl nějakou řed. A lidé se mohli usmát. To prostě nechápu, to je pro nás Američany strašně překvapující. My bychom chápali, kdyby lidé byli rozčilení a vztekli, ale oni se mohli přímo usmát k smrti Bohužel neumím našit řeč, a tak jsem asi nemohla dost dobře pochopit, co na tom bylo tak legračního. Nebo zruina dnes: Setkala jsem se s několika mladými ženami. Tato skupina si říká Fórum pražských matek. Ukazovaly mi fotografie z nějaké demonstrace, kde tyto dívky nesly transparent s nápisem „Svatá Anežko, chraň nás před Českým svazem žen“ Neumětnělné! Stejně tak je úžusné, že v dele štátu najednou štíhl býval hotelník, zakázaný spisovatel, noční hlídač, rockový hudebník. Myslí, že jde u vás dalš úplně nový smysl slova „underground“! Rovněž pan Huneč, když ve sřím novoročním projevu mluvil o tom, že se teď už pořád bude dvat z okna letadla přít letu na Československem, dal úplně nový smysl slovu „overnaw“, přehledl! Panu Havlovi bych také chtěla říci, že jsem viděla některé jeho hry v televizi a moc se mi líbily. Jeho slova ve mě vyvolávaly nutkanou patřbu je okamžitě hrát. Bohužel, všechny jeho postavy jsou mužské. Asi proto, že autor je muž. Práta bych si, aby se V. Huneč stal ženou a psal tedy i pro nás. Jsem v Praze krátce, jenomj, sedm dnů. Myslím, že je to napodivuhodně má týden v mém životě. Sedm nejdojemnějších, nejzajímavějších a nejveselejších dnů. Jaka jsem kdy prošla. Ještě jsem neviděla zem, kde má snad každý smysl pro humor. Myslí, že se my všichni ostatní máme od Československa hodně učit.“

Aufgespießt

„Am Anfang war die Mark, und die Mark war bei Kohl.“
Titel im Wirtschaftsteil der Zürcher „Weltwoche“ über einen Bericht zur deutsch-deutschen Währungsunion.

Brav schlägt sich Vaclav Havel, doch ein Schwejk ist er nicht

Der Schriftstellerpräsident ermutigt seine Landsleute, ihr Schicksal selbst in die Hand zu nehmen

„BY ŠTĚPĀN VEJKOVĀ, MOHĀ PĚŠEVĀ, ŠTĚPĀNĀ HU NĚROZUMĪ!“

„Alle sagen, der Herr Staatspräsident soll es richten. Aber so viel kann ein einziges Menschenkind gar nicht schaffen. Da müßt Ihr schon selbst was tun.“ Vaclav Havel — das zeigt seine Antwort auf Klagen von Arbeitern über die vielen Mißstände in ihrem Betrieb beim Besuch in der mährischen Hauptstadt Brno (Brünn) — ist sich der hochgespannten Erwartungen bewußt, die seine Landsleute an den Schriftstellerpräsidenten richten. Und deswegen „spiegelt“ er die Hoffnungen zurück und ermuntert die Nation, ihr Schicksal und das der Nation nach so vielen Jahren erzwungener Passivität und Resignation selbst in die Hand zu nehmen, weil Demokratie nicht von oben gemacht werden kann.

Havels großes Plus ist die Erkenntnis, daß sich sein Motto „Wahrheit und Liebe werden siegen“ nicht im Bund mit staatlicher Autorität durchsetzen läßt. Zu lange hat er selbst der staatlichen Autorität standhalten müssen — wenn auch in einem anderen politischen System. Alle amüsierten sich über seine zu kurzen Hosen, mit denen er bei den Feierlichkeiten zum Amtsantritt erschien. Havel gestand, er habe nun mal keinen anderen dunklen Anzug gehabt. Aber in seiner Verhuschttheit und Wurschtigkeit steckte auch ein Signal: Der Dramatiker Havel hat zu lange gehohles Machtgehabe in Frage gestellt, um so plötzlich und reibungslos in die Rolle des Staatsmannes zu schlüpfen.

In diesem Sinne ist Havel kein Tomas G. Masaryk, mit dem er oft verglichen wird. Der Philosoph und Mitgründer des Bundesstaates der Tschechen und Slowaken verkörperte die Überlegenheit des weltläufigen Wissenschaftlers, der an den Universitäten Europas zu Hause ist. Ha-

vel, der zwar aus einer grobbürgerlichen und liberalen Familie stammt, dem aber gerade deshalb von den Kommunisten Studium und Reputation verweigert wurden, hat da eine andere Schule durchlaufen.

Und wenn sich der Vergleich auch noch so anbietet: Ein Schwejk ist Havel, schon gar nicht, auch wenn er zu Besprechungen mit seinen Mitarbeitern ganz unperfektes mit dem Roller durch die langen Gänge seines Amtsitzes in der Prager Burg gondelt. Der brave Soldat Schwejk führte die Staatsautorität mit naiver Bauernschläue ad absurdum, weil er im Grunde seine Ruhe wollte. Für Havel sind Witz und Satire die Mittel, mit denen er Verküstungen aufbricht, um zu den wichtigen Inhalten zu gelangen. „Wenn es nicht mehr weitergeht, ein Witz, und es läuft wie geschmiert“, beharrte er von den schwierigen Verhandlungen am Runden Tisch im November vergangenen Jahres. Die Methode hat er auch als Staatspräsident beibehalten.

Gedrängt hat er sich nicht nach dem Amt, zu sehr hatten den Schriftsteller die Ereignisse des vergangenen Jahres zu einer literarischen Verarbeitung gereizt. Diesen Neigungen mag noch am ehesten das Angebot an Frank Zappa bei dessen Besuch in Prag entsprechen, gemeinsam ein riesiges Rockkonzert in der tschechoslowakischen Hauptstadt zu veranstalten. Aber auch auf politischer Ebene geht Havel jetzt, da ihm die Rolle des Staatschefs zufallen ist, die neuen Verpflichtungen mit einem „Wenn schon, denn schon“ an. Bereits in den ersten 100 Tagen seiner Amtsführung entwickelte er eine ganze Reihe von Ideen und Initiativen, die eines Michail Gorbatschow würdig wären.

JAK SE ZEMELI IVANA VARTICAVAG PAK SE DOKAZUJE...
Ivanas Schwägerin **Blaine Trump**, TV-Moderatorin **Barbara Walters** und Modeschöpferin **Carolyne Roehm**. Neue Variante: Seit gestern läßt Frau Trump überall verbreiten: „Ich liebe Donald noch immer, er soll zu mir und den Kindern zurückkehren.“ Vermutlich hat ihr ein Anwalt dazu geraten. Trump seinerseits hat mittlerweile seinen Abfindungssatz erhöht. Er bietet Ivana jetzt 100 Millionen Dollar an. Zum Schluß noch das neueste über den mut-

So brachte er — die Tschechen sind seit der Okkupation von 1968 gebrannte Kinder — den Abzug sämtlicher Truppen der Sowjetunion und der USA aus Mitteleuropa ins Gespräch (er relativierte diesen Vorschlag allerdings beim Besuch von US-Außenminister James Baker in Prag, wo er nur noch von einem Teilabzug der US-Truppen sprach). Die chinesischen Betonköpfe verärgerte der tschechoslowakische Revolutionär mit einer Einladung des Dalai Lama. Mit ihm, dem religiösen Oberhaupt Tibets, das sich in imponierender Weise für gewaltlosen Widerstand gegen die chinesische Herrschaft in seinem Land einsetzt, verbrachte er ein privates Wochenende im tschechischen Lany. Anschließend befand der Dalai Lama, Havel sei „in vielfältiger Weise anders als andere politische Führer“ und einer der sehr wenigen, die „Frieden, Gewaltlosigkeit und moralisches Verantwortungsbewußtsein völlig verinnerlicht“ hätten. In diesem Geist hat sich Havel wohl auch anlässlich der Wiederaufnahme diplomatischer Beziehungen zu Israel nach 23 Jahren als Vermittler im Nahost-Konflikt angeboten. Ende Februar fährt der Staatspräsident nach Moskau zu Michail Gorbatschow; und beide Politiker sind für weitere Überraschungen gut.

Angesichts seines hohen moralischen Anspruchs scheut sich Havel auch nicht, innenpolitisch heiße Eisen anzupacken. Der Vorschlag, das Wort „sozialistisch“ aus der Staatsbezeichnung zu streichen und den kommunistischen Roten Stern aus dem Staatswappen zu entfernen, war dem gesamten Volk aus der Seele gesprochen. Diskussionen löste Havel dagegen aus, als er die Form der Vertreibung der

Sudetendeutschen nach der Befreiung vom Faschismus anprangerte und vorschlug, sich bei den Betroffenen zu entschuldigen. Sofort stiegen die Kommunisten darauf ein und scheuten sich nicht, mit demagogischen Argumenten (etwa: „Die Deutschen wollen Euch Eure Häuser wegnehmen“) bei den Tschechen, die den enteigneten Besitz übernommen hatten, durchaus vorhandene Ängste zu schüren und die dringende Notwendige Aufarbeitung des von beiden Seiten verurschuldeten schlimmen Erbes im deutsch-tschechoslowakischen Verhältnis aufs Spiel zu setzen. Noch können solche Diskussionen dem Staatspräsidenten, der sich zudem als Übergangspräsident versteht, nichts anhaben. Havel ist für die Tschechoslowaken der Mann an der Spitze einer Handvoll Aufrechter, die die „sanfte Revolution“ herbeigeführt haben. In jedem Schaufenster hängt ein Plakat des Präsidenten. Diese Beliebtheit macht aber auch einsam. So gesehen ist Havel die Rolle zufällig, die auseinanderstreben den Kräfte der jungen tschechoslowakischen Demokratie zusammenzuhalten.

Havel scheint sich der Verantwortung bewußt zu sein. Zum Dramatiker, der die Satire liebt, wollte es nicht so recht passen, daß eine seiner ersten Entscheidungen der Änderung der CSSR-Wappen — insbesondere der Slowakei und Mährens — galt. Neben der Abschaffung sozialistischer Symbole war es sein Ziel, den Slowaken und Mähren zu signalisieren, daß ihre Forderung nach mehr Selbständigkeit ernst genommen wird, und sie damit zu integrieren. Ein autoritätsgewohntes Volk und sein antiautoritärer Präsident bewegen sich aufeinander zu.

Scheidungsgrund **Marla** (29): Der geschmacklose Donald soll sich mit dem Blondschönen **Maria Maples** öfter in der New Yorker „Marble Collegiate-Kirche“ getroffen haben. Sie teilten dort genau den Kirchenstuhl, in dem Donald Ivana 1977 geheiratet hat. **regimekritisch eingestellte Flüchtling** wußte offenbar noch nicht, daß die Grenze offen ist.

Ivanas Schwägerin **Blaine Trump**, TV-Moderatorin **Barbara Walters** und Modeschöpferin **Carolyne Roehm**. Neue Variante: Seit gestern läßt Frau Trump überall verbreiten: „Ich liebe Donald noch immer, er soll zu mir und den Kindern zurückkehren.“ Vermutlich hat ihr ein Anwalt dazu geraten. Trump seinerseits hat mittlerweile seinen Abfindungssatz erhöht. Er bietet Ivana jetzt 100 Millionen Dollar an. Zum Schluß noch das neueste über den mut-

Die Trump-Scheidung „Rück“ die Millionen raus, Liebling“

Donald Trump, 43, erfolgreichster Mann der Welt, steht vor den Trümmern seiner Ehe mit der schönen Tschechin **Ivana**.

Jeden Tag dringen neue Einzelheiten über den Sexhunger des Milliardärs an die Öffentlichkeit.

Zornig und beleidigt fordert **Ivana** die Scheidung. Sie will die drei Kinder, Häuser, Hotels, Grundbesitz —

und 1,5 Milliarden Mark. Aber er will nur 160 Millionen Mark zahlen.

Rendezvous mit der Neuen in Ivanas Hochzeitskirche

war. Im New Yorker „Le Grenouille“ feierte sie ihren 41. Geburtstag. Auf das, was sich vor den Türen des Nobelrestaurants ab-

Es war **Ivana Trumps** erster offizieller Auftritt, nachdem ihre Scheidung von **Noch-Ehemann Donald** (43) verkündet worden

POTŘEBA TVRDÉ KONKURENCE

Záměry nedávného prohlášení vlády CSSR jsou jednoduše formulovány: nekompromisní přechod k tržní ekonomice, strukturální změny, ekologická politika. Vládní prohlášení je dostatečně jasné, nicméně však vsonborným rámcem pro činnost resortních ministerstev. Jakož i nízkých článků fyziky. K jeho naplnění mohou ve složité situaci, ve které se naše ekonomika nachází, vést rozdílné kroky, samozřejmě i s rozdílnými dopady. Toho si je federální vláda plně vědoma a jak na nedávné úskokové konferenci prozradil její první místopředseda V. Komárek, má za sebou několik lýdná intenzivní práce na realizacním programu tohoto vládního prohlášení, kdy byly vypracovány alternativní scénáře postupu, které se budou ještě dále ujasňovat. Základní kroky navrhávají na těchto alternativách, které jsou nesporně a která nebudou znamenat ztrátu času, lze již nyní přesně definovat.

K nastolení tržní ekonomiky jako dominanty nové hospodářské politiky je totiž nutno vytvořit základní podmínky. Především se v naší ekonomice musí vybudovat silné konkurenční prostředí. Co to znamená? Jak uvádí V. Komárek, podniky jsou zbytkány. Zatím pracovaly pod svou protekcionářskou ochranou státu, nenesly následky za kvalitu a odbyt své produkce jejich odměnování nebylo závislé na výkonnosti. Protože byly monopoli, neměly zásadní vliv na odbyt a nemusely si s ním dělat „těžkou hlavu“. Jiný slovy — pracovaly bez konkurence, a to nejen doma, ale i ve vnějším vztazích.

Je proto nezbytné provést velmi přísnou decentralizaci státních podniků, jejich demonopolizaci. Těch několik set podniků, které dnes máme ve sféře výroby, distribuce, anebo v oblasti obchodu, restaurací a služeb, je třeba přeměnit v listu plně samostatných jednotek, které budou postaveny vzájemně do konkurenčních vztahů. Nečinné jsou podniky a půli- a více tisíce zaměstnauel. Musí se rozdělit na podniky o průměru několika set, mnohdy i několik desítek zaměstnauel. Aby tyto podniky nebyly bezbranné pokud jde o konkurenci na zahraničních trzích budou se pak muset spojit do akciových či holdingových společností apod.

Dále je nutné ekonomiku výrazně otevřít světu tak, aby to podniky hluboko „ponořilo“ do mezinárodní dělny práce, což pochopitelně nepájde bez otevřenosti a dosažení konkurenceschopnosti na světovém trhu. Základní podmínkou

je tedy neodkladné řešení režimní exportní schopnosti čs. ekonomiky jinak by otevření se světu vedlo naopak k výprodeji a oslabení ekonomiky.

V krátké době je potřebné rovněž vybudovat, vedle klasického trhu obyvatelstva, také trh peněz a kapitálu, vytvořit devizový trh, ale i trh práce a trh v oblasti investic. Konečně jde také o cenovou reformu neboť tržní ekonomice je vlastní liberalizace cen. Proto je třeba dovést centralizovanou státní cenovou tvorbu a převést ji na tvorbu cen konkurenčními hospodářskými subjekty na základě smluvních cen na základě dohody mezi dodavatelem a odběratelem. Základní koncept v tomto směru je činit smy slupině, postupně opatření v oblasti cen tak aby byly spojeny nejen s rozšířením konkurenčního prostředí, ale i s vyššími nároky na kvalitu zboží, například na zdravotní nezávadnost a balení potravin atd. S tím souvisí i daňová reforma, která by měla zprůhlednit hodnotové vztahy v naší ekonomice propolit různé cenové okruhy propolit různé velkoobchodní, nákupní, kupní a maloobchodní ceny a vytvořit tak stejné podmínky pro všechny výrobce.

To jsou tedy stěžejní opatření vlády v nejbližších šesti měsících, která předloží Federálnímu shromáždění, a které představují začátek konkrétního postupu k realizaci jejího národného programu.

Polen erhält weniger Öl

Die UdSSR hat die Öllieferungen an Polen um rund ein Drittel auf 2,1 Millionen Tonnen gekürzt. Ein Grund wurde nicht genannt.

Christian und Katharina sind beliebteste Vornamen

WIESBADEN, 16. Februar (dpa). „Christian“ und „Katharina“ sind die beliebtesten Vornamen in der Bundesrepublik. Beide stehen in der „Hitliste“ der Gesellschaft für deutsche Sprache (GfdS) in Wiesbaden, nicht nur an der Spitze der 1989 für Neugeborene am häufigsten gewählten Namen, sondern beherrschten auch die Jahresstatistiken der gesamten 60er Jahre.

Im Ergebnis der von der Sprachgesellschaft jeweils bei ausgewählten Standesämtern vorgenommenen Untersuchung mußte „Christian“ in 13 Jahren nur einmal — 1988 — den ersten Platz räumen, eroberte ihn aber in der von der GfdS am Freitag veröffentlichten Rangliste für 1989 von „Daniel“ prompt zurück. „Katharina“ sei seit sieben Jahren in der Spitzengruppe und 1989 zum dritten Mal hintereinander auf dem ersten Platz. Das Erfolgsgeheimnis beider Vornamen sehen die Wiesbadener Sprachforscher darin, daß sie „klangvoll und traditionsreich zugleich“ seien.

Die von der Sprachgesellschaft ermittelten beliebtesten Vornamen 1989 waren bei Jungen: 1. Christian (1988: 2), 2. Daniel (1), 3. Alexander (3), 4. Jan (9), 5. Patrick (6), 6. Sebastian (4), 7. Michael (5), 8. Tobias (8), 9. Philipp (7), 10. Dennis (-). Bei den Mädchen: 1. Katharina (1), 2. Sarah (2), 3. Anna/e (4), 4. Julia (3), 5. Christine/a (5), 6. Lisa (9), 7. Stefanie (6), 8. Jennifer (7), 9. Sabrina (8), 10. Nadine (-).

Aus der DDR erfuhr die Sprachgesellschaft als Namensranglisten aus dem ersten Halbjahr 1989: 1. Christian und Martin, 3. Benjamin, 4. Patrick, 5. Philipp, 6. Stefan/Stephan, 7. Marcus/Markus und Sebastian, 9. Daniel, 10. David. Bei den Mädchen: 1. Stefanie/Stephanie, 2. Sandra, 3. Franziska, 4. Nicole, 5. Maria, 6. Julia, 7. Sara(h), 8. Christin/Kristin und Mandy, 10. Nadine.

Einbrecher haust im Zeit im Fechenheimer Wald

Nur kurze Zeit konnte sich die Polizei ihrer Entdeckung freuen. Sie hatte einen 51 Jahre alten Einbrecher aufgespürt, der in einer Schöpfung im Fechenheimer Wald in einem selbstgefertigten Zeit hauste. Sein Versteck war schwer zu finden: Es war vom nahen Weg aus nicht zu sehen und nur über einen Trampelpfad zu erreichen. Der Mann soll in den vergangenen zwei Jahren achtmal in ein Firmengebäude in der Borsigallee eingedrungen sein und dort mehrere hundert tiefgekühlte Fertigerichte entwendet haben. „Über den Verbleib des Stiehlgutes“, meldete die Polizei gegen, habe der Festgenommene keine Angaben gemacht. Daß er zu einer Haftstrafe ohne Bewährung verurteilt wurde, schien ihm auch nicht sonderlich zu beindrucken. Er verschwand spurlos. Jetzt sucht die Polizei wieder nach ihm.

Rabatt per Nachschulung

Verkehrsründer mit Punkten in der Kartei des Flensburger Kraftfahrtbundesamtes können künftig mit einer Nachschulung einen Punkte-Nachlaß bekommen. Bei bis zu 13 Punkten werde ihnen ein Rabatt von vier Punkten gewährt, wenn sie ein „Aufbauseminar für Kraftfahrer“ besuchen, teilte das Kieler Verkehrsministerium mit. Die Seminare sollen im Rahmen eines bundesweiten Modellversuchs im Frühjahr anlaufen. Auch bei höheren Punktzahlen in der Flensburger Verkehrsründerkartei hilft die Nachschulung: Wer mehr als 14 Punkte gesammelt hat und nach einer Eignungsprüfung eine neue Führerscheinprüfung ablegen müßte, kann nach Angaben des Ministeriums mit einem Aufbauseminar die schriftliche und unter Umständen auch die praktische Prüfung ersetzen. Die Ergebnisse des Modellversuchs, der von Fahrlehrern mit Erfahrung in der Nachschulung geleitet wird, sollen später in Gesetze einfließen. AP

Sowjet-Truppen verlassen die CSSR

PRAG, 16. Februar (AFP). Der Abzug der sowjetischen Truppen aus der Tschechoslowakei soll am 28. Februar beginnen. Auf dieses Datum hätten sich Fachleute beider Länder geeinigt, meldete die Nachrichtenagentur CTK am Freitag.

Demokratické fórum (komunistů) ve dví

{čr}: Novou levicovou politickou stranu čs. demokratické fórum se rozhodla vytvořit část hnutí Demokratické fórum (komunistů). Stalo se tak v sobotu na celostátní konferenci zúčastněných zástupců okresních center Demokratického fóra (komunistů) v Brně. Člen celostátní koordinacní skupiny Demokratického fóra (komunistů) R. Hakl uvedl, že vytvoření nové politické strany není na překážku další vzáomné spolupráce. Předseda celostátního přípravného výboru čs. demokratického fóra Ing. M. Taraba z Liberce ke vzniku nové strany řekl: „Budeme se formovat jako strana zastávající zájmy těch, kteří své hmotné a duchovní statky získávají vlastní prací. Jejich zájmy chceme hájit v podmínkách jakékoli vlastnické formy. Naše strana vzniká jako strana absolutně nezávislá na KSČ. Ta nemá důvěru dokonce ani u značné části levicové, socialistické a demokraticky smýšlejících občanů. Uchovala značnou část svých konzervativních funkcí a aparátu, který chce použít jako pevnost.“

NOVÝ BISKUP V NITŘE

{čk}: Papež Jan Pavel II. jmenoval biskupa nitrianské diecéze jezuitského kněze Jána Koreca. Při této příležitosti v rozhovoru se zpravodajkou CTK J. Korec m. řekl: „V podmínkách svobody a demokracie nabývá církev nové úlohy. Bude těžké zvládnout nával práce při poměrně malém množství duchovních. V současné době máme 340 posluchačů teologie. Jen například v trnavské diecézi chybí přibližně 100 kněží. Pro porovnání — v Bratislavě, která měla v roce 1946 kolem 150 tisíc obyvatel, bylo 160 kněží — v současné době při téměř trojnásobném zvýšení počtu obyvatel je jen 20 pastoračních kněží.“

Prohlášení SSSR

MOSKVA: Sovětská vláda potvrdila svůj dřívější záměr stáhnout do let 1995 až 1996 svá vojska z cizího území v Evropě a do roku 2000 likvidovat všechny vojenské základny na cizím území. V prohlášení, které bylo včera zveřejněno v Moskvě, vystavila sovětská vláda připravenost podle dohody se spojeneckými zeměmi odsunout sovětská vojska ze zemí Varšavské smlouvy nebo snížit jejich stavu a posoudit s tím spojené náklady. V prohlášení se dále připomíná, že SSSR začal jednat s Československem a Maďarskem o odsunu vojsk z těchto zemí. „Jsou všechny důvody předpokládat, že tato jednání skončí do budou a všech espektech udehnu vojsk, včetně technických a sociálních, a že se sovětské vojsko a důstojníci vrátí domů z těchto zemí v co nejkratší době.“

Der Käfer Sie nennen ihn Bauchnabel

Er läuft ... und läuft ... und läuft. Der Käfer, Symbol deutschen Wirtschaftswunders, bis August 1985 über 20 Millionenmal gebaut, stellt neue Rekorde auf. Leise, fast unbemerkt, am anderen Ende der Welt. Mexiko ist im Käfer-Fieber. Nur dort wird er noch gebaut, jetzt Tag und Nacht, 400mal in 24 Stunden. Eine dritte Schicht ist eingeführt, die Produktion in 12 Monaten verdreifacht worden. Der einmillionste Mexiko-Käfer rollt in Kürze im VW-Werk Puebla (16 000 Beschäftigte) vom Band. Dann kommt auch der Aufsichtsrat aus Wolfsburg

und feiert mit. Der Vorstandsvorsitzende Martin Josephi (48), Mexikaner mit deutschen Großeltern, erklärt BILD in perfektem Deutsch die Gründe für den Boom: „Der Preis ist durch neue Steuergesetze auf 13,75 Millionen Pesos gesunken, umgerechnet weniger als 9000 Mark. Dazu kommen Qualität, einfache und preiswerte Wartung, VWs sehr guter Ruf und der kräftige 45-PS-Motor. Der ist wichtig, weil ein Großteil des Landes über 2000 m hoch liegt.“ Und: „Unsere Straßen verlangen robuste Autos. Geschwindigkeit spielt keine Rolle.“

Mexiko (82 Millionen Einwohner, nur 5 Millionen Auto) ist längst Käfer-Land. Taxifahrer kaufen gelbe oder rote; weißem Dach, bauen den Befahrersitz aus, herrlich bequem für einen Fahrgast. Die Polizei jagt im VW Gangster. Sogar ein Käfer-Kat ist schon entwickelt.

Denn: Jeder hat einen

Bauchnabel heißt der Käfer in Mexiko - jeder hat einen ...

Was nicht ganz stimmt: Für einen einfachen Arbeiter (500 bis 600 Mark Monatslohn) ist er unerschwinglich.

Arcibiakup olomoucký a metropolitte moravský msgr. ThDr. F. Vaňák včera uvádí do duchovní správy chrámu na Svatém Kopečku u Olomouce strahovské premonstráty.

8 Wochen Zeit nach TÜV-Durchfall

Stuttgart - Autofahrer, die beim TÜV durchgefallen sind, haben zwar 8 Wochen Zeit, bis sie ihren Wagen zur Nachunter-suchung bringen müssen. Die festgestellten Mängel müssen aber sofort beseitigt werden, warnen die DEKRA-Experten.

Bulgarien will IWF beitreten

Bulgarien wird in diesen Tagen einen offiziellen Antrag für den Beitritt zum internationalen Währungsfonds (IWF) und der Weltbank stellen. Dies kündigte Regierungschef Andrej Lukanow an.

Bier gut gegen Gallensteine

Boston - Jeden zweiten Tag ein Glas Wein oder eine Flasche Bier trinken, ra- den Ärzten der Har- kerinnen. Sie beobachtet man um 60 Prozent weniger Gallensteine als die Nichttrinkerinnen.

Immissions-Ungunstklassen

(ausgehend von IW 1 für SO₂, NO₂, NO 1988)

- Ungunatsklasse ≥ 10—12
- Ungunatsklasse ≥ 8—10
- Ungunatsklasse ≥ 6 < 8
- Ungunatsklasse < 6

LEN PRE FRANKFURŤANOV NÁOZAY... ..NEŠKOPĚJ JE TO NA CENTRÁLNĚM KŘEMPUŠ--

Japans Autobauer stellen Rekord auf

TOKIO (dpa/VWD/FR). Nicht nur die bundesdeutsche, sondern auch die japanische Autoindustrie hat 1989 einen Produktionsrekord aufgestellt. Obwohl die Exporte sanken und die Importe stiegen, rollten erstmals mehr als 13 Millionen Fahrzeuge aller Art (plus 2,6 Prozent) von den Bändern. Zum Vergleich: die hiesige PS-Branche kam auf knapp 4,9 Millionen. Das war noch deutlich weniger als allein die Ausfuhr der Japaner, die um 3,8 Prozent auf knapp 5,9 Millionen Autos

In Schweden nur 0,2 Promille

STOCKHOLM, 15. Februar (dpa). In Schweden gilt vom 1. Juli an für Verkehrsteilnehmer eine Alkoholgrenze von 0,2 Promille. Mit der im Stockholmer Reichstag am Donnerstag verabschiedeten Neuregelung wird die bisher geltende Höchstgrenze von 0,5 Promille gesenkt.

Mošek z Aljašky zatím sedmý

SV. MORIC (a) Mistrůvství v závoděch psích spřežení pokračovalo 2. kolem. Po dvou závodech v šestipřezečních vadech Schmid (Švýc.) před Rahltem (NSR) a Dalkrem (Rak.) Umístění 8. závodníků 27. Komín, 28. Tenka a 30. Ješek v osmipřezečních kde za ČSSR závodí Beverly Mošek z Aljašky. Je slunce mezi 32 soutěžícími značně vyrovnaná, prvních deset závodníků má minimální rozdíly, Mošek je sedmý.

schrumpfte. Dieser Rückgang konzentrierte sich auf die Lieferungen nach Nordamerika, wo die Söhne Nippons immer mehr selbst produzieren. Zuletzt stellten sie dort fast 1,3 Millionen Vehikel her, was einer Zunahme im Vergleich zu 1988 von 48 Prozent entspricht.

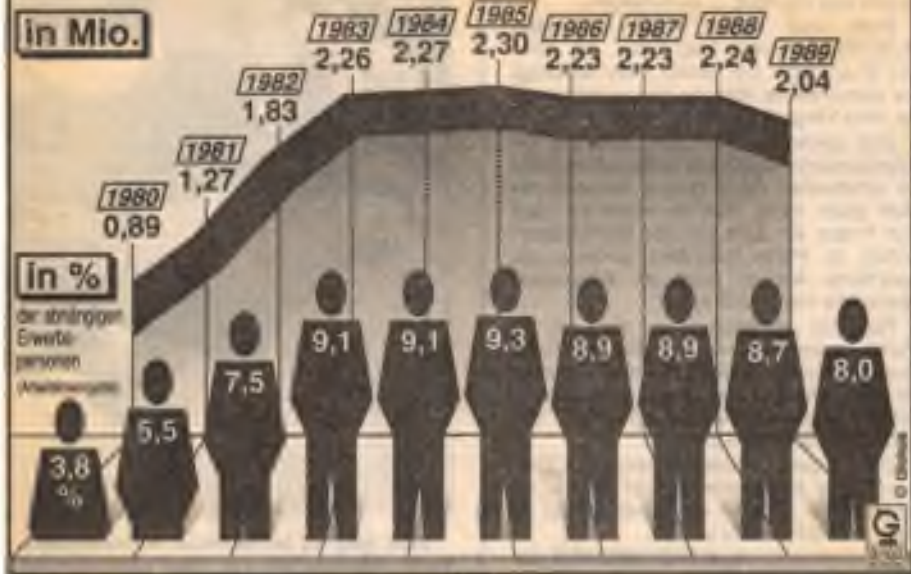
Domak, v němž v letech 1856 až 1882 žil v Čejkovcích na Hodonínsku T. G. Masaryk, se rozhodla obnovit místní organizace Sokola. Výtěžek ze včerejšího koncertu věnují na fond obnovy.

SKÓÓÓÓ!

TÁVADOV MO LOSKY VÍTEK...

Arbeitslosigkeit in den 80er Jahren

Arbeitslose in der Bundesrepublik Deutschland

UdSSR verlor nach deutscher Invasion 26 Millionen Bürger

BRÜSSEL, 16. Februar (Reuter). Die Sowjetunion hat nach eigenen Angaben im Zweiten Weltkrieg mehr Menschen verloren als im Westen bislang angenommen. Valentin Falin, Parlamentsabgeordneter und Berater von Staats- und Parteichef Michail Gorbatschow, sagte am Freitag in Brüssel, 26 340 000 seiner Landsleute seien nach der deutschen Invasion von 1941 getötet worden. Bisherige Schätzungen waren von rund 20 Millionen sowjetischen Kriegsgespielen ausgegangen. "Wir haben die Zahl aus Sorge vor der Reaktion unserer Bevölkerung bislang nicht veröffentlicht", sagte Falin am Freitag als Gast eines Treffens von NATO-Parlamentariern in Brüssel. "Es ist eine schreckliche Ziffer... Es wird Jahrhunderte dauern, ehe wir sie vergessen können", sagte der frühere Botschafter der UdSSR in Bonn.

Aufgespießt

„Kolonisateur“

Schlagzeile der kommunistischen französischen Zeitung „L'Humanité“ am Samstag zum Thema deutsche Vereinigung anlässlich des Treffens von Helmut Kohl und Francois Mitterrand.

Reparationen

DDR zahlte Löwenanteil

Der Leipziger Wirtschaftshistoriker Georg Donat hat die Bildung eines deutsch-deutschen Fonds als Ausgleich für geleistete Reparationen gefordert. Der Professor an der Karl-Marx-Universität erläuterte in einem Beitrag für die Donnerstagsausgabe der DDR-Tageszeitung „Neues Deutschland“, damit könnten „unabhängig von späteren Gesamtregelungen relativ kurzfristig 20 Milliarden D-Mark für den ‚Wiederaufbau‘ der Wirtschaft der DDR“ eingesetzt werden.

Die von Alliierten beschlossene „Wiedergutmachung durch Deutschland“ mit Sachleistungen, Demontage von Industrieanlagen, Entnahmen aus der Produktion und mit Übernahme von deutschem Auslandsvermögen sei im wesentlichen durch die heutige DDR bezahlt worden, schreibt Donat. Die Westzonen hätten praktisch seit 1946/1947 keine Reparationen mehr gezahlt.

Im einzelnen listet der Wirtschaftshistoriker auf, daß sich die gesamte von den Alliierten geforderte Reparationssumme auf geschätzt 20 Milliarden US-Dollar belaufen habe. 50 Prozent davon sei für die Sowjetunion bestimmt gewesen, die die Hauptlast des Zweiten Weltkrieges getragen habe. Die Leistungen für die westlichen Alliierten sollte den Angaben zufolge aus den Westzonen und dem deutschen Auslandsvermögen gespeist werden.

In Erfüllung der Reparationsauflagen hätten die drei Westzonen Demontageverluste im Wert von 3,5 Milliarden D-Mark und die Ostzone im Wert von fünf Milliarden Mark erlitten, errechnet Donat. Dem Westen Deutschlands seien die Reparationen schließlich erlassen worden, außerdem sei er in den Genuß mehrerer westlicher Hilfsprogramme gekommen, darunter des Marshallplans mit einer Wirtschaftshilfe im Wert von 1,7 Milliarden US-Dollar (seinerzeit 6,8 Milliarden Mark).

Donath schreibt weiter: „In einer für sie kritischen Zeit hat die DDR Reparationen für ganz Deutschland, also auch für die Bundesrepublik, geleistet.“ Er fügt hinzu, daß die Hilfe, die die Bundesrepublik nach dem Wiedergutmachungsabkommen mit Israel von 1952 geleistet hatte, in den der DDR zustehenden Reparationsausgleich einbezogen werden sollte.

Valdez bricht Schneerekord

VALDEZ, 18. Februar (Reuter). Die schneereichste Gemeinde der Welt, das Städtchen Valdez in Alaska, hat am Wochenende seinen eigenen Schneerekord gebrochen. US-Wetterfrosch Sam Albanel berichtet, in diesem Winter seien bisher 10,06 Meter Schnee gefallen. Die Schneedecke, unter der das 3500-Einwohner-Städtchen begraben ist, ist damit bereits 30 Zentimeter höher als beim letzten Rekord 1987 – und es schneit weiter. Grund für die hohen Niederschläge sind die Berge, die unmittelbar hinter der Küste beginnen, das höchste Küstengebirge der Welt. Vor den Bergen stößt ständig feuchte und relativ warme Luft aus dem Golf von Alaska mit kalter arktischer Luft zusammen. Der Winter in Alaska dauert noch zwei Monate – und mancher Einwohner hofft wohl, daß die weiße Pracht den Ortsnamen in besseres Licht rückt. Valdez war Namensgeber für das Schiff „Exxon Valdez“, das im März 1989 eine Ölkatastrophe vor der Küste Alaskas ausgelöst hatte.

Partei trennt sich vom Ex-Präsidenten und 30 Funktionären

Damit setzt sich der Auflösungsprozess der einst allein herrschenden KPC in dramatischer Weise fort. Zusammen mit den schon vor Wochen ausgeschlossenen kommunistischen Altfunktionären wie Husak, Nachfolger Milos Jakes und ZK-Sekretär Vasil Bilak sind jetzt so gut wie alle namhaften Repräsentanten der „Normalisierungspolitik“ aus der Partei ausgeschlossen. Die Ende 1989 noch 1,8 Millionen Mitglieder zählende KPC, von der sich unlängst ein Reformflügel abgespalten hat, sieht sich mit einer Austrittswelle konfrontiert, von der schätzungsweise 30 Prozent erfaßt sind. In einer jüngsten Meinungsumfrage sprachen sich rund zehn Prozent der Wähler für sie aus.

Ähnlich starker Wählergunst soll sich die am Wochenende in Brünn landesweit gegründete „Partei der Grünen“ erfreuen. Die Grünen-Partei zählt laut eigenen Angaben 100 000 Mitglieder.

J. Dienstbier k perspektivám čs.-francouzské spolupráce

PARIZ: Pro postupné zapojení Československa do evropského integračního procesu se v sobotu v Paříži vyslovil bý. ministr zahraničí J. Dienstbier. Na kolektivní Demokratické zasedání na Východě – příležitosti v řízků, které uspořádala představa francouzského Narodního shromáždění L. Feilasa, ministr hovořil o mezinárodních perspektivách rozvoje v Československu. Mj. řekl, že jeho země spolu s ES sleduje nadšením vytvoření „evropského hospodářského prostoru“, jež by byl určitou předchůdcem etapou k pozdější celoevropské integraci.

K diskutování otázek vzájemnosti obou německých států již Dienstbier uvedl, že „demokratickými prostředky ne už nelze zastavit“. V této souvislosti vyslovil názor, že neutralita budoucího Německa by nebyla nejlepší cestou. Záměr se o obavách s renesancí tradičního německého expanzionismu a řekl, že největší záruky spatřuje spíše v politické, ekonomické a sociální integraci v rámci Evropy.

J. Dienstbiera v sobotu přijal v Matigonském paláci francouzský premiér M. Korand. Rozhovor se týkal možnosti budoucího působení Československa v evropských seskupeních, jako jsou Rada Evropy nebo Evropské společenství. Zvláštní pozornost věnovali oba představitelé rovněž čs.-francouzským vztahům, které nyní vstupují do kvalitativně nového a úspěšnějšího období. Čs. ministr

jednal rovněž se svým francouzským kolegou R. Duransem.

Na otázky ČTK, jak vidí perspektivy čs.-francouzských vztahů, J. Dienstbier odpověděl, že jsou velmi dobré. Připomněl bohaté společné tradice např. v kultuře, ale i v dalších oblastech. „Vzhledem k mimořádně velkému přístupu mohu soudit, že vztahy v Československu je ve Francii opravdu velice silný. Je zde jednoznačná politická vůle ke zlepšení vztahů. Během rozhovorů s premiérem Korandem a dalšími představiteli jsme jednali i o připravě oficiálních návštěv prezidenta V. Havla a předsedy vlády M. Čalíky ve Francii,“ řekl ministr Dienstbier.

J. Dienstbier včera ukončil návštěvu Francie a odletěl do kanadské Ottawy, kde se zúčastní mezinárodní konference „a otevřeně nebi“.

Partei trennt sich vom Ex-Präsidenten und 30 Funktionären

WIEN, 18. Februar. Der langjährige Prager Staatspräsident und Generalsekretär der Kommunistischen Partei der Tschechoslowakei (KPC), Gustav Husak, ist zusammen mit weiteren rund 30 hohen Funktionären aus der Partei ausgeschlossen worden. Der Ausschluß der einstigen Spitzenfunktionäre, die sämtlich für die nach der Niederschlagung der Reformbewegung des „Prager Frühlings“ von 1968 praktizierte antireformistische „Normalisierungspolitik“ verantwortlich zeichneten, wurde mit „schweren politischen Fehlern“ und „Machtmißbrauch“ begründet. Neben Husak, der von 1969 bis 1987 Parteichef war und von 1975 bis 1989 auch noch das Amt des Staatspräsidenten ausübte, wurden der langjährige Regierungschef Lubomir Strougal (1970–1988) sowie die Präsidentschaftsmitglieder (Politbüro) Jan Fojtik, Karel Hoffmann und Ex-Parlamentspräsident Alois Indra aus der KPC ausgestoßen.

Obnovy diplomatické styky s Izraelem

(Č. bay) Ministr zahraničních věcí ČSSR Jiří Dienstbier a ministr zahraničních věcí Izraelského státu Mosé Arens podepsali včera v Černinském paláci v Praze Protokol o obnově diplomatických styků mezi oběma zeměmi.

Krátko po 13. h začalo v Černinském paláci závěrečné jednání mezi ministry J. Dienstbierem a M. Arensem. Jednání se zúčastnila náměstkyně ministryněho sestry V. Bartošková.

Dopoledne zavítal M. Arens do Prahy, mlouk Tereziín. Prohlédl si Malou pivočist a položil kytky k sedmimístnému svícnu na židovském hřbitově.

Po návratu do Prahy zavítal M. Arens do Židovského Města, kde se poklonil památce Rabína Löwa, legendárního starosty Mordechaje Malba a všech zesnulých, kteří odbojovali na zdejších starobylém hřbitově. Poté si prohlédl vzácné tisíky v klauzuru synagogy a expozici dětských kreseb z Tereziína v obklopení siní.

„Jsem velice rád, že jsme se mohli sejit a upravit nesmysl, jímž bylo v roce 1967 přerušení diplomatických styků s Izraelem,“ prohlásil v úvodu honě návštěvnické tiskové konference 18. ministr zahraničí J. Dienstbier. Zaměřil se také o návaznosti na dobré vztahy po druhé světové válce, kdy Československo patřilo mezi země, které aktivně podporovaly vznik Izraelského státu. Pro rozvoj spolupráce je třeba připravit řadu pracovních podkladů a uzavřít příslušné doho-

dy, připomněl es. ministr zahraničí a dodal, že na cestě k dobrým vztahům mezi oběma zeměmi již nejsou žádné překážky.

Izraelský ministr zahraničí M. Arens uvedl, že považuje za čest, že mohl podepsat dohodu o obnově diplomatických styků. Připomněl svou návštěvu starého židovského hřbitova v Praze a Tereziína. V závěru řekl, že v jeho zemi je s velkou pozorností sledován český slovenský vývoj od totalitního systému k demokracii, jehož součástí je také obnovení diplomatických styků s Izraelem.

Izraelského ministra zahraničí Mosé Arense přijel na Pražském hradičce prezident ČSSR Václav Havel.

M. Arens předal V. Havelovi osobně pořádní Izraelského prezidenta Chajma Herzoga k návštěvě Izraele a souhlasně pozváním Hebrejské univerzity v Jeruzalému, která byla při svém vzniku podporována T. G. Masarykem, a která chce Václavu Havelovi udělit čestný doktorát. Československý prezident obě pozvání s díky přijal. Datum návštěvy bude stanoveno diplomatickou cestou.

Oba představitelé hovořili o roli Československa jako zprostředkovatele při jednání o míru na Blízkém východě. M. Arens prohlásil, že Izraelský lid je vděčný a vysně oceňuje zájem a péči Československa o mír v této oblasti. Předal V. Havelovi pozdravy od Anatolije Ščaranského, kterého V. Havel podpůřil v době, kdy byl jako sovětský disident vězěn, a který nyní žije v Izraeli.

Rekord

1557 Stufen in 11 Minuten

New York - US-Student Scott Elliott (25) hat in der neuen Rekordzeit von 10:47 Minuten die 1557 Stufen bis zum 86. Stock des Empire State Buildings gestürzt. Bei den Frauen siegte eine australische Sportlehrerin.

Výrazné sblížení stanovisek

MOSKVA: V Moskvě včera skončila první část druhého kola čs. sovětských rozhovorů o odchodu sovětských vojsk z území Československa. Rozhovory budou nyní pokračovat na úrovni skupin expertů. Poslední zasedání obou delegací přineslo výrazné sblížení stanovisek k některým bodům.

Na závěr rozhovů byla zveřejněna společná zpráva, v níž se mi. praví: V průběhu jednání sovětská strana prohlásila, že je připravena uskutečnit uply-

nedochod svých vojsk z čs. území. Na jednání byla posouzena možnost stažení podstatné části bojových jednotek podle dohodnuté specifické a do konce května letosního roku. Podle názoru obou stran je uskutečnění tohoto kroku reálné.

Delegace se rozhodly bez přerušení pokračovat v práci na úrovni expertů, přičemž plenární zasedání může být svoláno kdykoli na návrh jedné ze stran.

Na závěr první části druhého kola rozhovorů o stažení sovětských vojsk z území Československa poskytl vedoucí obou delegací, náměstkyně ministryně zahraničních věcí Československa a, sovětského svazu E. Vacek a I. Abulimov rozhovory zpravodajům ČTK. Čs. televizie a Čs. rozhlasu oznamovali v níh, že SSSR začne stahovat bojevé jednotky už během února. I. Abulimov zdůraznil dva výrazné kroky vpřed, jichž byla v Moskvě dosaženo. „Sovětská delegace na návrh čs. strany posoudila možnost stažení podstatné části bojových jednotek k 30. květnu. Oběma delegacím se jeho uskutečnění jeví jako reálné.“ řekl Abulimov. Druhým významným momentem je podle jeho slov návrh sovětské strany zahájit odsun bojových jednotek už během února, bez čekání na dokončení a podpis dohody.

Vedoucí čs. delegace zdůraznil, že sovětská strana jednoznačně potvrdila zájem stáhnout své jednotky z Československa úplně. „Jedly tak, že tam nezůstane žádná jejich část“. Zbylý ovšem ještě výstředí poslední významný bod, jímž je konečný termín úplného odchodu vojsk.

PŘIJELI „KUPY“, TAK TAKY AT „KUPY“ OBYČNĚ... KUPAVITELI: „K ŽIVĚNÍ KUPAVITELI“

si horníka přihlásil z vlastní vůle. Také některým vysokozškolákům bránila svědomí cvičit se ve zbraní a raději volili práci v dolech. Komunistická propaganda se o oblibu zdůrazňovala, když prostředky mni společností vynakládá na jednoho studenta. Co však má společnost z toho, že nechá úroveň vyžadovat, když ho pak donutí, aby do svých tělocvič leň šel?

Je banálně žádoucí, aby oběma, jak je tomu už v Polsku i Maďarsku a jak se to připravuje v NDR, také u nás došlo k výrazným změnám právních norem vztahujícím se k hranné povinnosti. Právě tyto změny by mezi jiným měly zajistit, aby i u nás byla možná civilní náhradní vojenská služba organizovaná tak, aby nikdo, kdo z důvodu svédosti odmítá aktivní vojenskou službu nadakriminováno. A v souvislosti s tím by se měl přehodnotit i vztah k mladým mužům, kteří už vykonávají své dlouhodobé závazky na začlech podle dosavadních předpisů.

Vyměnit dva ruky v kasárnách za šest, deset nebo i dvanáct let v podzemí není spravedlivá směruva. Ti, kdo ji „obro solně“ uzavírají, neměli jinou volbu.

Schampus-Rekord
Hamburg - Bundesbürger tranken im letzten Jahr 12,95 Millionen Flaschen Champagner, 5,2 Prozent mehr als im Vorjahr. Nur England und die USA importierten mehr Champagner.

Polen will einen Friedensvertrag

Abkommen mit deutschen Staaten vor Vereinigung angestrebt

Termin für CSSR-Wahlen

PRAG, 15. Februar (dpa). Als neuen Termin für die Parlamentswahlen in Tschechoslowakei hat die Regierung in Prag nach Informationen der DDR-Nachrichtengeneratur ADN den 30. Juni 1990 vorgeschlagen. Bisher war vom 8. und 9. Juni die Rede. **BYLI PŘEDPŘEDSTAVU A**

Ministr M. Vacek o odsunu sovětských vojsk

[Kč]: Vše, co jsme v posledních dvou měsících udělali, představuje „pouze začátek demokratizačního procesu v naší armádě. Teď je na čerejší tiskové besedě Úřadu předsednictva vlády ČSSR ministr národní obrany M. Vacek. Dále odmítl tvrzení, že armádě jde jen o jakási „kosmetické úpravy“.

Uvedl, že jsou rehabilitováni vojáci postížení v letech 1948 až 1989. Do kompetence armády přešla Hradní stráž a od 1. dubna to bude i vojenská kontrarozvědka. V Praze a Bratislavě se již nebudou konat vojenské přehlídky, zrušen byl i spartakiádní nácvik vojáků. Letos nebude na cvičení povoláno 90 000 záložníků, čímž naše národní hospodářství ušetří zhruba dva milióny pracovních dnů.

Připravuje se novela hranného zákona a zákona o civilní službě, o kterou bude moci požádat každý občan, jemuž náhoženská či morální přesvědčení brání vojenskou službu vykonávat. Bude trvat 27 měsíců. Část dotazů se týkala provozu na vojenských letištích, který nepřiznává působil na obyvatele okolních měst a obcí. Proto piloti lety omezují na minimum. Jako určitou náhradu může armáda nabídnout těmto občanům přednostní ošetření ve svých zdravotnických zařízeních, rychlou zdravotnickou pomoc prostřednictvím vrtulníků, letní tábory pro děti atd.

Jsem přesvědčen, řekl také M. Vacek, že bojové jednotky sovětské armády je možné odsunout z našeho území ještě

v průběhu tohoto roku. Sovětská strana počítá s tím, že pro odsun je potřeba celkem 1700 vlaků. A co se stane s vojenskými objekty, které zde zůstanou? Čs. armáda si nechá nároky na jejich využití, nechce ani být po sovětských vojácích. Uděláme vše pro to, aby jednání proběhla ke spokojenosti našich občanů, sdělil nám M. Vacek.

Miss Monokiny

[čik]: Titul Miss Monokiny mají žánčí získat krásné a inteligentní dívky, zúčastní se soutěže, jejíž první ročník byl vyhlášen v Ostravě. Soutěžní kola se budou konat od poloviny dubna a jejich počet bude stanoven podle množství přihlášených. Finále se má uskutečnit v první polovině června v Ostravě a hlavní cena je 100 000 Kčs. Jedinou striktní podmínkou pro přihlášení je plnoletost. Poroty budou sestaveny z básníků, novinářů, herců a dalších známých osobností kulturního a společenského života. Přihlášky se přijímají do 15. března na adresu: Sekretariát Miss Monokiny, Syllabova 16, Ostrava 3, PSČ 703 00.

A CO MISS „OHNEKINYE“

Dvanáct let za dva roky

Není žádným tajemstvím, že nákladem lidem jejich přesvědčení undovoli, aby absolvovali vojenskou základní službu a vystupovali se zbraní v ruce. A protože civilní náhradní vojenská služba v Československu dosud neexistuje, mají v podstatě zatím jedinou legální možnost, jak se nezpronevítit svému svědomí: uzavřít dlouhodobou pracovní smlouvu s některým z doč a na jejím základě požádat příslušnou vojenskou úpravu o odklad nastupu základní vojenské služby.

V praxi to znamená, že podle usnesení vlády ČSSR č. 41 82 a nařízením federálního ministerstva národní obrany č. 7 82 musí pracovat v hurnictví až do 31. prosince toho roku, v němž dovrší 30 let věku. Po dosažení této věkové hranice nejsou sice uznáni za nezajíky

— je jim výslovně normální vojenská knížka a z moci úřední jsou povoláni k výkonu náhradní vojenské služby, ale služba se jim vzápětí proměnuje a jsou převedeni do záloh, aniž vůbec narukovali. Salamounské řešení? Spíše pokrytecké, jak pokrytecký byl i celý totalitní režim.

V něm byla docela dobře možná. Za na jedné straně stála vlastenecká povinnost, jejíž odmítnutí se rovnalo spáchání trestného činu a bylo také podle toho posuzováno, a na druhé straně byla přímo režimem vytvořena možnost určitého vykoupení, kdy se z vědomím a tichým souhlasem státních orgánů dalo provést to, co je jinak trestné. Ale za jakou cenu.

Takováto „náhrada“, která může předstatovat 10 až 12 let těžké práce v podzemí, není adekvátní a navíc morálně snižuje rozhodnutí těch, kdo se k profa-

Der Asylstatus Tausender wackelt

Bundesamt für Flüchtlinge: Wenn sich die Demokratie durchsetzt, ist Widerruf möglich / Besuch in der Heimat problematisch

HAMBURG, 15. Februar (AP). Die Freude über die Revolution in Osteuropa könnte anerkannt Asylbewerber aus jenen Ländern bald vergehen. Sie dürfen zwar in viele Länder verreisen, aber ausgerechnet bei Besuchen in ihrer demokratisierten Heimat droht ihnen der Verlust des Asylstatus in der Bundesrepublik. Obendrein könnten die bundesdeutschen Behörden demnächst die Anerkennung als Asylberechtigter widerrufen, wenn sie zu der Meinung gelangen, in Osteuropa sei die Demokratie gesichert. Das würde die Mehrzahl der 80 000 Asylberechtigten betreffen, Tausende von Tschechoslowaken, Polen, Ungarn und Rumänen.

Miluse Vagadayova aus der CSSR lebt seit zehn Jahren in Hamburg und hat dort Asyl. Kürzlich besorgte sie sich bei der tschechoslowakischen Botschaft in Bonn ein Visum. Die CSSR-Grenzposten seien bei ihrer Ein- und Ausreise sogar ausgesprochen freundlich gewesen, berichtete die Juristin. Anfang Januar kehrte sie aus Prag zurück, wo sie die Amtseinführung des neuen Präsidenten Vaclav Havel gefeiert hatte. An der Grenze zur Bundesrepublik sei ihr die Angst in die Glieder geschossen: „In Furth im Walde sagt der bayerische Beamte zu mir: ‚Sie haben Ihr Asyl verwirkt. Ich frage, warum. Die Antwort: ‚Sie haben sich in die Obhut des Verfolgerstaates be-

geben.‘ Reingelassen hat er mich zwar trotzdem.“ Doch der Grenzbeamte kündigte an, ihre Reise werde dem Ausländeramt in Hamburg mitgeteilt. Sie müsse möglicherweise sogar mit Strafverfolgung rechnen. „Hinterher im Zug habe ich nur noch gezittert. Zehn Jahre habe ich mich sicher gefühlt und jeden Kontakt zur CSSR vermieden. Jetzt war ich endlich wieder in Prag, ohne Furcht. Was für eine absurde Umkehr der Angst. Das Stück hätte Havel nicht besser schreiben können.“

Martin Hasenschwanz, der bei der bayerischen Grenzpolizei in München für Paßangelegenheiten zuständig ist, räumt auf Anfrage ein: „Das ist a bissel diffizil. Die zeitgeschichtlichen Ereignisse eilen den rechtlichen voraus.“ Telefonisch habe er mit der Grenzschutzdirektion in Koblenz abgesprochen, daß Asylberechtigte nach Besuchen in der CSSR zumindes wieder einreisen könnten, solange das tschechoslowakische Visum als Falblatt in den bundesdeutschen Reiseausweis eingelegt sei. Die Reise werde dann nur der jeweiligen Ausländerbehörde gemeldet. Wer sich aber einen normalen CCSSR-Paß geholt habe, werde wieder wie ein Ausländer behandelt, der die Vorteile des Asylstatus nicht habe. Das gelte auch für Polen, Ungarn und Rumänen.

Hasenschwanz fügte hinzu, tatsächlich verliere derjenige das Asyl, der sich in die „Obhut des Verfolgerstaates“ begeben. Das entscheide aber nicht der Grenzbeamte. Das jeweilige Ausländeramt müsse im Einzelfall beschließen, ob es beim Bundesamt in Zirndorf ein Abberkennungsverfahren einleiten wolle. Die Entscheidung des Bundesamtes könne dann von Verwaltungsgerichten überprüft werden. „Das löst Unsicherheit aus, das muß ich zugeben. Alles ist im Fluß.“

Asyl bedeutet eine unbefristete Aufenthaltslaubnis, einen Schutz vor Abschiebung, eine unbefristete Arbeitserlaubnis und einen leichteren Zugang zu einer Sozialwohnung und zu anderen Förderungsmaßnahmen, zum Beispiel zu Deutschkursen, wie Wolfgang Weickhardt, Pressesprecher des Bundesamtes für die Anerkennung ausländischer Flüchtlinge in Zirndorf bei Nürnberg auf Anfrage erläuterte. „Wer nur einmal reist, dem erkennen wir das Asyl nicht ab. Bei mehreren Heimatreisen überlegen wir das aber schon.“ Diese Auffassung sei dem Bundesamt auch von Gerichten bestätigt worden, zum Beispiel bei reisefreudigen Ungarn, die nach dem gescheiterten Aufbruch von 1956 Asyl bekommen hätten.

Weickhardt verwies darauf, daß der Umbruch im Osten die Flüchtlinge das Asyl ganz kosten könnte, selbst wenn sie

die alte Heimat nicht besuchen: „Asyl wird ja als Schutz vor Verfolgung gewährt. Wenn die Verfolgung wegfällt, warum dann noch Asyl?“ Wenn das Bundesamt die Auffassung gewinne, daß sich die Demokratie in Osteuropa durchgesetzt habe, sei ein Widerruf des Asylstatus durchaus möglich. Dafür gebe es auch ein Beispiel. Nach dem Ende der Militärdiktatur in Griechenland 1974 hätten Griechen in der Bundesrepublik das Asyl wieder verloren. „Wir denken darüber nach, aber noch ist es für Widerruf zu früh. Auf jeden Fall müssen wir freie Wahlen in den jeweiligen Ländern abwarten. Vor dem Sommer geschieht nichts“, sagte Weickhardt.

Für manche Asylberechtigte gibt es zwar einen Ausweg, den Antrag auf Einbürgerung. Frau Vagadayova hat ihn schon gestellt. Aber damit beginnt wieder ein bürokratischer Hürdenlauf. Erstens machen die Behörden normalerweise einen Ausländer erst zum Deutschen, wenn er schon sieben bis zehn Jahre hier gelebt hat. Tatsächlich haben die Hamburger Beamten der 35jährigen die Einbürgerung zugesichert.

Aber dazu muß noch die CSSR mitspielen, die die Juristin zuvor ausbürgern müßte. Bisher tat sich da nichts. Der Grund: Die tschechoslowakischen Ämter arbeiten noch langsamer als die bundesdeutschen.

Aufgespießt

„Privates und öffentliches Kapital dürfte in ausreichendem Maße mobilisiert werden können, um zur Erreichung des Ziels der Wiedervereinigung beizutragen, zumal dieses Ziel ohnedies nur in einer weltpolitisch befriedigenden Atmosphäre denkbar ist und ohne übertriebene Optimismus angenommen werden kann, daß dann im Haushalt der Bundesrepublik Mittel für die Verteidigungsleistungen freigesetzt und für den wirtschaftlichen und sozialen Aufbau der Sowjetzone eingesetzt werden können.“

Der damalige Bundeswirtschaftsminister Ludwig Erhard

stischem Muster als „imperialistischer Agent“ und als „Zionist“ zum Tode verurteilt und gehängt worden.

13 neue Werte aus dem Cäsium-Meßlabor übermittelte die Elterntätive „Restrisiko“ in dieser Woche. Demnach sind im Birnensaft von Lindavia 3 Becquerel Cäsium/Liter gemessen worden, genausoviel wie in ungarischen Blütentpollen, gekauft in Wiesbaden. 7-Korn-Vollkornbrot von Grano Vita hatte 2 Bq Cäsium, die Weizen-Vollkornmahlung wie der Kindergrieß dieses Herstellers erwiesen sich

Kindernahrung unbedenklich

Geringe Strahlenwerte

als unbelastet. Demeter-Apfel- und Heidelbeersaft, eine Babykost von Sunval, ist mit 1 Bq Cäsium gemessen worden.

Birnsaft von Vaibinger brachte es auf denselben Wert wie Birnsaft von Kirner: 1 Bq. Hingegen war der Birnsaft von Granini ohne erkennbare Cäsium-Belastung. Auch Kakao-

trunk von „Münsterland“ erwies sich als unbedenklich.

Letztlich sind „Bioland“-Kartoffeln und -Zwiebeln aus Nordheim gemessen worden und zeigten sich cäsiumfrei — wie die Weizen-Vollkornmahlung von Grano-Vita und das Soja-Raugout-Fin desselben Herstellers.

Zur Bewertung: Unabhängige Experten der Strahlenschutzkommission des BUND raten Erwachsenen dazu, sich bei der Ernährung an 35 Bq Cäsium je Kilo Nahrung auszurichten. Kinder, Schwangere und Stillende sollten die Grenze bei 10 Bq ziehen. Für Einfuhr und Handel gelten die Grenzwerte von 600 Bq und 370 Bq/Kilo.

Neue Minister in Prag

PRAG, 15. Februar (Reuter). Zwei kommunistische Minister sind am Dienstag aus der tschechoslowakischen Regierung ausgetreten. Nach einem Bericht der amtlichen Nachrichtenagentur CTK ernannte Präsident Vaclav Havel Slavomir Stracar und Jaroslav Suva zu Nachfolgern von Ladislav Vodrazka, Minister für Metallurgie, Maschinenbau und Elektrotechnik, und Frantisek Pinc, Minister für die Stromversorgung. Darüber hinaus er-

nannte er Vladimir Prikazsky zum Minister ohne Geschäftsbereich. Er war 1970 nach der Niederwerfung der Reformbewegung des Alexander Dubcek aus der Partei ausgeschlossen worden. Für die Rücktritte wurde keine Begründung gegeben.

Gleichzeitig zeigte sich Havel erfreut über den Vorschlag von Außenminister Jiri Dienstbier, Rudolf Slansky zum neuen Botschafter in Moskau zu ernennen. Slanskys Vater, der ebenfalls Rudolf hieß, war 1952 als Generalsekretär der KPC in einem Schauprozess nach stalin-

am 12. September 1953 über die „wirtschaftlichen Probleme der Wiedervereinigung“ im Bulletin der Bundesregierung.

© BILD-ZEITUNG, WAGO SE, BUNDESMINISTERIUM FÜR AUSWÄRTIGE ANGELEGENHEITEN

Kompromiß für Deutschland?

Schneller, als es der internationalen Politik lieb ist, vollzieht sich zwischen den beiden deutschen Staaten der Prozeß der Einigung. Dabei ist der künftige militärpolitische Status eines wiedervereinigten Deutschlands ins Zentrum der Diskussionen gerückt. Deutschland einig Vaterland — aber neutral: Diese im sogenannten Modrow-Plan enthaltene Konzeption entspricht einer Deutschlandpolitik, wie sie seit Stalins Wiedervereinigungsangebot von 1952 das sowjetische Denken beherrscht hatte. Die Westmächte wollen Deutschland in der NATO halten. Doch die Konfrontationspolitik der 50er Jahre ist einer der Kooperation gewichen. Jetzt ist ein Kompromiß in Sicht.

Ein Konzept, das im Auswärtigen Amt ausgearbeitet worden ist, dient mittlerweile weithin als Basis für deutschlandpolitische Überlegungen in Ost und West. Es geht davon aus, daß ein vereinigt Deutschland Mitglied der NATO ist. Die integrierte Verteidigungsstruktur des westlichen Bündnisses wird jedoch wie bisher an der Elbe enden. Die Einbeziehung der heutigen DDR in die NATO kommt nicht in Betracht. Die politische NATO-Mitgliedschaft wäre dann mit der territorialen nicht mehr identisch. Zu Kanzler Kohls Zehn-Punkte-Programm und zum Modrow-Plan hat Bonns Außenminister den „Genscher-Plan“ hinzugefügt.

Von Helmut Kohl über Verteidigungsminister Gerhard Stoltenberg bis zu NATO-Generalsekretär Manfred Wörner ist der „Genscher-Plan“ als ein gangbarer Weg gelobt worden. Stimmen um Alfred Dregger, die eine Ausweitung des NATO-Verteidigungsgebiets bis an Oder und Neiße vorge schlagen hatten, sind verstummt. Auch die Regierungen der westlichen Alliierten in Paris, London und Washington haben sich mit dem Konzept einer differenzierten deutschen NATO-Mitgliedschaft angefreundet. Im Bonner Verteidigungsministerium wird auf einen Präzedenzfall verwiesen — auch wenn er mehr als Kuriosum denn als Vorbild für Mitteleuropa dient: Spitzbergen, ein Territorium des NATO-Mitglieds Norwegen, ist aus der NATO ausgeklammert.

Die große Unbekannte im Planspiel Wiedervereinigung stellt noch immer die Sowjetunion dar. Bei der Konferenz der Außenminister der KSZE-Staaten in Ottawa (KSZE: Konferenz über Sicherheit und Zusammenarbeit in Europa, der sogenannte Helsinki-Prozeß) ließ Außenminister Eduard Schewardnadse zunächst mitteilen,

ein NATO-Mitglied Deutschland käme nicht in Frage. Inzwischen hat die Sowjetunion ihre Position abgeschwächt. Genaues weiß man nicht.

Einige von Moskaus Bündnisgenossen im Warschauer Pakt haben dagegen zu verstehen gegeben, daß ihnen die NATO-Mitgliedschaft eines vereinigten Deutschlands nichts ausmachen würde. Hohe westdeutsche Diplomaten wollen aus Moskau Signale empfangen haben, daß dort die Frage in neuem Licht gesehen und nicht mehr wie 1952 beurteilt werde.

Wenn der Anspruch stimmt, der Lord Ismay, dem ersten NATO-Generalsekretär, zugeschrieben wird, daß nämlich das Bündnis dazu da sei, die Russen „draußen“ zu halten, die Amerikaner dabei und die Deutschen klein, dann könnte Deutschland auch künftig eine wichtige Rolle für eine neue, vom Verteidigungs- zum politischen Ordnungsbündnis geläuterte westliche Allianz spielen. National eingestellten bundesdeutschen Politikern wie Alfred Dregger (CDU), Egon Bahr (SPD), Alfred Mechttersheimer (Grüne) war die Aufpasserfunktion der NATO nie entgangen.

Um das Mißtrauen, das den deutschen Einigungsprozeß auch im Westen begleitet, zu zerstreuen, hat Genscher sein Konzept mit einseitigen vertrauensbildenden Maßnahmen angereichert. Schon vor den Konferenzen der Alliierten und der KSZE-Staaten sollten die deutschen Parlamente offiziell und feierlich den Verzicht auf Besitz und Herstellung von atomaren, chemischen und bakteriellen Waffen bekräftigen. Ferner sollten sie die Oder-Neiße-Grenze anerkennen, damit sich der Einigungsprozeß nicht zu einer Diskussion über die ehemaligen Ostgebiete ausweite.

Gemessen an ihren Erwartungen nehmen Hans Modrow und seine Minister nur bescheidene Ergebnisse mit nach Hause. Immerhin: Über die Währungsunion wird verhandelt. Aber die deutlichen und schnellen Hilfsmaßnahmen mit Signalcharakter an die Menschen mit den gepackten Koffern gab es nicht. Die Forderungen des Runden Tisches, das mußten die Ost-Berliner lernen, zählen in Bonn wenig, wenn sie von den Vorstellungen der Bundesregierung abweichen. Eine weitere Erfahrung für Modrow und seine Minister: Es waren zwar die Menschen in der DDR, die die Revolution gemacht haben, aber als Sieger fühlen sich die Regierungspolitiker in Bonn.

Und sie führten sich auch so auf. Das war keine brüderliche und schwesterliche Stimmung, die an diesen zwei Tagen Bonn beherrschte, sondern eine der Unterwerfung. Die Forderungen der Gäste wurden nur milde belächelt. Der Kanzler hielt es nicht einmal für nötig, Modrow ein Papier über die Währungsunion zu geben. Mündliche Unterrichtung und damit basta! Wir haben die Gelassenheit zu bewundern, mit der Modrow und die anderen die bräsig Arroganz der reichen Vettern ertragen haben.

ARROGANT UND BLEANT!

Europa-Parlament mahnt Bonn

STRASSBURG (AFP). Das Europa-Parlament in Straßburg hat die Bundesregierung am Mittwoch vor einem Alleingang bei der deutschen Wiedervereinigung gewarnt. Sprecher fast aller Fraktionen forderten Bonn auf, sich mehr als bisher mit ihren Partnern in der Europäischen Gemeinschaft abzusprechen. Über das Angebot an die DDR zu einer baldigen deutschen Währungsunion sei die EG-Kommission nur informiert, aber zuvor nicht konsultiert worden, betonte der ehemalige französische Präsident Valéry Giscard d'Estaing von der liberalen Fraktion. Ein solcher Schritt habe aber direkte Konsequenzen für die Währungs- und Finanzpolitik der Gemeinschaft. „Wir verlangen daher Konsultationen auf EG-Ebene über eine eventuelle Änderung der Wechselkurse innerhalb des EWS“, sagte Giscard.

Der Vorschlag des EG-Kommissionspräsidenten Jacques Delors, einige Wochen nach der Volkskammerwahl in der DDR einen EG-Sondergipfel zur deutschen Frage einzuberufen, ist am Mittwoch von der irischen EG-Präsidenschaft positiv aufgenommen worden. Sie halte ein solches Treffen für „angebracht“, sagte die Staatsministerin für Europafragen, Maire Geoghegan Quinn.

Havel bude druhým svedohocerským reformním činitelem, který produkuje na společném zasedání Senátu a Sněmovny reprezentantů. Prvním byl totiž J. Havel, p. L. Walesa. Agentury informovaly, že se prezident Havel 20. února ve Washingtonu setká s prezidentem G. Bushem a s dalším americkým činitelem.

V. Havel promluví v Kongresu
Washington: Čs. prezident V. Havel přinese 21. února během návštěvy USA projev k oběma sněmovnám amerického Kongresu. Otváří to z Washingtonu s ovšením na oficiální sčítání tiskové agentury ÚPI a DPA. Uvadí, že V.

Paroží se s jímá Genscher? V. Havel promluví v Kongresu
hade v březnu situace kritická. Přispěje snad k tomu přistoupení zahraničních partnerů ke snížení naší výroby železa, oceli a vlečkových materiálů.

Pravdou je, že mírná zima pomáhá spotřebitelům snižovat. To však zdaleka nestačí. Proto se vbera v Praze sešli zastupci předních hutních a strojírenských podniků, aby se poradili, jak dál. Tam, kde to půjde, nahradí topné oleje zemním plynem. V ostatních provozech však

Thatcher

Deutsche Einheit „weckt tiefsitzende Ängste“

Sedm bodů Tomáše Bati

Delegaci světových průmyslníků přijal v V. Havel

(bat): Možnosti hospodářského rozvoje Československa zkoumala od pondělí skupina světových průmyslníků a podnikatelů vedena T. Batou. Průběh návštěvy této delegace shrnul na večerní tiskové besedě první místopředseda federální vlády V. Koumárek.

Po úvodním jednání a výslovním žití se světoví průmyslníci rozjeli do různých nasli podniků. Návštěvi mj. kladecké umělárny, mladoboleslavské automobilky, chemické závody v Litvínově, závody na výrobu elektrotechniky. Paní Batová se seznámila s fungováním naší ubohodí síti. Závěry svých inspekci shrnula delegance vedena T. Batou do sedmi bodů, se kterými večera seznámila i prezidentka ČSSR V. Havela.

Československo má podle těchto bodů základní předpoklady pro ekonomickou přeměnu a následnou prosperitu K tomu

je ovšem nutné absolutní oddělení politické moci od podnikání s cílem široké privatizace. Spotřební sektor se musí co nejdříve uvolnit od centrálního řízení nutné je umožnit zakládat místní podnikatelské jednotky. Potřebná je také co neirychleji vytvořit účelný program na ochranu životního prostředí.

Zajímavý postřeh uvedl na tiskové besedě zastupce firmy Phillips K. Hubbe: „Průmysl musí přestat produkovat to, co žádají spotřebitelé — a u vás jsou zatím v tomto podnikatelském zákonu časté roz-

O.E.
TO W? ZAKR. CO?

porv. Také technologie ve svých nejměrně velkých podnicích neodpovídá ani moderní technologii Západu, ba ani Dálnému Východu. Přitom se v těchto podnicích vyrábí nejednou všechno možné. Nabyl jsem u vás dojmu, že když si někdo chce koupit sklenici mléka, musí si koupit celou krávu... Zkrátka domnívám se, že je potřeba co nejrychleji vytvořit síť malých podnikatelů.“

F. van den Hoven ředitel společnosti T. Bati, k tomu dodal: „Přímým stykem výrobů s trhem vzroste úroveň konkurence, a tím pádem i kvality a inovace. Výrobky u vás musí být přitom prezentovány atraktivněji než dosud, musí být přitažlivě zabalené a natákat zákaz-níky.“

Ropa ze SSSR chybí
(k): Hutařci dnoa mají starosti. Zatím co ještě loni na pozicím bylo v nutných topných olejích dostatek, jatos jim chybí. Sovětský svaz totiž, vzhledem ke svým vnitřním problémům, krafi Československu v prvním čtvrtletí dodává ropu z 24 na necelých 18 % z celoročního množství a také Rumunsko nám dluží značnou část nízkosírných topných olejů.

Neznámá Adina

ZAČALO TO celkem nevinně. Čtenáři chtěli vědět, kdy zemřela Adina Mandlová, jejíž fotografií s oznámením o osmdesátých narozeninách přinesla Lidová demokracie. V Praze se to zatím nevzdává přesně zjistit, ani u filmových historiků, ani u novinových archivů. Při dokonalosti a všestrannosti vědeckých a novinových archivů v západním Německu nasvědčovalo vše, že zjistit datum úmrtí české filmové herečky Adiny Mandlové, která hrála v desítkách filmů před a během druhé světové války, bude otázkou jednoho telefonického rozhovoru.

V několika vteřinách se ohlásil archiv západoněmecké tiskové agentury DPA v Hamburku. „Adina Mandlová? ptá se ženský hlas. „Zavolejte za deset minut!“ Za deset minut zněl již stejný ženský hlas poněkud nejistě. Ne, o Adině Mandlové v archivu není jediné řádky. Peř již sice paní v archivu ví, kdo Adina Mandlová byla — poučila ji kolegyně, která pochází z Československa — ale podklady o herečce, která kdysi patřila k nejznámějším v Čechách, dohledů nemají. Když by to v Německu někdo vůbec mohl vědět, tak Německý ústav pro filmovou nauku ve Wiesbadenu. Telefon mají 6621 — 37 01 62. Pan, který ve Wiesbadenu zvedl telefonní sluchátko, zrozpačitěl, jakmile slyšel jméno Adina Mandlová. To že má být filmová herečka, ptal se. Byla známá, ale on o ní slyšel poprvé. Ví však, kde zcela určitě podklady o Adině Mandlové mají. Ve Filmovém archivu ve Frankfurtu nad Mohanem.

Telefonní ústředna frankfurtského filmového archivu přepojila na pana Spiese. „Adina Mandlová,“ pan Spies mluvil sebestiše. „Samozřejmě, že ji znám. V roce 1943 hrála ve filmu Ich vertraue Dir meine Frau an s Heinzem Kühmannem. Ale ne pod svým jménem. Jako Lil Adina.“ Pan Spies věděl také, že hrála v českých filmech Noční motýl a Hotel Modrá hvězda. Jenomže to jsme věděli i bez informací od pana Spiese. Když však Adina Mandlová zemřela, což vlastně čtenáři Lidové demokracie chtěli vědět — to nevěděli ani zkušební archivář filmového archivu ve Frankfurtu. Jen ještě dodal, že v roce 1982 vydal „jakýsi“ pan Škvorecký v kanadském Torontu její knižní vzpomínky. Tehdy ještě museia žít.

Když se zdálo, že o Adině Mandlové se ve Spolkové republice nikdo nic nedoví, napadlo nás spásná myšlenka: Archiv rozhlásová stanice Svobodná Evropa v Mnichově. Československá redakce by to mohla vědět. Opět telefonáty — a opět nic! Ne, nikdo přesně datum úmrtí Adiny Mandlové nezná. Tak docela to ale nebyla pravda. Ano, Adina Mandlová před třemi, čtyřmi lety zemřela. Pochována je na ostrově Malta, kde také dlouhá léta žila. Jen přesný časový údaj v Mnichově nemají. Jediný člověk, který by to asi věděl, je právě na dovolené. V Praze.

A tak se kruh uzavřel. Jisté je, že Adina Mandlová před třemi, čtyřmi roky na Malte zemřela a je tam rovněž pochována. Až se vrátí Jaroslav Dřezler z dovolené v Praze do Mnichova, budeme — snad — vědět více. A samozřejmě to, co nám řekne, nezapomeneme ani čtenářům. Kteří se na to ptali. A bylo jich několik ...

R. STRÖBINGER (Bonn)

* * *

... a to nejlepší nakonec! Ani nám v pražské redakci nedaly spát desítky dopisů čtenářů LD, v nichž bylo psáno, že Adina Mandlová je už dávno po smrti. Má prý na Malte hrob, jak ostatně potvrdil televizní komentátor při setkání G. Bushe s M. Gerbatovem u maltských břehů. Čtenáři jsme napravili chybu a rehabilitovat se před čtenáři alespoň získáním přesného data úmrtí. Podnikli jsme pátrání doslova po celém světě, dokonce i na té Malte. Zavolali jsme vědru také Josefu Škvoreckému do Toronta, protože v posledním vydání hereččiných vzpomínek v Sixty-eight Publishers už prý měl být dodatek o její smrti. Pan Škvorecký nás šokoval tímto sdělením: „Ale kdepak, pánavé, Adina Mandlová žije, je to jen pár dní, co jsem s ní mluvil. Bydlí už několik let tady v Torontu, na adrese 55 Charles Street, East, Toronto — Ontario. K osmdesátinám se mi ale nepřiznala, asi se jí moc nechtilo. Bude jí inestet dodatečně blahopřát!“ S blahopřáním se tedy znovu připojujeme i my. Pevně doufáme, že tato zpráva je závěrečnou šťastnou tečkou v této záležitosti téměř detektivní.

3 Wochen aus Koma erwacht, aber CSR-Elshockeystar gelähmt

Kosice — CSR-Nationalspieler Ludek Cajka (26/72 Einsätze) ist erwacht. Der tschechische Eishockey-Star war an die Bande geprallt (BILD berichtete), lag über drei Wochen im Koma. Aber der Verteidiger ist gelähmt. Auch der aus der UdSSR eingeflogene Wunderheiler Prof. Abuslarow konnte nicht helfen. Der Tartare heilte zwar die Mannschaft von Kosice von allen möglichen Verletzungen, aber bei Cajka versagten seine Geisteskräfte.

CSRR-Nationalspieler gestorben

Der tschechoslowakische Nationalspieler Ludek Cajka, der sich im vergangenen Monat bei einem Punktspiel des Klubs TJ Zlin eine schwere Verletzung an der Wirbelsäule zugezogen hatte, ist am Mittwoch gestorben.

Klage der Klageweiber

MÜNCHEN, 14. Februar (Reuter). Vor dem Bayerischen Verwaltungsgericht versuchen seit Mittwoch drei Oberammergauer Frauen im Alter von 42 bis 69 Jahren ihre Teilnahme — zumindest als Klageweiber — an den Passionsspielen zu erstreiten. Die bisherige Regelung sieht vor, daß mitwirkende Frauen ledig und nicht älter als 35 Jahre sein müssen. Prozeßgegner ist die Gemeinde Oberammergau, deren Anwalt den Antrag auf Abweisung der Klage damit begründete, die Rolle der Frau in Palästina sei eben zur Zeit Jesu „auf Haus beschränkt“ gewesen. Oberammergau wolle die Leidensgeschichte Jesu nicht in die Gegenwart umsetzen und müsse damit die Rolle der Frau beschränken.

Der Anwalt der Gemeinde zitierte als Beleg für die Stellung der Frau im alten Palästina auch aus der Bibel einen auf seine Mutter gemünzten Ausspruch von Jesus: „Weib, was habe ich mit dir zu schaffen.“

„I WÄNTEROU SE TO VI...
„I NIKTEROU NE — 4 TO SE...
TO DILEMMA TO VÄRANU...
ZASY, AŽ NA VEKY VÄRANU...
AHEN!“

CTK-Direktor zurückgetreten
PRAG (AFP). Der Generaldirektor der amtlichen tschechoslowakischen Nachrichtenagentur CTK, Ales Benda, ist am Mittwoch zurückgetreten, teilte die CTK mit. Benda war am 3. Dezember vergangenen Jahres zum Leiter der Agentur ernannt worden. Nach Informationen aus sicherer Quelle soll er durch Petr Uhl, einen früheren Dissidenten und Mitglied der Bürgerrechtsbewegung Charta 77, abgelöst werden.

CTK-Direktor zurückgetreten
PRAG (AFP). Der Generaldirektor der amtlichen tschechoslowakischen Nachrichtenagentur CTK, Ales Benda, ist am Mittwoch zurückgetreten, teilte die CTK mit. Benda war am 3. Dezember vergangenen Jahres zum Leiter der Agentur ernannt worden. Nach Informationen aus sicherer Quelle soll er durch Petr Uhl, einen früheren Dissidenten und Mitglied der Bürgerrechtsbewegung Charta 77, abgelöst werden.

kuriöser Existenz dichtgemacht werden.
Die Unternehmensgruppe House of Fraser hatte bereits vor einem Jahr den Verkauf von Pelzen in ihren 62 anderen britischen Geschäften eingestellt, nachdem Tierschützer eine Serie von Attentaten auf diese verübt hatten.

Harrods verzichtet auf Pelze

LONDON, 14. Februar (AFP). Mäntel aus weißem russischen Zobel sind im Londoner Nobelkaufhaus Harrods ab Freitag dieser Woche für ganze 39 995 Pfund (113 186 Mark) zu haben. Preisnachlässe von 50 bis 70 Prozent räumt das Warenhaus ein, denn die Pelzabteilung soll am 21. April nach 100 Jahren lu-

Poslední velitel Hradní stráže

Prezident Václav Havel ve svém projevu ve Federálním shromáždění dne 23. ledna mj. oznámil své rozhodnutí o změnách, které budou provedeny v Hradní stráž. V podstatě to znamená obnovení tradice této elitní jednotky — tradice z dob prezidentů T. G. Masaryka a Eduarda Beneše.

S odchodem E. Beneše přestala existovat Hradní stráž v té podobě, kterou měla za první republiky i těch prvních pár let po válce. Posledním velitelem této Hradní stráže byl podplukovník Svatopluk Chrastina. Jeho životní osudy byly velmi dramatické. Pocházel z Valašského Meziříčí — narodil se 22. května 1900. Jako důstojník z povolání odešel na začátku nacistické okupace za hranice, do Francie, kde se zúčastnil bojů na severovýchodní frontě. Po pádu Francie odplul s čs. jednotkami do Velké Británie. Po invazi se zúčastnil s čs. brigádou bojů o Dunkerque ve Francii. V roce 1946 byl jmenován velitelem Hradní stráže. Vítal hlavy cizích států a různé diplomaty všech stupňů, znal osobně všechny členy vlády a přátel-

sky se stýkal s arcibiskupem Josefem Beranem. Prezidenta doprovázel na všech jeho cestách po ČR.

Zlom v jeho životě nastal po únoru 1948. Začátkem března byl zbaven funkce velitele Hradní stráže a bezprostředně potom propuštěn z armády. Našel si zaměstnání v Archeologickém ústavu, ale ani tam neměl klid. Koncem roku 1948 byl zatčen, vězněn v pověstném „Domečku“ na Hradčanech. Na jaře 1949 byl odsouzen tzv. státním soudem za použití všech tehdejších zločinných praktik na 20 let žaláře pro velezradu a vyvědačství. Po odsouzení nastala dlouholetá pouť po věznicích: Bory — Opava — Leopoldov. Setkával se tam s mnohými svými bývalými spolubojovníky, i s dalšími čestnými a sta-

tečnými kdmí. V květnu 1960 byl propuštěn na podmíněčnou zmlouku s dalšími politickými vězni. Ve věku 60 let, kdy jiní odcházeli do důchodu, musel dále pracovat, aby „získal léta a nasloužil si důchod“, jak mu bylo řečeno na odboru pracovníků sil ONV. Pracoval jako dělník v dílnách Dopravního podniku na opravách tramvají. Jeho dlouhá, pestrá a těžká životní pouť se uzavřela s vánočním rokem 1988.

Do volné soutěže

(čtk): Zástupci Čs. aerolinie jednájí se zahraničními firmami. Vedle legendy zavedou formule jedna N. Laudy, majitele letecké společnosti Luda-air, který nedávno navštívil Prahu, to jsou američtí podnikatelé M. Sumichrast a H. Coe Brown. Výsledkem rozhovorů s M. Sumichrastem a jeho spolupracovníky bylo dojednání podmínek dohody mezi ČSA a jednou z největších světových investičních bank Credit Suisse First Boston Inc. Na jejím základě ustanovily naše aerolinie tohoto partnera svým vyhradním finančním poradcem a asistentem při zajišťování svého dalšího rozvoje.

K návštěvě německých »zelených« v Praze

Mluvíme-li o „ochraně životního prostředí“, měli bychom si uvědomit, že především v evropské oblasti východně a jižně od Labu se tento výraz nadešel optimisticky. Ve skutečnosti jde o něco jiného o holou záchrannou prostředek, podmiňkou autyých k holému lidskému životu. Právem proto zdůrazňuje ČSL význam tohoto úkolu před všemi ostatními — i před otázkami hospodářskými.

Je však už v lidské povaze zneužití i nejznevětšších myšlenek a cílů k uspokojení sobeckých zájmů, především k mocenskému boji v politické sféře. Musíme být proto opatrní a vždy zkoumat, které proklamace a které programy jsou míněny vážně a které slouží zcela jiným cílům než oněm veřejně vyhlašovaným. Zabýváme-li se situací politického hnutí „Zelených“ v různých zemích, zjistíme neobyčejně velké rozdíly v zaměření jejich jednotlivých skupin. Ty z nich, jímž jde skutečně o ekologické otázky, které na ně upozorňují a chtějí se na jejich řešení aktivně podílet, by měly být vítaným partnerem všech demokratických a politických sil — bez ohledu na to, že jejich programy jsou mnohdy velice jednostranné a nerealistické.

Jiné skupiny „Zelených“ však ekologe zneužívají jako záminky a zástěrky k podpoře oně revoluční ideologie, která sice hlásá šťastnou budoucnost, blahobyt pro všechny, absolutní sociální spravedlnost a dokonce i vyšší osvobození celého lidstva, ve skutečnosti však produkuje nouzi pro všechny, mnohem hlubší sociální nespravedlnost a jako cestu ke „svobodě“ uskutečnila největší masovou vraždu lidských dějin — Archipal Gulag. Bohužel v parlamentárním systému je zatím nejspůsobnější strana německých „Zelených“, která patří k druhé skupině. Vznikla poté, kdy se krajně levicové demokratické části Německa přesvědčila o tom, že otevřeně hlásání levicově extremistických — komunistických názorů nemá v této zemi po tragických zkušenostech s „nacionálním socialismem“ nejmenší úspěch. Volební výsledky Německé komunistické strany (do nedávna bohatě financované z východního Berlína) se pohybovaly zhruba kolem 0,1 procenta a vzbuzovaly jen útrpný úsměv komentátorů. A tak se militantní marxistické skupiny zahaly do pseudoekologického programu — a začaly hlásat poněkud jinými výrazovými prostředky tytéž cíle kolektivismu, násilné změny stávajícího systému sociálního tržního hospodářství a zahraničně politický program odtržení od ostatních demokratických spojeneckých zemí — především od USA. To je skutečnost, kterou lze potvrdit autentickými příklady z různých programových prohlášení německých „Zelených“. Je to sbírka velice pestrá, dosti ošesná, ale především velice poučná, z níž jen namátkou cituji:

„Obyvatelstvo potřebuje politické pravomoci (hospodářské a sociální rady), aby kontrolovalo hospodářské aktivní podniky.“ Jinými slovy: Konec samostatné podnikatelské činnosti, zavedení nových „sovětů“ (čili rad), ovládnutí hospodářskou sférou. Čili — marxistický kolektivismus, už K. Marx mluvil o „radách výrobců“!

„Demokracie a sebourčení v pracovním procesu znamenají, že výrobci sami rozhodují o tom co, jak a kde se bude vyrábět.“ To zní sice velice hezky, ale ve všech sociálně a hospodářsky úspěšných zemích se ukázalo, že o tom, co se má vyrábět, musí rozhodovat prostřednictvím zákonodárů spotřebitelé. Jen v marxistickém kolektivismu se výroba stává sebeúčelem a spotřebitel jejím otrokem.

Němečtí „Zelení“ vědí, že svých cílů mohou dosáhnout jen negací všech mravních hodnot — především všech křesťanských zásad v životě rodin, výchově dětí a v celém sociálním společenství: „Zelení žádají odstranění manželství jako státní instituce (zrušení § 8 ústavy) a všech s tím spojených privilegií manželského svazku.“

„Obrácíme se proti trestání jakýchkoli sexuálních styků na dobrovolném základě a žádáme příslušné změny sexuálních zákonů.“ I to není nijak strašně — pokud nevíme, o co tu jde: zneužití mladistvých a dokonce dětí nemá být trestáno, ani organizování dětské prostituce. Cituji dále: „Namísto toho, aby se zákyním a zákyním hřlo manželství jako jediná žádoucí životní forma, potřebují lesbické ženy a homosexuální začl podporu na své cestě sebeuplatnění.“ „Je nelidské povolit ve výchově dětí sexualitu teprve od určitého věku a za určitých podmínek.“

Jaký svět to tedy má být v jejich předstávách — snad „zelený svět“?

Ze všeho nejhorší však je, jakým způsobem tato strana zneužívá přírozené a hluboce lidské touhy po míru a bezpečnosti pro všechny národy. „Mírová politika“ této strany propagovala od samotného začátku úplné odzbrojení demokratických zemí; v praxi by to znamenalo jejich vydání pod tlak a nakonec do područí komunistického totalitarismu. Centrum německého mírového hnutí tzv. Friedfeldský apel, jehož významnou součástí byla strana „Zelených“, byl dlouhá léta z 80 procent financován z východního Berlína — jinak tak chudého na devizy. „Koncept jednostranného odzbrojení spočívá v přesvědčení, že ohrožení západní Evropy Sovětským svazem existuje jen tak dlouho, pokud existuje svaz sovětských ozbrojených vojsk.“

To hlásají němečtí „Zelení“ v roce 1982 v programu své hamburské „alternativní skupiny“. Ta se mezitím proslavila tím, že důstředně chrání a podporuje kriminální živly, přiznávky a násilníky v hamburské Hafensstrasse. Bandy, které svého času obsadily nezákonně několik domů, přepadaly policisty, pronásledující násilnické pachatele. Tato ulice se stala i útočištěm teroristických elementů soustředěných kolem „Frakce Rudé armády“ (Rote-Arme-Fraktion).

Poměr „Zelených“ k násilí v politické oblasti by zaskočil zvláštní pojednání. Vůbec by mne nenapadlo, zabývat se tak obsahem tauto stranou opravdových odpůrců parlamentní demokracie, militantních socialistů ve všech jeho formách, nebýt okolností, že právě delegace této strany byla jako první západní politická strana pozvána k oficiální návštěvě Československa a že její návštěva byla dokonce zhodnocena rozhovory se dvěma — po prezidentu republiky nejvyššími — ústavními činiteli naší země.

Skutečnost, že k této návštěvě došlo tři dny před důležitými zemskými volbami v Sársku (v nichž se rozhodovalo nejen o složení zemského parlamentu, ale především nejpřímě i o nominaci kandidáta pro eventuelního spolkového kancléře „rudo-zelené koalice“), nemohou např. křesťansko-

demokratické síly Německa hodnotit jinak, než jako podivný zásah do tohoto volebního boje zvenčí.

Pokud někdo tvrdí, že při této návštěvě slo o výměnu zkušeností z oblasti ochrany životního prostředí, měl by si uvědomit především toto: jediným kvalifikovaným partnerem pro tuto pro nás nesmírně důležitou výměnu zkušeností je dnešní vláda Spolkové republiky Německo, která hraje v Evropském společenství právě v této oblasti nesporně avantgardní úlohu. Připomeňme např. katalyzátory, snižující množství škodlivých látek produkovaných automobily na pouhých 10 procent, připomeňme nejnižší zákony SAN předepsané emisní hodnoty pro průmyslové podniky, nezapomeňme, že efekt bezpečnostních předpisů pro jaderné elektrárny jsou v SAN nejnižšími na celém světě a faktická bezpečnost těchto energetických zdrojů šelmech životní prostředí rovněž nejvyšší na světě. Tyto zkušenosti jsou pro nás cenné — nikoliv spolupráce s hnutím, hlásajícím v podstatě zkázu moderní technologie, destrukci sociálního systému, který se ze všech nejlépe osvědčil, a zahraniční politiku, která by i pro nás znamenala všechno jiné než návrat do Evropy!

LUDEK PACHMAN

VYDÁNO VE VYŠKOVĚ

VIRUS MÁLEM ZABÍJEL

MICHAEL WESTPHAL (25) známý západoněmecký tenista, zdravě srduce, jeho nedáví se stal lékař západoněmeckého města Jirko, který se v roce 1981 vydal do východního Německa, aby se podíval na životní podmínky v této zemi. Když se vrátil, byl již nemocný a v listopadu 1982 zemřel. Jeho smrt byla považována za přírodní smrt, ale nyní se ukazuje, že šlo o otrávení. V roce 1983 se v Hamburku objevil nový typ viru, který se nazývá Westphalův virus. Tento virus je velmi nebezpečný a může způsobit smrt. V současnosti se tento virus šíří v mnoha zemích Evropy a Asie. Vzhledem k tomu, že Westphalova smrt byla považována za přírodní smrt, je velmi důležité, aby lidé byli opatrní, když cestují do zahraničí. Pokud máte jakékoli příznaky, měli byste se poradit s lékařem. Westphalova smrt byla velmi tragická a její příčina je stále neznámá. Vzhledem k tomu, že tento virus je velmi nebezpečný, je důležité, aby lidé byli opatrní, když cestují do zahraničí. Pokud máte jakékoli příznaky, měli byste se poradit s lékařem.

Prezident do Finska

Holštinky Československý prezident V. Beneš přijal pozvání k návštěvě Finska, avšak žádné datum nebylo zatím stanoveno. Šlo o to podle agentury Reuters představitel finského ministerstva zahraničí. Podle Reuters má hlava čs. státu navštívit v květnu Dánsko, Norsko a Švédsko. Citovaný finský činitel též řekl, že čs. premiér M. Čižka navštíví Finsko příští měsíc. I zde je však nutné ještě dohodnout přesný termín.

Před návštěvou Jana Pavla II.

(čtk): První místopředseda vlády ČSSR I. Černogurký a místopředseda vlády ČSSR J. Třísmačka přijeli v Praze patřit k pracovišti návštěvy do Československa. Jednali o technických a organizačních otázkách týkajících se návštěvy papeže Jana Pavla II. v Československu. Přijeli se zúčastnit světců biskupů Pražských A. Liška a ministr vnitra ČSSR S. Štelclík.

Nový státní znak Polské republiky schválil polský Sejm. Na návrh prezidenta W. Jaruzelského byl po bouřlivě diskusí přijat návrh znaku — stříbrná orlice se zlatou korunkou a červeným štítem. Sejm odmítl návrh, aby na koruně byl umístěn také kříž.

polští Hlasení statistický úřad kvetelní nedávno ujalé údaje, teka jiti se mnoha stranek života Polska. V Polsku zije nyní 37 500 000 lidí, tedy o 135 tisíc obyvatel více než v předchozím roce. To do podílu obyvatel je Polska na sedmém místě v Evropě po ČSSR Spolkové republice Německo, Itálii, Velké Británii, Francii a Španělsku.

Na 50 milionů Japonců se do svého říjnového podněsu pod pečlivě připravení kurilských ostrovaů Ilurup, Kunasir, Habomai a Sikotan, které jsou od skončení 2. světové války v sovětských rukou, Japanci.

(čtk): S uplynulým rokem 1989 se uzavírá dlouhotvá etapa vývoje československé ekonomiky založená na principech centrálního a direktivního řízení. Rok 1989 se zásadně neodlišoval od předcházejících. Tempo hospodářského růstu v porovnání s rokem 1988 mírně pokleslo. Dynamika tvorby hrubého národního důchodu se podle předběžného odhadu snížila z 2,8 procenta v roce 1988 na 1,7 proc. v porovnání s tím vzrostl hrubý domácí produkt ve vyspělých státech v tržní ekonomice podle odhadu o 3,6 procenta. V této souvislosti je třeba uvést, že současné metody sledování cenového vývoje neodrážejí skrytý pohyb cen a reálná dynamika hospodářského růstu naší ekonomiky může být pomalejší než uvedená.

Ke konci roku pracovalo v národním hospodářství 7,868 000 osob, z toho v odvětvích terciární sféry 41 proc.; ve vyspělých zemích se tento podíl pohybuje vesměs mezi 50—70 procenty. Nominální peněžní příjmy, jejichž prostřednictvím obyvatelstvo uspokojuje své potřeby, se zvýšily o 3,3 procenta. Reálné peněžní příjmy obyvatelstva v důsledku růstu indexu životních nákladů vzrostly jen o 1,8 procenta. Bereme-li však v úvahu i skrytý inflační pohyb, který se v indexu životních nákladů neodráží, je možno předpokládat a reálných příjmů spíše stagnaci.

V průběhu roku 1989 výrazně vzrostly průměrné ceny např. zeleniny (o 9,8 proc.), mléka (o 10,3 proc.), osobních automobilů (o 17,0 proc.), kamen a spárků (o 11,2 proc.), rozhlasových přijímačů vč. radiokombinací (o 11,4 proc.), osobního prádla z tkanin (o 7,0 proc.), syntetických oděvů (o 7,4 proc.), jízdních kol (o 7,9 proc.) a jednosopých motorových vozidel (o 5,7 proc.). Příčiny tohoto vývoje spočívají především ve změně struktury nabídky, někdy ve prospěch nové kvality zboží (např. rozšíření prodeje trvanlivého mléka), ale často souvisí také s vysokou monopolizací výroby a s dosavadním způsobem tvorby cen.

Ve zdravotnických zařízeních bylo koncem roku 1989 k dispozici 197,8 tisíce lůžek, z toho 124,3 tisíce v nemocnicích. Celkový počet lůžek se za rok zvýšil pouze o 281, v rozhodnutých typech zdravotnických zařízení dokonce poklesl. V přepočtu připadá na 1000 obyvatel pou-

ze 7,9 lůžek v nemocnicích. Na 1 lékařské místo v ambulantních zařízeních léčebně preventivní péče připadá 521 obyvatel. Situace ve zdravotnictví je komplikována nedostatkem diagnostické techniky a porušením v zásobování léky a zdravotnickým materiálem. Na potřebné úrovni není preventivní péče. V loňském roce se počet dokončených bytů zvýšil proti roku 1988 o 6,4 procenta, avšak proti plánu bylo dokončeno o 9443 bytů méně. Z dokončených bylo zkolaudováno jen 77,8 proc. bytů.

Investice věnované na ochranu životního prostředí dosáhly za rok 1989 výše 4,9 mld Kčs (tj. 2,9 proc. z celkového objemu investičních prací a dodávek), z toho ochrana vody 2,7 mld Kčs. V současné době se v ČSSR vypouští do ovzduší ročně cca 2,7 mil. tun oxidu siřičitého, cca 1 mil. tun oxidů dusíku, zhruba tentýž objem (tuhých látek a oxidu uhelnatého, cca 0,2 mil. tun uhlovodíků. Rozsahem emisí řady škodlivin zaujímá Československo přední místo v Evropě.

V roce 1989 se narodilo 208 tis. dětí — nejmenší za celou dobu trvání samostatného československého státu od roku 1918. Nízká porodnost byla částečně způsobena i dočasným úbytkem žen ve věku mateřství. Ve věkové skupině 20 až 29 let bylo k 1. lednu 1989 v ČSSR 1042 tis. žen, tj. nejméně od roku 1967. Pokles vliv k rodičovství se projevil i prudkým růstem počtu umělých přerušení těhotenství po nových zákonných opatřeních, platných od roku 1987. V roce 1989 se stice počet umělých přerušení těhotenství proti roku 1988 poněkud snížil, zůstává však nadále vysoký. Na 100 narozených dětí připadlo v ČSSR 68 potratů, v Praze a Bratislavě byl počet těhotenství ukončených umělým přerušením vyšší než počet narozených dětí.

Střední délka života v Československu již více než dvacet let stagnuje, zatímco v naprosté většině ostatních evropských a mimoevropských zemí se výrazně prodlužuje. V současnosti dosahuje pouhých 67,8 roku u mužů a 75,3 roku u žen a je jedna z nejkratších v Evropě.

Snatků bylo uzavřeno 118 tis., rozvedeno 40 tis. manželství. Počet rozvodů byl v roce 1989 nejvyšší, jaký až dosud byl zaznamenán.

NÍZKÁ EFEKTIVNOST

V ústředně řízeném průmyslu se zvýšil v roce 1989 objem průmyslové výroby ve srovnání s rokem 1988 o 1,0 proc. a dosáhl 898,4 mld Kčs. Pokračovala tendence zpomalování růstu výroby. V základních těžebních, surovinové a materiálové výrobních odvětvích činil vzestup výroby 0,2 proc. a ve zpracovatelských odvětvích průmyslu 1,6 procenta. Potřebné strukturální změny se zatím ve významnějším rozsahu neuskutečnily.

Efektivnost průmyslové výroby se podstatněji nezvýšila. Celková nákladovost výkonů se ve srovnání s rokem 1988 snížila reálně o 0,48 procenta, z toho materiálových nákladů o 0,36 procenta. Celkový zisk vzrostl o 3,7 procenta. Účinnost základních prostředků dále poklesla o 3,5 procenta.

Zemědělství i při výraznějším omezení dovozu kryje stále rostoucí spotřebu potravin co do objemu zcela uspokojivě. Nedostatky jsou však v kvalitě potravin, sortimentu a v nízké efektivnosti výroby. Na tom se vedle zemědělství podílí i zastaralost a nedostatečná kapacita zpracovatelského průmyslu, nedostatečný rozvoj služeb pro zemědělství apod. Přitom není zanedbatelná ani fakt, že zemědělská výroba má k dispozici stále menší výměru zemědělské půdy, při současném zhoršování přírodních a ekologických podmínek pro výrobu. Podle předběžných údajů se zvýšila — při mírném nárůstu roční produkce (o 0,2 procenta) — hrubá zemědělská produkce o 1,1 procenta. Živočišná byla vyšší o 1,7 procenta.

Na celém území státu je v současné době 4,6 mil. ha lesů, tj. 36,0 procenta z celkové rozlohy státu. Značná část lesů je však poškozena hloušemi. Podle posledních údajů činí podíl poškozených lesů 57,6 procenta v ČSR a 31,6 procenta v SSR.

INVESTICE NEPRAVNÝM SMĚREM

Vážným zdrojem nerovnováhy vztahů v ekonomice je trvale rozšiřující investiční výstavba. Růst investičních nákladů dlouhodobě představuje zvyšování technické úrovně dokončovaných kapacit. Investice směřují zejména do výrobní sféry, jmenovitě do odvětví paliv, energetiky a metalurgie (včetně ve výši 23,7 mld Kčs).

Naopak zpracovatelský průmysl, zejména obory, které by měly zlepšit nabídku na vnitřním trhu a konkurenceschopnost na trhu zahraničním, jsou investičně podhodnocovány. Nízký byl podíl modernizace, který činil jen 16,5 procenta.

Obrat zahraničního obchodu se zvýšil o 2,1 procenta, přičemž se socialistickými zeměmi poklesl o 2,2 procenta a s nesocialistickými státy vzrostl o 9,8 procenta.

Ve struktuře vývozu do socialistických zemí tvořila přes polovinu produkce strojírenství a elektrotechniky. Ve struktuře dovozu dominovaly paliva, suroviny a základní materiály, jejich podíl na hodnotě představoval 50 procent. Naopak ve vztahu k vyspělým průmyslovým státům s tržní ekonomikou byly předněm vývozu suroviny, polotovary a sportovní zboží a v roce 1989 se také výrazně zvýšil vývoz potravin. V dovozu byly stroje na zařízení rozhodující položkou, podílily se 48,7 procenta.

Jak je zřejmé, hospodářské výsledky minulého roku nevybočují z tendencí předcházejících let. Podobně jako dříve, vycházely z úzkého rámce stávajícího hospodářského mechanismu. Jeho nedostatky přecházejí i do letošního roku. V roce 1989 se však podařilo vytvořit základní předpoklady k jejich řešení — změnit společenské podmínky pro přechod k tržní ekonomice.

JEJICH ARGUMENT

Při tom čísle ze statistiky snad každého zamrazilo: 162 tisíc životů, těch nejobzornějších, v roce 1988 utracených na gynekologických klinikách a odhozených kamzí na smetišti roztrhaných tělíček, jedna ze zvrhlostí světového konzumního inferna zabila je a nás za posledních 20 let více než 2 milióny dětí.

Zrodila se spontánní občanská výzva: „Važte si posvátného daru života!“ a já jsem koncem října dosbíral po pražském sídlišti první tisícovku podpisů. Z desátého patra do sedmého pospíšil příslušník v civilu. Mám přť toho nechat. Přý se dá toho zneužít. — A jak? — Ustříhne se třeba výzvy a nálepi jiny. — Ještě zavádnější než je výzva na ochranu nenarozených dětí? — Nejde o žádné dělí, je to malé, není to vidět. Rodinu a sexualitu neplést dohromady, to k sobě vůbec nepatří. Zkrátka, nemám v tom pokračovat, nebo na někoho narazím. No dobře, jen klid. Mám tu ještě šest pater pod sebou, pak vedle a ještě za roh, dvě hodiny denně.

Těch reakcí — od vědeckých po vztekly; ale podpisů přibýlo hodně přes tisíc. Až v předvečer 17. listopadu jsem se setkal s reakcí nečekanou, totiž s tím, koho měl na mysli ten příslušník v civilu. Vazoun chvíli provokoval, výzvu zmačkal a hodil po mně, pak mě vrazil do výtahu, ten zastavil mezi patry a začal mi otloukat hlavu. Nemusel se ani legitimovat, byl to profík. Když jsem to přežil, zbyť a chudší o dva podpisové archy, naháší jsem příhodu místnímu oddělení VB a vyhledal lékařskou pomoc.

Pak jsem měl jiné starosti a MB VB možná taky, protože dva měsíce s případem nebuňl, ani ze šuplíku. Teprve když jsem se ozval, přijeli večer hned dva a toto mi doručili: „Sdělení — k Vašemu oznámení ze dne 16. 11. 1989 Vám sdělují, že při provedeném šetření byl jako pachatel zjištěn příslušník SNB. Vzhledem k tomu je spisový materiál zaslán na OS SNB k přímému vyřízení.“

Takže můj natlučený nos mi nehařl. Třeba to byla jen rozvězka do průvodu. Jako křesťan jsem byl na pochybách — odpustil bych, ale co když to udělá někomu jinému? Znovu e lépe? Se stejnou posadlostí a bezstarostností, s jakou se vyměňují životy dětí za videa, favority, bony?

FERDINAND PEROUTKA

20 000 DDR-Väter drücken sich um Unterhaltszahlungen

BONN, 14. Februar (AP). Mindestens 20 000 Männer aus der DDR, die als Flüchtlinge oder Übersiedler in die Bundesrepublik kamen, zahlen ihren in der DDR lebenden Kindern keinen Unterhalt. Diese betrüblichen Tatsache habe ihr die DDR-Ministerin ohne Geschäftsbe- reich, Tadjana Böhm, berichtet, sagte die SPD-Abgeordnete Renate Schmidt am Mittwoch in Bonn. Angesichts der „heissen Zahlen“ seien Initiativen erforderlich, diese Väter in der Bundesrepublik ausfindig zu machen und zur Zahlung des gesetzlichen Unterhalts zu bewegen.

SPD-Politikerinnen in der Bundesrepublik wollten sich in verstärktem Maße auch der Probleme der Frauen in der DDR annehmen, kündigte Schmidt an. Vorrangig sei auch, daß dort Frauen beispielsweise in Führungsgremien der Parteien kommen.

OTODOKNI ŽIDG si št budou mo-
ci pochutnat na černém kaváru,
který byl po ně dosud tabu. Zlido-
ské náboženské předpisy totiž nedu-
volují poňnat ryby, jež nomař šupiny,
a tedy ani jeseteri který žili kanár.
Pro ty, kdo nechcují zřehst, ale zo-
roveň si chtějí pochutnat, vynutí je-
den výkonný ústav v itařij koster-
kautar — náhrátku z ryby, která su-
přítí ud.

einer Vergewaltigung, als
Nadia (26) war
auf Jahre lang die Sex-Skla-
vin von Nicu Ceausescu,
dem Sohn des rumänischen
Diktators. Das enthüllen
Nadias Mutter Stephanie
und ihr Bruder Adrian ex-
klusiv in BILD. Es begann mit

Bukarest - Turn-Königin
Nadia Comaneci (26) war
auf Jahre lang die Sex-Skla-
vin von Nicu Ceausescu,
dem Sohn des rumänischen
Diktators. Das enthüllen
Nadias Mutter Stephanie
und ihr Bruder Adrian ex-
klusiv in BILD. Es begann mit

Nezaměstnaní v NDR mají okázná-
ty útok na měšiční podporu, která
bude ve většině případů dosahovat
výše 500 marek. Částečně zaměstnaní
obdrží přesbýšenou část tohoto příspe-
vku. Nezaměstnaní mohou kromě toho
dostávat okamžitý příspěvek od svých
bývalých zaměstnavatelů. Rozhodla
o tom vláda NDR.

P. Pithart uveden do funkce
čtk): Vláda ČR se sešla na krátkém
zasedání. Předseda českého národní rady
Jaroslav Safarik na něm uvedl do funk-
ce nového předsedu vlády ČR Petra Pit-
harta. Ten seznámil vládu ČR a jejími
novými členy jmenovanými předsednict-
vem ČR.

Winterschlaf – ein genialer Trick der Natur

„Winterlicher Ruhezustand vieler Wirbeltiere gemäßigter und kalter Zonen, Herabsetzung aller Lebensfunktionen, vor allem auch der Körpertemperatur unter Kontrolle des Zentralnervensystems.“ So oder ähnlich steht es in den Lexika, wenn man unter dem Stichwort „Winterschlaf“ nachschlägt. Aber was hat es auf sich mit jener scheinbaren Leblosgkeit, in die viele Tiere und auch Pflanzen fallen, wenn der Winter naht?

Der Igel, ein typischer Winterschläfer: Nur jeder dritte aber überlebt die „geheimnisvollste erhaltende Vorkehrung der Natur“.

Spanische Forscher sind jetzt den Vorgängen auf die Spur gekommen, die den Winterschlaf überhaupt erst ermöglichen, jener „geheimnisvollsten erhaltenden Vorkehrung der Natur“, wie er einmal genannt wurde. Die Natur bedient sich dabei unglaublicher Tricks.

Und sie sind nötig, wenn zum Beispiel ein Hamster im Minuten- oder gar Stundenabstand nur einmal atmet, wenn der Siebenschläfer sieben Monate lang schläft und Haselmäuse wie Igel bei stark her-

abgesetzten Körpertemperaturen monatelang überwintern.

Der Igel war es denn auch, der zu einer ungewöhnlichen Entdeckung führte. Bei ihm war bekannt, daß während seines Winterschlafs die Hirntätigkeit außerhalb des Hypothalamus aufhört, in jenem Teil des Zwischenhirns, das als wichtiges Integrationszentrum das „innere Milieu“ reguliert und damit gewissermaßen eine „Nachwächter-Funktion“ hat.

Unklar aber war, wie trotz der

Hirnruhe die Nervenzellen ihre elektrische Aktivität fortsetzen.

Eine Forschergruppe um Dr. F. Sanchez-Toscano an der Universität Madrid fand des Rätsels Lösung. Die Wissenschaftler entdeckten, daß die unhörbare elektrische Hintergrund-Aktivität des Gehirns auf irgendeine – noch nicht zu erklärende – Weise von den nur wenigen tausend Zellen des Hypothalamus verstärkt wird und so die Grundlebensfunktionen, wie Kreislauf, Körpertemperatur und Wasserregulation, antreibt.

Gleichwohl überleben trotz der genialen Tricks der Natur viele Tiere ihren Winterschlaf nicht: Von fünf Haselmäusen beispielsweise erwachen nur vier wieder und jeder dritte Igel gleitet vom langen Hinüber in den ewigen Schlaf.

Anders dagegen etwa Bär, Dachs oder Eichhörnchen, die allerdings keinen Winterschlaf, sondern nur eine Winterruhe halten und öfter ihre Behausung verlassen.

Eidechsen, Frösche, Kröten, Salamander und Molche wie auch einige Fischarten hingegen verharren in einer Winterstarre. Das gilt auch für Insekten wie Teichkäfer, Schmetterlinge und Zitronenfalter, von denen die meisten Arten jedoch als Ei, Raupe oder Puppe überwintern, ehe sie – in arktischen Gebieten und im Hochgebirge sogar erst nach zwei Wintern – im Sommer als bunte Falter über die Wiesen gaukeln. ↑

Vojaci to prepískli

(10). Dne 6. února 1994 oznamili občané obce Podteš a Staré Údčívky že v době kolem 16.30 hodin došlo k výbuchu vo vojenském prostoru Lbavá. Prakovou vlnou byla rozbita okna v těchto obcích a byl zaznamenán spád prachu nadcervenalého zbarvení. Na místě se dostavili neprodleně výsady OO VB Vitkov OS SNB Opava, KS SNB Ostrava, zastupci stáby ČO okresu Opava a Severomoravského kraje a hygienik OHS Opava. Šetření zůstilo, že vojáci sovětské armády likvidovali dělostřeleckou munici v množství 590 kusů dělostřeleckých granátů ráže 73 milimetry a 20 kilogramů dělostřeleckého prachu. Na likvidaci bylo použito 12 kilogramů triinitrotoluenu. Uvedené množství munice bylo rozděleno do tří jam, vzdálených od sebe sedm krát deset metrů. Při odpálení jedné jámy došlo k přenosu detonací vlny na zbývající jámy a k současně detonaci celého množství sovětské munice u bezpečnosti. Že nebyla likvidována žádná chemická munice nebo radioaktivní látky, i přes toto ujištění byly pracovníky hygieny a složek civilní obrany odebrány vzorky prachuho spadu a vzorky vody z údolí nádrže Krůžberk. O výsledcích šetření bude veřejnost bezprostředně informována.

ZMĚNY V RADĚ OBRANY

(čtk): Prezident ČSSR Václav Havel odvolal z funkce členů Rady obrany státu Ladislava Adamce, Karla Urbánka, Ignáce Janáka, Jaroslava Zaka, Františka Pince a Rudolfa Hegenbarta. Do funkce předsedy Rady obrany státu jmenoval Mariána Galta, do funkce místopředsedy Rady obrany státu Valtra Komárka a do funkce členů Rady obrany státu Vladimíra Dlouhého, Petra Pitharta, Milana Čiče, Jiřího Křištlíka, Richarda Sachera a Jiřího Křížana. Členem Rady obrany státu nadále zůstává Miroslav Vacík.

MUDr. P. Kantorek - 60

DNES OSLAVÍ neuvěřitelně šedesátiny bývalý čs. reprezentant v maratónu MUDr. PAVEL KANTOREK, odchovanec Sparty a vedoucí VS Praha, Dukly a RT Praha, staciový tříkrát na OH – v Melbourne 1956, Římě 1960 a Tokiu 1964. Tříkrát zvířel ve slavném košickém MMV (1958, 1962, 1964), vyhrál i známý maraton v japonském Asahi, úspěšný byl v Bostonu, Enschede, v Kašicích běžel naposledy jako šestatřicetiletý. Dlouhá léta pobýval pracovním na Kubě, od roku 1985 pracuje opět v Praze a nyní se těší, že po letech se opět vrátí ke své lásce z mládí – k ládčím, dobré zdraví a tělesným tréninkům!

„JAPONSKÁ SPOLEČNOST KKD (Kokusai Denwa) Denwa) oznámila, že vyřadí telefon umožňující volat i hlasově posíleným osobám. Zdejmeli a hono staci nainstakovat na tlafičkové přístroji určitou sérii čísel a ostatní už vykonat elektronika. Impuls se totiž v příštím dekodéru uvnitř telefonu přemění v tlafičkový konek linky, představitelé KKD uvěří, že nový systém lze zavést i do veřejných telefonů. Umějí řeč bude „nůžber“ v mužském nebo ženském provedení a v sedmi různých rychlostech.“

„ČESKÝ A SLOVENSKÝ AŽEROSLOVENSKÝ BRANITEL“

Truppenabbau an finnische Grenze

KUOPIO, 14. Februar (AFP). Die an der Grenze zu Finnland stationierten sowjetischen Truppen sollen noch in diesem Jahr reduziert werden. In der Region von Leningrad werde die Anzahl der Soldaten auf etwa 22000 halbiert, teilte Generalstabschef Michail Mosejew mit.

Menschenfalle Krankenhaus

Hannover – Kurz bevor sie an den Folgen eines ärztlichen Kunstfehlers starb, sagte Louise Grebe (80), Mutter des hannoverschen Flughafendirektors, zu ihrem Sohn: „Junge, ich weiß, was Schmerzen sind – schließlich habe ich vier Kinder auf die Welt gebracht. Aber das hier, das ist unmenschlich.“

Kunstfehler – ein Wort, viel zu harmlos für das Leid, das Ärztesfusch über Patienten bringen kann. Fünftausend Fälle werden jedes Jahr in der Bundesrepublik gemeldet. Der Salzburger Internist und Rechtsmediziner Dr. Klaus Schöne spricht von der „Menschenfalle Krankenhaus“.

Thema des Tages

Louise Grebe mußte nach Ansicht der Staatsanwaltschaft sterben, weil gleich zwei Klinik-Ärzte an ihr

rumpfuschten: Der erste mit einer verunglückten Unterleibsspiegelung (Geldstrafe), sein Kollege Dr. W. (50) mit einer schlampig durchgeführten Notversorgung (Verfahren wegen fahrlässiger Tötung, gestern aber Freispruch).

Hier vier schlimme „Kunstfehler“, die typisch sind für viele:

► In die Augen geguckt – Krebs übersehen: Eine Frau ging zu einem Spezialisten für Augendiagnostik. Er verordnete Heilkräuter, Sitzbänder, eine spezielle Diät. Erst ein anderer Arzt erkannte (zu spät) den Gebärmutter-

erhalskrebs – die Patientin starb.

► Dreck im OP – blind: Eine Frau mußte mit Kaiserschnitt entbunden werden. Kurz darauf Fieber, Nierenversagen; sie wurde fast taub, ein Auge blind. Grund: Der Desinfektionsalkohol im Kreislauf war verschmutzt.

► Nadel im Bauch vergessen – 6 Jahre Höllenpein: Ein Busfahrer hatte Magengeschwüre – Operation, danach nur Schmerzen. Nachuntersuchung ergebnislos, Morphium, Frührente. Erst nach 6 Jahren fand man die zentimeterlange Nadel.

► Bluterguß – gelähmt: 23 Stunden blieb eine Frau nach einer Bandscheibenoperation ohne ärztliche Aufsicht. Erst bei einer Routineuntersuchung stellte man einen gefährlichen Bluterguß am Rückgrat fest.

Pachmann gibt Leitung ab

Der internationale Schachgroßmeister Ludek Pachmann hat die Leitung des einzigen europäischen Schachleistungszentrums an der Jugenddorf-Christophorschule in Altenstein (Kreis Calw) abgegeben. Nach 17 Jahren Exil kehrt er in seine Heimatstadt Prag zurück

Kreditkarte von Mercedes

Stuttgart – Als erster deutscher Automobilhersteller kommt Mercedes in Zusammenarbeit mit Eurocard und der Albingia-Versicherung im April mit einer eigenen Kreditkarte heraus: „Mercedes Card“.

• Keñší vědci oznámili, že se jim podařilo vyvinout nový prostředek k léčbě pacientů trpících nemocí AIDS. Tento lék údajně do čtyř neděl „eliminuje u pacientů většinu symptomů nemoci“.

PROČ SE „ZINLAVY“ - „KLAU“ NEJEDNÁ - SE „ZINLAVY“ ?

„Ich warf mich, ganz allein, nur einen Mantelsack und Dachsrannen aufpackend, in eine Postchaise ...“ So beginnt Goethe die Schilderung seiner Italien-Reise, zu der er – gerade 37 Jahre alt geworden – am 3. September 1786 in Karlsbad aufbrach. Acht Wochen später – „über das Tiroler Gebirg ... gleichsam weggeflogen“ – trifft er, begeistert von den Kunstschätzen Roms, in „dieser Hauptstadt der Welt“ ein. – Vieles hat sich inzwischen gewandelt: Selbst die enthusiastischsten Freunde Italiens bezichtigen Rom nicht mehr als die Metropole der Welt; die Reisezeiten in die „Ewige Stadt“ am Tiber sind zusammengeschrumpft; die Post hat ihre Kutschen-Ära hinter sich gelassen und sich zu einem Großunternehmen mit breitem Leistungsspektrum gemausert. Unter dem Motto „500 Jahre Post“ erinnert sie im Jubiläumsjahr 1990 an den Beginn des modernen Postwesens.

 Das Reisen mit der Postkutsche, wie es Goethe offenbar ausgiebig genossen hat, war zumindest in seinen Anfängen zuweilen eine arge Tortur. Neben leichten Einspannern wurden auf den miserablen Straßen und Wegen Postwagen eingesetzt, die verbesserten Leitterwagen ähnelten. Rad- und Deichselbrüche waren gang und gäbe; nicht selten kippte das Gefährt um. Und dem Postillion drohten 50 Stockschläge, wenn er solche Unfälle durch Fahrlässigkeit verursacht hatte. Doch damit nicht genug der Beschwerlichkeiten: Die Reisenden mußten ständig mit Raubüberfällen rechnen.

Gegen gesundheitliches Ungemach während der Reisen gaben Handbücher konkrete Ratschläge: „Öfter geschiehet es, daß man zu Wagen bei rauher Luft mit Colic und Winden incommodirt wird: Alsdann so lasset in dem Wirthshaus, in welches ihr kommt, etwas Franz-Wein mit Pommeranz-Schalen und Muscaten-Nüsse übers Feuer setzen und trinket solches warm aus, worauf ihr bald eine Erleichterung spüren werdet.“

Die Haartracht mancher junger Mitreisender fand offensichtlich auch damals nicht den ungeteilten Beifall der Zeitgenossen. Ein Handbuch aus dem Jahr 1737 für junge Leute hatte auch für diesen Fall ein probates Mittel parat:

„Die schmalzigen Haar reibe mit Puder aus, damit sie nicht glänzen als wann Furniß daran geschmieret wäre, und ein anderer sich fast wie in einem Spiegel darinnen betrachten kann.“

Besonders unangenehme Erfahrungen muß der Göttinger Schriftsteller und Physiker Georg Christoph Lichtenberg (1742-1799) mit sächsischen Postwagen gemacht haben:

„Sie strichen die Postwagen rot an, als die Farbe der Schmerzen und der Marter und bedecken sie mit Wachslinien. Nicht, wie man glaubt, um die Reisenden gegen die Sonne und den Regen zu schützen – denn die Reisenden haben ihren Feind unter sich – das sind die Wege und der Postwagen. Es geschieht aus derselben Ursache warum man denen, die gehängt werden sollen, über das Gesicht eine Mütze zieht. Die Umstehenden sollen die gräßlichen Gesichter nicht sehen.“

Im Gegensatz zu Lichtenberg vermochte Goethe dem Reisen mit der

Postkutsche indessen durchaus positive Seiten abzugewinnen. So schildert er seine Fahrt vom Brenner nach Brixen im September 1786:

„Die Postillons führen, daß einem Sehen und Hören verging, und so leid es mir tat, diese herrlichen Gegenden mit der entsetzlichsten Schnelle und bei Nacht wie im Fluge zu durchreisen, so freute es mich doch innerlich, daß ein günstiger Wind hinter mir herblies und mich meinen Wünschen zuzogte.“

Mit der Zeit wurden die Postreisewagen bequemer und auch schneller. Der „Luxus“ kehrte ein: Gepolsterte Sitze gab es ebenso wie mit Gardinen versehene Fenster, die man herablassen konnte. Im Jahr 1819 wurde die erste Schnellpostlinie Berlin-Magdeburg eingerichtet; weitere folgten. Die Reisezeit von Köln nach Koblenz betrug zehn, von Köln nach Düsseldorf viereinhalb Stunden. Die seit 1828 zwischen Augsburg und Innsbruck verkehrenden Eilwagen waren 25 Stunden unterwegs.

Die im 19. Jahrhundert einsetzende Motorisierung und das sich schnell ausdehnende Eisenbahnnetz machten den Postkutschen bald den Garaus. Die damaligen, aus unserer heutigen Sicht, enorm langen Reisezeiten sind angesichts der modernen Verkehrsmittel belächelte Vergangenheit – sofern ein Stau auf der Autobahn, ein Streik der Zöllner am Brenner oder eine Brummi-Demonstration an diesem Paß uns nicht in die Ära der Postkutschen katapultieren. –

 Die Vorläufer unserer modernen Post reichen weit in die Geschichte zurück. Bereits 2300 v. Chr. wurden in Ägypten Boten eingesetzt, die über größere Entfernungen wichtige Informationen und Mitteilungen überbrachten.

Der Perserkönig Kyros II. (550-529 v. Chr.) betraute erstmals berittene Boten mit solchen Aufträgen. „Weder Schnee noch Regen, weder Hitze noch Nacht kann sie daran hindern, ihren Weg zu vollenden“, berichtet der griechische Geschichtsschreiber Herodot (um 490-425 v. Chr.) und fügt bewundernd hinzu: „... nichts in der Welt ist geschwinder als diese Boten.“

Das liegt fast 2500 Jahre zurück. Was hätte Herodot wohl gesagt,

wenn man ihm prophezeit hätte, daß in den achtziger Jahren des 20. Jahrhunderts ein Eilbrief von Frankfurt-Mitte in den nur wenige Kilometer entfernten Stadtteil Bornheim vier Tage unterwegs sein oder ein Brief von Brüssel ins Rhein-Main-Gebiet zehn Tage benötigen wird? Einzelfälle zwar, die aber doch zu denken geben.

Eine wichtige Station auf dem Weg zum modernen Postwesen war der nach dem Vorbild des persischen Nachrichtenwesens von dem römischen Kaiser Augustus (63 v. Chr. bis 14 n. Chr.) geschaffene „cursus publicus“; zunächst eine Art von Stafettensystem entlang der großen Heerstraßen. An den Strecken gab es in bestimmten Abständen Stationen (posita statio) mit Verpflegungs- und Übernachtungsmöglichkeiten (posita mansio) sowie zum Wechseln der Pferde bzw. Ablösen der Fußboten (posita mutationes). Unser heutiges Wort „Post“ ist aus diesen „Poststationen“ abgeleitet.

 Via cursus publicus wurden eilige Nachrichten, Dokumente, Gelder und Lebensmittel befördert; mit ihm reisten ausschließlich der Kaiser, hohe Beamte und vom Kaiser dazu ermächtigte Personen. Pferde oder Maultiere zogen die eingesetzten Reise-, Post- und Transportwagen.

Der von Kaiser Augustus geschaffene „cursus publicus“ überlebte den Zusammenbruch des Römischen Imperiums nicht. Die Idee der Nachrichtenübermittlung sowie der Lasten- und Personenbeförderung per Stafettensystem erwies sich jedoch als unsterblich.

Im Mittelalter gab es weder staatliche Verkehrseinrichtungen noch ein geregeltes Postsystem. Viele geistliche und weltliche Herren unterhielten eigene Boten- und Posteinrichtungen; die Zersplitterung war kaum noch zu überbieten.

Fast 1500 Jahre nach dem Untergang des Römischen Reiches schlug die Stunde der Familie Taxis, die sich im Kurierdienst bereits einen Namen gemacht hatte: Maximilian I., der infolge der Ausdehnung des Habsburgerreiches bessere Informationswege in Mitteleuropa für dringend erforderlich hielt, beauftragte die Familie Taxis mit dem Bau einer Stafettenpost von Innsbruck in die neuen habsburgischen Besitzungen in den Niederlanden. Auf der insgesamt rund 1250 Kilometer langen Strecke wurden Boten und Reiter eingesetzt; sie führte von Innsbruck über Füssen, Ulm, Cannstadt, Rheinhausen, durch den Hunsrück, die Eifel und die Ardennen nach Mechelen. Verschiedene Quellen belegen das Jahr 1490, auf das sich das 500jährige Jubiläum der Post in diesem Jahr bezieht, als den Beginn dieser

ersten Poststrecke im Stafettensystem im Bereich des „Heiligen Römischen Reiches Deutscher Nation“.

Die Familie Taxis aus dem oberitalienischen Cornello in der Nähe von Bergamo leistete vorzügliche Arbeit. Das blieb König Karl V. von Spanien nicht verborgen, der Franz von Taxis und dessen Neffen Johann Baptist von Taxis mit dem Bau weiterer Postfernverbindungen beauftragte. Kaiser Rudolf II. bestellte Leonhard von Taxis 1595 zum „general-obristen-poststaister“ (Generalpostmeister) des Deutschen Reiches.

Die Bemühungen um eine Zentralisierung und Vereinheitlichung des Postwesens machten in den folgenden Jahrhunderten weitere Fortschritte.

Auf die „Bundespost“ des Norddeutschen Bundes folgte bei der Gründung des Deutschen Reiches im Jahr 1871 die Reichspostverwaltung. Die Weimarer Verfassung proklamierte ein einheitliches, das gesamte Reichsgebiet umfassendes Post-, Telegraphen- und Fernsprechwesen.

1924 wurde das Postvermögen als Sondervermögen aus dem Etat des Reiches herausgelöst. Alle Ausgaben mußten von nun an durch eigene Einnahmen gedeckt werden. Dem Postminister wurde ein Verwaltungsrat zur Seite gestellt. Diese Organisationsstrukturen bilden die wesentlichen Grundlagen auch der Deutschen Bundespost. Das riesige Dienstleistungsunternehmen mit etwa einer halben Million Beschäftigten – seit 1. Januar 1990 in die Bereiche „Postdienst“, „Postbank“ und „Telekom“ gegliedert – bietet seinen Kunden unter Ausnutzung seiner Monopolstellung neben steigenden Gebühren nicht nur manchmal fraprierend lange Postlaufzeiten und daraus resultierenden Ärger, sondern eine Vielfalt von technischen Spitzenleistungen im Kommunikations- und Informationsbereich, wie Telefax, Teletex, Telex, Telefon und Satellitenfernsehen.

Ca. sozialist. demokraticke byla vřana zapsána do evidence politických stran ČSR. Ustavitel sjezd této strany, které obnovila po 41 letech svou činnost, se bude konat 24. a 25. března v Praze.

jezyk český nemá vůbec možnost zařadit do budovatelské terminologie. Nyní bychom se mohli vrátit ke starému názvu, AT SOUVĚŠTĚNÍ ČLOVĚKA

re v české podobě zní požárník. V češtině ovšem toto slovo znamená osobu, která požár zakládá a nikoliv haší. Pro sířícího požáru má čeština název palíc či žhář. V době stalinismu Ústav pro

Hasič nebo požárník?
(re): V 20. letech byl zrušen název hasič pro osoby, které haší požár. Byl nahrazen ruským slovem požárnyj, kte-

Chursächsischer Postbote, um 1790.

Záznam ze schůzky mluvčích občanských fór v SRN se zástupci Čs. velvyslanectví v Bonnu dne 13. ledna 1990

Za Čs. velvyslanectví byli schůzce přítomni:

dr. Milan KADNÁR, velvyslanec
dr. Ladislav SOUKUP, vedoucí konzulárního a vízového oddělení
ing. Pavel KAFKA, ekonom
dr. Jiří FIKAR, odborník na vztahy ČSSR-SRN
dr. Milan KOVÁČ, politický tajemník
dr. Jiří HALOUSEK, korespondent Čs. rozhlasu
Peter FRANKL, zástupce ČTK
Jiří TRUBAČ, reportér Čs. televize

Za čs. občany žijící trvale v SRN se zúčastnili mluvčí občanských fór:

Oldřich BĚLOVSKÝ, OF Mainz a Čs. skaut
Zuzana BENDOVIÁ, OF Hamburg
Sidonia DĚDINOVÁ, OF Mnichov
Luděk PRÝBORT, OF Hannover
prof. Hana HANZALOVÁ a Roman HANZAL, katolická obec Velehrad ve Frankfurtu
ing. Jaromír KOVAŘÍK, OF Hungen
Radvana KRASLOVÁ, OF Frankfurt, exilové knihkupectví Dialog
Milo PROKOP, Mnichov
Pavel POLLÁK, OF Bonn
Jindřich REBAN, Solingen, časopis Hlas Bohemie
ing. Antonín ŠULC, OF Kolín n.R., šéfredaktor exilového časopisu Hlas Bohemie
dr. Pavel TOMÁŠEK, OF Limburg-Weilburg
Jaroslav VOŘÍŠEK, OF Giessen
ing. Zdeněk ZVOLSKÝ, OF Bonn

Základní body jednání, přednesené mluvčími OF:

I. Ujasnění pojmu čs. občan a problematika statusu čs. občanů v SRN:

- držitelé dvojího občanství (pokud nemají platný čs. pas, mohou o něj zažádat)
- držitelé německého občanství (pasu), kteří se museli pro jeho získání vzdát čs. občanství (témto bude čs. občanství navraceno, požádají-li o to čs. velvyslanectví)
- držitelé asylových pasů mají momentálně situaci nejtěžší: hrozí jim odebrání práva asyly (zejména po návštěvě ČSSR) a následné vyhoštění ze SRN, v lepším případě udělení Fremdenpassu s omezeným povolením k pobytu a nutností jeho stálého prodlužování; vzhledem k tomu, že jde mnohdy o lidi žijící již dlouhá léta v zahraničí, kde se domohli určitého postavení i majetku a mají zde své rodiny, byli by takovouto úpravou citelně poškozeni v podstatě za to, že se nechtějí (a ani v dřívějších těžkých dobách nechtěli) vzdát čs. občanství
- držitelé Fremdenpassu s výše uvedenými povinnostmi a omezenými právy (např. při vycestování i do zemí EHS musí žádat o vstupní vízum)
- držitelé čs. vystěhovaleckého pasu s podobnými povinnostmi v SRN (čs. pasy vydané po 1.1.1984 už nyní velvyslanectví bez problémů prodlužuje; se staršími pasy je to zatím složitější, ale i tato otázka se bude řešit)
- občané v azylovém řízení (držitelé Aufenthaltsgestattung)

Kategorizace osob žijících v zahraničí byla ze strany čs. úřadů zrušena (jakékoliv případy neoprávněného úředního šikanování je třeba proměně hlásit velvyslanectví, aby toto mohlo zjednat nápravu). Problémem ovšem zůstává přístup úřadů německých k azylantům.

Vzhledem k blížícímu se internímu jednání 24. ledna t.r. a následnému setkání ministrů zahr. věcí Jiřiho Dienstbiera a H.D.Gentschera 1.-2. února t.r. v Norimberku vyzval pan velvyslanec všechny skupiny k urychlenému zaslání konkrétních případů obrození azylového práva čs. občanů

v SRN (tj. jméno a adresa postižené osoby i úřadu a příslušného úředníka případem pověřeného). Tyto zprávy, jakož i návrhy na možné řešení problému by měli jednotliví mluvčí zaslat přímo velvyslanectví, a to co nejdříve, nejpozději pak do 23. ledna t. r. Snahou čs. strany v bilaterálních jednáních bude dosáhnout určité benevolence německých úřadů alespoň po dobu 1 roku, než se situace v Československu stabilizuje. (Dva návrhy na možné řešení této otázky uvádíme v příloze této zprávy.)

Všem, kteří se budou chtít vyvázat ze svazku ČSSR, bude toto pravděpodobně brzy umožněno, a to za poplatek v Kčs (asi 500,-), nikoliv tedy v DM. Pokud jde o povinnou směnu valut na hranicích ČSSR, týká se pouze držitelů jiného než čs. občanství (tedy nikoliv majitelů Asyl- a Fremdenpassu) a bude postupně rušena, počínaje výjimkami pro sociálně slabší vrstvy, jako jsou nezletilí, studenti, invalidé, ženy v domácnosti apod. Rovněž se počítá se zjednodušením vízové povinnosti a se zrušením přihlašovací povinnosti při návštěvě Československa (dosud však platí obě).

2. Otázka účasti emigrovaných čs. občanů na svobodných volbách (jejich předběžné datum 8. června 1990) bude zanesena do chystaného volebního zákona a čs. velvyslanectví o ní bude jednotlivá OF včas informovat.

3. Zájemci o trvalý návrat do Československa žádají rovněž o zajištění základních podmínek k životu ve vlasti (možnost získat byt, nemocenské a důchodové pojištění apod.) - viz příloha.

4. Technicko-hospodářská pomoc demokratizujícímu se Československu probíhá dosud zejména na bázi přímých dodávek rozmnožovacího zařízení a tiskového materiálu ku překonávání 40 let trvající dezinformační činnosti vládnoucí KSČ. Není dosud znám případ, že by celníci při převozu těchto strojů do ČSSR dělali potíže, přesto pan velvyslanec ochotně slíbil vystavit pro kterýkoli konkrétní převoz doprovodný dopis schvalující tuto dodávku (stačí telefonická zpráva s přesnými údaji o druhu zboží, adresátu a odesilateli).

Vzhledem k výhodám osobních kontaktů ponechávají si jednotlivá fóra veškerou svobodu rozhodování kam a jakým způsobem budou svou pomoc směřovat (jakákoli jednotná kooperace by dodávky spíše zdržovala a nebyla by při tomto administrativním řízení pevná záruka, že se dodávky dostanou opravdu do rukou povolanců a nebudou opět zmanipulovány KSČ, která dosud drží většinu struktur ve svých rukou). Předpokládá se pouze, že jednotliví mluvčí budou o svých akcích informovat zvolené koordinační centrum OF ve Frankfurtu (Radvana Kraslová - adresa na konci zprávy).

Otázka přímých obchodních vztahů a účinné mezinárodní spolupráce, jakož i (ne)existence podniků zahraničního obchodu bude teprve projednávána. Naše velvyslanectví bude všechna občanská fóra na základě předaných kontaktních adres pravidelně informovat. Rozhodně však už teď vítáme všechny nabídky a návrhy soukromých podnikatelů k obchodní spolupráci.

Pokud jde o zprostředkování odborných stáží, studijních praxí a pracovních pobytů, exkurzí apod., vyzýváme všechny, kdož mohou nabídnout studijní či pracovní místa (rozumí se taková, která by měla pro hospodářský rozvoj Československa praktický význam - např. elektronika, spojovací technika, zahraniční obchod, stavebnictví, zemědělství, lékařství apod.), aby své návrhy adresovali koordinačnímu centru ve Frankfurtu nebo přímo čs. ambasádě. Bude totiž třeba i tuto otázku projednat na mezinárodní úrovni (problém povolení k pobytu a práci v SRN by měl být řešen patrně formou určitých výjimek; k tomu snad může přispět důraz na fakt, že jde o dočasný sběr zkušeností v zájmu hosp. kooperace budoucího Evropského domu, nikoliv pouze o výdělečnou činnost ubírající práci jiným, zde trvale žijícím občanům).

5. Kontakt s čs. sdělovacími prostředky umožní všem čs. občanům žijícím v zahraničí jednak zástupci ČTK, rozhlasu a televize při čs. velvyslanectví v Bonnu, jednak mohou přispívat občané přímo na adresy příslušných redakcí v Československu. Měřítkem uveřejnění textů je jejich stylistická úroveň a myšlenková naléhavost, ideologické bariéry padly. Naopak jsou všichni čs. občané v exilu srdečně zváni ke spolupráci, jak vyplývá i z prohlášení prezidenta Václava Havla.

6. Pokud jde o strukturu občanských fór v SRN, zachovávají si - jak už výše řečeno - horizontální autonomii. Aby však nedocházelo k překrývání činnosti a byla zajištěna koordinace společných setkání či kulturních akcí, souhlasili všichni mluvčí s tím, že budou o své činnosti více méně pravidelně informovat poštou či telefonem frankfurtské koordinační centrum. Není naším cílem budovat novou administrativní strukturu se štábem funkcionářů a planě schůzovat. Scházet se proto budeme jen když to bude opravdu třeba, nebo když k tomu bude zvláště vhodná příležitost. Jedna taková se naskytá již v sobotu 20. ledna t. r. ve Frankfurtu, kde se večer v Palmengarten koná již 13. ples Čechů a Slováků, organizovaný klubem Cesty 68 a knihkupectvím Dialog. Srdečně zveme všechny trvale i dočasně v SRN žijící Čechoslováky nejen k večernímu plesání, ale i k odpolední schůzce v české restauraci Gildestuben, Bleichstr. 38a (v centru města). Začíná v 15 hodin a pravděpodobně se jí zúčastní i zástupci pražského OF a sdělovacích prostředků, dále studenti filosofické fakulty z Brna, předseda Čs. skautu a řada dalších milých hostů, ochotných udělat maximum pro demokratizaci naší vlasti. Večer pak na plesě uvítáme i pana konzula dr. Soukupa.

Závěrem děkujeme panu velvyslanci a jeho spolupracovníkům za milé přijetí na našem velvyslanectví i za plodnou debatu, kterou nám tímto setkáním umožnili. V budoucnu jistě rádi využijeme i jejich nabídky na zapůjčení reprezentačních prostor pro kulturní akce. Velký dík patří rovněž panu ing. Kovařkovi, který stál u zrodu občanských fór v SRN a který, jak doufáme, tuto svou iniciativu pozitivně uplatní i ve svém novém působišti na Novém Zélandu - přejeme mu do budoucna hodně štěstí, osobních radostí i pracovních úspěchů.

Vyzýváme rovněž všechny slovenské aktivisty v SRN, aby se spojili s naším koordinačním centrem. Rádi jim předáme veškeré dosavadní informace a těšíme se na jejich.

Radvana KRASLOVÁ

Zpráva ze schůzky OF a z 13. plesu Čechů a Slováků ve Frankfurtu n.M. dne 20. ledna 1990

Odpolední schůzka OF se konala již tradičně v české restauraci Gildestuben ve Frankfurtu. Trvala od 15 do 17 hodin. Uvítali jsme na ní zástupce OF BRNO (Mečová 5, 602 00 Brno, tel. 24154, 27495) Petra Cibulku a Bohunu Jurkovou, které k nám pozval pan Horák. Seznámili nás s velice nezdravými nacionalistickými proudy na Moravě i se svými stále trvajícím těžkostmi v publikační předvolební činnosti a s nedostatkem reprodukční techniky. Tlumočili nám také pozdrav a obdobné stížnosti Stanislava Devátého ze Zlína i dalších občanských fór na Moravě. Bohužel i naše finanční možnosti jsou omezené, jakkoli se snažíme pořádat dobrovolné sbírky a otevřeli jsme za tímto účelem ve Frankfurtu konto. K dnešnímu dni na něm bylo pouhých 800,- DM. Nemluvě o tom, že v Československu je nadto nedostatek léků a jiných životně důležitých potřeb. Informace odtamtud k nám se velice třeští. Podle některých zpráv naopak do Československa dochází značné množství rozmnožovací techniky a navíc se uvolňují kapacity ve státních tiskárnách. Pokud víme, při ministerstvu zahraničí byla zřízena kancelář pro styk s exilem - byli bychom vděční za její pravidelné a podrobné informace.

Kromě toho trvá náš patronát nad studenty filosofické fakulty v Brně, kteří potřebují stále nové dodávky barviva pro rozmnožovací stroj Canon MP 120, který jsme jim dodali. V tomto případě si ovšem vymínujeme, aby studenti toto zařízení používali výhradně pro účely volební kampaně a publikační činnosti s ní spojené (jak bylo také dohodnuto), nikoliv k rozmnožování skript a bibliofilii, jak se bohužel děje. Poslední dodávku barviva v ceně 216,60 (za 1 balení) sto markami dovozovala a do Brna 16. ledna t.r. odeslala paní Suchánková - velice jí za její pomoc i příspěvek děkujeme. Nadále máme příslibeno od pana PETRA BOEHMA z Friedrichshafenu (tel. 07541/27272) barvivo za velkoobchodní cenu - i jemu touto cestou za jeho maximální podporu děkujeme.

Petr Cibulka projevil spíše zájem o ofsetovou tiskárnu na formát A4 - je levnější než xerox a jsou na ni v Československu k dispozici jak barvy, tak i opravárenské služby. Momentálně však na ni nemáme finanční prostředky, proto apelujeme na všechny, kdo mohou od nějaké firmy získat levně (nejlépe úplně zadarmo - i takové případy existují) třeba vyřazenou tiskárnu, ať projeví iniciativu. Vždyť podpora svobodných voleb v naší vlasti je v zájmu nás všech.

Dále byli účastníci schůzky podrobně seznámeni s průběhem jednání mluvčích OF v SRN na čs. velvyslanectví v Bonnu a také s našimi návrhy na řešení obtížné situace zejména držitelů Asylpassu - přednesla prof. Hanzalová a dr. Tomásek (jeho návrh na udělení Evropského pasu se setkal se spontánní odezvou). Všechny návrhy a žádosti byly večer na plese předány panu konzulovi dr. Soukupovi.

Ustavila se skupina INFOZENTRUM, která si vzala za úkol informovat naše spoluobčany v ČSSR i SRN o aktuálních hospodářských a společenských otázkách. Budou tedy shromažďovat veškeré dostupné informace z čs. i německého tisku a o sporných teoretických otázkách se radit s příslušnými institucemi. Duší této iniciativy je paní Věra SUCHÁNKOVÁ (Suchánek), Dahlmannstr. 29, 6000 Frankfurt 60 (tel. 069/497296), neúnavná činovnice a podporovatelka našeho fóra. Jednatelkou Infocentra je paní Hoeger (tel. 06031/4770, 18-20 hodin). Uvítají mezi sebou zájemce z nejrozličnějších hospodářských a vědních oborů, kteří by mohli přispět radou či konkrétní nabídkou krátkodobých prací nebo studijních pobytů v různých firmách či školách studentům a kvalifikovaným pracovníkům z Československa. Pokud může někdo zprostředkovat sezónní studentské či učitelské brigády v době letních prázdnin (třeba sběr zemědělských plodin), necht' se rovněž přihlásí. Zájem Českoslovků je po uvolnění hranic veliký.

Své založení oznámila 20. ledna také skupina VEREJNOST' PROTI NÁSILIU pro Frankfurt a okolí, předběžně s působností pro celou SRN. Zájemci o aktivní spolupráci s touto slovenskou iniciativou se mohou hlásit u jejího jednatele: Peter REPKA, St. Gillesstr. 5, 6050 Offenbach am Main (tel. 069/831675).

Paní Suchánková spolu s paní Nissel-Ellenberg zorganizovaly na plese další dobročinnou SBÍRKU na podporu svobodných voleb v Československu. Její výtěžek (1200 DM) je určen na zaplacení xeroxu, jež dovezl občanskému fóru v Praze pan Boehm začátkem ledna, a na exilovou literaturu - v hodnotě 150 DM; nadto pan Václav HORA, majitel knihkupectví Dialog, ještě mnohé tiskoviny a politologické příručky brněnskému OF daroval, za což mu - stejně jako za veškerou kulturní a osvětovou činnost po celých 13 let (včetně organizování plesů) - vyjadřujeme velký dík.

Další schůzka frankfurtského OF se koná 13. února 1990 v 19.30 hodin v restauraci Gildestuben, Bleichstr. 38a, v centru Frankfurtu. Srdečně na ni zveme všechny zájemce a aktivisty z širokého okolí a zvláště srdečně pak zástupce čs. velvyslanectví v Bonnu, od nichž si slibujeme nejčerstvější informace z jednání ministrů Dienstbiera a Genschera (ohledně azylantských pasů a dohod o hospodářské spolupráci mezi podniky, i pokud jde o podmínky pro výměnu pracovníků a studentů mezi oběma zeměmi). Rovněž doufáme, že se poněkud zvýší příspěvky našich spoluobčanů na konto klubu Cesty 68 u Postscheckamt Frankfurt/M., Nr. 283 82-607, označené plateb Tschechoslowakei.

Zprávy o své činnosti pravidelně zasíláme panu ministru zahraničí Jiřímu Dienstbierovi, Občanskému fóru v Praze a Brně, čs. velvyslanectví v Bonnu, Radiu Svobodná Evropa, exilovým novinám České slovo a Právo lidu, organizaci Amnesty International a všem dosud nám známým mluvčím OF v Německu. Na poštovné ani na telefonáty nemáme žádný speciální fond, takže budeme vděční za každý drobný finanční příspěvek na tyto položky.

Za OF Frankfurt a Koordinační centrum pro SRN

Radvana KRASL(ová)

Uhlandstr. 31, 6000 Frankfurt am Main 1, tel. 069/4960594

Das neue Jahr fing nicht gut an für die Stadtväter von Pisa: Nach monatelangen Querelen mit Baufachleuten und mit der Regierung in Rom aber fügten sie sich schließlich dann doch zähneknirschend dem Verdikt. Am 7. Januar sperrten sie das Wahrzeichen der Hauptstadt der Provinz Toscana, den Schiefen Turm, für jedweden Besuch. Mehr und mehr hat sich der 55 Meter hohe Glockenturm im Laufe seiner über 800 Jahre zur Seite geneigt. Man befürchtete das Schlimmste, nicht zuletzt auch für die Sicherheit der Touristen aus aller Herren Länder, die Jahr für Jahr die Wendeltreppe mit ihren 294 Stufen zur Glockengalerie hinaufstapften.

Etwa 811008 Besucher zählten allein 1989 die Kassierer zu Füßen des stattlichen Campanile, für den 1173 der Grundstein gelegt und der in drei Bauabschnitten 1350 vollendet wurde: ein neuer Besucherrekord. Und Sperrung, das bedeutet Millionenverluste. Jetzt soll er von Grund auf renoviert werden, der weltbekannte Turm, für 140 Millionen Mark – und selbstverständlich so schnell wie möglich.

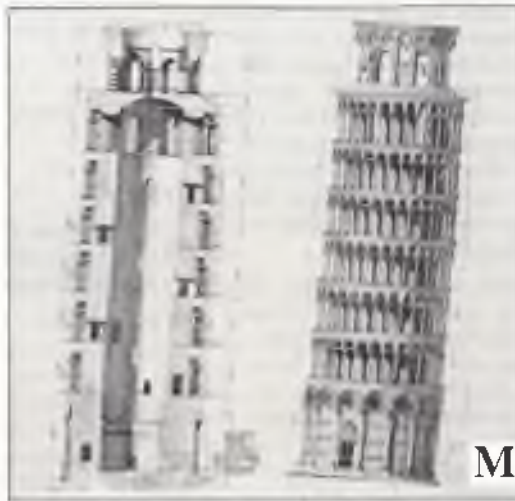
Aber warum ist der Schiefe Turm, dessen erste drei Stockwerke der sizilianische Dombaumeister Bonanno im Jahr 1185 errichtete, dem sein Kollege Giovanni Simone das vierte hinzufügte und der schließlich mit dem Bau der offenen Glockengalerie von Tommaso Pisano 1350 vollendet wurde, eigentlich schief?

Der Volksmund hat die Antwort auf diese noch heute viele Gemüter bewegende Frage so überliefert: Endlich kündeten die Glocken von der Vollendung des stolzen Bauwerks. Das Volk feierte in den Straßen der Stadt. Mit ihm der Baumeister, nach wohlgetaner Arbeit nun auch den verdienten Lohn einfordernd. Betretenes Schweigen. Schließlich erhob der Bürgermeister feierlich seine Stimme: Er möge, bitte sehr, auf den schönen Mammon verzichten, habe er doch den Turm zu Ehren und zum Ruhme Gottes erbaut.

Nun, für Gottes Lohn allein wollte der wackere Baumeister nun wirklich nicht gearbeitet haben, drehte sich zornig um und rief: „Komm, Turm, folge mir nach!“ – Entsetzen in Pisa, als sich der Campanile mehr und mehr in Richtung seines davoneilenden Schöpfers neigte. Hastig steckte man ihm das Geld zu. Pisas Turm stürzte nicht um, aber aufrichten tat er sich dann auch nicht mehr.

Eine zwar reizvolle Legende, aber keine stichhaltige Erklärung der Schiefelage des Turms.

Da wußte Dombaumeister Bonanno bei der Grundsteinlegung 1173

Zeichnung des Campanile im Jahre 1831. Schon damals betrug die Turmneigung ca. 3,5 Meter.

schon ziemlich genau, mit welchen Unwägbarkeiten zu rechnen sein wird, wenn man ein solches Bauwerk auf einem solchen Untergrund erbaut: auf dem leicht nachgebenden Schwemmboden Pisas nämlich, die Hauptursache für die Absurdität des vielbestaunten Campanile. Die geologischen Verhältnisse sind es denn auch, die in Pisa heute strikt den Bau etwa von Hochhäusern verbieten.

Inzwischen kennt man die „Lebensgeschichte“ des Turmes sehr genau. Er hat im Laufe der Jahrhunderte drei sich überlagernde Bewegungen gemacht, neigte sich nach Süden, sank als Ganzes in den Boden ein und drehte sich südwestwärts um die eigene Achse.

Das Resultat: Im Norden ist der Campanile 55,22 Meter hoch, im Süden jedoch nur 54,52 Meter. Die Abweichung von der Senkrechten beträgt 4,265 Meter, jährlich um etwa 1,2 Millimeter zunehmend.

Darüber hinaus haben weitere Faktoren die – sich seit 1982 verringemde – Schiefelage des Turmes mitbewirkt: das Absinken des Grundwasserspiegels beispielsweise. Um ihn und damit auch den Turm zu stabilisieren, darf deshalb bereits seit 1970 drei Kilometer im Umkreis des nunmehr der fachlichen Pflege überantworteten Unikums kein Grundwasser mehr entnommen werden.

– also Zähneputzen – schon von Kindheit an bietet einen Schutz vor frühem Zahnverlust.

DDR-Subventionswirtschaft

Von je 100 Mark Kosten für Produktion und Bereitstellung werden in der DDR...

...durch Subventionen gedeckt

...vom Verbraucher gezahlt

bei Nahrungsmitteln

46.- 54.-

bei Verkehrsleistungen

65.- 35.-

bei Wohnungsmieten

70.- 30.-

Macht das Wetter wirklich krank?

Das Wetter ist vielmehr ein „konditionierender Faktor“, der bereits vorhandene Krankheiten auslösen oder bestimmte Beschwerden verschlimmern kann.

Dies jedenfalls haben neuere Forschungen der Privatdozentin Dr. Angela Schuh von der Universität München ergeben, die allerdings mehr oder weniger noch in den Kinderschuhen stecken.

Mit anderen Worten: Es muß noch sehr viel Forschungsarbeit geleistet werden, ehe zum Beispiel im Sinne einer Vorbeugung exakte und damit nutzbare Vorhersagen über die Auswirkung des Wetters auf den Menschen gemacht werden können. Dessen ungeachtet, haben die seitherigen Untersuchungen bereits eine Reihe interessanter Ergebnisse gebracht.

So sind etwa 50 Prozent der bundesdeutschen Bevölkerung wetterfällig, Frauen häufiger als Männer, junge Menschen seltener als alte: Wobei mit dem Alter der Anteil der auf Witterungseinflüsse Reagierenden sogar bis auf 60 Prozent steigt.

Wetterfälligkeit sei ein eher „persönliches Leiden“, so Frau Dr. Schuh, was heiße, daß es sich sehr unterschiedlich, eben persönlich-individuell, auswirke. Fest steht dabei allerdings, daß Menschen mit funktionellen Herzkreislaufbeschwerden besonders „vom Wetter“ betroffen sind, darüber hinaus aber offenbar auch leicht erregbare, nervöse, depressive oder gehemmte Menschen.

Dagegen scheint ein anderer Charaktertyp gegen diese Art Malesche weitgehend gefeit zu sein, der gelassene und gesellige nämlich. Von Wetterfälligkeit mit all ihrem Drum und Dran werden diese Zeitgenossen kaum geplagt.

Frankreich senkt Mehrwertsteuer auf Arzneimittel

Frankreich hat zum 1. Januar die Mehrwertsteuer auf Arzneimittel von 5,5 auf 2,1 Prozent verringert. Gegen die ursprünglich beabsichtigte Senkung des Steuersatzes auf Null hatte die EG-Kommission Einwände erhoben.

In der Bundesrepublik Deutschland unterliegen Arzneimittel – trotz immer wieder vor allem seitens der Leistungsanbieter im Gesundheitswesen vorgetragener Bedenken – nach wie vor dem vollen Mehrwertsteuersatz in Höhe von 14 Prozent.

Riesige Lücken in deutschen Gebissen

Karies und Parodontose, die typischen Zahnerkrankungen, reißen den Bundesdeutschen die meisten Lücken ins Gebiß. Und das trotz aller medizinischen Fortschritte – wegen mangelhafter Hygiene.

Die Bundesvereinigung Deutscher Apothekerverbände (ABDA) hat kürzlich auf eine Untersuchung hingewiesen, derzufolge nur 45 Prozent der 15- bis 24-jährigen ein vollständiges Gebiß haben, bei den 35- bis 44-jährigen sind es nur 20 Prozent. Völlig gesunde Zähne wurden bei nur 0,2 Prozent der über 45-jährigen festgestellt.

Hauptgrund für den Verlust der Zähne sind mikrobielle Beläge, die sogenannten Plaques. Nur ständiges mechanisches Reinigen

Aspoň malinko splacený dluh

„Jaké jsem měl pocity, když mi do Heilbronn zavola Pavel Korda a pozval mne domů na setkání bývalých daviscupových hráčů? Byl jsem obromě překvapen. Nerozhodl jsem se ovšem hned, že přijedu. Neдавно jsem totiž prodělal operaci a nevěděl jsem, zda takovou návštěvu vydržím tělesně, ale hlavně duševně. Vydržím, to pivo je tady totiž pořád dobré.“

To jsou slova šedesátého JIŘIIHO JAVORSKÉHO (na archivu snímku ze šedesátých let), který do Prahy přicestoval po třinácti letech z NSR, kde se žilvi tenisem. Při besedě bývalých reprezentantů před sobotní daviscupovou čtyřhrá na síni a švýcarských bratřích, nedostal první slova náhodou. Vždyť naše barvy hájil v DC od roku 1955 do roku 1966 a ve 20 utkáních odehrál 56 zápasů dvojhry a čtyřhrá. A kdo by nevádal po jeho stupních a tabech...

Tenisev svaz se rozhodl pozvánkou aspoň na pár dní do Prahy malinko splatit dluh a omstavit se za to, jak se k bývalým reprezentantům musel za nádejších poměrů oficiálně chovat. Zdrážděme oficiálně, protože i když jmu byla přitažlivá cedulka „emigranti“, mnozí lidé, tužící se kolm našeho tenisu, s nimi byli stále ve styku. Profi také ne, když se potkávali ve světě na turnajích jako diváci, při seminářích v trenérských rolích...

Nejen jirho Javorské pozvání přece jen vyvolal s mívy. STĚPÁN KOUBEK (45 - NSR) si nejčiv nystel. Za je to ltr. JÁNO KRAJČIK (56 - Rakousko), kterého si dodnes všichni dnbratř, protože hrával výhradně v dlouhých bílých kalhotách, to považoval za nejlepší dárek k nedávým narozeninám. MILAN MATOUŠ (67 - Itálie) přijel do Prahy po 42 letech. Výborný tenista i hokejista, mladochodec otec lyžařky - sjezdářky světového jména se zkratoval, jak je to po tolika letech potkával takovou spoustu známých. Za dojetí se nestyděl PEJR ŠTROBL (49 - NSR). Dodnes je považován za tenistu, který měl z našich nejikovnější, prostě „zlatou“ ruku.

MILAN NEČAS (55 - NSR) se prý na návštěvu všech kamarádů chystal, až bude v důchodu. Po Kordově pozvání jsem však, ještě on mě začal nadávat stejně jako dřív, když jsem spolu hrál čtyřhru - a tak jsem tady. Dát do hrudny tohle setkání byla výborná myšlenka. Potvrdil to i JÁN SMOZINSKY (71), léta působící v Belgii a NSR, teď žije (a stále hraje) v Ostravě. Časť většiny bývalých reprezentantů vedle v Praze na Stizueli. Sem se jezdí, po 25 letech zase doma, také VLADIMÍR ZÁ-

BRÓDSKÝ (67 - Švédsko). „Vždyť jsem se zde v už zbourané porodnici narodil. Areal je hezký, zastoupení si velké turnaje. A zimač přes učil? Od dob, kdy jsem na něm hrál, se nezměnil. A tak jsem si zavzpomínal i na tu, jak nuhře pod střechou jsme jako kluci mazali karty a míli teta nas banil, abychom toho nechali.“

První kroky doma po 22 letech dovedly RICHARDA SCHÜNBORNA (57 - NSR) na hrub maminky. Do vlasti nemohl přijet ani když zemřela. Tenhle tenista s hrou jakoby usíto v nejlegendárnějším salonu, už přes 20 let působí v roli šéftrenéra zapadoněmeckého tenisu. Veše se mu jistě dobře, patří k udobníkům uznávaným ve světě. Přec jen však bylo z jeho slov cítit, že ještě do nedávých dnů mu něco ke spukajenosti chybělo. „Vita, když jsem odešel, vlastně jsem přestal být pro ty čma člověkem. Mý všichni, co tu sedíme u jednoho stolu, jsme přestali existovat, být hlidi. Přitom ve světě je každému jedno, kdo kde žije, zda japonac v Itolandsku či Ital v Americe. U nás to však byla velozrada. Očekával jsem, že si někdo bude aspoň dávat hlavy, proč jsme odešli... Tohla nebyl určitě jen můj problém, ale i Navrátilové, Louda, Mandlíková.“

Jestě o mnohém se při setkání tenistů, kteří se často potkávali spolu i na dvořci, vášnivě diskutovalo. Třeba i o pomoci našemu tenisu, kterou Richard Schünborn vidí především v nutnosti sejitli vhodný sponzory. Zvláště ve chvíli, když se svaz rozhodne pro samostatnost. K budoucnosti tohoto sportu u nás své žeki benjmiack mazi do Prahy pozvanými JIŘÍ GRANÁT (35 - Švýcarsko). V poslední době to zkoušel v rámci bank i na burze, teď se však vrací k tenisu a zakládá juniorskou školu. „Švýcarsko a vysokou životní úroveň má pochopitelně i pro tenis výborné podmínky. Kromě Hlidska, ten se však narodil v Praze, a Huseta, nemá dalšího dobrého tenistu. Máto platiné, tenis je záležitostí tradice. A tu Československo má...“

Ke všem jmenovaným se pak při malé slavnosti na ploše sportovní haly přidali v sobotu i další bývalí daviscupovi reprezentanti - Kodeš, Pála, Pisecky. Diváci všem potkávali potleskem za síňou slávy našeho tenisu. A snad největší až pak o čem později vyvolal JIŘÍ HREBEC (39), který do Prahy dorazil z NSR až v sobotu večer.

EG-Land	In die EG-Kasse eingezahlt	Aus der EG-Kasse bekommen
Deutschland	23,1 Mrd	10,9 Mrd
Frankreich	18,2 Mrd	14,6 Mrd
Italien	10,9 Mrd	11,1 Mrd
England	10,6 Mrd	6,5 Mrd
Niederlande	5,6 Mrd	7,9 Mrd
Spanien	5,4 Mrd	8,0 Mrd
Belgien	3,7 Mrd	1,7 Mrd
Dänemark	1,9 Mrd	2,6 Mrd
Portugal	800 Mio	1,8 Mrd
Irland	656 Mio	3,0 Mrd
Griechenland	859 Mio	3,8 Mrd
Luxemburg	163 Mio	20 Mio

Komunisté odmítají nařčení

(Čtk): Výkonný výbor ÚV KSČ v sobotu v Praze schválil dosavadní postup vedení strany od lednového zasedání ÚV KSČ směřující k její obnově a přeměně v moderní levicovou stranu. Výkonný výbor ÚV KSČ odmítl nařčení, která se objevila v minulých dnech v souvislosti s informacemi o údajně chystaném mocenském převratu. Důrazně a s plnou vážností se výkonný výbor staví proti všem, kteří by násilím či jinými formami odporujícími demokratickým zásadám chtěli vyvolávat neklid a strach v naší společnosti. Současně odsuzuje podněcování napětí mezi lidmi šířením jakýchkoli nepodložených poplašných zpráv.

Nejmilejší biblická slova K. Gotta

Západoněmecký nedělník Welt am Sonntag má pravidelnou rubriku nazvanou „Moje nejhezčí biblická slova“. Uveřejňují v ní názory předních představitelů politického, vědeckého, hospodářského a kulturního života z celého světa. Tuto neděli (4. února) se ze svých nejmilejších biblických veršů vyznává v listě zpěvák Karel Gott. Vybral si slova z evangelia sv. Matouše „Blahoslavení pokojní, neboť oni synové Boží slouží budou“.

Karel Gott pak vysvětluje, proč se rozhodl právě pro verše Matoušova evangelia a píše: „Tam, kde žijí lidé a národy spolu v míru, tam je také nejlepší místo pro mé písně. V protikladu k těm, jež zívají válečné písně nebo, kteří svými bičujícími rytmy stupňují agresivitu mladých, zpívám raději o hezčím světě. Člověk potřebuje také romantiku. Potřebuje mys-

let na pozitivní stránky naší existence. Jako Čech, který své kulturní poselství tak často zastupuje na Západě, jsem tuto citlivou hranici už mnohokrát překročil a jsem velmi rád, že studená válka konečně skončila. Ale my nepotřebujeme pouze politický mír, potřebujeme také mír s přírodou.“

„Nedávno jsem byl v Hollywoodu, pokračuje Karel Gott.“ „Zde jsem byl svědkem, jak jeden československý krátký film o ochraně životního prostředí získal Oskara. Mnozí lidé mi tam tehdy řekli, že znečištění ovzduší a vody může způsobit stejně tak jako války. Usilovat o mír pro mne znamená nejen znemožňovat války mezi lidmi, nýbrž také co nejrychleji ukončit válku mezi člověkem a přírodou.“

GOTT-BEHOLDEN...
BLAHOŠLAVENÝ CHUDÝ DIKNER...

Milionen-Geschenk für Modrow

Als Begrüßungs-geschenk für DDR-Ministerpräsident Modrow (PDS) bietet die Bundesregierung heute 20 Millionen Mark an. Das Geld soll der Sanierung von mehr als 10 000 Menschen mit „Helmut“-Rufen begegnen. Von der stellvertretenden SPD-Vorsitzenden Güstrows, Heide Holz, bekam er eine seltene Reproduktion des Künstlers Ernst Barlach. Schmidt sagte, er habe sich seit 1981 gewünscht, die Bürger dieser Stadt „wirklich zu sehen“. Damals sei er vom DDR-Staatsratsvorsitzenden Erich Honecker in Güstrow in einer „strik abgeordneten“ Stadt“ empfangen worden. Der Ex-Bundeskanzler appellierte an die DDR-Bürger, in ihrer Heimat zu bleiben und auf die „Solidarität der BRD-Deutschen zu vertrauen“. „Bei uns gibt es keine leeren Wohnungen und keine Arbeitsplätze mehr“, sagte Schmidt.

Der Verpackungsaufwand

Bierernst?

PRAG, 13. Februar (dpa). In Pilsen ist eine „Partei der Freunde des Bieres“ (SPP) gegründet worden, die auch bei den Parlamentswahlen in der CSSR im Juni kandidieren will. Wie tschechoslowakische Zeitungen am Dienstag berichteten, will sich die Partei nach Aussagen ihrer Gründer vor allem für eine Senkung des Bierpreises sowie Qualitätssteigerung des Gerstengertränkes einsetzen. Außerdem setzt sich die SPP für die Übergabe von Gaststätten in Privathand sowie die Erhaltung der klassischen Forderungen ein. Weitergehende Forderungen sind alljährliche Bier-Festspiele in Pilsen sowie die Ausrufung von 1991 zum „Internationalen Jahr des böhmisches Bieres“.

„Deutschland einig Kasperland“ WAWA 11.

BRD-Deutsche... Job... BODE... UNTER...

Die Sowjetmarine wird ihren Schrott im Westen los

Mit seinem schwarzen Anstrich wirkt das U-Boot, das im Hafen der dänischen Stadt Nakskov vor Anker liegt, unscheinbar und anonym. Erst die russisch beschrifteten Armaturen im Kommandoturm verraten, daß die „U-107“ bis vor kurzem noch in der Sowjetmarine fuhr. Die Fregatte, die wenige Meter dahinter verankert ist, trägt noch den roten Sowjetstern am Bug. An den vier U-Booten im Hafen von Nakskov sind hingegen die Rostflecken am auffälligsten.

Die fünf Schiffe sind nicht auf Flottenbesuch in Dänemark. Sie sind ausgerangiert. Die Sowjetmarine rüstet ab, und der Westen kauft den Schrott. Im Auftrag einer italienisch-schweizerischen Firma hat der deutsch-dänische Schiffsmakler Klaus Heun die sowjetischen Schiffe übernommen, und wenn er sie zum Abwracken weiterverkauft hat, wird der Erlös den Import von Computern und elektronischer Ausrüstung finanzieren, den die Sowjetmarine bei Heuns Geschäftspartnern bestellt hat.

U-Boote der Whiskey-Klasse, 76 Meter lang, für 50 Mann Besetzung berechnet und in den fünfziger Jahren gebaut, kannten die Dänen bisher nur von der meist vergeblichen Jagd ihrer schwedischen Nachbarn auf sowjetische Eindringlinge in schwedische Gewässer. Jetzt liegen die Seeungeheuer — drei „Whiskeys“ und ein größeres der Zulu-Klasse — offen im Hafen und sehen eher kümmerlich aus. Für westliche Militärexperten sind sie nicht mehr interessant. Für Klaus Heun sind sie „ein ganz gewöhnliches Geschäft“: 850 Tonnen Metall pro Stück, die er möglichst gewinnbringend verkaufen muß.

Natürlich hätte die Sowjetunion die Möglichkeit, die Schiffe auch selbst abzuwracken. Doch wenn man sie an den Westen verkauft, bekommt man Devisen. Früher hatte die Marine ausgemusterte Schiffe aus Gründen der Geheimhaltung in einem verborgenen Hafenbecken verrotten lassen. Jetzt verhilft sie westlichen Schiffsmaklern und Schrotthändlern zu einem guten Geschäft. Für die dänische Maklerfirma Poul Christensen ist der Kontakt zu den sowjetischen Behörden „sehr wichtig“. „Die meisten Schiffe, die heutzutage abgewrackt werden, kommen aus Osteuropa“, sagt Christensen-Mitarbeiter Kjeld Jörgensen.

Abgewrackt wird dort, wo die Löhne niedrig und die Umweltbestimmungen lüchrig sind. Spanien, Portugal und Jugoslawien sind Heuns bevorzugte Partner. Nach Indien, Bangladesch, Thailand und Pakistan läßt Christensen die Schiffe schleppen.

Die UdSSR liefert die Schiffe nur an einen Ostseehafen. Dort müssen sie dann für den Weitertransport hergerichtet werden. Die Firma Christensen kaufte kürzlich acht U-Boote in Tallinn, die nun in einem norwegischen Hafen auf besseres Wetter für den Weitertransport warten. Heuns Mini-Armada kam aus Riga angeschleppt. Ursprünglich bestand sie neben der Fregatte aus fünf U-Booten. Eines sank vor Bornholm auf Grund. Die Behörden haben noch nicht entschieden, ob es den Schiffsverkehr und die Fischer behindert und daher gehoben werden muß, oder ob es auf dem Meeresgrund verrotten soll.

Das U-Boot war nicht das erste, das den Transport nicht überstand. Bei der schwedischen Insel Gotland sollen drei gesunken sein. Ihrer Konstruktion nach müssen U-Boote in der Lage sein, innerhalb weniger Sekunden abzutauchen. Das macht sie im Leerzustand für Wind und Wellen empfindlich. Bei Poul Christensen schleppte man die U-Boote auf einem Spezialdock durch die Ostsee. Heun will alle U-Boot-Öffnungen zuschweißen und dadurch das Fahrzeug stabilisieren.

Doch der hohe Metallwert der U-Boote, deren Kern aus zwei bis drei Zentimeter dickem Stahl besteht, lohnt alle Beschwerden; auch die Rücksicht, die man gegenüber den sowjetischen Partnern üben muß, um im harten Konkurrenzkampf den Zuschlag zu bekommen. Der schwedische Vergnügungsparkbesitzer Bent Karlsson, der ein altes U-Boot als Touristenattraktion aufstellen wollte, pausante seine Pläne aus, noch ehe er alle Unterschriften hatte. Als man in Moskau Wind von seinen Plänen bekam, untersagte man den Zwischenhändlern den Weiterverkauf an Karlsson. Die U-Boote, die jetzt aufs Abwracken warten, sind für solche Späße ebenfalls nicht zu haben. „Eine Klausel in den Verträgen besagt, daß sie verschrottet werden müssen“, sagt Kjeld Jörgensen.

Russen bleiben

Die Rote Armee soll vorerst noch in der DDR bleiben, ein einseitiger sowjetischer Truppenabzug kommt nicht in Frage, so die Regierung in Moskau. Allerdings ist die UdSSK bereit, über einen Rückzug aus Polen zu verhandeln.

Bude se KSC štěpít?

Členství koordinací vstoupit do komunistů potvrdit na shromáždění zasedání předchozího rozšíření zemských koordinací členů vytvořit z DFJK novou politickou stranu. Čs. demokratické fórum (CDF) Ti členové KSC, kteří se hlásí k myšlenkám hnutí DFJK a nechcejí se s nimi odštěpovat od své strany, se sdruží uvnitř KSC v zakladatelských organizacích a klubech demokratických komunistů (DK). O těchto otázkách definitivně rozhodne celostátní konference mládežnických koordinací center, která se bude konat v sobotu 10. února.

Znovu navržen

NEW YORK: Americká komise pro drogovou bezpečnost a spolupráci navrhuje, aby Nobelova cena míru za rok 1990 byla udělena Dr. prezidentovi Vaclavu Havlovi. Komise navrhuje V. Havla na tuto cenu již touh'a týni svá) návrh opakuje. Doporučení adresované Nobelovu Institutu podepsal předseda komise se jménem D. DeConcini a spolupředseda poslanec S. Hoyer.

Položením věnců a květů k pomníku Boženy Němcové si Československé veřejnosti připomněla 170. výročí narození této naší spisovatelky.

Či bude „libeňský Kremľ“?

Demonstrace na podporu požadavku OF v Praze 8

Členství koordinací vstoupit do komunistů potvrdit na shromáždění zasedání předchozího rozšíření zemských koordinací členů vytvořit z DFJK novou politickou stranu. Čs. demokratické fórum (CDF) Ti členové KSC, kteří se hlásí k myšlenkám hnutí DFJK a nechcejí se s nimi odštěpovat od své strany, se sdruží uvnitř KSC v zakladatelských organizacích a klubech demokratických komunistů (DK). O těchto otázkách definitivně rozhodne celostátní konference mládežnických koordinací center, která se bude konat v sobotu 10. února.

Členství koordinací vstoupit do komunistů potvrdit na shromáždění zasedání předchozího rozšíření zemských koordinací členů vytvořit z DFJK novou politickou stranu. Čs. demokratické fórum (CDF) Ti členové KSC, kteří se hlásí k myšlenkám hnutí DFJK a nechcejí se s nimi odštěpovat od své strany, se sdruží uvnitř KSC v zakladatelských organizacích a klubech demokratických komunistů (DK). O těchto otázkách definitivně rozhodne celostátní konference mládežnických koordinací center, která se bude konat v sobotu 10. února.

Rozhovor Václava Havla pro stanici ABC

NEW YORK: Máu teď strach okolí. Nejdělejší z nich je vyloučit v Československu demokratický politický systém. řekl v rozhovoru pro americkou televizní stanici ABC prezident ČSSR V. Havel. Zdůraznil, že zajistit nahrazení totalitního systému demokratickým je úplně jiná a mnohem těžší úkol než pouze provést revoluci a odstranit systém dřívejší. Zvláště proto, že starý systém za dlouhá léta fungování pronikl hluboko do myšlení lidí.

V pořadu prominentní americké novinářky B. Waltersové, který stanice ABC vysílala v pátek večer, V. Havel uvedl, že před rokem byl v cele předběžného zadržení a samozřejmě vůbec nemohl předvídat, co bude za rok. Zároveň jsem se však naučil nebyť překvapen mým a teď mám tolik práce, že jsem ani čas si uvědomit, že bych měl být překvapen, řekl.

Civilizace je v globální krizi, prohlásil dále V. Havel. Lidé do značné míry ztratili smysl pro pokoru a úctu k většímu lidství. Myslí si, že všemu rozumějí, ale podle mého názoru právě ty nejdělejší věci zůstávají často nepochopeny. Pokud lidstvo nemá spatřit končič, musí se něco změnit ve vědomí lidí, v jejich duších. Domnívám se, že naše čas, kdy by politiku měli vzít do svých

rukou intelektuálůve. Američi mohou dělat lepší práci než dosavadní protikomunističtí političtí.

Od USA očekáváme především porozumění. Nežadáme peníze, ale ekonomickou spolupráci na rovnoprávném základe. Nechceme být ve vztahu k USA v postavení chudého příbuzného, který prosí o almužnu, nechceme na sebe brát dluhy, které by musely splácet naše děti. K dřívější možnosti odchodu z Československa V. Havel prohlásil: Nepovažuje se za hrabů, ani nemorálně starého člověka, ale měl jsem vždy pocit spoluodpovědnosti za osud této země. Tento pocit mi teď někdy vadi. Ale něco jsem tady směl, a myslím, že bych to měl a dokončit. V Československu jsem se narodil, cítil jsem zdejší sociální a duchovní kontext, souměřitost

s touto zemí. Člověk by měl opouštět svůj domov jen tehdy, když chce.

Československo by se mělo podle mých představ stát součástí Evropy, společenství svobodných, demokratických států. Podle této vize by měly zmizet z Evropy také všechny bloky a paktů a také obě supervelmoci by se měly nějakým způsobem z Evropy stáhnout. Myšlenka, že Sovětský svaz již není tou hrozbou, za kterou je dosud stereotypně na Západo považován.

Při své návštěvě v SSSR bych chtěl státní děly den s Michaelem Gorbačovem nebo s jinou očima a přeložit mu celý obsah svých. O jejich obsahu ale nemohu předem hovořit, řekl V. Havel.

Své bývalé sídlo opustil k prvnímu únoru také OV KSC v Jičíně. Po nezbytných úpravách, které by však neměly překročit půl miliónu korun, se do bývalé stranické budovy přestěhuje dětská poliklinika, několik tříd zde získá také střední zdravotnická škola.

SE TO HONČIT...

TAVÍ HROB ČESKOSLOVENSKÝCH

PARIZ: Bývalý rumunský diktátor Nicolae Ceaușescu a jeho žena Elena bývají minulý měsíc po popravě tajně pohřbeni v Bukurešti. Označili to námeškové průdšcey rumunské prezidentské vlády G. Vučicu Voiculescu. Město hrobu nenáviděná diktatorské dvojice je drženo v tajnosti, aby se předešlo případnému infarktu.

ČERVENÉ BARETY

Starý zámeček, kolem dokola novější přístavby, na pohled nepříliš vzhledné. Brána je strážena, ale stráž o naši návštěvě ví. Za okamžik nás pak vítá skupinka mužů v čele s náčelníkem. Představujeme se, ale začíná platit dohoda: žádná jména, žádné fotografie lidí. Jsme totiž hosty útvaru federálního ministerstva vnitra, útvaru, o němž veřejnost prakticky nic nevěděla až do jednoho pochmurného listopadového dne. Ale vlastně lidé o něm moc nevědí ani dnes. Podaří se rozšířit vědomosti našich čtenářů? Snad ano, ochota je na obou stranách. A jistě diskretnost je samozřejmá i nutná. V těchto objektech totiž sídlí to, čemu se úředně říká „odbor zvláštního určení“. Zvláštnost určení lze vysvětlit jednoduše — sídlí zde protiteroristické komando. Muži cvičení ke zneškodňování jiných mužů. Profesionálové. Červené barety.

Proč červené barety? Náčelník — budeme mu tak říkat, stejně jako ostatním třeba podnáčelník, velitel, střelec, pyrotechnik, výškař nebo potápěč — tuto otázku zřejmě čekal. „Protože máme úředně přidělen služební stejnokroj vzor 60 a vzor 80 a k nim patří barety červené barvy. Patří právem, protože všichni příslušníci útvaru zvláštního určení povinně procházejí parašutistickým výcvikem, tvrdším, než je běžný u tohoto druhu zbraní v armádě. Od armádních baretů se ty naše liší jen odznakem. Nosíme je již od samého počátku...“

Počátek sahá do roku 1980, kdy se začínaly objevovat signály možného mezinárodního terorismu také u nás. Současný stav: Zhruba devadesát mužů pro celou republiku — zřejmě nijak moc. Muži ve věku od jedenadvaceti let výš. Výběr z vojáků základní služby, z řad zájemců z jiných součástí bezpečnostních složek či z civilních povolání. Předpoklady fyzické, psychologické, zdravotní a do nedávné doby i kádrové. Ty pominulý v tom smyslu, jak byly míněny. Kritéria fyzická, psychologická a zdravotní jsou však velmi, velmi tvrdá...

„Pozveme skupinu zájemců a nejprve jim promítneme videozáznam o běžném denním výcviku. Prostě, jak si musíme udržovat kondici. Poté asi tak polovička pobledne a řekne — mějte se tu hezky. Ty s pevnějšími nervy si pak půjčí psycholog, aby je dobře odhadl pomocí objektivních testů. Představa, že potřebujeme lidi agresivní, suroví, s nějakými osobními komplexy, je naprosto falešná. Tady často závisíme jeden na druhém a na naší souhře závisí životy dalších lidí. Člen takového komanda, úředně říkáme zásahová skupina, nesmí cítit nenávisť k člověku, proti němuž zasahuje. Nesmí s ním mít ani soucit. Veškeré city musejí stranou. Absolutně nutné povahové rysy: Klid, rozvaha, disciplína, smysl pro týmovou práci. A pak samozřejmě kondice a vše, co k ní patří. Když přijmeme nové lidi, musejí na tom být fyzicky a zdravotně velmi dobře, a musejí umět obstojně střílet. My se je pak tady snažíme přivést až téměř k dokonalosti.“

Náčelník se směje. „Nakonec to dopadne tak, že ze třiceti lidí vybereme dva, někdy tři. A koho láká romantika, ten brzo pozná velmi drsnou skutečnost. Tady se tvrdě pracuje, požadované výkony jsou téměř jako u vrcholového sportu. Jiné je to žel s penězi.“

Příslušná platová zařazení opravdový žádný pozemský ráj neslibují: základní plat od 2600 do 3300, u náčelníků zásahových skupin 3500 až 4500 korun. K tomu pár stovek hodnostního. Něco navíc? Ano, příkypuři důstojníci. Stovky hodin služby ročně navíc s velmi problematickou možností získat občas nějaké náhradní volno. Zásahové skupiny se střídají ve službách po čtyřadvaceti hodinách, ale členové další rezervní či správně řečeno záložné skupiny čekají ve

svých bytech. Nesmějí se vzdálit ani na okamžik. Každé zazvonění telefonu může znamenat rozkaz k nastupu. To znamená dostavit se do služby v nejkratší době. A nevědí, co je čeká, kdy a zda se vůbec vrátí.

Jednou nohou v kriminále, druhou v hrobě, tvrdí jeden z důstojníků, člověk se zřetelnou právníkou erudicí. Nevěříte? O riziku při zásazích vás jistě nemusíme přesvědčovat. Útvar tohoto typu potřebuje určitou formu právního krytí. Zatím to je takové trochu kulantní povídání — dovolená sebeobrana, zákrok za účelem odvrácení nebezpečí, přiměřenost zákroku — no, však se dostaneme i k tomu nešťastnému 17. listopadu... Ale já vám povím nejprve jiný příklad. Slovensko. Nebezpečný terorista. Rozkaz zněl — zneškodnit. Zneškodnit je široký pojem. Náš ostřelovač dostal pokyn, vystřelil, pachatele zranil. Splnil úkol výtečně, protože zásada je: Neohrozit v žádném případě život rukojmí, ale pokud možno ušetřit i život pachatele — my nejsme ani soudci.

ani popravčí. Jenomže postižený šel před soud a náš kamarád také — jako důležitý svědek. Terorista i jeho obhájce meditovali o tom, zda vystřelil byl či nebyl zbytečný a tak podobně. O to nejde, věc byla jasná. Ale náš kolega musí v takovém případě říct pěkně nahlas, jak se jmenuje, kde bydlí... A ten chlapec se otočil a povídá: Prima, vím kdo jste a kde si vás najdu, až se vrátím z krimu. Na Západě vystupuje příslušník obdobných útvarů před soudem v masce a mluví za něho právní zástupce. Ještě dodám: V ústavě NSR je jeden zajímavý pojem — výstřel na zachráněného života. Jasně, jednoznačné zdůvodnění, proč bylo třeba vysvětlit.“

Je to práce mimořádně náročná, nebezpečná. Kdo se k ní přihlásí, nese příslušná rizika. Tito muži to vědí. Vědí také, že je to práce potřebná a asi bude — žel — stále potřebnější. „Vlastně zachraňujeme při pohromách a různých nehodách, opravdový zásah přijde jednou za čas. Rád bych se mýlil, tvrdím, že za dva, tři roky nám tady v útvaru bude horko. Mezinárodní terorismus a organizovaný zločin sílí. Obnovujeme zcela správně a logicky někdejší zpřetrhané diplomatické vztahy. Nemusí se to všem ve světě líbit. A pak drogy. Zatím jsme drogové mafiany zajímali jen jako tranzit. Teď je zřejmě zaujme i náš vnitřní trh. Co dokáže člověk závislý na drogách, asi víte. Potřebuje peníze. Jak je získá? Krádeží, vloupáním, ale také vyšší formou organizace — vydíráním a s tím souvislým problémem rukojmí. A to je naše hlavní náplň...“

Als padla zde přece jen otázka, již jsme původně nemínili položit. Sedmáctý den loňského listopadu. Také náplň? Hovořím muž, který v úvodu charakterizoval zásah proti studentské demonstraci jako „neuvěřitelnou improvizaci“.

„Použití naší jednotky bylo zatím možné v případech teroristických akcí, při živelných pohromách a — tady je to čertovo kopyt — při hromad-

ných protispoločenských vystoupeních, kdy hrozí drancování majetku.“

Důstojník je rozhořčen.

„A kdo měl právo posoudit, zda jde o protispoločenské vystoupení, snad nemusím vysvětlovat. Kdo to takto posoudil, musel vědět, koho posílá proti demonstrantům. Naši kluci nejsou normální hlídači, jejich pracovní efektivita je zákonitě závislá na dvou faktorech, na rychlosti a tvrdosti. My nemůžeme říkat — pane, přestaňte na mne mluvit pistolí a škrtil tu holíčku, jinak proti vám použiji zákonných prostředků ve smyslu toho a toho paragrafu: My musíme jednat! Naši kluci někoho zranili, u nich to je stereotyp určitých prvků — úder loktem, nepomůžte, tak rukou, následuje kop a některý z chvatů, jimiž lze bezpečně zadrženo odvést ze zásahového prostoru. Kdo se z našich provinil, bude se

zodpovídat. Ale ať volají k odpovědnosti především ty, kteří vydali rozkaz nasadit protiteroristické komando proti studentům.“

Chápeme rozhořčení našich hostitelů. Ale my jsme nepřišli červené barety ani sondit, ani obhajovat. Chceme o nich podat pokud možno objektivní svědectví. Svědectví o jejich věšdním dnu, o jejich poslání či potřebnosti.

Jeden z důstojníků zaplní video. Ukázka výcviku připravená pro rakouského ministra vnitra. Scény jak z dobrodružného filmu. Boj muže proti muži. Seskoky pádákem s okamžitým zapojením do boje. Helikoptéra ve stejné rovině s rychle ujíždějícím nákladním autem, z ní se na laně spouští ozbrojený muž a v pravou chvíli se dostává otvorem v plachtě do nákladního prostoru ke zřejmému zásahu proti osádce auta — ano, podařilo se. Krkolomné scény však nehrají kaskadéři, není v tom žádný trik. Je to nácvik, který se občas promění v realitu a z bojové hry je na jedinou boj o život.

„Ve skupině je asi tak sedmáct, osmáct lidí. Všichni mají společné to, že umějí dobře střílet, ovládají sebeobranu v kombinaci juda, karate, kung-fu či taekwondo. Ale pak jsou specialisté — pyrotechnik, potápěč, střelec z pistole, ostřelovač, psůvod a samozřejmě vyjednávač...“

Funkce velmi důležitá. Dokumentovat to může videozáznam zásahu v příbramské továrně, kde tři odsouzení vyzbrojení noží unesli tři ženy. Komando zasáhlo po nezdařeném vyjednávání zástupců věznic. A zásah spočíval v bravurním výkonu vyjednávače, který z rozdíl od svého králegy psychologa z věznic se s rizikem vlastního života dostal k únoscům, vystřelil jejich problémy a střížnosti, poradil jim, jak najít lepší řešení. Vzdalil to. Perfektní zásah, bez výstřelu, bez úderu. „Jenomže to pokaždé nevyjde,“ směje se originál muže z videozáznamu naproti mně u stolu. „Někdy musíme sáhnout i po zbraních...“

vlastního návrhu... Slovo má potápěč. Jsme schopní provádět téměř všechny práce pod vodou, máme k tomu tři druhy speciálních obleků, švédský Poseidon, to je práce firma... A italský speciální výťah na vytahování břemen z vody (když s ním lovíš miny), podvodní fotoaparát Nikonos 4 A — leště podvodní videokameru, to by bylo něco, jenže...

opravdy moc zlé... Jiný muž, říkáme mu výškař, předvádí náčiní pro horolezce a vůbec pro pohyb někde hodně nahoře, třeba na věžích. Zajímavý přístroj, lze s ním nejdou vyřadit tři metry, tleskajícími hloubokými spouští tři metry nebo odpovídající náklad. Speciální lana pro siahování z vrtnulnic, slavní osmička vyrobená podle jejich

nádherně brokovnice. To není na zářijce, směje se střelec (jeden ze superstřelců), ale když někdo jede v autě a nechce zastavit, tak ho vystřelí do pneumaticky možná přesvědčí. A tady je puška ostřelovače, ruská SVON ráže 7,62. Zbraň opatřená dálkohledem, zpravidla určená jen pro jeden výstřel — když střelec chybí, může to být pro někoho moc, ale do-

krása, dá-li se to říci o předmětech tohoto druhu: československé pistole Parabellum devítka, údajně jedna z nejlepších na světě, brazilský colt Taurus s automatickým vyházkovačem, používají se bud finské náboje Magum 357, počáteční rychlost 400 metrů za sekundu, či naše varianta s menší rázancí. Malý Taurus pro skryté nošení, sovětská devítka Makarov... A

Technika. Je pro nás rozložena na podlouhlých stolech a lidé, kteří podávají vysvětlení, jsou od pohledu fandové. Detektory kovů, detektory dráhových kovů, elektrostetoskop odhlučující podezřelý tikání či šum v palce, detektor na vřehování a odštělovací výbušnin, speciální oběh chránící před následky výbuchu (těžký 40 kilogramů). A zbraně, opravdová

VLAJKA REPUBLIKY

Vlní se jako divcí šat, přimknuta úzce ke strožanu, lehounký zdvih, vzápětí pád, vlní se jako divčí šat v nehmatarelném tvaru.

Nebe jí dalo modrý klín jak oči dětek při usmání, ta bílá, ta je z kopretin, nebo jí dalo modrý klín a růže napřesely na ni.

Za námi smrt a hrob, člověk se hrůzou neohlíží, hromady mrtvých bez podob, za námi smrt a hrob a hrob, chlad kamene a mříží.

Přece to stálo za bolest, i když ta bolest přetěžká je. Dál, věčně dál ji chceme nést, a přece stálo za bolest to, že tu dreska vlaje.

Z bolesti, žalob, z nářku slov, i když se těžko zapomíná, z bolesti, žalob, z nářku slov přetaven už byl tvrdý kov, dani jak zvonovina.

My chceme nový, lepší svět, ten starý at se zřítí. My chceme písne, tance, květy, my chceme nový, lepší svět, postavíme jej z květů.

/ze sbírčky "Sei malíč chudě do světa".

Co možná nevíte

Firma Boeing ohlásila uzavření dohody s United Airlines na dodávku 370 letadel s celkovou hodnotou 15,74 miliardy dolarů. Je to vůbec nejvyšší kontrakt v dějinách civilního letectví. Zakázka se týká 120 letadel typu 737 a šedesáti letadel typu 757 a dalších strojů. Dodávky B 757 budou zahájeny v roce 1991 a ukončeny v roce 1995, zatímco dodávky strojů typu 737 budou zahájeny v únoru 1991 a skončeny v srpnu 1997. United Airlines jsou jednou z největších leteckých společností. V loňském roce přepravila tato společnost přes 56 milionů cestujících. U firmy Boeing si objednala už celkově 898 strojů a je jejím největším odběratelem. Předseda firmy Boeing F. Shrontz uvedl, že rodina strojů typu 737 je bez konkurence. Ti odlišné modely mohou být pilotovány stejnými posádkami, všechny disponují stejnými výměnnými součástkami a vyžadují prakticky stejnou obsluhu. A nejnak je tomu u typu 757, které mají tytéž kabiny jako stroje řady 767, a proto přechod pilotů a posádek na tento typ není žádným problémem.

Exkurze podnikatelů

18. října po pondělním jednání pana Bati s ministrem hutnictví, strojírenství a elektrotechniky L. Vodrážkou, kterého se zúčastnili pánové Ian McGregor (Britský Steel), Karl van den Hubee (Philips) a zástupci firmy Volkswagen, zahraniční podnikatelé projevili zájem navštívit podnikatele z Kládna, CKD Praha, Kovosvitny, Seznamovo Ústí a Škoda, automobilový koncern Mladá Boleslav. Přednětem jejich zájmu je především možnost zahájení účasni na různých vzájemných výhodných spolupráce, včetně modernizace československých výrobních podniků.

Ivan, go home! - to bylo jedno z hesel na včerejší demonstraci na Staroměstském náměstí v Praze za okamžitý odchod sovětských vojsk z ČSSR. Více než 30 000 shromážděných schválilo dopis, v němž se požaduje úplný a bezpodmínečný odchod sovětských vojsk do 31. května 1990.

ČESKOSLOVENSKÉHO SOKOLSTVA V ZAHRAMČÍ
VII. S L E T
5. - 9. ČERVENCE 1990
PARIŽ, FRANCIE

Přichází jenže. Toto komando je po stránce fyzické a psychické připravenosti srovnatelné se světem. Nikoliv technickým vybavením. Není dokonalá spojovací technika pro vzájemnou komunikaci - co se stane, když v potřebě absolutního ticha se z miniaturního mikrofonu ozve nějaký šum či praštění, si lze domyslet. V zahraničí výbušniny zneškodňují roboti, u nás lidé. A přitom technika lidem slouží. Pro ministerstvo kultury dělali průzkum Čertova jezera a objevili vzácnou podvodní rostlinku, šidlatku jezerní. Výškaři se svým nářadím vyměnili anténní stožáry na budově pražského Motokovu. I tohle tedy dělá speciální oddíl - a to není čas vypočítávat všechny akce... Ale pojedte se podívat na naši cvičnou dráhu, zve náčelník. Nejprve něco jako na vojně, ale potom - překonat několik metrů vysokou síť. Přelézt pěkných pár metrů po laně - kdo spadne, má prostě smůlu. Veliká paráda je vsoukat se do roury nepřítis velkého průměru - tedy jen pro štihlé, v tomhle tunelu opět pár metrů a vylézt druhým koncem zapuštěným do země prakticky kolmo. A bombónek na závěr - přes bazén plný vody přeběhnout po uzoučké, kulaté a obvykle navíc mokré trubce. Už chápeme, proč uchazeči blednou a ztrácejí zájem - a to je jen část výcvikového programu, a valitě stojí s hodinkami v ruce - rychleji, ještě rychleji...

Loučí se s námi náčelník a po něm další. Těžká robota, mluví. A to se říká, že se živíme syrovým masem a zapíjíme to krví, i na takovou blbost někdo přijde. Víte, my si myslíme, že nás společnost potřebuje a v budoucnu bude potřebovat ještě víc. A věříme, že budeme sloužit výlučně účelům, pro něž jsme kvalifikováni. Pište, prosím, o nás objektivně. O což jsem se právě pokusil.

Rok strachu

Hodně lidí se bojí letět letadlem. Většinou se jim pro jejich obavy vysmějeme, ale když se podíváme na následující údaje, musíme přinejmenším uznat, že strach před cestováním letadly, je přece jenom poněkud oprávněný. A byla to především letadla typu Boeing, které vloni pronásledovala smůla.

- 8. ledna 1989 havaroval zcela nový Boeing 737 po nezdařeném pokusu o nouzové přistání u anglického Nottinghamu. Nehoda si vyžádala 47 mrtvých, 79 cestujících přežilo.
- 8. února se zřítíl Boeing 707 na azorském ostrově Santa Maria a všech 144 cestujících přišlo o život.
- 24. února se náhle roztrhla kabina starého Boeingu nad Havají. Devět lidí zahynulo a jen díky mistrnému nouzovému přistání hlavního pilota byla odvrácena katastrofa, která se zdála být nevyhnutelná.
- 170 pasažérů zahynulo, když se zřítilo letadlo letecké společnosti Surinamu 7. června v blízkosti Paramariba.
- 4. července se zřítilo sovětské

vojenské letadlo na obytný dům v Belgii. O život přišel osmáctiletý mladík. Pilot letadla se krátce po startu kvůli technickým potížím katapultoval.

- Při nezdařeném nouzovém přistání na letišti Sioux City v americkém státě Iowa zahynulo 110 lidí z 286 cestujících. Bylo to 19. července a pasažéři letěli letadlem typu DC-10.
- O týden později zahynulo všech 74 lidí na palubě DC-10, když se letadlo korejských aerolinií zřítilo v blízkosti letiště u Tripolisu.
- 3. srpna dopadlo na ostrov Samos jako bomba cestovní letadlo českých aerolinií. Žádný z 34 cestujících katastrofu nepřežil.
- Krátce po startu havaroval 3. září kubánské letadlo a zřítilo se na vojenskou čtvrť Havany. 150 lidí přišlo o život.
- 22. září sjel pilot Boeingu 737 na newyorském letišti La Guardia ze startovací dráhy a v plné rychlosti narazil na most. Letadlo s 61 člověkem na palubě se zřítilo do řeky. Záchrak se tentokrát konal, a tak zahynuli pouze dva lidé.
- 132 mrtvých - to byl výsledek leteckého neštěstí v Hondurasu 21. září. 14 pasažérů přežilo.
- Při explozi na palubě kolumbijského dopravního letadla 27. listopadu, které letělo nad Bogotou, přišlo o život všech 107 cestujících.

HURÁÁÁ PRO DRIBNU!

Západní odboj na obrazovce

(tel). Ve středu 7. února vylétl Československý tým na 1. programu ve 22.30 dokumentárním filmu "Krysy pouště" o našich vojácích, bojujících za II. světové války pod velením legendárního generála K. Klápáka na Středním východě a v severní Africe. Boje u Tabruku i na dalších místech komentují K. Klápálek, MUDr. F. Firtl, L. Svidal, Z. Rohlena. Vyvrcholením filmu je slavná bitva u El Alameinu. Ve čtvrtek 8. února v 15.25 h se na 1. programu promítá dokumentární film "Dukaz". Autoři v něm sbírají další velké množství nesmírně cenných archívních fotografických i filmových materiálů z bojů našich letců na západní frontě, ze vzdušných soubojů nad Francií, Velikou Británií a náleť na Hamburk. Brémy, Duisburk a další důležitá centra hitlerovské říše. Přílohu vznikl ve spolupráci s F. Feltem, K. Mráčkem, I. Hladou a jinými slavnými letci R. A. F.

TO TĚ! →
VIDĚT! →
VLASTNÍ
ZÁBRANĚ!
VOJČEK!

S Bafon chodil do školy
Na chvilka se objevil při daviscupu ve Sportovní hale i prezident správní rady světového tenisu, Netaji se s tím, že firma má po politických změnách u nás, zajem spolupracovat. HANS JVOITSCHEVITZ: "Chceme v Československu vyrábět boty a sportovní oblečení a nasti značek. Už jsme o tom s několika partnery rokovali. Musíme začít hned, protože jen na vyláskání nových průmyslů představitelů v nás, užším že časem by se Československo mohlo stát i exportním výrobcem pro celou západní Evropu. Konkursu firmy Bata se neobávám. Navíc jsme s panem Bafon přátelé a chodit jsme spolu do školy."
(tř)

Koho řídil Jan Fojtík

Sobotní Lidová demokracie otiskla výřah rozhovoru zpravodaje ČTK s J. Fojtíkem, je přinejmenším zajímavé, jak se bývalý člen předsednictva a tajemník ÚV KSČ ještě dnes dívá na události roku 1968. Ze znepokojením ledhy sledoval vývoj, nehánil se mu, s jakou lehkomyšlností uvolňovali odpovědní činitelé proutor pro působení síl nepřátelských KSČ a socialismu, a vojenské zásah, který udusil demokratické síly, nikdy nepovažoval za intervenci. Proto se jak udeřil, ochotně angažoval pro konsolidaci, po celá léta obhajoval nešťastně známý dokument „Poučení z krizového vývoje“. Jehož závěry stále porážuje za podložení.

Tento muž řídil sdělovací prostředky, Věchny, nikoliv — jak se v rozhovoru vyjádřil — pouze komunisty, kteří v tisku, rozhlasu a televizi pracovali. Také Federální úřad pro tisk a informace, přestože měl být orgánem státní správy, byl de facto podřízen příslušnému oddělení ÚV KSČ, potažmo J. Fojtíkovi. Pro něho a jeho nejbližší spolupracovníky na ideologickém poli byly také připravovány rozhovory působení jednotlivých sdělovacích prostředků včetně našeho listu, a předkládány také materiály neodpovídající nadikované líně. Za přestupky obsahového charakteru následovala písňná kritika, která měla různé stupně tvrdosti. Například v letech 1968 až 1969 bývalo ročně udělováno pat až sedm finančních postihů.

J. Fojtík v rozhovoru uvedl, že odpovídal jen za činnost komunistů. V Lidové demokracii žádný komunist nepracoval, a přece jsme jeho fyzici polívali možná ještě mnohem citelněji, než ve stranických listech. U nás byla

totiž chyba často kvalifikována jako úmysl, div ne sobotě, vzhledem k tomu, že jsme ústředním deníkem strany, vycházející s jiného ideologického základu. Tou „chybou“ mohlo být třeba jen přehuzené bisemko ve jménu ná kterého z mocipánů, nezřetelný smekec fož při kvalitě našeho papíru a tisku není nic zvláštního. „Chybou“ také byla kritika — samozřejmě komunisti, jiné nebyla přípustná — kdy kritizovaný byl komunist, nebo měl vlivového přítele v aparátu této strany. Když něco faktového vybě, hned druhý den ráno zvonily telefon, šéfredaktor i autor článku byli zaváni na koberec, psalo se vyjádření.

Příslušné oddělení ÚV KSČ a J. Fojtík jako vedoucí ideolog řídili sdělovací prostředky i formou porad, na základě menologu příslušného činitele. Odtud také vycházely doporučení a zákazy, o čem se má psát, jak se to má psát a co se v novinách vůbec nesmí objevit. Nakonec jsme se tomu už v redakci jenom smáli. Posudte sami: ještě krátce před „sametovou“ revolucí přišel pokyn: Pozor na materiály ze sovětského tisku. Nesmíte dezorientovat veřejnost, naši čtenáři nejsou tak vyspělí jako čtenáři v SSSR. U tom, že se naši občané dobře orientovali, se ukázalo za několik dní nato, jen J. Fojtík to asi těžko pochopí. (b)

2. ROZHOVOR S RAKOUSKOU TIT. ZEMĚLNÍ BURNÍMÍ

Nedávno zakončil svou návštěvu Rakouské republiky předseda vlády ČSSR, doprovázený mj. místopředsedou federální vlády br. F. Reichelem a ministrem vnitra br. R. Sacherem. Měla velký význam pro pozvednutí mezistátních vztahů naší republiky s Rakouskem na kvalitativně vyšší úroveň. Zvláštního zpravodaje Lidové demokracie přijala rakouská ministryně školství, umění a sportu Hilda Havlíčková a poskytla mu rozhovor.

V tisku právě probleskla zpráva, že prezident Václav Havel byl pozván jako slavnostní řečník k zahájení letošních Salcburských her...

— Mohu to potvrdit. Prezidenta Václava Havla si nesmírně vážím — jako umělce i člověka. Byla bych šťastna, kdyby se mnou tento slavnostní akt vykonal. Jeho projev na Salcburských hrách by nepochybně symbolizoval nový vývoj ve východních zemích. Znamenal by rovněž významný akcent pro Salcburské hry.

Podle vašeho jména, paní ministryně, pocházíte z rodu slavného českého básníka, spisovatele a revolučního bojovníka...
— Jako každý správný Vídeňan jsem rozená ze smíšeného manželství československo-maďarského a na svůj původ jsem hrdá. Mimoto jsem při své návštěvě Československa zaznamenala, že si tam každý moje jméno správně zapamatoval, jako svou soukromou povinnost cítím pomoci Českoslovákům s vybudováním Havlíčkovy památníku v Brixenu.

Je možné podle vašeho názoru v budoucnu počítat v umělecké oblasti s československo-rakouskými koprodukcemi na mezinárodním poli?
— Nepochybně ano. Jsem velice nakloněna tomu, abychom si kulturní hodnoty nejen vyměňovali, ale také je společně vytvářeli. Bez problémů je tak možné pracovat především v oblasti hudby. Vedou se také pohovory o tom, že by se Československo zapojilo do příprav Světové výstavy, kterou chystá Rakousko s Maďarskem v roce 1995. Odehraje se v metropolitě těchto zemí a měla by se k ní připojit Bratislava jako podunajské město.

In der Hitliste der beliebtesten Reiseländer steht die Heimat an der Spitze. Jeder 3. Deutsche urlaubte innerhalb der Grenzen — die meisten in Oberbayern, der Nordseeküste, dem Schwarzwald.
Rund 22,5 Millionen Bundesbürger begnügten sich im vergangenen Jahr „mit Urlaub auf Balkonien“, sagte der Forscher.
Gestern gab das Statistische Bundesamt bekannt, in welchen Ländern man für 1 Mark den höchsten Gegenwert bekommt: Türkei 1,48 Mark, Mexiko 1,44, Tunesien 1,32, Portugal 1,16, Griechenland 1,14, Holland 1,07, Italien 1,06, Belgien 1,05, USA 1,05, Frankreich 1,01.
Weniger Kaufkraft hat 1 Mark in: England 0,99, Österreich 0,91, Spanien 0,87, Schweden 0,79, Dänemark 0,75, Schweiz 0,75, Norwegen 0,71, Finnland 0,69.

Co vezjede z porady expertů

Faulkner a Ian McGregor z Velké Británie, který byl jedním z organizátorů přebudování britského těžebního a ocelářského průmyslu.
„Hovorci jsou o našich možnostech zapojení našich podniků do mezinárodních kooperací. Naši hosté poukazovali na své zkušenosti: Pan McGregor měl na starosti modernizaci britských hutí, které před jeho vedením prošly modernizační obilobnou cestu, která nás čeká v budoucnu. Pan Havel zase hovořil o modernizaci španělského automobilového průmyslu a o zkušenostech Volkswagenu, které by mohly být uplatněny u nás. Zazněly tu také názory na organizaci státního průmyslu a na proces privatizace, tedy na soukromé podnikání.“
První místopředseda vlády dále uvedl, že diskuse byla velice vzhledná, že především o diskusí konzultativní s tím, že jde k závěrům o společném postupu. Odpovědně jednali zahraniční podnikatelé na jednotlivých resortech B. Dnes na všichni některé podněty a ve středu se znovu setkají s V. Koniaršem, aby udělali společné závěry, o nichž bude pan Havel informovat prezidenta republiky V. Hlavu.

Nejbližší hudební výročí

• Za slavných pěvci, kteří už odešli, vzpomínáme 11. 2. na kdysi tak úspěšného tenoristu Richarda Kubla, který zpíval i v USA a který se narodil před 50 lety. • 20. února slaví dvacet let od smrti zpěváka ještě alvanejšího: Pavla Laulika, proslul jak dramatickým uměním, s kterým zpíval basové role světového repertoáru v pěti jezyčích a v největších operních domech Evropy a obou Amerik, tak nezapomenutelnou interpretací písní ve Smetanově siní. • Téhož 20. února před dvaceti lety zemřela Maria Krasová, přes čtyři desetiletí první adiktka Národního divadla a vynikající koncertní umělkyně, jež až zbloudě obzvlášť krásně v široce vedené kantiléně a v mistrovském plánu.

T. Barfa označil schůzku za výměnu informací „je to příležitost pro vládní činivce. Pan Koniaršek i jeho spolupracovníci dostali mnoho námětů.“
Manželka pana Barfa, Soňa Barfová, se setkala se zástupci podniku Obav Praha, a pak si prohlédla některé pražské prodejny. Druhá skupina zahraničních odborníků „soudavila“ situaci našeho obuvnického průmyslu

— Nepochybně ano. Jsem velice nakloněna tomu, abychom si kulturní hodnoty nejen vyměňovali, ale také je společně vytvářeli. Bez problémů je tak možné pracovat především v oblasti hudby. Vedou se také pohovory o tom, že by se Československo zapojilo do příprav Světové výstavy, kterou chystá Rakousko s Maďarskem v roce 1995. Odehraje se v metropolitě těchto zemí a měla by se k ní připojit Bratislava jako podunajské město.

Monitor za Stalina

[čtk]: Severočeský kraj je až na vějímký zbaven různých heseš, rudých hvězd a srpů s kladivem, které v době vlády KSČ „zkrášlovaly“ objekty závodů i veřejné prostranství. Sochy Kf. Gottwaldy byly odvezeny ze Sadů Klementa Gottwaldy v Ústí nad Labem a z prostranství v Zámeckého náměstí v Teplicích. V Litoměřicích se nyní jedná o osudu sochy J. V. Stalina, která byla sejmuta z podstavce v areálu výstaviště Zahrady Čech. Litoměřičtí postupují jako v Zábřehu na Moravě, a chtějí ji prodat do zahraničí. Za získané peníze by koupili monitorovací zařízení ke sledování čistoty ovzduší ve městě.

Junák ožívá

[čtk]: První zasedání ústřední rady Československého junáka — svazu skautů a skautek, se uskutečnilo v Praze. Včera rovněž vstoupily v platnost stanoviny Čs. junáka — svazu skautů a skautek, a bylo zrušeno usnesení z května 1970, kterým byl Čs. junák rozpuštěn. Ústředním náčelníkem této prozatímní organizace (nové orgány budou zvoleny na 4. sněmu v květnu) se stal dr. Ivan Janček. Představitelé ústřední rady předali včera také příslušky ke vstupu Čs. junáka do Světové organizace skautského hnutí (WOSM) v Ženevě a do dvou skautské organizace se sídlem v Londýně. O.K.

Niki Lauda nabízí

[čtk]: Niki Lauda, legenda závodů formule jedna, přicestoval včera do Prahy. O možnostech spolupráce s Československými aerolintemí jednal s ministrem dopravy a spojů ČSSR F. Podlehnou a jeditelem ČSA J. Nulickem.

V. Havel pozván do Portugalska

[čtk]: Prezident ČSSR Václav Havel přijal na Pražském hrade mimořádného a zplnomocněného velvyslance Portugalské republiky Luise Quarlina, který mu předal pozvání k návštěvě Portugalska. Prezident pozvání s díky přijal.
Pod nedvojsmyslným, titulem SĚKSI se začal v ulicích polské metropole prodávat ohrázkový časopis pro pány. Na 200 000 exemplářů prvního čísla se během týdne prodalo bez potíží. Turci to alespoň jeho šéfredaktor A. Gesina. Rozhodně se nechceme zabývat politikou a ideologií, chceme prostě vydělávat peníze, přesně mýjádruje svůj cíl šéfredaktor. V Polsku je o takový druh zboží velký zájem, lidé jsou unaveni komunistickou pruděří, zděrazňuje. Redakce nového časopisu, který vychází zařím na špatném papíře a většinou přetiskuje obrázky ze západních publikací, oněm pořídit s tím, že ve výrazně katolickém Polsku může narazit na odpor. Zařím si však křendři stěžovali jen na jedno — na kvalitu papíru.

Novozélandská calni služba oznámila, že zabaví dožávkou osobních automobilů Skoda, které mají být loď dopravny na Nový Zéland. Novozélandské úřady vycházejí při svém rozhodnutí z faktu, že při výrobě automobilů byli výrobci (stovárny) vzháni.

OD »VÁŘENÍ PERNÍKU« k tranzitu tvrdých drog

Stává se Praha krížovatkou drogových cest?

Muž, který může na tuto otázku odpovědět kvalifikovaně, má hned úvodní připomínka: Napište, prosím, že jsme kriminální služba a ne Státní bezpečnost. Slibujete? Prima, tak si můžeme povídat.

A tak si povídáme s majorem JUDr. Kamilem Klášterským, šéfem protinarkotického oddělení Federálního kriminálního úřadu. V jeho kanceláři se vrší spisy s českými i cizojazyčným obsahem, odují by se mělo běžně volat do Budapešti, Vídně, Paříže, Berlína, Kodaně či Frankfurtu nad Mohanem — bídne se volá, konstatuje smutně protidrogový šéf, naše spojevní možnosti a vůbec technické vybavení dosti pokulhává za světem. Ale pokud jde o toxikomanii a narkotika, rozdělme to na dvě oblasti. Na naší tuzemskou výrobu a konzumaci — a pak na tranzit přes naše území. O mafích se dá mluvit v obou případech...

V evidenci pražské „Narcotic Bureau“ je toho času 7000 jmen, lidí vesměs mezi 17 a 25 lety, převahu mají muži, ale vzrůstá počet fetujících žen. Asi 40 jich za rok zemře — není to číslo přesné, protože se do něho nepočítají sebevraždy v souvislosti s omamnými jedy ani ti, kteří po dvou třech dnech hospitalizace umírají na resuscitačních odděleních nemocnic, tam se prostě napíše — selhání organismu. Jaké omamné látky? Ponejvíce těžké — dikull, toluen, benzín. Pak léky typu kodein a efedrin, z nichž lze vyrobit už něco na způsob tvrdých drog. Perník — to není jen cukrářská sladkost, ale odborný termín v hančtyřce feťáků, vařičů a překupníků. Slovo „vařič“ je asi nespisovné, ale v těchto spisech se vyskytuje již v ustálené formě.

„Naši narkomani mají vyšší inteligenci úroveň, než je v těchto kruzích běžná v zahraničí.“

Na pokyn ministra vnitra ČSR A. Hradský byly z bývalého Pohotovostního pluku VB v Praze odvezeny všechny obrněné transportéry OT 64 a předány ministerstvu národní obrany.

Major Klášterský to říká s povzděchem. „To není jen v tom, že nám fetují vedle učňů, těch je nejvíc, i vysokoškoláci, bohužel i lékaři a zdravotní sestry. Zadržel je v odbornosti — tyto lidé, kteří vaří a distribuují, ovládají chemii, učí se latinsky, studují lékopisy, obstarávají si laboratorní zařízení. U nás lze poměrně snadno vypěstovat konopí, z usuzeného vzniká marihuana či marjánka. To ještě není tak zlé. Ale loubování marihuany vzniká hašiš. To už zlé je. A pak léky — ročně je asi padesát vykradených lékáren. Mnozí se krádeže receptů nebo jejich zneužití. Vznikají party a mezi nimi se pohybují specialisté, právě ti odborně kvalifikovaní vařiči a distributoři. Počítejte se mnou: Jedna dávka „perníku“ stojí od dvou do pěti set, jedna dávka denně — pět až šest tisíc korun měsíčně. S tím souvisí ženská i mužská prostituce, vloupání, vydírání. Alkohol je proti tomu nevinná zába-va, mozkové buňky se dají drogou zničit i za dva týdny. Navíc přenosní choroby AIDS. A léčení? Na léčbu česká toxikomanie asi tak tři roky. Bída. Příčiny? Anonymita prostředí, odcizení, romantika. Co bude za pět let?“

Major Klášterský si sám na tuto otázku nedovede přesně odpovědět, ale jeho prognózy nejsou právě radostné.

„To je druhá oblast naší práce. Jestli bude Praha krížovatkou drogových cest? Ona jí už vlastně začíná být...“

Mapa to znázorňuje. Drogové cesty vedou z Blízkého východu přes Turecko, Bulharsko, Jugoslávii, Maďarsko, Rakousko, Československo do západní Evropy. Prakticky funguje přímé spojení Praha — Frankfurt nad Mohanem. Naše země je pro tranzit drog geograficky výhodná. Zatím jde o tranzit — heroin, na rozdíl od prostitutek, jakýchkoli valut či zbraní, v pražském podsvětí nesoženete, tvr-

dí major. Až jednou bude konvertibilní koruna... Ale plátní se dá i jinak. Podílem v naturálních, tedy drogou. Nebo starožitnostmi. Organizovaný zločin se všemi projevy se dostane i k nám.

„Když jsem na to před lety upozornil jednoho generála z ministerstva vnitra, dostalo se mi ostrého pokárání — copak, člověče, nevíte, že žijeme v socialismu? Drogy u nás nejsou, to je imperialistická záležitost. Navědli jsem, jestli se mám smát nebo vzteky brečet. Teď je situace lepší, — potřebujeme techniku. Takovou, jakou má každá moderní policie. Tady by byla určitě užitečná — my třeba sledujeme vytipovaný kamión, kterému se nechává cesta, převezme ho třeba od Rakušanů, s nimiž je mimochodem výborná spolupráce, pak ho zase předáme například Němcům — ale po tu dobu, co je u nás, jej musíme hlídat i na parkovištích, sledovat kontakty — potřebujeme zařízení pro vidění ve tmě a další technickozpravodajské prostředky. Vždyť protivníci jsou organizováni perfektně a vynalézavost nezná meze...“

Lze to dokázat. Zadrželi u nás skupinu Tamilů ze Sri Lanky. Kondomy naplněné heroinem měli tyto hoši dost drasticky umístěné v tlustém střevě — rentgen odhalil drogu v hodnotě tři miliónů západoněmeckých marek. [Na případu zpravodajsky spolupracovala i NDR.] V hudebním časopise našli rafinovaně vpletenou zástilku — dva gramy hašišu. Západoněmecká policie objevila u pašáka z Tanzanie adresu našeho občana na Šumpersku. Mezinárodní gangy začínají u nás organizovat „týlovou službu“ — typují si vhodné hotely či byty, půjdouvy aut jsou už nebezpečné, za velké peníze jim tady propůjčí vozidla nás člověk. Pod postovním známkou se vejde jistá dávka LSD — ale stejně tak se k nám mohou dostat i výbušniny nebo asijské tzv. kontaktní jedy — neopatrně sáhnutí může znamenat smrt.

„Můj partner ve Vídni má 17 specialistů a veškerou techniku. V Kodani, kde je ovšem situace horší, pracuje na 200 odborníků. Americká Drug Enforcement Administration má ve světě na 2500 agentů. Kolik je nás, to se neptejte — třeba byste ani neuvěřili. Potřeboval bych jen v Praze 25—30 lidí.“

Jaká je tedy drogová budoucnost, jak čelit hrozivému vývoji? Chce to kvalifikované lidi (jazykové vybavení, medicínské prostředky a znalosti, psychologická příprava) plus špičkovou techniku. A také výchovu k odpovědnosti. Zřízení léčeben. Protože jde o zájem nás i zájem mezinárodní: ČSSR se přihlásila k Úmluvě OSN o nedovoleném obchodu s omamnými a psychotropními látkami, z čeho plynou i jisté závazky.

Slovu na závěr? Major se usmívá, ale není to veselý úsměv. „Rodiče by měli věnovat více pozornosti dětem. Zda z nich není citliv aceton, zda nemají na těle stopy injekčních vpichů. Jsme ochotni komunikovat poradit. Čas tady totiž hraje neúprosnou roli — a těch mladých životů je opravdu škoda.“

Chťel by s tím někdo polemizovat?

...demonstraci na Václavském náměstí. Ještě častěji protestovali proti přítomnosti sovětských vojsk v Československu. Shromážděných několik set osob podle sovětské agentury vyřikovalo urážlivé heslo. Jednotliví četníci požadovali stážení vojsk něhem jedinou tydne. Po miftiku na Václavském náměstí se demonstrant přemístili k Domu sovětské včby a kultury a poté k velvyslanectví ČSSR v ČSSR. Čs. sbírací prostředky o těchto srážech neinformovaly, zdůrazňuje TASS.

der Natur, Uwe Schneider, am Montag. „So früh haben wir schon seit mindestens einem Jahrzehnt keine Wanderung mehr gehabt.“ Laut Schneider war das Startsignal für die Frösche und Kröten die warme Bodentemperatur.
Praha Agentura TASS věští odesílání komunistů zprávy o pondělí.

Frösche acht Wochen zu Früh
HAMBURG, 12. Februar (dpa). Für die Amphibien in Norddeutschland ist der Winter offenbar vorbei: Seit einigen Tagen wandern die Frösche und Kröten wieder zu ihren Laichgebieten. „Sie sind etwa acht Wochen zu früh unterwegs“, sagte der Geschäftsführer des Vereins Jordsand zum Schutze der Seevögel und

▲ Skvělá do pytlíků
Na sobotním sněhování fanalů Slavia zaznělo hodně zajímavých informací. Třeba, aby byl červenobílý fotbal renabitován, muselo by na každé utkání přijít 25 000 diváků. Někdo navíc hájí na skvělé v Edeně dorostenci z tříte a moc se diví pytlácké hltání. Některé si „vzorky“ škvary hrelí se sebou do vlasti v igelitových sáčcích... a Miroslav se o organizaci a marděch: oddíl kopané zaměstnává dvojnásobně lidí. Němci to trochu přilíží? a Paříl návrh na změnu statistické hvezdy, aby byla šestlícipá. odprávi: hvezda Slavia byla na světě dříve než komunistická hvezda, proto není změna nutná. a přání na jarní sezónu hovoří mi. a diskutují mezi fanoušky a trenéry ligového týmu na skoučení každého zápasu na trůn.

Mit Steaks gegen Miß-Wahl
TOKIO, 12. Februar (AFP). Schönheitswettbewerbe, bei denen Frauen allein nach ihrem Aussehen, ihrer Haut- und Haarfarbe und ihren Rundungen beurteilt werden, sind laut Ansicht einer japanischen Feministengruppe ebenso demütigend wie Vergewaltigungen und sollten endgültig abgeschafft werden. Die Gruppe, die inzwischen bereits 30 000 Mitglieder hat, ging nach eigenen Angaben am Wochenende in die Offensive und schrieb an die Regierungschefs aus 34 Ländern, um die für April im Rahmen einer gigantischen Blumenmesse in Osaka geplante Krönung einer Blumenkönigin zu verhindern. Ihre Initiative hatte bereits ersten Erfolg: Präfektur und Stadtrat von Osaka distanziereten sich von der geplanten Miß-Wahl.

Eine Antwort der Regierungschefs wollten die Feministinnen jedoch nicht abwarten, bevor sie weitere Maßnahmen für ihren Feldzug gegen den Chauvi im Mann ergreifen. Bereits für nächsten Mittwoch planen sie in Tokio eine besondere Form der „Fleischbeschau“. Die dort miteinander konkurrierenden Frauen zeigen viel „nacktes Fleisch“ — nämlich Koteletts und Steaks.

Jmenování biskupa
Vatikán: Papež Jan Pavel II. věra jmenoval biskupem nitránské diecéze jezuitského kněze Jana Korca. Oznamila to západoněmecká agentura DPA. 66letý biskup Korca byl dřívějším čs. rzhimem téměř 30 let pronásledován. Bylo mu za-

kázáno vykonávat jakoukoli duchovní funkci. Pracoval až do svého penzionování jako monter včtanů v Bratislavě a v letech 1960-68 byl vězňem, píše agentura. Později byl urady rehabilitován a před několika tydny se stal vedoucím kněžského semináře v Bratislavě.

Horrende Rechnung offen?

Nicht einmal eine Stunde sieht das Protokoll im dichtgedrängten Zeitplan des Besuchs von DDR-Ministerpräsident Hans Modrow in Bonn für ein Gespräch unter vier Augen mit Bundeskanzler Helmut Kohl (CDU) am Dienstag und Mittwoch dieser Woche vor. Allzu vollgestopft ist der Terminplan mit Begegnungen, angefangen beim Bundespräsidenten bis hin zu den Wirtschaftskapitänen. Um so mehr fällt Modrows Gesprächstermin im Hotel Scandic mit „Herrn Prof. Dr. Peters, Bremen“ ins Auge.

Der Wissenschaftler hat sich einen Namen gemacht als Historiker und Verfasser einer „Synchron-optischen Weltgeschichte“. Schlagzeilen machte Arno Peters allerdings mehr mit einem „Reparations-Ausgleichs-Plan“, den er im Jahre 1964 gleichzeitig in Bonn und in Ost-Berlin vorlegte. Damals errechnete er 88 Milliarden Mark (West), die die Bundesrepublik an die DDR überweisen müsste, um deren einseitige Kriegsfolgelasten auszugleichen. Davon versprach er sich damals alle Voraussetzungen für die Beseitigung der „Mauer“.

Ende November vorigen Jahres meldete sich Peters in Bonn mit einem aktualisierten „Reparations-Ausgleichs-Plan“ zurück. Nun kam er auf eine Ausgleichssumme von 727 Milliarden Mark (West), die der DDR als Ausgleich für die von ihr geleisteten Reparationen zu zahlen seien. In einem Vorwort zitiert Peters aus einer Festrede von SED-Chef Walter Ulbricht zum 15. Jahrestag der DDR 1964 sich selbst: „Der Bonner Staat hat die verdammte Pflicht und Schuldigkeit, endlich mit der Abzahlung dieser Milliardenverschuldungen gegenüber der Deutschen Demokratischen Republik und deren Bürgern zu beginnen ... Ich würde es nur für recht und billig halten, die von der westdeutschen Seite genannte Rechnung auch ganz offiziell zu präsentieren.“

Ob Modrow mit seiner Audienz für den Bremer Historiker diesen Augenblick für gekommen hält, wird sich erst nach dem Treffen herausstellen. Peters macht seine auf den neuesten Stand gebrachte Reparationsrechnung mit der Feststellung der Interalliierten Reparationsagentur (IARA) auf, daß die drei westlichen Besatzungszonen (die spätere Bundesrepublik) Reparationen im Wert von 517 Millionen Dollar (Wert 1938) erbracht haben. Das entspricht einem Betrag von

2,1 Milliarden D-Mark im Jahre 1953. Die von der sowjetischen Besatzungszone (und späteren DDR) geleisteten Reparationen bezifferte dagegen das Innerdeutsche Ministerium 1985 mit 66,4 Milliarden Mark, die nach einem nicht nachvollziehbaren Umwertungsverfahren einem Betrag von 99,1 Milliarden D-Mark im Jahre 1953 entsprechen sollen. Zusammen hätte Deutschland in den Grenzen seiner beiden Staaten also 101,2 Milliarden Mark (Stand: 1953) an Reparationen aufgebracht. Das wären bei zusammengekommen damals 67,77 Millionen Einwohnern pro Kopf genau 1494,86 D-Mark, errechnete der Historiker auf den Pfennig genau.

Bei ihren fast 50 Millionen Einwohnern hätte laut Peters die Bundesrepublik aber eigentlich 74,3 Milliarden Mark statt der 2,1 Milliarden Mark an Reparationen leisten müssen, während auf die DDR nur ganze 27 Milliarden Mark statt der von ihr aufbrachten 99 Milliarden Mark hätten zukommen dürfen. Diese Differenz von gut 72 Milliarden Mark rechnet der Ausgleichsexperte unter Berücksichtigung der Inflationsrate seit 1953 und eines Zinses von 6,625 Prozent auf die Reparationsschuld in Höhe von 727,1 Milliarden Mark hoch.

Um ihren „Willen zur Abtragung dieser Schuld“ zum Ausdruck zu bringen, ermuntert Peters die Bundesregierung, noch draufzusatteln in Höhe des Inflationsausgleichs, denn die Bundesrepublik habe ihre Wirtschaft auf Kosten der DDR-Wirtschaft entwickelt, weil sie den Reparationsausgleich versäumt habe.

Unterschieden hat dieses Begehren eine Reihe von Politikern und Wissenschaftlern. Derzeit wird an einem Finanzierungsplan gearbeitet, der von der Ergänzungsabgabe bis zum Bundesbankgewinn lauter alte Bekannte aufführen wird.

Bordellwagen in Fechenheim brannten

Ein umgebauter Bus und ein Wohnwagen sind in der Nacht zum Montag, gegen 3 Uhr, in der Fechenheimer Karl-Benz-Straße durch Brandstiftung zerstört worden. Der Schaden wird auf 100000 Mark geschätzt. Die Täter hatten in einem zweiten Bus bereits eine Benzinspur gelegt, wurden jedoch offensichtlich durch die Feuerwehirsirene vertrieben.

Der ausgebrannte Bus wurde bis zum Herbst 1989 von Prostituierten als „Bordell auf Rädern“ benutzt. Er war von einer Frau angemietet und, mit amtlichem Kennzeichen versehen, im öffentlichen Verkehrsraum geparkt worden.

Gegen das horizontale Gewerbe an der Peripherie eines Wohngebietes war der Ortsbeirat Sturm gelaufen. Aufgrund seiner Intervention befaßte sich das Straßenbauamt mit dem Fall und gelangte zu dem Ergebnis, die Mieterin handele rechtswidrig, weil sie die notwendige Erlaubnis zur Sondernutzung der Verkehrsfläche nicht besitze.

Die Stadt schickte ihr eine Verfügung, in der sie aufgefordert wurde, das Bordell sofort zu schließen. Andernfalls werde die Stadt auf dem Wege des Sofortvollzugs, den Bus vom Straßenrand entfernen und die dafür anfallenden Kosten — geschätzte 1000 Mark — in Rechnung stellen. Die Mieterin wollte den Bescheid freilich nicht klaglos akzeptieren. Sie widersprach vor dem Verwaltungsgericht und beantragte zugleich den Sofortvollzug bis zur Entscheidung in der Hauptsache auszusetzen.

Das Gericht stützte in seiner Eilentscheidung vom Dezember zwar die Rechtsauffassung der Stadt, trug der Kommune jedoch auf, die Kosten für einen Sofortvollzug genauer zu spezifizieren. Darauf verzichtete die Stadt, nachdem der Bus zum Zeitpunkt des Urteils nicht mehr genutzt wurde.

Stlévka, která trvala sedm pracovních směn, skončila v provozu Havřachov státního podniku Rudné doly Příbram. Hlavní požadavek všech 60 zaměstnanců dolu, tj. odvolání zástupce vedoucího provozu, byl splněn.

domku v Mladobruvě ulici v Bratislavě. Z prvních poznatků výšetřování nkolikrát ti tržníke události vyplývá, že nehyla zjišteno zavinení úzj osobit. Po uzavření prípradu bude vteřiteleno informování. V. Salgucivaci bylo 70 let.

Smrt V. Šalgoviče
(čtki): Bývalého člena předsednictva EV KSS předsedu SNR a předsedu SÚV KSČP Vítama Šalgoviče našla v pondělí vater jeho manželka přibližně ve 21.30 hod. uběženého v prádelně cudiinného

o vnitřní aktivitě žen v Československu.
Bu
líř Hanzelka. Bu
M. Zikmundem předsedu
Občanského
centra
Zemědělské
Unie
v Brně
v Československu

AKTUALITA

BONN: Podpora prezidentu Václavu Havlovi při jeho ústí o umírnění Československa a sudetských Němců vyjádřila

OTEVŘENÝ DOPIS V. HAVLOVI

v otevřeném dopise hlavě čs. státního slovníka v NSR žijících intelektuálů a umělců, kteří se narodili v Československu, nebo tam žili jejich předkové napsal včera západoněmecký list Frankfurter Rundschau. Podle deníku patří k iniciátorům dopisu stuttgartský soudce Otto Herbert Häfke, který uvedl, že jde o zpracování odsunu tří miliónů sudetských Němců z Československa po skončení války, přičemž cílem dopisu je současně vystoupit za usmíření bez jakýchkoliv materiálních nároků ze strany sudetských Němců, za toleranci mezi Československy a Němci. Frankfurter Rundschau pak otiskuje text otevřeného dopisu. Jeho signatáři m) nradějí, že

• Slágtrom v newyorských obchodech se stal moskevský obcejojný chléb, který je dovážen ze SSSR, jakb volání ní specialitu bu zařadily do svého menu některé renomované restaurace. ...

a pohnutím, zájemem a rostoucím obdivem sledovali výskluki uplynulých tří měsíců v Československu. Podepsaní poukazují na politovsáhodný obraz nepřítelů, který byl po více než 40 let udržovan při živé jeduustrannou propagandou a zeměrnou dezinformací. Na

straně Čechů to živilo strach před domnělým sudetoněmeckým revanšismem a revizionismem, na straně sudetských Němců to stálo znovu obnavování bolesti nad domnělou českou nekritičností a bagatelizováním poválečných událostí. S odnímav a vděčností jsme proto sledovali msudrost a odvahou, s jakou jste v sům a další představitelů odpovy tak hrzy zaujali stanovisko k této otázce, praví se v otevřeném dopise. Podepsaní vyjadřují vřelý vděčení, že obnovením soukromých vztahů budou hranice stále více ztrácel na významu, což rozhodující měrou přispěje k evropské integraci, která je ve veřejných projevech sudetských Němců po desítkách let jako cílový představa. Tak jako jiné společenské skupiny odsuzujeme i my nacionálně socialistickou minulost a snazíme se jí zpracovat, ptá signatáři dopisu.

Rozhovor s předsedou čs. vlády

DALOŠ: Předseda vlády ČSSR M. Čecha, který se u víkendů zúčastní jednání Světového hospodářského fóru v Davosu, poskyl včera na závěr svého pobytu ve Švýcarsku rozhovor zpravodajci ČTK V. Mueřtrávi.

Riká se, že na ekonomickém fóru v Davosu se každoročně scházejí lidé křief mají rozhodující vliv na světovou ekonomiku. Jak hodnotíte naši první účast na tomto setkání, jaké přinesla výsledky? Naším hlavním cílem bylo aktualizace Československa v novém světě, přivedení vztahů jeho představitelů, lýstím že se nám to podařilo, čbéli jsme dítřenovat naši ekonomickou strukturu, mási reformální strategii od některých našich soukromých žení, což bylo přijato velmi příznivě. Pozvali jsme zahraniční čteny, aby u nás vytvářely konkurenční úby, byly zastoupeny na spíčekové úrovni. Jsem přesvědčen, že záleží auditorium pochopilo, co jim cíteme říci.

Mal jste zde velmi mnoho setkání. Hovorel jste s kancléřem Kohltem, s partemířem Václavem Jaruzelským, s premiéřem Mědrowem a Lukannem, jednání jste se švýcarským ministrem zahraničí K. Felberem s radou významných

podnikatelů, například s R. Maxwellem a dalšími. Co říkali tato lidé v dnešním Československu? U všech jsem se setkal s jakousi vřelou zvědavostí. Hovořilo se pláti, bylo ve dlet, že Československo se opravdu ustalo do středu pozornosti. Zájmalí se o vývoj u nás, kterému jádui a vítají ho. Na setkáních zaznělo mnoho nabídek, jak bude možné krátkodobě nebo dlouhodobě pomoci. Budeme na ně v naděbě, zejména ty, kteréž hledat odpovědi. Situace se posouvá opravdu velice rychle. Na příklad vnitřní finanční V. Klausovi jeho partneři z NSR, Švýcarska a Rakouska navrhl, aby se zúčastnil jejich pravidelného členského ústředí. A podobně k nám ekonomickým ústředím. A podobně k nám přistupovali takéka střední ústřední davoského fóru.

V naší vesměř u Rudolpha Hradce žije se svým přítelem ing. M. Zikmundem předsedu Občanského centra Zemědělské Unie v Brně v Československu

Ceská literatura německy

BIBLIOGRAFIE německých překladů z češtiny, která by obsahovala údaje z několik let, by vydala na obecnou knihu. Jistě bude jednou takovou bibliografií sestavena. Bude možné zjistit, v kterých dobách se překládalo méně a kdy zájem stoupl, kteří autoři a která díla se těšila zájmu německých (a také rakouských a švýcarských) překladatelů a vydavatelů. Přitom by bylo důležité zjistit, která významná česká literární díla do němčiny přeložena nebyla.

Příznačně pro překládací z češtiny do němčiny po válce je, že se málo překládají díla českých autorů, kteří po roce 1945 už nežijí. V NDR vycházeli z autorů 19. století zejména V. K. Kilepera, J. K. Tyl, B. Němcová, J. Neruda a pak A. Jirásek. Ve východní i západní části německého jazykového území vychází V. Vančura a neustále — též samozřejmě — K. Čapek a J. Hašek. Ojedinile vyšel v NSR K. H. Máchla. Zatímco současná česká próza je překládána v celkem uspokojivém výběru, je situace v oblasti překládací české poezie všech dob a české prózy z doby před rokem 1945 velmi neutěšená. To vede někdy k mylným závěrům, neboť němečtí (i jiní) kritičtí docházeli k názoru, že nepopratelné úspěchy české prózy, jak se projevují v překladech děl ze šedesátých let a z pozdější doby, jsou vlastní překvapením.

V období 1955—1975 je zájem o českou literaturu v Němcu nejvyšší — ročně vychází 50 až 95 titulů. Nepřekvapuje, že v letech 1955—1965 vychází značně velký počet překladů z češtiny do němčiny v NDR, zatímco v NSR, Rakousku či Švýcarsku nehraje tehdy česká literatura téměř žádnou roli. Zato v letech 1965—1975 prudce stoupl zájem o díla českých autorů v západní části německého jazykového území, kdežto počet překladů z češtiny v NDR v tomto období nejdříve stagnuje a pak klesá.

Není třeba dlouho hledat příčiny tohoto rozdílného vývoje na Východě a Západě: pozvolná, později stále se zrychlující liberalizace politického, zejména však kulturního života v Československu od poloviny 60. let rychle vzbudila na Západě zájem o současnou českou literaturu, kdežto velmi konzervativní politický systém v tehdejší NDR se brzy postavil odmítavě k novým českým literárním dílům. Po roce 1970, kdy se naplno rozbehla tzv. normalizace v Československu, zájem o česká díla, která nyní mohou být oficiálně tištěna, na Západě rychle upadá. V západní části německého jazykového území v roce 1964 vyšly 22 překlady z češtiny, v roce 1970 to byl 81 titul. V NDR byla

situace jinde: nejvíce překladů z češtiny vyšlo v letech 1960 a 1961, ročně přes 70 titulů. Pak jejich počet stále klesal, po roce 1968 dokonce velmi rychle.

Čeští exiloví autoři z vlny po roce 1948 si mohli stěžovat na neobyčejně malý zájem německých nakladatelů — ojediněle vyšly německé překlady děl Z. Němečka a Škvoora (Javora). Exilová vlna z doby po roce 1968 měla větší šance, už proto, že byla početně silnější. Knihy L. Askendazyho, O. Filipa, J. Gruši, J. Hochmanna, P. Kohouta, J. Koláře, M. Kundery, P. Landovského, I. Procházkové, J. Marka-Vejvody, J. Škvořeckého, I. Spítáka a dalších vycházely a vycházejí v německém překladu ve značných nákladech. A stejně je tomu i s literárními díly tzv. disidentů, např. V. Havela, I. Klímy, A. Klimenta, E. Kriseové, L. Procházkové, J. Trefulky, L. Vaculika a dalších.

Ve světě se už, že německá jazyková oblast je tradičním zprostředkovatelem českých literárních děl. Nakladatelské redaktoři v jiných jazykových oblastech sledují proto bedlivě německé překlady z češtiny a často se rozhodují vydat překlad českého literárního díla, které už vyšlo v německé jazykové oblasti. Němečtí sousedé Čechů hráli, hrají a jistě i nadále budou hrát důležitou úlohu při šíření české literatury ve světě.

● Za zabítí osmi novorozenců a jednoho plodu byl v Los Angeles odsouzen jurandník čs. původu M. Klivane K 53 letům vězení. Podle agentury Reuter absolvoval čtyřletý Klivane lékařskou fakultu v Československu. Osm dětí, jejichž smrt Klivane zřítosil, zemřelo v letech 1982 až 1988 při porodu nebo několik dní po něm.

● A vnitřní hlas v nás odpovídá: ne. A ještě jednou jsme se zeptali: opravdu nemáme? A zase hlas odpovídá: ne. V New Yorku přepsal svou divadelní hru z koncentráku Obiak a válkou vynikajícího románu. Vyšel ve Škvořeckého nakladatelství, siané jako pozdější a už nedokončený Johanka z Arco. Nebo Ferdinand Peroutka se včítavě demokracie ve své vlastní až nedočkali. Zemřel v New Yorku 20. 4. 1978. Narodil se 6. 2. 1895 v Zlitné ulici v Praze. Dnes by mu bylo 95 let.

Na otázku, čím chce být, odpovídal v deseti letech: českým spisovatelem. Zaslouží si tím nezámožné rodiče na urbi in urbe, v době ve svazu silného nepokojení. vydal se trankou i závažnou celoživotní cestou ke slávě i pppřížení, vězení i exilovému hrobu.

Byl v pouště samotnosti a semouk. přechvil těšanos výšku i intelektu. gymnázium v Londýnském ulici opouštěl s již vysokoskoliským způsobem uvážování i zásobou znalostí. Následovaly privátní samostatné studie, sociologicko-politické úvahy a brzy po první světové válce vstoupil do politiky členem o ruské literatury, která byla jeho doživotní láskou. Stal se redaktorem Času, pak Tribuny, spolupracoval s Lidovými novinami a v roce 1924 na Masarykův podnět založil nezávislý týdeník Přítomnost. Přetříděný zájem o vznik nového kulturně politického časopisu vzbudila Peroutkova polemika s obilnými představiteli o české národní povaze v knize Jací jsem.

„Řeční, že jsme národem Husa a komenského, nepřevis nám o naší dnešní povaze pranic... slavnostními řečnickými zdůrazňovanými okolnosti, že jsme dělníci Zlíchovskými. Je čímsi naproti bezzvým známým proti závěsné a senzáční okolnosti. Ze jsme dělníci společnými občany z dob vlády Františka Josefa.“ (Otázka Jací jsem — 1924)

Jako šéfredaktor Přítomnosti Peroutka otevírá prostor pozitivnímu a praktickému názorovému spektru i polemikám křesťanských autorů proti dogmatům. Křesťanství si však váží a jeho prospěšnou roli uznává. Peroutka se vyznačuje ostrým viděním, přesností a svěřístostí i vášnivou zaujatostí pro skutečnost a objektivitu často tak důsledně, že důležité téma rozbitel a někdy

Ferdinand Peroutka - 95 let

Zážitek z tohoto diva a půl tisíce stránkového esejního a přítom užasné živé ho eposu by měli znát dosti čeští a slovenští čtenáři právě dnes, kdy demokracie děje znovu prožíváme a kdy neopakování politických chyb má cenu zlatu.

„Na jeho 1921 dospělí komunističtí vůdci coť ruší a velká část českých a přešviců, že všech výhod, které mohli být získány z pluti po fašistovu vládkou. bylo již dobito, a že je svrchovaný čas začít přetvářet ideologickou činnost. Z toho, jak dlouho váhali, je patrné, že samá věc nevěhali, že by si siovo komunismu bylo velmi populární v národě sotva osvoobeném, proto posud vlastienky rozecváňem. Připouštějí, že toto slovo může být překážkou.“ (1933)

Ze druhé světové války Peroutka od mlí nabitku psát pro třetí říši a byl až do května 1945 vězěn v koncentracím táboře Buchenwald. Po návratu do politického života ve vlasti zaujal dvě šéfredakčioná místa — ve Svobodných novinách a v Dnešku, poválečného po-

O osobních důchodech

(čtk): K přehodnocení vyplacných osobních důchodů se včera poprvé sešla na ministerstvu práce a sociálních věcí ČSSR komise v čele s místopředsedou federální vlády J. Carnogorským. Projednála návrh zásad nové úpravy důchodového zabezpečení ústavních činitelů, který omezuje počet lidí majících právo na zvláštní důchod přesahující 3600 Kčs. Jsou mezi nimi kromě prezidenta republiky předseda federální vlády a FS všichni členové vlády, předsedové národních rad, předsedové nejvyšších soudů a generální prokurátoři. Komise dále posoudila informace o úpravě důchodů v orgánech a institucích KSČ. Ministr práce a sociálních věcí ČSSR P. Májler předal zástupci KSČ dopis pro F. Adamce, v němž mu oznamuje, že úřad důchodového zabezpečení v Praze a Grntislavě snížil od února celkem 1676 důchodů a příplatky příslušné funkcionářům aparátu KSČ utajovaným usnesením KSČ, nazvaným Soubor sociálních opatření. Tyto příplatky byly od října 1988 zvýšeny na 400 600 až 800 korun podle doby činnosti ve stranickém aparátu a dostávají je i členové lidových milic

● Dva „Zlaté klany“ udělila v neděli porota na mezinárodním cirkusovém festivalu v monackém Monte Carlu. Nejvyšší ocenění získali americko-kolumbijská dvojice na lidáctví hravě Vasquez a sovětský kritič tygrů Nikolaj Pavlenko, A KOHLZ

Oběť Podskali včera demonstrovali svůj názor na umístění OV KSČ v budově ministerstva spravedlnosti ve Vítězské ulici. Na shromáždění svolaném OF Podskali, zaznělo mnoho názorů. Navrhovají zříditi v uvolněných prostorách jazykovou školu. Přidatli je zdravotnictví, které je v této části Prahy v obvláště katastrofálním stavu, nebo dát je do užívání napul gymnázia Bolešlka a napul přírodovědecké fakulty UK. Tento návrh je zřejmě nejrozumnější. Přes rozdílné názory na využití uvolněných prostor se však obyvatele Podskali shodají v jednom — bylo by velkou vinou patří k nejzanebanějším.

PRAG, 7. Februar (Reuter). US-Außenminister James Baker hat der Tschechoslowakei umfangreiche Hilfen in Aussicht gestellt. In einer Rede vor Professoren und Studenten der Prager Karlsuniversität kündigte Baker am Mittwoch an, Präsident George Bush werde den Kongreß ersuchen, der Tschechoslowakei wie bereits Polen und Ungarn die Meistbegünstigungsklausel im Handel mit den Vereinigten Staaten einzuräumen. Die USA wollen auch den Eintritt der CSSR in internationale Finanzorganisationen unterstützen und dem Land Export-Kreditbürgschaften gewähren.

Nach den Worten Bakers werden die USA den Demokratisierungsprozeß in Prag unterstützen, der ebenso weit vorgeschritten sei wie der in Polen oder Ungarn. Prag hat bei seiner Bewerbung um den Sitz der zu gründenden Europäischen Entwicklungsbank die Unterstützung der USA. Zu dem von Baker angekündigten Hilfspaket gehören auch eine gemeinsame Studie zur Bekämpfung der Luftverschmutzung, die in der CSSR mit auf dem schlimmsten Stand in Europa ist, und ein Fonds für den Aufbau einer freien Presse.

Baker warnte in seiner Rede zugleich

davor, die Demokratisierung in den Reformstaaten wieder rückgängig zu machen. Die USA seien besorgt über Hinweise, „daß einige Regierungen in der Region zu Praktiken greifen, die freie und faire Wahlen verhindern würden“, sagte der Außenminister. „Ich will mich klar ausdrücken: Der jetzt in Mittel- und Osteuropa eingeschlagene friedliche Übergang zur Demokratie läßt keine Rückzugsgefechte auf irgendeiner Seite zu... Jeder Rückzug auf dem Weg, legitime Regierungen zu schaffen, wird eine Nation von der Unterstützung ausschließen, die wir gewähren können.“

Am Vortag hatte Baker zwei Stunden lang mit dem tschechoslowakischen Präsidenten Vaclav Havel konferiert. Havel schlug einen völligen Abzug der sowjetischen und US-Truppen aus Europa vor. Im Anschluß an seine Rede in der Karlsuniversität flog Baker nach Moskau weiter.

In Prag haben am Dienstagabend rund 30 000 tschechoslowakische Bürger für einen raschen und vollständigen Abzug der auf 75 000 Mann geschätzten sowjetischen Truppen aus der CSSR demonstriert; bis zum 31. Mai sollten sie das Land verlassen haben.

Luxemburg lockt

Wer in der Bundesrepublik dem Lockruf des Goldes erliegt und sich Münzen oder Barren des edlen Metalls zulegt, muß neben dem üblichen Preis noch 14 Prozent Mehrwertsteuer blechen. Billiger kommt der Goldkauf bei einigen europäischen Nachbarn mit niedrigeren Steuersätzen: In den Niederlanden sind es sechs Prozent, der belgische Fiskus fordert nur ein Prozent und Luxemburg, Österreich sowie die Schweiz zeigen sich gar als Oasen, in denen der Kapitalanleger von der Steuer ganz verschont bleibt.

Freilich eignet sich dieser Vorteil nur für kleinere Geschenke, denn beim Import der Münzen oder Barren wird jenseits bestimmter Freigrenzen die Einfuhrumsatzsteuer fällig. Diese Abgabe entspricht der Mehrwertsteuer. Aus den Alpenrepubliken darf pro Person, ohne daß der Zoll eingreift, lediglich für 115 Mark Gold mitgebracht werden. Großzügiger ist die Regelung beim Import aus den Benelux-Staaten. Von dort können 810 „Goldmark“ steuerfrei mitgebracht werden.

GOLDSCHÄTZCHEN...

muß es nur hinwerfen!

Das Geld liegt auf der Straße -- man

Milliarden für DDR-Arbeitslose?

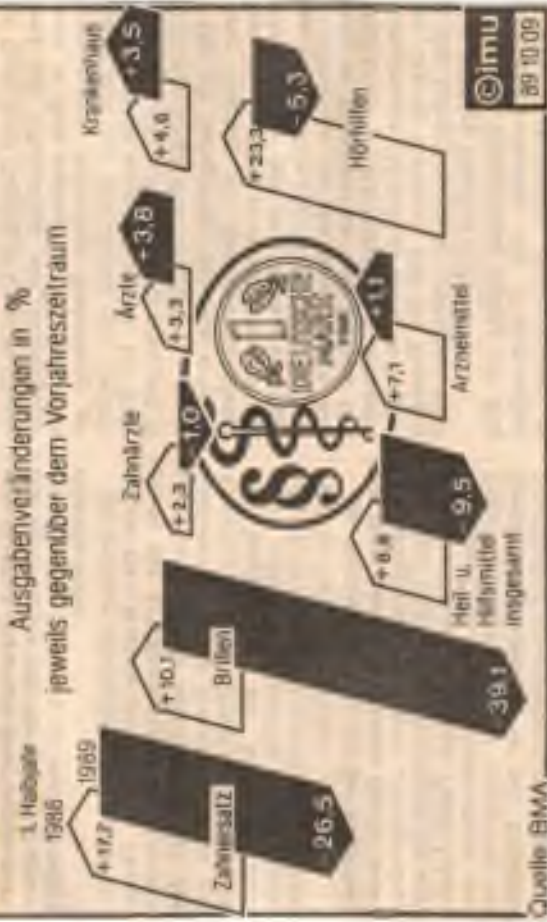
BONN (dpa/Reuter). Nach Abschluß einer Währungsunion zwischen beiden deutschen Staaten wäre die Bundesregierung bereit, der DDR finanziell bei der Bewältigung der sozialen Probleme speziell für Arbeitslose und Rentner zu helfen. Die voraussichtlichen Kosten werden in Bonn offiziell noch nicht beziffert. Doch wird davon ausgegangen, daß es in einer Anfangsphase kaum bei einstelligen Milliardenbeträgen bleiben wird.

Auch im Finanzministerium wurden am Mittwoch entsprechende Überlegungen bestätigt, über die „Bild“-Zeitung vorab berichtet hatte. Im Ministerium hieß es, Waigel habe am Vortag in der Fraktion dargelegt, daß bei dem Umstellungsprozeß von der Plan- zur Marktwirtschaft und der Schaffung eines einheitlichen Wirtschafts- und Währungsraums vorübergehend mit hoher Arbeitslosigkeit in der DDR gerechnet werden müsse. Durch den zu erwartenden wirtschaftlichen Aufschwung werde sie zwar bald wieder abgebaut werden, bis dahin müsse es aber eine Arbeitslosenversicherung geben. Im Finanzministerium hieß es, das könne auf die Bundesrepublik zukommen, da es in der DDR eine solche Absicherung nicht gebe und sie so schnell auch nicht aufgebaut werden könne.

„Bild“ zitierte aus einem angeblichen Geheimpapier Waigels, das von 1,4 Millionen Arbeitslosen in der DDR ausgehe. Deren Finanzierung könne jährlich bis zu zehn Milliarden DM kosten.

20001 PRAGSKY VĚSTNÍK ZÁHATY...

Gesundheitsreform beeinflusst GKV-Ausgaben

französischen rechtsextremen Nationalen Front, Jean-Marie Le Pen, und anderen Europaabgeordneten der Fraktion der Rechten im EG-Parlament in den Ostteil Berlins fahren. I ♥ DM - GAFAM, SOLDATEN!

Sowjetoffizier in CSSR ermordet
PRAG, 8. Februar (AFP). Ein 29-jähriger Hauptmann der sowjetischen Armee ist im Dezember in Nord-Böhmen ermordet worden, meldete jetzt die tschechoslowakische Nachrichtenagentur CTK. Es ist das erste Mal seit der sowjetischen Invasion von 1968, daß ein derartiges Verbrechen in der CSSR publik wird.

Schönhuber darf nicht 'rüben'

BERLIN, 8. Februar (dpa). Dem Vorsitzenden der rechtsextremen „Republikaner“, Franz Schönhuber, ist am Donnerstag erneut die Einreise in die DDR verweigert worden. DDR-Grenzsoldaten weisen ihn am Berliner Übergang Checkpoint Charlie zurück mit den Worten: „Sie sind eine in der DDR unerwünschte Person.“ Die Entscheidung wurde nach Angaben der DDR-Nachrichtenagentur ADN „an zentraler Stelle“ getroffen. Schönhuber wollte mit dem Chef der

Katerina Witt, die beste Eiskunstläuferin der Welt, ist mit ihren Nerven am Ende. Heute abend wird sie sich zwar vor geladenen Gästen im „Filmtheater Dresden“ auf der einstigen Prager Prachtstraße der sächsischen Hauptstadt verneigen und mit Blumen überhäufelt lassen. Aber die Kinosen-sation, mit der sich die 24-jährige aus Kari-Marx-Stadt (Chemnitz) eine zweite Karriere als Filmstar erhofft, bleibt vorerst aus: Statt des für morgen geplanten Massenstarts in 150 Städten der Bundesrepublik wird nur 35 Kinobeisätze geben. Der Neue Constantin Verleih in München kürzlich erst mit einem Massenstart des Bernd-Elchinger-Films „Letzte Ausfahrt Brooklyn“ furchtbar auf die Nase gefallen, hat seine Pläne mit Kati Witt freiwillig reduziert - und die über 100 Kinobesitzer, die „Carmen on Ice“ spielen wollten, sind gar nicht verärgert über den Rückzieher.

Den 9. November nicht begriffen

„Ich stehe zum meinem Land!“, beteuert die schöne Katerina immer noch. Sie hat bis jetzt nicht ganz begriffen, was sich in der Nacht des 9. November am Brandenburger Tor ereignete. Sie kann es nicht fassen, daß der von ihr so sehr verehrte Genosse Erich Honecker ein „Hochverräter“ gewesen sein soll. Aber: Mit der Idee zur Verfilmung der „Carmen“-Oper auf Eis hat sich die treue SED-Anhängerin vor zwei Jahren nicht an die staatliche DEFA der DDR gewandt, sondern an den Mauerflüchtling Thomas Bürger, 42, einen geborenen Dresden-er, der es bis zum Produktionsleiter in Hollywood gebracht hat.

„Ach, diese SED-Ziege“

„Ach, diese SED-Ziege!“ segnen Kinobesucher in Helmstedt schon bei der Vorankündigung des Films. Andere KinobesucherInnen erheben sogar Drohnenrufe: „Wenn Sie

„A...D...P...Z... V...M...W...B... I...B...P...Z... Z...E...Z... V...A...E...Z... A...G...-O...M...-H...S...T...“

Türkischer Tee mit 750 Bq belastet

Türkischer Tee fällt auf in der Liste der Strahlendwerte in Lebensmitteln, die das Münchener Umweltinstitut herausgegeben hat: Die Sorte „Derma“ ist mit 750 Becquerel Cäsium/Kilo verzeichnet. Magentee

(Pfefferminz, Melisse) hatte 30 Bq, Pfefferminztee von Teekanne ist mit 27 Bq notiert. Milford-Tee: 3 Bq.

Salbei-Blätter von „Teekanne“ stehen mit 32 Bq in der Liste. Das gleiche Gewürz, gemessen von „Restrisiko“ (Wiesbaden) ist mit 39 Bq verzeichnet. Petersilie und Kerbel aus der Türkei erwiesen sich als unauffällig.

In Rehfleisch aus Bärstadt-Schlangebad sind laut „Restrisiko“ nur noch 8 Bq gemessen worden. 5 Bq Cäsium fanden sich in der Baby-Vollkornnahrung von Heirler, Alete Kinderteller und das Schinkennudeln-Fertiggericht von Hipp zeigten sich unbelastet. Müsli „Neuform“ hatte 1 Bq Cäsium/Kilo. Walnüsse und Haselnüsse aus der Türkei sind mit 3 Bq gemessen worden.

Die Belastung der Milch reichte laut „Umweltinstitut“ bis 2 Bq Cäsium/Liter. Ein Joghurt „Almighurt“ hatte 2 Bq. Ein Diät-Fruchtsaftgetränk „Assurgin“ ist mit 3, ein Apfelsaft „rio d'oro“ mit 1 Bq bestimmt worden. Die Apfelsaftsorten „Albi Gold-Apfel“ und aus der Bioland-Kellerei von Walther waren unbelastet. Lavendelblütenhonig „Die Biene“ hatte 3, Tannenhonig aus Marmais/Türkei 1 Bq.

Zur Bewertung: Unabhängige Experten der Strahlenschutzkommission des BUND raten Erwachsenen dazu, bei der Ernährung eine persönliche Grenze bei 35 Bq Cäsium/Kilo zu ziehen. Kinder, Schwangere und Stillende sollten sich an 10 Bq/Kilo orientieren. Für Einfuhr und Handel gelten die Grenzwerte 600 und 370 Bq Cäsium/Kilo.

„A TUKIAT HA „ZÄ ENNETÄBÖN“

USA wollen Gorbi begünstigen

Die USA und die Sowjetunion nehmen am kommenden Montag Gespräche auf, die zu einem Handelsabkommen führen sollen. Durch die Verhandlungen, die beim Malta-Gipfel vereinbart wurden, will Washington die Wirtschaftsreformen im Gorbatschow-Reich fördern. Im Mittelpunkt der Diskussion soll die Einräumung der Meistbegünstigungsklausel für Moskau stehen.

„GLUKA KAVIAR ZA NABOJ...“

Absage an „Genscher-Plan“

MOSKAU, 9. Februar (Reuter). Die amtliche sowjetische Nachrichtenagentur TASS hat am Vorabend des Besuchs von Bundeskanzler Helmut Kohl und Bundesaußenminister Hans-Dietrich Genscher in Moskau deutsche Vorschläge zurückgewiesen, wonach ein vereinigt Deutschland Mitglied des Nordatlantischen Bündnisses (NATO) sein könnte. Auch jüngste Anregungen aus Bonn, keine Streitkräfte der Allianz auf dem Gebiet der DDR zu stationieren, machten den Vorschlag nicht akzeptabel, hieß es in dem am Freitag von TASS verbreiteten Kommentar.

Übergewicht der Amerikaner

Der am Donnerstag bei den Wiener Verhandlungen über die konventionellen Streitkräfte in Europa (VKSE) unterbreitete neue Vorschlag der NATO-Staaten stellt sich auf den ersten Blick als Entgegenkommen an den Osten dar. Bei näherer Betrachtung treten aber einige Pferdefüße zutage, die dem Warschauer Pakt die Annahme schwierig machen dürften. So würde sich die derzeitige zahlenmäßige Überlegenheit der im europäischen Ausland stationierten sowjetischen Soldaten in ein Übergewicht der US-Fremdtruppen verwandeln. Moskau müßte 357 000 Mann, Washington nur 53 700 abziehen. Bei den vorgeschlagenen Höchstgrenzen für Kampfflugzeuge wird der Status der französischen und britischen Atomwaffenträger offengelassen.

Die Sowjetunion unterhält derzeit auf dem Boden der DDR, Polens, der CSSR und Ungarns schätzungsweise 552 000 Soldaten. Die Zahl der US-Truppen in Europa beträgt laut den Statistiken des Londoner Internationalen Instituts für strategische Studien (IISS) 330 000 Mann. Davon sind 298 000 den Land- und Luftstreitkräften zugeteilt und 32 000 der Marine. Die letzte Kategorie fällt nicht unter das Mandat der Wiener Verhandlungen, obwohl der Warschauer Pakt auf ihre Erfassung dringt.

Die NATO hat den Vorschlag von US-Präsident Bush übernommen, die amerikanischen und sowjetischen Truppen im abgesteckten Raum Mitteleuropa auf je 195 000 Mann zu verringern. Die Sowjetunion hat alle westlich ihrer Grenze stehenden Divisionen in diesem Raum konzentriert. Die USA hingegen besitzen noch Land- und Luftstreitkräfte von 49 200 Mann in Großbritannien, Spanien, Portugal, Italien, Griechenland und der Türkei.

Wenn man die Sechste Flotte der USA und deren Logistik (32 000 Mann) einrechnet, würde der NATO-Vorschlag in Europa einen amerikanischen Überhang von 81 000 Soldaten und ungezählten Zivilangestellten hinterlassen. Diese Streitmacht wird durch die relativ kleine sowjetische Mittelmeer-Flotte in keiner Weise aufgewogen.

Von Vertretern der NATO wird diese geplante Umkehrung des Kräfteverhältnisses mit dem geographischen Vorteil der Sowjetunion gerechtfertigt: Die aus Mitteleuropa abgezoge-

nen Russen bleiben auf dem Kontinent, während die Amerikaner über den großen Teich heimkehren. Außerdem würde die Hinnahme des Plans den Sowjets erlauben, der Forderung Ungarns und der Tschechoslowakei nach Abzug ihrer Truppen in einem europäischen Vertragsrahmen nachzukommen.

Bei der Luftwaffe ist die NATO optisch auf die Vorstellungen des Warschauer Pakts eingegangen und hat die Obergrenze der Kampfflugzeuge von 5700 auf 4700 gesenkt. Unbewaffnete Schulflyer würden nicht gezählt. Daneben dürfe jede Seite 500 Abfangjäger besitzen. Die Sowjetunion verlangt aber eine Sonderregelung für rund 6000 Abfangjäger, die sie als Gegengewicht zur Luftverteidigung der USA und als Schutz vor amerikanischen Marschflugkörpern angibt.

Wenn man den früheren und den neuen NATO-Vorschlag in den Einzelheiten vergleicht, stößt man auf eine Lücke: Wo bleiben die französischen und britischen Atomwaffenträger? Ursprünglich wurde davon ausgegangen, daß alle Flugzeuge gezählt werden, um einen Datenstreit über sowohl nukleare wie konventionell verwendbare Modelle zu vermeiden. Jetzt erläutert ein westlicher Delegierter auf Anfrage, man habe die Einordnung der nuklear bewaffneten Kampfflugzeuge bewußt unklar gelassen, weil diese Frage gesondert geklärt werden müsse. Eine Erleichterung der Verhandlungen bedeutet dies nicht.

Sowjets ziehen schon bald ab

Mit Regierung in Prag über Truppenverlegung aus der CSSR einig

PRAG, 11. Februar (dpa). Die Sowjetunion und die Tschechoslowakei haben sich am Wochenende in Moskau auf einen Abzug der in der CSSR stationierten Truppen geeinigt. Noch in dieser Woche will die UdSSR mit dem Abzug der ersten Einheiten beginnen. Verteidigungsminister Miroslav Vacek sagte in Prag, bis zum 30. Mai werde die UdSSR das Hauptkontingent – ihre „Angriffstruppen“ – aus der CSSR abziehen.

Wann der Truppenabzug beendet sein soll, blieb weiterhin strittig. Während Prag dies bis Jahresende anstrebt, möchte die Sowjetunion den Termin bis 1991 hinausschieben, da sie humanitäre und logistische Probleme befürchtet; für die Familien der Soldaten gebe es keine Wohnungen. Vacek machte erstmals detaillierte Angaben über die Stärke der Sowjettruppen im Lande. Demzufolge stehen in der CSSR 75 000 Soldaten, 1200 Panzer, 77 Kampfflugzeuge, 148 Hubschrauber sowie 2500 Transportfahrzeuge und Transporter der Sowjetunion.

Ex-KPler gründen neue Linkspartei

PRAG (dpa). In Brno (Brünn) wurde am Wochenende von bisherigen Mitgliedern der KP eine neue Linkspartei, das

Der tschechoslowakische Staatspräsident Vaclav Havel gab am Freitag die Zusammensetzung des neuen Staatsrates für Verteidigung bekannt. Wie die Nachrichtenagentur CTK meldete, wird der Rat von Ministerpräsident Marian Calfa geleitet; sein Stellvertreter ist Vizepremier Valtr Komarek. Beide sind aus der KPC ausgetreten und derzeit parteilos. Als einziges früheres Mitglied des Rates gehört Verteidigungsminister Miroslav Vacek auch künftig dem Gremium an.

Tschechoslowakische Demokratische Forum (CSDF), gegründet, meldete CTK. Die CSDF lehne den demokratischen Zentralismus ab, betonte der Vorsitzende des Gründungskomitees, Milan Taraba. Wirtschaftspolitisches Ziel sei der Aufbau einer modernen Marktwirtschaft mit unterschiedlichen Eigentumsformen.

Lebensmittelhilfe für UdSSR

Die Bundesregierung hat der Sowjetunion 220 Millionen Mark für den kurzfristigen Ankauf von Lebensmitteln zugesagt. Mit dem Geld, das in den nächsten

Israel und CSSR nahmen Beziehungen auf PRAG, 9. Februar (dpa). Die Tschechoslowakei und Israel haben nach 23 Jahren wieder diplomatische Beziehungen aufgenommen. Das entsprechende Dokument wurde am Freitag von den Außenministern beider Staaten, Mosche Arens und Jiri Dienstbier, im Prager Czernin-Palast unterzeichnet.

nice ist nach einem Bericht der Prager Nachrichtenagentur CTK am Samstag ein Brand ausgebrochen, der einen Betriebsabschnitt beschädigte und die Stromerzeugung teilweise lahmlegte. Das Feuer sei nach kurzer Zeit gelöscht gewesen.

Feuer in Atomkraftwerk der CSSR PRAG, 11. Februar (AP). Im westslovakischen Atomkraftwerk Jaslovské Bohu-

Wochen zur Verfügung gestellt werden soll, wird Moskau 142 000 Tonnen Nahrungsmittel bei der Europäischen Gemeinschaft (EG) kaufen können.

*Ich will gar nicht bestreiten,
daß der Kuba mit immer
guten Willens war aber
menschlich habe ich ihn
man ganzes Gesicht
gebrochen...*

EINEN INTERESSENTEN für Silberteller und -gefäße aus der späten Römerzeit sucht das Londoner Auktionshaus Sotheby's. Das Haus schätzt den Wert des Schatzes auf rund 110 Millionen Mark. Sotheby's hat Beschreibungen und Fotos der Gefäße in 29 Länder verschickt, um sicherzugehen, daß die Stücke rechtmäßig ausgeführt und erworben wurden. Sie wurden wahrscheinlich im Bekaa-Tal in Libanon gefunden. Die Sammlung gehört dem Marquis von Northampton, einem der reichsten Männer Großbritanniens.

S Ivanem Steigerem po dvaceti letech

ještě nedávno jsme si prohlíželi kresby a karikatury Ivana Steigera „pod peřinou“. Doprovázely totiž nejednu knihu, vydanou v českém jazyce, pro českého čtenáře — ale v zahraničí, jako jeden z šoků naší současnosti, která o překot rehabilituje lety potlačeného ducha, zapůsabila zpráva o tom, že I. Steiger, dnes padesátník, vystavuje své moudré, utipné a troufalé kresby v Galerii Semafor. Jednadvacet let rozvíjel svůj talent, ať už literární, výtvarný či filmový, mimo naši republiku — převážně v bavorském Mnichově, ale i v USA. Výstavy i knihy mu přinášely mnoho národních i mezinrodních cen a uznání. Celou tu dobu tedy úspěšně zářil, co zadrhně započal po ukončení čimelické filmové školy a FAMU v redakcích Literárních novin, Kulturní tvorby, Studenta nebo Reportéra. „Nemám pocit, že bych se do Čech vracel“ říká dnes Ivan Steiger. „Nikdy jsem je totiž neopustil.“ A to je z jeho kreseb patrné. Za pár hodin Steigerova současného pobytu u nás se narodil plán vydat v Kalichu co možná nejdříve bibli s jeho neusledným výtvarným doprovodem. Měla by vyjít v ekumenické redakci s úvodním slovem Václava Havla. Tak, jak tomu bylo i ve vydání v Západním Německu. Doufejme, že na jeho kreslené eseje ke Starému a Novému zákonu nebudeme dlouho čekat. Ostatně osobní návštěva prezidenta Havla při Steigerově vernisáži v Semaforu by mohla být zárukou rychlého vydání.

Friedens-Zigarre mit Kuba

HAVANNA, 11. Februar (AFP). Im Zigarrenkrieg zwischen Kuba und dem Vertreter der berühmten „Davidoff“-Zigarren, der Schweizer Firma Oettinger, bahnt sich eine Aussöhnung an. Der Handelsdirektor der kubanischen Staatsfirma Cubatabaco, Roberto Yaech, sagte am Wochenende, sein Unternehmen sei bereit, mit Oettinger ein Abkommen zu schließen. Yaech zeigte sich optimistisch, daß bei den augenblicklich laufenden Verhandlungen ein Ergebnis erzielt werden könne.

Cubatabaco und Davidoff befinden sich seit September 1988 im offenen Zwist, bei dem es um die Verwendung der Marke Davidoff, beziehungsweise um eine Serie Zigarren mit dem Namen bekannter Bordeaux-Weine geht. Im November 1988 hatte Cubatabaco jegliche Lieferung an Oettinger vorübergehend eingestellt.

Havel - to nejlepší v Evropě

HAVANNA: Československo možná našlo vhodného představitele, kterého východní Evropa potřebovala, aby symbolizoval proces přechodu k demokracii a ke kapitalismu. Pod titulkem „Havel — to nejlepší v Evropě“ to píše americký list THE MIAMI HERALD, který je k dispozici rovněž v Havaně.

Havlovi a jeho přátelům se podařilo filikvidovat předchozí systém velmi rychlým sledem tahů, což by nebylo možné bez velkého politického talentu. Nevím, zda jde o talent Havla nebo jeho týmu, ale v tomto případě je to jedno. „Sametová revoluce“ bude v budoucnu studována jako model poklidného povstání, píše autor článku, španělský komentátor F. Jimenez Losantos.

BONN: V. Havel se stále znovu projevuje jako prezident s politickým cítem. Ministr zahraničních věcí USA J. Bakerovi navrhl nyní odchod všech sovětských a amerických jednotek. Současně se na pražském Staroměstském náměstí konala masová demonstrace proti další přítomnosti sovětských jednotek v Československu. Uvádí to ve svém komentáři západoněmecký list DIE WELT, který upozorňuje na to, že ještě před několika měsíci by se v Praze nebo jinde ve střední Evropě neodvážili tak otevřeně promluvit o tomto choulostivém tématu. Do tohoto obrazu bouřlivých změn zapadá také zpráva z Bratislavy, že V. Šalgovič se pověsil. Byl to on, kdo vedl speciální jednotky KGB, které přistály v noci 21. srpna v Praze, k budoucí ústřednímu výboru a pomohl Rusům zatknout A. Dubčeka. Sebevražda V. Šalgoviče počítá temnou kapitolu čs. politiky.

Zdá se, že éru, která by nyní mohla začít, chápe V. Havel jako renesanci střední Evropy, Střed kontinentu nebu-

de už pouze demarkační čítní. Města jako Berlín, Praha a Vídeň získají opět svůj specifický charakter, napsal DIE WELT.

VARŠAVA: Předseda Solidarity L. Walesa ve středu na setkání s představiteli Polsko-československé solidarity v Gdaňsku vyjádřil podporu sblížení společenství obou zemí a sympatie národům Československa. Vyjádřil též přátelství a uznání prezidentu V. Havlovi a demokratickému hnutí v Československu. Oznamovala to v článku Lech a Čech GAZETA WYBORCZA. Zdůraznila, že to mělo nepochybně zastavit spekulace západního tisku o důvodech, pro něž L. Walesa nepřijel do Varšavy na setkání s prezidentem Havlem.

● Světový židovský kongres oznámil, že NDR uznala spolupodvornost za vyvrážování židů nacisty. Odpovědnost za zločiny vůči židům uznala již v roce 1951 NSR, která od té doby zaplatila miliardy dolarů reparací.

Neun neue Grenzübergänge zur CSSR

BONN, 9. Februar (AP). Zwischen der Bundesrepublik und der Tschechoslowakei werden in diesem Jahr neun neue Grenzübergänge geöffnet. Das ist das Ergebnis von Expertengesprächen in Prag. Zunächst dürfen Fußgänger, Fahrräder und Motorfahräder ab 1. Juli die Übergänge Selb/Asch, Waldsassen/Heiligenkreuz, Mährig/Prombenhof, Bärnau/Tachau, Eschlkam/Neumark und Haidmühle/Tusset passieren.

Pouze komunisté...

Sofia: Bulharský premiér A. Lukanov včera v Sofii představil svou novou vládu složenou ze členů Bulharské komunistické strany, ačkoli jeho původním záměrem bylo sestavit vládu národního dorozumění. Novou vládu tvoří dvacet ministrů, z nichž šest bylo již členy předchozího kabinetu G. Atanasova, který podal demisi. Bulharská opozice do vlády A. Lukanova odmítla vstoupit při jednání u kulatého stolu. Ve středu odmít účast ve vládě i Bulharský lidový zemědělský svaz, dosavadní koaliční partner BKS.

Carovi pravnik pro přestavbu

Moskva (řádná): Velice jsem potěšen tím, co vidím. Že se děje v mé zemi. Věřím z celého srdce, že to bude korunováno vítěm a trvalým úspěchem. Těmito slovy zhodnotil přestavbu v Sovětském svazu v rozhovoru pro týdeník Ogoňok velký kníže Vladimir Michajlovič, hlava domu Romanovců, právník císaře Alexandra II. Dnes dvadesátšestiletý kníže žije s rodinou na severu Francie.

O televizní agresi

[bay]: O chystané tzv. televizní agresi proti Kubě informoval čs. novináře kulturní rada kubánského velvyslanectví v Praze J. Páiret. Již od roku 1985 vysílá z území USA na Kubu rozhlasová vysíláčka Radio Martí, nyní by se k ní mělo připojit i televizní vysílání. Náročný projekt přenosu televizního signálu z pozemní stanice přes satelit a retranslační zařízení umístěné na aerostatu má umožnit na Kubě příjem programů bez parabolické antény. Kubánská vláda proti tomuto americkému projektu protestovala již u několika mezinárodních institucí, mj. dopisem generálnímu tajemníkovi OSN Kuba označila toto americké rozhodnutí za porušení mezinárodní konvence o telekomunikacích z roku 1982.

● Velvyslanec se zvláštním posláním Č. Cisar ukončil svou Minskou misi a odcestoval včera k jednání do dalších italských měst — Florencie, Benátek a Milána.

London — In Dudley (Mittelengland) wird das höchste Gebäude der Welt entstehen. Der „Merry Hill Tower“ (Höhen: 285 Millionen Mark, Einkaufspassage).

Největší naleziště v Evropě se jmenuje Mokrsko

TADY SE ŠLAPE PO ZLATĚ

Kdekdo si tu a tam může šlapat po štěstí, prosím, proč ne, na tom není nic tak výjimečného. Ale chodit celý život po zlatě, se asi povede jen málokomu. A právě tohle je případ obyvatel Mokrska, příjemné středočeské vesničky ležící asi padesát kilometrů od Prahy, uprostřed rekreační oblasti a nedaleko Slapské přehrady. To není nadsázka nebo básnická licence. Každý, kdo z některé z těch pětadvaceti chalup vroubících serpentinu silnice vyrazí v létě na houby do bramboračky — les, jak to bývá, končí nebo začíná na samém okraji vesnice — šlape po pravděpodobně největším ložisku zlata v Evropě. Na ploše asi dvě stě krát pět set metrů se pod zemí v žulovém masivu skrývá zhruba sto tun ryzího zlata. Tedy přibližně tolik, kolik se ho na území naší republiky vytěžilo od dob, kdy římské legie překročily Dunaj a v Čechách lovili zvěř Keltové; za uplynulých dva tisíce let.

O tomhle samozřejmě nikdo nevěděl. Nemohl. Dokonce i přesto, že se v okolí zlato ve středověku těžilo. Jak v nedaleké Čelině, kde archeologický průzkum objevil mlýnské kameny, které zlatonosný křemen drtily, nebo kousek vedle v Libčicích, kde fungoval zlatý důl ještě počátkem tohoto století. Ostatně výkop ve skalách svědčí o tom, že se někteří podnikavci pokoušeli objevit zlato i zde. Ovšem bezúspěšně. Neměli totiž nejmenší šanci. Zlatá zrnka, pokud se tak vůbec dají nazývat, měří pouhé tisícinny milimetru, takže zůstávají za normálních okolností neznalitelná.

PROVRTANÝ KOPEC

Jedno je zcela jasné: „zlatá horečka“, jako na Aljašce nebo v Kalifornii v Mokrsku nepropukne. Nejen proto, že žijeme v trochu jiné době a v zemi s jinými zákony a dílními právy, ale hlavně proto, že dostat tohle zlato ze země není nic jednoduchého. Naopak. Z tohoto hlediska má Veselý kopec, který v sobě zlatonosnou „pecku“ ukrývá, název zcela nepatřičný. Mnohem více by se k němu hodilo jméno Hora problémů. Legislativních, technických, ekonomických i ekologických. To zjišťují pracovníci Geoindustrie, kteří toto ložisko objevili, už teď, v období relativního klidu, zvažování, otukávání možností, hledání a rozhodování. V klidu před bouří.

Všechno začalo počátkem osmdesátých let, kdy celosvětový zvýšený zájem o zlato pronikl s desetiletým zpožděním k nám. Cena zlata se totiž po jeho oddělení jako řetěziny kryjící dolar zvýšila z někdejšího jednoho US dolaru za gram na současných 14 dolarů. Šlo vlastně o přirozený proces, protože hodnoty všech rud postupně stoupaly, jen zlato zůstávalo uměle udržováno na stejné hranici. Těžba zlata se začala znovu výrazně vyplácet. A nejen v Jihoafrické republice, USA, Austrálii, Kanadě, kde se co do obsahu nacházejí nejbohatší naleziště (údaje o ložiskách v SSSR nejsou k dispozici), ale i tam, kde jsou zlatonosné žíly chudší. Objevily se zároveň i nové technologie dobývání, takže horniny, které skrývají dva gramy zlata v jedné tuně, už mohou přinášet zisk. A to je právě případ naleziště Mokrsko. Jinými slovy řečeno, každá tuna zeminy z této lokality představuje zlatý prstýnek.

Právě tenhle fakt dělá toto ložisko nešednám. RNDr. Petr Morávek, který vede zhruba pětadvacetičlennou skupinu lidí z Geoindustrie specializovaných na zlatonosné rudy, je člověkem, který viděl a navštívil hodně známých zlatých dolů po celém svě-

tě. Patří proto určitě mezi povolání, mezi ty, co ve svém oboru vědí, o čem hovoří; o Mokrsku se vyjadřuje jed-
poznačně:

„Je to jedinečné, unikátní naleziště. Tušili jsme, že by tady něco mohlo být, ale když jsme tu někdy před devíti lety provedli první sondážní vrty, málem jsme nechťli věřit svým očím. Ne pro obsah zlata — i když dva gramy na tunu jsou relativně dost, ale pro neuvěřitelně pravidelnou koncentraci. Provrtali jsme ten kopec křížem krážem do hloubek od dvou set do sedmi set metrů. A všechny vzorky, všechny analýzy ukázaly prakticky totéž stejnoměrné rozložení zlata. Chtěli jsme mít absolutní jistotu. Proto jsme veškeré základní údaje zadali pro kontrolu australským expertům. Došli ke stejným výsledkům. Takže teď už jde jen o to, co bude dál.“

„PŘÍZRAK“ JMÉNEM KYANID

Hamletovské být či nebýt se mění na těžit či netěžit. Zásoby hovoří přesvědčivě pro „ano“. Ovšem toto konstatování má také svůj rub.

Tohle velejemné metalické zlato se od křemenné žíly nedá oddělit rýžováním. Tady musí přijít na pomoc chemie. Vytěžená hornina se nejdříve rozemele. Následuje proces loužení, při němž se zlato rozpustí, tento roztok se oddělí od hlušiny a v závěrečné fázi se z něj další úpravou získá čisté zlato. Napohled to vypadá docela jednoduše, až na to, že hlavním a v současné době nejučinnějším rozpouštědlem je kyanid sodný. Látka prudec jedovatá a velice nebezpečná.

Tato moderní a vysoce efektivní technologie se sice ve světě běžně používá, jenomže... Spojené státy, Austrálie či Jižní Afrika jsou země co do rozlohy přece jen poněkud větší než Československo a zlaté doly leží zpravidla, ale ne vždy stranou od civilizace. Mokrsko se nachází v živé rekreační oblasti, půldruhého kilometru od slapské vodní nádrže. A představa, že v tomto prostředí — třebaže v hermeticky uzavřených tancích pojištěných pro případ havárie obrovitými nepropustnými vanami schopnými zachytit celý obsah poškozené nádrže — budou po léta přítomny desítky nebo spíše stovky tun jedovaté látky, určitě nepřidá na klidu. Tím spíše, že jde o novou technologii, která by se u nás objevila poprvé, a o níž se ví jen z doslechu; tím spíše, že většina lidí má své zku-

šenosti se způsobem a kvalitou výstavby, s dodržováním technologické kázně, s lhostejností, ledabylostí, nezájmem, snahou najít cestu nejmenšího odporu, zkrátka s praxí každodennosti, takže na ujišťování seshora příliš nedá.

Odpověď ovšem vyžadují i další otázky. Jak využít, eventuálně kam uložit milióny tun odpadní horniny, co udělat shlukem a prachem při jejím zpracování, kam umístit a jak zajistit depone kalů vzniklých po oddělení zlata a neutralizaci kyanidů, určit, do jaké míry naruší těžba v otevřeném lomu, jehož hloubka se odhaduje na čtvrt kilometru, režim spodních vod, zjstít, jak bude celý tento komplex činnosti působit na okolní krajinu... Těch otázek je celá řada a jejich vyjasněním se zabývá Ústav krajinné ekologie ČSAV v Českých Budějovicích, který v současné době zpracovává souhrnnou studii, jež by měla striktně určovat, jestli vůbec a za jakých podmínek se dá těžba zlata uskutečnit.

Jenomže — studie, stanovující, za jakých podmínek se má provést investiční výstavba, existovaly prakticky vždycky. Ovšem téměř nikdy se nedodržely. Vidina často iluzorní efektivnosti, měla produktivitu práce a termínů, která neřídká vyústila v mechanické plnění plánu pro plán samý bez ohledu na následky, se ukázala nakonec jako rozhodující a hlavní kritérium.

ČTYŘI TUNY ROČNĚ

Podle původních záměrů vypracovaných pro někdejší VJH Rudné baně a magnezitový průmysl Bratislava se odhadované investiční náklady na zřízení a provoz zlatého dolu Mokrsko pohybují okolo jedné a půl miliardy korun a předpokládá se, že by zde pracovalo asi šest set lidí. Po míře na okamžik běžný fakt. Že u velkých investic pravidelně skutečné náklady několikanásobně převýšily ty původně uvažované. Léta praxe ostatně naučila většinu účastníků partnerů nebrat tato čísla příliš vážně; šlo především o to, aby ta která investice byla zařazena do plánu, a to podle jednoduché rovnice: čím nižší rozpočet, tím větší naděje — a pak to nějak dopadne. Podle platných předpisů ale délka jedenapůlmiliardové investice — když všechno půjde

dobře nechápu, proč by výstavba měla trvat sto měsíců, když se dá po hodině zvládnout za osmáct až dvacet čtyři, proč by se mělo těžit pouze jeden a půl tuny zlata ročně, když ze jeden a technologie dovolují získat čtyři tuny a konečně, proč by tady mělo pracovat šest set lidí, když sta-

společná firma za účasti Geoindustrie, Rudných dolů Příbram, jež mají oprávnění k těžbě a některé ze zahraničních společností. Ta by za podíl čistém zisku, tedy po odečtení odvodů a nákladů, poskytla finanční krytí i technologii. Kromě toho, jak vyplývá z již uskutečněných rozho-

ské společnosti Barrack Mines, Gwalia Group, Konzern Pennant a australsko-americkou firmu BHP Utah. První kontakty v tomto směru navázal právě RNDr. Petr Morávek již v roce 1988, když se zúčastnil světového kongresu o zlato v Austrálii. Teď již dostávají jedním konkrétnější obrysy. Formou joint-ventures by mohla vzniknout

recitelnosti, páchá na životním prostředí nejvíce škod. Řešení však, jak se zdá, přece jen existuje. Naleziště Mokrsko totiž zřejmě opravdu stojí za to. O jeho využití projevil zájem některé zahraniční firmy, které by se na těžbě spolupodílely. Konkrétně jde o austrá-

blance a bez skluzů — reprezentuje sto měsíců, více než osm let. Teprve pak se může začít těžit a při předpokládaném výnosu půldruhého tuny zlata ročně, představuje tento komplex „perspektivu“ několika desetiletí. A po pravdě řečeno, to je představa, kterou spíše odstraňuje než přitahuje. Právě tato zdlouhavost, vylepšená navíc

čí necelá polovina.

Zkrátka všechno by mohlo být nějak jinak. Dokonce i ta hora hlusiny nemusí jenom překážet. Jde totiž o kvalitní žulu, materiál, který stavěnitelvi potřebuje a obtížně shání. Do Prahy by to byl po vodě jen skok — za předpokladu, že by se vybudoval výtah na Slapské přehradě. Ten sice obnáší dalších sto miliónů navíc, ale zato jeho existence by nebyla omezena jen těžkou zlata.

TEŽIT NEBO NETEŽIT?

Problémů okolo této záležitosti zůstává dost. Patří sem i otázka, co s lidmi v Mokrsku, protože tato vesnice by v každém případě musela být zlikvidována. Kupodivu její obyvatelé, jak jsme s nimi mluvili, jsou docela pro: za předpokladu, že dostanou odpovídající náhradu bydlení někde v okolí a podle svého výběru. Je to pochopitelné. Jde většinou o starší lidi, kteří nechťejí z prostředí, v němž prožili celý život. Kdyby každý dostal rodinný domek v hodnotě jednoho miliónu korun, ztratí se pětadvacet miliónů v půldruhamiliardové investici jako kapka v moři. Za všechny to asi nejvýstižněji vyjádřil Jan Moulik, který zde žije od narození a pracuje na Státním statku Dobříš: „Jestliže republika to zlato potřebuje, jestliže z něj bude mít skutečně užitek a nedopadne to, jako třeba s uranem, proč nel Klidně se odstěhujeme.“

Republika to zlato přitom opravdu potřebuje. Zlato už není jen symbolem bohatství, moci a přepychu, bariérou oddělující pána od kmána, ale důležitou surovinou, jež má uplatnění v průmyslu, zdravotnictví, elektrotechnice, elektronice a v řadě dalších oborů. Vedle několika kilogramů, které se u nás v současné době těží, získává stát většinu zlata výkupem od obyvatelstva. Jenže to zdaleka nestačí. A tak každoročně dovážíme čtyři tuny zlata z Londýna; právě tolik, kolik by jej dávalo ložisko v Mokrsku.

Ano nebo ne, být či nebýt? V každém případě zvažování těchto otázek by mělo probíhat jinak než dosud. Jak z ekologického, tak ekonomického hlediska. Chránit přírodu neznamená chodit kolem po špičkách a konzervovat ji. Ale zrovna tak si ji nemůžeme dovolit dále ničit nesmyslnou činností, jenže právě taková rozhodnutí se mohou stát prvními kroky, které vrátí odborníkům ztracenou důvěru, přesněji řečeno, které přesvědčí lidi, že o věcech rozhodují opravdu odborníci.

Zlato výhodněji

(čtk): Federální cenový úřad s účinností od 1. února 1990 zvyšuje výkupní cenu zlatých předmětů, zlomkového zlata a mincí od obyvatelstva z dosavadních 150 Kčs na 250 Kčs za jeden gram ryzosti 999,9 (tj. 14karátového) zlata. Výkupní cena stříbra (8 Kčs za jeden gram ryzího stříbra) se nemění.

Na pozvání prvního místopředsedy vlády ČSSR V. Komárka přilode zítra do Prahy skupina podnikatelů, kterou inicioval pan T. Bafa. Účelem návštěvy je vzájemná informace o možnostech spolupráce.

„Die Sonne, liebe Sonne, fang nach einem fahlen Morgen an zu scheinen. Baby hat eine leichte Erkältung.“

gestellt werden. Der berühmte sowjetische Dramatiker Edward Radzinskij (50), der an einer Zarenbiographie arbeitet, hat es wiederentdeckt.

Die deutschgebürtige Zarin Alexandra führte das Tagebuch in englischer Sprache

gestellt werden. Der berühmte sowjetische Dramatiker Edward Radzinskij (50), der an einer Zarenbiographie arbeitet, hat es wiederentdeckt. Die deutschgebürtige Zarin Alexandra führte das Tagebuch in englischer Sprache

Gorbi-Look! Im Westen was Neues

Jeans und Jackets, T-Shirts und Shorts, Mützen, Uhren im Gorbi-Look. Die derben Arbelter- und Soldaten-Klamotten (um 80 Mark) sind mit russischen Emblemen, Buttons und Aufschriften üppig geschmückt und außer im klassischen Blau auch in Rot und Schwarz zu haben. Sie

werden in Italien zugeschnitten, in Rußland genäht — sind bei uns heiß begehrt. Sammlerwert haben vor allem Uhren, natürlich nur original sowjetische Spitzenmodelle; die berühmte Wostok, eine Sonderanfertigung für die Rote Armee.

GORBI-KUK!

(viz): Soutěž na nábrobek svatého Vojtěcha do chrámu sv. Víta probíhala těsně před druhou světovou válkou a v roce 1947 byl vítězný model od české sochařky K. Vobíšové vystaven v dělničtímu podobě ve svatovítské katedrále. Představení uměleckého a žehnajícího sv. Vojtěcha, kterého podporají učitel Radim a bratr Radla. Sousoší, které bylo majetkem jednoty pro dostavění chrámu sv. Víta, přežala po roce 1948 Kancelář prezidenta republiky a dilo již nemohlo být vytvořeno z konesného materiálu. Členové jednoty — arch. K. Hilbert, akad. malíř M. Svabinský, dt. A. Matěček, akad. Z. Wirth a především dr. J. Cibulka — se však nevzdávali a snažili se prosadit, aby sousoší tak citlivě komponované a dokonale provedené se stalo nedílnou součástí pražské katedrály. Protože se blíží milénium sv. Vojtěcha (zemřel 997) doufáme, že misto uprostřed Svatovítského chrámu, které dlouhá léta čeká na nábrobek sv. Vojtěcha, nezůstane prázdne. Vzděl sv. Vojtěch je jedním z českých patronů a měl bychom mu nedobrovolný dluh splatit co nejdříve.

ANÁŽEK BYL DLOUHÁ LÉTA VYTAHÁVÁN V OČNÍM ÚHĚLU I PO VÁLCE.

Zarin Alexandra II. im Jahr 1913 mit seiner deutschen Frei Alexandra (geb. Prinzessin von Hessen-Darmstadt), Tochter des Zaren-Paars die Tochter Maria, Olga, Tatjana, Anastasia (v. l.). Vorher Aniel Zarinewich Alexis, der an der Blinderkrankheit litt.

„Die 82 leeren Seiten“ weinen und schreien“

Zaren-Biograph Radzinskij: „Das Furchtbarste sind die 82 leeren Seiten nach der Erschiebung. Diese leeren Blätter weinen und schreien förmlich. Ich glaube, die Zarin schrieb das Tagebuch für die Nachwelt. Kein Schimmer eines Aufrufs zur Rache. Ein Brief an die Zukunft.“

Washington — In den USA gibt es die neue Kondom-Marke „Stealth“. Sie heißt nach dem Superbomber, der von Radar nicht geortet wird. Die Packung sieht aus wie der Bomber in klein. Auf ihr steht der Werbeslogan: „Die Mädchen merken dich erst, wenn du da bist.“

Amis sollen lesen lernen

Washington — 4 Millionen Amerikaner können gar nicht, 19 Mio nur mühsam lesen. Mit 1,7 Milliarden Mark vom Senat sollen bis zum Jahr 2000 alle US-Bürger lesen können (z.Zt. 242 Mio).

LA SOLS WALLE PA DE T TANKY

„Ein Handwerker wurde geholt, um das Fenster zu vergittern“

Unmittelbar nach der Erschiebung wurde das Tagebuch aus der Mordvilla in Jekaterinburg, dem Verbanungsort der Romanows im Ural, nach Moskau gebracht und im Archiv des Museums der Oktoberrevolution eingeschlossen. Es dürfte nie öffentlich aus-

Haifa — An der Technischen Hochschule haben israelische Wissenschaftler künstlichen Kaviar entwickelt: aus Fisch, Fisch- und Pflanzenteilt. Er soll fast so gut schmecken wie echter Stör-Rogen, ist mit 140 Mark pro Kilo billiger als echter (2000 Mark).

Na obzoru OBZORY

(re): Již příští týden začnou znova, po dvaadvaceti letech, vycházet OBZORY — časopis ČSĽ, pro politiku a kulturu. Současně končí vydávání časopisu Neše politika, který byl prven výhradně stranickým funkcionářům — OBZORY jsou naopak určeny široké veřejnosti. Chťejí být moderním křesťanským časopisem, který se bude věnovat problémům současného života u nás, ale zároveň svým čtenářům otevře okno do světa. Obzory mají své dopisovatele prakticky na všech kontinentech! Pokud chcete nabídnout i do záklusit politických machinací totalitní mocí — čtěte OBZORY! OBZORY vyjdou již příští týden!

Strana přátel piva

(pk): V Plzni byla založena Strana přátel piva. Přihlásit se mohou všichni, kdo souhlasí s jejím programovým prohlášením, v němž mimo jiné stojí: našim hlavním cílem je zvýšení kvality piva, snížení jeho ceny a zvýšení spotřeby tohoto moku. Strana podá návrh, aby se v Plzni každoročně pořádaly pivní slavnosti. Bude usilovat o to, aby rok 1991 byl vyhlášen mezinárodním rokem českého piva.

CSSR-Regierung wird binnen eines Jahres Grundlage für freien Markt schaffen

Die neue Regierung der CSSR hat einen Wirtschaftsrat gegründet. Er soll die Arbeit der verschiedenen Ministerien koordinieren, die gesetzliche Grundlagen für die Hinwendung zu Marktwirtschaft und Privatigentum schaffen wollen. Generalsekretär ist Jaroslav Vostatek (45, General-Glauber-Bild). Er hat fünf Jahre am Prager Prognose-Institut gearbeitet, aus dem sich mit Vizeministerpräsident Valtir Komarek und Finanzminister Vaclav Klaus an der Spitze die Reformorgane der CSSR-Regierung rekrutiert. Mit Vostatek sprach in Prag unser Redaktionsmitglied Ulrich Glauber über Reformprozel und wirtschaftliche Probleme in der CSSR.

FR. Herr Vostatek, die neue Regierung der Tschechoslowakei will die Marktwirtschaft einführen und das Privatigentum fördern. Wie weit ist die Arbeit an den gesetzlichen Grundlagen für die Umgestaltung gediehen?

Vostatek: Wir haben die Arbeit an den neuen Gesetzen in den ersten Tagen nach der Wahl der neuen Regierung aufgenommen. Es gibt manchmal Probleme — nicht zuletzt deshalb, weil Teile der Administration noch nach altem Strukturmuster arbeiten. Manche Entwürfe — zum Beispiel den über landwirtschaftliche Genossenschaften — mußten wir wieder zurückgeben, weil dabei Unsinns herausgekommen war. Wenn wir bei Punkt Null anfangen könnten, würden wir die grundsätzlichen Rechtsvorsatzungen schaffen und dann die konkreten Gesetze darauf aufbauen. Aber wir sind nicht in dieser glücklichen Lage. Wir können jetzt nur ein Provisorium schaffen, das im Laufe dieses Jahres den Übergang zu einer freien Marktwirtschaft ermöglichen soll.

Wie lange wird es dauern, bis beispielsweise ein Gesetz über Auslandsbeteiligungen an CSSR-Betrieben vorliegt?

Wir rechnen dabei mit drei bis vier Monaten. Innerhalb dieses Zeitraumes werden viel günstigere Bedingungen für ausländische Beteiligungen vorliegen. Wir bereiten jedenfalls ein Gesetz über Aktiengesellschaften vor, das nach dieser Frist Gültigkeit haben soll und die Beteiligung westlicher Firmen ermöglicht.

Welche Eigentumsformen wird es geben?
In der Regierungserklärung wurden drei Sektoren genannt: der staatliche, der genossenschaftliche und der private Sektor. Der private Sektor hatte bisher natürlich gar keine Bedeutung. Wir wollen ihm noch in diesem Jahr mehr Gewicht geben. Es ist schwer vorherzusagen, wie schnell das geschieht. Auf jeden Fall soll in der Gesetzesnovelle über staatliche Betriebe entflochten werden können. Was die Privatisierung anbelangt, soll es die Möglichkeit geben, diese Teile auch zu vermieten. Mieten und kaufen können natürlich auch Ausländer.

Führt das nicht zum Ausverkauf der Tschechoslowakei?
Wir haben Interesse an fremdem Kapital und dem Verkauf eventuell auch alt-eingesessener Produktionsstätten. Über Ausverkauf können wir erst reden, wenn wir uns einer bestimmten Grenze schnell nähern würden, sagen wir von einem 50prozentigen Anteil ausländischer Investitionen an unserer Industrie. Wir sind außerdem nicht in der Situation, daß wir uns um jeden Preis anbieten müssen.

Die Tschechoslowakei hat den Außenmarkt in den Internationalen Währungsfonds gestellt. Ziel sind sicher auch Kredite in harter Währung. Welche Sicherheiten hat ihre Wirtschaft zu bieten?
Wir haben selbstverständlich auch an Krediten Interesse. Es geht aber keineswegs um eine Rettungssaktion unserer Wirtschaft. Wer an internationalen ökonomischen Geschehen teilhaben will, der muß seine Politik mit Organisationen wie dem IWF koordinieren. Ein zivilisierter Staat gehört dort einfach hin.

Wo liegen denn Ihrer Ansicht nach die Stärken und Schwächen der CSSR-Wirtschaft?
Unsere Industrie hat sehr große Fähigkeiten. Ein Vorteil für die ausländischen Investoren ist sicherlich auch die billige Arbeitskraft. Zu den Branchen mit ein-

deutig überdurchschnittlichen Ergebnissen gehören auf jeden Fall die Textilmaschinen- und Teile der Lebensmittelindustrie mit dem Brauwesen. Probleme haben wir mit den Kosten in der Landwirtschaft und mit der Infrastruktur — das heißt Telekommunikation und Verkehrswege. Die Schwerindustrie ist eindeutig überdimensioniert. Dazu wird die Einschränkung der Waffenproduktion zu wirtschaftlichen Schwierigkeiten zuzunehmen. In Marín in der Slowakei haben wir beispielsweise Panzer produziert. Damit haben wir aufgehört und suchen jetzt ganz schnell nach anderen Produktionsinhalten. Probleme haben auch Fabriken, die Maschinenprodukte in die Sowjetunion ausführen. Seitdem der Preis für Erdöl heruntersetzt wurde, haben die Sowjets nicht genug Zahlungsmittel.

Kann sich die CSSR denn angesichts ihres Desensbedarfs leisten, daß sie auf ihre Waffenproduktion, wie angekündigt, verzichtet?
Das ist ein schwieriges Problem. Aber Sie wissen, wir haben eine Mangelwirtschaft. Die Nachfrage nach einer ganzen Reihe von Maschinen kann nicht erfüllt werden, gleich ob aus dem In- oder Ausland angefragt wird. Angesichts dieser Situation könnte man beispielsweise die Panzerproduktion relativ einfach auf Traktorenfabrikation umstellen.

Können Sie Arbeitslosigkeit ausschließen?
Es wird Arbeitslosigkeit geben. Gegenwärtig sind es aber weitgehend politische Kader, die eine neue Stelle suchen müssen. Die Zahl der Arbeiter ohne Stelle liegt höchstens bei einigen Hundert. Wir haben im Gegenteil eine Million freie Stellen. In der ganzen Welt arbeitet die Industrie meistens in zwei Schichten, bei uns nur in einer. Die Bergleute haben in der Kohleförderung häufig auch am Samstag und Sonntag gearbeitet. Bei Einführung von zwei Schichten und Stopp der Wochenendarbeit wird es in der ersten Phase der Umorientierung — das heißt im Laufe dieses Jahres — keine Probleme geben. Die Fluktuation im Bergbau beträgt beispielsweise 13 Prozent, so daß man durch Nachwiederbesetzung Stellen einsparen kann.

Wie wollen Sie denn bei Freigabe der Preise und Löhne Inflation vermeiden?
Wir müssen da sehr vorsichtig sein.

Wir können natürlich nicht die Preise blockieren. Wir brauchen einen Interessengegensatz zwischen Eigentümern und Beschäftigten der Betriebe. Sonst wird das gleiche passieren wie in Polen oder Ungarn. Heute bemüht sich ein selbständiger Betrieb um die Maximierung der Gehälter, wir brauchen aber Gewinnmaximierung. Wenn wir eine solche Situation herstellen, kann sich die Lohn-Preis-Spirale nicht einfach drehen. Es muß ganz klar feststehen, wenn der Betrieb geht.

CSSR-Finanzminister Vaclav Klaus hat bereits vom Austritt aus dem östlichen Wirtschaftsverbund „Rat für gegenseitige Wirtschaftshilfe“ gesprochen. Als die Sowjetunion eine Verrechnung des RGW-Handels in Dollar anbietet, hat die Tschechoslowakei das lauteste Wehgeschrei erhoben. Soll ihnen die UdSSR beim RGW-Austritt auch noch mit günstigen Konditionen helfen?
Es geht uns nicht darum, daß uns die Sowjetunion hilft. Wir wollen aber aus der Reform keinen buchhalterischen Akt machen. Wir wollen einen Handel mit der Sowjetunion entwickeln können. Das bedeutet, daß wir einen besseren Zugang zu den sowjetischen Märkten haben müssen. Wenn wir diesen Zugang hätten, dann hätten wir kein Problem mit der Bezahlung des sowjetischen Erdöls in Dollar. Manche sowjetischen Ökonomen halten sich allerdings die RGW-Umstellung als einen buchhalterischen Akt vorgestellt, mit dem sie einige Milliarden gewinnen könnten.

Aber die Waren, die bisher in die Sowjetunion exportiert wurden, sind doch im Westen nicht absetzbar.
Es ist wohl in gewissem Maß so. Aber das könnte sich sehr schnell ändern — innerhalb von zwei oder drei Jahren. Auch jetzt werden schon ursprünglich für die Sowjetunion bestimmte Waren in den Westen exportiert. Im Hinblick auf Verarbeitung, innenpolitische sowie politische Schwierigkeiten und Preisgestaltung ist es gegenwärtig nicht in besonderem Maß möglich, die Importe aus der Sowjetunion zu erhöhen. Wenn wir die Exporte dort hin verringern, tragen wir nur zum Gleichgewicht der Handelsbeziehungen bei.

Wie will die Tschechoslowakei angesichts der möglichen Verteuerung sowjetischen Erdöls, der Umweltschäden durch die Verbrennung heimischer Braunkohle und ausländischer Proteste gegen Atomkraft ihre Energieprobleme lösen?
Wir müssen davon ausgehen, daß unser Energieverbrauch zwei bis dreimal höher ist als in der Bundesrepublik. Wir müs-

SVBRÁZNĚM VÝKLADEM ořidovního názvu svého zaměstnavatele na sebe přivolaal přísný postih 15 zaměstnanců kanadské banky Federal Business Development Bank, kteří podporu „rozvoje“ vzdáli i na finanční pomoci 38 sirlptřozným klubům; v minulých 15 letech poskytl přibližky 17 miliard kanadských dolarů. Tento postup přitom nepokládá za nemorální. Možná proto, že jeden z těchto klubů v Ottawě byl oblíbeným útočištěm vládních úředníků a politiků.

Nový ředitel rozhlasu
[řtk]: vláda ČSSR odvolala K. Starého z funkce ústředního ředitele Čs. rozhlasu a vykonáváním této funkce pověřila spisovatele a dramatika Fr. Pavlíčka. Na shromáždění vedoucích pracovníků Československého rozhlasu uvedl včera F. Pavlíčka do funkce místopředseda vlády ČSSR J. Hromádka.

sen Energie sparen. Wenn wir zum freien Markt übergehen, trägt allein schon die Konkurrenz zum Gleichgewicht und damit zum Energiesparen bei. Wir rechnen mit einer Senkung des Verbrauchs. Das löst allerdings unsere Probleme nicht.
Denken Sie denn an einen Ausbau der Atomenergie?
Das ist noch nicht entschieden. Sie wissen aber, daß in Temelin zwei Blocks des geplanten Atomkraftwerks fertiggestellt werden sollen, dagegen zwei weite-

Prager Konzertmeister bei Ost-West-Entführungsdrama getötet

Fluchthelfer sollten Sohn zur Mutter in die Bundesrepublik bringen / Prozeß wegen Totschlags vor dem Landgericht Gießen

GIESEN, 7. Februar (dpa). Ein Ost-West-Entführungsdrama, in dessen Mittelpunkt der Tod eines Prager Konzertmeisters steht, wird seit Mittwoch vor dem Landgericht Gießen verhandelt.

Aus Prag, so die Darstellung des Staatsanwaltes, sollte der gemeinsame Sohn des zeitweise am Gießener Stadttheater tätigen Tschechen und seiner von ihm damals getrennt lebenden Frau entführt werden. Nach den Ermittlungen heuerte dazu eine, von der Frau und ih-

rem neuen Lebenspartner beauftragte Fluchthilfeorganisation einen 37 Jahre alten Monteur aus dem Siegerland an. Der Staatsanwalt beschuldigt nun den Monteur des Totschlags.

Angeklagt sind auch das mittlerweile verheiratete Gießener Paar und zwei Mitglieder der Fluchthilfeorganisation, die ein Honorar von 40 000 Mark erhielten.

Hintergrund der Bluttat, die sich am 4. Juli 1983 in Prag ereignete, war ein Streit um das Sorgerecht für den damals fünf

Jahre alten Sohn. Der Konzertmeister hielt sich mit dem Kind bei seinen Eltern in der tschechoslowakischen Hauptstadt auf, weil er den Jungen nicht seiner mit einem anderen Mann zusammenlebenden Frau überlassen wollte.

Diese wandten sich an die Fluchthilfeorganisation, die — so die Anklage — den Monteur für 20 000 Mark anheuerte. Allen fünf Angeklagten, meinte der Staatsanwalt, sei bewußt gewesen, daß es dabei zur Gewaltanwendung gegen den Vater

und die Großeltern des Kindes kommen könnte.

Nach den Ermittlungen drang der 37jährige in Prag in das Haus der Großeltern ein und versuchte, das Kind aus seinem Bett zu holen. Der im selben Zimmer schlafende Vater wurde jedoch wach und versuchte die Entführung. Bevor der Monteur flüchten konnte, verletzte er den Konzertmeister mit einem Messer so schwer, daß der Mann sechs Wochen später in einem Krankenhaus starb.

DER FRÜHLING IST DA: Drei Wochen früher als üblich stehen an der pfälzischen Weinstraße in der Nähe des Neustadter Ortsteils Gimmeldingen die ersten Mandelbäume in Blüte. Begünstigt vom bislang außergewöhnlich milden Winter und frühlingshaften Mittagstemperaturen bis zu 17 Grad, öffneten sich Anfang dieser Woche vor allem die Blüten der „Davidsmandel“, die als Erstblüher ihrer Art gelten.

J. Fojtík nic, J. Fojtík muzikant

Rozhovor ČTK s mužem, který se „stara“ o sdělovací prostředky

(Fojtík): Bývalý člen předsednictva a tajemník ÚV KSČ Jan Fojtík se v rozhovoru se zpravodajem ČTK vyjádřil ke své práci v minulém období, kdy odpovídal za ideologii a řízení sdělovacích prostředků. Hovořil rovněž o svých názorech na rok 1988 a následující vývoj.

● Řídili jste sdělovací prostředky a jak vám, všechny byly nuceny sloužit KSČ. Ukázalo se však, že mezi oficiálním míněním a tím, co si myslí lidé, existuje hluboká propast. Uvědomoval jste si to už v době, kdy jste byl ve funkci? Proč nebyl dán prostor jiným názorům, když na toto potřebu četní pracovníci sdělovacích prostředků upozorňovali?

Paradoxem je, že dříve jsem byl často kritizován za to, že sdělovacím prostředkům příliš „povolují“, každý týden jsem dostával „informační svodku“ z okresů a krajů (po stranické línii zobečňující i názory hospodářské a státní sféry), v ní zcela převládaly stížnosti na to, že ve sdělovacích prostředcích — zvláště v televizi — je příliš mnoho negativistické a destruktivní kritiky, která znehodnocuje práci politiky strany. Dnes naopak slyším, že sdělovací prostředky byly spoutány jakousi cenzurou a že jí prý uskutečňoval ÚV KSČ. Ano, musím přiznat, že jsem jako tajemník ÚV KSČ,

pokud jsem odpovídal za práci komunistů ve sdělovacích prostředcích, tedy zhruba od roku 1975, usiloval o to, aby v tisku, rozhlase a televizi byla správně objasňována a také hájena politika KSČ, uznávaná Národní frontou.

● Často jste vystupoval na podporu Pouchy z krizového vývoje ve straně a společnosti po XIII. sjezdu KSČ. Věříte stále ve správnost jeho myšlenek?

Dokument, o kterém se zmiňujete nebyl, jak mýlně předpokládali členové komise, kteří se mnou nedávno jednali, „základem“ pro pohovory a očistu strany. Mýlně se také domnívali, že jsem byl jedním z autorů tohoto dokumentu. To kdysi rozšířila Svobodná Evropa. Na Pouchy jsem nepročítal. Máte však pravdu, vystupoval jsem na obhajobu tohoto dokumentu a jeho závěry považuji za podložené. Žádný dokument, kdyby byl sebedokonalejší, nepovezují za hodný víry.

● Vratně se k Pražskému jaru, k roku 1968. Jak jste ho prožíval? Jaké byly vaše představy o konsolidaci po vstupu vojsk?

Pražské jaro — přesněji leden 1968 — jsem přivítal. Věděl jsem, že strana nemůže uplatňovat svou vedoucí úlohu ve společnosti metodami, kterými do té doby pracovala, že musí získávat lidi pro socialismus, prohloubit socialistickou demokracii, změnit celý systém řízení hospodářství a společnosti vůbec. V tomto duchu jsem psal články, vystupoval.

V době Pražského jara jsem měl solidní přístup k informacím. Se znepokojením jsem proto sledoval vývoj. Netěšilo se mi zvláště to, s jakou lehkomyšlností jednali nejdůležitější představitelé, jak je přímo provokovali a jak současně uvolňovali prostor pro působení sil, které neskrývaly své nepřátelství ke straně a socialismu, projevovaly antisovětské. Přesto se mi vojenský zásah v srpnu jevil jako nepřiměřený, i když jsem v něm nikdy neviděl intervenci. Pro konsolidaci jsem se orhotně angažoval. Rád jsem přijal funkci šéfredaktora teoretického časopisu Nová mysl (v květnu 1969) a je jen škoda, že jsem u ní nezůstal. Byl jsem pak krátce ještě rektorem Vysoké školy politické ÚV KSČ, ale to už souviselo příliš s organizační činností, která mi osobně nikdy nepřinášela plně uspokojení. Zejména když jsem pozoroval, jak se nejednou i ty nejlepší záměry v praxi pletvracejí v opak.

● A váš názor na stranické prověrky po roce 1969?

Myšlím, že si je vynutila doba. Byly koncipovány — a na to se kladi důraz, nspoh na počátku — jako pohovory. Závěry neměly být definitivní.

● Dovolte ještě jednu otázku. Věříte stále v perspektivu socialismu v této společnosti?

Socialismus, přesněji, použijeme-li vědecký termín, komunismus, je podle mého názoru nezbytným rezultátem dějin.

ného vývoje, vývoje lidského rodu. To ovšem neznamená žádný fatalismus. Možná, že lidstvo z nějakých důvodů zanikne a nedojde k tomuto vrcholu bory, za čímž se objeví další vrcholy nového pohorí. Pro přiblížení perspektivy socialismu, komunismu, který chápu pouze v marxistickém pojetí, lze a je záhodno dělat jediné: urychleně modernizovat výrobní základnu a otevírat pole pro tvořivost lidí, pro rozvoj jejich schopností, talentů (školských, kulturních, hlavně však pro uplatnění těchto schopností a talentů.

Jan Fojtík, jak se zdá, nic neudělal a za nic nemohl a dokonce (svatá pravota) patřil k těm neprogressivnějším silám ve vedení KSČ, ČTK, která stejně jako ostatní sdělovací prostředky, jeho „politickým“ působením mnohokrát zkusila, se ovšem po podobných rozhovorech s Milošem Jakešem, Lubomírem Strougallem a dalšími snad už ani nedví...

Soukromé stáje mohou napomoci k záchraně dostihového sportu

Nové ekonomické podmínky dopadnou pravděpodobně tvrdě i na náš dostihový sport, jehož obliba stále vzrůstá. V minulých letech se neobyčejně rozšířil počet chovatelů anglického pinokrevníka, živelně, a částečně i příliš úspěšně. Chovy anglického pinokrevníka vznikaly u JZD, Státních statků a ostatních zemědělských podniků a značné dosi převyšují naše tradiční a celkem stále úspěšné chovy, například v Napajedlicích, Xaverově a jinde. Nadmíru vzrostl počet chovných klisen, dnes je jich asi 1200; březbat se rodí ročně přes 600.

Dostihový koní je u nás registrován více (někteří o mnoho více) než stoji v Praze (patří k němu i závodníci v Karlových Varech a Pardubicích), Slušovicích a Bratislavě nedovoluje mnoha koním ani častěji startovat. Na ostatních závodističtích se konají dostihy jen jednou ročně a celkem něměřej velkou roli. Počet dostihových stájí je okolo dvou set, některé jsou přímo gigantické a mají padesát až šedesát koní, udržovány dostihového koně včetně tréninku, krmení, podkovaní, veterinární péče, zápisného a startovního v dostizích, jízdového jezdčáků atd. Obnáší ročně přibližně 35 000 Kčs. Tato částka „včetně“ na dotacích jen asi 100 koní.

je ovšem otázka, zda tyto nadšenci, pokud se najdou, budou si moci koupit dostihového koně za dnešní ceny. Reálná cena by se měla pohybovat od 60 do 100 tisíc Kčs.

Soukromé stáje by mohly napomoci k záchraně našeho dostihového sportu, neboť investice vložené v inženýrských letech do nákupu plameníků a dalšího chovného materiálu, by se měly pomalu zúčtovat. Soukromí ma-

koně za nerealné částky 300—500 i více tisíc. Takovou cenu koně zvlhdejm k možnosti výběr na dostizích nemá. Mimo Čes. republiky, Velké Británie a některých dalších dostilů jsou dotace poměrně nízké.

V minulosti byly zakazány soukromé dostihové stáje. Bylo to pochopitelně krátkozraké rozhodnutí, neboť z výher dostihů ještě někdy nikdy nezobohali, usopek vždy to bylo málad.

Zwangsarbeiter im Zweiten Weltkrieg in Baden

In russischen oder polnischen Dörfern zusammengetrieben und ins Reich verschleppt: Die sogenannten „Ostarbeiter“ wurden in Ställen und Stollen zusammengepfercht, litten an Unterernährung und bangten um ihr Leben; die Sowjetbürgerin Valentina Archipowa mußte sterben, weil sie zwei Meter angesengten Stoff nach einem Bombenangriff aus den Trümmern eines Hauses entwendet hatte.

Der große Vorraum in dem ehemaligen Fabrikgebäude wirkte düster. Kahle Wände mit Löchern im Putz. Hier, in der ehemaligen Stumpenfabrik in Tenningen in der Nähe Freiburgs waren in den vergangenen Jahren Asylbewerber untergebracht, die meisten aus Iran. An der großen Bühne rechts in dem Vorraum standen Fahrräder. Sie kamen vor zwei Jahren einigen Leuten gerade recht, um ihren Unmut an ihnen auszulassen. „Go home“ schrien sie, nachdem sie die Räder demoliert hatten und warfen Steine an die Fensterscheiben. Rechts ging's an einem altertümlichen Lastenaufzug vorbei, eine Holzstiege hoch. Im ersten Stock links und rechts geschlossene Türen: die Wohnungen der Flüchtlinge. Noch 1987 hausten hier in einer Wohnung neun Männer, darunter drei in einem zwölf Quadratmeter großen Zimmer.

„Go home“ — die meisten Asylbewerber hätten das vermutlich lieber heute als morgen befolgt, doch die Furcht vor der Strafe der Ayatollahs oder anderer folternder Potentaten hielt sie zurück. Vor rund 50 Jahren gab es das schon einmal, daß Ausländer in Deutschland lebten und nicht nach Hause konnten. Auch damals mußten sie sich Machthabern beugen — deutschen allerdings: In Rüstungsbetrieben und Konzentrationslagern hatten sie im Zweiten Weltkrieg der Wirtschaft zu dienen — zum Beispiel in Baden in der Südwestecke des Reiches.

Die Heimat war weit

„Unwürdige Prügelnszenen haben aufzuhören“, bekräftigt in brauner Vorzeit Oberregierungsrat Minzenmey vom Ludwigshafener Arbeitsamt gegenüber Rüstungsunternehmern und Nazis. Mehr noch: Den Ausländern müsse es so gut gefallen, daß sie in Baden „ihre Heimat sehen“. Um das zu erreichen, will es der Oberregierungsrat mitten im 2. Weltkrieg schaffen, daß sich „alle, die mit Ostarbeitern zu tun haben, in ihr Volkstum hineindenken“. Das gemeinsame Ziel: Die aus ihrer Heimat ins Reich gelockten oder verschleppten Fremdarbeiter müssen dazu gebracht werden, mehr zu leisten. Zum Zeitpunkt der Besprechung im Juli 1942 war der Einsatz der Fremdarbeiter immer wichtiger für die Nazis geworden. Im Osten hatte es Niederlagen gehagelt; die Generäle verlangten nach weiteren Soldaten.

Bis dahin war den Nazis die Ideologie von den osteuropäischen und insbesondere russischen „Untermenschen“ über alles andere gegangen. Zudem hatten sie geplant, durch Blitzsieg immer relativ schnell wieder auf die eingezogenen deutschen Arbeitskräfte zurückgreifen zu können. Doch der Krieg gegen die Sowjetunion entlarvte dies als Illusion — erst recht nach Stalingrad 1943. Folge: Die deutsche Wirtschaft hatte sich ab 1942 auf eine längere Auseinandersetzung einzustellen und mehr Arbeitskräfte mußten her. Da die deutsche Bevölkerung aber nicht stärker belastet werden sollte, griff die NS-Führung zu ihrem alten Mittel: dem verstärkten Einsatz ausländischer Arbeitskräfte. Sie wurden in russischen Städten und Dörfern zusammengetrieben und ins Reich verschleppt.

Doch obwohl die Rüstungsproduktion

auf die ausländischen Arbeitskräfte angewiesen war, behielt die Ideologie die Oberhand: Sogenannte „Ostarbeiter“, also Männer und Frauen aus der Sowjetunion, wurden weiterhin schlechter behandelt als Arbeitskräfte aus dem Westen und bekamen weniger zu essen. So traf das Mannheimer Rüstungskommando in einem Betrieb russische Arbeitskräfte an, die gerade noch 40 Kilogramm wogen. Erst 1943 wurde die Zuteilung von Nahrungsmitteln an russische Zwangsarbeiter etwas erhöht; sie lag aber weiterhin unter den Sätzen für Westeuropäer.

Hunger bis zum Ende

Viele Betriebe auch in Baden hatten aber schon wesentlich früher als die NS-Führung in Berlin gemerkt, daß sie auf die ausländischen Arbeitskräfte angewiesen waren. Einige Unternehmer fanden sich deshalb nicht mit den vorgeschriebenen Lebensmittelsätzen ab und versuchten, die russischen Zwangsarbeiter und Kriegsgefangenen, die oft auch völlig unterernährt aus den Lagern gekommen waren, wieder aufzupäppeln.

Ein Heidelberger Unternehmen schildert seine Maßnahmen so: „Zunächst hatte die Betriebsführung dieses Werkes über den Gesundheitszustand der Russen sehr zu klagen, weil sie die nach sieben Monaten zum erstenmal wieder erhaltenen warmen Speisen zu gierig aßen und dadurch nicht verdauen konnten. Es waren dauernd Ausfälle zu verzeichnen. Seitdem die Gefangenen gelernt haben, richtig zu essen, ist der Übelstand behoben.“ Zusätzliche Rationen an Kartoffeln und Rüben oder auch eine Wurstbrühe sollten den Hunger bekämpfen.

Ziel der Unternehmen war, die Produktion „wesentlich zu steigern“, wie es das Mannheimer Rüstungskommando formulierte. In den Jubiläumsschriften so mancher Firma nach dem Krieg liest sich das allerdings ganz anders: Die guten Beziehungen zu den Fremdarbeitern waren danach selbstverständlich — wenn sie überhaupt erwähnt werden.

In den letzten Kriegsjahren wurde es immer schwieriger, das Problem Ernährung in den Griff zu bekommen. So schreibt im März 1944 der Chef eines Mannheimer Lagers, in dem italienische Kriegsgefangene für Daimler-Benz untergebracht sind, an das Ernährungsamt: Die Männer seien schon so unterernährt, daß sie „in der Regel Erkrankungen wie Lungenentzündungen und dergleichen nicht überstehen und schon nach wenigen Stunden der Tod“ eintrete.

Daß die Nazis von den Zwangsarbeitern, die Waffen gegen ihre Landsleute produzieren sollten, nicht viel erwarten konnten, macht auch die Entlohnung deutlich. Für den Gegenwert von drei bis vier Zigaretten pro Tag, schätzte das für die Mannheimer Rüstung zuständige Kommando, hatten die russischen Zwangsarbeiter einen zehnbis zwölfstündigen Arbeitstag hinter sich zu bringen. Der Großteil ihres Verdienstes ging für Sondersteuern drauf, der Rest von rund 50 Mark im Monat entfiel auf Unterkunft und Verpflegung. Folge: Die Arbeitsleistung sank nach der Auszahlung des ersten Lohnes rapide. Selbst die Ludwigshafener IG Farben forderte deshalb höhere Löhne.

Auch einer Mannheimer Firma ging es um Leistungsanreize. Sie teilte die russischen Zwangsarbeiter in drei Verpflegungsklassen ein, stellte Holzschuhe für die Arbeit, Musikinstrumente und Sportgeräte zur Verfügung. Wer in den Genuß der Vorzüge kommen wollte, mußte eben besser arbeiten und die Normen erfüllen. Klassischer Nebeneffekt: Durch das Prinzip des „Teile und Herrsche“ beaufsichtigten sich die Arbeitskräfte selbst.

Ihre Heimat sollten die Fremdarbeiter im Südwesten finden, hatte der Beamte vom Arbeitsamt verlangt. Der Mann dürfte sich nie auch nur in die Nähe eines Ostarbeiter-Lagers gewagt haben. In einem Raum von acht auf sechs Metern waren nach einer Anweisung der ab 1942 für die badische Wirtschaft zuständigen Rüstungskommission entweder 18 Zwangsarbeiter oder 38 russische Kriegsgefangene zusammengepfercht: Einem zivilen Beschäftigten blieben 2,7, einem Gefangenen 1,3 Quadratmeter zum Leben.

Diese Enge mit den dazugehörigen schlechten hygienischen Bedingungen waren Brutstätten für Krankheiten. So mußte am 4. November 1942 das Ostarbeiterlager in Furtwangen gesperrt werden: 53 Menschen starben an Typhus. Beim Aluminiumwerk in Wutöschingen kamen 120 Russen kurz nach ihrem Eintreffen wegen Fleckfiebers in Quarantäne. Eine Freiburger Sägemühle, bei der von 13 eingesetzten russischen Gefangenen zwei starben, die anderen ins Lazarett mußten, wunderte sich, „daß gesundheitlich derart untaugliches Menschenmaterial überhaupt zum Arbeitseinsatz kommt“.

Im letzten Kriegsjahr spielten sich einige der schlimmsten Ereignisse beim Einsatz von Zwangsarbeitern ab, die von der Untersuchung der Hamburger Stiftung für Sozialgeschichte im „Daimler-Benz-Buch“ aufgedeckt wurden. Als sich die Erfolge der alliierten Luftangriffe 1944 häuften, beschloß Rüstungsminister Speer in Berlin, die wichtigsten Betriebe in Stollen und Tunneln zu verbergen. Das Berliner Flugzeugmotorenwerk von Daimler-Benz wurde dazu in eine Gipsgrube bei Obrigheim/Nordbaden eingewiesen, das Gaggenauer Werk in einen Stollen bei Haslach.

Zum Ausbau der Produktionsstätten unter Tage kamen nur Zwangsarbeiter und KZ-Häftlinge in Frage, die ein Vertreter der Firma für Obrigheim auch selbst angefordert hatte, so das Forschungsergebnis. Unter unmenschlichen Bedingungen fristeten diese Menschen ihr Leben, ständig bedroht von Epidemien, die von unzureichenden sanitären Einrichtungen ausgelöst wurden. In Haslach in der „Hölle Vulkan“, wie sie es nannten, wo die Arbeiter direkt im Stollen schlafen mußten, starben bei einer Ruhrepidemie 192 Menschen. Das „Daimler-Benz-Buch“ zitiert einen ehemaligen Häftling, der 1947 vor dem französischen Militärgericht in Rastatt aussagte:

„Es ist fast nicht möglich zu beschreiben, wie es in Haslach-Vulkan ausgesehen hat. Menschen hätten niemals so handeln können, niemals hätten auch die Verantwortlichen Hunde so behandelt, wie man uns behandelt hat.“ 650 Menschen hätten „in den unterirdischen Stollen wie Tiere gelebt, zusammengepfercht, wochenlang auf verfaultem Stroh liegend, ohne ärztliche Behandlung, von Läusen buchstäblich zerrissen, ohne Abort, ohne ausreichende Luftzufuhr und fast ohne Licht“. Von den 650, die aus dem elsässischen Lager Schirmeck gekommen waren, starben 85 innerhalb kürzester Zeit. Zehn wurden erschossen, 350 krank. Wieviel insgesamt den Tod fanden, ist nicht bekannt.

Rund 54 000 Fremdarbeiter fristeten im März 1944 in der badischen Industrie ihr Dasein, über zwei Millionen waren es im Reich. Sie stellten in Baden rund 18 Prozent aller Arbeitskräfte und damit 3,4 Prozent weniger als im Reichsdurchschnitt. Dies war kein Zufall. Das Land im äußer-

ten die Bauern immer mehr ausländische Arbeitskräfte an: Im Donaueschinger Bezirk in Südbaden verfügte schon im März 1940 fast alle Gemeinden über ein Lager mit polnischen Kriegsgefangenen. Ohne sie wäre die Ernte auf den Feldern verrot-

größte Potential an ausländischen Arbeitskräften dar. Über 70 Prozent kamen aus diesen Ländern. Daran dürfte sich bis 1945 nicht mehr viel geändert haben. In den ersten beiden Kriegsjahren hatte die Industrie beim Einsatz der Fremdar-

tet. Noch 1942 waren in der badischen Landwirtschaft 20 000 Fremdarbeiter beschäftigt — genauso viele wie in der Industrie.

Zucht und Arbeit

Um den Arbeitseifer der Polen zu heben, liebten die Nazis sie in der Hierarchie um eine Stufe nach oben klettern. Aus Kriegsgefangenen wurden Mitte 1940 zivile Beschäftigte, die sich zur Arbeit im Reich verpflichten mußten. Das half ihnen aber wenig. Ihr Lohn betrug immer noch nur rund die Hälfte dessen, was deutsche Arbeitskräfte verdienten — davon wurden noch die Ausgaben für Nahrung und Unterkunft abgezogen. Und auch auf der rassistischen Rangleiter rangierten sie unter ferneren Liefen. Davon zeugen die Vorschriften, die die badische Landesbauernschaft mit Zustimmung der Polizei für die Behandlung polnischer Landarbeiter 1941 erließ: Polen hätten „so lange täglich zu arbeiten, wie es vom Betriebsführer verlangt wird“. Sie sollten in „Stallungen usw.“ wohnen — „irgendwelche Hemmungen dürfen dabei nicht hindernd im Wege stehen“. Jedem Betriebsführer schrieb die Bauernschaft das Recht zu, seine polnischen Arbeitskräfte zu züchtigen. Am schlimmsten dürfte aber für die tiefkatholischen Osteuropäer das Verbot gewesen sein, die deutschen Messen zu besuchen. Zwar sollten dafür spezielle Gottesdienste nur für Polen abgehalten werden — die fanden aber nur sporadisch statt, wobei die polnische Sprache auch noch verboten war.

Heil in der Flucht

Auch die harten Strafvorschriften gegen Arbeitskräfte aus dem Osten, die mit deutschen Frauen geschlafen hatten, blieben weiter bestehen. Dabei drohte die Hinrichtung genauso wie bei „Disziplinwidrigkeiten“ oder „kriminellen Verfehlungen“. Wenn sich eine Frau mit Zwangsarbeitern anfreundete, hatte sie zu befürchten, mit kahlgeschorenem Kopf als „Polenliebchen“ an den Pranger gestellt zu werden.

Doch die Anstrengungen der „Herrenrasse“-Ideologen waren meist vergeblich: Die engen Kontakte bei der Arbeit oder beim Mittagessen ließen häufig Freundschaften zwischen Badenern und Polen entstehen. Da nützte es auch wenig, wenn die Gestapo der Landbevölkerung verbieten wollte, ihre ausländischen Knechte oder Gesellen bei Weihnachtsfeiern mitmachen zu lassen oder sie zu beschenken. Selbst Reinhard Heydrich, Gestapo-Größe aus dem fernen Berlin, forderte „großzügige und energische Aufklärungsaktionen“ der Partei für die Bevölkerung im Schwarzwald: „Noch heute sieht in vielen entlegenen Ortschaften die gesamte Bevölkerung, einschließlich Bürgermeister, Ortsbauernführer und Ortsgruppenleiter der NSDAP im vertrauten Umgang mit den Polen nichts Unrechtes“, wetteuerte er in einem Schreiben an Gauleiter Wagner.

Viele ausländische Arbeitskräfte suchten schon bald ihr Heil in der Flucht. Mit die ersten waren polnische Beschäftigte des Bergwerks in Zollhaus-Blumberg in Südbaden und beim Schluchseewerk. In Blumberg flohen Anfang 1941 von 200 zugewiesenen Polen 170 innerhalb kürzester Zeit. Im Offenburger Raum registrierten die Behörden im August dieses Jahres fast täglich Fluchtversuche. Bis Dezember entsprach die Anzahl der geflohenen Zwangsarbeiter der von 20 Infanterie-Divisionen.

Die Flüchtlinge hatten es in Baden wegen der nahen Grenze zur Schweiz und nach Frankreich scheinbar einfacher als ihre Leidensgenossen anderswo. Der Hauptfluchtweg verlief zwischen Schopfheim und Lörrach in die Schweiz, doch viele fielen den Häschern wieder in die Hände. Mangelnde Ortskenntnis spielte

dabei oft eine Rolle, da die Gestapo die Landkarten an Bahnhöfen oder Tankstellen entfernt hatte. Wenn sich jemand in Grenznähe nach der nächsten Rheinbrücke erkundigten mußte, war es meist um ihn geschehen. Auch die vergleichsweise privilegierten westeuropäischen Beschäftigten versuchten, sich dem Zugriff der Nazis entziehen — vor allem, als die Alliierten an immer mehr Fronten Sieger blieben. Die Franzosen, Holländer und Belgier waren ebenfalls zur Arbeit gepreßt oder in den ersten Kriegsjahren mit falschen Versprechungen ins Reich gelockt worden. Ab 1943 häuften sich die Klagen über verpflichtete Westarbeiter, die nach ihrem Urlaub nicht mehr zurückkehrten. Neun von zehn der bei der Mannheimer Firma Lanz beschäftigten Franzosen blieben zum Beispiel daheim — eine Größenordnung, die sich auch auf viele andere Betriebe übertragen läßt. Bis Kriegsende registrierten die Behörden in Baden immer mehr der sogenannten „Arbeitsvertragsbrüche“, wie sie es nannten.

Die Protokolle der Gestapo verzeichnen auch kollektive Widerstandsversuche, die der Historiker Ulrich Herbert nachwies. Zur Fluchthilfe war 1943 von sowjetischen Offizieren in den Kriegsgefangenenlagern eine konspirative Widerstandsbewegung gegründet worden, die „Brüderliche Zusammenarbeit der Kriegsgefangenen“ (BSW), die einen Massenaufstand der Zwangsarbeiter gegen das NS-Regime auf die Beine stellen wollte. Die BSW strahlte bis nach Baden aus: Verbindungen bestanden nach Karlsruhe, Mannheim, Heidelberg, Villingen, Rastatt und Offenburg. 1944 gelang es der Gestapo, die Organisation zu zerschlagen. Allein in Karlsruhe wurden 300 Personen festgenommen. Fast alle starben in den Gaskammern in Dachau.

Schüsse in St. Georgen

Trotz der sich abzeichnenden Kriegsniederlage stellte nicht einmal die badische Gauleitung der NSDAP Mitte 1944 eine feindselige Haltung der Fremdarbeiter gegenüber der Bevölkerung fest. Dennoch gab es kurz vor Kriegsende Einsätze von Sonderkommandos — angeblich um die Bevölkerung zu schützen. In den letzten Kriegstagen rettete in Nußbach bei Villingen ein Pfarrer 200 russische Kriegsgefangene, die von deutschen Soldaten erschossen werden sollten. Neun Tote konnte er aber auch nicht verhindern. 41 Zwangsarbeiter fielen in St. Georgen noch am 20. April 1945 den Schüssen deutscher Truppen zum Opfer. Der Grund: Sie hatten sich nach einer ersten Eroberung durch französische Soldaten in den Geschäften mit lange entbehrten Waren eingedeckt.

So endete dieses Kapitel der badischen Geschichte mit einem Mittel, worauf es die ganzen Jahre zuvor gefußt hatte: mit Mord. Ob Menschen gleich erschossen werden oder ob man sie verhungern läßt, macht kaum einen Unterschied. Ob es aber dazu kam, hing wesentlich auch von den Deutschen ab, die mit den Ostarbeitern in Berührung kamen. Auf ihr Verhalten am Arbeitsplatz, im Lager oder in der Öffentlichkeit kam es an, wie es den ausländischen Zwangsarbeitern tatsächlich erging.

[Faded text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

Freie Fahrt für Rücksichtlosen

ZÜRICH, 6. Februar (Reuter). Die Zürcher Auto-Partei hält an der Nominierung eines vorbestraften Kandidaten fest, der mit seinem Auto ein Kind auf dem Schulweg angefahren hatte. Die Partei billigte seine Kandidatur für die Stadtergänzung „ohne Einschränkung“, gab die Zürcher Auto-Partei am Montagabend bekannt. Der 50jährige Kandidat hatte 1988 „wegen Zeitdrucks“ — wie er sagte — eine stehende Autokolonne rechts überholt, einen Schüler angefahren und ihn verletzt. Dem Politiker wurde der Führerschein für zwei Monate entzogen und eine Buße von 1000 Franken auferlegt. Der Chef der Schweizer Auto-Partei, Michael Dreher, hatte den Vorfall als „lachhaft“ bezeichnet. Die rechtlastige Auto-Partei, die mit Wahlparolen wie „Freie Fahrt für freie Bürger“ wirbt und gegen „Asyltouristen und Wirtschaftslasanten“ wettert, hat zwei Sitze im Schweizer Parlament.

Primátor Prahy rezignoval

Mimořádné zasedání NVP • členové ČSL mezi náměstky

(Kčl): Za řízení náměstka primátora Ing. M. Floránského se večer uskutečnilo mimořádné plénum zasedání Národního výboru hl. m. Prahy. Na programu měly být informace o rezignaci a odvolání poslanecké NVP, volba nových poslanecké a rekonstrukce rady NVP. Z celkové počtu 207 rezignovalo 33 a odvoláno bylo 45 poslanecké. Před tímto jednáním vzešla také NVP na své území schůzi na vědomí oznámení primátora hl. m. Prahy dr. J. Hájsa o své rezignaci z funkce primátora a poslanecké NVP. Konstatovala, že po dobu výkonu funkce primátora byla dodržována linie demokratických přeměn a uplatňována v činnosti rady NVP. Doporučila také ministru zahraničních věcí na základě zhodnocení činnosti dr. J. Hájsa využít jeho odbornou znalost a zkušenosti v rámci resortu federálního ministerstva zahraničních věcí, pokud byl pro výkon veřejné funkce uvolněn. Novým

Univerzita T. G. Masaryka

(Kčl): Iménem našeho prvotního prezidenta Tomáše Garrigue Masaryka opřenebí se ke škole vysoké škola, která se tak vrbí 1919 (vždy do roku 1960). Pokusy o obnovu tohoto názvu byly již v roce 1968. Vzhledem k tradici a k současnému politickému klimatu, lze očekávat, že rozhodnutí vědecké rady, nyní již Masarykovy univerzity, bude Federálním shromážděním schváleno.

O krizi v KSČ

(Kčl): V KSČ probíhá diskuse o jejím dalším charakteru, řekl na tiskové konferenci v Praze první tajemník ÚV KSČ V. Mohorita. V odpovědi na dotazy novinářů uvedl, že pokračují jednání týkající se vypořádání majetku KSČ. ÚV KSČ se dohodl s ministerstvem spravedlnosti ČR o přestěhování svého sekretariátu do budovy ministerstva v Praze 2. V dosavadní budově ÚV KSČ by mělo sídlit ministerstvo spravedlnosti ČR a další justiční orgány. K odchodu M. Čalíky z KSČ Mohorita poznamenal, že tento případ svědčí o hluboké krizi v níž se strana ocitla. Oznámil zároveň, že členství ve straně ukončilo zhruba 500 000 lidí. Odvolání M. Jakeše proti vyloučení ze strany posoudí ÚKRS KSČ.

Podle údajů, které má ČTK k dispozici, přispíval stát z rozpočtu federace na politickou činnost strany zhruba 70 milióny Kčs ročně. Komunistická strana dnes vlastní základní prostředky za 1 457 773 000 Kčs. Například obresní orgány mají prostředky za zhruba 704 milióny, ÚV KSČ za 77 miliónů a ÚV KSČ za 675 miliónů Kčs. Předšedesetiletý společenství diktařem lidem bez podmínek a dokáže tak skutky, že se již zcela rozřehabla se svou minulostí? Byl by to logický krok, který by předešel jinak asi nezbytným znárodnovacím dekretům.

čtyřkuřáků o 14 proc. z celkového počtu obyvatel USA. Takový úspěch dosud nezáznamenal žádný stát na světě. **TOMÉ KUPPI!**

● Kampaň proti kouření zahájí ve Spojených státech před více než 25 lety chirurg E. Kupp. Podle amerického tisku se dosud podařilo snížit po-

Vor dem Haus Nr. 78 am Engelskai – schöner, reiner Jugendstil – steht auf dem schmalen Fußwegein neuer schwarzer Renault 21 TSE. Ein Mitbringsel des portugiesischen Präsidenten Soares für den neuen Präsidenten der Tschechoslowakei. Der lebt in Prag noch immer so, als sei er der Schriftsteller Václav Havel. Die Staatsmacht ist nirgendwo präsent. Keine Absperrung, keine Wächter, kein Pomp. Aber leider auch kein Fahrstuhl.

Vier Treppen geht es hoch. Eine Frau feudelt den Steinfußboden. Vor der Tür des Präsidenten steht ein durchsichtiger Plastiksack voller Müll. Unter der Türglocke hängt ein Zettel, den der erste Mann im Staat eigenhändig mit rotem Filz geschrieben hat: »Das hier ist meine private Wohnung. Ich bitte Sie, daß Sie sich mit Ihren Problemen, Ideen und Sorgen in Ihrem und in meinem Interesse an das Büro des Präsidenten der Republik wenden. Danke. V. H.« Darunter hat er noch ein Herzchen gemalt.

Wir kommen in eine großzügig geschnittene Wohnung mit hohen verschnörkelten Stuckdecken. Das Ambiente ist noch das des Dichters. Spuren einer durchzechten Nacht. Überall stehen leere Bier- und Sektflaschen. Aus dem Schlafzimmer blickt eine übermächtige First Lady im Negligé, Olga Havlová, und zieht sich sofort wieder zurück.

Und dann kommt der Präsident, vom ersten Augenblick an nervös und noch ziemlich verkatert. Um ihn herum Berater mit T-Shirts, Strickpullovern und Bärten. Sichtbar Kinder der Revolution. Sie verlangen von Havel schnelle Entscheidungen. Er sagt zu uns: »Schauen Sie sich inzwischen ruhig hier um.«

Plötzlich taucht er wieder auf und bittet zum Gespräch. Wir nehmen Platz auf einer Couch, über der das Bild eines Jungen Wilden aus dem Osten hängt. Als wir unsere Tonbandgeräte startklar haben, sagt Havel: »Wir haben sieben Minuten. Dann müssen wir auf die Burg.«

Nach sechs Minuten springt er auf und läuft ins Schlafzimmer. Er verschwindet im begehbaren Kleiderschrank auf der Suche nach einer staatsmännischen Krawatte. Ehefrau Olga ist erbost, daß STERN-Foto-

graf Lebeck im Windschatten Havels in die Unordnung des privaten Gemaches gedrungen ist, schimpft und knallt die Tür des Schrankes zu. Wieder mal ist Havel eingesperrt.

Der Präsident stürmt die Treppe hinunter. Seine engsten Freunde und Berater hinterher. Er sagt: »Ruhe gibt's in diesem Lande nicht.« In seinem Auto ist kein Platz mehr für uns. Sein Ratschlag: »Stellt euch an die Straße und winkt mit einem 50-Mark-Schein, dann seid ihr ganz schnell auf der Burg.« Sein Troß hat ein Herz und drückt uns in den bereits besetzten Belegwagen.

Kein Blaulicht begleitet den Präsidenten. Aber sein Fahrer rast so, als seien alle Straßen für ihn abgesperrt. Vor seinem Amtssitz erwartet ihn der alte Protokollchef seines Vorgängers Husák. Alle hier sind aufgeschreckt. Wer muß gehen? Wer darf bleiben? Havel hastet durch Gänge, Zimmerfluchten mit klobigem Einschüchterungsmobiliar und steht verloren vor seinem Schreibtisch, der noch kahl ist. Für einen Moment nimmt er Platz im Präsidentensessel.

Dann springt er auf und hängt alle Bilder ab. Die sind von treuen Künstlern des alten Präsidenten. Seine Mitarbeiter müssen eine schwere Bronze-Statue aus dem Raum schleppen; Havel möchte nicht mit den Meistern des Sozialismus fotografiert werden. Doch auch in diesem Raum findet er keine Ruhe. Vielleicht riecht hier noch zu vieles nach Husák. Schon wieder sitzen wir im Auto. Kreuz und quer fährt er durch das Labyrinth der Burg zur Residenz des Präsidenten.

Zum ersten Mal betritt Havel sein neues Heim, das schon wie eingemottet wirkt. Die Spuren des Vergangenen sind bereits getilgt. Alle Türen stehen auf. Havel läuft durch die Räume. Sein Blick fällt auf das Plüschbett seines Vorgängers und Peinigers Gustav Husák. Dieses Zimmer betritt er nicht. In einem Konferenzraum sitzt er, noch kleiner wirkend als ohnehin, auf einem riesigen Sessel an einem sieben Meter langen blankpolierten Tisch. Die Sekretärinnen servieren Kaffee. Auf seiner Untertasse haben sie Zuckerstückchen in Herzform beigelegt. Václav Havel ist gesprächsbereit für die nächste Etappe des Interviews – das erste, das er als Präsident gibt.

STERN: Der Schriftsteller Havel

sagt in seinem Buch »Fernverhör«: »In gewissem Sinne ist der Intellektuelle immer und schon im voraus besiegt.« Sind Sie als Präsident dieses Landes noch immer ein Besiegter?

HAVEL: Ich bin in dem Sinne besiegt, daß mich die Geschichte eingeholt hat. Ohne es je zu wollen, habe ich eine politische Funktion übernommen. Ich habe das deswegen getan, weil ich die allgemeinen Interessen immer meinen eigenen Interessen übergeordnet habe und weil mich die Öffentlichkeit davon überzeugt hat, daß dies im Interesse der Allgemeinheit ist. Selbstverständlich ist man als Präsident eingeschränkt. Ich muß internationale Gewohnheiten einhalten und bei jedem Arbeitsbesuch gegen meinen Willen Paraden abnehmen, durch die ich Stunden an wertvoller Zeit verliere. Aber ich mußte weder meine Meinungen noch meine Ideale verändern. Also bin ich besiegt und nicht besiegt.

STERN: Haben Sie bei Ihrer Wahl zum ersten Mann im Staat auf dem Hradschin daran gedacht, daß Sie noch vor drei Monaten eingesperrt waren in eine Gefängniszelle?

HAVEL: Ja, nicht nur bei der Wahl. Sehr oft kommt mir der Gedanke, daß bald jemand »Aufstehen!« ruft, ich werde wach in der Zelle, und ich werde meinen Mithäftlingen meinen Traum erzählen, und sie werden mir dann sagen, dir ist das Dissidententum zu Kopf gestiegen, wenn du solche Träume hast.

STERN: Husák ist gegangen, sein Apparat ist geblieben. Wie finden Sie sich in Ihrem neuen Amtssitz in der Burg zurecht?

HAVEL: Ich habe mich bereits mit den Leitern aller Abteilungen getroffen, und ich habe ihnen gesagt, daß es ganz schnell große Veränderungen geben wird. Die Zahl der Angestellten wird gesenkt. Es wird ausgetauscht. Aber alles das wird geschehen in einer Atmosphäre der nationalen Verständigung. Niemand muß Angst haben, daß er nichts zu essen haben wird, daß er unter der Brücke schlafen muß.

STERN: Wenn Sie an die ersten Wochen der Revolution denken und sich jetzt das rumänische Massaker vergegenwärtigen, kommt da nicht nachträglich Angst auf?

HAVEL: Es gab Augenblicke, wo alles bei uns ganz knapp war, alles an einem Haar hing. Fast jeden zweiten Tag bekam ich sichere Nachrichten, daß ein Po-

lizeiputsch stattfinden sollte oder sogar ein Militärputsch. Diese Berichte habe ich nicht ernst genommen. Ich habe das nicht glauben wollen. Besonders deswegen nicht, weil die totalitäre Macht bei uns nicht die Form einer Caligula-Regierung hatte wie in Rumänien.

STERN: Wird bei Ihnen jetzt abgerechnet wie in der DDR, oder wird der Mantel der Gnade über alle Schuldigen gedeckt wie in Ungarn?

HAVEL: Wir sind Gegner der Rache. Wir sind Freunde der Gerechtigkeit.

STERN: Es wird also Prozesse geben?

HAVEL: Falls die unabhängige Justiz feststellt, daß sich jemand schuldig gemacht hat gegen das Strafrecht, ist es die Pflicht, ihn zur Verantwortung zu ziehen.

STERN: Ist die unabhängige Justiz bisher nicht die abhängige Justiz gewesen?

HAVEL: Das ist eine von tausend schweren Aufgaben, die wir sehr schnell lösen müssen. Ich hoffe, daß dies die Geschwindigkeit erklärt, mit der ich mich bewege, und die Geschwindigkeit, mit der wir auch dieses Gespräch führen müssen.

STERN: Was geschieht mit denen, die Václav Havel in den letzten 20 Jahren das Leben zur Hölle gemacht haben?

HAVEL: Viele von ihnen entschuldigen sich beimir, und ich sage ihnen, daß sie mich aufhalten. Ich bin zu keiner Rache fähig, noch empfinde ich Haß.

STERN: In tschechoslowakischen Gefängnissen wurde bisher schikaniert, geschlagen, gefoltert. Niemand weiß das besser als Sie. Das ganze System des Justizvollzugs ist korrumpiert. Wie wollen Sie aus diesem Morast herauskommen?

HAVEL: Ich persönlich habe immer gedacht, daß in jedem Menschen etwas Gutes ist. Ob es ein zu Recht verurteilter Häftling ist oder ein tyrannischer Gefängnisaufseher. Ich glaube, daß es gelingen wird, ein Klima zu schaffen, das die besseren Eigenschaften in den Menschen wecken wird.

STERN: Sicher ist es falsch, den Terror der Nazi-Zeit mit der Unterdrückung des Husák-Regimes gleichzusetzen . . .

HAVEL: . . . ganz sicher ist das falsch. 21 Jahre totalitären Systems in der Tschechoslowakei seit dem Ende des Prager Frühlings konnten nicht mal ein Tausendstel des Grauens anrichten wie zwölf Jahre Hitlerismus.

Aber vielleicht war es in der Lage, den gleichen Schaden am moralischen Zustand unserer Gesellschaft hervorzurufen.

STERN: Welchen Sinn sehen Sie darin, daß der einstige Häftling Havel nun an der Spitze dieses Staates steht?

HAVEL: Es bedeutet etwas, aber nicht zuviel. Mein Vorgänger in diesem Amt, Husák, war in den fünfziger Jahren länger im Gefängnis gewesen als ich, hat mehr gelitten. Das bedeutet überhaupt nicht, daß er ein guter Präsident war.

STERN: Welche Vision hat der Staatspräsident Havel für sein Land?

HAVEL: Ich werde froh sein, wenn diese Republik nicht nur demokratisch ist, nicht nur wirtschaftlich prosperierend, nicht nur sozial gerecht, sondern hauptsächlich menschlich.

STERN: Was bedeutet Ihnen der Kommunismus eines Alexander Dubček, der ja ganz wesentlich zur jetzigen Entwicklung beigetragen hat?

HAVEL: Ich bin mir sicher, daß der Versuch, einen sogenannten Sozialismus mit menschlichem Antlitz im Jahr 1968 zu schaffen, ein guter Schritt war. Obwohl er brutal unterdrückt wurde – dieser Schritt ist nicht so weit gegangen wie unsere Revolution. Im Widerspruch zu allen Wünschen nach Demokratie und Pluralismus wurde damals der Monopolanspruch der KP nicht in Frage gestellt.

STERN: Ihr Dichterkollege Milan Kundera hat in Paris den Begriff »Mitteleuropa« aus der Versenkung geholt. Ihr Dichterkollege Pavel Kohout hat aus Wien großzügige wirtschaftliche Angebote zur Verflechtung beider Industrien mit nach Prag gebracht. Ersteht nun etwa das untergegangene Habsburg-Reich als Wirtschaftsgemeinschaft?

HAVEL: Das Phänomen Mitteleuropa existierte selbstverständlich vor Milan Kundera. Aber er hat es im Bewußtsein der Welt popularisiert. Was Pavel Kohout betrifft, da schätze ich sehr, daß er in den ersten Phasen unserer Revolution als Mittelsmann von großzügigen ökonomischen Angeboten seitens Österreich gedient hat. Ich bin fest davon überzeugt, daß er auf diesem Feld auch weiterhin arbeiten wird. Aber es wird bestimmt etwas anderes herauskommen als die Habsburg-Monarchie.

STERN: Dennoch ging Ihr erster

Staatsbesuch nicht nach Wien, sondern nach Ost-Berlin und München.

HAVEL: Diese Entscheidung hatte mehrere Gründe. Einer ist, daß ich im Laufe meiner Präsidentschaft mehrere Friedensinitiativen in Europa ergreifen möchte, und ein Signal sollte dieser Besuch sein. Wir sind in der Situation, daß in beiden deutschen Staaten über eine deutsche Konföderation nachgedacht wird. Und dies zu einem Zeitpunkt, wo viele Staaten und Völker Angst vor dem großen Deutschland haben.

STERN: Ist das auch Ihre Angst?

HAVEL: Ich meine, daß es zur Wiedervereinigung früher oder später kommen wird. Aber es wird dazu erst dann kommen, wenn die Deutschen mit ihrer Haltung beweisen, daß vor ihnen niemand mehr Angst haben muß. Ich persönlich habe immer gesagt, daß es nicht entscheidend ist, ob Deutschland 50, 65 oder 80 Millionen Menschen hat. Ein Staat mit viel weniger Menschen kann viel gefährlicher sein. Entscheidend ist, ob dort ein demokratisches System, das demokratische Bewußtsein und die demokratische Kultur die Übermacht haben.

STERN: Was für Friedensinitiativen wollen Sie noch unternehmen?

HAVEL: Das möchte ich jetzt noch nicht verraten.

STERN: Dann verraten Sie uns doch bitte, was Sie im vorigen Herbst bewogen hat, in Ihrem Brief an Bundespräsident von Weizsäcker so versöhnliche Worte für die Sudetendeutschen zu finden.

HAVEL: Ich kann jetzt nicht für die tschechoslowakische Gesellschaft sprechen, für die Regierung und das Parlament. Ich kann nur für meine eigene Person sprechen. Nach meiner Meinung ist das Prinzip der kollektiven Schuld, das einer der Gründe zur Vertreibung war, ein unmoralisches Prinzip. Es war eine Fortsetzung des Bösen, das im Zweiten Weltkrieg begangen wurde. Alle Bürger der Tschechoslowakischen Republik, die sich durch Verrat oder andere Taten schuldig gemacht hatten, hätten vor unabhängige Gerichte gestellt werden müssen. Aber sie hätten nicht nach dem Prinzip der kollektiven Schuld um ihr Zuhause gebracht werden dürfen. Unter den vertriebenen Deutschen gab es eine große Zahl von

Menschen, die sich schuldig gemacht haben. Aber wenn unter den vertriebenen Deutschen auch nur einer wäre, der unschuldig vertrieben wurde, dann ist das ein Beweis der Ungerechtigkeit. Es geht aber um Gerechtigkeit und nicht um Rache. Vielleicht könnten wir auch sagen, daß das eine Zeit der Leidenschaften war.

STERN: Vertreibung und Exil haben auch viele Tschechen und Slowaken seit 1945 getroffen. Wie kann man denen das Gefühl geben, wieder diesem Land zuzugehören?

HAVEL: Es ist ein Problem, das nicht nur wir hier lösen können. In gleich großem Maße ist es abhängig von dem Bewußtsein, dem Denken und den Gefühlen der Exilanten. Manche möchten zurückkommen, manche möchten ständige Botschafter der tschechoslowakischen Kultur im Ausland sein. Manche haben sich dort assimiliert. Manche möchten sich ständig zwischen der Tschechoslowakei und der neuen Heimat bewegen. Wir tun alles dafür, daß sich auch unsere Exilanten wohlfühlen.

STERN: Wirklich? Zu Ihrer Wahl wurde nur ein einziger Exilant eingeladen.

HAVEL: Das hat einen einfachen Grund. Es gab zu wenig Karten. Außerdem war unser Exil repräsentiert durch drei Persönlichkeiten. Durch den Fürsten Karl von Schwarzenberg, Pavel Tigrid als Nestor der tschechischen Kultur im Ausland und durch den Schauspieler Pavel Landovský.

STERN: Das klingt alles sehr harmonisch. Aber warum sagt dann Ihr Freund und Kollege Jiri Gruša aus seinem Bonner Exil: »Ich habe das gute Gefühl, mich bald wieder in Opposition zu befinden«?

HAVEL: Zur Demokratie gehört auch, daß es verschiedenste Opposition gibt. Falls mein Freund Gruša in Opposition zu mir sein möchte, dann freue ich mich nur darüber, daß ich einen so intelligenten Oppositionellen habe.

STERN: Im Jahre 1986 wollte Pavel Wonka als Parteiloser für das Parlament kandidieren. Er kam deswegen ins Gefängnis, und man ließ ihn dort verhungern. Im Jahre 1969 verbrannte sich Jan Palach in Prag aus Protest gegen die Sowjetinvasion. 1948 stürzte der Außenminister Jan Masaryk aus dem Fenster seines Amtssitzes – unter ungeklärten Umständen. Muß die

Geschichte Ihres Landes nicht anders dargestellt werden?

HAVEL: Als Präsident dieses Landes kann ich nicht alle Probleme allein lösen. Aber ich bin überzeugt, daß die unabhängige Justiz und die unabhängigen Historiker die Wahrheit enthüllen werden über alle dunklen Stellen unserer Vergangenheit und gleichzeitig eine würdige Erinnerung an alle Helden sichern, die jahrelang keine Helden sein durften. Der Fall Pavel Wonka betrifft mich persönlich. Er war mein guter Freund. Aber zur Wahrheit gehört auch, daß es in den letzten 40 Jahren Tausende von Opfern gegeben hat.

STERN: Václav Havel war viele Jahre ein einsamer Mann mit wenigen treuen Freunden. Kann er sich nun vor Freunden nicht mehr retten?

HAVEL: Was den Westen betrifft, wenn dort das Interesse an meiner Arbeit gestiegen ist, nur weil ich Präsident geworden bin, dann ist das traurig. Das Interesse an meiner Person hier ist wahrscheinlich gewachsen, weil ich mich bemüht habe, laut zu sagen, was alle still gedacht haben. Einer der Vorteile des Präsidentenamtes ist es allerdings, daß weniger Journalisten zu mir gelangen als in der Zeit davor.

STERN: Literatur wächst aus dem Privaten, nicht aus dem Öffentlichen. Könnte es sein, daß Ihr Zögern, das Präsidentenamt anzunehmen, etwas damit zu tun hat?

HAVEL: Selbstverständlich. Ich bin Schriftsteller, der gewohnt ist, allein zu sein, der es gewohnt ist, auch Zeit zum Schreiben zu haben. Jetzt bin ich nie allein, und für das Schreiben habe ich so wenig Zeit, daß ich meine sehr wichtige Neujahrsrede in nur zwei Stunden schreiben mußte. Für die meisten anderen Reden hatte ich nur ein paar Minuten Zeit. Oder ich mußte improvisieren, was mir außerordentlich unangenehm ist, weil ich kein Redner bin.

STERN: Können Sie sich wirklich vorstellen, daß ein Staatspräsident wieder auf die Bühne zurückkehrt, daß er wieder Dramatiker wird?

HAVEL: Schon während meiner Präsidentschaft, die ja nur bis zu den freien Wahlen im Mai dauern soll, werden mehrere Theater meine Stücke spielen, und sie werden dadurch das nachholen, was sie vorher nicht durf-

ten. Das Theater hat genügend Stoff. bis ich das Schreiben wieder fortsetze.

STERN: Könnte es nicht sein, daß Sie über den Mai hinaus weiter Präsident bleiben?

HAVEL: Ich hoffe, daß genügend Persönlichkeiten gefunden werden, die geeignet für dieses Amt sind oder noch geeigneter.

STERN: Werden Sie hier in diese pompöse Villa auf dem Hradschin einziehen, die Ihr Vorgänger Husák bewohnt hat?

HAVEL: Bestimmt nicht. Ich bin, wie Sie, das erste Mal hier. Aber ich möchte auch nicht, daß das Haus ungenutzt bleibt.

STERN: Was soll denn daraus werden?

HAVEL: Vorläufig habe ich dazu nur zwei Gedanken, daß ein Raum mir als totales Asyl dienen könnte, wo ich meine Reden schreiben kann. Außerdem könnte ich hier die Tradition unseres ersten Präsidenten, des Philosophen Tomáš G. Masaryk, fortsetzen, der sich während der ersten Republik jeweils freitags auf dem Hradschin mit einer Gruppe von Intellektuellen traf. Was Masaryk betrifft, würde ich gern in vielerlei Hinsicht – falls meine Kräfte dazu reichen – sein Werk fortsetzen. Aber ich bin kein großer Freund jeglichen Kults.

STERN: Herr Präsident, wir möchten Sie noch einmal als Schriftsteller ansprechen. Bei Kafka wehrt sich Josef K. gegen sein Schicksal und stirbt. Bei Jaroslav Hašek spielt Josef Schwejk den Narren und überlebt. Und Havel? Wie geht seine Geschichte aus?

HAVEL: Das ist eine Frage, die eher dem Himmel und dem Schicksal gestellt werden sollte als mir. Ich weiß nicht, wie ich ende werde. Ich hoffe, daß ich nicht wie Josef K. ende und auch nicht wie Josef Schwejk.

STERN: Was hat Sie eigentlich vorangetrieben, die Freiheit immer dort zu behaupten, wo sie am stärksten bedroht war?

HAVEL: Ich weiß es nicht, wahrscheinlich Gott. Aber ich habe mich selbst nie als einen starken Menschen betrachtet. Falls mich andere so sehen, bin ich froh.

STERN: Gab es Momente, in denen Sie aufgeben wollten?

HAVEL: Es mag pathetisch klingen, aber bevor man seine Ehre und Identität verliert, ist es besser zu sterben.

STERN: Welche Bedeutung hatte für Sie der Festgottesdienst im Veits-Dom nach Ihrer Wahl

zum Präsidenten?
HAVEL: Das Tedeum, das dort stattfand, hat einen ungeheuren symbolischen und historischen Wert. Ich weiß, daß ich sehr bewegt war, als ich aus dem Dom herauskam und die Glocken hörte, die jahrzehntelang nicht mehr geläutet hatten.

STERN: War dieses Tedeum auch eine Versöhnung des Volkes mit sich selbst?

HAVEL: Meine Freundin, die Schriftstellerin Eda Kriseová, hat mir gesagt, daß sie in den Gesichtern mancher Altkommunisten etwas wie eine Erleuchtung beobachtet habe.

STERN: Sie knieten im Dom. Haben Sie jemals vorher schon gekniet?

HAVEL: Ja, in der Schule, wenn ich in der Strafecke war. Und ich kniete im Gefängnis, als ich dort den Fußboden geputzt habe. Und manchmal – nicht sehr oft, hauptsächlich in meiner Kindheit – habe ich auch in der Kirche gekniet.

Lendl potvrdil exhibici Vstupenky na souboj s Mečirem k dostání při ÚČ
IVAN LENDL, svatozářník, "jednička" v telefontickém rozhovoru se zájmovým koordinátorem občanského fóra natvrdil, že 27. února sehraje v pražské Sportovní hale zápas s Milošem Mečirem. Výtěžek ztráhebe, po- řadné úř. přednosti patří se stane i čtyřech mečích dalších turnajů. Po- řadí. Hřebe a Spolu! bude vysíláno na vysílávací desce onkologu v Monie. Před utkáním se uskuteční tisková konference s Ivanem Lendlem. Vstupenky (220, 150 a 100 Kčs) budou k dostání při čes. zveřejnění úst. sdělení ÚČSR - Styrsko.

München - Eine west- deutsche Firmahotel- den Katalysator für den TUV Bayern ermit- telt bei einem Test- fahrzeug einen um mindestens Zweifeld- telgeringeren Schad- stoff-Ausstoß. Der Kat soll in drei Monaten serienreife sein.

AKTIVITA V. HAVLA
LONDÝN: Diplomatické aktivity prezidenta V. Havla a nové čs. vlády se roz- ješlo na plný plyn, napsal včera britský deník The Times. Havla oznobil za mož- ného architekta nových vztahů mezi vý- chodoevropskými státy a napsal, že „zatímco politické ud. Berlína po Sofii hloubají o stále ještě neserýsované bu- doucnosti své oblasti, je čs. prezident neaktivnější“. Zlet pak vypočetl řadu iniciativ, které vyšly v posledních tý- dnech z Prahy. Oznámil, že vede brzkých cest do Moskvy a Washingto-

NEZNAMÍ SI, nevědí, o sobě pro- lože každý patří do jiné generace (to sportovní, ale vystoupil v režis- ledule ČSR, která je ve čtvrtek ve 13.40 hod. přiveze z Kodaně do Pra- by. Sedmádesetletý Vladimír Záb- roský, hokejový rozhodčí, který z největších poar. hro hry a závo- ven v ústředí tenista vyrazil se svou manželkou Janou ze Stockholmu, kde teď žije Ivo Knoflíček (27), bývalý útočník Slavia, který nyní hraje v FC

z tenise? „Dělat dobře a mládež,“ jak hovořila donia? Co dříd bratr Oldřich (také bývalý reprezent- ant): „Žije v Belgii.“ Počet jara se s hokejovými hráči: „V Gutychu v Ro- zňákově, lodi na turnaji v USA a Ne- amucký, Pospíšilem, Co.“ Měže- je Záhroší se bude do Stockholmu vracet v pondělí.

Vovka Zábrodský a Knoflíček v Praze "PODIVNÝ POCIT..."

St. Pauli, cestoval s Bratřičkem to- toho klubu Manfredem Campem, z Hamburku.
▲ „Vovka“, jak se Zábrodskému důvěrně říká na kluzišti i v ochot- zech, osobnost uvádělo LTC a bo- zední i Sparty, sídlní útočník ná- rodního mužstva, které s coachem Matejem Bucknem získalo v roce 1947 poprvé titul mistrů světa a 1949, se- mného neuhánil. V roce 1965 odšel z republiky a usadil se trvale ve Švédsku, kde má v Ronneby hrnu tenisová škola ZÁBRODŠKÝ: „Po čtrnácti letech jsem poprvé doma. Je to zvláštní pocit. Když trenér Pavel Ko- řel hlavně pravil na ÚČ se Stý- (právek telefonický me žení, byl to lokonek šak... Těším se na spou- a anežých a na dobré piva! Co fi- ká hokeji své duhy a spouasema? Všechno je otázka intenzity a vys- teba tempa. Když jsem Tomáš Ja- zansson (stávající švédský kapitán - sorn, red.) a je možil trénovat tak- tak je to duška obvykle, určitě by- zhom opatí vyniká. Dnes ovšem ne- jenu v mužstvech Slavia, jako lama bylo dřív, proto se už tak individu- ně nemohou hráči dnat provadit, na- jí tolik času na finy.“ Žde se mi anoasní hokeji líbí? Když mužstva hraji dobře, tak ano.“ A co říkate tenisu? „Prodává ebrovský vývoj, stačí srovnat finále Borg-McEnroe v dvojnás Lendl-Riderg je patř- vý rozdí v tempu, síle úderů, ra- zistností.“ Co je dnes rozhodující

1914 zhotovil její otec, jen pružina a několik malých detailů jsou z kovu.
● Unikátní hodiny vlastní jedné z nejstarších občanek města Kallten- nordheim v NDR. Z kosti je v roce

Komu pamětní deska?

Postěhovalo si nedávno Rudé právo, že na domě č. 68 na pražské Páldě Obrán- ců míru byla odstraněna pamětní deska bývalému šéfredaktorovi Rudého práve a dlouholetému předsedovi Českosloven- ského svazu novinářů Vojtěchu Dolejši- mu. Ne, nejde teď o názor na to, co Vojtěch Dolejši psal a jaké politické

NAŠE POZNÁMKA

úžory zastával. Patří však k „dějinám žurnalistiky“, poznamenaná Rudé právo. Ale právě o to jde. Co to, jak Vojtěch Dolejši v době neomezené moci komu- nistické strany psal. Když šlo o ostu- zení redaktorů, kteří zastávali jiný na- zor než on, byl komunistický novinář Vojtěch Dolejši více než nevybitý. Re- daktor Lidové demokracie Vladimír Šis byl pro něho „fasistickým agentem“, jin- ý novinář Lidové demokracie Simou- a Ghelard „dubodrub“, šéfredaktor Vý- voje Pavel Tigrid zase „sluha imperia- listů“. V duchu nacistických restiá pak Dolejši připomínal, že Tigrid se vlastně jmenuje Pavel Schönfeld. Lidovecký tisk měl podle Dolejšiho vždy nízkou kvali- tu. Spokojen byl Dolejši, když byl po „vítězném únoru“ zakázán tisk katolic- ké církve a jmenuje konkrétně mj. tý- deník „Neděle“.
V období tzv. „normalizace“ po 23. srp- nu 1968 Vojtěch Dolejši pokračoval v de-

nunciaci novinářů, kteří měli boj ně- zor než dogmatický komunisti. V únorě 1972 upadl v několika článcích Rudého práva také novinářů údobí Pražského jara. Tvrdí, že kdyby se v roce 1968 po- děšilo „maloměstským žitím“ svítěč, znamenalo by to konec starého typu komunistické strany. Iven Svítěč byl pro Dolejšiho „krysař“, prof. Václav Černý zase iniciátor fasistického myšlení apud. Vojtěch Dolejši nikdy nevedlo ze- týkání novinářů pro jejich demokratic- ký postoj, nevedlo mu, že mnozí z nich ve vězení zemřeli, jako např. redaktor Lidové demokracie Vladimír Šis, jehož úrzel ve své knize „Noviny a noviná- ři“ vydané v roce 1963. Vladimír Šis byl zatčen jít v roce 1948. O dva roky pozdě- jí byl Šis odsouzen Státním soudem k 25 letům vězení. Dna 2. července 1958 ne- mřel Šis v Leopoldově na následky tý- rání a v důsledku nedostatečné lékař- ské péče.
Ne, nejde o to, jaké politické názory Vojtěch Dolejši zastával. Jde o to, že se provinil proti všem zásadám novin- ařské etiky. To, co praktikoval ne stránkách komunistického tiska a ve své knize, bylo vědomé, lživé přázení kole- gů novinářů, kteří se pomohli jeho ne- stoudnostem bránit. Takovým lidem věknika pamětní deska nepatří. Spíše- tům, které Dolejši svou činností pomá- hal fyzicky i duševně ničit, jako třeba komunisti umučnému redaktoru Lide- vé demokracie Vladimíru Šisovi.

B. STROBINGER

PAUL STROBINGER, MILUJE TAVY, KAPANKA O SVÉ PIVNOSTI!

Mehr Kats

r.a./Flensburg. Rekord bei der Auto-Produktion und Rekord bei schadstoff-reduzierten Fahrzeugen: 1989 war das bisher zweitbeste Autojahr in der Bundesrepublik nach 1987. Insgesamt 3,13 Millionen Kraftfahrzeuge wurden neu zugelassen.

Insgesamt verzeichnete die deutsche Automobilindustrie einen Zuwachs von 5 Prozent. Entscheidende Impulse für dieses Wachstum gingen vom Export aus: 1989

wurden im Vergleich zum Vorjahr 9 Prozent mehr Fahrzeuge im Ausland abgesetzt.

Ein Rekordergebnis gab es beim Anteil der Pkw, die als mehr oder weniger abgasentgiftet eingestuft wurden, mit 2,74 Millionen (96,7 Prozent).

Der Anteil der Kats-Autos, die der strengen US-Norm genügen, lag bei 48 Prozent aller Zulassungen.

Rumänien wertet drastisch ab

Die rumänische Notenbank hat die Landeswährung Lei drastisch abgewertet und ist zugleich zu einem einheitlichen Wechselkurs zurückgekehrt. Ein US-Dollar ist jetzt 21 Lei wert, was beim Touristenkurs einer Abwertung um mehr als 58 Prozent (nach der IWF-Methode) entspricht. Der Handelskurs wurde um über 32 Prozent zurückgenommen.

Die Produktivität in der DDR liegt nach Angaben der staatlichen Zentralverwaltung für Statistik in Ostberlin um 40 Prozent niedriger als in der Bundesrepublik. Ein Beschäftigter der chemischen Industrie der DDR erwirtschaftet 56 Prozent dessen, was sein bundesdeutscher Kollege hervorbringt.

Postoj „Ackermann-Gemeinde“

Sudetoněmecké sdružení „Ackermann-Gemeinde“, které je mluvčím katolíků pocházejících z českých pohraničních oblastí a žijících ve Spolkové republice Německo, nedávno vydalo prohlášení ke vztahům mezi Čechy a sudetskými Němci.

V prohlášení se píše: „Jme přesvědčeni, že bezpráví mezi dvěma národy je možno překonat pouze tehdy, když každý z národů uzná bezpráví, jež způsobil národu druhému. Proto prohlásíme: Násilná politika Adolfa Hitlera pošlapala v roce 1939 zřizování protektorátu právo na sebeurčení českého národa a v pozdějším období obrozovala jeho národní funkci. Odsuzujeme toto bezpráví, na kterém se podíleli také sudetští Němci, považujeme je za hanobnou skvrnu na našich dějinách a litujeme českých obětí této politiky.“

V další části prohlášení sudetoněmecké katolické „Ackermann-Gemeinde“ se uvádí, že jednotlivé sudetoněmecké osobnosti i instituce již v minulosti odsou dily jakoukoli politiku nenávisti a vyloučení se pro nové vztahy obou zemí v budoucí Evropě. Ve stanovisku „Ackermann-Gemeinde“ se vysoce oceňuje postoj prezidenta republiky Václava Havla

a pražského arcibiskupa Františka kardínála Tomáška k otázce omluvy za porušení lidských práv při odsunu sudetoněmeckých obyvatel z Československa. Uvádí se, že pouze otevřeným přístupem obou stran je možno nalézt cestu ke společnému řešení všech otázek a k trvalému smíření v dobrém sousedství mezi oběma národy.

Také předseda „Ackermann-Gemeinde“ Josef Stingl se v zásadním článku o česko-německých vztazích, které uveřejňuje mnichovský týdeník „Volksbote“, vyslovil v obdobném duchu jako je prohlášení „Ackermann-Gemeinde“. Stanovisko sudetoněmeckých katolíků je politickými kruhy ve Spolkové republice Německo považováno za cenný přínos k diskusi, která se k otázce vztahů mezi Němci a Čechy v poslední době rozvíjí jako v západním Německu, tak i v Československu.

R. STRÖBINGER (Bonn)

V. Havel mezi pracujícími CKD Praha

(fot.): Prezident ČSR Václav Havel včera uskutečnil jednu ze svých hleskových návštěv. Tentokrát to bylo v Praze, kde svým příjazdem překvapil vedení i pracující závodu Střávaný a Elektrotechnika státního podniku CKD Praha. Vždy se setkal s obrávkým zájmem dělníků, kteří jej na jeho prohlídce oběma závody doprovázeli.

„U nás jsme ještě žádného prezidenta nevidli“, řekl jeden ze slávočů. Všichni přišli chodit jen na ředitelství,“ vřel Václav Havel ke svým dělníkům. Prošel několika výrobními halami, kde pracovní podmínky ani vybavení neodpovídají potřebám moderního průmyslu. Přesto odhadl, že CKD Praha vyrobí výrobky, které jsou mnohdy základem produkce pro export. Václav Havel si také prohlédl některé ochranné pracovní pomůcky, které jsou, jak řekl, velmi důležitými praktickými k nepoužití.

Z desítek zhavých lister odešel Václav Havel na prohlídku šaten, bufetu a vedlejší kuchyně s jídelnou. V kovárně závodu Elektrotechnika, na svém byvalém pracovišti, prokázal ministr Petr Miller svou kvalifikační kvalitu, když pro Václava Havla vykoval s velkou zručností velký sekláč. Po odchodu z CKD se prezident krátce

Experten: Diebstahl im Auftrag ausländischer „Liebhaber“

ROM, 6. Februar. Die Kunsträuber von Herculaneum haben im Auftrag ausländischer „Liebhaber“ gehandelt. Das ist die Überzeugung der meisten italienischen Experten, nachdem Einzelheiten des Überfalls bekannt geworden sind. Wie berichtet, war am Wochenende eine Gruppe von zehn Banditen in den Ausgrabungsbereich südlich von Neapel eingedrungen, hatte das Wachpersonal überwältigt und dann in aller Ruhe 600 der wertvollsten Stücke aus dem Museum geraubt. Der römische Villenort war im Jahre 79 bei einem Ausbruch des Vesuv durch Schlamm bedeckt worden. Nach der Erfassung des Schadens fällt nun auf, daß die Kunsträuber einige kostbare Gegenstände liegenließen, die erst in den letzten zwei Jahren gefunden worden waren und noch nicht im Katalog aufgeführt

sind. Unter den Beutestücken befanden sich nicht nur goldene Ringe, Ketten, Broschen und Ohringe aus der späten Römerzeit, sondern auch Bronzestatuen von großem Wert.

Gleich nach den ersten Vernehmungen sprachen Untersuchungsbeamte von „einigen Merkwürdigkeiten“, die ihre Aufmerksamkeit erregt hatten. Inzwischen sieht es so aus, als seien die Gangster von einem oder mehreren Angestellten der Ausgrabungsstätte über Einzelheiten informiert worden. Unter den Kunstfreunden und Altertumsforschern Italiens herrscht große Trauer. „Die wissenschaftliche Arbeit von über 200 Jahren ist zum Teil vergebens gewesen“, klagt einer von ihnen. Die Denkmal- und Naturschutzorganisation „Italia nostra“ will

sich mit dem schweren Verlust nicht einfach abfinden. Sie verklagt die Verantwortlichen der Region Kampanien wegen nachlässiger Amtsführung.

Der Coup von Herculaneum ist der letzte in einer langen Reihe von Diebstählen. Allein im vergangenen Jahr bedienten sich Kunsträuber 8000mal in Kirchen, Museen und Ausstellungen, wobei sie Meßgerät und Heiligenfiguren ebenso mitgehen ließen wie profane Kunstwerke und archäologische Kostbarkeiten. Nach aufsehenerregenden Zwischenfällen wie dem Raub von Herculaneum versprechen Politiker und Behörden regelmäßig, für eine bessere Sicherung des „künstlerischen Erbes“ zu sorgen. Doch das Problem scheint unlösbar zu sein. Auch ein anderer Umstand hilft den Dieben bei ihrer Arbeit: Antike Werte, die die Grabräuber direkt in die Hände von Händlern gelangen lassen, gelten im Ausland nicht als Diebesgut. Italien verlangt deshalb internationale Absprachen.

• Calkern 106,145 imstande ČSR využít v jedné minutě cestovat bezplatně z hlavní vlaky do Vídně. Oznamuje to agentura APA.

Feindbilder abbauen

Ihre Unterstützung für den tschechoslowakischen Staatspräsidenten Vaclav Havel bei dessen Bemühungen um eine Versöhnung von Tschechoslowaken und Sudetendeutschen hat eine Gruppe in der Bundesrepublik lebender Intellektueller und Künstler, die in der Tschechoslowakei geboren sind oder deren Vorfahren dort lebten, in einem offenen Brief an das Staatsoberhaupt ausgedrückt. Es gehe um eine Aufarbeitung der Vertreibung von drei Millionen Sudetendeutschen aus der Tschechoslowakei nach Kriegsende, gleichzeitig sei es Ziel des Briefes, für eine Versöhnung ohne jegliche materiellen Ansprüche seitens der Sudeten und Toleranz zwischen Tschechoslowaken und Deutschen einzutreten, erläuterte der Stuttgarter Bildhauer Professor Otto Herbert Hajek. Er gehört zu den Initiatoren des Briefes, den die FR im Wortlaut veröffentlicht:

Sehr geehrter Herr Staatspräsident, mit Bewegung, Anteilnahme und wachsender Faszination haben wir, deutsche Schriftsteller, Musiker, bildende Künstler und Geisteswissenschaftler aus den Böhmisches Ländern und der Slowakei, in den vergangenen drei Monaten die Ereignisse in der Tschechoslowakei bis zu Ihrer Wahl zum Staatspräsidenten und Ihren ersten Amtshandlungen verfolgt.

Wir haben dabei mit Ihnen und Ihren Freunden die Sorge geteilt, es könnten durch eine unqualifizierte Konfrontation mit dem Sudetenproblem Hemmnisse für eine hoffnungsvolle Entwicklung entstehen.

Das beklagenswerte Feindbild, das durch über vierzigjährige einseitige Propaganda und gezielte Desinformation am Leben erhalten wurde, hat nämlich

● auf Seiten der Tschechen die Angst vor einem vermeintlichen sudetendeutschen Revanchismus und Revisionismus genährt sowie

● auf Seiten der Sudetendeutschen den Schmerz über eine vermeintliche tschechische Unversöhnlichkeit und Verharmlosung der Nachkriegsgeschichte immer wieder erneuert.

Mit Bewunderung und Dankbarkeit haben wir deshalb die Klugheit und den Mut wahrgenommen, mit dem Sie selbst und andere Repräsentanten der Erneuerung so bald zu diesen Fragen Stellung bezogen haben.

Für die Unterzeichneten ist damit die Möglichkeit eröffnet, ohne Mißverständnis zu werden, diesen Brief an Sie zu richten und darin zu bekunden, was seit je unser Bestreben war.

Mit jener Generation, die nach Ihren eigenen Worten als die „verlorene“ hätten gelten können, und mit deren Kindern haben wir über Jahre hin

künstlerische, wissenschaftliche und vor allem menschliche Beziehungen angeknüpft, aufrechterhalten und vertieft, woraus dauerhafte Freundschaften erwachsen sind.

Verbindende Wirkung hatten dabei unsere gemeinsame Geschichte, gemeinsame Erfahrungen und gemeinsame Arbeit, die sich in vielen Veranstaltungen, Publikationen und Initiativen ausgedrückt hat, wobei wechselseitige Sprachkenntnisse eine hilfreiche Brücke sind.

Wir haben die Zuversicht, daß durch diese Wiedergewinnung nachbarschaftlicher Verbindungen Grenzen zunehmend an Bedeutung verlieren, was entscheidend zur europäischen Integration beitragen wird, die in den öffentlichen Äußerungen der Sudetendeutschen seit Jahrzehnten als Zielvorstellung erkennbar ist. Wie andere gesellschaftliche Gruppen verurteilen wir die nationalsozialistische Vergangenheit und bemühen uns, sie aufzuarbeiten.

So wie Sie, Herr Staatspräsident, anlässlich der großen Amnestie zu Beginn Ihrer Amtszeit Ihre Mitbürger aufgefordert haben, die aus der Haft Entlassenen nicht zu fürchten, sondern ihnen „in christlichem Geist zu helfen“, wissen wir auch uns aufgerufen, unsere Beziehungen zu Tschechen und Slowaken nicht auf wechselseitige Ansprüche zu reduzieren, sondern gerade dort, wo Wiedergutmachungen gar nicht mehr möglich sind, jene heilenden Kräfte einzusetzen, die uns überhaupt erst dazu befähigen, „in der Wahrheit zu leben“.

Wir haben uns bisher bemüht, dieser Verantwortung in unserem eigenen Namen und im Namen unserer Landsleute gerecht zu werden und werden uns weiter darum bemühen.

Vietnamesen aus der DDR steigern Zahl der Asylbewerber

BONN, 5. Februar (Reuter). Deutlich mehr Flüchtlinge aus der Türkei, Jugoslawien und vor allem Vietnam als im Vormonat haben im Januar in der Bundesrepublik um politisches Asyl gebeten. Insgesamt seien im Januar 13 256 Asylanträge gestellt worden, 2783 mehr als im Dezember, teilte das Innenministerium am Montag in Bonn mit.

Als eine Ursache für die hohe Asylantenzahl nannte das Ministerium den unkontrollierten Zustrom von Vietnamesen über die offene deutsch-deutsche Grenze. Die DDR habe aber inzwischen zugesagt, Vietnamesen und anderen Ausländern ohne gültige Visa die Einreise in die Bundesrepublik zu verwehren.

Hauptherkunftsländer der im Januar eingetroffenen Asylanten waren nach Angaben des Ministeriums neben Vietnam die Türkei und Jugoslawien. Es hätten 2581 Türken (Vormonat 2175), 2323 Jugoslawen (1756) und 1921 Vietnamesen (818) Anträge auf Asyl gestellt.

Der Anteil der Flüchtlinge aus Osteuropa an der Gesamtzahl der Asylbewerber ging den Angaben zufolge auf 12,7 Prozent von 14,6 Prozent im Dezember zurück.

Wie das Innenministerium weiter mitteilte, ist im Januar 473 Personen Asyl gewährt worden. Das entspreche einer Anerkennungsquote von 3,2 Prozent.

rozhovoru byla otázka brzkého obnovení suspendovaných diplomatických styků a nedoházející návštěva papeže Jana Pavla II. v CSSR.

Brzke obnovení styků

(stk): Ministr zahraničních věcí CSSR J. Dienstbier přijel včera vatikánského nunciata se zvláštním posláním arcibiskupa Franeška Cólasuonina. Předmátem

Mit dem Motorrad im All

MOSKAU, 5. Februar (AP). Die beiden sowjetischen Kosmonauten Alexander Viktorenko und Alexander Serebrow haben am Montag das sogenannte Weltraummotorrad einem zweiten Test im All unterzogen. Wie die Moskauer Nachrichtenagentur TASS meldete, flog Viktorenko mit dem „Weltraummotorrad“, das eher wie ein Sessel aussieht und offiziell Kosmonautenbewegungssystem genannt wird, mehrere Pirouetten.

Das „Weltraummotorrad“ soll nach der Erprobung zur Bergung verunglückter Kosmonauten und zur Reparatur von Satelliten eingesetzt werden.

PHOTO ZAVODI ZONIR - JUPITER - VIMAVIS - TIARS A 278T...

Komponist Ján Cikker gestorben

BRATISLAVA. Der slowakische Komponist Ján Cikker ist im Alter von 87 Jahren in Bratislava gestorben. Er schrieb zwei Opern, eine Frühlingsinfonie, Sinfonische Dichtungen und Streichquartette.

Unterdessen hält der Zustrom von DDR-Übersiedlern an. Vergangene Woche kamen 14 500 (Vorwoche 14 800). Das Institut der deutschen Wirtschaft stellte fest, der Außenhandels-Umsatz der DDR sei 1988 offiziell um 10 Milliarden Dollar zu hoch angegeben worden.

Dagegen beklagte DDR-Versorgungsminister Flegel, die Versorgungslage der DDR habe sich durch „Abkäufe“ von Bundesbürgern verschlechtert. Experten: Quatsch! In einer normalen Volkswirtschaft verbessert sich das Angebot, wenn die Nachfrage steigt.

Pozvání pro J. Arafata

TUNIS: Prezident CSSR V. Itásej pozval prezidenta Palestinského státu a předsedu výkonného výboru Organizace pro osvobození Palestiny J. Arafata na oficiální návštěvu Československa. Oznamila to včera palestinská agentura WAFAP. Pozvání předal J. Arafatovi delegace FMZV vedená náměstkyní ministry zahraničí V. Bartoškovou, která je na pracovišti v Tunisu. Podle agentury je však vláda ochotna zrušit pozvání, pokud mírové jednání o Blízkém východě. Delegace rovněž vyjednávala podporu právu palestinského lidu na sebeurčení. WAFAP. OPEL MAPSAL OSM!

Offiziell 56000 Polen ohne Job

Inflation und Arbeitslosigkeit sind im Januar in Polen stark gestiegen. Nach Angaben des Finanzministeriums in Warschau kletterten die Preise im Vergleich zum Vormonat im Schnitt um 88,2 Prozent. Fast 56000 Menschen seien ohne Stelle. Im Dezember waren 9600 Arbeitslose registriert, die Teuerungsrate hatte 17,7 Prozent betragen. Fachleute machen für die Entwicklung das strenge Sparprogramm der Regierung verantwortlich.

Soldaten Erkennungsmarke im Backenzahn

New York - In den USA wurde der Infanterist der Zukunft entwickelt. Der High-Tech-Soldat läuft auf luftgepolsterten Sohlen. Der panzerharte, aber ultraleichte Helm mit eingebautem Sprechfunk und Infrarot-Sichtgerät schützt vor Schockwellen, das Visier hält Laser-Strahlen ab. Sensoren warnen vor Giftgas. Statt auf einer Erkennungsmarke sind die persönlichen Daten auf einem Mikrochip, der in einen Backenzahn eingepflanzt wird.

Philips in Prag und Warschau

Der niederländische Elektrokonzern Philips richtet Niederlassungen in Prag und Warschau ein. Sie sollen in der Tschechoslowakei und Polen Produkte auf den Markt bringen und Investitionsmöglichkeiten erkunden.

Pleitenrekord in der Schweiz

Trotz Hochkonjunktur sind in der Schweiz noch nie so viele Firmen pleite gegangen wie im vergangenen Jahr. Nach Angaben der Wirtschaftsauskunftei Creditreform wurden insgesamt 2180 Konkursverfahren eröffnet. Dies waren 13,6 Prozent mehr als 1988. Betroffen waren vor allem Baufirmen. Als Grund werden staatliche Auflagen, höhere Zinsen und Forderungsausfälle genannt.

FILIPSI TELLA

CRÜBTAL!

Nechtějí domů?

(stk): Určitě problémy na pražském hlavním nádraží nestály nejen „díky amnestovaným občanům, ale i těm, kteří se k nim „připojili“. Od začátku letošního roku v porovnání se stejným obdobím roku 1989 zde došlo k nárůstu trestné činnosti až o 400 procent. Na nádraží se zadržuje ještě nejméně 50 amnestovaných, kteří o práci zatím nemají zájem. Nechtějí opustit nádraží a někteří se dopouštějí hrubého narušování veřejného pořádku. Na upozornění hlídek VŘ, aby zachovali klid, nereagují, spíše naopak. Nyní páde především o to, aby amnestovaní pochopili, že by se měli rozjet do svých trvalých bydlišť...

So sah man im Frankfurter Römer angesichts der ersten Ergebnisse der Volkszählung 1987 erst einmal zufriedene Gesichter: Die städtischen Statistiker stellten mit Genugtuung fest, daß ihre „Fort-schreibung“ der Einwohnerzahlen wesentlich besser lag als die „amtlichen“ Zahlen der Kollegen vom Statistischen Landesamt in Wiesbaden ausgewiesen hatten: 615 177 Einwohner ermittelte das Frankfurter Amt für Statistik, Wahlen und Einwohnerwesen zum 1. 1. 1987. Das Statistische Landesamt nannte knapp 23 000 weniger (die Differenz entspricht der Einwohnerzahl von Friedrichsdorf oder Hattersheim), nämlich 592 411. Die Volkszählung am 25. 5. 1987 ergab 618 206 Einwohner.

Grund zur Freude hat damit auch der Frankfurter Kämmerer: Fast 26 000 amtlich festgestellte Einwohner mehr werden über höhere Schlüsselzuweisungen des Landes zukünftig jedes Jahr gut 2,2 Millionen Mark mehr in den Stadtsäckel bringen. Damit haben sich die Kosten dieser Zählung (am städtischen Haushalt blieben dafür insgesamt rund 1,3 Millionen Mark hängen) zumindest für den Stadtkämmerer dicke rentiert.

Mit dem statistischen Zugewinn von 25 855 Einwohnern liegt Frankfurt an dritter Stelle bei den „Volkszählungsgewinnern“, hinter Berlin (plus 133 062) und Hamburg (plus 26 897). Am längsten waren die Gesichter in München, das über Nacht um 89 647 Einwohner schrumpfte. Münster (minus 20 201) und Göttingen (minus 19 519), aber auch die Landeshauptstädte Mainz (minus 16 766) und Wiesbaden (minus 14 671) mußten besonders viele Einwohner „abschreiben“. Bundesweit lag die zuvor ermittelte amtliche Bevölkerungsfortschreibung (61,154 Millionen) zum Mai 1987 ganz nahe am Zählungsergebnis (61,083 Millionen bzw. - 0,1 %).

Der Stolz der Frankfurter Statistiker schmälerte sich bei genauerer Betrachtung: Gezählt wurden an 27. Mai 1987 in Frankfurt 492 586 Deutsche und 125 410 Ausländer, die städtische Fortschreibung auf der Basis der letzten Volkszählung von 1970 kam zum 1. 1. 87 auf 475 397 Deutsche und 139 780 Ausländer, die amtliche Fortschreibung des Statistischen Landesamtes wies 458 671 Deutsche und 133 740 Ausländer aus. Bei den Deutschen lagen also die kommunalen Zahlen um gut 17 000 zu tief, aber immer noch näher am endgültigen Zählungsergebnis als die amtliche Wiesbadener, die gut 34 000 zu niedrig war. Bei den Ausländern war es umgekehrt: Hier lag die amtliche Bevölkerungsfortschreibung mit gut 8000 Ausländern zu viel wesentlich besser als die städtische Fortschreibung, die um gut 14 000 zu hoch ausgefallen war. Daß sich bei der insgesamt recht zutreffenden kommunalen Fortschreibung die Fehler bei Deutschen und Ausländern fast ausgeglichen haben, ist eher Zufall.

Daß in Frankfurt 4,4% mehr Menschen wohnen als angenommen worden war, berührt auch die Wohnungspolitik. Zwar lagen den Rathaus-Planungen immer die städtischen Bevölkerungsfortschreibungen zugrunde, und die nannten zum 31. 5. 1987 nur 1647 Menschen weniger als sechs Tage vorher gezählt wurden. Doch Wohnungen werden nicht von Personen, sondern von Haushalten nachgefragt. Die Zahl der Haushalte wird jedoch — im Gegensatz zu den Einwohnern — nicht laufend der Entwicklung angepaßt, sie wird nur bei Volkszählungen ermittelt. Und die Zahl der Haushalte ist in den vergan-

genen 17 Jahren in Frankfurt deutlich gestiegen (+ 5,9%).

Bei der letzten Erhebung, der Volkszählung 1970, wurden auf dem heutigen Gebiet der Stadt Frankfurt 699 305 Einwohner und 311 701 Haushalte gezählt, 1987 waren es zwar 81 039 Einwohner weniger, aber 18 403 Privathaushalte mehr. Die durchschnittliche Haushaltsgröße sank in Frankfurt von (1970) 2,2 Personen auf (1987) 1,9 Personen. Der Ein-Personen-Haushalt ist mittlerweile zum Regel-Haushalt geworden: Die Hälfte (49%) aller Frankfurter Haushalte sind „Singles“, 1970 waren es noch 38%. Die absolute Anzahl der Ein-Personen-Haushalte ist in Frankfurt um 39% (auf 162 997) gestiegen, die der Zwei-Personen-Haushalte hat um 4% (auf 89 050) abgenommen. Drei-und-mehr-Personen-Haushalte gibt es gar 23% weniger (nur noch 78 057), noch nicht einmal in einem Viertel der Frankfurter Haushalte (24%) leben drei oder mehr Personen (1970: 33%).

Die Haushalte werden immer kleiner, die Wohnungen immer größer. Kein Wunder, daß der Wohnflächenkonsum rapide wächst: 1968 standen jedem Frankfurter im Schnitt 25,1 m² Wohnfläche zur Verfügung, 1987 waren es 33,2 m², ein Drittel mehr.

Mieten außerordentlich gestiegen

Doch nicht nur Haushalte mit niedrigem Einkommen, die in Frankfurt immer mehr werden, auch die neu auf dem Wohnungsmarkt Auftretenden, selbst die mit durchschnittlichem Einkommen, haben es schwer: die geburtenstarken Jahrgänge, die sich ihre erste eigene Wohnung suchen, und die von auswärtig neu Hinzuziehenden, ob als arbeitsplatzorientierte Zuwanderer, als Aussiedler, Übersiedler oder Ausländer.

Das Problem der neu auf den Frankfurter Wohnungsmarkt Drängenden spiegelt sich allerdings nicht in der amtlichen Statistik wider, sondern in der Preisentwicklung bei den Neuvermietungen am Wohnungsmarkt. Dabei ist nicht etwa die Zahl der angebotenen Wohnungen geringer geworden, sondern deren Preise sind außerordentlich gestiegen. So wurden am ersten Oktoberwochenende 1989 in der FR (die das größte Aufkommen an Wohnungs- und Immobilienanzeigen im Rhein-Main-Gebiet hat) sogar 3% mehr Wohnungen angeboten als vor neun Jahren. Doch lagen die dafür geforderten Mieten im Durchschnitt um 109% höher als Anfang Oktober 1980 (Der Preisindex für Lebenshaltung ist in diesem Zeitraum um 26% gestiegen).

Für die im Anzeigenteil am 7. 10. 89 angebotenen 769 Mietobjekte mit Preisangaben wurden im Durchschnitt 1862 Mark Monatsmiete verlangt (+ Umlagen und Kautions versteht sich). Nur die knappe Hälfte (48%) aller Erwerbstätigen in der Bundesrepublik hat ein monatliches Nettoeinkommen von über 1800 Mark (Mikrozensus 1986): Die durchschnittliche Wohnung auf dem Frankfurter Wohnungsmarkt ist teurer!

Weit weniger dramatisch als bei den Neuvermietungen sieht es bei den Durchschnittsmieten im Frankfurter Wohnungsbestand aus: Da kostete nach den Ergebnissen der Wohnungszählung die durchschnittliche Frankfurter Mietwohnung im Mai 1987 „nur“ 560 Mark im Monat (incl. Nebenkosten, ohne Heizung).

Keine Dynamik bei Beschäftigten

Zumindest die in Frankfurt Beschäftigten haben seit den siebziger Jahren von „Dynamik“ nichts gemerkt: Ihre Zahl ist von 1970 bis 1987 lediglich von 545 245 auf 558 852, das heißt um 13 607, gestiegen. Und selbst dieser geringe Anstieg ergibt

sich nur aus der Zunahme der Teilzeits-jobs, die um 31 739 auf 70 152 stiegen. Die Zahl der Vollzeit-Beschäftigten nahm sogar ab: von 506 832 auf nur noch 488 700 (minus 18 132).

Zahl der Armen wächst

Was in Frankfurt über alle Pappelbäume wächst, sind weder die Gewinne der Wirtschaft noch die Zahl der Arbeitsplätze, schon gar nicht bei Banken und Versicherungen (die nahmen 1970 bis 1987 bundesweit anderthalb mal so stark zu), sondern etwas ganz anderes: die Zahl der Arbeitslosen und der Armen.

Bezogen im Jahr 1970 von 1000 Frankfurtern gerade 14 Sozialhilfe, waren es 1987 schon 84. Während die Zahl der Sozialhilfeempfänger pro tausend Einwohner sich in Frankfurt von 1970 bis 1987 versechsfacht hat, ist sie im Bundesdurchschnitt „nur“ auf das Doppelte gestiegen (von 25 auf 51). Das heißt mit anderen Worten: In Frankfurt liegt der Anteil der Sozialhilfeempfänger nunmehr um zwei Drittel über dem Bundesdurchschnitt, 1970 lag er nur halb so hoch.

Wesentlich stärker als die betuchten Banker prägen auch amtlich anerkannte Arme die soziale Realität Frankfurts: Den 40 688 Beschäftigten, die in den Frankfurter Kreditinstituten arbeiten (und zum größten Teil im Umland wohnen), standen 1987 in Frankfurt 52 252 Sozialhilfeempfänger gegenüber. Wirklich atemberaubendes dynamisches Wachstum sucht man hinter den protzigen Fassaden der Frankfurter Banken und Versicherungen (1970 — 1987: + 31% Beschäftigte) vergeblich. Wirklich atemberaubendes dynamisches Wachstum kann man in Frankfurt bei der (allerdings meist verschämten) Armut beobachten: Von 1970 bis 1987 stieg die Zahl der Sozialhilfeempfänger um 453%.

Die Mehrzahl der Sozialhilfeempfänger sind mittlerweile nicht etwa arme Alte (nur noch 11 Prozent der Empfänger laufender Hilfe zum Lebensunterhalt außerhalb von Einrichtungen sind älter als 60 Jahre), sondern stehen voll im erwerbsfähigen Alter: 58 Prozent sind zwischen 21 und 60 Jahre alt (die restlichen 31 Prozent sind deren Kinder).

Die Zahl der gemeldeten Arbeitslosen im Arbeitsamtsbezirk Frankfurt ist von 1970 bis 1987 (im Jahresdurchschnitt) von 1465 auf 34 979 gestiegen: Eine Zunahme von 2288 Prozent! Damit wuchs die Zahl der Arbeitslosen in Frankfurt gut 30 mal so schnell wie die Zahl der Beschäftigten in Frankfurts expansivster Wirtschaftsabteilung, den Dienstleistungen (+ 68 Prozent). Die amtlich gezählten Arbeitslosen sind mittlerweile die nach der Zahl der „Beschäftigten“ siebtgrößte „Wirtschaftsabteilung“ in Frankfurt, sie kommen gleich nach den Kreditinstituten und Versicherungsgewerbe (53 174 Beschäftigte) und noch weit vor den Organisationen ohne Erwerbszweck (26 724 Beschäftigte) und dem Baugewerbe (24 148 Beschäftigte).

Noch 1970 wohnten nur 0,9 Prozent aller bundesdeutschen Arbeitslosen im Bereich des Arbeitsamtsbezirkes Frankfurt, 1987 hat sich der Anteil Frankfurts auf 1,6 Prozent fast verdoppelt. Im Stadtgebiet Frankfurts liegt mittlerweile die Arbeitslosenquote zeitweise höher als im Bund (Juni 1987: Frankfurt 8,7 Prozent, Bund 8,3 Prozent).

Sicher, wer in Frankfurt einen Arbeitsplatz hat, der verdient auch weit überdurchschnittlich: Die Löhne und Gehälter je Arbeitnehmer in den Frankfurter Arbeitsstätten lagen 1987 im Durchschnitt bei 44 457 Mark und damit um 20 Prozent höher als im Landesdurchschnitt Hessens (37 007 Mark. Doch die überdurch-

mit dem sowjetischen Staats- und Parteichef Michail Gorbatschow nach Moskau reisen.

Havel Ende Februar nach Moskau PRAG, 6. Februar (AP). Der tschechoslowakische Staatspräsident Vaclav Havel wird am 26. Februar zu Gesprächen

taunuskreis, Main-Taunus-Kreis und Landkreis Offenbach) 1983 bei 47 398 Mark und damit um 19 Prozent höher als in Frankfurt (39 721 Mark).

schnittlich gut Verdienenden arbeiten zwar in Frankfurt, wohnen aber im Umland: Das Durchschnittseinkommen je Steuerpflichtigem lag im Umland (Hoch-

Ministr vnitra ČSSR R. Sačer o faktech i pověstech

Úvodem své pondělní tiskové konference na Úřadu předsednictva vlády ČSSR předseda federální ministerstva vnitra JUDr. Richard Sačer krátce zhrovnal i bez přeháňání státní zdražování. Za je třeba důležitě upozornit na nepříjemnost, kterou přináší zdražování důvěry občanů v bezpečnostní sbor a vserádně i v této oblasti podporovat politiku vlády nerespektování požadavků. Pak odpověděl na četné otázky zúčastněných i doměřících novinářů. Z jeho odpovědí vyplývá následující a zajímavá fakta:

Pokud jde o fámy o připravenosti státu převratu ministerstvo opozoruje že ide o zprávy nepodložené příměně po- díle starého přísloví "ať si sprácho aby nebylo pravdy trochu" se vše velmi přesně prověřuje a proslavuje. Byla například zaznamenána zvěštěná aktivita příslušníků těch bezpečnostních složek je jejich činnost byla oficiálně zrušena. Kdo zažíté lidé by v občanském úřadu v neoprátě menší křehčí by uvítali návrat k monopolu moči a samozřejmě i k pokračování nelehčího sejít mezi řady vládnoucí stranou a bezpečnostní aparát. Proto ministerstvo vnitra ČSSR posílá bezpečnostní postávní vojsk mi- nisterstva vnitra a na Slovensku se po- čítá i s vyšší bezpečností vlnou armády samozřejmě po dohodě s ministrem ná- rodní obrany.

Omezují se množství zbraň mezi ob- čany a samozřejmě dochází také k od- zbrojení těch složek StB které se v mi- nulosti zabývaly bojem proti "vlnitým nepřítelům" — podle ministerových slov se většin příslušníci této složky zapojují do stavební výroby (leží na práci občanů bylo značné množství zbraní a podvěšit si lze koupit samopal za 4000 Kč pistolí již od 1000 Kč).

Kontrola činnosti ministerstva vnitra je samostatně základem dlouho bude mít v tomto smyslu parlament. Počítáme na- víc se zřízení odborné zvlášť dvacíti- členné komise která se samozřejmě má- že zamírat také o politické klima ně kraj- skví i o občanských zprávách bezpečnosti — není tajemství, že některé národní stře- dle ještě považují současně stav za přehodný. Členci dají bezpečnostní poli- tice určitou filozofii" řekl v této souvis- losti R. Sačer. Počítá se i se zřízením občanských komisí jakéhosi amatérské ku- larého "slohu" složeného ze zástupců bez- pečnosti, prokuratury i veřejnosti. Tato komise se budou vyjadřovat i k morální kvalitě národních, k tomu zda mají důvěru veřejnosti a mohou setrvat ve svých funkcích.

Pokud jde o kontrarozvědku, zaslacení tv. vlnitostí zpravidla jsou se hejka v- vnost činnosti spravovatelské složky i na- se republiku musí a bude občasně státu- ta nemyslytelné jako tak číln každý stát. Současně bezpečnost i národními vý- bory je potřeba je i ovšem nutné má- pat tak že samotní občané mohou dobro- volnou práci přispět k řešení bezpeč- nostních problémů ve městě či v obkře- ných oblastech a předejít v případě službě nabitých spolupráci v předávkové službě.

Spolupráce vnitra ČSSR JUDr. Richard Sa- čer v průběhu tiskové konference po- ukázal na to že je třeba odlišovat tak- ta a pověstí zejména takové, které mají charakter poplašných zpráv a slouží za- státním starých pořádků.

Jak ministr vnitra nečekaně na sídlišti k policistům přišel

Z bílé lady vystoupil federální ministr vnitra JUDr. Richard Sačer, z jiné bílé lady redaktor a fotoreportér Lidové demokracie, z dalších dvou pracovníci televize a kolegové z jiného deníku. První jsou pracovníci vý- plní dveří — skla zřejmě rozbil některý z návštěvníků — na pracovníste místního oddělení Vězeňské bezpečnosti jižní Město 1.

Toto oddělení v Praze snad jedi- ně — totiž pracovní v obyčejném pun- taku mezi ostatními obyvateli, oddělení jen dvěma zpravidla kovovou mříží. Policie tvoří a provádí spisy, foto- nují, vyslouchají, a děláne a provádí další potřebné úkony ve čtyřech bytech (to plus jedna a jedné garsonky). K ne- velké radosti ostatních nájemníků ale především s přemýšleným spokojen- nosti vlastní.

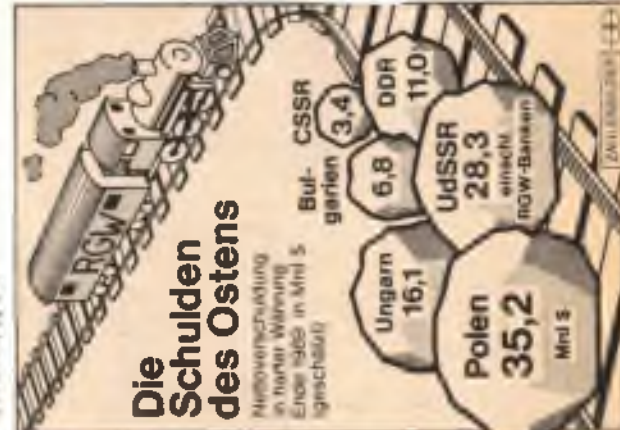
Ministr R. Sačer dobře obstál v roli televizního reportéra — všechny otázky kladl a odpovídal komentoval sám s na- prostým předehledem. A muž v unifor- mách i v civilu mu zcela prostě odpo- vídali, což je hezké.

Nedostatek byl — počty netřeba vy- dat, ale pro velkou městskou plochu s desítkami tisíc obyvatel s charakte- ristickou anonymitou velkých sídlišť, se- la je podstatné. Spatně telefonní spoje- ní se světem a nedokonalé spojení s hládkujícími příslušníky — jsou msta- odně je přenos výsledků nemožný. Některá objekty jsou chráněny kontrolní- mi systémy proti vstupu, ale tento systém má velmi úzkou a úzkou vlnu- vé mřížky. K dispozici jedno auto a dvě sta litrů benzínu na měsíc, skutečná po- třeba zejména dvojnásobná (u do po- ní ani o polovině litrů), v garsonce o rozměru asi 3,3 krát 3 metry slouží velitel směny s mnoha dalšími kte- mají službu v ministerstvu sanitce je se- ských naskládání osazen a oblas- zde máve někdo zřídnout. Když pta se ministr. Na natukování, ani odpo- věd. V bte o těch pokojích urdije napřed až osmáct lidí. V jedné z ku- chynek — ostatní slouží pracovním o- čím — si mohou přiložit obrát pít, několik osmácti vstřed napřed, náčet- ník oddělení, JUDr. Jaroslav Čal- mský i další dostupně odpovídají mi- nymu komentem. Zvyklí si. Zvyklí si i na- to že se dříve o těchto problémech mlu- vilo bez výsledku na každé schůzi KSC, že slýšeli mnoho stížností ale řešili je

s žádným skutkem. A to čekají od své- ho odborového svazu. Snad zlepšit so- ciálních podmínek, ty profem státní musí nést resorti. Důvěra veřejnosti je- ní získat dobrým výkonem služby. Je to- ba zlepšit i profesionální kvalitu, což předpokládá podstatně i lepší úroveň resortních škol. A oni mají teď nejen si starosti s jakýmsi mladíkem, který obdivuje mate holčičku — hákají v ra- vili i ve vlněném pásu, protože jakov- sítapik je nebezpečnější než vykradav- aut...

Před dvanácti, v mnoh mnuh dějeme- ků sudi perspektivy pracují i policisté, uspořádá ministr Sačer velmi krá- tčnou, improvizovanou tiskovou konfe- renci. Přítomní mluví mlí pra svou práci takové podmínky, aby mohli slou- žit občanům těžit si tu na některých výlíst vlnitých příkladech, že jsou i systéme této práce nelehké a po- liciisté jsou překvapě nadšení.

Weltweit 215 144 Aids-Fälle
GENEVE, 2. Februar (dpa). Bis Ende Ja- nuar sind bei der Weltgesundheitsorgani- sation (WHO) in Genf 215 144 Aidsfälle gemeldet worden. Das waren 11 545 mehr als zum 31. Dezember vorigen Jahres (203 599). Die tatsächliche Ziffer der Aids- Erkrankungen wird von der WHO aller- dings auf das Zwei- bis Dreifache ge- schätzt, da die Daten teils überholt sind und nicht alle Länder Auskunft geben.
An der Spitze der WHO-Statistik ste- hen nach wie vor die USA mit 117 781 Fällen. Es folgen Brasilien (9555), Frank- reich (8025), Uganda (7375), Kenia (6004), Tansania (5627), Italien (5307), Zaire (4308) und die Bundesrepublik (4308).

Go jste vlastně dělali v exilu...
Až se mě budou známi v Praze píati, co jste vlastně dělali čtyřicet let v exilu, děm jim nejprve aspoň prolistovat tři svazky Pejskarovy Posled- ní povíčky. Je to dohromady tisíc stran dat a literatury faktin a shodou okolností je to také první velká, i když zatím jen předběžná bilance ná- šeho exilu.
Kdybych byl nakladatelským pra- covníkem v Praze, neváhal bych ani minutu a telefonoval bych Pejskarovi do Kalifornie, abych si zapíslit vyda- vatelské práve. Slova z titulu "Pamät- ník" a "Poslední povča" ukazují, že běží o vzpomínky na zemělč. Na těch- tisíc stranách je také velký kus his- torie rozhlasové stanice Svobodná Ev- ropa, když jsou na nich zaznamenáni ti, kteří nás za ta léta opustili, Fer- dinand Peroutka, Julius Flirt, Jan Čep, Miloš Vaněk, prelat Alexander Heid- ler, Fanek Uhlir, Rozina Jaritná-Pokor- ná a mnozí další. Těch tisíc stran jožka Pejskar nenapsal, ale rehoval.

Autory textů jsou kromě zemělčých také desítky a desítky dalších noviná- řů a spisovatelů i tak je Poslední po- čta s pomocí reštrů také encyklo- pedii exilu a nevýčerpatelemým prame- nem dat, faktů a bibliografie.
Tři svazky Poslední povčky vyšly s vřočením 1982, 1985 a 1988, všach- ny mají rovněž grafickou úpravu, písmo a papír, i když se dva první tisly ve Svýčarsku a třetí v Americe a i když- původní nakladatelství už neexistuje a poslední svazek vyšel autorovým vlastním nákladem, schéma je fotoz- ně: zemělč exilanti jsou seřazeni ja- ko ve slovníku abecedně a po datech

... BY SE ANNAČKA DINGČANTU MHLI V ČESKO-SLOVENSKU PRO... KEMÉ JE PŘEDVÍMÍ NADY SE VOKAZAKI ČUDOVNÝ !!

Ab 1990 zahlen wir weniger Steuern

Steuerabzug 1989/1990

Monatliches Bruttogehalt	Steuerklasse I/II (ledig, s. Kinder)		Steuerklasse III/IV (verheiratet, ohne Kinder)		Steuerklasse III/IV (verheiratet, ein Kind)		Steuerklasse III/IV (verheiratet, zwei Kinder)	
	Monatslohnsteuer		Monatslohnsteuer		Monatslohnsteuer		Monatslohnsteuer	
	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990
2200	311,90	251,41	194,00	170,00	148,50	140,00	109,00	92,33
2400	380,70	297,08	230,50	192,00	186,10	173,00	142,50	94,83
2600	417,80	349,59	270,10	194,00	227,60	194,00	162,10	95,83
2800	475,00	403,91	312,80	227,50	267,30	178,00	201,30	127,00
3000	530,70	454,25	354,30	260,00	308,00	209,18	230,20	158,83
3200	600,00	507,10	394,00	296,33	348,50	244,00	260,00	190,83
3400	667,80	560,33	433,00	330,50	388,00	277,50	292,50	225,66
3600	736,50	614,31	473,10	367,16	427,50	313,33	320,10	260,66
3800	809,40	670,25	515,10	410,33	468,00	355,50	353,60	292,00
4000	883,20	729,75	559,60	452,16	509,10	398,33	383,30	342,00
4200	961,50	791,08	600,60	496,66	550,30	440,16	413,60	384,66
4400	1039,20	856,41	646,30	541,83	593,30	484,50	446,10	428,16
4600	1119,50	913,96	688,80	585,66	644,00	527,33	481,10	471,16
4800	1203,60	977,00	739,10	632,33	694,50	572,16	514,60	516,00
5000	1287,70	1043,18	793,00	681,16	746,00	620,33	552,10	568,00
5200	1375,40	1109,32	851,10	728,66	800,00	670,33	593,10	617,33
5400	1468,60	1177,36	913,30	774,33	856,30	720,16	639,50	671,00
5600	1553,60	1247,38	977,30	818,66	915,30	775,33	691,00	729,33
5800	1643,60	1319,38	1043,30	865,16	974,30	825,00	747,00	792,00
6000	1737,50	1393,88	1109,30	913,66	1037,30	880,50	804,00	858,00

Die Lohnsteuerabzügen zeigen, wie sich die Entlastung im Verhältnis zum Vorjahr auswirkt

- ★ Der Grundfreibetrag wird bei Ledigen von 4752 Mark auf 5616 Mark und bei Verheirateten von 9504 Mark auf 11 232 Mark angehoben.
- ★ Der Eingangsteuersatz sinkt von 22 auf 19 Prozent.
- ★ Die sogenannte untere Proportionalzone, mit dem nunmehr gleichbleibenden Eingangsteuersatz von 19 Prozent, endet dafür aber für Ledige künftig nicht mehr bei 18 035 Mark, sondern bei 8153 Mark und bei Verheirateten nicht mehr bei 36 071 Mark, sondern schon bei 16 307 Mark.
- ★ Der Spitzensteuersatz in der oberen Proportionalzone sinkt von 56 auf 53 Prozent.
- ★ Der sogenannte „Mittelstandsbauch“ in der Progressionszone wird abgeschafft.
- Mehr Einkommen bedeutet ab 1990 also nicht länger überproportional mehr Steuer, sondern proportional mehr Steuer.
- Neben dieser Bereinigung des Steuertarifs treten noch weitere wichtige Neuerungen in Kraft. Die für den Steuerzahler angenehmen:
 - ★ Der Kilometerpauschbetrag für Fahrten zum Arbeitsplatz mit dem eigenen Wagen steigt von 43 auf 50 Pfennige je Entfernungskilometer.

- ★ Geburtsbeihilfen sind künftig bis zu 700 Mark je Kind steuerfrei – noch sind es nur 500 Mark.
- ★ Der steuerliche Kinderfreibetrag steigt von 2484 Mark auf 3024 Mark.

Und darüber sind die Steuerzahler weniger glücklich:

- ★ Der steuerliche Essensfreibetrag von 1,50 Mark je Arbeitstag entfällt.

- ★ Bei Firmenrabatten auf Anschaffungen im Haus des Arbeitgebers (beispielsweise auf Autos) muß ab 1990 der 2400 Mark übersteigende Wert versteuert werden.

- ★ Der Weihnachtsfreibetrag (600 Mark), der Arbeitnehmerfreibetrag (480 Mark) und die Werbungskostenpauschale (564 Mark) gehen unter Abgeltung weiterer Abzugsmöglichkeiten für Werbungskosten in dem neuen Arbeitnehmerpauschbetrag von 2000 Mark auf.

Nach 10,9 Milliarden Mark Steuerentlastung 1986 und 13,7 Milliarden Mark Entlastung 1988 werden die Bürger ab Januar um jährlich 24,1 Milliarden Mark entlastet. Die Tabelle auf Seite 117 zeigt, wie sich diese Summe auf die Steuerzahler aufteilt.

nen würden fällig für Änderungen bei Pässen, Führerscheinen, behördlichen Stempeln und Militärabzeichen.

Vaclav Havel hatte dies vor zwei Wochen als „heraldischen Unsinn“ bezeichnet und damit eine leidenschaftliche Debatte ausgelöst. Die Vergangenheitsbewältigung wird teuer. Das Fernsehen schätzt, daß allein die Umstellung der Banknoten rund 24 Millionen Kronen (rund 2,7 Millionen Mark) kosten wird. Weitere Millio-

Sozialhilfe trotz Spargbuch

Wer Sozialhilfe bezieht, muß mittellos sein. Sozialhilfe ist nämlich keine staatliche Sparförderung, sondern eine staatliche Hilfe zum Überleben. Und dennoch müssen Betroffene nicht völlig blank dastehen, um Geld vom Sozialamt beanspruchen zu können. In bestimmtem Umfang sind Sparguthaben nämlich geschützt:

Alleinstehende dürfen 2500 Mark Ersparnis besitzen. Der Zuschlag für Ehegatten beträgt 1200 Mark. Je unterhaltsberechtigten Angehörigen beträgt der Zuschlag 500 Mark. Ein Ehepaar mit drei Kindern kann folglich 5200 Mark auf dem Spargbuch haben und hat dennoch vollen Anspruch auf Sozialhilfe.

Buchtipps

● Wer sich mit dem Thema „Steuerreform“ noch weiter auseinandersetzen will, findet zusätzliche Informationen in dem Knaur-Ratgeber „Steuerpraktikum – Das bringt die Steuerreform 1990“.

Speicherheizungen sparen nicht

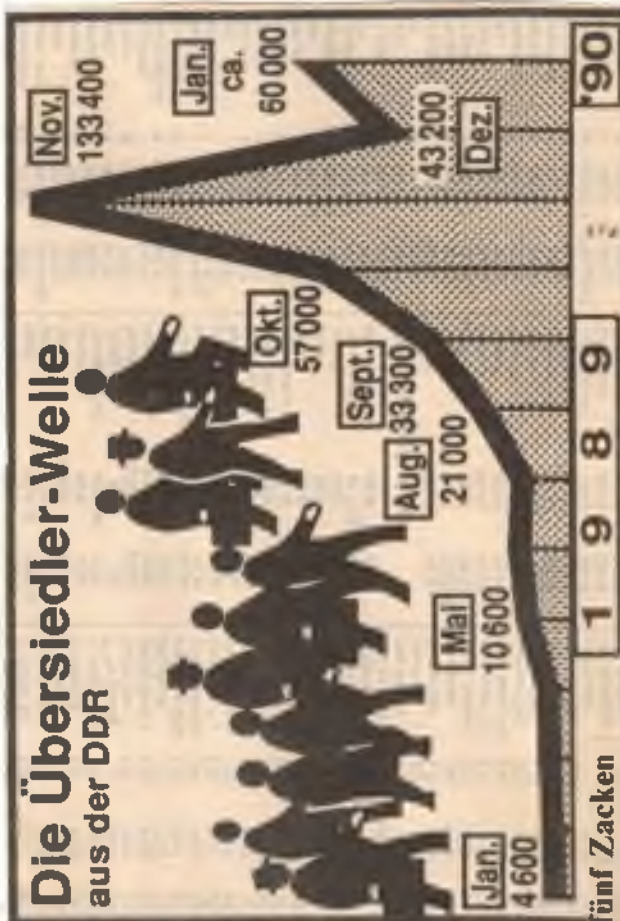
Der größte Stromproduzent der Bundesrepublik, das Rheinisch-Westfälische Elektrizitätswerk (RWE) in Essen, darf in seiner Werbung nicht länger behaupten,

Claudia Hehl (22), Zahnärztin in München, hat große Pläne für 1990 – neues Auto, neues Sofa, große Sommerurlaubreise.

2400 Mark verdient sie heute brutto; außertariflich. Dabei wird es wohl auch im kommenden Jahr bleiben. 1990 keine Lohnerhöhung. Und trotzdem glaubt Claudia ganz fest daran, sich alle ihre Wünsche erfüllen zu können. Die junge Frau optimistisch: „Ich zahle dann ja kaum noch Steuern!“

Claudias Hoffnungen auf Vater Staat sind vielleicht etwas übertrieben, trotzdem: Am 1. Januar 1990 zündet die dritte Stufe der großen Steuerreform. Über 90 Prozent der Beschäftigten zahlen dann weniger Lohn- und Einkommensteuer. Claudia Hehl, der von ihren 2400 Mark brutto heute noch 365,70 Mark abgezogen werden, spart ab Neujahr dann monatlich 66,62 Mark. Ihr Lohnsteuerabzug wird nämlich nur noch 297,08 Mark betragen. Und zwar aus folgendem Grund:

● Möchten Sie Kapital anlegen oder spekulieren? Der erfahrene Börsenprofi André Kostolany gibt wertvolle Tipps in dem Heyne-Sachbuch „Kostolany's Börsenseminar“.

Elektro-Speicherheizungen seien sparsam und umweltfreundlich. Das Düsseldorf Landgericht drohte dem Energiegiganten nach Angaben der dortigen Verbraucher-Zentrale ein Ordnungsgeld von bis zu 500 000 Mark bei Zuwiderhandlung an. Die Konsumentenschützer argumentieren, eine Elektro-Speicherheizung erfordere „einen doppelt so hohen Energieeinsatz“ wie eine normale Heizung.

Eine Krone statt fünf Zaken

PRAG, 5. Februar (Reuters). Mit der Bitte um Spenden hat sich die Regierung der CSSR an die Bevölkerung gewandt, damit ein ungeliebtes Andenken aus kommunistischer Zeit, der rote Stern, von Banknoten, Briefmarken und von Gebäuden getilgt werden kann. Das staatliche Fernsehen berichtete am Sonntag, bei

der Nationalbank sei deshalb ein Sonderkonto eingerichtet worden. Der Stern soll durch die historische Krone ersetzt werden, die bis 1960 das Staatswappen mit dem doppelköpfigen Löwen zierte und von den Kommunisten nach sowjetischem Vorbild durch den Stern ersetzt worden war. Präsident

den Stern ersetzt worden war. Präsident

Ta rychlost, se kterou se seběhly události, nám v semaforu vnukla myšlenku: udělat stejnou rychlostí novou a aktuální premiéru. Udělat, to znamená napsat i nastudovat. Tento nápad vznikl 25. listopadu a generálka hry by měla být 2. ledna. Tato data nezasevěným nic moc neřeknou, a proto (za účelem chlouby) je doplňuju malým vysvětlením. Novou hru píšu obvykle asi půl roku a v divadle ji zkoušíme tři až čtyři měsíce. Z toho vyplývá, že se právě pokoušíme o náš rekord.

Teď ještě zbývá dodat, že dílko se bude jmenovat **Hej rup — peklo nebude, ráj se vrací**, což je citát ze slavné písně Podtitul zní **aktuální revue**. Samozřejmě že tu navazujeme na tradici Osvobozeného divadla, o což se ostatně pokoušíme stále. Nikdy jsme se netajili, že nám byly vzorem jejich písničky, psal jsem pod vlivem jejich zvláštní češtiny. Impulsem nám byla civilní jevištní řeč V + W a vycházel jsem z jejich humoru, čímž jsem se doufám vyhnul estrádně pivním kvalitám. A teď konečně navazujeme i na jejich satirické tradice, protože už to jde. Přiznám se, že nám to dělá starosti — ještě to neumíme. Ale pokoušíme se a třeba to zvládnem.

Předkládám zde s jistými rozpaky první materiály, s nimiž jdeme do zkoušek. Nepublikuji je jako reprezentativní ukázkou ze své současné tvorby — spíš je to dokument, z čeho jsme vyšli a představení by mělo ukázat, kam až jsme došli. Mnohé chceme totiž stvořit během zkoušek na scéně. Dobrovolně jsem se jako autor vzdal možnosti propilování textu a časových odstupů při psaní — jinými slovy dobrovolně jsem se vzdal metod, které jsem dosud používal. Ale chceme-li být aktuální, co nám zbývá?

Tak, a teď nám nakoukněte do kuchyně.

JIRÍ SUCHÝ

Šakal

Z houfu jásařících občanů vybíhá s mávátkem v ruce Tomáš. Ostatní se rozcházejí. Když scénu opustí ten poslední, Tomáš s mávátkem v ruce osloví Lucku.

TOMÁŠ
Promiň, ale slyšel jsem tě zpívat a zakládám soubor. Takovej experimentální, rozumíš. A tak se tě chci zeptat, jestli bys s námi do toho nešla.

LUCKA
S vámi? Kdo to všechno je?

TOMÁŠ
To se ještě neví. Ale určitě někoho seženu.

LUCKA
Jestli tomu dobře rozumím, zatím jsi to jenom ty. To je na mě nějak moc experimentální.

TOMÁŠ
Ale určitě seženu další, čégro. Dokonce už je mám, opravdu, už je mám. Jenom jim to musím říct.

LUCKA
A jak se ten soubor jmenuje?
TOMÁŠ Jak? No... jak... Šakal. Divadelní soubor Šakal.

LUCKA

Tak tedy do Šakala mě nedostaneš, kdyby ses — ...

TOMÁŠ
Počkej, neblbni, to není tak špatný. Je to zkratka. Ša — ka — l. Šansony, kabaret, a l — to už neví. Ale když na to přijde, můžu taky vymyslet něco úplně jinýho.

LUCKA
Buď tak laskav.

TOMÁŠ
Třeba... Extrafór. Experimentálně tradiční... fórum.

LUCKA
To snad byl ten Šakal lepší.

TOMÁŠ
O název nejde, ten už se vždycky nějaký vymyslí, hlavní věc je, že jsem napsal hru, čégro, napsal jsem takovou hru a ta je o ——— no vlastně o tobě. O hezký český holce, která zpívá a žije v době, a ta je na ni trochu moc to — socialistická, rozumíš.

A tak se spřáhne s klukem, to jsem jako já...
LUCKA

Počkej, jak spřáhne?

TOMÁŠ
No dají se dohromady.

LUCKA
Do jaký hromady? To chci vědět, než se do něčeho vložím.

TOMÁŠ
Ale začnou spolupracovat. Je to hra o tom, že utvořej takovej spolek, kterej...
LUCKA

Kolik jich v tom spolku bude?

TOMÁŠ
No, oni dva a — já nevím. Třeba ještě někdo.

LUCKA
Říkal jsi, že jsi napsal hru, to znamená, že už je hotová. Jak to, že nevíš, kolik jich v tom spolku bude?

TOMÁŠ
No oni dva a — když bude třeba, přepíšu další. Ještě to vlastně není úplně hotový.

LUCKA
Tak víš co? Nejdřív mi ten základ přines ukázat, já si ho přečtu, a pak ti řeknu, co si myslím o Šakalovi.

Čau. *(odejde)*

TOMÁŠ
Je dobrá. Trochu voprsklá, ale dobrá.

Projev č. 3332/X-89

ŘEČNÍK
Vážené soudružky a soudruzí.
My, pracující, odsuzujeme nekalé rejdy samozvaných zkrachovanců, jakými jsou Havel a další signatáři takzvané Charty 77, kteří za peníze západních...
Kdo mi to sem podstrčil? To je přece z července! Kde je můj dnešní projev?
Na scénu se rádoby nenápadně připlíží muž a podává řečníkovi jiný projev.

ŘEČNÍK
No tohle je jiná káva! Vážení spoluobčané.
Omlouvám se za malé nedopatření, které vzniklo záměnou projevů, ať už

omylem či s úmyslem mě skandalizovat, byl mi podsunut můj projev z doby, kdy v srdcích jsme nosili pravdu a nic než pravdu, ale ze rtů nám musel plynout její opak. Ano, byli jsme zbabělí, nedokázali jsme veřejně vyslovit, co cítíme, neboť jsme si byli vědomi toho, jak kruté by se s námi režim vypořádával. A tak jsme vám radši lhali, přesvědčeni, že je lepší, když v klíčových funkcích sedíme my, kteří pravdu známe, pravdě věříme a kteří jen čekáme na okamžik, kdy ji budeme moci bez obav vyslovit. Ten okamžik, vážení spoluobčané, nadešel a my se nyní musíme tvrdě vypořádat s těmi, kteří nás donutili k přetvářce a k lícůměrnosti. Nechceme, abyste nám děkovali za to, že jsme obětavě setrvali ve svých funkcích a bránili tak, aby je neobsadili ti, kteří vrhali náš národ do stále hlubší propasti! Byla to naše svatá povinnost a jsme rádi, že i my jsme přinesli našemu národu svou malou skromnou obět. A nabízíme vám nyní upřímně svou ruku. Rádi setrváme na svých místech a budeme šťastni, že své bohaté zkušenosti můžeme dát do služeb dobré věci. Věříme, že nabídnutou ruku přijmete a že společně vybudujeme naši novou, demokratickou vlast.

JONÁŠ a MELICHAROVÁ
KDO CHCE PSA BÍT (1968)
hudba: Jiří Šlitr
text: Jiří Suchý

Kdo chce psa bít
vždycky si hůl najde

Někdy je to hůlka tenká
Jindy je to kláda
Kdo chce psa bít toho fenka
Nebude mít ráda

Někdy je to sukovice
Jindy je to proutek
Kdo chce psa bít do palice
To je u mne floutek

Kdo chce psa bít
vždycky si hůl najde

Na ratlíčka stačí tyčka
Na vlčáka bidlo
Kdo bije psa do čelíčka
Toho bodne šídlo

Někdy stačí polovina
Tága z billáru
Kdo chce bít bernardýna
Ten musí mít páru

Kdo chce psa bít
vždycky si hůl najde

Ať se nespí ať se nejí
Ať jsou prázdný kapsy
Hlavně že se vyrábějí
Dobrý hole na psy

Aby psi a aby psice
Netrpěli nudou
Na sebe si sukovice
Aportovat budou

Kdo chce psa bít

Ungarns Wirtschaft schumpft
Die wirtschaftliche Leistung in Ungarn ist 1989 um ein bis zwei Prozent geschrumpft.

Zavěšeno v portálu ŠAKALU...

Ušlechtilých zásad
Takže pes když slizne ránu
Může vlastně jásat

vždycky si hůl najde
Hůl je dobrá na obranu

Za novou stranu

JONÁŠ

Melicharová, já jsem se něco rozhodl: Já — založím... novou stranu.

MELICHAROVÁ

Pane Jonáš, to je úžasný, co vy si dokážete vymyslet. — Ale...

JONÁŠ

Co ate?

MELICHAROVÁ

Kdo v tý vaší straně bude ten hlavní?

JONÁŠ

No já přece! To je zatím jediný, co o ní vím.

MELICHAROVÁ

Pane Jonáš, ale to bude hrozný!

JONÁŠ

Co bude hrozný?

MELICHAROVÁ

No přece až vás poženou.

JONÁŠ

Proč by mě hnali? Pamatuj si, že schopnej vůdce se udrží.

MELICHAROVÁ

Já znala takový, co byli schopný všeho a neudrželi se. Pane Jonáš, já to nechci vidět. — A jak se ta vaše strana bude jmenovat?

JONÁŠ

Ještě nevím. Třeba... strana sociálně-kabaretní, to nezní špatně.

MELICHAROVÁ

To je úžasný. A co bude ta strana dělat?

JONÁŠ

To ještě nevím. Nejdřív uchvátíme moc a pak už se uvidí.

MELICHAROVÁ

Uchvátit moc? A nemůže z toho být nějaká nepřijemnost? Aby se vám při tom nic nestalo.

JONÁŠ

Co by se mi mělo stát? Já ji uchvacovat nebudu, na to budu mít lidi.

MELICHAROVÁ

Lidi?

JONÁŠ

No přece musí ta strana mít taky nějaký členstvo. Nebo si myslíš, že tam budu jako kůl v plotě?

MELICHAROVÁ

Pane Jonáš, nebojte se, já vás v tom nenechám. Já se do tý vaší strany přihlásím.

JONÁŠ

Abych ti pravdu řekl, představoval jsem si tu členskou základnu trochu jinak... Víš, nad čím přemejšším? Jestli bych neměl založit rovnou strany dvě. Když jedna zklame, že bych vedl tu druhou. Jako je strana zelených, tak že bych založil třeba stranu fialových. V ní by se sdružovali všichni ti, co kdy byli zmlácení.

MELICHAROVÁ

Já bych se kvůli vám dala třeba i k těm fialovejším.

JONÁŠ

Copak ty jsi nějaká oběť. Na tebe nikdy nikdo nevztáhl ruku.

MELICHAROVÁ

Ale... možná, že kdybych slušně požádala nějakýho Rudýho bareta... a dala mu svý úspory... tak že by mě za to párkrát přetáhl.

JONÁŠ

Když mi dáš svý úspory, tak tě přetáhnu sám. To víš, budu potřebovat do začátku nějaký kapitál.

MELICHAROVÁ

To vy byste byl opravdu tak laskav?

JONÁŠ

Dokonce bych tě ani nemlátil. Kdybyš mi dala svý úspory, tak ti vystavím vysvědčení, že jsi praštěná, a budeš to mít bez bolesti. To víš, tak se to dělá. Dáš mi to do obálky...

MELICHAROVÁ

No to je úžasný! Ale...

JONÁŠ

Co zas?

MELICHAROVÁ

Kdo bude v tý straně fialovejch ten hlavní?

JONÁŠ

No taky já. Já budu stát v čele dvou stran, rozumíš? To tady ještě nebylo.

MELICHAROVÁ

Ale vždyť vás přece nikdy nikdo nemlátil. Jak chcete zastupovat ty zmlácení nebo nás, co máme potvrzení?

JONÁŠ

Dobře, založím tedy nějakou jinou. Založím stranu, která se bude jmenovat... Strana Všeobecného Veselí. To bude nejsrandálnější strana světa. Prořehtáme se až do vlády. Všichni lidé se smyslem pro humor nás budou volit. Melicharová, možná že jednou budu hlavou státu. A budu první, kdo se bude na známkách řehtat jak blázen!!! A to lepidlo zespoda, co se otluzuje, to nechám vosolit — takové fóry. Místo projevů budu vyprávět anekdoty: Drazí spoluobčané! Znáte to, jak přijde mistr k učedníkovi a říká mu: Frantíku...

Rozhlasová cena V. Havlovi

(kn): Západoněmecký rozhlas WDR v Kolíně nad Rýnem vyhodnocuje každý měsíc nejlepší odvysílané programy v jednotlivých hlavních redakcích. Interní porota určila za měsíc září za nejlepší realizaci v oboru rozhlasových her nahrávku hry Václava Havla „Asanace“ a nyní při celoročním hodnocení rozhlasové tvorby byla tato relace v režii a akustické úpravě Heinze Dietera Köhlera vyhlášena za nejlepší rozhlasovou hru roku 1989, která vznikla ve studiu vysílače WDR. Porota ocenila formální i myšlenkové hodnoty hry o lhostojnosti, neodpovědnosti a zplaněných myšlenkách ve společnosti, která je konformní a v níž osobní iniciativa se považuje za odpor. Lidé v takové společnosti rezignují, a navzájem se tyranizují, ale ve skutečnosti jsou bezmocní — první se ve zhodnocení Havlovy hry. Kromě „Asanace“ uvedl kolínský WDR loni z české tvorby ještě dramatisaci románu Karla Čapka „Krakatt“ a dvě hry Jaromíra Ptáčka.

VĚSTNÍK CENY SVĚTA! G.K.!!

• Před 16 roky zemřel v Paříži splavatel JAN ČEP, nositel papežského řádu sv. Silvestra, redakce z Myslechovic u Litavle. Po obřadech v katedrále Notre Dame byl pohřben na hřbitově v Cello — St. Cloud u Paříže.

Strahlentest bei Marmeladesorten

02.02.90

Bei einer Schwerpunkt-Untersuchung von Marmeladesorten hat die Elterninitiative „Restrisiko“ (Wiesbaden) überwiegend zweistellige Cäsium-Werte gemessen. Spitzenreiter waren die Sorten der Firma Lihn („Die Fruchtige“): Mit 24 Becquerel Cäsium/Kilo ist diese Vierfruchtmarmelade notiert, 22 Bq hatte die Hagebuttenmarmelade der Firma, 21 Bq die Holundermarmelade, 20 Bq die Johannisbeerkonfitüre, 18 Bq die Sorte Sauerkirsch, je 10 Bq Pfirsich- und Erdbeermarmelade.

Drei weitere Marmelade-Proben (Aprikose und Johannisbeere von „Die Marke“, Birne-Dattel von „Lütticher Delikatesse“) erwiesen sich als unbelastet. Pflaumenmus von „Spar“ hatte 1 Bq, in Aprikosen von „Soll und Haben“ wurden keine Cäsium-Spuren gemessen, ebensowenig wie im Multi-Vitamin-Saft von Dr. Koch oder in Waldfrucht-Joghurt von Nestle.

Honig vom Tegernsee hat die Gruppe „Restrisiko“ mit 4 Bq bestimmt, eine zweite Probe aus Gedern erwies sich als unbelastet. Früchte-Tee von Milford: 4 Bq, Kamillenblütentee und Pfefferminzblättertée sind mit jeweils 3 Bq verzeichnet.

Während sich in den Milchproben keine Cäsiumspuren zeigten, hatten Speisequark aus einem Spar-Markt 1 Bq Cäsium. Ohne Cäsium waren Knäcke-Brot („Wasa-Vollkorn“) und Hartweizengrieß von Aurora, Rigatoni („Nudeln“) von „Mamma Lucia“ und Roggen aus Hohenroda.

Zur Bewertung: Unabhängige Experten der Strahlenschutzkommission des BUND raten Erwachsenen dazu, sich bei der Ernährung an 35 Bq Cäsium/Kilo Nahrung zu orientieren. Kinder, Schwangere und Stillende sollten sich an 10 Bq/Kilo halten.

den Mark den Besitzer, 45 Prozent mehr als im Dezember - Rekord.

Aktien-Rekord
Frankfurt - Im letzten Monat wechselten in der Bundesrepublik Aktien im Kurswert von 22,4 Milliarden.

Jednou z nejpoptávanějších filmových hvězd naší meziválečné kinematografie byla herečka Adina Mandlová, kterou náš snímek zachycuje spolu se Slávou Grossmárnem ve filmu režiséra M. Cikána Z českých mlýnů. Herečka a autorka memoárů a příchutí senzací žije nyní v emigraci, a právě dnes se dožívá osmdesátí let.

K odchodu sovětských vojsk

(hd): Jak zdůraznil na pravidelném brleřingu v Praze novinářům mluvčí FMZV L. Dobrovský, naše stanovisko k odchodu sovětských vojsk se nemění. Řekl, že bereme v úvahu všechny okolnosti, která mohou odhodit vojsk provázat, včetně ekonomických a sociálních otázek s tím spojených. Druhé kolo jednání čs-sovětské komise se uskuteční nejspíše od 5. a 12. února a toto kolo by mělo být posledním. V krátké době by měla být podepsána dohoda o odchodu sovětských vojsk z Československa. V souvislosti s tím, že se na FMZV obraceli četní občané se žádostí o zprostředkování zaměstnání v zahraničí. L. Dobrovský prohlásil, že ministerstvo pracovní poměry v zahraničí nezprostředkovává. Dále informoval, že se připravuje nový zákon, který upraví vztahy občanů k ČSSR, majetkové poměry a další otázky, týkající se těch Čechů a Slováků, kteří žijí v zahraničí. Jde o složitou problematiku, o níž bude veřejnost podrobně informována. **BIČ A PRYČ!**

Havel ládt Brandt nach Prag ein

BONN, 2. Februar (dpa). CSSR-Präsident Vaclav Havel hat den SPD-Ehrenvorsitzenden Willy Brandt zu einem Besuch nach Prag eingeladen. Brandt wird nach Mitteilung seines Büros der Einladung bald Folge leisten.

Oprávněné obavy, nebo nedorozumění?

Jak to bylo s výstavbou hotelu Fórum

Okradl Warimpex republika a sakořik, miliónák? Teto otázka je asi podstatou problému, o kterém se v poslední době hodně hovoří. Strážné zpravění: Hotel Fórum stavělo „na kifs“ rakouská firma Warimpex a legální ústředí Union Engineering. Za českou stranou strana byla ústředí konstatována bývalý podnikatel hotelu v PZO Strojexport jako dozorce.

Po skončení výstavby se začalo prosíchnat, že všechno nebylo docela v pořádku. Když se účtoval v dolarech a na vašcearských franchích, mobil se ušetřil 150 mil. Kčs, nebyla řádně účtována všechna papíra, na která jsme měli nárok apod. Situaci se zabýval výbor lidové kontroly, jeho zpráva předložila

Triumf Evy Randové

(Vbr): V den 60. výročí úmrtí nejvládní české pěvkyně, světově proslulé Emý Destinátové — kdy běžel o ni v televizi i výborný křesťácký film Božská Ema — se konal ve paměť této velké a krádné i duchaplné ženy slavnostní gala koncert ve Smetanově divadle. Před televizními kamerami i za spoluúčasti orchestru Smetanova divadla řízeného J. Stychem vystoupila Eva Randová, dnes nelásápně česká zpěvačka, hostující na předních operních scénách. V posledních sezónách zpívala v Praze i v Rusale (Cizí kněžna a Jeřábku jako dvojtroji) a koncertu ve Smetanově operním oratoriu Oedipus Rex a také v koncertním pořadí píšoucího. Tenkrát jsme ji slyšeli v ukázkách italského, francouzského, německého i českého repertoáru ve zpěvech Wagnerovy Isolydy, Smetanovy Libuše (Molditba) a Janáčkova Kostelníčky, přičemž se její mezosoprán uplatňoval i v partiích sopránových nejen pro rozsah hlasu, ale především bohatým uměním pěvecko-dramatickým. Znovu imponovala vyrovnanost všech rejstříků a vytrvalost i pružnost vzácného hlasu, na kterém dosud není známek dlouhodobého provozu v náročných partiích. Její úspěch byl zasloužený a triumfální, zpěvačka děkovala i společenství Emý Destinátové, o jejíž význam pobohotil nosy vedoucí kulturní redakce TV dr. JIří Puka. Randová by se měla stát našim stářířím a Národní divadlo by mohlo přivítat na příštím sezóně malý koncertní cyklus.

Jiří Novotný

Byvalý vynikající plavec a pálsia i v 13 a v 11 n. y. dlouholetý trenér a cvičitel, člen ČPK a naposludý Slavia JPS, zemřel nebylo ve věku 83 let. Několikrát byl míř republiky na 200, 400 a 1500 m, a také a skvělý bráček vodního póla, na němž mohl uplatnit nejen rychlost, přehled, techniku i střelbu. Byl. Jeho dcera Hana reprezentovala ve

Abych pravdu napsal, velký státní znak, jak jej v parlamentu navrhl pan prezident, mne uvrhl do rozpaků. Ze mlsto už tradičního štítu francouzského typu (jaký předcházela ostuda z roku 1960 a z jakého, pokud oim, vycházel ostalek nynějších návrhů na nový státní znak) byl užít štít španělský, je koneckonců podružné. Ostatně — třeba jde jen o pracovní variantu.

zaveden, bylo by z heraldického hlediska přece jen výstižnější, kdyby nesl — pan prezident a moji moravští předkové prominou — lva. (Viz velký a střední znak první republiky.) A teď chci říci, navrhané panem prezidentem, jaké pochováti: Znak je opravdu hezký a má velké grafické (jednotný barevný podklad všech polí hlavního štítu) a značně politické přednosti (moravská orlice

chom si tedy všichni měli přát, aby se moravská orlice co nejdříve dostala do středu velkého znaku Československé republiky. Vyvstává však jiná otázka: vystačíme vždycky jenom s velkým znkem? První republika, připomeňme si, měla znaky tři. Jistě, dnes mohou národní republika namísto znaku malého užívat své symboliky — to je v pořádku. Problém nastane, půjde-li o zá-

Obejdeme se bez malého znaku?

BYLO BY TO LEPŠÍ... MILAN SLEZÁK

totiž tuze inteligentně prostředkuje mezi aspiracemi lva a patriaršního kříže), jen mne napadá: je skutečně nutné, aby základem tohoto pojetí byl štít čtvercový? Jednodušším, možná i logičtějším a vůči chudince slezské orlice jaksi ohleduplnějším řešením by bylo, kdyby se hlavní štít skládal pouze ze dvou polí — o heraldický pravém český lev, nalevo patriaršský kříž — a uprostřed, stejně jako u znaku čtvercového, moravská orlice. (Zkusil jsem si to nakreslit. Výsledek mne příjemně překvapil.) Pokud jsem v prezidentské projevu četl dobře, odhodnotil, heraldickou, a jeho návrhem souhlasil. Snad by-

ležitosť federální a ponaha věcí bude vyžadovat, aby se velký znak podrobil miniaturizaci. Tehdy se složitost nového znaku ukáže jako nevhodná. Obávám se, že na vojenském čepici střední štítek z orlice už nebude k „přečtení“. A co mince? Dokáže si představit velký znak zmenšený na malost pětníku či desetníku? Recept pro podobné případy mi připadá jednoduchý: návrat k heraldickým pochopením, ale obecně obilbenému malému znaku první republiky — korunovanému lvu se staronovým znakem Slovenska na hrudi. Nebo je snad připravena nějaká nová varianta malého federálního znaku?

VIDEŇ (L): Třetí fotbalistů Rakouska, souhrn ČSR na MS 1980 v Itálii hrával v Evropě Pátoucí bránu v záseň. Hokejové, tipuje za jednalo branních klubech mlou za vše, řekl fanalstu Hliti. Druhým může být při HICKERBERGER. Na tluhi nemáme po az šest tónů, ale tomu se divensivi říkal s oznámen Aporem, který si na obhaj Argentinu, pilis nevěří proto. Hlacióm turnaji vítěří kolenať vazy. Ze trener Nilardo má příliš mnoho realismu tohoto týmu bude Her-problém. A jak vidí rakousko-orlice, dnes reditií Austrie, který má v tře- de skupině? Uahí si v jejím prostře. Při velkou autoritu a bohaté zkušenos- ze skomazí. Ale vyloženě slabý celek by- ti z Itálie, kde hrával.

neběžkového řízení, protože její nabídka byla nejvýhodnější. To, co měla v té době „k dobru“, byl jen předběhý projekt, který sloužil jako podklad pro všechny účastníky konkursu. Soutěžně byly použity v kontraktu jako neistaléji ména — v době uzavření by do- lery znamenaly o 164 mil. Kčs vyšší úrok. Mezitím došlo k revalvacii franku — to se ovšem nedalo převidat... Pen- ně nebylo uplatněno na základě zpře- vy VVK; je přece běžným zvykem, že se penále neúčtuje po částech, ale až v sou- hrnu, což se také stalo. A pokud jde o ty vyšší náklady — na Západě totiž není máto psátový zároveň a hotelm i pekárnu, předělnu apod., protože tam všechny služby zaplácí fungující infra- struktura příslušného města, jak to s hotelem Forum skutečně bylo, to asi bude definitivně jasné až začát- kem roku 1993, kdy bude splacen úvěr. Aktuálněji je však otázka hotelu Pan- rama City. Už dubnová zpráva VVK upo- zornovala na možnost zít. V současti- ku — nestalo se však nic... V republice- dobdě výběr lidové kontroly přispěl Pa- norama City“ prověhuje; o to, jak šet- ření dopadlo, se budeme samozřejmě dá- le zabírat.

Pátrání s dobrým koncem
(Fik): V sobotu se na přeženskou bez- pečnost obrátili zoufalý cítinec z NSR, který nepozorností dost kuriozně přišel o větší obnos peněz určených na výplatu zaměstnanců jedné firmy podle jeho výpovědi si odložil na kapotu auta kul- řík. V němž mělo být 283 000 korun a 53 000 západoněmeckých marek, sedl za volant, na zavazadla zapomněl a odjel. Jak všera informoval sdělovací prostřed- ky kapitan přeženského kriminální úřadu J. Soukup, nřístři se máto dost svědků ce- lé události. Dát poměrně přesný popis ženy, které kuřák sobřele, takže v pon- dělí se příslušníkům VB podařilo vyptá- rat 26letou ženu z Plzně. Našlo se u ní 97 000 korun a 26 000 marek, vic přil- v kuřáku nebylo, vradila. Rozpor v dá- lich o finančním obnosu 14 vřelčtje. V každém případě se nepoctivý nřlze- bude zodpovídat i finančního činu sate- je- ní věci. **VAŘE Z VĚSTĚ**

Nové stejnozkroje pro policii
(L): Stejnokroj příslušníků Vetejně bezpečnosti, který byl zaveden před 25 lety, ztratil svou společenskou prestiž. Běh přet čtvrt stoletím je, přes některé dílné změny, poplácán jeho barva a řesa- ní, které nřspřijují funkční ani estetické požadavky. Rovněž symbolika stejnozkro- jových doplňků vyjadřuje dřívější ústav- ní i faktický politickokomunská monopol. Proto počtři federální ministerstvo vnitra s komplexní změnou stejnozkrojně unifor- movaných složek. **BUDO VEŠTĚ K**

Maronenpilze strahlen noch
MÜNCHEN, 4. Februar (AP). Maronen- pilze aus Bayern sind immer noch stark mit dem radioaktiven Metall Cäsium be-

lastet. Messungen des bayerischen Um- weltministeriums zufolge geht die Cäsium- belastung durch den Reaktorunfall von Tschernobyl im Jahr 1986 langsam zurück, erreicht aber immer noch Werte

bis zu 16 000 Becquerel pro Kilogramm Frischgewicht. 1985 seien 130 Becquerel gemessen worden, teilte das bayerische Umweltministerium am Freitag in Mün- chen mit.

1985...
1984...
1983...
1982...
1981...
1980...
1979...
1978...
1977...
1976...
1975...
1974...
1973...
1972...
1971...
1970...
1969...
1968...
1967...
1966...
1965...
1964...
1963...
1962...
1961...
1960...

Co chtějí sudetští Němci

Katolický spolek Ackermann-Gemeinde sdružuje vyhnané sudetské Němce. Sjíci nyní ve Spolkové republice Německo. Snaží se udržovat dobré sousedské vztahy mezi Čechy a Němci. Zasaduje se rovněž za dodržování lidských práv, za svobodu svědomí a náboženského vyznání.

O rozhovor pro Lidovou demokracii jsme požádali generálního tajemníka Ackermann-Gemeinde pana Franze Olberta. Zajímalo nás, jaké požadavky mají v současnosti sudetští Němci vůči své bývalé vlasti.

„Domnívám se, že otázka našeho návratu do Československa a navrácení vyvlastněného majetku Němcům není aktuální“ — řekl. „Podporujeme snahy českého a slovenského národa o vytvoření sociálně spravedlivé společnosti. Je nám zde rovněž jasné, že závažné problémy střední Evropy vyžadují společný postup a těsnou spolupráci, nikoliv jštěňí vášni. Uvědomte si, že sudetští Němci mají k Československu blízký vztah, protože tam žili a považují republiku za svůj bývalý domov.“

• Z těchto pocitů by však mohly pramenit i nároky na půdu, hospodářství, domy apod. . .

„Měh bychom si být vědomi, že jsme se navzájem vůči sobě provinili. Ale také proto, že staré poměry se již nedají nikdy restaurovat. Musíme se snažit o dobré sousedské vztahy, pro-

to vlastnické požadavky podporovat nebude. Zároveň však nemůžeme nikomu bránit, jestliže je někdo uplatní. Podle mého názoru se toho obávat nemusíme. Sudetští Němci si v NSR vybudovali nové hezké domovy, zřídili prosperující podniky a hluboko zde zapustili své kořeny. Kdyby se chtěli vrátit do Čech, museli by zde plody své dlouholeté práce zanechat — a to se nikomu nebude chtít.“

• Jak jste přijali omluvu Václava Havla sudetským Němcům?

„Máme úctu k jeho osobě a odvaze jeho spolupracovníků, protože udělal první důležitý krok směrem k nám a vytvořil počátek nových vztahů mezi českým a německým národem. Vážíme si rovněž postoje kardinála Tomáška k odsunu Němců. Na jeho projev jsme odpověděli vlastním stanoviskem, v němž vyjadřujeme dík za to, že zná naše snahy, veřejně je uznává a potvrzuje. Už v roce 1965 v Pasově jsme spolu s Opus Bonum vydali prohlášení, v němž je vyslovena omluva jako krok k vzájemnému usmíření.“

Hoffnung für Parkinson-Kranke Gewebe abgetriebener Föten übertragen / Weltweit umstritten

NEW YORK, 4. Februar (dpa). Schwedische Forscher ist es gelungen, mit Hirnschichten Hirnzellen eines an der Parkinsonschen Krankheit (Schüttellähmung) leidenden Patienten erheblich zu lindern. Der Erfolg, über den der Arzt Olle Lindvall von der Universitätsklinik in Lund (Schweden) im Wissenschaftsmagazin „Science“ berichtet, wurde im ersten Stellungnahmen US-amerikanischer Wissenschaftler als Hoffnungstrahl für eine Behandlung der Krankheit gewertet. Der Parkinsonismus, eine degenerative Krankheit des Hirns, führt zu immer stärker werdenden Bewegungsstörungen.

Bereits vor drei Jahren hatte der mexikanische Arzt Ignacio Madrazo Erfolge bei der Behandlung von Parkinson-Patienten mit Hilfe von Hirnzellen Ungeborener gemeldet. In dem schwedischen Fall war das Leiden des Patienten bereits so weit fortgeschritten, daß er die Hälfte seiner Zeit in einem nahezu unbeweglichen Zustand verbrachte. Drei Monate nach der Operation hatte sich sein Befinden so weit verbessert, daß er täglich nur noch eine oder zwei kurze Perioden der Unbeweglichkeit erlitt. Der Gebrauch des Gewebes von abgetriebenen Föten in der Medizin ist allerdings weltweit heftig umstritten. Gegner der Methode fürchten, daß so ein regelrechter Markt für Teile von Ungeborenen entstehen könnte.

Bei dem in Schweden angewandten Verfahren wird eine Lösung mit den Zellen der Föten in den Bereich des Hirns eingeführt, der als Folge der Parkinsonschen Krankheit abgestorben ist. Die Zellen wachsen im Hirn des Patienten weiter und produzieren den fehlenden Wirkstoff Dopamin.

Vzpomínáme statečné generály

Posledních 40 let se přestala veřejně vyslovovat jména tedy lidí, a pokud k tomu přece došlo, pak většinou s hanlivými přívlastky. Díky naší „néžné“ revoluci však přišel čas znovu o nich hovořit nahlas a s úctou, která jim náleží.

Jméno generála Karla Kutlvašra, vojenského velitele Pražského povstání, patří mezi ně. Při příležitosti jeho nedožitých 95. narozenin dne 27. ledna si připomeňme krátkou historii pohlnutého Kutlvašrova života.

Po vzniku Československa se K. Kutlvašra stal nejmladším generálem čs. armády. Za nacistické okupace byl jedním z čelných členů vojenské odbojové organizace „Obrana národa“ a začátkem května 1945 převzal funkci vojenského velitele Pražského povstání. Protože příliš viděl do zákuhů, s nich machinaci komunistů, byl koncem roku 1948 postaven před soud a odsouzen pro velezradu k doživotnímu těžkému žaláři. Propuštěn byl teprve v květnu 1960 při hromadné podmínečné amnestii politických vězňů. S podlomeným zdravím se vrátil ke své manželce Felzaverě do malého sklepního bytu IV. kategorie.

Nastoupil práci jako hlídač na výstavě Národní galerie, ale toto místo musel opustit a byl hlídačem a vrátným v bývalém nusetském plavárně. Zemřel 2. 10. 1961 ve věku 66 let; nedočkal se již zasloužené rehabilitace.

Ve dnech 26.—28. ledna 1949 se konalo neveřejné přelíčení u státního soudu v Praze na Pankráci, při němž byl divizní generál Heliodor Píka shledán vinným ze zločinu vojenské zra- dy, zneužití služební moci atd., jak začínalo být tehdy zvykem kryt začí- nající mlýn nezákonností a umně zkonstruovaných justičních zločinů.

Dne 26. ledna 1949 vynesl soud ortel, který byl již pět dní předtím rozhodnut vojenskou komisí při ÚV KSČ. Rozsudek zněl: trest smrti provazem. Tak byla odměněna služba vlasti, zásluhy o budování čs. armády a mimořádně aktivní účast v boji proti nacismu.

V dopise na rozloučenou své rodině generál H. Píka mj. napsal: „Je mi líto, že strach ovládl většinu lidí a že se neodvažují říci pravdu, anebo alespoň neřici vyloženou lež buď z donucení nebo z konjunkturalismu. Kam že zmizela poctivost a odvaha? Kam zmizelo naše „kredo“ — zděděné po M. J. Husovi a T. G. Masarykovi — které jsme tak hrdě sobě i světu připomínali? Je to soumrak národního svědomí, nebo už temno svobody lidských práv? Ne, nemohu uvěřit, neboť génius národa je věčný, přetrvává bouří a nedá zahynout!“

Velvyslancův protest

Havana: Čs. velvyslanec na Kubě S. Svoboda předal na kubánském ministerstvu zabráněnou notu, která vyjadřuje energický protest proti hrubému zacházení kubánské policie s čs. občanem, kameramanem ČST v Havaně L. Jedličkou. Jedlička byl v pátek večer zhruba skou policií poté kdy se coby postřížený stal účastníkem dopravní nehody. Notu převzal zástupce vedoucího právního eropského odboru ministerstva J. Martí Martínez, který vyslovil nad incidentem politování a řekl, že ministerstvo zahrání němu vše, aby byl případ podrobně vyšetřen.

Streibl und die Hauptstädte

MÜNCHEN, 2. Februar (dpa). Die Bayerische Staatskanzlei hat eine Information, daß Ministerpräsident Max Streibl München als Hauptstadt eines geeinten Deutschlands vorschlägt, zurückgezogen. Die Meldung sei mit dem CSU-Politiker „nicht abgestimmt“ worden und versehentlich „aufgrund irriger Annahme der Autorisierung“ herausgegeben worden, teilte die Kanzlei am Freitag mit.

Bei SPD und FDP war der Vorschlag zuvor auf Unverständnis gestoßen. Der SPD-Vorsitzende Hans-Jochen Vogel vermutete, die Idee habe „mit dem Fasching zu tun“. Die Berliner SPD fragte rhetorisch: „Adenauer wollte Rhönndorf zur Bundeshauptstadt machen, warum schlägt Streibl nicht gleich seinen Geburtsort Oberammergau vor?“ Die bayerische FDP hatte Streibl „etwas mehr Bescheidenheit“ empfohlen. Die Probleme der Landeshauptstadt mit fast unerschwinglichen Mieten und Zersiedlung des Umlands seien schon groß genug.

Die Staatskanzlei hatte am Donnerstag gemeldet, daß Streibl eine Stadt in Bayern als zukünftige deutsche Hauptstadt wolle und daß dafür neben München auch Nürnberg und Augsburg in Frage kämen.

Protest proti násilí

(čtk): Na federální ministerstvo zadržaných věcí byl pozván kubánský velvyslanec M. Rodríguez Martínez a byl mu tlumočen protest proti hrubému fyzickému násilí, kterého použila kubánská policie proti kameramanovi ČST L. Jedličkoví v souvislosti s nezaváženou automobilovou nehodou dne 26. ledna v Havaně. Kubánský velvyslanec vyjádřil politování nad incidentem, přislíbil, že politováníhodná záležitost bude urychleně prošetřena a vyjádřil naději, že incident nebude mít vliv na dosavadní dobré vztahy.

Zeitplan.

Der Proviant von Messmer und Fuchs reicht nach Angaben des „Spiegel“, der über die Expedition berichtet, nur bis zum 15. Februar. Spätestens am 16. Februar sollten die beiden an ihrem Zielort

Wettlauf im Eis mit der Zeit

HAMBURG, 4. Februar (dpa). Zu einem erbitterten Wettlauf mit der Zeit ist die Antarktis-Durchquerung von Reinhold Messmer und Arved Fuchs geworden. Mit Gewaltetappen von mehr als 40 Kilometer pro Tag wollen die beiden Boden gut-

machen, um rechtzeitig vor dem antarktischen Winter die neuseeländische Scott-Station an der McMurdo-Bucht zu erreichen. Wie das Hamburger Nachrichtenmagazin „Der Spiegel“ am Samstag mitteilte, liegen die beiden weit hinter ihrem

Hier: Mito do Techemmto Mito do Služeb

McMurdo-Bucht sein, wenn sie das Schiff nicht verpassen wollen, das sie nach Neuseeland bringen soll, ehe Packeis den Schiffsverkehr lahmlegt. Messmer und Fuchs haben noch 480 Ilymer insgesamt 2400 Kilometer langer Route vor sich.

Stalin-Plan und Herter-Note

Deutschland-Pläne, wie sie jetzt DDR-Ministerpräsident Hans Modrow vorgelegt hat, haben in der Bundesrepublik, der DDR und bei den Siegermächten des Zweiten Weltkrieges immer wieder für Furore gesorgt. Schon in den 50er und 60er Jahren gab es von seiten der UdSSR und der DDR Vorschläge für eine Wiedervereinigung und einen Friedensvertrag. Erst 1968 wurde aus der neuen DDR-Verfassung der Passus über die Bildung einer Konföderation beider deutscher Staaten gestrichen.

Gemeinsam war allen diesen östlichen Vorstößen die Forderung nach Neutralität. Nicht zuletzt an diesem Punkt scheiterte die Aufnahme ernsthafter Verhandlungen mit dem Westen. Nach westlicher Auffassung ging es den Sowjets dabei vor allem darum, die Eingliederung der Bundesrepublik in das westliche Verteidigungssystem zunächst zu verhindern und ihnen anschließend die Verantwortung für die fortdauernde Spaltung zuzuschreiben.

Der erste sowjetische Vorschlag zur Bildung eines Gesamtdeutschen Konstituierenden Rats und zum Abzug aller fremden Truppen stammt aus dem Jahr 1950. Zwei Jahre später legte der Kreml mit der „Stalin-Note“ vom 10. März 1952 an die Westmächte als Reaktion auf den vom Bundestag beschlossenen Aufbau der Bundeswehr den Entwurf für einen Friedensvertrag vor. Darin sollte sich ein vereinigtes Deutschland verpflichten, keine Koalitionen oder Militärbündnisse einzugehen, die sich gegen einen ehemaligen Kriegsgegner richteten.

In mehreren Antwortnoten forderten die Westmächte die Sowjets auf, die Voraussetzungen für freie Wahlen in Gesamtdeutschland zu schaffen. Darüber gab es keine Verständigung.

In einem — nach dem damaligen britischen Außenminister Anthony Eden — benannten Plan vom 29. Januar 1954 wurden von den Westmächten die stufenweise Vereinigung Deutschlands und freie Wahlen vorgeschlagen. Eine gesamtdeutsche Regierung sollte befugt sein, in freier Entscheidung internationale Vereinbarungen abzuschließen. Darauf reagierten die Sowjets im Februar 1954 mit dem Vorschlag vom Außenminister

Wjatscheslaw Molotow für die Bildung einer gesamtdeutschen provisorischen Regierung sowie dem Entwurf für einen gesamteuropäischen Vertrag über kollektive Sicherheit in Europa. Darin wurde die Forderung nach „Nichtzulassung der Einbeziehung Deutschlands in Koalitionen und Militärbündnisse“ erneuert.

Nach Abschluß des Deutschland-Vertrags von 1954, in dem die drei Westmächte der Bundesrepublik die „volle Macht eines souveränen Staates über ihre inneren und äußeren Angelegenheiten“ bescheinigten, bot die sowjetische Führung am 15. Januar 1955 erneut die Wiedervereinigung unter der Bedingung der Neutralität an. Der damalige Außenminister John Foster Dulles wies dies mit der Begründung noch einmal zurück: „Die USA sind der Ansicht, daß Neutralitätspolitik auf ein Land vom Charakter Deutschlands nicht anwendbar ist. Es ist möglich, einem kleinen Land wie Österreich Neutralität zuzuweisen. Ich glaube aber nicht, daß ein Realist des Glaubens sein kann, das deutsche Volk mit 70 Millionen Einwohnern sei bestimmt, die Rolle eines neutralen Landes zu übernehmen.“

Am 10. Januar 1959 — zehn Wochen nach Chruschtschows Berlin-Ultimatum — legte Moskau den bisher letzten umfassenden Friedensvertragsentwurf mit Deutschland vor. Dieser ging von der Basis der fortdauernden Teilung aus. Die drei Westmächte reagierten darauf mit dem nach dem damaligen US-Außenminister Christian Herter benannten Stufenplan zur Wiedervereinigung, in dem ein Junktim zwischen der Einheit Deutschlands und der europäischen Sicherheit hergestellt wurde.

Prag erhält ein Goethe-Institut

Genscher trifft den CSSR-Kollegen Dienstbier nun regelmäßig

Vertragspartnern der Bundesrepublik im sogenannten Schengener Abkommen, mit Frankreich und den Beneluxstaaten, nötig. Die Entwicklung dürfe nicht dazu führen, sagte Genscher, „daß anstelle des Stachelstraßens Paraphrasen zutage treten.“

Zwei weitere deutsch-tschechoslowakische Vereinbarungen betrafen die Schaffung neuer Grenzübergänge sowie die Einsetzung einer gemeinsamen Historiker-Kommission zur Untersuchung des deutsch-tschechoslowakischen Verhältnisses in diesem Jahrhundert. Über die Grenzübergänge werden am 12. Februar in Prag Expertengespräche geführt. Die Historiker-Kommission soll das deutsch-tschechoslowakische Miteinander, aber auch leidvolle Episoden der gemeinsamen Geschichte untersuchen (die Nationalherrschaft in Böhmen, die Vertreibung der Sudetendeutschen).

ter NÜRNBERG, 2. Februar. Mit Vereinbarungen über die Errichtung von Kulturinstituten ging am Freitag in Nürnberg ein Treffen zwischen den Außenministern Hans-Dietrich Genscher und Jiri Dienstbier (CSSR) zu Ende. Den Vereinbarungen zufolge wird in Prag ein Kulturinstitut errichtet, das im Gegensatz zu anderen osteuropäischen Ländern den Namen Goethe-Institut führen darf. Auch ein deutsch-tschechoslowakisches Protokoll über ständige Konsultationen unterzeichneten die Minister.

Zum Abschluß der deutsch-tschechoslowakischen Verhandlungen trug Dienstbier noch einmal den Wunsch seiner Regierung vor, daß im Reiseverkehr mit der CSSR der Visum-Zwang wegfallen sollte. Genscher versprach, „auf jeden Fall“, wie er sagte, „diesen Schritt zu tun“. Allerdings sind noch Verhandlungen mit den

na. J. Veselá, M. Beňa, J. Hrubjaka, J. Janjka, J. Marka, M. Bodl, A. Hlaváček, N. Gafflerová, V. Martiničová, Pavla Kouře a M. Sabolářka. Odvolání byli poslanci a poslankyně: J. Veselá a A. Marešová, J. Pampúch a E. Hojnosa, J. Riško a Svestka, M. Suška, M. Lúčan, M. Stancel. Poslankyně H. Návrátová byla odvolána ze zdravotních důvodů. Mandáty všech těchto poslanců zanikly dnem 29. ledna 1990.

„A FURT KALO... A CO...“

Skoda sucht West-Partner

Siemens und General Electric an Kraftwerksbauer interessiert

PRAG (ug/rtr). Der tschechoslowakische Maschinenbaukonzern Skoda verhandelt mit mehreren westlichen Konzernen über eine Zusammenarbeit in der Kraftwerksfertigung und Energietechnik. Laut Skoda-Vizepräsident Miloslav Mikes gehören dazu Siemens, das US-Unternehmen General Electric und der schwedisch-Schweizer Konzern ASEA Brown Boveri als potentielle Partner. Ein Siemens-Sprecher bestätigte die Gespräche, sagte aber, es sei noch nicht absehbar, ob es zu einer Kooperation komme.

Die Höhe der ausländischen Beteiligung dabei hänge von der gesetzlichen Regelung ab, die noch diskutiert werde, sagte Mikes. General Electric habe Interesse bekundet, bis 30 Prozent an Skodas Maschinenbaukapazität zu erwerben. Er hoffe, daß dies das erste CSSR-Unternehmen mit ausländischer Beteiligung werde und damit ein Beispiel für andere setze. Skoda ist mit 70.000 Beschäftigten und einem Umsatz von 19 Milliarden Kronen (rund 2,3 Milliarden Mark) einer der größten Maschinenbauer in Osteuropa.

Bei den Verhandlungen geht es auch um einen Einstieg in die Kraftwerksproduktion von Skoda in Pilsen. Eine Ar-

beitsgruppe will innerhalb der nächsten Monate die Verträge mit einem oder mehreren westlichen Partnern vorbereiten. Skoda baut in Pilsen Kernreaktoren auf Halde, die nach Einschätzung von Experten auch in Ost-Europa nicht mehr abzusetzen sind. Die neue Regierung in Prag sucht im Zuge der wirtschaftlichen Neuorientierung nach einem Sanierungskonzept für das Unternehmen.

General Electric will Teile für konventionelle Kraftwerke in Pilsen fertigen lassen, beispielsweise Zwischenprodukte für die Fertigung von Turbinen. Nach Darstellung von tschechischen Experten hat sich der US-Elektrokonzern bei den Gesprächen in Pilsen „finanziell sehr großzügig gezeigt“.

Die Regierung in Prag ist offensichtlich bereit, ausländischen Interessenten auch eine Mehrheit an Teilen des Staatsunternehmens zu überlassen. Um eine solche Beteiligung zu ermöglichen, müssen allerdings noch die rechtlichen Voraussetzungen für die Umwandlung von Staatsbetrieben in Aktiengesellschaften geschaffen werden. Ein entsprechendes Gesetz soll spätestens in einem halben Jahr verabschiedet werden.

Goldjuwelen und Statuen aus Herculaneum in Italien erbeutet

lien verübt wurde. Der Präsident des archäologischen Verbands Italiens, Walter Mazziti, sprach von einer Katastrophe. Es sei unverständlich, wie in einer Region mit einer so hohen Kriminalität wie Neapel die Sicherheitsmaßnahmen so unzureichend gewesen seien. Herculaneum war im Jahre 79 wie Pompeji vom Ausbruch des Vesuv überrascht worden.

Reignace a odvolání

(titk). V Praze zasedalo předsednictvo sněmovny národů FS CSSR. Za hlavního stěho předsedy J. Stánka se zabývalo přípravnou osmá nejmístnější schůze sněmovny, která projednávala rezoluci rekonstrukci a sněmovny a jejího orgánů. Představitelové FS se také zabývaly přípravou 24. společné schůze sněmoven FS CSSR. Vzájemně se vědomí rezoluci poslanců E. Erhaně, J. Trépsala, J. Andráš, O. Hatěmka

NEAPEL, 4. Februar (AFP). Mehrere Bewaffnete haben in der Nacht zum Samstag die antike Stadt Herculaneum überfallen und dabei rund 200 Goldjuwelen erbeutet. Nach Polizeiangaben überfüllten zwei maskierte Männer am späten Freitagabend die sechs Wächter und fesselten sie mit Klebebandern an ihre Betten. Mit mehreren Komplizen drangen sie in die Ausstellungshallen ein. Weil es ihnen nicht gelang, eine Panzerlücke in einer Mauer. Außer den Goldjuwelen aus dem ersten Jahrhundert stahlen sie eine große Dionysos-Statue aus Silber und antike Geldstücke. Nach Ansicht der Polizei gingen die Räuber mit sehr viel Kunstverständnis vor und ließen weniger wertvolle Gegenstände zurück.

Der Überfall gilt als der spektakulärste, der je auf ein antikes Denkmal in Ita-

GO WEST!

Der „westlichste Stalin“ ist noch zu haben

Laut Agenturberichten kommen sie aus der Bundesrepublik und den USA. Die Stadtväter von Zabreh, die in bundesdeutschen Tageszeitungen inseriert haben und Angebote noch bis 15. Februar entgegennehmen, wollen den Erlös übrigen in den Wiederaufbau und die Einrichtung eines Krankenhauses stecken — womit auch hier Stalin zu guter Letzt einem guten Zweck dienen würde.

Trotz des dreifachen Erlöses, den die Bürger von Komarov mit „ihrem“ Stalin erzielen wollen, schwört Ulman Stein auf Bein, es hätten sich ebenfalls schon Kaufwillige — aus Österreich, Großbritannien, Japan und den USA — gemeldet. „Es gibt eben Leute, die sammeln alles“, meint er dazu achselzuckend. Bereits seit September war die Statue zur Vorbereitung von Attentaten abgedeckt. Inzwischen hat die Gemeindeverwaltung von Komarov ihr kostbarstes Exportgut in einer Halle eingemottet, damit es nicht im letzten Augenblick

rem Befreier mit dem Denkmal zu huldigen. Die örtliche LPG legte Sonder-schichten ein, und dennoch dauerte es zwei Jahre, bis das 3,20 Meter hohe Denkmal den Sockel krönte.

Die Zeiten eines solchen, möglicherweise auch nicht ganz freiwilligen Idealismus sind vorbei. Stalin kommt unter den Hammer. Voraussichtlich Ende März soll das Denkmal an den Meistbietenden — ob Museums-Vertreter oder Privatsammler — versteigert werden. Und zum Beweis, daß wirklich Interesse herrscht, zitiert Ulman einen Brief, der ihn aufgrund von Medienberichten in den USA erreichte.

„Sehr geehrter Herr Vorsitzender, ich bin kein Kommunist, aber Ihre Statue würde gut auf meinen Hof passen“, beugte der US-Bürger möglichen Mißverständnissen vor. „Schreiben Sie mir, was Sie verlangen, ich zahle bar und in Dollar“.

aus Kommunistenhaß beschädigt wird. Auf dem Dorfplatz sieht jetzt nur noch der leere Sockel, auf dem allerdings die Aufschrift „Dem großen Lehrer der arbeitenden Klasse und dem Befreier unseres Vaterlandes“ verblieben ist.

Folgt man Ulmans Schilderung, hatte das Denkmal in Komarov seine Funktion schon lange nicht mehr erfüllt, denn es war in Vergessenheit geraten. Den Dorfplatz ziert nämlich eine Grünanlage, deren Gebüsch den großen Lehrer nach und nach mit ihren Blättern gnädig verdeckten.

Eines Tages entschloß man sich zur Sanierung, und fürderhin stach das nackte Monument den Komarovern störend ins Auge. Sie beschlossen also, es loszuwerden.

Dabei hatte es viel Mühe gekostet, das Denkmal einschließlich Sockel aus Gestein der umliegenden Partisanenwälder nach Kriegsende zu errichten. An Stalins 70. Geburtstag, dem 21. Dezember 1949, beschloß die Gemeinde, ih-

Komuse hodí poplašné zprávy?

Na jiném místě něžeho listu publikujeme prohlášení federálního ministerstva vnitra, které se týká poplašné zprávy o údajné přípravě státního převratu v Československu. V předchozím čísle vydání LD jsme rovněž upozornili na rozhovor poradce prezidenta republiky pana Milana Křečké a rakonském listem NEUE KRONEN ZEITUNG, v němž je obsaženo zamyšlení nad tím, jak funguje česká policie.

Česká policie — jak bylo řečeno, pod neznámým vedením, je fakt, že dokonce zprávy o údajné přípravě státního převratu v Československu. V předchozím čísle vydání LD jsme rovněž upozornili na rozhovor poradce prezidenta republiky pana Milana Křečké a rakonském listem NEUE KRONEN ZEITUNG, v němž je obsaženo zamyšlení nad tím, jak funguje česká policie.

Nikoho nelze ubravit, ale odjavit se nabízí sama. Neklid sázíť tomu, kdo si jej přeje, kdo ho potřebuje. Kому je záležet na politické situaci nepřijímá, ba dokonce ohrožuje jeho pozice. Je politická či osobní. Není pochyb o tom, že by měla, morně docela nepatrná část

Sdělení ministerstva vnitra

(čtk): V posledních dnech je mezi námi největší zájmem a poplašná zpráva o údajné přípravě státního převratu Federálního ministerstva vnitra v této souvislosti nezbývá žádné prokazatelné okolnosti, které by tomu nasvědčovaly. Přes to k upřesnění jistoty o klidu občenu bylo rozhodnuto poslati poradkuvé jednatelství VB o příslušnosti vnisk ministerstva vnitra, kteří budou užateční čarva, nomodružou trkolatoru na úřadu tuho, že v souladu s právní naseho obyvatelstva obrání demokracii a svobodu. V těchto dnech byl také ministrstvo vnitra ČSSR předán dopis z autoslužbu sbrummedai příslušniku SNB — nezavazující odborových svazů. Jánemem 35 000 příslušníků u něm vyjadřena plná podpora současnému vedení ministerstva vnitra s tím, že budou ústečně plnit všechny akoly uložené vládou ČSSR, ČSR a NSR.

Hamburger ratiolert

MOSKAU, 4. Februar (dpa). Um „Spekulationen“ mit ihren begehrten Bulettenbrötchen zu verhindern, hat sich die Moskauer McDonald's-Niederlassung zu einem ungewöhnlichen Schritt entschlossen: Der „Big-Mac“ wird rationiert. Die Zeitung des „Komsomolskaja Prawda“, beauftragt politische Situation nepřijímá, ba dokonce ohrožuje jeho pozice. Je politická či osobní. Není pochyb o tom, že by měla, morně docela nepatrná část

Ojeté vozy za devizy

(čtk): Novou službu nabízí Autocentrum ve Zlíně. Prodej ojetých osobních automobilů dovezených z NSR zavedlo PZO Motorov a švýcarskou firmou FAP Trading a v nabídce jsou značky Opel, Renault a Volkswagen. Zlínský oblastní závod pro prodej, servis a služby vozidel jich zatím dovezl sedm. Zájem ukázal, že majitelé devizových prostředků přijali službu s povděkem. „Ma skryté vady vozů poskytujeme půlroční záruku, len pro porovnání — opel z roku 1988 stál původně kolem 26 000 DM, u nás zaplatíte 12 500 DM,“ sdělil vedoucí autocentra L. Samošil. Importování vozů podle technickou kontrolou, doplněny nepodléhá clo, pouze 4000 Kčs stojí vy-stavení technického průkazu. Zlíňští se orientují hlavně na získávání vozů, které mají v ČSSR servis. Samozřejmě, se odpadá ověřování původu deviz, zaplatit lze i šekem číťi banky po ověřeni knu-ta apod.

Neutsch entschuldigt sich bei Havel

BERLIN. Der DDR-Schriftsteller Erik Neutsch („Spur der Steine“) hat sich bei dem tschechoslowakischen Staatspräsidenten Vaclav Havel für sein 1987 erschienenenes Buch „Nabe der Grenze“ entschuldigt. In diesem vierten Teil seiner Romanfolge „Friede im Osten“ hatte sich Neutsch mit dem Prager Frühling 1968 beschäftigt, er erklärte nun, darin „eine falsche Darstellung der 68er Ereignisse in der CSSR und des damit verbundenen Einsatzes der Warschauer Vertragsstaaten gegeben zu haben“. Deshalb sei „Nabe der Grenze“ auf seinen Wunsch aus dem Handel zurückgezogen worden; er werde das Buch „überarbeiten“.

CSSR-Geheimdienst aufgelöst

PRAG, 2. Februar (dpa). Der tschechoslowakische Innenminister Richard Sacher hat am Donnerstag alle Organisationen des Geheimdienstes aufgelöst und die Abgabe aller dienstlichen und privaten Waffen angeordnet. Die Räume des Geheimdienstes sind versiegelt worden. Der Befehl des Innenministers wurde auf dem Prager Wenzelsplatz, wo Tausende von Menschen gegen den Geheimdienst demonstrierten, mit Jubel aufgenommen. Eine Reorganisation des Innenministeriums sieht die Gründung eines Verfas-

12.000 Kčs!
250.000 Kčs!
KOPIN??

zungsschutzes, eines Paß- und Ausländeramtes, eines Verwaltungsdienstes und einer Anti-Terror-Einheit vor. Gleichzeitig teilte KP-Generalsekretär Vasil Mohorita mit, daß die Kommunistische Partei seit November über 500 000 Mitglieder verloren habe. Derzeit zähle die KPC noch etwa 1,2 Millionen Genossen, die Austrittswelle halte an.

Zelený telefon

(rel): V nejbližší budoucnosti začnou odcházet z našeho území sovětské vojáky. a to i z míst jejich malého soustředění. Tato místa byla doand nepřístupná, je přitom pravděpodobné, že i v těchto er-zeatěch byla znečištěna půda, hurina a voda. Vznikají i pokasy o nepovolené uložení odpadů, které se v sovětských nosičkách nahromadily. Všechny přína-ty, kde pulde všechno zjištěno doko ko-knaminaci vodních zdrojů v okolí pr-loru sovětských posádek nebo tam, kde dulo k pokusům sovětských vojsk k ne-ovocnému utěření odpadů, zvláště pak udrůk odpadů uzavřeného v různých družích kontejnerů, hlásit na „Zelený telefon“. Praha 2, Benátská 2 — 29 79 41. I. 346.

Die sanfte Revolution hat auch die Provinz der CSSR erreicht, wo man jetzt mühsam Demokratie lernen muß

Das Dorf Zlatnky, eine halbe Autostunde südlich von Prag gelegen, wirkt in der beginnenden Dämmerung des winterlichen Nachmittags wie ausgestorben. In den Dunst über den schmutzigen Straßen des Ortes mit seiner Handvoll Ein- und Zweifamilienhäusern mischt sich der für die Tschechoslowakei typische beifende Geruch des Qualms aus den Kohleheizungen. Auf dem dunklen Hof des Rathauses stehen zwei Skoda älterer Bauart, direkt vor dem Eingang zum Sitzungssaal des Gemeinderates — einem Raum, dessen einziger Schmuck drei große Stoffbahnen in den Landesfarben und ein Plakat mit der Einladung zum nächsten Kinder-Maskenfest sind.

Die Versammlung der 17 Einheimischen in Jeans und Pullovern, die am Tischgeviert in der Mitte des Raumes diskutieren, scheint auf den ersten Blick nichts Besonderes an sich zu haben. Und doch wäre, was hier vor sich geht, in der Tschechoslowakei vor einem halben Jahr noch unvorstellbar gewesen. Im sonst — meist kommunistischen — Vertretern der Gemeindevertretung vorbehaltenen Saal haben sich an diesem Tag erstmals die Vertreter des oppositionellen Bürgerforums versammelt, um einen Katalog mit Forderungen an den kommunistischen Gemeindevorstand aufzustellen. Die „sanfte Revolution“ in der Tschechoslowakei hat auch die Provinz erreicht.

Die Ereignisse vom November des vergangenen Jahres, als in Prag Hunderttausende für den Sturz des kommunistischen Regimes demonstrierten, waren an Zlatnky zunächst ziemlich spurlos vorbeigegangen. Aber im Januar faßten sich dann einige Aktivisten ein Herz zu betreten für Zlatnky und das Nachbarort Hodkovic, die einen gemeinsamen Gemeinderat haben, eine Bürgerversammlung ein. Von den 1000 Einwohnern der beiden Ortschaften im südlichen Einzugsgebiet Prags kam nahezu ein Drittel zu dem — für CSSR-Verhältnisse noch ungewöhnlichen — Treffen. Die Dorfbewohner, von denen viele in der landwirtschaftlichen Produktionsgenossenschaft (LPG) und nahe gelegenen Fabriken beschäftigt sind oder zur Arbeitsstelle in Prag pendeln, machten ihrem jahrelang aufgestauten Ärger zunächst einmal richtig Luft. Dann wählten sie ein Sprecherremium, dem sie zutrauten, den Gemeinderat zu lesen. Zum Sprecher gehören parteilose Arbeiter und Akademiker aller Altersstufen.

Die Diskussion der 17 über den Forderungskatalog an den Gemeinderat in Zlatnky ist dann ein einziger Mißtrau-

ensvotum gegen die bisherige Kommunalpolitik. Folgt man den Redebeiträgen — und der Augenschein bestätigt die vorgetragene Kritik —, scheint in dem Dorf in Hordubice fast nichts zu funktionieren, was im Aufgabenbereich der Kommunalpolitik liegt. In den Dörfern gibt es keine Kanalisation. „Seit Jahren wird daran gebaut“, meint einer aus der Runde, „aber ein Ende ist noch immer nicht in Sicht.“ Die Straßenbeleuchtung in einigen Straßen defekt, in anderen hat es niemals eine gegeben, obwohl seit zwölf Jahren daran gearbeitet wird. Schlimmer fällt ins Gewicht, daß die Spannung im Stromnetz der beiden Gemeinden nur 150 Volt beträgt. Ein neuer Transformator soll angeschlossen werden, doch ziehen sich die Arbeiten bereits seit Monaten hin. Die Haupt Sorge der Einwohnerschaft ist allerdings die Qualität des Trinkwassers. „Das kann man nicht trinken, das hat unsere LPG mit allem möglichen versaut“, meint ein Arbeiter. „Aber beweisen können wir nichts, es wurde ja nie ein Gutachten über die Trinkwasserqualität in Auftrag gegeben.“

Die Kontrolle professioneller Politiker durch Bürgerinitiativen ist überall schwierig — um so mehr in einem in der Auflösung befindlichen sozialistischen System, in dem die Menschen von einem zentralistischen Einparteiensstaat systematisch in die Lethargie getrieben wurden. Dem Sprecherat des Bürgerforums in Zlatnky und Hordubice fehlt es an Einblick, um die vermuteten Ursachen der Mißstände auch zu belegen. So besteht der Verdacht, daß es in den beiden Orten bei den öffentlichen Finanzen nicht immer mit rechten Dingen zugegangen ist. „Wo ist zum Beispiel das Geld für die Gehwege rund um den Kirchplatz geblieben?“ fragt eine der Frauen im Kreis. „Wir können ihnen nichts beweisen, wir können ihnen nur auf die Finger sehen — zumindest bis zu den Wahlen“, bekommt sie zur Antwort.

Das Mißtrauen, das aus der Erfahrung eigener Einflußlosigkeit resultiert, sitzt beim Durchschnittsbürger der CSSR tief. Auch die Funktionsträger des Bürgerforums fürchten es. „Jetzt, wo wir uns der Sache annehmen, werden die Leute uns beschimpfen. Früher hatten sie dafür den Gemeinderatsvorsitzenden“, vermutet einer der Älteren aus dem Sprecherat.

Solche Unsicherheiten mögen dafür verantwortlich sein, daß der Forderungskatalog schließlich moderater klingt, als man nach der Diskussion unter den Herausforderern der Kommunalpolitik hätte annehmen können. Das Bürgerforum

sei eine „nicht politische Vereinigung“, heißt es da in einer Einleitung, „es erhebt keinen alleinigen Anspruch auf richtige Entscheidungen“. Und die Forderungen für deren Erfüllung ultimativ eine 14tägige Frist gesetzt wird, erstrecken sich schließlich weitgehend auf Einsicht in den örtlichen kommunalen und damit KP-Führungsriege vorbehalten war.

Wie in Zlatnky, macht sich in vielen Orten der Tschechoslowakischen Provinz nach dem Sturz des alten Regimes Ratlosigkeit breit, was mit den neuen politischen Freiheiten anzufangen sei. Der Umgang mit der Demokratie will gelernt sein. Mehr als 30 Parteien haben sich inzwischen registrieren lassen, aber auch die größeren unter ihnen sind noch nicht zu politischen Kristallisationspunkten geworden. So heißt — zumal in der Provinz — das Zauberwort „Občanské Forum“.

Auf das Bürgerforum mit seinen lockeren Strukturen richten sich alle Hoffnungen, es soll Gegenverwaltung, Interessenvertretung und Umweltkontrolle sein.

In der allgemeinen Aufbruchstimmung des vergangenen Novembers waren verschiedenartig auch Gremien des alten Regimes Geburtsstätten des Bürgerforums. So organisierte in der Firma des Technikers Mirek H. der Betriebsrat — noch zu Zeiten unumschränkter Einflusses der sozialistischen Einheitsgewerkschaft ROH gewählt — angesichts der Novembere-Demonstrationen in Prag den Widerstand in dem staatlichen Süßwarenkoncern, der Produktionsstätten in ganz Böhmen und Mähren hat und mehrere tausend Menschen beschäftigt. Durch Fernsehberichterstattung und Flugblätter aufmerksam gemacht, sorgte der Mittvierziger Mirek H. dafür, daß der Aufruf zum zweistündigen Generalstreik auch in seiner Abteilung, der für Montage und Wartung der Produktionsmaschinen, befolgt wurde. Später baten ihn die 60 Arbeitnehmer der Technikabteilung in Modrany, ihre Interessen gemeinsam mit zwei Gleichgesinnten auch im betrieblichen Bürgerforum zu vertreten. Kontakt zur Zentrale des Bürgerforums in Prag halten die drei nicht, obwohl Modrany inzwischen von der rasant wachsenden Landeshauptstadt eingemeindet wurde.

„Unser Problem ist, daß die Leute immer noch Angst haben, sich offen zu äußern“, schildert Mirek H. die Stimmung im Betrieb. Zu der mühsamen Umstellung auf die neuen Möglichkeiten, offen Kritik zu äußern, kommt die Angst vor dem Arbeitsplatzverlust. Schon sind die ersten Kündigungen ausgesprochen wor-

Die sanfte Revolution hat auch die Provinz der CSSR erreicht, wo man jetzt mühsam Demokratie lernen muß

den, um effizienter zu produzieren. Rationalisiert wird vor allem in der Zentralverwaltung des Betriebes, den die meisten Beschäftigten ohnehin für einen aufgeblähten Wasserkopf halten.

Die Verunsicherung wächst, je länger sich die Diskussion über betriebliche Reformen hinzieht. Einige Produktionsstätten möchten sich angesichts der neuen wirtschaftlichen Möglichkeiten selbständig machen, weiß Mirek H., aber es fehlt an Kapital und einem tragfähigen Produktions- und Vertriebskonzept. Um Daten über die Vorstellungen der Beschäftigten zu erhalten, hat das Bürgerforum deshalb mit der Betriebsleitung einen Fragebogen ausgearbeitet und verteilt, in dem anonym die Vorstellungen über das künftige Konzept der Technikabteilung abgefragt werden. Mitbestimmung wird auch nach der „sanften Revolution“ in der Tschechoslowakei noch groß geschrieben. Und ein altzu schlechtes Zeugnis über ihr Engagement will Mirek H. seinen Kollegen auch nicht ausstellen: „Die Leute waren so apathisch, aber jetzt sind sie aufgewacht.“

Unterschiedliche Zielvorstellungen gibt es bei dem Versuch, die Gewerkschaften zu demokratisieren. „Die Befürworter einer Reform des bisherigen Gewerkschaftsbundes ROH scheinen bei uns keine Mehrheit zu bekommen“, schätzt Mirek. Aber auch beim Aufbau von neuen Gewerkschaften gibt es Alternativen. In Gründung sind Interessenvertretungen der Beschäftigten in der Landwirtschaft und der Nahrungsmittelindustrie. Die Entscheidung, welcher sich die Produzenten des Süßwarenkoncerns zuordnen wollen, ist noch nicht gefallen.

Mirek H. schätzt den monatlichen Durchschnittsverdienst im Betrieb auf 3500 bis 4000 Kronen, was 175 bis 200 DMark entspricht. Ein Farblinsehergar kostet 12.000 Kronen, ein Skoda-Auto 85.000 Kronen. Ob denn bei solchen Löhnen und einer 42-Stunden-Woche nicht auch Einkommenserhöhungen und Arbeitszeitverkürzung ein Thema im betrieblichen Bürgerforum seien? Über die Frage des Besuchers aus der Bundesrepublik kann der Techniker angesichts der gegenwärtigen Lage in der CSSR nur verwundert den Kopf schütteln.

WANDERTE TO ZEITS...
DIESEI... V... W... L...
ZEITS... V... W... L...
WANDERTE TO ZEITS...
DIESEI... V... W... L...
ZEITS... V... W... L...

Miroslav Holub prezidentem

Koncem listopadu se v belgickém Leuvenu konal 11. evropský festival poezie uspořádaný Evropskou asociací pro pěstování poezie se sídlem v Leuvenu. Letošní setkání bylo věnováno tématu Věda a poezie. Tohoto tes-

tivalu se zástupce české literatury zúčastnil poprvé. A jelikož nás reprezentoval básník Miroslav Holub, jenž je právě, pokud jde o spojení vědy a poezie, kapacitou světověznámou, byl hned napoprvé jmenován prezidentem této asociace. Pro českou literaturu je to velký úspěch, vždyť leuvenský festival patří vedle festivalů ve Struze a Rotterdamu k největším básnickým festiva-

lům na světě. Na programu dalšího festivalu bude tvorba mladých básníků, kteří vstupovali do literatury v 80. letech.

Medena - Nacht für Nacht graben zahlreiche Italiener einen Acker am Stadtrand von Medena um. Sie suchen nach einer Tasche mit 270.000 Mark.

Bauer Capellini (56) hatte den größten Teil seines Landes vor 10 Jahren für 540.000 Mark verkauft. Aus Mißtrauen gegen Banken verbuddelte

er das Geld in zwei Taschen verpackt in einem Pappelhain. 1982 wollte er das Geld mal wieder in Händen haben, doch eine Tasche war verschwunden - bis heute.

WANDERTE TO ZEITS...
DIESEI... V... W... L...
ZEITS... V... W... L...
WANDERTE TO ZEITS...
DIESEI... V... W... L...
ZEITS... V... W... L...

Die Tantiemen des Präsidenten machen's möglich

Der neue „Atlantis“-Verlag in Prag / Kundera und Solschenizyn stiften Nachdruckrechte

PRAG. Im Augenblick scheint in der Tschechoslowakei nur jene Saat aufzugehen, die der neue Präsident Václav Havel noch in seiner Vergangenheit als Wortführer der Opposition gesät hat. Im Frühsommer des Vorjahres, da man von jener Revolution, die man heute in Prag stolz die „samtene“ nennt, noch nicht einmal zu träumen wagte, regte er die Gründung eines unabhängigen, genossenschaftlich organisierten Verlages an. Ein symbolisch-provokativer Name war bald gefunden, „Atlantis“, nach jenem sagenhaften versunkenen Kontinent, der unbekannte Schätze birgt. Die Botschaft der Namensfindung war klar — der Verlag sollte jene Samisdat-Schätze bergen, die dem Regime wohl bekannt, aber unbequem waren. Havel selbst bestimmte den Geschäftsführer, Milan Uhde, einen Brüner Lyriker und Publizisten seines Jahrgangs, einen Freund und Sympathisanten. Es blieb bei der Geste, ohne Kapital und vor allem ohne Zugang zu den staatlich verwalteten Produktionsmitteln war an die Inbetriebnahme nicht zu denken.

Jetzt, nachdem die Revolution vollzogen — und, wie alle hoffen — auch abgesichert ist, erwacht „Atlantis“ zum Leben, vorläufig noch in Milan Uhdes Brüner Wohnung. Das Startkapital, hunderttausend Mark, hat Havel selbst aus seinen Auslandstantiemen zur Verfügung gestellt. Er kann es verschmerzen, denn überall, wo er sich zu Staatsbesuchen einstellt, beeilt man sich, seine Theaterstücke zu spielen, und so haben die Fernseh- und Funknachrichten etwa über seinen Besuch in Budapest immer auch die Form eines Theaterberichtes. Liebevoll spottet man auch über seinen Beraterstab, dem nur ein Wirtschaftspolitiker angehört, sonst eine Schriftstellerin (Eda Kriseová, deren Roman „Die Pompejanerin“ nach einer Samisdat-Ausgabe auch ins Deutsche übersetzt wurde), ein Schlagertexter, ein Bühnenbildner, ein Dramaturg, und als Leibwächter zwei Stuntmen

aus den Barrandov-Ateliers, die seinerzeit Havels Onkel eingerichtet hat. Mit diesem Stab könnte, so sagen Havels Schriftsteller-Kollegen, der Präsident jederzeit auch eines seiner Theaterstücke selbst produzieren.

Der Devisen-Schatz Havels ermöglicht es dem Verlagsleiter von „Atlantis“, Kontingente von Papier einzukaufen und kurze Druckfristen zu erreichen. Das macht ihn konkurrenzfähig im Wettbewerb mit den etablierten staatlichen Verlagen, die mit ihrem aufgeblähten Personalstab und Zuteilungen von Kapital und Produktionsquoten nie haben wirtschaftlich kalkulieren müssen und sich jetzt beeilen, den bisher mit Publikationsverboten belegten Autoren wie etwa Ivan Klíma vorteilhafte Verträge anzubieten. Die Zukunft von „Atlantis“ erscheint durch zwei weitere Geschenke gesichert: Milan Kundera hat seine tschechischen Publikationsrechte dem neuen Verlag erteilt und auf die Tantiemen verzichtet, Alexander Solschenizyns Werke werden künftig tschechisch ebenfalls bei „Atlantis“ erscheinen. Milan Uhde denkt kapitalistisch, er will seinen Mitarbeiterstand jeweils dem Produktionsvolumen anpassen. Solange der Lesehunger der Tschechen, der auch bei weniger interessanten Autoren zu Startauflagen von 50 000 Exemplaren genügt, wird er sich Gedanken darüber, Personal zu entlassen, nicht machen müssen.

Der Übergang von staatlichen zu genossenschaftlichen oder gar privatwirtschaftlichen Strukturen gestaltet sich einstweilen ganz im Sinn der „samtenen“ Revolution. Der alte Schriftstellerverband, vor 1968 Keimzelle der reformistischen Ideen des Prager Frühlings, hat sich in den zwanzig Jahren des Dienstes an der „Normalisierung“ so kompromittiert, daß man seine Auflösung beschlossen hat. Andererseits aber mag niemand ohne das traute Heim leben und schreiben, die der Verband, sein Club (wo man

noch immer billig und gut essen kann) und sein Verlag den Mitgliedern geboten haben. Der in Auflösung begriffene Verband hat also ein Zimmer und eine Sekretärin Milan Jungmann, dem ehemaligen Chefredakteur der „Literární noviny“ (Literaturzeitung), und dem Lyriker Karel Siktanc zur Verfügung gestellt, von wo aus die beiden eine von staatlicher Lenkung freie Schriftstellergenossenschaft vorbereiten.

Auch ein tschechischer PEN-Club hat sich neu konstituiert, Präsident ist Ivan Klíma. Die „Literární noviny“ wird als Beilage der „Lidové noviny“ (Volkszeitung) erscheinen, der erfolgreichsten der publizistischen Neugründungen. Sie erscheint einstweilen zweimal in der Woche im „Landwirtschaftlichen Verlag“, hat eine Auflage von 500 000 Exemplaren und ist morgens um sechs bereits ausverkauft. Anstellen in langen Schlangen muß man sich auch zu Mittag, um ein Exemplar der Mittagszeitung „Expres“ zu bekommen, ganze vier Seiten bunt durcheinander gewürfelter Nachrichten und Kurzkommunikate.

Zum ersten Mal seit zwanzig Jahren macht auch das Fernsehprogramm den Theatern Konkurrenz. Otomar Krejca ist zurückgekehrt und verhandelt mit dem Ministerium über die Eröffnung seines Theaters „Hinter dem Tor“, das 1969 geschlossen wurde. Jan Grossman, bisher ans Stadttheater in der Wallenstein-Stadt Eger verbannt, hat dort, wo Krejca und er Havels erste Theaterstücke uraufgeführt haben. Molières „Don Juan“ inszeniert und bereitet die tschechische Premiere von Havels „Largo desolato“ vor.

Hinter der allgemeinen optimistischen Aufbruchstimmung verbirgt sich allerdings noch viel Unsicherheit. Abergläubisch bemüht man die alte Prophezeiung, wonach sich in Böhmen alles zum Besten wendet, wenn einmal die Königstochter aus dem Stamm der Premysliden, Agnes, heiliggesprochen wird. Sie weigerte sich, ihre dynastische Bestimmung durch eine Heirat zu erfüllen, trat in das Kloster ein (das noch heute ihren Namen trägt), widmete sich den Armen und machte aus ihrem Orden den intellektuellen Mittelpunkt des mittelalterlichen Prag. Zu ihrer Heiligsprechung im vergangenen Herbst pilgerten 5000 Gläubige aus Böhmen nach Rom, und in der darauffolgenden Wende sieht man die Erfüllung der mittelalterlichen Legende. Im renovierten Agnes-Kloster am Moldau-Ufer ist übrigens ein Kulturzentrum untergebracht.

Die eiteln Bürger von Gescher

GESCHER, 1. Februar (dpa). „Wenn man die Freiheit der Kunst einschränkt, brauchen wir keine Künstler mehr, sondern nur noch Anstreicher.“ Nach dieser Marschrichtung wies der Rat der westfälischen Kleinstadt Gescher (Kreis Borken) jetzt Anträge zurück, die im Rathausfoyer entstehende Wandmalerei des italienischen Künstlers Corrado Simeoni zu übermalen. Es hatte mehrfach Proteste gegen die angeblich „schweinishen“ und „pornographischen Darstellungen“ auf dem 38 Quadratmeter großen Opus (Titel: „Karneval in Gescher“) gegeben.

Besonders in Wallung geraten waren einige Bürger, die sich von dem Meister gegen Bezahlung hatten abmalen lassen. Dies jedoch, bevor zu erkennen war, daß ihr Konterfei in eine Massenszene eingebettet war, die einige freizügige Elemente enthält. Weitere Porträts von Bürgern soll es auf dem Gemälde nicht mehr geben, entschied der Stadtrat — und machte aus der Not eine Tugend: Weil Simeoni nun auch weniger Zeit brauche, um sein Werk zu vollenden, wurde dessen Honorar von 228 000 auf 180 000 Mark gekürzt.

Über 18 Millionen Besuche

BERLIN, 1. Februar (dpa). Im Januar hat es laut DDR-Innenministerium mehr als 18 Millionen deutsch-deutsche Besuche gegeben. Exakt 9 840 953 DDR-Bürger fuhren „rüber“ und 8,3 Millionen Bundesbürger reisten nach „drüben“.

CSSR und Bundesrepublik wollen Visafreiheit schaffen

NÜRNBERG, 1. Februar (Reuter/AFP). Die Bundesrepublik Deutschland und die Tschechoslowakei wollen den Reiseverkehr zwischen beiden Ländern rasch erleichtern. Bundesaußenminister Hans-Dietrich Genscher und sein neuer tschechoslowakischer Kollege Jiri Dienstbier vereinbarten am Donnerstag bei einem Treffen in Nürnberg, weitere Grenzübergänge zu öffnen und möglichst bald den visafreien Reiseverkehr einzuführen. Dienstbier schlug zudem einen kleinen Grenzverkehr vor; Menschen sollten sich wieder von Dorf zu Dorf ohne Formalitäten begegnen können. Vereinbart wurde die Einsetzung einer tschechisch-deutschen Historiker-Kommission, die die gemeinsame Geschichte beider Völker erforschen soll.

Am heutigen Freitag wollen Genscher und Dienstbier ein Protokoll über regelmäßige Konsultationen nach dem Muster entsprechender Vereinbarungen mit der Sowjetunion, Ungarn und Polen unterzeichnen.

Neuer Cavern-Club

Liverpool — Der legendäre Cavern-Club, in der die Beatles vor fast 30 Jahren ihre Karriere starteten, soll in den Kellergebäuden des Albert Docks nachgebaut werden. Das Original war Anfang der 70er Jahre abgerissen worden.

Devisen- und Sortenkurse

Währung	Einheit	Devisen	Sorten
USA (1 \$)	100	1,75	1,75
Japan (100 ¥)	100	1,75	1,75
Frankreich (100 F)	100	1,75	1,75
Westdeutschland (100 DM)	100	1,75	1,75
Österreich (100 S)	100	1,75	1,75
Belgien (100 B)	100	1,75	1,75
Niederlande (100 G)	100	1,75	1,75
Italien (100 L)	100	1,75	1,75
Schweden (100 K)	100	1,75	1,75
Dänemark (100 Kr)	100	1,75	1,75
Polen (100 Zł)	100	1,75	1,75
Yugoslawien (100 D)	100	1,75	1,75
Indien (100 Rupee)	100	1,75	1,75
Sri Lanka (100 Rs)	100	1,75	1,75
Malaysia (100 Ringgit)	100	1,75	1,75
Singapur (100 Dollar)	100	1,75	1,75
Thailand (100 Baht)	100	1,75	1,75
Philippinen (100 Pesos)	100	1,75	1,75
Indonesien (100 Rupiah)	100	1,75	1,75
Sri Lanka (100 Rs)	100	1,75	1,75
Malaysia (100 Ringgit)	100	1,75	1,75
Singapur (100 Dollar)	100	1,75	1,75
Thailand (100 Baht)	100	1,75	1,75
Philippinen (100 Pesos)	100	1,75	1,75
Indonesien (100 Rupiah)	100	1,75	1,75

Grüne wollen Stopp für Schwarzwälder Uranerz-Export in die CSSR

Bundesdeutscher Industrie Mitschuld für Strahlenbelastung rund um südböhmische Uran-Aufbereitungsanlage gegeben

sa FREIBURG, 31. Januar. Die Einstellung der Uranerz-Transporte aus dem Schwarzwald in eine tschechoslowakische Aufbereitungsanlage für Kernbrennstoffe haben die Grünen verlangt. Die südbadische Grünen-Bundestagsabgeordnete Luise Teubner begründete die Forderung mit dem Hinweis auf Erkenntnisse der österreichischen Sektion der Umweltschutzorganisation Greenpeace, wonach aufgrund von Unfällen und der Auswirkung des normalen Betriebes die Umgebung der Firma „Mape“ im südböhmischen Mydlovany auf unverträgliche Weise radioaktiv belastet worden sei und noch werde (Siehe FR vom 23. Januar).

auch durch den „Uranerzdeal“ mit der CSSR: Mitverantwortung für die enorme Umweltzerstörung in den Ländern des bisherigen Ostblocks zu tragen. Teubner zitiert in ihrer Stellungnahme die Antwort des Bonner CDU-Umweltministers Klaus Töpfer, und des früheren Stuttgarter CDU-Wirtschaftsministers, Martin Herzog, die noch im vergangenen Herbst auf entsprechende Anfragen Teubners hin Umwelt- und Gesundheitsgefahren durch die tschechoslowakische Uranaufbereitungsanlage bestritten hatten. Herzog hatte ausgeführt, im Hinblick auf Besorgnisse über mangelnden Strahlenschutz in der CSSR lägen „keine Anhaltspunkte“ vor. Er „gehe davon aus, daß auch die CSSR bestrebt ist, Gesundheitsgefährdung für die Belegschaft der Anlage und die Bevölkerung der Umgebung zu verhindern“. Töpfer hatte erklärt, Bonn gehe davon aus, daß die CSSR die

Die Strahlungen seien sowohl auf einen größeren Betriebsunfall Anfang der 60er Jahre als auch auf Immissionen aus dem normalen Betrieb zurückzuführen. So seien unter anderem jahrelang über einen mehrere Kilometer langen unterirdischen Tunnel radioaktive Abwässer in die Moldau geleitet worden.

wälder Gestein in der rheinland-pfälzischen Anlage Ellweiler verarbeitet worden, die wie die Menzschwand-Grube der „Gewerkschaft Brunhilde“ gehört. Die Mainzer Landesregierung verfügte im Sommer 1989 die Schließung des Werkes in Ellweiler in dessen Umgebung überhöhte Strahlendosen ermittelt worden waren. „Brunhilde“ kündigte nach dem Aus für Ellweiler auch die Schließung des Menzschwand-Bergwerkes bis Ende dieses Jahres an. Eine Vereinbarung mit dem Stuttgarter Wirtschaftsministerium sieht vor, daß „Brunhilde“ noch mehrere Tausend Tonnen Erz fördern darf. Dieses Gestein wird in die CSSR zu „Mape“ geschafft, da in Ellweiler keine Aufbereitung mehr möglich ist.

Die Bundestagsabgeordnete Teubner wirft nun den Regierungen in der Bundesrepublik und der Atomindustrie vor, wie mit den Giftmüllexport in die DDR

Seit dem vergangenen Sommer wird Uranerz aus dem Bergwerk bei der Gemeinde Menzschwand am Fuße des Feldberges in der CSSR zu Kernbrennstoff aufbereitet. Zuvor war das Schwarz-

internationale Vorgaben über kerntechnische Sicherheit und Strahlenschutz beachte. „Gegen die vertragliche Vereinbarung, Uranerz aus Menzschwand in der CSSR aufarbeiten zu lassen, bestehen deshalb keine Bedenken.“

Die Umweltschutzorganisation Greenpeace hatte unter Hinweis auf bislang geheimgehaltene tschechoslowakische Untersuchungen von einer enormen radioaktiven Belastung der Umgebung der „Mape“-Anlage berichtet, die zwölf Kilometer von Budweis angesiedelt ist.

PŘÍPAD Z PLZENSKÉHO NÁDRAŽÍ

Proč se amnestovaní shromažďovali v nádražní budově

Vězeňnost západočeské metropole v posledních dnech vzrušila zpráva o úratí zaměstnanec ČSD. Protože se to stalo v nádražní hale právě ve chvíli kdy tam pobývala skupina oběšanů, propuštěných na amnestii, a ti to byli v těsné blízkosti železnice, který náhle padl k zemi, mohli se leckdo domnívat, že právě oni na tom nesou vinu... Svoje stanovisko k tomuto případu naši redakci sdělila krajská sociální kurátorka Marie Aubrechtová a pracovníce krajského koordináčního centra občanského fóra Viola Vaňková.

Šestadvacetiletý muž, zaměstnanec ČSD, byl podle slov amnestovaných k té stalo. Jenže ten se dostal podíle jejich kamarád, který se náhle ztroujelich údajně za tři čtvrtě hodiny a ti na zem. Snažili se mu pomoci, dávali maséž srdce, jeden z nich okamžitě běžel do kanceláře VB na nádraží. Výchovni amnestovaní, s nimiž jsem

Politikern der Nachkriegszeit. Vor Strauß waren der erste Bundeskanzler Konrad Adenauer, der erste Bundespräsident Theodor Heuss, der erste SPD-Vorsitzende Kurt Schumacher und der durch Währungsreform und Wirtschaftswunder als „Mr. D-Mark“ in die Geschichte eingegangene Bundeswirtschaftsminister Ludwig Erhard geehrt worden. Die Strauß-Münze zeigt das Konterfei des CSU-Politikers und die Umschrift „Bundesrepublik Deutschland 1949 -- 1989“. Der Münzrand enthält die übliche vertiefte Inschrift: „Einigkeit und Recht und Freiheit“.

zdrčení úratím kamaráda, ale i rozhořčením přístupem veřejnosti,“ řekl nám V. Vaňková. „Po celou dobu, co tam ležel a oni se mu snažili pomoci, se kolem tlačil dav přihlížejících, ale jako by jim to bylo všecko jedno. Ještě se jim to děvalo. Dost možná, že kdyby pomoc přišla dříve, ten člověk by umřít nemusel.“

Druhý den, tedy v pátek, se zvedla prouti amnestovaným vlna odporu. Někteří zaměstnanci nechťli nastoupit další den do směny, pokud se tito lidé budou nadále pořádkat po nádraží...

Bestehen der Bundesrepublik Deutschland geprägt werden soll. Diesen Beschluß fasste das Bundeskabinett in Bonn. Damit sollten die Verdienste von Strauß um den Freistaat Bayern gewürdigt werden, erklärte das Bundesfinanzministerium. Die Münze ist die fünfte in der Reihe von Zwei-Mark-Umlaufmünzen mit prominenten

Olázkou však je, kam měli jít. Zaměstnaní by sehnali, ale nikoliv s bytami nebo ubytováním. Krajské průkuratorka tedy hledala všechny cestý, jak pomoci. Vstříc vyšel farář římsko-katolické církve ve Stodě, který ochotně těmto lidem nabídl ubytování na faře.

Podle mfněni M. Aubrechtové a V. Vaňkové tito amnestovaní nezklamali důvěru, jak to o nich napsal krajský tisk. Naopak, snaží se podle svých možností zatádnit do společnosti. Jde však také o to, jak ja jejich okolí přijme, a dá-li jim ke slušnému životu příležitosti.

Chicago - Die Amerikanerin Ann Straube ist mit 92 gestorben. Sie war eine der letzten Überlebenden des Untergangs der „Titanic“ (14. April 1912). Sie hatte seitdem nie wieder ein Schiff oder ein Flugzeug betreten.

Dvakrát o nové potopě světa

Globální oteplení v důsledku skleníkového efektu a následná apokalyptická kůže tajících ledovců, stoupající hladiny oceánu a rozsáhlé záplavy níže položených částí pevniny - to jsou nejběžnější témata mnoha vědeckých i publicistických materiálů v celém světě. Ekologická prognostika se stala součástí všedního života a je stále jasnější, že jeji atraktivita hned tak nepominie. V závěru minulého roku se na výše uvedené téma objevil dvů zprávy vycházející z vědeckého výzkumu a ubíje za zajímavým způsobem - i když odlišně - ilustrují.

Jedna vychází ze závěrů expedice Karmarkis 2 organizované Iledbyorou univerzitou v západoněmeckém Giessenu. Expedice zkoumala rozsáhlou oblast Arktidy, konkrétně kanadskou, v severozápadní části této země. Soustředila se hlavně na tání ledovců a hladiny seltového ledu. Vlastním výpravy byl velmi nápadný ústup ledových mas proti předchozím letům. Konkrétně zjistili, že minimálně od roku 1970 se seltový led před ostrovinou Ward Hunt, severně od severního geomagnetického pólu, odlamuje a odplavá ve formě ker na volné moře. Seltový led soudasné odává a to tak rychle, že tvorba nového ledu není schopna s táním udržet krok...

Naproti tomu studie uveřejněná koncem roku v americkém časopise Science využívá optimistický. Oteplení, které by způsobilo rozsáhlé záplavy, prý nezhozná ani v příštím století. Družičkový výzkum nyní dokázal, že skleníkový efekt má na tání sněhu a ledovců v Grónsku a v Antarktidě itedy v oblastech, kde se ledová vrstva nejvíceji ulu jen ne-

patrný nebo také ihech zádný. V obou oblastech naopak přibývá o 22 centimetrů ročně sněhová pokrývka. Iste oteplení se při nůze prolnit vzestupem hladiny do roku 2050 přibližně o třicet centimetrů, zatímco podle předpokladů americké Národní akademie věd by to mohlo být až o 90 cm. Výpočty také ukazují, že při úplném uvolnění vody zane v grónských ledovcích by hladina oceánu vzrostla o šest metrů, kdyby ovšem roztály ledovce v Antarktidě, stoupla by o 69 metrů. Casopis Science ujišťuje, že do poloviny příštího století k tomu určitě nedojde. Neznamend to však, že by lidská činnost, která vede k hromadění kyslíčtiku uhlíčitého a metanu v atmosféře a tím ke skleníkovému efektu, mohla beztrně pokračovat dnešním tempem.

FRANZ JOSEF STRAUSS, verstorben bayerischer Ministerpräsident, wird mit seinem Porträt ein Zwei-Mark-Stück zieren, das ab 1990 zum 40-jährigen Bestehen der Bundesrepublik Deutschland geprägt werden soll. Diesen Beschluß fasste das Bundeskabinett in Bonn. Damit sollten die Verdienste von Strauß um den Freistaat Bayern gewürdigt werden, erklärte das Bundesfinanzministerium. Die Münze ist die fünfte in der Reihe von Zwei-Mark-Umlaufmünzen mit prominenten

KPD in der DDR wiedergegründet

BERLIN, 1. Februar (AP). In der DDR ist am Mittwoch die Kommunistische Partei Deutschlands wiedergegründet worden. In der von acht Mitgliedern des Komitees zur Wiedergründung unterzeichneten Urkunde verpflichtet sich die Partei zu Humanismus, Frieden und zur sozialen Gerechtigkeit, meldet ADN. Geschäftsführender Vorsitzender ist Klaus Sbrzesny.

ALB... STUTLA BY ZMENI... JDA... 43 Po... UEL...

WAS SIND SCHADSTOFFE?

Schadstoffe sind insbesondere Farbstoffe, Lösungsmittel, Pflanzenschutzmittel, Haushaltsreiniger, Laborchemikalien, Altmedikamente, Klebstoffe, Laug- und Beizmittel, Bremsflüssigkeit, Altöl und Batterien.

Im Haushalt verwandte Batterien (Knopfzellen, Monozellen etc.) können auch in die Altbatteriebehälter, die sich vor jeder Frankfurter Schule befinden, eingeworfen werden.

Nur in der eigenen Kraft ruht das Schicksal jeder Nation.

Helmuth v. Moltke

BESEITIGUNG VON KÜHLGERÄTEN

Kühlgeräte (Kühlschränke, Gefriertruhen etc.) werden getrennt abgeholt und entsorgt, um sicherzustellen, daß keine die Atmosphäre gefährdenden Stoffe (FCKW) frei werden. Die Abholung der Kühlgeräte erfolgt ebenfalls kostenfrei. Abholaufträge können bei der „Werkstatt Frankfurt e. V.“ unter den Telefonnummern

78 79 77
und **78 79 72**
aufgegeben werden.

BESEITIGEN VON HAUSRAT UND SPERRMÜLL

Zum Hausrat und Sperrmüll gehören Abfälle aus Haushaltungen, die im Abfallbehälter nicht untergebracht werden können, wie alte Möbel und -teile, ausgediente Gebrauchsartikel und dergleichen, jedoch keine Problemstoffe und Kühlgeräte. Die Abholung von Hausrat und Sperrmüll erfolgt für Haushaltungen ab dem 1.1.1990 kostenfrei. Teilen Sie uns auf unseren Auftragsannahmen unter den Telefonnummern

212 - 3 23 63
212 - 3 23 67
und **31 06 - 55 65**
(für die westlichen Stadtteile)

mit, was bei Ihnen abzuholen ist, und wir antworten Ihnen per Post, wann wir kommen.

Selbstverständlich können Sie uns auch schriftlich mitteilen, was wir abholen sollen. Unsere Adresse lautet

Stadtreinigungsamt
Stadt. Fuhrpark
Weidenbornstraße 40
6000 Frankfurt am Main 60

Nur eine will „alles in ihrer Macht stehende tun, um die Einheit zu bekämpfen“: die britische Premier-Ministerin **Maggie Thatcher** - so berichtete es der englische Fernsehsender BBC.

Waffenexport „sanft“ gestoppt

PRAG, 1. Februar (AFP). Die CSSR wird den Waffenhandel „nach und nach“ einstellen und die von ihr abgeschlossenen internationalen Verträge einhalten. Die Umstellung von der Rüstungs- zur zivilen Produktion müsse „sanft“ vor sich gehen, sagte Lubomir Dabrovsky, der Sprecher des Außenministeriums in

Erst vier Monate laufen die Sanierungsarbeiten an der **Untermainbrücke**, da zieht Baudezernent Hanskarl Protzmann schon das nächste Projekt aus der Schublade: Ab Mai starten die Vorbereitungen für die Reparatur der **Friedensbrücke**. Bis Herbst 1993 soll's dauern. **Kosten: 40 Millionen.**

„Umwelteinflüsse und steigender Schwerlastverkehr machen's nötig“, sagt Protzmann. 60 000 Autos fahren täglich drüber. Aber: Die Pfeiler der 1848 erstmals eröffneten Brücke (287 m lang) sind noch in Ordnung. „Restauriert werden Sandsteinverkleidung, Stahl-, Betonkonstruktion.“

Ein Meisterstück der Ingenieurskunst: Die **29,5 m breite Brücke wird in der Mitte durchgesägt - der Länge nach, von hiebdebach nach dribbdebach!**

Während die eine Hälfte abgerissen und erneuert wird, fahren auf der anderen Seite weiterhin Autos stadteinwärts. Protzmann:

„So bleiben während der ganzen Bauzeit auf der Friedensbrücke zwei Verkehrsspuren erhalten.“

Droht Frankfurt ein neues Verkehrschaos? „Nein. Es gibt zusätzlich eine zweispurige Behelfsbrücke. So kann auch der Verkehr nach Sachsenhausen wie gewohnt fließen.“

Weiteres Brückenprogramm:

● Mit Fertigstellung des **Halbeinstegs** Ende 1990 wird der **Elferste Steg** restauriert

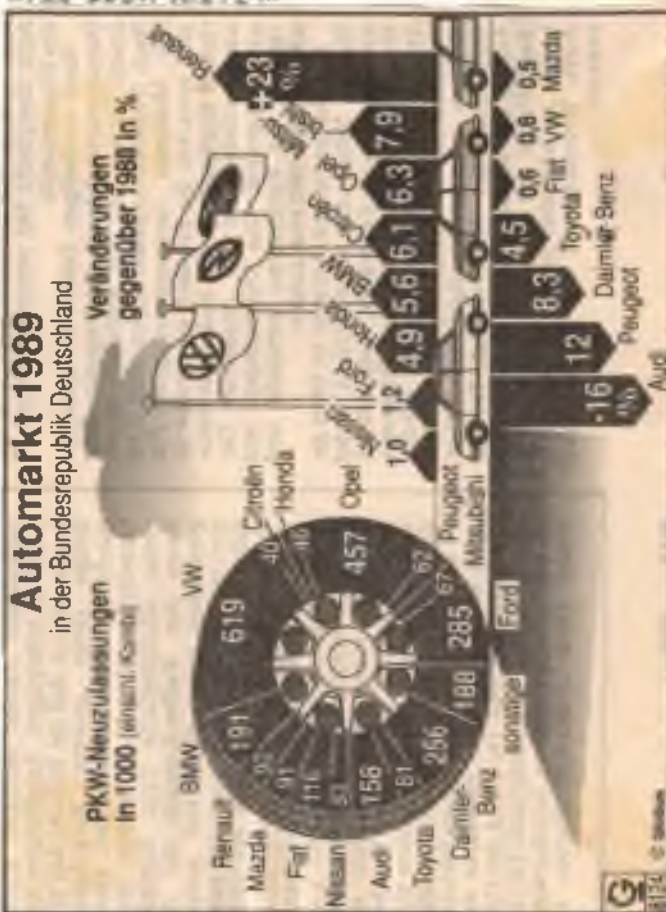
● 1994 ist dann die **Alte Brücke** dran.

Moskau - Ein fremder Duft wehte gestern zum ersten Mal durch Moskau, ein Duft, der süchtig machen kann: Der Big Mac торnt die Russen an. 3000 standen Schlange vor der 1. McDonald's-Filiale in der Sowjetunion, - das

größte Restaurant der Welt: 700 Plätze auf 10 000 Quadratmetern, 640 Angestellte, eigene Rinderfarm vor den Toren Moskaus. Ein Menü aus „Tschisburger“ mit „Kartoffel-fri“ und „Milch-Kokteil“ - so sprechen's die Moskauer aus - kostet 3 Rubel, rund 10 Mark.

UdSSR kürzt Atomrüstung

MOSKAU, 1. Februar (AFP). Die Sowjetunion hat nach einer Meldung der DDR-Nachrichtagentur ADN für dieses Jahr eine Kürzung ihrer Ausgaben für die Produktion atomarer Munition um 43,2 Prozent beschlossen. Dies geht aus der Donerstageausgabe der sowjetischen Armeezitung „Krasnaja Swesda“ hervor. Dem Chef der zentralen Finanzabteilung des sowjetischen Verteidigungsministeriums, Generaloberst Wladimir Babjew, zufolge würden hierfür 1990 noch 1,3 Milliarden Rubel aufgewendet. **OK**

Prozent des Gesamtverkaufs ausmachen, mit 16,5 Prozent etwas geringer als 1988, als sie 19 Prozent zulezten. Dies wird von der Branche mit Schwierigkeiten auf den Märkten Großbritanniens und der USA begründet.

Frankreich duftet sich ein
Frankreichs Parfüm-Industrie hat 1989 mit einem Umsatz von knapp 40 Milliarden Franc (fast zwölf Milliarden Mark) ein Rekordjahr erlebt. Allerdings stiegen die Exporte, die im vergangenen Jahr 43

Prag. Er stellte damit eine in der vergangenen Woche in der „New York Times“ veröffentlichte Erklärung von Außenminister Jiri Dienstbier richtig, die falsch interpretiert worden sei.

Jagd- oder Sportwaffen fielen nicht unter die vorgesehenen Einschränkungen, fügte der Sprecher hinzu. Diese würden sich lediglich auf Waffen beziehen, die zum Töten von Menschen geeignet seien.

Hamburger und Moskower

Zwei Stunden stand Natascha im kalten Nieselregen in der Warteschlange, dann setzte sie zum Sturm auf die „Fast-Food“-Theke an. Moskauer hat seit Mittwoch sein McDonalds, in bester Stadtlage am Puschkin-Platz. Die Filiale Nr. 11201 des „Hamburger“-Giganten aus Kanada schließt die Sowjetmetropole an die weltweite Plastik-Eßkultur an und sie ist, wie es sich für den Standort gehört, mit 700 Sitzplätzen die größte der Welt. Über 15.000 hungrige Moskower sollen hier täglich versorgt werden.

Die Hamburger, Big Macs (in Moskau: Zwei-Etagen-Brötchen), die Fritten, und was sonst noch in einem echten McDonalds-Lokal über den Tresen geht, wird im Moskauer Vorort Solzewo auf zehntausend Quadratmeter Produktionsfläche hergestellt. Kartoffeln und Rindfleisch liefern benachbarte Kolchosen. Für die Züchtung der Rinder wurde sogar Samen ausländischer Bullen in die Sowjetunion eingeflogen.

Das Moskauer McDonalds-Personal, 530 Bedienstete im Alter zwischen 17 und 35 Jahren, wurde mehrere Mona-

te lang in Kanada geschult. Direktor Chamsat Chasbulatow absolvierte „mit Auszeichnung“ einen Kurs von tausend Stunden im firmeneigenen Institut für „Hambologie“ in Kanada.

14 Jahre hatte McDonalds-Manager George Cohen um den Einstieg in den sowjetischen Markt gekämpft - bereits 1980 wollten die „Fast-Food“-Kanadier zwölf Filialen in Moskau bauen. „Doch der Afghanistan-Krieg hat das verhindert“, erläutert der deutsche McDonalds-Manager Rolf Kreiner, der bei der Eröffnung anwesend war.

Künftig soll das sowjetisch-kanadische Gemeinschaftsunternehmen um 20 weitere Moskauer Filialen erweitert werden, die Euphorie ist groß: 280 Millionen Sowjetbürger, denken die Kanadier, warten nur auf Hamburger.

Die Premier am Mittwoch war jedenfalls ein Erfolg. Die Moskauer drängten sich, um das begehrte West-Produkt zu ergattern.

Johnson bez rekordů

Na zasedání rady Mezinárodní amatérské atletické federace IFAA bylo rozhodnuto vykonat všechny nejlepší světové výkony Kanadčanem Bena Johnsonem (na úřad. z listiny světových rekordů, 64 k letům 1980 proti nejlepší rekordy Johnsona na 100 m 9,93 (srpen 1967 v Říně), 50 m v době 5,95 (leden 1967 v Ottawě), na 40 m v době 5,41 (březen 1967 v Indianapolis), 200 m v době 21,66 (květen 1967 v New Yorku), 400 m v době 1,46 (květen 1967 v New Yorku), 800 m v době 2,04 (květen 1967 v New Yorku), 1500 m v době 4,03 (květen 1967 v New Yorku), 1000 yd v době 3,27 (květen 1967 v New Yorku), 2000 yd v době 6,30 (květen 1967 v New Yorku), 5000 yd v době 17,22 (květen 1967 v New Yorku), 10000 yd v době 35,22 (květen 1967 v New Yorku), 15000 yd v době 51,10 (květen 1967 v New Yorku), 1 mile v době 4,26 (květen 1967 v New Yorku), 2 mile v době 10,10 (květen 1967 v New Yorku), 3 mile v době 16,44 (květen 1967 v New Yorku), 4 mile v době 22,50 (květen 1967 v New Yorku), 5 mile v době 29,05 (květen 1967 v New Yorku), 6 mile v době 35,50 (květen 1967 v New Yorku), 7 mile v době 42,05 (květen 1967 v New Yorku), 8 mile v době 48,50 (květen 1967 v New Yorku), 9 mile v době 55,05 (květen 1967 v New Yorku), 10 mile v době 61,50 (květen 1967 v New Yorku), 11 mile v době 68,05 (květen 1967 v New Yorku), 12 mile v době 74,50 (květen 1967 v New Yorku), 13 mile v době 81,05 (květen 1967 v New Yorku), 14 mile v době 87,50 (květen 1967 v New Yorku), 15 mile v době 94,05 (květen 1967 v New Yorku), 16 mile v době 100,50 (květen 1967 v New Yorku), 17 mile v době 107,05 (květen 1967 v New Yorku), 18 mile v době 113,50 (květen 1967 v New Yorku), 19 mile v době 120,05 (květen 1967 v New Yorku), 20 mile v době 126,50 (květen 1967 v New Yorku), 21 mile v době 133,05 (květen 1967 v New Yorku), 22 mile v době 139,50 (květen 1967 v New Yorku), 23 mile v době 146,05 (květen 1967 v New Yorku), 24 mile v době 152,50 (květen 1967 v New Yorku), 25 mile v době 159,05 (květen 1967 v New Yorku), 26 mile v době 165,50 (květen 1967 v New Yorku), 27 mile v době 172,05 (květen 1967 v New Yorku), 28 mile v době 178,50 (květen 1967 v New Yorku), 29 mile v době 185,05 (květen 1967 v New Yorku), 30 mile v době 191,50 (květen 1967 v New Yorku), 31 mile v době 198,05 (květen 1967 v New Yorku), 32 mile v době 204,50 (květen 1967 v New Yorku), 33 mile v době 211,05 (květen 1967 v New Yorku), 34 mile v době 217,50 (květen 1967 v New Yorku), 35 mile v době 224,05 (květen 1967 v New Yorku), 36 mile v době 230,50 (květen 1967 v New Yorku), 37 mile v době 237,05 (květen 1967 v New Yorku), 38 mile v době 243,50 (květen 1967 v New Yorku), 39 mile v době 250,05 (květen 1967 v New Yorku), 40 mile v době 256,50 (květen 1967 v New Yorku), 41 mile v době 263,05 (květen 1967 v New Yorku), 42 mile v době 269,50 (květen 1967 v New Yorku), 43 mile v době 276,05 (květen 1967 v New Yorku), 44 mile v době 282,50 (květen 1967 v New Yorku), 45 mile v době 289,05 (květen 1967 v New Yorku), 46 mile v době 295,50 (květen 1967 v New Yorku), 47 mile v době 302,05 (květen 1967 v New Yorku), 48 mile v době 308,50 (květen 1967 v New Yorku), 49 mile v době 315,05 (květen 1967 v New Yorku), 50 mile v době 321,50 (květen 1967 v New Yorku).

sich die Zähne nie. Nur jeder 5. putzt sie mehr als einmal am Tag. Und nur alle 16 Monate leistet sich der Durchschnittsbürger eine neue Zahnbürste.

9 Millionen putzen sich nie die Zähne Frankfurt - Mehr als 90 % aller Bundesbürger leiden an Karies. Die Gründe dafür: 9 Millionen Deutsche putzen

V Československu symbolizovat ideový rozměr změny, ke kterým v naší zemi došlo, řekl na závěr J. Černogorský.

F. Zappa: To jsem nezažil...

FRANK ZAPPA patří nepochybně k nejvýznamnějším hudebníkům a skladatelům rockové éry. Jeho tvorba, která se často vymykalá všem stylovým a žánrovým příbrádkám a spojovala do sebe hudbu a nezaměstlnelného celku prvky rockové, jazzové i vážné hudby, stála dlouhá léta v čele progresivního hudebního vývoje. Podobnou úlohu sehráli i jeho texty a novátorská pojetí koncertů a nebystropní. Nejen v oblasti hudby populární, ale i vážné (především symfonické) donášel F. Zappa řady úspěchů. To vše dělá - spolu s jeho jedinečnou osobností, jež s oblibou paroduje a ironizuje bloupu, převárku a nejdůležitější smrtelové konvence - z devětatřicetiletého Americana Franka Zappy jednu z největších hvězd hudebního světa současnosti.

Pro nás měla Zappaovo jméno vždy zvláštní přitažlivost. On sám v Československu nikdy nebyl, a dokonce mu zde nikdy nevystála jediná deska. Přesto právě na jeho hudbě a jeho postojích vyrůstal od sedesátých let celý český hudební underground a ačkoliv to může znít paradoxně, má dnes své skutečné domovské publikum právě tady, v Československu. To ovšem Frank Zappa, když v sobotu vystupoval na pražské Rudny v letadla, mšit nenaohl. Donášel se, že jeho čtyřdenní soukromá návštěva Československa proběhne v klidu a bez přílihné popularity. Neveřte! A nechápavě zíral na tisíce nadsoušených fanoušků, které zaplnily letištní halu. Přestože F. Zappa přicestoval z Moskvy soukromě na pozvání Michela Kubica, který ho vloni navštívil v Los Angeles, má u nás pořádně nabité program. Více se např. sešel s náměstkem primátora hl. města Prahy, ale i se svým čs. fanclubem, dnes zavítá na pražské bráně za prezidentem V. Havlem a do Valdštejnského paláce za ministrem kultury. Setkává se s mnoha hudebníky. Bude účinkovat ve filmu, vystoupí několikrát v televizi, bude jednat o kontraktech na vydávání desek

i vlastní koncertní vystoupení, natáčel zde dokumentární film. Našel si ovšem také čas na krátkou schůzku s novináři. Především bych chtěl říct, že nikdy předtím, za celých těch patnáct let ustá hudební kariéru, jsem nezažil takové přivítání jako u vás. Nikde na světě se mi dosud nedostalo takového přivítání. Pravda, potřeboval bych kolem sebe nejméně dvacet ochránců, abych se těm dávám na letišti probojoval, ale to nijak nezmenšuje mé nadšení. Jenom pořád dost dobře neví, proč tomu tak bylo. Každopádně vám děkuji. Můžete nám prozradit, o čem chcete jednat s prezidentem V. Havlem a dalšími státními představiteli? Hlavní otázky se budou týkat ekonomiky. Chci se např. zeptat, jaký druh investiční pomoci bude Československo od západních zemí požadovat, jak by ta to pomoci byla pro obě strany výhodná atd. Po projednání těchto oficiálních otázek bych rád přešel k rozhovoru soukromému. Rád bych se třeba pana Havla zeptal, jaké to je, stát se ze spisovatele prezidentem. Pan Havel by jistě mohl mnoha dalšími spisovateli a umělci na celém světě poradit.

K této otázce hovořil na tiskové konferenci místopředseda vlády I. Hromádka, který uvedl, že záměrem nové vlády je vytvořit široký rámec, aby se volněmohlo demokratizovat státě žila svobodná demokratická občiny. Překážkou na této cestě zůstává zákonodárství z roku 1959. V uplynulém týdnu byl v parlamentě projednán návrh nového zákona na zrušení státního souhlasu pro důchodovní všech církví, který boule 23. ledna předložil k hlasování. Z toho vyplývá, že obsazení volných biskupských stolic zůstává na kardinálském šetření a rozhodnutí obě Svátých Stolic. Černogorský dále uvedl, že jmenování nových biskupů je rovněž občiková otázka, protože nejvíce se bude připravit improvizované a zatím neřetelné řešení, které jesti vyřešit. Zatím se ale nepřítá s tím, že by papež v průběhu své návštěvy konsekroval nové biskupy. Na dotaz, proč vláda pozvala papeže právě nyní, I. Černogorský řekl, že papež byl pozván jako velká morální autorita, jako hlava katolické církve, mimo jiné i jejich příslušníci žijí v Československu, a jako velká osobnost současného světa. Všemi těmito vlastnostmi bude uznán za doklad nové biskupské obnovy, ale je nutně zabezpečena obnovení biskupských stolic v Československu, jakmile bude tato otázka vyřešena, vrátíme se k obnovení diplomatických styků.

ŠANCE PRO ZEMĚDĚLSTVÍ

Pokusit se o nemožné mělo naše zemědělství, když se před rokem jako první resort stalo průbrským kamenem zaci mající národohospodářské přestavby. Do sáhnout vysoké prosperity a směřovatosti v prostředí, jež žádné demokratickým významem neví, bylo ukolem, lehoučké, když mohli být nenajevší molcíci a pro ostátní málo směřovatelný. Je-li největší hudební leze nejspíš spalovat v tom, že zemědělsko-pokračivatelský komplex naznačil, kudy cesta vede a kterým směrem a jakým způsobem bychom se k vytýčeným meřám asi měli ubírat. Teprve nejnovější politické přeměny ve společnosti otevřely i našim zemědělcům všechny možnosti, jak řešit nemalé problémy nahromaděné centrálně direktivním způsobem řízení ekonomiky a všeho veřejných záležitostí. Podle tradice, že resort se v minulých letech ukázel ze všech národohospodářských struktur nejpružnější, vyvíjí ministerstvo zemědělství a vřelýv ČR borečnou činnost, aby rychle a vřelým reagovalo na současně podmínky, možností a požadavky. Jak na nedávném setkání s novináři informoval pan ministr Jan Věrník, máde mu o řízení pouze ekonomických nástrojů, které bude nepomahat tvrdě a každému fungování tržního mechanismu. Dosavadní metody nelze dát uplatňovat. Zrušit se proto musí všechny závazné ukazatele plánu včetně normativů, nůž, pouté pracovitosti š. admnožování, vedlejší podnikatelské činnosti apod. Dříve politik kritizovaná a spíše kosmeticky změněná struktura územních řídicích útvarů ministerstva zemědělství a výřív se radikálně přemění. Směr krajské hláky zůstane, zůstane i vřelost, ale vřelost v ČR, rovněž jejich postavení vůči podnikům a podnikatelsko bude zejména partnerské. Ministerstvo samo se obor stáť svěřitým podnikatelem se státním kapitálem.

Pomocí danové a dotační politiky bude centrum usměrňovat rozvoj oblasti a činnost na nich bude mít společenost největší zájem (kapitálů biotechnologie, ekologické hospodářství, přifinancí), bude podporovat nejefektivnější způsob vyvíření půdy k výrobě zdravých potravin. Nezátká se hlavy vyrovnat se s chybami minulosti, např. s nadměrnou koncentrací rostlinné a živočišné produkce, jež vytváří mnoho svitzelných ekologických problémů. Záměry ministerstva zemědělství a výřív jsou zatím jenom na papíře. Jak přešlo do života záleží dnes jen na něm samotném. Velkou šanci má ovšem naš venkov pouze jednot...

Audience u Jana Pavla II.

V budoucím, velvyslanectví v Říně se konala tisková konference, na níž první místopředseda vlády ČSSR J. Černogorský a místopředseda vlády J. Hromádka

Pařížský karneval v rytmu Lambady

V Evropě právě tak jako v USA či Japonsku i nadále trvá šílenství nazývané Lambada. Tato prostoučká písnička v provedení skupiny Kaoma udělala závatnou kariéru a už řadu měsíců se udržuje na špičce žebříčku nejpopulárnějších teledisků. Jen ve Francii, kde ji uvedla na „trh zábavy“ vedle CBS také televizní síť TF 1 a koncertem osvěžujících nápojů Orangina, příjemný producentů a vydavatelů překročily už 100 milionů franků.

Šlágru tropického rytmu neubírá nic na popularitě ani neustálé zděrazňování francouzského tisku aféry kolem autorských práv vztahujících se k melodii i textu. Le Monde např. uvedl, že autory hlásícími se o své práva, jsou bratři Ulises a Gonzalo Hermosové. Ti dokládají, že písničku napsali už v roce 1981 a zveřejnili ji v Bolívií. A to byl její start do světa, ještě pod titulem Llorando Se Fue. Stala se latinskoamerickým šlágrem v provedení Marcia Felyery.

Hermosové spolu s bolívijskou agenturou na ochranu autorských práv obviňují producenty Lambady — Oliviera Lorsaqa a Jeana Karakose z BM Productions z krádeže. Advokát Hermosů navrhl, že jeho klienti by zmilkli, kdyby dostali 60 tisíc dolarů.

Avšak objevila se podezření, že všelijaké ty tahalice kolem písničky, jsou vlastně bouři ve sklenici vody, mající jen ještě více zvýšit zájem o Lambadu, a tedy i zvýšit proud finoucích se peněz. Zastánci ambicióznější hudby jí sice pohrdají, ale ona neustále kraluje na deskách, písničkách i na obrazovkách. Prostě kraluje všude. Příkladem ve známém pařížském klubu New Morning na Petit Ecuries, kde hrají znamenitý jazz, před ním i o přestávkách i na závěr je z reproduktorů hrána, a pěkně hlasitě, Lambada. V diskotéce v univerzitním městečku v Boulevard Jourdan se tančí rock and roll a také severoafričtý rai (vůbec má v poslední době etnická hudba ve Francii stále více příznivců) a pro oddech a pro osvěžení — Lambada.

Erstmals Operation an Ungeborenem im Mutterleib

LONDON, 31. Januar (dpa). Erstmals ist eine Herzoperation bei einem noch ungeborenen Baby in einem Londoner Krankenhaus erfolgreich durchgeführt worden. Die Ärzte des renommierten Guy's Hospital operierten das Ungeborene zweimal in der 31. und 33. Woche der Schwangerschaft wegen eines Herzklappenfehlers, der normalerweise Säuglingen keine Überlebenschancen gibt.

Wie das Ärzteteam unter Leitung von Dr. Lindsey Allan am Dienstagabend berichtete, wurde ein winziger Katheter durch den Bauch der Mutter in das Herz des ungeborenen Jungen geführt. Das Baby litt an einer selten auftretenden Verengung der Hauptschlagader. Dadurch kann nicht genug Blut vom Herzen in den restlichen Körper gepumpt werden. Der Säugling kam am 4. Januar — eine Woche nach der zweiten Operation — als Frühgeburt zur Welt und mußte anschließend ein drittes Mal operiert werden.

Schweine als Soldaten, meldet der „Guardian“. Dem sowjetischen Verteidigungsministerium unterstützen den 83 Staatsgüter mit 7 Millionen Schweinen. Truppenstärke: 4,2 Millionen Mann.

Viel mehr Schweine als Soldaten
London — Der Rote Armee gehören mehr

Lambada verteufelt

Rio de Janeiro — Brasiliens Erzbischof Dom Juvenal will den Lambada verbieten. Der Tanz sei „total unmoralisch und ein bloßer Sex-Ersatz im Aids-Zeitalter“.

Václavák zamorily chemikálie

(re): Osobní vozidlo, řízené západoněmeckým občanem, se srazilo v sobotu mezi obcí Přímda a Rozvadov s tureckým nákladním vozidlem s nájvsem, kter

é přepravovalo 20 tun neznámé chemikálie. Z kanióvu, jenž se převrátil, vyléklo asi 100 litrů tekutiny do potoka. Půlě se tekutina dostala i do rybníka zvaného „šachník“. Zatím nedošlo k úhynu ryb. Ke zjištění přepravovaných látek byly odebrány vzorky, náklad je zajištěn a stráž. Při nehodě byly zraněny tři osoby.

A TĚHO DOBYTĚ!
bein beschlagnahmt, die außer Landes geschmuggelt werden sollten. Der Elfenbeinbestand in Tansania ist seit 1986 um 25 000 Tiere auf 30 000 geschrumpft.

Mutmaßungen aus Moskau

Der sowjetische Staats- und Parteichef Michail Gorbatschow schien geschockt und verärgert: bei einem Fototermin vor seinem Treffen mit Brasiliens designiertem Präsidenten Fernando Collor de Mello am Mittwoch wies er barsch zurück, womit die US-Fernsehgemeinschaft CNN am Vortag die Welt beunruhigt hatte. Er habe nicht die Absicht, als Parteichef zurückzutreten; entsprechende Berichte seien „grundlos“, sagte er. Gleichzeitig räumte Gorbatschow ein, daß das am Montag beginnende Plenum des KPdSU-Zentralkomitees „sehr wichtig“ sei und zu „sehr ernstlichen Angelegenheiten“ Entscheidungen treffen werde.

Die Mutmaßungen, Gorbatschow werde sein Amt als Parteichef auf und bleibe nur sowjetischer Präsident, kursieren in Moskau seit Monaten. Als Favorit für die Nachfolge gilt der Gorbatschow-Vertraute Alexander Jakowlew, in der Hoffnung, daß Gorbatschow mit dieser Wahl politisch gestärkt würde. Pessimisten setzen eher auf den konservativen Jegor Ligatschow.

Arbeitsüberlastung gilt den einen als Grund für Gorbatschows angebliche Amtsmüdigkeit als Parteichef, die radikale Trennung von den konservativen Apparatschiks der Partei führen andere an, und einen angeblichen Sieg der Konservativen über die Radikalfreier nennen die Dritten als möglichen Grund.

Doch alle Begründungsversuche entspringen einem Wunschdenken, der Realität entsprechen sie nicht. Bis heute ist der politisch wichtigste Posten in der UdSSR der des Generalsekretärs der KPdSU, die immer noch das Machtmonopol in der Gesellschaft behauptet. Falls Gorbatschow also den Posten des KPdSU-Generalsekretärs aufgäbe, ohne daß zuvor die Partei ihren Monopolanspruch verliere, würde das sein politisches „Aus“ bedeuten.

Das hat ihm die Parteizeitung „Pravda“ am Mittwoch bescheinigt: „Wir brauchen die Institution eines Staatsoberhauptes. Heute ist der Vorsitzende des Obersten Sowjets — Gorbatschow — praktisch gesetzlich nicht geschützt. Es gibt keine Garantie, daß linke oder rechte Kräfte des Volkongresses nicht seine Absetzung fordern.“ Es könne „theoretisch“ aber auch so sein, daß das ZK-Plenum den Parteichef abwähle und danach das Parlament seinen Vorsitzenden, zitiert die „Pravda“ den Wissenschaftler Wladimir Soz.

Freiwillig kann also Gorbatschow gar nicht als Parteichef zurücktreten, selbst wenn er das wollte. Deshalb

8 Tonnen Elfenbein

Derrestlesiam — Tansanias Polizei hat 8 Tonnen Elfenbein beschlagnahmt.

AKTUALITA

VIDEŇ: Na základě zprávy o chystané návštěvě papeže v ČSSR navštívil tiskový list Die Presse rozhovory s Františkem kardínálem Tomáškem. Vzhledem k tomu, že v něm mj. zhrasil, že nejnaléhavějším úkolem v rámci vztahů stát—stát—církve je obnovění díků, které má být vykonáno v rámci přípravy na nedostatek kněží, který způsobí omezení záležitosti teologické vidy. Vyjádřil názor, že by se klerus neměl politicky angažovat. Jako kněz má mít zůstať iné úlohy, než jaké mají křesťané jako občani. Podtrhl, že v normální době takovéto sugerování není potřebné a ani správné. Připomněl, že organizace kněží Pacam la terra již neexistuje a konstatoval, že církev „nechce být kněžího prostředí, ale přetrvávat“. Dodal, že to možná pomůže se zobrazení příměškové křky: „jsme“ duchovní vyhledávání, majme k dispozici jen málo teologické literatury.“ Podařilo se mu na svých jazykových knihy, jelikož autor jevo aboulativně věrni církevní a Světému Otci. K odtáze odnaua Německá kardínál poznámka, že tento smutný problém již není více aktuální. Řekl, že možná, kteří zde jednou byli děma, i jejich potomci Československo řádi navštívit. Věděl chytří vzájemně porozumění. „Díváme se do budoucna, ne do minulosti“, zdůraznil kardínál.

Nejnáléhavější úkol

Lev je obnovění díků, které má být vykonáno v rámci přípravy na nedostatek kněží, který způsobí omezení záležitosti teologické vidy. Vyjádřil názor, že by se klerus neměl politicky angažovat. Jako kněz má mít zůstať iné úlohy, než jaké mají křesťané jako občani. Podtrhl, že v normální době takovéto sugerování není potřebné a ani správné. Připomněl, že organizace kněží Pacam la terra již neexistuje a konstatoval, že církev „nechce být kněžího prostředí, ale přetrvávat“. Dodal, že to možná pomůže se zobrazení příměškové křky: „jsme“ duchovní vyhledávání, majme k dispozici jen málo teologické literatury.“ Podařilo se mu na svých jazykových knihy, jelikož autor jevo aboulativně věrni církevní a Světému Otci. K odtáze odnaua Německá kardínál poznámka, že tento smutný problém již není více aktuální. Řekl, že možná, kteří zde jednou byli děma, i jejich potomci Československo řádi navštívit. Věděl chytří vzájemně porozumění. „Díváme se do budoucna, ne do minulosti“, zdůraznil kardínál.

Wissenschaftler der Uni Heidelberg haben ein alternatives Vorurteil widerlegt. Die Arbeitslosen in der Bundesrepublik sind nicht kränker als der Durchschnittsdeutsche. Auch die Selbstmord-Quote von Arbeitslosen sei nicht höher. Unbe-

schäftigte greifen ebenfalls nicht öfter zum Alkohol. Wahrscheinliche Gründe für die politische Entwicklung: die gute soziale Absicherung und die Chance, einen neuen Arbeitsplatz zu bekommen. Ausnahmen: seelisch Kranke.

Arbeitslose sind gar nicht öfter krank

Wissenschaftler der Uni Heidelberg haben ein alternatives Vorurteil widerlegt. Die Arbeitslosen in der Bundesrepublik sind nicht kränker als der Durchschnittsdeutsche. Auch die Selbstmord-Quote von Arbeitslosen sei nicht höher. Unbe-

Atomunfall blieb geheim

„Greenpeace“: Vor 30 Jahren passierte Panne in Südböhmen

WIEN, 22. Januar (AFP/dpa). Anfang der sechziger Jahre hat sich nach Angaben der Umweltorganisation „Greenpeace“ in der Urananreicherungsanlage MAPE im südböhmischen Mydlovary nahe Budweis ein Atomunfall ereignet, bei dem radioaktives Wasser direkt in die Moldau floß. Wie die österreichische Sektion von „Greenpeace“ am Montag angab, zeigte sich der tschechoslowakische Umweltminister Bedrich Moldan bei einem Treffen mit Umweltschützern angesichts dieser Enthüllungen „betroffen“. Moldan habe angekündigt, er werde eine Untersuchung der Angelegenheit einleiten.

Wie „Greenpeace“ weiter meldete, war die in der Umgebung lebende Bevölkerung nach dem Unfall nicht informiert worden. Die Trinkwasserbrunnen der Region seien ohne Angabe von Gründen für einige Zeit geschlossen, der Zugang zu einem verseuchten Teich mehrere Jahre versperrt worden. Tierärzte hätten festgestellt, daß von 1962 an die Ster-

berate bei Kühen erheblich gestiegen sei. Zudem hätten sich die Fälle von Leukämie und Mißgeburten im Umkreis von MAPE erhöht. „Greenpeace“ legte Zahlen vor, wonach die Krebsrate im Kreis Budweis 1000mal höher ist als in der übrigen CSSR.

Der Bericht der Veterinäre sei als „geheim“ klassifiziert worden und in den Akten des Prager Innenministeriums verschwunden. In der Region seien weiter Hopfen angebaut und Tiere gezüchtet worden, gab die Organisation nach einer zehntägigen Informationsreise an. Zudem sei nahe Budweis ein Freizeitzentrum geschaffen worden, ohne Maßnahmen zur Entseuchung der Gegend zu ergreifen.

Nach Angaben von „Greenpeace“ wird das in MAPE angereicherte Uran in die Sowjetunion geliefert. Insgesamt seien in der Anlage 650 Personen beschäftigt.

Am Montagabend dementierte MAPE-Leiter Stefan Lasica die Angaben über die Atompanne im Fernsehen.

Scharfer Rauch... 4

Der Zigarettenindustrie und deren Kunden bläst ein scharfer Rauch ins Gesicht. Die Hersteller greifen ihrer Klientel jetzt nämlich tiefer in die Geldbörse, was einen „Marlboro“-Käufer in einem Frankfurter Laden zu der Bemerkung veranlaßt: „Was, schon wieder teurer. Da bekommt man ja beim Bezahlen Blasen an den Fingern.“ Für 19 Glimmstengel der Cowboy-Marke sind nun 4,20 statt bislang vier Mark zu berappen. „HB“-Männer und -Frauen werden zwar weniger gerupft, dürften bei einem Aufschlag pro Packung um 0,15 auf vier Mark aber ebenfalls in die Luft gehen.

Starken Tobak für die Fabrikanten haben unterdessen die Europa-Parlamentarier parat. Nach langen Diskussionen bekräftigten sie ihre Forderung, ein totales Werbeverbot für Tabakwaren aller Art durchzusetzen. Die „Lungenbrötchen“-Branche würde dies doppelt treffen. Untersagt wäre demnach zum einen Reklame für die Glimmstengel selbst, zum anderen aber auch für Waren, die mit Namen von Zigaretten-Marken in Verbindung stehen, also etwa Camel Boots, Davidoff-Parfüm, HB-Atlanten oder Marlboro-Abenteuerreisen.

Die Firmen laufen gegen dieses EG-Vorhaben vehement Sturm. Die Vernichtung vieler Arbeitsplätze in den Marketingabteilungen der Unternehmen und in Werbeagenturen wittern sie bei einem Verbot. Und mit Blick auf die Reformen in Osteuropa heißt es: Freie Werbung sei „unabdingbarer Bestandteil“ einer demokratischen Wirtschaftsordnung.

funks. An zweiter und dritter Stelle folgen punktgleich des früheren „Aufbau“-Verlagsleiters Walter Jankas Erinnerungen „Schwierigkeiten mit der Wahrheit“ und Peter Rühmkorfs Gedichtband „Einmalig wie wir alle“.

Jan Skácel an der Spitze der SWF-Bestenliste

BADEN-BADEN. Der Gedichtband „wundklee“ des tschechischen Lyrikers Jan Skácel steht an der Spitze der Februar-Bücherbestenliste des Südwest-

DANĚ ŠTĚPÁNEK ANK VĚROU VĚRNA ANOUMĚ ANĚTĚ...

KAREL ČAPEK · 9. 1. 1890

DDR-Kirche zu Honecker

Sündenbock als Entlastung

Die Evangelische Kirche in Berlin-Brandenburg hat am Mittwoch zur Aufnahme des Ehepaares Honecker in der diakonischen Einrichtung in Lobetal bei Bernau im Norden Ost-Berlins eine Erklärung abgegeben. Darin werden laut DDR-Nachrichtenagentur ADN unter anderem die drei folgenden grundsätzlichen Punkte aufgeführt.

„1. Die Kirche entzieht Herrn Honecker nicht der irdischen Gerechtigkeit. Viele Menschen haben unter der von Erich Honecker verantworteten Politik Unrechtsmaßnahmen erlitten. Viele haben infolge dieser Politik das Land verlassen. Darum ist die strafrechtliche Verantwortung Honeckers zu klären.

2. Es ist kein gutes Zeichen für die ehemals führende Partei und ihren Staat, daß die, die vor einigen Monaten diesem Mann zugejubelt haben, ihm heute den Lebensraum versagen.

3. Die Empörung über die Entscheidung der Evangelischen Kirche Berlin-Brandenburg, zum Beispiel bei

ehemaligen Inhaftierten, ist verständlich. Aber wenn es in den vergangenen Jahrzehnten zu Unrechtsmaßnahmen und Menschenrechtsverletzungen durch die Politik der SED gekommen ist, dann doch auch deshalb, weil viele von uns — Christen und Nicht-Christen — geschwiegen haben, wo wir das Unrecht nicht hätten hinnehmen dürfen. Die Schuld an der derzeitigen Situation des Landes trifft alle. Bei manchen Äußerungen, die heute im Blick auf das Ehepaar Honecker laut werden, kann man sich des Eindrucks nicht erwehren, als ob Sündenböcke gesucht werden, um sich selbst zu entlasten.“

Frontwechsel mit Genehmigung

BONN, 31. Januar (dpa). Bundesverteidigungsminister Gerhard Stoltenberg (CDU) befürwortet grundsätzlich eine Aufnahme von Soldaten der Nationalen Volksarmee (NVA) in die Bundeswehr. Im ARD-Fernsehen sagte er am Mittwoch, es sei vorstellbar, „daß wir den Zugang für junge NVA-Soldaten eröffnen, wenn eine sorgfältige Einzelprüfung die Eignung bestätigt und wir davon ausgehen können, daß sie wirklich nach den Grundsätzen unserer Verfassung ihren Dienst tun“. Das Verteidigungsministerium bestätigte, daß sich bereits Offiziere, Unteroffiziere und Soldaten aus der DDR bei der Bundeswehr beworben haben.

Stoltenberg wandte sich allerdings dagegen, daß langgediente NVA-Offiziere eingestellt werden sollten, „denn das bisherige Klima und die Prägung in der NVA unterscheiden sich doch nachhaltig von dem, was wir in der Bundeswehr praktizieren möchten“.

Wut über Aufnahme Honeckers

DRESDEN, 31. Januar (AP/Reuter/dpa) Die Kirche in der DDR wird mit Drohungen überschüttet, weil sie den kranken ehemaligen Staatschef Erich Honecker in einer ihrer Einrichtungen untergebracht hat. Allein der evangelische Pfarrer Christian Nücke aus Bischofswerda erhielt am Mittwoch eigenen Angaben zufolge Dutzende von Anrufen. Nücke sagte in Dresden: „Ich bin am Morgen 22mal angerufen und bedroht worden, weil die Kirche Erich Honecker aufgenommen hat.“

Die amtliche Nachrichtenagentur ADN hatte am Dienstagabend gemeldet, Honecker sei in die Hoffnungsthaler Anstalten in Lobetal bei Berlin gekommen. Diese Anstalten nehmen alte, psychisch kranke und gebrechliche Menschen auf. Am Mittwoch korrigierte ADN jedoch diese Darstellung und berichtete, der Leiter der Anstalten, Pastor Uwe Holmer, habe das Ehepaar „privat aufgenommen“.

Elektronická zařízení v hodnotě 68 tisíc Kčs z mapy Správy úřadových a-ri-za-čů nař. nad Labem odhláží v doje od 14.30 hod. 14. března do 9.40 hod. 20. led- na „dosud nezvaný“ pachtel z klubovny v-vedeckofunkčníke činnosti máteže v lab- lonci nad Nisou.

POLICISTÉ VŠECH ZEMÍ, SPOJTE SE!

Již několikrát zdůraznil nový československý ministr vnitra Richard Sacher myšlenku, že se Československo chce ucházet o členství v Interpolu. Ze zemí, které byly ještě před nedávnem označovány za tzv. socialistické jsou zatím členy této mezinárodní policejní organizace, a dá se říci v plném smyslu slova nadnárodní, pouze Maďarsko a Rumunsko, pět let je členem Interpolu také Čína.

Počátky Interpolu byly velice skromné. O vzniku této organizace lze hovořit v souvislosti s prvním mezinárodním kongresem reprezentujícím policisty ze čtyřladvaceti zemí světa, který se uskutečnil 20. dubna 1914 v Monacu. Cílem bylo dohodnout se, jak sestavit mezinárodní kartotéku pro potřeby policie. Avšak další vývoj světových událostí tyto snahy přerušil. Evropa se proměnila ve válečné pole.

Jakýmsi duchovním otcem další myšlenky spolupráce policie zemí na mezinárodní úrovni se stal rakouský koncléř Johannes Schober, zkušený bývalý dlouholetý šéf vídeňské policie. A tak díky jeho energickým snahám byla v roce 1923 založena ve Vídni Mezinárodní policejní komise (ICPO). Bylo v ní pětadvacet členských zemí. Jak nedávno v souvislosti s předáním moderního sídla Interpolu v Lyonu uvedl jeho francouzský šéf Ivan Barbót, byl to tehdy před šestašedesátí lety spíše jakýsi mezinárodní policejní klub než organizace, jakou dnes Interpol je.

Interpol je nadnárodní a nepolitickou organizací, jejím cílem je boj se zločinem. To stanovuje mj. také článek 3 jeho statutu v němž se mj. říká, že Interpol se nesmí účastnit „jakéhokoli působení v otázkách či záležitostech, které mají politický, vojenský, náboženský či rasový charakter“.

Tento článek byl do statutu Interpolu vložen záměrně po zkušenostech, a dojde meze vákami a pak i z doby druhé světové války. Ve 30. letech se Interpol nechvalně proslavil svou účastí v „honech“ na cikány v západní Evropě a značné postrachování své pověsti získal v době nacistické nadvlády nad takřka celou Evropou. Poté, co se dostal v Německu k moci Hitler nezrušila mezinárodní policejní organizace své sídlo v Berlíně a prakticky její akta tam byla nacistům, především SS, k dispozici. A když bylo k nacistickému Německu násilně připojeno Rakousko, byla anektována rovněž Mezinárodní policejní komise. V roce 1940 se stal jejím šéfem nejvyšší představitel bezpečnostní policie Reinhard Heydrich a když zamřel na následky atentátu v Praze v roce 1942, převzal tuto jeho funkci šéf gestapa Ernst Kaltenbrunner. Šestnáct členských zemí komise i nadále s ICPO spolupracovalo, včetně Spojených států. Ty spolupráci přerušily v roce 1941 poté, co USA vstoupily do války. Faktem rovněž je, a čas od času to odpřel Interpolu připomínají, že koncem 60. let se stal šéfem této organizace jistý Němec, který, jak se později ukázalo, býval příslušníkem jednotek SS.

Bylo potřeba nejen času, ale i dokazatelných úspěchů, aby si ICPO zase získala respekt a uznání. Bezsporně k tomu mj. přispěly dobré výsledky při pátrání po nacistických váleč-

ných zločincích léta se skrývajících pod různými jmény v různých částech světa. Interpol měl účastníky podíl při odhalení a dopadení Kleuse Barbleho či při objasnění osudů Josefa Mengeleho.

V roce 1984 bylo rozhodnuto zmodernizovat metody práce Interpolu, učinit z něj mezinárodní policii vskutku profesionálního charakteru v intencích 21. století. Má k tomu přispět i supermoderní sídlo této organizace, které bylo uvedeno do provozu 27. listopadu v roce 1988 v Lyonu, kam se centrála přemístila z už nevyhovujících prostorů v St. Cloud u Paříže. Slavností v Lyonu se tehdy zúčastnil také francouzský prezident François Mitterrand, který mimo jiné zdůvodnil nezbytnost tak supermoderního střediska slovy: „Hlavním úkolem organizace je boj s novými formami organizovaného zločinu, kterému moderní spojová technika i značná mobilita umožňují rozsáhlý obchod s narkotiky, falšování peněz ve velkém, posílání ukradených uměleckých předmětů z jednoho kontinentu na druhý, zneužívání práce žen a dětí i získávání velkých zplavých peněz z prostituce.“

Moderní sídlo Interpolu v Lyonu, to je stavba vskutku nadcházejícího století. Jak svým uspořádáním, tak i vybavením. Vždyť se tam denně přilímá nebo vysílá na tři tisíce různých hlášení a zpráv. Na střeše budovy je celý speciální systém antén z nichž některé jsou součástí „technického srdce“ centrály — commutatoru, zvláštního zařízení, které bylo pořízeno za 5,7 miliónu marek v NSR. Generální sekretář Interpolu, Scot Raymond Kendall uvedl, že jde o systém, který zpracovává všechny informace bez ohledu na to, jakou cestou přicházejí, zda dálnopisem, radlem, telefonem, telefaxem či za pomoci počítačů. Commutator nejen „normálně čte“ zadržované zprávy, ale sám je také dovede šifrovat. Je spojen se středisky Interpolu v Toklu, Buenos Aires, Nairobi, Dillí, Abidžanu a v Portoricu. Ročně je do něj „nacpáváno“ přes milión hlášení a údajů. A díky nejmodernějším technickým vymoženostem jsou informace dostupné prakticky během několika minut.

Už skoro dvacet let využívá Interpol rovněž družicového spojení a dnes módní telefaxy slouží k potřebám Interpolu už od roku 1971. Nejprve jako zařízení k dálkovému přenosu daktyloskopických snímků hledaných zločinců. Dálnopisy dodávají do centrály Interpolu ročně přes 20 miliónů slov.

Je zcela pochopitelné, že Interpol pracuje velice diskrétně, ale s tím nemají nic společného např. různé zatykače a pátrací karty. Ty jsou už po světě proslavené a odlišují se svou barvou. Podle toho, co obsahují. Modré se týkají lidí podezřelých, že patří ke světu zločinu. Zelené — to jsou údaje o hledaných lidech, nejen o pachatelích zločinů a konečně jsou karty červené. Hovoří o nezbytnosti zatknout či deportovat zločince. Navíc podobné karty se týkají i ukradených předmětů, převážně uměleckých. Například takový „zatykač“ na blůzku-ril Sophie Lorenové, která jí byla ukradena před lety v jednom londýnském hotelu, putovala po Evropě bezúspěšně několik let. Naštěstí pro zloděje je práce Interpolu přesná a vytrvalá.

Vrátme se ještě jednou k onomu

třetímu bodu statutu Interpolu, tedy jeho apolitičnosti. V dnešní současnosti a podmínkách světa je jeho dodržení velice obtížné. Např. před šestí lety se členské země Interpolu dohodly o tom, že dnosy letadel a brání rukojmí jsou teroristické činy bez ohledu na jejich politickou motivaci. R. Kendall k tomu dodává: „A žádná země nepodala proti tomuto usnesení námítku.“ A ještě uvedl, že každá členská země je plně odpovědná za pravdivost a přesnost informací, které dává do mezinárodního oběhu. „Jak zdůraznil, zejména boj s mezinárodním terorismem je těžký a mnohdy narážející na takřka nepřekonatelné bariéry: „Jsou země, které — a to do značné míry — neoznámí, že na jejich území hledají terorista je, protože dejme tomu, jeho čin rezonuje s politikou této země vůči jině, kde terorista svůj zločin uskutečnil.“

Po více než čtyřl deseti letech sídlila centrála Interpolu v nevyhovujících budovách nedaleko Paříže. Město Lyon jí pronajalo na 99 let místo nad Rhonou o rozloze sedmi tisíc čtverečních metrů. Z Francie nechtěl a nechce Interpol odejít už proto, že by v tom případě bylo nutné vyměnit veškerý administrativní aparát. Navíc u Orléans jsou rozhlasové vyhláše Interpolu.

Moderní budova byla stavěna pět let a stála 125 miliónů franků dá se o ní hovořit přímo jako o pevnosti. Vodní nádrže kolem na první zdání jsou součástí celé architektury, ve skutečnosti neustále se měnící hladina vody patří k zabezpečovacímu systému, který je vybaven mj. elektrickými sondami i kamerami. Uvnitř budovy, která připomíná spíše kancelářské středisko, pracuje na 80 lidí ze třiceti zemí světa spolu s dalšími dvěma stovkami specialistů na informatiku počínaje až po administrativní techniku.

Po dlouhou dobu měl Interpol nejvíce práce se stiháním a pátráním po padělatelích peněz, ponejvíce dolarů. Všechny dostupné falsifikáty jsou shromážděny ve sbírce Interpolu a odborníkům je známo 15 tisíc nejzávažnějších způsobů a metod padělatelství. V posledních letech však se dostaly do popředí pozornosti krádeže uměleckých předmětů a hlavně narkotika. Boj s pašeráky a obchodníky s bílou smrtí je dnes vůbec nejpřednější úkol. Zabývá se jim celá jedna třetina personálu.

KP verliert absolute Mehrheit

PRAG, 31. Januar (AFP). Die Kommunistische Partei der CSSR hat am Dienstag ihre Mehrheit im Prager Parlament verloren, die sie seit 1948 innehatte. Die beiden Abgeordnetenkammern, die Volkskammer und die Nationenkammer, nahmen 120 neue Parlamentarier auf, darunter 87 parteilose. Die meisten von ihnen waren von den Oppositionsbewegungen „Bürgerforum“ und „Öffentlichkeit gegen die Gewalt“ bestimmt worden. Sie folgen zumeist kommunistischen Abgeordneten, die seit den Reformen im Dezember ihr Mandat verloren hatten. Dieser einmalige Parlamentarieraustausch war vor drei Wochen bei Gesprächen am „Runden Tisch“ beschlossen worden.

In dem 350 Mitglieder starken Prager Parlament sitzen jetzt 152 parteilose und 138 kommunistische Abgeordnete. Anfang Dezember hatte die KP mit 242 Mandaten noch die absolute Mehrheit.

Tschechischer Premier zurückgetreten

PRAG, 31. Januar (AP). Der Chef der tschechischen Landesregierung, František Pitra, ist am Mittwoch zurückgetreten. Im Zuge der Wende in der CSSR war Pitra am 24. November schon aus dem damaligen Politbüro der Kommunistischen Partei ausgeschieden.

Sametové děti — nezavisité skupiny — vznikla v Praze b. Vc svém pruhlasení protestují ml. proti zastaralým formulacím ve školním řádu o trestání v zářitovské knižce. Vyhřebí ostatní záky aby zakládali podobné skupiny děti do 18 let a zvon je na skupině 31. ledne v 16 h na Staroměstské náměstí kolo barže uspořádán lidský řetěz spojující všechny příhrnce.

Weniger Bauernhöfe in der BRD

Die Zahl der landwirtschaftlichen Betriebe in der Bundesrepublik mit einer Größe von mehr als einem Hektar ist im vergangenen Jahr weiter um 2,7 Prozent auf 647 000 Höfe zurückgegangen. Vor zehn Jahren zählte das Statistische Bundesamt noch 810 000 Anwesen hierzulande.

PŘEDSEDA Storu stobedných evangelických sborů v NSR K. J. Knoppel navrhl v sobotu rade nízké bratrské v Praze. Na důkaz vzájemnosti a radosti nové stuart předat předsedovi rady J. Křovčevu českou bibli vešitěnou v Německu roku 1764, tedy před vydaním tolerančního patentu.

Za zdmi továrny na smrt

Jsem tu již podruhé. A zase mám sklíčující pocit — jako před léty. Pozoruji ostatní návštěvníky, i oni jsou zdrceni. Není divu, vždyť po těchto úzkých chodnících a cestách, po nichž se nyní svobodně procházíme, ještě před 45 lety kráčíla smrt. Strašná a hanasypná.

Na vankovní straně továrny na smrt se mnoho změnilo. Vstup do areálu muzea, hotel, restaurace, pošta, stánky s upomínkami... Ale za ohradou, za kterou jsou další ohrady, je ten stále strašný a zněmý koncentrační tábor Osvětim. Památník lidské zloby, pláče, bolesti, utrpení a posledních vzdechů miliónů lidí. Tam chvějící se rty vyslovovaly poslední slohem mamince, otcí, bratrům, sestřím, přátelům. Z prstů, které v posledních chvílích škrábaly do stěn, kapala krev a nenasytně vápno jí dýchavě vsakovalo... Slohem, životě, který jsme tolik milovali...

Sbohem, cesty, vesnice, stromy a ptáci, kteří už zítra budete zpívat jiným...

Tam, za tou ohradou, sestavenou z drátů, chladné oceli, porcelánu a betonu, je zcela jiné prostředí, vzduch i budovy... I listí na stromech tělestí nějak jinak.

Před muzeem i uvnitř jsou stále lidé. Den co den. Desítky a stovky. Ať je horko, nebo zima. Muži a ženy středních let i starší, a také děti ze škol od Baltu, z Varšavy, jiných polských i zahraničních měst.

Mladá rozkvétající tvářička žvitoří veselo, ještě nechápe život. Nasetkaly se s jeho zrádným úsměvem, teny a zvlňi. Ale ti starší mají zatvrdělá pěstí i rty. Z jejich tváří smůva, zmizel.

Oni totiž vědí, co to byla Osvětim.

Před návštěvou muzea se promítá břešný sovětský dokumentární film o osvobození tohoto koncentračního tábora. Je to záznam o utrpení člověka, o hrůzách, o bestiálních mužů v černých uniformách, kteří a neviným úsměvem puberfáků dokázali z lidí ze stejného masa a krve udělat hromádku popela, ničit životy, protože považovali negermánské rasy za neschopné a méněcenné.

Na bílém plátně se střídá obraz za obrazem. Vychrlilá těla, kosti potažené poraněnou kůží. Ženy, muži a děti se potácí slabostí a v agonii. Ptáči i radují se, objímají se, lomí rukama.

F. F. Brixl na Rennweg 63

„Kyrie eleison...“ zpíváme spolu s našim sbormistrem a dirigentem v jedné osobě Josefem Zadinou. S člověkem, který celý svůj život zasvětil hudbě, a který již více než deset let vede náš sbor. Nikdy nezpíval to, co mu řekl, ale jen to, co cítil. A to učil vždy i nás, svůj sbor.

A teď tento dirigent zvedá taktovku. V jeho očích vidíme napětí. Jak by taky ne, když jde o naše dobré jméno. Nejen o dobré jméno českolipského komorního sboru, ale o jméno celého národa. Jde o to ukázat, co je v nás. V tento den, na tomto místě. Poslední den tisícletého devítistého osmdesátého devátého roku se z našich hrdel začínají linout, při prvním mluvení našeho dirigenta, krásné tóny ze mše F. X. Brixlho „Missa Pastoralis“. Hudba vychází z našich úst, ale pramení v našich srdcích. Hudba, jež naplňuje nejen naše duše, ale vnitřním jasnem i celá naše těla. Je tomu tak i zde, v českém kostele Nejsvětějšího Vykupitele na Rennweg 63 ve Vídni...

Některé nerozhodně pobíhají po místnostech a dvoře, vypadají jako smyslů zbavení, nervózními prsty ohmatávají jako slepci uniformy a ruca osvoboditelů — sovětských vojáků.

Jako by němohlí uvěřit, že je konec Žalu, strachu, druzůry, neklidného spánku, hladu a šikanování.

Některé v závratí radosti umírají vojákům v rukou.

Komentář k filmu je v ruštině. Poláci jej záměrně nepřeložili. Obraz totiž hovoří za vše. Rozumí mu Francouz, Arab, Buhar i Španěl.

Je to oteřný film. Viděl jsem ho poprvé. Je to svědectví o ukřutnosti, které vhná každému do očí slzy.

V Osvětimi neexistovala jmenná kartotéka lidí. Znal tu jen čísla — 5, 178, 1209, 18 000, 80 000... A další. Suchá čísla, která představovala vězně, prožívající zde poslední minuty, hodiny, dny a týdny...

Po těchto „číslích“ zůstalo v koncentračním táboře 348 820 pánských obleků, 836 528 dámských šatů, více než 43 tisíce párů různých obuvi, mnoho zubních protéz — a to jen v šesti budovách, které nepodlehly zahřezovacímu požáru.

Kolik podobného materiálu a ceností se odtud dostalo do Německa? To už nikdo a nikdy neví.

A těch vlasů, spletených copánků, vagonů kulů a tašek nejradnějších velikostí, barev a vzorů, na kterých vidím jména, jako například Elise Hiller, Plzeň, Sadská 7, Roza Mayer, Karl Červinka, Praha... a stovky dalších pozůstatků.

Psychický ořez z tohoto koncentračního tábora zůstane v paměti po celý život.

Je to alarmující...

Když člověk vyjde z těch pochmurných zdí, kde i obyčejný krok zní tak divně, napětí najednou povolí. Venku se o tolik lépe dýchá...

Ta místa, kde nacisté umučili více než čtyři milióny lidí a jejich popel a kosti rozházeli po polích a vodách v okolí Brzezinky, nebo zahrabali do společných hrobů, by měl navštívit každý.

V Osvětimi se totiž pochopí, co to je život...

So ziehen Ihnen Banken das Geld aus der Tasche

Die Stiftung Warentest wies darauf hin, daß die Banken in den letzten Monaten ihre Kontoführungsgebühren klammheimlich erhöht haben, einige sogar kräftig

Bank für Gemeinwirtschaft: Pauschale von 12 Mark, in der Euro-schecks und alle Auszüge enthalten sind;
Dresdner Bank: 2,75 Mark Grundge-

bühr, pro Buchung 60 Pfg., Auszüge 1,20 Mark. Bei 10 Buchungen 9,95 Mark;

Commerzbank: Festbetrag von 10 Mark, Scheckkarte, Auszüge und Benutzung der Geldautomateninbegriffen;

Frankfurter Volksbank: 2 Mark Grundgebühr, 50 Pfg. pro Buchung. Drucker-Auszüge umsonst, bei Zusendung pro Stück 30 Pfg. plus Porto. Durchschnittskosten: 7 Mark;

KKB: Grundgebühr 2,50 Mark, die ersten 7 Auszüge je 55 Pfg., alle weiteren umsonst. Monatsauszug 1 Mark. Höchstkosten 8,15 Mark;

Frankfurter Sparkasse: Grundgebühr 2 Mark, 50 Pfg. pro Buchung, Auszüge umsonst. Durchschnittskosten 7 Mark;

Vereins- und Westbank: Grundgebühr 2 Mark, pro Buchung 50 Pfg., Auszüge am Drucker 1,20 Mark. Durchschnittskosten 8,20 Mark

Christdemokratische Partei gegründet MOSKAU, 31. Januar (AFP). In Litauen hat sich nach 50jährigem Verbot die Christdemokratische Partei wiedergegründet, meldete die sowjetische Nachrichtenagentur TASS am Dienstag.

1,20 Mark. Durchschnittskosten 9,70 Mark. Ab Juni Wahl zwischen Pauschale (7,50 Mark) und Einzelabrechnung 1,50, Drucker-Auszüge

Deutsche Bank: 2 Grundgebühren 9,70 Mark, jede Buchung 50 Pfg., Monatsabrechnungen 1,50, Drucker-Auszüge

ly. Od věřících krajanů taková chodila potěší, z úst P. B. Müllera těší dvojnásob.

Státní hranice, dnes už bez ostatních drátů, a na ni usměvaví cel-níci. Zpěvem jim přeje mnoho štěstí do devadesátého roku dvac-tého století. A tento nový rok jedeme přibítat s plsní na rtech, bez níž by si nikdo z nás svůj život ani nedokázal představit, i k nám domů.

STY SVANER, GUT BECHNÝZAS, MÄLBER UNČ.

Vidět — město tak dloho nám vzdálené a přitom již po prvním pohledu tak blízké. Nejen českými jmény na výpěšných štítech domů, ale i těmi domy samými. Před „pár“ lety je projektovat ti sami stavitelé, jako naši Prahu, a stavěly je i ty samé české ruce.

„Gloria in excelsis Deo...“ opakujeme po zdejším pastorem. Je jím P. Blasius Müller, v Čechách neznámý, a přitom toho tolik vyko-nal pro náš národ. Stoužil týden co týden české mše, sdružoval Čechy a Slováky a sjednocoval je v křesťanské lásce a bratrství. Byl tak blízko své vlasti, a přesto bez možnosti stálého kontaktu s ní... P. B. Müller, jehož pozvání náš sbor přijal, a jenž nám poskytl ve Vídni dvoudenní pohostinství.

„Credo“ i „Sanctus“, při nichž se rozechubá celá klenba i se stě-nami kostela Nejsvětějšího Vykupitele, chrámu, v němž přebývá Bůh mezi lidmi... Vysvěcen byl léta Páně tisícího osmistého třicátého osmého Vincencem Eduardem, arcibiskupem vídeňským (roku 1823 též biskupem litoměřickým), jenž do oltáře chrámu vložil ostatky svatých mučedníků Voršilků a družek, sv. Pavlína a sv. vdovy Alžběty.

„Benediktus“, číst mše, která porvedá duše všech věřících. Tedy i těch přítomných zde, dnes na mši svatě. Opouštíme Vtáň, ale v našich myslích stále ještě zní to nádherné „Agnus Dei, qui tollis...“, po němž následovalo volání a slova chud-

RAKOUSKO OTEVŘELO SVŮU NÁRUČ

Statisíce Čechů a Slováků ve Vídni • Škola demokracie

Málokterý stát na světě dokázal učinit takové gesto jako v uplynulém měsíci náš soused Rakousko. Bez jakýchkoli požadavků na reciprocitu umožnil bezvízový vstup našich občanů na své území, otevřel dokořán své hranice a lidem, kteří si u nás postupně vybojujávali demokratické svobody, umožnil poznat, jak skutečná demokracie vypadá a chutná. Rozhodnutí Rakouska, učiněné koaliční vládou socialistů a lidovců, se stalo prvním podáním přátelské a pomocné ruky znovu se ke svobodám probouzející republice, jejím obrozeneckým silám předstevovaným všemi, kdož se shromažďují kolem Občanského fóra a k nimž patří i Čs. strana lidová.

Bezvízový styk uvolnil lavinu, jejíž dosah nikdo nepředpokládal. Dnem i nocí přejížděly hranice tisíce čs. autobusů, desetitisíce osobních aut, obsazené zvláštní vlaky. Čs. vláda se rozhodla vybavit naše občany alespoň minimálními devizovými prostředky a vše se dalo do pohybu. Směr Vídeň, směr Linec, směr jižní soused — 7,5-miliónové Rakousko. Sem o volném cestování se stal skutečností a na dva milióny našich lidí, kteří doposud mohli cestovat na Západ jen „prstem po mapě“, se jely přesvědčit, jak to zde skutečně vypadá, na vlastní oči.

Takový náhlý příval lidí a dopravních prostředků může ochromit i město zvyklé na velký mezinárodní ruch, jako je Vídeň. Hlavní město Rakouska však tuto mírovou a zvidavou invazi čs. občanů vydrželo a dokonale zvládlo. Postarali se o to rakouští politikové, vídeňský starosta, městští radní, čs. krajané, celý aparát rakouského hlavního města, pracovníci městské dopravy, policisté, televize a tisk. Přispěl k tomu i všichni vídeňští občané, přestože jim samotným bylo uprostřed tohoto českého a slovenského žití nejednou, a zrovna před vánocemi na hlavních třídách a v obchodech, trochu příliš těsno.

Starosta se stará

Zúčastnil jsem se ve vídeňské radnici tiskové konference, na níž starosta Vídne dr. Helmut Zilk předložil novinářům celý „balík opatření“, jímž chtěla městská rada zvládnout obrovský a stále rostoucí příliv čs. turistů. Jak dobře se vídeňský starosta se svým týmem o věci postaral, o tom se přesvědčili naši občané sami. Okamžitě byla zřízena zvláštní parkoviště v různých částech rakouského hlavního města a byly vytištěny v češtině i plány, jak se tam dostat. Dne 9. prosince dokonce město Vídeň vyplácela prémii 500 šilinků fidičům těch našich autobusů, kteří se rozhodli parkovat na okraji města, když předtím vysadili své cestující u obchodních tříd. Tyto informace byly rozmnoženy v češtině a slovenštině. V obou předvánočních sobotách, 18. a 23. prosince, vyhlásil vídeňský starosta tzv. nulový tarif, což znamenalo, že v těchto dnech jezdili všichni lidé ve vídeňských městských hromadných prostředcích zadarmo. Bylo to zejména proto, aby občané nepoužívali svá osobní auta a neochromili provoz v centru města právě v nejživějších hle rozhodnutí stálo město Vídeň velké peníze a pro čs. občany to byla skvělá služba, která jim umožnila zdarma jezdit po celé Vídni.

Již na hraničních přechodech, v ra-

kouských pohraničních městech a na hlavních vídeňských třídách byly zdarma rozdávány barevné informační noviny Wien-Extra s titulem „Vítáme vás“, v nichž byly v češtině a slovenštině vytištěny nejdůležitější informace o tom, kde jsou ve Vídni nákupní centra (i s mapkami), jak funguje doprava a co to stojí, jak se dá ve Vídni telefonovat, jak a kdy předvánočních obchodních dnech. To jsou otevřeny směnárny, kde se poskytuje první pomoc, jak čs. občané dostanou zpět daň z obrátu, kde jsou veřejné záchody atd.

U nás bychom potřebovali na vydání takových barevných informačních novin celé týdny. Ve Vídni je připravil během necelých dvou dnů kolektiv pod vedením šéfredaktora tiskové a informační služby města Vídne Freda Vavrouška. Během jedné noci je vytiskla v několikasettisícovém nákladu agentura pro Public relation Compress, která patří soukromému vydavateli Eduardovi Harantovi, čs. krajanovi, jenž přestože se v Rakousku narodil, hovoří dokonale česky, protože ho to jeho maminka — česká vlastenka — dobře naučila.

Jako doma?

Díky péči vídeňské městské rady se naši lidé cítili od prvního dne otevření hranic v rakouském hlavním městě, čítajícím 1,6 miliónu obyvatel, skutečně dobře a mile. A také žasli, co českých jmen vidí napsaných nad obchody a živnostmi ve vídeňských ulicích. Inu naši předkové se měli k dšlu v té někdejší 57miliónové Rakousko-uherské Mši i v pozdější Rakouské republice a někteří jejich potomci mají dobře vybudované postavení i v dnešním Rakousku. Mnozí z nich, i když třeba už nemluví česky, mají stále hezký vztah k Československu, k jeho kultuře.

Někteří naši občané mi říkali, že se ve Vídni cítí jako doma, ba někdy lépe než doma, když čtou jména obchodů jako Herzmansky, Sluka, Kloucek, Svoboda, zatímco u nás čteme spíše Prior, Technomat, Mototechna apod. A doufají, že i u nás se opět rozvine soukromé živnostenské podnikání, aby přispělo k větší konkurenceschopnosti a barvitosti trhu, který právě ve Vídni doslova hýří bohatou nabídkou.

A co Vídeňáci?

Když jsem za pouhých 35 sekund vyjel rychlovýtahem do 165metrové výšky Dunajské věže, v níž je umístěna vyhlídková terasa a otáčivá kavárna, viděl jsem shora stovky a stovky parkujících československých autobusů. Připomněl jsem si proudy našich lidí na Mariahilferstrasse a položil jsem si otázku, co tomuto návalu lidí z Československa asi říkají samotní Vídeňáci. Odpověděl mi na to vlastně již muž, obsluhující rychlovýtah. Strčil mi s úsměvem do ruky jím rozmnožený leták, v němž v českém jazyce vítá čs. turisty v tomto nejvyšším vídeňském objektu, který spolu s anténami dosahuje výše 252 metrů. Jaká pohotovost a jaký postoj prostého vídeňského občana.

Zeptal jsem se pak ještě, tentokrát městského radního a člena vídeňské zemské vlády Waltera Nitlga, představitel Rakouské lidové strany (ÖVP). Řekl mi, že čs. občané se ve Vídni chovají velmi kultivovaně a že jsou s nimi spokojeni. Občané Vídne a zdejší obchodníci vědí, že turisté z Československa mají málo peněz a že v hlavním městě Rakouska obchodní obrát příliš nepozvednou, rádi je však vidí, neboť vědí, že dříve nemohli cestovat. A to, co pro čs. turisty dělají, pokládají za svůj příspěvek pro rozhled čs. občanů, jako svůj vklad do školy demokracie, kterou ve Vídni čs. občané procházejí, kterou vstřebávají a kterou záročí ve svém přístupu politickému vystupování.

Premiéry děl čs. dramatika

Vídeň však nevystupuje pro svobodné a demokratické Československo teprve od doby, kdy nám byly uvolněny výjezdy do zahraničí. Vídeň učinila pro nás všechny mnoho užitečného již dříve. Vzpomeňme jen rozsáhlé vídeňské pomoci pro emigrační vlnu z Československa po roce 1968 a podívejme se i na celý uplynulý rok 1989. Právě loni obdržel cenu dr. K. Rennera — cenu města Vídne — čs. dramatik a bojovník za lidská práva Václav Havel. Navrhl mu jí sám vídeňský starosta dr. Helmut Zilk, který tím vyjádřil podporu tehdy ještě pronásledovanému čs. vlastenci. Vždyť Václav Havel se svými díly v minulých letech významně zapsal do kulturního života rakouského hlavního města. Zatímco náš dramatik seděl v Praze ve vězení, konaly se ve Vídni premiéry jeho divadelních her „Vernisáž“, „Audience“, „Horský hotel“ a „Largo desolato“.

Pro životní prostředí

Vídeň dbá pečlivě a stále více na ekologii. Zeleně zaujímá celou polovinu veškeré městské plochy. Někteří naši občané si jistě všimli, že část vídeňských chodníků je pomalována jízdními koly. Jsou to cesty pro cyklisty a jejich síť zaujímá v tomto městě již 300 kilometrů. A kapacita parkovacích míst, kam lze jízdní kola odstavit, čítá 3800 bicyklů.

metra dipl. Ing. W. J. Hinkel, je metro pokládáno i za důležitou ekologickou stavbu. Umožňuje ve velkém měřítku cestovat rychle, čímž přispívá k tomu, že lidé uvnitř města nepoužívají tolik osobních automobilů, takže tím se snižují značné výfukové exhalace. Jeden kilometr metra stojí město Vídeň — podle obtížnosti terénu 1 až 1,6 miliónů

rakouského hlavního města vyzkoušeli zdejší metro — U-Bahn. Má několik tratí, označených různými barvami od U 1 až po U 6 s různými typy vozů. Celková síť vídeňského metra má rozlohu 33 kilometrů a neustále se rozšiřuje. Jak mi řekl senátní rada a vedoucí oddělení výstavby vídeňského

slámy rozloženy na délce asi 38 kilometrů. Kromě toho dělá vídeňská pospová služba pokusy s jinými negresivními materiály, jež by měly sůl nahradit. Nejlepší výsledky mají zatím s uhlíkatanem draselným. Mnozí naši lidé si při své návštěvě

kritickou situaci mohlo technicky dobře připravit. A protože se v takových těžkých dnech bude muset vždy solit asi 87 kilometrů ulic, což jsou tři procenta vídeňských komunikací, zavedli tento sezoně novinku. Všude tam, kde jsou podél těchto ulic stromy nebo záhonů, rozložili balíky slámy, aby sůl nepronicala do půdy a nepoškozovala stromy. Zatím byly tyto balíky

V hlavním městě Rakouska jsou přísně předepsy na to, kdy lze při zimním posypu solit. To může povolit jen městský radní, který má na starosti životní prostředí. V závěru roku to dovolil jen jednou, když padal mrznoucí déšť a kdy stav byl obzvláště nebezpečný pro chodce i automobily. Zajímavé bylo, že meteorologická služba to předvídala a město se na

dy šilinků. Neříká to levně, ale je to rozhodně užitečná doprava 1 ekologická investice pro budoucnost.

Jak je známo a již také bylo schváleno, stane se Vídeň v roce 1995 dějištěm světové výstavy EXPO 1995. Do té doby bude ve Vídni postaveno mnoho atraktivních budov a zajímavých zařízení a rakouská metropole ještě více rozkvetne do krásy. I my se těšíme, že v roce 1995 budeme při tom a naučíme se, jak tomu bylo v minulosti, pouze šotvy v naší televizi.

HAVEL DO EKONOMICKÝCH
HAVEL ČIŠADŮ, PŘI LEVÉ K...
H...
H...

2 Milliarden SED verkauft Goldschatz

Von WOLFGANG KENNTMICH

Die SED hat heimlich damit begonnen, ihren riesigen Goldschatz zu verkaufen. Die Partei soll mindestens 100 Tonnen in den vergangenen vier Jahrzehnten angehäuft haben. Wert nach dem augenblicklichen Marktpreis: rund 2,1 Milliarden D-Mark.

Der Deutsche Erich Honecker verdient Haftverschöpfung. Möge sein Gewissen Ruhe finden. Wem nützt im Deutschland unserer Tage ein Honecker-Prozeß?

UJINEJCH TO
ALE VYŽADUJOU...
MOLT, NENI ŠTAP
HEBBENVOLK!!

EG-Inflation bei 5,4 Prozent

Die Inflation in der Europäischen Gemeinschaft (EG) belief sich Ende 1989 im Durchschnitt der zwölf Mitgliedsländer auf 5,4 Prozent.

Erster Lichtcomputer fertig

NEW YORK, 30. Januar (Reuter). Wissenschaftler der American Telephone and Telegraph Co (ATT) haben laut Firmenangaben den ersten optischen Prozessor gebaut, der Lichtimpulse statt Strom zur Informationsverarbeitung verwendet. Die neue Technik könne zur Entwicklung wesentlich schnellerer Supercomputer führen. Künftige Rechner könnten mit der optischen Technik 1000mal mehr Informationen verarbeiten als mit den heute eingesetzten elektronischen Bauteilen, teilte ATT am Montag in New York mit. William Ninke, Direktor des Information Systems Research Laboratory bei den zu ATT gehörenden Bell Laboratories sprach von einem „technologischen Meilenstein“.

Die Übertragung der Lichtimpulse zur Informationsweitergabe geschieht über eine Art Linsen, die die Funktion von Drähten übernehmen und sich wie Sonnenjalousien öffnen und schließen. Ein Schlüsselfaktor bei der Entwicklung der Chips war eine Maschine, die eine nur ein einziges Atom dicke Schicht auf das Chipmaterial applizieren kann.

A CO PETROLIČ, NEŠO „KCHTIRPUS
NA TIVU

Unerwarteter Medaillesegen

WASHINGTON, 30. Januar (AP). Etwa einen Monat nach Beendigung der Kämpfe in Panama gehen den US-Streitkräften die Medaillen aus, die Teilnehmern an einem aktiven Kampfeinsatz zu gedacht sind. „Wir haben nicht gedacht, daß wir sie für Panama brauchen würden“, sagte eine Armeesprecherin in Washington. Offenbar hatte das Pentagon nicht damit gerechnet, daß es bei der Vertreibung des panamaischen Machthabers General Manuel Antonio Noriega zu größeren Kämpfen kommen könnte.

Das Beschaffungsamt vergab in aller Eile an eine Privatfirma den Auftrag, 10 000 der pro Stück 90 Cent kostenden Blechplaketten zu prägen. Frank Johnson vom Beschaffungsamt in Philadelphia schätzte, daß von den rund 25 000 Soldaten, die an der Invasion Panamas beteiligt waren, etwa 13 000 die Auszeichnung bekommen. Auf dem Abzeichen ist ein von einem Ehrenkranz eingefasstes Gewehr abgebildet.

PAZNER, MARSCH: Zum Kampfe getragen werden muß diese Imitation eines sowjetischen T-72, an dem die französische Armee in Langeais trainiert. Das aufblasbare Modell, acht Kilo schwer und etwa 75 000 Mark teuer, gibt angeblich das gleiche Radarbild ab wie das Original.

Ungarn begehren auf

BUDAPEST, 30. Januar (AP). Mehr als 20 000 Ungarn haben sich am Montag vor dem Parlamentsgebäude in Budapest versammelt und Lohnerhöhungen zum Ausgleich für die drastischen Preiserhöhungen verlangt, die Ungarns neue Wirtschaftspolitik zur Folge hat. Die Demonstranten riefen „Wir haben genug“ und führten Transparente mit Losungen wie: „Schwedische Steuern – afrikanische Löhne“ und: „Laßt Ungarn nicht zu einem Land der Bettler werden“ mit sich.

TELEK...
PRASEK...
...

Geht Havel nach Nahost?

PRAG, 30. Januar (AP). Der tschechoslowakische Staatspräsident Vaclav Havel hat Israel und der Palästinensischen Befreiungsorganisation (PLO) seine Vermittlung im Nahostkonflikt angeboten. Das teilte Havels Sprecher Michael Zantovsky mit. Voraussetzung für eine Vermittlung Havels sei, daß beide Seiten damit einverstanden seien. Der Präsident unterstütze zwar das Recht der Palästinenser auf eine eigene Heimat, habe aber angesichts der jahrtausendealten schmerzlichen Erfahrungen des jüdischen Volkes auch Verständnis für die israelischen Befürchtungen.

HAVEL - PALESTINA...
...

Geschäft mit „Blüten“ floriert

WIESBADEN, 30. Januar (dpa). In der Bundesrepublik floriert das Geschäft mit den „Blüten“: Das Bundeskriminalamt (BKA) hat 1989 so viel Falschgeld beschlagnahmt wie noch nie zuvor. Sichergestellt wurden falsche D-Mark-Noten im Nennwert von rund 14,5 Millionen Mark und falsche US-Dollar-Noten im Nennwert von rund 16,5 Millionen US-Dollar, teilte das BKA am Dienstag mit.

Nach den Erkenntnissen der Fahnder wurden die Dollar-Blüten überwiegend in der Bundesrepublik hergestellt, die D-Mark-Noten vor allem in Italien.

PRIMATYŠ SPOR!

Bundesrepublik liegt an Spitze

MÜNCHEN, 30. Januar (dpa). Statistisch gesehen nimmt sich alle 40 Minuten ein Mensch im Bundesgebiet das Leben. Mit rund 14 000 Selbstmorden pro Jahr liegt die Bundesrepublik international an der Spitze – neben Ungarn, Dänemark, der Schweiz und Frankreich. Zwei Drittel aller erfolglosen Selbstmordversuche werden von Frauen unternommen. Dagegen liegt der Anteil der Männer bei vollzogenen Suiziden doppelt so hoch wie bei Frauen.

HULTI...
...

Für weniger Rohöl mehr bezahlt

Die Bundesrepublik importierte im vergangenen Jahr mit 66,2 Millionen Tonnen 7,4 Prozent weniger Rohöl als 1988. Die Rechnung dafür fiel gleichwohl höher aus. Sie stieg um 2,3 Milliarden auf 17 Milliarden Mark. Ausschlaggebend für diese Entwicklung war, daß der Grenzübergangspreis für Rohöl um durchschnittlich 24,5 Prozent auf gut 257 Mark je Tonne kletterte. Die wichtigsten Lieferländer waren Großbritannien, Libyen, die Sowjetunion, Saudi-Arabien und Norwegen.

KOLEGIUM PREZIDENTA ČSSR

(ftk): Prezident ČSSR V. Havel odvolal v rámci reorganizace Kanceláře prezidenta republiky vedoucí všech odborů kanceláře. Zároveň intenoval jako svůj poradní orgán Kolegium prezidenta republiky v složení: E. Krizeová, J. Skalníč, arch. M. Masák, P. Ostřížal a E. Kantor. Jako svého odborného poradce pro ekonomii a ekologii jmenoval docenta R. Wagnera. Dále jmenoval S. Milotu vedoucí sekretariátu prezidentské kanceláře M. Zantovského tiskového tajemníka prezidenta republiky a L. Kantora tajemníkem protokolu.

Bundesverwaltungsgericht: Peepshows sind sittenwidrig

BERLIN, 30. Januar (Reuter). Nach einem am Dienstag ergangenen Urteil des Bundesverwaltungsgerichts in Berlin verstoßen Peepshows gegen die guten Sitten und sind sozial-ethisch verwerflich. Peepshows seien somit auch nicht erlaubnissfähig, hieß es in dem Urteil weiter. Das Gericht hob damit ein Urteil des Oberverwaltungsgerichts Hamburg von 1985 auf, welches Peepshows in Vergnügungsvierteln als nicht sittenwidrig eingestuft und ein Betriebsverbot der Stadt Hamburg damit aufgehoben hatte.

In der Urteilsbegründung hieß es, die gewerbsmäßige Zurschaustellung von Frauen wirke „auf den Durchschnittsbeurteiler“ abstoßend. Weil sie „als etwas Anrüchiges und sittlich-moralisch Zweifelhafte angesehen“ würden, sei die Schließung der Peepshows auch in Vergnügungsvierteln rechtmäßig.

TRAVNICKÝ...
...

Hemmt Kredit die Revolution?

FRANKFURT A. M., 30. Januar (AFP). Der 1983 unter Mitwirkung des DDR-Devisenbeschaffers Alexander Schalck-Golodkowski und des damaligen bayrischen Ministerpräsidenten Franz Josef Strauß der DDR zur Verfügung gestellte Milliardenkredit eines bundesdeutschen Bankensortiments wurde vom SED-Regime offenbar zu Schau-Zwecken verwendet. Die bayrische SPD-Landtagsabgeordnete Carmen König sagte am Dienstag im Hessischen Rundfunk (HR), die Milliarde sei komplett in Luxemburg auf ein Konto gelegt worden. Das Geld sei von der DDR dazu verwendet worden, nach außen Kreditfähigkeit vorzuführen. König meinte, wenn der Milliardenkredit nicht gezahlt worden wäre, „wäre vielleicht das ganze Regime drei Jahre früher gekippt“.

Nach ihren Recherchen sei für die Vermittlung des Milliardenkredits seinerzeit eine Provision von 30 Millionen Mark geflossen. Rechtlich, so die Juristin, sei an der Provisionszahlung vermutlich nichts auszusetzen.

STRAUS...
...

A CO BAREK...
...

le (Himmelsnadel) startet in neun Monaten, wird 600 Meter hoch (125 Stockwerke). Baupreis: 850 Millionen Mark.

600 m! Der Turmbau zu Chicago in Chicago soll der höchste Wolkenkratzer der Welt entstehen. Das Projekt „Skyneed-

NEDOPUŠŤME

„Nejúžnamnější z politických procesů s bývalými funkcionáři nekomunistických stran byl proces s tzv. vedoucím záškodnického spiknutí, zvaný též Horáková a spol. Ve vlně procesů let 1948—54 měl klíčový význam. Šlo nejen o do té doby nevídaný monstrproces v Československu, ale také o proces vzorový. Sovětské poradci v něm předvedli, jak se velký proces vyrábí, a počtem obětí a krutostí rozsudků byl vůbec nejužší. Na jeho počátku nesdíli úmysl zkonstruovat proces tak velkého rozsahu, teprve mezinárodní okolnosti jej posunovaly do této polohy.

Bezpečnost (Státní bezpečnost — pozn. red.) sledovala již delší dobu — a to od léta a podzimem 1949 zvláště intenzivně — některé funkcionáře národně socialistické strany, mezi jinými i bývalé poslankyně Horákovou, Kletnerovou a Zemínovou ... Dne 27. září 1949 bezpečnost zatkla Horákovou ... První výslechy nasvědčovaly, že půjde o jeden z běžných politických procesů, kterých s bývalými funkcionáři nekomunistických stran v té době bylo více. Ani bezpečnost přesně nevěděla, jak bude vypadat přesněji, jak sestaví „protistátní skupinu“, kdo bude státi v jejím čele, a jaká bude politická koncepce procesu. Jeho příprava však zapadala do doby Rajkova procesu (Rajk László, člen politbyra KS Maďarska, na základě faleš. obvinění r. 1949 odsouzen a popraven, 1955 rehab. — pozn. red.) a příchodu sovětských poradců do československé bezpečnosti. Tyto okolnosti daly případu nový rozměr.

Tricet pět politických procesů znamenalo pro odsouzené deset trestů smrti a čtyřicet osm trestů doživotního vězení

V souvislosti s Rajkovým procesem existovala mezi vedoucími čs. politiky značná nervozita. Na jedné straně stáli pod tlakem Budapešti a Varšavy, odkud přicházely výtky vysoce postavených osob v politice i bezpečnosti, že v Praze podceňují nebezpečí „velkého mezinárodního spiknutí“, protože dosud nebyly odhaleny jeho spoje. do ČSR. Rákosi předal Gottwaldovi seznam československých občanů, jejichž jména se objevila při vyšetřování Rajkova případu. Komunistické vedení ustavilo vyšetřovací komise k prověrce svých funkcionářů v Rákosiho seznamu ... československého Rajka se nalézt nepodařilo ...

■ SOVĚTSKÍ PORADCI DO PRAHY

Tyto okolnosti přiměly Gottwalda a Blánského, aby si vyzádali sovětské poradce, kterým jsou výsledky soudního vyšetřování v Maďarsku známy a kteří by nám pomohli provést vyšetřování v této věci.

Sovětské vedení této žádosti vyhovělo. Počátkem října 1949 přišli do Prahy dva sovětské poradci — Lichačov a Makarov — kteří měli speciální úkol. Připravit monstrproces v československém Rajkem. Poradci z budapeštského procesu znali dvě jména, komunistu G. Pavlika a národního socialistu Jaromíra Kopeckého. Protože všechny pokusy připravit v ČSR proces na Rajkově úrovni ztroskotaly (z komunistických funkcionářů zaujal poradce nejdříve V. Nosek, později VI. Clementis — ale i v tomto případě by příprava procesu trvala dlouho, neboť byl ještě ve funkci) zaměřili se na J. Kopeckého jako na výchozí bod k přípravě procesu Horáková a spol.

■ VÝSLECHY J. KOPECKÉHO

„Jaromír Kopecký působil za války jako československý diplomat ve Švýcarsku, kde se seznámil s N. Fieldem i G. Pavlikem. Od roku 1948 pracoval na ministerstvu zahraničí a byl místopředsedou ústřední zahraničně-politické komise národně socialistické strany, jejíž předsedkyní byla Horá-

ková ... Sovětské poradci i Šváb (Karel Šváb — velitel sektoru pro odhalování nepřátel ve straně — pozn. red.) se chytli Kopeckého jako výchozího bodu. Podrobili ho krutým výslechům a když mu vyhrožovali zatčením jeho ženy, zlomil se a vypovídal co věděl a potom, co chtěl vyšetřovat.

■ SCHŮZKA VE VINOŘI

V říjnu 1949 v informacích, které Šváb poslal Gottwaldovi a Blánskému o průběhu vyšetřování, se objevovalo jméno Kopeckého často. Když 25. října hodnotil dosavadní průběh „v odhalování nepřátel“ jako neúspěšný, výjimečně učinil u dvou vyslyšchaných, z nichž Kopecký „učinil zvláště důležitá a rozsáhlá výpovědi“. Potom bznemoval, že „Kopecký účinným zásahem přátel (poradců) učinil velmi rozsáhlé výpovědi, pomocí kterých mohl být vypracován předložený návrh na realizaci ústředního vedení ilegální činnosti národně socialistických a sociálně demokratických živlů. Za dva dny poslal“ výslechový protokol polížený s Kopeckým a to proto, že je v něm obsažena celá řada závažných okolností. „Výchozím údajem pro bezpečnost byla schůzka pěti bývalých politiků mimo jiné Horákové a sociálního demokrata Pešky v září 1948 na faře ve Vlnoři. Radili se o možnostech další politické aktivity a dospěli k poznání, že jakákoliv rozsáhlá ilegální činnost není možná ani účelná a nehodí se na žádném dalším společném postupu. To Horáková opakovala během vyšetřování.“

Z VÝSLECHU Dr. M. HORÁKOVÉ

Prokurátor: Věděla jste také, že vaši patroni v zahraničí, Zenkl, Ripka a jiní, tím přímou pracují k rozpoutání války ... Horáková: Podle zpráv, které jsem od nich měla, jsem věděla, že možnosti jejich působení v tomto směru jsou poměrně velmi malé, ale že by — Prokurátor: V mezích svých možností ... Horáková: V mezích svých možností se o to snažila — to jsem věděla.

Prokurátor: Vracím se ještě k tomu, jestli jste si uvědomovala, k čemu potřebují a k čemu používají těchto zprávy, získaných vaší špiónáží, západní mocností?

Horáková: Ano, na podporu svých úmyslů.

Prokurátor: Na podporu svých cílů ... svých válečných cílů.

Horáková: Ano.

Prokurátor: Mohla byste také říci, jaké konkrétní změny měly provázet zničení lidové demokratického zřízení? Například továrny, znárodněné továrny se měly vracet bývalým majitelům?

Horáková: Neměli jsme v tomto směru ještě konkrétní řešení.

Prokurátor: Mluvte jasně.

Horáková: Znamenalo by to přinejmenším řešení kompenzace a reparace pro tyto osoby.

■ METODY SE OSVĚDČILY

„Koncem roku sice bezpečnost oznamovala existenci záškodnického spiknutí, ale to ještě všichni vyslyšchaní odmítali obvinění vykonstruované proti nim. Kruté vyšetřovací metody, fyzické i psychologické násilí vykonávaly své dílo. Oběti byly vyčerpány, často se nervově hrotily, objevily se sebevražedné pokusy. O takovém úmyslu Kleinerová informoval 12. 12. 1949 Šváb Gottwalda. Za tohoto stavu se postupně dávalo vyšetřovatelům prosdít své. Karel Kloss, náměstek ministra spravedlnosti (a člen komise K, která rozhodovala o vynesení trestu smrti, případně o udělení milosti — pozn. red.), později pochvaloval práci bezpečnosti: „Státní bezpečnost při vyšetřování použila metod, které se znamenitě osvědčily. Obvinění, kteří zpočátku diskusem zapírali, byli trpělivými diskusemi (i) orgánů Státní bezpečnosti přivedeni k tomu, aby doznali úplnou pravdu o své činnosti.“

■ OTÁZKOVÉ PROTOKOLY

V přípravě procesu se velmi angažovali i sovětské poradci. Jejich přímý vliv se promítl zejména ve třech směrech. Předně v konstruování velkého monstrprocesu centrálním vedením. Za druhé zaváděli tzv. otázkové proto-

Metody, které vyšetřovatelé používali při výslechu vězňů si nezdávaly v ničem s krutostí praktik používaných v koncentračních táborech. Krutosti nebyly ušetřeny ani ženy. V prvních letech řídili metody výslechů — rámcově i konkrétně — Šváb.

Předseda: Paní obžalovaná, když celá republika bude je a kdy naproti tomu bratři lidé pomáhají připravovat válku proti vlastní republice, není to čizí a nepřátelský křik? Horáková: Imbiliti. Předseda: Děkuji i to je odpověď.

mohu namítat, jestliže to tak nazýváte vy. Předseda: Proč byste to nechtěla nazývat, takovou činnost, takovou záškodnickou činnost, činnost páte kolony, jak jsem to nazval já? Horáková: Já si pod páto kolonou předstávám čizí nepřátelský křik národně odlinný.

Z VÝSLECHU Dr. M. HORÁKOVÉ: Pane prokurátore, v době války vypovělo logicky z celé naší činnosti postavili se na stranu nepřítelů. Předseda: Prostě vytvořit páto kolonu? Horáková: Sama bych osobně to taktó nechtěla nazývat, ale ne-

koly, byly dány formou otázek a odpovědí a v této podobě je dostal soud. A konečně — obžalovaní byli pro soudní řízení připravováni. Vyšetřovatelé s každým znovu a znovu probírali administrativní protokoly a předurčovali obsah jeho odpovědí před soudem.“

NEJDELSÍ VÝSLECH

„Teď také vznikla soutěž o nejdelší výslech; stáchanovské hnutí, jež znamenalo osmácti hodinový, dvacetihodinový, čtyřicetihodinový rekord. V této místnosti jsme kdysi tři dny a tři noci rozčítali Kalandru... my jsme se střídali, ale on tady byl celou dobu. Když nemohl spát a ležel na zemi, tak nám podepsal“ (slova vyšetřovatele Švaba — pozn. red.)... Pronikla tu nenávisť třídní vůči „kapitalistům“ a „kulakům“ i jiným „vykořisťovatelům“ a nenávisťným komplexem nevzdělanců a polovzdělanců, který bezděčně doznal vyšetřovatel Pešek, Fikaje, že nevěděli, jak s dr. M. Horákovou mluvit... V pohledu zvenku byla technologie přípravy politického procesu nepochopitelná i normálně myslícím československým občanům, kteří jí sami neprošli. Obecně se soudilo, že obžalování, odříkávání sebeobviňující výpovědi ve veřejných procesech byly drogování, vyslovována byla též domněnka, že je na proces připravili lobotomii. Drogy byly ve vyšetřování skutečně používány, a nejen v Praze... Samostatnou zmínku si zaslouží jiná vyšetřovací metoda — inscenovaná poprava. Než stálo u pouhých výhrůžek, jako když dr. B. Hostičku u výsledků vítali slovy „Vaše dítě je dítětem oběšenec.“

Dr. M. Horáková, která trpěla anginou pectoris, odebral její vyšetřovatel Pešek nitroglycerin, když jí poslal na 52 hodin do temnice. Lék jí vrátil teprve během procesu.

Z VÝSLECHU ZÁVIŠE KALANDRY

Kalandra: Já jsem znal Pecla již předtím. Naše protistátní činnost začala vlastně setkáním v srpnu 1940.

Předseda: Jak to bylo?

Kalandra: Dohodli jsme se na provádění informační činnosti, jak jsme tomu tenkrát říkali.

Předseda: A nyní tomu říkáte? Kalandra: Špiónáž, vyzvědačství.

PRAKTIKY SPRÁVEDLNOSTI

„Teprve koncem dubna [1950 — pozn. red.] dala bezpečnost skupině definitivní podobu. Poté ministerstvo spravedlnosti vypracovalo obžalobu a připravilo soudce a prokurátory... Ministerstvo uspořádalo několik porad za účasti všech členů senátu, tedy i soudců z lidu, intervenujících prokurátorů, členů Státní bezpečnosti, kteří případ realizovali. Na těchto poradách byly probírány otázky i všechny eventuality, které se mohly vyskytnout v průběhu hlavního přelíčení při výpovědích obviněných nebo svědků. Bylo poukazováno na možnost překvapení... byla připravena spolupráce předsedy senátu s prokurátory, aby nedocházelo ke křížení otázek...“

TŘINÁCT OBŽALOVANÝCH

Dne 13. května začalo soudní řízení s vedením záškodnického spiknutí proti republice. Před soudem stálo třináct obžalovaných — osm bývalých funkcionářů strany národně socialistické (tři poslanci: Horáková, Zemínová a Kleinerová, dále Pfeučil, Nestával, Hojda, Buchal a Pacl), dva socialističtí demokratické (Peška, Dundr),

dva z lidové strany (Hostička, Křížek) a jeden zatčený jako trockista (Kalandra) ... (Všichni byli obžalováni z velezrady a vyzvědačství — pozn. red.)

POD VEDENÍM KLOSE

Každý den po přelíčení se konala porada soudu, prokurátorů a příslušných pracovníků bezpečnosti, pod vedením Klose, který osobně řídil celý proces. Ve zmiňované zprávě o významu porad psal, že na nich „byl hodnocen průběh jednání a činnosti přípravy na příští den. Orgány Státní bezpečnosti sdělovaly prokurátorům a senátu pravidelně výsledky průzkumu o chování a postoji obviněných a upozorňovaly, co lze očekávat při jejich dalším vystoupení před soudem. Na těchto poradách bylo také stanoveno, jakým způsobem budou předšedá senátu a prokurátorů postupovat při vedení procesu.“

DEVĚT DNÍ

Proces trval devět dní a dělil se na dvě části. První tři dny probíhal obdobně jako jiné politické procesy té doby, ovšem ve velkém rozsahu. Mimořádnou důležitost, kterou mu politická místa přisuzovala, potvrzovala silná policejní opatření k ochraně celé budovy a organizovaná účast delegací ze závodů. Zkušební oběděl se na základě průběhu prvních tří dnů shodovali na tom, že v žádném případě nepůjde o absolutní trest. Pak se situace náhle změnila. Každý den přinášeli do soudní síně koše rezolucí ze závodů, úřadů a obcí. Obsahovali volání po trestech smrti. Byl to výsledek rozsáhlé kampaně, která se rozhořela po celé republice. Pronikla na stránky novin a zachvacovala závody a místa, kde se konaly schůze, aby jejich účastníci „vyslovili hněv lidu“.

ROZSUDKY PŘEDEM SCHVÁLENY

Iniciátorem této kampaně bylo komunistické vedení, jeho sekretariát, organizátorem komunistické organizace a funkcionáři... V následujících sedmi dnech se kampaň rozjela na plné obrátky. Jejím základním znakem bylo volání po krvi... Do soudní síně vstoupil nový faktor — organizovaný hněv lidu. Teprve tím se stal proces velkým. Ve výrobě politických procesů šlo o faktor, který velmi silně působil při rozhodování o rozsudcích. Rozhodování se pohybovalo jen mezi dvěma póly — konstrukcí obvinění z nejtěžších zločinů proti republice a volání po krvi. A v pozadí stály politický záměr a prestiž poradců vyrobil velký monstrproces. Od prvních projevů „organizovaného hněvu lidu“ se přeměnila otázka o výši trestů v otázku — kdo z obžalovaných přežije. Bezpečnostní komise OV KSČ jako v jiných případech už předem schválila návrhy rozsudků, předkládané ministerstvem spravedlnosti a po schválení komisí pro soudce závazně. Soudní senát odsoudil 8. června čtyři obžalované k trestu smrti — Horákovou, Buchala, Peclá a Kalandru, čtyři k doživotnímu vězení — Nestávala, Hojdu, Praučila, Kleinerovou, pět k vězení od 15 do 20 let.“

Z VÝSLECHU DR. OLDŘICHA PECLA

Předseda: Řekněte mi v hrubých obrysech, v čem spočívala vaše trostná činnost, již se cítíte vinný?

Pecl: Má třetina činnost spočívala jednak ve spojení s Kalandrou k vyzvědačské činnosti, dále moje činnost s Kleinerovou a spol., která směřovala částečně k vyzvědačské činnosti, částečně k vybudování protistátní organizace a konečně moje činnost s paní Pelantovou.

Předseda: K tomu se dostaneme během výslechu. Řekněte nám, proč asi United Press přijímala ty vaše správy?

Pecl: Je to americká agentura a není přátelská dnešnímu režimu. Posději jsem dospěl k názoru, že je to shromáždění informací špiónážního rázu.

Předseda: Byl jste to vy, jako jeden z pramů, který ji měl dodávat zprávy špiónážního rázu?

Pecl: Ano.

„Všichni se odvolali a rozsudek byl potvrzen. Odsouzení k trestu smrti požádali prezidenta Gottwalda o milost. Ten uvažoval pouze o jednom případě — Horákové. Měl na zřeteli především mezinárodní ohlas popravy ženy, matky šestnáctileté dcery. Řada světově známých vědců, jako Einstein, Russel, Bernat a další — vystoupila s protestem proti procesu a rozsudkům... Gottwald se radil se členy komunistického vedení a nakonec milost neudělil. Rozsudek byl vykonán 27. června 1950.“

DR. M. HORÁKOVÁ

Hlavním tématem veřejné činnosti dr. M. Horákové byla sociální oblast. V rámci své práce se zabývala péčí o sirotky, o děti duševně postižené a mravně narušené. Věnovala se také péči o učně a usilovala o zlepšení životních podmínek lidí. Ani strach před gestapem ji neodradil, aby proti fašismu a nacistickým okupantům Československa působila v ilegality. Nacisté ji však zatklí a odsoudili k trestu smrti. Rozsudek smrti však vykonán nebyl a dr. Horáková strávila pět let v samovazbě. Ani toto utpení ji však nezlomilo a po osvobození se opět zapojila do veřejné činnosti. Byla poslankyní Československé strany národně socialistické a členkou zahraničně politického výboru anémovny.

Pod rozsudky se podepsaly i adělovací prostředky. Na stránkách novin roku 1950 se objevovaly požadavky nejtvrďšího potrestání členů skupiny, požadavky zmanipulovaného davu. Ale nebyl to pouze bezelstenný dav, byli to i vzdělání a inteligentní jednotlivci, kteří vyslovovali na stránkách tisku podporu procesu, odsuzovali obviněné a požadovali pro ně nejvyšší tresty.

PROCESY POKRAČOVÁLY

„Krátko nato se konaly procesy národní. Byly zkonstruovány jako odnože hlavního procesu s Horákovou a spol. Rozvíjely se do krajů a měst. Měly dodávat odhalenému „spiknutí“

desítek a měly tak přistup k přísně tajným materiálům. K Kaplanovi se podatelka kopie většiny těchto dokladů spiknutí proti republice. Mané vyvěř v r. 1988 do zahraničí.

Historik Karel Kaplan pracoval v 60. letech v komitě KSČ, jež vyšetřovaly kriminální porady procesů s let pa-

Pondělí psáče jsou s knihy historika dr. Karla Kaplana Některá revoluce (Sixty Eight Publishers, Kanada, 1983) a knihy Zpráva o organizování něm náštit autorů K. Kaplana a nedáve se zemřelého publicisty a bývalého politického vězně V. Hejla (vydané r. 1988 temič). Citované úryvky s vý-

V r. 1988 byl rozsudek vynesený nad dr. Horákovou zrušen, ale skutečně rehabilitace se dr. Horáková nikdy nedostala.

zdaní rozsáhlé organizace a velké nebezpečnosti. Celkem proběhlo 35 těchto procesů s 839 osobami a desítky tresty smrti, 48 tresty doživotního vězení a 9 tresty na svobodu ve výši 7850 let. Posuzováno v celkovém souhrnu se soudy následnými, byl ten s Horákovou a spol. největším politickým procesem v poválečném Československu vůbec.“

JAK JSEM POZNAL ČTYŘI PREZIDENTY

Ten bezvadně společensky oblečený a na novinářskou návštěvu připravený pán — na stole před ním jsou desky s řadou dobových fotografií a dokumentů — se narodil 1. ledna 1896 v obci Teresová v tačovském okrese tehdejší Podkarpatské Rusi jako syn správce tamní řeckokatolické církevní školy, v rodině s osmi dětmi. V prvním dnu letošního roku tedy oslavil své 94. narozeniny. Jeho život byl bohatý na události a proměny, poznal lesk salónů, ovládl taje diplomatických protokolů, pohyboval se v těsném okolí nejvyšších představitelů této země — samozřejmě jen do počátku padesátých let. Ale také se setkal s vážnými existenčními problémy, politickou nemilostí, stál i před namířenou gestapačskou pistolí. Je to člověk mondrý, který mnoho pamatuje, aniž by toužil po jakékoliv popularitě. Ale přijal mne i mého kolegu fotoreportéra vládně a s plným porozněním. Kdo? Pán doktor obojího práva Ivan PÁRKÁNYI, dlouholetý pracovník Kanceláře prezidentů republiky, krátkodobě i ministr a guvernér Podkarpatské Rusi, tehdejší součástí československého státu.

JUDr. Ivan Párkányi slyší chválu nerad. „On totiž,“ praví hned úvodem, „toho nejvíce udělal pan prezident E. G. Masaryk. V USA byla poměrně značná skupina etnických Rusů, pan prezident — tedy budoucí pan prezident — se tam setkal s jejich představitelům advokátem dr. Georgijem Žatkovičem. A spolu se dohodli na možnosti přivítání tohoto území k naší republice i na možnostech jeho širší autonomie. Pokud jde o mne, byl jsem správním úředníkem v Chustu, Mukačevu a Dolze. V roce 1921 jsem byl povolán do služeb předsednictva vlády — mimochodem, moje situace byla z počátku nelehká, narážel jsem na nejroznější byrokratické překážky a velmi mi pomohl člen Československé strany lidové pan doktor Josef Hronek, který mi zprostředkoval setkání s tehdejšími předsadou vlády a ministrem zahraničních věcí panem doktorem Edvardem Benešem. Ještě k tomu panu Hronkovi — víte, on už tehdy usiloval o svatobřečení Anežky Přemyslovny, k němuž došlo až teď — a v české zemi začíná být dožít. Ale zpět. Prostě, pan doktor Beneš mne přijal, zjistil, o co jde, z jeho iniciativy jsem byl přidělen do prezidentské kanceláře jako vedoucí oddělení pro Podkarpatskou Rus. Byla to velká práce, bylo zapotřebí budovat školy, osvětová zařízení, pečovat o vznik vlastní rusínské inteligence, ale to je všechno zásluha mnoha lidí, já jsem pracoval jen podle svých skromných sil...“

Doopravdy? Zdá se, že trochu jiného názoru byl Svatý stolec. JUDr. Ivan Párkányi je totiž rytířem — komturem papežského Řádu sv. Silvestra. Tuto výjimečnou hodnost mu udělila jeho Svatost Pius XI. — a stojí za to ocitovat v plném znění latinsky psaný a příslušný jmenovací dopis (s omluvou za možné drobné nepřesnosti v českém překladu):

Milý synu,

pozdrav a apoštolské požehnání. Jsi hodný bratr. Pavel Gojdič, biskup, apoštolský administrátor prešovské diecéze Rusů, nám oznámil, že Ty, muž vynikajících náboženských ctností, pln křesťanské lásky vůči bližním, zvláště strádajícím, jsi se skvěle zasloužil jako zářný příklad pro Rusiny a jejich potřeby v Čechách. Ty jsi totiž jako vrchní rada Kanceláře prezidenta republiky užil veškerého svého vlivu, aby rusínskému národu morálně i materiálně pomohl ku prosperitě a abys usnadnil zřízení řeckokatolické jarnosti rusínské. Nepřetržitě ses staral o nezbytné potřeby tohoto ritu a nikdy, ani nyní, si je nepřestal podporovat.

Protože tomu tak jest a že i náš apoštolský legát se přihlásil svou přítulovou, vyhovující prosbě nejvyššího ordináře Rusů, chceme vyznamenáním odměnit tyto Tvé přeslané a tak mnohé zásluhy, abychom tím osvědčili naši přitěž a dobrou vůli k Tobě. Proto Tě tímto našim listem

volíme a veřejně ustanovujeme rytířem — komturem papežského Řádu sv. Silvestra a Tebe do řad a počtu rytířů prohlásíme. Rovněž Tě, milovaný synu, dovolujeme, abys oblékl uniformu určenou rytířům tohoto Řádu a stupně a zároveň vlastnil významné většího formátu: Svatý kříž osmhranný s bílým podkladem majícím uprostřed podobiznu papeže sv. Silvestra na hedvábné stuze červené a černé barvy s vnějšími lemy barvy červené, které se nosí kolem krku jako přívěsek. Aby nedošlo k nějakému omylu při výstroji uniformy, jakož i k nošení kříže, naznačujeme, aby Ti byl předán přílohou příslušný model.

Dáno v Castel Gandolfo pod pečetním prstenem

Rybdě dne 4. července 1938, v 17. roce našeho pontifikátu. Podepsán Pacelli, státní sekretář.

„Tu uniformu jsem nikdy neměl,“ usmívá se starý pán.

Ale ten kříž je tady, je to opravdová skvost...“

Zajisté. Opravdové a ojedinelé vyznamenání, zvláště ve spojení s titulem rytíře — komtura. Ale zaujalo mne ještě něco jiného. Odvolání na biskupa Pavla Gojdiče, představitel řeckokatolické církve, o jejích, neblahých osudech v letech padesátých jsme nedávno psali v našem deníku. Biskup Gojdič zemřel mučednickou smrtí v žalářích oné doby. A pak podpis psaný úhledným písmem energickými tahy: Pacelli. Ano, to je příští papež Pius XII., který se těšil velké neoblíbenosti u tehdejších mocných našeho státu — vždyť to právě byla doba oněch velkých církevních procesů...

Ale vraťme se zase k věci prozaickým, k všední práci.

Jaké máte vzpomínky na pana prezidenta Masaryka?

„Jen ty nejlepší, opravdu jen ty nejlepší...“

Starý muž pívá na okamžik oči. Co se asi vrací čtyřicetdevadesátiletému člověku do vzpomínek? Časté konzultace a diskuse s TGM, člověkem nesmírně vzdělaným a přítom-

tak prostým. Dny, kdy pan prezident onemocněl a nād Evropou a především nad naší zemí se stahovaly mračna Na hroznou chvíli, kdy se naše národy a celý svět dozvěděl o smrti prezidenta, který se — jak zní zřejmě nejkratší, ale tolik výstižný zákon tehdejšího Národního shromáždění — zasloužil o stát. Na dekret, jímž je dr. Párkányi jmenován hlavním pořadatelem — lépe řečeno hlavním obřadníkem — prezidentova pohřbu. Na chvíli, kdy přijímal významné smuteční hosty a stál čestnou stráž u katafalku s rakví...

Ale jsme opět v útulném pokoji vokovického bytu a dosud hbité ruce se prohírají dobovými fotografiemi.

„Vidíte, tohle vás určitě bude zajímat. Tato fotografie byla pořízena u příležitosti Svatováclavského dne Orelstva v Praze roku 1929, na šestnáctém tribuně je vedle pana prezidenta Masaryka předseda ČSL pan msgr. Jan Sráamek... A tady je celý tehdejší Kancelář prezidenta včetně kanceláře Přemysla Šamala, ten zahynul v nacistickém vězení. Vlastně jsem z nich naživu už jen já. A tady je moje fotografie v ministerském křesle, to jsem ovšem vypadal trochu jinak...“

Dr. Párkányi vypadá dobře i dnes. Ale ten obličej je dosti podobný jiné tváři, přece...

„Já vím, co si myslíte! Já jsem byl opravdu dost podobný panu prezidentovi Benešovi a někdy si nás i lidé spletli. Tak jednou dávala paní Hana recept, stála tam s ceremoniálním prezidentským kancelářem, já přijdu se svou ženou, stojíme s nimi a povídáme — a najednou přijde jeden senátor agrární strany. Va, smokingu.“ V hlase muže uvykého pevnému diplomatickému protokolu zazní rozhovně. „Představa si — ve smokingu odpoledně! Hlas přejde do nádechu veselí: „A políbí rukou paní Haně a hned se obrátí ke mně, vysekne poklonu a pry — hluboce se klaním, pane prezidento. Raději jsem po anglicku zmlzel, aby se to neopakovalo. A nebyl to jediný případ.“

Přišly zlé doby. Prezident Beneš před svým odjezdem do exilu jmenoval dr. Párkányi ministrem v tehdejší vládě generála Syrového a vláda jej nominovala jako guvernéra Podkarpatské Rusi. „Byl jsem ministrem asi dva týdny, guvernérem o něco déle,“ směje se hostitel. „Porušení suverenity státu, jeho okleštění, posízení nastolení tzv. protektorátu

rozhodl, pak už trval na svém. Emil Hácha — podívejte se, já nejsem oprávněn nikoho soudit. Snad přišel s dobrými úmysly, snažil se o jakousi protektorátní autonomii, a nakonec křel před Hitlerem na kolanou... To at posoudí historie a lidé kvalifikovanější, než jsem já. Totéž se týká i prezidenta Klementa Gottwalda. Jen

prezidenty — dva důvěrní, dva jen velmi krátce. Může je stručně charakterizovat „Masaryk a Beneš — muži s obrovskou erudicí. Rozdíl mezi nimi byl snad jen v tom, že prezident Masaryk byl přístupnější, jakékoliv diskuse i polemice. Prezident Beneš se u ležlostech radl, diskutoval, ale když

celáři — ovšem v jiné funkci, protektorátské Rus přestala existovat jako součást našeho státu. Po tzv. únorovém vítězství lidu zůstaly hospodářského charakteru. V roce 1952 odešel na vlastní žádost do důchodu. Takže se nabízí otázka: Vy jste vlastně, pane doktore, poznal čtyři

panové, s dovolením, byl jsem vždy precizním úředníkem, ukaže mi nějaký průkaz — a ten jeden vytáhne listič a zaryje a já je hlaveň pod krk; stačí vám, člověče, takováto legitimace? Inu, stačila, musela stačit...“

Po návratu prezidenta Beneše pracovat dr. Párkányi opět v jeho kanceláři. „Já jsem byl prezidentem,“ říká, „ale to bylo jen jméno, já jsem byl jen člověk.“

tolik — za jeho éry se po chodbách kanceláře procházeli muži se samopaly. Za Masaryka by něco takového prostě nebylo možné.

Státní úředník, ministerský rada, ministr, guvernér — dnes důchodce. Politické krédo? Na rozloučenou mi ukazuje poděkování paní Hany Benešové za kondolenci k manželovu úmrtí. Paní Hana vybrala jako moto citát Benešovy knihy Demokracie dnes a zítra:

„Demokracie je opravdu lidská. Žná a chápe lidské slabosti, lidský egotism, vášně a city. Je však a má k nim být přísná. Ale ví, že žádný společenský řád není a nemůže být dokonalý a že ideální společnost neexistuje a je nedosažitelná — právě pro slabosti lidské.“

Starý pán schraňuje své dokumenty, některé mi laskavě zapůjčuje. Vážná tvář se opět rozjasní: „Víte, pane redaktore, proč jsem se dožil těchto let? Jednak — dobré rodinné záležitosti. Jednak — každé ráno k snídani ovesné vločky. To mi poradil pan prezident Masaryk — on je totiž snídač také...“

A jedna z jeho dcer mi šeptá u dveří: „Víte, pane redaktore, jak těžko někdy pro tatínka ty ovesné vločky sháníme?“

Causa Štěpán

Miroslav Štěpán, někdejší první tajemník pražské městské organizace KSČ a člen jejího předsednictva, někdejší muž budoucnosti, je od 23. prosince loňského roku ve vazbě pro podezření ze zneužití pravomocí veřejného činitele. Právě vyhlášená široká amnestie prezidenta republiky se na jeho případ nevztahuje.

Kdo byl Miroslav Štěpán? Arogantní politik, vyjadřující se o jinak smýšlejících lidech terminologií čtvrtých cenových skupin. Arivist, kterým tak oplývá každý skomirající diktátorský režim těsně před zánikem. Muž, vsadivší si u falešných bookmakerů na outsidera a dohánějící tento handicap čísnoucí brutalitou a bezohledností.

Kdo je Miroslav Štěpán? Vynulovaný politik, člověk s budoucností velmi svízelnou. Vyhnán vlastními lidmi ze strany živitelky je už nějakou dobu tvarován některými sdělovacími prostředky do podoby hlavního viníka tvrdého zásahu Bezpečnosti proti studentům 17. listopadu. Nikterak nelitují Miroslava Štěpána, nikdy mi k tomu nedal důvod. Přesto mám k jeho cause některé výhrady.

Výhrada první: bylo skutečně nutné vzít podezřelého do vazby 23. prosince? Ne proto, že v tomto den se každému jde do vězení zvláště těžce, nýbrž vůbec? Nehrál zde snad nátlak „veřejného mínění“ větší roli než skutečné potřeby vyšetřování?

Výhrada druhá: Samozřejmě neznám výsledky parlamentní vyšetřovací komise. Dosud figurovala jen dvě jména politiků jako potenciálních viníků: Jakes a Štěpán. Nikdy jsem však neviděl, neslyšel a nečetl, že by bylo bráno v potaz tisícové nítek, které tvořily mohutný platenec pevných vztahů mezi Bezpečností a ÚV KSČ, konkrétně mezi Bezpečností a oddělením ÚV KSČ, takzvaným branným a bezpečnostním, vedeným Rudolfem Hegenbartem. Je nemyslitelné, že by právě zde nezískala vyšetřovací komise zajímavé a osvět-

lující informace. Za této situace na mne působí Miroslav Štěpán jako figurka nám nastrčená jeho někdejšími komplici. Figura dostatečně důležitá a profilovaná, aby jí veřejnost přijala jako viníka.

Výhrada třetí: Policie ani záchar 17. listopadu byl krutý a brutální. Dá se však srovnat s dvacetiletím, které skončilo také zásluhou studentů? Lidé umírali uštvaním z nezvyklé práce, z nesnesitelného ponižování a z totální bezperspektivnosti. Budeme za toto někoho soudit? Já doufám, že ne. Můžeme však Štěpánovu vinu vůbec srovnávat s vinou těch, kteří za ono dvacetiletí nesou odpovědnost?

Jsem proti roztažení zhouboého kolotoče viny a odplaty v oblasti politiky. Je přece čas spravedlivého boje, čas zaslouženého vítězství a — čas odpuštění. Kdo a kdy má odpouštět? Beru si na pomoc slova sametové revoluce: Kdo, ne-li my? Kdy, ne-li teď?

Jan Werich se odvolává...

P. T.
Krajský výbor pasů a víz
puštovní ochránka č. 2
110 00 Praha
ČJ PC 2/3/4399 — 1974

Váš dopis ze dne 4. 7. t. r. jsem obdržel. Sděluje mi v něm, že mou žádost o povolení cesty do Rakouska zamítáte.

Odvolávám se na zákon a na vládní nařízení.

Oboje jsem pečlivě přečetl a prostudoval.

Je z nich patrné, že ani zákon č. 83/65, ani vládní nařízení číslo 114/69 Sb. se ničím nevztahují na mou osobu a že vaše negativní rozhodnutí se opírá o větu „vše zahraniční cesta není v souladu se státními zájmy ČSSR.“

Tato věta jest všeobsahující a může zahrnout i obvinění, že jsem se dopustil čehokoli trestného. Je-li tomu tak, mám právo vědět, čeho jsem se údajně dopustil.

Odvolávám se proti vašemu rozhodnutí ze dvou důvodů. Ve své žádosti o výjezdní doložku do Rakouska jsem podle pravdy uvedl účel své cesty, to jest, že se chci sejit se svým celoživotním přítelem a spolupracovníkem Jiřím Voskovcem.

Jest možné, že jsem se mýlil, předpokládaje, že naše vzájemná spolupráce jest dostatečně známa. Že jest známa, že jsme před čtyřicetletými lety obnovili Osvozené divadlo, že jsme v něm hráli hry, které jsme společně psali. V platných současných učebnicích se o významu tohoto divadla, o pokrokovosti jeho programu, píše, stejně jako ve slovnících a knihách o československé kultuře.

Není tajemstvím ani nepravda, že Osvozené divadlo pod naším společným vedením přispělo — byť pranepatrnou čístečkou — přece jen přispělo k instalaci našeho současného státního zřízení.

V důvodech mého jmenování národním umělcem jest zahrnuto i to, že jsem svou činností přispěl k šíření československé kultury v zahraničí.

Naše V+W vysílání během války jsou v archívech jak ve Wash-

ingtonu, tak v Moskvě.

Je snad samozřejmé, že z naší spolupráce, ze soudružství v pravém slova smyslu, vzniklo přátelství, vrchol kladných lidských vztahů. Osvěta tohoto slova k nám doléhá ze schůzek na nejvyšší úrovni a stává se společnou nadějí světa.

Copak nás společně přátelství neopravňuje, abychom se sešli, zvláště je-li nám dohromady 140 let?

Mnoho těch schůzek asi nebude navíc, i když si to neradi připouštíme.

Hora rult. Čas se kupí. Je těžko uvěřit, že schůzka dvou starých přátel by mohla být v rozporu s ochranou bezpečnosti státu, vnitřního pořádku, veřejného zdraví nebo morálky. (VI. nařízení č. 114/65 Sb.) Nebo že by nebyla v souladu se státními zájmy. (Zákon číslo 83/65 Sb.)

To jest první důvod, proč se odvolávám proti vašemu rozhodnutí.

Druhý důvod jest tento:

Jest tomu několik let, co namůžu dělat práci, kterou umím, ke které mám sílu a kterou dělám rád. Kdybych řekl, že nesmím, lhal bych: Nikdo mi nikdy nic nezakázal. Rovněž mne nikdo nikdy z ničeho neobvinil, neobžaloval, a tím mi byla vzata možnost obhajoby.

Nebudu vám vykládat, jakým podivným způsobem, záhadným, jsem byl ošizen na právo na práci. Nemáte ani titul, ani moc uvést toto do pořádku.

Jsem jediný národní umělec, který nemůže provozovat své národní umělecké. Situace téměř groteskní.

Zmiňuji se vám o tom proto, že bych vám rád vysvětlil, jak a proč u mne vznikl pocit diskriminace.

Je to pocit sklíčující, ba potupný. Připadám si trochu jako černý mezi bílými v Alabamě.

Byl jsem přesvědčen, že udělení cestovní doložky, neodpření práva cestovat, mi umožní pocit diskriminace zažít mezi nepřítelstvem zaviněně ojedincím akcemi nechytřích. Že je vlastně neoprávněný.

Odmítnutí udělení cestovní doložky pod záminkou věru chabou mne pocitu diskriminace nezabavuje, spíš naopak.

To jest druhý důvod, proč se odvolávám proti vašemu rozhodnutí a žádám znovu o udělení výjezdní doložky do Rakouska.

JAN WERICH

- 1 kople p. ministrů vnitra
- 1 kople p. ministrů kultury
- 1 kople p. předsedovi vlády

Poznámka:

Škoda že se právě národní umělec Jan Werich, jehož hlas slycháme teď mnohem častěji než v letech oněch, se toho všeho nedožil. Výše uvedený dopis tiskneme záměrně v době, kdy nám Rakousko nabídl bezvízový styk a kdy byly odbourány výjezdní doložky a celní prohlášení. S odstupem času vystupuje na povrch otřesnost toho faktu, že tak obrovský veličán, jako byl Jan Werich, musejí plynout časem

starší alma mater. Zástupci studentů pedagogů ze všech fakult, včetně tří bohosloveckých, zvolili 47 hlasů ze 61 možných rektorem doc. PhDr. Radima Pelouše, ČSC. Nejvyššího akademického příručce, CSc. Nevyššího akademického příručce v Malé uli Karolině chorálem Svět Václava. Rektor v krátkém projevu vyjádřil přání vrátil univerzitě původní vltas a posílání.

své návštěvě plk. světa. že je musí hrát ceditky a hesla a dodal: Uvědomte si, že jste nepravě vojáci a pak teprve lidi. Voláků — podle třetím ukov parlamentu — se zaslal mjr. Belanický a právě za to má být do parku odvoován.

Volba rektora UK

(mat) V tajných volbách zvolila vltor. Akademická rada Univerzity Karlovy z. dvou kandidátů nového rektora naši nejl

lo bývalá předsedkyně terologické komise KSČ. Pokud tím odbor školství nevyjde vstříc a učitelé neodvolá, přestanou dělit poslat lo školky? Dva vojáci zakladní sluzby práve ptali v zaslupepi svých 54 družb ppracovní jednotky, převelení z Tachova, se stížností. Pracovní podmínky na novém stúdiu na Vnitřních m. Ji síce státní ale bčdění se nedá opsat. Měnování barák nelze vytopit. Tep. lota unřit těsně nad nulou, na jediný kohoutek s tekoucí vodou zhruba strovk lidí. VČ nespíachuje, světlá nesvětlí, když si stěžovali v útvaru, vosvětlil jim při

Vojáci nebo lidé?

(uk) V bývalém domě politická výcho. vltv. KSČ v Tylově ulici v Plzni přelida na krajské koordináční centrum Občan. ského fóra domně na 200—300 lidí in. formátorka Dana Freltová vysvětluje: „Poslední dobou se množí stížnosti ro. učilí učilí, jímž bylo va školní oznamová. Že ruský lezvk pro ně zůstává povinný. Připadá jim to neúněné. Rodiče ze ZS v Plzni-Doubravce se na Of obrátili s tím, že nesouhlasí, aby jejich děti učí-

na obranu svých nejelementár. nějších občanských nároků, mis. to aby svou moudrost a vltidnou filozofii vltěvalo do povídek, ba. jak, her či jiných uměleckých tvarů a rozmnožoval tak svůj myšlenkový odkaz.

Nabídka učitelů z Kanady

stavovská unie, školská komise, Revoluční 16, Praha 1.

Kdy přijedou první dobrovolní lektori? Záleží na tom, jak rychle fakulty pošlou své objednávky na uvedenou adresu. Zatím je s panem Háskem dohodnuto, že 1. února přijede připravená tříčlenná skupina, která podle objednávek do mluví přesně čtyři přičl. odvoz z lektorského tisku ap. Projeli-li fakulty zájem, co nejříve lze očekávat první dobrovolníky už v únoru.

Kde budou bydlet. Jistě a kdo jim zaplatí?

O dobrovolné lektory se postará vždy fakulta, která o ně požádala. Doporučujeme vedení fakult, aby je přijímali jako zahraniční stážisty se stipendiem 1200 korun. Získávají tak možnost stravenek a ubytování. Pokud jde o ubytování, žijí na fakultě, do své dobrovolné lektorské práce v Koleču, v soukromí, třeba v rodinách studentů. Cesta tam i zpět si platí sami.

Záleží také na fakultách, budou-li chít na závěr pobytu odměnit lektory například zájezdem do Československa. Akce vzdělání pro demokracii může podle potřeb fakult pokračovat i v dalších školních letech.

O dobrovolníky ke konverzaci je lístě sálom nejen na vysokých školách, jak odpovídá některým požadavkům zástupců z Pan Hášek nabízí pomoc vysokoškolským lektorům, proto teprve bude-li zcela upraven záměr fakult, můžeme zprostředkovat zaplacení dobrovolných lektorů v dalších školách. Chci bych však upozornit, že máme řadu nábrdek, například z USA. Konkrétně jde o dlouhodobé, asi roční, pobyt učitelů angličtiny, kteří mají zkušenosti s výukou cizince. Do 25. ledna shrabujeme na ministerstvu prostřednictvím národních výběrů požadavky všech typů škol.

RENESEANCE DVOUTAKTU

Hned dvě domácí autozačky — Toyota a Subaru — zde předvedly prototypy vozů poháněných dvoutaktními motory. V obou případech však jde o koncepcce, které se zásadně odlišují od dvoutaktů, jaké jsme dosud znali. Jednak jde o poměrně vysoce-komplexní agregáty v kubatuře 1500 ccm, jednak u nich odpadá obvyklý způsob mazání. Olej se už nepřidává do benzínu, ale je jako u čtyřtaktu v olejové vaně motoru a máze motor pomocí tlakové pumpy. Navíc mají tyto nové dvoutakty kompresor, který vstříká do válců čerstvý vzduch. Tyto válce jsou čtyřlístkové — což je ve srovnání s obvyklými dvoutaktními motory novum. Není známo, zda a kdy japonské značky zahájí výrobu modelů s dvoutaktními motory, ale lze předpokládat, že příští vlna s dvoutaktním agregátem přijde z Japonska, ačkoliv se proslýchá, že i ve vývojových odděleních evropských automobilů se obdoobn konstrukci zabývají. Proskočily dokonce zprávy, že Volkswagen uvažuje o západoněmecké verzi Trabanta, který by ovšem s dnešními vozy stejného jména měl společně pouze to, že by měl dvoudobý motor.

Účím gramatika, slovíčka, ale moc se nedovládám. S podobným pozděchém odcházejí většina vysokých škol od zkoušky z cizího jazyka. Velmi vhod proto přichází nabídka pana Jolna Háška z Kanady, který připravil akci s názvem Vzdělání pro demokracii. Do Československa je připravováno přijet třičlenná skupina dobrovolných lektorů, ochotných při roku konverovat s posluchači vysokých škol. Jak jsou na konkrétní program pomoci reagovat? Na tuto otázku nám odpovídal Ing. Josef Drozd z ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČSR.

Ministerstvo zařídí vstupní víza bez povinnosti výměny valut, studenti shrabují objednávky z jednotlivých fakult. Kolik si přeji dobrovolníků. Požadavky se zasílají na adresu: Studentská

ARMÁDNÍ RAGBY zaznamenalo po více obrovský rozvoj. Hra se vyvíjí k tomu, aby se stala sportem, který sport by a té době logicky narušena do armádní tělovýchovy a k její propagaci přispěla též akce z roku 1944. Když při různých opoeneckých voják na pobřeží Normandie, dobovali vojáci prv-

V Československu vznikaly po Zlíně akce a týmy, Janom na základě brněnské armády oblastní soutěž v sedm mužstev, z toho jich pět bylo vojenskými. Je zajímavé, že když v roce 1980 došlo k nové změně, byla uvedena soutěž v armádní ragby, což je resorově vojenská soutěž. Na základě brněnské armády oblastní soutěž v sedm mužstev, z toho jich pět bylo vojenskými.

ZÁŘIL TO TARASOV

K tomuto překvapivému závěru šílku neť ragby, a obdivem řekli: dospěl Jiří Kotlový ze Zlína, který patří k veteránům čs. ragby. Našel si zálibu ve studiu sporovní historie: Anatolij Tarasov. Od té doby se mnohé změnilo. Pásohli v paděsátých letech u nás. Náš ragbový svaz v Sedmadvát jako sovětský vojenský poradce a svých letech navrhoval Ragbovou bohužel zabrdit rozvoj nejenom federaci SSSR jako člena Mezinárodního, ale celého československého ragby. Tehdy se před větším regbistě hrál nejvyšší armádní činitel vyjádřil, že též mistroutví Evropy a dokonce ragby není sportem, který se studuje. A konečně Tarasovem obdivovaný neboť hrál při něm nepadl a americký fotbal se hrál v loňské silničné protinivka zežad. Náskokem tohoto výroku bylo rických, vysokýchškolických týmů ragby takřka v průběhu jednoho v Moskvě.

Pomoc z Polska

Praha: Kádrová pomoc z Polska by byla velmi žádoucí, odpověděli pražskému zpravodajci agentury PAP L. Mrazanovi svátci biskup pražské arcidiecéze biskupskotoleké církve J. Lebeda a arcidiecéze arcidiecéze E. Vanák na otázku, zda by obě arcidiecése nepchtěly zaměstnat polské kněze. Polský novičtář tuto otázku položil s tím, že podle přijatého návrhu změny v činnosti církví a náboženství obcí mohou o větší počet duchovní, kteří nejsou občany ČSSR. Oba církevní činitelé uvedli, že pouze v olemoucké arcidiecéze chybí 250 kněží. Kádrová pomoc z Polska by byla velmi žádoucí, zvláště na severu Moravy a na Těšínsku, kde žije zvláště mnoho katolíků, z nichž značná část je polského původu. Arcibiskup Vadák společně na to, že v Polsku jsou duchovní, kteří novičtější česky a které by bylo možné vyslat na pomoc moravským duchovním, velmi přetížným povinnostmi.

AMERICÁN V NHKG?

Stránil by koše a učil angličtinu

PRÁHA (tam): Byl rozehrávčím John Freeman z Westmont College by se měl stát výhradním posilovatelem NHKG. Odtíhí zahájil v minulých dnech studium amerického ragby (14 let, 185 cm) poté, co jednou z úřadů na takové pozici akceptoval. Freeman se loni léto zúčastnil zájezdu výběru amerických univerzít, spolu se svými spoluhráči absolvoval třidenní tréninkový pobyt a několik přátelských utkání v různých městech Československa. V minulosti hrál za jeden z mnichovských týmů západoněmeckou ligu. V případě, že se všechny formality kladné vyřadí, přijde Američan, který by měl učít angličtinu na VS baňské. e. února. Po Votolovavosi (SSSR), by se tak stal dalším cizincem v drasu ostravských.

Čína se zlobí

Peking: Čína tlumočila velvyslanectví ČSSR v Pekingu ostrý protest proti chycenému nářadím dalařtým v Československu. Návštěva se uskutečňuje na pozvání V. Havla. "Takový postup prezidenta lze považovat pouze za politické zlézání, hrubé se vyměřuje do vnitřních záležitostí Číny," tvrdí mluvčí ministerstva zahraničních věcí ČSR. Čína požádala, aby Československo celou záležitost "pečlivě přehodnotilo" a pozvání pro datajlana zrušilo. Doufáme, že ča. strana zaujme "rozumný postoj", dodal mluvčí. Vyjádřil také "velké rozhořčení" nad postupem některých reprezentantů Kongresu USA. Škrtné schválila — i přes předchozí veto prezidenta Busha — návrh zákona o prodávování pobytu čínských studentů v USA.

TARASOV ZILÍNĚ byl 1932...

E. Randová na počest Emy Destiniové

Jsou jména, která se vinou dějinami světové kultury a stále probouzejí současníky k novým reminiscencím. Pěvkyně Ema Destiniová patří k nim. Mladší generace si souda uvědomují, jakou měrou přispěla tato legendární umělkyně ve své době k našemu osvození a k věhlasu českého jména. Její zásluhy jsou postupně doceňovány.

Ant v mezinárodním kulturním dění se na Emu Destiniovou nezapomíná. Může to dosvědčit naše renomovaná sopranistka Eva Randová, jejíž jméno platí dnes za nesporný pěvecký pojem. Její hudebně dramatické umění vyrostlo do ojedinelého, přesvědčivého tvaru a stalo se příkladem mladým operním a koncertním pěvcům. Právem je Eva Randová označována za důstojnou nástupkyni Emy Destiniové. Ne nadarmo byla za svůj dramatický výkon v loňžský inscenaci Janěkovy její pastorkyně vybrána za kandidátku mezinárodní ceny Lawrence Oliviera a nedávno získala opět prestižní americkou cenu Zlatý gramofon, udělovanou National Academy of Recording Arts and Sciences Inc. za roli Ortrudy v Solitě inscenaci Lohengrina, kde byl jejím partnerem Placido Domingo. Eva Randová je vynikající umělkyně a profesionální disciplínou a dobrou organizací. To jí vynášejí četná zahraniční pozvání — v poslední době do Japonska, San Francisca, Hamburku, Londýna atd.

V Praze hostuje pěvkyně Zlínka, ale ráda sem zařídá. Tím vzácnější bude událost, k níž dala Eva Randová sama podnět. Přesně v den šedesátého výročí smrti Emy Destiniové — 28. ledna t. r. — uspořádá umělkyně ve Smetanově divadle samostatný pěvecký večer se slavných artí Verdiiho, Wagnera, Mascagniho a Leos Janáčka za doprovodu orchestru Smetanova divadla. Bude to hold velké pěvkyně současnosti památce umělkyně, jejíž odkaz zakotvil pevně v dějinách českého pěveckého umění.

ROZIŘADĚNÝ LECH WALESA

Přelák Solidarity L. Walesa ignoroval návštěvu V. Havla v Polsku, když se ve čtvrtek místo oběda představil Solidarity a ča. prezidentem zúčastnil shromáždění loďarů v Gdaňsku. Napsaly to s odvoláním na zdroje Solidarity britská tisková agentura Reuter a americká UPI. Obě agentury současně poznamenaly, že L. Walesa rozhodovala skutečnost, že V. Havel po svém zvolení do nejvyšší státní funkce navštívil jako první země NDR a NSR. Podle Walesova názoru měl Havel zamítnit nejprve do Polska, aby Polákům poděkoval za zahájení demokratizačního hnutí, které získalo Československo i další východoevropské země.

Rekordní zisk 142 miliard šilinků vynořila Rakouskou loňská turistická sezóna. Tato částka je takřka o 14 procent vyšší než v roce předchozím.

K popravě rumunského diktátora

BUKUREST: Bývalý rumunský diktátor Nicolae Ceaușescu jevil po vynešení rozsudku smrti známky strachu, zatímco jeho manželka Elena byla jen velmi nervózní. V rozhovoru po věřejně číste nezávislého listu ADEVARUL to prohlásil nejménovaným důstojník rumunské armády, zodpovědný za bezpečnost diktátorské dvojice po jejím zadržení.

Uvedl dále, že na dotaz, zda mají nějaké poslední přání, odpověděla E. Ceaușeskova slovy „Nic nepotřebujeme.“ zatímco Ceaușescu mluvil. Oběma pak byly za zády svázané ruce a dvojice vojáci je odvedly na dvůr. Když jeden z vojáků poznal, že tento trest je pro ně vlastně velmi mírný, Ceaușeskova se na něj hrubě oborila a poslala ho k čertům. Odsouzení poté byli postaveni ke zdi. Diktátor prý něco říkal, ale nebylo mu už rozumět.

Při popravě diktátorské dvojice střílela nejen popravčí četa, ale i hlídky, které byly v té chvíli na dvoře. Tím lze vysvětlit skutečnost, že při lékařském omládnutí popravených bylo konstatoováno 120 zranění, ačkoli popravení oddíl byl osmdesátičlenný. I tak však šlo o mírnějšího vojáka exekuční jednotku — přihlásil se do ní dobrovolně většina vojáků, kteří nebyli ve službě. „Všechni stříleli s hůbelem a odporem a po smrti diktátora se nám všem velmi ulevilo,“ prohlásil důstojník.

Popravu sledovalo přes 800 lidí, a proto lze říci, že tento historický akt spravedlivosti byl vlastně veřejný, zdíraznil. Prozradil i to, že v kritických chvílích útoku Ceaușeskových přívrženců na jejich kasárna byli rozhodnutí v žádném případě nevydat diktátorskou dvojici teroristům a v poslední chvíli s nimi skoncovat i bez soudu.

Neskladné cigarety?

Budapešť (KC): Naši jižní sousedé vyvinuli cigaretový filtr, který zachytává škodlivé látky nejen mechanickým, ale i chemickým způsobem. V tabákovém dymu je více než 800 druhů různých chemických přírodních. Část z nich zachytávají tradiční filtry. Ostatní, které jsou nebezpečné z hlediska rakovinových onemocnění, vdechujeme. Filtr maďarských odborníků je složen z granulovaných výtlačků rostlin a je schopný neutralizovat celou řadu plyných prvků, které vznikají při tlení tabáku.

Dohoda s Rakouskem

VÍDEŇ: Ve Vídni byla včera podepsána nová dohoda mezi Rakouskem a ČSSR o podmínek cestování. Ministři zahraničí J. Dienstbier a A. Mock podepsali dohodu, která ruší vízovou povinnost pro držitele platných cestovních pasů obou zemí na návštěvy a pobyty v délce trvání do 30 dnů. Tyto pobyty však nasměrují sloužit výdělečným účelům, pro takové účely musejí občané obou zemí žádat víza. Držiteli služebních pasů mohou být v zemi bez víza tři a držitelé diplomatických pasů šest měsíců. Pro rakouské občany dohoda zároveň ruší povinnost povinné výměny valut na osobu a den. Dohoda vstupuje v platnost 1. února, znamená, že do konce ledna platí ustanovení dočasně dohody o bezvízovém styku. J. Dienstbier bezprostředně po podepsání dohody uvedl, že odstranění vízové povinnosti mezi oběma zeměmi „odstraní něco, co bylo vlastně velmi umělé a co po tisíciletí na těchto hranicích nikdy neexistovalo“. A. Mock při této příležitosti uvedl, že dohoda má vysokou politickou hodnotu, protože je rozhodným krokem k normalizaci čs.-rakouských vztahů. Poznamenal však, že po 40 letech oddělení existuje ještě mnoho problémů, které chtějí oba státy urychleně řešit. Stane se tak už v nejbližších dnech, kdy očekáváme v Rakousku čs. delegaci vedenou premiérem M. Čalou.

blíží době nabídné nově otevřené snack-bar sázava na rohu Ječné ulice a náměstí I. P. Pavlova (v pronajatých prostorách ÚDA).

■ V bulharském Burgasu jsou některé pláže černé. Nejsou, jak by se mohlo na první pohled zdát, špinavé, ale jsou utvářeny z černého písku. I když se léčebně účinky pro ne-mocné revalidačním.

Na minutky do Ječné

(ČTK): Na Ječném listku je deset minutek, čtyři teple předkrmy a bohatý výběr nápojů, především nealkoholických. Jakmile bude dokotována montáž italské technologie, doplní svoji nabídku o kvalitní teplé bílé pečivo, nebudou chybět ani pravá francouzská seka. Počítá se i se sezónním prodejem jabok, od 1. února otevrou cukrárnu. To všechno v nej-

KONEC ZÁŘE NAD KLADNEM

Hornické město Kladno bylo ještě nedávno pro komunisty něco jako mýtas. Misto toktivního života — jen kámen a ocel; misto lidí — jen revoluční masa robotů; misto lásky — jen nesmířitelý třída boj; misto nebe — tomtě rudá a věčná svatozář. Jak prohaný to byl mýtas, uvědomujeme si nyní v obnažená a hořká pravdě.

Z toho černého města, ve kterém se ženy a děti dusí a muži dřou, přijeli za mnou do Prahy čtyři horníci. Černé, mohlznatá ruce jednoho z nich žmolaly cíz papíru a v očích jsem viděl strohá

šachty. Byl to nově zvolený předseda kulturní a sportovní komise ZV ROH Jan Lovrnat, razil kladenských dolů, jejichž název stále ještě nese jméno masového vraha — K. Gottwalda.

Pověděli mi toho mnoho: jak je v nich situace krajně vyhrocená, jak podporují pana prezidenta, ale jak nikdo navl, co bude dál. Jak přestává být hornictví perspektivním a preferovaným oborem a jaké budou problémy s reaktivací. Pověděli mi, že po odchodu amnestovaných (500 pracovníků v podzemí), vedení dolů rozpuští některé kolektivy a přeřazuje horníky na úvolněná, méně placená místa. Snížování výdělků horníků — někdy až o 2000 korun — je však podle nich celkové, protože teď mají nižší přemě, které ovšem tvoří velkou část jejich platu. Také jsem se dozvěděl, že mnoho mladých horníků se upsalo této nesmírně těžké práci jen proto, aby nemuseli sloužit dva roky v armádě, nebo aby získali pro rodinu byt. Tyto smlovy jsou pak na 10–15 let dčiny. Přestože se bude vojenská základní služba zkracovat, zde se o adekvátní úpravě vojenských smlov vůbec nejedná. Mnoho mužů také přišlo do dolů jen kvůli mnoha penězům, neboť potřebovali vysoké půjčky. Nyní některým zbylo z platu jen minimum. Zeptal jsem se na odhady, a horníci mi řekli, že nově zvolený ZV ROH

prakticky nefunguje, protože ti, kteří by mohli předat zkušenosti, nechtějí pomáhat.

Když jsem pak hovořil s výrobním náměstkem Dolu K. G. — Ing. Círadem Karasem, dozvěděl jsem se poněkud odlišná stanoviska. „Se situací v dolech sice nejsem spokojen, ale výdělkový systém neskládá. V zájmu pracovníků připravujeme opatření, která budou konzultována se ZÚ ROH. Základní rozpor a problém vidím v tom, že legislativa pokulhává za nároky na ekonomičnost získávání surovin. Neznáme další vývoj pracovních sil, neznáme ani další vývoj finančním hospodaření.“

Do třetice jsem hovořil s předsedou DV ROH Jaroslavem Burešem, který neblahou situací v dolech potvrdil. Na sobotu 20. 1. proto svolává OF a ZV ROH shromáždění zaměstnanců. Horníci mají především strach, že přijdou o práci. Zoufalí je ale i jejich lékařská zabezpečení, neboť, jak mi pan Bureš sdělil, zdravotní stav některých pracovníků je „nejednotný“ po vyšetření vážný. „Chlape, vy už jste měli dávno zemřít,“ citoval mi pan Bureš lékařova slova k jednomu z horníků. Tak takové je tedy dědictví té slavné „rudé záři nad Kladnem,“ pozvedchl jsem si v duchu.

Na jaře do Sezimova Ústí

(ČTK): Hrob druhého prezidenta Československé republiky dr. E. Beneše na zahrádě jeho bývalé vily u Sezimova Ústí bude zpřístupněn veřejnosti od letošního prvního jantního vikendu. Misto posledního odpočinku prezidenta Beneše a jeho ženy Hany bylo po dlouhá léta pro veřejnost uzavřeno. Až teprve vláda úrodného porozumění premiéra M. Čalou koncem minulého roku rozhodla, že je občanské budou moci znovu veřejně navštívat. Lesopark mezi Sezimovými Ústím a Táborem a vilami původně dr. Beneše a Z. Fierlingera, který dnes patří do správy OPV, má rozlohu téměř 10 ha. K veřejnému zpřístupnění byla vyčleněna asi dvouhektarová část pozemku. Parkem povedou ke hrobu pěšiny, před novým vchodem se vybuduje parkoviště a sociální zařízení a počítá se i se stánkem s občerstvením a suvenýry. Předpokládá se, že z celého areálu vznikne jakási korse pro občany Sezimova Ústí a Táboru, jak tomu bývalo v minulosti, a že se stane i cílem výletů návštěvníků z Československa a zahraničí.

Ve zprávě ČTK, kterou jsme otiskli 24. 1. pod titulkem Výzva k domění, se vyslovuje Zb. Černovský mj. za odstoupení gen. Stavinovy, který však — jak jsme se dozvěděli — zemřel v roce 1977.

vlastní s nezvátnými osobami se také často vyskytne jméno P. Kalise, bytem z Ústí nad Labem, předchodně bydlícího v Praze 8. O pomoc při pátrání po všech trech mužích jsme již žádali veřejnost v Čs. televizi a v Zemědělských novinách. Pánkovičovi F. Drndáček se podle posledních informací zdržuje v Polsku a raději si jej než přivézt na hranicím přechodů v Nšeboře. Předsedávali tým Ing. K. Samce byl průběžně nepostledy spředen 5. prosince 1983. Následující den ráno byl na břehu plavebního ka-

Provokec Libyčů

Britlantní zásah SNB

(ČTK): Nepříjemně jsme do Československa umírat, ale soudovat,“ zavržlo nekoukat před velvyslanectvím Libye v Praze, kam přišly asi dvě stovky zahraničních studentů i jejich učitelů, demonstrovat svůj nesouhlas se smrtí etopického spoluzáka, kterého smrtelné zranění libyčský státní příslušník při srazce v hotelu International v noci z 20. na 21. ledna 1980. Studenti se chovali ukázněně. Skupinou ve dvouřech přehánil známých ambasadéřů rezoluci. Požádali, aby všichni byli potrestáni podle platných čs. zákonů, k lidstvému odvolání demonstrantů však zadrželi provokace čtyř Libyčů, kteří vystoupili ze státního ústa a nepatří pokorné studenty. V tuto chvíli se vyznamenali příslušníci SNB. Po krátké hnitbě, připomínající kriminální film, provokátoři chytili. Zpravují ČTK R. Čallo se zeptal návoza Jitro Šery. Kolik provokátérů zadrželi? „Všechny čtyři. Ide o libyčské státní příslušníky, kteří budou předvedeni nášemu oddělení pravdupodobně plýže nově o „prestupak.“ A na dotaz, jak pokračuje vyšetřování, řekl: „Všechny zadrželi a souvislosti se smrti etopického studenta, sdělili.“ Vřelucha jsou ve vězbě. Nalezli jsme u nich tři nože. Z toho jeden křivavý. Poule paragrafu 218 trestního zákona bylo zahájeno stíhání pro trestný čin vraždy.“

● Dvacet miliard šalků čaje vypije podle statistik v USA za rok. Se zvýšením ceny kávy se těší tento častce-ně zapomenutý nápoj u Američanů opět velké oblíbení.

● Modní vlna obřích kin zasáhla i NSR, kde mají být ještě letos otevřena na předměstích Kolína nad Rýnem a Bochumí. Pojmou 3000 a 4500 diváků.

Sdělení Kriminální ústředny

(ČTK): Pracovníci Vodorátní kriminální ústředny FS VB v Praze poskytl vězra ČTK toto sdělení: V posledních dnech se v bláznivém městě objevily letaky, na nichž Nezávislá vyšetřovací komise k prošetření události ze 17. 11. 1989 zvýšá k pomoci při pátrání po nezvěstých osobách K. Samcoví z Prahy 8 a F. Drndáčekovi z Ústí nad Labem. V sou-

jak je dobře známo z českého tisku, rozhlasu a televize dříve v souvislosti NDR v souvislosti se současným prodejem politickým vývojem ve střední a východní Evropě k velkým demokratickým proměnám, které vzbuzují naději, ale také ukazují svůj ruh. Naš hratský národ Lužiči Srbové rozdeleny na dvě velké hornolužickou a dolnolužickou Budystem a dolnolužickou s centrem (Cholebuži) využíval své přiblížení, aby pozvedl hlas na ochranu vlastních práv. Dosud totiž nemohli od času nacistické nadvlády opravdu svobodně promluvit.

Na počátku vlastních Domovina, Koschitz, hovorů doma posaz asi pět rodin. V dnešních rozlehlejších poměrech byla projektována stavba čtyřtřídušního lužickosrbšské školy a osada v této oblasti (Dolní Lužice) kde slovanští žijící a české uděly stáří generace vedoucí školek a jisti, kteří byli dotváření na měřor, se v těchto letech vyslovují buď skepticky nebo s nadějí o možnosti zavazování dolnolužickou obšahu jezka do jejich ozvěny. Nelson totiž k dispozici učitelky a zdravotní sestry, které by

jmno kvóta slovanického obyvatelstva v Lužici působila celá řada skutečností. Německý rozhlas, tisk, televize a film nebraly v úvahu slovanické obyvatelstvo jejich práva a potřeby. Například vyvířely systematické gramatizační tlak. Sňepní mládež Srbové dostávali pro studium dobrá místa, ale mimo žánr Lužice. Nadání lužickosrbšští nepřeteli byli převážně na místa lépe placení inspektory a úředníky, aby zemožili působit vlastinněky na mládež. Další hrozbou pro slovanickou Lužici je úhř, které se nachází pod ce-

Griga skóroval

AMSTERDAM (a): Ve 3. kole nizozemského pobaru na sebe narazily velky žozeň Chotance a studentka Grigy. Úspěšněji byl PSV Eindhoven, který vyhrál 2:1 (1:1) brankami Terboha (15.) a Ellermanna (61.), se Feyenoordem (15.) Běhliny úspěch ve 31. minutě brávy bývalý spartánský křočník Steuiler Griga.

Lužičtí Srbové chtějí přežít

ovládaly tento poměrně mlák v nebezpečné moře. Proto některé skupiny Lužičtých Srbů sdružují, se promárně každého roku v současně době v národnostní politice by znamenalo jeffektivně konec dolních Lužičtých Srbů.

V neposlední řadě situaci se nachází slovanická Horní Lužice kde v tzv. katolické oblasti se udržuje souvislé osídlení slovanickým obyvatelstvem ve všech generacích. Přitom stále přistávají do lužické slovanické vesnice několik panelláků a linie řady předstávají Němci třetinu nebo polovinu usidlení. V dalších oblastech slovanické Horní Lužice se poměry v odstupem po 2. světové válce stále zhoršují. Zpravidla tam není opravdu vlastinněká mládež a střední generace. A pokud ano, pak zase neovládá plněně matušské jazyk. Jak zdůvodňují diskutující v polemikách v lužickosrbšském tisku, proti případnému pozitiv-

iza této oblasti, Lužičtí Srbové jsou nuceni odcházet z národních vesnic kam si v německých měst, kde strážejí svou národní identitu. Krásné prostředí slovanického venkova, souladu přírody a rázovitě architektury, se mění v misionářskou krajinu.

Vedlejší a uvědomění Lužičtí Srbové chtějí reorganizovat Domovinu a v nových zásadách této organizace navrhuji: „Za svůj hlavní cíl si Domovina vylučuje další bytí a zachování Lužičtých Srbů.“ Některé hlasy v lužickosrbšském tisku žádají o spolupráci s českými, slovanickými a polskými přáteli slovanické Lužice. Naše lužickosrbšské bratry a sestry čeka těžká a náročná práce. O tom není pochyb. Nelze zapomenout, že kulturní dědictví Lužičtých Srbů patří do pokladnice evropského domu.

„Ostblock politisch tot“

Havanna - „Wir sollten uns nichts vormachen, der sozialistische Block besteht politisch nicht mehr“, sagte Kubaas Staatschef Castro auf einem Arbeiterkongreß. Die Umwälzungen hätten den Ostblock „atomisiert“.

v evropské zemi, ale pro zúčastněné Čs. Institutě by to znamenalo i devizový návrát a propagační Československa v rozvoji věstovního ruchu. Festival jediné rozložené do konce ledna klauze, soubě žilo by v Paříži kulturní knecem břevna 60 a 70 dívek. Změř 12 nekrásnějších by porota vybrala do finále, přičítavane ho do 15. dubna.

● V Lužici ustavili zástupci nejdlejšího slovanického národa Lužickosrbšské národní shromáždění.

AKTUALITA

Kuba bude odhalovat opasky, bylo nezávan napsáno v listu Mladá fronta. K tomuto článku, ve kterém se píše o pomoci SSSR Kubě, např. výkupem ku-

JAK TO BYLO S POMOCÍ

bánského cukru nad světové ceny je auto doplnit, že ani naše republika nezástávala v této pomoci pozadu. Podle usnesení bývalého předsednictva vlády ČSSR, eventuelně na šloé pokyny, byla poskytována tzv. internacionální pomoc různým zemím vývozem materiálu, kterého jsme měli sami nedostatek, nebo který „naskoslovensko druhn vyrábělo. Na Kubu jsme vyváželi železné ingoty od Kuby jsme kupovali cukr za ceny o mírně 20 % vyšší oproti cenám světovým, eventuelně jsme tento cukr reexportovali za nižší cenu s vysokými ztrátami. Podobné výpomoci poskytovala naše republika nejen Kubě ale i Afghánistánu, Nikaragui, Sýrii, Etiopii i Vietnamu. Situace v rozhazování národního důchodu šlo dokonce tak daleko, že jsme Nikaragui poskytovali prostředky v terdě méně na nákup sovětské ropy. V době, each jsme platili dopravu vietnamských dělníků do ČSSR sovětskými loděmi sd. Šlo o darv ve zboží a stavebních kapacitách, které šly do miliard Kčs, ale i o půjčky a úvěry, které nám nebudou nikdy splaceny.

Ocenění díla V. Havla

Bonn: Celovečerní hra Čs. dramatika a prezidenta V. Havla Asanace byla v NSR oceněna jako rozhlasová hra roku 1989. Jak včera informovala rozhlasová stanice Westdeutsche Rundfunk, přiznala toto ocenění Havlovi dílu Německá akademie reprodukčních umění. Podlu vyjádření odborné poroty jde o psychologické drama, v němž autor formou literární metatorty pojednává o neutěšených poměrech v Československu před politickým zřátem.

VELVYSLANEC se zvláštním posláním Č. Cisar přicestoval v neděli do Paříže v čele tříčlenné delegace. Bude jednat o podstatném rozvoji styků mezi ČSSR a Francií na poli vědy, vzdělání, kultury, umění a při přípravě odborníků.

Zamlčená jaderná havárie?

VĚDECI: Československo zamítlo jadernou havárii — tak nadpřel rakouský list Der Standard svůj článek o radioaktivním zamotání okolí, které způsobil odtok odpadních vod z k. p. Chemické úpravy uranového průmyslu Mydlovary v jižních Čechách. Od počátku sedemátých let zde odtékala zamotaná voda podzemním kanálem do Vltavy.

Tato fakta zjistili členové rakouské odbočky mezinárodní ekologické organizace Greenpeace během desetidenní cesty postiženou oblastí mezi Temelínem a Českými Budějovicemi. List dodává, že obyvatelstvo dosud nebylo o nehodě informováno. Převěření studijní a pitnou vodu nebylo zdůvodněno. Der Standard ozámil, že Greenpeace informovala o tomto případu prezidenta V. Havla s resortního ministra B. Moldana. Prvořadým cílem této ekologické organizace je okamžitě zastavení provozu v úpravě uranové rudy.

List Kurier v této souvislosti dodal, že v kilogramu odpadní vody bylo naměřeno 23 000 becquerelů, což je šestnáso bek hodnoty zjištěné ve vodě v okolí Černobylu po katastrofě. Poznámavá je, že podle tvrzení českoslovanických „vědných“ je v této části Čech o čtrnácti vyšší výskyt rakoviny a leukémie než kdekoli jinde. Požadují, aby tato oblast byla prozkoumána rakouskými experty.

V tiskovém prohlášení rakouské organizace Greenpeace, zasláném ČTK, jsou k této události uvedeny další podrobnosti, ze kterých vyjímáme: Vedle havárie je zdrojem radioaktivního zamotání rovněž normální provoz úpravy řad. Od roku 1965 byla radioaktivní voda z to-

hoto provozu odváděna 20 kilometrů dlouhým podzemním kanálem do Vltavy. Teprve v roce 1985 to bylo zakázáno a odpad byl odváděn do otevřených bývalých uhelných dolů v bezprostřední blíže-

Návrh nového velkého státního znaku
ZP TO ŽRÁSTVÝ DAVRKY?

nuje významnými finančními zdroji. Bilanční suma banky představuje 1735 miliard šilinků. Podíl se na výstavbě Čs. hotelů ve spolupráci s Talatourem a Sportturistiem.

● Americká firma General Electric dodá do Československa v letech 1991—99 turbovrtulové motory CT 7-9B v hodnotě asi 300 miliard dolarů. Pohonné jednotky budou sloužit

versum konal v Praze. řekl novinářům na tiskové besedě v Praze M. Kip, viceprezident Madison Square Garden TV Production z New Yorku. Zástupce organizace, která již potrdila 38 ročníků této největší světové soutěže nekrásnějších dívek. Úspěšná tato soutěž v Praze je odtakou schopnost Čs. institucí investovat do jejího uspořádání značné finanční náklady. Jejich výsledkem by bylo nejen konání pětiřádky krásy poprvé

Miss Universum v Praze? (fotk): Udělali jsme první kroky, více zatím říci nemůdu, ovšem byi bych velmi rád, kdyby se finální ročník Miss Uni-

ke kompletaci Čs. letounů L80, tyto letouny se budou moci vyvážet do USA. ■ Kvalitní ryby objevili američtí vědci při studiu znečištěné řeky a jezera průmyslovou odpadní vodou. Ryby žijící v takové vodě skutečně kašlou a chraptí, jak lze zjistit pomocí speciální aparatury.

Rakouská banka u nás

(fkk) V Praze byla otevřena reprezentace známé rakouské banky Raiffeisen Zentral Bank Österreich AG. Tato bankovní organizace je vytvořena na demokratickém principu a na čs. trhu působí ve spolupráci s čs. bankami již řadu let. Spolu s Čs. obchodní bankou založila také společnou banku Prager Handelsbank v západoněmeckém Frankfurtu n. M. Rakouská banka poskytuje všechny druhy bankovních služeb a dispo-

Let's go west

SOFIA, 22. Januar (Reuter). Der politische Frühling in Bulgarien treibt die ersten satirischen Blüten: Die Zukunft liegt im Westen, sagt die Gruppe „Straße nach Amerika“ und fordert den Anschluss an die Vereinigten Staaten von Amerika. Die amtliche Nachrichtenagentur BTA zitierte am Montag aus dem Manifest, eine solche Lösung würde Bulgarien umgehend von seinen Auslandschulden befreien, weil diese ja Teil der US-amerikanischen Schuldenlast werden würden. Auch wären Bulgaren dann überall auf der Welt sicher, weil die USA zu ihrem Schutz interventieren würden.

Farmáři v Oklahomě vichřice odnesla plechovou střechu kulturní. Na radu souseda ji zavezli do městečka do autoopravní, aby mu ji vyrovnali. Druhý den dostal telegram:

„Nemohl jsme zjistit, co se stalo s vaším autem, ale do příštího týdne bude hotové...“

Pášeráci s diplomatickým pasem

MOSKVA: V jednu loňského roku byli na sovětsko-afghánském hranicním přechodu v Termez zadrženi generální konzul, konzul a řada sovětských generálů. V jejich konzultaci s afgánským Muzarem Sarfem, v jejich zavazadlech byla nalezena 10 kg opia a celkové hodnotě dva milióny rublů, přes 400 metrů látky a několik kmových starotřídních zbraní. Které se snažili propásmovat do SSSR. O tom, že se snažili propásmovat do SSSR, se nepapadalo věre napsal deník PRAVDA. Z vyšetřování vyplynulo, že pasováři drog měl na svědomí štít konzulátu G. Chackevič, který v Afghánistánu měl zlaté klenoty nezákonně vyvezené ze Sovětského svazu za marketa. Oba diplomati se zase pokoušeli provést látky a zbraně, jejichž dovez je do SSSR zakázáno.

Úspěchy nejvyšší vojů po zadržování nýsetřevaní nakonec totos G. Chackevič, že a jeho kumpány, kteří pro něl v SSSR křevpoutí zlato, odsoudí k dlouhým trestům odnětí svobody a konfiskaci uzákonné nabytého majetku.

PREZIDENT ČSSR Václav Havel odvolal z funkce náčelníka vojeuské kancéřie prezidenta ČSSR gen. Jirho Nečpěka za jeho vlastní zádot v souvislosti s odchodem do důchodu a poděkovel mu za velmi dobrou práci. Do určené funkce, prezident jmenoval gen. Jirho Ladislava Tomečka.

Zabádkem roku jsem se na dovolené v nejpěšším austrálském městě Sydney koupil „Sydney Morning Herald“. Hled na první stránce bylo noutořní ke prezidentu Havela, přetřisněd z amerického časopisu „New York Times“.

Nedávno to smysl. Co je hlav státi na světě, usadím se, že všechny bez výjimky přonesly vzešenou no-borčnatí zbraních, kterou jim věšimou někdo napsal. Určitě pronikliva anglická královna, Hšle t Gorbacov, Bush a Mitterrand. Bezpečný zavěřbu noutořněd velké množství língch věse t méně věžnamých prezidentů. Co teřly děti na první stránce předních austrálských novin a ve většinových novinách z New Yorku řeč preziden-ta malého, patnáctimiliónového státu, který se nota bene za postarátch čtyřicet let nijak moc neprosťaní? Řek-něte sami, dává to smysl?

Udělal jsem tedy, co by udělal knž-dá říny dešný profitořez v takové st-tuaci a sešel jsem ten proslov číst. Čím víc jsem ho četl, tím víc se mi ujasňovalo, proč se ta řeč ocitla na prvních stránkách světových novin. Byla revolucí v světových proje-

vech hlav státi. Něčila jejich traditi-mnoho je v něm lidí, kteří to mají v pořádku v hlavách t sráčích? Tak jsem přemýšlel v domě u au-siralského moře a napadlo mě, že třeba existuje síla, která vypuzuje vě-přaržďčila dřimajetě sečou hmlou. Snažil jsem si představit, co by tak-ová intelektuální a mravně zdatný člo- vinnáčkám človekem uváděla pět „ideologických“ prezidentů, kteří se-dělají na Pražském hradiě drahnou ta-tuálně brilantních biblí a traktátů. Ale

Nejlepší prezident na světě

KAREL WENDT (SYDNEY)

podvěte se bitež na životy autorů. z nebe stěš — Havel. Tomu, prosím, Na Tolstého, Marxě, Ibsena, Sartra, Brechta, Hemingwaye, Rousseaua, Russellia a mnoha dalších. Uvidíte, jak hluboká dopade být propast mezi slovam a činem. Zjistíte, že intelek-tudini síla nezaručuje morální ana- spak. Naleznete myšlenky, tlačitčl z domu a skočit rovnou do příboje. Byly nádherné úvahy, pravě takové, ja-kých je třeba, aby po nich teta plau-ců klouzala i bez speciálně zachte-přisím.

Jak mnoho Havelů je ve světě, jak ných plken. Hrál jsem si s nimi —

la řeč mi nešla z hlavy. A pak se ná-hle přibrala rozčepřená vlna, pláč-za ta mě po hlavě pániým hřebenem a paržďžila dřimajetě sečou hmlou. Snažil jsem si představit, co by tak-ová intelektuální a mravně zdatný člo- vinnáčkám človekem uváděla pět „ideologických“ prezidentů, kteří se-dělají na Pražském hradiě drahnou ta-tuálně brilantních biblí a traktátů. Ale

Tak jsem přemýšlel a lapal úhny. Někomu jsem chytli, jiná chytla mne a započla mě hlavou do drsného dna. Myšlenky se mísily s piskem a slanou vodou, až najednou mě napadlo, když přišla vlna zvláštně veliká, že úhny jsou jako lidé: malé, velké, laskavé, zdůdné, mírné, hrozivé. A ta velká vlna si mě posadila na záda, nacpěla mi pisek do uší a slanou vodu do ža-ludku. neudělala se mnou kourmelec, ale nesla mě, velká, laskavá a mírná, opatrně, téměř něžně položila na pís-činnou píď. Veliká, mírná, laskavá — jako Havel.

Páni, řekl jsem si v bláznivém roz-položení: Československo má dneška po tom dlouhém sprabu nejlepšího prezidentů na světě!

né, že některé arabské síly nebudou pracování návrhu na řešení krize kó-lem bývalého britského mandátu Pales-tiny. Všechna člená výboru, včetně nás, se téhdy vyslovila pro rozdělení území na dva státy židovský a arabský po vyhlášení izraelského státu v květnu 1948 poskytovalo Československo mladě-mu státu materiální i další pomoc, ex-tensivně poměně úzké kontakty, např. kulturní. Průšla však červnová válka v roce 1967 kdy Izrael obsadil část úze-mí sousedních arabských států, a ČSSR

mi souděvně návštěvě čs. diplomatů v Jeruzalémě, svého druhu oznáčení a ještě před několika týdny nepřesnavi-telně pokračovalo šlší o normalizaci vzájemných vztahů při právě skonče-ném pobytu prvního náměstka předsedy izraelské vlády a ministra financí Šimona Perese v Praze. A tekněme hned, že nyní bylo dosaženo zásadní dohody o napravení svým způsobem nenormá-ního stavu. Kd mezi našimi zeměmi po-víže než dvanáct let stíky neexisto-valy. Tím pádem bylo Československo vlastně vyřazeno z možnosti objektivně zasahovat již vůbec jen posuzovat situ-aci v tak mimořádně citlivé a výbušné oblasti jako je Blízký východ. Samó-zřejmě z hledem k významné tradici úřadůvších vzájemných styků neprosopá-tato okolnost ani Izrael. Slovem — obě země hodně ztratily.

Připomeňme, že Československo byla u vzniku izraelského státu jako člen vý-

Krok k nápravě minulosti

stíky mají být navazány co nejdříve izraelský list Davar uvedl, že tomu bu-de 7. února při návštěvě ministrů záhra-niční Mose Arese v Praze, bylo pode-psáno memorandum s ministrem finan-cí V. Klaussem, dávající impulz k roz-voji spolupráce v hospodářské oblasti. (následně částečně ovšem až při loň-ské podzimní návštěvě předsedy světo-vého židovského kongresu F. Bronima na v Praze). Jedn nedomyšlený akt mi-nutosti se opravdu stává minulostí a bu-doucnost může být opět bohatší. (hr)

Patron právníků Ivo Bretaňský v českém výtvarném umění

**Sanctus Ivo erat Brito
Advocatus et non laico
Res miranda populo**

Snad každý z nás rád prochází Prahou a zastaví se alespoň na chvíli na památkách Karlových mostě. Právě v současných radostných dnech vzpomínám na rok 1966, rok plný nadějí.

Tehdy studenti obnovili starý zvuk zapadlých suštek v sochy patrona právníků Ivo Bretaňského, která stojí na Karlově mostě v Staroměstské mostecké pěši. V historicky závážně chvilách našich národů rozsvěcují studenti v sochy svíce vyladit jejich identitu člověka s právem a spravedlností. Dodnes vzpomínám na tato lesná suštila problemskytci soumrakem...

O spatřím Ivoňout věme, že žil v Bretaň ve 13. století, stal se právníkem a plně si zasloužil přívlastek „advokát chudých“. Zastával se všech, kteří potřebovali pomoc, zvláště vdov a sirotků. V celém svém životě důsledně naplňoval humanitářské ideály a vědy prozrazoval a hájil spravedlnost. V květnu roku 1347, pouhých 44 let

po smrti, byl prohlášen zejména z iniciativy francouzského krále Filipa VI. z Valois a francouzských biskupů za svatého. Stalo se tak bulou papeže Klimenta VI. vydanou v Avignonu. Svatoivonský kůt se pak rozšířil velice rychle po Evropě a inspiroval a motivoval řadu uměleckých děl.

Ivoňské památky jsou doleány i v Čechách, ale až v době baroka, kdy byl Ivo cten jako patron právníků a pražské právníké fakulty. Nejznámější z památek je právě sousoší Ivoňa od Matyáše Bernarda Brauna, které bylo původně v roce 1711 na objednávku právníké fakulty za rektora V. I. Kriegersteina.

Dnes je umístěno v lapidáriu Národního muzea a na Karlově mostě se nachází kopie Braunova sousoší z roku 1908 od Františka Hergeseia. Braun vytesal postavu Ivoňu v talířku a baretu zdůrazňujících jeho akademickou hodnost a obklopeného děmičkou, kteří potřebují jeho pomoc. V pozadí sousoší stojí Spravedlnost v podobě mladé ženy s páskou na očích a s mečem v ruce. Ivoň drží

v pravé ruce dvě knihy, které symbolizují s největší pravděpodobností právo římské a právo církevní. Oporou pro tuto hypotézu by mohla být rytina na tvářích sousoší panegyriku, proneseného v roce 1770 v katedrále svatého Štěpána ve Vláni. Na rytině je zobrazen klíčící Ivo, vedle něho leží dvě knihy, na jedné z nich je nápis Ius civile a na druhé Ius canonicum.

Rytina pochází ze druhé poloviny 18. století, je však ověřena mnohem starším symbolickým výtvarným polem sbírek práva římského a církevního. Nežle také zcela zavřhnout domněnku, podle níž by slabší svazek v ruce Braunova Ivoňu, mohl být Justiniánův Codexem a druhý, silnější svazek by mohl obsahovat Institutioes Digesta, které si podle legendy dává Ivo před spaním pod hlavu. To by odpovídalo rozsahu těchto právních památek a také způsobu jejich soudobého vydání. Právníká fakulta mohla sice požádat umělce, aby ztvárnil právě Codex a druhé knize, ale lze si jen těžko představit, že by bylo opominuto právo římské, které tvořilo na

tehdejších právníckých fakultách podstatnou součást učebky.

Podle Braunova sousoší Ivoňu vytvořil v roce 1714 působivou rytinu pražský rytel A. P. Neuraüller, která se naitěží z komplexu rytin Statuae pontis Praagensis.

Méně známé jsou dva barokní obrazy. Jeden z nich, patrně z přelomu 17. a 18. století, pochází z kostela sv. Petra a Pavla ve Zlatéčích. Byl prý darován kostelu v polovině minulého století neznámým dárcem. Pojetí a výtvarné řešení se zdá být silně ovlivněno malbou Kuria Skréty. Ivo je oděn do témně čerpuého roucha, přes rameno pláštěnku, v pravé ruce drží brk, v levé listinu. Typové připomíná Ivo na tomto obraze francouzského kardinála Richelieu „provisour“ a patrona pařížské Sorbony, jehož čestná vyobrazení se zachovala. Není vyloučeno, že umělec propůjčil Ivoňovi právě rysy kardinála Richelieu, neboť Ivo studoval a přednášel na Sorbonně.

Druhý obraz byl původně v kostele sv. Maří Magdalény ve Sítibře. Když kostel ve druhé polovině 18. století byl vyhořen, byl obraz i s ostatním mobiliem převezen do

litěm umístěn na děkanství. Dnes je uložen v depozitáři muze ve Sítibře. Méně zdařilý obraz byl patrně vytvořen v první polovině 18. století neznámým barokním umělcem a působí poněkud ztláčeně. Ivo má na sobě tmavé roucho s blízkým límcem charakteristickým pro dobu nizozemského baroka. V levé ruce drží listinu, pravou rukou podává penzi dědičtíku stojícímu před ním. Ivo je zde pojat jako dobromyslný selský typ a těžko bychom v něm hledali středověkého asketu.

V Čechách se zachovalo ovšem velmi málo ivoňských památek a patrně aniťm není doloženo ani jedině. Proto lze těžko hovořit o ustáleném ikonografickém typu Ivoňu a nás. Může mi pouze konstatovat, že jeho častými atributy jsou kniha, brk, listina a baret.

Stojím na Karlově mostě v předlartí roku 1990 a věřím, že krásný starý studentský zvuk zapalování suštek listě neupadne v zapomnutí a zářivé plamínky v sochy svatého Ivoňu budou stále symbolem učení touhy Ivoňu věka po spravedlnosti, lidskosti a porozumění.

Rostlinné oleje v naší potravě

Při nákupu, při přípravě jídla v kuchyni nebo při meditaci o naší výživě národní, rodinné, individuální, osobní, se často zastavíme u problému tuků. Bez tuků není výživa člověka úplná, to víme. Víme také ale, že tuky jsou právě ta živina, se současně nejméně a kterou konzumujeme nadměrně a kterou musíme při přípravě našich jídel velice šetřit. Známe nepřítivný účinek tuků na naše zdraví.

Mezi tuky přičně diferencujeme, jen někdy a v malém množství používáme tuk živočišný (máslo, sádlo ap.), jinak používáme rostlinnými oleji všude, kde je to možné. Rostlinné oleje totiž obsahují tzv. nenasycené kyseliny mastné, které jsou našemu zdraví prospěšné podle úrovně a míry své

— hlavně v diety protisklerotické. Do té živočišné tuky vůbec nepatří. Neplatí také do stravy těch osob, které nechťjí rychle stárnout. Pro všechny nemocné osoby jsou pouze rostlinné oleje. Do jídel zdravých a mladých jedinců patří živočišné tuky jen občas a málo.

Provéřte konzum tuků v potravě co do kvantitivy i kvality — to je úkol, kterým by se měl zabývat šib každé rodinné kuchyně a daleko více než dosud ti, kteří rozhodují o jídelnících závodních a školních jídelen a každý sám pro sebe.

MUDR. JIRÍ ŠTANGL

KYSELINY MASTNÉ (OBSAH VE 100 GRAMECH OLEJE):

nesycené	mírně	více
nenasycené	nenasycené	nenasycené
17,2	30,7	31,0
14,7	73,0	11,7
19,7	50,1	29,8
10,7	13,2	75,5
14,7	25,4	59,4
13,7	33,3	52,3

* Olej světlivový se u nás neprodává

Walesovo varování

hladid: V Polsku jsou všeobřní předpoklady pro vznik občanské války a nikdo si to zřejmě neuvědomuje. Průběh to v rozhovoru pro španělský list EL MUNDO plavni řinlet polské Solidarity L. Walesa. Útupijí krach polský experiment, neuspěšit ani reformy v Maďarsku a v Československu a nastane masový odeřod lidí z těchto zemí, předpovědí. Západ nyní musí chápat, že zadržena Polska je v jeho vlastním zájmu. Provéřiti jsiže pokojnou politickou revoluci a nyní se pokoušime o revoluci ekonomickou. řekl Walesa. Apeloval na Západ, aby v Polsku přeřevsim investoval.

WASHINGTON: Prezident USA G. Bush hodlá brzy zrušit omezení obchodu s Československem. Napsal to včera americký deník Washington Post a odvoláním

DOLOZKA UŽ BRZY?

ze zdroje v americké vládě. Podle těchto zdrojů pracuje Bílý dům a ministerstvo zahraničí na projektu, který by umožnil výjmut Československo z působnosti Jacksonova-Vanikova doplnka k americkému obchodnímu zákonu. Tento doplatek přijal v roce 1974 zakazoval poskytnutí nejvyšších obchodních výhod prakticky všem socialistickým zemím především kvůli tomu že omezují právo svých občanů vycestovat. Jedním z východoevropských států, proti nimž tento doplatek nebyl dlouho použit a které tudíž na rozdíl od Československa doložku nejvyšších výhod při obchodu s USA měly, bylo Ceanstvovo Rumunsko. Československo bylo podrobena omezením vzhledem k tomu, že podle USA to byl jeden z nejpreprevalentnějších komunistických režimů. Lidová revoluce vloni v listopadu však tento názor změnila, přičemž Washington Post. Zrušení obchodních omezení by mělo pomoci nové české vládě při přechodu od komunismu k demokracii a volnému trhu, píše list. Mluvčí Bílého domu M. Fitzwater včera oznámil, že vláda prezidenta Bushe zvažuje zrušení dlouholetých obchodních restrikcí vůči Československu. Podle agentury UPI mluvčí dodal, že však žádá konečné rozhodnutí ještě nepadlo.

Bush o nabídce Havla

WASHINGTON: Americký prezident G. Bush včera na tiskové konferenci v Bílém domě řekl, že byl dojat nabídkou prezidenta V. Havla na uspořádání vrcholné schůzky SSSR a USA v Praze. Řekl však, že obě země si zatím nelze dovolit, takže pro nejbližší období to nepřipadá v úvahu. „Byl jsem však dojat touto nabídkou. Problém prezident Bush na tiskové konferenci ve Washingtonu. Kdo by si před rokem pomyslel, že Československo bude tak svobodné, že tuto nabídku mohlo učinit. Řekl si Bush. Prezident dále vyjádřil naději, že V. Gorbačov zvládne politickou krizi v Azerbajdžánu. „Nemohu předvídat, ale doufám, že Gorbačov nejen přežije, ale zůstane silou.“ řekl Bush.

Do Světové banky

Washington: Československo podalo ve středu žádost, aby se mohlo znovu stát členem Mezinárodní banky pro obnovu a rozvoj (Světové banky). Oznámil to mluvčí této banky ve Washingtonu. Formální žádost má podobu dopisu ministra financí ČSSR V. Klause prezidentu banky B. Conablove. Žádost následuje po pondělní přihlášce k členství v Mezinárodním měnovém fondu.

což by vlastně byla legrace, kdyby při ní nešlo tak říkajíc o krk. V roce 1949 jsem se totiž zúčastnil sechovného turnaje v Anglii, na němž hrál taky britský mezinárodní mistr C. H. O. D. Alexander. Ten měl pak na několik dní pozvání do Londýna a krásně jsme se bavili o šachu a londýnském mlze. Po návratu jsem se dověděl, že Alexander je profesor matematiky je vedoucím jedné z nejnámějších přečtených své osoby. Najednou mi došlo a dodatečně mi šel mluvit o zádech, proč jsem byl prvním polistickým vězněm po skončení Pražského jara a proč se mi ve vězení dávalo o hodně lépe než v americké ošatě. Fingované procesy, rozsudky smrti, zlozmení obviněných našli na a drogami, to vše přijí byla vina Stalina, leuomina nejméně jeden takový proces se chystal v roce 1969 a měl stejný mechanismus jako ony procesy let padesátých. Drogou stoupl k zlozmení luské vůle, jsem došlá, že tak úplně nefungovaly, není jisté má služba, nýbrž krásný děkaj toho, že nesporně existuje vůle vyšší než je ona lidská. Akce IYAUTEY byla stornována koncem září 1969 - důvodem neznám. Proto jsem taky vězeň předtím - i když dost těsně.

V této chvíli mi však jde především o to, že tehdy moc chtěla strážným způsobem zneužít smrti mtiadého, krásného člověka, Jonem jeho „dokázana“ vláda mohla zdůvodnit fyzickou likvidaci jiných lidí. Tak daleko dokáže být totalitní ideologie a totalitní hnutí a to je pro nás všechny důležitým „poučením z krizových let“.

Jsou i poučení jiná. Pánové tehdy se letu vedli marný boj proti mrtvému leonu Palechovi. Vadilo jim, že na jeho hrobě byly každý den čerstvé květiny. Nakonec časná ráno ukradli jeho ostatky a odvezli je na zpravu neznámé místo. Avšak tam, kde byl jeho hrob předtím, se i nadále každá ráno objevily svěží krásné květiny. A co vlastně symbolizují krásné květiny? Více než lásku, naději, důvěru k lidem!

Jsou i poučení jiná. Pánové tehdy se letu vedli marný boj proti mrtvému leonu Palechovi. Vadilo jim, že na jeho hrobě byly každý den čerstvé květiny. Nakonec časná ráno ukradli jeho ostatky a odvezli je na zpravu neznámé místo. Avšak tam, kde byl jeho hrob předtím, se i nadále každá ráno objevily svěží krásné květiny. A co vlastně symbolizují krásné květiny? Více než lásku, naději, důvěru k lidem!

Chtějí zneužít i smrti

Loští po Palachově smrti připravovala tzv. „Operaci IYAUTEY“, která měla „dokázat“, že celou Československou „kontrarevoluci z let 1968-69“ údajně od roku 1953 připravovala britská inteligence Service. Podarilo se jí přijít jaksi do běhla organizací sestavit skupinu asi pátádesát osob, zabývajících se v cizím zemi provedením tohoto zločinu. Mistr vnitřní bezpečnosti dokonce svým spolupracovníkům zadálem května oznámil, že celou organizaci sestavit skupinu asi pátádesát osob, zabývajících se v cizím zemi provedením tohoto zločinu. Mistr vnitřní bezpečnosti dokonce svým spolupracovníkům zadálem května oznámil, že celou organizaci sestavit skupinu asi pátádesát osob, zabývajících se v cizím zemi provedením tohoto zločinu. Mistr vnitřní bezpečnosti dokonce svým spolupracovníkům zadálem května oznámil, že celou organizaci sestavit skupinu asi pátádesát osob, zabývajících se v cizím zemi provedením tohoto zločinu.

Záhada u obce Hředle...

[Kst] Tuto záhadnou skutečnost jsme zjistili u zástupce OP a primáře nemocnice v Hořovicích MUDr. Jana Duška. U obce Hředle nedaleko dálnice se skrývá údolíčku je záhadná stavba. Vyrostla zhruba před dvaceti lety. Vzhledem k tomu byla vybudována s nasazením speciální techniky včetně vrtulníků - a celých dvacet let veřejnost neví, čemu slouží. Údajně pobočka Státního sanatoria určená pro případ válečného konfliktu - ale pro koho? Snad pro armádu? Občanské fórum v Hořovicích se o to začalo zajímat a zjistilo, že budovu má pronajíkat podatel Zdravotnické zosobování v Říčanech. Tam o vědi mluvití dosti nejasně, dovědět nic kdo nesmí, přijí jen na speciální propustku - opět od koho snad od vojáka? Ale ti se k tomu nehlásí, vojenská nemocnice také ne...

Co potřebuje demokracie

WASHINGTON: Nová čs. demokracie potřebuje západní techniku, obchod, investice a podporu více než přímou finanční pomoc. Podle americké agentury AP to ve Washingtonu řekl bratr prezidenta republiky I. Havel a přední představitel Občanského fóra M. Falouš. Při jednání na americkém ministerstvu zahraničí byli oba čs. zástupci ujistěni, že je jen otázkou času, kdy USA sníží cla na dovoz z Československa a udělí mu doložku nejvyšších obchodních výhod. Prezident USA G. Bush vyzval ve středu ve Washingtonu americký soukromý sektor, aby pomohl vládě podpořit reformní proces v zemích východní Evropy. Učinil tak při setkání se zástupci obchodních i neobchodních organizací, kteří se účastní symposia o otázkách návazání styků s východoevropskými státy.

K čs.-lužické spolupráci

[zb]: Na bohatě navštíveném shromáždění v rámci pravidelných městních setkání Sekce pro studium lužickosrbšské kultury při Společnosti Národního muzea v Praze bylo přijato usnesení, v němž účastníci žádají v zájmu dalšího rozvoje své činnosti vrácení bývalého Lužického semináře Společnosti Národního muzea a obnovy její vydavatelské činnosti. Na zasedání byla velmi pozitivně zhodnocena dosavadní činnost sekce a její spolupráce s Lužickými Srby a schválen návrh na obnovení jejího názvu i obnovu tiskového orgánu Lužickosrbšské věstník. Zájemci o členství a spolupráci nechtě se přihlásit na adresu: Sekce pro studium lužickosrbšské kultury, Praha 1, Malá Strana, U lužického semináře č. 13.

Veřejně bez občinství získali američtí vědci od slepic vyživovaných potravou obohacenou rybím tukem. Mají tu výhodu, že pomáhají snížit krevní tlak a obsah tuku v krvi, jsou však citliví na rybinou; tato nepřijemná vlastnost se přý dá odstranit úpravou produkovaného rybího tuku.

Z projevu prezidenta Václava Havla ve Federálním shromáždění

no uvkl. lte mí o něco jiného; neždž se mi vhodné. aby hlava tohoto státu byla — byl nejmíno a velmi decantní — kontrolníma různými slozkymi jedné nebo jedného ministerstva. Od předešlého volebního ministerstva Od připravené změny stíhají i to že jeden z nejméně známých proktorů pražského hradu, totiž bývalý Ostař slechtickým s nedávno zrušením a Vladislavským sčtem bude opět účastně zvolen pámrtvému oběru prezidentů kanec-páříve. Jehož širokou bude učinit co nej-dříve z Pražského hradu opět kulturní činnost našeho země a který se dohod musí tísit v jakýkoliv politických ko-n-cích. Pokud jde o Hradní stáři. mo-hu sá potěšit zprávu, že se ve svých nových uniformách stane skuterem o-rodovou tradičnou sídla hlavy našeho státu.

Nová doba at vyžaduje také novohnu-telné personální i strukturální proměny i samotné kanceláři prezidenta republi-ky v jejím čele stojí nový muž a do některých prezidentovi nehlížících funk-cích bytí přičítá rovněž noví lidé. takoví kteří se významně osvědčili — morálně i profesionálně — nejen ve dnech naší pokolné revoluce, ale i v letech, které jí předcházel. S podporou zprávu o novém vnitřním slození, postlení i roz-počtu prezidentské kanceláře činíme v brzké době seznámí širokou veřej-ností. Když do těchto věcí nikdo — ba ani prezident sám — nevidí, nená-vestní minula. Vetejnost seznámíme i s koncepcí budoucího užiti a úpravy zámků v Lánech, jehož dosažení funk-ce byla upřímně řešeno, dosti těžkě a jehož současná vnitřní úprava — vy-znáějící se bezporočím navužitelně ne-ukusných koupelen a procvovských zari-zo-něch apartmá — je všemněchem masary-kové tradici. Park bude opět vřistup-něn vnitřností kaple bude sloužit opět svému účelu a skvělý čas jakékoliv kru-tých parodii na nešlivity a pompatných recepci hermeticky oděněných odpudi-vými zdmi a nesmyslných počtem stráž-ců od ochráně. Který to všechno formou daní pleritit. Investice, které si vydáží postlení prezidentské funkce v rámci od-luvt státní moci od moci KSC, včetně plárového předáního kanceláře aspoň na Investice, které si vydáží přeměna prezidentské sídla opět v přízižné bý-ropské kulturní a duchovní středisko hudob samozřejmě značné, zvětší bude-li zpracována architektonické rekonsrukce Hradu. Nepoděří se nám vězstnat se do současného rozpočtu prezidentské kanceláře úsporo všude tam, kde to bude možné, a požádáme-li vás o zve-šeni dotace, pak vám zaručím, že to nenudou vyžněné peníze a že po jítě o částku mikrospokroku ve srovnání s desítkami miliard, jež vydával dome-dávne náš stát na vedení operáři a nově o nově lokální sídla tehdy vlá-d-noucí strany, které se tak nedobře je-

Ve svých kancelářích na pražském hradě jsem navlelž jediné hodiny. Ci-tím v tom cosi symbolického: po dlou-ho léta, tam nebylo proč se dívat na hodiny, protože tam po dlouhá léta stál čas. Dějiny se totiž zastavily. Nejen na Pražském hradě, ale v celé naší zemi. O to rychleji se ovšem dnes — kdy jsme se konečně vyprostili ze znehyblujícího kažení totalitního systému — řítí ku-pled. My všichni se pokoušíme a ni-zi dříet krok. Vždy znovu jsme přitom zatekovaní i mnozvířimí dkoříd, čímž nám rychle se probouzející společnost dáva a rychlostí, a nř je musíme pod-néprosým tlačen životu pilit. Divi-me se tomuž několi bychom se vlastně diviti nemají: síla tohoto vndopáda je pouze úměrná velikosti jezera, jehož hráze se náhle prothly, a děle doby, po kterou se toto jezero teotilo v unat-vené společnosti.

Tato věztre zvláštní a nová situace mine nutí věz ted, necelý měsíc poté, co jsme tme zvolili do mé funkce, pro-mluvit k vám obsáhleji, než bylo dožad zvěkem a než bych já sám chci, listě mi věřte, že nejsem veden domšívou touhou zasahovat do věceh jedináči je ovlivňovat. způsobem, který bychom si museli právomoc, a tím méně po-řebou zdržovat vás právě ted. kdy má-te totiž práce. Věde mne napopak ledi-ně povinností jednat v souladu s pro-buzenou vůli veřejnosti, která mne do mého úřadu vaším prostřednictvím vy-stála, a sňahu pomoci v tom i vám.

Dovolíte mi neprávě několik slov o tom, co jsem zatím se svými spolu-pracovníky udělal, co děláme a co mi-řujeme udělat. Především se snažím poznávat sku-tečný stav naší republiky a problémy jejích občanů. Navštívili jsem Bratislavu a kráče před svým zvolením Košice, gastrauký kraj i Brno a vláde jsem se snažil navzdory krátkosti svých dnů, do-zvědět se co nejvíc a co nejvíc pit-ně, ať k nápravě tam, kde to bylo v mých možnostech a sílách. Kdykoliv jsem při tom potřeboval pomoc, jsem federální vládě, seřkal jsem se o ni a okamži-tým pochopením a podporou Abch mohli být dobrým příjdem tenho Československa, musel jsem po-choptejně začít u vlastního úřadu, z mčba podnětu vau vláde předložila návrh zákona, jehož hlavním smyslem je vrátit úřadu prezidentu a jeho sídlo věznot, které se dříve těšily. Z páte-ří měl být vyčleněna ministerstva vnitra a přežský hrad a ochrauu prezidentské podřízený prostřednictvím jedin vojens-ke kanceláře přímo jemu. Podobně má-ží být vyčleněn prvni prvpr Hradní strá-že z vojsk ministerstva vnitra a týmž způsobem podřízen prezidentovi. Nejde o māj osobní rozmar: trvalé pětí mi-nisterstva vnitra o mou osobu jsem dč-

šemu lidu odvěčovala za trpností, a nřz to snažit vim, že vstupujeme do éry krážího me-CHANISMU a reálnější ekonomických vzte-hi Domitíam se však že by bylo úřd ková hrada lhavho lokního státu, kdýv na-km byla záadna ekonomická sňehstá-rosti kanceláři prezidenta republiky ve-ri aerokombináti stíšovice mozná vřs plek-vapi že to le řečen z máia úřad. který vzdurolo obecně tendenci všech úřadů byrnit a košatit; má dnes pod-siatně méně zaměstnanců než za mša-řky. Dokládá to názorně, jak v nás po-klesl význam prezidenta. Není ostatně náhoda, že u mého předchůdce byla je-ho funkce funkcionářská. Víříte mi, doufám, že všechny tyto změny nepřipravuji proto, abych zvě-šoval svou osobní moc a slávu, ale jen-žanda této republiky opět význam, kře-rý v minulosti měla, a umožnil tím i svým nástupcům lépe sloužit své vlá-ě. Pokud se vám zdá, že v těchto vě-řech přece jen zbytečně pospíchám, pak si, prosím, vydětejte, že jde o úkoly, které pospichali ze samé své podstaty, i to, že před sebou nemám nástupce — čas a že bych chtěl svým nástupcem předat svůj úřad v podobě, za jakou bych se před nimi neměl stydět.

Jak jste zajisté postřehl, předsvazal jsem si společně s vládou národního hra-roměni a s ducho mohutného spole-čenského hnutí, která nás do našich dnešních funkcí vneslo, takž to, že se pokusím přispět k postlení prestiže Čes-koslovenska ve světě. Lecos se už na tomto poli děje. Když jsme navštívili dva německé státy, nenavštívili jsme tím jen nášeho mocného evropského souse-eda, s nímž máme dlouhou společnou hra-nici a s nímž jsme historicky tak úzce svázáni. Navštívili jsme tím i národ, kte-řý začal odvěžně horit zeď, jež tak trá-sky rozděluje Evropu, a národ, na je-muž Evropě je totiž nemořitelný bez míru v jejím geografickém srđdi. Proto naše prvni kroky vedly právě sem. V nej-blížších dnech navštívíme Polsko a Ma-darsko a později i Rumunsko. Brzy po-navštívím se svými spolupracovníky So-větský svaz. Těto návštěvy, příjížděme velký význam. Budeme jv, bi dobře při-šli paní Gorbačovovi řízne důležitě a vzájemně propojené návrhy, včetně ná-bídky, aby se jeho budoucí setkání a pa-nem Bushem konato v Praze. Tým ná-vrh přednesu pochopitelně i kráče poté-panu Bushovi při velké státní návštěvě v USA. Na dobre cestě jsou jednání o na-vzájemně diplomatických styků s Veti-čnom a Izraelem, o brzké návštěvě pape-že v Československu, lo už rozhodnutí; jedná se i o nepolitka našich dalších za-řančičních cestách, včetně květinové ces-

šemu lidu odvěčovala za trpností, a nřz to snažit vim, že vstupujeme do éry krážího me-CHANISMU a reálnější ekonomických vzte-hi Domitíam se však že by bylo úřd ková hrada lhavho lokního státu, kdýv na-km byla záadna ekonomická sňehstá-rosti kanceláři prezidenta republiky ve-ri aerokombináti stíšovice mozná vřs plek-vapi že to le řečen z máia úřad. který vzdurolo obecně tendenci všech úřadů byrnit a košatit; má dnes pod-siatně méně zaměstnanců než za mša-řky. Dokládá to názorně, jak v nás po-klesl význam prezidenta. Není ostatně náhoda, že u mého předchůdce byla je-ho funkce funkcionářská. Víříte mi, doufám, že všechny tyto změny nepřipravuji proto, abych zvě-šoval svou osobní moc a slávu, ale jen-žanda této republiky opět význam, kře-rý v minulosti měla, a umožnil tím i svým nástupcům lépe sloužit své vlá-ě. Pokud se vám zdá, že v těchto vě-řech přece jen zbytečně pospíchám, pak si, prosím, vydětejte, že jde o úkoly, které pospichali ze samé své podstaty, i to, že před sebou nemám nástupce — čas a že bych chtěl svým nástupcem předat svůj úřad v podobě, za jakou bych se před nimi neměl stydět.

Jak jste zajisté postřehl, předsvazal jsem si společně s vládou národního hra-roměni a s ducho mohutného spole-čenského hnutí, která nás do našich dnešních funkcí vneslo, takž to, že se pokusím přispět k postlení prestiže Čes-koslovenska ve světě. Lecos se už na tomto poli děje. Když jsme navštívili dva německé státy, nenavštívili jsme tím jen nášeho mocného evropského souse-eda, s nímž máme dlouhou společnou hra-nici a s nímž jsme historicky tak úzce svázáni. Navštívili jsme tím i národ, kte-řý začal odvěžně horit zeď, jež tak trá-sky rozděluje Evropu, a národ, na je-muž Evropě je totiž nemořitelný bez míru v jejím geografickém srđdi. Proto naše prvni kroky vedly právě sem. V nej-blížších dnech navštívíme Polsko a Ma-darsko a později i Rumunsko. Brzy po-navštívím se svými spolupracovníky So-větský svaz. Těto návštěvy, příjížděme velký význam. Budeme jv, bi dobře při-šli paní Gorbačovovi řízne důležitě a vzájemně propojené návrhy, včetně ná-bídky, aby se jeho budoucí setkání a pa-nem Bushem konato v Praze. Tým ná-vrh přednesu pochopitelně i kráče poté-panu Bushovi při velké státní návštěvě v USA. Na dobre cestě jsou jednání o na-vzájemně diplomatických styků s Veti-čnom a Izraelem, o brzké návštěvě pape-že v Československu, lo už rozhodnutí; jedná se i o nepolitka našich dalších za-řančičních cestách, včetně květinové ces-

šemu lidu odvěčovala za trpností, a nřz to snažit vim, že vstupujeme do éry krážího me-CHANISMU a reálnější ekonomických vzte-hi Domitíam se však že by bylo úřd ková hrada lhavho lokního státu, kdýv na-km byla záadna ekonomická sňehstá-rosti kanceláři prezidenta republiky ve-ri aerokombináti stíšovice mozná vřs plek-vapi že to le řečen z máia úřad. který vzdurolo obecně tendenci všech úřadů byrnit a košatit; má dnes pod-siatně méně zaměstnanců než za mša-řky. Dokládá to názorně, jak v nás po-klesl význam prezidenta. Není ostatně náhoda, že u mého předchůdce byla je-ho funkce funkcionářská. Víříte mi, doufám, že všechny tyto změny nepřipravuji proto, abych zvě-šoval svou osobní moc a slávu, ale jen-žanda této republiky opět význam, kře-rý v minulosti měla, a umožnil tím i svým nástupcům lépe sloužit své vlá-ě. Pokud se vám zdá, že v těchto vě-řech přece jen zbytečně pospíchám, pak si, prosím, vydětejte, že jde o úkoly, které pospichali ze samé své podstaty, i to, že před sebou nemám nástupce — čas a že bych chtěl svým nástupcem předat svůj úřad v podobě, za jakou bych se před nimi neměl stydět.

o tom, že se různými obrozujícími se či nové vztájkovými stranami levicového zaměření dříve či později podaří vrátit obsah i slovu socialismus. Hlavní je, že veskrze ideologická charakteristika momentálního společenského, sociálního a hospodářského uspořádání nemá prostě co dělat s názvem státu. Když se nás stáří jmenoval například Československá kapitalistická republika nebo Československá demokratická republika nebo Československá křesťanská sociální republika, vystupoval bych proti takovým názvům s toutéž vehemencí. Ideologie jakékoli názorové skupiny, ať už většinové či menšinové, nepatří do názvu státu, který chce být skutečně demokratický, protože je tím automaticky zvýhodňována jedna skupina občanů proti skupinám jiným. De facto je tím kodifikována vždy nějaká nobilita proslulá „vedoucí role“. Demokratický stát prostě nemá právo interpretovat či komentovat své vlastní býtí v duchu jakékoli politické doktríny. Naši republiku nazval z nejasných a nikdy konkrétně neartikulovaných důvodů republikou socialistickou můj předchůdce pan prezident Novotný. Zda to udělal proto, že si opravdu v duchu marxistického učení myslel, že je u nás každý odměňován podle své práce, anebo prostě proto, že to bylo za jeho dob tak křiklavé v módě, protože tehdejší sovětské vedení od svých satelitů takové doplňky v jejich názvech vyžadovalo. Ať už ale k tomu vedly pohody jakékoli, zdá se mi být zřejmé, že by se naše republika takto jmenovat neměla. Budoucnost ukáže, zda budeme republikou lidskou, demokratickou, mírumilovnou a prosperující, anebo zda ji nebudeme. Tím však ze si dáme do názvu státu ten či onen přívlastek, nezajímáte ješitě, že budeme státem lepšími, než jsme.

Proto jsem předal vašemu předsedovi návrh ústavního zákona, podle něhož by se měly naše národní republiky jmenovat Česká republika a Slovenská republika a náš společný stát Československá republika.

Ještě živější než téma názvu našeho státu je dnes v naší společnosti téma státního znaku. Současný československý státní znak je, jak se všichni odborníci shodují, heraldickým nesmyslem. Sítí je v něm nahrazen pavouk, ačkoli na pavězech nikdy žádné znaky nebyly. Pavěza navíc není ničím speciálně husáckým, jak se snad autoři současného znaku domnívali, neboť ji užívala všechna středověká vojska včetně křížáckých armád. Pěticípá hvězda — tento symbol komunistického hnutí — vznášející se nad hlavou českého lva, zbaveného královské koruny, která je jeho atributem, je pouhou projekcí zrušeného článku 4 ústavy do státního znaku. Kombinace této hvězdy a českým lvením je výsměchem jak našemu historickému národnímu znaku, tak koneckonců i samotnému komunistickému symbolu. V současné státním znaku je navíc nahrazen slovenský znak na prsou českého lva jakýmsi vymyšleným plamínkem bez heraldického významu, takže není opět ničím jiným, než politickým českému lvu i slovenskému národu. Dnešní státní znak, vykonstruovaný rovněž v podivném roce 1960, nejenže nepřítolí široké veřejnosti k srdci, ale sklízí u ní odpor. V tom, že je třeba tento znak změnit, je všeobecná shoda.

Rozšířené diskuse jsou však mezi odborníky i laiky o tom, jakým znakem ho nahradit. Návrat ke znaku z roku 1920, ať už je z heraldického hlediska jakýkoli, je nesmyslný, protože je pro nás všechny historicky nerozlučně spjat s myšlenkou jednotného československého národa.

Jedinou možností je tedy zvolit znak nový. Taková volba je sice velmi tvrdým zásahem do národního i státního povědomí, já se však osobně přesto k této variantě přikláním. Nikoli pouze proto, že to je přejímá jedině možné východisko, ale především proto, že z různých důvodů považuji tuto dobu za začátek nové historické éry, natolik nové, že si zaslouhuje i tak radikální výraz, jakým je volba nového státního znaku.

Po seznámení s různými heraldickými a historickými expertizami, českými i slovenskými, a po delších úvahách o dnešním historickém, politickém i národním účelů obou našich národů, rozhodl jsem se navrhnout vám řešení,

které se vlastně samo nabízí. Toto řešení jsem samozřejmě konzultoval s heraldiky i legislativci a nesetkal jsem se u nich s žádnými námitkami. Proto se odvažuji vám je přednést.

Je to řešení velmi prosté: Česká republika, bude-li se tak v svého rozhodnutí jmenovat, by jako svůj znak užívala tradičního českého dvouocasého lva s korunkou. Všechny instituce, ať už zákonodárné, výkonné či soudní, které spadají pod Českou republiku, by tento znak užívaly tak, jak předepisuje zákon, či jak je vyplývá z větší praxe.

Analogicky by všechny instituce Slovenské republiky užívaly tradiční slovenský znak, totiž tři vrchy s dvojitým křížem vztyčeným na prostředním z nich. Takzvaný velký znak by pak byl známkem Československé republiky a užíval by ho pouze federální instituce, včetně Československé armády. Tento znak by rovněž reprezentoval Československou republiku v zahraničí. Vše nasvědčuje tomu, že je to řešení technicky řádné.

Pokud jde o znak sám, nejširší konsensus u obou našich národů i mezi odborníky náleží znak čtvrcený, který má v heraldice svou dávno radici a vyjadřuje rovnoprávný a spřátelený svazek dvou různých rodů či národů. Užíval se u nás už od dob jageltonských králů, kteří takto kombinovali český znak se známkem uherským. Velkým by tento znak byl ovšem nikoli ten proto, že by byl čtvrcený do čtyř polí, v nichž by byly dvojmo a střídavě dva národní znaky, ale i proto, že by se dělil na takzvaný zadní a přední štít, což znamená, že uprostřed velkého a čtvrceného znaku by byl ještě znak další, podstatně menší, ale v česlině centru umístěný, totiž historický znak Moravy. To je jeho umístění by symbolicky vyjadřovalo fakt, že prvním státním útvarem, který v historii našich národů známe, byla říše Velkomoravská. Moravská orlice v centru znaku naší federace by představovala motiv naše dva národy spojující, tedy přesně ten motiv, který je historickým předědkem naší moderní federace.

Velký znak federace by byl pochopitelně i na standardě prezidenta republiky; pod ním by bylo heslo Pravda vítězí.

Jsem přesvědčen, že řešení, které navrhuji, má všechny dosažitelné přednosti: samostatné znaky pro oba národní republiky a všechny jejich národní instituce posílí vědomí národní svébytnosti obou našich národů. Národu slovenského, který má ke svému národnímu znaku již tradičně silný vztah, a ještě více národa českého, který svou národní republiku zatím jen málo zakouší jako smyslný výraz své svébytnosti. Ta mu totiž stále ještě splyvá s útvary československými, dnes tedy federálními, mimo jiné i proto, že metropolí naší federace je Praha. Navrhované řešení by navíc posílilo neprávem přehlížené povědomí moravské.

Návrh ústavního zákona o našich státních znacích jsem rovněž předal vašemu předsedovi.

Se změnou názvu státu by měla být spojena i změna názvu armády. Naše armáda je lidová, je samá své podstaty, neboť je u nás všeobecná vojenská povinnost a nikdo jiný než lidé nemůže tužít armádu tvořit. Současný název je pleonazmem.

Doporučuji vám proto, abyste v samostatném článku novely branného zákona, respektive zákona o novém znění služební přísahy vojsků a příslušníků SNB a SNV, které se připravují, změnil název Československé lidové armáda na Československá armáda.

Změna státního znaku bude proces, který potrvá dlouhé měsíce a bude stát mnoho milionů korun. Přijmete-li návrh, který vám předkládám, pak můžeme všichni společně, tedy národní rady a vlády, Federální shromáždění a federální vláda, jakož i já jako prezident, požádat všechny, kdo se budou na změně státního znaku svou prací podílet, aby tomu věnovali neplacené směny a dobrovolné brigády. Jsem přesvědčen, že v dnešní atmosféře probuzeného národního sebevědomí i radosti z vlastního občanského sebeosvobození bude naše vý-

zva příznivě přijata a setká se s obecným porozuměním. Vidím velký a téměř symbolický smysl v tom, že bychom už při těchto volbách, prvních svého druhu po mnoha desetiletích, mohli své hlasovací lístky vkládat do urn s novými státními znaky, odlišujícími mimo jiné urny pro volbu do národních a federálních zastupitelských sborů, a že by jimi byly vyzdobeny i volební místnosti.

Státní znak je velmi často svázan v nejrůznějších souvislostech, od čelních stěn parlamentů až po dopisní papíry a razítka, s názvem státu. Proto se domnívám, že je správné provést obě změny současně. Jinak by se mohly až zdvojnásobit náklady s tím spojené. Analogické důvody mne vedou k tomu, že vám současně navrhuji i změnu názvu naší armády.

Milí poslankyně, milí poslanci. Jistě se všichni shodneme na tom, že chceme žít v právním státě.

Co je to vlastně právní stát?

Je to stát, v němž platí zákony nejen pro všechny občany, ale i pro všechny státní orgány i všechny jiné organizace a společenské subjekty. Vrcholom právního řádu je přílom ústava respektující všeobecnou deklaraci lidských práv a všechny na ni navazující mezinárodní závazky, dohody a paktů.

Als nejen to; sčelejší zákony a sčelejší ústava samy o sobě stále ještě právní stát netvoří. Jeho nejvlastnější zárukou je demokratické prostředí, v němž je právo naplňováno, tedy demokratické vědomí nás všech. Naše občanská kultura, naše politická moudrost, náš smysl pro spravedlnost, naše nepodpojatost a odpovědnost každého z nás, vyrůstající z našeho svědomí a rozmyslu, jedlně to všechno — a mnoho dalších dobrých věcí — může být skutečnou zárukou toho, oč usilujeme: právního státu a demokracie.

Odvykli jsme obému a pro mnohé z nás bude těžké v době objevovat a pěstovat, to, o čem jsem mluvil. Tím spíš, že žijeme ve vzrušené době rozhodů s totalitní mocí, v době, která si žádá mnoho rozhodných a rychlých kroků.

Jak sládlí toubu po zákonnosti a demokratických postupech s nutností radikálně účtovat s minulostí a čemí je jímí temnými následky? Jak čemí historickým stoupencům starých pořádků a zároveň neintrikovat jako oni a nesouvat je tím, čím oni zužovali nás? Jak zabránit káristickým, aby ten narychlo nepřevedělel kabáty a nestavěl se opět svévolně nad ostatní, hyl s novým praporem v ruce? Jak revolučně rozbít staré struktury a vyhnout se přitom všem druhům násilí, z něhož se zrodily a na němž stojí?

Jsou to úkoly těžké a vy sami to velmi dobře víte: vždyť většinu z vás vynesla do vašich poslaneckých funkcí stará doba a většina z vás přitom vnímá ducha nové doby, a chce mu, jak pavně věřím, sloužit.

Věřím, že si uvědomujete zřeta vzáštní odpovědnost, kterou v tomto přechodném období máte právě vy. Málokdo si přeje tolik jako já, abyste nezvykli historickou roli, která vám byla přisouzena, ahrádlí se cíl a ve prospěch našich národů!

Končím tím, čím jsem začal: naší společnou povinností je dnes nás ochutit dobře volání doby, rozumět nárokům této chvíle a vnímat a respektovat zrychlený rytmus času, který je pro tuto dobu tak příznačný.

Hodiny, které námi leno zázračně zrychlený chod dělní budou ukazovat si nepochybně brzy umístíme na své pracovišti — já ve své kanceláři na Hradě, a vy v této své zasedací síni.

Ost-Berlin - Elbe, Havel und Spree sollen sauberer werden! DRZOTT!!!
PŘEČTĚTE SI ZÁBĚR OBNOV JEDNOU LIDSKOU KŘEČ-JAKÝ ROZBĚL OD TECH BOLJEVICKEJCH KEČANIN!!!
rückwirkend vom 1. Januar an gelten.
(rot)
Verteidigungsminister Stoltenberg (CDU) will unseren Soldaten mehr Geld geben.
● Die Wehrpflichtigen sollen ab 1. Juli 2500 Mark Entlassungsgeld kriegen (bisher 1130 Mark).
● Einfache Zeitsoldaten (Grenadiere, Schützen, Matrosen) rutschen schon nach drei Monaten (bisher sechs) um eine Gehaltsklasse höher, bekommen statt 1143 Mark 1211 Mark monatlich.
● Gefreite (1211 Mark) bekommen einen Zuschlag von 40 Mark monatlich.
● Piloten erhalten 360 Mark Monatszulage, U-Boot-Fahrer 160 Mark, Kampfschwimmer und Minentaucher 100 Mark. Das Gesetz soll im Juni verabschiedet werden.

Rozhovor s tvůrci nového živnostenského zákona

O tom, že bude u nás znovu zavedeno soukromé podnikání již není pochyb. Jedna skupina odborníků z týmu prvního místopředsedy federální vlády Valtra Komárka již předložila Hospodářské radě návrh nového zákona o živnostenském podnikání, neboli živnostenského zákona. Na otázky Lidové demokracie odpovídají vedoucí této skupiny JUDr. Arnošt Vodička, ČSČ, který je vedoucím oddělení správní, trestní a občanské legislativy v Úřadě předsednictva vlády ČSSR a JUDr. Josef Novotný z odboru legislativy civilní správního úseku ministerstva vnitra ČSR:

■ O soukromém podnikání se toho v posledních týdnech hodně řeklo. Mluví se o tom, že se stane rovnoprávným partnerem ostatním formám vlastnictví. Kdy to bude a jaké se pro to vytvářejí předpoklady?

Naším úkolem je přípravou nového živnostenského zákona otevřít právní řád pro to, aby soukromé, občanské nebo živnostenské podnikání bylo zrovnoprávněno s ostatními formami podnikání, tj. se státním i družstevním. Tato právní úprava je nesmírně složitá a jde o skutečný systémový zásah. Zrovnoprávnění se musí projevit především v Ústavě, v níž je zapotřebí udělat určité úpravy. Dosud je tam totiž ustanovení o „zákazu vykořisťování cizí práce“, což znemožňuje, aby soukromý podnikatel zaměstnával jiné lidi. Potom bude třeba učinit změny v trestním zákoně, kde kupř. je dnes možnost stíhat občany pro trestný čin spekulace nedovoleného podnikání, čímž bylo myšleno právě soukromé podnikání. Zrovnoprávnění se bude muset promítnout i do Zákoníku práce, do zákona o státním podniku

a dalších. Počítáme s tím, že se změní asi 700 zákonných norem.

■ Kdy to bude přijato?

Byl nám stanoven termín, jaký v dějinách legislativy nikdo nepamatuje. Lidové řešení, dostali jsme úkol v pondělí a v pátek to muselo být v první verzi hotovo! Obvykle se pracuje nejdříve na zásadách, jež se pro jednatel v celém legislativním procesu a teprve potom na jednotlivých paragrafech. My pracujeme rovnou na paragrafech. Předpokládáme, že tyto navazující právní úpravy, jež musí nabýt účinnosti v jeden den, vstoupí v platnost 1. dubna. Musí je napřed schválit Federální shromáždění.

■ Od dubna by to tedy mohlo být v platnosti?

Ano, jsme v tomto směru optimisté. Chtěli bychom všichni, neboť si myslíme, že tato úprava všeobecně napomůže konsolidaci našeho trhu.

■ Jaká je současná situace, vždyť zatím podnikají pouze jednotlivci na základě povolení národních výborů.

Zatím ještě nelze mluvit o podnikání v pravém slova smyslu, protože občané, kteří poskytují služby na základě povolení národních výborů, mají podmínky pro svou činnost velice omezené. Nejde tu o podnikání, ale o poskytování služeb či o prodej zboží. Těchto občanů je v naší republice přibližně 80 tisíc. Nemožou dělat to, co je právními předpisy vyhrazeno organizacím. Jejich činnost je zaměřována jen do oblastí základních služeb, kde to určitým způsobem řeší problematiku poptávky. Nový návrh živnostenského zákona otvírá cestu pro podnikání i tam, kde dosud pronikaly jen organizace. Oblast je široká a právně komplikovaná, protože předpisů v této oblasti je přes čtyřicet.

■ Soukromý sektor bude vlastně začínat z ničeho a za nejtěžších podmínek. Nebytové plochy, z nichž mnohé by mohly sloužit rozvoji živnosti,

řemesel a služeb, jsou zneužívány jako sklady a podobně. Národní výbory je v podstatě evidují, ale nedělají nic pro jejich efektivní využití. V podstatě jsou to pozůstatky starého byrokratického systému. Jak se vlastně soukromníci dostanou k novým prostorům, v nichž by mohli podnikat?

Přijetí živnostenského zákona vyvolá i změny dalších předpisů. Mezi jiným také v zákoně č. 111 z roku 1950, který upravuje rovněž hospodaření a nebytovými prostory. Národním výborům zůstane pravomoc v tom smyslu, že budou moci rozhodovat o využití některých prostorů v celospolečenském zájmu. Budou moci stanovit, že ty nebo ony prostory budou určeny třeba pro služby či obchod apod. Nebudou však už řešit otázku koho a v čí prospěch bude stanoveno dislokační rozhodnutí. Problematika, či obchod nebo služby tam budou, se stanoví jedněmi smluvními vztahy.

Kdyby tento vliv nebo pravomoc národní výbory neměly, tak bychom kupř. nemohli vyřešit problémy centra Prahy, kde je mnoho prostoru obsazeného různými neúčelnými sklady. Domníváme se, že jen díky tomu budou tyto prostory v centru města využity pro potřeby služeb a obchodů, jež budou provozovat živnostníci.

■ Jak si představujete zrovnoprávnění soukromého sektoru se státním a družstevním? Jak to bude vypadat konkrétně? [V úvěrech, v získávání materiálu a strojů za velkoobchodní ceny, v daních, ale třeba i v získání telefonní přípojky, protože bez telefonu se podnikat nedá.]

Situace bude zřejmě v těch začátcích krajně složitá. Myslíme si však, že pochopení vlády pro rozvoj soukromého podnikání, které si zapasla do svého programu, bude hrát velkou roli. Je zapotřebí umožnit start soukromého podnikání ve všech sférách, jak je uvedeno ve vaší otázce. Ovšem reality jsou takové, jaké jsou. Záruky asi nikdo nedokáže. V návrhu živnostenského zákona jasně stojí, že soukromý podnikatel má stejná práva i povinnosti jako státní podnik. Dále má podnikatel právo nabývat majetek v neomezeném rozsahu. Bariéry neexistují — pouze daně.

Jaký dostane úvěr, to bude záležitost vztahu mezi bankou, která bude stejným podnikatelským subjektem, podobně jako podnikatel. Bude-li mít důvěru, bude-li banka cítit dobrý obchod, tak mu ten úvěr dá.

Je požadavek, aby současně s účinností živnostenského zákona nabylы účinnosti i jiné zákony, např. zákon upravující daně a ceny, neboli, aby soukromí podnikatelé mohli nakupovat za stejné ceny jako státní a družstevní podniky.

■ Bude existovat nějaké omezení v zaměstnání určitého počtu pracovníků? Jak bude zabezpečeno sociální a penzijní pojištění soukromých podnikatelů?

Límit není stanoven. Vše odvisí od ekonomických úvah. Dnes máme na to, že soukromí podnikatelé budou kupř. zaměstnávat třeba 20 až 30 osob.

Zde se projeví zvýhodnění zdanění jak je běžné ve světě, např. u našich sousedů v Rakousku. Existuje totiž odlišná právní úprava toho drobného podnikání a pak toho velkého, kde je zase jiné zdanění. Avšak limit zaměstnávání počtu osob u soukromých podnikatelů u nás nebude — budou moci mít třeba 50 nebo 500 či více zaměstnanců. Bude nutno vytvořit určitou ekonomickou hranici pro odlišné daně z příjmu obyvatelstva pro menší podnikatele a důchodovou daň pro větší podnikatele, kteří by byli posláni na úroveň hospodářských organizací. Zatím navrhuje v novém zákoně hranici půl milionu korun jako základ daně z příjmu.

Pokud jde o důchodové a nemocenské pojištění, tak dosud občani, kteří poskytovali služby na základě povolení národních výborů, byli na tom stejně jako ostatní pracovníci. Základem pro dávky nebyl jejich příjem z poskytovaných služeb. Zdá se, že zůstane obdobné řešení i nadále. Úprava je však přechodnou záležitostí a bude se muset propracovat k jednotné právní úpravě pro všechny právní subjekty.

■ Zahrnují nově návrhy i možnost pronájmu státních podniků i fyzickým osobám, tj. soukromníkům?

Na tom pracuje druhá skupina, která připravuje novelu k zákonu o státním podniku. Tak kupříkladu v situaci, kdy státní podnik neprosperuje a kdy je nebezpečí, že by bylo třeba jeho kapacity stornovat, propustit zaměstnance či omezit výrobu, by mělo být možné i to, že by se podnik pronajal nějaké fyzické osobě, i třeba za účasti zahraničního kapitálu. Tito soukromníci, kteří by si pronajali státní podnik, by se pak řídili novými živnostenskými zákonem. Účast zahraničního kapitálu je vítána, ovšem je nutné přilákat teno kapitál způsoby, jež nebolí, a vyhnout se špatným zkušenostem, jež mají Polsko a Maďarsko. Budeme tedy v tomto směru preferovat akciové společnosti, vřát kapitálovou účast našich občanů, kteří v minulosti emigrovali a chtěli by zde investovat.

U nás máme zatím 100 procent výrobních prostředků zestátněných nebo družstevních. Kdyby se reprivatizovalo během příštích pěti let deset a maximálně dvacet procent státního majetku, pak by to byl úkol, jaký v dějinách světové ekonomiky ještě nebyl uskutečněn. Vše je však zapotřebí činit uvážlivě a na základě trvalé prosperity a zachování sociálních jstot.

Vyzva k demisi

Praha: Zbytek Čejovský, bývalý nadporučík ČSLA a signatář Charty 77, který nyní žije v NSR, včera zaslal ČTK text svého otevřeného dopisu ministrům národní obrany ČSSR generálu M. Vackovi. Vyslovuje v něm ministruvii hlubokou nedůvěru a obviňuje jej, že dosud nečinil žádná podstatná rozhodnutí, která by vedla k důsledné demokratizaci Čs. armády. Z. Čejovský označuje dosavadní změny v armádě za kosmetické, které podle jeho názoru ministr učinil jen pod tlakem okolností. Přitom důkladná demokratizace a zejména zásadní změny ve velitelském sboru armády jsou jednou z podmínek skutečné demokratických poměrů v republice. Mezi veliteli, kteří podle jeho mínění nemají právo dále setrvat ve funkci, jsou kromě ministra Vacka také náčelník Správy vojenské kontrarozvědky generál Stavinoha, velitel letectve generál J. Remek, velitel 10. letecké armády generál J. Šachler a velitel protivzdušné obrany státu generál J. Matyáš.

tol Ústřední politické školy ČSR, v Chrástě se proto obrací ke všem našim věřícím, aby pomohli unikát zachránit. Členové ČSR, se totiž rozhodli zde vybudovat galerii křesťanského umění, která by měla představovat symbol osvobození křesťanství v Československu. Draběnčí mandři přispívají mohou všichni poslat na bankovní konto č. 1038-3738-211, po- bočka SPS Přebítam.

Zachránit svatohorské schody

(řet): Svatoá Hora je nejvýznamnějším poutním místem v Čechách. Nedílnou součástí komplexu jsou patřičněmetrové schody schody spojující centrum města se Svatoú Horou. A právě ty jsou ty- dikou ukázkou ignorace úroveň té- žinní, který z fanatického trvaléhoho sektářství nechal tuto nenahraditelnou památku barokního symbolismu po- žáru v r. 1978 úplně svému osudu. Řeší-

sky dálejlama je emigrant, který vyvíjí politickou činnost proti územní celistvos- ti ČSR. Čínská vláda je proti tomu, aby vláda kterékoli země, s níž má diplo- matické styky, umožnila na svém území vyvíjet dálejlama politickou činnost proti ČSR. Pro prezident úbežpečil pane velyslanec, že Československo má zá- jem na prohibování přátelských styků s ČSR.

se studenty, uměleci, novináři a dalšími i zástupci veřejnosti, které seznamí s du- chovními tradicemi své funkce a lámeis- tickým budhismem. Prezident ČSSR navštívil na jeho po- zvání velyslanec ČSR v ČSSR Wang Sung-ta. Prezident republiky ho při této příležitosti informoval o smyslu dálejl- nové soukromé návštěvy v Českosloven- sku. Velyslanec ČSR předložil informo- val o stanovisku své vlády, že tibet-

Meditace s prezidentem

(řet): Na pozvání prezidenta ČSSR V. Havla navštívil ve dnech 2. až 6. února Československo nositel Nobelovy ceny míru tibetský dálejlama. Bude osobním hostem prezidenta republiky, s nímž strá- ví určitý čas v vyvířkách. Tibetský dá- lejlama se chce rovněž selet s předsí- vilieli efektiv. Poslední den své návštěvy se setká v jednom z pražských útvarů.

Protestní akce občanů Vysokého Mýta

Město žádá: Ať »dočasně« skončí letos

Je úterý 16 hodin. V této chvíli končí na vysokomýtském náměstí, které už několik dnů opět nese jméno zakladatele města Přemysla Otakara II. (některým činitelům se tento leudal nelíbí) a tak jej na orientačních tabulkách nahradili jménem Klement Gottwald, protestní manifestace vysokomýtských občanů na podporu požadavků směřujících k odchodu sovětských vojsk z města a celé naší republiky. Ještě před tiskovou konferencí, která předcházela této manifestaci a protestnímu průvodu, jsem měl možnost hovořit s předsedou MěstNV Juselem Bibusem a s představiteli OS SNB a Obvodního oddělení VB. Informace se v podstatě shodovaly s tím, co bylo pak managem šifěji řečeno zástupcům tisku. Jde o fakta, která — i když lze připustit určité emoce a celkový nesouhlas našich lidí s tzv. internacionální pomocí — jsou ofensív a týkají se celé řady oblastí.

● BEZPEČNOST — Podle názorů příslušníků VB je kriminalita, zaviněná sovětskými vojsky ve městě, úměrná jejich předpokládanému počtu (tento počet byl na tiskové konferenci prohlášen za státní tajemství). Jak představitel VB v osobním rozhovoru, tak zástupci města na tiskové konferenci hovořili o zvýšeném počtu dopravních nehod a vstupučích do chat a jiných delikttech.

● BYTÍ — Vedle tří kasáren, jedné nemocnice a dalších objektů zabírající sovětské vojska 262 městských bytů, dále důstojníci obývají zhruba dalších 500 bytových jednotek, které byly pro ně postaveny dodatečně. Uvolnění těchto bytů by mohlo no-li vyřešit, tedy alespoň podstatně zlepšit bytovou situaci vysokomýtských občanů. Ještě lze dodat, že v bývalém kasínu, které je nutné potřebovat pro městskou hudební školu, bylo zřízeno Muzeum bojové slávy.

● ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ — V prostoru skladů pohonných hmot je zakopáno několik desítek plných nádrží bez jakékoli ochrany, další se povalují volně.

Tento sklad je umístěn v ochranné oblasti akumulace podzemních vod Česká křída a přímo ve vyhlášeném pásmu hygienické ochrany vodních zdrojů pro Vysoké Mýto. Poškozená plocha lesů — podle mínění odborníků jde o škody neopravitelné — představuje asi 400 hektarů; k tomu nutno připočítat další hektary zničené zemědělské půdy a miliónovými škodami. Řeka Loučná je v katastrofální situaci.

● OBCHODY — Obchodní síť, jak prohlásil zástupci Občanského fóra, je ve »výjimečném stavu«. Tento termín označuje nájezdy sovětských vojáků a členů jejich rodin do obchodů, kde skupují především nedostatkové zboží. Zástupci města zaznamenávají zvyšující se náklady na nákup v souvislosti s předpokládaným odjezdem sovětských vojsk.

● A OBECNĚ — Vztah občanů města k sovětské posádce je, upřímně řečeno, negativní. Na moji otázku, zda příslušníci sovětských vojsk vůbec znají politický vývoj u nás a také u nich doma, jsem dostal tuto odpověď: »Oni říkají, že ano. My soudíme, že těžko, jak plyne

z některých osobních rozhovorů s vojáky. Naše nabídka, že promítneme přímo v kasárnách některé filmy či videozáznamy, byla odmítnuta s tím, že vojáci mají dvě hodiny politického školení týdně.»

Bilance působení sovětských vojsk je tedy pro občany Vysokého Mýta velmi špatná, i když — v zájmu objektivity je třeba říci — že sovětské vojáky se občas zúčastnili některých brigádových akcí. Vysokomýtské občany se domnívají — a také to hlásaly jejich transparenty při protestním shromáždění a následném průvodu — že sovětskou ochranu nepotřebují. Žádají, aby tzv. »dočasný pobyt«, který trvá už déle než 20 let, urychleně skončil, pokud možno ještě letos do svobodných voleb. Podle informací je sovětská strana na rozpacích a považuje tento termín za technicky neúnosný, neboť prý 75 procent rodin důstojníků nemá v SSSR žádný byt, což vysokomýtské občany pokládají za jejich problém.

● A NA ZÁVER — Představitel sovětského velení účasti na tiskové konferenci odmítl. Nemohl tedy vyvrátit ani tvrzení městských představitelů o neseriózním přístupu sovětské strany k řešení sporných otázek, tvrzení, že sliby jsou jedna věc a jejich plnění záležitostí druhá. Na mítnku, jehož se zúčastnily snad tisíce občanů, byl vznesen požadavek urychleného odchodu a stanovení určitých pravidel spolužití do doby, než sovětská vojska opustí město i naši republiku vůbec. Tyto požadavky byly přijaty upřavdě spytanné a jednomyslně.

● Děti v SSSR si mohou čist o dobroduzstvích Mýskáka Myckeyho v tuštině. První vydání sešitu comics vyšlo v SSSR nedávno plimilionovým nákladem díky spolupráci moskevského vydavatelství Fyskultura i spurt s dáňskou firmou Gutenberghus a americkou Walt Disney-Company...

● dovol pražské ospravedlnění věci obětem. Mohl přitom stávkát na plně podpoře. Ze strany katolické církve v Československu. Proti tomu stále silně kritika ze starokomunistických kruhů, kteří chtějí vytvořit politický kapitál z vysloužilých nacionalistických myšlenek. Ale jiné, svobodnomyslné Československo to ví lépe, a peapež seuc návštěvou oceňuje nový postoj.

»Soupeři« Občanského fóra?

Každý redaktořský elév ví, že ne všechny informace a už vůbec ne v plném znění se mohou dostat na stránky novin. I do zpravodajských relací. Záleží potom na každém redaktoři, co si ze zpravodajského materiálu vybere a jak tuto informaci upraví.

Včerejší Rudé právo si ze zprávy ČTK o sněmu OF vybralo slova o tom, že údajně na venkově se Čs. strana lidová a Čs. strana socialistická stávají soupeři Občanského fóra a Věrněstí proti násilí. To je zřejmě nesmysl a máme o tom důkazy. Například br. P. Režek z Frýdku-Místku, který právě v tomto okamžiku zajišťuje pravidelný kontakt našich stranických orgánů s představiteli Občanského fóra, takto upravenou zprávu označil za jasný pokus o dezorientování veřejnosti. Pátral jsem proto i po jiných okresech, ale všude jsem jen slyšel slova o dobré spolupráci a vzájemné podpoře. A tak si myslím, že za celý Slovensko-český kraj mohu prohlásit, že ne jeho území Čs. strana lidová nřídě s Občanským fórem nespojuje. A s Věrněstím proti násilí? To přece působí na Slovensku, takže ČSL i ČSS, které nnapak jsou jen v českých zemích, a ní ani nepřijímou do slyku, nainž aby ještě a ni soupeřily.

Z POLITICKÉ ŠKOLY KSC TEOLOGICKÁ FAKULTA?

(zh): V rozhovoru s místopředsedou KNV Jihočeského kraje br. R. Tesafem (LD 18. ledna) jsme mj. uvedli možnost nového využití objektů v Českých Budějovicích, které v minulých letech měla KSC. Byla zmínka také o budoucí krajské politické škole (původně patřila církvi). Zatím je v ní do konce školního roku internát pro studenty zdravotní školy. O dalším poslání objektu bylo nyní rozhodnuto: Po vzájemné dohodě studentů, kulturních pracovníků a zástupců církve navrhla distrikální komise, aby objekt byl navrácen Českobudějovickému biskupství s reálným výhledem, že by mohl sloužit jako teologická fakulta.

Na paměť J. Palacha

(čtk): »Zde byl 25. 1. 1969 pochován Jan Palach. — Ostatky byly přeneseny v roce 1973 a uloženy na hřbitově ve Všetatech.« Tak již nápis vytesaný do kamene, který bude součástí upraveného Palachova prvního hrobu na Olšanech. Národní výbor hlavního města Prahy napravil část křivdy, spáchané na národním hřbitově. Malá pietní slavnost s odhalením náhrobní desky se uskutečnila na tomto místě ve čtvrtek 25. ledna — Z iniciativy ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČSR vzešel návrh, aby urna s pozůstatky J. Palacha byla uložena na vyšehradském Slavíně nebo na tamním hřbitově. Bylo o tom jednáno, ale studenti, Občanské fórum a další složky rozhodly, aby Palach zůstal doma, ve Všetatech, kde je pochován s matkou a otcem, NVP zamýšlil vypsat konkurs na pomník Jana Palacha a umístil ho na symbolickém olšanském hrobě.

USILUJEME O PRAVDU

(re): Při pontifikální mši v chrámu Sv. Ducha v Hradci Králové bude v sobotu 27. ledna do služby biskupa královéhradecké diecéze uveden biskup Karel Otčenášek. Před touto slavností událostí zdůraznil, že bude usilovat o vytvoření jednoty všech aktivních kněží a věřících. Královéhradecká diecéze pokrývá zhruba území východních Čech, má bezmála 500 farností, svého kněze jich má však necelých dvě stě. Je potřeba také napravit deformace i v církvi, řekl dále. Byly způsobeny tím, že po dobu 40 let byla normální církevní struktura téměř rozbita. Prožíváme živě všechny problémy naší společnosti. Nebážíme po moci, ale usilujeme o pravdu, spravedlnost a pokojné soužití se všemi. I

● Maďarská vláda v neděli oznámila, že převzala kontrolu nad tajnými službami, které až doposad spadaly pod přímou kompetenci ministra vnitra. Bylo zrušeno oddělení, které se mj. specializovalo na telefonický odposlech.

Vitkovická anketa

(čtk): Se jménem K. Gottwalda jsou spojeny názvy jednéh z největších čs. metalurgických podniků — Vitkovice — železáren a strojíren a Nové huti. Už koncem minulého roku byla z podnětu Občanského fóra vypsána v podniku anketa k názvu podniku. Zúčastnilo se jí však pouze 275 zaměstnanců, což bylo 0,7 procenta z celkového počtu pracovníků. Pouze jeden hlas byl pro zachování původního názvu, převládalo přání názvu Vitkovice nebo Vitkovička — železáren a strojíren. Nyní dochází k druhému kolu hlasování.

Milford v Praze

(svo): Práte se kde? Přimo v centru Prahy i na Národní třídě 20 byla před několika týdny otevřena specializovaná prodejna čaje, která je určena všem milovníkům tohoto lahodného nápoje. Hlavním dodavatelem zboží je rakouská firma Milford Tea, Austria GmbH, podle už se prodává i jmenovitě. Zákazníci mají možnost vybrat z několika druhů čaje nejen porcovaných, ale i sypacích. Jsou to například tyto druhy: Bergamot, Darjelling, Earl Grey, černý čaj značek Assam a Clippar nebo směs černých čajů Cornelius a dále pak ledový instantní čaj a čaj celozrný, indický, čínský.

Do funkce ředitele Slovenského národního divadla v Bratislavě uvedl včera ministr kultury SSSR L. Chuďák režiséra Miloše Pletora.

K názvu z roku 1968 se vrátí obřádkový týdeník Svet socialismu: od svého třetího čísla vychází pod názvem Svet.

Žádost o připojení k MMF

Washington: Československo požádalo o připojení k Mezinárodnímu měnovému fondu (MMF). Potvrdil to v pondělí ve Washingtonu mluvčí této instituce. Kandidatura Československa posoudí správní rada fondu a doporučí výši československé finanční účasti, uvedl mluvčí. Členy MMF jsou z východních zemí mj. JZ Polsko, Maďarsko, Rumunsko a Čína. Česko-

slavněsko patřílo v prosinci 1945 k za Kládajím členům MMF a vystoupilo z něj v prosinci 1954. MMF má dnes 151 členů.

● Oznámením dubnové návštěvy papeže Jana Paola II. o Praze se st. Bývalí město opět kromě posouva do srdce Evropy také v duchovním smyslu. Napsal to včera list Die Welt. Tímto cestou papeže do druhé východní země po Polsku je budla mladí lidé budou věno další stavění lámeu vatíkánka vé

K návštěvě papeže

● Oznámením dubnové návštěvy papeže Jana Paola II. o Praze se st. Bývalí město opět kromě posouva do srdce Evropy také v duchovním smyslu. Napsal to včera list Die Welt. Tímto cestou papeže do druhé východní země po Polsku je budla mladí lidé budou věno další stavění lámeu vatíkánka vé

MINISTR ZAHRANICNÍCH VĚCÍ Dienstbier přijal v Praze velvyslance SSSR v ČR Viktora Ioniakova na jeho žádost a prokeadil s ním aktuální, průběhy mezinárodní situace.

Bukarest - Das Terror-Regime des Nicolae Ceausescu verschonte auch Sportler nicht, die als Helden gefeiert wurden - bis sie verschwanden.

Helmuth Ducadam machte Steava Bukarest am 7. Mai '86 zum Europacupsieger, hielt im Finale gegen Bernd Schusters FC Barcelona vier Elfer. Der Torwart wurde zum besten Spieler des Finales gewählt. Prämie: Ein neuer Mercedes.

Einige Wochen später meldete die rumänische Nachrichten-Agentur 'Agerpress': Torwart Ducadam muß wegen einer chronischen Handverletzung seine Karriere beenden.

Die Wahrheit wurde erst jetzt, nach über drei Jahren, aufgedeckt. Ceausescu-Sohn Valentin war scharf auf den Mercedes, habe Ducadam angesprochen: „Du bist ein gewöhnlicher Bauer. Wozu brauchst du so ein Auto?“

Der Torwart: „Meine Hände haben mir geholfen, das Auto zu gewinnen - und die werden es auch lenken.“

Nach dem Training wurde Ducadam am Stadtorner erwartet. Vier Securitate-Schergen verschleppten und folterten ihn, brachen ihm mit einer Eisenstange beide Arme.

Ducadam (damals 27) konnte nie mehr ins Tor. Aber er ist glücklich, daß er noch lebt.

Ztratí SSSR titul mistra světa z r. 1986?

Položili jste si, vážení čtenáři, někdy otázku jak to bylo jen možné, že "sovětská sborná komanda" vyhrávala v minulosti jedno hokejové mistrovství světa za druhým? Bylo to jen hokejové umění sovětských hráčů, kteří byli prakticky 11 měsíců v roce na ledě? Nebo, že by to bylo i něco jiného? To nás snad nikoho ani nenapadlo. Proč však o tom dnes píš?

Ve finském deníku "Uusi Suomi" vyšlo na pokračování několik kapitol z knihy "Rebelové prvního útoku", jejíž autor - hvězda sovětského hokeje Igor Larionov píše o dopingových aférách sovětského reprezentačního týmu. Konkrétně na světovém šampionátu r. 1986 v Moskvě. Larionov tu mimo jiné říká: "Když na tomto mistrovství světa v domácí prostředí jsme museli jít k dopingové kontrole, našli jsme tam za toiletou přepravní skříň, jakýsi container, s preparovanými urinovými láhvemi. Zaměstnanci laboratoře, kteří byli odpovědní za výsledek dopingové kontroly, dělali s hráči "společně dílo". Vše bylo připravené, nic se nemohlo přihodit." Sovětské hokejisty, kteří ovládají světovou scénu už po více než tři desetiletí, dopovádá aniž se jim to mohlo dokázat.

Za "Moskvu 1986" viní Larionov trenéra sovětského reprezentačního mužstva Viktora Tichonova, který vždy nařídil, aby všichni hokejisté jeho týmu dostali injekce. Kdo se zdráhal, vypadal ze sovětské sborné komandy a pak ho stihly sankce i v jeho soukromém životě. "Neměli jsme jinou volbu," říká Larionov doslova. "nikdo si nedovede vůbec představit, co vše bylo a ještě nyní je za trenerského vedení Tichonova možné. Byli jsme jen nástroji. Pofádně jsme ani nemeděli o jaký nedovolený posilující prostředek běží. Ale stále se dopovalo."

A pak Larionov (který s Vladimírem Krutovem hraje v současné době za mužstvo kanadsko-americké profesionální ligy NHL Vancouver Canucks) jmenuje v knize hráče, kteří byli proti těmto Tichonovým "metodám". Byli to: Krutov, Makarov, Fetisov, Kasatov a on sám. A k tomu Larionov dodává: "Nemyslete si, že ty rozpory, které nastaly mezi Tichonovem a Fetisovem, byly náhodné. Oba velmi dobře věděli, o co konkrétně jde."

Na Larionovo obvinění reagoval už dvakrát i předseda Mezinárodního hokejového svazu Němec dr. Gunther Sabetzki, když nejprve řekl: "Těžko lze nyní po více než třech letech něco dokazovat. Kdyby však byly další svědci - "nesovětské" - bylo by to jiné. Ale za této situace se už nic dělat nedá." Dva dny na to však už jeho posudek byl pro Sověty mnohem nepřijemnější. Sabetzki totiž prohlásil: "Jestliže Larionovo tvrzení potvrdí další hráči, předám případ předsednictvu naší vrcholné organizace hokejistů a zároveň i její disciplinární komisi. A kdyby se vše skutečně zakládalo na pravdě, ztratili by sovětské hokejisty titul mistra světa, který získali v r. 1986 v Moskvě."

▲ Na diskotéce v hotelu International v sobotu večer kolem půlnoci byli při tanci napadeni dva estopští studenti pěti Libyjci. Jeden estopský student zaplatil konflikt životem, druhý pouze lehkým zraněním. Míra zavinění účastníků se zkoumá.

„Die Leute kaufen keine neue Brillenfassungen mehr. Sie tragen die alten, bis sie auseinanderfallen.“ klagt Edda Reyl (47) von Optik Reyl in der Schweizer Straße. Sie beklagt über 10 Prozent Mindererlöse. Dieter Freil von Optik am Ziegelhüterplatz GmbH fast 20 %. Optiker Jens-Uwe Harter in der Römerstadt mußte gar 40 % Minus hinnehmen.

Verkaufe jetzt sogar Kosmetik

Für Walter Bergner (Grünes Auge, Brillen Bergner) bedeutet die neue Situation zwischen 50 000 und 100 000 Mark Miese in jeder seiner acht Filialen: "Vier Mitarbeiter mußte ich bereits entlassen. Um Schlimmeres zu vermeiden, habe ich jetzt sogar Accosiores und Kosmetik ins Sortiment aufgenommen."

Innungs-Chef Robert Mühlfried mußte im Rhein-Main-Gebiet (400 Optiker) bislang schon 11 Schließungen und rund 100 entlassene Gesellen verbuchen. Er glaubt: "Es werden noch mehr, denn vier merken erst jetzt, nach der Jahresbilanz, daß sie pleite sind."

Ein Jahr nach Blüm's Gesundheitsreform steht vielen der rund 100 Optiker in Frankfurt das Wasser bis zum Hals: Die Geschäfte meiden bis zu 40 % Umsatz-Einbußen, weil die Kassen die Zuschüsse zu den Gestellen halbierten, Billig-Anbieter wie *fielmann* (Offenbach) oder *family optic* in Mannheim zu billig sind.

Kater Felix ist wieder da

London - Kater Felix ist die Comicfigur 1990. Vor 71 Jahren erfand der australische Zeichner Pat Sullivan die kleine schwarze Katerfigur. Jetzt kommen seine Abenteuer als Kinofilm in England in die Kinos, bei uns im April: In den USA und Asien ist der Film seit Wochen Publikumsrenner.

Pat Sullivan - Kater Felix - Zeichner Pat Sullivan

Ava Gardner starb

Nach einem schweren Schlaganfall (1986) lebte sie zurückgezogen in ihrer Londoner Wohnung, war sehr einsam. Die begehrtesten Männer der Welt liebten sie: Aga Khan, Reeder Onassis, Playboy Rubirosa, die spanischen Stierkämpfer Luis Miguel Dominguin und Mario Cabre. Weil sie ihn abgewiesen hatte, stürzte sich sogar ein Tänzer aus dem 16. Stock eines Hotels in den Tod. Ava Gardner war die Traumfrau der vierziger und fünfziger Jahre.

Dreimal war sie verheiratet: mit Schauspieler Mickey Rooney, Bandleader Artie Shaw und von 1945 bis 1957 mit Frank Sinatra. „Sie hat mich während unserer Ehe fast an den Rand des Selbstmords getrieben“, gestand Sinatra. Er kam nicht darüber hinweg, daß sie sein Kind abtreiben ließ. „Er hat auf meiner Seele herumgetrampelt“, sagte sie nach der Scheidung. Seither war sie immer auf der Suche nach der ganz großen Liebe, jettete quer durch Europa, feierte Parties, trank viel Alkohol. Ihre Tragik: Die große Liebe hat sie nie gefunden.

Ava Gardner, dunkelhaarige Tochter eines Kolonialwarenhändlers, machte in Hollywood schnell Karriere, wurde durch ihren ersten Film „Venus des 20. Jahrhunderts“ berühmt, hat seitdem über 60 Filme gedreht: „Rächer der Unterwelt“, „Schnee am Kilimandscharo“, „Mogambo“, „Fiesta“.

Vzkršeni vesniček SOS

Hledají se mámy * Kdo vrátí jedenáct milionů?

Mnozí z nás si ještě vzpomenu na zářivý model péče o opuštěné děti, kterým byly tzv. vesničky SOS. Tam žily malinké přístavníky s dětmi, které byly vytrženy tak, aby se model co nejvíce přiblížil obvyklé rodině. Mužský prvek zde byl zastoupen vedoucím vesničky, matkám pomáhaly tety. Koncem r. 1967 se ustavil přípravný výbor Sdružení přátel dětských vesniček, které okamžitě získalo širokou podporu veřejnosti. Konfo se brzy rozrostlo do milionových částek a začalo se sloužit. Nejdříve v Dubí u Karlových Varů, později v Chvalatově na Kroměřížsku a byla naplánována a rozestavěna třetí vesnička v Budeč-Medlaničích.

V období tzv. normalizace se vesničky SOS staly terčem propagandy totalitního systému. Matkám se nept. vyčítalo, že jsou věřící, proto nemohou rádně vychovávat děti epod. V roce 1975 bylo sdružení zrušeno, zbytek konta v hodno-

Den letzten Film drehte sie 1986 mit Anthony Quinn („Regine“). Da wohnte sie bereits in London, wo sie einen Schlaganfall erlitt. Ex-Mann Sinatra unterbrach ihrewegen eine Australien-Tournee, eilte an ihr Krankenbett, bezahlte alle Arztkosten. „Sie war meine wirkliche große Liebe“, sagte er.

F. ZAPPA U V. HAYLA

(tekst) Prezident GSSR V. Itavel přijel na Prázském hrade amerického zvučáka F. Zappa krátké jednání se odhrabro v srděčné atmosféře, ke které jistě přispělo i to že pan prezident přivítal zpa voku u jeho materiální v úst při rozhořování pokračoval. F. Zappa informoval V. Havla u srem nmyslu naloužit film u Československu pro společnost Finan- cial News Network. Pokud to bude mož- né, je nechtelo poděkovat naši zemi i pe ekonomické stránce

62 Millionen Einwohner
Bonn - In der Bundesrepublik leben derzeit 62,4 Millionen Menschen - Rekord, errechnete das Institut für Städtebau. Davon seien 4,75 Millionen Ausländer.

JPH/NG - AUE/ENDE 77

Komu bude patřit Praha?

(hk): Devět let byl hotel Praha na Haaspaule 1 se svým čtyřlůžkovým parkem uzavřenou zónou. Jen malokterý ze zdejších hostů viděl číst příslušné orgány platit fakturu, v případě hostů OV KSČ jen jakýmsi vnitřním vyúčtováním. O zisk se nikdo starat nemusel; se schodkem ve výši 20–24 mil. Kčs ročně se počítalo v rozpočtu OV KSČ.

Od 1. ledna je Praha komerční hotel jako každý jiný; za leden si však nevydělá ani na mzdy svých zaměstnanců i když jejich počet byl omezen na méně než 323. V celém obrovském objektu je totiž jen 124 pokojů s 226 lůžky, z toho 8 velkých apartmá. Náklady na energii tu jsou ale 7 200 000 Kčs za rok, což je o 2 mil. více než v hotelu Fórum. V restauraci, nočním klubu a pívnicí se sice už dnes podávají jídla za ceny odpovídající výběrové skupině v pětilhvězdičkovém hotelu, a ne za ceny III. cenové skupiny, jak se funkcionářům účtovalo dříve; tím se ovšem deficit vyrovnat nedá.

Praha jako komerční hotel má šanci jen jako součást mezinárodního hotelového řetězce; nejčastěji se v této souvislosti hovoří o Marriott Hotels z USA, ale zájem projevil i Sheraton, Hilton či francouzský Meridian, těsně apjatý s Air France. Rozhodnutí by mělo padnout do konce měsíce. Bude vytvořena akciová společnost, na které se kromě zahraničních budou podílet i českoslovenští partneři — ministerstvo obchodu či jiní. Ve hře je stále také Progaservis, bývalý podnik služeb KSČ, kterému patří zařízení v hodnotě 80 mil. Kčs a má také v hotelu dosud dispoziční právo.

Velké změny bude znamenat převzetí hotelu i pro personál — bude se muset

učit nejen jazyky, ale také uplatnit obchodní schopnosti. Rozsah služeb poskytovaných hostům byl dosud předem určen a pouze se lépe či hůře plnil. Návštěvníci, kteří zaplatí 150 dolarů za jednu noc, asi budou vyžadovat trochu jinou obsluhu — počítá se proto s tím, že by alespoň zpočátku v hotelu pracovala část zahraničního personálu.

MILAN, VĚN TO!

Plodné rozhovory

Víden: První místopředseda vlády ČSSR V. Komárek označil své dvouhodinové rozhovory s představiteli rakouské spolkové vlády a zemské vlády Horních Rakous za plodné a velmi konkrétní. Na ríškové konferenci konané v návaznosti na jednání ve Vídni a v Linzi us. představitel vysvětlil, že mu nejde o získání půjček. Čs. podniky musejí podle jeho slov, semy vyrobit peníze pro svou modernizaci. ČSSR však musí překonat bariéry minulé izolovanosti a upevnit kontakty s rozvinutými hospodářstvími. Hornorakouský zemský hejtman J. Ratzenböck z výsledků rozhovoru připomněl shodu názorů na otevření starých hranicních přechodů mezi oběma státy. K otázce sporného dle — jaderné elektrárny, Temelin — zemský hejtman řekl, že Horní-Rakousy pozvou čs. experty k poradě o možnosti ptehuování elektrárny na zemní plyn. Rakouské ministr dopravy a zastátného průmyslu R. Streicher a V. Komárek včera podepsali prohlášení v němž se Rakousko zavazuje, že bude reformní úsilí v Československu nejprve podporovat především poskytováním know-how.

Nazilüge: Breitner verklagt Schönhuber

Saarbrücken - Fußballer Paul Breitner (38) ließ gestern im Saarland den Gerichtsvollzieher aufmarschieren. Schönhubers Republikaner hatten eine Wahlkampf-Broschüre mit seinem Foto gedruckt. Der Post wurde die Verteilung der Broschüren verboten. Sonst: 500 000 Ordnungsgeld. Warum Breitner jetzt klagt,

WILHE VOLEY
WILHE KRÄU,
JEN WILHE
ZENHUBERAKY

ADAM URALT: IN SCHÖNHUBERS WELT
DURCHSETZT DIES NAZISTUS!!

Teure Bußgelder! Frankfurter nehmen den Fuß vom Gas

Die neuen, höheren Bußgelder bremsen Frankfurts Raser. Das bewiesen Radarmessungen in Gallus, Griesheim und Sossenheim. Bei 4 515 überprüften Autos gab's nur 194 Verwarnungen, 20 mal Bußgeld. Damit sank die Quote von 11 % auf 4,73 %. Die meisten Rennfahrer wurden in der Mainzer Landstraße gebilzt: Statt 50 km/h fuhren von 494 Fahrzeugen 62 bis 70 km/h, 10 sogar bis Tempo 80. Rekord: 86 km/h in der Espenstraße.

Ciao Tourismus
Rimini - Die italienische Adria verabschiedet sich vom Massentourismus. Durch die Algenkatastrophe im letzten Jahr stehen viele Pensionen und kleine Hotels vor dem Ruin.

K ODCHODU SOVĚTSKÝCH VOJSK

Mluví FMZV k prvnímu kolu čs.-sovětských rozhovorů

(hd): „Konečným cílem našeho jednání je úplný odchod sovětských vojsk z území Československa.“ zdůraznil to vědra na liskové konferenci s čs. a zahraničními novináři v Praze mluví FMZV L. Dobrovský, když informoval o průběhu prvního kola československo-sovětských rozhovorů.

Předložili jsme plán odchodu sovětských vojsk s pevně stanovenými termíny. Jako definitivní termín odchodu čs. delegace stanovila konec roku 1990, přičemž jsme vznesli požadavek, aby odchod začal co nejdříve a podstatná část vojenských sil, tedy více než polovina, byla stažena ještě do voleb. Zároveň jsme přišli i s technickými propočty týkajícími se odchodu vojsk, jež ukazují, že námi stanovené termíny jsou reálné. řekl L. Dobrovský. Dále informoval, že v návrhu dohody o odchodu sovětských vojsk jsou řešeny majetkoprávní i jiné otázky s tím spojené.

Mluví FMZV prohlásil, že odchod sovětských vojsk považujeme za klíčovou otázku ve vzájemných vztazích mezi Československým a Sovětským svazem. Domníváme se, že umožní očistit vzájemné vztahy od nánoš minulosti, výrazně je zlepšit a postavit na nový základ. Cel-

kovou atmosféru charakterizoval L. Dobrovský jako konstruktivní. Rozhovory byly otevřené. V některých okamžicích možná došlo k nedorozumění, jež však bylo snadno překonáno. Některá naše stanoviska a připravenost z naší strany byly možná pro sovětskou delegaci překvapivé, pokračoval mluví. Máme však důvod se domnívat, že co nejdříve nalezneme řešení, která uspokojí obě strany. Vyslovil rovněž domněnku, že sovětská delegace působila dojemem, že se zcela chýpe hloubku přeměn, k nimž v naší zemi došlo, což je patrně dáno přílišným souseděním členů sovětské delegace na vnitropolitický vývoj v SSSR. Po výměně názorů se mi zdá, že sovětská delegace lépe pochopila vše, k čemu v poslední době v Československu došlo, řekl mluví.

Pokud jde o mezinárodní aspekty, naši odborníci přednesli argumenty potvrzující, že stažení všech sovětských vojsk z čs. území nenaruší průběh vídeňských jednání, ale naopak usnadní a urychlí jejich průběh. V této souvislosti připomeneme ústní sdělení mluví ministerstva zahraničních věcí USA M. Tutwilerové, v němž Washington vítá zahájení čs.-sovětských rozhovorů. Podle jejích slov USA nesdílí obavy některých svých západních spojenců, že požadavek Prahy na úplné stažení sovětských jednotek ještě v tomto roce by mohl zkomplikovat obzbrojovací jednání Východ-Západ. Mluví FMZV dále uvedl, že Československo bude plnit své závazky k Varšavské smlouvě.

V odpovědi na dotazy novinářů L. Dobrovský řekl, že sovětská strana se zatím k němu navrhovanému časovému roz-

vrhu nevyjádřila s tím, že ho musí konzultovat. Potvrdil, že nadcházející návštěva československého prezidenta V. Havla v SSSR bude mít jistě úzkou souvislost s projednávanými otázkami odchodu sovětských vojsk z naší země.

PORADA O ŘÁDECH

(dk): Místopředseda vlády ČSSR J. Hromádka uspořádal v Praze poradou s představiteli konference vyšších tehelních představených ČSR a SSR. Při jednání za účasti předsedy konference P. Ladislava Vika, provinciála zalesnění, místopředsedů vikáře slovenských zalesnění P. Miroslava Kysely a P. Dominika Duky, provinciála dominikánů, byly projednány některé otázky související s obnovením činnosti mužských i ženských řeholí, zejména otázky předání objektů, klášterních budov, které byly původně jejich majetkem a pokud budou potřebné k obnovení činnosti jejich řádu.

Jan Pavel II. nemocen

Vatikán: Papež Jan Pavel II. včera zkrátil svůj projev, který přednáší každý týden k poutníkům, protože onemocněl chřipkou. „Musím se chovat jako člověk, který není v dobrém zdravotním stavu.“ řekl papež, když se omlouval za zkrácení. Jan Pavel II., jemuž je devěadesát let, již v pondělí zrušil všechny své závazky a ulehil. Nynější epidemie chřipky údajně zasáhla až 50 procent všech vaticánských hodnostářů.

Nové názvy v metru
(dk): V pondělí 15. ledna se zástupci pražské městské dopravy a podniků Metro na společné schůzce ujednali na název zveřejnění metra trasy B2, které jsou v výstavbě. Křížkové invadivní (mis- to Hakenová). Patmo, ka Československá (mis- to Ocelářská). Na trase A průzkumná metra se ubohla změna názvu stanice Leninova na Dejvická. Změny názvů zastátek metra se budou projednávat co nejdříve.

Nejmenší magneton na světě
s kázetou velikostí trochu větší početní známky výroba pruhů japonské firma Sony. Miniaturní přístroj používá kazety v rozměrech 3krát 2,15 centimetru a síle pětú milimetrů.

Keine Ohrclips beim Zoll
Berlin - Beamte in Uniform dürfen im Dienst keinen Ohrschmuck tragen. Das Bundesverwaltungsgericht entschied, daß einem Zollbeamten das Tragen eines Ohrclips untersagt werden kann. Für Frauen gelte dies aber nicht generell. (Az.: 2C 45/87)

Orgasmus während Show

New York - Tina Turner (50) verriet einem US-Magazin: „Ich erlebe während meiner Show immer einen Orgasmus. Es passiert bei 'What's Love Got To Do With It.'“

Konkurence Aeroflotu

Moskva (em): Skupina sovětských pilotů a leteckých inženýrů chce na jedné lince konkurovat státnímu Aeroflotu, který je největším podnikem tohoto druhu na světě. Šest členů nově založené rájmové skupiny ASAA uskutečnilo už před několika týdny první rozhovory s americkým výrobcem letadel Boeing, následovaly kontakty s bankami v Chicagu a New Yorku. Boeing nabízí novému sovětskému podnikovi okamžitý prodej tří až pěti osobních letounů pro dálkové lety. Mezinárodní letošní experti prokují novým sovětským aerolinám velkou dobrou šanci. Ačkoli Aeroflot přepravil v r. 1988 kolem 118 milionů cestujících, zápolila společnost s enormními kapacitními problémy, neboť 15 milionů lidí nemohlo být přepraveno, třebaže si koupili letenky.

SVĚDECI LEVA' A DO
HATZLO!!!

Po stopách krvavého zločinu

Príspevek k objasnení tragédie v Babicích

Jméno západomoravské vesnice Babice proběhlo v roce 1951 všemi sdělovacími prostředky v Československu. To, co se tam tehdy odehralo 2. července, vzrušilo nejen Československou veřejnost. Vraha místních funkcionářů Národního výboru Tomáše Kuchtika, Bohumíra Netolického a Josefa Roupea protistátním komandem, jemuž velel jistý Ladislav Malý, některé občany pobouřila, jiné zastrašila. Důsledkem bylo jedenáct popravených a desítky odsouzených k vysokým trestům. Lidé zůstali na Moravskobudějovicku o tom vědí své. Nemluvili však a měli k tomu dů-

V celé tragédii sehrála klíčovou roli postava Ladislava Malého, muže, jenž se vydával za agenta západních zvládných centrál. Koho byl ve skutečnosti agentem?

Pro občany Babic a okolí nebylo těžké tuto otázku zodpovědět. Nicméně z dojmů a podezření nelze sestavit pravdivé vylicení událostí. Bylo třeba obrátit se k věrohodným očitém svědkům této hrůzy, kteří se zároveň stali jejími obětmi.

Jihozápadně od Tišnova leží na kopci u lesa malá obec Kuřimská Nová Ves. Kostel a fara jako by byly vystřiženy z Ralsových „Západních vlastenců“. Tam oslavil loňského podzimu své osmdesátiny Otec Jan Podveský, který jako kněz-důchodce neúnavně a s láskou slouží místnímu lidu, jenž si ho velmi vězí. Otec Podveský se s nelichotivou vdícností rozdává všem: farníkům i hostům, co za ním přijíždějí ze široka daleka. Každý je okamžitě podmaněn ušlechtilostí kněze, který se stal bez přehánění „dobrým pastýřem“ podle vzoru Kristova. Mnozí z jeho přátel a příznivců snad ani netuší, že tento laskavý služebník Ježíše Krista, který i při svém vysokém věku neváhá vyprovodit hosta až k autobusové zastávce, byl prohlášen v roce 1952 „nepřítelem pracujícího lidu“, „farářem zbohatlíkem“ a „spolupachatelem babického zločinu“. Státní soud ho 21. května r. 1952 odsoudil k 16 letům odnětí svobody pro trestný čin velezrady. Roku 1974 byl v plném rozsahu rehabilitován, o rok později však jeho rehabilitaci zrušili.

Takové životní osudy stojí za rozhor. Uspěšně se v jeho skromné farni kaskadují:

Otče, vaše zatčení a soud v souvislosti s babickým tragédií nasvědčuje, že víte o celé věci víc, než je všeobecně známo. Můžete nás informovat na základě svých zážitků?

Přisobil jsem tehdy jako farář v Jaroměřicích nad Rokytnou. Babice jsou sousední farností. Před školními prázdninami roku 1949 za mnou přišel funkcionář KSČ Josef Osmera, který mne delší dobu znal a byl mi za leccos zavázán. Důvěrně mi sdělil, že v tomto kraji se plánuje velmi zlá a nebezpečná akce, jejímž úkolem bude tvrdá likvidace mnohých kněží a věřících. Moje osoba je prý také mezi nimi. Zmínil jsem se o tomto varování některým důvěryhodným osobám, např. svému příteli prof. P. Josefu Kamínkovi, strojníku v Jaroměřicích Antonínu Maškovi, učitelce Karle Petrákové a jiným. Když v roce 1950 nastoupil do Jaroměřic nový kaplan P. Josef Valerián, upozornil jsem na tuto výstrahu i jeho. První předzvěsti akce byl březen roku 1951. Tehdy mne farář ze sousední Rokytnice nad Rokytnou P. Jan Bula požádal o velmi důvěrný rozhovor mezi čtyřma očima. Sdělil mi toto: Na-

visťvil ho jeho spolužák z moravskobudějovického gymnázia. Jméno nevedl, teprve na StB v Jihlavě jsem se dozvěděl, že šlo o Ladislava Malého. Přišel za ním v uniformě SNB a tvrdil, že je kapitánem západního odboje. Jako důvod své návštěvy uvedl, že má pověření převést ilegálně pražského arcibiskupa Berana přes hranice. Po mnoha obtížích se mu prý podařilo vyzít jej z Prahy. Jelí autem na České Budějovice, ale před nimi dostali telefonickou zprávu, že Bezpečnost v Praze již tento únos zjistila. Proto údajně nemohl už ten den přebrodit hranice a zabořil na Českomoravskou vysočinu, kde prý to on, Malý, dobře zná. Arcibiskupa Berana prý ukryl u zbožné stařenky v Bransoužích u Jihlavy a až opadne zvýšené bezpečnostní pohotovost, budou dále pokračovat k hranicím jiným směrem, snad na Bratislavu. Arcibiskup prý uvítal toto přerušení cesty, neboť potřebuje dát některému dobrému a schopnému knězi pastorační a jurisdikční direktivy a zároveň se chce i vyzpovídat. Malý si vzpomněl, že má v Rokytnici spolužáka, proto se na něho obrátil a domluvil s ním den a hodinu, kdy si prý pro něho přijde a zavede ho k arcibiskupovi. To mi pater Bula vypravoval a ptal se mne na názor. Věrohodnost zprávy Malého byla zvýšena tím, že státní sdělovací prostředky právě v té době oznámily odvoz arcibiskupa Berana z Prahy na neznámé místo. To svádělo k závěru, že státní orgány chtějí zastřít skutečnost Beranova ilegálního únosu.

Já jsem zaujal k případu velmi kritické stanovisko a poradil pateru Bulovi, aby byl maximálně opatrný. Po termínu jeho plánované schůzky s arcibiskupem jsem se ho ptal, jak dopadl. Sdělil mi, že Malý údajně z bezpečnostních důvodů všechno odložil. Toto se opakovalo několikrát. Poněvadž mne mezitím informovali mladí muži z okolních vesnic, kteří měli za sebou odbojovou činnost během války, že je navštívil tento samozvaný kapitán západního odboje a pod vojenskou poslušností, závaznou ve válečné době, je nutil ke vstupu do jin zakládané ilegální protikomunistické organizace, dospěl jsem k názoru, že jde o provokaci státních orgánů. Poradil jsem pateru Bulovi, aby s Malým přerušil vaškeré styky. Poslechl a za několik málo dní, koncem dubna 1951, byl zatčen.

Asi za čtrnáct dní po tom, co se mi svěřil pater Bula s první návštěvou Malého, vyprávěl mi důvěrně mezi čtyřma očima přesně totéž administrátor v Babicích, pater Václav Drbola. S tím rozdílem, že arcibiskup Beran je skryt v Časlavicích, což je sousední farnost. Řekl jsem mu totéž, co pateru Bulovi. Věc byla pro oba kněze velmi delikátní, protože arcibiskup Beran podle tvrzení Malého žádal o zpravě před cestou, kde hrozilo nebezpečí života, což duchovní nesmi odmítnout. Situace se vyvíjela přesně tak jako v případě páte-

ra Buly. P. Drbola také chtěl k arcibiskupovi nejprve jít. Samozvaný kapitán Malý však opět záležitost pod záminkou bezpečnostních důvodů odkládal. P. Drbola přerušil s Malým na mou radu také kontakty někdy v půli června a za pár dní si pro něho přišel. Oba duchovní stanuli před soudem a byli popraveni. Třetí popravený kněz pater František Paříl z Horního Újezda se mnou v kritické době o těchto záležitostech nemluvil, domnívám se však, že i jeho osud byl podobný.

Hovořil s vámi některý z obou vzpomínaných kněží o tom, že je agent Malý lákal do odbojové skupiny, která si kládla za cíl vraždu místních funkcionářů? Na základě tohoto obvinění byli přece odsouzeni, všichni tři duchovní k trestu smrti!

Ne. Ani jeden mi neřekl, že by je Malý chtěl zavléci do něčeho takového. Věděl, že by nepochodil. My, katolické kněží, jsme měli instrukce od brněnského biskupa Skoupého, že se nesmíme do politických akcí zapojovat, což bylo jistě i Malému známo. Malý se u obou kněží omezil jen na historiku s únosem arcibiskupa a jeho údajnou žádost o zpravě. Všechno to byla hloupá a naivní provokace, navíc dost průhledná. Svědčí o tom rozpor ve vyprávění Malého: pateru Bulovi tvrdil, že Beran je v Bransoužích, pateru Drbolovi tvrdil Čáslavice. Na organizátora konspirační akce si počínal nápadně neopatrně, chodil v uniformě SNB, při svých samozvaných návštěvách různých lidí se často opil. Tak by skutečný kapitán západní armády s úkolem zavrazdit místní funkcionáře a vyvolat povstání nemohl přece jednat. Krom toho je zvláštní, že oba kněží, Bula i Drbola, byli zatčeni ihned poté, co odmítli s Malým další styky. Nadto o osmnáct let později, v roce 1969, přivezl pan biskup Skoupý od kardinála Berana z Říma prohlášení, že v kritické době na Moravě vůbec nepobýval. A co se týká údajné viny popravených kněží, posuďte sám: pater Bula byl zatčen koncem dubna, pater Drbola v půli června, zatímco k atentátu došlo 2. července. Pouze pater Paříl byl zatčen StB až po vraždě. Je možno, aby se někdo z vězňů podílel na organizování atentátu, konkrétně z vězňů padesátých let?

Celý případ by byl ve skutečnosti smyšlený, kdyby nebyl tak krutě tragický. Obžalovaní se navíc ke své tak zvané vině doznali. Víme, jak se toto doznání získávalo. Vy sám, Otče, s tím máte své neblahé zkušenosti. Můžete je trochu pupsat?

Byl jsem zatčen 18. srpna 1951, tedy zhruba půldruhého měsíce po atentátu. Myslím, že jsem si mimo jiné nepoužil státní orgány tím, že mi připadl úkol vést pohřební obřady zavražděných, z nichž Josef Roupec byl praktikující katolíkem a žádným komunistou. Jeho rodina se s paterem Drbolou přátelsky stýkala, což je dalším argumentem pro nevinu tohoto kněze. Já jsem ve své řeči nad hrobem ostře a nevybíravě odsoudil atentát jako podlý zločin. Po mně přistoupil k rakvi korpulentní muž, patřící evidentně k vysoké státní reprezentaci a začal demagogicky vyzývat občany tohoto kraje, aby kužečně prohlédli a pochopili, komu naletěli. Hovořil o zatčených kněžích.

lebnoti. Jidla jsem dostával takové minimum, že před přechodem v květnu roku 1952 ukázala váha 31 kg. „Podveský, jestli se nepřiznáte, tak tady zdechnete. My vás durazíme...“ To jsem často slyšel od vyšetřovatelů. Smrti jsem se už s myšlenkou na smrt. V modlitbě jsem ale prusl pána o milost, alych v této mezní síluaci neřekl nic, čím bych druhé-

setřítel nato. Takže tím chcete říct, že jsme tam ty zbraně dali my? To vám musíme z té sprostě „čuně“ vyložit. Zavolal poslu a zbil mne do krve. Potom mne nutili neustále k přiznání. Předhazovali mi strojípis, abych podepsal. Vzáducky po odmuš mne zavřeli do tzv. temnice, místnosti bez oken, větrání i bez toalet. Kde si nebylo nač sčítání ani

hoříky. Pak mne převézt do vyšetřovací vazby do Jihlavy. Vyšetřovatel StB mi oznámil, že prý jsem byl velitelem ilegální skupiny čítající 103 osoby, která měla radlové spojení s Němci, a alych se přiznal. Když jsem odmíkl, upozornil mne, že prý na řadě v Jaroměřicích se našly zbraně. Odpověděl jsem: Jestli se tam našly, tak je tam musej někdo dát. Vy-

Chápal jsem to jako osobní urážku a odešel s ministranty pryč. Až do datově jsem se dozvěděl, že oním řečníkem byl ministr Václav Kopecký, tehdy hlava ideolog KSČ. Po zatčení mi také sdělili, že „jsem svým chováním urazil soudruha ministra.“ Místem mého prvního vězeňského pobytu byl želivský klášter. V té době internatní tábor pro kněze a ře-

mu ushodil. Všemobuč a dobrý Bůh mou prusbu vyslyšel. S jeho pomocí jsem vydržel a nepodepsal. Před soudem, který se konal v Moravských Budějovicích, nás stálo dvádnáct a ja jedny jsem se k obviněním nepřiz-

Báli se občané Klatov oprávněně?

Život okresního města si i v dnešní době uchovává svůj zvláštní atmosféru. V Klatovech ji v závěru loňského a počátkem letošního roku rozvířily události, spojené s propuštěním sedmadvacetiletého občana z nápravně výchovného ústavu, člověka v minulosti opakovaně trestaného pro násilné trestné činy, který svým chováním vyvolal ve městě dostalo atmosféru strachu. Naši redaktori byli k případu přivzváni až v době, kdy se zdálo být v podstatě vyřešen. Některé skutečnosti však naznačovaly, že v našich zákonech a v soudnictví není zřejmě všechno zcela v pořádku...

Nejdříve tedy stanovisko náčelníka obvodního oddělení VB v Klatovech JUDr. E. Kroupy: „Vyšetřovaný byl řádně propuštěn z posledního výkonu trestu 19. prosince, tedy nikoliv na amnestii. Prvního ledna kolem 18. hodiny v restauraci Pod koničky v Klatovech tropil výtržnosti tím, že rozbíjel stoly a pállitry a napadal přítomné hosty, mimo jiné také občana P. O., kterému způsobil otevřenou zlomeninu levé nohy. Podle předběžného lékařského sdělení jde o zranění těžké, které si vyžádá 6–8 měsíců pracovní neschopnosti. Dále proklámal, že vymlátí ještě další hostince v Klatovech, a napadl i naši hlídku a jejím členům vyhrožoval vyvražděním rodiny. To byl obvyklý styl jeho jednání. Vše jsme začali řádně šetřit druhý den, kdy jsme se dozvěděli, že jde o vážné poškození napadeného P. O. Nezávisle na tom k nám přišla řada občanů s tím, že jim dotýčný vyhrožoval a ohrožoval je, že však nechtěl být jmenován, protože z něj mají strach. Prakticky stejnou informaci volali z komise veřejného pořádku městského národního výboru. Raj dokonce z obav uzavřel na dva dny jeden z klatovských hostinců. Když jsme ale chtěli zapsat výpovědi, svědkové se báli. Někteří přišli další den, zda by nemohli vzít výpovědi zpátky.

Nakonec jsme přece jen dali potřebné výpovědi dohromady,“ pokračuje kapitán Kroupa. „Názor byl jednoznačný. Vzhledem k tomu, že se jednalo o výtržnost a ublížení na zdraví a byly oprávněné obavy, že by tento člověk mohl v trestné činnosti pokračovat a ovlivňovat svědky, měli jsme důvody pro uvalení vazby. Vše jsem konzultoval s podplukovníkem Čížkem, který souhlasil, že případ okamžitě předloží prokurátorovi. Poslal jsem pro vyšetřovaného čtyři příslušníky a pracně jsme ho dostali na naše oddělení. Kolem třinácté hodiny volal prokurátor, jak jsme s tím daleko. Informoval jsem ho, že máme celý spis připravený, včetně návrhu na vzátní do vazby, a ptal jsem se ho, kdy máme vyšetřovaného předvést a předložit protokoly. Prokurátor ale nariádl, abych ho propustil a vyřídil mu, pokud si ještě jednou v Klatovech „bouchne“, že ho nechá třeba v noci zavírat. Ozvala se však rozjívená veřejnost. O případu se dozvědělo Občanské fórum a my jsme museli plně souhlasit s jeho stanoviskem, že jde o obavy opravdu odůvodněné. Občanské fórum se spojilo s prokurátorem a žádalo informaci, proč došlo k propuštění. Prokurátor pak zavolal a ptal se mne, jakého rozsahu je zranění poškozeného. Když jsem mu řekl, že přijde o šest až osm měsíců pracovní neschopnosti, byla to pro něj asi novina. Ale v návrhu, který si původně nenechal předložit, už jsme tu měli napsané! Pak jsme se dohodli, že dotýčný bude dán do vazby na zadržení a prokurátor na něj řádnou vazbu uvalí až v pondělí.“

Náčelník odboru VB okresní správy SNB, podplukovník JUDr. M. Čížek

informaci kapitána Kroupy potvrdil a doplnil: „Ano, byl jsem požádán o pojednání vazebního řízení s okresním prokurátorem. Ten však nebyl přítomen, informoval jsem tedy JUDr. J. Vitovcovou, která ho zastupovala, o jakou trestnou činnost a o jakého pachatele se jedná. Že jsme zatím ve věci zahájili vyšetřování pro výtržnictví podle § 202 v souběhu s trestním činem ublížení na zdraví podle § 221, odst. 1. tr. zákona. Dopoledne jsme totiž ještě neměli v rukou důkaz, že jde o těžkou újmu na zdraví. Nejména s ohledem na osobu pachatele, protože jde o člověka opravdu nebezpečného, a s přihlídnutím k atmosféře ve městě, jsem navrhl vazební řízení a požádal JUDr. Vitovcovou, aby v tomto smyslu prokurátora informovala. Pak jsem si ověřil, že podle mého pokynu už byly zpracovány potřebné důkazy i návrh na uvalení vazby. S kapitánem Kroupou jsme se shodli, že šlo o důvody pro vazbu zcela dostatečné.“

V zájmu nezaujatého ověření skutečnosti jsme požádali o vyjádření i okresního prokurátora JUDr. M. Kováře, který nám řekl: „Vazba je závažný zásah do svobody člověka, a proto není možné všechno řešit hned vazbou. V tomto případě jsem se vrátil kolem třinácté hodiny a byl jsem informován o požadavku uvalení vazby pro výtržnictví a ublížení na zdraví. Nechtěl jsem případ vazbou řešit v rozhodl, jsem o propuštění předvedeného a další vyšetřování na svobodu. Byl jsem totiž informován jeho družkou, že postuje veřejnosti jsou vůči němu zaujaté a neobjektivní, a to mne zviklalo. Zmítlo mne také, že se vše realizovala až s odstupem čtyř dnů.“

Dolaz redakce: Rozhodl jste tedy o propuštění přesto, že jste musel vědět, že jde o zvlášť nebezpečného recidivistu?

Dr. Kovář: Zda byl naposledy odsouzen jako zvlášť nebezpečný, jsem si neuvědomoval.

Redakce: Důvěřoval jste tedy více druzce recidivisty než stanovisku obvodního oddělení VB, respektive podplukovníka Čížka, kterého znáte už řadu let?

Dr. Kovář: Dával jsem šanci člověku, který se chce napravit, bez ohledu na to, zda je recidivista či trestaný poprvé.

Redakce: Rozhodl jste se tak i přesto, že jste spisový materiál vůbec neviděl?

Bezpečnost mi protokol nepředložila a pokud mám zjištěno, v té době v něm nebyly ani údaje, že jde o těžké ublížení na zdraví, ani konkrétní ohlas občanů. Bylo možné chybovat, že jsem se o těžkém ublížení na zdraví dozvěděl až z odpoledního telefonátu kapitána Kroupy. Ať už byly skutečnosti jakékoliv, kdyby mi VB předložila spisový materiál písemně, byl bych možná rozhodl jinak,“

zincence, tím nurazení tím povinnost jako žijící účastník a svědek těchto událostí přispěl k jejich objasnění. Chceme pravdu a nic než pravdu, vždyť už sv. Pavel napsal: Pravda vás osvobodí.

Pozorný čtenář si jistě všiml rozporů ve stanoviscích pracovníků VB a okresního prokurátora a zaver si udělal sám. Občanské fórum nám sdělilo, že VB má jako písnou důvěru.

Pro nás je důležité, že OF dokázalo zájmy občanů města obhájit. Týden po činu (mohlo to však být dřív) byl vzat do vazby osmkrát trestaný recidivista, nebezpečný do té míry, že Raj raději před ním preventivně uzavřel hostince; člověk, který ohrožoval mnoho lidí a šířil kolem sebe atmosféru strachu... Ovšem ani v současné době není klatovská veřejnost zcela klidná. Tato vazba je pouze vyšetřovací!

Spolu s občanským fórem si lidé kladou otázku, zda mohou mít jistotu, že případ bude spravedlivě a objektivně doveden do konce a zda je důsledně naplňována zásada nezávislosti a nestranného rozhodování soudů.

Znal. Korunními svědky proti mně byli dva mladí muži, také obžalovaní, které jsem vůbec neznal. Tvrdili, že prý jsem byl hlavním vůdcem kontrarevoluční skupiny, připravující převrat. Při rehabilitačním řízení roku 1974 jejich manželky vypověděly, že vyšetřovatelé slibili manželům život. Nebudou prý popraveni, označí-li Podveského za velitele organizace. Podveskému prý tím neškodí, neboť ten stejně bude tak či tak viset. Ve skutečnosti já dostal „pouhých“ šestnáct let, zatímco ti dva byli jako jediní z dvanácti popraveni. Přímou důhelská ironie režisérů bestialního dramatu se projevila též v tom, že mne na proces oblékli do kněžského šatu. Když mi přinesli kuláček, soudem jsem zjistil, že patří popravenému spolubratru Pařilovi. Jedině on totiž měl na něm bílé knoflíky.

Vaše oštrasající svědectví je neocenitelnou službou pravdě o padesáti letech, již se chceme komplexně dopídit. Můžete se ještě zmínit o tom, jak obžaloba dávala do souvislosti vaši vykonstruovanou ilegální skupinu se zločinem v Babicích?

Prý jsem měl spojení s Antonínem Plichtou, rolníkem v Šebkovicích a kostelním hospodářem babické farnosti, jenž byl označen za jednoho z hlavních osnovatelů babického atentátu a popraven. Pravda je taková, že jsem Antonína Plichtu samozřejmě velice dobře znal. Byl to člověk neobyčejně čestný, hluboce věřící a obětavý, když šlo o potřebu pomoci. Za německé okupace se silně angažoval v partyzánském odboji, kde jsem byl zapojen i já a tak jsme se seznámili. Někdy v březnu roku 1951 mne navštívil a chtěl mě získat za člena ilegální protikomunistické skupiny. Zároveň po mně též žádal jména nejagilnějších stranek pro zahraniční rozhlasy. Obojí jsem odmítl a Plichtu varoval. Za pár dní přišel znovu a tvrdil, že odboj pokračuje a on má rozkaz odvést mne a kaplana pátera Valeriana do zahraničí. Oba jsme odmíkli. Od té doby už za mnou nepišel.

Jsem přesvědčen, že Plichta ve svém odbojovém nadšení a zápalu pro spravedlnost naletěl provokatéru Malému, s vraždou v Babicích, však neměl nic společného. Agentu Malému podlehlo v té době více mladých hochů na Moravskobudějovicku já jsem do-

vu otevřen k nestrannému posouzení?

Podvejte, nám nejde o pomstu. Jsem Kristův kněz a mou povinností je odpouštět. Jde mi o pravdu, což je mnohem důležitější než potrestání skutečných vinitků, pokud ještě žijí. Jestliže komunistická propaganda uzavřela dosud kněze popravené v souvislosti s babickým atentátem jako

nu vyzvednout babického faráře a předchůdce popraveného pátera Drbošly P. Indracha Illadika, který byl přeložen do Blanska, a sestra Antonína Plichtu, v takové atmosféře se komunistům velice špatně agitovalo, proto potřebovali jakýmkoliv způsobem kredit katolicismu ztímat. Sáhli k metodám skutečně nevybraným.

Proč si vybrali právě tento kraj a ne jiný?

Protože šlo o silně nábožensky založenou oblast, kde katolický kněz a aktivní laikové měli velkou důvěru, neboť oni vedli za tzv. prokuráturu odboj. Zvlášť je třeba v tomto smě-

vědět na otázku, bylo-li jeho zastavení tímto způsobem nebo skutečně. Nicméně se domnívám, že tvář v tvář všem těm hrůzám jsou ony detaily už nepodstatné. Rozhodující je jedno: Mály byl agentem SBČ, který měl za úkol oprávněně rozhoředit tamějšího lidu, třpícího terorem násilné kolektivizace a zatýkáním nepohodlných, svěst seestřelými směrem, aby každý veřejný nesouhlas s politikou komunistické vlá-

šel už v březnu k přesvědčení, že jsem prokurátorem SBČ a důvěrně ještě dnes? Existuje celá řada lidí, kteří nevědí, že byl po atentátu na útoku zotřel. Napádné je, že když se po vraždě pachatelé skrývali, Maly, takmile uslyšel zvuk letadla, které hledalo, okamžitě vyběhl a střílel do vzduchu. Dával tím znamení? Nevím. Stejně tak nemohu nic odpo-

Přejete si, aby tento případ byl znovu

Ne „demokratickému fondu“

Strasburk: V Evropském parlamentu ne-prošel ve čtvrté návrh na vytvoření „demokratického fondu“ na podporu opozičních stran v nadcházejících svobodných volbách. Proti iniciativě skupiny poslanců pravého středu se postavili socialisté, kteří jsou největší skupinou v orgánu, jehož členy jsou poslanci 12 zemí Evropských společenství. Návrh na vytvoření fondu počítal s poskytnutím několika miliard dolarů Občanskému fóru v ČSSR a dalším východoevropským skupinám, aby se mohly lépe připravit na předvolební kampaň. Socialisté zdůvodnili svůj postoj tím, že se obávají, aby se finanční pomoc nedostala do rukou různých extremistických organizací. Evropský parlament věru vyzval Washington k okamžitému stažení okupačních jednotek z Panamy.

I ♥ NOT SOCIALISTI!!

Navždy bude první...

FRANTIŠEK DOUBA odešel ve věku, kdy už na to měl právo. Loni, 23. října, tomu bylo přesně 81 let. Co se v jedné z mnoha lhot, a Planě nad Lučnicí narodil. Už nikdy nevstoupil do koulařského kruhu, už nikdy nebudou tleskat svým následovníkům v dresu se lvíčkem na prsou, i těm, kteří dnes jeho takřka šedesát let staré výkony překonávají o šest sedm metrů. Ti by se asi jen usmívali nad jeho začátky, kdy si eby učitel — sňahou odělat podle časopisu dílek ze dřeva a do vřelávané díry došli olovo kvůli správné váze, kdy místo ošlepu házel otesaným smrkem... Měsely to být krásné řasy, když se ve sportovním slovníku leklá nevykřivovalo slovo doping. A přesto byl František Douba dvakrát držitelem světového rekordu, lépe řečeno 4. října 1931 v Brně vyrovnal výkon Němce Hirscheida (16,03) a o rok později už byl v čele šachůku nejlepších koulařů sám. To když záležel z jeho rukou přistáto 24. září v Praze na značce 16,20 m. Jenže rok 1932 mu už předtím přinesl valké úspěchy, na X. olympijských hrách v Los Angeles získal bronzovou medaili. Byla to vůbec první atletická a tento primát už Františka Douby, stejně jako jeho osmnáct domácích mistravských titulů, nikdy nevezme. Ani poté, co se s ním 23. 1. v 91 hodin ve velké obřadní síni střešnického krematoria, rozloučíme.

Vznik Republikánské unie

(čtk): Sloučením čtyř organizací — Republikánské unie, Liberální evropské strany, Čs. strany svobodných demokratů a Republikánské strany, vznikla Republikánská unie. Je stranou, která se orientuje na pravo od středu. V záhlaví má soukromé vlastnictví bez omezení výrobních prostředků, výše kapitálu a počtu zaměstnanců. V jejím programu je zemský princip uspořádání státu při respektování všech národů a národností, okamžitý a bezpodmínečný odchod sovětských vojsk bez jakchkoli jednání, a prozazení dvoustupňových, demokratických a svobodných voleb, což by znamenalo oddálení druhého kola voleb na začátek roku 1991. Spojed Republikánské unie se má konat nejdříve do 20. února. Kontakt se stranou na adrese: Republikánská unie, K ovčínu 1506 27 Praha 8, telefon 85 87 627.

Schweine-Professor

Bukarest — Rumániens Studenten fordern die Entlassung unfähiger Professoren, die ihre Ämter nur wegen des Parteibuches bekommen haben. So habe der Leiter eines kleinen landwirtschaftlichen Kollektivs seine Professur für die Lieferung von 200 Schweinen erhalten.

Série požárů

(re): Z dosud nezjištěných příčin vznikl ve večerních hodinách 15. ledna požár kraviny na farmě Tlcha, Agrokombinát Šumava, závod Dolní Dvořiště. Oheň zcela zničila odchovu kuřat na výhled umístěnou nad Kravínou. Ubynulo 14 226 kuřat. V kravině bylo ustájeno 100 dojců, která byly včas vyvedeny. ▲ V noci z 15 na 16. ledna hořel Závodní klub ROH ve Vranově nad Toplou. Oheň zcela zničila vnitřní zařízení včetně elektroniky a hudebních nástrojů. Skoda je odhadnuta na 2 000 000 Kčs. ▲ V pondělí večer vypukl požár v katolické mateřské škole v Zámberku. Při požáru uniklo 1500 litrů topného oleje do řeky Divoká Otava. K zachycování uniklého oleje byla přijata potřebná opatření.

Interview Kissingera

WASHINGTON: M. Gorbačov by si mohl udržet moc i poté, co by se pobaltsko republiky oddělily od SSSR ale byl by předěpodobně sržen křehky tohoto příkladu následovaly další sovětské republiky V interview, které v úterý natočila jedna z amerických televizních společností National Public Radio in Fekl H. Kissinger který byl hlavním zahraničnopolitickým stratégem prezidentu Nixonu a Fordu. Prohlásil že zkrátka Pobaltí mu že Gorbačov ještě svést na Stalina, za jehož vlády se tyto republiky staly součástí SSSR Nicméně v případě jiných území svazu by tento argument již ne-mohl použít.

Edle Preise

Stuttgart - Porsche erhöht zum 1. Februar, or seine Preise um durchschnittlich 2,7 Prozent. Die Modell-Preise liegen dann zwischen 79 700 und 145 900 Mark.

Sestoupi z piedestalu

V hlavním městě najdeme mnoho osobností, které nemají na veřejných prostranstvích žádnou sochu. A přitom by si ji bezesporu zasloužily. Například kolik let jen se volalo po tom, aby se dostalo vskutku nřrodnímuhudebnímu skladateli Bedřichu Smetanovi vhodné místo pro jeho plastiku! Na druhé straně existují pomníky osob, o jejichž umístění na prostranství veřejnosti vůbec nestálo — ale přesto se takové sochy s velkou pompou odhalovaly. Proto jsme se spojili s pracovníky Galérie hl. m. Prahy — z úseku veřejných plastik — abychom se dozvěděli odpověď na otázku odstranování některých soch, o nichž se Pražané domnívají, že už dávno měly opustit svá místa. Týká se to pomníku Klementa Gottvalda, situovaného na nábřeží Ludvíka Svobody (autorem je V. Dobrovolský), Milicionáře v devátém pražském obvodu (autor J. Sli-

mota) a busty Z. Nejedlého v Nosticově zahradě na Kampě (autorem je Z. Famira). Galérie napsala již začátkem ledna dopis na odbor kultury NVP s tím, aby odpověď o dalším postupu byla co nejrychlejší, neboť telefonátů od rozhořbených občanů stále přibývá. A tak v tomto týdnu bylo rozhodnuto: v patek by měl ze svého piedestalu sestoupt jak bronzový Milicionář, tak i monumentální čtyři a půl metru vysoký a skoro deset tun vážící kamenný Gottwald, na jehož podstavci se ocitl nápis Vrah národa a zahalená socha má červeně natřené ruce a knižku. K odstranění této plastiky bude nutné použít „těžké“ techniky — mj. jeřáby — a tohoto úkolu se ujme kamensochař B. Pánek. Do věřejšího poleďne však doposud hospodářská správa NVP nevyhledala místa, kam by dla sochová Dobrovolského a Simoty byly přemístěna. Náhradní prostory se snaží nalézt i Galérie hl. m. Prahy.

Neu: Das heiße Bügelbrett

London — Neue Hilfe für Hausfrauen aus England: Das heiße Bügelbrett. Es ist elektrisch beheizt. Das Bügelbrett hat kein Kabel, sondern heizt sich ständig durch den Kontakt mit dem Bügelbrett auf, beichtet das „hobby-magazin der technik“. Die Bügelzeit wird um die Hälfte verkürzt. Preis in England: 400 Mark.

Republikaner „vorläufig“ Staatsfeinde

Bonn — Das Bundesamt für Verfassungsschutz hat die Republikaner in einem vertraulichen Bericht als verfassungsfeindlich eingestuft, bestätigte das Innenministerium. Der Bericht sei aber nur „vorläufig“. In nächster Zeit werde entschieden, ob die Republikaner beobachtet werden sollen.

Pilztee — die Aids-Hoffnung?

Utah — Ein Tee aus chinesischem Pilzen soll gegen Aids und Krebs helfen. Das neue Medikament stärkt das Immunsystem des Körpers, berichete der Präsident des herstellenden Unternehmens, James T. Marshall. 66 Prozent der teilweise bettlägerigen Kranken hätten nach der Behandlung wieder arbeiten können.

Trestní oznámení

(čtk): Trestní oznámení pro zločiny spáchané na vyšetřovaných a věznicích proti Rudolfu Barakovi a spol., podal městský prokurátor v Praze JUDr. J. Ondráček, jeden ze spoluvězňů v tomto procesu. Trestní oznámení J. Ondráčka se týká zločinů, které byly na něm a dalších osobách spáchané při vyšetřování a věznění v průběhu přípravy a procesu v roce 1962 ve věznicích Ruzyně a Pankrác. Společně podal něho především v opakovaném, následném a lidskou důstojností ponižujícím způsobu podávání injekcí a medikamentů s účinky drog. Oznámení je podáno proti neznámým pachatelům z řad věznicích pracovníků ministerstva vnitra, kteří proces připravovali a řídili, proti vyšetřovatelům a personálu věznic v Ruzyni, zejména proti známým lékařům a zdravotníkům personálu. Jmenovitě pak proti tehdejšímu ministru vnitra JUDr. L. Strougalovi a jeho náměstkovi plk. J. Kotěbovi. Jak uvedl doktor Ondráček, hlavním důvodem, které ho vedl k podání oznámení, je zejména zejména mladým lidem pozadí procesů, které v Československu probíhaly od padesátých let a které měly ve všech dobách mnoho společného.

PERES PRIJEDE DO PRAHY

ciální návštěvy do Prahy. Oznámila to v noci na večerjšek izraelské televize a večera také izraelský list Davar. Podle dňbte informovaného zdrojů ministerstva zahraničí se má Peres setkat s prezidentem V. Hlavim a předsedou FS ČSSR A. Dubčekem. Formálně bude hoktem ministrstva financí. Předmětem rozhovorů bude především spolupráce mezi oběma státy v oblasti obchodu a ekonomiky. Projednány by měly být také otázky mřavělna procesu v Evropě. List Maariv v této souvislosti poznamenal, že podle zdrojů blízkých předsedovi vlády J. Samirovi „nemá premiér růd“ cestu těch ministrů jejichž politická pozice je v rozporu s linií vlády. Měl zřejmě na mysli skutečnost, že Š. Peres je příslušníkem izraelské strany práce lině izraelský představitel ministr zahraničí M. Arens, který naří k hluku říknd má do Československa přijít v polovině února. Má rovněž jednat o spolupráci mezi Izraelem a ČSSR. List Maariv zdůrazňuje že Samirova nespokojenost pramení zřejmě z toho že hned po Praze má Peres navštívit Egypt. Stejně jako ve Weizmanově učení se tak znovu projeví rivalita mezi pravlivouým blokem Likud a izraelskou stranou práce, napsal izraelský deník.

A. Dubček převzal cenu A. Sacharova

Strasburk: V sídle Evropského parlamentu (EP) ve Strasburku předal věra jeho předseda E. Barón Crespo předsedovi FS ČSSR A. Dubčekovi cenu A. Sacharova. Tuto cenu, připomínající významného sovětského vědce a obránce lidských práv, uděluje EP osobnostem, které se mimořádným způsobem zasloužily o obranu lidských práv. E. Barón Crespo v projevu při předávání ceny mj. ocenil ulohu A. Dubčka při demokratickém procesu roku 1968 i v převratných událostech poslední doby. Udělení A. Sacharovovy ceny současně zdravotní lid Československa a ocenění jeho boj

RADA KONZULTANTU

(čtk): Prezident ČSSR Václav Havel ustavil dnem 17. ledna 1990 při svém říadu Radu konzultantů, která se bude skládat z významných osobností žijících v zahraničí, jež mají úzký vztah k Československu. Jejím předsedou prezident jmenoval Karla Schwarzenberga.

Darf man seinen Cousin heiraten?

Neobvyklé umělecké dílo vytvořilo studentů pedagogické fakulty ve Weselu (NSR). Karoerie volkswagenu napichnuta na zničném kmen stromu se jmenuje „Nekrotog“ a symbolizuje špatnou techniku a přetrvání

Cousin heiraten?

Da ich mit keinem über mein Problem reden kann, bitte ich Sie um Hilfe. Ich (25) liebe meinen Cousin, und er erwidert meine Gefühle. Es ist aber noch nichts zwischen uns geschehen. Wir haben nämlich beide Angst, da das Gesetz doch von „Blutschande“ spricht oder sogar von „Inzucht“, wenn man mit Verwandten zusammen ist. Oder darf man seinen Cousin doch heiraten? Wir sind völlig verunsichert.

Antwort: Da hat man Ihnen einen Bären aufgebunden. Cousin und Cousine dürfen ohne irgendwelche Probleme oder Auflagen heiraten. Verboten sind nur Ehen zwischen Verwandten, die in gerader Linie verbunden sind – also richtige und Halbgeschwister oder Mütter und Söhne beziehungsweise Väter und Töchter.

Auch Großeltern dürfen nicht mit Enkeln intim werden. In Ausnahmefällen gibt es bei einigen miteinander verwandten Liebenden die Möglichkeit, das Verbot von einem Gericht aufheben zu lassen. Aber hier wird von Fall zu Fall entschieden. Sie müssen sich jedenfalls keinerlei Sorgen machen. Ärzte plädieren allerdings häufig dafür, bei Kinderwunsch etwas zu beachten. Erforschen Sie, ob in der gemeinsamen Ahnenreihe Erbkrankheiten vorkamen. Dann wären ihre Kinder extrem gefährdet und es wäre besser, auf leiblichen Nachwuchs zu verzichten. Darum sprechen Sie mit einem Arzt oder einer genetischen Beratungsstelle. Nur so können Sie ausschließen, daß etwas eintritt, was Sie hätten vermeiden können.

Prostor pro podnikání

Z rozhovoru s předsedou vlády ČSSR M. Čalfou

(jtk): Předseda vlády ČSSR M. Čalfa se včera setkal s následními řediteli ČTK, Čs. televize a Čs. rozhlasu A. Bendou, J. Fairuzim a K. Starým

V odpovědi na jejich otázky charakterizoval dosavadní kroky federální vlády směřující k uvážlivé ekonomické reformě do života. V průběhu února vláda přijme rozsáhlejší opatření, jejichž základem motivem bude vytvořit prostor pro podnikání, omezit monopol výroby v Československu a přilákat zahraniční kapitál. To má předpokládá vytvořit nové podnikání pro podnikání stejně jako všude ve světě zabezpečit, aby zisk z tohoto podnikání mohl plynout do tváří lidí ve velmi snížitelné měně a zrušit některá dosavadní omezení v zahraniční obchodu.

M. Čalfa dále má uvést: Naši základní ideje je zasahovat do ekonomiky, zasáhnout radikálně, do samotného základu. Ale na druhé straně bychom chtěli zabezpečit, aby se tento proces co nejméně dotkl zejména sociálně nejslabších vrstev našeho obyvatelstva.

Události v Československu vyvolaly obrovský zájem o dění u nás, což se projevuje také nepřehledným množstvím návštěv na různých úrovních a pozvánkami čs. činitelů do zahraničí, a to v takovém rozsahu, že máme příliš časově je stihnout. Rádi bychom však tento zájem pod-

legrace o řešení ekologických problémů. Přitom uvedl, že v co možná nejkratší době je třeba ozdravit potraviny a učinit vzduch.

M. Čalfa rovněž vysvětlil důvody ukončení svého členství v KSČ.

„Chtěl bych se ve své činnosti ve vláde dostat na určitou nadstraníckou úroveň, na úroveň odbornou,“ řekl. „Ale role v tom hraje i můj osobní vztah ke straně, v níž jsem byl řadu let. Prosim, aby lidé chápali, že je to moje osobní záležitost.“

Rozhovory bude Čs. televize a Čs. rozhlas vysílat dnes ve večerních hodinách, chybíli.

Předseda vlády odpověděl také na otázku o připravovaném navazání diplomatických styků s Izraelem. Zdůraznil, že Československo si přejí udržovat přátelské vztahy se všemi státy světa, protože si, aby byly zlikvidovány bloky, umělé přehradě a zádi a vytvořila se dobrá podoba i v mezinárodních vztazích.

I v rozhovoru se zmínil o možnostech zapojení Československa do evropské in-

Langer Donnerstag auch bei Behörden

Wer einen neuen Ausweis braucht oder sein Auto zulassen will, braucht in Frankfurt künftig nicht mehr frei zu nehmen. Ab 1. März gibt's den langen Donnerstag auch bei den wichtigsten Behörden – allerdings nur bis 18 Uhr.

Gilt für: ● Amt für Einwohnerwesen (Kaiserstraße), alle 20 Meldestellen. ● Kraftfahrzeug-Zulassungsstelle Am Römerhof (aber nur bis 17.30 Uhr). ● Amt für Ausweis-Angelegenheiten (Mainzer Landstraße). ● Impfstelle des Stadtgesundheitsamtes (Braubachstraße). ● Verwaltungsstellen Höchst, Bergen-Enkheim, Harheim, Kalbach, Nieder-Erlenbach.

Orel se hlásí

BRNO (ave): Na mnoha místech Čech a Moravy se ozývají hlasy žádající obnovení činnosti Československého Orla. Jak známo, v roce 1948 byl zrušen vládní úřad a jeho majetek předán Sokolu. Brněnská ústředí čs. Orla požádalo o registraci a informovalo bývalé funkcionáře o činnosti. Některé zapy už obnovily činnost, první se ozvali ze Senova na ústavní a z Jindřichova hrade. Zájemci o orleuskou činnost se mohou obrátit na adresu čs. Orel, Chotčázova 7, 602 00 Brno. V Praze vznikl klub přátel Orla (jiří Hladký, Jugoslavský partyzánský 12, 160 41 Praha 6). Činnost se rozvíhá na plné obrátky. Její se organizační záležitosti, otázky stanov i návaznosti konfliktněho majetku. Připravuje se obnovovací schůzka a po ní by měl následovat sjezd. Program Orla? Vyvíjet činnost duchovní, kulturní, sociální a charitativní, účelověhození v novém politicko hospodářském. Orel bude spolupracovat i se zahraničními organizacemi příbuzného charakteru. Jeho přípravě má výbor se už přihlásit zahraniční sekce Orla a přislíbit pomoc při obnově.

Jelcinovo varování

Londýn: Nepřítel čs. KSSS a světská čítava radikální reformy, v Sovětském svazu je třeba očekávat revoluci. Uvedl to známý sovětský poslanec B. Jelcin. Přesvědčivá zpráva o tom a M. Gorbaciov nechati.

Návrhy na cenu J. Seiferta

(kr): Nadace Charly 77 ve Stockholmu zřídila v lednu 1985 Cenu J. Seiferta k uctění památky velkého českého básníka a prvního čs. nositele Nobelovy ceny za literaturu a k podpoření rozvoje české a slovenské literatury. Cena je každoročně vyhlašována v předvečer básnickových narozenin – 22. září – a činí 30 tisíc švédských korun. O udělení ceny rozhoduje osmičlenná porota, jejímž členem je i čs. prezident V. Havel. Návrhy na Cenu J. Seiferta se stručným zdůvodněním se posílají na adresu: Miloslava Slavicková, Slaviska Institutionen, Lunds Universitet, Flng. 14, S-22362 Lund, Švédsko.

V. Havel mezi vojáky

(jtk): Svaz vojáků z povolání ČSIA je názor odhodně organizace vojáků která byla ustavena v Praze. Valné hromady vojáků z povolání se zúčastnilo přes 700 zástupců z vojenských útvárů z celé ČSSR. Zasedání valné hromady navštívil prezident ČSSR V. Havel. Řekl, že je také voják, i když se dopracoval pouze k hodnosti vojína. Připomněl myšlenku ze svého novoročního projevu že odkaz na obratnost země by neměl být nikomu zábrankou k odvádění pozornosti od mírových iniciativ a snižování množství vojenské techniky k brzdění odbroje vojenského procesu. Ti z vás, kteří to pochopili jako útok proti sobě a své práci to pochopili špatně. Protože mírové procesy v Evropě a ve světě většinou nehrzují ani četami, ani majetky a dokonce ani generálové ale politiky. V. Havel orient. že nový vítr který vane v celé zemi se projevuje i v armádě. Gvítal demokratické procesy které se v ČSLA projevují což dokazuje i založení tohoto svazu. Vyslovil přesvědčení že to neroztráčí obratnost naší země, ale přispěje k prosazení demokratických principů v naší společnosti.

Na holičkách, usoudil B. Jelcin. Pět let by mělo každému prezidentovi stačit, aby dokázal své schopnosti. Podle socialistického názoru Gorbaciov své sliby dané lidu nesplnil. Společně-li se na konzervativní alty, prohraje, předpovědi dále, bude-li spolupracovat s druhou stranou, pokračování silami, lid a strana ho podporí.

Ve vlastnictví státu

BUKUREŠT: Veškerý majetek i peněžní fondy Rumunské komunistické strany byly na základě dekretu rady Fronty na rozdíl spásy převedeny do vlastnictví státu. Informovala o tom agentura Rumpress. Týká se to 21 zemědělské a paláců v Bukurešti i mimo ni, 41 vil a 22 loveckých chat. Tím vším v podstatě disponoval bývalý diktátor N. Ceausescu a jeho rodina. ● Třiatřicet příslušníků bývalého diktátorského režimu N. Ceauseska, mezi nimi všichni členové bývalého politického výkonného výboru DV RKS a členové diktátorské rodiny jsou nyní ve vazbě. Mužby z nich čeká smrt.

Pomoc čs. vládě

Washington: USA uvažují o zrušení barrier pro obchod s Československem a o udělení doložky nejvyšších obchodních výhod této zemi. Prohlásilo to mluvčí amerického ministerstva zahraničí M. Entwilerová. Potvrdila tak zprávu listu Washington Post. Cílem uvažovaného amerického kroku je podle mluvčí pomoci nové československé vládě při překonání překážek na cestě od komunismu k volnému trhu. Mluvčí netřela, ve kdy americká vláda hodlá v této věci rozhodnout. Podle listu Washington Post by se tak mělo stát během několika týdnů.

Federální ministerstvo vnitra sděluje, že dnem 18. ledna byli vládou ČSSR jmenováni další tři náměstci ministra vnitra ČSSR. V současné době funkce náměstků zastávají: první náměstci ministra vnitra ČSSR: JUDr. I. Průša, JUDr. V. Cihlář; náměstci ministra vnitra ČSSR: promovány právník J. Procházka a RSDr. A. Šámel. Současně byl uvolněn z funkce náměstka ministra vnitra ČSSR genmjr. doc. RSDr. S. Nežval.

Následník britského trůnu přine Charles byl ve Mrtvek v Londýně vyhlášen autorem roku ve Spojeném království. Poem se mu dostalo za best-seller „Predstava Britanie“, v níž kritizoval moderní architekturu. Kniha byla vydaná i v USA a v Kanadě. Bude vyložena i do dalších a v jejím duchu byl rovněž natočen úspěšný televizní program společnosti ABC.

Frankfurt baut größte Sporthalle Deutschlands

Frankfurt – Die Oberbürgermeister von Frankfurt und Offenbach sind sich einig: Am Kaiserlei-Gelände zwischen den beiden Städten soll die neue Sporthalle entstehen – mit 18 000 Plätzen Deutschlands größte. Was sonst noch dort geplant ist...

Mužství Pražanů čtená nadšeně přiblížilo, jak se realizuje jejich plán odstranění sacna dříve postavené oselovaného prvního dělnického prezidenta Klementa Gottwalda, která stála na stejnojmenném náměstí. I dělníci, kteří se na demontáži a přemístění desítky tisíc soch do neuvěřitelně krásného zámku podíleli, pracovali rádi. Snad proto se ve vyaklyté žádné problémy. Bývá už jen přetlomená nábreží

Čs. rozhlas, Československo, Praha, 1985

Zpráva o činnosti Nezávislé vyšetřovací komise

[E]: Nezávislá vyšetřovací komise vznikla 4. 11. 1989. Je složená z členů Klubu přátel podpory nezávislých iniciativ a studentů vysokých škol. Důvodem vzniku byla nedůvěra v šetření státních orgánů, původně prohlášené tehdejšího generálního prokurátora ČSR, odiva ze zkorumpovanosti a faktická podřízenost orgánů majících prošetřit události 17. listopadu.

NVK podporovala ustavení parlamentní komise pro dohled nad šetřením zářahu a jeho příčin. Vystupovala však proti tomu, že v komisi působí poslanci: Andrej Džupina, vedoucí zvláštního útvaru v NHKG Ostrava, který ještě v průběhu studentské stávky zakázal vstup studentům do závodu a nechal posílit ostrahu závodu. Na návrh NVK, který doporučil Koordinační stávkový výbor studentů, byli do parlamentní komise kooptováni jako poradci JUDr. O. Motejl a JUDr. J. Danisz, kteří dávají záruku seriózního postupu. Podle našeho názoru parlamentní komise pracuje opravdu seriózně.

Skutečnosti zjištěné NVK a zářahu ze 17. listopadu:

Kromě skutečností již zveřejněných komisí ES a tiskovým mluvčím vojenské prokuratury jsme zjistili:

— pohotovostní jednotky byly shromážděny již dopoledne 17. 11. Po 14:00 hod. vyžádaly pohotovostní jednotky do centrály Prahy;

— již na Albertově byli v davu provokátoři, kteří vyzývali účastníky, aby nešli na Velehrad, ale rovnou na Václavské náměstí;

— na Velehradě bylo shromáždění záměrně dezinformováno, byla rozšiřována nepravdivá zpráva o uzavření mostů přes Nuselské údolí pohotovostními jednotkami;

— na Velehradské ulici přehradili příslušníci VB průvodu cestu na Karlově náměstí a průvod byl nasmerován na nábreží. K přeřazení došlo přesto, že na místě byli přítomni pracovníci ONV v Praze 2, vedoucí odboru vnitřních věcí pan Korečský, který k zářahu přikázal, a údajně o něj nebyl ani požádán;

— v čele průvodu po nábreží šel příslušník StB, na křivočarce u Národního divadla jej směřoval na Národní třídu;

— na Národní třídě byla již uzavřena většina obytných domů, které nezamýšleli jejich nájemníci, domy byly uzavřeny i v Mikulánské ulici. V této ulici ne parkovaly skoro žádné osobní automobily přesto, že tato ulice bývá i v pátek parkovacími automobily zcela zaplněna;

— již před příchodem průvodu uzavřel Národní třídu kordon složený z příslušníků Pohotovostního pluku VB úředních frekvencí pívních a druhého semestru pedagogické školy PP VB MV ČSR, tedy z příslušníků, kteří jsou v SNB dva, resp. osm měsiců;

— kromě tohoto pluku zasahoval na Národní třídě školní pohotovostní oddíl, jenž je složen z příslušníků SPO Správy SNB hl. města Prahy a Středočeského kraje, kterému velel major Houbal. Do tohoto pluku jsou pravidelně jednou ročně povoláváni na čtrnáctidenní školení příslušníci VB, kteří vykonávají službu na jednotlivých okresech. Oddíl sloužil jako záloha ministrů vnitra a používal se k nasazení na pořádkové akce;

— již kolem 19:45 hod. začal první zářah, příslušníci pohotovostního pluku začali vřelovat demonstranty od Národního divadla směrem k ulicím Vovčáků a Karolíny Světlé. Už tehdy byl průvod sevřen ze dvou stran. Po strachu kordonu postupovali příslušníci Oddělení zvláštního určení, tzv. Čarvané baroty. Ti volali do domů, které byly uzavřeny otevřenými obyvateli a vyháněli i ty, kteří v domech hledali úkryt. Používali úderů káraty a obučky; nedělali rozdíly mezi mužem, ženou či dítětem. Těchto příslušníků jednotky OZU bylo nasezeno kolem třiceti. Přímo přikázal k jejich nasazení vydal tehdejší náčelník ministra vnitra Lorenz;

— při vlastním zářahu kordonu, který stál v zádech demonstrantů mezi Kaňkovým domem a Metrem byla z kordonu příslušníci SPO vyčleněna jedna řada, aby v součinnosti s jednotkou OZU začali předvádět osoby. Během předvádění,

kteří později probíhali brutálním způsobem, velení es vymyká situace z rukou, došlo k prolnutí ne jedné, ale tří řad mezi demonstranty. Příslušníci SPO se vyzdařovali, že „musí zahřát pendreký na provozní teplotu“. Většina příslušníků SPO přivítala akci s nadšením, byli rádi, že mohou brutálně zasahovat. Podle svěddeckých výpovědí některých příslušníků SPO si „chtěli bouchnout“;

— příslušníci OZU a SPO vytvořili tlak takové intenzity, že lidé omdleli, někteří se schovávali pod stojící auta;

— kromě jednotek PP VB, SPO, OZU zasahovali na místě a to velmi brutálně příslušníci StB v civilu a příslušníci StB, oblečení do tzv. maskáčů, oblék vror 60;

— čelní kordon před průvodem byl po celou dobu zářahu osamocen, ačkoli je vždy při demonstracích zabezpečován a chráněn motorizovanou technikou (například v neděli 19. 11. pod Petřínem i v pondělí 20. 11. na Měnské mostě). Tento kordon byl sice před zářahem posílen ze čtyř řad sbruba na sedm, ale při vlastním zářahu již stálo proti 2500 až 3200 lidem asi 220 devatenáctiletých frekvenciantů, tj. opět jen čtyři řady. Po celou dobu zářahu, dokonce ve chvíli největšího tlaku a postupu proti demonstrantům nebyli nijak zabezpečováni. Pouze na začátku akce za nimi stál automobil s amplohem;

— protější kordon — od podchodu Metra po Kaňkův dům — byl tvořen podstatně staršími a zkušenějšími příslušníky SPO, OZU, později „maskáči“ a byl po celou dobu demonstrace zaplňován avieri a furgony, později transportéry OT 65. Tyto mechanismy se pohybovaly zároveň s pohybem kordonu a člnily prostor za kordonom v podstatě neprostupný a dobře blízkaletým. Přitom tento kordon vlastně od počátku zářahu tlak vytvářel.

Kordon mezi Domem kubánské kultury a Májem byl v průběhu zářahu posílen z jedné řady na čtyři, a takto posílený stál i ve chvíli, kdy proti němu stáli u Máje čtyři lidé, u „Kubánské kultury“ dvacet až padesát lidí.

Čelní kordon tedy čelil zcela samostatně davu lidí, kteří byli z protější strany stíčováni. Za tímto kordonom byl prázdňý prostor křivočarce. Vzhledem k aktivitě některých provokátorů, kteří se snažili demonstranty ovlivnit k prorážení kordonu, případně šli sami příkladem, se domníváme, že se nemuselo jednat o hrubou strategickou chybu, ale o krutě nelidský záměr. Kdyby se totiž dav lidí dal tímto způsobem do pohybu, ohrozil by vážně kordon a mohlo by dojít i k vážným zraněním na životech mladých příslušníků.

— vzhledem k tomu, že na předchozích demonstracích vystupovali příslušníci StB jako provokátoři a vyzývali demonstranty k násilí, případně k ničení majetku, a vzhledem ke svědectvím účastníků demonstrace 17. 11., jsme přesvědčeni, že cílem StB a politického aparátu KSČ bylo dosáhnout zmanipulování davu, aby se dalo říci a podotknout, že se demonstranti dopustili násilí, tímto ospravedlnit vlastní brutální zářah a možná zranění nebo úmrtí příslušníků jednotek SNB politicky využít;

— pro tuto domněnku svědčí i to, že při všech podobných akcích, dokonce i před 1. májem, byli aktivisté nezávislých iniciativ preventivně zadržováni. Před 17. listopadem nebyl zadržán nikdo, dokonce ani aktivisté, o nichž bylo zřejmé, že se demonstrace zúčastní. Nakonek zadržování se netýkalo pouze masových akcí, nýbrž i různých menších setkání, besed či kulturních akcí;

— na základě svědectví jsme zjistili, že psi, kteří byli nasazení na Národní třídě, neměli při zákrocích náhubky a před vlastním zákrokem byli v několika případech drženi psody.

Hlavním úkolem NVK bylo a nadále je zřejmé a objasnit pokud možno co největší počet zranění, případně zda byl někdo při masakru usmrcen. Počet a druh zranění v současné době přejímá Nezávislé lékařské komise, se kterou úzce spolupracujeme. Předáváme jí jména všech demonstrantů, kteří byli nasazení, především sledujeme údery do hlavy. NVK tyto postížené vyšetřuje

i v případě, že nevyhledali po zářahu odbornou lékařskou pomoc. Vážněji poraněné znovu přejímá nejmolekulárnější lékařskou technikou ve snaze předejít trvalým následkům poranění. Počet postižených se v současné době pohybuje kolem 360. NVK prošetřovala pohyby sanitek, přímý všech nemocnic, patologů a snažila se zjistit, kam byli všichni lidé, naložení do sanitek civilních zdravotnických zařízení nebo sanitek MV, odvezení a v jakém stavu. Nejistili jsme zatím jediný případ úmrtí, způsobeného na demonstraci.

Dále jsme se snažili přejít všechna podezřelá úmrtí po 17. 11., o kterých jsme se dozvěděli. Žádnou souvislost jsme však dosud nenašli. Některé případy i nadále prošetřujeme.

Po celou dobu jsme prošetřovali všechny nezávěsné, o kterých jsme se dozvěděli. Aby naše informace byly úplné, navázali jsme kontakty s oddělením MV ČSR, pověřeným patřáním po nezávěsných a FKÚ MV ČSSR, která nám ochotně vyžádala většinu a poskytla nám informace o všech pohřešovaných od 10. 11. 1989 do poloviny prosince. Domníváme se tedy, že i s případy, které byly nahlášeny nám, jsme obsáhli veškeré známé nezávěsné z této doby. Celkem jsme prošetřovali přes 60 nezávěsných, v současnosti již nevidujeme žádnou nezávěsného, který by měl přímý vztah k 17. 11.

Protože podle našich údajů asi 40 procent demonstrantů na Národní třídě byli studenti VŠ, snažili jsme se již v týdnu po 17. 11. o provedení důkladné prezence na všech pražských vysokých školách. Přes naše opakované snahy a přesný návod, jak postupovat, nebyla na většině škol tato prezence provedena. Ani koordináční výbory, ani dnešní představitelé Studentské stavovské unie nám tyto seznamy dosud nezajistili, ačkoli se domníváme, že by to měl být jejich prvotní úkol.

Vzhledem k povaze zářahů, které považujeme v některých případech za likvidační, a protože někteří bezvládní lidé byli odtažováni po zemi směrem ke střežiskům kultury NDR [a od této chvíle o nich nemáme žádné zprávy] a protože tyto osoby nepřevážně k ošetření žádná sanitka civilních lékařských zařízení [a ani jsme tyto lidi podle popisů nenasíl mezi raněnými], neustáváme v našem pátrání.

Současně se NVK zabývá i jinými případy, zjištěté minulou a současnou činností StB a několika případy podezřelých úmrtí a zmizení lidí, i když nemají zjevnou souvislost se 17. 11.

Dále NVK prošetřovala zneužívání psychiatrů v psychiatrických léčebnách a při té příležitosti jsme se seznámili s otřesným stavem psychiatrie v ČSSR. Touto problematikou se chceme zabývat i nadále a napomocí tomu, aby duševně nemocní byli v psychiatrických léčebnách skutečně léčeni a ne pouze izolováni.

V průběhu vyšetřování jsme často zadržováni dezinformačními zprávami. Stávalo se, že některé dny bylo 100 procent naší práce věnováno zprávám zřejmým i záměrně dezinformačním. Tato situace se v nynější době poněkud zlepšila, neboť se snažíme tyto zprávy předem eliminovaly.

Děkujeme všem, kteří nám poskytli pravdivá svědectví či informace a dělíme jim, kteří nás v naší činnosti podporují — pedagogické fakultě UK za všestrannou pomoc, Koordinační stávkový výbor studentů a Úklidu Praha za finanční podporu a občanskému fóru Prahy 1 za poskytnutí dočasného prostoru pro naši další práci. Zároveň i mnoha dalším, bez nichž by naše veskerá práce byla značně obtížnější.

Závěrem naší zprávy prosíme o pomoc hledáme všechny svědky, pohybujeť se při zářahu v prostoru před Kulturním střediskem NDR, kteří viděli raněné, odvážené auty VB či autobusy.

věšchny, kdo byli svědky masakrů ve dvorcích a domech.

věšchny, kteří při zářahu přišli o oděv či jiné věci a nebo viděli jiné lidi, kteří o svůj oděv přišli.

O všech skutečnostech uvedených v naší zprávě vás budeme podrobněji informovat.

Podivná dopravní nehoda

(Ere): Ve středu odpoledne v Praze 3 v prostoru tramvajové zastávky Chmelnice došlo k podivné dopravní nehodě. Dva neznámí muži sřekli před příjezdem osobního automobilu 49letého muže J. Praby 6, který utrpěl smrtelné zranění. Na vozidle vznikla škoda 2000 Kčs. Neznámí muži z místa nehody utekli. Připadem se zabývá Velehradské bezpečnost.

V římsko k delegaci přípoji ministr zbraněch

Bratříček voji ČSSR Jiri Dienstbier. Jde o pozvání, které vystořil prezident Václav Havel ve smru novoroční prohlávu — nyní hu tedy jedeme předat — řekl Jan Čarnogurský v rozhovoru se zpravodajem ČTK. K termínu návštevy došel, že zatím nebyl slaven, ale že se na něm možná obě strany dohodnou už během pobytu ve Vatikánu.

Vatikán: Papež Jan Pavel II. hodlá 21. a 22. dubna infučního roku navštívit Československo

Československo. Dnes předá ve Vatikánu papieři oficiální svazu dopisy adresované Janu Pavlu II. prezidentem Václavem Havlem a arcibiskupem Pražským, přímákem českým Františkem Karadínem Tomáškem. Člany delegace jsou dále místopředseda vlády ČSSR Josef Hruška, arcibiskup třeňský a metropolitní slavenký Jan Sokol, arcibiskup olomoucký František Vaňák a po radce prezidenta republiky Saka Vondru.

S pozváním do Vatikánu

(Ere): Z přivěření prezidenta ČSSR Václava Havla utřel se do římsko. Václav Havel utřel se do římsko. Václav Havel utřel se do římsko. Václav Havel utřel se do římsko.

Děkujeme všem, kteří nám poskytli pravdivá svědectví

Děkujeme všem, kteří nám poskytli pravdivá svědectví či informace a dělíme jim, kteří nás v naší činnosti podporují — pedagogické fakultě UK za všestrannou pomoc, Koordinační stávkový výbor studentů a Úklidu Praha za finanční podporu a občanskému fóru Prahy 1 za poskytnutí dočasného prostoru pro naši další práci. Zároveň i mnoha dalším, bez nichž by naše veskerá práce byla značně obtížnější.

Jak jsme přišli ke dvojí tváři

„Různé dohady o dalším směru politického vývoje začali, tak jako v jiných letech, šírit pisatelé komentářů v Lidové demokracii, kteří obrátně vyznívali neomyšlených výroků „mudrá hedva“ a hlavně informací, šířených širivavou kampaní pohotově rozpoutanou Svobodnou Evropou a mnoha dalšími západními vysílacskými.“

„Také v redakci Lidové demokracie se utvořila nátlaková skupina v čele s Rudolfem Ströbingerem, která se rozhodla určovat politiku lidové strany.“

„Způsob psaní demotického tisku v době od 21. srpna do počátku měsíce září patří k nejsumnějším kapitolám naší demokracie se vytvořila zvláštní skupina v čele s Rud. Ströbingerem, která se rozhodla určovat politiku lidové strany.“

„Členové Čs. strany lidové ze starší a střední generace si zřejmě na výše uvedené výkony vzpomínou. Poprvé se objevily v roce 1970 ve Stanovisku ÚV ČSLK a událostem krizového období a poté s různými kosmetickými úpravami ještě několikrát. A tak dnes, kdy provokativně začínají odhalovat bílá ho maršamu, nemůže se to do nic z setřásání kompromitujících materiálů v letech, kteří měli do 3. září stýky s politikou, založená v letech 1951—52, např. klád od soudkyně zástěny, že T. Žitkov ob- SOEIA: Todor Žitkov se do 9. září 1944 téměř nijak angažoval za odboji, tedy že byl buhařák! bojující proti fašismu. Sed-

čestí o takové činnosti není ani ve stra- níckých archívech. Navíc je možné, že agentem české policie. Fakta jed- poručil tenkrát uředí vězera v listu Státního frontu předšední občanského vzhova pro vytvoření koncepce a zne- uživění moči Alexandr Alexandrov, výbor byl založen loni koncem roku a vedl s oficiální komisi. V článku se uvádí, že T. Žitkov měl kolečné dokumenty kn- žeti na jméno Ivan Tomov, které byly vy- dáky v roce 1941. Ty mu utek naryt- villa strana. Žitkovovi kolegové, s nimi autor článku hovořil, tvrdili, že se set- kával s náčelníkem oddělení „A“ státní bezpečnosti N. Čučevem. Komise pro vy-

AKTUALITA

BYL T. ŽITKOV PROVOKATÉREM?

Málokterá horečka v celé historii českého filmu vytvořila tolik vzrušovanostel- níků než jako Jano Brechová. Před filmovou kamerou se poprvé objevila ve třinácti letech a od té doby hrála skore v sedmdesáti filmech. Dnes alarj j. Brešchová kataláď narozzeny. Jejich výše je vzhledem k jejímu státnímu párbázu neuvěřitelná. Měžeme snad pruvedit, že jde o padesátiny. (20. 4. 80) T. Ž.

Rozhlas věřím

(čtk): V budově Československého rozhlasu v Praze byla se účastí zástupců Ekumenické rady církví, katolické církve a Zlidovské náboženské obce nastavena Redakce náboženského života. Redakce by měla svým vysíláním napomoci při obrodě naší společnosti, připomenout a zvýraznit takové kategorie, jako je svědomí, odpuštění, pokání, místo člověka na Zemi, zaměřit se na úpravu a duchovní problémy a zároveň zaplnit i bílé místo ve vysílání Československého rozhlasu pro naše větší společnosti. Redakce zahájí své pravidelné vysílání dne 4. února t. r. prvním přenosem boboušlavy z katedrály sv. Václava v Olomouci od 9 h na stanici Praha. O dalších pořadech budou poslouchat všes Informovaní prostřednictvím tisku a rozhlasu. Po dohodě zástupců církví a představitelů Čs. rozhlasu byl redacním Redakce náboženského života jmenován J. Zajíc.

Racionalizovat řízení

(čtk): Místopředseda vlády CSER a předseda SK VTIK F. Reichel informoval v Praze na shromáždění pracovníků tohoto orgánu státní správy o připravovaných změnách při jeho řízení. Zdůraznil, že politické a společenské změny, které u nás nastaly, povedou také z zásadním způsobem při řízení našeho národního hospodářství. Důsledná orientace na tržní hospodářský mechanismus si vyžaduje i změny v zaměření a funkci SKVTIK. Znamená to orientaci státní komise na průtržové směry vědy a techniky, zesílení vazeb na zahraničí ve smyslu otevření se světu, rozvoj kvalifit informatiky a důležitou ekologickou politiku včetně ekologické osvěty. Svou úlohu musí splnit i v oblasti územního plánování a při tvorbě norem, které mají být uvedeny do souladu s normami platnými v Evropě, a tak připravit po této stránce náš

Zamlčená tragédie

Bukurešť (Bav): Při lodním neštěstí na Dunaji 30. září loňského roku přišlo o život podle úřední zprávy 207 lidí. Rumunská agentura Rempresa oznámila, že v době tragédie o tom patuloj Českoslovy teřim zadržal uveřejnit jakoukoliv informaci. Asi 200 km severovýchodně od Bukurešti se na Dunaji tehdy stala rumunská osobní lod s bulharskou nákladní.

nosti již byly obsazeny sovětskými vojsky), pak jsme pracovali v bytech ochotných kolegi. Jak je to s tou výsřelující zlobou a nenávistí, mohou si ověřit všichni, kteří si někdy čítla LD z té tragické doby uchovali. Nábou v nich spíše snahu pomáhat udržovat hroučící se naděje v lepší život našeho jme.

Ve zkrácených hodnoceních roku 1968 se poměrně brzy objevil pozoruhodný termín o lidech dvojit tváře: nemylim-li se, poprvé jím byl „pocet“ Josef Smrkovský. Postupem času byla tato nělepká lepena na čela dalším, včetně redaktorů Lidové demokracie. No — získali jsme ji.

O všem s tou výhradou, že jsme dvojit tvář neměli v roce 1968. To přišlo až později — v normalizačních letech s jejich zpracováním systémem nepřímé a přímé cenzury a autocenzury. Jak jsme v tom brušili, vědí čtenáři našeho listu velmi dobře.

A teď jsme spolu s dalšími rozhodnutí zabránit tomu, aby podobné brnění patřilo ke každodenním bezkvalitným povinnostem i dalších novinářských generaci...

A. SLEZÁKOVÁ (Smetanová)

Karel Schwarzenberk u nás

Jméno slechitického rodu Schwarzenberků u nás není neznámé, třeba už proto, že jeden z nejvládnějších pánů v Praze nese název Schwarzenberský. Tento muž, který má již zhruba čtrnáctiletou historii v Maltě č. encyklopedie jej označuje za původně německý, později rakouský a český.

Karel Schwarzenberk se narodil sledoval vývoj Československa, k němuž v Českém Království, má osm třetiletých železničských titulů, z něhož nejvyšší je v čele rakousko-české národního (nyní plynné řecky) a loyský, ale nepoužívá většinu žádného cítil by v současné době co nejvíce přikročil k rozvoji a rozvětvení této země. Má k tomu dobré předpoklady. Jednak když se jmu dříve špatně — v letech 1938 a 1945 — jme na ně nezapomíná evropským hnutí za demokracii a lidská práva. Jednak proto, že má hoňaté styky s otec Lindich byl za Hitlera deportován do koncentračního tábora Schwarzenberkové kdysi v českých zemích vlastnili až 240 000 ha zemědělské půdy, avšak v současné době je již pochůz tak Karel Schwarzenberk, jen 11 000 a 1 to bylo stýže.

Je znám jako šleřný maceňák naší politické emigrace, pomáhá disidentům, špiónům, hercům a jiným oficiálně pronásledovaným občánům. Nedávno jsme ho uvideli v Praze.

Předseda vlády Pavel byl jmenován K. Schwarzenberka předsedou Rady koordinujícího belgické federace pro lidské práva. To celou dobu s živým zájmem

O čtyřicet let těžce mentálně posilizovaných ději v ústava sociální péče v Bytanech se starají rádné sestry Společnosti deor krátsanské Lusky sv. Vincence de Paula. (10. 1. 80) T. Ž.

VÁCLAV HAVEL NA NÁVŠTĚVĚ BRNA

Beseda se studenty v Mahenově divadle • Účast na manifestaci

(čtk): Prezident ČSSR Václav Havel přijel včera v poledních hodinách na návštěvu jihomoravské metropole, krajského města Brna.

Prezidentův vůz zastavil nejdříve před vchodem do rektorátu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně. Pozdravený stovkami vysokoškolských a občanských Brna si V. Havel stiskl ruku a byl přivítán rektorem univerzity prof. PhDr. M. Jelínkem.

Rektor M. Jelínek řekl krátce před příchodem prezidenta ČSSR na rektorát, že se s V. Havlem setkává osobně již potřetí v životě. „První kontakt jsem zažil krátce poté, kdy byl pan V. Havel poprvé propuštěn z výkonu prvního trestu“, poznamenal. „Udržovali jsme čilé styky literární. V brněnském samizdatu jsme vydávali prakticky všechny jeho literární a dramatické texty — k tomu jsme měli samozřejmě jeho souhlas.“

Na improvizovaném setkání ve foyeru budovy rektorátu prof. M. Jelínek ulítil prezidentovi ČSSR V. Havla, že v nejbližší době bude přejmenována univerzita na Masarykovu, což je její původní název. Chceme zde pěstovat Masarykovy tradice — etiku vědy, budeme se ucházet o přízeň při vybavení univerzity, její zařízení ani vysokoškolské kolonie již nestačí — kontroval rektor své zábrany v rozhovoru s novináři.

Mladí lidé, blavní studenti, očekávali prezidenta V. Havla před rektorátem univerzity již v 10 h. Dostat se na půdu rektorátu bylo velmi obtížné, každý chtěl vzácného hosta pozdravit. Ve vestibulu vítali hlavu státu starší zaměstnanci rektorátu a mezi nimi jen několik studentek. „Ta páška je tady zbytečná, přitomná nám staré dobré časy,“ komentovaly ironicky studentky.

Po přivítání v budově rektorátu univerzity odjel prezident V. Havel do Mahenova divadla na besedu se studenty brněnských vysokých škol.

Prezidenta ČSSR V. Havla přivítal v Mahenově divadle opět rektor UJEP M. Jelínek. „Jsem rád, že je to již druhá prezidentova cesta na Moravu. Mohli bychom začít na severní Moravu, že byla první — ovšem chápeme, že z politického hlediska byla tato volba správná. Nechceme se pripojovat k nárkům naší zřídou samostatnosti Moravy, ke které došlo v autoritářském režimu jedné strany. Základním úkolem je vybudovat v Československu v době co nejkratší pluralitu demokracie, která by odpovídala představám a přáním našich občanů, ztárznili. „Morava žije v povědomí svých obyvatek jako historický celek, který si zaslouhuje samosprávného postavení v rámci České republiky.“

V. Havel představil studentům svůj doprovod — poradkyni V. Časlavskou, poradce S. Vondru, P. Pitharta z pražského koordináčního centra OF, P. Osizého, L. Kaitora a R. Wagnera. „Omloouvám se za to, že chraptím — stále někde mluvím. A med, který mi lidé posílají na Hrad, stále ještě ochutnávají moji ochutnávku.“ vysvětlil studentům prezident, kteří jeho bezprostředně odměnili smíchem a potleskem.

OTÁZKY STUDENTŮ

Poté vyzval studenty, aby položili otázku. První otázka se týkala specifického postavení Moravy v rámci Československa. „Všichni si myslí, že vše udělá sám pan prezident,“ odpověděl V. Havel. „Pan prezident není žádný Cenušec, aby rozhodoval, kdo bude mít jakou autonomii, svobodu, apod. Uchovat si své postavení a svou svébytnost musí Morava sama.“ Přidevším se musí kulturně osamostatnit, vydávat své vlastní Lidové noviny, jiné než pražské, obnovit své duchovní soběvědomí a navázat na své kulturní tradice. V novém státním znaku bude Morava důstojně zastoupena,“ naznačil prezident. „Morava by měla být důstojně zastoupena proto, že první státní útvar v tomto teritoriu byla Velkomoravská říše — a to musí státní znak respektovat.“ dodal.

— Lze postavit celou KSC před „soud“?

zněla další otázka. „Myslím, že bychom měli dát KSC možnost, aby se předvedla v nových podmínkách,“ odpověděl P. Pithart. Prezident V. Havel označil myšlenku soudit KSC za neomyšl. „Vzpomínám si, že v roce 1968 jsem byl v USA a tam jsem odpovídal na podobnou otázku jednomu krajanovi. Řekl jsem mu: Milý příteli, to bysta musel být souzen i vy, protože jste byl nejen v komunistické straně, ale studoval jste v Moskvě. Zásadně se má posuzovat vždy individuální vlna a odpovědnost. Člověk má nést odpovědnost před soudem za to, co udělal, a soudce má nést odpovědnost za to, že ho odsoudil,“ dodal V. Havel.

Na otázku, zda bude V. Havel kandidovat na úřad prezidenta v příštích volbách, řekl: „Zda, kandidaturu přijmu, neví, zda budu kandidovat, také neví, a kdo bude můj nástupcem, také neví. Jedno ale vím — že bude velký fot. Problémy, které se zde kumulovaly padesát [a v některých případech i sedmdesát] let, rostly a zrály, se nedají vyřešit za dva dny. Práce je moc, není téměř čas na spaní. Ať již budu prezidentem krátkou nebo dlouhou dobu, tak v každém případě je to úkol nelehký.“

Další dotaz se týkal eventuální prezidentovy návštěvy USA. „Státní návštěva se chystá — měla by trvat tři a půl dne,“ řekl a uvedl, že Československo se nechce v zahraničí příliš zadlužovat. „Celý ekonomický tým v čele s docentem Komárkem bude součástí delegace a bude jednat na různých úrovních, ale na rovnoprávném principu. Pokud není naše ekonomika schopna zaručit, že peníze, které si půjčujeme, nebudeme splácet v podobě miliardových dluhů, jaké mají Poláci, do té doby musíme uvažovat o půjčkách opatrně.“

Ekonomický poradce prezidenta k tomu mj. dodal, že zahraniční půjčky nelze považovat za nástroj, který by nám mohl definitivně pomoci.

V další části besedy se studenti zeptali mj. o to, kdy budou zveřejněna jména členů OV KSC zodpovědných za vstup cizích vojsk pět leti Varšavské smlouvy do Československa v roce 1968. Zeptali se na jeho názor na obavy filmových umělců, že barrandovské ateliéry budou rozprodány zahraničnímu kapitálu a že tuto myšlenku podporuje i prezident. „Dozvěděl jsem se — ještě před otevřením dopisem barrandovských umělců — že někteří lidé šíří zprávu, že mám rád kapitalismus a že hrozí komercializace těchto filmů. Hrozná jsem se rozčílil — je to samozřejmě naprosto neomyšl. Mnohokrát jsem pět různých příležitostech řekl, že v dnešní době lidstva je nejdůležitější, aby se člověk osvobodil a vzpamatoval, aby pochopil, co na této planetě napáchal, a získal pokoru k čemusi vyššímu, co je nad ním. K Vesmíru nebo k Pánu Bohu, jak to kdo nazve. Nastává ara ducha kdy je důležité subvencovat kulturu, protože ta člověku vzpamatovává. Ovšem kulturu nezávislou, nekomerční. To jsou názory, které mám celý život. Když pak někdo řekne, že po 14 dnech, co jsem prezidentem, bude komercializován Barrandov, tak se rozčílím“ vysvětlil. „Čs. film má ne to, aby byl nezávislý, může být dotován, může si na sebe vydělávat, může se rozdělit do více nezávislých firem. Byl bych první, kdo by se vzdoučil, kdyby podobně nebezpečí, o kterém se hovořilo v otevřeném dopise, hrozilo.“

Otázky se týkaly také ekonomické samostatnosti Moravy, pobytu sovětských vojsk, dětky základní vojenské služby apod.

Po besedě v Mahenově divadle odjel prezident V. Havel na oběd do studentské menzy.

V odpoledních hodinách navštívil V. Havel zcela neplánovaně Vojenskou akademii Antonína Zápotockého. Zúčastnil se mj. neformální besedy s posluchači a zaměstnanci školy, ale i s náhodnými koleinidoucími.

V PRVNÍ BRNĚNSKÉ

V První brněnské strojírně v Brně uštědí prezidentovi V. Havlovi ukázkou těžké strojařské profese. O tom, v jakých podmínkách pracují, mu předvedli v provozu turbíny, v těžké obrobně, kotlárně aj. Srdечnost atmosféry dokročilo krátké vystoupení V. Havla v jedné z hal. Neexistovala žádná připravená tras a strojaři vítali dotogaci uprostřed práce. Jako např. soustružníci obrábějící parní a plynové turbíny, kam znonadání právdů naměroval sám prezident. Zástupci OF informovali hosty o tom, že v současnosti zpracovávají příhled o zakázku činnosti a usluhí o zužení sortimentu. V. Havel poté promluvil z balkónu a předstávil své spolupracovníky. Připomněl, že všichni zaměstnanci se musejí zajímat o to, proč pracují na starých strojiích na nevyhodných zakázkách, zda je dostatečná podnikavost vedoucích pracovníků.

V. HAVEL NA MANIFESTACI

Návštěva prezidenta republiky V. Havla v Brně vyvrcholila manifestací na náměstí Svobody. Do centra směřovaly proudy občanů již od časných odpoledních hodin a po čtvrté hodině se protestní kolem improvizované tribuny zaplnilo do posledního místa. O průběhu návštěvy prezidenta v jihomoravské metropoli informovaly účastníky manifestace světelné noviny na náměstí. V 16.30 h. vystoupil za skandování „Ať žije Havel!“ „Ať žije prezident“ na tribunu nejvyšší československý představitel. Poděkoval za vřelá přivítání a uvedl, že mimořádný zájem obyvatek města o jeho návštěvu mu zneemožnil některé nenadlé návštěvy, které si naplánoval. „Měl jsem pouze jednu očekávanou návštěvu, kterou jsme porušili program — návštěvu Vojenské akademie Antonína Zápotockého, na které nás provázal pan ministr národní obrany M. Vacek.“

Všude jsem se setkával s dotazy, jak to bude s Moravou v demokratickém, svobodném Československu.“ řekl. „Moravské povědomí a svébytnost se musí zachít uskutečňovat samy. Zdola. To, co chceme, si musíme vydobýt — nemůžeme jen psát stížnosti do Prahy — upozornil prezident. „Mám k Moravě velmi těsný vztah,“ pokračoval. „Prožil jsem zde velkou část svého mládí. Žije tu mnoho mých přátel, např. filozof J. Šafařík, který měl na mě velký vliv. V brněnském Divadle na Provázku se hraje poprvé — nikoli pod mým jménem — moje první hra.“ Zdůraznil, že však nemůže Moravě za svou osobu nic sítovat. „Nejsem Federální šromáždění, Česká národní rada ani federální vláda — mám určený rozsah pravomocí, které nejsou neomezené a nemohu je zneužívat,“ připomněl. Oznamil, že na příštím zasedání československého parlamentu bude mít závažný projev, ve kterém bude věnovat pozornost také Moravě. Vyslovil se pro to, aby v národním znaku naší republiky byla zastoupena moravská orlice.

„S takovým vřelým přjetím se setkávám všude, kam přijedu — dokonce i v Mělnově,“ pokračoval prezident. „Začíná mě to trochu střešit, protože si uvědomuji, že možná mnozí lidé do mě vkládají až nepřiměřené naděje. Nejsem prezident — spasiitel, svobodu máme všichni a na nás všech záleží, všichni musíme něco dělat. Na Pražský hrad chodí denně 10 000 až 15 000 dopisů, lidé se mi svěřují s křivdami, které je potkaly. Obracují se na mě a říkají, že jen mně věří. To však není možné. To by nebyla žádná demokracie, kdyby lidé sázeli na jednoho člověka. Demokracie, to je spolupřičast a spolupráce všech.“ uvedl prezident ČSSR V. Havel a jeho slova odměnili účastníci manifestace bouřlivým potleskem.

„Snazím se plnit všechny sliby, které jsem dal veřejnosti před svým zvolením do prezidentského úřadu, a dostát intenzivně svým povinnostem. Přesto bych vás prosil, abyste sázeli více sami na sebe. Musíte to být vy, Moravané, kteří uděláte něco pro své vlastní sebevědomí a národní sebevědomí. Ones vám nebudou kladeny do česty žádné totalitní překážky.“

Solschenitzyns Rückkehr
Washington — Der 1974 ausgewiesene sowjetische Schriftsteller Alexander Sol-schenitzyn („Archipel Gulag“) verhandelt mit dem Kremi über seine Rückkehr. Bedingung: In der UdSSR müssen alle seine Werke er-scheinen.

Podle státních zúrny by se měla uskutečit v druhé polovině února nebo počátkem března. Předávaná zahraničně výhoda Solschenitzynem reprezentantů T. Lab-tova v sobotu v Praze prohlásil, že doporučil prezidentovi Bushovi, aby prezident Havel navštívil Spojené státy. Do USA včera odjel bratř čs. prezident Ivan Jir-avel, který zde má navázat v souvislosti s touto návštěvou kontakty, uvádí AFP.

K čestám V. Havla
PRAHA: Čs. prezident V. Havel udělo- kópecm jednu na oficiální návštěvu Po- lsko. Madarska a Rumunska. Šelilly to- věra agentura APD sdruže blízké prez- identským úřadu v Praze. Tyto česty bu- dou předcházet návštěvu Sovětského sva- ra, která je plánována na počátek února, jejich přesná datum nebylo zatím ur- čeno. Nyní se studuje návštěva Spojených

Delegace do Vatikánu

(čtk): Ve čtvrtek 18. ledna odletí do Vatikánu vládní delegace s úkolem pu- zvat Sväteho Otca Jana Pavla II. k návště- vě Československa. Spolu s delegací od- letí nominovaný arcibiskup olomoucký František Vavák a arcibiskup metropol- ita trnavský Jan Bakol.

K. Nagyzetech duchovní, myšlenkový a kulturní sebezraz a vlastní Instituce, na Křádátelství, ověny uděluje hodně pro svou svébytnost a dosáhnete významného vřazu ve státoprávním uspořádání naší Federace,“ uvedl ve svém proslovu na náměstí Svobody v Brně prezident V. Havel. Manifestaci na náměstí Svobody zpes- tily svými písničkami zpěvačky H. Ul- řechová a I. Bittová. Účastníci shromáždění zapělí na závěr společně československou státní hymnu.

Lubomír Strougal: Počátek chyb je již v roce 1948

V uplynulých dvaceti letech letě došlo k mnoha událostem, které vstoupily do historie našeho národa jako něžné či sametové revoluce. Je toto období velmi kriticky přehodnocováno. Jaký je váš názor?

Toho období nejze hodnotit jinak než kriticky. A to proto, že původní sliby, že se po Invazi sovětských vojsk bude pokračovat v myšlenkách Akčního programu KSČ z dubna 1968, nebyly dodrženy. Ve vedení strany se o tom v průběhu let 1969-1971 vedly velké spory. Vytvořily se dva táborové proudy. Bohužel, ten pokrokový neexistoval. Od základních myšlenek politických reform, které byly založeny v Akčním programu KSČ i když mnohem nesměleji než je tomu dnes, i od základních principů ekonomické reformy, které byly podle mě, bohužel o něco dříve dost progresivní, se začalo ustupovat. Mýtno myšlenek Akčního programu — myšlenek demokratického socialismu — se přijal neosobalistický model. Základní příčina všech neúspěchů uplynulých dvaceti let je v politickém systému v direktivním uplatňování vedoucí úlohy KSČ.

Když jsem se v roce 1970 stal předsedou vlády ČSSR, snažil jsem se, byl jsem v minimálním rozsahu, učerit některé ekonomické reformy, neboť činnost vlády byla v tehdejší době mocí především zaměřena na ekonomickou a sociální problematiku. Vláda neřídila ministerstvo vnitra, ministerstvo zahraničí a ministerstvo národní obrany. Za to jsme sice odstátní byli odpovědní, ale faktická moc byla v rukou ÚV KSČ.

V určitých etapách jsme se pokoušeli o obnovu ekonomické reformy. Byli jsme si však vědomi, že základní podmínkou rozvoje ekonomiky je politická reforma. Ta ovšem a priori nebyla proveditelná, takže jsme se snažili dostat se přes ekonomickou reformu i k reformě politického systému. Byly to například známé pokusy se soubarem opatření ke zřeknutí souvraty plánového řízení národního hospodářství po roce 1980. Nejnadějnější etapa vývoje nastala po nástupu M. Gorbačova. Bohužel, ani v tomto období, kdy již vedení bylo do-

Před jednáním s T. Baťou

(Hvězdička) Tomáš Baťa je nesporně nejvýznamnějším bývalým čs. podnikatelem, který má dnes vlivně postavení ve světě. Při své návštěvě Československa vyjádřil ochotu pomoci naší republice v ekonomickém rozvoji. Federální vláda připravuje konkrétní návrhy k tomuto jednání. Jež se má uskutečnit koncem ledna. Uvažuje se o podílu Fy. Baťy na akciích v Československu a počítá se s tím, že Tomáš Baťa bude v něm investovat. Firma Baťa má ve světě přístup ke kvalitativní a lev-

Utečte z Prahy

Utečte z Prahy, pokud chcete vidět krásy naší země. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům. Pokud chcete vidět krásy naší země, utěte z Prahy. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům. Pokud chcete vidět krásy naší země, utěte z Prahy. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům.

Utečte z Prahy

Utečte z Prahy, pokud chcete vidět krásy naší země. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům. Pokud chcete vidět krásy naší země, utěte z Prahy. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům.

Utečte z Prahy, pokud chcete vidět krásy naší země. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům. Pokud chcete vidět krásy naší země, utěte z Prahy. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům.

Dovolte ještě otázku k adřím 17. listopadu 1969. Objevují se názory, že zárok byl připraven s cílem znenápké změny vedení. Co o tom soudíte? Domnívám se, že je to čirá spekulace. Policie zároky vypívaly ze systému, měli a politiky, která vycházela z toho, že demonstrace jsou nikoliv výrazem ne-

spokojenosti lidí, ale protisocialistickým projevem, a že většina lidí stojí za KSČ. Jak hodnotíte změny probíhající v naší společnosti? Jsou to změny, které mohou vést k největšímu rozvoji — a to nejen v politické oblasti, ale i v ekonomice — za jedné podmínky: že národní poro-

zumění se bude chápat jako kategoričtí imperativ, tedy, musí se k němu směřovat při veškerých, rozporůch. Pezident šavel má tiskářt převahu, když vyřazuje k toleranci. Ide o to, aby veškeré roz-

pory byly sledovány při jednání z kulaťm stolem. Domnívám se, že casto k optimálnímu rozvoji země je nastoupe-

na zvládnout ji není lehké. Protože to vyžaduje konkrétní kroky. Nejde jen o svobodné volby, i když to je klíčová otázka. Jsme svědky mimořádného politického a společenského probuzení a k tomu, aby se projevilo ve všech sférách. Najein v politických diskusích, ale v prá-

Utečte z Prahy, pokud chcete vidět krásy naší země. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům. Pokud chcete vidět krásy naší země, utěte z Prahy. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům.

Utečte z Prahy, pokud chcete vidět krásy naší země. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům. Pokud chcete vidět krásy naší země, utěte z Prahy. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům.

Utečte z Prahy, pokud chcete vidět krásy naší země. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům. Pokud chcete vidět krásy naší země, utěte z Prahy. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům.

Utečte z Prahy, pokud chcete vidět krásy naší země. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům. Pokud chcete vidět krásy naší země, utěte z Prahy. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům.

Utečte z Prahy, pokud chcete vidět krásy naší země. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům. Pokud chcete vidět krásy naší země, utěte z Prahy. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům.

HOTEL "ARADIA" V PRAZE
Bílá lázeňská ulice 10
115 00 PRAHA 1
TEL. 221 1111
MĚSTSKÝ ÚŘAD
1.4. 1969
HOTEL ARADIA VYSTAVENÍ
ÚČ. V. 1000 1969.

Schwarze Schafe
Bonn - In der Bundesrepublik gibt es mehr als 200 000 illegal Beschäftigte am Bau, schätzt die IG Bau-Steine-Erden. Jährlicher Schaden: 50 Millionen Mark.

Vystoupení V. Klause

Patřící: V Paříži včera byla zahájena konference o vytvoření Banky pro obnovu a rozvoj zemí východní Evropy. Po oficiálním zahájení promluvil prezident Francouzské republiky F. Mitterand, který byl iniciátorem založení této banky. Imenem naší delegace vystoupil její vedoucí, ministr financí ČSSR V. Klaus, který se zúčastnil účasťníky konference a postupem nové Československé vlády, při realizaci radikální ekonomické reformy a otevírání se svetu a Evropě. Informoval o tom, že ČSSR oficiálně požádala o přijetí do Mezinárodního menového fondu a do Světové banky. Pokud jde o vytvoření nové Banky pro obnovu a rozvoj zemí východní Evropy, konstatoval, že Československo její založení vítá a chce být její banka dobrým partnerem. Zároveň navrhl, aby jejím sídlem byla Praha.

O odchodu sovětských vojsk

(6) Na základě předchozího jednání předsedy vlády ČSSR M. Čuliy a SSSR N. Ryzkova, jakož i na základě jednání ministrů zahraničních věcí ČSSR J. Dienstbiera a SSSR E. Sevardnauzebo v Moskvě 20. 12. 1989, byla včera v černinském paláci v Praze zahájena jednání o přeměně sovětských vojsk na území ČSSR. Vedení delegací náměstci ministrů zahraničních věcí E. Vacek a J. Anpimov vyzvali svá stanoviska k projednávání otázce a vyměnili si názory, včetně názorů na odchod sovětských vojsk.

(6) Na základě předchozího jednání předsedy vlády ČSSR M. Čuliy a SSSR N. Ryzkova, jakož i na základě jednání ministrů zahraničních věcí ČSSR J. Dienstbiera a SSSR E. Sevardnauzebo v Moskvě 20. 12. 1989, byla včera v černinském paláci v Praze zahájena jednání o přeměně sovětských vojsk na území ČSSR. Vedení delegací náměstci ministrů zahraničních věcí E. Vacek a J. Anpimov vyzvali svá stanoviska k projednávání otázce a vyměnili si názory, včetně názorů na odchod sovětských vojsk.

(6) Na základě předchozího jednání předsedy vlády ČSSR M. Čuliy a SSSR N. Ryzkova, jakož i na základě jednání ministrů zahraničních věcí ČSSR J. Dienstbiera a SSSR E. Sevardnauzebo v Moskvě 20. 12. 1989, byla včera v černinském paláci v Praze zahájena jednání o přeměně sovětských vojsk na území ČSSR. Vedení delegací náměstci ministrů zahraničních věcí E. Vacek a J. Anpimov vyzvali svá stanoviska k projednávání otázce a vyměnili si názory, včetně názorů na odchod sovětských vojsk.

Utečte z Prahy, pokud chcete vidět krásy naší země. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům. Pokud chcete vidět krásy naší země, utěte z Prahy. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům.

Utečte z Prahy, pokud chcete vidět krásy naší země. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům. Pokud chcete vidět krásy naší země, utěte z Prahy. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům.

Utečte z Prahy, pokud chcete vidět krásy naší země. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům. Pokud chcete vidět krásy naší země, utěte z Prahy. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům.

Utečte z Prahy, pokud chcete vidět krásy naší země. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům. Pokud chcete vidět krásy naší země, utěte z Prahy. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům.

Utečte z Prahy, pokud chcete vidět krásy naší země. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům. Pokud chcete vidět krásy naší země, utěte z Prahy. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům.

Utečte z Prahy, pokud chcete vidět krásy naší země. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům. Pokud chcete vidět krásy naší země, utěte z Prahy. Vlastníme krásnou zemi, kterou bychom rádi ukázali našim hostům.

Urteil für Autofahrer
Frankfurt - Ein Autofahrer wollte vom Unfall-Gegner 4 800 Mark Reparaturkosten, obwohl sein Auto nur noch 1 800 wert war. Das Amtsgericht: „Ist die Reparatur 130 % teurer als der Zeitwert, wird nur dieser erstattet.“

J. MALÁ, ČESKÝ BROD

Von ULRICH ROSENBAUM

Wäre es nach ihm gegangen, dann wäre die deutsche Einheit längst Wirklichkeit: Herbert Wehner entwickelte 1959 den „Deutschlandplan der SPD“. Er sah die Wiedervereinigung in drei Stufen vor.

Die deutsche Einheit war das Lebensziel für den Mann, der als Kommunist begann und unter dem Eindruck des Stalinismus Sozialdemokrat wurde. Seine Tragik: Er erlebte den Sieg der Demokratie in seiner Heimat Sachsen nicht mehr.

Wehner hatte nicht mehr die Kraft, seine Memoiren zu schreiben. Sein Archiv bekommt die Friedrich-Ebert-Stiftung. Aber seine Notizzettel mit seiner eigenen

Kurzschrift sind nicht zu entziffern. Er nimmt viele mit ins Grab. Was passierte wirklich im Moskauer „Hotel Lux“, wo er mit Ulbricht und anderen im Exil lebte? Warum setzte er sich 1941 nach Schweden ab? Hat er 1974 Willy Brandt in der Affäre Guillaume ins Messer laufen lassen und ihn durch falschen Verdacht zum Rücktritt gezwungen?

Der Stasi wollte ihn nach dem Kriege aus Hamburg verschleppen. Aber 1973 besuchte er auf eigene Faust Honecker. Er hat seither über DDR-Anwalt Vogel vielen tausend Verfolgten in der DDR geholfen.

Wehner versenkte viel Geld, unter anderem für den

Wiederaufbau seiner Heimatstadt Dresden. Er sah sie erst 1986 nach mehr als 50 Jahren wieder.

Sein politisches Erbe ist groß, sein materielles bescheiden. Als Fraktionschef der SPD hat er auf die ihm zustehenden zweieinhalbfachen Diäten verzichtet. Er begnügte sich mit einem geringen Zuschlag. Er wollte weder Dienstwagen noch Chauffeur. Stieftochter Greta fuhr ihn im eigenen Volvo. Er heiratete sie 1983, um ihr seine Pension zu sichern. Sein einziger „Luxus“ war ein Ferienhaus auf der schwedischen Insel Oland. Die Familie will eine Gedenkstätte daraus machen.

„Der muß alle 2000 Worte Öl wechseln“

Genau 100 Ordnungsrufe hat sich Herbert Wehner in seinem

Parlamentarier-Leben eingehandelt: 22 im Sächsischen Landtag (1927–30), 78 im Bundestag (1949–83). Am liebsten verhunzte er Namen. Aus Ulbricht machte er schon im Exil „Wulbricht“, aus dem CDU-Mann Wohlrabe wurde eine „Übelkrähe“. Aus Jürgen Todenhöfer (CDU) Hodentöter.

Als Zwischenrufer blieb er ungeschlagen. Beispiele: ● Zu

Albrecht Hasinger (CDU): „Sie haben höchstens ein Hinterteil, aber kein Gegenteil.“

● Zu Jürgen Wohlrabe (CDU): „Sie sind eine Sumpfbüchse.“

● Zur CDU/CSU-Fraktion: „Sie haben genug Wind im Rücken. Sie werden noch die Zeit erleben, da Sie ihn in der Hose haben.“

● Zu Manfred Abelein (CDU): „Nehmen Sie wenigstens die Hände aus der Tasche, Sie Taschenpieler!“

● Zu Rainer Barzel (CDU): „Der... muß alle 2000 Worte Öl wechseln.“

● Zu Erich Riedl (CSU): „Sie verwechseln den Bundestag mit der Oktoberwiesn. Sie Flaschenkopf.“

● Zu Bundestags-Vizepräsident Hermann Schmitt-Vockenhausen (SPD): „Danke schön, Herr Präsident, daß Sie erwacht sind.“

● Über Willy Brandt ist das Wehner-Wort überliefert: „Der Herr badet lau.“

● Japanischer Autobauer Suzuki unterzeichnete mit der DDR einen Vertrag über die Produktion von 50.000 Autos im Jahr 1992. Die DDR-Familie will eine Gedenkstätte daraus machen.

Murdoch in Ungarn

Budapest – Der Medienbaron Rupert Murdoch hat sich mit 6,8 Millionen Mark zu je 50 Prozent an den beiden ungarischen Tageszeitungen „Reform“ und „Mai Nap“ beteiligt.

520 780 KÜ...

Příborské náměstí hledá nové jméno

Ne každé město se na severní Moravě může pochlubit tak pěkným a zajímavým náměstím, jaké mají v Příboře. Starobylé dvoupatrové domy se sčítanými štíty a podlouhlým půdorysím i prostorné stíny obdivuhodně pohledným dojmem a sousoším Panny Marie, které zde stojí údajně už od roku 1713, toto atmosféru ještě zvýrazňuje. Je to prostě náměstí, kterému by se snad nešlo nic vytýknout, jen kdyby ... ještě dnes se totiž oficiálně jmenovalo Stalinovo...

Jaké štěstí, že si prostě lidé na oficiální nepotrpí, a tak mu říkají dokonce obyčejně: Náměstí. Nic víc. Občanské přibornosti by si však v těchto dnech měli sami rozhodnout o novém názvu. Pořádá se proto veřejná anketa...

ta, do které zástupců různých skupin obyvatelstva dají pět návrhů a k nim se nyní mají všichni vyjádřit. Je to určitě věc osobního názoru, ale i taková malíčkost mnohé napoví. Nejen o lidech, ale také o znalostech historie, o fantazii a někdy bohužel i o povrchnosti. Názvy jako návěstí Miru nebo Svobody byly až dosud pro svou ideovou nenapaditelnost už jak rozdílné, že se rozhodně nedají považovat za originální. Dva návrhy stojí za zamyšlení. Ten první bere v úvahu asi nejslavnějšího rodáka města, kterým je Sigmund Freud a tím druhým přišel společně s ostatními největším právním vědcem ČST. V Příboře totiž v letech 1887–90 chodil do školy blahoslavený Jan Sarkander, který bydlel v domě stojícím na místě, kde právě na náměstí Ústí Mládecká ulice. Nejen proto, že zde žil a že právě kolem 17. března uplynulo 370 let od jeho mučednické smrti, ale především proto, že se stal symbolem všech umičovaných, trpících i všzáných pro právo a spravedlnost, což je dnes zvláště aktuální, zazněl také návrh, aby se náměstí jmenovalo Sarkandrovo. A to je také mezi těmi návrhy asi ten nejlepší, i když výsledky ankety nakonec mohou být úplně jiné.

Profinlační politika vlády (ČR): Vytvoření podmínek pro plnou a efektivní zaměstnanost na cestě k tržnímu mechanismu je hlavním cílem německého ministerstva. Řeší včera na tisíkové konferenci v Praze ministr práce a sociálních věcí ČSSR P. Miller. Jsem ve funkci teprve 95. den. Dříve tato vláda slo dny, aby se mohlo nějakým způsobem konsolidovat, na řadu otázek tedy nemohu odpovědět, konstatuji. K otázce nezaměstnanosti P. Miller vyjádří přesvědčení, že neví, že řešení nezaměstnanosti budou, alespoň v první fázi. Uvažuje se o prodoužení dovolené o jeden týden, je to jedna z metod plně zaměstnanosti. Náměstek ministra M. Hopítek informoval o záměru zvýšovat sociální spravedlnost v odměňování. Vláda bude důsledně uskutečňovat protinflační politiku. Československo nechce jít cestou inflačního vývoje a ztráty sociálních jistot.

V. Havel přijal M. Flemingovou (pm): Včera dopoledne, ještě před svým odjezdem do Brna, přijal československý prezident V. Havel rakouskou ministryni životního prostředí, mládeže a rodiny M. Flemingovou, která je u nás na pracovní návštěvě od minulého týdne. Při svém setkání s prezidentem republiky paní Flemingová vyjádřila obdiv k občanským postojům V. Havla. Ten jí informoval m. o záměru uspořádat sympozium o morálce v evropské politice, které by se mělo uskutečnit v Bratislavě.

Na závěr návštěvy Československa se setkala ministryně M. Flemingová s es. i zahraničními novináři. Tisková konference v budově ÚPV ČSSR se zúčastnili zástupci federální i ústředních vlád, s nimiž při svém třidenním pobytu jednala. Tato jednání v úvodu charakterizoval místopředseda vlády ČSSR a předseda SK VTMR F. Reichel: „PI posuzování současně i budoucí situace jsme vycházeli z toho, co nás spojuje – hranice, ovzduší, voda. Dohodli jsme se řešit vše ve vzájemné dohodě a spolupráci. Přijeli jsme na několik dalších možností, které jsou nad rámec dosavadních smluv, mj. chceme vytvořit pásma národních parků od řeky Moravy přes Podýjí pod Novohradské hory. Toto pásmo by mělo být na nekomerční bázi, aby příroda zůstala čistá.“

Ministryně Flemingová jménem vlády Rakouska blahopřála občanům Československa k tomu, jak vzali osud národa do svých rukou. K setkání s Václavem Havlem uvedla, že má takového člena

řka – filozofa a umělce – v šele státu by mělo být přáním každé země. V Rakousku byl vývoj u nás pozorně všemi sledován a vaše mládež se pro rakouskou stala příkladem – zdůraznila. Koncem tohoto měsíce má místopředseda vlády ČSSR F. Reichel navštívit Vídeň, kde by se mělo pokračovat v započatých rozhovorech o této problematice.

Nová redakce rozhlasu (ČR): V Čs. rozhlasu byla ustanovena redakce náboženského vysílání. Bude za členůna do hlavní redakce publicistiky. Redakce bude čtyřčlenná, jako jeden z redaktorů v ní bude pracovat páter ing. Miloslav Fiála. Redakce bude mj. připravovat přímé přenosy nedělních hůbosluzeb, které by měly začít v neděli 4. února přímým přenosem z piomauické katedrály sv. Václava.

Video gegen Schmerzen (Cincaat – Mit einem Film können Zahnärzte ihren Patienten die Angst nehmen. An der Universität Ohio wurden Testpersonen mit einem Video auf Wurzelfüllungen, Überkronungen vorbereitet, das Bohrgeschall wurde im Film durch das entspannende Tukkern eines Motorbootes ersetzt. Ergebnis: Diese Patienten brauchten viel weniger Schmerzmittel...)

Yvonn vysokoškolači vyloučení v letech 1948–1988 z politických nebo náboženských důvodů, se sejdou na shrnutí, které se uskuteční ve čtvrtek 18. ledna v 16 hod. v sále právnické fakulty UK v Praze. Konkrétní adresa: Zd. Onyskova, Pod vilami 13, 140 00 Praha 4

TAK ADEN TAK SEL...

520 780 KÜ...

520 780 KÜ...

Zničí Sovětský svaz sám sebe?

TOKIO Sovětský svaz by mohl sám sebe zničit během tří měsíců, pokud v něm nebudou rychle uskutečнены podstatné a radikální reformy. Prohlásil to na včerejší tiskové konferenci v Tokiu radikální poslanec sovětského parlamentu Boris Jelcin.

Jelcin, který je v těchto dnech na devítidenním přednáškovém turné v Japonsku, obvinil nejvyššího sovětského představitelů Michaila Gorbačova z toho, že dává při přezkoumávání přestavby mnoho kompromisů. Žádné z jeho hlavních cílů nebyl zatím dosažen řekl Jelcin a jako příklad uvedl politickou a ekonomickou reformu, zavedení federálního systému vlády včetně etnických problémů a systém životní úrovně obyvatelstva. Dodal rovněž, že dokonce v Gorbačova i přestavbu noví a sovětských lidí klesla.

„Jelcin se dále vyslovil pro takové reformy právního řádu, které by dovolily sovětským republikám odtrhnout se od Moskvy. Uvedl, že je stále připraven spolupracovat s Gorbačovem při zavádění drastických opatření k záchraně přezemby. Sovětský svaz přitom nemusí být podobou násilnou rozslu jako Rumunsko. „Jsem optimista, a proto věřím, že může být zachráněn,“ uvedl sovětský reformátor.

Prohlásil také, že v Sovětském svazu by měl být provedeno vyčistění a akce, které by posílily hospodářské reformy v jeho zemi.

O propůjčení státních vyznamenání

(čtk): Ing. M. Konečný, který se na Úřadě předsednictva vlády ČSSR zabývá problematikou u státních vyznamenání, sdělil včera k otázkám propůjčování státních vyznamenání: Je třeba, a to co nejdříve, čestně a pravidelně se vyrovnat s minulostí i zde. Osobně doporučuji zachovat systém propůjčování vyznamenání s tím, že bude urychleně zpracována nová koncepce. Na dotaz kdo může být vyznamenán odevzdat a za jakých podmínek, M. Konečný odpověděl: Postupuje se podle platných právních norem v zásadě podle zákona č. 62/1962 Sb., který v tomto směru vesleku vyhovuje. Vzhledem k rozsáhlosti problému u velkému počtu vyznamenaných je však zapotřebí dhy návrh na udělení vyznamenání předložil vláda ten orgán či resort v jeho působnosti vyznamenaný pracovník pracuje. Vláda pak může udělit vyznamenání dporučit prezidentu republiky, nebo většinu státních vyznamenání propůjčuje prezident ČSSR. Ten je podle paragrafu 8 uvedeného zákona odevzme, jestliže se vyznamenaný stal nechoďm je posrt, anebo vyjde li nejvše. Že vyznamenaní bylo propůjčeno nezaslouženě stejně jako vláda, mohou prezident republiky předkládat návrhy na propůjčení a tedy i na odnětí vyznamenání další orgáne, např. ÚV KSČ, ÚRO, ÚV Národní fronty, předsednictvo FS. Má se lo, že nejvíce návrhů na odnětí vyznamenání vzejde právě ze strany těchto orgánů, která navrholaly vyznamenání převážně za politickou činnost. To se týká např. M. Jakaše a V. Štikau. Podle posledního projektu předsedy KSČ L. Adamca by měly být neřazované případy zneužívání moci osobního obhácoování a korupce vedoucího funkcionářů bývalého ÚV KSČ uzavřeny ještě do konce ledna i r v po sledních letech so v Československu udělovalo ročně něco přes 3000 vyznamenání a cca 5000 medailí. „Za obětavou práci pro socialismus“ která se neudělovala ani tak za mimořádné pracovní výkony jako spíše za činnost v politických a veřejných funkcích. Dostí složité bude do řešit problematiku udělování čestného titulu zasloužilý umělec a čestného titulu národní umělec i sami umělci doporučili, aby se tyto čestné tituly dále již neudělovaly jimi uváděné důvody je třeba respektovat především. Propůjčení státního vyznamenání není spojená s žádnou odměnou. Ve skutečnosti se však mnohdy při této příležitosti určitá část ka ve výši zhruba 1000 -1500 Kčs poskytovala jako mimořádná, jednorázová odměna za dosažená pracovní výsledky. Jak je zřejmé, jde o částky spíše symbolické. Jind je ovšem situace u udělování státních cen, která tvoří samostatnou část systému prooďování vyznamenání. Pat

AMSTERDAM: Sovětské vedení se chopilo přestavby špatně. Při uskutečnění hospodářských reformů se udělaly velké strategické i taktické chyby, řekl v pondělí večer v nizozemském Amsterdamu německý předseda rady ministrů SSSR L. Abalkin, který je zde na soukromé návštěvě. Podle Abalkina se v Sovětském svazu čítala ekonomická reformy: příb, rozšíření a lepší koncepty s odborníky. „Nikdo není neomylný, ale kdo tvrdí, že je tak, ten umí, není schopný řídit stát...“ Jistiže se nás program hospodářských reformů nevykáže do konce roku nějaké výsledky, dříve v obyvatele v nás se vyčerpá a bude dano jiným lidem,“ prohlásil náměstek předsedy rady ministrů, Současně připomněl, že se měla začít s opatřeními v zemědělství a těžběm průmyslu, neboť tam je prav možná dočíst rychle výsledky.

WASHINGTON: Americký ministr obrany R. Cheney varoval v pondělí večer v Sovětskosti s obširnou situací v Sovětském svazu západní země před tím aby se vydaly politiky vojenské síly. Ve svém vyslovení v Houstonu poukázal na obširné nepřesky sovětského předsedatele Michaila Gorbačova a na to, že reformy v SSSR „je možné vrátit“ Špatně neberpět v tom, že kolo politiky přestavby a glosnosti udělo otáčí zpět vládu, která nastoupí po Gorbačovovi

M sem zejména státní ceny KI Gottwaldě čs. novotárská cena národní ceny ČSR SSSR s udělením těchto cen je spojena odměna řádová několik desítek tisíc korun, řízná podle druhu státní ceny. Další osud těchto cen však bude zřejmě přehodnocen nejzásebněji.

Rozhovory o spolupráci

(čtk): V Černínském paláci v Praze začaly rozhovory mezi delegacemi ministrů zahraničních věcí ČSSR a Korejské republiky o navázání diplomatických styků mezi oběma zeměmi a o rozvoji vzájemné spolupráce zejména v hospodářské oblasti. Jak řekl vedoucí druhého teritoriálního oddělu RMZV G. Šmíd, čs. strana má zájem aby toto jednání vyústilo v parafování protokolu o navázání diplomatických styků. Dohodu o jejich navázání by měli podepsat ministři zahraničních věcí obou zemí během několika měsíců. Jednotvárná politická vůle Korejského poloostrova v uplynulých téměř 42 letech neprospěla ani nám, ani lidu Korejského poloostrova, zdůraznil G. Šmíd.

Karel Kryl opět doma

(pk): Na čtrnáctidenním turné po své republice přijel opět písničkář, básník a redaktor Svobodné Evropy Karel Kryl. Jeho první koncert se konal v kapli Šveta Karla Farského církve čs. husitské v Plzni a výteček byl věnován proatřednictvím OF na pomoc amnestovaným. Druhým plzeňským vystoupením byl koncert v beznadělně vyprodaném velkém sále Domu kultury. Další cesta K. Kryla povede do Bratislavy a několika jiných slovenských měst. Bude zpívat také v pražské Lucerně (21. 1.) a o dva dny později v Ostravě. Výteček z tohoto koncertu hy K. Kryl rád věnoval dětským domovům; záležel však ještě na tom, zda na tuto nabídku přistoupí organizátoři. Poslední koncert se koná 25. ledna ve Zlíně. Jak pan Kryl sdělil na tiskové konferenci v Plzni novotřím, je stále jako majitel tzv. azylového pasu devizovým cizincem ve své zemi i je stále čs. občanem) a mřel by, že záležitost návratu čs. emigrantů do vlasti nebyly dosud právně vyřešeny.

„Nein, ich bin nicht sauer, daß Sie um Gehaltserhöhung fragen. Ich brauche ja nur nein zu sagen, nicht wahr?“

Setkání s klérem

(č): Včera se královéhradecký biskup nagra. Thilo, Karel Oldoček sešel s převážnou většinou diecézního kléru v katedrále sv. duha a v seminárním kostele sv. Jana Nepomuckého. Ozámil, že v sobotu 27. ledna v 10.00 h. bude uveden do své služby sídlo biskupa při pontifikálním mál svatě ve své katedrále. Představil své spolupracovníky pro nejbližší období, a požádal přítomné kněze a věřící o dobrou duchovní přípravu a pomoc pro tuto náročnou činnost ve východních Čechách. Výšlechti poděkoval Bohu za návrat svého biskupa, a prosil o udržení pro dobré začátek této stápy života božím lidu v diecézi. Nově jmenovanými byli generální vikář pater Josef Jakubec, pomocní referent pater Karel Exner, sekretář pater Josef Kůra, ceremoniář Josef Socha, pro pastorační mřádeží byl ustanoven pater Václav Václík, pro spolupráci a tiskem, rozhlásem a televizi pater František Luček, pro přípravu jáhnu a lektorů pater ur. Josef Pokorný, a dále bylo několik kněží určeno pro pastorační vězňů.

Plán stárkova pohotovost vyhlá- sulo od včerejška na 1600 zdravotníků OÚN2 a politickým na Karlovarsku. Gitem je vyjádřit nesouhlas a přání k SC v Karlových Varech zdravotnictví. K tomuto kroku podotkla zdejší lékařka ne jen enaba aparátu ÚV KSČ v K. Varech uchovávat si oběky všem zdravotnických, ale především katastrofální stav zdravotnictví v okresu.

V SSSR vyjde korán
Moskvě. Literární umělecký časopis Punitr orgán tadjického svazu spisovatelů. Jeho začala publikovat korán, který je let více než 13 stilet nejvýznamnější součástí islámské kultury. Pamit tak reaguje na změnu v oficiálním přístupu k náboženství a na zvýšení zájem světské veřejnosti o kulturní dědictví minulosti. **TO JE ALE PŘESER...!**

Dohoda o obnově letu

Tež Aviv: Izrael v neděli oznámil, že uzavřel s Československem dohodu o obnově leteckého spojení, která je jedním z prvních kroků na cestě k ustavení plných diplomatických styků mezi oběma zeměmi. Izraelské ministerstvo dopravy uvedlo, že zásebná dohoda o leteckém spojení mezi Prahou a Tež Avivem byla podepsána v Praze minulý týden. Izraelská letecká společnost El Al a ČSA mají zahájit provoz na této lince letos v létě

Setření v hotelech

(čtk): Generální prokuratura ČSR pro slednictvím ČR sdělila mj. že zakládá řady podnětů ze strany veřejnosti a zejména občanských fór pracovníků po pských interpellací dal generální pro kurátor ČSR pokyn k řešení, které mělo prověřit, zda ve vybraných pražských hotelech nejsou neoprávněně odposlouchávány telefonní hovory nebo odposlouchávány a pořizovány videozáznamy monitorovacími kamerami přímo z pokojů hotelových hostů. Takové neoprávněné zásahy do práv osobnosti totiž orgány prokuratury považují jako trestné činy porušující zejména dopravných předpisů, se zaměřilo na tyto inter-práv. Setření se zaměřilo na tyto hotely: Pariz, Palace, Parkhotel, Aloron, Ambassador, Fontum, Panorama a Flora. Především výsledky setření potvrdily, že ve všech prohledovaných hotelech existují k minimálně jedno místnost, kterou mohli k dispozici pracovníci FMV. Tyto místnosti byly neozdrábné a neosídlené. Va všech bylo zajištěno zařízení sestávající z monitorů, které přeměšely obraz sví- manými kamerami instalovanými ve spole- lebných prostorách hotelů, videorekordéry apod. Přítomnost a videokazety, které byly v těchto prostorách nalezeny, byly prokuraturou zajištěny a budou následně vyhodnoceny. Nezákladně odposlechu telefonních rozhovorů **MAH-AVAH!**

Jednání u kulatého stolu

(č): Na půdě ústředního výboru Národní fronty ČSR se včera jednalo u kulatého stolu za účasti představitelů Československé strany lidové, Československé strany socialistické, Komunistické strany Československa a občanského fóra. Především jednání bylo řešení rakounské Národního výboru hlavního města Prahy pro období do volebných voleb. Zúčastnění se shodli na následujících závěrech: 1. Odvození části poslanců NVP a kupa- rati nových přepět jedním skřím sou- časné dle znění přísušného ústředního zá- kona který bude přijat Federálním shre- mázáním v nejbližší době. 2. Pro budoucí uspořádání poslanců ho sboru NVP bylo dohodnuto následující procentuální zastoupení partnerů: 45 proc. bezpartijní a občanské fórum, 10 proc. ČSL, 10 proc. ČSS, 35 proc. KSČ. 3. Při navrhování kandidátů na nové po- **Od včerejška 14hev neobliběnější** polské litoviny Václav vyborová, na- stoji 17 400 zlotých, ale 31 400. Ka ztrá- žání včdy o 80 proc. vedla potřeba zvýšit státní příjmy i růst výrobních nákladů. **MAH-AVAH!**

NENI DUCHODCE JAKO DUCHODCE

Možnost využití Domova-penzionu v Dobříši

V Dobříši jsou dva významné objekty, o jejichž novém účelu se právě v těchto dnech jedná. Zámek a tzv. Domov-penzion. Oba donedávna sloužily privilegované vrstvě. Možnost využití zámku nastínil v pondělním televizním rozhovoru ministr kultury M. Lukes. Do druhé budovy — Domova-penzionu jsme se zjeli podívat.

Objekt byl postaven před druhou světovou válkou jako Masarykovo sanatorium pro nervově choré klid, příhodná nadmořská výška a rozsáhlé lesy byly vitálním útočištěm pro pacienty s lehčími duševními poruchami. A ze stálého důvodu byla po válce v sanatoriu zřízena léčebna TBC. Zhruba před patnácti lety byla však na návrh M. J. Koše budova přeměněna na domov důchodců pro zasloužilé členy KSČ. Návrhy na osoby, o které tu mělo být pečováno, šly z okresních výborů přes krajské až na ústřední výbor KSČ, kde zvláštní komise rozhodovala o přijetí. Mezi prominentními důchodci nebyli jen bývalí čelní funkcionáři vládnoucích stran, ale také rodinní příslušníci — například Strougalová B. Čiňoupka M. Žavada I. Foltaš.

Tento domov-penzion se podstatně liší od běžných domovů důchodců nejen zařízením, jednolůžkovými a dvoulůžko-

vých pokoji, kde nechyběla ani barevná televize, ale i celkovým vybavením objektu. Jsou to vlastně malé lázně, se vším, co k nim patří — rehabilitačním střediskem s vodoléčbou, elektrooléčbou, inhalátorem, tělocvičnou atd. Tola středisko může najednou poskytnout službu 25 pacientům. Ropohotilně bylo využito jen zčásti: mnohým starým lidem procedury spíše škodí než prospějí a veřejnost sem neměla přistupovat. Také společenské vybavení je na vysoké úrovni. A kolem dokola les, včetně spíše perk a přírodním amfiteátrům, s občilka kilometry rovných vyasfaltovaných cest. A všude jsou bezbariérové přístupy, které hinde zatím tolik postrádáme.

Domov-penzion je zařízen pro 120 až 140 lidí, z nichž 20 může být umístěno v přílehlé léčebně pro dlouhodobě nemocné. Býval využit tak že dvou třetin o zdraví a pohodlí důchodců — proměnil se tu staro celkem 93 pracovníků.

Tohle tedy historie, i když úplně nedávna. O současnosti a budoucnosti jsme hovořili s MUDr. J. Dvořákem (v pátek minulého týdne byl na návrh Občanského fóra zvolen novým ředitelem). — „Od 1. ledna spadá objekt pod okresní národní výbor v Příbrami.“ řekl nám. „Domnívám se, že nejlépe by bylo využít ho jako rehabilitační středisko pro pacienty po operacích, úrazech apod. Nikoho z dosavadních obyvatel nebudeme vyhazovat, odporovalo by to humanitním zásadám; přibližně polovina míst není obsazena a dokonalé rehabilitační zařízení není využito. Když uvažíme, jak dlouho někdy čekají pacienti po úrazech a operacích na lázně, byla by to vitální pomoc nejen pro spádovou oblast okresu Příbram a přílehlých částí Berounska a okresu Praha-západ, ale eventuálně i pro Prahu. A což je nejdůležitější, s malými náklady můžeme tuto službu poskytovat takřka od zítřka.“

Potud MUDr. J. Dvořák. Jsou však i jiné návrhy, například aby domov (patrně se opět vrátí ke svému původnímu názvu — Masarykovo sanatorium) — byl přeměněn na domov důchodců, nebo aby tu byla zřízena léčebna pro dlouhodobě nemocné. O všech těchto eventualitách se právě v těchto dnech jedná.

(asi) nepozorované sáti do krabice o zachránit, ousem jenom několik těchto odznaků. Tento jeden vzácný a pro mne velmi cenný a památný odznak přikládám.
S žilkovským pozdravem
E. MAREK
BY ŠT. KAREL V SOBĚLA
PÁR VÁLTY — ŽEMĚ
ZE TĚ BEZ NEDĚLAT
GASTE?

Stop cenzuře poštovních zásilek

čoval. Mímochodem, obnově našeho členství v Interepu je očištěn ve ml krátké doby. Ale abych se vrátil k věci: kontrola poštovních zásilek je možná jen v souladu s ústavou, ze úřadem, který stanoví zákon. V praxi to znamená souhlas příslušného prokurátora nebo soudu a pro budoucnost se připravuje nová zákonná úprava, kde bude šat ještě přesněji vymezeno než dnes. Čit kontrolovat se bude jen nepatrná část zásilek, pájde zřejmě o zlomky procesů. Mímochodem — zrušení dosavadní práce také urychlí cestu od odsílatelce k adresátovi.

● **Pana doktora, děkuji vám za výslovné odpovědi. Mal bych ještě jednu otázku: ko spíše osobního charakteru, tak to číslo stane prvním náměstem federálního ministra vnitra?**
To obecně věřím, mohl by posloužit vlastní zkušenosti. Jestli před rekořka málo týdnů by se možnost své dnešní funkce považoval za vtip. Tím je jsem se specializoval na ústavní právo, pracoval jsem na právnické fakultě Univerzity Karlovy, jako specialista na ústavní právo jsem pracoval na přednáškově ústavu. V prosinci jsem byl zmocněncem pro kontrolu federálního ministerstva vnitra, které tehdy ještě nemělo ministera — a 21. 12. jsem byl pověřen touto funkcí. A věřím mi, že někdy nevím, kde mi hlava stojí.

● **Jeden z objektů — znamená to, že kontrola zásilek bude pokračovat?**
Zajisté, ale jen v souladu se zákonnými předpisy. A ujedne o kontrolu dopisů občanů, ale tiskových ze zahraničí. To, co se dělo dříve, zákonem odporovalo. Jako v kterémkoliv jiném státě i naše bezpečnostní orgány budou kontrolovat tiskové zásilky, které mohou porušovat naše zájmy, či souviset s trestnou činností. Po zrušení platných zákonů uprav například vyúčtování z přepravy literatury propagační inženýry, pornografií apod. Ale jde o ještě vážnější věci. Například o drogy, které se zatím sporadicky, ale v přece jen objevují. Dostají jsme také ze sousedních států určité signály — opakuji signály, kterými ale musíme věnovat patřičnou pozornost — že se na naše území nebo přes ně mohou dostávat významné množství s drogami, mezinárodní terorismus, tyto formy organizovaného zločinu se mohou projevit také u nás. A my tomu musíme bránit ve vlastním zájmu i v zájmu ostatních států, a tímž chceme i v křimálnětatické spoluprá-

● **Jeden z objektů — znamená to, že kontrola zásilek bude pokračovat?**
Zajisté, ale jen v souladu se zákonnými předpisy. A ujedne o kontrolu dopisů občanů, ale tiskových ze zahraničí. To, co se dělo dříve, zákonem odporovalo. Jako v kterémkoliv jiném státě i naše bezpečnostní orgány budou kontrolovat tiskové zásilky, které mohou porušovat naše zájmy, či souviset s trestnou činností. Po zrušení platných zákonů uprav například vyúčtování z přepravy literatury propagační inženýry, pornografií apod. Ale jde o ještě vážnější věci. Například o drogy, které se zatím sporadicky, ale v přece jen objevují. Dostají jsme také ze sousedních států určité signály — opakuji signály, kterými ale musíme věnovat patřičnou pozornost — že se na naše území nebo přes ně mohou dostávat významné množství s drogami, mezinárodní terorismus, tyto formy organizovaného zločinu se mohou projevit také u nás. A my tomu musíme bránit ve vlastním zájmu i v zájmu ostatních států, a tímž chceme i v křimálnětatické spoluprá-

Rozhovor J. Carnogurského

Videa: Nemám absolutně žádné obavy z toho, že by KSČ znovu získala mocenskou pozici — návrat k bývalému stavu není možný, řekl první místopředseda vlády ČSSR J. Carnogurský v krátkém rozhovoru pro vídeňský list Arbeiter Zeitung. Uvedl dále, že ČSSR nechce vystoupit z RVHP, ale požaduje změnu této organizace v účinné hospodářské seskupení. Půjde to především pro rozšíření příjmu tržního hospodářství. Spurným bodem je stále rozsah, v jakém se bude provádět. Moje politická skupina — Křesťanskodemokratická hnutí — se zasaduje o co největší privatizaci, řekl J. Carnogurský. Dodal, že ředitelé podniků-komunisté budou nahrazeni volenými zastupci. Poznamenal rovněž, že od vyspělých států, jako je např. NSR, očekává Československo hospodářskou podporu, nová technologie, know how, ště.

Přepad v metru

Moskva (VIA): Kandidát na poslance Nejvyššího sovětu RSPSR, mjr. letectví A. Moskovčenko, přednášlel na vojenském Žukovského akademii v Moskvě byl na stanici moskevského metra neznámým pachatelem hodnut do zad. Bezprostředně poté ho skupina neznámých vojáků surově zbilá a pokusila se ho naložit do auta. A. Moskovčenko se na zádech utvořil velký otok a má i další zdravotní potíže. Stejným způsobem přepadl

● **Jeden z objektů — znamená to, že kontrola zásilek bude pokračovat?**
Zajisté, ale jen v souladu se zákonnými předpisy. A ujedne o kontrolu dopisů občanů, ale tiskových ze zahraničí. To, co se dělo dříve, zákonem odporovalo. Jako v kterémkoliv jiném státě i naše bezpečnostní orgány budou kontrolovat tiskové zásilky, které mohou porušovat naše zájmy, či souviset s trestnou činností. Po zrušení platných zákonů uprav například vyúčtování z přepravy literatury propagační inženýry, pornografií apod. Ale jde o ještě vážnější věci. Například o drogy, které se zatím sporadicky, ale v přece jen objevují. Dostají jsme také ze sousedních států určité signály — opakuji signály, kterými ale musíme věnovat patřičnou pozornost — že se na naše území nebo přes ně mohou dostávat významné množství s drogami, mezinárodní terorismus, tyto formy organizovaného zločinu se mohou projevit také u nás. A my tomu musíme bránit ve vlastním zájmu i v zájmu ostatních států, a tímž chceme i v křimálnětatické spoluprá-

PODLE ZAKONA...

Svým způsobem je to až fascinující. Když tak člověk šle, vidí poslušně různé svědectví různých lidí. Ovšem se že postupovat přesně podle zákona. A odhodlání na tom je, že ve většině pří-

padů je to dokonce pravda. Protože se zákon vskutku nejen umožňoval, ale důsudek umožňují zavřít někoho za odlišné názor a vůbec za spoustu dalších věcí, které se hinde řešit deime tomu paktů.
Vzpomínám si čas plynul rychle a tudíž se něreknu přesně, kdy to bylo) na lískovou konferenci s tehdejšími generálními prokurátorem ČSSR J. Fojsem. Bylo to v době, kdy se s úřad připravoval přestupkový zákon o další novely trestního práva. A tento starý a dneš (jž mrv) muž jeden z předních představitelů hvalého režimu hovořil o tom jak si naprosto zbytečně vyhrožuje další a další vězně. (O politické — příloze ženě — nemluvit to se neztázávalo. Možná by stálo za to uvažovat dneš v souvislosti s amnestií nad tím zda by vůbec bylo zapotřebí amnestovat tolik osob, kdyby

● **Jeden z objektů — znamená to, že kontrola zásilek bude pokračovat?**
Zajisté, ale jen v souladu se zákonnými předpisy. A ujedne o kontrolu dopisů občanů, ale tiskových ze zahraničí. To, co se dělo dříve, zákonem odporovalo. Jako v kterémkoliv jiném státě i naše bezpečnostní orgány budou kontrolovat tiskové zásilky, které mohou porušovat naše zájmy, či souviset s trestnou činností. Po zrušení platných zákonů uprav například vyúčtování z přepravy literatury propagační inženýry, pornografií apod. Ale jde o ještě vážnější věci. Například o drogy, které se zatím sporadicky, ale v přece jen objevují. Dostají jsme také ze sousedních států určité signály — opakuji signály, kterými ale musíme věnovat patřičnou pozornost — že se na naše území nebo přes ně mohou dostávat významné množství s drogami, mezinárodní terorismus, tyto formy organizovaného zločinu se mohou projevit také u nás. A my tomu musíme bránit ve vlastním zájmu i v zájmu ostatních států, a tímž chceme i v křimálnětatické spoluprá-

● **Jeden z objektů — znamená to, že kontrola zásilek bude pokračovat?**
Zajisté, ale jen v souladu se zákonnými předpisy. A ujedne o kontrolu dopisů občanů, ale tiskových ze zahraničí. To, co se dělo dříve, zákonem odporovalo. Jako v kterémkoliv jiném státě i naše bezpečnostní orgány budou kontrolovat tiskové zásilky, které mohou porušovat naše zájmy, či souviset s trestnou činností. Po zrušení platných zákonů uprav například vyúčtování z přepravy literatury propagační inženýry, pornografií apod. Ale jde o ještě vážnější věci. Například o drogy, které se zatím sporadicky, ale v přece jen objevují. Dostají jsme také ze sousedních států určité signály — opakuji signály, kterými ale musíme věnovat patřičnou pozornost — že se na naše území nebo přes ně mohou dostávat významné množství s drogami, mezinárodní terorismus, tyto formy organizovaného zločinu se mohou projevit také u nás. A my tomu musíme bránit ve vlastním zájmu i v zájmu ostatních států, a tímž chceme i v křimálnětatické spoluprá-

Sein offener Brief an die Regierung. Eine Abrechnung mit den Verantwortlichen

KAREL GOTT: So tapfer kämpft er für die Freiheit

verachtung an. Er könne nicht mehr ertragen, wie die Polizei gegen friedliche Demonstrationen vorgehe. „Der brutale Polizeinsatz hat die Leute nicht eingeschüchtert“, schrieb der berühmte Sänger. „Es hat uns sehr enttäuscht, daß die Regierung das harte Vorgehen der Polizei ausdrücklich gebilligt hat.“

schlossen, für ein besseres Leben auf die Straße zu gehen. Nach dem Polizeinsatz in Prag konnte ich nicht mehr länger schweigen. Ich mußte mich äußern.“

Karel Gott schrieb einen offenen Brief an die Regierung, und er prangerte darin Unmenschlichkeit und Menschenmenschwürdiges Leben.

Auf dem Wenzelsplatz in Prag wollten die Schergen des Systems den Freiheitsdrang mit Knüppeln niederschlagen. „Meine Landsleute haben keine Angst mehr vor Schlägen“, sagt Karel Gott. „Wir alle sind ent-

Papst besucht die CSSR

Rom - Der Papst hat eine Einladung in die CSSR angenommen. Wahrscheinlicher Termin sei der 21./22. April, hieß es im Vatikan. 22.0 1. 90

Der beliebte Sänger Karel Gott (r.) schrieb an die Regierung seines Landes einen offenen Brief. Oben: Ein übersehtes Zitat

aby Jan Pavel II. přijel poeznane Otrav. Prdnokul pozvam papaze prepakladu vrede ulchamitu zvanho dopisu ktery stala tak osobni pozvani od vladni delegace. Podle informant z Vatikana usak v současné době není zadržetosti stav pa-peze takurý. aby mohl naši delegaci přijmout. Dumájam se, že navsteva není tak vzdálena, avšak nelze jí očekávat v nejbližších týdnech ani měsících. Rozhodně by se však podle mého názoru měla uskutečnit dříve, než za dva roky. V jednání s amsolským nuncioem jsme se shodli, že z naší strany jsou již vytvořeny všechny předpoklady, pro to aby zřvatitoch naši dosud vatýnké brá-kupkých stolec bmsknkatolické carkve bylo dlasazeno jeste du konce tabulo ctivitati.“

K návštěvě Jana Pavla II. 90

ě: K návštěvě papže a k jednání s arcibiskupem E. Colsonem nepři-mí, mistopředseda vlády CSSR J. Pro-madka: „O možností návštěvy se vážně uvažuje na obou stranách. Já jsem o ni se Svätým Otčam bavil už při mém pobytu ve Vatikánu 20. prosince. Tehdy jsem se dozvěděl, že program papže je stanoven na dva roky dopředu a že tedy o návštěvě lze uvažovat ne tomté burí zmlu. Prezident V. Havel, ale ve svém intervevím projev uveřil, že by rad-

AKTUALITA

(čtk): Světové tiskové agentury věnují značnou pozornost rozhovorům československých a sovětských expertů o pro-

anonymitu, napřela, že Československo při rozbuvěreck usiluje o úplné stažení zhruba 75 000 sovětských vojáků ze svého území do konce roka. Československá strana by přitom od Sovětu ráda získala klíč, že nejména polovina jednotek bude odsunuta do poloviny května. Agentura

POZORNOST PRAŽSKÝM ROZHOVORŮM

blematice sovětských voják v CSSR, které v pondělí začaly v Praze. Americké tiskové agentura Associated Press, britské Reuter i západoněmecká DPA si v této souvislosti věnovali série protístních článků na různých místech Československa, při kterých obě strany v předvečer zabíjení jednání požadavall bezký odchod sovětských voják. Agentura AP, odpovědním na zdroj, který má blízko k jednacímu stolu a který si přeje zachovávat

AP současně připomněla, že československý prezident Václav Havel, byl do počátků února pozván do Moskvy, kde měl přednést požadavky na urychlení odchodu sovětských jednotek. Anonymní zdroj americké tiskové agentury mluví jině problánil, že požadavky na ukončení odchodu do 21. srpna, kdy bude dvadvařáté výročí sovětské invaze, jsou z technického hlediska nepříjemné. Zdroj zároveň uvedl, že československá experti pozorují stažení sovětských jednotek odděleně od videnských rozhovorů mezi Východem a Západem a konvenčních ozbrojených silách v Evropě, na kterých je očekáváno dorození dohody do konce roka.

Představitelé mládežnických organizací několika francouzských politických stran předali v Praze dva kopírovací stroji a počítače zastupcům agentury Radost a Nezávislého tiskového střediska.

Ich kann als Sänger, der über die Liebe, über Verstand und Zärtlichkeit singt, nicht mehr ertragen, wie die mehr ertragen friedliche Demonstrationen vor dem Wenzelsplatz in Prag. Es war gemein, wie Studenten, die ihre Hände hochhoben, und sie prügeln muß endlich den lange versprochenen Dialog einleiten. Wir verlangen freie Wahlen, in die wir Freiheit...

Demonstranten in Prag (o.). Zu Hunderttausenden forderten sie auf dem Wenzelsplatz Freiheit

Prezident do USA?

lekt): „Bolo by velmi ládonní, aby prezident V. Havel navštívil Spojené státy v rámci na sobotní tiskové konferenci v Praze vedoucí již druhé delegace amerických kongresmanů, že během jednání tydne zavítala do Československa. Před-seďa výboru pro zahraniční záležitosti Sněmovny reprezentantů U. Sentic uvedl, že tohoto dojmu nabýjí po rozhovorech v předními vládními a politickými činiteli v Československu.

Meč v ruce Lidové fronty

MO-SKVA: Dány a pánové Lidová fronty v Lenkoranu v souvislosti s oděžením Nábožní Karabachu a s nedodržováním pro republiky s platností od 11. ledna pozostávají činnost sovětské vlády ve městě Těmito slavy začali rozhlasové prohlášení Lidové fronty v zerbážděnském Lenkoranu. Podle sobotní komunistické pravdy přešla v Lenkoranu veškerá moc do rukou Lidové fronty. Pracovníkům místních správach, státních a bezpěnostních orgánů byl znemožněn přístup na jejich pracoviště. Odpovědnost za dodržování veřejného pořádku přešla na Prozatímní rada obrany, která oznámila, že uznává republikové orgány sovětské moci, protože porušily ústavní práva národa a poslaly národní brdost a územní celistvost Azerbajdžanu. Rada obrany zároveň zdůraznila, že zankne ukamžitě poté, co republikové orgány přitmon odpověďací opatření. Rada ministrů Azerbajžánské SSR Elm Lidové fronty v Lenkoranu rozhodně odsoudilo a označilo ho za pokus přezkzt snahy vedení republiky sjednotit národ a konsolidovat jeho činnost s Lidovou frontou a dalšími společenskými kmitiml.

Pamatě J. Palacha

(čtk): Na tisíc občanů se zúčastnilo Pamětního pochodu Jana Palacha. Svou účast v osmičlenném pochodu z Neratovic do Všetn, kde je Jan Palach pochován, si přiměně smutnou událost v ledna před 21 lety a uctít památku mladého studenta. Ve Všetnách se počítá s vybudováním památníku J. Palacha.

Změny jsou nezvratné

(čtk): Prezident CSSR V. Havel přijel na pražském hrade viceprezidenta komise Evropských společenství F. Andriessena. V rozhovoru s tím V. Havel sdělil, že změny, ke kterým v CSSR došlo, jsou nezvratné. Vysvětlil se pro svou stranu rozšíření vztahu mezi CSSR a Evropskými společenstvími. F. Andriessen uvedl vývoj posledních týdnů v CSSR a vyjádřil zájem ES na prohloubení vzájemných styků.

Wann greift Gorbatschow in Ost-Berlin ein?

In der DDR stehen noch nicht alle Räder still, aber die meisten. In den Betrieben diskutieren die Arbeiter mehr als sie arbeiten. Die Modrow-Regierung steht vor dem Sturz, und immer häufiger fällt das Stichwort: Generalstreik. 60 000 Geheimpolizisten der verhassten Stasi sind immer noch im Amt.

Die SED-Funktionäre wittern wieder Morgenluft, und die Graue Eminenz hinter den Kulissen der Macht, der ehemalige DDR-Geheimdienstchef Markus Wolf, führt im Einvernehmen mit den Russen eine geschickte Regie. Ohne selbst in Erscheinung zu treten, läßt er den braven Kommunisten Hans Modrow um Vertrauen werben. Den geschmeidigen Rechtsanwaltschaft Gregor Gysi läßt er das Milliardenvermögen der SED retten und die erschütterte Position der Partei festigen.

Das Ziel ist klar: Auch nach den Wahlen vom 6. Mai will die SED im Spiel bleiben. Markus Wolf und seine Helfer werden alle Hebel in Bewegung setzen, damit es in Ost-Berlin keine Regierung gibt, in der die SED nicht zumindest mit einigen Schlüsselpositionen vertreten wäre.

Freilich läuft Markus Wolf das Risiko, daß sein Konzept der schleichenen Machterhaltung von der DDR-Bevölkerung durchkreuzt wird. Die überwiegende Mehrheit der Deutschen in der DDR folgt der Parole: Die SED muß weg! Die Menschen fühlen sich nach 40 Jahren um die Früchte ihres Lebens und ihrer Arbeit betrogen. Und sie sind nicht bereit, neue sozialistische Regierungsexperimente über sich ergehen zu lassen. Die meisten wollen sofort die Wiedervereinigung. Sie wünschen sich Löhne und Gehälter in DM sowie die Wirtschafts- und Sozialordnung der Bundesrepublik.

Dieser Stimmungslage müssen die Politiker in Bonn und die Oppositionsführer in der DDR Rechnung tragen. Die Bundesregierung muß im Umgang mit der Modrow-Regierung Distanz wahren, aber gleichzeitig der

DDR-Bevölkerung das Gefühl vermitteln, daß sich nach der Öffnung der Grenze ihre materielle Lage bald verbessern wird. Gelingt dies nicht, müssen wir im Westen uns auf eine neue Abwanderungswelle von etwa einer Million DDR-Deutschen bis zum Jahresende gefaßt machen.

Die verschiedenen Oppositionsgruppen in der DDR vom Neuen Forum bis zum Demokratischen Aufbruch bieten leider in ihrer Zerrissenheit ein jammervolles Bild. Sie sind sich zwar einig im Ziel, die SED zu entmachten, aber ihre blassen Konzepte sind nicht attraktiv genug, um die Masse der DDR-Wähler zu begeistern. Die Gefahr, daß ungefähr 20 bis 30 Prozent der DDR-Wähler entmutigt am 6. Mai gar nicht zur Wahl gehen und damit die SED stärken, ist unverkennbar.

Die jahrzehntelange politische Verödung der DDR hat zur Folge, daß in der Opposition charismatische Persönlichkeiten fehlen. In Preußen gibt es keinen Vaclav Havel und in Sachsen keinen Lech Walesa. Es wird deshalb in den nächsten Monaten darauf ankommen, daß sich die Oppositionsgruppen und die früheren bürgerlichen Blockparteien unter Einschluß der neuen SDP profilieren und ein gemeinsames Wahl- und Regierungsprogramm entwickeln, das den Menschen in der DDR neue Hoffnung und Vertrauen einflößt. Denn falls die Übergangsregierung Modrow demnächst gestürzt wird und der Generalstreik gegen das Regime der roten Funktionäre tatsächlich ausbricht, sind alle Demokraten in der DDR und in der Bundesrepublik gefordert. Unregierbar und steuerlos darf die DDR nicht werden, weil sonst wohl in Berlin-Karlshorst die Wiederaufrechterung der sowjetischen Militäradministration (SMA) möglich ist. Alles scheint Gorbatschow zuzulassen, aber nicht das Chaos auf deutschem Boden.

Eine Regierung des nationalen Notstandes in Ost-Berlin wäre das Gebot der Stunde.

Frankfurt - Ministerpräsident Walter Wallmann (57, CDU) ist auf seinen Tulpenbeeten ins Straucheln geraten. Gestern erklärte er sich be-

reit, 140 000 Mark zurückzuzahlen. So hoch ist der Betrag, den ihm die Stadt und das Land Hessen seit seinem Ausscheiden als Frankfurter Ober-

bürgermeister im Juni 1986 für Haushalterin und Gartenpflege in seinem Privathaus am Lerchesberg gezahlt haben.

Wallmann zahlt 140 000 Mark zurück

A. Dubček ve Štrasburku

Štrasburk. Předseda Evropského parlamentu (EP) k. štrasburskému výboru přijal ve Štrasburku předsedu Federálního shromáždění Čechoslovenska. Předseda EP blahopřel Československu ke vzniku nové křesťe a občanské party a pak se mu rozhodl a odměnit. Lásy Andrej Dubčekovi a Alexandru Dubčekovi. Záměrně, že spoléhá na spolupráci s ním a s jeho parlamentní demokracií. A. Dubček je mimořádně povolen, aby se rovněž nastil přispěl. A. Dubček v Československu přemýšl také významné demokratické tradice Československa. A. Dubček ve své odpovědi poděkoval všem, kdo podporovali usilí o obnovu es. spol. nosti. V. J. Dubček nařekl, že Československo se setká s EP a podporou v oblasti ekonomické a další spolupráci. Předseda EP k závěrečné Československu. Pozvání bylo s díky přijato. Předseda EP se včera setkal s předsedou Komise Evropských společenství J. Delors. J. Delors se vyslovil pro spolupráci a bankovní a investiční činnosti, při ochráně životního prostředí a s oblastí zemědělství. Příteli přátelé se bude v Dublinu konat setkání ministrů zahraničních věcí zemí ES, kde J. Delors předpokládá dohodu o tom, že zmíněná země budou k Československu a Rumunsku přispívat stejně jako k Itálii a Spojenému království. A. Dubček se včera rovněž setkal se zástupci politického úboru a výboru pro zahraniční hospodářské vztahy EP, který jako s představiteli delegata parlamentu pro ČSSR a DDR, i ondu také předseda EP. Evropských společenství Irsko a v něm zahraničních věcí G. Colsonem, který orientaci v zahraničí při implementaci reformy v Československu.

britische Pharmafirma Roussel Laboratories hergestellt. Rousself-Sprecher Tony Eaton: „Wir werden die Zulassung in England Mitte dieses Jahres beantragen. In Deutschland werden wir das 1991 tun.“ Der Preis für das Medikament steigt noch nicht fest. Eaton: „Es gibt auch noch keinen Namen. Aber höchstwahrscheinlich wird sich IV einbürgern, von „intravaginaler Ring“.

Der Antibaby-Ring ist 5,5 Zentimeter breit und 9 Millimeter dick. Der weiche Kunststoff sondert im 24-Stunden-Rhythmus 20 Mikrogramm des Hormons in den Körper ab. Zu den Vorteilen des Ringes gehören unter anderem die geringere Hormondosis und die wie bei der Pille: 96 bis 99 Prozent schnellere Schutzwirkung. Das Hormon an Ort und Stelle im Organismus freigesetzt wird und nicht

Hostinští proti dražbě

Hostinští. Do soukromých rukou se mají v blízké době přecházet v Plzni některé provozovny podniků Ral. Včerejší státní úředník sobě selže Volného seba-zební podniků v pohostinství odsouhlasí snahy stát hospody do dražby. Na základě kupní smlouvy by měl být přeprodán ten, kdo v ní dříve pracuje. Aukce by totiž v mnoha případech nebyla výhodnějších hostinští zkapalňování v něm kádriem, kteří jsou v „bařku“. No v případě budou muset předtí státní provozovny a péči o nůsty v distriktu a-Hostinští, provozní ústředí.

London - Die Superpille ist dank Künftig brauchen Frauen nur noch alle drei Monate an den Empfängnischutz denken. Das neue Verhütungsmittel gibt es nicht als Tablette, es wird im Körper getragen. Die „Pille“ besteht aus einem keimfreien, gummiartigen Ring, den die Frau wie einen Tampon einführen kann. Im Kunststoff befindet sich eine niedrigdosierte „90-Tage-Ladung“ des Hormons Levonorgestrel.

In den 30er Jahren war sie ein Superstar - nun lebt Lida Baarová tragisch und allein in Salzburg

Ufa-Star Lida Baarová: Traurig am 75. Geburtstag

Am 7. September werde ich 75 Jahre alt, aber ich bin darauf nicht stolz, ich meine Lida Baarová. „Ich fühle mich vom Leben betrogen.“ Der Ufa-Star (L. Baarová) bekam im Dritten Reich Auftrittsverbot, flüchtete, verheiratete sich in einen verheirateten Mann und lebt nun verbannt in Salzburg.

Odeš V. Machonin
 (1871) v pátek 12. ledna zemřel ve věku 69 let architekt Vladimír Machonin, jehož jméno je v Praze spojeno především s výstavbou obchodního domu Kotva na náměstí Republiky. Na jeho projektu pracoval společně se svou ženou Věrou od r. 1970 o čtrnácti letech předtím r. 1974. Před tím se podílel na plánu hotelu Thermal v Karlových Varech (1965) a na projektu našeho zapsaného úřadu v Berlíně v r. 1969. Vladimír Machonin se počinil i na výstavbě nových částí Prahy jako spoluautor státního plánu sídliště Kytč (1972 až 73). Se svou ženou spolupracoval na stavbu Domu nábytku v Praze 4, ale pak byl nucen se vzdát své tvůrčí činnosti a po celých patnáct let jsme o něm neslyšeli. Vladimír Machonin se řadil k architektům navazujícím na odkaz klasické české moderní architektury.

Senzuční nález
 (1907) v Praze. Kvalitní spolek z Torquay v Anglii byl v roce 1907 založen. V té době se stalo běžným, aby lidé z Torquay v Anglii byli v Praze. V té době se stalo běžným, aby lidé z Torquay v Anglii byli v Praze. V té době se stalo běžným, aby lidé z Torquay v Anglii byli v Praze.

Jako dříve
 (1907) v Praze. Kvalitní spolek z Torquay v Anglii byl v roce 1907 založen. V té době se stalo běžným, aby lidé z Torquay v Anglii byli v Praze. V té době se stalo běžným, aby lidé z Torquay v Anglii byli v Praze.

Jubilující J. Novotná o svém přátelství s T. G. M.

„Celý sklonek uplynulého roku jsme zde v Americe strávili v napětí a modlitbách. A Bůh nás vyslyšel. Daroval svobodu mé milované vlasti, to nejkrásnější, co si člověk může vůbec představit. Nepochybuj o tom, že nás k tomuto cíli přivedla nezměrná víra v budoucnost a láska k trvalým hodnotám lidstva.“ S těmito slovy mne rozchevřilým hlasem, plným upřímné radosti a štěstí, oslovila Jarmila Novotná, žena, která již překročila osm krátků svého bohatého a plodného života ve chvíli, kdy uplynulo půl století od jejího příchodu do Metropolitan opery představení vrcholný díl každého mimořádného umělce.

VZPOMÍNKY SVĚTOVĚ ZNÁMÉ ČESKÉ PĚVKYNĚ

Jarmila Novotná této mety dosáhla. A poněvadž aktuální myšlenky se obvykle při jubileích prolínají s nejkrásnějšími vzpomínkami na umělecké začátky, evěřila se mi slavná pěvkyně s několika epizodami, jež budou trvale zaznamenány do jejích životních pamětí.

PRVNÍ SETKÁNÍ S TOM

Bylo to 28. října 1916, když se tálník najednou vrátil z vojny, kde byl zraněn a dostal dva týdny dovolené, aby se uzdravil. Dívka Bohu nemusel už zpět. Válka skončila, ulice byly přeplněny lidmi, kteří zpívali a objímali se. To byl okamžik, na který napomenou.

Naše země byla osvobozena. A byl to Tomáš Garrigue Masaryk, který po vypuknutí války odešel do ciziny a čtyři roky cestoval po Evropě, Asii a Americe a pracoval s Eduardem Benešem a Milanem Rastislavem Štefánikem na našem osvobození. Ještě když byl v Americe, byl Masaryk v Praze zvolen prezidentem nové Československé republiky.

Přípravy na jeho přijezd byly veliké. Nádraží na Vinohradech bylo pojmenováno na Wilsonovo jako dík americkému prezidentovi za jeho pomoc k naší samostatnosti. Členové Sokola měli tvořit prezidentův doprovod. Můj otec byl jedním z průvodců, na což byl hrdý celý život.

Když 18. listopadu 1918 pan prezident přijel, byly školní děti vyzvány, aby mu zazpívaly na Hradčanech. Také naše škola se zúčastnila této slavnostní zprávy. Když se pan prezident objevil na hradním balkóně, zvuk z tisíců hrdel dětí, které tam byly shromážděny, musel být slyšet až na druhé straně Vitavy. Tentokrát jsem si ještě nemyslela, že poznám pana prezidenta osobně, ale stalo se tak přece jen.

Ve svých 17 letech jsem nastoupila cílevědomě svou uměleckou dráhu. Byla jsem opravdu plná a už v roce 1924 jsem měla svůj první samostatný koncert v pražském Mozartu. Pak jsem zpívala jako host na různých provinčních operních scénách. Když upozornili šéfa opery Národního divadla v Praze Otakara Ostrčila na úspěšný nástup mladé pěvkyně, projevil o mne zájem a pozval mne na předzpívání. Poprvé jsem zpívala Mařenku v Prodané nevěstě na odpoledním představení v Národním divadle 27. června 1925. Úspěch byl veliký. Ještě před ukončením sezóny jsem zpívala 3. července 1925 Violettu s Otakarem Mařákem jako Alfrédem. Pak jsem nastudovala další úlohy — Tatánu v Oněgínu, Královnou noci v Kouzelné sítně, Roslinu v Lazebníku, Mimi v Bohémě a Ariela v nové inscenaci Fibichovy Bouře, o které napsal Zdeněk Nejedlý nadšený referát jako o jednom z nejšťastnějších představení v Národním divadle. V lednu 1926 jsem se stala členkou opery Národního divadla a můj repertoár utěšeně rostl. Poté jsem odešla na další studia do Itálie. Posledním představením v Národním divadle před odjezdem byla 10. února 1927 Verdihovo Tra-

viata.

SETKÁNÍ DALŠÍ

Poznala jsem postupně řadu představení v milánské Scale a zvláště velký dojem na mne učinila Lucia di Lammermoor s pěvkyní Touží de Monto. Začala jsem studovat Gildu v Rigollettu. V létě jsem se vrátila do Prahy. Po krátkých prázdninách jsem zpívala v Národním Gildu s Jiřím Baklanovem jako Rigolettem. Nikdo nezpíval a nehrál titulní roli tak přesvědčivě. A tento večer byl pro mne důležitý ještě z jiného důvodu. Prezident Masaryk, který byl snad zvědav, ještlí zprávy, co slyšel o mladé zpěvačce, jsou správné, a tak si mne přišel poslechnout. Hofela jsem touhou dozvědět se, jak se mu to líbilo a zjistiť jsem to velice brzy. Hned den poté jsem dostala pozvání od Lána. Moje maminka ješla se mnou. Přivítala nás dr. Alice Masaryková, která byla velkou oporou pana prezidenta, nejsem jako hostitelka, nýbrž i jako duchovní spolupracovnice. Na zámku bylo už shromážděno několik hostů, mezi nimi také Emil Ludvig, který psal tonkrát knihu o panu prezidentovi. Brzy poté vstoupil pan prezident. První dojem se mi hluboko vryl do paměti. Přirozená důstojnost a prostota, takže všechny obavy, jak s ním budu mluvit, za mne spadly. Pan prezident měl zájem o všechno. Po večeru jsem nejdřív zpívala Ářil z Prodané nevěsty, pak Violettu a nějaké národní písně. Dlouho jsem nemohla usnout, tak jsem byla naplněna štěstím.

Před vánocemi mne pozval pan prezident znovu do Lána. Tentokrát tam byl také jeho syn Jan, který byl tehdy vyslancem v Londýně. Vzájemný vztah těchto dvou mužů — otce a syna — byl nejkrásnější, jak si lze myslet. Starý pan miloval veselit, jak teprve musel milovat syna, jehož smysl pro humor byl znám po celém světě. Jan byl skvělým pianistou, to zdědil po matce, jejíž rodina Garrigue byla velice muzikální. Zpívala jsem s ním tehdy všechny české a slovenské písně, na které jsme si vzpomněli. Pan prezident zejména miloval píseň „Ach synku, synku“. Říkal: „Tož to je moje píseň, když se něco poloáme, tak se to má spravit.“

A pak se pan prezident vyptával na moje další plány. Řekla jsem mu, že jsem rok studovala zpěv v Miláně, že teď zůstanu v Praze a budu zpívat v Národním divadle a že v srpnu mám zpívat Gildu ve veronské Aréně. On se zamyslel a řekl, že je dobře, budu-li zpívat několik představení v Národním divadle, ale že bych měla pak dále pokračovat v Miláně a nepřerušit studium tak brzy. Já jsem se mu svěřila, že mám potíže najít dobrého učitele a on odvětil, že jeho švagrová Esperanza Garrigue, která žije v Americe, ale je sama učitelkou zpěvu, má ještě jistě poradit. Chtěl dále vědět, zda mi rodiče mohou má studia platit, že rád pomůže, kdyby bylo zapotřebí.

Ještě dlouho jsme besedovali, jeho zájem o hudbu, umění, krásnou literaturu, malířství a sochařství byl přislouchavý. Vysvětlil to také z jeho dopisů,

které mi psal později do Milána. Jeho názory a rady hluboce zakotvily v mém životě.

Tentýž večer Jan Masaryk navrhl, abych uspořádala koncert v Londýně. Domluvili jsme se, že tam pojedou v lednu. Koncem ledna jsem tam s maminkou skutečně odjela.

Jan byl v Londýně velmi populární. Byl to roztomilý člověk, nesmírně vtipný, úplně jiný než jeho filosofický, intelektuální otec, který ho snad proto měl tak rád. Říkal o něm (ale aby to Jan neslyšel) „můj sluneční paprsek“. Jan měl za manželku Frances Crane, dceru dlouholetého přítele prezidenta Masaryka z Ameriky.

Pan prezident mne požádal, abych přišla na Hrad hned po návratu z Londýna, aby měl zprávu z první ruky, jak to dopadlo. Naslouchal s velkým zájmem mému vyprávění o Londýně a o popularitě svého syna. Řekl mi též, že dostal odpověď od Esperanze Garrigue, která mně v Itálii doporučuje mistra Emilia Piccoliho, jehož žákem byl také slavný tenorista Tito Schipa. Pak mně uděloval ještě rady, jak mám pokračovat ve studii. Že mám hodně číst a hlavně se učít cizím jazykům. Říkal: „S každou novou řečí jste nový člověk.“ Musela jsem mu slíbit, že mu budu podávat zprávy o svých studiích v Itálii.

DOPISY

Po několika dnech pobytu v Miláně jsem panu prezidentovi ihned a všem referovala a ani se mi nesnilo o tom, že bych dostala odpověď. A tu přišel dopis, datovaný 24. dubna 1928.

„Milá slečno Novotná, pěkně to vypadá, slávek Děkují za zprávy. Až budete mít něco nového, napište mi o tom. Vraťm fotografii (Maestra Piccoliho — pozn. red.): první dojem byl, že je to nějaký náš krajanek, docela český obličej, hlavní věc, že je dobrý učitel a že Vám rozumí. Pozdravujte ho pěkně. Nedávno jsem si pro Vás vystřihl Carusovu statistiku, přikládám ji, hodí se na Vás, zdá se mi dobře. O tom, co se děje doma, dozvídáte se, tuším, z novin a nějakého toho ilustrovaného listu. U nás doma míváme občas něco hudby, Alice se o to stará. Máme staršího známého Řipla, je profesorem (vlastně byl — vzdal se toho) v Německu, komponuje a slušně hré na klavíru. Byl u nás, hrál nám své skladby a své zamilované mistry, neznáte ho? Máme aprílové počasí, ale je tu v Lénech míle. Alice odjede na několik neděl do Františkových Lázní, já pojedou v červnu na Moravu a pak nám nastanou některé ty starosti atd. Vy máte starosti své, já své, každý kšeft jich má akorát dost. Mějte se dobře. Váš T. G. Masaryk.“

Zde Carusova statistika: Recept na pěveckou slávu podle Carusa. Slavná australská zpěvačka Evelyn Scotneyová, která docílila právě ohromných úspěchů v Londýně, vyslovila se k jejímu novináři, že věří Carusovu receptu, jak docílit pěvecké slávy. Caruso vyjádřil recept v procentech takto: hlas 20 %, vytrvalost, schop-

nost a trpělivost 20 %, cvičení a technika 20 %, osobnost 20 %, štěstí 20 %. Smíšením toho všeho je prostředkem k tomu, aby byl někdo slavným pěvcem nebo slavnou pěvkyní. Pan prezident k tomu dodal: tedy 40% vlastní úsilí, od Pána Boha 40% (hlas a osobnost) — 20% štěstí. A tak jsem čas od času panu prezidentovi psala a on v jednom dopise z 21. června 1928 ze Zlíchovic na Moravě píše: „Milé slečno Novotná, děkuji za dobrou zprávu. Moje švagrová

je dostanu. Seznámil jsem se s Italskou malířkou, slavnou Mimi Bezzi, Accademika di Belle Arti di Brera, Milano. Když jste se s ní mohla sejit, snad by Vás zajímala. Ze Vám přeju všechno dobré, vítel Váš T. G. Masaryk.“

Mrs. Esperanza Garrigue z New Yorku (doporučila Piccoliho) přijede do Evropy asi za týden. Možná, že pojedete do Milána nebo do Verony. Psal jsem jí právě o Vašich letošních plánech. Jestli by k Vám nemohla přijít, mohla byste tak na týden (můžete-li dělat, tím lépe) přijet k nám a s ní pobýt. Vaše Verona končí 19. augusta. V té době budeme již v Topolčiankách a švagrová snad již bude s námi. Dám Vám zprávu o jejích plánech, jakmile

ty do posledního jednaní. Což všechno bylo pěkně dráhé. A tu přišla se se velká pomoc od prezidenta Masaryka. V dopise z 1. července píše: „Přeju úspěch ve Veroně. Ale je to také věci garderoby, nep Objednejte si všechno potřebné a hodné pěkně. Když už, tož už, říkám. Oddány T. G. Masaryk.“ To jenom ukazuje, jak lidský byl prezident, on myslí na všechno.

Dne 2. srpna se konala ve Veroně

pis, kde píše. „Děkuji za vystřížky z novin a za zprávu listem. Telegrafoval jsem Vám hned na Váš telegram; adresoval jsem ho do amfiteatro, ale vidím i listy píší o Aréně, nevím, jestli je to to. Těšim se s Vámi, dovedu se tak živě říci, když Vám tisícové davy tlaskaly, docela zjevně Vašemu umění a Vám osobně, neboť nebylo žádné umělé reklamy. Krásný zážitek! Váš prezident.“

Pan prezident se zmínil v jednom ze svých dopisů, že přijede do Topolčanek, kde on tráví obvykle prázdniny, Esperanza Garrigue, a že by mě chtěla poznat. Také moje matka byla pozvána. Když jsme prožděli Brnem, přistoupil do vlaku Rudolf Firkušný, známý jako zástračné dítě. Byl žákem Leoše Janáčka a svůj první koncert dával, když mu nebylo ještě osm let. Pan prezident ho rovněž pozval do Topolčanek, jelikož měl velký zájem o mladé talenty. Firkušný vesele přiznal, že si na tuto cestu poprvé oblékl dlouhé kalhoty.

Na zátku v Topolčanách bylo shromážděno hodně lidí. Kromě dr. Alice Masarykové tam byla též druhá prezidentova dcera Olga Revil-Hodová se dvěma syny Herbertem a Leonardem a jak jsem se už zmínila, Yvargrová Esperanza Garrigue. A ještě mnoho jiných, jejichž jména si nepamatuji. Pan prezident každé ráno rajtoval na koni. Já jsem si s Firkušným připravila několik písní, abychom večer mohli pana prezidenta překvapit. Ale pan prezident měl pro nás jiné překvapení. Pozval cikánský orchestr, a ten hrál pro nás dlouho do noci.

OTEVŘENÝ SVĚT

Zůstali jsme tam asi týden. Já jsem měla příležitost pracovat trochu s Esperanzou Garrigue, která mně dala mnoho dobrých rad. Večery byly vždycky vyplněny hudbou. Firkušný hrál, já jsem zpívala a pak se tam hlavně rozvíjela zajímavá konverzace. Pan prezident měl velký smysl pro humor. Jednou jsme si vyjeli podívat se na výstavu moderní architektury a nábytku. Pan prezident prohlížel vše důkladně ze všech stran, pak si sedl do jedné hypermoderní židle, ale rychle vstal a podotkl: „Vy teď děláte všechno pro oko, ale zapomináte, že židle jsou pro jinou část těla.“ Škoda, že jsem si nepoznámala všechny prezidentovy poznámky. Naštěstí mám pěknou sbírku jeho dopisů, a ty jsou mým nejdražším majetkem. Teď je psaní dopisů skutečně ztracené umění. Často se ptám, proč? Snad proto, že žijeme v takovém chvatu a spěchu? Ale přece jsem většinou dopisů obdržela od lidí, které nelze označit za líné nebo zahálčivé!

Po návratu do Milána jsem se začala učít roli Adiny z Nápoje lásky. To je rozkošná dílo, která mne moc bavila. Velkou radost mi způsobil také dopis pana prezidenta. Jeho rady byly pro mne vždy velkým povzbuzením. Dne 6. listopadu 1928 píše: „Milá slečno Novotná, děkuji za přátelskou vzpomínku a přání, navzájem Vám přeju vše dobré. Napadlo mi, že by byla v Miláně pro Vás příležitost pěstovat trochu dějiny umění našeho Vášeho, užití malby, architektury atd. Buď na univerzitě nebo v nějakém podobném institutu. Mám v úmyslu, nášky, exkurze, ovšem i Catbu, od nás krátké prázdniny třeba ve Florencii, Římě, vidět sbírky. Zdá se mi, že takové vzdělání by prospělo i zprvu“ a hlavně vystupování na scéně, hře. Však sama v tom najdete, co je Vám nejlepší. Pozdravuje Váš prezident.“

Začátkem května jsem odjela vystupovat do proslulého Teatro San Carlo v Neapoli. Mým partnerem zde byl Tito Schipa. Byl spíše zpěva-

vy, ale zato umělec neobyčejný. Neslouchal jeho zpěvu byl nejvyšší požitek. Při generální zkoušce, když zpíval lépe než kdy jindy, jsem při něm duetu zapomené zpíval, tak mne se na něj nadšeně dívala. Opač při premiéře byl velký „Aho noviny psaly také o mně: „Ffo „Jarmilla“ Novotná se zbláznili všichni, slepi i hlupci. Ti slepi, protože ji mohou slyšet a omdlévají rozkoši nad tím sladkým hlasem, a hlupci proto, že jí vidí, a myslí, že je to Primavera od Botticelliho, která se nám zjevila zde na scéně jako Adina.“

Po prázdninách jsem odjela na dva koncerty do belgického Ostende. Poznala jsem tam Šaljapina a jeho dceru Marinu, která navštěvovala všechny jeho představení. Šaljapin byl výsoký, dobře vyhlížející člověk s pobouřným úsměvem. Jeho hlas měl uchvatný zvuk a sílu. On byl hlavně genialní herec. Proto jeho Boris Godunov nebyl nikdy překonán.

Od září jsem nastupovala angažmé do berlínské Krollovy opery, jedné ze tří nejstarších operních scén, vedené tehdy Otto Klempererem. Tam jsem poznala i slavného režiséra Maxe Reinhardta. Požádala jsem Klemperera, zda by mohl do repertoáru zařadit Smetanovu Prodanou nevěstu. Klemperer mi vyhověl. Premiéra se konala 30. prosince za řízení Alexandra Zemlinského, kdysi působícího v Praze a prachdušného ducha našeho hudebního. Berliner Tagblatt tehdy o premiéře napsal: „Jarmilla Novotná je pěvkyně se stříbrným hlasem, krásným přednesem a v Prodané nevěstě je zrcadlem všech šťastných i zrazených nevěst. Berlínská Státní opera ani neví, jak šťastný tah její angažmé udělala.“

Také pan prezident byl potěšen provedením a úspěchem Prodané nevěsty. Napsal mi: „Slečno Novotná, srdečně děkuji za milé přání a za pěkné zprávy. To uvedení Prodané nevěsty je opravdu pěkná věc pro Vás i pro nás všechny. Navzájem-pro přeji Vám jako vždy úspěch a úspěchy. Oddaný T. G. Masaryk.“ Na znamení uznání a díky bylo rozhodnuto, že na nové století stokrát bude mít portrét, představení republiky. A tak jsem seděla modelem profesoru Maxi Švabinskému. Tato stokrát vyšla v roce 1931.

Život však není vždycky růžový. Často přináší více trnů, než si člověk uvědomí. Ale já jsem vždycky milovala zkoušky na novou operu, tu přípravu, vznik nových nápadů. Připadalo mi to jako strom na jaře, který má nejdříve jen několik zelených listů, než úplně rozkvetá. A to je to, k čemu jsou zkoušky nutné. Pak už jen stát na jevišti, dýchat divadelní vzduch, což je tak rozdílné od vnějšího světa, že se to stane opravdovým životem pro někoho, kdo byl k tomu zrozen.“

Nejen jazykový Babel

Má-li západní Evropa obstát v nelehkém konkurenčním boji se Spojenými státy a Japonskem, musí spojit své zdroje a kapitál. Potřebuje tedy společný trh. To je závěr, k němuž v Evropském hospodářském společenství dospěl už před lety. Do 31. prosince 1992 by měly být v rámci EHS zrušeny všechny hranice a celní bariéry pro volný pohyb kapitálu a soukromých osob. Pro západoevropskou integraci bylo už vykonáno mnoho a to navzdory odporu krátkozrakých podnikatelů, rozhodnutých hájit zuby nehty své vlastní zájmy, překážkám politickým trpčícím lokálním patriotismem i nesouhlasu některých občanů bojujících o své privilegia a

neschopných reálně sázetí výhody, které získají na oplátku. Kromě „velkých“ problémů před EHS nadešla zdánlivá ty zdánlivě okrajové, které však mohou pořádně zneprjemnit život. Jedním z nich je i otázka jazyková.

V západoevropské „dvadctce“ se v současné době hovoří nejméně třiceti jazyky. Podle odhadů přes 50 milionů z 325 milionů obyvatel EHS, to znamená zhruba každý šestý, používá denně kromě jednoho z desíti oficiálních jazyků společenství jazyk jiný. Oficiálními jazyky v EHS jsou angličtina, němčina, francouzština, itaština, španělština, dánština, holandsština, řečtina a portugalsština. V jedendcti členských státech, u kterých je Portugalsko, je nejméně jedno společenství uznává vlastní jazyk a kulturu. Většinou zahraniční dělníci, kteří před lety přijížděli do států EHS za prací, si za léta vytvořili vlastní enklávou často říjící svým svobodným životem.

Nejvíce jazyků se používá v Itálii (celkem jedendct), ve Francii (osm) a Velké Británii (šest). Snad nekomplikovanější je situace v hlavním městě Belgického království, které je zároveň sídelním místem orgánů EHS. V Bruselu více než čtvrtinu obyvatel tvoří cizinci. V obvodu Saint-Josse je dokonce k trvalému pobytu přihlášeno 55,7 procenta obyvatel jiných států. I v dalších sedmi z devadcti obvodů žije víc než 25 procent cizinců. Přispívá k tomu samozřejmě především sídla mnohých mezinárodních organizací, hlavně Evropských společenství, Severoatlantického paktu a pracovních skupin Evropského parlamentu. Přibližně 46 procent cizinců žijících v Bruselu pochází z členských zemí EHS. Téměř třetinu nebelgického obyvatelstva Bruselu tvoří Turci a Marokánci.

K čteným institucím Evropských společenství se proto před časem přihadilo další, s názvem Úřad pro ohrožené jazyky. Avšak nejen to. V bruselské centrále EHS si dobře uvědomují, že jednotný unitární trh bez znalosti cizích jazyků může při volném pohybu osob, zboží a kapitálu znamenat nemalé potíže, mezi lidmi by mohla narážet jazyková bariéra. Proto i letního roku ustoupil v platnost program „Lingua“. Je dotován 200 milióny evropských měnových jednotek (zúčtovatelna měnová jednotka EHS se nazývá ECU a rovná se 1,13 dolaru). Program, proti němuž se tradičně postavila kvůli finančním nákladům Velká Británie, je zatím rozpracován na pětileté období a týká se výuky studentů, profesorů i příslušníků dalších povolání. M. zahrnuje pravidelnou výměnu studentů mezi členy EHS na studijní pobytu, minimálně třiděti denní.

K dalším „okrajovým“ problémům patří již dlouho kritizovaná přebujelá byrokracie orgánů EHS a přemíra papírování. Konkrétní příklad: K originálu žádosti o podporu výzkumu a vývoje nových technologií je nutné připojit 29 kopií, 24 pro členy konzultativního výboru a zbylých pět pro unitární administrativní účely komise Evropských společenství. Zdaleka to však není všechno. Aby byla žádost rychleji vyřízena, doporučuje se žádost doplnit překladem do angličtiny, tentokrát v 30 exemplářích. Není divu, že před časem se objevily ilustrativní poznámky, zda by se třeba zákona, na níž v Bruselu sídlí orgány Evropských společenství, neměla přejmenovat na třídu Papírů...

Zmatky jsou i v systému kreditních karet, který Evropský úřad spořitelů nedavno označil za skutečnou džungli.

Glasiost-Flichting

Paris - Valentin Kojin (46), einer der begabtesten sowjetischen Dirigenten, hat in Frankreich um politisches Asyl gebeten. „Ich bin der erste Flüchtling der Glasnost“, sagte er. „Rede- und Pressefreiheit in der UdSSR sind nichts anderes als ein angehenliches Schaufenster für den Westen.“

stý občan vyhnout placení daní tím, že si otevře bankovní účet v zahraniční bance. Proto se zdánlivě nevídnost stanovení jednotné daně pro občany všech členských zemí EHS, tímž je se potobným praktikám zaměřilo. Jak je vidět, cesta k jednotě není vůbec jednoduší.

To všechno však není nito v porovnání se starostmi, jež představitelé možností úniku národních kapitálů do daněového zvyku, který je doslova do humny. Existují známé daněové ráje, kde se investiční kapitál začíná jen nepatrně a kde banky nikdy nepodávají správy do zahraničí o investičních císařích. V Evropě bylo odeřada takovou zemí zejména Švédsko, později i Lichtenštejnsko. An-

SPOR S ČASEM,

aneb Spirála Solženicynovy zrady

Te knížka nazvaná Spor s časem, kterou napsala bývalá manželka vynikajícího sovětského spisovatele Alexandra Solženicyna Natalie Rješetovská vyšla v roce 1975, vydala ji moskevská Tisková agentura Novosti, spatřila světlo světa rok poté, co byl Alexandr Solženicyn násilně deportován ze SSSR. V roce 1978 vyšla česká knížka Spirála Solženicynovy zrady. Jaký je vztah obou těchto publikací? Jde o skutečnost jejich vzniku? Před nedávnem o tom vydala Natalie Rješetovská svědectví na stránkách Moskevských novostí. A protože v dnešním čísle přílohy Neděle s LD publikujeme esej Alexandra Solženicyna, domníváme se, že i následující svědectví bude pro naše čtenáře přinejmenším zajímavé a poddělá jim trochu zákulisi toho, jak se dělala ideologická propaganda.

Svého času se v západním tisku objevily články o tom, že N. Rješetovská byla přinucena napsat vzpomínky na svého bývalého manžela A. Solženicyna. Jaká byla skutečnost?

Na stránkách New York Times se objevil, 28. února 1973 jako odpověď na článek korespondenta APN S. Vladimirova, který list otiskl pod titulem Solženicyn v troskách, materiál J. Medveděva (bratra známého historika Roje Medveděva) nazvaný V obraně Solženicyna. J. Medveděv v něm mj. psal o rozchodu manželů a o tom, jak se tento rozchod N. Rješetovské bolestně dotkl. Bývalá Solženicynova manželka na článek odpověděla a odpověď nazvala To jsou přátelé Solženicyna. Poslala ho do americké redakce prostřednictvím APN. Při návštěvě APN se mj. také smloula, že píše vzpomínky. Pracovníci APN o ně projeví velký zájem, rychle byla podepsána smlouva o jejich vydání. Ve stanoveném termínu dodala N. Rješetovská rukopis.

Vztah vydavatele se však náhle k autorce vzpomínek změnil. Namísto třiceti archů jich bylo dáno do tisku pouze třináct, byly vypuštěny ty pasáže, které autorka pokládala za velice významné a důležité. Vypadla celá kapitola nazvaná Obklíčení, hovořící o brdinném působení Solženicyna na frontě. A to právě v době, kdy v SSSR, ale i na Západě, se začínalo hovořit o jeho údajně pochybném chování za války. Nejenže byl zkracován text, ale jeho originál byl překrucován. Autorka bojovala o každou řádku, rozhodně nechtěla souhlasit s tím, aby rozvod se Solženicynem byl vysunován na první místo. Bylo jí řečeno: „Musíte zaujmout jasné stanovisko, jinak knížka nevyjde.“ Odpovědě-

la: „Nepotřebuje cizí stanovisko, má své — pravdu.“

Byla odhodlána k rozhodnutí, že knížku nevydá, ale v západním tisku se stále častěji ukazovaly články překrucující skutečnost. I v SSSR i v zahraničí se psalo o tom, že jí jde o peníze a o to přihřát se na Solženicynově slávu, že se za něho provdala, když už byl slavný spisovatel...

Je pochopitelné, že všechny úkrty a změny v textu byly tendenční, vypuštěné pasáže měnily smysl a přesto byl na stránkách knížky přece jen Solženicyn jiný, než jak ho představovala oficiální sovětská propaganda. Ze prý za války utekl z obklíčení a zanechal svou baterii jejímu osudu, že žije z paněz CIA. Podlehla.

Je třeba připomenout, že vzpomínky psala nejen jako bývalá Solženicynova manželka, ale zároveň i jako „spoluvinice“. Byla jednou ze tří žen, které potají přepisovaly na peacím stroji Souostroví GULAG, otisky jejich prstů zůstaly na mikrofilmu, který byl dopraven do zahraničí. Jediné její otisky a Solženicyn, protože kopii dělali spolu. Tři roky byla ženou frontového důstojníka, osm let vězně „gulagu“ a po celý zbývající čas spolupracovnice podezřelého spisovatele.

Knížka vyšla a Solženicyn nejen urazila, ale i znepokojila. Měla jeho dopisy z fronty, skicy, poznámky, koncepty. Vše mohlo být zneužito proti němu. Samotnou postavu na stránkách knížky nazval Solženicyn „výtvořem APN-KGB“. Jistě, mohla by takovým výtvořem být, kdyby autorka, i když přistoupila na určitý kompromis, přesto neubránila svůj základní názor. Díky tomu se přece jen nepodařilo představit Solženicyna jako zrádce vlasti.

První vydání knížky vyšlo v Itálii. Byla ujišťována, že do Itálie byla poslána její verze. Čtyři měsíce se udíla italsky, aby se mohla sama přesvědčit, že to byla pravda. Když se pak ale přesvědčila, že byla poslána varianta APN, udělala ve vydavatelství výstup. Byla ujištěna, že vše bude napraveno v ruském vydání. Uvěřila. Byl to však jen vstup do dalšího velkého skandálu.

Ozval se telefon z APN. „Nový velký úspěch. Vaše knížka má být přeložena do češtiny. Přijde za vámi překladatel. Prosíme vás, abyste ho přijala.“

N. Rješetovská dál vypráví sama: „Přiklil dva: Překladatel Tomáš Řezáč a autor příští předmluvy, který se nepředstavil. Povídala jsem si s ním a nepochopila podvod a oni mě přechytračili.“

V roce 1978 mi přinesly knížku Tomáše Řezáče Spirála Solženicynovy

zrady. Nikdy dříve jsem neviděla více ohybnou knihu. Titulní brdina v ní byl předveden jako nejodpornější zvíře, neurava a rafinovaný zrádce. Přesto, že v ní byly použity vytrhané citáty z nepublikovaných pasáží (měli je tedy v rukou) snažil se autor čtenáře přesvědčit (ale nedokázal to), že Solženicyn je tuctovým intrikánem zpívající cizím hlasem. Bože můj, kolik jen tam bylo výmyslů! Třeba to, že se schválně stal antistalinistou, aby se tak vyhnul frontě a uchránil před smrtí ve vězení, že v Rjazani býval vyhlášen za své nemravnosti. Jak tedy vůbec mohl napsat ty stony svazků? Byl dělníkem, otrokem literatury. Nebyl ani čas navštívit známé.

Obrátila jsem se na řády, na ředitelství vydavatelství Progress a žádala stažení knihy z prodeje. Chtěla jsem se setkat s redaktorkou knížky Marií Pravdínou, jejíž jméno bylo v tiráži, ale ukázalo se, že taková redaktorka v nakladatelství nikdy nepracovala. Chtěla jsem podat na autora knížky žalobu. Bylo mi řečeno, že to není možné, když není sovětským občanem.

Nakonec jsem si uvědomila, že moje knížka a knížka Spirála Solženicynovy zrady mají něco společného. Že demaskují spisovatele-samozvance. Spojení mé knížky se Spirálou bylo v tom, že jsem v ní byla citována na více než šedesáti místech.

Knížka se rozletěla do světa, i když, pravda, v SSSR nebyla prodávána v masovém měřítku.

„V měsíčníku Don má v roce 1990 začít vycházet další svazek mých vzpomínek. Bude to zdůvodnění celého mého života. Nebudu se v nich přit s těmi všemi, kteří mě úmyslně a nebo neúmyslně urazili ve svých publikacích. Důležité je napsat pravdu. Celou pravdu.“

„Mitteldeutsche“ NPD gegründet
Eine Partei der „Mitteldeutschen Nationaldemokraten“ (MNP) wurde in Leipzig offiziell gegründet. Sie steht der rechtsextremen NPD in der Bundesrepublik nahe.

Hiifsgemeinschaft zusammen, zu einem Notprogramm „Energie für die DDR“. Sie liefern Strom (soweit möglich) und neue Kraftwerke nach drüben. Die DDR schaltet ihre gefährlichen Anlagen schnellstens ab! Es kostet Milliarden. Aber es geht nicht anders.

Kernkraft ist sicher, wenn man sorgfältig mit ihr umgeht. Die Kernkraftwerke in der DDR sind nicht sicher. Ein einziger Störfall in einem DDR-Meiler brächte viele Menschen in Gefahr. Es gibt nur einen Ausweg: Bundesdeutsche Kraftwerkhersteller, Stromkonzerne und Bonn tun sich zu einer

DDR: Tschernobyl ist nah

231 neue Lotto-Millionäre
Stuttgart - 1989 wurden 231 Bundesbürger Lotto-Millionäre. Insgesamt gab es 493 mal „Sechsen Richtig“.

Václav Havel - vom Hilfsarbeiter zum Präsidenten
Hätten Sie den starken Mann mit dem Sack auf der Schulter erkannt? Es ist der weltberühmte Dramatiker Václav Havel auf einem Foto von 1974. Damals arbeitete er als Brauerei-Hilfs-

arbeiter in Trautenau im Riesengebirge. Er sitzt jetzt als Staatspräsident der Tschechoslowakei im Hradschin. Als 1968 der „Prager Frühling“ gewaltsam beendet wurde, erhielt Havel für seine Stücke Aufführungsverbot, saß fünf Jahre im Gefängnis.

D-Mark überholte Yen
Frankfurt - Nach dem US-Dollar ist die D-Mark nach vor dem japanischen Yen die zweitwertigste Währung der Welt geworden, sagt die Bundesbank.

Aféra Velkého Alexe a spol.

Již 2. prosince v ložském roce vedl Alexander Schalck-Golodkowski v Bonn rozhovory jménem tehdejší vlády NDR s ministrem kancelářského obchodu G. Seiterem o podrobnostech návštěvy Helmuta Kohla v Německé demokratické republice. V neděli 1. prosince byl z vlády odstraněn. Velký Alex, jak mu Mikuláš jeho známi, a to nejen pro jeho opravdu velký vzrůst, věděl jeho mohutná postava je 192 cm vysoká, se už do NDR nevrátil. Tam na něj byl vydán zatykač.

Bývalý státní sekretář ministerstva zahraničního obchodu uskutečňoval jménem bývalé vlády NDR a stranických orgánů SED po řadu let mezinárodní obchod se zbraněmi, aby tak pomohl pro NDR, ale i pro nejvyšší představitel tehdejší SED získat peníze.

Je vážně podezření, že se mu nejen podařilo zničit velkou část kompromitujícího materiálu, ale také vyvézt obrovské množství deviz do zahraničí. To, pochopitelně, vyvolalo značné pobouření mezi obyvatelstvem NDR.

Všechno to začalo vskutku senzacioním odhalením v Kavelstortu nedaleko Rostocku, kde mimo největšího přístavu NDR, je také sídlo velkého skladu společnosti IMES, obohnané plotem z ostaného drátu a navíc střežené televizními kamerami sledujícími každého, kdo se ke skladu a oplotení jen přiblíží. Jak potvrdil ředitel IMES Erhardt Vichert, společnost se starala o to, jak naplnit státní pokladnu NDR devizovými prostředky obchodem s nákladními automobily vyráběnými v NDR, výrobky pro domácnost, ale také loveckou municí a zbraněmi, které zbyly po rozpouštění náletových vojenských útvarů. Z iniciativy Nového fóra odhalili novináři spolu s místními občany a prokurátory tajemství důkladně střeženého skladu. Ukázalo se, že je zcela zaplněn střeženými zbraněmi a bednami plnými municí. Jejich místo určují Afrika, Blízký východ i Amerika. Část zbraní se dostávala i do rukou teroristů.

Společnost IMES podléhá služebně Spojeným podnikům zahraničního obchodu nesoucími souhrnné označení Comerzielle Koordination, zkráceně Ko-Ko. Šéfem nebyl nikdo jiný a nikdo menší než Schalck-Golodkowski. Ko-Ko byla vyjmuta z pravomocí ministerstva zahraničního obchodu a dostávala objednávky přímo od bývalého vedení SED. Teoreticky mělo jít o zajišťování deviz pro hospodářství NDR, ale ve skutečnosti ... pro specializované prodeje prominentů

Comerzielle Koordination vzniklo před dvaadvaceti lety, rozvíjelo se neobvykle rychle a jak je dnes módní říkat, bylo finančně zcela soběstačné. Dokonce tak soběstačné. Ze podniky, které pod Ko-Ko spadaly, plynuly v posledních letech ročně zisk dosahující výše 1,7 miliardy západoněmeckých marek, a hovoří se dokonce o 20 miliardách.

Je tu ovšem „superstátní“ tajemství. A to, jak byly tyto devizy v NDR využívány. Když byl do Lidové sněmovny pozván ministr zahraničního obchodu, nebyl schopen poslat cokoliv konkrétního říci. Tvrdil jen, že peníze jsou uloženy ve švýcarských bankách, ale že neví, kdo konty disponuje.

Avšak ve zprávě parlamentní komise, zabývající se vyšetřováním přípa-

dů korupce a zneužívání úřední moci bývalými politickými prominenty, je mj. uvedeno, že Ko-Ko financovala např. stavbu dvacícti luxusních vil. Na otázku, kdo v nich bydlel, se do zprávy dostala informace, že především děti prominentů, bývalých členů předsednictva SED. Např. dvě z nich dostaly dcery Günthera Mittag, bývalého člena předsednictva a tajemníka ústředního výboru SED odpovídajícího za hospodářství NDR. Z titulu této své funkce věděl dozajista Mittag o „podivných“ praktických Schalck-Golodkowského i transferu peněz do zahraničí. Lze i připustit, že jedno anebo možná i dvě konty či snad více ve Švýcarsku, jsou jeho majetkem. Je otázkou, zda Mittag, který je nyní ve vyšetřovací vazbě, o tom, komu konta vlastně patří, něco vůbec řekne.

Dozajista celou pravdu o tom, co všechno spadalo do působnosti Ko-Ko, o výši zisku a místě, kde jsou peníze uloženy, ví bezpochyby právě Schalck-Golodkowski, ale zatím je ve vazbě v Západním Berlíně. (UŽ NEMĚM...)

Jiným zjištěným faktem, kam mimo státní pokladnu NDR plynuly devizy získané přes Ko-Ko, je, že byly určeny na podporu západoněmecké komunistické strany a mnoha ideově spřízněným národně osvobozenáckým hnutím. Četné komentáře v tisku NSR poukazují mj. na skutečnost, že jako ve spojených nádobách spolu se změnami v NDR a pádem Schalck-Golodkowského stanula západoněmecká komunistická strana před bankrotem. Dokonce se objevily i dvahy o jejím rozpouštění. Bezsporně bude snížen počet činných pracovníků a operátů z 500 lidí na 50 a přestanou vycházet četné deficitní časopisy NKS. Prostě nejsou peníze na jejich financování.

Už jsme se zmínili o tom, že Schalck-Golodkowski bohatě zásoboval luxusními výrobky stranické bosy SED. To on např. „vsugeroval“ přítelům z jiných bratrských stran, jaké mají dát dary E. Honeckerovi k jeho narozeninám. Na seznamu věcí k jeho 65. narozeninám — byl opravdu dlouhý — byl mj. uveden např. starý pesík stál z roku 1912 s pětašedesáti různými příhrádkami a zásevkami. K padesátinám Margot Honeckerové připravil „malý dárek“ — bižuterii v hodnotě 10 tisíc marek.

Dost se vř o způsobu práce Golodkowského, jak navazoval a udržoval všestranné kontakty se západními podnikateli. A to samozřejmě vyžadovalo také nemalé peníze. V řadě devizových hotelů v Berlíně měl „svě lid“ sedící ve zvláštních místnostech a sledující pomocí skrytých televizních kamer snad všechny hotelové kouty a právě tak pomocí odposlouchávacího zařízení slyšet vše, co kdo kde v kterém pokoji říká. Druhá část „jednotky“ — ženská, zatím úřadovala v nočních barech a klubech. Neří snad třeba zdůrazňovat, že tyto mladé dámy, tolik pro vlast zasloužilé pracovnice, měly zvláštní úkoly. A když měly po

pracovní době, stávalo se neříká, že zpestřovaly svými půvaby a uměním i přátelská setkání vedení Golodkowského podnikového impéria. V té době už byly asi mikrofony vypnuty.

Generální prokurátor NDR se svými spolupracovníky provedl důkladnou prohlídku kancelář Ko-Ko a zabezpečil je stejně tak jako Golodkowského soukromý byt. Byly hledány doklady, které by mohly vrhnout nové světlo na celou podivnou a ještě ne zcela odhalenou aféru. Ovšem zdá se, že nejzávažnější dokumenty, které by jasně ukázaly Golodkowského i jeho spolupracovníky, byly zničeny či vyvezeny za hranice. Bývalý ministr vnitra a státní bezpečnosti NDR Erich Milke např. po sobě zanechal jen dva prázdné trezory. Vše osvědčuje tomu, že dosavadní náznaky kriminálních a finančních afér bývalých členů NDR jsou pouze oním malým kouskem ledovce vyčnívajícím na hladinu.

PROKURÁTOR SE VYŠETŘIL V NDR, TAK ŽE VYŠETŘIL, ŽE V NDR BYLO VŠECHNO, CO SE VYŠETŘILO, NEBYLO V NDR.

meinsam klappten sie die Hintersitze um. 23.30 Uhr. Weil keiner so laut liebt wie Brigitte, wird Anwohnerin Cornelia Bullwinkel wach: „Die Schreie kamen aus dem roten Golf. Er war 50 Meter vor unserem Haus geparkt. Ich dachte an Vergewaltigen. Mein Mann rief die Polizei.“

beiden schon mehrmals um Zurückhaltung bitten mußten.“

„Vieleicht“ deshalb schlug Brigitte ihrem Mann vor: „Laß es uns doch im Automaten.“ Sie parkten ihren roten Golf im Loxstedter Weg. Kleine Häuschen, kaum Laternen. Ge-

Bremerhaven — Liebe kann so schön sein. Leider auch so laut. Wie laut, mußten Anwohner eines fünfstöckigen Hauses in Bremerhaven erfahren. Gleich nach der Hochzeit im Oktober war Angestellte Brigitte D. (22, Lutz (24) in eine 2-Zimmer-Wohnung gezogen. Zehn Parteien, ein ehrenwertes Haus. Aber dünne Wände.

Neues Mittel treibt Krebszellen zum Selbstmord

Heidelberg — Wissenschaftler des Deutschen Krebsforschungszentrums sind es gelungen, ein Mittel herzustellen, das Krebszellen zum „Selbstmord“ treibt. Das neue Medikament wird gespritzt, startet im Körper ein Programm, das die Krebszellen

„Mein Mann rief die Polizei“ Rentnerin Hildegard Lücke aus dem 4. Stock: „Die wohnen unter uns. Neite Leute, tagsüber sehr ruhig. Aber nachts Stöhnen, Schreien, Kreischen — so laut, daß wir die

Professor Dr. Peter Kramer, Leiter des Forschungsprojekts: „Trifft sie auf eine Tumorzelle, dringt sie ein und schaltet einfach das Tumorstadium ab. Damit löst sie bei der Zelle den Zelltod aus.“ Bei Versuchen im Reagenzglas begann die Zerstörung der Krebszellen bereits nach 30 Minuten. „Es sieht so aus, als ob sie sich selbst in die Luft sprengen“, sagt der Wissenschaftler. Mäuse, denen menschlichen Tumore verschun-

Die neue Substanz wird in eine Vene gespritzt und treibt im Blutstrom durch den Körper, bis es Krebszellen entdeckt.

mehr über Wirkung und Nebenwirkung der Substanz wissen.

Es kann noch Jahre dauern, bis Anti-APO-1 am Menschen getestet werden kann. „Wir müssen noch unzählige Untersuchungen machen“, erklärt der Professor. Die Wissenschaftler wollen vor allen Dingen

MOSKVA: Na sovětských nádražích se v úterý nabromadilo už přes 36 800 nevyložených vagonů, vřelá a potrávil

byli voláni k odpovědnosti. Víada však tento boj prohrála, v lednu se vše opakuje v ještě větší měřítku. „Jako dřív panna je nádražích a stanicích zvláště ministerstev a ústředních orgánů. Je snazší a jednodušší se vykoupiť pokutou než vybudovat sklady, zajistit chlazení a

KRIZE NA SOVĚTSKÝCH NÁDRAŽÍCH

naml a spolupředním oběžím. Stojí tam celé dny, ba týdny, měsíce. Zboží se kazí pár metrů od obchodů vejcích prázdnotou. Sdělovací prostředky opět bijí na poplach, píší o výjimečném stavu. Přibližně, spekulují v ozážímu, lhosejnost a nekázní, zná každý. Ale recepty se daň necházej jen stěrá, v podobě divokých a neřízených. Když došlo k obdobné situaci na podzim, vydala rada ministrů SSSR řadu pokynů a učinila opatření k překonání krize. K věci se vyjadřovali tvrdě Nejvyšší soud, činitelé

placit brigádníky.“ napsal včera list TRUD. Železnice svaluje odpovědnost na dopravce, ti si zase stěžují na pomalé vykládání a na nedostatek automobilů. Příkazy k nasazení armádních vozů, k najímání aut od jiných organizací zůstaly na papíře. Nádraží plací pokuty za prostáje a železničáři to pocítují na výplatách. Řidiči nákladáka si navydělají, protože často před stančí proslují celý den, chybí zařízení k mechanickému překládání kontejnerů. Panuje všeobecná nespokojenost a na etav včeli dupláci spřítelitel. TRUD píše, že starý administrativní příkazový systém se neřunuje, ale nové nástroje se zatím neznáheby. Což však řadového uběhu jen málo zajímá.

Zlatá brána šedne

Los Angeles: Proslulý most Golden Gate (Zlatá brána) klenoucí se nad vstupem do Sanfranciské zátoky na východním pobřeží USA, pomalu šedne. Toto stavební dílo si vysloužilo své označení díky oranžové barvě, která především za bezmizných večerů vydává zlatavou záři. Nyní se zdá, že oprávněnost postického názvu bere za své. V roce 1971 byla vyvinuta speciální oranžová barva, která lépe odolává vlhku a soli, určená jenom pro tento most. Přes 16 let pak natírala čtveřice mužů jeho konstrukci, přičemž každý měsíc postupovala asi o deset metrů. Poté se však přišlo na to, že barva obsahuje příliš mnoho olova a ohrožujícího racky, kteří si o ocelové most brousí zobáky. Ochránci přírody odmítli i další druhy oranžové, protože ředidla v ní obsažené znamenají údajně nebezpečí pro ozónovou vrstvu.

Klub Rychlých šípů

(el): Setkání dětí a mládeže ve věku 10—25 let, kteří mají zájem vstoupit do novovněho lunáka a chtějí vykročit po skautské stezce, počká 20. ledna Klub Rychlých šípů. Místo setkání v agitačním středisku v 15 hod. v ul. Družby č. 10 v Praze 4 je vhodné pro děti z Nuslí, Pančákova a Krče. Pozvánkový blok a psací potřeby s sebou!

Sdělení k prodeji deviz

(čtk): K pravidlům prodeje devizových prostředků čs. občanům k cestám do zahraničí od 10. ledna vydaly SBČS a federální ministerstvo financí společně sdělení. Čs. občanům se budou devizové prostředky při cestách do NSZ a SFR prodávat podle těchto pravidel: Občan starší 15 let může nakoupit a čs. devizových bank a určených směnárenských míst v roce 1990 devizové prostředky do výše protihodnoty v měsících NSZ Kčs 2000, nebo v Jugoslávských dinárech Kčs 10 000 podle platného turistického kursu „prodej“. Pro osoby mladší 15 let budou prodávány pouze devizové prostředky v Jugoslávských dinárech, a to v poloviční výši (do protihodnoty max. Kčs 5000). Tyto prostředky budou prodávány jak na základě vlastního pasu dítěte, tak i na základě zápisu dětí v pasu rodičů. Čs. občan může devizové prostředky nakoupit do výše stanoveného přídehu v roce 1990 pouze jednou a jednorázově. Na základě předložení platného pasu, a to pouze osobně, popr. pro manžela (ku), své děti a pro své rodiče. Při cestách do

Jugoslávie má čs. občan nárok na prodej devizových prostředků v Jugoslávských dinárech pouze v případě, že v roce 1990 noudkutečněl výměnu za měny nesocialistických zemí, a opačně, tj. uskutečněním výměny za měny NSZ, nemá čs. občan v roce 1990 nárok na prodej Jugoslávských dinárů. Nevycerpaný nárok na prodej devizových prostředků v roce 1990 nepropadá a lze jej čerpat kumulovaně s nárokem v příštím roce, a to se zvyhodňnám za odklad čerpání. Pro oblast socialistických zemí platí, že čs. občan si může v roce 1990 nakoupit devizové prostředky v měsících SZ maximálně do výše protihodnoty Kčs 15 000 na osobu a pobyt. Toto nařízení platí pro organizovanou i neorganizovanou turistiku. SBČS si vyhrazuje právo vyhlásit dodatečné omezení pro jednotlivé měny. Při cestách do zahraničí mohou čs. občané dále volně vyvážet valuty nepřevyšující protihodnotu Kčs 1000 podle kursu pro obchodní a neobchodní platy (kurs „valuta nákup“) stanoveného v kursovním listku SBČS, aniž by museli prokazovat původ jejich nabytí.

Hypobank do naší ligy!

PRAHA (kov) Co se nepodařilo v loňské sezóně, uskutečnění se podle všeho latín házenkářky Hypobanku Viden, současný nejlepší tým Evropy, vítěsky PVEZ, která mají ve svých řadách hráčky z NSR, Jugoslávie, Polska, Madarska a hrála zde také přesňovské Lubayová, nemají ve slabé rakonské lize soupeře a proto chtějí brát nejvyšší soutěž v ČSR! Loni, v první polovině listopadu, došlo k předloženímu snahy naší strany s návrhem předsedy Rakoušského svazu házené a současně předsední IHF Evrina Lanoe, předseda Svazu házené v ČSRV dr. R. HORVÁTH: je to nůststanné výhodná záležitost — se sportovního, ekonomického, společenského i politického hlediska. Konkrétní krok k vytváření společného evropského ánuu. Hypobank by lni od sezóny 1990—91 dlouhodobou součteč systémem doma — venku, ale nevystupoval by v play off.

Uznání Haškovi

V EUROPEJSKÉ anketě ESM (European Sports Magazine) se největší fotbalový odborník něžeba kontinentu vyslovil o všech 24 účastnících MS 1990 v Itálii a jejich výsledcích. Podle nich je největší postavou čs. fotbalu Ivan Hašek a naše šance je tato: CSSR může postoupit do druhé fáze šampionátu. Jinač je za favoritu čs. I jedna považována Brazílie. Dalšími kandidáty titulu jsou tradiční fotbalové velmoci — Argentína, Itálie, NSR a Holandsko.

Otevřený dopis

(Kč): V těchto dnech se na ministrův správnosti čs. JDr. Dagmar Buršovou obrátila sestra dr. Milady Horákové paní Věra Tůmová s otevřeným dopisem, který se týká památky dr. Milady Horákové, jedné z obětí politických proterů. Tůmová má, a 50 let. V dopise se V. Tůmová ml. obrací na ministrův s prosbou, aby učinila všechna opatření k navrácení posledních dopisů dr. Horákové těm, jimž byly určeny, a aby také bylo zjištěno, kam byla uložena urna s jejím popelem.

VRÁTÍ ZABAVENOU LITERATURU?

Dva názory na osud knihovny bývalého Ústavu marxismu-leninismu ÚV KSČ

Knihovna jen pro vybrané a prověřené se skrývá za masivními dveřmi Muzea Klementa Gottwala v Praze. Důvodem nedostupnosti byla obava teletního režimu z myšlenek obsažených ve staticích svazků. Knihy sbromážované od roku 1945 obsahují názory křesťanského hnutí, socialistů, marxistů, anarchistů, trockistů, revizionistů. V regálech jsou svazky s osobní Masarykovy knihovny glosované prním prezidentem republiky, je zde nejobsáhlejší fond literatury, která po roku 1968 vycházela v zahraničí a kriticky hodnotila vývoj v Československu. Dnes je sice knihovna veřejnosti přístupná, ale eed jejím osudem visí otázka.

Po zrušení Ústavu marxismu-leninismu ÚV KSČ, který bibliotéku obhospodařoval, už na provoz knihovny nejsou peníze. V ústavu proto vznikl návrh zřídit ústřední politologickou knihovnu. Sloužila by zejména centrálním orgánům, politickým stranám a občanským iniciativám pro badatelskou činnost. Zároveň by zde připravovali bibliografie, rešerše, základní a aplikovaný výzkum v oblasti informatiky. „Navrhujeme zřízení ústřední politologické knihovny proto, aby obsáhly knižní fond nebyl nikdy dělen mezi jednotlivé centrální orgány a instituce,“ vysvětluje ing. F. Hybnar, vedoucí odboru Centrálního informačního střediska ÚML ÚV KSČ a pokračuje: „Hodnota fondu je podle mého názoru v jeho kompletnosti, proto by

roku 1945, měl mít knihy k dispozici.“

V akademii v dobách „normalizace“ ilegálně připravovali automatizovaný systém registrující literaturu, která od roku 1968 vycházela o Československu v zahraničí. Dnes by mohli tento operativní způsob vyhledávání a půjčování knih využít v praxi.

V nedávné době obnovil svou činnost Ústav TGM. „Myšlím, že je povinností předat tomuto ústavu jeho bývalý archiv a Masarykovu knihovnu,“ zdáraznil J. Zahradil.

● Východní Němci mohou po více než 20 letech opět zpívat svou hymnu. Dosedl v 60. letech její slova zakázáno ve vězení v 60. letech její slova zakázáno a od té doby se hrála jen měindie. Text zkomponovaný v roce 1949 J. Becheterem totiž obsahuje tezi o jednotné německé vlasti (Deutschland, einig Vaterland).

se měl stát národním informačním bohatstvím. Navíc máme všechny knihy bibliograficky podchyceny, tím se hodnota dále zvyšuje. Doporučujeme, aby se zřizovatelem knihovny stala Státní komise pro vědeckotechnický a investiční rozvoj, která by na provoz dostávala dotace ze státního rozpočtu.“

Zcela jiný pohled na věc má ředitel Základní knihovny ČSAV J. Zahradil. „V knihovně bývalého Ústavu marxismu-leninismu ÚV KSČ je mnoho svazků zabavených v 50. letech. Základní knihovně ČSAV, jednotlivým akademickým ústavům ... Oprávněně žádáme, aby zabavené knihy byly převedeny do fondu akademie. Navíc má-li vládní komise vědeckých pracovníků přehodnotit dějiny Československa od

Národní jednota pošumavská

(zh): V Českých Budějovicích byla obnovena činnost Národní jednoty pošumavské. Kromě jného hodlá zaměřit svou pozornost na současný stav přírodního bohatství Šumavy a současně s další podobně zaměřenými organizacemi dbát o jeho ochranu. Za úkol si rovněž klade poznávat historii Šumavy a usilovat o zachování kulturních a církevních tradic v této oblasti. K tomu chce pořádat přednášky, výstavy a další akce, vydávat informační materiály podporovat turistiku, dále zřizovat Šumavského národního parku a usilovat o jeho propojení s Bavorským národním parkem. Zájemci o členství v NIP se mohou do konce ledna přihlásit na adresu Milan Šova, Bzdrevská 1315/35, 370 11 Česká Budějovice, kam mohou zároveň zaolat své připomínky a náměty.

V sobotu se v Praze sešli zástupci přírodních výborů Strany zelených ze Slovenska, zemí Moravy a Slezska a Čech a dohodli se na jednání o skupině při formování Strany zelených v Československu. Účastníci setkání se dále dohodli na jednotném názvu strany — Strana zelených. **RAV/VA**

● Marlene Dietrichová, dnes 88letá bývalá filmová hvězda, byla koncem minulého roku jmenována velitelkou francouzské Česiné legie. **MEY RUP!**

● Sovětský svaz zahájil odstraňování hraničních zátarasů mezi Moldávií a Rumunskem.

EKONOMICKÉ NÁJEMNÉ

Už delší dobu se hovoří o tom, že nájemné ve státních a družstevních bytech se od sebe neúmerně liší. Tento tzv. ekonomické nájemné. Kromě toho, že nikdo zatím přesně nevyvětlil, jak a za co by se mělo platit, je tu ještě pár dalších otázek.

Bytové podniky si stěžují, že díky nízkým nájmám mají pro svou činnost velmi málo peněz, a to je brzdi v práci. Častým argumentem také je — podívejte se, jak vysoký nájem se platí na Západě. Ano, platí — ale za co?

První rozdíl je, že na Západě je bytů dost a jsou také v různých cenových úrovních. Pokud někdo na nájemné v příslušné výši nemá, najde si byt lacněji. U nás je ovšem každý rád, že vůbec bydlí, a nezbývá mu, než se smířit s tím, že značnou část svého příjmu bude vydávat za to, aby měl střechu nad hlavou. V této souvislosti by se zase dalo hovořit o větší platě, především nástupních, o absurditách daňového systému, o spravedlivosti odměňování jednotlivých profesí — ale to všechno ponechme stranou. Vysoké nájemné by mohlo být přijatelné, kdyby...

Kdyby se nemohlo stát, že vám bude půl roku či rok zatékát do bytu. Že ucpaný odpad v koupelně zůstane ucpaný, protože „nejsou lidi“. Že opravy plynového spotřebiče se budete dožadovat několik týdnů. Že... ale to si už určitě každý doplní z vlastní zkušenosti. Kdyby se něco podobného stalo právě na tom Západě, tak by majitel domu neviděl z vysokého nájemného ani dolar či frank.

Ostatně i kdyby bytové podniky dostaly tolik peněz, kolik potřebují, budou jim za současné situace málo platné. Např. střešní krytina — těžká či dokonce přežít — je už dlouho nedostatek zboží. Vany, WC, mísy, umyvadla? Jednou, dvakrát do roka pár kousků. Sporáky, plynové kamna, karmy si musí nájemník sehnat v maloobchodě. Trubky a spojovací materiál se téměř vyvažují zlatem. A když se to všechno dá nějak dohromady, tak se oprava nedá provést, protože svátečí nemají plyn...

Hovořilo se také o různé výši plateb podle polohy bytu. Lid si tento faktor rychle — a výstižně — převzal na „luxusní daň“, jaký že tedy je ten „luxus“ bydlení třeba v centru Prahy? Staré, historické domy, které čtyřicet let chátraly a nikdo do nich nic neinvestoval (krásná a nákladná rekonstrukce Královské cesty je, ne zlobte se, nejen kapka v moři, ale také trochu potěmkinovětina. Předvedl jsem turistům, jak se staráme o památky — ale běda, kdyby začli do některého domu o deset metrů

na téma sokolnictví

Sokolnictví má prastarou historii. Už na samém úsvitu civilizace znali sokolnický lov ve střední Asii. Další doklady pocházejí z Indie. Odtud se lov s cvičenými dravci rozšířil na Balkánský poloostrov. Ve střední Evropě se sokolnictví objevuje ve 4. a 5. století.

O tom, že sokolnictví bylo i později velice rozšířené, svědčí zápis v pražském archivu. Sděluje, že ve staropražských krámech bylo možno v 18. a 17. století v hojném počtu a při bohatém výběru si opatřit „zvonce sokolů, jestřábů a krahuječů i sokolnické kuklice.“

K nejznámějším loveckým sokolům patřil druh sokola arktického

dál). Katastrofální stav elektrických rozvodů, které často nejen nedovolují zapojení nových výkonných elektrospotřebičů, ale místy jsou téměř životu nebezpečné. O tom, jak dlouho se táhne a jakým tempem pokračuje výměna napětí, lépe nemluvit. Ve stejném stavu jsou např. vodovody a kanalizace. Telefonní síť je přetížená. Životní prostředí katastrofální. A situace v jiných čtvrtích není o mnoho lepší. Na sídlišti je sice o něco málo čistší vzduch, nějaká ta zeleň, ale jiné radosti panelákového bydlení — především různé stavební nedodělky, které si musí majitel bytu opravit většinou sám — tyto výhody plně „kompenzují“.

Zkrátka a dobře: je pravda, že nájem, zvláště ve státní výstavbě, u nás patří k nejvyšším vůbec. Ale proč by lajdáctví, šlendrián, letitou lhostejnost, katastrofální neschopnost, trestuhodnou nebdalost jiných (a teď nemám na mysli jen pracovníky bytových podniků, ba dokonce právě ty nejméně) měli dnes zaplatit nájemníci?

PRÁVNÍKOVÉ PŘEDSTAVY O BYTOVÝCH NÁJEMNÝCH...
DŮM NEMŮŽE BYT NEJEDNĚ...
BYTOVÝM, ŽILNÝM...
DŮM NEMŮŽE BYT NEJEDNĚ...
BYTOVÝM, ŽILNÝM...

AKTUALITA

V noci na středu se ve varšavských ulicích objevily tisíce plakátů s fotografií Václava Havla a výzvou, aby se ten

Vynucená opatření Čedoku

celate v konvertibilních měnách. Možná výrokovatého devizového inkonta Čedoku bude stačit pouze na úhradu devizových závazků Čedoku vůči státnímu centru, které jsou stanoveny nejen normativem, ale i v absolutní částce jako minimální odvod do centrálního devizového úřadu. Tento odvod bude zvýšen v důsledku zvýšení obchodního kursu o 18,6 %. Na veškeré devizové výdaje Čedoku včetně devizových plateb služeb do nesocialistických států a SFRJ získane Čedoku necelých 40 % potřebných prostředků. Proto by bylo neesoteričtější vysvětlit úbytok pozastavení prodaje zájezdů, které nejsou kryty platbami, ale spolu a čs. veřejnosti věříme, že ve spolupráci se SBCS problém plateb vyřešíme a v prodaji zájezdů bude pokračovat.

● SSSR koupil od USA dalších 48 000 tun pšenice, které budou dodány příští měsíc. V letech 1988—89 nakoupí SSSR v USA 5,4 miliónu tun pšenice a přes 18,3 miliónu tun kukurice.

(bar): Ve čtvrtak jsme již informovali o tom, že Čedok pozastavil prodáv všechny zájezdy do nesocialistických zemí a Jugoslávie. Devalvaci koruny zde vznikl závažný problém nedostatek platebních prostředků na pasivní cestovní ruch. Podle sdělení Ing. E. Spáňarova, ekonomické náměstky ředitele s. p. Čedok, byla veškerá opatření vynucena tím, že o devalvaci neteďali i podniky včas a že byla provedena způsobem, na který nebyl zvyklí. Na naši žádost o podrobnější vysvětlení úbytku pozastavení prodaje zájezdů jsme dostali od Ing. Spáňarova toto prohlášení:

Úprava kursu vůči konvertibilním měnám a zavedení turistického kursu snižuje příjem deviz Čedoku z nesocialistických států minimálně o 30 %, a to i přes veškerá opatření v oblasti korunových cen služeb cestovního ruchu. S výjimkou ubytování, které bude povinně hrazeno v konvertibilních měnách, bude pro zahraniční návštěvníky totiž výrazně vyhodněnější (až o 40 %) platit služby včetně tovního ruchu v Kčs přímo na místě než prostřednictvím karekollu cestovní kan-

ku. Obchodní výměnu mezi našimi zeměmi charakterizovali ministři jako objemově velkou, přesto však neuspokojivou — kromě pouhé výměny zboží by se měla více rozvíjet kooperace a vědeckotechnická spolupráce. Ministři jednali také o ekologických názkách — ze-

Společně (až) do evropského domu

to muž stal i polským prezidentem. Šlo pochopitelně o šer. Polské politické strany, podněsané na plakátech, neexistuje. Na tento žeriový nápad však kdosi obětoval nemalou finanční částku — papír, z něhož pan Havel hledí na Varšavu je velice kvalitní a reprodukce portrátu svědčí o dobré tiskárně. Akce zřejmě souvisí s nedávnou oživenou myšlenkou československo-polské konfederace, která by — podle Zbigniewa Brzezinského — „zaplnila vakuum mezi zjednoceným Německem a Sovětským svazem.“ Je tento projekt stejně přitažlivý pro Prahu i Varšavu? Ve středu přicestoval do polského hlavního města čs. ministr zahraničních věcí Jiří Dienstbier. Těžko nám jeho rozhovorů s polským ministrem zahraničí Krzysztofem Skubiszewským byly právě čs.-polské vstříanné vztahy. Ministři se například dohodli že v nejbližší době posoudí komise expertů opatření, která by umožnila obnovení malého pohraničního sty-

jména o pozastavení výstavby kokaovny ve Stonavě a o odškodnění se zrušením Odry, k němuž došlo před čtyřmi lety. J. Dienstbier poukázal na spojitost těchto problémů s dalším vývojem čs. ekonomiky a K. Skubiszewski ho ujistil, že nepředpokládá, že by se vása vyřešilo již dnes nebo zítra. V závěru jednání čs. ministr připomněl případ nezletilé Patricie Aušové a požádal, aby polská vláda umožnila urychleně soudní vyřízení tohoto případu v zájmu dítěte, které má českého otce; žádost byla přijata a maximálním pochopením. (Ostatně — celé rozhovory proběhly ve velmi přátelském, neformálním ovzduší.) Téma „konfederace“ se tedy — alespoň dle agenturních zpráv soundé — na jednání stál nedostatek Přesto se k němu oba ministři vyslovili. K. Skubiszewski na otázku Konfederace? odpověděl v rozhovoru pro list Życie Warszawy. Přeloženo z diplomatického jazyka, řekl: „Ano; začneme celni a poté hospodářskou unii.“

● Ministři zahraničí Československa a Rakouska J. Dienstbier a A. Mock poukázali 18. ledna ve Vídni dohodou o zrušení vízové povinnosti. Oznámením na sdělení rakouského ministry zahraničí. Dohoda má vstoupit v platnost 1. února.

● Senzorové oko, které rozezná před měly stejně ostře jako lidské, vyvinula pro průmyslové roboty japonská společnost Fudziko. Oko registruje 30 snímků za sekundu, přenáší je „mozku“ robota, jenž je schopen přijímat i na základě neúplných informací potřebná rozhodnutí.

[Falco arcticus islandicus]. Chytáním, krocením a výcvikem těchto dravců se zabývaly celé vesnice na pobřeží Severního ledového oceánu a Murmanského i Bílého moře. U nás se hojně používal roach velký (Falco cherrug), největší ze všech sokolů, kteří se u nás vyskytují.

Neméně skvělým lovcem a lovcem je též sokol stěhovavý (Falco peregrinus). Při nesmírné prudkosti přepadu nemůže pták včas zabrzdit, a proto nikdy nenapadá sedící kořist — nárazem by se zabil — a nešťočí, jestliže kolem letící oběti nevidí dost volného prostoru.

Sokolnictví je i v dnešní době u nás uznaným způsobem lovu. Podmínkou legálního chovu a výcviku dravých ptáků je členství v Klubu sokolníků,

členství v ČMS a platný lovecký lístek. Držitel dravce musí vlastnit evidenční štítek, který je dokladem o zapsání dravce v kmanové knize Klubu sokolníků. Sokolnictví klade poměrně značné nároky na teoretické a praktické znalosti a vyžaduje hodně času.

V Československu můžeme vidět sokolníky při práci na jejich setkáních, při lovu, kde ukazují výsledky své práce se svými svěřenci. Tradičním místem náradních a celostátních setkání se stalo Opocno pod Orlickými horami.

Sokolnictví není jen zvláštním způsobem lovu. Cvičení pernatí dravci začínají mít uplatnění v zemědělství při ochraně velkých lánů osetých kukuřicí, slunečnicí a luštěninami proti

botubům a rackům, při ochraně vlnic obilí proti vrabcům. Mají také uplatnění na frekventovaných letištištech pro letáky, kteří při srážce s letadly způsobují nesmírné škody a havárie letadel. Význam moderního sokolnictví je tedy nejen v překrásných lovcích, ale i ve vítané pomoci zemědělství a letecké dopravě.

ZKÁZA JEDLÝCH KAŠTANŮ

V Lidové demokracii ze 30. XI. 1989 vyšel článok „Zašla stáva hrdých pochoutek“, který vspomíná na prodej pečeneých jedlých kaštanů v zimě v pražských ulicích. Autor lituje, že to zaniklo a v závěru poznámenává, že dostatek jedlých kaštanů na trhu by neměl být problémem. Jak je to tedy s jedlými kaštanmi a jejich budoucností?

V prvních letech našeho století si všiml zahradník parku zoologického zahrady v New Yorku nové choroby amerického kaštanovníku zubatého, kterou pokládal za tak významnou, že o tom napsal podrobný dopis přímo ministerstvu zemědělství ve Washingtonu. Tam tomu nepřikládali patřičnou váhu, takže založený dopis našli a vyřídili až za 7 let, když nová choroba začala ničit ve velkém množství lesy amerického kaštanovníku zubatého, který měl v Severní Americe asi takový význam, jako v Evropě buk a navíc poskytoval i jedlé plody.

Zjistilo se, že zhoubnou chorobu působí mikroskopická houba domácí ve východní Asii, odkud byla zavlečena asi s dřevěným obalem nějaké zářivky. Šíření choroby se nepodařilo zastavit, takže během 35 let vyhubila většinu kaštanovníků, které tvořily asi dvě třetiny amerických lesů, přešla na západ až do Kalifornie, kde napadla i pěstované kaštanovníky seté, dovezené z Evropy. V roce 1938 se choroba dostala do Itálie, kde záhy zničila lesy kaštanovníku setého na jižních svazích Alp tak rychle, že se je nepodařilo obnovit a došlo k rozsáhlé erozi, splavování půdy až na skalní podklad, sesuvům a záptavým. Z Itálie se rozšířila na západ přes Francii do Španělska, kde rychle zničila sady kaštanovníků i následně vysázené lesy dubu červeného. Na východ pronikla do Jugoslávie a Maďarska. Jednou obranou bylo rychle zlikvidovat napadené stromy na dřevo kaštanovníků i dubů z postižených oblastí.

Československo bylo dopředná snad posledním státem, kde ještě dozrávali jedlé kaštanmi a zhoubná choroba se tam nevyvíjela. Výzkumný ústav SAV v arborétu Mlýnský zahájil rozsáhlý výzkum i šlechtění kaštanovníku, takže byla naděje, že zachráníme lidstvu tuto prastarou užitkovou dřevinu. Samozřejmě se soustavně sledoval i zdravotní stav kaštanovníků a všechny jeho choroby. Fytopatoložka tohoto ústavu sledovala zhoubnou chorobu v Maďarsku a ve Francii, kde učinil významný objev: virus napadající nebezpečnou houbu, který jí oslabí tak, že ztrácí schopnost

elzopasnosti, takže napadené stromy už nebylo nutné ničit, ale lze je léčit.

Co se však stalo, když naše pracovníci našli první zhoubnou chorobu i u nás? Byla upozorněna, že jde o úřední tajemství a bylo jí nařizováno, aby ve vědecké práci o této houbě napsala lež, že se u nás nevyvíjí. Výzkum kaštanovníku byl zastaven (ač nám Francouzi nabídli kultury houby napadené virem k léčbě stromů). Práci jsem dostal k posudku a nadějí autorky, že takto deformovanou práci nedoporučím. Jak však umožnit uveřejnění práce, aby tam nebyla nařizovaná lež ani zakázaná pravda? Zachránila to vyhubivá formulace, kterou jsem z dané politické situace doporučil: „Jakmile se choroba objevila v Maďarsku, nebyla již žádná překážka k jejímu šíření do Československa.“

Kaštanmi v Čechách jsou dosud prostě této choroby, ale nejsou soustavně sledované. Proti chorobě lze nyní úspěšně bojovat, ne však utajováním a životu propagandou. Podobně je utajována zhoubná choroba dubů, která postihuje už celá naše území. Několik let byla utajována a přímo zaprána zhoubná bakteriální choroba jabloňových dřevin nepřísně označovaná jako spála růžokvětých, než unikla z Prahy a rychle se šířila po Čechách (nyní je již ve třech krajích). Nemůžeme už tvrdit, že škodlivé choroby nám shazují západní kapitalisté z letadel, jako byla ostudná propaganda a mandelínkou bramborová a k čemu mě nutí jeden akademik, když jsem u nás zjistil nebezpečnou chorobu modřinu zavlečenou semenem ze SSSR.

Věda je hledání pravdy, i když pravda je často nepřijemná. Světová produkce jedlých kaštanů značně poklesla a karanténa omezuje jejich dopravu přes hranice. Máme však možnost zachránit naše kaštanmi a přispět i na světovém fóru k zachráněné ceně dřeviny, nebudou-li už pravdivé informace podle různých „podzákonných opatření“ označovány jako trestné činy hanobení socialistického hospodářství, prozrazování hospodářského tajemství, vyvolávání paniky nebo pobuňování, do něhož bylo možno zahrnout jakékoli informace odlišné od oficiální propagandy.

Doc. Ing. ANTONÍN PŘÍHODA

Návštěva kvakerů

(Čtk). Uvažujeme o změně naší úředovny ve východní Evropě, pravděpodobně v Moskvě, tekl na včerajší tiskové konferenci v Praze člen delegace „Náboženské společnosti přátel“ (kvakerů) z Velké Británie A. Pravda. Třicetiletá delegace britských kvakerů byla v Československu ve dnech 5. až 10. ledna. A. Pravda, E. Salterová a P. Jarman jednali v Praze o možnosti vzájemných výměnných pobytů, o současné vizové situaci, humanitárních otázkách a otázkách turistiky. Hovořili s členy přípravného výboru Čs. mírové rady, se zástupci volného sdružení lidí „Nezávislé mírové sdružení“, s představiteli Federálního ministerstva zahraničních věcí ČSSR, Ekleziastické rady církví, Občanského fóra at. „Náboženská společnost přátel“ (kvakerů) je pacifistické náboženské hnutí, k němuž se ve světě hlásí asi 400 000 vyznavačů. Jejimi hlavními středisky jsou Velká Británie, USA, Kanada a země východní Afriky kvakerů na základě svého náboženského přesvědčení odmítají jakékoli násilí a tedy i válku, a odmítají výkon vojenské služby.

Unikátní banka má peruvanské hlavní město Lima: město peněz v az jsou ve speciálních chladících boxech uloženy vzácné drahocenné rostliny brem-bory z podhří And. Nedávěji vysoké výnosy, ale zato jsou odolné proti mrazům nebo dlouhodobému nedostatku vláhy. Jsou využívány k šlechtění nových odrůd sadbových brem-bor.

Volba rektora Univerzity Karlovy proběhne ve čtvrtek 18. ledna v 10 hodin. Kandidáty na funkci rektora jsou prof. MUDr. Zdeněk Loida, DrSc., člen korespondent ČSAV, vedoucí laboratorie pro histochemii FVL UK v Praze, narozen v roce 1927 a PhDr. Radim Palouš, CSc., narozen v Praze 1924.

Vypovězen z Kuby HAVANA: Kubánské úřady včera vypověděly státního zpravodaje Čs. rozhlasu v Havaně M. Černáka. Teni rok vedl státní tým, že v tomto týdně zpracoval materiál, v němž „celá skvělá a tělesně provokativně“ sobřezil politickou etatou na Kubě. M. Černák byl vypovězen, aby Havann opustil prvním možným epojem.

Stanovisko Pax Christi

(2): ČTK obdržela stanovisko, které mezinárodní sekretát hnutí Pax Christi Etienne de Jonghe zaslal dr. Otě Mádřovi. Uvádí se v něm:

„V prosinci 1989 mezinárodní sekretát Pax Christi zahájil kroky s cílem zřídit pobočku Pax Christi v Československu, a to ve spolupráci s osobami, které mají důvěru tohoto hnutí. V této souvislosti byli pověřeni vedením činnosti, která má vést ke zřízení skupiny Pax Christi dr. Václav Frel a páter Vladimír Rudolf. Ke spolupráci byli dále vyžádáni např. Marie Kaplanová, páter Otě Mádř, páter Václav Malý, Dana Němcová, doc. Martin Palouš a dr. Josef Zvěřina. V tomto ústí máme podporu biskupa Antonína Lišky. Obdobné kontakty existují i na Slovensku, např. s biskupem Jánem Korcem. Mezinárodní ústředí hnutí Pax Christi bylo proto v souce překvapeno, když se dozvědělo, že mnichovská pobočka německé Pax Christi se ujala iniciativy pomoci skupině Pax Christi v Československu s cílem zřídit československou sekci Pax Christi. Ani mnichovská pobočka, ani její mluvčí dr. Gerhard Schneeweiss nebyli žádným způsobem zplnomocněni mezinárodním hnutím k takové činnosti. Což znamená, že skupina, která se má setřit v Praze 10. ledna není v žádném směru oprávněna užívat jméno Pax Christi. Chceme zdůraznit, že v zemi, kde není ustavena sekce Pax Christi, může jakákoli skupina užívat jména Pax Christi pouze po schválení mezinárodním výborem hnutí Pax Christi a že ustavení sekce Pax Christi vyžaduje předchozího souhlasu mezinárodním výboru Pax

Christi a to může být vydáno jedně po konzultaci s církevní hierarchií dotyčné země. Pro nás je nepřijatelné, aby členové sdružení Pacem in terra nebo osoby s ním spojené hráli jakoukoliv roli ve vytvoření sekce Pax Christi v ČSSR. Německá sekce Pax Christi plně přijala toto stanovisko a informovala o něm již dříve, tj. začátkem prosince shora zmíněné osoby v Československu.“

Stanoviska podepsali: Etienne de Jonghe, mezinárodní sekretát, a František kardínál König, mezinárodní prezident.

Carská koruna do Londýna

Londýn (bn): Před nedávnem se z jednány v Moskvě vrátil šéf zbrojnice londýnského Toweru G. Wilson. V SSSR dojednával podrobnosti připravované rozsáhlé výstavy o životě a panování ruského cara Petra I. Výstava bude v Londýně uspořádána sice až za dva roky ale již nyní je pečlivě připravována. Vystaveny budou mj. portréty, oblečení, zbraně, klenoty. Mnohých z exponátů dosud nikdy neopustily kremlenskou klenotnici. Mezi 150 200 exponáty bude např. i proslulá carská koruna zdobená drahokamy a kožeštnou. Výstava by měla ukázat snahu cara Petra I. učinit z Ruska velkou evropskou mocnost.

Odvolení z funkcí (Čtk): vláda ČSSR odvolala z funkce ústředního beditele Čs. televize M. Pavla. Dočasným vedoucím Čs. televize pověřila Jindřicha Fairaizla, režiséra krátkého filmu. Předsednictvo vlády ČSSR odvolalo Jane Honzila z funkce generálního komisaře Čs. učastí na Světové všeobecné výstavě EXPO 92 v Seville. Do této funkce jmenovalo Miroslava Galušku.

Na Pražské jaro 90 Kubelík, Firkušný a Bernstein

(v): Události posledních týdnů oply nulého roku umožní na Pražském jaru 90 rovněž účasti vynikajících umělců. kteří žijí za hranicemi a pro jejichž zásadový postoj vůči nesvobodnému režimu jim bylo zahrnováno v účasti na našich vrcholných hudebních slavnostech. K nejčelnějším z nich patří dirigent Rafael Kubelík. Včera od něj přišla překvapující zpráva, že vzdor své věkové nemoci a dlouhotrvající absenci za dirigentským pulsem hodlá sedmkrát předstoupit a takovkou před československým publikem a Měti dva zabývající koncerty Smetanovy Meziost. Přihlásil se i proslulý pianista Rudolf Firkušný z New Yorku, který znave ukončil naše obecenstvo svým fenomenálním klavírním uměním. Na závěrečný koncert Pražského jara 90 přijede celým světem obdivovaný a uctívány americký dirigent Leonard Bernstein. Jehož taktovka ve jméno Beethovenova díla přináší po této osvobození a usmíření všemu lidstvu. Jedním z ústředních programových bodů Pražského jara bude dílo Bohuslava Martinů, které zazní v dosud nejširší úplnosti. S jejích interpretací se představí například cellistka Angelica Mayová. Zahraňují orchestry budou reprezentovat především Moskev-

ský filharmonický orchestr s Dmitrijem Kitajenkem, Mnichovská filharmonie se Sergiu Celibidachem a Evropský komorní orchestr s Heinzem Holligerem. Zážitkem budou i samostatně recitály páté Meryllin Hornové, Sherrilla Milnesa, Petera Schrelera Brigitte Fassbaenderová, Pasty Barčuladzeho a naší Livia Řehové. Cítilé operní sféry budou pak

obdivovat v našich domácích inscenacích salisty takových zvučných jmen, jako je V. Atlantov, R. Raymond, M. Zampieri, A. Cupido, G. Gilmore, Y. Hayashi, L. Serra ad. Poprvé vystoupí na našich pódiích izraelský houslista Shlomo Mintz a Pinchas Zukerman.

Rozšířené vybarvení kalendářních enzymy je nejspíš příčinou skleslosti, že zástupkyně něžného pohledu sněhý alkohol bude než muži. K to-muto závěru dospěla skupina amerických a italských lékařů a své závěry publikovala v nejnovějším čísle New England Journal of Medicine.

Chtějí pomoci staré vlasti

Přílet vedení Rady svobodného Československa

(řdk): Bylo symbolické, že vedení Rady svobodného Československa přicestovalo v sobotu z USA do Prahy č. aerolínami a nikoli jinou leteckou společností. Spolu s předsedou rady Mojmir Povolným přiletěli první místopředseda rady Martin Kratoch a člen vedení Ronald Papánek. V Praze se k nim připojil generální tajemník rady Jiří Horák, který je v Československu již od poloviny prosince.

Na ruzyňském letišti delegaci uvítali místopředseda vlády ČSSR O. Burský a ministr zahraničí J. Dienstbier. Byl přítomen i první místopředseda Čs. strany lidové br. E. Svoboda a vedoucí mezinárodního oddělení ÚV ČSL br. L. Janík.

Rada svobodného Československa byla založena v roce 1949 ve Washingtonu a po celou dobu vystupovala jmenem utlačovaného domova. Jejím hlavním cílem byl boj proti komunismu a za obnovu svobodného, demokratického a nezávislého Československa. Činnost rady se v první řadě zaměřovala na západní demokracie, které informovaly o situaci v Československu a svými prohlášeními, memorandy, bilími knihami a protesty udržovala zájem demokratických zemí o Čs. problematiku.

Rada reprezentuje mnoho československých krajanů v Severní Americe, kteří jsou dnes ochotni nám pomáhat. Jde o vlivné osobnosti — mezi našimi krajaney je mnoho průmyslníků, obchodníků, finančníků profesorů atd. Vzhledem k nové situaci ve staré vlasti pokračá rada za vhodné předat výsledky své práce v zahraničí vůči národního porozumění.

Předseda Rady svobodného Československa M. Povolný (bývalý viceprezident St. Lawrence University v Appletonu ve státě Wisconsin) v krátkém proslovu po příletu mj. řekl, že on a jeho přátelé se vracejí do země, která pro ně byla čtyřicet let zakázanou. „V exilu jsme usilovali o návrat demokracie a svobody do Československa,“ prohlásil a dodal, že v této chvíli je třeba vzpomenout oběti po Únoru 1948, politických vězňů z padesátých let, zásluhy Charty 77 a dalších nezávislých iniciativ. Vyzdvihl podíl Čs. mladých lidí na změnách, které v Československu v poslední době nastaly. Zdůraznil, že představitelé rady jsou zde proto, aby se s vládou národního porozumění poradili, kde a jakým způsobem pomoci.

Prezident ČSSR V. Havel přijal odpovědně na Pražském hradečtý člennou delegaci Rady svobodného Československa

se sídlem v USA. Delegace nabídla Československu pomoc v různých oblastech. Nabídka byla s díky přijata s tím, že její podrobnosti budou dojednány dodatečně.

Řád písemnictví V. Havlovi

(řdk): Prezident ČSSR V. Havel přijal včera odpoledne v Praze francouzského ministra kultury a informací J. Langsa s chotí, který je v ČSSR na neoficiální návštěvě. Při této příležitosti předal francouzský ministr V. Havlovi Řád písemnictví, který mu francouzské ministerstvo kultury udělilo v loňském roce za jeho dílo. Prezident ČSSR v poděkování uvedl, že je to první zahraniční řád, který dostává ve funkci prezidenta republiky. Krátce po přijetí odtelil francouzský ministr se svým doprovodem zpět do Paříže.

František kardinál Tomášek, arcibiskup pražský, zřídil jako kancléř Řím, katol. teologické fakulty v Praze dálkové studium pro fakulty a pověřil jeho vedením ThDr. Josefa Zvěřinu. Zájemci o toto studium dostanou však pokyny a informace. Záměrem této fakulty je poskytnout literaturu v oboru Pisma sv., dogmatiky a morálky.

Chci se věnovat hercům

(řdk): K režisérským osobnostem evropského formátu bezesporu patří OTOMAR KREJČA. Někdejší šéf činohry Národního divadla v Praze a poté spoluzakladatel pražského Divadla Za branou, které bylo v roce 1972 zrušeno, se nikdy neprestal zajímat o možnost dále předávat své zkušenosti ve prospěch našeho divadelního umění. Jeho úmysl opět založit vlastní scénu bude záhy naplněn — v těchto dnech o tom jedná s ministerstvem kultury

CSR. Zpravodaj ČTK J. Borovičková o tom řekl:

„Ano, věci dostaly spád. Jeden den mne například zavolał náměstek MK ČR Stoklasa, abych se šel podívat do Paláce kultury, zda by tam nešlo dělat divadlo, a o tři dny později mne volal už nový náměstek Josef Šimon, zda už jsem tam byl.“

Co jste zjistil?

„Snad by to šlo, zatím nevím, ale v každém případě jsem byl zděšen, co tam postavili. Tzv. Palác kultury je obrazem něčeho strašného, ta hloupá megalomanie se jen tak někde nenajde.“

Takže Divadlo Za branou obnovíte?

„I když se tehdy vyvíjelo jinak a neskonale lépe, než jsem předpokládal, ani tuto scénu nelze po dvaceti letech obnovit. Čas hraje obrovskou roli a zejména na divadle je to znát. Netýká se to jen fyzického stárnutí, ale i změna v duchovním životě společnosti. Teď bych měl zájem dělat něco jako divadelní studio, nebýt soustředěn jen na výrobu premiér. Především mi však jde o kvalitu herectví, neboť podle mého názoru a zkušeností právě divadelní herectví v dnešní době vymírá. A nejen zde, ale v celé Evropě. Negativně se na něm podepsal film a především televize se svými dramaturgickými formami a seriály. Zdůrazňuji, že hodlám dělat divadlo kdekoliv, můžeme hrát buď v Paláci kultury nebo v Laterně magice, kde jsme byli před dvaceti lety, či někde na úplně jiném místě Prahy. Zbývá vyřešit praktické otázky, například kde bude jeho zřizovatelem, kde bychom hráli a s jakým materiálním a personálním vybavením...“

Zvýšení cen v Maďarsku

Buďapešť: V Maďarsku budou od pondělí 8. ledna zvýšeny ceny prakticky všech základních potravin, cigaret, alkoholu, benzínu, osobních automobilů, dopravného a některých služeb. Až na jeden druh mléka, bílého chleba, rohlíků a housek všechny ostatní potraviny jsou zatíženy do volné tvorby cen a jejich výše bude záležet na dohodě výrobců s obchodem. Ceny masa a masných výrobků se zvyšují v průměru o 32 procent, mléka a mléčných výrobků o 42—43 procent, pekárenských výrobků o 22 procent, cigaret a tvrdého alkoholu o 20—22 procent. Ceny všech druhů benzínu se zvyšují o 3,50 forintu a motorové nafty o 4 forinta. Znamená to, že jeden litr normální bude stát 28 forintů, Superu 29,50 a extra 31 forintů.

Přišla slečna k doktorovi. Doktor jí povídá: „Světlněte se, slečno!“ Ona se zastýděla a řekla: „Na to já nejsem, pane doktore, oblečená!“

Čtvrtek: 500 favoritů

(řdk): Včera bylo v mladoboleslavské automobilce vyrobeno více než 500 vozů, což znamená, že z výrobních linek sjel každou minutu a půl nový favorit. Podle výsledků vedení podniku se situace v závodech normalizuje. Od počátku roku bylo přijato téměř 1300 nových pracovníků. Automobilový koncern Skoda je mladoboleslavské továrně v současné době stavuje další nábor specializovaných pracovníků.

Milióny pro Comaneciou

Washington (řdk): NADA (Comaneciou), rumunská gymnastka, o jejím vítězství z Rumunska do USA šel psát minuty před jejím příjezdem do země, uzavřela v USA smlouvu na filmové ztvárnění svého sovětského života a sportovních úspěchů. Smlouva se společnostmi Paradise z ní na 3 milióny dolarů a rumunská gymnastka bude odměnou konzultantkou filmu.

Adresy se mění...

(řdk): Na 190 náměstí od občanů a dalších 20 x nově byly podkladem pro první zprávu skupiny odborníků při archivu a muzeu hl. m. Prahy na změny názvů ulic a prostřanství. Vcelku to představitel vzorek nálad veřejnosti, a tím, že problematika názvů stanic měřila se bude řešit jindy. Experti vycházeli při svém návrhu z deseti zásad, jako je místní orientace, přednost s výjimkou názvů, názor místních obyvatel, neopakovat chybu názvů po žijících osobách, nevylučovat žádné období dějin, atd. Přinášíme šest návrhů, které se při práci skupiny objevily nejčastěji: Ústřední W. Planka (od r. 1956) přejmenovat na Korunní třída, náměstí VRSR (od r. 1952) na náměstí krále Jiřího, most Klementa Gottvalda (od r. 1973) na Nuselský most, most 1. máje (od r. 1960) na most Legii, třída Lidových milic (od r. 1978) na Legerovu. Za otevřený problém považuje skupina názvy jako třída Vítězného ún-

ra (skládá se z několika ulic), náměstí Lidových milic (chybějí názvy, uvažuje se o Kolbenově nám. podle známého právníka), náměstí primátora dr. Vacka (návrh Mariánské náměstí potřebuje podporu místních občanů), ul. A. A. Zdanova (nejednotnost názorů na být. Terronka), nábreží Klementa Gottvalda (nejčastěji návrhy na Klingerovo nábreží, nebo nábr. T. G. Masaryka). Skupina odborníků prosí o další podněty na adresy: dr. J. Jungman, Muzeum hl. m. Prahy, Kožná 1, Praha 1, dr. B. Zilinský, Archiv hl. m. Prahy, Husova 28, Praha 1.

● V Sovětském svazu je nyní 15 000 až 30 000 milionářů, kteří svůj majetek získali prostřednictvím stínové ekonomiky. Jejíž obrát každoročně dosahuje přibližně 100 miliard rublů.

Setkání reholníků

(re): Na svátek Uvedení Páně do chrámu 2. února se shromáždí reholníci a řeholnice z českých zemí v 10 hodin dopoledne v Praze na Strahově v chrámu Nanebevzetí Panny Marie na tradičním poutním setkání. V rámci desetiletí mravní a duchovní obrody národa tam chtějí v roce sv. Norberta vzdát díky Bohu a jeho Matce koncelsbrovanou mši svatou za ukončení čtyřicetileté nesvatby a zároveň si vyprošovat potřebné milosti k nové práci ve svobodné vlasti podle svého řeholního poslání. Hlavním rebebrantem bude jeden z prvních řeholních vězňů z padesátých let, řeholník opat Vít Tajovský. Pořít bude zakončena na Hradčanech, kde zástupci řeholníků a řeholnic pozdraví pana prezidenta Václava Havla a Otce Františka kardinála Tomáška.

■ Každoročně se odchýlí na Kypru do síti přes 20 miliónů drobných tažných ptáků, jež obyvatelstvo konzumuje jako delikatesní lahůdky. Od doby, kdy se začaly používat síťe s malými oky, se úlovek ptáků, většinou pěvců, zvýšil čtyřnásobně.

Závratně vysoké pokuty sbráňili

grónský parlament za řízení psích či sobích spřežení v podnaplém stavu; toto opatření je odvodováno skutečností, že vzhledem k příliš nízkému postihu podnaplosti těchto zvířat přitahuje v Grónsku postelání děbou o život více než čtyřicet lidí

Světobský válečný veterán, který uprchl ze své rodné vesnice z obav před represáliemi za obranu válečného hrdiny, diskreditovaného Stalina, se znenadání objevil po 42 letech izolace v bělnoruských lesích. Ivan Kusilo si v tase sám postavil chatrč a živil se lovem zvířat. sběrem hub a bobalů. přibuzení mu uběha přinesli oblečení a jídlo.

Wenn Bonn mitspielt: Kat für Trabis umsonst

Von THOMAS MAUZ
Menden — Trabis brauchen nicht mehr zu stinken und die Umwelt zu verpesten — sagt Hermann J. Schulte, Chef des Kat-Spezialisten HJS in Menden. Schulte hat einen unregulierten Katalysator für den

Trabant entwickelt. Der 2-Takt-Kat mindert den Schadstoff-Ausstoß um 50%. Schulte will den Kat (mit Montage) für 550 Mark verkaufen. Das ist genauer Vertrag, mit dem Zeit die Nachrüstung von (West-)Autos auf Katalysato-

ren gefördert wird. Wenn die Bundesregierung den Trabi in die Förderung aufnimmt, will HJS mit seiner Rechnung warten, bis die Trabisitzer die 550 Mark von Bonn bekommen haben: Der Kat wäre umsonst.

Předběžný termín voleb: 8. červen

(V ČSR!)

Když se písek

K televiznímu rozhovoru redaktora J. Vopršala s Ing. J. Novotným, ČSc. ve sportovní části Aktualit ze 22. prosince 1989 nám neposlal ALOIS ANDRÝSEK. Téma rozhovoru — kolik vlastně sportovní kluby stojí, ho zaujalo tak, že k němu má několik připomínek...

Teď předevčími vystoupil v (pravě) na začátku svého příspěvku. Výběh nezáleží na vědomí, že se v posledních týdnech v nás mnoho změnilo. Všechno, zejména státní rozpočet bude jistě velmi zajímavé a každý důlník nebo zemědělec bude mít právo dozvědět se pravdu a tím, jak a na jaké účely se prostředky, které pro společnost vytvoří, vynakládají a jak se o ní lidé hospodří. Je podivné a zarážející, že v září 1989 předseda OV ČSTV J. Fiedler Informoval, že náklady na sportovní kluby budou činit 700 miliard korun. V prosinci 1989 se však veřejnosti dozvěděla, že jde o 300 miliard korun. Rozdíl 130 miliard je úplně zanedbatelný již k těm, kteří rostli na vedoucích místech i po mimofunkčním zastátní a volběch OV ČSTV nemám důvěru. Veřejnosti se neříká pravda. Vělkem si pamatujeme vytržovanou let v kapacitě Sportovního stadionu. Udávali se počty 200 až 250 tisíc diváků. Ve skutečnosti je tento počet úplně jiný a dle se snadno spočítá. K sezóně západní tribuna 75 tisíc lidí, jižní a severní sborná 10 tisíc a východní necelých 20 tisíc lidí, celkem tedy k sezóně 55 tisíc a k stání 70 až 75 tisíc. Dohromady se na tribunu vježdě maximálně 125 a, 130 tisíc diváků. Drtivější sborná vježdě počtu diváků byl 135 tisíc diváků. V roce 1970, kdy byla postavena nová východní tribuna (přestavba za víc jak 110 miliard korun), odpadla místa k stání na této tribuně a navíc ubyla místa k stání rozšířením východní pro cvičence. Následce této lze je ten, že mnozí lidé ne pak domnívají, že přijmy za vstupné jsou vysoké, ale ve skutečnosti jsou poloviční.

JAKÝ VLASTNĚ SCHODEK

Už to mnohdy zajímá jaký je vlastně schodek, stráta pro společnost z uspořádání sportovních? Vyčíslení schodek je samozřejmě těžké a to zejména znát účelové pojmy a pochopit všechny náklady i dotace a příjmy. Vědět, co je náklad provokant a co náklad investiční. Prostředky provozní nelze dávat duhromady s investičními. To je jako bychom dávali dobroty jablka a citrů a říkali, že je to v pořádku, vždyť obojí je kůstáč. Nutno znát a rozlišovat, co je příjem a co dotace. V zmíněném rozhovoru se uváděl schodek 200 miliard korun. Výběh nevím, jak se k této částce dospělo. Náklady a příjmy nejsou důkladně specifikovány. Dal jsem si práci a začal počítat schodek na základě číselných údajů, které byly zveřejněny v deníku Československý sport z 14. prosince 1989. V článku „Jak je to s penězi na sportovních klubech?“, oznámil veřejnosti místopředseda OV ČSTV Luboš Kupec s tím, že celkový náklad je rozpočítán na 800 miliard korun. Když se od této částky odečte 46 miliard na investiční výstavbu, 215 miliard náhrady od cvičenců, 36 miliard příjmy ze vstupného, 13 miliard tržba za suvenýry a 10 miliard za nářadí, které udržuje k účelovým telonům, jak má vycházet rozdíl 174 miliard korun, která jsou na úkor společnosti. Od této částky nelze třeba odečíst náklady na stavební údržbu a technický rozvoj, protože jsou vyvíjeny přímo pořádnými sportovními kluby a hodnoty základních prostředků se jimi nezvyšují.

ROZUM ZŮSTÁVAL STÁT

Pravidelně se před každou sportovní událostí vynakládá šest až deset miliard korun na úpravu cvičební plochy. Někdy dokonce po skončení sportovního klubu se přišlo do účelových pracovišť sportovních klubů do účelové evidence převzaté hodnoty vynakládání na úpravy cvičební plochy. Ze se tím zjednodučuje, já jsem to kategoricky odmítl jako nesmysl, protože třeba v roce 1985 bych v účelové evidenci měl plochu už v hodnotě asi 60 miliard korun, místo čtyř miliard korun, za které bylo původní plocha pořízena. O stavební údržbě a technickém rozvoji v kolektivních rozhodnutí často lidé, kteří neměli nejmenší odborné znalosti o stavebnictví, o to více přicházeli s nesmyslnými nápady a tak docházelo k nezvratitelné nehošpůdnému zacházení s finančními prostředky. Nad některými událostmi rozum stát. V roce 1985 byl písek na cvičební plochu barven a zalepen (aby se docílilo lepšího hřeby a efektu). Jednou se o třídě-

středně předseda OV ČSTV L. Kupec, to je za státního rozpočtu, se musí připočítat i 81 miliard korun, které ČSTV dostává jako příspěvek od národních výher. Protože NV jsou dotovány se stejnou sazbou jako ČSTV je nutno to považovat za státní dotaci a „druhá ruky“. Nelze to tedy kvalifikovat jako ostatní náhodný příjem.

NAIVNÍ ARGUMENTY

V diskusích kolem nákladů na sportovní kluby se objevilo i množství naivních a nezavážených argumentů. Československý sport a OV ČSTV šelji k se

barvil na zeleno

ce kubických metrů (plocha je 200 x 300 metrů a vrstva písku měla přes pět centimetrů). Náklady na tento nápad šly do miliardů. Někdy „nevěřitelně“ aby po dobu sportovního kluby a šly v závěru svého vystoupení se vracel proměňt v zelené vodníky.

SOKOLŮM TO STAČILO

Sokolům dříve stačilo po deset vlnokových stůžkách na severní a jižní tribuně, sportovníků však ne. Na každé tribuně se přistavělo dalších 20 vlnokových stůžků, takže těch nyní na těchto tribunách (jižní a severní) je přesně 81. Na západní tribuně pak 41 a na východní 30. tedy okolo sportovního stadionu se nyní 162 vlnokových stůžků. Na přístavkových cestách od Blabčova na ústí Sportovního stadionu byla postavena dalších 52 vlnokových stůžků. Na tu se peníze dávaly, ale 20 let se nic neměnilo a rozdílnými okapy na západní tribuně, kam po prudkých deštích stékala a budova nesmyslně chátrala. Vrcholná hospodářství se oddí v roce 1985. Všechny 162 vlnokových stůžků na tribunách stadionu (na výškách asi od patnácti do třiceti metrů) bylo natřeno bílou barvou. Pořádají někdo v technické komisi rozhodl, že musí být žlutá a tak se vysokým nákladem natřeno na žlutou. Natřeno se za speciálního autovozvedku s montážní plošinou, jež denně najem stojí pěkných pár tisíc korun. Na sportovní kluby v roce 1980, 1985, 1990 byly vyřazeny od státní dotace na výstavbu skladů sportovních lehkých, ale dokonce na Strahově. Kým by předevčími tyto sklady měly být vybudovány, není postaven ani jediný. Lehká jsou skladována pro různé záchranné, obnůvek a jiných, často nevhodných místnostech. Vzhledem k některým stavebním právním Sportovního stadionu, musela se velké část lehkých převést a ukládat ve Staré Boleslavi, Buzševě a v Kládě. Jinde, za uvolnění prostředků na výstavbu těchto skladů lehkých se stávalo něco jiného.

DRAZÍ VOJÁČI

Do vyčíslení opravů přehled výše částky, kterou musí stát sportovní kluby dotovat, je třeba zahrnout celou řadu nákladů, jako jsou třeba zvýšené náklady na spotřebu elektrické energie (na noční nočivky nebo škůlky se rozsvěčují už 78 reflektorů, které jsou instalovány na tribunách), spotřeba různého materiálu, rozložená mzdová náklady zaměstnanců Strahova, systévy spotřeba vody atd. Sem patří i náklady na ubytování (koleje, školy), spotřeba energie a jiné služby. Tyto náklady nejsou fakturovány OV ČSTV. Někdy se snažili sportovní kluby vystoupit se skládka vojáky, ale nikdo dosud nevěděl, kolik to vystoupání vojáků stojí. Já financována za státní dotace. Jedná se o velkou položku (na Strahově, včetně nutné rozvoje musí být k dispozici téměř 20 tisíc vojáků). A co náklady pražského Dopravního podniku na jejížni přepravu cvičenců a diváků (přepřevu muzeji zeřtářovství i autobusy a MHD) z jiných krajů? Byly přefakturovány ČSTV? K čemu, co 350 miliard korun, kterou uvádí

Společný podnik

(žen): O nové čs. americké firmě, která by měla vzniknout v nejbližší době, se hovořilo na tiskové besedě v Praze. Společnost Kent International Inc. z New Jersey založí společný podnik s čs. výrobcem jízdních kol s. p. Velamos. Kent International je předním výrobcem kol, určených pro trh USA. Výroba v nové hale v Sobotíně by se měla rozšířit o přibližně za dvanáct měsíců. Většina produkce se bude vyvážet do USA zákazníkům společností Kent, čímž podnik získá devizy pro další modernizaci svého výrobního zařízení. Část výrobků (asi 20 %) zůstane na domácí trh.

Jaký název?

(něs): Pražská veřejnost — a nejen ta — volá po novém názvu Parku kultury a oddechů Julia Fučíka. Proto propagační oddělení Parku zahájilo veřejnou diskusi o jeho budoucí změně. Doposud se v návrzích nejčastěji objevují názvy Pražský park, Prag, PragoForum, Park Stromovka, Vyšlavě a další. V polovině ledna chtějí v Parku kultury Praha (tak se zatím pracovní nazývají) uzavřít došlé příspěvky a poté veřejnost seznámí s výsledkem „lidového hlasování“.

Prátelé Tomáše Bati

(m): V nedávných dnech se v Praze ustavil Klub přátel Tomáše Bati a požádá ministerstvo vnitra a životního prostředí ČR o registraci. Toto dobrovolné a nezávislé sdružení hodlá šířit informace o Tomáši Bati, jeho práci, úspěších, metodách i sociální politice. Chce popularizovat Batiovy progresivní metody ve výrobě i v nevládních sférech, podporovat tvořivé a podnikatelské ambice zejména mladých lidí v intencích tradice Bati. Zájemci o členství se mohou hlásit na OČNŽ Praha 9, II. poliklinika Pouchek a Luthr E. Seradilské, Luviskova 430, 180 00 Praha 9, Praq.

A JEHO ZET?

DOBA, KDY BYLO MOŽNO telefonovat se šéfem a dílat přitom neslušně posunky, začíná mít v Británii na tržníku. Firma British Telecom uvažuje do praxe prvních 12 000 videotelefonů. Systém Taurus je sestaven částně z japonských součástek, zahrnuje malou obrazovku a vedle ní miniaturní kameru. Jeho pořizovací cena je tisíce liber a poplatek za hovory se nelíší od standardních přístrojů. Mluví Teig comu Andrew Emerson k tomu poznamenal: „K telefonu bude třeba v nedlouhou dobu přistoupit s vázankou u úsměvem čisto pět, který nikoho neurazí.“

Dětské zboží zdraženo

Berlín: Od pondělí se v NDR zdražuje dětské oblečení a dětská obuv. Od příštího týdne budou východní Němci například za dětské kalhoty platit až o 140 procent více, za dětské bundy o osm až 33 procent a za dětské boty o 110 až 160 procent více než dosud. Zdražení se netýká dětského sportovního prádla, sportovní a domácí obuvi. Dětské předměty se zvýšily u dětí do 12 let o 45 marek a pod 12 let o 65 marek měsíčně. Vláda NDR tímto krokem sleduje především další zmazení spekulantů se silně dotovanými výrobky, které v minulosti vždy budily zájem zahraničních turistů.

Společnost přátel Lužice

(pm): V Praze byl ustaven přípravný výbor pro znovuoobnovění činnosti Společnosti přátel Lužice. Společnost byla násilně zlikvidována komunistickou stranou po roce 1948. Zastupovala deset tisíc členů v Československu a měla pobočky na třech kontinentech. Podporovala politická a kulturní práva Lužičanů Srbs nejmenšího slovenského národa, jemuž hrozí zánik v německé oblasti. Kontaktní adresa obnovované Společnosti přátel Lužice je: Dr. Josef Lebeda, Valentínská 3, 110 00 Praha 1.

Nobelovu cenu studentům?

(čt): Vedení Výboru čs. veřejnosti pro lidská práva a humanitární spolupráci zaslalo všem norskému Nobelovu ústavu návrh na udělení Nobelovy ceny míru čs. studentům huťi. — V podobném zdůvodnění tohoto návrhu se oceňují dlouholeté tradice Československého studentského huťi v boji za demokracii, sociální pokrok a občanské svobody, a zejména jeho zásluhy na zahájení „sametové revoluce“ v ČSSR v listopadu 1989.

Svobodní rolníci proti diskriminaci

(kř): Svobodná rolnická strana začíná bojovat za práva svých členů. Záhled jednáni o tom, aby se zrazila vyhláška č. 123/75 Sb. (o vvištění majetku bez náhrady) a dalších, které diskriminují jednotlivé hospodářské zemědělců. Vaše náměty a připomínky odebíráme na adrese: Oldřich Sliva, Ovčárenská 421, 108 00 Praha 10 Malášovice, tel. 77 43 03.

Prezident republiky

V. Havel uvítán

v Bratislavě

(42.190)

Po dohodě mezi Československým a rakouským železnicemi se profiluje vedení zvláštních vlaků ČSD pro čs. turisty do Rakouska do 31. března 1990. Současné poskytují rakouské železnice čs. turistům pouze v těchto zvláštních vlacích tzv. nulový tarif, včetně bezplatných jízdenek pro městskou hromadnou dopravu ve Vídni.

Další funkce spojleru

Normální funkce a účel spojleru má zdi vozu je známý naprostě většině našich motoristů. Lidské vynalézavosti však zřejmě nemá meze. Svědčí o tom inovace jedné zahraniční firmy, která mu uložila další úkol: Zabudovala totiž do spojleru roletové navičací a odvíjecí zařízení, ve kterém je upevněn pevný fóliový kryt. Jakmile vůz zaparkuje, je možné vysunout kryt jako roletu ven a zakrýt celou střechu, jako i boční skla vozu. Má to svůj význam v létě i v zimě. Když se zabránil jak ostrému slunci, tak zamrznutí a nadměrnému prochlazení auta. Fólie je totiž metalizovaná, takže v létě zneumožňuje průnik slunečních paprsků, čímž se může snížit teplota v interiéru vozidla až o 30 procent.

VÝŠKROVÝ Z „VÝKORÁKA“ (VALAŽSKO):

TA INOVACE

Potkal se strýc Cepka ve městě ze staríčkem Novosadovým z Jasénky. Pozdravili se, potřepli si rukou, a dali se spolu do řeči. Řeč se vedla o všem. O tom, jak se to ve světě bleča v oči všechno mění a přišla řeč aj na počasí. Ve zna že je zima a o vánocích zasaj teplo.

A ani ty modlitby už nejsou takové jak prvěj. Filozofuje stáček. Ale děte, diví se strýc Cepka, šak otčenáš a zdrávas Maria sa modlija tak jak před sto roky.

Ale, dyť to není pravda, vpadne mu do řeči stáček. Tož toľkaj mja vzal naši mladí autem na Hostýn a tam sa vedla mja postavilo takové mladé čerčisko, no věcej nemělo jak šestnást rok a to ste měl slyšet jak sa modlila. Panno Maria, ty, kerá si porodila a ani při tom ne zhrěšila, daj že mi abych zhrěšila anž bych porodila.

Jožka s Janem sa v pokresné náladě vracajú z okresného města, pěšky. Ujel jim vlak. Slovo dalo slovo, a že si zkrátí cestu lesem. Idú a idú a konec cesty nikde. Janek už je celý vystrašený, nevydržal s nervy a hlasitě sa modlí: „Dobrotivý Bože, ve svém životě sem hodně hrěšil, piju jak duba, lža, podvádám manželku. Zachraň nás, a já ti slubuju, že už nikdy...“ „Zadrž!“ přerušil ho Jožka: „Vidím světlo!“

Domlouvá otec rozmazlené děti:

„Maruško, když jsem byl v tvém věku, mívall jsme k večeri jen kávu z cikorky a krajšček suchého chleba.“ „Ale teď se máš u nás dočela dobře, že ano, tatínku.“

Estě tam nejsú

Ozef jeli do Vsetina autem a v Hovězí zábratě stopačku. Chvilu ho napolem přikolali a xrázu jí povídá: „Stěhinko, to je zajimavé, co sem dopusavad vezi stopačky, kažás byla v temí jelu, ona na tu.“ Ozef praví: „Stěhinko, šak ta. ké estě nejsme ve Vsetině!“

Úkoly ministerstva vnitra

(čtk): Předsednictvo federální vlády schválilo materiál k činnosti resortu federálního ministerstva vnitra a jeho složek v období vlády národního porozumění. Mimo jiné bylo zrušeno vnitřní politické zpravodajství StB na všech stupních. Rada nových úkolů stojí před VB. Předsednictvo uložilo ministru vnitra ČSSR R. Sacharovi zabezpečit důslednou realizaci úkolů obsažených ve schváleném materiálu. Ministr již vydal příslušné rozkazy.

Byli odhodláni ke všemu...

(čtk): Na všerejším pražském setkání představitelů Sdružení vojenské obroda (SVO) s novinářm mluvěj SVO dr. A. Zrústek sdělil, že historická komise ustavená při SVO má určitě informace o možném znoužení armády proti listopadové něžné revoluci. Našlo však o snahu valení ČSFA nebo armády jako celku, ale o iniciativu některých jednotlivých důstojníků na velitelských místech, kteří — jak poznamenal A. Zrústek — byli odhodláni ke všemu, jen aby se udržel totalitní režim.

„KDYŽ BUDU známkovat hořs, buďte si jisti, že na obědku přilepim dvě padesátinikové známky s portréty prezidentů T. G. Masaryka a V. Havla.“ volala nám včera po ránu do redakce jedna starší štenďička A došla: „Mám dojem, že už to adresátovi něco řekne než když dostane hořs se známku korunovnu.“ (1)

● Britská automobilka Rolls Royce prodala loni 3242 luxusních vozů, což bylo o 16 proc. více než před rokem. Dosáhla tak nejvyššího prodeje od roku 1978. Největším trhem nejdražších vozů světa zůstaly USA, kde je loni získala 1274 boháčů.

SVĚTOZNAMÝ BALKÓN, pod kterým ve Veroně Shakespearův Romeo měl vyznávat lásku Julii, musel být zabezpečen dřevěným bedněním, protože hrozil zřícením, avšak nikoliv proto, že by ho nezahlodal zub času, ale vinou turistů, kteří vytlamovali kousky zděva jako suvenýry tak dlouho, až nyní došlo k ohrožení bezpečnosti chodců.

Na Bystřičce sa kápel ogar rostau jak jedle. Bylo už ke-ro — na večer, tož edem tak na „adama“. Čachal sa a dyž po delší době vylazol z vody, zjistil, že ho okradli a nechali mu edem ten širáň na břehu. Tož aspoň něco, na zadku ne-zátčí, ale to nejintimněji vpré-da zakryje. Udělal pár kroků a kde sa vzala tam sa vzala, stoji před ním čerka, dolů edem taká širáň šňárka a navrchu od přirody sice bobato, ale zakryté chučobán. Čerka šikovně, hned sa představuje: Já sem Monika. A já Tonča, jednu ruku jí po-dává a druhú přidrženje klóbúk na patřibném místě. Ale ne-styd sa a odlož sl, vybizě ho Tonča uvolnil i druhú ruku, klóbúk sa vám ani nepohntú.

Z RÁJA ZVÍŘAT

Narodil sa vlkovi potomek. Ten jak sa to doslech, strašně zvědavý utěkal sa honem na syna podívat. Dyž mu ho ukázali, valí oči a praví: Já, ten je celý po mně. Ten šumáček zrou-na takový, jako mám já. Ty tlapy přesně takové, jako moje. Ty oči zrouna takaj já mám. A ty uši... Ty uši? Ty uši jen počkej, zajčič!

MÁ PREDNOST

Miluško, pan jebavčík požádal o tvoji ruku, praví otec dětí. Ale musíš ještě počkat, nejdříve se musí vdát starší sestra.

Ale tati, to snad ne, ohrazuje se Miluška, odjakživa jsem přece musela jako první do postelet!

Anežka Máčalová nese v drů-bežárně husu a její spolupracovnice Tonka jí rozverně povídá:

— Kam jdete, vy dvě? — Okolo třetí!

V Čedoku informuje referentka zákaznicka: „K moři máme volný termín už jedině v listopadu.“

„Proboha, uvědomte si, že já su rekreatant a né leďoborec!“

POZOR NA KANCE

Mami, mohu jít s holikama od-počkuje do lesa? — Ten jdi, to ti prospěje, ale účeji si děvčata pozor, v lese se to hemží kancilí. Neboj mami, dneska tam ne-budou, v televizi je fotbal.

Ptá se primár pacienta v nemocnici: „Proč jste utekli z operacního sálu?“ „Protože sest-ra řekla — jenom zřádnou pan-ikul Operace slepého střeva je jednoduchá záležitost.“ To je přece pravda. „Ale ona to ří-ka!a tomu chirurgovi!“

Francek Bijžáká šel do učení, a tož ho poslali k dočtorovi na prohlídku. Ten sa ho ptá na všechno možné, až nakonec řekli:

„Má u vás v rodině někdo cukrovku?“

„Ano,“ praví Francek, „naša stařenka jí má čtyři áry!“

„Možu dostat skientenci pí-vaš?“ „Nemážete, nepodáváme pi-vo tak bzy po ránu.“ „Tak mi dějte skientenci mléka, jestli už jsou krávy vzbáru.“

„Mladý muž ke své snou-bence: „Co bys řekla, že bychom vzali peníze, co máme usetře-né na nás byt a šil do bijáku?“

Mami, kup mi, prosím tě tu vě-kou pannu, co zívá a zavi-kat! „Psi! To je prodáváč.“

Bavíja sa dvě myslivci. „Tož buď sú jeleni v říji, anebo nekery pasekár dostal žlučniko-vý záchvat!“

Vystúpil ogar z auta a praví čerče: „Tož, děkuju pěkně za o-boje svezení.“

„Jak za oboje, šak sem ta vezla enom raz.“ „Dyaktát. Po prvěj a napo-sledí!“

— Juro, cos dělával dřív, než sas oženíl? — Co sem chtěl!

1989

STŘEDA PROSINEC

PROLETÁŘI VŠECH ZEMÍ. SPOJTE SE!

RUDÉ PRAVO

ORGÁN ÚSTŘEDNÍHO VÝBORU KOMUNISTICKÉ STRANY ČESKOSLOVANSKA
ČÍSLO 203 - ROČNÍK 78 (Právo 24. října 1989)

... ZE ZASEDANÍ
... K následující
... konference

NEW YORK: Reklámér M. Forman se vydělil včera v listu WASHINGTON POST k polemice okolo postoje prezidenta

FORMANŮV NÁZOR K ODSUNU

ČSSR V. Havla — plázece odsunu sudetských Němců tento názor: Oba mají rodiče zahynulí v nacistických koncentračních táborech, rozhodně tedy nejsem pro nacismus. Havla ale čestnou a poctivou snahu V. Havla o vytvoření vztahů míru a dobré vůle mezi lidy. Proces přeměny střední a východní Evropy nemůže začít bez usmíření na národní i mezinárodní úrovni. Usmíření není možné bez omluvy jedné a odpůčiání dru-

hých. Je to vždy těžký a bolestný, ale nezbytný první krok. Omluva třem milionům sudetských Němců není tak velká cena, pokud pomůže k uskutečnění tohoto velkého cíle. Nacistická okupace způsobila Československu velké utrpení — mnoho nevinyých lidí bylo poprave-

no, vězněno, posláno na nucené práce, používano a utráženo neodětými zbraněmi. Jenže totéž lze říci i o čtyřicetiletém období komunistické vlády. Havla s morální autoritou člověka, který strávil pět let ve vězení, volá po usmíření a říká: nechceme se matit, nezmáme dopustiť, aby národ upadl do začarovaného kruhu neustálých odvet. Jako státník však V. Havla ví, že není možné mít podobnou situaci ve vnějšních vztazích jiným metrem. Jestliže volá po vnitřním usmíření, musí usilovat o stejný cíl i mezinárodně. M. Forman dále vyjadřuje názor, že kampaň KSC, rozpoutaná proti Havlovi v souvislosti s touto otázkou, není poctivá, protože požívá názoru vysloveného soukromě a vydává ho za oficiální.

I OMLUVU!
ALE NE SE OMLUVÍ V NEMOCI,
KTERÁ TO SPONKOVÁČ NA
JALTO A + ZEMŮV...!

Do revíru vrtníkem • Lovecký lístek za lahvinku

(čtk): K oblíbeným zálibám našich bývalých nejvyšších představitelů patříla myslivost. Ti v ní ovšem neviděli jeřt původní poslání — péči o zvěř a les — ale omezili se pouze na lov. Jak se zpravodajové ČTK dozvěděli na Českém mysliveckém svazu, nedodržovali zásady myslivecké etiky a tradice. Zvěř v honitbách stříleli dokonce z okének osobních vozů.

K nejznámějším „lovčům“ patřili A. Indra, F. Šrámek, V. David, B. Chňoupek, J. Fojtík, T. Trávníček, J. Obzina, J. Jung, M. Džár a F. Šádek. Mnozí z nich se do revírů dopravovali i vrtníky. Častými střelci byli také L. Strougal, K. Hoffmann a V. Bíták. Ichnoucí spíše ke slovenské zvěři. G. Husák se od roku 1974, kdy vystoupil proti bezuzdnému lovení, honů nezúčastňoval. Svěrázný vztah k myslivosti měl také krajský a okresní funkcionář KSC, někteří ministři a jejich náměstci a generální ředitelé. Za jediný den dokáža-

lo 10 až 12 těchto „nimrodů“ postřelit až 2000 bažantů a zajíců.

Tato myslivecká elita ročně připravila naší republiku o statisíce západoněmeckých marek, které by za odstřel zaplatili devizoví turisté. Radoví myslivci se i po odpracování tisíců brigádnických hodin při krmení a péči o les a zvěř prakticky k lovení nedostali. I proto si říkájí „ozbrojení brigádníci“. Bez zajímavosti není ani způsob, jak získávali lovecké lístky. Zatímco obyčejný myslivce k tomu potřebuje zhruba dva roky, pro ně platily tzv. zkoušky na výjimku. Ty prakticky spočívaly v přátelském posezení při lahvince na mysliveckém svazu. Proti loveckým zvyklostem si neodměšeli z honitbě pouze z trofeje, ale celé kusy zastřelené zvěře za směšný poplatek. Přitom 40 procent masa má být z honů dodáváno na vnitřní trh.

Hosty v našich revírech byli i představitelé jiných zemí. „Tolerance“ v jejich případě šla tak daleko, že F. Castro např. v Tatrách odstřelil dva kamzky, kteří jsou u nás celoročně hájeni. Záliby těchto lidí byly různé. L. Brežněv si liboval v pohledu na umřavějí zvěř. V honitbě prezident republiky v Lánech si nechal dokonce natočit film zachycující poslední okamžítky odstřeleného jelena.

Ozbrojená nomenklatura

(čtk): Revolver, kterým se postřelil A. Kopecký, už tři roky nemá být v Československu. Sekretariát MV KSC v Praze připravil usnesení z 24. ledna 1987 Obvodní správu SNB v Praze 6 o vyjmutí z evidence, neboť jí A. Kopecký údajně vyzvol z hranice a daroval představitelům městského výboru strany v Havaně. Zákon FS ČSSR o zbraních a střelivě z roku 1963 říká, že povolání k držení střelné zbraně civilním osobám vydává příslušná obvodní správa SNB. K upřesnění tohoto zákona vydala federální ministrstvo vnitra v roce 1984 prováděcí vyhlášku, jež specifikuje nomenklaturu kadeř, které mohly disponovat zbrojími pesem. Kromě členů vlády a jejích náměstků, poslanců FS ČSSR, CNR a SNR mají právo nosit osobní zbraň i členové kandidáti ÚV KSC, vedoucí jeho oddělení, krajský a okresní tajemníci, členové Lidových milic, pomocné strážné veřejné bezpečnosti, sportovní střelci a sportovním šlechtám atd. Po skončení členství ve zmíněných organizacích nebo zvolení z funkce nárok na osobní zbraň zbraně zaniká. Proto by obvodní správy v nejbližších dnech — pokud tak neudělají — měly bývalé funkcionáře požádat o odevzdání zbraně. Podle informací, které má ČTK k dispozici, je stále držitelem pistole vzor 50 (průměr 7,65 mm) například M. Jakaš, L. Strougal vlastní dvě pistole, jeden samopal vzor 65 (škrupička) a jednu malorážku, jeho žena pak jednu pistoli.

V římském podzemí

(a): Pod nejproslulejší římskou ulicí — Via Appia Antica — se nachází Calixtovy katakomby a jedenáct podzemních hřbitovů. Za papeže Zefyrina (199—217) je spravoval římský diakon jménem Calixtus jako nejstarší hřbitov starého křesťanského Říma a také je rozšiřoval. Potom se stal sám papežem. Počet hrobů se zde odhaduje na 170 000. V papežské hrobce zde odpočívá devět papežů do třetího století. Na stěnách jsou zachovány malby a nápisy dosud čitelné. Vzdor dřívějším tvrzením zde nebyl útulek pronásledovaných křesťanů, ale vždy hřbitov, které byly pro nedostatek povrchových hřbitovů nabazeny tímto podzemím. Ve vulkanickém podzemí jsou vydlabány průchody a schodiště propojené v délce 4—5 metrů jedenáctí kilometru. Nápisy na hrobkách jsou zde zdobeny křesťanskými symboly. Calixtovy katakomby byly objeveny teprve v roce 1849.

Všichni mu drží palce

Desítky dopisů Čajkovi do košické nemocnice

Košice (čtk): Zdravotní stav čs. reprezentanta, hráče TJ Zlín Ladislava Čajky, který 5. ledna utrpěl na košickém ledě vážný úraz, je středem pozornosti široké i nekošické veřejnosti. Do Košic přicházejí na jeho adresu desítky dopisů z celých ČSSR, ve kterých mu pisatelé drží palce v nejtěžším boji o záchranu života. Pozbudivá slova si však bohužel nemůžou přečíst.

Přes maximální možnou lékařskou péči Luděk Čajka má kompletní 14. páteř jeho stav i v šterý dopoledne po suscitacním oddělení Fakultní nemocnice s poliklinikou na Rastislavově ulici. Bylo mu zavedeno řízné umělé dýchání. V rámci konstatovaných dýchání se mu mnohokrát denně vdmují neurologové jeho stav sledují oční lékaři i odborníci z úrazové chirurgie. Včera měl Luděk Čajka před sebou plnou láhku noc. Lékaři stále odopávají neradostnou skutečnost, že stav pacienta se nezmění, a je stále kritický. Neprohrá se z hřibokobůb bezvědomí. Včera ho v nemocnici navštívili bratři a členové vsz Košice, kteří se informovali u lékařů o jeho stavu.

Otevřený dopis

(čtk): Koordináční centrum OP Praha zaslalo osmibodový otevřený dopis občanským fórum na venkově: 1. Občanská fóra na venkově, stejně jako ve městě, otevřít cestu ke svobodě. — 2. Jsou zakládána v místě bydliště i na pracovištích. — 3. Počet OP se neustále zvyšuje a jednotlivá fóra jsou tevale otevřena pro další příznivce. — 4. OP navzájem spolupracují a sdružují se do okresních, případně i krajských fór. Současné vznikají jejich zemědělské sekce. — 5. Občanská fóra jednotlivých zemědělských podniků jsou praktickým výrazem konce vlády jedné strany. Umožňují zkvalitnit vedení podniků lidmi odborně i morálně zdatnými. — 6. Podle programového prohlášení koordináčního centra OP Praha jsou považovány soukromé, družstevní i státní formy vlastnictví za rovnocenné. — 7. OP spolupracují se širokým proudem nové vznikajících iniciativ a politických stran mimo tento proud zatím stojí Čs. strana zemědělská a programový pojetím blízkou KSC. — 8. Ke svobodným volbám půjdou občanská fóra se svými kandidáty. Kteří budou předpokladem demokratického obrady, hospodářského rozvoje a sociálních listot.

Tisková konference

s V. Mohoritou

(čtk): Na tiskové konferenci se první tajemník ÚV KSC V. Mohorita vyslovil pro to, aby osobnost Kl. Gottvalda zhodnotil kolektiv objektivních historiků. To se týká i puče v únoru 1948, let 1968 a 1989 a dalších otázek, dodal. Přidal, že KSC zaujme k únorovým událostem 1948 stanovisko. První tajemník ÚV KSC dále informoval, že aparát KSC již opustilo několik tisíc pracovatelů, jeho reorganizace by měla být skončena do konce května t. r. Čalkem by z aparátu mělo odejít na 8 tisíc lidí. V Mohorita rovněž potvrdil informaci, že členství v KSC ukončili první místopředseda vlády ČSSR V. Komárek, a vyslovil názor, že z KSC v příštím období odejdou desetitisíce a statisíce členů. Oznaml, že ÚV KSC je rozhodnut opustit svou budovu. Jak dále sdělil V. Mohorita, KSC chce aby otázky korupce jejích bývalých funkcionářů byly řešeny do konce ledna.

Charta 77 má nové mluvčí: stali se jím Miroslav Lehký, Jan Ruml a Miroslav Týl.

ČTK: Rakouské ministerstvo vnitra zavedlo tzv. urychlené řízení při vybovování žádosti o politický azyl také pro utěčené z ČSSR. Dosud se toto opatření, podstatně zkracující dobu vyřizování těchto žádostí, vztahovalo jen na Poláky a Maďary. Těm byly žádosti až z 97 procent zamítnuty.

ČTK: Rakouské ministerstvo vnitra zavedlo tzv. urychlené řízení při vybovování žádosti o politický azyl také pro utěčené z ČSSR. Dosud se toto opatření, podstatně zkracující dobu vyřizování těchto žádostí, vztahovalo jen na Poláky a Maďary. Těm byly žádosti až z 97 procent zamítnuty.

ČTK: Rakouské ministerstvo vnitra zavedlo tzv. urychlené řízení při vybovování žádosti o politický azyl také pro utěčené z ČSSR. Dosud se toto opatření, podstatně zkracující dobu vyřizování těchto žádostí, vztahovalo jen na Poláky a Maďary. Těm byly žádosti až z 97 procent zamítnuty.

ČTK: Rakouské ministerstvo vnitra zavedlo tzv. urychlené řízení při vybovování žádosti o politický azyl také pro utěčené z ČSSR. Dosud se toto opatření, podstatně zkracující dobu vyřizování těchto žádostí, vztahovalo jen na Poláky a Maďary. Těm byly žádosti až z 97 procent zamítnuty.

ČTK: Rakouské ministerstvo vnitra zavedlo tzv. urychlené řízení při vybovování žádosti o politický azyl také pro utěčené z ČSSR. Dosud se toto opatření, podstatně zkracující dobu vyřizování těchto žádostí, vztahovalo jen na Poláky a Maďary. Těm byly žádosti až z 97 procent zamítnuty.

ČTK: Rakouské ministerstvo vnitra zavedlo tzv. urychlené řízení při vybovování žádosti o politický azyl také pro utěčené z ČSSR. Dosud se toto opatření, podstatně zkracující dobu vyřizování těchto žádostí, vztahovalo jen na Poláky a Maďary. Těm byly žádosti až z 97 procent zamítnuty.

ČTK: Rakouské ministerstvo vnitra zavedlo tzv. urychlené řízení při vybovování žádosti o politický azyl také pro utěčené z ČSSR. Dosud se toto opatření, podstatně zkracující dobu vyřizování těchto žádostí, vztahovalo jen na Poláky a Maďary. Těm byly žádosti až z 97 procent zamítnuty.

ČTK: Rakouské ministerstvo vnitra zavedlo tzv. urychlené řízení při vybovování žádosti o politický azyl také pro utěčené z ČSSR. Dosud se toto opatření, podstatně zkracující dobu vyřizování těchto žádostí, vztahovalo jen na Poláky a Maďary. Těm byly žádosti až z 97 procent zamítnuty.

ČTK: Rakouské ministerstvo vnitra zavedlo tzv. urychlené řízení při vybovování žádosti o politický azyl také pro utěčené z ČSSR. Dosud se toto opatření, podstatně zkracující dobu vyřizování těchto žádostí, vztahovalo jen na Poláky a Maďary. Těm byly žádosti až z 97 procent zamítnuty.

ČTK: Rakouské ministerstvo vnitra zavedlo tzv. urychlené řízení při vybovování žádosti o politický azyl také pro utěčené z ČSSR. Dosud se toto opatření, podstatně zkracující dobu vyřizování těchto žádostí, vztahovalo jen na Poláky a Maďary. Těm byly žádosti až z 97 procent zamítnuty.

Krkonoše jen pro pěší

(a): Od včerejška vstupují v platnost zákon jízdy na lyžích v přírodní rezervaci Krkonoše, vyhlášený správou Krkonošského národního parku. Uzeřeny byly také lyžařské cesty, kde od přejezdu lyžič na nedostatečně a nerovnoměrně uložené sněžové vrstvě mohlo rovněž vznikat vážné ohrožení lesních porostů. Souvisejí sěňové plochy, které se udržovaly na hřebeněch, vlna mrázů podstatně zmenšila. Ze této situace jsou výšší polohy Krkonoše přístupné vlastně jen pro pěší.

třetího století. Na stěnách jsou zachovány malby a nápisy dosud čitelné. Vzdor dřívějším tvrzením zde nebyl útulek pronásledovaných křesťanů, ale vždy hřbitov, které byly pro nedostatek povrchových hřbitovů nabazeny tímto podzemím. Ve vulkanickém podzemí jsou vydlabány průchody a schodiště propojené v délce 4—5 metrů jedenáctí kilometru. Nápisy na hrobkách jsou zde zdobeny křesťanskými symboly. Calixtovy katakomby byly objeveny teprve v roce 1849.

ČTK: Rakouské ministerstvo vnitra zavedlo tzv. urychlené řízení při vybovování žádosti o politický azyl také pro utěčené z ČSSR. Dosud se toto opatření, podstatně zkracující dobu vyřizování těchto žádostí, vztahovalo jen na Poláky a Maďary. Těm byly žádosti až z 97 procent zamítnuty.

ČTK: Rakouské ministerstvo vnitra zavedlo tzv. urychlené řízení při vybovování žádosti o politický azyl také pro utěčené z ČSSR. Dosud se toto opatření, podstatně zkracující dobu vyřizování těchto žádostí, vztahovalo jen na Poláky a Maďary. Těm byly žádosti až z 97 procent zamítnuty.

ČTK: Rakouské ministerstvo vnitra zavedlo tzv. urychlené řízení při vybovování žádosti o politický azyl také pro utěčené z ČSSR. Dosud se toto opatření, podstatně zkracující dobu vyřizování těchto žádostí, vztahovalo jen na Poláky a Maďary. Těm byly žádosti až z 97 procent zamítnuty.

ČTK: Rakouské ministerstvo vnitra zavedlo tzv. urychlené řízení při vybovování žádosti o politický azyl také pro utěčené z ČSSR. Dosud se toto opatření, podstatně zkracující dobu vyřizování těchto žádostí, vztahovalo jen na Poláky a Maďary. Těm byly žádosti až z 97 procent zamítnuty.

ČTK: Rakouské ministerstvo vnitra zavedlo tzv. urychlené řízení při vybovování žádosti o politický azyl také pro utěčené z ČSSR. Dosud se toto opatření, podstatně zkracující dobu vyřizování těchto žádostí, vztahovalo jen na Poláky a Maďary. Těm byly žádosti až z 97 procent zamítnuty.

ČTK: Rakouské ministerstvo vnitra zavedlo tzv. urychlené řízení při vybovování žádosti o politický azyl také pro utěčené z ČSSR. Dosud se toto opatření, podstatně zkracující dobu vyřizování těchto žádostí, vztahovalo jen na Poláky a Maďary. Těm byly žádosti až z 97 procent zamítnuty.

ČTK: Rakouské ministerstvo vnitra zavedlo tzv. urychlené řízení při vybovování žádosti o politický azyl také pro utěčené z ČSSR. Dosud se toto opatření, podstatně zkracující dobu vyřizování těchto žádostí, vztahovalo jen na Poláky a Maďary. Těm byly žádosti až z 97 procent zamítnuty.

KDO STOJÍ ZA SLUŠOVICEMI?

Náměstkova sekretářka vypovídá: Protekce na ministerstvu zemědělství

Nebylo možné je neobdivovat. Ve Slušovicích se v uplynulých letech stagne oděrali doslova socialistický zážrak. Vyrasli tam s „ničeho nic“ zemědělsko-průmyslový komplex, jenž sotva má ve světě obdobu. O úspěších družstva jsme často psali i na našich stránkách.

Slušovice byly po dlouhou dobu také trnem v oku mnoha vysoko postaveným lidem, proto není divu, že si získaly sympatie veřejnosti, jímž notně napomáhaly i sdělovací prostředky. To jen po straně a jaksi závistivě se hovořilo o tom, že se nemáme nechat oslepit pozlátkem, protože všechno je tam humbuk, podvod a protekce...

Ano, protekce. Snad nejčastěji vyslovované slovo při diskuzi o Slušovicích. Jedni „pomlouvali“, druzí dementovali a uváděli na pravou míru. Když předseda JZD „jeho“ spolupracovníci dostali přílohu listu (léta jím byla upřímná), obhajoval svůj čistý štít ve sdělovacích prostředcích. Ať mluvil, kdo mluvil, z Valašska se ozvalo unisono: Všechno je z našich vlastních mozolů, nikdo nám nedal nic zadarmo.

Kdo nechtl, nevěřil a pochyboval, upozorňoval nebo „pomlouval“ dít. Jenže – argumentujte, když vám chybí důkazy! Měli jsme teď nemalé štěstí, že přišly rovnou z nám. Z pověstné dámy se v redakci vyklubala býva-

lá sekretářka náměstkova ministra zemědělství a vřelý CSR ing. Václava Procházků. Paní Sylva Šauerová nám písemně poskytla závažné svědectví o praktikách v sekretariátu člověka, o němž jsme i my novináři věděli, že je ze Slušovic, a tedy se angažuje jako jejich kůň.

Na podzim v roce 1985 byl na návrh ÚV KČM jmenován vládou ČR do funkce náměstkova bývalý ředitel Agropodniku Gottwaldov, člen JZD Slušovice. Sféra jeho zájmu se dotýkala investic a později, od r. 1988 i potravinářského obchodu a zahraničního obchodu.

„Doklady, které byly pracovníkům JZD Slušovice vystavovány často na počkání, jsem v době od srpna 1986 do března 1989 vyhotovovala (i všechny ostatní, zpracované v příslušných odděleních ministerstva procházely máma rukama) a kopie ukládala s nadějí, že jednou musí přijít doba, kdy si předmětné spisy někdo se zájmem prostuduje,“ uvádí S. Šauerová.

Dokumenty jsou celé stohy. Uvedme namátkou alespoň toto: Před třemi lety získaly Slušovice na tzv. předstihová zahájení staveb z ministerstva bezmála 40 milionů korun, zatímco Krajská zemědělská správa Praha pro všechny zemědělské podniky ve své působnosti pouze 44 milionů, České Budějovice necelých 22 milionů, Plzeň 35 milionů, severní Čechy však ani korunu.

Praxe byla jednoduchá. Kdo měl na vlivných místech „strýčka“, ten si na nedostatek investic stěžovat nemusel. Bylo třeba vědět, jak se k nim dostat a co nejraději berou... Ovšem Slušovice se s úplatky v klasické podobě obtěžovat nemusely. Vždyť ty tam měly přímo svého člověka. Nevěříte?

„Teprve následně po osobním sdělení náměstkova Procházků,“ pokračuje jeho bývalá sekretářka, „ze totiž nikdy neprestal být členem uvedeného JZD (například zcela běžně užíval slušovické „bony“, určené pracovníkům družstva k nákupům ve vlastních prodejnách),

jsem pochopila, proč právě přístup jediného předsedy JZD může být jiny. Když jsem volala telefonicky jeho sekretariát ve Slušovicích, nedostala jsem se dál než k sekretářce a pan náměstek Procházka často pochodil stejně. Vládí zde totiž vztah šéfa a podřízeného a kupodivu, nadřízeným nebyl náměstek ministra,“ uzavírá Sylva Šauerová.

Je třeba o jejím svědectví pochybovat? V době, kdy jedinou vhodnou a účinnou metodou, se staly záklusní intriky, úplatkářství a protekcionářství, asi slova bývalé sekretářky, jež těchto praktik byla v úřadu denně svědkem, nikoho nepřekvapí. Museli se k nim uchýlovat všichni, jestliže chtěli něčeho, i v nejpěším úmyslu k všeobecnému prospěchu, dosáhnout. Slušovický gigant a obdivuhodnými výsledky, které agrokombinát může zotvakoť upřít, nezůstává výjimkou.

Nechceme zpochybňovat hodnotu toho, co v tomto koutě Valašska vyuboval v nepříznivých podmínkách předseda Fr. Čuba s kolektivem svých spolupracovníků. Nemůžeme však zároveň mlčet, když si někdo připsuje ctnosti, jímž je na jeho vzdálen. Je třeba všude přetřhnout nekonečný řetěz lidí, který tak jako ostatní drát obepíná naši republiku.

Benín (dov): jedna z mnoha rezidentek E. Homeckera u jezera ve Schwertinu bu- de změněna v hotel pro turisty. Zájem o ni projevil jeden turistický kancelář z Hamburku. Okázaly Homeckery dům sloužící k příjímání zahraničních hostů a delegací. Rezidentci tvoří několik apart- máků a je tam k dispozici na 30 lo- žek. Pro potřeby turistů mají být upřá- sobeny rovněž další budovy patřící k re- zidenci.

Někonebné dostatek rezervních motorů. Někonebné fronty a pokládky jsou však především důležitým spánkem organizace práce a ne- zájmu o zákazníka. Například v Ordo- níkdze je průměrně čekací doba šest ho- din, v Moskvě to srovná podle dříve před- kanceláři na Dobrynském ulici nebude o mnoho lepší. Na vybrání úlo dostane letenku jen 75 procent cestujících. Aero- plát nyní přijel s novým nápadem – no- příklad na Sachalin nutí lidi, aby si le- tenky kupili dva ruble – obdrželi do- rou vůbec...

ZÁMĚRY VLÁDY

Jednou možnou cestou, jak se dostat z poměrně vážné situace, ve které se ocitlo naše národní hospodářství, je orientace na moderní tržní ekonomiku, uvedl se nedávné ilskové konferenci první místopředseda vlády ČSSR V. Komárek když podrobně informoval o ekonomických koncepcích nové vlády.

Konstruktivním východiskem, které vláda zvolila, je ofenzivní řešení, předpokládající využití potenciálu, který máme a kterým je potenciál lidské kvalifikace. A to tak, abychom směřovali jednoznačně k hospodářské prosperitě, zajišťování sociálních listot obyvatelstva a solidní životní úrovně.

Protože předkládané projekty hospodářské reformy narážely na tvrdý odpor dřívějšího politického vedení, které bylo závažně proti tržnímu hospodářství, je nutné připravit znovu základní legislativní reformy. Je nezbytné, aby zákony zabezpečovaly rovnoprávné postavení všech druhů vlastnictví, rozumnou reprézitaci a úlevy podnikatelským snahám a silám. Soukromé podnikání, které zvýší nabídku na trhu, je plně žádoucí.

Představa ekonomické reformy nerozlučně spjatá s inflací a nezaměstnaností je názor falešný, vrozený minulou ideologií, řekl V. Komárek. Přes velké problémy nelze podceňovat náš ekonomický potenciál. Ten ale není možné uvolnit bez zahraničního kapitálu, konkurence, rychlé decentralizace a demopolizace otevřených se světu a soukromého podnikání, které má nezastupitelnou motivační funkci, jak prokazují dnes všechny průmyslové vyspělé státy. Takové hospodářství je mnohem produktivnější.

PM řešení problému nezaměstnanosti je pak třeba vzít v úvahu, že v ČSSR je zaměstnáno zhruba 1 až 1,5 milionů lidí navíc. Zvláště v administrativě, ve správě a řízení. Řešení vidí vláda rovněž v prodloužení mateřské dovolené žen, anebo v zavádění pohyblivých pracovních doby, či v prodloužení školní docházky atd. Uvědomuje si, že velké rezervy zůstávají také v rozvoji služeb, včetně soukromého podnikání a vlastnictví.

V ekonomické reformě tedy jde o zcela nezakompromisní nastolení tržní ekonomiky se vším, co s tím souvisí. Cíle vlády jsou ověřené a zodpovědné. Výsledky se mají dostavit velmi rychle, situace by se měla měnit po měsících (jaké bude společenský systém, to je otázka rozhodnutí samotných občanů, jeho charakter určí výsledky svobodných vol- běb.

se dostavit v průměru 2,7krát. Spáné práce Aeroletu je už dávno předmetem veřejné kritiky i mnoha ironických vt- ůp. Letecké společnosti si z toho však nic neudělá, její monopolní postavení jí umožňuje. V televizním pořadu „128 minut“ věce ráno počesná rodina lidí, jak e plátníky letenkami tráví už třetí den na letišti, protože byly křmál „ne- oprávně“ vystavěny. Mluví Aeroletu ne te reagoval výmlouvou, že letadla jsou přeplázněná, protože lič je málo a je- lečnost musí mnohá odstavovat kvůli ne-

Špatná práce Aeroletu
Nezájem o zákazníka
MOSKVA: Sovětské obyvatelstvo loni přeostálo ve frontách na rezervaci lete- nek Aeroletu 12 milionů pracovníků. Po- kladě údajů statistického výboru SSR je- na 33 lidí ze sto odešlo od pakáden na- konec e letenka v ruce, přičemž k je- jímu definitivnímu zakoupení bylo třeba

Lendlovo. převlékání

NĚKOLIKALETÉ spojení Ivana Lendla s firmou Adidas skončilo v úterý, kdy světová tenisová jednička uzavřela novou smlouvu s japonskou společností Mizuno. Jak řekl při této příležitosti její prezident Masato Mizuno, jde o šestiletý kontrakt, který Lendlovi přinese kolem patnácti milionů dolarů. Společnost Mizuno, která je výrobcem nejruznější sportovní výstroje, má už ve svých řadech hvězdy světového sportu, jakými jsou např. olympijský vítězové Lewis a Griffithová-Jaynerová. V barvách Adidasu vyhrál Lendli 83 turnejů GP. Na mezinárodním mistrovství Austrálie bude Lendli startovat s raketou Adidas, ale už oblečen firmou Mizuno.

Čs. prokuratura k okupaci v roce 1968

(čtk): Československá prokuratura poskytla ČTK stanovisko k podnětům požadujícím restituci postih osob, které se podílely na vojenském obsazení ČSSR v srpnu roku 1968:

Orgány československé prokuratury dospěly na základě vlastního šetření již 22. prosince 1989 k závěru, že eventuelní jednáni osob, které způsobilo vojenské obsazení země, naplnilo skutkovou podstatu trestného činu velezrady podle par. 91 tr. zákona spáchaného formou trestného činu rozvracení republiky podle par. 92 odst. 2 písm. b, odst. 2 písm. a, b, c trestního zákona. Dále je nutno konstatovat, že tímto jednáním byl způsoben zvlášť závažný následek, neboť k 3. září 1968 bylo celkem 72 občanů usmrceno a 266 těžce zraněno.

Skutečností o následcích vojenského obsazení byly obsazeny již ve zprávě Generální prokuratury pro vládu ČSSR ze 6. září 1968, přičemž politická situace, která nastala později, fakticky znemožnila orgánům prokuratury a trestního řízení zákonem předepsaný postup.

Př posuzování trestní odpovědnosti konkrétních osob je nutno vycházet ze skutečností, ze trestnosti činu zaniká uplynutím promlčecí doby. U trestného činu velezrady činí tato lhůta 20 let a počátek jejího běhu je nutno spojovat

s okamžikem, kdy nastal následek, kterým byla naplněna skutková podstata trestného činu. S ohledem na tuto skutečnost se orgánům prokuratury jeví eventuelní trestnost jednání, které způsobilo vojenské obsazení ČSSR v roce 1968 jako zaniklá v důsledku promlčení. Okruh trestně odpovědných subjektů, které by se měly dopustit takového trestní činnosti, je třeba předpokládat ve dvou skupinách lidí, přičemž jedna z nich poživala imunitu poslanců nejvyššího zastupitelského sboru. U těchto osob vzniká teoretická možnost překlenout překážku promlčení trestného činu s ohledem na existenci zákonné překážky jejich trestního stíhání z důvodu jejich poslancecké imunity. Prokuratura předběžně zaujala stanovisko, že trestnímu stíhání brání překážka promlčení i u osob, které po jistou dobu pozivaly poslanceckou imunitu.

Československá prokuratura v případě, že právní teorie a právní praxe k této otázce zaujme jiné jednotné stanovisko, se k řešení případně trestní odpovědnosti konkrétních osob vrátí.

O pomoci východní Evropě

Londýn: Britský ministr zahraničí D. Hurd vyzval v pondělí večer ke „štedré a nápadité“ západní pomoci východoevropským státům s cílem pomoci jim překonat překážky při hospodářských re-

formách. Způsoby pomoci musejí být podle Hurda pečlivě zváženy, aby odpovídaly individuální potřebě každé země. Např. Polsko a Maďarsko, které zápolí s velkým zahraničním dluhem, nepotřebují pomoc, která by toto břemeno ještě dál zvětšovala. Pro Československo

s jeho relativně pokročilou hospodářskou úrovní by všeobecná, konkrétně nesměřovaná pomoc zase byla „irelevantní a marnotratná“. Kde to bude vhodné, chceme uživat pomoci jako pá- ky pro prosození změn, pokračoval šéf britské diplomacie. „Musíme soustředít svůj pomoc hlavně na země, které pro- vádějí reformy vedoucí k demokracii a ekonomice volného trhu.“

JAK TO BUDE S VÝROBOU FAVORITŮ?

Odsouzení opustili provozy škodovky • Nejméně půlroční omezení

Osmdesátého prosince loňského roku v 17.20 hod. sjela z výrobních linek automobilky v Mladé Boleslavi poslední Škoda 125. Po třinácti letech tak skončila další kapitola výroby škodovek a tu novou měl už začítka letošního roku začít psát už pouze favorit. Jenže...

Když přibližně před dvaceti lety ly, Praha Přibram a další zaměstnanci přestali provoz automobilky možnosti valí odsouzení. A za tohoto stavu přišla města, našlo se řešení ve výstavbě šlá amnestie...

Z mladoboleslavského nápravného zařízení se předpokládá odchod asi 1500 vězňů, i když k propuštění všech "civilů" vůbec nedošlo, už od začátku nového roku v závodě nepracuje — administrativní, montáž... Hranici mezi nápravným zařízením a automobilkou tvořil jen plot a pruh písku. Časem přecit odsouzených, kteří pracovali na výrobě automobilů, vzrostl na více než 1600. Také někteří subdodavatelé, např. Plastimat Liberec, PAL Kbe-

hly ozdoby však velmi rychle mizí — poslední by měly být odstraněny během vikendu. A to ostatní by mělo novým pracovníkům vynahradiť finančním oceněním: Různé preferenční a další příplatky zvedly v náročných provozech mzdu na 5000—7000 Kčs měsíčně.

Kapitola pro sebe jsou propuštěni vězni. Řada z nich nemá po propuštění kam jít, nikdo na ně nečeká. Před branou věznic stojí obytný přívěs a v něm funguje provizorní náborová kancelář. Propuštěným vězňům tu na místě vyřídí ubytování, sepiší si námi pracovní smlouvu a v případě potřeby poskytnou i půjčku. Kolik z propuštěných tuto podanou ruku přijme, není zatím jasné. První krok už automobilka udělala: Včerejším dnem se stal jejím zaměstnancem duchovní Antonín Jelínek, mluvčí mladoboleslavského Občanského fóra. Už dříve docházel mezi vězně, hovořil s nimi, pomáhal jim najít v životě novou perspektivu. Těší se značně důvěře odsouzených a měl by se stát spojováním článkem mezi nimi a podnikem.

Symbolické je, že jeho kancelář soustředí s pracovním podnikového ředitel... Před všechny problémy, které ani nestíjí automobilce přinést, panuje tu odhodlaní situaci zvládnout. Do budoucna by se měl především zvýšit počet učebních ve zdejším učilišti — už teď jich je asi 1600 a to není zcela konečné číslo. Počítá se také s další bytovou výstavbou a především s automatizací výroby. To jsou ovšem věci, které se neudělají přes noc, i když všichni členové vlády, kteří mají vedení automobilky jednotě především ministr práce a sociálních věcí P. Miller a ministr hutnictví strojírenství a elektrotechniky R. Mar-

tinkeo, se snaží všemožně pomoci k řešení situace. A tak to vypadá, že nejméně po celé první pololetí in to ještě pokud všechno dobře půjde) budou denně místo osmi set favoritů vyrábět pět set, což představuje měsíční výpadek 5000—6000 automobilů. Z vyrobeného množství by se měly uspokojovat především požadavky z kapitalistických zemí, druhý v pořadí mají být vlastní prodejny Skody, pak Motorechna a nakonec zákeznici v socialistických zemích, jedno je ale jasné: Odsouzení by se do provozů automobilky v Mladé Boleslavi už vrátit neměli.

Pracovníci, která opustili vězni, nepatří k nejatraktivnějším — poměrně náročná fyzická práce, hluk, Tisnově působí i mlže, ostrnatý drát, koridory ze slinice až ke dveřím hal, tabulky "Odsouzeným vstup zakázán... Ty

o Cs. delegace vedend ředitelem odboru FMZV v. Jizdným příletěla do Jeruzaléma. Bude zde jednat o obnově diplomatických styků mezi ČSSR a Izraelským státem, které byly přerušeny v roce 1967.

Avivem se pravděpodobně urychlí. Předseda ČNR J. Sefarík přijal v Praze vedení západoněmecké firmy Rjelhoit z města Iserlon v Severním Porýní-Vestfálsku, která patří mezi největší podniku zabývající se sběrem komunálního odpadu a druhotných surovin. Při jednání, kterého se zúčastnil ředitel s. P. Liaz Jablonec M. Deutsch, byla podána informace, že mezi těmito podniky došlo k dohodě v zavazenech výroby a nasazení systému pro sběr a dopravu odpadu.

Československé oděvní směrnice k obnovení normálního stavu, neboť za normální je třeba považovat situaci, která nastala vstupem vojáků v roce 1968. L. Dobrovský oznámil, že v pondělí se k této otázce v Praze sejdou čs.-sovětské komise expertů. Dále informoval, že průběh dosavadních rozhovorů delegace FMZV v Izraeli naznačuje, že navázání diplomatických styků s Tel Avivem se pravděpodobně urychlí.

Československé oděvní směrnice k obnovení normálního stavu, neboť za normální je třeba považovat situaci, která nastala vstupem vojáků v roce 1968. L. Dobrovský oznámil, že v pondělí se k této otázce v Praze sejdou čs.-sovětské komise expertů. Dále informoval, že průběh dosavadních rozhovorů delegace FMZV v Izraeli naznačuje, že navázání diplomatických styků s Tel Avivem se pravděpodobně urychlí.

K odchodu sovětských vojsk (bod). Na včerejším setkání s novináři v Cerníněm paláci, jehož se zúčastnili i ti, kteří v uplynulých dvaceti letech nemohli publikovat, mluvčí ministerstva zahraničních věcí L. Dobrovský zdůraznil, že základním principem čs. zahraniční politiky je otevřenost naší země světu. Novináři byli informováni o výsledcích návštěvy prezidenta V. Havěra v NDR a NSR a o programu nadcházejících cest ministra zahraničí J. Diensta. Středem pozornosti byla problematika pobytu sovětských vojsk na našem území. L. Dobrovský řekl, že sovětské vojsko by měla z Československa odejít do konce roku 1990. Čs. státní ověření, že smouva o dotásem pobytu sovětských vojsk v Československu je nutnými od samého počátku. Naše požadavky směřují k obnovení normálního stavu, neboť za normální je třeba považovat situaci, která nastala vstupem vojáků v roce 1968. L. Dobrovský oznámil, že v pondělí se k této otázce v Praze sejdou čs.-sovětské komise expertů. Dále informoval, že průběh dosavadních rozhovorů delegace FMZV v Izraeli naznačuje, že navázání diplomatických styků s Tel Avivem se pravděpodobně urychlí.

Československé oděvní směrnice k obnovení normálního stavu, neboť za normální je třeba považovat situaci, která nastala vstupem vojáků v roce 1968. L. Dobrovský oznámil, že v pondělí se k této otázce v Praze sejdou čs.-sovětské komise expertů. Dále informoval, že průběh dosavadních rozhovorů delegace FMZV v Izraeli naznačuje, že navázání diplomatických styků s Tel Avivem se pravděpodobně urychlí.

Československé oděvní směrnice k obnovení normálního stavu, neboť za normální je třeba považovat situaci, která nastala vstupem vojáků v roce 1968. L. Dobrovský oznámil, že v pondělí se k této otázce v Praze sejdou čs.-sovětské komise expertů. Dále informoval, že průběh dosavadních rozhovorů delegace FMZV v Izraeli naznačuje, že navázání diplomatických styků s Tel Avivem se pravděpodobně urychlí.

Československé oděvní směrnice k obnovení normálního stavu, neboť za normální je třeba považovat situaci, která nastala vstupem vojáků v roce 1968. L. Dobrovský oznámil, že v pondělí se k této otázce v Praze sejdou čs.-sovětské komise expertů. Dále informoval, že průběh dosavadních rozhovorů delegace FMZV v Izraeli naznačuje, že navázání diplomatických styků s Tel Avivem se pravděpodobně urychlí.

Československé oděvní směrnice k obnovení normálního stavu, neboť za normální je třeba považovat situaci, která nastala vstupem vojáků v roce 1968. L. Dobrovský oznámil, že v pondělí se k této otázce v Praze sejdou čs.-sovětské komise expertů. Dále informoval, že průběh dosavadních rozhovorů delegace FMZV v Izraeli naznačuje, že navázání diplomatických styků s Tel Avivem se pravděpodobně urychlí.

Československé oděvní směrnice k obnovení normálního stavu, neboť za normální je třeba považovat situaci, která nastala vstupem vojáků v roce 1968. L. Dobrovský oznámil, že v pondělí se k této otázce v Praze sejdou čs.-sovětské komise expertů. Dále informoval, že průběh dosavadních rozhovorů delegace FMZV v Izraeli naznačuje, že navázání diplomatických styků s Tel Avivem se pravděpodobně urychlí.

KĚ ZMĚNÁM DEVIZOVÝCH KURSŮ

Z tiskové konference ministrů vlády ČSSR

(tisk). V úvodu včerejší tiskové konference v Úřadu vlády ČSSR komentoval ministr financí federální vlády ing Václav Klaus doprovozních opatření ke změně devizových kursů, který vláda včera přijala. Ministr zahraničního obchodu ČSSR ing. Andrej Bažant informoval pak o některých opatřeních v zahraničním cestovním ruchu.

Ministr financí ing. V. Klaus zdůraznil, že vláda bude dělat radikální zásahy do čs. ekonomiky, jež budou uskutečňovány postupně jedním z nich je změna devizových kursů, znamenající vůči Západu devalvaci a vůči Východu revalvaci čs. koruny. Týká se to jak obchodních, tak neobchodních plateb. Vůči volně směnitelným měnám dochází v obchodní síťce (týkající se podniků a organizací) k devalvaci čs. koruny o 18,6 procenta proti průměrné hodnotě loňského roku. To znamená, že výchozí obchodním kurzem bude 17 Kčs za jeden americký dolar. Naopak vůči převoditelnému rublu, což se týká celé oblasti socialistických zemí v obchodní síťce, dochází k revalvaci čili o zhodnocení o 10 procent, neboť výchozí obchodním kurzem zde bude 9 Kčs za jeden převoditelný rubl.

Pokud jde o neobchodní kurs, týkající se soukromých osob, tam se nový kurs sjednocuje v oblasti volně směnitelných měn na stejnou výši s obchodním kurzem, tj. na úrovni 17 Kčs za jeden americký dolar. Tento kurs se bude používat v rámci stanovené minimální směny. Kromě toho je stanoven tzv. turistický kurs nad rámec minimální směny. Jako výchozí hodnota se zde k 8. 1. stanoví 38 Kčs za jeden americký dolar. Za tento kurs budou nakupovat valuty i naši občané, cestující do zahraničí.

Přes existující problémy vůči měnám některých socialistických zemí, zpevňuje se od 1. 1. 1990 neobchodní kurs čs. koruny vůči sovětskému rublu o 20 procent, takže místo dosavadních 10 Kčs budou naši občané platit 8 Kčs za jeden rubl.

Definitivně byly u nás zrušeny devizové přísliby, jež byly nedemokratické a nespravedlivé, protože je dostávalo jen malá část čs. občanů. Vláda zvážila současně možnosti čs. ekonomiky a pro letošní rok umožňuje každému našemu ob-

Největší na světě

Moskva (ba): Koncem ledna bude v Moskvě otevřena první restaurace amerického koncernu McDonald. Bude na Puškinově náměstí a stane se největší restaurací tohoto koncernu na světě: 700 míst pod stíškou a další venku. Předpokládá se, že denně tam bude prodáno na 15 tisíc jídel. McDonald počítá s tím, že zřídí v SSSR ještě dalších 19

restaurací s rychlým občerstvením. V Moskvě byl zveřejněn inzerát nabízející 6 tisíc pracovních příležitostí v amerických restauracích. Zájem je obrovský, zatím se přihlásilo kolem 25 tisíc zájemců.

Občerstvením. V Moskvě byl zveřejněn inzerát nabízející 6 tisíc pracovních příležitostí v amerických restauracích. Zájem je obrovský, zatím se přihlásilo kolem 25 tisíc zájemců.

Občerstvením. V Moskvě byl zveřejněn inzerát nabízející 6 tisíc pracovních příležitostí v amerických restauracích. Zájem je obrovský, zatím se přihlásilo kolem 25 tisíc zájemců.

Občerstvením. V Moskvě byl zveřejněn inzerát nabízející 6 tisíc pracovních příležitostí v amerických restauracích. Zájem je obrovský, zatím se přihlásilo kolem 25 tisíc zájemců.

„Soudruh“ mizí z armády

(tisk): Ministr národní obrany ČSSR genplk. M. Vacek vydal rozkaz o novém oslovování vojsků, a němž mj. uvádí: Oslovení „soudruhu“ se nahrazuje oslovením „pane“. Prezident ČSSR a ministr národní obrany ČSSR jsou osloveni „pane prezidente“ a „pane ministře“. Podřízený (podřízená) nebo nižší oslovuje nadřízeného (nadřízenou) slovem „pane“ („pani“) a zároveň jeho (její) hodnosti. Při ústním styku s generálem

„Soudruh“ mizí z armády (tisk): Ministr národní obrany ČSSR genplk. M. Vacek vydal rozkaz o novém oslovování vojsků, a němž mj. uvádí: Oslovení „soudruhu“ se nahrazuje oslovením „pane“. Prezident ČSSR a ministr národní obrany ČSSR jsou osloveni „pane prezidente“ a „pane ministře“. Podřízený (podřízená) nebo nižší oslovuje nadřízeného (nadřízenou) slovem „pane“ („pani“) a zároveň jeho (její) hodnosti. Při ústním styku s generálem

„Soudruh“ mizí z armády (tisk): Ministr národní obrany ČSSR genplk. M. Vacek vydal rozkaz o novém oslovování vojsků, a němž mj. uvádí: Oslovení „soudruhu“ se nahrazuje oslovením „pane“. Prezident ČSSR a ministr národní obrany ČSSR jsou osloveni „pane prezidente“ a „pane ministře“. Podřízený (podřízená) nebo nižší oslovuje nadřízeného (nadřízenou) slovem „pane“ („pani“) a zároveň jeho (její) hodnosti. Při ústním styku s generálem

„Soudruh“ mizí z armády (tisk): Ministr národní obrany ČSSR genplk. M. Vacek vydal rozkaz o novém oslovování vojsků, a němž mj. uvádí: Oslovení „soudruhu“ se nahrazuje oslovením „pane“. Prezident ČSSR a ministr národní obrany ČSSR jsou osloveni „pane prezidente“ a „pane ministře“. Podřízený (podřízená) nebo nižší oslovuje nadřízeného (nadřízenou) slovem „pane“ („pani“) a zároveň jeho (její) hodnosti. Při ústním styku s generálem

„Soudruh“ mizí z armády (tisk): Ministr národní obrany ČSSR genplk. M. Vacek vydal rozkaz o novém oslovování vojsků, a němž mj. uvádí: Oslovení „soudruhu“ se nahrazuje oslovením „pane“. Prezident ČSSR a ministr národní obrany ČSSR jsou osloveni „pane prezidente“ a „pane ministře“. Podřízený (podřízená) nebo nižší oslovuje nadřízeného (nadřízenou) slovem „pane“ („pani“) a zároveň jeho (její) hodnosti. Při ústním styku s generálem

Václav Havel se narodil 5. října 1936 v rodině ing. Václava Havla a Boženy, rozené Vavrečkové. Povinnou školní docházku skončil v roce 1951; současně s tím vystavaly potíže tzv. třídního původu a z jiných "kádrových důvodů" při získávání vyššího školního vzdělání. V letech 1951-1955 pracoval jako učen-chemický laborant. Současně navštěvoval večerní gymnázium, které ukončil v roce 1954 maturitou. V letech 1955-1957 po řadě neúspěšných pokusů o přijetí na vysokou školu humanitního zaměření studoval na Technice, při pokusu o přijetí na filmovou fakultu AMU byl odmítnut a nebyl přijat zpět na Techniku. V letech 1957-99 absolvoval dva roky základní vojenské služby.

V letech 1959-60 se hlásil o přijetí na divadelní fakultu AMU. Byl znovu odmítnut; na přímluvu Jana Wericha byl přijat jako jevištní technik v divadle ABC. V té době V.H. napsal svou první divadelní hru, jednoaktovku "Rodinný večer". Od roku 1960 působil v divadle Na zábradlí, zprvu jako jevištní technik, později jako dramaturg /do léta 1968/. V tomto divadle byla uvedena jeho první celovečerní hra "Zahrádní slavnost"/1963/, později také hry "Vyrozměnění"/1965/, "Ztěžilé možnosti soustředění". V červenci 1964 uzavřel sňatek s Olgou Splichalovou. Během šedesátých let započal dálkové studium na AMU v Praze, obor dramaturgie, který v roce 1966 dokončil.

V.H. bezesporu patří k těm, kteří začali veřejně vyslovovat pravdu. Již 9. června 1965 na plenární konferenci Svazu československých spisovatelů k 20. výročí osvobození Československa přednesl kritický projev o práci spisovatelské organizace a diskriminovaných spisovatelích. V červnu 1968 podepsal prohlášení signované třiceti kulturními osobami, jež se obracelo k Národní frontě, vládě a sdělovacím prostředkům, aby umožnily přípravu výboru pro obnovu činnosti sociální demokracie a strany vysvětlit veřejnosti svá stanoviska, a aby pomohly obnovit spolupráci této strany v politickém životě země. Ve dnech 21-27. srpna 1968 se v liberálním krajském sídlišti podílel na vysílání svobodného čs. rozhlasu - denně psal komentáře k situaci; současně se podílel na protikupační aktivitě občanů v Liberci. Téhož roku, 18-21. listopadu, v době protestní stávky vysokoškolských, navštívil V.H. mnoho studentských schůzí a shromáždění. Byla jim napsána televizní hra "Když ne anténě" za niž dostal cenu čs. televize, ale uvedení této hry znemožnila politická situace po vpádu vojsk pěti zemí Varšavské smlouvy.

I v těžkém období tzv. normalizace společnosti setrvává V.H. na svých názorech. V prosinci 1972 podepsal patiči 35tí československých spisovatelů prezidentu republiky za amnestii pro čs. politické vězně. V tomto čase vznikaly jeho významné hry - "Zábradlíská opera" na téma Johna Gaye, jednoaktovky "Audience", "Veronika" a "Protest" a další divadelní hra "Horský hotel". Dne 1. listopadu 1975 se konalo ochotnické představení hry "Zábradlíská opera" v Horních Počernicích, jež sestalo zámlou pro rozsáhlou akci proti autoru ochotnicků a některým divákům. Před tím, 8. dubna 1975, poslal dopis G. Husákovi, v němž ostře odsuzuje politickou a morální situaci v zemi.

V období listopad - prosinec 1976 se zúčastnil rozhovorů, jež vedly ke vzniku Charty 77 a ke s veřejností jejího prohlášení z 1. ledna 1977; podílel se na sbírání podpisů pod Prohlášení a stal se spolu s Janem Patočkou a Jiřím Hájkem mluvčím Charty 77. Dne 6. ledna 1977, na pražské křižovatce obklíčily vozy StB osobní automobil, v němž jeli V.H., J. Vaculík a P. Landovský doručit vládě, Federálnímu shromáždění a Československé tiskové kanceláři Prohlášení Charty 77 i s podpisy 241 signatářů. Všichni byli zadrženi, podrobeni výslechu; a domovním prohlídkám. Dva dny poté, spolu s oběma mluvčími signoval dokument č. 2. Charty 77. Za "odměnu" byl v době 10. a 11. ledna 1977 po celý den vyslýchán v centrále StB v Praze. Současně proti němu a proti Chartě 77 Rudé právo, Pravda a Československý rozhlas zahájily četné pomlouvačné kampaně. Dne 9. ledna dne 1978 podepsal dopis 67 českých občanů, apelujiících na generálního prokurátora Fejše, aby bylo zastaveno trestní stíhání proti zcela neznámému I. Jirousovi, který byl zadržen 25. října 1977 v Praze při vernisáži výstavy a posléze odsouzen k 18-ti měsícům vězení.

V dubnu 1978 vyhláší své ustavení Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných /VONS/ a v tomto výboru se V.H. aktivně zúčastňuje veškeré práce. Dne 6. listopadu 1978 přijal funkci mluvčího Charty 77 a vykonával ji až do 8. února 1979. Reakce - následující den StB zahájila tzv. operativní sledování V.H. 0 měsíc později zřídila stálý dozor na shodišti Havlova bydliště. Ve dnech 22.-23. října 79 se uskutečnilo hlavní líčení u Městského soudu v Praze v trestní věci proti "ing. Uhlvoji a spol." /tj. proti P. Uhlvoji, J. Dienšbierovi, O. Bednářové, V. Bandovi, V. Havlovi a D. Němcové/, obžalovaným z trestního činu podvracení republiky v souvislosti s jejich činností ve VONS. V.H. byl odsouzen k trestu vězení na čtyři a půl roku nepodmíněně. V lednu 1983 ve věznicí Plzeň-Bory V.H. onemocněl těžkým zápalem plic. Odtud je převezen v poutech do vězenské nemocnice v Praze. V této době byla datována publikace "Dopisy Olze", která byla sestavena ze souboru 144 dopisů, napsaných ve vězení. Dne 7. února 1983 městský soud v Praze přeřadil výkon trestu ze zdravotních důvodů. V lednu 1989 byl zadržen StB na Václavském náměstí, odvezen na policii, posléze na něj byla uvalena vazba; věznění v.H. a soudní procesy s ním v únoru a v březnu vyvolaly vlnu protestů v Československu a na celém světě. Dne 21. února 1989 byl V.H. odsouzen k desetiměsíčnímu trestu vězení pro trestný čin "podněcování a ztěžování výkonu pravomoci veřejného činitele". Toto odsouzení vyvolalo vlnu protestů, ale i solidaritu světové veřejnosti a dalšími politickými vězni. Odezva veřejnosti se projevila dne 27. května 1989, kdy byl V.H. podmíněně propuštěn z výkonu trestu. V den propuštění z vězení přišlo V.H. pozdravit do jeho bytu přibližně 400 příznivců, mezi nimi i Alexandr Dubček. Dne 29. června spolu s mluvčími Charty 77 odevzdal V.H. kardinálu Tomáškovi blaho-

Divadlo Otomara Krejčí

(Krejčí): Jeden z našich nejznámějších divadelních režisérů O. Krejčí bude mít brzy k dispozici svou vlastní scénu, 18 let poté, co bylo z důvodů "normalizace" zrušeno jeho Divadlo Za branou. Uvádí se to v rozhovoru, který poskytl francouzské agentuře AFP ministr kultury CSR M. Lukáš. Zadušen Divadlo Za branou, které bylo podle AFP nejvládnějším pražským divadlem, znamenalo jeden z nehorších okamžiků útoku v oblasti kultury, který následoval po uzavření sítí Varšavské smlouvy do Československa.

K osobním důchodům

(Krejčí): V posledních dnech pobouřily naši veřejnost informace o vysokých osobních důchodech našich bývalých představitelů. Nevyšší z těchto důchodů, 10 až 12 tisíc, pobírají L. Strougal, A. Kopecký, V. Bíták a J. Koráček. Nová vláda si je vědoma nutnosti urychleně řešení této problematiky a rozhodla o únoru zavést vyplácení všech příplatků a snížit všechny ostatní důchody na 3000 Kčs. nítale a do konce dubna představitelné. Techny úsnod vyplácené osobní důchody.

bylo napříktd rozhodnutí otevřít hranice s Rakouskem, což způsobilo příliv zboží v obou směrech a vykupování zboží v obchodech, konstatoval. Pokud jde o budoucnost, zdůraznil cílem je vzít tržbu hospodářství. Nemůžeme se však už vracet k zábradlí, které bylo dobře v roce 1968, jako bylo například "mimoděk", moderních změn, které "sotva" v rámci ústřední zasedání v Sofii. Zásadně se však, že není naděje na vznik "lék" bohoři multilaterálního systému. RVHP rok 1986, ale spíše 1988, uvedl V. Klaus.

AKTUALITA

V. Klaus řekl pro polský list Rzeczpospolita, že místo RVHP by mělo vzniknout něco jiného, ovšem pod podmínkou radikálních, moderních změn, které zahrnují ústřední zasedání v Sofii. Zásadně se však, že není naděje na vznik "lék" bohoři multilaterálního systému. RVHP rok 1986, ale spíše 1988, uvedl V. Klaus.

RVHP SE ZŘEJMĚ ROZPADNE

V realizaci těchto cílů můžeme využít zkušenosti jiných zemí, včetně Polska, pokračoval ministr. Vidím polské přednosti, ale také chyby, od nichž bychom se měli distancovat. Nemůžeme upustit o makroekonomické kontroly či řízení takovou inflaci, jako je v Polsku nebo v Itálii. To je náš hlavní cíl. Náš základní návrh spočívá v demonominalizaci. Jestliže naproti tomu rozhodným odstupem zůstane u nás, podpoříme elegantu decentralizace, pod kterou se uskutečnila ve východní Evropě mnoho pokusů o reformy. Znamenalo by to střího jakékoli kontroly centra, tedy i té, která je nezbytná, sdělil V. Klaus.

se zřejmý rozpadna se bilaterální ekonomy, prohlásil V. Klaus. Československo navrhuje odstoupit od mnoha dříve zavázaných dohod, v případě, že tyto dohody se dohodí, že jsme připravovali navzájemně dohodit bilaterální vztahy, mimo jiné dohodou novou relací vůči složená bez prostřednictvím dublu svobod a lidských práv/kvoten. Za svůj práci byl V.H. odměněn doktorát University v Torontu, Université-Le Mirail /např. /Něčty známější je však počta udělení ceny Erasma Rotterdamského za rok 1986 a nedávno získaná cena Olaafa Palmeho /1989/.

av Klaus v rozhovoru, který seers zva řejmí polské vládní deník Rzeczpospolita. Čs. ministr dodal, že Polsko, které ve středě navštívil podpoří většinu návrhů. Jež jsou s touto otázkou /pulpny/. (Další podrobnosti v aktualitě na str. 2.)

Navrhujeme rozpuštění RVHP

Československo je rozhodnuto navrhnutí na nadcházejícím zasedání RVHP v Sofii rozpuštění této organizace. Prohlásil to ministr financí ČSR Václav Klaus.

"...A PRO NĚ TĚŽ SE BÍT"

Zbavovat ostychu k psanému slovu, které je pro mne svatá věc, protože jsem pochopila, že jedině tak mohu vyjadřovat své postoje a názory. Díky cizím časopisům a rozhlasovým stanicím jsem tedy určitým způsobem existovala dál — bohužel spíš mimo hranice téhle země než doma.

● V čem podle vás spočívá hlavní síla a velikost Charty?
Její signatáři, všichni, od katolíků po reformní komunisty, dokázali překročit osobní meze a napříč společností si podali ruce a souhlasili v základních věcech: že musí říci tomuto establishmentu ne a vystavit sebe, a sebestpíně jako možnou oběť.

● Jaká zkušenost z vašeho „druhého života“ je pro vás zvláště cenná?
Potkala jsem se s lidmi, se kterými bych se nikdy v životě nepotkala. Mými přáteli se stali noví lidé, z jiných sfér, než které jsem znala v čase svého hereckého života. Měla jsem to štěstí, že jsem poznala zblízka, že se člověk nemění v důzky jen k horšimu. Mění se i k lepšímu. A proto ten život, i ta jeho druhá půle, stál za to.

● Plánujete návrat k té první, heteroké práci?
Mám dost let na to, abych viděla věci věčně. Víím, že je to pouhá iluze, že by mohl člověk vrátit dvacet let, které život se vrátit nedá. Paní Olga Scheinpflugová, o které bylo známo, jak hrozně ráda hrála ty svoje mladice a milovnice, v jednom rozhovoru v roce 1968 řekla: „Možná, že i ty nohy ještě běžejí, a možná by i přeskočily nějaký plůtek. Ale ta dušička...“

● Píšete o „špičkovém režimu“ v Československu. Jak se vám líbí práce v zahraničí?
V pískovně jsem se cítím jako v domě. Zdejší lidé jsou velmi příjemní a vstřícní. Pracovní podmínky jsou velmi dobré. Líbí se mi i samotná práce. Je to práce, která mě baví a která mě činí šťastným.

● Jak se vám líbí život v zahraničí?
V zahraničí jsem se cítím jako doma. Líbí se mi zdejší lidé a jejich způsob života. Pracovní podmínky jsou velmi dobré. Líbí se mi i samotná práce. Je to práce, která mě baví a která mě činí šťastným.

ských divadel mi nabídl angažmá a nakonec se pouze divadlu v Chebu podarilo pozvat mne k hostování. Když jsem neuposlechla zákazů a zvala na představení Brechtovy Matky Kuráže „nežádoucí“ kolegy a přátele, mé pobyt na profesionální scéně skončil ubírně. Psal se rok 1973.

● Říká se, že herec, který nehraje, je mrtvý herec...
Já jsem si řekla, že se pokusím nebyť mrtvá. To byla jediná moje citlivost. Když měl režimem rovněž umělec básník Jaroslav Seifert oslovit v roce 1976 sedmdesáté páté narozeniny, řekl jsem si s přáteli, že „dál už není žádný dál“. Ze pod Seifertů nejdeme, že to by nám potomci neodpustili. S režisérem Pistoriorem jsme z rukopisu nazkoušeli Seifertovi vzpomínky Všechny krásy světa a uspořádali večer v mém bytě. Tím zahájilo činnost bytové divadlo, které pak uvedlo i Shakespearova Macbetha a moji textovou koláž na cyranoské téma „Bít se pro ano a pro ne též se bit“.

● Píšete o „špičkovém režimu“ v Československu. Jak se vám líbí práce v zahraničí?
V pískovně jsem se cítím jako v domě. Zdejší lidé jsou velmi příjemní a vstřícní. Pracovní podmínky jsou velmi dobré. Líbí se mi i samotná práce. Je to práce, která mě baví a která mě činí šťastným.

● Jak se vám líbí život v zahraničí?
V zahraničí jsem se cítím jako doma. Líbí se mi zdejší lidé a jejich způsob života. Pracovní podmínky jsou velmi dobré. Líbí se mi i samotná práce. Je to práce, která mě baví a která mě činí šťastným.

● Jak se vám líbí život v zahraničí?
V zahraničí jsem se cítím jako doma. Líbí se mi zdejší lidé a jejich způsob života. Pracovní podmínky jsou velmi dobré. Líbí se mi i samotná práce. Je to práce, která mě baví a která mě činí šťastným.

● Jak se vám líbí život v zahraničí?
V zahraničí jsem se cítím jako doma. Líbí se mi zdejší lidé a jejich způsob života. Pracovní podmínky jsou velmi dobré. Líbí se mi i samotná práce. Je to práce, která mě baví a která mě činí šťastným.

pozitivně — zbavila jsem se lacinosti, povrchnosti, exhibice. Nebo si to alespoň myslím anebo namlouvám. Možná se to ještě někdy připomene.

● Co se pro vás změnilo po 17. listopadu 1989?
Všechno. Je to jako po válce. Z „neamnestované“ mám opět telefon, řidičský průkaz a cestovní pas. A nabídky ke spolupráci z řady divadel, televize, rozhlasu. Nemám čas a dávám dohromady tento rozhovor.

● Můžete se vrátit k peripetím svého života?
Divadlo jsem začala dělat velmi brzo. Bylo mi patnáct, když jsem začala chodit na brněnskou konzervatoř. Po dvou letech nám školu zavřeli, byli jsme totiž nasazení na práci do válečného průmyslu. Po večerech jsme recitovali po bytech českých vlastenců. U divadla jsem pak jsem mohla a chtěla. Můj vskutku šťastný herecký život trval až do chvíle, kdy v něm dělní udělaly stříh: bylo mi čtyřiačtyřicet (dnes je mi třicet), když začala nová polovina mého života, či přesněji můj druhý život. Moc mi ne demonstrovala, že absolutního a totálního nebyl... A já jsem začala vidět, musela jsem začít vidět život jinak než jako herečka, které to vyšlo, jako člověk to vidím vykážána z Prahy. Sedm mimopraž-

● Jak se vám líbí život v zahraničí?
V zahraničí jsem se cítím jako doma. Líbí se mi zdejší lidé a jejich způsob života. Pracovní podmínky jsou velmi dobré. Líbí se mi i samotná práce. Je to práce, která mě baví a která mě činí šťastným.

● Jak se vám líbí život v zahraničí?
V zahraničí jsem se cítím jako doma. Líbí se mi zdejší lidé a jejich způsob života. Pracovní podmínky jsou velmi dobré. Líbí se mi i samotná práce. Je to práce, která mě baví a která mě činí šťastným.

● Jak se vám líbí život v zahraničí?
V zahraničí jsem se cítím jako doma. Líbí se mi zdejší lidé a jejich způsob života. Pracovní podmínky jsou velmi dobré. Líbí se mi i samotná práce. Je to práce, která mě baví a která mě činí šťastným.

ských divadel mi nabídl angažmá a nakonec se pouze divadlu v Chebu podarilo pozvat mne k hostování. Když jsem neuposlechla zákazů a zvala na představení Brechtovy Matky Kuráže „nežádoucí“ kolegy a přátele, mé pobyt na profesionální scéně skončil ubírně. Psal se rok 1973.

● Říká se, že herec, který nehraje, je mrtvý herec...
Já jsem si řekla, že se pokusím nebyť mrtvá. To byla jediná moje citlivost. Když měl režimem rovněž umělec básník Jaroslav Seifert oslovit v roce 1976 sedmdesáté páté narozeniny, řekl jsem si s přáteli, že „dál už není žádný dál“. Ze pod Seifertů nejdeme, že to by nám potomci neodpustili. S režisérem Pistoriorem jsme z rukopisu nazkoušeli Seifertovi vzpomínky Všechny krásy světa a uspořádali večer v mém bytě. Tím zahájilo činnost bytové divadlo, které pak uvedlo i Shakespearova Macbetha a moji textovou koláž na cyranoské téma „Bít se pro ano a pro ne též se bit“.

● Píšete o „špičkovém režimu“ v Československu. Jak se vám líbí práce v zahraničí?
V pískovně jsem se cítím jako v domě. Zdejší lidé jsou velmi příjemní a vstřícní. Pracovní podmínky jsou velmi dobré. Líbí se mi i samotná práce. Je to práce, která mě baví a která mě činí šťastným.

● Jak se vám líbí život v zahraničí?
V zahraničí jsem se cítím jako doma. Líbí se mi zdejší lidé a jejich způsob života. Pracovní podmínky jsou velmi dobré. Líbí se mi i samotná práce. Je to práce, která mě baví a která mě činí šťastným.

● Jak se vám líbí život v zahraničí?
V zahraničí jsem se cítím jako doma. Líbí se mi zdejší lidé a jejich způsob života. Pracovní podmínky jsou velmi dobré. Líbí se mi i samotná práce. Je to práce, která mě baví a která mě činí šťastným.

● Jak se vám líbí život v zahraničí?
V zahraničí jsem se cítím jako doma. Líbí se mi zdejší lidé a jejich způsob života. Pracovní podmínky jsou velmi dobré. Líbí se mi i samotná práce. Je to práce, která mě baví a která mě činí šťastným.

ských divadel mi nabídl angažmá a nakonec se pouze divadlu v Chebu podarilo pozvat mne k hostování. Když jsem neuposlechla zákazů a zvala na představení Brechtovy Matky Kuráže „nežádoucí“ kolegy a přátele, mé pobyt na profesionální scéně skončil ubírně. Psal se rok 1973.

● Říká se, že herec, který nehraje, je mrtvý herec...
Já jsem si řekla, že se pokusím nebyť mrtvá. To byla jediná moje citlivost. Když měl režimem rovněž umělec básník Jaroslav Seifert oslovit v roce 1976 sedmdesáté páté narozeniny, řekl jsem si s přáteli, že „dál už není žádný dál“. Ze pod Seifertů nejdeme, že to by nám potomci neodpustili. S režisérem Pistoriorem jsme z rukopisu nazkoušeli Seifertovi vzpomínky Všechny krásy světa a uspořádali večer v mém bytě. Tím zahájilo činnost bytové divadlo, které pak uvedlo i Shakespearova Macbetha a moji textovou koláž na cyranoské téma „Bít se pro ano a pro ne též se bit“.

● Píšete o „špičkovém režimu“ v Československu. Jak se vám líbí práce v zahraničí?
V pískovně jsem se cítím jako v domě. Zdejší lidé jsou velmi příjemní a vstřícní. Pracovní podmínky jsou velmi dobré. Líbí se mi i samotná práce. Je to práce, která mě baví a která mě činí šťastným.

● Jak se vám líbí život v zahraničí?
V zahraničí jsem se cítím jako doma. Líbí se mi zdejší lidé a jejich způsob života. Pracovní podmínky jsou velmi dobré. Líbí se mi i samotná práce. Je to práce, která mě baví a která mě činí šťastným.

● Jak se vám líbí život v zahraničí?
V zahraničí jsem se cítím jako doma. Líbí se mi zdejší lidé a jejich způsob života. Pracovní podmínky jsou velmi dobré. Líbí se mi i samotná práce. Je to práce, která mě baví a která mě činí šťastným.

● Jak se vám líbí život v zahraničí?
V zahraničí jsem se cítím jako doma. Líbí se mi zdejší lidé a jejich způsob života. Pracovní podmínky jsou velmi dobré. Líbí se mi i samotná práce. Je to práce, která mě baví a která mě činí šťastným.

Bezpečnost v hotelu Jalta

(Č): V pokojích 203 pražského hotelu Jalta je zvláštní služba bezpečnosti. Pracovníci federálního ministerstva vnitřní policie J. Povejšil a kpt. P. Čada, sdělili, že místnost využívá pracovník Československé kontrorozvědky, stejně jako v dalších velkých hotelích. K úkolům příslušníků bezpečnosti patří např. boj proti terorismu, narkomanii, sledování určitých státních příslušníků, ale i ochrana nelegálních zahraničních významných osobností, které jsou v hotelu ubytovány či v něm jednájí. Protože mohou prostřednictvím kamer sledovat veškerý pohyb v hotelu, podávají se jim odhalit či upozornit i na nezákonné jednání, které patří spíše do kompetence našich kriminalistů. Ve veřejnosti převažá názor, že kontrorozvědky, které vyhledávají záznamy v luxusních hotelech, jsou stejně jako „špičkoví rekruti“ spolupracovníky Státní bezpečnosti. Pracovníci

Jubileum Karla Čapka

(Č): Na počest bratří Čapků, bude stát na náměstí Míru v Praze před Divadlem na Vinohradech pomník. Včera byl k němu položen základní kámen. Slavnostní akt byl součástí oslav stého výročí narození K. Čapka, při nichž se v naší veřejnosti ožívuje humanistický odkaz obou tvůrců. Jejich život a dílo, světově proslulé, jsou také s touto částí Prahy úzce spojeny. Oba bratři se umělecky setkali i v Divadle na Vinohradech. Josef jako scenograf, Karel jako kritik, dramatický autor, režisér a dramaturg, který se podílel na programu. Při poklepu na základní kámen krátce promluvil náměstek primátora hlavního města Prahy V. Klíma, dlouholetý předseda Společnosti bratří Čapků F. Kréma a děkan filozofické fakulty Univerzity Karlovy F. Černý. — Soutěž na pomník bratří Čapků, jejíž výsledky zatím nebyly uspokojivé, bude v užším výběru pokračovat ještě do března t. r. V den stého výročí K. Čapka položí včera zástupci naší kulturní veřejnosti k jeho hrobu na pražském výhledském hřbitově květy. Byly mezi něme ministerva kultury ČSR, Čs. strany socialistické, Společnosti bratří Čapků a rodná obec Malé Svatoňovice. K Čapkovu životnímu odkazu, promluvil náměstek ministra kultury ČSSR J. Šimon. K uctění památky 100. výročí narození Karla Čapka byla rovněž v Památníku národního písemnictví v Praze na Strahově instalována výstava dokumentů, kreseb, knih a fotografií dotýkajících se jeho života a tvorby. Výstava potrvá do 30. června.

Potravinový Rumunsko

ZENEVA: Rumunsko nalébatve potřebuje potraviny na příští tři měsíce, oznámil včera v Ženevě úřad koordinátora OSN pro pomoc oblastem postiženým přírodními katastrofami (UNDRO). Rumunské úřady již požádaly mezinárodní společenství o 700 000 tun potravin, milion tun krmiv a o kvalitní osivo pro zvýšení zemědělské výroby. Podle představitelů UNDRO S. Pinzaiho, který navštívil Rumunsko, země nalébatve potřebuje pro nejkritičtější období leden—březen asi 150 000 tun zmrazeného masa, 20 000 tun masa v konzervách, 30 000 tun rýže, 60 tisíc tun rostlinného oleje, 50 000 tun cukru, stejně množství brambor, 15 000 tun másla a margarínu, 20 000 tun vřa a 300 milionů vajec.

Najdou Honeckerovi střechnu nad hlavou?

BERLÍN: Manželé Honeckerovi se brzy odstěhují ze svého luxusního domu číslo popisné 17 ve Wandlitzu. Toto bývalé sídlo prominentů nyní spravuje ministerstvo zdravotnictví NDR, které zde sřídilo rehabilitační sanatorium.

Vedoucí nového zdravotnického zařízení sdělil v pořadí západoněmecké televize ARD Kontrasty, že do poloviny února, kdy zde bude zahájen provoz, by se měli vystěhovat všichni bývalí vedoucí stranicí představitelé, kteří zde dosud tráví „zastloužený odpočinek“.

Z 23 členů starého politického byra OV

SED se zatím odstěhovanil ze svých sídel pouze E. Krenz, G. Schabowski a tři další.

Honecker, proti němuž byla vznesena řada obvinění, je vzhledem ke svému zdravotnímu stavu na svobodě. Jeho manželka přiznala před vyšetřovacími výborem odpovědnost za negativní úvaz v činnosti svého úřadu. Prohlásila však, že její muž vlastnil pouze jediný osobní vůz značky Wartburg.

Bývalé obchodní středisko ve Wandlitzu se nyní přestavuje na restauraci. Luxusní zboží ze Zápádu sem dříve obstarával bývalý náměstek ministra zahraničního obchodu Alexander Schalk-Goltdkowski, který je nyní v Západním Berlíně ve vyšetřovací vazbě.

Jak sdělil list Ost-Berliner Zeitung, kapacita nového sanatoria je 400 lůžek. Bu-

Novšívní nás Baker?

WASHINGTON: Americký ministr zahraničí J. Baker navštívil 5. a 6. února BSSR k rozborům z cílem odstranit překážky stojící v cestě sovětsko-americké spolupráci.

SKODA IS KING OF THE ROADS

Bargain Car of the Year award

By PATRICK HENNESSY
WHAT do you call a car that exports have just voted bargain of the year? A Skoda — and that's no joke, folks.
 The humble Skoda won the major accolade from Buying Cars magazine, thanks to its excellent value at just £2,301.
 And the magazine says the Czech made cheap keeps its value much better than Britain's top-selling small car, the Ford

Pod titulkem Skoda je král silnic oznámil britský deník The Sun koncem října 1989, že náš vůz Škoda 120 L získal hlavní cenu zvanou Major Accolade, kterou každoročně na podzim uděluje anglický magazín Buying Cars. Naše škodovka získala první místo před nejlépe prodávaným malým vozem Ford Fiesta nejen proto, že vyžaduje mnohem menší údržbu a méně oprav, ale též s ohledem k její nízké ceně, která je v současné době ve Velké Británii 3 361 liber. Odborníci ze zmíněného magazínu napsali: „Považujeme vůz Škoda 120 L za nejlepší mezi vozy jeho třídy a přihlédnutím k jeho úspěchům v letošních světových rally, k jeho spolehlivosti a výbornému vybavení.“ Redaktor Steve Cropley z magazínu Buying Cars k tomu dodal, že škodovka je model, za kterého si takzvaní odborníci rádi dělají legraci, avšak že ve skutečnosti má opravdu výborné vlastnosti, vydrží dlouho v bezvadném stavu a případné opravy nejsou nákladné. Mluvíci klubu majitelů škodovek ve Velké Británii — Skoda Owners Club — slova Steve Cropleye jen stručně potvrdil:

„To vše my říkáme již řadu let.“

● Měďarští občané si v uplynulém roce dovezli souhrmně téměř 55 000 osobních automobilů. Podle předřadných propočtů Měďarů v roce 1989 utratili v zahraničí jen za koupi osobních vozů téměř 250 miliónů do-árů.

TO BE
 40?

● Bývalý albánský král Leka I. oznámil, že jeho exilová vláda zahájí rozhlasové vysílání do Albánie s cílem připravit povstání proti poslednímu východoevropskému stalinskému režimu. Informovala o tom agentura Reuter.

K zásahu proti věřícím

(čtk): Komise poslanců SNR pro dohled nad přešetřením zásahu SNB proti manifestaci věřících dne 25. března 1988, doplněná o zástupce veřejnosti proti násilí, zjišťovala včera další okolnosti případu. Z vysvětlení bývalého prvního náměstka ministra vnitra ČSSR A. Lorence, bývalého ministra vnitra SSR S. Lazara i náčelníka správy SNB Bratislavy a Západoslovenského kraje S. Mikulů zjišťovala jejich osobní podíl na přípravě a řízení zásahu bezpečnostních sil proti shromáždění věřících na Hviezdoslavově náměstí. Jejich výpovědi však nevedly k jednotnému výkladu a ustanovení míry zodpovědnosti. O dořešení některých rozporných stanovisek byla požádána Generální prokuratura SSR. Před komisí vystoupili i tehdejší politici a veřejní činitelé — J. Lenárt, I. Janák, M. Válek a B. Chudý. Poskytl členům komise rozdílná stanoviska včetně existence a činnosti politické komise pro preventivní organizační činnost, která měla zabránit konání celé akce.

K plánu J. Kotase

Washington: Americká tisková agentura Associated Press včera informovala o plánu J. Kotase, jenž opustil ČSSR v roce 1979, vrátit se do vlasti a založit v Československu konzervativní Stranu konstituční demokracie. Strana se podle něj zúčastní parlamentních voleb a půjde do nich a požadavky zrušení vojenských svazků se SSSR ve prospěch neautrality Československa nebo jeho aliance se Západem. Konzervativní má být rovněž ekonomický program, který má klást důraz na postupnou, ale důraznou privatizaci a na vytváření nejlépejších podmínek pro západní kapitálové investice v Československu. ☒

SVOBODNÝ JUNÁK

Soumrak Národní fronty

(pk): Byrokratický systém Národní fronty je již dlouho kritizován jako nevyhovující a zbytečný. První krok k jejímu zrušení učinilo v Karlových Varech samotné středisko OV NF, které nejprve podalo návrh na odvolání pěti poslanců do ČNR i FS za okres Karlovy Vary (jsou mezi nimi i generálové Hašana a Rusov). Poté oznámila předsedkyně nedávno ustaveného koaličního vedení OV NF sestra A. Kulichová, jinak tajemnice OV ČSR, že z funkce předsedkyně odstoupuje, protože podle mínění členů Čs. strany lidové není existence NF ani v této pozměněné podobě opodstatněná. Odstoupilo i celé předsednictvo a následně byl zrušen orgán NF na úrovni města i okresu Karlovy Vary. Prostory NF budou poskytnuty Občanskému fóru a využívány jako hospodářský servis pro všechny politické strany a nově vznikající struktury.

Uznání osvoboditelům

(pk): K nápravě mnohaletých historických iž přikročili včera v Rokycanech. Na návrh Občanského fóra byla odstraněna socha rudoarmejce, která dosud stála na náměstí. Nebyla však zničena. Počítá se s jejím přemístěním na demarkační linii setkání amerických a sovětských osvobozených vojsk u Svojkovic. Místo sochy falešného osvoboditele města se v Rokycanech objeví pamětní deska skutečným osvoboditelům — americkým vojákům.

Výplatní známku s portrétem prezidenta ČSSR V. Havla vydá 9. ledna federální ministerstvo dopravy a spojů. Autorem grafického řešení a ryteckého přepsu je M. Ondráček, který se vzdal autorského honoráře ve prospěch dětské onkologické kliniky v Praze.

SVĚTOVÝ REKORD v chůzi po pátku vytvořil v úterý v Minneapolisu 39letý A. Norton. Za 23 hodin 45 minut urazil trasu dlouhou 153,12 kilometru. Svůj rok starý rekord tak překonal o více než šest kilometrů. Rekordman v „rači chůzi“ pracuje v civilu jako roznašeč nouzí v Louisiana. Na svůj výkon se připravoval mj. tím, že na náhubky k bratrovi žitlím v 250 km vzdáleném Houstonu chodil pěšky — pochopitelně po pátku. **DOLÉVICI**

© BYVAŠ...
 VULKA A CHLUB...
 TER...

Ceausescu

Die zehn Minuten bis zur Hinrichtung

Mehrere hundert Soldaten hatten sich freiwillig zur Erschießung des Diktators gemeldet. Sie lösten. Ein Offizier, zwei Soldaten blieben übrig. Nicolae Ceausescu, 71, und seine Frau Elena, 72, hatten während der Gerichtsverhandlung nebeneinander an einem kleinen braunen Tisch gesessen. Als das Urteil fiel, berührte er kurz den Arm seiner Frau, dann machte er eine verächtliche Armbewegung zu den Richtern. Anschließend wurden beide aus dem Bunker geführt. Er trug einen grauen Mantel mit Persienerkragen, eine rote seidene Krawatte. Als letzten Wunsch hatte er gebeten, das Hemd

Wie ein Tyrann und seine Frau schlafen

Der Tyrann lebte abwechselnd in 48 Prunkvillen und Schlössern. Zum Landsitz Snagov z. B. führte eine vierspurige schnurgerade Autobahn, als Landebahn für seine Privatjets geeignet. Innen Marmor und goldene Wasserhähne. Klimatisierte Kinosäle. Ceausescu verbrauchte 365 Anzüge im Jahr. Jeden trug er nur einen Tag. Dann wurde der Anzug verbrannt. Alle Anzüge waren in Folie eingeschweißt, Angst vor Vergiftungen. Im Karpatenschloß Peles feierte Ceausescu seine Geburtstag (26. Januar). An diesem Tag wurde in der Umgebung der Strom abgeschaltet, damit in der Finsternis das von tausend Fackeln erleuchtete Schloß noch prunkvoller erstrahlte. Zehntausende froren in dieser Nacht. Schloß Mogosoaia war früher ein Kinderheim. Es mußte geräumt werden, weil es durch den nahen See in den Sommerwochen erfrischend kühl war. In seinen sechs Jagdschlössern wurden dem Tyrannen zahme Bären an der Leine vor die Flinte geführt, die er aus 2 Metern Entfernung erlegte. Auf Schweizer Konten horchte er 1 Milliarde Dollar, davon 20 000 Kilo Gold. Geld und Luxus stammten aus Menschenhandel. Ceausescu kassierte für jeden Auswanderer Kopfgeld (bis zu 100 000 Mark). „Erdöl, Deutsche und Juden sind unsere besten Exportartikel“, sagte er einmal.

Er saß auf einem Thron, mit Seidenschärpe. Ein goldenes Zepter in der Hand

Ceausescu setzte in Grausamkeit und Eitelkeit neue Maßstäbe. Manchmal siegte die Eitelkeit. Sein Hofdichter mußte schreiben: „Flüsse trockneten aus, Sterne erloschen, bis dieses Land all seine Kräfte in Deinem Körper konzentrieren konnte.“ Im Fernsehen wurde er gar gepriesen: „Du Sohn der Sonne, der die Erde mit Deinen Blumenhänden liebtest.“ Auswähl seiner Ehrentitel: „Titan unter Titanen“, „Schatzkammer der Weisheit“, „Genie der Epoche“, „Allwissender Zeigefinger“, „Licht, das selbst der Sonne trotzt“, „Genie der Karpaten“, „Erster Denker dieser Erde“.

Die Leibstandarte des Tyrannen

Fürs Morden hielt sich der Tyrann die „Securitate“. 50 000 Mann, die meisten Waisenkinder. Gehirnwäsche: Ceausescu ist euer Vater, ihr habt keinen anderen Vater. Sie nannten sich „Kinder des Falken“. Abgerichtet als Bestien: 45 Kinder in Temesvar vor einem Puppentheater niedergemetzelt; Demonstranten Bäume aufgeschlitzt. Haut abgezogen, Geschlechtsteile abgeschnitten. Ceausescu las in Geheimberichten alles morgens beim Frühstück und stritt im Prozeß alles ab: „Wußte von nichts, antwortete nicht.“

CSSR wieder zu Interpol Prag

Die CSSR will wieder Mitglied von Interpol werden, kündigte Innenminister Sacher an. Das Land war 1951 ausgetreten.

der an einem kleinen braunen Tisch gesessen. Als das Urteil fiel, berührte er kurz den Arm seiner Frau, dann machte er eine verächtliche Armbewegung zu den Richtern. Anschließend wurden beide aus dem Bunker geführt. Er trug einen grauen Mantel mit Persienerkragen, eine rote seidene Krawatte. Als letzten Wunsch hatte er gebeten, das Hemd

Elena Ceausescu, das Böse an seiner Seite

Den Schießbefehl (60 000 bis 80 000 Tote) gab angeblich Elena Ceausescu, die Ehefrau des Tyrannen. Doktor der Chemie, 30 wissenschaftliche Arbeiten in ihrem Namen, aber heimlich von anderen verfaßt. Sie ließ ihre erwachsenen Kinder bespitzeln, heimlich filmen (auch bei Liebespielen). Sie war Personalchef der KP, setzte 30 Verwandte in Spitzenämter ein. „Heilige Ikone“, ließ sie sich preisen. Auf ihren Wunsch hin baute ihr Mann unter dem Bukarester Palast einen Atombunker und lagerte Lebensmittel für zwei Jahre ein. Beide hatten Angst vor dem Atomtod.

Hohe Gäste empfing er auf einem Thron, in der Hand ein kaiserliches Zepter mit Goldknopf, um die Hüfte eine Seidenschärpe in den Nationalfarben. Beim Besuch einer Obstplantage wurden in die leeren Bäume italienische Äpfel gebunden, um ihn milde zu stimmen. Zu seinem 70. Geburtstag schrieb er die Glückwünsche selbst, auch einen Glückwunsch der Königin von England: „Sie, Herr Präsident, sind ein Staatsmann von Weltrang mit großen Fähigkeiten. Wir in Großbritannien sind beeindruckt von der Entschlossenheit, mit der Sie Ihre Unabhängigkeit bewahren, und von der Festigkeit, mit der Rumänien seine Rolle in der Weltpolitik spielt.“ Die Queen hatte keine Zeile geschrieben.

Ukončená hladovka

([čtk]: Na pozvání prezidenta CSSR Václava Havla ho dnes na Pražském hradě navštívil pan Miroslav Klen, který kopal protestní hladovku proti eventuální omluvě československých šinitelů sudetským Němcům. Po obsáhlém vysvětlení pana prezidenta zjisti téměř úplnou totožnost názorů. Proto se rozhodl hladovka okamžitě ukončit.

wechslern zu dürfen. Er zog ein frisches blaues an. Elena trug einen beigefarbenen Mantel, ebenfalls mit Pelzkragen, ein Seidenkopftuch. Ein Offizier salutierte. Ceausescu: „Keine Augenbinde.“ Seine Frau: „Wir wollen zusammen sterben, keine Gnade.“ Zwei Soldaten führten sie über die Betonplatten zu der rockertfarbenen Häuserwand. Vier Grad

Ani návrat, ani omluva

([bar]: Na včerejší tiskové konferenci koordináčního centra GF v Praze seznámil M. Palouš a L. Dobrovský novináře s některými otázkami souvisejícími s cestou čs. delegace vedené V. Havlem do NDR a NSR. Konstatovali, že spolupráce s oběma německými státy se bude rozvíjet ku prospěchu integračního procesu v Evropě. Otevírají se nejen vztahy bilaterální, ale i trojstranné, zejména v ekonomice. Návštěva Mnichova, kde se kdysi tragicky rozhodlo o vyloučení Československa z Evropy, měla také symbolizovat naše opětné začlenění do evropského dění. Co se týče omluvy německé straně za odsun sudetských Němců z pohraničí, L. Dobrovský zdůraznil, že o těchto otázkách se během návštěvy vůbec nejednalo a podobné jednání se ani neplánuje. Jestliže se mezi veřejností mluví v posledních dnech o omluvě, pak jde o nedorozumění, a jazykový posun. Čs. vláda v žádném případě neuvažuje o návratu sudetských Němců a ani o jakékoliv omluvě. Také proto, že k rozhodnutí o odsunu došlo ve spolupráci s vitzénými mocnostmi. Otázka odsunu sudetských Němců je tedy vyřešena s konečnou platností. Na konferenci bylo rovněž uvedeno, že k hladovce kterou děžel M. Klen, došlo v důsledku technického nedopatření, jelikož se ztratil jeho dopis adresovaný panu prezidentu Havlovi.

Opět PEN - klub

([re]: Včera kolem půl deváté ráno byl poblíž osamocené rekreačního objektu v katastru obce Hlohovice na Rokycanskou nalezen zraněný bývalý člen PÓV KSC a vedoucí tajemník MěV KSC v Praze A. Kapek. Příslušník obvodního oddělení VB Radnice jej našel ležet asi pět metrů od hofického přístřešku se senam a slámov. V seně byla objevena krátká stělná zbraň ráže 9 mm a jedna vystřelená nábojnice. Existuje zatím domněnka, že se A. Kapek postřílil. Lékařská zpráva hovoří o poranění hlavy. Cíř zavinení nebylo zjištěno. A. Kapek byl převezen k ošetření do Rokycan a pak na psychiatrickou kliniku FN v Plzni. Jeho život není vážně ohrožen.

Navštíví nás Quayle?

WASHINGTON: Československa je jednou z možných zastávek amerického viceprezidenta D. Quayla na jeho únorové cestě do Evropy. Ozařil to ve středu ve Washingtonu jeho mluvčí D. Beckwith. Uvádí, že definitivně stanoveny zastávkami viceprezidentova turné od 4. do 11. února budou Bona, Mnichov, Londýn, Ženeva a Brusel. Za jeho návrat však označil rozhovory s americkými spojenci o otázkách společného sájmů v 90 letech. Jaka další možný cíl ověry mluvčí uvedl vadě Prahy i Berlína.

Provolání ke krajanům

([čtk]: Federální vláda vydala k bývalým československým občanům zjiřicím v emigraci svolání, v němž se praví: Vláda republiky vas, krajané v celém světě, žádá, abyste zapomenili na staré krivity a podíleli se svými zkušenostmi, kontakty i prostředky na obnově v duchu nového národního porozumění. Va-

plus, der Bodenwarnach tagelangem Frost aufgeweicht. Elena rutschte, ein Soldat stützte sie. Sie: „Ich war wie eine Mutter zu euch.“ Der Soldat: „Was bist du für eine Mutter, die unsere Mütter tötete.“ Das Kommando, die Schüsse, er sinkt nach rechts, sie nach links. Nicolae Ceausescu soll in der Todessekunde gelächelt haben.

Opět PEN - klub

([bar]: Na včerejší tiskové konferenci koordináčního centra GF v Praze seznámil M. Palouš a L. Dobrovský novináře s některými otázkami souvisejícími s cestou čs. delegace vedené V. Havlem do NDR a NSR. Konstatovali, že spolupráce s oběma německými státy se bude rozvíjet ku prospěchu integračního procesu v Evropě. Otevírají se nejen vztahy bilaterální, ale i trojstranné, zejména v ekonomice. Návštěva Mnichova, kde se kdysi tragicky rozhodlo o vyloučení Československa z Evropy, měla také symbolizovat naše opětné začlenění do evropského dění. Co se týče omluvy německé straně za odsun sudetských Němců z pohraničí, L. Dobrovský zdůraznil, že o těchto otázkách se během návštěvy vůbec nejednalo a podobné jednání se ani neplánuje. Jestliže se mezi veřejností mluví v posledních dnech o omluvě, pak jde o nedorozumění, a jazykový posun. Čs. vláda v žádném případě neuvažuje o návratu sudetských Němců a ani o jakékoliv omluvě. Také proto, že k rozhodnutí o odsunu došlo ve spolupráci s vitzénými mocnostmi. Otázka odsunu sudetských Němců je tedy vyřešena s konečnou platností. Na konferenci bylo rovněž uvedeno, že k hladovce kterou děžel M. Klen, došlo v důsledku technického nedopatření, jelikož se ztratil jeho dopis adresovaný panu prezidentu Havlovi.

Zvyšování cen v Polsku

Varšava: V Polsku pokračuje zvyšování cen z souvislosti se zaváděním stabilního hospodářského programu vlády. Ceny masa v říčto dnech vzrostly o dalších 100 proc. - např. ceny jednoho kilogramu vepřovč kotlety a svíčkové se zvýšily z 15 000 na 30 000 zlotých, tj.

Zvyšování cen v Polsku

Varšava: V Polsku pokračuje zvyšování cen z souvislosti se zaváděním stabilního hospodářského programu vlády. Ceny masa v říčto dnech vzrostly o dalších 100 proc. - např. ceny jednoho kilogramu vepřovč kotlety a svíčkové se zvýšily z 15 000 na 30 000 zlotých, tj.

Zvyšování cen v Polsku

Varšava: V Polsku pokračuje zvyšování cen z souvislosti se zaváděním stabilního hospodářského programu vlády. Ceny masa v říčto dnech vzrostly o dalších 100 proc. - např. ceny jednoho kilogramu vepřovč kotlety a svíčkové se zvýšily z 15 000 na 30 000 zlotých, tj.

Studium naší státnosti

([čtk]: Prezident ČSSR V. Havel ustavil při Kanceláři prezidenta ČSSR odbornou komisi pověřenou studiem české a československé státnosti, do které zatím jmenoval: Prof. PhDr. M. Jelínka, PhDr. J. Kovtuna, PhDr. K. Kučeru, PhDr. A. Masarykovou, H. Masarykovou, prof. PhDr. M. Machovce, I. Medka, PhDr. J. Opata, doc. PhDr. K. Pichlika, PhDr. P. Piřhu, H. Ponickou, JUDr. F. Škarvana, JUDr. V. Urfuse a PhDr. J. Zumra. Prezident ČSSR zároveň pověřil členu této komise PhDr. K. Kučeru úkolem vybudovat při Kanceláři prezidenta ČSSR Ústav T. G. Masaryka, jehož prvním úkolem bude soustředit archivní a knižní fond bývalého Ústavu T. G. Masaryka a další dosažitelné dokumenty o práci Masarykových spolupracovníků a následovníků.

([čtk]: Na včerejší tiskové konferenci koordináčního centra GF v Praze seznámil M. Palouš a L. Dobrovský novináře s některými otázkami souvisejícími s cestou čs. delegace vedené V. Havlem do NDR a NSR. Konstatovali, že spolupráce s oběma německými státy se bude rozvíjet ku prospěchu integračního procesu v Evropě. Otevírají se nejen vztahy bilaterální, ale i trojstranné, zejména v ekonomice. Návštěva Mnichova, kde se kdysi tragicky rozhodlo o vyloučení Československa z Evropy, měla také symbolizovat naše opětné začlenění do evropského dění. Co se týče omluvy německé straně za odsun sudetských Němců z pohraničí, L. Dobrovský zdůraznil, že o těchto otázkách se během návštěvy vůbec nejednalo a podobné jednání se ani neplánuje. Jestliže se mezi veřejností mluví v posledních dnech o omluvě, pak jde o nedorozumění, a jazykový posun. Čs. vláda v žádném případě neuvažuje o návratu sudetských Němců a ani o jakékoliv omluvě. Také proto, že k rozhodnutí o odsunu došlo ve spolupráci s vitzénými mocnostmi. Otázka odsunu sudetských Němců je tedy vyřešena s konečnou platností. Na konferenci bylo rovněž uvedeno, že k hladovce kterou děžel M. Klen, došlo v důsledku technického nedopatření, jelikož se ztratil jeho dopis adresovaný panu prezidentu Havlovi.

([čtk]: Po dvaceti letech se v Praze konala opět válná hromada české sekce PEN - klubu, která je nejvyšším orgánem tohoto spolku. Ze 129 současných členů rozhodlo včera 86 účastníků o no-

([čtk]: Po dvaceti letech se v Praze konala opět válná hromada české sekce PEN - klubu, která je nejvyšším orgánem tohoto spolku. Ze 129 současných členů rozhodlo včera 86 účastníků o no-

([čtk]: Po dvaceti letech se v Praze konala opět válná hromada české sekce PEN - klubu, která je nejvyšším orgánem tohoto spolku. Ze 129 současných členů rozhodlo včera 86 účastníků o no-

([čtk]: Po dvaceti letech se v Praze konala opět válná hromada české sekce PEN - klubu, která je nejvyšším orgánem tohoto spolku. Ze 129 současných členů rozhodlo včera 86 účastníků o no-

([čtk]: Po dvaceti letech se v Praze konala opět válná hromada české sekce PEN - klubu, která je nejvyšším orgánem tohoto spolku. Ze 129 současných členů rozhodlo včera 86 účastníků o no-

([čtk]: Po dvaceti letech se v Praze konala opět válná hromada české sekce PEN - klubu, která je nejvyšším orgánem tohoto spolku. Ze 129 současných členů rozhodlo včera 86 účastníků o no-

([čtk]: Po dvaceti letech se v Praze konala opět válná hromada české sekce PEN - klubu, která je nejvyšším orgánem tohoto spolku. Ze 129 současných členů rozhodlo včera 86 účastníků o no-

([čtk]: Po dvaceti letech se v Praze konala opět válná hromada české sekce PEN - klubu, která je nejvyšším orgánem tohoto spolku. Ze 129 současných členů rozhodlo včera 86 účastníků o no-

([čtk]: Po dvaceti letech se v Praze konala opět válná hromada české sekce PEN - klubu, která je nejvyšším orgánem tohoto spolku. Ze 129 současných členů rozhodlo včera 86 účastníků o no-

([čtk]: Po dvaceti letech se v Praze konala opět válná hromada české sekce PEN - klubu, která je nejvyšším orgánem tohoto spolku. Ze 129 současných členů rozhodlo včera 86 účastníků o no-

([čtk]: Po dvaceti letech se v Praze konala opět válná hromada české sekce PEN - klubu, která je nejvyšším orgánem tohoto spolku. Ze 129 současných členů rozhodlo včera 86 účastníků o no-

([čtk]: Po dvaceti letech se v Praze konala opět válná hromada české sekce PEN - klubu, která je nejvyšším orgánem tohoto spolku. Ze 129 současných členů rozhodlo včera 86 účastníků o no-

Případ Brašov 1987

Události minulých dnů v rumunském Temešváru otřásl celý svět. Díky mluvě, kterým naše vláda v minulosti lakotě zná dřívější rumunské vzory proti totalitě, které předznamenal pod diktátora Ceaušeska a jeho rodinného klanu. Můj bukurešťský známý Cristian mi vyprávěl o povstání v Brašově v roce 1987, které vypovídá o metodách boje rumunské policie s těmi, kteří už nemohli vydržet pomoci, panující v „triumpfu“ Rumunů.

Situaci v zemi před loňskou revolucí jiné není třeba příliš připomínat. V „případě Brašov“ však útlak a zvláště došlech vzhledu, který způsobil neuvěřitelné výbuchy hněvu. K zosídlení situace v tomto velkém rumunském městě přispěl vedle trvalého nedostatku potravin a základních životních potřeb i fakt že pod zámlinkou nepřímých plánů byly pracovníci zadržováni velkého strojírenského závodu značně kráceny mzdy. Nespokojení lidé pak byli násilím nuceni zúčastnit se voleb. V této situaci již stačilo málo, a rozčarování lidí nad bídnou a nevolbou vstúpilo v násilivé vystoupení.

Stovky hladových lidí nejprve zaútočily proti zvláštní prodejní jídelna pro členy komunistické strany. V Rumunsku totiž kromě speciálních prodejen pro nejvyšší nomenklatury existovaly i obchody, otevřené se po předložení závodní stranické legitimace, kde bylo možno za nižší ceny nakoupit zboží, prostě rumunoví nedostupné. O nenávisti povstalců proti tomuto systému svědčí i fakt, že zboží z vyrabované prodejny bylo většinou přineseno na místě zničené místo, aby je lidé prostě rozkradli. Hněv se dále obrátil proti městskému výboru komunistické strany. Zničeno bylo zařízení, péleny knihy a archiv. Policie ani armáda nejprve nezasáhly, městská rada se snažila spíše o zklidnění situace. Teprve potom bylo zatčeno něco kolem stovky „vůdce povstání“ a odsouzeno, většinou k malým, několikaletým trestům. Po čase však začaly rodinám odsouzených chodit z vězenské správy dopisy, ve kterých stálo: „S politováním vám oznamujeme, že jelikož váš manžel nemohl vydržet výčetky svádění, zpřoběsání jeho protipolitického jednání, spěchal v naší věznici sebevraždou.“

N. Ceaušescu ve sdělovacích prostřed-

cích probírali, že se špatný stav zhoršoval a situace ve městě mohou městští funkcionáři, kteří ho o pravém stavu věci mylně informovali. Dělnici k němu proto vyslali své zástupce. Ti byli vidně přijati a vyalechnuti a sám prezident jim slibil přehodnotit celé záležitosti. Po čase však všichni ze nejasných okolností zemřeli...

K případu plukovníka Bečváře

Pod titulkem „Sebevražda plukovníka SNB“ jsme přinesli (stejně jako ostatní denní tisk) zprávu o sebevraždě plukovníka Jiřího Bečváře, pracovníka Správy SNB pro Prahu a Středočeský kraj, který se podílel na zásahu bezpečnostních sil proti pokojné demonstrací studentům dne 17. 11. v Praze. Dostali jsme do redakce řadu dotazů, zejména: Proč tento muž jako důležitý svádek nebyl ve vazbě? Proč měl u sebe zbraň, proč měl přístup do své kanceláře?

Nechceme dělat senzaci z osobní tragédie člověka, jehož vina bude teprve zvažována. Ale kvalifikovanou odpověď, samozřejmě směřnou dosavadním výsledkům šetření, nám poskytl vyšší vojenský prokurátor, plukovník JUDr. Miloš Vlk:

Proti J. Bečvářovi bylo vzneseno obvinění. Podle vyšetření lékařky nebyl schopen výslechu z hlediska ke svému zdravotnímu stavu, a podle platných právních norem nelze valit vazbu na člověka, který nebyl řádně vyšetřen.

„Lačno lav“ (Dobré slovo) je název kulturně výchovného měsíčníku, který již v jednu začne vycházet v Československu a bude určen především rumunskému obyvatelstvu.

Konkurence přes ulici

(řehm) Devizová hazardní hra v hotelu Forum vyrostla během několika dnů sítěk hrou konkurence — a to došlova přes ulici. Palác kultury ve spolupráci s belgickou firmou Forma Int. věro odpovědně zahájil provoz zábavního síťového počítačového videohry. Na navštěvníky čeká v přízemí budovy pátá třída automatů, simulujících nejběžší motocyklové a automobilové závody. Domnívanou videohrou je ale bezesporu po-něblivá konstrukce představující panel kosmické rakety. Elektronické hračky jsou přístupné všem bez věkové omezení. Vedení paláce počítá pro neblízkou budoucnost s celofótoním provozem ve všední dny bude otevřeno jen v odpoledních hodinách. Během příštího týdne začne sloužit i patnácti hrech automatů, k nimž přístup budou mít jen dospělí — tedy už páde o peníze tak lak to můžeme znát z filmových scének z Las Vegas.

Dokument o T. G. Masarykovi ke 140 výročí jeho narození připravuje režisérka V. Ghytylová. Film by měl být dokončen již v březnu; je dalšími z cyklu mediálnímu natočených v pro-dukci Čs. filmového ústavu.

Američtí hosté u V. Komárka

(řek) První místopředseda vlády ČSSR V. Komárek přijal včera v Hrzánském paláci v Praze skupinu členů Kongresu Spojených států americký vedenou Johnem J. La Falcam.

Během rozhovoru podrobně informoval americké hosty k číhí jsou v těchto dnech na návštěvě v Československu a současném vývoji v ČSSR a záměrech vlády v hospodářské oblasti. Zdůraznil myšlenky důsledné orientace na tržní ekonomiku, podporu všech forem podnikání a široké mezinárodní hospodářské spolupráce.

I ♥ USA!

Hosté se zajímali o změny, k nimž došlo v řízení státu a ekonomiky v ČSSR, a vyslovili podporu námětům na širší a konkrétnější spolupráci mezi Československem a USA v duchu tradice čs.-amerického přátelství. V otevřené besedě se zajímali rovněž o další záměry čs. vlády při upevňování demokratických principů, rozvíjení pluralistického politického systému a ozdravování národního hospodářství.

Obvinění M. Štěpána rozšířeno

Informace prokuratury o postupu vyšetřování

(řek) D dosavadním postupu vyšetřování události ze 17 listopadu informovali parlamentní komisi zástupci Čs. generální prokuratury.

Jak uvedl vojenský prokurátor podplk. P. Dříh, ve čtvrtek a jedna bylo vzneseno další obvinění proti příslušníku SNB v hodnosti nadstrážmistra. Je vyšetřován v souvislosti s postupem vůči zadržaným účastníkům manifestace při jejich eskortaci na místní oddělení VB. Zástupci civilní složky generální prokuratury včera uvedli, že žádný ze shrnutých materiálů, které mají k dispozici nenavazují na důvodnému podezření z trestných činů jiných civilních osob než bývalého vedoucího tajemníka MěV KSC M. Štěpána. Dosud byli trestně stíháni pro trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele, a to pouze v souvislosti s jeho neoprávněným zasahováním do mimořádné bezpečnostní akce 17. listopadu. Ve čtvrtek bylo proti němu rozšířeno obvinění pro trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele

a přípravy k němu neboť bylo zjištěno důvodné podezření, že M. Štěpán obdobně neoprávněně zasahoval i do jiných mimořádných bezpečnostních akcí v období od října 1988 do listopadu 1989.

Dr. Paviz Ansari:
750 000 DM
Fährt Jaguar, be-sitzt Wohnungen in Düsseldorf, Paris, London, Vermögen (geschätzt): 25 Mil-lionen Mark, Dr. Pa-viz Ansari, 51. Jst der reichste, weil viel-leicht beste Schön-heitschirurg der Bundesrepublik (Spitzname: „Bu-ber-Papst“), 1989 ha-ter etwa 600 000 DM verdient, 1990 wird das Bedürfnis nach Schönheit und Jugend steigen und damit mein Einkom-men „Auf 750 000 DM. Was macht er DM. Was macht er damit? „Ein paar al-te Meister, edles Sil-ber.“ Sein Pech: Kei-ne Zeit mehr fürs schöne Leben.

J. Škvorecký hledá rukopis

(řek) Český spisovatel Josef Škvorecký žije od roku 1969 v Kanadě. Do dějin naší literatury se zapsal nejen svým dílem — v Československu vyšlo v období 1958—1969 dvanáct jeho knih — ale také založením a vedením nakladatelství Sixty-Eight Publishers, které působí v Toronto. Nyní zde připravuje vydání tří svých novel, které tematicky čerpají z období bezprostředně po únoru 1948 v Československu. Aja ... J. Škvoreckému se kdysi a kdysi ztratil novela Zákoný džungla. Obrací se tedy prostřednictvím Československé tiskové kancelá-ře na naši veřejnost a proti majiteli strojopisu o zapůjčení a zasílání na adresu: ČTK, Redakce zpravodajství z do-mova, Opletalova 5—7, 111 44 Praha 1. Josef Škvorecký bude velmi vděčně čí-něm, který strojopis má, opatruje a bude ochoten ho zapůjčit a přisláhní mu od-měnu.

Co s Fučíkárnu

(řek) Spolu s hledáním nové konkurence Finanční pražská banka kultury a od-dachu, lidně zvaného také „Fučíkárna“ byl vyhlášen konkurs na změnu jeho názvu. Měl by být krátký, výpň a vý-stižný, připomínající spíše postavení ko-merční značky. Návrhy je možno zaslat na adresu PKFJ odd. propagace, 170 00 Praha 7-Vyšetřov.

Der letzte rote Samba

Kommunisten aller Länder, es gibt Hoffnung. Der Karibik-Kommunismus, da wo der Zucker wächst. Auf Kuba. Da schrie jetzt Fidel Castro, 63, vier Stunden ins Volk: „Wir werden den Kommunismus verteidigen. Notfalls ganz allein. Wir werden diese Bastion bis zum letzten Blutstropfen halten.“ Blui? Rumänien? Samba, Samba. Die Sonne lacht herrlich blau und heiß. Und was der „Maximo Lider“ (größter Führer) sagt — glaubt er es auch? Amerika ist so nah, ein paar Wellen entfernt. Und Rumänien ist weit. Nach wie vor gilt: Die besten Zigarren kommen aus Kuba. Der „Maximo Lider“ raucht sie selbst, Kette. Und

TELEVIZE SRN

(Spolková republika Německo)
● SOBOTA 6. 1. — ARD: 13.45 Sport, 13.50 Hírparádá, 16.35 A. Christie: Slečna Marplová, 20.15 Ve stínu božstev (film USA), 22.05 Konečně sami (veselohra), 0.00 Zofik (film NSR). — ZDF: 11.03 U sousedů v Evropě, 14.05 Evropské univerzity, 14.35 Antioškola (film NDR), 16.05 Král z N. (řek), 16.30 Příběh na řece Spře-vě, 18 Zrcadlo z krajů, 19.30 Jednotlivý životní hra 22.05 Sport, 23.25 Křtek. — SAT 1: 13.50 Naše malá farma, 14.50

LAZARUSHO DOUSCHAUW... US NO „NER“ AIG „SRN“?

die Links-Intellektuellen aller Länder suchen, mit der köstlichen Havanna-Zigarre im Mund, nach dem Geist von Che Guevara. Fidel und er waren 68er-Träumer. Lassen wir Fidel schreiben — im Insel-Museum der roten Träume.

KOBYA NODRUBAL KURIO...!

ZAJÍMALO BY MNE, ŽE TLUČI SE NÁM PŮDAŘI
UDELAT ŤILICE I Z DALŠÍ GENERACE...

Skřiváček na niti patřil donedávna k nejzáhadnějším filmovým titulům mezi mailletti soukromých videoték. Nejen proto, že jde o dobýš film, ale také proto, že ho vlastně dosud nikdo v kině neviděl. Groteskni tragikomédie Skřiváček na niti, vzniklá na motivy Hrabalovy knihy Inzerát na dom, ve kterém už nechci bydlet, zachycuje atmosféru kladenských hřbitů z padesátých let, kam byla dána na přeúčtování i inteligence... Když v roce 1969 tento snímek režisér J. Menzel natáčel, netušil, že bude mít distribuční premiéru až po dvaceti letech - odeslán "v trezor". Právě dnes budou Skřiváček na niti poprvé slavnostně uvedeni v pražském kině Bionik a diváci budou moct mezi herci na plátně poznat např. známé omládky R. Hrušínského, V. Neckáře, L. Suchašpitu, V. Brodského či J. Zelenského a N. Urbánkové, kterou představuje snímek J. Závacka z průběhu natáčení.

Na sto tisíc komunistů opustilo v uplynulém roce řady Svazu komunistů Jugoslavijské (SKJ). Oznamila to agentura Tanjug.

Komunisté, odsun, lidská práva

Jedno je marxisticko-leninsko-stalinckým propagandistům nutno přiznat. V demagogickém „vysvětlování“ historických jevů jsou mistři. Je tomu tak i nyní, kdy na jedné straně zneužívají oprávněné hrstky na osvobodovací boj našich národů proti nacistické okupaci, na straně druhé pak diskuse o odsunu sudetoněmeckého obyvatelstva pro své propagandistické účely.

Jaké je skutečnost? Co dělali českoslovenští komunisté, když „největší hromadný vrah dějin“, jak Stalina nazval sovětský historik Štanasjev, přišel na úspěchy „vůdce“ Adolfa Hitlera a blahopřál mu k porážce Francie? Gottwald, Slánský, Kopecký nepadli československý demokratický exil. Uráželi ho jako „sluhy západních kapitalistů“, českoslovenští zahraniční vojáci pro ně byli „zoldneři ve službách kapitalů“, komunistům na Západě zakazovali vstup do zahraničních vojsk. Vlado Clementis, jeden z mála, kteří to kritizovali, za to později zaplatil životem. Jaké to bylo komunistické vlastenectví, když komunistická propaganda hanobila hrdinu Baydrichády, parašutisty — mezi nimi i dlouholetého člena Orla a katolické

ka Jana Kubiše — vyřazovala je z řad národa? A jak se komunisté odměnilí hrdinám odboje? Brutalitou proti důstojníkům ze Západu v hradčanském „Domečku“, zavlečením zahraničních letců, hrdinů batvy na Anglii, do jáchymovských dolů, věznic a lágrů. A mnozí, kteří byli léta za svoji odbojovou činnost vězněni v nacistických lágrach nebo bojovali na frontách — vzpomeňme jen jmen M. Horáková, generál H. Pika, lidovecký poslanec Z. Broj — skončili na popravišti.

Ne, strana, která takto zacházela s hrady odboje, špinila jejich památku, ničila jejich rodiny, nemá morální právo se dovolávat těchto obětí.

A odsun? O něm bylo rozhodnuto v Postupimi čtyřmi vítěznými velmocemi druhé světové války. Ale s mnohými převodními, nehoskými zjevy odsunu — s těmi se masově vypořádali již sami. Za k nim docházelo, o tom svědčí desítky interpelací demokratických poslanců v Národním shromáždění v letech 1945—1946, psal o nich Peroutkův Dnešek i lidovecké Obzory. Za kritiku zvrhlosti v reportážích Přicházejí z periferie republiky uvrhli komunisté po puči v únoru

1948 Michala Mareše na léta do vězení. Zmíní se o nich ostatně i poúnorový dvorní spisovatel KSC V. Kežák ve svém románu Nástup. To, co se stalo v Ústí, Praze, Olomouci, Brně a dalších místech, se prostě nemělo stát. Bylo to něco, co je v rozporu s lidskými právy, s důstojností člověka.

Jestliže nyní komunisté demagogicky zneužívají tato měřítka lidských hodnot, aby vyvolávali emoce a nedůvěru k mladé demokracii, pak to je pouze dokladem, že se stále ještě nepoučili z vlastní minulosti, že za maskou slibované obnovy se stále ještě skrývá tvář brutality, násilí a žli.

R. Strábringer
KOTPAK VYDA LUMI DANFEBY
VLADEMY HROUDY, KEM BRAS
TROTU LOUBT. VENEKON A MASI
PDEOM?

ale není pravda, že by ztrácela je součásti vyšetřovacího spisu, její obsah je však určitou výhradně rodinné. Já sám bych jí přivola k dopisu na varování. Není tam nic senzačního. A. Kapek dle naloží. Kromě kazety jsou k dispozici další fakta, která vedou k nepotvrzené domněnce, že bývalý stranický funkcionář se pokusil o sebevraždu. Zdravotní stav odsun nedovoluje, aby A. Kapek mohl vypovídat.

Nový předseda CSS

(tisk): Na vědeckém zasedání LV CSS pozvali dosavadního předsedu CSS, místopředsedu Federálního shromáždění České B. Kučera o uvolnění z funkce v Československé straně socialistické za zdravotních důvodů. Novým předsedou strany byl jednomyslně zvolen dosavadní ústřední tajemník J. Skoda, místopředsedu LV CSS se stal předseda CNR J. Sahaček. Ve státních funkcích B. Kučera zůstává.

A. Kapek žije
tisk): Podle voevějšto vyslání Občanského fóra na rozdílové státní Československo se záhadným způsobem ztratila kazeta související s případem A. Kapeka, který byl ve čtvrté půlce zraněn v rakvečném objektu své dcery na Rokycanskou. K tomu se vyjádřil prokurátor okraskní prokuratury v Rokycanech JUDr. I. Bárta. „Magnotofonová kazeta existuje,

Mnoho pozorovatelů si povšimlo, že po více než čtyřiceti letech, kdy se žánrní hřlava ds. stáží mnohdyžila výkonat první náčtější žinde než v Muešvč. el Věciav Havel svobodně zvolil cíl své cesty. Židnost to jako gesto návratu k někdejší síma významu Československa jako střední Evropy, jako spojitelce mezi Východem a Západem: Havel chtěl svými návštěvami posloužit míru. Když hovořil na závěr v novinách, poukázal, že vedor ne dlouháma trvání své cesty ne přerušedli. kolik je v Československu a ubna ně

4.1.96

NÁVŠTĚVA V NOVÉM STYLU

AKTUALITA
„Nový styl“ — útrový titulék je ve světočem tisku nejčastěji spojován se zprávami a komentáři v první zahraniční ně politické aktivitě útrovy ds. slátni, Václava Havla. Právem. (Ostatně tenso „nový styl“ jme ocenili už v jeho prvotním velkém politickém vystoupení po zvolení prezidentem — v novoročním projevu, který přinesl do sledovatelské čtyřice

tříleté tradice puradně horkou lázeň! Tu též se projevil i při první fraziyve ces. též za hranice. Částé, která byla původně zamýšlena jako symbolická, ale změnila se — což potvrdil i sám pan prezident při fiskové konferenci — v návštěvu pro Evropu. Vezměme tu popořádku V čem bývá tato cesta symbolická? V tom, že navštěvou obou německých států navázal čs. prezident na logiku evropského vývoje a geopolitické i historické reality — soužití ve strudu oskeho kontinentu. by“ i zeitim rozděleného do dvou blínků. Je právě potřeou a nutností, je každou cíl. A dát impulz je v současné době vyrazným příspěvkem k naplnění politiky tazlivého snu o evropském dorozumění a spolupráci. V obou zemích se proto tato snáha setkala s dobrým ohlasem: V NDR, kde podobně jako u nás pokračuje boření nejen symbolických, ale i skutkových překážek — konkrétně berlínské zdi — na cestě k návratu do Evropy. A v NSR, jejíž představitelé v současné době, za čs. prezident byl osloven přijet do Mnachova, aby tak dal zaomehni k překonání minulosti v duchu dohodě konsenzuální v historii. že — podle slovy prezidenta von Weizsäckera — „apoteické indžeme řekit velké dknly budoucnosti“. Československa by mělo být svobodnou, nezávislou, míramilovnou hospodářsky prosperující a sociálně spravedlivou zemí s důvěrnými vztahy se všemi státy.

Může to být příklad

(re): Na státní Repy žije 50 katolických rodin a mají daleko do kostela. Klášter slouží dnes výzkumnému ústavu zemědělské techniky a v kostele je skladště. S podporou Občanského fóra se obrátil věřící na ředitelku kulturního střediska Alatinu se žádostí o pronájem sílu na dvě hodiny týdně. Bylo jiu vyřehováno a u neděly budou v 10.30 provábohoslužby. Tento postup máže být příkladem i pro věřící na líných státních po dobu, než budou církevní stavby navráčeny svému původnímu účelu.

[Hes]: Zpráva o tom, že se budou v blízké Masarykových kolech na v. m.]. Vážní době opět vrátit veřejnosti, polibila především studenty. Mohla by totiž sloužit znovu jako kole; pro více než tisř studentů. Je ovšem nutno počítat s tím, že od roku 1929, kdy byl objekt dostaven, zde byly prováděny jen malé námlu opravy, takže bude nutná velká investice, aby kolež dále sloužili svému účelu. Ted se tedy zatím čeká, až distrikační kouřské ministerstvo vlnira ČSSR najde jiný objekt, kam by mohla své zaměstnance přesunout. V současné situaci všichni věříme tomu, že se o využití této pěsní opravu snaží.

Pozornost projevu V. Havla

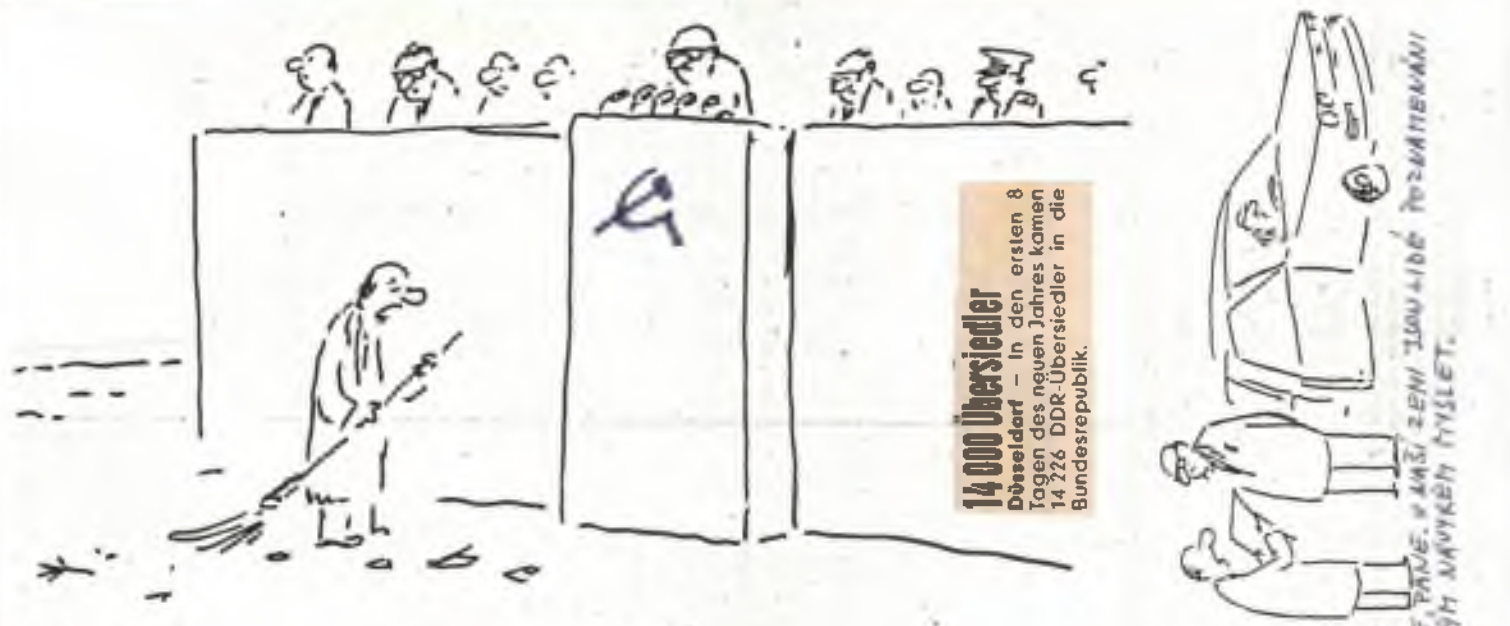
BONN: Svaz západoněmeckých filologů zveřhl, aby se projev V. Havla, přednesený v říjnu 1989 při udělování mírové ceny západoněmeckého knižního obchodu, stal na školách pešnou esbuh. Inčurnoval o tom věro list Die Welt. V Havel získal cenu, která se v NSR řadí velké váženosti, za janský rok. Při jejím udělování 15. října 1989 v kostele sv. Pavla ve Frankfurtu nad Mohanem byli přítomni také prezident čs. R. V. Havel Weizsäcker a kancléř fi. Kohl. V. Havel nemohl čtení provzít osobně, protože taboljši čs. orgány mu neupustily výjezd. Jeho projev prolo přednesl besca a rečér M. Schell.

ODKAZ PŘEDSÍLA DOLFOVNY TEXT...

Výstraha.

Pod trestem zapovězeno jest: Otvíratí závory u dráhy, choditi po dráze, poškozovati ji a její příslušenství, přerušovati telegraf, pasti dobytek podél dráhy bez dohlídky; jakož i protiviti se zřízencům železničním.

Ein deutscher Vergleich 1988	Bundesrepublik	DDR
👤 Bevölkerung	81 Millionen	17 Millionen
🏠 Bruttozialprodukt	2,13 Billionen DM	336 Milliarden M.
💰 Pro-Kopf-Einkommen	35000 Mark	19500 Mark
📈 Inflation	1,2%	2-3%
← Exporte	568 Mrd DM	50 Mrd Mark
→ Importe	440 Mrd DM	46 Mrd Mark
🎓 Bildungsausgaben	9%	6%
👶 Kindersterblichkeit (pro 1000 Geburten)	9	8
❤️ Lebenserwartung	75 Jahre	73 Jahre
👩 Abtreibungen (pro 1000 Frauen)	15	27
🚗 Autos (pro 100 Haushalte)	83	48
📺 Fernsehgeräte (Farbe, gesamt) (pro 100 Haushalte)	86/125	39/118
☎️ Telefone (pro 100 Haushalte)	92	7
🚽 Toiletten in Wohnungen (in % aller Wohnungen)	95%	60%

14 000 Übersiedler
Dörseldorf – In den ersten 8 Tagen des neuen Jahres kamen 14 226 DDR-Übersiedler in die Bundesrepublik.

TO NEPŘIJDE, PANE. V AMĚŘI ZEMÍ 1000 LIDÉ POZEMKOVÁNÍ DLOUHOLETÝM NÁVYKEM PYSLET.

KONČÍME, PÁNŮVÉ. KONČÍME!

Počet členů KSČ klesá

lčtki „Ze 651 základních organizací na Československu se lich rozpadlo do současné doby 121. Z téměř sedmnácti a pbi tisíce komunistů ukončilo svou příslušnost k této politické straně zhruba 1000 občanů. Protože základní organizace KSČ v podnikách a závodoch postupně zanikají, okresní věbor upravuje ve své budově prostory pro schůzovou i jinou činnost. Z původních devětačtyřiceti politických pracovníků OV KSČ v Českých Budějovicích se v současné době řadu: kuje jejich stav na dvacet a pravděpo: dobně ani toto číslo ještě není konečné.

Gesundheits-Eierfunden

Tokio - In Japan ist ein Hühnerrei entwickelt worden, das Blutfettwerte (Cholesterin) senkt. Dem Hühnerfutter werden einfach größere Mengen cholesterinsenkender Medikamente wie Fischöl beigemischt. Ein Firmensprecher: Die Eier haben einen guten Geschmack. Preis in Japan: 1,20 Mark das Stück.

VŠECHROD JE JINAK, VÍD SONDRAKŮ.

8 Bäder, 85 Telefone, Raketen-
Abwehr, Klinik, Kran
für den Sarg

George Bush

Nach 8 Monaten dauertes, bis die Präsidenten-Boeing fertig ist. Techniker verlegen 380 km Kabel in der Maschine. Sie hat eine Flügelspannweite von über 60 m.

Das fliegende Weiße Haus

Die neue Airforce One ist sechs Stockwerke hoch. Time Magazine: „Damit der Präsident nicht wie Engel Gabriel vom Himmel steigt, gibt's einen Extrausgang – immer noch 8,5 m über der Erde.“

Die Maschine hat einen Strahlenschutz, Raketenabwehr und kann im Flug aufgetankt werden. Reichweite: 12 400 km, Reisegeschwindigkeit 940 km/h.

Sie ist ausgestattet wie ein Palast: ● Doppelbett am Bug. ● Duschbecken. ● Eischränke mit 1 Woche Vorräte für 23 Besatzungsmitglieder und 70 Passagiere. ● 8 Badezimmer (ein eigenes für Bush). ● 2 Küchen. ● Büros und Konferenzräume. ● 85 Telefone.

Acht TV-Programme sind zu empfangen. Das Ste-

gestrandeter Wai – wie sie da vor einem Hangar steht. Dunkelgrün, knapp 70 m lang – das luxuriöseste Passagier-Flugzeug aller Zeiten. Ende September wird die Boeing 747-200 B ausgeliefert – das fliegende Weiße Haus für US-Präsident Bush – 1,1 Milliarden Mark teuer.

Von FRED HUCK
Wichita/Kansas – Sie sieht aus wie ein riesiger

reosystem hat acht Kanäle. An Bord sind vier Computer, zwei Kopierer – und ein Safe für Geheimpapiere. Alle Begleiter bekommen Schlafplätze.

Auch auf's Schlimmste ist man vorbereitet: Im Schlafzimmer des Präsidenten kann an der Decke sogar ein intravenöser Tropf angehängt werden. Das Arbeitszimmer dient im Notfall als Operationsaal. Sogar ein kleiner Kran ist installiert, an dem ein Sarg aus der Maschine gehievt werden kann.

Bush hat das alles nicht gewollt

Die Kosten stiegen in drei Jahren um 385 Millionen Dollar – dazu kamen 50 Mio. Dollar für einen neuen Hangar, 100 Mio. verschingt die Unterhaltung der Maschine – eine zweite wird 1991 ausgeliefert. Jede Flugstunde kostet 6000 Dollar.

Zu Bushs Ehrenrettung: Weder er noch sein Vorgänger Ronald Reagan haben diesen Aufwand gewollt. Der „Prachtvogel“ ist das Werk von vielen Beamten.

Havel holt Gold-Vera in die Regierung

Prag – Vera Caslavská (48) war eine der schönsten und elegantesten Turnerinnen der Welt. Jetzt hat CSSR-Präsident Václav Havel den früheren Turnstar (Foto) in sein fünfköpfiges Beratersteam geholt. Vera hatte zwischen 1960 und 1968 bei Olympischen Spielen elf Medaillen geholt, darunter sieben goldene. Bei Olympia 1968 in Mexiko hatte sie ihren Landsmann Jozef Odložil (1500 m Silber) geheiratet, sich 1985 wieder scheiden lassen.

VERA CASLAVSKÁ UND VÁCLAV HAVEL

Barbarisch Somalias Mädchen werden zugenäht

Mogadischu – Ein barbarischer Brauch in Afrika: Unschuldigen Mädchen wird ab 11 die Klitoris beschnitten. Am schlimmsten ist es in Somalia. „Hier werden die meisten Mädchen auch noch zugenäht. Die Operation wird vor Eintritt der Regel von Hebammen gemacht – ohne Betäubung“, enthüllt die stellvertretende Gesundheitsministerin. Die verstümmelten Frauen würden ihr Leben lang an der Beschneidung leiden. Ihr Lustempfinden bei der Liebe sei völlig gestört.

НУЖНО ИКРАВАЛ ДУКЕТ ЛЕТ ВООЗРАСТА
НАЧЕВА, СЕРБИЦ БЪКУ.

Neprakta—Švandrlík

„Vidiš, podceňoval jsi jí! Pořád, že je to puberťačka, která nemá žádné kloudné zájmy — a najednou budeš dědečkem!“

Neprakta—Švandrlík

„Já to taky váším s jednou paničkou. Bohužel je už třicet let provdaná za mne.“

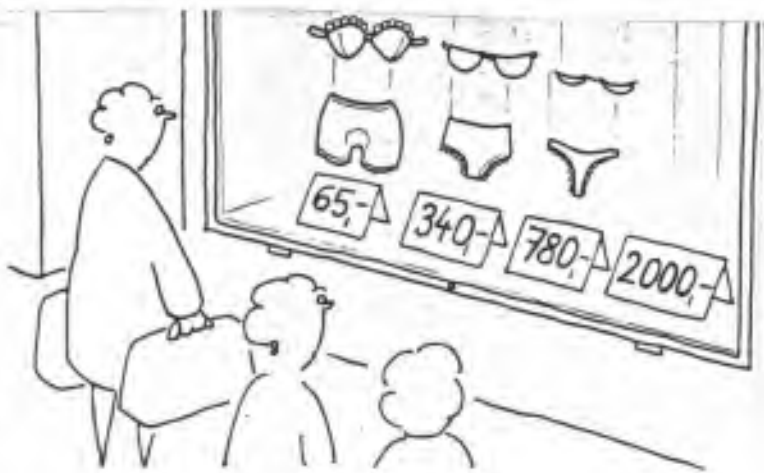
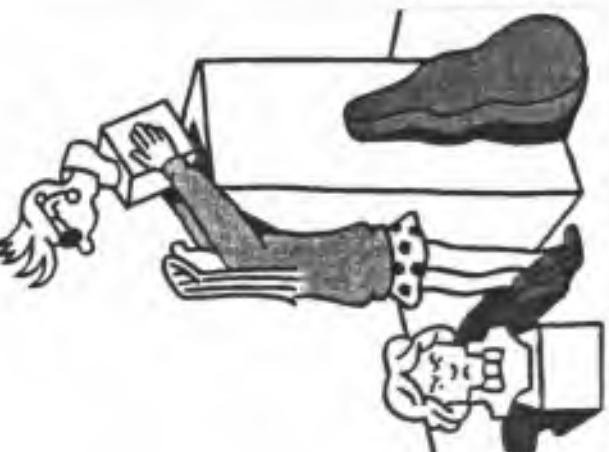
„No tohle, pane kolego, snad jsme se domluvili, že jen jako!!!“

„Oholit, ostříhat, nebo vyždímat?“

NE, TAK JEDNODUCHÝ TO V ŽIVOTĚ NENÍ, VEJŘÍ SICE VEJRAJÍ, ALE SŮVY NESŮVAJÍ!

„Jó, hojka, bejvala to krásná móda. Ale dneska jsou skvrny už i na slunci!“

„Zatracenej stav beztíže.“

Jak před jedy tělo chránit?
Jeden způsob znal bych snad
Chce však trochu odříkání:
Nejist nepřít nedýchat

● Nejříve se pomáhá na nohy
padiým na hlavu.

EŠTĚ POŘAD
CHCEŠ TVRDIT, ŽE SME
V SRDCI EVROPY ?

„NIC SI Z TOHO,
TÁTKO, NEĎEJ.
PRO MĚ JSI ITÁLE
NEVYJŠÍ
FUNKCIONÁŘ...“

● Bernard Shaw seděl
u oběda se svým hostem,
když restaurační orchestř
spustil ryčný pochod. A po
chvilí další. Shaw zavola
vrchního a ptal se: „Hral by
orchestř něco na
požadání?“ „Zajisté, pane.“
„Výborně, řekněte jim tedy,
ať hrají domino.“

když se ten
Stalinskėj rybník
naháně...

● Zkušejný fotoreportér ví, že lidé na snímčích
nechtěj vidět, jak vypadají. Chtěj vidět, jak by
mohli vypadat.

MALĚR! PROLETÁRI
VŠECH ZEMÍ SE DOOPRAVDY
SPOJILI !!!

Copak o to, sekás to pěkně. Mydláři! Ale co
když přijdou na to, že bereš anabolika?
Napraktě -- Svandník

Rozhodnutí o amnestii

PRAHA — Čs. tisková kancelář vydala včera toto rozhodnutí prezidenta ČSSR ze dne 8. 12. 1989 o amnestii:

V souvislosti s demokratizačním procesem, probíhajícím ve společenském a politickém životě ČSSR došlo ke snížení společenské nebezpečnosti řady trestných činů a přečinů, upravených trestním zákonem a zákonem o přečinech.

Po zvážení této skutečnosti, s přihlédnutím ke stávajícímu ÚV NF ČSSR, vlády ČSSR a republikových vlád, generálního prokurátora ČSSR a generálního prokurátora republik, ministrů spravedlnosti ČSR a SSR, ministra národní obrany a federálního ministra vnitra, používám práva daného mi Ústavou ČSSR a udílím tuto amnestii:

CLÁNEK I

Natuzuji, aby nebylo zahajováno a pokud bylo zahájeno, aby bylo zastaveno trestní stíhání pro trestné činy podvracení republiky podle par. 98 tr. zák.; poškození státu světové socialistické soustavy podle par. 99 tr. zák. ve vztahu k par. 98 tr. zák.; pobuňování podle par. 100 tr. zák.; zneužívání náboženské funkce podle par. 101 tr. zák.; hanobení republiky a jejího představitelů podle par. 102, 103 tr. zák.; hanobení státu světové socialistické soustavy a jeho představitelů podle par. 104 tr. zák.; opuštění re-

publiky podle par. 109 tr. zák.; poškozování zájmů republiky v cizině podle par. 112 tr. zák.; odnětí věci hospodářskému určení podle par. 116 tr. zák.; nedovoleného podnikání podle par. 118 odst. 1 tr. zák.; útoku na státní orgán a orgán společenské organizace podle par. 154 odst. 2 tr. zák.; ztěžování výkonu pravomoci veřejného činitele podle par. 156a tr. zák.; maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi podle par. 178 tr. zák.; hanobení národa, rasy a přesvědčení podle par. 198 písm. b) tr. zák.; spáchané přede dnem tohoto rozhodnutí.

CLÁNEK II

Nařizuji, aby nebylo konáno a pokud je konáno, aby bylo zastaveno řízení o přečinu proti zájmům socialistického hospodářství podle par. 2 písm. c) zák. č. 150/69 Sb.; přečinech proti zájmům socialistické společnosti v oblasti styku s cizinou podle par. 5 písm. b), c), d) zák. č. 150/69 Sb.; přečinech proti veřejnému pořádku podle par. 6 písm. a), c) zák. č. 150/69 Sb. ve znění zákonného opatření představenstva FS ČSSR č. 10/89 Sb., spáchaných přede dnem tohoto rozhodnutí.

CLÁNEK III

Promiřím pravomocně uložené nepodmíněné tresty odnětí svobody nebo jejich zbytky, pokud byly přede dnem tohoto rozhodnutí uloženy za trestné činy uvedené v článku I a přečiny uvedené v článku II tohoto rozhodnutí, s účinky, že se dnem tohoto rozhodnutí na pachatele hledí jako by nebyl odsouzen.

CLÁNEK IV

1. Promiřím pravomocně uložené tresty odnětí svobody podmíněně odložené, nevykonané tresty nápravného opatření a jejich zbytky, tresty vyběhnutí a zákazu pobytu, uložené přede dnem tohoto rozhodnutí, za trestné činy uvedené v článku I a přečiny uvedené v článku II tohoto rozhodnutí, s účinky, že se dnem tohoto rozhodnutí na pachatele hledí jako by nebyl odsouzen.

2. Na osoby, které byly odsouzeny přede dnem tohoto rozhodnutí za trestné činy uvedené v článku I a přečiny uvedené v článku II k peněžitým trestům a tyto vykonaly, se dnem tohoto rozhodnutí hledí jako by nebyly odsouzeny.

CLÁNEK V

Článek I a II se nepoužije ve věcech, v nichž byl k datu tohoto rozhodnutí vyhlášen dosud nepravomocný rozsudek za trestné činy nebo přečiny uvedené v článku I a II, spáchané v souběhu s jinými trestnými činy nebo přečiny, pokud proti rozsudku nebude podáno odvolání. Po právní moci takového rozsudku soud rozhodne o změně výměry trestu podle příslušného ustanovení trestního řádu.

CLÁNEK VI

Generálnímu prokurátorovi ČSSR, ministrům spravedlnosti ČSR a SSR a ministru národní obrany ČSSR ukládám, aby mi předložili k rozhodnutí návrhy, týkající se osob stíhaných nebo odsouzených, které dosud nevykonaly tresty za trestné činy: vniknutí na území republiky podle par. 110 tr. zák.; porušení předpisů o mezinárodních letech podle par. 111 tr. zák.; nedovoleného podnikání podle par. 118 odst. 2 tr. zák.; útoku na veřejného činitele podle par. 156 odst. 2 tr. zák.; schvalování trestného činu podle par. 165 tr. zák.; maření výkonu úředního rozhodnutí podle par. 171 odst. 1 písm. c) tr. zák.; zavlčení do ciziny podle par. 233 tr. zák.; neplnění odvodní povinnosti podle par. 267 tr. zák.; nenastoupení služby v ozbrojených silách podle par. 269 a 270 tr. zák.; ohrožování politického a morálního stavu jednotky podle par. 288 tr. zák.; za přečiny: maření výkonu úředního rozhodnutí podle par. 7 písm. d) zák. č. 150/69 Sb.; nadřívání podle par. 12 zák. č. 150/69 Sb., spáchané přede dnem tohoto rozhodnutí.

KDEPAK, POLYKAČE MEČŮ UŽ DÁVNO NEDELÁM, JAK JSEM SPOLKNUL MEČ, HNED JSEM HODIL ŠAVLI!

Velkostatkáře nečekají

Tomášov je výstavná obec s celými ulicemi nových domů. Kousek za vsí, odkud je Bratislava na dohled, je v zámku pamatujícím několik století dětský výchovný ústav. Na základě soudního rozhodnutí jsou tady umístěni chlapci ve věku od 10 do 14 roků. Pocházejí z rodin, v nichž rodiče nemají zájem o jejich výchovu a vyhýbají se práci, kde vztahy jsou rozvráceny alkoholem, kriminálními činy a podobně.

Nedávno se rozšířila fáma, že znárodněné zámky by se měly vrátit původním majitelům. V takovém případě by vládu čekala povinnost vybudovat desítky nových ústavů pro děti, důchodce a pro další, kteří to potřebují. Tomášovský zámek koupil od původní šlechtě velkostatkář, jehož potomci žijí v cizině. V minulých letech přiflízďeli do obce na návštěvu. Nic proti tomu, ale aby se k nám vraceli baroni, velkostatkáři a další panstvo, po tom většina našich lidí netouží. Zřejmě právě to však mohlo být smyslem spuštění této fámy — ověřit, jak budou lidé reagovat na takovou myšlenku. [oz]

„Naši nemohli podat očekávaný výkon, protože firma Adidas nedodala včas kravaty.“

„Please, madam, Zlatá Praha — vpravo nebo vlevo?“

POVÍDAL tuhle pan Mareš: „Stojí před námi řada problémů. Škoda že ne v pozoru.“

● Domáci večírek. U stolu je vylité pivo. „Pepo! Podívej, rozlíváš pivo po podlaze!“ „To je řeč pro trochu piva!“ „O pivo nejde, ale kdo v tom má potom ležet?“

● Po přivítání zahraniční delegace chlebem a soli mohla nám dobrou pověst zachránit už jenom návštěva v místním pivovaru.

„Málo platný, není nad tohle pravý český posvícení.“

MILOŠ JAKEŠ PŘÍZNAL ODPOVĚDNOST

Zpráva ze zasedání společné komise FS a ČNR o událostech ze dne 17. listopadu 1989

04.01.90

1. VŠEOBECNÁ POLITICKÁ SITUACE
Na základě rozpravy ve Federálním shromáždění při projednávání první a druhé správy se komise větila k hodnocení politické odpovědnosti za události ze dne 17. listopadu 1989. Vyzkoušela si písemně stanovisko od bývalého ministra vnitra ČSSR F. Kříncla a znovu vyzkoušela bývalého generálního tajemníka OV KSČ M. Jakese. Bylo prokázáno, že na základě konzultací s generálním tajemníkem dne 17. listopadu 1989 ráno vydal ministr vnitra ČSSR rozkaz č. 16/89, kterým vyhlásil mimodělnou bezpečnostní akci „Student“ na celém území státu ve dnech 17. až 20. listopadu 1989. Následně rozkazy tabulí vnitřně a zvláštního prostředků ČSR a náčelníka správy VSNB hl. m. Prahy a Sítědovského křehle vycházely z tohoto zářijového politicky konzultovaného dokumentu. M. Jakese se v odpoledních hodinách nechal informovat o vývoji situace, což též svědčí o určitém vědomém zodpovědnosti za případné důsledky předcházejícího rozhodnutí. Když 19. listopadu přijalo představenstvo OV KSČ nepřívidně hodnocení události ze 17. listopadu, stalo se tak především proto, že nebyla snaha konfrontovat informaci z MV ČSSR se skutečným stavem. Ten byl zřejmý jednak ze zahraničních oznamovacích prostředků, jejichž záznamy měl generální tajemník k dispozici, a též z reálné veřejnosti, které podotýkaly svobodu mimodělného představenstva OV KSČ. Ani do 24. listopadu 1989, kdy generální tajemník musel odstoupit z funkce, nevycházely vzhledem k záměrnému vedení věci zodpovědným pracovníkům MV ČSSR žádné důsledky, a když údajně jednali v rozporu s jeho pokyny (proti demonstracím) naznačovali M. Jakese vnitřní politickou zodpovědností za události dne 17. listopadu 1989.

Sekretariát mířského věboru KSČ v Praze pod vedením M. Štěpána přijel 12. 11. listopadu usnesením, že kterému se následně správy SSB ukládá: „Připravit postup k zamezení eventuálních provokací skupin studentů, kteří by měli postupovat jinou trasou (Opletářova ulice).“

Jak jsme uvedli v předcházejících částech, bývalý vedoucí tajemník MěV KSČ v Praze M. Štěpán přímo ověřoval, zda existují v době, kdy demonstrace byly obklopeny příslušnými SSB na Národní třídě. Příslušné výpovědi obdržela z nich a svědků byly z vojenské služby

Dále se komise zabývala okolnostmi nepřívidné správy o dních M. Štěpána a jejími politickými důsledky. Vysvětlil je student M. Štěpána, jeho matka, Ing. P. Uhlia a A. Šabatovou a seznámila se s materiály, které Ing. P. Uhlia Komisi předal.

Komise je přesvědčena, že Ing. Petr Uhlia se stal obětí dezinformace. Pozadí dezinformace je však nejasné. Zde jména zůstává otevřenou otázkou, zda D. Draňáková jednala sama, že sebe, anebo zda byla pouhým nástrojem někoho jiného. Obě možnosti poskytl a objasnil na dasavadní zjištění řádu hypotézy. Vzhledem k tomu, že nelze vyloučit i třetí možnost osob, použít hlavního vojenského soudního pravomoci, pokud komise za potřeby, aby se tímto případem zabývala vojenská složka GP ČSSR, a to nezávisle na současně probíhajícím vyšetřování ve věci Ing. P. Uhlia, který, ač amnestován, prohlásil, že na projednání věci trvá.

2. NERÁLNÍ PRUKURATURA ČSR
Civilní prokuratura převzala dne 20. prosince 1989 od vojenské složky Generální prokuratury ČSSR podkladový materiál k prozkoumání otázky eventuálního třetího odpovědnosti bývalého vedoucího tajemníka MěV KSČ v Praze M. Štěpána a dalších civilních osob. Podle informací staršího prokurátora GP ČSR J. Dr. P. Štyblivce byl vzat do vazby dne 21. 12. 1989 bývalý člen představenstva OV KSČ a vedoucí tajemník městského výboru KSČ v Praze M. Štěpán. Zvláštní výsledek skupina Generální prokuratury ČSSR vyšetřuje jeho konání v souvislosti s událostmi 17. listopadu loňského roku v Praze je objeven z práce k řešení činnosti obnovit právního veřejného činitele a dáváme vazby byl paragraf 47 písmeno a) trestního práva (vazba je dána důvodnou obavou, že by M. Štěpán vzhledem k brozi, činnosti vojenské složky mohla uprchnout nebo trestat).

Znepokojuje nás procedurální stránka věci.

3. POSOUZENÍ VYSLEDKŮ SETŘENÍ ČNR
Civilní prokuratura převzala dne 20. prosince 1989 od vojenské složky Generální prokuratury ČSSR podkladový materiál k prozkoumání otázky eventuálního třetího odpovědnosti bývalého vedoucího tajemníka MěV KSČ v Praze M. Štěpána a dalších civilních osob. Podle informací staršího prokurátora GP ČSR J. Dr. P. Štyblivce byl vzat do vazby dne 21. 12. 1989 bývalý člen představenstva OV KSČ a vedoucí tajemník městského výboru KSČ v Praze M. Štěpán. Zvláštní výsledek skupina Generální prokuratury ČSSR vyšetřuje jeho konání v souvislosti s událostmi 17. listopadu loňského roku v Praze je objeven z práce k řešení činnosti obnovit právního veřejného činitele a dáváme vazby byl paragraf 47 písmeno a) trestního práva (vazba je dána důvodnou obavou, že by M. Štěpán vzhledem k brozi, činnosti vojenské složky mohla uprchnout nebo trestat).

4. POSOUZENÍ ČINNOSTI VOJENSKÉ SLOŽKY GENERÁLNÍ PROKURATURY ČSSR
Komise byla a je prakticky v nepřetržitém pracovním styku s týmem vyšetřovatelů vojenské prokuratury, má k dispozici podrobné informace a možnost bez omezení sebou situaci i jednotlivé poznatky konzultovat.

Ke dni 23. prosince 1989 je vedeno třetími státními proci osmi příslušníky SSB. Vyšetřování jednalo z nich bylo k 31. prosinci 1989 ukončeno a bude podána obžaloba, jelikož jde o věc závažného příslušníka záchranné jednotky, týkající se jeho jednání mimo vnitřní zápas (napášení dr. K. V., více než hodinu po vlastním zásahu), je možno, aby tato věc byla projednána samostatně a odděleně od ostatních dorud státních věcí.

Ve zbytečných případech třetího státní vyšetřování pokračuje. Dopřijíci vzhledy objevených i nové výsledky dalších soudů přichází s nové skutkové poznatky, které je třeba vyhodnotit v rámci vojenské a civilní složky generální prokuratury. I v tomto případě by mělo proběhnout šetření ve věci chování účastníků těchto zákrků příslušníků na úrovni civilní složky Generální prokuratury ČSSR a teprve provedení zjištění, pokud by z nich vyplynul poznatek o podílení z trestné činnosti příslušníka ozbrojených složek, by měl být postupně vojenskou složkou prokuratury. Generální prokuratura však dosud zřejmě žádná šetření předchozích zákrků neprováděla. Někdy tedy, než aby vojenská složka z jejímu určení-ěno vyšetření věci postupovala i nadále iniciativně.

Vyšetřování události ze dne 17. listopadu 1989 v Praze je na úrovni vojenské složky generální prokuratury amnestování i na činnosti Státní bezpečnosti o této činnosti. Vzhledem k tomu, že uniformovaných příslušníků SSB, chybí také informační poznatky, požádala hlavní vojenská prokuratura dne 13. prosince 1989 ministerstvo předseda ČSSR JUDr. M. Čelva o postoupení písemných materiálů a dokumentace - FMV ČSSR ohledně činnosti složek Státní bezpečnosti v souvislosti se zásahem dne 17. listopadu 1989 v Praze.

Komise konstatuje, že i v tomto státní vyšetřování vojenská složka GP ČSSR postupuje v souladu s úkoly, které jí přísluší řešit, při respektování plainého právního řádu a její činnosti proto i nadále pozitivně plní důvěru komise.

5. POSOUZENÍ ČINNOSTI VOJENSKÉ SLOŽKY GENERÁLNÍ PROKURATURY ČSSR
Komise byla a je prakticky v nepřetržitém pracovním styku s týmem vyšetřovatelů vojenské prokuratury, má k dispozici podrobné informace a možnost bez omezení sebou situaci i jednotlivé poznatky konzultovat.

Ke dni 23. prosince 1989 je vedeno třetími státními proci osmi příslušníky SSB. Vyšetřování jednalo z nich bylo k 31. prosinci 1989 ukončeno a bude podána obžaloba, jelikož jde o věc závažného příslušníka záchranné jednotky, týkající se jeho jednání mimo vnitřní zápas (napášení dr. K. V., více než hodinu po vlastním zásahu), je možno, aby tato věc byla projednána samostatně a odděleně od ostatních dorud státních věcí.

6. POSOUZENÍ ČINNOSTI VOJENSKÉ SLOŽKY GENERÁLNÍ PROKURATURY ČSSR
Komise byla a je prakticky v nepřetržitém pracovním styku s týmem vyšetřovatelů vojenské prokuratury, má k dispozici podrobné informace a možnost bez omezení sebou situaci i jednotlivé poznatky konzultovat.

Ke dni 23. prosince 1989 je vedeno třetími státními proci osmi příslušníky SSB. Vyšetřování jednalo z nich bylo k 31. prosinci 1989 ukončeno a bude podána obžaloba, jelikož jde o věc závažného příslušníka záchranné jednotky, týkající se jeho jednání mimo vnitřní zápas (napášení dr. K. V., více než hodinu po vlastním zásahu), je možno, aby tato věc byla projednána samostatně a odděleně od ostatních dorud státních věcí.

7. POSOUZENÍ ČINNOSTI VOJENSKÉ SLOŽKY GENERÁLNÍ PROKURATURY ČSSR
Komise byla a je prakticky v nepřetržitém pracovním styku s týmem vyšetřovatelů vojenské prokuratury, má k dispozici podrobné informace a možnost bez omezení sebou situaci i jednotlivé poznatky konzultovat.

Ke dni 23. prosince 1989 je vedeno třetími státními proci osmi příslušníky SSB. Vyšetřování jednalo z nich bylo k 31. prosinci 1989 ukončeno a bude podána obžaloba, jelikož jde o věc závažného příslušníka záchranné jednotky, týkající se jeho jednání mimo vnitřní zápas (napášení dr. K. V., více než hodinu po vlastním zásahu), je možno, aby tato věc byla projednána samostatně a odděleně od ostatních dorud státních věcí.

8. POSOUZENÍ ČINNOSTI VOJENSKÉ SLOŽKY GENERÁLNÍ PROKURATURY ČSSR
Komise byla a je prakticky v nepřetržitém pracovním styku s týmem vyšetřovatelů vojenské prokuratury, má k dispozici podrobné informace a možnost bez omezení sebou situaci i jednotlivé poznatky konzultovat.

Ke dni 23. prosince 1989 je vedeno třetími státními proci osmi příslušníky SSB. Vyšetřování jednalo z nich bylo k 31. prosinci 1989 ukončeno a bude podána obžaloba, jelikož jde o věc závažného příslušníka záchranné jednotky, týkající se jeho jednání mimo vnitřní zápas (napášení dr. K. V., více než hodinu po vlastním zásahu), je možno, aby tato věc byla projednána samostatně a odděleně od ostatních dorud státních věcí.

9. POSOUZENÍ ČINNOSTI VOJENSKÉ SLOŽKY GENERÁLNÍ PROKURATURY ČSSR
Komise byla a je prakticky v nepřetržitém pracovním styku s týmem vyšetřovatelů vojenské prokuratury, má k dispozici podrobné informace a možnost bez omezení sebou situaci i jednotlivé poznatky konzultovat.

DEMOGRAFICKÝ VĚK

Holandsko, Norsko
Itálie, Francie, Británie
USA
NSR, Belgie
Bulharsko
ČSSR, Polsko, Rumunsko
Maďarsko

73
71
70,5
70
70
69
67
66

Demografický věk je podíl osob určitého kalendářního věku v poměru k danému počtu obyvatelstva. Největší podíl starších lidí (nad 65 let) ve struktuře obyvatelstva v Evropě byl v roce 1980 ve Švédsku (16,2%), v Německé spolkové republice (15%), v Belgii (14,1%), ve Velké Británii (15,5%) a ve Francii (13,7%). V Československu bylo v tomto období, tj. v roce 1980, 12,7% osob starších než 65 let.

Zajímavé je podívat se na tempo stárnutí obyvatelstva u nás, např. u lidí 60 let starých. V roce 1900 bylo 1 042 000, tj. 3,6%, v roce 1950 bylo 1 457 000, tj. 11,6%, v roce 1970 bylo 2 428 000, tj. 16,9% a v roce 1986 bylo 2 561 000, tj. 16,5% 60letých. Dalo by se říci, že v Československu dochází ze tohoto období k „populační explozi“ starších lidí. Život se značně prodloužil. To je jisté dobré.

Tempo stárnutí obyvatelstva se v historii lidstva neustále měnilo a v posledních 80 letech je přímo převrácené.

Náhodou statistický vývoj délky života lidstva je charakterizován dvěma skutečnostmi. Jednak byla hranice 100 let překročena jen výjimečně a jednak byla střední délka života poměrně nízká. Pohybovala se mezi 25 a 35 lety. Faktorem zůstává, že v průběhu pěti až šesti tisíc let, za něž se odvíjí naše dějiny, archeologických nálezů určovat délku života lidí, nedošlo k zásadní změně. Závěry našich antropologů vedly k výpočtům střední délky života v 9. století našeho letopočtu, která byla 28 až 30 let. V našich zemích došlo k obratu délky života (výjimečně) v letech 1895 až 1899. V letech 1869 až 1880 byla střední délka života 34 let. Počínaje obdobím 1899 až 1902 existují už velmi spolehlivé výpočty demografických tabulek, ze kterých soudíme na délku života. Počátkem století byla střední délka života mužů v našich zemích 38 let a u žen 42 let. Období 1950 až 1980 bylo došlejší, kdy se střední délka života prodloužila nejvíce. V českých zemích o 7 let a na Slovensku téměř o 10 let. V r. 1985 byla v Československu délka života mužů 75 let a žen 81, jinde však je v tomto období délka života delší. Ve Švédsku je u mužů 79 let a u žen 85 let.

Nebo ještě z jiného hlediska. Kolem r. 1960 se Československo řadilo podle střední délky života (za obě pohlaví) na 11. místo vyspělých zemí. Tehdy byl rozdíl mezi prvním Švédskem a jedenáctým Československem pouze tři roky. Avšak později se postavili Československa mnohem zhoršilo. V roce 1975 se dostalo Československo až na dvacáté místo v délce života svého obyvatelstva mezi vyspělými zeměmi.

Následující tabulka skýtá možnost číselného srovnání střední délky života v r. 1984.

Japonsko	muži	ženy
Švédsko	74,5 let	80 let
	73	78

„Kolego, doneste hostu, který sedí u trojky vlevo, kávu, já jsem nějak nozapomněl...“

AKTIVNÍ STÁRNUTÍ

KLATOVSKÁ VÁNOČNÍ POLEVKA. Hlava, ocas, ploutve a vnitřnosti z jednoho kapra, 120 g kofenové zeleniny (mrkev, celer, petržel nebo pastinák), 70 g másla, 1 až 2 žloutky, 50 g hladké mouky, mletý pepř, muškátový květ, šálek mléka, drobně usekaná zelená petržel nebo pažitka a sůl.

Z kapří hlavy odstraníme žábry a v osolené vodě zvolna uvaříme do měkka. Vývar přecedíme, zahustíme světlou jíškou a znovu asi 12 minut povaříme. Očištěnou, drobně nakrájenou zeleninu osmažneme na másle, přidáme ji do vývaru současně s rybím masem obraným z hlavy, drobně nakrájenými jikrami a mlíčem a zvolna ještě asi 10 minut povaříme. Nakonec polevku okořeníme muškátovým květem, špetkou mletého pepře a podáváme s osmaženou houskou. Těsně před podáváním ji zjemníme žloutkem rozkvedlaným v mléce a drobně usekanou zelenou petrželí nebo pažitkou.

Tajemství Leninova mozku

V sovětském časopise Věda a náboženství vyšel lotos koncem podzimního Velice zajímavý článek sovětského akademika Olega Adrianova týkající se V. I. Lenina. Autor mj. uvádí, že hned po smrti tohoto představitele sovětského státu se objevila myšlenka, podrobit mozek tohoto člověka podrobnému výzkumu.

Proto byl do Moskvy tehdy pozván proslulý německý patolog a anatom profesor Oskar Vogt a pod jeho vedením se výzkum začal uskutečňovat. Byla tehdy v roce 1926 arizována zvláštní laborator, a níž po dvou letech byl vytvořen Institut mozku.

Na otázku, zda ve struktuře mozku V. I. Lenina bylo nalezeno něco, co by odhalilo tajemství geniality tohoto muže, prof. Oleg Adrianov odpověděl: „Objektivní výzkumy prokázaly vysokou organizaci a neobvykle velké kompenzační schopnosti Leninova mozku. Je přece známo, že ani těžká choroba, kterou byl v posledních letech svého života postihžen, narušila až do posledních jeho chvil jeho myšlení, jasně a bystré a svědčí o tom i celá řada článků, které v té době ještě napsal.“

Snahe rozšířovat tajemství Leninova mozku bylo nekutečňováno v průběhu celé řady následujících let. A nejen Leninova. Do Institutu mozku byl k bádání postoupen např. mozek Klary Zetkinové, Sen-Katajamy, japonského komunistického politika, který byl od roku 1921 členem exekutivy Komunistické internacionály, Leonida Sobinova a dalších komunistických představitelů. Rovněž tam byl uskutečněn podrobný výzkum Stalinova mozku a to byl také poslední výzkum toho typu, který se uskutečnil.

Export hodinek dosáhl ve Švédsku v loňském roce rekordní výše. Množství vyvezených hodinek představuje ve finanční částce hodnotu 4,3 miliardy švédských franků.

V rámci mezinárodního programu Den Země, má být z iniciativy amerických ekologů na jaře 1990 upřesněn společný přístup borůvce USA, SSSR a Číny na Mt. Everest.

Ink uvedla agentura Rnafer, zombola počátkem září 1989 ve Velké Británii nejstarší kočka žijící na britských ostrovech. Byla jí 32 let a přivedla na svět celkem 218 koťat. Avšak klíř, jak se kočka jmenovala, kočí rekord dlouhověkosti nepřekonaše. Ten jí nadžila dráha kočka Pussy, která soufela roku 1938 a dožila se 36 let.

Zdá se, že I. Fenimora Cooper nebyl zřejmě dobře informován, když psal svůj známý román Poslední Mohykán. Uvádělo se, že v USA žije ještě 200 Mohykánů. Z tohoto počtu jich 35 žije v městě Ancastille ve státě Connecticut.

Švédská Arábie dosáhla v loňském roce na světě nejvyšší přírůstek obříděvané půdy a psanice — na polích o rozloze 2,3 miliónů hektarů dosáhla výnosu až 90 q z hektaru.

Starý—Laboutka

„Bohužel už nic nemám, cestou jsem potkal polské turisty.“

„Vy nejste ďábel, ale čertík Bertík!“

PETR LANDER

„Dlouhá léta utajování informací jsou za námi, synu, takže ti dnes už konečně mohou otevřené říci, že Ježíšek, děda Mráz, papá Noël, Santa Claus a Weihnachtsmann dárky nenosí!“

R. Sacher ministrem vnitra

(re): Prezident ČSSR Václav Havel v souladu s čl. 61, odst. 1, písm. g, ústavního zákona č. 143/1968 Sb. o čs. federaci a po dohodě s předsadou vlády ČSSR Mariánem Čiřou pověřil dnem 30. prosince 1989 br. JUDr. Richarda Sachera řízením federálního ministerstva vnitra. S ohledem na to, že ústavou předepsaný slib ministra vlády ČSSR již složil, má toto pověření okamžitou platnost. Rozhovor s novým ministrem vnitra přinášíme na straně 2.

● Povidají si dva alkoholicí:
„Co je nejkrásnější na pití?“
„Ta obrovská žízeň druhý den!“

Pavel Kantorek

„Neríkejte, že náš podnik vedl jen jeden člověk. Tak plný blb neexistuje.“

Zkušenosti z chovu skotu už nás léta učí, že vůl, který nechce táhnout, ze všech nejvíc bučí.

Nový generální prokurátor

(čtk): Prezident ČSSR Václav Havel jmenoval dne 1. ledna, 1990 podle čl. 105 ústavy ve znění zákona č. 155/1969 Sb. JUDr. Pavla Šitára generálním prokurátorem Československé socialistické republiky.

- Chronologicky seřazené komplexy lidstva nazýváme historií.
- V bajkách jsou zvířata lidé. V životě je to opačně.
- Idioty máme. Chybí nam Dostojevskij.
- Lež má krátké nohy, ale nejsou vidět za řečnickou tribunou.

Nejvíce smolí ze světa „vyrbějí“ Američané. V posledních dvou letech každá americká rodina během roku došla na smetišť 774 kilogramů nejrůznějších odpadků. Hned na druhém místě za Američany jsou Norové. Norská rodina „vyrobí“ za rok 536 kg odpadků a třetí místo zaujmou Lucemburčané s množství 508 kilogramů.

„Něco optimistického na závěr? No, že se to ekonomicky nepodělá okamžitě.“

V kruhům kraha je značné množství chitiny. V Marylandu v USA byl vybudován podnik, který denně zpracovává 12 tun krevních krunčtů a získává z nich ažkolik set kilogramů chitiových vlákn, která potřebují chirurgové při operacích.

Pro muzeum dopravy v Budapešti bude restaurován vůz, jímž jezdil v padesátých letech Matyas Rakosi. Opancefotovaný vůz Zis váží 4,5 tuny. Jedny jeho dveře se rovnají váhou listu 126. Okenní skla dosahují tloušťky 10 cm. Vůz má 6 válců a obsahu 6 litrů.

V americkém městě Smetle těle nikde nepočítají pokuty za špatné parkování. Nezaplačené pokuty až došlyby částky 10 milionů dolarů. Místní úřady přijaly drastické opatření vůči divákům. Zřídili městské vězení pro diváky. V městě byly zadrženy dvě ženy, které už dobromady obdržely 171 pokut za celkové částka 6 milionů dolarů. Avšak dámy nezaplatily ani cent. Po prvních zavřených se osvala lovinu vřichatí diváci se nakonec rozhodli svůj dluh za neplacení parkovného vyplácit.

Konstruktér a modelář firmy Porsche mají stále více zahraničních koniráktů. Napsalý vypracoval nový model vozu Lada, který by se měl na sovětském trhu objevit v roce 1991. Nyní probíhají zkušební testy. Nový model bude vybaven motorem o obsahu 1,1 litru a přípočné motorem 1,8 litru. Vůz elegantní a moderní karoserie bude předveden poprvé na autosalónu v Ženevě.

CO SE VĚDĚLO A NEVĚDĚLO

JAK ZNÁMO, zrušilo prezidium Nejvyššího sovětu SSSR své usnesení z roku 1978, jímž byl udělen Leonidu Brežněvovi Řád vítězství. Přišlo se zkrátkanato, že jeho válečné zásluhy neodpovídají požadavkům statutu tohoto vrcholného sovětského vojenského vyznamenání.

JAK UŽ JE méně známo, ale dalo se vytušit a vypořizovat, byl Leonid Iljič vášnivým sběratelem řádů a medailí. Jeho nevinného a dokonce ušlechtilého koníčka plně odhalil teprve nedávno fantom glasnosti. Stalo se tak poté, co Brežněvova rodina tiše a nenápadně „dobrovolně“ vrátila příslušným sovětským orgánům celý poklad z řádové pozůstalosti Velkého státníka.

REPORTÉŘI listu izvěstí si dali práci a napočítali kromě pěti Zlatých hvězd, které vždy zdobily jeho hrud' a o nichž věděl celý svět, ještě jedenačtyřicet „rezervních“ Hvězd téhož řádu, o kterých nevěděl nikdo. Stejně jako o třinácti medailích Srp a kladivo. Při inventuře dále zaregistrovali 16 jiných vysokých sovětských řádů, 18 medailí a dvě maršálské hvězdy s brilianty — jednu každou za hodnost generála armády a maršála. A ještě nějaké další lesklé drobnosti — všeho všudy 114 kusů.

Plakát leningradského umělce Alexandra Faldina. Text praví: Zapomenutí na minulost hrozí jejím opakováním.

BREŽNĚVOVU kolekci zpestrovalo též 42 řádů a 29 medailí ze zahraničí, prakticky z celého světa. Kromě západních vyznamenání (a luxusních automobilů) by se v ní našly tři Zlaté hvězdy hrdinů Bulharska, Velká Hvězda přátelství národů z NDR, a tak dále. Byl by to dlouhý seznam a nechyběly by v něm ani tři Zlaté hvězdy hrdiny ČSSR. Exoticky se v něm vyjímá řád Slunce Peru, prováze-

ný záhadou, za jaké zásluhy byl získán.

JAKO pointa budiž připomenuto, že v Sovětském svazu bylo dobrým zvykem odevzdat po smrti předních státníků a vojevůdců jejich vyznamenání státu nebo věnovat různým muzeím. Zachovali se tak i pozůstalí po Stalinovi, i po Chruščovovi. U Brežněvů byl tento obyčej zrušen podle hesla, že co je doma, to se počítá. Na druhé straně se zase musí přiznat, že ani jedno sovětské muzeum o žádný brežněvský suvenýr nepožádalo.

Nepraktičt

„Zbývá vám ještě formulář na žádost o zproštění z funkce?“

„Kdo si objednal pačeného holuba, ať laskavě otevře hubu!“

činnosti složek Státní bezpečnosti v souvislosti se záahem dne 17. listopadu 1989 v Praze.

Komise konstatuje, že i v tomto stadiu vyšetřování vojenská složka GP ČSSR postupuje v souladu s úkoly, které jí přísluší řešit, při respektování platného právního řádu, a její činnost proto i nadále požívá plné důvěry komise.

□

Předseda parlamentní komise Jozef Stank v rozhovoru se zpravodajem ČTK mj. uvedl, že byl upřesněn program na příští dny — k výpovědím budou přizváni další, především bývalí političtí a veřejní činitelé.

Na otázku, zda by ustavení podobné parlamentní komise bylo účelné například pro přešetření postupu při objasňování případu »Babinský«, Jozef Stank odpověděl, že vzhledem k tomu, že mnoho věcí bylo při vyšetřování záměrně zamlženo, potlačeno a nezveřejněno, by měla význam za předpokladu, že by do ní byli jmenováni kompetentní odborníci.

Miroslav Slajka

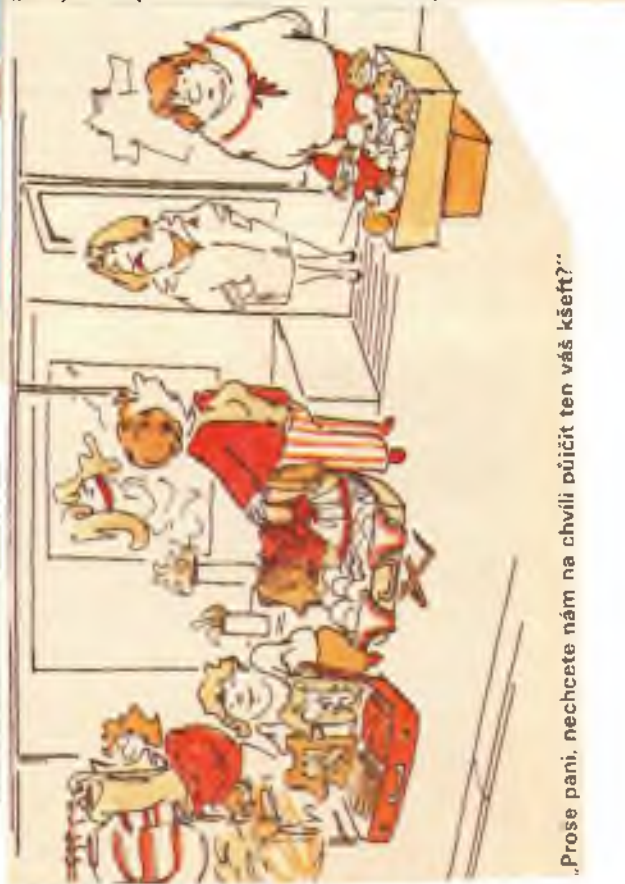
Odjízdim za teplem na jih! Mám zamlouvanou hospodu nedaleko Třeboně!“

● V jedněch anglických novinách vyšla recenze představení Hamleta s poznámkou: „Pokud se týče sporů, kdo je opravdovým autorem her, připsovaných Shakespearovi — zda Shakespeare nebo snad Sir Francis Bacon — bylo by dobré tuto záležitost konečně vyjasnit. Podle našeho názoru je třeba otevřít hroby obou gentlemanů; ten z nich, kdo se po včerejším představení obrátil, je určitě pravým autorem Hamleta.“

Emanuel Jakob

„Díky vám, pane doktore, už vím, že nejsem pták.“

„Prose paní, nechcete nám na chvíli půjčit ten váš kšeft?“

Naprakta — Svandřik

„Nechápu, Nováková, že máš takový úspěch u cizinců. Vždyť jsi na mapě nedověda najít ani Holandsko!“

NAVSTIVTE naši prodejnu Zlevnili jsme zboží Na jeho skutečnou cenu!

„Tak a všichni strážní honem do Československa!“

ZÁLEŽÍ NA KAŽDÉM Z NÁS

(Žtk): Prezident Československé socialistické republiky Václav Havel pronesl v prosinci i. ledna 1990 v Československém televizi o v Československém rozhlase zveřejnil projev:

Milí spoluobčané,
Dělal jsem to, co jsem mohl a co jsem měl. Dělám to, co jsem mohl a co jsem měl. Dělám to, co jsem mohl a co jsem měl. Dělám to, co jsem mohl a co jsem měl.

Prosím vás, abyste mi odpustili, že jsem to dělal tak, jak jsem mohl a co jsem měl.

Náš země není nešťastná. Velký těžší a duševní potenciál našich národů není smyčková vyžití. Celá země není smyčková vyžití. Celá země není smyčková vyžití. Celá země není smyčková vyžití.

Dovolte, mi malý osobní zážitek: Když jsem nedávno letěl do Bratislavy valím jsem si při různých jednáních čas k tomu, abych pohlídl z okna. Vidím jsem komplex Slovnaftu a hned za ním veškeré město Petržalka. Ten pohled mi stačil k tomu, abych pochopil, že naši státníci a politici činili to, co jsem mohl a co jsem měl.

Ale to všechno není ještě to hlavní. Nejhorší je, že žijeme v zkaženém mravním prostředí. Morálně jsme onemocněli, protože jsme si zvykli něco jiného říkat a něco jiného si myslet. Naučili jsme se v nic nevěřit, nevěřít si jeden druhému, starat se jen o sebe. Pojmy jako láska, přátelství, soucit, pokora či odpuštění ztratily svou hloubku a rozmer a pro mnohé z nás znamenají jen jakási psychologická zvláštnost, nebo se jeví jako zateulené pozdravy z dětských časů, poněkud směšné a třeba počítané z komických vln. Jen málokterý z nás dokázal zvládnout svobodu. Ze mocti by osmělil být všemocný a že zvláštní formy, které pro nás pevně ekologicky čistě a kvalitní potraviny by měly své produkty posílat do škol, dětských internátů a nemocnic, když už je naše zemědělství nemůže zatím nabízet všem. Dosaevadní režim - vzborel svou právnou a nesnášenlivou ideologii - panilil člověka na výrobci sůl a přitudo na výrobu nestroji. Značtil tím na sama jejich podstatu i na jejich vzájemný vztah. Z nadaných a svěpravých lidí, důmyslných hospodářů a své zemi, udělil broučky jakáohosi obilnů velkého, rachotivého a páchnoucího stroje, o němž nikdy neví, jaký má vlastní smysl. Nedokáže ale nic, nedá zvolna, ale nezadržitelne opofobovat sám sebe a všechny své broučky.

Mluvím-li o zkaženém mravním ovzduší, nemyslím tím pouze o pánech, kteří jedl ekologicky čistou zeleninu a nedívají se z okna letadel. Mluvím o nás všech. Všichni jsme si totiž na totalitní systém zvykli a přijeli ho za normálnost, jak se tím ho vlastně nadřevli. [Jazy- mlé slovy: všichni] jsou - byl pochopitel- ně každý v jiné míře - se chod totalitní mlačnosti odpovědní. Nikdo nejma je jen její náhlí, ale všichni jsou zároveň jejími spoluvězci.

Proč o tom mluvím: bylo by velmi nerozumné chápat smutné dědictví posledních čtyřiceti let jako cosi utišho, co nám odkázal vzdělaný příbuzný. Mělo by to být dědictví neopok přijmout jako ná- ce. Běže jako se my sami na sobě dopus- tíli. Přijmeme-li to tak, pochopíme že jen na nás všech je abychom s tím něco udělali. Světli všechno na předchozí vláde pomůžeme nejen proto že by to neodpovídalo pravdě ale i proto že by to mohlo oslabit postinost, které dnes stojí před každým z nás totiž povinnosti samostatně, svobodně, rozumně a rychle

jednat. Nemylme se: sehnání vlády se hnání parlamentu i sehnání prezidentu toho sami mnoho neznamená. A bylo by i hluboce neprávne čekat uběhnu na právu jen od nich. Svoboda a demokracie znamená přece spolupráci a tudíž spoluodpovědnost všech.

Uvědomíme-li si to, pak se nám okamžitě všechny brzy, které ová Česko- slovenské demokracie zádila, přestanou jevit tak hrůsné. Uvědomíme-li si to, vrátí se do našich srdcí naděje.

V nápravě věci obecných se máme od upří. Poslední doba - a zvlášť posled- ních šest týdnů naší pokojné revoluce - ukázala, jak velký obecní lidský, mravní a duchovní náboj a jak velké občanské kultura dříve v naší společnosti pod vnučenou maskou spala. Kdyžkol mi někdo o nás kategoricky tvrdil, že jsme ta- cí nebo označ, vždycky jsem namítal, že společnost je velmi tajemná a zvočena a že nikdy není dobré vařit pouze, tá její tu- řil, kterou právě obažuje. Jsem šťasten, že jsem se nemýlil. Váude ve světě se lidé dít, kde se v těch podmínkách, pontá svých, skeptických a sdělných už v nic novějším občanských Československa zla- nětie ta časová síla za několik týdnů zcela osluzují a nímilovným způsobem oslší se svých heder totalitní systém. My sami se tomu dívme. A přímě se: od- kud vlastně mladí lidé, kteří nikdy jiný systém nepoznali, čerpalí svou touhu po pravdě, svou svobodomyšlnost, svou poli- tickou fantazii, svou občanskou odvahu i občanský rozmysl? Jak to že i jejich rodiče - tedy přece ta generace, která byla považována za ztracenou - se k nílo přidali? Jak je vůbec možné, že ta- lik lidí okamžitě pochopilo, co dělat, a nikdo z nich k tomu nepotřebuje žádná rady a instrukce?

Myslím, že tato nadějeplná tvář naší dnešní situace má dvě hlavní příčiny: Člověk především není nikdy jen produk- tem vnějšího světa, ale vždycky je také schopem vztahovat se k něčemu vyššímu, byť by toto schopnost v něm vnitřně svítí jakkoli systematicky hubil; odrobě to je tím, že humanitické a demokratické tra- dice, v nichž se tak často pland hovořilo, přece jen kdysi v uvědomil našich náru- dů a národních mentál dříve a oen- padně se přenášely z generace na gene- racii aby je v pravou chvíli každé z nás v sobě objevil a proměnil je ve skutek. Za svou dnešní svobodu jsme ovšem museli i my zaplatit. Mnoho našich ob- čanů zahynulo v paděsátých letech ve věsnicích, mnozí byli popraveni, tisíce lidských životů bylo zničeno, statisíce talentovaných lidí bylo vypuzeno do sa- hranit. Promaslování byli il, kteří za války zachraňovali čest našich národů, ti, kteří se zvepřeli totalitní vládě, i ti, kteří dokázali prostě být sami sebou a myslt svobodně. Na nikoho, kdo za naši dnešní svobodu tak či onak zaplatil, by nemělo být zapomenuto. Nezávislé soudy by měly spravedlivě zvážít případnou vlnu těch, kdo jsou za to odpovědní, aby vyšla plná pravda o naší nedávno minulosti nejsem.

Zapomenout ovšem nesmíme ani na to, že jiné národy zaplatily za svou dnešní svobodu ještě tvrději a že tím platily ne- přímo i za nás. Polky krve, které pro- tekly v Maďarsku, Polsku, Německu a ne- dávno tak utřáslitím způsobem v Rumun- sku, jakuz i moře krve, které prolily ná- rody Sovětského svazu, nesmějí být zapo- menuty především proto, že každé lidské utrpění se týká každé lidské bytosti. Ale nejen to: nesmějí být zapomenuty i proto, že právě tyto velké oběti jsou tragickým prozradím duševní svobody či postupného osvobodování národů světového bloku, tedy pozadím i naší čerstvé zabyté svu- budy. Bez změny v Sovětském svazu, Pol- sku, Maďarsku a Německé demokratické republice by se asi n- nás létko stalo to, co se stalo, a pnkud by se to stalo, roz- huodn by to nemělo tak krásně pokojný charakter.

Ze jsme měli přízvěť mezinárodní pud- minky, neznámě uvsem, že nám v těch- to týdnech někdo bezrozumně ponahel. Po staletích se vlastní uba naše národy naptimily smy neoprony a žádnou pom- mečnějších státi či velmocí. Zdá se mi, že v tom je velké mravní vklad této chvíli: ukřvř v sobě naděje, že napří- tá už nebudeme lnět komoltem těch, kteří musí tvrdě nákomu za svou daku-

vat. Teď záleží jen na nás zda se tato naděje naplní a zda se historicky ducela novým způsobem provedl: naše občanská, národní i politické uvědomění.

Sebevědomí není pycha.

Právě naopak: jedine člověk nebo ná- rud v tuň nejlepší slova smyslu sebe- vědomý je schopen naslouchat blánu dru- hých, přijímat je jako kuhe rovně, od- poustět svým nepřátelům a lífovat vlast- ních vin. Pokusíme se takto chánaně se bevedomí vnést jako lidé do života naší pospolitosti a jako národe do našich chování na mezinárodním testěti jedine tak získáme nově účtu každé sarviny k sobě navzájem i účtu jiných národů.

Nám státi by už nikdy neměl být při- vlnem či chybou přibuzným kůhokoli jiného. Musíme siče od jiných mnohu brát a mnohem se učít ale musíme to po- d'ohně dobe dělat zase jako jejich rov- nonávnými partneři, kteří mají také co u- bndnout.

Náš první prezident napsal: Ježíš, ni- knil Caesar. Nevezval il m Chelice Káho i Komenského. Dnes tato idea v nás unětila. Trusitán si Neč ze svod do- koma máme možností šifit il dít a vnést tak do evropské i světové politiky nový úvek. Z naší země budeme-li chítit, ně- že už hatvato uvědomit lásku, touhu po porozumění, síla ducha a myšlenky. Toti záření máže být přesne tím, co máme nabndnout jako náš osobitý příspěvek své nové politiky.

Masaryk zakladal politiku na mravnosti. Zkusme v nové době novým způsobem obnovit toto pujeit politiky. Učme sami sebe i druhé za politika by meta být výrazem touhy přispět ke štěstí učen a nikoli potřeby abec podávat nebo il zná- stinít. Učme sami sebe i druhé že poli- tika nemusi být jen uměním možného zvlášt pokud se tím uvadí umění speku- lací: kalkulací, Intrik, tajných dndů a pragmatického manévrování ale že in- bē byt i uměním nemožno, totiž umě- ním udělat lepšími seoi i svet.

Jsem naší země, ale ofesio [sme byli] kdysi drahově křivovětkou Evropy. Proč bychom se il opět nemohli stát? Neuvl by to naší vklad jiný byrbum molit apličer [jazyk pomen, kterou budeme od uich potřebovat?]

Dnešní máže téč, kteří se nedívají z okna svých letadel a jedl specialně v- krměná prasata sice ještě žije a uděs kařtí vody ale uoni už nastiu bláznivě nešťastilem. Tím méně je jim jakkoli máže inezdrovat. Nežto největším ne- štěstím jsou dnes naše vlastní špatné vlastnosti. Lbovstnost k řecem abecajin, jejílnost citůzlosti sabetet, osudní am- bice a rivalitý. Na tomto poli nás čeka teprve hlavní zápas.

Máme před sebou svobodně volby a tu- dia i předvolební boj. Nedopusíme, aby tento boj zospilil dohodu řetou tvřt naši vlné revoluce. Zdraníme tomu, aby- chom sympatie svela k tomu, isue tak rychle získali, sime rychle ztratit tím, že se zapleteme do houptiny mocenských šarvatek. Nedopusíme, aby pud vneso- ným havem touhy sloužit věcem nte- ným rozkvětlí opět jen touha posloužit každý sám sobě. Teď už opravdu ojde o to, která strana, klub či skupina zvlá- ští ve volbách. Teď jde o to, aby v nich zvítězili - bez obiladu, na své legitima- ce - ti mravní, občanský, politický i odborně nejlepší z nás. Budoucí politi- ka i prostředí našeho státu bude zavízet na tom, jaké osobnosti si vybereme a posleze zvolíme do svých zastupitelských shorů.

Milí spoluobčané!

Před třemi dny jsem se stal z vaší vů- le, tlumčené poslanci Federálního shro- máždně, prezidentem této republiky. Očekávate tedy právem, že se zminim o úkolech, které před sebou jako váš prezident vidím.

Prvním z nich je využití všech svých pravomocí i svého vlivu k tomu, abychom brzy o důstojně předstoupil všichni před volbní urny ve svobodných volbách a aby naše cesta k tomuto historickému mezníku byla slušná a pokojná.

Mým druhým úkolem je být nad hm, abychom k těmto volbám přistoupil ja- ku dva skutečně svěřené národy kře- navzájem stí své zájmy, národní své- bytlosti, náboženské tradice i své symbo-

ly. Jako Čech v prezidentském úřadu, který stojí uhl do rukou vyznamého a sabb blizeho Slovaka, čím po řáz- ōfich třpřech zkušenostech, které meli v Slovaci v minulosti zvláštní pojmouti být na tím aby byly respektovány specifity zájmy státnického národa a aby byl nebyl v budovnosti uzavřen přístup k žádné státní funkci, včetně te nej- vyšší.

Ze své státi dkal povazuji podporu štědu, co porvde k lepšímu postavil dert, starých lidí žem nromených léze pracujících přetřátných národních men-

vání, souzruí a vznešit nelze udstáuit ze due ne dít a aby chápal, že všechny upřichléne chytaje proměny si přere jen vyzádati určité čas vyznamení nepu- hou ani tati spotečnatí uoi sabb ve

Vejnauí pak zdátit, aby se připustěných vězní nebála neztracovala il m žívu a přimůvala jim v křesťanském duchu pu- jich navrefo nzi zas narizati v soule

to naši země ve světě. Rád bych aby si

V naší zemi je mnoho vězdní kteří se

Uvědomím, že tato skutečnost jsem se

rozluhl vyhládit peněžně široum am-

činností že čtyřicet let spátněho vyaso-

řekování osahradě vnoušku služby a

řekování osahradě vnoušku služby a

řekování osahradě vnoušku služby a

řekování osahradě vnoušku služby a

mecké demokratické republiky a Spolkové republiky Německo. Nezapomenu ani na naše další sousedy — bratrské Polsko a stále nám bližší Maďarsko a Rakousko.

Na závěr bych rád řekl, že chci být prezidentem, který bude méně mluvit, ale víc pracovat. Prezidentem, který se bude nejen dohře dívat z okna svého letadla, ale který — a to hlavně — bude trvalo přítomen mezi svými spoluobčany a dohře jim naslouchat.

Možná se ptáte, o jaké republice sním. Odpovím vám: o republice samostatné, svobodné, demokratické, o republice hospodářsky prosperující a zároveň sociálně spravedlivé, zkrátka o republice lidské, která slouží člověku a proto má naději, že i člověk postoupí jí. O republice všeobecně vzdělaných lidí, proto že bez nich nelze řešit žádný z našich problémů. Lidských, ekonomických, ekologických, sociálních i politických.

Můj nejvýznamnější předchůdce zahájil svůj první projev citětem z Komenského. Doufám, aby i můj první projev ukončil vlastní parafrází téhož výroku: Tva vláda, lidé, se k tobě savorátil!

Napraktla - Svandrlík
„Mně nic nevyčítě, Francul Dávčica odjela s nějakým vdovčiskem škarým do Holandska.“

● Na požární stanici v Praze se ozve telefon: „U nás v domě prasklo vodovodní potrubí. Co máme dělat?“ „Tak se všichni rychle vykoupejte, umyjte nádobí a zalezte kytky, protože teď vám voda nepoteče!“

ROZHODNUTÍ PREZIDENTA O AMNESTII

(Čtk): Rozhodnutí prezidenta Československé socialistické republiky o amnestii ze dne 1. ledna 1990.

U příležitosti svého zvolení prezidentem ČSSR využívám práva daného mi ústavou a vyhláším tuto amnestii:

Článek I
Promiřím nevykonané tresty
a) odnětí svobody nebo jejich zbytky samostatně uložené za přečiny,
b) odnětí svobody podmíněně odložené,
c) nápravněno opatření nebo jejich zbytky,
d) peněžitě nebo jejich zbytky, pokud nebyly uloženy vedle trestu odnětí svobody,
které byly nebo budou pravomocně uloženy za přečiny nebo trestné činy spáchané přede dnem tohoto rozhodnutí, s tím, že se na pachatele hledí dnem tohoto rozhodnutí, jako by nebyl odsouzen.

Článek II
1. Promiřím nevykonané tresty odnětí svobody nebo jejich zbytky, které byly nebo budou pravomocně uloženy za trestné činy spáchané přede dnem tohoto rozhodnutí, pokud nepřevyšují
a) dva roky za úmyslné trestné činy,
b) tři roky za trestné činy spáchané z nedbalosti,
c) tři roky u úhrnných a souhrnných trestů uložených za úmyslné trestné činy a trestné činy spáchané z nedbalosti.
2. Z ostatních trestů odnětí svobody nebo jejich zbytků, které byly nebo budou pravomocně uloženy za trestné činy spáchané přede dnem tohoto rozhodnutí, promiřím
a) z trestů uložených za úmyslné trestné činy jednu třetinu, nejméně však dva roky,
b) z trestů uložených za trestné činy spáchané z nedbalosti jednu polovinu, nejméně však tři roky,
c) z trestů úhrnných a souhrnných uložených za úmyslné trestné činy a trestné činy spáchané z nedbalosti jednu třetinu, nejméně však tři roky.

3. Ustanovení odst. 1 a 2 se vztahují též na tresty úhrnné a souhrnné uložené za trestné činy a přečiny.
Článek III
Tresty odnětí svobody, které byly pravomocně uloženy za trestné činy spáchané přede dnem tohoto rozhodnutí, u nichž horní hranice trestu odnětí svobody nepřevyšuje jeden rok, promiřím s účinkem, že se na pachatele hledí dnem tohoto rozhodnutí, jako by nebyl odsouzen.

Článek IV
Nařizuji, aby nebylo konáno řízení o přečinech, které byly spáchany přede dnem tohoto rozhodnutí.
Článek V
Nařizuji, aby nebylo zahajováno, a pokud bylo zahájeno, aby bylo zastaveno, trestní stíhání
a) pro úmyslné trestné činy spáchané přede dnem tohoto rozhodnutí, pokud je na ně stanoven trest odnětí svobody nepřevyšující tři roky,
b) pro trestné činy spáchané z nedbalosti přede dnem tohoto rozhodnutí, pokud je na ně stanoven trest odnětí svobody nepřevyšující pět let.
Článek VI
1. Ustanovení článků II a V se nevztahuje
a) na trestné činy zneužívání pravomoci veřejného činitele podle paragrafu 158 tr. zákona a trestné činy a přečiny spáchané s nimi v souběhu,
b) na pokusy trestných činů a dokonané trestné činy teroru podle paragrafu 83 tr. zák., obecného ohrožení podle paragrafu 179 odst. 3 tr. zák., vraždy podle paragrafu 218 tr. zák., loupeže podle paragrafu 234 odst. 2, 3 tr. zák., znásilnění podle paragrafu 241 odst. 2, 3 tr. zák., a pohlavního zneužívání podle paragrafu 242 odst. 3, 4 tr. zák.,
c) na osoby odsouzené jako zvlášť nebezpeční recidivisté podle paragrafu 41 tr. zák.
2. Z trestů, které byly nebo budou pravomocně uloženy za trestné činy spáchané přede dnem tohoto rozhodnutí, pachatelům uvedeným v odstavci 1 písm. b), c) promiřím jeden rok.
Článek VII
Ukládám generálnímu prokurátorovi ČSSR, ministrům spravedlnosti ČSR a SSR a ministru národní obrany ČSSR, aby mi na základě přezkoumání předložili k rozhodnutí návrhy na zastavení trestního stíhání nebo návrhy na prominutí nebo zmírnění trestů za trestné činy spáchané přede dnem tohoto rozhodnutí u osob, na které se toto rozhodnutí nevztahuje, nebo se na ně vztahuje jen zčásti, jde-li o
a) těhotné ženy,
b) matky, které pečují o děti mladší 15 let, anebo jiné osoby, které se seamy starají o takové dítě,
c) muže starší 60 let a ženy starší 55 let,
d) osoby, které trpí těžkou chorobou nebo jsou invalidní,
e) osoby obviněné nebo odsouzené za trestné činy podle I. hlavy zvláštní části trestního zákona a za trestné činy zběhnutí do ciziny podle paragrafu 283 tr. zákona.

de dnem tohoto rozhodnutí.

Článek V
Nařizuji, aby nebylo zahajováno, a pokud bylo zahájeno, aby bylo zastaveno, trestní stíhání

a) pro úmyslné trestné činy spáchané přede dnem tohoto rozhodnutí, pokud je na ně stanoven trest odnětí svobody nepřevyšující tři roky,
b) pro trestné činy spáchané z nedbalosti přede dnem tohoto rozhodnutí, pokud je na ně stanoven trest odnětí svobody nepřevyšující pět let.

Článek VI
1. Ustanovení článků II a V se nevztahuje

a) na trestné činy zneužívání pravomoci veřejného činitele podle paragrafu 158 tr. zákona a trestné činy a přečiny spáchané s nimi v souběhu,
b) na pokusy trestných činů a dokonané trestné činy teroru podle paragrafu 83 tr. zák., obecného ohrožení podle paragrafu 179 odst. 3 tr. zák., vraždy podle paragrafu 218 tr. zák., loupeže podle paragrafu 234 odst. 2, 3 tr. zák., znásilnění podle paragrafu 241 odst. 2, 3 tr. zák., a pohlavního zneužívání podle paragrafu 242 odst. 3, 4 tr. zák.,
c) na osoby odsouzené jako zvlášť nebezpeční recidivisté podle paragrafu 41 tr. zák.
2. Z trestů, které byly nebo budou pravomocně uloženy za trestné činy spáchané přede dnem tohoto rozhodnutí, pachatelům uvedeným v odstavci 1 písm. b), c) promiřím jeden rok.

Článek VII
Ukládám generálnímu prokurátorovi ČSSR, ministrům spravedlnosti ČSR a SSR a ministru národní obrany ČSSR, aby mi na základě přezkoumání předložili k rozhodnutí návrhy na zastavení trestního stíhání nebo návrhy na prominutí nebo zmírnění trestů za trestné činy spáchané přede dnem tohoto rozhodnutí u osob, na které se toto rozhodnutí nevztahuje, nebo se na ně vztahuje jen zčásti, jde-li o
a) těhotné ženy,
b) matky, které pečují o děti mladší 15 let, anebo jiné osoby, které se seamy starají o takové dítě,
c) muže starší 60 let a ženy starší 55 let,
d) osoby, které trpí těžkou chorobou nebo jsou invalidní,
e) osoby obviněné nebo odsouzené za trestné činy podle I. hlavy zvláštní části trestního zákona a za trestné činy zběhnutí do ciziny podle paragrafu 283 tr. zákona.

Článek VIII
Ukládám generálnímu prokurátorovi ČSSR, ministrům spravedlnosti ČSR a SSR a ministru národní obrany ČSSR, aby zajistili provedení tohoto rozhodnutí nejpozději do 21. ledna 1990.
V Praze dne 1. ledna 1990
VÁCLAV HAVEL, v. r.

● „Ach, promiňte, téměř jsem si sedla na vaše brýle!“
„To nic, ty už viděly horší věci.“

NEPRAKTLA - SVANDRLIK
„Ani nevím, kam té posedit. Žena v kuchyni uklízí, já tady v obýváku kutím, a dcera v ložnici podporuje cizinecký ruch.“

„Jsem si kvit, bladá tvář. Vy jste nás naučili chlastat — a my vás kouřít!“

PRVNÍ ČESKOSLOVENSKÝ prezidentem byl 14. listopadu 1918 zvolen TOMÁŠ GARRIGUE MASARYK, který se společně s Edvardem Benešem a Milanem Rastislavem Štefáníkem podílel rozhodující měrou na vzniku samostatného Československého státu v říjnu 1918. Tyto první volby byly veřejné, další volby T. G. Masaryka v letech 1920, 1927 a 1934 byly tajné. Masaryk vykonával úřad prezidenta do 14. prosince 1935, kdy abdikoval.

Masarykovým nástupcem se stal 18. 12. 1935 v tajných volbách EDVARD BENEŠ. Beneš působil v letech 1918—1935 jako československý ministr zahraničí a v letech 1921—1922 jako předseda vlády.

Po podepsání mnichovské dohody odstoupil E. Beneš 5. října 1938 z funkce prezidenta. 30. listopadu téhož roku byl v tajných volbách zvolen novým prezidentem EMIL HÁCHA.

V březnu 1939 došlo k rozpadu jednotného československého státu. Dne 14. března byl ve slovenské části republiky vytvořen separátní slovenský stát v čele s prezidentem JOZEFEM TISEM. Zbývající část československého státu bylo 15. března 1939 okupována německými vojsky a jako protektorát Čechy a Morava začleněna do nacistické říše. Protektorátním prezidentem se stal Emil Hácha.

V červenci 1940 ustavila československá emigrace ve Velké Británii úřad prezidenta a emigrační vládu.

PRVNÍ ČESKOSLOVENSKÝ prezidentem byl jmenován EDVARD BENEŠ. Po obnovení samostatné Československé republiky po druhé světové válce byl E. Beneš 28. října 1945 Národním shromážděním potvrzen ve funkci prezidenta (na základě voleb z roku 1935) a znovu byl do tohoto úřadu zvolen v tajných volbách 28. května 1946. Na tento úřad rezignoval 7. června 1948.

Všichni prezidenti po roce 1948 byli členy KSČ. Od 14. června 1948 do své smrti 14. března 1953 zastával úřad prezidenta předseda KSČ KLE-

Naši prezidenti

MENTI GOTTWALD (zvolen veřejným hlasováním). Od 21. března 1953 do své smrti 13. listopadu 1957 byl prezidentem ANTONÍN ZÁPOTOCKÝ (rovněž zvolen veřejně). Ve veřejném hlasování zvolil 19. listopadu 1957 novým prezidentem ANTONÍN NOVOTNÝHO, který byl znovu veřejně zvolen 12. listopadu 1964 a na svou funkci rezignoval 22. března 1968. 30. března téhož roku byl prezidentem v tajných volbách zvolen armádní generál LUDVÍK SVOBODA, který byl do úřadu znovu zvolen 22. března 1973. 29. května 1975 ho ve funkci vystřídal tehdejší generální tajemník ÚV KSČ GUSTÁV HUSÁK, který byl znovu zvolen 22. května 1980 a 22. května 1985. Všechny tyto volby proběhly tajně. G. Husák vykonával funkci prezidenta do 10. prosince 1989, kdy abdikoval. (ČTK)

ÚV SSM uvolňuje část budovy

PRAHA (ČTK) — Tradiční tabulka s nápisem ÚV SSM na budově na náměstí Maxima Gorkého v Praze byla v minulých dnech doplněna další vřizitkou — Československá demokratická mládež a Sekce mladých Československé sociálně demokratické strany. Na bližší okolnosti se zeptal zpravodaj ČTK Jana Daňhele, který má na starost vztahy SSM k nově vznikajícím mládežnickým organizacím a politickým stranám:

V žádném případě nechceme vytvářet sítěchovou organizaci, ale chceme nabídnout prostory, materiální pomoc. Zahájili jsme jednání s Koordinační skupinou demokratické mládeže, v níž je sdruženo zatím pět nemarxisticky orientovaných hnutí mladých. Výsledkem tohoto jednání je předání prvních dvou místností pro potřeby Československé demokratické mládeže a Sekce mladých Československé sociálně demokratické strany. V tomto týdnu uvolníme celé jedno patro tak, aby každý koordinační výbor pro budoucí organizaci, který požádal o registraci, dostal jednu místnost s telefonem a nezbytným vybavením.

Představitel Československé demokratické mládeže Daniel Soukal mj. řekl: Jednání se SSM hodnotíme zatím kladně. Dá se říci, že nám svazáci vycházejí vstřícně podstatně více, než jsme očekávali.

Brzezinského projekt

WASHINGTON: Polsko a Československo by měly společně vytvářet konfede-

raci, aby tak zvýšily svou bezpečnost a vytvořily příznivější podmínky pro svůj hospodářský rozvoj. S tímto návrhem přišel v úterý v polském vyhlášení rozhlasové stanice Hlas Ameriky významný americký politik polského původu Z. Brze-

Měli dokonce i warburga

Berlín: Bývalý nejvyšší stranický a státní představitel NDR a jeho žena Margot vlastnili 14 osobních automobilů. V rodinných garážích byly vozy nejrůznějších značek: od warburgu přes japonské a anglické vozy, až po nákladní upravený mercedes. Také každý z členů politického byra ÚV SED vlastnil alespoň jedno voivo s řidičem. Volvem se samozřejmě jzdilo do práce, po nákupu nebo ke kadečnickovi. Benzín pro tyto profězky byl u několika zvláštních benzinových čerpadel k dostání zadarmo. Přibuzní G. Mittag, který odpovídal za rozvoj elektrotechnického průmyslu, koupil průměrně deset barových televizorů ročně. Rodina Siederemannových v období od září do začátku listopadu koupila čtyři barevné televizory západní výroby, a to za velice výhodné ceny. Vyšetřovací komise NDR zatím dostala 1200 oznámení o korupci a zneužívání moci, která se týkala funkcionářů na všech úrovních. Nyní je obviněno zhruba 200 osob. Zpráva komise upozorňuje na to, že řada udání bylo nepravdivých. Jednalo se v podstatě o vyřizování osobních účtů.

Končí nezasloužené výhody

(ČTK): Koordinační platová komise při ČSSN posou dila na svém vědomším zasedání v Praze v souvislosti se zrušením ústavního článku o vedoucí úloze KSČ úprava mzdových předpisů o odměňování redaktorů-novinářů a doporučila příslušným státním orgánům: Vynechat v předpisu federálního ministerstva práce a sociálních věcí o odměňování redaktorů-novinářů v částí týkajících se kvalifikačních předpokladů to ostatní, která nejsou v souladu se změnami Ústavy ČSSR. Zrušovat všechny hromadné sdělovací prostředky, upřesnit způsob poskytování prémie a odměn atd. Současně jsou zahájeny práce na celkové novelizaci předpisů o odměňování redaktorů-novinářů. 9. 12.

Demise generálního prokurátora 9. 12.

(ČTK): Generální prokurátor ČSSR JUDr. J. Pješták požádal dopisem ze 7. prosince t. r. prezidenta ČSSR o odvolání z funkce generálního prokurátora ČSSR. O odvolání z funkce generálního prokurátora ČSSR G. Husák dopisem ze 8. prosince t. r. jeho žádosti vyhověl a odvolal jej z funkce generálního prokurátora ČSSR. Píli této příležitosti mu poděkoval za práci kterou v uvedených funkcích vykonal.

Nová politická strana

(ČTK): Další stranou, která rozšíří spektrum našeho politického života, je Liberální evropská strana (LES). Ustavena se loni 16. prosince. Nová strana podporuje demokratický program Občanského fóra. Za nejdůležitější záruku hospodářského pokroku považuje, jak je tomu všude ve světě, soukromé podnikání. Přípravný výbor Liberální evropské strany vyzývá k zakládání místních organizací. Kontakt s ním lze na adresách: V. Frej, U krhu 9, 110 00 Praha 10, telefon č. 774 823. M. Rosa, Bouřilova 1107, 198 00 Praha 9, telefon 866 914. L. Pirucha, Zoubkova 7, 150 00 Praha 5, tel. 531 482. A. K. Suchý, oP Zvahovem 29, 152 00 Praha 5.

Akcie vyprodány

(ad): Založení Agrobanky jako akciové společnosti vyvolalo značný zájem jednotlivých zemědělských družstev, státních statků, potravinářských podniků, ale také dalších organizací národního hospodářství. Přípravný výbor Agrobanky udržel přes 200 žádostí organizací o nákup více než 3500 akcií. To znamená, že původně stanovený počet 2800 akcií pro tuzevské zájemce byl v krátkém čase vyčerpán. Proto přípravný výbor Agrobanky rozhodl, že bude nadále přijímat zájemce o nákup akcií i začátkem roku 1990 na původní adrese. Přípravný výbor Agrobanky, FMZVZ, Těšnov 65, 117 05 Praha 1.

Sdělení ministra školství

(ČTK): V návaznosti na zrušení článku 4 Ústavy ČSSR sděluje ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČSR M. Adám, že činnost politických stran na pracovištích ministerstva a v organizacích ministerstva přímou řízených je nepřijatelná. Současně ministr doporučil všem před-

M. Štěpán ve vazbě 29. 12. 89

(ČTK): Proti bývalému členu předsednictva ÚV KSČ a vedoucímu tajemníkovi MV KSČ v Praze Miroslavu Štěpánovi je vedeno trestní stíhání pro přípravu k trestnému činu zneužívání pravomoci veřejného činitele dle paragrafu 7, odstavec 1 a paragrafu 193, odstavec 1/b) a 2/c) trestního zákona. Od 23. prosince le ve vyšetřovací vazbě. Toto informaci sdělil komisi Federálního shromáždění a ČNR pro dohled nad vyšetřením události ze 17. listopadu starší prokurátor Generální prokuratury ČSR JUDr. Pavel Myslivec.

Zazněly zvony na Rudém náměstí

Moskva: Poprvé od roku 1917 budou zase na Rudém náměstí v Moskvě znít zvony. Jak včera informoval deník Trud, v chrámu Vasilije Blaženého byly opět instalovány zvony, které v poslední prostřkové noci oznámí příchod nového roku. Některé z nynějších zvonů jsou původní, některé však musejí být nahrazeny. Naposlédy se v chrámu vyzvánělo k uvítání nového roku v noci na 1. ledna 1917.

Výzva z Bavorska

Bonn: Předseda bavorské vlády M. Strelbl vyzval československou vládu, aby se omluvila za vyhnaní sudetských Němců. Ve svém vládním prohlášení řekl, že „otevřené slovo politování“ by bylo dobrým signálem, „neboť i my se přiznáváme k nacionálně socialistickému bezpráví“. Navrhl čs. vládě, aby při vnovol pousuzování vztahů akceptovala sudetské Němce „jako partnera při rozhovorech a zprostředkovatelů“. 15. 12. 89

P. Tigris v Praze

(Hes): Včera se po více než čtyřicet letech vrátil do vlasti člen naší strany a bývalý zaměstnanec podniku Pavel Tigris, který v Paříži vydává časopis Svědectví. Třebaže se nám podává vyprávět jeho praxskou adresu, osobní kontakt jsme dosud navázat nemohli. Věříme, že v nejbližších dnech budeme moči našim čtenářům přinést původní rozhovor pro náš list.

znaki. Podle jeho názoru by konfederace v budoucnosti „zaplnila vákuum mezi sjednoceným Německem a Sovětským svazem“.

řování případu zahájila inspekce ministerstva vnitra ČSSR a bylo převedeno vyšetřování do vojenské prokuratury Píbrama.

vy. Dosavadním vyšetřováním bylo zjištěno, že se jedná o sebevraždu. Jde o příslušníka SNB, který byl v souvislosti s událostmi 17. listopadu 1969 trestně stíhán. V průběhu vyšetřování se neudálosti, čo by mělo jeho čin ovlivnit. Vyšetř.

Sebevražda plukovníka SNB (ČTK): Včera v 5.45 h byl v Praze nalezen ve své služební kanceláři plk. div. Jiří Bečvář se stříelným poraněním hlavy.

sedmí krajských a okresních národních výborů, aby stáli tak nestupovali ve vztazích a školských záležitostech, které odborné vedou.

JIŽ PŘES TRICET LET vychází v zahraničí časopis Svědectví, v jehož čele stojí Pavel Tigrid. Málokdo z nás znal pravdu o osobě P. Tigrida, málokdo přišel do styku s jeho časopišem. Využil jsem proto setkání s panem Alexandrem Tomským, šéfredaktorem londýnské edice Rozmluvy, velkým propagátorem české literatury ve světě a dobrým známým pana Tigrida, a zeptal se ho jak na časopis, tak na jeho vydavatele: „Pavel Tigrid má obrovskou zásluhu o českou kulturu tím, že od r. 1956 vydává v Paříži časopis Svědectví, který je v podstatě jediným časopišem v zahraničí skutečně orientovaným na vývoj v Československu. Na Západě existuje samozřejmě asi 250 českých psaných časopisů, to jsou však v podstatě časopisy spolkové, zabývající se společenským životem emigrace, případně se snažící o komentování dění v Československu, mnohdy však značně odtřžené. Naproti tomu Tigridovo Svědectví se vždy snažilo do života doma aktivně zasahovat.“

Lidé, sdružení okolo tohoto časopisu, měli velký podíl např. na událostech Pražského jara, Tigrid sám byl ve styku s mnoha reformními komunisty. Od počátku se projevovala snaha působit i v literární sířě, mnozí ze začínajících autorů debutovali právě ve Svědectví. V 70. a 80. letech se časopis orientoval především na dissidentské hnutí, na mládež, na underground — vždy zkrátka hledal širokou oporu pro své působení doma. Z tohoto hlediska měl obrovský význam a plnil, dá se říci, nezastupitelnou funkci. Pavel Tigrid, přes svůj úctyhodný věk, zkrátka vždy dělal v Československu chápál lépe než ostatní exiloví nakladatelé. Režimu pochopitelně vadil nejvíce, byl mnohokrát souzen, byly proti němu vydávány dokonce knihy. Jméno jedné z nich, „Cesty bez návratů“, hovoří za vše. V dnešní situaci se pravděpodobně pokusí vydávat Svědectví doma.“

Jak utíkal...

BUKUREŠT (ČTK) — Pilot helikoptéry, které evakovala Nicolae Ceaušesku a jeho ženu 22. prosince ze střechy budovy ÚV RKS, v novoročním vydání listu Románia liberă informoval o nových podrobnostech diktátorova pokusu o útěk ze země.

Pilot Vasile Malutan uvedl, že s nabitou zbraní v zátylku musel s Ceaušeskovými letět k jejich letní rezidenci ve Snagově asi 40 kilometrů severně od Bukurešti. Na palubě byli kromě členů Státní bezpečnosti Emil Bobu (muž číslo čtyři v bývalé hierarchii) a Maria Manesková, žena Maney Maneska, jednoho z nejbližších Ceaušeskových poradců.

Bobu a Manesková museli ve Snagově vystoupit, zatímco vrtulník pokračoval dál směrem k vojenskému letišti Titu asi 30 kilometrů severovýchodně od Bukurešti. Odtud chtěli zřejmě Ceaušeskoví uprchnout ze země.

Malutan řekl, že letěl dostatečně vysoko, aby radary mohly

helikoptéru zachytit. Ceaušesku mu však přikázal, aby nekontaktoval pozemní kontrolní službu. Když pilot oznámil, že byli zřejmě radarem zachyceni, nařídil Ceaušesku ze strachu, aby nepadl do rukou povstalcům, přistát mimo letiště.

Jeho osobní stráž pak unesla jedno kolemjedoucí osobní auto i s řidičem. Ceaušesku řidiče nutil jezdit celé hodiny a hledat bezpečný úkryt. Podle řidiče auta měl diktátor často slyš v očích.

Manželé Ceaušeskoví byli nakonec zadrženi dělníky z továrny nedaleko Ilgoviste a byli předáni armádě. Zadrženi byli i Emil Bobu, Osud Marii Maneskové není znám. **R.P. - 3. 1. 90**

Amnestie pro dva ze tří

Kolika lidí se týká amnestie vyhlášená 1. ledna prezidentem republiky V. Havlem?

K 1. lednu 1990 se v zařízení Sboru nápravné výchovy na celém území ČSSR nacházelo zhruba 31 000 odsouzených. Na základě amnestie z nich bude propuštěno během tří týdnů více než 20 000. Jak našl redakci sdělil mluvčí ministerstva spravedlnosti ČSR JUDr. Vítězslav Květenský, v České socialistické republice se amnestie bezprostředně vztahuje na 15 000 osob z celkového počtu dvaceti tisíc, které jsou ve výkonu trestu a ve vazbě. Některé další případy, jichž se amnestie nedotkla bezprostředně, budou posuzovány formou individuální milosti nebo formou předložení spisů prezidentu republiky, a to od ministrů spravedlnosti, generálního

prokurátora ČSSR a ministra národní obrany. **3. 1. 90**

Podle úterních informací byla situace v ústavech nápravné výchovy klidná, relativní klid panoval i v pondělí, kdy byly obavy o to, jakým způsobem se vyhlášení amnestie ve věznicích promítne. V úterý se ocitly na svobodě první desítky lidí.

Jak řekla zpravodaj ČTK ministryně spravedlnosti ČSR Dagmar Burešová, ti z odsouzených, kteří mají dobré rodinné zázemí a pracovní příležitost, mohou být propuštěni ihned. Ti, kteří toto zázemí nemají, budou muset ještě pár dní počkat, aby jim mohly být vytvořeny podmínky pro práci a bydlení.

18900 lidí vězňů...

o demonstraci Moskvanů proti srpnu 1968 v Československu Nebyla žádná naděje

MOSKVA (Zpravodaj ČTK) — Pod titulkem Vyjít na náměstí uveřejnil časopis Ogoňok obsáhlý článek o demonstraci několika sovětských občanů, kteří 25. srpna 1968 v Moskvě protestovali proti vstupu vojsk Varšavské smlouvy do Československa. **3. 1. 90**

Skupina osmi lidí tehdy na Rudém náměstí rozvíjela transparenty, které měly jině také v češtině požadovat ukončení invaze v Československu. Účastníci protestní akce byli po několika minutách surově napadeni davem kolektivačních policistů v civilu a posléze odvezeni na staniční mlíček.

Po více než měsíci věznění, výsledků a domovních prohlídek byla při soudním procesu demonstrantům „prokázána vina“ — šiferní záměrně lživých informací. Soud odsoudil dělníka V. Dremjuga ke třem letům vězení, básníka V. Deloného ke dvěma letům a devíti měsícům odnětí svobody a fyzika P. Litvinova, filoložku L. Borozovou a lingvistu K. Babického k pěti letům a třem letům vyhnanství. V. Ogoňok.

Rozkaz prezidenta ČSSR

PRAHA (ČTK) — Při převzetí vrchního velení nad čs. ozbrojenými silami vydal prezident ČSSR Václav Havel následující rozkaz: **3. 1. 90**

Příslušníci ozbrojených sil ČSSR!

Podle ústavního zákona č. 143/1968 Sb., o Československé federaci, převzal jsem vrchní velení nad ozbrojenými silami.

K obraně svobody a nezávislosti Československé socialistické republiky a jejího ústavního zřízení buduje svrchovaný Československý lid ozbrojené síly společně Čechům, Slovákům a příslušníkům ostatních národností.

Zabezpečení obrany země spojujeme s mírovým vývojem v Evropě i na celém světě, s úsilím vedoucím ke snížení zbrojení a k odzbrojení. Přitom vycházíme ze závazků, které pro Československo vyplývají z jeho členství ve Varšavské smlouvě.

Příslušníci ozbrojených sil, zdravím Vás při převzetí funk-

ce vrchního velitele ozbrojených sil Československé socialistické republiky. Děkuji Vám za dosavadní úsilí, které při jejich výstavbě vynakládáte.

Odpovědně i nadále plňte úkoly bojové přípravy a všestranné připravenosti vojsk.

Výchovu rozvíjejte v duchu demokracie, humanismu a vlastenectví.

Přeji Vám hodné úspěchů při plnění všech vojenských povinností i v osobním životě.

Ať žije naše drahá vlast!

Prodávač zlata

BUKUREŠT (Zpravodaj ČTK) — Ceaušeskův režim prodal v minulosti do zahraničí zhruba osmdesát tun zlata, aby do 31. března loňského roku mohl slikvidovat zahraniční dluh Rumunska. Oznámil to bukurešťský list Románia liberă s odvoláním na náměstka ředitele rumunské Národní banky Marina Steliana.

Deník dále uvedl, že toto zlato představovalo téměř všechny zlaté rezervy, které Rumunsko nahromadilo za posledních osmdesát let. Podle Steliana zahraniční zadluženost této země dosáhla rekordní výše koncem roku 1981, kdy činila 10,18 miliard dolarů.

Rozhodnutí ministra vnitra

(čr): Ministr vnitra ČSSR br. R. Sa cher stanovil v souladu s pokyny před sedmi lety vlády ČSSR, jako prvotný úkol předat zpět posluchačům vysokých škol objekty Masarykovy koleje a uvolnit areál Brevnovského kláštera. O postupu prací bude veřejnost průběžně informována.

Bankovníctví a soukromé podnikání

Z televizní konference s ministrem financí a řediteli bank

4.1.90

Včera vysílala Čs. televize tiskovou konferenci s ministrem financí CSSR ing. Václavem Klausem, novým předsedou Státní banky československé ing. Josefem Lukavským, gen. ředitelem investiční banky prof. ing. M. Tučkem, gen. ředitelem Komerční banky Praha ing. J. Velekem a ing. J. Mudrikem, gen. ředitelem Všeobecné úvěrové banky Bratislava.

V úvodu televizní besedy zdůraznil čs. ministr financí ing. V. Klaus, že v těchto dnech dochází k největší změně v čs. bankovníctví za 40 let, protože se nám podařilo rozbit monobanku tj. monolitní instituci, která v sobě sdružuje všechno bankovní a je sama jediná Monobankie se rozdělila na groveň centrální banky — to bude Státní banka československá. Vytváří se síť komerčních nebo obchodních bank zatím ještě poměrně chudá. Je to obrovská změna a všechno směřuje k jedné věci, aby každý dělal to, co dělat má aby každý měl jasně vymezenou odpovědnost, aby se centrální banka starala o makroekonomické věci. Jde o to, aby se komerční banky na ziskovém principu chovaly tak, že budou hledat, jak nejlépe kam vložit peníze, aby šel bylo co nejvíce.

Ministr financí předtím zajímavý dopis, který mu poslal jeden občan z Olomouce: „Vážení a milý pane ministře! Posílám Vám šupinu z našeho vánočního kapra a prosím, abyste ji laskavě uložil pro štěstí do státní pokladny. Ve svých 40 letech mám totiž poprvé pocit, že státní pokladna je i můj peněženkou.“ Ministr to okomentoval jako důležitou a podstatnou věc: „jestliže občané Československa mají pocit, že státní pokladna je jejich peněženkou, tak je to přesně to, o co jsme usilovali.“

Jedna z otázek Lidové demokracie na

televizní tiskové konferenci zněla: Přechod na tržní hospodářství předpokládá i rozvoj soukromého podnikání. Zkouše nosit Rakousko i Spolkové republiky Německo svědčí o tom, že je to silný motivující činitel rozmachu ekonomik. Konečně o tom se přesvědčili naši turisté nedávno v Rakousku. U nás je však situace nulová. Čs. strana lidová se chce zasadit o znovuzrození tohoto sektoru soukromého podnikání o rozvoj lemezel a živností. Ovšem chybí jí k tomu příslušné zákony, příslušné předpisy. Co udělá ministerstvo financí a banky pro to, aby byly k dispozici vhodné úvěry, aby byly určité daňové úlevy pro start soukromého podnikání?

Ministr financí CSSR ing. V. Klaus od odpovědi: „V tom máme strašně zpoždění aie mohu říci, že jsme dnes seděli s prv ním místopředsedou vlády doc. Komárkem a s místopředsedou vlády ing. Dlouhým a vytvářeli jsme okamžitě komise, které začnou tímto dnem pracovat na přípravě těchto nových zákonů, které potřebujeme, které všichni potřebujete, a to budou samozřejmě i zákony o soukromém podnikání o akciových společnostech, o kapitálových trzích. Opravdu mě li jsme poradit a určili jsme lidi, kteří budou tyto zákony připravovat.“

K tomu dodal gen. ředitel Komerční banky Praha ing. J. Velek: „Jsme připravování poskytnout plnou podporu jak

úvěrovou, tak formou otevření účtů. Máme připraveny příslušné předpisy a nechceme pro příští klást dělítku mezi klienty typu státního podniká a mezi klienty soukromého. Samozřejmě za stejných podmínek a při stejné náročnosti, pokud jde o návratnosti úvěru i pokud jde o další garance že ten úvěr bude aktivní. Řídí v naší bance uvítáme oba typy klientů — jak soukromého, tak jiného.

Ministr financí zertem uvedl, že to jsou silná slova a že doufá, že to veřejnost slyší a bude se hrnout do Komerční banky. Ing. J. Velek dodal, že už se hrne a přicházejí první zájemci, někteří přímo s kolektivními představami. Jeden takový zájemce o podnikání přišel s tím, že bude kupovat automobily ojeté v Itálii. Požádal o několik milionů korun úvěru. Když mu v bance položili otázku jistěti tohoto úvěru a záruk jeho návratnosti, tak vlastně nevěděl o čem se hovoří. Ředitel Komerční banky podotkl, že to jsou samozřejmě počátky a že banka se přirozeně musí starat o obě strany této mince. O tu podporu, ale i o realitní návratnosti každého úvěru, který poskytne.

Rovněž generální ředitel Všeobecné úvěrové banky z Bratislavy ing. J. Mudřík řekl, že budou podporovat soukromé podnikání. Zatím však jsou blavné problémy v legislativní oblasti. Projevuje se to tím, že přes nábor který udělali, měli koncem minulého roku jen 70 účtů, jež vedli soukromým podnikatelům proti 115 tisícům účtů pro hospodářské organizace.

Na dvoře domku na olomouckém předměstí Chvalovic více byla v minulých dnech nalozena 310 cm vysoká socha T. G. Masaryka a bořitihož pískovce. V r. 192 byla socha, jejíž autorem byl sochař C. Peřák, ona žáci památníků v obci Velká Bystrica na Ole msku. V r. 1930 byla zničena; v r. 1937 vytvořil p d'e sádrotého modelu Peřákov žák Jan Trška sochu novou. Na stála ve Velké Bystrici až do roku 1937 kdy zmizel a při staré sošty. V minulých dnech byl srušen díky členům Gřčoského fóra z Velké Bystrice uhozena na nákladní automobil a převezena 21. pr sílce na původní místo.

Zemřel S. Beckett + 22.12.89
Paříž: Slavný dramatik a romanopisec irského původu S. Beckett zemřel minulý pátek ve věku 83 let v jedné belgické nemocnici a byl pochován v úzkém rodinném hrobě na hřbitově Montparnasse. Světovou proslulost si Beckett získal především svou hrou Žení na Godotě (1953), která je skvělou ukázkou tzv. zvaného absurdního divadla. Od 30. let pobýval v Paříži a již během svého života byl považován za klasika moderny. V roce 1959 získal Nobelovu cenu za literaturu. Beckett je autorem řady diváckých her, románů, povídek a básní, v nichž rozvíjí stejnou metodu iragickou i komickou vplí lidské bdy v sou

Ze Svobodné Evropy do svobodné Prahy

Přijel do Československa na sklonku loňského roku tak jako mnozí jiní. Někteří po dvaceti i více letech, on po osmi letech pobytu v cizině. I když jsem o tom, že je v Praze, věděl, trvalo mi několik dnů, než jsem MARTINA ŠTĚPÁNKA zastihla.

● Proč jste odešel z Československa?
Už jsem neměl sílu k tomu, abych reprodukoval na jevišti lži, které se nám předkládaly. A druhým důvodem byl fakt, že komunisté strašně toužili po tom, abych se dostal do jejich řad. Odmltal jsem, říkal jsem, že nejsem založením komunisty. Zkoušeli na mě „těžší kalibry“ — že se můžu dostat z divadla, že nemusím hrát, že nebudu točit a podobně. (Ostatně to už se mi předtím dvakrát stalo.) Takže přede mnou vyvstala otázka — můžu být bez divadla v Praze nebo ve Vídni? Vyhrála Vídeň. Pak jsem se dostal do

Svobodné Evropy jako hlasatel a příležitostný žurnalista, kde chci zůstat.
● Jaké máte nejbližší plány?
Především uvést do života Divadelní spolek Werfla, který založila moje žena. Začínáme zkoušet hru od J. Mašínové (je manželkou Pavla Kohouta) Ády a Edy. Pak chceme pokračovat v uvádění děl začínajících autorů do života — nejen z Československa, ale například i ze Švédska, Norska, Maďarska.
● S jakými pocity jste přijel do Československa?

S neděšením, jen lituji, že jsem u toho nebyl od začátku. Mám pocit, že přestávají platit fyzikální zákony, ale je třeba si uvědomit, že platí stále. Zatím jsou lidé v obrovské euforii, ale bude potřeba se i probudit. A v tu chvíli je nutné si uvědomit, že snění není jen růžové a že nastane drama. Těžká.

● Litujete něčeho?
Že se těhle doby, kromě jiných nedožila máma.
A CO NA VAŠLE MAURANDY NA ŽL. PŘEZÍŠENKA...?

[m.v]: DESET LET se jednalo, ale jednou byly formality vyřízeny za čtyři týdny a za další tři je dílo hotovo: Dnes zahajuje provoz první kasino v hotelu Forum Praha, podniknu se zahraniční majetkovou účastí Casinos Czechoslovakia. Tuto akciovou společnost založil s. p. Če-

První herna v Praze
dok, který vlastní 54 proc. akcií a rakouská společnost Casinos Austria International se 46 proc. akcií. Pro hráče kasina jsou k dispozici tři stoly s ameri-

kou ruletu a jeden pro karetní hru zvanou „Black Jack“.
Herní měnou je americký dolar a hra v kasinu je prozatím povolena pouze zahraničním návštěvníkům. Společnost Casinos Czechoslovakia však projednává možnost, aby i čs. občanům — majitelům devizových kont — byla hra v kasinu povolena v co nejbližší době. Dispoziční právo k devizovým účtům nepovoluje možnost používat tyto devizové prostředky pro hru v kasinu...
Akciová společnost plánuje otevření většího kasina v centru Prahy. Místo nebylo dosud určeno a není divu: Má to být atraktivní prostředí s plochou 400 až 500 metrů čtverečních a podobné místo pro herna se hledá ve veteřním Brně a v dalších turisticky zajímavých místech Československa.
Kasino v hotelu Forum svými rozměry v podstatě splňuje jen představu a doplnkové službě pro hosty, ale tým kruhierů představuje 16 lidí: 9 Angličanů, po 3 Rakušanech a Čechoslovácích a 1 Jugoslávce. Pro zajímavost: Rakouská společnost Casinos Austria má 11 heren v Rakousku a dalších 54 ve světě (mj. v Tuřecku, Maďarsku) a z toho 33 na io-

6.12.89
Přijetí knizele
Paříž: Předseda vlády CSSR M. Čulík přijel v Praze ze předsedu vlády belgické federace pro lidové právo. Knizele Kerla Jana ze Schwatzenbergu, předsedající Nadace „Cherla 77“, prof. Fr. Janoucha a amerického finančníka G. Sorose. Rozhovor se týkal otázek příjmového zabezpečení uplatnění českých právních v CSSR. Hovořili rovněž o vytvoření pobočky Nadání „Charta 77“ v Československu a o její pomoci při budování moderních počítačových středisek, udělování zahraničních stipendií a podpory výměnných studijních.

Nobelova cena letos?
Bonn: Poslanecká západoněmecké CDU ve Spolkovém sněmu H. Werner navrhl vše re V. Havla na Nobelovu cenu míru za rok 1990. Werner, jenž je současně mluvčím pracovní skupiny katolíků sdružených v organizaci vyhnanců, odvolouil svůj návrh tím, že Havel se zasloužil za lidská práva, svobodu a demokracii v CSSR a ve světě.

Akademiku Jiřímu Kotálíkovi

Vážený pane profesore, s potěšením jsem se v Lidové demokracii ze dne 30. 11. t. r. dočetla, že Národní galerie nabízí monumentální plastiku T. G. Masaryka od nár. umělce Vincence Makovského k postavení pomníku TGM v areálu Pražského hradu. Protože jde o dílo, které původně patřilo Galerii hl. m. Prahy a na jeho oddíl jsem se svým dohledem podílela, ráda bych se vyjádřila k otázce umístění pomníku, která ostatně — jak předpokládám — bude ještě předložena k veřejné diskusi. V l. 1968—70 jsem pracovala jako vedoucí odb. oddělení Galérie hl. m. Prahy a stavba pomníku TGM spadala do mé kompetence. Její administrativní i organizační stránku zajišťovala tehdejší pracovníce GHMP B. Černá, která vyvíjela obdivuhodné úsilí, aby příprava pomníku k odhalení 28. 10. 1968 byla ve stanovené lhůtě 5 měsíců dokončena. Místo pro postavení pomníku bylo po dohodě s Otavarem hl. architekta nalezeno a vyprojektovali dr. Ing. arch. Boh. Kozáček (tehdejší předseda Klubu za starou Prahu) na úpatí Petřina v pohledové ose Nár. třída — most 1. máje — Vítězná třída. V určeném místě byly provedeny překlady a úpravy inženýrských sítí a posléze zapuštěno pět sřanuvzdorných betonových pilot 15 m dlouhých, na něž byla položena armovaná deska. Na tuto základní stavbu měl být umístěn podstavec pomníku a provedena vnější úprava okolí z modré žuly, kterou připravoval Českomoravský průmysl kamene Božena Hora. Po úvaze byl na toto místo vybrán model plastiky T. G. Masaryka od V. Makovského, vytvořený v r. 1937 pro Olomouc, který nově odlišl n. p. Zuckov. Po vstupu vojsk do ČSSR v srpnu 1968 se v přípravě prací nadále pokračovalo, v roce 1969 byly na pokyn nadřízených orgánů zastaveny. Základní stavbu na úpatí Petřina je však provedeno a po technickém přezkoumání by pravděpodobně mohla být použita. Závěrem dovoluji, abych vám a vašim bývalým spolupracovníkům doc. dr. J. Mašínovi a dr. V. Procházce poděkovala za to, že jste plastikou TGM, která má významné místo nejen v tvorbě V. Makovského, ale v celé historii novodobého českého sochařství, převzali v roce 1977 do sbírek Národní galerie. V době, kdy jí hrozila fyzická likvidace.

MARIE HALÍROVÁ,
vedoucí sochařská sbírky GHMP

9.12.89

O poválečném osudu Němců Pýcha Karlových Varů

MINIKOV: Čs. občanské fórum v NSR vydalo v minulých dnech prohlášení v němž mj. uvedlo, že tímto poválečným vysídlením Němců z Československa zůstává otevřena a je třeba se k tomu vrátit. V době mého vydání při příležitosti setkání ministrů ze strany obou států J. Dierckhse a R. O. Gensberga v ústetě na hranicích mezi ČSSR a NSR jsem dopředu vyjádřil možnost komisi, která by se touto problematikou zabývala a dohlédla na ní ude m. tačka. Po 43 let (to) tato tragédie jako hlava mezi našimi národy. Které před tím po čtveřicet lety po soulu v duchu ústřední soudcovství a spolupráce" sm. di se v prohlášení, které podepsali zúčastnění S. P. H. d. nově historik I. Mlynářík Danubius a další předseda vítěze občanského fóra nestanoveného Československa kteří se usadili v NSR. Považujeme za užitečné aby se ta vláda jako reprezentantka Čs. státnosti za nás ne vyjadřuje soudce a karpatských Němců v ne válečných letech byli uváveni" uzavírá se v dokumentu Čs. občanského fóra v NSR.

(čtk): Pýchou Karlových Varů je barokní katolický kostel MARI Magdalény, alio architektka vrcholného českého baroka Killána Ignáce Dientzenhofera, od jehož úmrtí uplynulo letos v prosinci 238 let. Původní vybudování stavby je zajímavé. Častým hostem té doby byl v karlovarských pramenů římsko-německý císař Karel VI., otec Marie Terezie. Malý gotický kostelík v těsném sousedství Vřídla se zdál císařskému majestátu být příliš skromný, věnoval proto tisíc dukátů (asi 10 000 zlatých) na zbudování důstojného chrámu. Základy k budově se začaly kopat v roce 1732 a její stavbou císař pověřil svého chráněnce — K. I. Dientzenhofera. Celkový náklad na tuto náročnou a krásnou stavbu, dokončenou v říjnu 1736, si vyžádal částku 105 tisíc zlatých.

Životopis A. Dubčeka

Narodil se 27. listopadu 1921 v Uhroveti, okres Topolčany, spíše okolností ve stejném domě jako Ludvík Štúr. Původním zaměstnáním byl strojní zámečnick. V letech 1925—1938 spolu s rodiči žil v SSR. Od roku 1939 byl členem KSS. Aktivně se zúčastnil ilegální činnosti a Slovenského národního povstání, v jehož průběhu byl raněn a jeho bratr padl. Po osvobození se zapojil do veřejného života. Jako politický pracovník od roku 1949 prošel různými funkcemi po činnaje vedoucím tajemníkem okresního výboru KSS až po prvního tajemníka ÚV KSČ. Dlouhodobě v letech 1951 až 1955 a v letech 1960—1970 byl poslancem Národního, později Federálního shromáždění a v letech 1964—1970 SNR. V roce 1969 byl předsedou FS, v letech 1969—1970 v diplomatických službách a v roce 1970 byl vyloučen z KSČ. V dalších letech pracoval jako mechanizátor Západoslovenských státních lesů a, při odchodu do důchodu byl strojním zámečníkem v dílnách. Byl vyloučen z ROH, měl zákaz členství v kterékoliv společenské organizaci včetně Slovenského orgazu protifašistických bojovníků. Osmnáct let byl pod dohledem SIB, byl perzekvován. Naposledy byl zadržen v Praze orgány ministerstva vnitra ČSSR v průběhu manifestace 17. listopadu 1989. Je ženatý, bez politické příslušnosti, národnosti slovenské, otec tří dětí.

PREZIDENTA T. G. MASARYKA A KARLA ČAPKA vidíme na známkách nové portrétní emise československé pošty. Kdo by ještě před krátkým časem čekal, že se konečně i na našich známkách sejdou dva písečníci — státník a spisovatel, který nám zachoval v Hovorčevě s T. G. M. lidské i myšlenkové poselství prvního prezidenta našeho státu. Původně ovšem známka s portrétem T. G. Masaryka nebyla v plánu a teprve po vzájemných kritikách — i našeho listu — příjímá se známku v hodnotě 50 h 140. výročí jeho narození. Také známka k 100. výročí narození Karla Čapka vychází

v této hodnotě nejčastěji používané.

K umístění sochy TGM v Praze 20.12.89

V dopise vlády Československé socialistické republiky ze dne 27. listopadu 1969 nabídla Národní galerie v Praze k převzetí sochu prvního prezidenta Československé republiky T. G. Masaryka od národního umělce Vincence Makovského v tím. Za bude u příležitosti 140. výročí narození TGM umístěna v areálu Pražského hradu. Zároveň ve svém dopise uvedla, že nejdůležitější umístění tohoto potěšku by bylo na třetím hradiční nádvoří, tedy v blízkosti místa, kde se ve Vladislavském sále konají prezidentské volby a kde nově zvolení prezident Čs. socialistické republiky přijímají z balkónu hold našeho lidu. Pokládám situování sochy na toto místo za významově nejadekvátnější, symbolizující svobodárně demokratické tradice našich národů. Pro tento návrh svědčí i fakt, že umístění sochy na třetí nádvoří by dovoztlo celé toto slavnostně vyznačené prostředí. Eventuelní snímky a dovození na pozice technicko-provozní rázu při realizaci návrhu lze — při dobré vůli — rychle „sklidit ze stolu“. Návrh z roku 1968, který připomněla dr. M. Halířová v otevřeném dopise akademiku Jiřímu Kotálíkovi uvedeném Lidové demokracii 9. prosince t. r. — umístění totiž sochy TGM na úpatí Petřina v ose Národní třídy — most 1. máje — Vítězná třída — pokládám jak z ideového, tak prostorového hlediska za mnohem méně šťastný. Makovského dílo by se při důikovém pohledu, na málo navštěvovaném místě, přitom nad hraniční rušného dopravní uzlu na Újezdě, solva účinně uplatnilo. Přidržel se tohoto původního návrhu, který byl tehdy ostatně formulován z odlišné společenské situace, by nám sice také umožňovalo splatit dávny dluh zakladatelů našeho státu, ale byl by v Praze jen jeden pomník navíc. A o to, domnívám se, většinou z nás přece nejde.

Doma po patnácti letech

Režisér Jan Němec oznámil svůj návrat z USA telexem čs. tiskové kanceláři již před vánočními svátky: „Po patnácti letech nuceného exilu se vracím do vlasti.“ napsal v něm. „Žádám o vrácení československého občanství. Nikdy jsem se nestal občanem žádné jiné země a chci se opět zapojit do práce ve svobodném čs. filmu a televizi.“

Závada na letadle však způsobila, že Jan Němec do Prahy z Chicaga v dohodnutém termínu nepřiletěl. A tak tento filmář, z jehož tvorby připomeňme například snímky Dámany noci, Mučedníci lásky, O slavnosti a hostech či televizní hudební dokumenty s K. Guttem a M. Kubišovou, hovořil se zpravodajem ČTK až nyní.

Co vás vedlo k tomu, že jste opustil Československo?

„V lednu roku 1968 jsem natočil dokument Strahovské události, který rekonstruuje brutální policejní zásah proti studentům z podzimu 1967. Se svým týmem jsem 21. srpna 1968 zaznamenal na filmový pás okupaci Prahy a okamžitě ho vyzve do Vídně. Již následující den mohl celý svět vidět na televizních obrazovkách pravdu. To mne stálo zaměstnání a tak jsem v roce 1974 odjel do zahraničí.“

Kde jste v zahraničí působil a co jste dělal od roku 1974?

„Celých těch patnáct let jsem hodně cestoval a pracoval pro švédskou, západoněmeckou, anglickou a americkou televizi. Poslední mou prací byl portrét Běsník si pamatuje o Czeslawu Miloszovi, americkém tvůrci poetského pávodu a nositeli Nobelovy ceny za literaturu z roku 1980. Dokonal jsem ho před dvěma měsíci pro televizi v USA.“

Jaké jsou vaše plány do budoucna?

„Jsem pevně rozhodnut zůstat a pracovat v Československu. Už ve středu jsem na své video natočil vystoupení Marty Kubišové v Hudebním divadle v Karlíně. V této souvislosti bych chtěl říci, že čs. televize zachovala máj hudební snímek s touto zpěvačkou nazvaný Proudý lásku odnesou, který se nikdy nevysílal. Včera jsme ho s Martou viděli a jsme rádi, že se na naše televizní obrazovky dostane právě dnes večer. Na práci doma se těším, je lepší chodit po diažebních kostkách, které dýchají historií, než po dálnici.“

Bývalý manžel Kubišové.

Nejistý osud vysílače

(čtk): Na využití budovaného televizního vysílače Praha město i na jeho škodlivost vnesl občané mnoho datů a existují mnohé pochybnosti o jeho účelnosti. Němeček ministra dopravy a spojů ČSSR I. Laško a ředitel odboru radio-komunikační ministerstva M. Dusík k tomu uvedli: S možnostmi dalšího využití vysílače počítal resort již dříve. „Vyšetřili jsme technické možnosti, tedy především kmitočty, pro družicové vysílání a jednali již dříve se západními společnostmi. Domníváme se, že například vysílání z družice „Astra“ by obohatilo zá-berný program v naší televizi. K tomu lze využít vysílač Praha město.“ Ne otázku, do jaké míry jsou opodstatněné obavy z elektromagnetického záření nového vysílače, někteří lidé směřují tento pojem s radioaktivním zářením, odpověděl I. Laška: „Naše normy jsou velmi přísné. Se zástupci NV hl. m. Prahy jsme se dohodli, že vytvoříme společnou komisi expertů, kteří uskuteční potřebná měření. Na tomto základě bude zvážena změna výkonu vysílače.“ Novou televizní věž tedy chtějí spojit využití pro zvýšení nabídky televizního programu. K tomu je však nutné vyřešit tři otázky. Jde především o souhlas toho, kdo „vyrábí“ zdroj programu, tedy zahraniční společnosti. Pak je nutné projednat celou záležitost s Čs. televizí. Dále je třeba souhlas federální vlády. Věřt není určena jenom pro televizi a rozhlasové vysílání. Jejím účelem je rovněž napomoci radiotelefonnímu spojení — například pokud není „po ruce“ běžná telefonní síť. Radiokomunikační středisko by mělo sloužit k příjmu šestí rozhlasových VKV programů, dále televizních programů, pro radiotelefonní síť

Památce kardinála Berana

(re): Na dnešní den připadá výročí narození Josefa kardinála Berana. Narodil se v Plzni 29. prosince 1885. Bohoslovce a filozofická studia absolvoval v Římě, kde byl v červnu 1911 vysvěcen na kněze. Po návratu do vlasti působil v Praze až do nacistické okupace, kdy byl zatčen, vězněn na Pankráci, v Terezíně a pak do konce války v Dachau. V roce 1946 byl jmenován pražským arcibiskupem. Netrvalo však dlouho a z naší vlasti se opět začala vytrácet občanská a náboženská svoboda. Pro svou neustoupnou obhajobu práv Božích a církve byl arcibiskup J. Beran od června 1949 internován a po propuštění v roce 1955 opustil svou vlast, aby v Římě převzal kardinálskou hodnost a vědomím, že už se nikdy nesmí domů vrátit. Je pohřben pod bazilikou sv. Petra na místě nejvyšším čestným, i když jeho přáním vždy bylo vrátit se do vlasti, kterou tolik miloval a pro kterou statečně trpěl.

Rezignace poslanců 20.12.89

(čtk): Předsednictvo Sněmovny lidu za Měnit svého předsedy br. dr. J. Bartončíka projednálo rezignaci poslanců SE A. Indry, J. Zelenky, V. Hermána, V. Hájka, E. Řípa a J. Šimůnkavé. Předsednictvo Sněmovny národů za Měnit předsedy sněmovny A. Blažeje vzalo na vědomí rezignaci poslanců SN J. Hamana, J. Kabrhelové a G. Šlupky.

Český lev nejen s korunou

V souvislosti s přípravou nové Ústavy ČSSR dojde nejspíše k změně čs. státního znaku. Vzhledem k tomu, že státní znak představuje jeden ze základních symbolů státní suverenity, je nutné přistupovat k této záležitosti nejen s vědomím vysoké společenskopolitické závažnosti, ale též s náležitými odbornými znalostmi. Upevňujeme zde základní kritéria, k nimž by mělo být při tvorbě znaku zásadně přihlédnuto: Nový státní znak musí vyjadřovat současně federativní uspořádání republiky; musí být heraldicky správný; znakové figury by měly vycházet z historických symbolů obou národů. Z hlediska právního musí být popis znaku jednoznačný, neboť se jedná o jeden ze základních ústavních dokumentů.

Se zřetelem na výše uvedené skutečnosti doporučujeme a na-

vrhujeme, aby nový státní znak měl tuto podobu:
V [heraldicky] pravou pol-

Červený štít stříbrně polcený. Autor kresby: Petr Tybítanec

stříbrný dvojnásobý lev ve skoku, se zlatou zbrojí a heraldickou korunou. V [heraldicky] levém poli stříbrný patřičný kříž, vyrážající z modrého trojvrší.

Štíry obou zemských znaků jsou červené. Aby bylo zřetelně vyznačeno federativní uspořádání republiky, navrhli jsme štít státního znaku rozdělit skloženou úzkou stříbrnou linií. Toto uspořádání považujeme za optimální vzhledem k vertikální orientaci obou heraldických znamení — českého lva a patriarchálního kříže na trojvrší. Zdvouřadnost otočení lva dělem k slovenskému znaku považujeme za neodůvodněnou, neboť se nejedná o znakovou alianci, ale o federaci dvou rovnoprávných národů, takže obě znamení jsou rovnocenná.

Za pomocti Heraldika ČNS Milan Ruben, Pavel Palát

Vyznamenání V. Havlovi

(Č) Čenu dr. Karla Rössnera, kterou jednou za tři roky uděluje město Vídeň, přebíral v Praze V. Havlovi za přítomnosti velvyslance Rakouské republiky v ČSSR K. Feleritka vídeňský starosta H. Zilk. Ocenil tak jeho činnost v současném vývoji ČSSR i vztahy v oblasti kultury, které má tento spisovatel a dramatik s rakouskou metropolí. „Dostál jsem už více cen, ale tato je první v době naší revoluce, ale všem, kteří revuluci dělají. Finanční částka 200 000 šilinků, která je s ní spojena rozdělena na dvě poloviny. Poprosím pana ministra, aby tu první vzal zpět do Vídně — budou za ní nakoupeny u nás tak chybějící vozíky a další potřebné pro invalidní občany. Naše vláda jistě dojedná způsob, jak je bezcelně dovézt sem. Tu druhou polku předám panu ministru V. Klausovi, který ji promění za Kčs a poskytne na podporu dětem v dětských domovech.“

Oldřich Nejedlý oslaví zítra osmdesátku 24.12.89

Římský král střelců se raduje

V ZEBRÁKU, kde se narodil, obouval poprvé kopačky a kde žije, oslaví v pondělí 25. prosince Oldřich Nejedlý legendární útočník Sparty a s 5 brankami král střelců druhého fotbalového mistrovství světa 1934 v Římě, poženaného věku 80 leti švédský hráč, uměl vše, dirigoval hru i střílel góly, hrával levou spojku nebo levé křídlo a vytvořil proslulou levou stranu útoku s Antoníkem Pučem (Slovakia).

Jeho fotbalová vizitka je svědectvím osobnosti. Sběrá 43 mezinárodních utkání.

ni, v nichž vstříhl 29 branek, byl členem vicemistrů světa 1934, hrál i na dalším mistrovství světa 1938 ve Francii, v Amsterdamu nastoupil v roce 1937 za tým Střední Evropy. Zúčastnil se SK Zebračák pokračoval v Československu Košiče a v SK Rakovník (1928-31 a 1941-48), a svou kariéru, která trvala 22 let, korunoval ve Spartě, kde sebral 415 utkání (187 ligových) a dlehl 388 gólů (161). Stal se tedy i členem Klubu ligových kanonýrů.

Oldřich Nejedlý byl především inteligentní hráč a vynikající technik, měl skvělý přehled a přesnou střeláckou. Střelec par excellencem, dovedl dát stejně prudkou jako umístěnou střelu. A jako většina silných individuí byl nesmírně skromný: jeden z těch fotbalistů, který už v 16 letech hrával za SK Rakovník ve II. lize a ve 22 letech absolvoval reprezentační křest, vstříhl ve Varšavě proti Polsku (4:0) svůj první reprezentační gól.

Poté co prodělal zápal plic je už zraje v potáčku duševní i fyzické díry. I když letos do lesů kolem Zebračák na houby nezašel, protože ho bolaly všechny, přesto si nenechal některá ligová utkání na letošně užít. A co říká vysoceváni MS 1990 v Itálii? „Je výborová, lepší jsme mít nemohli.“ Co byste při společenských změnách, které u nás probíhají, před fotbalu v první řadě? „Třebas přestupy jak tomu bývalo za mých časů. Ve čtvrtlet se kluby domlouvají a v neděli už mohl hrát nastoupit.“

Oldřich Nejedlý byl našim idolem, jeho jméno si dávali kluci, když se honili za míčovou. A tak si myslím, že ty zbylé „Římány“, kteří žijí a křídli nás v roce 1934 v Římě tak proslavili, myslím Pláničku, Nejedlého a Cambala, by měli fotbalový svaz pozvat i na MS 1990 do Itálie, jako dtk ze triumfu. Jmž zpopularizovali naši republiku a kopanou po celém světě.“

A do Zebračák, tak jako stovky jiných pamětníků, mu posílám přání všeho nejlepšího, hodně zdraví a spokojenosti a také dobrého fotbalu, jehož byl velkou posilovnou.

Rozhovory na hranicích 24.12.89

(Č) Mladší zahraniční ČSSR a NSR [it Dientsbier a Hans Dietrich Genscher včera odpoledne v pohraničním pásmu u obce Nová Domky u Rozvadova symbolicky přestříhali hraniční dráty. U této příležitosti H.-D. Genscher uvedl: „Naplněno se naděje Evropy. Je to velký okamžik v dějinách našich národů, které jsou spojeny jak dobrými, tak tragickými událostmi. Do nového roku nyní vstupujeme s velkou nadějí.“ Pak se obrátil na J. Dientsbiera a řekl: „Jako ministr zahraničí NSR vám chci říci, že až přijedete k nás, tak přijedete do země, jejíž obyvatelé mají jen jeden cíl: žít v míru, demokracii a svobodě. To chcem nejen pro sebe, ale pro všechny národy Evropy. Evropa se opět sbližuje a přibližují se k sobě Němci na východě i na západě. Tito Němci chtějí všem svým sousedům říci: z německé půdy nikdy nevezde válka, ale bude z ní vycházet jen svoboda a lidská práva.“ J. Dientsbier zdůraznil: „Jsem velice rád, že jednou z prvních akcí, kterou ve funkci ministra zahraničních věcí mohu učinit, je symbolické přestříhání nejprve drátů na hranicích s Rakouskem a nyní s NSR. Domnívám se, že oběma posledních čtyřletími leti, která přerušila kontakty uprostřed Evropy, definitivně skončilo. Vidíme a v posledních dnech to dokazuje i smluvní rumunský lid, že všechny národy chtějí v zásadě tožně žít v demokracii bez jakéhokoli mocenského manipulace.“ Odpoledne se uskutečnila tisková konference obou ministrů zahraničních věcí.

Bez cenzury 24.12.89

(Č) Redakční pošty Prahy zeujala státníková k tomu, že o poště Praha 025 se hovoří a píše v souvislosti s cenzurou listovních zásilek. Cenzura se podle vyjádření vedení poštů na této poště v současné době neuskutečňuje a byla přelata upravená, aby se nic takového nemohlo stát ani v budoucnu. Na kontrole, zda jsou opatření plněna, So bude podílet Občanské fórum pošty Praha 025.

Poselství M. Thatcherové

LONDYN: Vánoční poselství adresovala v neděli itálie britská ministerská předsedkyně M. Thatcherová. Text prohlášení zní: „Bylo vhodné přinášející obzvláštní političtí v tom, že sledujeme, za Československo se znovu stalo svobodnou a demokratickou zemí. Rádost projevují především ti z nás, kteří si vzpomínáme na léta kráče úter a po druhé světové válce. Znakali jste ochu a odvily uš všech a vřela vítáme Československo a hrdinu Prahu do hlavního evropského proudu, kam právem náležej. Do nového roku můžeme vstoupit s většími nadějami na mírový a vzájemný svět. Probu se k vám obrátím a prosím, státem hlubokého a tvrdého přátelství britského lidu. Přejeme vám nové vládě mnoho úspěchů, přeje me lidu Československa radostné vánoce a šťastný Nový rok. At rok 1990 přinese šťastnou budoucnost uabí všem.“ 27.12.89

M. Forman doma 16.12.89

(Č) Na dvouleté návštevu přijel včera krátce před půlnocí do Prahy státoznámý americký režisér českého původu Miles Forman. Doprovázelo ho výkonný producent nejnovějšího Formanova filmu Valmont Paul Raseam. Oba filmaři přifcesovali v Vídně, která byla dalším místem v pořadí, která v uplynulých letech týdních navštívili v rámci propagace tohoto snímku. „Je to krásný pocit být v Praze právě v těchto dnech, v centru těchto významných událostí.“ Řekl M. Forman.

Znovuzrození JAWY?

(Č) S p. JAWA Týden nad Sázavou má již mnoho let těžkost, které souvisaly s utlumem výroby motocyklů v předchozích letech. Proto má v současné době podnik zastaralou výrobní základnu a nevyhovující pracovní prostředky. Vedení i sami zaměstnanci, však chtějí, aby v nejbližší době došlo k jakémusi „znovuzrození“ podniku. V rozmezí tří let by se měl v Jawě zásadně inovovat výrobní program, neboť současně vyráběný motocykl je koncepčně velmi starý — dosud provedené inovace byly neefektivní. Rešením by měla být výroba dvou nových typů restovního motocyklu i cestovního endura, které by se měly představit do poloviny roku 1990 a první kusy obou motocyklů by se měly objevit na silnici v roce 1992. Náběh sériové výroby stále v omezeném počtu předpokládají v Jawě v roce 1993.

K novému devizovému zákonu

(Č) Nový devizový zákon, který vstoupí v účinnost 1. ledna 1990, zachováva zatím určitý prostor pro centrální řízení devizového hospodářství, zejména formou ekonomických nástrojů a udělení devizových povolení, avšak zároveň zajišťuje právní podmínky pro vznik příslušného trhu, který by postupně zcela převzal úlohu přerozdělování devizových prostředků. Nové předpisy zabezpečují také jedno ze základních kritérií devizového hospodářství — všichni kdo vylučují a rozšiřují devizové zdroje, se budou přednostně podílet na jejich využití. Fyzické osoby musí podle zájmu phit nabídkovou povinnost až u devizových prostředků, jejichž celková protihodnota přesahuje podle jednosložkového neubehodného kursu 1000 korun. Menší částky občane mohou volně vyvézt a utratit v zahraničí. Na devizové prostředky uložené u banky se nabídková povinnost nevztahuje.

Cena A. Dubčekovi 28.12.89

(Č) Předseda Evropského parlamentu E. Baron Crespo se obrátil na A. Dubčka dopřem, v němž se mu píše: „Vážení pane Dubčeku, jménem Evropského parlamentu mám čest a potěšení oznámit vám, že bylo rozhodnuto udělit vám Čenu Andreje Sacharova za rok 1989. Tato čena se uděluje každým rokem jednotlivci, který se osobně mimořádným způsobem angažoval za obranu lidských práv. Čena byla založena na počest život a práce A. Sacharova. Loni byla itátn čena poprvé udělena N. Mandelovi a A. Marcinkovi. Vyjádření nadějí, že vám budeme moci předat čenu během následujícího zasedání Evropského parlamentu ve druhé polovině ledna 1990.“

Stovka se stává oběťmi

(Č) Stovka se stává oběťmi. Včera v Praze proběhla akce, která měla upozornit na situaci v Československu. Akce byla organizována občanským sdružením „Stovka se stává oběťmi“. Účastníci akce předali stovky Kčs, které byly uloženy do speciálních schránek, které byly umístěny v centru Prahy. Akce byla organizována občanským sdružením „Stovka se stává oběťmi“.

Změny na pražské radnici

Novým primátorem J. Hájek • Zvolena Rada NVP 9.12.89

mat) Ženy ve vedení pražské radnice projednalo včera mimořádné plénum Národního výboru hl. m. aby. Kádrový návrh připravila komise sestavená ze zástupců ČSS, ČSĽ, Aktivů mladých poslanců, poslanců bez stranické příslušnosti společně s primátorem a zástupcem stranické skupiny poslanců komunistů.

V úvodu jednání poslanci jednomyslně zrušili vyhlášení NVP o doplnění západ ochrany památek v Praze. V předchozí diskusi poslanec br. dr. P. Šulc který na jaře odmítl vyhlášení schválit zdůraznil, že le aut-
ně hájí zájmy voličů a nikoliv osobní. Poslanec K. Václav navrhl vytvořit komisi, která by prověřila ne-
nědele: možné podobně zneužití i další vyhlášení NVP.

Z. Horčík se ztotožnil s názory různých skupin, pedagogů i politických stran. Aktivů mladých po-
nědele: například na zrušení kádrové nomenklatury hospodářských funkcí. Rozhodujícím kritériem musí být odbornost, pracovitost, skromnost a morální bez-
nědele: ušlechtilý.

Předseda volební komise poté seznámil s návrhem nové Rady NVP. Členové komise se dohodli, že v radě budou čtyři bezpartijní, čtyři členové ČSS, čtyři členové ČSĽ a osm členů KSČ. Rada se volí na přechodné období do demokratických voleb. Na funkci primátora

byli daveřeni dva kandidáti, na prvního náměstka je-
nědele: den, na tajemníka dva na předsedu VTK jeden.

V následující diskusi poslanec I. Lavornický uve-
nědele: že od nové Rady NVP očekává přehodnocení hotelo-
nědele: věhň programů a stavby tunelu ve Stromovce. Poslanec M. Urban připomněl, že primátor se měl k 17. lis-
nědele: topadu svěřit mnohem dříve.

Poté poslanci přistoupili k volební urně. V těchto volbách byl primátorem zvolen J. Hájek (KSČ), I. náměstikem primátora I. Klíma (kandidát KSČ), tajemníkem NVP J. Hájek (KSČ), předsedkyní VTK NVP I. Těmínová (bez politické příslušnosti).

Za náměstky primátora byli zvoleni Ing. M. Horský (ČSĽ), Ing. J. Němec (KSČ). Do rady byli zvoleni členové ČSĽ, bratři doc. Ing. J. Novák, GSc., J. Srb, a dr. P. Šulc, dále tři členové ČSS (tři bezpartijní, dva členové KSČ). Dvě zbylá místa z dohodnutého počtu zástupců politických stran jsou ještě rezervována pro členy KSČ.

20.12.89

Čs. Orel obnoven

V slavný den svatočerveně Anežky Přemyslovny (18. prosince) župa Jana Valeriana Juska Českoslavy-
nědele: ského (Orla) byla je nábožensky so-
nědele: cialní kulturní a tělovýchovný. Činnost jeho byla
nědele: usilně obnovena po roce 1945. Navazujeme na bohaté
nědele: tradice Orla a jsme přesvědčeni, že i v dnešní době
nědele: je jeho program aktuální a má ro-
nědele: nově proto své členy, získávají své děti a přátele
nědele: a zakládají jednoty Čs. Orla ve všech mistech naší
nědele: vlasti. Do navracení orelských objektů zasíláme písa-
nědele: ry na níže uvedené adresy. Za přípravný výbor: IUDr.
nědele: Karel Svoboda, posudek starosta Jihomoravské orelské
nědele: župy J. V. Hlinský v Českých Budějovicích, Zeverova 9
nědele: PSC 37011; prof. Věch, JUDr. Jiří Nušl, posudek má
nědele: běbník jednoty Orla JUDr. Jiří Hradský, Nejedlicho
nědele: 79 11, PSC 377 01.

T. G. Masaryk a lidská práva

9.12.89
Pravda a mravnost - základ každé společnosti • Porazit diktaturu strachu

V současnosti se formuje Masarykovo demokratické hnutí. Členem přípravného výboru je dr. Emil Ludvík, blízký spolupracovník prezidenta Edvarda Beneše a zakladatel Společnosti pro lidská práva, jejímž generálním tajemníkem byl v roce 1988 zvolen.

- Vážíme si T. G. Masaryka jako velkého humanisty a demokrata, i když jej komunisté obviňovali, že dal střílet do dělníků. Myslíme, že národ uctít pravdu...

la Deklarace lidských práv, byla vlastně vyjádřením všech Masarykových ideálů.

- Co může dnes Masarykovo demokratické hnutí říci k rozvoji lidských práv?

Byla to skutečně záměrná demagogie komunistů, kteří se snažili pošlapat autoritu prezidenta — osvoboditele, a vnútit národu své bohy. Marně. Masaryk nikdy nedal rozkaz, aby se střílelo do dělníků. Známé jeho postoj k trestu smrti. Víme, že se omlouval člověku, vrahovi, za to, že musí trest smrti podepsat.

Sám vyznával především dva ideály — pravdu a mravnost. Hájil vždy pravdu za každou cenu, protože bez ní nemůže být ani svoboda a spravedlnost, ani skutečný humanismus. Mravnost nebyla jen principem, který hlásal, ale zásadou, podle níž žil. Byl to neúplatný, ušlechtilý člověk, proto byl naprosto nezávislý. Za pravdu bojoval, i když musel přinášet oběti, např. v otázce pravosti rukopisů nebo u tzv. hilsneriády. Zato každá diktatura se spojuje se lží a pronásleduje pravdu.

- Jak se TGM zasloužil o lidská práva zejména jako prezident?

Chceme být tak jako člověk, k jehož odkazu, se hlásíme, morálním momentem národa, jeho živým svědomím. Nechceme být politickou stranou, ale hodláme se k politice vyslovovat. Máme totiž povinnost dát věci veřejné do pořádku, budeme trvat na očištní veřejného života. Lidé nevědí těm, kteří nyní s pokrokovými názory vystupují, když před nedávnem hlásali pravý opak. Od politiků až po komentátory v televizi a rozhlasu mají morální právo vyjadřovat se k současným děkům jen lidé nezkompromitovaní, kteří se nezaproněvali ideám pravdy, mravnosti a svobody, jimž národ důvěřuje.

Za neméně důležité považujeme zničení represivního systému, vytvořit záruky, že už nebude uplatňovat svou zastrasovací moc. Dříve se lidé báli jednat svobodně, mluvit pravdu, vyjadřovat veřejně své názory, protože se báli postihů. Chceme porazit diktaturu strachu.

Před válkou jsme se stali ostrovem demokracie v rozbořeném Evropě, poskytlí asyl všem lidem postížených a pronásledovaných totalitou. Přítel T. G. Masaryka univ. prof. Emanuel Rádl tehdy založil Ligu pro lidská práva a prezident jí podporoval ideově, publicisticky a hájil autoritou své osoby a svého úřadu. Když 10. prosince 1948 vznik-

Kompromis pro Gabčíkovo?

(čtk): V souvislosti s výstavbou Systavu vodních děl na Dunaji resort MVD SSR navrhuje přijmout návrh Maďarské republiky na jednání o změně Smlouvy mezi ČSSR a MLR o výstavbě a provozu vodního díla Gabčíkovo-Nagymaros, uzavřené 16. září 1977 v Budapešti. Toto jednání by mohlo vést k přijetí společného postupu obou stran k uvedení vodního díla Gabčíkovo do provozu v průběhu roku 1991. Akceptujeme prohlášení maďarské strany, že budeme-li ochotni změnit smlouvu a přijmeme dohody o ekologických zárukách, bude maďarská strana okamžitě pokračovat v práci na přehrazení koryta Dunaje v Dunakiliti. Dnem 15. prosince 1989 se za-
nědele: stávají přípravné práce na modifikovaném řešení zdr-
nědele: ze Hrušov—Dunakiliti jako projev ochoty čs. strany společně dobudovat vodní dílo Gabčíkovo. Současně vstupujeme v jednání s občanskými iniciativami, před-
nědele: staviteli Slovenského svazu ochránců přírody a kra-
nědele: jiny a vědeckými pracovníky se záměrem dořešit ekologické aspekty a hledat optimální řešení ekolo-
nědele: gických problémů souvisejících s výstavbou SVD na Dunaji.

mladé dívky asi nemají nyní čas bojovat o korunu královny krásy na příští rok — většina adeptek na titul Miss ČSSR 1990 je totiž v ra-

Změny ve výuce

(čtk): V souvislosti se změnami článků Ústavy ČSSR c. 4, 5, 16 schválenými Federálním shromážděním ČSSR dne 29. listopadu 1989 dochází v současné době ke změně v některých učebních předmětech. V předmětu občanská nauka budou střízeny učebnice na základních i středních školách. Ve výuce nebudou již vyučovány ani dosavadní studijní texty, např. poučení z krizového vývoje ve straně a společnosti, Ústava ČSSR, Sborník hlavních dokumentů XVII. sjezdu KSČ atd. Občanská nauka bude koncipována zcela novým způsobem. Výuka bude orientována podle stupně schopnosti a mentální úrovně žáků především na vše-
nědele: lidské hodnoty, morálku, mravnost, na vztah člověka jako občana k právnímu státu, na etické vztahy mezi lidmi. Žáci středních škol a gymnázií se ml. budou seznamovat se zásadami jednotlivých učení významných filozofů a myslitelů. V dějepise pokračují podle současných osnov a učebnic pouze žáci 5. a 6. ročníků. Při výuce dějepisu bude zdůrazněna faktografie a omezena hodnotící hlediska. Z tohoto předmětu nebudou klasifikováni pouze žáci 7. a 8. tříd základních škol. Závažné změny dozná také výuka cizích jazyků. Na základní škole bude od příštího roku nahrazeno výuka ruského jazyka předmětem cizí jazyk. Žáci si v 5. ročníku budou moct vybrat podle zájmu a podle možnosti školy z pěti světových jazyků: ruského, anglického, francouzského, německého a španělského. Na gymnáziích bude od 1. září 1990 zavedena výuka dvou světových jazyků na stejném principu jako na základních školách. Zpočátku je třeba počítat s nedostatkem učitelů cizích jazyků, proto budou možnosti jednotlivých škol značně rozdílné. 44.12.

„odejít“ z rozhlasu, kde jsem až do té doby pracoval jako dramaturg. Modlitba (která rychle získala titul „Modlitba pro Martu“ a tak vyšla i na deskách) se po léta ozývala ze zahraničních rozhlasů. Prožil jsem šťastný den svého života, když jsem jí zase po tolika letech slyšel živě. Co víc si autor může přát, když vidí i slyší, že jeho píseň spínala své poslání a že jí pochopila i ta kouzelná mladá generace, kterou tolik obdivuji. Osudy této písně jsou zajímavé, dokonce její natačení v oněch dnech má málem děk-
nědele: tivní charakter, ale to už je jiná otázka. Jsem i za Petra (o němž nikdo nic neví) rád, že jsem se dočkal a mohu jí zase slyšet. Jak jsem se dozvěděl, má vy-
nědele: jít po letech znovu na desce.

(1988) spolupracoval s textem Petrem Radou. Spolu jsme pro Martu napsali do soutěže o Bratislavskou lyru 68 píseň s názvem „Cesta“, již v roce 1967 ml. Maria píseň a Waldemarem Matuškou vyzpívali bron-
nědele: zovou lyru s písní „Nech tu lásku spát“, píseň „Čes-
nědele: te“ získala 1. cenu. Dramaturg televizní Jitř Malásek nám předal nejen dalšího dílu Dietlova seriálu „Př-
nědele: seň pro Rudolfa III.“. Byl v něm prostor na eca osm píseň a ty jsme měli spolu napsat. Finálovou píseň měla zpívat Maria, a Dietl si předepsal, že má mít slavnostní charakter. Dali jsme se s Petrem Radou do práce a tak vznikla i skica zvěřene písně, pomála melodii, ka které chtěl P. Rada použít část citace z Komenského „Vláda věcí tvých...“ Přítel 21. srpna, píseň jsme nychtěně dokončili a natočili a objevila se ve vysílání daleko dříve, než dli seriálu, hlavně v pořadí „Jsem s vámi, bude s námi“. Maria jí tehdy zpívala na Staroměstském náměstí. Další osudy jsou už jiné: zákeř. po čase P. Rada emigroval a já jsem byl

Znovu k prodeji uměleckých děl

Vzhledem k množství se nepřesným a značně zkráceným informacím o spolupráci PZO Art Centrum s firmou Christie's, zveřejněným ostatně i v článku Lidové demokracie „Vyprodej našeho umění“ dne 5. 12. 1989, rád bych uvedl věci na pravou míru. S návrhem spolupráce se na nás obrátil jeden z největších aukčních domů Christie's. Art Centrum zpracovalo po několika konzultacích námět projektu, s nímž se obrátilo na ministerstvo kultury ČR a další kulturní instituce (Národní galerie v Praze, Galerie hl. m. Prahy, Galerie hl. m. Bratislavy, Umělecko-průmyslové muzeum v Praze, Národní technické muzeum v Praze a Státní židovské muzeum v Praze). V září tohoto roku proběhla v Praze návštěva zástupců Christie's, jejím cílem bylo vzájemně vyjasnění možnosti a podmínek eventuální spolupráce. Všechna jednání měla pouze konzultativní charakter. Nicméně základní podmínkou, reprodukovanou rovněž zahraničním partnerem, byla výhradní a jednoznačná pravomoc jednotlivých muzeí a galerií jednat rozhodnout o své účasti na aukci, dále pak vybírat a navrhnout konkrétní díla k prodeji. Za jejich uvolnění k vývozu, jak je to už léta běžné a jak to v určitých případech realizovaly jiné podniky zahraničního obchodu, by odpovídala příslušná komise ministerstva kultury ČR. Tento postup Art Centrum pochopitelně i nadále respektovalo. Naším záměrem, jako ostatně každé umělecké agentury, bylo zprostředkovat našim kulturním institucím podíl na významné akci ve světově renomované aukční síti. Nové podmínky devizového hospodářství nám totiž umožňují převádět na tyto instituce devizové prostředky. Ale spíše částečně by se řešil reálně existující problém, že prakticky čtyřicet let nemohly provádět jakékoliv nákupy, ať už uměleckých děl či nezbytného technického vybavení, na zahraničních trzích. Před Art Centrem stál úkol usilovat o co nejvýhodnější obchodní podmínky pro naši účast. Přestože nebývá zvykem hovořit o detailech obchodních jednání, spolupráci s firmou Christie's by přišlo do Československa 90% získaných deviz, z nichž by bylo možné převést na jednotlivá muzea a galerie více než 70%. Pokud jde o soudasný stav, všechna jednání byla zastavena. A to jak u nás, tak směrem do zahraničí.

PhDr. JOSEF HLOUŠEK,
generální ředitel PZO Art Centrum

BUDOU SE ZODPOVÍDAT

Chtěli vydělat na našem kulturním dědictví

(čtk) V souvislosti s upozorňováním veřejnosti na podíl ministerstva kultury ČR při přípravě dražebního prodeje částí sbírkových předmětů některých muzeí a galerií prostřednictvím londýnské aukční síně Christie's nařídil ministr kultury ČR M. Lukeš přezkoušení celé věci.

Prokázalo se, že bývalý ministr kultury ČR, jeho náměstek, ředitel odboru umění MK ČR a vedoucí výtvarného oddělení MK ČR byli o akci informováni a vedli v tomto směru průběžná jednání. Přestože nedošlo, především na základě protestu odborné i občanské veřejnosti, k podpisu a naplnění příslušných smluv a ke schválení harmonogramu dalších postupů, vedoucí výtvarného oddělení MK ČR již projednával možnosti dražebního prodeje vybranými muzei a galeriemi. Celý postup byl v příkrém morálním rozporu s posláním pracovníků MK ČR, kteří jsou mj. povinni za

všech okolnostech dbát o ochranu veškerého kulturního dědictví a o jeho náležitě využití v duchovním a společenském životě našich obyvatel.

Ministr kultury ČR posoudil míru zodpovědnosti jednotlivých pracovníků, kteří svou účastí v této záležitosti zpochybnili roli ministerstva kultury ČR, s tím, že v nejbližší době vyvodí příslušné následky.

Ministerstvo kultury děkuje všem občanským a odborným institucím, které včas zaujaly rozhodné odmítavé stanovisko a přispěly tak k ochraně kulturního dědictví. Současně je ministerstvo odhodláno i nadále plně uplatňovat svou autoritu nejen při přísném dodržování zásad ochrany kulturního dědictví ve vlastním resortu, ale i vůči všem dalším organizacím a jednotlivcům, kteří v této oblasti působí.

ŠVÝCARŠTI HODINÁŘI, vyrábějí hodinky ze ošeho od zlata po plasty, nyní chtějí zavést na trh náramkové kukačky. Švýcarské kukačky s alpskými salašemi, borovými šiškami a horskými květinami jsou již připraveny ke svému prodejnímu debutu. Na rozdíl od tradičních kukaček nebude u jejich náramkové verze pták vylétat ke zpěvu mimo svůj dům, ale bude kukat uvnitř. Očekává se, že nový model bude stát méně než 100 švýcarských franků (65 dolarů).

Rádové sestry opět do nemocnic

(Hes) Přes dvě hodiny trvala první tisková konference s novým ministrem zdravotnictví a sociálních věcí ČR prof. MUDr. P. Klenerem DrSc. Nostřiči byli informováni o nových tendencích v koncepci našeho zdravotnictví i o prostředcích, kterých by se mělo toto zdravotnímu odboru dostát. Sympatické je, že nový ministr nemyslí jen na aktuální zdravotní stav naší populace, a věnuje se už staré veřejnost-věci podrobně informována, ale hodlá i posuzovat jako obor genetiky, která může pomoci zajistit zdravotní budoucnost generací. Nečekejte tedy jistě zaplnat informace, že v této době pracuje 302 rádových sester přeřazených v úslavách sociální péče, ale jejich počet se bude zvyšovat. Počítá se také s tím, že rádoovým sestrám bude umožněno patřičně odborně vzdělávání, aby mohly pracovat v nemocnicích jako kvalifikované sestry stejné tak, jako tomu bývalo v minulosti.

Dražba našeho umění pokračuje?

NEW YORK (zpravodaj ČTK František Václavík): V aukční síni slavné firmy Sotheby's v New Yorku se v pondělí konala veřejná dražba více než tří set uměleckých předmětů a starožitností z období židovské kultury a náboženství. Klavírko dražitele dupadalo častěji než jednou za minutu, aby uzavřel obchod za druhým — někdy v hodnotě

sítek dalších, označených jako rakousko-uherské nebo pouze kontinentální.

Aukční firmy striktně dodržují zásadu anonymity prodávajících i kupujících, která se může dále zamířit účasti prostředníka. Jinak sdílily viceprezident firmy Sotheby's Jay Weinstein na přímý dotaz dosti stroze řekl, že mezi prodávajícími žádný československý subjekt není, flouto odpověď jsem ovšem ani nemohl očekávat a vzhledem k výše uvedenému to nic nevyvrací ani nepotvrzuje.

Zajímavé byly, zvláště ve vzájemné konfrontaci, dva hlasy kupujících, kteří se specializují na přímopost. Jeden mi řekl: „Mezi manuskripty dneska nic českého není, ale včera ve Swanově galerii se prodávaly české knihy.“ Jiný znalec mě ochotně informoval o tom, že nejslavnější škola hebrejské kalfografie je moravská a že jedina z nejčtenějších podobných položek pochází z dílny trebišského mistra z 18. století. „Komu ale teď patří, to nevím, a i kdybych to věděl, tak bych vám to neřekl,“ prohlásil upřímně.

William Luers byl velvyslancem USA v ČR a nyní je prezidentem Metropolitního uměleckého muzea v New Yorku je považován za předního amerického znalce Československa i umění, takže by v tomto případě mohl být ideálním zdrojem informací. Zachoval se však především jako diplomat. Řekl mi, že o prodej československého umění do zahraničí slyš už asi před půl rokem také něco slyšel, ale osobně se zatím s žádným konkrétním případem nesetkal.

V newyorské aukční síni byl mimo jiné k nabídnutí také katalog dnešní dražby v londýnské síni Christie's, na níž je nabízeno starožitné sklo a porcelán. Katalog obsahuje několik desítek položek českého skla.

A konečně, americký list WALL STREET JOURNAL nhlší a čtvrté krátkou zprávu pod titulem „Československo se stahuje“ Oznamuje v ní, že přebíraný velký prodej uměleckých děl z československých sbírek, který se měl konat v londýnské síni Christie's, byl z ohavý před protesty zrušen.

Takže — československé umělecké předměty a starožitnosti se na Západě bezpochyby prodávají, a nikterak výjimečně. Jaz a kdy se tam dostaly, na to musí odpovědět odborníci.

Šachový velmistr opět v Praze

(rel) Zaslavný šachový velmistr Luděk Pachman křefi nd roku 1972 žil v ČR, se vrátil do Prahy a vstal muší vůči, aby mu i jeho manželce vstalo státní občanství. První cestou svetonárodního občanství na sekretariát ÚV ČSL, kde se seznámil s pracovníky a promluvil si s nimi. Šachy se přiklápějí, jak je jeho žena, stejně jako jeho přítel a spolupracovník Dr. Miroslav Lukšanů. Byly by pracovníci ČSAV a šachy i šachy umělovců!

LETOS PŘIJELO DO FRANCIE KOLEM 42 MILIÓŇŮ ZA HRANIČNÍCH NÁVŠTĚVÍKŮ, kteří zde nechali přes 38 miliard franků, tedy více než šest miliard dolarů. Francie se tak co do objemu turistů i pokud jde o celkový zisk plynoucí z této oblasti dostala do čela evropského cestovního ruchu.

Jednání ve Vatikánu

Rím: Z pověření vlády ČR byl její místopředseda J. Hromádka ve dnech 18.-20. prosince v Římě, kde jednal s představiteli Vatikánu o perspektivách postavení a činnosti katolických církví v Československu. Delegaci Vatikánu vedl nuncius se zvláštním posláním arcibiskup F. Codeluonno. Obě strany za přítomnosti úkol shodně označily obsazení všech biskupských stolců. Včera přijal J. Hromádka v soukromé audienci papež Jan Pavel II.

Místopředseda vlády ČR Josef Hromádka, který jednal v Římě s představiteli Vatikánu, poskytl tiskové Vatikánského rozhlasu. Je to první rozhovor v uplynulých 10 letech, který této státní poskytl oficiální představitel ps. vlády. J. Hromádka uvedl, že jednání s vatikánskými představiteli se týkalo především obsazení volných míst biskupů v Československu. Rozhovory v Římě zahrnovaly také diskusi o možnosti otevřít vedle dvou existujících kněžských seminářů — v Litoměřicích a v Bratislavě — ještě tři nové — v Olomouci, na Spíši a v Prešově. Tato otázka bude řešena postupně. 20.12.89

3A TAVY

Odposlech pokračuje? 12. 12.

(Hř): Odposlouchávání telefonických rozhovorů pokračuje. Při všech obvodních automatických ústřednách existují tajné prostory, kde se dnem i nocí nahrávají a dále zaznamenávají hovory telefonních stanic, určených státní bezpečnosti. Do místností s magnetofony nemají přístup pracovníci útředen a technický provoz je zcela v rukou bezpečnosti, která od sud také pravidelně odnáší nahrané pásky s rozhovory. V Praze jsou odposlouchávací aparátů a kanceláře kromě automatických obvodních ústředn také v dalších institucích Bezpečnosti. Podobná to je i s cenzurou zásilek poštovního provozu. Kontrolují se nezákonně otevřít, roztroují nebo vůbec zadržují dopisy osob, které označila Bezpečnost. Jde především o dopisy ze zahraničí a naopak, ale sledují se i listovní a jiné zásilky doma. V Praze funguje jako hlavní ústředna tohoto soustavného porušování listovního tajemství v budově na Gorkého nám. č. 12 jako tajná součást pošty mezinárodní přepravy Praha 120 Ohojí. Jak odposlouchávání telefonů, tak i zadržování zásilek, jsou činy odporující ústavním právním občanské a ministerstvo dopravy a spojů i „příslušná místa“ Bezpečnosti by měla veřejnosti oznámit, proč se tak děje, vyšetřit všechny okolnosti a sdělit, zda se s touto činností skutečně přestalo.

Obrozená sociální demokracie 12.

(Hř): O práci přípravného výboru Československé sociální demokracie se novofito věrně na tiskové besedě v Praze. Po jednání třiceti let se do politického života znovu vztahuje nejstarší levicový strana v naší zemi. Podle slov předsedy přípravného výboru ing. S. Klabana je o členství značný zájem — hlásí se nejen bývalí členové, kteří odmítli poležalí sloučení s KSČ, ale především mládež. Mezi těmi, kteří požádali o stranickou legitimaci jsou lidé ze všech sociálních skupin — inteligence, volníci a dělníci. Například v AZNP Mladá Boleslav vznikl přípravný výbor, který shromáždil zhruba 1500 přihlášek od zájemců tohoto závodu. Setkání a novináři se zúčastnili i přemýšleli, jeden ze zástupců Čs. sociálních demokratů v zahraničí, který musel v roce 1966 opustit naši republiku a po celých 21 let mu nebyl povolen vstup do Československa.

Nestranný rozhlas 9. 12.

(Hř): Nově jmenovaný ředitel Čs. rozhlasu Karel Stary sezámil novináře s nejbližšími perspektivami tohoto sdělovacího prostředku. Řekl mj., že prvním úkolem bude konsolidovat situaci a ustavit vyřídil dozorčí orgán, aby všechny politické strany, občanské i toho, který by byl zaručen nezávislostí vyřídil funkci mohla plnit programová rada, která se prave vtváří při ČST. Dále uvedl, že vřídlení řídicího fóra potrvá až do doby, kdy je fórum samo zrušit i potom však bude mít kdykoli možnost své existenci obnovit. Studentům, kteří rovněž projevili zájem o získání vysílacího času, bude tato možnost poskytnuta v rámci vysílání pro mládež.

● Zahraněční zadluženost Egypta dosáhla astronomických číslic — 55 miliard dolarů. Ozámili to egyptský list AL-NABD. Znamení to, že Egypt nyní patří k nejvíce dlužnickým na světě, před ním jsou pouze Brazílie a Argentina.

Tajemství třinácté komnaty 14. 12.

K čemu slouží dvě zamčené místnosti v budově MTU? 14. 12.

Věra ráno se v místnosti náměstka pro telekomunikace Mezinárodní a mezinárodní telefonní ústředny ing. L. Cermana sešli zástupci Občanského fóra a stávkového výboru organizace. Chceli se dozvědět, k čemu slouží dvě zamčené místnosti v této nové budově — jedna v traktu A č. 233 a druhá D 546.

O první místnosti věděli zástupci nezávislých struktur, že ji čusio, zejména jedenkrát za dva týdny navštěvují obvykle dva lidé, kteří nepatří mezi zaměstnance podniku. Pracovníci spojů přišli při udržbě na to, že tato místnost vlastně tvoří odbočku, do níž jsou vyvedeny všechny mezinárodní telefonní spoje do kapitalistických států a do Jugoslávie. Okruh na Norimberk byl pitom ještě zvlášť vyloučen z celého svazku a když někdo telefonoval například do Svobodné Evropy automaticky se zapojil útlumový člonek, takže spolu tyto dva účastníci nemohli komunikovat. Další poslání této „třinácté komnaty“ jim ne-

bylo známo a snažili se proto dopátrat, k čemu vlastně slouží. Samozřejmě se pracovali omezeně struktur MTU zabývali o místnost D 456 a její věděl, že ji dleho nikdo nenavštěvuje.

Ani náměstek ředitel pro telekomunikace však nedokázal pracovníkům organizace odpovědět. Řekl, že del, že místnost A 233 patří menšinové většině česko a místnost D 456 patří občany státu. Možnost vstupu druhé místnosti tedy asi budou pouze v případě branné pohotovosti. O první místnosti je možno mnohem více vědět, když je budova MTU součástí kolektorů a veřejně přístupná federálnímu ministerstvu vnitra.

Výzva »černým baronům« 14. 12.

(Hř): Protože nás národ má opět svobodně vydechnout, hlásíme se ke slovu a my přišelšíci tzv. Pomocného technického předpou v lidové armádě „pěšáci“. Za své postojte jsme byli v letech 1948 až 1955 vyřazení z armády a vyzádkých škol, uzavřeli nás, se však dostáváli i nadále a dlelní. První nám však „dělničká třída“ nevolně zabývá, dlelní jsme v dotlech i se stavěti, po česko republiku. Druhá nám vítězí až 60 let, s tím útrnu máme akce. My radost, že alespoň něco dlelní budeme mít ve zbrojním státě a rádi bychom ještě něco své slova, proto chceme stejné jako v roce 1968 zorganizovat v lednu nebo v únoru opět spoj obrněných baronů. Přesíme, aby všichni zájemci v tomto slově se obrátili na adresu ing. Pavel Šarek, Pávská 70, 220 00 Praha 2 nebo telefonicky Kratupy 0178 (přímé) a 2749 (200-9176).

Cenzura zásilek stále existuje 15. 12.

(Hř): „Odposlech pokračuje?“ nazvali jsme v úterý 12. prosince svou kritiku, v níž jsme uvedli, že obvodní automatické ústředny odposlouchávají podle pokynů ministerstva vnitra telefonické hovory občanské. Sdělili jsme konkrétní příklady a žádali zrušení tohoto nezákonného počinání. Odpověď zazněla téměř okamžitě. Podle střeďecí zprávy ČTK „ředitelství telekomunikací Praha sdělilo, že v objektech automatických telefonních ústředn jsou tzv. místnosti zvláštního určení vybavené technologií federálního ministerstva vnitra. Zařízení je nyní plně pod kontrolou pracovníků ředitelství telekomunikací a je vyřazeno z provozu.“ Odpovědi by tedy podle této informace měly skončit. Jak je to s cenzurou listovních zásilek, na to však zatím orgány spojů neodpověděly a nevedly, zda stále ještě funguje nebo „bylo vyřazeno z provozu“ pracovníci vnitra na poštu Praha 120, které dosud protiprávně cenzurovaly zásilky. Takže podle tohoto mlčení bychom mohli předpokládat, že se cenzura děl.

Ing. L. Cerman vysvětlil tomu, podle jakých pravidel pracují spoluprátky, která provádějí tzv. odposlech hovorů a důvody kontroly spojů. Jedná se o samostatně služebně vazduh nezávislého orgánu, kterou mohou provádět pouze v případě branné pohotovosti. O první místnosti je možno mnohem více vědět, když je budova MTU součástí kolektorů a veřejně přístupná federálnímu ministerstvu vnitra.

Ing. L. Cerman vysvětlil tomu, podle jakých pravidel pracují spoluprátky, která provádějí tzv. odposlech hovorů a důvody kontroly spojů. Jedná se o samostatně služebně vazduh nezávislého orgánu, kterou mohou provádět pouze v případě branné pohotovosti. O první místnosti je možno mnohem více vědět, když je budova MTU součástí kolektorů a veřejně přístupná federálnímu ministerstvu vnitra.

Rozhovor s J. Palachem 15. 12.

Heag: Nizozemské státní rozhlas večera odvysílil rozhovor s J. Palachem. Podle rozhlasu se jedná o Palachův rozhovor s ředitelem nemocnice, kam byl J. Palach převezen poté, co se v lednu 1969 na protest proti invazi vojsk Varšavské smlouvy polli hořlavinou a zapálil. Den po tomto rozhovoru J. Palach utrpěným zraněním podlieh. Rozhlas oznámil, že předtím nahraný rozhovor ze „spolehlivých zdrojů“ přede dvěma týdny, jak poznamenává agentura Reuters, ani tato nahrávka však neobjasnila zásadní otázku: působil Palach sám, nebo byl součástí skupiny, která plánovala další sebeobětování? Slabým hlasem přerývaným holesti Palach v záznamu řekl, že svým činem chtěl probudit lid. Na počátku rozhovoru prohlásil, že písobil v rámci skupiny. V odpovědích na další otázky však řekl, že neví, zda ho někdo bude následovat. Reuter v této souvislosti připomíná, že měsíc po Palachovi se upálil 18letý J. Zellic.

Spoje bez odposlechu 16. 12.

(Hř): Demontáž odposlouchávacího zařízení a předání spojům žádali večera na shromáždění Občanského fóra v třetině pražském obvodu zaměstnanci Spojů z Prahy 3. Byl to jeden z požadavků, které zazněly na Skroupově náměstí, kde se sešli žilkovští a vnohradští občane, aby tak nejen vyjádřili svoji podporu Občanskému fóru, ale především aby navázali vzájemné kontakty, jež by měly začít součinností s nově vytvořeným aparátem ONV, a využít schopnosti prozrazovat skutečné názory obyvatel zdejšího obvodu. Mezi ně bezesporu patří požadavek důsledné občanské kontroly bytové politiky a zabrání uvedení do provozu televizního vysílání Praha-město.

Stop odposlouchávání 23. 12.

(Hř): Ředitel s. p. Správy pošt a telekomunikací Bratislava (ing. A. Bernadovský) oznamuje, že na základě rozhodnutí předsedy vlády ČSSR a místopředsedy V. Komárka a I. Čarnogurského byly všechny prostory k odposlouchávání telefonických hovorů převzaty organizací resortu federálního ministerstva dopravy a spojů a vřídleny. Vstup do těchto prostor je možný pouze za spolupráce a kontroly resortu dopravy a spojů, který také provádí, aby se tyto prostory nezmocnily.

Ussurijské tajga na jihovýchodě SSSR je velkou pokladnicí života v neporušené přírodě. Žije zde přes osmdesát druhů savců, na tři sta druhů ptáků, sedmáct druhů plazů a mnoho dalších nižších živočichů. Mezi uznávané vládce této tajgy patří i přísně chráněný ussurijský tygr.

K tajemství třinácté komnaty 16. 12.

(Hř): Znepokojenu veřejnost, která si přečtením článku „Tajemství třinácté komnaty“, určitě ukládá prohlášení zástupců stávkového výboru a Občanského fóra spojových organizací v Praze. Požadují totiž, aby byla trvale odpojena a demontována všechna zařízení umožňující nezákonný odposlech telefonních hovorů a aby byly místnosti SIB v objektech spojů předány do správy spojů. Stejně tak se spojovníci snaží zabránit i nepřipustné manipulaci s poštovními zásilkami a tiskem.

● Maďarsko letos dovezlo ze Západu kolem 53 000 osobních automobilů za zhruba 250 milionů dolarů. Podílelo se tak téměř polovinou na celkovém importu západních vozů do členských zemí RVHP.

Vědci nově zhodnotí srpen 1.

(Hř): První místopředseda ČSSR M. Čalík oznámil, že byl opředen ákol uložený na zasedání federálního výde 3. prosince 1969 a byla zřizena Čs. komise historiků pro analýzu událostí ze srpna 1968. Komise bude společnou komisí federální vlády a Občanského fóra. Vláda ČSSR do ní deleguje tyto historiky a právníky: prof. ing. V. Mencla, DrSc. (vedoucí), PhDr. O. Folcmana, ČSc., doc. dr. Z. Vaseleho, ČSc., doc. P. Muchonina, DrSc., dr. E. Nováčka, ČSc., a doc. dr. F. Janáčka, ČSc. Občanské fórum delegovalo tyto historiky a právníky: dr. V. Kurala, ČSc. (vedoucí), dr. A. Benčíka, DSc., dr. J. Moravce, ČSc., dr. J. Navrátila, ČSc., a dr. O. Bočka. Tato komise bude dále doplněna na základě návrhů vlády SSR a Věřejnosti proti němu. Vědeckým tajemníkem komise byl ustanoven dr. M. Bárta, ČSc. Úkolem komise je analyzovat a nově zhodnotit vývoj v období od ledna 1968 až do konce roku 1970 s důrazem na období od ledna 1968 do dubna 1969. V pravomoci komise bude vyhledávat a studovat kopie dokumentů ze státních archivů i z archivů politických stran a dalších organizací v ČSSR a zást k protokolárním výpovědím občanů ČSSR, kteří by mohli podat důležitá svědectví. Na základě mezvládní dohody se uskuteční i spolupráce s obdovnými komisemi historiků v dalších zemích Varšavské smlouvy.

Kořilčící žijí od Aljašky až po Ohňovou zem. Ačkoliv jsou především obyvateli tropických pralesů, kde mají také nejlepší podmínky pro život, některé druhy žijí i na polopouštích či dokonce na náhorních planinách And. To však bývají stěhovavé druhy, které na zimou odletají do teplejších krajín.

Jednání vlády s Tomášem Bařou

Společný tým odborníků • Na závěr tisková beseda

Tisk: Předseda vlády ČSSR M. Černý přijal včera v kanceláři ministrů předsedu vlády a předsedu Státní plánovací komise V. Dlouhý a ministra financí ČSSR V. Klause jednání v Praze s T. Bařou.

„Rozhovory byly vstřípné, získal jsem při jednání mnoho informací o české ekonomice“, řekl Bařa. Hovořil také o možnostech spolupráce v obou zemích. „Myslím, že teď můžeme začít pracovat na konkrétních smlouvách.“

V Dlouhý uvedl, že jednání s Bařou přineslo Oběma stranám prospěšné výsledky. „Dohoda o spolupráci v odborníky, jak se stane, bude vzhledem k tomu, že Bařa je v současnosti v Praze, a to je velmi důležité.“

Významného světového průmyslníka T. Bařa přijal v Bratislavě ministr zahraničí V. Dlouhý a předseda vlády V. Klause. V rozhovoru si vyměnili názory na současný stav československých vztahů a porovnali současné československé vztahy a spolupráci v oblasti hospodářské spolupráce.

„Přijel jsem do Bratislavy, kde jsem se setkal s V. Dlouhým a V. Klausem. V rámci jednání jsme se zabývali především otázkami souvisejícími s hospodářskou spoluprácí.“

„Vážně vás na území rodinného ústavu, kde jste působil dlouhá léta, vzpomínám. Vzpomínám, že jste se tam velmi dobře vypracoval. Vzpomínám, že jste byl velmi úspěšný.“

„Svou životní aktivitu obklopoval. Zhlédl Tomáš Bařa na každém kroku při setkáních se stávkami panem. Když jsem se setkal s V. Dlouhým a V. Klausem, bylo to velmi příjemné.“

„Vážně vás na území rodinného ústavu, kde jste působil dlouhá léta, vzpomínám. Vzpomínám, že jste se tam velmi dobře vypracoval. Vzpomínám, že jste byl velmi úspěšný.“

„Vážně vás na území rodinného ústavu, kde jste působil dlouhá léta, vzpomínám. Vzpomínám, že jste se tam velmi dobře vypracoval. Vzpomínám, že jste byl velmi úspěšný.“

Tomáš Bařa na návštěvě Československa

Před starou budovou ruzyňského letiště v Praze vládí včera dopoledne živý ruch. Scházeli se zde nejen domácí a zahraniční novináři, ale i fotorepórtéři a štáby evropských televizních společností. Přišlo i na tisíc studentů s transparenty, aby pozdravili významného světového průmyslníka Tomáše Bařu. Přesně v 11.30 hodin přistálo malé obchodní dvoumotorové proudové letadlo se švýcarskou imatrikulací značkou EHB-VII na ploše ruzyňského letiště. Ze skandování „Ať žije Bařa,“ vystoupil Tomáš Bařa opět po padesáti letech na československou půdu. „Jsem rád, že vás jménem československé vlády mohu opět přivítat po dlouhé době u nás doma. A jsem rád, že to mohu být právě já, kdo vás vítá.“

„Náš výrobek naší firmy. Nemůžeme však říci, že patří mezi exkluzivní výrobky, ale je to zcela běžné kolekce, kterou firma Bařa nabízí.“

„Dopoledne se Tomáš Bařa setkal s představiteli Občanského fóra Václavem Havlem a večer s chotí navštívil v doprovodu místopředsedy vlády ČSSR doc. V. Komárka, místopředsedy vlády a předsedy SPK Ing. Vladimíra Dlouhého a ministra financí Ing. Václava Klause, koncert v pražském Národním divadle. 15. 12. 89“

„Vážně vás na území rodinného ústavu, kde jste působil dlouhá léta, vzpomínám. Vzpomínám, že jste se tam velmi dobře vypracoval. Vzpomínám, že jste byl velmi úspěšný.“

Přijeli Bařovi vyslanci

„Po tři roky vedl náš státní představitel jednání o spolupráci s Tomášem Bařou, který je v současné době největším výrobcem a vývozcem obuvi na světě a sídlí v Kanadě. Tato fakta však byla neustále zamlčovány a o panu Bařovi se nezmínilo v našich sdělovacích prostředcích vůbec. Vše za však vítali na ruzyňském letišti v Praze vyslance pana Bařu, kteří zde budou jednat s našimi představiteli o uzavření dohody o spolupráci. To je velmi rozsáhlý plán, zahrnuje především modernizaci našich zastaralých továren na obuv tak, aby se brzy dostaly mezi světovou špičku. Dále nám pan Bařa nabízí svých 6000 prodejce, kde bychom mohli prodávat naše boty za solidní měnu, neopakujeme dovézt i své vynikající výrobky do naší obchodní sítě. Vycházet samozřejmě z důležitých požadavků pochopitelně zajímalo, do kdy by měla být dohoda uzavřena. Ukázalo se, že Jugoslávci to letos na podzim v Kanadě stihli za pět dnů. U nás to bude možná trvat trochu déle, ale jak už v pátek informoval předseda SBČS S. Potáč, že naše verze smlouvy se již připravuje. Naši přední ekonomové už před třemi roky všetečně doporučovali dohodu s panem Bařou uzavřít. Přinesla by nám do dneška už miliardy zisků. Věříme, že účet za tyto ztráty bude předložen tím, kteří jejimu uzavření doposud bránili.“

„K uvítání na letišti přišli lidé s četnými vtipnými hesly, například: „Bařovy ceny na náš trh, lapáť boty od Bařu, nežli sako od Bifaka“, Bařavičky vítají Bařu, v novém stěbě boty od Bařu“ atd.“

Významný světový průmyslník se v doprovodu své ženy Sonji a Ing. Vladimíra Dlouhého jen stěží dostal z letištní plochy do saňonku. Zde jsme měli konečně možnost položit mu otázku: „Pane Bařo, jaký je důvod vaší návštěvy v Československu?“ Odpověď výbornou češtinou: „Přijel jsem po padesáti letech navštívit rodnou zemi. Chci osobně poznat, co se v ní v současnosti děje. Jsme všichni v celém světě nadšeni, že vývoj zde směřuje k demokracii a ke svobodě. Chtěl bych též vidět pár starých spolupracovníků, pár starých přátel a také navázat nové kontakty a zjistit, jak se vše doma vyvíjí a jak bych mohl pomoci. Musím dodat, že já i moje manželka se cítíme nesmírně poctěni srdečností přivítání a bohatostí programu, který je pro nás připraven a který nám umožní rozhovory i se státními činiteli.“

„Naši otázku, jaké máte právo na nohou boty, nám vtipně a pohotově odpověděl jeho manželka. „Nosím výrobky naší firmy. Nemůžeme však říci, že patří mezi exkluzivní výrobky, ale je to zcela běžné kolekce, kterou firma Bařa nabízí.“

„Dopoledne se Tomáš Bařa setkal s představiteli Občanského fóra Václavem Havlem a večer s chotí navštívil v doprovodu místopředsedy vlády ČSSR doc. V. Komárka, místopředsedy vlády a předsedy SPK Ing. Vladimíra Dlouhého a ministra financí Ing. Václava Klause, koncert v pražském Národním divadle. 15. 12. 89“

Tatwaffe Kondom

New York - In den USA benutzen immer mehr Vergewaltiger bei ihrer Tat Kondome. Das Problem: Der Polzei: Der Schlüsselbeweis - Sperma - fehlt. Ein Polizeisprecher: „Es ist so, als ob ein Einbrecher Handschuhe trägt.“

(mv): Vízovický závod R Jelínek odešlá do Španělska první tisíc kartónů vodorovky. Vodorovky chystá závod letos vyvézt také do USA a jižního Jemenu, který je z arabských zemí jediný, kde se konzumují lhotiny.

17. 12. 89 A JEDNÁNÍ

Zlín a Bařa patří k sobě

V ČSSR se vyskytuje asi 55 různých druhů ryb. Pro tržní spotřebu mají však význam pouze některé druhy — zejména kapr, štika, pstruh a lín, které se nejčastěji prodávají. O tom, že jejich maso je výživné a ležce stravitelné, se není třeba dlouze rozepisovat. Stejně tak jako o tom, že pro většinu z nás nesmí kapr chybět na štedrovačerním stole.

KAPR POCHÁZÍ ze země kolem Černého moře a na naše území původně pronikl ve své říční formě jen Dunajem. V první polovině tohoto tisíciletí se k nám rozšířil i zásluhou mníšských řádů, které s sebou kapra přinesly jako obilné postní jídlo. Při klášterních statcích byly zakládány rybníky, kde se kapři chovali. Význam rybníků a chovu kapra ocenil Karel IV., který sám nazýval zakládání rybníků na neúrodné a bažinaté půdě, mnohdy i na státní útraty. Od dob jeho vlády došlo v českých zemích k mohutnému rozvoji rybníkářství, který vrcholil v 16. století.

VYSLECHTĚN BYL během dlouholetého chovu kapr tak, že nyní rozlišujeme několik druhů. Podle pokryvu těla šupinami rozeznáváme kapra šupinatého, ten má celé tělo pokryto šupinami, kapra lysého se šupinami jen na některých částech těla a kapra hladkého (naháče), který nemá šupiny vůbec.

POTRAVA kapra je převážně živočišná. V mládí se živí různými částmi planktonu, později sbírá potravu na dně. Jsou to především larvy vodního hmyzu, červi a korýši. Je ovšem schop se živit i potravou rostlinnou, kterou je také v rybnících přikrmován.

V NAŠICH VODÁCH dorůstá kapr přes 20 kg váhy. V pověstném rybníku Jordán nalezi Taborští v r. 1890 kapra 28 kg těžkého. Na Vranovské přehradě bylo v uplněném dvacetiletém vyloženo z vody již více kapru o váze 25 kg a na přehradě se chvil kapři patnáctikiloví, starší 13 až 14 let.

BIOCHEMICKÝ ROZBOR ukázal, že maso kapra obsahuje zhruba 16 procent bílkovin a vitamíny A a B. Lehce se stráví a z lékařského hlediska je tedy kapří maso nejlepším pokrmem.

I KDYŽ naši kapři jsou vynikající, přece jen jejich maso velmi málo, vlastně velká většina lidí jen jednou do roka — o Vánocích.

Vodní kanál Dunaj-Odra
Videa: Rakousko by mohlo ušetřit 600 milionů šilinků dopravních úkládů, kdyby se realizoval projekt vodní magistrály Dunaj—Odra. Tento kanál se vezal stáčí již ze vlády císaře Františka Josefa I. a tenoré pod vlády se od původně vybudované křižovatky přimovane vodní cest. Z mnoha politických a hospodářských důvodů se pak od další stavby upustilo. Otevření hranic a východními sousedy, dookoloování Kanálu Rýn—Mohán—Dunaj a levný vodní doprava. Na Rakousko opět vrátili k měřivé výstavby magistraly Dunaj—Odra. V těchto dnech bylo ve Vídni oznámeno, že na stavbě jsou již tři varianty stavby. O stavbě se rozhodne na podzim příštího roku. Rakouské vlády ne tento dopravní vodní systém mají dosáhnout 10 až 15 miliard šilinků a jeho stavba má trvat čtyři roky.

Navrátilová č. 1
NEW YORK (ag): V anketě agentury AP byla nejlepší sportovkyní desetiletí vyhlášena americká tenistka Martina Navrátilová.

Oživlý problém odsunu Němců

Názor členů ČSSPB * Ze stanoviska Občanského fóra

řičk) Ve veřejnosti se v poslední době stal znovu živým problémem odsun sudetských Němců z českého pohraničí po druhé světové válce. V Čs. televizi k tomu V. Havel před vánoční rečí, že podle jeho osobního názoru by se bratři Československa neměli měnit, že by se sem nikdo z odsunutých neměl vracet, ale že jsme povinni se Němcům kteří byli odsunuti, omluvit protože to byl akt velmi tvrdého zhavení národnosti milionů lidí jejich domovů.

Místopředseda federálního DV ČSSPR genpor F Šádek „Ve stovkách dopisů, telefonátů, osobních i kolektivních návštěv přímo na FÚV ČSSPB (umožňují avšak zásadní nesouhlas. F. Šára Z. Motl, A. Prokeš A Burger a další přimlouvají nejdříve zacházení s českými vlastenci v nacistických koncentracích, fanatickou nenávist německých občanů vůči všemu českému a převládajícímu rasismu obou národních národů. I když odsun nebyl čistě lehkou záležitostí pro německé občany,

nebylo jeho provedení tak drastické jako např. transporty do koncentračních táborů. Členové ČSSPB jsou názoru, že mo dělní právo je na naší straně Odsun su detských Němců nebyl jednostranným aktem našeho státu, nýbrž šlo o rozhodnutí vítězných mocností — SSSR, USA Velké Británie a Francie na konferenci v Jaltě“.

Koordináční centrum Občanského fóra v Praze vydalo k vysídlení Němců z Československa stanovisko, z něhož vyjímá me: V duchu politiky, kterou se sami chceme řídit, odsuzujeme násilností a ne spravedlností které odsun Němců provázely. Na druhé straně je také mnoho našich občanů, kteří dodnes nesou nálepy jak brutální nacistické nadávky. Co se pak původního požadavku týká, soudíme, že otázka omluvy ti, kdo se kdý má za co omluvit, není nejšťastnější způsob, jak se s problémem vyrovnat. Jde nakonec přece především o poznaní a také o odpuštění.

4. 1. 90

KP-Chef rügt Havels Bedauern

Prag (ap). — Der tschechoslowakische KP-Vorsitzende Adamec hat gestern im Parteiorgan „Rude Pravo“ gegen das von Staatspräsident Havel bekundete Bedauern über die Vertreibung der drei Millionen Sudetendeutschen Front gemacht. „Ich erkläre mit aller Entschiedenheit, daß die Kommunistische Partei der Tschechoslowakei und ich persönlich Entschuldigungen bei den Sudetendeutschen für ihre Umsiedlung aus der Tschechoslowakei nicht zustimmen und nie zustimmen werden“, sagte Adamec.

Havel hatte es kurz vor seiner Wahl als Pflicht der CSSR bezeichnet, sich „bei den Deutschen zu entschuldigen“. „Rude Pravo“ zitierte auch aus einem Brief an Bundespräsident von Weizsäcker, in dem Havel schrieb, er und seine Freunde verurteilten „die Vertreibung der Deutschen nach dem Krieg... als einen unmoralischen Akt“. Das KP-Blatt kommentierte, die „Umsiedlung“ sei nach dem Zweiten Weltkrieg „auf der Grundlage des Potsdamer Abkommens der alliierten Siegermächte“ erfolgt.

Rehabilitace Svatojánského muzea

Ipki: Včera proběhlo na Městském národním výboru v Nepomuku jednání o obnově bývalého Svatojánského muzea. Toto muzeum založil v roce 1929 tehdejší arciděkan a stromázdil v něm cenné památky na tumějšho rodáka sv. Jana Nepomuckého. V roce 1950 bylo muzeum z rozhořčeno, část exponátů zapuzumazena do depozitáře, část jich byla nestárným způsobem odvezena Státní bezpečností nazváno kam. Z jednání, jenž byl mj. přítomni zástupci odboru kultury Západočeského KNV a vedení Západočeského muzea vyplynulo, že do konce příštího roku by mělo podle dohody dojit k vystěhování fondu nynějšho vlastivědného muzea, které je v obličeji arciděkanství a do těchto prostor budou navráceny zpět přední a o realizaci přineseme v našem listě obsáhlejší informace.

facto je děrio samým jednáním s boševickými Ruskami. Pro počátek, myslím, stačí obápojně loajální jednání.“

„Je potřeba součinnost všech států, jeden sám nemůže Rusku pomoci. Ta součinnost vyžaduje určitěho plánu...“

Nejde tu totiž jen o sovětské Rusko, soudí Masaryk, nýbrž o budoucnost celé Evropy:

„Rusko se bez Evropy nemůže klidně vyvíjet, ale (ani) Evropa se nemůže klidně vyvíjet bez Ruska.“

Čelý text memoranda vyšel v roce 1934 ve sborníku prezidenta-čechů projevů Čestě demokracie, je- to věnováno, celkový tón i myšlenky jsou aktuální dodnes; nepřítel je ten o Sovětském svazu, nýbrž o všech zemích, které dnes usilují o pomoc při hledání cesty z hospodářské stagnace. Ale zejména je dobré mít je na paměti při vytváření nového vztahu k našemu největšímu sousedu a při účasťi na stavbě společného evropského domu.

„Rusko je děrio samým jednáním s boševickými Ruskami. Pro počátek, myslím, stačí obápojně loajální jednání.“

„Je potřeba součinnost všech států, jeden sám nemůže Rusku pomoci. Ta součinnost vyžaduje určitěho plánu...“

Nejde tu totiž jen o sovětské Rusko, soudí Masaryk, nýbrž o budoucnost celé Evropy:

„Rusko se bez Evropy nemůže klidně vyvíjet, ale (ani) Evropa se nemůže klidně vyvíjet bez Ruska.“

Čelý text memoranda vyšel v roce 1934 ve sborníku prezidenta-čechů projevů Čestě demokracie, je- to věnováno, celkový tón i myšlenky jsou aktuální dodnes; nepřítel je ten o Sovětském svazu, nýbrž o všech zemích, které dnes usilují o pomoc při hledání cesty z hospodářské stagnace. Ale zejména je dobré mít je na paměti při vytváření nového vztahu k našemu největšímu sousedu a při účasťi na stavbě společného evropského domu.

Opět Masarykovo nádraží
Členi NVP se stážíli předst. dopřeka Vysoké školy politické na „obdobný průběh budoucí politiky. Ač v dlouhodobý průběh. Domu politické vý- činy v (včetně ulití řídicícké a pedagogické fakul- te UK. Hovorilo se i o tom, že v nejbližších dnech se znění názvu dvou míst v Praze: náměstí Krásoob- měněč jmenuje iměno Jana Palacha a Nádraží Praha — střed bude upet nádražím Masarykovým.

V Praze na Klárově byl znovu odhalen pomní- ček Merti Charouškové, jejíž život 26. srpna 1968 ukončily výstřely z automatu sovětského vojáka.

Masaryk a sovětské Rusko

Náš první prezident je často chápán jen jako velmi edmitlavý kritik Sovětského svazu. Poměrně málo je však známo, že už v červnu 1922 vypracoval obšírné memorandum nazvané Pomoc Rusku Evropě a Americe a jako důvěrné je tozadal společen- kým vládním. Dnes zápasí stredoevropské a východoevropské země s hospodářskými následky stalinismu a opět se v nich mluví o masinardovní pomoci. Hospodářská situace Sovětského svazu je navíc pro jeho sousedy nesmírně závažná i politicky. Proto snad bude užitečné v souvislosti s návštěvou nových vládních činitelů v SSSR připomenout si některé myšlenky Masarykova memoranda.

„Rusko samo“ začíná. „obraci o pomoc v hledu: tato pomoc je chování... Letit Rusko jen hospo- dětsky a finančně není možné; ce- rismus měl od Evropy tovary a pe- nize a padl. Rusko nespasí Evro- pa a nespasí ho jen chlebasem s pe- ní. Spása Ruska je v Rusku a v Rusech. Evropa Rusku může jen pomáhat.“

Masaryk si je dobře vědom i po- litického významu pomoci: „Každé jednání o Rusku a s Ruskem musí se dit prostřednictvím vlády, pro- tože ona kontroluje dráby a zaru- čuje pořádek, pokud vůbec je mož- ný... Uznání (sovětské vlády) je ne-

Další devalvace zlatého 19. 12.

Várhava: Polská národní banka včera devalvovala polský zlotý vůči čs. koruně o dalších 23 procent. Hodnota jedné Kčs byla zvýšena ze 146,25 na 180 zlotých. Podobně byl zlotý devalvován i vůči měnám dalších východoevropských zemí. Je to již čtvrtá de- valvace od 5. října letošního roku. Hodnota Kčs byla tehdy upravena ze 45 na 75 zlotých. Naposledy byl zlotý vůči čkoslovenské koruně devalvován 20. listopadu. Střední polské denky včera oznámily, že polská měna byla devalvována i vůči měnám jiných států. Např. hodnota jednoho dolaru USA v úředním kursu byla stanovena místo dosavadních 5000 na 6000 zlotých. Listy soudně informovaly o dalším více než desetiprocentním zvýšení cen pohonných hmot a také o pokračujícím značném zvyšování cen jiných výrobků a služeb v Polsku.

Nový zákon o národnostech požaduje lužicko- srbšská menšina v NDR, jak oznámila agentura ADN, Srbové žádají rovnost před zákonem a záru- ky zachování svého národního jazyka a kultury.

Pět let po svém vynuceném odchodu do zahraničí byl v modří známý sovětský divadelní režisér Jaroslav Kubovský jmenován do své dřívější funkce ředitel moskevského Divadla na Tagan- ce.

Pravda o Miroslavu Macháčkovi

S rozhořčením a úžasem jsem si přečetla v Rudém právu 6. 12. t. r. článek Táni Srámkové z Karviné Panu Miroslavu Macháčkovi, režiséru a herci Národního divadla v Praze. V zámju pravdy chci jako diva-
delní historička uvést několik závažných skutečností o osudech režiséra M. Macháčka, které jasně vyvracejí falešné soudy ve zmíněném článku. První politická perzekuce Miroslava Macháčka začala již několik týdnů po zatčení R. Slánského. Tehdejší režisér pražského Realistického divadla byl osouzen z vytváření 2. centra a v době kolem procesu byl vykázan z Prahy. Tam přišel o zaměstnání, pedagogickou činnost na DAMU a o byt. Byl nucen odejít do Českých Budějovic, což bylo jediné divadlo, které bylo ochotno jej přijmout do souboru. V roce 1956 se vrátil do Prahy, nikdy však již na školu. Od r. 1959 je členem činohry Národního divadla jako režisér a herec, roku 1968 mu byl udělen titul zasloužilý umělec. Po dubnovém plénu ÚV KSČ roku 1969 asi 20 členů Národního divadla vystoupilo z KSČ, mezi nimi i M. Macháček. Všem bylo potvrzeno vysídlení, až právě na režiséra Macháčka, který byl vyloučen s odůvodněním, že akci organizoval. V důsledku toho pak nebyl schválen jako nomenklaturní kádr, což bylo podmínkou u režiséra Národního divadla. Vřeni kolem jeho režisérské činnosti vyvrcholilo začátkem roku 1971. kdy dokonce proti jeho režii Shakespeareova Jindřicha V. vznesl V. Bláha interpelaci ve sněmovně a v Rudém právu bylo toto představení označeno za protisocialistické. Režisér Macháček pak nasměle dva roky režioval. Okolo každé jeho inscenace se vždy vytvářela doona atmosféra, jeho režie Čapkovy Hráč nemoci (1960) byla po diskusi, z níž nebyl pozván ani jeden z účinkujících, zakázána. Roku 1982 dostudoval do premiéry ještě Hamleta, měl připravit úpravu a režii hry E. O'Neillů Smutek službi Elekty, ale k inscenaci v Národním divadle nikdy nedošlo, inscenoval ji pak pohostinsky roku 1987 v MDP. Od roku 1982 nebyl po šest let připuštěn k režijní práci ani ve vlastním divadle. Tyto osudy se promítly pochopitelně i do mimodivadelní práce M. Macháčka: Poslední roli, v níž v televizi hrál, byla epizoda učitele latiny v Princů a chudšosovi na počátku 70. let. Režisér Háša dostal nařizeno, že již roztočenou roli nesmí M. Macháček dokončit. Rýze technické důvody — časová tiseň — způsobily, že ji ještě dohrál, ale bez uvedení v titulcích. Od té doby nesmí celkem 16 let účinkovat v televizních literárně dramatických pořadech, nesměl do filmu ani do rozhlasu. Pokud jde o film, pak asi za pět let od zákazu činnosti M. Macháčka se pokusil státně dnes již zesnulý režisér Kovář toto nařizení obejít. K němu se pak připojila i bratislavská Koliba a M. Macháček točil na Slovensku, u Dušana Trančíka. Po tomto promlavení zákazu začal opět filmovat, ovšem ne často. Když byl zcela nedávno obsazen do filmu režiséra J. Svobody Skapitel, prosiml, umělecká rada ČSF proti tomu protestovala s odůvodněním, že M. Macháček nemá kladný vztah k našemu zřízení a proto nemá ani hrát kladnou roli. Režisér Svoboda však natočil na kazetu s M. Macháčkem klíčové scény filmu a na jejím základě je do této role prosadil. Taková je tedy pravda. Nelze tedy o něm říkat, že převlékal kabát, byl vo flóru a nechal se oslavovat a dekorovat.
7. 12. 1989

z dopisu divadelní historičky
PhDr. LUDMILY KOPÁČOVÉ

Proč je tak oblíbená

{fz}: České mši vánoční J. J. Ryby většina pěvod i budebníků nřeckou jinak než „Rybovka“. Vypadá to hodně slavnově, ale není tomu tak. Máme ji rádi a tak jí nazýváme familiárně jménem. Kdy vlastně vznikla její tak velká obliba? Za Rybova života to nebylo, za první republiky taky ne, o protektorátu už ani nemluvíme. Posluchači si jí oblíbili vlastně až v dobách nepřehledných vzdelávacích. A proč? Co je na té mši tak nesmírně poutavého? Po technické stránce patří k těm poměrně málo náročným skladbám J. J. Ryby. Používá těch nejběžnějších tónů, harmonicky pracuje převážně se třemi základními akordy. Přitom je skutečností, že Ryba dovedl napsat díla technicky velmi náročná. Textová není vlastně pravou mší v liturgickém slova smyslu. Text si napsal Ryba sám, je to vlastně taková scénka ze života českého lidu, který všit narození ježiška. Ovšem — a to bude ten pravý důvod — hudba je to výsostně česká. A její duchovní obsah? O tom není třeba diskutovat. A tak si myslím, že si můžeme odůvodnit oblibu Rybovy mše asi takto: oejnou přišli vzdálená léta, kdy nebylo žádoucí hlásit se k češtině, daleko výhodnější bylo vyvádět se za internacionalistu. A nebylo žádoucí ani hovořit o tom, že člověk má a potřebuje mít nějaký duchovní život. A nebylo-li možno se tak otevřeně projevovat, musela přišit na pomoc — jako už tolikrát — hudba. A Rybova Česká mše vánoční dokonale spojila tyto dva prvky: lidé to velice rychle poznali a na tuto mši začali chodit jako na manifestaci potlačovaného češtiny a stejně tak potlačované duchovní svobody.

Monumentální socha prvního slovenského kníže ve Příbřině byla stavěná odhalena na Příbřinově náměstí v Níle. Autorem sochy je národní umělec Tibor Barttay a její okolí architektonicky dotvořil Ivan Szalay.

Co na to ministr národní obrany?

Jsem řidič DP Praha — autobusy, a tak každý den přicházím do styku se studenty a spoustou slušných lidí. Studenti i Občanské fórum vydávají různá prohlášení a prohlášení, jež rozděávají, a prosí o zveřejňování. Tak i já u nás v domě vylepoval tyto materiály, ale stále je někdo trhal a ničil. Tak jsem je začal hlídat a zleřil jsem občany, kteří to dělají. Chci popsat událost, která se stala 13. 12. večer a která mě i celou rodinu, ale i všechny slušné lidi a zaměstnance našeho podniku, se kterými jsem o tom hovořil, velmi pobouřila. Proto vlastně píši. Já s manželkou jsme přišli k panu Milena Šajbena, majitele ČSLA, jak řká plakát OF upozorňující, že odstranění plakátů je záležitost vlády celospolečenského dialogu. Na něj dotaz, proč to dělá, valice aragantně prohlásil, že takové věci zde viset nebudou a že OF není žádná politická organizace a nemá tedy právo cokoli žádat ani vylepovat a jestli se mi to nelíbí, tak abych ho pověsil na lampu. To řekl jsem zcela provokativně a čekal, že se nechám vyprovokovat k nějaké neuváženosti. Řekl jsem mu, že nic takového není v programu této něžné revoluce a že nejsme takoví, abychom zavírali lidi a mlátili děti za to, že chtějí svobodu a slyšet pravdu. Řekl jsem, že přijde doba, kdy se bude muset se svým „já“ vyptávat každý sám, a on to bude mít těžké. A teď to, co mě tak pobouřilo a zároveň zcela smrazilo. On totiž řekl: „To se nestane a až se to obrátí, tak vám to spočítáme.“ Vstoupil do výtahu a odjel. Proto se ptám: Co na to ministr národní obrany? Jak je možné, že takhle zmanipulování lidé jsou v naší armádě a jsou takto vychovááni? A co nás české s takovými lidmi? Cožpak nepochopí, že doby vyhranování a zastranování jsou již pryč a národ nedovolí, aby se vrátily?”

P. B. Praha 5
Tento dopis přinesl večera pan P. B. (plné jméno a adresu má přizvážen redakce k dispozici), a náš redaktor se obrátil na ministerstvo národní obrany ČSSR ne žádosti o přehledení. Byli jsme ujištěni, že celá záležitost bude vskutku lsně přehledněna, a o výsledku budeme informovat. (1d)

Kryty nebo byty?

{pk}: Na schůzi Občanského fóra Pozemních staveb Plzeň byl m. j. formulován požadavek na okamžitě zařazení výstavby krytů CO v Západočeském kraji. Za městskými úřady odmítají nadále se na jejich stavbě podílet. Zastávají názor, že v současné mezinárodní situaci je to nejenom kruk zpátky, ale i také degradace jejich práce a zcela neodpodstatněné utápení investiční a materiálu. Jen na krytí, které mají vybudovat Pozemní stavby Plzeň, je plánována částka 56 milionů korun! Přitom výstavba osmipodlažního domu o 48 bytch si vyžádá osm milionů Kčs. Snadno lze tedy spočítat, kolik by za tyto peníze mohlo být postaveno bytů. V minulosti už bylo postaveno mnoho krytů, které nyní jen chátrají... Zaměstnanci Pozemních staveb Plzeň se dosud nedovzdali, kdo je kompetentní dát příkaz k zastavení této investiční akce, neví to ani podnikový ředitel. Proto se obrátil na předsedu vlády ČSSR. Zároveň vyzývájí sve kolegy z jiných stavebních podniků, kteří jsou bezpochyby nuceni pracovat na podobných zakázkách, aby jejich požadavek podpořili. Pakliže by budování krytů málo pokračovat dál, zaměstnanci Pozemních staveb žádají, aby tuto práci převzal některý z nově vznikajících vojenských stavebních podniků.

NEDALEKO PARIZÉ v úterý přistál malý letoun poháněný motorem na etanol, který jako první na světě přelétl Atlantik. Historický pokus uskutečnil 54letý pilot M. Shauck, profesor Baylorské univerzity z města Waco (stát Texas), a druhý pilot italského původu G. Zanin. Dramatický let poznamenaný nepříznivým počasím se uskutečnil z Kanady na Kanadské ostrovy. Letoun má tvar velkého křídla a je vyroben z laminátu. Váží kolem 1000 kg a dosahoval rychlosti přes 320 km v hodinu. Cílem pokusu bylo dokázat vhodnost etylalkoholu pro pohon letounů. Profesor Shauck po letu konstatoval, že je výkonnější a ekologicky podstatně čistší než klasické palivo.

S VELKÝM OHLASEM se o tomto víkendy setkala dražba hraček v hamburské hanzovní aukční síni. Bylo tu vydraženo 1595 panenek, plyšových zvířat a plechových hraček ze soukromé sbírky, jejíž majitel financoval unikátní zpronevěřenými státními penězi. Celkovou vyvolávací cenu 334 000 marek se podařilo zvýšit na 725 000 marek. Parádními kousky ve sbírce vysokého úředníka ze Severního Porúni-Vestfálska, který je již ve vězbi, byly plyšová koza z roku 1930 za 2300 marek a plyšová panáka z roku 1957 za 1350 marek. Hřeben loď firmy Märklin z roku 1900 byla vydražena na 38 000 marek. Plechová tříkolka z roku 1910 byla novému majiteli přiklepána za 2500 marek.

■ Japonští vědci objevili podmořskou prasklinu zemské kůry, která je dlouhá přes 330 km a táhne se od ostrova Honšú do Tichého oceánu. Její šířka kolísá od dvou do pěti kilometrů a hloubka je devět kilometrů. Vědci vyslovili oprávněnou domněnku, že prasklina byla epicentrem zemětřesení v roce 1923, kdy byla zničena polovina Tokia.

■ V Madrasu ve východní Indii mají od roku 1969 hadí rezervaci známou pod názvem „Hadí zahrada“. Areál se rozprostírá na ploše jednoho hektaru tropického lesa. Zije tam okolo třiceti druhů hadů, vyskytujících se v celé zemi. Hadí žijí ve velkých skupinách v obrovských vybetonovaných příbytcích.

Dále bych chtěl upozornit na šílené rozpaky populární letáčka, zejména v Brně, které vřamují, že se údajně 19. prosince 1989 připravuje vojenský pnc. S plánu odstranění provokativní, že tato naprostě neodpovědná jednání vyvolávají paniku a srážku mezi civilním obyvatelstvem a výtvarnými neuváženostmi ČSLA. Velení armády se ostře distancuje od takového aktu a odmítá vředení nářků. O tomto stavu informoval ministr národní armády genplk. M. Várek představitel Občanského fóra.

● Počet Egyptanů včetně těch, kteří žijí v cizině, dosáhl 55 milionů. Oznámil to včera list Al-Abrám s odvoláním na poslední statistické údaje. Od 10. března do 17. prosince se počet obyvatel zvýšil o jeden milion.

údky vojenské základny sluzby. Dále bych chtěl upozornit na šílené rozpaky populární letáčka, zejména v Brně, které vřamují, že se údajně 19. prosince 1989 připravuje vojenský pnc. S plánu odstranění provokativní, že tato naprostě neodpovědná jednání vyvolávají paniku a srážku mezi civilním obyvatelstvem a výtvarnými neuváženostmi ČSLA. Velení armády se ostře distancuje od takového aktu a odmítá vředení nářků. O tomto stavu informoval ministr národní armády genplk. M. Várek představitel Občanského fóra.

Důvěra ministru M. Vackovi 18. 12. 89
{pk}: V sobotu se v Praze uskutečnilo první celostátní setkání vojáků z povolání a občanských zaměstnanců vojenské služby, kteří byli z čs. armády propuštěni po aktivní účasti v reformním proudu pražského jara v roce 1968 a neshouhlasili s vojenskou terrorenocí. Represivně bylo takto postaveno 4857 důstojníků, 955 poručíků a zatím nezjištěný počet občanů, 955 poručíků a zatím nezjištěný počet občanů, kteří zaměstnanci vojenské služby. Srovnávaní s vojensko-politickou sekce klubu Brodka, který je součástí Občanského fóra. Jednáni se na pozvání sekce zúčastní ministr národní obrany genplk. Ing. M. Vacek, kterému shromáždění vyslovilo plnou důvěru.

K situaci v armádě 19. 12. 89
{pk}: Tiskový mluvčí ministerstva národní obrany ČSSR plk. S. Pobotný požádal ČTK o zprostředkování

Schewardnades deutsche Fragen

Es war zu später Stunde am Montag, nachdem der eigentliche Anlaß der Brüssel-Reise des sowjetischen Außenministers — die feierliche Unterzeichnung des ersten Vertrages zwischen der EG und der Sowjetunion — und ein gemeinsames Abendessen mit den zwölf EG-Außenministern überstanden war. Wie denn sein Vorstoß in die Zentrale des bisherigen militärischen Gegenblocks aufgenommen werde, wollte Schewardnadse von dem Deutschen wissen.

Genscher runzelte seine Stirn zu freudlichem Grinsen und erwiderte: „Wir betrachten das als Symbol für die neue politische Rolle, die beide Faktorganismen für die künftige Friedensordnung in Europa spielen müssen.“ — Genscher habe er es auch gemeint, war Schewardnades beruhigte Feststellung.

Im Saal 502 des Europa-Parlamentsgebäudes an der verkehrstosen Brüsseler Rue Belliard hielt Schewardnadse dann elfenhalb Stunden nach seinem Plausch mit Genscher am Dienstag eine Rede, die den anwesenden EG-Abgeordneten wie

ein Paukenschlag gegen das Gespenst der „incertitudes allemands“ — der deutschen Ungewißheiten — klang. Vielen nichtdeutschen Zuhörern durchaus beruhigend.

Freundlich seine blauen Augen ab und zu vom Manuskript hebend, sprach der Supermachtminister über die Perestroika. Doch dann kam Schewardnadse auf die „Lage um die DDR herum“ und seine eigentliche Botschaft. Beide deutsche Staaten gehörten Militärallianzen an, die nur auf einem langen Weg verschwinden könnten. Natürlich habe jeder der deutschen Staaten das Recht auf Selbstbestimmung, das in letzter Zeit hitzige Debatten auslöste. Appelle an die DDR zum Anschluß an die Bundesrepublik hätten dort bei Parteien und Bevölkerung und bei den Nachbarn Deutschlands Unruhe ausgelöst.

„Wo sind die politischen, rechtlichen und materiellen Garantien, daß deutsche Einheit nicht eine Bedrohung der nationalen Sicherheit anderer Staaten und des Friedens in Europa auslöst?“ Schewardnadse zählte weiter auf: 2. Die Anerkennung der bestehenden Grenzen (Oder-Neiße-Grenze) und merkte an, „wie wir wissen, hat die Regierung der BRD bisher eine Antwort vermieden.“ 3. Wo wäre der Platz eines deutschen Einheitsstaates in

den bestehenden Strukturen? Man könne doch nicht annehmen, daß die Bundesrepublik ihren Status (der Westbindung) beibehält und die DDR ihren radikal verändert. 4. Wäre eine gesamtdeutsche Einheit bereit, eine Demilitarisierung und Neutralisierung zu akzeptieren und ihre wirtschaftlichen und anderen Beziehungen grundlegend zu ändern? 5. Was wäre ihre Haltung zur Präsenz alliierter Truppen und zum Vier-Mächte-Vertrag von 1971? 6. Wie würde die mögliche Schaffung einer deutschen Einheit in den Helsinki-Prozeß der KSZE passen, der zur Beendigung der Teilung Europas führen soll? Eine Frage, die sich beispielsweise aus der Sicht des Bundesaußenministers rundheraus positiv beantworten ließe, aber vielleicht nicht aus der aller westlichen Bündnis- und EG-Partner. 7. und fast versöhnlich fragte der Kreml-Mann, ob die beiden deutschen Staaten bei der Bekundung einer Anfangs-

bewegung zu deutscher Einheit bereit wären, die Interessen anderer europäischer Staaten zu berücksichtigen und auf kollektiver Basis befriedigende Antworten für alle Probleme und Fragen zu finden, deren Aufzählung sich noch beliebig verlängern ließe?

Zum Ausklang seiner Rede betonte Schewardnadse Moskauer Wunsch, anläßlich der Unterzeichnung der geplanten Ost-West-Rüstungskontrollverträge gegen Ende nächsten Jahres ein Gipfeltreffen der 35 KSZE-Staaten einschließlich der USA und Kanadas einzuberufen, auf dem die „sehr komplexe Situation in Europa“ weiterentwickelt werden könnte. Ein Zentrum zur Verhütung von Überraschungsangriffen, ein Zentrum für ökologischen Beistand, ein europäisches Institut für Menschenrechte nannte er als Beispiele nächster Schritte. Im Zusammenhang künftiger sowjetischer Zusammenarbeit mit der EG fügte er noch hinzu: „Wir könnten vielleicht für West-Berlin das Prinzip anwenden, daß alles erlaubt ist, was nicht (durch Verträge) verboten ist.“

Stilvoll fanden es Beobachter, daß Schewardnadse seine Deutschland-Besorgnisse nur vor den EG-Abgeordneten vorbrachte und nicht beim Essen mit den EG-Außenministern. Dort blieb das heiße Thema dem Vernehmen nach völlig unerwähnt, womit jede Peinlichkeit vermieden wurde.

im Hochhaus. „Ich zähle schon 36 Mark monatlich Umlage für den Aufzug. Muß ich dafür noch mehrhinlegen?“
Antwort: „Leider ja! Der Lift-Zuschlag würde in Ihrem Fall 161,10 Mark pro Monat betragen.“

langem.“
▶ Rentner Georg (68) und Hilde S. (67) wohnen in einer Drei-Zimmer-Wohnung (70 qm) in Rödelheim. „Kann sich der Vermieter unser gekacheltes Bad extra bezahlen lassen?“
Antwort: „Ja, das ergäbe einen Luxuszuschlag von 32,20 Mark!“
▶ Arbeiter Wolfgang K. (43) wohnt mit seiner Familie (drei Kinder) auf 90 qm in Bonames —

Machwerk des Jahres“
(Vorsitzender Werner Schaub).
▶ Verkäuferin Herma L. (56): „Erst vor wenigen Monaten wurde die Miete für meine 63 qm große Zwei-Zimmer-Wohnung mit Isoliertglasterfenstern von 350 auf 400 Mark kalf erhöht. Wird's jetzt noch mehr?“
Antwort: „Nach dem neuen Mietspiegel könnte ihr Vermieter 432 Mark Grundmiete plus 33 Mark Fensterzuschlag ver-

Frankfurter Mieter haben Angst. Seit bekannt wurde, daß der neue Mietspiegel künftig Mieterhöhungen bis 42 % zuläßt und sogar Selbstverändlichkeiten wie Fahrstühle in Hochhäusern und Kacheln im Bad zu satigen Aufschlägen führen können, dreht sich in der Sprechstunde des Mieter-Schutzvereins (Eckenheimer Landstraße 339) alles um „das

ZAPRIMATUAT!
↓

Na Sněžce zatím, stop' Abdikace prezidenta ČSSR
(třetí): Prezident ČSSR Gustáv Husák dopisem ze dne 10. prosince 1989 oznámil předání předsednictví Federálního shromáždění ČSSR, že odstoupí z funkce prezidenta Československé socialistické republiky. Vláda ČSSR vytvořila žádosti Sv. Potáče a uvolnila jej z funkce předsedy Státní banky Československé. Současně do této funkce jmenovala J. Topolanského, dosavadního náměstka Federálního úřadu práce na dosavadní variantě. Živnostenské banky v Londýně.

Eisenhower-Enkelin heiratet Russen
Washington — Susan Eisenhower, Enkelin des ehemaligen US-Präsidenten Dwight Eisenhower, will im Februar den sowjetischen Raumfahrtexperten Roald Sagdilw heiraten.

Greenpeace fordert in Prag Baustopp an Atomkraftwerk

PRAG, 19. Dezember (dpa). Die Umweltbewegung Greenpeace fordert von der CSSR-Regierung einen sofortigen Baustopp am Atomkraftwerk Temelin in Südböhmen. Greenpeace veranstaltete dafür am Dienstag um 11.59 Uhr auf dem Prager Wenzelsplatz eine „öffentliche Pressekonferenz“, zu der Tausende von Menschen kamen. Mit der Uhrzeit wollten die Umweltschützer darauf hinweisen, daß es in der Atomenergiefrage der CSSR, „bereits eine Minute vor Zwölf“ sei.

Greenpeace zufolge gibt es eine bisher geheim gehaltene Studie tschechoslowakischer Wissenschaftler, in der Temelin aus mehreren Gründen als besonders ungeeigneter Standort für ein Atomkraftwerk bezeichnet wird. Dazu gehörten seismologische Gegebenheiten, Wasserversorgung und Bevölkerungsdichte.

Unter dem Motto „Stopp! CSSRnoby!“ verlangt Greenpeace außerdem die Veröffentlichung aller geheimen Daten sowie der Katastrophentpläne.

Společnost T. G. Masaryka navrhuje, aby u příležitosti 140. výročí narození byl zakladatelem Československé republiky a jejím prvním prezidentem odhalen 7. března 1990 na třetím nádvoří Pražského hradu pomník.

Zpět do vlasti

(třetí): V zahraničí žije mnoho našich občanů, poprvé válčích občanů, kteří byli rozhodnutím státních orgánů ČR občanství zrušeni. Už v minulosti se z různých důvodů, pochopitelně především rodinných, snažili navštívit Československo, což jim však většinou nebylo umožněno. Dnes je situace jiná, v zahraničí však stále panuje nejistota: Jak se čs. státní orgány vůči československým občanům, kteří budou chci v nejbližších dnech přicestovat do vlasti, zachovají? Jsou obavy komplikací při vjezdu i při výjezdu z Československa. Právní komise ČS. sociální demokracie se proto obrátila na příslušná ministerstva ČSSR se žádostí, jejíž vyřešení umožní našim občanům v zahraničí volně přicestovat do Československa a svobodně opět odcestovat. Kolobudutím prezidenta ČSSR ze dne 9. prosince 1989 byl trestný čin opuštění republiky generálně amnestován. Ovšem mnoho našich občanů zadržujících se bez povolení v cizině se o tom nedovědělo. Čs. sociální demokracie proto žádá, jasně prohlásit, že jejich trestní stíhání při návratu do vlasti je vyloučeno. Kromě toho žádá závazek státu, že něhdy vyplyne, že čs. občanům zadržujícím se v cizině, bude na požádání obratem vydáno vstupní vízum do ČSSR. Občanům, kteří nemají upraven vztah k ČSSR a nemohou proto přijet s čs. vysílehovalcům pasem, má být umožněna návštěva Československa na základě cestovního pasu země, jejíž občanství získali, nebo a jiným osobním dokladem nahrazujícím cestovní pas, vydaným státem, na jehož území se zdržují.

Uznámení kardinála Tomášovi

(třetí): Sekretariát Svatého kateolického duchovních Pacem in terris v Praze oznámil svým dopisem ze dne 7. prosince 1989 Františku kardinálu Tomášovi jako předsedu Všeobecního shromáždění a ordináře Čech a Moravy, že Svatému ukončilo činnost k uvedenému datu.

Přijevník Ed Matějk a delegace diplomatů z americké ambasády se zúčastní vzpomínkového obřadu v Svatci a Klatovce u příležitosti zrušování státního občanství a přivítání návratu do vlasti. Obřad se koná v pátek 22. prosince 1989 v 15 h v Svatci a v 16.30 h v Klatovce.
22.12.89

Bude v Praze Mozartovo náměstí?

Uvažuje se o bývalém Ovocném trhu za Tylovým divadlem

Za dva roky už bude patřit Tylovo divadlo sas e hercům a obecná. Činohra se tak vrátí do působiště sobě tradičně nejbližšího — a opera d okonce oslaví cyklem představení 200 let od smrti Mozartova, který zde osobně řídil první provedení svého Dona Giovannina, nazvaného potom „Operou oper“. Tim se zařadí Praha do celosvětové jubilejní akce, spojené také s pěveckou soutěží, s mozartovským sympoziem a s kongresem, jak

Postavení Prahy je v těchto mezinárodních pozicích zvláštní tím, že znovu otevřeně Tylovo divadlo bude, jak známo, jedinou dochovanou historickou scénou, na které Mozart dirigoval premiéry svých oper. A přece se toto divadlo jmenuje po prvním velkém českém divadelníku a dramatikovi, po osobnosti srovnatelné svým významem s Boženou Němcovou nebo s Bedřichem Smetanou. Protože bývalé Stavovské divadlo v Rytířské ulici bylo prvním skutečným divadlem v Praze, kde se začalo hrát česky, a protože právě zde poprvé zazněla píseň Kde domov můj, stal se autor naší hymny Josef Kajetán Tyl národním patronem této památné budovy oprávněně. Nicméně se nám hudebníkům vždycky zdálo, že přítom volky Mozart ve své Praze nakonec přece jen přišel tro-

chu zkrátka — i když má svoji bustu v salónku u divadelního bufetu. Jak tedy splatit tento dluh Pražanů k Mozartovi, související s Tylovým divadlem? V této spojitosti je třeba připomenout někdejší podnět národního umělce Ivo Židka: aby prostranství za Tylovým divadlem — bývalý Ovocný trh — bylo po dokončení rekonstrukce a po vhodné úpravě (s s památkem Wolfgangu Amadeo?) pojmenováno po Mozartovi. Sousední historický areál Katolína rámcuje důstojně z druhé strany tuto prostranství, z něhož Mozart vchodem pro umělce do divadelní budovy vstupoval, a které měl před očima, když po představení zase odcházel. Snad by byl ještě čas zakomponovat takové řešení do generální rekonstrukce Tylova divadla, respektive jeho nejbližšího okolí, které

— dotčeno nespornou účastí Mozartovy osobnosti — patří k významným kulturně-historickým lokalitám našeho hlavního města. A PROČ NE? (vbr)

V ZÁJMU CELÉ SPOLEČNOSTI

Včera v odpoledních hodinách jsme se tedy dočkali. Po jednání, které sám nový premiér Marián Čalfa označil jako složitá, byla jmenována nová vláda. Stalo se tak v situaci, kdy vládní krize kulminovala a bylo třeba se co nejrychleji dohodnout.

Úvodem je třeba říci, že požadavek naší strany, aby v nové vládě bylo zastoupeno padesát procent neustraniků — odborníků, doporučených Občanským fórem — a zbývajících padesát procent bylo vybráno ze zástupců všech stran, které působí na celém území státu, splněn nebyl. Zástupci naší strany se totiž při jednáních u kulatého stolu řídili zásadou, že je třeba být konstruktivní a demokraticky akceptovat názor většiny. Pokud jde o zastoupení slovenských politických stran, Strany slobody a Demokratické strany, bylo dohodnuto, že jejich zástupci budou nabídnuta místa v centrálních zastupitelských orgánech.

Ve druhém kole jednání o zastoupení odborníků-neustraniků doporučených Občanským fórem, se po složitých jednáních zástupci všech stran přiklonili k názoru Občanského fóra, že je třeba dávat přednost progresivním osobnostem bez ohledu na příslušnost k té či oné politické straně. Proto jsou také ve vládě zastoupeni dva členové KSČ V. Dlouhý a V. Komárek, které navrhol Občanské fórum.

Naše strana má ve vládě dva zástupce: F. Reichla, který je místopředsedou vlády a je pověřen řízením Státní komise pro vědeckotechnický a investiční rozvoj, a R. Sachra, který je ministrem federální vlády. Při prvních jednáních u kulatého stolu navrhl zástupci stávkujících studentů, aby bylo naší straně svěřeno ministerstvo vnitra. Tento návrh podpořili i zástupci Občanského fóra z Prahy a Brna. Při dalších jednáních přímo tyto dvě struktury doporučily pro tuto funkci R. Sachra. Další rozhovory však ukázaly, že na ministerstvu vnitra v současné době dochází k určitým změnám, které se týkají vyčlenění Státní bezpečnosti, a proto bude prozradit vhodnější, aby činnosti tohoto ministerstva byly přímo podřízeny předsedovi vlády a jeho dvěma prvním náměstikům. Teprve po přijetí všech doporučených změn bude jisté v nejbližší době nalezeno vhodné řešení.

V průběhu všech jednání se naše strana důsledně snažila uprosit se od všech úzce stranických zájmů a postupovala vždy v zájmu celé společnosti. Naši zástupci věnovali maximální energii prozrazení záměru, aby vláda reprezentovala nejširší vrstvy obyvatelstva. Jsme si totiž vědomi toho, že teprve svobodné volby mohou vládě poskytnout zákonný mandát. Věříme, že naši strana poskytne i prostor pro uplatnění programu, který lze shrnout pod heslem „křesťanský a demokratický“.

Lidové milice odzbrojily

[čtk]: Bylo jich hodně, oněch nákladně zřízených skladů a tajných místností. Říkalo se jim arzenály a byly zbudovány podle vzorů bankovních trezorů. Vcházelo se tam na lusko. Těžké ocelové dveře, spíško vřta. Byly opatřeny několika zámky... Zde se setkávali oni oslí boží, jak si mezi sebou říkali, tady hovořili o politických a jiných otázkách, těšili se z „frontového komarádůlsta“, zdálo se jim, že by jeden za druhého položil svůj život, věřili že slouží správně věci. Dnes jsou tyto arzenály prázdne. Lidové milice odevzdaly své zbraně (tam, kam patří — do skladů ČSLA). Jsou rozparovaní, mají pocit klidu. Ale i mezi nimi začíná diferenciac. Ti mluví hovoří o tom, že sloužit straně a obrodě společnosti je správnější než zbraně, postlivo prací. Ti druhí váhají jsou i takoví, kteří se nevzdávají starých pozic, totiž starého myšlení. Všechny však rozčarovalo jednání představitelů KSČ. Jak oznámil tiskový mluvčí předsednictva ÚV KSČ, byly všechny zbraně a munice Lidových milic převezeny do skladů ČSLA a pokračuje stahování veškerého materiálu ze závodů, který by mohl být označen za vojenský, aby nebyla možnost jeho zneužití. Tento odvoz bude ukončen do 20. prosince, tedy do zahájení mimořádného sjezdu KSČ.

Naprostá nedůvěra ÚRO

[čtk]: Zástupci stávkových a závodních výborů velkých a důležitých závodů ČSSR na své sobotní poradě v Kladně přijali usnesení, v kterém podporují Sdružení stávkových výborů podniků a jiných institucí jako svolavatele všednorového sjezdu v lednu 1990 a schvalují jeho postup. Zároveň vyslovují naprostou nedůvěru Ústřední radě odborů a žádají, aby se řídila těmi členská odhodová základny, předala svůj politický mandát Sdružení stávkových výborů a zablokovala používání Fondu solidarity. Zástupci stávkových výborů dále vyzývají závodní výbory všech závodů, podniků a institucí, aby jmenovitě vyslovily důvěru Sdružení stávkových výborů jako orgánu, který je oprávněn svolat všednorový sjezd. Navrhují, aby se jednotlivé závodní výbory registrovaly u Sdružení stávkových výborů a v rámci volkých podniků i občasně vytvořily jako dočasný orgán koordinující centra, jež budou sledovat přípravu sjezdu. Vrcholový orgán, vytvořený všednorovým sjezdem, by pracoval jako koordinující centrum do doby, kdy odborové svazy opírající se o demokraticky projevovanou důvěru, utvoří svůj stálý vrcholový orgán. Požadují, aby tiskové orgány odborů přešly do pravomoci Sdružení stávkových výborů podniků, které má důvěru členská základny odborů. Zástupci stávkových a závodních výborů dále vyjadřují podporu jednotě odborů, jejich svazové struktury a odmítají činnost politických stran na pracovištích. Prohlašují, že zvýšená stávková pohotovost bude trvat do té doby, dokud nebudou splněny požadavky studentů. **NIKDY DŮVĚRY NEBĚLA, TAR CO!**

Uctění památky J. Palacha

[čtk]: Několik stovek studentů i občanů se večer v podvečerních hodinách sešlo před pražským Rudolfinem, aby při příležitosti Dne lidských práv uctilo památku Jana Palacha. Účastníci si připomněli osobnost Jana Palacha, historická skutečnost, které vedly k jeho lidské oběti, i souvislost s demokratickými změnami v současnosti. Manifestanti žádali, aby náměstí, na kterém sídlí filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, na níž Jan Palach studoval, neslo jeho jméno.

Zádají změnu státního znaku

[čtk]: Centrálnímu koordinujícímu stávkovému výboru studentů v Praze zaslalo 594 studentů a 34 vyučujících kladských středních škol tuto žádost: Kultura a státní Československa patří k nevyhnutlivým celým Evropy. O vředenosti a státní vzhledu město Čechů, se zastávají velkou měrou: bráží český, činať tiskový kárel IV. Zainteresová nejvyšší stávkové evropské univerzity v Praze vznikla z hierarchie mba- la. Křálovství českého poklidně vát a uměti. Ani živěstátní medvědní líbezná nesnážíla dátežstátní Prahy e tím i celého evropského dřozní. Vzhledem k významu Českého křálovství ve své době, kulturnímu odkazu současnosti a zásluhám českého krála Karla IV. byla ve státním znaku umístěna nad bílou lvů královská korunka. V roce 1960 byla se změnou ustaveny vymešné ze příslušnou hvězdu. Žádáme, aby se opět vzhledem k výše uvedeným důvodům karunkor vřídila na náš státní znak.

Noví představitelé pražské radnice

[čtk]: Na mimořádném zasedání pléna Národního výboru hl. m. Prahy byl pražským primátorem zvolen J. Hájek (KSČ), J. náměstkem primátora J. Klíma (komunistický KSČ), zlatě náměstkem M. Hroský (ČSS), V. Klíma (bez politické příslušnosti), P. Nebeský (ČSL), J. Němec (KSČ), tajemníkem NVP J. Málek (KSČ). Za členy Rady NVP byli zvoleni členové ČSL, bratři J. Navák, J. Šeb a P. Šeic, dále tři členové ČSS, dva členové KSČ a tři členové bez politické příslušnosti. Předsedateli VLN NVP byla zvolena I. Temňová. Dvě žbyla mírně v radě NVP z dohodnutého počtu zástupců politických stran jsou ještě rezervována pro dva členy KSČ. **MAJEL SE NÁV RÁDU STÁTKOVÝCH...**

Podruhé rekordmanem

[čtk]: Perádný podnikatel P. Cabronel se již podruhé zapsal do světového Guinnessovy knihy rekordů poté, co na soutěži vítěpáků vyhrál anekdoty nepřetržitě 72 hodin. Tento výtvorec se poprvé dostal na stánky knihy rekordů před šest lety, tehdy mu však sly stedly pouze na 40 hodin vřádvěnt-vřpá. Tiskové agentury konstatovali, že toto neobvyklé činnost slouží F. Cabronelovi zároveň jako výborná reklama. Není proto divu, že bezpečásky podnikatel nechtěl se zvýšením výkonů přestat a připravuje se intenzivně na příští maratón vítěpáků.

Derechte Rambo starb in Beirut

Beirut - Der echte „Rambo“ wurde im November in Beirut von einer Autonomie zerrissen. Der Ex-Fremdenlegionär Jean Rubio (57) war Chef eines Sonderkommandos unter dem christlichen General Aoun im Libanon. Er wurde vom syrischen Geheimdienst umgebracht. Für die Amerikaner kämpfte der Franzose in Vietnam, war Vorbild für die „Rambo“-Filme.

organizací (WHO) při zahájení první evropské konference o životním prostředí, která se koná ve Frankfurtu nad Mohanem.

• Sedm miliónů lidí umírá každý rok ve světě v důsledkch požívání závadné vody a na třetinu území celé Země jsou nevyhovující životní podmínky. Bylo to oznámeno Světovou zdravotnickou

The Times: Československo ukázalo cestu

Světový tisk komentuje složení vlády národního porozumění

LONDÝN: „Československé ukázkou cestu“ napsal včera M. McCawley v britském deníku The Times, který podporuje politiku Konzervativní strany. „Českoslovenští měli v zájvodu o demokracii pozdati start; ale již předběhli Pařížky, Maďary a východní Němce“, napsal autor. Uvedl, že „v Československu se rodí demokratický socialismus s více politickými stranami a svobodnou soutěží myšlenek. Země je schopna vytvořit se hospodářskému zblouzení, které je tak strážné v Polsku, a poklesu autority, které destabilizuje východní Německo“.

Článek se dále zabývá složením nové vlády. Uvedl, že Občanské fórum sice neobsadilo křeslo ministra vnitra, ale „při bezpečnosti očividně neutralizovalo“. Když soustředil pozornost na nového ministra zahraničních věcí J. Dienstbiera, napsal, že zahraniční politika bude nyní víc sloužit národním zájmům a ironicky bude více sledována s novou zahraniční politikou Moskvy, než tomu bylo za Dienstbierova předchůdce.

V pohledu na čs. hospodářství upozornil autor na úřak zahraničních záležitostí, které, jak usoudil, zřejmě mezi národními trhy rizika při nových půjčkách. Vyzval Británii k hospodářské pomoci. Početili také otázku, zda i v Československu se projevuje korupce a zneužívání moci těch, kteří odchází.

„Pokud Gorbačov zůstane u moci, bude Československo moci utvářet budoucnost podle svých představ,“ uzavřel The Times svůj komentář.

VARŠAVA: O vytvoření vlády národního porozumění vedené M. Cířkou, demist G. Husáka, další ministraci na Václavském náměstí v Praze, stranických konferencích před mimořádným zjezdem KSČ a dalších politických událostech v Československu včera na předních místech informovaly všechny polské deníky. Zvítězily v článku v Článku ČSSR — nový kabinet píše, že všechno navrhuje tomu, že v Československu byla zřejmá vládní a ústavní krize. Před miliony Čechů a Slováků se nyní objevuje otázka: co dále? Navzdory zdání nebude jednoduché volba prezidenta.

BUDAPEŠT: Podle hodnocení maďarského tisku lze vytvoření nové federální vlády označit za úspěch největšího pokroku revoluce v Československu. Do čela státu se postavila vláda národního porozumění, v níž už většinu nemají komunisté, a dostali se do ní i známé osobnosti opozice. Tisk si však všimá, že jediným členem se nestal M. Duray, s nímž se párodě počítalo jako s ministrem pro národnostní otázky.

Znovu k případu T. Tichého

(Heš): Včera jsme otiskli zprávu ČTK „O případu Tomáše Tichého“, kde byl popsán zdravotní stav tohoto studenta a způsob jeho ošetřování v nemocnici Na Františku v Praze 1. V odpoledních hodinách se do naší redakce dostal MUDr. František Soukup, který se jmenem lékařů ARO-RES tamní nemocnice proti takovému způsobu uvádění informací ohradil. Vypověděl, že student byl přijat do nemocnice 22. 11. 1989 ve 2 hodiny 15 minut. Byl spavý, reagoval opožděně, ale v bezvědomí nebyl. MUDr. F. Soukup prohlásil, že od přijetí na tamní resuscitační úsek byl při vědomí a ani během pobytu na oddělení do bezvědomí neupadl. Ohradil se i proti informaci, že lékař později tvrdil, že zkouška krve nebyla provedena. Student T. Tichý byl důkladně vyšetřen a samozřejmě byla provedena zkouška krve i další potřebná vyšetření. Není také pravda, že dr. Hladíková z jednotky intenzivní péče sdělila matce T. Tichého, že její syn je v bezvědomí z neznámých příčin, protože jednak v bezvědomí nebyl a ani nyní lékařka na oddělení JIP nepracuje. Celý kolik tiva lékařů ARO-RES se domnívá, že způsob prazontace informací o léčbě T. Tichého postavil pracovníci lékaře a ostatní zdravotnické pracovníky, kteří zdo za velice obtížných podmínek pracují, do špatného světla. Nabízíme vyšetřovací komisi, která by měla být k tomuto případu ustavena, podrobnou lékařskou dokumentaci. 12. 12. 89

BÜSCHELOHRMAKIS: Wissenschaftler konnten jetzt erstmals Büschelohrmakis in einer abgelegenen Regenwaldregion in Madagaskar fangen, von denen noch niemals zuvor ein lebendes Exemplar in die Hände von Forschern gefallen war. Die Büschelohrmakis (Allocebus trichotis) galten lange Zeit als ausgestorben und zählen zu den seltensten Halbaffenarten der Welt. Die Tiere waren im April von dem Bochumer Biologen Bernhard Meier in einer Baumhöhle entdeckt und fotografiert worden. Meier hatte bereits vor zwei Jahren den „Goldenen Bambuslemuren“ in Madagaskar gefunden. Erst bei der dritten Forschungsreise durch den Urwald Madagaskars stieß Meier auf Spuren der seltenen Tiere, die mit 14 Zentimeter Körperlänge bei einer Schwanzlänge von 17 Zentimetern zur zweitkleinsten Primatenart der Welt gehören.

Anis für glückliche Kühe

AUBURN, 19. Dezember (AFP/AP). Die beruhigende Wirkung von Anis auf Kühe, die dadurch Höchstleistungen bei der Milchproduktion erbringen, haben US-Wissenschaftler erforscht. Nach Angaben von Keith Cummins und Lawrence Myers von der Universität in Auburn (Alabama) überdeckt der Geruch von Anisextrakt, der über die Kuh versprüht wird, den Eigengeruch der Rinder, so daß sie weniger aggressiv sind. Die geschwächte Angriffsart aber wirkt sich positiv auf die Milchzeugung aus. Dies habe sich gerade bei der Massenviehhaltung erwiesen, bei der die Kühe dazu neigten, untereinander grantig und nervös zu werden und einander zu schubsen und zu beißen. Dieser Streß wirke sich negativ auf die Milchproduktion aus. Jetzt komme das Anisöl ins Spiel, erläuterte Cummins: Die Kühe riechen alle gleich, es kommt keine Aggression auf, und wenn nach drei Tagen der Geruch verfliegen ist, ist auch mit der Rangordnung alles klar.

Chcěji změnit vydavatele

(em): Patnáct podpisů pod prohlášením Občanského fóra redakce týdeníku Signál, žádajícím urychlené řešení nepříjemné situace, naprosto neodpovídá čtenářským požadavkům, je jako volání tonoucích. Pracovníci redakce uvádějí: „Vzhledem k tomu, že prakticky v nezměněné podobě přetvárají požadavky vydavatele, kterým je Federální ministerstvo kultury, a jímž nemáme možnost čelit, žádáme, aby Úřad pro vydávání tisku ČSSR a Informace, OF vydavatelství Naše vojsko o pomoc, tedy o vyjmutí časopisu Signál z rámce vydavatelství Maginet) z prevencí (který už do převzetí FAV v r. 1970 byl nezavislým časopisem v rámci vydavatelství Maginet) z prevencí moci současného vydavatele FMY.“ Podepsaní dále navrhuji, aby k určení tváře, poslání a náplně časopisu byl přizván zakladatel Signálu, jeho nejdelší šéfredaktor o v r. 1968 předseda ČS. svazu novinářů dr. Vlado Kaspar. TAN CO, HINARIKZ

O případu Tomáše Tichého

(čtk): Nezavislá tisková středisko poskytlo ČTK tuto informaci: V úterý 21. listopadu roznášel Tomáš Tichý, student chemicko-technologické fakulty prohlášený vysokoškolská a Občanského fóra na hlavním nádraží v Praze. Kolem 22.15 h zde byl kontrolován uniformovaným příslušníkem VB. Po chvíli k němu přistoupili tři civilisté a aniž by se něčím prokázali, vyzvali ho, aby je následoval. Vyšel na 1. nástupiště a po něm se dostal až do kolejiště, kde už nesvítilo světlo. Dva z mužů šli vedle něho, třetí za ním. Tomáš Tichý usoudil, že jde o strážníky a zůstal u kolejiště a šel si nic nepamatuje. Probral se až na stánku metro Fučková. Mohlo být před 24. hodinou. Odtud se snad dostal autobusem číslo 152 do Čimic, kde bydlí, na jízdu se nepamatuje. Řidič mu pomohl i autobusu a jemu se podařilo dojít domů. Bylo kolem 0.30 h. V náprsní kapse mu chyběla prohlášená vysokoškolská a OF, občanský peníz, index, a peněženku však měl.

Rodiče Tomáše Tichého zavolali záhranku, která ho odvezla do nemocnice Na Františku, kde upadl do bezvědomí. Probral se až ráno a od té doby stíh davě upadal do bezvědomí. Pamatuje se, že na ruce měl náplast po odřezání krve k laboratornímu rozboru. Lékaři z nemocnice Na Františku nepro potvrdili, že zkouška krve byla provedena, později však tvrdili, že ne, že byl ušit jen rozbor moče.

V úterý 25. listopadu byl Tomáš Tichý propuštěn do domácího ošetřování. Nebyla mu vydána žádná propouštěcí zpráva, bylo mu řečeno, že bude zastátna školní lékařka. Doktorka Hladíková z jednotky intenzivní péče nemocnice Na Františku při telefonických rozhovorech s paní Tichou sdělila, že Tomáš je v bezvědomí z neznámých příčin. Od události uplynulo již 18 dní a dosud žádná lékařská zpráva školní lékařce doručena nebyla. Tomáš je stále v neschopnosti a školní lékařka neví, co s ním. Príměř II. chirurgického oddělení nemocnice Na Františku při telefonickém rozhovoru s paní Tichou v pátek 8. prosince tvrdil, že zprávu školní lékařce poslal. Na dotaz kdy, odpověděl, že si nepamätuje. Ihned první den hospitalizace Na Františku navštívil nemocnici dva civilisté, kteří se o případ živě zajímali. K Tomášovi však vpuštění nebyli. Vše vyšetřovali kriminalisté z Prahy 2. Žádná zpráva o výsledku či průběhušetření však rodině nebyla poskytnuta. 11. 12. 89

Předsednictvo ÚRO odstoupilo

(čtk): Na plenární schůzi ÚRO odstoupilv sobotu je předsednictvo. Byl vytvořen akční výbor ROH, který bude zodpovědný za přípravu imunitního stanoviska. Revoluční odborového hnutí a bude mít pravomocí předsednictva a sekretariátu. Do čela zatím je jmenován akční výbor ÚRO. Do čela zatím je jmenován ÚRO K. Honek. Místopředsedou se stal V. Chovanec. Tajemníky F. Kraus a J. Skrobánek. Výbor bude do plnění dalších sedmnácti odborů z jednotlivých odborových svazů. Délka odstouplio 38 členů plánu.

Zastupující umělec A. Věchomov, dočasný Akademické muzikální umění, dlouholetý známý violoncellista, dlouholetý člen Českého tria a dalších komorních souborů, zemřel ve věku 59 let dne 29. 12. 1989 v Praze.

Aufgespießt

„In Polen dauerte es fast zehn Jahre, bis das Regime zusammenbrach. Es dauerte fünf Jahre in der Sowjetunion, in Ungarn zwei Jahre. In Ostdeutschland zwei Monate. In der Tschechoslowakei zwei Wochen. Vie leicht wird im Fall Rumániens ein ziger Nachmittags genügen.“

Der Soziologe Laszlo Keri in der ungarischen Zeitung „168 Ora“ vom Dienstag.

Prohlášení L. Štrougala

(čtk): Lubomír Štrougala v sobotu poskytl ČTK prohlášení, v němž se říká: „Při vědomí, že současně složení Federálního shromáždění ČSSR pteslino odpořování politického rozložení stí. Jeho má být význam, považují za svou povinnost odstoupit z funkce poslance FS ČSSR a umožnit co nejdříve takovou obnovu parlamentu, která bude v souladu s vůlí lidnosti. Zároveň jsem se rozhodl požádat o uvolnění z funkce člena ÚV KSČ a členem podpořil ústí nového vedení o obrodu strany. Chci zdůraznit, že tyto kroky nejsou útkem před odpovědností, jsem při praven kdykoli předstoupit před příslušné orgány a skládat úty za své činnosti ve vrechotných státních a stranických funkcích.“

Českého písničkáře Jaroslava Hutky, kterého teď často vidíme vystupovat v Praze, v jiných městech i na televizní obrazovce, jsme se nejdříve zeptali, jaký je to pocit po jedenácti letech opět doma ...

„Jsem v šoku. Ještě nedávno jsem byl pevně přesvědčen, že by byl tento stav snad možný tak za rok za dva, a už vůbec jsem si nedokázal představit, že by k němu mohlo dojít a tak překotnou rychlostí. Za celou dobu svého pobytu venku jsem zaujal k české povaze velmi skepťický postoj. Styděl jsem se za zkorumpovanost systému, až národní, a za poslušnost a finanční závislost lidí na režimu, který je držel na uzdu. Proto jsem očekával, že když už se bude něco měnit, tak dojde pouze ke kompromisnímu gulášovému režimu, který nikdy nebude a ani nemůže být pro člověka zajímavý a uspokojivý. A nyní jsem šokován, a to velice příjemně. Ještě před třemi týdny jsem si představoval českého člověka jako bázeňového a hrabivého, který se uzavírá do svého soukromí a vybavuje ho západním zbožím. Tento člověk má svůj vlastní vnitřní svět a to kolem ho prostě nezajímá. Ale česká povaha za jedenadvacet let nepodlehla! Mýlil jsem se. Jsou sice pravděpodobně i tuči, kteří se přidávají k jinému větru, ale proč ne? Všem by nám mělo jít o stejný výsledek: o společnost, ve které není otudě žít a ve které se žít dá.“

My jsme se v roce 1968-1969 narodili a tak vás vlastně „zlubho“ neznáme. Přesto si myslíme, že jsme vaše publikum. Neoprádrali jste nás?

„Samozřejmě, celou tu dobu. Ale to jsem si uvědomil, bohužel, až teď mozi všem. Překvapile mne, že mám publikum i v té nejmladší generaci. Až tedy, v těchto dnech jsem se přesvědčil, že zpěvák opravdu zůstává a za každých okolností by měl růstit zpěvákem. To, že se na mne za jedenáct let nezapomnělo a moje písničky se mnou z paměti zpívají i vy, je pro mne obrovská odměna za sedmdesát let a celé moje písničkářství. V té době se vedl nerovný boj člověka proti přelstě. To jediné, co mne tady drželo, byla víra v písničky. V momentu, kdy se podařilo kolem roku 1978 i tuhle víru nahradit, musel jsem emigrovat a měl jsem pocit, že je všechno ztraceno. O to víc je pro mne příjemná zjištění, že jste bezvadní. My jsme

v šedesátých letech byli také bezvadní. Naše školní léta, která jsme prožili v letech padesátých, byla stejně jako ta vaše v letech sedmdesátých, možná ještě horší. Potom přišly tanky, a to jsme už nepřežili. Proto doufám a moc si přeju, abyste neousel nepřezívat ani přezívat a sby vám, ale i nám, bylo dopřáno žít a konečně i — prožívat.“

Vaše písničky tedy zažaly tryskat z touhy žít ...

„Ano. Žít je pro mne ten nejzákladnější pocit a žít znamená prožívat. Když se mi písnička podaří a já ji znovu prožívám s publikem, dochází k umocnění prožitku a hodnoty života. To je můj cíl. Na téhle zemi nám zbývá mezi narozením a smrtí jenom čas života. A tato malá porce času buď použije plyne, anebo ji prožíváme.“

Vrátíte se k nám?

„Už jsem se vrátil. Nějakou dobu budu ale ještě pendlovat. Zatím tady nemám kde bydlet. Také mám stále holandské občanství, které bych si na jedné straně sice rád nechal, protože jsem si nějakou tu dobu v Holandsku práce jenom odžil. Ale na české občanství, cítím, mám prvotní nárok.“

Nemáte obavy, že s tím budou problémy?

„Nevím. Mě přesvědčení ale je, že úředníci vzdálení od života lidí, kteří vidí z oken kanceláře maximálně okna jiné kanceláře, snad nemohou rozhodovat, kdo je a kdo není Čech a kdo má nebo nemá právo existovat v zemi, kde se narodil, kam patří a má ji rád. O tom mají rozhodovat lidé.“

Věčně mladá píseň

PŘED VĀNGORMI roku 1834 dostal český národ velký dar, jehož sílu pocítil jako první ti, kteří byli 21. prosince toho roku na premiéře Tylouvy Fialovačky v pražském Stavovském divadle, když pěvce Karel Strakatý límal přednesl píseň Františka Škroupa na Tylův text. Od té doby na ní vždy odpovídají zrychleným tempem lidské srdce spatřat bytostně s rodnou zemí. Ještě než se stala po boku bojového rytmu své slavné sestry hymnou svobodného československého státu, znela při všech významných shromážděních, na nichž se národ vyslovoval jasně o boji za národní práva, aby pak za první světové války pronázela na frontách příslušníky legii, byla poslou pro národ věřící v samostatnost doma, dostala dvojnásobnou sílu radostí v ulicích 28. října 1918 a přivítala nárat T. G. Masaryka do svobodné vlasti. Shodou okolností ve stejném pracovním datu, ke kterému je zapadána její premiéra. Posloucha spolu s božskou Matúškou výzvu na hymnu Československé republiky pronázela významné dny mladého státu, který velmi rychle zaujmal významné místo v Evropě a ve světě vyspělou kulturou a vzdělaností, stejně jako technickým pokrokem a průmyslovým potenciálem. Zněla při úspěších našich sportovců v okamžiku, kdy se i chlupatým povahám derou do očí slzy v okamžiku, kdy stoupá československá vlajka na nejvyšší stožár. Stala se klenotem erbovním, symbolem státnosti. Zněla nad přísahou národa, když se loučil s T. G. Masarykem: „Prezidenta — osvoboditel, odkazu, který jste vložil do našich rukou, věrně zůstane!“

Dávala sílu o dobách nacistické okupace, byla zpívána při demonstracích v Hlunu 1939 i při pohřbu Jana Opletala. Byla posádkou přísahou pro příslušníky našich národů v zahraničních armádách stejně jako pro statečný odpor národa proti nacistům. Byla polnicí slávy v kůňkových dnech roku 1945. Novou intonaci jí dal rok 1968. Když jí bylo sto let, netušili jsme, jak nám do pěti let zmizí.

Jak půjde nad řadami studentů a pak i všech, kteří na její otázku kde domov má? odpovídají prudším tempem srdce a proměňují slova v činy. Její zaznění nad hořícími svícemi Národní třídy jí dalo nové, aktuální poselství.

Stál jsem v mrázivém odpolední letošního listopadu na Václavském náměstí vedle starší paní, která se prochvívala zimou, ale oči měla mladistvě a nadšené. Najednou mi rekla: „Víte, jsem celá smrzlá, ale nemůžu odejít, dokud si s těmi mladými nezapívám hymnu. Nikdy jsem jí nezpívala tak radostně, jako teď s nimi.“ Zůstala a zpívala, oči plně slzí. Slzí radostí.

Nad náměstím, vysoko nad sochou spatřého Václava a patrona české země, zněla věčně mladá píseň, v které na otázku kde domov má? odpovídají lidské srdce. Naši předkové jí zpívali s Karlem Strakatým, v duchu slyším její mřkku intonaci, jak jí dával ze svíce na její slí František Smolík, teď zní symbolicky na rtech Marty Kubíkové.

Když dozněla, podíval se mi někdo neznámý tm pohledem, který jsem znal u Františka Halase. Jako by řekl: jenom ne strach, jen žádný strach ... Kniže též: kal kopl a lidé myslí na chodí ...

Brustkrebs — wie gefährdet sind Sie?

Beginn der Wechseljahre. • In der Jugend fest essen. • Alkohol. • Streß in Familie und Beruf. • Dr. Daniel Miller: „Wir bitten alle Frauen, sich einmal im Monat selbst zu untersuchen. Besonders das obere rechte Viertel der Brust, wo 50 % der Tumore entstehen. Gefährdete Frauen sollen regelmäßig zum Arzt.“

Die Gefahr für Brustkrebs erhöht sich in der Familie — wenn Mutter oder Schwestern daran erkranken, ist das Risiko zweimal bis dreimal höher. • Eine frühe Monatsblutung. • Ein spätes Baby, wie es heute üblich ist. • Später

Wie groß ist die Gefahr, daß Brustkrebs bekomme? Ärzte des US-Krebsinstituts fanden eine Formel aus Alter, Zeit der ersten Menstruation und Geburt, die die Gefahr für Brustkrebs berechnen. Ein Beispiel: Die Patientin ist 40, bekam mit 12 ihre Periode, ist kinderlos, weder Mutter noch Schwem hatten Krebs. Eine entnom-

AKTUALITA

VIDEO: Především Vídeň byla v sobotu v ohrožení návštěvníků z Československa. Problém v parkovním tisku motorových vozidel a ža. páznávací značka neměla však jen rakouská metropole, ale i Salzburg. Lína a další města. Podle informace z oficiálních zdrojů má stotisíce turistů z ČSSR vstupovat do Rakouska již v 11 hodin. A to byly fronty z ža. strany hranice stále ještě dlouhé. Velká evidenční náčty ná parkoviště pro motoristy z ČSSR byla již hned ráno plná. Dopravní kolaps oznakl — a k němu při-

Záplava čs. turistů

opět i návštěvníci z Maďarska — kolem známého ohrožení centra Shopping City v jižním předměstí Vídeň. Nejpopulárnější obchodní třída Mariablicker musela být již brzy doplněna uzovčeno pro automobilisty. Městská správa vyzvala obyvatel Vídeň, aby nevyjížděli na náknj osobními vozy. Jak reaguje Rakousko na tulování hostů? Věrněji Kurier v poznámce s českým titulkem Vídeňme vás, poznámevá, že by bylo podlé, kdyby se Čechoslováci vítali jen proto, že zde budou utráct peníze a nakupovat. „Demonstrujeme našim hostům, jak krásná je svoboda. Nyní se stali občany světa. A my, stali občany světa, pozdravujeme naše.“ Ano, řada diskusí v tisku se v souvislosti s očekávaným nájazdem ža. turistů točila kolem toho, kolik peněz v Rakousku nechají. Obchodníci brzy vyřizovali — z velkých nákupů nehylo nic. Také v sobotu si ža. návštěvníci kupovali především drobné dárky, parfomerii, dětské hračky a módní šperky. „Obdivujeme pevnost zhuňi, skvělé aranžované výklady — u nás jsou tak smutné a šedivé, ale doufáme, že takové dlouho nezůstane.“ Tak zněl hlasy řady turistů, pro něž je však Rakousko nezměrně drahá. Hosté z ČSSR měli i v sobotu ve Vídeň řada výhod — levnější městskou dopravu, možnost bezplatné návštěvy divadel (s výjimkou, že nebylo vyprázdné), volný vstup do muzeí a galerií. Město bylo prodávající návštěvy zdarma káva a čaj, obdrželi se dokonce i lidé, kteří nabízejí turistům bezplatnou pomoc včetně abytování.

Lieč Gaddafi Aids-kranke přivřichti?

Tripolis — Ungeheuerlich, was die Tageszeitung „taž“ Gaddafi vorwirft: sein Regime hat angeblich acht Studenten der Universität Tripolis erschießen lassen — nur weil sie an Aids erkrankt waren. Die „Generalunion Libyscher Studenten“ bezeichnete den Aids-Vorwurf jedoch nur als Vorwand. Gaddafi benutzte Aids propagandistisch, um Verhaftete verächtlich zu machen. Eine Methode, die auf die sexfeindliche Moral in arabisch-islamischen Ländern abgestimmt ist.

K cestě dnu

Praha (ČTK). — Zpravodajové ČTK se dozvěděli na Správu pasů a víz SNB v Praze, že československá občani, kteří nemají upravený právní vztah k ČSSR, mohou cestovat na platný žs. cestovní pas nebo na náhradní cestovní doklad a povolání k cestě vydané našim zastupitelským úřadem. Dale mohou tyto občani uskutečnit cestu do Československa na cestovní pas jiného státu nebo na jakýkoliv doklad, který by nahrazoval žs. pas. K této dokladům si musí obstarat na našem zastupitelském úřadu vízum, pokud s touto zemí není zaveden bezvízový styk. Va výjimečných případech mohou tyto občani obdržet vízum také na vybraných hranicích přechodech (Dolní Dvořítka, Hatě, Patržiška, Rozvadec).

• Pouze Švýcarsko si dokázalo udržet prioritní postavení z minulosti a s 27 260 dolary národního důchodu na jednoho obyvatele v minulém roce vedlo prestižní věbiček nejbohatších zemí světa. Vyplynulo to z výroční zprávy Světové banky.

SVĚTOVÉ OHLASY K VÝVOJI V ČESKOSLOVENSKU

Prakticky všechny světové a mezinárodní i některé národní tiskové agentury zachycují poslední vývoj v Československu; zvláště jednání kolem sestavení nové vlády a oznámení rezignací prezidenta. Agentury zdůrazňují skutečnost, že KSČ bude v nové vládě v menšině, což předstevňuje radikální obrát na politické scéně.

Americká agentura AP zdůrazňuje, že socialistická vláda zachránila Československu, uvádí AP. Dále americká agentura poukazuje na znění známého manifestu „2000 slov“ a zdůrazňuje, že i v něm se jako nezávislé. Dále AP oceňuje předsedatele Občanského fóra, rockového hudebníka M. Korába, který po rozhovorech o nové federální vládě prohlásil, že 99 procent jeho přátel se již spíná — to poslední procent je prosadit V. Havla do funkce prezidenta.

AP dále uvádí, že na úřad prezidenta CSSR jsou nyní dva hlavní kandidáti — V. Havel a Č. Císar. Ukazuje však zároveň na skutečnost, že mnoho lidí má stále skládké důvěry v Ladislava Adama a přátel by si, aby kandidoval na prezidenta.

Agentura Reuter ve faktograficky laděné zprávě shrnula všechny hlavní události uplynulého dne a zaslala do této zprávy i krátký telefonický rozhovor s A. Dubčekem, který byl požádán, aby komentoval odstupení G. Husáka. Dubček zdůraznil, že doba Husákovy vlády ovlivnila celou čs. společnost a nyní již hnutí je hnutím nápravy chyb, které se za tu dobu staly.

Mvševkově nejzávažnějším agenturním materiálem posledních hodin je rozbor agentury AP věnovaný rozdílu mezi vývojem v Československu v roce 1968 a nyní. Zdůrazňuje se v něm, že jediným shodným rysem mezi „pražským jarem“ a „pražským podzimem“ je spousta emocí, euforie a lidí v ulicích. Jinak podle něj nemají tyto dva politické procesy nic společného.

Zatímco obrodný proces roku 1968 vycházel z komunistické strany a byl výsledkem leitního zrány v jejím nitru, současná hnutí je vedeno opozicí proti KSČ. V roce 1968 nikdo nevolal po zrušení vedoucí úlohy KSČ a její program byl zaměřen na překonání hluboké společenské krize. Tento program čítal 24 000 slov zahrnoval dlouhou řadu reforem — od respektování lidských práv, přes právní stát až po zavedení tržní ekonomiky. Tehdejší reformy si získaly název „socialismus a lidskou tvář“ a byly patrně následní štánc

Otevřený dopis (čtk): Známý ekonom, profesor dr. Ota Šik, DrSc., zaslal prostřednictvím ČTK Alexandru Dubčekovi otevřený dopis, ve kterém se mj. říká: Volbu nového prezidenta provede Federální shromáždění, které nevzniklo ještě ze svobodných voleb. Jde o sbor poslanců, kteří se léta podřizovali sekretariátu strany normalizátorů. Navim, zda bude toto shromáždění s to vyvážit vůli velké většiny národa, aby byl zvolen za nového prezidenta Václav Havel. Domnívám se, že bys Ty sám měl veřejně podpout jeho volbu a vzít se kandidatury v podnikavých ještě neuskutečněných voleb. Václav Havel se ukázal být velmi slatečným, vtrvalým a moudrým mužem v době nejhoršího pronásledování všech odpůrců Husákovy režimu. Má nezměrnou zásluhu o vznik Občanského fóra a úspěšně vedený boj proti jakéovskému komunistickému vedení. Práve v něm velká většina národa vidí hlavy demokratického odporu a já sám jsem se, kde jsem jen mohl, veřejně přimlouval za jeho kandidaturu na prezidentský stolec. Činim tak tímto dopisem opět a výzývá i Tebe, aby ses připojil veřejně k těm, kteří navrhuji Václava Havla. Možná, že i bez Tvé přimlouvání bude většina poslanců s to hlasovat ve smyslu právní volbu dnes ještě posílil.

Nedal jsem příkaz (čtk): V sobotním večerním vysílání televizních novin byl vyzván ministr dopravy a spojů ČSSR k vyjádření k odposlouchávání telefonických hovorů. K tomu řekl federální ministr dopravy a spojů F. Podtina toto prohlášení: Po celou dobu výkonu funkce ministra jsem nikdy nedal příkaz ani souhlas k jakémukoliv odposlouchávání telefonických rozhovorů a zcela jednoznačně se od takovéto činnosti distancoval. V těchto dnech, kdy otázka odposlouchávání byla nastolena, jsem podal pravdivou informaci o technickém zařízení které na vybraných místech existuje, a právních normách pro jeho případné používání. Současně jsem uložil zajistit důsledně dodržování zákonných norem a provozních předpisů a provést v tomto směru prověrku v celé síti čs. spojů. Pokud případně přesto někde dochází k odposlechu v důsledku individuálního porušování zákonných norem a telekomunikačních provozních předpisů, se kterými jsou příslušní pracovníci seznámeni, musím upozornit, že takovému zneužití by šlo zabránit jen trvalou kontrolou všech pracovišť, nejen veřejné telefonní sítě, ale i pobočkových ústředí mimoresortních organizací. Pokud by byly konkrétní případy zjištěny, jsem připraven vyvodit z nich okamžité nepřísudnější závěry.

Na Generální prokuraturu ČSSR byly podány dvě žaloby na bývalého tajemníka ÚV KSČ Vasilu Bifka za to, že dal přímy podnět ke vstupu vojsk pěti států Varšavské smlouvy na čs. území a k jejich zasahování do vnitřních záležitostí našeho státu v srpnu 1968. Podle některých názorů se jednalo o vlastizrada. Generální prokuratura se těmito žalobami bude zabývat, i když od té doby již uplynulo více než dvacet let, což je podle našeho právního řádu promlčací doba na všechny trestné činy, vyjma válečných zločinů.

Nestranici protestují (čtk): V ulicích Prahy, a podle zaručených informací i v dalších městech Čech, Moravy a Slovenska se objevila protestní výzva, kterou podepisují tisíce našich občanů. Píše se v ní: My, podepsaní nestranici, protestujeme proti tomu, že do našich řad byli zařazeni Miloš Jakeš a Miroslav Štěpán. Žádáme, aby byli z našich řad vyloučeni a vrácení zpět do KSČ, kam bytostně a svým celoživotním dílem patří. Lid, zneužívaný po léta v projevech i těchto „politiků“, k bezobsažným prohlášením, reaguje po svém.

Bookmakeri: ČSSR 66:1! LONDYN (a): Londýnská bookmakeri sestavili hned po rozložování svůj sbírček. Největší firma Ladbrokes považuje za jasnou favorita Itálii, na niž přijímá sázky v poměru 7:2. Následuje Brazílie a Nizozemsko 9:2, NSR 6:1, Argentina 8:1, SSSR 12:1, Anglie a Španělsko 14:1, atd. ČSSR je spolu s Rumunskem na 17. místě se 66:1, jako poslední na 22.—24. místě USA, Katarika a Sjednocené arabské emiráty 500:1.

Evertová se loučila ATLANTA: Chris Evertová v utkání na rozloženou porazila v Atlantě svou dlouholetou soupeřku Navrátilovou 4:6, 6:3, 6:2. Na utkání přišlo 12 000 diváků.

PALM COAST: Vítězem exhibičního turnaje se stal Agassi, když jeho 11-nalový soupeř Connors za stavu 6:4 a 1:6 pro zranění odstoupil.

KUBIENSKO: Finále satelitního turnaje: Kowalski—Stanković 7:5, 6:3.

Ve vládě národního porozumění je deset komunistů, sedm nestraníků a po dvou členech z dalších dvou politických stran, zdůrazňuje francouzská AFP. Reformní komuniste V. Komárek a slovenský právník J. Carnogurský jsou prvními místopředsedy vlády. Sovětské agentura JASS Informuje o jmenování nové vlády a plynáři životopis jejího předsedy M. Čalky. Po několika týdenních demontážích v celé zemi a po jednání opozičního Občanského fóra se zastupitel starého režimu má ČSSR poprvé od roku 1948 vládu, v níž jsou komunisté v menšině, píše západoněmecká DPA. Zdůrazňuje, že prezident G. Husák odstoupil po jmenování kabinetu ze státní funkce.

AFP informuje o demonstraci na Václavském náměstí, kde se podle jejího odhadu sešlo asi 200 000 lidí. Vyzdvihuje podporu účastníků shromáždění, kandidaturu V. Havla na prezidentskou funkci.

Rekordní dražba sošky (čtk): Za rekordní cenu 10,54 miliónu dolarů byla čivrtka vydražena v Londýně renesanční soška, která předtím prošla zapomenutím a zasvěcením koutě za hrady skoro 40 let. Známá společnost Sotheby's získala 78 centimetrů bronzovou sošku letos v květnu. Zařadila ji mezi díla z přelomu 19. a 20. století a odhadla základní prodejní cenu na pouhých 1800—2000 dolarů. Stastnou náhodou však odborníci Sotheby's zjistili, že jde o Tancického launa od Adriana de Vriese z období 1610—12. Protože holandský umělec působil v letech 1601 až 1612 v Praze jako dvorní sochař císaře Rudolfa II., nevyklučuje se, že rekordně vydražená soška vznikla na našem území.

V uplynulých dnech se v nedávno otevřeném pražském kinu krátkých filmů objevili pro paměťky a zasvěcence legendární český film **Spříznění volbou**. Ještě před měsícem byl v kolekcí pomalé uvolňovaných trezorových titulů odsouzen k pouhým „studijním“ projekcím. Lidé však u nás trpí opoňou a tak se vzápětí mohlo alespoň prvních pár set diváků seznámit s tímto pronikovým svědecvím doby.

Mezi velké kulturní činy neradostného listopadu 1968 patřila distribuční premiéra dlouhometrážního dokumentu Spříznění volbou. Tváře jeho hlavních postavitelů byly lidem dobře známé, třebaže v titulcích jejich jména nejsou uvedena. Režisér Karel Vachek a kameramanem Josefem Ort-Snepem totiž zachytili události čtrnácti dnů, jež předcházely na jaře '68 volbu československého prezidenta. Kontaktně zvukem i obrazem zaznamenávali mladí autoři den po dni, věrní skutečnosti a bez jakéhokoli pokusu o „herování“, dramá, do něhož zasahovali pouze jeho „herci“: přední činitelé politického a veřejného života pražského jara 1968. Soustředili se na neoficiální výpovědi těchto osob, které sledovali uprostřed tehdy žhavých událostí.

Z celkových osmi tisíc metrů materiálu natočeného lehkou ruční kamerou na 16mm formát sestavil režisér pásmo dokumentující spíše než důležitě události druhé poloviny března 1968, neretušovaný obraz velmi různých funkcí a exponentů oné doby. Film, snímaný často jako by skrytým a nikoli reportážní kamerou, zachycuje v neformálních okamžicích např. Alexandra Dubčeka, Josefa Smrkovského, Čestmíra Císara, Oldřicha Černíka, Ludvíka Svobodu, ale i Draho-

širku a zasvěcence legendární český film **Spříznění volbou**. Ještě před měsícem byl v kolekcí pomalé uvolňovaných trezorových titulů odsouzen k pouhým „studijním“ projekcím. Lidé však u nás trpí opoňou a tak se vzápětí mohlo alespoň prvních pár set diváků seznámit s tímto pronikovým svědecvím doby.

Mezi velké kulturní činy neradostného listopadu 1968 patřila distribuční premiéra dlouhometrážního dokumentu Spříznění volbou. Tváře jeho hlavních postavitelů byly lidem dobře známé, třebaže v titulcích jejich jména nejsou uvedena. Režisér Karel Vachek a kameramanem Josefem Ort-Snepem totiž zachytili události čtrnácti dnů, jež předcházely na jaře '68 volbu československého prezidenta. Kontaktně zvukem i obrazem zaznamenávali mladí autoři den po dni, věrní skutečnosti a bez jakéhokoli pokusu o „herování“, dramá, do něhož zasahovali pouze jeho „herci“: přední činitelé politického a veřejného života pražského jara 1968. Soustředili se na neoficiální výpovědi těchto osob, které sledovali uprostřed tehdy žhavých událostí.

Z celkových osmi tisíc metrů materiálu natočeného lehkou ruční kamerou na 16mm formát sestavil režisér pásmo dokumentující spíše než důležitě události druhé poloviny března 1968, neretušovaný obraz velmi různých funkcí a exponentů oné doby. Film, snímaný často jako by skrytým a nikoli reportážní kamerou, zachycuje v neformálních okamžicích např. Alexandra Dubčeka, Josefa Smrkovského, Čestmíra Císara, Oldřicha Černíka, Ludvíka Svobodu, ale i Draho-

LEGENDA ČESKÉHO DOKUMENTU

V uplynulých dnech se v nedávno otevřeném pražském kinu krátkých filmů objevili pro paměťky a zasvěcence legendární český film **Spříznění volbou**. Ještě před měsícem byl v kolekcí pomalé uvolňovaných trezorových titulů odsouzen k pouhým „studijním“ projekcím. Lidé však u nás trpí opoňou a tak se vzápětí mohlo alespoň prvních pár set diváků seznámit s tímto pronikovým svědecvím doby.

Mezi velké kulturní činy neradostného listopadu 1968 patřila distribuční premiéra dlouhometrážního dokumentu Spříznění volbou. Tváře jeho hlavních postavitelů byly lidem dobře známé, třebaže v titulcích jejich jména nejsou uvedena. Režisér Karel Vachek a kameramanem Josefem Ort-Snepem totiž zachytili události čtrnácti dnů, jež předcházely na jaře '68 volbu československého prezidenta. Kontaktně zvukem i obrazem zaznamenávali mladí autoři den po dni, věrní skutečnosti a bez jakéhokoli pokusu o „herování“, dramá, do něhož zasahovali pouze jeho „herci“: přední činitelé politického a veřejného života pražského jara 1968. Soustředili se na neoficiální výpovědi těchto osob, které sledovali uprostřed tehdy žhavých událostí.

Z celkových osmi tisíc metrů materiálu natočeného lehkou ruční kamerou na 16mm formát sestavil režisér pásmo dokumentující spíše než důležitě události druhé poloviny března 1968, neretušovaný obraz velmi různých funkcí a exponentů oné doby. Film, snímaný často jako by skrytým a nikoli reportážní kamerou, zachycuje v neformálních okamžicích např. Alexandra Dubčeka, Josefa Smrkovského, Čestmíra Císara, Oldřicha Černíka, Ludvíka Svobodu, ale i Draho-

LEGENDA ČESKÉHO DOKUMENTU

V uplynulých dnech se v nedávno otevřeném pražském kinu krátkých filmů objevili pro paměťky a zasvěcence legendární český film **Spříznění volbou**. Ještě před měsícem byl v kolekcí pomalé uvolňovaných trezorových titulů odsouzen k pouhým „studijním“ projekcím. Lidé však u nás trpí opoňou a tak se vzápětí mohlo alespoň prvních pár set diváků seznámit s tímto pronikovým svědecvím doby.

